

DZIŚ W NUMERZE:

Nie zmieniać status quo! **str. 3**

Zaczął się od papieża **str. 4**

PUDŁO – rubryka młodzieżowa **str. 5**

Nowym trenerem Lubomir Vašek **str. 8**

SOBOTA
2 LIPCA 2005
NR 78
ROCZNIK LX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

FOT. MAREK SANTARIUS

W WAKACJE PRACOWAĆ CHCĄ NAWET DZIECI

Wypocząć i zarobić!

Z roku na rok coraz większą popularnością wśród najmłodszych cieszą się prace wakacyjne. 12- czy 14-latków roznoszą ulotki, myją szyby samochodowe, opiekują się zwierzętami, sprzątają... Zazwyczaj zająć te wykonywane są na własne ryzyko i odpowiedzialność.

Zasady zatrudnienia młodocianych ujęte są w kodeksie pracy, w którym objęte są obowiązki zabezpieczenia dzieci przed nadmierną pracą zarobkową, zwłaszcza ciężką pracą fizyczną: noszeniem ciężarów, pracą w nocy i w warunkach szkodliwych dla zdrowia. Dziecko, które nie ukończyło 15 lat, może podjąć pracę tylko za zgodą rodziców lub opiekunów, którzy ponoszą odpowiedzialność finansową. Może być zatrudnione tylko w niepełnym wymiarze czasu pracy, np. może pracować najwyżej 4 godziny dziennie, czyli 20 godzin tygodniowo. Nie może też pracować w nocy, to znaczy między godziną 22.00 a 6.00 rano.

Nie ma w województwie morawsko-śląskim agencji czy biura, które zajmowałyby się pośrednictwem pracy – wakacyjnej lub sezonowej, dla dwunasto-, czy czternastolatków. – Nasze oferty dotyczą wyłącznie osób, które ukończyły 16 lat – mówi Rado-

van Burkovič, kierownik JOB CEN-TRUM, studenckiego biura pracy w Ostrawie. – Pracodawcy nie zatrudniają małopłacy, który nie ma dowodu osobistego. To dla nich za duże ryzyko.

Ciąg dalszy na str. 2

Kierownictwo TNP w ministerstwie

CZ. CIESZYN/PRAGA (kor) – Aktualne problemy polskiego szkolnictwa były tematem rozmów, jakie w środę przeprowadzili w Pradze przedstawiciele zarządu Towarzystwa Nauczycieli Polskich w RC – prezes Barbara Dawid i jej zastępca Stanisław Folwarczny. W spotkaniu z wiceministrem szkolnictwa Jaroslavem Müllerem i szefem departamentu ds. szkół podstawowych Karlem Tomkiem wzięły udział także wójt Koszarzysk Jana Kohutowa i dyrektor tamtejszej czeskiej szkoły Libuše Demelowa.

O tym, o jakie problemy chodzi, poinformował „GL” wiceprezes Folwarczny. – Jeden z nich widzimy w tym, że klasy polskie, działające w myśl nowych przepisów prawnych pod czeskimi dyktandami, nie pojawiają się w żadnych dokumentach szkolnych i jak gdyby przestają istnieć. Tzw. rejestr szkół takich klas po prostu nie uwzględnia – wyjaśnia Folwarczny. Może to mieć daleko idące konsekwencje, łącznie z nieuwzględnieniem specyfiki polskiego szkolnictwa. Ciąg dalszy na str. 2

FOT. MAREK SANTARIUS

Dzwonek... na kolonie

Tym razem czwartkową uroczystość zakończenia roku szkolnego nasz reporter podpatrzył w stonawskiej małoklasowej podstawówce. Trzydziestu dzieci, które podzielone są na dwie klasy, pokazało rodzicom i zaproszonym gościom próbkę tego, czego się w ciągu roku szkolnego nauczyły. Po programie nauczycielki rozdały świadectwa. Na zdjęciu Jedyną płatkasistka, Krystyna Pekała, otrzymuje z rąk nauczycielki Maril Martynek wymarzone świadectwo. Z samymi Jedynkami! Naza jutrz zaś – stonawskie dzieci wraz z sąsiadami z Olbrachcic – wyjechały na kolonie zuchowe do miejscowości Billa w Beskidach Morawskich. Na zdjęciu widzi- my je podczas wsiadania do autokaru.

(sam)

Sauna już czynna

LIGOTKA KAMERALNA (kor) – Od wczoraj – po blisko dwutygodniowej przerwie – można znowu skorzystać z gminnej sauny. Była ona zamknięta na czas remontu, podczas którego doszło do odświeżenia wnętrza. W ogrodzie sauny powstała w tym roku także altana z paleniskiem. Tam mogą odpocząć nie tylko klienci sauny, ale także turyści wybierający się na Praszyną lub Kotarz.

Remont sauny przeprowadziła spółka z o.o. Służby Obywatelom, której jedynym udziałowcem jest gmina. Spółka powstała przed półtora rokiem. Do jej obowiązków należy opieka nad sauną, kręgielnią i kawiarnią w Domu Kultury. Także wewnątrz tej ostatniej zostało przed tegorocznym sezonem czasowym odnowione.

– Zaoszczędzimy na tabletkach, bo politycy wyjeżdżają na urlopy.

Rys. BRONISŁAW LIBERDA

ZMIANY W KIEROWNICTWIE SPÓŁKI OKD

OSTRAWA (mro) – Hetman Evžen Tošenovský od poniedziałku zasiada w radzie nadzorczej spółki OKD. Członkostwo i jedno miejsce w radzie nadzorczej zaproponowało przedstawicielom samorządu wojewódzkiego kierownictwo spółki. Rada województwa zdecydowała o wydelegowaniu hetmana – poinformowała „GL” rzeczniczka prasowa województwa Šarka Swiderowa.

– OKD jest jednym z największych pracodawców w województwie i republice. Produkcja tej spółki wydobywczej ma wielki wpływ na funkcjonowanie dalszych firm nie tylko w naszym regionie – powiedział hetman dodając, iż władze województwa z zadowoleniem powitały propozycję zacieśnienia

kontaktów oraz możliwość korzystania z informacji bezpośrednio ze źródła. Tym bardziej, iż nowe władze spółki deklarowały większe zaangażowa-

Bliżej regionu?

nie w dziedzinie kultury i sferze socjalnej województwa.

Dodajmy, że podczas walnego zgromadzenia akcjonariuszy OKD podano do publicznej wiadomości, iż dywidenda OKD przed opodatkowaniem wynosi 212 koron na akcję. Spółka wydobyła 10,5 mln ton węgla. Ze sprzedaży węgla, koksu i usług

osiągnęła 36,9 mld Kč, co jest o 7,5 mld Kč więcej niż w roku 2003. Po opodatkowaniu zysk wynosi 5,1 mld Kč. Spółka zatrudniała w 2004 roku 16 182 pracowników, których przeciętny miesięczny zarobek osiągnął 23 005 Kč.

Walne zgromadzenie wybrało nowy 5-osobowy zarząd w składzie: Josef Golek, Petr Motloch, Zdeněk Durčák, Milan Jelínek, Evžen Kočenda. Doszło również do zmian personalnych w Radzie Nadzorczej. Oto jej nowy skład: Petr Otava (prezes), Petra Sokolova, Jan Hanousek, Luboš Řežábek, Petr Skrla, Petr Hliněný, Josef Nejezchleba, Miroslav Syrový oraz Evžen Tošenovský (wiceprezes).

»Głos Ludu« dopiero we czwartek

Z prawdziwą przykrością informujemy naszych Drogich Czytelników, że z uwagi na przypadające we wtorek 5 bm. święto państwowe, wtorkowe wydanie „Głosu Ludu” nie ukaże się. Następnym, 79. nr naszej gazety wyjdzie w czwartek, 7 bm. W związku z powyższym, w poniedziałek 4 bm. redakcja i jej dział ogłoszeń będą nieczynne. W tym czasie ogłoszenia przyjmować będą tylko współpracujące z nami firmy i instytucje. Prosimy o wyrozumiałość.

Redakcja

Pogoda

SOBOTA – Zachmurzenie umiarkowane z rozpogodzeniami, możliwe lokalne opady przelotne deszczu. Temperatura w nocy od 16 do 12 st. C, w dzień od 18 do 22 st. C.

NIEDZIELA – Zachmurzenie małe, pogodnie. Temperatura w nocy od 14 do 10 st. C, w dzień od 24 do 30 st. C. PONIEDZIAŁEK – Początkowo pogodnie, w trakcie dnia wzrost zachmurzenia. Temperatura w nocy od 15 do 11 st. C, w dzień od 26 do 30 st. C.

U rodaków

■ Po 2 miesiącach od pisemnych matur ogłoszono ich wyniki. W powiecie cieszyńskim do egzaminu dojrzałości przystąpiło 1099 osób. 41 spośród nich oblało egzamin. 783 zdających to abiturientów liceów ogólnokształcących – na maturze nie powiodło się 11 spośród nich. Natomiast na 316 abiturientów liceów profilowanych matury nie zdało 30. Dobre wyniki uzyskały szkoły niepubliczne.

■ W Częstochowie odbył się finał 30. Przeglądu Szkolnych Zespołów Artystycznych. W jubileuszowej imprezie nie zabrakło grup z cieszyńskiego regionu. Ze startującej dwunastki ponad połowa wróciła do domu z laurami. Jurorzy wybrali laureatów po obejrzeniu 160 zespołów.

■ Opóźniają się prace przy budowie drogi ekspresowej S1 z Cieszyna do Bielska-Białej. Wykonawcy narzekają na pogodę – ulewne deszcze z pierwszej połowy czerwca spowodowały nadmierne namoknięcie podłoża i np. prace ziemne na fragmentach odcinka z Cieszyna do Międzywiesia trzeba było prowadzić od nowa. Odcinek ten miał już być gotowy w grudniu ubiegłego roku. Teraz mówi się o otwarciu jednej nitki czteropasmówki dopiero w sierpniu.

■ Podczas 2. w tym sezonie występu z cyklu „Koncerty w Rotundzie” wystąpiły harfistka Elżbieta Kupka i flecistka Aleksandra Zug z Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej w Bytomiu oraz znana cieszyńniakom podopieczna Ewy Jaslar, Anna Trefon, której towarzyszyły Marta Sandurska oraz Klara Wośkowiak. Koncerty we wnętrzu najstarszego cieszyńskiego zabytka na stałe weszły już do kalendarza imprez kulturalnych miasta.

■ 7 cieszyńskich celników odpowie przed sądem w procesie, który właśnie się rozpoczyna. Sprawa jest odpryskiem procesu mafii pruszkowskiej. Celnicy oskarżeni są o to, iż przyjmowali łapówki i poświadczali nieprawdę w dokumentach odpraw granicznych. Z ustaleń Prokuratury Okręgowej w Katowicach wynika, że współpracowali oni z mafią pruszkowską, ułatwiając w latach 1999-2000 legalizowanie aut kradzionych na zlecenie gangsterów.

■ W klasyfikacji indywidualnej VII rundy Międzynarodowych Mistrzostw Polski w Motocrossie, w klasie 125 junior pierwsze miejsce zajął zawodnik cieszyńskiego UKS Wiraż, Tomasz Małecki. Dzięki temu nadal pozostaje liderem w klasyfikacji generalnej MP. Zawody odbyły się w miniony weekend na torze w Cieszynie-Boguszowicach.

■ Opisy seksualnych obyczajów górali to chyba najchętniej czytany rozdział w nowej książce Władysława Bułki, senatora SLD, zatytułowanej „Wszystko po góralsku”. Wójt Węgierskiej Góry Piotr Tyrlik zapewnia, że „miłowanie po góralsku” wygląda dokładnie tak, jak opisał je Bułka. Głównymi bohaterami miłosego rozdziału są piękna góralka Hanusia, Stasek Kopyrciok, rodem z góralskich wsi Żywiecczyny, oraz gazda Jasiek Fluorek. W minioną sobotę promocja książki odbyła się w Żywcu, w śróde w Warszawie.

■ Instytut Goethego ufundował kurs dla najstarszego maturzysty. Jest nim Jan Pieczora, który zasłynął w Polsce 2 lata temu, gdy został najstarszym maturzystą. Dzięki zaliczonej maturze zdobył tytuł przewodnika górskiego, do którego potrzebne jest średnie wykształcenie. Teraz zapisał się na język niemiecki w bielskim Prywatnym Nauczycielskim Kolegium Języków Obcych „The TOP” by zdać w przyszłości prestiżowy egzamin w Instytucie Goethego. Ze względu na jego trudną sytuację finansową pracownicy instytutu zaoferowali mu kurs za darmo.

Opr. (man)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Fot. Marek Santarius

„Śladami złotych harcerskich” – taką nazwę nosi wystawa, którą od ub. środy można zwiedzać w siedzibie Kongresu Polaków w Cz. Cieszynie. Wystawę otwartą z okazji 70. rocznicy udziału zaolziańskich harcerzy w Jubileuszowym Zlocie Związku Harcerstwa Polskiego w Spale (11-24 lipca 1935 r.) zorganizowały Ośrodek Dokumentacyjny Kongresu, Harcerstwo Polskie w RC oraz redakcja „Naszej Gazetki”. Zamieszczone na wystawie eksponaty dokumentują nie tylko zlot w Spale, ale także te odbywające się po 1989 r., w których uczestniczyli członkowie HPC (m.in. Cierlicko – 1992, Zegrze – 1995, Praga – 1997, Gnieszno – 2000). Materiały pochodzą ze zbiorów Ośrodka i osób prywatnych (Henryk Berbałk, Władysław Sztebel, Monika Wałach, Michał Wałach, Paweł Badura). Wystawa potrwa do 16 września br.

(kor)

Magiczne chwile pożegnań

Dokończenie ze str. 1

Są to krawki DVD z filmem z zajęć w salach lekcyjnych oraz koszulki z nadrukiem „Szkoła Podstawowa im. Henryka Siemkiewicza w Jabłonkowie”.

– Dzieci przez cały rok przygotowują się do tego wieczorku, urządzając różnego rodzaju baliki czy dyskoteki – mówią wychowawczynie, Urszula Czudek (IX A) i Renata Staszowska (IX B). – Doszliśmy bowiem do wniosku, że w nowej rzeczywistości ekonomicznej powinniśmy ich nauczyć także umiejętności zadbania o siebie samych. I pomysł chwycił. Dziewięćklasisci potrafią zarezerwować salę, zapewnić disc jockeya i kucharki, ułożyć program artystyczny. Umieją również gospodarować zarobionymi w ten sposób pieniędzmi. W tym roku zainwestowali je w DVD i w koszulki.

Główną galę w wypełnionej szczelnie sali ratusza otwiera dyrektor, cytując m.in. fragment wiersza Wła-

dysława Młynka o „ziymy, która jest matką, szczyńścim i mlykym”. Następnie projekcja kapitalnie zrealizowanego filmu z DVD, podziękowanie wychowawczyń dla rodziców oraz wręczenie listów pochwalnych i nagród – książek, koszulek i DVD – za wybitne osiągnięcia w konkursach przedmiotowych i w sporcie, pracę w Samorządzie Uczniowskim i w chorze. Prowadzącą tę część zastępczyni dyrektora, Halina Siedlaczek, szczególnie wysoko podnosi zasługi Agaty Drong i Jakuba Hławiczki, absolwentów wyróżnionych wpisem do Złotej Księgi. – Ale kandydatów było więcej, choćby Basia Wacławek, która zdobyła w Trzyńcu tytuł Talentu Roku – szepce U. Czudek. – Niestety, regulamin dopuszcza możliwość wpisu tylko jednego ucznia z każdej klasy. W imieniu uczniów dziękują pedagogom i rodzicom Barbara Hamrozi i J. Hławiczka. Kwiaty, uściski, uśmiechy... Pomimo chwytającego za gardło

Kierownictwo TNP w ministerstwie

Dokończenie ze str. 1

To może spowodować, że w takich klasach nie będzie obowiązywać niższy limit uczniów przewidziany dla szkół narodowościowych, ich uczniowie nie będą otrzymywać dwujęzycznych świadectw, klasy zaś nie będą dofinansowane jako mniejszościowe.

– Rozmawialiśmy na ten temat długo. Sytuacja jednak jest na tyle skomplikowana, że w tym temacie na razie nie znaleźliśmy rozwiązania – stwierdził wiceprezes TNP.

Tragedia na »ČSA«

KARWINA (mro) – Do tragedii doszło z czwartku na piątek w kopalni „ČSA”. Zginął 35-letni górnik Marek B. z Piekar Śląskich zatrudniony przez firmę Pol-Alpex. Osierocił dwoje dzieci w wieku 11 i 12 lat. Do wypadku doszło w przygotowywanym do likwidacji szybie Jan-Karel. Na górnika, który kontrolował strop na głębokości 890 metrów, spadł potężny głaz. Marek B., uderzony w głowę, zginął na miejscu. Był to już piąty w tym roku śmiertelny wypadek w OKD.

Drugim omawianym tematem była sprawa nieporozumień związanych z dofinansowaniem wyjątków dla szkół przez gminy. – Chodzi tu o pewien paradoks – mówi Folwarczny. – Otóż w naszym województwie zdarzają się takie wypadki, że chociaż szkoła ma pod dostatkiem środków na swoją działalność, Urząd Wojewódzki chce, by gmina dofinansowała taką placówkę. Czyli – paranoja. Tak jest np. w Koszarzyskach, stąd towarzyszące nam przedstawicielki tej wsi, ale takich szkół jest w regionie cała masa.

Przedstawiciele resortu zapewnili Zaolziańców, że ministerstwo ma inne zdanie niż władze województwa i że podejmie w tej sprawie rozmowy z Urzędem Wojewódzkim. O ich wynikach poinformowane zostaną listownie zarząd TNP oraz Komisja Szkolna Kongresu Polaków.

Wypocząć i zarobić!

Dokończenie ze str. 1

Pracę najczęściej znajdują sami. Już kilka dni przed wakacjami zaglądają do supermarketów, agencji reklamowych, stacji benzynowych. – Rodzice wiedzą, co robię – mówi 14-letni Marcin zajmujący się myciem samochodów przed jednym z ostrawskich hoteli. – Wcale im to nie przeszkadza. Za dobry zachodni samochód biorę 50-60 koron. Jedno auto zabiera mi około pół godziny.

14-letni Dan roznosi ulotki. Zarabia w ten sposób na markowe buty do koszykówki, 15-letnia Magda wraz ze starszą o dwa lata koleżanką sprzedaje okulary słoneczne, a 14-letnia Monika i o rok starsza od niej Vlasta, przebrane za „hamburgery” reklamują jedną z ostrawskich restauracji. Zarobione w ten sposób pieniądze, obie nastolatki przeznaczają na zakup rowerów górskich.

(wak)

Prof. Damborský żegnał się

OSTRAWA (mro) – Profesor Jiří Damborský opuszcza funkcję szefa polonistyki ostrawskiej. W związku z tym na czwartkowym uroczystym spotkaniu kadry akademickiej dziekan Wydziału Filozoficznego doc. Eva Mrhačowa poinformowała o propozycji nadania profesorowi tytułu „honorowy”. Propozycja ta podlega uchwaleniu przez Radę Naukową Uniwersytetu na jej jesiennym posiedzeniu.

Tytuł ten oznaczać będzie, iż pomimo „stanu spoczynku dydaktycznego” profesor J. Damborský może m.in. nadal kontynuować swoje prace badawcze korzystając z zaplecza Katedry czy też być współautorem grantów.

– Wszyscy wiemy, że dzięki takim ludziom, jak profesor, mógł powstać Uniwersytet Ostrawski – padło z ust Janiny Raclavskiej, szefowej slawistyki, w obecności zgromadzonych nauczycieli akademickich.

Prof. J. Damborský podziękował za wyróżnienie i podsumował swoją drogę naukową, na której piętno wycisnęli tak doskonali lingwiści, jak Oldřich Králík

Fot. MARTYNA RADLOWSKA-DEBISNIK

Dziekan Wydziału Filozoficznego doc. Eva Mrhačowa i odchodzący w stan spoczynku prof. Jiří Damborský.

Fot. archiwum PSP

Wyposażeni w listy pochwalne, nagrody książkowe, koszulki z nadrukiem i pamiątkowe DVD, absolwenci Jabłonkowskiej PSP im. H. Siemkiewicza wkraczają z wolną w dorosłe życie.

Ciekawostki

Sposób na Abbott

Władze brazylijskie, które nie zdołały skłonić amerykańskiego koncernu farmaceutycznego Abbott do obniżenia ceny za lek Kaletra, stosowany w leczeniu AIDS, rozpracowały formułę tego specyfiku i zapowiedziały podjęcie produkcji jego wersji odtwórczej. W laboratorium państwowej fundacji Fiocruz koszty produkcji tego leku wyniosą w przeliczeniu 0,68 USD za dawkę, podczas gdy Abbott żąda 1,17 USD za dawkę. Tylko w pierwszym roku państwo, bezpłatnie zaopatrujące chorych na AIDS w leki, zaoszczędzi na tym 130 mln USD.

Pal świadomie!

Rząd brytyjski wziął na celownik życie seksualne palaczy w ramach kampanii przeciwko paleniu. Przesłanie jest proste – papierosy robią z mężczyzn impotentów, a palące kobiety brzydną. Kampania jest adresowana

głównie do młodych Brytyjczyków, w nadziei, że przestrogi przed utratą atrakcyjności seksualnej bardziej trafią im do przekonania niż ogólne ostrzeżenia o szkodliwości palenia. Młodym Brytyjkom mówi się w ogłoszeniach, że palenie powoduje przedwczesne starzenie skóry i nieświeży oddech. Unaocznia im się też związek między paleniem a zaburzeniami erekcji.

Taaka ryba!

Tajscy rybacy złapali rybę ważącą 293 kg. Jest to podobno największa schwytana słodkowodna ryba na świecie. Olbrzym jest 2,7-m pangazem z rodziny sumowatych. Pangaz z Mekongu i sum z gatunku Pangasius sanitwongsei są uznawane za największe słodkowodne gatunki ryb na świecie. Są też gatunkami krytycznie zagrożonymi wyginieciem. W ciągu ostatnich kilkunastu lat ich populacja zmniejszyła się o ponad 80 procent.

W POLSKIM PRZEDSZKOLU W BŁĘDOWICACH Nie zmieniać status quo!

Rodzice dzieci uczęszczających do błędowickiego przedszkola są zaniepokojeni sytuacją „tymczasowości”, stworzoną przez ostatnie posunięcia administracji miasta. Wiele na ten temat mówiono podczas zeszytowego pożegnania starszaków. Wysłanniczka „Głosu Ludu” wysłuchała tych opinii, skrzętnie je odnotowując.

Większość rodziców opowiada się za pozostaniem w błędowickim przedszkolu, w myśl zasady, że: *Tak było, jest i ma być, dopóki ostatnie polskie dziecko tu jest.*

Mówią o walorach przedszkola, jego domowym charakterze, wspaniałym ogrodzie, atmosferze przyjaźnej dla dziecka i tym, że położona vis a vis szkoły placówka umożliwia opiekę starszych dzieci nad młodszymi w drodze do i ze szkoły.

Poza tym zaznaczają: – *Miejsco- wi Polacy są emocjonalnie związani z tym budynkiem. Niejednego ojciec czy dziadek pracował przy jego budowie!; – Strasznie przykro byłoby nam się stąd wyprowadzać – mówi jedna z mam. W końcu, uwzględniając aspekt ekonomiczny, wyprowadzono już dzieci z przedszkola przy ulicy Čelakowskiego, a teraz znowu aspekt remontowy? Druga mama wchodzi jej w słowo: – Z jaką łatwością przekazano nam, że budynek nie odpowiada wymogom stawianym placówce przedszkolnej. Wystarczyło po prostu powiedzieć! Dopiero teraz, po artykułach w prasie, wyznaczono odpowiedzialną firmę, by de facto po-*

twierdziła lub sprawdziła te słowa, co na jedno wychodzi.

Szef Koła Macierzy Przedszkolnej, **Adam Molinek**, mówi o stanowisku tej organizacji w kwestii przedszkola: – *Dyrektor szkoły i rodzice czekają na zajęcie oficjalnego stanowiska przez miasto. Mamy o nim być poinformowani do pierwszego tygodnia lipca. Ono stanie się podstawą do dalszych rozmów.*

– *Kto wie, czy to nie jest przemysłowe działanie!?* – mniemają mamy i ojcowie. Rodzice z przedszkola z Čelakowskiego oraz ci z Błędowic jeszcze się nie „dotarli”. Być może ktoś tu liczy na to, że wraz z wakacjami zaniknie między nimi możliwość kontaktu. – *A w nowym roku szkolnym odgórnie dostaniemy „befel” na Přímą! – snują czarne wizje.*

– *By dojeść do przedszkola na Přímą, moje dziecko musi pokonać dwie ruchliwe jezdnie, nie to, co tu, jakby za piecem – uzupełnia inny rodzic.*

– *Skomplikowane sprawy majątkowe uniemożliwiają klarowny ogłód sytuacji – z tą opinią zgadzają się niemal wszyscy. Z tego punktu widzenia przeprowadzka do polskiej szko-*

ły byłaby najlepszym posunięciem. Przeprowadzka do jakiegokolwiek czeskiej instytucji jest z góry odrzucana. – Spróbujemy zostać tutaj – twierdzą rodzice.

Skomplikowane stosunki majątkowe. To fakt, iż po wybudowaniu w 1927 roku budynku przedszkola, Macierzy Szkolnej zabrakło pieniędzy na spłatę zaciągniętych kredytów. Wtedy zawarto umowę ze Śląskim Kościołem Ewangelickim Augsburskiego Wyznania o przelewie na niego praw własności i o tym, że „dopóki będzie w Błędowicach chociaż jedno polskie dziecko, będzie w tym obiekcie możliwość prowadzenia przedszkola”. Po blisko 80 latach i paru nacjonalizacjach i restytucjach Kościół nadal wypełnia swoje zobowiązanie, ale zaznacza, że nie na wszystko go stać,

a zwłaszcza nie aż na tyle, by wydać setki tysięcy koron na przedszkole. Poza tym na naprawę czeka podobno dach świątyni...

Jednostki wśród rodziców widzą nieco inaczej ten aspekt. – *Pastorowa chodziła od drzwi do drzwi pytając, czy nie ma ktoś domu do sprzedania. W przedszkole inwestować nie chcą, ale drogie auta kupują dla siebie – słychać.*

Jednak zdecydowana większość rodziców jest wdzięczna za pomoc okazywaną przez Kościół i za to, że pomimo ciężkiej sytuacji stara się on wyjść naprzeciw oczekiwaniom rodziców. – *Kościół ma czyste intencje – sądzi owa większość.*

Jeżeli ktoś grał nie fair i widział jakiś swój interes w „przeprowadzeniu” polskiego przedszkola do czeskiego, to ze zdumieniem spostrzegł, że „bezbronna” mniejszość potrafi się bronić.

Co stanie się w przypadku, gdy kłamka zapadnie i zostanie narzucona przeprowadzka do czeskiej placówki? Rozwiązania są różne. Jedni już myślą o przejściu do szkoły wielkościorowej, inni poszukują kontaktów w okolicznych polskich przed-

szkołach. Te są jednak dość daleko...

– *Jedynę rozwiązanie do przyjęcia przez nas to przeprowadzka do polskiej szkoły – przyznają rodzice.*

– *Co by mogło powstrzymać właściciela budynku i władze miasta? Pełycja? – pytają inni.*

– *Podobna sytuacja miała już miejsce na początku lat 90. Co i rusz ktoś próbuje naruszyć błędowickie status quo. Problem w tym, że tej „walki” o polskie przedszkole nie prowadzimy tylko dla siebie. Od tego, czy powieździe się nam utrzymanie tej placówki, zależą będą losy przyszłej generacji Polaków w Błędowicach. Dlatego nie możemy odpuścić – mówi ustępujący prezes Macierzy Przedszkolnej, **Czesław Świder**. Dodaje, że Macierz czuje się osamotniona w tej walce. – *Co innego było w 1991 roku. PZKO, „Wspólnota”, TNP, Rada Polaków – wszyscy mocno zaangażowali się w sprawę. Jeżeli teraz wygramy, to za dziesięć lat rodzice polskich dzieci będą o nas tak samo ciepło myśleć, jak my o tych, którzy wtedy, w 1991 roku, postawili na swoim – konkluduje prezes.**

MARTYNA
RADŁOWSKA-OBRSNIK

Rodzice murem stoją za „swoim” przedszkolem. (zdjęcie ilustracyjne)

Dominantami Błędowic są Polska Szkoła Podstawowa oraz Kościół.

IV DNI POLSKIE W ŁYSEJ NAD ŁABĄ PREZENTACJĄ OSTRAWSKIEJ SLAWISTYKI

Z udziałem Zaolziaków

ŁYSA NAD ŁABĄ (mro) – Swój udział w IV „Dniach Polskich” w Łysej Nad Łabą, zorganizowanych przez Klub Polski w Pradze, Wydział Ekonomiczno-Handlowy Ambasady RP, Instytut Polski w Pradze oraz miejscowy

Urząd Miejski miała także Katedra Slawistyki Uniwersytetu Ostrawskiego. – *Na otwartej w minioną sobotę wystawie przedstawiliśmy publikacje ostrawskiej polonistyki oraz nie istniejącego już dziś Zakładu Etnikum Polskiego – powiedziała „GL” Janina Raclavska, kierowniczka katedry.*

Na wystawie eksponowano cykl „Studia Slavica”, „Polscy Laureaci Nagrody Nobla” oraz lingwistyczne prace naukowe.

– *Wystawa stała się pretekstem do zaprezentowania czesko-polskiej współpracy w zakresie dydaktyki, badań naukowych, współpracy studenckiej i wydawniczej. Specjalną częścią wystawy, która wzbudziła zainteresowanie, stała się prezentacja archiwaliów cieszyńskich pozostających*

własnością katedry – podkreśliła Raclavska.

Dodajmy, że w ramach „Dni” swoje dzieła zaprezentowali także twórcy zaolziańscy. **Antoni Szpyrc** przedstawił malarstwo na szkłe, natomiast **Paweł Kufa** rzeźbione świątki. – *W programie głównym na Terenach Wystawowych, a także następnego dnia podczas mszy i po niej wystąpił Zespół Pieśni i Tańca „Oldrzychowice”. Oprócz tego uczniom miejscowych szkół zaprezentowano polsko-brytyjski film „Wodne dzieci” – powiedział nam Władysław Adamiec, prezes Klubu Polskiego w Pradze.*

Wystawa w Muzeum im. Bedřicha Hroznego w Łysej nad Łabą (były powiat Nymburk) czynna będzie do 22 sierpnia br.

Janina Raclavska, kierowniczka ostrawskiej slawistyki podczas wygłaszania słowa wstępnego w czasie otwarcia wystawy publikacji tej placówki.

7 lipijski z południa

FELIETON RENATY PUTZLACHER

Koniec roku szkolnego i związane z nim nieuchronnie podsumowanie dokonań było dla niektórych uczniów porażką, a dla grona szczęśliwców sukcesem. Zresztą wychowawczyni mojej córki postanowiła podjąć temat sukcesu na jednej z ostatnich lekcji i chyba udało jej się ożywić marzących już o wakacjach uczniów. Byłam ciekawa, z czym kojarzy się dzisiejszej młodzieży to bardzo modne i bez przerwy powielane w mediach pojęcie. Bo za moich młodych lat, w minionym stuleciu i innym systemie, próbowano nam wmówić, że o ile będziemy poprawni politycznie, osiągniemy wszystko, o czym zamierzamy. Jak się okazało, dla większości koleżanek mojej córki szczytem marzeń jest zrobienie światowej kariery w charakterze modelki, a dla kolegów posada hokeisty tudzież piłkarza. Nie było to dla mnie zaskoczeniem, ale chciałam wiedzieć, czy nauczycielka kontynuowała temat. Bo dla mnie ciekawy jest ciąg dalszy – kwestia ceny, jaką wybrańcy losu muszą płacić za swój sukces.

Mój kolega, którego można nazwać dzieckiem (a z biegiem lat weteranem) sukcesu, opowiadał mi kiedyś o procesie sięgania gwiazd. W skrócie można by go określić jednym zdaniem: „Im wyżej, tym samotniej”. Bo u nas zazwyczaj nie wybacza się tym, którym się powodzi; sukces kole w oczy zwłaszcza tych, którym się nie udało lub czują się niedocenieni. Zamiast kolegów mamy raptem wokół siebie grono sędziów, którzy bardzo dbają o to, żeby nam sława nie uderzyła do głowy i żebyśmy sobie przypadkiem nie pomyśleli, że tacy jesteśmy genialni. Balsamem dla sfrustrowanych, a świadczy o tym niebawoma poczytność, jest również prasa bulwarowa, która czujnie śledzi wszelkie upadki gwiazd szolbiznesu. Gdy te zbyt dobrze się sprawują, wymyśla się niestworzone historie, byle tylko utyłać

blotem jak największe grono wybranych. Wydaje się, że w minionej epoce nie było tak brutalnie, najwyżej zyskiwało się order albo tytuł artysty narodowego, ale to z kolei zobowiązywało do posłuszeństwa i oddania. Demokracja rządzi się bardziej perfidnymi prawami: tobie wolno piąć się w górę, ale innym wolno z kolei strącać cię z tej drabiny bez przebiegania w środkach.

Ostatnio miałam okazję spojrzeć na zagadnienie sukcesu z jeszcze innej strony. Fenomenalny amerykański kolarz Lance Armstrong, autor książki „Mój powrót do życia” i „Liczy się każda sekunda”, mówi, że najlepszą rzeczą, jaka mu się w życiu przydarzyła, był nowotwór.

Rekonwalescent nie marnuje czasu, wrócił do treningów zaledwie trzy miesiące po chemioterapii, a pięć miesięcy później odzyskał dawną formę. Pół roku temu poznałam na internetowym forum Polkę, mieszkającą od lat w USA i bohatersko zmagającą się z leukemią. Jej marzeniem było jeszcze „zobaczyć Pragę i umrzeć”. Szukała tylko współtowarzysza i przewodnika tej podróży życia, a że miałyśmy już za sobą godziny szczytów rozmów, bez wahanja zaoferowałam jej swoją pomoc. Stojąc w niemym zachwycie na moście Karola wyszeptała, że podróż do tego najpiękniejszego miasta na świecie jest dla niej sukcesem życiowym. Przypomniał mi się wtedy ktoś bliski, skazany rok temu na łóżko szpitalne. Kiedy z niego wstał, moja radość z jego pierwszych kroków była większa niż, powiedzmy, nieoczekiwana wiadomość o przyznaniu mi Nagrody Pulitzera...

Czasem myślimy sobie, jacy ci gwiazdorzy są szczęśliwi. Często nie widzimy, że są samotni w swych wieżach z kości słoniowej i patrzą na nas, zdrowych i uśmiechniętych, otoczonych rodziną i przyjaciółmi, jak na wybrańców losu.

Sukces

DO NIEBA IDZIE SIĘ PIECHOTĄ ALBO TAK, JAK KTO POTRAFI

Zaczęło się od papieża

- W Medzugorje byliśmy z Frankami. - Wówczas do Ziemi Świętej jechaliśmy z państwem Franków. - Od pęciu lat tak planuję sobie wakacje, aby móc pojechać na pielgrzymkę do Częstochowy. No wiesz, z Jadzią Frankową... Wszak nie jest tajemnicą, że organizowanie pielgrzymek wszelkiej maści to specjalność państwa Jadwigi i Franciszka Franków z Cz. Cieszyńska.

Aby policzyć sanktuaria, do których na przestrzeni ostatnich 15 lat dotarli pątnicy pod ich przewodnictwem, zabrakłoby palców obydwu rąk i nóg. Chociaż wcale nie mnogość odwiedzonych miejsc jest tu najważniejsza, a raczej duchowy wymiar będący tych wszystkich wypraw wspólnym mianownikiem. Niektóre z nich mają jednak charakter szczególny, ba, przełomowy.

Logicznie, takim kamieniem milowym była I Piesza Pielgrzymka z Zaolzia na Jasną Górę. Raz - że po raz pierwszy zaolziańscy pątnicy zwartą grupą pokonali granicę na Olzie (był to rok 1991 i ledwo co służby graniczne zaczęły odchodzić od egzekwowania zaproszeń), dwa - że celem 6-dniowej pieszej wędrówki był VI Światowy Dzień Młodzieży, a w ramach niego spotkanie z papieżem Janem Pawłem II. - Fakt, że na Jasnej Górze miało się odbyć spotkanie z Ojcem Świętym, był dla nas impulsem do przygotowania pielgrzymki z naszych domów, z Zaolzia. Wyruszyliśmy 7 sierpnia, trasa naszej pielgrzymki prowadziła szlakiem wyznaczonym przez Diecezję Katowicką. W samej Częstochowie, gdzie w dniach 14-16 sierpnia przebiegało spotkanie z Ojcem Świętym, byli-

śmy zakwaterowani w jednej ze szkół podstawowych wspólnie z młodzieżą z diecezji ołomunieckiej - wspomina pani Jadwiga. „Głos Ludu” zaś napisał wtedy m.in.: *Pielgrzymka jest aktem religijnym o charakterze dziękczynnym i pokutnym, jest - jak powiedział Jan Paweł II - pielgrzymką wolności poprzez granice państw, które otwierają się coraz bardziej na Chrystusa, odkupiciela człowieka.*

W następnych latach Światowy Dzień Młodzieży odbywał się w innych miastach, w innych krajach, na innych kontynentach (w tym roku przebiegnie w niemieckim Köln po raz pierwszy z papieżem Benedyktem XVI). Tradycja pieszego wędrowania od kościoła p.w. Serca Jezusowego w Cz. Cieszyńskie na Jasną Górę jednak pozostała. Organizatorzy przygotowali własną trasę pielgrzymki, którą nabożny lud zaolziański przemierzy w tym roku już po raz czternasty.

Tylko o dwa lata krótszą historię od pieszej mają pielgrzymki autokarowe. Za to chyba niemniejszą popularność i równie wierną bazę stałych uczestników z całego niemal Zaolzia. Aby udać się autokarem do Częstochowy, nie trzeba mieć bowiem ani specja-

nej kondycji fizycznej (choć program podobno jest tak przeładowany, że satysfakcja i zmęczenie uczestników murowane), ani zapewnionego dłuższego urlopu. Pielgrzymka trwa bowiem tylko dwa dni - w czwartek i piątek. Pierwszy dzień pielgrzymi autokarowi spędzają z pieszymi i rowerzystami (o nich nieco niżej) na Jasnej Górze, następnego dnia odwiedzają natomiast wybrane sanktuaria. W tym roku jest nim kościół oo. Franciszkanów w Wieliczce oraz Kopalnia Soli i Kaplica św. Kingi.

„Swoją” pielgrzymkę mają więc także amatorzy jednośladow. U jej kolebki stał dwa lata temu Stanisław Glac ze Stanisławic. W tym roku rowerzyści ruszają oddać cześć częstochowskiej Czarnej Madonnie po raz trzeci. - Jedziemy w 30 osób. Jechać większą grupą nie dalibyśmy rady. Nie byłoby to bezpieczne. Korzystamy bowiem również z dróg publicznych, problematyczny jest również sam wjazd do Częstochowy - mówi Tadeusz Brzóska, jeden ze stałych uczestników pielgrzymki rowerowej. Jak zaznacza, w tym roku już nie najstarszy, gdyż na rowerowym siodelku postanowił obejść swoje urodziny pewien nowo upieczony siedemdziesięciolatek.

Aby ruszyć rowerem na Jasną Górę, nie wystarczy czcić Maryję. Trzeba mieć też odpowiedni rower do jazdy w terenie (szosówka się nie nadaje, gdyż rowerzyści kopiuja trasę pieszych pielgrzymów, która częściowo prowadzi przez lasy, łąki i bez-

Począwszy od 1992 roku ples pielgrzymi z Zaolzia wędrują niezmiennie po tej samej trasie.

drożą), kask na głowie oraz jako taką wytrzymałość. Pierwszy etap liczy bowiem 100 km, drugi 81. - Warunkiem uczestnictwa w pielgrzymce rowerowej jest zaliczenie jazdy próbnej na trasie ok. 70 km. Odbędzie się ona 9 lipca niezależnie od pogody - informuje T. Brzóska. Pogody u Pana Boga zapewnionej pielgrzymi bowiem nie mają. Aniołowie też nie dają im skrzydeł. Na jeździe, zwłaszcza przez miasto, pielgrzymi muszą się maksymalnie skoncentrować. Wymagana jest żelazna dyscyplina. W tak dużej grupie o wypadek nie trudno. W czasie jazdy odpadają więc wszelkie wspólne modły. Te mają miejsce tylko w czasie postojów. Ponadto codziennie odprawiana jest msza św. Oprócz wozu technicznego przewożącego bagaże z zapleczem serwisowym i służbą zdrowia pielgrzymom-rowerzystom towarzyszą kapłani. W tym roku jest to ks. Mirosław Brutkowski z Cierlicka Kościelca oraz proboszcz czeskokoczyński, ks. Jiří Šolc.

Na nich jednak nie kończy się lista duchownych, którzy wezmą udział

w tegorocznej pielgrzymce na Jasną Górę. Na sześciodniową pieszą wędrówkę do Częstochowy szykuje się jako główny przewodnik duchowy proboszcz olbrachcicko-górnosuski, ks. Mirosław Kazimierz, towarzyszyć mu będą ks. Bartłomiej Blaszkowski z Gnojnika oraz ks. Jan Mazur z Trzyna. Pielgrzymi mogą liczyć również na wsparcie duchowe swoich braci w wierze. - Nie wszyscy mogą uczestniczyć w pieszej czy też autokarowej pielgrzymce na Jasną Górę. Jesteśmy więc wdzięczni, że została zaprowadzona forma duchowego uczestnictwa i że już przez ponad 10 lat możemy chociaż w ten sposób brać udział w pielgrzymce - uważa Jarosław Niedoba z Jabłonkowa. - Codziennie z pielgrzymami łączymy się w modlitwie różańca, Apelu Jasnogórskiego oraz uczestnicząc w mszach św. odprawianych w naszych parafiach - dodaje.

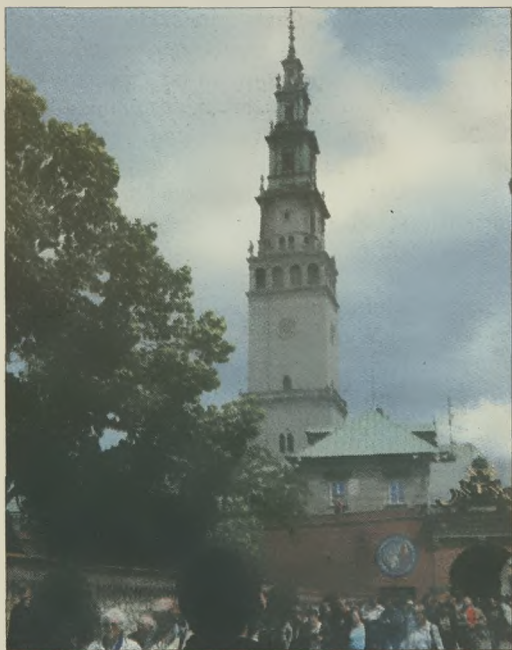
Tegoroczny wielki pochód na Jasną Górę wyrusza w sobotę 16 lipca z Cz. Cieszyńska, dzień wcześniej wyjdą ze swoich domów pątnicy z Jabłonkowa.

BEATA SCHÖNWALD

W KLASZTORZE NA JASNEJ GÓRZE - TYM RAZEM NIE Z PIELGRZYMKĄ

Byłem za klauzurą

Większość Zaolziaków zna klasztor jasnogórski z pielgrzymek, innym udało się zawitać do Sanktuarium Najświętszej Matki Boskiej Częstochowskiej przynajmniej z wycieczką i przynajmniej pobieżnie zwiedzić klasztor. Ja należę do tych drugich - miałem okazję zwiedzić Jasną Górę w czerwcu tego roku, w ramach zorganizowanego przez Oddział Śląskiej Izby Turystyki wyjazdu studyjnego po atrakcjach

Dominantą Częstochowy jest wieża klasztoru jasnogórskiego.

Jury Krakowsko-Częstochowskiej. Miałem okazję m.in. zajrzeć do biblioteki klasztornej, czyli przebywać przez chwilę za klauzurą.

Przyjechaliliśmy do Częstochowy autokarem w samo południe. Za bramami klasztoru tłumy pielgrzymów. Dziś (jest sobota, 11 czerwca) odbywa się Ogólnopolska Pielgrzymka Pocztców. Tłok także w Sali Rycerskiej, od której rozpoczynamy zwiedzanie.

Pod obrazami przedstawiającymi ważne wydarzenia z dziejów klasztoru wita nas ojciec Roman - niewysoki mnich w białym habicie. Od razu wyjaśnia, czym różni się w zakonie paulinów (Zakonie Świętego Pawła Pierwszego Pustelnika) ojciec od brata. Otóż ojciec otrzymał

święcenia kapłańskie i może odprawiać mszę św. Pokazuje też solidne drzwi, do których wchodzi wyłącznie zakonnicy. - To klauzura, część klasztoru zamknięta dla osób obcych - wyjaśnia o. Roman. - Tam mogą wejść tylko zakonnicy. No i żony królów i głów państw. Ostatnio była tam pani Danuta Wałęsowa, która zjadła z nami kolację. Po chwili milczenia dodaje: - Ale i wy tam wkrótce wejdziecie. Macie przecież zezwolenie samego ojca przeora i mam wam pokazać bibliotekę.

Nasz przewodnik w habicie stojąc pod kopią obrazu Matki Bożej wskazuje ręką pochodzącą z XVII obrazu z historii klasztoru i opowiada o tym, jak to w 1430 r. husyci ograbili klasztor, zdjęli cudowny obraz z ołtarza i pocięli twarz Madonny szabłami. Koleżanka Jitka, redaktorka jednego z czeskich dzienników kręci nosem, ale słucha uważnie. O. Roman opowiada, jak to restauracji obrazu dokonano na dworze króla Władysława Jagiełły. - Malarze bezskutecznie nakładali farby, gdyż zawsze spływały. Wynikało to z faktu, że nakładali oni farby temperowe na malowidło wykonane techniką woskową - enkaustyką. Długo czas uważano, że namalowano wtedy zupełnie nową kopię na deskach pierwotnej ikony. Jednak wyniki ostatnich badań wykazały, że tak nie było. Uzupełniono tylko ubytki.

Samego cudownego wizerunku jednak nie zobaczymy. Do Kaplicy Matki Bożej nie sposób wejść z powodu tłumów pielgrzymów. O. Roman prowadzi nas jednak na galerię. Jest on bowiem jednym z tych, którzy muzyką graną na instrumentach dętych i werblach towarzyszą uroczystości odsłaniania i zasłaniania obrazu. - Jasnogórska Pani jest Królową Polski. A początkowi i końcowi audiencji u Królowej musi towarzyszyć muzyka - wyjaśnia o. Roman, który podczas uroczystości grywa na trąbce. Gdy zabrzmi muzyka, przyklekamy z pokorą.

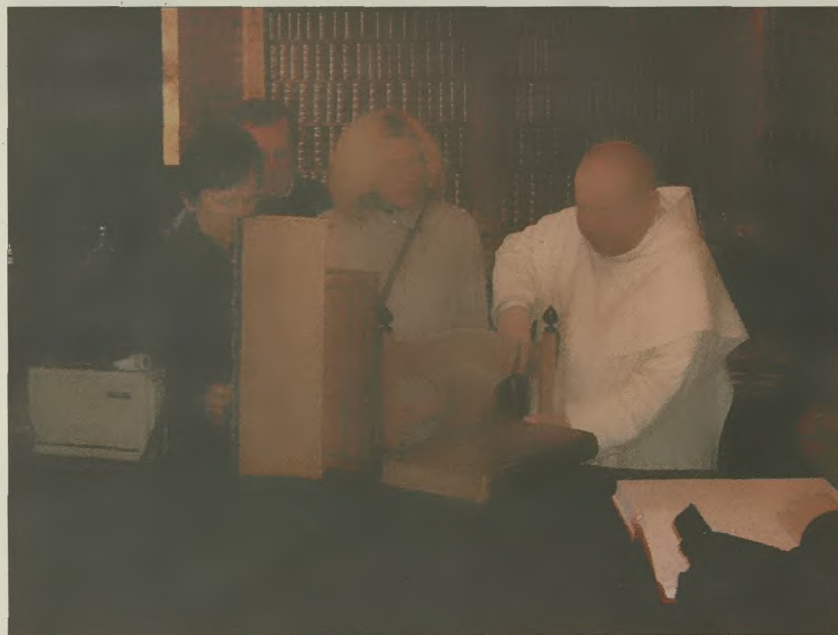
Nasz przewodnik odkłada trąbkę, prezentuje stare nuty, wreszcie wychodzimy z kaplicy. Przez Salę Rycerską idziemy w kierunku drzwi z napisem „klauzura”. Zanim zamkną się za nami, o. Roman wskazuje drugie zamknięte drzwi. - Tam odprawiano niegdyś egzorcyzmy - wyjaśnia. Przechodzimy cicho przez korytarzyk z trzema niedużymi pomieszczeniami. Tu zakonnicy i zakonnice mogą porozmawiać na chwilę z krewnymi, którzy przyjadą do nich z wizytą.

Dalszy korytarz, wreszcie ogromne drzwi z napisem „Biblioteka”. Wchodzić. Podziwiamy wspaniałe szafy biblioteczne z tysiącami książek, wśród nich ponownie kopię cudownego obrazu. Klasztor jasnogórski posiada ok. 8 tys. starodruków oraz średniowieczne rękopisy iluminowane, wśród których znajdują się unikatowe egzemplarze z królewskich zbiorów Jagiellonów. Księgi umieszczone są w specjalnych drewnianych futerałach oprawionych w skórę, ze złożonymi wytłoczeniami. Podziwiamy jedną z nich, którą o. Roman wyciąga z półki. Wspaniałe są też dwa duże intarsjowane stoły i barokowe freski zdobiące sklepienie biblioteki.

Przewodnik mówi, że od 1920 r. biblioteka klasztorna jest miejscem obrad Episkopatu Polskiego. Prezentuje nam też pochodzącą z pierwszej połowy XX w. księgę z podpisami gości biblioteki. Widzimy podpisy cara Mikołaja II, prezydenta Ignacego Mościckiego... Potem jeszcze chwila przy globusie ze sferami niebieskimi i wychodzimy.

W Sali Rycerskiej o. Roman pyta szefową naszej wyprawy, ile mamy czasu. Niewiele. - Chciałbym wam pokazać jeszcze przynajmniej skarbiec. Ale jak tam wejść? Pielgrzymka pocztowców, masa ludzi... - zastanawia się zakonnik. Wreszcie uśmiecha się, znalazł rozwiązanie: - Do skarbcza mogą wchodzić poza kolejką grupy obcojęzycznych dziennikarzy. Jak mam z wami rozmawiać - po angielsku czy rosyjsku?

Umawiamy się, że po rosyjsku. Kiedy przechodzimy „służbowymi” korytarzami, o. Roman telefonuje z komórki: - Słuchaj, mam tu grupę rosyjskojęzyczną, wchodzimy na chwilę poza kolejkę. Daleki głos wyraża zgodę, a o. Roman płynnie przechodzi na język rosyjski: - Dorogie drużyno... Młody chłopak stojący w kolejce do skarbcza pyta kolegę: - Wacek, co to za język?

Ojciec Roman prezentuje jedną z ksiąg z bogatych zbiorów klasztornej biblioteki.

Ale my doskonale rozumiemy, każdy z nas pamięta jeszcze rosyjski ze szkoły. Przewodnik zaś opowiada o ważniejszych eksponatach. Jest ich sporo, ale czasu za mało. O. Roman po rosyjsku pyta, czy chcemy jeszcze zajrzeć do Muzeum 600-lecia. Oczywiście, że chcemy. Tam już nie trzeba posługiwać się rosyjskim. Oglądamy trzy spośród sukienek zdobiących cudowny obraz, kolekcję instrumentów kapeli jasnogórskiej, jak również dziesiątki odznaczeń państwowych, które otrzymał były prezydent Lech Wałęsa podczas swoich zagranicznych podróży. Jest nawet medal Nagrody Nobla. - Tych odznaczeń przekazał nam prezydent Wałęsa sporo, bo aż 900, co jakiś czas je zatem wymieniamy. Raz mieliśmy tu nawet jego śrubokręt - mówi o. Roman.

Wychodzimy z sali, przyjdzie się chyba pożegnać. Jedną z koleżanek zwraca się do o. Romana. - Proszę ojca, ojciec z powodu nas skłamał i będzie się z tego musiał spowiadać...

O. Roman mruży oko i uśmiecha się szelmowsko niczym Sienkiewiczowski Onufry Zagłoba. - To nie było kłamstwo, ale fortele. Nie mówiłem, że mam grupę rosyjską, lecz rosyjskojęzyczną. A przecież wszyscy rozumiecie po rosyjsku...

Nasz przewodnik znika za drzwiami. Kiedy na parking pod klasztor wsiadamy do autokaru, Czeska Jitka mówi: - Szkoda, że o. Roman nie mówił przez cały czas po rosyjsku. Więcej bym zrozumiała.

- A klasztor? - pytam.

- Dla mnie bomba - odpowiada, gdy autokar wjeżdża na główną częstochowską arterię.

JACEK SIKORA

Księgarnia Wirtualna

LILIANA FABISIŃSKA – »Skrzydła pod swetrem«

Wyd. „Publicat”. Trzynasta już część z popularnej serii książkowej o współczesnych polskich nastolatkach pt. „Bezsenność, czyli o czym dziewczyny rozmawiają nocą”. Tym razem poznajemy niezwykłą i romantyczną historię Julki. Rodzice chcieli sprawić Julce przyjemność i wysłali ją na sylwestra do Mediolanu. Ona jednak wcale nie jest zachwycona. Gdy przypadkiem dowiaduje się, że jej ukochany Mateusz zamierza zrobić coś okropnego, nie waha się i wyrusza w drogę do domu. Jest to podróż pełna przygód i niespodziewanych zwrotów akcji. Na szczęście Julka jest poetką i ma pod swetrem ukryte skrzydła, które zaniosą ją prosto do... Aktualne problemy i rzeczywistość współczesnej Polski, a jednocześnie pozytywna wizja świata, wplecione w dynamiczną, dowcipną fabułę – to atuty serii „Bezsenność”.

»Europa – kempingi, pola namiotowe«

Wyd. „DeAgostini”. Europejski przewodnik po campingach i wioskach wakacyjnych jest nowością wydawniczą poświęconą obiektom turystycznym na powietrzu, szczególnie w krajach Europy Wschodniej. Jest to nowoczesny informator do wykorzystania przez wszystkich, którzy chcą zwiedzać nowe miasta oraz kraje i miło spędzić czas podczas swoich wakacji. Przewodnik zawiera opis i ocenę ponad 2700 obiektów usytuowanych w 24 krajach Europy, czytelne wskazówki ułatwiające odnalezienie poszukiwanego obiektu, obszerny rozdział z ponad 50 mapami europejskich miast i obszarów miejskich. Jest też atlas drogowy Europy w skali 1:2500000.

Książki można nabyć lub zamówić w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Czapka 7 w Cz. Cieszyńskie.

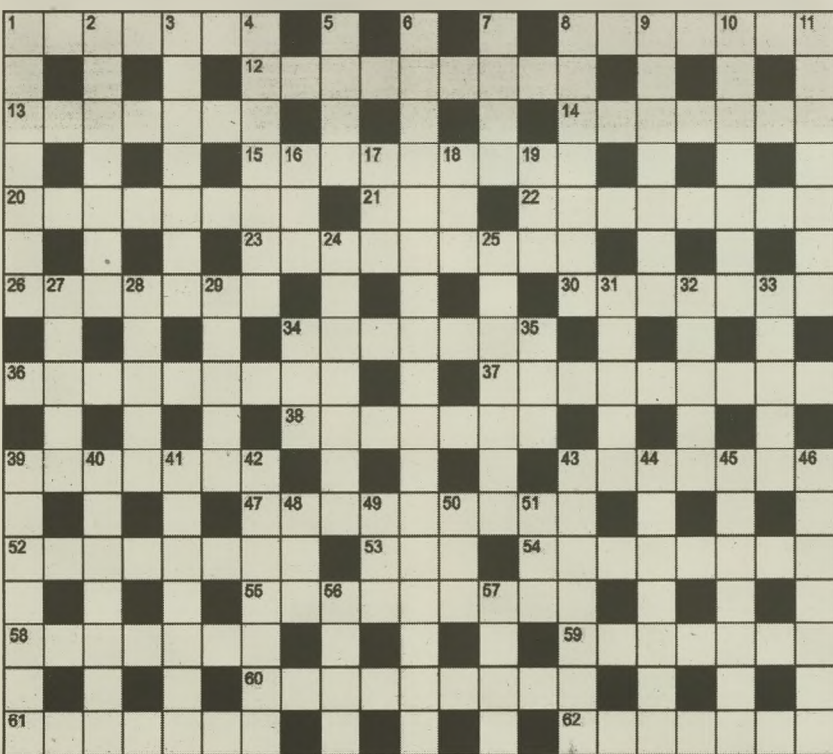

Krzyżówka

POZIOMO: 1. uwodniony glinokrzemian sodu 8. arieta o błażej treści 12. antabusu się obawia 13. Radamantysa potomek 14. że świątyni jaskiniowych wykutych w skale znana 15. metronom 20. zielona odmiana mikroklinu 21. wulkan z Mindanao 22. Małego rycerza zagrał 23. port przed morzem ochroni 26. na fryzie budowli antycznej występuje 30. krzyżówkowy stan USA 34. rodzina ptaków rurkonosych 36. jedynie tam małpy w Europie żyją 37. dom nie tylko dla baranów 38. Homera dzieło 39. syn z poprzedniego małżeństwa 43. statek eksploatuje 47. gumowe sprężyny do rozciągania 52. bywają śmiertelne 53. z rodziny papug 54. niedołęga 55. zakład produkcyjny 58. do ostatniej wieczery zasiadł 59. wypustka komórki nerwowej 60. Czarny Ład zamieszkuje 61. język maszyn cyfrowych 62. gramofon elektryczny.

PIONOWO: 1. odwołanie do sądu wnosi 2. skrobie na sacharydy rozkładają 3. przegody Alicji opisał 4. pies obronny z grupy dogów 5. specjalność kangura 6. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE** (Książka Haliny Rudnickiej) 7. bylina z rodziny liliowatych 8. na Nowej Zelandii leży 9. w woj. Radomskim płynie 10. zespół barw w obrazie 11. skład substancji określi 16. też mrówka 17. zasada ładu przyrody w filozofii chińskiej 18. na tablicy rejestracyjnej mieszkańca Mostu 19. dalszy plan w przestrzeni 24. tam cudownie uzdrawiające wody znajdziesz 25. krabami i małymi ssakami się pożywia 27. zamek w rozsypanie 28. Aleksiej Pieszkow 29. w Niemczech płynie 31. błękit 32. holowana lub pchana 33. niemiecka JAWA 34. w Mali leży 35. wierzbza z baziami 39. łózkowe wdziarno 40. po niemiecku malował 41. okruh skalny genetycznie z osadem nie związany 42. do czynu niezdolność 43. córka Minosa 44. w maju świętuje 45. sielanki w Syrakuzach tworzył 46. niejeden w Temelinie 48. klucz dla Anglika 49. dumnie chodzi 50. wielbłądzi mieszaniec 51. w Nowych Hebrydach ją znajdziesz 56. do dobijania 57. powieść Zoli

Opr.JO

Poziomo: 1. URMIA 5. PROSO 9. TYFUS 12. POBYT 13. PIOTR 14. RYNNNA 15. ALIOT 16. ARKAN 17. RYLEC 18. IRMAK 19. CHART 20. TUAİM 21. TIARA 22. HAS 24. PAR 26. TRAGEDIA OPTYMISTYCZNA 35. ZORIN 36. ASA 37. ASATI 38. ADOLA 39. DURAM 40. SPAH 41. PARIASI 42. ELBA 43. ARABU 44. ALKOR 45. PCIM 46. LINCOLN 47. ATOM 48. KOJEC 49. KOJOT 50. RAFA 51. OSTROGA 52. ARAT **Pionowo:** 1. UTRECHT 2. MINDANAO 3. APARTHEID 4. TBILISI 5. PTACTWO 6. OLIFANTS 7. OPTIMUM 8. ROLMOPS 9. TRAKTRYSA 10. FOKMASZT 11. SANTANA 23. ADNOTACJA 25. ATARAKSJA 27. RZEPICHA 28. GRAHAMKA 29. ACAPULCO 30. PATRONAT 31. YAMAMOTO 32. INDIANKA 33. CAMERATA 34. NIEBIOŚA.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań rozlosowana zostanie książka pt. „ENCYKLOPEDIA POLSKA – GEOGRAFIA”. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w piątek 8. 7. br. o godz. 12.00. Nagrodę książkową (do odbioru w redakcji) za rozwiązanie krzyżówki z ub. soboty otrzymuje **Zofia Heczko** – Trzinec.

Dowcip na wakacje

Student pyta kumpla:
– Cemu jesteś taki smutny?
– Napisałem do rodziców list, żeby mi przysłali pieniądze na lampkę nocną, abym mógł się wieczorami uczyć.
– I co, nie przysłali?
– Przysłali – lampkę...

Góralka chwali się sąsiadce:
– A wicie, gaździno, mój wnuk Jasiek to studiuje na uniwersytecie!
– A na jakim?
– No, jak to on się nazywa – próbuje sobie przypomnieć góralka. – Ugrzyż? Nie, nie ugrzyż... Użarł? Tes nie... Już wim! UJOT!

Po roku studiów przyjeżdża do domu studentka i od progu woła:
– Mamo, mam chłopaka!
– Świetnie córeczko, a gdzie studiuje?
– Ależ mamo, on ma dopiero dwa miesiące!

Na egzaminie na uczelni o profilu informatycznym, pytają się kandydata jakie zna komendy wybranego języka programowania.
– Góra, dół, lewo, prawo i fajer...

Idzie dwóch studentów ulicą. Nagle jeden zauważa na chodniku jakąś kartkę papieru i pyta drugiego:
– Ej, stary, co to jest?
Na to drugi:
– Nie wiem, ale ja kseruję!!!

Na pewnej uczelni student podchodzi do egzaminu, a że wcześniej nie przygotował się zbyt dokładnie, profesor zdegustowany wiedzą młodego człowieka otwiera drzwi i krzyczy do innych studentów:
– Przynieście siana dla osła!
– A dla mnie herbatę! – dodaje student.

Huraaaaaaaaa...! Wakaaaacjeeee!!!

Jak fajnie jest w pierwszej wakacyjną sobotę czytać sobie gazetę. W ogóle to wszystko można robić na początku wakacji! Jest miło, bo na luzie. Nie wiem, jak Wy, ale ja uwielbiam mleć świadomość tego, że przez dwa miesiące nie muszę się niczego uczyć i nad niczym poważnym myśleć.

Cały straszliwy czerwcowy zgilek jest już za nami. W ciągu ostatnich kilku tygodni rozspalał się worek z różnego rodzaju imprezami i wydarzeniami. Najpierw Festiwal PZKO, potem DKS, festyny, wycieczki szkolne, wczoraj „Powitanie lata”. Zaszły też różne inne wydarzenia. Wybrano przecież Największego Czecha, najwspanialszą Superstar w Czechach oraz najidealniejszego Idola w Polsce. Tegoroczny czerwiec rzeczywiście był niesamowity i Ci, którzy czytają dzisiejsze PUDŁO mogą się cieszyć, że ten maraton w zdrowiu przetrwali. Teraz potrzebny jest relaks. Jak najlepiej odpocząć? Czym zająć się podczas tegorocznych ferii? Jakie zajęcie jest najmłodniejsze? Spróbujmy dać Wam kilka propozycji.

1. Wyruszenie w świat autostopem
Plusy: Poznajemy nowych ludzi, nowe kraje; minimalne koszty; w świecie możemy gdzieś złapać cie-

szyniaka Krejčira i stać się sławnymi; autostopem można być kiedykolwiek gdziekolwiek
Minusy: nigdy nie wiadomo, czy osobnik, który chce nas podwieźć, okaże się królewiczem z bajki, czy też zboczeńcem

2. „Brygada” za granicą
Plusy: niezły zarobek, kontakt z językiem obcym i egzotycznymi ludźmi, możliwość zwiedzania

Minusy: Europa zachodnia jest już przepełniona wschodnioeuropejskimi „brygadnikami”, może się zdarzyć, że o jedno miejsce pracy trzeba będzie walczyć z tłumem swoich współobywateli

3. Wyjazd na obóz w roli opiekuna
Plusy: urlop za darmo; kontakt z miłutkimi dziećmi

Minusy: nie każdy ma silne nerwy i potrafi czuć 24 godziny na dobę; miłutkie dzieciaki mogą się okazać niespokojnymi nastolatkami o niebezpiecznych pomysłach

4. Sledzenie w domu z lekturą obowiązkową (najbardziej doradzane przez nauczycieli)

Plusy: pozornie nie ma niebezpieczeństw; powiększa wiedzę i zwiększa szanse zdania matury

Minusy: Podczas wakacji przecież szkoda czasu na siedzenie w książkach!

5. Imprezowanie:
Plusy: nieustanna zabawa; luz; nowi, ciekawi ludzie

Minusy: ogromne wymagania finansowe i zdrowotne

Co więc wybrać? Osobiście proponuję kombinację wymienionych zajęć. W końcu wszystkiego trzeba spróbować. Najbardziej „in” są wakacje, w których nie ma nudy! **ToP**

Mój pierwszy dzień w szkole

W pełni rozumiem wasze okrzyki zdumienia i rozczarowania. W końcu fakt, iż w pierwszym wakacyjnym numerze naszego pudła mieści się artykuł o tak bardzo niewakacyjnym tytule, wydaje się nie do wiary. Lecz zapewniam was – to jeszcze nie efekt świeżego uderu słonecznego. Paradoksalnie, w czasie, kiedy jedni śmiało wywijają świadectwami i żegnają szkolne mury, inni, nie mniej entuzjastycznie, wyruszają, żeby zasiąść po raz pierwszy do nowych ław szkolnych i zdobyć potencjalne świadectwa swej przyszłej (nie)wiedzy tzn. indeksy. Oczywiście mowa o świeżo upieczonych studentach uczelni wyższych. (w tym także mnie), którzy wyruszają w czerwcu (lipcu, sierpniu, wrześniu...) na tzw. „zapis”.

Myśl, iż niedługo zobaczę ponad pięćset moich przyszłych kolegów – potencjalnych prawników, była podniecająca. Wbrew pozorom nie wyskoczyłam rano, tego pamiętnego dnia (23 czerwca 2005 roku) z łóżka niczym ptaszek poranny – bowiem były dwie godziny po północy (w sam raz, żeby zdążyć na pociąg o trzeciej i dotrzeć na ósmą do Brna). Po rozwiązaniu problemów egzystencjalnych – w co się ubrać i co ze sobą zabrać, nic już nie stało na przeszkodzie temu, by wyruszyć odkrywać nowy świat.

Pierwsze wrażenia były w pełni zgodne z moimi oczekiwaniami – podekscytowani, nerwowi, jednak dumni (bo to my, którzy zdaliśmy egzaminy...) staliśmy na korytarzu i czekali na „zapis”. Na tym jednak wszelka zgodność się kończy. Kiedy już usadowiono nas w którymś z licznych lokali i kiedy byłam już tak blisko moich przyszłych kolegów, że mogłam usłyszeć nawet odłamki ich rozmów – **On:** Po łacinie mówię już bardzo dobrze. Wygrałem nawet jakiś konkurs. U nas w szkole po prostu przygotowywano nas do tego, by wygrywać. **Ona:** U nas było tak samo. Zawyczał łądowaliśmy w finałach. Dalszego ciągu rozmowy nie byłam już w stanie zanotować, bowiem odbywał on

się po łacinie. Cóż, los chciał, żebym już pierwszego dnia spotkała tych najlepszych, reszta na pewno będzie normalna – pomyślałam i uśmiechnęłam się do dziewczyny siedzącej po lewej stronie. Uśmiech jednak zamarzył mi na twarzy, dziewczyna bowiem intensywnie mówiła sobie coś do siebie i nie zwracała na mnie uwagi. Cóż, geniusze zachowują się różnie... Z strachem w oczach spojrziałam na chłopaka po prawej. Na szczęście tylko wpisywał coś do Czasopisma Pierwszaka, które otrzymaliśmy. Dzięki, Bogu, wreszcie jeden normalny! Otworzyłam na tej samej stronie – zgłoszenie do klubu Elsa, do wpisania: języki, inne kierunki lub uczelnie, które studiujesz, zagraniczne staże... Kompletna depresja! Postanowiłam wkuwać przez całe wakacje, żeby w

wrzesniu nie czuć się jak skończona idiotka.
Mój plan: godz. 8.00 – znaleźć się w budynku Uniwersytetu Masaryka, godz. 8.05 – indeks w kieszeni, godz. 8.10 – zakupy w centrum miasta, okazał się błędem nr 1. Spraw do załatwienia na uczelni było tyle, iż z łatwością stworzono z nich program na cały dzień: *Proszę zrobić sobie zdjęcie w lokalu nr 251. Proszę ułożyć sobie rozkład zajęć w uczelniach komputerowych. Proszę załatwić! Proszę przeczytać!! Proszę nie zapomnieć!!! Proszę stanąć na głowie...* To wszystko wypełniane okrzykami: *Proszę się uspokoić! Jesteście niezdolni! Czy muszę wszystko powtarzać dwa razy?!* Pryśły ostatnie resztki mojego dumnego nastroju (to my wybrani – patrz wyżej), który zamienił się na uczucie kompletnej beznadziei (podsypane nieustannym to wy, którzy jeszcze niczego nie umiecie).

Po sześciogodzinnym maratonie załatwiania na uczelni byłam całkowicie wykończona. Bez zweekowania wyruszyłam na pociąg, nie oglądając się nawet na błyszczące wystawy sklepowe. Do domu dotarłam niczym zbity pies, od razu kładąc się do łóżka. Moja ostatnia myśl przed zaśnięciem: *Przecież sprzątaćka to taki sympatyczny zawód. Prawnik? Kiedy coś takiego przyszło mi do głowy?!* **hela**

Telewizja

SOBOTA 2 LIPCA

■ TVP 1

6.10 Moda na sukces (s.) 6.35 Gwiazdowski wybór polskiego sportu - Marian Kasprzyk 7.00 Agrolinia 8.00 Wiadomości 8.14 Rok w ogrodzie 8.35 Nasze domy (s.) 8.55 Teleranek 9.20 Ziarno (mag.) 9.50 Papi-rus (film anim.) 10.15 Wyspy piratów (s.) 11.10 Zaginiony świat (s.) 11.55 Kuchnia z Okrasą 12.30 Miasto Marzeń (pr. dok.) 13.00 Wiadomości 13.10 Podróżnik - Tenochtitlan 13.30 Mistrzowie wśród zwierząt (pr. dok.) 14.00 X Jubileuszowy Festiwal Gwiazd w Międzyzdrojach 14.30 Śniadanie u Tiffany'ego (film USA) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 KISS... kulturalny informator subiektywny 17.30 Kochamy polskie komedie 18.00 Lekkoatletyka PE w wieloboju - Bydgoszcz 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Na linii ognia (film USA) 22.20 VI Festiwal Dobrego Humoru 23.05 Człowiek Prezydenta 2 (film USA) 0.40 Agentka o stu twarzach (film USA) 2.05 Skok w ciemność (film USA).

■ TVP 2

6.15 Globert przedstawia niezwykły świat natury (s.) 6.40 Echa tygodnia 7.10 Spróbujmy razem 7.35 Zmiennicy (s.) 8.35 Janosik (s.) 9.25 Uratować fale (s. dok.) 9.50 27. Międzynarodowy Festiwal Cyrków w Monte Carlo 10.45 Mały człowiek (s.) 11.40 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Smak Żmudzi 12.10 Przygody psa Cywila (s.) 12.40 Kochanie, zmniejszyłem dzieciaki (s.) 13.30 30 ton - lista, lista, lista przebojów 14.00 Familia-da (s.) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Song of Songs Festival 2005 - Międzynarodowy Ekumeniczny Festiwal Muzyki Chrześcijańskiej 16.00 Na dobre i na złe (s.) 17.45 XV Festiwal Kultury Żydowskiej (reportaż) 19.05 M jak miłość (s.) 19.55 Panorama flesz 20.00 Wakacje z blondynką (koncert) 21.50 Słowo na niedzielę 22.20 Sport Telegram 22.35 Uciekaj, Charlie! (film USA) 0.10 Idy marcowe (film USA).

■ TV KATOWICE

6.30 Wierzę, wątpię, szukam 7.00 Wyprawa profesora Gąbki (s.) 7.10 Wędrówki Rzepa (s.) 7.20 Wyprawa profesora Gąbki (s.) 7.45 Aktualności 7.50 Trzymaj formę 8.00 Z życia Kościoła 8.45 Palce licząc - kuchnia regionalna 9.00 Świat: magazyn międzynarodowy (mag.) 9.45 Przegląd gospodarczy 10.15 Eurinfo 10.35 Stacyjka (s.) 11.45 Europa w zagrodzie 12.10 Telenowyny 12.45 Etniczne klimaty 13.45 Łalka (s.) 15.15 To jest temat 15.45 Aktualności 15.48 Pocztówki z wdziękiem: Telenowyny z przeszłości 16.00 Nasze historie 16.35 Polska - Argentyna: Liga Światowa 17.35 Świat: magazyn międzynarodowy 18.00 Aktualności 18.35 Regiony kultury 18.50 Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy 19.50 Telekurier 20.40 Studio pogoda 20.45 Bilans Trójki 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe TV Katowice 22.05 Magazyn sportowy 22.50 Studio pogoda 22.55 Kurier sportowy 23.15 Kronika Wyciągu Solidarności Olimpijczyków 23.25 Tajemnica Syriusza (film USA).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.25 Domowa kawiarenka 8.00 Transformery (s.) 8.30 Yu-gi-oh! (s.) 9.00 Szafa gra (pr. muz.) 9.30 Bravo 10.00 Exclusive 10.30 Samo życie (s.) 12.00 Liga mistrzów śmiechu 12.45 Cytrynowe trio (film USA) 14.45 Słoneczny patrol (film USA) 15.45 Wydarzenia 16.05 Jezioro marzeń (film USA) 17.00 Niezakazane reklamy (pr. rozryw.) 17.15 Chirurdzy (film USA) 18.15 Całkiem nowe lata miodowe (s.) 18.45 Wydarzenia 19.15 Drużyna z Beverly Hills (film USA) 21.40 Dawno temu w Ameryce (film USA) 2.00 Taniec zmysłów (film USA) 3.35 Rebelok Hip Hop 5.05 Muzyka na bis.

■ TVC 1

6.20 Ulica Sezamkowa (s.) 6.50 Bolek i Lolek (s. anim.) 7.00 Było sobie życie (s.) 7.30 Droga i po bezdrożach (s.) 7.45 Niech żyje S Club! (s.) 8.10 Historie zwierząt (s.) 9.40 Olimpiada dzieci i młodzieży Brno 10.00 Pomarańcza (mag.) 10.30 Game Page (mag.) 10.50 Festiwalowe sekundy 2005 11.00 Kalendarium 11.15 Czy mnie zechcecie? (mag.) 11.30 Jak na ryby... (mag.) 12.00 Wiadomości 12.05 Tydzień w regionach 12.35 Auto Moto Revue (mag.) 13.00 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 13.25 Oczarowanie (s.) 14.25 Wiktoria i Albert 1/2 (film br.)

15.55 Film o filmie: Ene bene (dok.) 16.15 Incydent (film USA) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.10 Uśmiechy Ilji Racka 18.50 Spostrzeżenia z zagranicy 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Kapryśne lato z Rudolfem Hrušínskím (pr. roz.) 21.30 Festiwalowe sekundy 2005 21.40 Wiadomości 21.45 Bramki, punkty, sekundy 21.50 Gra o miłość (film USA) 23.35 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.45 Jak upolować mężczyznę, czyli Seks w wielkim mieście (s.) 0.15 Ponury cień nad L.A. (film USA) 2.10 Temptations 2/2 (film USA) 3.35 Niesamowity świat rekordów i ciekawostek 4.00 Bananowe rybki.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 ABCD ekologii (mag.) 8.50 Słowo świąteczne 9.00 Blok kursów językowych 10.00 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.) 10.55 Nasza wieś (mag.) 11.15 Program dla miłośników muzyki dętej 11.50 Alicja w krainie czarów (film USA-br.) 14.00 Spostrzeżenia Karla Kyncla 14.10 Trylogia z błękitnych otchłani (s. dok.) 15.00 Live 8 (koncert) 23.00 Tour de France 23.25 Live 8 (koncert) 1.00 Wielka muzyka nocna I 2.15 Jak upolować mężczyznę... (s.) 2.40 Wielka muzyka nocna II 4.00 Telewizyjne piosenki 4.35 Groteski B. Keatona 4.55 Mała muzyka poranna.

■ NOVA

7.00 Pokémon (s. anim.) 7.25 Kocur Cliff (s. anim.) 8.15 Cudowny świat Walta Disneya 9.05 Flipper (s.) 9.55 ESO (lista przeb.) 11.05 Zimowy raj (s.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Falszywa kocica (film czes.) 14.25 Uwolnić orkę III (film USA) 16.05 To morderstwo, napisała (s.) 17.00 Prognoza pogody 17.05 Człowiek przyszłości (film USA) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Park Jurajski III (film USA) 21.50 Teoria spisku (film USA) 0.25 Carrie II: Furia (film USA) 2.40 Dzwonienie do TV Nova 3.05 Gwiazdowski Nowy 4.05 Falszywa kocica (film czes.).

■ PRIMA

8.00 Zagrożone gatunki (s. dok.) 8.30 Salon samochodowy 9.15 SOS Barracuda (s.) 10.55 t-music (pr. muz.) 11.55 Godzina rekinów (dok.) 12.25 Miejsce zbrodni (s.) 14.10 Falszywa hrabina (film USA) 15.55 Veritas (s.) 17.00 Sześć niedźwiedzi z Cibulką (film czes.) 18.40 Prima TV 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciół Woody (s. anim.) 19.55 Ostatni świadek (s.) 20.50 Miłosna rozsada (film niem.) 22.30 Doskonałe złudzenie (film USA) 0.10 Szybka wygrana 1.50 Nikt nie jest doskonały 2.45 Cieranie (talk show).

NIEDZIELA 3 LIPCA

■ TVP 1

6.05 Moda na sukces (s.) 6.30 W labiryncie (s.) 7.00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie - Łagiewnikach 7.55 Misio-wanki (s.) 8.20 Domisie (dla dzieci) 8.45 WIRTUL@NDIA (s.) 9.05 Talent za talent 9.30 Wielki świat małych sportowców 9.50 Małolaty Ninja w lunaparku (film USA) 11.30 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 12.30 Tydzień 13.00 Wiadomości 13.10 Kasia Ballou (film USA) 14.50 Dżungla (film dok.) 15.40 Śmiechu warte (pr. rozryw.) 16.00 Moda na sukces (s.) 16.30 Lekkoatletyka - PE w wieloboju - Bydgoszcz 16.50 Siatkowska-Liga Światowa Argentyna-Polska 17.00 Teleexpress 17.20 Kariera Nikodema Dyzmy (s.) 18.20 Od przedszkola do Opola 18.45 DTV J.Fedorowicza - z archiwum X-lecia 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Dynastia (s.) 21.45 Promenada Gwiazd - Międzyzdroje 2005 r. 22.35 Losowanie audiotę 22.40 Wyciąg Solidarności 22.55 Liga Światowa siatkówki mężczyzn: Argentyna-Polska 0.55 Idiota (s.).

■ TVP 2

5.35 Złotopolscy (s.) 6.00 Globert przedstawia niezwykły świat natury (s.) 6.20 Słowo na niedzielę 6.25 Bulionerzy (s.) 7.20 Zmiennicy (s.) 8.20 Janosik (s.) 9.10 Wędrówki przyrodnicze z Davidem Attenborough (s.) 9.40 Siedlisko (s.) 10.30 Powrót mumii (film dok.) 11.35 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Smak Sopicowa 12.05 Bierz forę i w nogi (film USA) 13.55 Familia (s.) odc. 1193 14.25 Złotopolscy (s.) 15.05 Szansa na Sukces 16.00 Na dobre i na złe (s.) 19.00

M jak miłość (s.) 19.50 Panorama flesz 19.55 Daleko od szosy (s.) 21.10 Pogoda na wakacje 21.15 Hotel Zacisze (s.) 22.20 Sport Telegram 22.35 Lech Wałęsa - Wojciech Jaruzelski - Spotkanie Drugie 23.25 Szalona na Szerokiej (koncert) 0.50 Trójkąć damsko-męski (s.).

■ TV KATOWICE

6.30 Magazyn golfowy 7.00 Wyprawa profesora Gąbki (s.) 7.10 Wędrówki Rzepa (s.) 7.20 Książka dla malucha (mag.) 7.45 Aktualności 7.50 Gramy dla was 8.00 Śląski koncert życzeń 8.45 Wśród zieleni 9.00 Teleplotki 9.45 Skoda Grand Prix MTB 10.20 Roweriada 10.35 Przy naszym rynku (s.) 11.45 Bitwa o Monte Cassino (film dok.) 12.10 Książka miesiąca 12.45 Z życia Kościoła 13.05 Lotos Oil Cup, czyli golf z Brathankami 13.50 Śląska lista przebojów 14.05 Klub globtrotera 14.35 Podwodna Polska 15.00 Integracja (poradnik) 15.10 Roweriada 15.45 Północ południe 16.00 Magazyn kulturalny 16.45 Tatrzańskie opowieści 17.00 Roweriada 17.35 Teleplotki 18.00 Aktualności 18.35 Regiony kultury 18.50 Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy 19.50 Muzyka łączy pokolenia - Lista przebojów 20.55 Od niedzieli do niedzieli 21.15 Książka tygodnia 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe TV Katowice 22.05 Niedzielną magazyn sportowy 23.15 Kronika Wyciągu Solidarności Olimpijczyków 23.25 Kronika Skoda Grand Prix MTB 23.35 Grający z talerza (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.25 Alfabet kulinarny Kurta Schellera 8.00 Czarodziejki (s.) 8.30 Power Rangers (s.) 9.00 Hugo (dla dzieci) 9.30 Cytrynowe trio (film USA) 11.20 Kosmaty zawodnik (film USA) 13.10 Zabaweczki (film USA) 15.30 Fundacja Polsat 15.45 Wydarzenia 16.00 Kabareton 16.45 Pierwsza miłość (s.) 18.15 Daleko od noszy (s.) 18.45 Wydarzenia 19.15 Amerykańska księżniczka (film ang.) 20.15 Wybrańcy fortuny (film USA) 21.15 Ścisłe tajne (film USA) 22.20 Nagi patrol (s.) 22.50 Na jeden temat... z Joan Rivers (film ang.) 23.20 Top Trendy ESKA Squad 0.20 Unia Leszno - Włókniarz Częstochowa 2.20 Predator (film USA) 4.20 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów 6.25 Bajki z doniczki 6.30 Rok ma 12 miesięcy 6.55 Śpiewanki 7.05 Jaskiniowiec (s.) 7.30 Bajkowe wakacje (dla dzieci) 10.00 Wędrująca kamera (mag.) 10.25 Obiektyw (mag.) 10.55 Festiwalowe sekundy 2005 11.05 Życie na zamku (s.) 12.00 Wiadomości 12.05 Niespokojne słońce 13.00 Bajkowe wakacje 14.30 Magazyn religijny 14.55 Magazyn chrześcijański 15.10 Ogniste kobiety (film czes.) 16.30 W poszukiwaniu czasu utraconego (s. dok.) 16.50 Adresat TVC (mag.) 17.15 Gdzie się podziała ta stara piosenka 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.05 Podwójne skierowanie (s.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Ene bene (film czes.) 22.00 Bez ogródek (pr. publ.) 22.30 Festiwalowe sekundy 2005 22.40 Wiadomości 22.45 Bramki, punkty, sekundy 22.50 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 22.55 Detektyw Foyle (s.) 0.30 Losowanie Sportki i Szansy 0.40 M15 (s.) 1.35 Adresat TVC (mag.) 1.55 Historie sław 2.50 Sportowcy świata.

■ TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.10 Terra musica 7.50 Panorama 8.35 Klucz (mag.) 9.05 Trzech facetów pod jednym dachem (s.) 10.30 Paszkwil (mag.) 11.00 Kamera w podróży: Polowanie na kamienie szlachetne (s. dok.) 12.00 Słowo świąteczne 12.05 La Traviata (opera) 13.55 Film o filmie: Be Cool (dok.) 14.10 Studio sport 17.05 Kinobox (mag.) 17.30 Wspomnienia przeszłości: Wędrówki z prehistorycznymi ludźmi (s. dok.) 18.00 Potomkowie sław (s. dok.) 18.30 Pamięć drzew (s. dok.) 18.50 Szczęście domowe (mag.) 19.15 Żalman i goście (pr. muz.) 20.00 Wieczór na temat... Archeologia 22.00 Kultura.cz (mag.) 22.30 Tour de France 22.55 Nocny klub filmowy: Fiołkowe perfumy (film meks.) 0.30 Diana Krall: Live in Paris (koncert) 1.30 Gdzie się podziała ta stara piosenka 2.05 W lot po świecie 2.35 Klub dokumentalny.

■ NOVA

6.20 Pokémon (s.) 6.45 Kocur Cliff (s. anim.) 7.35 Cudowny świat Walta Di-

sneya 8.30 Flipper (s.) 9.20 Awanturnik (film fr.) 11.05 Stefanie (s.) 12.00 Siódemka (prog. dys.) 13.00 Rady ptaka Loskutaka (mag.) 13.40 Bogowie muszą być szaleni III (film Hongkong) 15.40 Junior (film USA) 17.40 Prognoza pogody 17.50 Spotkanie w lipcu (film czes.) 19.18 T-Mobile Renta 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Augustus, pierwszy cesarz rzymski 1/2 (film koprod.) 21.50 Odłamki (mag.) 22.20 Tele Tele (pr. roz.) 23.00 24 godziny (s.) 23.55 Srebrny brzeg (film USA) 2.10 Siódemka 3.05 Odłamki 3.25 Program rozrywkowy 4.35 Ojciec Schwarzw kreacza do akcji (s.).

■ PRIMA

8.00 Żołnierze II wojny światowej (s. dok.) 9.00 Świat 2005 (mag.) 9.35 Jan Hus (film czes.) 11.35 Niedzielną Receptariusz (mag.) 12.00 Rodzina doktora Kleista (s.) 13.00 Niedzielną partia (pr. dys.) 13.35 Formule show 13.55 Wyciągi formuli 1 we Francji 15.55 Prima strzał (teleturniej) 17.05 Dzwonnik z Notre Dame (film br.) 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciół Woody (s.) 19.55 Królewicz i Gwiazda Wieczorna (film czes.) 21.25 Nikt nie jest doskonały (pr. rozryw.) 22.25 Policjantki z FBI (film USA) 23.55 Z archiwum X (s.) 0.40 Szybka wygrana 2.20 Niedzielną partia 3.00 Niedzielną Receptariusz.

PONIEDZIAŁEK 4 LIPCA

■ TVP 1

6.05 Geena Davis Show (s.) 6.30 Lato z Jedyńką 8.00 Wiadomości 8.10 Moda na sukces (s.) 8.40 Smocze opowieści (s.) 9.05 Dżungla (dla dzieci) 9.30 Wakacje z duchami (s.) 10.00 Redakcja-D (j. niem. dla młodzieży) 10.20 Kiosk przy Wspólnej 11.20 Tak jak w Unii 11.40 Zielony biznes 11.45 Agrobiznes 12.00 Wiadomości 12.10 Kolumbowie (s.) 13.05 Biebrzański Park Narodowy 14.05 Plebania (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 Klan (s.) 16.00 Moda na sukces (s.) 16.25 Lato z Jedyńką 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Prosto w oczy 17.30 Lokatorzy (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Bulionerzy (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.05 Żołnierze i kowboje. Major Dundee (film USA) 22.10 Półkownik i półkowniki (film pol.) 23.55 Wiadomości 0.05 Między nocą a dniem (pr. public.) 1.40 Wiersze na dzień powszedni.

■ TVP 2

6.05 Złotopolscy (s.) 6.30 Felicity (s.) 7.15 Tajna misja (s.) 7.40 Magiczny autobus (s.) 8.05 McGregorowie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.25 M jak miłość (s.) 11.10 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Podolski smak 11.40 Podróż do ziemi obiecanej (s.) 12.25 Euro-quiz 13.30 Połaski św. Onufrego (reportaż) 13.45 24. Koszaliński Festiwal Debiutów Filmowych "Młodzi i Film" 14.05 Ryzykanci (s.) 14.50 Nie do wiary (s.) 15.10 Felicity (s.) 16.10 Tele PRL 17.05 Konsument 17.30 Festiwal Gwiazd - Międzyzdroje 2005 19.05 M jak miłość (s.) 20.50 Wyznania lekarzy i pielęgniarów (film ang.) 21.20 Magazyn kryminalny 997 22.55 Na krawędzi prawdy (film franc.) 0.35 Z archiwum X (s.) 1.20 Golec uOrkiestra.

■ TV KATOWICE

7.00 Europa w zagrodzie 7.45 Aktualności 7.50 Speed 8.45 Gość dnia 9.00 Perypetie ze zdrowiem (film ang.) 9.45 Klan (s.) 10.45 Podwodna Polska 11.15 Gość dnia 11.45 Tatrzańskie opowieści 12.00 Telenowyny 12.10 Regiony kultury 12.35 Ginące cywilizacje - Toradźowie z Sula-wesi (film dok.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Od niedzieli do niedzieli 14.45 Książka miesiąca 15.00 WOW Nieziemska istota 15.45 Przegląd gospodarczy 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 25 lat Rawy Blues 17.50 Gramy dla was 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.37 Trzecie oko 19.00 Muzyka łączy pokolenia 19.40 Regiony kultury 19.50 Książki z górnej półki (mag.) 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.50 Wiadomości sportowe TV Katowice 21.55 Zbliżenia filmowe 22.15 To jest temat 23.10 Muzyka łączy pokolenia (pr. muz.) 23.50 Telekurier 0.25 Plebania (s.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV market 7.00 Czarodziejki (s.) 7.25 Rocket Power (s.) 7.50 Zbuntowany anioł (s.) 8.40 Na wariackich papierach (s.) 9.40 Kosmaty zawodnik (film USA) 11.30 Zbuntowa-

ny anioł (s.) 12.25 Zabaweczki (film USA) 14.45 Ścisłe tajne (film USA) 15.45 Wydarzenia 16.15 Świat według Bunday (film USA) 16.45 Na wariackich papierach (s.) 17.45 Rodzina zastępcza plus (s.) 18.45 Wydarzenia 19.25 Samo życie (s.) 20.10 Predator (film USA) 22.30 Świat według Kiepskich (s.) 23.00 Pierwszy milion (film pol.) 0.00 Biznes Wydarzenia 0.30 Bumerang (pr. public.) 1.00 Obcy - ósmy pasażer "Nostromo" (film ang.) 3.00 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Ulica Sezamkowa (dla dzieci) 9.00 My dziewczyny z Miasteczka (s.) 9.30 Bez ogródek (pr. publ.) 10.00 Wiadomości 10.05 Podwójne skierowanie (s.) 11.00 Oczarowanie (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Album. Jaroslav Foglar 13.15 Kalendarium 13.30 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 14.00 Wiadomości 14.05 Jak się żyje karciarzom (dok.) 14.20 Uśmiechy I. Racka 15.00 W poszukiwaniu czasu utraconego 15.20 Skarby świata (s. dok.) 15.35 Co znaczy w domu? (dok.) 16.00 Wiadomości 16.05 Zdecyduj piękny portrecie (bajka) 16.25 Rok ze skrzatami Witkiem 16.35 Simpsonowie (s.) 17.00 Gra o zielone (dla dzieci) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.30 Wyprawa za czeskimi diablami (s. dok.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Pociąg dzieciństwa i nadziei (s.) 21.05 W lot po świecie (mag.) 21.40 Reporterzy TVC (reportaż) 22.20 Festiwalowe sekundy 2005 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Budzenie zmarłych (s.) 0.15 Oczarowanie (s.) 1.05 Karel Černoch 1.40 Moda - Ekstrawagancja - Maniera 2.05 Obiektyw 2.35 AZ-kwiz 2.55 Babilon.

■ TVC 2

6.15 Wiadomości TVS 6.40 Dzień konia po mongolsku (dok.) 7.20 Niesamowity świat (s. dok.) 7.50 Panorama 8.30 EXPOcztówka 8.40 Jan Hus (film czes.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 12.00 Game Page 12.20 Szczęście domowe (mag.) 12.50 Trylogia błękitnych otchłani (s. dok.) 13.45 Angielski dla najmniejszych 14.00 Historie zwierząt (s. dok.) 15.25 Adresat TVC (mag.) 15.45 Europa dziś (mag.) 16.15 Świat sztuki (s. dok.) 17.15 Rowerowe włóczęgi (s. dok.) 17.30 Ten nasz czeski charakter (mag.) 17.50 Mistrzostwa świata w atletyce (rep.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.00 Sportowe minuty 19.45 Powietrze to nasze morze (s. dok.) 20.00 Listy z frontu (dok.) 20.50 Spostrzeżenia z zagranicy 21.00 Wieczór ludzi dobrej woli (transmisja) 22.00 Tour de France 22.25 Klub filmowy: Dom z cichym barem (film USA) 0.10 Jazz klub 2003 1.00 Nowy czeski design 1.55 Mistrzostwa RC w atletyce 2.55 Time out.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.20 Wyspa skarbów (film kan-br.) 11.10 Dwie puszyste damy (s.) 11.40 Strażnik Teksasu (s.) 12.30 Dziewczyny Gilmora (s.) 13.20 Anastazja (s.) 14.10 Moja puszysta Walentyna (s.) 15.05 Spółka Przygody z o.o. (s.) 15.55 Stingers (s.) 16.50 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Straż przybrzeżna (s.) 18.20 Prognoza pogody 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.50 Páli vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Kobra 11 (s.) 21.00 Nowa Podróżomania (mag.) 21.35 Spadek (film czes.) 0.00 Miejsce zbrodni Frankfurt (s.) 1.25 Łaskanie (pr. erot.) 1.55 Powrót do Edenu (s.).

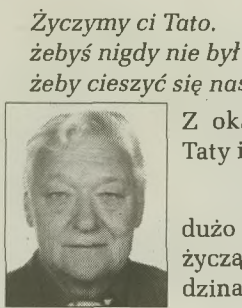
■ PRIMA

8.00 Tajemniczy skarb (film anim.) 8.55 Płomień wątpliwości (s.) 9.45 Wspaniali i bogaci (s.) 10.15 Prima jazda 11.05 Lekarz ze wsi (s.) 12.00 Szansa bez granic (pr. roz.) 13.00 W lot po świecie (mag.) 13.55 Pomoc domowa (s.) 14.25 Pan Złota Rączka (s.) 14.55 Beverly Hills 90210 (s.) 15.50 Sprawa dla dwojga (s.) 17.00 Navarro (s.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciół Woody (s. anim.) 19.55 Big Ben (s.) 21.40 Morderstwa w Midsomer (s.) 23.30 Nikita (s.) 0.20 Szybka wygrana 2.00 Niebezpieczne oskarżenie (film RPA) 3.30 Sauna (talk show) 4.15 Prima archiwum.

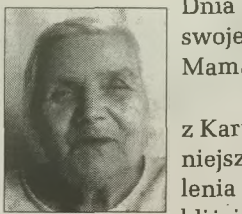
ciąg dalszy na str. 8
Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kochanym Jubilatom
Babci DANCE
i **Dziadkowi PEPOWI**
dalszych 35 lat w zdrowiu,
szczęściu i miłości w imieniu
najbliższych życzy wnuczek
Dawidek. RK-142

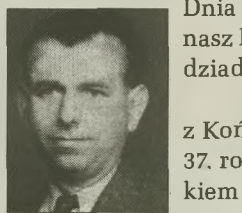
Życzymy ci Tato,
żebyś nigdy nie był za stary,
żeby cieszyć się naszymi sprawami.
Z okazji 70-tych urodzin naszego
Taty i Dziadka
BOLESŁAWA ŁAKOTY
dużo zdrowia i niegasnącej energii
życzą córka Hania i syn Marek z ro-
dzinami. GL-361

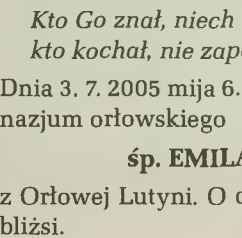
Dnia 3. 7. 2005 będzie obchodzić
swoje 85. urodziny nasza Kochana
Mama, Babcia i Prababcia
pani ANIELA WRANIK
z Karwiny. Z tej okazji najserdecz-
niejsze życzenia zdrowia, zadowo-
lenia i pogody ducha składają naj-
bliżsi. RK-139

Dnia 3. 7. 2005 obchodzi jubileusz
życiowy
**pani STANISŁAWA
ZEMANOWA**
z Suchej Górnej. Z tej okazji najser-
deczniejsze życzenia zdrowia, szczę-
ścia, radości z wnuków oraz 100 lat
życzą córka Romana z mężem Kaz-
kiem, a wnuki Denis i Agatka przesyłają Babci cału-
sy. Do życzeń dołączają się Swacynowicze. RK-140

Kto w sercach żyje, nie umiera...
Dnia 5. 7. 2005 obchodziłby 100 lat
nasz Kochany Ojciec, Dziadek i Pra-
dziadek
śp. KAROL PIETROSZ
z Końskiej. Zaś w listopadzie minie
37. rocznica Jego śmierci. Z szacun-
kiem i miłością wspomina najbli-
sza rodzina. AD-096

Kto Go znał, niech wspomni,
kto kochał, nie zapomni.
Dnia 3. 7. 2005 mija 6. rocznica zgonu profesora gim-
nazjum orłowskiego
śp. EMILA JĘDRZEJCZYKA
z Orłowej Lutyni. O chwilę wspomnień proszą naj-
bliżsi. RK-140

Co w kinach

BYSTRZYCA: Be Cool (2, godz. 19:00);
KARWINA - Centrum: Sahara (2-6,
godz. 17.45, 20.00); **Reflex:** Grunt to
rodzinka (2, 3, godz. 20.00); Miss
agent 2 (2, 3, godz. 17.00; 4-6, godz.
17.00, 20.00); **Kino letnie:** Autostopem
przez galaktykę (2, 3, godz. 21.30);
CZ. CIESZYN - Central: Zupełnie jak
miłość (2, 3, godz. 17.00); **TRZYNIEC**
- **Kosmos:** Melinda i Melinda (2, 3,
godz. 17.30, 20.00); **HAWIERZÓW**
- **Centrum:** Sahara (2-6, godz. 20.00);
Madagaskar (2-6, godz. 15.30, 17.45);
CIESZYN - Piast: Karol - człowiek,
który został papieżem (2-6, godz.
15.00, 18.00); Thumaczka (2-6, godz.
21.00).

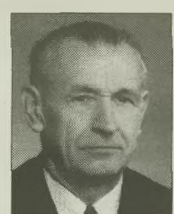
Co w terenie

JABŁONKÓW - Klub Młodych przy
MK PZKO zaprasza na tradycyjne
Wianki 2. 7. o godz. 18.00 na Mazuro-
wice. W programie: kapela Nowina i
zespół Zaolzi, po programie zabawa
taneczna. Bufet zapewniony.
BYSTRZYCA - Klub Seniora przy MK
PZKO zaprasza członków i sympaty-
ków na wycieczkę samochodami do
puszczy „Mionszy” w Łomnej Dolnej.

Kronika Rodzinna

*Dziękujemy za to, czym dla nas byliście
i za dzień każdy, który z nami żyliście.*

Dnia 4. 7. mija 17. rocznica śmierci naszej Drogiej
śp. EWY RUSZOWEJ
zaś dnia 8. 7. mija 3. rocznica śmierci naszego Dro-
giego
śp. KAROLA RUSZA
z Bystrzycy. Z szacunkiem i miłością wspominają
najbliżsi. AD-094

Dnia 2. 7. 2005 mija 20. rocznica,
kiedy nas na zawsze opuścił
śp. PAWEŁ TROMBIK
z Nydku. O chwilę wspomnień pro-
szą żona oraz córki i synowie z ro-
dzinami. GL-358

*Odeszłaś od nas, lecz ślady Twej miłości i pracy
pozostaną w naszych sercach.*

W głębokim żalu pogrążeni zawi-
adamiamy, że dnia 30 czerwca 2005
zmarła w wieku 93 lat nasza Ko-
chana Matka, Babcia, Prababcia i
Teściowa
śp. ANNA CHMIELOWA
zamieszkała w Hawierzowie Błę-
dowicach. Pogrzeb Drogiej Zmarłej
odbędzie się dnia 7. 7. 2005 o godz. 15.00 z kościoła
ewangelickiego w Hawierzowie Błędowicach. Za-
smucona rodzina. GL-363

Bolesną prawdą dotknięci zawiadamiamy wszyst-
kich krewnych i znajomych, że po długiej i ciężkiej
chorobie zmarła
śp. EMILIA BOCKOWA
z Nawisia. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się
w czwartek 7 lipca o godz. 14.00 z kościoła ewan-
gelickiego w Nawsiu. Zasmucona rodzina. GL-366

Zbiórka w parku
6. 7. o godz. 9.00.
**ORŁOWA PO-
RĘBA** - zarządy
MK PZKO Orłowa
Miasto i Łazy,
Poręba i Pietwałd
oraz Klub Emery-
tów Orłowa Ła-
zy zapraszają na
wspólny Festyn
Ogrodowy 2. 7.
o godz. 15.00 do
ogrodu PZKO w
Orłowa Poręba.

5. 7. Kopřivnica - Bílá Hora - Štram-
berk. Odjazd pociągiem z Bystrzycy
5.16, Cz. Cieszyn 5.36, Karwina 5.57,
Olbrachovice 5.30 w kierunku Ostrava
Svinov, Studenka do Štramberka. In-
formacje tel.: 596 410 300.

Oferty

SPRZEDAM 3 OWCE do chowu +
jagnięta, również pojedynczo. Cena
i termin odbioru do uzgodnienia. Te-
lefon: 608 740 997. GL-359

**MALOWANIE, TAPETY NATRYSKO-
WE „izolux”, prace murarskie.** Kon-
takt tel.: 603 854 651. GL-304
MALOWANIE DACHÓW - elewacje.
Dobra cena i gwarancja, transport
bezpłatny. Balicki, tel.: 558 742 469,
732 383 700. GL-362

**APS, s.r.o. oferuje jakościowe okna
PCV** za bezkonkurencyjne ceny. Tel.
kom: 776 738 373, faks: 558 711 482.
HY-002

JAP® Firma JAP Trading
z siedzibą w Bystrzycy
zatrudni

sekretarkę

wymagania: - wykształcenie średnie ekonomiczne
- znajomość pracy na PC
- znajomość języka polskiego i angielskiego
w słowie i piśmie
- prawo jazdy kat. B

List motywacyjny wraz z życiorysem przesłać do 12. 7. 2005 pod adres:
JAP Trading, s. r. o.
739 95 Bystrzyca 1260

W teatrze już wakacje

CZ. CIESZYN (kor) - Poniedziałkowe
przedstawienie spektaklu muzycz-
nego „Těšínské niebo - Cieszyńskie
nebo”, który aktorzy obu scen Teatru
Cieszyńskiego w wielkim powodze-
niem (prawie 15-minutowe owacje
na stojąco) zaprezentowali na festi-
walu Teatr Regionów Europejskich
w Hradcu Kralowej, było przedostat-
nim w tym sezonie. Sezon w teatrze
zakończył się oficjalnie w czwartek,
tradycyjnie spektaklem dla małych
widzów z ośrodków dla dzieci spe-
cjalnej troski.

Przed południem dzieci obejrzały
baśń „Cudowna lampa Alladyna” w
wykonaniu Sceny Czeskiej, po spek-

taklu zaś zaprosili ich do wspólnej
zabawy w parku przed teatrem akto-
rzy polskiego zespołu. Jak poinformo-
wał nas kierownik artystyczny Sceny
Polskiej, **Bogdan Kokotek**, wakacje
teatralne potrwać do 27 sierpnia.
Oficjalne rozpoczęcie sezonu odbę-
dzie się w dzień później w jednej z
ropickich restauracji. - *Pierwszym
przedstawieniem, które po wakacjach
obejrzą posiadacze abonamentu, bę-
dzie „Szatan z siódmej klasy”, którego
premiera odbyła się w czerwcu. Nato-
miast na pierwszą premierę zaprosi-
my widzów 24 września, a będzie to
adaptacja powieści Jerzego Pilcha „In-
ne rozkosze” - uściślił Kokotek.*

DZIS PIELGRZYMKA DZIECI NA PRASZYWĄ

Śladami św. Franciszka

REGION (mro) - Życie i słowo św.
Franciszka z Asyżu będą przyświecać
pielgrzymce na Praszywą, która dziś
o godzinie 10.00 rozpocznie się mszą
świętą na Kamienitym. Tradycyjną
pielgrzymkę dla dzieci i młodzieży,
której momentem kulminacyjnym
stanie się dotarcie do kościółka św.
Antoniego, poprowadzi biskup die-
cezji ostrawsko-opawskiej, **František
Lobkowicz**. Na wierzchołku góry
czekają na dzieci konkursy i zabawy

zainspirowane życiem św. Francisz-
ka. - *Dzieci dowiedzą się, gdzie św.
Franciszek się urodził, jak żył i jakie
wydarzenia skłoniły go do wiary. Będą
mogły pomagać w „budowie kościoła”,
rozpoznawać „ślady Boże”, rysować,
opatrzyć chorego, rozpoznawać
rzeczy dotykiem, węchem i smakiem
- powiedział nam o programie rzec-
nik diecezji, **Pavel Siuda**. W nagrodę
za trudy młodzi pielgrzymi otrzymają
obrazki św. Franciszka z Asyżu.*

Piknik optymalnych

Cieszyńskie Bractwo Optymalnych
urządza kolejny Piknik Optymal-
nych, który odbędzie się w sobotę 9
bm. na Kempingu „Olza” przy Al. J.
Łyska (obok kajaków). Organizato-
rzy serdecznie zapraszają wszystkich
zainteresowanych dietą optymalną

dr. J. Kwaśniewskiego. W programie
m.in. porady żywieniowe i lekarskie
oraz dobra muzyka do tańca. Do na-
bycia doskonałe optymalne potrawy.
Gościem specjalnym imprezy będzie
lekarz optymalny, dr Przemysław Pa-
la. (s)

Firma produkcyjno-handlowa

PATROL

o ugruntowanej pozycji na polskim rynku
poszukuje kandydatów na stanowisko:

Specjalista d/s handlowych

- biegła znajomość języka polskiego i czeskiego
- znajomość obsługi komputera
- dyspozycyjność i zaangażowanie
- prawo jazdy kat. B
- mile widziane doświadczenie w pracy na podobnym stanowisku

Miejsce pracy:

- 3 miesięczne szkolenie w Polsce: Kraków
- Praca stała Czechy - Hawierzów

Kontakt: +48(12)451-84-54
e-mail: biuro@puzi.pl

Kamieniarstwo WRZOS

Nagrobki

Bezpośredni importer granitu

- Oferujemy wzornictwo czerpane z naj-
lepszych tradycji kamieniarskich
- Wiele nowości na rynku czeskim
- Bardzo niskie ceny, przyjeżdżamy rów-
nież do klienta na pomiar

Mieszkamy na tej samej
Ziemi Cieszyńskiej

Siedziba firmy:

Hażlach, ul. Cieszyńska 18
tel.: +48 600 293 968
tel.: +48 338 567 377
4 km od granicy w Boguszowicach

Filia:

Goleszów, ul. Grabowa 4

Staroměstská 583, Trzinec
(naprzeciwko restauracji „Stará záchytka”) Filia: Cz. Cieszyn, ul. Čapkova 10
Tel. 558 32 62 98

Wielopole duża działka!!! Dom rodzinny 6+2+budynek gospod. Parcela: 10 824 m ² Tel.: 776 287 422	Cz. Cieszyn Dom rodzinny 4+1+garaz. Działka: 1000 m ² Tel.: 777 077 034	Dolny Żuków duża działka!!! Domek rekreacyjny 2+1+k. Parcela 400 m ² Tel.: 776 287 422
Trzinec Dom rodzinny 5+1. Spokojna okolica. Tel.: 777 077 034	Gródek Duża działka!!! Dom drewniany z 50 lat. Parcela: 1 300 m ² Tel.: 777 077 034	Trzinec - KANADA Dom rodzinny 2x 2,5+1. Parcela 818 m ² Tel.: 777 077 034
Rzeka Duża działka!!! Drewniany domek do rekreacji. CHKO. Tel.: 776 287 422	Trzinec - Dolna Leszna Willa z 30 lat. 2x 2+1+2. Możliwość kancelaryjne. Tel.: 777 077 034	Mistrowice Willa 5+1+tarasa+ budynek gospod. Parcela 3 ha. Tel.: 777 077 034

Aktualna oferta ponad 400 nieruchomości na stronach www.flash-reality.cz

Telewizja

Dokończenie ze str. 6

WTOREK 5 LIPCA

■ TVP 1

6.05 Geena Davis Show (s.) 6.30 Lato z Jedyńką 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Smocze opowieści (s.) 9.05 Ala i As (s.) 9.25 Bajeczki Jedynecki 9.30 Mały rycerz El Cid (s.) 10.00 Redak-tion-D (j. niem. dla młodzieży) 10.15 Jaka to melodia? (teleturniej) 10.40 Światowe dziedzictwo kultury - Porto 11.25 Rolnictwo na świecie 11.40 To trzeba wiedzieć 11.50 Agrobiznes 12.00 Wiadomości 12.10 Nieustraszone (s.) 13.00 Gwiazdo-zbiór polskiego sportu - Jerzy Pawłowski 13.40 Wszystko o zapachach (s.) 14.05 Plebania (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 Klan (s.) 16.00 Moda na sukces (s.) 16.25 Lato z Jedyńką 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Prosto w oczy 17.30 Sąsiedzi (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Bulionerzy (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.05 Oszustwo (film USA) 21.40 Dom Franken-steina (s.) 23.05 Wiadomości 23.20 Plus minus 23.45 Poradnik przedsiębiorcy (felieton) 23.50 Prawdziwe psy (film dok.) 0.25 Sprawy rodzinne II (s.) 2.00 Wiersze na dzień powszedni.

■ TVP 2

6.05 Złotopolscy (s.) 6.30 Felicity (s.) 7.15 Tajna misja (s.) 7.40 Magiczny autobus (s.) 8.05 McGregorowie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie - LATO 10.30 M jak miłość (s.) 11.15 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza 11.40 Podróż do ziemi obiecanej (s.) 12.30 Euro-quiz 13.30 Znaki czasu (mag.) 13.55 Ryzykanci (s.) 16.10 Hity na czasie (pr. muz.) 17.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 19.00 XV Międzynarodowy Festiwal Teatralny - Malta 2005 19.10 M jak miłość (s.) 20.00 Panorama flesz 20.55 Pogoda na wakacje 21.00 Magazyn Ekspresu Reporterów 22.20 Biznes 22.25 Sport Telegram 22.40 Nashville (film USA) 1.20 Małopole, czyli świat (s.).

■ TV KATOWICE

7.00 Echa dnia 7.45 Aktualności 7.50 25 lat Rawy Blues 8.45 Gość dnia 9.00 Ekstremalne poszukiwania: Kwasowe jaskinie 9.45 Klan (s.) 11.15 Gość dnia 11.45 Wierzę, wątpię, szukam 12.10 Regiony kultury 12.35 Tajemnica Galapagos - wyprawa z Richardem Dreyfussem 13.50 Agrobiznes 14.00 Bądź zdrow! 14.45 Szkoła czy jeszcze zabawa 15.00 WOW Tajny kod 15.45 Świat magazyn międzynarodowy 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.48 Kartka z kalendarza 16.50 Gramy dla was 17.05 Bliżej Europy 17.50 Relacje 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.37 Raport z akcji 19.00 Muzyka łączy pokolenia 19.40 Regiony kultury 19.50 Książki z górnej półki 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Nasz reportaż 22.15 To jest temat 23.10 Ciemna strona Księżyca (film franc.) 0.05 Sukces (s.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV market 7.00 Exclusive 7.25 Yu-gi-oh! 7.50 Zbuntowany anioł (s.) 8.45 Na wariackich papierach (s.) 9.40 Idol (pr. rozryw.) 10.40 Świat według Bundych (s.) 11.10 Samo życie (s.) 11.55 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Amerykańska księżniczka (film ang.) 13.55 Pierwsza miłość (s.) 14.40 MacGyver (s.) 15.45 Wydarzenia 16.15 Świat według Bundych (s.) 16.45 Na wariackich papierach (s.) 17.45 Rodzina zastępcza plus (s.) 18.45 Wydarzenia 19.25 Samo życie (s.) 20.10 Obcy - 6smy pasażer „Nostromo” (film ang.) 22.45 Świat według Kiepskich (s.) 23.15 Poziom 9 (film USA) 0.15 Biznes Wydarzenia 0.40 Nasze dzieci 1.35 Czerwona Sonia (film USA) 3.05 Magazyn sportowy.

■ TVC 1

6.00 Wymarzone dzieci 7.00 Simpsonowie (s.) 7.25 Zdecyduj piękny portrecie (bajka) 7.45 Rok ze skratem Witkiem 7.55 Teleranek 8.05 Siedem siostrzy-czek (bajka) 8.45 Śpiewanki 8.55 Klocki (dla dzieci) 9.10 Diskodrom 2005 9.50 O szczęściu i pięknie (bajka) 11.00 Pociąg dzieciństwa i nadziei (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Godziny przyjęć M. Śimka i J. Grossmanna 13.00 Jak kręcono Lisiczkę Bystrouszkę (dok.) 13.15 Bajki pod lupą 13.45 W pustyni i w puszczy (film pol.) 15.40 Koncert K. Zicha i zespołu Flop 16.35 Moralność przede wszystkim (film czes.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.10 O błękitnym ptaszku (bajka) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Ogniste lato 5/5 (film fr.) 22.00 Wiadomości 22.05 Bramki, punk-

ty, sekundy 22.15 Festiwalowe sekundy 22.25 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 22.30 EXPOCztówka (s. dok.) 22.40 Michael Jackson: Gwiazdne przeboje 23.25 Poprask (mag. muz.) 23.55 Pomarańcza (mag.) 0.25 Oczywiście, panie ministrze (s.) 0.55 Zostańcie z nami (film USA) 2.20 O sprawiedliwości.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Spostrzeżenia z zagranicy 8.40 Muzyka A. Dwo-żaka 9.30 Dom narcyzów 1/2 (film czes.) 10.30 Msza z Velehradu 12.00 Kultura. cz (mag.) 12.30 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.) 13.25 Pamięć drzew (s. dok.) 13.50 Doktor Tom (s.) 14.00 Daleka podróż do domu (s.) 14.25 Biedna muzyka (bajka) 15.25 Był sobie... wynalazca (s. anim.) 15.50 Pszczółka Maja (s. anim.) 16.15 Wizyta w zoo 16.30 Przygody Lisiczki Bystrouszki (anim. opera) 17.35 Babilon (mag.) 17.55 Oczywiście, panie ministrze (s.) 18.25 Poprask (mag. muz.) 19.00 Magazyn motoryzacyjny 19.40 Genus (s. dok.) 20.00 Powstanie Europy (dok.) 21.00 Na pływalni z Harvey Keitelem (talkshow) 21.25 Zuzana Stírská i Gospel Time (koncert) 22.10 Odpoczywaj w pokoju (s.) 23.00 Tour de France 23.25 Magiczną krainą (s. dok.) 23.55 Li-sty z frontu (dok.) 1.15 Spotkanie z Janem Burianem 1.45 Magazyn motoryzacyjny 2.25 Stan Getz i jego grupa.

■ NOVA

6.20 Łabędzia trąbka (bajka) 7.35 Rumburak (bajka) 9.20 Igraszki z diabłem (bajka) 11.05 Jak się budzi królowy (bajka) 12.35 Bywalczy (film czes.) 14.25 Kłopoty pana księgowego (film wł.) 16.10 Bliźniacy (film USA) 18.05 Nie zdejmuj swetra (film czes.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Augustus, pierwszy cesarz rzymski 2/2 (film koprod.) 21.40 Na własne oczy (pr. publ.) 22.35 Chirurgia plastyczna z o.o. (s.) 23.30 Uwikłany (film USA) 1.20 Cienie Toronto (s.) 2.05 Rosyjska ruletka (film USA) 4.00 Program rozrywkowy 4.50 Ojciec Schwarzwk wkracza do akcji (s.).

■ PRIMA

8.00 Słowo czyni kobietę (film czes.) 9.30 Kuba Rozpruwacz (film br.) 11.20 Jan Žižka (film czes.) 13.10 Hook (film USA) 15.45 Dobry, zły i brzydki (film wł.) 17.15 Puszka Pandory (film USA) 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciół Woody (s. anim.) 19.55 Wieży rodzinne (s.) 20.55 Nikt nie jest doskonały (pr. roz.) 22.05 Dementi (pr. roz.) 22.45 Zostanie (film USA) 0.30 t-music 1.25 Szybka wygrana 3.05 Salon samochodowy 3.35 Sauna (talk show) 4.25 Prima archiwum.

ŚRODA 6 LIPCA

■ TVP 1

6.05 Geena Davis Show (s.) 6.30 Lato z Jedyńką 8.00 Wiadomości 8.10 Moda na sukces (s.) 8.40 Smocze opowieści (s.) 9.05 Plastelinę i przyjaciele (dla dzieci) 9.30 Bajeczki Jedynecki 9.35 Mały rycerz El Cid (s.) 10.00 Extr@ (j. ang. dla młodzieży) 10.25 Jaka to melodia? (teleturniej) 10.50 Sintra (film dok.) 11.40 Apetyt na Euro 11.45 Agrobiznes 12.00 Wiadomości 12.10 Nieustraszone (s.) 13.00 Błękitne żagle (mag.) 13.10 Podwórkowe igrzyska (mag.) 13.25 Raj (mag.) 14.10 Plebania (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 Klan (s.) 16.05 Moda na sukces (s.) 16.25 Lato z Jedyńką 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Prosto w oczy 17.30 Lokatorzy (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Bulionerzy (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.05 W siodłach miłości (film USA) 21.45 Kościół katolicki wobec władzy komunistycznej (film dok.) 22.35 Misja specjalna 23.05 Wiadomości 23.15 Ostatni Brzeg (film USA) 1.00 Perkusista (pr. dok.) 1.25 Wiersze na dzień powszedni - dzień trzeci (pr. poet.).

■ TVP 2

6.05 Złotopolscy (s.) 6.30 Felicity (s.) 7.15 Tajna misja (s.) 7.40 Magiczny autobus (s.) 8.10 McGregorowie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.30 M jak miłość (s.) 11.15 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Śląski smak 11.45 Podróż do ziemi obiecanej (s.) 12.30 Klinika pod kangurem (s.) 13.50 Sherlock - Psi detektywy (film USA) 15.10 Felicity (s.) 16.10 Dzieciaki przed kamerą (s. dok.) 16.35 Szanse - finanse 17.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 19.05 M jak miłość (s.) 19.50 Panorama flesz 20.00 Mój pierwszy raz (talk-show) 20.55 Pogoda na wakacje 21.00 Kryminalne zagadki Las Vegas II (s.) 21.45 Z Dwójką bezpieczniej 22.20 Biznes 22.40 Operacja Kondor (film hongkong.) 0.25 Kod Milea (film USA).

■ TV KATOWICE

7.00 Echa dnia 7.45 Aktualności 7.50 Gramy dla was 8.05 Bliżej Europy 8.45 Gość dnia 9.00 Transmisja obrad Sejmu 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47

Kartka z kalendarza 16.50 Zrobię to sam 17.05 Trójka tam była 17.50 Gramy dla was 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.37 Reportaż z uśmiechem 19.00 Muzyka łączy pokolenia 19.40 Nawigator 19.50 Książki z górnej półki 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia 21.45 Aktualności 21.50 Wiadomości sportowe TV Katowice 21.55 Made in Silesia 22.15 To jest temat 22.50 Studio pogoda 22.55 Kurier sportowy 23.10 Muzyka miłości Chouchou (film franc.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV market 7.00 Bravo 7.25 Transformery (s.) 7.50 Zbuntowany anioł (s.) 8.45 Na wariackich papierach (s.) 9.40 Idol (s.) 10.40 Świat według Bundych (s.) 11.10 Samo życie (s.) 11.50 Zbuntowany anioł (s.) 12.45 TV market 13.00 Rocket Power (s.) 13.25 Szafa gra (pr. rozryw.) 13.55 Pierwsza miłość (s.) 14.40 MacGyver (s.) 15.45 Wydarzenia 16.15 Świat według Bundych (s.) 16.45 Na wariackich papierach (s.) 17.45 Pensjonat Pod Różą (s.) 18.45 Wydarzenia 19.25 Całkiem nowe lata miodowe (s.) 20.00 Pierwsza miłość (s.) 20.40 Czerwona Sonia (s.) 22.35 Łowcy koszmaru (film USA) 23.35 Biznes Wydarzenia 0.05 Pierwsza fala (film USA) 1.05 Kuba Wojewódzki 2.05 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

6.35 4 na ekranie (teleturniej) 7.20 Wizyta w zoo 7.30 Bajki pod lupą 8.00 O trzech sennych królowiach (bajka) 9.10 Weronika, po prostu Nika 10.20 Rendez-vous z Zitą 10.40 Ogniste kobiety (film czes.) 12.00 Wiadomości 12.10 Europa gra Kmocha 12.50 Bajki 13.55 Zwykła końska historia (s.) 14.20 Nasze zamki (s. dok.) 14.35 Życie i działalność Jana Husa (dok.) 15.00 Uroczysta msza z okazji 590. rocznicy śmierci Jana Husa 16.30 Proce-sja (film czes.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.10 O Teresce i pani Madam (bajka) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.44 Bramki, punkty, sekundy 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Bananowe rybki (talk show) 20.40 Nędznicy 1/4 (film fr.) 22.15 Festiwalowe sekundy 2005 22.25 Losowanie Sportki i Szansy 22.30 Wiadomości 22.35 Bramki, punkty, sekundy 22.45 Diabelska pułapka (film USA) 0.30 Losowanie Sportki i Szansy 0.40 Oczywiście, panie ministrze (s.) 1.10 EXPOCztówka 1.20 Ten nasz czeski charakter 1.40 Reporterzy TVC 2.15 Bolkoviny.

■ TVC 2

6.05 Wiadomości TVS 6.25 Jan Hus 6.45 Podróż na koniec świata 7.50 Panorama 8.30 Na pływalni z H. Keitelem (talk-show) 9.00 Wówczas złotymi literami 9.30 Dom narcyzów 2/2 (film czes.) 10.40 Praska msza (dok. muz.) 11.35 Czy mnie zechcecie? (mag.) 11.50 Wyprawa za czeskiimi diabłami (s. dok.) 12.10 Wędrowki z prehistorycznymi ludźmi (s. dok.) 12.40 Skarby świata (s. dok.) 12.55 Babilon (mag.) 15.00 Ta trzecia (film czes.) 16.35 Złota brama (dok.) 17.35 Spostrzeżenia z zagranicy 17.45 Wielki wóz (mag.) 18.15 Oczywiście, panie ministrze (s.) 18.40 Austria - Wiedeń, miasto muzyki 19.00 Sportowe minuty 19.40 Lapidarium (s. dok.) 20.00 Europejski film: Shackleton 1/2 (film br.) 21.45 Marta Kubišová 2005 22.35 Nadal tutaj jestem (s. dok.) 23.05 Tour de France 23.30 Sekunda, chwila (dok.) 0.10 Z bliska 1.05 Terra musica 1.40 Stworzenie Europy 2.40 Babilon.

■ NOVA

6.10 Mała tancerka (bajka) 7.00 FernGully: Ostatnia dżungla (film anim.) 8.20 Laban (bajka) 9.35 O roztargnionym czarnoksiężnikowi (bajka) 11.20 Niech żyją duchy! (film czes.) 12.50 Dom dla dwu (film czes.) 14.15 Kłopoty pana księgowego II (film wł.) 15.45 Gliniarz w przedszkolu (film USA) 17.50 A może szpinak? (film czes.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Nakreć to! (pr. rozryw.) 20.35 Sandra, królewna rebeliant (s.) 22.30 Kolekcjoner kości (film USA) 0.45 Vilomeniny (pr. roz.) 1.35 Smallville (s.) 2.45 Na własne oczy 3.45 Program rozrywkowy 4.35 Ojciec Schwarzwk wkracza do akcji (s.).

■ PRIMA

8.00 Legenda o Atlantydzie (bajka) 8.55 Wieś na pograniczu (film czes.) 10.30 Kuba Rozpruwacz 2/2 (film br.) 12.15 Przeciwi wszystkim (film czes.) 14.05 Polowanie na mysz (film USA) 15.55 Dobry, zły i brzydki 2/2 (film wł.) 17.20 Puszka Pandory 2/2 (film USA) 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kulinarny) 19.45 Dzieciół Woody (s. anim.) 19.55 Policja kryminalna Kolonia (s.) 20.50 Receptariusz prima pomysłów (mag.) 21.50 Uśpieni (film USA) 0.20 Mutant X (s.) 1.10 Szybka wygrana 2.50 Dementi 3.25 Sauna (talkshow) 4.15 Prima archiwum.

Wydarzenia Sportowe

TRENER TRZYŃCA ZDENĚK DEMBINNY PRZEPRASZA KIBICÓW

Nowym szkoleniowcem Lubomír Vašek

Włosną trzeciolligową drużyną Futbolu

Trzyniec zaliczyła najgorszą połowę se-

zonu za badając ostatnich kilkadziesiąt

lat. Jej zawodnicy uzbierali zaledwie 9

pkt. (podczas sezonu 2000-2001, kiedy

Trzyniec spadł do 3. ligi było ich tylko 8)

I mocno zawiedli wszystkich kibiców. O

włosennym niewypale Głos Ludu rozma-

wia z trenerem Zdeněkem Dembinnym.

Gdzie należy szukać przyczyn trzynleckiej klapy?

Zimą postawiłem na wychowanków klubu i młodych piłkarzy. Dałem im pole do popisu, by pokazali, na co ich stać. Człowiek popełnia błędy, ja sam też jestem człowiekiem. Włosną zapoznałem się też z kilkoma istotnymi, dla mnie bardzo pozytywnymi sprawami. Wiem teraz,

w którym miejscu mają swój zenit. Młodych piłkarzy nadal będę darzył swoim zaufaniem, oni jednak muszą twardo pracować, by na nie zasłużyć.

W jaki sposób chce Pan się usprawiedliwić przed kibicami?

Zimą nie pozyskaliśmy ani jednego zawodnika, szansę otrzymali wychowankowie. Stało się tak w chwili, kiedy było wiadomo, że z trzeciej ligi spada jeden, najwyżej dwie drużyny. Po zwycięstwie nad Posztorną w pierwszej wiosennej kolejce byliśmy właściwie już uratowani. Chciałem się przekonać, czy w przyszłości będziemy mogli stawiać wyłącznie na wychowanków Trzyńca. Ponadto rozpoczęły się tarapaty. Drużyna juniorów walczyła o utrzymanie drugiej ligi, kadre seniorów natomiast zaatakowały kontuzje...W imieniu swoich podopiecznych i teamu realizacyjnego pragnę przeprosić wszystkich fanów, którym sprawiliśmy spore rozczarowanie.

Jakie oceny wystawił Pan swoim podopiecznym?

Młodzi zawodnicy może nie do końca zrozumieli, o co tu naprawdę chodzi, że grają w trzeciej lidze. Po kilku sukcesach musieli się uporać ze spadkiem formy i porażkami. Wszyscy się kompletnie załamali, do tej pory nigdy nie pracowałem z graczami, którym tak bardzo brakuje pewności siebie. Zaczęliśmy przegrywać, a moi podopieczni po prostu nie potrafili się pozbierać. Bardziej doświadczeni futboliści nie wzięli na swe barki odpowiedzialności, a inni nie byli typami przywódców za prawdziwego zdarzenia.

Sport polski

Wstępne zainteresowanie bramkarzem Zbigniewem Małkowskim, który po rozstaniu z Feyenoordem Rotterdam stał przed podpisem kontraktu z Amicą Wronki, wyraził przedstawiciel piątej drużyny Scottish Premier League - Heart of Midlothian.

Odchodzącego do Celtiku Glasgow bramkarza Legii Warszawa Artura Boruca ma zastąpić 20-letni Łukasz Fabiański. Młody golkipier ma za sobą ponad 60 występów w różnych reprezentacjach juniorskich i młodzieżowych. Był też na zagranicznych stażach w Southampton, Boltonie i Arsenalu. Na Highbury pojawił się razem z Hiszpanem Manuelem Almunia, który już tam pozostał. (man)

Chyba zgodził się Pan ze mną, że gra drużyny była daleka od ideału już podczas zimowej zaprawy.

Otóż to. W bieganii i posiadaniu piłki potrafiliśmy dorównać zespołom z pierwszej czy drugiej ligi. Tak samo było w rozgrywkach. O wynikach spotkań decydują jednak sytuacje w polach karnych. W tych miejscach radziliśmy sobie wręcz fatalnie. W każdym meczu napastnicy marnowali murowane okazje, obrońcy znowu popełniali indywidualne, wprost dziecinne błędy. Po serii porażek nasza gra przestała być widowiskowa. Gra-

Menedżer Zdeněk Dembiny

cze tylko walczyli, jednak błędy zwały ich z nóg.

Z początkiem lata w Trzyńcu doszło do gwałtownych, już wcześniej zapowiadanych przez Pana zmian. O jakie konkretnie zmiany chodził?

Już wcześniej zapowiadałem, że rezygnuję z pozycji szkoleniowca, odtąd będę pracował tylko jako menedżer sportowy. Drużyną kierowałem dwa i pół roku i sądzę, że nadal mogłbym jej wiele dać. Ostatnio byłem bardzo zmęczony, bo trudno było pogodzić obowiązki trenera i menedżera. Nowym trenerem został w Trzyńcu wszystkim dobrze znany Lubomír Vašek. Kierownik centrum młodzieżowego, będący zarazem trenerem juniorów - Petr Sostřonek - przenosi się do Banika Ostrawa. Jego miejsce zajmuje Jiří Neček z Olomuńca. Zmianami objęta zostanie kadra drużyny. Na przygotowanej przeze mnie liście życzeń widnieje przeszło 30 nazwisk. Chcemy pozyskać ośmiu piłkarzy i poukładać drużynę w ten sposób, by walczyła o czołowe miejsca w trzeciej lidze.

Lub o awans do drugiej ligi?

Powiem tak. Przed nami jeszcze bardzo dużo pracy. Wiele zależeć będzie od tego, czy uda nam się odpowiednio ustawić drużynę. Nie zamierzam sprowadzić do Trzyńca doświadczonych piłkarzy tylko po to, by walczyć o piąte czy szóste miejsce w trzeciej lidze. Nie mam też w zwyczaju obawiać się rywali - Brna/Bystrca czy Jakubczowic. Do wzięcia jest 90 punktów, my chcemy ich uzbierać jak najwięcej. Nie chcemy stać w miejscu, ale zrobić krok do przodu, by trzyniecki futbol nareszcie ruszył dalej. Jestem przekonany, że warto podjąć realne ryzyko.

Rozmawiał: ROMAN BASELIDES

O słycać?

Ružomberok - Banik Ostrawa 0:1 (0:0) Bramka: Rajtoral. W drugim spotkaniu rozegranym w ramach obozu kondycyjnego w Tatrach podopieczni Josefa Jarašínského pokonali pierwszoligową drużynę Ružomberoka, prowadzoną przez poprzednika Jarašínského - Františka Komnáckého. Bardziej ruchliwi gospodarze sprawiali nieco lepsze wrażenie, jednakże więcej okazji bramkowych wypracowali piłkarze Banika. W 90. min po rajdzie Žúrka popisał się celnym uderzeniem nowy nabytek Rajtoral. (man)

DZIŚ W NUMERZE:

Bronimy swoich praw **str. 3**GŁOSIK – rubryka dla dzieci **str. 4**Maluch w promieniach słońca **str. 5**P. Vavřač trenerem Mostów **str. 8**CZWARTEK
7 LIPCA 2005
NR 79
ROCZNIK LX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766

faks: 558 740 044

info@glosludu.cz

NA JUBILEUSZ PRZYJACIÓŁ Z MUZYKĄ I DZWONKAMI

»Górole« we Francji

MOSTY k. JABŁONKOWA (kor) – Delegacja zespołu regionalnego „Górole” wyjechała wczoraj w nocy do Francji. Najbliższe dni – aż do niedzieli – mosteczanie spędzą w mieście Saint Marcel na obchodach jubileuszu 50-lecia działalności zaprzyjaźnionego zespołu „Arcadance”.

Oba zespoły spotkały się po raz pierwszy na początku lat 80. w Rzeszowie, na Świątowym Festiwalu Polonijnych Zespołów Folklorystycznych, a ich członków zapoznała z sobą choreograf z Krakowa, Jadwiga Kozłowska. Przez całe lata 80. i na początku lat 90. zespoły odwiedzały się, brały udział we wspólnych koncertach.

– Do Francji wyjeżdżają głównie ci członkowie zespołu, którzy wtedy w nim tańczyli, oraz kapela pod kierownictwem Andrzeja Niedoby, w sumie 9 osób. Zabieramy ze sobą także Jadzię Kozłowską – mówi kierownik „Góroli”, Alojzy Martynek.

Na sobotni koncert jubileuszowy mają zjechać do Saint Marcel zespoły

z całej Francji. Zaprezentują się też z krótkim programem „Górole”, który wiozą z sobą oryginalny prezent urodzinowy – 8 dzwonek dla owiec, tzw. „skrzapaków”, na których można wygrywać melodie.

Warto dodać, że także mosteczki zespół szykuje się do jubileuszu. Koncert z okazji 25-lecia odbędzie się w grudniu w trzynieckiej „Trisii”.

Nie tylko
w stylu country

ŁOMNA DOLNA (man) – W najbliższy weekend (piątek i sobota) do Łomnej Dolnej zjadą fani muzyki folkowej, trampowej, bluegrassowej i country. W miejscowym amfiteatrze odbędzie się XIII Festiwal na Granicy, podczas którego wystąpią kapele z Czech, Słowacji i Polski.

Festiwal ma stałe miejsce w kalendarzu imprez MK „Maticze Sleskiej”, która organizuje je w tym roku we współpracy z urzędem gminnym i agencją Agrimona.

Tegoroczna edycja dwudniowej imprezy zapowiada się niezmiernie ciekawie. W pierwszym dniu festiwalu (początek o godz. 17.00) wystąpi 8 kapel.

Ciąg dalszy na str. 8

Fot. JACEK SIKORA

Bronisław Liberda opowiadał na spotkaniu w „Strzelnicy” o swoim warsztacie malarskim, później zaprezentował jeden ze swych ostatnich obrazów.

Z Liberdą o sztuce

CZ. CIESZYN (kor) – Malarz, grafik, autor rysunków satyrycznych (m.in. pojawiających się co tydzień na naszych łamach) i muzyk, Bronisław Liberda, był gościem czeskocieszyńskiego ośrodka kultury „Strzelnica” podczas czerwcowej imprezy w ramach cyklu spotkań artystów i miłośników sztuki organizowanych regularnie w ostatni czwartek miesiąca.

Wieczory ze sztuką poświęcone są przede wszystkim dyskusjom o

warsztacie malarskim. Tak samo było na spotkaniu z Liberdą, które w sali Fortea prowadziła młoda plastyczka Anna Świder (nb. wnuczka sławnego malarza i rzeźbiarza Franciszka Świdra, współzałożyciela przedwojennego Śląskiego Związku Literacko-Artystycznego, a później Sekcji Literacko-Artystycznej przy ZG PZKO). Z zaproszenia „Strzelnicy” skorzystali nie tylko rodzimi plastycy (m.in. Monika Milerska czy Paweł Wałach), ale także sporo przyjaciół i znajomych Liberdy spoza branży plastycznej.

– Interesują mnie ostatnio przede wszystkim sprawy światła – mówił B. Liberda, opowiadając o tym, jak powstają jego obrazy. Posłużył się przy tym – jako przykładem – jednym ze swoich ostatnich obrazów.

Ciąg dalszy na str. 2

Las na łące

STONAWA (s) – Samorząd znalazł sposób na zmniejszenie kosztów utrzymania powierzchni zielonej na terenie Stonawy. Na samo koszenie trawy na niezagospodarowanych nieużytkach, skwerach i innych gminnych terenach, których łączna powierzchnia wynosi 16 ha, ratusz wydaje w skali roku ponad 850 tys. koron. Czynność tę, którą zgodnie z ustawą należy wykonać co najmniej dwukrotnie w ciągu roku, a w bardziej zaludnionych dzielnicach, na cmentarzach i skwerach o wiele częściej, zleca aż trzem firmom.

Sytuacja ta ma jednak ulec zmianie. Samorząd bowiem powziął decyzję o zalesieniu niektórych zielonych przestrzeni, i przekształceniu innych nieużytków w pastwiska. W tym celu będzie wspierać finansowo rozwój hodowli bydła, kóz i owiec. Na razie z dotacji na ten cel korzysta 15 stonawskich rodzin. Prowadzą one chów owiec i kóz, które wypasają dotąd wymagające koszenia nieużytki.

Niezależnie do tego kierownictwo gminy zażądało od kopalń, aby odtąd na rekultywowanych terenach nie wysiewano już trawy, lecz wysadzano drzewa.

Pogoda

CZWARTEK – Zachmurzenie umiarkowane do dużego, lokalne opady deszczu, możliwe burze. Temperatura w dzień 17 – 21 st. C., nocą 12 – 8 st. C. Na wysokości 1000 m ok. 13 st. C. PIĄTEK – Pogoda i temperatura bez zmian. Wiatr północno-zachodni 2–6 m na sek.

Huta wśród najlepszych

TRZYNIEC (man) – Walne zebranie zarządu Huty Trzyniec, które odbyło się w ubiegłym tygodniu, ostatecznie zamknęło rok 2004. Kierownictwo przedsiębiorstwa zalicza go do najbardziej udanych. Huta osiągnęła w nim najlepsze wyniki produkcyjne i ekonomiczne od czasów prywatyzacji.

Podczas zgromadzenia wybrano nowego członka rady nadzorczej. Został nim absolwent Uniwersytetu w Koszycach Jozef Blaško, który zajął miejsce zmarłego w ubiegłym roku Lubomíra Blaški.

W minionym roku trzyniecka huta wyprodukowała 2430 kiloton stali ciekłej – najwięcej od 1996 roku. Produkcja i dystrybucja wyrobów walcowanych wzrosła o sześć procent i wyniosła 2300 kiloton.

Dochód ze sprzedaży i z oferowanych w 2004 roku usług przekroczył 29,2 mld Kč (o przeszło 8,2 mld wię-

cej niż w roku poprzednim). Wyniki te sprawiły, że HT ponownie znalazła się w gronie 20 najlepszych firm w RC.

Głównymi odbiorcami trzynieckich wyrobów były kraje UE, Węgry, Iran, USA i Kanada. Na rynki tych państw trafiło 85 procent rocznej produkcji szyn. Reszta wykorzystana została podczas budowy korytarzy szybkiego ruchu i odnowy lokalnych linii kolejowych.

Zajrzyj na Zamek

CIESZYN (kor) – Śląski Zamek Sztuki i Przedsiębiorczości przygotował na najbliższe dni wiele atrakcji, na które składają się warsztaty, wystawy... Do 10 lipca np. można tam zwiedzać wystawę pn. „Jurkowski Design”, na której prezentowane są prace młodego polskiego designera Maćka Jurkowskiego. Do 15 lipca potrwa w Oranżerii wystawa „E-A-T eksperyment i typografia”, na której eksponowana jest czeska i słowacka typografia. 3 lipca rozpoczęły się Międzynarodowe Warsztaty Multimedialne „Tradycja i tożsamość”, które prowadzone są przez pedagogów Akademii Mediów w Kolonii oraz artystów grupy REALTIME RESEARCH, również współpracującej z tą uczelnią. Warsztatom towarzyszą wykłady, spektakle oraz koncerty. Potrwać one do 13 lipca. Natomiast w dniach od 13 do 15 lipca odbędą się na Zamku warsztaty typograficzne, organizowane w ramach projektu „Śląska sieć na rzecz wzornictwa”.

Kotłownia gotowa

PIOSECZNA (kor) – Wójtowie podbeskidzkich gmin oraz pracownicy wydziałów ochrony środowiska ratuszów w Jabłonkowie i Trzyńcu byli w ub. piątek świadkami próbnego rozruchu odnowionej kotłowni miejscowej szkoły. Po rekonstrukcji kotłownia będzie bardziej przyjazna środowisku naturalnemu, gdyż opalana będzie

z tzw. pelletami z masy drzewnej. Jednocześnie wymieniano kaloryfery, co podniosło koszty inwestycji do prawie 1,1 mln Kč. Połowę kosztów pokryła dotacja z Państwowego Funduszu Ochrony Środowiska.

W drugiej połowie września budynek otrzyma nowe okna. Urząd Wojewódzki przyznał na ten cel 195 tys. Kč.

»Právo« o »Niebie«

Czeski dziennik „Právo” w jednym z ubiegłotygodniowych numerów szeroko komentował udział Teatru Cieszyńskiego na festiwalu Teatr Regionów Europejskich w Hradcu Králové, gdzie aktorzy obu scen TC wystawili przebieg dwu ostatnich sezonów – spektakl muzyczny „Těšínské nebe – Cieszyńskie nebe” Renáty Putzla-cher i Radovana Lipusa (w reżyserii tego ostatniego), oparty na utworach Jaromíra Nohavicy.

Krytyk teatralny Jiří P. Kříž (znany Zaoziakom m.in. z organizowanego

przez TC Festiwalu Teatrów Morav i Śląska, gdzie bywa członkiem jury) pisze, że publiczność w Hradcu nagrodziła spektakl cieszyńskiakami trwającymi prawie kwadrans owacjami na stojąco.

– A przecie wydawać by się mogło, że spektakl tak mocno związany z północno-wschodnim cyplem RC nie nadaje się do przeniesienia w inne regiony – czytamy w artykule. – Tymczasem „Cieszyńskie niebo” sukces odnosi także na scenach polskich teatrów.

Ciąg dalszy na str. 8

ZAJĘCIA DLA DZIECI, KTÓRE ZOSTAJĄ W MIEŚCIE

REGION (wak) – Nie wszystkie dzieci spędzą wakacje w górach czy nad morzem. Setki uczniów przez cały lipiec i sierpień nie wyjedzie z rodzinnych miejscowości. Z myślą o nich miejskie i gminne placówki młodzieżowe przygotowały wiele atrakcji.

Zajęcia sportowe, świetlicowe, pożyteczne spędzanie wolnego czasu w pracowniach komputerowych, na basenie, wycieczki rowerowe za miasto, muzyczne workshopy, spotkania ze strażakami i strażnikami miejskimi, turnieje i zabawy to propozycja dla młodych orłowian, którzy w dniach od 30 czerwca do 29 lipca odwiedzą orłowskie Centrum Wolnego Czasu „Kotwica”.

Dla małych i nieco starszych dzieci obóz przy-miejski, w dniach od 25 do 29 lipca (od godz. 8.00 do 17.00), organizuje Miejski Dom Dzieci i Młodzieży. Ostatnie dni wakacji można spędzić wyjeżdżając na całodniowe wycieczki, m.in. na zamek Helfsztyń w Lipniku nad Beczwą (26 bm.), do par-

ku wodnego w Boguminie (27 hm.) czy arboretum w Nowym Dworze (28 bm.).

Bogatą i różnorodną ofertę dla młodzieży przygotowały czeskocieszyńskie placówki – Miejska Biblioteka, Dom Dzieci i Młodzieży, Ośrodek Kul-

Nuda zakazana!

tury „Strzelnica”, „Centrum Chrześcijańskie” oraz sibiński ośrodek „Střep”.

Podczas 3. edycji ogólnomiejskiej akcji „Wakacje 2005” dzieci będą mogły m.in. wziąć udział w zabawach zręcznościowych, sportowych, a także, pojeździć na łyżwach, skorzystać z zajęć w pracowniach ceramicznych, lub wyjechać w Beskidy. Bogata oferta programowa tych placówek zawiera ogółem 125 pozycji. Bliższych informacji

o poszczególnych akcjach można się dowiedzieć na stronach internetowych www.info.tesin.cz oraz www.ddm.tesinsko.cz lub z ulotek umieszczonych w gablotach euroAWK.

W Karwinie i w Hawierzowie w tradycyjnej „akcji lato” uczestniczą kluby sportowe, Ogniska Młodych Techników, Domy Dzieci i Młodzieży i Miejskie Domy Kultury.

I tak np. karwiński DK zaprasza w każdą środę na spektakle teatralne i filmowe, a dzieci od 7 lat na zajęcia do pracowni plastycznej, gdzie będzie się można nauczyć różnych technik malowania na szkle lub kamieniach. Przedstawienia teatralne dla dzieci odbywać się będą także co dwa tygodnie w parku obok DK P. Bezruča w Hawierzowie. Największą wakacyjną imprezę młodzieżową przygotował MDK na 12 sierpnia. Uczestników bawić będą w tym dniu m.in. kłowni oraz zonglerzy.

Znad Wisły

■ Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych, Ewa Kulesza chce, by posłowie z komisji śledczej ds. PKN Orlen zaprzestali występowania do IPN o udostępnianie komisji teczek przesłuchiowanych przez nią świadków. Z prośbą o skierowanie takiego apelu do posłów Kulesza zwróciła się do marszałka Sejmu Włodzimierza Cimoszewicza. Zdaniem Kuleszy, ustawa o IPN nie upoważnia Instytutu do przekazywania teczek komisji, a posłowie używają teczek do „działań politycznych w ramach kampanii wyborczej”.

■ Kandydat PiS na prezydenta Lech Kaczyński zaprezentował na konferencji prasowej materiały go dotyczące, znalezione przez IPN w siedmiu teczkach. Podkreślił, że nie jest to jego „teczka”, bo – jak dodał – ta „zniknęła” w niejasnych okolicznościach. Kaczyński podkreślił, że materiały te dowodzą, że bezpieka nie była dobrze zorientowana w jego pracy w opozycji. Według niego, tylko jedna z siedmiu osób, które na niego donosiły – o pseudonimie „Radca” – była osobą wysoko postawioną w strukturach gdańskiej Solidarności. „To jest pewien mały odcinek działań systemu, który w Polsce funkcjonował przez 44 lata, który dzisiaj jeszcze zamierza się bronić” – powiedział Kaczyński.

■ Jeśli do drugiej tury wyborów prezydenckich stanęliby Włodzimierz Cimoszewicz i Lech Kaczyński, marszałek Sejmu otrzymałby 46 proc. głosów, a prezydent Warszawy 31 proc. – wynika z najnowszego sondażu TNS OBOP. 13 proc. ankietowanych nie wiedziało, na kogo zagłosowałoby w tej sytuacji, a 10 proc. oświadczyło, że nie pójdzie na wybory.

■ Przewodniczący Samoobrony Andrzej Lepper powiedział na sobotniej konwencji wyborczej w Warszawie, że Samoobrona chce i będzie rządzić Polską; że w przeciwieństwie do, jak określił, „przeklętych liberałów”, nie zawiedzie i nie oszuka społeczeństwa polskiego. „Polska zasługuje na więcej, Polacy zasługują na to, aby godnie żyć we własnym kraju. Tylko Samoobrona może im to zagwarantować” – oświadczył szef Samoobrony. Jak zapewnił, „my, socjaliści nie będziemy rujnować, ale będziemy naprawiać błędy po liberałach”. Lepper powiedział, że po dojściu Samoobrony do władzy jego partia doprowadzi do reformy finansów państwa, zmiany ustawy o NBP, do ograniczenia rozmiarów administracji publicznej oraz zapewni gwarantowane minimum socjalne.

■ Próbie wwiezienia do Polski odpadów promieniotwórczych udaremnił we wtorek pogranicznicy na polsko-litewskim przejściu granicznym w Budzisku – poinformowała w śróde rzeczniczka Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej Anna Wołoszyn-Wrona. 24 tony złomu (popioły i pozostałości metali) miały trafić do Niemiec. Nadawcą ładunku była firma z Łotwy. Gdy skażony transport wjechał na przejście graniczne zadziałała bramka radiometryczna. „Natychmiast interweniowano zgodnie z procedurami, a ponadto skonsultowano fakt ze Służbą Awaryjną Państwowej Agencji Atomistyki” – dodała rzeczniczka.

■ Sąd Okręgowy w Łodzi ma się zapoznać z wynikami badań lekarskich, jakie przeszedł aresztowany poseł Andrzej Pęczak i zdecydować czy pozostanie on w areszcie. O uchyleniu aresztu ze względu na zły stan zdrowia posła wnioskowali jego obrońcy. Były łódzki „baron” SLD przebywa w areszcie od listopada 2004 roku. Jest podejrzany o przyjęcie łapówek od znanego lobbysty Marka D. i jego asystenta. Wg obrońców posła, Pęczak cierpi na schorzenia okulistyczne, ma również kłopoty z kręgosłupem i powstało podejrzenie nowotworu prostaty; poseł schudł też kilkanaście kilogramów.

Opr. (kor)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Fot. Władysław Owińczarczyk

Już tylko przez niespełna tydzień można będzie w galerii Zamkowej „Chagall” w Karlinie Frystacie oglądać wystawę twórczości Jana Kristoforiego. Autor to ciekawy i uznawany czeski artysta, który mieszkał w ostatnich latach w Szwajcarii, a który zmarł w ub. roku. Obrazy pełne ilryki, a także filozoficznych rozważań uzupełniają podobne w charakterze rzeźby Blanki Voldřichowej, które autorka łaskawie pozostawiła z poprzedniej wystawy. Już 15 lipca frystacką galerię wypełnią obrazy, grafiki i rzeźby Josefa Jankoviča – słowackiego artysty. Na zdjęciu fragment wystawy Jana Kristoforiego z rzeźbami Blanki Voldřichowej.

Z Liberdą o sztuce

Dokończenie ze str. 1

Zaprezentował też jedną z najnowszych akwafort (jak powiedział, chodzi już o 950. grafikę), jak również książki ze swoimi ilustracjami (m.in. jeden z tomików **Renaty Putzlacher**) czy rysunki z pisemek dziecięcych. – *Zazdroszczę dzieciom, że potrafią narysować wszystko, nie robią z tego problemów, jak my, dorośli* – mówił Liberda. Wspominał też o swojej przygodzie z filmem animowanym, opowiadał o tym, jak rodzą się jego dowcipy pojawiające się co sobota na pierwszej stronie „Głosu Ludu”.

– *Jedną z największych tragedii dla twórcy jest sława. Przypną ci medal i jesteś skończony. Dalsze przekleństwo dla sztuki to moda – ktoś przyjdzie z czymś nowym, fajnym, a tu od razu dziesięciu dalszych go naśladowe. Uważam, że twórca musi przede wszystkim pozostać wiernym samemu sobie* – stwierdził Liberda.

Trwa wymiana taboru

HAWIERZÓW (wak) – W przyszłym dwuleciu Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne wzbogaci się o kolejne trzy autobusy o obniżonej podłodze i długości 12 metrów. Pojazdy są wyposażone w silnik Euro-II i automatyczną skrzynię biegów i mają charakterystyczną, wydłużoną z prawej strony, przednią szybę, która umożliwia kierowcy lepszy podgląd pasażerów podczas wsiadania i wysiadania. Na zakup autobusów, które przez pięć lat będą własnością miasta, magistrat przeznaczył 20 mln koron.

Filmowcom najbardziej smakowały kołaczki

Jednym z najbardziej uroczych zakątków w Beskidzie Śląskim jest Filipka. Na szczycie Filipki spotykają się granice trzech sąsiednich gmin: Nawsia, Gródka i Nydku. Z początkiem lat dziewięćdziesiątych złożono w tym miejscu kamień graniczny, który fakt ten potwierdza. Scenerią Filipki zauroczyli się nawet czescy filmowcy, którzy w 1996 r. nakręcili tam niektóre sceny bajki filmowej „Sierota spod Radgoszcza”. W filmie zagrała plejada znanych czeskich i słowackich aktorów, m.in. Karel Roden, Michal Dlouhý, Ladislav Chudík. Dla miejscowych górali wizyta artystów była niewątpliwie ważnym wydarzeniem. Dużą grupą z zaciekawieniem przyglądali

się pracy ekipy filmowców. Zwłaszcza dla dzieciarni było to nie byle jakie przeżycie. Aktorzy złożyli niezliczoną ilość autografów...

Filmowanie trwało trzy dni. Obiady aktorom gotowała jedna z rdzennych mieszkanki, **Helena Widenkowa**. – *Aktorzy byli bardzo mili. Najbardziej im smakowały moje kołaczki* – wspomina tamte chwile pani Helena.

Oprócz piękna okolicznej przyrody ekipa skorzystała również z jednej drewnianej chałupy. Filmowcy jednak dopasowali jej wygląd do swoich potrzeb. Dach pokryli sztucznymi szindzielami, aby dodać mu... autentyzmu.

CZESŁAW GAMROT

Fot. autor

Kamień graniczny na trójstyku Nawsia, Gródka i Nydku.

Ciekawostki

Wspinaczka podczas snu

15-letnia lunatyczka weszła we śnie na szczyt 40-metrowego dźwigu w Londynie, z którego po kilku godzinach udało się ją zająć ratownikom. Niecodzienne zdarzenie miało miejsce 25 czerwca. Służby ratownicze wezwał przypadkowy przechodzień, który dostrzegł dziewczynę śpiącą w nietypowej pozycji wysoko nad ziemią. 15-latkę wspięła się na szczyt dźwigu po czym, cały czas pogrążona w głębokim śnie, usadowiła się na wąskim ramieniu metalowej konstrukcji. Przez nikogo niezauważona, dziewczyna najprawdopodobniej wyszła w nocy ze swego domu w Dulwich. Dwugodzinna akcja ratownicza zakończyła się szczęśliwym zwiezieniem nastolatki windą hydrauliczną na ziemię. Około godz. 4.00 rano amatorów nocnych spacerów po dźwigu przewieziono do szpitala i poddano ogólnym badaniom. Dziewczyna wyszła z przygody bez szwanku.

Serowa manifestacja

Kilkudziesięciu związkowców, ekologów oraz producentów parmezanu manifestowało w Rzymie w obronie marki słynnego włoskiego twardego sera Parmigiano Reggiano. Demonstranci domagali się, aby wszelkie podróbki włoskiego sera nie mogły otrzymywać nazwy parmezan. W poniedziałek stowarzyszenie producentów Parmigiano przedstawiło dane, według których włoscy producenci tracą z powodu kвітającego w wielu krajach handlu fałszywym serem 2,5 miliarda euro rocznie. Podróbki najsłynniejszego włoskiego sera, wytwarzanego wyłącznie w okolicach Parmy na północy kraju, mają na świecie różne nazwy – Parmesao w Brazylii, Regianito w Argentynie, Parmesan w Belgii, Japonii, USA, Kanadzie i Australii. Obróty „pirackim parmezanem” – obliczyli specjaliści – stanowią połowę obrotów wytwórców oryginalnego Parmigiano Reggiano.

W siedzibie Unii

BRUKSELA (man) – 44 studentów (studentów międzynarodowych, prawa i politologii) oraz dziennikarzy z RC (w tym przedstawicieli „Głosu Ludu”) w ostatnim tygodniu czerwca wyjechało na zaproszenie eurodeputowanego Josefa Ziełenica do Brukseli.

W trakcie trzydniowej wycieczki odwiedzili siedzibę Stałej Misji RC przy UE, gdzie zapoznali się z rolą tej instytucji w środowisku europejskim oraz z rozwojem regionalnym RC i przyznawanymi na ten cel funduszami strukturalnymi. Podczas wizyty dyskutowali o aktualnych

problemach Unii z eurodeputowanymi, **Josefem Ziełenicem** i **Tomášem Zatloukalem**, oraz byłym i obecnym komisarzem UE – **Pavlem Teličką** i **Vladimírem Špidlą**. Wzięli też udział w seminarium dotyczącym perspektywy finansowej Unii w latach 2007-2013, które zaszczylicili posłowie **Reimer Boge** z Niemiec, **Dariusz Rossati** z Polski i **Elisa Ferreira** z Portugalii.

Lider partii SNK, J. Zieleniec, organizuje tego typu wycieczki dwa razy w roku. Poprzednio podejmował wójtów z kilkunastu miejscowości.

Mieszkania i biblioteka

RZEKA (ga) – Władze Rzeki powzięły zamiar zrekonstruowania budynku urzędu gminnego. Projekt zostanie przygotowany jeszcze w tym roku, natomiast prace rozpoczęte zostaną w roku następnym.

Jak poinformował nas wójt **Jan Fehér**, budynek, który na przełomie lat siedemdziesiątych i osiemdziesiątych ub. wieku zaadaptowano na dom kultury i siedzibę władz gminnych, otrzyma nadbudówkę. Natomiast nad samym urzędem gminy powstaną pomieszczenia mansardowe. – *Dzięki tym zabiegom rekonstrukcyjnym powstanie więcej miejsca dla naszej biblioteki. W innych nowo powstałych pomieszczeniach chcemy umieścić gabinet lekarski i salon fryzjerski. Zabiegamy o dotację z ministerstwa rozwoju regionalnego* – powiedział nam wójt.

Wycieczki edukacyjne TNP

CZ. CIESZYN (kor) – Towarzystwo Nauczycieli Polskich przygotowuje kolejną edycję projektów edukacyjnych, które od lat dofinansowuje Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”.

Jak nas poinformował wiceprezes TNP, **Stanisław Folwarczny**, chodzi przede wszystkim o wycieczki edukacyjne dla uczniów polskich szkół podstawowych. TNP proponuje dyrekcom trzy trasy. Pierwsza z nich to wycieczka do Bielska-Białej i Pszczyzny, druga – do Krakowa, trzecia – do Oświęcimia i Chorzowa. – *Ponadto najlepsi uczniowie zaolziańskich podstawówek wyjeżdżają do Warszawy. W tym roku wyjadą we wrześniu i zwiędzą nie tylko stolicę Polski, ale także Pułusk, gdzie będą zakwaterowani w Domu Polonii* – dodał Folwarczny.

Niezależnie od tego TNP organizuje wyjazdy edukacyjne dla swoich członków. Najbliższy odbędzie się pod koniec sierpnia, a nauczyciele wyjadą „szlakiem Piastów Śląskich”, zwiedzając m.in. Wrocław i Brzeg.

»NIE JESTEŚMY RUCHEM NACJONALISTYCZNYM« – MÓWI PRZEWODNICZĄCY »WSPÓLNOTY«, LASZLÓ ATTILA KOCSIS

Bronimy swoich praw

Na majowym kongresie członkowie Ruchu Politycznego „Coexistencia-Wspólnota” wybrali nowego przewodniczącego Ruchu. Został nim po raz pierwszy przedstawiciel węgierskiej mniejszości, Laszló Attila Kocsis, który od 1993 stał na czele Węgierskiej Sekcji Narodowej, a przez całe 12 lat był też wiceprzewodniczącym Ruchu.

Chociaż udziela się pan we „Wspólnotę” od samego jej początku, czyli od 15 lat, dla czytelników naszej gazety jest pan, mimo wszystko, raczej osobą nieznaną. Może pan się przedstawi?

Nic prostszego – jestem Węgrem mieszkającym w Republice Czeskiej. Po ukończeniu studiów na wydziale filozoficznym przez ponad 30 lat pracowałem w resorcie spraw zagranicznych, obecnie jestem na emeryturze. Jako historyk i orientalista przez całe życie zajmowałem się stosunkami między państwami, a zwłaszcza stosunkami między narodami i mniejszościami narodowymi. To właśnie, a także fakt, że jestem sam członkiem mniejszości narodowej, zaważyło na tym, że kiedy zrodziła się „Wspólnota”, od razu stałem się jej członkiem i przez cały czas aktywnie w niej działałem. W tym roku mija 15 lat od powstania naszego Ruchu. Jesienią zorganizujemy z tej okazji międzynarodową konferencję, której zadaniem będzie m.in. ocena dotychczasowej pracy „Wspólnoty”. Mijemy nadzieję, że wypadnie ona pozytywnie.

Konferencja będzie też okazją do wytyczenia nowych zadań dla Ruchu, zarówno długich, jak i krótkofalowych. Przede wszystkim musimy wziąć pod uwagę, że „Wspólnota” działa obecnie w nowych warunkach. Przed rokiem tak RC, jak i nasze macierzyste kraje – Polska, Węgry – stały się państwami członkowskimi Unii Europejskiej, a to przyniosło spore zmiany w sferze prawnej, gospodarczej. To wszystko musimy wziąć pod uwagę przy przygotowaniu nowego programu działalności Ruchu.

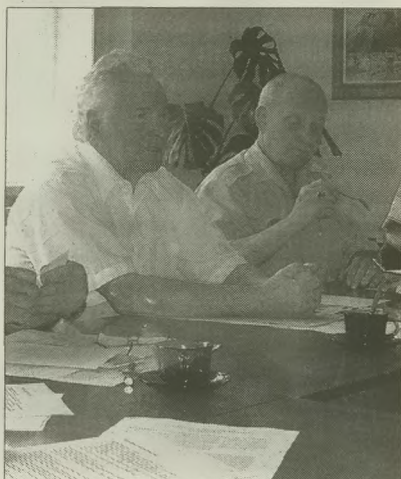
Uważam, że powinniśmy z tych nowych szans, jakie daje nam członkostwo w Unii, jak najbardziej korzystać. To członkostwo może bardzo pomóc przede wszystkim dalszemu rozwojowi potencjału ekonomicznego i politycznego całego naszego kraju. A wiadomo, jeśli dobrze wiedzie się całemu państwu, dobrze się żyje i mieszkającym w nim mniejszościom narodowym. Niemniej jednak w dalszym ciągu musimy bronić praw tych mniejszości. To jest – nie tylko moim zdaniem – najważniejsze posłannictwo „Wspólnoty”.

Lecz nie tylko to. Uważam, że nasz Ruch powinien jednocześnie pomagać naszemu państwu rozwijać jak najlepsze stosunki z naszymi krajami macierzystymi – Polską, Węgrami. A także Słowacją, bo przecież wielu Węgrów mieszkających w RC pochodzi właśnie z południa Słowacji.

Jakie mniejszości skupia obecnie „Wspólnota”?

Chodzi przede wszystkim o mniejszości skupiające się w sekcjach narodowych – polskiej, węgierskiej i ukraińsko-rusińskiej. Jest też kilka innych mniejszości, bez własnych sekcji – grecka, wietnamska. Staramy się też współpracować z mniejszością romską i bronić jej praw i interesów. Mniej natomiast współpracujemy z mniejszością słowacką. Większość Słowaków bowiem w dalszym ciągu nie uważa się za mniejszość, ale za naród państwowotwórczy, tak jak niegdyś za czasów Czechosłowacji.

Jeśli zaś chodzi o działalność naszego Ruchu, to na pewno nie jesteśmy ruchem nacjonalistycznym – staramy

Przewodniczący Ruchu Politycznego „Coexistencia-Wspólnota”, Laszló Attila Kocsis (z lewej), podczas czerwcowego posiedzenia Rady Wykonawczej Ruchu. Obok wiceprzewodniczący „Wspólnoty”, Wiesław Sikora.

się być jak najbardziej lojalni wobec państwa. Ale z drugiej strony nie mamy oporów, gdy przyjdzie nam bronić praw mniejszości. Większość z nich jest, oczywiście, zagwarantowana i nie ma tu większych problemów. Czasami jednak musieliśmy interweniować w parlamencie i domagać się wprowadzenia do danej ustawy zmian korzystnych dla mniejszości. Tak było np. z ustawą szkolną. Z kolei polska sekcja pomogła nam w zabiegach o przyznanie Węgrom mieszkającym na Słowacji prawa do stosowania dwujęzycznych nazw. Teraz z kolei nasza sekcja wspiera w walce o dwujęzyczność Polaków z Zaolzia. Stosowanie dwujęzyczności tam, gdzie na to zezwala ustawa, to jeden z naszych priorytetów.

Przed 15 laty „Wspólnota” była bardziej widoczna na scenie politycznej, miała swoich posłów w czeskosłowackim Zgromadzeniu Federalnym i w

radach narodowych obu republik. Po podziale Czechosłowacji już się tak nigdy nie stało... Powody są proste – na „Wspólnotę” głosują wyłącznie mniejszości, no i druga sprawa – nie udało się wam stworzyć koalicji z silniejszymi partiami...

Na pewno sprawy, o których pan mówi, miały na to wpływ. Ale chodzi o jeszcze jeden ważny powód. Otóż uważamy, że obowiązująca obecnie ordynacja wyborcza jest korzystna wyłącznie dla silnych partii, niekorzystna zaś dla partii i ugrupowań mniejszych, takich jak „Wspólnota”. Zbyt wysoki jest 5-proc. próg, granica, której nie jesteśmy w stanie pokonać. Uważamy zatem, że próg należałoby obniżyć do 3 proc. Tak samo zabiegamy o to, by dotacje otrzymywały wszystkie partie i ruchy biorące udział w wyborach, nie tylko te, na które głosowało co najmniej 3 proc. wyborców. W ten sposób partie mogłyby odzyskać chociażby część środków włożonych do kampanii wyborczej. To byłoby na pewno bardziej sprawiedliwe.

Tu trzeba jednak od razu powiedzieć, że zupełnie inaczej niż w wypadku wyborów parlamentarnych jest w wyborach do samorządów gminnych. Tam odnosimy niezłe sukcesy i nasi kandydaci zawsze zdobywają mandaty w samorządach. Mamy też swoich radnych, a nawet wójtów czy ich zastępców. A w samorządach gminnych kładziemy nacisk na to, by tam, gdzie to umożliwia ustawa – powstawały komisje ds. mniejszości. Te mają wprawdzie tylko rolę doradczą, ale mogą mniejszościom wiele pomóc, m.in. inicjując niektóre ważne rozporządzenia gminne.

Rok 2006 będzie rokiem wyborczym – będziemy wybierać zarówno posłów do parlamentu, jak i nowe samorządy gminne. Jak szkuje się do tych wyborów „Wspólnota”?

Jeśli chodzi o wybory parlamentarne, to decyzja o tym, czy weźmiemy w nich udział, zapadnie na posiedze-

niu Rady Republikowej „Wspólnoty”, które odbędzie się we wrześniu br. w Cz. Cieszynie. Do tego czasu chcielibyśmy przeprowadzić rozmowy na temat ewentualnej współpracy z niektórymi posłami, senatorami, a nawet eurodeputowanymi, zwłaszcza z tymi, którzy – jak np. Josef Zieleniec, którego sobie bardzo cenię – przyznają się do przynależności do mniejszości narodowych. Będziemy rozmawiać zwłaszcza z ruchami niezależnych lub partiami centroprawicowymi. Na pewno jednak nie będzie dyskusji z partiami skrajnymi – czy już z lewej, czy też prawej części spektrum politycznego.

Jeśli zaś chodzi o wybory komunalne, damy wolną rękę gminnym organizacjom naszego Ruchu, mamy do nich pełne zaufanie. Ich członkowie znają najlepiej warunki w danej gminie i dzięki temu mogą odnieść sukces. Nie ma tu jakiegoś konkretnego zakazu współpracy z jakąś partią, ale na pewno nie ma mowy o współpracy z partiami głoszącymi idee nacjonalistyczne.

A jakie są najbliższe plany „Wspólnoty”?

Teraz musimy przede wszystkim powołać sztab wyborczy i przygotować program, z którym wystartujemy w wyborach. Poza tym chcielibyśmy stworzyć komisję, która byłaby takim zapleczem dla członków samorządów reprezentujących „Wspólnotę” lub naszych sympatyków i koordynowałaby pracę samorządowców.

Chcemy też jak najściślej współpracować ze stowarzyszeniami obywatelskimi mniejszości, jak np. PZKO, Kongres Polaków czy Związek Węgrów w RC. Ta współpraca będzie użyteczna dla nas wszystkich. Bo jak mówiłem – nie jesteśmy nacjonalistami, chcemy pracować dla dobra kraju, w którym żyjemy. Ale my – członkowie mniejszości – czujemy się być czasami trochę zepchnięci na boczny tor. Dlatego musimy bronić swoich praw.

Rozmawiał: JACEK SIKORA

NIE DALEKO GRANICY Z POLSKĄ ROŚNIE CENTRUM USŁUG BUDOWLANYCH

Kto choć raz przymierzał się do budowy domu lub remontu mieszkania, zna ten ból. Na rynku funkcjonuje cały szereg firm budowlanych, ogromny jest wachlarz oferowanych przez nie usług, jeszcze większa oferta materiałów budowlanych i dodatków...

Z jednej strony taka różnorodność to niewątpliwie plus nowej epoki i otwarcia granic, z drugiej strony pozostaje ryzyko, czy firma, którą wybiorę, spełni moje oczekiwania, czy wybiorę akurat to, co będzie dla mnie najlepsze?

Na ogół oczekiwania klienta są te same. Otrzymać dobry towar za dobrą cenę. Najlepsza jakość niewysokim kosztem. Ale czy w ogóle jest to możliwe?

Zdaniem szefa karwińskiej spółki budowlanej SSKA – Stavební společnost Karviná, s.r.o., **Pavla Šrámk**a, pewne możliwości w tym zakresie daje współpraca z polskimi firmami. Tę udało mu się nawiązać dzięki polsko-czeskim spotkaniom biznesu organizowanym w partnerskich miastach Wodzisław, Jastrzębie, Karwina i Hawierzów. – *Dziś nasza spółka współpracuje z trzema polskimi firmami. Aby taka współpraca miała sens, musi zostać spełniony podstawowy warunek, którym jest cena, a ta, oczywiście, powinna być niższa niż u krajowego dostawcy* – mówi P. Šrámek. – *Sęk jednak w tym, że czeski odbiorca nie ma zaufania do jakości polskich towarów. Wiele polskich firm nie posiada też certyfikatów, takich jak ISO 9000, co u nas jest standardem* – dodaje. Nie oznacza to jednak, że polski budulec jest gorszy od czeskiego. Oferta zaś jest rzeczywiście szeroka.

Aby ją przybliżyć miejscowej klienteli, SSKA otworzy jesie-

nią br. Centrum Usług Budowlanych. Rośnie ono tuż obok drogi w kierunku Piotrowic, w sąsiedztwie siedziby firmy przy ul. Bogumińskiej 1878 na karwińskim Nowym Mieście. Oprócz części wystawienniczej, w której będą prezentowane również polskie materiały budowlane i technologie, Centrum stanie się ośrodkiem szeroko zakrojonych kompleksowych usług budowlanych. Tutaj można będzie załatwić sprawy związane z pozyskaniem nieruchomości oraz z uzyskaniem zezwolenia na

budowę, opracowywane będą kosztorysy, do dyspozycji będą usługi projektantów, architektów (w tym również wnętrz) oraz przedstawicieli wszelkich profesji budowlanych, funkcjonować będzie poradnictwo, a nawet – dzięki współpracy z największymi miejscowymi bankami – świadczone będą usługi w zakresie finansowania budowy.

W celu podnoszenia kwalifikacji pracowników spółki w budynku Centrum Usług Budowlanych zostanie otwarty ośrodek szkoleniowy. M.in. do jego dyspozycji będzie służyć mini-aula, w której będą organizowane również prezentacje (np. współpracujących polskich firm) oraz szkolenia fachowe lub kursy rekwalifikacyjne.

SSKA funkcjonuje na rynku od 14 lat. Obecny jej jedyny właściciel, Pavel Šrámek, założył ją wspólnie z kolegą, mając się drobnym prac budowlanych przy rocznym obrocie 5 mln Kč. Dziś roczny obrót firmy dochodzi do 240-250 mln Kč, a spółka

ma na koncie szereg znaczących dla regionu budowli. Z tych ważkich dla Karwiny i okolicy warto wymienić rekonstrukcję Parku im. B. Němcovej czy budowę infrastruktury w Piotrowicach, remonty elewacji oraz wnętrz budynków administracyjnych regionalnych zakładów pracy oraz hal produkcyjnych (np. ŽDB, Viadrus, strefa przemysłowa Nowe Pole), remonty kapitalne budynków szkół oraz najróżniejszych instytucji, remonty bloków mieszkalnych, domów jednorodzinnych czy ostatnio budowę nowoczesnego domu wielofunkcyjnego we Fryszacie.

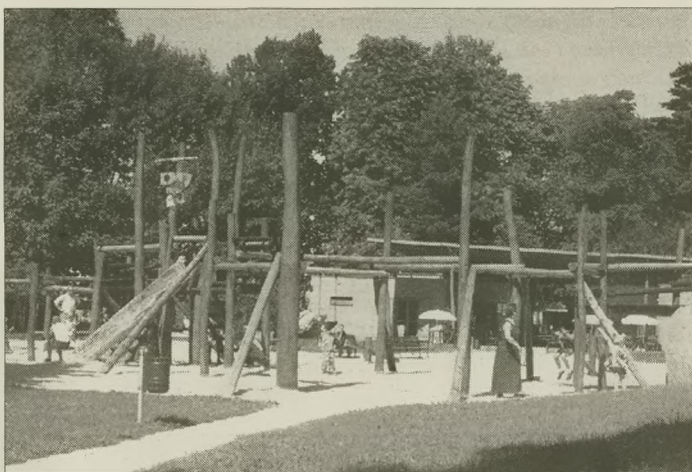
Gwarantem jakości oraz zdolności utrzymania się na europejskim rynku budowlanym są posiadane przez spółkę certyfikaty ISO 9001:2001, certyfikat jakości 14001 EMS, system ochrony środowiska oraz BHP. Ponadto w ramach Narodowego Systemu Kwalifikacji i Klasyfikacji Dostawców Budowlanych SSKA została wprowadzona w rejestr kwalifikowanych dostawców budowlanych. – *Uzyskać ten prestiżowy certyfikat udało się, jak dotąd, tylko 45 firmom budowlanym. Nasza firma zdobyła go jako 12. w całej RC, w Karwinie zaś jest na razie jego jedynym posiadaczem* – wyjaśnia P. Šrámek.

Jego zdaniem, w parze z osiąganymi zyskami powinna iść również działalność charytatywna. Wsparcie finansowe i materialne ze strony SSKA płynie więc już niejako tradycyjnie do karwińskiej fundacji „Zdrowe Miasto”, Klubu Cukrzyków, Klubu Emerytów, przedszkola dla dzieci niepełnosprawnych na Granicach, klubów sportowych oraz organizacji kulturalnych.

Artykuł sponsorowany

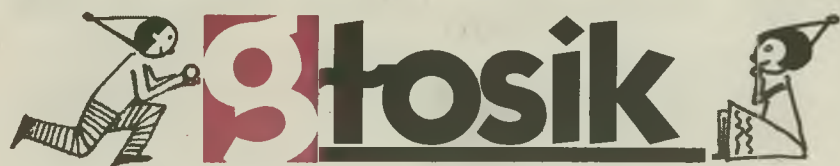
Nowy dom wielofunkcyjny we Fryszacie.

Raj dla dzieci, czyli Park im. B. Němcovej.

Szef SSKA Pavel Šrámek oraz powstające Centrum Usług Budowlanych.

Do Krakowa!

– Wakacje się rozpoczęły, wszyscy wyjeżdżają, albo chodzą na wycieczki, a my ciągle musimy siedzieć w redakcyjnej szufladzie – od progu usłyszałam głośnie narzekanie Głosika.

– Wiesz, czasami gadasz głupoty, ale dziś muszę ci przyznać rację – zawtórowała mu Ludmiłka. – Czytamy o wycieczkach dzieci, oglądamy zdjęcia i rysunki i na tym koniec...

– Czy wy aby trochę nie przesadzacie? – przerwałam im. – Dobrze pamiętam, że wiele razy byliście poza redakcją!

– Tak, dawno temu z Literką! – oba chochliki były dziś jakoś wyjątkowo zgodne. – A ty nas nigdzie nie zabierasz!

– Dobrze już, dobrze! – starałam się je uspokoić. – Właśnie miałam zamiar zabrać was do smoka.

– Chcesz nas rzucić na pożarcie? – zapytał Głosik z niedowierzaniem.

– Ależ skąd! Co bym sobie bez was w redakcji poczuła? Chcę was zabrać na wycieczkę do Krakowa, gdzie według starej legendy żył kiedyś smok. Dziś już go nie ma. Pozostał po nim tylko pomnik.

– Tak, tak, wiem o tym! Smok był

groźny, zionął ogniem i pożerał ludziom bydło. Ale znalazł się sprytny szewczyk, który go pokonał. Wziął kozuch z barana, wypchał go siarką i podrzucił smokowi – odpowiedziała Ludmiłka.

– I co, co się potem stało? – Głosik aż wytrzeszczał oczy z ciekawości.

– Smok zjadł tę „przekąskę”, ale siarka paliła go w brzuchu, więc poszedł się napić wody z Wisły – wyjaśniała Ludmiłka. – Pił i pił tak długo, aż pękł.

– Coś ty! Naprawdę? – zdziwił się Głosik. – A ja myślałam, że smoki jedzą królowy... I dlatego się bałam...

– Przecież nie jesteś królowną! – wykrzyknęła Ludmiłka.

– No tak, wiem, ale co gdyby smok o tym nie wiedział? – stwierdził cichutko zawstydzony Głosik.

– Jeśli się boisz pojechać, to nie będziemy cię zmuszać – powiedziała Ludmiłka mrugając do mnie przekornie.

– Nie boję się ani trochę! Zaraz się spakuję! – krzyknął Głosik.

– Nie musisz zabierać wielkiego bagażu. Pojedziemy tylko na jeden

Fot. KROPKA

Na pamiątkę legendy u stóp Wzgórza Wawelskiego od strony Wisły ustawiono pomnik smoka zlejącego ogniem. Jego autorem jest krakowski rzeźbiarz Bronisław Chromy.

dzień, bo Kraków nie jest daleko. Myślę, że nasi czytelnicy też mogą się tam z łatwością wybrać. Najwygodniej samochodem, albo autobusem PKS z Cieszyna. Mogą obejrzeć zamek królewski i katedrę na Wawelu, Rynek z Kościołem Mariackim i Sukiennicami i wiele innych ciekawych zabytków.

KROPKA

Co wiemy o smokach?

Przed wszystkim to, że są postaciami z bajek, mitów i legend. Znałe były w niemal wszystkich kulturach świata. My mamy Smoka Wawelskiego, a w Rosji legenda opowiada o potężnym Wiju – smoku, który przypominał raczej węża. Spał podobno w podziemnej pieczarze u bram Nowogrodu. Nie tylko zionął ogniem, ale w dodatku jego wzrok miał moc zabijania...

A smok chiński? Może widzieliście w telewizji lub na zdjęciach jak Chińczycy tradycyjnie witają nowy rok. Uroczystości te nie obejdą się bez pochodów z lampionami i z ogromnym papierowym smokiem. On również przypomina raczej węża – jest podobny do króla węży Złotogłowca, który – jak głosi podanie – mieszkał właśnie u nas, na zboczach Goduli.

Smoki Indian, pierwotnych mieszkańców Ameryki Środkowej i Południowej, potrafiły latać i miały piękne kolorowe pióra. Znamy je ze starych rzeźb i masek używanych w tradycyjnych indiańskich tańcach. Z kolei dumni mieszkańcy Skandynawii, Wikingowie znani jako znakomici wojownicy, żeglarze i odkrywcy, zdobili rzeźbami smoczych łbów dzioby swoich łodzi.

Smoki, a właściwie smocze łby, są też na zamku. Wleńcżą one rynnę „wypływając” z nich wodę deszczową. W związku z tym noszą niezbyt ładną nazwę „rzygacze”.

Smok jest również na niebie. Chodzi o gwiazdozbiór smoka (po łacinie *Draco*, skrót Dra). Jest to konstellacja znana wielu starożytnym kulturom i kojarzona z potworem reprezentującym siły chaosu, sprzeciwiające się uznanym bogom.

Głosikowa Korespondencja

W redakcyjnej szufladzie zostały nam listy z dwu przedszkoli. Pierwszy mówi o tym, co dzieje się w przedszkolu w Suchej Górnej. Autorka, mama Grażyna, nazwała go:

Czas na bilans

Rok szkolny 2004-2005 obfitował w różnorakie imprezy. Do najbardziej udanych można zaliczyć Mikołajówkę, Dzień Babci i Dziadka, Balik przedszkolaków oraz Dzień Matki połączony z tradycyjnym smażeniem jajecznic. Sporo frajdy dostarczyły też przedszkolakom wycieczki do ostrawskiego ZOO i Miasteczka Westernowego w Boskovichach.

Na uwagę i uznanie zasługują imprezy będące wynikiem współpracy przedszkoli z Cierlicka, Błędowic i Suchej Górnej. Już we wrześniu nasze przedszkole wzięło udział w wycieczce na Kościelec Żwirnikowski. Pomysłodawcą i realizatorem było przedszkole w Cierlicku. Za to 2. 6. 2005 panie z górnośląskiego przedszkola zaprosiły naszych miłych „sąsiadów” na sportowe przedpołudnie do nowo wy-

„Westernowe miasteczko” rys. Zuzanka Rakowska, lat 6 budowanej hali sportowej w Suchej Górnej. Oprócz tego do rocznego bilansu należy wliczyć cały szereg występów naszych dzieci na najróżniejszych imprezach organizowanych przez gminę i MK PZKO. Także babcie z miejscowych domów opieki społecznej nie umieją już sobie wyobrazić Świąt Godowych czy Dnia Babci bez wizyty przedszkolaków. Szukanie skarbu z okazji Dnia Dziecka także stało się u nas tradycją, podobnie jak festyn szkolny lub ognisko pożegnane. Motorem tych wszystkich działań jest Macierz Szkolna działająca przy naszym przedszkolu oraz nasze niezmordowane Panie Nauczycielki: Jadzia Makówka i Danuta Mikula. Zawsze uśmiechnięte, pełne pomysłów, dają naszym dzieciom solidne podstawy do startu w szkole, a co najważniejsze, wykonują swój zawód z pełnym zaangażowaniem. Za to należą się im wyrazy szacunku i podzięk.

Mama Grażyna

Praca przedszkolaków przy stolikach.

NASZ ADRES: Redakcja Głosu Ludu, Komenského 4, 737 01 Český Těšín. Piszac do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przysyłać można także pod e-mail: info@glosludu.cz a w załączniku dopisać Głosik.

TU KIEDYŚ UCZONO POLSKIE DZIECI

(24)

Łomna Górna

Pierwsza szkoła w Łomnej Górnej mieściła się od 1870 roku w budynku tzw. starej karczmy, gdzie przedtem znajdowała się stajnia dla wołów. Nauczanie powierzono miejscowemu góralowi **Pawłowi Ramszy**. W trzydziście lat później na polecenie Krajowej Rady Szkolnej wzniesiono w centrum wsi drewniany budynek szkolny. Kierownikiem mianowano **Ferdynanda Rzehaczka**, który pozostał na tym stanowisku aż do roku 1916. To właśnie on był głównym inicjatorem podziału Łomnej na Górną i Dolną. Zainicjował też budowę kościoła w Łomnej Górnej i schroniska górskiego na Hadaszczoku. Jako utalentowany muzyk prowadził miejscową orkiestrę dętą oraz był organistą kościelnym. Godzi się dodać, że był on dziadkiem znanego polonisty i historyka regionalnego, **Jana Korzennego**, kandydata nauk i docenta.

Niestety 11 grudnia 1887 szkoła ta doszczętnie spłonęła. Przy budowie nowego, murowanego już budynku pracowali przede wszystkim rzemieślnicy z Jabłonkowa, natomiast dostawcą materiału budowlanego była gmina. Prace budowlane miał

wesprzeć finansowo sam cesarz Franciszek Józef I. Poświęcenie nowej szkoły odbyło się dokładnie w rok po pożarze pierwotnego budynku, 11 grudnia 1888. Była to zarazem pierwsza murowana budowla w Łomnej Górnej, przez miejscowych górali dumnie nazywana Białym Domem. Dach kryty szindziółem zdobiła wieżyczka z dzwonem. Do obowiązków kierownika szkoły należało również bicie w dzwon, który trzy razy dziennie oznajmiał miejscowej ludności, która godzina, jako że tylko niewielu z nich posiadało własne zegary. Ponadto dzwon wykorzystywany był do bicia na alarm – w wypadku pożarów i innych tragedii. W 1926 do szkoły dobudowano piętro, co wymusiło usunięcie wieżyczki i dzwonu. W okresie drugiej wojny światowej szkoła została zamknięta. W 1977 roku szkołę zamknięto po raz drugi, tym razem z powodu braku dzieci. Budynek zaadaptowano na dom mieszkalny.

Działalność pedagogiczną Ferdynanda Rzehaczka przypomina dwujęzyczna tablica pamiątkowa, którą umieszczono na budynku przed pięć laty.

CZESŁAW GAMROT

Fot. CZESŁAW GAMROT

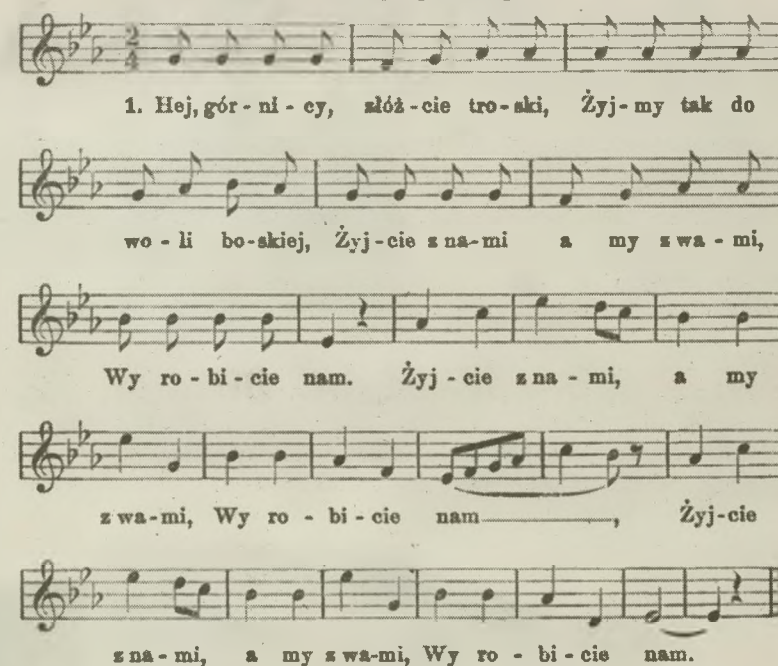
We wnętrzu byłej polskiej szkoły w Łomnej Górnej zamiast klas lekcyjnych znajdują się mieszkania.

150 pieśni

(26)

ZBIÓR PIEŚNI JEDNOGŁOSOWYCH DLA MŁODZIEŻY ZEBRAŁ JERZY SAMIEC

Hej, górnicy

1. Hej, gór - ni - cy, złóż - cie tro - aki, Żyj - my tak do wo - li bo - skiej, Żyj - cie s na - mi a my s wa - mi, Wy ro - bi - cie nam. Żyj - cie s na - mi, a my z wa - mi, Wy ro - bi - cie nam, Żyj - cie s na - mi, a my s wa - mi, Wy ro - bi - cie nam.
2. Kiedy górnik nie nakopie, Skądbyś wziął pieniędzy, chłopie? On się poci, nas bogaci, Złoto kopie nam.
3. Skądże chłop ma pług do roli I żelaza do swej woli? To górnice potne lice Dobyły go nam.
4. Skąd ma król miecze i bronie, Jeśli nie z górnika dłonie? On pracuje, bo to czuje; Trzeba bronić kraj.
5. Skądże srebra i diamenty? To jest skarb z pod ziemi wsięty, Jego siły go dobiły I podały nam.
6. Więc górnicy, pięknie proszę, Dobywajcie z ziemi grosze, My nie mamy, co wam damy, Jak „Bóg zapłać!” wam.
7. To jest waszą sławną chlubą, Chociaż i se życia zgrabą, Czasu użyć, ziemię burzyć, Aż do śmierci bram.

Ze zbiorów Czesława Stebła

lotka

▲ Groźby scenarzystki najpopularniejszego polskiego serialu „M jak miłość”, **Ilony Lępkowskiej**, związane z zaprzestaniem pisania scenariuszy do serialu odniosły skutek. Serial jednak nie zniknie z ekranów. – *Nie mamy w planach zakończenia emisji* – potwierdził **Piotr Belka** z biura obsługi informacyjnej serialu. – *Postulujemy jedynie, by dla jego dobra ograniczyć emisję do 2 tygodniowo*. Okazuje się, że praca, jaką ekipa filmowa wkłada w wyprodukowanie trzech odcinków tygodniowo jest na tyle wymagająca, że może to odbić się na jakości serialu. – *To harówka, dlatego dla dobra serialu warto byłoby pracować wolniej i uważniej* – dodaje **Kacper Kuszewski**, serialowy Marek. – *Jedna emisja mniej, to większy komfort pracy dla całej ekipy, szczególnie scenarzystów, którzy mogą zadbać o szczegóły*. Zarówno aktor, jak i producenci filmu mówią zgodnie, że nie wyobrażają sobie w tej chwili telewizji bez „M jak miłość”. Zdjęcia do nowej serii serialu rozpoczną się na początku sierpnia. Pierwsze odcinki zobaczymy na ekranach telewizyjnych już we wrześniu.

◆ **Jennifer Aniston** zameldowała się w jednym z hoteli w Chicago pod fałszywym nazwiskiem pani Smith. 36-letnia gwiazda serialu „Przyjaciele”, która przebywa w Chicago na planie filmu „The Break up”, zarezerwowała dla siebie apartament pod nazwiskiem Smith. Tymczasem **Brad Pitt**, który jest obecnie w trakcie rozwodu z Jennifer, zagrał niedawno z **Angelina Jolie** w komedii sensacyjnej „Pan i Pani Smith”. Hotelowy pseudonim aktorki jest niewątpliwie złośliwą aluzją do domniemanego romansu Pitta z Jolie. Według amerykańskiego magazynu Inside Tv, Jennifer doskonale się bawi, kiedy pracownicy hotelu Peninsula zwracają się do niej per „pani Smith”. (k)

Kolumnę przygotowała:

WANDA KULA

POWTARZAJ KREMOWANIE PO KAŻDEJ KĄPIELI, NAWET JEŚLI PREPARAT JEST WODOODPORNY

Maluch w promieniach słońca

Dzieci przebywają na słońcu znacznie dłużej niż my, dorośli: bawiąc się w plaskownicy, grając w piłkę na placu zabaw czy jeżdżąc na rowerkach. Nie sposób im tego zabronić. Nie ma zresztą takiej potrzeby. Wystarczy, jeśli zatroszczymy się o to, by szkodliwe promieniowanie słoneczne nie uczyniło im szkody.

Kremy. Trzeba koniecznie zwrócić uwagę, czy dany krem posiada atest. Wysoki filtr, np. 60, nie oznacza bowiem automatycznie, że kosmetyk nadaje się dla niemowląt. Preparaty dla tych najmłodszych (do roku życia) z reguły mają filtr 20-35. Wyższy nie jest potrzebny, ponieważ takich maluchów nie wystawia się na słońce. Są wyjątkowo łagodne, nie podrażniają skóry. Kremami z filtrem 60 można smarować dzieci od roku życia lub

starsze (zależnie od producenta) ze skórą szczególnie wrażliwą.

O wysokości użytego filtra powinna przede wszystkim decydować naturalna wrażliwość skóry na słońce, czyli tzw. typ pigmentacji, ale ważne są także niektóre cechy naszego otoczenia, np. wysokość nad poziomem morza z każdym 1000 m intensywność promieniowania wzrasta o 20 proc.; natężenie zanieczyszczenia powietrza – w miejscach zanieczysz-

czonych obciążenie UV jest mniejsze niż tam, gdzie powietrze jest czyste; szerokość geograficzna – im bliżej równika, tym intensywniejsze słońce; ilość ozonu w atmosferze – im cieńsza powłoka ozonowa, tym agresywniejsze promieniowanie ultrafioletowe dociera do ziemi; bliskość „odblaskowych” powierzchni – jasny piasek, na przykład, zwiększa efekt promieniowania o ok. 20 proc.

W cieniu parasolki. Niemowlęta, które jeszcze nie chodzą, w ogóle nie powinny przebywać w pełnym słońcu, tylko w miejscach zacienionych. Na spacerach do wózek można przytwierdzić parasolkę, która świetnie chroni przed słońcem. Również starsze dzieci powinny unikać zabaw na dworze między godziną 10 a 16, a już w żadnym wypadku nie należy im pozwalać na to w godzinach największego nasłonecznienia tj. między 11 a 14.

Idealne ubranko. Najlepszym zabezpieczeniem przed słońcem jest ubranie, pod warunkiem, że wykonano je z odpowiednich tkanin. Wybieramy tkaniny naturalne, takie jak len czy bawełna – powinny być jednak jak najgęściej utkane. W przeciwnym razie zatrzymają promienie UV tylko częściowo. Niezbędne jest też nakry-

cie głowy, najlepiej z rondkiem lub daszkiem, które równocześnie ocienią buzię dziecka.

Jak nakładać kremy. Preparaty nakładaj co najmniej na 30 minut przed kąpielą słoneczną. Tyle czasu potrzebują, aby zaczęły działać. Smaruj dziecko grubą warstwą W przeciwnym razie zmniejszasz efekt działania filtra. Powtarzaj kremowanie po każdej kąpeli, nawet jeśli preparat jest wodoodporny ściera się on bowiem podczas wycierania ręcznikiem. – Pamiętaj, że czas ochrony nie wydłuża się przy kilkakrotnym naniesieniu preparatu. Nie przechowuj kremu po otwarciu do następnego sezonu.

(„Claudia”)

CZUJĄ SIĘ DOBRZE NAWET W MAŁYCH SKRZYNKACH

Ogródek ziołowy na balkonie

Kilka skrzyneczek czy doniczek wystarczy, by zawsze mieć pod ręką garść świeżych, aromatycznych listków.

Większość ziół przyprawowych, jak majeranek, melisa, tymianek, pochodzi z krajów o cieplejszym niż nasz klimacie, toteż trzeba znaleźć dla nich zaciszne i słoneczne miejsce, np. przy południowej, nagrzanej przez słońce ścianie. W takim miejscu będą jednak potrzebowały częstego podlewania (nawet dwa razy dziennie). Gatunki pochodzące ze zbliżonych do naszych warunków klimatycznych (np. estragon, lubczyk, rzeżucha) dobrze zniosą cień, mogą zatem rosnąć nawet na północnym balkonie.

Siejemy i sadzimy

Nawet w małych skrzynkach bal-

konowych doskonale się czują szczypiorek, pietruszka naciowa, koper, bazylija, tymianek, majeranek. Mogą one także rosnąć w doniczkach zawieszonych na ścianie. Lubczyk i ogórecznik wymagają większych pojemników.

Gatunki jednoroczne – bazylię, czarnuszkę, cząber, kolendrę, koper, majeranek, ogórecznik, rzeżuchę i trybulę – siejemy wczesną wiosną. Możemy też zrobić to teraz, jeśli będziemy je należycie podlewać, wyrosną w ciągu kilku tygodni. Estragon, hyzop, lebiodka, lubczyk, macierzanka, mięta, szalwia czy szczypiorek bez uszczerbku przetrwają zimę na balkonie. Melisa i tymianek w czasie chłódów przemarzają, toteż trzeba będzie na zimę przenieść je do domu. (k)

Smaczno!

Paprykarz z karpia

Składniki: 1 kg karpia; 4 cebule; 2 pomidory; 2 zielone papryki; kilka gałązek koperku; 50 g smalcu; 200 ml wytrawnego białego wina; 2 łyżki mielonej papryki, sól.

Przygotowanie: 1. Karpia oskrobać, wykroić filety i pokroić na 4 kawałki. 2. Rybę opłukać pod bieżącą wodą i

osuszyć papierowym ręcznikiem. 3. Cebule obrać i pokroić na cienkie plasterki. Pomidory i papryki opłukać i osuszyć. Pomidory zanurzyć na 10 sekund we wrzącej wodzie, obrać ze skórki i usunąć nasiona. Miąższ pokroić w kostkę. Papryki pokroić na półówki. Usunąć gniazda nasienne i białe błonki. Miąższ pokroić na paski. Listki koperku oderwać od łodyżek.

4. W rondlu roztopić smalec. Włożyć pokrojoną cebulę i smażyć przez 5 minut, aż się zrumieni. Dodać pomidory, paseczki papryki i kawałki karpia. Podlać winem, posypać mieloną papryką i posolić. Dusić pod przykryciem na umiarkowanym ogniu przez 15 minut. Posypać listkami koperku i zaraz podawać z ziemniakami. (r)

WODĘ MOŻNA ZMIĘKCZYĆ, DODAJĄC DO NIEJ SOK Z CYTRYNY

Już utrata dziesięciu procent wody powo duje nieodwracalne obumieranie tkanek roślinny.

Ważna jest temperatura

Rośliny nie lubią wody prosto z kranu. Zwłaszcza ciepłolubne gatunki są wrażliwe na tzw. zimne stopy. Woda powinna mieć temperaturę pokojową. Najlepiej pozostawić ją w konewce na 24 godziny. Przez ten czas zdąży się ogrzać, a ponadto wytrąci się wapń.

Warto wiedzieć. Roślina podlana bardzo zimną wodą, może przeżyć szok termiczny. Najlepiej, gdy woda ma temp. 20–25°C.

Rośliny lubią miękką wodę

Twarda woda używana do podlewania sprawia, że w ziemi gromadzi się zbyt wiele wapnia, a to szkodzi roślinom. Większość roślin uprawianych w domu jest kwasolubna, dlatego podlewanie twardą wodą wodociagową powoduje chłorość liści, która objawia się ich żółknięciem.

Warto wiedzieć. Wodę można zmiękczyć, dodając do niej sok z cytryny. Na 10 litrów wystarczy sok z połówki owocu.

Do doniczki czy na podstawkę?

Większość roślin lepiej podlewać z góry. Trze-

ku marca do końca września lepiej jest podlewać rośliny obficie, ale rzadziej. Nie można jednak dopuścić do nadmiernego wysuszenia ziemi.

Warto wiedzieć. Zbyt wyschnięta zie-

mia kurczy się i odstaje od ścian doniczki, wtedy woda szybko

wypływa powstałą szczeliną.

Szczególnie wymagające gatunki

Specjalne wymagania mają np. rośliny z rodziny ananasowatych: guzmania, fridea. Podleamy je, wlewając wodę do lejkowatej rozety liści. Z kolei kaktusy nie lubią nadmiaru wody i dobrze znoszą długie okresy suszy. Zimą, gdy stoją w chłodnym miejscu, można je podlać raz w miesiącu.

Do roślinnych rekordzistów należą litopsy, tzw. żywe kamienie. Mogą one przeżyć bez wody nawet rok. (INT)

Telewizja

CZWARTEK 7 LIPCA

■ TVP 1

6.05 Geena Davis Show (s.) 6.30 Lato z Jedyneką 8.00 Wiadomości 8.10 Moda na sukces (s.) 8.40 Smocze opowieści (s.) 9.05 Lato z Kafacelą (dla dzieci) 9.30 Papirus (s.) 10.00 Extr@ (j.ang. dla młodzieży) 10.25 Jaka to melodia? (teleturniej) 11.45 Agrobiznes 12.00 Wiadomości 12.10 Nieustraszone (s.) 13.00 Era sportów wodnych (mag.) 13.15 Puchar rodzinny (mag.) 13.30 My Wy Oni (mag.) 14.10 Plebania (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 Klan (s.) 16.00 Moda na sukces (s.) 16.25 Lato z Jedyneką 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Prosto w oczy 17.30 Sąsiedzi (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Bulionerzy (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.05 Dowód winy (film USA) 21.45 Forum 22.30 Tulipan (s.) 23.30 Wiadomości 23.40 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 0.10 Zielony smok (film USA) 2.00 Wiersze na dzień powszedni - dzień czwarty (pr. poet.).

■ TVP 2

6.05 Złotopolscy (s.) 6.30 Felicity (s.) 7.15 Tajna misja (s.) 7.40 Magiczny autobus (s.) 8.05 McGregorie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.30 M jak miłość (s.) 11.15 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza - Huculski smak 11.40 Podróż do ziemi obiecanej (s.) 12.30 Klinika pod kangurem (s.) 13.25 Dziwne przygody Koziołka Matołka (s. anim.) 13.45 Irlandzkie szczęście (film USA) 15.10 Felicity (s.) 16.10 Przygoda z piraniami (film dok.) 17.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 19.05 M jak miłość (s.) 20.00 Egzamin z życia (s.) 21.35 Przystanek praca 22.20 Biznes 22.25 Sport Telegram 22.40 Zauroczenie (film USA) 0.10 W obronie prawa (s.) 0.50 Zdobywcy (s.) 1.15 Komornicy.

■ TV KATOWICE

7.05 Echa dnia 7.45 Aktualności 7.50 Zrobię to sam 8.05 Trójka tam była 8.45 Gość dnia 9.00 Transmisja obrad Sejmu 16.15 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Mamo, tato, dlaczego...? 17.00 Odkrywanie przestrzeni - Gościnną przestrzeń 17.50 Czarno na białym 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.37 Ludzie i sprawy 19.00 Muzyka łączy pokolenia 19.40 Gwiazdy sportu 19.50

ZAURÓCZENIE

Thriller, USA 1993.

TVP 2, czwartek 7. 7., godz. 22.40
Reżyseria: Alan Shapiro
Występują: Cary Elwes, Alicia Silverstone, Jennifer Rubin, Gwyneth Walsh, Kurtwood Smith, Amber Benson, Matthew Walker.

Diennikarz Nick Eliot przeprowadza się do malowniczej dzielnicy na przedmieściach. Córka właścicielki domu, Darian, od pierwszej chwili próbuje zwrócić na siebie uwagę lokatora, który bardzo jej się podoba. To zainteresowanie, początkowo niewinne, przeradza się w obsesyjną zazdrość. Zachowanie mężczyzny utwierdza nastolatkę w przekonaniu, że odwzajemnia jej uczucie. Od tej pory jest gotowa uczynić wszystko, by go zdobyć. Kiedy Nick przerywa znajomość, dziewczyna, nie mogąc znieść odrzucenia, postanawia go ukarać.

Książki z górnej półki 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.50 Uwaga weekend - informator kulturalny 22.15 Niezła jazda 22.50 Studio pogoda 22.55 Kurier sportowy 23.10 Patrol Trójki 23.40 Posiedzenie Komisji śledczej ds. PZU.

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV market 7.00 Niezakazane reklamy 7.20 Rocket Power (s.) 7.45 Zbuntowany anioł (s.) 8.40 Na wariackich papierach (s.) 9.40 Idol (pr. rozryw.) 10.40 Świat według Bundych (s.) 11.10 Awantura o kasę (teleturniej) 11.55 Zbuntowany anioł (s.) 12.45 TV market 13.00 Duel Masters - Mistrzowie kajujo 13.25 Domowa kawiarenka 13.55 Liga mistrzów śmiechu 14.40 MacGyver (s.) 15.45 Wydarzenia 16.15 Świat według Bundych (s.) 16.45 Na wariackich papierach (s.) 17.45 Pensjonat Pod Różą (s.) 18.45 Wydarzenia 19.25 Całkiem nowe lata miodowe (s.) 20.00 Pierwsza miłość (s.) 20.45 Fała zbrodni - Gniew Boży (s.) 21.45 Kto ma rację (reportaż) 23.00 Kto ma rację - wyniki 23.15 Czego się boją faceci, czyli seks w mniejszym mieście (s.) 23.45 Biznes Wydarzenia 0.10 Playboy - Dziewczyny z całego świata 1.20 Magazyn sportowy.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Bajeczne wakacje 9.00 Ten nasz czeski charakter (mag.) 9.25 W lot po świecie (mag.) 10.00 Wiadomości 10.05 Moralność ponad wszystko (film czes.) 11.25 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 11.45 Film o filmie: Wojna światów (dok.) 12.00 Wiadomości 12.30 Szarada (pr. roz.) 13.25 Obiektyw (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Kleopatra 1/2 (film USA-niem.) 15.35 Geografia spożywcza (s. dok.) 15.50 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 16.00 Wiadomości 16.05 Bajeczne wakacje 17.00 Medvědi nic nevědí (s.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.30 Wyprawa za czeski diablami (s.) 18.50 Stop (mag. dla kier.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Televariété (pr. roz.) 21.15 Spostrzeżenia z zagranicy 21.25 Historie sław. Jindřich Płachta (dok.) 22.15 Festiwalowe sekundy 2005 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 23.20 Kinobox (mag. film.) 23.45 Bel ami 2/2 (film wł.-niem.) 1.20 Groteski Charlie Chaplina 1.40 Beznadziejna sprawa (film USA).

■ TVC 2

6.05 Wiadomości TVS 6.25 Procesja do Panienki (film czes.) 7.50 Panorama 8.35 Wędrująca kamera (mag.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 Świat książek (mag.) 11.55 Życiu na ratunek (mag.) 12.10 Diagnoza (mag.) 12.35 Co się dzieje w szpitalach (dok.) 13.00 Poprask (mag.) 13.30 Gra o zielone (dla dzieci) 13.50 Śpiewanki 13.55 Bajki z doniczki 14.00 Rok ma 12 miesięcy 14.30 Długa podróż do domu (s. anim.) 14.55 Zwykła końska historia (s.) 15.25 GEO (s. dok.) 15.50 Człowiek i jego prawa (s. dok.) 16.30 Turcja - brama Orientu (dok.) 16.55 ME w baseballu 2005: Czechy - Hiszpania 19.00 Sportowe minuty 19.40 Stop (mag.) 19.45 Jak się żyje strażakom (dok.) 20.00 Zaginiona dusza narodu (s. dok.) 21.00 Czeska misja (s. dok.) 21.30 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 21.45 Tour de France 22.10 House!

(film br.) 23.45 Magazyn religijny 0.10 Magazyn chrześcijański 0.20 Sportowe minuty 1.00 Nadal tutaj jestem 1.30 Wielki wóz.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.25 Koleje losu (film USA) 11.10 Dwie puszyste damy (s.) 11.40 Strażnik Texasu (s.) 12.30 Dziewczyny Gilmore'a (s.) 13.20 Anastazia (s.) 14.15 Moja puszysta Walentyna (s.) 15.05 Spółka Przygody z o.o. (s.) 16.00 Stingers (s.) 16.50 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Straż przybrzeżna (s.) 18.20 Prognoza pogody 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.50 Pálí vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Gospoda (s.) 20.35 Scenki na scenę (pr. roz.) 21.40 Obywatelskie judo (pr. publ.) 22.30 Policja kryminalna Las Vegas (s.) 23.20 Brudny Joe (film USA) 0.55 Nie ma nieomylnych (pr. roz.) 1.45 Smallville (s.) 2.25 Rady ptaka Loskutaka 3.00 Program rozrywkowy 4.35 Ojciec Schwarzwald wkracza do akcji (s.).

■ PRIMA

8.00 Przeciwdzierzenie (s.) 8.55 Płomień wątpliwości (s.) 9.50 Wspólni i bogaci (s.) 10.20 Prima jazda (mag.) 11.15 Lekarz ze wsi (s.) 12.10 Szansa bez granic (pr. roz.) 13.10 W lot po świecie (s. dok.) 14.05 Pomoc domowa (s.) 14.35 Pan Złota Rączka (s.) 15.05 Beverly Hills 90210 (s.) 16.00 Sprawa dla dwu (s.) 17.10 Navarro (s.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciół Woody (s. anim.) 19.55 Miłość przede wszystkim (film niem.) 21.40 Trzydzieści spraw majora Zemana (s.) 22.45 Czekanie to śmierć 1/2 (film niem.) 0.20 Szybka wygrana 2.00 Świat 2005 2.30 Sauna (talk show) 3.20 Prima archiwum.

PIĄTEK 8 LIPCA

■ TVP 1

6.05 Geena Davis Show (s.) 6.30 Lato z Jedyneką 8.00 Wiadomości 8.10 Moda na sukces (s.) 8.40 Smocze opowieści (s.) 9.05 Nigdzie w świecie nie znajdziecie (mag.) 9.25 Maszyna zmian (s.) 9.55 Extr@ (j.ang. dla młodzieży) 10.20 Jaka to melodia? (teleturniej) 11.45 Agro-

SZKLANKA PO ŁAPKACH

Komedia, USA 1996

TVP 1, piątek 8. 7., godz. 20.05

Reżyseria: Rick Friedberg
Występują: Leslie Nielsen, Nicollette Sheridan, Andy Griffith, Charles Durning, Marcia Gay Harden, Barry Bostwick.

Victoria Dahl ginie podczas interwencji, skierowanej przeciwko sadyściemu generałowi Rancorowi. Po piętnastu latach od tamtej tragedii do akcji wkracza piękna i dzielna córka Victorii, agentka Barbara Dahl. Zostaje jednak porwana przez Rancora, który, jak się okazuje, ocalał. Teraz zamierza przejąć władzę nad całym światem. Szaleńca może powstrzymać tylko były tajny agent WD-40, który przeszedł na zasłużoną emeryturę.

biznes 12.00 Wiadomości 12.10 Zielona miłość (s.) 13.40 Program publicystyczny 14.05 Plebania (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 Klan (s.) 16.00 Moda na sukces (s.) 16.25 Lato z Jedyneką 16.50 Sportowy Express 16.55 Siatkówka - Liga Światowa gra dzisiaj 17.00 Teleexpress 17.30 Lokatorzy (s.) 18.00 Czarne chmury (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.05 Szklanką po łapkach (film USA) 21.30 Lekkoatletyka Golden League - Rzym 23.20 Wiadomości 23.30 Żądza krwi (film ang.) 1.05 Pierwsze oczarowanie (film USA) 2.40 Wiersze na dzień powszedni - dzień piąty (pr. poet.).

■ TVP 2

6.05 Złotopolscy (s.) 6.30 Felicity (s.) 7.15 Tajna misja (s.) 7.40 Magiczny autobus (s.) 8.10 McGregorie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.25 M jak miłość (s.) 11.15 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza - Smak Małej Litwy 11.40 Podróż do ziemi obiecanej (s.) 12.30 Klinika pod kangurem (s.) 13.25 Dziwne przygody Koziołka Matołka (s. anim.) 13.35 Srebrny rumak (film austral.) 15.15 Felicity (s.) 16.05 Kuba - dzika wyspa na Karaibach (film dok.) 17.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 19.00 Klub dobrych kierowców (mag.) 19.10 M jak miłość (s.) 20.00 Panorama fasz 20.05 Stresy i emocje (pr. dok.) 21.05 Kryminalne zagadki Las Vegas II (s.) 22.20 Biznes 22.40 07 zgłoś się (s.) 23.30 Femme Fatale - koncert Justyny Steczkowskiej 0.15 07 zgłoś się (s.).

■ TV KATOWICE

7.00 Echa dnia 7.45 Aktualności 7.50 Mamo, tato, dlaczego...? 8.00 Odkrywanie przestrzeni - Gościnną przestrzeń 8.45 Gość dnia 9.00 Transmisja obrad Sejmu 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Megazynek komputerowy 17.00 Liga Światowa 19.40 Niezła jazda 19.50 Książki z górnej półki (mag.) 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.50 Wiadomości sportowe TV Katowice 21.55 Reportaż z dreszczem 22.15 Nawigator 23.10 Mali od urodzenia (film ang.) 0.00 Kameleon (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV market 7.00 Wiesio Szoł (s.) 7.20 Duel Masters - Mistrzowie kajujo 7.45 Zbuntowany anioł (s.) 8.35 Na wariackich papierach (s.) 9.35 Słoneczny patrol (s.) 10.35 Świat według Bundych (s.) 11.05 Czego się boją faceci, czyli seks w mniejszym mieście (s.) 11.35 Czulość i kłamstwa (s.) 12.05 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Rocket Power (s.) 13.30 Alfabeta kulinarna Kurta Schellera 14.00 Kabaretu 14.45 Wybrańcy fortuny (film USA) 15.45 Wydarzenia 16.15 Exclusive 16.45 Na wariackich papierach (s.) 17.40 13. posterunek (s.) 18.15 Całkiem nowe lata miodowe (s.) 18.45 Wydarzenia 19.25 Daleko od noszy (s.) 20.00 Fała zbrodni Głowa za milion (s.) 20.55 Chirurg (film USA) 22.00 Nieustraszone (film USA) 23.00 Liga Mistrzów Śmiechu 23.45 Biznes Wydarzenia 0.10 Słodkie kłamstwa (film USA) 2.00 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Bajeczne wakacje 9.20 Gdzie się podziała ta stara piosenka 10.00 Wiadomości 10.05 Ene bene (film czes.) 12.00 Wiadomości 12.30 Kolory życia (mag.) 13.30 Jak na ryby... (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Nasza wieś (mag.) 14.25 Program dla miłośników muzyki dętej 15.00 Życie na zamku (s.) 15.55 ABCD ekologii (mag.) 16.00 Wiadomości 16.05 Wizytówka (dok.) 16.30 Willy Fog (s. anim.) 17.00 Niech żyje S Club! (s.)

17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.30 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Żandarm na emeryturze (film fr.-wł.) 21.50 Anioły (film TV) 22.15 Festiwalowe sekundy 2005 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Cierpienia znanego mężczyzny (s.) 23.50 Miejsce zbrodni (s.) 1.20 Dom pełen piosek 2.00 AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Rowerowe wólczyki (s. dok.) 8.45 Wizyta w zoo 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 12.00 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 12.15 GEO (s. dok.) 12.45 Zaginiona dusza narodu (s. dok.) 13.45 Wizytówka 14.10 Bajeczne wakacje 15.00 Klocki (dla dzieci) 15.10 Medvědi nic nevědí (s.) 15.40 Przygody nauki i techniki (s. dok.) 16.10 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 16.20 Kamera w podróży: Polowanie na kamienie szlachetne (s. dok.) 17.10 Skarby świata (s. dok.) 17.25 Nasze zamki (s. dok.) 17.40 Etnograficzny dzień w Pilźnieńskim (dok.) 18.35 Wręczenie nagród Czeskiego Funduszu Literackiego (rep.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.00 Euronews 19.35 Baseballowa Europa 19.50 Spostrzeżenia z zagranicy 20.00 Golden League Rzym (transmisja) 23.00 Tour de France 23.30 Klub dokumentalny: Archiwalne epizody wojenne 0.30 TVC na żywo: Support Lesbiens (koncert) 1.30 Herbata dla trzech 2.00 Potomkowie sław.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.25 Columbo (s.) 11.05 Dwie puszyste damy (s.) 11.35 Strażnik Texasu (s.) 12.30 Dziewczyny Gilmore'a (s.) 13.20 Anastazia (s.) 14.15 Moja puszysta Walentyna (s.) 15.10 Gwiazdne wrota (s.) 16.00 Stingers (s.) 16.50 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Straż przybrzeżna (s.) 18.20 Prognoza pogody 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 Pálí vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Milioner (teleturniej) 20.50 Bez śladu (s.) 21.45 Komisarz Rosa Roth (s.) 23.25 Puszek (erot. show) 0.05 Laura (film erot.) 2.05 Obywatelskie judo 2.45 Łowcy koszmarów (s.) 3.25 Program rozrywkowy 5.00 Ojciec Schwarzwald wkracza do akcji (s.).

■ PRIMA

8.00 Przeciwdzierzenie (s.) 8.55 Płomień wątpliwości (s.) 9.50 Wspólni i bogaci (s.) 10.20 Prima jazda (mag.) 11.05 Lekarz ze wsi (s.) 12.00 Szansa bez granic (pr. roz.) 13.00 W lot po świecie (mag.) 13.55 Pomoc domowa (s.) 14.25 Pan Złota Rączka (s.) 14.55 Beverly Hills 90210 (s.) 15.50 Sprawa dla dwu (s.) 17.00 Navarro (s.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciół Woody (s. anim.) 19.53 Losowanie loterii Euromiliony 19.55 Cud w górach (film USA) 21.40 Policja obserwująca (s.) 23.25 Losowanie loterii Euromiliony 23.30 Sprawy dr Halifax (s.) 1.15 Szybka wygrana 2.55 Receptariusz prima pomysłów 3.50 Sauna (talk show) 4.40 Prima archiwum.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

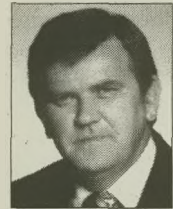
Kronika Rodzinna

Z okazji pięknego Jubileuszu życiowego koledze

EDWARDOWI KAIMOWI

najlepsze życzenia składają członkowie Polskiego Stowarzyszenia Artystów Plastyków w RC. GL-368

*Czas szybko mija
lecz pamięć w naszych sercach pozostaje.*

Dnia 6. 7. 2005 minęła 5. rocznica śmierci

śp. JÓZEFA KANTORA

z Milikowa. Wspomina mama, żona i córki z rodzinami. AD-097

Pragniemy tą drogą uprzejmie podziękować ordynator MUDr Władysławie Pieniążkowej i całemu personelowi Jej oddziału szpitala w Czeskim Cieszynie oraz personelowi oddziału chorób wewnętrznych II szpitala w Trzyńcu za troskliwą opiekę nad naszą najdroższą

śp. EMILIĄ BOCKOWĄ

z Nawsia w czasie jej ciężkiej choroby. Zasmucona rodzina. GL-367

*Odeszłaś od nas
lecz ślady twojej miłości i pracy
pozostaną w naszych sercach.*

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy, że dnia 1. 7. 2005 zmarła w wieku 66 lat nasza Ukochana Matka, Babcia, Teściowa, Ciocia, Szwagierka, Kuzynka, Koleżanka

śp. WANDA MUCINOWA

zamieszkała w Suchej Górnej. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się dnia 7. 7. 2005 o godz. 15.00 z kościoła katolickiego w Suchej Górnej. Zasmucona rodzina. GL-369

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Madagaskar (7, 8, godz. 17.45, 20.00); Reflex: Hotel Rwanda (7, 8, godz. 20.00); Au-

DOMY RODZINNE - sprzedaż

Dom rodzinny w Olbrachcicach, parcela 1 079 m², dwupiętrowy, podpiwniczony, woda, el., gaz, kanalizacja, dobry dojazd. Cena do negocjacji 1 300 tys. Kc. 777 077 277.

Chata ogrodowa z parcelą ok. 14 a w Trzyńcu Podlesiu, ładne miejsce. Cena do negocjacji 550 tys. Kc. 777 074 552.

Chata wczasowa w Rzece, parcela ok. 10 a, studnia, el. Cena do negocjacji 300 tys. Kc. 606 757 577.

Dom rodzinny w Wielopolu, parcela ok. 1 ha, podpiwniczony, woda, el., kanalizacja. Cena do negocjacji 1 570 tys. Kc. 777 074 552.

Dom rodzinny w Trzyńcu Nieborach, parcela ok. 15 a, dwupiętrowy, podpiwniczony, el., kanalizacja, studnia. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Dom rodzinny w Cz. Cieszynie, ul. Kopernika, 6+1, parcela 7 a, podpiwniczony, sieć inżynierska, po rekonstrukcji. Zniżka 3,5 mil. Kc. 777 077 277.

GARAŻE - sprzedaż
Garaż w Trzyńcu Borku. Cena do uzgodnienia. 85 tys. Kc. 777 074 552.

Obiekt komercyjny z parcelą w Cz. Cieszynie - Żuków G., suterena ok. 140 m², parter ok. 270 m². Dobry dojazd, parking, rampa. Możliwość wynajęcia części obiektu, według umowy. Czynnosc do uzgodnienia. 777 077 277.

Oferujemy pomieszczenia do wynajęcia w Cz. Cieszynie (budynek ČSOB), ok. 40 m², 1. piętro, internet, alarm, wyposażony. Czynnosc 8 000 Kc/miesiąc. 777 077 277.

Oferujemy pomieszczenia do wynajęcia w Cz. Cieszynie, centrum, ok. 20 m², 1. piętro, internet, logo, pomieszczenia reprezentacyjne. Czynnosc 5 000 Kc/miesiąc + usługi. 777 077 277.

Oferujemy pomieszczenia do wynajęcia w Cz. Cieszynie, ul. Jablunkovská, 3 pokoje na 1. piętrze, ok. 116 m². Czynnosc 7 500 Kc/miesiąc + usługi. 606 757 577.

Oferujemy biura do wynajęcia w Cz. Cieszynie, ul. Jablunkovská, 3. piętro, ok. 233 m². Czynnosc 800-1500 Kc/m² (według rozmiarów) + usługi. 606 757 577.

Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów: Stanisławice, Kocobędz, Ropica, Dobracice, Wędrynia (1800 m², gaz, woda, el. na miejscu), Cierlicko - 40a (sieć inżynierska), Trzyńciec Podlesie. 606 757 577.

MIESZKANIA - oferty
Mieszkanie własnościowe 0+1, 1+1, Cz. Cieszyn, ul. Tovární. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyn, ul. Čáslavská, przeróbki. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyn, ul. Kysucká, przeróbki. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyn, ul. Kopernikova, duży balkon. Cena 480 tys. Kc. 777 077 277.

Mieszkanie 2+1, Trzyńciec, ul. Erbenova, po rekonstrukcji. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Dla klienta z gotówką poszukujemy mieszkania w centrum Cz. Cieszyna. 777 077 277.

Potrzebuję państwo sprzedać lub wynająć mieszkanie? Korzystajcie z naszych usług. Czekamy na oferty.

CZERNEK

Oferuje:
Jan Czernek
558 711 842
606 757 577
777 077 277

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (czw, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30).

POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyńciec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

BŁĘDOWICE - lipcowe spotkanie zarządu MK PZKO odbędzie się 12. 7. o godz. 17.00 w Domu PZKO.

GRÓDEK - Klub Młodych PZKO zaprasza na „Wianki” 9. 7. przy Domu PZKO. Zapraszamy na program, smaczny bufet, do tańca przygrywa wspaniała muzyka, wstępne 20 Kc.

PTTS „BŚ” - uczestnicy obozu kołarskiego Buchlovice - Smradavka (16-19. 7.). Transport indywidualny. Rejestracja w ośrodku wczasowym „Dopravák” do godz. 18.45 (kolejka do godz. 19.30). Informacje tel. 596 349 979, 731 289 538.

Wystawy

DK „POKLAD”, Ostrawa-Poruba, M. Kopecského 675: do 15. 9. wystawa obrazów artystów - plastyków, Polaków tworzących w krajach Czwórki Wyszehradzkiej „Cztery nieba”. Otwarta po-pt: 8-18.

KONGRES POLAKÓW, Cz. Cieszyn, Komenského 4: do 16. 9. wystawa z okazji 70. rocznicy udziału harcerzy z Zaolzia w Zlocie ZHP w Spale „Śla-

dami złotych harcerskich”. Otwarte w po-pt: 9-15.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Do 11. 9. wystawa historyczna Zdeňka Hapala - lalkarza, artysty i reżysera. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ KOTUŁOWA DRZEWIONKA, Hawierzów Błędowice: wystawa „Mieszkanie ludowe i tradycje rolnictwa w Cieszyńskim”. Otwarte wt-pt: 9-17, so-nie: 13-17.

▲ MUSAION, Hawierzów, ul. Dělnická 14: do 7. 7. wystawa „Wędrówki w przyrodzie”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUZEUM TRAGEDII ŻYWCIC-KIEJ, Hawierzów Żywocice: do 31. 12. wystawa „Od ognika do żarówki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ INTERKLUB KARWINA, rynek Masaryka 10: do 31. 7. wystawa „Świat według Orteliusa” - historyczna wystawa map. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie: stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Do 31. 12. wystawa „Pietwałd w zmianach stuleci”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ SALA WYSTAW W JABLONKOWIE, rynek Mariański 14: do 2. 10. wystawa „Jablunkowskie szafce”, wystawa stała „Z przeszłości Jablunkowa i okolicy”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Co za Olzą

CIESZYN - Księgarnia Piastowska, ul. Głęboka: poplenerowa wystawa fotograficzna Cieszyńskiego Towarzystwa Fotograficznego i Zaolziańskiego Towarzystwa Fotograficznego „Cieszyn współczesny”.

Wakacyjne warsztaty

CZ. CIESZYN/KOSZARZYSKA (kor) - Kongres Polaków i kierownictwo Sceny Polskiej TC organizują latem - w ramach projektu „Perspektywa 21” - warsztaty teatralno-filmowe oraz dziennikarskie. Odbędzie się one w dniach **14-20 sierpnia** w ośrodku w Koszarzyskach Pasieczkach.

- Na warsztaty zapraszamy wszystkich młodych, nie tylko tych, którzy chcą w przyszłości związać swoje życie z teatrem, filmem lub mediami i dlatego pragną poznać tajniki tych zawodów. Zapraszamy także tych, którzy chcieliby się zabawić i mile spędzić tydzień w górach, zajmując się czymś sensownym - mówi kierownik artystyczny SP, **Bogdan Kokotek**. To on będzie kierownikiem warsztatów teatralno-filmowych, szefową warsz-

tatów dla adeptów dziennikarstwa zaś **Wiera Judaszewicz**.

Zajęcia poprowadzą goście z Polski, profesjonalnie zajmujący się daną dziedziną sztuki. I tak np. młodzi aktorzy będą mieli wykłady i praktyczne ćwiczenia z zakresu gry aktorskiej, reżyserii, scenografii, filmowcy poznają podstawy reżyserii i sztuki operatorskiej. Dla dziennikarzy przygotowano wykłady i ćwiczenia z zakresu dziennikarstwa prasowego, agencyjnego, radiowego, telewizyjnego i fotografii prasowej.

Informacje można uzyskać w Kancelarii Kongresu Polaków, która też (do 15 lipca!) przyjmuje zgłoszenia (tel.: 558 711 453, email: kongres@polonica.cz, adres internetowy: www.polonica.cz).

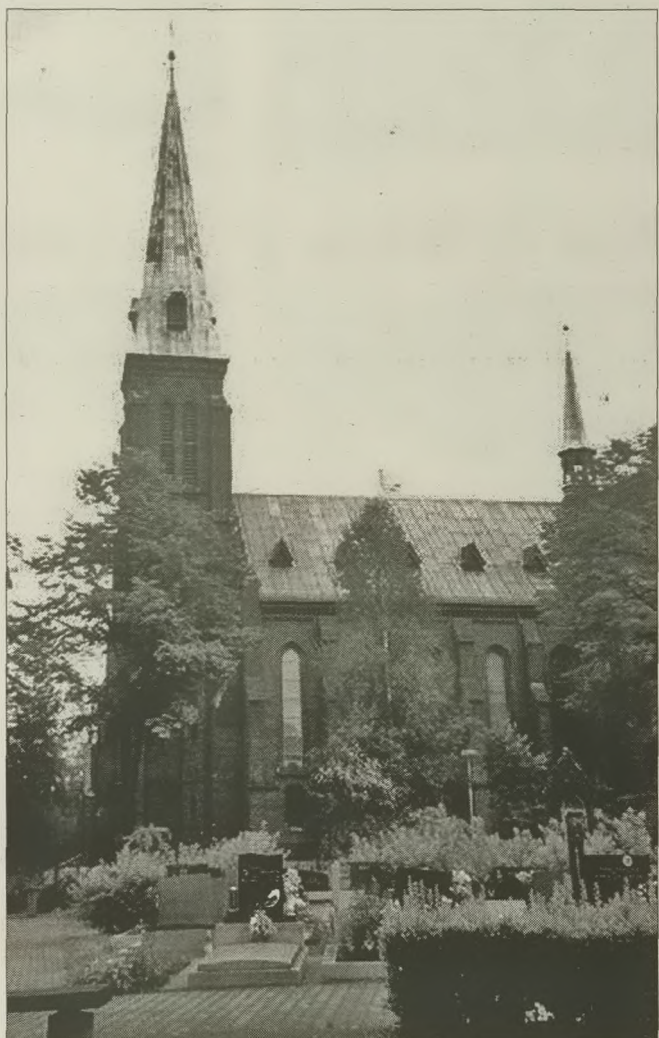
Jubileusz kościoła

Od wybudowania kościoła katolickiego p.w. św. Alberta, patriarchy jerozolimskiego w Trzyńcu, upłynęło w tym roku 120 lat. Inicjatorem budowy pierwszego katolickiego obiektu sakralnego na obszarze Trzyńca był austriacki arcyksiążę Albrecht Habsburg, ówczesny właściciel huty. Do tam miejscowi katolicy chodzili na nabożeństwa do kościołów w Końskiej, Lesznej Górnej oraz Wędryni.

24 października 1882 r. odbyła się uroczystość poświęcenia kamienia węgielnego, w której o s o b i ś c i e uczestniczył arcyksiążę. W kwietniu kolejnego roku rozpoczęto prace budowlane, które prowadził znany budowniczy cieszyński Fritz Fulda według projektu Albina Theodora Prokopa. Fritz Fulda, do którego w Cieszynie należało kilka domów oraz cegielnia, przyprowadził się do miasta nad Olzą z bawarskiego Neumarktu. W 1869 r. założył w Cieszynie jedno z największych przedsiębiorstw budowlanych, które wyspecjalizowało się przede wszystkim w realizacji kompleksów fabrycznych. Siedziba firmy mieściła się w domu na rogu ulicy Trzanowskiego i Skweru Masaryka, w którym obecnie jest czeskie przedszkole. Po śmierci Fuldy seniora w r. 1909 r. przedsiębiorstwo objął jego syn Eugen, który był również wybitnym budowniczym.

Dnia 21 września 1884 na wieży kościoła postawiono krzyż. W czerwcu 1885 r. odbyło się poświęcenie świątyni, która zbudowana została w stylu neogotyku niemieckiego. Pierwsze nabożeństwo odprawił bp Franciszek Śniegowski.

Huta Trzyńiecka zakupiła dla nowego kościoła żeliwny żyrandol. W okresie drugiej wojny światowej władze okupacyjne zarekwirowały dzwony kościelne. Kiedy w roku 1964 ówczesni decydenci nakazali wyburzyć kościół Wszystkich Świętych w Końskiej, parafia trzyńiecka przyjęła pod swoje skrzydła i tamtejszych wiernych.

Fot. CZESŁAW GAMROT

Jedną z dominant Trzyńca jest kościół katolicki. Nad młastem hutników góruje już 120 lat.

Pod koniec lat osiemdziesiątych przeprowadzono remont dachu. Po roku 1989 wnętrze świątyni wzbogacił nowy, marmurowy ołtarz, przy zachowaniu pierwotnego, neogotyckiego. W latach 1990-1992 nabyto pięć nowych dzwonów, które poświęcił biskup Josef Hrdlička.

Przykościelny cmentarz założono w roku 1880 na działce ofiarowanej przez Komorę Cieszyńską. Miejsce ostatniego spoczynku podzielono na trzy kwatery. Dwie, mniej więcej jednakowej wielkości, przypadły katolikom i ewangelikom, trzecią, najmniejszą, uzyskała trzyńiecka Gmina Żydowska. CZESŁAW GAMROT

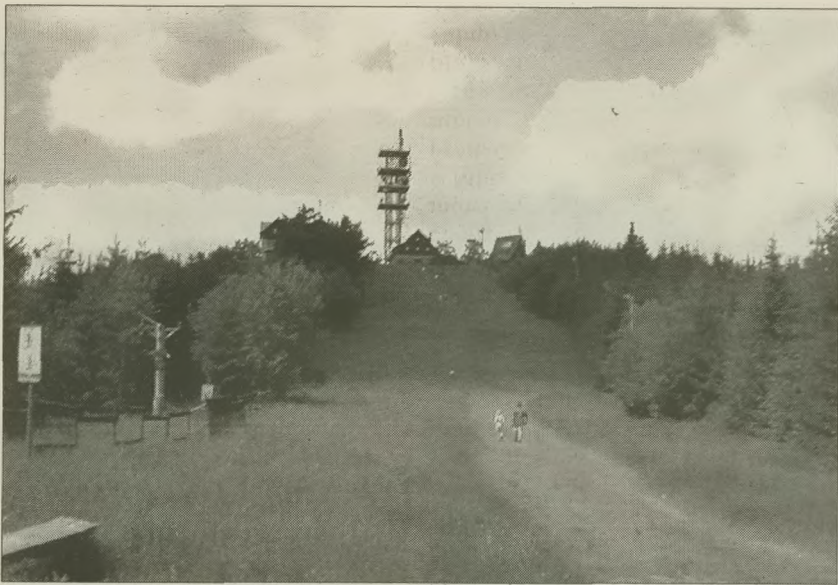
Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;

w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelníční 18, Czeski Cieszyn;

w godz. otwarcia w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frýstacie (przy rynku);

e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

W różny sposób ludzie spędzili dwa ostatnie dni świąteczne. Wierzący na nabożeństwach poświęconych św. św. Cyrylowi i Metodemu oraz mistrzowi Janowi Husowi, pozostali na błogim nienarobieniu, bądź podczas tzw. aktywnego wypoczynku na łonie przyrody. Co sprytniejsi nawiązali do dawnej tradycji łączenia świąt z weekendami i załatwili sobie urlop na poniedziałek wy kombinowali sobie pięćdniową namastkę urlopu. A taki szereg dni wolnych od pracy było już warto wykorzystać nawet na wyjazd poza dom. Szkoda tylko, że w świąteczną środę pogoda nie dopisała... Za to we wszystkie poprzednie dni „przedłużonego” końca tygodnia nie zawiodła, umożliwiając np. setkom amatorów turystyki górskiej spacer po beskidzkich szlakach, w tym także – czego dowodzi zdjęcie – między górną stacją kolejki linowej i schroniskiem na Jaworowym.

»Právo« o »Niebie«

Dokończenie ze str. 1

Sukcesem zakończy się też niewątpliwie wystawienie widowiska po wakacjach na przeglądzie teatralnym organizowanym z okazji 60-lecia teatru „Slovácké divadlo” w Uherskim Hradiszczu. Wtedy już liczba repryz zbliży się do niewiarygodnej setki.

J. P. Kříž pisze o „Niebie” jako o „hymnicznym, wspaniałym obrazie” przedstawiającym biedny, oryginalny region nad rzeką Olzą (właśnie – Olzą, a nie „Olśą”, jak nazywa rzekę większość czeskich regionalnych pism i gazet). O obrazie, w którym po-

staci na scenie mówią po czesku, po polsku, gwarą, po niemiecku, „a także w iwricie, czyli śląskiej wersji jidysz”. – „Cieszyńskie niebo” ma jeszcze jeden wspaniały ludzki wymiar. W odróżnieniu od naszych wiecznie poszczekujących polityków, którzy zazwyczaj niechętnie kolegują się z kimkolwiek z Europy, jest spektakl wymownym przykładem tego, że ludzie umieją znaleźć drogę do siebie także bez nich. Śląsk Cieszyński to fenomen, dzisiaj już na szczęście ponownie niemalże bez granic... – dodaje Kříž.

(kor)

Nie tylko w stylu country

Dokończenie ze str. 1

Na estradzie pojawiają się: „Doudy Band” i „Old Blues Company” z Ostrawy, „Ozvěny” z Brna, „Malý princ” z Preszowa, „Křeni”, „The Log”, „Pepe Streichl” i „Hradišťan”. Zwieńczeniem pierwszego dnia imprezy będzie tradycyjny bal w stylu country.

W sobotę goście wysłuchają 14 zespołów. Oprócz kapeli „Blaf” z Jabłonkowa, „Alešanki” z Cz. Cieszyna, „Listka” i „Monogramu” z Pragi, „Copu” z Pilzna, ze swoją orkiestrą wystąpi

Tomáš Kočko (znany ze współpracy z Teatrem Cieszyńskim i Kawiarnią Avion), „Fleret” z Jarmilą Šulákovą, Roman Horký i „Kamelot”, „Celtic Gross i Galtisch”, „BG Styl” oraz Robert Křesťan i „Druhá Tráva”. W bloku zespołów zagranicznych zaprezentuje się Allan Mikuček ze Słowacji. Po raz pierwszy w RC ze swoim zespołem wystąpi najpopularniejsza polska country piosenkarka Ala Boncol oraz legenda polskiej muzyki w stylu country – Michał Lonstar Łuszczyński.

Redakcyjnej Noczy

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Szanowna Redakcjo!

Z zainteresowaniem przeczytałem w „GL” (28 czerwca) reportaż z rajdu rowerowego pod Gańczorkę pt. „Dotarli wszyscy”, gdyż często biorę udział w podobnych imprezach. Autor reportażu (man) wymieniał między uczestnikami też Czeszkę Alenę Faberową. Ponieważ znam Alę ładnych kilka lat, zaskoczyło mnie, iż – za sprawą pana redaktora – zmieniła ona narodowość. Jest bowiem, odkąd pamiętam, „tutejszą” Polką, pochodzącą z Súčej Górnej, członkinią polskich organizacji, m.in. PTTS „Beskid Śląski”, jej matka była cenioną działaczką PZKO. O ile pan redaktor miał na myśli jej czeskie obywatelstwo, w ramach którego reprezentowała Zaolzie, np. w zeszłorocznym rajdzie kolarskim przez Pol-

skę, powinien był to wyrazić bardziej jednoznacznie. Bliższa prawdy jest jednak chyba pomyłka (może przez z czeska brzmiące imię? Już zapomnieliśmy o Mlynkovej?). W każdym razie uważam, że osoba, dotknięta wydrukowaniem tego faux-pas, i to na pierwszej stronie gazety, może poczuć się obrażona (choć wiem, że Ala Fabera nie jest obraźliwą). Dlatego zwracam się do szanownej redakcji z prośbą o sprostowanie i przeproszenie wyżej wymienionej „Czeszki”.

Z poważaniem Marek Glajcar

Od redakcji: Dziękujemy za to sprostowanie. Przepraszamy zarówno zainteresowaną Panią Alenę, jak i Czytelników.

le heca!

Marekwica przychodzi do fryzjera i siada w fotelu. Podchodzi do niego mały Jasio z brzytwą w ręce. Przerazony Marekwica wrzeszczy do kierownika:

– Proszym pani, nie chcym, żeby tyn gówniorz mie gołił.

– Ale niech mu pan pozwoli – odpowiada kierownicza. – Przeca dzisiaj je Dziyń Dziecka...

★ ★ ★
Dwo naukowcy dyskutujóm nad pochodzinyim człowieka. Jedyn z nich mówi na koniec:

– Mie tam wszystko jedno, czy mój pradziadek był człowiekiem, czy małupóm.

– To panu – prawi drugi – ale pańskij praprarstarce nie byłoby wszystko jedno.

Wydarzenia Sportowe

MISTRZOSTWA OKRĘGU: ZADOWOLENIE PANUJE TYLKO W PIOTROWICACH

Pavel Vavřač nowym trenerem Mostów

To nie był rewelacyjny sezon dla naszych drużyn piłkarskich występujących w Mistrzostwach Okręgu (5. liga). Wszyscy trzej nasi reprezentanci – HD Bogumln, Sokół Mosty i Lokomotywa Piotrowice w większym lub mniejszym stopniu otarli się o strefę spadkową. Do końca rozgrywek o uratowanie skóry walczyły Mosty koło Jabłonkowa i kiedy wydawało się, że wszystko już stracone, z pomocą przysłali im piłkarze dywizyjnego Banika Olbrachcice. Ze względu na to, iż Banik zachował czwartoligowy byt, również mosteczanie utrzymali się w 5. lidze. Tylko Lokomotywa Piotrowice wiosną wzięła się w garść i z przedostatniego miejsca przebiła się w spokojne, środkowe rejony tabeli. Ostateczna dziesiąta pozycja to odzwierciedlenie całkiem niezłej gry Lokomotywy w rewanżowej fazie sezonu. Tego samego nie można niestety powiedzieć o piłkarzach Bogumlna. Podopieczni trenera Václava Štverki na półmetku sezonu byli naszym najlepszym zespołem (11. lokata), wiosną jednak spisywali się wręcz paskudnie i niewiele zabrakło do tego, by klub z drugoligową tradycją znalazł się w gronie szóstoligowców. Chyba nikogo wlec nie zdrzliw polekąd melancholijny klimat naszej redakcyjnej analizy sezonu 2004/2005.

LOKOMOTYWA PIOTROWICE

10. miejsce, 36 pkt.

Piotrowiczanie na półmetku sezonu z bilansem zaledwie dwunastu punktów zajmowali przedostatnią lokatę w tabeli. Trener Jiří Skála nie miał wiosną wcale łatwego zadania, piłkarze na całe szczęście przełamali indolencję strzelecką i z meczu na mecz konsekwentnie oddalali się od strefy spadkowej. Pod względem zdobytych wiosennych punktów Lokomotywie należy się siódma pozycja, to rzeczywiście dobry wynik. Moment słabszej dyspozycji złapał piłkarzy tylko w połowie maja, wtedy Lokomotywa przegrała dwa mecze z rzędu wynikiem 0:6 (14 maja w Haju i 18 maja w Rymarzowie). – Niestety nadmierna wiara we własne umiejętności często nie popłaca. W tych dwóch wypadkach zawodnicy podeszli lekceważąco do przeciwnika, sądzili, że nawet grając na dużym luzie bez większych kłopotów pokonają rywala – powiedział „GL” kierownik Lokomotywy Piotrowice Bruno Kencki. – W piątę lidze nie ma mistrzów świata, nie ma też jednak słabych drużyn, no może z wyjątkiem spadkowicza z Dobrej – dodał Kencki. Piotrowiczanie wiosną nie przegrali u siebie ani jednego meczu, prezentując przed własną publicznością stosunkowo atrakcyjny, techniczny futbol. – Miejscami piłkarze grali aż zbyt widowiskowo i w polu karnym później brakowało im większej koncentracji – zauważył Kencki, mając na myśli zwłaszcza napastnika Nováka, który pod względem zmarnowanych okazji nie miał sobie równych w zespole. Novák złą passę przełamał dopiero w pojedynku 28. kolejki z Mostami koło Jabłonkowa (5:0), popisując się klasycznym hat trickiem. Piłkarze powrócą do regularnych treningów 12 lipca, zaś w najbliższą sobotę odbędzie się w Piotrowicach tradycyjny turniej – „Memoriał Hassów”, z udziałem drugoligowych Witkowic, Ostrawy B, Futbolu Trzynieć i Lokomotywy Piotrowice.

HD BOGUMIN

12. miejsce, 32 pkt.

„Faja” zaliczyła kolejny kiepski sezon w 5. lidze. W poprzednim sezonie z

drużyną męczył się trener Rostislav Sionko, trudną przeprawę z piłkarzami miał również jego następca Václav Štverka. Często było tak, że na treningu pojawiła się zaledwie piątka piłkarzy, a z taką garstką zawodników nie można się oczywiście rzetelnie przygotować do weekendowego meczu. Na dodatek wiosną trener Štverka nie mógł skorzystać z usług kilku doświadczonych piłkarzy. Wyrażenie we znaki dał się zwłaszcza brak Tvrdego, Bajnara i Hrni. W pewnym momencie „Fai” kompletnie rozkleiła się linia obrony i trener Štverka musiał mocno improwizować. Podobnie było z ławką rezerwowych, gdzie do gry przygotowani byli juniorzy z „B” zespołu, bądź też czterdziestolatki wie Mikšik i Bartusek. – Mam nadzieję, że w nowym sezonie pokażemy się w korzystniejszym świetle – nie kryje optymizmu trener HDB Václav Štverka. – W pierwszym rzędzie musimy wzmocnić zespół, by w kadrze wreszcie była większa konkurencja. Nad Odrą pojawi się kilku utalentowanych juniorów z Witkowic, zaś z doświadczonych zawodników dzia-

łacznie mają na oku olbrachcickiego pomocnika Marcela Figurę. Z zespołem pożegnał się Petr Zajaroš, niewykluczone, że z Wysp Brytyjskich wróci napastnik Sittek. Przygotowania do sezonu ruszają w Boguminie 12 lipca.

SOKÓŁ MOSTY KOŁO JABŁONKOWA

15. miejsce, 22 pkt.

Beniaminek rozgrywek męczył się od pierwszej do ostatniej kolejki i w Mostach mogą podziękować tylko Olbrachcicom, że na Podbeskidziu udało się uratować piątą ligę. Od nowego sezonu drużynę przejmie trener Pavel Vavřač, który do Mostów przechodzi z Bystrzycy. – Znam sytuację, jaka panowała w Mostach i oby w nowym sezonie było znacznie lepiej – stwierdził trener Pavel Vavřač. Nie wszystkie piątoligowe kluby są zadowolone z faktu, że Mosty utrzymały się w Mistrzostwach Okręgu. Dla większości drużyn mosteczanie są mało atrakcyjnym rywalem, nie tylko pod względem geograficznym. Piłkarze narzekają na zły stan murawy i kiepskie zaplecze. – To smutne, ale rzeczywiście dochodzą do nas takie głosy. Mam nadzieję, że to tylko zdrowo zmotywuje zespół do nowego sezonu – uważa mosteckie szkoleniowce. W Mostach z dużym prawdopodobieństwem pozostanie filar Jiří Šturm, ale o nowych twarzach w zespole za wcześnie jest jeszcze mówić. – Chciałem przekonać Tomka Farugę i Ladislava Šuláka z Bystrzycy, ale bez efektu – mówi Vavřač. Jak się dowiedzieliśmy, bracia Radek i Ladislav Šulákové (ongis m.in. drugoligowi futboliści FC Karwiny i Trzyńca) zamierzają zakończyć aktywną karierę sportową. Pierwsza zbiórka piłkarzy przed rozpoczęciem nowego sezonu zaplanowana jest w Mostach na 11 lipca.

JANUSZ BITTMAR

Co słychać?

● PIŁKARSKIE TURNIEJE – MEMORIAŁ OTAKARA KOVAČČIKA W RYCHWAŁDZIE: Herzmanice – Lutynia Dolna 3:1 (Michalák, Lomozník, Strakoš – Figura), Sł Rychwałd – B. Rychwałd 2:3 (D. Čermák, Bubla – Závacký 2, Moszkorz). O 3. miejsce: Sł Rychwałd – Lutynia Dolna 6:2 (Kiša 2, Stanko 2, Macura, Severa – Osička, Bílý). Finał: B. Rychwałd – Herzmanice 2:2, karne 5:3 (Jasiok, Moszkorz – Krotki 2). TURNIEJ OLDBOJÓW W RYCHWAŁDZIE: Sł Rychwałd – Petr Bezruč 1:2 (Keprt – Baláz 2), F. Orłowa – Herzmanice 7:4 (Kelner 3, Czaicki 2, Hruška 2 – Vala 2, Bůžek, Uram). O 3. miejsce: Sł Rychwałd – Herzmanice 2:1 (Solich, Keprt – Krotki). Finał: F. Orłowa – Petr Bezruč 10:0 (Hruška 2, Czaicki 2, Kelner 2, Šrubaf, Matějček, Novák, Jabůrek). TURNIEJ W ZABŁOCIU (Polska): Orzeł Zabłocie – Sn Zabłocie 1:0, Orzeł Zabłocie

– Sokol Záblatí 3:0, Orzeł Zabłocie – Družstevník Záblatie 1:0, Sn Zabłocie – Sokol Záblatí 3:1 (dla Słowiana: Kaczor 2, Koch), Sn Zabłocie – Družstevník Záblatie 0:1, Družstevník Záblatie – Sokol Záblatí 4:0. Lokaty końcowe: 1. Orzeł Zabłocie, 2. Družstevník Záblatie, 3. Sn Zabłocie, 4. Sokol Záblatí.

● START SUCHA GÓRNA W LIDZE MISTRZÓW. Tenisiści stołowi Startu Sucha Górna, wicemistrzowie RC, zagrają w prestiżowej klubowej Lidze Mistrzów. Podopieczni trenera Kamila Koutnego trafili do grupy D, obok zespołów Angers Vaillante (Francja), Borussia Düsseldorf (Niemcy), SVS Niederösterreich (Austria). Do ćwierćfinału awansują po dwie najlepsze drużyny z czterech grup. Górnosuszenie w nowym sezonie występować będą w składzie: Peter Šereda, Marek Čihák i Radek Košťál. (jb)

Sport Polski

■ SIATKARZE W FINAŁOWYM TURNIEJU LIGI ŚWIATOWEJ: JUTRO MECZ Z KUBĄ. W piątek z Kubą polscy siatkarze zagrają pierwszy mecz w finałowym turnieju Ligi Światowej w Belgradzie. Polska jeszcze nigdy nie zajęła miejsca w czołowej czwórce Ligi Światowej. Dwa razy grała w finałowym turnieju (2001–2002), lecz wówczas uczestniczyła po osiem zespołów. – W Belgradzie zamierzamy walczyć o najwyższe cele – stwierdził drugi trener Polski Alojzy Świderek. – Nie po to awansowaliśmy do finałowego turnieju, żeby podchodzić do startu szkoleniowo. Mamy dwunastu równych zawodników. Można było się o tym przekonać w Rosario, gdzie pokonaliśmy Argentynę 3:0 i 3:2, a trener Raul Lozano mógł wystawić zmieniaków. W turnieju finałowym zagrają cztery zespoły: Polska, Kuba, Brazylia oraz Serbia i Czarnogóra. Trzy pierwsze wygrały rywalizację w grupach, czwarty otrzymał prawo startu jako gospodarz.

■ LISTKIEWICZ NIE BOI SIĘ ARESZTOWANIA. Afera w środowisku polskich sędziów piłkarskich zatacza coraz szersze kręgi. Policja zatrzymała kolejnych dwóch arbitrów Zbigniewa R. i Hieronima T. oraz obserwatora PZPN Aleksandra S. – Gdy zatrzymano Antoniego F., wydawało mi się, że to tylko pojedynczy przypadek. Tymczasem sprawa zatacza coraz szersze kręgi. Wierzę jednak, że organy ścigania i powołana przez nas Komisja Etyki będą w stanie

sobie z nią poradzić – powiedział na łamach „Życia Warszawy” prezes PZPN Michał Listkiewicz. – Czy czuję się odpowiedzialny za to, co się dzieje? Jako prezes PZPN firmuję wszystko własnym nazwiskiem, jednak trudno wymagać, abym odpowiadał za przestępstwa innych. To tak, jakby obwiniać ministra zdrowia za to, że w Łodzi mordowano ludzi w karetkach – kontynuuje Listkiewicz. – Czy ktoś z zatrzymanych nie zezna przypadkiem czegoś, co mnie obciąży? Nie ma takiej możliwości. Kariere sędziowską zakończyłem dziesięć lat temu, a obserwatorem nigdy nie byłem. Nie boję się aresztowania – podkreślił prezes PZPN.

■ DUDEK NIE REZYGNUJE Z WALKI. – To ja będę stał w bramce Liverpoolu. Na razie muszę jednak ochłonąć – powiedział w „Super Expressie” Jerzy Dudek. Menedżer „The Reds” Rafael Benítez ściągnął za 8 milionów funtów Jose Reine i to prawdopodobnie on będzie pierwszym bramkarzem drużyny z Anfield Road. – Szanuję trenera i nie popadnę z nim w konflikt. Ale jestem rozczarowany. Nie zaakceptuję sytuacji, że miałbym być drugim bramkarzem. Trzy lata przerabiałem już ten scenariusz, gdy trener stawiał na Chrise Kirklanda. Kto był najbardziej poszkodowany? Ja... – stwierdził reprezentant Polski. – Mam klub, a w kieszeni dwuletni kontrakt. Tylko może nikt w Europie nie wie, że jestem do wzięcia? Może ktoś w końcu mnie znajdzie? – dodał Dudek. (jb, PAP)

DZIŚ W NUMERZE:

Unia więcej daje, niż bierze **str. 3**Wenezuela – Mała Wenecja **str. 4**Jej Wysokość... zapałka **str. 5**Dziś XXIX Puchar Lata **str. 8**SOBOTA
9 LIPCA 2005
NR 80
ROCZNIK LX
CENA 6 Kčtel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

Karol Suszka, dyrektor Teatru Cieszyńskiego, żegnając Andrzeja Kaczorowskiego wręczył mu „Bilet honorowy na wszystkie spektakle Teatru Cieszyńskiego od roku 2005 do roku 3005”. Bilet został przyjęty z wdzięcznością.

KONIEC MISJI ANDRZEJA KACZOROWSKIEGO

Żegnano konsula

OSTRAWA (mro) – Bez was bym tego nie dokonał – powiedział pół-prywatnie i pół-oficjalnie Andrzej Kaczorowski, minister pełnomocny, konsul generalny RP w Ostrawie do przybyłych w czwartek do siedziby Konsulatu gości. Okazją do spotkania było zakończenie z dnem 8 lipca br. jego misji dyplomatycznej rozpoczętej w 2002 r.

Na lampkę wina przybyli zaproszeni goście – przedstawiciele życia politycznego, administracyjnego, kulturalnego, gospodarczego, zaolziańskiego, znajomi i przyjaciele A. Kaczorowskiego.

Wiele osób, wręczając okolicznościowe kwiaty nie ukrywało, że w czasie kadencji A. Kaczorowskiego stosunki czesko-polskie nabyły nowej dynamiki a wejście do Unii Europejskiej zbliżyło sąsiadujące narody na wszystkich płaszczyznach współpracy.

Pytany o dalsze losy, A. Kaczorowski odparł, że wraca do Ministerstwa Spraw Zagranicznych do Warszawy. Do momentu przyjazdu nowego kon-

sula generalnego ostrawską placówką konsularną będzie kierował w zastępstwie konsul Piotr Czarkowski.

Jan Pyszko
na prezydenta?

Jak się dowiedzieliśmy z Internetu, Państwowa Komisja Wyborcza RP zarejestrowała komitet wyborczy kandydata na prezydenta, pochodzącego z Zaolzia Jana Pyszkę. 75-letni doktor habilitowany nauk medycznych sam mówi o sobie, że jest kandydatem reprezentującym Polskę i Polonię.

Przez kilkadziesiąt lat Pyszko mieszkał w Szwajcarii, gdzie pracował jako chirurg. Od 7 lat na stałe mieszka w Polsce. Jego hasło wyborcze to: „Dobry gospodarz dla Polski, troskliwy o Polaków w kraju i na emigracji”.

Dotychczas zarejestrowanych zostało dziewięć komitetów, które zamierzają wystawić swych kandydatów na prezydenta RP w tegorocznych wyborach. (s)

CO NAJMNIEJ 38 OFIAR ZAMACHÓW W LONDYNIE

Al-Kaida atakuje

LONDYN – Kilka stacji londyńskiego metra i jeden autobus stały się w czwartek przed południem celem zamachów. Potwierdzono śmierć co najmniej 38 osób, ponad 700 osób zostało rannych – poinformował serwis BBC News. Z kolei polski „Tygodnik Cooltura” – powołując się na informacje uzyskane od polskiego konsulatu – podał, że wśród rannych jest 3 lub 4 Polaków.

Do wybuchów doszło w tunelach w pobliżu trzech stacji metra – Edgware Road, pomiędzy Russell Square i King's Cross i między Liverpool Station i Aldgate. Czwarta eksplozja – w autobusie – miała miejsce przy Tavistock Square w centrum miasta. Do zamachów przynależało się nieznanemu dotąd ugrupowanie terrorystyczne – Tajna Grupa Świętej Wojny al-Kaidy w Europie. W zamieszczonym w Internecie oświadczeniu ugrupowanie to zażądało też od Włoch i Danii wycofania wojsk z Afganistanu i Iraku.

Urząd do remontu

HYRCZAWA (kor) – Samorząd wojewódzki przyznał Hyczawie dotację w wysokości 200 tys. Kč na remont siedziby Urzędu Gminnego. Kolejne 200 tys. wyłoży z własnej kasy gmina.

W trakcie remontu gmach zostanie docieplony. Główne wejście zostanie wyłożone boazerią, by w ten sposób budynek lepiej dopasował się do otoczenia. Urząd sąsiaduje z kościołem, plebanią i szkołą – a wszystkie te obiekty zbudowane są z drewna.

Nogoda

SOBOTA – Zachmurzenie duże z deszczem i burzami. Temperatura w dzień 17 – 21 st. C, nocą 14 – 10 st. C. Wiatr pñ.-wsch. 2 – 6 m na sek.

NEDZIELA, PONIEDZIAŁEK – Zachmurzenie umiarkowane do dużego, z popadami deszczu, możliwe burze. Temperatura w dzień 16 – 20 st. C, nocą 14 – 10 st. C. Wiatr pñ. 3 – 6 m na sek.

W reakcji na te doniesienia policja w Kopenhadze zaostrzyła środki bezpieczeństwa i wezwała mieszkańców do czujności.

Ciąg dalszy na str. 2

»Przyjaźń«
w Polsce

KARWINA (r) – Jak nas poinformowało kierownictwo „Przyjaźni”, zespół ten na zaproszenie Urzędu Miejskiego oraz Śląskiego Chóru Górniczego „Polonia-Harmonia” wyjeżdża w niedzielę do Piekar Śląskich.

Karwiński 70-osobowy Zespół Śpiewaczo-Muzyczny „Przyjaźń” weźmie udział w VII Międzynarodowych Spotkaniach Chóralnych i obchodach 95-lecia Oddziału Śląskiego Polskiego Związku Chórów i Orkiestr.

Chór i orkiestra pod dyrekcją Józefa Wierzonienia i solista Władysław Czeplac wystąpią na popołudniowym koncercie o godz. 15.30 w Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji wspólnie z „Polonią-Harmonią” oraz nauczycielskim chórem mieszanym „Larnaca Progressive Movement Choir”. Na zakończenie koncertu „Przyjaźń” i „Polonia-Harmonia” (dyrygent Iwona Melson) zaśpiewają wspólnie z towarzyszeniem orkiestry trzy pieśni.

NAWSIE (man) – Z okazji przypadającego w tym roku jubileuszu 50-lecia swego istnienia Chór Żeński „Melodia” z Nawsia pierwszy tydzień lipca spędził na wycieczce we Włoszech.

Do Włoch wyjechało 21 chórzystek. Pod kierownictwem dyrygentki Aleksandry Zeman (na organach akompaniowała Magdalena Szwanda) „Melodia” dała koncert podczas niedzielnej mszy św. w Bazylice św. Piotra w Watykanie. Zaśpiewała utwory „Ave verum corpus”, „Esurientes”, „Moja piosenka” oraz „Sanctus”, „O salutaris” i „Agnus Dei”.

W stolicy Włoch „Melodia” spotkała się z chórem „Vox Polonia”, działającym w Rzymie pod kierownictwem Marii Gromnickiej w ramach stowarzyszenia Polaków za granicą.

Chórzystki zwiedziły Rzym, Florencję, Wenecję, a w Watykanie muzeum i Kaplicę Sykstyńską. Przystanęły przy grobie Jana Pawła II. Wzięły też udział w audyencji papieskiej, otrzymując błogosławieństwo Benedykta XVI.

Będzie blokada drogi!

JABŁONKOW (kor) – Kierowcy zmierzający na Słowację lub jadący w przeciwnym kierunku przez jabłonkowski Rynek Mariacki będą musieli w środę, 13 lipca, pomiędzy godz. 16 i 17 przerwać podróż, bądź ominąć centrum miasta. Samorząd Jabłonkowa (nawiejski podejmie w tej sprawie

decyzję w poniedziałek) zorganizuje w tym czasie blokadę drogi.

Radni zapraszają na rynek zarówno jabłonkowie, jak i mieszkańców okolicznych wsi. Przyjazd zapowiedzieli pochodzący z regionu posłowie i senatorowie.

Co skłoniło władze do zorganizowania blokady drogi? – Powód jest prosty. Chcemy w ten sposób przekonać polityków w Pradze, że budowa obwodnicy Jabłonkowa jest koniecznością. Powinna się ona rozpocząć najpóźniej w kwietniu przyszłego roku. Inaczej przestaną obowiązywać dokumenty dotyczące wywłaszczenia gruntów pod obwodnicę, co skomplikowałoby sytuację – powiedział „GL” wiceburmistrz Stanisław Jakus. – Samochodów osobowych, a zwłaszcza TIR-ów przejeżdża przez miasto coraz więcej. Ze obwodnicą, która uwolni Jabłonków od nadmiaru aut, jest niezbędna, nie rozumieją politycy. Nie wydzielili na nią pieniędzy w budżecie.

Podczas środowej blokady będzie można podpisać się pod petycją w sprawie budowy obwodnicy. W następnych dniach petycja będzie wystawiona do podpisu w ratuszu.

– Byłam tysięcznym pacjentem i otrzymałam premię!

Rys. BRONISŁAW LIBERDA

NASZA ZIEMIA UKRYWA JESZCZE WIELE TAJEMNIC

Wiele miejsc na Śląsku Cieszyńskim związanych jest z podaniami ludowymi o domniemanych skarbach, które albo już miały być znalezione, bądź też na swego odkrywcę dopiero czekają.

Natrafic na nie można po spełnieniu pewnych warunków, albo dzięki szczęśliwemu przypadkowi. Znaczącą część wyimaginowanych cennych znalezisk tworzą ukryte łupy złodziejków.

Jak twierdzi jedno z wielu podań, ubogi furman Adam Czeczotka z łomnińskiej Przelaczy natrafił podczas orki swego skromnego poletka na dzban wypełniony po brzegi złotymi monetami nieznanego pochodzenia. Natomiast na Girowej mają być zakopane pieniądze, pochodzące z łupów, które tutaj ukrył złodziej Ondraszek. Kolejne kryjówki, które sobie legendarny złodziej

rodem z Janowic miał wybrać do przechowania zrabowanych cennych przedmiotów lub monet, są na Wielkim Połomie oraz w puszczy Mionsz.

Prawda czy legenda?

Według innych opowiadań ludowych, skarby złodziejków powinny znajdować się też na Kościółkach. Miejsce to jest usytuowane na górkim grzbiecie pomiędzy beskidzkimi wzgórzami Severką i Połomem.

Również na z wielu legendami związanej górze Czantorii, ma się znajdować zakopany skarb, tak samo na wzgórzu Kamienity. Także w tym wypadku chodzi o złoto, zrabowane przez złodziejków. Według innego podania, rzekomy skarb złodziejków przechowuje ziemia w pobliżu Jabłonkowa.

Garnki gliniane ze złotymi monetami można było znaleźć również u podnóża Skalki oraz Stożku. W tym wypadku jednak ich pochodzenie było nadprzyrodzone. Jeśli ich odkrywca nie spełnił wszystkich stawianych warunków, zamiast wzbogacenia się mógł sobie przysporzyć nie lada kłopotów.

To jest zresztą treścią legendy o Ondraszkowych skarbach, które już wspomniany złodziej ukrył w podziemnym korytarzu, prowadzącym z nieistniejącego już zamku w Raju do Cieszyna. W tym wypadku trzej śmiałkowie zapłacili za swoją chciwość życiem. Powód był prosty – cenne znalezisko było przeznaczone tylko dla zaspokojenia potrzeb biednych. Podobny los spotkał również trzech bogatych wieśniaków ze Skrzeczonia, którzy złakomili się na złote monety zakopane w lesie Borek.

Ciąg dalszy na str. 3

U rodaków

■ Setki kierowców tirów zostało zaskoczonych zamknięciem granicy polsko-czeskiej w dniu czeskiego święta Cyryla i Metodego. We wtorek wieczorem na przejściu w Boguszowicach kolejka ciężarówek liczyła ponad 3 kilometry.

■ W związku z gorszymi wynikami spółki Polifarb Cieszyn-Wrocław S.A., zarząd przygotował plan redukcji załogi w cieszyńskim oddziale firmy – do końca czerwca miało być zwolnionych 29 osób. Związkom zawodowym udało się jednak osiągnąć porozumienie z zarządem i zwolnień nie przeprowadzono. Związki zawodowe nie zgodziły się też na tzw. program zimowy, który przewidywał wysyłanie pracowników na urlopy bezpłatne. Szefostwo firmy ma zatem dla związkowców nowe propozycje, których szczegóły przedstawione zostaną już wkrótce.

■ Szpital Śląski w Cieszynie przeżywa kłopoty finansowe, ostatnio brakuje nawet pieniędzy na leki. Deficyt pogłębia konieczność wypłacenia pracownikom podwyżek z tytułu słynnej ustawy 203 – do tej pory na podwyżki poszło 500 tys. zł, w sumie trzeba wydać 3 mln zł. Szpital przygotował w tej sytuacji plan restrukturyzacji finansowej, który pozwoli na uzyskanie niezbędnej pożyczki.

■ W ostatnią środę czerwca kilkadziesiąt osób spotkało się podczas „Jubileuszowego Remanentu” w Muzeum Beskidzkim w Wiśle. Na zaproszenie kierownika placówki Małgorzaty Kiereś przybyli m.in. przedstawiciele władz powiatu i gminy, a także osoby reprezentujące środowisko kultury. Muzeum obchodziło w zeszłym roku swoje 40-lecie. Założył je po wielu latach stary Andrzej Podzorski, kierownik tutejszej Szkoły Podstawowej. Dziś placówka pełni rolę centrum życia kulturalnego Wisty.

■ W Szczyrku zorganizowano mistrzostwa w jedzeniu oscypków. W ubiegłotygodniowych zawodach wzięła udział 1 dziewczyna i 9 panów (najmłodszy miał 10 lat). Zadaniem zawodników było jak najszybciej zjeść 15 oscypków. Ze zwycięstwa cieszył się Adrian Adolph z Bielska-Białej, który zjadł 20 oscypków. 2. miejsce zajął Ryszard Kurowski, a 3. – Dariusz Grabowski, obaj ze Szczyrku. Organizatorem imprezy był Miejski Ośrodek Promocji, Kultury i Informacji w Szczyrku.

■ W Dziegielowie odbywa się 56. Tydzień Ewangelizacyjny, największa w Europie Wschodniej impreza organizowana przez Kościół ewangelicko-augsburski. Prowadzony jest pod hasłem „Odnowa”. Chodzi o odnowę moralną, o którą się tyle ostatnio mówi, oraz o to, że każdy może swoje życie zmienić i ułożyć je jeszcze raz, z Bogiem. Wykłady, seminaria i warsztaty prowadzone są przez znanych światie wykładowców. Wieczory to czas koncertów, zabawy i współzawodnictwa.

■ Jednym z najbardziej znanych w Polsce rekordzistów wpisywanych do Księgi Guinnessa jest Edmund Kryza z Radomia. Jego dzieła to gigantyczna filiżanka do herbaty, największe na świecie czółenko damskie, potężna piłka nożna. Niedawno zaliczył do nich olbrzymią księgę, wysoką na 211 cm, po złożeniu szeroką na 148 cm, która ma 366 stron i waży 350 kg. Poświęcono została papieżowi Janu Pawłowi II. Mieli znaleźć się w niej życzenia jego powrotu do zdrowia, po czym zostałaby przewieziona do Watykanu. Dokończona została dopiero w dniu śmierci Jana Pawła II, obecnie jest w niej 14 tys. podpisów. Autor jeździ z nią po Polsce, ostatnio zawitał do Radziechów. **Opr. (man)**

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Murawa na najmniejszym z olbrachcickich boisk przy szkole polskiej zaczyna już się zielenić.

Jak usportowić młodzież

OLBRACHCICE (s) – Łącznie o trzy nowocześnie urządzone boiska wzbogacą się w tym roku Olbrachcice.

Pierwsze – piłkarskie boisko trawiaste – powstało kosztem 4 mln koron w sąsiedztwie starego obiektu, na którym swe mecze rozgrywają drużyny futbolowe KS Banik, drugie – przy szkole polskiej – oddane zostanie, jak tylko zazieleni się na nim murawa, trzecie zaś powstanie w miejsce zwirowego placu sportowego w ramach rekonstrukcji szkoły czeskiej, a będzie nim pełnowymiarowe boisko piłkar-

skie ze sztuczną nawierzchnią. Mniejsze boisko przy szkole polskiej, którego realizacja kosztowała urząd gminny pół miliona koron, dostosowane będzie do uprawiania mini piłki nożnej, piłki ręcznej, a także siatkówki i streetballu. Na jego poboczach ustawiono drewniane konstrukcje służące do zabaw dla najmłodszych dzieci.

W ramach rekonstrukcji szkoły czeskiej, na którą Praga przeznaczyła 26 mln koron, przy obiekcie tym powstanie kompleks sportowy, który – oprócz boiska piłkarskiego ze sztuczną trawą – obejmie również boisko do siatkówki z identyczną nawierzchnią, bieżnię lekkoatletyczną oraz skocznnię w dal i wzwyż. Inwestycje władz gminy skierowane w tym roku na modernizację i rozwój bazy sportowo-rekreacyjnej w Olbrachcicach są logiczną konsekwencją starań o usportowienie młodego pokolenia. Kierownictwo z wójtem Vladislavem Šipulą przez wybudowanie nowych boisk chce zaproponować dzieciom i młodzieży alternatywę dla ich niekoniecznie zawsze godziwych sposobów spędzania wolnego czasu. Boiska będą do ich wyłącznej dyspozycji.

Czy Europejki muszą mniej zarabiać?

Różnice w płacach między kobietami i mężczyznami sięgają w Europie 16 proc., to skłoniło członków Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia Parlamentu Europejskiego do podjęcia inicjatywy na poziomie wspólnoty na rzecz wyrównania szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy. Erodeputowana-sprawozdawca, **Angelika Niebler** (z Niemiec), chce, by Parlament Europejski i Rada wypracowały dyrektywę w sprawie wprowadzania w życie zasady równych szans i równego traktowania mężczyzn i kobiet w sprawach zawodowych i zatrudnienia.

Nowa dyrektywa uprosi dotychczasowe regulacje wspólnotowe poprzez scalenie zapisów sześciu innych dyrektyw oraz włączenie już istniejącego orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości. Eurodeputowani sądzą, że za-

gwarantowanie równości między kobietami i mężczyznami na rynku pracy nie może ograniczać się tylko do środków ustawodawczych. *Zadaniem UE i Państw Członkowskich jest wyczerpanie społeczeństw na problem dyskryminacji pod względem płci i zmiany sposobu myślenia oraz współdziałanie subiektów publicznych i prywatnych.* Deputowani europejscy przeciwdziałanie nierówności widzą w elastycznej regulacji czasu pracy umożliwiającej skuteczniejsze godzenie zobowiązań rodzinnych z zawodowymi. Państwa winny zapewnić opiekę nad dziećmi, na przystępnych cenach, a zwłaszcza równy dostęp do zatrudnienia, kształcenia, awansu zawodowego oraz warunków pracy. Posłowie proponują też wyrażnie dookreślić, że prawo do urlopu macierzyńskiego przysługuje każdemu z rodziców. **(mro)**

Ciekawostki

Ponad 1,3 mid ignorantów?

Chińczycy są większymi ignorantami w sprawach seksu niż w jakiegokolwiek innej dziedzinie – ocenia chiński ekspert, przewodniczący Chińskiego Towarzystwa Seksuologicznego, Xu Tianming. Xu wypowiadał się na seminarium, jakie odbyło się w tych dniach w Pekinie. Xu powołuje się m.in. na badania naukowców, z których wynika, że „w Chinach nie tylko młodzi ludzie, ale także ludzie dorośli są seksualnymi ignorantami”. Jego zdaniem, tego rodzaju sytuacja jest „zarówno godna ubolewania, jak i groźna”. Brak wiedzy dotyczy i ludzi wykształconych, i prostych – dodał ekspert. Jak pisze agencja Reutersa, sam Xu zresztą stał się przykładem tego rodzaju ignorancji, gdy przekonywał słuchaczy, iż ludzie mogą cieszyć się normalnym życiem seksualnym (...) do 25 roku życia. Zaznaczył przy tej okazji, że nastolat-

kom należałoby w większym niż do tej pory stopniu umożliwić kontakty z płcią przeciwną.

Stara i niebezpieczna

Popularna londyńska „tube” jest najstarszym metrem w świecie. Pierwsza podziemna kolej w Londynie, wówczas jeszcze o napędzie parowym, ruszyła 10 stycznia 1863 roku. Korzystało z niej wtedy 30 tys. pasażerów dziennie. Później kolej otrzymała napęd kabinowy, a w 1890 roku została zelektryfikowana. „Tube” stała się szybko najważniejszym środkiem komunikacji na obszarze zamieszkanym przez ponad 7 milionów osób. Codziennie londyńskim metrem jeździ około 3 mln pasażerów. Z siecią ulic długości 400 km i liczbą przewożonych pasażerów metro w Londynie uchodziło także za jeden z najbezpieczniejszych środków komunikacji. Jego siedem linii liczy łącznie 280 stacji. W godzinach szczytu po-

Spotkanie stonawian

Wielkie spotkanie Stonawian – bo tak można nazwać reaktywowany w 1991 roku staraniem władz gminnych i parafialnych odpust patronki miejscowego kościoła św. Marii Magdaleny – odbędzie się w tym roku 24 lipca. Jak co roku oczekiwane są tu tłumy mieszkańców – aktualnych i byłych – wioski oraz rzesze pielgrzymów z Polski.

Uroczystości rozpocznie o godz. 8.00 msza święta w języku polskim (w dwie godziny później w czeskim). Podniosły nastrój uroczystości podkreśli występ górniczej orkiestry dętej.

Poranną część odpustu wzbogacą karuzele, występy orkiestry ogrodowej na terenie przyległym do Domu PZKO. Na popołudnie zapowiada-

ny jest występ mażorettek „DIXI” ze Stonawy, laureatek ubiegłorocznych Mistrzostw Europy (przy akompaniamencie orkiestry górniczej), atrakcyjnie zapowiada się występ koreańskiego zespołu folklorystycznego. Zwieńczeniem spotkania stonawian będzie koncert muzyki sakralnej w kościele pw. św. Marii Magdaleny. O godz. 16.30 wystąpi solistka Opery Wiedeńskiej **So-Jun** oraz solista Berlińskiej Opery Komicznej **Klemens Słowioczek**. Przewidziano także występ dziecięcego chóru koreańskiego. Wokalistom akompaniować będzie orkiestra Filharmonii im. **Leoša Janáčka** w Ostrawie. Odpust zakończy się w świetle fajerwerków i rytmie disco w parku PZKO. **(mro)**

Agresja i apetyt

Jeden spoliczkowany i dwaj pogryzieni policjanci RC – taki jest bilans libacji, którą na początku tygodnia na ostrawskim osiedlu mieszkaniowym Dubina urządziło czterech lokatorów.

Gdy nocna zabawa przekroczyła północ, zaniepokojeni sąsiedzi zaalarmowali straż miejską. Patrol odwiedzał rozochoczone towarzystwo trzykrotnie. Za pierwszym razem zwracając uwagę, za drugim – karząc mandatem, za trzecim – oznajmiając, że sprawa zakłócania nocnej ciszy zostaje skierowana do rozpatrzenia przez odpowiednie organy.

Gdy strażników wezwano po raz czwarty, poprosili o wsparcie policji. Na korytarz wyszło z mieszkania trzech mężczyzn, którzy byli pod wpływem alkoholu. Obrzucili policjantów i strażników stekiem wywisk. Byli agresywni. Nagle z głębi mieszkania wypadła młoda kobieta. Z rozpędu dopadła jednego z policjantów policzkując go. Ten broniąc się przed ciosami chwycił ją za rękę. Napastniczka znalazła sposób na ten uchwyt: ugryzła pana w mundurze w przedramię i zabrała się do gryzienia następnego. Ostatecznie agresywny „apetyt” napastniczki opanowano. Odpowie przed sądem za czynny napad na funkcjonariusza publicznego. **(mro)**

Al-Kaida atakuje

Dokończenie ze str. 1

Premier W. Brytanii **Tony Blair**, który na wieść o zamachach postanowił powrócić do Londynu ze szczytu G-8 w Szkocji, nazwał zamachy barbarzyńskimi i wyraził opinię, że zostały one skoordynowane z rozpoczęciem szczytu G-8. Oświadczył, że terroryści w żadnym razie nie osiągną swoich celów.

Ekspert ds. terroryzmu w amerykańskiej fundacji **Carnegie Endowment for International Peace**, **David Rothkopf**, uważa, że terroryści popełnili błąd polityczny, przeprowadzając atak w Londynie w czasie szczytu G-8. – *Zaatakowanie akurat w czasie spotkania na temat walki z nędzą na świecie i pomocy dla biednych krajów było taktycznym błędem. Najprawdopodobniej tragedia ta zjednoczy grupę przywódców, która była dotąd podzielona. Jeżeli więc terroryści chcieli zmobilizować międzynarodowe poparcie dla walki z biedą, to im się udało* – powiedział Rothkopf w rozmowie z dziennikarzem PAP. Zwrócił też uwagę, że atak wzmocni pozycję prezydenta USA George'a Busha i premiera W. Brytanii Tony'ego Blaira na arenie międzynarodowej. – *Bush i Blair mają teraz szczególną okazję, jakiej długo nie mieli, do zdobycia szerokiego poparcia dla swojej polityki, np. w Iraku i gdzie indziej. Mogą teraz powiedzieć, że zagrożenie terrorystyczne jest nadal bardzo realne* – uważa ekspert Carnegie.

ciągi kursują tu w odstępie 90 sekund. Obecny laburzystowski rząd planuje dalsze udoskonalenie 400-kilometrowej sieci metra w drodze sprzedaży tuneli, torów i przestarzałej techniki sygnalizacyjnej firmom prywatnym.

Głupki przed sądem

Osoba nazwana „głupkiem” ma prawo do odszkodowania za straty moralne – orzekł w środę włoski Sąd Najwyższy, rozpatrując sprawę zakończoną tym właśnie przewidywanym klótni dwóch mieszkańców Toskanii. Nie ujawniono, jakiej kwoty zadośćuczynienia domagał się w sądach pierwszej i drugiej instancji wyzwany mężczyzna. Ty głupku! – krzyknął na koniec sąsiedzkiej awantury 52-letni Giulio B. do o sześć lat młodszego Francesco C. Obrazony Włoch skierował sprawę do sądu. W końcu trafiła ona aż do Sądu Najwyższego. Ten opowiedział się po jego stronie skarżącego, stwierdzając, że ma prawo do odszkodowania.

W dzienniku telewizyjnym publicznego RAI, który poinformował o tym zdumiewającym wyroku, wymieniono kilkanaście synonimów słowa „głupku”, od „durnia” po „kretyna” i „cymbała”, ostrzegając widzów, że być może również za ich użycie trzeba będzie słono płacić.

Stulatka na Harleyu

Setnych urodzin nie obchodzi się codziennie. Dlatego staruszka z Wisconsin zapragnęła uczcić je przejażdżką na motorze Harley-Davidson. Gdyby była 20 lat młodsza, kupiłaby sobie taki motor – wyznała emerytowana nauczycielka muzyki. – Są piękne, ale nigdy nie mogłam sobie na taki pozwolić. Pięciokilometrową przejażdżkę staruszka odbyła ze znajomym. Jechali z prędkością 50 km/h, ale starsza pani chciała szybciej. Wycieczka zakończyła się w klubie, gdzie w towarzystwie setki gości celebrowano urodziny.

JOSEF ZIELENIEC PROSTUJE POGŁOSKI O PRZEPLYWIE PIENIĘDZY

Unia więcej daje, niż bierze

Pod koniec czerwca eurodeputowany, Josef Zieleniec, zaprosił do siebie, do Brukseli, 44-osobową grupę czeskich dziennikarzy oraz studentów prawa, socjologii i politologii. W gronie pracowników mediów znalazł się również wysłannik naszej gazety. Plonem jego wyjazdu była m.in. rozmowa z J. Zielemcem.

Dwa razy w roku podejmuje Pan w Brukseli uczestników wycieczek z Czech, organizowanych przez Pana kancelarię. Co ma im ta kilkudniowa wizyta dać?

Nie chcę, aby wycieczki te charakteryzowała przypadkowość. Wcześniej byli tu burmistrzowie i wójtowie różnych miejscowości, teraz zaprosiłem studentów i dziennikarzy. Następnym razem przyjedzie jakaś inna grupa. Podstawowym celem tych wizyt jest oczywiście zapoznanie moich gości z funkcjonowaniem Unii Europejskiej oraz zwiedzenie budynków Parlamentu Europejskiego.

Podczas spotkania z dziennikarzami zwracał nam Pan uwagę na odpowiedni stosunek do spraw dotyczących UE. Co miał Pan na myśli?

Tu chodzi o problem kultury politycznej i współpracę mediów i polityki. To nie dotyczy zresztą tylko Unii. Tak samo byłoby podczas pana wizyty w Waszyngtonie. Ci dziennikarze, którzy próbują grać nie fair, kłamią albo poszukują jedynie sensacji, po pewnym czasie tracą dostęp do informacji. Tutaj funkcjonuje to w taki właśnie sposób. Zauważyłem, że pod

Eurodeputowany Josef Zieleniec

tym względem wiele zmieniło się na lepsze również w RC.

Pana koledzy, eurodeputowani z

Innych krajów, w rozmowie z nami podkreślali, że obywatele poszczególnych państw sami powinni wpływać na życie Unii. W jaki sposób należy to robić?

Mogą tak czynić przede wszystkim za pośrednictwem swoich polityków. Unia Europejska jest dziełem poszczególnych państw członkowskich, bo one ją tworzą i przekształcają. Interesów obywateli powinni bronić

członkowie rządów wybierani do parlamentów narodowych. Obecnie robią to już posłowie deputowani do Parlamentu Europejskiego. Okręgiem wyborczym w RC jest obszar całego kraju, w związku z tym jako eurodeputowany czuję odpowiedzialność za wszystkich obywateli. Staram się z nimi spotykać, odwiedzając poszczególne regiony. Bywam bardzo często również na Morawach Północnych i na Zaozliu.

Zdaniem byłego komisarza unijnego, Pavla Teličky, najważniejszy kryzys w UE jest wynikiem tych poprzednich. Które z dotychczasowych sytuacji kryzysowych w UE, zdaniem Pana, były najpoważniejsze?

Kształtowanie UE, a właściwie cały proces integracji europejskiej jest historią wielu kryzysów. Unia jednak potrafi je rozwiązywać. Pierwszy, a zarazem bardzo poważny, podobny do tego dzisiejszego, miał miejsce w 1954 roku. Francja wystąpiła wtedy z propozycją utworzenia Unii Obronnej, jednak Parlament francuski nie ratyfikował tej umowy. W latach następnych nastąpiło kilka mniejszych spięć, kolejny, poważniejszy, dotyczył Umowy zawartej w Maastricht. Trudnych okresów było bardzo wiele, chociaż nie ukrywam, że ten ostatni jest bardzo poważny.

Od odrzucenia konstytucji minęło już trochę czasu. Politycy zaznaczają, że czas w UE szybko mija i na horyzoncie pojawiają się nowe sprawy. O czym obecnie jest głośno w Parlamencie Europejskim?

Teraz bardzo głośny jest konflikt pomiędzy Francją i Wielką Brytanią. Uważam jednak, że ten problem jest do pewnego stopnia związany z odrzuceniem konstytucji. Parlamentarzyści obu państw nie mogą dojść do porozumienia w sprawie budżetu

na przyszłych siedem lat, a przede wszystkim w kwestii losu polityki rolnej w Unii. Potrzebuje ona 40 procent budżetu, Wielka Brytania się jednak nie zgadza. Jej przedstawiciele chcieliby przeznaczać więcej pieniędzy na naukę, na rozwój infrastruktury. Francuzi natomiast uważają, że Wielka Brytania powinna do kasy UE przeznaczać więcej środków. To właśnie było tematem rozmów w ostatnich dniach.

W trakcie tej dyskusji poruszano również problemy związane z niżem demograficznym, z którym boryka się większość krajów Unii.

Owszem, niż demograficzny jest naprawdę dużym problemem na szeroką skalę. Wpływa na system emerytalny, na efektywność gospodarczą. Na razie nie można na niego znaleźć jakiegoś prostego rozwiązania. Uważam, iż bardzo ważne będzie znalezienie sposobu, jak wrócić w naszym społeczeństwie do tradycji wielodzietnych rodzin.

Studenci i dziennikarze bardzo interesowali się środkami wpływającymi z RC na konto UE i jednocześnie sumą wracającą z powrotem. Często mamy okazję słyszeć: Unia żyje z naszych pieniędzy. Jak jest więc naprawdę?

Akurat w przypadku naszego kraju to się nie zgadza, ponieważ do RC z Unii wpływa większa ilość środków, niż wypływa do Unii. Unia sama inicjuje u nas realizację niektórych projektów, które są nam bardzo potrzebne. Chodzi m.in. o infrastrukturę komunikacyjną. Bez jej modernizacji w przyszłości nie dalibyśmy sobie rady. Należymy bowiem do grona krajów, których dochód narodowy w dużym stopniu uzależniony jest od eksportu.

Dziękuję za rozmowę.
ROMAN BASELIDES

Prawda czy legenda?

Dokończenie ze str. 1

Jaromír Polášek, historyk regionalny z Muzeum Beskidów we Frydku-Mistku jest przekonany, iż częsty motyw skarbów w naszych legendach pojawia się z kilku powodów. – Jeden z nich to żywa tradycja zbójnicka na Śląsku i wschodniej części Moraw. Swą rolę bez wątpienia odegrała również bieda tutejszej ludności oraz pragnienie nagłego wzbogacenia się i poprawienia swej niewesołej sytuacji materialnej. Inny powód to różne groty podziemne, których dotąd dokładnie nie zbadano.

Jednak legendy o Ondraszku i jego domniemanych skarbach są nonsensem już tylko z powodu ich dużej ilości. Zbójnicy w żadnym wypadku nie zdążyliby zrabować tylu cennych rzeczy w tak krótkim czasie. A jeśli tak, raczej staraliby się je wydać – sądzi frydecko-mistecki historyk, dodając, iż obecne legendy miały swój początek w XIX wieku. Do czasów dzisiejszych jednak nie przetrwały w swej pierwotnej formie, lecz w poniekąd przekształconej wersji.

Językoznawca i etnolog profesor Karol Daniel Kadłubiec uważa, że podania o skarbach mają racjonalne podłoże. – Na przykład na początku XX wieku w Gródku rolnik Bojko wyorał naczynie z monetami z okresu starożytnego Rzymu. Podobne zdarzenie miało również miejsce w Nawsiu w trakcie budowy kolei koszycko-bogumińskiej. Nie są to jedyne tego rodzaju wydarzenia – stwierdza Kadłubiec.

Jedno jest prawie pewne. Nasz skrawek ziemi nie oddał jeszcze wszystkich tajemnic ze swej bogatej w różne wydarzenia przeszłości. Na swego odkrywcę przeto oczekuje jeszcze niejednego „skarbu”. Wiadomo – w przeszłości niemało bogatych ludzi zakopywało swe pieniądze w ziemi, by w ten sposób uchronić je przed złodziejami. Natomiast w czasach przedchrześcijańskich tutejsze ludy miały w zwyczaju ofiarować swym bógom różne cenne przedmioty.

CZESŁAW GAMROT

CO MA POLSKIE CAPPUCCINO DO CZESKIEJ HERBATY

Ustron podbija Europę

Polska spółka MOKATE, lider wśród krajowych producentów Cappuccino, przejęła niedawno jedną z bardziej znaczących firm herbacianych na czeskim rynku, zlikwidowała „Dukát”. Czego amatorzy czeskich mieszanek herbacianych oraz polskiego Cappuccino mogą spodziewać się po tym związku, dowiadujemy się od prezesów obydwu spółek.

– Połączenie z MOKATE ma dla marki „Dukát” tylko same plusy. Handlowe oraz technologiczne zaplecze grupy MOKATE pozwoli nam bardziej dynamicznie przebić się na rynku,

zresztą nie tylko krajowym, utrzymując dobrą jakość i niską cenę. Sami nie dalibyśmy rady wejść na kolejne rynki Europy – uważa dyrektor firmy „Dukát”, Luděk Rafaj. Jego zdaniem, dzięki MOKATE „Dukát” oprócz Austrii, Holandii czy Niemiec będzie mógł bowiem zaistnieć również na południu Europy.

Jakkolwiek prezes MOKATE, Teresa Mokrysz, już zaplanowała przenosiny czeskiej produkcji herbat do polskiego Ustronia, zapewnia, że tradycyjny czeski produkt nadal takim właśnie pozostanie. – Nie zamierzamy zachowywać się jak duże koncerny międzynarodowe, które skupują małe firmy, aby przetworzyć je na swoje podobieństwo. – „Dukát” pozostanie nadal czeski, a herbaty będą produkowane na czeskiej taśmie produkcyjnej z dotychczasowych surowców – dodaje dyrektor Rafaj, precyzując, że czeskich technologów czeka przeprowadzka do Polski. Zliński zakład

produkcyjny zostanie natomiast przekształcony w nowoczesne centrum logistyczne, ukierunkowane na dystrybucję.

Obecna oferta „Dukáta” liczy ok. 35 najróżniejszych mieszanek herbat czarnych, zielonych, owocowych, ziołowych i witaminowych, w tym również rozpuszczalnych, a twórcą wielu oryginalnych receptur jest właśnie L. Rafaj.

Grupa MOKATE z rodzinnej firmy stała się dziś pojęciem nie tylko na polskim rynku. W Polsce trzyma palnę pierwszeństwa wśród producentów Cappuccino (Cappuccino MOKATE można kupić aż w 40 krajach świata) oraz brząz na rynku herbat. Przed czterema laty T. Mokrysz postanowiła ponadto zainwestować w produkcję śmietany w proszku, stając się jej największym polskim dostawcą oraz jednym z najbardziej aktywnych eksporterów w Europie.

(sch)

Breakshow

FELIETON DARKA JEDZOKA

W sobotę 2 lipca odbył się największy koncert wszechczasów. Akcja humanitarna, której założycielem był w latach 80. brytyjski rocker Bob Geldof, przyciągnęła na serię koncertów kilkadziesiąt tysięcy ludzi z całego świata. W Filadelfii zeszło się ich około 400 000.

Impreza oczywiście nie miała sobie równych a atmosfera była porywająca. Na scenie można było zobaczyć zarówno dzisiejsze gwiazdy – piosenkarkę Björk śpiewającą dla Japończyków czy też grupę Coldplay – ale także być świadkiem wyjątkowych wydarzeń. Już od ładnych kilku tygodni nawiedzał mnie od czasu do czasu któryś ze znajomych z dzikim błyskiem w oku, szepcząc dramatycznie „Ty, wiesz, że Pink Floyd będą grali w pełnym składzie po 25 latach?”

Rozgłos imprezy był olbrzymi, emocje niebawym. Szkoła, że w porównaniu z wcześniejszymi imprezami tego typu jakoś zatracą się cel tego wszystkiego. Nie chodziło bowiem o akcję zbierania funduszy, które można by było przekazać biednej Afryce. Miała to być raczej demonstracja mas, mająca wpłynąć na decyzje polityków, zwłaszcza te, które mają zapasć podczas spotkania grupy najbogatszych państw świata – G8. No i w sumie wszystko gra, problem tylko w tym, że to, o co niby walczy Live 8, zostało

już przez ową spółkę obiecane wcześniej [oczekuje się, że G8 odpuści krajom Trzeciego Świata 55 miliardów dolarów długu]. Z samej akcji nie będzie więc wiele pieniędzy (biorąc pod uwagę jej rozmach, oczywiście) a „walczy” praktycznie o gotową sprawę. W dodatku troszkę sceptycznie jestem nastawiony do tego typu gwałtownych proklamacji – skoro polityków nie przekonują demonstranci na ulicach,

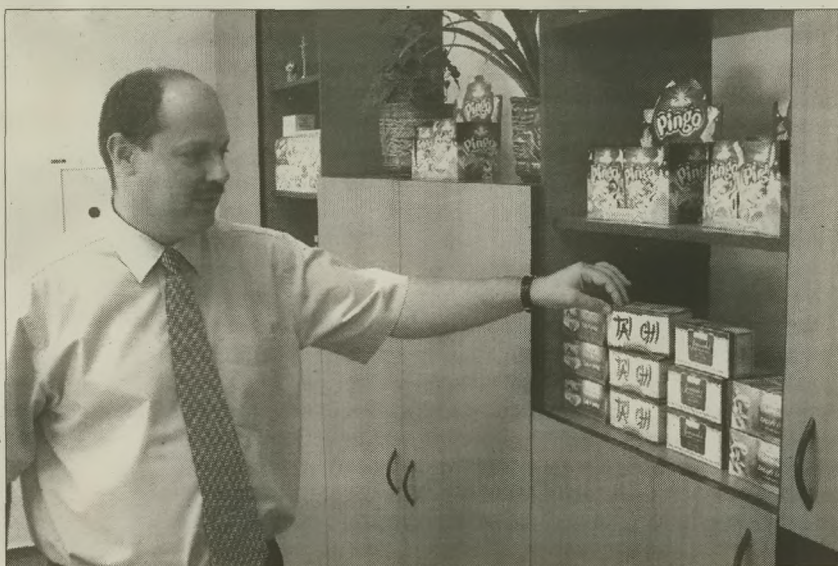
to dlaczego miałby ich przekonać koncert rockowy? Zresztą trudno wymagać jakichkolwiek przejawów sumienia w przypadku ogólnościowej polityki. Stany Zjednoczone ciągle odmawiają przystąpienia do Protokołu z Kiotu, chociaż są największym producentem zanieczyszczeń. Japonia z kolei według własnego widzimisię pluska się w światowych oceanach szlachetując wieloryby, pomimo dziesiątek petycji, umów międzynarodowych i apelów.

Mam więc mieszane uczucia. Na jednej scenie spotkało się tylu moich ulubieńców w tak szczytnym celu – a ja jakoś nie mogłem się do tego przekonać. Może tak naprawdę nie chodziło o to, by wpłynąć na polityków, ale aby przyciągnąć na chwilę uwagę ludzi wcinających chipsy przed ekranem? Jakoś nie udało mi się tego wyjaśnić.

No nic, siadę se i poczekam do następnego razu.

„Mama, są chipsy? Przynieś też atlas, popatrz, gdzie jest ta Afryka”.

Live 8

Fot. archiwum firmy

Twórcą wielu oryginalnych receptur mieszanek herbacianych jest Luděk Rafaj.

Wenezuela – Mała Wenecja

● Korespondencja własna »Głosu Ludu« z Ameryki Południowej ●

Przed nami już tylko Wenezuela, czyli „Mała Wenecja”, jak nazwał ten kraj Amerigo Vespucci, któremu Indianie kotowe chaty stojące na palach w lagunach ujścia rzeki Orinoko przypomniły Wenecję.

Z miasta Quito, stolicy Ekwadoru, lecimy ponad całą Kolumbię do jej stolicy Caracas, położonej nad Morzem Karaibskim. O Caracas mówi się, że to miasto czerwonych dachów. Podczas lądowania w promieniach zachodzącego słońca srebrzą się w porcie duże

w kolejce pod namiotami do rewizji. Bagaże zostały rozpakowane i zrewidowane, a niektórych z pasażerów wezwano do kontroli osobistej. Protesty tylko zaostrzały sytuację, natomiast współpraca z żołnierzami przyspieszała przebieg rewizji. Jeden z żołnierzy podczas przeglądania mojego portfela poprosił o kilka czeskich, nieznanych mu, monet. Otrzymał je wszystkie. Na następnych posterunkach żołnierze byli mniej gorliwi i dawali nam do zrozumienia, że wypełniają tylko przykry obowiązek.

Nazajutrz ruszyliśmy łazikiem do wioski San Francisco. Tam wypożyczyliśmy brakujący namiot, zabraliśmy obo-
wiązkowych przewodników i udaliśmy się do bramy wejściowej parku. Tworzy ją kilka kolistych trzcinowych chat. Stąd udaliśmy się piechotą na 27-km szlak w kierunku widocznego na horyzoncie płaskowzgórza. Przystępne są tylko dwie tepui – Rorajma i Kukenan. Ta druga tylko za zezwoleniem rządu i z asystą przewodnika-wspinaacza. Droga sawanną przecina dwie rzeki: Rio Tek i Rio Kukenan, które trzeba przebyć w bród. Pod wieczór, tuż przed Rorajmą, rozbiliśmy biwak. Rano w pobliżu ostatniej „bazy turystycznej” w postaci

Pierwsza wycieczka po płaskowyżu była wspólna. Następne, pomimo przestróg, indywidualne. Chodziliśmy po płaszczyźnie liczącej 300 mln lat, która do naszych czasów przetrwała bez większych zmian wraz ze swoją fauną i florą. Brakowało tylko dinozaurów.

Wieczorem z wysokości 300 m ściany Rorajmy mogliśmy oglądać lśniące ogniska płonącej sawanny i w dali szalejącą burzę. Napływająca mgła skryła Kukenan i wypełniła wąwóz oddzielający go od Rorajmy.

Następnego popołudnia niechętnie schodziliśmy po pochylni z około 2000 m wysokości tepui. Dopiero na biwaku dopadł nas drobny deszcz. Ale i on spowodował, że z wysokich ścian Kukenanu wytrysnęło kilka wspaniałych wodospadów.

Kolejny etap ekspedycji. Trzema małymi samolotami – w dwóch my, a w trzecim nasze bagaże – poleciliśmy do Canaimy, indiańskiej wioski nad brzegiem rzeki Sapa, na której są wspaniałe wodospady. Indianką pirogą przemierzaliśmy 60 km, płynąc w górę rzeki. Dotarliśmy pod najwyższy wodospad świata – na 979 metrów wysoki Salto Angel. Jego nazwa nie wywodzi się od anioła, lecz od nazwiska lotnika, któremu udało się wylądować ponad wodospadem na płaszczyźnie tepui, skąd już jednak nie odleciał. Samolot ten teraz można oglądać jako pomnik w mieście Bolívar. Nasz zachwyt wzbudzała dżungla schodząca aż do rzeki. Po obejrzeniu wodospadu i wykapaniu się w nim prawie pięćdziesięciu turystów w uroczystym nastroju, przy świecach, spożyło kolację w bungalowie bez ścian, po czym udało się na spoczynek. Tym razem w hamakach.

Kiedy nazajutrz wracaliśmy pirogą, rzeka i dżungla zebrały nas tropikalną ulewą. Po południu odlatujemy wynajętymi samolotami do Ciudad Bolívar. Miasto wita nas ulicami zapchanymi pomalą poruszającymi się i głośno grającymi samochodami uczniów i studentów, bo to ostatni dzień roku szkolnego. Nikomu nie przeszkadza, że ruch w ulicach miasta zamiera.

Samochodem udajemy się do delty Orinoko. Łodzią zwiedzamy jej laguny z bardzo bogatą florą i fauną. Tu także nie udaje nam się umknąć przed piekielną ulewą. Teraz odwiedzamy jeszcze park narodowy Mochina. Jest to 36 wysp. Na jednej z nich, w zatoce rekinów, kąpiemy się. Potem odwiedzamy jeszcze wyspę Isla Margarita, gdzie w odległym miasteczku podczas wernisażu wystawy plastycznej natknęliśmy się na obraz czeskiego malarza (Otto Placht), który znalazłszy sobie żonę w Peru, osiadł na skraju dżungli amazońskiej, gdzie tworzy.

Przed nami już tylko Caracas, podobno bardzo niebezpieczne miasto. Dwoma samochodami już pod wieczór ruszamy w drogę. Za okna-

Salto Angel – najwyższy wodospad świata (979 m).

mi przesuwają się coraz liczniejsze pochodnie płonących szybów naftowych. Okolica sprawia niesamowite wrażenie. Nazajutrz około południa znajdujemy się w stołecznej dżungli komunikacyjnej. Motocykle i samochody pędzą we wszystkich kierunkach, a ich pasażerowie powiewają portretami i flagami. Wszak za kilka dni wybory! Także ulice zdobią plakaty i transparenty wyrażające dezaprobatę wobec USA i ich prezydenta.

Sama stolica Wenezueli, która rozsiadła się wśród kilku pagórków, jest niezbyt atrakcyjnym miastem. Podczas jego zwiedzania jedna z uczestniczek wycieczki zostaje celem ataku

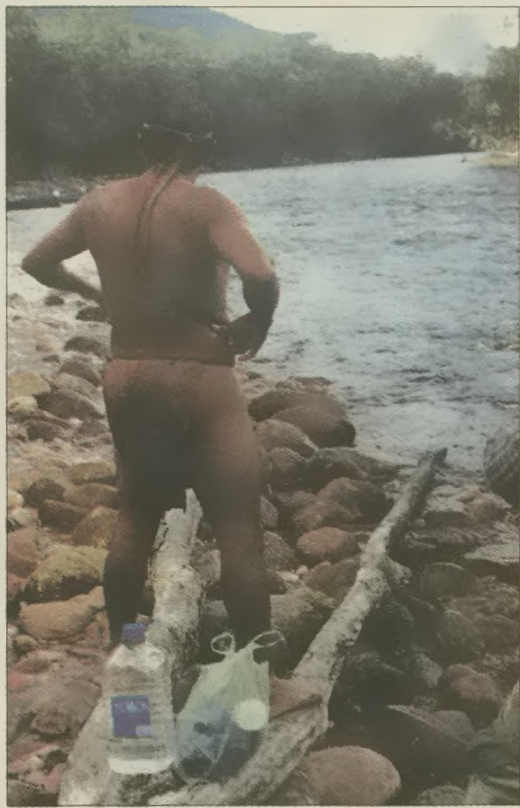

Poranna higiena na brzegu rzeki Sapa.

zbiorniki i rurociągi, którymi płynie na statki główny artykuł eksportowy Wenezueli – ropa naftowa. Oprócz niej w kraju tym jest kilkanaście gór żelaznych z najlepszą rudą żelazną na świecie. Jedną z nich sami później podziwiamy z naszego nisko lecącego samolotu. Bardzo skromnie wykorzystywane bogate złoża węgla kamiennego, duże ilości wydobywanego złota i milion karatów diamentów znalezionych i wydobytych w ciągu jednego roku czynią ten kraj bardzo atrakcyjnym dla ludzi żądnych bogactwa i przygód. To nie dotyczy coraz liczniejszej rzeszy turystów, dla których Wenezuela jest przez biura podróży zaliczana do bardzo niebezpiecznych. W Caracas prawie że nie ma przydrożnych chodników, jego mieszkańcy są więc skazani na poruszanie się po mieście samochodami. Stąd bardzo duże zdumienie znajomych, którzy idąc piechotą ulicą, zostali zaczepieni przez tubylca, który im poradził, by przeszli na drugą stronę jezdni, bo tam jest mniejsze niebezpieczeństwo napadu rabunkowego.

Pod wieczór ruszyliśmy autobusem niemal przez pół kraju do Santa Elen. Jest to małe miasteczko na styku trzech państw: Wenezueli, Guyany i Brazylii. Jest punktem wyjścia do parku narodowego Tepui. Tworzy go płaszczyzna gór stołowych (tepui), poprzecinana dzikimi wąwozami, w głębi jeszcze niezbadana i nieznaną. Nad ranem mieliśmy być na miejscu. Kilka bardzo dokładnych rewizji na posterunkach wojskowych sprawiło, że dopiero około siedemnastej, po 24 godzinach jazdy, dotarliśmy do S. Elen. Podczas pierwszej kontroli pasażerowie wraz z bagażami opuścili autobus i ustawili się

otwartej bambusowej chatki wspięliśmy się na szczyt. Na płaszczyźnie Rorajmy, pod przewisem skalnym, zwanym tutaj „hotelem”, niektórzy z nas rozbili namiot, a reszta tylko rozciągnęła na matach śpiwory.

Nasz Indianie przewodnik nad rzeką San Angel.

Caracas Panteon Nacional – centralna nawa poświęcona jest Bolívarowi – bohaterowi walk przeciw Hiszpanom.

ulicznego złodzieja. Złapał ją z tyłu za uszy i próbował wyrwać z nich złote kolczyki. Miał jednak pecha. Kobieta tak przeraźliwie krzyknęła, że niemal cała ulica zamarła z wrażenia, a bandyta umknął w popłochu. Natychmiast po tym zająć się wszystkie nasze kosztowności znikły we schowkach.

To ostatnie już chwile w Ameryce Południowej. Trochę nam żal, choć zarazem odczuwamy ulgę, że wracamy do Europy bez uszczerbku. Niemniej już w kilka dni po powrocie sprawdzi się to, o czym już słyszeliśmy: kto choćby raz zasmakuje amazońskiej dżungli, już nigdy nie wyzbędzie się uczucia, że czegoś mu w życiu bardzo brakuje.

OTTO SANTARIUS

Rorajma – miliony lat tylko deszcz, wiatr, słońce.

Początek drogi do parku narodowego. W lewo Kukenan, w prawo Rorajma.

MUZEUM PRZY FABRYCE ZAPALEK NALEŻY DO ATRAKCJI CZĘSTOCHOWY

Jej Wysokość... zapalka

Większość ludzi kojarzy Częstochowę wyłącznie z Jasnogórskim klasztorem, z Sanktuarium Najświętszej Matki Bożej Częstochowskiej, do którego zmierzają liczne pielgrzymki, ale które jest też głównym celem wielu wycieczek. Częstochowa to jednak także piękne miasto z wielu atrakcjami dla turystów. Warto zajrzeć np. do Teatru Im. Adama Mickiewicza, którego dyrektorem jest współpracująca ze Sceną Polską Katarzyna Deszcz, czy do muzeów. Jest tu Muzeum Częstochowskie, Muzeum Historii Kolei, jest Muzeum Ojców Paulinów na Jasnej Górze. Do atrakcji należy też Muzeum Produkcji Zapalek, które – jak zapewniają przedstawiciele kierownictwa fabryki zapalek, przy której otwarto w 2002 r. muzeum – jest jedyną tego typu placówką w Europie.

Na tej maszynie można zapakować aż 6 tys. pudełek zapalek za godzinę.

– No tak, niby są podobne muzea, ale chodzi w większości o muzea filumenistyczne, czyli prezentujące głównie historyczne i współczesne nalepki z pudełek od zapalek – zapewnia Włodzimierz Polaczek, wiceprezes zarządu spółki Częstochowskie Zakłady Przemysłowe SA, które są jednym z trzech pozostałych w Polsce zakładów tej branży.

Częstochowska fabryka zapalek może się pochlubić bogatą historią. Ten zakład przemysłowy założyli w 1882 r. przemysłowcy niemieccy Karol von Gehling i Julian Huch, w 1912 r. fabryka zmienia jednak właściciela, którym zostało „Towarzystwo Akcyjne W.A. Łąpszyn” z Petersburga (Częstochowa leżała wówczas na terenie Kongresówki, czyli w rosyjskim

zaborze). W rok później – w 1913 r. – zakład został zniszczony przez pożar. Jak mówi W. Polaczek, wówczas fabryka po raz pierwszy zaistniała... w kulturze polskiej. Powstał bowiem wtedy film pt. „Pożar zapalczarni w Częstochowie”, który jest podobno najstarszym zachowanym polskim dokumentem filmowym (trwa 2 min i 17 sek.).

Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości, w 1925 Sejm uchwalił przedstawić przez ministra skarbu Władysława Grabskiego Ustawę o Monopolu Zapalczanym i wydzierzał częstochowski zakład Spółce Akcyjnej do Eksploatacji Państwowego Monopolu Zapalczanego w Polsce. W 1930 r. fabryka została wyposażona w maszyny firmy „Durlach”, i na nich właściwie zapalki produkowane są do dziś.

– Ta ciągle działająca zabytkowa linia technologiczna w połączeniu z zabudowaniami z początku ubiegłego wieku czyni naszą fabrykę i muzeum unikatem na skalę europejską i pozwala zwiedzającemu na przeniesienie się w czasy międzywojenne. Główną atrakcją jest zwiedzanie pracującego zabytkowego parku maszynowego i możliwość zapoznania się z ciekawym procesem powstawania zapalek – mówi Czesław Skrzydło, szef produkcji zakładu.

Cz. Skrzydło rozpoczyna opowieść o tym, jak rodzą się zapalki. Otóż produkuje się je z drewna osikowego. Pnie obdziera się z kory i tnie na krótkie – 64-centymetrowe klocki. Z nich metodą skrawania obwodowego uzyskuje się cienkie płyty drewna, które na siaczkarce przeistaczają się

Anatol Karoń potrafi stworzyć rzeźbę nawet z jednej zapalki.

w patyczki. Specjalna maszyna może ich wytworzyć aż 15 mln w ciągu godziny.

Później drewnienka są impregnowane fosforanem jednoamonowym (to wymóg przeciwpożarowy, dzięki temu zapalka po zdmuchnięciu nie może się ponownie zapalić), osuszane i polerowane. Wreszcie patyczki trafiają do sztabików i przesuwane są w kierunku dwóch wanien. W pierwszej „kapią się” w gorącej parafinie, która jest nośnikiem płomienia zapalki, w drugiej ich koniuszek pokrywa masa zapalczana. Teraz już nic nie stoi na przeszkodzie, by gotowe zapalki rozdzielone zostały do pudełek. Specjalna maszyna pakuje takich pudełek 6 tys. za godzinę.

– Produkujemy szeroką gamę zapalek, od standardowych „Black Cat”, które od lat znane są nie tylko na polskim rynku, aż po zapalki gospodarcze, kominkowe i sztormowe (w tych ostatnich nośnikiem płomienia jest nie parafina, lecz sama masa zapalczana). Są też wszelkiego rodzaju zapalki reklamowe, a produkujemy ponadto także zapalacze grillowe – mówi Cz. Skrzydło. Zapytany o zapalki znane

z filmów, zwłaszcza z westernów, których bohaterzy zapalają zapalkę potarciem główki o but, bierze do rąk jedno pudełko. – Nic prostszego niż kupić te właśnie zapalki i zabawić się w kowboja. W pudełku znajduje się naklejka z masą do pocierania. Taką naklejkę przylepimy do podeszwy i możemy zaimponować kolegom...

Wszystkie te rodzaje zapalek można kupić w muzeum – wybór jest ogromny. Można też tu obejrzeć ciekawe dokumenty z historii fabryki, bogatą kolekcję etykietek zapalczanych.

Dodatkową atrakcją jest wystawa rzeźb wykonanych... z jednej zapalki. Ich autorem jest artysta Anatol Karoń, któremu na pewno nie można odmówić pomysłowości i dowcipu. Wśród rzeźb z zapalek można zobaczyć m.in. „Wałęsę skaczącego przez płot”, „Zapalkę rozerwaną przez własną potencję”, „Martina Heideggera dźwigającego pustkę” czy „Eksplodującego Chopina”.

Będąc w Częstochowie warto zatem wstąpić do muzeum zapalek. Mieści się ono przy ul. Ogrodowej, a czynne jest od poniedziałku do piątku w godzinach 8-13. JACEK SIKORA

PUBLIKACJA OŚRODKA DOKUMENTACYJNEGO KONGRESU POLAKÓW W RC

Poselstwo Jerzego z Podiebradów

Niedawno na półkach w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Čapka 7 w Cz. Cieszyńskie pojawiła się publikacja historyczna Bohdana Małysza, która swym tytułem (Najstarsza czeska relacja podróżnicza. Poselstwo Jerzego z Podiebradów do Francji w roku 1464 w świetle relacji Jarosława, wyd. Ośrodek Dokumentacyjny Kongresu Polaków w RC) i zakresem tematycznym nie do końca koresponduje z dotychczasowym profilem zaolziańskiej działalności wydaw-

-1939, Wierchosławice 2004, która także próbuje nam odsłonić jasne oblicze sąsiedzkich stosunków Polaków i Czechów, w dodatku w czasach, gdy te spowite były mrokami).

Niewielka książeczka ujrziała światło dzienne w celu upamiętnienia – przy okazji wstąpienia naszych krajów do Unii – czesko-polskiego udziału w wielowiekowym już procesie urzeczywistniania idei jedności starego konty-

nentu. Dokładnie 540 lat dzieli obydwie wydarzenia – czas, gdy to od Słowian wyszedł nowatorski impuls zacieśnienia współpracy europejskich krajów, oraz czas, gdy pierwsze kraje słowiańskie otrzymały szansę udziału w nowoczesnej wersji tego starego pomysłu.

Nie ma co ukrywać, że czeski wkład był tu pokazniejszy. Dlatego zwrócenie na to uwagi w publikacji wydanej po polsku na terenie Zaolzia, może stanowić dla niektórych tutejszych Polaków – bo na pewno nie tych z Polski! – coś w rodzaju gestu obrazoburczego. Miejmy nadzieję, że takich ocen zabraknie. Już dawno mieliśmy przecież okazję przekonać się, że nie tylko historycy sprawami polskimi a czescy czeskimi, lecz że istnieje również potrzeba wzajemnej kontroli uprawiania swoich własnych ogródków, że więc polscy badacze wnoszą inne,

mniej obciążone patriotycznym sentymentem spojrzenie na sprawy czeskie i na odwrót. Idąc dalej tym tropem, nie mniej pożyteczna mogłaby się okazać również trzecia perspektywa, nacechowana największym – bo podwójnym – dystansem: zarówno w stosunku do spraw ogólnopolskich, jak i ogólnoczeskich. Mowa o perspektywie historyka zaolziańskiego. Zapewne jest to argument, by w przyszłości nie ograniczał on swoich pól badawczych wyłącznie do spraw regionalnych – choć tyle tu do zrobienia a wiadomo, że nikt tego za nas nie zrobi! – lecz otworzył się na zagadnienia szersze, ku korzyści obydwu narodowych historiografii. Wszak nie żyjemy w próżni.

Wydawca

Zamek tętni życiem

Działająca od lutego br. nowa nadolziańska instytucja, Śląski Zamek Sztuki i Przedsiębiorczości w Cieszyń, także na

czas wakacji przygotował sporo atrakcji. Jedną z propozycji są przebiegające

właśnie (3-12 lipca) Międzynarodowe Warsztaty Nowych Mediów.

Tematem tegorocznych warsztatów, zaplanowanych jako impreza cykliczna będąca częścią większego, mającego trwać trzy lata projektu, jest „Tradycja i tożsamość”. Jak poinformował „GL” Jacek Greniuch z kierownictwa Zamku, chodzi o multimedialny projekt bazujący na różnorodności mediów – od nowoczesnych technologii cyfrowych, poprzez wykorzystanie warsztatu klasycznego, aż po działania artystyczne w postaci instalacji, performance itp.

Warsztatom towarzyszą wykłady, spektakle oraz koncerty, a ich efekt końcowy ma być docelowo zaprezentowany na wystawach w Katowicach, Krakowie i Kolonii. Warsztaty prowadzi pedagogzy Akademii Mediów w Kolonii oraz artyści grupy REALTIME RESEARCH, również współpracujący z tą uczelnią. Zaproszenie do udziału w warsztatach, obok pedagogów i studentów katowickiej Uczelni, przyjęli Alan Zaruba z Pragi oraz Richard Feynór z Brna.

Warsztaty są otwarte dla publiczności. Można zatem jeszcze w niedzielę wpaść do sali konferencyjnej Zamku na wykład Mariana Oslizlo i Matthiasa Maiza nt. prowadzenia własnej firmy i samozatrudnienia (godz. 17.00) czy prezentację Wydziału Sztuk Pięknych Uniwersytetu Technologii w Brnie (20.30). W poniedziałek – o 17.00 – Jarek Mamczarski wygłosi wykład pt. „Historia muzyki elektronicznej”, o 20.30 natomiast Jöker Nies i Hannes Holzl będą mówić o sztuce kreatywnego wykorzystania zabawek elektronicznych w poszukiwaniach muzycznych. Ostatni dzień

warsztatów – wtorek – zakończy o 21.00 wieczór z elektroniczną poezją i muzyką w wykonaniu uczestników warsztatów.

Atrakcyjnie zapowiadają się także następne dni lipca. Od 13 do 15 bm. w Zamku – w ramach Letniej Szkoły Designu – odbędą się warsztaty typograficzne. Ich celem jest podniesienie kwalifikacji i wiedzy z zakresu typografii użytkowej, czyli stosowanej. Uczestnicy będą mogli wysłuchać wykładów nt. zasad poprawnego składu i projektowania dużych form, będą też mieli możliwość przećwiczenia zdobytych wiadomości w ramach pracy indywidualnej. Podsumowaniem warsztatów – organizowanych w ramach projektu Śląska Sieć na rzecz Wzornictwa, współfinansowanego przez Unię Europejską – będzie wykonanie przez ich uczestników własnego plakatu.

Natomiast 21 lipca (godz. 12.00) odbędzie się w sali ekspozycyjnej Zamku wernisaż wystawy pt. „Wobec konsumpcji”. Na wystawie zostaną zaprezentowane prace wcześniej wystawiane w ramach polskiej ekspozycji na ubiegłorocznym Biennale Designu w St. Etienne. Prace – wybrane spośród 300 zgłoszonych – odzwierciedlają trzy postawy twórców wobec konsumpcji: akceptację, sprzeciw lub ironię. Wystawa potrwa do 28 sierpnia, a będzie ją można zwiedzać od wtorku do niedzieli w godz. 10.00-17.00.

Warto też wspomnieć o tym, iż w budynku Informacji Turystycznej Śląskiego Zamku Sztuki i Przedsiębiorczości uruchomiono ostatnio nową publiczną toaletę. Można z niej skorzystać w godz. 9.00-17.00, a wstęp kosztuje złotówkę. – Ewenementem na skalę miasta jest to, że jedna z toalet przystosowana jest do korzystania przez osoby niepełnosprawne. W niedalekiej przyszłości turyści odwiedzający Wzgórze Zamkowe będą mogli korzystać również z natrysku – dodał J. Greniuch. (kor)

Telewizja

SOBOTA 9 LIPCA

■ TVP 1

6.05 Moda na sukces (s.) 6.30 Gwiazdobiór polskiego sportu - Jerzy Pawłowski 7.00 Agrolinia 8.00 Wiadomości 8.10 Rok w ogrodzie 8.35 Nasze domy (s.) 8.55 Bieg szlakiem historii 9.20 Ziarno (mag.) 9.50 Papirus (s.) 10.15 Wyspy piratów (s.) 11.05 Zaginiony świat (s.) 11.55 Kuchnia z Okrasą 12.30 Miasto Marzeń (s.) 13.00 Wiadomości 13.10 Podróżnik - Malaga 13.30 Zwierzęta świata (s.) 13.55 Śmiechu warte (pr. rozryw.) 14.15 Gamoń (film franc.) 16.05 Moda na sukces (s.) 16.30 Teleexpress 16.50 Liga Światowa siatkówki mężczyzn - półfinał 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Człowiek w żelaznej masce (film USA) 22.25 Motywy zbrodni (film USA) 0.10 Żużel - Grand Prix Czech 1.10 Agentka o stu twarzach (s.) 2.40 Molly (film USA).

■ TVP 2

5.40 Złotopolscy (s.) 6.05 Globert przedstawia niezwykły świat natury (s.) 6.30 Echa tygodnia 7.00 Spróbujmy razem (mag.) 7.25 Zmiennicy (s.) 8.20 Janosik (s.) 9.05 Na ratunek waleńiom (s.) 9.35 27. Międzynarodowy Festiwal Cyrków w Monte Carlo 10.35 Mały człowiek (s. dok.) 11.30 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Morawski smak 12.05 Przygody psa Cywila (s.) 12.40 Kochanie zmniejszyłem dzieciaki (s.) 13.25 30 ton - lista, lista, lista przebojów 14.00 Familiada (pr. rpzyw.) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.05 Kaszubska muzyka, kaszubski śpiew... Zjazd Kaszubów w Lebie (pr. rozryw.) 16.00 Na dobre i na złe (s.) 19.10 M jak miłość (s.) 19.55 Panorama flesz 20.00 Kabaret Ani Mru Mru 21.00 Gwiazdy w Lebie - Kayah, Kiljański, Zakopower (pr. rozryw.) 21.50 Słowo na niedzielę 22.20 Sport Telegram 22.35 Benefis „Przekroju” 23.30 Desperacka ucieczka (film USA).

■ TV KATOWICE

6.30 Wierze, wątpię, szukam 7.00 Wyprawa profesora Gąbki (s.) 7.10 Wędrówki Rzepa (s.) 7.20 Wyprawa profesora Gąbki (s.) 7.45 Aktualności 7.50 Trzymaj formę 8.00 Z życia Kościoła 8.45 Palce licząc - kuchnia regionalna 9.00 Świat - magazyn międzynarodowy 9.45 Przegląd gospodarczy 10.15 Eurinfo 10.35 Stacyjka (s.) 11.45 Europa w zagrodzie 12.10 Zielonym do góry 12.45 Piknik Country 13.45 Lalka (s.) 15.15 Jeździeckie Mistrzostwa Polski w Zakrzowie 15.45 Aktualności 15.48 Poczta z wdziękiem - Teledyski z przeszłości 16.00 Nasze historie... 16.35 Roweriada 17.00 Tata na topie 17.35 Świat magazyn międzynarodowy 18.00 Aktualności 18.35 Regiony kultury. Nowości 18.50 Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy (s.) 19.50 Liga Światowa 22.50 Studio pogoda 22.55 Kurier sportowy 23.15 Zaulek kochanków (film USA).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.25 Domowa kawiarenka 8.00 Transformery (s.) 8.30 Yu-gi-oh! (s.) 9.00 Szafera gra (pr. muz.) 9.30 Bravo 10.00 Exclusive 10.30 Samo życie (s.) 12.00 Liga Mistrzów Śmiechu 12.45 Żaba i Wombat na tropie dyrektora (film USA) 14.45 Słoneczny patrol (s.) 15.45 Wydarzenia 16.05 Jezioro marzeń (film USA) 17.00 Niezakazane reklamy (pr. rozryw.) 17.15 Chirurdzy (film USA) 18.15 Całkiem nowe lata miodowe (s.) 18.45 Wydarzenia 19.15 Nagi peryskop (film USA) 21.10 Charlie Cykor (film USA) 23.25 Żony cudzych mężów (film USA) 1.25 Reebok Hip Hop 3.00 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

6.20 Ulica Sezamkowa (s.) 6.45 Bolek i Lolek (s. anim.) 7.00 Było sobie życie (s.) 7.25 Moja maskotka 7.40 Niech żyje S Club! (s.) 8.05 Historie zwierząt (s.) 9.40 Pomarańcza (mag.) 10.10 Oskarżona (film TV) 11.20 Festiwalowe sekundy 2005 11.30 W jaki sposób... (mag.) 12.00 Wiadomości 12.05 Tydzień w regionach 12.35 Wyspy zapomnianego spokoju (dok.) 12.55 Rajko Doleček (dok.) 13.25 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 13.50 Oczarowanie (s.) 14.45 Wiktoria i Albert 2/2 (film br.) 16.25 Sprawy inspektora Lynley'ego (s.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.10 Uśmiechy Hany Maciuchowej 18.50 Spostrze-

żenia z zagranicy 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Uroczyste zakończenie MFF Karłowy Wary 2005 21.20 Traffic (film USA) 23.50 Wiadomości 23.55 Bramki, punkty, sekundy 0.00 Jak upolować mężczyznę, czyli Seks w wielkim mieście (s.) 0.30 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 0.35 Spotkanie klasowe (film niem.) 2.15 Intruz (film kan.-USA) 3.45 Wyprawa za czeskimi diablami 4.05 Bananowe rybki.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Genus (s. dok.) 8.50 Słowo świąteczne 9.00 Blok kursów językowych 10.00 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.) 10.55 Nasza wieś (mag.) 11.20 Program dla miłośników muzyki dętej 12.00 Mała rusalka (film USA) 13.30 Spostrzeżenia z zagranicy 13.40 Natura w mieście (s. dok.) 14.35 Sportowcy świata (s. dok.) 15.35 Japonia dziś (s. dok.) 15.55 ABCD ekologii (mag.) 16.00 Emil Zátópek (dok.) 17.00 Film o filmie: Arsène Lupin (dok.) 17.15 Filmowe powroty: Kapryśna Karolina (film fr.) 19.00 Euronews 19.40 Baseballowa Europa 20.00 Concertino Praga 2005 (koncert) 21.55 Martwy las i inne bulzity. Filmy krótkometrażowe 23.10 Tour de France 23.40 Noc z Andělem 1.10 Wielka muzyka nocna I 3.10 Jak upolować mężczyznę... (s.) 3.35 Wielka muzyka nocna II 4.30 Telewizyjne piosenki 5.05 Groteski B. Keatona 5.25 Mała muzyka poranna.

■ NOVA

6.25 Pokémon (s. anim.) 6.45 Kocur Cliff (s. anim.) 7.35 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Flipper (s.) 9.20 Divoká karta (s.) 10.10 Helicopters (s.) 11.10 Zimowy raj (s.) 12.00 Dźwięcio do TV Nova 12.30 Tygrysie oko ma lepszy wzrok (film niem.) 14.15 Superman (film br.) 16.50 To morderstwo, napisała (s.) 17.40 Prognoza pogody 17.50 Sprawy profesora Capellari'ego (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 A máme havaj! (pr. roz.) 21.50 Jak pajak (film koprod.) 23.45 Pocałunek przed śmiercią (film USA-br.) 1.45 Doomsdayer (film koprod.) 3.15 Dźwięcio do TV Nova 3.40 Łowcy potworów (s.) 4.25 Program rozrywkowy 5.50 Ojciec Schwarzwald wkracza do akcji (s.).

■ PRIMA

8.00 Zagrożone gatunki (s. dok.) 8.30 Salon samochodowy 9.15 SOS Barracuda (s.) 10.55 t-music (pr. muz.) 12.00 Szkarłatny i czarny (film koprod.) 14.35 Palomino (film USA) 16.15 Veritas (s.) 17.10 Kochane ciocie i ja (film czes.) 18.40 Prima TV 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciół Woody (s. anim.) 19.55 Ostatni świadek (s.) 20.45 Telebazar (pr. roz.) 21.45 Plemię 1/2 (film austral.) 23.25 Z archiwum X (s.) 0.15 Szybka wygrana 1.55 Nikt nie jest doskonały.

NIEDZIELA 10 LIPCA

■ TVP 1

6.05 Moda na sukces (s.) 6.30 W labiryncie 7.00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie - Łagiewnikach 7.55 Misio-wanki (s.) 8.20 Domisie (s.) 8.45 Wirtul@ndia 9.10 Piosenkarnia (dla dzieci) 9.25 Wielki świat małych sportowców (mag.) 9.45 Pięć ton i on (film USA) 11.30 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 12.30 Tydzień 13.00 Wiadomości 13.10 Pojedynek w Corralu O.K. (film USA) 15.15 Dżungla (film dok.) 16.15 Moda na sukces (s.) 16.40 DTV J.Fedorowicza 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Kariera Nikodema Dyzyń (s.) 18.25 Od przedszkola do Opola (pr. muz.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Napoleon 22.00 JFK (film USA) 1.05 Idiota (s.).

■ TVP 2

6.05 Globert przedstawia niezwykły świat natury (s.) 6.30 Słowo na niedzielę 6.35 Bulionerzy (s.) 7.30 Zmiennicy (s.) 8.30 Janosik (s.) 9.15 Wędrówki przyrodnicze z Davidem Attenborough (s. dok.) 9.45 Siedlisko (s.) 10.35 Na ratunek wielorybom (film dok.) 11.35 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Czeski smak 12.05 Podniebna krucjata (film niem.) 14.00 Familiada 14.30 Złotopolscy (s.) 15.05 Bezludna

wyspa 16.00 Na dobre i na złe (s.) 19.05 M jak miłość (s.) 19.55 Panorama flesz 20.00 Daleko od szosy (s.) 21.25 Hotel Zacisze (s.) 22.35 Legendy polskiego punk-rocka (koncert) 23.50 "Anna" i wampir (film pol.).

■ TV KATOWICE

7.00 Wyprawa profesora Gąbki - Bananowy kraj 7.10 Wędrówki Rzepa (s.) 7.20 Książka dla malucha (mag.) 7.45 Aktualności 7.50 Gramy dla was 8.00 Koncert życzeń 8.45 Oj, ni ma jak Lwów (mag.) 9.00 Teleplotki 9.45 Piknik Pszczyna 10.35 Przy naszym rynku (film czeski) 11.45 Bitwa o Monte Cas-sino (film dok.) 12.10 Opowieści Cmentarza Łyczakowskiego - Lwowska nekropolia 12.45 Z życia Kościoła 13.05 Niedziela w Bytkowie 13.50 Śląska lista przebojów 14.05 Klub globtrotera 14.35 Telemotorsport 15.00 Polska egzotyczna 15.45 Liga Światowa - Mecz o III miejsce 18.35 Regiony kultury 18.50 Liga Światowa 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.05 Niedzielny magazyn sportowy 23.15 Ucieczka z kina „Wolność” (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.25 Alfabet kulinarny Kurta Schellera 8.00 Czarodziejki (film USA) 8.30 Power Rangers (s.) 9.00 Hugo (s.) 11.25 Gdzie jest Benji (film USA) 13.15 Szaleństwa młodości (film USA) 15.30 Fundacja Polsat 15.45 Wydarzenia 16.00 Kabaret 16.45 Pierwsza miłość (s.) 18.15 Daleko od noszy (s.) 18.45 Wydarzenia 19.15 Amerykańska książniczka (pr. rozryw.) 20.15 Wybrańcy fortuny (film USA) 21.15 Ścisłe tajne (film USA) 22.20 Nagi patrol (s.) 22.50 Na jeden temat... z Joan Rivers (pr. dok.) 23.20 Top Trendy ESKA Squad 0.20 Finał Mistrzostw Polski Par Klubowych 2.20 Pytania i odpowiedzi (film USA) 4.30 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów 6.25 Bajki z doniczki 6.35 Śpiewanki 6.40 Jaskiniowiec (s.) 7.05 Kumple (s.) 7.30 Bajkowe wakacje (dla dzieci) 10.00 Wędrująca kamera (mag.) 10.30 Obiektyw (mag.) 11.00 Życie na zamku (s.) 12.00 Wiadomości 12.05 W otchłaniach kanionu Juquila (dok.) 13.10 Bajkowe wakacje 14.45 Magazyn religijny 15.05 Magazyn chrześcijański 15.20 Powrót ognistych kobiet (film czes.) 16.35 W poszukiwaniu czasu utraconego (s. dok.) 16.55 Adresat TVC (mag.) 17.15 Gdzie się podziała ta stara piosenka 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.05 Podwójne skierowanie (s.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Spadek panny Innocencji (film czes.) 21.40 Bez ogródek (pr. publ.) 22.10 Wiadomości 22.15 Bramki, punkty, sekundy 22.20 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 22.25 Detektyw Foyle (s.) 0.00 Losowanie Sportki i Szansy 0.05 M15 (s.) 1.00 Adresat TVC (mag.).

■ TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.10 Koncert z Senatu 7.50 Panorama 8.35 Kraj między dwoma kontynentami (dok.) 9.10 Trzech facetów pod jednym dachem (s.) 10.05 Marta Kubišová 2005 (koncert) 11.00 Kamera w podróży: Polowanie na kamienie szlachetne (s. dok.) 12.00 Słowo świąteczne 12.05 Kielich królewski (film TV) 13.40 Kinobox (mag.) 14.05 Diskodrom 2005 (dok.) 14.45 Studio sport 16.25 Wspomnienia przeszłości: Wędrówki z prehistorycznymi ludźmi (s. dok.) 17.00 Potomkowie sław (s. dok.) 17.30 Pamięć drzew (s. dok.) 17.50 Szczęście domowe (mag.) 18.20 Solo dla... Ireny Budweiserowej 19.00 Euronews 19.40 Baseballowa Europa 20.00 Wieczór na temat... Żiżkow mojej młodości 21.50 Kultura.cz (mag.) 22.20 Tour de France 22.50 Nocny klub filmowy: Chico (film węg.) 0.45 Etta James: Burnin' Down The House (koncert) 2.20 Gdzie się podziała ta stara piosenka.

■ NOVA

7.10 Pokémon (s.) 7.35 Kocur Cliff (s. anim.) 8.20 Cudowny świat Walta Disneya 9.15 Flipper (s.) 10.00 Na zielonej łące (film czes.) 11.30 Stefanie (s.) 12.25 Wędrówki w przyrodzie z Jeffem Corwinem (s. dok.) 13.10 Rady ptaka Loskutąka (mag.) 13.50 Goldfinger (film USA-br.) 15.55 Semtex Blues (film USA) 17.30 Prognoza pogody 17.40 Lot

534 (film USA) 19.18 T-Mobile Renta 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Gospoda (s.) 20.30 Akademia policyjna (film USA) 22.25 Forces of Nature (film USA) 0.20 24 godziny (s.) 1.10 Śladami zbrodni (s.) 2.25 Program rozrywkowy 3.15 Na zielonej łące (film czes.) 4.40 Ojciec Schwarzwald wkracza do akcji (s.).

■ PRIMA

8.00 Żołnierze II wojny światowej (s. dok.) 9.00 Świat 2005 (mag.) 9.35 Babcia (film czes.) 11.10 Niedzielny Receptariusz (mag.) 11.40 Rodzina doktora Kleista (s.) 12.35 W lot po świetle (mag.) 13.35 Formule show 13.55 Wyścigi formuły 1 Wielka Brytania 15.55 Prima strzał (teleturniej) 16.55 Rough Cut (film USA) 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciół Woody (s.) 19.55 Prawo i sprawiedliwość: Zbrodnicze zamiary (s.) 20.50 Pěnička a Paraplíčko (film czes.) 22.35 Ujarmiony morderca (film niem.) 0.15 Ostatni rozdział (s.) 1.05 Szybka wygrana 2.45 Niedzielny Receptariusz.

PONIEDZIAŁEK 11 LIPCA

■ TVP 1

6.05 Geena Davis Show (s.) 6.30 Lato z Jedyńką 7.00 Wiadomości 7.05 Lato z Jedyńką 8.00 Wiadomości 8.14 Moda na sukces (s.) 8.40 Smocze opowieści (s.) 9.05 Budzik 9.30 Wakacje z duchami (s.) 10.05 Redakcja-D (j. niem. dla młodzieży) 10.20 Kwadrans na kawę 10.35 ZUS radzi 11.20 EKO-EUROPA 11.40 Zielony biznes 11.45 Agrobiznes 12.00 Wiadomości 12.10 Kolumbowie (s.) 13.05 Paryż Władysława Lubomirskiego (film dok.) 14.05 Plebania (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 Klan (s.) 16.00 Moda na sukces (s.) 16.25 Lato z Jedyńką 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Prosto w oczy 17.30 Sąsiedzi (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Bulionerzy (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.05 Żołnierze i kowboje (film ang.) 21.45 Pułkownik i półkownicy (film pol.) 23.35 Wiadomości 23.45 Pułkownik i półkownicy (film pol.) 00.40 Między nocą a dniem; program publicystyczny 2.15 Wiersze na dzień powszedni - dzień szósty (pr. poetycki).

■ TVP 2

6.05 Złotopolscy (s.) 6.30 Felicity (s.) 7.15 Tajna misja (s.) 7.40 Magiczny autobus (s. anim.) 8.05 McGregorowie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.25 M jak miłość (s.) 11.10 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Cztery pory smaku 11.40 Podróż do ziemi obiecanej (s.) 12.25 Euro-quiz 13.30 Ugoda Sandomierska (reportaż) 13.45 Wydarzenia 14.00 Ryzykanci (s.) 14.50 Nie do wiary (s.) 15.10 Felicity (s.) 16.10 Tele PRLe 17.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 19.10 M jak miłość (s.) 20.55 Wyznania budowlanców (film dok.) 21.20 Magazyn kryminalny 997 22.20 Biznes 22.25 Sport Telegram 22.40 Magazyn kryminalny 997 22.55 Na krawędzi prawdy (s.) 0.40 Z archiwum X (s.) 1.25 A wszystko to ... Bo ciebie kocham - Ich troje (koncert).

■ TV KATOWICE

7.00 Europa w zagrodzie 7.45 Aktualności 7.50 Megazynek komputerowy 8.45 Gość dnia 9.00 Perypetie ze zdrowiem - Po wypadku 9.45 Klan (s.) 10.45 Telemotorsport 11.15 Gość dnia 11.45 Tatrzkańskie opowieści 12.00 Panorama morza 12.10 Regiony kultury 12.35 Ginące cywilizacje - Toradźowie z Sulawes 13.50 Agrobiznes 14.00 Było, nie minęło (mag.) 14.45 Sześciolatki na starcie (pr. eduk.) 15.00 WOW Komputerowy gang (s.) 15.45 Przegląd gospodarczy 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 25 lat Rawy Blues 17.50 Gramy dla was 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.37 Trzecie oko 19.00 Muzyka łączy pokolenia 19.30 Pomorski Klasyk 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.50 Wiadomości sportowe TV Katowice 21.55 Zbliżenia filmowe 22.15 To jest temat 22.50 Studio pogoda 23.10 Muzyka łączy pokolenia (lista przebojów) 23.50 Piknik Pszczyna 0.30 Plebania (s.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV market 7.00 Czarodziejki (s.) 7.25 Rocket Power (s.) 7.50 Zbuntowany anioł (s.) 8.45 Na wariackich papierach (s.)

9.45 Gdzie jest Benji (film USA) 11.30 Zbuntowany anioł (s.) 12.25 Szaleństwa młodości (film USA) 14.45 Ścisłe tajne (film USA) 15.45 Wydarzenia 16.15 Świat według Bundych (s.) 16.45 Na wariackich papierach (s.) 17.45 Rodzina zastępcza plus (s.) 18.45 Wydarzenia 19.25 Samo życie (s.) 20.10 Pytania i odpowiedzi (film USA) 23.00 Świat według Kiepskich (s.) 23.30 Pierwszy milion (film pol.) 0.30 Biznes Wydarzenia 0.55 Bumerang 1.30 Obcy - decydujące starcie (film USA) 3.50 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Ulica Sezamkowa (dla dzieci) 9.00 My dziewczyny z Miasteczka (s.) 9.30 Bez ogródek (pr. publ.) 10.00 Wiadomości 10.05 Podwójne skierowanie (s.) 11.00 Oczarowanie (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Album 13.10 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 13.35 Kim jest... 14.00 Wiadomości 14.05 Jak się żyje strażakom (dok.) 14.20 Uśmiechy 15.00 W poszukiwaniu czasu utraconego 15.20 Skarby świata (s. dok.) 15.35 Co znaczy w domu? (dok.) 16.00 Wiadomości 16.05 O trzech synach (bajka) 16.25 Rok ze skrzatami Witkiem 16.35 Simpsonowie (s.) 17.00 Gra o zielone (dla dzieci) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.30 Wyprawa za czeskimi diablami (s. dok.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Pociąg dzieciństwa i nadziei (s.) 21.10 W lot po świetle (mag.) 21.40 Reporterzy TVC (reportaż) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Budzenie zmarłych (s.) 0.15 Anioły 0.40 Groteski Charlie Chaplina 1.00 Moda - Ekstrawagancja - Maniera 1.25 Po czesku 1.35 Obiektyw 2.00 AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.15 Wiadomości TVS 6.35 Wszystko, co wiemy o AIDS (dok.) 6.40 Pieśń domowa 7.25 Niesamowity świat (s. dok.) 7.50 Panorama 8.30 Owady i człowiek 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 12.00 Euronews 12.50 Serial 13.45 Angielski dla najmniejszych 14.00 Historie zwierząt (s. dok.) 15.30 Adresat TVC (mag.) 15.50 Europa dziś (mag.) 16.20 Świat sztuki (s. dok.) 17.15 W hołdzie Antoniemu Dvořakowi 17.30 Rowerowe włóczęgi (s. dok.) 17.50 Ten nasz czeski charakter (mag.) 18.10 EXPOczłtówka 18.20 Sport na świecie 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.00 Sportowe minuty 19.40 Baseballowa Europa 20.00 Dokument 20.50 Spostrzeżenia z zagranicy 21.00 Nadal tutaj jestem 21.30 Klub filmowy: Amerykańskie lato 23.20 Jazz klub 0.10 Serial 1.10 Sport w świecie 1.40 Sportowe minuty.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.20 Film 11.05 Dwie puszyste damy (s.) 11.35 Strażnik Texasu (s.) 12.25 Dziewczyny Gilmore'a (s.) 13.15 Anastazia (s.) 14.10 Moja puszysta Walentyna (s.) 15.05 Spółka Przygody z o.o. (s.) 15.50 Żądla (s.) 16.45 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.15 Właśnie teraz 17.25 Straż przybrzeżna (s.) 18.20 Prognoza pogody 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.50 Pálí vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Kobra 11 (s.) 21.00 Nowa Podróżomania (mag.) 21.40 Przyjaciół (film): 23.00 Miejsce zbrodni Frankfurt (s.) 0.35 Łaskanie (pr. erot.) 1.00 Powrót do Edenu (s.).

■ PRIMA

8.00 Przeciwwuderzenie (s.) 8.55 Płomień wątpliwości (s.) 9.50 Wspaniali i bogaci (s.) 10.20 Prima jazda 11.10 Lekarz ze wsi (s.) 12.05 Szansa bez granic (pr. roz.) 13.00 W lot po świetle (mag.) 14.00 Pomoc domowa (s.) 14.30 Pan Złota Rączka (s.) 15.00 Beverly Hills 90210 (s.) 16.00 Sprawa dla dwu (s.) 17.10 Navarro (s.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciół Woody (s. anim.) 19.55 Big Ben (s.) 21.40 Morderstwa w Midsomer (s.) 23.30 Nikita (s.) 0.20 Szybka wygrana 2.00 Niebezpieczna sprawa (film USA) 3.30 Sauna (talk show) 4.20 Prima archiwum.

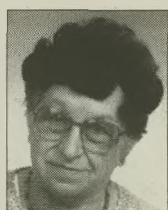
Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Jutro, 10 bm. przypada 40-lecie pożycia małżeńskiego państwa

GERTRUDY I ALOJZEGO ŚLIWKÓW

z Olbrachcic. Z tej okazji wszystkiego najlepszego, zdrowia, szczęścia i wszelkiej pomyślności naszym Drogim Jubilatom na dalsze wspólne lata życzą córka z mężem, syn z żoną oraz wnuki Agatka, Lenka, Daniel, Adam i Jakub. GL-365

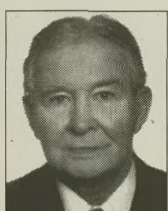

Jutro, dnia 10 lipca, obchodzić będzie swe 70. urodziny nasza Kochana Mama, Babca, Babcia i Babunia

pani IRENA GÓRCEKA

z domu Koch, pochodząca z Karwiny Kopalni. Wołając „Vivat!”, składamy Drogiej Jubilatce serdeczne życzenia wszystkiego najlepszego na dalsze lata. Córka Gosia z mężem Danem oraz wnuczki Wiesia i Wandzia. GL-354

*Złote słońce pomyślności
niech Ci zajaśnieje,
Niech się WIESIU w Twoim życiu
zawsze dobrze dzieje!*

Z okazji Jubileuszu Życiowego 80 lat

panu WIESŁAWOWI STARZYKOWI

z Karwiny życzenia wszystkiego dobrego, zdrowia i błogosławieństwa Bożego do dalszych lat składa żona. RK-133

Kronika Rodzinna

Dziś, 9. 7. 2005 mija dziesiąta rocznica śmierci naszej Kochanej Mamy
śp. ANNY MATUSIKOWEJ
z Karwiny 2 Kopalni. Z wdzięcznością, szacunkiem i miłością wspominają córka i syn z rodzinami. GL-371

Dnia 9. 7. 2005 mija 4. bolesna rocznica śmierci
śp. MARIANA RAMIKA
z Karwiny Mizerowa. O chwilę wspomnień proszą żona, córki z rodzinami oraz najbliżsi. RK-138

Dnia 10 lipca 2005 mija 15. rocznica śmierci Ukochanej Córki i Matki
śp. HALINY HILA-ŠVANDELÍK
z Orłowej Lutyni. O chwilę wspomnień proszą matka i syn. RK-137

Z wielkim smutkiem podajemy do wiadomości, że dnia 6 lipca 2005 roku zmarła w Brnie w wieku 86 lat

śp. STAFAŃIA POLEDNIK

z domu Huplik urodzona w Karwinie 13 czerwca 1919 roku. Pogrzeb naszej Drogiej Matki, Babci, Siostry, Cioci odbędzie się w czwartek dnia 14 lipca 2005 o godzinie 16.00 w kościele parafialnym w Karwinie. Pogrzeżeni w żałobie syn Franciszek, brat Franciszek wraz z rodzinami. RK-143

Rockowe powitanie

Fani zespołu „Glayzy” na pewno nie byli zawiedzeni.

Rockowo uczczono początek wakacji w wędryńskiej „Czytelnia”. W pierwszym wakacyjnym dniu odbyło się tam „Powitanie wakacji” – impreza organizowana co roku przez wędryński Klub Młodych „Wicher”.

„Powitanie wakacji” można śmiało nazwać już imprezą – tradycją, bowiem odbyła się czwarty raz z rzędu i z biegiem lat stała się naprawdę imprezą z prawdziwego zdarzenia, o czym świadczy choćby z roku na rok większa frekwencja imprezowiczów. Organizatorzy zadbał o wszystko, można było zasycić żołądek oraz ugasić pragnienie, ale przede wszystkim nie brakowało dobrej zabawy. Gwiazdami wieczoru były „Folkoperacja” – zespół Bogdana Bartnickiego oraz znany już zaolziański zespół rockowy „Glayzy”. Poszaleć na parkiecie można było także podczas dyskoteki DJ-a Bartnickiego, która kończyła się dopiero w godzinach wczesnoporannych.

Jeśli nie w tym roku, to w przyszłym koniecznie powitajcie wakacje w Wędrynie!

hela

GWIAZDAMI M.IN. „OLYMPIC” I A. LANGEROWA

Za tydzień – święto miasta

JABŁONKÓW (kor) – Koncerty, wystawy, tradycyjny Jarmark Jabłonkowski i wiele innych atrakcji złożą się na program Dni Jabłonkowa, które w stolicy Podbeskidzia odbędą się w dniach 15-17 lipca.

Impreza rozpocznie się w piątkowe popołudnie od koncertu w Lasku Miejskim, na którym zaprezentuje się zespół meksykańskich Indian. W tym samym dniu rozpoczną świętować strażacy, którzy obchodzą w tym roku 125-lecie założenia w mieście jednostki ochotniczej straży pożarnej. W piątek odbędzie się wernisaż wystawy o historii strażackiej jednostki, w sobotę zaś przewidziano na rynku pokaz techniki strażackiej. Udział w uroczystościach jubileuszowych zapowiedzieli

także strażacy z partnerskiego Gogolina. Niedziela natomiast to tradycyjny Jarmark Jabłonkowski. Przez całą niedzielę na Rynku Mariackim będzie można korzystać z bogatej oferty kulinarnej miejscowych firm i podziwiać przy pracy przedstawicieli „cechu” rzemiosła artystycznego. Wystąpią też miejscowe zespoły folklorystyczne, a o godz. 10.00 odbędzie się uroczyste poświęcenie sztandaru miasta.

Punktem kulminacyjnym niedzielnego programu będzie popołudniowy koncert w Lasku Miejskim, podczas którego odbędzie się chrzest najnowszej płyty „gorolgrassowego” zespołu „Blaf”. Gwoździem koncertu będą występy gwiazd – zespołu „Olympic” oraz Anety Langerowej.

Co w kinach

BYSTRZYCA: „Sluneční stát” (9, godz. 19.00); KARWINA – Centrum: Autostopem przez galaktykę (11, godz. 20.00); Madagaskar (9, 10, godz. 17.45, 20.00; 11, godz. 17.45); Reflex: Hotel Rwanda (9, 10, godz. 20.00); Autostopem przez galaktykę (9, 10, godz. 17.00); „Román pro ženy” (11, godz. 17.00, 20.00); Kino letnie: Zatańcz ze mną (9, 10, godz. 21.30); TRZYNIEC – Kosmos: NIECZYNNE do 17. 7.; HAWIERZÓW – Centrum: Madagaskar (9-11, godz. 15.30, 17.45); Przekłeta (9-11, godz. 20.00); CIESZYN – Piast: Madagaskar (9-11, godz. 16.30, 18.15, 20.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (czw, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30).
POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

ŁĄKI – siódme spotkanie byłych i obecnych mieszkańców Łąk odbędzie się 16. 7. o godz. 15.00 w ogrodzie za restauracją „Zátiší”.
BŁĘDOWICE – lipcowe spotkanie zarządu MK PZKO odbędzie się 12. 7. o godz. 17.00 w Domu PZKO.
▲ Klub Kobiet zaprasza członkinie na spotkanie pt. „Bawimy się z kapustą” 13. 7. o godz. 15.00 do Domu PZKO.
CIERLICKO i STANISŁAWICE – Klub Kobiet oraz Klub Seniora przy MK PZKO zapraszają na spotkanie 14. 7. o godz. 18.00 do Domu Polskiego ŻW na Kościelcu. W programie omówienie wycieczki.
WĘDRYNIA – Klub Seniora MK PZKO zaprasza na spotkanie 12. 7. o godz. 15.00 do Domu PZKO Czytelni.
GRÓDEK – Klub Młodych PZKO zaprasza na „Wianki” 9. 7. przy Domu PZKO. Zapraszamy na program, smaczny bufet, do tańca przygrywa wspaniała muzyka, wstępne 20 Kc.

ferty

MALOWANIE, TAPETY NATRYSKOWE „izolux”, prace murarskie. Kontakt tel.: 603 854 651. GL-304
MALOWANIE DACHÓW – elewacje. Dobra cena i gwarancja, transport bezpłatny. Balicki, tel.: 558 742 469, 732 383 700. GL-362
APS, s.r.o. oferuje jakościowe okna PCV za bezkonkurencyjne ceny. Tel. kom: 776 738 373, faks: 558 711 482. HY-002

Co za Olzą

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, Mennicza 46, Cieszyn: do 27. 10. wystawa pt. „Granice wytyczone słowami”. Konflikt na Śląsku Cieszyńskim w świetle literatury politycznej (1848-1947). Otwarte po-śr i pt: 8-18, so: 9-15.
ŚLĄSKI ZAMEK SZTUKI I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W CIESZYNIE, Zamkowa 3: 3-12. 7. Międzynarodowe Warsztaty Nowych Mediów. 10. 7. o godz. 17.00 wykład prof. Mariana Oslislo i M. Maiza – prowadzenie własnej firmy i samozatrudnianie; godz. 20.30 prezentacja Wydziału Sztuk Pięknych Uniwer. Technologii w Brnie, 11. 7. godz. 17.00 wykład J. Mamczarskiego – Historia muzyki elektronicznej, godz. 20.30 wykład J. Nies i H. Holz – Sztuka kreatywnego wykorzystania zabawek elektro w poszukiwaniach muz., 12. 7. godz. 21.00 elektroniczna poezja, performance i koncert w wykonaniu uczestników warsztatów.

Wystawy

DK „POKLAD”, Ostrawa Poruba, M. Kopeckého 675: do 15. 9. wystawa obrazów artystów-plastyków, Polaków tworzących w krajach Czwórki Wyszehradzkiej „Cztery nieba”. Otwarta po-pt: 8-18.
KONGRES POLAKÓW, Cz. Cieszyn, Komenského 4: do 16. 9. wystawa z okazji 70. rocznicy udziału harcerzy z Zaolzia w Zlocie ZHP w Spale „Śladami złotych harcerskich”. Otwarte w po-pt: 9-15.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ – sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazy z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Do 11. 9. wystawa historyczna Zdenka Hapala – lalkarza, artysty i reżysera. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.
▲ KOTUŁOWA DRZEWIONKA, Hawierzów Błędowice: wystawa „Mieszkanie ludowe i tradycje rolnictwa w Cieszyńsku”. Otwarte wt-pt: 9-17, so-nie: 13-17.
▲ MUZEUM TRAGEDII ŻYWCIEKIEJ, Hawierzów Żywocice: do 31. 12. wystawa „Od ognika do żarówki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.
▲ INTERKLUB KARWINA, rynek Masaryka 10: do 31. 7. wystawa „Świat według Orteliusa” – historyczna wystawa map. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.
▲ MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie: stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Do 31. 12. wystawa „Pietwałd w zmianach stuleci”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.
▲ SALA WYSTAW W JABŁONKOWIE, rynek Mariański 14: do 2. 10. wystawa „Jabłonkowskie szańce”, wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Kamieniarstwo WRZOS

Nagrobki

Bezpośredni importer granitu

- Oferujemy wzornictwo czerpane z najlepszych tradycji kamieniarskich
- Wiele nowości na rynku czeskim
- Bardzo niskie ceny, przyjeżdżamy również do klienta na pomiar

Mieszkamy na tej samej Ziemi Cieszyńskiej

Siedziba firmy:

Házlach, ul. Cieszyńska 18
tel.: +48 600 293 968
tel.: +48 338 567 377
4 km od granicy w Boguszowicach

Filia:

Goleszów, ul. Grabowa 4

realitni kancelář FLASH
real, s.r.o.

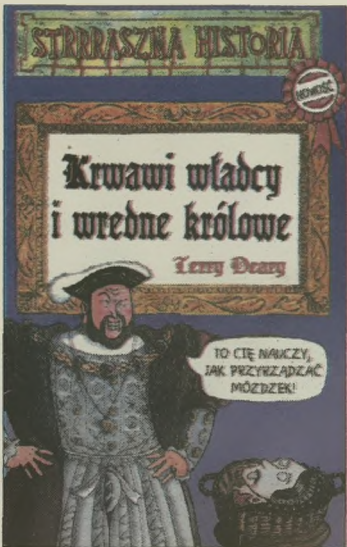
Staroměstská 583, Trzyniec
(naprzeciwko restauracji „Stará záchytka”) Filia: Cz. Cieszyn, ul. Čapkova 10
Tel. 558 32 62 98

Mieszkania Cz. Cieszyn 775 077 924 3+1 ul. Okružní 330 000,- Kč 3+1 ul. Mládežnická 355 000,- Kč 3+1 ul. Kopernikova 515 000,- Kč 3+1 ul. Kopernikova 540 000,- Kč 3+1 centr. Cz. Cieszyna do uzgodnienia 4+1 ul. Poini 395 000,- Kč 4+1 Pod Zvonem 385 000,- Kč	Wielopole duża zniżka!!! Dom rodzinny 6+2+budynki gospod. Parcela: 10 824 m ² Tel.: 776 287 422	Cz. Cieszyn Dom rodzinny 4+1+garaż. Działka: 1000 m ² Tel.: 777 077 034	Dolny Żukow duża zniżka!!! Domek rekreacyjny 2+1+k. Parcela 400 m ² Tel.: 776 287 422
Mieszkania Trzyniec 775 077 924 1+1 ul. Kopernikova 399 000,- Kč 2+1 ul. Beskydská 460 000,- Kč 2+1 ul. Dukelská 490 000,- Kč 2+1 ul. Palackého 535 000,- Kč 2+1 ul. Kopernikova 545 000,- Kč 2+1 ul. Beskydská 750 000,- Kč 3+1 ul. Sosnová 525 000,- Kč 3+1 ul. Sosnová 550 000,- Kč 3+1 ul. Sosnová 570 000,- Kč 3+1 ul. Seifertova 650 000,- Kč 3+1 ul. Dukelská 775 000,- Kč 3+1 ul. Beskydská 780 000,- Kč 4+1 ul. Sosnová 620 000,- Kč	Trzyniec Dom rodzinny 5+1. Spokojna okolica. Tel.: 777 077 034	Gródek. Duża zniżka!!! Dom drewniany z 50 lat. Parcela: 1 300 m ² . Tel.: 777 077 034	BUKOWICE Drewniany domek 2+1. Parcela 680 m ² . Tel.: 777 077 031
Dom rodzinny 777 077 034 Cz. Cieszyn 1 580 000,- Kč Śmikowice RD 7+2 1 950 000,- Kč Wędrnia 4+2 2 200 000,- Kč Trzyniec 6+2 2 280 000,- Kč Dom rodzinny 777 077 031 Domek Bukowice 2+1 700 000,- Kč Nawie RD 5+2 1 600 000,- Kč Łomna Górná 2x 2+1 1 380 000,- Kč Parcela 776 287 422 Ligotka Kameralna 170 000,- Kč Wędrnia 130 000,- Kč Trzyniec Podlesie 130 000,- Kč Wędrnia 200,- /m ² Guty kolo rest. Haba 150,- /m ² Mosty kolo Cz. Cieszyna 265,- /m ²	Parcela 776 287 422	Brzecz. Duża zniżka!!! Drewniany domek do rekonstrukcji. CHKO. Tel.: 776 287 422	Trzyniec Łezna Dolna Willa z 30 lat. 2x 2+1+2. Możliwość kancelarii. Tel.: 777 077 034
		1 650 000,- Kč	590 000,- Kč
		1 570 000,- Kč	370 000,- Kč
		2 180 000,- Kč	

Aktualna oferta ponad 400 nieruchomości na stronach **www.flash-reality.cz**

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głos Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Strělniční 18, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frýstacie (przy rynku);
e-mail: ogłoszenia@glosludu.cz

TERRY DEARY – »Krwawi władcy i wredne królowe«

Wyd. „Egmont”. Kolejna książka z serii „Strr-rasna historia”. Oto historyczny pasztet dla smakoszy! Żaden kraj nie miał tylu krwawych władców i wrednych królowych, co stara, dobra Anglia. Od Wilhelma Zdobywcy po Elżbietę II, na angielskim tronie zasiadały indywidua rodem z galerii potworów i gabinetów osobliwości. Nie wierzysz? To poczytaj – który władca dobiegł życia kresu, spadając z sedesu? Dlaczego trup króla Jana wierzcił się w grobie? Kto jeździł w karocy z dynią na głowie? – i przeniknij razem z duchami przez mury ponurych rezydencji, żeby poznać krwawe knowania, lekarskie spiski i wstydlive tajemnice królewskich komnat. Jeśli marzysz, że zasiadasz na tronie w królewskiej koronie, przeczytaj tę książkę i lepiej nie bierz berła do ręki! Chyba, że chcesz popaść w paranoję, zdziwiać, nabrać morderczych skłonności, a potem zginać marnie. I wiedz, że nawet po śmierci nie dadzą ci spokoju... Historia jeszcze nigdy nie była tak strr-rasna!

MALWINA KOWSZEWICZ – »Zakazane gry«

Wyd. „Albatros”. Debiut literacki młodej, utalentowanej pisarki – Malwiny Kowszewicz – która ma wszelkie szanse, by zdobyć w Polsce popularność nieustępującą Katarzynie Grocholi. Książka zachwycająca optymizmem i szczerością, pełna błyskotliwych dialogów i dowcipnych puent. Przewrotna opowieść o miłości dziewczyny do starszego o kilkanaście lat żonatego mężczyzny, człowieka sukcesu, w myślach nazywanego przez nią OMW – Obiektem Moich Westchnień. Książka o ścieraniu się dwóch światów o odmiennych wartościach, o grze emocji, o roli przypadku. On kocha swoją pozycję i ułożone życie, ona wszystko, co jest poza tym. Gdy są razem, pragną jednak tego samego – siebie...

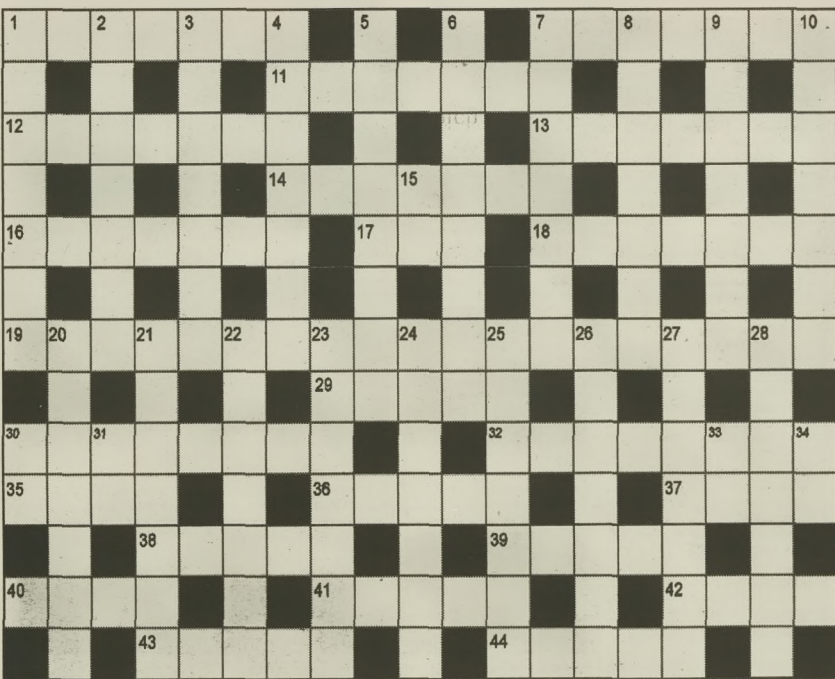
Książki można nabyć lub zamówić w Kłobie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Ćpacka 7 w Cz. Cieszynie. (kor)

Krzyżówka

Pozlomo: 1. tytułowy bohater M. Kownackiej 7. w województwie konińskim leży 11. „Wiśniowy sad” jest jego dziełem 12. chodzą na rękach 13. bezodpływowe jezioro w Kazachstanie 14. w Polsce obrabiarki konstruował 16. włócznia piechoty macedońskiej 17. konfederatom dowodził 18. samowładca 19. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE** (21 marca) 29. w Indiach leży 30. pięta była jego słabym punktem 32. w marcu świętuje 35. Tatarom królowa 36. okrutny demon muzułmanów 37. tyfca 38. miasto w pñ. Iraku 39. Stiepan, kozak doński 40. markiz, pisarz francuski 41. miasto w Japonii 42. poufale do pani Kwiatkowskiej 43. zubożały samuraj 44. konkurentka SIEMENSA.

Pionowo: 1. mierzewa oddzielająca zatokę od morza 2. kraina w Portugalii nad Atlantykiem 3. twórca potęgi radzieckiego hokeja 4. okręt gończy 5. parada wojskowa 6. obecność żółci w krwi 7. w woj. Bielskim u podnóża Rachowca 8. Radzie Narodowej w Londynie przewodniczył 9. odpowiedź przestarzałe 10. gra na szachownicy 15. selen 20. ból nerwu kulszowego 21. Grace Kelly poślubił 22. zapora przed torami 23. dwudziesta litera alfabetu greckiego 24. bufor 25. lepsza wersja ikonoskopu 26. stoi w szatni 27. z Australią do pary 28. skuwka 30. aktzn 31. hektar 33. w pasiece 34. cynk. Opr. JO

Rozwiązanie krzyżówki z 2 lipca 2005:

Pozlomo: 1. ANALCYM 8. ARIETKA 12. ALKOHOLIK 13. ERYTROS 14. ADŻANTA 15. TAKTOMETR 20. AMAZONIT 21. APO 22. ŁOMNICKI 23. FALOCHRON 26. TRYGLIF 30. ALABAMA 34. BURZYKI 36. GIBRALTAR 37. OW CZARNIA 38. ODYSEJA 39. PASIERB 43. ARMATOR 47. EKSPANDER 52. DRESZCZE 53. ARA 54. PIERDOŁA 55. WYTWÓRNI 58. APOSTOŁ 59. DENDRYT 60. AFRYKANIN 61. AUTOKOD 62. ADAPTER.

Pionowo: 1. APELANT 2. AMYLAZY 3. CARROLL 4. MASTIFF 5. SKOK 6. CHŁOPCY ZE STARÓWKI 7. ALOE 8. AKARONA 9. IŁZANKA 10. TONACJA 11. ANALIZA 16. ATA 17. TAO 18. MOH 19. TŁO 24. LOURDES 25. RAKOJAD 27. RUINA 28. GORKI 29. ILLER 31. LAZUR 32. BARKA 33. MAICO 34. BAO 35. IWA 39. PIDŻAMA 40. SLEVOGT 41. EGZOTYK 42. BEZWŁAD 43. ARIADNA 44. MIRANDA 45. TEOKRYT 46. REAKTOR 48. KEY 49. PAW 50. NAR 51. EPI 56. TARG 57. NANA

Wśród autorów poprawnych rozwiązań rozlosowana zostanie książka wierszy **Adama Mickiewicza**. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w piątek 15. 7. br. o godz. 12.00. Nagrodę książkową (do odbioru w redakcji) za rozwiązanie krzyżówki z ub. soboty otrzymuje **Gabriela Kotajna** – Trzynieć.

W BENEFISIE RADKA LÁTALA UDZIAŁ ZAPOWIEDZIAŁ TOMASZ WAŁDOCH

Banik w pełnym toku przygotowań

W pełnym toku przygotowań do nowego sezonu są piłkarze Banika Ostrawa.

Słódmy zespół ubległej edycji i Gambrinus Ligi formę szlifuje już od 22 czerwca. W ubległą sobotę Banik wrócił z tygodniowego zgrupowania w Wysokich Tatrach, gdzie w ramach sparingów podopieczni trenera Jozefa Jarabinského pokonali 3:2 Nitru, 1:0 Ružomberok i 6:0 Liptowski Mikulasz.

W pojedynku z trzeciogowym Liptowskim Mikulaszem dwie bramki dla Ostrawy zdobyła nowa akwizycja z Opawy – słowacki napastnik Robert Zeher, który zdaniem fachowców ma wszelkie predyspozycje do tego, by zostać gwiazdą nie tylko czeskiej ligi. – *To piłkarz świetnie wyszkolony technicznie, potrzeba mu tylko większego zgrania z drużyną* – mówi nowy kierownik drużyny **Radoslav Látal**. Okres aklimatyzacji z zespołem przechodzi też trójka innych nowych piłkarzy – obrońca Michal

Lesák, pomocnik František Rajtoral (Marila Przybram) i bramkarz Radek Petr (Opawa). Przed własną publicznością Banik zaprezentuje się swoim kibicom dziś o godz. 15.30. Na Bazalach ostrawianie podejmują w towarzyskim spotkaniu słowacki Puchow. Ze względu na obfite opady deszczu i co za tym idzie – zalane we wtorek boisko na Bazalach, w środę nie doszedł do skutku zapowiadany sparing z Cracovią Kraków. Polacy przebywali w tym tygodniu na obozie kondycyjnym w Zakopanem.

Przed sierpniowym startem pierwszoligowych rozgrywek Banik zaliczy jeszcze jedno zagraniczne zgrupowanie. Od 14 do 23 lipca ekipa Jozefa Jarabinského trenować będzie w austriackiej miejscowości Seefeld, tradycyjnej to letniej mekce europejskich drużyn piłkarskich. W ramach austriackich „wczasów” ostrawianie powinni zmierzyć się z kilkoma klasowymi zespołami, m.in. z tureckim

Besiktasem Istanbul i greckim Olimpiakosem Pireus.

Nowy kierownik ostrawskiego zespołu – były kapitan drużyny Radoslav Látal – na 1 sierpnia szykuje dla fanów nie lada gratkę. W pokazowym meczu piłkarskim, na cześć zakończenia jego kariery, na Bazalach pojawią się znane nazwiska ze świata futbolu. Wszystko wskazuje na to, że swoje umiejętności zaprezentują ostrawskiej publiczności m.in. piłkarze srebrnej drużyny RC z mistrzostw Europy 1996 (Nedvěd, Berger, Šmicer, Poborský, Kadlec, Kuka), zaproszenie do Ostrawy przyjęli też dawni koledzy Látala z czasów jego gry w niemieckim Schalke 04. Przypomnijmy, że z zespołem z Gelsenkirchen Látal sięgnął w 1997 roku po Puchar UEFA. W benefisie na Bazalach udział zapowiedzieli m.in. Tomasz Wałdoch (były obrońca reprezentacji Polski) i Marc Wilmots (były kapitan reprezentacji Belgii). (jb)

LIGA ŚWIATOWA W TVP

Trzymamy kciuki za biało-czerwonych

Polska telewizja publiczna przeprowadzi transmisję z pięciu spotkań turnieju finałowego Ligi Światowej siatkarzy, który od piątku do niedzieli odbywa się w Belgradzie z udziałem reprezentacji Polski, Kuby, Brazylii oraz Serbii i Czarnogóry. Wczoraj po zamknięciu biało-czerwoni walczyli z Kubą. Na dziś zaplanowano półfinały (17.00 lub 20.00). Mecz o 3. miejsce

odbędzie się jutro o godz. 16.00, finał o godz. 19.00. – *Cała operacja nie została zamknięta. Nie wiadomo jeszcze, które z tych spotkań będziemy pokazywać na antenie TVP3, a które w TVP1. Gdyby Polacy awansowali do finału, to będziemy się starać, żeby ten mecz można było zobaczyć w „Jedynce”* – powiedział **Marcin Grzybowski** z TVP. (jb, PAP)

Wczoraj po zamknięciu numeru polscy siatkarze walczyli z Kubą. Finałowy turniej Ligi Światowej potrwa do niedzieli. Zdjęcie pochodzi ze zwycięskiego pojedynku Polski z Argentyną (3:0).

o słysząc?

● **30 LIPCA BIEG NA ŁYSĄ GÓRĘ.** Lekkoatletyczna sekcja Jäkla Karwina organizuje w dniu 30 lipca już 20. edycję „Biegu na Łysą Górę”, zaliczanego do grona Mistrzostw Moraw i Śląska. Trasa prowadzi asfaltową nawierzchnią: Krásná – Nižní Mohelnice – Łysa Góra. Opłata startowa wynosi 50 Kč. Prezentacja w restauracji „Zlatník” w kierunku na Wisalaje (12.30 – 14.30). Impreza rozpoczyna się o godz. 15.00. (jb, PAP)

Sport Polski

■ **ŻURAWSKI PODPISAL KONTRAKT Z CELTIKIEM.** Maciej Żurawski od czwartku jest piłkarzem Celtiku Glasgow. Były zawodnik Wisły Kraków sfinalizował wszystkie formalności dotyczące transferu i podpisał wszystkie niezbędne dokumenty. Mistrz Polski otrzyma za niego 3,1 mln euro. „Żuraw” zgodził się związać z Celtikiem trzyletnią umową. Maciej Żurawski, podpisując kontrakt z Celticem Glasgow, został najdroższym piłkarzem w historii polskiej ligi. Do tej pory pierwsze miejsce na liście najdroższych piłkarzy sprzedanych przez polski klub zajmował Emmanuel Olisadebe, który w 2001 roku przeszedł z Polonii Warszawa do Panathinaikosu Ateny za 3 mln dolarów. Żurawski nie jest jednak „najcenniejszym” polskim piłkarzem. Jego kolega z reprezentacji, bramkarz Jerzy Dudek przeszedł w 2001 roku z Feyenoordu Rotterdam do Liverpoolu za 5 mln funtów (wówczas ok. 7,2 mln dolarów). W 2002 roku Lens zapłacił Olympique Lyon 5 milionów dolarów za Jacka Bąka.

Maciej Żurawski

■ **BLĄSZCZYK NA 26. MIEJSCU RANKINGU ITTF.** Lucjan Błaszczuk awansował o dwie lokaty i zajmuje w światowym rankingu tenisistów stołowych 26. miejsce. Lokaty poprawili także inni Polacy: Bartosz Such przesunął się z 64. na 61., Tomasz Krzeszewski z 63. na 62., Chiriczuk z polskim paszportem Zeng Yi Wang z 70. na 68. oraz Mar-

cin Kusiński z 95. na 94. Na czele rankingu są dwaj tenisiści stołowi Chin Ligin Wang i Lin Ma. Trzeci jest najlepszy z Europejczyków Niemiec Timo Boll. Wśród kobiet lokaty 1–5 okupują Chinki, a prowadzi Yining Zhang przed Jia-feng Niu i Nan Wang. Naturalizowana Polka Jie Xu sklasyfikowana jest na 52 miejscu.

■ **TRÓJKA POLAKÓW W DZISIEJSZEJ GRAND PRIX RC NA ŻUŻLU.** Szwed Tony Rickardsson jest faworytem dzisiejszej Grand Prix Czech w Pradze – szóstej eliminacji indywidualnych mistrzostw świata w jeździe na żużlu. W Pradze wystartują trzej Polacy – Jarosław Hampel, Tomasz Gollob i Tomasz Chrzanowski. W klasyfikacji generalnej najwyższe, dziewiąte miejsce zajmuje Hampel i to mimo tego, że z powodu kontuzji opuścił dwa turnieje.

■ **TOMASZ RZĄSA BEZROBOTNY.** Tomasz Rząsa szuka nowego klubu. Na razie reprezentant Polski trenuje wspólnie z piłkarzami SC Heerenveen. Rząsa trenuje z klubem we własnym stroju, gdyż zdaniem klubowych działaczy nie jest zawodnikiem Heerenveen. Obrońca reprezentacji Polski otrzymał już jedną ofertę. Polaka chciał zatrudnić klub Bundesligi Arminia Bielefeld. Rząsa ofertę odrzucił, jako mało satysfakcjonującą finansowo.

■ **HAJTO NEGOCJUJE Z ADMIRĄ WACKER.** Piłkarz reprezentacji Polski Tomasz Hajto wciąż negocjuje warunki kontraktu z austriackim pierwszoligowcem Admirą Wacker Moedling. W poprzednim sezonie występował w niemieckiej Norymberdze. 32-letni Hajto rozegrał w drużynie narodowej 62 spotkania i strzelił sześć bramek. Występował m.in. w Hutniku Kraków, Górniku Zabrze i Schalke Gelsenkirchen. W sezonie 2004/05 w Admircie grało trzech polskich piłkarzy – Adam Ledwoń, Grzegorz Szamotulski i Tomasz Iwan. Dwaj pierwsi przenieśli się do Sturm Graz, zaś Iwan wrócił do polskiej ekstraklasy (Lech Poznań). (jb, PAP)

DZIŚ W NUMERZE:

Terror w Londynie **str. 3**Fotoreportaż z Pucharu Lata **str. 4**JEMIOŁA - »Historia« **str. 5**Ambitne plany Futbolu Trzyniec **str. 8**

WTOREK
12 LIPCA 2005
NR 81
ROCZNIK LX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

Tadeusz Szkucik, główny organizator turnieju o „Puchar Lata” ogłasza końcowe wyniki.

»ORLE GNIAZDO«, A MOŻE »MOKRA WIEŻA«?

Miasto pięknieje

BOGUMIN (jb) – Proces przebudowy centrum Bogumina wszedł w kolejną fazę. Koło ratusza powstają nowe skwery i chodniki, a także parking. Ten miał być początkowo znacznie większy, lokatorzy okolicznych budynków zdecydowanie wypowiedzieli się jednak przeciwko jego rozszerzeniu, nie chcieli bowiem, aby samochody stały tuż pod oknami ich domów.

Przebudowa centrum Nowego Bogumina to tylko jedna z tegorocznych inwestycji. Ich ogólna wartość

osiągnie w tym roku prawie 125 mln koron. Trwa obecnie m.in. rozbudowa zaplecza stadionu zimowego za miejskim parkiem, całkiem niedawno dobiegła końca rekonstrukcja i modernizacja zabytkowego gmachu na rynku T.G. Masaryka, w którym przed wielu laty mieścił się ratusz. Teraz urządzono tu m.in. jeden z wydziałów Urzędu Miejskiego. Od kilku dni mogą tu załatwiać swoje sprawy petenci wydziału ds. drobnej przedsiębiorczości. Rekonstrukcja kosztowała prawie 4 mln koron. Trwa też przebudowa dawnej wieży ciśnień na hotel z kawiarnią widokową. Nazwę dla nowego hotelu wybierają sami mieszkańcy Bogumina. Pomysły można przesyłać do Urzędu Miejskiego jeszcze do końca wakacji. Już teraz zebrały się setki propozycji, wśród nich takie, jak „Orle Gniazdo”, „Mokra Wieża” czy „Bublinka”.

Produkcja stali maleje

TRZYNIEC (man) – Z uwagi na planowane remonty i niższy popyt na wyroby hutnicze trzyniecki kombinat metalurgiczny w trzecim kwartale 2005 roku obniży produkcję stali. Zmniejszy się ona o 200 tys. ton (30 proc.). Obniżenie produkcji stali zapowiedziały również huty w wielu krajach europejskich.

Niebawem rekonstrukcji poddany zostanie jeden z wysokich pieców oraz największe zespół walcownicze Huty Trzyniec. Na ubiegłoroczny gwałtowny wzrost cen stali przełożył się boom ekonomiczny, który spowodował również wzrost cen surowców na rynkach światowych.

W 2004 roku Huta Trzyniec wyprodukowała 2,43 mln ton stali ciekłej (najwięcej od 1996 roku) a w 2003 roku 2,33 mln ton.

Pogoda

WTOREK – Zachmurzenie umiarkowane z lokalnymi burzami i opadami deszczu. Temperatura w nocy od 16 do 12 st. C, w dzień od 22 do 26 st. C.
ŚRODA – Zachmurzenie umiarkowane z rozpozgodeńiami, lokalne opady deszczu i burze. Temperatura w nocy od 16 do 12 st. C, w dzień od 23 do 27 st. C.

MISTRZOSTWA PZKO W MINI PIŁCE NOŻNEJ

Puchar Lata dla Olbrachcic

WĘDRYNIA (jb) – Nieco mniejszym zainteresowaniem niż w latach poprzednich ze strony tak drużyn, jak i kibiców cieszył się XXIX Puchar Lata w Wędrynie – otwarte mistrzostwa PZKO w mini piłce nożnej. A wszystko za sprawą ulewnego deszczu, który w ubiegłą sobotę raczej nie zachęcał do spędzenia czasu pod gołym niebem, w Wędrynie zaś brakuje zadaszonej trybuny.

Do sobotniej rywalizacji stawili się tylko dziesięć drużyn, z drugiej jednak strony organizatorzy z MK PZKO Leszna Dolna mieli ułatwione zadanie, zespoły można było bowiem łatwo podzielić na dwie grupy. Grano systemem każdy z każdym, do półfinału awansowały po dwie najlepsze drużyny.

Triumfotorem tegorocznych rozgrywek została drużyna Nieborów, która w finale pokonała ekipę Olbrachcic. Piłkarze z Nieborów nie reprezentowali jednak koła PZKO, w związku z czym Puchar Lata trafił w ręce Olbrachcic. Na trzecim miejscu

w turnieju uplasowali się ubiegłorocznymi zwycięzcami, drużyna Lesznej Dolnej.

Pomimo fatalnych warunków atmosferycznych mecze stały na dobrym poziomie, pod względem organizacyjnym też wszystko zapięte było na ostatni guzik.

Ciąg dalszy na str. 8

»Pomostowa« pożyczka

OSTRAWA (mro) – Już od września nasze województwo może czerpać pieniądze z kredytu przyznanego mu przez Europejski Bank Inwestycyjny. Do podpisania umowy w tej sprawie dojdzie w ten czwartek w Pradze.

Korzystanie z tzw. kredytu ramowego w wysokości 1,1 mld (z możliwością rozszerzenia do 1,5 mld koron) będzie przebiegać przez 5 lat w dziesięciu transzach. Przy czym dla każdej transzy będą ustalane osobne warunki finansowe. O fakcie tym poinformował podczas wczorajszej konferencji prasowej hetman **Evžen Tošenovský**. Podkreślił, że jest to jedyny sposób koofinansowania programów funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, bez obciążania budżetu czy też cięć w sferze szkolnictwa, ochrony zdrowia czy sfery socjalnej.

Ciąg dalszy na str. 7

»FESTIWAL NA POGRANICZU« W STRUGACH DESZCZU

W stylu country

ŁOMNA DOLNA (man) – Ponad 2 tysiące fanów muzyki folkowej, trampowej, bluegrassowej i country w miniony weekend zjechało do Łomnej Dolnej, by zabawić się na „Festiwalu na pograniczu”, który przebiegał na terenie miejscowego amfiteatru.

Aczkolwiek pogoda w tym roku nie dopisała, XIII edycję festiwalu z udziałem zespołów z Czech, Polski i Słowacji, zorganizowanego przez MK „Matice Slezská” przy współudziale dolnośląskiego urzędu gminnego i agencji „Agrimona”, należy ocenić jako udaną.

W piątek na estradzie pojawił się zespół folkowy „Doudy Band” i bluesowy „Old Blues Company” (z **Pepą Streichlem**) z Ostrawy, zespół trampowy „Ozvěny” z Brna, „Mały princ” z Preszowa, bluegrassowy „The Log” oraz „Hradišťan” z piosenkarzem i kompozytorem **Jiřím Pavlicą**. Swoją nową płytę ochrzciła młoda grupa

bluegrassowa „Křeni”. Przed północą uczestnicy festiwalu ruszyli w tany na tradycyjnym balu w stylu country.

Sobotni program otworzył zespół jazzowy „Alešanka” z Cz. Cieszyna. Po nim na scenie stanął gitarzysta **Roman Horký** z grupą „Kamelot”. Zespół trampowy „Lístek” zmienił na estradzie inny praski zespół „Monogram” w stylu bluegrass. Muzykę celtycką zaprezentowała grupa „Celtic Cross & Galtisch”, a po niej przedstawił się gość ze Słowacji, **Allan Mikušek**.

Ciąg dalszy na str. 2

Globus dla »Nikifora«

KARLOWY WARY – Polski film „Mój Nikifor” w reżyserii **Krzysztofa Krauze** zdobył w sobotę główną nagrodę – Kryształowy Globus – na 40. Międzynarodowym Festiwalu Filmowym w Karlowych Warach za oryginalność i realizację. Krzysztof Krauze otrzymał też nagrodę za najlepszą reżyserię, a odtwórczyni roli tytułowej – **Krystyna Feldman** – za najlepszą rolę żeńską. Film uhonorowano także nagrodą Don Kichota- FICC. „Mój Nikifor” opowiada o ostatnich ośmiu latach życia wybitnego malarza prymitywisty Nikifora i jego przyjaźni z innym malarzem, absolwentem krakowskiej ASP Marianem Włosińskim.

(kor)

Młodościom muzyki country i folk nawet ulewa nie przeszkodziła w odbiorze koncertu.

DWUJĘZYCZNA PUBLIKACJA JUBILEUSZOWA

Onaszej dziedzinie, Skrzeczóniu, už było spóminane we starych zapiskach z r. 1305, ale była to do r. 1880 tako mało osada, co si przez 60 chałup, nejwiyncy drzewiówek słómóm krytych. Ale były i murowane, bo nasz prastarzik, **Mateusz Wolf**, postawił už w r. 1866 wyynkszy murowany dómek rodzinny w Łyngu... – tak zaczyna się gwarowy tekst napisany przez nieżyjącego już folklorystę, **Wincentego Szeligę** ze Skrzeczonia, który znalazł się w okolicznościowej publikacji wydanej z okazji 700-lecia Skrzeczonia.

Publikację przygotowała komisja Urzędu Miejskiego w Boguminie przy współpracy z przedstawicielami Koła PZKO w Skrzeczoni. Dzięki temu broszura jest dwujęzyczna. Poza fragmentami

książki „Tam około Bogumina” autorstwa **Wincentego Szeligi** można znaleźć w publikacji m.in. szkic przybliżający dorobek i dzień dzisiejszy polskiej społeczności w Skrzeczoni. Jego autorzy, wiceprezes MK PZKO **Bogusław Czapek** oraz

O Skrzeczoni także po polsku

sekretarz **Tadeusz Guziur**, przypomnieli m.in. początki polskiego szkolnictwa w Skrzeczoni, które sięgają lat pięćdziesiątych XIX wieku. Wtedy zajęcia odbywały się jeszcze w prywatnym drewnianym domu. Nową polską szkołę, jak czytamy w publikacji, otwarto tam w 1898 roku, natomiast polskie przedszkole – w 1913 roku. W tym czasie Skrzeczón miał 3325 mieszkańców (według spisu

ludności z 1910 roku), z czego było 2411 Polaków, 454 Niemców, 353 Czechów oraz 107 osób deklarujących inną narodowość.

Sporo uwagi autorzy szkicu poświęcili działalności Miejsowego Koła PZKO. Znalazły się w publikacji nazwiska wszystkich jego prezesów, a także krótka historia Domu Strażackiego z okazji poświęcenia nowego auta... Wertując publikację, natrafimy też na spis wszystkich polskich związków i organizacji, które działały i działają w Skrzeczoni.

Ciąg dalszy na str. 3

9 771212 422027

TYDZIEŃ

4 - 10 VII 2005

■ Pocisk wystrzelony z amerykańskiej sondy kosmicznej Deep Impact uderzył zgodnie z planem w kometa Tempel 1, znajdującą się w odległości 134 mln km od Ziemi. Naukowcy będą teraz analizować dane przekazane przez sondę na Ziemię.

■ Na skutek powodzi, które nawiedziły Rumunię i Bułgarię, zginęło ponad 30 osób. Wzbrane wody spowodowały ogromne szkody materialne.

■ Londyn otrzymał organizację Letnich Igrzysk Olimpijskich w 2012 roku. W czwartej, ostatniej turze wyborów, Londyn pokonał Paryż. Wcześniej z rywalizacji odpadły Moskwa, Nowy Jork i Madryt.

■ 100 tys. zł zadośćuczynienia i 500 zł comiesięcznej renty przyznał sąd rodzinie dziewczynki, zakażonej wirusem HIV. Sąd uznał odpowiedzialnym za chorobę dziecka szpital w Zabrze, gdzie było ono leczone przy użyciu preparatów z zarażonej krwi.

■ Huragan Dennis, który przeszedł nad wyspami Morza Karaibskiego, spowodował śmierć co najmniej 50 osób. Huragan znad wysp skierował się w stronę Florydy.

■ W szkockim Gleneagles odbył się szczyt G8, ośmiu najbardziej rozwiniętych krajów świata. Przywódcy uczestniczących w szczycie państw uchwalili zwiększenie pomocy na rzecz Afryki. Porozumienia w sprawie ochrony klimatu nie udało się zawrzeć.

■ W serii zamachów bombowych w Londynie zginęło co najmniej 50 osób, a 700 zostało rannych. Celem skoordynowanych ataków były trzy stacje metra i miejski autobus. Do zamachów przynależą się ugrupowanie al-Kaidy w Europie. Kilkadziesiąt osób nadal nie udało się odnaleźć, wśród zaginionych są także cudzoziemcy.

■ Były przywódca południowosudańskich powstańców, John Garang, złożył ślubowanie i objął urząd pierwszego wiceprezydenta Sudanu. Kraj w ten sposób wkroczył na drogę pokoju po długotrwałej wojnie domowej.

■ Al-Kaida zamordowała w Iraku uprowadzonego wcześniej ambasadora Egiptu w tym kraju, Ihaba Szarifa.

■ Marszałek Sejmu RP, Włodzimierz Cimoszewicz, opuścił posiedzenie sejmowej komisji śledczej ds. PKN Orlen. Wcześniej w oświadczeniu zarzucił łamanie prawa wszystkim członkom komisji, którzy wystąpili do Instytutu Pamięci Narodowej o udostępnienie materiałów na jego temat.

■ W trakcie przedstawienia cyrkowego w Ostrawie występujący w programie słoń potknął się i upadł pomiędzy publiczność, raniąc lekko trójkę widzów.

■ Około 320 polskich weteranów wzięło udział w Londynie w uroczystościach i paradzie z okazji 60. rocznicy zwycięstwa nad faszyzmem. Na brytyjskie uroczystości Polacy zostali zaproszeni po raz pierwszy w historii.

■ W tureckim kurorcie Cesme nad Morzem Egejskim eksplodowała bomba. Rannych zostało co najmniej 30 osób, w tym kilka ciężko. Wśród ofiar są również zagraniczni turyści.

■ Główną nagrodę 40. Międzynarodowego Festiwalu Filmowego w Karłowych Warach zdobył polski film reżysera Krzysztofa Krauzego „Mój Nikifor”. Nagrodzono także reżysera filmu oraz przedstawicieli głównej roli, Krystynę Feldman.

■ Przedstawiciele armii Wyrzesa Kości Słoniowej i powstańcy podpisali w stolicy kraju umowę o zakończeniu walk i rozbrojeniu. (M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z Internetowych serwisów informacyjnych.

Na dolnośląskiej estradzie zespół „Celtic Cross & Galtisch”.

Woda dla Nowosady

NYDEK (man) – Niedobór wody podczas suszy niebawem przestanie nękać mieszkańców nydeckiej osady Nowosada. Kosztem niespełna 1,8 mln Kc (dotację 1,33 mln Kc przyznał Urząd Wojewódzki) przedłużona do niej zostanie nitka wodociągu gminnego. Gospodarze stojących w osadzie domów rodzinnych czerpią wodę z prywatnych studni, na przełomie października i listopada podłączeni zostaną do wodociągu gminnego. Odpowiednie ciśnienie wody w wodociągu zapewni nowo powstała pompownia w budynku czeskiej szkoły.

Deszczowa »Noc lipcowa«

LIGOTKA KAMERALNA (kor) – Władze Ligotki robią wszystko, by do wsi przyciągnąć turystów i twórców. Z myślą o nich, a także o tych, którzy już przyjechali na urlop pod Godulę, zorganizowano w ub. sobotę tradycyjną imprezę pn. „Noc lipcowa”.

Wodociąg jest nieszczelny

HYRCZAWA (kor) – Chociaż od początku lipca prawie cała wieś zaopatruje się w wodę pochodzącą z nowego ujęcia, które zastąpiło dotychczasowy zbiornik z roku 1954, hirczawianie nadal borykają się z „wodnym” problemem. Licznik przepływu wody wykazał, że w jednej z trzech nitek rurociągu, która zaopatruje w wodę centrum gminy, zużycie wody jest wyższe niż powinno. Z tego wywnioskowano, że liczący ponad 50 lat przewód jest nieszczelny. Remont jest więc pilny. W tym celu gmina zaciągnie kredyt bankowy.

Ciekawostki

Hitler w cenie

Pamiętki po wodzu Trzeciej Rzeszy Adolfe Hitlerze cieszą się nadal, mimo upływu 60 lat od jego samobójczej śmierci, niesłabnącą popularnością wśród kolekcjonerów z Niemiec, Rosji, Stanów Zjednoczonych i Japonii. Namalowana przez Hitlera akwarela sprzedana została w sobotę na aukcji w Kirchheim unter Teck (Badenia-Wirtembergia) za 18.500 euro – podała agencja DPA. – Malarstwo nie było z pewnością mocną stroną Hitlera – ocenił artystyczną wartość obrazu rzeczoznawca ze Stuttgartu, Andreas Heilig. – Kto nabywa takie rzeczy, ten kieruje się pewnością innymi motywami niż przesłankami artystycznymi – dodał. Zdaniem eksperta podejrzana jest ogromna liczba obrazów przypisywanych przywódcy hitlerowskich Niemiec. – Nie wyobrażam sobie, żeby Hitler miał czas na namalowanie wszystkich tych obrazów, które uważa

się za jego dzieło – zaznaczył Heilig. Najwyższą cenę – 44 000 euro uzyskała odznaka lotnicza z brylantami. Popiersie Hitlera zmieniło właściciela za 2.400 euro. Za 1.100 euro została sprzedana szminka do ust, w srebrnym etui, należąca do Ewy Braun. Nabywcy zastrzegli sobie anonimowość. Organizator aukcji Andreas Thies zapewnia, że już przed licytacją stara się „wylapać” wśród uczestników prawicowych ekstremistów i wykluczyć ich z aukcji. Każdy uczestnik musi podpisać zobowiązanie, że nie będzie wykorzystywał nabytych przedmiotów do uprawiania pronazistowskiej propagandy. Nabywcy szminki Ewy Braun i niektórych innych przedmiotów będą musieli procesować się z władzami Bawarii, która rości sobie prawo do pamiętek. Po wojnie Bawaria zobowiązała się wobec aliantów do przejścia pamiętek po Hitlerze, by zapobiec powstaniu w niemieckim

185 mln dla regionu

OSTRAWA (mro) – Samorząd wojewódzki dokonał rozdziału kolejnych 185 mln koron z funduszu Unii Europejskiej przeznaczając je na cztery rodzaje grantów Wspólnego Regionalnego Programu Operacyjnego SROP.

Z ogólnej sumy 252 mln koron do rozdysonowania województwo na razie wypłaci tylko 185 mln autorom 57 projektów, które zakwalifikowano do realizacji. Dodajmy, że jedna trzecia kosztów wdrożenia projektów zostanie dofinansowana z budżetu województwa. 18 innych projektów uzyskało status zastępczych.

– Wartość finansowanych akcji zamienia się kwotami od 300 tys. do 2 mln koron. Wnioski organizacji użyteczności społecznej mogą być finansowane

nawet w 100 proc., pozostałe podmioty mogą liczyć na 50-proc. dotacje – powiedział „Głosowi Ludu” Sárka Šwiderowa, rzeczniczka hetmana. Dotacyjne pieniądze staną się tym razem dostępne nie tylko dla przedsiębiorców, ale i dla wnioskodawców z sektora organizacji „non profit” i publicznych.

Projekty np. wspomogą produkcję centrum protez i sztucznych stawów we Frydlancie nad Ostrawicą, czy też będą służyć – jak w przypadku firmy z Orłowej – całemu województwu (urządzenia do monitorowania i nawigacji mobilnych obiektów). W dziedzinie ruchu turystycznego pieniądze przeznaczone zostaną na modernizację urządzeń turystycznych w Beskidach, powstanie także portal internetowy o ciekawostkach województwa lub systemy nawigacyjne w gminach. Dzięki tym środkom powstanie plan komunalny Trzyńca czy metodyka wspierania zatrudnienia, którą przedłożyła Diakonia Śląska.

Najwięcej wniosków napłynęło z zakresu „wspierania przedsiębiorczości i ruchu turystycznego”. Zapotrzebowanie firm regionu zamykało się kwotą 310 mln koron (na 144 mln do podziału). Na wsparcie „lokalnej infrastruktury ruchu turystycznego” przeznaczono 20 mln (wnioskowano aż 88 mln).

W dalszych dwóch rodzajach grantów – „sieci socjalnej integracji” i „zachowanie stylu komunalnego” – nie wyczerpano wszystkich środków, wobec czego rada województwa ogłasza drugą rundę naboru tych propozycji.

W stylu country

– Lonstara (Michała Łuszczynskiego) i grupy „Koalicja” wraz z Alą Boncol.

Przed północą zapłonęło festiwalowe ognisko, przy którym uczestnicy imprezy śpiewali wraz z grupą „Lístek”.

Na miano najlepszej, a zarazem najsympatyczniejszej śpiewaczki, zdaniem publiczności, zasłużyła Jarmila Šulákowa, najlepszym śpiewakiem uznano Roberta Křesťana. Tytuł „najlepszy zespół muzyczny” przypadł jego grupie „Druhá tráva”. Najlepszym instrumentalistą została grająca na flecie Sylva Čekalowa z grupy „Lístek”.

Obóz ponad granicami

CZERNE (kor) – W słowackiej miejscowości Czerne zakończył się wczoraj pierwszy międzynarodowy obóz skautowski „Na Trójstyku”, który zorganizowały razem związki gmin z czesko-polsko-słowackiego pogranicza. Z założeńskiej strony było to Stowarzyszenie Gmin Regionu Jabłonkowskiego, które wysłało na obóz 15 dzieci, po jednym z każdej członkowskiej miejscowości SGRJ. Kolejnych 15 uczestników tygodniowego obozu przyjechało z polskiej Trójwsi, 15 reprezentowało gminy z regionu kiskuckiego.

Chociaż pogoda nie dopisała, gospodarze przygotowali dla dzieci bogaty program, na który złożyły się głównie sportowe imprezy oraz wycieczki. O regionie i wsi Czerne opowiedział im wójt gminy-gospodarza, Pavol Gomola.

Obozy „na Trójstyku” będą organizowane co roku, na przemian w Polsce, RC i na Słowacji.

XI ŚWIATOWA KONFERENCJA GOSPODARCZA POLONII

O polsko-polonijnym biznesie

WARSZAWA (mro) – O miejscu polonijnego biznesu w Polsce i Unii Europejskiej, o kreowaniu obrazu Polski czy też o szansach młodej Polonii będzie m.in. mowa podczas XI Światowej Konferencji Gospodarczej Polonii, która odbędzie się w dniach 10-12 września w siedzibie Senatu RP w Warszawie oraz miastach na Dolnym Śląsku. Jej organizatorem jest Fundacja Polonia oraz Polonijny Instytut Współpracy Międzynarodowej. W czasie spotkania polonijni przedsiębiorcy będą mieli okazję debatować z najwyższymi przedstawicielami władz państwowych również na takie tematy, jak doświadczenia rocznego członkostwa RP w

UE czy współpraca Polski ze środowiskami polonijnymi. Jak poinformowała „GL” Małgorzata Pożnik, asystent projektu, celami Konferencji będą promowanie i rozwój międzynarodowej współpracy gospodarczej z udziałem osób polskiego pochodzenia, wymiana doświadczeń, orientacja w aktualnych trendach gospodarczych ogólnopolskich i lokalnych oraz poszukiwanie nowych rozwiązań współpracy międzynarodowej. Zapowiadane są prezentacje miast Dolnego Śląska, dyskusja o polskiej zdrowej żywności i inwestycjach strukturalnych. Bliższe informacje wraz z warunkami uczestnictwa na <http://www.polonia.info.pl>

społeczeństwie kultu wodza Trzeciej Rzeszy.

Użytkownicy kłamstw

Włosi są narodem kłamczuchów – w ten sposób agencja ANSA skomentowała rezultaty sondażu, z którego wynika, że 48% mężczyzn w tym kraju regularnie kłamie. Według przedstawionych danych każdego dnia we Włoszech wypowiedianych jest miliard 400 tys. kłamstw. Wyniki tego osobliwego sondażu zaprezentowano podczas 23. edycji Międzynarodowego Festiwalu Humoru, który odbywa się w Tolentino koło Maceraty w środkowych Włoszech. Jak się podkreśla, nie ma się jednak z czego śmiać, skoro 45% osób obojga płci kłamie, i to głównie w pracy. Wśród mężczyzn do notorycznego mówienia nieprawdy przyznaje się aż 48%. Wyniku wśród kobiet nie podano. Zdaniem 65% Włochów

kłamstwa są przydatne i czasem konieczne. Za największych kłamców Włosi uważają polityków. Według 73% mieszkańców Italii to oni właśnie powinni mieć długie nosy, jak Pinokio.

Siła ducha...

Fatalnie skończyło się dla jadowitego węża ukąszenie pewnego hinduistycznego duchownego we wschodnioindyjskim stanie Dżharchand. Gad dostał krwawych torsji i zdechł – informuje lokalna prasa. Ukąszonego duchowny ma się natomiast doskonale, podobno ku wielkiemu zdziwieniu mieszkańców, słusznie obawiających się jadowitych wężów. Duchowny jest przekonany, że ochronił go Siwa – jeden z głównych bogów hinduizmu. Siwa jest często przedstawiany z wężem na szyi, co ma symbolizować jego władzę nad tymi śmiertelnościami gadami.

GDZIE NALEŻY SZUKAĆ SPRAWCÓW WYPOWIEDZIANEJ ZACHODOWI WOJNY?

Jeszcze chyba nigdy w historii stolica Wielkiej Brytanii nie doznała tak szokującego wstrząsu, jak w czwartek 7 lipca. Po dniu radości i euforii, przyszedł dzień tragedii, terroru. Jeszcze nigdy od skończenia ostatniej wojny światowej nie poniosła śmierć, w jednym dniu, tak duża liczba ludności cywilnej. Nie w wyniku wypadku czy jakiejś klęski żywiołowej, lecz na skutek zorganizowanego z premedytacją ataku ze strony wciąż bliżej nieokreślonego wroga.

Zamiast cieszyć się „wygraną”, czyli z przyznania Londynowi Igrzysk Olimpijskich 2012, ludność tego miasta stała się ofiarą gorącej „wojny z terrorem”. Żyła z myślą o niej już od dłuższego czasu, w pewnym sensie była na nią przygotowana, niemniej impet, z jakim terroryści dali znać o sobie, jest szokujący. W wyniku siedmiu ataków bombowych (jeden na „doubledeckerze” a sześć na liniach i stacjach metra, głównie w rejonie londyńskiego City i West Endu), poniosło śmierć przeszło 50 osób, a 700 znalazło się w szpitalach.

Po atakach w Nowym Jorku i Madrycie, sprawcy tego ataku raz jeszcze dowiedli, że są dobrze wyszkoleni, że posiadają zdolności do efektywnego przeprowadzenia akcji na taką skalę w samym sercu głównych ośrodków siły świata zachodniego. Pokazali również, iż mają dobre, swoiste wyczucie czasu dla takich akcji, iż nie działają na chybił-trafił. W czasie, gdy moiżni tego świata zbierali się na doroczne deliberacje Grupy Ośmiu w szkockim miasteczku Gleneagles, dla ważnych decyzji w sprawie losu Afryki i świata, uderzyli w samym sercu dawnego imperium brytyjskiego, Londynie. Pokazali, ponad wszelką wątpliwość, polityczne – chociaż ubrane w szaty prymitywnego barbarzyństwa – oblicze dokonanych w Londynie aktów terroru. Czy są one kolejnym dowodem

na potwierdzenie obaw, iż huntingtonowskie „zderzenie cywilizacji”, sprowokowane wojną w Iraku, staje się drastyczną rzeczywistością?

Na pewno tego rodzaju implikacje tragedii londyńskiej przyswiewcały pierwszym reakcjom ze strony przywódców politycznych i społecznych Wielkiej Brytanii, będącej dziś domem i schronieniem prawie półtoramilionowej ludności muzułmańskiej, głównie z Pakistanu

beralnej „poprawności”, dążności do unikania starć niemal za każdą cenę.

Coraz częściej zdarzają się wypadki, iż w obawie przed zadrażnianiem „innowierców”, merowie wydają zarządzenia nakazujące zdejmowania krzyży z kaplic na cmentarzach i przy krematoriach. Wlk. Brytania, w wypowiedziach niektórych polityków, już nie jest krajem „chrześcijańskim”, lecz „multikulturowym”.

dent Bush i jego Sekretarz Stanu C. Rice, w reakcji na wydarzenia w Londynie. Wydaje się, iż alarmujące dzwony „zderzenia cywilizacji” Huntingtona zaczynają rozbrzmiewać coraz mocniejszym echem. Gdzie jednak należy szukać wczorajszych, dzisiejszych i przeszłych sprawców wypowiedzianej Zachodowi wojny?

Odpowiedzialność za ataki w Londynie ogłosiła na Internecie grupa sprawców pod nazwą „Tajna organizacja Al-Kaidy w Europie”, chociaż autentyczność tego stwierdzenia jest wciąż niepotwierdzona. Grupa ta zapowiedziała podobne ataki w przyszłości na terytoriach Włoch i Danii. Należałoby tutaj skłonić głowę nad magicznym, dużo dającym do myślenia słówkiem „Europa”. Dotychczas panowało raczej powszechne przekonanie, iż dokonujący aktów

terroru zamachowcy przychodzą w tym celu z zewnątrz, z Afganistanu, krajów arabskich itp. Otóż okazuje się, iż wcale tak nie jest, iż wywodzi się oni bezpośrednio ze skupisk muzułmańskich w całej Europie, głównie w Niemczech, Francji i Wlk. Brytanii. Opublikowane w brytyjskim piśmie „The Observer” (19 czerwca, na kilka tygodni przed dramatem w Londynie) doniesienia na ten temat są zatrważające, pokazują skalę ich działalności, a równocześnie stopień bezradności i niemocy istniejącego prawa w UE do zwalczania tego rodzaju zagrożenia. To nie z Iraku czy Afganistanu, ale z kilkutysięcznej armii fanatyków muzułmańskich w Europie rekrutują się ochotnicy dzisiejszej irredenty w Iraku. Liberalna i nader tolerancyjna Europa Zachodnia wyhodowała sobie „piątą kolumnę”, wobec której stoi dziś bezradna. Miejmy nadzieję, iż na razie, do czasu.

JANUSZ MONDRY

(autor jest publicystą ukazującego się w Londynie „Tygodnia Polskiego”)

Terror w Londynie

● Korespondencja własna »Głosu Ludu« z Wielkiej Brytanii ●

oraz krajów arabskich i Afryki. Do rychłego potępienia ataków przez przedstawiciela Rady Muzułmanów Wlk. Brytanii dołączył szybko głos przedstawicieli Kościołów anglikańskiego i katolickiego, ostrzegający przed popadaniem w ksenofobię antymuzułmańską. W podobnym duchu wydali swe oświadczenia mer Londynu, Ken Livingstone, i premier Wlk. Brytanii T. Blair, wzywając do zachowania dotychczasowego „ładu społecznego”, harmonijnego współżycia wszystkich warstw ludności, wszystkich ras i religii, w myśl dobrze pojmowanych, liberalnych tradycji brytyjskich. Za taką retoryką poprawności politycznej kryją się jednak obawy, iż ataki terroru w Londynie mogą stać się katalizatorem zmian, mogących zmienić dotychczasowy stosunek do trudno asymilującej się, a jednocześnie raczej buńczucznej ludności muzułmańskiej. Bo chodzi już nie tylko o Londyn czy też wielkie miasta z dużymi skupiskami tej ludności, a cały kraj, potulny sposób dotychczasowego ulegania wymogom i przepisom ultra-li-

Wydaje się, iż ataki w Londynie mogą być tym właśnie katalizatorem, który dokona gwałtownego przełomu w dotychczasowej polityce ustępstw i uległości. Jaskółka takich zmian się już pojawiła. W pierwszej reakcji w parlamencie brytyjskim minister spraw wewnętrznych Gabinetu Cieni, David Davies, zaatakował w ostry sposób dotychczasową politykę dobrowolnego wyrzekania się wartości kulturowych i cywilizacyjnych, na jakich społeczeństwo brytyjskie przez wieki było oparte. Ostrzegając, iż cały dotychczasowy sposób bycia, brytyjska „way of life”, mogą ulec zniewieceniu, jeżeli nie zostaną podjęte drastyczne kroki do odwrócenia takiego trendu. Jeżeli rzucone w obliczu ataków na Londyn wyzwanie Daviesa zostanie odpowiednio podjęte, może to oznaczać podzwonne dla liberalnej polityki „multikulturalizmu”.

A więc jednak „cywilizacja”, zderzenie nie tylko na polu walki, lecz na płaszczyźnie polityczno-społecznej. Ostatecznie do dalszej walki w obronie „naszej cywilizacji” wzywali prezy-

O Skrzeczoniu także po polsku

Dokończenie ze str. 1

Otwiera listę Ochotnicza Straż Pożarna, którą założono tu w 1899 roku, drugą polską organizacją było Koło Macierzy Szkolnej (1909). Dane pochodzą z kroniki opracowanej przez byłego dyrektora skrzeczkońskiej polskiej szkoły, Rudolfa Wójcika.

Warto odnotować, że w publikacji znalazła się również krótka, napisana po czesku, notka o Wincencie Szelidze. Fragment jego książki opatrzone zaś ilustracją, która przedstawia – że przytoczymy słowa skrzeczkońskiego folklorysty – przepiekny obraz olejowy naszego starego domku rodzinnego, kole kierego stoi jeszcze stodoła ze słomianym dachem, wielkucne grusze, młyn powietrniok i koźły obito, a na polu, kole cesty, kamiynny krziż. Autorem obrazu jest Stanisław Orszulik z Karwiny, który namalował obraz na podstawie starych fotografii.

Okolicznościową publikację, bogato ilustrowaną, wydano w nakładzie 400 sztuk. Pytać o nią można jeszcze w Ośrodku Informacji w siedzibie bogumińskiego ratusza oraz w skrzeczkońskiej bibliotece. Cena jest niewygórowana i wynosi 70 koron. (h)

Oldboya

FELIETON WŁADYSŁAWA SIKORY

Sándor Márai (1900-1989) urodził się w Koszycach, jego papiersie wszak stoi przy ulicy Mikó w Budapeszcie, gdzie mieszkał w latach 1931-1945. Koszycy to dla niego Kassa. Ów jeden z najpoczytniejszych pisarzy węgierskiego międzywojnia wyemigrował z ojczyzny w roku 1948, aby już do niej nie wrócić. W roku 1943 zaczął prowadzić swój dziennik. Oparł na nim później swe „Wyznania patrycjusza” (wyd. polskie 2002) z refleksjami ze spotkań z żołnierzami radzieckimi. Próbuje tu przede wszystkim dokonać aktualnego podsumowania przemian w swej ojczyźnie.

„Uważam, że podstawowym zadaniem intelektualisty jest wypracowanie własnych odpowiedzi na stawiane przez epokę pytania”.

„Dziennik” S. Márai pojawił się w Czytelniku (2004) w przekładzie Teresy Worowskiej i dzięki przyjacielowi Kazikowi wzbogaca koleżeńskie lektury. W ogóle, coraz częściej czytamy właśnie dzienniki, stanowiące wiarygodne sądy o wszystkim, co się wokół dzieje. Nadszedł bodaj czas refleksji i rozważań przesadzających brzegi pomiędzy tamtą epoką a czasem obecnym. Dzienniki pozwalają nam snuć własne spostrzeżenia i przyjmować ich niespodziewane wnioski. Autor nazwał swą ponad 500-stronicową księgę fragmentami. Podobnie fragmentarycznie, sądząc po sobie, przyjmują ją czytelnicy, wybiera z dziennika własne ogólniejsze wnioski. Bo też:

„Życie zatracza już dla człowieka ludzkie wymiary” – zaznacza w tekście S. Máraiego. – „Wszystko staje się nieludzkie, kolosalne i gigantyczne. Już tylko literatura

zachowuje ludzkie proporcje, tylko kilka duchów strzeże jeszcze miar z Greenwich. Któregoś dnia runie ten kolos na glinianych nogach, ten człowiek rozdęty do tchu i zrozpaczony porzuci to, co kolosalne, by powrócić do tego, co ma ludzką skalę. A wtedy potrzeba będzie pisarzy, wiernych strażników prawdziwych miar”.

„Przeżyłem dotąd czterdzieści trzy lata” – podsuwa pisarz dyskretnie. „A jeśli przyjdzie mi żyć jeszcze drugie tyle? I dożyję osiemdziesięciu sześciu lat? Czy więcej będę wiedział? Będę szczęśliwszy?... Zdobycie doświadczeń wymaga czasu, ale czas nie pogłębia

doświadczenia poza pewien stopień poznania. Będę po prostu stary, ni mniej, ni więcej”.

Oto zaś wyznanie pisarza pod półkami biblioteki: „... moja dusza, dopóki żyje, należy do mnie. Myślę o tym dniem i nocą. Muszę pracować do ostatniej chwili, obserwować życie, ludzi, póki żyje, zrozumieć ewenement świata i człowieka, to, co złożone i niepojęte... a reszta to tylko mało ważny dodatek. Nie wolno mi teraz być chorym”. O narodzie swym mówi, że przeżyć jest ważniejszym przykazaniem, niż szarżować. Znajduję też równie „zaolziańskie” zdanie, iż „podejrzanym” staje się każdy niepokorny, a więc jednostka, która odważa się myśleć. Cokolwiek dzieje się na świecie, jest on światem tłumów, w ich oczach jestem i będę »podejrzany« i zasługuję na szafot. A dlaczego? A chociażby dlatego, że więź krawiat tak a nie inaczej i ponieważ ośmielam się myśleć”.

Co stronica, to niezwykła przygoda literacka. Lepsza od telewizyjnych zauroczeń.

Nad Dziennikiem Márai

Nowości płytowe

Ohm Square »Love Classics«

Ludzie, których polaskotała chociaż trochę praska scena klubowa lat 90., po prostu nie mogli przejść obojętnie obok formacji Ohm Square (logo pisze się jak znak „omega do kwadratu”). Jej założycielem był wówczas Jan Čachtický, obecnie jeden z najbardziej uznawanych producentów muzycznych w Czechach, który ma na swoim koncie całe mrowie muzyki do reklam, ścieżkę dźwiękową do filmu „Mrtvej brouk” czy „Samotáři”. Jego twarz może pamiętacie z filmu „Knoflíkáři” (postać vegetarianina próbującego odbyć stosunek w jadającej tak-sówce) czy też „Anděl Exit” (główna rola chłopaka produkującego narkotyk doskonały). Kapela szybko uzyskała duży rozgłos, wszak stanowiła nie spotykany u nas wcześniej przykład ambitnego łączenia elektroniki z graniem żywej kapeli. Ohm Square byli również jedną z pierwszych czeskich kapel, którym udało się wyrwać na Zachód – do spółki z Ecstasy of Saint Theresa od dawna byli gośćmi londyńskich klubów.

Stop, czas przeszły. Od ostatniej płyty minęło sześć długich lat i właśnie, gdy przypadkiem „odkurzałem” w pamięci komputera stare empetrójki z muzyką zespołu, wypadła na mnie z Internetu wiadomość o nowym albumie. Feniks wstaje z popiołów?

I to jak! Płyta jest pieczołowicie dopracowanym dziełkiem, które śmiało znieśie porównanie z zagraniczną produkcją swojego gatunku. Wokalistka Charlie One faluje lekko dysharmonicznymi liniami, co nadaje utworom posmaczku kruchej niezwykłości. Wprawdzie w trakcie pierwszego przesłuchania ubodły mnie troszkę nieco sztuczne dźwięki rytmiki i ogólnie stonowany klimat całości płyty, jednak szybko się przyzwyczaiłem. Przypomnieniem starych czasów jest na przykład utwór „Synchrosmile”, który załatuje klasycznym „ohmowatym” łamanym rytmem. Zaskakuje z kolei lekko rockujący „Tiny Step” czy „What's Within Us”.

Kucharzowi oczywiście nie można niczego zarzucić. Wszystkie przyprawy zostały rozsypane pomysłowo, ale z umiarem. Na kościach basów i rytmu – gorące mięcho niecodziennych pomysłów melodycznych, precyzyjnych aranżacji i pstrych drobnotek dźwiękowych. Ta płyta może się komuś nie spodobać, o ile nie preferuje zabaw z samplerami, trzeba jednak uznać, że Ohm Square na pewno nie mają kompleksów, stali się dojrzałymi twórcami. Płyta jest niesforna, ociera się wręcz o zdrowe nowatorstwo, przypominając miejscami zagraniczne kapele Lamb czy Moloko. A to nader zacne towarzystwo. Powstał album uniwersalny, którego jedynym błędem (błądzikiem, błądziuniem) są teksty – dlatego, że są po prostu przeciętne.

Polecam go wszystkim, którzy chcą utrzymać rękę na pulsie muzyki nowej i najnowszej.

DAREK JEDZOK

Prosz do Prosza

Internetowe sprawunki

Dla wielu ludzi penetrowanie pótek sklepowych, najlepiej w ogromnych hipermarketach, to coś w rodzaju życia towarzyskiego, a w każdym razie sposób na spędzenie wolnego czasu. Często w towarzystwie dzieci, dziadków, znajomych. Są jednak tacy, którzy na samą myśl o zakupach i forsowaniu tłumów wypatrujących „niżek” i „okazji” dostają wysypki. To właśnie oni najczęściej decydują się na robienie sprawunków przez Internet. Amatorzy zakupów „w sieci” twierdzą, że można w ten sposób zaoszczędzić nie tylko sporo czasu, ale także nerwów – i pieniędzy. A można kupić dziś za pośrednictwem Internetu co prawda nie wszystko, ale w każdym razie bardzo wiele.

Od butów po żywność

– że nie wspomniemy o alkoholu, otwierającym alfabetyczną listę oferowanych na internetowych stronach towarów. U nas zakupy przez Internet dopiero zaczynają sobie torować drogę do potencjalnych klientów, ale już teraz mają swoich entuzjastów. Przeciwników zresztą także. Nic w tym dziwnego. Obok niewątpliwych plusów internetowe zakupy mają też swoje minusy i ryzyka.

Do zalet takich sprawunków należy m.in. to, że klient, szukający jakiegoś towaru, nie musi ograniczać się do oferty czeskich handlowców, ale zakupy może robić na całym świecie. Wystarczy trafić pod adres odpowiedniego sklepu internetowego. Kolejnym plusem internetowych zakupów jest często zdecydowanie niższa cena. Sprzedając przez Internet, nie trzeba opłacać pomieszczeń sklepowych ani pracowników obsługi klienta. Do minusów takich transakcji zaliczyć trzeba jednak chociażby to, że wybierając towar w Internecie, nie jesteśmy w stanie obejrzeć go dokładnie, wziąć do ręki, przymierzyć. Musimy po prostu zawierzyć informacjom, ewentualnie zdjęciom prezentowanym w Internecie.

Ostrożność na miejscu

Za każde zakupy, także te dokonywane za pośrednictwem Internetu, trzeba zapłacić. Jak można się zorientować, właśnie sposób uiszczania należności w przekonaniu wielu potencjalnych klientów przedstawia duże ryzyko. Je-

„E-sklep” odwiedzamy nie opuszczając domu, ani komputera...

żeli chcemy je ograniczyć do minimum, na zapłacenie z góry decydujemy się wyłącznie wtedy, kiedy kupujemy w sklepie sprawdzonym, funkcjonującym od dłuższego czasu, w takim, z którym sami albo nasi znajomi mają już dobre doświadczenia. Jeżeli mamy do czynienia ze sklepem nowym lub nieznanym, lepiej poczekać z uiszczeniem należności do chwili, kiedy zamówiony towar mamy już w ręku. Możliwość płacenia należności za internetowe zakupy jest kilka. Najpopularniejszy sposób to płacenie po doręczeniu przesyłki drogą pocztową. Jest bezpieczny i wygodny. Jeżeli postanowimy płacić z góry, możemy wybierać pomiędzy przelewem bankowym a kartą płatniczą. W pierwszym wypadku pieniądze przekazujemy na konkretne konto. Kiedy sprzedający pieniądze otrzyma, wyśle klientowi zamówiony towar. Można oczywiście także do tej transakcji wykorzystać Internet. Druga możliwość to skorzystanie z karty płatniczej, co jednak wymaga zachowania sporej ostrożności. Dla własnego dobra klient powinien decydować się na taki sposób uiszczania należności tylko w wypadku solidnych i sprawdzonych internetowych sklepów, a także preferować sklepy, które wykorzystują systemy zabezpieczające transakcje (systemy Verified by Visa i MasterCard SecureCode). Znaczący temat zalecają ponadto, aby u nas wybierać spośród sklepów internetowych w miarę możliwości takie, które posiadają certyfikat organizacji APEK (Asociace pro elektronickou komercii). Chodzi o stowarzyszenie skupiające ponad 200 firm, przedsiębiorców i ekspertów w zakresie handlu elektronicznego. Spis certyfikowanych, a więc bezpiecznych sklepów można znaleźć na stronach www.apek.cz. Stowarzyszenie ponadto radzi, jak kupować przez Internet z minimalnym ryzykiem. Warto dodać, że certyfikowane sklepy są przez stowarzyszenie regularnie kontrolowane, zaś o wynikach kontroli można dowiedzieć się na internetowych stronach APEK.

Co z reklamacjami?

Jeżeli kupimy bubel w zwykłym sklepie i zdarzy nam się nie wyrzucić rachunku, zgłoszenie reklamacji nie sprawia na ogół większego problemu. Wiemy, gdzie, do kogo i w jakim terminie należy się zwrócić, aby dochodzić swoich praw. W wypadku transakcji internetowych z kłopotami należy się liczyć. Sprzedawca może ukryć się pod nieistniejącym adresem elektronicznym, może prezentować się na stronach umieszczonych w ramach bezpłatnych – a więc anonimowych – usług. Stąd więc tak ważne jest staranne wybieranie nie tylko towaru, który chcemy kupić, nie ruszając się z domu i od komputera, ale także sprzedawcy. Lepiej zrezygnować z zakupu internetowego, jeżeli „e-sklep” wyda nam się na pierwszy rzut oka niesolidny lub podejrzany. Kupując coś po raz pierwszy, warto płacić dopiero po doręczeniu towaru. Aby było szybciej, można skorzystać z usług kuriera, ale wtedy trzeba liczyć się z większymi kosztami doręczenia przesyłki. Zawierając transakcje przez Internet, nigdy nie należy też zdradzać danych osobowych, które nie są do przeprowadzenia transakcji niezbędne. Żaden kupiec nie musi znać naszej daty urodzenia, zainteresowań czy stanu zdrowia. Wystarczy adres, pod który należy towar dostarczyć, adres elektroniczny i nazwisko. Warto też wiedzieć, że nie wszystkie karty płatnicze można wykorzystać do internetowych płatności. Nie można na przykład posłużyć się popularnymi kartami Maestro czy Visa Electron.

Tym, którzy często robią internetowe sprawunki, przyda się na przykład tzw. internetowa karta płatnicza. Chodzi o kartę wirtualną – klient posługuje się podczas transakcji wyłącznie numerem, a nie prawdziwą kartą.

HENRYKA BITTMAR

XXIX Puchar Lata w Wędryni

Fotoreportaż Marka Santarlusa

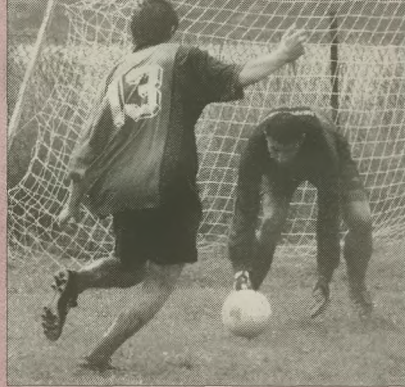
Losowanie poszczególnych drużyn na dwie 5-osobowe grupy przeprowadził Tadeusz Szkucik.

Spotkanie Lesznej Dolnej z Olbrachciami.

Mecz Lutyńia Dolna-Bystrzyca.

Finałowy mecz Olbrachcice-Niebor.

Spotkanie Lesznej Dolnej z Gródkiem.

Gra Sucha Górna z Bystrzą.

Puchar przechodni z rąk Tadeusza Szkucika odbiera kapitan olbrachcickiej drużyny Gustaw Guńka.

UNIJNY GRANT DLA FILII UNIWERSYTETU ŚLĄSKIEGO

»Podania i legendy Śląska Cieszyńskiego«

Pieniądze europejskie dla Uniwersytetu już od dawna nie są żadnym mitem. Dotyczy to także Filii w Cieszynie. Właśnie na początku stycznia br. pani prof. Halina Rusek złożyła swój podpis na umowie ze Stowarzyszeniem „Olza” w Cieszynie reprezentującym Euroregion Śląsk Cieszyński. Oznacza to, że Uniwersytet przystępuje do realizacji projektu pn. „Podania i legendy Śląska Cieszyńskiego”, na który otrzymał bezzwrotny grant w wysokości 15 152 euro. Pieniądze zostały przyznane z programu Współpracy Przygranicznej Phare CBC Unii Europejskiej.

O czym projekt?

Gdyby chcieć w jednym zdaniu przedstawić istotę pomysłu, to można powiedzieć, że projekt będzie polegał na zebraniu, opublikowaniu i spopularyzowaniu podań i legend, jakie funkcjonują na Śląsku Cieszyńskim i to w jego i polskiej i czeskiej części. Znaczący to, że etnolodzy z Filii planują zapuszczenie się w najdalsze zakątki regionu, aby „przeszperać” różne źródła i wydobyć na światło dzienne wszystkie najciekawsze podania i legendy znane mieszkańcom dawniej i teraz. Na Śląsku Cieszyńskim funkcjonuje wiele podań i legend regionalnych. Nie istnieje jednak, jak dotąd, ich pełna kolekcja. Brak też całościowej ich publikacji. Znane zbiory Gustawa Morcinka czy Zofii Kossak-Szczuckiej to nie wszystko. Zebranie ich wszystkich, tych opublikowanych i nieopublikowanych, w jednym miejscu, najpierw w bazie danych a potem opublikowanie w formie książki i płyty CD oraz umieszczenie na stronie internetowej z pewnością nie okaże się marnotrawstwem energii czasu i pieniędzy. To się zresztą przyda wielu ludziom.

Dla kogo projekt?

Ponieważ kosztuje zawsze bliższa ciału, to powiedzmy, że w pierwszej kolejności taka zaktualizowana antologia regionalnych podań i legend pomoże uniwersyteckim etnologom w ich codziennych studiach. Już też jest przymiarka do wykorzystywania tego zbioru w zajęciach ze studentami, myśli się także o zorganizowaniu sesji naukowej poświęconej etnologiczno-histerycznej interpretacji legend. Ale musimy wiedzieć, że społecznego

projektu nie robi się tylko dla jednej grupy zawodowej. W zamyśle projektu tego typu dzieło może i powinno być przydatne różnym innym grupom społecznym. Można tu wymienić w pierwszej kolejności pedagogów, czyli nauczycieli i wychowawców prowadzących zajęcia z edukacji regionalnej. Taki zbiór przyda się zapewne animatorom kultury pracującym z dziećmi i młodzieżą. Taki zbiór będzie cenną książką dla rodziców, którzy by chcieli przeczytać coś swoim dzieciom. Taki zbiór będzie wreszcie cenną książką dla samych dzieci i młodzieży, którzy w ramach szkolnych, bądź domowych lekcji edukacji regionalnej chcą poznać swoją „małą ojczyznę”. Nie możemy też nie wymienić tu naszych turystów i gości, którzy odwiedzają ten region i pragną lepiej poznać jego tożsamość. A w ogóle to autorzy projektu chcieliby, aby przygotowana antologia podobała się wszystkim mieszkańcom Śląska Cieszyńskiego.

Nie tylko etnolodzy

Czy projekt spełni wszystkie oczekiwania, zobaczymy. W każdym razie plan jest taki, żeby ta pierwsza antologia była bardzo dobrze edytorsko zrobiona. Projekt zresztą to zakłada i drogą do tego będzie zilustrowanie poszczególnych tekstów grafikami przygotowanymi przez artystów z Wydziału Artystycznego. Znajac inwencję twórczą artystów można być pewnym, że książka będzie prawdziwym skarbem. A ponieważ będzie po polsku i po czesku, więc skarbem tym

będą mogli się cieszyć czytelnicy z obu stron granicy.

Kiedy publikacja?

Działania w projekcie zaplanowano na jeden rok, ale punktem kulminacyjnym powinien być czas wakacji, kiedy to w Muzeum w Wiśle powinien się odbyć wernisaż wystawy pn. „Podania i legendy Śląska Cieszyńskiego”, gdzie pokazane zostaną artystyczne wizerunki bohaterów podań i legend przedstawionych w książce.

Szwedzki Kopiec w Stonawie – jedno z osnutych legendą miejsc na Śląsku Cieszyńskim.

Ważny test

Po projekcie „Kontakty II” Instytutu Sztuki Wydziału Artystycznego Filii UŚ realizowanym z Phare CBC Polska-Czechy w roku 2003, „Podania i legendy” to drugi grant z Unii, jakie otrzymała Filia. Za każdym razem jednak taki grant to ważny egzamin z zakresu zarządzania. Trzeba bowiem projekt właściwie zrealizować, potem rozliczyć, a jeszcze przekazywać okresowo raporty z wykonania. Roboty jest całkiem sporo. Jednak biorąc pod uwagę, że za stronę merytoryczną projektu odpowiadają tak kompetentne osoby, jak prof. Zygmunt Kłodnicki reprezentujący etnologów i prof. Małgorzata Łuszczak szefująca artystom, stosowny egzamin z pewnością zostanie zdany a zdobyte doświadczenia wykorzystane w następnych projektach finansowanych z Unii.

Nad kilkoma trwają prace przygotowawcze, więc zobaczymy.

LESŁAW WERPACHOWSKI,
koordynator projektu

Każdego człowieka określa cel, do którego dąży.

Roman Brandstaetter

Wiemioła

Nr 184

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały prosimy przesyłać pod adresem „GL” lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz ♦ Numer zamknięto 7. 7. 2005

ROZWAŻANIA NAJMŁODSZEJ POLSKIEJ PISARKI NAD ŚMIERCIĄ PAPIEŻA

Historia

Jest wieczór, 2 kwietnia. W domu położyliśmy się na chwilę, zmęczeni atmosferą tych dni: napęczniałą, żałobną, straszną, narastającą i dziwnie świętą. Oszałałe miasto i nie wiadomo, co jest dziwniejsze: czy ludzie grawitujący do kościołów, tłoczący się wokół nich hipnotycznie, czy hipnoza zakupów w supermarketach. Było coś, czemu nie można się było oprzeć, okazywać cynizmu, spędzić wieczoru gdzieś ze znajomymi, bo wszystko wybuchało, dziecko ryczało i ja płakałam całą drogę w taksówce, nawet nie wiedziałam, dlaczego, ale nabrzmiała do granic niepokój niósł się ulicami i wszystkim, i nie można się było niczym sensownym tu zająć, bo marność, jaką wykazuje materia codzienności w bliskim zestawieniu z takimi wydarzeniami, jest nie do zniesienia, wszystko nagle, wszystko wydaje się kartonowymi dekoracjami, swoją własną żalosną i wypełnioną powietrzem atrapą. I położyliśmy się na chwilę, i obudziły nas syreny, tak rozdzierające, jak nic, co słyszałam w życiu. Nigdy nie czułam się tak bardzo wsza, i nigdy jednocześnie tak realne nie było dla mnie, że jestem człowiekiem, nigdy nie czułam się tak uwikłana w świat. Z klatki schodowej głośno, Papież umarł, umarł? Umarł już. Część obojętnych w czysto informacyjny sposób, część złamanych płaczem. Mam 22 lata i pierwszy raz widziałam, jak się staje, jak ma miejsce historia.

Świat dla mnie wygląda tak, jakby człowiek dążył do wyzbycia się wszystkiego, co stanowi o jego człowieczeństwie, i bycia swoją dużo praktyczniejszą i wydajniejszą plastikową imitacją, a gdy umiera Papież, to nagle na chwilę wracają proporcje, wraca na swoje miejsce na co dzień z niego wypchnięta ze względów praktycznych rzeczywistość, to, co jest naprawdę. Mięso, kości, ale też dobro, zło, miłość, lęk, śmierć i to w nie tych znaczeniach, w jakich zwykle szafują tymi słowami czołówki filmów amerykańskich. Śmierci Jana Pawła II nie da uczcić się minutą ciszy. Ta cisza będzie mierzona w miesiącach i latach.

Chociaż jeszcze parę miesięcy temu przekonywaliśmy księdza, który nas odwiedził z wizytą duszpasterską, żeby pomodlił się sam, bo my to raczej nie, wczoraj oboje klęczeliśmy nocą w pobliskim kościele, ja bezwyznaniowa i mój chłopak, który jest buddystą. W absolutnej ciszy modliliśmy się tam z kilkudziesięcioma innymi osobami, dla mnie jako dla osoby, której świeżo nabyta dorosłość jest całkowicie pozbawiona takich przeżyć, było to duże, dziwne piękne przeżycie, gdy pokracznie i nieumiejtnie modliliśmy się za obłąkany świat, za tych wszystkich dławionych przez głód i przez przesyć, za upodlonych nędzą i upodlonych dobrobytem, i za Niego, który mozolnie usiłował zacerować dziurę między nimi. I chociaż Mu się to w końcu nie udało, to póki był przy tym zajęty, można było mieć nadzieję, że na przekór wszystkiemu dopnie swego.

Ja nie jestem osobą religijną, może po prostu nie zostało mi dane, a może katolicyzm, w którym zostałam wychowana, był systemem jakby zaprojektowanym wyłącznie pod kątem tego, abym w wieku piętnastu czy iluś mogła go zakontestować. To moja całkiem poważna i nie dyktowana emocjami refleksja, że wychowanie w duchu katolickim bardzo moje dzieciństwo okaleczyło, zatruiło je ponurością, lękiem i nienawiścią do własnej osoby. Katolicyzm w wydaniu dziecięcym to dla mnie smutna historia, historia, obsesja, natręctwo. Uczenie się przed spowiedzią grzechów na pamięć z kartki, rywalizacja o kapryśne względy pani katechетки, tożsamej z dyspozytorką sympatii bożej, lęk, że wszystko, co robisz, może okazać się śmiertelnym grzechem, piekło znajdujące się niewiele metrów pod ziemią, klasówka z pieśni, z której ocena równoważna jest z szansą zbawienia. Zakontestowałam to tak szybko, jak się dało, ale nikt mi już tego z głowy nie wyjmie, bo prawdopodobnie ta kolejność liter w alfabecie jest już na zawsze: nad nami jest niebo, pod nami piekło. Katolicyzm to przez długie lata była dla mnie fabryka cienia, nieszczęśliwych ludzi, którym zabrakło siły, żeby to odrzucić, i brną z rozpędu, biorą śluby, chrzczą dzieci i przywiązani są do Kościoła w tym samym stopniu co do pobliskiego supermarketu, bo tak jest dobrze i stanowi korzystny fundusz inwestycyjny „życie wieczne”. Tylko On jakoś do tej mojej wizji nie pasował. I chociaż młodzieńcza kontestacja jest najczęściej procesem zamaszystym, rodzajem huraganu porywającego za sobą wszystko, moja kontestacja nigdy Papieża nie zdołała objąć, bo gdzieś w otchłaniach swojej głupoty miałam zawsze świadomość, że Jego słów nie da się podważyć, że On Wie, bo tak jakoś

zupełnie naturalnie dogmat nieomyślności papieża był z Janem Pawłem II kompatybilny. Zanim zmarł, zdążyłam parę razy usłyszeć, jak ludzie tu szysz z jego niedoleżności, śliny kapiącej na ornat, parodiują Jego zamazaną mowę, ale za każdym razem czułam tylko politowanie dla tych, którzy porywają się na to bez żadnej świadomości własnej marności. Było to żalosne, a nie złe; absurdalne, a nie perfidne, bo Jego nie dało się obrazić ani pomniejszyć, ani skarykatyzować, ani wyśmiać, nikt nie miał takiej siły. Ja osobiście byłam zawsze bardziej skłonna podśmiewać się z Boga, ale nigdy z Niego. Był stary i chory, ale schylał się w sposób tak godny i święty, że każde szyderstwo samoszydziło z siebie.

To bezprecedensowa sytuacja, gdy Ktoś umiera na oczach całego świata, gdy rozkład fizyczny śledzony jest przez wszystkie telewizje, gazety i serwisy internetowe. Z ramówki wypadają reklamy, komedie, filmy sensacyjne i programy rozrywkowe. Pustka popkultury jest całkowicie bezbronna wobec takiej śmierci, nieprzygotowana na przyjęcie czegokolwiek dziejącego się naprawdę. Umieranie Papieża, jego słabość to estetyczny szok w świecie, gdzie ciało jest przez media sprowadzone do roli opakowania towaru-osoby, więc musi być młode, prężne, opalone i zdrowe, bo towar nie znajdzie nabywcy. Jakim kontrastem był Jan Paweł II, skurczony, sponiewierany niedoleżstwem, a jednak wciąż przytomny, podejmujący rozpaczliwie walkę z ciałem, z którego uchodziło życie, pokazał swoją Wielkość znosząc wytrwale do samego końca dręczący uwiąd ciała.

Może śmierć Papieża to przeddzień końca, równie niewykluczone, że przeddzień początku. Wczoraj świat zaczął się na nowo. Może zignoruje to przesłanie, które dostał od Karola Wojtyły, może zginie ono w ogłuszającym ryku wielkiej maszyny popytu i podaży, kupna i sprzedaży, gdzie człowiek jest coraz bardziej taną częścią wymienną, może utonie w bełkotliwym szumie piosenek o miłości. A może właśnie świat dopiero teraz dostrzeże je, przez Jego śmierć bardziej wyraziste i bardziej realne, i zacznie się wstydzic, oglądać ze zdziwieniem trzymane w rękach przedmioty?

Mam 22 lata i nigdy jeszcze tak bardzo nie czułam się człowiekiem. Wczoraj historia ruszyła dla mnie z miejsca.

DOROTA MASŁOWSKA
Tygodnik Powszechny (skrót)

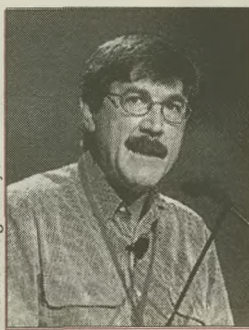
TREFNE MYŚLI

Kończymy dziś druk wypowiedzi na temat najgroźniejszych Ideł początku XXI wieku, zebranych przez amerykańskie czasopismo „The Foreign Policy”.

PAUL DAVIES Podważanie wolnej woli

Wiara w istnienie wolnej woli to fundament ludzkiej kultury i cywilizacji, systemów etycznych i prawnych. Tymczasem – pisze Paul Davies, australijski filozof i astrobiolog – współcześni naukowcy i filozofowie podważają filar ludu społecznego i to jakby nie zastanawiając się, czym można by go zastąpić. Starają się oni rozmontować wyobrażenia psychologiczne, według których nasze ja jest ośrodkiem poznania rzeczywistości i podejmowania decyzji. Na tym założeniu opiera się większość kodeksów karnych, kiedy każe inaczej osądzać zbrodnię w afekcie i zbrodnię popełnioną z zimną krwią. To zdroworozsądkowe podejście podważają niektórzy wpływowi badacze. Nie istnieje coś takiego jak wolna wola – głoszą – ludzkie decyzje są albo z góry zdeterminowane, albo całkowicie przypadkowe i arbitralne.

Do podważania wolnej woli, a więc i ludzkiej wolności, przyczynia się też, zdaniem Daviesa, współczesna genetyka. To geny kształtują nasze umysły i ciała. Jesteśmy robotami zaprogramowanymi do transmisji egoistycznych molekuł zwanych genami – twierdzi słynny biolog Richard Dawkins. W badaniach psychiki karierę robi memetyka, operująca pojęciem memu jako odpowiednikiem genu. Brytyjska psycholog Susan Blackmore twierdzi, że umysł ludzki jest zbiornicą owych memów, które dla własnych celów wytwarzają w nas fikcyjne poczucie jaźni. Przekazujemy sobie te memy niczym wirusy w procesie interakcji. Davies uważa, że te idee są niebezpieczne dlatego, iż istnieje duże ryzyko, że posłużą do usprawiedliwiania skrajnie liberalnego podejścia do przestępczości, konfliktów etnicznych, a nawet ludobójstwa. A ludzie, którym wmawia się, że pojęcie wolnego wyboru to tylko mit, będą się biernie godzić na wszelkie ograniczenia czy nadużycia narzucane im przez system polityczny lub społeczny. Świat, w którym większość ludzi nie wierzy w wolną wolę, budzi przerażenie większe niż ten, w którym powstała eugenika.

Paul Davies

JAN PYSZKO

Wiersze sakralne

Modlitwa

Kaleka jest moja filozofia
Panie

Proszę
użyc mi
pokory odwagi godności

Daj
Krzyża odkupienie

Palmowa gałązka

Iskro dobrego ognia
zbliz się
wejdź
rozblyśnij gałązką palmową
darz żarem wiary
bądź
po wszystek czas

Alleluja!

Gdziekolwiek

Jesteś

Dajesz
moc
poznania miłości wiary
nadziei kamienia i serca
pokory
gościnę mądrości

Gdziekolwiek Twój krzak
gorejący

Weż
ogrzej na kość mroźem zwarzone
a bliźni
bliźnim w nas się ostanie

Twojej mądrości
do końca
uczyć nam się trzeba

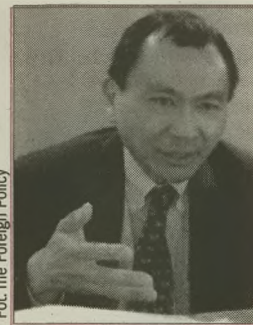
(7)

Nie wiemy, jakie jeszcze odkrycia i ustalenia przyniesie dalszy rozwój współczesnej fizyki, genetyki, psychologii. Ale nawet gdyby miało się okazać, że wolna wola jest złudzeniem, należy je podtrzymywać, bo inaczej społeczeństwu grozi rozpad. Nauka podważa potoczne pojmowanie czasu, ale trudno sobie wyobrazić społeczeństwo, które odrzuca pojęcia przeszłości, teraźniejszości i przyszłości. Jak powiedział pisarz Isaac Bashevis Singer: Musimy wierzyć w wolną wolę – nie mamy wyboru.

FRANCIS FUKUYAMA Transhumanizm: Wyzwolić się z ograniczeń biologii

Ton podobnego niepokoju przenika esej Francis Fukuyamy, światowej sławy politologa amerykańskiego. To ostrzeżenie przed krucjatą głoszącą potrzebę wyzwolenia człowieka spod władzy procesu ewolucji. Orędownicy transhumanizmu mogą się dziś wydawać dziwaczną sektą pozbawioną znaczenia, jak wyznawcy UFO. Ale idea doskonalenia człowieka drogą przeróbek biotechnologicznych już dziś zyskuje popularność. Przecież wady i niedoskonałości naszego gatunku naprawdę dają się nam we znaki. Może warto popracować nad stworzeniem lepszego Adama – mądrzejszego, spokojniejszego, zdrowszego na ciele i duszy? Fukuyama tę właśnie racjonalność projektu transhumanistycznego uważa za część kryjącego się w nim niebezpieczeństwa.

Pierwszą ofiarą takich eksperymentów biotechnicznych padnie jego zdaniem idea równości – w sensie politycznym i prawnym. „Sednem transhumanizmu jest modyfikacja założenia, że każda istota ludzka ma wartość sama w sobie i dlatego przysługują jej takie same prawa jak wszystkim ludziom”. Jeśli zaczniemy przekształcać się w doskonalszy gatunek, co stanie się z ludźmi, którzy zostaną za burtą? I czy można majstrować przy tak skomplikowanym produkcie ewolucji, jakim jest człowiek, nie naruszając jego wewnętrznej równowagi? Fukuyama od „prometejskiej” idei transhumanizmu woli przesłanie ekologii: tak jak staramy się szanować nasze środowisko naturalne, z podobną pokorą traktujmy naturę człowieka.

Francis Fukuyama

Telewizja

WTOREK 12 LIPCA

■ TVP 1

6.05 Geena Davis Show (film USA) 6.30 Lato z Jedyneką 7.00 Wiadomości 7.05 Lato z Jedyneką 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Smocze opowieści (s.) 9.05 Ala i As (s.) 9.30 Papyrus (film franc.) 9.55 Redakcja D (s.) 10.10 Jaka to melodia? (teleturniej) 10.40 Rzymski akwedukt koło Nîmes (pr. dok.) 11.25 Rolnictwo na świecie (mag.) 11.40 To trzeba wiedzieć 11.45 Agrobiznes 12.00 Wiadomości 12.10 Nieustraszone (film USA) 13.00 Gwiazdodzień polskiego sportu Helena Rakoczy 13.20 Małe ligi - Mały motocross 13.35 Życie po śmierci (pr. dok.) 14.05 Plebania (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 Klan (s.) 16.00 Moda na sukces (s.) 16.25 Lato z Jedyneką 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Prosto w oczy 17.30 Lokatorzy (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Bulionerzy (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.05 Cud na autostradzie (film USA) 21.45 Pociąg śmierci do Denver (film USA) 23.50 Wiadomości 0.05 Plus minus 0.30 Poradnik przedsiębiorcy 0.40 Niebezpieczne związki (film franc.) 2.05 Sprawy rodzinne (film USA) 2.45 Wiersze na dzień powszedni - Dzień siódmy.

■ TVP 2

6.05 Złotopolscy (s.) 6.30 Felicity (s.) 7.15 Tajna misja Mona Lisa (film austral.) 7.40 Magiczny autobus (s.) 8.05 McGregorowie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.25 M jak miłość (s.) 11.10 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza - Nad łakami ze smakiem 11.40 Podróż do ziemi obiecanej (s.) 12.25 Euro-quiz 13.30 Proboszcz 2005 13.50 Wydarzenia, wydarzenia 14.00 Ryzykanci (film USA) 14.45 Zaklinaczka dzieci (film ang.) 15.15 Felicity (s.) 16.15 Śpiewające fortepiany (teleturniej) 17.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 19.00 Wakacyjny konkurs Dwójki 19.05 M jak miłość (s.) 19.55 Panorama flesz 20.00 M jak miłość (s.) 20.50 Pogoda na wakacje 20.55 Magazyn Ekspresu Reporterów 22.20 Biznes 22.25 Sport-telegram 22.50 Mała duża Ania (film ang.) 0.35 Małopole, czyli świat (film pol.) 1.30 Wieczór artystyczny - Roby Lakatos (koncert).

■ TV KATOWICE

7.00 Echa dnia 7.45 Aktualności 7.50 25 lat Rawy Blues 8.45 Gość dnia 9.00 Ekstremalne poszukiwania - Australijskie krokodyle (pr. dok.) 9.45 Klan (s.) 10.45 Telekurier 11.15 Gość dnia 11.45 Wierzę, wątpię, szukam 12.10

POCIĄG ŚMIERCI DO DENVER

Thriller, USA 1999
TVP 1, wtorek 12. 7., godz. 21.45
Reżyseria: Dick Lowry
Występują: Rob Lowe, Kristin Davis, Esai Morales, John Finn, Mena Suvari, Sean Smith, Eric Johnson.

Przez stan Kolorado jedzie pociąg wiozący chemikalia. Z jednego z kanistrów wyciekł żrący płyn, uszkadzając systemy hamulcowe. Rozpędzona maszyna wymyka się spod kontroli. Natychmiastowa akcja amerykańskich służb kryzysowych kończy się niepowodzeniem. Wkrótce wychodzi na jaw, że oprócz pojemników z łatwopalnymi substancjami w pociągu znajduje się głowica jądrowa. Aby ocenić życie mieszkańców Denver, zapada decyzja o wykojeniu pociągu z dala od metropolii. Na mieście katastrofy wybucha pożar, dając początek nuklearnej eksplozji.

Regiony kultury 12.35 Na wolności Gepardy i Holly Hunter (film ang.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Bądź zdrow! (pr. med.) 14.45 Dobre praktyki (pr. eduk.) 15.00 WOW Akcja specjalna (s.) 15.45 Świat magazyn międzynarodowy 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Gramy dla was 17.05 Bliżej Europy 17.50 Relacje 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.37 Raport z akcji 19.00 Muzyka łączy pokolenia 19.40 Regiony kultury 19.50 Książki z górnej półki (mag.) 20.00 Telekurier 20.50 Studio pogoda 21.00 Echa dnia 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Nasz reportaż 22.15 To jest temat 22.50 Studio pogoda 22.55 Kurier sportowy 23.10 Odnalezienie malowideł Schultza (film dok.) 0.05 Sukces (s.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV market 7.00 Exclusive 7.25 Yu-gi-oh! (s.) 7.50 Zbuntowany anioł (s.) 8.45 Na wariackich papierach (s.) 9.40 Idol (pr. rozryw.) 10.40 Świat według Bundych (s.) 11.10 Samo życie (s.) 11.55 Zbuntowany anioł (s.) 12.45 TV market 13.00 Amerykańska księżniczka (pr. USA) 13.55 Pierwsza miłość (s.) 14.40 MacGyver (s.) 15.45 Wydarzenia 16.15 Świat według Bundych (s.) 16.45 Na wariackich papierach (s.) 17.45 Rodzina zastępcza plus (s.) 18.45 Wydarzenia 19.25 Samo życie (s.) 20.10 Obcy - decydujące starcie (film USA) 23.05 Świat według Kiepskich (s.) 23.35 Poziom 9 (film USA) 0.35 Biznes Wydarzenia 1.00 Nasze dzieci 1.55 Chinatown (film USA) 4.00 Magazyn sportowy - Strong Man turniej międzynarodowy.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Bajkowe wakacje 9.00 Śpiewanki 9.05 Teleranek (dla dzieci) 9.15 Klocki (dla dzieci) 9.30 Śladami czeskich diabłów (s. dok.) 9.50 ABCD ekologii 10.00 Wiadomości 10.05 Pociąg dzieciństwa i nadziei (s.) 11.05 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.) 12.00 Wiadomości 12.30 Godziny wizyt M. Šimka i J. Grossmana 13.15 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 13.45 Madeira (dok.) 14.00 Wiadomości 14.05 Ja i duchy mojej przeszłości 1/2 (film kan.-USA) 15.35 Film o filmie: Skrzacie czary (dok.) 16.00 Wiadomości 16.05 Bajkowe wakacje 17.00 Oliver Beene (s.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.30 Czarne owce (pr. publ.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.50 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Szczęśliwa zrywa (film br.) 21.55 Na tropie 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 EXPOCztówka (s. dok.) 23.30 Poprask (mag. muz.) 0.05 Pomarańcza (mag.) 0.35 Grotowski Ch. Chaplina 0.55 Tak, panie ministrze (s.) 1.25 O strachach 2.15 Bananowe rybki.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 8.35 Diagnosta (mag.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 12.00 Euronews 12.35 Kultura.cz (mag.) 13.05 Pamięć drzew (s. dok.) 13.25 Bajkowe wakacje 15.55 Blok publicystyki ekologicznej 16.25 Tradycyjna japońska sztuka (s. dok.) 16.35 Europejczyk Wojciech (dok.) 17.15 Portrety (s. dok.) 17.30 Babilon (mag.) 17.50 Tak, panie ministrze (s.) 18.20 Poprask (mag. muz.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.00 Magazyn motoryzacyjny 19.40 Baseballowa Europa 20.00 Siedem cudów technicznej cywilizacji (s. dok.) 20.50 Na pływalni z Ivanem Medkiem (talkshow) 21.15 Lou Fanánek Hagen (dok.) 21.45 Tour de France 22.10 Od-

poczywaj w pokoju (s.) 23.05 Magiczną krainą (dok.) 23.35 Wojna szpiegów (s. dok.) 0.30 Nadal tutaj jestem 1.00 Magazyn motoryzacyjny 1.40 Jazz klub 1998 2.35 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.25 Pies przed sądem (film USA) 10.55 Dwie puszyste damy (s.) 11.25 Strażnik Texasu (s.) 12.15 Dziewczyny Gilmora'a (s.) 13.10 Anastazja (s.) 14.00 Moja puszysta Walentyna (s.) 14.55 Gwiezdne wrota (s.) 15.50 Żądła (s.) 16.45 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.15 Właśnie teraz 17.25 Straż przybrzeżna (s.) 18.15 Prognoza pogody 18.20 M.A.S.H. (s.) 18.50 Pálí vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Gospoda (s.) 20.30 1 przeciw 100 (teleturniej) 21.25 Na własne oczy (pr. publ.) 22.20 Chirurgia plastyczna z o.o. (s.) 23.20 Dzika orchidea (film USA) 1.10 Cienie Toronto (s.) 2.00 W poszukiwaniu mieszkania (film kan.) 3.45 Program rozrywkowy 4.40 Ojciec Schwarzwald wkracza do akcji (s.).

■ PRIMA

8.00 Przeciwdzierzenie (s.) 8.55 Płomień wątpliwości (s.) 9.50 Wspaniali i bogaci (s.) 10.20 Prima jazda (mag.) 11.10 Lekarz ze wsi (s.) 12.05 Szansa bez granic (pr. roz.) 13.05 W lot po świecie (mag.) 14.05 Pomoc domowa (s.) 14.35 Pan Złota Rączka (s.) 15.05 Beverly Hills 90210 (s.) 16.00 Sprawa dla dwu (s.) 17.10 Navarro (s.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciół Woody (s. anim.) 19.55 Więzy rodzinne (s.) 20.55 Nie ma doskonałych (pr. roz.) 21.55 Dementi (pr. roz.) 22.30 Opętanie (film USA) 0.15 t-music 1.10 Szybka wygrana 2.50 Salon samochodowy 3.20 Sauna (talk show) 4.10 Prima archiwum.

ŚRODA 13 LIPCA

■ TVP 1

6.05 Geena Davis Show (film USA) 6.30 Lato z Jedyneką 7.00 Wiadomości 7.05 Lato z Jedyneką 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Smocze opowieści (s.) 9.05 Plastelinę i przyjaciele (dla dzieci) 9.30 Papyrus (film franc.) 10.00 Extr@ (s.) 10.25 Jaka to melodia? (teleturniej) 10.50 Światowe dziedzictwo kultury - Carcassonne (pr. dok.) 11.40 Apetyt na euro 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Nieustraszone - Śmiertelny pojedynek (s.) 13.05 Samsung Athletic Cup 2005 13.20 Błękitne żagle (mag. żeglarski) 13.35 Raj (pr. dok.) 14.00 Plebania (s.) 14.45 Niedziela jak co dzień 15.00 Wiadomości 15.10 Klan (s.) 16.00 Moda

ZAWSZE STRZELAJ DWA RAZY

Thriller, USA 1992

TVP 2, środa 13. 7., godz. 22.45

Reżyseria: Tamra Davis
Występują: Drew Barrymore, James LeGros, Billy Drago, Rodney Harvey, Joe Dallesandro, Willow Tipton, Robert Greenberg.

16-letnia Anita Minter jest odludkiem, nie ma przyjaciół. Jej domem jest przyczepa, którą dzieli z wykorzystującym ją seksualnie partnerem matki, Rooneyem. Pewnego dnia nauczyciel daje klasie zadanie: uczniowie mają nawiązać korespondencję z kimś spoza ich miasteczka. Anita wybiera niejakiego Howarda Hickocka, 24-letniego więźnia, odsiadującego wyrok za zabójstwo. Niebawem znajomość przeradza się w silną fascynację, stając się początkiem tragicznych wydarzeń.

na sukces (s.) 16.25 Lato z Jedyneką 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Prosto w oczy 17.30 Sąsiedzi (s.) 18.00 Jaka to melodia? (s.) 18.30 Bulionerzy (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.05 Tanguy (film franc.) 22.05 Lot 174 (film USA) 23.40 Wiadomości 23.55 Misja specjalna 0.20 Non possumus - Kościół katolicki wobec władzy komunistycznej 1.15 Niebezpieczne związki (film franc.) 2.40 Wiersze na dzień powszedni - Dzień ósmy.

■ TVP 2

6.05 Złotopolscy (s.) 6.30 Felicity (s.) 7.15 Tajna misja - Mona Lisa (film austral.) 7.40 Magiczny autobus (s.) 8.05 McGregorowie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.30 M jak miłość (s.) 11.15 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza - Biebrzańskie smaki 11.45 Podróż do ziemi obiecanej (s.) 12.30 Klinika pod kangurem (s.) 13.30 Dziwne przygody koziołka Matołka - Korsarze (s. anim.) 13.40 Mów mi Rockefeller! (film pol.) 15.15 Felicity (s.) 16.00 Panorama 16.15 Dzieciaki przed kamerą (pr. kanad.) 16.35 Szanse finans - Straż (s.) 17.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 19.05 Wakacyjny konkurs Dwójki 19.10 M jak miłość (s.) 20.00 Panorama flesz 20.05 Mój pierwszy raz (talk-show) 20.55 Pogoda na wakacje 21.00 Kryminalne zagadki Las Vegas (film USA) 21.45 Z Dwójką bezpieczniej 22.00 Panorama 22.20 Biznes 22.25 Sport-telegram 22.45 Zawsze strzelaj dwa razy (film USA) 0.20 Wyjątkowa okazja (film ang.).

■ TV KATOWICE

7.00 Echa dnia 7.45 Aktualności 7.50 Gramy dla was 8.05 Bliżej Europy 8.45 Gość dnia 9.00 Zagadkowe historie XX stulecia - Kłątwa Tutenchamona (film dok.) 9.45 Klan (s.) 10.45 Telekurier 11.15 Gość dnia 11.45 Zadmilo, aż miło (festiwal jazzowy) 12.10 Prosto z lasu (felieton) 12.35 Świat Pacyfiku - Wybrzeża Ameryki (film franc.) 13.50 Agrobiznes 14.00 Polska egzotyczna 14.45 Dobre praktyki - Szkoła czy jeszcze zabawa 15.00 WOW Nieziemska istota (s.) 15.45 Teleplotki 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Zrobio to sam 17.05 Trójka tam była 17.50 Gramy dla was 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.37 Reportaż z uśmiechem. Lunochody 2005 19.00 Muzyka łączy pokolenia (pr. muz.) 19.40 Nawigator - informacje oraz porady dla amatorów 19.50 Książki z górnej półki (mag.) 20.00 Telekurier 20.50 Studio pogoda 21.00 Echa dnia 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.50 Wiadomości sportowe TV Katowice 21.55 Cały świat w twoim mieście 22.15 To jest temat 22.50 Studio pogoda 22.55 Kurier sportowy 23.10 Muzyka miłości Chouchou (film franc.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV market 7.00 Bravo 7.25 Transformery (s. anim.) 7.50 Zbuntowany anioł (s.) 8.45 Na wariackich papierach (s.) 9.40 Idol (pr. rozryw.) 10.40 Świat według Bundych (s.) 11.10 Samo życie (s.) 11.55 Zbuntowany anioł (s.) 12.45 TV market 13.00 Rocket Power (s.) 13.25 Szafa gra (pr. muz.) 13.55 Pierwsza miłość (s.) 14.40 MacGyver (s.) 15.45 Wydarzenia 16.15 Świat według Bundych (s.) 16.45 Na wariackich papierach (s.) 17.45 Pensjonat Pod Różą - Nowe życie (s.) 18.45 Wydarzenia 19.25 Całkiem nowe lata miodowe (s.) 20.00 Pierwsza miłość (s.) 20.40 Chinatown (film USA) 23.30 Łowcy koszmara (film USA) 0.35 Biznes Wydarzenia 1.00 Pierwsza fala (film USA) 1.50 Kuba Wojewódzki 2.40 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Bajkowe wakacje 9.00 Śpiewanki 9.05 Oliver Beene (s.) 9.30 Śladami czeskich diabłów (s. dok.) 9.50 ABCD ekologii 10.00 Wiadomości 10.05 Powrót ognistych kobiet (film czes.) 11.10

Kim jest... 11.40 Nasze zamki (s. dok.) 12.00 Wiadomości 12.30 Z Divadélka pod věží (pr. roz.) 13.30 Praga mizerna (dok.) 14.00 Wiadomości 14.05 Obiektyw (mag.) 14.35 Wędrująca kamera (s. dok.) 15.05 Historie sław (s. dok.) 16.00 Wiadomości 16.05 Bajkowe wakacje 17.00 Zwykła końska historia (s.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.30 Pod pokrywką (mag.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Bananowe rybki (talk show) 20.35 Nędznicy 2/4 (film fr.) 22.10 Film o filmie: 2046 (dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.00 Prognoza pogody 23.05 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Sportki i Szansy 23.20 Tworzenie państwa (pr. sat.) 23.35 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki, Szansy 23.40 Wojna w Johnson County (film USA) 1.10 Grotowski Ch. Chaplina 1.40 Tak, panie ministrze (s.) 2.10 Pod pokrywką 2.35 EXPOCztówka 2.45 AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Na pływalni z I. Medkiem (talk-show) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 12.00 Euronews 12.50 Wspomnienia przeszłości. Wędrówki z prehistorycznymi ludźmi (s. dok.) 13.20 Na tropie 13.50 Owady a człowiek (dok.) 14.15 Gra o zielone (dla dzieci) 14.35 Wizytówka (s. dok.) 15.00 Skarby świata (s. dok.) 15.15 Poprask (mag. muz.) 15.50 Cudowny świat (s. dok.) 16.10 Drogi nauki i techniki (s. dok.) 17.10 Spostrzeżenia z zagranicy 17.20 Wielki wóz (mag.) 17.50 Tak, panie ministrze (s.) 18.20 Normalny zakład (dok.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.00 Sportowe minuty 20.00 Shackleton 2/2 (film br.) 21.45 Diagnosta (mag.) 22.05 LeGaTo (mag.) 22.35 Tour de France 23.00 Z bliska (s. dok.) 0.00 Koncert z Senatu 0.35 Siedem cudów technicznej cywilizacji (s. dok.) 1.25 Skarby świata 1.40 Babilon 2.00 Śladami czeskich diabłów 2.20 Na tropie.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.20 Sherlock Holmes: Znak czterech (film br.) 11.15 Dwie puszyste damy (s.) 11.45 Strażnik Texasu (s.) 12.40 Dziewczyny Gilmora'a (s.) 13.30 Anastazja (s.) 14.20 Moja puszysta Walentyna (s.) 15.10 Gwiezdne wrota (s.) 16.00 Żądła (s.) 16.50 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Straż przybrzeżna (s.) 18.20 Prognoza pogody 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.50 Pálí vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Nakręć to! (pr. rozryw.) 20.40 Sandra, królowa rebeliantka (s.) 22.30 Wschodzące słońce (film USA) 0.50 Vilomeniny (pr. roz.) 1.40 Smallville (s.) 2.50 Na własne oczy 3.40 Łowcy koszmarów (s.) 4.35 Ojciec Schwarzwald wkracza do akcji (s.).

■ PRIMA

8.00 Przeciwdzierzenie (s.) 8.55 Płomień wątpliwości (s.) 9.50 Wspaniali i bogaci (s.) 10.20 Prima jazda (mag.) 11.10 Lekarz ze wsi (s.) 12.05 Szansa bez granic (pr. roz.) 13.00 W lot po świecie (mag.) 14.05 Pomoc domowa (s.) 14.35 Pan Złota Rączka (s.) 15.05 Beverly Hills 90210 (s.) 16.00 Sprawa dla dwu (s.) 17.10 Navarro (s.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kulinarny) 19.45 Dzieciół Woody (s. anim.) 19.55 Policja kryminalna Kolonia (s.) 20.50 Receptariusz prima pomysłów (mag.) 21.50 Zmęczenie materiału (film USA) 0.00 Mutant X (s.) 0.50 Szybka wygrana 2.30 Dementi 3.05 Sauna (talkshow) 3.50 Prima archiwum.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Z wielkim smutkiem podajemy do wiadomości, że dnia 6 lipca 2005 roku zmarła w Brnie w wieku 86 lat

śp. STAFANIA POLEDNIK

z domu Huplik, urodzona w Karwinie 13 czerwca 1919 roku. Pogrzeb naszej Drogiej Matki, Babci, Siostry, Cioci odbędzie się w czwartek dnia 14 lipca 2005 o godzinie 16.00 w kościele parafialnym w Karwinie. Pogrzeżeni w żałobie syn Franciszek, brat Franciszek wraz z rodzinami. RK-143

W smutku pogrzeżeni podajemy do wiadomości, że w dniu 7 lipca 2005 roku zmarł w Austali, przeżywszy lat 81, nasz Drogi Kuzyn

śp. ROMAN PRZECZEK

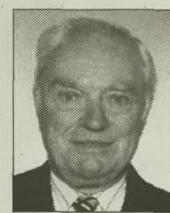
który wyemigrował na Antypody z rodzinnych Łazów w 1945 roku. O chwilę zadumy i wspomnień prosimy tych, którzy Go pamiętają Jego krewni. GL-375

W wielkim żalu podajemy do wiadomości, że dnia 7 lipca 2005 zmarł w wieku 83 lat

śp. mgr inż. JÓZEF KROCZEK

Pogrzeb naszego Drogiego Męża, Ojca, Dziadka, Brata, Szwagra i Wujka odbędzie się w środę dnia 13 lipca 2005 o godz. 14.00 w kościele parafialnym w Karwinie Frysztacie. Pogrzeżeni w żałobie żona Wanda i syn Bohdan z rodziną. GL-378

*Śpieszcie się kochać ludzi
tak szybko odchodzą.*

W głębokim żalu zawiadamiamy, że dnia 10 lipca po krótkiej i ciężkiej chorobie odszedł wśród najbliższych w wieku 76 lat

śp. KAROL PASZ

pochodzący z Dolnego Cierlicka, zamieszkały w Czeskim Cieszynie. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w czwartek 14 lipca 2005 o godz. 15.00 z kościoła ewangelickiego Na Rozwoju na miejscowy cmentarz. Autobus zapewniony. W smutku pogrzeżeni. GL-379

Ponad sto lat ilczący dom na Skwerze Masaryka należy do najładniejszych w mieście.

Historyczna ciekawostka

Naprzeciwko remizy strażackiej przy Skwerze Masaryka w Cz. Cieszynie stoi już ponad sto lat starannie utrzymany dom z ładną drewnianą werandą. Budynek, który należy do najładniejszych w Cz. Cieszynie, dał wybudować około roku 1890 ratusz cieszyński, prawdopodobnie jako dom mieszkalny dla urzędników miejskich.

W domu tym podobno zamieszkiwał również ówczesny dyrektor huty trzynieckiej. Później w nim zamieszkał, otwierając gabinet lekarski, doktor Jan Kobierski. Kobierski zlecił również budowę przydomowych zabudowań gospodarczych: obory dla krów i stajni dla koni, które zaprzęgano do kolasy lub do sani.

Po śmierci Jana Kobierskiego w roku 1927, gabinet lekarski przejął jego szwagier Artur Hoffmann, również lekarz, który przyjmował pacjentów aż do roku 1938, po czym przeprowadził się do Koprzywnicy. Jednak podczas okupacji niemieckiej powrócił do miasta nad Olzą. Po wojnie, jak wiele innych Niemców, był zmuszony wyjechać na stałe do Niemiec.

Odtąd gabinet lekarski został zamknięty. Dom obecnie zamieszkuje córka Jana Kobierskiego, Hildegarda Vávrová. Jej mąż pod koniec lat osiemdziesiątych poddał dom remontowi kapitalnemu, zachowując jego pierwotny, historyczny wygląd z końca XIX wieku.

CZESŁAW GAMROT

FINAŁ SPRAWY POLSKIEGO PRZEDSZKOLA W BŁĘDOWICACH

Czas przeprowadzki

HAWIERZÓW (mro) – Polskie przedszkole w Hawierzowie Błędowicach wyprowadzi się w nowym roku szkolnym z dotychczasowej siedziby. Taką decyzję zapadła podczas piątkowego spotkania przedstawicieli miasta i szkoły na Urzędzie Miejskim.

Władze miasta na czele z wiceprezydentem, **Svatoplukiem Novákiem**, oraz z **Iwą Sandrjową**, kierowniczką wydziału szkolnictwa, przedłożyły przedstawicielom szkoły **Romanowi Kaderce**, dyrektorowi PSP i przedszkola w Błędowicach oraz **Lechowi Kowalczykowi**, przedstawicielowi rodziców, ekspertyzę budowlaną opracowaną przez Techniczny Instytut Mierniczy Budownictwa w Pradze, która mówi o katastrofalnym stanie obiektu dotychczasowego budynku przedszkolnego. Podkreśla się w niej, iż belki więźby dachowej są trawione przez grzyby i szkodniki i konieczna jest „totalna” rekonstrukcja obiektu.

Wobec takich argumentów niezależnej ekspertyzy uzgodniono, że od 22 sierpnia polskie przedszkole zacznie przeprowadzkę na ulicę Příma, gdzie od 1 września rozpocznie pracę jako filia przedszkola błędowickiego, z tymczasową zmianą adresu. Do tego czasu na Přímej przebiegną zmiany adaptacyjne, m.in. uzupełnione zostanie wyposażenie w łóżeczka oraz zostanie zawarta umowa z kierownictwem czeskiego przedszkola o tymczasowości pobytu polskiej placówki przedszkolnej.

– Jak poinformował nas S. Novák, do listopada zostanie wypracowany kosztorys adaptacji budynku polskiej szkoły podstawowej dla potrzeb polskiego przedszkola. Następnie Rada Miasta miałaby powziąć decyzję, czy środki te jest w stanie zainwestować – powiedział nam Lech Kowalczyk. Dodał, iż wiceprezydent miasta potwierdził, iż szansa na uchwalenie tej inwestycji jest realna. O ile zostanie ona przyjęta, prace adaptacyjne w budynku PSP winny ruszyć w trakcie przyszłych wakacji.

– Mam nadzieję, że przenosiny będą tymczasowe i że w roku szkolnym 2006-2007 nasze dzieci znajdą schronienie w murach polskiej podstawówki – podkreślił rodzic.

Godzi się dodać, że wszystkie strony zaangażowane w sprawę rozwiązania sytuacji polskiego przedszkola wykazywały maksimum wzajemnego zrozumienia. Spotkanie z władzami miasta poprzedziły bowiem 30 czerwca rozmowy samych błędowiczian – przedstawicieli Macierzy Przedszkolnej, dyrekcji szkoły oraz Śląskiego Kościoła Ewangelickiego A.W.

Jak dowiedział się „GL”, w trakcie rozmów pastor **Vladislav Volný** zapewnił, że prezbiterstwo nie ma żadnych innych planów wykorzystania swego obiektu niż na cele przedszkola polskiego. Zaproponował też wsparcie finansowe dla ewentualnej naprawy dachu przedszkola poprzez rezygnację z czynszu opłacanego przez Urząd Miasta na okres pięciu lat.

Co w kinach

KARWINA – Centrum: Autostopem przez galaktykę (12, 13, godz. 20.00); Madagaskar (12, 13, godz. 17.45); Reflex: „Román pro ženy” (12, 13, godz. 17.00, 20.00); **TRZYNIEC** – Kosmos: NIECZYNNE do 17. 7.; **HAWIERZÓW** – Centrum: Madagaskar (12, 13, godz. 15.30, 17.45); Przekłeta (12, 13, godz. 20.00); **CIESZYN** – Piast: Madagaskar (12, 13, godz. 16.30, 18.15, 20.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (czw, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30). **POLSKIE AUDYCJE**: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

ŁĄKI – siódme spotkanie byłych i obecnych mieszkańców Łąk odbędzie się 16. 7. o godz. 15.00 w ogrodzie za restauracją „Zátiší”.

BŁĘDOWICE – Klub Kobiet zaprasza członkinie na spotkanie pt. „Bawimy się z kapustą” 13. 7. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

CIERLICKO i STANISLAWICE – Klub Kobiet oraz Klub Seniora przy MK PZKO zapraszają na spotkanie 14. 7. o godz. 18.00 do Domu Polskiego ŻW na Kościelcu. W programie omówienie wycieczki.

WĘDRYNIA – Klub Seniora MK PZKO zaprasza na spotkanie 12. 7. o godz. 15.00 do Domu PZKO Czytelnia. **PTTS „BŚ”** – informuje, że odjazd na wycieczkę 16. 7. Králová Studna – Křižná jest o godz. 5.00 z Karwiny, 5.20 z Cz. Cieszyna, 5.35 z Trziny (dworzec kolej.) a dalej co 5 min Wędrzynia, Bystrzyca, Gródek, Nawsie, Jablůnkův i Mosty. Informacje tel. 732 175 618, 596 311 685.

Oferty

KUPIE MAŁEGO BYCZKA, bez rejestracji. Tel. 604 970 530. GL-372 **OFERUJĘ MALOWANIE DACHÓW** z aluminium, blachy pocynkowanej i ipy jakościowymi i długotrwałymi farbami. Daję gwarancję za wykonaną pracę. Informacje tel. 604 831 751. GL-373

Co za Olzą

KSIAŻNICA CIESZYŃSKA, Mennicza 46, Cieszyn: do 27. 10. wystawa pt. „Granice wytyczone słowami”, Konflikt na Śląsku Cieszyńskim w świetle literatury politycznej (1848-1947). Otwarte po-śr i pt: 8-18, so: 9-15. **ŚLĄSKI ZAMEK SZTUKI i PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W CIESZYNIE**,

Zaimkowa 3: 3-12. 7. Międzynarodowe Warsztaty Nowych Mediów. 12. 7. godz. 21.00 elektroniczna poezja, performance i koncert w wykonaniu uczestników warsztatów. **GALERIA BIELSKA BWA**, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 7. 8. Festiwal Srebra, wystawa „Dekonstrukcja – Rekonstrukcja”. Otwarte wt-nie: 10-18.

Wystawy

DK „POKLAD”, Ostrava Poruba, M. Kopeckého 675: do 15. 9. wystawa obrazów artystów - plastyków Polaków tworzących w krajach Czwórki Wyszehradzkiej „Cztery nieba”. Otwarta po-pt: 8-18. **KONGRES POLAKÓW**, Cz. Cieszyn, Komenského 4: do 16. 9. wystawa z okazji 70. rocznicy udziału harcerzy z Zaolzia w Zlocie ZHP w Spale „Śladami złotych harcerskich”. Otwarte w po-pt: 9-15. **MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ** – sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Do 11. 9. wystawa historyczna Zdeňka Hapala – lalkarza, ar-

tysty i reżysera. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **KOTUŁOWA DRZEWIONKA**, Hawierzów Błędowice: wystawa „Mieszkanie ludowe i tradycje rolnictwa w Cieszyńskim”. Otwarte wt-pt: 9-17, so-nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TRAGEDII ŻYWCIC-KIEJ**, Hawierzów Żywocice: do 31. 12. wystawa „Od ognika do żarówki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **INTERKLUB KARWINA**, rynek Masaryka 10: do 31. 7. wystawa „Świat według Orteliusa” – historyczna wystawa map. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie**: stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Do 31. 12. wystawa „Pietwałd w zmianach stuleci”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW W JABŁONKOWIE**, rynek Mariański 14: do 2. 10. wystawa „Jablůnkowskie szańce”, wystawa stała „Z przeszłości Jablůnkowa i okolicy”. Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

By łatwiej trafić

REGION (kor) – Stowarzyszenie Gmin Regionu Jablůnkowskiego otrzymało w tych dniach dotację z Urzędu Wojewódzkiego w Ostrawie na dofinansowanie realizacji projektu stworzenia w regionie tzw. systemu nawigacyjnego. Województwo przyznało Stowarzyszeniu 200 tys. Kc, resztę kosztów – ok. 105 tys. Kc – pokryją gminy członkowskie SGRJ.

W ramach projektu na granicach regionu umieszczone zostaną kilku-

języczne tablice (po czesku, polsku, angielsku i niemiecku) z jego nazwą, w poszczególnych gminach zaś tabliczki ułatwiające turystom dotarcie do najbardziej atrakcyjnych miejsc. Do końca wakacji członkowie SGRJ powinni ustalić, w których miejscach ustawione zostaną tablice informacyjne (pierwsze spotkanie w tej sprawie odbędzie się dzisiaj w Piosku), ich rozmieszczenie powinno się zakończyć do końca tego roku.

»Pomostowa« pożyczka

Dokończenie ze str. 1

Środki uzyskane z Europejskiego Banku Inwestycyjnego będą służyć współfinansowaniu projektów UE, projektów, które po zakończeniu będą refundowane przez Unię.

– Te pomostowe kredyty ułatwią realizację wielu inwestycji, przede wszystkim w infrastrukturze, na które po prostu nie mielibyśmy pieniędzy – powiedział hetman. Dodał, że państwo nie prześlało żadnych środków finansowych na współfinansowanie projektów unijnych.

– Czerpanie środków z EBI ma i tę zaletę, że całość procedur jest podwójnie kontrolowana przez „techników UE”, co praktycznie eliminuje możliwość popełniania błędów formalnych, niezgodnych ze schematami postępo-

wania Komisji Europejskiej – zaznaczył E. Tošenovský.

Ramowy kredyt opiera się tylko na ratingu województwa wypracowanym przez Moody's Investors Service i nie obciąża budżetu województwa. Z tych środków będzie finansowanych 14 projektów (których zakończenie zaplanowane jest na czerwiec 2008 r.), m.in. budowa hali odlotowej lotniska w Mosznowie, budowa ul. Bogumińskiej w Ostrawie, przesunięcie ulicy Frydeckiej w Trzyncu czy też program modernizacji i rekonstrukcji dróg przełotowych w miastach i gminach umożliwiających także dostęp do zabytków kultury i atrakcji turystycznych.

Z tego typu kredytu korzystają już województwo pardubickie, Praga i Pilzno.

Seniorzy na wycieczce

Był piękny pogodny poranek, kiedy członkowie Klubu Seniora MK PZKO w Wędrzynie wyjechali na wycieczkę autobusową. Pierwsze miejsce wzięcia to gospodarstwo szkółkarskie Kapias w Goczałkowicach. Oglądaliśmy piękny ogród kwiatów i krzewów ozdobnych. Ogród nie był zbyt duży, ale pięknie urządzony z możliwością odpoczynku na ławeczkach lub relaksu nad jeziorkiem z rybkami i pięknie kwitnącymi nenufarami. Był i zakątek na wzór japońskich ogrodów. Po obejrzeniu pięknego ogrodu i zakupach ruszamy w kierunku Beskidu Śląskiego, do Istebnej Zaozla. Bo głównym celem wycieczki były źródła Olzy. Przed domem handlowym „Iгнаs” przesiadamy się do „taksówek” – wozów drabiniastych z końskim zaprzęgiem. Te nas podwoziły pod szczyt Gańczorki.

Przed południem była piękna pogoda. Teraz deszcz. Nie zraziło nas to. Wędrzyńscy seniorzy to „zahartowani dziedzińcy”, o czym świadczy fakt, że do źródła wyszła nawet osiemdziesięcioletnia, najstarsza uczestniczka wycieczki. Zebrała oklaski. U źródła zaśpiewaliśmy „Płyniesz Olzo”.

Ostrożnie wracaliśmy do furmanki. Nieco przemoczeni, ale z dobrym humorem i satysfakcją siadamy pod strzechę koło ogniska, gdzie poczęstowano nas opiekanymi kiełbaskami i gorącą herbatą. W międzyczasie deszcz przestał padać.

Po posiłku i krótkim wypoczynku, wsiadamy do autobusu i wracamy do Wędrzyny, dziękując kierowcy, że nas odwiózł cało i zdrowo.

F.Sz.
(nazwisko i adres do wiadomości redakcji)

„Taksówka” zawoził turystów pod Gańczorkę.

»Dźwięk« w Koszęcinie

Święto „Śląska” 2005 odbyło się w tym roku w dniach 1-3 lipca. Organizatorem imprezy jest corocznie Zespół Pieśni i Tańca ŚLĄSK im. St. Hadyny. Odbywa się ona w siedzibie zespołu w Koszęcińskim kompleksie pałacowo-parkowym. Główny program odbywał się na estradzie nad stawem przed kompletem widzów z Polski i z zagranicy. Nie zabrakło wśród nich przedstawicieli miasta Karwiny oraz organizatorów „Maja nad Olzą”.

W dniu 2 bm. odbył się od godziny 15 do 24 program pod nazwą „Śląsk i przyjaciele”. Program był bardzo bogaty i urozmaicony. Wystąpił w nim z powodzeniem chór mieszany MK PZKO w Karwinie Raju „Dźwięk”. Oprócz niego w tym bloku programowym wystąpił Zespół Sygnalistów Myśliwskich „Waltornia”, Zespół Akordeoni-

stów, Zespół AVERS-covery, Kabaret Pacarucha, zespół „Dwie korony” z przebojami K. Klenczona, Pika Bozie ze Słowenii i Karolina Ingeliton z Kanady.

Gwiazdą wieczoru był ZPiT „Śląsk”, któremu wręczono Złotą Płytę, a organizatorzy „Maja nad Olzą” przekazali mu przeszło trzy-metrową trombitę, publikację J. Chmiela o Karwinie oraz duży obraz ze zdjęciem z pierwszego zagranicznego występu „Śląska”, który odbył się w 1955 roku w parku Z. Nejedlego w Karwinie Kopalniach.

Koncert „Śląska” był wspaniałym widowiskiem, który widzowie nagradzali gromkimi brawami. Koncert trwał przeszło 150 minut. Na zakończenie programu drugiego dnia Święta „Śląska” odbył się pokaz pirotechniczny.

ST. MRÓZEK

Spacer po zdrowie

W piękny letni dzień 28. 6. br. członkowie Rodziny Katyńskiej wybrali się na spacer „po zdrowie” do Pasiek. Przewodził nam członek naszej organizacji p. Supik. Opracował bardzo sumiennie trasę, zaznajamiając nas z przeszłością i teraźniejszością Bystrzycy. Zwiedziliśmy nową szkołę z jej pięknym otoczeniem, Dom Seniorów i Dom PZKO.

Stamtąd pojechaliśmy do koliby „Do Pasiek”, by podziwiać stamtąd piękne krajobrazy naszych Beskidów – uroczyste zakątki naszej Ziemi Cieszyńskiej. To jeszcze nie wszystko. Byliśmy też „Na Pasiekach”, gdzie mieszkają i prowadzą swoje wielohektarowe gospodarstwo państwo Supikowie. Ogromny ogród a w nim wszystko to, co ziemia daje człowiekowi – bogate plony. Atrakcją tego gospodarstwa jest hodowla kóz (mało gdzie już dziś spotykana).

Państwo Supikowie przyjęli nas bardzo serdecznie i gościnnie. Poczęstowali nas kawą i kołaczem z borówkami, kozim mlekiem i smacznym twarożkiem. W miłej i przyjemnej atmosferze spędziliśmy to popołudnie. Za ich gościnność i serdeczne przyjęcie dziękują obecni tam członkowie Rodziny Katyńskiej.

S.R.

(nazwisko i adres do wiadomości redakcji)

MISTRZOSTWA PZKO W MINI PIŁCE NOŻNEJ

Puchar Lata dla Olbrachcic

Dokończenie ze str. 1

– Szkoda, że pogoda tym razem nie dopisała, ale to zawsze loteria – powiedział „GL” główny organizator imprezy Tadeusz Szkucik. Spotkania grupowe odbywały się jeszcze na w miarę dobrej murawie, gorzej było w półfinałach i w finałowym meczu. Wtedy boisko w Wędrzynie przypominało już bardziej plac zabaw dla wędkarzy.

– Rzeczywiście pod koniec turnieju coraz trudniej było rozgrywać piłkę, na grząskiej murawie we znaki dało się też zmęczenie – mówi kapitan Olbrachcic Gustaw Guńka, którego drużyna sięgnęła po Puchar Lata po długich 22 latach przerwy. – Drużyna Nieborów składała się z piłkarzy, aktywnie grających w rozgrywkach I B klasy i pod względem kondycyjnym rywal znacznie lepiej był przygotowany do turnieju – dodał Guńka. Niebory zwyciężyły gładko 5:0, od utraty większej ilości bramek Olbrachcice uratował Břetislav Gradek, na co dzień bramkarz dywizyjnego Banika Olbrachcice. Najlepszym strzelcem XXIX Pucharu Lata został Jaroslav Linhart z Gródka (12 bramek), najlepszym bramkarzem Břetislav Gradek z Olbrachcic. Wybrano również najlepszego piłkarza turnieju, został nim Piotr Vrška z Lesznej Dolnej.

Niektórzy uczestnicy turnieju narzekali na skromne zaplecze sportowe w Wędrzynie i ciasne szatnie, które skądinąd zarezerwowane były większością dla juniorów Futbolu Trzyniec, rozgrywających w tym samym czasie na głównym boisku sparing piłkarski. Zdaniem „GL” wcale nie było jednak tak źle. „Marudzili” głównie piłkarze tych drużyn, którym w sobotę w Wędrzynie niespecjalnie się powodziło, ale były też i wyjątki. Ekipa Lutyni Dolnej zdobyła w turnieju tylko jedną bramkę, zajmując w rozgrywkach przedostatnie miejsce, ale członkowie tej drużyny w samych tyl-

Po 22 latach „Puchar Lata” wrócił w ręce Olbrachcic. Stoją z lewej: T. Pařík, M. Kristek, R. Grabowski, M. Kloza, B. Gradek. Klęczą z lewej: M. Santarius, G. Guńka, R. Martynek, A. Kołodziej.

ko superlatywach wyrażali się na temat imprezy – Dla mnie Puchar Lata to świetna okazja do spotkania z kumplami i nie tylko o sam futbol chodzi w tej zabawie – stwierdził bramkarz Lutyni Dolnej Jan Czapek. – Pamiętam, jak przed czterema laty bawili się z nami w ciuciubabkę Orły Zaozla. Praktycznie ani przez moment

Co słychać?

■ **BANIK OSTRAWA – MATADOR PUCHOW 0:1 (0:1).** W towarzyskim sobotnim spotkaniu na Bazalach ostrawianie nie zagraли w najsilniejszym składzie. Zabrakło kontuzjowanych Čížka, Slončíka, Lički i Bystronia. Bramkę dla gości, których trenuje były szkoleniowiec Banika Pavel Vrba, zdobył w 18. minucie Bakoš. W najbliższy czwartek podopieczni trenera Jozefa Jarabinského rozpoczynają zgrupowanie w austriackiej miejscowości Seefeld. Do Ostrawy wracają 23 lipca. (jb)

nie byliśmy wtedy w posiadaniu piłki, pomimo to humor dopisywał nam do samego końca turnieju.

Organizatorzy nie zamierzają jednak spocząć na laurach. – Niewykluczone, że przyszłoroczny „Puchar Lata” odbędzie się w innym miejscu. Jubileuszowa, trzydziesta edycja zasługuje bowiem na jeszcze lepszą oprawę – informuje T. Szkucik.

WYNIKI PUCHARU LATA – grupa A: 1. Niebory, 2. Sucha Górna A, 3. Bystrzyca, 4. Sucha Górna B, 5. Lutynia Dolna. **Grupa B:** 1. Olbrachcice, 2. Leszna Dolna, 3. Gródek, 4. Hawierzów-Sucha, 5. SCEAV. **Półfinały:** Niebory – Leszna Dolna 2:1, Olbrachcice – Sucha Górna A 2:1. **Finał:** Niebory – Olbrachcice 5:0. **Mecz o 3. miejsce:** Leszna Dolna – Sucha Górna A 3:2. **Ostateczna kolejność:** Niebory, Olbrachcice, Leszna Dolna, Sucha Górna A, Gródek, Bystrzyca, Sucha Górna B, Hawierzów-Sucha, Lutynia Dolna, SCEAV. **Sędziowie:** Karch, Probosz, Kantor. **JANUSZ BITTMAR**

POD JAWOROWYM HAPAL, LÁTAL CZY SLONČÍK?

Ambitne plany Futbolu Trzyniec

Pomimo to, iż miniony sezon w wykonaniu trzeciroligowego Futbolu Trzyniec należał do najgorszych w historii klubu, pod Jaworowym szybko o nim zapomnieli. Męczarnie z bezgraniczną serią klepskich wyników dobiegły końca, a piłkarze po zaledwie dwóch tygodniach wypoczynku (1 lipca) znów powrócili do zajęć. W trakcie krótkiej przerwy doszły do skutku zapowiadane przez trenera Zdeňka Dembinnego zmiany.

Doświadczony szkoleniowiec ustąpił miejsca niemniej doświadczonemu Lubomírowi Vaškowi, skupiając się jedynie na obowiązkach menedżera. Pracujący w ubiegłym sezonie na pozycji asystenta trenera Ján Berešík powrócił na Słowację. Kierujący bazą młodzieżową trener juniorów Petr Sostřonek przyjął ofertę Banika Ostrawa, jego miejsce zajął Jiří Neček z Olomunca.

Podstawowych zmian dozna również kadra drużyny. – Na naszej liście życzeń znajdowało się 30 piłkarzy. Chcemy pozyskać ośmiu nowych zawodników. Poszukujemy bramkarza, szybko nogich skrzydłowych oraz napastników. Chcemy zrobić wszystko, by w jak najkrótszym czasie naszą drużynę odpowiednio poukładać – powiedział menedżer Zdeňk Dembinny. – Nowych zawodników może być nawet dziesięciu, ponieważ dwa miejsca zarezerwowaliśmy dla napastnika Tomasza Jakusa i pomocnika Petra Sedláka (przejdzie do Trzynia z Jihlavy – przyp. R.B.) mających powrócić pod koniec sierpnia z Wietnamu.

Kontrakt z klubem zawarli już bramkostrzelni napastnicy występujący ostatnio w dywizyjnych zespołach Cz. Cieszyna i Frydku Mistku – Karel Maceček z Sigmy Olomuniec i Kamil Kořínek z HFK Olomuniec. Nowym nabytkiem ma zostać również napastnik Michal Vyskočil z Sigmy Olomuniec. Testy w Trzyni przechoǳą pomocnik Michal Chlebek i bramkarz Stanislav Dragón (Opawa), obrońcy Jakub Vyhřídál i Jan Daněk z Banika Ostrawa

oraz defensor Miroslav Laštůvka i napastnik Martin Pulkert z Sigmy Olomuniec.

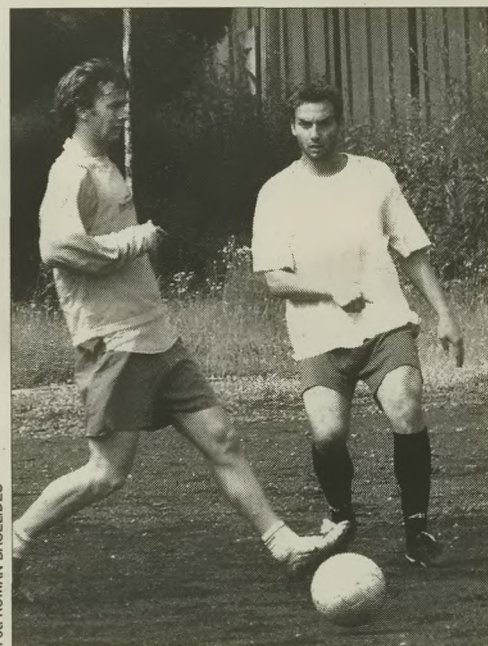
– Zamierzamy pozyskać jednego bardziej doświadczonego zawodnika. Prowadzimy pertraktacje z Pavlem Hapalem, Radkiem Látalem i Radkiem Slončíkem.

Poza Romanem Gibalą, który wzmocnił drugoligowy zespół z Kromierzyża, nikt z tych piłkarzy nam nie odmówił. W kręgu naszych zainteresowań jest również defensor Miloslav Perner oraz bramkarze Jakub Kafka i Martin Pařízek – poinformował menedżer Trzynia. Zespół spod Jaworowego mogliby zasilic również futboliści ze Słowacji.

Piłkarze Trzynia rozegrają dziesięć spotkań sparingowych. W pierwszej kolejce Pucharu CMZF (30 lipca) zmierzą się na wyjeździe z Cz. Cieszynem. W drugiej kolejce zwycięzca tego spotkania podejmować będzie Ba-

nik Ostrawa. Z drużyną jak na razie rozstał się tylko pomocnik Martin Svozil. Zawodnik, który do Trzynia został wypożyczony z Prościejowa, grać będzie w Bohemians 1905. – O naszych konkretnych planach i ambicjach na razie nie zamierzam rozmawiać. Wszystko zależeć będzie od tego, czy uda nam się odpowiednio poukładać drużynę. Jednak już teraz mogę powiedzieć, że nasz zespół powinien walczyć o czołowe miejsca w trzeciej lidze – zdradził Z. Dembinny. W sobotnim sparingu Trzyniec uległ trzeciroligowej drużynie Lednické Rovné 2:4 (2:1). Bramki dla Trzynia zdobyli Vyskočil i Maceček.

ROMAN BASELIDES

0 miejsce w zespole Trzynia walczył również młody obrońca Banika Ostrawa Jakub Vyhřídál (z prawej).

DZIŚ W NUMERZE:

Lonstar w Łomnej str. 3

GŁOSIK – rubryka dla dzieci str. 4

Kiedy żar leje się z nieba str. 5

Zmiany kadrowe w Baniku str. 8

**CZWARTEK
14 LIPCA 2005
NR 82
ROCZNIK LX
CENA 6 Kč**

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

Podwórze jabłonkowskiej polskiej podstawówki przy ul. Szkolnej przekształcają się w plac budowy.

SPOTKANIE ORGANIZATORÓW Z WŁAŚCICIELAMI STOISK

Za trzy tygodnie Gorolski Święto

JABŁONKOW (kor) – Komitet Organizacyjny Gorolskiego Święta odbył wczoraj spotkanie z przedstawicielami Kół, które będą miały stoiska na 58. Gorolskim Święcie. Impreza odbędzie się 6 i 7 sierpnia w Lasku Miejskim.

Podczas spotkania omówiono głównie problematykę przestrzegania zasad higieny przy przyrządzaniu i sprzedaży potraw, przepisów przeciwpożarowych oraz sprawę opłat za stoiska. Członkowie komitetu poinformowali o kolejnej edycji konkursu na najlepsze danie góralskie, które – jak zwykle – oceniać będą dziennikarze, oraz o programie Gorolskiego Święta.

Jak powiedział „Głosowi Ludu” szef komitetu, **Bogusław Słowiczek**, w pierwszym dniu imprezy na program złożą się występy zaolziańskich dziecięcych zespołów folklorystycznych oraz zespołu „Dudoski” z Polski, gwoździem programu będzie estoń-

ski „Kägara”. Wieczorem natomiast zagrają kapele rockowe „Glazy” i „Hec”. Sobota to także imprezy towarzyszące – Rajd „O kypce Macieja”, Bieg „O dzbanek mleka”, turniej piłkarski na boisku na Białej (z udziałem drużyn z RC, Polski i Słowacji) oraz wieczorne spotkanie w Kawiarence „Pod Pegazem”.

Niedzielę otworzy tradycyjnie przegląd zespołów na Rynku Mariackim i korowód. Program w Lasku Miejskim zainauguruje występ połączonych chórów „Gorol”, „Melodia” i „Przełęcz” oraz zespołów „Zaolzi” i „Wisła”. Po nich przedstawiają się goście: „Juhas” i „Kędzierzyn” z Polski, „Kyjov” z Moraw, „La Cola Cola” z Włoch oraz „Żelezar” ze Słowacji.

W niedzielę Gorolskiemu Świętu będą towarzyszyć uroczystości otwarcia przybudówki jabłonkowskiego Domu PZKO oraz siedziby Izby Regionalnej im. Adama Sikory.

Szkoła placem budowy

JABŁONKOW (kor) – Od kilku tygodni przebiega rekonstrukcja tzw. starego budynku jabłonkowskiej PSP im. Henryka Sienkiewicza przy ul. Szkolnej. Ostatni etap prac powinien zakończyć się w grudniu. W przyszłym roku do odnowionego budynku przeprowadzi się cała polska szkoła, której klasy wyższego stopnia mieszczą się obecnie w czesko-polskim kompleksie przy Olzie.

Chodzi o największą tegoroczną

miejską inwestycję, która pochłonie ok. 80 mln Kč. 65 mln z tej kwoty stanowi dotacja państwowa, resztę wyłoży miasto.

Budowlani rozebrali dach budynku. Na odnowionym poddaszu powstaną nowe klasy. Na podwórzu natomiast rośnie przybudówka, która pomieści salę gimnastyczną, stołówkę oraz kilka gabinetów. Stara sala gimnastyczna przekształcona zostanie w aulę.

– Cieszę się bardzo, że prace posu-

wają się szybkim tempem – powiedział nam dyrektor, **Bogusław Słowiczek**. – Mam nadzieję, że budowlani dotrzymają terminu i że w czerwcu przyszłego roku będziemy mogli uroczystie otworzyć odnowiony budynek i przybudówkę. Rok szkolny 2006/2007 chcemy już rozpocząć w nowych murach. To od 13 lat było największym marzeniem moim oraz mej poprzedniczki, Sylwii Mrózek.

W hali wre robota

LIGOTKA KAMERALNA (kor) – Przyznanie przed wakacjami kolejnej dotacji z Ministerstwa Rozwoju Regionalnego (8,131 mln Kč) pozwoliło ligotczanom kontynuować prace przy budowie wielofunkcyjnej hali.

W tych dniach pracownicy firmy budowlanej rozpoczęli podłączanie obiektu do sieci wodociągowej i elektrycznej oraz instalację centralnego ogrzewania. W przyszłym tygodniu hala otrzyma okna, a przed końcem lipca tynki wewnętrzne.

Pierwsze imprezy w nowej hali przewidziano w grudniu.

Srebrny laur dla »Walmarku«

OLDRZYCHOWICE (mro) – Polscy konsumenci przyznali w czerwcu firmie „Walmark”, czeskiemu producentowi witamin, minerałów oraz innych suplementów diety godło „Srebrny Laur Konsumenta”. Tytuł ten nadawany jest przez „Przegląd Gospodarczy” – dodatek informacyjny „Gazety Prawnej”. Redakcja przyznaje godło pod merytorycznym patronatem Instytutu Gallupa a dotyczy ono najpopularniejszych produktów i marek na polskim rynku.

W badaniach ankietowych wzięło udział 6000 respondentów oceniających przede wszystkim jakość różnych suplementów diety, chęć ich rekomendacji, przywiązanie i zaufanie do marki.

To już trzecia w tym roku nagroda od polskich konsumentów dla oldrzychowskiej firmy. „Walmarkowi” przyznano bowiem już Nagrodę Zaufania Konsumentów „Złoty Otis 2004” i „Produkt roku 2005”.

MINISTERSTWO O NAUCE JĘZYKÓW OBCYCH

Polski do wyboru

PRAGA (mro/pap) – Dzieci w RC będą się musiały uczyć co najmniej dwóch języków obcych. Naukę jednego z nich zaczną już w przedszkolu; drugiego uczyć się będą od pierwszych klasy szkoły podstawowej. Takie cele zakłada opracowany przez Ministerstwo Szkolnictwa Młodzieży i Wychowania Fizycznego Narodowy Plan Nauki Języków Obcych na lata 2005-2008. W stosunku do obecnej praktyki w sposób wyraźny wzrośnie liczba godzin przeznaczanych na naukę języków obcych w szkołach podstawowych.

Uczniowie na naukę każdego

z języków będą musieli przeznaczyć co najmniej trzy godziny tygodniowo. Stopniowo wymiar godzin ma być coraz większy. Plan uczenia języków obcych kosztować będzie w ciągu trzech najbliższych lat aż 6 mld koron. Środki te przeznaczone zostaną przede wszystkim na podniesienie kwalifikacji nauczycieli. Jak wynika z badań Instytutu Informacji o Kształceniu, tylko 30% nauczycieli uczących języka angielskiego w czeskich szkołach podstawowych ma odpowiednie kwalifikacje. W szkołach średnich wskaźnik ten wynosi 70%.

Ciąg dalszy na str. 7

10 IX: Dzień NATO

OSTRAWA (mro) – Tegoroczny, piąty z kolei „Dzień NATO” organizowany przez Stowarzyszenie „Jagiello 2000”, odbędzie się 10 września na mosznowskim lotnisku i będzie towarzyszyć II Mistrzostwom Europy Straży Pożarnej i Służb Ratowniczych w sporcie pożarniczym – poinformował **Zbyněk Pavlačík**, prezes Stowarzyszenia podczas wtorkowej konferencji prasowej w Ostrawie.

Na rozpoczynającym się o godz. 11.00 Dniu przedstawiają się wszystkie jednostki ratownicze, siły lotnicze i lądowe.

Swoje umiejętności bojowe zaprezentują piloci samolotów wojskowych, będzie można także przyjrzeć się czeskiemu przebojowi techniki

wojskowej, systemowi radiolokacyjnemu „Věra”.

W II Mistrzostwach Europy, które rozgrywane będą już od 6 września, wystartuje 20 drużyn, w tym drużyna polska. Na lotnisku oraz na stadionie w Witkowicach odbędą się m.in. takie dyscypliny, jak bieg na 100 m z przeszkodami (rekord 16 sek.), wspinaczka na 3 piętro (rekord 13 sek.) i sztafeta 4x100 m.

Mistrzostwom ma towarzyszyć merytoryczny okrągły stół nt. „Rozwiązywania nadzwyczajnych sytuacji na progu 3 tysiąclecia”.

PO LATACH POSZUKUJE SWEJ WYBAWCZYNI

Jakob Silberstein mieszka w Berlinie. Ma 81 lat i pisze wspomnienia. Niedawno po raz czwarty już odwiedził Bogumín, gdzie od dłuższego czasu próbuje odnaleźć kobietę, która przed 60 laty jemu i trzem jego towarzyszom uratowała życie. Historię pana Silbersteina opublikowała bogumińska gazeta „Oko”, w jej redakcji też gość z Berlina zostawił swój adres.

22 stycznia 1945 roku Jakubowi Silbersteinowi i jego trzem towarzyszom udało się w Boguminie zbiec z transportu, który jechał z Oświęcimia. Jakub miał wtedy 21 lat. Szczęście im sprzyjało, wszyscy dotarli bowiem do stojących gdzieś za miastem zabudowań. Mieszkała tam trzydziestoletnia mniej więcej gospodyni z trzyletnią córeczką. Kiedy uciekinierzy błagali ją o pomoc,

odparła: *Jestem wierząca, więc wam nie odmówię.* Jak opowiadał pan Jakob, kobietę odwiedzał jej starszy brat, który miał wtedy mniej

obok stał jeszcze jeden, mniejszy budynek, w którym mieszkała samotna kobieta. Naprzeciwko była drewniana stodoła.

Kto pomoże Silbersteinowi?

więcej 18-letnią córkę, dziewczynę niezwyklej urody. Brat gospodyni mógł być wtedy wójtem w którejś z okolicznych wsi, kilka razy pan Jakob zastyszał nazwę „Szonychel” (dziś wieś Szonychel jest jedną z dzielnic Bogumína i leży tam, gdzie Olza wpada do Odry).

Czwórka młodych ludzi przez cały czas ukrywała się w sianie na strychu. Stamtąd przez okienko można było ujrzeć w oddali jakąś wieś z kościółkiem. Poza tym w okolicy były wtedy tylko pola. Dom stał na lekkim wzniesieniu nad drogą,

już nigdy. Został w domu sam z gospodynią i jej dzieckiem, dni i noce spędzał zagrzebany w sianie na strychu. Dopiero po jakimś czasie odważył się zejść na dół. Gospodyni zaproponowała mu miejsce w pokoju, sama zaś spała w kuchni.

Jakob Silberstein przedstawił się jej jako Józef, przez cały czas tak właśnie się do niego zwracała. Niewątpliwie ryzykowała życiem swoim i córeczki, ukrywając pod swoim dachem Żyda zbiegłego z oświęcimskiego transportu.

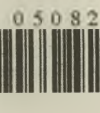
Ciąg dalszy na str. 2

Pogoda

CZWARTEK – Zachmurzenie małe, pogodnie. Możliwe lokalne, przelotne opady deszczu. Temperatura w nocy od 15 do 11 st. C, w dzień od 24 do 28 st. C.

PIĄTEK – Zachmurzenie małe do umiarkowanego, lokalnie możliwe opady przelotne i burze. Temperatura w nocy od 16 do 12 st. C, w dzień od 26 do 30 st. C.

ISSN 1212-4222

9771212422041

Znad Wisły

■ Andrzej Celiński z SdPl zrezygnował z pracy w komisji śledczej ds. PKN Orlen. Poinformował o tym marszałka Sejmu w liście. Poseł napisał, że nie zamierza dłużej legitymizować swoją obecnością bezprawnych decyzji komisji. „Nie mogąc się im przeciwstawić – rezygnuję” – czytamy w liście. Dodał, że działalność komisji uznaje za hańbiącą polski parlament. „Nie widząc możliwości, także w okolicznościach określonych milczeniem Prezydium Sejmu wobec oczywistych naruszeń prawa, jakich dopuszcza się większość tej komisji, przeciwstawienia się niegodnym demokratycznego porządku prawnego mojego kraju praktykom, nie mogę postąpić inaczej” – podkreślił w liście. Celiński w liście wylicza szereg zachowań komisji, jego zdaniem, niezgodnych z prawem.

■ Komisja śledcza ds. PKN Orlen nie przesłuchiwała Włodzimierza Cimoszewicza. Przed planowanym przesłuchaniem marszałek Sejmu złożył wnioski o wyłączenie z jego przesłuchania siedmiu posłów komisji śledczej ds. PKN Orlen uznając, że nie są oni bezstronni. Następnie opuścił salę posiedzeń komisji. Według Cimoszewicza, sprawą wniosków o wyłączenie posłów musi się zająć Prezydium Sejmu. Posłowie komisji śledczej są oburzeni. Obecnie w komisji śledczej pracuje ośmiu posłów. Cimoszewicz złożył wnioski o wyłączenie z jego przesłuchania siedmiu z nich: Romana Giertycha (LPR), Antoniego Macierewicza (RKN), Zbigniewa Wassermann (PiS), Andrzeja Grzesika (Samobrona), Andrzeja Celińskiego (SdPl), Andrzeja Aumillera (UP) i Konstantego Miodowicza (PO). Jedynie wobec posła Zbigniewa Witaszka (niezr.) marszałek Sejmu nie wysunął takiego wniosku. Zdaniem Cimoszewicza, posłowie komisji śledczej, o wyłączenie których wnioskował, nie są bezstronni. Należą – zaznaczył Cimoszewicz – do partii politycznych, które wystawiły swych kandydatów na prezydenta.

■ W dniach od 26 do 29 lipca odbędzie się ostatnie posiedzenie Sejmu. Posłowie faktycznie zakończą więc swoją pracę za dwa tygodnie, ale wynagrodzenie pobierać będą jeszcze... w 2006 roku – podaje „Dziennik Polski”. Gazeta wyjaśnia, że choć wybory parlamentarne odbędą się 25 września, kadencja Sejmu kończy się dopiero z dniem inauguracji nowego parlamentu. Można zatem założyć, że dopiero od drugiej połowy października, a być może od początku listopada (ze względu na wybory prezydenckie) będzie biegł termin 3-miesięcznej odprawy przysługującej parlamentarzystom. Posłowie otrzymają więc za nic ponad 70 tysięcy złotych, pisze gazeta. Dodać trzeba, że na utrzymanie swoich biur dostają co miesiąc 10 tys. zł i przynajmniej do drugiej połowy października przysługują im wiele przywilejów, m.in. darmowe przeloty samolotami i przejazdy PKP (oczywiście I klasą).

■ Gotowych jest już 5 ekspertów zamówionych przez Kancelarię Sejmu stwierdzających, że tylko Prezydium Sejmu może zająć się wnioskiem marszałka Włodzimierza Cimoszewicza o wyłączenie z jego przesłuchania przed komisją śledczą ds. PKN Orlen 7 posłów – powiedział wicemarszałek Tomasz Nałęcz.

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Na odnowionej estradzie bystrzyckiego Domu PZKO zagrają 13 sierpnia m.in. TSA i „Iné kafe” – powiedział nam główny organizator Zlotu 2005, Roman Wróbel.

Przed Zlotem 2005

BYSTRZYCA (kor) – Dobiega końca trzeci etap rekonstrukcji bystrzyckiego Domu PZKO. Wykończono już dach budynku, trwa finalizacja zadaszania estrady.

– *Musimy się uwijać, by zdążyć do soboty 13 sierpnia. W tym dniu odbędzie się w Domu PZKO i w otaczającym go parku Zlot 2005* – powiedział nam członek zarządu bystrzyckiego Koła i główny organizator Zlotu, **Roman Wróbel**. – *Estradę „ochrzczą” m.in. legenda polskiego rocka, TSA, i słowackie „Iné kafe”.*

Trzeci etap rekonstrukcji siedziby bystrzyckiego Koła PZKO i odnowy parku nie jest ostatni. Według R. Wróbla, odpowiedzialnego w zarządzie Koła za sprawę kultury, bystrzyczanie zamierzają odświeżyć wyposażenie wnętrz Domu PZKO, naprawić plot i sanitariaty. W parku zaś chcą wysadzić nowe drzewka i urządzić kącik dla dzieci.

– *W ten sposób powinien powstać ośrodek kultury, który będzie spełniał wszelkie wymagania. Park, w którym można będzie organizować festiwale, koncerty, festyny czy spotkania integracyjne* – dodał Wróbel.

Pograją dopiero jesienią

ŁOMNA GÓRNA (man) – W centrum wioski, w miejscu, gdzie niegdyś znajdowała się pływalnia, kosztem 2 mln Kc (1,4 mln Kc to dotacja z Ministerstwa Rozwoju Regionalnego) zbudowane zostanie wielofunkcyjny plac sportowy ze sztuczną nawierzchnią. Wydzielone zostaną na nim boiska do mini futbolu, siatkówki, piłki siat-

kowej (nohejbalu) i kort tenisowy. Budowa trwa od początku wakacji, jej zakończenia spodziewać się należy z początkiem września. Obiekt ten jest pierwszym krokiem w stronę uatrakcyjnienia centrum Łomnej Górnej. W przyszłości powstanie przy nim parking, a także kemping dla amatorów karawaniingu.

Kto pomoże Silbersteinowi?

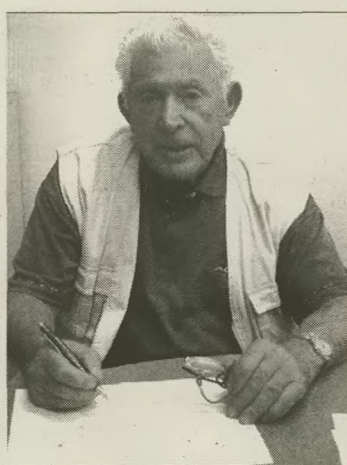
Dokończenie ze str. 1

Jakob na pewno też zdawał sobie z tego sprawę. Próbował nawet w piwnicy wykopać tunel, który miałby mu pomóc w ucieczce, gdyby znienacka pojawili się w okolicy domu esesmani. Na szczęście nie musiał nigdy z niego korzystać.

15 kwietnia do domu, w którym ukrywał się Jakob, przyszli niemieccy żołnierze. Pamięta, że rozmawiali o nadchodzących urodzinach fuchera i o jakichś nowych granatach, które wkrótce miały nadejść. W okolicy musiał być więc spory garnizon niemieckiego wojska. Jakob podслуuchiwał rozmowę żołnierzy, siedząc w piwnicy, gdzie ukryła go w porę gospodyni.

W dwa tygodnie później, 1 maja 1945, pożegnał się i ruszył do domu.

Po dziś dzień nie przestaje wierzyć, że uda mu się w końcu odnaleźć kobietę, która 60 lat temu uratowała jemu i jego towarzyszom życie. Albo że dowie się przynajmniej, gdzie mieszka jej córka lub wnuki. Pan

Jakob ma nadzieję, że kobieta po wojnie opowie-
działa swojej córce o tym, że ukrywała przez kilka
miesięcy młodego Żyda, któremu udało się zbiec
z oświęcimskiego transportu. Może zapamiętała
go też ta 18-letnia wówczas piękna dziewczyna?
Kilkrotnie wtenczas widział ją, a nawet zamie-
nił z nią kilka słów. Bratanica jego wybawczyni
miałaby dzisiaj 78 lat. Niestety nie zna ani jej na-
zwiska, ani adresu.

Ot, historia, jakich wiele wydarzyło się w cza-
sie wojny. Jakob Silberstein pragnie opowiedzieć
ją w swojej książce. Przedtem jednak bardzo by
chciał odnaleźć przynajmniej ślad kobiety, bez
której pomocy być może nie doczekałby nawet
końca wojny i o której pamięć towarzyszy mu
przez całe życie.

HENRYKA BITTMAR

Ciekawostki

Kreacjonizm contra darwinizm

Większość mieszkańców USA nie wierzy, że człowiek jest produktem ewolucji gatunków, jak głosi znana teoria Darwina, tylko że został bezpośrednio stworzony przez Boga. Według sondażu przeprowadzonego w czerwcu przez Instytut Harrisa, uważa tak 64% Amerykanów. Więcej zwolenników kreacjonizmu jest wśród republikanów (73%) niż wśród demokratów, z których jednak także większość, bo 58%, wyznaje pogląd o stworzeniu człowieka przez Boga. 54% nie wierzy, by człowiek mógł pochodzić od małpy. Jeszcze w 1994 r. – według badań instytutu Harrisa – odrzucało teorię Darwina tylko 46%. Podobne wyniki przyniosły badania opinii przeprowadzone w ubiegłym roku przez telewizję CBS News; okazało się z nich, że 55% Amerykanów wierzy w stworzenie człowieka przez Boga i tylko 13% jest zdania, że Bóg nie miał żadnego udziału w powstaniu gatunku ludzkiego. Większość Amerykanów uważa jednocześnie, że obie

teorie powstania istot ludzkich: kreacjonizm i teoria ewolucji gatunków, powinny być nauczane w szkołach publicznych

Ciągle na dorobku...

49-letni Niemiec z Turynii, który przed sześciu laty wygrał półtora miliona ówczesnych marek (760 tys. euro) na loterii, od 2003 r. „dorabiał” jako złodziej. Prokurator zażądał dla niego czterech i pół roku więzienia. Od 2003 r. ów mężczyzna, do którego kiedyś uśmiechnęła się fortuna, okradał samochody i mieszkania i było to jego głównym źródłem dochodów. Wpadł pod koniec 2004 r., przyłapanym na gorącym uczynku. Łącznie prokurator zarzucił mu 60 przestępstw, głównie kradzieży z włamaniem.

Czerwony wablik

Naukowcy wykryli nowy gatunek żyjącego głęboko pod wodą, polującego przy pomocy czerwonego światła, zwierzęcia. Zwierzątko wyglądem przypomina cienką bulkę-bagietkę i

KOŚCIÓŁ KATOLICKI OTWIERA SIĘ NA LUDZI

Wiara sprawą publiczną

Czeski Kościół Katolicki otwiera się na ludzi – tak najogólniej można byłoby podsumować trwające od 6 do 10 lipca drugie posiedzenie Sejmu Plenarnego Kościoła Katolickiego w Republice Czeskiej. Przypomnijmy, że Sejm został zwołany przez Czeską Konferencję Biskupią w 1997 roku. Jego pierwsza część miała miejsce w 2003 roku. Dopiero co odbyta zakończyła się przyjęciem podsumowującego dokumentu pn. „Życie i misja chrześcijan w Kościele i w świecie”. Ten zostanie w całości opublikowany dopiero po akceptacji przez Stolicę Piotrową. II część Sejmu przyjęła także Poselstwa do wierzących Kościoła kat. w RC, do chrześcijan oraz do społeczeństwa.

Uczestnicy Sejmu odbywającego się na Welehradzie zgodzili się z kardynałem **Miloslavem Vlkem**, że jednym z głównych problemów Kościoła w RC jest pasywność wielu wierzących. Uzgodniono, że do celów działalności Kościoła kat. w Czechach, na Morawach i Śląsku należy m.in. wspieranie rodziny (pojmowanej jako wierne małżeństwo kobiety i mężczyzny na całe życie), wychowywania młodzieży, rozwoju kulturalnego społeczeństwa oraz podnoszenie jego wykształcenia, integracja mniejszości, a także ludzi upośledzonych, bezrobotnych czy z marginesu społecznego. Uwadze Kościoła nie uchodzą także sprawy związane z ochroną środowiska naturalnego.

W dokumentach podkreśla się, że katolik winien dawać świadectwo wiary i być aktywnym w życiu publicznym, angażować się na rzecz wspólnego dobra. Winien współpracować z chrześcijanami innych wyznań i ludźmi dobrej woli.

Zasadniczej zmiany w tym kontekście nabywa sprawa religijności, która nie może być sprawą prywatną, ale ma być rzeczą publiczną.

W przyjętych dokumentach Kościół określił swój stosunek do przemian cywilizacyjnych, nowych religii, migracji, problemu starzenia się populacji kraju, niesprawiedliwości społecznej oraz terroru.

Dni naszej wspólnej pracy i rozmów były napełnione przede wszystkim staraniem odnowy życia w Chrystusie i wypełnianiu poselstwa ludu Bożego w Kościele katolickim – pisze się w końcowym dokumencie Sejmu. – *Spróbowałismy znaleźć odpowiedzi na kwestie działalności laikatu w Kościele i na świecie. Poważnie zastanawialiśmy się nad kwestiami życia księży, diakonów i osób poświęconych Bogu. Dotknęliśmy palących kwestii ewangelizacji. Zastanawialiśmy się nad naszą służbą bliźniemu i nad naszym posłaniem misyjnym* – zaobrzmiało na zakończenie Sejmu.

Obrady zakończyło wystąpienie nuncjusza papieskiego w RC, **Diego Causero**. Charakteryzując obrady jako „planowanie przyszłego postępowania” stwierdził, że w RC widzi dwa problemy: leczenie ran zadanych przez ideologię ateizmu i alternatywę fałszywych obietnic – konsumpcjonizm. – *Ateizm i konsumpcjonizm przekładają się na zubożenie jednostki, duchowe lenistwo i owczy pęd. Dla obydwu Chrystus stanowi obciążenie. Chrystus nie chce, by ludzie byli podporządkowani dyktaturowi ideologicznemu i mody. Bóg przecież stworzył człowieka na podobieństwo swoje* – powiedział nuncjusz papieski.

(mro)

COUNTRY TO STYL BYCIA, SPOSÓB NA ŻYCIE, TERAPIA I ANTIDOTUM NA CIERPIENIA

Lonstar w Łomnej

Gościem festiwalu „Na pograniczu”, który odbył się w ubiegły weekend w dolnośląskim amfiteatrze, była legenda polskiego country, Lonstar (Michał Łuszczynski). Z wykształcenia architekt; grafik i akwarelista, znawca filmu, tłumacz symultaniczny z języka angielskiego i włoskiego i – przede wszystkim – wokalista, gitarzysta, kompozytor, autor tekstów polsko-, włosko- i anglojęzycznych, producent własnych projektów muzycznych, projektant okładek płyt i plakatów o tematyce muzycznej, autor ponad stu własnych piosenek. Jego przyjaciel George Hamilton IV, zwany Ambasadorem muzyki country, powiedział: „Zjeżdżam cały świat i poznałem wielu piosenkarzy country – lepszych i gorszych. Ale jest jeden, którego szanuję i lubię najbardziej: Lonstar!”.

Romantyczny cowboy, inteligentny buntownik, krytyczny piewca polskiej rzeczywistości, a przede wszystkim kultowy bohater całego pokolenia polskich wykonawców i fanów country, cieszący się uznaniem i szacunkiem środowiska artystycznego w Polsce i USA, udzielił naszej gazecie wywiadu.

– Proszę używać tylko nazwy Lonstar, bo tak naprawdę to nikt nie wie, kto to jest Michał Łuszczynski. Zresztą tak samo nikt nie zna Gordona Summery, wszyscy natomiast wiedzą, kto to Sting – uprzedził moje pierwsze pytanie mój rozmówca.

W jaki sposób rozpoczęła się przygoda Lonstara z muzyką country?

Miałem wtedy siedem lat. Wówczas panował w Polsce głęboki komunizm, toteż jedynym źródłem prawdziwej muzyki były dla mnie audycje Głosu Ameryki. To była miłość od pierwszego wejrzenia. Później inne miłości przychodziły i odchodziły, ale tylko ta jedna trwała nadal. Języka angielskiego nie nauczyłem się w szkole, ale opanowałem go ucząc się tekstów piosenek country. Ich treść nie jest obojętna. Chociaż tworzy je mowa potoczna, opowiadają o konkretnych sytuacjach życiowych. Kto zna piosenki country, ten po prostu dogada się po angielsku.

Podaję, że na Pana twórczość w

zasadniczy sposób wpłynęło country amerykańskie. Co może Lonstar powiedzieć o swoich utworach?

Moje piosenki pisane są po polsku i po angielsku. I rzecz jasna, zaczynałem od naśladowania swoich idoli. Należeli do nich Ernest Tubb, Jim Reeves, Johnny Cash, Kris Kristofferson, który wywarł na mnie chyba największy wpływ. Ale ponieważ muzyka country musi być szczerą i autentyczną, nie można ograniczyć się do naśladowania, trzeba w nią włożyć własne siły i własne życie. Zatem większość wykonywanych przeze mnie utworów to moje własne piosenki, w których opisuję moje własne życie oraz życie ludzi, których spotykam.

Muzykę country pasjonował się Pan już od dzieciństwa. Jak odbierali to rodzice?

Moi rodzice marzyli o tym, bym miał „przywroty” zawód. Skończyłem więc architekturę i przez kilka lat pracowałem jako architekt. Country zacząłem grać zawodowo jeszcze w trakcie studiów, a później, będąc już architektem, założyłem pierwszy country zespół w Polsce – Country Family. Nagrana przez nas w 1982 roku płyta „11 Ton” sprzedała się w nakładzie 145 tys. egzemplarzy. Piosenka z tej płyty pt. „Radio” do dnia dzisiejszego uchodzi za przebój country numer jeden w Polsce. Lonstar Band w

obecnej formie powstał w 1985 roku. Zaczęliśmy od dwóch ważnych zdarzeń: pierwszym było zwycięstwo w konkursie o najlepszy zespół country zaledwie dwa tygodnie po powstaniu zespołu, drugim natomiast występ na festiwalu Europe Country Music Masters w Belgii. Od tamtej pory istniejemy na dobre i na złe, nie dajemy się zabić i nadal cieszymy się swoją muzyką.

Na pewno przeżył Pan spory kawał świata.

Swoją muzykę zawiozłem do Skandynawii (z wyjątkiem Islandii), Szwajcarii, Włoch, Niemiec, Węgier, Bułgarii, Kanady i oczywiście do USA.

W Czechach Lonstar nie dał do tej pory ani jednego koncertu?

Jestem tutaj już po raz trzeci. Dawno temu, bo na przełomie lat 80. i 90., koncertowałem w Pilźnie na festiwalu „Portier” oraz w Karlowych Warach. Trzy tygodnie temu byliśmy na festiwalu w słowackiej Trnawie.

Co Pan sądzi o czeskiej scenie country?

Życzyłbym sobie w Polsce takiego samego ruchu country, jaki jest u was. Aczkolwiek Czechy mają cztery razy mniej mieszkańców niż Polska, jest tutaj pięćdziesięciokrotnie więcej zespołów niż u nas. Taka proporcja jest dla Polski bardzo niekorzystna. Trzeba do tego jeszcze doliczyć entuzjazm fanów i fakt, że country w Czechach grają ludzie już w wieku 12 lub 14 lat, czyli podobnie jak ja 40 lat temu.

Można powiedzieć, że muzyka country jest swoistym stylem bycia?

Jak najbardziej. Jest ona osobną kulturą, stylem bycia i sposobem na życie. Dla wielu osób muzyka i kultura country jest terapią i antidotum na ich cierpienia i dramaty. Country i przy-

Lonstarowi w Łomnej towarzyszyła żona, członkini zespołu.

roda są wobec siebie w symbiozie. Można powiedzieć, że muzyka country jest jak siły natury: wiatr, deszcz, upał czy ogień.

Jaką ma pozycję muzyka country w Polsce?

Niestety, pozycja ta zmienia się na lepsze i na gorsze. Liczba fanów pozostaje niestety ta sama – czyli nieduża, przybywa natomiast wykonawców. Rosną też możliwości zdobywania informacji na temat, co dzieje się w country w świecie. Jest jedna pozytywna cecha, która odróżnia nas od Europy Zachodniej. Tamtejsi wykonawcy niewolniczo kopiuje wzory z USA, twórczość własną prawie nie istnieje. W Polsce jest odwrotnie. Większość artystów komponuje własny repertuar realizując przy tym podstawowy warunek dobrego country: są autentyczni.

Z pewnością zgodził się Pan ze mną, że środowisk country w Czechach i Polsce nie można porównać z jego ojczyzną – USA.

Oczywiście, ponieważ tutaj country jest czymś naturalnym. W Stanach ist-

nieje potężny rynek komercyjny, dlatego mogą tu istnieć artyści ekstremalnie komercyjni (Garth Brooks i Shania Twain), tradycyjni (Ricky Skaggs i Patty Loveless) oraz zbuntowani (Steve Earle i Willie Nelson). Wszyscy mają łatwiejszy start, zarabiają miliony i dlatego dobrze się sprzedają. Country jest częścią USA i tu nie trzeba nikogo przekonywać, że to jest dobre. My natomiast musimy o swoje country walczyć kłami i pazurami i bardzo często tę walkę przegrywamy. Moim zwycięstwem jest fakt, że po 40 latach nie dałem się pokonać.

Jak podoba się Panu na tonie natury w Łomnej Dolnej? Sądzi Pan, że ta miejscowość jest odpowiednim miejscem do organizowania tego typu festiwalu?

Otoczona z dwóch stron górami dolina Łomnej jest naprawdę uroczą, coś na sposób Ustrzyk Dolnych, gdzie również organizowana jest tego typu impreza. Otaczające nas wzgórza kojarzą mi się ze wschodem Tennessee i Kenstucky, skąd wywodzi się bluegrass.

Rozmawiał: ROMAN BASELIDES

WIELE ZAMKÓW NA ZAOLZIU ZNIKŁO Z POWIERZCHNI ZIEMI

Na terenie wielu miejscowości Zaolzia stały kładys zamki, z których jednak niewiele przetrwało do czasów dzisiejszych.

W XVII wieku w Lesznej Dolnej ówczesni właściciele wioski, Beesowie z Chrościny, zbudowali dwór nazywany w miejscowej gwarze Folwarkiem. W jego skład wchodziła szlachecka siedziba określana jako zamek. Cały kompleks był usytuowany pomiędzy obecną ulicą Kasztanową i potokiem Lesznianka. W latach dwudziestych ub. wieku w sąsiedztwie Folwarku wyrosły domki robotników pracujących w hucie trzynieckiej. W latach 50. ub. wieku w związku z kompletną przebudową i modernizacją miasta Trzyńca stara kolonia robotnicza została stopniowo wyburzona. W dwadzieścia lat później los ten nie ominął również byłej siedziby szlacheckiej.

W dzielnicy Cz. Cieszyna Brandys znajdował się również zamek, wzniesiony w XVI wieku przez jednego z książąt cieszyńskich. Nieduża, pierwotnie renesansowa budowla, służąca jako letnia siedziba szlachty, została później przebudowana w stylu barokowym. U schyłku monarchii austro-węgierskiej mieściły się tutaj biura Komory Cieszyńskiej. Jednak jego właściciele za dużo nie inwestowali w jego wygląd. Nic więc dziwnego, że w 1935 r. zburzono część obiektu a w 1953 resztę. I to pomimo to, że chodziło o najstarszy budynek na terenie Cz. Cieszyna. Na jego miejscu znajdują się teraz prywatne ogrody.

W 1773 roku ród szlachecki Grohmanów wybudował w Domasłowicach Górnych zameczek w stylu klasycystycznym. W pierwszej połowie XX wieku obiekt często zmieniał właścicieli, którzy w dodatku nie za bardzo interesowali się jego stanem. W latach pięćdziesiątych mieszkali w nim robotnicy pracujący przy budowie Zapory Żermanickiej. Wreszcie około roku 1960 został wyburzony. Jego szczątki oraz odnowiona kaplica p.w. św. Anny, która znajdowała się w kompleksie zamkowym, są teraz częścią ścieżki dydaktycznej.

W Suchej Średniej szlachecki ród Lhotskich w XVIII wieku wybudował na wschód od tutejszego kościoła katolickiego dwór z niedużym zamkiem. Obiekt usytuowano na niewielkim wzniesieniu

na prawym brzegu Suszanki. Właściciele wioski oraz zamku często zmieniali się. W 1902 Suchą Średnią wspólnie z Suchą Dolną i Orłową przejęli bracia Guttmanowie z górniczo-hutniczej spółki. W 1939 roku średniosuski zamek został własnością państwa niemieckiego, a po skończeniu wojny państwa czechosłowackiego. Potem należał do przedsiębiorstwa OKD, a w końcu służył jako magazyn. Na wskutek szkód górniczych obiekt w 1965 roku zburzono.

Na obszarze dzisiejszej Karwiny znajdowały

Solca. Natomiast budowla z XVII w. została w 1945, jako majątek poniemiecki, skonfiskowana przez państwo, a w latach pięćdziesiątych wyburzona. Podobny los w 1953 r. spotkał roku rezydencję na Solcy, którą w dodatku jeszcze pod koniec II wojny światowej zniszczył pożar. W latach 1564-1571 książę cieszyński, Fryderyk Kazimierz, zbudował na zboczu w dolinie Olzy i nieopodal obecnego szpitala w Karwinie Raju rozległy zamek renesansowy. Tak jak wiele innych podobnych obiektów, również rajski zmie-

wykorzystywano go do różnych celów, a w jego pomieszczeniach na jakiś czas ulokowano miejscową polską szkołę. W sierpniu 1980 r. rajski zamek został wyburzony.

Podobne budowle, wznoszone przez ówczesną szlachtę, znajdowały się również w Suchej Górnej, Stonawie, Orłowej, Pietwałdzie, Będowicach Górnych, Olbrachcicach, Ropicy, Gnojniku, Starym Boguminie i w innych miejscowościach naszego terenu.

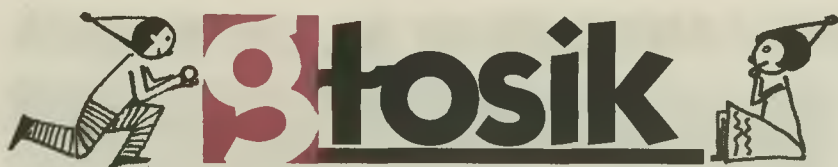
Groźba całkowitej degradacji wisi nad zamkami w Ropicy i Gnojniku. Żalostny los spotkał zamek w Końskiej. Budowlę wzniesioną pierwotnie w stylu barokowym po roku 1970 przebudował Jerzy Bees z Chrościny w stylu klasycyzmu. Jednak w 1946 obiekt przeszedł na własność Huty Trzyniec. W latach 70. i 90. ub. wieku była siedzibą rodów szlacheckich poddano rekonstrukcji, następstwem czego zupełnie zatraciła swój pierwotny wygląd. Wewnątrz budynku, otynkowanego na czerwono, znajdują się biura oraz szatnie pracowników huty.

CZESŁAW GAMROT

Zamek w Ropicy i Gnojniku powoli zamieniają się w ruinę.

Nad konfiturami

– Co to za wakacje! Ciagle tylko pracować i pracować! – mamrotał Głosik z buzią pełną dżemu czereśniowego.

– Przecież chciałeś wyjechać z redakcyjnej szuflady. Jak Ci się nie podoba, to możesz zaraz wracać! – odpowiedziała zdenerwowana Ludmiłka zakręcając mocno kolejny słoik.

– Nie chcę jeszcze wracać... – wyszeptał skruszony Głosik. – Myślę tylko, że już wystarczy tych słoików. Kropka obiecała, że da nam z każdego gatunku konfitur jeden: czereśniowe, agrestowe, truskawkowe... – wyliczał Głosik coraz bardziej rozmarzonym tonem.

– Tak, mieliśmy dostać po jednym słoiku, ale ty zjadłeś już dwa zjeść! – wykrzyknęła rozniewana Ludmiłka.

– Nie martwcie się – starałam się uspokoić oba chochliki, które jak zwykle nie mogły wytrzymać bez sprzeczki. – konfitur na pewno wystarczy. A jeśli już jesteście zmęczeni, to możemy sobie po południu zrobić święto.

– Zrobmy sobie dwa, tak jak w ze-

szłym tygodniu! – uradował się Głosik.

– Ale co będziemy świętować? – zamysliła się Ludmiłka.

– Wiesz, na świecie jest tyle świat, że na pewno jakieś się znajdzie, musimy tylko poszukać – odpowiedziałam.

– Ja już znalazłem. Imieniny obchodzą Bonawentura, Damian, Dobrogost, Franciszek, Izabela, Kamil, Kosma, Marcei, Marcelin, Marcelina, Stella, Ulryk i Ulryka, a także Karolina! Możemy z tej okazji upiec tort z konfiturą truskawkową! Przecież Kropka mówiła, że na pewno jej wystarczy! – wołał Głosik.

– A kto z nas będzie solenizantem? – wyśmiewała go Ludmiłka. – Ty może? Masz na imię Kosma czy Ulryk?

– Na dziś przypada też święto Francji – powiedziałam. – Wiecie coś na temat tego kraju?

– No pewnie! Tam mieszkali dzielni Galowie Asterix i Obelix, dobrze ich znam! – ucieszył się Głosik.

– Chodzi o prawdziwą Francję a

Przy przygotowaniu konfitur z czereśni nie mogło zabraknąć kota Czarnego.

nie komiks. Ja wiem, że tam jest Paryż i rzeka Sekwana i piękne zamki nad rzeką Loarą – wymieniała Ludmiłka.

– A ja znam francuskie zwierzę. Nazywa się tur de frans. Tylko nie wiem dlaczego w telewizji zawsze, kiedy o nim mówią, pokazują jakichś kolarzy... – zastanowił się Głosik.

– Bo to nie jest żaden tur, tylko wyścig kolarski Tour de France! – zawołałyśmy tym razem obie z Ludmiłką.

– Naprawdę?!? A ja myślałem, że on jest podobny do polskiego żubra czy amerykańskiego bizona... – Głosik był niepokieszony, ale kiedy Ludmiłka podsunęła mu konfitury, od razu rozpromienił buzię. **KROPKA**

Kogut i wieża zamiast herbu

czasie Wielkiej Rewolucji Francuskiej w 1789 r. odrzucono dawne herby królewskie. Ma za to dzisiejsza Francja swoje tradycyjne symbole. Najbardziej znany jest kogut galijski. Innym symbolem Francji, a

przede wszystkim jej stolicy, Paryża, jest Wieża Eiffla, misterna, ażurowa, stalowa konstrukcja kratowa o wysokości 300,5 m (wraz z anteną telewizyjną 320,7 m). Została zbudowana pod nadzorem projektanta - Gustawa Eiffela, w latach 1887-1889 z okazji Wystawy Światowej, jako przykład szczytu możliwości technicznych swoich czasów.

Głosikowa Korespondencja

Drugi list podsumował rok szkolny w przedszkolu „Na Rozwoju” w Cz. Cieszynie:

Kochamy Głosiku!

Jakoś długo nasze przedszkole nie odzywało się do Ciebie, ale to wcale nie znaczy, że u nas nic się nie dzieje. Wręcz przeciwnie! Za nami bardzo pracowity rok. Oprócz regularnych zajęć w przedszkolu braliśmy udział w kursie pływania i w kursie ceramicznym w ośrodku Eben-Ezer Diakonii Śląskiej (za co organizatorom serdecznie dziękujemy). Pracowaliśmy też w zespole taneczno-śpiewaczym Cieszynianka, a raz w tygodniu spotykaliśmy się w przedszkolu z katecheta, panią Irenką Molin. W przyszłym roku (o ile się uda) będziemy mieć prawdziwe kółko hokejowe na stadionie zimowym!!

Bardzo lubimy do przedszkola zapraszać rodziców i pochwalić się tym, co już umiemy. A imprez takich jest co nie miara. Wigilijka, Dzień Babci i Dziadka, karnawał. Dzień

Na wycieczce dzieci spotkały górala - bace.

Matki, smażenie jajecznicy, festyn, pożegnanie starszaków, wycieczka ... O, właśnie – wycieczka! Bardzo lubimy wycieczki. W tym roku wybraliśmy się na Koziniec. Czekaliśmy tam na nas list Leśnych Duszków, które przypominały nam, jak mamy zachowywać się w lesie i zaprosiły do wędrowki w góry. Po odgadnięciu wszystkich zagadek z „zagadkowego drzewa” mogliśmy wyruszyć w trasę. Po drodze spotkał się prawdziwego utopca, bacę i gospodynię z godek „Cudowny chleb” J. Ondrusza. Opowiedzieli nam swe historie i przyszykowali niespodzianki. Utopiec – lizakową polankę. Baga pomógł nam znaleźć zbójnickie dukaty (można było zabrać tylko jeden – kto by wziął więcej, temu zamieniłyby się w kieszeni w żaby). Gospodyni czyli Leśna Babcia poprosiła nas o pomoc w sprzątaniu prania. Ale była heca, kiedy pod rozwieszoną bielezną odkryliśmy woreczki z zabawkami! Nazajutrz Leśna Babcia przysłała nam do przedszkola pyszny kołacz z borówkami. Była to nagroda Leśnych Duszków za właściwe zachowywanie się w lesie podczas całej wycieczki.

W czerwcu odwiedziła nas czterdziestka dzieci z polskiego przedszkola w Pogórze koło Skoczowa. Szkoda, że tego dnia akurat padał deszcz i w naszych salach było nam trochę przyciasno. Pomimo to świetnie się bawiliśmy przy wspólnych zabawach integracyjnych, jakich nauczyli nas nasi nowi koledzy a nasze panie otrzymały masę materiału dydaktycznego do pracy.

To tyle z czeskokocieszyńskiego przedszkola „Na Rozwoju”. Teraz wyruszamy na wakacje, ale już dziś zapraszamy na jesienne „Święto Ziemniaka” do naszego ogródka. Będą prawdziwe placki „na blasze”. Zapraszamy dzieci, które chciałyby w przyszłości chodzić do naszego przedszkola. Przyjdźcie zobaczyć jak u nas jest!

Dzieci i panie z przedszkola „Na Rozwoju”, Cz. Cieszyn, ul. Akacjowa 17

NASZ ADRES: Redakcja Głosu Ludu, Komenského 4, 737 01 Český Těšín. Piszac do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przysyłać można także pod e-mail: info@glosludu.cz a w załączniku dopisać Głosik.

TU KIEDYŚ UCZONO POLSKIE DZIECI

(25)

Kamienity

Kamienity to osada górską gminy Łomna Dolna. Były domki tutejszych górali są już w znacznej mierze zamienione na domki letniskowe. Jednak kiedyś tu była nawet szkoła. Działkę pod budowę ofiarował miejscowy góral Jan Lisztwan. Uroczyste otwarcie, połączone z festynem górskim, nastąpiło w zielonoświątkowy poniedziałek 1934 roku. W otwarciu wzięła udział również wycieczka krajoznawcza z Polski.

Drewniany budynek posiadał jedną izbę lekcyjną i mieszkanie dla nauczyciela. Szkoła została dobrze wyposażona w pomoce naukowe ze zlikwidowanej polskiej szkoły ludowej w Ostrawie Przywozie. Pierwszym kierownikiem został Alojzy Maroszczyk, mianowany przez Zarząd Główny Macierzy Szkolnej. Pod jego kierownictwem uczniowie odgrywali również przedstawienia teatralne. Kostiumy szyla jego żona Wanda. Maroszczyk założył również obok szko-

ły ogród. Po przyłączeniu Zaolzia do Polski został kierownikiem szkoły w Pietwałdzie. Zmarł w 1987 roku.

W czasie okupacji szkołę pozostawiono na pastwę losu, a jej byłego kierownika Maroszczyka aresztowano. W tych ciężkich czasach gestapo zamordowało dwóch byłych uczniów Alojzego i Jana Czaczków, za pomoc świadczoną partyzantom. Poeta Henryk Jasicki uczcił ich tragiczną śmierć wierszem „Uczniom z Kamienitego”.

Szkołę ponownie otwarto w roku 1954. Ówczesnemu kierownikowi, Janowi Korzennemu, udało się przeprowadzić niezbędny remont dzięki pomocy finansowej dużej liczby Kół PZKO. Jednakże z powodu ciągłego ubytku dzieci szkołę zamknięto w 1973 roku. Jej ostatni kierownik Władysław Młynek poświęcił jej wiersz „Szkoła na Kamienitym”. Budynek służy teraz jako schronisko.

CZESŁAW GAMROT

Szkoła na Kamienitym jest dziś schroniskiem turystycznym.

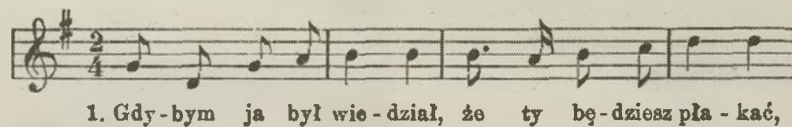
Fot. CZESŁAW GAMROT

150 pieśni

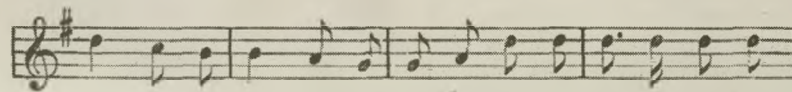
(27)

ZBIÓR PIEŚNI JEDNOGŁOSOWYCH DLA MŁODZIEŻY ZEBRAŁ JERZY SAMIEC

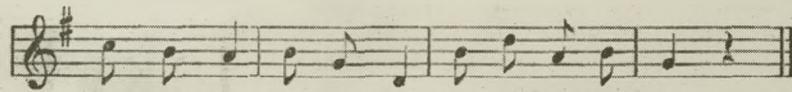
Gdybym ja był wiedział

1. Gdy-bym ja był wie-dział, że ty bę-dziesz pla-kać,

Był-bym ja nie przy-stał do tych wo-ja-ków, ta-dra-ta,

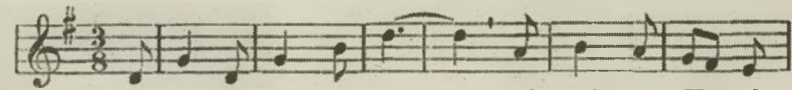

Był-bym ja nie przy-stał do tych wo-ja-ków.

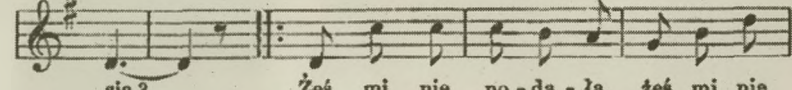
2. Pociasz się, dziewczyno!
Szybko miną lata,
Powrócę z wojenki,
Twoim będę znów ta-dra-ta!
Powrócę z wojenki
Twoim będę znów.

3. Nie płacz-że mi, nie płacz,
Moja ty dziewczyno!
Bo twojego chłopca
Kule ominą ta-dra-ta!
Bo twojego chłopca
Kule ominą.

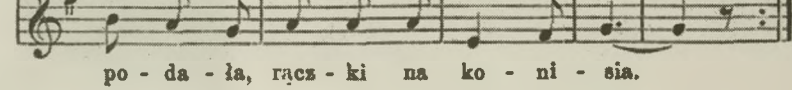
Haniś, moja Haniś

1. Ha-niś, mo-ja Ha-niś, có-żes za Ha-ni-

sia? Żes mi nie po-da-ła, zes mi nie

po-da-ła, rącz-ki na ko-ni-sia.

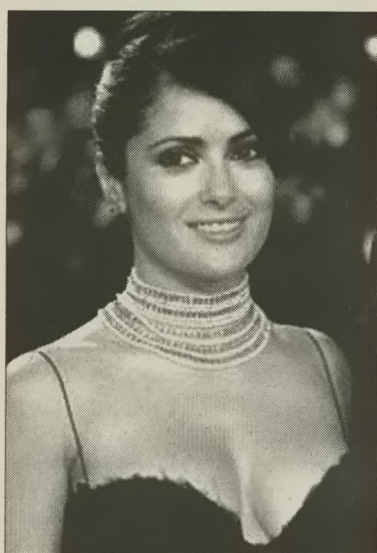
2. Rączki na konisia, na mego bułanka,
[Haniś, moja Haniś,] cóżes za kochanka?

3. Podajże mi rączkę przez zieloną łączkę!
[Podajże mi rączkę,] weź moją obrączkę!

4. Podajże mi rączkę, podajże mi obie!
[Siądziem na konika,] pojedziemy sobie.

Ze zbiorów Czesława Stebla

lotka

▲ **Salma Hayek** ciągle żałuje, że w dzieciństwie nie została gimnastyczką, ponieważ bardzo chciałaby reprezentować swój kraj na całym świecie. Aktorka otrzymała propozycję ćwiczenia w narodowej reprezentacji Meksyku, jednak jej ojciec nie wyraził zgody na dalekie podróże dziecka. Tato powiedział: – *Nie zamierzam odbierać swojej córce dzieciństwa. Miałam do niego o to pretensje, a nawet chciałam uciec z naszego miasteczka. Zawsze żałowałam, że nie zostałam gimnastyczką, ale mojego ojca uwielbiam. Świetnie się ze sobą dogadujemy.*

◆ Książka **Micka Walla** „Bono. Święty i grzeszny” jest najnowszą i najpełniejszą biografią wokalisty U2, największej gwiazdy współczesnej muzyki rockowej. Bono jest nie tylko wokalistą U2 – najbardziej twórczej i sławnej grupy muzycznej od czasów The Beatles – jest także najbardziej inspirującą postacią muzyki popularnej. Jest jednym z niewielu wielkich rocka, którzy mówią otwarcie o własnych najgłębszych przekonaniach i których – co ważne – nie da się w żaden sposób wyszydzić. Choć na początku kojarzono go z czystym gitarowym rockiem U2, rola społeczna Bono wyszła daleko poza ramy muzyki popularnej i gwiazdorstwa. Działając na rzecz praw człowieka, ochrony środowiska, równych szans i swobody wypowiedzi, walcząc z AIDS, głodem i ubóstwem Afryki, czy wreszcie bombardując wielkich tego świata telefonami z koncertów Bono świadomie przyjął na siebie wielką społeczną odpowiedzialność, którą docenia się stawiając go wśród kandydatów do pokojowej Nagrody Nobla. (k)

Kolumnę przygotowała:
WANDA KULA

W GORĄCE DNI NAJBARDZIEJ CIERPIĄ MIESZKAŃCY WIELKICH MIAST

Kiedy żar leje się z nieba

Gdy asfalt mięknie pod stopami, większość z nas jest w klepskiej kondycji. Nasilają się różne dolegliwości. Jedni mają bóle głowy, inni stają się senni, zdekoncentrowani. To dlatego, że w pełni lata na ulicach nagrzmowanych miast panują warunki przypominające saunę. Czujesz się tak, jakby temperatura wynosiła 65 st. C. Mimo że termometry wskazują co innego.

Najmniej wytrzymał

Upał to wyzwanie dla każdego organizmu. Na pogorszenie samopoczucia najbardziej są jednak narażone dzieci, ludzie starsi i chorzy oraz osoby zażywające niektóre leki. Specjaliści stwierdzili ponadto, że w gorące dni najbardziej cierpią mieszkańcy wielkich miast, zwłaszcza kobiety, które są bardziej wrażliwe na wszelkie zmiany pogody. Dbaj o siebie szczególnie, jeśli:

– masz nadczynność tarczycy, niskie ciśnienie, cukrzycę, kamice nerkową, zaburzenia w pracy układu nerwowego lub chorujesz na serce czy astmę; – zażywasz lekarstwa, które mogą zakłócać działanie układu termoregulacyjnego organizmu. Należą do nich np. trócykliczne leki przeciwdepresyjne oraz leki nasenne, przeciwhistaminowe, uspokajające i stosowane w terapii choroby Parkinsona.

Sposoby na ochłodzenie

1. Wypijaj około 2 l wody więcej niż zwykle. Powinna być niezbyt zimna, nisko- i średniozmineralizowana. Sięgaj też po sok pomidorowy (zawiera dużo potasu, który tracisz wraz z potem), niesłodzone soki owocowe, gorącą gorzką herbatę, najlepiej zieloną lub czarną z dodatkiem świeżych liści mięty. Pij małymi łykami systematycznie przez cały dzień. Wypicie na-

raz np. butelki wody bardzo obciąża serce. **Uwaga!** Po słodkich napojach gazowanych tylko przez chwilę poczujesz się lepiej. Zatrzymują one w organizmie wodę, której nie można wypocić.

2. Zmień dietę na niskokaloryczną. Każda kaloria to dodatkowe ciepło! Zastąp befszyk dużą porcją sałatki, owoców, a tradycyjną zupę – chłodnikiem z jogurtu lub kefiru i warzyw (np. z sokiem pomidorowym lub z czerwonych buraków). Nie żałuj sobie listków mięty – daje fantastyczne uczucie chłodu, a pasuje zarówno do deserów, jak i dań słonych.

3. Między godziną 10.00 a 16.00 unikaj słońca. Zwłaszcza jeśli masz jasną i wrażliwą skórę, o dobrze widocznych, płytko położonych naczyńkach krwionośnych. Koniecznie zostań w domu w godzinach największego nasłonecznienia, gdy chorujesz na serce lub cukrzycę. Dużo i często odpoczywaj. Wszelkie sprawy załatwaj tylko rano i wieczorem.

4. Gdy masz nadciśnienie, upalne dni spędzaj w chłodnych i wilgotnych pomieszczeniach. Włącz nawilżacz powietrza, rozwiś w domu mokre prześcieradła.

5. Ogranicz wysiłek w najgorętszej porze dnia. Nawet jeżeli jesteś całkowicie zdrowa, zrezygnuj w tym czasie z męczących ćwiczeń. Zamiast np. siłownię na kąpiele w basenie.

6. Bierz chłodny prysznic kilka

razy dziennie. Jeżeli jednak nie masz takiej możliwości, przynajmniej polewaj zimną wodą nadgarstki od wewnętrznej strony.

7. Jeśli zażywasz stale leki, spytaj lekarza, jaką dawkę powinnaś stosować w czasie upałów.

Szczególnie, jeśli są to lekarstwa

na nadciśnienie, odwadniające lub przeciwdepresyjne.

Udar cieplny – pierwsza pomoc

To stan niebezpieczny dla życia. Objawy: ból głowy oraz nagła utrata przytomności, bardzo wysoka temperatura ciała, szybkie tętno, zaczerwieniona, gorąca i sucha skóra. Natychmiast wezwij karetkę, a chorego owiń wilgotnym prześcieradłem, aby ochłodzić ciało. (ARF)

WARZYWA WARTO PODAWAĆ DO KAŻDEGO POSIŁKU

Tego nie lubię!

Nie chce jeść marchewki, brokułów ani kalafiora, z kanapki zdejmuję rzodkiewkę i sałatę... Czy Twoje dziecko kiedyś polubi warzywa? Warto się o to postarać i już od niemowlęctwa uczyć dziecko zdrowych nawyków żywieniowych.

Na dobry początek. Pierwsze dania warzywne można wprowadzać do diety malca już od 5.-7. miesiąca życia. Na początek oczywiście powinny być gotowane. Wybierz te najlepiej strawne i najrzadziej powodujące alergię, jak marchewka, ziemniak, pietruszka. W siódmym miesiącu do diety niemowlęcia można wprowadzić większość pozostałych warzyw, takich jak fasolka szparagowa, kalafior, brokuły, cebula, szpinak, por. Początkowo gotowane warzywa trzeba przecierać lub miksować. Potem, gdy dziecko uczy się gryźć i żuć, wystarczy je kroić na cząstki. Można już z nich także robić pierwsze sałatki.

Dziesięciomiesięcznemu niemowlęciu od czasu do czasu podaj do rączki gotowaną marchew czy buraczkę. Warto też dietę malca rozszerzyć o gotowaną kapustę, brukselkę, pomidorka czy kwaszonego ogórka – dodawaj je do zupy. W drugim roku można zacząć podawać dziecku surówki.

Do każdego posiłku. Niemowlęta zazwyczaj chętnie jedzą warzywa, przed-szkolaki już nie. Zwykle jest to wina rodziców. Na początku drugiego roku życia dziecko może mieć nieco gorszy apetyt. Nic dziwnego: jest zafascynowane nowo zdobytą umiejętnością chodzenia – nie ma czasu na jedzenie. Rodzice podtykają mu wciąż coś do spałaszowania: bułeczkę, wędlinkę, banana, serek, soczek. Nigdy warzywa! Tymczasem przedszkolak powinien je dostawać niemal do każdego posiłku.

Dbaj o witaminki. Zwykle gotowanie pozbawia warzywa wielu witamin i składników mineralnych (przechodzą do wywaru). Dlatego gotuj na parze, a jeśli to niemożliwe, wrzucaj warzywa do wrzątku. Wodę po gotowaniu zużyj do zrobienia zupy lub sosu. Najwięcej witamin jest w surowkach. Przygotowuj je tuż przed podaniem. Dodawaj do nich trochę oleju lub oliwy z oliwek, a także soku z cytryny lub z kiszzonej kapusty, co poprawi przyswajanie witaminy C.

(INT)

Smacznego!

Zapiekane warzywa

Składniki: 4 ziemniaki; 1 łyżka masła; 2 pomidory; sól, pieprz; 4 plasterki żółtego sera; kilka czarnych oliwek; 1 ostra papryka; listki bazylii.

Przygotowanie: Ziemniaki wyszorować szczoteczką, ugotować w skórkach, przestudzić, przekroić na pół, na każdym położyć odrobinę masła, pomidory umyć, pokroić na plasterki, plasterki sera przekroić na pół, ziemniaki oprószyć solą i pieprzem, na każdym położyć plaster pomidora i sera, obłożyć plasterkami oliwek i kawałeczkami papryki, wstawić do piekarnika, żeby ser się rozpuścił, przybrać listkami bazylii, od razu podawać.

(15 min, 4 porcje, 1 porcja 170 kalorii).

(k)

LETNIA METAMORFOZA UKOCHANEGO MĘŻA I OJCA

Wydawało Ci się, że dobrze znasz faceta swojego życia i chyba już niczym Cię nie zaskoczy. Wybraliście się na wymarzone wakacje. Cieszysz się, że spędzicie ze sobą tyle czasu i będziecie się dobrze bawić. Przyjeżdżacie na miejsce, a Ty przecierasz oczy ze zdumienia...

Rewia mody. Sama go pakowałaś, wrzuciłaś do walizki eleganckie szorty i nowe podkoszulki. A na miejscu on zaczyna pokazywać modę dla przebie-rańców. Najwyraźniej przepakował się po cichu i teraz wyciąga dziwaczne ciuchy. Zakłada największe koszule, stare szorty w kratkę, które już dawno miały wyładować na śmietniku, sandały na skarpetki, a na głowę słomiany kapelusz. Jak się z nim pokazać na deptaku? Gdzie się podział jego dobry gust, przecież na co dzień wygląda jak spod igły?

Gdy ukochany ubiera się dziwnie, to znak, że potrzeba mu więcej swobody. Przymknij oko na jego kreacje, zawsze możesz iść parę kroków za nim!

Znikająca droga. Jedziecie samochodem po nieznaną okolicę, ukochany źle skręcił. Błąkacie się po uliczkach, a celu podróży jakoś nie

widać. Nieśmiało proponujesz, żeby zapytać kogoś o drogę. Miłość twojego życia zamienia się w dziką bestię, wścieka się, że źle oznaczono drogę, że ty nie nadajesz się na pilota...

Panowie są przekonani, że mają świetnie rozwinięty zmysł orientacji. Poza tym mężczyzna musi zwyciężać. Pytanie o drogę oznacza przegrana.

Wytrawny smakosz. Zwykle nie narzeka na jedzenie i nie oczekuje kawioru na śniadanie. A na wakacjach nagle zaczyna wybrzydzać. Ty zajądasz się regionalnymi i egzotycznymi specjałami, on krzywi się i marudzi. Jęczy, że zamiast krewetek zjadłby schabowego i jajecznicę. Wybiera tylko coś, co jadł już milion razy. Panowie są mało elastyczni i nie przepadają za kulinarnymi eksperymentami.

Być może władca Twojego serca chce przy okazji wrócić na siebie uwagę. Może brakuje mu czułości i dlatego marudzi jak pięciolatek.

Wakacyjny wodzirej. Planowałaś, że na urlopie porozmawiasz o wielu ważnych sprawach, wyjaśnisz to i owo. Przecież w domu on nie ma

czasu! Narzeka, że jest zmęczony albo ma coś ważniejszego do roboty. Liczysz, że teraz wreszcie się dogadacie, ale nic z tego. On stał się duszą towarzystwa, z właścicielem wypożyczalni rowerów wodnych dyskutuje o rejsach dalekomorskich, z barmanem o polityce. Rozmawia z każdym, tylko nie z Tobą. Gdy zdenerwowana oznajmisz, że chcesz poważnie porozmawiać, słyszysz błagam, nie psuj urlopu. Ukochany po prostu

chce mieć święty spokój. Boi się twoich oczekiwań, żądań, pretensji i oskarżeń. Zmień taktykę, zadawaj pytania tak, jakbyś oczekiwała rady i pomocy. Wtedy nawet nie zauważą, jak wciągniesz go w rozmowę na poważne tematy.

Niedzielny tatuś. W ciągu roku nie znajduje czasu dla dzieci, jest śpiący, zmęczony albo zajęty. Podczas urlopu chce być ojcem idealnym, wymyśla tysiąc rozrywek i planuje każdą minutę. Dzieci nie mają szczęśliwych min, chciałyby bawić się po swojemu. Tymczasem tata wpada na pomysł, że zbudują zamek z piasku. To znaczy on buduje, a one tylko biegają z kubelkiem

do morza i przynoszą wodę do fosy. Albo stwierdza, że powinny nauczyć się grać w tenisa. Im rakiety wypadają z rąk, o trafieniu w piłkę nie ma co marzyć. Tatuś traci cierpliwość, krzyczy, że wcale się nie starają. Dzieci zaczynają płakać i tak rodzinne wakacje zamieniają się w koszmar.

Staraj się nie zrażać partnera kąśliwymi uwagami, tylko pokieruj jego ojcowskie zapędy w odpowiednią stronę. Gdy próbuje zamienić wczasy w obóz wojskowy, powiedz, że dzieci też mają wakacje... (B.S.)

Telewizja

CZWARTEK 14 LIPCA

■ TVP 1

6.05 Geena Davis Show (s.) 6.30 Lato z Jedyneką 7.00 Wiadomości 7.05 Lato z Jedyneką 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Smocze opowieści (s.) 9.05 Lato z Kafacelą 9.25 Bajeczki Jedyneczki 9.35 Papirus - Ziola życia (film franc.) 10.00 Extr@ - Kuzynka gospodyni (s.) 10.25 Jaka to melodia? (teleturniej) 10.55 Lato z Jedyneką 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Nieustraszone (s.) 12.55 Świat sportów wodnych 13.15 Rowerem przez Bajkał (pr. dok.) 13.30 My, wy, oni (pr. dok.) 14.00 Bezpieczny Internet 14.10 Plebania (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 Klan (s.) 16.00 Moda na sukces (s.) 16.25 Lato z Jedyneką 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Prosto w oczy 17.30 Lokatorzy (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Bulionerzy (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.00 Pogoda dla kierowców 20.05 Moja krew (film franc.) 22.00 Forum 22.50 Tulipan (s.) 0.00 Wiadomości 0.10 Raport kryminalny 0.40 Niebezpieczne związki (film franc.) 2.00 Wiersze na dzień powszedni - Dzień dziewiąty.

■ TVP 2

6.05 Złotopolscy (s.) 6.25 Felicity (s.) 7.10 Tajna misja (s.) 7.40 Magiczny autobus (s.) 8.05 McGregorowie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.30 M jak miłość (s.) 11.15 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Dawnych wspomnień smak 11.45 Podróż do ziemi obiecanej (s.) 12.30 Klinika pod kangurem (film ang.) 13.00 Pa-

norama 13.35 Goodbye Rockefeller (s.) 15.10 Felicity (s.) 16.10 Oko w oko z anakondą (film USA) 17.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 19.00 Wakacyjny konkurs Dwójki 19.05 M jak miłość (s.) 19.50 Panorama fiesz 20.00 Egzamin z życia (s.) 21.40 Przystanek praca (mag.) 22.20 Biznes 22.25 Sport-telegram 22.45 Hazardziści (film USA) 0.45 W obronie prawa (film USA) 1.30 Komornicy postscriptum (film pol.) 1.55 Zdobywcy (s.).

■ TV KATOWICE

7.00 Echa dnia 7.45 Aktualności 7.50 Zrobię to sam 8.05 Trójka tam była 8.45 Gość dnia 9.00 Niedźwiedzie w Pirenejach - Ostatni niedźwiedź (pr. dok.) 9.45 Klan (s.) 10.45 Telekurier 11.15 Gość dnia 11.45 Piknik Country w TVP 3 Gwiazdy 12.35 Szalejąca planeta - Zawieje i zamiecie (film dok.) 13.50 Agrobiznes 14.00 Etniczne klimaty 14.45 Gwiazdy sportu 15.00 WOW Tajny kod (s.) 15.45 Bitwa o Monte Cassino (film pol.) 16.15 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Bliżej natury 17.50 Czarno na białym 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.37 Ludzie i sprawy 19.00 Muzyka łączy pokolenia 19.40 Gwiazdy sportu 19.50 Książki z górnej półki 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.50 Uwaga weekend - informator kulturalny 22.15 Niezła jazda 23.10 Patrol Trójki 23.35 Magazyn golfowy 0.00 Prezent (film franc.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV market 7.00 Niezakazane reklamy 7.20 Rocket Power (s.) 7.45 Zbuntowany anioł (s.) 8.40 Na wariackich papierach (s.) 9.40 Idol (pr. rozryw.) 10.40 Świat według Bundych (s.) 11.10 Awantura o kasę (teleturniej) 11.55 Zbuntowany anioł (s.) 12.45 TV market 13.00 Duel Masters - Mistrzowie kajudo (s.) 13.25 Domowa kawiarenka 13.55 Liga Mistrzów Śmiechu 14.40 MacGyver (s.) 15.45 Wydarzenia 16.15 Świat według Bundych (s.) 16.45 Na wariackich papierach (s.) 17.45 Pensjonat Pod Różą (s.) 18.45 Wydarzenia 19.25 Całkiem nowe lata miodowe (s.) 20.00 Pierwsza miłość (s.) 20.45 Fala zbrodni (s.) 21.45 Kto ma rację (reportaż) 23.00 Kto ma rację wyniki 23.15 Czego się boją faceci, czyli seks w mniejszym mieście (s.) 23.45 Biznes Wydarzenia 0.10 Playboy Wydanie specjalne - Shannon Tweed.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Bajkowe wakacje 9.00 Ten nasz czeski charakter (mag.) 9.30 W lot po świecie (mag.) 10.00 Wiadomości 10.05 Moje kochane dzieci (film kan.) 11.40 Film o filmie: Seria niefortunnnych zdarzeń (dok.) 12.00 Wiadomości 12.30 Szarada (pr. roz.) 13.30 Pod pokrywką (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Kleopatra 2/2 (film USA-niem.) 15.35 Zapomniani artyści? (dok.) 15.50 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 16.00 Wiadomości 16.05 Bajkowe wakacje 17.00 Medvědi nic nevědi (s.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.30 Śladami czeskich diablůw (s.) 18.50 Stop (mag. dla kier.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.50 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Telewariet (pr. roz.) 21.20 Spostrzeżenia z zagranicy 21.30 Nieznany znany - Miloš Kopecký (dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 23.20 Kinobox (mag. film.) 23.45 Hotel dla zakładników (film USA) 1.10 Groteski Ch. Chaplina 1.30 Tak, panie ministrze (s.) 2.00 AZ-kwiz 2.20 Co znaczy w domu.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Wędrująca kamera (mag.) 9.00

Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 Świat książek (mag.) 12.00 Euronews 12.45 Adopcja na odległość (dok.) 13.25 Cudowny świat: Wielkie misje SAS (s. dok.) 13.50 Sztuka oddychania (dok.) 14.25 Przyjaciele (s.) 14.45 Bajkowe wakacje 15.25 Zwykła końska historia (s.) 15.55 GEO: Okna do morza (s. dok.) 16.20 Człowiek i jego prawa (s. dok.) 17.00 Turcja - brama Orientu (s. dok.) 17.20 Telewizyjny klub nie słyszających (mag.) 17.50 Tak, panie ministrze (s.) 18.20 Spostrzeżenia z zagranicy 18.30 Kinobox (mag.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.00 Sportowe minuty 19.55 Stop (mag.) 20.00 Zaginiona dusza narodu (s. dok.) 21.00 Czeska misja (s. dok.) 21.30 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 21.45 Tour de France 22.15 Klub filmowy: Whipped (film USA) 23.35 LeGaTo (mag.) 0.05 Magazyn religijny 0.25 Magazyn chrześcijański 0.40 Sportowe minuty 1.20 Wielki wóz 1.50 Katka, Śarkozi & spol. (pr. muz.) 2.10 Magiczną krainą 2.40 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.25 Tajemnice Hollywood (film USA) 11.05 Dwie puszyste damy (s.) 11.40 Strażnik Teksasu (s.) 12.30 Dziewczyny Gilmore'a (s.) 13.20 Anastazja (s.) 14.15 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.05 Gwiezdne wrota (s.) 15.55 Żądła (s.) 16.50 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.25 Straż przybrzeżna (s.) 18.20 Prognoza pogody 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.50 Pálí vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Gospoda (s.) 20.35 Scenki na scenę (pr. roz.) 21.40 Obywatelskie judo (pr. publ.) 22.30 Policja kryminalna Las Vegas (s.) 23.20 Trzej do tanga (film austral.-USA) 1.05 Nie ma nieomylnych (pr. roz.) 1.50 Smallville (s.) 2.35 Rady ptaka Loskutáka 3.10 Program rozrywkowy 4.35 Ojciec Schwarzwald wkracza do akcji (s.).

■ PRIMA

8.00 Przeciwdzierzenie (s.) 8.55 Płomień wątpliwości (s.) 9.50 Wspaniali i bogaci (s.) 10.20 Prima jazda (mag.) 11.10 Lekarz ze wsi (s.) 12.05 Szansa bez granic (pr. roz.) 13.05 W lot po świecie (s. dok.) 14.05 Pomoc domowa (s.) 14.35 Pan Złota Rączka (s.) 15.05 Beverly Hills 90210 (s.) 16.00 Sprawa dla dwu (s.) 17.10 Navarro (s.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciół Woody (s. anim.) 19.55 Dzikie tymianek (film niem.) 21.40 Trzydzieści spraw majora Zemana (s.) 22.50 Czekanie to śmierć 2/2 (film niem.) 0.30 Szybka wygrana 2.10 Świat 2005 2.35 Sauna (talk show) 3.25 Prima archiwum.

PIĄTEK 15 LIPCA

■ TVP 1

6.05 Geena Davis Show (s.) 6.30 Lato z Jedyneką 7.00 Wiadomości 7.05 Lato z Jedyneką 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Smocze opowieści (s.) 9.05 Nigdzie w świecie nie

ŻĄDZA KRWI - Ślepa Temida Kryminał, Wielka Brytania/Australia, 2002 r.

TVP 1, piątek 15.07. godz. 23.40 Reżyseria: Roger Gartland Występują: Robson Green, Hermione Norris, Holly Scourfield, Daniel Ryan. Policja znajduje zwłoki kobiety i młodej dziewczyny. Trzy lata wcześniej w podobny sposób została zamordowana 11-letnia Trudy Hibbert. Główny podejrzany o zabójstwo, Paul Gregory, został uniewinniony. Policja jest jednak przekonana, że to właśnie on dokonał morderstw. Tym razem dr Tony Hill jest innego zdania. Wątpi, by Gregory był poszukiwanym sprawcą, choć poszlaki świadczą przeciwko niemu. Jordan i Hill obawiają się, że zanim prawdziwy morderca zostanie aresztowany, ofiar może być znacznie więcej.

znajdziecie 9.25 Maszyna zmian (s.) 9.55 Extr@ - Praca dla chłopaków (s.) 10.20 Jaka to melodia? (teleturniej) 10.45 Lato z Jedyneką 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Zielona miłość (s.) 13.45 Auto-Mix 14.05 Plebania (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 Klan (s.) 16.00 Moda na sukces (s.) 16.25 Lato z Jedyneką 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Mistrzowie humoru 17.30 Sąsiedzi (s.) 18.00 Czarne chmury - Zawieść (film pol.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.05 Moja krew (film franc.) 21.55 Naprzeciwko (film franc.) 23.30 Wiadomości 23.40 Żądza krwi - Ślepa Temida (film ang.) 1.20 Na pierwszy rzut oka (film USA) 3.05 Wiersze na śniadanie 10.30 M jak miłość (s.) 11.15 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Smak Ardenów 11.45 Podróż do ziemi obiecanej (s.) 12.30 Klinika pod kangurem (film austral.) 13.25 Dziwne przygody kociątka Matolka (s. anim.) 13.45 Balonowa farma (film USA) 15.15 Felicity (s.) 16.15 Królewska podróż po Nowej Zelandii (film USA) 17.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 19.00 Klub dobrych kierowców 19.04 Wakacyjny konkurs Dwójki 19.05 M jak miłość (s.) 19.55 Panorama fiesz 20.00 Marzenia Marcina Dańca 21.00 Pogoda na wakacje 21.05 Kryminalne zagadki Las Vegas (film USA) 22.20 Biznes 22.45 07 zgłoś się - 300 tysięcy w nowych banknotach (s.) 23.40 Hity, na czasie 0.35 07 zgłoś się - 24 godziny śledztwa (s.).

■ TVP 2

6.05 Złotopolscy (s.) 6.30 Felicity (s.) 7.10 Tajna misja (s.) 7.40 Magiczny autobus (s.) 8.05 McGregorowie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.30 M jak miłość (s.) 11.15 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Smak Ardenów 11.45 Podróż do ziemi obiecanej (s.) 12.30 Klinika pod kangurem (film austral.) 13.25 Dziwne przygody kociątka Matolka (s. anim.) 13.45 Balonowa farma (film USA) 15.15 Felicity (s.) 16.15 Królewska podróż po Nowej Zelandii (film USA) 17.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 19.00 Klub dobrych kierowców 19.04 Wakacyjny konkurs Dwójki 19.05 M jak miłość (s.) 19.55 Panorama fiesz 20.00 Marzenia Marcina Dańca 21.00 Pogoda na wakacje 21.05 Kryminalne zagadki Las Vegas (film USA) 22.20 Biznes 22.45 07 zgłoś się - 300 tysięcy w nowych banknotach (s.) 23.40 Hity, na czasie 0.35 07 zgłoś się - 24 godziny śledztwa (s.).

■ TV KATOWICE

7.00 Echa dnia 7.45 Aktualności 7.50 Bliżej natury 8.45 Gość dnia 9.00 Smaki, które podbiły świat - Kalifornijskie dzieje sera 9.45 Klan (s.) 11.15 Gość dnia 11.45 Piknik Country w TVP 3 Billy Joe Shaver kowboj, poeta 12.35 Ginące cywilizacje (s.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Wierzę, wątpię, szukam 14.45 Książka dla malucha (mag.) 15.00 WOW - Sobowtór (s.) 15.45 W przyrodzie nic nie ginie - Czym skorupka nasiąknęła... 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Magazyn komputerowy 17.50 Trzymaj formę 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.37 Aslama Tunezja teleturniej turystyczny 19.00 Turniej kwalifikacyjny do mistrzostw świata 21.45 Aktualności 21.50 Wiadomości sportowe TV Katowice 21.55 Reportaż z dreszczykiem 22.15 Nawigator 22.55 Kurier sportowy 23.10 Przekłuwanie ciała (film ang.) 0.00 Kameleon (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV market 7.00 Wiesio Szol 7.20 Duel Masters - Mistrzowie kajudo 7.45 Zbuntowany anioł (s.) 8.35 Na wariackich papierach (s.) 9.35 Słoneczny patrol (s.) 10.35 Świat według Bundych (s.) 11.05 Czego się boją faceci, czyli seks w mniejszym mieście (s.) 11.35 Czułość i kłamstwa (s.) 12.05 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Rocket Power (s.) 13.30 Alfabet kulinarny Kurta Schellera 14.00 Kabaret 14.45 Wybrańcy fortuny (film USA) 15.45 Wydarzenia 16.15 Exclusive 16.45 Na wariackich papierach (s.) 17.40 13. posterunek (s.) 18.15 Całkiem nowe lata miodowe (s.) 18.45 Wydarzenia 19.25 Daleko od noszy (s.) 20.00 Fala zbrodni (s.) 20.55 Chirurgi (film USA) 22.00 Nieustraszeni (s.) 23.00 Liga mistrzów śmiechu 23.45 Biznes Wydarzenia 0.10 Odwieczna wojna (film kanad.) 1.45 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Bajkowe wakacje 9.20 Gdzie się podziałła stara piosenka 10.00 Wiadomości 10.05 Spadek panny Innocencji (film czes.) 11.30 Szczęście domowe (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Kolo-

ry życia (mag.) 13.30 W jaki sposób... (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Nasza wieś (mag.) 14.25 Program dla miłośników muzyki dętej 15.00 Życie na zamku (s.) 16.00 Wiadomości 16.05 Wizytówka (dok.) 16.35 Willy Fog (s. anim.) 17.00 Niech żyje S Club! (s.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.30 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.50 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Żandarm i UFO (film fr.) 21.40 Wszystko dla syna (film TV) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Cierpienia żonatego mężczyzny (s.) 23.50 Miejsce zbrodni (s.) 1.20 Dom pełen piosenek 1.55 AZ-kwiz 2.20 Pod pokrywką 2.45 Na pływalni z I. Medkiem.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Rowerowe wścizgi (s. dok.) 8.45 Bawaria (dok.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 12.00 Euronews 12.35 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 12.50 GEO: Okna do morza (s. dok.) 13.20 Zaginiona dusza narodu (s. dok.) 14.20 Bajkowe wakacje 15.10 Klocki (dla dzieci) 15.20 Medvědi nic nevědi (s.) 15.45 Wizyta w zoo 15.55 Przygody nauki i techniki (s. dok.) 16.20 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 16.30 Kamera w podróży: Polowanie na kamienie szlachetne (s. dok.) 17.25 Skarby świata (s. dok.) 17.35 Nasze zamki (s. dok.) 17.50 Etnograficzny dzień w południowych Czechach (dok.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.00 Euronews 19.40 Baseballowa Europa 19.55 Stop (mag.) 20.00 Cudowna planeta: Jak stworzyć istotę ludzką (s. dok.) 20.50 Spostrzeżenia z zagranicy 21.00 Piękne zguby (talk show) 21.30 Folklorika (mag. muz.) 22.05 Tour de France 22.35 Klub dokumentalny: Archiwalne epizody wojenne 0.05 TVC na żywo: Divokey Bill (koncert) 1.05 Herbata dla trzech 1.35 Potomkowie sław 2.00 Czarne owce 2.25 W jaki sposób.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.25 Columbo (s.) 10.40 Gwiazdozbiór Novy (pr. roz.) 11.20 Dwie puszyste damy (s.) 11.50 Strażnik Teksasu (s.) 12.35 Dziewczyny Gilmore'a (s.) 13.25 Anastazja (s.) 14.20 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.10 Gwiezdne wrota (s.) 16.00 Żądła (s.) 16.50 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Straż przybrzeżna (s.) 18.20 Prognoza pogody 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.50 Pálí vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Milioner (teleturniej) 20.55 Bez śladu (s.) 21.50 Komisarz Rosa Roth (s.) 23.35 Puszek (erot. show) 0.15 Lekarstwo na miłość (film erot.) 2.15 Obywatelskie judo 2.55 Łowcy koszmarów (s.) 3.35 Program rozrywkowy.

■ PRIMA

8.00 Przeciwdzierzenie (s.) 8.55 Płomień wątpliwości (s.) 9.50 Wspaniali i bogaci (s.) 10.20 Prima jazda (mag.) 11.10 Lekarz ze wsi (s.) 12.05 Szansa bez granic (pr. roz.) 13.05 W lot po świecie (mag.) 14.05 Pomoc domowa (s.) 14.35 Pan Złota Rączka (s.) 15.05 Beverly Hills 90210 (s.) 16.00 Sprawa dla dwu (s.) 17.10 Navarro (s.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciół Woody (s. anim.) 19.53 Losowanie loterii Euromiliony 19.55 Kapitan Ron (film USA) 21.55 Policja obyczaowa (s.) 22.50 Szczęśliwy wypadek (film niem.) 0.30 Losowanie loterii Euromiliony 0.35 Szybka wygrana 2.15 Receptariusz prima pomocy 3.10 Sauna (talk show) 4.00 Prima archiwum.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

HAZARDZIŚCI

Sensacyjny, USA 1998

TVP 2, czwartek 14.07 godz. 22.47

Reżyseria: John Dahl

Występują: Matt Damon, Edward Norton, Paul Cicero, John Turturro, Ray Iannicelli, Gretchen Mol, Famke Janssen.

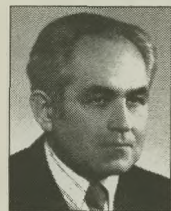

Po nocy spędzonej w nielegalnym pokerowym klubie na Manhattanie scenarzysta Brian Koppelman namówił swego kolegę i współpracownika Davida Leviena, żeby napisali scenariusz na temat takich klubów i ich bywalców. Levien przystał na to bez wahania: obaj niemal od dzieciństwa stykali się z pokerem i byli zafascynowani tą grą. Tak powstał scenariusz „Hazardzistów” - wierny obraz tego zamkniętego środowiska, ale także opowieść o przyjaźni i o szukaniu właściwej drogi życiowej. Student prawa Mike Dermott jest uważany w kręgach nowojorskich miłośników nielegalnego hazardu za wielki talent. Potrafi znakomicie odczytywać drobne, niewidoczne dla innych drgnięcia twarzy, spojrzenia, ruchy dłoni świadczące o tym, czy komuś „idzie karta” lub nie. Uzbierawszy 30 tys. dolarów, zasiada do wielkiego karciarstwa pojedynku z przedstawicielami rosyjskiej mafii, w tym z właścicielem jednego z klubów - Teddym KGB. Niestety, przegrywa wszystko. Przy realizacji „Hazardzistów” współpracowali autentyczni mistrzowie i znawcy pokera. Głównym konsultantem był znany gracz Mike Selza, w epizodzie pojawił się mistrz świata z 1997 r., Johnny Chan. Zdjęcia kręcono w autentycznych nowojorskich klubach oraz w „mekce” pokerzystów - Taj Mahal Casino w Atlantic City.

Kronika Rodzinna

Dziękując Wam, Drogie Koleżanki i Koledzy, z Polskiego Stowarzyszenia Artystów Plastyków za powinszowania urodzinowe, życzę Wam przyjemnego spędzenia lata. **Edward Kaim.** GL-381

*Kto znał niech wspomni,
Kto kochał nie zapomni.*

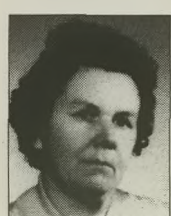

Dzisiaj obchodziłby 80. urodziny

śp. GUSTAW WAPIENIK

z Cierlicka, zaś 15. 5. 2005 minęła 8. rocznica Jego śmierci. Z miłością i szacunkiem wspominają żona, siostra i krewni. GL-376

*Czas szybko mija,
lecz pamięć w naszych sercach pozostaje.*

Dzisiaj 13 lipca pozostanie dla nas dniem bolesnym, gdy wspominamy 20. rocznicę, kiedy opuściła nas na zawsze nasza Kochana

śp. ANNA BYRTUSOWA

z Ligotki Kameralnej. Zaś 11. 6. 2005 przypomniał nam się Jej niedożyte 75. urodziny. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi. AD-098

*Tęsknota, słowo zużyte
otwarło mi swoją dal...
Jak różne są rzeczy ukryte
w krótkim wyrazie: żal.*

Dzisiaj 14. 7. mija 10 lat od zgonu naszej Drogiej Mamusi

śp. MARII KANTOROWEJ

z Bystrzycy nad Olzą. Wspomina najbliższa rodzina. GL-377

*Uczmy się kochać ludzi,
tak prędko odchodzą.*

15 lipca mija 2. rocznica śmierci naszego Kochanego

śp. inż. KAROLA KLUSA

O chwilę wspomnień i cichej zadumy proszą żona Hania i córki z rodzinami. GL-383

Co w kinach

BYSTRZYCA: Old Boy (15, godz. 19.00); **KARWINA - Centrum:** Tłumaczka (14, 15, godz. 20.00); Przeklęta (14, 15, godz. 17.45); **Reflex:** Wielka woda (14, 15, godz. 17.00, 20.00); **Kino letnie:** Królestwo niebieskie (14, 15, godz. 21.30); **TRZYNIEC - Kosmos:** NIECZYNNY do 17. 7.; **HAWIERZÓW - Centrum:** Roboty (14, 15, godz. 15.30); Wojana światów (14, 15, godz. 17.45, 20.00); **CIESZYN - Piast:** Madagaskar (14, 15, godz. 16.30, 18.15, 20.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (czw, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30). **POLSKIE AUDYCJE:** UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

ŁĄKI - siódme spotkanie byłych i obecnych mieszkańców Łąk odbędzie się 16. 7. o godz. 15.00 w ogrodzie za restauracją „Złoty”. **PTTS „BS”** - zaprasza na wycieczkę wtorkową 19. 7. do Ustronia Polany i kolejną linową na Czantorię. Odjazd autobusem firmy WISPOL z przystanku przed budynkiem dyrekcji Celma w Cieszynie (przy moście Przyjaźni o godz. 8.20. Cena biletu kolejki linowej 7 zł (emeryci 5 zł - potrzebny dokument o przyznaniu emerytury). Informacje tel. 721 580 753

informuje, że odjazd na wycieczkę 16. 7. Králová Studna - Křižná jest o godz. 5.00 z Karwiny, 5.20 z Cz. Cieszyna, 5.35 z Týnca (dworzec kolej.) a dalej co 5 min. Wędrzynia, Bystrzyca, Gródek, Nawsie, Jablunków i Mosty. Informacje tel. 732 175 618, 596 311 685.

UWAGA SENIORZY HPC! - zebranie kierownictwa HKS „Zaolzie” odbędzie się we wtorek 19. 7. o godz. 10.00 w siedzibie RN HPC w Cz. Cieszynie. Obecność konieczna!

Oferty

SPRZEDAM 3 OWCE do chowu + jajnięta. Telefon: 608 740 997. GL-385

Co za Olzą

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, Mennicza 46, Cieszyn: do 27. 10. wystawa pt. „Granice wytyczane słowami”, Konflikt na Śląsku Cieszyńskim w świetle literatury politycznej (1848-1947). Otwarte po-śr i pt: 8-18, so: 9-15.

GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biala: do 7. 8. Festiwal Srebra wystawa „Dekonstrukcja - Rekonstrukcja”. Otwarte wt-nie: 10-18.

Serdecznie dziękujemy wszystkim krewnym, przyjaciółom i znajomym za wyrazy współczucia, kwiaty i liczny udział w pogrzebie naszej Drogiej

śp. ANNY CHMIELOWEJ

Szczególnie dziękujemy ks. Kazimierzowi Suchankowi za ujmujące nabożeństwo żałobne i dostojne przeprowadzenie obrzędu pogrzebowego. Dziękujemy personelowi Domu opieki społecznej w Ligotce Kameralnej za opiekę nad naszą Zmarłą. Pragniemy też podziękować wszystkim, którzy przyczynili się do godnego pożegnania z Drogą Zmarłą. Serdeczne Bóg zapłać. Zasmucona rodzina. GL-380

W głębokim smutku pogrążeni wiadomiamy krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 11. 7. 2005 zmarła w wieku niespełna 81 lat nasza Kochana Matka, Teściowa, Babcia, Szwagierka i Ciocia

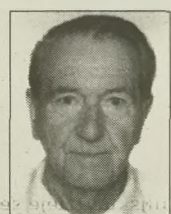
śp. HELENA MICHALIKOWA

z domu Marosz, z Czeskiego Cieszyna. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w sobotę 16 lipca 2005 o godz. 11.00 z kościoła ewangelickiego Na Niwach w Czeskim Cieszynie do krematorium. Zasmucona rodzina. AD-103

W smutku pogrążeni podajemy do wiadomości, że w dniu 7 lipca 2005 roku zmarł w Australii przeżywszy lat 81, nasz Drogi Kuzyn

śp. ROMAN PRZECZEK

który wyemigrował na Antypody z rodzinnych Łazów w 1945 roku. O chwilę zadumy i wspomnień prosimy tych, którzy Go pamiętają. Jego krewni. GL-375

W głębokim żalu pogrążeni wiadomiamy krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 11. 7. 2005 zmarł nagle w wieku niespełna 79. lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Teść, Dziadek, Szwagier i Wujek

śp. WIKTOR RZYMÁN

z Czeskiego Cieszyna. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w piątek 15 lipca 2005 o godz. 13.30 z kaplicy na cmentarzu w Czeskim Cieszynie. Zasmucona rodzina. AD-101

Żyłam dla was i kochałam Was.

W głębokim smutku pogrążeni wiadomiamy krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 12. 7. 2005 zmarła w wieku niespełna 93 lat nasza Kochana Żona, Matka, Teściowa, Babcia, Prababcia, Szwagierka, Kuzynka i Ciocia

śp. HELENA STEBLOWA

zamieszkała w Cz. Cieszynie, U Mlékárny. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w poniedziałek 18 lipca 2005 o godz. 14.00 w kościele ewangelickim Na Niwach w Cz. Cieszynie. Zasmucona rodzina. GL-387

CIESZYN - Księgarnia Piastowska, ul. Głębocka: poplenerowa wystawa fotograficzna Cieszyńskiego Towarzystwa Fotograficznego i Zaolziańskiego Towarzystwa Fotograficznego „Cieszyn współczesny”.

Wystawy

DK „POKLAD”, Ostrawa Poruba, M. Kopeckého 675: do 15. 9. wystawa obrazów artystów - plastyków Polaków tworzących w krajach Czwórki Wyszehradzkiej „Cztery nieba”. Otwarta po-pt: 8-18.

KONGRES POLAKÓW, Cz. Cieszyn, Komenského 4: do 16. 9. wystawa z okazji 70. rocznicy udziału harcerzy

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelníční 18, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frýstacie (przy rynku);
e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

Kubeczka w Trenczynie

Klub Polski, który zrzesza Polaków żyjących na Słowacji i ich przyjaciół, koncentruje swą działalność na organizowaniu spotkań tematycznych i biesiad towarzyskich. Ostatnio oddział Klubu Średnie Powąże (jego przewodniczącym jest cieszyński, **Zbigniew Podleśny**) spotkał się na wystawie „Przyjaźń bez granic”, zorganizowanej wspólnie z miastem Trenczyn w ramach obchodów Dnia Polaków żyjących za granicą. Trenczyński członek Klubu Polskiego, gra-

fik i malarz **Gabriel Petráš**, zaprosił do udziału w wystawie polską artystkę w dziedzinie ceramiki i malarstwa, **Agatę Różańską**, natomiast trzeciego z wystawiających osób, grafika **Zbigniewa Kubeczka**, sprowadził z Zaolzia stonawianin mieszkający w Nowej Dubnicy, **Franciszek Tobola**.

Prezentowane prace pomimo różnorodności - a może właśnie dlatego - tworzą udaną kompozycję plastyczną. Wystawa w galerii miasta Trenczyn czynna będzie do 24 bm. (r)

Zbigniew Kubeczka wystawił w trenczyńskiej galerii kolekcję ekslibrisów.

Polski do wyboru

Dokończenie ze str. 1

Z badań wynika także, że już obecnie ponad 25% Czechów w wieku powyżej 15 lat potrafi mówić po angielsku. 2/5 mówi po niemiecku, a około 1/3 deklaruje znajomość języka rosyjskiego. Dla porównania, w Danii, Szwecji i Holandii język angielski zna aż 70% obywateli.

Wraz z wprowadzeniem Narodowego Planu Nauki Języków Obcych, młodzież obowiązkowo będzie się uczyć języka angielskiego (od przedszkola). Jako drugi obowiązkowy język obcy dzieci będą mogły wybrać np. hiszpański, niemiecki lub francuski, ale także słowacki lub polski.

z Zaolzia w Zlocie ZHP w Spale „Śladami złotych harcerskich”. Otwarte w po-pt: 9-15.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Do 11. 9. wystawa historyczna Zdeňka Hapala - lalkarza, artysty i reżysera. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ KOTULOWA DRZEWIONKA, Hawierzów Będowice: wystawa „Mieszkanie ludowe i tradycje rolnictwa w Cieszyńskim”. Otwarte wt-pt: 9-17, so-nie: 13-17.

▲ MUZEUM TRAGEDII ŻYWCICKIEJ, Hawierzów: do 31. 12. wystawa „Od ognia do żarówki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ INTERKLUB KARWINA, rynek Masaryka 10: do 31. 7. wystawa „Świat według Orteliusa” - historyczna wystawa map. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie: stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Do 31. 12. wystawa „Pietwałd w zmianach stuleci”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ SALA WYSTAW W JABLONKOWIE, rynek Mariana 14: do 2. 10. wystawa „Jablunkowskie szańce”, wystawa stała „Z przeszłości Jablunkowa i okolicy”. Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

DOMY RODZINNE - sprzedaż
Dom rodzinny w Olbrachcicach, parcela 1 079 m², dwupiętrowy, podpiwniczony, woda, el., gaz, kanalizacja, dobry dojazd. Cena do negocjacji 1 300 tys. Kc. 777 077 277.
Chata ogrodowa z parcelą ok. 14 a w Trzyciu Podlesiu, ładne miejsce. Cena do negocjacji 550 tys. Kc. 777 074 552.
Chata wczasowa w Rzece, parcela ok. 10 a, studnia, el. Cena do negocjacji 300 tys. Kc. 606 757 577.
Dom rodzinny w Wielopolu, parcela ok. 1 ha, podpiwniczony, woda, el., kanalizacja. Cena do negocjacji 1 570 tys. Kc. 777 074 552.
Dom rodzinny w Trzyciu Nieborach, parcela ok. 15 a, dwupiętrowy, podpiwniczony, el., kanalizacja, studnia. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.
Dom rodzinny w Cz. Cieszynie, ul. Kopernika, 6+1, parcela 7 a, podpiwniczony, sieć inżynierska, po rekonstrukcji. Zniżka 3,5 mil. Kc. 777 077 277.
GARAŻE - sprzedaż
Garaż w Trzyciu Borku. Cena do uzgodnienia. 85 tys. Kc. 777 074 552.
Obiekt komercyjny z parcelą w Cz. Cieszynie - Żuków G., suterena ok. 140 m², parter ok. 270 m². Dobry dojazd, parking, rampa. Możliwość wynajęcia części obiektu, według umowy. Czynnosc do uzgodnienia. 777 077 277.
Oferujemy pomieszczenia do wynajęcia w Cz. Cieszynie (budynek ČSOB), ok. 40 m², 1. piętro, internet, alarm, wyposażony. Czynnosc 8 000 Kc/miesiąc. 777 077 277.
Oferujemy pomieszczenia do wynajęcia w Cz. Cieszynie, ul. Jablunkovská, 3 pokoje na 1. piętrze, ok. 116 m². Czynnosc 7 500 Kc/miesiąc + usługi. 606 757 577.
Oferujemy biura do wynajęcia w Cz. Cieszynie, ul. Jablunkovská, 3. piętro, ok. 233 m². Czynnosc 800-1500 Kc/m² (według rozmiarów) + usługi. 606 757 577.
Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów: Stanislavice, Kocobędz, Ropica, Dobracice, Wędrzynia (1800 m², gaz, woda, el. na miejscu), Cierlicko - 40a (sieć inżynierska), Trzyniec Podlesie. 606 757 577.
MIESZKANIA - oferty
Mieszkanie spółdzielcze 2+1, Cz. Cieszyn, ul. Okružní, ładny, duży z komorą. 777 077 277.
Mieszkanie własnościowe 0+1, 1+1, Cz. Cieszyn, ul. Tovární. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.
Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyn, ul. Čáslavská, przeróbki. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.
Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyn, ul. Kysucká, przeróbki. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.
Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyn, ul. Kopernikova, duży balkon. Cena 480 tys. Kc. 777 077 277.
Mieszkanie 2+1, Trzyniec, ul. Erbenova, po rekonstrukcji. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.
Dla klienta z gotówką poszukujemy mieszkania w centrum Cz. Cieszyna. 777 077 277.
Potrzebujecie państwo sprzedać lub wynająć mieszkanie? Korzystajcie z naszych usług. Czekamy na oferty.

CZERNEK
GL-009

Oferuje:
Jan Czernek
558 711 842
606 757 577
777 077 277

Michniów

Po powrocie do domu pytałem wielu ludzi, czy kiedykolwiek słyszeli cokolwiek o Michniowie. Zapytani patrzyli na mnie obojętnie, nie wiedząc, o co chodzi. Tylko niektórzy przypuszczali, że to będzie jakaś miejscowość, lecz na pewno bez większego znaczenia, bo nie bardzo znana. Tyle samo i ja wiedziałem kiedyś o Michniowie. I dla mnie ta nazwa miejscowości była całkowicie nieznana, dopóki nie pojechałem na Kielecczynę i nie zobaczyłem na własne oczy.

Po kilkudniowej wycieczce, jadąc szosą ze Suchedniowa do Bodzentyna, zobaczyłem miejscową tablicę przydrożną. Zgodnie z przepisami drogowymi zmniejszyłem szybkość i wjechałem do Michniowa. Wśród drzew było widać nowe zabudowania. Czyżby tę wieś wybudowano dopiero kilka lat po wojnie? Nowe domy, lecz co te stare drzewa owocowe? To dziwne! Z ciekawości zatrzymałem samochód i zobaczyłem...

Michniów to niewielka wieś leżąca na skraju lasów Siekierzyńskich, wchodzących w skład kompleksu Puszczy Świętokrzyskiej, którą uwielbiał i tak pięknie opisał w swej nowelce „Echa leśne” Stefan Żeromski. Tereny te, łączące się z innymi kompleksami leśnymi na Kielecczyźnie, stanowiły w latach drugiej wojny światowej naturalną bazę dla działalności partyzanckiej. Kilka tygodni po okupacji przechodził tędy legendarny oddział „Hubala”. Od jesieni 1942 roku operował w tym rejonie pierwszy na Kielecczyźnie, a drugi w Polsce oddział Gwardii Ludowej. W roku 1943 w lasach Siekierzyńskich miało swój obóz zgromadzenie kieleckiego okręgu Armii Krajowej, które stoczyło tu walki z hitlerowskimi oddziałami. Na przełomie lipca i sierpnia 1944 roku były w lasach skoncentrowane jednostki Armii Ludowej. W Michniowie istniała w latach okupacji hitlerowskiej silna komórka konspiracyjna. Faszyści Niemcy nie byli tu pewni dnia ani godziny. To pociąg wyleciał w powietrze, to składy się paliły, to znów do bazy nie wrócił mniejszy oddział.

Nasilającą się działalność partyzancką w roku 1943 hitlerowcy usiłowali zahamować, lecz nie jak żołnierze, ale jak dzicy barbarzyńcy. Akcje faszyzmu były nie tyle skierowane przeciw partyzantom, ile przeciw bezbronnej ludności cywilnej. W okresie od kwietnia do lipca 1943 roku przewaliła się przez Kielecczynę fala pacyfikacji.

Najkrwawsza i najbardziej bestialska była pacyfikacja Michniowa.

Pacyfikacja ta została przeprowadzona w dwóch fazach. Przed świtem 12 lipca 1943 roku niemiecka żandarmeria otoczyła Michniów i o świcie „przechesała wieś”. Po sterroryzowaniu mieszkańców ponad sto osób, poważnie mężczyzn, zamordowali, przy czym część z nich została rozstrzelana, a część zamknięta w kilku budynkach i spalona żywcem. Kilkadziesiąt osób uwięziono, z których większość wywieziono do obozów koncentracyjnych, skąd tylko paru powróciło. W czasie pacyfikacji grabiono mienie mieszkańców. Zgrupowanie partyzanckie „Ponurego”, które nie zdążyło z odsieczą, przeprowadziło nocą z 12 na 13 lipca 1943 roku akcję odwetową na pociąg, niedaleko przystanku Berezów. Część ocalałych po pierwszym dniu pacyfikacji mieszkańców wsi uciekła do lasu, część jednak pozostała.

W drugiej fazie pacyfikacji, która nastąpiła 13 lipca 1943 roku niemiecka żandarmeria wymordowała wszystkich ludzi pozostałych we wsi. Z rzezi uratowało się tylko dwóch chłopców, którzy w czasie akcji wskoczyli do gnojowiska za stodołę i tam dobrze zamaskowani, przeżyli ogień i strzelaninę. Wieś wówczas doszczętnie spalono. Hitlerowskie władze wydały zakaz odbudowania wsi i uprawiania pól Michniowa. Liczba ofiar zamordowanych w Michniowie w dniach 12 i 13 lipca 1943 roku wyniosła łącznie 203 osoby, wśród dorosłych zamordowanych było 48 dzieci w wieku od 9 dni do 15 lat.

Dziś Michniów jest odbudowany. Domki wieśniaków są nowe, tylko w sadach rosną stare drzewa owocowe, niemi świadkowie tamtych strasznych dni. Dokoła, jak dawniej, szumią lasy, na łąkach kwitną polne kwiaty. Pięknie tu i cicho. Lecz pomnik – grób zbiorowy szczątków niewinnie pomordowanych, żywcem spalonych przez Niemców dzieci i dorosłych, który stoi tuż koło szosy w środku wsi, każdemu zabierze spokój na zawsze. Przypomina on tragiczne dni bohaterskiej walki narodu polskiego.

Długo stałem w milczeniu i przez łzy czytałem na pomniku nazwiska wymordowanych rodzin Wiktorów, Materków, Gołębiowskich, Oharów, Michników, Imiołków, Grabińskich i wielu innych bohaterów, którzy zginęli w walce z najeźdźcą i nie doczekali upragnionego dnia zwycięstwa i wolności.

FRANCISZEK SZOPA

le heca!

Przyszedł chłop do doctora, mówi: – Panie docthorze, chyba móm ast-me. Doctór pacjynta zbadol i prawi: – To ni ma astna, pan mo rozedme płuc. Pan je chyba muzykantym i gro na instrómentencie, kiery potrzebuje moc powietrza. – To sie zgadzo. – A na czym pan gro? Na trąbce, pu-zónie? – Na akordełónie.

★ ★ ★

Przed sądym dło nieletnich toczy sie rozprawa młodzika, kierego ścięli na kradzieży. Sędzia mówi do jego ojca: – Pański syn już tu je trzeci roz. Powiniyn go pan nauczyć właściwego postępowania. – Jo go uczym, wysoki sądzie, ale czy taki posłecznie? Za każdym razem sie do chycić!

★ ★ ★

Noe zobroł na swojóm arce wszystkie zwierzęta. Z każdego gatónku po jednym samcu i jednej samicy. Ale sie boł, że zwierzęta sie zaczną zaroz mnożyć i na arce zabraknie miejsca, tóz zwołol wszystkie samce i mówi: – Na czas pływania każdy z was musi oddać do przechowania swoji przyrodziny, a dostanie specjalny kwitek. Jak arka dotrze do miejsca przeznaczenia, każdy, kiery oddo kwitek, dostanie

swoji przyrodziny z powrotym. Wieczór Noe spotyko sarnioka, a tyn beczy. – Czymu płaczesz? – pyto sie go. – Boch kansi stracił kwitek i nie dostanym z powrotym swojigo przyrodziny. – Nie płacz, na pewno sie twój kwitek nóndzie. Na drugi dziyrń Noe spotyko sarnioka a tyn podskakuje z radości. – Znalazłeś swój kwitek? – Ni, ale wygrołech w kartach przyrodziny słónia!

★ ★ ★

Spotkały sie dwie baby policajtów. Jedna mówi do drugiej: – O, mocie nowY stół!... – Ja, je nowy, mój stary go dziepro wczora przyniód od stolorza. – Mosz dobrego chłopca. Mój stary był wczora w kónserwatorium i nie przyniód ani jednej kónzerwy. ★ ★ ★ – Walerko, dałaś krowóm? – pyto ma-ma cery. – Ni – odpowiadło Walerka – ale pachółkowi dalach!

★ ★ ★

Przysła baba do docthora i mówi: – Panie docthorze, jakosi z bliska źle widzimy. – A z daleka? – Ni, ze Strumiynio.

KARWINSKY SZCZYPIORNIŚCI SZLIFUJĄ FORMĘ PRZED SEZONEM EKSTRALIGI

Zmiany kadrowe w Baniku

Na niespełna dwa miesiące przed startem ekstraklasy piłkarzy ręcznych z obozu Banika Karwina dochodzą niezbyt optymistyczne wieści. Karwinacy w nowym sezonie, tym razem już samodzielnej czechkiej ekstraklasy, zaprezentują się bez kilku kluczowych zawodników, którzy w głównej mierze przyczynili się do zdobycia korony mistrza RC 2004/2005. Trener Jiří Kekrt po raz kolejny stoi więc przed trudnym zadaniem, by w stosunkowo krótkim czasie starannie poukładać zespół i przygotować go do trudnego sezonu. Banik walczyć będzie bowiem nie tylko na czeskim podwórku, ale tradycyjnie zmierzy się również w prestiżowej europejskiej Lidze Mistrzów.

Już w czerwcu warunki swego kontraktu z niemieckim Melsungen uzgodnił utalentowany Jakub Szymanski. Reprezentant RC przechodzi do klubu beniaminka Bundesligi, zespół ten trenuje były szkoleniowiec drużyny narodowej RC Rastislav Trtík. Niemiecka Bundesliga zwałała również Petra Kusta. Wychowanek pilzeńskiego szczypiorniaka w nowym sezonie występować będzie w barwach Pfulingenu. Z kolei do drugoligowego niemieckiego Friesenheimu przenosi się bramkarz Jan Novák, pełniący w minionym sezonie w Karwinie rolę rezerwowego golkipera drużyny. Trener Kekrt częściej stawał na Słowaka Miloša Puterę, który także w nowym sezonie powinien być karwińskim golkipierem numer jeden. Konkurentem Putery może zostać młodzieżowy reprezentant Serbii i Czarnogóry Nemanja Marjanović, według fachowców to duży talent wśród młodej generacji bramkarzy na Starym Kontynencie. Kibice karwińskiego szczypiorniaka nie zobaczą na parkiecie ekstraklasy lewoskrzydłowego Tomáša Laclavika. Członek drużyny narodowej RC spróbuje powalczyć o miejsce w podstawowym składzie hiszpańskiego klubu z Logrones.

Karwinacy już w zeszłym sezonie usiłowali zdobyć innego bramkostrzelnego szczypiornistę, 26-letniego Słowaka Juliusa Korňana, ale dopiero teraz udało się karwińskim działaczom dojść do porozumienia z Powaską Bystrzą. Trener Jiří Kekrt liczy na to, że Korňan z powodzeniem zastąpi w Baniku Petra Kusta, obaj reprezentują podobny styl gry. Z bankrutującego Kostelca na Hanej przechodzi nad Olzę Andrej Kuzo, który w Kostelcu grał na pozycji łącznika.

Ciekawie wygląda natomiast sprawa wokół braci Heinzów. Tomáš Heinz, który w poprzednich dwóch sezonach występował we Frydku-Mistku, zamierza wrócić do Karwiny. Walizki spakował jednak bardziej doświadczony

ny z dwójki Heinzów – Kamil i z Banika przenosi się do włoskiej Syrakazy. Kamil Heinz w ubiegłym sezonie pauzował z powodu kontuzji i w zasadzie nie był przydatny dla drużyny.

W ramach przygotowań do nowego sezonu Banik zaliczy tradycyjne turnieje w austriackiej miejscowości Krems i węgierskim Dunaffer. Oprócz tego podopieczni trenera Kekrta skorzystają też z zaproszenia do turnieju w Stralsund (Niemcy) i Aurich (Austria). Jak zapewne wszystkim kibicom wiadomo, w sezonie 2005/2006 nie będzie już rywalizacji pomiędzy czeskimi a słowackimi drużynami. W samodzielnej czechkiej ekstraklasie wystartuje 12 drużyn. W ostatniej chwili z przyczyn finansowych zrezygnował Kostelec na Hanej, który w rozgrywkach zastąpi Pilzno. Ekstraklasa 2005/2006 rusza 10 września

JANUSZ BITTMAR

Co słycać?

● **MATADOR PUCHOW – FUTBOL TRZYNIEC 3:0 (2:0).** We wtorkowym towarzyskim meczu trzecioligowy Futbol Trzyniec nawiązał z pierwszoligowym słowackim zespołem równorzędna walkę, zabrakło tylko goli do siatki Puchowa. Słowacki klub znajduje się już w końcowej fazie przygotowań do 1. ligi i pod względem kondycyjnym górował nad Trzynicem. – W tym meczu wypróbowaliśmy siedmiu nowych piłkarzy – informuje menedżer Futbolu Trzyniec **Zdeněk Dembinný**. – *Pełniliśmy błędy w defensywie, ale do startu 3. ligi pozostało jeszcze trochę czasu* – dodał Dembinný. W najbliższą sobotę Trzyniec zagra w turnieju w Piotrowicach. W tradycyjnym „Memoriale Hassów” obok Trzyńca pojawiają się też drużyny FC Witkowice, Banika Ostrawa B i Lokomotywy Piotrowice. ● **FC HLUCZYN – MKF KARWINA 1:0 (0:0).** Na boisku w Wierznioicach więcej z gry mieli drugoligowy

z Hluczyna. Bramkę na wagę zwycięstwa zdobył we wtorkowym sparingu napastnik Martin Hanus. W sobotę podopieczni trenerów Petra Mašleja i Miroslava Štěpánka zmierzą się na boisku Fučka Orłowa z dywizyjną Slavią. Na 19. 7. zaplanowano w Wierznioicach sparing z Futbolem Trzyniec, zaś na środę 20. 7. w Karwinie towarzyski mecz z drugoligowym GKS-em Katowice.

● **W TURNIEJU SZACHOWYM KARWINA OPEN 2005 TRIUMFOWAŁ LUKAŠ KLÍMA.** Ostrawski szachista nie należał wprawdzie do głównych faworytów turnieju, ale podobnie jak w zeszłym roku udało mu się zwyciężyć w tej prestiżowej imprezie. Na dobrym trzecim miejscu uplasował się Polak Radosław Jedynak. **Lokaty końcowe:** 1. Klíma (RC), 2. Askarow (Rosja), 3. Jedynak, 4. Wałach (obaj Polska), 5. Žilka (RC), 6. Sergejew (Ukraina). (jb)

Sport Polski

■ **DUDEK CHCE ODEJŚĆ Z LIVERPOOLU.** – *Powiedziałem Benítezowi, że to dla mnie ważny rok. Reprezentacja ma szansę na awans do finałów MŚ i nie wyobrażam sobie, bym nie grał w klubie. Nie chcę siedzieć na ławie. Benítez powiedział, że jeśli klub dostanie dobrą ofertę, będę mógł odejść* – powiedział **Jerzy Dudek** w wywiadzie dla „Gazety Wyborczej”. Bohater finałowego spotkania Ligi Mistrzów z Milanem nie wystąpił we wczorajszym spotkaniu pierwszej rundy eliminacji nowej edycji najbardziej prestiżowych rozgrywek klubowych w Europie. – *Nie chcę zamknąć sobie drogi do występów w tych rozgrywkach w innym klubie. A chcę odejść z Liverpoolu. Reina to fajny chłopak, ale nie wart 10 milionów euro. Gdybyśmy mieli równe szanse, może wygrałbym z nim rywalizację. Ale nie są równe i chcę odejść z Anfield Road* – informuje Dudek. – *Ten, kto zdobywa najważniejsze trofeum w klubowej piłce i jest wyróżniającą się postacią najważniejszego meczu, ma prawo liczyć na to, że będzie doceniony i będzie ważnym elementem zespołu w nowym sezonie. Miałem nadzieję, że wreszcie odczepię się ode mnie angielscy dziennikarze i spokojnie będę mógł bronić w klubie swoich marzeń. Stało się inaczej i jestem tym wkurzony* – zakończył polski bramkarz.

■ **ŻURAWSKI Z NUMEREM SIÓDMYM.** Z numerem siódmym na koszulce będzie występował w Celtiku Glasgow piłkarz reprezentacji Polski **Maciej Żurawski**, który w ubiegłym tygodniu podpisał trzyletni kontrakt z wice mistrzem Szkocji. Przed nim taki sam numer nosili m.in. Szwed Henrik Larsson i Dariusz Dziekanowski. Szkockie media często porównują polskiego zawodnika do Larssona. Szwedzki napastnik rok temu przeszedł do słynnej Barcelony, która jest ulubionym klubem Żurawskiego. – *Moim najważniejszym celem jest strzelanie bramek. Wiem, że Henrik Larsson zakładał siódmkę. Ale ja nie nazywam się Larsson. Jestem Żurawskim i chcę grać jak*

Żurawski – powiedział były zawodnik Wisły Kraków na łamach „The Herald”. Wczoraj ekipę z Parkhead zasilili inni Polacy – dotychczasowy bramkarz Legii Warszawa Artur Boruc. Kilkanaście lat temu w Celtiku występowali dwaj inni piłkarze związani swego czasu z Legią – Dariuszowie: „Jackie” (tak o nim piszą Szkoci) Dziekanowski i Wdowczyk. O miejsce w ataku „Celtów” Żurawski będzie rywalizował z Walijszczykiem Johnem Hartsonem, Anglikiem Chrisem Suttonem i Francuzem Jeremie Aliadiere'm. – *Konkurencja jest spora, ale to dobrze. Zawsze grałem w systemie dwóch atakujących i spodziewam się, że tak będzie w Celtiku. Bardzo liczę na zdobycie mistrzostwa Szkocji i występy w Lidze Mistrzów* – przyznał Żurawski. Maciej Żurawski w wywiadzie dla „The Herald” chwalił Boruca. – *To bardzo dobry młody bramkarz. W reprezentacji Polski na razie jest numerem dwa i głównym rywalem Jerzego Dudka* – dodał.

■ **JUTRO ELIMINACJE MŚ SIATKARZY.** Łukasz Żygadlo, Piotr Gacek, Wojciech Jurkiewicz oraz dwunastu zawodników, którzy grali w Belgradzie w finałowym turnieju Ligi Światowej siatkarzy (Polacy zajęli czwarte miejsce), spotkali się we wtorek wieczorem w Rzeszowie, gdzie od jutra do niedzieli rozegrany zostanie eliminacyjny turniej mistrzostw świata z udziałem Bułgarii, Estonii, Polski i Rosji. Dwa najlepsze zespoły uzyskają awans do przyszłorocznych mistrzostw świata. Trzeci otrzyma szansę gry w barażu (Warna, 19– 21 sierpnia). **Alojzy Świderek**, drugi trener reprezentacji Polski podkreślił, że najważniejsze, to zapomnieć o feralnym meczu z Serbią i Czarnogorą w półfinale Ligi Światowej. Polska prowadziła wtedy 2:0 oraz 22:17 w trzecim secie i przegrała 2:3. – *Nie należy zwracać sobie tym spotkaniem głowy i starać się do tego nie wracać* – powiedział Alojzy Świderek. Przeziębiony jest Sebastian Świdorski, ale zdaniem lekarzy to nic poważnego.

(jb, PAP)

»Tak« dla obwodnicy

JABŁONKÓW (db) – Zgromadzenie popierające jak najszybsze rozpoczęcie budowy obwodnicy miasta przebiegło w środę po południu na jabłonkowskim Rynku Mariackim. Wyrazić swoje poparcie dla starań władz samorządowych Jabłonkowa i Nawsia przyszło ponad 2 tys. mieszkańców. Od godziny 16.00 na pół godziny zablokowali oni przejazd przez miasto.

Budowa „I/11 Jabłonków – obwodnica” ma na celu wyprowadzić międzynarodowy ruch samochodowy, przede wszystkim TIR-y, poza centrum Nawsia i Jabłonkowa. Mieszkańcy od dziesiątków lat narzekają

na duży ruch na drodze międzynarodowej E75, która prowadzi przez sam środek obu miejscowości. W dodatku w ostatnich latach ruch rośnie ogromnym tempem. Stan drogi, a także jej szerokość, dawno już nie odpowiada takiej eksploatacji, pojazdy są poważnym zagrożeniem dla bezpieczeństwa mieszkańców, ograniczają ruch i uprzykrzają życie hałasem i spalinami.

Państwo inwestowało miliony w przygotowanie budowy obwodnicy, jednak Państwowy Fundusz Infrastruktury Komunikacyjnej w roku bieżącym wstrzymał dalsze kroki.

Ciąg dalszy na str. 2

Kupujemy na raty

OSTRAWA (mro) – Tylko w pierwszej połowie roku w województwie morawsko-śląskim zrealizowano 189 tys. zakupów na raty w systemie

GE Money Multiservis na sumę 554 mln koron, co w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego przedstawia wzrost o 13,5 proc. Dla porównania w pierwszym półroczu br. na ratalne zakupy w całej RC konsumenci w 1,421 mln zrealizowanych transakcjach przeznaczili ponad 4,1 mld koron (wzrost o 18,1 proc.).

W naszym regionie w 37 tys. przypadków użyto karty kredytowej MoneyCard, drugie i trzecie miejsce pod względem popularności zajmują karty OK (15 tys.) oraz Multiservis (14 tys.). Najczęściej kupowane na raty jest u nas sprzęt elektroniczny, telefony komórkowe i telewizory nowej generacji. Z tym, że preferowane są towary markowe i droższe. Województwo morawsko-śląskie jest trzecim, po północnoczeskim i Pradze, regionem pod względem wartości zakupów ratalnych.

Dar dla szpitala

KARWINA (s) – Przedstawiciel Fundacji „Dziecko i atmosfera”, **Josef Adámek**, przekazał oddziałowi dziecięmu szpitala w Karwinie Raju prezent wartości 170 tys. koron, na który złożyły się łóżka dla noworodków, aparaty do monitorowania oddechu noworodków, laryngoskop, inhalatory, kolorowa bielizna pościelowa, a także nowe meble dla pokoju pielęgniarów.

Fundacja, którą powołał karwiński samorząd, regularnie finansuje nowe elementy wyposażenia oddziału dziecięcego. W przeszłości obdarował również oddziały położniczy i ginekologiczny oraz dla rekonwalescentów.

Pływalnie do remontu

BOGUMIN (jb) – Bogumińskie aquacentrum będzie do 22 lipca zamknięte. Nie jest to spowodowane awarią, lecz koniecznością wyczyszczenia basenów i poczynienia niektórych usprawnień w zakresie uzdatniania wody.

W ciągu sześciu miesięcy odwiedziło aquacentrum ponad 80 tys. osób. Co tydzień w krytym basenie pływa ok. 2500 dzieci i dorosłych. Najwięcej ludzi przychodzi tu w weekendy. Niestabnącym powodzeniem cieszy się od samego początku zjeżdżalnia o długości 45 metrów. Goście chętnie korzystają też z podwodnych masażów oraz z basenu pod gołym niebem.

Podczas wakacji – po ponownym otwarciu – aquacentrum otwarte będzie codziennie, w poniedziałki

w godz. 10-18, we wtorki i środy w godz. 8-21, w czwartki od 8 do 18, w weekendy od 8 do 21. Do tego dodać trzeba poranne pływanie kondycyjne oraz pływanie nocne. W dni powszednie można będzie wykupić całodzienny karnet ulgowy w cenie 60 koron.

TRZYNIEC (man) – Działająca od lat 70. kryta pływalnia, która znajduje się na terenie miejskiego kompleksu sportowego, poddawana jest pierwszemu remontowi. Koszt 16 mln odnowione zostanie, zaplecze (szatnie i sanitariaty), niecka basenowa, oraz stacja filtrów. Basen ma otrzymać oświetlenie. Trwająca od początku czerwca rekonstrukcja dobiegnie końca we wrześniu.

Nogoda

SOBOTA – Zachmurzenie umiarkowane do dużego z lokalnymi opadami deszczu i burzami. Temperatura w nocy od 19 do 15 st. C, w dzień od 22 do 28 st. C.

NIEDZIELA – Zachmurzenie małe do umiarkowanego, możliwe opady przełotne. Temperatura w nocy od 14 do 10 st. C, w dzień od 23 do 27 st. C

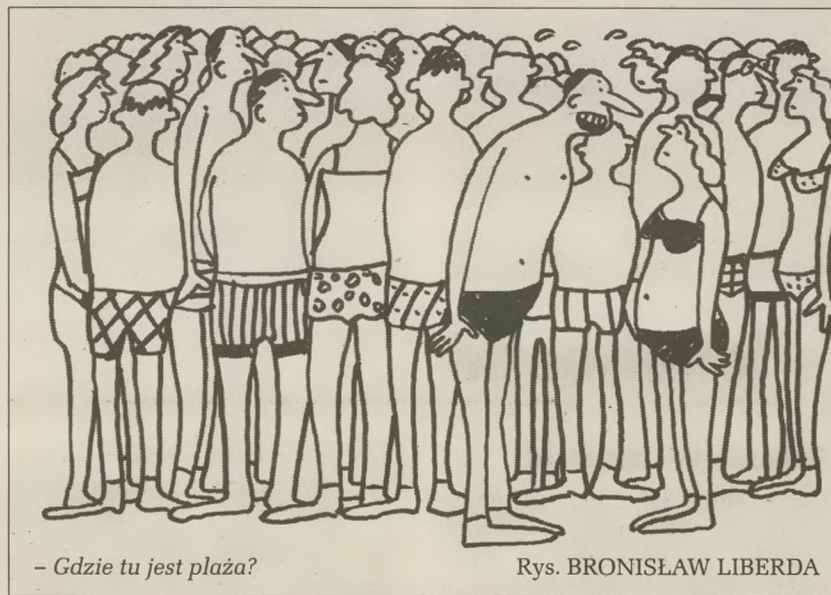
PONIEDZIAŁEK – Zachmurzenie małe, pogodnie. Temperatura w nocy od 13 do 9 st. C, w dzień od 26 do 30 st. C.

FOR DANUTA BRANNA

XV Piesza Pielgrzymka na Jasną Górę

Dzisiaj rusza z kościoła pw. Serca Jezusowego w Alejach w Cz. Cieszynie XV Piesza Pielgrzymka z Zaolzia na Jasną Górę. Jak dowiedzieliśmy się od jednego z głównych organizatorów, **Franciszka Franka**, gotowość przejścia szlaku zgłosiło ok. 130 pielgrzymów, którzy będą wędrować pod przewodnictwem ks. **Miroslawa Kazimierza z Olbrachcic**, ks. **Jana Mazura z Trzyńca** i ks. **Bartłomieja Blaszk** z Gnojnika. Po raz 13. miała zaolziańska pielgrzymka swój prolog w płatek na trasie Jabłonków – Cz. Cieszyn. Jabłonkowska grupa (na zdjęciu) wyruszyła tradycyjnie od kościoła sióstr elżbietanek.

– Gdzie tu jest plaża?

Rys. BRONISŁAW LIBERDA

OBÓZ POD HASŁEM »NA TO CIĘ NIE STAĆ«

Ewangelizacja pod Godulą

SMIŁOWICE (kor) – Pod stokiem Goduli, w ośrodku Karmel, rozpoczyna się dzisiaj międzynarodowy obóz ewangelizacyjny Smiłowice 2005, który potrwa do 23 lipca. To spotkanie młodych chrześcijan z RC, Polski, Słowacji i innych państw Europy, a nawet z USA organizuje „Křesťanské společenství – Společnost Chrástská”, organizacja działająca na platformie Śląskiego Kościoła Ewangelickiego A.W., w ramach obchodów 100-lecia jej działalności na Śląsku Cieszyńskim.

Tydzień Ewangelizacyjny w Smiłowicach jest partnerską imprezą realizowaną jako część składowa

ponadgranicznego projektu „Dziegielów-Smiłowice 2005” i nawiązuje do obozu odbywającego się pod hasłem „Od nowa”, który zakończył się w ub. niedzielę w Dziegielowie.

– To hasło oznacza nie tylko kontynuację poprzednich edycji dziegielowskich obozów, ale wyraża też potrzebę odnowy duchowej współczesnego człowieka – powiedział nam ks. senior **Bogusław Kokotek** z ŚKEAW. – Smiłowicki obóz natomiast przebiega pod hasłem „Na to cię nie stać”. Chodzi o obóz ekumeniczny, otwarty dla wszystkich Kościołów i wyznań, a także dla wszystkich generacji.

Ciąg dalszy na str. 2

Basen już czynny

KARWINA (s) – Społeczństwo Karwiny i szerokiej okolicy ma od wczoraj do dyspozycji nowo zrekonstruowany basen. Obiekt znajduje się w dzielnicy Nowe Miasto, w sąsiedztwie ośrodka zdrowia Kovony, nieopodal wiaduktu. Po przeróbkach, na które miasto wydało 116 mln koron (4 mln dała Praga), kąpielisko ma dwa baseny o głębokości 1,25-1,8 m (705 m kw.), do 1,1 m (891 m kw.) oraz brodzik (81 m²).

Baseny są wyposażone w liczne atrakcje, jak masaż wodne, sztuczna fala, zjeżdżalnię, bicze wodne itp.

KORESPONDENCJA WŁASNA »GŁOSU LUDU« Z MOSKWY

Czeski historyk, **Mečislav Borák**, przebywa w Moskwie. Poszukuje tam śladów osób represjonowanych, które pochodziły z naszego regionu.

Niedawno odwiedził cmentarz w Miednoje pod Twerem, gdzie spoczywają szczątki trzystu Polaków z Zaolzia. Poniżej relacja z tego jego rekonesansu.

Polski cmentarz wojenny w Miednoje na szczycie wygląda zupełnie tak samo jak przed czterema laty, kiedy go uroczyście otwarto. Dzwon w „murze pamiątkowym” lśni w słońcu jak nowy. Tylko wszechobecne brzoźki nieco powyrastały. Żeliwne krzyże i tabliczki z imionami pomordowanych Polaków ściemniały i pozachodziły rdza, ale wyryte w nich nazwiska są ciągle dobrze czy-

telne. Cmentarz jest wzorowo utrzymany, trawa skoszona. Tu i ówdzie krzew i oaza kwiatów. Co jakiś czas napotkać można pracujących tu ludzi.

W Miednoje otwierają muzeum

Brakuje tylko osób odwiedzających tę nekropolię. W ciągu kilku godzin swego pobytu w Miednoje nie spotkałem ani jednej. Nie było ich też w rosyjskiej części cmentarza, dokąd z Tweru jest niedaleko.

Na skraju tylnej części rosyjskiego cmentarza czekała mnie niespodzianka. Postawiono tu drewniany budynek w tradycyjnym rosyjskim stylu. W sobotę 16 lipca ma w niej zostać otwarta ekspozycja muzealna, opracowana przez „Państwowe

Muzeum Historii Politycznej Rosji”, które jest filią „Federalnego Państwowego Urzędu Kultury”. Muzeum wraz z częścią cmentarną prawdopodobnie stanowić będzie „miejsce pamięci”, na wzór tego, które niedawno powstało w Katyniu.

Wpuszczono mnie do środka, lecz niewiele dało się jeszcze zobaczyć. Krzątali się tu plastycy, wszędzie pełno papieru, dykty i innego baracha, które towarzyszy ludziom przygotowującym wystawę. Wyobrażenie o treści ekspozycji dała mi ulotka reklamowa o „miejscu pamięci”, na którą się natknąłem. Napisana była po rosyjsku i po polsku.

Tekst przetłumaczony na polski przez N.S. Szumiejko, ogólnie mówiąc, jest nieudany.

Ciąg dalszy na str. 4

U rodaków

■ Nie minął jeszcze miesiąc, od kiedy górale istebniańscy są w Związku Podhalań, a już dali się we znaki uczestnikom zjazdu w Ludźmierzu. Nie podoba im się nazwa związku, sugerująca, że należą do niego tylko mieszkańcy Podhala. Proponują zatem zmianę nazwy, np. na Związek Ziem Górskich. Oficjalny projekt uchwały w tej sprawie zamierzają jednak przedstawić nie wcześniej niż za 3 lata. Za utrzymaniem dotychczasowej nazwy związku przemawia jednak ponad 70-letnia tradycja.

■ W cieszyńskiej Filii Uniwersytetu Śląskiego zakończyły się egzaminy wstępne na studia dzienne. Na obu cieszyńskich wydziałach liczba kandydatów przewyższała ilość wolnych miejsc. W tym roku uczelnia zmniejszyła liczbę przyjętych studentów, zgodnie z zaleceniami komisji akredytacyjnej Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu.

■ W finale konkursu Miss Śląska Cieszyńskiego wystąpiło w Teatrze im. Adama Mickiewicza osiem dziewcząt z obu stron Olzy. Koronę i tytuł Miss Śląska Cieszyńskiego, Miss Publiczności oraz miss Gracji i Miss Optimal zdobyła Katarzyna Wilanowska z Cieszyna.

■ W przyszły czwartek rozpoczyna się Festiwal Filmowy „Era Nowe Horyzonty”. Do Cieszyna przyjadą miłośnicy kina z całej Polski. Także mieszkańcy nadolziańskiego grodu wybiorą się z pewnością na kilka interesujących projekcji. W czasie festiwalu zaprezentowanych zostanie prawie 200 filmów, w tym produkcje kinematografii indyjskiej i japońskiej.

■ W ciągu 2 tygodni w brenneńskim amfiteatrze wystąpiło 57 grup śpiewaczych, zespołów regionalnych i obrzędowych, chórów i orkiestr dętych. W niedzielę, 10 lipca, 38. Wojewódzki Przegląd Wiejskich Zespołów Artystycznych „Brenna 2005” zakończył się rozstrzygnięciem konkursowej rywalizacji.

■ Minęły czasy, gdy Polacy jeździli do Czech po tanie piwo. Teraz tankują tanią benzynę. W Polsce ostatnia podwyżka cen benzyny była dwa tygodnie temu, w Czechach ceny nie zmieniły się od ponad miesiąca. Na stacjach benzynowych w Cieszynie i okolicach litr benzyny bezołowiowej 95 kosztuje 4,19 zł. W Cz. Cieszynie na stacjach Slovnaftu litr takiej samej benzyny kosztuje trochę ponad 28 koron (niecałe 4 zł). Tańsza jest także benzyna 98: w Polsce kosztuje ok. 4,34 zł za litr, w Czechach trzeba za nią zapłacić 4,13 zł. Wyprawa po benzynę opłaca się tylko tym kierowcom, którzy mieszkają tuż przy granicy i tankują pełny bak. Niektórzy kierowcy robią zapasy i leją w Czechach benzynę do kanistrów.

■ Ceny w beskidzkich schroniskach są wysokie i zaskakują turystów pamiętających czasy, gdy włożenie się po górach było najtańszą formą spędzania wakacji. Dzierżawcy schronisk mówią, że ceny nie mogą być niższe, bo działają na granicy opłacalności. Ponoszą znacznie większe koszty utrzymania obiektów niż osoby prowadzące pensjonaty czy gospodarstwa agroturystyczne na dole, drogi jest transport produktów potrzebnych na przygotowanie posiłków, trzeba zarobić na spory czynsz odprowadzany do PTTK. Dzierżawcy narzekają też na brak turystów: średnie obłożenie beskidzkich schronisk to zaledwie 5-10 proc. **Opr. (man)**

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Mieszkańcy Jabłonkowa i okolic na pół godziny zablokowali ruch kołowy przez centrum miasta.

»Tak« dla obwodnicy

Dokończenie ze str. 1

Stwierdzono, że w Republice Czeskiej trwa budowa wielu dróg i nie starcza pieniędzy na wszystko.

Jeśli prace nie ruszą, grozi odwołanie budowy na kolejne lata – podkreślają autorzy petycji, którą podpisało tylko w ciągu samej demonstracji 1500 osób. Już w kwietniu 2006 wygaśnie ważność niektórych wywłaszczeń gruntów prywatnych pod budowę drogi. Tym samym cały skomplikowany proces administracyjny trzeba będzie powtórzyć, wydając oczywiście kolejne niemałe środki z państwowej kieszki.

Poparcie dla organizatorów de-

monstracji – samorządów Jabłonkowa i Nawisia – wyraził swoją obecnością na Rynku Mariackim poseł Radim Turek, nie zabrakło samych samorządowców z burmistrzem Petrem Sagitariusem oraz wójtem Nawisia Lenką Husarową. O poparciu największej firmy regionu, Huty Trzynieć, poinformował demonstrantów przedstawiciel zakładu, Jan Czudek, burmistrz Sagitariusz odczytał natomiast list popierający hetmana województwa morawsko-śląskiego Evžena Tošovského.

Petycja w sprawie rozpoczęcia budowy zostanie wysłana w poniedziałek. Do tego czasu można ją jeszcze podpisywać, m.in. w trakcie jutrzejszego „Jabłonkowskiego Jarmarku”.

Ewangelizacja pod Godulą

Dokończenie ze str. 1

Na program obozu złożą się, jak zwykle, seminaria, work-shopy, spotkania ewangelizacyjne i wykłady. Nie zabraknie też koncertów – przyjazd pod Godulę zapowiedziały m.in. zespoły „Trzecia Godzina Dnia” i „Worship” z Polski, czeska kapela „Wessani” i słowacka „Vždy a všade”. Obóz otworzy oficjalnie w niedzielę nabożeństwo z udziałem gościa z Niemiec, biskupa Gerharda Meiera z Würtembergu, który właśnie gości na Zaozliu na zaproszenie SKEAW. Pozostali goście to m.in. Doyle Klassen, dyrektor i wykładowca w Bibelschule Brake Lempo w Niemczech, Aleš Hejlek z Czeskich Budziejowic.

Wiekawostki

Gubernator-konsultant

Gubernator Kalifornii i były gwiazdor filmowy Arnold Schwarzenegger od kilku lat jest konsultantem magazynów przeznaczonych dla kultury, co rocznie zapewnia mu przynajmniej milion dolarów honorariów – ujawnili wydawcy. Pięcioletni kontrakt został podpisany na kilka dni przed objęciem przez Schwarzeneggera funkcji gubernatora. Ponieważ magazyny „Flex” i „Muscle&Fitness” zarabiają głównie na reklamach – przede wszystkim odżywek i preparatów stosowanych przez osoby pragnące poprawić swoją muskulaturę – polityczni przeciwnicy zarzucili Schwarzeneggerowi konflikt interesów. W ubiegłym roku zawetował on ustawę mającą regulować sprzedaż i dystrybucję tych preparatów w Kalifornii. Pomysłodawczyni ustawy Demokratka Jackie Speier powiedziała agencji AP, że niezależnie od tego, czy występuje konflikt, czy nie, wygląda jakby

był i gubernator powinien zaprzestać współpracy z wydawnictwem. Nie zgadza się z tym rzeczniczka Schwarzeneggera, Margita Thompson, która zapewnia, że wszystko odbywa się zgodnie z prawem, ponieważ gubernator nie kieruje sprzedażą ani nie ma osobistego kontaktu z reklamodawcami. Formalnie stanowisko Schwarzeneggera, który trzykrotnie zdobył tytuł Mister Universum, to „naczelną redakcji”. Nie podano, ile czasu Terminator poświęca średnio na napisanie artykułu.

Napad na piersi

Uzbrojeni bandyci ukradli w ubiegłym tygodniu w Rio de Janeiro furgonetkę wiozącą ponad 400 implantów piersi – podał Reuter, powołując się na brazylijskie władze. Każdy implant jest wart około 400 USD. – Dowiedzieliśmy się o tym ostatnio, gdy usłyszeliśmy skargi naszych klientów – opowiadała wice-

Tacy Jesteśmy 2005

Już po raz trzeci Kongres Polaków w RC wyróżni najbardziej znaczące wydarzenia kulturalne, sukcesy sportowe i nieprzeciętne osiągnięcia osób związanych z Zaozliem. Wyróżnieniem tym są nagrody TACY JESTEŚMY.

Pomysł sprawdził się w latach ubiegłych, dlatego również w tym roku zapraszamy wszystkich Czytelników do udziału w wyłonieniu tego najciekawszego, co wydarzyło się na Zaozliu w okresie od 30. 9. 2004 – 30. 9. 2005. Lista propozycji do nominacji ukazywała się już na łamach „Głosu Ludu”.

Kolejne pojawiać się będą w ciągu całych wakacji aż do końca września. Również nasi Czytelnicy, wysyłając swe propozycje, mają szansę uzupełnić tę listę. Wystarczy, że podzielią się z naszą redakcją tym, co uważają za godne uwagi i wyróżnienia. Wszelkie propozycje i kandydatury do nominacji będą sukcesywnie publikowane na łamach „Głosu Ludu” pod logiem TACY JESTEŚMY 2005.

Lista propozycji do nominacji zostanie zamknięta z ostatnim dniem września.

Do 21. 10. 2005 będziemy prezentować na łamach „Głosu Ludu” finałową dziesiątkę, z której w oparciu o głosowanie Czytelników wyłoniony zostanie laureat głównej nagrody „Taki jestem 2005”. Na oddanie głosu społeczeństwo Zaozlia będzie miało 3 tygodnie.

Niezależnie od tego swą nagrodę przyzna również grupa fachowców na czele z prezesem Kongresu Polaków, Józefem Szymeczkiem.

Przekrój zjawisk wychodzących ponad ramy przeciętności, wybitnych osiągnięć indywidualnych i zespołowych przyniesie Wieczór Galowy TACY JESTEŚMY 2005, który odbędzie się w sobotę 19 listopada hr. w Teatrze Cieszyńskim. Tam zaprezentuje się publiczności dziesiątka nominowanych, która zabiegała o głosy Czytelników „Głosu Ludu”.

Nowością tegorocznej edycji jest specjalnie przygotowana atrakcyjna nagroda dla tych wszystkich, którzy wezmą udział w głosowaniu. Laureat nagrody zostanie wyłoniony drogą losowania podczas listopadowej gali.

Swoje propozycje należy kierować pod adresem redakcji „Głosu Ludu”, Komenskigo 4, 737 01 Cz. Cieszyn, e-mail: kongres@polonica.cz, listownie lub osobiście.

Organizatorzy

Chcą skocznie i kolejkę linową

NYDEK (man) – Bardzo głośno zrobiło się w ostatnich dniach w sprawie budowy kolejki linowej z Nydku na Czantorię. Możliwe, że kolejke będzie musiała ustąpić miejsca niszczejącej i od wielu lat nie wykorzystywanej skoczni K70.

Po otrzymaniu dotacji z ministerstwa rozwoju regionalnego miejscowy samorząd opracował projekt budowy kolejki mającej prowadzić aż pod samo schronisko na Czantorii. Według pierwotnych założeń, stacja początkowa miała się znajdować tuż nad zamieniającą się w ruinę skocznią K70. W położonej w 2/3 trasy osadzie Na Zokaminiu miała powstać stacja przesiadkowa.

Z uwagi na to, że niektórzy właściciele gruntów, na których pierwotnie miała powstać stacja początkowa, wyrazili sprzeciw wobec tej lokalizacji i wyznaczonej trasy kolejki, drugi wariant usytuowania stacji zakładał jej przesunięcie o prawie 100 m w bok. W tym jednak miej-

scu znajduje się dojazd skoczni, a więc teren należący do Huty Trzynieć.

W minionym tygodniu w dzienniku „Dziennik” i tygodniku „Trzyniecki Hutnik” ukazały się artykuły informujące o tym, że decyzją władz Nydku od wielu lat nie wykorzystywana miejscowa skocznia K70 musi ustąpić miejsca kolejce linowej. Oto, co na ten temat powiedział nam wójt Nydku, Jan Konečný: – Moim obowiązkiem jest sprostować te informacje. Z artykułów tych wynika, że zamierzamy wyburzyć skocznię, aby uzyskać miejsce pod budowę kolejki linowej. Kolejka na Czantorię, o której dyskutuje się już od dziesięciu lat, z pewnością przełoży się na wzrost atrakcyjności naszej miejscowości wśród turystów. W żadnym wypadku jednak nie zamierzamy likwidować po dziś dzień wykorzystywanych skoczni, czy nawet sekcji skoków narciarskich, lecz przeciwnie – obie skocznie zamierzamy poddać rekonstrukcji.

dyrektor zakładu produkującego te silikonowe wkładki Silimed, Margaret Figueiredo. Brazylia jest jednym z największych w świecie centrów operacji plastycznych. Kraj ten przyciąga na poprawiające urodę zabiegi wiele międzynarodowych sław – operację plastyczną przeszła tam m.in. włoska aktorka, Sofia Loren. Figueiredo tłumaczyła, że najwięcej zabiegów wykonuje się w lipcu – wówczas w Brazylii panuje zima i kobiety nie wystawiają ciała na słońce na brazylijskich plażach.

Tajemny korytarz

Wielka atrakcja czeka na przebywających w tych dniach w Rzymie turystów: od piątku można zwiedzać słynne „Il Passetto”, czyli korytarz łączący Zamek św. Anioła z Watykanem, sekretną drogę ucieczki papieża w dawnych wiekach. Tajny korytarz, którym m.in. papież Klemens VII uciekł do Zamku św. Anioła przed wojskami hiszpańskimi

w 1527 r., a uwieczniony ostatnio w głośnej książce Dana Browna „Anioły i demony”, będzie otwarty dla zwiedzających tylko przez 10 dni. Zawiodą się natomiast ci, którzy uwierzyli w to, co błędnie napisał autor amerykańskiego bestselleru sugerując, że ukryte przejście długości ok. 700 metrów prowadzi bezpośrednio aż do papieskich apartamentów w Pałacu Apostolskim. Korytarz, zbudowany w 1277 r. przez papieża Mikołaja III, rzadko otwierany jest dla turystów, odkąd został pieczołowicie odrestaurowany wielkim nakładem środków finansowych w 1999 r. Należy spodziewać się, że z nadarżającej się właśnie okazji jego zobaczenia zechce skorzystać wiele osób. W czasie restauracji tajnego przejścia na jego wewnętrznych ścianach znaleziono napisy, pozostawione przez włoskich antyfaszystów, uciekających w czasie II wojny światowej do Watykanu.

JEDNA Z WCZESNOŚREDNIOWIECZNYCH OSAD KASZTELANII CIESZYŃSKIEJ

Według najnowszych badań, Końska należy do grupy wczesnośredniowiecznych osad kasztelanii cieszyńskiej, które około roku 1305 były w początkowej fazie zakładania (w sumie 74 miejscowości, w tym również sąsiadujące z Końską Ropla i Leszna Dolna. Graniczący z Końską Puńców po raz pierwszy odnotowany został już w roku 1223, podobnie jak Cieszyn; Nlebury w 1403, Trzyniec zaś w 1467 roku).

W Księżce uposażeń biskupstwa wrocławskiego osada Końska została zapisana jako Conka. Powstała za panowania pierwszego księcia cieszyńskiego, Mieszka (1290-1315). Miało to miejsce w ramach wielkiej akcji kolonizacyjnej podjętej w księstwie cieszyńskim, która przebiegała na przełomie XIII i XIV wieku. Miejscowości te zostały spisane w celu określenia powinności (dziesięcin), które mieszkańcy nowo zakładanych wiosek mieli uiszczać na rzecz biskupów wrocławskich. W odróżnieniu od starszych miejscowości, tutaj nie podano jeszcze wielkości danego terytorium, ani też wysokości dziesięciny, nie określano też liczby zajmowanych przez nie łanów ziemi. Zdaniem Idzi Panica, dziesięcioletni czas wolizny od powinności na rzecz Kościoła dopiero wchodził w życie i najprawdopodobniej nie można daty założenia Końskiej cofać na lata wcześniejsze, a więc na koniec XIII wieku, jak to dotychczas w niektórych pracach prezentowano, lecz należy założyć, że wieś ta powstała tuż przed rokiem 1305.

Wychodząc z poprzednich obliczeń i założenia, 700-lecie Końskiej, wówczas już dzielnicy Trzyńca, obchodzono 20 września 1986 roku. Okazało się jednak, iż wszystko to należałoby powtórzyć w roku 2005. W związku z jubileuszem 700-lecia Końskiej Muzeum Huty Trzyniec i Miasta Trzyńca w dniach od 3 do 20 czerwca zorganizowało wystawę nazwaną „Z życia gminy Końska”.

Powstała więc osada Końska w istniejącym od 1290 roku Księstwie Cieszyńskim, w skład którego wchodziła kasztelania cieszyńska i oświęcimska, za panowania pierwszego księcia cieszyńskiego Mieszka, najstarszego syna księcia opolskiego Władysława i Eufemii, córki księcia wielkopolskiego Władysława Odonica. Mieszko uprawiał politykę proczeską. W roku 1289 w Opawie oraz w dwa lata później w Ołomuńcu przyrzekł on królowi czeskiemu, Wacławowi II, przyjaźń i pomoc. W wyprawie króla czeskiego przeciw Łokietkowi w roku 1292 wspomagał Wacława II, uczestniczył w wyprawie na Kraków oraz w bitwie pod Siewierzem. Uczestniczył także w koronacji Wacława II na króla polskiego w Gnieźnie w roku 1300. Przyjaźń ta została ugruntowana 5. 10. 1305, kiedy córka Mieszka Wiola poślubiła Wacława III i przyjęła imię Elżbieta. Małżeństwo to jednak było krótkotrwałe, bo 4. 8. 1306 król czeski został zamordowany w Ołomuńcu. Mieszko, przez historyków określany też jako Mieszko I, troszczył się o księstwo, wybijał monety, wydawał zezwolenia na lokację wsi. Był gospodarnym władcą, prowadził intensywną kolonizację, za jego panowania trzykrotnie wzrosła liczba osad w kasztelanii cieszyńskiej, w liczbie tej także znajduje się Końska.

Końska była początkowo wsią książęcą. Pod koniec XV wieku jej właścicielem był szlach-

cic Wacław Sobek z Kornic. Jeszcze w 1657 wieś należała do Sobków, którzy nieco wcześniej zbudowali w Końskiej wczesnobarokowy zamek. Wieś była wtedy rozdzielona na Końską Górną i Dolną. Następnie jej właścicielami byli kolejno: Skrzeńscy z Hrziszca, Goczałkowscy z Goczałkowic, Adam Wacław Paczyński z Wielkiej Paczyny, Wilczkowie z Dobroziemicy. W roku 1790 Franciszek Wilczek sprzedał Końską Jerzemu Beessowi z Chrości-ny, który na początku XIX wieku założył park i przebudował zamek w stylu empirowym. W roku 1894 wieś nabył przemysławiec Quido Grohmann,

Końskiej żyje około 1800 mieszkańców. W latach 1813-1939 wójtami w Końskiej byli między innymi: Adam Bohucki, Jan Kubisz Fabon, Jerzy Kubisz Matusznik, Paweł Zabysztzan, Jan Gaura, Paweł Kaszper, Adam Płoszek oraz Jan Kubok.

Na losie Końskiej w dużym stopniu zaważyła założona w roku 1839 trzyniecka huta żelaza, dając miejscowej ludności pracę. Jej dalszy rozwój spowodował jednak, że pochłonęła ona centralną część gminy, rozdzielając ją na dwie części – Osówkę i Podlesie.

Pierwsze organizacje gospodarcze, polityczne i kulturalne w Końskiej powstały na przełomie XIX i XX wieku. Między innymi: Kółko Rolnicze (1893), Kasa Raiffeisena (1895), Ochotnicza Straż Pożarna (1905), Miejskowe Koło Macierzy Szkolnej (1908), Siła (1919), czeska Śląska Macierz Oświaty Ludo-

Zamek końszczański od strony parku.

Bobek Paweł (25.9.1883-1945), urodzony w Końskiej, nauczyciel, działacz Polskiego Stronnictwa Ludowego, poseł na sejm Republiki Polskiej, redaktor Miesięcznika Pedagogicznego, Głosu Ludu Śląskiego, autor podręczników historii dla szkół ludowych i wydziałowych.

Buzek Andrzej, ks. (3.11.1885-8.11.1971), urodzony w Końskiej, pastor, historyk, publicysta, pedagog, budowniczy kościoła ewangelickiego we Frydku, autor książek *Historia kościoła*, *Z ziemi piastowskiej*, gdzie sporo miejsca poświęcił rodzinnej wsi.

Buzek Jerzy, inż. (27.3.1874-9.2.1939), urodzony w Końskiej, inżynier górnictwa i hutnictwa, profesor Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, w latach 1899-1911 pracował jako inżynier w hucie trzynieckiej.

Buzek Józef, dr (16.11.1873-22.9.1936), urodzony w Końskiej, profesor Uniwersytetu Lwowskiego, poseł do austriackiej Rady Państwa, później poseł do sejmiku polskiego, senator, dyrektor Centralnego Urzędu Statystycznego w Warszawie.

Gabrys Jerzy (24.2.1840-1906) urodzony w Końskiej, pastor w zbórze krakowskim, muzykolog i wydawca *Modlitwy dla nabożnego chrześcijanina*.

Galicz Jan (28.1.1874-5.11.1939), w Końskiej uczęszczał do szkoły ludowej, nauczyciel, publicysta, działacz społeczny, autor *Przewodnika po Beskidzie Śląskim*, *Przewodnika po Cieszyźnie i okolicy* oraz tomu szkiców kulturalno-oświatowych *Z minionych lat*.

Hojdysz Gustav, Ing. Csc (19.11.1938-22.10.2002), urodzony i pochowany w Końskiej, dyrektor Huty Trzyniec w latach 1990-1996.

Kisza Wiktor (23.1.1880-27.10.1954), nauczyciel, działacz ruchu muzycznego, zbieracz pieśni ludowych, w Końskiej uczył w latach 1908-1921, gdzie prowadził zespoły młodzieżowe, zebrał około 250 pieśni ludowych, które jednak zaginęły, tylko część ukazała się w publikacji *Pieśni ludowe z polskiego Śląska*.

Kozielek Jan (12.6.1876-1944), urodzony w Końskiej, hutnik w hucie trzynieckiej, pastor w USA, autor kancjonału *Zbiór pieśni nabożnych dla użytku w kościołach i domach chrześcijańskich*.

Kozielek Jan (15.5.1923-17.1.2003), urodzony w Końskiej, przewodniczący Miejskiej Rady Narodowej w Trzyńcu w latach 1973-1985.

Kubisz Jan (24.1.1848-25.3.1929) urodzony w Końskiej, nauczyciel, poeta, autor tomiku wierszy *Z niwy śląskiej* oraz wspomnień *Pamiętnik starego nauczyciela*, gdzie dużo miejsca poświęcił Końskiej z drugiej połowy XIX wieku.

Kubisz Józef (14.5.1885-7.11.1940), urodzony w Końskiej, konsul Rzeczypospolitej Polskiej w Stanach Zjednoczonych.

Kubisz Paweł (12.5.1907-19.8.1968), urodzony w Końskiej, działacz społeczno-kulturalny, publicysta, poeta, autor tomików wierszy *Przednówek*, *Opowieść wydziedziczonych*, *Rapsod o Oszeldzie* itd.

Kubok Jan (13.6.1880-26.1.1941),

urodzony w Końskiej, gdzie był długie lata nauczycielem, kierownikiem i wójtem, zmarł w obozie koncentracyjnym.

Mašek (Myrdacz) Jan (19.1.1887-23.4.1974), urodzony w Końskiej, pracował w hucie wiktowickiej jako mechanik precyzyjny, w wolnych chwilach konstruował zegar stołowy (1915) oraz większy zegar wieżowy (orloj) w latach 1924-1935.

Myrdacz Paweł, von (4.5.1847-7.7.1930), urodzony w Końskiej, lekarz wojskowy w Wiedniu w randze generała, został obdarzony godnością szlachecką, był autorem kilku książek medycznych pisanych po niemiecku.

Pinkas Adam (7.12.1838-24.12.1891), nauczyciel i działacz społeczno-narodowy, w Końskiej uczył w latach 1859-1871, gdzie także był sekretarzem gminy.

Schindler Emilian, ks. (3.9.1831-28.2.1911), ksiądz katolicki, muzyk, w Końskiej był proboszczem w latach 1871-1879, opracował i wydał melodie do pierwszego polskiego kancjonału ks. Antoniego Janusza *Praca codzienna, coroczna i całonocna każdego chrześcijanina*, dalej *Śpiewnik* oraz *książka do nabożeństwa dla młodzieży (Laudate pueri)* oraz *Nieszpory na wszystkie niedziele i święta całego roku*.

Ścisła Dominik, ks. (10.7.1887-4.5.1945), urodził się w Końskiej, ksiądz katolicki, działacz plebiscytowy na Śląsku Cieszyńskim, podczas pierwszej wojny światowej był kapłanem wojskowym, co później opisał w swych wspomnieniach *Pamiętnik kapłana wojskowego 1914-1918*, napisał też powieść *Ostatni mnich orłowski*.

Stonawski Jerzy, inż. (14.4.1883-22.5.1936), urodził się w Końskiej, pedagog, działacz społeczny, zastępca burmistrza Bielska.

Unucka Jan (8.6.1854-24.5.1943), urodził się w Końskiej, mechanik, działacz społeczny, pracował w hucie trzynieckiej, w fabryce w Krakowie, ostatecznie osiadł w Cieszyźnie, gdzie założył warsztat naprawczy maszyn rolniczych, który wkrótce przekształcił się w duże przedsiębiorstwo (po podziale Śląska Cieszyńskiego na terenie Cz. Cieszyńska), był także redaktorem „Ewangelika”.

Wawrosz Adam (24.12.1913-18.12.1971) urodził się w Końskiej, działacz kulturalno-oświatowy i pisarz ludowy, autor tomiku wierszy *Niezapominajki*, opowiadań gwarowych *Na Ściemywku*, *Z naszej nopley*, *Z Adamowej dżichty* itd.

Na temat Końskiej pisali: Stanisław Zahradnik *Z przeszłości gminy Końskiej* (1968), Oskar Lanc *Końska i okolica teraz i w przeszłości* (1999), sporo miejsca tej wsi poświęcił też Jan Kubisz w swym *Pamiętniku starego nauczyciela* (1928), ks. Andrzej Buzek w swych wspomnieniach *Z Ziemi Piastowskiej* (1963) oraz niżej podpisany na łamach „Głosu Ludu”, „Zwrotu”, „Hutnika Trzynieckiego”, Kalendarza Śląskiego oraz Kalendarza Cieszyńskiego.

KAZIMIERZ JAWORSKI

Końska

Centrum Końskiej z „Harendą” w I połowie XX wieku.

który w 1913 swe dobra sprzedał. Część dóbr wykupiła huta trzyniecka, część rozparcelowano, a część nabyła polska Spółka Ziemiska Cieszyńska, która w roku 1919 umieściła w zamku Szkołę Gospodarstwa Wiejskiego (1919-1939).

W roku 1447 odnotowana została po raz pierwszy w Końskiej parafia katolicka z kościołem drewnianym pod wezwaniem Wszystkich Świętych. W czasach reformacji kościół zabrali ewangelicy, podczas kontreformacji ponownie wrócił on w ręce katolików. W 1794 poświęcony został nowy kościół murowany, który w związku z rozbudową huty został zburzony w roku 1969. W Końskiej licznie prze-ważali ewangelicy. Na przykład w roku 1880, kiedy proboszczem był tu ks. Karol Madry, żyło tu 425 katolików, 1020 ewangelików i 6 żydów.

Pierwsze wzmianki o szkole ewangelickiej w Końskiej pochodzą z roku 1791, katolickiej z 1804 roku, czeska szkoła powstała w 1923 roku. Polska szkoła przestała tu istnieć w roku 2002.

W roku 1804 w 107 domach żyło 740 mieszkańców, w 1900 już 2058 (1868 Polaków, 49 Czechów, 140 Niemców), w roku 1930 żyło tu 2918 mieszkańców (1661 Polaków, 1050 Czechów, 202 Niemców), obecnie w

wej (1923) itp. Jeśli chodzi o strażę pożarną, to w Końskiej w okresie międzywojennym istniały aż cztery: OSP w Końskiej, która powstała w roku 1905, a która istnieje do dnia dzisiejszego, obchodzi w tym roku stulecie istnienia; w roku 1923 powstała również z komendą polską OSP Końska-Osówka, w roku 1925 powstała tu kolejna OSP, tym razem z komendą czeską z początkową siedzibą w Czeskim Puńcowie i wreszcie w roku 1930 powstała polska OSP w nowej dzielnicy Kanadzie.

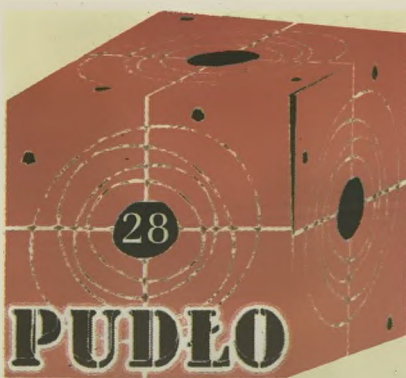
W pierwszej połowie lat 20. XX wieku w południowej części gminy wykarczowano duży obszar lasu i zbudowano osadę nazwaną Kanada. Ta ostatnia powstała w latach 1924-1929, kiedy stanęło tu 150 nowych domów. Do Końskiej więc poza Osówkami i Podlesiem należała przed drugą wojną światową także Kanada oraz włączony nieco później Czeski Puńców. Końska od roku 1946 jest częścią Trzyńca.

O to wybitniejsi ludzie związani z Końską:

Biłko Leopold, ks. (15.10.1892-17.5.1955), urodzony w Końskiej, ksiądz katolicki, szambelan papieski, działacz młodzieżowy, jako muzyk ujednolicił melodie pieśni religijnych – pogrzebowych, psalmów, jasełek śląskich itp.

Pleczątki: niemiecko-polska z czasów austriackich oraz czesko-polska z lat międzywojennych.

Lato płata figle...

W jednej chwili jeszcze słońce świeci, a termometr o mało nie pęka od rozprężającej się rtęci, ale już w następnej słychać gromy i pioruny a rozżarzone drogi chłodnieją pod ulewnymi deszczami. Kiedy więc letnia burza rozmyje wasze plany A – leniuchowanie przy basenie, wycieczka w góry itp., a program dnia będą musiały wypełnić plany B, czas przeczytać kolejny numer „Pudła”, które pomoże wam w chwilach wakacyjnego deszczowego kryzysu dobrać odpowiedni plan awaryjny.

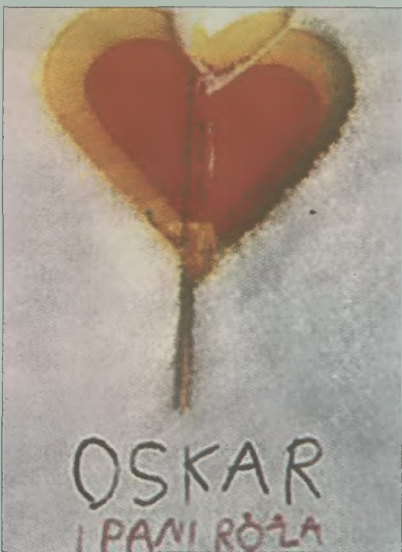
Udanych wakacji.
Parasolki i „Pudło” w plecakach!
redakcja

Rozpoczynam od książki całkowicie nie na lato, kompletnie nie na wakacje, od powieści Wojciecha Kuczoka **Gnój**. Już sam tytuł jest dosyć ponury, a co dopiero treść. Dorosły mężczyzna wspomina o swoim dzieciństwie. O chłopcu, którym kiedyś był, a nad którym bez przerwy wisiał pejsz trzymany w ręce ojca-alkoholika. Faktycznie, jak na wakacje to trochę za poważny temat, ale... Kuczok na podstawie tej powieści napisał również scenariusz do filmu **Pręgi**. Na pewno warto go obejrzeć – choćby dlatego, że główną rolę zagrał w nim Michał Żebrowski i według krytyków to jego najlepsza rola filmowa.

Dziewczynę z pomarańczami Jostaina Gaardera czyta się jak bajkę dla dzieci. Nastoletni chłopak dostaje list od ojca, który... zmarł, kiedy jego syn był jeszcze małym chłopcem. Ojciec, kiedy dowiedział się, że niedługo umrze, zaczął pisać list do syna i zadbał o to, żeby ten nie przeczytał go wcześniej, niż dorośnie. Czytając „rozległą korespondencję”, chłopak poznaje historię miłości swoich rodziców, a przede wszystkim ojca, którego już prawie nie pamięta.

Może się wydawać, że dosyć już napisano o **Kodzie Leonarda da Vinci** Dana Browna, jednak ciągle znajdują

się tacy, którzy jeszcze do tej książki nie zajrzeli. Bo gdyby zajrzeli, to już by jej nie odłożyli. Szybkie zwroty akcji, pełne napięcia sytuacje, ciekawe dialogi – oto co zadecydowało o powodzeniu „Kodu”. O treści nie ma

sensu się rozpisywać, bo tego w paru zdaniach po prostu się nie da. Można jedynie gorąco polecić!

Na koniec zostawiłam sobie moje wielkie odkrycie tegorocznych waka-

Książki...

cji. Tytuł: **Oskar i pani Róża**, autor: Eric-Emmanuel Schmitt. To historia dziesięcioletniego chłopca chorego na białaczkę, któremu – zdaniem lekarzy – nie pozostało więcej niż kilkanaście dni życia. W tych trudnych chwilach mały Oskar najwięcej czasu spędza z cicią Różą – wolontariuszką, dzięki której zaczyna wierzyć w Boga. Kiedy Otylia Jędrzejczak przeczytała tę książkę, postanowiła zlicytować swój medal z igrzysk olimpijskich i za zdobyte pieniądze pomóc dzieciom chorującym na białaczkę.

Aha, i nie zapomnijcie, że księgarnie na całym świecie zawałi niedawno **Harry Potter** w odsłonie szóstej. Na razie wprawdzie tylko po angielsku, ale co tam... Dla chcącego nic trudnego. Zwłaszcza, że książka jest jeszcze bardziej wypasiona (to znaczy – chciałam napisać, że jest gruba...:-) niż poprzednie części, a autorce, J. K. Rowling, podoba się najbardziej.

ginny

szą nauczyć się przetrwania w dżungli... Zabawne, miłe i animowane.

Wojna światów

Ray Ferrier (Tom Cruise) – rozwiedziony pracownik portowy, a jednocześnie niezbyt idealny ojciec, staje

się świadkiem wydarzenia, które na zawsze odmieni jego życie. Z głębi ziemi pojawia się nagle gigantyczna wojenna maszyna, która spala wszystko, co znajduje się w zasięgu jej rażenia. Co pozoru zwyczajny dzień w jednej minucie zmienia się w najbardziej niezwykle wydarzenie całego życia uczestniczących w nim świadków – a jest to ni mniej, ni więcej mający przynieść katastrofalne skutki dla planety ludzi atak kosmitów na Ziemię... Science-fiction w wykonaniu Stevena Spielberga.

Tłumaczka

Bohaterką filmu jest tłumaczka (Nicole Kidman) pracująca dla ONZ, która podsłuchuje przez przypadek rozmowę płatnego mordercy, chcącego zabić pewnego afrykańskiego przywódcę. Kobieta jest od tej pory celem zamachowca i wraz z agentem federalnym, który ma ją chronić, próbuje udaremnić zabójstwo polityka... Niezły scenariusz + niezły aktorzy = wcale niezły thriller!

hela

Skoro już jesteście podłączeni do sieci, nie omińcie **www.eranowehoryzonty.pl!** Tak, już 21 lipca w Cieszynie rozpocznie się największy festiwal filmowy na Zaolziu – „**ERA NOWE HORYZONTY**” i żadnych prawdziwych miłośników dobrego kina nie powinno na nim zabraknąć! Czeka was nie tylko masa świetnych filmów, które na co dzień w kinach nie obejrzyście, ale także wystawy, koncerty oraz workshopy. Więcej na wyżej wspomianej stronie internetowej. Polecam!

hela

Filmy...

którzy nazywają je mrocznym. Inni nazywają je domem. Skorumpowani gliniarze. Seksowne uliczne. Zdesperowani samozwańczy obrońcy prawa. Niektórzy pragną zemsty. Inni – odkupienia. Jeszcze inni chcą po trochu i tego, i tego... Nawet jeżeli uważacie, że komiksy to marność, a zekranizowane komiksy marność do potęgi, ten film powinniście obejrzeć. Reżyseria Robert Rodriguez.

Madagaskar

Zebra Marty, jej koleś Lew Alex, energiczna Hipopotamica Gloria i hipochondryczna Żyrafa Melman prowa-

dzą wygodne życie w nowojorskim zoo. Marty jednak pragnie poznać nieznaną dotąd świat wolności. Zwierzęta zostają schwytane i wysłane statkiem do Afryki. Pingwinom udaje się dokonać sabotażu statku i zwierzęta docierają na egzotyczną wyspę Madagaskar. Dopiero teraz urodzeni nowojorczycy mu-

internetowe poszczególnych miast. Np. **www.tesin.cz**, **www.3nec.cz**, **www.muka.cz**, **www.havirov.cz** lub **www.cieszyn.naszemiasto.pl**. Klikając na ikonkę kultura wkraczacie w królestwo lokalnych imprez, zabaw i wystaw, programów kin oraz miejscowych klubów.

Przegląd właśnie tych lokalnych zaolziańskich imprez i nie tylko znajduje się na **www.tesinsko.grendel.cz**. Poza tym umieszczone są tam informacje o wszystkich „mniejszych” wydarzeniach jak festyny, jarmarki, odpusty czy rajdy turystyczne. Choć, moim zdaniem, jak na strony internetowe regionalnego centrum informacyjnego, informacji jest trochę za mało.

Pan i pani Smith

Poznajmy Państwo Smith: Johna (Brad Pitt) i Jane (Angelina Jolie) – sprawiają wrażenie pary doskonałej. Jednak

nawet po sześciu latach małżeństwa mają dziwne poczucie, że nie znają siebie nawzajem. I słusznie. Oboje bowiem prowadzą podwójne życie jako płatni zabójcy. Kiedy otrzymują zlecenie na zlikwidowanie siebie nawzajem, ich sypialnia staje się polem bitwy... Zabawny thriller/romans, do tego boska Angelina i jeszcze bardziej boski Brad – nie ma się co wahać.

Sin City – Miasto grzechu

Witaj w Sin City. To miasto przyciąga ludzi bezwzględnych, zdeprawowanych i ze złamanym sercem. Nie-

Imprezy...

W XXI wieku informacji o imprezach, koncertach, kinach, wystawach, festiwalach, ehm, w skrócie – o tym, co-gdzie-kiedy szuka się w Internecie. Najłatwiej moim zdaniem na **www.ostravainfo.cz**, gdzie można dowiedzieć się o wszystkich wydarzeniach kulturalnych z całego regionu. Aktualnie np. o dzisiejszym (16. 7.) koncercie „**VYPNI TROUBU!**” (nazwa imprezy jest po prostu świetna) w Sztamberku. Warto wyruszyć – Anna K., Iva Frühlingová... Jutro (17. 7.) natomiast wpadnijcie do „dżabla” na „**DNI MIASTA JABŁONKOWA**”. Impreza odbywa się w lasku miejskim, zaśpiewa „P.Metoda”, „Blaf” lub Ane-ta Langerová.

Jeśli jednak ostrawskie „info” was nie zadowoli, warto zajrzeć na strony

Nawiejski chór »Melodia«

Żeński Chór „Melodia” z Nawsia, z dyrygent Aleksandrą Zeman oraz akompaniatorką Magdaleną Szwandą, wrócił w czwartek, 7 lipca, z podróży do Rzymu. Wyjazd był nietypowy. Nawsianki pojechały, by zaśpiewać w watykańskiej bazylice św. Piotra.

– O tej podróży myślałyśmy już od dłuższego czasu – mówi Lidia Lisztwan, prezes chóru. – W tym roku „Melodia” obchodzić będzie jubileusz 50-lecia swego istnienia, w związku z tym marzył nam się wyjazd, który byłby swego rodzaju nagrodą dla chórzystek za ich poświęcenie. Starania o zrealizowanie tego pomysłu trwały około pół roku. Udało nam się nawiązać kontakt z polskim chórem z Włoch, nazywa się „Vox Poloniae”, który pomógł nam zorganizować wiele spraw w samym Rzymie – punktem docelowym naszych wojaży.

W znalezieniu odpowiedniego partnera pomogło nawiejskim chórzystkom Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” z Warszawy. We Włoszech i w samym Rzymie działa bardzo wiele stowarzyszeń polskich, jednak pani prezes „Melodii” spodziewała się, że najlepiej będzie nawiązać współpracę właśnie z chórem. I rzeczywiście „Vox Poloniae”, z dyrygentką, a zarazem prezesem, panią Marią Gromnicką, przyjął Zaolziańki bardzo serdecznie.

Planując wyjazd kierownictwo chóru doszło do wniosku, że szkoda byłoby nie skorzystać z okazji do zwiedzenia – oprócz samego Wiecznego Miasta – również innych atrakcyjnych miejsc. W związku z tym początek pobytu na ziemi włoskiej poświęcono na zwiedzenie Wenecji. – *Chcieliśmy po prostu maksymalnie wykorzystać czas. Wyruszyliśmy w drogę w piątek 1 lipca, by wieczorem tego samego dnia być już w Wenecji* – wyjaśnia pani prezes. – *Następny dzień był przeznaczony na zwiedzanie tego przepięknego miasta i krótki odpoczynek nad Adriatykiem. A w niedzielę 3 lipca kontynuowaliśmy podróż do Rzymu.*

Tu nie można się było spóźnić, bo już w godzinach popołudniowych chórzystki miały wystąpić w samym sercu Watykanu, bazylice św. Piotra, śpiewając do mszy. – *Na miejscu, zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami, oczekiwał nas już włoski kapłan* – mówi Lidia Lisztwan. – *Z wyprzedzeniem był już uzgodniony program występu. Oprócz tradycyjnych części mszy: „Sanctus”, „O, salutaris” i „Agnus Dei” wykonaliśmy m.in. „Ave verum corpus” i po polsku utwór „Moja Piosenka” Józefa Świdra.*

Jedno z najważniejszych świętych miejsc chrześcijaństwa, bazylika św. Piotra w Watykanie, ze swymi 23 tysiącami metrów kwadratowych powierzchni, jest największym kościołem na świecie. Obok tego, że jest miejscem kultu, stanowi również cel wypraw niezliczonych rzeszy turystów, którzy przyjeżdżają tutaj zapoznać się z architekturą świątyni oraz podziwiać jej wspaniały wystrój. Warto dodać, że była ona budowana 120 lat, a wśród artystów, którzy ją tworzyli, znaleźli się m.in. Bramante, Rafael i Michał Anioł. Sama możliwość zwiedzenia bazyliki jest wielkim przeżyciem, a co dopiero możliwość występu w takim miejscu.

– *Przeżycia były tak mocne, że trudno je opisać* – stwierdza Anna Beiger, uczestniczka wyjazdu. – *Sam widok tej świątyni sprawia ogromne wrażenie. Do tego jeszcze świadomość, że jest się w tak ważnym miejscu... Przed występem byliśmy nie tylko bardzo wzruszone, ale też stremowane. Atmosfera była wręcz przytłaczająca.*

Chórzystki zapewne długo będą pod wrażeniem tych niezapomnianych chwil, moje rozmówczynie jeszcze tydzień po powrocie rozmawiając ze mną nie mogą opanować wzruszenia w głosie.

Msza, do której „Melodia” śpiewała, odbywała się przy ołtarzu głównym w specjalnie wydzielonej części świątyni. Uczestniczyli w niej wierni z różnych krajów, a także Zaolziacy, którzy towarzyszyli chórzystkom „Melodii” w wyprawie do Rzymu. – *Zaprosiliśmy do udziału w wyjeździe naszych bliskich z prozaicznych względów: żeby wykorzystać wolne miejsca w autokarze i tym samym obniżyć koszty przejazdu* – wyjaśnia pani prezes. – *Ich obecność w bazylice dodawała nam otuchy i mobilizowała. Dodajmy, że występ zaolziańskiego chóru przyjęty został z dużym uznaniem, a słuchacze nie szczędzili braw i pochwał. – W audytorium nie zabrakło również Polaków, którzy podchodzili do nas po mszy świętej, dziękowali, prosili o jeszcze...*

Śpiewanie w bazylice było dla chóru punktem kulminacyjnym wyjazdu, reszta programu pobytu była jednak nie mniej ciekawa i obfitująca w wrażenia. – *Mieliśmy okazję zwiedzić nie tylko bazylikę, ale też Muzea Watykańskie,*

W Miednoje otwierają muzeum

Dokończenie ze str. 1

Dowiedziałem się z niego, że na cmentarzu... leżą prochy ponad 6300 obywateli Polskich, jaki się znaleźli na terenie ZSRR w początkach Drugiej wojny światowej. Są to przeważnie pracownicy policji państwowej i policji wojskowskiej Ślińskiego (...) W roku 1940 kierownictwem Związku Radzieckiego po-
wzięto było decyzję o likwidacji polaków więźniów. W

ciągu kwietnia maja obywateli Polskich, którzy byli utrzymywani w obozie specjalnym w mieście Ostaszków na terenie monastera Nilo-Stolbińskiego, przywozili partiami do miasta Kalinin (Twer) i rozstrzeliwali w budynku Wydziału NKWD. Ciało zabitych wywozili na teren tego samego latniska NKWD niedaleko od siola Miednoje, gdzie już z roku 1937 spoczywały prochy Radzieckich obywateli represowanych.

Kto zna stosunki panujące w Rosji, zgodzi się ze mną, że mogło się to skończyć o wiele gorzej. Przy czym nie mam na myśli wyłącznie błędów

Dzwon w „murze pamiątkowym” na cmentarzu w Miednoje. Iśnił w słońcu, jak przed czterema laty.

gramatycznych. Ufać wypada, że pod tym względem ekspozycja muzealna zda egzamin.

Co prawda w trakcie wernisażu będzie już w drodze powrotnej do domu, lecz w piątek, w przeddzień wernisażu, spróbuję jeszcze wstąpić do Miednoje i przyjrzeć się ostatnim przygotowaniom wystawy tuż przed jej otwarciem. Jeżeli mi się to powiedzie, to o wynikach swego rekonesansu podzielę się z Czytelnikami „Głosu Ludu”.

MEČISLAV BORÁK

u tronu świętego Piotra

Nawiejska „Melodia” przed bramą bazyliki św. Piotra.

kaplicę Sykstyńską – wymienia A. Beiger. – Wszystko pod opieką przewodniczki Teresy Dębińskiej, Polki mieszkającej na stałe w Rzymie. Zgromadzone tutaj skarby sztuki mogą rzeczywiście przyprowadzić o zawrót głowy. Oczywiście byliśmy przy grobie papieża Polaka, Jana Pawła II. Nasz wyjazd do Rzymu planowany był przecież m.in. z myślą o tym.

Miały też zaolziańskie śpiewaczki możliwość wziąć udział w audycji generalnej następcy Jana Pawła II, papieża Benedykta XVI. Chór żeński „Melodia” z Nawisia był wymieniony w trakcie powitania uczestników audycji, co samo w sobie było kolejnym wzruszającym przeżyciem.

Bardzo sympatyczne było spotkanie z chórem „Vox Poloniae”, które odbyło się w polskiej szkole w Rzymie. – Nasi gospodarze szczerze gratulowali nam udanego występu, podjęli nas poczęstunkiem, była też okazja do rozmów i wspólnego śpiewania – wspomina L. Lisztwan. – Ks. Kazimierz Przydatka, znany opiekun pielgrzymów i Polaków przebywających w Rzymie, podzielił się z nami osobistymi wspomnieniami o Janie Pawle II, opowiedział o tym, jak bardzo papież kochał muzykę i śpiew... Były to dla nas kolejne miłe chwile. Wprawdzie nie ma już w Rzymie papieża Polaka, ale jest pamięć o nim i są nadal jakże liczni rodacy.

Jeden dzień pobytu w stolicy Włoch chórzystki przeznaczyły na poznanie antycznych zabytków Rzymu. Po Koloseum, Kapitolu, Panteonie czy Forum Romanum oprowadzał „Melodie” członek chóru „Vox Poloniae”, młody Polak studiujący w Rzymie historię sztuki. Wygospodarowano też czas na wypad na plażę nad Morzem Tyreńskim, do niedalekiej Ostii. Po intensywnym zwiedzaniu wypoczynek nad morzem był znakomitą relaksacją.

Powrót do domu. Autokar jeszcze tylko zatrzymuje się we Florencji, chórystki ostatni raz napawają się wspaniałymi zabytkami, podziwiają kopię słynnej rzeźby Dawida Michała Anioła, ale na dłuższe zwiedzanie nie ma już czasu. Starannie przygotowany plan wyjazdu został wykonany, pora wracać. – Myślę, że wszystko udało się na 102, przede wszystkim dzięki dobremu zaplanowaniu i przygotowaniu – podkreśla A. Beiger. – A to w pierwszym rzędzie ogromna zasługa naszej pani prezes.

Śpiewaczki „Melodii” mają niewiele czasu na wypoczynek. – Wyjazdem do Rzymu uczciliśmy 50. rok działalności zespołu, ale nie wszystkie chórzystki – czy to ze względów zdrowotnych, czy z rodzinnych lub zawodowych – mogły wyjechać – stwierdza Lidia Lisztwan. – Teraz więc trzeba nam przygotować tradycyjne obchody jubileuszu, z udziałem wszystkich chórzystek, a przede wszystkim naszych wiernych słuchaczy.

Koncert „urodzinowy” zaplanowano na jesień, przedtem jednak czeka „Melodie” tradycyjny udział w zbliżającym się Gorolskim Świącie, a także nagranie nowej płyty. Wypada więc tylko pogratulować chórowi udanego wojażu i cieszyć się na kolejne występy u nas, na Zaolziu.

DANUTA BRANNA

SPRAWY PZKO W »GŁOSIE LUDU«

Czy potrzebna jest dyskusja przedjazdowa?

Z redakcją „Głosu Ludu” została uzgodniona możliwość publikowania samodzielnej rubryki „Sprawy PZKO”. Chodziło o zaprezentowanie działalności związkowej oraz o możliwość wypowiadania się czytelników na tematy, które powinny być przedyskutowane na XX Zjeździe PZKO. Materiały należało kierować do Sekcji Środków Przekazu przy ZG, a ta z kolei miała przekazywać je do redakcji „Głosu Ludu”.

Rubryka ukazywała się co miesiąc w sobotnich numerach, począwszy od stycznia br. Nie udało się jednak rubryki tej wykorzystać jako przedjazdowe forum dyskusyjne. Przedstawiane poglądy, czasem kontrowersyjne, nie wzbudziły szerszego zainteresowania czytelników i pozostały bez reakcji.

Aby zainicjować dyskusję, należałoby może wykorzystać niektóre już opublikowane przyczynki dyskusyjne i wypowiedzieć się na ich temat. Pan Roman Suchanek w „Hyde Parku” z dnia 15. 6. br. przedstawił problemy, którymi powinien zająć się Zjazd. Poruszone sprawy warte są przemyślenia i przedyskutowania. Podejmuję więc dyskusję zachęcając innych do wystąpienia na forum z własnymi poglądami.

Pozycja społeczna PZKO, tj. zaszeregowanie do struktur organizacyjnych społeczności polskiej, szczególnie do Kongresu Polaków, do władz lokalnych oraz instytucji transgranicznych Euroregionu Śląsk Cieszyński.

Stosunek Kongresu do PZKO ma dla polskości Zaolzia pierwszorzędne znaczenie. Dotychczasowe rozwiązanie, akces PZKO do Kongresu oraz umowa o współdziałaniu, nie zadowala. PZKO o tradycyjnej strukturze terenowej i autorytecie u władz miejscowych nie jest wykorzystane z pożytkiem dla obu stron umowy. Pozycja samodzielnego pełnomocnika gminnego Kongresu się nie sprawdziła, lepiej było wykorzystać

i dla celów Kongresu kogoś z zarządu miejscowego koła? Kongres powinien być przede wszystkim samorządem społeczności polskiej z funkcją polityczną, z inną niż dotąd strukturą i posłannictwem jej członków. Zmiany te wymagają wspólnej dyskusji wszystkich organizacji polskich co do ew. aktualizacji statutu Kongresu.

Program działań przyszłościowych koordynuje i organizuje na poziomie organów kierowniczych Związku działania na rzecz zahamowania asymilacji z wykorzystaniem bezpośredniego współdziałania z organizacjami społecznymi po prawej stronie Olzy. W terenie powinna działalność Miejskowych Kół nadal nawiązywać do tradycji. W ich programie należałoby przemyśleć sposoby pracy Klubów Młodych, szczególnie co do zainteresowań świeżych absolwentów Szkół Podstawowych. Należy ożywić uczestnictwo Miejskowych Kół w pracy Rad Obwodowych. Udział Miejskowego Koła w danej Radzie Obwodowej należy określić według przynależności miejscowości do odnośnej polskiej szkoły zbiorczej. Przewodniczący Rady Obwodowej powinien być wybierany przez Radę lub delegatów obwodu na Zjazd i zatwierdzony na Zjeździe jako członek ZG lub wybierany bezpośrednio przez Zjazd. Reprezentant obwodu w ZG zapewnia koordynację działań i przekazywanie informacji. Podlega bezpośrednio wiceprezesowi ZG.

Struktury organizacyjne ZG, zyskiwanie środków finansowych na

działalność powinny zapewnić skuteczność funkcjonowania w czynnie społecznym członków ZG jako organu kierowniczego z sekretariatem wykonującym czynności administracyjne. Jego dotychczasowy 15-osobowy skład jest wystarczający. Tworzy go 9 przedstawicieli Obwodów, oraz 6 członków Prezydium ZG w składzie prezes ZG, wiceprezes (koordynuje obwody) oraz przewodniczący 4 Rad dla działalności podstawowej (Kultury, Oświaty, Młodzieży, Organizacyjno-Ekonomicznej). Jednostkami organizacyjnymi ZG działającymi na zasadach pracy społecznej są sekcje oraz zespoły kierowane przez jedną z Rad. Ośrodki gospodarcze ZG (Zwrot, Bajka, Kostiumeria, ew. Gospodarka Lokalowa) powinny być samofinansujące się. W wypadku oczekiwanej straty mogą być ew. dofinansowane przez ZG z grantów na projekty. Ośrodki gospodarcze korzystają również z usług administracyjnych sekretariatu. Działalność jednostek organizacyjnych ZG tj. rady, sekcje, zespoły, sekretariat finansowana jest ze składek członkowskich, grantów na projekty, sponsoringu ew. ze zysku ośrodków gospodarczych.

Bez wstępnego przedyskutowania zadań i możliwości ich rozwiązania trudno będzie wybrać kompetentny skład przyszłego Zarządu Głównego jako organu wykonawczego PZKO oraz opracować realną wizję działań przyszłościowych. Brak dyskusji przedjazdowej może być przyczyną, że XX Zjazd PZKO, ze względu na ograniczony czas jego trwania, będzie tylko lepiej lub gorzej wyreżyserowaną imprezą o charakterze uroczystej akademii.

ZYGMUNT STOPA,
aktualny prezes ZG PZKO

Nazwa naszej organizacji społecznej Polski Związek Kulturalno-Oświatowy zobowiązuje Zarząd Główny, by jego głównym posłannictwem i celem było szerzenie polskiej kultury i oświaty wśród Polaków w RC oraz stałe pogłębianie ich uczuć patriotycznych, ofiarności i potrzeby poświęcenia się dla swego narodu.

Lecz czy w ostatnich piętnastu latach było tak naprawdę? Czy w działalności ZG PZKO oraz przez niego kierowanych Miejskowych Kołach nie przeważały w codziennej pracy sprawy gospodarcze, troska o lokale świetlicowe, które są bardzo potrzebne, lecz nie najważniejsze? Czy na różnych spotkaniach, których program urozmaicała młodzież szkolna, nie śpiewano w wielu wypadkach zamiast polskich, angielskie piosenki, czy podobne sytuacje nie są również na balach i różnych innych zabawach pezetkaowskich? Czy ZG dbał, aby w działalności prelekcyjnej w Kołach pamiętano również o tematach dotyczących historii i kultury polskiego narodu? Czy współpraca ze szkołami była dotychczas na takim poziomie, że jej wynik satysfakcjonowałby podpisaniem przez wszystkich absolwentów deklaracji przystąpienia w szeregi PZKO?

Od kilku lat zauważamy znaczny ubytek członków. Wielu z nich zmarło, lecz są i tacy, którzy z różnych powodów wystąpili z szeregów, uważając członkostwo w PZKO jako zbyt ciężkie, niczego im nie dający balast. Zastanawiam się, czy w ich piersiach biją jeszcze polskie serca? W Kołach Miejskowych stwierdza-

my każdego roku, że wśród tych, którzy jeszcze pozostali, przejawia się w wielu wypadkach nie tylko obojętny stosunek do aktywnego działania związkowego, lecz nawet nie czują oni potrzeby wzięcia udziału w imprezach przygo-

towanych dla nich przez garstkę zapaleńców.

Zastanówmy się głębiej, czy wszyscy nasi członkowie są jeszcze Polakami. Spróbujmy odpowiedzieć sobie na pytanie – kogo można nazwać Polakiem? Jakie cechy charakteru powinien ten człowiek posiadać? Czy wystarczy tylko znajomość języka, która bez wątpienia jest bardzo ważna, lecz nie należy do priorytetów?

Według mnie, Polakiem jest ten człowiek, który oprócz języka zna historię, kulturę i tradycję swego narodu, jest dumny z jego potęg i wstępnego oraz potrafi wyciągnąć wnioski z przyczyn jego upadku. Taki człowiek nie będzie miał nigdy obojętnego stosunku do wszystkiego, co nazywamy ojczyzną, co należy do polskości i co pomaga jej wielkości i rozwojowi. Kiedy zaś grają Mazurka Dąbrowskiego, to często zimny mróz biega mu po plecach, a w chwilach wyjątkowych to nawet łzy radości płyną mu z oczu. Jeśli zaistnieje potrzeba, to nie zawaha się udzielić swemu narodowi różnorodnej pomocy i w razie zagrożenia swego narodu jest nawet gotów stanąć w szeregach jego obrońców.

Należy jednak pamiętać, że nikt się nie rodzi Polakiem, czy też członkiem innego narodu. Patriotyczne uczucia, miłość do swego narodu i ojczyzny powinna dziecku wpajać od pierwszych chwil jego istnienia rodzina, póź-

niej szkoła a w dalszym jego życiu środowisko. Na Zaolziu kształtowanie i pogłębianie uczuć patriotycznych mieszkających tu Polaków powinien mieć w gestii, oprócz innych polskich organizacji społecznych, Polski Związek Kulturalno-Oświatowy. Dlatego też XX Zjazd PZKO, wychodząc z analizy dotychczasowej działalności, z osiągniętych wyników oraz z zauważonych uchybień, powinien skierować swą główną uwagę na działalność kulturalno-oświatową, na pogłębianie uczuć patriotycznych swych członków, na systematyczną współpracę ze szkołą, Związkiem Harcerstwa Polskiego i Związkiem Młodzieży Polskiej. Działalność gospodarcza niechaj będzie zawsze na drugim planie.

Po dłuższym zamyśleniu się nad wytyczeniem właściwej drogi, prowadzącej do systematycznego pogłębiania uczuć patriotycznych członków PZKO proponuję:

1. Powołać przy ZG Komisję Kultury i Oświaty, która będzie dbała, aby w Miejskowych Kołach nie zapomniano o obchodach ważnych rocznic narodu polskiego (np. w roku 2005 minie 150 lat od śmierci A. Mickiewi-

cza), która będzie opracowywała dla kół odpowiednie prelekcje.

2. Powołać przy ZG PZKO Komisję Szkolną, której głównym zadaniem będzie utrzymywanie stałych kontaktów z nauczycielami, okazywanie im pomocy w wychowaniu patriotycznym młodzieży, przede wszystkim w organizowaniu różnych współzawodnictw. Pracę Komisji Szkolnej łączyć z działalnością wychowawczą Macierzy Szkolnej.

3. Zaproponować Zarządowi Kół, by od przyszłego roku kalendarzowego nie obdarowywały zasłużonych działaczy-jubilatów paczkami, lecz opłaciły im roczną prenumeratę „Zwrotu”.

4. Bezwarunkowo podnieść cenę znaczków członkowskich (dotychczasowa ich niska cena równa jest wartości dwóch piw wypitych w restauracji).

Równocześnie proponuję:

1. by pełną cenę znaczków płaciły pracujące osoby i emeryci;
2. by studentów i bezrobotnych zwolniono z opłacania znaczków;
3. by wprowadzono system ułatwiający dawanie dobrowolnych darów na działalność kół, ewentualnie ZG PZKO.

Na zakończenie pragnę jeszcze wyrazić przekonanie, że przyszłość PZKO spoczywa w organizowaniu systematycznego wychowania patriotycznego swych członków, w pogłębianiu współpracy ze szkołą, Macierzą Szkolną oraz ze Związkiem Harcerstwa Polskiego.

FRANCISZEK SZOPA

Przedjazdowe reminiscencje

Telewizja

SOBOTA 16 LIPCA

■ TVP 1

6.10 Moda na sukces (s.) 6.35 Gwiazdowski polski sportu 7.00 Agrolinia 8.00 Wiadomości 8.14 Rok w ogrodzie 8.35 Nasze domy (mag.) 8.55 Bliskie spotkania z historią 9.20 Ziarno (dla dzieci) 9.50 Papirus - Labirynt (s.) 10.15 Wyspy piratów (film austral.) 11.10 Żaginiony świat (s.) 12.00 Kuchnia z Okrasą 12.25 Miasto marzeń (s.) 13.00 Wiadomości 13.10 Podróżnik - Alzacki szlak winny 13.30 Mistrzowie wśród zwierząt (film dok.) 13.55 Śmiechu warte (pr. rozryw.) 14.15 Anna tysiąca dni (film USA) 15.30 Hrabia Tunio (film pol.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 KISS... kulturalny informator subiektywny 17.30 Szogun (film USA) 18.30 Wakacje z blondynką (film pol.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Czekolada (film ang.) 22.20 Opolska Noc Kabaretowa 23.05 Kickboxer II - Powrót (film USA) 0.35 Agenta o stu twarzach (film USA) 2.05 W poszukiwaniu echa (film USA).

■ TVP 2

6.15 Globert przedstawia niezwykły świat natury (s.) 6.40 Echa tygodnia 7.10 Spróbujmy razem 7.35 Zmiennicy Safari (film pol.) 8.35 Janosik - Tańcowali zbrojnicy (film) 9.30 Morskie opowieści - Podwodny dom (film USA) 9.55 24. Światowy Festiwal Cyrkowy Cirque de Demain 10.50 Niania na telefon (film ang.) 11.35 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Smak Urugwaju 12.05 Na skrzydłach Caritasu (koncert) 12.10 Przygody psa Cywila (s.) 12.40 Kochanie, zmniejszyłem dzieciaki (s.) 13.25 30 ton! lista, lista (pr. muz.) 13.50 Na skrzydłach Caritasu (koncert) 14.00 Familiada (pr. rozryw.) 14.25 Na skrzydłach Caritasu 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Wakacyjne marzenia (pr. muz.) 16.00 Na dobre i na złe (s.) 17.40 Wakacje ze zwierzętami (film dok.) 19.00 Wakacyjny konkurs Dwójki 19.05 M jak miłość (s.) 20.00 7. Mazurska Noc Kabaretowa 21.50 Słowo na niedzielę 22.20 Sport-telegram 22.40 7. Mazurska Noc Kabaretowa 0.25 Punkt zapalny (film USA).

■ TV KATOWICE

6.30 Wierzę, wątpię, szukam 7.00 Wyprawa profesora Gąbki (s.) 7.10 Wędrówki Rzepa (s.) 7.20 Wyprawa profesora Gąbki (s.) 7.45 Aktualności 7.50 Trzymaj formę 8.00 Z życia Kościoła 8.45 Palce liczą kuchnia regionalna 9.00 Świat - magazyn międzynarodowy 9.45 Przegląd gospodarczy 10.15 Eurinfo 10.35 Stacyjka (s.) 11.45 Europa w zagrodzie (mag.) 12.10 Telenowyny 12.45 Piknik Country w TVP 3 - Nie chcę być aniołem 13.45 Rodzina Polanieckich - Panna Marynia (film pol.) 15.15 To jest temat 15.45 Aktualności 15.48 Pocztówki z wdziękiem - Teledyski z przeszłości 16.00 Śląsk jest piękny - gawędy Marka Sołtyska 16.35 Wielki triumf - Mistrzostwa Świata 1974 17.35 Świat - magazyn międzynarodowy 18.00 Aktualności 18.35 Regiony kultury 18.50 Turniej kwalifikacyjny do mistrzostw świata 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe TV Katowice 22.05 Magazyn sportowy 22.55 Kurier sportowy 23.15 Żona tajniaka (film USA).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość 7.25 Domowa kawarenka 8.00 Transformery (s.) 8.30 Yu-gi-oh! (s.) 9.00 Szafa gra (pr. muz.) 9.30 Bravo 10.00 Exclusive 10.30 Samo życie (s.) 12.00 Liga mistrzów śmiechu 12.45 Księżniczka Caraboo (film ang.) 14.45 Słoneczny patrol (s.) 15.45 Wydarzenia 16.05 Jezioro marzeń (film USA) 17.00 Niezakazane reklamy 17.15 Chirurdzy (film USA) 18.15 Całkiem nowe lata miodowe (s.) 18.45 Wydarzenia 19.15 Człowiek, który wiedział za mało (film USA) 21.10 Młode strzelby II (film USA) 23.30 Miłość w mroku nocy (film USA) 1.40 Reebok Hip Hop 3.20 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

6.15 Ulica Sezamkowa (s.) 6.45 Bolek i Lolek (s. anim.) 7.00 Było sobie życie (s.) 7.25 Moja maskotka 7.40 Niech żyje S Club! (s.) 8.05 Historie zwierząt (s.) 9.35 Pomarańczka (mag.) 10.05 O martwych tylko dobrze (film TV) 11.25 ABCD ekologii 11.35 W jaki sposób... (mag.) 12.00 Wiadomości 12.05 Tydzień w regionach 12.35 Wyspy zapomnianego spokoju (dok.) 13.00 Ostatni koncert (film TV) 13.25 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 13.50 Oczarowanie (s.) 14.45 Podążaj za światłem (film

USA) 16.20 Sprawy inspektora Lynley'ego (s.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.10 Uśmiechy Jaroslava Štercla 18.50 Spostrzeżenia z zagranicy 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Karel Gott (pr. roz.) 21.20 Minority Report (film USA) 23.45 Wiadomości 23.50 Bramki, punkty, sekundy 23.55 Jak upolować mężczyznę, czyli Seks w wielkim mieście (s.) 0.25 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 0.30 Czarownice z Eastwick (film USA) 2.25 Najmłodszy ojciec chrzestny 1/2 (film kan.-USA) 3.50 Śladami czeskich diabłów 4.10 Bananowe rybki 4.40 Rowerowe włóczęgi.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Zapomniani artyści? (dok.) 8.50 Słowo świąteczne 9.00 Blok kursów językowych 10.00 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.) 10.55 Nasza wieś (mag.) 11.20 Program dla miłośników muzyki dętej 12.00 William Tell (film USA-fr.) 13.35 Film o filmie: Batman - Początek (dok.) 13.45 Kinobox (mag. film.) 14.10 Spostrzeżenia z zagranicy 14.15 Natura w mieście (s. dok.) 15.10 Sportowcy świata (s. dok.) 16.05 W rzeszy faraonów (s. dok.) 16.25 Wspomnienia przeszłości: Wędrówki z prehistorycznymi ludźmi (s. dok.) 16.55 ME w baseballu Praga 19.00 Euronews 20.00 Zapraszamy do teatru: Miesiąc na wsi 22.15 Jan Baptista Špidlen - mistrz lutnik (dok.) 22.45 Tour de France 23.15 Noc z Andělem 0.45 Wielka muzyka nocna I 2.45 Jak upolować mężczyznę... (s.) 3.10 Wielka muzyka nocna II 4.00 Telewizyjne piosenki 4.35 Groteski Ch. Chaplina 4.55 Mała muzyka poranna.

■ NOVA

6.35 Pokémon (s. anim.) 6.55 Kocur Cliff (s. anim.) 7.45 Cudowny świat Walta Disneya 8.30 Flipper (s.) 9.20 Divoká karta (s.) 10.10 Helicops (s.) 11.05 Zimowy raj (s.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Lekarz na Korfu (film niem.) 14.30 Superman II (film br.-USA) 16.50 To morderstwo, napisała (s.) 17.40 Prognoza pogody 17.45 Sprawy profesora Capellari'ego (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Złoty Kája (pr. roz.) 21.50 Wróg publiczny (film USA) 0.20 Chwile grozy (film USA) 2.20 Zbrodnicy pakt (film USA) 3.50 Dzwonienie do TV Nova 4.45 Program rozrywkowy 5.35 Ojciec Schwarzwald wkracza do akcji (s.).

■ PRIMA

8.00 Zagrożone gatunki (s. dok.) 8.30 Salon samochodowy 9.15 SOS Barracuda (s.) 10.55 t-music (pr. muz.) 12.10 Miejsce zbrodni: Brema (s.) 13.55 Kaleidoskop (film USA) 15.35 Veritas (s.) 16.30 Zabić Sekala (film czes.-pol.) 18.35 Prima TV 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciół Woody (s. anim.) 19.55 Ostatni świadek (s.) 20.45 Telebazar (pr. roz.) 21.45 Plemię 2/2 (film austral.) 23.25 Z archiwum X (s.) 0.15 Policja kryminalna Kolonia (s.) 1.05 Szybka wygrana 2.45 Nikt nie jest doskonały.

NIEDZIELA 17 LIPCA

■ TVP 1

6.10 Moda na sukces (s.) 6.30 W labiryncie 7.00 Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach 7.55 Roztańczona Angelina (s.) 8.20 Domisie (dla dzieci) 8.45 Wirtul@ndia 9.10 Wielki świat małych sportowców 9.25 Karate Kid II (film USA) 11.30 Między ziemią a niebem (pr. public.) 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem (pr. public.) 12.30 Tydzień 13.00 Wiadomości 13.10 Poszukiwacze (film USA) 15.10 Dżungla Wodna kraina (film ang.) 16.05 DTV J. Fedorowicza - Z archiwum X-lecia 16.15 Olimpijska sztafeta Samsunga 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Szogun (film USA) 18.10 Od przedszkola do Opola (pr. muz.) 18.35 Śmiechu warte (pr. rozryw.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Córka maharadży (film ind.) 22.20 Vatel (film franc.) 0.05 Wina Woltera (film franc.)

■ TVP 2

5.50 Złotopolscy (s.) 6.10 Globert przedstawia niezwykły świat natury 6.35 Słowo na niedzielę 6.40 Bulionerzy (s.) 7.30 Zmiennicy (s.) 8.30 Janosik - Worek talarów (s.) 9.15 Wędrówki przyrodnicze z Davidem Attenborough - Zabójstwo na sawannie 9.45 Siedlisko (film pol.) 10.40 Paskudni uzdrowiciele (film USA) 11.40 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Smak południowego Atlantyku 12.05 Człowiek rakiet (film USA) 14.00 Familiada (pr. rozryw.) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Szansa na sukces (s.)

16.00 Na dobre i na złe (s.) 19.00 Wakacyjny konkurs Dwójki 19.05 M jak miłość (s.) 19.50 Panorama flesz 20.00 Daleko od szosy (s.) 21.20 Hotel Zacisze (film ang.) 22.20 Sport-telegram 22.35 Losowanie audiotele 22.40 Benefis „Przekroju” 23.35 Wodzirej (film pol.) 1.20 Wywiady Barbary Walters - Mike Myers.

■ TV KATOWICE

6.30 Magazyn golfowy 7.00 Przygód kilka wróbla Ćwirka (s.) 7.10 Olimpiada Bolka i Lolka (s. anim.) 7.20 Książka dla malucha (mag.) 7.45 Aktualności 7.50 Gramy dla was 8.00 Śląski koncert życzeń 8.45 Wśród zieleni 9.00 Teleplotki 9.45 Lunochody II (reportaż) 10.35 Przy naszym rynku (s.) 11.45 Bitwa pod Arnhem (film pol.) 12.10 Opowieści Cmentarza Łyczakowskiego Lwowski parnas 12.45 Z życia Kościoła 13.05 Niedziela w Bytkowie 13.50 Śląska lista przebojów 14.05 Klub globtrotera 14.35 Podwodna Polska 15.00 Integracja (poradnik dla osób niepełnosprawnych) 15.15 Książka tygodnia 15.45 Północ południe 16.00 Godziny dnia Kanta 16.45 Tatrzańskie opowieści 17.00 Z plecakiem i walizką 17.35 Teleplotki 18.00 Aktualności 18.35 Regiony kultury 18.50 Turniej kwalifikacyjny do mistrzostw świata 22.55 Kurier sportowy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe TV Katowice 22.05 Niedzielną magazyn sportowy 23.15 Romans w Orient Expressie (film ang.).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.25 Alfabet kulinarny Kurta Schellera 8.00 Czarodziejki (s.) 8.30 Power Rangers (s.) 9.00 Hugo (dla dzieci) 9.30 Księżniczka Caraboo (film ang.) 11.35 Legenda o wilku Lobo (film USA) 13.05 Szaleństwo w Aspen (film USA) 15.30 Fundacja Polsat 15.45 Wydarzenia 16.00 Kabareton 16.45 Pierwsza miłość (s.) 18.15 Daleko od noszy (s.) 18.45 Wydarzenia 19.15 Amerykańska księżniczka (pr. ang.) 20.15 Wybrańcy fortuny (film USA) 21.15 Ścisłe tajne (film USA) 22.20 Nagi patrol (film USA) 22.50 Na jeden temat... z Joan Rivers 23.20 13. posterunek (s.) 23.55 Atlas Wrocław Unia Tarnów 1.55 Trzynasty wojownik (film USA) 3.35 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów 6.25 Kocur Wawrzyniec i przyjaciele (s. anim.) 6.30 Bajki z doniczki 6.40 Jaskiniowiec (s.) 7.00 Przyjaciele (s.) 7.30 Bajkowe wakacje (dla dzieci) 10.00 Wędrująca kamera (mag.) 10.25 Obiektyw (mag.) 11.05 Życie na zamku (s.) 12.00 Wiadomości 12.05 Strażnicy Aldabry (dok.) 13.10 Bajkowe wakacje 14.45 Magazyn religijny 15.05 Magazyn chrześcijański 15.20 Ogniste kobiety między nami (film czes.) 16.30 W poszukiwaniu czasu utraconego (s. dok.) 16.50 Adresat TVC (mag.) 17.15 Gdzie się podziła ta stara piosenka 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.05 Podwójne skierowanie (s.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Igua - Igua (film czes.) 21.30 Bez ogródek (pr. publ.) 22.00 Wiadomości 22.05 Bramki, punkty, sekundy 22.10 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 22.15 Detektyw Foyle (s.) 23.50 Losowanie Sportki i Szansy 23.55 Mł5 (s.) 0.50 Adresat TVC (mag.) 1.05 Godziny wizyt M. Šimka i J. Grossmanna 1.50 Sportowcy świata 2.40 Nadal tutaj jestem.

■ TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.10 Folklorika (mag. muz.) 7.50 Panorama 8.40 Telewizyjny klub nie słyszających (mag.) 9.10 Eliška i jej rodzina (s.) 10.10 Mistrzowskie dzieła z czeskich kolekcji (s. dok.) 10.20 Lou Fanánek Hagen (dok.) 10.55 Kamera w podróży: Polowanie na kamienie szlachetne (s. dok.) 11.45 Słowo świąteczne 11.55 MS superbike Brno (transmisja) 12.55 Vnitřní zrak (film TV) 14.35 Witamy w Alzacji (dok.) 14.55 Studio sport 17.30 Pamięć drzew (s. dok.) 17.50 Szczęście domowe (mag.) 18.20 NEWrope - więcej radośniej (dok.) 18.50 W biegu - V. Merta 19.30 Euronews 20.00 Wieczór na temat... 21.55 Kultura.cz (mag.) 22.25 Tour de France 22.55 Nocny klub filmowy: Noc w operze (film USA) 0.25 Frank Zappa (pr. muz.) 1.25 Gdzie się podziła ta stara piosenka 2.05 W lot po świecie 2.35 Klub dokumentalny.

■ NOVA

6.55 Pokémon (s.) 7.20 Kocur Cliff (s. anim.) 8.10 Cudowny świat Walta Disneya 8.55 Flipper (s.) 9.45 Gdybym został ojcem (film czes.) 11.10 Stefanie (s.) 12.05 Wyprawy z Jeffem Corwinem (s. dok.) 12.50

Rady ptaka Loskutáka (mag.) 13.30 Diamenty są wieczne (film br.) 15.50 Błękitna błyskawica (film USA) 17.35 Prognoza pogody 17.40 Atomowe tornado (film USA) 19.18 T-Mobile Renta 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Gospoda (s.) 20.35 Akademia policyjna II: Pierwsze zadanie (film USA) 22.20 Póki nas śmierć nie rozłączy (film USA-niem.) 0.10 24 godziny (s.) 1.00 Śladami zbrodni (s.) 2.10 Program rozrywkowy 3.15 Gdybym został ojcem (film czes.) 4.35 Ojciec Schwarzwald wkracza do akcji (s.).

■ PRIMA

8.00 Żołnierze II wojny światowej (s. dok.) 9.00 Świat 2005 (mag.) 9.35 Ryba na suchu (film czes.) 11.05 Niedzielną Receptariusz (mag.) 11.55 Rodzina doktora Kleista (s.) 12.55 Stary (s.) 13.55 Crusoe (film USA-br.) 15.35 Chłop jak dąb (film czes.) 16.55 Doktórka meduzy (film br.-fr.) 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciół Woody (s.) 19.55 Złota roztoczka, drahoušku...! (film czes.) 21.45 Zabójczy przystojny (film kan.) 23.30 Prawo i sprawiedliwość: Zbrodnicze zamiary (s.) 0.20 Ostatni rozdział (s.) 1.10 Szybka wygrana 2.50 Niedzielną Receptariusz.

PONIEDZIAŁEK 18 LIPCA

■ TVP 1

6.05 Geena Davis Show (s.) 6.30 Lato z Jedyńką 7.00 Wiadomości 7.05 Lato z Jedyńką 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Smocze opowieści (s.) 9.10 Jedyńeczka 9.35 Wakacje z duchami (s.) 10.05 Redakcja-D (film niem.) 10.20 Kiosk przy Wspólnej 10.30 Lasy i ludzie (pr. dok.) 11.20 Tak jak w Unii 11.40 Zielony biznes (mag.) 11.50 Agrobiznes 12.00 Wiadomości 12.10 Kolumbowie (s.) 13.15 Msza św. z kościoła św. Piotra i Pawła w parafii greckokatolickiej w Chranowie 14.05 Plebania (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 Klan (s.) 16.00 Moda na sukces (s.) 16.25 Lato z Jedyńką 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Prosto w oczy 17.30 Lokatorzy (s.) 17.55 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Bulionerzy (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.05 O jeden most za daleko (film ang.) 21.45 Spokój (s.) 23.15 Wiadomości 23.30 Oratorium Gdańskie 0.15 Między nocą a dniem 1.50 Wiersze na dzień powszedni - Dzień jedenasty.

■ TVP 2

5.45 Złotopolscy (s.) 6.30 Felicity (s.) 7.15 Tajna misja - Skarb z Cala Figuera (s.) 7.40 Magiczny autobus (s.) 8.05 McGregorowie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.20 Miss Polonia - sylwetki - Emilia Tarasiewicz 10.25 M jak miłość (s.) 11.10 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Wakacje ze smakiem 11.40 Podróż do ziemi obiecanej (s.) 12.25 Euro-quiz 13.25 Edukacja w Kościele 13.40 24. Koszaliński Festiwal Debiutów Filmowych „Młodzi i Film” 14.00 Ryzykanci (film USA) 14.50 Nie do wiary (s.) 15.10 Felicity (s.) 15.55 Miss Polonia - sylwetki - Emilia Tarasiewicz 16.10 Telepeerele (teleturniej) 17.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 19.00 Wakacyjny konkurs Dwójki 19.10 M jak miłość (s.) 20.55 Wyznania kelnerów i kucharzy (s.) 21.15 997 Magazyn Kryminalny 21.55 Miss Polonia 22.20 Biznes 22.25 Sport-telegram 22.40 997 Magazyn Kryminalny 23.00 Na krawędzi prawdy (film franc.) 0.45 Z archiwum X (s.) 1.30 Pudelsi wolność słowa (koncert).

■ TV KATOWICE

7.00 Europa w zagrodzie 7.45 Aktualności 7.50 Megazynek komputerowy 8.45 Gość dnia 9.00 Perypetie ze zdrowiem 9.45 Klan (s.) 10.45 Podwodna Polska 11.15 Gość dnia 11.45 Tatrzańskie opowieści 12.00 Telenowyny 12.10 Regiony kultury 12.35 Ginące cywilizacje - Lud Čiang z Syczuanu 13.50 Agrobiznes 14.00 Było, nie minęło (mag.) 14.45 Sześciolatki na starcie (dla dzieci) 15.00 WOW (s.) 15.45 Przegląd gospodarczy 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Karta z kalendarza 16.50 25 lat Rawy Blues 17.50 Gramy dla was 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.37 Trzecie oko 19.00 Muzyka łączy pokolenia 19.40 Regiony kultury 19.50 Książki z górnej półki 20.00 Telekurier 20.50 Studio pogoda 21.00 Echa dnia 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.50 Wiadomości sportowe 21.55 Zbliżenia filmowe 22.15 To jest temat 22.50 Studio pogoda 22.55 Kurier sportowy 23.10 Muzyka łączy pokolenia 23.50 Lunochody II (reportaż) 0.30 Plebania (s.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV market 7.00 Czarodziejki (s.) 7.30 Rocket Power (s.)

7.55 Zbuntowany anioł (s.) 8.50 Na wariackich papierach (s.) 9.50 Legenda o wilku Lobo (film USA) 11.30 Zbuntowany anioł (s.) 12.25 Szaleństwo w Aspen (film USA) 14.45 Ścisłe tajne (film USA) 15.45 Wydarzenia 16.15 Świat według Bundych (s.) 16.45 Na wariackich papierach (s.) 17.45 Rodzina zastępcza plus (s.) 18.45 Wydarzenia 19.25 Samo życie (s.) 20.10 Trzynasty wojownik (film USA) 22.25 Świat według Kiepskich (s.) 23.00 V.I.P. (film USA) 0.00 Biznes Wydarzenia 0.25 Bumerang (pr. public.) 1.00 Obcy III (film USA) 2.50 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Ulica Sezamkowa (dla dzieci) 9.00 My, dziewczyny z Miasteczka (s.) 9.30 Bez ogródek (pr. publ.) 10.00 Wiadomości 10.05 Podwójne skierowanie (s.) 11.00 Oczarowanie (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Album 13.15 Jak się żyje pielęgniarce (dok.) 13.30 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 14.00 Wiadomości 14.05 Skarby świata (s. dok.) 14.20 Uśmiechy J. Štercla 15.00 W poszukiwaniu czasu utraconego 15.25 Mistrzowskie dzieła z czeskich kolekcji (s. dok.) 15.35 Co znaczy w domu? (dok.) 16.00 Wiadomości 16.05 Bajkowe wakacje 17.05 Gra o zielone (dla dzieci) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.30 Śladami czeskich diabłów (s. dok.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Pociąg dzieciństwa i nadziei (s.) 21.10 Podróżomania (mag.) 21.40 Reportery TVC (reportaż) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Budzenie zmarłych (s.) 0.15 Wszystko dla syna (film TV) 0.55 Po czesku 1.05 Moda - Ekstrawagancja - Maniera 2.15 Groteski Charlie Chaplina 2.50 Babilon.

■ TVC 2

6.05 Wiadomości TVS 6.25 Dom w Pradze (dok.) 7.25 Niesamowity świat (s. dok.) 7.50 Panorama 8.30 Życie gleby (dok.) 8.50 ABCD ekologii 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.50 W labiryncie historii 12.00 Euronews 12.40 Tworzenie państwa (pr. sat.) 13.00 Przyroda w mieście (s. dok.) 13.50 Angielski dla najmłodszych 14.05 Historie zwierząt (s. dok.) 15.30 Adresat TVC (mag.) 15.50 Europa dziś (mag.) 16.20 Świat sztuki (s. dok.) 17.15 František Částeck (dok.) 17.35 Rowerowe włóczęgi (s. dok.) 17.50 Ten nasz czeski charakter (mag.) 18.10 EXPOczłtówka 18.20 Sport na świecie 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.00 Sportowe minuty 19.45 Powietrze to nasze morze (s. dok.) 20.00 Wojna szpiegów (s. dok.) 20.55 Spostrzeżenia z zagranicy 21.00 Spotkanie z Janem Burianem 21.30 Klub filmowy: Komiksowi złoczyńcy (film USA) 23.00 Jazz klub 2003 23.45 Zaginiona dusza narodu 0.45 Sport na świecie 1.10 Sportowe minuty 1.50 Powietrze to nasze morze (s. dok.) 2.05 Herbata dla trzech 2.35 Regiony TVC24.

■ NOVA

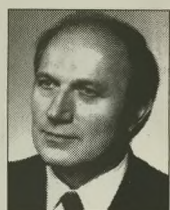
5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.20 Gardia królewska (film USA) 11.00 Dwie puszyste damy (s.) 11.35 Strażnik Teksasu (s.) 12.30 Dziewczyny Gilmore'a (s.) 13.15 Anastazja (s.) 14.10 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.00 Gwiezdne wrota (s.) 15.50 Żadła (s.) 16.45 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.15 Właśnie teraz 17.25 Straż przybrzeżna (s.) 18.15 Prognoza pogody 18.20 M.A.S.H. (s.) 18.50 Páli vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Kobra 11 (s.) 21.00 Nowa Podróżomania (mag.) 21.40 Kamarád do deště II (film czes.) 23.20 Miejsce zbrodni Frankfurt (s.) 0.45 Łaskanie (pr. erot.) 1.15 Powrót do Edenu (s.).

■ PRIMA

8.00 St. Tropez (s.) 9.00 Płomień wątpliwości (s.) 9.55 Wspaniali i bogaci (s.) 10.25 Prima jazda 11.10 Lekarz ze wsi (s.) 12.05 Szansa bez granic (pr. roz.) 13.05 W lot po świecie (mag.) 14.05 Pomoc domowa (s.) 14.35 Pan Złota Rączka (s.) 15.05 Beverly Hills 90210 (s.) 16.00 Sprawa dla dwu (s.) 17.10 Navarro (s.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciół Woody (s. anim.) 19.55 Big Ben (s.) 21.40 Morderstwa w Midsomer (s.) 23.30 Nikita (s.) 0.15 Szybka wygrana 1.55 Super interes (film USA) 3.35 Sauna (talk show) 4.20 Prima archiwum.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

18 lipca będzie obchodzić piękny jubileusz 80. urodzin

inż. KAROL BARTULEC

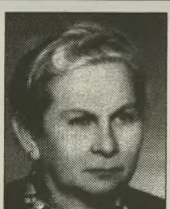
z Orłowej. Najserdeczniejsze życzenia zdrowia, szczęścia, pogody ducha i błogosławieństwa Bożego do dalszych lat składają żona Alicja, syn Andrzej z żoną Marią oraz wnuki Joasia i Tomek. RK-144

Dnia 18 lipca obchodzić będzie swe 70. urodziny nasza Kochana Mama i Babcia

pani MARIA NIESŁANIK

z Trzyńca Końskiej. Składamy Drogiej Jubilatce serdeczne życzenia zdrowia, szczęścia i optymizmu. Córki Danka i Halina z rodzinami. GL-386

Dnia 18. 7. 2005 obchodziłaby 100. urodziny nasza Matka i Babcia

śp. AŁOJZJA BIEROŃSKA

z Karwiny Frysztatu, zaś 10. 10. minie 13. rocznica Jej zgonu. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi. RK-145

Pan jest pasterzem moim.

Psaln 23

Dnia 17. 7. 2005 mija 3. bolesna rocznica śmierci naszego Kochanego Męża i Ojca

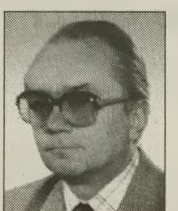
śp. JÓZEFA KAWULOKA

z Nawsia. Z miłością, szacunkiem i wdzięcznością wspominają i nigdy nie zapomną Jego dobrego serca i pracowitych dłoni żona, dwaj synowie i dwie córki z rodzinami.

A w sercu pozostaje tęsknota, smutek i żal...

GL-390

Nic boleśniejszego, jak wśród łez wspominać dni szczęśliwe.

Dzień 17 lipca był i pozostanie dla mnie na zawsze symbolem bolesnego rozstania z moim Ukochanym Mężem

śp. inż. WŁADYSŁAW MACHAJ

z Wędryni. Wspominamy 1. rocznicę Jego śmierci. W naszych sercach żyje nadal. Tych, którzy Go znali i szanowali, proszę o chwilę zadumy. Żona Irena. GL-370

*Ukościć tak ten piękny kraj,
by zostać w nim na wieki,
że będzie z tobą nawet wtedy,
gdy nie podniesiesz już powieki.*

Upłynęło już 10 lat od ostatniego pożegnania naszego Kochanego Tatusia

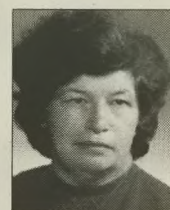
śp. STEFANA SZÚCSA

z Wędryni.

Dzisiaj 16 lipca mija rok od odejścia naszej Drogiej Mamusi

śp. JADWIGI SZÚCS

Dziękujemy wszystkim, którzy w cichej zadumie i modlitwie łączą się z nami we wspomnieniach. Za najbliższych córka. GL-393

Dnia 16 lipca br. mija piąta bolesna rocznica od chwili, kiedy na zawsze ucichło szlachetne serce

śp. EUGENII ŻMIJOWEJ

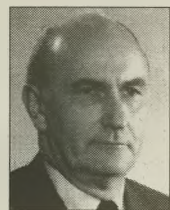
z Trzyńca Kanady. O chwilę wspomnień i chwilę zadumy proszą mąż, syn i córka z rodzinami. GL-374

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 11. 7. 2005 zmarła w wieku niespełna 81 lat nasza Kochana Matka, Teściowa, Babcia, Szwagierka i Ciocia

śp. HELENA MICHALIKOWA

z domu Marosz, z Czeskiego Cieszyńska. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w sobotę 16 lipca 2005 o godz. 11.00 z kościoła ewangelickiego Na Niwach w Czeskim Cieszynie do krematorium. Zasmucona rodzina. AD-103

W głębokim smutku zawiadamiamy, że dnia 14. 7. 2005 zmarł nagle w wieku 65 lat nasz Najdroższy Mąż, Ojciec, Dziadek i Teść

śp. inż. PAWEŁ SAMIEC

zamieszkały w Cz. Cieszynie, Husova 24. Pogrzeb Kochanego Zmarłego odbędzie się we wtorek 19 lipca 2005 o godz. 14.30 z kościoła ewangelickiego Na Rozwoju w Cz. Cieszynie. W smutku pogrążona rodzina. AD-104

Wszystkim, którzy towarzyszyli w ostatniej drodze Kochanemu

KAROLOWI PASZOWI

serdeczne Bóg zapłać. Maria Szołtysowa z rodziną. GL-394

woda (16, 17, godz. 17.00, 20.00); Podwodne życie ze

na światów (16-18, godz. 17.45, 20.00); CIESZYN - Piast: Madagaskar (16-18, godz. 16.30, 18.15, 20.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (czw, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30). **POLSKIE AUDYCJE:** UKF Ostrawa 107,3 m i Trzynieć 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Kamieniarstwo WRZOS

Nagrobki

Bezpośredni importer granitu

- Oferujemy wzornictwo czerpane z najlepszych tradycji kamieniarskich
- Wiele nowości na rynku czeskim
- Bardzo niskie ceny, przyjeżdżamy również do klienta na pomiar

Mieszkamy na tej samej Ziemi Cieszyńskiej

Siedziba firmy:

Hażlach, ul. Cieszyńska 18

tel.: +48 600 293 968

tel.: +48 338 567 377

4 km od granicy w Boguszwicach

Filia:

Goleszów, ul. Grabowa 4

Redakcyjnej Poczty

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Świetlica w przyrodzie

Do atrakcyjnych imprez w sezonie letnim należą w śmiłowickim Kole świetlice w przyrodzie. W przeszłości tradycyjnie rozpalano pod Godulą duże ognisko na św. Jana. W tym roku urządzono w dniu 2 bm. świetlicę w przyrodzie połączoną ze smażeniem jajecznic w pięknej scenarii Rakowca, który usytuowany jest u podnóża Kopanicy, w sąsiedztwie Jaworowego i Goduli. Skorzystano z gościnności państwa Niemczyków, którzy nie tylko chętnie użyczyli swej posesji, ale także odpowiednio przygotowali ją na przyjęcie biesiadników, ustawiając przed domem na rozległej łące stoły, ławki i krzesła, co więcej, przygotowali nawet boisko do piłki nożnej z bramkami i pięknie skoszoną murawą.

Dla młodzieży zorganizowano różne gry i zabawy na świeżym powietrzu. Rozegrano również mecz piłki nożnej z udziałem kilku dorosłych, którzy nie obawiali się kontuzji podczas żywiołowo rozgrywanego przez młodzież meczu. Na stołach znajdowały się smaczne ciasta domowego wypieku i różnicowane napoje chłodzące. Personel obsługujący nieustannie krążył pomiędzy gośćmi, oferując przeróż-

ne przysmaki. Pod wieczór wbito do dużego garnka 160 jajek, z których p. Niemczyk dosłownie wyczarował danie o niepowtarzalnym smaku. Jajecznicza smakowała wszystkim wspólnie. Delektowano się nią nie bacząc na niebezpieczne dla zdrowia kalorie. Kiedy już tarcza zachodzącego słońca powoli zniknęła na horyzoncie, potęgując piękno krajobrazu, rozpoczęto śpiewy znanych na naszym terenie pieśni biesiadnych, których melodie płynęły w rozległą dal. Zabawa trwała do późnego wieczora w przyjemnej i swojskiej atmosferze.

Z kronikarskiego obowiązku wypada odnotować fakt, że najmłodszym uczestnikiem biesiady był dwumiesięczny Filippek, który jednak zmęczony pieszczołami, zarazem ukołysany chóralnymi śpiewami, zasnął smacznie w swym dziecięcym wózekku tuż po zachodzie słońca. Nad jego główką szumiął jawor, szumiła także osika. Oby w przyszłości, gdy dorośnie, nadal rozbrzmiewały w naszych Beskidach góralskie śpiewanie i góralska muzyka. (La)

(nazwisko i adres do wiadomości redakcji)

realitni kancelář FLASH
real, s.r.o.

Staroměstská 583, Trzynieć
(naprzeciwko restauracji "Stará záchytka") Filia: Cz. Cieszyn, ul. Čápkova 10
Tel. 558 32 62 98

Mieszkania Cz. Cieszyn 775 977 92 2+1 ul. Topolová 450 000,- Kč 3+1 ul. Okružní 330 000,- Kč 3+1 ul. Mladěnická 355 000,- Kč 3+1 ul. Čáslavská 370 000,- Kč 3+1 ul. Kopernikova 515 000,- Kč 3+1 ul. Kopernikova 540 000,- Kč 3+1 centr. Cz. Cieszyn do uzgonien 4+1 ul. Slezská 475 000,- Kč 4+1 ul. Polní 395 000,- Kč Mieszkania Trzynieć 775 977 924 1+1 ul. Kopernikova 420 000,- Kč 2+1 ul. Topolová 450 000,- Kč 2+1 ul. Beskydská 460 000,- Kč 2+1 ul. Dukelská 490 000,- Kč 2+1 ul. Palackého 535 000,- Kč 2+1 ul. Beskydská 750 000,- Kč 3+1 ul. Sosnová 530 000,- Kč 3+1 ul. Seifertova 650 000,- Kč 3+1 ul. Beskydská 780 000,- Kč 4+1 ul. Sosnová 620 000,- Kč Dom rodzinny 777 077 034 Trzynieć - Leszna Dolná 1 200 000,- Kč Kocoběrd RD 3+1 1 500 000,- Kč Wielopole RD 6+2 1 570 000,- Kč Cz. Cieszyn 1 580 000,- Kč Smilovice RD 7+2 2 100 000,- Kč Cz. Cieszyn RD 6+1 2 170 000,- Kč Cz. Cieszyn RD 4+1 2 180 000,- Kč Mistrzovice RD 5+1 1 800 000,- Kč Mieszkania 777 077 031 2+1+k Mosty k. Jabl. 465 000,- Kč Parcela 776 287 422 Lipka Kameralna 125,-/m Smilovice 330 000,- Kč Bystrzyca 200,-/m Guty kolo rest.Haba 150,-/m Mosty k. Cz. Cieszyn 265,-/m	BYSTRZYCA Drewniany domek. Spokojna okolica. Parcela 1 000m. Tel.: 776 287 422	ZUKOW DOLNY Domek murowany 2+1+k. Działka: 400 m. Tel.: 776 287 422	CIERLICKO GÓRNE Domek rekreacyjny 3+1. Spokojna okolica. Tel.: 775 977 923
LOMNA GÓRNE Dom rodzinny 2x 2+1. Parcela 10 824 m. Tel.: 777 077 031	WIELOPOLE Dom rodzinny 6 + 2. Parcela 2 151 m. Tel.: 776 287 422	MILIKÓW Budow. parcela i domek. Parcela 300 m. Tel.: 776 287 422	TRZYNIEC Domek murowany 2+1. Parcela 300 m. Tel.: 776 287 422

RZEKA Duża zniżka!!!
Drewniany domek do rekonstrukcji. CHKO.
Tel.: 776 287 422

Bukowice
Domek drewniany 2+1. W dobrym stanie, piękny.
Tel.: 777 077 031

TRZYNIEC
Domek murowany 2+1. Parcela 300 m.
Tel.: 776 287 422

Aktualna oferta ponad 400 nieruchomości na stronach **www.flash-reality.cz**

Co w terenie

CIERLICKO KOŚCIELEC - MK PZKO poszukuje chętnych do wynajęcia restauracji Klubu IKAR oraz sali (80-100 os.) w Domu Polskim Ż. i W. na Kościelcu. Termin wynajęcia od 15. 10. 2005. Znajomość języka polskiego obowiązkowa. Blizsze informacje pod nr. 608 544 411 lub w środę 3. 8. od godz. 17.00 na miejscu.

KARWINA RAJ - MK PZKO zaprasza z okazji 700. rocznicy założenia gminy Raj na odpust św. Anny 24. 7. Spotkanie przedpołudniowe w ogrodzie i Domu PZKO od godz. 8.00. Msze Św. w odnowionej kaplicy o godz. 8.00 i 10.00. Bufet domowy przygotowany. Od godz. 14.00 w ogrodzie PZKO Festyn Ogrodowy, na którym koncertuje „Malá černá hudba” i jej soliści.

PTTS „BŚ” - zaprasza na wycieczkę 19. 7. do Ustronia Polany i kolejną linową na Czanorę. Odjazd autobusem firmy WISPOL z przystanku przed budynkiem dyrekcji Celma w Cieszynie (przy moście Przyjaźni) o godz. 8.20. Cena biletu kolejki linowej 7 zł (emeryci 5 zł - potrzebny dokument o przyznaniu emerytury). Inf. tel. 721 580 753

UWAGA SENIORZY HPC! - zebranie

kierownictwa HKS „Zaolzie” odbędzie się we wtorek 19. 7. o godz. 10.00 w siedzibie RN HPC w Cz. Cieszynie. Obecność konieczna!

KLUB '99 - spotkanie członków Klubu '99 odbędzie się w poniedziałek 18. 7. o godz. 11.00 w Domu Polskim na Kościelcu.

Oferty

MALOWANIE, TAPETY NATRYSKOWE „izolux”, prace murarskie. Kontakt tel.: 603 854 651. GL-304

MALOWANIE DACHÓW - elewacje. Dobra cena i gwarancja, transport bezpłatny. Balicki, tel.: 558 742 469, 732 383 700. GL-362

APS, s.r.o. oferuje jakościowe okna PCV za bezkonkurencyjne ceny. Tel. kom: 776 738 373, faks: 558 711 482. HY-002

Wystawy

KONGRES POLAKÓW, Cz. Cieszyn, Komenského 4: do 16. 9. wystawa z okazji 70. rocznicy udziału harcerzy z Zaolzia w Zlocie ZHP w Spale „Śladami złotych harcerskich”. Otwarte w po-pt: 9-15.

firma NICROMET CZ s.r.o. zatrudni

osobę do prowadzenia działalności handlowej wł. prowadzenia biura w RC.

Wymagania:

- wykształcenie średnie lub wyższe - branża metalurgiczna
- b. dobra znajomość języka polskiego i czeskiego
- znajomość języka angielskiego lub niemieckiego
- umiejętność pracy na PC
- prawo jazdy gr. B

Doświadczenie handlowca mile widziane. CV w języku polskim i czeskim prosimy przesyłać pod adres:

Advokátní kancelář
Mgr. Magdaléna PONCZA
Pobialova 10, 702 00 Ostrava
lub email: magno@volny.cz

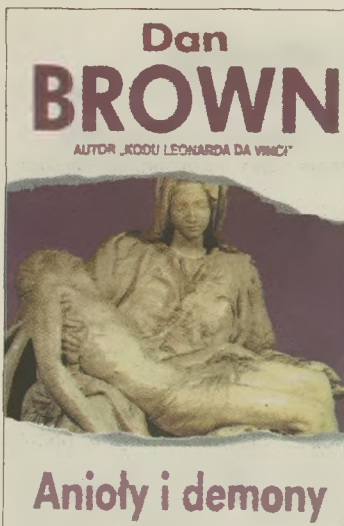
Spółka z udziałem kapitału zagranicznego z siedzibą w Czeskim Cieszynie zatrudni sekretarkę

Wymagania:

- wykształcenie średnie
- bardzo dobra znajomość języka polskiego i angielskiego słowem i pismem
- znajomość pracy na PC (pakiet MS Office)
- prawo jazdy grupy B
- umiejętność organizacji pracy biurowej
- samodzielność

Termin rozpoczęcia pracy: wrzesień 2005
Zainteresowane osoby prosimy o przesłanie życiorysu i listu motywacyjnego do 26 lipca 2005 pod adres: Jana.Heczkova@seznam.cz lub Jana Heczkova
P.O.BOX 75
737 01 Český Tešín

DAN BROWN – »Anioły i demony«

Wyd. „Albatros”. Książka jednego z najslawniejszych światowych twórców literatury sensacyjnej, autora kontrowersyjnego „Kodu Leonarda da Vinci”. Bohater książki, Robert Langdon, zostaje pilnie wezwany do położonego koło Genewy centrum badań jądrowych CERN. Jego zadanie – zidentyfikować zagadkowy wzór wypalony na ciele zamordowanego fizyka. Langdon ze zdumieniem stwierdza, że jest to symbol tajemnego bractwa iluminatów – potężnej, aczkolwiek nieistniejącej od 400 lat organizacji walczącej z Kościołem, do której należały najświetniejsze umysły Europy, jak choćby Galileusz. Jak się okazuje, iluminaci przetrwali w ukryciu do czasów współczesnych i planują straszliwą wendettę – wysadzenie Watykanu przy użyciu antymaterii wykradzionej z genewskiego laboratorium.

ALBERTO MELIS – »Bajki na każdą porę roku«

Wyd. „Jedność”. Dziś wieczorem odwiedzi cię król Frugolandii – drzewo w koronie o tysiącu barw, które opowiada najpiękniejsze bajki. Posłuchasz cudownych opowiadań o Smoku i jego wielkanocnej niespodziance, o dziewczynce Karinie, która nauczyła się latać razem z mewami, o drzewie, które nie chciało zrzucić starych liści, o chłopczyku, który przyniósł prezent Świętemu Mikołajowi i o wielu innych niezapomnianych postaciach. Mnóstwo bajek, a każda z nich na pięć minut czytania. To wspaniały prezent dla dzieci, które chcą posłuchać „jeszcze jednej bajeczki”...

Książki można nabyć lub zamówić w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Čapka 7 w Cz. Cieszynie. (kor)

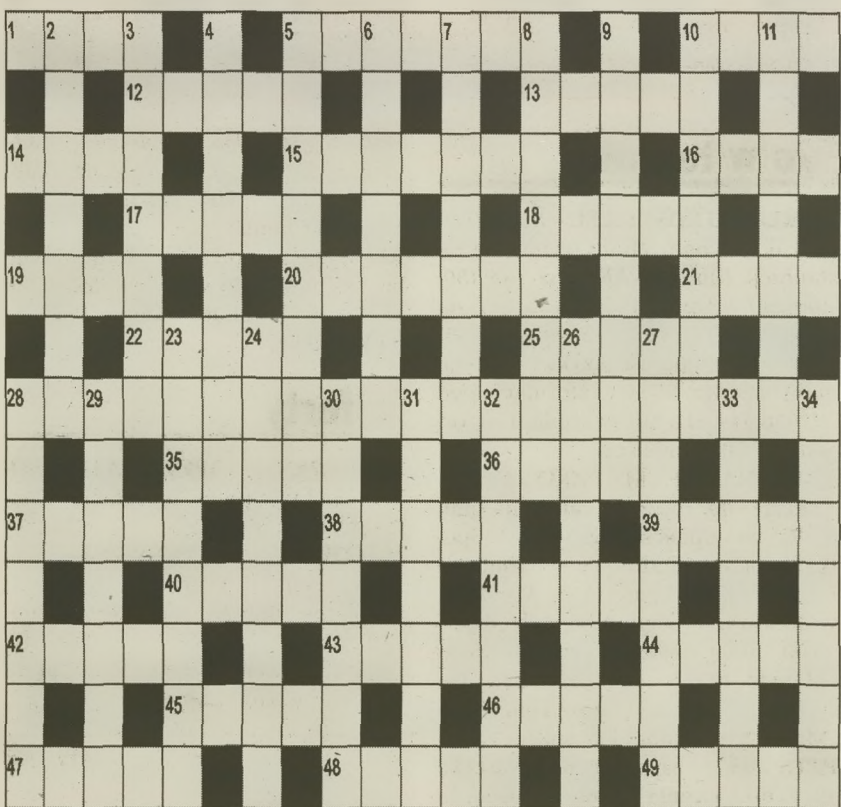

Krzyżówka

Poziomo: 1. pokrzywiony kwadrat 5. zagadka słowna 10. pohukuje w lesie 12. sumeryjski bóg przyrody 13. przesadne kłanianie się 14. stop na mocne nerwy 15. rzymska jednostka podziału administracyjnego 16. stan pogody 17. technika malarska 18. z osiką szumi 19. kierunek „Omedze” nadaje 20. wyspy japońskie na Pacyfiku 21. metalowe ostrze broni drzewcowej 22. komenda dla Azora 25. w Turcji płynie 28. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE** (Utwór Franciszka Karpińskiego) 35. wyspy Żeglarzy 36. miasto w Hiszpanii. 37. opór boczny „Omegi” zwiększy 38. przeciwny zenitowi 39. „Hrabia Monte Christo” to jego dzieło 40. gaz o woni gorzkich migdałów 41. architekt czeski 42. oblicze 43. cykliczne pochodne kwasów dikarboksylowych 44. miasto nad Jeziorkiem 45. elektrownia wodna w Szwajcarii 46. Skłodowska poślubiła 47. zabytek przeszłości 48. oczna lub muszkatołowa 49. ruchoma nad morzem.

Pionowo: 2. sezon balowy kończą 3. naddunajska stolica 4. alegoria 5. niefortunne dla Juranda 6. francuski geograf i kartograf 7. wąż 8. pewnik 9. kolega Waligóry 10. wyspa koło Mindanao 11. ogon komety 23. mordka 24. sanskrycka epopeja rycerska 26. agencja dawna 27. roślina warzywna 28. badminton 29. wytwornie się ubiera 30. nad Si-ciangiem leży 31. resort 32. bylina do trawy podobna 33. Romek bardziej wytwornie 34. stan uniesienia.

Opr. JO

Rozwiązanie krzyżówki z 9 lipca 2005:

Poziomo: 1. PLASTUSZ 7. ZAGÓRÓW 11. CZECHOW 12. ZEGARKI 13. ARALSOR 14. GEISLER 16. SARISSA 17. LEE 18. DESPOTA 19. PIERWSZY DZIEŃ WIOSNY 29. PADAM 30. ACHILLES 32. IRENEUSZ 35. CHAN 36. IFRYT 37. ALAN 38. IRBIL 39. RAZIN 40. SADE 41. OGANO 42. IRKA 43. RONIN 44. NOKIA.

Pionowo: 1. PRZESYP 2. ALGARVE 3. TARASOW 4. ŚCIGACZ 5. DEFILADA 6. CHOLEMLIA 7. ZWARDON 8. GRABSKI 9. RESPONS 10. WARCABY 15. SE 20. ISCHIAS 21. RAINIER 22. SZLABAN 23. YPSILON 24. ZDERZAK 25. EMITRON 26. WIESZAK 27. OCEANIA 28. NASADKA 30. AC 31. HA 33. UL 34. ZN.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań rozlosowana zostanie Encyklopedia Polska: Przyroda. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w piątek 22. 7. br. o godz. 12.00. Nagrodę książkową (do odbioru w redakcji) za rozwiązanie krzyżówki z ub. soboty otrzymuje **Stanisława Rytko** – Czeski Cieszyn.

ADAM BRZEZINA, NAPASTNIK PIERWSZOLIGOWEGO SIAD MOST:

Życzę sobie tylko jednego – zdrowia

Ten 27-lletni ambliński i waleczny napastnik, jest kolejnym wychowankiem trzynieckiego futbolu, który będzie zarabiał na życie w pierwszej lidze. Karierę rozpoczął w Trzyńcu, a następnie przeszedł do Ołomuńca. Sigma zrezygnowała z jego usług, wypożyczając go do Trzyńca. Na własnym podwórku zaczął strzelać gole w drugiej lidze. Tak samo było podczas jego występów w Neratowicach, Pardubicach i Moście. Niebawem zrobi kolejny krok – do ekstraklasy. „Głos Ludu” rozmawia z Adamem Brzezią, napastnikiem nowicjusza ekstraklasy piłkarskiej – SIAD Most.

Most awansował do pierwszej ligi, a ty zdobyłeś dziesięć bramek. Uważasz, że ostatni sezon w twoim wykonaniu był najbardziej udanym?

Chyba tak. Aczkolwiek nie należeliśmy do grona pretendentów do awansu, po pierwszej części rozgrywek zajmowaliśmy pierwsze miejsce z przewagą 6 punktów do największych rywali. W tej sytuacji kierownictwo klubu nieco zskorygowało nasze plany. Naszym nowym zadaniem był awans do ekstraklasy. Udało się, mamy więc powody do radości. Dzięki wsparciu licznych sponsorów klub dysponuje świetnym zapleczem finansowym. Most jest na mej drodze pierwszym klubem, który nie zalega z wypłatami, który nie gra z wypłacaniem pensji.

Podobno zmagali się z jakimś dolegliwością zdrowotną. Było to coś poważnego?

Prawie przez pięć miesięcy zmagam się z kontuzjami mięśni brzucha i pachwin. Dawano mi specjalne zastrzyki, dzięki którym dokuczliwe bóle znikły. Z początku „rozgrzewałem się” w drużynie rezerwowej, w 6 spotkaniach zdobyłem 5 goli. W składzie pierwszej drużyny pojawiłem się dopiero w 10. kolejce i od tamtej pory występowałem w podstawowej jedenastce. W 17 meczach do siatki rywali trafiłem 10 razy. Na 4 kolejki przed końcem, kiedy sprawa naszego awansu była już przesądzona, pomagałem trzecioligowej drużynie rezerwowej. Nasze wysiłki poszły na marne, została zdegradowana do dywizji.

Skądinąd wiem, że to nie koniec twoich kłopotów zdrowotnych. O co chodził tym razem?

Teraz dolega mi ból kostek, więc jeszcze kilka dni temu przechodziłem

specjalną terapię. Na boisko powrócę dopiero za miesiąc, nie zdążę więc na inaugurację nowego sezonu. Chcę zrobić wszystko, by na stałe zadomowić się w pierwszej lidze i mam nadzieję, że będę w bliskim czasie przygotowany do gry. Kłopoty z kostkami pojawiły się, kiedy występowałem jeszcze w Pardubicach. W ostatnich sezonach nekają mnie kontuzje, co jest dla mnie bardzo przykre.

Kto najbardziej przyczynił się do awansu Mostu do ekstraklasy?

W pierwszej kolejności trener Přemysl Bičovsky. Ten były piłkarz zna się na rzeczy, jest już doświadczonym szkoleniowcem. Pod jego wodzą prezentowaliśmy składny futbol. Na boisku bardzo dużo zrobili dwaj rutyniarze – obrońca Jiří Novotný i napastnik Horst Siegl, który zdobywając 14 goli został królem strzelców drugiej ligi. Od Horsta mogę się jeszcze wiele nauczyć. Uważam, że nasza drużyna jest odpowiednio poukładana i ma szansę zadomowić się w pierwszej lidze.

Napastnikiem strzelającym gole w drugiej lidze zostałeś w Trzyńcu, po powrocie z wojska w Hranicach. Jak wspominasz na ten okres?

Po powrocie z wojska Olomuniec wypożyczył mnie do Trzyńca, gdzie rozpocząłem swoją piłkarską przygodę. W pierwszym sezonie uratowaliśmy drugą ligę, a w drugim zdobyłem dziesięć goli. Najwięcej bramek – bo 11 – strzeliłem w barwach Neratowic. Lata spędzone w Trzyńcu zawsze będę mile wspominał. Szkoda, że brakuje tutaj pieniędzy na piłkę. Jest mi przykro, że muszę jeździć 500 km do Czech, drugą ligę mogłem równie dobrze grać w Trzyńcu, gdzie jestem u siebie.

Adam Brzeziński

Marzeniem prawie wszystkich futbolistów jest gra w ekstraklasie, a następnie kontrakt w pierwszej lidze za granicą. Jakle są marzenia Adama Brzezińskiego?

Życzę sobie tylko jednego – zdrowia. Jeżeli będzie mi służyć, na pewno będę zdobywał gole i w pierwszej lidze. Mój kontrakt w Moście dobiegnie końca dopiero w przyszłym roku. Chętnie spróbowałbym szczęścia w lidze austriackiej, polskiej czy rosyjskiej. Nie ukrywam, że oferty finansowe proponowane piłkarzom są tam o wiele bardziej atrakcyjne aniżeli u nas. Nie zamierzam zamieszkać na stałe w Czechach, chciałbym powrócić do strony rodzinnej. Jestem Zaolziańcem – rodzice mieszkają w Trzyńcu, moja żona pochodzi z Ropicy.

Rozmawiał: ROMAN BASELIDES

Kto z kim

w Pucharze CMZF?

Sezon piłkarski w niższych klasach rozgrywek rusza dopiero 13 sierpnia, ale już pod koniec lipca zawodnicy ostro zabiorą się do pracy. Na 24 lipca zaplanowano bowiem rundę wstępną Pucharu CMZF, w której o przepustkę do dalszej fazy pucharu powalczą Banik Olbrachcice z Dzieńmorowicami. 30 i 31 lipca odbędą się już mecze 1. rundy z udziałem pozostałych naszych reprezentantów trzeciej i czwartej ligi - Futbolu Trzyniec, Karwiny, Slavii Orłowa oraz Czeskiego Cieszyna.

Trzecioligowy Trzyniec zmierzy się na wyjeździe z dywizyjnym Czeskim Cieszynem (30. 7.), zwycięzca tego pojedynku trafi na pierwszoligowy Banik Ostrawa. Karwina zagra na stadionie Jábla z Opawą, Slavia Orłowa zaprezentuje się w Beneszowie Dolnym. Lepszy z dwójki Olbrachcice-Dzieńmorowice o awans do 2. rundy zagra z drugoligowym Hluczynem. (jb)

DZIŚ MEMORIAŁ BRACI HAASÓW

Zapraszamy do Piotrowic

Na boisku Lokomotywy Piotrowice odbędzie się dziś już 5. edycja piłkarskiego turnieju – „Memoriał Braci Petra i Jana Haasów”. Również w tym roku z zaproszenia do udziału w turnieju skorzystały klasowe drużyny z naszego terenu. W Piotrowicach pojawią się drugoligowe FC Witkowiec, trzecioligowy Banik Ostrawa B, trzecioligowy Futbol Trzyniec oraz gospodarze, piątoligowa Lokomotywa Piotrowice. Dzisiejsza impreza rozpoczyna się o godz. 13.00, finał zaplanowano na godz. 18.00. Mecze trwać będą 2x35 minut. W razie remisu nie

przewidziano dogrywki i o zwycięzcy zadecydują rzuty karne.

– *Zapraszamy wszystkich kibiców do Piotrowic, emocji z pewnością nie zabraknie* – zachęca fanów futbolu kierownik Lokomotywy Piotrowice **Bruno Kencki**. Gospodarze pragną wypróbować w turnieju m.in. dziecięciu juniorów, którzy od środy przygotowują się z drużyną seniorów. **HARMONOGRAM TURNIEJU:** 13.00 Lokomotywa Piotrowice – Banik Ostrawa B, 14.50 FC Witkowiec – Futbol Trzyniec, 16.30 mecz o 3. miejsce, 18.00 finał. (jb)

Sport Polski

■ **ARTUR BORUC ZADOWOLONY W GLASGOW.** – *Do stałem koszulkę z numerem jeden i tak właśnie ma być. Przyjechałem tu bronić, a nie siedzieć na ławce. Dla mnie Celtic to szansa, żeby błysnąć i stanąć w bramce reprezentacji Polski w finałach mistrzostw świata w Niemczech* – wyznał Artur Boruc na łamach „Super Expressu”.

■ **SAGANOWSKI PIŁKARZEM VITORII GUIMARAES.** Piłkarz reprezentacji Polski i Legii Warszawa Marek Saganowski podpisał w czwartek kontrakt z portugalską Vitorią Guimaraes. Klub wyszedł naprzeciw deklaracjom Marka Saganowskiego, który stwierdził, iż chce wyjechać do zagranicznego zespołu. Do Vitorii Guimaraes trafił na zasadzie transferu definitywnego. Zaangażowaniem napastnika Legii zainteresowany był też Hearts of Midlothian, ale Szkoci spóźnili się – zgłosili ofertę, kiedy transfer Saganowskiego do Guimaraes był praktycznie sfinalizowany.

■ **KORZENIOWSKI LICZY NA MEDAL PŁYWACKICH MŚ.** Paweł Korzeniowski, czwarty zawodnik igrzysk olimpijskich na 200 m stylem motylkowym, zapowiedział walkę o medal na tym dystansie na pływackich mistrzostwach świata w Montrealu. – *Teraz mam trzeci wynik w światowych rankingach. Marzę o medalu mistrzostw świata. Każdy sportowiec chciałby wygrać, ale na razie jestem daleki od składania jakichkolwiek deklaracji. Teraz mogę obiecać walkę i tyle. Co do formy, to jest dobrze, ale do startu jeszcze prawie dwa tygodnie i wszystko może się zmienić, chociaż ufam, że na korzyść* – powiedział **Korzeniowski** przed odlotem na ostatnie zgrupowanie przed zawodami do amerykańskiego Hartford. Eliminacje i półfinały 200 m stylem motylkowym mężczyzn zostaną rozegrane 26 lipca. Finał odbędzie się dzień później. Pierwsze pływackie konkurencje MŚ zaplanowano na 24 lipca.

■ **AGATA WRÓBEL WCIAŻ NARZEKA NA BÓL NADGARSTKA.** Dwukrotna medalistka olimpijska w podnoszeniu ciężarów Agata Wróbel (WLKS Siedlce), która na początku maja przeszła w Centralnym Ośrodku Medycyny Sportowej w Warszawie operację kontuzjowanego prawego nadgarstka, jeszcze nie wznowiła treningów z maksymalnym obciążeniem. Wróbel nadal odczuwa ból w zoperowanym nadgarstku, podczas zgrupowania kadry w czerwcu w Chorwacji miała tylko zajęcia ogólnorozwojowe. (jb, PAP)

DZIŚ W NUMERZE:

Wodniacy w Bukowcu **str. 3**Inny »homo sovieticus« **str. 4**Jemioła **str. 5**Co nowego pod Jaworowym? **str. 8**WTOREK
19 LIPCA 2005
NR 84
ROCZNIK LX
CENA 6 Kčtel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

Niedzielne przedpołudnie na Rynku Mariackim w Jabłonce.

Święto amatorów piwa

NYDEK (man) – Przeszło dwa tysiące osób wzięło udział w „Bierfestie” – święcie piwa, które odbyło się w ubiegły weekend w Nydku.

Szóstą edycję imprezy uświetniły koncerty orkiestry dętej „Bystřičanka”, gorołgrassowego zespołu „Blaf” i grupy muzycznej „Team Revival”.

W programie wystąpili również

BLIŻEJ UNII

Energo-
oszczędna
strategia

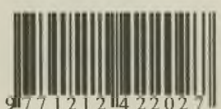
BRUKSELA (mro) – Wzrastające ceny ropy naftowej i prognozy sygnalizujące, iż w 2030 roku aż 70 proc. użytkowanej energii elektrycznej w Europie będzie pochodzić z importu, spowodowały, że Komisja Europejska przyjęła materiał dyskusyjny, „Zieloną Księgę”, o efektywności energetycznej w UE. Dyskusja zostanie zamknięta w 2006 roku, kiedy to Komisja przedstawi plan wdrożeniowy energo-oszczędnej Europy.

Ciąg dalszy na str. 3

Pogoda

WTOREK – Pochmurno z przelotnymi opadami deszczu lub burzami. Temperatura w dzień 21-25 st., nocą 19-15 st. C. Wiatr pñn.-zach. 4-8 m, w porywach do 15 m na sek.

ŚRODA – Zachmurzenie umiarkowane z przejaśnieniami, wyjątkowo możliwe przelotne opady deszczu. Temperatura w dzień 19-23 st., nocą 15-11 st. C.

0 5 0 8 4

9 771212 422027

Burza powalała
drzewa

REGION (kor) – Burza z ulewnym deszczem i silnym wiatrem, która przeszła w sobotę po południu także nad Zaolziem, nie wyrządziła większych szkód. Spokojnie było zwłaszcza na jabłonkowskim Podbeskidziu. Za to strażacy w Karwińsku musieli trzy razy wyjeżdżać.

Jak poinformowano nas w dyspozytorni karwińskiego oddziału komendy wojewódzkiej Straży Pożarnej, strażacy dwukrotnie interweniowali na terenie Cz. Cieszyzna. W pierwszym wypadku na ul. Trzanoskiego, gdzie wiatr zerwał druty linii energetycznej, w drugim zaś trzeba było usunąć z jednej z dróg w Stanisławicach powalone drzewo. Powalone drzewo, które w dodatku zerwało przewody elektryczne, było też powodem wyjazdu wozu strażackiego do Olbrachcic.

Orthopilotem w kolano

ORŁOWA (s) – Oddział ortopedyczny szpitala w Orłowej w ub. tygodniu po raz pierwszy zastosował podczas operacji kolana tzw. Orthopilota. Jest to nowoczesny system nawigacyjny, o wartości 2 mln koron, który umożliwia chirurgom bardzo precyzyjne stawianie kolanowym endoprotezy. W ten sposób orłowska ortopedia znalazła się w nielicznym gronie czeskich placówek, które dysponują tym nowoczesnym sprzętem. Ordynator oddziału, **Tomáš Knybel** wysoko ocenia walory orthopilota. Jego zdaniem, poza tym, że minimalizuje on ryzyko błędów lekarzy, daje też większy komfort osobie operowanej.

Odtąd wszyscy pacjenci zespołu dr. Knybla będą operowani z zastosowaniem orthopilota. W skali roku będzie ich około 250.

BYWA, ŻE JEDEN NIEOSTROŻNY KROK KOŃCZY SIĘ TRAGICZNIE

BESKIDY (wak) – Lekkożytność, ryzykanctwo, brak odpowiedniego ubrania, nieznanostwo terenu, lekceważenie pogody i ostrzeżeń – to zdanem **Radima Pavlicy**, szefa Beskidzkiego Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, przyczyny wypadków i kłopotów, na jakie turyści narażeni są w górach. I to nie tylko zimą, jakby się mogło wydawać, ale także latem.

W dramatyczne sytuacje wpędzają się turyści, którzy przeceniają swoje możliwości. Większość z nich to ludzie niedoświadczeni, nie mający pojęcia o trudnościach, jakie mogą napotkać. – *Byłoby znacznie bezpieczniej, gdyby wychodzący w góry odpowiednio się do tego przygotowali* – mówi **Pavlica**. – Trzeba mieć ze sobą sweter, ciepłą kurtkę, coś do zjedzenia, termos z napojem, zapalnik, latarkę, mapę i telefon komórkowy,

na wypadek konieczności wezwania pomocy. Jeśli nastąpi załamanie pogody, jak często zdarzało się w czerwcu i lipcu, wycieczka może się przedłużyć.

Zachowaj zdrowy rozsądek!

Częstym błędem jest lekceważenie prognoz. Dla własnego bezpieczeństwa należy się z nimi zapoznać.

Pogoda zmieniać się może z godziny na godzinę. A trzeba wiedzieć, że w górach opady są gwałtowne, często towarzyszą im także burze. Należy wiedzieć jak się wtedy zachować. – *Trzeba jak najszybciej opuścić górskie granie, oddalić się od drzew i metalowych masztów. Znaleźć bezpieczne miejsce, które uchroni nas przed upadkiem i uderzeniem pioruna* – twierdzi **Pavlica**.

POŚWIĘCONO SZTANDAR MIASTA

Święto Jabłonkowa
i szerokiej okolicy

JABŁONKÓW (man) – Kilka tysięcy osób wzięło udział w odbywających się w miniony

weekend Dniach Miasta Jabłonkowa. W ramach imprezy poświęcono również sztandar miasta.

Trzydniowe uroczystości otworzyło piątkowe przedstawienie w Lasku Miejskim, w trakcie którego Indianie z plemienia Azteków zaprezentowali pojawienie się ognia. W tym samym dniu świętowanie rozpoczęła jednostka ochotniczej straży pożarnej, obchodząca w tym roku jubileusz 125-lecia swego istnienia. W piątek miał miejsce wernisaż wystawy poświęconej historii jabłonkowskiej jednostki, w sobotę jabłonkowscy strażacy (w asyście jednostki z partnerskiego Gogolina) w ramach pokazu techniki strażackiej zademonstrowali wysoki poziom swoich umiejętności.

W niedzielę przed południem na Rynku Mariackim rozpoczął się tra-

dycyjny Jarmark Jabłonkowski. Przy dźwiękach orkiestry dętej „Jablunkovanka”, góralskiej kapeli „Nowina” i zespołu folklorystycznego „Jackowie” uczestnicy posmakowali specjalów kulinarnych i obejrzeni pokaz szermierki, sztuczki kuglarzy i turniej rycerski. Zainteresowani zajrzeli również do mieszkania kate i do mennicy.

W przerwie pomiędzy nabożeństwami w kościele, kiedy rynek wypełniał tłum do ostatniego miejsca, o. **Filip Kahlert OFM** w towarzystwie burmistrza **Petra Sagitariusa** i ks. seniora **Jana Waclawka** poświęcił sztandar miasta.

Ciąg dalszy na str. 3

KONGRES POLAKÓW INFORMUJE

Szansa dla młodych

Piątka młodych Zaolziaków (w wieku 18-25 lat) z opiekunem może w dniach 14-26 sierpnia br. wziąć udział w wymianie międzynarodowej pt. „Larp”, którą w ramach programu „Młodzież” organizują Towarzystwo Przyjaciół Suraża i Okolic oraz Kongres Polaków. „Larp” – czyli „Life Action Role Play” – to gra fabularna „na żywo”. To terenowa przygoda, odbywająca się na bazie pewnego otwartego scenariusza, podlegającego zmianom wynikającym z dynamiki rozrywki.

Organizatorzy zapewniają zwrot 70 proc kosztów podróży i pełne pokrycie kosztów pobytu (wyżywienie, nocleg). Z powodów czasowych zainteresowani powinni się zgłaszać najpóźniej do **piątku 22 lipca**. Bliższe informacje w Kancelarii Kongresu Polaków, nr tel. **558 711 453**. (kor)

Nie lekceważ sinic!

REGION (wak) – Podczas kontroli kąpielisk pod gołym niebem w województwie morawsko-śląskim przeprowadzonej przed tygodniem epidemiolodzy nie zaobserwowali nieprawidłowości. Jednakże – ich zdaniem – w tych dniach może być już całkiem inaczej, gdyż przy wysokich temperaturach i przy dużym nasłonecznieniu w wodzie mnożą się bakterie oraz dochodzi do zmniejszonej wegetacji sinic. Te pojawiły się już w mniejszych ilościach w ub. tygodniu w wodach powiatu frydecko-misteckiego, konkretnie na kąpieliskach – Baszka, Brusperk 1, Oleszna-Palkowice oraz Oleszna-Mistek.

Jak dowiedzieliśmy się w Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemio-

logicznej w Ostrawie, nie należy ryzykować i pod żadnym pozorem nie wchodzić do wody, jeśli obowiązuje zakaz kąpieli. Informację o zakazie, po sygnale epidemiologów, zobowiązany jest umieścić w widocznym miejscu każdy gospodarz akwenu czy plaży.

Obecne w wodzie bakterie salmonelli, a także coli po dostaniu się do układu pokarmowego grożą zatruciem organizmu. Natomiast konsekwencją kąpieli w wodzie, w której kwitną glony, zwłaszcza sinice, są podrażnienia i reakcje alergiczne skóry, a także zatrucie pokarmowe i choroby układu oddechowego. W takiej wodzie nie należy nawet brodzić.

Zwichnięcia i stłuczenia, złamane nadgarstki, kości podudzia, naciągnięte ścięgna i nadwężone mięśnie – to najczęstsze rodzaje obrażeń, których – w okresie od maja do połowy lipca – doznali turyści odwiedzający Beskidy. Urazom najczęściej ulegają miłośnicy sportów ekstremalnych. Głównie lotniarze i

rowerzyści górscy. Przy dużej prędkości, na wyboistej trasie o wystających kamieniach, drzewach i korzeniach, o wypadek nietrudno. Upadek na takim podłożu może być bardzo groźny w skutkach. Na ryzyko kontuzji wystawieni są również zwykli turyści, jeśli staną na drodze rozpadzonego roweru.

Ratownicy górscy nie mają prawa karać szaleńców na jednośladoch. Mogą ich jedynie upomnieć i... udzielić pomocy ofiarom wypadku.

Ciąg dalszy na str. 8

TYDZIEŃ

11 – 17 VII 2005

■ Z powodu anonimowej groźby o wybuchu bomby musiano ewakuować metro w Warszawie. Po kilku godzinach poszukiwań ładunku policja stwierdziła, że chodziło o fałszywy alarm. Okazało się, że sprawcą alarmu był były policjant.

■ Wskutek eksplozji i pożaru w centrum handlowym w mieście Uchta (Republika Komi na północy Rosji) zginęły 24 osoby. Przyczyną pożaru było celowe zaproszenie ognia.

■ Ponad 2000 ludzi zablokowało na pół godziny rynek jabłonkowski oraz okoliczne ulice. Protestowano przeciwko oddalaniu budowy obwodnicy. Obecnie przez centrum miasta przejeżdża dziennie ponad 20 tys. pojazdów.

■ Zamachowiec-samobójca zdetonował ładunek wybuchowy w centrum handlowym w izraelskim mieście Netanja. Wybuch zabił 5 osób, a ponad 30 zranił.

■ NASA oddaliła w ostatniej chwili start wahadłowca Discovery. Powodem była awaria czujnika jednego ze zbiorników paliwowych.

■ 34 dzieci i jeden żołnierz USA zginęli na skutek wybuchu bomby w Bagdadzie. Żołnierze rozdawali właśnie dzieciom słodycze, gdy wypełniony materiałami wybuchowymi pojazd podjechał do nich i eksplodował.

■ Pomiedzy prezydentem RC Vaclavem Klausem oraz premierem Jiřim Paroubkiem rozgorzał ostry spór. Przyczyną była propozycja premiera dotycząca odszkodowania niemieckich antyfaszystów, którzy dochowali wierności Czechosłowacji i walczyli przeciwko nazizmowi. Klaus określił propozycję Paroubka jako populistyczny gest.

■ Podczas zderzenia trzech pociągów osobowych w południowym Pakistanie zginęło co najmniej 250 osób, a ponad 700 zostało rannych.

■ Policja brytyjska potwierdziła, że zamachów bombowych w Londynie dokonali czterej zamachowcy-samobójcy. Byli to Brytyjczycy pochodzenia pakistańskiego i jamańskiego.

■ W czasie prywatnych rozmów z premierem Jiřim Paroubkiem eks-premier RC i były przewodniczący ČSSD Miloš Zeman potwierdził zamiar wspierania socjaldemokracji w kampanii przed przyszłymi wyborami parlamentarnymi.

■ Co najmniej sto osób zginęło w potężnej eksplozji w okolicy szyciego meczetu i targowiska w miejscowości Musaib w Iraku. Terrorysta-kamikadze wysadził się przy wjeżdżającej na stację benzynową cysternie z paliwem, która spotęgowała siłę eksplozji.

■ Minister obrony Słowacji Juraj Liška oznajmił, że od 1 stycznia 2006 roku będzie słowacka armia w pełni zawodowa.

■ 25-letni mężczyzna dokonał aktu samospalenia koło szpitala w Pisku. Stan samobójcy jest krytyczny.

■ Brytyjska policja potwierdziła, że 23-letnia Polka zginęła w zamachu terrorystycznym 7 lipca w Londynie. Monika Suchocka odbywała staż jako księgowa.

■ Amerykańska aktorka Sandra Bullock (41) poślubiła 35-letniego mechanika samochodowego. To pierwsze małżeństwo aktorki. Jej wybrane stał przed ołtarzem już trzeci raz i ma dwójkę dzieci.

■ W wyniku eksplozji w minibusie w tureckim kurorcie Kusadasi zginęło pięć osób, w tym obywatelka Irlandii i Brytyjka. (M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Dom Polski Żwirki i Wigury w Cierlicku Kościelecu po raz pierwszy gościł wczoraj w swych murach członków i sympatyków Klubu '99. Prezes Koła Miejscowego PZKO, Józef Przywara, opowiedział historię budowy Domu Polskiego i przypomniał kościelecką tragedię polskich lotników. Podczas zebrania klubowicze omówili sprawy związane z organizacją Rajdu o Kyrpcie Macieja, który odbędzie się w ramach Gorolskiego Święta. Wyznaczono też termin następnego meczu piłkarskiego old-boyów, który zorganizuje Klub '99. Odbędzie się on na szkolnym boisku w Trzyńcu w piątek 2 września br. Po części oficjalnej członkowie i sympatycy Klubu '99 uczcili pamięć Żwirki i Wigury na miejscu katastrofy. (sam)

Rozmowy nad Olzą

CZ. CIESZYN/CIESZYN (mro) – Ministrowie Spraw Zagranicznych Republiki Czeskiej oraz Rzeczypospolitej Polskiej, Cirił Svoboda oraz Adam Daniel Rotfeld, przeprowadzą rozmowy w piątek w Cieszynie i Cz. Cieszynie. Będzie to doroczne spotkanie ministrów spraw zagranicznych sąsiednich krajów, w którym m.in. będzie omawiana współpraca transgraniczna.

Po rozmowach dwustronnych w Cieszynie z udziałem ojców miasta i przedstawicieli regionu o godz. 14.30 obydwaj mężowie stanu zawitają do Cz. Cieszyna, gdzie w „Białej Galerii”

Dla ofiar przemocy

CZ.CIESZYN (man) – Działająca przy Diakonii Śląskiej punkty konsultacyjne „Elpis” z okazji międzynarodowego dnia pomocy ofiarom gwałtu i przemocy zorganizowały kwestę. Przebiegła ona w czterech miastach – Ostrawie, Hawierzowie, Karwinie i Trzyńcu. Dochód, który wyniósł 76 568 tys. Kc, został przeznaczony na poprawę jakości usług oraz na dokształcanie pracowników punktów konsultacyjnych. W Trzyńcu wybrano 28 812, w Ostrawie 27 976 50, Hawierzowie 13 790, Karwinie 5989 Kc.

Ciekawostki

Szaman pomoże...

Zarząd Miejski w Mendozie wezwał kilku najsławniejszych w okolicy szamanów, aby oczyścili miasto ze „złych wibracji” i „negatywnej energii”, które sprawiają, że roboty drogowe ciągną się tam latami, albo w ogóle nie mogą ruszyć z miejsca. Szamani przybyli z Catemaco, uchodzącego za „stolicę” meksykańskich czarowników, i rozpoczęli obrzędy „oczyszczania” Mendozy od wypędzania złych duchów z biur Zarządu Miejskiego i z jego urzędników. „Naczelnny czarownik”, który przedstawił się jako Edgar Gutierrez, powiedział przedstawicielom mediów, że wykrył „bardzo silne wibracje zawiści wśród miejscowych notabli, które sprawiły, że roboty przy poprawianiu infrastruktury drogowej miasta utknęły w miejscu”. Gutierrez zapewnił po zakończeniu obrzędów odczyniania złych wibracji i negatywnej energii w mieście, że wkrótce po „duchowym oczyszczeniu” Mendozy wszystko się unormuje i burmistrz z ramienia Par-

teatru Cieszyńskiego dojdzie do spotkania z przedstawicielami władz województwa morawsko-śląskiego, m.in. z hetmanem Evženem Tošenowskim oraz wicehetmanem Pavlem Lukšą, władzami miasta Czeskiego Cieszyna i regionu. W gościnnych progach mile widziani będą także Zaolziacy.

– W czasie oficjalnej części spotkania Adam Daniel Rotfeld odznaczy E. Tošenowskiego Krzyżem Oficerskim Orderu zasługi RP przyznany mu przez prezydenta RP Aleksandra Kwaśniewskiego. Odznaczenia zostaną przyznane także kolejnym czterem osobom zamieszkałym po czeskiej stronie granicy, w tym jednemu Zaolziakowi – powiedział „Głosowi Ludu” pełniący obowiązki konsula generalnego RP w Ostrawie Piotr Czarkowski.

Konsumenci wybierają handlowców roku

OSTRAWA (mro) – Pod patronatem Ministra Przemysłu i Handlu RC, Izby Gospodarczej RC oraz Związku Handlu i Ruchu Turystycznego RC została ogłoszona III edycja Nagrody GE Money Multiservis Handlowiec Roku 2005 i Ulubionego Handlowca Roku.

W odróżnieniu od poprzednich edycji, gdy wyboru najlepszych handlowców dokonywało jury, w tym roku każdy konsument ma prawo wypowiedzieć się do 30 września co do swego ulubionego sklepu detalicznego za pośrednictwem Internetu (www.obchodnikroku.cz) i sms (tel. 736 305 305 w formie: nazwa handlowca przerwa i stopień od 1 do 5). Opinii tysiąca konsumentów zasięgnie także Agencja INCOMA Research. Na głosujących

czekają wartościowe nagrody. Konkurs przebiega w kategoriach: handlowiec roku, hipermarket, supermarket, sprzedawca mebli, hobbymarket, sprzedawca drogerii, elektroniki, tekstyliów i odzieży, Cash and Carry oraz sprzedawca internetowy 2005 roku. Ceremonia wręczenia nagród odbędzie się 11 października w Domu Słowiańskim w Pradze.

Przypomnijmy, że w 2004 roku handlowcem roku zostało TESCO. I adekwatnie do kategorii: TESCO, Delvita, IKEA, OBI, The Drogerie-droxi, Electro-world, OP Prostějov Profashion, Makro oraz www.bilezbozi.cz. Na „Ulubionego Handlowca” – spółkę Datart głosowało w ub. roku 32 tys. klientów.

INFORMACJE O HISTORII I DNIU DZISIEJSZYM GMINY

Turyści doceniają

HAWIERZÓW (wak) – Prawie wszystkie większe miasta i gminy mają obecnie swoje publikacje, płyty CD oraz własne gazety informujące o własnej historii i dniu dzisiejszym. Przybywa też gmin, które doceniają znaczenie Internetu i telewizji. Do nich niewątpliwie należy Hawierzów, miasto, które w tym roku obchodzi swoje 50-lecie.

W jego witrynie internetowej znajdziemy bardzo wiele różnych działów. Na początek internauci mogą dowiedzieć się nieco o historii miasta, a także przejrzeć galerię zdjęć współczesnych. Jeden z odnośników przedstawia miejsca, które warto zwiedzić. Autorzy strony są bowiem zdania, że zareklamowanie Hawierzowa na stronach internetowych zwabi do miasta więcej zagranicznych turystów. W serwisie www.Havirov-city.cz można zdobyć aktualne informacje na temat życia kulturalnego, społecznego oraz sportowego, adresy poszczególnych firm, hoteli czy biur podróży. Strona jest stale zmieniana i uzupełniana.

Miesiąc temu Hawierzów znalazł się na stronie 662. teletekstu TV Nova. – Jak na razie wiadomości ograniczają się do statystyki i kilku ogólników. Zainteresowani znajdą tu m.in. spis placówek służby zdrowia, aktualne informacje o programach kin, teatrów, sal wystawowych. Jest także krótka informacja o historii miasta oraz o programach przygotowywanych z okazji jubileuszu gminy. W przyszłości reklamować się tutaj będą konkretne firmy i zakłady mające swoje siedziby na terenie Hawierzowa – mówi wiceprezydent miasta, Martin Balšán.

Miejscem, w którym można zyskać informacje o adresach firm, hoteli, a także wszelkich imprezach odbywających się w mieście, kupić mapy, fol-

dery i inne publikacje, a także bilety na przejazd autobusami komunikacji miejskiej, jest Centrum Informacji o Mieście przy ul. Głównej.

– Najczęstsze pytania turystów spoza Hawierzowa dotyczą adresów hoteli, kawiarni, placówek miejskich i zabytków. Z trudniejszymi pytaniami przychodzą do placówki hawierzowańskie – mówi jedna z pracowniczek. – Poszukując m.in. śladów historii, również tej osobistej, zakładów, w których pracowali. Nasza praca polega więc również na umiejętnym kierowaniu naszych klientów do odpowiednich placówek.

Turyści przyjeżdżający do Hawierzowa w sobotę lub niedzielę mogą skorzystać z zainstalowanego przed Centrum Informacji o Mieście multimedialnego kiosku działającego na dotyk. Dotykając szyby można uzyskać informacje o mieście, bazie gastronomicznej, noclegowej, imprezach kulturalnych, rekreacji, poszczególnych instytucjach i urzędach.

Ekspansja

»Dr. Ireny Eris«

OSTRAWA (mro) – Cezary Kołodziejczyk, prezes zarządu firmy kosmetycznej „Dr. Irena Eris”, laureatki tegorocznej Nagrody Prezydenta RP w kategorii „Najlepsze średnie przedsiębiorstwo polskie”, odwiedził Ostrawę i Pragę, by zapoznać się z czeskim rynkiem kosmetyków i podjąć decyzję w sprawie dalszego rozwoju firmy na tym terytorium.

– Nasze produkty są dystrybuowane w popularnych sieciach drogerijnych w RC – powiedział Kołodziejczyk. – Przewidujemy dalszą w nich i poza nimi ekspansję. Już dziś na czeskim rynku jest dostępnych 90 proc. produktów firmy.

przeszukano, okazało się, że 24-latka miała na sobie wyniesione ze sklepu: dres, sweter, cztery koszulki polo, trzy T-shirty, cztery podkoszulki, parę szortów i tenisówki – napisał belgijski dziennik „Het Laatste Nieuws”.

Mądra wanna

Wannę nazwaną Smart Hydro, która jest całkowicie sterowana poleceniami wydawanymi przez telefon, zbudowała brazylijska firma „ihouse” – poinformował serwis internetowy Engadget. Użytkownik przez telefon może zaprogramować ilość wody w wannie i jej temperaturę, dawkę płynu do kąpieli, a nawet intensywność oświetlenia łazienki. Urządzenie nie tylko samo przygotowuje kąpiel, ale także samo się czyści. Użytkownik ustawia tylko dozę środka czyszczącego i uruchamia funkcję spłukiwania. Smart Hydro wykonano z materiałów najwyższej jakości, niemniej w przypadku wykrycia jakichkolwiek nieprawidłowości w działaniu, wanna sama powiadamia serwis, dzięki

czemu usterka może być naprawiona zanim zauważy ją użytkownik.

Szukał UFO...

Bezrobotny mieszkaniec Londynu przez długi czas buszował bezkarnie w komputerach Pentagonu i NASA. Gary McKinnon potrafił się włamać do jednych z najlepiej zabezpieczonych sieci komputerowych na świecie. Amerykański wymiar sprawiedliwości najchętniej by go osądził, rząd W. Brytanii nie podjął natomiast przeciwko niemu żadnych działań. Amerykanie jednak się nie poddają i nad 39-latką wisi niebezpieczeństwo, że zostanie skazany nawet na 70 lat więzienia. Bezrobotny miłośnik UFO włamał się do komputerów amerykańskich agend rządowych i przeglądał ich zawartość. Gdy próbował zatrzeć ślady włamania, spowodował niewielkie szkody w systemie. Sam McKinnon twierdzi, że powodowały nim uzależnienie od komputerów oraz chęć znalezienia w systemie NASA tajnych informacji o UFO.

Z SIBICKIMI MORSAMI I KONIKAMI MORSKIMI W BUKOWCU, CZYLI...

W osiem dni dookoła świata

... Hej, Samantha, hej Samantha, kiedy wiatr ci gra na wantach,
Gdy rysujesz wody tafle, moje serce masz pod gaffem.
Czasem ciężko prujesz wodę i twe żagle już nie nowe,
Jesteś fajbą pełną wzruszeń, jesteś fajbą, co ma duszę ...

„Samantha...” to jedna z ulubionych piosenek młodych wodniaków – Sibickich Morsów i Koników Morskich. Kiedy przyjechałem pod dom PZKO w Bukowcu, słysząc ją było po okolicy...

Tak, to nie pomyłka, ani chochlik drukarski. Właśnie w osiem dni, a nie osiemdziesiąt, młode zuchy, czyli Sibickie Morsy i Koniki Morskie, wsparte uczniami wędryńskiej podstawówki wraz z kadrą instruktorską wędrują dookoła świata.

Swoją wyprawę, a więc obóz, rozpoczęli w piątek 8 lipca. O godzinie 8.30 zbiórka przed szkołą, o 9.00 wyjazd autobusem do... Bukowca. Tam właśnie w Domu PZKO uczestnicy – 4 z Koników Morskich, 8 z Sibickich Morsów i 3 dokooptowanych wędryniaków rozpoczęło swoją niezwykłą wakacyjną przygodę.

A jak zaczęła się ta przygoda? Sir Edward czytał niezwykłą książkę „W 80 dni dookoła świata”. Nie mógł uwierzyć, że można przebyć tę podróż w tak krótkim czasie. Założył się z Sirem Watsonem, że zuchy są w stanie przebyć tę podróż w... osiem dni, czyli podczas tegorocznego obozu żuchowego. Wyruszone z... Bukowca przez Rosję, Transsberyjską Magistralą. Na bilet trzeba było

jednak „zarobić”. Zabawiono się więc w maklerów, sprzedając i kupując akcje. Wszystkim jakoś udało się „zarobić” na niezwykłą podróż przez Syberię. Pogoda przez pierwsze dwa, trzy

ży była... Japonia. Tam zdobywano, a raczej podbijano, prowincje. Były więc kwestionariusze, i podczas gry uczestnicy musieli dowiedzieć się jak najczęściej na temat swoich konkurentów, by mogli otrzymać wizę do Japonii. W końcu wszyscy ją otrzymali. Była też wizyta u cesarza. Tam czekały ich kolejne zabawy – rzuty kostką do gry i zdobywanie punktów, kółko i krzyżyk, puzzle, zapalki itd.

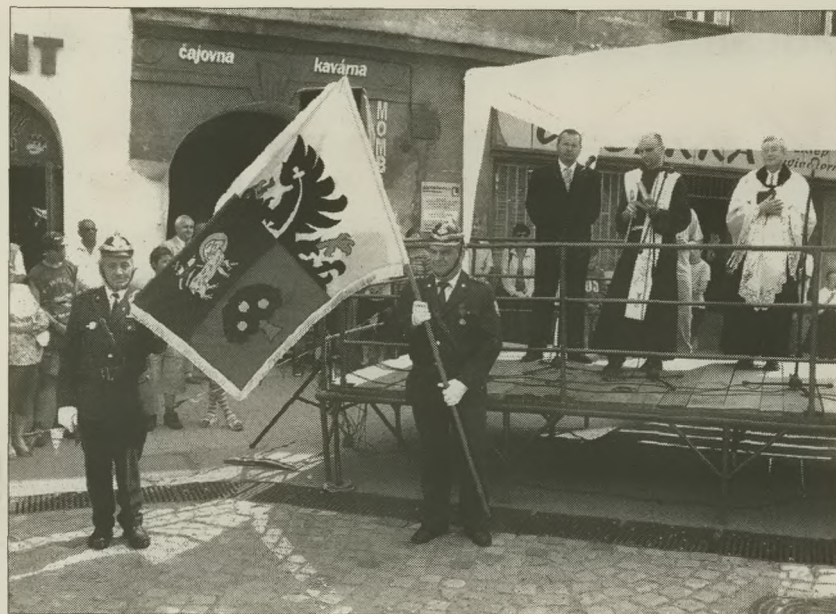
Uczestnicy obozu – Koniki Morskie, Sibickie Morsy i wędryniacy wraz z kadrą Instruktorą nad Olzą.

dni nie była najlepsza. Po prostu niezbyt dopisywała, ale nie można było narzekać. Było przecież wiele innych zajęć i gier. Kolejnym etapem podró-

W poniedziałek zuchy wyruszyły do Australii, czyli... wyprawa na basen. Tam czekały na nich – pływani oraz różne gry i zabawy – między innymi tzw. „Ruski lajdy”, „Anglia – Szkocja” w wersji „Aborygeni kontra Kolonizatorzy” itd. We wtorek... Meksyk i góry, czyli właściwie wyprawa na Girową. Pogoda dopisała, słońce świeciło, a zapaleńcy byli opaleni. Wieczorem po powrocie koło ośrodka PZKO w Bukowcu przygotowano ognisko, przy którym odbyły się gry... tym razem nietematyczne. W środę wyprawa do Afryki... Niestety zuchy zabłądziły i znalazły się na bezludnej wyspie, na której czekały ich niespodzianki i bardzo ciekawe gry. W czwartek udało się w końcu trafić do Afryki. W piątek podróżnicy byli już w Europie... Podróż po Europie rozpoczęli w Grecji, kolebce igrzysk olimpijskich.

Nawet się nie spostrzegli, kiedy czas ośmiodniowej wyprawy dookoła świata się skończył. W sobotę nastąpił jej kres.

JAN KUBICZEK

Franciszkanin OFM Filip Kahlert (drugi z lewej) dokonuje poświęcenia sztandaru miasta Jabłonkowa.

Święto Jabłonkowa...

Dokończenie ze str. 1

Prawo do korzystania ze sztandaru miastu Jabłonek przyznała 6 października 2004 roku komisja ds. heraldyki przy Izbie Poselskiej. Na sztandarze widoczny jest herb Jabłonkowa, przyznany w październiku 1894 roku przez cesarza Franciszka Józefa I.

Gwoździem niedzielnego programu był popołudniowy koncert w Lasku Miejskim. Po grupach Excelent i P-Metoda na estradzie pojawiła się ubiegłoroczna czeska „Superstar”, Aneta Langerowa, oraz nie starzejący się zespół „Olympic”. Swoją najnowszą płytę ohrzczył „gorolgrassowy” zespół „Blaf”.

Energo-oszczędna...

Dokończenie ze str. 1

„Zielona Księga” traktuje o relacjach między produkcją a konsumpcją energii w Europie oraz przedstawia możliwości obniżenia zużycia energii do 2020 roku o 20 proc., przede wszystkim na drodze zmiany zachowań konsumentów i wdrażania energo-oszczędnych technologii. Obniżenie zużycia energii o 20 proc. przyniosłoby Europie 60 mld euro oszczędności, a to oznaczałoby możliwość ich zainwestowania w europejską ekonomikę i umocnienie jej pozycji względem reszty świata.

– To umożliwi realizację dwóch celów strategii lisbońskiej UE: zdynamizowania wzrostu gospodarczego oraz stworzenia dalszych miejsc pracy. Pomoże także wywiązać się ze zobowiązań Protokołu z Kioto – powiedział

Andris Piebalgs, komisarz UE ds. energetyki.

Pomyśły obniżania zużycia energii przedstawione w „Księdze” zamykają się w rygorystycznym stosowaniu już przyjętych (bądź przygotowywanych) unormowań dotyczących budynków, sprzętu elektrycznego, usług w dziedzinie energii. Obok tego Komisja proponuje szeroką skalę instrumentów politycznych łącznie z zachętami finansowymi, rozporządzeniami, kampanią informacyjną i szkoleniową oraz dialog międzynarodowy (m.in. wygodniejszy system opodatkowania karzący energo-rozrzutne podmioty, docelowe przyznawanie dotacji państwowych, korzystanie z zamówień publicznych do wdrożenia nowych technologii, jak energo-oszczędne samochody itp.).

Zbór w Trzanowicach obchodzi 55-lecie

Początki kościoła ewangelickiego i zboru w Trzanowicach sięgają roku 1858, kiedy miejscowi ewangelicy założyli własny cmentarz. W 1890 miejsce ostatniego spoczynku zostało poszerzone. W jedenaście lat później wybudowano kaplicę cmentarną, w której oprócz obrzędów pogrzebowych odbywały się również nabożeństwa.

W marcu 1929 pierwszy pastor czeskosieczyńskiego zboru Na Nivach Józef Berger przekonał trzanowickich zborowników, by wybudowali kościół na działce, którą zbór otrzymał cztery lata wcześniej. Autorem projektu był architekt Tadeusz Michejda z Katowic, natomiast głównym budowniczym został Jan Kiszka z Ropicy. 15 września 1929 odbyła się uroczystość poświęcenia kamienia węgielnego. Prace budowlane trwały dwa lata. Uroczystość poświęcenia kościoła odbyła się 13 września 1931.

Podczas drugiej wojny światowej obiekt został uszkodzony. Jakby tego było mało – Niemcy zarekwirowali wszystkie trzy dzwony. Nowe dano oddać jeszcze w 1944 roku w witkowskiej hucie.

11 lipca 1950 w Trzanowicach powstał samodzielny

zbór ewangelicki. 55. rocznicę tego wydarzenia wierni uczcili w pierwszą lipcową niedzielę. W latach 1951-1953 i 1987-1989 kościół rozbudowano, by mógł pomieścić wszystkich wiernych. W 1956 r. obok kościoła zbudowano pomnik Jerzego Trzanowskiego, duchownego i autora śpiewnika pieśni sakralnych Cithara Sanctorum.

CZEŁAW GAMROT

Kościół ewangelicki w Trzanowicach ma ponad 70 lat, natomiast trzanowicki zbór obchodził niedawno pięćdziesięciolecie.

marionetki

FELIETON HALINY SIKORY

Marynka szybko wstała z łóżka, w biegu się ubrała, wypuściła kury z kurnika, krowie dała trawę i już, już wybiegła z domu ubrana do pracy, kiedy nagle przypomniała sobie: „Mój ty Boże, co sie to ty mnóm robi. Skleroza jako, czy co? Dyc już uż piynć roków je na pyndzyji!” Trochę jeszcze powierciło się jej w głowie zdziwienie, pochodzące z tak pokracznego zaniku pamięci, ale jak się powierciło, to i znikło. Ot jedna z tych małych, błahych i nic nie znaczących chwil w życiu jednostki. Więc, jak co dzień, wyciągnęła z szafki elektryczny młynek do kawy, sięgnęła do spiżarki po kawę i „to mój Boże, co to sie dzisie zy mnóm dzieje, dyc już muszym iść do doktora. Na tym młynku my nie mleli kawę uż dobrych dziesiynć roków. Dyc ón uż nie funguje. Dyc teraz uż mómy kawę zemle-tóm w paczkach w sklepie”. I kręcąc głową zaparzyła rozpuszczalną, usiadła sobie w kuchni, wzięła gazetę do ręki. Machinalnie zabiła nią muchę urządzającą sobie na stole biegi przelajowe i zabrała się do czytania. „Dyc to ni ma »Głos Ludu«, dyc to je »Zwrot«. Jaksi dziwne, asi zmiynili wielkość gazety a jakoś papiyru. Widać mój tam problemy finansowe”. Obróciła pierwszą stronę, machinalnie przeczytała tytuły na drugiej i przeczuciła się na trzecią. „Pieć pierwszego maja”, Henryk Jasiczek.

Bez trosko żyli panowie akcjonariusze.
W barakach matki na chlebie musiały oszczędzać
Zaś rząd bezrobociem opór hardych dusi,

Ni ma tak źle

By z trzynieckich dywidend panom zyski rosty –
Setki pracujących co rok na bruk poszło.

„No, nareszcie, to gdosi napisoł, jak to je naprowde. Szykowny tyn Jasiczek, to isto będzie jakisi młody nasz poeta. A jak to pięknie opisoł. Ni ma tak źle na świecie” – cieszyła się Marynka, bo z góry wiadomo, że problem nazwany, do połowy rozwiązany jest. Zanurzyła z powrotem głowę w gazetę. „No, a o tym Malinowskim, to jo piyrwszy roz słyszym. Fajno ta gazeta. Sie człowiek dowiy. Fajne teksty pisoł, taki po naszymu, tyn tytuł je super – Żywe teksty”. Bzuciła tylko okiem na tytuł: Dobra pamięć pomaga lepiej żyć. Szybko przeczytała

urywek – „Człowiek o złej pamięci stanowi złe ogniwo w łańcuchu działalności społecznych” i niepokojona wyrzutami sumienia z dzisiejszego poranka szybko przerzuciła wzrok na drugą stronę. I tam to było. „No nareszcie, gdosi móndry wiy, jak to nasze społeczeństwo uzdrowić a polskość utrzymać” – serce Marynki podskoczyło z radości nad podtytułem „Komisja słownictwa polskiego”. I czyta dalej – „Ma dać liczny kadrom pracowników z różnych dziedzin przemysłu i techniki, pracownikom instytucji komunalnych, nauczycielom, całemu społeczeństwu polskiemu na czeskim Śląsku Cieszyńskim gotowe elementy słownictwa polskiego, które by odpowiadały różnego typu terminom, używanym w języku czeskim”. Szczęśliwa poczytała jeszcze o ogromnej liczbie imprez na Zaozliu i powolutku przysnęła nad „Zwrotem” z 21 maja 1952, który kosztował tylko 5 Kč.

POLSKIE ŚLADY NA UKRAINIE

Krzemieniec

Nakładem Biblioteki „Wołanie z Wołynia” z Ostroga na Ukrainie ukazała się 36. pozycja książkowa, będąca reprintem przedwojennego wydania, które ukazało się nakładem krzemienieckiego oddziału Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego i poświęcone było Krzemieńcowi oraz jego najbliższym okolicom.

Wstępem do książki, napisanym przez proboszcza z Ostroga, ks. Witolda J. Kowalowa, czytamy m.in.: Zainteresowanie Krzemieńcem nie słabnie. Przyczynił się do tego rok 1999, kiedy obchodziliśmy 190. rocznicę urodzin i 150. rocznicę śmierci Juliusza Słowackiego. Również w roku 2004 doczekaliśmy się nareszcie otwarcia muzeum wieszczą w jego rodzinnym Krzemieńcu.

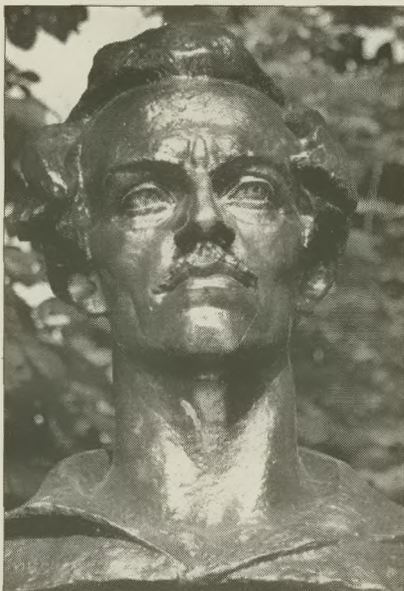
W Krzemieńcu, w latach przesładowania kościoła, czynna była jedyna świątynia katolicka w diecezji łuckiej. Dziś Krzemieniec jest szczególnym miastem, gdzie spotykają się różne kultury i wyznania.

Historia Krzemienia sięga XI wieku, wykazując okresy wzlotów, jak

i upadków. Krzemieniec to miasto wybitnego Konarszczyka, dr Beaupre. To miasto króla-ducha narodu J. Słowackiego i wreszcie miasto powołanego do życia rozkazem marszałka J. Piłsudskiego, Liceum Krzemienieckiego – wielkiej instytucji społeczno-gospodarczej i oświatowo-kulturalnej Wołynia.

Liceum Krzemienieckie istniało w latach 1805-1832 i związane było z postaciami Tadeusza Czackiego i ks. Hugona Kołłątaja, uważanych powszechnie za organizatorów odrodzonego życia polskiego ziem wołyńskich i podolskich. Początkowo gimnazjum, a później liceum, tworzone z niespotykanym wcześniej poświęceniem i publiczną ofiarnością wszystkich warstw społecznych.

Odrodzone liceum krzemienieckie, jako kompleks zakładów, otwarto ponownie w roku 1920. W jego skład wchodziły przed II wojną światową: gimnazjum i liceum ogólnokształcące im. T. Czackiego, gimnazjum spółdzielczości, liceum rolnicze i leśne, pedagogium im. J. Słowackiego ze szkołą ćwiczeń, internaty żeński i męski, biblioteka, Wołyński Instytut Naukowy, muzeum ziemi krzemienieckiej,

Pomnik Juliusza Słowackiego.

niższa szkoła ogrodnicza w Leduchowie, szkoła stolarska i mechaniczna w Wiśniowcu, trzy uniwersytety ludowe rozrzucone po ziemi wołyńskiej oraz trzy ogniska wakacyjne: muzyczne, rysunkowe i pracy społecznej.

Odrodzone liceum krzemienieckie posiadało prawa kuratorium szkolnego i było podległe bezpośrednio ministerstwu wyznań religijnych i oświecenia publicznego. Jego działalność opierała się na własnej bazie materialnej, którą stanowiły rozległe lasy, gospodarstwa rolne i rybne, tartaki i fabryka mebli.

W założeniach ideowych instytucji – czytamy w jej programie – i metodach wychowawczych, nie tylko szkół zawodowych, ale też i ogólnokształcących, kładzie się nacisk na wychowanie czynnego członka zbiorowości i dobrego pracownika dla Wołynia, któremu światłych, uspołecznionych duchowo i dobrze przygotowanych do pracy fachowej ludzi szczególnie pilnie potrzeba.

W skład przedwojennego kompleksu zakładów wchodziło kilka gmachów, z których najciekawszymi były: budynki pobazylińskie z pierwszej połowy XVIII wieku oraz klasztor i kolegium jezuitów wzniesione w latach 1731-1743 sumptem Wiśniowieckich, w których znajdowały się m.in. bogate zbiory dawnej biblioteki liceum. Interesujący był również barokowy kościół pojezuicki, spełniający przed wojną funkcję świątyni licealnej pod wezwaniem św. Ignacego Lojoli i św. Stanisława Kostki.

Za kościołem ciągnął się ku górze zwanej Kalinówką park, w którym młodzież korzystała z boisk i kortów tenisowych. Park ten, z którego często

Widok ogólny Krzemienia.

oczy Julka Słowackiego padały na majestatyczną górę Bony, mieścił dawniej, dobrze znany w Europie, ogród botaniczny liczący 12 tys. gatunków roślin.

Grób matki poety.

W pobliżu dawnego liceum krzemienieckiego znajduje się także dworek rodziny Słowackich, w którym poeta spędził swoje najmłodsze lata. Z niego to młody Julek wybiegał do pobliskiego ogrodu botanicznego, przechodząc w pobliżu cmentarza bazylińskiego.

Jedną z piękniejszych pamiątek po poecie jest płaskorzeźba z brązu, znajdująca się w kościele parafialnym, wyrzyta przez Wacława Szymanowskiego w setną rocznicę urodzin Słowackiego. Pamiątkowa tablica wyko-

nana została w Paryżu i umieszczona w czasie uroczystości jubileuszowych w lewej części nawy kościelnej.

Na krzemienieckim cmentarzu, zwanym Tunickim, znajduje się również grób matki poety Salomei z Januszewskich Słowackiej-Becu oraz jego rodzeństwa. Po drugiej zaś stronie miasta, spoglądając z cmentarza, wznosi się góra Królowej Bony, na której już w roku 1073 wznosiły się mury wielkiego zamczyska. Ta krzemieniecka twierdza przetrzymała liczne nawały tatarskie. Padła dopiero w roku 1648. Od tego też czasu zaczął się jej powolny upadek i nigdy już jej nie odbudowano. Na niszczących od stuleci murach zachowały się jeszcze resztki strzelnic i okien.

Do naszych czasów zachowały się także kościół pofranciszkański, który zamieniono na cerkiew św. Mikołaja; kościół poreformacki zamieniony na prawosławny klasztor oraz drewniana zabytkowa cerkiew Tunicka z pierwszej połowy XVIII wieku. Spora część miasta uznana została przez konserwatorów jako rezerwat budownictwa drewnianego. Nadal więc można tam oglądać mansardowe załamania dachów, ganki i ganeczki z pięknymi balustradami oraz przesłizną w kolorze i kształcie dachówkę – holenderkę. Ocalały także w bocznych uliczkach, choć w niewielkim tylko stopniu, stylowe dworki szlacheckie.

Piękne są wreszcie okolice Krzemienia – czytamy we wspomnianym reprimie – nazywane Szwajcarią Krzemieniecką. Każdy, kto zabłądzi w te okolice, doznaje bardzo mocnych przeżyć, takie tu bogactwo form krajobrazowych, krasa przyrody, ciekawy folklor... **LESZEK WĄTRÓBSKI**

Dom, w którym urodził się Juliusz Słowacki.

KORESPONDENCJA WŁASNA »GŁOSU LUDU« Z BIAŁORUSI

– Omijaj Białoruś szerokim łukiem. Nie prowokuj losu. Niepotrzebnie napytasz sobie bledy.

– Pletl z rosyjskiego Rostowa nad Donem nie spodobał się pomysł mojego wyjazdu do małej miejscowości pod Mińskiem, gdzie miałam jako „obserwator zachodni” uczestniczyć w nieoficjalnym spotkaniu opozycjonistów białoruskich. Ale musiałam pojechać, ponieważ widziałam, że „kto się losowi poddaje, tego los prowadzi a kto się mu sprzeciwia – tego wlecze” a ponadto od dawna pragnęłam na własne oczy zobaczyć, na czym polega rzekoma głuchota białoruskiej opozycji, której przedstawiciele nomen omen byli moi gospodarzami.

Kraj Łukaszenki Pietia uważa za rezerwat zamieszkiwany przez „homo sovieticusów” – unikalnych osobników będących produktem epoki komunistycznej: pozbawionych własnego oblicza, skłonnych do agresji, przemocy i nieakceptowania odmiennych usposobień, ubóstwiających silną władzę, konformistycznych, niezdolnych do pracy twórczej i myślących stereotypami. To z racji owej specyficznej mentalności Białorusinów ponoć do pomysłu i realizacji utrzymania jest reżim autorytarny, jaki panuje obecnie na Białorusi. Wszelkie i omal wszelkie organy bezpieczeństwa trzymają obywateli za pysk, co powoduje infantyлизację społeczeństwa, niezdolnego do wyjścia na ulicę i podniesienia głosu, ba – otwarcia ust. To społeczeństwo ludzi zniewolonych intelektualnie, pozbawionych kręgosłupa moralnego i ideałów.

Siedmiu eleganckich panów koło trzydziestki, wykształconych i obytych w świecie, o uporządkowanych życiach osobistych i zawodowych, nie przypominali w niczym typów bepciwych i odmóżdżonych, pozbawionych krytycznego stosunku do rzeczywistości. Za-

Inny »homo sovieticus«

dbani, kulturalni, uzbrojeni w notatki, pióra i gros wiadomości oraz doświadczeń rozsiedli się w pstrych fotelach i na barwnym tapczanie w dacy w podmińskiej wsi X-iczi. Nie było „okrągłego stołu”, lecz prowadzone dyskusje do złudzenia przypominały te, jakie prowadzono onegdaj w naszej części świata wokół tego mebla. Miejscowość – wioska o nie więcej niż 50 mieszkańców, obrana została na miejsce zebrania ze względów na bezpieczeństwo: tutaj, na peryferii, prawdopodobieństwo pojawienia się agentów z kamerami czy „szwadronów śmierci” zdecydowanie malało.

Przy zasłoniętych oknach i kanapkach ze śledziem panowie „renegaci” bez mała przez siedem godzin głowili się nad tym, co by tu zrobić z tą Białorusią.

Uznano, że najsamprzód należy obrać kontrkandydata na stanowisko prezydenta i tak też zrobiono. Nie wyłoniono jednakże ni-

kogo z obecnych, jakkolwiek nikt z nich nie osiągnął dotąd granicy najniższego wieku – 35 lat. Padło na pana Aleksandra Milinkiewicza. Zdaje się idealny: ani biedny, ani bogaty (jeździ mercedesem), profesor fizyki, żonaty, zamieszkały w Grodnie, 59-letni, ojciec dwóch synów, bezkonfliktowy, bezpartyjny, prawosławny, ale wychowany w katolickim środowisku grodzieńskim (czyli tolerancyjny), uprawiający koszykówkę (Łukaszenko hołdował hokejowi).

po prostu – „normalny”. Należałoby go jeszcze tylko ogolić...

– oraz obudzić społeczeństwo białoruskie. A do tego potrzebne są fundusze. Grantów zachodnich, o jakie zabiegają wspomniani „dysydenci-odszczepieńcy” – mniej lub bardziej skutecznie – nie przejadają i nie przepijają bowiem, lecz inwestują w różnorakie inicjatywy edukacyjne, zwłaszcza adresowane do młodych. Jednym z takich był konkurs dla młodzieży szkolnej pod tytułem „Co wiesz o Unii Europejskiej?” a nagrodą wycieczka do jednego z krajów członkowskich – Polski.

Po obradach, uznanych za udane, „myślący inaczej” przyszli dysydenci poszli w lud. Zagadywali wieśniaków zaabsorbowanych sianokosami, badali nastroje polityczne, klimat społeczny, rozmawiali o pogodzie, zdrowiu oraz przyszłości. Słowa w czyn wcielali. Czuło się, że coś się dzieje, że coś się wydarzy. Pytanie: Kiedy?

Obrady deputatów miejscowych sovietów miały miejsce już w Mińsku, w siedzibie Białoruskiego Frontu Narodowego, której drzwi oblane były farbą i upiękzone hasłem: „Walizki, dworzec, Warszawa!”.

W sali, której ściany pokrywały zdjęcia Hawła, Rumla i ulic Pragi anno domini 1968, padło nad wyraz wiele słów, wyłącznie po białorusku i nabrzmiałych autentyczną miłością do ojczyzny. Pasja, z jaką dyskutowano na temat przyszłości kraju, udzielała się i prowokowała zadumę nad własnym stosunkiem do ojczyzny. Idealizm odwracał uwagę od marnych spraw materialnych a gościnność i serdeczność gospodarzy od troski o te sprawy.

Obradujący z całą pewnością nie przystawali do wizerunku typowego „radzieckiego człowieka” z jego uwielbieniem dla silnych autorytetów, dzikim strachem z poniżenia, kompleksami, skłonnością do szczerej wiary w mity i bajki, brakiem chęci do wzięcia na swoje barki odpowiedzialności za swoje uczynki i słowa (za myśli nie musiał – bo ich po prostu nie było), skłonnością obarczania winą innych. Daleko mieli do osobników bez osobowości i godności. Przeciwnie: byli to ludzie, którzy wiedzą, czego chcą oraz o czym i jak mówią. I niechby im się udało. Bo zrobili już wiele. No, może tylko na kolor rewolucji jeszcze się nie zdecydowali.

– Czerwony, oczywiście! – Skwitował moje wrażenia z Białorusi Pietia z Rostowa, sam purpurowy na twarzy z oburzenia, albowiem przekonany był święcie, że wyłącznie Matka Rosja może być obiektem adoracji „zachodniego obserwatora”. **AGATA SZCZUKA**

Zwykła niewiedza jest łatwiej uleczalna niż fanatyzm i polityczne zacietrzewienie.

Stefan Wilkanowicz

Lemioła

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały prosimy przysyłać pod adresem „GL” lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz ♦ Numer zamknięto 15. 7. 2005

Przenikanie kultur

W Wyższej Szkole Biznesu w Nowym Sączu otwarto 1 lipca wystawę malarstwa i fotografii o przenikaniu kultur *Prawosławni, Lemkowie, Polacy*. Prezentowanych jest kilkadziesiąt prac trzynastu artystów z Małopolski i Śląska, związanych ze Stowarzyszeniem Unia Kultur w Chrzanowie – organizatorem wystawy. Kilku z nich ukończyło studia artystyczne w Filii UŚ w Cieszynie.

Najstarszym uczestnikiem jest 81-letni Bronisław Firla z Suchej Górnej, który przedstawia się publiczności jako akwarelista i poeta – do prac dołączono arkusze z wierszami z tomików wydanych na jubileusze 70- i 80-lecia artysty. (o)

Prawosławni – Lemkowie – Polacy

Górale wołosko-ruscy

Lemkowie to górale ruscy – grupa etniczna ukształtowana w wyniku nałożenia się wołosko-ruskiej fali migracyjnej w XV- XVI w. na wcześniejsze osadnictwo polskie. Lemkowie byli grekokatolikami lub prawosławnymi, a ich mowa należy do języków wschodniosłowiańskich. Te fakty sytuują ich w kręgu kultury bizantyjskiej, co miało ogromny wpływ na rozwój ich kultury.

W okresie międzywojennym zamieszkiwali tereny położone na wschód od Nowego Sącza – tzw. Lemkowszczyznę. W związku z tym, że po 1943 r. – kiedy kolejnemu wyraźnemu nasileniu uległy separatystyczne tendencje wśród mniejszości ukraińskiej – Lemkowie poparli przywódców ukraińskich, część z nich znalazła się w latach 1944-47 w grupie ponad 480 tys. Ukraińców, którzy dobrowolnie lub pod przymusem opuścili Polskę. Kres ich egzystencji nastąpił w 1947 r. Wtedy zostali oni w ramach akcji „Wisła” wysiedleni na ziemie zachodnie. Akcją tą objęto ponad 140 tys. osób deklarujących narodowość ukraińską.

Henryk Chałupczak i Tomasz Browarek piszą w źródłowej pracy *Mniejszości narodowe w Polsce 1918 – 1995* (Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2000), że akcja „Wisła” miała, oprócz likwidacji UPA (Ukraińska Powstańcza Armia), „ułatwić asymilację ludności ukraińskiej. Zabroniono jej powracać na ojczyste ziemie, pozbawiono również własnego szkolnictwa oraz życia organizacyjnego i religijnego”.

Po 1989 r. zaszły zmiany na lepsze. Powstał Związek Ukraińców w Polsce, który przejął rolę reprezentanta interesów tej mniejszości. Działają także: Związek Ukraińców Podlasia, Zjednoczenie Lemków oraz Stowarzyszenie Lemków.

Z etosem mniejszości lemkowej próbował się utożsamiać również Jerzy Harasymowicz, bardzo popularny poeta polski w latach 60. – 80. XX w. Swoją sympatię do tego ciężko doświadczanego etnikum wyraził w kilku poświęconych Lemkowszczyźnie zbiorach wierszy, które podpisał podwójnym nazwiskiem Harasymowicz-Broniuszyc. (k)

Bohaterem naszego spotkania z malarstwem i fotografią jest Człowiek Pogranicza i jego otoczenie. Jest on zanurzony w społeczeństwie wielokulturowym, różnorodnym. Ta wielość z jednej strony jest konfliktogenna, a z innej płodna, wzbogacająca i skłonna do twórczego kolażu bytów. Ten człowiek ma też skłonność do samoafirmacji, a niekiedy, dążąc do doraźnej ulgi bez wycucia – depcze otoczenie, czyni szkody i zadręcza. Takie zjawiska prowadzą do postaciowanej nienawiści. Ale sama świadomość i dyscyplina nie uleczy człowieka, co najwyżej go uwrażliwia na to, w czym sam niedomaga. Mimo iż nienawiści nie ma wśród siedmiu grzechów głównych – to jednak egzystencjalnie jest najcięższym i najtrudniejszym do wykorzenienia grzechem. Jeśli wiemy, że mały bies rośnie, a nie maleje i wyciągamy wnioski, to zdołamy uchronić grunt przed zalaniem go wielkim złem. Zgoda jest sumą zrozumienia, budującą czytelne przesłania na lepszy los. Kraniec Polski nie oznacza końca historii dla ludzi posiadających dogłębną przynależność do kraju przodków. Często rozgoryczonych i

potawianych o obcość, krzywdzonych. Czas rzeźbi cierpienie, jak kamień łakowy i geny człowieka. Niejeden raz, zamiast zakotwiczyć się w głębi, traci się grunt. A gdy

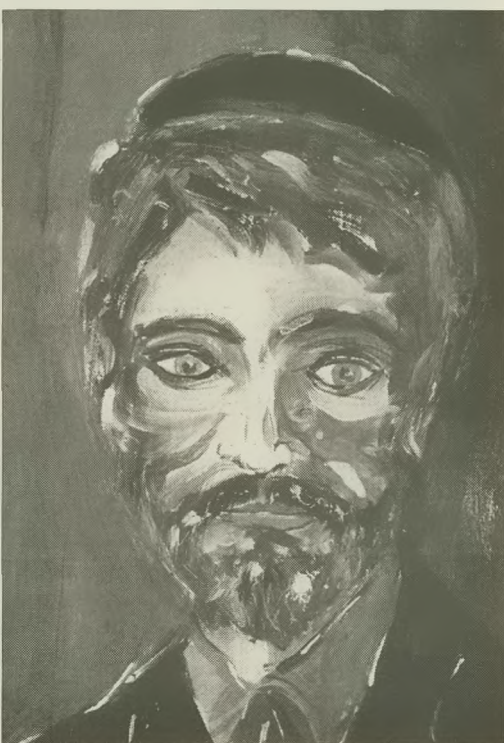
mujać się sztuką wiedzą, że liczy się radość wypływająca z twórczego życia oraz emocje, które się rodzą w trakcie współpracy z innymi ludźmi przy układaniu opowieści o

dynczych sumień. Coś potencjalnie wzruszającego i trwałego – ciągle jest możliwe.

KAROL KORYCZAN

(artykuł wprowadzający do katalogu wystawy w Nowym Sączu)

Prawda i baśń Pogranicza

teśnocie, smutku, o wierze i o wyobraźni w naszym życiu. Bóg stworzył ludzi, bo kocha opowieści – mówił Nachman. To, że Boga poszukujemy jest tylko echem Jego poszukiwań. Dopiero wiara pozwala zobaczyć dokładnie.

Sztuka służy poszukiwaniom, są one przypowieściami nawołującymi do refleksji, ciągiem dalszym legendarnych wersetów, w soczewce poje-

JERZY HARASYMOWICZ-BRONIUSZYC

Kolacja

Zmierzch
Przy stole
Wspomnienia

Wygodnie
Wyciągnięci na trawie
Zabici

Któryś jakby śpiewał
Wsparty o gruszę
Z szeroką rozciągniętą
Harmonią wnętrzości
Ledwie
Dźwiga w rękach

Czego dotknę
Wszystko staje w płomieniach
Jak wtedy

Poszliśmy
Wiersz się odwrócił

Skamieniał
W krzyż Lemków
Przekreślony ukośnie
Linia horyzontu

(z tomu Wesele rusałek, 1982)

się go odzyska za pomocą wiary, obyczaju i determinacji, po ucieczce z piekła konfliktów, mamy wolność wyboru, nurtem gubionym i odzyskiwanym, dzięki nadziei na pokój.

Każdy z obrazów prezentowanych na tej wystawie to cząstka prawdy i baśni współtworzących nastroje Pogranicza. One są krótkim cyklem medytacyjnym – cudem uwagi nad tajemnicą cudu – człowiekiem Pogranicza, widzącym Chrystusa i jego Mękę Pańską z różnych odniesień i perspektyw, różnych nurtów chrześcijaństwa. Rzeka, która płynie i uspokaja się w dolnym biegu, ale też zachęca do uważności. Dobroć z uważnością – oto czego potrzebujemy. Człowiek – to brzmie dramatycznie, ale krzepiąco. Ludzie zaj-

Pracując w 1983 roku nad wystawą „Lemkowie” wypożyczyliśmy drewnianą rzeźbę Chrystusa Ukrzyżowanego, pochodzącą z kapliczki w Uściu Ruskim (obecnie Uście Gorlickie).

Figurka nie miała głowy; miejscowi twierdzili, że w latach pięćdziesiątych obcięli ją „dla szpasu” Podhalanie, pasący owce pod Magurą. Próbowałem sobie wyobrazić, jak do tego doszło. Pijacki ból istnienia, gwałtowny przypływ chandry? Może juhasi chcieli się zemścić na Panu Jezusie za wilki, które nocą podchodziły pod koszar? A może ich czyn wynikał z pobożności i patriotyzmu – chcieli dokuczyć ruskiemu Bogu i pokazać, kto tu rządzi?

Chrystus z Uścia, zaopatrzony w jednozdaniowy życiorys, przez kilka miesięcy wisiał na wystawie i nie dawał ludziom

spokoju. Działacz lemkowski, który wypożyczył świątko, radził na wszelki wypadek dorobić mu głowę, żeby nie było,

ANTONI KROH

Figury obcości w Beskidzie Niskim

rozumiecie państwo, jakichś, no, politycznych przykrości. A jeśli będzie awantura, to bardzo proszę nie zdradzać państwo, skąd macie figurkę. Wy, Polacy, zawsze się jakoś

wywiniecie, a wszystko spadnie na mnie, ponieważ jestem Lemkiem. Dyrektor wydziału kultury i sztuki urzędu wojewódzkiego polecił zdjąć podpis – bał się władz, ale że bał się również dyskusji z autorami, więc nie wygzekwował swojego polecenia. Kartka wisiała. Jakaś kulturalna starsza pani po zwiedzeniu wystawy odnalazła autorów i nie pożałowała czasu ani energii, by im wyjaśnić, że Podhalanie wnieśli ogromny wkład do kultury polskiej, są znani z pobożności i zły to ptak, co własne gniazdo kała. Ona jest przekonana, że profanacja figurki to ubecka robota, bo od wielu lat jeździ do Bukowiny na wakacje, górali zna i wie, że nie byłiby zdolni do czegoś takiego.

– Czy naprawdę dopuszcza pan możliwość, że Podhalanie zdobyłby się na podobny czyn?

Telewizja

WTOREK 19 LIPCA

■ TVP 1

6.05 Geena Davis Show (s.) 6.30 Lato z Jedyneką 7.00 Wiadomości 7.05 Lato z Jedyneką 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Smocze opowieści (s.) 9.05 Ala i As (dla dzieci) 9.30 Papirus (s.) 9.55 Redakcja-D (s.) 10.10 Jaka to melodia? (teleturniej) 10.40 Jesteśmy z... Litwy 11.25 Rolnictwo na świecie (mag.) 11.40 To trzeba wiedzieć 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Nieustraszone (s.) 13.00 Gwiazdowski polskiego sportu Waldemar Marszałek 13.30 Życie po śmierci (pr. dok.) 14.05 Plebania (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 Klan (s.) 16.00 Moda na sukces (s.) 16.25 Lato z Jedyneką 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Prosto w oczy 17.30 Sąsiedzi (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Bulionerzy (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.05 Niebezpieczne piękno (film USA) 21.40 Strażnicy Teksasu (s.) 23.20 Wiadomości 23.30 Plus minus (mag.) 23.55 Poradnik przedsiębiorcy 0.05 Tajemnice Watykanu - Wybór papieża (film USA) 0.55 Raj (film USA) 2.40 Wiersze na dzień powszedni - Dzień dwunasty.

■ TVP 2

6.05 Złotopolscy (s.) 6.30 Felicity (s.) 7.15 Tajna misja - Skarb z Cala Figuera (film austral.) 7.40 Magiczny autobus (s.) 8.10 McGregorowie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.20 Miss Polonia: sylwetki - Edyta Daniluk 10.25 M jak miłość (s.) 11.10 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Pieniński smak 11.40 Podróż do ziemi obiecanej (s.) 12.30 Euro-quiz 13.30 Znaki czasu (pr. dok.) 13.50 Wakacje ze zwierzętami (dla dzieci) 14.00 Ryzykanci (s.) 14.45 Zaklinaczka dzieci (film ang.) 15.10 Felicity (s.) 15.55 Miss Polonia: sylwetki - Edyta Daniluk 16.10 Hity na czasie (pr. muz.) 17.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 19.00 Wakacyjny konkurs Dwójki 19.05 M jak miłość (s.) 19.55 Panorama fiesz 20.00 M jak miłość (s.) 20.50 Pogoda na wakacje 20.55 Magazyn Ekspresu Reporterów 21.55 Miss Polonia: sylwetki - Edyta Daniluk 22.20 Biznes 22.25 Sport-telegram 22.50 Diabelna taksówka (film USA) 0.25 Pieśń bociana (film wietnam.) 2.05 Wieczór artystyczny - An-

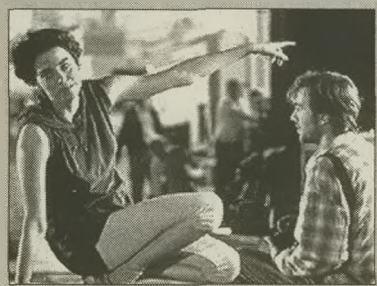
NIEBEZPIECZNE PIĘKNO

Film USA, 1991 r.

TVP 1, wtorek 19. 7., godz. 20.05

Reżyseria: Paul Lynch

Występują: Jennifer Rubin, Peter Outerbridge, Sally Kellerman, Stephen Shellen i inni.

Młody, zdolny fotograf, Dylan Wiatt, szuka nowych twarzy dla agencji reklamowej "The A. S. H. Agency", prowadzonej przez wyniosłą i dumną Evelyn Ash. Bardzo się stara, bo od tego zależy jego angaż w prestiżowej firmie, która ma najlepszą renomę. Jedną z modelek, której robił zdjęcia z ukrycia, zostaje zamordowana w swoim domu przez nieznanego sprawcę. Śledztwo nie przynosi rezultatów. Nieznane są motywy zbrodni ani zabójca. Tymczasem uwagę Dylana zwraca skromna, cicha i spokojna nauczycielka ze szkoły podstawowej, Allie Holton, wiodąca samotne życie. Choć dziewczyna nosi luźne swetry i długie, szerokie spódnice, ukrywając swoje kształty, wnikliwe oko fotografa dostrzega w niej fantastyczny materiał na modelkę. Zaczepia Allie, proponując, by pozowała do zdjęć dla znanej agencji. Ona zdecydowanie odrzuca propozycję...

dreas Vollenweider - Wirtuoz harfy.

■ TV KATOWICE

7.00 Echa dnia 7.45 Aktualności 7.50 25 lat Rawy Blues 8.45 Gość dnia 9.00 Ekstremalne poszukiwania - Kwasowe jaskinie 9.45 Klan (s.) 11.15 Gość dnia 11.45 Wierzę, wątpię, szukam 12.10 Regiony kultury 12.35 Na wolności - Tajemnica Galapagos wyprawa z Richardem Dreyfussem 13.50 Agrobiznes 14.00 Bądź zdrow! 14.45 Dobre praktyki (pr. eduk.) 15.00 WOW Skorpion (s.) 15.45 Świat magazyn międzynarodowy 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Gramy dla was 17.05 Bliżej Europy 17.50 Relacje 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.37 Raport z akcji 19.00 Muzyka łączy pokolenia 19.40 Regiony kultury 19.50 Książki z górnej półki (mag.) 20.50 Studio pogoda 21.00 Echa dnia 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Nasz reportaż. Jorg 22.15 To jest temat 22.50 Studio pogoda 22.55 Kurier sportowy 23.10 Odnalezienie malowideł Schultza (film niem.) 0.05 Sukces (s.)

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV market 7.00 Exclusive 7.25 Yu-gi-oh! (s.) 7.50 Zbuntowany anioł (s.) 8.45 Na wariackich papierach (s.) 9.40 Idol (pr. rozryw.) 10.40 Świat według Bundych (s.) 11.10 Samo życie (s.) 11.55 Zbuntowany anioł (s.) 12.45 TV market 13.00 Amerykańska księżniczka (pr. ang.) 13.55 Pierwsza miłość (s.) 14.40 MacGyver (s.) 15.45 Wydarzenia 16.15 Świat według Bundych (s.) 16.45 Na wariackich papierach (s.) 17.45 Rodzina zastępcza plus (s.) 18.45 Wydarzenia 19.25 Samo życie (s.) 20.10 Obcy III (film USA) 22.35 Świat według Kiepskich (s.) 23.05 Poziom 9 (film USA) 0.05 Biznes Wydarzenia 0.30 Nasze dzieci (mag.) 1.25 Weekend Ostermana (film USA) 3.05 Magazyn sportowy.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Bajkowe wakacje 8.55 Śpiewanki 9.00 Telanek (dla dzieci) 9.10 Klocki (dla dzieci) 9.20 Wizyta w zoo 9.30 Śladami czeskich diabłów (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.05 Pociąg dzieciństwa i nadziei (s.) 11.05 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.) 12.00 Wiadomości 12.30 Godziny wizyt M. Śimka i J. Grossmana 13.20 ABCD ekologii 13.30 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Ja i duchy mojej przeszłości 2/2 (film kan.-USA) 15.35 Film o filmie: Madagaskar (dok.) 16.00 Wiadomości 16.05 Bajkowe wakacje 17.00 Oliver Beene (s.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.30 Czarne owce (pr. publ.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.50 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Johnny Wykałaczka (film wł.) 22.05 Na tropie 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 EXPOCztówka (s. dok.) 23.30 Poprask (mag. muz.) 0.00 Pomarańcza (mag.) 0.25 Tak, panie ministrze (s.) 0.55 Groteski Ch. Chaplina 1.15 Bananowe rybki 1.45 AZ-kwiz 2.05 O rozbójnikach 2.40 Skarby świata.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 8.40 Diagnoza (mag.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.50 W labiryncie historii 12.00 Euronews 12.35 Kultura.cz (mag.) 13.05 Pamięć drzew (s. dok.) 13.25 Bajkowe wakacje 15.55 Blok publicystyki ekologicznej 16.30 Tradycyjna japońska sztuka (s. dok.) 16.35 Przyroda pewnego miasta (dok.) 17.10 Portrety (s. dok.) 17.30 Babilon (mag.) 17.50 Tak, panie ministrze (s.) 18.20 Poprask (mag. muz.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.00 Magazyn motoryzacyjny 19.45 Genus (s. dok.)

20.00 Siedem cudów technicznej cywilizacji (s. dok.) 20.50 Na pływalni z Václavem Pačesem (talkshow) 21.15 Lucie Břlá (dok.) 21.45 Tour de France 22.10 Odpoczywaj w pokoju (s.) 23.00 Magiczną krainą (dok.) 23.35 Wojna szpiegów (s. dok.) 0.25 Normalny zakład 0.55 Spotkanie z Janem Burianem 1.25 Magazyn motoryzacyjny 2.05 Teacher's Jazz - Roy Hargrove Quintet 3.00 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.25 Twoja niewierna (film USA) 11.00 Dwie puszyste damy (s.) 11.35 Strażnik Teksasu (s.) 12.25 Dziewczyny Gilmore'a (s.) 13.15 Anastazia (s.) 14.05 Zawsze będę cię kochać (s.) 14.55 Gwiazdne wrota (s.) 15.45 Żądla (s.) 16.40 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.10 Właśnie teraz 17.20 Straż przybrzeżna (s.) 18.15 Prognoza pogody 18.20 M.A.S.H. (s.) 18.50 Pali vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Gospoda (s.) 20.35 1 przeciw 100 (teleturniej) 21.35 Na własne oczy (pr. publ.) 22.35 Chirurgia plastyczna z o.o. (s.) 23.30 Złoto pustyni (film USA) 1.30 Cienie Toronto (s.) 2.20 Wielkie szaleństwo w małym hotelu (film br.) 3.45 Łowcy koszarów (s.) 4.40 Ojciec Schwarzwkracza do akcji (s.)

■ PRIMA

8.00 St. Tropez (s.) 9.00 Płomień wąpłowości (s.) 9.50 Wspaniali i bogaci (s.) 10.20 Prima jazda (mag.) 11.05 Lekarz ze wsi (s.) 12.00 Szansa bez granic (pr. roz.) 13.00 W lot po świecie (mag.) 14.00 Pomoc domowa (s.) 14.35 Pan Złota Rączka (s.) 15.05 Beverly Hills 90210 (s.) 16.00 Sprawa dla dwu (s.) 17.10 Navarro (s.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciół Woody (s. anim.) 19.55 Więzy rodzinne (s.) 21.00 Nie ma doskonałych (pr. roz.) 22.00 Dementi (pr. roz.) 22.40 W paszczę szaleństwa (film USA) 0.20 t-music 1.15 Szybka wygrana 2.55 Salon samochodowy 3.25 Sauna (talk show) 4.15 Prima archiwum.

ŚRODA 20 LIPCA

■ TVP 1

6.05 Geena Davis Show (s.) 6.30 Lato z Jedyneką 7.00 Wiadomości 7.05 Lato z Jedyneką 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Smocze opowieści (s.) 9.05 Plastelinek i przyjaciele (dla dzieci) 9.30 Papirus - Miasto pisarzy (s.) 10.00 Extr@ - Protest Annie (s.)

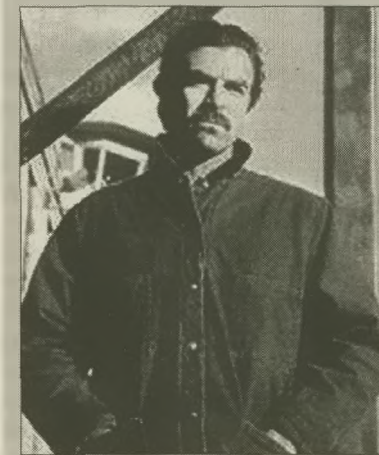
NIEWINNY CZŁOWIEK

Film USA, 1989 rok

TVP 2, środa 20. 7., godz. 22:45

Reżyseria: Peter Yates

Występują: Tom Selleck, F. Murray Abraham, Laila Robins i inni.

Przystojny inżynier lotnictwa ma dobrą pracę, kochającą, piękną żonę, wygodny, choć niezbyt wystawny dom. Cieszy się nieskazitelną opinią, nigdy nie popełnił żadnego przestępstwa. W jednej chwili jego życie legnie w gruzach, gdy dwaj skorumpowani policjanci Parnell i Scalise podczas jednej z akcji omyłkowo trafią do jego domu. Parnell i Scalise mogą się pochwalić najwyższym wskaźnikiem aresztowań. Polują na handlarzy narkotyków, ale robią to dość wybiórczo: chwytają tylko tych, którzy stanowią konkurencję dla narkotykowego bossa Donatellogo.

10.25 Jaka to melodia? (teleturniej) 10.55 Jesteśmy z... Łotwy 11.40 Apetyt na euro 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Nieustraszone (s.) 13.00 Memoriał Żylewicz 13.20 Błękitne żagle 13.30 Raj (pr. dok.) 14.10 Plebania (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 Klan (s.) 16.00 Moda na sukces (s.) 16.25 Lato z Jedyneką 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Prosto w oczy 17.30 Lokatorzy (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Bulionerzy (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.05 Zapisane w sercu (film USA) 21.50 Śmiercionośny wirus (film USA) 23.25 Wiadomości 23.40 Misja specjalna 0.05 Non possumus - Kościół katolicki wobec władzy komunistycznej 1.00 Cześć!ńska kolysanka (pr. franc.) 1.55 Wiersze na dzień powszedni - Dzień trzynasty.

■ TVP 2

6.05 Złotopolscy (s.) 6.30 Felicity (s.) 7.15 Tajna misja - Skarb z Cala Figuera (s.) 7.45 Magiczny autobus (s.) 8.10 McGregorowie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.25 Miss Polonia: sylwetki - Magdalena Grocholewska 10.30 M jak miłość (s.) 11.15 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Gorlicki smak 11.45 Podróż do ziemi obiecanej (s.) 12.30 Klinika pod kangurem (s.) 13.30 Spona (film pol.) 15.05 Felicity (s.) 15.55 Miss Polonia: sylwetki - Magdalena Grocholewska 16.15 Dzieciaki przed kamerą (s.) 16.35 Szanse finansu Targi 17.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 19.00 Wakacyjny konkurs Dwójki 19.05 M jak miłość (s.) 19.55 Panorama fiesz 20.00 Mój pierwszy raz (talk-show) 20.55 Pogoda na wakacje 21.00 Kryminalne zagadki Las Vegas (film USA) 21.45 Z Dwójką bezpiecznie 21.55 Miss Polonia: sylwetki - Magdalena Grocholewska 22.20 Biznes 22.25 Sport-telegram 22.45 Niewinny człowiek (film USA) 0.35 Konopielka (film pol.)

■ TV KATOWICE

7.00 Echa dnia 7.45 Aktualności 7.50 Gramy dla was 8.05 Bliżej Europy 8.45 Gość dnia 9.00 Zagadkowe historie XX stulecia - Katastrofy samolotów Comet (pr. dok.) 9.45 Klan (s.) 10.45 Telekurier 11.15 Gość dnia 11.45 Łowcy.B w Oborze (kabaret) 12.10 Prosto z lasu (felieton) 12.35 Świat Pacyfiku - Kontynent wszelkich możliwości 13.50 Agrobiznes 14.00 Integracja - poradnik dla osób niepełnosprawnych 14.10 To jest temat 14.45 Dobre praktyki - O co w tej szkole biega 15.00 WOW Pechowy dzień (s.) 15.45 Teleplotki 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Zrobię to sam 17.05 Trójka tam była 17.50 Gramy dla was 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.37 Reportaż z uśmiechem 19.00 Muzyka łączy pokolenia 19.40 Nawigator 19.50 Książki z górnej półki (mag.) 20.00 Telekurier 20.50 Studio pogoda 21.00 Echa dnia 21.45 Aktualności 21.50 Wiadomości sportowe TV Katowice 21.55 Made in Silesia 22.15 To jest temat 23.10 Muzyka miłości Chouchou (film franc.)

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV market 7.00 Bravo 7.25 Transformery (s.) 7.50 Zbuntowany anioł (s.) 8.45 Na wariackich papierach (s.) 9.40 Idol (pr. rozryw.) 10.40 Świat według Bundych (s.) 11.10 Samo życie (s.) 11.55 Zbuntowany anioł (s.) 12.45 TV market 13.00 Rocket Power (s.) 13.25 Szafa gra (pr. muz.) 13.55 Pierwsza miłość (s.) 14.40 MacGyver (s.) 15.45 Wydarzenia 16.15 Świat według Bundych (s.) 16.45 Na wariackich papierach (s.) 17.45 Pensjonat Pod Różą (s.) 18.45 Wydarzenia 19.25 Całkiem nowe lata miodowe (s.) 20.00 Pierwsza miłość (s.) 20.40 Weekend Ostermana (film USA) 23.00 Łowcy koszarów (film USA) 0.00 Biznes Wydarzenia 0.25 Pierwsza fala (film USA) 1.20 Kuba Wojewódzki 2.15 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Bajkowe wakacje 9.00 Oliver Beene (s.) 9.25 Śladami czeskich diabłów (s. dok.)

9.45 ABCD ekologii 10.00 Wiadomości 10.05 Ogniste kobiety wśród nas (film czes.) 11.10 Praga mizerna 11.40 Nasze zamki (s. dok.) 12.00 Wiadomości 12.30 Z Divadélka pod věží (pr. roz.) 13.40 Muzyko, graj (pr. muz.) 14.00 Wiadomości 14.05 Obiektyw (mag.) 14.35 Wędrująca kamera (s. dok.) 15.00 Nieznany znany (s. dok.) 16.00 Wiadomości 16.05 Bajkowe wakacje 17.00 Zwyczajna końska historia (s.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.30 Pod pokrywką (mag.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Bananowe rybki (talk show) 20.35 Nędznicy 3/4 (film fr.) 22.20 Spostrzeżenia z zagranicy 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.00 Prognoza pogody 23.05 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Sportki i Szansy 23.20 Tworzenie państwa (pr. sat.) 23.30 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki, Szansy 23.35 Wojna w Johnson County 2/2 (film USA) 1.00 Tak, panie ministrze (s.) 1.30 Pod pokrywką 1.55 Groteski Ch. Chaplina 2.25 EXPOCztówka 2.30 AZ-kwiz 2.55 Ten nasz czeski charakter.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Na pływalni z V. Pačesem (talkshow) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.50 W labiryncie historii 12.00 Euronews 12.05 Wspomnienia przeszłości. Wędrowki z prehistorycznymi ludźmi (s. dok.) 13.30 Na tropie 13.55 Życie gleby (dok.) 14.15 Gra o zielone (dla dzieci) 14.40 Wizytówka (s. dok.) 15.00 Skarby świata (s. dok.) 15.20 Poprask (mag. muz.) 15.50 Spostrzeżenia z zagranicy 16.00 Cudowny świat (s. dok.) 16.20 Drogi nauki i techniki (s. dok.) 17.20 Wielki wóz (mag.) 17.50 Tak, panie ministrze (s.) 18.20 Jak się zmienia świat dzieci (dok.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.00 Sportowe minuty 19.45 Lapidarium 20.00 Film europejski: Każdy kocha Alicję (film szw.) 21.55 Diagnoza (mag.) 22.15 Tour de France 22.40 Filmopolis (mag. fil.) 23.40 Z bliska (s. dok.) 0.40 Folklorika 1.20 Siedem cudów technicznej cywilizacji (s. dok.) 2.10 Skarby świata 2.25 Babilon 2.45 Śladami czeskich diabłów 3.05 Na tropie.

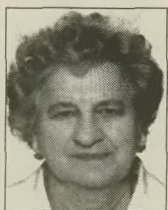
■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.20 Sherlock Holmes: Pies Baskerville'ów (film br.) 11.10 Dwie puszyste damy (s.) 11.45 Strażnik Teksasu (s.) 12.35 Dziewczyny Gilmore'a (s.) 13.25 Anastazia (s.) 14.15 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.05 Gwiazdne wrota (s.) 15.55 Żądla (s.) 16.45 Zaryzykuj (teleturniej) 17.15 Właśnie teraz 17.25 Straż przybrzeżna (s.) 18.15 Prognoza pogody 18.20 M.A.S.H. (s.) 18.50 Pali vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Nakreć to! (pr. rozryw.) 20.40 Sandra, królewna rebeliantka (s.) 22.35 Co z oczu, to z serca (film USA) 0.55 Vilomeniny (pr. roz.) 1.45 Smallville (s.) 2.55 Na własne oczy 3.45 Łowcy koszarów (s.) 4.35 Ojciec Schwarzwkracza do akcji (s.)

■ PRIMA

8.00 St. Tropez (s.) 9.00 Płomień wąpłowości (s.) 9.55 Wspaniali i bogaci (s.) 10.25 Prima jazda (mag.) 11.10 Lekarz ze wsi (s.) 12.05 Szansa bez granic (pr. roz.) 13.05 W lot po świecie (mag.) 14.05 Pomoc domowa (s.) 14.35 Pan Złota Rączka (s.) 15.05 Beverly Hills 90210 (s.) 16.00 Sprawa dla dwu (s.) 17.10 Navarro (s.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kulinarny) 19.45 Dzieciół Woody (s. anim.) 19.55 Policja kryminalna Kolonia (s.) 20.50 Receptariusz prima pomysłów (mag.) 21.50 Adwokat (film USA) 23.50 Mutant X (s.) 0.40 Szybka wygrana 2.20 Dementi 2.55 Sauna (talkshow) 3.45 Prima archiwum.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Dziś obchodzi Jubileusz życiowy 80 lat
pani ANNA FIERLOWA
z Orłowej Zimnego Dołu. Z tej okazji serdeczne życzenia dobrego zdrowia i szczęścia życzy za całą rodzinę syn Roman.
RK-128

Upływa szybko życie ...

Dziś, 19. 7. 2005 obchodziłby 80 lat nasz Drogą Ojciec

WILHELM SZOTEK

pochodzący z Łąk. O chwilę wspomnień i krótką modlitwę proszą najbliżsi.
GL-395

Do Ciebie, Panie, duszę mą podnoszę...

Dnia 18 lipca minęła 6. rocznica nieodżałowanej śmierci naszej Drogiej

śp. MARII SŁADECZKOWEJ

z Zawady, później Karwiny. Z żalem w sercu, miłością i wdzięcznością wspominają najbliżsi.
GL-388

Mijają lata, nikną marzenia,
a pozostają tylko wspomnienia.

Dnia 20. 7. 2005 mija 5. rocznica, kiedy opuściła nas na zawsze

śp. ANIELA ZAWADOWA

z Gródka. Z miłością i szacunkiem wspomina Najbliższa Rodzina.
AD-102

Kronika Rodzinna

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 15. 7. 2005 zmarł w wieku niespełna 71 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Teść, Brat, Dziadek, Pradziadek, Szwa-gier i Wujek

śp. LUDWIK SZEBESTA

zamieszkały w Jabłonkowie. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w środę 20 lipca 2005 o godz. 15.00 z kościoła parafialnego w Jabłonkowie. Zasmucona rodzina.
AD-106

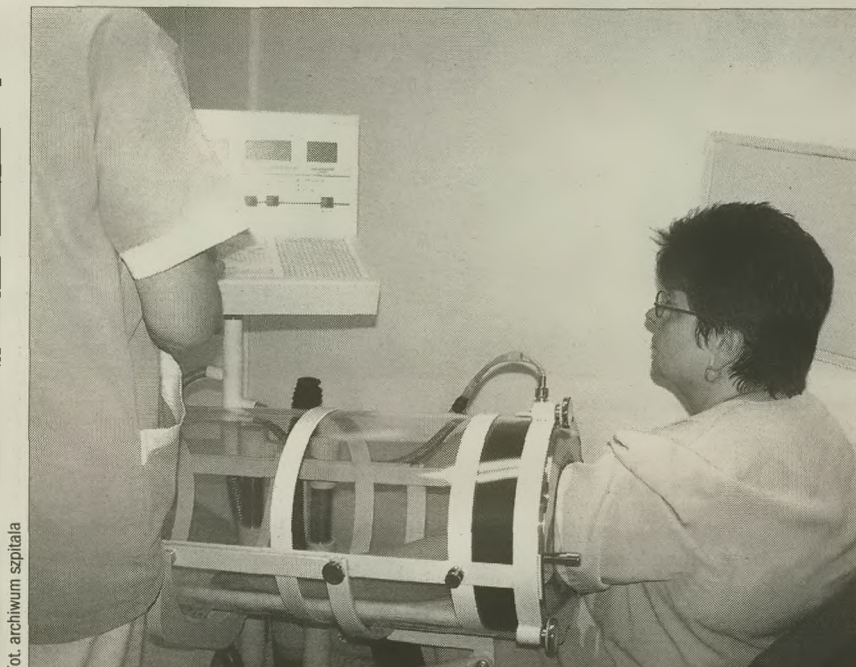
Największa miłość na świecie gaśnie
gdy serce matki na wieki zaśnie.

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, iż w piątek 15. 7. 2005 zmarła w wieku 86 lat nasza Kochana Mamusia, Teściowa, Babcia, Prababcia, Ciocia, Kuzynka i Przyjaciółka

śp. ANNA CHWISTEK

z domu Śniegoń z Cz. Cieszyna, ul. Gimnazjalna 7. Pogrzeb naszej Drogiej Zgasłej odbędzie się w środę 20. 7. 2005 o godz. 15.00 z kościoła ewangelickiego Na Niwach w Cz. Cieszynie. W smutku pogrążona najbliższa rodzina.
GL-396

Oddział rehabilitacyjny szpitala w Orłowej, który jest filią placówki szpitalnej w Karwinie Raju, otrzymał ekstremiter – nowoczesne urządzenie do leczenia zaburzeń ukrwienia i stanów chorobowych unerwienia kończyn górnych i dolnych. Z zabiegów z zastosowaniem ekstremitera korzystają głównie osoby chore na cukrzycę i po urazach kończyn. Terapia ta nie wywołuje skutków ubocznych i jest bardzo efektywna. Wykorzystuje ona podciśnienie i nadciśnienie generowane przez ekstremiter, którym oddziałuje się na chorą kończynę. Ordynator oddziału, Milena Kašpárková, powiedziała nam, że koszty zabiegów pokrywają w całości kasy chorych. Optymalna liczba zabiegów waha się w granicach od 10 do 20. Apikuluje się je zarówno pacjentom hospitalizowanym (niekoniecznie na oddziale rehabilitacyjnym), jak i dochodzącym. Orłowska rehabilitacja w ub. roku przejęła ponad 5,5 tys. pacjentów z szerokiej okolicy, w tym również dzieci wymagające leczenia tzw. metodą refleksyjną według Vojty. Na zdjęciu: ręka pacjentki we wnętrzu ekstremitera.
(s)

Co w kinach

KARWINA – Centrum: Tłumaczka (19, 20, godz. 17.45); Przeklęta (19, 20, godz. 20.00); **Reflex**: Podwodne życie ze Stevem Zissou (19, 20, godz. 17.00, 20.00); **TRZYNIEC** – Kosmos: Duma i uprzedzenie (19, 20, godz. 17.30); Po-zew o miłość (19, 20, godz. 20.00); **CZ. CIESZYN** – Central: xXx następny poziom (20, godz. 19.30); **HAWIERZÓW** – Centrum: Roboty (19, 20, godz. 15.30); Wojna światów (19, 20, godz. 17.45, 20.00); **CIESZYN** – Piast: Madagaskar (19, 20, godz. 16.30, 18.15, 20.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (czw. godz. 18.00), TVC 2 (pt. godz. 7.30).

POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Oferty

OFERUJĘ MALOWANIE DACHÓW z aluminium, blachy pocynkowanej i ipy jakościowymi i długotrwałymi farbami. Daję gwarancję za wykonaną pracę. Informacje tel. 604 831 751.
GL-373

SPRZEDAM 3 OWCE do chowu + jagnięta. Telefon: 608 740 997. GL-385

Co za Olzą

ŚLĄSKI ZAMEK SZTUKI I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, Cieszyn: 21. 7. o godz. 12.00 wernisaż wystawy „Wobec konsumpcji”. Otwarte do 28. 8. we wt-nie: 10-17.

KSIAŻNICA CIESZYŃSKA, Mennicza 46, Cieszyn: od 21. 7. wystawa fotograficzna „Bamako”. Otwarte do 15. 8. w po-pt: 10-18.

▲ do 27. 10. wystawa pt. „Granice wytyczane słowami”, konflikt na Śląsku Cieszyńskim w świetle literatury politycznej (1848-1947). Otwarte po-śr

pt: 8-18, so: 9-15.
GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 7. 8. Festiwal Srebra, wystawa „De-konstrukcja – Rekonstrukcja”. Otwarte wt-nie: 10-18.

Wystawy

DK „POKLAD”, Ostrawa Poruba, M. Kopeckého 675: do 15. 9. wystawa obrazów artystów – plastyków, Polaków tworzących w krajach Czwórki Wyszehradzkiej „Cztery nieba”. Otwarta po-pt: 8-18.

KONGRES POLAKÓW, Cz. Cieszyn, Komenského 4: do 16. 9. wystawa z okazji 70. rocznicy udziału harcerzy z Zaolzia w Zlocie ZHP w Spale „Śladami złotych harcerskich”. Otwarte w po-pt: 9-15.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ – sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazy z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Do 11. 9. wystawa historyczna Zdeňka Hapala – lalkarza, arty-sty i reżysera. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **KOTULOWA DRZEWIONKA**, Hawierzów Będowice: wystawa „Mieszkanie ludowe i tradycje rolnictwa w Cieszyńskim”. Otwarte wt-pt: 9-17, so-nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TRAGEDII ŻYWCIC-KIEJ**, Hawierzów Żywocice: do 31. 12. wystawa „Od ognika do żarówki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **INTERKLUB KARWINA**, rynek Masaryka 10: do 31. 7. wystawa „Świat według Orteliusa” – historyczna wystawa map. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie**: stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Do 31. 12. wystawa „Pietwałd w zmianach stuleci”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW W JABŁONKOWIE**, rynek Mariański 14: do 2. 10. wystawa „Jabłonkowskie szańce”, wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

»MUSIMY ZACHOWAĆ PAMIĘĆ O TYCH TRAGICZNYCH LATACH« – MÓWI ALOJZY KALETA

Na początku był Klub Gusenowców

Jedną z najmłodszych (założoną dopiero w 1998 r.) organizacji polskich w RC, które złożyły akces do Kongresu Polaków, jest **Polski Związek Byłych Więźniów Politycznych**. Jakże były powody powstania Związku i jakie są główne jego cele, o tym rozmawiamy z sekretarzem zarządu PZBWP, Alojzym Kaletą.

– Wszystko zaczęło się od Klubu Gusenowców, działającego od 1947 roku – wyjaśnia A. Kaleta. – Powstał on tuż po II wojnie światowej z inicjatywy więźniów obozów koncentracyjnych, którym udało się przeżyć noc okupacyjną i powrócić w rodzinne strony. Nazwa tej organizacji wzięła się stąd, że większość aresztowanych ze Śląska Cieszyńskiego znalazła się właśnie w tym obozie zagłady. To nie znaczyło jednak, żeby członkami Klubu nie mogli zostać więźniowie innych obozów. Toteż Klub Gusenowców tworzył wielką rodzinę tych, którzy przeżyli wojenną gehennę praktycznie we wszystkich hitlerowskich obozach.

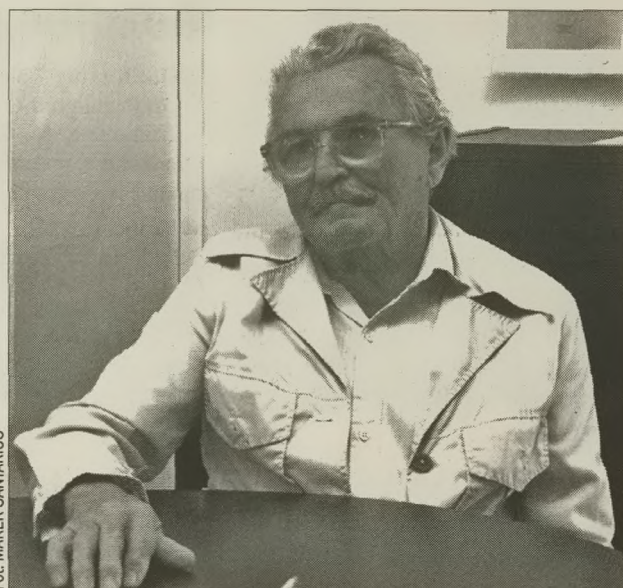
Z upływem lat naturalną kolejną rzeczą w istotny sposób zmalała liczba członków Klubu. Toteż jego członkowie zaczęli w latach 90. ub. wieku dyskutować o przewartościowaniu dotychczasowej działalności i powołaniu w ramach Czeskiego Związku Bojowników o Wolność polskiej, samodzielnej organizacji, która oficjalnie zrzeszałaby polskich więźniów wszystkich obozów koncentracyjnych. Jej celem zaś miała być ich aktywizacja w celu zachowania pamięci o tragicznych latach okupacji hitlerowskiej, a także wciągnięcie do działalności nowych członków.

Proces tworzenia się nowej organizacji przyspieszyła w 1997 r. śmierć długoletniego prezesa Klubu Gusenowców, **Józefa Kazika**. W 1998 r. na walnym zebraniu powołano do życia nową organizację – **Polski Związek Byłych Więźniów Politycznych**, który miał być spadkobiercą i kontynuatorem działalności Klubu Gusenowców. Jego prezesem został **Jan Rucki**, reprezentujący już nowe pokolenie – dzieci więźniów obozów zagłady. Udało się też opracować ostateczną wersję statutu, zarejestrować Związek w czeskim MSW, wreszcie złożyć akces do Kongresu Polaków.

– W tym trudnym początkowym okresie pogłębiające się kłopoty zdrowotne wyeliminowały wielu członków Związku z jakiegokolwiek aktywnej działalności – wspomina A. Kaleta. – Niedługo potem zmarli dwaj członkowie zarządu, **Jan Pytlík** oraz jeden z inicjatorów utworzenia nowej organizacji i jej długoletni sekretarz, **Karol Polak**. Wydawało się, że ledwo co założony Związek z powodu braku członków po prostu zaniknie...

W 2001 r. przed uszczuplonym zarządem stają zatem nowe wyzwania. Należało bowiem odpowiedzieć na szereg pytań związanych z dalszymi losami PZBWP. Dyskusja o kontynuowaniu działalności Związku przebiegała na zebraniu, które zwołano na 10 maja 2001 r. i na którym opracowano nowy program działalności. W zebraniu wziął też udział **Alojzy Kaleta**, którego wybrano na nowego sekretarza zarządu.

– Wspólnie z prezesem **Janem Buckim** postanowiliśmy zaktualizować pracę Związku – mówi A. Kaleta. – Podję-

Sekretarz zarządu Polskiego Związku Byłych Więźniów Politycznych, Alojzy Kaleta.

liśmy zatem rozmowy z wielu członkami Klubu Gusenowców i innymi byłymi więźniami, którzy nie włączyli się w działalność PZBWP, z przedstawicielami innych polskich organizacji członkowskich Kongresu Polaków, jak również z przedstawicielami powiatowych zarządów Czeskiego Związku Bojowników o Wolność we Frydku-Mistku i Karwinie. Wówczas też po raz pierwszy otrzymaliśmy skromną dotację ze Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”. Środki te postanowiliśmy przeznaczyć na działalność związaną ze zbieraniem i opracowywaniem wspomnień byłych więźniów lub członków ich rodzin. Podjęliśmy się tego zadania, gdyż zdawaliśmy sobie sprawę z tego, że jest to szczególnie obowiązek dla członków PZBWP – przekazać szerokiej rzeszy społeczeństwa to, co pamiętają jeszcze bezpośredni uczestnicy tamtych wydarzeń: więźniowie, członkowie ruchu oporu... Zgromadziliśmy z **Janem Buckim** sporo materiału i zamierzaliśmy go wydać w formie książki.

Pracę nad książką przerwała na początku tego roku śmierć prezesa **Jana Ruckiego**. Alojzy Kaleta zapewnia jednak, że książka się ukaże. – Musimy przecież zachować pamięć o tamtych tragicznych latach. W tym roku chciałbym materiały jeszcze uzupełnić, a jeśli znajdą się potrzebne środki, książka powinna opuścić drukarnię w roku 2006.

Wcześniej jednak – najprawdopodobniej pod koniec sierpnia br. – członkowie PZBWP spotkają się na walnym zebraniu, by wybrać nowy zarząd i prezesa oraz opracować plan i program działania w najbliższych latach. – Zapraszamy na zebranie wszystkich byłych więźniów lub członków ich rodzin, którzy jeszcze nie zdecydowali się na wstąpienie do naszego Związku. Prosimy zatem zawiadomienie o terminie zebrania, które na pewno pojawi się w „Głosie Ludu”, potraktować jako zaproszenie – dodał A. Kaleta.
JACEK SIKORA

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głos Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelníční 18, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w Odd. Literat. Pol. Biblioteki w Karwinie Frýstacie (przy rynku);
e-mail: ogłoszenia@glosludu.cz

Fot. UM

Nowy nabytek państwa Švarcovej.

Wołała karmnik

ORŁOWA (wak) – Do wydziału środowiska naturalnego przy Urzędzie Miejskim zadzwoniła na początku lipca **Maria Švarcova**, mieszkanka Orłowej Lutyni, prosząc o pomoc ornitologa w określeniu gatunku ptaszka,

które zagnieździły się w karmniku na oknie jej mieszkania.

Ornitolog **Jan Ort**, który pisklęta zaobraczkował, stwierdził, że chodzi o muchołówkę szarą (*Muscicapa striata*), którą można rozpoznać po ciemno kreskowanym czole i spodzie. Ptaszka tego można zauważyć, jak przyczajony w widocznym miejscu czatuje na owady, które chwytą w locie. Występuje w pobliżu lasów, zasiedla parki i ogrody, często w sąsiedztwie człowieka. Gniazda buduje głównie w szczelinach drzew lub bardzo gęstych zaroślach. Zdarza się, czego dowodem jest orłowski przykład, że jaja, pokryte ciemnymi plamkami, składa w karmnikach.

Jak dowiedzieliśmy się od J. Orta, muchołówka szara kładzie jaja w maju, czasem wyprowadza dwa legi w roku. Jest ptakiem chronionym.

Numery dla dróg

MOSTY k. JABLONKOWA (kor) – Na przełomie czerwca i lipca władze wsi wprowadziły oznakowanie wszystkich gminnych dróg. Każda z nich otrzymała numer, który został wniesiony do map. To ma ułatwić orientację zarówno mieszkańcom Mostów, jak i przyjeźdnym. W ramach akcji na skrzyżowaniach dróg podporządkowanych z głównymi ciągami komunikacyjnymi ustawiono znaki „ustap pierwszeństwa przejazdu”.

Osiedlowa inwestycja

JABLONKÓW (kor) – Wczesną jesienią przeprowadzona zostanie wymiana okien w miejskich mieszkaniach na osiedlu przy ul. Młyńskiej. Chodzi o liczące ponad 20 lat trzy bloki. Przy okazji wyremontowane zostaną klatki schodowe.

Przetarg na realizatora robót wygrała ostrawska firma „Unips”. Koszty remontu wyniosą 8 mln Kč. Pokryje się je z czynszu pobieranego przez miasto od lokatorów mieszkań.

W centrum bezpieczniej

PIOSEK (kor) – Samorząd wojewódzki przyznał gminie dotację w wysokości miliona koron na budowę nowego chodnika w centrum wsi. Kolejny milion wyłoży na to przedsięwzięcie gmina.

600-metrowy chodnik wzdłuż głównej drogi, prowadzący od czeskiej szkoły zbiorczej po posterunek policji granicznej, ma zwiększyć bezpieczeństwo pieszych, zwłaszcza dzieci. Roboty ruszą we wrześniu.

poinformować naszych bliskich o trasie, którą zamierzamy przebyć, oraz o przybliżonym czasie powrotu. Ułatwi to ewentualne poszukiwanie osoby zaginionej – mówi ratownik. Apel ten aktualny jest zwłaszcza teraz, kiedy w głąb lasów, w których nie trudno zabłądzić, wybierają się zbieracze grzybów i borówek. (wak)

Zachowaj zdrowy rozsądek!

Dokończenie ze str. 1

Od karania mandatami takich bezwzględnych sportowców jest policja. Nie mają też prawa sprawdzania czy turysta posiada koncesję uprawniającą do latania na lotni.

– W góry nie należy wybierać się w pojedynkę. Jeśli już zdecydowaliśmy się na samotną wyprawę, powinniśmy

le heca!

Karel mo dwacet rokov i od jakigosi czasu sie zabawio z Ludmilkom. Roz sie pyto brata dziołuchy: – Przyznaj sie, Karełku, nie zagładosz aby przez dziurke od klucza do izby, jak zech tam je som z twojom siostróm? – Nigdy sie mi to nie udalo, bo dycki was mama podgladalo.

– Kiery wymiyni sztyry zwierzeta z rodziny kotów? – pyto nauczycielka. – Jo – zgloszo sie Jureczek. – Kocur, kocica i dwa kocurki.

Stoi policajt. Podchodzi do niego Karel i pyto: – Kierego dzisio mómy? – Nie wiem. – Jak to, przeca pan czyto gazete? – Ja, ale ona je wczorajsz...

Przyszla baba do dochtora, mówi: – Panie dochtorze, som my juz pięć rokov po ślubie, a wciąż ni mómy dziecka. Dochtór sie ji kozot sebylc. – Nó dobrze, choć zech sie myślała, że piyrwsze dziecko by lepszy było mieć ze swoim chłopym.

– Czy stosuje pani ścisłóm diete, kieróm zech pani zalecił? – pyto dochtór pacjyntki. – Ni. – Tóz czymu? – Bo sie nie dóm zagłodzić na śmierć po to, żeby pozyc rok, abo dwa dloży!

Idzie Czerwóny Kapturek, idzie, a wilka nigdzi ni ma. W końcu przyszedł do starki, ale tam wilka nie było. Babcia sie zdenerwowala, bo przeciez wilk downo juz jóm miot zjeść. Zwónióm po leśniczego, przyjechał w ty pedy. Radzóm, co robić, przeca jak wilka ni ma, bajka je nieważno. Umyśliłi poszukać go w lesie. Chodzóm, wołajóm, w końcu uwidzieli zwierzoka rozwalónego na polance.

Cało trójka skoczyła do niego, zdało sie, że go rozszarpioóm. – Te, wilk, bojka zawałóno. Kapturka w wsi przegapiłeś, babci żeś nie zeźrół, co je?! – Co je, co je! – wilk na to. – Pomyliły mi sie bojki i tela. Znalozlech chatke z piernika i tak mi zaszmakowało, zech jóm całóm zeźrół. Żodyn Kapturek sie mi juz w brzuchu nie zmieści!

Wydarzenia Sportowe

HOKEIŚCI STALOWNIKÓW TRZYNIEC POWOLI SZYKUJĄ SIĘ NA LODOWISKO

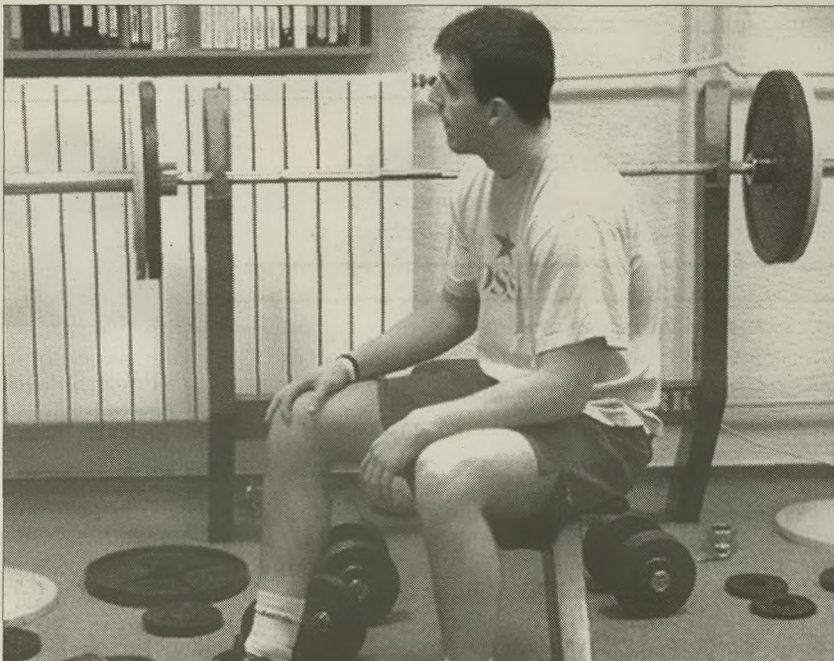
Co nowego pod Jaworowym?

Pomimo upałów, jakie panują za oknem, do nowego sezonu pilnie przygotowują się hokeiści Stalowników Trzyniec. Rozgrywki sezonu 2005/2006 ruszają 9 września, hokeiści jednak nie próznąją od końca maja. W przyszłym tygodniu trzyńczanie rozpoczną drugą, najważniejszą fazę przygotowań. Do głosu dojdą już kilje hokejowe i łyżwy. W planach na dzień dzisiejszy mają trzyńczanie dzwleć spotkań towarzyskich, Stalowników nie zabraknie również na prestiżowych turniejach w Trenczynie i Liptowskim Mikulaszu.

Stalownicy pod wodzą nowego trenera Jana Neliby poprawiali swoją kondycję fizyczną w trzynieckiej siłowni, na kortach tenisowych, zaliczyli też kilka pokazowych spotkań piłkarskich. Futbol to zdaniem hokejowych fachowców świetny sposób na urozmaicenie sobie letnich treningów, w gronie trzynieckich hokeistów nie brakuje zaś sporej liczby piłkarskich zapaleńców. Nieźle gra w futbol m.in. napastnik Rostislav Martynek, który wspólnie z Václavem Pletką był pierwszoplanową postacią wszystkich sparingów. Trzyńczanie zremisowali m.in. 3:3 z Oldrzychowicami, pokonali 5:2 Bystrzycę i 3:0 fanclub „HC Werk”.

W trakcie letniej zaprawy doszło do zmian nie tylko w kadrze zawodników. Nowym dyrektorem generalnym klubu został Pavel Marek, który zmienił na tym stanowisku Ivo Pulmanna. Pavel Marek w przeszłości pełnił funkcję trenera drużyny, w zeszłym sezonie był dyrektorem sportowym klubu. Kibiców jednak, co oczywiste, najbardziej interesują zmiany w zespole. Z drużyną nie trenuje już Marek Melenovský, który w dziwnych okolicznościach przeniósł się w czerwcu do konkurencyjnego HC Hamé Zlin. Melenovský wciąż ma jednak platny kontrakt z Trzyniec i Zlin zmuszony będzie wypłacić Stalownikom finansowe odszkodowanie. Pod Jaworowym zabraknie także długoletniej ikony drużyny, Richarda Krála, dla którego ubiegły sezon był chyba najgorszym w jego karierze i

to nie tylko w barwach Trzyńca. Trener Neliba zrezygnował też z usług innego doświadczanego napastnika, Pavla Janků, walizki spakował rów-

Rostislav Martynek słownię wołałby zamienić na coś bardziej przyjemnego.

niez obrońca Jiří Malinský i bramkarz Vlastimil Lakosil.

A kto z nowych twarzy pojawił się latem pod Jaworowym? Działaczom udało się zdobyć Rosjanina Andreja Petrakowa – to rosyjski napastnik, świetnie orientujący się w polu bramkowym rywala. W poprzednim sezonie Petrakow bronił barw rosyjskiego

Magnitogorska. Trzyńczanie pragną utrzymać w zespole również utalentowanego juniora Pospíšila, który rozważa jednak ofertę ze strony klubów z Oceanu. Do drużyny seniorów wrócił z drugoligowej Orłowej młody bramkarz Holeš i niewykluczone, że zmieści się w kadrze 24 zawodników, którzy 9 września w inauguracyjnym meczu sezonu 2005/2006 zmierzą się z Libercem. Trener Jan Neliba ma obecnie do dyspozycji tych oto zawodników: **bramkarze** – Biegl, Vojtek, Holeš, **obrońcy** – Tesařík, Výtisk, Frolo,

Co słychać?

■ **MEMORIAL BRACI HAASÓW W PIOTROWICACH.** W sobotę odbył się na boisku Lokomotywy Piotrowice tradycyjny turniej piłkarski – „Memorial Braci Petra i Jana Haasów”. W imprezie uczestniczyły drużyny FC Witkowice (2. liga), Futbolu Trzyniec, FC Banika Ostrawa B (3. liga) i gospodarzy – Lokomotywy Piotrowice (5. liga). W turnieju triumfował trzecioligowy Banik Ostrawa B. Najlepszym strzelcem został Szmek (4 gole, F. Trzyniec), bramkarzem Radek (FCB), graczem w polu Třasák (Witkowice). **Oto wyniki:** Lokomotywa Piotrowice – Ostrawa B 0:2 (Pettley, Prokš), Futbol Trzyniec – FC Witkowice 0:1 (Derych). **O 3. miejsce:** L. Piotrowice – F. Trzyniec 0:7 (Szmek 4, Maceček 2, Kořínek). **Finał:** Ostrawa B – FC Witkowice 1:0 (Kučerňák).

■ **PIŁKARSKIE SPARINGI:** Slavia Orłowa – MKF Karwina 1:4 (Jurkovský samob. – Lukan 2, Šuster, Sourada), IRP Czeski Cieszyn – Nydek 10:0 (Gancarczyk 3, Hrazdilek 3, Zima 2, Myšínský, Škarka), Banik Olbrachcice – Sucha Górna 2:1 (dla gospodarzy – Hanzel, Szmek). ■ **ZGRUPOWANIE BANIK OSTRAWA W SEEFELD.** Piłkarze Banika Ostrawa biorą udział w zgrupowaniu w austriackiej miejscowości Seefeld. W sobotę podopieczni trenera Jozefa Jarabinského zmierzili się w towarzyskim spotkaniu z tureckim Besiktasem Istanbul, remisując 2:2. W meczu, który odbył się w niemieckim Augsburgu bramki dla Banika zdobyli Magera (29.) i Tomašák (31.), dla Turków – Pancu (27.) i Soleiman (41.). (jb)

Pácal, Vyhlídal, Kroupa, Všeťka, Hunkes, **napastnicy** – Pavelek, Peterek, Petrakow, Škofepa, Tomas, Huna, Hašek, Polanský, Pletka, Kudrna, Zbořil, Vítek, Pospíšil i Škatula.

JANUSZ BITTMAR

ROZKŁAD LETNIEJ JAZDY STALOWNIKÓW TRZYNIEC

26. 7. Hawierzów – Trzyniec, 29. 7. Trzyniec – Hawierzów, 2. – 5. 8. turniej w Liptowskim Mikulaszu, 11. – 13. 8. turniej w Trenczynie, 16. 8. Olomuniec – Trzyniec, 19. 8. Trzyniec – Martin, 22. 8. Prościejów – Trzyniec, 23. 8. Trzyniec – Nitra, 26. 8. Sareza Ostrawa – Trzyniec, 30. 8. Trzyniec – Sareza Ostrawa, 2. 9. Trzyniec – Dukla Trenczyn.

Nasza oferta

● **PIŁKARSKIE SPARINGI:** MKF Karwina – Futbol Trzyniec (dzis, 17.00 na boisku w Wierzniowicach), Lokomotywa Piotrowice – Slavia Orłowa (dzis, 17.00), IRP Czeski Cieszyn – Wracimów (jutro, 17.00), MKF Karwina – GKS Katowice (jutro, 12.00 na Jäklu), FC Banik Ostrawa B – Banik Olbrachcice (jutro, 17.30 na boisku Jeremenko). (jb)

Sport Polski

● **POLSCY SIATKARZE ZAGRAJĄ W MISTRZOSTWACH ŚWIATA.** Reprezentacja Polski siatkarzy wywalczyła w Rzeszowie awans do przyszłorocznych finałów mistrzostw świata w Japonii. Polacy o awansie przesadzili w sobotę, pokonując 3:1 Bułgarię. W niedzielę biało-czerwoni ulegli 2:3 Rosji. – **Najważniejsze, że po trudnych chwilach w finałowym turnieju w Lidze Światowej w Belgradzie odrodziliśmy się i w Rzeszowie pokazaliśmy dobrą grę** – skomentował występ polskich siatkarzy w eliminacjach mistrzostw świata trener **Raul Lozano**. Polska i Rosja uzyskały awans do przyszłorocznych finałów w Japonii. – **Zapomnieliśmy o przykrej wpadce w półfinale z Serbią i Czarnogórą** – powiedział Raul Lozano. – **Rosja w niedzielę postawiła twarde warunki, ale my podjęliśmy walkę. Ważne jest również to, że przegrywając 0:2 odwróciliśmy losy rywalizacji.** Polscy siatkarze

otrzymają siedem dni wolnego, ale jak podkreślił trener Lozano, każdy z nich otrzyma zadanie do wykonania. On sam z rodziną spędzi krótki urlop w Polsce. Wybiera się m.in. do Krakowa i Oświęcimia. Po krótkiej przerwie drużyna spotka się na zgrupowaniu w Spale. W połowie sierpnia zagra w Olsztynie, w Memoriale Huberta Wagnera, m.in. z Holandią oraz Chinami.

● **REKORD POLSKI KAMILI SKOLIMOWSKIEJ.** Kamila Skolimowska jest zaskoczona, że podczas sobotniego mityngu w Madrycie aż o 1 m i 67 cm poprawiła należący do niej od trzech lat rekord Polski w rzucie młotem. Uważa, że taki wynik – 74,27 może dać w Helsinkach medal mistrzostw świata, ale niekoniecznie. W niedzielę rano mistrzyni olimpijska z Sydney trenowała już w Spale, gdzie pozostanie do dnia wylotu do Finlandii (3 sierpnia). Przed startem w

Helsinkach (10 sierpnia – eliminacje) zamierza wziąć udział jeszcze tylko w jednych zawodach – 31 lipca w Poznaniu albo Niemczech. W tym roku dalej od Skolimowskiej rzuciły: 15 lipca w Moskwie Rosjanka Tatiana Lysenko – 77,06 i 11 lipca w Zagrzebiu Francuzka Manuela Monteburn – 74,66.

● **ŻURAWSKI NIE STRZELIŁ KARNEGÓ.** – **Już się tym nie przejmuję. Koledzy z zespołu pocieszali mnie, klepali po plecach. Mówili, że nie takie się nie stało. To był w końcu tylko sparing** – powiedział polskim dziennikarzem **Maciej Żurawski**. Reprezentant Polski w swoim piłkarskim debiucie w barwach Celtiku Glasgow nie strzelił karnego w meczu sparingowym z Fulham (0:0). Żurawski pojawił się na boisku w 66. minucie. Drugi Polak w Celtiku, **Artur Boruc** przesiedział cały mecz na ławce rezerwowych. Bramki Celtiku strzegł David Marshall. (jb, PAP)

DZIŚ W NUMERZE:

Kultura, oświata, dochody **str. 3**

GŁOSIK – rubryka dla dzieci **str. 4**

Nie zapomnisz o przygodzie **str. 5**

W obronie brakuje konkurencji **str. 8**

CZWARTEK
21 LIPCA 2005
NR 85
ROCZNIK LX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

Podróżnym nie pozostawało nic innego, jak tylko cierpliwie czekać na wznowienie ruchu kolejowego.

Bomby nie było, tylko zamęt!

CZ. CIESZYN (sch) – Na dworcu w Cz. Cieszynie została podłożona bomba – informację tej treści odebrano wczoraj dokładnie o godz. 13 pod numerem telefonicznej linii alarmowej 112, po czym anonimowy rozmówca od razu się rozłączył.

Wkrótce potem, w obliczu groźby zamachu bombowego, na czeskiejszyńskim dworcu kolejowym zamarł ruch. Na czas sprawdzania prawdziwości telefonicznego ostrzeżenia (za-

angażowano do tego dwa policyjne psy, w tym jednego specjalistę od wykrywania materiałów wybuchowych) – wstrzymano ruch pociągów, a z wszelkich pomieszczeń dworcowych wyprowadzono ludzi. Ku niezadowoleniu cieszyńskich zamknięte zostało również przejście podziemne łączące supermarket „Billa” z miastem. – Eee, to już tu kiedyś było! Mam gdzieś całą bombę! – dwie młode kobiety nie stały się ukryć oburzenia nad faktem,

że policjanci zabraniają im przejścia pod torami. – Zdażyłam jeszcze doprowadzić starszą córkę na pociąg pośpieszny, a kiedy wracam do peronu, już przyklejono taśmę zabraniającą wejście na dworzec – powiedziała nam zdezorientowana sytuacją inna kobieta.

Jak podała rzeczniczka Policji RC, Zlatoše Vjačková, poszukiwania przeprowadzone zarówno na dworcu, jak i w stojących właśnie na stacji pociągach nie potwierdziły obecności bomby. Potwierdziły natomiast to, o czym większość była przekonana. Chodziło o głupi kawał, który – niestety – wielu ludziom wracającym właśnie pociągiem z pracy lub z wakacyjnej wycieczki nieźle pokrzyżował szyki. Ruch wznowiono o godz. 14.50.

Strażnik w ratuszu

TRZYNIEC (man) – Z uwagi na to, że remontowi kapitalnemu poddany został niszczący budynek Straży Miejskiej przy ul. Jabłonkowskiej, posterunek Straży Miejskiej przeniósł się na okres przejściowy do trzynieckiego ratusza (wejście od strony torów kolejowych).

Natomiast siedziba Komendy Straży Miejskiej otrzymała tymczasowo dwa pokoje, pod numerami 425 i 426, na czwartym piętrze hotelu „Steel”. Numery telefonów centralnej dyspozytorni pozostają niezmienione – 156, 558 325 375 i 558 325 376.

Rada gminy wybrała już nowego dyrektora szkoły, który zajmie miejsce odchodzącej w stan spoczynku **Marty Roszki**. Z dniem 1 sierpnia jej następcą zostanie pracująca w szkole na etacie nauczycielki **Elżbieta Wania**.

Również w szkole czeskiej dojdzie do zmiany na stanowisku dyrektora. Miejsce dyrektora **Oto Chwastka**, który osiągnął wiek emerytalny, zajmie **Bohuslava Bura**, ostatnio zastępca dyrektora w szkole podstawowej im. Emila i Dany Zátopkůw w Trzyńcu.

ELŻBIETA WANIA NASTĘPCĄ MARTY ROSZKI

Nowy dyrektor w odnowionej szkole

WĘDRYNIA (man) – W szybkim tempie posuwa się remont kapitalny budynku polskiej szkoły podstawowej, który w tym roku obchodzi swoje stulecie.

Kosztów 9 mln Kč (6 mln Kč samorząd gminy uzyskał z Ministerstwa Finansów) wymienione zostaną drzwi i okna oraz przewody sieci elektrycznej. Aby budynek dostosować do wymogów stacji sanitarno-epidemiologicznej, konieczne będzie też odnowienie sanitariatów. Szkoła otrzyma hydroizolację, zostanie docieplona, a jej fundamenty poddane zostaną procesowi osuszenia.

Pogoda

CZWARTEK – Zachmurzenie umiarkowane do dużego z przelotnymi opadami deszczu. Temperatura w dzień 19-22 st., nocą 13-10 st. C. Wiatr zach. 3-7 m, w porywach do 15 m na sek.

PIĄTEK – Pochmurno z przelotnymi opadami deszczu, możliwe burze. Temperatura w dzień 17-21 st., nocą 14-10 st. C.

ISSN 1212-4222

05085

9 771212 422041

ZADOWOLONE SĄ PACJENTKI, ZADOWOLENI SĄ LEKARZE

Dużo więcej dzieci

KARWINA (sch) – Karwińska izba porodowa przeżywa prawdziwy boom. W pierwszym półroczu przyszło tu na świat 512 dzieci, o 112 więcej niż w analogicznym okresie ub. roku.

Zdaniem ordynatora oddziału położniczo-ginekologicznego szpitala w Karwinie Raju, MUDr. Petra Fialy, wzrost liczby porodów należy przypisywać zarówno rosnącemu prestiżowi karwińskiej porodówki, jak i ukończeniu działalności niektórych okolicznych oddziałów położniczych. – Trafiają do nas pacjentki z szerokiej okolicy, z Hawierzowa, Bogumina czy Orlowej. Jak dotąd, przyjmujemy je wszystkie. W razie potrzeby korzystamy z miejsc na oddziale ginekologii – mówi ordynator.

Przyszłe mamy są zazwyczaj na poród dobrze przygotowane. To

– zdaniem fachowców – zasługa Internetu oraz szkół rodzenia. – To, że kobieta ćwiczyła przed porodem, od razu widać. Nawet nie musi nas o tym informować – uważa doktor Fiala. Gładkiemu przebiegowi porodu sprzyjają takie pomoce, jak piłki rehabilitacyjne czy wanna do masażu. Co dziesiąta kobieta korzysta też ze znieczulenia, które w karwińskim szpitalu jest bezpłatne. – Znieczulenie podano mi w dwu dawkach, dzięki czemu przez pewien czas nie odczuwałam bólu i mogłam odpocząć. W przeciwnym przypadku w ostatniej fazie rodzenia byłabym już mocno wyczerpana – mówi **Ksenia Stuchlik**, która swoją córeczkę Sandrę przyprowadziła na świat właśnie w karwińskim szpitalu.

Ciąg dalszy na str. 2

Sposób na wakacje

OSTRAWA (mro) – Do Letniej Szkoły Języka Polskiego do słowackiej miejscowości Spiska Kapitulá wyjedzie z Cz. Cieszyna w poniedziałek 16 uczniów polskich szkół podstawowych wraz z nauczycielami i wychowawcami. Letnia szkoła, której organizatorem jest Wydział Konsularny Ambasady RP w Bratysławie oraz Klub Polski na Słowacji przy współpracy Wydziałów Konsularnych i Konsulatów RP w Pradze, Ostrawie i Budapeszcie, potrwa do 31 lipca.

Zaolziacy w gronie Polaków zamieszkałych na Słowacji, Węgrzech i w Czechach będą poznawać nie tylko tajniki polskiej mowy, ale także uczyć się historii Macierzy, uczestniczyć w konkursach wiedzy o Polsce. Organizatorzy zapowiadają także wycieczki do Lewoczy, Wadowic i Zakopanego.

NAD OLZĄ »ERA NOWE HORYZONTY«

Wajda gościem festiwalu

CIESZYN/CZ. CIESZYN (kor) – Film „Dziecko” (reż. **Luc i Jean-Pierre Dardenne**), zwycięzca tegorocznego festiwalu filmowego w Cannes, otworzy dzisiaj o godz. 18.00 w Teatrze im. A. Mickiewicza w Cieszynie – w obecności twórców – V Festiwal Filmowy „Era Nowe Horyzonty”. Festiwalowy pokaz filmu nad Olzą – w niespełna dwa miesiące od wręczenia Złotej Palmy w Cannes – wyprzedzi światowe premiery zaplanowane na jesień br. Głównym organizatorem odbywającego się w dniach 21-31 lipca po obu stronach Olzy festiwalu jest Stowarzyszenie „Nowe Horyzonty”. Współorganizatorami zaś „Gutek Film”, „Silesia-Film”, władze obu Cieszyńów oraz powiatu cieszyńskiego oraz Uniwersytet Śląski.

Podstawowym celem festiwalu jest prezentacja kina artystycznego, niekonwencjonalnego i bezkompromisowego. Program zestawiono z myślą o publiczności wymagającej, szukającej w sztuce nowych doświadczeń i przeżyć, oczekującej

od twórców własnego, oryginalnego języka. Tak jak w poprzednich edycjach, najważniejszą częścią festiwalu będzie sekcja konkursowa, w której zaprezentowanych zostanie 18 nie prezentowanych dotąd w Polsce i RC filmów, wybranych spośród setek tytułów pokazywanych na międzynarodowych festiwalach.

Ciąg dalszy na str. 7

Szpital w nowej szacie

CZ. CIESZYN (man) – Będący w gestii spółki Euromednet (administratorem budynków jest Urząd Miejski) szpital w Cz. Cieszynie otrzyma nową szatę – zewnętrzne ściany pokryte zostaną żółtą elewacją. Już wcześniej odnowiona została fasada na budynku administracyjnym, teraz kolej na główny budynek, pawilon C i laboratorium biochemiczne. Koszt robót, które zajmą trzy miesiące, wyniesie 3,1 mln Kč.

CENY SPADAJĄ NAWET O 70-80 PROCENT

Wakacje dopiero na półmetku, a część sklepów już rozpoczęła wyprzedaże letniej garderoby i sezonowych akcesoriów. Tegoroczne lato spłatało figla handlowcom i hurtownikom.

– Początek sezonu był dobry, ale koniec czerwca i pierwsze tygodnie lipca spowodowały, że większość zwiewnych i przeźroczystych kreacji na upalne dni zalega sklepowe półki. Najgorzej jest ze strojami kąpielowymi, wydekolowanymi bluzkami oraz drogimi sukienkami. W deszczowe lato nie znajdują zbyt wielu nabywców – mówi **Jana Masná**, sprzedawczyni w jednym z hawierzowskich butików przy ul. Głównej.

Kłopoty ze sprzedażą całej kolekcji letniej mają również sklepy obuwnicze. W witrynach pojawiły się informacje, że ceny sandałów, półbutów oraz tak modnych w tym sezonie kolorowych choda-

ków zostały obniżone nawet o 30-50 proc. Okażynie można już kupić okulary słoneczne, torby i koszyki.

Czas wyprzedaży

– Przeceny przyciągają tłumy klientów, ale niestety, oglądających jest zdecydowanie więcej niż kupujących – twierdzi sprzedawczyni działu obuwniczego w ostrawskim megamarkecie „Futurum”. – Przebiegają, przymierzają i odchodzą. Zresztą co to za okazja, jeśli sandały mimo obniżki nadal kosztują około tysiąca koron.

Najatrakcyjniejsze (nawet o 70-80 proc.) obniżki oferują, podobnie zresztą jak w latach poprzed-

nich, hiper, i megamarkety z sieci Hypernova, Tesco, La Halle, Carrefour, Ikea czy Baumax, w których obok letniej odzieży można też nabyć meble ogrodowe, sezonowe zabawki czy akcesoria do grilla. Jeśli będziemy mieć szczęście, to o 30-40 proc. taniej kupimy namioty i śpiwory. Pośpiech, choć normalnie przy zakupach niewskazany, przy okazji wyprzedaży jest wręcz pożądany, bo oferta topnieje z każdym dniem.

Obniżki są okazją do nabycia pełnowartościowych towarów po atrakcyjnych cenach. Jednak specjaliści z Federacji Ochrony Konsumentów przypominają, że w masie sprzedawanych artykułów znajdują się też zwyczajne buble. Pamiętajmy o tym, żeby oszczędne z założenia zakupy nie okazały się wyrzucaniem pieniędzy. (wak)

Znad Wisły

■ O szacunek dla osiągnięć „Solidarności” i wartości, z których powstała, zaapelował w niedzielę w Lublinie abp Józef Życiński podczas obchodów 25. rocznicy Lubelskiej Lipca '80 – fali strajków na Lubelszczyźnie, które poprzedziły protesty na wybrzeżu i powstanie „Solidarności”. Członkowie i sympatycy związku przeszli w pochodzie ulicami miasta i złożyli wieńce pod pomnikiem „Doli Kolejarskiej” upamiętniającym tamte wydarzenia.

■ Jeszcze nieco ponad tydzień temu sondaże wskazywały na wyraźne zwycięstwo Włodzimierza Cimoszewicza w II turze wyborów prezydenckich. Z najnowszego badania PBS dla „Gazety” wynika, że gdyby wybory odbywały się teraz, w II turze, owszem, doszłoby do starcia Cimoszewicz-Lech Kaczyński, ale wygrałby lider PiS – o włos. W I turze największą zmianą jest spadek notowań Zbigniewa Religi – miesiąc temu był drugi, dwa tygodnie temu trzeci, a teraz już piąty. ■ Śląska policja i służby specjalne ogłosiły cichy alarm antyterrorystyczny. Poszukują dwóch Arabów i towarzyszących im dwóch białych kobiet mówiących po polsku z angielskim akcentem, którzy rozmawiali w jednym z pubów o bombach podłożonych w Poznaniu i Krakowie. Do akcji włączyli się funkcjonariusze z Małopolski i Wielkopolski.

■ Rada Krajowa SLD podjęła ostateczną decyzję w sprawie kształtu list wyborczych partii. Na listach do Sejmu nie znajdują się m.in. Józef Oleksy, Leszek Miller, Jerzy Jaskiernia, Marek Dyduch. Szef SLD Wojciech Olejniczak chce do Sejmu promować ludzi młodych, którzy chcą „rzeczywiście odbudowywać Sojusz”.

■ Minister Marek Balicki zarzucił Narodowemu Funduszowi Zdrowia biurokrację, błędy w procedurach i manipulowanie opinią publiczną. Szef resortu zdrowia dodał, że Fundusz nie podjął działań, kiedy ośrodki onkologiczne sygnalizowały wykorzystanie limitów. Balicki wyliczył, że NFZ ma prawie 500 mln zł nadwyżki, którą można przeznaczyć na leczenie onkologiczne. Prezes NFZ Jerzy Miller odparł, że gospodaruje tak, by nie było ryzyka zachwiania w systemie.

■ Warszawski Sąd zarejestrował nową partię – Samoobronę Narodu Polskiego (SNP). Ugrupowanie utworzyli m.in. dawni członkowie „Samoobrony RP”, którzy zostali wykluczeni lub sami odeszli z partii Andrzeja Leppera. Lepper zapowiada zaskarżenie decyzji sądu, że względu na „nazwę ludzaco podobną do partii przez niego kierowanej”.

■ 73 proc. dzieci polskich cierpi z powodu złego odżywiania – wynika z badań przeprowadzonych przez Instytut Żywności i Żywienia w Warszawie. W ich diecie brakuje żelaza, jodu, wapnia, witaminy D. W nadmiarze spożywane jest białko. 1/3 polskich dzieci cierpi na niedowagę, a połowie grozi otyłość.

■ W związku z modernizacją trasy drogowcy zamknęli drogę Kraków-Zakopane na 4-kilometrowym odcinku między Lubniem a Tenczynem w godzinach od 5.00 do 21.00. Objazd jest poprowadzony przez Mszanę Dolną. (mro)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Amerykańscy skauci podczas przyjęcia w hawierzowskim magistracie.

Wizyta skautów z USA

HAWIERZOW (wak) – Grupa skautów ze Stanów Zjednoczonych przebywa od kilku dni w Hawierzowie. W poniedziałek młodzie Amerykanie byli gośćmi prezydenta miasta, Milady Halikowej, która zaznajomiła ich z historią oraz dniem dzisiejszym miasta. W dyskusji poruszono sprawy związane z życiem mieszkańców w Europie i w USA. Na zakończenie wizyty mło-

dzi wyszli na wieżę ratuszową i obejrzeli miasto z ptasiej perspektywy. Pobyt w Hawierzowie przypominać im będzie również najnowsza publikacja o mieście oraz kilka gadżetów reklamujących miastgo.

Skauki z Michigan, którzy mieszkają u zaprzyjaźnionych rodzin, zwiedzają okoliczne miejscowości oraz wyjadą w Beskidy.

Odpad do utylizacji

KARWINA (mro) – W 2004 roku koszty zbierania niebezpiecznego odpadu komunalnego w Karwinie wynosiły 310 000 koron. Do punktu zbiorczego w Darkowie a następnie likwidacji trafiło m.in. 11,5 tony lodówek i sprzętu elektrycznego, 9,6 tony odpadów elektrycznych, 9,3 tony opon. Najmniej oddano zanieczyszczonych materiałów i suchych baterii, bo tylko... 450 kg.

Mieszkańcy Karwiny mogą niebezpieczny odpad, jak oleje, farby, telewizory, chemikalia, baterie zostawiać w

określonych terminach w wyznaczonych punktach miasta. Stamtąd odpady są przewożone trzema trasami przez specjalnie dostosowane do ich transportu auto do Darkowa. Istnieje też możliwość bezpośredniego wywieżenia niebezpiecznych materiałów przez osoby zainteresowane. Nie odnosi się to jednak do lekarstw (nie wykorzystane leki oddaje się w aptekach) i baterii (te odbierają sklepy z wyrobami elektrycznymi).

Wakacyjne remonty

TRZYNIEC (man) – Od pięciu lat w trakcie wakacji letnich rekonstruowane są budynki szkół podstawowych na terenie miasta. W tym roku remontowi na kwotę 13 mln koron poddana została podstawówka przy ul. Sleskiej oraz kolejny pawilon przy ul. Kopernika.

Pawilon należący do polskiej podstawówki przy ul. Kopernika odnowiony został kilka lat temu, o rekonstrukcji budynku polskiej szkoły podstawowej przy ul. Dworcowej gospodarze miasta na razie nie myślą.

Piekawostki

Król curry

Brytyjski kucharz poprawił swój własny rekord w gotowaniu gigantycznego curry. 46-letni Abdul Salam z hrabstwa Staffordshire przyrządził 10-tonową potrawę tikka masala cztery lata po tym, jak dostał się do „Księgi Rekordów Guinnessa” za ugotowanie tego samego dania ważącego 3 tony. „Jestem królem curry i nikt nie odbierze mi mojej korony” – powiedział szef kuchni gazecie „Daily Record”.

Nostalgia w puszcze

Pewien Niemiec wpadł na nietypowy pomysł zachowania przeszłości. Sprzedaje przez internet coś dla tęskniących za dawną NRD, a puszkowane spaliny z trabanta idą podobno jak chrupiące bułeczki. „Taki zapach to coś nadzwyczajnego i dziś już bardzo rzadkiego” – twierdzi Thorsten Jahn, który za puszkowane spaliny ze starego trabanta liczy sobie 3,98 euro. 15 lat po zjednoczeniu Niemiec nostalgia za dawną NRD – bezpieczeństwem socjalnym, wczasami pracowniczymi

Dokończenie ze str. 1

Pani Ksenia pochwała sobie zarówno opiekę lekarzy i pielęgniarek, jak i obecność męża w tym przełomowym momencie swego życia. W towarzystwie bliskiej osoby rodzi tu dziś większość kobiet. Nie zawsze jednak w tym ważnym wydarzeniu uczestniczy ojciec dziecka. Czasami dodać matce otuchy przychodzi koleżanka, siostra lub matka.

– Skorzystałam z jednego z dwu pokoiów ponadstandardowych, dzięki czemu miałam zapewniony spokój i pełną prywatność – kontynuuje mama małej Sandry.

Pozostałe matki też nie mają powodów do narzekania. System „rooming in” pozwala im być ze swoją pociechą i troszczyć się o nią od pierwszych chwil jej życia. Dzieje się tak pod czujnym okiem fachowców i, oczywiście, sprzyja to karmieniu piersią.

Mała Sandra Stuchlik (3,75 kg i 51 cm) przyszła na świat w karwinińskim szpitalu 23 czerwca br. o godz. 17.15.

Akademia czeka!

HAWIERZOW (wak) – Emeryci i renciści z Hawierzowa i okolicy, którym nie odpowiada bezczynność, mogą podjąć naukę w Akademii Trzeciego Wieku. Inauguracja pierwszego z czterech semestrów odbędzie się na początku października. Program obejmuje m.in. zajęcia z historii, psychologii i literatury, techniki obliczeniowej, nauk społecznych, a także obsługi komputera i Internetu.

Zajęcia, w których mogą uczest-

niczyć również absolwenci poprzednich cykli studyjnych ATW, poprowadzą wykładowcy z hawierzowskiego Instytutu Ustawicznego Kształcenia oraz Uniwersytetu Ostrawskiego.

Zgłoszenia – do 12 sierpnia, przyjmuje Instytut Ustawicznego Kształcenia (Instytut celožitovního vzdělávání), ul. Junácká 3, Hawierzów Podlesie. Czesne za jeden semestr wynosi 350 koron.

Wystawiono 240 mandatów

OSTRAVA (wak) – Podczas akcji policyjnej, która przebiegała w dniach od 15 do 18 lipca, na drodze szybkiego ruchu R/35 prowadzącej z Lipnika nad Bečzwą do Liberca, patrol policji drogowej szczególną uwagę poświęcił ciężarówkom.

W miejscach, w których ze względów bezpieczeństwa nie można było zatrzymywać pojazdów, sprawcom wykroczeń robione były zdjęcia, ich karaniem mandatami zajmował się inny patrol. Podczas czterech dni

patrole drogowe wykryły 240 wykroczeń, za które zainkasowały od kierowców 210 tys. koron. Najwięcej, bo 79, dotyczyło nadmiernej prędkości, sześć ciężarówek nie spełniało warunków technicznych, tyle samo pojazdów miało nadmierny ciężar. Kolejne wykroczenia to brak winiet uprawniających do korzystania z autostrad, jazda pod wpływem alkoholu i nieprzestrzeganie przepisu o obowiązkowym postoju w czasie jazdy.

Urzędniczy sprawdzian

BOGUMIN (jb) – Kierownictwo bogumińskiego ratusza postanowiło sprawdzić, czy wszyscy urzędnicy w sposób profesjonalny wywiązują się ze swoich obowiązków i jak traktują petentów.

Sprawdzian umiejętności, wiedzy i sposobu traktowania petentów przeprowadzono za pośrednictwem tzw. petentów fikcyjnych. Polegało to na tym, że do urzędników zwracali się z różnymi sprawami i prośbami petenci „na niby”. Niektórzy prosili telefonicznie o informacje i porady, inni zwracali się do urzędników osobiście. Oceniano nie tylko fachowość udzielanych porad, ale także zachowanie urzędników, sposób, w jaki przedstawiali się swoim rozmówcom telefonicznym, uprzejmość itp. Jak twierdzi sekretarz Urzędu Miejskiego, Dagmar Fialowa, pomimo że te specyficzne testy wypadły bardzo dobrze, okazało się, że zawsze jest co ulepszać. Taki sam cel ma ankieta, w której mogą brać udział wszyscy obywatele miasta odwiedzający Urząd Miejski. Mogą się w niej wypowiadać na tematy związane z działalnością poszczególnych wydziałów oraz straży miejskiej czy na temat miejscowej gazety „Oko”. Wszystkie wypowiedzi są analizowane i szczegółowo rozpatrywane.

Dużo więcej dzieci

PZKO – STOWARZYSZENIE SPOŁECZNE W GOSPODARCE RYNKOWEJ Kultura, oświata i dochody

– Uważam, że zastosowanie Kodeksu Handlowego do regulacji działalności Stowarzyszeń Społecznych jest nieporozumieniem – powiedział **Zygmunt Stopa**, prezes ZG PZKO, reprezentujący 13-tysięczną organizację społeczną polskiej mniejszości narodowej w RC. – Jednak takie jest prawo i musimy się do niego dostosować.

W czym tkwi problem?

W dostosowaniu działalności do możliwości finansowych. W PZKO, przykładowo, wszystkie minione trudności były spowodowane tym, że nie od razu dostosowaliśmy się do gry rynkowej. Stowarzyszenie Społeczne, takie jak PZKO, ma możliwości prowadzenia szerokiego zakresu działań, którym jednak nie towarzyszą możliwości osiągania dochodów i w tym sensie nie jest organizacją dochodową, a i tak podlega rygorom Kodeksu Handlowego. Wynika to z ustawy o Stowarzyszeniach z 1990 roku i Kodeksu Handlowego nowelizowanego w 1992 roku.

W czym to traktowanie jest niewygodne dla takiej organizacji jak PZKO?

Trzeba rozróżnić działalność ZG jako organu kierowniczego Związku oraz jego jednostek organizacyjnych i gospodarczych, jemu podporządkowanych.

Można by oczekiwać, że ośrodki gospodarcze będą przynosić pożytek gospodarczy Związkowi, a jest

inaczej. Z czystym sumieniem da się powiedzieć, że tylko „Kostiumeria” zarabia na siebie. Pozostałe ośrodki – Teatr Lalek „Bajka” i miesięcznik „Zwrot” – utrzymują się dzięki aktywnej polityce państwa wspierającej działalność mniejszości narodowych i pokrywającej część wydatków.

Zmiana w sposobie finansowania nastąpiła wraz z nowymi zasadami dotacyjnymi, w których dofinansowywane są konkretne projekty. W PZKO są to trzy projekty dotyczące działalności kulturalno-oświatowej oraz jeden na wydawanie miesięcznika „Zwrot”. Ministerstwo dofinansowuje przedstawienia Teatru Lalek „Bajka”, program niektórych sekcji ZG oraz imprezy obwodowe, w tym Gorolski Święto, a także Kalendarz Śląski. Okresowo – zamiast Kalendarza – Festiwale PZKO. Udokumentowane wnioski projektów wraz z kosztorysem muszą być złożone w roku poprzedzającym realizację, a po realizacji projektu rozliczone na podstawie zapisów księgowych.

Szkopuł w tym, że w każdym projekcie przewiduje się udział własny w wysokości 30 proc. Dodajmy, że maksymalna dotacja państwa może sięgnąć 70 proc. ale w przypadku PZKO to jest około 30-65 proc.

I tu zaczynają się „schody”. Np. redakcji „Zwrotu” bardzo trudno uzyskać 30 proc. własnego wkładu.

Staramy się oszczędzać, na czym się da. W ubiegłych latach projekty „zwrotowskie” zostały zrealizowane po niższych kosztach, ale niestety PZKO pobrał na nie maksymalną przyznaną kwotę dotacji. Dotację tę wyczerpał. Teraz kontrola minionego roku zakwestionowała to postępowanie i musimy zwrócić dotację 81 tys. koron z dotacji, które wykorzystaliśmy niezgodnie z przepisami. Zażegnaliśmy jednak groźbę kary. Chodziło o karne odsetki od tej kwoty, czyli 46 tys. koron. Ministerstwo Finansów przychyliło się do naszej prośby o umorzenie kary.

Jest tu jeszcze jeden warunek – koszty własne nie mogą przekraczać kosztów produkcji. Problem jest zaś w tym, że sugeruje się, by maksimum wydatków na płace pokrywać ze środków własnych. Ani w „Bajce” ani w „Zwrocie” nie starcza pieniędzy na pensje. Brakuje nam mniej więcej 30 proc. w dochodach.

Oczywiście prowadzimy aktywną politykę sponsoringu, ale to ciągle nie zapewnia wystarczających środków.

A jak sobie radzi sam Zarząd Główny?

ZG PZKO i jemu podległe jednostki potrzebują rocznie 5-6 mln koron, ok. 3 mln pochodzi z grantów, wynajmujemy pomieszczenia, jak np. Klub przy ul. Bożka, „Dziuplę”, „Formankę”, biuro firmy „SilesNet” – co

Zygmunt Stopa, prezes ZG PZKO

daje rocznie niecałe milion koron. Są składki członkowskie 350-400 tys. koron, dochody z Festiwalu i te dochody, które od razu stają się wydatkami – z natury rzeczy „przefruną” przez budżet (np. w przypadku „Zwrotu” koszty dystrybucji, które dopiero później pokrywane przez prenumeratorów i zaksięgowane jako dochody, a następnie wydane na opłatę przesyłek pocztowych).

A więc?

Społeczeństwo musi zdecydować, czy chce mieć „Zwrot”, czy chce mieć Teatrzyk „Bajka”. Ani jedno, ani drugie nie może być już tak tanie. O ile zdecydujemy się utrzymać

te instytucje, Zaolziacy będą musieli sięgnąć głębiej do kieszeni.

Tu dodam, że w „Zwrocie” sytuacja jest jeszcze bardziej skomplikowana, gdyż ubywa mu prenumeratorów. Jeżeli tak dalej pójdzie, możemy spaść pod limit, kiedy udzielana jest zniżka dystrybucyjna, co dodatkowo podroży koszty prenumeraty. Teraz „Zwrot” wychodzi w nakładzie 1600 sztuk przy remitentach, czyli zwrotach (nomen omen – przyp. red.) rzędu 5-10 proc.

Czy Polska nie pomaga w tej sytuacji?

Pomoc z Polski płynie bezpośrednio do naszych Miejscowych Kół. Na potrzeby Zarządu Głównego jest jednak bardzo ograniczona do 40-100 tys. koron, co nie wystarczy na załatwienie dziur budżetowych spowodowanych nieżyciowymi przepisami.

Jakie są wnioski?

Ośrodki gospodarcze PZKO, korzystając z ugodnień administracji Zarządu Głównego, muszą stanąć na własnych nogach. Muszą zacząć realizować nie tylko zadania programowe, do jakich zostały powołane, ale i cele gospodarcze, które zapewnią ciągłość ich działania. Tak, jak jest to ujęte w czeskim prawodawstwie. Muszą liczyć na to, że społeczeństwo zrozumie potrzebę dostosowania ceny ich usług do wymagań rynku.

MARTYNA RADŁOWSKA-OBUSNIK

„ŚWIĘTA BARBARA” WSPIERA OSIEROCONE DZIECI

Pomoc finansowa i nie tylko

Od ponad roku działa w Ostrawie Stowarzyszenie Obywatelskie „Święta Barbara”. Organizacja powołana została dokładnie 24 czerwca 2004 roku przez spółkę węglową „Karbon Invest” oraz polsko-czeskie firmy usługowe. Zgodnie ze statutem, „celem Stowarzyszenia jest materialne wspieranie rodzin po górnikach, którzy ponieśli śmierć w wyniku wypadku przy pracy, znajdujących się w trudnej sytuacji, żyjących w niedostatku lub potrzebujących doraźnego wsparcia”.

– Obecnie SO „Święta Barbara” zrzesza 46 członków i opiekuje się 89 dziećmi z 48 rodzin z Czech, Polski i Słowacji, których ojcowie ponieśli śmierć w podziemiach naszych kopalń w okresie po 1 stycznia 1999, tzn. od chwili powstania spółki „Karbon Invest”. Najmłodszy chłopak ma półtora roku, najstarszy skończył w tym roku wyższą uczelnię – mówi **Věra Breiowa**, wiceprzewodnicząca Stowarzyszenia oraz rzecznik prasowy OKD. – Główną dewizą naszej działalności jest długofalowość. Pomagamy osieroconym dzieciom tak długo, dopóki nie podejmą pracy zarobkowej, a po ukończeniu szkoły zawodowej, średniej lub wyższej uczelni, pomagamy im w zdobyciu zatrudnienia.

W tym roku Stowarzyszenie wydało na swoich podopiecznych ponad 300 tys. koron. Pieniądze przeznaczone były przede wszystkim na czesne, kółka zainteresowań, pomoce szkolne, a także na kursy narciarskie, zielone szkoły oraz pobyty zdrowotne w krajowych ośrodkach wczasowych w górach oraz nad Morzem Adriatyckim. Na tygodniowy pobyt w Chorwacji wychała osiem kobiet oraz czternaścioro dzieci. W grupie wczasowiczów znalazły się również wdowy i sieroty po polskich górnikach – **Anna Ujma** z Poraju, **Joanna Gwiazda** z dwójką synów z Wojkowic oraz **Anna Krakowska** z trzema córkami z Ludwikowic koło Wałbrzycha.

Josef Kasper z ČMD i Miroslav Slovák z Kop. „ČSN” na rowerach treningowych... Ponad 140 tys. koron z tej pomysłowej akcji zasiliło konto Stowarzyszenia Obywatelskiego „Święta Barbara”. Pieniądze przeznaczone będą na zakup pomocy naukowych.

22-osobowa grupa podopiecznych Stowarzyszenia czeka na lotnisku mosznowskim na samolot do chorwackiego Splitu.

Mąż **Pavly Vlkowej** z Ostrawy Muglinowa zginął przed sześciu laty w podziemiach Kopalni „Łazy”. Osierocił dwie dziewczynki, 8-letnią **Andrejkę** oraz 11-letnią **Weronikę**. Pani Pavla pozytywnie wyraża się o pomocy, jaką otrzymała od OKD po wypadku. Obie nastolatki wraz z mamą uczestniczą we wszystkich organizowanych przez Stowarzyszenie imprezach. – Nasza pomoc osieroconym rodzinom nie kończy się wyłącznie na wsparciu finansowym. Przygotowujemy imprezy mające na celu stwarzanie okazji do wzajemnego spotykania się rodzin. Chcemy, aby nawiązały one między sobą przyjaźnię, wymieniały doświadczenia życiowe, rady, poglądy. Po prostu, aby nie zostały same, pogrążone w smutku. I to, mam nadzieję, w pewnym stopniu już nam się udało. Dowodem na to może być wspólne ubiegłoroczne grudniowe spotkanie na Zamku Praskim, czy tegoroczny Dzień Dziecka. Na imprezę, która miała miejsce w Muzeum Górniczym na Landku, przybyły również wdowy i sieroty po górnikach z Polski i Słowacji – informuje **V. Breiowa**.

Jedną z ostatnich imprez odbyła się pod koniec czerwca. W ramach IX Spotkania Górniczych Miast i Gmin RC, które odbyło się w Ostrawie Radwanicach, chętni, którzy chcieli wspomóc Fundację, musieli „odkręcić” kilka kilometrów na rowerze treningowym. W zamian spółka RPG Industries przełała za każdego z nich na konto „Świętej Barbary” kwotę 300 koron. Zdobyte w tej akcji pieniądze przekazane zostaną rodzinom, które mają kształcać się dziecko, na tzw. „olówkowe” i „piórnikowe”.

A plany na przyszłość? – Chcemy nawiązać współpracę z Fundacją Pomocy Rodzinom Górniczym w Katowicach, która istnieje już od siedmiu lat i opiekuje się grupą ok. pięciu tysięcy osób. Kontakty pomiędzy oboma instytucjami pozwolą na sprawowanie lepszej opieki nad rodzinami górników, którzy zginęli w naszych kopalniach – mówi **Věra Breiowa**.

WANDA KULA

Dom Robotniczy w Czeskim Cieszynie

Na przełomie XIX i XX wieku w wielu miastach i wioskach Śląska Cieszyńskiego powstały liczne tzw. Domy Robotnicze. Jeden z nich stanął również w Cieszynie, na lewym brzegu Olzy.

Pod koniec XIX wieku, kiedy miasto Cieszyn tworzyło jeszcze jedną całość, na jego lewobrzeżnych przedmieściach spontanicznie powstało szeregi organizacji związkowych, których celem była obrona praw robotników, jednak bez wyraźnego programu politycznego. W 1897 powstaje Ogólne Robotnicze Stowarzyszenie Kształcące na podłożu socjalno-demokratycznym. Jego członkowie spotykali się początkowo po gospodach cieszyńskich. Z biegiem czasu zaistniała potrzeba nabycia własnego obiektu, w których można by urządzić spotkania, prelekcje, zabawy oraz rozwijać działalność oświatową i polityczną. W 1909 r. powołana została komisja, która 1 października tegoż roku nabyła od Ladisława Kuchejdy piętrowy budynek z dużym ogrodem i restauracją przy ówczesnej ul. Hasnera (obecnie Sokola Tůmy). Jego wygląd przypominał Domy Robotnicze w innych miejscowościach, np. w Olbrachcicach, ze względu na czerwony kolor cegły, zdobiącej ściany zewnętrzne. Wcześniej miał tutaj swą siedzibę Klub Węgierski, założony w 1886 r., którego bazę członkowską tworzyli miejscowi Węgrzy rekrutujący się z grona urzędników Kolei Koszycko-Bogumińskiej oraz żołnierzy. Na początku marca 1910 do Domu Robotniczego, na który nabyty obiekt zamieniono, przeniesiono redakcję oraz administrację „Robotnika Śląskiego”. Pismo to wychodziło od roku 1903. 5 czerwca 1910 roku odbyło się uroczyste otwarcie obiektu. Podczas ceremonii otwarcia przemówienia wygłosili popularni działacze socjalno-demokratyczni, Petr Cingr oraz Tadeusz Reger. W godzinach popołudniowych ulicami Cieszyna przemaszerował potężny pochód.

Po pierwszej wojnie światowej budynek zamieniono na dom mieszkalny. Celowi temu służy po dziś dzień. Parter natomiast wykorzystywany jest do celów komercyjnych. W 1975 z okazji 30-lecia wyzwolenia na budynku umieszczono tablicę pamiątkową z napisem: „Dawny Dom Robotniczy otwarty w roku 1910 przy współudziale robotników czeskich, polskich i niemieckich. Przemawiali tutaj socialdemokrati Petr Cingr i Tadeusz Reger”.

CZESŁAW GAMROT

Były Dom Robotniczy w Cz. Cieszynie.

Letnia burza

– O jejku, jejku!!! Niech ktoś mi pomoże! – słychać było wołanie Głosika.

– Nie mogę otworzyć drzwi!

Głosik mocował się z drzwiami do przedpokoju, za którymi skomlał Rek-sio.

– Ten pies za chwilę wydrapie tu dziurę! – przyłaczyła się do ogólnego zgłębku Ludmiłka. Zawtórował jej kolejny potężny huk pioruna.

Pomogłam chochlikom otworzyć drzwi i wpuścić do pokoju przerażonego Rek-sia. Pies przestał skomlać, ale nadal cały się trząsł ze strachu.

– Spokojnie pieseczku, to tylko burza, nic ci się nie stanie – uspokajała go Ludmiłka.

– To dziwne – zamyślił się Głosik.

– Przecież psy chodzą na polowania i nie boją się, kiedy myśliwi strzelają, a tu tyle strachu z byle pioruna...

W tym momencie niespodziewanie błyskawica rozświetliła okno, a zaraz potem huknęło jak z armaty.

– Och!!! – tym razem przestraszył się również Głosik, który na razie cały czas strugał odważniakiem.

– Widzisz, sam się boisz, a z biednego pieska się śmiałeś – stwierdziła z satysfakcją Ludka. – Przecież psy myśliwskie są od małego przyzwyczajane do polowań i strzelaniny, a Rek-sio, to tylko zwykły kundelek...

– Taki znowu zwykły to on tam nie jest – mamrotał Głosik zawstydzony, że też dał się przestraszyć burzy.

– Czasami mnie nawet słucha!

– A czasami wcale nie – dodała ze śmiechem Ludmiłka.

– Przestańcie się przekomarzać – przerwałam im. – Chodźcie raczej do mnie do okna, spróbujemy zrobić zdjęcie błyskawicy.

Chochlikom nie było trzeba dwa razy powtarzać, szybkoitko podbiegły do okna. Tylko Rek-sio dla pewności zaszył się w najciemniejszym kącie pod kanapą.

KROPKA

W upalne dni ciepłe i wilgotne powietrze unosi się w górę. Tam, w górnych partiach atmosfery, tworzą się chmury deszczowe. Burzowe chmury nazywają meteorologowie *cumulonimbusami*. Takim groźnie wyglądającym, wysokim czarnym chmurom towarzyszą porywiste wiatry, ulewne deszcze oraz błyskawice i grzmoty.

W samym ogromnym *cumulonimbusie* jest duża różnica temperatur między ciepłą podstawą chmury i zimnem w górnych warstwach. W wyniku tego u góry chmury powstaje zimny deszcz, a nawet lodowe kuleczki, które spadają jako grad.

Poza tym w chmurach burzowych powstają ładunki

elektryczne. Ich wyładowania to olbrzymie *iskry* czyli błyskawice. Towarzyszy im huk grzmotu słyszalny z odległości kilkunastu kilometrów. Błyskawice są widzialne zawsze przed grzmotem. Trzysekundowa przerwa między błyskawicą a grzmotem oznacza, że burza jest oddalona o kilometr.

Człowiek, pozostając w czasie burzy w otwartym polu, naraża się na niebezpieczeństwo. Nie należy stawać pod samotnym drzewem, również kąpiel podczas burzy w otwartych zbiornikach wodnych grozi niebezpieczeństwem. Dlatego latem, kiedy zauważymy nadciągające burzowe chmury i pocujemy zimny porywisty wiatr, poszukajmy bezpiecznego schronienia w domu.

Co warto wiedzieć o burzy

Dzieci w Afryce potrzebują pomocy

No początku lipca w wielu miastach świata przebiegała seria koncertów nazwanych *LIVE 8*. Występowali na nich najśłynniejsi piosenkarze, a zebrane w trakcie koncertów pieniądze mają pomóc zwalczyć biedę w Afryce. Kraje afrykańskie nękane są wieloma problemami, nie brakuje miejsc, gdzie ludzie umierają z głodu, w wielu krajach dzieci z biednych rodzin nie mają możliwości chodzić do przedszkola czy szkoły, muszą ciężko pracować, żeby zarobić na jedzenie. W dodatku brakuje lekarzy i lekarstw.

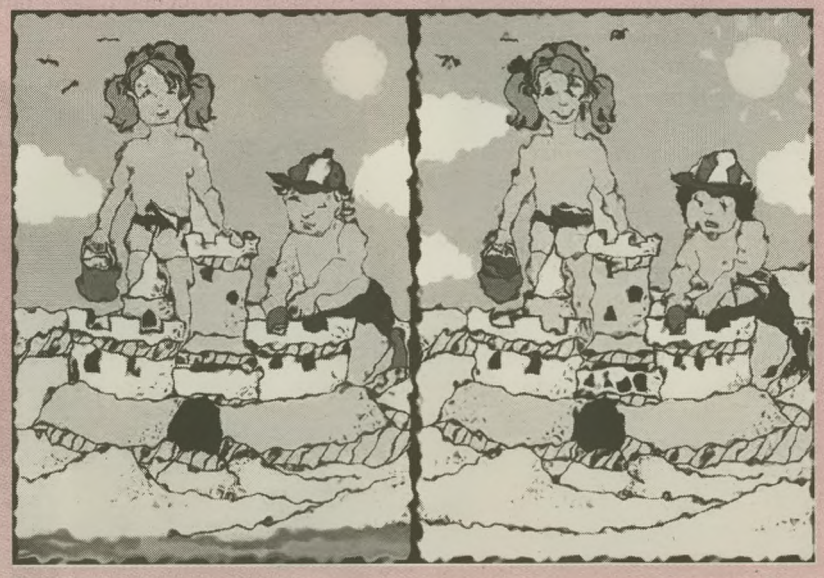

Problemami biedy w Afryce zajmują się politycy i artyści, ale pomagać mogą wszyscy – również my. Możemy na przykład wspólnie z rodzicami lub nauczycielami wziąć udział w akcji *adopcja na odległość*, albo ofiarować pomoc misjonarzom, którzy pracują w wielu krajach afrykańskich. Misjonarze m.in. uczą miejscowe dzieci i pomagają ich rodzinom. Są wśród nich również franciszkanie z Polski z niedalekich Panewnik. A oto zdjęcia dzieci, którym starają się pomagać.

Znajdź różnice!

Choć rysunki dzieci bawiących się na plaży wydają się na pierwszy rzut oka takie same, różnią się wieloma szczegółami. Kto znajdzie najwięcej? Na wasze odpowiedzi czekamy do końca miesiąca lipca. Przesyłajcie je pod adres redakcja Głosu Ludu, ul. Komenského 4, Cz. Cieszyn. Nie zapomnijcie podać imię i nazwisko, swój adres i wiek.

NASZ ADRES: Redakcja Głosu Ludu, Komenského 4, 737 01 Český Těšín. Piszcie do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przysyłać można także pod e-mail: info@glosludu.cz a w załączniku dopisać Głosik.

TU KIEDYŚ UCZONO POLSKIE DZIECI

(26)

Gródek

Pierwszą szkołę w Gródku założono w 1869 roku, zaraz po wydaniu ustawy Monarchii Austriacko-Węgierskiej o obowiązkach zakładania szkół w wioskach, gdzie znajduje się przynajmniej 40 dzieci w wieku szkolnym. Szkoła była publiczną – dla uczniów obu wyznań. Uczono w niej od początku po polsku. Wcześniej tutejsze dzieci uczęszczały do szkół w Nawsiu, Milikowie oraz Bystrzycy. Pierwszym nauczycielem został szewc i były żołnierz Ochra-niok. Nauka początkowo przebiegała w domach prywatnych, m.in. w chałupie ówczesnego gródeckiego wójta Śniegonia. W 1873 wzniesiono murowany budynek szkolny, który poświęcono 15 października tegoż roku. Pierwszym nauczycielem a zarazem kierownikiem został Karol Drózd z Nieborów. Z czasem dokupiono sąsiadującą ze szkołą działkę i

utworzono ogród szkolny. Do szkoły wówczas chodziło około 130 dzieci.

Ich liczba jednak ciągle wzrastała, ponieważ do Gródka zaczęli napływać robotnicy pracujący w miejscowych kamieniołomach. Z tego powodu budynek z biegiem lat okazał się za ciasny i nieodpowiedni. W 1895 roku dzięki staraniom długoletniego kierownika szkoły Adama Zieliny pochodzącego z Trzanowic i ówczesnego wójta Adama Nikodema zbudowano nową szkołę, która funkcjonuje po dzień dzisiejszy. W budynku z roku 1873 otwarto później gospodę, którą prowadziła rodzina Raszków. W jej lokalu odbyło się 9 listopada 1947 pierwsze założycielskie zebranie Miejskowego Koła PZKO.

Obecnie dom jest poddawany rekonstrukcji. Miejsce w nim znajduje m.in. gabinet lekarza-stomatologa.

CZESŁAW GAMROT

Najpierw szkoła, potem gospoda, a w przyszłości gabinet stomatologiczny. Tak przedstawia się historia budynku z roku 1873.

150 pieśni

(28)

ZBIÓR PIEŚNI JEDNOGŁOSOWYCH DLA MŁODZIEŻY ZEBRAŁ JERZY SAMIEC

Hej, koledzy z wspólnej czary

2. Precz ze serca smutek, troski,
Z duszy trud i żal,
W dźwięk je połącz naszej piosenki
I w niej ból kój!
A już potem dalej w koło
Nućmy dzisiaj wraz:
Niechaj żyje nasze koło
Długi, długi czas!

3. Chwile szczęścia sobie skracaj,
W kim wro bratni gniew,
Wspólna radość, wspólna praca,
Oto jest nasz śpiew!
Stąd wesoło zawsze w koło
Nućmy dzisiaj wraz:
Niechaj żyje nasze koło
Póki starczy nas!

Ze zbiorów Czesława Stebla

lotka

▲ Jessica Simpson chce w przyszłym roku spełnić swoje wieloletnie marzenie. Jeszcze będąc nastolatką sławna obecnie piosenkarka i aktorka marzyła o adopcji. Mając 16 lat udała się nawet do Meksyku i w jednym z sierocińców wybrała dziecko, którym zamierzała się opiekować. Jednak ze względu na jej wiek władze nie zezwoliły na adopcję. W tej chwili problem wieku zniknął, gdyż Simpson ma już 25 lat. Artystka zapowiada więc, że w 2006 r. zajmie się załatwianiem formalności związanych z adopcją. Pomoże jej w tym mąż, Nick Lachey.

◆ Nicole Kidman omal nie straciła wielkiej szansy na karierę aktorską, kiedy odrzuciła propozycję zagrania w studenckim filmie *Jane Campion*. Nowozelandzka reżyserka zaproponowała rolę w swoim filmie młodej Kidman, która w tym czasie studiowała jeszcze w szkole aktorskiej w Sydney, jednak Nicole nie przyjęła propozycji, ponieważ musiałaby zagrać scenę pocałunku z inną dziewczyną. – *Jane przyjechała do mojej szkoły i zaproponowała mi rolę w swoim studenckim projekcie, ale nie zgodziłam się, ponieważ chciała, żebym całowała się z inną dziewczyną w czepku kąpielowym na głowie. Nie chciałam całować się z kobietami, więc powiedziałam jej, że mam dużo egzaminów – wspomina Nicole*. Na szczęście Campion nie zrezygnowała ze współpracy z rudowłosą Australijką i kilka lat później obsadziła ją w swoim kolejnym filmie „Portret damy”.

◆ Aktorka Angelina Jolie oświadczyła przyjaciółom, że jest gotowa poślubić Brada Pitta. Aktorska para nadal nie potwierdziła oficjalnie swojego związku, mimo że Jolie i Pitt są wciąż widywani razem od czasu nakręcenia wspólnego filmu „Pan i pani Smith”. 30-letnia Jolie poznała już podobno rodziców 41-letniego przyjaciela. Dla Jolie byłoby to trzecie małżeństwo, a dla Pitta – drugie. (k)

Kolumnę przygotowała:

WANDA KULA

PRZEZ CAŁY ROK BĘDĄ CI PRZYPOMINAĆ WAKACYJNE WĘDRÓWKI Nie zapomnisz o letniej przygodzie

Muszelki, kamyki, rośliny, które przywozisz z wakacyjnych podróży, wykorzystaj do dekoracji mieszkania. My podpowiemy, jak np. w nietypowy sposób suszyć lub farbować kwiaty.

Wybierz najlepsze

Najłatwiej dają się zasuszyć te rośliny, które mają mało wody w tkankach, np. zatrwian, suchlin, nieśmiertelnik, gipsówka. One też zachowują najbardziej naturalny kolor. Zbieraj je w słoneczny dzień. Mokre łatwiej gniją. Przed suszeniem usuń

liście, które brzydko skręcają się i kruszą.

Jak suszyć

W piasku. Wymieszaj jedną część piasku z dwiema częściami boraksu. Wsyp część mieszanki do tekturowego pudełka. Ułóż luźno kwiaty na pia-

sku, by się ze sobą nie stykały. Następnie przysyp je pozostałym piaskiem. W ten sposób można ładnie zasuszyć delikatne kwiaty, np. bratki, astry, chryzantemy.

W żelu krzemionkowym. Można go kupić w sklepach chemicznych. Świetnie wchłania wodę. Gdy jest suchy, ma kolor niebieski, pobierając wilgoć z roślin zabarwia się na różowo. Rośliny włóż do tekturowego pudełka i delikatnie zasyp żelem. Pozostaw mniej więcej na 3 tygodnie. Żel można wykorzystać kilkakrotnie, ale najpierw trzeba go wyprażyć.

W kaszy mannin. Suszy się podobnie jak w piasku, zasypując delikatnie kwiaty.

Jak farbować

Czasami barwy zasuszonych roślin są przygaszone i szarawe. Odżywisz je farbując: farbami anilinowymi lub plakatówkami. Możesz malować nimi liście, pędy, gałązki, makówki;

farbami do barwienia jaj wielkonočných. W roztworze barwnika zanurz rośliny na 5-10 minut, a następnie ponownie ususz;

farbami w aerozolu. Nadają się do barwienia całej gotowej kompozycji lub poszczególnych jej fragmentów;

barwa roślin będzie intensywniejsza i bardziej jednolita, gdy do roztworu farby dodasz trochę detergentu. Ułatwia on przenikanie pigmentu do tkanek roślin;

możesz także farbować rośliny

świeże, bezpośrednio po zbiorze. Po zabarwieniu i wypłukaniu dobrze je wysusz.

Nietypowe ozdoby...

Muszelki do zasłony. Najpierw przyklej do muszelek kawałki grubszej bawełnianej nitki lub cienkiego sznurka (klejem dwuskładnikowym). Następnie przyszyj lub przywiąż muszle do szerokiej taśmy albo grubej wstążki. Tak udekorowaną taśmę umieść na zasłonie.

Rozgwiazdy na koszyk z kwiatami. Możesz je przykleić. Najlepiej, gdy w koszach rosną błękitne dzwonki lub werbeny. Kolor niebieski podkreśla morski charakter dekoracji.

Kamyki – otoczaki. Płaskie kamienie pomaluj białą lub jasnobłękitną plakatówką. Poczekaj, aż farba zaschnie. Z kolorowych czasopism lub starych pocztówek wytnij morskie motywy: ryby, łódki, mewy itp. Naklej je na kamyki. Dekoracja będzie trwalsza, gdy pomalujesz kamyki bezbarwnym lakierem. (PRZ)

BOLESNE ZMIANY W BUZI ZŁAGODZI NAPAR Z RUMIAUNKU

Precz, swędzące kropeczki!

Ospa wietrzna nie jest groźna. Jednak jej główny objaw – wysypka – bywa prawdziwym utrapieniem. Oto najlepsze sposoby na złagodzenie dolegliwości.

Kiedy tylko pojawią się pierwsze oznaki wysypki, warto zacząć je smarować

jednoprocentowym roztworem wodnym gencjany. Odkaża ona wysypkę i jednocześnie przyspiesza jej wysychanie. Jest lepsza niż chłodzenie krostek pudrem w płynie. Skóry nie należy również smarować białkiem czy pastą do zębów.

Środkiem łagodzącym swędzenie jest także wapno musujące. W aptece kupimy smaczne preparaty o owocowych smakach, przeznaczone specjalnie dla dzieci.

Dolegliwości nasila wysoka temperatura ciała. By obniżyć gorączkę, podawaj maluchowi np. ibuprofen.

Gdy dziecko się spoci, swędzenie staje się bardziej dokuczliwe. Na czas choroby wybierz mu dwie piżamki z przewiewnego materiału, najlepiej bawełny. Zmieniaj je często. Zapoczone, nie przewiewne ubranko może sprzyjać zakażeniu pęcherzyków. Niestety, z powodu płam po gencjanie piżamki musisz spisać na straty.

Obetnij dziecku paznokcie na krótko. Gdy bardzo się drapie, załóż mu na ręce rękawiczki lub skarpetki.

Bolesne zmiany w buzi złagodzi płukanie letnim naparem z rumianku. Najlepsze będą płynne lub papkowane pokarmy – przeciera, zupki, purée. Unikaj podawania dziecku potraw o intensywnym i kwaśnym smaku. Ulgę przyniosą mu schłodzone dania, np. starte jabłko, jogurt.

Przykre dolegliwości wywołane pojawieniem się pęcherzyków w pupie lub na narządach płciowych złagodzią nasiodówki z dodatkiem naparu z rumianku. Nie rób dziecku długich i bardzo ciepłych kąpiei. Lepszy będzie letni prysznic lub płukanie ciała delikatną myjką.

Jeśli strupki po wysypce odpadły same, nie zostawiaj śladów. Po zdrapanych strupkach zapewne będą niewielkie wgłębienia. Można pozbyć się ich, używając maści, np. Cepamu. (CL)

Warto Wiedzieć

Kiedy lody nie zaszkodzą

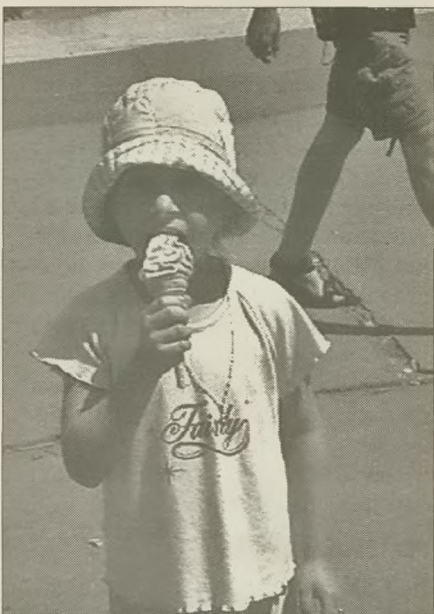
W ciepłe, letnie dni dzieci zanudzą nas prośbami o lody. Rodzice nie zawsze chętnie kupują im te zimne przysmaki, obawiając się chorób gardła. Niepotrzebnie. Lody nie zaszkodzą, jeśli będziemy przestrzegać kilku zasad:

Nie należy pozwalać, by dziecko jadło lody, kiedy jest zgrzane i spocone. Najpierw powinno odpocząć i ochłonać. Gwałtowne ochłodzenie gardła rzeczywiście może spowodować jego podrażnienie, a wtedy znacznie łatwiej o wirusową infekcję.

Bezpośrednio przed lub po mrożonym deserze nie podajemy dziecku ciepłych napojów. Gwałtowne zmiany temperatury mogą osłabić odporność organizmu na infekcję gardła.

Zwróćmy uwagę dziecku, by nie odgryzało kawałków lodów, lecz wolno liżało swój przysmak. Jeśli je łyżeczką, niech potrzyma lodą w ustach i połknie dopiero, kiedy się rozpuści.

Możemy kupić dziecku lody nawet w chłodny dzień – przyzwyczajone do zimnych dań będzie lepiej zahartowane i odporne na przeziębienia. Gdy jednak na dworze wieje chłodny wiatr, lepiej by nasza pociecha zjadła lody w domu. (k)

Smaczne!

Poduszcзки z truskawkami

Składniki: 300 g truskawek; 300 g mrożonego ciasta francuskiego; 6 żółtek; 2 szklanki mleka; 100 g cukru pudru; 2 łyżki maki ziemniaczanej; ½ laski wanilii;

cukier puder do posypania; tłuszcz do formy.

Przygotowanie: 1. Żółtko utrzeć z cukrem.

Wymieszać z mąką. 2. Mleko zagotować z rozetrwaną laską wanilii. Powoli wlewać do żółtkowej masy, cały czas mieszając, aż masa zgęstnieje. 3. Ciastem wyłożyć wysmarowaną tłuszczem blachę. Piec 25 min w temperaturze 200 st. C. 4. Truskawki opłukać, osączyć. Usunąć szypułki. Przekroić. 5. Wystudzone ciasto pokroić na kwadraty. Na każdy kwadrat nałożyć porcję kremu i udekorować truskawkami. Posypać cukrem pudrem.

Nasza rada: Ciasto po upieczeniu i wystygnięciu można przekroić i przełożyć częścią waniliowego kremu.

Porcja: 298 kcal. **Przygotowanie:** 25 minut. **Pieczenie:** 25 minut. **Dla 4 osób.** (k)

PIĘĆ SZYBKICH REAKCJI NA DZIECIĘCE DOLEGLIWOŚCI

Choć wypadki maluchów budzą przerażenie, zwykle nie są bardzo groźne. Zamiast wpadać w panikę, zawczasu przygotuj apteczkę z niezbędnymi lekami.

Gorączka. Pojawia się, gdy organizm walczy np. z wirusami. Jeśli nie przekracza 40 stopni C, nie obniżaj jej od razu, bo spowodujesz nagły rozwój choroby. Daj maluchowi dużo pic, rób chłodne okłady na czoło i kark. Przed snem podaj środek obniżający temperaturę, np. Paradol. Jeśli nie towarzyszą jej inne objawy, na wizytę u lekarza zdecyduj się trzeciego dnia, gdy temperatura nie ustąpi.

Skaleczenia. Zawsze powinnaś zdezynfekować ranę wodą utlenioną i założyć plaster, np. kolorowy z opatrunkiem – Viscoplast. Jeśli twój maluch ciągle zdrapuje strupki, a okolice skaleczenia są mocno zaczerwienione lub pojawiła się ropa – zastosuj maść z antybiotykiem.

Drobne oparzenia. Jeśli dziecko dotknie palcem żelazka, zrób mu zimny okład lub kaź trzymać rączkę w zimnej wodzie. Nie smaruj rany tłuszczem, bo zatrzymuje ciepło. Załóż dziecku opatrunek, żeby

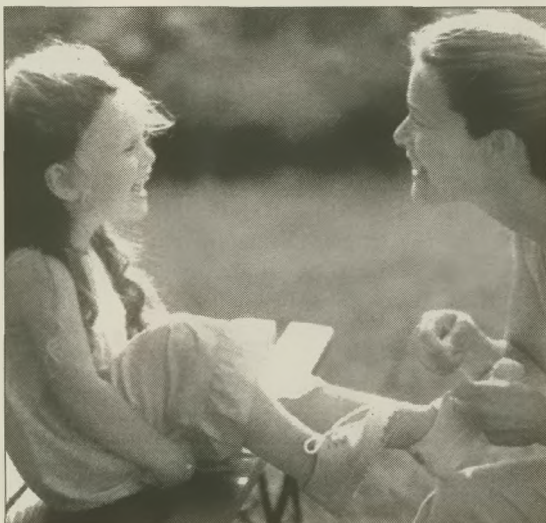
nie rozdrapało rany – przyłóż plaster żelowy, który działa kojąco i przyspiesza gojenie – Aqua Gel lub posmaruj maścią CoolGel.

Guz na głowie. Gdy dziecko uderzy się, nie przykładaj od razu niczego zimnego – lepiej żeby cały wyszedł, bo wtedy szybciej się zgoi. Łagodzący okład zrób 10 minut po uderzeniu. Jeśli np. w 6 godzin po uderzeniu dziecko skarży się na zawroty głowy lub wymiotuje, może mieć wstrząśnienie mózgu. Natychmiast idź do lekarza.

Jedź szybko do szpitala, gdy:

- ◆ dziecko straci przytomność, bo np. za długo przebywało na słońcu – może mieć udar słoneczny;
- ◆ wpadnie mu obce ciało do oka, ucha, nosa
- ◆ może uszkodzić delikatny organ i wywołać stan zapalny;
- ◆ zostanie ukąszone przez więcej niż trzy osy lub szerszenia – może być uczulone na jad i znacznie puchnąć;
- ◆ ma trwający więcej niż godzinę ból brzucha – to znak, że ma np. atak wyrostka robaczkowego;

◆ niemowlę mocno się zakrztusi – może mieć groźne dla życia zachłystowe zapalenie płuc. (PRZ)

Telewizja

CZWARTEK 21 LIPCA

■ TVP 1

6.05 Geena Davis Show (s.) 6.30 Lato z Jedyneką 7.00 Wiadomości 7.05 Lato z Jedyneką 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Smocze opowieści (s.) 9.05 Lato z Kafacelą (dla dzieci) 9.30 Papius (s.) 10.00 Extr@ Wakacje (s.) 10.25 Jaka to melodia? (teleturniej) 10.55 Lato z Jedyneką 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Nieustraszony (s.) 13.00 Świat sportów wodnych 13.15 Puchar rodzinny (sport) 13.30 My, wy, oni 14.05 Plebania (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 Klan (s.) 16.00 Moda na sukces (s.) 16.25 Lato z Jedyneką 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Prosto w oczy 17.30 Sąsiedzi (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Bulionerzy (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.05 W ślepym zaułku (film niem.) 21.50 Forum (pr. public.) 22.40 Tulipan (s.) 23.40 Wiadomości 23.55 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie 0.25 Twardziele (film USA) 2.05 Wiersze na dzień powszedni - Dzień czternasty.

■ TVP 2

6.05 Złotopolscy (s.) 6.30 Felicity (s.) 7.15 Tajna misja - Tajemnica polskiego żrebaka (film austral.) 7.40 Magiczny autobus (s.) 8.10 McGregorowie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.20 Miss Polonia sylwetki - Karolina Stajkowska 10.25 M jak miłość (s.) 11.15 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Waloński smak 11.45 Podróż do ziemi obiecanej (s.) 12.30 Klinika pod kangurem (s.) 13.30 Gangster i dzieciaki (film USA) 15.10 Felicity (s.) 15.55 Miss Polonia sylwetki - Karolina Stajkowska 16.10 Awanturyczne surykátky (film ang.) 17.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 19.05 M jak miłość (s.) 19.55 Panorama flesz 20.00 Egzamin z życia (s.) 21.40 Przystanek praca 21.55 Miss Polonia sylwetki - Karolina Stajkowska 22.20 Biznes 22.25 Sport-telegram 22.45 Prywatne śledztwo (film pol.) 0.25 W obronie prawa (film USA) 1.10 Zdobycy (pr. dok.).

■ TV KATOWICE

7.00 Echa dnia 7.45 Aktualności 7.50 Zrobię to sam 8.05 Trójka tam była 8.45 Gość dnia 9.00 Stolica i metropolie świata - Edynburg 9.45 Klan (s.) 10.45 Telekurier 11.15 Gość dnia 11.45 Piknik Country Mragowo 2004 - Piękna i bestia 12.35 Szalejąca planeta - Lawiny (pr. dok.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Zaproszenie Wiwat Waza 14.45 Gwiazdy sportu 15.00 WOW - Weekend na wzgórzu (s.) 15.45 To jest temat 16.00 Studio

W ŚLEPYM ZAULKU (1/2)
dramat obyczajowy, 2003, Niemcy
TVP 1, czwartek 21. 7., godz. 20.05
Reżyseria: Uwe Janson
Występują: Veronica Ferres, Walter Sittler, Frederic Welter i inni.

Sabine i Philip Winterowie razem z dziećmi spędzają wakacje u przyjaciół w Turcji. Nieoczekiwanie mężczyzna otrzymuje informację, że wskutek spadku cen akcji stracił na giełdzie dużą sumę pieniędzy. Aby zapobiec dalszym stratom, postanawia natychmiast wrócić do Niemiec. Rodzina, chcąc nie chcąc, musi wrócić z nim. Na lotnisku Sabine chce jeszcze zrobić ostatnie zakupy. Kobieta w ostatniej chwili dociera do odprawy celnej. W jej plastikowej torbie celnicy znajdują ponad półtora kilograma heroiny. Zostaje zatrzymana. Tymczasem samolot odlataje.

senackie 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Mamo, tato, dlaczego...? 17.05 Szlakiem zabytków techniki 17.50 Czarno na białym 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.37 Ludzie i sprawy 19.00 Pomorski Klasyk (sport) 19.40 Gwiazdy sportu 19.50 Książki z górnej półki (mag.) 20.00 Telekurier 20.50 Studio pogoda 21.00 Echa dnia 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.50 Uwaga weekend - informator kulturalny 22.15 Niezła jazda 22.50 Studio pogoda 22.55 Kurier sportowy 23.10 Patrol Trójki 23.35 Obrady Senatu 0.05 Można sobie pomarzyć (film franc.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV market 7.00 Niezakazane reklamy (pr. rozryw.) 7.20 Rocket Power (s.) 7.45 Zbuntowany anioł (s.) 8.40 Na wariackich papierach (s.) (s.) 9.40 Idol (pr. rozryw.) 10.40 Świat według Bundych (s.) (s.) 11.10 Awantura o kasę (teleturniej) 11.55 Zbuntowany anioł (s.) 12.50 TV market 13.05 Yu-gi-oh! (s.) 13.30 Domowa kawiarenka 13.55 Liga mistrzów śmiechu (pr. rozryw.) 14.40 MacGyver (s.) 15.45 Wydarzenia 16.15 Świat według Bundych (s.) (s.) 16.45 Na wariackich papierach (s.) (s.) 17.45 Pensjonat Pod Różą (s.) 18.45 Wydarzenia 19.25 Całkiem nowe lata miodowe (s.) 20.00 Pierwsza miłość (s.) 20.45 Fala zbrodni (s.) 21.45 Nieustraszeni (s.) 22.40 Czego się boją faceci, czyli seks w mniejszym mieście (s.) 23.10 Red Bull X Fighters 2005 0.15 Biznes Wydarzenia 0.40 Playboy - Córkę farmera (film USA) 1.35 Magazyn sportowy.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Bajkowe wakacje 9.05 Ten nasz czeski charakter (mag.) 9.30 Podróżomania (mag.) 10.00 Wiadomości 10.05 Rodzina Morskich (film USA) 11.35 Ostatni pociąg (film TV) 12.00 Wiadomości 12.30 Szarada (pr. roz.) 13.25 ABCD ekologii 13.30 Pod pokrywką (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Lepiej późno niż nigdy (film wł.) 15.40 Film o filmie: Be Cool (dok.) 15.50 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 16.00 Wiadomości 16.05 Bajkowe wakacje 17.00 Medvědi nic nevědí (s.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.30 Śladami czeskich diablůw (s.) 18.50 Stop (mag. dla kier.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.50 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Telewariet (pr. roz.) 21.20 Spostrzeżenia z zagranicy 21.30 Historie sław. Karolína Slunéčková (dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 23.20 Kinobox (mag. film.) 23.45 Spacer po księżycu (film USA) 1.30 Tak, panie ministrze (s.) 2.00 AZ-kwiz 2.25 Groteski Ch. Chaplina 2.40 Co znaczy w domu.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Wędrująca kamera (mag.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.50 W labiryncie historii 12.00 Euronews 13.00 Cudowny świat: Wielkie misje SAS (s. dok.) 13.25 Chemia życia i śmierci (dok.) 13.50 Przyjaciele (s.) 14.20 Bajkowe wakacje 15.00 Zwykła końska historia (s.) 15.30 Świat na torach (dok.) 15.50 GEO: Zielony mur chiński (s. dok.) 16.15 Człowiek i jego prawa (s. dok.) 16.55 Turcja - brama Orientu (s. dok.) 17.20 Kluczek (mag.) 17.50 Tak, panie ministrze (s.) 18.20 Spostrzeżenia z zagranicy 18.30 Kinobox (mag.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.00 Sportowe minuty 19.40 Stop (mag.) 19.45 Jak się żyje życie po życiu (dok.) 20.00 Zaginiona dusza narodu (s. dok.) 21.00 Czeska misja (s. dok.) 21.30 Czecho-

słowacki Tygodnik Filmowy 21.45 Tour de France 22.10 Klub filmowy: Przeciwnik (film USA) 0.15 Filmopolis (mag.) 1.15 Magazyn religijny 1.35 Magazyn chrześcijański 1.50 Sportowe minuty 2.30 Wielki wóz.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.20 Gwiazda (film USA) 11.00 Dwie puszyste damy (s.) 11.35 Strażnik Texasu (s.) 12.30 Dziewczyny Gilmora'a (s.) 13.20 Anastazja (s.) 14.10 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.00 Gwiazdne wrota (s.) 15.55 Żądła (s.) 16.45 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.15 Właśnie teraz 17.25 Straż przybrzeżna (s.) 18.15 Prognoza pogody 18.20 M.A.S.H. (s.) 18.50 Pálí vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Gospoda (s.) 20.35 Scenki na scenę (pr. roz.) 21.40 Obywatelskie judo (pr. publ.) 22.30 Policja kryminalna Las Vegas (s.) 23.25 Nie znoszę dzieci (film fr.) 1.00 Nie ma nieomylnych (pr. roz.) 1.45 Smallville (s.) 2.30 Rady ptaka Loskutáka 3.05 Program rozrywkowy 4.40 Ojciec Schwarzwkracza do akcji (s.).

■ PRIMA

8.00 St. Tropez (s.) 9.00 Płomień wąpłowości (s.) 9.50 Wspaniali i bogaci (s.) 10.20 Prima jazda (mag.) 11.05 Lekarz ze wsi (s.) 12.00 Szansa bez granic (pr. roz.) 13.00 W lot po świecie (s. dok.) 14.00 Pomoc domowa (s.) 14.30 Pan Złota Rączka (s.) 15.00 Beverly Hills 90210 (s.) 15.55 Sprawa dla dwu (s.) 17.05 Navarro (s.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciół Woody (s. anim.) 19.55 Wiatr nadziei (film niem.) 21.35 Trzydzięci spraw majora Zemana (s.) 22.45 Wynawcy zła (film USA) 0.40 Szybka wygrana 2.20 Świat 2005 2.50 Sauna (talk show) 3.40 Prima archiwum.

PIĄTEK 22 LIPCA

■ TVP 1

6.05 Geena Davis Show (s.) 6.30 Lato z Jedyneką 7.00 Wiadomości 7.05 Lato z Jedyneką 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Smocze opowieści (s.) 9.05 Nigdzie w świecie nie znajdziesz (pr. dok.) 9.25 Maszyna zmian - Wielka forsa (s.) 9.55 Extr@ - Futbolowe szaleństwo (sport) 10.20 Jaka to melodia? (teleturniej) 10.55 Lato z Jedyneką 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Zielona miłość (s.) 13.40 Auto-Mix 14.05 Plebania (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 Klan (s.) 16.00 Moda na sukces (s.) 16.25 Lato z Jedyneką 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Mistrzowie humoru (koncert) 17.35 Lokatorzy (s.) 18.00 Czarne chmury

NIC NIE WIDZIAŁEM
komedia kryminalna, 1989, USA
TVP 1, piątek 22. 7., godz. 20.05
Reżyseria: Arthur Hiller
Występują: Gene Wilder, Richard Pryor, Joan Severance, Kevin Spacey, Kirsten Childs i inni.

Dave, głuchy właściciel kiosku z gazetami, papierosami i słodyczami, zatrudnia do pomocy niewidomego Wally'ego. Pewnego razu piękna Eve zabija w sklepie bukmachera Sutherlanda. Odwrócony tyłem do kobiety Dave nie ma pojęcia o rozgrywających się za nim wypadkach, a Wally słyszał wprawdzie strzał, ale nie mógł widzieć zabójczyni. Tymczasem na miejsce zdarzenia przybywa policja, niesłusznie oskarżając mężczyzn o morderstwo właśnie. Obaj zostają aresztowani.

(film pol.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.05 Nic nie widziałem, nic nie słyszałem (film USA) 21.55 Detektyw w szpilkach (film USA) 23.30 Wiadomości 23.40 Żądza krwi (film ang.) 1.10 W krzywym zwierciadle - Menażeria (film USA) 2.55 Wiersze na dzień powszedni - Dzień piętnasty.

■ TVP 2

6.05 Złotopolscy (s.) 6.30 Felicity (s.) 7.15 Tajna misja (s.) 7.40 Magiczny autobus (s.) 8.10 McGregorowie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.20 Miss Polonia sylwetki - Paulina Nowicka 10.25 M jak miłość (s.) 11.15 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Flamański smak 11.45 Podróż do ziemi obiecanej (s.) 12.30 Klinika pod kangurem (s.) 13.25 Magiczna przystanek Oskara (film kolumb.) 15.10 Felicity (s.) 15.55 Miss Polonia sylwetki - Paulina Nowicka 16.10 Kusząca wyspa Tahiti (pr. dok.) 17.00 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 19.00 Klub dobrych kierowców 19.08 Wakacyjny konkurs Dwójki 19.10 M jak miłość (s.) 20.00 Panorama flesz 20.05 O jak OTTO na dobre i na złe 21.00 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 21.50 Miss Polonia sylwetki - Paulina Nowicka 22.20 Biznes 22.25 Sport-telegram 22.45 07 zgłoś się - Złoty kielich z rubinami (s.) 23.50 Gwiazdy w Lebie Kayah, Kiljański, Zakopower (koncert) 0.45 07 zgłoś się - Brudna sprawa (s.).

■ TV KATOWICE

7.00 Echa dnia 7.45 Aktualności 7.50 Mamo, tato, dlaczego...? 8.00 Szlakiem zabytków techniki 8.45 Gość dnia 9.00 Smaki, które podbiły świat - Historia małej czarnej 9.45 Klan (s.) 10.45 Telekurier 11.15 Gość dnia 11.45 30-letnia Yapa (koncert) 12.35 Ginące cywilizacje - Ludzie-ptaki z Cuetzalan 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Wierzę, wątpię, szukam 14.45 Książka dla malucha (mag.) 15.00 WOW - Myśliwy zabójca (s.) 15.45 W przyrodzie nic nie ginie - Rzeka warta troski 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Megazynek komputerowy 17.50 Trzymaj formę 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.37 Marhaba Egipt 19.00 Muzyka łączy pokolenia 19.40 Niezła jazda 19.50 Książki z górnej półki 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.50 Wiadomości sportowe TV Katowice 21.55 Reportaż z dreszczykiem 22.15 Nawigator (mag.) 22.50 Studio pogoda 22.55 Kurier sportowy 23.10 Mąż, sześć żon i 29 dzieci (film USA) 0.00 Kameleon (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV market 7.00 Wiesio Szol (s.) 7.20 Yu-gi-oh! (s.) 7.45 Zbuntowany anioł (s.) 8.35 Na wariackich papierach (s.) 9.35 Słoneczny patrol (s.) 10.35 Świat według Bundych (s.) 11.05 Czego się boją faceci, czyli seks w mniejszym mieście (s.) 11.35 Czulość i kłamstwa (s.) 12.05 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Rocket Power (s.) 13.30 Alfabet kulinarny Kurta Schellera 14.00 Kabareton 14.45 Wybrańcy fortuny (film USA) 15.45 Wydarzenia 16.10 Exclusive 16.40 Na wariackich papierach (s.) 17.35 13. posterunek (s.) 18.15 Całkiem nowe lata miodowe (s.) 18.45 Wydarzenia 19.25 Daleko od noszy (s.) 20.00 Fala zbrodni - Zbieracze śmierci (film pol.) 20.55 Chirurdzy (film USA) 22.00 Nieustraszeni (film USA) 23.00 Liga mistrzów śmiechu 23.45 Biznes Wydarzenia 0.10 Droga nr 9 (film USA) 2.05 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Bajkowe wakacje 9.20 Gdzie się podziałła stara piosenka 10.00 Wiadomości 10.05 Igua - Igua (film czes.) 11.30 Szczęście domowe (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Kolory życia (mag.) 13.30 W jaki sposób... (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Nasza wieś (mag.)

14.25 Program dla miłośników muzyki dętej 15.00 Życie na zamku (s.) 16.00 Wiadomości 16.05 Wizytówka (dok.) 16.35 Willy Fog (s. anim.) 17.00 Niech żyje S Club! (s.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.30 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.50 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Żandarm i policjantki (film fr.) 21.50 Leczenie niepokojem (film TV) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Manchild (s.) 23.50 Komisarz Montalbano (film wł.) 1.45 Dom pełen piosenek 2.20 AZ-kwiz 2.45 Pod pokrywką.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Rowerowe włóczęgi (s. dok.) 8.50 Wizyta w zoo 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.50 W labiryncie historii 12.00 Euronews 12.40 Czeskosłowacki Tygodnik Filmowy 12.55 GEO: Zielony mur chiński (s. dok.) 13.20 Zaginiona dusza narodu (s. dok.) 14.20 Bajkowe wakacje 15.15 Klocki (dla dzieci) 15.25 Medvědi nic nevědí (s.) 15.55 Przygody nauki i techniki (s. dok.) 16.20 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 16.30 Kamera w podróży: Polowanie na kamienie szlachetne (s. dok.) 17.25 Skarby świata (s. dok.) 17.35 Nasze zamki (s. dok.) 17.55 Cześć, Czerwony Zameczku! (dok.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.00 Euronews 19.55 Stop (mag.) 20.00 Cudowna planeta: Tajemnica armii mrówek (s. dok.) 20.50 Spostrzeżenia z zagranicy 21.00 Piękne zguby (talk show) 21.30 Letnia Szkoła Filmowa 21.35 Notes (mag. muz.) 22.15 Tour de France 22.40 Klub dokumentalny: Archiwalne epizody wojenne 0.05 TVC na żywo: Żalman & spol. (koncert) 1.00 Herbata dla trzech 1.30 Czarne owce 1.55 W jaki sposób... 2.15 Manchild 2.45 Magiczną krainą.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.25 Columbo (s.) 10.50 Dwie puszyste damy (s.) 11.25 Strażnik Texasu (s.) 12.20 Dziewczyny Gilmora'a (s.) 13.10 Anastazja (s.) 14.05 Zawsze będę cię kochać (s.) 14.55 Gwiazdne wrota (s.) 15.45 Żądła (s.) 16.40 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.10 Właśnie teraz 17.20 Straż przybrzeżna (s.) 18.15 Prognoza pogody 18.20 M.A.S.H. (s.) 18.50 Pálí vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Milioner (teleturniej) 21.05 Bez śladu (s.) 22.00 Komisarz Rosa Roth (s.) 23.45 Puszek (erot. show) 0.20 Czerwony album (film erot.) 2.20 Obywatelskie judo 3.05 Łowcy koszarów (s.) 4.10 Program rozrywkowy 5.05 Ojciec Schwarzwkracza do akcji (s.).

■ PRIMA

8.00 St. Tropez (s.) 9.00 Płomień wąpłowości (s.) 9.50 Wspaniali i bogaci (s.) 10.20 Prima jazda (mag.) 11.05 Lekarz ze wsi (s.) 12.00 Szansa bez granic (pr. roz.) 13.00 W lot po świecie (mag.) 14.05 Pomoc domowa (s.) 14.35 Pan Złota Rączka (s.) 15.05 Beverly Hills 90210 (s.) 16.00 Sprawa dla dwu (s.) 17.10 Navarro (s.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciół Woody (s. anim.) 19.53 Losowanie loterii Euromiliony 19.55 Uzdrowiciel z tropików (film USA) 21.55 Policja obyczajowa (s.) 22.55 Miłość za drugim podejściem (film niem.) 0.35 Losowanie loterii Euromiliony 0.40 Szybka wygrana 2.20 Receptariusz prima pomysłów 3.15 Sauna (talk show) 4.05 Prima archiwum.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Dziś, 21 lipca obchodzi piękny jubileusz 90. urodzin

Pani ANNA BOTORKOWA

Z Olbrachcic. Kochanej Mamie, Babci, Prababci serdeczne życzenia zdrowia, szczęścia, pogody ducha składają córki Iwona i Inge, zięć Gustaw, wnuki Leszek i Gustaw z żonami, Marcelka i Miłuska z mężami oraz prawnuki Romek, Dorotka, Jakub, Sasza, Ondřej, Monika, Magdzia i Agatka.

GL-397

Co w kinach

KARWINA – Centrum: Wojna świątów (21, 22, godz. 17.30, 20.00); Reflex: xXx: Następny poziom (21, 22, godz. 17.00, 20.00); Kino letnie: Kung-fu szal (21, 22, godz. 21.30); **TRZYNIEC** – Kosmos: Madagaskar (21, 22, godz. 17.30); Przekłeta (21, 22, godz. 20.00); **CZ. CIESZYN** – Central: Pozew o miłość (21, godz. 19.30); **HAWIERZÓW** – Centrum: Wojna światów (21, 22, godz. 17.45); Kinsey (21, 22, godz. 20.00); Magiczna karuzela (21, 22, godz. 15.30).

DOMY RODZINNE – sprzedaż
Dom rodzinny w Olbrachcicach, parcela 1 079 m², dwupiętrowy, podpiwniczony, woda, el., gaz, kanalizacja, dobry dojazd. Cena do negocjacji 1 300 tys. Kc. 777 077 277.
Chata ogrodowa z parcelą ok. 14 a w Trzyncu Podlesiu, ładne miejsce. Cena do negocjacji 550 tys. Kc. 777 074 552.
Chata wczasowa w Rzece, parcela ok. 10 a, studnia, el. Cena do negocjacji 300 tys. Kc. 606 757 577.
Dom rodzinny w Wielopolu, parcela ok. 1 ha, podpiwniczony, woda, el., kanalizacja. Cena do negocjacji 1 570 tys. Kc. 777 074 552.
Dom rodzinny w Trzyncu Nieborach, parcela ok. 15 a, dwupiętrowy, podpiwniczony, el., kanalizacja, studnia. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.
Dom rodzinny w Cz. Cieszynie, ul. Kopernika, 6+1, parcela 7 a, podpiwniczony, sieć inżynierska, po rekonstrukcji. Zniżka 3,5 mil. Kc. 777 077 277.

GARAŻE – sprzedaż
Garaż w Trzyncu Borku. Cena do uzgodnienia. 85 tys. Kc. 777 074 552.

Obiekt komercyjny z parcelą w Cz. Cieszynie – Żuków G., suterena ok. 140 m², parter ok. 270 m². Dobry dojazd, parking, rampa. Możliwość wynajęcia części obiektu, według umowy. Czynsz do uzgodnienia. 777 077 277.

Oferujemy pomieszczenia do wynajęcia w Cz. Cieszynie (budynek CSOB), ok. 40 m², 1. piętro, internet, alarm, wyposażony. Czynsz 8 000 Kc/miesiąc. 777 077 277.

Oferujemy pomieszczenia do wynajęcia w Cz. Cieszynie, ul. Jablunkovská, 3. piętro, ok. 233 m². Czynsz 800–1500 Kc/m² (według rozmiarów) + usługi. 606 757 577.

Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów: Stanisławice, Kocobędz, Ropica, Dobracice, Wędrzyna (1800 m², gaz, woda, el. na miejscu), Cierlicko – 40a (sieć inżynierska), Trzynec Podlesie. 606 757 577.

MIESZKANIA – oferty
Mieszkanie spółdzielcze 2+1, Cz. Cieszyn, ul. Okružní, ładne, duże z komorą. 777 077 277.

Mieszkanie własnościowe 0+1, 1+1, Cz. Cieszyn, ul. Tovární. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyn, ul. Čáslavská, przeróbki. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyn, ul. Kysucká, przeróbki. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyn, ul. Kopernikova, duży balkon. Cena 480 tys. Kc. 777 077 277.

Mieszkanie 2+1, Trzynec, ul. Erbenova, po rekonstrukcji. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Dla klienta z gotówką poszukujemy mieszkania w centrum Cz. Cieszyna. 777 077 277.

Potrzebują państwo sprzedać lub wynająć mieszkanie? Korzystajcie z naszych usług. Czekamy na oferty.

Oferuje:
Jan Czernek
558 711 842
606 757 577
777 077 277

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelníční 18, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w Odd. Literaturny Pol. Biblioteki w Karwinie Frýstacie (przy rynku);
e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (czw, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30).

POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzynec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

JABLONKÓW – zarząd MK PZKO zaprasza na zebranie członkowskie 24. 7. o godz. 15.30 do Domu PZKO. W programie organizacja i przygotowanie 58. Gorolskiego Święta.

KARWINA RAJ – MK PZKO zaprasza z okazji 700. rocznicy założenia gminy Raj na odpust św. Anny 24. 7. Spotkanie przedpołudniowe w ogrodzie i Domu PZKO od godz. 8.00.

Msze Św. w odnowionej kaplicy o godz. 8.00 i 10.00. Bufet domowy, serca i posiłki przygotowane. Od godz. 14.00 w ogrodzie PZKO Festyn Ogródowy, na którym koncertuje „Mała czarna hudba” i jej soliści.

PTTS „BŚ” – informuje, że Rajd Rowowy planowany na 23. 7. jest przełożony na drugą połowę sierpnia.

Oferty

KUPIĘ MAŁEGO BYCZKA, bez rejestracji. Tel. 604 970 530. GL-372

Co za Olzą

ŚLĄSKI ZAMEK SZTUKI I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, Cieszyn: 21. 7. o godz. 12.00 wernisaż wystawy „Wobec konsumpcji”. Otwarte do 28. 8. we wt-nie: 10-17.

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, Mennicza 46, Cieszyn: od 21. 7. wystawa fotograficzna „Bamako”. Otwarte do 15. 8. w po-pt: 10-18.

▲ do 27. 10. wystawa pt. „Granice wytyczane słowami”, konflikt na Śląsku Cieszyńskim w świetle literatury politycznej (1848-1947). Otwarte po-śr i pt: 8-18, so: 9-15.

GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 7. 8. Festiwal Srebra, wystawa „Dekonstrukcja – Rekonstrukcja”. Otwarte wt-nie: 10-18.

ZELMER BOHEMIA **ZELMER**
Zatrudni sekretarkę **BOHEMIA**

Wymagania: Dobra znajomość języka polskiego – słowem i pismem, biegła znajomość PC/MS Office, min średnie wykształcenie, umiejętność organizacji pracy biurowej, dokładność i dbałość o szczegóły.

Podsumowanie: Oferujemy pracę w młodym kolektywie stabilnej firmy, odpowiednie wynagrodzenie.

Zgłoszenia: (CV oraz fotografię) prosimy przysyłać na adres: Personalni oddeleni, Zelmor Bohemia s.r.o., Horní Těrlíčko 770, 735 42 TĚRLÍČKO, lub e-mail: mzdova.uct@zelmor.cz

Zastrzegamy sobie prawo kontaktowania tylko wybranych przez nas osób i nieodpowiadania na wszystkie otrzymane oferty.

Nystawy

DK „POKLAD”, Ostrawa Poruba, M. Kopeckého 675: do 15. 9. wystawa obrazów artystów – plastyków, Polaków tworzących w krajach Czwórki Wyszehradzkiej „Cztery nieba”. Otwarta po-pt: 8-18.

KONGRES POLAKÓW, Cz. Cieszyn, Komenského 4: do 16. 9. wystawa z okazji 70. rocznicy udziału harcerzy z Zaolzia w Zlocie ZHP w Spale „Śladami złotych harcerskich”. Otwarte w po-pt: 9-15.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ – sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Do 11. 9. wystawa historyczna Zdeňka Hapala – lalkarza, artysty i reżysera. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **KOTUŁOWA DRZEWIONKA, Hawierzów Błędowice:** wystawa „Mieszkani ludowe i tradycje rolnictwa w Cieszyńskim”. Otwarte wt-pt: 9-17, so-nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TRAGEDII ŻYWCIC-KIEJ, Hawierzów Żywocice:** do 31. 12. wystawa „Od ognika do żarówki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **INTERKLUB KARWINA, rynek Masaryka 10:** do 31. 7. wystawa „Świat według Orteliusa” – historyczna wystawa map. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie:** stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Do 31. 12. wystawa „Pietwałd w zmianach stuleci”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW W JABLONKOWIE, rynek Mariński 14:** do 2. 10. wystawa „Jablunkowskie szanie”, wystawa stała „Z przeszłości Jablunkowa i okolicy”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Po wodę do sąsiada

MOSTY k. JABLONKOWA (kor) – Problem niedoboru wody, zwłaszcza w Mostach Dolnych, samorząd rozwiąże w oparciu o sąsiedzką pomoc zza górki.

Z odwiertu głębinowego w Łomnej Dolnej płynie woda do zbiornika w jablunkowskiej osadzie Witaliszów, skąd dostarczana jest do znacznej części sieci wodociągowej w Jablunkowie.

– *Odwiert jest na tyle bogaty w wodę, że mógłby także zaspokoić zapotrzebowanie Mostów – powiedział nam zastępca mosteckiego wójta, Alojzy Martynek.* – Wodę z witaliszowskiego zbiornika zamierzamy przepompowywać do ujęcia wodnego w Mostach Dolnych. A w przyszłości również do sieci wodociągowej w wyżej położonych osadach Mostów. To powinno by rozwiązać problem niedoboru wody nie na rok czy dwa, ale na dziesiątki lat. Jeśli samorząd znajdzie pieniądze na realizację tych planów, może ona ruszyć już w przyszłym roku.

Nowy dom seniora

KARWINA (mro) – Z początkiem września w budynku byłego przedszkola przy ulicy Tyršovej otwarty zostanie pensjonat dla seniorów i osób niepełnosprawnych. Poprowadzi go stowarzyszenie „Śląska Humanita”.

Pensjonariusze będą mieli zapewnioną opiekę asystentów i medyczną oraz wyżywienie. „Humanita” wynajmie obiekt od miasta za symboliczną koronę. Sama zaś będzie opłacać koszty rekonstrukcji i jego utrzymania.

Do nowego budynku przeniesiono już ponad 40 tys. książek.

TRWA PRZEPROWADZKA BIBLIOTEKI

Od września w nowym

ORŁOWA (wak) – Miejska Biblioteka Publiczna przeprowadza się w tych dniach do nowych pomieszczeń w budynku koło marketu „Hypernova”.

Zmiana będzie korzystna zarówno dla bibliotekarek, jak i dla czytelników. Nowa siedziba jest większa, stworzono też w niej więcej stanowisk czytelniczych. Dodatkowo przygotowano kącik prasowy oraz stanowisko komputerowe. Budynek, w którym obok biblioteki mieścić się będzie również Miejskie Centrum Informacji przystosowano do potrzeb niepełnosprawnych. Będą oni mogli korzystać

z windy oraz dwuczęściowego podjazdu.

MBP dysponuje obecnie zbiorem blisko 86 tys. książek oraz 110 tytułami dzienników i czasopism. Czytelnicy mają do dyspozycji stanowisko komputerowe, gdzie można korzystać z Internetu oraz programów multimedialnych; korzystanie z nich jest bezpłatne.

Ze zbiorów czytelniczych w nowych pomieszczeniach będzie można korzystać od 5 września codziennie (oprócz środy) od godziny 9 do 18, w soboty od godziny 8 do 12.

Dodatkowe pociągi na »Przystanek Woodstock«

Kolej uruchomi dodatkowe pociągi na tegoroczny „Przystanek Woodstock”. Będzie to aż 51 dodatkowych pociągów pospiesznych, które uruchomi PKP. Bilet może też kosztować taniej. Osoby, które od razu wykupią bilety powrotne, czyli do Kostrzyna nad Odrą i z powrotem, zapłacą jak za przejazd pociągiem osobowym. Dodatkowe pociągi wyruszą z Białegostoku, Bielska-Białej, Gdyni, Jeleniej Góry, Katowic, Poznania, Rzeszowa, Słupska, Toru-

nia, Warszawy i Wrocławia – 27 połączeń tam i 24 połączenia z powrotem. W tym roku „Przystanek Woodstock” odbędzie się od 5 do 6 sierpnia. (mro)

Czynsz już znany

JABLONKÓW (kor) – Rada miejska uchwaliła wysokość czynszu, jaki będą opłacać pensjonariusze nowego Domu Pomocy Społecznej, który otwarty zostanie w tym roku w pobliżu sanatorium leczenia chorób płucnych. Ustalono, że seniorzy będą płacić miesięcznie 30 Kc za metr kw. Znany też jest cennik usług, z których będą mogli pensjonariusze DPS korzystać (pranie, sprzątanie, dostawa posiłków).

Obiekt będzie miał zaledwie 20 małometrażowych mieszkań, co nie zaspokoi zapotrzebowania wśród jablunkowskich seniorów. Listę pensjonariuszy zestawia rada miejska na wrześniowym posiedzeniu.

Wajda gościem...

Dokończenie ze str. 1
Jeden z nich otrzyma główną nagrodę festiwalu – Grand Prix – o której przyznaniu decyduje publiczność.

Festiwal to także retrospektywy polskich i zagranicznych twórców (w tym roku m.in. niemieckiego reżysera Rainera Wernera Fassbindera oraz Węgra Gábora Bódy'ego), przegląd krótkich filmów promujący dokonania młodych twórców, koncerty (przyjadą m.in. nowojorska wokalistka Meredith Monk i członek legendarnej grupy „Velvet Underground”, John Cale), wreszcie spotkania z twórcami. Przyjazd nad Olzę zapowiedział np. Andrzej Wajda.

Ważne dla 18-25-latków

Do Kongresu Polaków na moje nazwisko wpłynęło zaproszenie, które poniżej w skrócie przedstawiam:

Jeśli mieszcisz się w przedziale wieku 18-25 lat włącznie, interesują cię sprawy dotyczące Unii Europejskiej, znasz w miarę dobrze język angielski i stać Cię na pokrycie 30% kosztów podróży plus 80 euro wpisowego, to spróbuj szczęścia i zgłoś swoją kandydaturę do dwutygodniowej Szkoły Letniej. W północnoniemieckim mieście Hannover w dniach 14-26 sierpnia br. spotka się 40 przedstawicieli młodzieży z 8 krajów unijnych i 2 do UE kandydujących (RC, Dania, Francja, Łotwa, Polska, Węgry, Wielka Brytania, Włochy oraz Rumunia i Turcja), by poznawać i uczyć się rozumieć system europejskich instytucji politycznych oraz spotkać „aktorów” tychże instytucji. Celem organizato-

rów jest zapełnienie luki pomiędzy obywatelami reprezentowanymi a tymi, którzy ich reprezentują. Organizatorzy chcą doprowadzić do dialogu pomiędzy biorącą udział młodzieżą, politykami i fachowcami od polityki celem wzajemnego zbliżenia Brukseli i różnych regionów UE oraz wskazania ich współzależności.

Więcej szczegółów znajdziesz na stronie internetowej: <http://www.acc.eu.org> oraz <http://www.acc.eu.org/SEEEMS/3091.asp>, względnie zwróć się wprost do organizatorów – ACC (Association for Community Colleges), Berlin Committee: Erik Jentges: erik@acc.eu.org i Anna Littke: alittke@hotmail.com. Zgłoszenie wyslij do 25 lipca br. za pośrednictwem Internetu.

Bronisław Walicki
(nr tel. w ks. żółtej telefonicznej).

Na basen za rok?

MOSTY k. JABLONKOWA (kor) – Już drugi rok z rzędu mieszkańcy Mostów muszą podczas letnich upałów, zamiast skorzystać z gminnej otwartej pływalni, szukać ochłody u sąsiadów, bądź w którymś z potoków. Otwarta przed 9 laty pływalnia została bowiem przed rokiem zamknięta.

Powody tej decyzji są dwa. Pierwszy to zła jakość wody (system filtrów jest przestarzały i nie odpowiada normom), a pod drugie duży basen jest nieszczelny, co było przyczyną strat wody.

Rada gminna powzięła decyzję o zrekonstruowaniu pływalni i przekształceniu jej w mały, nowoczesny

akwapark z dużą zjeżdżalnią i innymi atrakcjami tak dla dużych, jak i małych użytkowników. Teraz w tej sprawie wypowie się samorząd, który spotka się na nadzwyczajnym posiedzeniu na przełomie lipca i sierpnia. – *Chodzi o dużą inwestycję na sumę ok. 14 mln Kc. Liczymy jednak na wsparcie finansowe z Ministerstwa Rozwoju Regionalnego rzędu 10 mln koron* – powiedział nam **Alojzy Martyniek**, zastępca wójta.

Jeśli samorząd wyrazi zgodę na budowę akwaparku, rozpoczęcia robót można się spodziewać już pod koniec sierpnia, a zakończenia wiosną przyszłego roku.

Romom w sukurs

KARWINA (man) – Od kwietnia tego roku na terenie miasta realizowany jest przez „Diakonię Śląską” projekt nazwany „Rozwój oferty usług terenowych dla społeczności romskiej w Karwinie”.

Instytucja ta zapewnia poradnictwo w dziedzinie usług socjalnych, informując Romów o ich prawach i obowiązkach, oraz zapewnia dostęp do najnowszych technologii informacyjnych pracownikom organizacji pozarządowych i oferując różne formy dokształcania.

W ramach projektu odbył się również dzień otwarty, podczas którego zainteresowani obejrżeli lokale poradni obywatelskiej i poradni „Elpis”.

Najbardziej romskiemu społeczeństwu w Karwini doskwierają problemy mieszkaniowe i bezrobocie, a także skutki nieprzestrzegania prawa rodzinnego.

ale heca!

Przed porodówką stoi tatuś i drze się do ślubnej, wychylającej się oknem na czwartym piętrze:

- Urodziło się?
- Urodziło.
- A co: chłopiec czy dziewczynka?
- Chłopiec.
- A do kogo podobny?
- Żona macha ręką:
- Nie znasz...

★ ★ ★

Mąż do żony:

- Kochanie, wiem że zbliżają się Twoje urodziny, możesz mi podsunąć pomysł co do prezentu?
- Chcę rozvodu!
- Chwila ciszy.
- Ale ja nie zamierzam aż tyle wydać...

★ ★ ★

Żona wraca po urlopie do domu i widzi, że w mieszkaniu nie ma ani jednego mebla, a na podłodze leży pijany mąż.

- Kazik, gdzie są meble?
- Sprzedałem.
- Jak to sprzedałeś? A gdzie pieniądze?
- W worach.
- Jakich worach, gdzie one są?
- O tu. Pod oczami.

★ ★ ★

– To, jakim samochodem będziecie jeździć w raj, zależy od tego, czy byliście wierni swoim żonom za życia!

– mówi Bóg.

Pierwszy facet:

- O Boże, proszę, bądź łaskaw! Wiem, że zdradzałem żonę, ale na ziemi było tyle pięknych kobiet, a ja chciałem mieć je wszystkie dla siebie!

Bóg:

- Wstydz się, synu, za karę dostaniesz dwudziestoletnią Nyskę.

– Drogi Boże, tylko raz zdradziłem i strasznie tego żałuję, nie bądź zbyt srogii! – mówi drugi facet.

Bóg:

- Wstydz się, synu, ale dostaniesz BMW.

– Drogi Boże, będziesz ze mnie taki dumny – mówi trzeci. – Nigdy nie zdradziłem żony, kochałem ją ponad wszystko, kupowałem jej różne codzienne, sprzątałem cały dom, robiłem zakupy, podróżowaliśmy razem po całym świecie...

– Wystarczy! – mówi Bóg. – Jestem z ciebie dumny. Dostaniesz każdy samochód, jaki tylko zapragniesz.

Minęły dwa tygodnie. Pierwszy i drugi mężczyzna widzą, jak trzeci facet zatrzymał się na samym środku skrzyżowania swoim nowym, błyszczącym Rolls Roycem. Podchodzą do niego i pytają:

– Człowieku, dlaczego płaczesz, przecież masz samochód swoich marzeń! O co ci chodzi?

Na to on rozpaczonym głosem:

– Właśnie widziałem moją żonę na rolkach!

★ ★ ★

Żona mówi do męża:

- Kochanie, kup nam samochód, zrobisz prawo jazdy, poznamy świat...
- Ten czy tamten? – pyta mąż.

★ ★ ★

Małżonek wraca cichaczem, późno do domu.

– Która godzina? – pyta zaspana żona.

– Dziesiąta – odpowiada mąż.

– Tak? Słyszę że właśnie bije pierwsza...

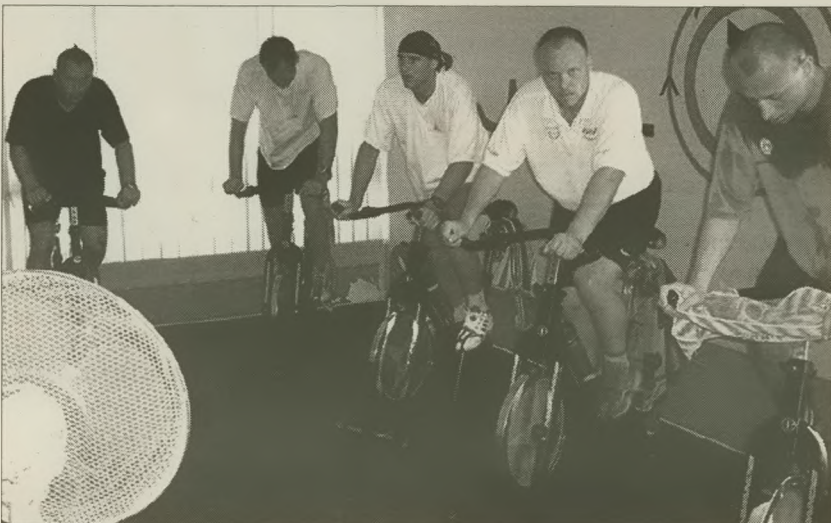
– No przecież zera nie może wybić, kochanie...

Wydarzenia Sportowe

PANTERY PRZYJMĄ ZAPROSZENIE DO NOWEGO TARGU

W defensywie brakuje konkurencji

We wtorkowym numerze „GL” sporo miejsca poświęciliśmy aktualnym informacjom dotyczącym ekstraklasy hokeistów Trzyna. Dziś pora na reprezentanta naszego terenu w I lidze, drużynę Hawierzowa. Podobnie jak w obozie ekstraklasy zespołów I tu nie ma czasu na letni odpoczynek, w dodatku rozgrywki I ligi startują o dwa dni wcześniej, niż te w ekstraklasie. Hawierzów sezon 2005/2006 rozpocznie 7 września.

W ramach poprawy kondycji fizycznej hawierzowianie korzystają regularnie z coraz popularniejszego spinningu.

Hawierzowskie Pantery od poniedziałku przebywają na lodzie i pod kierunkiem duetu trenerskiego Jiří Režnar-Petr Foltá rzetelnie zabrały się do treningu. Na 26 lipca przewidziano w Hawierzowie pierwszy sparing, rywalem Panter będą ekstraklasowi Stalownicy Trzynieć. W trzy dni później drużyny zamienią się rolami i Hawierzów zaprezentuje się pod Jaworowem. Podopieczni trenera Jiříego Režnara w połowie sierpnia będą mieli okazję sprawdzić swe siły na międzynarodowym turnieju w Nowym Targu. Do udziału w polskim turnieju zgłosiły się ekipy DAC Dunajferu Budapeszt, barw Polski bronić będzie Toruń i Podhale Nowy Targ. Przeciwnicy wprawdzie nie są z najwyższej półki i poziomem zbliżają się raczej do zespołów z czeskiej drugiej ligi, ale konfrontacja z odmiennym stylem hokeja zawsze może procentować na przyszłość. Hawierzowianie poza tym powinni rozegrać dziewięć innych spotkań towarzyskich, m.in. z ekstraklasowymi Witkowicami i Wsecinem.

Nie próżnują też działacze klubu, którzy robią wszystko po to, aby zespół w nowym sezonie nie pełnił w I lidze roli chłopaków do bicia. Celem drużyny jest awans do play off, co w zeszłym sezonie się nie udało. Pomoc w osiągnięciu tego celu mogą też dwie nowe akwizycje w zespole – 27-letni napastnik Petr Lipina i 22-letni obrońca Ondřej Malinský. Lipina w zeszłym sezonie krótko występował w Hawierzowie na zasadach wypożyczenia z Ujścia nad Łabą i spodobał się trenerom. W dziewięciu pierwszoligowych meczach w barwach Hawierzowa zdobył osiem kanadyjskich punktów. Piętą Achillesa Hawierzowa była w poprzednich dwóch latach defensywa i od poprawiania tego elementu

gry zamierza zacząć trener Jiří Režnar. Ze Sparty Praga wypożyczono 22-letniego Ondřeja Malinskiego, ale to z pewnością nie ostatni nowy akcent w linii obronnej hawierzowskich Panter. Kibice muszą jednak uzbroić się w cierpliwość, hawierzowianie znajdują się dopiero na starcie letnich przygotowań. Faktem jest, że wśród napastników panuje w Hawierzowie

Co słychać?

■ **MKF KARWINA – GKS KATOWICE 2:4.** We wczorajszym towarzyskim spotkaniu, rozegranym na boisku Jąkla, dywizyjny zespół Karwiny uległ 2:4 drugoligowym Katowicom. Bramki dla Karwiny strzelili Šuster i Sourada. Piłkarze GKS-u przebywają obecnie na zgrupowaniu w Wiśle. W sobotnim numerze „GL” ukaże się wywiad z trenerem Katowic Janem Furtokiem (byłym znakomitym reprezentantem Polski).

■ **FUTBOL W STRUGACH DESZCZU.** Nawet oberwanie chmury, które nawiedziło nasz region we wtorek późnym popołudniem, nie przeszkodziło piłkarzom Karwiny i Trzyna w rozegraniu towarzyskiego meczu. Na świetnie przygotowanym boisku w Wierzniciowicach trzecioligowy Futbol Trzynieć pokonał dywizyjną Karwinę 2:0. Obie bramki dla podopiecznych trenera Vaška zdobył nowy nabytek drużyny – napastnik Karel Maceček (30., 54.). – *Od drugiej połowy kontrolowaliśmy przebieg meczu. Zespół zagrał z dużą determinacją, był to bowiem dla nas dosyć prestiżowy sparing* – powiedział „GL” menedżer Futbolu Trzynieć **Zdeněk Měbinný**. Z powodu ulewnego deszczu nie doszedł natomiast do skutku zaplanowany na wtorek sparing pomiędzy Lokomoty-

LETNI ROZKŁAD JAZDY HAWIERZOWA

26. 7. Hawierzów – Trzynieć (17.00), 29. 7. Trzynieć – Hawierzów, 2. 8. Hawierzów – Unia Oświęcim (17.00), 5. 8. Ołomuniec – Hawierzów (18.00), 9. 8. Sareza Ostrawa – Hawierzów (17.00), 12. 8. – 14. 8. turniej w Nowym Targu, 16. 8. Hawierzów – Podhale Nowy Targ (17.00), 17. 8. Hawierzów – Ołomuniec (17.00), 23. 8. Hawierzów – Orłowa (17.00), 26. 8. Wsecin – Hawierzów (18.00), 29. 8. Hawierzów – Technika Brno (17.00), 2. 9. Witkowie – Hawierzów (17.00).

o wiele większa konkurencja, aniżeli w gronie obrońców. – *Lipina i Malinský to przed sezonem nie jedyne nowe twarze w zespole* – powiedział „GL” menedżer Hawierzowa **Vítězslav Viteček**. – *Jesteśmy w fazie pertraktacji z dwójką doświadczonych zawodników, którzy mają już na swoim koncie mecze w ekstraklasie* – dodał Viteček.

AKTUALNA KADRA HAWIERZOWA

– **bramkarze:** Radek Masný, Marek Novotný; **obrońcy:** David Galvas, Ondřej Malinský, Petr Prokop, Adam Štěpán, Miloš Vavruša, Lukáš Zientek; **napastnicy:** Jan Barna, Adam Li-chý, Petr Lipina, David Mikšan, Petr Rozum, Přemysl Sedláček, Filip Seman, Jakub Sikora, Miloš Schejbal, Jiří Zdeněk, Pavel Zdráhal, Jiří Žůrek.

JANUSZ BITTMAR

wą Piotrowice a Slavią Orłowa. Spotkanie przełożono na piątek (17.00).

■ **JUŻ W SOBOTĘ RUNDA WSTĘPNA PUCHARU CMZF OLBRACHCICE ZMIERZA SIĘ Z DZIEĆMOROWICAMI.** W najbliższą sobotę o przepustkę do 1. rundy piłkarskiego Pucharu CMZF powalczą dywizyjne zespoły Olbrachcic i Dzieńmorowic. Gospodarzem spotkania będzie Banik Olbrachcice, bratobójcza walka rozpoczyna się o godz. 17.00. Zwycięzca tego pojedynku w 1. rundzie trafi na drugoligowy Hluczyn.

■ **BANIK OSTRAWA – SV AXAMS 7:2 (3:2).** Piłkarze Banika Ostrawa w ramach zgrupowania w austriackiej miejscowości Seefeld zaliczyli kolejny udany sparing. Po sobotnim remisie 2:2 z tureckim Besiktasem Istanbul ostrawianie bez większych kłopotów pokonali 7:2 amatorską drużynę SV Axams (Austria). Wczoraj po zamknięciu numeru Ostrawa zmierzyła się z drugoligową niemiecką drużyną Unterhaching.

■ **SLAVOJ RYCHWAŁ Z NOWYM TRENEREM.** Piłkarzy szóstoligowego Slavoj Rychwał w nowym sezonie poprowadzi trener Milan Vantuch, dotychczasowy szkoleniowiec drużyny juniorów. Z funkcji trenera Slavoj zrezygnował Roman Kaizar. (jb)

Sport Polski

■ **RANKING FIFA: SPADEK POLAKÓW.** W najnowszym rankingu opublikowanym przez FIFA reprezentacja Polski zanotowała spadek o jedną pozycję i zajmuje obecnie 24. lokatę. Na czele rankingu znajduje się reprezentacja Brazylii. Na pozycję wicelidera awansowali Argentyńcy, a trzecie miejsce zajmują Holendrzy. Czesi zanotowali spadek o dwie lokaty (z 2. na 4.). W pierwszej dziesiątce największy awans uzyskali Amerykanie (z 10. na 6.). Bardzo blisko pierwszej dziesiątki są Niemcy. Podopieczni Jurgena Klinsmana awansowali z 21. miejsca na 11. Najgroźniejsi rywale Polaków w eliminacjach mistrzostw świata, Anglicy zajmują 8. lokatę (spadek o jedną pozycję). Następny ranking zostanie opublikowany 17 sierpnia.

■ **LANCE ARMSTRONG W TOUR DE POLOGNE?** Czy wielki Lance Armstrong zawita na tegoroczny Tour de Pologne w roli emerytowanej legendy kolarstwa i promotora swej fundacji do walki z chorobą nowotworową, wyjaśni się zapewne w ciągu najbliższych tygodni, ale już dziś wiele wskazuje na to, że jego obecny zespół Discovery Channel pojawi się na polskim tourze w mocnym składzie. Najprawdopodobniej liderami amerykańskiej drużyny na 62. wyścig Dookoła Polski będą Ukraińiec Jarosław Popowicz i Włoch Paolo Savoldelli. Obaj należą do górskich pomoc-

ników Armstronga na trasie tegorocznej „Wielkiej Pętli”. Pochodzący z kresowego Drohobycza 25-letni Popowicz był mistrzem świata w kategorii do lat 23 w roku 2001, a po przejściu na zawodowstwo celował w Giro d'Italia, gdzie za każdym razem meldował się w czołówce: dwunasty w 2002, trzeci w 2003 i piąty w 2004 roku. Obecnie, po zmianie grupy z włoskiej na amerykańską, debiutuje w Tour de France i po szesnastu etapach prowadzi w klasyfikacji młodzieżowej dla kolarzy do lat 25.

■ **ZNAKOMITY DEBIUT ARTURA BORUCA.** Artur Boruc zadebiutował we wtorek w Celtiku Glasgow. Były bramkarz Legii Warszawa zagrał 90 minut w sparingu z piłkarzami Leicester City, broniąc na początku spotkania rzut karny. Cały mecz, zakończony remisem 0:0, grał także Maciej Żurawski. W drugiej minucie jeden z obrońców Celtiku sfaulował Diona Dublina i sędzia podyktował rzut karny. Jedenastkę wykonywał sam poszkodowany. Boruc pewnie obronił. Jeszcze przed przerwą Polak świetnie interweniował przy strzałach Danny'ego Tiatto i Marka de Vriesa. W drugiej połowie trzykrotnie próbował go pokonać Gareth Williams, ale za każdym razem Boruc był górą. Dziś Celtic zagra przed własną publicznością ze Sportingiem Lizbona. (jb, PAP)

MINISTROWIE SPRAW ZAGRANICZNYCH POLSKI I RC

Dobrosąsiedzkie rozmowy

CIESZYN/CZ.CIESZYN (mro) – Stosunki łączące Polskę i Republikę Czeską nie są dobre, ale bardzo dobre – przyznali zgodnie ministrowie spraw zagranicznych obu państw Cyril Svoboda i Adam Daniel Rotfeld w czasie wczorajszych rozmów na cieszyńskim ratuszu. W planie spotkania obu mężów stanu były rozmowy z przedstawicielami władz regionalnych Województwa Śląskiego i Morawsko-Śląskiego, rozmowy bilateralne oraz zwiedzanie Muzeum Ziemi Cieszyńskiej, odwiedzić Teatru Cieszyńskiego w Czeskim Cieszynie, a także otwarcie przejścia granicznego Piotrowice – Skrybeńsko.

W czasie konferencji prasowej przedstawiciele obu rządów nie tylko zaznaczyli rangę wzajemnych stosun-

ków, ale także dodali, iż symboliczne staje się miejsce spotkania właśnie na Śląsku Cieszyńskim, który kiedyś był kością niezgody między Czechami a Polakami.

Rozmowy dotyczyły spraw międzynarodowych, jak koordynacja działań w kwestiach eurobudżetu czy też postępowania w sprawie eurokonstytucji. Przy czym zaznaczyli, że w eurofinansach nowe państwa członkowskie nie mogą tracić. – *Musi być utrzymana zasada spójności i solidarności* – podkreślali.

Na spotkaniu mówiono o stosunku obydwu państw do Białorusi, Rosji, Ukrainy, o potwierdzonym sensie istnienia Czwórki Wyszehradzkiej i woli innych państw regionu przyłączenia się do niej (Austria, Słowenia, Ukraina).

Ciąg dalszy na str. 2

Pątnicy wrócili do domu

JASNA GÓRA (sch) – 140 Zaolziańców dotarło w czwartek z XV Pieszą Pielgrzymką na Jasną Górę. Pielgrzymi wyruszyli na trasę w ub. sobotę od kościoła p.w. Serca Jezusowego w Cz. Cieszynie, łącząc się z pątnikami, którzy dzień wcześniej wyszli z Jabłonkowa.

Zaolziacy pod duchowym przewodnictwem trzech kapłanów – ks. Mirosława Kazimierza, ks. Bartłomieja Błaszkę i ks. Jana Mazura i dwóch siostr zakonnych oraz orga-

nizacyjnym – Jadwigi i Franciszka Franków korzystali z dachu nad głową i gościnności gospodarzy kolejno w Krzyżowicach, Jaśkowicach, Kochłowicach, Brynicy Bibieli i Kamieńskich Młynach. – *Wszyscy uczestnicy byli wspaniali, było sporo pięknych świadectw w postaci idących całych rodzin, dziewczynki o kulach czy starszych ludzi, którzy przeszli każdy metr drogi* – relacjonuje prosto z Częstochowy J. Franek, dodając, że szczególnie cieszy liczny udział dzieci i młodzieży.

Raz tylko po drodze zaolziańskich pątników zlała deszcz. Na Jasną Górę dotarli, ciesząc się dobrym zdrowiem duszy i ciała. Tu spotkali się z uczestnikami zaolziańskiej pielgrzymki rowerowej, którzy na tę samą trasę wyruszyli w środę, oraz pielgrzymki autokarowej. Ci ostatni zwiedzili wczoraj jeszcze Wieliczkę.

Dzisiejszy dzień zaolziańscy pielgrzymi spędzą już w swoich domach, dzieląc się ze swoimi bliskimi wrażeniami z drogi.

Wczoraj w Białej Galerii Teatru Cieszyńskiego w Czeskim Cieszynie minister spraw zagranicznych RP Adam Daniel Rotfeld udekorował Krzyżem Oficerskim Orderu Zasługi RP przyznanym przez prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego Bogusława Chwajola (na zdjęciu w środku), Emila Škrabiša (z lewej) i Evżena Tošenovskiego oraz Kawalerskim Krzyżem Zasługi – bp. Vladislava Volnego i Aleša Zedníka (z prawej).

Fot. MAREK SANTARIUS

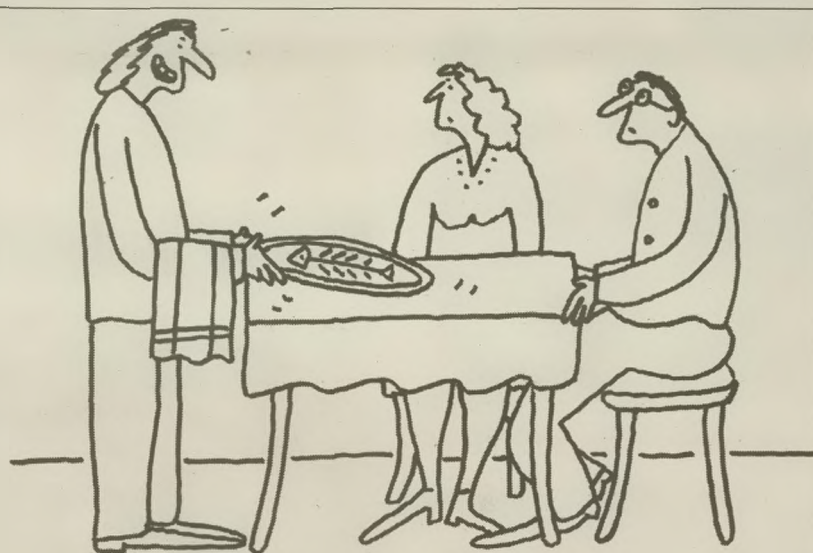
Unisono Paroubka i Belki

PRAGA – Premier RP Marek Belka złożył w czwartek wizytę w stolicy nad Wełtawą. Po rozmowie z premierem RC Jiřim Paroubkiem premier Belka powiedział dla PAP, że premierzy państw Grupy Wyszehradzkiej chcą rozmawiać w sprawie unijnego budżetu 2007 – 2013 i reformy społeczno-go-

spodarczej Unii Europejskiej z szefem Komisji Europejskiej Jose Manuelem Durao Barroso i Tonym Blairem, premierem Wielkiej Brytanii, która przewodniczy obecnie Unii.

Belka zapewnił podczas konferencji prasowej w Pradze, że poglądy Polski i RC są w tych sprawach niezwykle podobne czy wręcz identyczne. – *Opowiadamy się za reformami, nikt nas nie musi do nich namawiać i poganiać. W tej debacie jesteśmy gotowi uczestniczyć aktywnie i wnieść do niej konstruktywny wkład* – podkreślił. Szefowie rządów Polski i RC omawiali również m.in. kwestię gestu pojednania, z jakim premier Paroubek zamierza wystąpić wobec niemieckich antyfaszystów z grupy wysiedlonych po II wojnie światowej z Czechosłowacji Niemców Sudeckich. M. Belka zamia-ry Paroubka uznał za gest odważny i cenny, a – *po ludzku* – niezmiernie potrzebny dla przyszłości naszych krajów.

W czasie wizyty w Pradze premier Belka spotkał się również z prezydentem Václavem Klausem, przewodniczącym Senatu Přemyslem Sobotką oraz wiceprzewodniczącym Izby Poselskiej Vojtěchem Filipem.

– Państwo zamówili rybę bez substancji toksycznych.

Rys. BRONISŁAW LIBERDA

GRZYBÓW POWINNO BYĆ W TYM ROKU POD DOSTATKIEM

Wilgotna ściółka sprawia, że grzyby rosną jak na drożdżach. O tym, że obrodziły w tym roku również w beskidzkich lasach, przekonał nas Jan Heczko z Gródka, czego dowodem dostarczone do redakcji zdjęcia. Nie powiedział nam wprawdzie, gdzie dokładnie znalazł dorodne prawdziwki i czerwone kozłarze (zwane też na Podbeskidziu „lalkami”), bo, jak mówi, takiej tajemnicy się nie zdradza.

Pan Jan jest zapalonym grzybiarzem. Kiedy tylko zaczyna się okres grzybobrania, rusza do lasu z wnukami – Dominikiem i Przemkiem. Jeszcze nigdy się nie stało, by ze swoich ulubionych miejsc wrócił z pustym koszykiem. Podczas, gdy męska część rodziny grzyby zbiera, żona pana Janka – Zuzanna, przygotowuje z nich przeróżne potrawy, wśród których nie może zabraknąć popularnej „grzybiówki” i jajecznicy z grzybami. Resztę grzy-

bów suszy, marynuje, kisi, soli, część grzybów trafia do zamrażalnika. W ten sposób goszczą one na stole państwa Heczków przez okrągły rok. Na pyta-

Rosną!

nie, czy nie boi się, że kiedyś trafi się w jego koszyku muchomor, mówi: – *Z moim doświadczeniem na pewno się nie pomyłę. Pod tym względem jestem bardzo ostrożny, jeśli mam choć cień wątpliwości, nie zbieram.*

O wiedzy nt. rodzajów grzybów oraz o ostrożności podczas ich zbierania nie może mówić 4-osobowa rodzina, która w ub. tygodniu trafiła do szpitala w Ostrawie Witkowicach z objawami zatrucia grzybami. Podczas badań mikroskopowych treści

żołądka wykryto zarodniki krowiaka podwiniętego, popularnie zwanego olszówką. Dzięki szybkiej pomocy lekarskiej, pacjenci wrócili do zdrowia.

– *Chociaż prawdziwy sezon grzybobrania zaczyna się w sierpniu, a czas najlepszych zbiorów przypadnie na wrzesień, to już teraz, obok jadalnych okazów pojawiły się ich odpowiedniki trujące* – mówi mikolog Helena Deckerowa. – *Jeżeli nie jesteśmy pewni, co mamy w koszyku, lepiej w ogóle zrezygnować z grzybka. Powinniśmy bowiem wiedzieć, że zatrucia grzybowe należą do najpoważniejszych, wobec których medycyna bywa niekiedy bezradna. Najwięcej zatruc grzybami jest skutkiem pomylenia muchomora sromotnikowego z kanią, gąską zieloną i gołąbkami zielonymi. Najwięcej pomyłek przytrafia się „niedzielnym grzybiarzom”, którzy w jak najkrótszym czasie chcą osiągnąć jak największe zbiory.*

Ciąg dalszy na str. 2

AutoCont SIMPO
Ośrodek Szkoleniowy
oferuje
DLA DZIECI
5-dniowe podmiejskie
obozy komputerowe
Cena: 1.750,- Kč
(można rozłożyć na 4 raty)
Terminy:
► 8 - 12 sierpień
kurs podstawowy
► 22 - 26 sierpień
samodzielny montaż komputera PC
Nocne maratony
w grach komputerowych!
DLA WSZYSTKICH
Serwis komputerowy
komputery, komponenty,
oprogramowanie (pakiety software'owe,
 gry, antywirusy), drukarki, skanery,
 tel. komórkowe (batarie, osłony,
 karty SIM, kredyty)
informacje i zgłoszenia
Cz. Cieszyn, ul. Główna 25
e-mail: edu@simpo.cz
tel.: 777 858 954

Pogoda

SOBOTA – Zachmurzenie duże, opady deszczu, lokalne burze. Temperatura w dzień ok. 20 st., nocą od 13 do 9 st. C.

NIEDZIELA – Bez zmian. Temperatura w dzień od 22 do 26 st., nocą od 13 do 9 st. C.

PONIEDZIAŁEK – Bez zmian. Temperatura w dzień od 23 do 27 st., nocą od 14 do 10 st. C.

STONAWSKI ODPUST – 24. 7. 2005

Program:

Kościół pw. Marii Magdaleny Kapela górnicza

8.00 Msza w języku polskim

10.00 Msza w języku czeskim

16.30 Koncert – koreański zespół dziecięcy CBS Children's Choir of Jeju-Do, solistka opery wiedeńskiej So-Yung Yu, solista opery berlińskiej Klemens Słowikowicz

LUNAPARK oraz atrakcje odpustowe

Park PZKO

9.00 Kapela Karla Holého

13.30 Pochód mażorettek DIXI i kapeli górniczej od Urzędu Gminnego w Stonawie do Parku PZKO Stonawa

Program estradowy

w trakcie programu estradowego występ koreańskiego zespołu dziecięcego CBS Children's Choir of Jeju-Do

16.00 Kapela Karla Holého

19.30 Dyskoteka

22.00 Fajerwerki

U rodaków

■ 170 pełnometrażowych filmów fabularnych, 122 średnio- i krótkometrażowe z 42 krajów, 300 seansów w 7 kinach po obu stronach Olzy, 100 filmów, które w Cieszynie będą miały swoje premiery – to Festiwal Filmowy „Era Nowe Horyzonty” w liczbach. Filmowe szaleństwo w Cieszynie rozpoczęło się 21 lipca pokazem filmu „Dziecko”.

■ Wszystko na to wskazuje, że tegoroczne żniwa będą w Cieszyńskim przebiegać później niż zwykle. Wegetacja roślin jest opóźniona o dwa tygodnie. Za to plony, inaczej niż w innych, dotkniętych suszą regionach Polski, zapowiadają się niezłe.

■ Z okazji Święta Policji grupa cieszyńskich policjantów otrzymała awanse na wyższe stopnie. – Policja z cieszyńskiego powiatu należy do czołówki w śląskim województwie, a województwo śląskie po pierwszym półroczu jest najlepsze w kraju – podkreślił obecny na uroczystości w sali sesyjnej Starostwa Powiatowego insp. Mirosław Cygan, zastępca komendanta wojewódzkiego śląskiej policji w Katowicach.

■ Górki świętowały 700-lecie swego istnienia. Z tej okazji odbyła się uroczysta msza z udziałem biskupa diecezji bielsko-żywieckiej Tadeusza Rakoczego, a mieszkańcy wioski uczestniczyli w trzydniowym pikniku.

■ Przed przyszłorocznym stuleciem gmachu sądu w Cieszynie obiekt ten został poddany gruntownej modernizacji. Kompleksowy remont budynku rozpoczął się trzy lata temu – do końca października tego roku ma być gotowa odnowiona elewacja. Tegoroczne prace remontowe w cieszyńskim sądzie pochłonę 3 mln zł, jest to 70 proc. wszystkich środków przeznaczonych w br. na remonty sądów w całym okręgu.

■ Nadzieje na to, że Urząd Celny w Cieszynie się osto, okazały się płonne. Minister finansów właśnie podpisał rozporządzenie zmieniające strukturę organizacyjną służby celnej. Cieszyn nie znalazł się w tej strukturze. Od 1 sierpnia 2005 r. przestaje istnieć także Oddział Celny w Zebrzydowicach.

■ Na Żywiecczyźnie łatwiej będzie walczyć z częstymi powodziąmi. UE dała ponad pół miliona złotych na polsko-słowacki transgraniczny system ochrony przed klęskami żywiołowymi. Starostwo od dawna starało się o system przewidujący zjawiska atmosferyczne, żeby móc wcześniej ewakuować ludzi i zwierzęta. Takie rozwiązanie udało się wprowadzić przed 2 lata dzięki pieniądзом z Banku Światowego. W całym powiecie stanęły specjalne posterunki meteorologiczne, informujące o zjawiskach atmosferycznych. Te pojawiają się teraz również po słowackiej stronie granicy. W ramach programu zostanie również kupiony specjalistyczny sprzęt używany w czasie akcji powodziowych.

■ W beskidzkich lasach jest zatręśnienie borowików szlachetnych. Takiego lipcowego wysypu nie było od pięciu lat. Zatręśnienie grzybów zawdzięczać należy ostatnim opadom. W ciągu kilku dni w lasach zrobiło się bardzo wilgotno, a ponieważ cały czas jest ciepło, zawiązane wcześniej grzybnie wystrzeliły. Borowików najlepiej szukać w bukowych lasach, także przy grabach i dębach. (man)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Jan Heczko z Gródku z wnukami Domlnikiem i Przemkiem i plon ich jednej wyprawy na grzyby. Największy okaz waży ponad półtora kilograma.

Rosną!

Dokończenie ze str. 1

Warto przypomnieć, że potrawy z grzybów są ciężkostrawne. Osoby z chora wątrobą, ludzie starsi i dzieci powinny unikać jedzenia ich w większej ilości. Przy spożywaniu grzybów należy wystrzegać się picia alkoholu, gdyż organizm z jeszcze większym trudem znieśnie ich obecność. Dania z grzybów powinno się przygotowywać w takich ilościach, by nic nie zostało „na później”. Nie jest wskazane odgrzewanie grzybów, ani też przechowywanie przez dłuższy czas grzybów świeżych.

WANDA KULA

Tymczasowe przenosiny

HAWIERZOW (mro) – Na środowym posiedzeniu Rady Miasta Hawierzowa ustalono szczegóły dotyczące tymczasowej przeprowadzki polskiego przedszkola w Błędowicach do budynku przedszkola czeskiego przy ul. Pfiemej.

Jak poinformował nas **Franciszek Jasiok**, pełnomocnik Kongresu Polaków oraz radny Hawierzowa, w zapisie uchwały posiedzenia znalazło się stwierdzenie o „tymczasowości”

Onkolinia czynna

OSTRAWA (wak) – Od czterech lat w Szpitalu Uniwersyteckim w Ostrawie Porubie działa telefon zaufania, tzw. onkolinia. Dzwoniąc pod numer 59 693 33 30 możemy porozmawiać z lekarzem-specjalistą, bądź na „automatycznej sekretarce” zostawić pytanie i swój numer telefonu. Jeszcze w tym samym dniu dzwoniący otrzyma odpowiedź na nurtujące go pytanie.

– Byliśmy pierwszą w województwie placówką zdrowia, która w lutym 2001 uruchomiła taki telefon – powiedział nam ordynator oddziału, **Pavel Vodvářka**. – Lekarze odpowiadają codziennie na 4-7 pytań.

Ciekawostki

Jak »komórki« ...

Jak donoszą niemieccy ornitolodzy, tamtejsze ptaki nauczyły się naśladować dźwięki prostych dzwonek telefonów komórkowych. Wśród „najinteligentniejszych” gatunków wymieniono kawki, szpaki i sówki. Ptaki podobno posiadają ogromną łatwość naśladowania dzwonek telefonów komórkowych i właśnie nauczyły się wykorzystywać ten potencjał. Według Schneidera, aby uchronić przyrodę przed kolejnym zgubnym wpływem człowieka, należy przekonać użytkowników telefonów komórkowych do stosowania jako dzwonek piosenek pop, które są dla ptaków zbyt skomplikowane do naśladowania.

Będą szukać mln

Kolumbijska policja ogłosiła, że stopniowo zastąpi policyjnych ekspertów z psami do szukania materiałów wybuchowych odpowiednio wyszkolonymi szczurami. Sześć szczurów przechodzi obecnie intensywne szkolenie. Jego zdaniem, nie powinno

przeprowadzki. Zobowiązano także kierowniczkę wydziału szkolnictwa, **Iwę Sandrjową**, do zamówienia projektu adaptacji PSP dla celów przedszkola wraz z kosztorysem inwestycji. – Kosztorys ten zostanie zawniósowany do przyszłorocznego budżetu miasta – powiedział F. Jasiok.

Dodał, że zmiana adresu polskiej placówki będzie jednak wymagała zmian w rejestrze placówek przedszkolnych prowadzonych przez Urząd Wojewódzki w Ostrawie. Rodzice przedszkolaków zostali już poinformowani o przeprowadzce.

Powietrzna taksówka

OSTRAWA (mro) – Ostrawska linia lotnicza „Let's Fly” z dniem 1 sierpnia rozszerzy swój tabor lotniczy o samolot King Air Beechcraft 200, który w czwartek po raz pierwszy wylądował na lotnisku w Mosznowie. Nowa maszyna przystosowana jest do przewozu 9 osób, z tym, że możliwa jest przebudowa jej wnętrza na salonkę, a w razie konieczności może służyć jako ambulans. Samolot, który ma już 20 lat, został kupiony z drugiej ręki. Będzie wykorzystywany jako taksówka powietrzna, łącząc Ostrawę z portami w całej Europie.

King Air Beechcraft 200 w hangarze na lotnisku w Mosznowie.

Fot. archiwum

SZKOŁA LETNIA EUROPEAN COMMUNITY COLLEGE ZAPRASZA DO HANNOVERU

Ważne dla 18-25-latków

Do Kongresu Polaków na moje nazwisko wpłynęło zaproszenie, które poniżej w skrócie przedstawiam:

Jeśli mieszkasz się w przedziale wieku 18-25 lat włącznie, interesują cię sprawy dotyczące Unii Europejskiej, znasz w miarę dobrze język angielski i stać Cię na pokrycie 30% kosztów podróży plus 80 euro wpisowego, to spróbuj szczęścia i zgłoś swoją kandydaturę do dwutygodniowej Szkoły Letniej. W północnoniemieckim mieście Hannover w dniach 14-26 sierpnia br. spotka się 40 przedstawicieli młodzieży z 8 krajów unijnych i 2 do UE kandydujących (RC, Dania, Francja, Łotwa, Polska, Węgry, Wielka Brytania, Włochy oraz Rumunia i Turcja), by poznawać i uczyć się rozumieć system europejskich instytucji politycznych oraz spotkać „aktorów” tychże instytucji. Celem organizato-

rów jest zapełnienie luki pomiędzy obywatelami reprezentowanymi a tymi, którzy ich reprezentują. Organizatorzy chcą doprowadzić do dialogu pomiędzy biorącą udział młodzieżą, politykami i fachowcami od polityki celem wzajemnego zbliżenia Brukseli i różnych regionów UE oraz wskazywania ich współzależności.

Więcej szczegółów znajdziesz na stronie internetowej: <http://www.acc.eu.org> oraz <http://www.acc.eu.org/SEEEMS/3091.asp>, względnie zwróć się wprost do organizatorów – ACC (Association for Community Colleges), Berlin Committee: Erik Jentges: erik@acc.eu.org i Anna Littke: alittke@hotmail.com. Zgłoszenie wyślij do 25 lipca br. za pośrednictwem Internetu.

BRONISŁAW WALICKI
(nr tel. w książce telefonicznej)

Dobrosąsiedzkie rozmowy

Dokończenie ze str. 1

Mówiono o czesko-polskich przejściach granicznych, które powinny powstawać tam, gdzie tego sobie życzą mieszkańcy – (obecnie jest 101 przejść – wg danych czeskich i 99 wg polskich). – Chodzi o to, by w 2007 roku obydwa państwa mogły jednocześnie wejść do systemu shengenskiego – zaakcentował czeski minister. Przy tej okazji minister Rotfeld apelował o legalizację przejścia granicznego wydeptanego przez turystów na Śnieżce.

Podsumowując bogate rozmowy A. D. Rotfeld podkreślił, iż życzyłby sobie, by Polska miała tak dobre, intensywne, życzliwe i dobrosąsiedzkie, wręcz modelowe stosunki, ze wszystkimi sąsiadami.

Sporo miejsca w czasie rozmów poświęcono sprawom polskiej mniejszości narodowej w RC. Po zakończeniu konferencji prasowej powiedział C. Svoboda, jak widzi rolę polskiej mniejszości w RC: – Kto inny może być

adwokatem polskiej kultury, polskiego sposobu myślenia, polskiej historii niż Polacy mieszkający tutaj i na odwrót Czesi w Polsce, którzy są nosicielami tego co typowe dla Czechów, Morawian i Ślązaków. Zadaniem państwa jest otwieranie tej przestrzeni społecznej, a nie stawianie barier. Po czym dodał, że ministrowie mówili także o zwrocie majątków polskim organizacjom i o dwujęzycznym nazewnictwie. – Z czeskiej strony są czynione wielkie starania, by te kwestie były rozwiązane ku ogólnemu zadowoleniu. Myślę, że należy czasami przekraczać i ramy tego, co uważane jest za obowiązkowe. Opowiadam się za tym, by język polski był nauczany we wszystkich szkołach w regionie. Chodzi nie tyle o to, by rozumieć polszczyznę, to umie być kimś, kto, ale o to, by korzystać z kultury czy literatury polskiej. Myślę, że w tej dziedzinie mamy jeszcze zaniedbania – podsumował czeski minister spraw zagranicznych.

W GRUSZOWIE DAWNO JUŻ NIE MA »POLSKIEGO BURGU«, SZKOŁY, CMENTARZA...

Miejsce bez przyszłości

Budowa odcinka autostrady pomiędzy Ostrawą a Boguminem postępuje szybko naprzód. Równie szybko i nieodwracalnie zmienia się tutejszy pejzaż. Autostrada, z niecierpliwością oczekiwana przez świat morawsko-śląskiego biznesu, przybliży nieuchronnie kres Gruszowa, przed wielu laty samodzielnej gminy, obecnie część jednej z ostrawskich dzielnic – Śląskiej Ostrawy.

Już teraz z dawnego wielonarodowościowego miasteczka niewiele pozostało. Napotkani miejscy strażnicy nie radzą zapuszczać się pomiędzy walące się domy i chaszczce znajdujące się w miejscach, gdzie dawniej ludzie pielęgowali ogrody. W zachodniej części Gruszowa stoi jeszcze kilka zabudowań należących do prywatnych firm i parę ruder, z których niektóre sprawiają wrażenie zamieszkanymi. Wschodnia część praktycznie została już zrównana z ziemią. Całkiem niedawno zburzono tu ostatnie, piękne niegdyś wille rodzinne i kamienice. Pozostało jeszcze kilka domków w dawnej robotniczej kolonii tuż obok torów kolejowych. Nadal ktoś tam mieszka, na sznurach suszy się bielizna, a w ogrodzie kwitną kwiaty.

Gruszów spisano na straty na długo przed rokiem 1997, kiedy to zalała go wezbrana Odra. Z wody wystawały tu wtedy tylko kominy domów. Początkiem końca tej dzielnicy była jednak dużo wcześniej budowa nowej drogi i tak zwanych mostów gruszkowskich. Wyburzono wtedy sporą część zabudowań. To, co pozostało nietknięte, powoli popadało w ruinę. Dawały znać o sobie, jak wszędzie w zagłębiu, szkody górnicze. Kiedy jeszcze Gruszów nie był dzielnicą Ostrawy, a po prostu Gruszowem nad Odrą, większość tutejszych obywateli pracowała albo w kopal-

ni, albo w miejscowych zakładach chemicznych, albo na kolei. Zakłady chemiczne od dawna są zamknięte. Nie ma robotniczej kolonii, która przed wielu laty przycupnęła tuż koło fabryki i którą także zamieszkiwało wiele polskich rodzin. Nie ma gruszkowskiego przystanku kolejowego. Nie kopie się też już węgla. Większość z tych, którzy próbują jakoś tu przeżyć, nigdzie nie pracuje. Po dziurawych ulicach i chodnikach wałęsają się grupki małych umorusanych Romów. Przed jedynym sklepem stoi kilku mężczyzn. Patrzą spode łba, podejrzliwie. Nie są skorzy do rozmowy z obcymi. Bo i o czym mieliby z nimi rozmawiać?

Gruszów nie jest dziś miejscem przyjaznym dla ludzi. Pozostała ich tu zresztą zaledwie garstka. Żyją w niewyobrażalnie nędznych warunkach. Wszyscy ci, którzy mieli gdzie pójść, dawno już Gruszów opuścili. Niektórzy z żalem, większość z ulgą. Gruszów zdaje się być miejscem bez przyszłości. A przecież sto lat temu, na początku minionego wieku zamieszkiwało wtenczas jeszcze samodzielne miasto – Gruszów nad Odrą – około 7,5 tys. ludzi. Z tego ponad jedna trzecia mówiła po polsku. Nie bez powodu starzy ludzie powiadają, że Ostrawę Polacy wybudowali. Niemieckojęzycznych mieszkańców było ok. 3,5 tys., reszta posługiwała się „mową czeską, morawską lub słowac-

ką”. Dziś potomkowie gruszkowskich Polaków (zdecydowaną większość tworzyli imigranci z Galicji, którzy przybyli tu w poszukiwaniu pracy) są rozproszeni po całym świecie. Niektórzy jednak nadal mieszkają w okolicy. Większość dawno się wynarodowiła, o ich korzeniach świadczą polskobrzmiące nazwiska. Są tacy, którzy wciąż z dużym sentymentem wspominają dawny Gruszów, sąsiadów, nauczycieli. W rozmowie padają ich nazwiska: **Wojtyła, Koźdoniówna, Michejda, Mikołajek...** Wracają tu, błądzą pośród resztek domów, próbując sobie przypomnieć, któredy jeździł tramwaj z Bogumina do Ostrawy, a gdzie stała fontanna – dominanta gruszkowskiego rynku. Szukają nieistniejącego już tzw. polskiego burgu w pobliżu mostu do Koblowa. Wspominają kąpielisko i przystań łódek na Odrze. Wypatrują gmachu polskiej szkoły (otwarto ją w Gruszowie staraniem Macierzy Szkolnej w 1908 roku), park, cmentarz, którego przecież w Gruszowie też już nie ma od dawna. Starsi gruszkowianie jeszcze go pamiętają. Mówią dziś, że cmentarz zlikwidowano w sposób wyjątkowo bezduszny, na dawnych mogiłach zaś wybudowano wysypisko śmieci. Teraz pobiegnie tamtędy autostrada.

Każdy, kto odwiedza dziś Gruszów, aby odświeżyć wspomnienia z dzieciństwa lub młodości, dociera w końcu pod kościół św. Franciszka. To tu brali śluby młodzi Galicjanie, tu chrzcili swoje potomstwo. Stąd wreszcie po wielu latach wyruszali w swoją ostatnią drogę. Kościół pochodzący z osiemnastych lat XIX wieku nadal góruje nad okolicą, na jego

Fot. HENRYKA BITTMAR i archiwum prywatne

Piękne niegdyś drzwi do starej świątyni podparto cegłą.

wieży widoczne są jednak wyrastające ze szczelin murów badyle i młode drzewka, a uchylone zewnętrzne drzwi prowadzące do świątyni podpierają cegły. W tych dniach niemal pod sam kościół podeszła już budowa autostrady. Wygląda to całkiem nieprawdopodobnie. Z jednej strony kościół i budynek urzędu parafialnego, wokół kilka starych drzew i staran-

nie skoszony trawnik, a dosłownie kilka kroków dalej cegły ze zburzonych domów, wykopy, gruz, połacie gołej ziemi – po prostu ogromny plac budowy. W okolicy ostał się jeszcze sklep, poczta i posterunek policji. Poza tym już niewiele. Gruszów tętniący życiem oglądać można tylko na starych fotografiach.

HENRYKA BITTMAR

Budynek polskiej szkoły w Gruszowie.

Dawny ratusz Gruszowa nad Odrą.

Lata trzydzieste ub. wieku: dzieci i nauczyciele z gruszkowskiej polskiej szkoły.

Breakshow

FELIETON DARKA JEDZOKA

Człowiek uczy się przez całe życie. Tak samo przez cały czas swojego istnienia uczą się grupy ludzi, społeczeństwa i narody – tych, którzy nie są w stanie z własnych błędów wyciągnąć odpowiednich wniosków, czeka niewesoła przyszłość. Nieprzejmnie wydarzenie ostatnich dni tylko upewniło mnie w przekonaniu, że ciągle można spotkać ludzi, którzy nie tylko przechodzą obojętnie koło własnych dołów moralnych, ale wręcz czują się obrażeni, gdy nie są za nie nagradzani.

Pisałem już o Helence V., która podała pana Rejzka do sądu za to, że przypomniał jej więzki z elitami komunistycznymi. Teraz szykuje się lepsza jazda – otóż grupa posłów naciska na prezydenta, by ten przyznał Karłowi Gottowi odznaczenie państwowe. I niby fajnie, bo Karol ma szkolony głos i podoba się wielu ludziom (a gust muzyczny nie oznacza ani wyższości ani niższości intelektualnej) – niech więc dalej pasie się na nagrodach rynku muzycznego.

Ale po co przyznawać odznaczenie komuś, kto już otrzymał takowe wcześniej (z rąk Gustawa Husaka)? W dodatku pan Gott otrzymałby odznaczenie od głowy państwa demokratycznego, chociaż był jed-

nym z głównych przedstawicieli akcji „Anticharta”, czyli – piętnował dysydentów i popierał utrzymanie ówczesnego status quo. Jest klasycznym prototypem bezkręgowca, huszczącego skórę przy każdej zmianie kierunku wiatru, prototypem ludzi, których – jak stwierdziłem – wiele jest między nami. Po co potwierdzać tego typu osobnikom, że takie postępowanie jest godne pochwały?

To wszystko przypomina mi klasyczny dowcip: po wojnie na urzędzie miejskim pojawia się stara babcia i podnosi prawicę, krzycząc „Hail!” w kierunku siedzącego za stołem urzędnika. „Ależ te czasy już minęły, towarzyszo!” – mówi urzędnik, na co ona: „No tak, ale pan ciągle na tym samym miejscu, Herr Sturmbannführer!”

Myslałem, że na naszym kawałku ziemi jest inaczej, że dosyć już doświadczaliśmy w przeszłości kopniaków i szturchnięć, by mieć po wszystkie czasy po dziurki w nosie systemów totalitarnych, przed którymi trzeba się płaszczyć. Byłem „gopi”. Mój błąd. Wyniosłem z tego taką nauczkę, że jednak o niektórych pozorach oczywistych rzeczach trzeba mówić głośno.

Jak tu spać spokojnie, kiedy stare wilki wyją jeszcze w kniejach?

Nauczka

O rodzie Cieńciałów

Do najwybitniejszych rodów na Śląsku Cieszyńskim, zwłaszcza w czasach Austro-Węgier, należeli bez wątpienia Cieńciałowie z Mistrzowic. Najstarszy z nich, Paweł, pochodził z Lesznej i do Mistrzowic się przyżenił. Tam później, przez 24 lata, piastował stanowisko wójta. W tym czasie, w roku 1849, w Mistrzowicach powstała pierwsza polska szkoła. **Paweł Cieńciała** był też długoletnim prezbiterem oraz kuratorem w kościele ewangelickim na Wyższej Bramie w Cieszynie. Miał również zasługi w założeniu mistrzowickiego cmentarza, jako że ofiarował na ten cel działkę.

Najbardziej znanym synem Pawła Cieńciały był Jerzy. Poza tym, iż jak jego ojciec był wójtem, w 1873 r. został pierwszym polskim a zarazem słowiańskim posłem reprezentującym Śląsk Cieszyński w austriacko-węgierskim parlamencie w Wiedniu. Za odważną obronę praw swoich, przede wszystkim polskich wyborców otrzymał zaszczytny przydomek Król Polski. Jerzy był również ponad 30 lat posłem na krajowy Sejm w Opawie oraz przewodniczył pierwszemu Towarzystwu Rolniczemu Księstwa Cieszyńskiego.

Kiedy w Wiedniu przebiegał bal cesarski, brali w nim udział również posłowie. Jednak cesarzowa Elżbieta zwana Sissi podobno najchętniej tańczyła z Jerzym, który posiadał bardzo dobre wykształcenie i mówił płynnie po niemiecku, a w dodatku był przystojny. Kiedy w 1913 roku zmarł, spoczął na cmentarzu w Mistrzowicach. Na cmentarzu, który założył jego ojciec Paweł, i gdzie przedtem pochowano już jego żonę Annę.

Syn Jerzego, **Sobiesław**, był również wielce zaangażowanym społecznikiem. Udzielał się m.in. w polskiej mistrzowicko-koniakowskiej Ochotniczej Straży Pożarnej, która działała aż do wybuchu II wojny światowej.

CZESŁAW GAMROT

Fot. CZESŁAW GAMROT

Grób najznakomitszego z Cieńciałów, Jerzego, jest starannie utrzymywany.

»MAM NADZIEJĘ, ŻE WSZYSTKIE KAPELE DADZĄ NIEZŁEGO CZADU«

Złot powraca do Bystrzycy

Za trzy tygodnie, w sobotę 13 sierpnia, odbędzie się jedna z najważniejszych letnich imprez kulturalnych – Złot 2005. Największym magnesem, który z pewnością przyciągnie na imprezę fanów rocka z całego Zaozla, będzie koncert legendy polskiego metalu, zespołu TSA. Złot powraca do swoich korzeni – do Bystrzycy. Organizatorami imprezy są miejscowi pezetkacy, szefem sztabu organizacyjnego jest zaś **Roman Wróbel**, który w zarządzie bystrzyckiego Koła zajmuje się sprawami kultury.

Główny organizator Złotu 2005 – Roman Wróbel.

Ostatnie wydania Złotu (od 2000 r.), organizowane przez trzyniecki Klub Kultury, odbywały się w Wędrynie. Obecnie – po przerwie – impreza powraca do Bystrzycy...

Złot powraca tam, gdzie się zrodził, i to mnie bardzo cieszy, bo wyrastałem z tą imprezą. Mając 14 lat po raz pierwszy mogłem oglądać wspaniały koncert „Budki Suflera” na pierwszym Zlocie – wówczas jeszcze Zlocie Młodzieży Związkowej. To był bodajże rok 1976...

Oglądałem ten koncert siedząc na drzewie, bo byłem zbyt młody, ale było to takie przeżycie, że na stałe utkwilo mi w pamięci. Tak samo Złot wpisał mi się na stałe do życiorysu. Brałem udział we wszystkich jego edycjach, a w kilka lat po pierwszym Zlocie objąłem nawet funkcję szefa „bramkarzy”, czyli ludzi troszczących się o bezpieczeństwo uczestników.

Dla mnie Złoty

były czymś w rodzaju spotkań „undergroundowych”.... Przyjeżdżały zespoły, które znaliśmy tylko z radia i opowiadań, a tu nagle w naszym skromnym parku mogliśmy ich muzyków zobaczyć na własne oczy. To było coś niesamowitego.

Później jednak, po 1989 r., zacząłem się trochę obawiać, czy aby ten Złot w nowych realiach przeżyje. Zmiany, do których doszło po tzw. rewolucji aksamitnej, przyniosły bowiem bardzo bogatą ofertę koncertów, festiwali, dyskotek. O dziwo, po przenosinach do Wędryny impreza zdała egzamin.

Ale w tym roku – będąc jak gdyby „wmontowany” do funkcji głównego organizatora – nie wahałem się ani na chwilę i postanowiłem przenieść imprezę ponownie do Bystrzycy, do korzeni...

Od samego początku Złot kojarzył się z nazwiskiem Tadeusza Wantuły. Dlaczego w tym roku zrezygnował i przekazał pałeczkę panu?

Sam mu zadałem to pytanie i otrzymałem prostą odpowiedź. Do rezygnacji z organizowania Złotu zmusił go nadmiar obowiązków. Postanowiłem przejąć tę pałeczkę. A co do powrotu imprezy do Bystrzycy, to poza sentymentem zaważył na tym fakt, że uda-

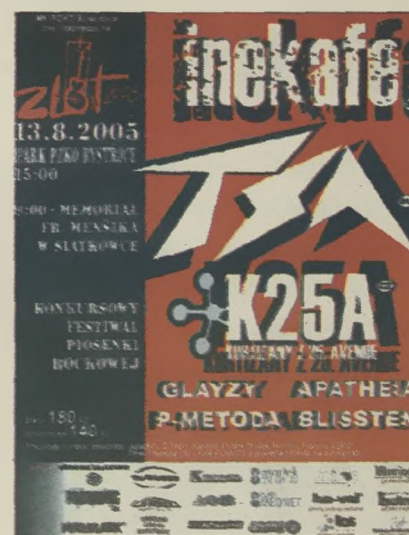
ło nam się stworzyć wreszcie estradę z prawdziwego zdarzenia, zadaszoną. Zresztą cały park i Dom PZKO po rekonstrukcji przeistoczą się we wspaniałe centrum kultury, gdzie będzie można organizować różne koncerty, festiwale...

Mówiło się, że jednym z powodów przeprowadzki Złotu do Wędryny był hałas, na który uskarżali się mieszkańcy Bystrzycy. Czy nie obawia się pan podobnych reakcji po tegorocznym Zlocie?

Na pewno będzie tak i w tym roku. Trudno. Nie ludźmy się, że wszystkim podobne imprezy się spodobały. Ale ja osobiście spróbuję zrobić wszystko, by podobnych negatywnych reakcji było jak najmniej.

W związku z tym chcę powiedzieć, że Złot to nie tylko występy „mega-gwiazd”. Złot to przecież także okazja do prezentacji czołówki amatorskich zespołów z Zaozla. Nie chcę słowem „amatorski” nikogo obrażać. Poziom chociażby takiej „P. Metody”, która zagra na Zlocie, tak ostatnio leci w górę, że można już mówić nawet o pewnym półprofesjonalizmie. Konfrontacja rodzimych kapel zapowiada się bardzo ciekawie.

Co panu z poprzednich Złotów najbardziej utkwilo w pamięci?

Plakat Złotu 2005

Uczestniczyłem we wszystkich Złotach, ale najcieplej chyba wspominał ten już wspomniany pierwszy – z „Budką Suflera”, kiedy zespół nie mógł dokończyć koncertu, bo spadł obfity deszcz. Później pierwszy Złot po stanie wojennym, kiedy do Bystrzycy przyjechał „Perfect” w najmocniejszym składzie, ze Zbyszkim Holdysem.

Pamiętam, jak z Tadeuszem Wantułą jechaliśmy po nich na granicę. Holdys zapytał wtedy zaniepokojony: „Panie, ile tam będzie osób? 100? 200?”. Kiedy dowiedział się od Tadeusza, że czekają na nich ponad 4 tys. widzów, był zaskoczony...

Byli też Złoty nietypowe – z Markłem Grechutą, Andrzejem Roslewiczem czy

EMILIA CHMIELOWA – PREZES FEDERACJI POLSKICH ORGANIZACJI NA UKRAINIE:

Potrzeba nam trochę życzliwości

● Korespondencja własna »Głosu Ludu« z Kijowa ●

Czy życie organizacyjne Polaków na Ukrainie przeżywa dziś kryzys?

Nadal rośnie liczba i jakość organizacji polskich na Ukrainie. Nasze wcześniejsze działania przynoszą pozytywne rezultaty. Nie oznacza to jednak, że nie potrzebne są dziś nowe. Dochodzimy coraz częściej do wniosku, że w nowych czasach potrzebne są śmielsze rozwiązania organizacyjne. Do podobnych wniosków dochodzą też inne liczne organizacje polskie i polonijne w całej niemal Europie.

Na dzień dzisiejszy nasza Federacja posiada 134 ośrodki rozrzucone po całej Ukrainie, należące do naszych organizacji członkowskich. Najwięcej jest ich na terenie dawnej Małopolski Wschodniej. Powstają jednak i nowe, także na wschodzie Ukrainy, którym szczególnie dziś należy się nasza pomoc organizacyjna.

Zmianom organizacyjnym Waszej Federacji poświęcone było ostatnie spotkanie w Kijowie...

Pierwsza tura naszego Sejmiku w Kijowie nie należała do najbardziej udanych. Podjęto na niej próbę rozbicia naszej organizacji. Dokonać tego chciała mała grupa ludzi, która próbowała zakwestionować porządek obrad. Uświadomiliśmy sobie wówczas, że działania tych ludzi dowodzą potrzeby pilnych zmian organizacyjnych. Delegaci, których przybyło więcej, niż planowaliśmy, dokonali wyboru nowej rady. Nie udało się natomiast, podczas pierwszej tury Sejmiku, wybrać naszego zarządu. Musieliśmy go potem uzupełnić członkami, którzy zostali zobowiązani do nowelizacji statutu, zgodnie z nowymi ustawodawczymi wymogami Ukrainy.

Pracujemy też nad programem naszej Federacji, czyli konstytucją naszych przyszłych działań. Niestety wielu zaważa go wyłącznie do kalendarza imprez, a przecież nie o to tu tylko chodzi. Wiemy, że nadal też prowadzić będziemy działalność związaną z: budowaniem polsko-ukraińskiej współpracy, oświatą polską czy różnego rodzaju szkoleniami.

Mamy obecnie zielone światło z ukraińskiego ministerstwa szkolnictwa, które deklaruje dobrą wolę współpracy. W Drohobycz powstaje centrum metodyczne języka i kultury polskiej uznane przez władze ukraińskie jako ogólnopolskie. Mamy w tej sprawie odpowiedni dokument.

Dziś naprawdę odczuwamy zdecydowanie inny stosunek władz ukraińskich do naszej

działalności, co stwarza dla nas zdecydowanie większe możliwości. Te nowe warunki polityczne zmuszają nas do nowej jakości pracy i w konsekwencji wymagają odpowiednich zmian. Dziś nasza Federacja musi działać jeszcze skuteczniej.

Czy na Ukrainie czujecie Państwo pomoc Macierzy?

Nie ukrywamy, że społeczność polska na Ukrainie jest takim gruntem, do którego swoje ziarna wrzucało wielu różnych ludzi. Staramy się ich nawet zrozumieć. Bardzo natomiast nas boli, że niektórzy polscy politycy, a obserwujemy to nie od dziś, ani od wczoraj, robili na Ukrainie wielokrotnie poligon doświadczalny dla swoich indywidualnych ambicji, podobnie zresztą jak na Białorusi czy w innych zresztą państwach Europy.

Odwiedzający nas czasem niektórzy polscy parlamentarzyści upatrzili sobie Polaków na Ukrainie jako bardzo interesujący grunt dla swoich politycznych interesów, jako sposób na zabicie kapitału politycznego. Nam nie podoba się, z przykrością o tym mówię, kiedy jakiś polski parlamentarzysta poucza nas tutaj, co mamy robić, albo próbuje rozstawiać po kątach.

Zdarza się czasem również, że na łamach polskich mediów na Ukrainie ukazuje się bardzo krytyczny materiał dotyczący naszej działalności inspirowany przez kogoś, komu bardziej zależy na własnych korzyściach niż na dobru organizacji. Takie teksty wprowadzają więcej złego niż dobrego.

Nasza Federacja, powstała na początku lat dziewięćdziesiątych, miała zjednoczyć wszystkich Polaków na Ukrainie. W tym samym jednak czasie powołano do życia kolejną organizację ogólnokrajową – Związek Polaków na Ukrainie. Dziwnie też zapraszano poszczególne organizacje krajowe na zjazdy założycielskie, jedno dużo wcześniej, inne dopiero w przeddzień zjazdu.

Ja nie jestem skłonna dzielić ludzi na organizacje. Każda z nich jest przecież ważna, zarówno ta mała, jak i ta duża. Jeśli będziemy wartościować polskie organizacje na Ukrainie, to stracimy je i ich członków, a więc i nasz wieloletni dorobek.

Od paru lat mówi się coraz lepiej o Federacji i o Związku, że natomiast o Towarzystwie Kultury Polskiej Ziemi Lwowskiej, dlaczego?

Ja bym tego tak nie generalizowała. Nie można bowiem mówić źle ogólnie o jakiejś organizacji, można najwyżej źle oceniać poszczególnych ludzi i to, co oni źle robią. Podobnie nie można jednoznacznie źle mówić o Polsce czy Ukrainie. Jeśli chodzi o Towarzystwo, to ich problem polega na braku odpowiedniej struktury organizacyjnej, która od wielu już lat funkcjonuje na całym świecie. Dziś kierowanie demokratyczną organizacją nie może odbywać się w sposób dyktatorski. To jest ich główny problem. Dziś ludzie dojrzejewają w swoim rozwoju wyłącznie poprzez dobre przykłady. Stare zwyczaje przestają być dłużej akceptowane. Ale jest to wewnętrzny problem Towarzystwa. Oni sami muszą się z nim uporać.

W jakim kierunku rozwijać się będą teraz polskie organizacje na Ukrainie?

Musimy najpierw uporządkować jeszcze wiele spraw organizacyjnych. Bardzo potrzebne wydaje się również stworzenie u nas polskiego centrum informacyjnego, w którym moglibyśmy się dowiedzieć, jakie biblioteki posiadamy i jakie są w nich zbiory, gdzie i w jakim stanie znajdują się polskie cmentarze czy pamiątki narodowe na Ukrainie. Musimy też ustalić, do jakiego wniosku doszliśmy na posiedzeniu naszej Rady w Kijowie, np. stałą liczbę delegatów uczestniczących we władzach czy zjazdach Federacji. To powinno wynikać ze statutu, ale żadnego zapisu na ten temat w nim jeszcze nie ma. Inaczej obracać się ciągle będziemy w sferze nie do końca uporządkowanej.

U nas, na Ukrainie, sytuacja ekonomiczna ciągle nie sprzyja działalności społecznej. My tu zawsze musieliśmy zaciągać sznurek na szyi. Najgorzej było nam na przełomie lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych. Na szczęście te najtrudniejsze lata mamy już za sobą, choć cena, którą zapłaciliśmy, była wielka.

Wiele ludzi przeniosło się wówczas w lepszy świat. Wiele zubożało, szczególnie inteligencja, która nie wytrzymała tego ciężaru. Smutny los spotkał także 300 tysięcy naszych ukraińskich kobiet, które w Portugalii i we Włoszech musiały pracować w najstarszym zawodzie świata. O tym się dawniej nigdy głośno nie mówiło.

Giętko żyje się również dzieciom chodzącym do szkoły. Ich rodzice często nie przychodzą na szkolne zebrania. Zamiast nich z nauczycielami rozmawiają sąsiedzi, albo dziadkowie czy ich

Emilia Chmielewa – prezes Federacji Polskich Organizacji na Ukrainie.

dalecy kuzyni. Dużo bowiem rodzin na Ukrainie jest niepełnych. Każde zmiany historyczne czy polityczne mocno biją w nasze społeczeństwo. Wiele też spraw dla naszego rocznika jest już nie do odrobienia.

Jaki jest dziś stosunek Ukraińców do Polaków i Polski?

Stosunek do Polaków i Polski bardzo się ostatnio zmienił i to pod każdym niemal względem. Nastąpiło odblokowanie starych mechanizmów i stereotypów. Obserwujemy też naszą młodzież. Ona jest dziś zupełnie inna. Częściej niż my uśmiecha się, czy cieszy życiem. Chętniej też odwiedza Polskę czy inne kraje Europy.

Czego najbardziej oczekują dziś Polacy z Ukrainy od Rzeczypospolitej?

Kiedy Ukraina stała się niepodległym krajem, otworzyła się dla nas błyskawicznie pomoc Macierzy. Nasze organizacje nie musiały zaczynać swej działalności od zera. Ta pomoc była naprawdę znacząca. Trzeba mieć jednak świadomość, że odpowiedzialność za dziecko, które się wychowuje, nie może się nagle urwać. Dziecku potrzebna jest pomoc do pełnoletności. Nagle odwrócenie się od swego dziecka czy pozbowienie go jednego z rodziców lub rzucenie w kąt doprowadzi do jego osierocenia, a tego baliśmy bardzo chcieli uniknąć. Potrzeba nam trochę życzliwości. Potrzeba kultury i moralności, szczególnie tej politycznej, a nie tworzenia pól doświadczalnych dla swoich partykularnych interesów politycznych. Ludzie są naprawdę ważniejsi od polityki.

LESZEK WATRÓBSKI

- MÓWI ROMAN WRÓBEL

nawet z kabareciarzami z radłowego z programu „60 minut na godzinę”...

I to jest właśnie fenomen Złotu. Tadek wiedział, co robi; nie chciał, by impreza ta była utożsamiana wyłącznie z muzyką rockową, żeby nie popaść w pewną rutynę. W tym roku może Złot będzie ponownie festiwalem rockowym. Ale wiadomo – to wychodzi z moich przekonań, iż grzechem byłoby nie wykorzystać bliskości granic z Polską i Słowacją. Dlatego postanowiłem zorganizować taką konfrontację czeskiego, polskiego i słowackiego rocka. Będzie zatem TSA, które ostatnio zaliczyło sukces także w Stanach Zjednoczonych, będzie słowackie „Iné kafe” i „Kurtizány z 25. avenue”. Mam nadzieję, że wszystkie gwiazdy dadzą niezłego czadu.

Z rodzimych kapel – oprócz wspomnianej już „P. Metody” – zapowiedziały przyjazd jeszcze „Blissten”, „Apatheia” i „Glazy”.

Bywało też dawniej tak, że Złotowi towarzyszył turniej drużyn reprezentujących Kluby Młodych, teatryki czy zespoły taneczne. Czyżbyście o tym nie pomyśleli?

Myslałem o tym, ale postanowiłem nie wchodzić w temat, który nie jest mi aż tak bliski i w którym nie podobałbym tak, jak udawało się to Tadkowi Wantule. Zresztą w tamtych czasach Kluby Młodych trzymały się nieźle, dzisiaj jest inaczej. Stąd koncentrujemy się na jednej tylko imprezie towarzyszącej, którą jest Memoriał Franciszka Menšíka w siatkówce. Wzbogaceniem

Złotu będzie też na pewno – przed finałem turnieju siatkówki – pokazowy mecz w ringu, w którym zaprezentują się Zaołziacy, którzy byli w swoim czasie międzynarodowymi mistrzami Polski w tej popularnej kiedyś grze.

Atrakcją powinien być też konkurs młodych wokalistów rockowych?

Z niecierpliwością czekam na ten konkurs, bo zgłosiło się już 12 osób. A chodzi o same atrakcyjne nazwiska, można mówić nawet o młodych, sprawdzonych już gwiazdach: Ewa Farna, Basia Łakota, Daniel Mlynek, Kasia Kaczyńska. Jest jeszcze jedna sprawa, zobaczmy czy uda nam się to dociągnąć do końca. Otóż dotarliśmy do kilku materiałów filmowych z dawnych Złotów – z lat 70. i wcześniejszych lat 80. Być może uda nam się je zaprezentować na Zlocie na telebimie. Jeśli nie na tegorocznym, to na pewno pokażemy je za rok.

Czyli spotykamy się w sobotę 13 sierpnia w Bystrzycy. O której?

Memoriał Menšíka rozpoczyna się o godz. 9.00, o 15.00 zaś prezentacja zaołziańskich grup rockowych. O 18.30 zagra „Iné kafe”, o 19.30 – „Kurtizány”. Po ich występie zaprosimy na konkurs młodych wokalistów. A o 21.30 – koncert TSA.

Jeśli zaś chodzi o bilety, to na miejscu będzie je można zakupić za 180 koron, w przedsprzedaży zaś – w ośrodkach informacyjnych na całym Zaołziu – będą w cenie 140 koron.

Rozmawiał: JACEK SIKORA

Dom z ciekawą historią

Spacerując po rubieżach Dolnego Żukowa można natrafić na ciekawy budynek. Ukryty wśród drzew budzi wrażenie, jakoby do współczesności został przeniesiony z czasów Austro-Węgier. Stol przy ul. Pod fermą.

Został zbudowany około roku 1850. W roku 1884 nabył go, wraz z przyległymi gruntami o łącznej powierzchni 3,5 ha, rolnik Paweł Sikora. W 1904 r. gospodarstwo kupili małżeństwo Emilia i Józef Górniakowie. Górniak był bratem ówczesnego właściciela cegielni w Sibicy. Do majątku należał również duży sad z 360 drzewami owocowymi, przede wszystkim jabłoniemi, gruszkami i

w roku 1910 powstał Związek Stanowczych Chrześcijań, zarejestrowany w starostwie w Cieszynie przez władze austriackie. Jego zbory spontanicznie powstały m.in. w Żukowie Dolnym, Nieborach, Tyrze, Gródku, Sucheju Górnej, Wiśle i Ustroniu.

Od razu w 1910 roku Górniakowie postanawiają swój „ogród zimowy” przekształcić w salę zgromadzeń. W czasach okupacji niemieckiej, a później jakiś czas również w okresie władzy komunistów nie mógł służyć swemu celowi. Zarekwirowano nawet krzesła, z których podobno niektóre dostały się aż do skansenu w Rożnowie pod Radgoszczem. Obecnie znów odbywają się tam zgromadzenia wiernych, którzy usiłują nawiązać do

W tym domku mieści się sala zgromadzeń dolnożukowskiego zboru stanowczych chrześcijan.

śliwami. W pomieszczeniu do dziś nazywanym bróg mieściła się przez kilka dziesięcioleci suszarnia owoców wyposażona w ruszty oraz duży piec, który nie zachował się jednak do czasów dzisiejszych.

W domu mieszkalnym urządzono duży „ogród zimowy”, gdzie w razie potrzeby magazynowano owoce. Właściciele posiadłości umożliwiali bliżnim tanio nazrywać sobie owoców.

Skutkiem „przebudzenia duchowego o charakterze zielonoświątkowym”, które miało miejsce na początku XX wieku na Śląsku Cieszyńskim,

dziedzictwa duchowego Związku Stanowczych Chrześcijań.

W 1972 roku gospodarstwo odziedziczyli małżeństwo Danuta i Władysław Zagórowie, którzy przebudowali strych na kolejne mieszkanie. Na parterze jednak zachowano większość pierwotnych drzwi oraz niektóre okna. Również dzięki temu posiadłość stale przypomina czasy, które należą do przeszłości. W roku 1933 urodził się tutaj Józef Kajfosz, fizyk atomowy w stanie spoczynku i kompozytor pieśni duchowych, który teraz żyje w Krakowie. CZESŁAW GAMROT

CESTOVNÍ KANCELÁŘ Marted TRAVEL AGENCY

Błękit nieba, lazur morza, złota plaża... a do tego łok i łas, tabuny wszędobylskich!

– Na wszystko jest rada! – stwierdza dyrektor biura podróży Marted, Miroslav Jůva. – Osobom, kterým zależy na spokoju, polecam greckie wyspy we wrzešniu. Większość rodzin z dziećmi już wróciła do domów, zelzał letni upał, ale nadal jest ciepło, można rozkoszować się urokami plaży i wypoczywać w niepowtarzalnej śródziemnomorskiej atmosferze. W wrzešniowej ofercie Martedu jest kilkadziesiąt propozycji wczasów na wyspach słonecznej Grecji i półwyspie Chalkidiki.

Wyspa Thasos na Morzu Egejskim jest znana jako „wyspa syren”. Obfituje w antyczne zabytki, m.in. sanktuarium Dionizosa i Posejdon. Wnętrze wyspy jest górzyste, wybrzeże to malownicze plaże i zatoki z zagajnikami sosen, pinii i oliwek. Niedaleki półwysep Chalkidiki to wspaniała, nie zniszczona przez cywilizację przyroda, ale też niezwykle kompleks klasztorny na przylądku Athos. Wrzešniowe wczasy w tym rejonie, z transportem lotniczym, już od 9550 Kc.

Kefalonia w pobliżu Itaki, ojczyzny homeryckiego Odyseusza. Jej wybrzeże oferuje piaszczyste plaże, m.in. Myrtos – jedną z najpiękniejszych w Grecji. Na południe stąd znajduje się Zakynthos. Zalesione góry, cytrusowe i oliwkowe gaje i powietrze pachnące kwiatami zadecydowały, że nazwano go „wyspą zapachów”. W tym miejscu najchętniej przebywali Artemida i Apollo, my możemy tu wypoczywać (z przejazdem samolotem) już za 11 490 Kc.

Klienci Martedu lubią wyspę Kos. Ma wyjątkowo przyjemny, podzwrotnikowy klimat. Oprócz kilometrów plaż z gajami palmowymi turystów przyciąga Aesklepion – największa instytucja „służby zdrowia” starożytnej Grecji. Można też wybrać się na Rodos. Nie ma tu już posagu He-

lios, uważanego za jeden z 7 cudów świata, zdobi natomiast wyspę ponad 3000 innych rzeźb. Na turystów czeka ją urocz krajobrazy, słoneczne plaże i świetne zaplecze. Z przelotem na miejsce ceny kształtują się od 12 990 Kc.

Któż nie znałby Krety! Tu właśnie są początki greckiej cywilizacji i kultury. Turystom wyspa oferuje zróżnicowany krajobraz – góry i rozległe niziny, wielokilometrowe plaże na północy i skaliste zatoczki na południu. Rarytasem są jaskinie ze stalaktytami, a przede wszystkim liczne zabytki z czasów antycznych i nowożytnych. We wrzešniu cena wczasów wraz z podróżą samolotem kształtuje się od 12 390 Kc.

Na zakończenie oferta dla tych, którzy pragną lepiej poznać Grecję – kolebkę naszej cywilizacji. Meteory z zabytkowymi klasztorami, Delfy, gdzie wróżyła Pytia, Korynt, Mykeny, stolica kraju Ateny, góra bogów Olimp i miasto rodzinne Cyryla i Metodego Saloniki – to wszystko można obejrzeć od 24 wrzešnia do 2 października za cenę od 8990 Kc. Marted zapewnia przejazdy autokarem z klimatyzacją, 6 noclegów w hotelu ze śniadaniem, przewodnika i ubezpieczenie.

Wrzešniowe propozycje mają ceny niższe niż w pełni sezonu, jest też z czego wybierać – od zakwaterowania typu studio z własnym wyżywieniem, po nowoczesne hotele z pełnym komfortem. Działający od 12 lat Marted zapewnia transport lotniczy lub klimatyzowanymi busami, na miejscu można skorzystać z dodatkowych usług i wycieczek. Uczestnikom wycieczek samolotowych Marted zapewnia przejazd z Trzyńca lub Cz. Cieszyna na lotnisko gratis. Z kompletną ofertą można się zapoznać w biurach w Cz. Cieszynie i Trzyńcu Tarasie oraz na stronach www.marted.cz. Artykuł sponsorowany

KAWAŁEK POLSKIEGO BESKIDU, KAWAŁEK ALP I SPORO SWOJSKOŚCI

W Piotrowicach po szwajcarsku

O tym, czy przygraniczne wioski leżące na styku dwu państw zaistnieją w świadomości turystów, zależy w dużej mierze od poziomu oferowanych przez nie usług gastronomicznych. Nie na darmo mawiały przecież nasze babki, że przez żołądek do serca... Jak jednak wiadomo, aby dobrze zjeść, nie wystarczy talerz pełen pyszności. Potrzebna jest również atmosfera sprzyjająca przyjemnemu stołowaniu. Owo nieuchwytne coś, które sprawi, że turysta-klient będzie tu wracać.

– Wszystko to zaczęło się pięć lat temu. Córki otrzymały w spadku tu w Piotrowicach blisko 2 hektary ziemi. Chciały ją sprzedać, ale kto zechce kupić taki kawał ziemi? W rezultacie pozostało więc 1,5 ha do zagospodarowania. W takich okolicznościach zrodził się pomysł przenieść do Piotrowic kawałek polskiego Beskidu, wybudować karczmę góralską typu koliba na obrzeżach Karwiny, sprawić, że nie trzeba już jeździć do Ustronia czy Wisły, aby poczuć atmosferę tamtych stron, dokąd notabene sięgają korzenie mojej rodziny – opowiada Ryszard Wilczek, właściciel piotrowickiej restauracji „Szwajcarski dom”.

Po co zatem przymiotnik szwajcarski, skoro o Ustroniu i Wiśle mowa, a sam budynek wzniesiono na sposób zakopiański? – Bo ten nasz dom można też uznać za swego rodzaju miniaturę podalpejskich dużych domów, jest przeto trochę wpływu alpejskiego – austriackiego i szwajcarskiego, a do kuchni też wniesliśmy odrobinę Szwajcarii – wyjaśnia właściciel.

Aby dotrzeć do miejscowego klienta, dominują tu jednak mimo wszystko dania czeskie, śląskie i polskie. Dla bardziej wybrednych jest też oferta potraw światowych, menu zaś raz po raz przechodzi kolejne zmiany. Słowem nie podaje się tutaj w koło Macieju, to samo.

– To, co tutaj robimy, spotyka się z akceptacją gości. Zaglądają do nas nie tylko miejscowi, karwiniacy, ale przyjeżdżają również goście z dalszej okolicy. Przyjeżdżają bowiem w Karwinie, że kiedy przyjeżdżają krewni z dalekich stron, to zabiera się ich na kolację właśnie do „Szwajcarskiego domu”. Coraz więcej też trafia do nas polskiej klienteli – mówi R. Wilczek. Pod obcokrajowców przygotowano więc nie tylko ofertę dań, ale również jadłospisy – oprócz czeskiej i polskiej, również w niemieckiej i angielskiej wersji językowej.

Dlatego tak się dzieje, że aby spędzić przyjemnie niedzielne popołudnie, ludzie poszukują restauracji niemalże na odludziu? Zdaniem szefowej, Lucii Třeštkovej, autem można dziś wszędzie dojechać, a spacerkiem z centrum Karwiny do „Szwajcarskiego domu” jest raptem pół godziny. – Ludzi ciągnie na łono natury, a przede wszystkim, jaką wokół restauracji mają do dyspozycji nasi goście, doceniają nie tylko rodziny z małymi dziećmi. Tu

Szwajcarski Dom jest miejscem transgranicznych spotkań władz samorządowych i ludzi biznesu.

nie dociera uliczny gwar, nie trzeba się bać, że dziecko niepostrzeżenie wybiegnie na jezdnię. Po prostu jest swojsko i bezpiecznie, jak u babci na wsi... – uważa pani Lucie.

Na oryginalny nastrój karczmy ma wpływ również sam budulec (drewno, drewno i tylko drewno) oraz niepowtarzalny, na wskroś naturalny wystrój wnętrza. A tu jeszcze ogień trzaska w kominku i gra pianino. Jest przyjemnie, nawet gdy na dworze szczypli mróz. A latem: ogrodowy kominek oraz ogródek piwny dla 150 osób w przygotowaniu. W planach jest też pensjonat, który w niedalekiej przyszłości miałby stanąć na włościach pana Wilczka. – Ludzie pytają o noclegi, stąd ten zamiar. Projekt już mamy przygotowany – zdradza. (sch)

SZWAJCARSKI DOM – TWÓJ WOLNY CZAS

Y restauracja dla 50 osób

Y bankietówka dla 25 osób

Y imprezy rodzinne i firmowe

Godz. otwarcia:

po – czw	16 – 22
pt	16 – dokąd zechcą goście
so	11 – dokąd zechcą goście
nie	11 – 21

Wystarczy jedna wizyta

Telewizja

SOBOTA 23 LIPCA

■ TVP 1

6.10 Moda na sukces (s.) 6.35 Gwiazd-zbiór polskiego sportu - Waldemar Marszałek 7.00 Agrolinia (mag.) 8.00 Wiadomości 8.15 Rok w ogrodzie (mag.) 8.35 Nasze domy (mag.) 8.55 Talent za talent (dla młodzi) 9.25 Ziarno (dla dzieci) 9.50 Papi-rus (s.) 10.20 Wyspy piratów (film austral.) 11.10 Zaginiony świat (s.) 12.00 Kuchnia z Okrasą 12.20 Jedyńka w Malborku 12.25 Miasto marzeń 12.50 Jedyńka w Malborku 13.00 Wiadomości 13.10 Jedyńka w Malborku 13.15 Podróżnik Oaxaca (pr. dok.) 13.40 Mistrzowie wśród zwierząt (film ang.) 14.05 Jedyńka w Malborku 14.15 Śmiechu warte (pr. rozryw.) 14.35 Anna tysiąca dni (film USA) 15.45 Cze-tery Kultury Muzyczne według Krzesimira Dębskiego 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 KISS... kulturalny informator subiektywny 17.30 Szogun (film USA) 18.30 Opole na bis 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Krokodyl Dundee w Los Angeles (film austral.) 21.55 Opole na bis (pr. muz.) 22.50 Śmiertelny rejs (film USA) 0.35 Agentka o stu twarzach (film USA) 2.05 Rodzinie na ratunek (film USA).

■ TVP 2

6.15 Globet przedstawia niezwykły świat natury 6.40 Echa tygodnia 7.10 Spróbujmy razem (pr. public.) 7.40 Zmiennicy (s.) 8.35 Janosik (s.) 9.25 Morskie opowieści (s.) 9.55 28. Międzynarodowy Festiwal Cyrków w Monte Carlo 10.50 Niania na telefon (pr. dok.) 11.30 Pałac marzeń (pr. dok.) 11.45 XVIII Festiwal Kultury Ukraińskiej (koncert) 12.15 Przygody psa Cywila (s.) 12.45 Kochanie, zmniejszyłem dzieciaki (s.) 13.30 30 ton! lista, lista (pr. muz.) 14.00 Familiada (pr. rozryw.) 14.35 Złotopolscy (s.) 15.05 XVIII Festiwal Kultury Ukraińskiej 16.00 Na dobre i na złe (s.) 19.00 Wakacyj-ny konkurs Dwójki 19.05 M jak miłość (s.) 19.50 Panorama flesz 20.00 Bahtale Roma Szczęśliwi Cyganie - IX Międzynarodowy Festiwal Kultury i Piosenki Romów 21.50 Słowo na niedzielę 22.20 Sport-telegram 22.40 Zle towarzystwo (film USA) 0.15 Bahtale Roma Szczęśliwi Cyganie IX Międzynarodowy Festiwal Kultury i Piosenki Romów 1.05 Sport przyszłości (film USA).

■ TV KATOWICE

6.30 Wierzę, wątpię, szukam 7.00 Przygód kilka wróbla (s.) 7.10 Olimpiada Bolka i Lolka (s.) 7.20 Przygód kilka wróbla Ćwirka (s.) 7.45 Aktualności 7.50 Trzymaj formę 8.00 Z życia Kościoła 8.45 Palce licząc kuchnia regionalna 9.00 Świat magazyn międzynarodowy 9.45 Przegląd gospodar-darzy 10.15 Eurinfo 10.35 Stacyjka (s.) 11.45 Europa w zagrodzie 12.10 Zielonym do góry (mag.) 12.45 Rawa Blues Festiwal - Shakin' Dudi 20-lecie 13.45 Rodzina Pola-nieckich - Panna Marynia (s.) 15.15 To jest temat 15.45 Aktualności 15.48 Pocztówki z wdziękiem - Teledyski z przeszłości 16.00 Nasze historie 16.35 Święto policji 16.45 Mistrzostwa Polski kobiet 17.35 Świat ma-gazyn międzynarodowy 18.00 Aktualności 18.35 Regiony kultury 18.50 Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy 19.50 Państwo w państwie 19.50 Telekurier 20.45 Bilans Trójki 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe TV Katowice 22.05 Magazyn sportowy 22.50 Studio pogoda 23.15 Kamienne tablice (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.25 Domowa kawiarenka 8.00 Transformery (s.) 8.25 Yu-gi-oh! (s.) 8.55 Szafa gra (pr. muz.) 9.25 Bravo 9.55 Exclusive 10.25 Samo życie (s.) 11.55 Liga mistrzów śmiechu 12.40 Britan-nic (film ang.) 14.45 Słoneczny patrol (s.) 15.45 Wydarzenia 16.05 Jezioro marzeń (film USA) 17.00 Niezakazane reklamy (pr. rozryw.) 17.15 Chirurdzy (s.) 18.15 Całkiem nowe lata miodowe (s.) 18.45 Wydarzenia 19.15 Powrót trzech ninja (film USA) 21.10 Braterstwo wilków (film frac.) 0.10 Podślu-chana rozmowa (film USA) 2.00 Reebok Hip Hop (pr. muz.) 3.30 Aquaz Music Zone (pr. muz.).

■ TVC 1

6.15 Ulica Sezamkowa (s.) 6.45 Bolek i Lolek (s. anim.) 6.55 Śpiewanki 7.00 Było sobie życie (s.) 7.25 Moja maskotka 7.45 Niech żyje S Club! (s.) 8.10 Błękitny pta-szek (bajka) 9.50 Pomarańcza (mag.) 10.20 Recepty doktora Kudrny (film TV) 11.35 W jaki sposób... (mag.) 12.00 Wiadomości 12.05 Tydzień w regionach 12.35 Wyspy zapomnianego spokoju (dok.) 13.00 Moda

- Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 13.25 Oczarowanie (s.) 14.25 Córka kapitana (film ros.-fr.) 16.20 Sprawy inspektora Lyn-ley'ego (s.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.05 Uśmiechy Ivy Janżuro-wej 18.45 Spostrzeżenia z zagranicy 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, progno-za pogody, sport 20.00 Felix Holzmann (pr. roz.) 21.10 Wojna Harta (film USA) 23.15 Wiadomości 23.20 Bramki, punkty, sekundy 23.25 Jak upolować mężczyznę, czyli Seks w wielkim mieście (s.) 23.55 Lo-sowanie Szczęśliwej Dziesiątki 0.00 Pró-ba sił (film USA) 1.45 Najmłodszy ojciec chrzestny 2/2 (film kan.-USA) 3.10 Ślada-mi czeskich diabłów 3.30 Piękne zguby 4.00 Bananowe rybki.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Genus (s. dok.) 8.50 Słowo świąteczne 9.00 Blok kur-sów językowych 9.50 Wszystko, co wiemy o AIDS 10.00 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.) 10.55 Nasza wieś (mag.) 11.15 Program dla miłośników mu-zyki dętej 11.50 Film o filmie: Czarodziej-ska karuzela (dok.) 12.00 Letnia burza (film USA) 13.35 Alfons Mucha (dok.) 14.35 Spostrzeżenia z zagranicy 14.40 Przyroda w mieście (s. dok.) 15.35 Sportowcy świata (s. dok.) 16.25 W rzeszy faraonów (s. dok.) 16.45 Filmowe powroty: Syn kochanej Ka-roliny (film fr.) 18.30 Kac za kierownicą 19.00 Euronews 20.00 Wreczenie Nagród im. Niżńskiego 2004 21.35 Letnia Szkoła Filmowa 2005 21.40 Tour de France 22.05 Zapraszamy do teatru: Syrop 0.05 Noc z Andělem 1.35 Wielka muzyka nocna I 3.05 Jak upolować mężczyznę... (s.) 3.30 Wielka muzyka nocna II 4.00 Telewizyjne piosen-ki 4.30 Groteski Ch. Chaplina.

■ NOVA

6.20 Pokémon (s. anim.) 6.45 Kocur Cliff (s. anim.) 7.30 Cudowny świat Walta Di-sneya 8.20 Flipper (s.) 9.10 Divoká karta (s.) 10.10 Helicops (s.) 11.05 Zimowy raj (s.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Lekarz w Wachau (film niem.) 14.20 King Kong (film USA) 16.50 To morderstwo, napisała (s.) 17.40 Prognoza pogody 17.45 Sprawy profesora Capellari'ego (s.) 19.30 Wiado-mości, sport, pogoda 20.00 Niech żyje sport (pr. roz.) 21.50 Kod Merkury (film USA) 0.00 Krwawy Romeo (film USA) 2.15 Pod skórą (film niem.) 3.50 Dzwonienie do TV Nova 4.30 Program rozrywkowy 5.20 Ojciec Schwarzwakracza do akcji (s.).

■ PRIMA

8.00 Zagrożone gatunki (s. dok.) 8.30 Sa-lon samochodowy 9.15 SOS Barracuda (s.) 10.55 t-music (pr. muz.) 12.00 Park Narodowy Karongwe (dok.) 12.25 Miejsce zbrodni: Frankfurt (s.) 14.10 Serce nie słu-ga (film USA) 15.55 Veritas (s.) 16.50 Po-skromienie złośnika (film czes.-fin.) 18.35 Prima TV 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima cho-chla 19.45 Dzieciół Woody (s. anim.) 19.55 Ostatni świadek (s.) 20.45 Telebazar (pr. roz.) 21.45 Strach w ciemnościach (film USA) 23.20 Z archiwum X (s.) 0.10 Szybka wygrana 1.50 Nikt nie jest doskonały.

NIEDZIELA 24 LIPCA

■ TVP 1

6.05 Moda na sukces (s.) 6.30 W labiryncie (s.) 7.00 Msza św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Lagiewnikach 7.55 Roztańczona Angelina (film ang.) 8.25 Domisie (s.) 8.45 Bajeczki Jedynecki 8.50 Wirtualnia 9.15 Wielki świat małych sportowców 9.35 Plusk! (film USA) 11.30 Między ziemią a niebem (pr. public.) 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem (pr. public.) 12.30 Tydzień 13.00 Wiado-mości 13.10 Zawodowcy (film USA) 15.10 Cztery pory roku z Madeline (film ang.) 16.00 DTV J. Fedorowicza - Z archiwum X-lecia 16.10 Moda na sukces (s.) 16.35 Festiwal rockowy Węgorzewo 2005 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Szogun (film USA) 18.10 Od przedszkola do Opola (pr. muz.) 18.35 Śmiechu warte (pr. rozryw.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Córka maharadży (film wło-ski) 21.50 Ukryta prawda (film USA) 0.00 Mistrzostwa Świata w Montrealu.

■ TVP 2

5.50 Złotopolscy (s.) 6.00 Globet przed-stawia niezwykły świat natury 6.25 Słowo na niedzielę 6.30 Przeprowadzki (s.) 7.20 Zmiennicy (s.) 8.25 Janosik (s.) 9.10 Ostoja (mag.) 9.40 Siedlisko (s.) 10.35 Jak chronić prezydenta (film USA) 11.35 Podróż kulinarnie Roberta Makłowicza - Kolonialny smak 12.05 Pokój z widokiem (film ang.) 14.00 Familiada (pr. rozryw.) 14.30 Złoto-

polscy (s.) 15.05 Bezludna wyspa 16.00 Na dobre i na złe (s.) 19.05 Wakacyjny konkurs Dwójki 19.10 M jak miłość (s.) 19.55 Pano-rama flesz 20.00 Daleko od szosy (s.) 21.25 Hotel Zacisze (s.) 22.20 Sport-telegram 22.40 Konie narowiste - Piosenki Włodzi-mierza Wysockiego 23.35 Szósty stopień oddalenia (film USA) 1.25 Wywiady Bar-bary Walters - Sophia Loren (pr. USA).

■ TV KATOWICE

7.00 Przygód kilka wróbla Ćwirka (s.) 7.10 Olimpiada Bolka i Lolka (s.) 7.20 Książka dla malucha (mag.) 7.45 Aktualności 7.50 Gramy dla was 8.00 Koncert życzeń 8.45 Wśród zieleni 9.00 Teleplotki 9.45 Bilans Trójki 10.35 Przy naszym rynku (s.) 11.45 Breda 1944 (film pol.) 12.10 Opowieści Cmentarza Łyczakowskiego - Lwowskie koryfeusz 12.45 Z życia Kościoła 13.05 Niedziela w Bytkowie 13.50 Śląska lista przebojów 14.05 Klub globtrotera 14.35 Telemotorsport 15.00 Polska egzotyczna 15.45 Północ południe 16.00 Jubileusz 60-lecia Filharmonii Śląskiej 16.45 Tatrzzańskie opowieści 17.00 Z plecakiem i walizką 17.35 Teleplotki 18.00 Aktualności 18.35 Regiony kultury 18.50 Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy 20.05 Muzyka łączy pokolenia (pr. muz.) 20.55 Od niedzieli do niedzieli 21.15 Książka tygodnia 21.45 Ak-tualności 21.55 Wiadomości sportowe TV Katowice 22.05 Niedzielnny magazyn spor-towy 23.15 Mleczna droga (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.25 Alfabet ku-linarny Kurta Schellera 8.00 Czarodziejki (film USA) 8.30 Power Rangers (s.) 9.00 Hugo (dla dzieci) 9.30 Britannic (film ang.) 11.40 Postrzelone bliźniaki (film USA) 13.30 Zagniewani młodociani (film USA) 15.30 Fundacja Polsat 15.45 Wydarzenia 16.00 Beach Volley World Tour Stare Ja-blonki 17.15 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.15 Amerykańska księżniczka (pr. ang.) 20.15 Wybrańcy fortuny (film USA) 21.15 Ścisłe tajne (film USA) 22.20 Nagi patrol (film USA) 22.50 Na jeden te-mat... z Joan Rivers 23.20 13. posterunek (s.) 0.00 Unia Tarnów - Apator Toruń 2.00 Ace Ventura, psi detektyw (film USA) 3.30 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów 6.25 Kocur Wawrzyniec i przyjaciele (s. anim.) 6.30 Bajki z doniczki 6.40 Jaskiniowiec (s.) 7.05 Przyjaciele (s.) 7.30 Bajkowe wakacje (dla dzieci) 10.00 Wędrująca kamera (mag.) 10.25 Obiektyw (mag.) 11.05 Życie na zamku (s.) 12.00 Wiadomości 12.05 Wy-prawa w głąb Ziemi (dok.) 12.55 Bajkowe wakacje 14.15 Magazyn religijny 14.35 Magazyn chrześcijański 14.50 Terytorium strachu (film czes.) 16.35 W poszukiwaniu czasu utraconego (s. dok.) 16.55 Adresat TVC (mag.) 17.10 Gdzie się podziała ta sta-ra piosenka 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.05 Podwójne skierowanie (s.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Bankrotafi (film czes.) 21.45 Bez ogródek (pr. publ.) 22.15 Wiadomości 22.20 Bramki, punkty, sekundy 22.25 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 22.30 Detektyw Foyle (s.) 0.10 Losowanie Sportki i Szansy 0.15 M15 (s.) 1.10 Adresat TVC (mag.) 1.30 Godziny wizyt M. Šimka i J. Grossmanna 2.20 Sportowcy świata.

■ TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.10 Notes (mag. muz.) 7.50 Panorama 8.35 Wszystko, co wiemy o AIDS 8.40 Klucz (mag.) 9.10 Eli-ška i jej rodzina (s.) 10.20 Lucie Bílá (dok.) 10.55 W labiryncie historii 11.00 Kamera w podróży: Polowanie na kamienie szła-chetne (s. dok.) 12.00 Słowo świąteczne 12.05 Król jeleniem (teatr) 13.35 Kinobox (mag. film.) 14.00 Potomkowie sław (s. dok.) 14.30 Studio sport 16.45 Wędrowki z prehistorycznymi ludźmi (s. dok.) 17.20 Pa-mięć drzew (s. dok.) 17.40 Szczęście domo-we (mag.) 18.05 Film o filmie: Miss Agent II (dok.) 18.20 NEWrope - więcej radośniej (dok.) 18.50 Blues ze Staré Pekárny 19.30 Euronews 20.00 Wieczór na temat... Mój zamek 21.55 Letnia Szkoła Filmowa 2005 22.05 Kultura.cz (mag.) 22.35 Tour de France 23.05 Nocny klub filmowy: Dzień na wyścigach (film USA) 0.50 Chuck Man-gione! (koncert) 1.50 Gdzie się podziała ta stara piosenka 2.30 Podróżomania.

■ NOVA

6.35 Pokémon (s.) 7.00 Kocur Cliff (s. anim.) 7.50 Cudowny świat Walta Disneya 8.35 Flipper (s.) 9.25 Dobry tramp Bernášek (film czes.) 10.50 Stefanie (s.) 11.40 Wy-prawy z Jeffem Corwinem (s. dok.) 12.30

Rady ptaka Loskutáka (mag.) 13.15 W tajnej służbie Jej Królewskiej Mości (film br.-USA) 15.55 Napad prawie doskonały (film USA) 17.30 Prognoza pogody 17.35 Bilet do piekła (film kan.) 19.18 T-Mobile Ren-ta 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Gospoda (s.) 20.35 Akademia policyjna III: Powrót do szkoły (film USA) 22.20 Mickey Niebieskie Oko (film USA-br.) 0.15 24 go-dziny (s.) 1.05 Śladami zbrodni (s.) 2.15 Łowcy koszarów (s.) 3.20 Dobry tramp Bernášek (film czes.) 4.40 Ojciec Schwarzwakracza do akcji (s.).

■ PRIMA

8.00 Żołnierze II wojny światowej (s. dok.) 9.00 Świat 2005 (mag.) 9.35 Zawiadowca stacji (film czes.) 11.10 Niedzielnny Recepta-riusz (mag.) 11.35 Rodzina doktora Kleista (s.) 12.30 Stary (s.) 13.35 Formule show 13.55 Wyścigi formule 1 Niemcy 15.50 Pri-ma strzał (teleturniej) 16.50 Śpiączka (film USA) 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiado-mości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciół Woody (s.) 19.55 Co je doma, to se počítá, pánové... (film czes.) 21.35 Wyma-rzona kochanka (film USA) 23.35 Prawo i sprawiedliwość: Zbrodnicze zamiary (s.) 0.20 Ostatni rozdział (s.) 1.10 Szybka wy-grana 2.50 Niedzielnny Receptariusz.

PONIEDZIAŁEK 25 LIPCA

■ TVP 1

6.05 Geena Davis Show (s.) 6.30 Lato z Jed-ynką 7.00 Wiadomości 7.05 Lato z Jedynką 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Smocze opowieści (s.) 9.10 Budzik (s.) 9.35 Ucieczka wycieczka (s.) 10.00 Re-dakction-D (s.) 10.20 Kwadrans na kawę 10.35 ZUS radzi 10.45 Bezpieczny Internet 11.20 Eko-Europa (mag.) 11.40 Zielony biz-nes (mag.) 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Kolumbowie (s.) 13.10 Non possumus - Kościół katolicki wobec władzy komunistycznej 14.10 Plebania (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 Klan (s.) 16.00 Moda na sukces (s.) 16.25 Lato z Jedyńką 16.45 Sportowy Express 16.50 Kronika Mistrzostw Świata w Montrealu 17.00 Teleexpress 17.20 Lato z Jedyńką 17.30 Sasie-dzi (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.25 Bulionerzy (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.05 Obrona zamku (film USA) 22.00 Krótki dzień pracy (film pol.) 23.20 Wiadomości 23.35 Geena Da-vis Show (s.) 23.55 Mistrzostwa Świata w Montrealu.

■ TVP 2

5.35 Złotopolscy (s.) 6.35 Felicity (s.) 7.20 Tajna misja (s.) 7.35 Magiczny autobus (s.) 8.10 McGregorowie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.20 Miss Polonia sylwetki Ma-ria Mazurkiewicz 10.30 M jak miłość (s.) 11.15 Podróż kulinarne Roberta Makłowi-cza - Bardzo słony smak 11.40 Podróż do ziemi obiecanej (s.) 12.30 Euro-quiz 13.30 Mój Kościół 13.45 Od Blue do Cafe (kon-cert) 14.05 Ryzykanci (reality show) 14.50 Nie do wiary (pr. rozryw.) 15.15 Felicity (s.) 15.55 Miss Polonia sylwetki - Maria Mazurkiewicz 16.05 Telepeerele (teleturniej) 17.00 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 19.00 Waka-cyjny konkurs Dwójki 19.05 M jak miłość (s.) 19.55 Panorama flesz 20.00 M jak miłość (s.) 20.50 Pogoda na wakacje 20.55 Wyzna-nia stewardes i pilotów (pr. dok.) 21.20 997 (mag.) 21.55 Miss Polonia sylwetki - Maria Mazurkiewicz 22.00 Panorama 22.20 Biz-nes 22.25 Sport-telegram 22.40 997 (mag.) 23.00 Na krawędzi prawdy (film franc.) 0.50 Z archiwum X (film USA) 1.35 Femme Fata-le - koncert Justyny Steczkowskiej.

■ TV KATOWICE

7.00 Europa w zagrodzie 7.45 Aktualności 7.50 Magazyn 8.45 Gość dnia 9.00 Pe-rypetie ze zdrowiem 9.45 Klan (s.) 10.45 Telemotorsport 11.15 Gość dnia 11.45 Ta-trzańskie opowieści 12.00 Panorama mo-rza 12.10 Regiony kultury 12.35 Ginące cywilizacje - Tybet szkoła na dachu świata 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Od niedzieli do niedzieli 14.45 Szczęśliwki na starcie 15.00 WOW (s.) 15.45 Przegląd gospodar-czy 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualno-ści 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 25 lat Rawy Blues 17.50 Gramy dla was 18.00 Ak-tualności 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.37 Trzecie oko 19.00 Muzyka łączy pokolenia (pr. muz.) 19.40 Regiony kultury 19.50 Książki z górnej półki (mag.) 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia 21.30 Ku-rier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.50 Wiadomości sportowe TV Katowice 21.55 Zbliżenia filmowe 22.15 To jest temat 22.55 Kurier sportowy 23.10 Muzyka łączy poko-lenia 23.35 Telekurier 0.10 Plebania (s.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV market 7.00 Czarodziejki (s.) 7.30 Rocket Power

(s.) 7.55 Zbuntowany anioł (s.) 8.50 Na wariackich papierach (s.) 9.50 Postrzelone bliźniaki (film USA) 11.45 Zbuntowany anioł (s.) 12.45 Zagniewani młodociani (film USA) 14.45 Ścisłe tajne (film USA) 15.45 Wydarzenia 16.15 Świat według Bundych (s.) 16.45 Na wariackich papie-rach (s.) 17.45 Rodzina zastępcza plus (s.) 18.45 Wydarzenia 19.25 Samo życie (s.) 20.10 Ace Ventura, psi detektyw (film USA) 22.05 Świat według Kiepskich (s.) 22.35 V.I.P. (film USA) 23.40 Biznes Wydarzenia 0.05 Bumerang 0.35 Obcy IV - Przebudze-nie (film USA) 2.25 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Ulica Sezam-kowa (dla dzieci) 9.00 My, dziewczyny z Miasteczka (s.) 9.30 Beż ogródek (pr. publ.) 10.00 Wiadomości 10.05 Podwójne skie-rowanie (s.) 11.00 Oczarowanie (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Album 13.10 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 13.35 Geografia spożyw-cza (s. dok.) 14.00 Wiadomości 14.05 Jak się żyje życie po życiu (dok.) 14.20 Uśmiechy I. Janżurowej 15.00 W poszukiwaniu czasu utraconego 15.20 Skarby świata (s. dok.) 15.35 Co znaczy w domu? (dok.) 16.00 Wiadomości 16.05 Bajkowe wakacje 17.00 Gra o zielone (dla dzieci) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.30 Śladami czeskich diabłów (s. dok.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Pociąg dzieciństwa i nadziei (s.) 21.10 Podróżomania (mag.) 21.40 Reporterzy TVC (reportaże) 22.30 Wydarzenia, komen-tarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśli-wej Dziesiątki 23.25 Jednostka wtórnego skierowania (s.) 0.10 Leczenie niepokojem (film TV) 0.40 Po czesku 0.50 Groteski Charlie Chaplina 1.15 Moda - Ekstrawagan-cja - Maniera 1.40 Obiektyw 2.10 AZ-kwiz 2.30 Babilon 2.50 Tydzień w regionach.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Barok w nas (dok.) 7.25 Niesamowity świat (s. dok.) 7.50 Panorama 8.30 Mucha (dok.) 8.50 ABCD ekologii 9.00 Dzień dobry z Mo-raw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.50 Wszystko, co wiemy o AIDS 12.00 Euronews 12.50 Przyroda w mieście (s. dok.) 13.45 Angielski dla najmłodszych 13.55 Błękitny ptasek (bajka) 15.30 Ad-resat TVC (mag.) 15.50 Europa dziś (mag.) 16.20 Świat sztuki (s. dok.) 17.20 Śladami (s. dok.) 17.35 Rowerowe włóczęgi (s. dok.) 17.50 Ten nasz czeski charakter (mag.) 18.10 EXPOcztówka 18.20 Sport na świe-cie 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.00 Sportowe minuty 19.40 Powietrze to nasze morze (s. dok.) 20.00 Wojna szpiegów (s. dok.) 20.50 Spostrzeżenia z zagranicy 21.00 Nadal tutaj jestem. Josip Kleczek 21.30 Letnia Szkoła Filmowa 2005 21.35 Klub filmowy: Kto tu szczeka? (film USA) 23.10 Jazz klub 2002 23.55 Zaginio-na dusza narodu 0.55 Sport w świecie 1.20 Sportowe minuty 2.00 Powietrze to nasze morze (s. dok.) 2.15 Herbata dla trzech 2.45 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.20 Smocze serce (film USA) 11.10 Dwie puszyste damy (s.) 11.40 Strażnik Texasu (s.) 12.35 Dziewczyny Gilmore'a (s.) 13.20 Anastazja (s.) 14.15 Zawsze bę-dę cię kochać (s.) 15.05 Gwiazdne wrota (s.) 15.55 Żądla (s.) 16.50 Zarzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Straż przybrzeżna (s.) 18.20 Prognoza pogody 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.50 Pálí vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Kobra 11 (s.) 21.00 Nowa Podróżomania (mag.) 21.40 Discopřbřh (film czes.) 23.20 Miejsce zbrodni Frankfurt (s.) 0.45 Łaskanie (pr. erot.) 1.10 Powrót do Edenu (s.).

■ PRIMA

8.00 St. Tropez (s.) 9.00 Płomień wą-pliwości (s.) 9.50 Wspaniali i bogaci (s.) 10.20 Prima jazda 11.00 Lekarz ze wsi (s.) 11.55 Szansa bez granic (pr. roz.) 12.55 W lot po świecie (mag.) 13.55 Pomoc domo-wa (s.) 14.25 Pan Złota Rączka (s.) 14.55 Beverly Hills 90210 (s.) 15.50 Sprawa dla dwu (s.) 17.05 Navarro (s.) 18.43 Wiado-mości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciół Woody (s. anim.) 19.55 Big Ben (s.) 21.35 Morderstwa w Midsomer (s.) 23.25 Nikita (s.) 0.15 Szybka wygrana 1.55 Zemsta latającego węża (film fr.-meks.) 3.45 Sauna (talk show) 4.35 Prima archiwum.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

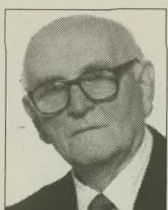

Dnia 25 lipca 2005 obchodzi piękny jubileusz 80-lecia urodzin nasza Kochana Mama, Teściowa i Babcia
ANNA FABERA

Z tej okazji dużo zdrowia, pomyślności i spokojnych dni życzy Ala, Han-ka z mężem oraz Tania i Radek.

AD-105

*Kto kochał, nie zapomni
Kto znał, niechaj wspomni.*

Dnia 24 lipca mija 5. rocznica śmierci naszego Drogiego Męża, Ojca i Dziadka

śp. WŁADYSŁAWA BURY
z Suchej Górnjej. O chwilę wspomnień proszą żona i synowie z rodzinami.

GL-399

Dnia 24. 7. 2005 obchodziłaby 80. urodziny nasza Najdroższa

śp. EMILIA FRANKOWA

z domu Koterla, z Nieborów. Z miłością i szacunkiem wspominają i o chwilę wspomnień proszą córki oraz syn z rodzinami.

GL-405

Dnia 23. 7. 2005 obchodziłaby 80. urodziny nasza Droga

śp. HELENA SZEWCZYK

ze Stonawy, zaś 17. 9. 2005 mija 15. rocznica Jej śmierci. Z miłością i szacunkiem wspomina córka z rodziną.

GL-408

Kto kochał – pamięta.

Dnia 25. 7. 2005 obchodziłby 80 lat

śp. inż. ERWIN MATUSZYŃSKI

zaś 22. 10. 2005 minie 29. rocznica Jego śmierci. O chwilę zadumy prosi żona Maria.

RK-148

Dnia 24. 7. 2005 mija 4. bolesna rocznica śmierci naszej Żony, Matki

śp. MARII DUDOWEJ

z Koniakowa. Wspominają mąż, córka Anna, synowie Emil i Edmund z rodzinami.

GL-398

*Uptywa szybko życie,
jak potok płynie czas...*

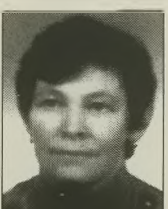
23 lipca mija 2. rocznica śmierci naszej Kochanej Mamy

śp. ANNY KOWALA

z Wędryni. O chwilę wspomnień i cichej zadumy proszą córka Ewa i syn Piotr z rodzinami.

GL-400

*Kto znał – niechaj wspomni,
kto kochał – nie zapomni...*

Dzisiaj, 23 lipca 2005 mija 8. rocznica śmierci naszej Kochanej

śp. LIDII DROPCZYŃSKIEJ

z Suchej Górnjej, zaś 30 sierpnia 2005 obchodziłaby 70. urodziny. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi.

AD-099

Co w kinach

BYSTRZYCA: „Román pro ženy” (23, godz. 19.00); **KARWINA – Centrum:** Wojna światów (23-25, godz. 17.30, 20.00); **Reflex:** xXx: Następny poziom (23, 24, godz. 17.00, 20.00); **Pacyfikator** (25, godz. 17.00, 20.00); **Kino letnie:** „Román pro ženy” (23, 24, godz. 21.30); **TRZYNIEC – Kosmos:** Madagaskar (23, 24, godz. 17.30); **Przekle-**

tykę (25, godz. 17.30); **HAWIERZÓW – Centrum:** Wojna światów (23-25, godz. 17.45); **Kinsey** (23-25, godz. 20.00); **Magiczna karuzela** (23-25, godz. 15.30).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (czw, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30).

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głos Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyń;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelnická 18, Czeski Cieszyń;
w godz. otwarcia w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frýstacie (przy rynku);
e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

*Nie pytaj mnie o jutro – to za tydzień lat
Płynięmy białą łódką w niezbadany czas...*

Dnia 27. 7. 2005 mija pierwsza rocznica tragicznej śmierci Naszej Ukochanej

MAGDALENY CZUPEK

Najbliżsi.

GL-382

*Kto kochał – nie zapomni
Kto znał – niechaj wspomni.*

Dnia 25. 7. 2005 minie 5. bolesna rocznica, kiedy nas na zawsze opuścił nasz Kochany

śp. ALOJZY FAJA

z Suchej Górnjej. Z miłością i szacunkiem wspominają i o chwilę wspomnień i modlitwę proszą najbliżsi.

GL-403

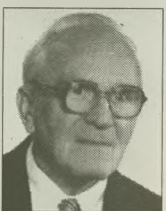
*Czas szybko mija,
lecz pamięć w naszych sercach pozostaje.*

Dnia 25. 7. 2005 obchodziłby 80 lat

śp. inż. ERWIN MATUSZYŃSKI

Z miłością i szacunkiem wspomina córka Martyna z rodziną.

RK-147

W tych dniach minęła 10. rocznica zgonu naszych Najdroższych Rodziców

śp. TEODOLINDY i MVDr. EUGENIUSZA SWACZYŃÓW

ze Stonawy, zamieszkałych w Cz. Cieszynie. O chwilę wspomnień proszą synowie Kazimierz i Jerzy z rodzinami.

GL-403

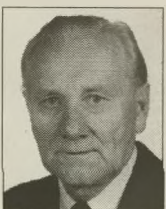
Dnia 10 lipca zmarł w Sztokholmie

śp. inż. STANISŁAW SIOSTRZONEK

Pożegnanie ze Zmarłym odbędzie się 23 lipca o godz. 9.30 w kościele ewangelickim w Cieszynie (Polska), a złożenie do grobu na cmentarzu w Miśtrzowicach.

GL-406

*Poszedł cichutko, bo mnie zawołali
nie dołem wóm ręki, bo nie było czasu.
Żoł mi was tu wszeckich, co żyjecie dali
i żoł mi odchodzić od gróni i lasów.*

śp. WŁADYSŁAW HENACZ

zamieszkały w Trzynie. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się we wtorek 26 lipca 2005 o godz. 14.30 w kaplicy cmentarnej w Trzynie. W smutku pogrążona rodzina.

GL-410

ta (23, 24, godz. 20.00); Autostopem przez galaktykę (25, godz. 17.30); **HAWIERZÓW**

Co w terenie

JABŁONKÓW – zarząd MK PZKO zaprasza na zebranie członkowskie 24. 7. o godz. 15.30 do Domu PZKO. W programie organizacja i przygotowanie 58. Gorolskiego Święta.
KARWINA STARE MIASTO – MK PZKO zaprasza wszystkich Małych i Dużych 23. 7. o godz. 15.00 do ogrodu Domu PZKO, gdzie odbędą się Gry Sportowe i Ognisko.
KARWINA RAJ – MK PZKO zaprasza z okazji 700. rocznicy założenia gminy Raj na odpust św. Anny 24. 7. Spotkanie przedpołudniowe w ogro-

W MINI-UNI MIASTECZKU

Siedem cudów świata

Fot. MARTYNA RADKOWSKA-OBUSNIK

OSTRAWA (mro) – Ostrawskie „Mini-uni” miasteczko, w którym można podziwiać miniatury najpopularniejszych budowli współczesnej Europy wzbogaciło się o część zwaną „7 cudów świata”. Do dwudziestu modeli wystawianych na przyległym do Czarnej Łąki terenie (m.in. wieży parlamentu brytyjskiego, ratusza praskiego, zamku królewskiego w Warszawie, Bramy Brandenburskiej)

przybyło sześć cudów. Siódmy – piramida Cheopsa – jest w fazie realizacji.

W położonej nieco z boku ekspozycji „antycznej” dominuje pięciometrowy model latarni morskiej w Faros, mauzoleum w Halikarnasie, świątyni Artemidy w Efezie czy też wiszące ogrody Semiramidy. Do budowli można zajrzeć nie tylko z boku, ale i przez częściowo przeszklone dachy.

Staroměstská 583, Trzyniec
(naprzeciwko restauracji „Stará záchytka”) Filla: Cz. Cieszyń, ul. Čapková 10
Tel. 558 32 62 98

Mieszkania Cz. Cieszyń 775 977 92 1+1 ul. Tovární 490 000,- Kč 3+1 ul. Okružní 335 000,- Kč 3+1 ul. Mladoběžná 355 000,- Kč 3+1 ul. Koperníkova 515 000,- Kč 3+1 ul. Koperníkova 540 000,- Kč 3+1 centr. Cz. Cieszyń do uzgonienia 395 000,- Kč 4+1 ul. Polní 395 000,- Kč	Mieszkania Trzyniec 775 977 924 1+1 ul. Koperníkova 420 000,- Kč 2+1 ul. Topolová 450 000,- Kč 2+1 ul. Beskydská 460 000,- Kč 2+1 ul. Dukelská 490 000,- Kč 2+1 ul. Palackého 535 000,- Kč 2+1 ul. Beskydská 750 000,- Kč 3+1 ul. Sosnová 530 000,- Kč 3+1 ul. Seifertova 650 000,- Kč 3+1 ul. Beskydská 780 000,- Kč 4+1 ul. Sosnová 620 000,- Kč	Dom rodzinny 777 077 034 Trzyniec - Leszna Dol. 1 200 000,- Kč Kocobędz RD 3+1 1 500 000,- Kč Cz. Cieszyń 1 580 000,- Kč Trzyniec 5+1 1 650 000,- Kč Smilovice - RD 7+2 2 100 000,- Kč Cz. Cieszyń RD 6+1 2 170 000,- Kč Cz. Cieszyń RD 4+1 2 180 000,- Kč Ržeka 7+2 do uzgonienia	Mieszkania 777 077 031 2+1+K Mosty k. Jabl. 465 000,- Kč	Parcela 776 287 422 Ligotka Kameraina 170 000,- Kč Smilovice 125,-/m Bystrzyca 330 000,- Kč Wędrnia 200,-/m Guty k. rest. Haba 150,-/m Mosty k. Cz. Cieszyń 265,-/m	BYSTRZYCA Drewniany domek. Spokojna okolica. Parcela 1 000 m. Tel.: 776 287 422	DOLNÝ ŽUKOV Domek murowany 2+1+k. Działka: 400 m. Tel.: 776 287 422	GO RNE CIERLICKO Domek rekreacyjny 3+1. Spokojná okolica Tel.: 775 977 923	GO RNE LOMNA Dom rodzinny 2+1. Spokojná okolica. Tel.: 777 077 031	WIELOPOLE Dom rodzinny 6 + 2. Parcela 10 824 m. Tel.: 776 287 422	Mistrzovice Willa 5+1. Bardzo ładna. Parcela 3 ha. Tel.: 777 077 034	RZEKA - Duża zlatka!!! Drewniany domek do rekonstrukcji. CHKO. Tel.: 776 287 422	GRÓ DEK Domek drewniany 2+1. Parcela 1 300 m. Tel.: 777 077 034	TRZYNIEC Domek murowany 2+1. Parcela 300 m. Tel.: 776 287 422
--	---	---	--	--	--	---	--	--	---	--	---	---	---

Aktualna oferta ponad 400 nieruchomości na stronach www.flash-reality.cz

dzie i Domu PZKO od godz. 8.00.
Msze Św. w odnowionej kaplicy o godz. 8.00 i 10.00. Bufet domowy, serca i posiłki przygotowane. Od godz. 14.00 w ogrodzie PZKO Festyn Ogrodowy, na którym koncertuje „Mała czarna hudba” i jej soliści.
CIERLICKO KOŚCIELEC – MK PZKO poszukuje chętnych do wynajęcia restauracji Klubu IKAR sali (80-100 os.) w Domu Polskim Ż. i W. na Kościelcu. Termin wynajęcia od 15. 10. 2005. Znajomość języka polskiego obowiązkowa. Bliższe informacje pod nr 608 544 411 lub w środę 3. 8. od godz. 17.00 na miejscu.
PTTS „BŚ” – informuje, że Rajd Rowowy planowany na 23. 7. jest przełożony na drugą połowę sierpnia.

ferty

MALOWANIE, TAPETY NATRYSKO-
WE „izolux”, prace murarskie. Kontakt tel.: 603 854 651. GL-304
MALOWANIE DACHÓW – elewacje. Dobra cena i gwarancja, transport bezpłatny. Balicki, tel.: 558 742 469, 732 383 700. GL-362

APS, s.r.o. oferuje jakościowe okna
PCV za bezkonkurencyjne ceny. Tel. kom: 776 738 373, faks: 558 711 482. HY-002

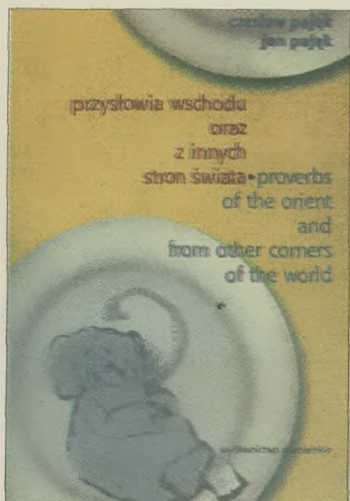
Co za Olzą

ŚLĄSKI ZAMEK SZTUKI I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, Cieszyń: do 28. 8. wystawa „Wobec konsumpcji”. Otwarte wt-nie: 10-17.
KSIAŻNICA CIESZYŃSKA, Mennicza 46, Cieszyń: do 15. 8. wystawa fotograficzna „Bamako”. Otwarte po-pt: 10-18.
▲ do 27. 10. wystawa pt. „Granice wytyczane słowami”, konflikt na Śląsku Cieszyńskim w świetle literatury politycznej (1848-1947). Otwarte po-śr i pt: 8-18, so: 9-15.
GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 7. 8. Festiwal Srebra, wystawa „Dekonstrukcja – Rekonstrukcja”. Otwarte wt-nie: 10-18.

Wystawy

DK „POKLAD”, Ostrava Poruba, M. Kopeckého 675: do 15. 9. wystawa obrazów artystów – plastyków, Polaków tworzących w krajach Czwórki Wyszehradzkiej „Cztery nieba”. Otwarta po-pt: 8-18.
KONGRES POLAKÓW, Cz. Cieszyń, Komenského 4: do 16. 9. wystawa z okazji 70. rocznicy udziału harcerzy z Zaolzia w Zlocie ZHP w Spale „Śladami złotych harcerskich”. Otwarte w po-pt: 9-15.

CZESŁAW I JAN PAJĄKOWIE – »Przysłowia wschodu

oraz z innych stron świata»

Wydawnictwo Poznańskie. Zbiór przysłów w języku polskim i angielskim opracowany przez braci Pajaków. Autorzy są entuzjastami języka angielskiego, bez znajomości którego zebranie i opracowanie książki nie byłoby możliwe. Podczas licznych podróży zgromadzili 2700 przysłów pochodzących z 33 krajów świata. Połowa przysłów pochodzi z krajów orientalnych i zawierają one przysłowiową „mądrość Wschodu”. Wiele z nich ujmie czytelnika głęboką myślą filozoficzną, trafnym skrótem myślowym, czasem egzotyką, a nawet humorem. Przysłowia są zgromadzone w porządku alfabetycznym w obrębie 250 tematów. Alfabetyczne spisy w języku polskim i angielskim ułatwiają znalezienie wybranego przysłowia.

KONSTANTY GEBERT – »Dziesięć dni Europy«

Wyd. „Świat Książki”. Zbiór 10 reportaży z elementami eseju, opowiadających o 10 wydarzeniach z historii Europy w XX w.: tych najbardziej dramatycznych, podniosłych, ale i blahych – takich, o których ma pojęcie może raptem kilka osób. Przy czym nie są to tak do końca rekonstrukcje przebiegu wydarzeń danego dnia, pojedyncza data wydaje się być raczej pretekstem do pokazania szerokiego tła zmieniającego się kontynentu. Konstanty Gebert (czytelnikom „Gazety Wyborczej” znany też jako Dawid Warszawski) wybierał tematy tekstów z klucza – jedno wydarzenie na dekadę. Dlatego o wielu istotnych postaciach czy epizodach historii nie wspomina.

Książki można nabyć lub zamówić w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Čapka 7 w Cz. Cieszynie.

(kor)

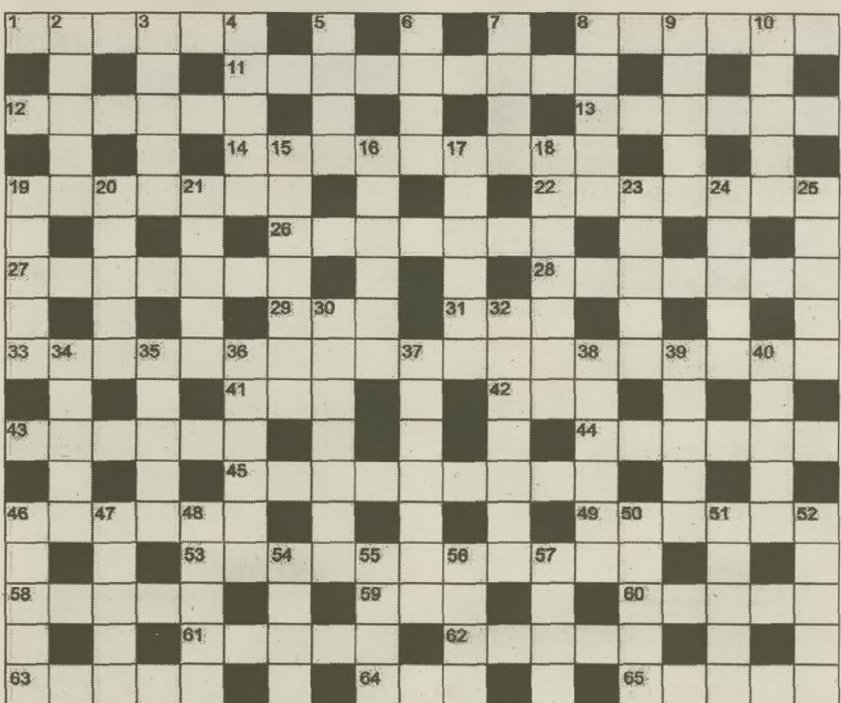

Krzyżówka

Poziomo: 1. płaskorzeźba 8. dolna część bielizny damskiej 11. największe wychylenie wahadła 12. najgłębsze jezioro świata 13. Jean Paul po francusku filozofujący 14. z miotłą w ręku 19. jedna z „Trzech siostr” 22. znak rozpoznawczy 26. minister spraw wewnętrznych III Rzeszy 27. skrzat z czerwoną czapeczką 28. postępek 29. niemiecka agencja prasowa 31. europejska agencja badań kosmicznych. 33. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE** (Książka Haliny Rudnickiej) 41. „przez” po grecku 42. powieść Čapka 43. rzeczy zrabowane w czasach wojny 44. pogrążenie się w myślach 45. piastunka 46. nie dba o linię 49. burza na morzu 53. dozorczytni 58. przytoczenie cudzego tekstu 59. turecki oficer 60. turystyczny lub ogórkowy 61. Alan Poe 62. obieżyświat 63. kaczy tyłek 64. herbata Anglika 65. jedwabna tkanina.

Pionowo: 2. polskie włókno poliestrowe 3. rozżarzona cząstka płonącego ciała 4. obhuda totalna 5. mgła nad bagnami 6. Jedzą, ..., lulki palą, ... 7. arabska lub do zucia 8. ze sztandarem na topie 9. Michał ... Wołodyjowski 10. grecka wyspa na morzu Jońskim 15. Reza w Iranie panujący 16. w Mozambiku go znajdziesz 17. żeglarski ściągacz linowy 18. miasto w Pernambuco 19. w Czadzie leży 20. ptak z rodziny wikłaczy 21. w kuli je znajdziesz 23. witka 24. Zimbabwe zamieszkują 25. urzędowa, stała opłata 30. roztworów koloidowych oczyszczanie 32. jezioro w pobliżu Lake Placid 34. rzymski autokrata 35. bogacz orientalny 36. pęd z korzenia wyrastający 37. wieczorowy strój męski 38. zderzenia odgłos 39. uczeń szkoły chorążych 40. liściasty szeleśt 46. ma radar w uszach 47. ubikacja 48. jesienny kwiatek 50. śnieżna wydma 51. były na fladze 52. na Krecie królował 54. kręte u barana 55. bywa dwuznaczny 56. międzynarodowy transport lotniczy zrzesza 57. może być drogowy.

Opr. JO

Rozwiązanie krzyżówki z 16 lipca 2005:

Poziomo: 1. ROMB 5. SZARADA 10. SOWA 12. EMESZ 13. KRYGI 14. STAL 15. CIVITAS 16. AURA 17. GWASZ 18. JAWOR 19. STER 20. VOLCANO 21. GROT 22. APORT 25. MADRA 28. KIEDY RANNE WSTAJĄ ZORZE 35. SAMOA 36. UTEBO 37. MIECZ 38. NADIR 39. DUMAS 40. CYJAN 41. ZITEK 42. TWARZ 43. IMIDY 44. ILAWA 45. ERNEN 46. CURIE 47. ANTYK 48. GALKĄ 49. WYDMA.

Pionowo: 2. OSTATKI 3. BELGRAD 4. METAFORA 5. SZCZYTNO 6. ANVILLE 7. ANTRAKS 8. AKSJOMAT 9. WYRWIDAB 10. SIARGAO 11. WARKOCZ 23. PYSZCZEK 24. RAMAJANA 26. AJENTURA 27. RZODKIEW 28. KOMETKA 29. ELEGANT 30. NANNING 31. WYDZIAŁ 32. TURZYCA 33. ROMUALD 34. EKSTAZA.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań rozlosowana zostanie książka „23 PARKI NARODOWE” Pawła Fabijańskiego. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w piątek 29. 7. br. o godz. 12.00. Nagrodę książkową (do odbioru w redakcji) za rozwiązanie krzyżówki z ub. soboty otrzymuje Władysław Bobek – Stonawa.

JAN FURTOK, BYŁY NAPASTNIK REPREZENTACJI POLSKI, W WYWIADZIE DLA „GI”

Czarne chmury nad GKS-em?

Ten, kto w środę w południe kręcił się wokół stadionu Jąkla w Karwinie, z pewnością zauważył na pobliskim parkingu sporą liczbę samochodów z polską rejestracją. Punkt dwunasta sparing z dwiżyną MKF Karwiną rozegrał tu piłkarze GKS-u Katowice, którzy nad Olzą czuli się prawie jak u siebie w domu. Kibice „Gleksy” słyną z przywłaszczania do swojego klubu, ale tak duże zainteresowanie pospolitym sparingiem przeszło nawet najśmielsze oczekiwania. W dodatku GKS znajduje się obecnie w dużym kryzysie – spadł z ekstraklasy i na domiar złego pod znakiem zapytania stoi też start tej drużyny w drugiej lidze. „Głos Ludu” rozmawia z trenerem drużyny, byłym znakomitym napastnikiem reprezentacji Polski, Hamburgeru SV i Eintrachtu Frankfurt, Janem Furtokiem.

Panie trenerze, czy to właśnie przyjaźń z Petrem Maślejem (piłkarzem i szkoleniowcem Karwiny – przyp. JB) dała impuls do rozegrania tego sparingu?

Zgadza się. Z Petrem zaprzyjaźniłem się w Niemczech, kiedy obaj hasaliśmy za piłką po tamtejszych boiskach. Z Karwiną utrzymywaliśmy zawsze dobre kontakty i nieważne, że klub ten obecnie prezentuje się dopiero w czwartej lidze. Nam nie robi różnicy, czy walczyć z pierwszoligowcem lub z czwartoligowcem. Z każdym trzeba zagrać na maksimum. Przebywamy w tych dniach na zgrupowaniu w Wiśle i sparing z Karwiną był dla piłkarzy miłym urozmaicheniem przygotowań do nowego sezonu.

Właśnie, już niebawem rusza nowy sezon w drugiej lidze a tu nadal nie wiadomo, czy GKS w ogóle przystąpi do tych rozgrywek. Wciąż brakuje wam licencji PZPN...

Na dzień dzisiejszy sprawa ta nie wygląda zbyt optymistycznie. Wniosek licencyjny rozpatrywany jest przez władze PZPN i wszyscy mamy nadzieję, że z pozytywnym dla nas wynikiem. Chodzi o kwestie finansowe związane z urzędem skarbowym, ale szczegółów nie chciałbym tu przytaczać. Jesteśmy trochę zaniepokojeni tą sytuacją, ale nawet w tak trudnych dla nas chwilach musimy rzetelnie przygotować się do sezonu. Ja wierzę, że będzie to sezon drugoligowy.

GKS to obok Górnika Zabrze Ikona piłkarska Górnego Śląska. Jak zatem

Fot. MAREK SANTARIUS

Jan Furtok

kibice przyjęli fakt, że drużyna w krótkim czasie znów spadła z ekstraklasy?

Mamy wspaniałych kibiców i obyło się bez masowych samobójstw. Ale poważnie, wszyscy liczyliśmy się z możliwością spadku. Walczyliśmy do końca, niestety ekstraklasa nie udało się utrzymać. Teraz chodzi o to, by przynajmniej godnie prezentować się w drugiej lidze, ale wiem, że nie będzie łatwo. W Katowicach zawsze

mieliśmy szczęście do młodych, utalentowanych piłkarzy, sęk w tym, że swój talent powinni rozwijać w ekstraklasie. Tak się stało w wypadku napastnika Dawida Plizgi, piłkarza młodzieżowej reprezentacji. W zeszłym sezonie strzelał gole w naszych barwach, był jednym z najbardziej wyróżniających się zawodników w ekstraklasie. Na początku lipca został sprzedany do Zagłębia Lubin. Nie ukrywam, że będzie nam brakowało jego bramek, zdecydowały jednak sprawy finansowe.

W ten weekend rusza ekstraklasa piłkarska. Który zespół jest pana faworytem?

Pomimo osłabień kadrowych, roszad trenerskich i medialnego szumu znów stawiam na Wisłę Kraków. Jerzy Engel to człowiek na właściwym miejscu. Liczę na to, że Wisła będzie prezentowała widowiskowy futbol, oczywiście nie można też zapominać o Legii i Groclinie. Nie miałbym też nic przeciwko temu, by do rywalizacji o czołowe lokaty przemówiły również oba górnośląskie kluby, Górnik Zabrze i Odra Wodzisław.

A jak ocenia pan szansę awansu biało-czerwonych do przyszłorocznych mistrzostw świata?

Jestem Polakiem i wierzę w awans reprezentacji nawet z pierwszego miejsca w grupie. Pokonamy Austrię i Walię, Anglia też jest do rozmontowania. Mundial będzie w Niemczech i już teraz widzę pełne trybuny z polskimi barwami narodowymi. To wspaniałe uczucie dla sportowca, kiedy może reprezentować swoją ojczyznę. Poznałem to na własnej skórze. Ciarki przechodziły mi po plecach, gdy śpiewano Mazurek Dąbrowskiego.

Rozmawiał JANUSZ BITTMAR

Nasza oferta

- **RUNDA WSTĘPNA PUCHARU CMZF:** Banik Olbrachcice – KS Dzieńmorowice (dziś, 17.00).
- **PIŁKARSKIE SPARINGI:** HD Bogumin – Trzebowice (dziś, 12.00 na boisku we Wierzbicy), Witkowiec B – MKF Karwina (jutro, 10.00), Rapid Skrzeczno – Slavia Orłowa (dziś, 17.00).
- **PIŁKARSKI TURNIEJ W STONAWIE – dziś: 13.00** Stonawa – Cukrownik Chybie, **14.30** Tipsport – Polonia Marklowice, **16.00** mecz o 3. miejsce, **17.30** finał. (jb)

Sport Polski

■ **ANDRZEJ GRUBBA NIE ŻYJE.** W wieku 47 lat zmarł w czwartek Andrzej Grubba, najwybitniejszy polski tenisista stołowy. Grubba przegrał walkę z rakiem. Pogrzeb Andrzeja Grubby odbędzie się w poniedziałek 25 lipca na cmentarzu komunalnym w Sopocie o godz. 12.

■ **TRZYMAMY KCIUKI ZA OTYLIĘ JĘDRZEJCZAK.** Reprezentacja Polski pływaków zakończyła zgrupowanie w amerykańskim Hartford i udała się do Montrealu. Polska największa gwiazda Otylia Jędrzejczak po raz pierwszy w mistrzostwach świata pojawi się na starcie w jutrzejszych eliminacjach na 100 m delfinem. – Nie robi mi to specjalnej różnicy, czy pływalnia jest kryta czy pod gołym niebem. Tylko woda nie może być za ciepła. Na obozie w Hartford było potwornie duszno, w odkrytym basenie woda była tak ciepła, że czułam się jak w wannie. Podczas mistrzostw świata warunki na pewno będą w porządku – powiedziała Otylia Jędrzejczak w „Przeglądzie Sportowym”. – Nie mam zwyczaju przeglądać tabel z wynikami konkurentek. Oczywiście za pośrednictwem trenera orientuję się w sytuacji, ale bez wertowania tabel. Ostatnio słyszałam, że na 200 m delfinem nie startuje Węgierka Risztoz, po której za-

wsze można się spodziewać niespodzianki. Ona koncentruje się na 800 i 400 metrów kraulem – stwierdziła mistrzyni olimpijska z Aten. Trener Paweł Słomiński powiedział, że forma Jędrzejczak idzie w górę, o czym świadczą wyniki uzyskiwane na treningach. Sama Otylia podchodzi do tego spokojnie. – Zobaczmy, jak to będzie z moją setką delfinem. Ja ją traktuję jako rozpoznanie przed najważniejszym dystansem, czyli dwustoma metrami – podkreśliła.

■ **ME W KOLARSTWIE TOROWYM: ZŁOTO POLAKÓW.** Polscy kolarze torowi zdobyli we włoskiej Fiorenzuoli tytuł mistrzów Europy w sprincie drużynowym elity. Kamil Kucański, Łukasz Kwiatkowski i Damian Zieliński wygrali w finale z Niemcami. Brąz zdobyli Czesi. W wyścigu na 4 km na dochodzenie drużyna juniorów wywalczyła srebrny medal. Paweł Mikulicz, Michał Nawrocki, Hubert Tułacz i Tomasz Krysztofik nie dali rady wyprzedzić bezkonkurencyjnych Brytyjczyków. Milimetrów zabrakło Paulinie Cieślak do brązowego medalu w sprincie juniorek. W śród srebrny medal wywalczyli Dawid Głowacki, Rafał Poper i Krzysztof Szymanek w sprincie drużynowym juniorów.

(jb, PAP)

Jest piątek 22 lipca 2005 roku, krótko przed godz. 17.30. Ministrów spraw zagranicznych RP i RC, Adam Daniel Rotfeld (w środku) i Cyril Svoboda (drugi z prawej) za chwilę dokonają aktu otwarcia nowego turystycznego przejścia granicznego pomiędzy Piotrowicami i włoską w gminie Godów, Skrzeńskim. Pierwszy z lewej ambasador RP w Pradze, Andrzej Krawczyk, z prawej wójt Piotrowic, Petr Trojek.

MINISTER ADAM DANIEL ROTFELD:

»Ta granica powinna być w ogóle otwarta«

GODÓW/PIOTROWICE (s) – W podwielczornym programie piątkowej wizyty (22 bm.) ministrów spraw zagranicznych RP i RC, Adama Daniela Rotfelda i Cyrila Svobody na Ziemi Cieszyńskiej był udział w uroczystości otwarcia turystycznego przejścia granicznego Piotrowice koło Karwiny – Godów Skrzeńsko. Obaj mężowie stanu i towarzyszące im osoby (przedstawiciele korpusów dyplomatycznego i konsularnego, parlamentarzyści i delegacje samorządów wojewódzkich i terenowych i.l.n.) dojechali na punkt graniczny z Cz. Cieszyńska od strony Godowa, gdzie po obu stronach szlabanu czekały ich tłumy miejscowej ludności.

Uroczystość rozpoczęła się – po odegraniu przez orkiestry hymnów – od demontażu przez ministrów szlabanu granicznego i okolicznościowych przemówień wójtów Godowa i Piotrowic, Józefa Pękali i Petra Trojka. Obaj szefowie samorządów przypomnieli wyboistą drogę władz gminnych od pomysłu ponownego otwarcia tego zamkniętego w latach 80. uł. wieku przejścia do realizacji tej idei. Wyrazili radość, że odtąd ludność obu gmin będzie znów miała do siebie bliżej i że

współpraca samorządów i społeczności lokalnych będzie się jeszcze lepiej rozwijać.

Minister Cyril Svoboda na wstępie swego wystąpienia zauważył, że otwieraniu granic zawsze towarzyszą emocje... Nawiązując do osobistych wspomnień przytoczył słowa babci, która opowiedziała mu przygodę swego ojca. Jej ojciec dowolnie podróżował po Europie, a jedynym jego dokumentem była karta wędkarska. Natomiast wylegitymować się nią musiał dopiero wtedy, kiedy chciał wejść do kasyna w Monaku. – Zawsze marzyłem by żyć w świecie, w którym ludzie mogą się w taki właśnie swobodny sposób poruszać. Przejście to uważam za kolejny etap otwierania się na świat. Ułatwi ono obywatelom Republiki Czeskiej i Polski wzajemne kontakty, ułatwi poruszanie się po Europie mieszkańcom pozostałych krajów Unii Europejskiej, a także Szwajcarii i Liechtensteinu, gdyż i z tymi państwami mamy taki sam reżim. Jestem pewien, że będzie to z korzyścią dla obu gmin i ugruntuje dobrosąsiedzkie stosunki.

Ciąg dalszy na str. 4

Pavel Dostał nie żyje

PRAGA – W niedzielę nad ranem zmarł w klinice onkologicznej w Brnie w wieku 62 lat, minister kultury Pavel Dostał. P. Dostał był najdłuższym piastującym swój urząd ministrem od czasu aksamitnej rewolucji w 1989 r. Kierował resortem kultury nieprzerwanie od r. 1998, ciesząc się zaufaniem czterech kolejnych socjaldemokratycznych premierów. Od września

ub. roku zmagając się z chorobą nowotworową, nie rezygnując jednak z wykonywania służbowych obowiązków. Osobisty dramat ministra rozgrywał się w sposób całkowicie jawny dla mediów, które ostatnio donosiły o przerzutach raka na wątrobę.

P. Dostał, absolwent technikum chemicznego, w którym nie uzyskał matury, zajął się w połowie lat 60. pisanie sztuk teatralnych i ich wystawianiem w rodzinnym Olomoucu. Aktywnie poparł Praską Wiosnę 1968 r., a po objęciu przez Gustáva Husáka kierownictwa Komunistycznej Partii Czechosłowacji, wystąpił z jej szeregów. Objęty zakazem publicznej działalności artystycznej, pracował jako palacz i magazynier.

Ciąg dalszy na str. 2

Blokada spełniła zadanie

JABLONKÓW (kor) – Zorganizowana w środę 13 bm. przez władze Jabłonkowskiej i Nawsia blokada prowadzącej przez centrum tych gmin drogi E-75 oraz tysiące podpisów pod petycją domagającą się rozpoczęcia najpóźniej w kwietniu przyszłego roku budowy jabłonkowskiej obwodnicy przyniosły owoce. Jak poinformowano nas w jabłonkowskim ratuszu, ministerstwo transportu obiecało miastu, że w przyszłym roku otrzyma na rozpoczęcie prac 107 mln Kč.

– Ostateczna decyzja w tej sprawie zapadnie na wrześniowym posiedzeniu rządu, ale wszystko wskazuje na to, że nie powinno już być żadnych niespodzianek – powiedział nam zastępca burmistrza, Stanisław Jakus. – Jeśli będą pieniądze, budowa może ruszyć w pierwszych tygodniach przyszłego roku.

Koszt obwodnicy, która będzie jednym z odcinków trasy szybkiego ruchu I/11, wyniesie ok. 1 mld Kč.

Pogoda

WTOREK – Zachmurzenie umiarkowane, lokalne burze. Temperatura w dzień ok. 26 st. C, nocą od 14 do 12 st. C.

ŚRODA – Bez zmian. Temperatura w dzień od 26 do 30 st. C, nocą od 16 do 12 st. C.

FESTIWAL Z »SUSZANAMI« I »OLZĄ«

Polonijny folklor

RZESZÓW (sch) – Korowodem ulicami miasta rozpoczął się w piątek XIII Światowy Festiwal Polonijnych Zespołów Folklorystycznych w Rzeszowie. Wśród 40 zespołów (w sumie 1200 uczestników) z 13 krajów świata jest również dwóch przedstawicieli Zaozla – ZPiT „Olza” oraz ZPiT „Suszanie”.

W tegorocznym festiwalu widoczna jest przewaga zespołów z Zachodu. Zza Bugu na festiwal przyjechało po jednym przedstawicielu z Białorusi i Rosji, dwu z Ukrainy i trzech z Litwy. Tymczasem Kanada wystawiła aż 11 zespołów, a USA – 8. Są ponadto polonijne ansamble z Francji, Belgii, Szwecji, Wielkiej Brytanii, Australii i Brazylii. Jak podała PAP, ani tym razem nie zabrakło weteranów rzeszowskich imprez polonijnych – „Krakowiaka” z Bostonu (USA),

który opuścił festiwal zaledwie dwukrotnie, oraz „Krakusa” z belgijskiego Genk, od którego w 1969 roku w Rzeszowie właśnie wszystko się zaczęło. Z drugiej strony jest też 7 debiutantów, którzy na rzeszowskiej scenie zatańczą po raz pierwszy.

Ciąg dalszy na str. 2

SZANSA DLA MŁODYCH, ZDOLNYCH, WYKWALIFIKOWANYCH

»Saksy« dla specjalistów

Nie sprawdziły się dotąd obawy państw piętnastki dotyczące zalewu unijnego rynku przez Czechów. Wynika to z faktu, że znaczna ich część nie chce pracować za granicą, poza tym ci z wysokimi kwalifikacjami „dobre” posady znajdują w kraju.

Na „saksy” nie wyjeżdżają też masowo mieszkańcy województwa morawsko-śląskiego. Jak wynika bowiem ze statystyk udostępnionych naszej redakcji przez Urząd Pracy w Ostrawie, w pierwszym półroczu br. Ostrawskie opuściło ogółem 476 osób a powiaty karwiński i frydecko-mistecki niespełna 200 osób. Z tej liczby tylko 240 osób opuściło kraj, reszta znalazła pracę w innych województwach i miastach – najwięcej w Pradze, Brnie oraz w Kolinie. Z zagranicznych rynków pracy największą

popularnością cieszą się Anglia (67), Irlandia (23), Niemcy (17) i Włochy (12), a także Holandia, Austria i Słowenia. Dane te dotyczą bezrobotnych, którzy wyjechali za granicę za pośrednictwem ostrawskiego UP. Jak podaje bowiem Czeski Urząd Statystyczny, np. w Anglii pracuje legalnie ponad 10 tys. obywateli RC, w Irlandii ok. 4 tys., tyle samo w Niemczech.

– Na pracę w innych województwach lub za granicą zdecydowało się w pierwszym półroczu br. 63 absolwentów wyższych uczelni, 46 z nich ukończyło szkołę podstawową, 36 – szkołę średnią. Najczęściej wyjeżdżają osoby w wieku do 30 lat (64,9 proc.) oraz osoby, które znajdują się przez dłuższy czas w ewidencji urzędów pracy.

Ciąg dalszy na str. 7

Praca zamiast zasiłku

HAWIERZÓW (wak) – Ponad 90 osób znajdujących się w rejestrze bezrobotnych zatrudni w tym roku hawierzowski magistrat w ramach prac publicznych. Miasto jako pierwsze w Karwińskim skorzystało z tej formy pomocy już przed ośmiu laty.

Do robót publicznych może być skierowany bezrobotny, który dłużej niż rok nie może znaleźć zatrudnienia. Udziału w pracach bez ryzyka utraty prawa do zasiłku bezrobotny w zasadzie nie może odmówić. Skierować do pracy w mieście czy gminie można nawet osobę z wyższym wykształceniem, choć w praktyce urzędy pracy nie posuwają się aż tak daleko.

Na urządzenie zaplecza socjalnego dla robotników oraz narzędzia pracy wyasygnowano z kasy miejskiej ok. 2 mln koron.

WAKACJE TO OKRES PRÓBNY DLA NASZYCH POCIECH

Nie wszystkie dzieci spędzają wakacje poza miejscem zamieszkania. Większość, niestety, pozostaje w domach, gdzie nie zawsze mają zapewnioną opiekę. Za ich bezpieczeństwo odpowiadają rodzice lub opiekunowie.

Co zatem trzeba zrobić, aby mieć pewność, że dziecko spędza wolny czas bezpiecznie?

– Opiekujące się dziećmi osoby powinny pamiętać o tym, by dzieci nie nosiły kluczy na szyi. To sygnał, że nie ma w domu rodziców. Klucze lepiej zostawić u zaufanych sąsiadów. Trzeba też wpoić dzieciom przekonanie, że nie wolno im pod nieobecność dorosłych otwierać nikomu drzwi. Przestępcy potrafią być bowiem bardzo przekonujący. Przeważnie powołują się na rodziców – mówi Złatuše Vjačkova, rzecznik prasowy Policji RC w Karwinie.

Policjanci z działu prewencji radzą również, by kontrolować miejsce zabawy córki czy syna. Dzieciom wpadają do głowy różne pomysły. Tymczasem w mieście jest sporo wysokich budynków lub

rozpadających się ruder oraz innych niebezpiecznych miejsc. W grę wchodzi nie tylko możliwość wypadku podczas zabawy. Każdego roku, właśnie w czasie wakacji, wzrasta liczba przypadków seksualnego wykorzystania nieletnich. Najczęściej ofiarami lubieżników padają malcy z tzw. dobrych domów. Grzeczne i dobrze wychowane dzieci nie wiedzą jak postąpić, gdy obcy mężczyzna, zapraszając do

Jak ochronić dziecko?

samochemu, mówi np., że jest „przyjacielem tatusia czy mamusi”. – Już maluchowi trzeba wpoić do głowy, żeby pod żadnym pozorem nie wsiadał z obcym do samochodu, ani nie przyjmował od niego słodyczy, owoców czy napojów. Nastolatek zaś nie powinien zaufać mężczyźnie, który zaprasza go do mieszkania, np. w celu buszowania po Internecie. Dziecko musi wiedzieć, że dorosły to osoba, która co prawda może pomóc, ale nie wolno jej do końca ufać – twierdzi pani rzecznik.

W jaki sposób dziecko ma postąpić w takich przypadkach? – Przede wszystkim nie należy nawiązywać kontaktu z nieznajomymi. Niezależnie od podawanych przez obcego powodów, nigdy nie wolno wsiadać do pojazdu. Nie wolno mu opuścić w jego towarzystwie placu zabaw. Pretekstem może być m.in. wskazanie drogi. Ciąg dalszy na str. 2

TYDZIEŃ

18 - 24 VII 2005

■ Żona Saddama Husajna, Sadżida, oraz córka Raghada, które mieszkają w Jordanii, przekazały 100 mln dolarów na wsparcie rebeliantów w Iraku – powiedział iracki minister spraw wewnętrznych, Bajan Dżabbor.

■ Podczas gaszenia potężnego pożaru lasu w hiszpańskiej prowincji Guadalupe zginęło jedenastu strażaków.

■ Pewien Niemiec zaczął sprzedawać przez internet „coś dla ludzi stęsknionych za dawną NRD” – puszkowane spaliny z trabanta. Idą one jak chrupiące bułeczki, jak stwierdził autor i wykonawca niecodziennego pomysłu.

■ Al-Kaida dała krajom europejskim miesiąc na wycofanie ich wojsk z Iraku, w przeciwnym razie grozi atakami podobnymi do tych, które miały miejsce w Londynie. Ultimatum zostało zamieszczone w internecie.

■ Premier Wielkiej Brytanii, Tony Blair, spotkał się z przywódcami wspólnot muzułmańskich w Wielkiej Brytanii. Celem spotkania było omówienie sposobów wyeliminowania stałego nasilającego się zjawiska ekstremizmu wśród młodych brytyjskich muzułmanów.

■ Tysiące żydowskich osadników oraz działaczy izraelskiej skrajnej prawicy, przeciwnym wycofaniu Izraela ze Strefy Gazy, manifestowało przez kilka dni na granicy państwa żydowskiego z Gazą. Doszło do utarczek demonstrantów z policją, blokującą dostęp do przejścia granicznego. Aresztowano kilkanaście osób.

■ Premier Polski, Marek Belka, bawił z wizytą w Pradze. Podczas spotkania z czeskiimi politykami stwierdził, że stosunki polsko-czeskie rozwijają się bardzo dobrze, jego zdaniem są wręcz modelowe.

■ Policja amerykańska odkryła i zamknęła 120-metrowy tunel przemysłowy przebiegający pod granicą z Kanadą. Jest to pierwszy taki tunel odkryty pomiędzy tymi dwoma państwami. Aresztowano 5 osób, które oskarżono o przemyt marihuany.

■ W wieku 47 lat zmarł Andrzej Grubba, najwybitniejszy polski tenisista stołowy, trzykrotny olimpijczyk, wielokrotny medalista mistrzostw świata i mistrzostw Europy. Od kilku lat walczył z chorobą nowotworową.

■ W zamachach bombowych w egipskim kurorcie Szarm el-Szejk zginęło 88 osób. W krótkich odstępach czasu eksplodowały tu trzy samochody-pułapki. Rany odniosło ponad 200 osób. Wśród ofiar jest dziewięciu cudzoziemców, w tym jeden obywatel Republiki Czeskiej.

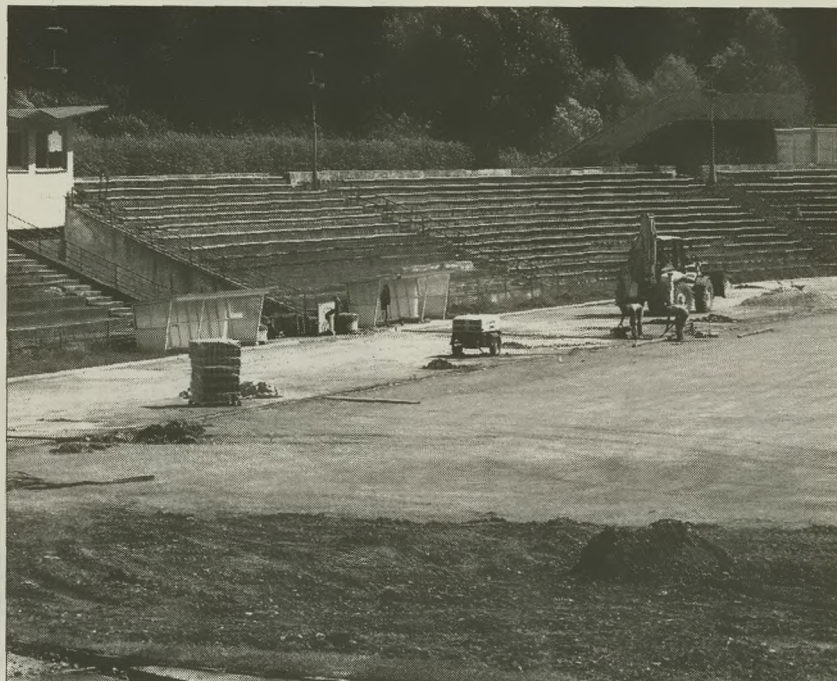
■ W wieku 62 lat zmarł długoletni minister kultury RP, Pavel Dostál. Należał do grona najpopularniejszych i najbardziej lubianych czeskich polityków. Od niespełna roku chorował na raka.

■ Japońskie Tokio odwiedziło trzęsienie ziemi o sile 6 st. w skali Richtera. Rannych jest co najmniej 30 osób.

■ Brytyjska policja potwierdziła, że mężczyzna, który został zastrzelony przez policjantów w londyńskim metrze jako podejrzany o przygotowywanie zamachu, był 27-letni Brazylijczyk nie mający nic wspólnego z terrorystami. Młody człowiek przebywał w Londynie i pracował tu legalnie jako elektryk.

■ Samobójczy zamach na komisariat policyjny w Bagdadzie spowodował śmierć ok. 50 osób. Załadowana materiałem wybuchowym ciężarówka eksplodowała przed bramą komisariatu. (M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z Internetowych serwisów informacyjnych.

Fot. ROMAN BASELIDES

Stadion w remoncie

TRZYNIEC (man) – Z początkiem wakacji ruszył długo oczekiwany remont stadionu przy ul. Leśnej w Trzyniecu (na zdjęciu).

Wybudowany w latach 60. obiekt przez wiele lat był chlubą miasta. Na zab czasu nie znalazł jednak sposobu i w ostatnich latach był już w żalonym stanie. Poszczególne sektory widowni na 18 tys. osób stopniowo zamieniały się w ruinę. Czasy świetności stadionu przypominała tylko murawa i bieżnia tartanowa, które jako jedyne nadawały się do użytku. W ubiegłym roku kosztem 3 mln Kč zostały zdemontowane słupy sztucznego oświetlenia. Władze miasta nie znalazły w kasie 6 mln na ich rekonstrukcję, wobec czego dominanta Trzyńca – ku niezadowoleniu części mieszkańców – znikła.

Przez kilka lat administratorem stadionu był klub piłkarski Futbol (ongis Huta) Trzyńec. Z powodu kłopotów finansowych klubu zarząd nad obiektem objął ratusz. Bieżnia zaś pozostała własnością sekcji lekkoatletycznej KS Huta Trzyńec. W ramach wakacyjnego remontu, kosztem 14 mln Kč (5 mln dało Ministerstwo Szkolnictwa i Sportu) odnowi się tartanowa bieżnia, natomiast boisko zostanie skanalizowane i otrzyma deszczownicę. Ponadto zrekonstruuje się wszystkie

sektory widowni. Zadaszona trybuna oraz przeciwny sektor (nazywany przez kibiców polskim) otrzymają krzeselka.

Pavel Dostál nie żyje

Dokończenie ze str. 1

Po aksamitnej rewolucji powrócił na pewien czas do teatru, ale rychło na pierwsze miejsce w jego życiu wysunęła się polityka. W pierwszych wolnych wyborach w r. 1990 został posłem do parlamentu czechosłowackiego, wkrótce potem wstąpił do odtwarzanej partii socjaldemokratycznej. Zasiadał w Izbie Poselskiej nieprzerwanie od r. 1996 aż do śmierci, a po wyborczym triumfie socjaldemokratów w 1998 r. jako jeden z ówczesnych głównych zaufanych premiera Miloša Zemana został ministrem kultury. Resort kul-

Będą bez dziur

LIGOTKA KAMERALNA (kor) – Drugi miesiąc wakacji przebiegnie w Ligotce pod znakiem remontu dróg gminnych. Za 700 tys. koron (z czego 200 tys. to dotacja z wojewódzkiego Funduszu Odnowy Wsi) naprawione zostaną dwie drogi – w kierunku Śmiłowic oraz na szczyt Goduli koło willi „Emaus”. We wrześniu ma być zakończony remont kapitalny mostu przez Stonawkę.

Praca dla niepełnosprawnych

REGION (man) – Od połowy czerwca na Zaolziu działa prowadzona przez Diakonię Śląską agencja ds. wspomagania zatrudniania osób niepełnosprawnych. Instytucja ta świadczy pomoc osobom niepełnosprawnym w zdobywaniu pracy i w jej utrzymaniu. W oparciu o indywidualne konsultacje pracownicy agencji pomagają klientom znaleźć odpowiednie dla nich miejsca pracy, ułatwiają

Za rok zmiana formuły »Gorola«?

JABLONKOW (kor) – Przygotowaniom do tegorocznego 58. Gorolskiego Święta (6 i 7 sierpnia) poświęcone było niedzielne zebranie członkowskie jabłonkowskiego MK PZKO – głównego organizatora tej najpopularniejszej na Zaolziu imprezy folklorystycznej. W zebraniu udział wzięli członkowie komitetu organizacyjnego imprezy oraz prezes ZG PZKO, Zygmunt Stopa.

– Zjawiała się nas tu na tym ważnym zebraniu wprawdzie tylko czterdziestka z liczącego ponad 400 członków Koła. I to jest to „złote serce” Koła, które bije i bez którego takiej imprezy, jak „Gorol” by nie było – powiedział rozpoczynając zebranie prezes Koła, Jan Rytko. Przypomnił, że Gorolskie Święto po raz kolejny zakończy 42. Tydzień Kultury Beskidzkiej. Imprezą towarzyszącą tegorocznemu „Gorolowi” będzie w niedzielę uroczystość otwarcia przybudówki jabłonkowskiego Domu PZKO – ze sceną oraz

pomieszczeniami dla działającej przy Kole Izby Regionalnej im. Adama Sikory. – Kolaudacja nowych pomieszczeń odbędzie się 2 sierpnia, w niedzielę nie powinno być zatem żadnych niespodzianek – dodał prezes.

O programie imprezy poinformował zebranych członek komitetu organizacyjnego, Tadeusz Filipczyk. Oprócz rodzimych zespołów w Lasku Miejskim wystąpią tradycyjnie także goście z zagranicy. Wśród nich m.in. estoński zespół „Kägara” (sobota), włoski „La Cola Cola” czy słowacki „Želiezar”. – W przyszłym roku zamierzamy przedłużyć „Gorola” do trzech dni, a każda z edycji Święta będzie poświęcona jakiemuś tematowi. Za rok tematem przewodnim powinno być „dziecko” – stwierdził Filipczyk.

W trakcie zebrania zatwierdzono skład komisji, które podczas Gorolskiego Święta będą odpowiedzialne za poszczególne sfery działalności, m.in. gospodarczą, programową, techniczną, finansową i bezpieczeństwa.

Polonijny folklor

Dokończenie ze str. 1

Po pracowitym dla zespołów weekendzie (próby i występy) na wczorajszą wieczór zaplanowano Koncert Tańców i Pieśni Krajów Zamieszkania, jutro natomiast o godz. 19 odbędzie się Koncert Galowy, a po nim Bal Pożegnany. W czwartek uczestnicy będą wracać do domów.

Jak ochronić dziecko?

Dokończenie ze str. 1

Malec powinien natychmiast odmówić lub krzyczeć i uciekać, jeśli napastnik użyłby jakiegokolwiek przemocy – mówi Vjačková. – Zanim dziecko wyjdzie na podwórko, warto zapytać, czy idzie z rówieśnikami. W grupie zawsze jest bowiem bezpiecznie. Należy uzgodnić, gdzie zamierza się bawić. Najlepiej, gdy wybierze miejsce w zasięgu wzroku rodziców. Po powrocie do domu nie wolno lekceważyć nagłych zmian pociechy. Dziwny smutek, siniaki czy otarcia skóry nie muszą być bowiem wynikiem sztywnych szykan starszych chłopaków, ale również... spotkania ze zwyrrodnialcem.

Złatuše Vjačková podkreśla, że oczekiwanych zachowań nie można wyrobić w dziecku w ciągu kilku godzin. Są wynikiem procesu wychowawczego, czyli trzeba zacząć je utrwalać o wiele wcześniej. Wakacje pod tym względem są już tylko okresem próby. Niemniej, nawet codzienne przypomnianie tych rad, jest jak najbardziej na miejscu. (wak)

Piekawostki

Skarb Traków

Złoty skarb Traków, pochodzący z IV wieku p.n.e. znaleziono w południowo-wschodniej Bułgarii. W grobowcu trackiego króla archeolodzy natrafili na złotą koronę i pierścienie, wiele naczyń ze złota, srebra i brązu oraz srebrny nakolannik ze scenami z mitologii trackiej. Przy wejściu do grobowca znajdowały się szczątki dwóch koni i psa, z którymi pochowano władcę. Trackowie pozostawili po sobie na Bałkanach wiele dzieł sztuki i wyrobów rzemiosła artystycznego wyjątkowej jakości.

Kosmetyki Blaira

Premier Tony Blair wydał ponad 1800 funtów z pieniędzy brytyjskich podatników na kosmetyki i wizażystów. W latach 1999-2005 aż 1050,22 funtów szterlingów przeznaczono na kosmetyki do makijażu, a 791,20 funtów – na wizażystów, którym twarz

Blaira zawdzięcza zdrowy wygląd. Najwięcej Blair wydał na kosmetyki w stresujących dla niego latach 2003 i 2004 - w czasie interwencji w Iraku, gdy co dzień jeździł od jednego studia telewizyjnego do drugiego, by odrzucać oskarżenia, że dał się nabrać na błędne informacje wywiadu na temat broni masowego rażenia w Iraku.

... letnie Japonki

Średnia życia kobiet japońskich wyniosła w 2004 roku 85,59 lat, co dało im przez 20. rok z rzędu pierwsze miejsce na czele światowej tabeli długowieczności. Długowieczność Japonek wzrosła o 0,26 proc. w stosunku do 2003 r. Nieco krócej żyją Japończycy, średnio 78,64 lat, pod względem długowieczności zajmując drugie miejsce w świecie, po Islandczykach, których średnia życia wyniosła w 2003 roku 78,8 lat.

Na drugim miejscu za Japonkami plasują się mieszkańcy Hongkongu, których średnia życia w 2003 roku wyniosła 84,2 lat. Dalsze miejsca przypadły kolejno Szwajcarom i Francuzkom.

Dziwna choroba

Wskutek tajemniczej choroby, szerzącej się wśród chińskich rolników, w prowincji Seczuan zmarło w ciągu ostatniego miesiąca 17 osób, a co najmniej 40 trafiło do szpitala z objawami przypominającymi grype – wysoką gorączką, ogólnym rozbiciem, nudnościami. Część z nich popadła w śpiączkę, a na ich ciele tworzyły się siniaki. Wg chińskich agencji, wszyscy pacjenci wcześniej ubijali chore świnię i owce. Według chińskich służb medycznych, choroba nie rozprzestrzenia się między ludźmi i nie ma zagrożenia epidemią. Należy raczej wykluczyć związek

między chorobą a ptasia grypą, która od 2003 roku zabiła w Wietnamie, Kambodży, Tajlandii i Indonezji co najmniej 57 osób – podała Światowa Organizacja Zdrowia.

Grzywna za goliźnę i...

„Turyści, ubierzcie się!” – apelują władze Wenecji. Straż miejska konsekwentnie karze grzywnami po 50 euro za chodzenie po mieście z gołym torsem i urządzenie pikników na placu świętego Marka przed bazyliką. Karani są również wszyscy, którzy „nielegalnie” pożywiają się własnym prowiantem biwakując na Placu świętego Marka, i ci, którzy spędzają tam noc w śpiworach. Zabronione jest też moczenie nóg w weneckich kanałach oraz spacerowanie z psem bez obowiązkowej szufelki i woreczka na nieczystości. Z taką samą surowością karane jest rzucanie papierów na ulicę.

NAJWIĘKSZE PRZEDSIĘWZIĘCIE INŻYNIERYJNE W REGIONIE Autostrada D-47 staje się rzeczywistością

W 2008 roku, a najpóźniej w 2009, autostrada D-47 będzie doprowadzona nad granicę z Polską – twierdzi Pavel Vitek, prezes firmy ODS Ostrawa.

Autostrada D-47 w przeważającej części będzie miała 4 pasma ruchu, po dwa na każdym z kierunków. Odstępstwem od tego będą tylko odcinki, gdzie D-47 spotyka się z drogą ekspresową R-48 z kierunku Nowy Jiczyn, Frydek-Mistek, Cz. Cieszyn prowadzącą do Bielska-Białej, oraz odcinek Lipnik-Bielotin, gdzie będzie sześciopasmówka (po trzy w każdym kierunku).

80-kilometrowy odcinek D-47 budowany jest od Lipnika nad Beczwą po granicę z Polską. Na pięciu z ośmiu odcinków trwają teraz intensywne prace budowlane. Zakończenie pierwszej fazy robót przewidziane jest za rok, drugiej za dwa lata. Reszta, tj. trzy odcinki od Bielotina do miejscowości Hladké Životice, stąd po Bilowec i od Bogumina po granicę z Polską, są na etapie przygotowań. Niepewna sytuacja panuje zwłaszcza na tym ostatnim odcinku w związku z protestami ekologów, którzy obawiają się zagrożenia, jakie autostrada może przynieść dla życia ptaków na terenach objętych programem ochronnym UE „Natura 2000”.

– Na ten odcinek do tej pory nie ma ważnej decyzji o lokalizacji. Uprzedni anulowano. Jeśli okaże się, że ekolodzy wpłyną na zmianę przebiegu trasy, to może dojść do poślizgu przy realizacji tego odcinka do 2009 roku – stwierdził Vitek. Póki co, dokończono szczegółowe geotechniczne badanie przebiegu drogi w tamtym rejonie. Po-

stępuje proces uzyskiwania zezwoleń na budowę. Na jesień tego roku zapowiadane jest wykupywanie ziemi.

Na pytanie „Głosu Ludu”, czy w związku z protestami ekologów strona czeska może nie wypełnić zobowiązania wypływającego z umowy czesko-polskiej, iż D-47 połączy się z A-1 w 2008 roku, dyrektor ODS odpowiedział: – Na razie nie widzę powodu do podważania tego terminu.

Najdynamiczniej rośnie autostrada w Ostrawie.

Niestety, będzie to jedynie 4-pasmowa droga, a więc prawdopodobnie już wkrótce zaistnieje konieczność rozszerzenia jej o dalsze dwa pasy. Po wejściu do UE mamy bowiem na terytorium RC do czynienia z boomem samochodowym oraz zwiększonym natężeniem ruchu TIR-ów.

W przeprowadzonej w 1991 roku analizie transportu prognozującej jego rozwój do 2020 roku przewidywano, że natężenie ruchu na D-47 osiągnie 30 tys. jednostek na dobę, przy czym do 20 tysięcy jednostek przyjmuje się za wystarczające 4 pasy ruchu. W Ostrawie docelowo prognozuje się 50-60 tys. jednostek. Buduje się jednak 4 pasy...

Inny problem to obciążenie dróg. – Jeżeli ciężarówki będą jeździć z takimi obciążeniami jak obecnie, to nasze autostrady tego nie wytrzymają – stwierdza Vitek.

Sama jezdnia jest budowana w sposób standardowy – z mostami,

wiaduktami dla zwierząt, tzw. biokorytarzami, nasypami czy ekranami wyciszającymi hałas. Cechą charakterystyczną D-47 będzie jednak liczba mostów. Tylko na samym odcinku ostrawskim jest ich... trzydzieści, przy czym długość niektórych estakad ma aż 700 metrów! Do pokonania na odcinku ostrawskim i bogumińskim są także problemy z ruchami górotworu, gdyż część prac budowlanych prowa-

Inżynier Pavel Vitek, prezes zarządu firmy ODS Ostrawa.

dzona jest na terenach pokopalnianych. Z tego powodu konieczne jest zastosowanie specjalnych konstrukcji wiaduktów i mostów umożliwiających ich rektyfikację.

Charakterystyczną budową 80 km trasy będą także dwa tunele klimkowskie. Oba – jeden o długości 1088 m, drugi 1076 metrów – wyposażone w niezbędne systemy bezpieczeństwa, jak system monitoringu, wentylacji, oświetlenia oraz sygnalizacji drogowej. Nieprzyjemną dla kierowców może być tu jednak zapowiedź ograniczenia szybkości jazdy do 80 km/godz.

Jeśli chodzi o liczbę miejsc do odpoczynku przy trasie, to choć firma ODS ma pewne o nich wyobrażenie, nikt nie jest dziś w stanie dokładnie odpowiedzieć na pytanie o ich liczbę. To bowiem zostawiono wolnorynkowej grze sił i zainteresowaniu prywatnego kapitału.

Dodajmy, że koszt budowy 80-km odcinka zamyka się kwotą 57 mld, z czego 7 mld już zainwestowano. Jeden zaś kilometr będzie kosztował podatników czeskich, morawskich i śląskich 500-600 mln koron.

MARTYNA RADŁOWSKA-OBUSNIK

Budynek muzeum w Miednoje.

29 sierpnia 2005: otwarcie muzeum

● Korespondencja własna »Głosu Ludu« z Miednoje ●

Las brzoźowo-sosnowy obok osady Jamok w pobliżu Miednoje, typowej rosyjskiej wioski oddalonej mniej więcej 30 km od Tweru oraz ok. 200 km od Moskwy, jest miejscem ostatniego spoczynku przeszło 6 tys. polskich policjantów, zamordowanych przez radziecką bezpiekę z rozkazu Stalina wiosną 1940 roku. Ponad 300 ofiar tej zbrodni pochodziło z Zaolzia, chodziło zatem o prawdopodobnie największy masowy mord w dziejach tego regionu. Fakt ten był dla mnie wystarczającym powodem, aby jeszcze raz udać się w to miejsce i przekonać się, jak to wydarzenie zostanie przedstawione w nowo powstałym muzeum.

W gorącym letnim dniu, wczesnym popołudniem wchodzę w leśne zacisze Kompleksu Cmentarnego Miednoje. Wszędzie panuje spokój, schludnie wysprzątane chodniki i trawnik świadczą o tym, że dawno tędy nikt nie przechodził. Ruszam w kierunku tylnego krańca pomnika, gdzie niedawno wybudowano drewniany domek. W nim właśnie będzie się mieścić ekspozycja, która ma przypominać straszliwą przeszłość tych miejsc. Podobnie jak w Katyniu oraz gdzie indziej w Rosji Federalny Urząd Kultury zaszerogował to miejsce pamięci do wspólnej sieci Muzeum Państwowego Politycznej Historii Rosji.

W Katyniu i w Miednoje leżą nie tylko pomordowani polscy oficerowie i policjanci, ale również tysiące miejscowych obywateli rosyjskich uważanych za nieprzyjaciół reżymu. Rosyjskie urzędy niezbyt przychylnie były nastawione do ogromnego zaangażowania Polaków w to, aby odpowiednio uczcić miejsce ostatniego spoczynku swoich rodaków, gdyż podobne rosyjskie cmentarzyska potraktowane są najwyżej symbolicznym krzyżem. Toteż Katyń i Miednoje będą teraz należeć do tych nielicznych wyjątków, gdzie stać będzie muzeum represji, pokazujące ich zasięg w całym smoleńskim i twerskim obwodzie Rosji. Jest więc oczywiste, że w tle tej niezwyklej inicjatywy rosyjskich urzędów równocześnie stoją starania przynajmniej trochę przysłonić fakt, że nie chodziło tutaj tylko o represje polityczne, ale że na obu miejscach została popełniona nadzwyczajna zbrodnia przeciw ludzkości, co gorzej – przeciw obywatelom obcego państwa. Już ekspozycja muzealna w Katyniu sygnalizuje obranie przez rosyjskie urzędy takiej właśnie strategii. Tam jednak udało się uzupełnić witriny muzealne obiektywnym przeglądem wydarzeń przygotowanym przez Rodzinę Katyńską w Łodzi. Czy będzie to ale możliwe również w Miednoje?

Jak tylko wszedłem do budynku muzeum, od razu się zorientowałem, że do wernisażu, który według wcze-

śniejszych informacji miał odbyć się już nazajutrz, jeszcze sporo brakuje. Grupa plastyków z Petersburga jak na razie przyszykowała tylko pierwsze z dwu pomieszczeń wystawowych i będzie tutaj pracować jeszcze przez kilka dni. Wówczas ekspozycja będzie już w zasadzie gotowa, choć oficjalne otwarcie ma się odbyć 29 sierpnia br. o godz. 15. Uroczystość ku czci ofiar z udziałem przedstawicieli Polski zapowiedziano natomiast na piątek 2 września br.

Nie udało mi się zatem stwierdzić, w jaki sposób zostanie w muzeum przedstawiona zbrodnia popełniona na polskich obywatelach. Wprawdzie chętnie pokazano mi gotowe już witryny, ale te dotyczyły wyłącznie rosyjskich ofiar Miednoje. Zawierały one masę zdjęć ofiar i ich rzeczy osobistych, fragmenty z akt karnych oraz korespondencji, jak również sporo plakatów, rozporządzeń oraz przedmiotów z tamtego okresu dokumentujących lata trzydzieste oraz okres tzw. wielkiego terroru, kiedy to ofiarami represji padło ok. 5 tys. obywateli twerskiego obwodu.

Spróbowałem jednak dowiedzieć się czegoś więcej. Na moją prośbę umożliwiono mi spotkanie z kobietą w średnim wieku, która prawdopodobnie zostanie mianowana kierowniczką miejscowej filii muzeum. Na moje pytania odpowiadała wprawdzie uprzejmie, ale tylko krótko i zwięźle, była aż nazbyt ostrożna i jak widać nie żywiła do mnie zaufania. Kiedy zapytałem, czy tak samo jak w Katyniu i tutaj będą mogli Polacy sami przedstawić historię zbrodni popełnionej na swoich obywatelach, spojrzała na mnie z wyrzutem. W odpowiedzi zaś podkreśliła, że fachowcy w muzeum mają pod dostatkiem materiałów i są wystarczająco kompetentni, aby opracować również tę część ekspozycji.

Zostawiłem w muzeum publikację o katyńskich ofiarach Zaolzia, aby mogła stać się częścią powstającej dokumentacji muzealnej. Poczłutowałem mnie gorącą zieloną herbacianą, która nawet w letnim upale idealnie tłumi pragnienie. Muzeum opuszczałem jednak z mieszanymi uczuciami. Wygląda na to, że nie pozostaje nic innego, jak tylko poczekać na początek września, kiedy to o nowym muzeum pewnie będzie się w Polsce głośno.

W drodze powrotnej jeszcze pożegnałem się z Polskim Cmentarzem Wojennym. Krzyże rzuciły tajemnicze cienie na ścianę z imionami ofiar, dzwon umieszczony w środku ściany lśnił w dotykach słońca. Przeszedłem furtką w stronę jezdnii i udałem się na przystanek. Tuż obok cmentarza na środku jezdni wygrzewał się w słońcu długi, gruby wąż. Wolałem nie sprawdzać, jakie ma paski na skórze. Omiąłem go dużym łukiem.

MEČISLAV BORÁK

Autostrada D-47 z lotu ptaka.

oldboya

FELIETON WŁADYSŁAWA SIKORY

Wędrująca po wakacyjnej Polsce audycja telewizyjna „Lato z Jedyką” trafiła 14 lipca do Reszla. Przesiedziałem dlatego poranne godziny przed nietęgim już domowym ekranikiem. Warmia i Mazury, połowa minionego wieku... Zjeżdżali wtenczas do nas nad Olzę z Olsztyna panowie Władysław Ogrodziński (syn Wincentego, tego od „Dziejów piśmiennictwa śląskiego”), Henryk Panas i kilku jeszcze literatów i plastyków. To Henryk Jasiczek zaprzyjaźnił się na spotkaniach pisarzy Ziem Odzyskanych z olsztyńską ekipą i słał następnie do Olsztyna słowców ze znajomkami z terenów czeskich. Często wspomina się wśród czeskich pisarzy wieczory literackie na Warmii i Mazurach, wspomnę O. Šuleřa, Ivana Kubiřka. Zachowała się anegdota o dwóch „Czechach” – wielkim i małym. Wielkim był pewien literat z Pragi, małym Jasiczek. Pewna pani zwierzała się po wieczorze literackim, iż tego małego Czecha w miarę rozumiała, tego wielkiego wszak ni w ząb.

Sam wyjechałem do Olsztyna z Jankiem Rusnokiem, jakiś czas spędzało się wtenczas w Reszlu, w zamku pokrzyżackim, a właściwie w zamku biskupów warmińskich. Gościli nas ówcześni jego kasztelani, państwo Hulanicy;

ona zajmowała się twórczością tekstylną, on był rzeźbiarzem. W pracowni pani Hulanickiej gospodarowały koty, nie piło się tutaj kawy, a mocną na potęgę herbatę. Spało się w pokoiku malarskim, wszyscy gościnni malarze pozostawiali po sobie na ścianach swe malunki. Byli tam Bronek Firla, Tadek Berger, zapewne także Liberda? Dziś, w czasie kasztelaństwa rodziny Marschall, trzyma tutaj pracownię znany z telewizji Franciszek Starowiejski.

Na ekraniku pasieka Jerzego Sikory... Zawędrowała ongi w Olsztyńskie cieszyńska szkoła rolnicza, stąd sporo tutaj cieszyńskich nazwisk. No i sentymentów. Późnogotycki Reszel jest uroczy, nazwano go wprost cudownym miasteczkiem. O pięć kilometrów stąd stoi uprawiająca kult maryjny Święta Lipka, z cudowną Matką Boską Jedności Chrześcijan, można też udać się w lasy kętrzyńskie, aby zobaczyć tam ruiny hitlerowskiego Wilczego Szańca. Nie zapomnijmy zresztą o jeziorach, o pojezierzu, o czerwonych granitach polodowcowych. Nie dziw więc, że wspomnienia Warmii i Mazur pozostają u nas trwałe. Sięgam po „Na krawędzi nocy” Henryka Panasa, w dedykacji potwierdził on tamte związki przyjaźni, w roku 1964.

»Cudowne miasteczko«

grosz do grosza

Obniżki cen rajem dla klientów

Markowe sportowe buty tańsze o 70 proc., koszulki damskie z ekstrawaganckimi napisami – tańsze o połowę, damskie kostiumy kąpielowe – o 60 proc. I setki, ba, tysiące towarów sezonowych tańszych o kilka, a częściej – o kilkadziesiąt procent. Temat letnich obniżek cen pojawia się teraz często na łamach gazet (także „Gł”), jeszcze częściej zaś – w rozmowach potencjalnych klientów, którzy nie wylegają się akurat gdzieś na plaży ani nie zwiedzają zabytków. Pierwsze obniżki towarów sezonowych zaczęły się w krajowych sklepach już na początku czerwca. W tym czasie zdecydowało się ogłosić wielką obniżkę na przykład Tesco. Inne wielkie sieci handlowe zagaiły wyprzedaż o kilka tygodni później.

Kupując za 300 koron buty sportowe, które przed obniżką kosztowały, dajmy na to, 1000 koron, mimo woli zastanawiamy się nad tym, po jakiej w takim razie cenie kupił je sprzedawca. Bo przecież na pewno chce na nich zarobić nawet wtedy, gdy podsuwa je klientowi po obniżonej cenie. Chce zarobić – i na ogół zarobi, bo marża jest spora. Nawet obniżając znacznie cenę, wychodzi w końcu na swoje. Bywa jednak i tak, że sprzedawca decyduje się sprzedawać towar po cenie niższej, aniżeli za jaką go nabył. Wtedy może już być problem. Są to jednak wypadki odosobnione, tym bardziej, że coraz częściej interesuje się nimi inspekcja handlowa. Warto też wiedzieć, że na przykład odzież i obuwie (nie te oferowane jednak na targowiskach) są u nas droższe (!), aniżeli w krajach zachodnioeuropejskich. Wynika to w każdym razie z rezultatów badań, które przeprowadził europejski urząd statystyczny Eurostat. Siła kupna jest zaś u nas kilkakrotnie niższa. Istnieje więc niewątpliwie duże pole dla obniżek. W regionach z wysokim bezrobociem na drodze markowe towary sporej części klientów po prostu nie stać. Sprzedający wiedzą o tym. Doskonale też zdają sobie sprawę, że ludzie robią zakupy głównie przed wyjazdem na urlop. Potem już na ogół na

większe sprawunki nie mają pieniędzy. Dlatego też początek letnich obniżek sezonowych niektórzy sprzedawcy planują na początek lata. Jak powiedziała nam jedna z ekspedientek w sklepie Baťa, ludzie pytali o obniżki letniego obuwia już na początku czerwca.

Tylko niektórzy klienci kupują odzież i obuwie sezonowe niejako „na zapas”, z myślą o przyszłorocznym sezonie. Tacy czekają spokojnie na letnią wyprzedaż i zanie na letnią wyprzedaż i zanie. W tym czasie zdecydowało się ogłosić wielką obniżkę na przykład Tesco. Inne wielkie sieci handlowe zagaiły wyprzedaż o kilka tygodni później.

Fot. MAREK SANTARIUS

opatrują się w rzeczy, które potrzebne im będą za kilka lub kilkanaście miesięcy. Jak wynika z obserwacji ekspedientów, coraz częściej taką strategię sprawunków wybierają rodziny z dziećmi, szczególnie te gorzej uposażone. Wszyscy natomiast chętnie skorzystają z okazji, aby po obniżonej cenie kupić na przykład sprzęt sportowy, meble, artykuły gospodarstwa domowego czy sportowe buty. O 70 proc. tańsze buty sportowe, które w tych dniach oferują np. sklepy „4you”, cieszą się u klientów w różnym wieku ogromnym zainteresowaniem. Jak się przekonał w jednym ze sklepów, buty idą jak ciepłe bułeczki. Nic dziwnego, chodzi o kolekcję wiosna-lato 2005. Przed obniżką buty kosztowały ok. 1200 koron, obecnie kupić je można za 399.

Sezonowe obniżki cen to żadna filantropia ani „podarunek dla klienta”, jak można czasem przeczytać na plakatach. Sprzedający po prostu muszą opróżnić magazyny i jak najszybciej pozbyć się starego towaru. Mimo obniżek cen zdecydowana większość z nich w końcu zarobi. Muszą jednak przekonać klienta, że przecenione rzeczy naprawdę warto kupić właśnie teraz. Marze, jak już wspominaliśmy, są wyższe, aniżeli oferowane obniżki. Na przykład niektóre sklepy stosują na odzież marżę w wysokości 50 proc. Jeżeli więc cena w ramach wyprzedaży obniżona zostaje o mniej niż połowę, zawsze mogą liczyć na zysk, choć oczywiście odpowiednio mniejszy. Im więcej uda im się przyciągnąć klientów, tym lepiej. Dlatego też akcje wyprzedaży szczególnie wielkie sieci handlowe organizują z wielkim rozmachem i... wielkim humorem.

Jeżeli w ramach wyprzedaży postanawiamy kupić towary, które naprawdę są nam potrzebne, oszczędności mogą być całkiem spore. Towarzyszyliśmy rodzinie, która zaopatrywała w tych dniach kilkunastoletniego syna na letni obóz. Po spenetrowaniu kilku sklepów (Kenvelo, Tesco, C&A) kurtkę udało się kupić o 300 koron taniej, buty – o 400, torbę – o 150. Kupiliśmy też kilka tanich koszulek, sportowy dres tańszy o 150 koron, sandały – tańsze o 300 koron, skarpety dosłownie za parę koron. I jeszcze kilka drobnostek, tym razem już po normalnych cenach. W sumie rodzina zaoszczędziła dzięki sezonowej wyprzedaży ok. 1500 koron. Oczywiście jeszcze taniej można było zrobić zakupy na targu lub w wietnamskich kramach, ale tam z kolei nikt nie ma gwarancji, że nabywa towar dobrej jakości. Zresztą sportowe buty kupione po obniżce w markowym sklepie kosztowały zaledwie o 100 koron więcej, aniżeli obuwie niewiadomego pochodzenia oferowane przez sprzedawcę opodal na targowisku.

Zniżki sezonowe wkrótce się skończą. Na półkach sklepowych i w magazynach pozostanie towar, którego nie chce już naprawdę nikt. Chodzi o rzeczy, których cenę obniżano już kilkakrotnie. Pomimo to okazują się absolutnie niechodliwe. Niektórzy sprzedawcy podsuwają taki towar klientom stale od nowa, za każdym razem po niższej cenie. Bywa, że ciagle bezskutecznie. Wtedy można towar ewentualnie przeznaczyć na cele dobroczynne albo po prostu zlikwidować. Na dobroczynne cele przekazuje się na przykład po trzeciej fali obniżek – we wrześniu – niechodliwy towar oferowany w sieci sklepów odzieżowych C&A. Buty, których nie udało się sprzedać w ramach sezonowych wyprzedaży, sklepy Baťa zwożą do kilku wybranych punktów sprzedaży i w dalszym ciągu oferują klientom po coraz niższych cenach. Ktoś zawsze da się skusić.

HENRYKA BITTMAR

WÓJT PIOTROWIC, PETR TROJEK, ODECHNĄ Z ULGĄ

Nareszcie zwycięstwo!

Plotrowicom koło Karwiny i Godowu – sąsiadującym z sobą gminom nadgranicznym – udało się wreszcie dopłacić swego. Poczynając dnem 22 lipca łączą ich już nie tylko wlezy przyjaźni i współpracy, lecz również wymarzone nowe przejście graniczne nieopodal plotrowickiego kościoła i hotelu „Dakol”. „Głos Ludu” był bodaj pierwszą z gazet, które nagłośniły inicjatywę obu lokalnych samorządów zmierzającą do ponownego otwarcia tego przejścia i ich nieszczęśliwą batalię o jej wdrożenie. Pora więc na podsumowanie tej drogi przez mękę. Dokonał go w rozmowie z nami, na kilka chwil przed otwarciem przejścia Plotrowice – Skrbeńsko, wójt Plotrowic, Petr Trojek.

Oczekiwane na przyjazd ministrów. Senator A. Feber i gospodarz Plotrowic, P. Trojek, w rozmowie z sekretarzem Euroregionu „Tešínské Slezsko – Śląsk Cieszyński”, V. Laštůvką.

Panie wójtce, gratuluję, że wreszcie się panu udało... Ale dlaczego to trwało tak długo?

Cztery lata minęły od chwili, kiedy wspólnie z panem Piechackiem, wójtem Godowa, rozpoczęliśmy starania o uruchomienie tego przejścia. Stosowny wniosek w tej sprawie, opatrzyliśmy deklaracją, że sami sfinansujemy budowę przejścia, jako że rząd wcześniej wydał oświadczenie, że on nie będzie dokładał do nowych punktów granicznych z własnego budżetu. I tak też uczyniliśmy. Już przed dwoma laty Polacy zbudowali drożkę łączącą drogi dojazdowe do szlabanów po obu stronach granicy, my zaś budkę dla pograniczników. Kosztowało nas to łącznie około miliona koron. I nic się nie działo. Leżało to wszystko odłogiem, bo Praga przez ten czas nie była w stanie dogadać się z Warszawą. Problem niczym gorący ziemniak przerzucały pomiędzy sobą różne ministerstwa... Dobrze, że mamy to już za sobą. Że mogliśmy wykorzystać obecność w regionie obu ministrów i wreszcie otworzyć to przejście. I cieszyć się zwycięstwem!

Nie wątpię, że przejście pomoże nie tylko rozwojowi współpracy pomiędzy naszymi samorządami i organizacjami społecznymi, ale po prostu ułatwi życie ludziom, którzy tu mieszkają. Trzeba bowiem wiedzieć, że od dawien dawna Plotrowice i Godów stanowiły jedną całość. Godowanie do Piotrowic chodzili do kościoła. Jed-

na trzecia grobów na naszym cmentarzu należy do rodzin z Godowa. Osoby, które odwiedzają mogiły przodków, musiały więc dotąd nakładać drogi, aby tu dotrzeć. Było to kłopotliwe i niepojęte... Rokrocznie organizujemy dni dziecka z udziałem dzieci z Polski. Zamiast dojść do nas przez miedzę, jeździli autokarami okólną drogą około 20 km.

Czy należy to rozumieć w ten sposób, że gdyby nie było tej wizyty ministrów, to przejścia nadal by nie było?

Tego nie wiem... Mogę natomiast powiedzieć, że jakieś pół roku temu spotkałem się w Pradze z senatorem, Andrzejem Febrem, który, zapoznawszy się ze sprawą, zobowiązał się nią zająć i dopomóc w doprowadzeniu jej do pomyślnego zakończenia. Istotnie, po naszej rozmowie ruszyła z miejsca i dziś świętujemy nasze wspólne zwycięstwo.

Jeszcze rano wyglądało na to, że dziś tego przejścia nie uruchomicie. Czeskie radio podawało na ten temat sprzeczne informacje. Najpierw zapowiedziało uroczystość otwarcia przejścia z udziałem ministrów a w następnych wiadomościach odwołało tę informację.

Powodem tej kolejnej zwłoki mógł być fakt, że dopiero w miniony wtorek polski rząd uchwalił notę dotyczącą otwarcia naszego przejścia granicznego... Na przyspieszenie tego poniekąd skomplikowanego procesu podejmowania decyzji na różnych szczeblach władzy wpłynęła niewątpliwie wczorajsza wizyta w Pradze premiera Belki. Dość powiedzieć, że wczoraj o godzinie 14 wszystko zostało definitywnie odwołane, natomiast o 17.00 zadzwonił do mnie wójt Godowa, powołując się na informację, którą otrzymał od doradcy premiera Belki, że ostatecznie sprawa została zaklepana i uroczystość otwarcia może się odbyć.

Czy nowe przejście będzie otwarte non stop?

Nie. Na początek czynne będzie tylko w godzinach od ósmej rano do ósmej wieczór. Uważamy to za pierwszy krok. Na razie cieszymy się, że chociaż tyle. Ale na pewno za jakiś czas ten ograniczony czas przestanie nam odpowiadać.

Pamiętam, że wcześniej planowaliście otwarcie punktów granicznych i w innych miejscach...

Chcemy wykorzystać stare przejście na dawnej pruskiej granicy pomiędzy Jastrzębiem Piskim a Piotrowicami, które zlokalizowane jest w lesie za torem motocrossowym. Sprawa jest dopiero w stadium początkowym. W każdym razie stosowne wnioski podpisane przeze mnie i prezydenta miasta Jastrzębia już poszły do kompetentnych adre-

Stanowisko dla pograniczników.

satów. Ale jeżeli ich rozpatrywanie będzie miało podobny przebieg, jak poprzedni proces biurokratyczny, to trudno u mnie o optymizm... Wcześniej może nasze państwa objęte zostaną układem z Schengen i wszelkie dotychczasowe bariery graniczne same runą.

Oby...

KAZIMIERZ SANTARIUS

MINISTER ADAM DANIEL ROTFELD:

»Ta granica powinna być w ogóle otwarta«

Dokończenie ze str. 1

Minister Adam Daniel Rotfeld tak skomentował publiczne piątkową uroczystość: – To przejście jest najwyraźniej potrzebne, bo inaczej ludzie by go nie pragnęli. Obowiązkiem naszym, osób, które sprawują różnego typu urzędy, jest ludziom życie ułatwiać. Dzisiaj mieliśmy z panem ministrem niewielki spór, czy tych przejść między Polską a RC jest 99 czy 101. Otóż ja mogę powiedzieć, że ta liczba powinna być tak wielka, jak wielka jest potrzeba. A w istocie rzeczy, ta granica powinna być w ogóle otwarta. Mam nadzieję, że my do tego zmierzamy dość szybkimi krokami i że to nastąpi. Granica powinna pozostać na mapie tylko jako granica administracyjna. Dzisiaj otwieramy to przejście, które chcieliście otworzyć. Dowiedziałem się, że ono istniało do 1980 roku i fakt, że zostało wtedy zamknięte, jest pewnym symbolem. W tym roku obchodzimy 25. rocznicę powstania ruchu „Solidarność” i ja podejrzewam, że nie bez powodu władze podjęły wtedy decyzję, ażeby ta „zaraza” wolności, potrzeby demokracji, nie rozpowszechniała się. Żeby Polska, krótko mówiąc, po-

została okrążona, odizolowana... Ale te idee, które wtedy pojawiły się w Gdańsku, w istocie rzeczy zaczęły wielką zmianę i w ostatecznym rachunku doprowadziły nie tylko do otwarcia tej granicy, ale wcześniej jeszcze do obalenia muru berlińskiego i zapoczątkowały proces jednoczenia się Europy. Życzę państwu, ażeby to przejście miało charakter nie tylko turystyczny, ale żeby było normalną drogą porozumienia między naszymi państwami i dziękuję państwu za zorganizowanie tego spotkania. My ze swojej strony z ministrem Svobodą jeszcze wczoraj staraliśmy się usunąć ostatnie przeszkody. Bo jak się okazało, nawet w tym ostatnim momencie mogło dojść do odwołania tej uroczystości. Innymi słowy, czasami trzeba bardzo dużo wysiłku, aby usunąć przeszkody, które są tworzone po to, ażeby ludziom utrudniać życie, a naszym obowiązkiem jest, żeby je ułatwiać.

Nowe przejście turystyczne dla pieszych, rowerzystów i osób poruszających się na wózkach inwalidzkich pomiędzy Piotrowicami i Skrbeńskiem będzie czynne codziennie od godz. 8 do 20.

Większa
przestrzeń to nie to
samo co
większa
dowolność.

Czesław Sobkowiak

Łemioła

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały prosimy przysyłać pod adresem „GL”
lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz ♦ Numer zamknięto 15. 7. 2005

Historia to zapchany klozet

(NA MARGINESIE DISKUSJI O KONFIDENTACH WŚRÓD CZESKICH PISARZY)

Od początku roku trwa na forum Rady Gminy Pisarzy w Pradze dyskusja nad wnioskiem Bogdana Trojaka i Petra Stančíka o upublicznienie nazwisk siedmiu żyjących członków GP, których nazwiska znalazły się na liście współpracowników komunistycznego Urzędu Bezpieczeństwa (StB), ogłoszonej przez MSW.

Formalnie wniosek został przez Radę odrzucony na posiedzeniu stycznym, wywołało to jednak gwałtowną reakcję Stančíka, który postanowił opuścić szeregi GP, ponieważ „nie zamierza tańczyć na pokładzie Titani- ca z donosicielami”. W rezultacie na posiedzeniu marcowym Rada ponownie zajęła się wnioskiem. Miroslav Hule zaproponował opublikowanie

dziej niż jakakolwiek inna dowodzi, że gra „w listy” jest grą brudną, ob- ętnie kto ją prowadzi. Każde nazwisko to żywy człowiek z krwi i kości, toteż słuszne i sprawiedliwe może być ocenie- nianie dopiero tego, co się za pustym nazwiskiem ukrywa. (...) Myślę, że pro- blematyki związanej z tymi krwawymi sprawami nie powinny podejmować osoby, które nie były przedmiotem po-

pisywali je: żeby dostać indeks, trzeba było podpisać akt wierności, przy oka- zji przysięgi wojskowej też się składało taki akt. Dlaczego więc powiedzieliby, że nie podpisywali? Ponieważ dla nich akt lojalności kojarzy się z lojalną ze stanu wojennego. To oczywiste. (...)

Wołanie o prawdę musi być woła- niem o prawdę tamtego okresu i do- piero na tym tle można rozpatrywać indywidualne losy poszczególnyc lu- dzi. Jeżeli mamy mówić sobie prawdę, to powiedzmy, że konformistami byli- śmy prawie wszyscy, gdyż inaczej nie moglibyśmy w tamtym systemie żyć. Dziś prawie nikt nie chce przejrzeć się w tym lustrze, nie chce widzieć swo- jego dawnego oblicza. Tyle dziś mówi się o dekomunizacji, ale czy tylko par- tyjni szkodzili? Obejmując pokój po bezpartyjnym donosicielu znalazłam w szufladzie odpisy donosów na mnie, które on zapomniał zabrać. I nie były to donosy do ubecji, ale do komitetu partyjnego. (...)

Moralność – a ten temat jest mi bli- ski także ze względu na katedrę Marii Ossowskiej, teoretyka i socjologa mo- ralności – wtedy się upowszechnia, gdy w społeczeństwie są tendencje kreatywne, wola współpracy, współ- działania, solidarności, gdy panuje kli- mat życzliwości. Jeżeli natomiast wy- syła się sygnały o prześladowaniach, potępieniach, naznaczaniu ludzi, to budzi się w człowieku złą stronę na- tury. Pamiętamy zresztą, że walka o moralność, o moralną odnowę miała w historii różne imiona. Zapomina się chętnie, że na przykład w Polsce najbardziej tępieno aborcję w czasach stalinowskich. Właśnie w ramach wal- ki państwa o moralność. Czy wtedy następowało moralne odrodzenie? (...)

Na koniec sięgnę jeszcze do Gün- tera Grassa, z jego powieści *Idąc ra- kiem*. – Historia – powiada on tam – ściślej mówiąc, historia, w której sami maczaliśmy palce, to zapchany klozet. Spłukujemy i spłukujemy, a gówno mi- mo to wypływa.

KAZIMIERZ KASZPER

Przepraszamy

W ub. numerze zabrakło podpisów pod reprodukcjami prac malarskich wystawianych w Wyższej Szkole Biz- nesu w Nowym Sączu. Ich autorami są (od prawej): Bronisław Firla (Trójca, 2005), Karol Koryczan (Głowa mę- czczyzny) i Anna Jarząbek-Siudak (Św. Grzegorz). Autorów i Czytelników przepraszamy.

I owszem, dopuszczam. Niektórzy podhalańscy bacowie, pasący na terenach dawnych lemkowski wsi, na przy- kład w Bielicznej, Blechnarce, Banicy, nie stawiali szała- sów, bo im się nie chciało, tylko zapędzali owce do cerkwi; we wspomnieniach Łemków sprawa powraca nieustannie ja- ko jedna z najboleśniejszych. – *Strasz- nie się zasiedziałam* – powiedziała pa- ni – *muszę już iść*. – To był wstęp do- dłuższego przemówienia, które zaczęło się od słów: szkoda, że pan nie rozumie podstawowych rzeczy. Rzeczywiście nie rozumiałem.

Podhalanie, którzy po 1947 roku obejmowali gospodar- stwa lemkowskie (oficjalnie mówi się i pisze „połemkow- skie”, ale nie chcą używać tego słowa), różnili się na korzyść od innych osadników. Wyprowadzali się z rodzinnych wsi, bo było im tam za ciasno, a nie dlatego, że byli gorszymi rolnikami od krewnych i sąsiadów, którzy pozostali. Chcieli

OPINIE

STANISŁAW LEM: Rozziew kultur

Przeżyłem też dziwną przygodę związaną z Chinami. Tłumaczę tam teraz dwie moje książki, jedną na Tajwanie, drugą w Pekinie, obie na dialekt mandaryński. I nagle tłumacze zaczęli bombardować mojego sekretarza rozlicznymi pyta- niami. Sens niepozornych łańskich wtrąceń, którymi rutynowo i bez premedy- tacji faszeruję swoje teksty – przecież łacina to belkowanie polskiego języka! – okazał się dla nich niezrozumiały, ponieważ wpływy rzymskie nigdy nie do- szły do Państwa Środka i łacina jest dla nich czymś takim, jak dla nas pismo węzełkowe Inków. Trzeba było wyjaśniać najprostsze zwroty i powiedzenia, takie jak *argumentum ad hominem* czy *si duo faciunt idem, non est idem*. Nie miałem świadomości, że rozziew między naszymi kulturami jest tak głęboki, zwłaszcza że w obszarze fizyki atomowej Wschód z Zachodem doskonale się porozumiewa. W takich chwilach widać, jak bardzo różnolity jest twór zwany ludzkością, który liczy już sześć i pół miliarda osobników.

(Polski pisarz i filozof na łamach „Tygodnika Powszechnego”.)

Wyznania Alaina Robbe-Grilleta

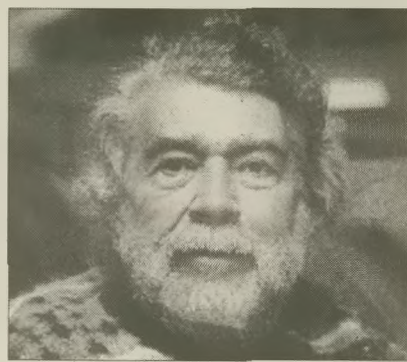
O seksie i polityce

Wydaje mi się, że zacząłem pisać z powodów zarówno politycznych, jak i seksualnych. Od czasów Freuda wia- domo, że wszystko ma podłoże seksu- alne, a od czasów Marksa, że politycz- ne. Prawdopodobnie wydało mi się zabawne upatrywać początku mojej drogi pisarza w czymś w rodzaju po- dwójnego objawienia, które miałem pod koniec wojny, a które dotyczyło mnie samego i świata. Objawienie polityczne: byłem wzorowym synem prawniczej rodziny, z racji czego wierzyłem w ład i porządek. Taki po- rządek trochę na modłę harcerską. Aż tu kiedyś odkrywam, że nazizm był ustrojem istic szalonym i do tego krwawo szalonym. A jednak, będąc w Niemczech, widziałem uśmiechnięte dzieci o jasnych włosach, żołnierzy przeprowadzających przez ulice sta- ruszki. Widziałem spokojny ład. I na- gle ujrzałem drugie oblicze tego ładu, a raczej tego niesamowitego bezładu, który wychynął spod powierzchni. (...) I tak (...) spostrzegłem, że ta druga twarz jest morderczym szaleństwem, horrorem, kosmosem. Ludobójstwo nie jest ideą „racjonalną”, to idea sza- leńców. Oto odkrycie, które pcha mnie do pisania, i z tego wypływają moje książki: z walki ładu z bezładem.

O „wyglądzie” pisarza

Prowadzenie wykładów o swoich własnych powieściach i filmach jest bez wątpienia częścią tego, co nazy- wa się tu (w Stanach Zjednoczonych – przyp. tłum.) *performing arts*, sztukami sceny, żywym odtwarzaniem. W takim przypadku autor musi wziąć pełną odpowiedzialność za swoje utwory pozwalając sobie jedynie na krytyczny dystans wobec obrazów i tekstów, które stworzył dwadzieścia i więcej lat temu. Do tego jeszcze trze- ba odpowiadać stereotypowi: wyglą- dać na prawdziwego pisarza.

Przed tym samym rozstrajającym problemem staje dziś zresztą każdy powieściopisarz, eseista czy filozof. Jest coś irytującego dla człowieka pió- ra, poprawek i samotności, w ciągłym byciu w świetle reflektorów, w zredu- kowaniu do swojego wizerunku na okładce książki i do swojej paplaniny w gazetach, radiu czy na ekranach telewizorów. (...) Autor to istota bez

Fot. Odra

twarży, której głos spływa jedynie przez pismo i której „brak słów”.

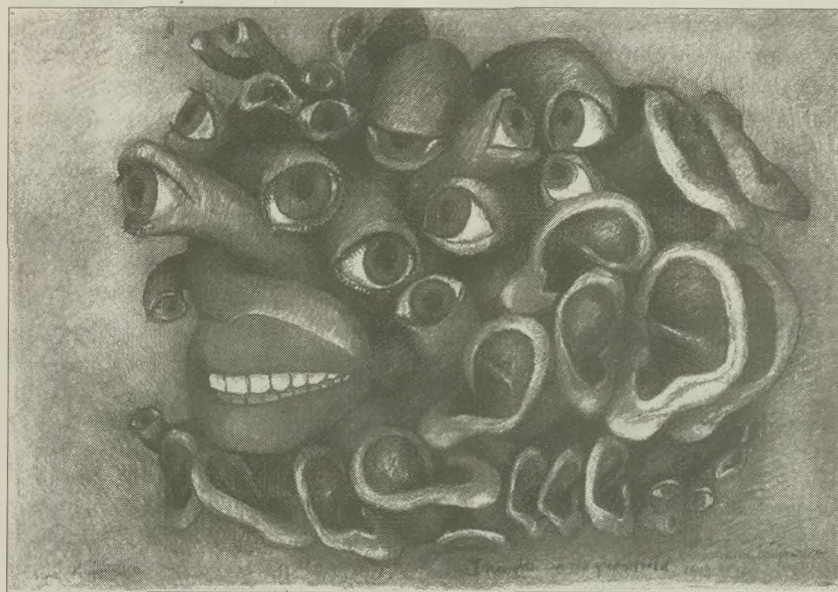
O pisaniu i nie-pisaniu

Są osoby, które dziwią się, że mogę nie pisać, jakby fakt bycia pisarzem świadczył o jakiejś wyjątkowej po- trzebie w stylu: „Nie mogę żyć bez pi- sania”. Jeśli o mnie chodzi, mogę żyć bez pisania, chwytam za pióro, kiedy mam coś do napisania, jeżeli nie od- czuwam potrzeby tworzenia książek, wcale mi to nie przeszkadza. Dużo łat- wiej jest mi obejść się bez pisania niż bez, na przykład, czerwonego wina.

Były okresy, kiedy nie pisałem, tyl- ko na przykład kręciłem filmy, jeden za drugim; były i takie, kiedy pisałem więcej. W każdym razie potrzebuję dużo czasu, żeby napisać książkę. Piszę wolno, sporo poprawiam. Nad *Miroir qui revient* pracowałem latami. Zdarzają się momenty, gdy pisanie urywa się; ginie moja wiara w nie, nie mam już na nie ochoty.

Tłum.: Marzena Pieńkowska

Liczący 83 lata Alain Robbe-Grillet, filmowiec, prozaik i teoretyk *nove- au roman*, nie przestaje zaskakiwać miłośników swego talentu. Jego twórczość od samego debiutu wy- woływała skandale, choć z drugiej strony znajdowała gorących zwolen- ników. Przyjęty ostatnio do Akademii Francuskiej znów spowodował spore zamieszanie, odmawiając założenia stosownej togi; „Le Nouvel Observa- teur” (23.2.) pisze dosłownie: *Pisarz wierzga w zaprzęgu Akademii*. Rob- be-Grillet jako pisarz debiutował w wydawnictwie Editions de Minuit i był z nim związany przez 50 lat. Współpracował z reżyserem *Alainem Resnaisem*. W Polsce znany jest głów- nie jako autor powieści *Gumy*.

Anna Szpakowska-Kujawska: Z cyklu „Myśli na zielonej łące” (1978).

nazwisk inkryminowanych siedmiu pisarzy w biuletynie GP *Dokořán*, a Milan Hrabal – tylko tych, co do któ- rych nie ma wątpliwości, że współ- pracowali z bezpieką. Pojawiała się też sugestia Komisji Rewizyjnej, by z wszystkimi siedmioma członkami przeprowadzić rozmowy na forum Rady GP. Ostatecznie Rada odrzuci- ła wszystkie projekty, zobowiązała jednak przewodniczącą Ewę Kantůrkową do ogłoszenia w *Dokořán* dro- biazgowej relacji z wszystkich prze- prowadzonych przez Radę dociekań. Relacja taka ukazała się w marcowym wydaniu *Dokořán* (nr 33).

Dodatkowo Kantůrkowa opubli- kowała „spóźnioną recenzję” książki *Zdeny Salivarowej Osoceňi*. Książka ta powstała w oparciu o rozmowy, jakie Salivarowa przeprowadziła z pisarzami, lekarzami, prawnikami, dziennikarzami itp., których nazwi- ska znalazły się na liście współpra- cowników StB ogłoszonej przez *Rudé krávo* na początku lat 90. Zawiera ona łącznie sto opowieści. Kantůrkowa pi- sze m.in.: *Listy współpracowników StB sugerują, jakoby ci, którzy na nich figu- rują łącznie ze swymi datami urodzin i kryptonimami, byli ludźmi a priori nie- wiarygodnymi, zaprzającami i sługami reżimu* – i w tym tkwi ich szkodliwość, ponieważ zmuszanie do donosiciel- stwa, kuszenie przywilejami, szanta- żowanie i łamanie ludzi obejmowało głównie te warstwy, które reżim podej- rzewał, iż nie są jego zwolennikami. Ludzie ci byli podwójnie karani, naj- pierw w efekcie polityki klasowej, po- tem szantażem współpracy. Tak więc nie listy, ale dopiero opowieści zwią- zane z zawartymi w nich nazwiskami ujawniają prawdziwą głębię ęku, stra- chu, bezsilności, ale też i pogardy oraz marzenia o rewanzu. Ta książka bar-

dobnego szantażu, nacisku, gwałtu. I to nie dlatego, iżby nie miały one pra- wa do zadawania pytań, ale dlatego, że ograniczając się wyłącznie do systemu samych list biorą udział w tej dziwacz- nej grze, dążącej do zdyskredytowa- nia także ludzi uczciwych, którzy się nie oparli chamskiej, przemysłanej i precyzyjnie plasowanej przemocy. Bu- dowanie swoich zasług moralnych na nich jest właściwie niemoralne.

Problem jednak wrócił. W nadesła- nym właśnie czerwcowym numerze *Dokořán* (nr 34) poparli Kantůrkową: więzień polityczny z lat 50., *Jořka Husek* oraz *Vladimír Přibský*, kate- gorycznie sprzeciwił się *Boris Cvek*, który swoją opinię ogłosił również na łamach *Britských listů*. Dyskusja za- tem trwa.

Kwestia współpracy z aparatem bezpieczeństwa jest też ostatnio bar- dzo żywa w Polsce, gdzie za sprawą sejmowej komisji ds. Orlenu co ty- dzień kolejna osoba z tzw. świecz- nika oskarżana jest o kolaborację z reżimem, zdradę interesu narodo- wego i amoralność. W najnowszej „Polityce” ukazała się rozmowa *Jani- ny Paradowskiej* z prof. *Hanną Świ- da-Ziembą*, socjologiem z Instytutu Stosowanych Nauk Społecznych Uni- wersytetu Warszawskiego. Dotyczy ona wprawdzie problemu degradacji moralnej środowiska inteligentkiego (tytuł: *Inteligenci chodzą stadami*), ale pani profesor wielokrotnie odwołuje się do ostatnich afer „teczkowych” (m.in. premiera *Marka Belki*). Oto, jaki spo- sób myślenia ona prezentuje.

Gdyby (...) także bardzo wielu poli- tykom atakującym Belkę zadać pyta- nie: czy kiedykolwiek podpisywali ak- ty lojalności wobec Polski Ludowej, po- wiedzieliby z całą pewnością, że nie. Tymczasem jeśli byli studentami, pod-

Telewizja

WTOREK 26 LIPCA

■ TVP 1

6.05 Wszystko w rodzinie (film USA) 6.30 Lato z Jedyneką 7.00 Wiadomości 7.05 Lato z Jedyneką 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Smocze opowieści - Skaczące fasolki (s.) 9.05 Ala i As - Jedziemy do zoo (s.) 9.25 Papirus (s.) 9.55 Redakcja-D (s.) 10.10 Jaka to melodia? (teleturniej) 10.35 Jesteśmy z... Estonii (pr. dok.) 11.25 Rolnictwo na świecie (mag.) 11.40 To trzeba wiedzieć 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Nieustraszone (s.) 13.00 Gwiazdzbior polskiego sportu Jerzy Kulej 13.35 Kiedy nauczyliśmy się myśleć (pr. dok.) 14.05 Plebania (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 Klan (s.) 16.00 Moda na sukces (s.) 16.25 Lato z Jedyneką 16.45 Sportowy Express 16.50 Kronika Mistrzostw Świata w Montrealu 17.00 Teleexpress 17.20 Lato z Jedyneką 17.30 Lokatorzy (s.) 17.55 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Bulionerzy (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.05 Zakładniczeki (film USA) 21.45 Super Grand Prix w Sztokholmie 23.00 Wiadomości 23.15 Plus minus (mag.) 23.40 Poradnik przedsiębiorcy 23.50 Mistrzostwa Świata w Montrealu 2.10 Tajemnice Watykanu - Wybór papieża 2.55 Wiersze na dzień powszedni - Dzień siedemnasty.

■ TVP 2

6.10 Złotopolscy (s.) 6.35 Felicity (s.) 7.15 Tajna misja - Tajemnica polskiego żrebaka (s.) 7.45 Magiczny autobus (s.) 8.10 McGregorowie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.25 Miss Polonia sylwetki Michaela Sorle 10.30 M jak miłość (s.) 11.15 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Smak Andaluzji 11.45 Podróż do ziemi obiecanej (s.) 12.30 Euro-quiz 13.30 Proboszcz 2005 13.50 Wydarzenia, wydarzenia 14.00 Ryzykanci (reality show) 14.45 Zaklinaczka dzieci (film ang.) 15.15 Felicity (s.) 15.55 Miss Polonia sylwetki Michaela Sorle 16.10 Śpiewające fortepiany (teleturniej) 17.00 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 19.00 Wakacyjny konkurs Dwójki 19.05 M jak miłość (s.) 20.50 Pogoda na wakacje 20.55 Magazyn Ekspresu Reporterów 21.55 Miss Polonia sylwetki Michaela Sorle 22.20 Biznes 22.25 Sport-telegram 22.45 Słodki drań (film USA) 0.25 Wiesław

ZAKŁADNICZKI

dramat obyczajowy, 1997, USA
TVP 1, wtorek 26. 7. godz. 20.10
Reżyseria: David S. Jackson
Występują: Veronica Hamel, Bonnie Root, Jeremy Ratchford, Cress Williams i inni.

Bohaterkami są trzy młode dziewczyny i matka jednej z nich, przetrzymywane przez uzbrojonych bandytów, mających już niewiele do stracenia. Kiedy grunt zaczyna się im palić pod nogami, mogą w każdej chwili zacząć strzelać, nie bacząc na to, że w ten sposób pograżą się jeszcze bardziej. Życie bezbronnym zakładniczek wisi na włosku. Policja przeprowadza błyskawiczną akcję, ale nie może dojść do porozumienia z porywaczami, którzy zaczynają działać na oślep, bo puszczają im nerwy. Georgia Patchett wybiera się do miasta po zakupy. W luksusowym domu w willowej, bogatej dzielnicy zostaje jej córka Willow, która zaprasza koleżanki, korzystając z chwili swobody.

Mysliwski miejsca, których nie ma (pr. dok.) 1.15 Roby Lakatos (koncert).

■ TV KATOWICE

7.00 Echa dnia 7.45 Aktualności 7.50 25 lat Rawy Blues 8.45 Gość dnia 9.00 Transmisja obrad Sejmu 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Gramy dla was 17.05 Bliżej Europy 17.50 Relacje 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.37 Raport z akcji 19.00 Muzyka łączy pokolenia 19.40 Regiony kultury 19.50 Książki z górnej półki 20.00 Telekurier 20.50 Studio pogoda 21.00 Echa dnia 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Nasz reportaż 22.15 To jest temat 22.55 Kurier sportowy 23.10 Kronika Idea Mazovia Tour 23.15 Zabójstwa polityczne - Krwawy poniedziałek (film franc.) 0.00 Sukces (s.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV market 7.00 Exclusive 7.25 Yu-gi-oh! (s.) 7.50 Zbuntowany anioł (s.) 8.45 Na wariackich papierach (s.) 9.40 Idol (pr. rozryw.) 10.40 Świat według Bundych (s.) 11.10 Samo życie (s.) 11.50 Zbuntowany anioł (s.) 12.45 TV market 13.00 Amerykańska księżniczka (reality show) 13.55 Pierwsza miłość (s.) 14.40 MacGyver (s.) 15.45 Wydarzenia 16.15 Świat według Bundych (s.) 16.45 Na wariackich papierach (s.) 17.45 Rodzina zastępcza plus (s.) 18.45 Wydarzenia 19.25 Samo życie (s.) 20.10 Obcy IV - Przebudzenie (film USA) 22.30 Świat według Kiepskich (s.) 23.00 Poziom 9 (film USA) 0.00 Biznes Wydarzenia 0.25 Nasze dzieci 1.25 Orły Temidy (film USA) 3.20 Siatkówka plażowa Jabłonki 2005.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Bajkowe wakacje 8.55 Śpiewanki 9.00 Teleranek (dla dzieci) 9.10 Klocki (dla dzieci) 9.20 Wizyta w zoo 9.35 Ślady i cichej diabel (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.05 Pociąg dzieciństwa i nadziei (s.) 11.05 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.) 12.00 Wiadomości 12.30 Godziny wizyt M. Šimka i J. Grossmana 13.10 Ignis Brunensis 2005 (rep.) 13.30 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Rodzina Flory 1/2 (film USA) 15.30 Szczęście domowe (mag.) 16.00 Wiadomości 16.05 Bajkowe wakacje 17.05 Oliver Beene (s.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.30 Czarne owce (pr. publ.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.50 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Bertie i Elizabeth (film br.) 21.50 Na tropie 22.15 Film o filmie: Sin City (dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 EXPOCztówka (s. dok.) 23.30 Poprask (mag. muz.) 0.00 Pomarańcza (mag.) 0.30 Groteski Ch. Chaplina 0.55 Tak, panie ministrze (s.) 1.25 O skarbach 2.05 Bananowe rybki 2.35 AZ-kwiz 3.00 Skarby świata.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 8.40 Diagnosta (mag.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 ABCD ekologii 12.00 Euronews 12.40 Kultura.cz (mag.) 13.10 Pamięć drzew (s. dok.) 13.30 Bajkowe wakacje 16.00 Blok publicystyki ekologicznej 16.30 Tradycyjna japońska sztuka (s. dok.) 16.40 Przyroda pewnego miasta (dok.) 17.05 Portrety (s. dok.) 17.25 Babilon (mag.) 17.50 Tak, panie ministrze (s.) 18.20 Poprask (mag. muz.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.00 Magazyn motory-

zacyjny 19.40 Genus (s. dok.) 20.00 Siedem cudów technicznej cywilizacji (s. dok.) 20.50 Letnia Szkoła Filmowa 2005 21.00 Na pływali z Anną Fárovą (talkshow) 21.25 Bárá Basiková (dok.) 21.55 Film o filmie: Madagaskar (dok.) 22.10 Odpoczywaj w pokoju (s.) 22.55 Magiczną krainą (dok.) 23.25 Wojna szpiegów (s. dok.) 0.15 Jak się zmienia świat dzieci 0.45 Nadal tutaj jestem 1.10 Magazyn motoryzacyjny 1.55 Jazz klub 1998 2.50 Regiony TVC 24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.25 Mystic Pizza (film USA) 11.15 Dwie puszyste damy (s.) 11.50 Strażnik Texasu (s.) 12.40 Dziewczyny Gilmore'a (s.) 13.30 Anastazja (s.) 14.20 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.10 Gwiazdne wrota (s.) 16.00 Żądła (s.) 16.50 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Straż przybrzeżna (s.) 18.20 Prognoza pogody 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.50 Pálí vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Gospoda (s.) 20.30 1 przeciw 100 (teleturniej) 21.25 Na własne oczy (pr. publ.) 22.20 Chirurgia plastyczna z o.o. (s.) 23.25 Mafia! (film USA) 0.55 Cienie Toronto (s.) 1.40 Elita (film USA) 3.45 Program rozrywkowy 4.35 Ojciec Schwarzwald wkracza do akcji (s.).

■ PRIMA

8.00 St. Tropez (s.) 9.00 Płomień wąpłowości (s.) 9.50 Wspaniali i bogaci (s.) 10.20 Prima jazda (mag.) 11.00 Lekarz ze wsi (s.) 11.55 Szansa bez granic (pr. roz.) 12.55 W lot po świecie (mag.) 13.55 Pomoc domowa (s.) 14.25 Pan Złota Rączka (s.) 14.55 Beverly Hills 90210 (s.) 15.50 Sprawa dla dwu (s.) 17.05 Navarro (s.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciółko Woody (s. anim.) 19.55 Więcej rodzinne (s.) 20.50 Nie ma doskonałych (pr. roz.) 21.50 Dementi (pr. roz.) 22.30 Napad (film USA) 0.15 t-music 1.10 Szybka wygrana 2.50 Salon samochodowy 3.20 Sauna (talk show) 4.10 Prima archiwum.

ŚRODA 27 LIPCA

■ TVP 1

6.05 Wszystko w rodzinie (film USA) 6.30 Lato z Jedyneką 7.00 Wiadomości 7.05 Lato z Jedyneką 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Smocze opowieści (s.) 9.05 Plastelin i przyjaciele (dla dzieci) 9.30 Papirus (s.) 9.55 Extr@ - Szykuje się wesele (s.) 10.25 Jaka to melodia? (teleturniej) 10.50 Jesteśmy z... Węgier

HONOR NADE WSZYSTKO

film obyczajowy, 1993, USA
TVP 2, środa 27.7., godz. 22.40
Reżyseria: Taylor Hackford
Występują: Damian Chapa, Jesse Borrego, Benjamin Bratt i inni.
Choć mieli odmienny kolor skóry

byli ze sobą spokrewnieni i żyli jak bracia. Wskutek tragicznych wydarzeń ich drogi się rozeszły. Kiedy spotkali się znowu, każdy z nich inaczej patrzył na otaczający świat, miał inny cel w życiu. Dramat kryminalny Taylora Hackforda w realistyczny sposób ukazuje mechanizmy działania młodzieżowych gangów ulicznych, przedstawia życie latynoskich skazańców w więzieniu, gdzie rządzą pieniądzem i narkotyki, gdzie liczy siła. To film pełen przemocy i brutalności, którego scenariusz po części został zainspirowany prawdziwymi doświadczeniami z życia poety Jimmy'ego Santiago Baca.

11.40 Apetyt na euro 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Nieustraszone (s.) 13.00 Puchar rodzinny 13.15 Błękitne żagle 13.30 Raj 14.05 Plebania (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 Klan (s.) 16.05 Moda na sukces (s.) 16.25 Lato z Jedyneką 16.45 Sportowy Express 16.50 Kronika Mistrzostw Świata w Montrealu 17.00 Teleexpress 17.20 Lato z Jedyneką 17.30 Sąsiedzi (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Bulionerzy (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Sekretne życie mojego męża (film USA) 21.40 Morderca z głębi lasu (film USA) 23.15 Wiadomości 23.30 Misja specjalna 23.55 Mistrzostwa Świata w Montrealu 2.15 Wiersze na dzień powszedni - Dzień osiemnasty.

■ TVP 2

6.10 Złotopolscy (s.) 6.35 Felicity (s.) 7.15 Tajna misja - Lot złotej gęsi (s.) 7.45 Magiczny autobus (s.) 8.10 McGregorowie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.25 Miss Polonia sylwetki Elena Ozinkowska 10.30 M jak miłość (s.) 11.15 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Smak corridy 11.45 Podróż do ziemi obiecanej (s.) 12.30 Klinika pod kangurem (s.) 13.30 W pustyni i w puszczy (film pol.) 15.10 Felicity (s.) 15.55 Miss Polonia sylwetki Elena Ozinkowska 16.15 Dzieciaki przed kamerą 16.35 Szanse finansu Farby 17.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 19.00 Wakacyjny konkurs Dwójki 19.05 M jak miłość (s.) 19.55 Panorama fiesz 20.00 Mój pierwszy raz (talk-show) 20.55 Pogoda na wakacje 21.00 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 21.40 Z Dwójką bezpieczniej 21.55 Miss Polonia sylwetki Elena Ozinkowska 22.20 Biznes 22.25 Sport-telegram 22.40 Honor nade wszystko (film USA) 0.10 Dolina Issy (film pol.).

■ TV KATOWICE

7.00 Echa dnia 7.45 Aktualności 7.50 Gramy dla was 8.05 Bliżej Europy 8.45 Gość dnia 9.00 Transmisja obrad Sejmu 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Zrobię to sam 17.05 Trójka tam była 17.50 Kronika miejska 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.37 Powiedz stop 19.00 Muzyka łączy pokolenia 19.40 Nawigator 19.50 Książki z górnej półki 20.00 Telekurier 20.50 Studio pogoda 21.00 Echa dnia 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.50 Wiadomości sportowe TV Katowice 21.55 Cały świat w twoim mieście 22.15 To jest temat 23.10 Kronika Idea Mazovia Tour 23.15 Wichry namietności (film franc.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV market 7.00 Bravo 7.25 Transformery (s.) 7.50 Zbuntowany anioł (s.) 8.40 Na wariackich papierach (s.) 9.35 Idol (pr. rozryw.) 10.35 Świat według Bundych (s.) 11.05 Samo życie (s.) 11.50 Zbuntowany anioł (s.) 12.45 TV market 13.00 Rocket Power 3 13.30 Szafa gra (pr. muz.) 13.55 Pierwsza miłość (s.) 14.40 MacGyver (s.) 15.45 Wydarzenia 16.15 Świat według Bundych (s.) 16.45 Na wariackich papierach (s.) 17.45 Pensjonat Pod Różą (s.) 18.45 Wydarzenia 19.25 Całkiem nowe lata miodowe (s.) 20.00 Pierwsza miłość (s.) 20.40 Orły Temidy (film USA) 23.15 Łowcy koszmara (film USA) 0.15 Biznes Wydarzenia 0.40 Pierwsza fala (film USA) 1.30 Kuba Wojewódzki 2.20 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Bajkowe wakacje 9.00 Oliver Beene (s.) 9.20 Wizyta w zoo 9.35 Śladami czeskich diabłów (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.05 Terytorium strachu (film czes.) 11.40 Nasze zamki (s. dok.) 12.00 Wiadomości 12.30 Z Divadélka pod věží (pr. roz.) 13.30 Praga mizerna 14.00 Wiadomości 14.05 Obiektyw (mag.) 14.35 Wędrująca kamera (s.

dok.) 15.05 Historie sław (s. dok.) 16.00 Wiadomości 16.05 Bajkowe wakacje 17.00 Zwykła końska historia (s.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.30 Pod pokrywką (mag.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Bananowe rybki (talk show) 20.35 Nędznicy 4/4 (film fr.) 22.00 Zwodnicza diagnoza (film TV) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.00 Prognoza pogody 23.05 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Sportki i Szansy 23.20 Tworzenie państwa (pr. sat.) 23.35 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki, Szansy 23.40 Taniec z diabłem (film niem.) 1.00 Tak, panie ministrze (s.) 1.10 Groteski Ch. Chaplina 1.55 Pod pokrywką 2.15 EXPOCztówka 2.25 AZ-kwiz 2.45 Ten nasz czeski charakter.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Na pływali z A. Fárovą (talk-show) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Wszystko, co wiemy o AIDS 12.00 Euronews 12.50 Wspomnienia przeszłości. Wędrówki z prehistorycznymi ludźmi (s. dok.) 13.20 Na tropie 13.45 Mucha (dok.) 14.10 Gra o zielone (dla dzieci) 14.30 Wyzytówka (s. dok.) 14.55 Skarby świata (s. dok.) 15.10 Poprask (mag. muz.) 15.40 Spostreżenia z zagranicy 15.50 Cudowny świat (s. dok.) 16.10 Drogi nauki i techniki (s. dok.) 17.05 GEN (s. dok.) 17.25 Wielki wóz (mag.) 17.55 Grand Prix Pragi w cyklistyce (transmisja) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.00 Sportowe minuty 19.40 Lapidarium 20.00 Film europejski: Stracone zachody miłości (film br.) 21.30 Letnia Szkoła Filmowa 2005 21.40 Diagnosta (mag.) 22.00 333 (mag. lit.) 23.00 Z bliska (s. dok.) 0.00 Notes 0.40 Siedem cudów technicznej cywilizacji (s. dok.) 1.30 Skarby świata 1.45 Babilon 2.00 Śladami czeskich diabłów 2.20 Na tropie 2.45 Regiony TVC 24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.20 Sherlock Holmes: Mistrz szantażu (film br.) 11.15 Dwie puszyste damy (s.) 11.45 Strażnik Texasu (s.) 12.35 Dziewczyny Gilmore'a (s.) 13.25 Anastazja (s.) 14.15 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.05 Gwiazdne wrota (s.) 15.55 Żądła (s.) 16.50 Zaryzykuj (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Straż przybrzeżna (s.) 18.20 Prognoza pogody 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.50 Pálí vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Nakręć to! (pr. rozryw.) 20.40 Sandra, królewna rebeliantka (s.) 22.35 Wodny świat (film USA) 1.05 Vilomeniny (pr. roz.) 1.55 Smallville (s.) 3.05 Na własne oczy 3.50 Program rozrywkowy 4.40 Ojciec Schwarzwald wkracza do akcji (s.).

■ PRIMA

8.00 St. Tropez (s.) 9.00 Płomień wąpłowości (s.) 9.50 Wspaniali i bogaci (s.) 10.20 Prima jazda (mag.) 11.25 Lekarz ze wsi (s.) 12.20 Szansa bez granic (pr. roz.) 13.20 W lot po świecie (mag.) 14.20 Pomoc domowa (s.) 14.50 Pan Złota Rączka (s.) 15.20 Beverly Hills 90210 (s.) 17.05 Navarro (s.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kulinarny) 19.45 Dzieciółko Woody (s. anim.) 19.55 Policja kryminalna Kolonia (s.) 20.45 Receptariusz prima pomysłów (mag.) 21.50 Miłość mojego życia (film niem.) 23.30 Rodzina Soprano (s.) 0.30 Szybka wygrana 2.10 Dementi 2.45 Sauna (talkshow) 3.35 Prima archiwum.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Dnia 26 lipca obchodzi swoje zane 85. urodziny nasza Kochana Mama, Teściowa, Babcia i Prababcia

pani HELENA WIGŁASZOWA

z Hawierzowa Suhej. Z tej okazji najserdeczniejsze życzenia zdrowia, szczęścia, pomyślności i błogosławieństwa Bożego życzą synowie z żonami, wnuczki z mężami, wnuk oraz prawnuki Marek, Ania, Mateusz, Wiktoria, Adam i Kubuś.
GL-384

W sercach naszych żyjesz stałe

Dnia 26. 7. 2005 mija 10. rocznica zgonu

śp. ZDENKĄ KŁADOSCHA

emerytowanego prof. gimnazjum. Wszystkich, którzy darzyli Go szacunkiem i poważaniem, prosi o chwilę wspomnień rodzina.

AD-100

Kronika Rodzinna

*Kto znał – niechaj wspomni,
Kto kochał – nie zapomni...*

Dziś, 26 lipca 2005, mija 1. rocznica śmierci naszego Kochanego

śp. BOGUSŁAWA WANI

z Ropicy. Z miłością i szacunkiem wspomina najbliższa rodzina.

GL-411

Pograżeni w głębokim smutku zawiadamiamy, iż dnia 24. 7. 2005 zmarła w wieku 90 lat nasza Kochana Mamusia, Teściowa, Babcia, Prababcia i Cio-cia

śp. PAWEŁKA SZCZEPANIECOWA

zamieszkała w Suhej Górnej. Pogrzeb odbędzie się w czwartek dnia 28. 7. 2005 o godz. 14.30 z kościoła katolickiego w Suhej Górnej. Zasmucona rodzina

RK-149

Bilety po, bagatela, 15 koron sprawiły, że większość maluchów mogła się w niedzielę kręcić niemalże bez ograniczeń.

Co w kinach

KARWINA – Centrum: Wojna światów (26, 27, godz. 17.30, 20.00); Reflex: Pacyfikator (26, 27, godz. 17.00, 20.00); **TRZYNIEC** – Kosmos: Autostopem przez galaktykę (26, 27, godz. 17.30); Tłumaczka (26, 27, godz. 26, 27); **CZ. CIESZYN**: Osaczony (27, godz. 19.30); **HAWIERZÓW** – Centrum: Wojna światów (26, 27, godz. 17.45); Kinsey (26, 27, godz. 20.00); Magiczna karuzela (26, 27, godz. 15.30).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (czw, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30). **POLSKIE AUDYCJE**: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Oferty

OFERUJĘ MALOWANIE DACHÓW z aluminium, blachy pocynkowanej i ipy jakościowymi i długotrwałymi farbami. Daję gwarancję za wykonaną pracę. Informacje tel. 604 831 751.

GL-373

Co za Olzą

ŚLĄSKI ZAMEK SZTUKI I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, Cieszyn: do 28. 8. wystawa „Wobec konsumpcji”. Otwarte wt-nie: 10-17.

KSIAŻNICA CIESZYŃSKA, Mennicza 46, Cieszyn: do 15. 8. wystawa fotograficzna „Bamako”. Otwarte po-pt: 10-18.

▲ do 27. 10. wystawa pt. „Granice wytyczane słowami”, konflikt na Śląsku Cieszyńskim w świetle literatury

politycznej (1848-1947). Otwarte po-śr i pt: 8-18, so: 9-15.

GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 7. 8. Festiwal Srebra, wystawa „Dekonstrukcja – Rekonstrukcja”. Otwarte wt-nie: 10-18.

▲ od 28. 7. godz. 19.00 wystawa Ewy Wąsikiewicz-Wolnickiej „Liryka i metafora”. Otwarte do 4. 9. we wt-nie: 10-18.

Wystawy

DK „POKLAD”, Ostrawa Poruba, M. Kopeckého 675: do 15. 9. wystawa obrazów artystów – plastyków, Polaków tworzących w krajach Czwórki Wyszehradzkiej, „Cztery nieba”. Otwarta po-pt: 8-18.

KONGRES POLAKÓW, Cz. Cieszyn, Komenského 4: do 16. 9. wystawa z okazji 70. rocznicy udziału harcerzy z Zaolzia w Zlocie ZHP w Spale „Śladami złotych harcerskich”. Otwarte w po-pt: 9-15.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ – sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała

Sobota z jarmarkiem

LIGOTKA KAMERALNA (kor) – Rozpoczęto przygotowania do najważniejszej letniej imprezy gminnej, VI Jarmarku Ligockiego. Obędzie się on w najbliższą sobotę o godz. 10.00.

W ramach jarmarku odbędzie się m.in. wystawa w Domu Kultury prac młodych plastyków, uczestników tegorocznego wiosennego międzynarodowego pleneru malarskiego, oraz historycznych widokówek i obrazów pejzaży Ligotki. Wokół Domu Kultury wyrosną stoiska, przygotowano też bogaty program kulturalno-rozrywkowy. Przed południem wystąpią m.in. orkiestra dęta „Lutyńska Szóstka” oraz mażoretki z Domu Dzieci i Młodzieży w Karwinie. W popołudniowej części programu, która rozpoczyna się o godz. 14.00, zaprezentują się np. zespoły folklorystyczne „Slezan” z Cz. Cieszyna, „Suszanie” z Suhej Górnej, „Ševčík” z Ostrawy, zespół taneczny „Beseda” z Metyłowic, uczniowie szkół polskiej i czeskiej w Gnojniku. Punktem kulminacyjnym imprezy będą wieczorne występy wędryńskich „Gimnastów” i zespołu „Cranberries Revival” oraz zabawa taneczna przy muzyce grupy „Dora Band”.

Jarmarkowi będzie towarzyszył wyścig rowerowy dla dzieci i młodzieży z gmin członkowskich Mikroregionu Dorzecza Stonawki.

„Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Do 11. 9. wystawa historyczna Zdeńka Hapala – lalkarza, artysty i reżysera. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **KOTUŁOWA DRZEWIONKA, Hawierzów Błędowice**: wystawa „Mieszkanie ludowe i tradycje rolnictwa w Cieszyńskim”. Otwarte wt-pt: 9-17, so-nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TRAGEDII ŻYWCIC-KIEJ, Hawierzów Żywocice**: do 31. 12. wystawa „Od ognika do żarówki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **INTERKLUB KARWINA, rynek Masaryka 10**: do 31. 7. wystawa „Świat według Orteliusa” – historyczna wystawa map. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie**: stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Do 31. 12. wystawa „Pietwałd w zmianach stuleci”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW W JABŁONKOWIE, rynek Mariański 14**: do 2. 10. wystawa „Jabłonkowskie szafce”, wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

»Saksy« dla specjalistów

Dokończenie ze str. 1

Na przykład w styczniu br. do Belgii wyjechała 35-letnia kobieta, którą mieliśmy w rejestrze dziesięć lat, a 34-letnia kobieta, która w czerwcu, po siedmiu latach bezrobocia, zdecydowała się wyjechać do pracy w Niemczech – mówi Svatava Badurowa, rzecznik prasowy ostrawskiego UP.

Co roku, od czerwca do września, na stronach internetowych EURES, pojawiają się oferty pracy wakacyjnej, jak np. zbieranie truskawek czy praca w restauracjach, przez cały rok można tu znaleźć propozycje dla osób, które chcą pracować za granicą dłużej.

I tak na przykład Niemcy poszukują informatyków. Ale nie tylko oni mają szansę znaleźć tu zatrudnienie. Jak wynika bowiem z raportu Związku Niemieckich Firm Przemysłowych i Handlowych, blisko połowa z ankietowanych przedsiębiorstw ma problemy ze znalezieniem odpowiednio wykształconych inżynierów. W „cenie” są także osoby z doświadczeniem handlowym, których szuka co piąte przedsiębiorstwo. 12 proc. ankietowanych firm zamierza się ratować pracownikami spoza Niemiec. Jak zaś podało niemieckie pismo „Das Kapital”, każdego dnia przechodzi na emeryturę 12 menedżerów. Daje to więc szansę zatrudnienia ok. pięciu tysią-

com wysoko wykwalifikowanych pracowników z zagranicy w ciągu roku.

Austriakom brakuje inżynierów budowlanych, Szwajcarom, podobnie jak Niemcom, informatyków, Francuzom handlowców, a Wielka Brytania tradycyjnie cierpi na brak psychoterapeutów. Niespełna czteromilionowa Irlandia będzie poszukiwała w ciągu najbliższych lat ponad 200 tys. nowych pracowników. Niemcy, Włochy, Holandia i Szwecja poszukują odpowiedniego personelu medycznego. Chętnie zatrudnią pielęgniarki oraz lekarzy.

– Według danych Czeskiej Izby Lekarskiej do pracy w Wielkiej Brytanii, Norwegii, Niemczech i Austrii wyjeżdża co miesiąc 200-300 lekarzy. Kraje te interesują się przede wszystkim lekarzami takich specjalności jak – kardiolog, chirurg plastyczny, chirurg oraz anesteziolog – twierdzi na łamach gazety „Mladá fronta DNES”, Martin Vedral, członek kierownictwa CIL. – Na przykład w Anglii brakuje w tej chwili 5 tys. lekarzy. Decydujący się na wyjazd muszą mieć jednak do perfekcji opanowany język kraju, do którego wyjeżdżają, a także wymagane w UE zaświadczenia o kwalifikacjach zawodowych.

Nie znaczy to jednak, że w szpitalach województwa morawsko-śląskiego zabraknie wykwalifikowane-

go personelu. – Migracje zarobkowe to naturalna kolej rzeczy. Do pracy do zagranicy wyjeżdżają lekarze, pielęgniarki, ale również inżynierowie i naukowcy. Wokół wyjazdów lekarzy podniosła się przesadna wrzawa. To próba wywarcia presji na rządzie, żeby dał więcej pieniędzy. Tyle, że w naszej rzeczywistości dodawanie pieniędzy jest jak dolewanie wina do dziurawego dzbanka – powiedziano nam w szpitalach w Ostrawie, Hawierzowie i Trzyńcu. Warto jednak dodać, że np. miesięczna pensja pielęgniarki w Austrii wynosi 1740 euro (52 200 koron), lekarza-ginekologa w Słowenii 2000 euro (60 tys. Kc), a stomatologa w W. Brytanii – 7300 euro (219 tys. Kc).

Jak wynika z wywiadu telewizyjnego Romano Prodi, przewodniczącego Komisji Europejskiej, w ciągu najbliższych dwóch lat w państwach Unii Europejskiej może zabraknąć około dwóch milionów fachowców. Niemcy szykują się w najbliższym czasie na przyjęcie 400 tys. imigrantów każdego roku. Hiszpania pomieści ich ok. miliona, Włochy przyjmą ok. 250 tys. zagranicznych par rąk do pracy, a Francja grubo ponad milion. Obcych pracowników zatrudni także Irlandia, Anglia i Skandynawia. Dobrze to prognoza przede wszystkim dla studentów.

WANDA KULA

Firma produkcyjno-handlowa

PATROL

o ugruntowanej pozycji na polskim rynku poszukuje kandydatów na stanowisko:

Specjalista d/s handlowych

- biegła znajomość języka polskiego i czeskiego
- znajomość obsługi komputera
- dyspozycyjność i zaangażowanie
- prawo jazdy kat. B
- mile widziane doświadczenie w pracy na podobnym stanowisku

Miejsce pracy:

- 3 miesięczne szkolenie w Polsce: Kraków
- Praca stała Czechi – Hawierzów

Kontakt: +48(12)451-84-54
e-mail: biuro@puzi.pl

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głos Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelníční 18, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w Odd. Literat. Pol. Biblioteki w Karwinie Frýstacie (przy rynku);
e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

Dwór Artusa widziany od Długiego Targu.

LATO Z GDAŃSKIEM

Dwór Artusa

Dwór Artusa był siedzibą bractw patrycjatu. Jest jedynym tego typu obiektem dochowanym do naszych czasów. W czasach renesansu i rozwoju HANZY Dwory Artusa, nawiązujące do etosu legendy rycerzy Okragłego Stołu, miejsca dyskusji i turniejów, powstawały licznie w całej Europie jako miejsca spotkań zamożnego patrycjatu, potem zaś kupców i rzemieślników. Swą nazwę Dwory zawdzięczały legendarnemu królowi Brytów – Arturowi. Gdański Dwór Artusa, podobnie jak i pozostałych dziesięć tego typu Dworów w miastach nadbałtyckich powstałych w XIV wieku (m.in. w Strauslundzie, Rydze, Toruniu) – był ważnym ośrodkiem życia politycznego i towarzyskiego Gdańska i w swoim czasie wyspą demokracji. Dyskutowano tam o polityce, gospodarce i sprawach miasta. Bywali tam kasztelanowie, wojewodowie, następcy tronu...

Po pożarze wzniesionego w połowie XIV w. budynku obecny kształt zyskał w 1477 r. Fasada przebudowana została przez Abrahama van den Blocke. Manierystyczny portal zdobią medaliony z portretami królów. W reprezentacyjnym wnętrzu Dworu zwracają uwagę rzeźbione ławy bractw św. Rajnolda, św. Krzysztofa, Bractwa Malborskiego (w 1460 roku brało udział w obłężeniu krzyżackiego Malborka) czy bractwa Trzech Króli. Nie każdy mógł należeć do bractwa. Słynęły one bowiem z elitarności.

W sali zdobnej ławami mieści się także największy renesansowy piec kaflowy – ogromny, bo wysoki na 12 m z podstawą (sam piec 10,64 m). Jest on dziełem Georga Stelzenera z połowy XVI w. (w nagrodę za

jego konstrukcję Stelzenera przyjęto do bractwa św. Rajnolda). Piec jest ozdobiony 520 kafłami malowanymi przez mistrza Josta, na których przedstawiono portrety wybitnych ówczesnych władców europejskich (np. Cesarza Karola V, Króla Węgier Ferdynanda, Izabelli Portugalskiej), herby oraz personifikacje cnót i planet. To wszystko zwieńczone u góry herbami Polski i Gdańska. Jest też na cokole pieca obok kuglarza i kuglarki, zakonnik i zakonnicy i Dyl Sowizdrzał z wypiętą pupą. W czasie magnacko-kupieckich biesiad gdańszczanie często zakładali się z przyjeźdnymi, iż nie obejmą rękami obwodu pieca. Przybysze szli o zakład... I w taki oto sposób całowali... Dyla.

Jakie ciepło dawał najokazalszy piec? Tego nie wiadomo. Nie wiadomo, czy kiedykolwiek go rozpalano i korzystano z drzwiczek do niego, które są na zewnątrz sali.

W 1742 roku Dwór Artusa zaczął służyć mieszczaństwu gdańskiemu jako giełda zbożowa i funkcję tę zachował do 1914 r.

W marcu 1945 roku Dwór, jak i pozostałe budowle Głównego Miasta, został wypalony i zniszczony przez wojska radzieckie.

Dzisiejsze wnętrze Dworu zdobią modele żaglowców, m.in. „św. Jakuba”, „Marsa” oraz śródziennomorskiej feluki, z której miniaturowego działka odpala się pocisk na vivat przy uroczystościach na Dworze Artusa. Ściany zdobią kopie obrazów, które wywiezione w czasie II wojny światowej już nigdy nie wróciły na swoje miejsce. Dwór Artusa wchodzi w skład Muzeum Historycznego Miasta Gdańska. Opr. (mro)

Feluka, z której miniaturowego działka do dziś odpala się pocisk na vivat.

Wydarzenia Sportowe

RUNDA WSTĘPNA PUCHARU CMZF: BANIK WYELIMINOWAŁ DZIEĆMOROWICE

Zadecydowały rzuty karne

Piłkarze Olbrachcic i Dziećmorowic znajdują się wprawdzie dopiero w trakcie przygotowań do nowego sezonu, który rusza 13 sierpnia, w sobotę jednak stoczyli ze sobą iście bratobójczą walkę o awans do 1. rundy Pucharu CMZF. Zwycięsko wyszli z tej konfrontacji gospodarze, piłkarze Banika Olbrachcice. Podopieczni trenera Michała Ślachty w regulaminowym czasie gry zremisowali z Dziećmorowicami 1:1, o awansie Banika przesądziły dopiero rzuty karne. Bohaterami karnych byli obaj golkiperzy – Hekera po stronie Olbrachcic i Jaček w ekipie Dziećmorowic. Hekera obronił cztery „jedenastki”, sam zaś strzelił decydującego gola. Banik w 1. rundzie Pucharu CMZF trafi na drugoligowy Hluczyn. Spotkanie odbędzie się ponownie w Olbrachcicach, w najbliższą niedzielę o godz. 17.00. Już jutro o godz. 17.00 w 1. rundzie Slavia Orłowa na boisku Fućka podejmować będzie Beneszów Dolny, w najbliższą sobotę Czeski Cieszyń zmierzy się u siebie z Futbolem Trzynieć (10.15). W 1. rundzie Pucharu CMZF pauzują piłkarze MKF Karwiny, którzy powinni byli zagrać z Opawą. Eks-pierwszoligowcy nie zgłosili jednak drużyny seniorów nawet do Mistrzostw Okręgu i w nowym sezonie Opawa skoncentruje się wyłącznie na pracy z młodzieżą. Karwiniacy trafili więc automatycznie do 2. rundy, gdzie zmierzą się ze zwycięzcą pojedynku Jakubczowice – Fulnek.

● **BANIK OLBRACHCICE – KS DZIEĆMOROWICE 1:1 (1:1), karne 3:2. Sędziował Vištor. Widzów 250.**

W dosyć niezręcznym terminie rozpoczęła się w ubiegły weekend runda wstępna Pucharu CMZF. Drużyny z niższych klas piłkarskich są dopiero w fazie szlifowania formy przed sezonem, kadry regionalnych zespołów też jeszcze nie są całkowicie zamknięte. To wszystko przełożyło się na poziom sobotniego pucharowego meczu w Olbrachcicach. Dla ciekawostki, gospodarze na ławce rezerwowych

Wyróżniający się w meczu napastnik Banika Petr Příborský (z lewej) walczy o piłkę z Přemyslem Šzlaurem.

mieli do dyspozycji tylko bramkarza Gradka, goście bramkarza Serafina.

– W naszym zespole pojawiło się kilku młodych zawodników, którzy zbierają dopiero doświadczenie wśród seniorów – stwierdził kierownik Banika Olbrachcice Ivan Marini. Dziećmorowiczanie wystawili do gry bardziej doświadczony zespół i w pierwszej połowie uzyskali lekką przewagę. Z prowadzenia cieszyli się jednak gospodarze. W 25. minucie szybką akcją z pierwszej piłki przeprowadziła dwójka Stachel-Příborský, w finale akcji był Dorozlo, który płaskim uderzeniem z granicy pola karnego nie dał szans Jačkowi – 1:0. Na wyrównanie goście czekali do 39. minuty. Zdeněk Kadlčák ostrą wrzutą na pole karne obsłużył Punčochářa i było 1:1. W tym wypadku zagapiła się cała lewa strona olbrachcickiego zespołu, która zbyt późno zareagowała na szybką wymianę piłki pomiędzy dwójką Z. Kadlčák-Ligocký, defensorzy zaś pozostawili bez asekuracji Pun-

čochářa. Nowy trener Banika Michal Šlachta w drugiej połowie postawił na bardziej ofensywny futbol, co z tego jednak, kiedy jego podopieczni nie byli w stanie nawet z kilku kroków trafić w światło bramki. W nieudolności strzeleckiej pierwsze skrzypce grał Příborský, który zmarnował ze cztery murowane okazje. Elektrycy grozili tylko ze stałych fragmentów gry. Obrona Banika na czele z Hekera była ale na posterunku i o zwyciężczy musiały zadecydować „jedenastki”. W zwycięskiej drużynie w pierwszej serii rzutów karnych do siatki trafili Příborský i Neuman, nie dali rady Goj (w słupek), Dorozlo i Sochora. Decydującego gola w tej piłkarskiej loterii strzelił bramkarz Hekera, sam zaś wcześniej przy stanie 2:2 obronił „jedenastkę”. – Hekera i Stachel należeli do najlepszych piłkarzy w tym meczu – uważa trener Banika Michal Šlachta (ongis m.in. pierwszoligowy obrońca Banika Ostrawa). – Na pochwały zasłużył jednak cały zespół, który nie zagrał wprawdzie jeszcze w optymalnej formie, ale walczył z dużą determinacją – dodał Šlachta

Jutro w ramach przygotowań do nowego sezonu Banik w towarzyskim spotkaniu podejmie u siebie (na nowym boisku) drużynę Stonawy. Mecz rozpoczyna się o godz. 17.00. (jb)

»O PUCHAR WÓJTA STONAWY«

Triumfował Cukrownik

Słabym zainteresowaniem ze strony kibiców cieszył się sobotni turniej piłkarski „O puchar wójta Stonawy”, w ramach którego doszło też do uroczystego otwarcia pierwszej w historii Stonawy trybuny piłkarskiej dla 120 widzów. – Piłka nożna rozwija się w naszej gminie bardzo dynamicznie, chcemy zatem stworzyć dla fanów piłkarskich jeszcze lepsze zaplecze i wybudować nowy parking – stwierdził wójt gminy Andrzej Feber. W Stonawie pomyślano nie tylko o amatorach futbolu. Jeszcze w tym roku na stadionie powstanie boisko do siatkówki plażowej oraz bieżnia lekkoatletyczna, dla dzieci przygotowano dużą piaskownicę.

Turniej piłkarski miał charakter międzynarodowy, w Stonawie wystartowały bowiem dwie drużyny z Polski – czwartoligowa Polonia Marklowice i piątoligowy Cukrownik Chybie.

Czeskich barw broniła Stonawa oraz ekipa Tipsportu. Triumfotorem imprezy został Cukrownik Chybie, który w finale dosyć gładko (4:1) uporał się z wyżej notowaną od siebie Polonią Marklowice. Rozczarowali zaś gospodarze, szóstoligowa drużyna Stonawy. Podopieczni trenera Jaroslava Vodáka zajęli w turnieju zaledwie trzecie miejsce, pokonując w walce o brąz ekipę Tipsportu.

Wyniki: Stonawa – Cukrownik Chybie 2:2 (karne 1:4), Polonia Marklowice – Tipsport 2:2 (karne 3:1); **o 3. miejsce:** Stonawa – Tipsport 4:1 (dla gospodarzy Frait 2, Szczygiel, Šurin); **final:** Cukrownik Chybie – Polonia Marklowice 4:1. Najlepszym graczem turnieju został Jan Duda z Cukrownika Chybie, najlepszym strzelcem Miroslav Franc ze Stonawy, najlepszym bramkarzem Tomáš Maňák z Tipsportu. (jb)

Sport Polski

● **MAREK PENKSA W WIŚLE KRAKÓW.** 32-letni słowacki napastnik Marek Penksa przeszedł pomyślnie badania lekarskie i wczoraj podpisał roczny kontrakt z Wisłą Kraków. Słowak znajdzie się też w kadrze na dzisiejszy mecz ligowy mistrzów Polski z Górnikiem w Łęcznej. – Marek Penksa jest wszechdobylski i ma nietuzinkowe umiejętności. Lubi ciężko pracować na treningach – powiedział polskim dziennikarzom trener Wisły Jerzy Engel.

● **HAJTO W SOUTHAMPTON.** Tomasz Hajto podpisał wczoraj kontrakt z angielskim Southampton. Reprezentant Polski rozegrał dwa sparingowe

mecze w barwach spadkowicza z Premier League. Z postawy Hajty zadowolony był menedżer „Świętych” Harry Redknapp.

● **ZWYCIĘSTWO BACHLEDY NA IGELICIE.** Marcin Bachleda odniósł drugie zwycięstwo w tegorocznym cyklu konkursów Pucharu Kontynentalnego na igelicie. Zawodnik AZS AWF Katowice wygrał niedzielne zawody w Einsiedeln. W sobotę na tym samym obiekcie był piąty. Bachleda wygrał także konkurs letniej GP w Velenje. W sobotę triumfował Austriak Andreas Kuettel przed Niemcem Michaeliem Neumayerem i Szwajcarem Simonem

Ad bramki do bramki

■ **PIŁKARSKIE SPARINGI:** Fürth – Banik Ostrawa 0:0 (w ostatnim towarzyskim meczu w ramach zgrupowania Banika w austriackiej miejscowości Seefeld), Kysuckie Nowe Miesto – Futbol Trzynieć 0:7 (Chlebek 3, Kořínek 2, Maceček, Szmek), IRP Czeski Cieszyń – Gródek 7:5 (Hrazdilek 3, Groš, Grygar, Fizek, Zima – Duda 2, M. Paw 2, Turoň), Witkowiec B – MKF Karwina 0:0, Rapid Skrzeczów – Slavia Orłowa 1:6 (Figura – Třos 2, Sebera 2, Kroužek, Herák), HD Bogumin – Trzebowice 4:2 (dla „Fai” Kračmar 2, Kukulič, Cieslarik), Bystrzyca – Mosty k. Jabłonkowa 4:1 (Faruga 3, Foniok – Marszałek). (jb, man)

Ammannem. W niedzielę Bachleda pokonał Ammanna i reprezentującego Szwajcarię Michaela Moellingera.

● **DOMACHOWSKA 50. W RANKINGU WTA.** Belgijka Justine Henin-Hardenne awansowała z siódmego na piąte miejsce w rankingu tenisistek. Liderką klasyfikacji Sony Ericsson WTA Tour jest nadal Amerykanka Lindsay Davenport, która wyprzedza Rosjanek Marię Szarapową i Francuzkę Amelie Mauresmo. Najlepsza obecnie polska tenisistka – Marta Domachowska zajmuje, podobnie jak przed tygodniem, 50. miejsce na świecie. (jb, PAP)

PRZEWODNIK PO REGIONIE PO POLSKU

Wszystko dla turysty

OSTRAWA (wak) – Jak wynika ze statystyk agencji CzechTourism, w ub. roku województwo morawsko-śląskie odwiedziło 108 tys. turystów, o 9 proc. mniej aniżeli w roku 2003. Dominowali Polacy, Słowacy i Niemcy. Znacznie wzrosła liczba gości z byłych państw Związku Radzieckiego oraz Wielkiej Brytanii. Oczywiście nie wszyscy przyjechali w celach turystycznych. Badania graniczne wykazały, że celem pobytu, zwłaszcza Polaków i Słowaków, było nie tylko zwiedzanie, lecz głównie wizyta u krewnych, interesy i zakupy.

Co przyciąga turystów w naszym regionie? Przede wszystkim góry – Beskidy i Jesioniki. Z kolei uzdrowiska Dąbów, Klimkowice i Karlowa Studanka. Atrakcyjne dla przybyszów są również miasta, w których można zwiedzać pomniki przyrody oraz zabytki kulturalno-sakralne. Należą do nich m.in. Hradec nad Morawicą z przepięknym zamkiem, Sztramberk ze „Sztramberską Trubą”, a także zamki i otaczające je parki w Karwinie i w Hawierzowie. We Frydecko-Misteckiem najczęściej odwiedzane są drewniane kaplice i kościoły rozsiane po całym powiecie oraz model kopalni w Starzyczu. Dużym powodzeniem cieszą się ostatnio – zwłaszcza wśród Polaków i Niemców – Czeladna i Ropica, gminy, w których znajdują się jedne z największych i najnowocześniejszych w RC pola golfowe. W pełnej kontrastów Ostrawie turyści odwiedzają kościoły, a także stary ratusz z wieżą widokową,

zamek w Śląskiej Ostrawie, Muzeum Górnicztwa pod Landkiem i ogród zoologiczny. Młodzi upodobali sobie ul. Stodolní, na której znajduje się ok. 60 kafejek, restauracji i klubów.

Promocją turystyki w województwie zajmuje się kilka agencji, wśród nich Towarzystwo „Destinační management Moravsko-Slezský”. Instytucja ta przy współpracy Urzędu Wojewódzkiego wydała broszury turystyczne reklamujące Ostrawę oraz region morawsko-śląski w języku polskim i rosyjskim. W przewodnikach, oprócz mapy, znajdują się m.in. adresy i telefony restauracji, hoteli, teatrów, kin, galerii, kościołów oraz krótkie opisy zabytków architektury, techniki i turystyki.

Przyciągnąć przybyszy, zwłaszcza z zagranicy, ma także autobus kursujący w czasie wakacji z Frydku-Mistku na Łysą Górę oraz ścieżki rowerowe w Beskidach i Jesionikach.

Kto nie ma pieniędzy lub wolnego czasu, by wyrwać się nad morze, może poleżakować w piasku na Wzgórzu Zamkowym w Cleszynie. Na czas trwania festiwalu filmowego Era Nowe Horyzonty powstała tu bowiem sztuczna plaża z tonami piasku, leżakami, wiklinowymi koszami charakterystycznymi dla Bałtyku oraz niebieskim tłem z wymalowanymi delfinami. Atrakcję docenili głównie rodziny z małymi dziećmi, zwłaszcza że obsługa rozdaje darmowe lody i kefiry od sponsorów festiwalu. Plaża zniknie z Cleszyna z pierwszym dnem sierpnia.

LATO – SEZON ZATRUCÍ POKARMOWYCH

Strzeż się bakterii i kleszczy

OSTRAWA (wak) – Wyraźny wzrost zatrucí pokarmowych odnotowano w pierwszym półroczu w województwie morawsko-śląskim. Źródłem zatrucí może być zarówno lokal gastronomiczny, jak i bar szybkiej obsługi. Ale bywa, że objawy zatrucia pojawiają się i po spożyciu posiłku w domu.

– Zanotowaliśmy już ponad tysiąc przypadków salmonelli, tj. o 17 proc. więcej niż w analogicznym okresie ub. roku, oraz 2158 przypadków zachorowań wywołanych kamylobakteriami (wzrost o 35 proc.). Najwięcej zachorowań odnotowano na przełomie czerwca i lipca. Upalne dni spowodowały, że ludzie częściej przygotowywali mięso

na grillu, w przyrodzie – powiedziała Helena Šebákowa, dyrektorka Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrawie.

Do gabinetów lekarzy pierwszego kontaktu zgłasza się także coraz więcej osób z czerwionką (krwawą biegunką). Są to przede wszystkim turyści, którzy chorobę „przywieźli” ze sobą m.in. Azji i Afryki, m.in. z Egiptu.

W porównaniu z ub. rokiem wzrosła również liczba osób, które zachorowały na zapalenie opon mózgowych, spowodowane przez ukąszenie zainfekowanego kleszcza. – Przypuszczamy, że liczba ta jeszcze wzrośnie podczas wakacji, kiedy turyści wyjeżdżają do

rejonów, w których kleszcze masowo występują. Powinniśmy więc pamiętać o tym, aby po każdym pobycie w lesie lub na działce dokładnie obejrzeć całe ciało. Jeżeli zauważymy kleszcza, należy go czym prędzej usunąć w całości, umiejętnie wykręcając zdezynfekowaną pincetą.

Ciąg dalszy na str. 2

Z FESTIWALU ZESPOŁÓW POLONIJNYCH NA GORĄCO:

Nasi umieją się pokazać

RZESZÓW (sch) – Pogoda dopisuje, atmosfera jak zwykle wspaniała, tancerze i ich kierownicy w nieustannym ruchu – oto najnowsze wieści z XIII Światowego Festiwalu Polonijnych Zespołów Folklorystycznych, jakie udało nam się wczoraj zdobyć od górnosuskiej ekipy śpiewaczo-tanecznej,

która obok ZPiT „Olza” reprezentuje od piątku w Rzeszowie nie tylko Zaolzie, ale i całą RC.

Długoletnią kierowniczkę ZPiT „Suszanie”, choreograf Janinę Rzyman, złapał na komórkę akurat w czasie prasowania strojów: – Dziś zespoły od rana do popołudnia są na próbie, wczoraj było podobnie. Wczoraj czekała na koncert Galowy w hali widowiskowej na Podpromiu – relacjonuje J. Rzyman. Przy okazji zdradza nam również, że na naradzie kierowników stwierdzono, że wszystkie zespoły się wyrównują, przy czym ich poziom się podnosi.

Ciąg dalszy na str. 2

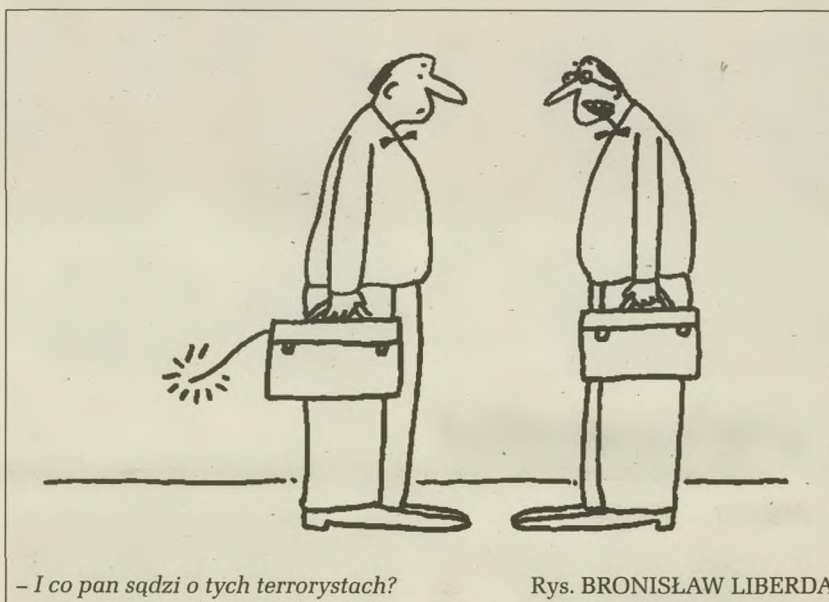
Półrocze bez strat

TRZYNIEC (man) – Mimo iż w pierwszej połowie 2005 roku większość przedsiębiorstw hutniczych w kraju boryka się z niekorzystną sytuacją na rynku hutniczym, Huta Trzynec nie poniosła żadnych strat gospodarczych. Jak na razie wskaźniki ekonomiczne są jeszcze wyższe niż w tym samym okresie pomyślnego roku 2004.

W pierwszej połowie tego roku trzyniecka huta wyprodukowała 1257 kiloton stali ciekłej. Dochód ze sprzedaży wyrobów hutniczych w pierwszym półroczu przekroczył 17 mld

Kc. Wynik gospodarczy przed opodatkowaniem wynosił 1,94 mld Kc (1,82 mld Kc w czerwcu 2004 roku).

Asortyment produkcyjny Huty Trzynec (druć walcowany, szyny, stal profilowana, stal betonarska oraz półfabrykaty hutnicze) trafia na rynki 50 państw, przede wszystkim USA i UE.

OD NASZEGO WSPÓŁPRACOWNIKA Z LONDYNU

Po kolejnej, tym razem nieudanej próbie zamachów bombowych w Londynie dnia 21 lipca, umiarkowani przywódcy społeczności muzułmańskiej w Wielkiej Brytanii wznosili presję na rząd T. Blaira, by przyznał, iż wojna i okupacja Iraku jest istotną przyczyną radykalizacji młodzieży muzułmańskiej w tym kraju. Jeszcze dalej w krytyce rządu po tej linii poszedł mer Londynu, Ken Livingstone, porównując nieudane próby samobójczych zamachów do podobnych akcji irredenty palestyńskiej w Izraelu.

Pomimo zgorszenia ze strony kół rządowych wypowiedzi takie, wyraźnie wiążące falę terroru z brytyjską awanturą w Iraku, pojawiają się na łamach poważnej prasy brytyjskiej. Frontalny atak na rząd poprowadził jeden z czołowych dzienników brytyjskich „The Guardian”, pisząc, iż wzmagająca

się fala terroryzmu jest naturalną konsekwencją wojny w Iraku. Pomimo spekulacji nad powiązaniem z globalną siecią Al-Kaidy, wina za ofiary zamachu prowadzi jednoznacznie do domu nr 10 na Downing Street. W podobnym duchu wypowia-

nych. Wysuwając się na czoło, u boku G. Busha, globalnej walki z siecią Al-Kaida, rząd Blaira ustawił swój kraj na pierwszej linii frontu. Co gorsza, wojna w Iraku była strategicznym niewypałem, nie ułatwiła, lecz skomplikowała walkę z mocno okaleczoną po Afganistanie organizacją Al-Kaidy.

Buńczuczny brytyjski premier ma, oczywiście, wielkie trudności z przyznaniem się do winy za agresję w Iraku, a tym bardziej za obecne ataki terroru. W swych wystąpieniach nieustannie powtarza, iż nie ugnie się przed atakami terrorystów. Odrzuca wszelkie sugestie, iż mogą one być odwetem za brytyjski udział w Iraku, choć Osama bin Laden w oświadczeniu (którego autentyczność potwierdził wywiad USA) wyraźnie zapowiedział, iż „kraje, które nas atakują, będą celem ataków odwetowych”.

Ciąg dalszy na str. 3

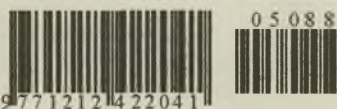
Polityczne źródła terroryzmu

dają się inne pisma brytyjskie, łącznie ze zwykłym prądowym pismem „The Times”. Co ważniejsze, do głosu krytyki łączącej rozpętaną falę terroru z Irakiem dołączył prestiżowy Królewski Instytut Stosunków Międzynarodowych, słynny Chatham House. Ośmiostroniowa analiza tej instytucji stwierdza, iż ustawiając się jednoznacznie po boku G. Busha w wojnie w Iraku, T. Blair wystawił Wielką Brytanię na wielkie ryzyko ataków terrorystycz-

Pogoda

CZWARTEK – Zachmurzenie umiarkowane. Temperatura w dzień ok. 30 st., nocą od 13 do 17 st. C.

PIĄTEK – Bez zmian. Temperatura w dzień od 32 do 36 st., nocą od 20 do 16 st. C.

Znad Wisły

■ Pierwsza w Polsce taksówka wyposażona w automatyczny defibrylator, urządzenie które dokonuje pomiarów pracy serca i podpowiada udzielającemu pomocy, jakie czynności ma wykonać, wyjedzie dziś na ulice Łodzi. Za kierownicą zasiądzie taksówkarz specjalnie przeszkolony w udzielaniu pierwszej pomocy. Automatyczny defibrylator różni się do tych, jakich używamy w pogotowiu, dlatego mogą się nim posługiwać osoby po krótkim przeszkoleniu – twierdzi dr Janusz Morawski, zastępca dyrektora Wojewódzkiej Stacji Ratownictwa Medycznego w Łodzi. Trzeba pamiętać, że szybka defibrylacja ratuje życie, ale udzielenie pierwszej pomocy nie może zwalniać od wezwania lekarza.

■ Narodowy Bank Polski (NBP) wyda 17 sierpnia okolicznościowe monety z okazji 25. rocznicy powstania „Solidarności”. Do obiegu trafią monety o nominałach: 200, 10 i 2 zł. Na awersie 200-złotowej monety, która wykonana będzie ze złota, znajduje się wizerunek orła, pod którym umieszczono logo „Solidarności”. Rewers monety zawiera wizerunek gołębia z rozpostartymi skrzydłami, a w otoku napis: 25-lecie NSZZ „Solidarność”. Srebrna moneta o nominalu 10 zł wyjdzie w nakładzie blisko 65 tys. Awers monety przedstawia falisty napis „Solidarność”, który umieszczono pod orzełkiem. W otoku rewersu znajduje się napis: 1980 NSZZ „Solidarność” 2005. W środku monety przedstawiono m.in. fragment konturu mapy Polski, z zaznaczonym wybrzeżem Gdańskim.

■ Bydgoski Szpital Zakaźny przypisywał pacjentom AIDS, żeby wyciągnąć pieniądze z Narodowego Funduszu Zdrowia. Kontrolerzy Funduszu zauważyli, że od kwietnia 2004 r. lecznica zaczęła na masową skalę przyjmować na oddział pacjentów chorych na AIDS. Za jedną osobę pozostawioną na oddziale przynajmniej przez dwie doby NFZ płaci 6,4 tys. zł. Ze zgromadzonych dokumentów wynika, że do szpitala mogło zostać przyjętych przez 14 miesięcy ok. 200 osób z diagnozą AIDS. Niektórzy byli kładzeni na oddział wielokrotnie i łącznie do NFZ przyszło z tego tytułu 500 rachunków, każdy na kwotę 6,4 tys. zł. W sumie zebrało się ponad 3,1 mln zł. Wcześniej, przed kwietniem 2004 r., na oddziale zostawało dziesięciokrotnie mniej pacjentów.

■ Statystyczny Polak czyta co miesiąc dwie książki – wynika z sondażu PBS. Najwięcej czytają młodzi – ale są to głównie podręczniki. Niepokojąco duża jest grupa ludzi, którzy ani nie czytają książek, ani też nie korzystają z innych dóbr kultury. Kobiety czytają prawie dwa razy więcej niż mężczyźni: średnio 2,7 książki miesięcznie, panowie zaś tylko 1,5. Panie czytają więcej każdego rodzaju książek za wyjątkiem fantastyki i literatury popularnonaukowej.

■ Zamiast mandatu wejściówka na basen – oto nowy pomysł na zniechęcenie ludzi do kąpieli w niestrzeżonych akwenach. Akcję będą prowadzić strażnicy miejscy w Rudzie Śląskiej w porozumieniu z rudzkim oddziałem WOPR oraz Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji. Osoby przylapane przez strażników na pływaniu na dzikich kąpieliskach otrzymają tzw. mandaty zaufania, uprawniający do bezpłatnego wejścia na otwarty basen MOSiR-u w Nowym Bytomiu. „Mandaty” wystawiane będą imiennie, więc nie można ich będzie przekazywać (lub sprzedawać). Aby uniemożliwić fałszerstwa, strażnicy zaraz po wystawieniu biletu będą przekazywać dane delikwenta MOSiR-owi. „Mandat zaufania” będzie można otrzymać tylko raz – jeśli strażnicy znów przyłapią kogoś na kąpieli w niedozwolonym miejscu, otrzyma on już mandat karny w wysokości do 250 złotych.

(wak)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Fot. CZESŁAW GAWROT

Trzy amerykańskie Jeepy wojskowe z okresu drugiej wojny światowej zatrzymały się w niedzielne południe przed restauracją „Pod Zieloną” w Żukowie Dolnym. Po spożyciu obiadu przez załogi pojazdów Jeepy ruszyły w kierunku Frydku-Młstku.

Strzeż się bakterii...

Dokończenie ze str. 1

Miejsce wkłucia kleszcza trzeba dokładnie odfekować jodyną lub spirytusem, a następnie zgłosić się do lekarza. Aby uchronić się przed kleszczami, trzeba, idąc na spacer od lasu lub na łąkę, zakładać długie spodnie, bluzki zakrywające ciało, czapki na głowę i zakryte buty – twierdzi Śebákowa.

Ukąszenie kleszcza może spowodować zapalenie mózgu lub boreliozę. Przed pierwszą chorobą można się uchronić, przyjmując szczepionkę – trzy razy w ciągu trzech miesięcy. Taka kuracja uodparnia na trzy lata.

Chluba Szumbarku

HAWIERZÓW (wak) – Trwa rewitalizacja dzielnicy Szumbark II. W tym roku realizowany jest IV etap prac – remont ulicy Akatowej, na który przeznaczono 40 mln koron, z czego 5 mln stanowią dotacje państwowe. Ulica ma być chlubą tej dzielnicy. Powstanie tu m.in. parking dla 475 samochodów (w tym 16 miejsc dla pojazdów osób niepełnosprawnych), boisko dla dzieci, wysadzone zostaną zieleńce oraz umieszczone ławeczki i kosze na śmieci. Przy ul. Zwonkowej powstanie park.

W weekend nową drogą

PIOSECZNA (kor) – Pioseczanie wykorzystali słoneczną pogodę i zabrali się w poniedziałek do remontu dróg gminnych. Chodzi o 6 dróg w osadach Kympa, Łazy i Zowrsi, które otrzymają nową nawierzchnię asfaltową. Przy okazji wybudowana zostanie także zupełnie nowa droga asfaltowa na granicy z Pioskiem, która umożliwi dojazd samochodem do trzech domów stojących w polach. Powinna ona być gotowa do piątku.

Piekawostki

Precz z... Viagrą

Kanadyjskie ministerstwo zdrowia ostrzegło, że zażywanie popularnego preparatu Viagra wzmacniającego sprawność seksualną oraz podobnych w działaniu preparatów Cialis i Levitra może prowadzić do poważnych zaburzeń wzroku. W opublikowanym komunikacie ministerstwo wezwało osoby zażywające te preparaty do niezwłocznego kontaktu z lekarzem w przypadku „nagłej utraty wzroku lub kłopotów ze wzrokiem”. Ponadto osobom zażywającym Viagry grozi nadciśnienie, zwiększony poziom cholesterolu oraz cukrzyca – ostrzega ministerstwo.

Za rękę Chelsea Clinton

Kenijczyk, nazwiskiem Godwin Kipkemoi Chepkurgor, zaproponował 5 lat temu ówczesnemu prezydentowi USA Billowi Clintonowi 40 kóz i 20 krów w zamian za... rękę jego córki Chelsea. Dotąd jednak nie otrzymał

Przypomnijmy, że najbardziej zagrożone tereny, na których znajdują się zainfekowane „skaczące wampiry”, to m.in. lasy w okolicach Krnowa, Bruntalu, Nowego Jiczyna, Opawy, Brna, Pilzna, Beneszowa k. Pragi oraz wzdłuż rzek – Wełtawy, Sazawy, Berounki i Łużnicy (płd. Czechy).

Blizszych informacji nt. kleszczy oraz okolic, w których najczęściej występują, można się dowiedzieć w Powiatowych oraz Wojewódzkich Stacjach Sanitarno-Epidemiologicznych.

Przeboje z knajpy

JABŁONKÓW (man) – Kapela góralska „Nowina” nagrała swoją czwartą płytę. Nowa płyta pt. „Nowina w gospodzie” zawiera 21 wykonywanych przez kapelę utworów. Piosenki góralskie związane z tą tematyką nie zostały wybrane przez przypadek. W zasadzie są one historyjkami, których akcja toczy się w knajpie. W odróżnieniu od poprzednich płyt pięcioposobowej kapeli tym razem nie towarzyszyła żadna ze śpiewaczek.

Płyta „Nowina w gospodzie” będzie do nabycia na Gorolskim Świącie.

„Nowina” do tej pory wydała: ka-

Gmina wyłoży na całe przedsięwzięcie 1,1 mln Kc. Z własnej kasy, bo samorząd wojewódzki nie przyznał Piosecznej na remont dróg ani korony. – *Liczyliśmy się i z taką możliwością, więc w styczniu wydzieliliśmy z budżetu na tego rodzaju przedsięwzięcia 1,3 mln Kc. W tym są i pieniądze na odśnieżanie. Trzeba mieć teraz nadzieję, że w pierwszym okresie zima będzie łagodna i że te 200 tys. rezerwy nam wystarczą* – powiedział „GL” wójt Jan Krzok.

odpowiedzi. Chepkurgor, 36-letni radny w miejscowości Nakuru, oświadczył w wywiadzie dla dziennika „East Africa Standard”, że przedstawił swoją ofertę listownie podczas wizyty Clintona w Kenii. Korzystał przy tym z pośrednictwa rządu kenijskiego. Niedoszły zięć Clintona zamierzał zorganizować wesele na prawdziwie wielką skalę. Zaproszony miał być m. in. laureat pokojowej nagrody Nobla, biskup Desmond Tutu z RPA i ówczesny prezydent Kenii Daniel Arap Moi. W swym liście Chepkurgor chwalił m. in. żonę Clintona, senator Hillary Rodham Clinton, za to, że w czasie skandalu z Monicą Lewinsky „zachowała się jak afrykańska kobieta” stojąc konsekwentnie u boku swojego męża.

Może się przydać

Słynne „miecze świetlne”, którymi walczyli w „Gwiezdnych wojnach” Darth Vader i Luke Skywalker oraz wiele innych gadżetów używanych

GRAFICJARZE – TO DUŻY KŁÓPOT DLA MIASTA

Relaks ze sprayem

KARWINA (wak) – Strażnicy miejscy przyłapali w ub. tygodniu na gorącym uczynku dwóch graficiarzy. „Artyści” byli akurat w trakcie „poprawiania” wizerunku jednego z budynków na Nowym Mieście. Podczas przesłuchania jeden z chłopców przyznał się, że na terenie miasta pomalowali 25 domów.

– *Graficjarze to duży problem* – twierdzi **Jaroslav Kolek**, wicedyrektor komendy policji w Karwinie. – *Niedawno pomalowali na przykład nowo zrekonstruowany most w Darkowie. Również oni zostali zatrzymani. Dla sprayerów to zabawa, dla administratorów budynków czy miasta – duży kłopot. Usuwanie bazgrołów kosztuje bowiem setki tysięcy koron. Te można by przeznaczyć np. na modernizację domów lub naprawę ulic i chodników.*

Na pytanie strażników, dlaczego to robią, graficjarze odpowiedzieli: *dla relaksu oraz by poczuć adrenalinę.*

Pomalowanie ściany stanowi dla nich wyzwanie. Mury domów to nie jedne miejsca, gdzie malują. Wykonują swoje dzieła również na pociągach, pod wiaduktami. Mają wytypowane miejsca, do których rzadko lub w ogóle nie zaglądają patroli.

Poza informacjami od mieszkańców strażnicy ustalają sprawców dewastacji na podstawie tzw. tagów, czyli „podpisów”. Są one w miarę pojawienia się na tynkach fotografowane i umieszczane w specjalnym atlasie. – *Graficjarze nie przepadają za sobą nawzajem, więc nieraz się zdarza, że informują nas, jak się konkurenci podpisują* – uchylają rąbka tajemnicy karwińscy strażnicy.

Czasem zdarza się, że pomalowanie ścian karwińskim sprayerem zlecą sami właściciele restauracji lub innych budynków. To sprawa oficjalna, więc niekaralna.

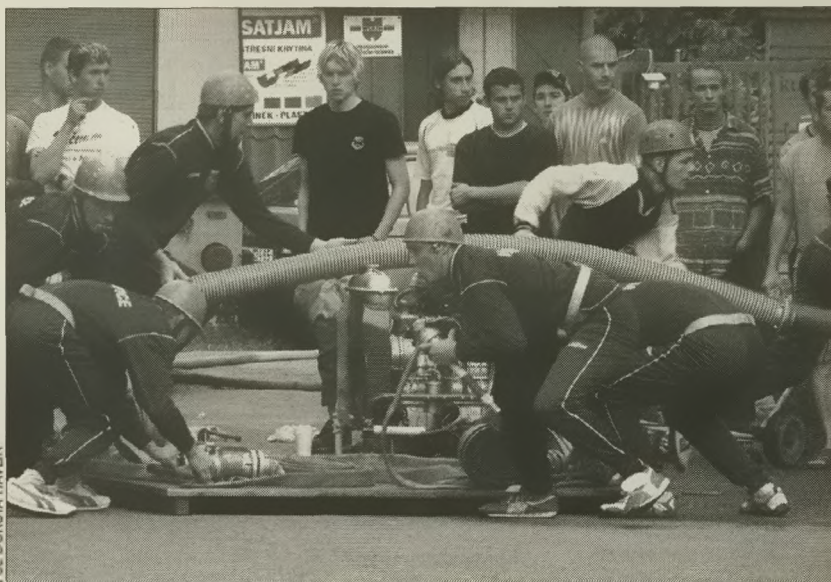
Nasi umieją się pokazać

Dokończenie ze str. 1

Zresztą pani Janka wie o czym mówi, wszak nie jest tu żadną nowicjuską: po raz pierwszy przyjechała z „Suszanami” do Rzeszowa w 1989 r., a następnie w 1996 i 2002. – *Pogoda pozwala na organizowanie wszystkich imprez pod gołym niebem. Długo*

i barwny był więc piątkowy korowód inauguracyjny, udane były występy na rzeszowskim bulwarze oraz w terenie – dodaje. W sobotę z godzinnym programem wyjechała do Sanoka „Olza”, w tym samym dniu „Suszanie” wystąpili w Krzeszowie.

Zdaniem J. Rzyman, do bardzo udanych należy też zaliczyć popisy naszych zespołów na poniedziałkowym Koncercie Tańców i Pieśni Krajów Zamieszkania, na którym „Olza” zaprezentowała tańce starouherskie, a „Suszanie” dynamiczne i – jak zwykle – podbijające publiczność tańce słowackie.

Dziesiątki drużyn Ochotniczej Straży Pożarnej z obu stron granicy rywalizowały w niedzielę w Karwinie podczas Turnieju o Puchar Prezydenta Miasta. Po raz pierwszy pozwolono na start drużynom kobiecym. Najlepszy wynik uzyskali strażacy z Trojanowic, drugie miejsce zajęła drużyna z Ostrowy Świnłowa, trzecie miejsce reprezentacja gospodarzy z Karwiny Granic. W Parku Bożeny Némcewskiej spotkali się strażacy-amatorzy wielu generacji – najmłodsi nie mają jeszcze dowodu osobistego, najstarszy strażak miał prawie siedemdziesiąt lat.

przez aktorów grających w tym i następnych filmach z tego cyklu, będzie można nabyć na aukcji, która odbędzie się w Beverly Hills. Za każdy z „mieczy świetlnych” organizatorzy chcą zainkasować co najmniej po 60 tys. dolarów. Na aukcji znajdzie się też m. in. skórzana kurtka, którą miał na sobie Harrison Ford w filmie „Indiana Jones i ostatnia krucjata”. Organizatorzy spodziewają się, że zostanie ona sprzedana za ok. 50 tys. dolarów. Będzie też można nabyć mundur Toma Hanksa z filmu „Szezegowiec Ryan” oraz skórzany strój Johna Travolty, który nosił w filmie „Urban Cowboy”. Gadżety z „Gwiezdnych wojen” pochodzą z kolekcji Gary’ego Kurtza, w latach 1973-81 jednego z najbliższych współpracowników reżysera George’a Lucasa.

Najwyższy wieżowiec

Inwestor budowlany z Chicago Christopher T. Carley planuje wzniesienie

w „wietrznym mieście” najwyższego drapacza chmur w USA. Liczyłby on prawie 500 m wysokości, a wraz z iglicą nawet ponad 650 m. Mieszkający w Szwajcarii hiszpański architekt Santiago Calatrava zaprojektował strzelisty budynek, kształtem przypominający srubę. Ma on stanąć w miejscu, gdzie rzeka Chicago wpada do jeziora Michigan. 115-piętrowy budynek, nazwany Fordham Spire – od firmy Carleya, Fordham Company – ma mieścić nie biura, lecz 20-piętrowy hotel, a nad nim mieszkania. Obecnie najwyższym gmachem w USA jest również znajdująca się w Chicago Sears Tower, licząca prawie 600 m wraz z antenami. Projektowana wysokość Fordham Spire budzi jednak kontrowersje ze względu na zwiększone obawy przed atakiem terrorystycznym po 11 września 2001 r., kiedy terroryści staranowali samolotami wieżowce Word Trade Center w Nowym Jorku.

Polityczne źródła terroryzmu

Dokończenie ze str. 1

Nie wspomina też o tym, że pod osłoną rzekomo „niezależnego”, a w rzeczywistości marionetkowego rządu, trwa imperialna, rabunkowa okupacja Iraku. Rządy USA i Wielkiej Brytanii położyły rękę na produkcji i eksporcie ropy naftowej w wysokości 20 mld funtów szterlingów, rzekomo dla celów odbudowy kraju, który sami zniszczyli. Co więcej, prawie jedna trzecia tej sumy ulotniła się w brudnych machinacjach wielkiego biznesu amerykańskiego. Trudno się więc dziwić, iż zbrojna irredenta w Iraku trwa nadal, a wzmagająca się nienawiść przeciwko okupantom przelewa się na szersze rzesze ludności muzułmańskiej poza granice tego rejonu, do Europy. Wstyd, iż do tak brudnej roboty anglosaskiej dała się wmanewrować naiwna, romantyczna, lecz politycznie niedojrzała Polska.

Trudno się też dziwić, iż wyrazy współczucia w związku z niewinnymi ofiarami w Londynie, ze strony świata nie zachodniego, są raczej ograniczone. Liczba tych ofiar jest bowiem rażąco niewspółmierna do ofiar ludności cywilnej w Iraku, na co zwraca uwagę ostatni raport działającej w Oxfor-

die instytucji The Iraq Body Count & Oxford Research Group. Okazuje się, iż w okresie 2003-2005, od wszczęcia agresji po dzień dzisiejszy, w wyniku działań wojennych i irredenty zginęło w Iraku 24 865 ludności cywilnej. Tragedia jest niewymierna w liczbach, lecz równie niedopuszczalna jest „jakościowa” dyskryminacja, umniejszanie ludzkiego pokłosia wojny i tragedii w Iraku. Na tle tych danych i realiów można łatwiej zrozumieć, dlaczego podwójne tego rodzaju standardy stają się załóżką rosnącej niechęci i nienawiści i pożywką dla aktów terrorystycznych wojującego „islamizmu”. Czy jednak można od razu mówić o „wojnie z Zachodem”?

Radykalny „islamizm” nie jest naturalnym rozwinięciem religijnego islamu, a raczej reakcją na geopolitycznie mocniejszego przeciwnika. Wielu analityków utrzymuje, iż sprawcy ataków terrorystycznych kierują się głównie głęboko zakorzenioną nienawiścią wobec kulturowo-cywilizacyjnych wartości Ameryki, Zachodu. Jest to rozumowanie zgoła błędne. Nie wartości jako takie są tu obiektem ataków, lecz amerykańskie tendencje narzucania ich całemu światu, idące

w parze z fatalną polityką zagraniczną. Polityka pozbawiona równowagi, faworyzująca jednych kosztem drugich, prowadzi do frustracji, chęci odwetu. Klasycznym przykładem jest tu katastrofalna polityka bliskowschodnia, jednostronnie wspierająca Izrael, kosztem aspiracji ludności palestyńskiej. Lecz nie tylko. Większość „sojuszników” państw Ameryki w tym rejonie to kraje z niepopularnymi, skorumpowanymi rządami, politycznie niestabilne, z rosnącą opozycją domową. Wspieranie przez USA tych reżimów powoduje wzrost sentymentów antyzachodnich, osiągniętych szczyty nienawiści. Jeżeli USA nie zmienia swej polityki, muszą się liczyć z rosnącymi aktami terroru. Ostatnim, niedawnym przykładem takiej „wojny z Zachodem” były ataki bombowe w Egipcie, na fali ataków w Londynie. Wskazuje to na szersze, społeczno-ustrojowe i geopolityczne cele zamachowców. Walkę z tego rodzaju terrorem można usprawnić, lecz nie da się terroryzmu wyeliminować bez eliminacji jego źródeł politycznych.

JANUSZ MONDRY
(autor jest publicystą londyńskiego „Tygodnia Polskiego”)

Tragedia rodziny Ciosków

Już ponad sto lat stoi przy ul. Łąkowej w Żukowie Dolnym dom, który zachował swój pierwotny wygląd po dzień dzisiejszy. Został wzniesiony w 1893 r. przez Pawła i Ewę Ciosków na parceli, którą nabyli od miejscowego rolnika Pawła Sikory. Sikora jeszcze pod koniec lat 60. XIX wieku był właścicielem rozległych pól w okolicy gospody „Pod Dzwonkiem”, w której sąsiedztwie mieszkał. Cioskowie oprócz domu mieszkalnego wybudowali zaplecze gospodarcze, które jednak w roku 1907 spłonęło, i to już po raz drugi w stosunkowo krótkim okresie. Dramat ten miał tak

jedno z pomieszczeń domu sporadycznie służyło jako sala do nabożeństw miejscowych ewangelików. Dolnożukowski zbor korzysta zresztą z tego pomieszczenia po dzień dzisiejszy.

Od 1954 r. domek zamieszkiwali Karol i Zofia Bródzowie, którzy jednak na przełomie lat sześćdziesiątych i siedemdziesiątych wyprowadzili się na stałe do Polski. Od roku 1971 w domu mieszka Anna Rusnokowa, która go nabyła od Brózdów przed ich przeprowadzką.

CZESŁAW GAMROT

Anna Rusnokowa zamieszkuje zbudowany przez małżeństwo Ciosków dom od ponad trzydziestu lat.

Zamek w Stanisławicach

We wschodniej części wioski Stanisławice, która od 1975 r. jest dzielnicą Cz. Cieszyńska, na prawym brzegu potoku Kocobądzka, stał jeszcze przed czterdziestu laty mniejszy dwór z niewielkim zamkiem. Jego budowę w stylu późnego baroka zainicjował po roku 1775 złotnik cieszyński, Jan Greszłowicz. Kiedy w 1801 roku Stanisławice nabył Jan Larisch-Mönnich, przyłączył dwór ku swoim frysztackim posiadłościom. Stanisławicki zamek utracił wtedy swe znaczenie jako rezydencja i odtąd w jego pomieszczeniach znajdowały się biura oraz mieszkania dla urzędników.

Po roku 1945 zamek został skonfiskowany przez państwo czechosłowackie. Z początkiem lat 50. ub. wieku obiekt przejęło Państwowe Gospodarstwo Rolne. Były majątek szlachecki odtąd służył jako magazyn a później urzędowo w nim... kurnik. W roku 1967 został wyburzony. Po zamku nie ma już ani śladu, natomiast w jego sąsiedztwie stoi nowo wybudowany dom rodzinny. Przed byłym wejściem

do dworu zachowała się tylko kapliczka barokowa pod wezwaniem św. Jana Nepomucena. Jest chroniona jako zabytek. Nad wnęką widnieje napis „Św. Janie Nepomucenie oręduj za nas”. Warto dodać, iż święty ten czesko-niemieckiego pochodzenia jest czczony również w Polsce i w Austrii. Jego posagi znajdują się po dziś dzień również w niejednej gminie na Zaozliu i w większości wypadków zostały otoczone jako zabytki należytą opieką. Posagi tego świętego m.in. można obejrzeć w czeskokocieszyńskich Alejach Masaryka, w centrum Ropicy, Gnojnika lub Mostów k. Jabłonkowa. Zdobí również bramę wjazdową zamku w Kocobędzu, wspólnie zresztą ze świętym Antonim. Św. Nepomucen stoi też w Domasłowicach Górnych. W Suchej Górnej został postawiony w roku 1843 przy dzisiejszej ul. Sportowej. Rzeźba św. Jana Nepomucena z

XVIII wieku zachowała się również w Żukowie Górnym, przy ul. Dziedzińskiej.

CZESŁAW GAMROT

Były zamek w Stanisławicach przypomina już tylko mała kapliczka.

Sebastian Bałon „Sebo” – perkusja, Krystian Szynder – gitara basowa, Michał Feber – śpiew, gitary.

Zespół rockowy »Apatheia«

Podobało im się znaczenie tego słowa – apatheia – stan beznamiętny. To był, podobno, właśnie ten stan duszy, który towarzyszył przyszłemu muzykom w czasie narodzin kapeli. (Przyszłym – bo wówczas dwie trzecie zespołu nie umiały jeszcze grać na żadnym instrumencie). Na zarzut, iż stan pozbawiony namiętności może nie bardzo przysłużyć się czemuś tak wzniosłemu jak muzyka, autor nazwy, Krystian, wytłumaczył, stajemy się beznamiętni, ponieważ wszystkie nasze emocje i uczucia pochłania muzyka. To ona nam wszystko wykrada. Tak przynajmniej było na początku, w 1998 roku.

Sami swój styl muzyczny określają mianem *alternativ pop*, *alternativ emo-rock*. Przyznają się do inspiracji muzyką lat siedemdziesiątych, progresywnego rocka Pink Floydów, ale też muzyką współczesnych zespołów Silverchair czy Incubus. W recenzjach pojawia się również określenie *alternativ metal* czy *gothic pop-rock*. Ich najwcześniejsze utwory przyrównywano też kompozycji grupy A Perfect Circle. Po nagraniu w lipcu 2003 r. piosenki „Intimty of Seas”, w recenzji (www.musiczone.cz) pojawiło się stwierdzenie, że Apatheia już zupełnie wyzwoliła się ze szponów swego idola. Po pojawieniu się w 2003 r. demo nagrania „Anthropomorphism” w jednej z recenzji (Rockový Magazín) napisano, że utwór ... przy pierwszym słuchaniu brzmi skromnie, lecz tym bardziej wymaga od słuchacza skupienia, bo inaczej mógłby on przeoczyć ową płaszczyznę pełną emocji i nastrojów.

Rozmowę prowadzoną w zamienionej na salę prób piwnicy w willi Balonów w Błędowicach ich syn Sebastian, czyli Sebo, rozpoczął od stwierdzenia, że w czasie, kiedy kapela powstała, tylko Michał od trzech lat chodził do muzycznej, więc coś tam umiał na gitarze, ale ja i Krystian zaczynaliśmy od zera. Doszli do wniosku, że trzeba z tym coś zrobić. Zapisali się do szkoły muzycznej. Sebastian był szybszy i dlatego to on dziś gra na perkusji. Dla mnie – skwitował ten wybór Krystian – została gitara basowa. Dziś wszyscy trzej dokształcają się w szkołach muzycznych. Michał po maturze w szkole przemysłowej rozpoczął naukę gry na gitarze w ostrawskim Konserwatorium. Chociaż Krystian studiuję język polski i słowiański na Uniwersytecie w Brnie, pozostano przy tekstach śpiewanych po angielsku.

W czerwcu zespół odniósł prestiżowy sukces. Była nim nagroda specjalna w internetowym konkursie Coca-Cola PopStar. Na tegoroczną, czwartą, edycję tego konkursu nagrania demo wysłało ponad 430 kapel z całej republiki. Po dwu odsiewach do ścisłego finału weszło jedenaście z nich. Zaprezentowały się w klubie Futurum w Pradze przed specjalnym jury (w którym zasiadli tacy muzycy, jak Richard Krajčo czy David Koller), aby ubiegać się o jedną z trzech głównych nagród. W tym roku jednak po raz pierwszy jury przyznało jeszcze, dodatkowo, nagrodę specjalną, i to dla błędowickiej Apatheii. Nazajutrz w Internecie pojawiło się uzasadnienie tej decyzji. Chciano w ten sposób podkreślić specjalne walory ich koncertu w czasie konkursowego maratonu kapel w praskim klubie muzycznym. Krystian przyznał, że po występie w praskim Futurum nawet cicho liczyli na jakąś nagrodę, ponieważ z tego występu byli naprawdę zadowoleni.

Nie był to zresztą ich pierwszy sukces. Już wcześniej zostali zauważeni przez autorów „Poplisty”, programu muzycznego telewizji Polsat, prowadzonego przez Macieja Rocka. Twórcom „Poplisty” chodziło nie tylko o to, żeby prezentować gwiazdy muzyki polskiej, ale także muzyków, którzy dopiero rozpoczynają karierę, a ich przysłałe do telewizji demo nagranie czymś zwróciło uwagę. Komisja zawodowych muzyków zaprosiła więc do programu również błędowicką Apatheię. Za dwa tygodnie chłopcy wyjechali do Warszawy, gdzie nagrali i zaprezentowali na wizji jeden ze swoich utworów i udzielili wywiadu.

Propozycje występów wprowadziły ich nie posypały, ale jednak było ich kilka. W lipcu tego roku zespół zagrał we wrocławskim klubie muzycznym Gumowa Róża, dokąd prawdopodobnie wróci z koncertem znowu w listopadzie. Szykuje się też na wyjazd do Poznania. W RC w lipcu br. zagrał na jednej z najbardziej prestiżowych imprez muzycznych Europy Środkowej – Colours of Ostrawa. Z występów na naszym terenie najbliższy to koncert na Zlocie w Bystrzycy.

Skład zespołu: Sebastian Bałon „Sebo” – perkusja, Krystian Szynder – gitara basowa, Michał Feber – śpiew, gitary. Gościnnie z zespołem występują: Krystian Danel – wiolonczela, Darek „Jesus” Jedzok – gitara, Martin Roženek – pianino.

OTYLIA TOBOŁA

Spełnione marzenie

- Na wycieczkę, na wycieczkę, na wycieczkę... - powtarzał w kółko Głosik.

- Co on robi? Dlaczego mówi w kółko to samo? - zapytała Ludmiłka.

- No wiesz, jak to Głosik - odparła. - Wymyślił sobie, że jak tak będzie w kółko powtarzał swoje życzenie, to mu się spełni. I gada tak na okragło od samego rana.

- Nigdy jeszcze nie słyszałam, żeby to spełniało życzenia - powiedziała do Głosika. - Przestań! Przecież możesz zupełnie stracić głos! Jeśli czegoś chcesz, to przecież możesz normalnie poprosić.

- Dobre sobie: „normalnie poprosić”! - niechętnie odburknął Głosik. - Ja się będę wysilał, prosił, przymilał, a ty powiesz, że na wycieczkę nie masz czasu... Po co mi takie proszenie?

- Och Głosiku, to naprawdę aż tak nie chce ci się wymówić słowa „proszę”? Przecież to żaden wysiłek! Wolisz w kółko bez sensu powtarzać to swoje „na wycieczkę”? - zdenerwowała się Ludmiłka.

- Wcale nie wolę, ale wierzę, że może się udać! Na wycieczkę, na wycieczkę!!! - krzyknął z całych sił Głosik.

- Wiesz, myślałam wczoraj o tym, że zabiorę Was na dwa dni do Brna, ale teraz jakoś mi się odechciewa - powiedziałam przekornie.

- Do Brna? Tam gdzie mieszka słynny smok brneński? Tak! Zabierz nas! Bardzo, bardzo proszę i obiecuję, że będę grzeczny i posłuszny, i cichutki, i miły, i ... - Głosikowi zabrakło nagle słów, więc tylko spoglądał błagalnie raz na mnie, raz na Ludmiłkę. Stroił przy tym miny, udawał, że zamyka buzię na kłódkę i głaskał się po głowie na znak, że jest bardzo grzeczny. Ludmiłka na ten widok pokręciła powątpiewająco głową. Głosik złożył ręce w błagalnym geście, chcąc widocznie, żeby Ludmiłka poprosiła mnie w jego imieniu, ale ona tylko wzruszyła ramionami.

- Zgoda, - przerwałam w końcu ciszę, - jeśli będziesz naprawdę taki

Zdjęcia: KROPKA
Głosik i Ludmiłka stwierdzili, że ten smok w rzeczywistości musiał być krokodylem.

grzeczny, jak obiecałeś, to jutro wieczorem pojedziemy.

- Dopiero jutro??? - Głosik nie wytrzymał, ale zaraz się zorientował i szybko zakrył buzię dłonią.

- A co, myślisz, że pójdziesz ci tak łatwo? Najpierw musimy się przygotować, spakować, kupić bilet... - tym razem Ludmiłka zaczęła wyliczankę.

- Musimy też zapewnić opiekę dla Reksia, podać kwiaty, żeby wytrzymały do naszego powrotu, wynieść śmieci - dołączyłam do niej.

- Dobra, już lecę z tymi śmieciami! - krzyknął Głosik, porwał kubek i już był na schodach. Z daleka dobiegło do nas tylko jego wesołe wołanie: Na wycieczkę! A mówiłem, że się uda! Hura!

KROPKA

Smok czy krokodyl?

Jak to było ze smokiem brneńskim, tego tak na prawdę nikt nie wie. W mieście Trutnow opowiadają, że tujejsi mieszkańcy zabili smoka w jego pięczarze, kiedy w roku 1006 zakładano miasto. Kilka lat później książę czeski Oldrzych miał zwołać do Brna sejm. Przyjechał na niego również rycerz Albert Trut i przywiózł księciu wypchanego smoka w darze. Inne podanie mówi, że smoka przywieźli z dalekich krajów uczestnicy wypraw krzyżowych, albo że podarował go brneńskim mieszczanom sultan turecki.

Jest też legenda mówiąca o tym, że smok mieszkał od wieków w Brnie, nad rzeką Swratką, gdzie pożerał ludziom bydło. Mieszczanie byli

bezradni. W końcu zgłosił się sprytny wędrowny czeladnik rzeźnicki, który znalazł sposób jak pozbyć się groźnego stwora. Wziął skórę wołu i napełnił ją niegaszonym wapnem. Kiedy smok pożarł tę przekąskę, poczuł pragnienie. Napił się wody ze Swratki i to był jego koniec - wapno zaczęło wrzeć, nadymać mu brzuch, aż w końcu pękł.

Zauważcie, jak bardzo podanie jest podobne do legendy o smoku wawelskim, którą wspominaliśmy niedawno. Pod krakowskim Wawelem stoi dziś rzeźba smoka buchająca ogniem, a w Brnie wypchany „smok” wisi sobie pod sufitem w bramie starego ratusza i do złudzenia przypomina zwykłego krokodyla...

Bardzo interesująca jest też legenda o rzeźbionym portalu bramy starego ratusza w Brnie. Środkowa wieżyczka została wyrzeźbiona krzywo. Podobno kamieniarz zmścił się w ten sposób na radnych, którzy nie chcieli mu zapłacić obliczonej sumy.

Głosikowa Korespondencja

- Dzieci się bawią, podróżują, wypożyczają, i nikt do nas nie pisze - narzekał Głosik.

- Przecież pani sekretarka dała nam dziś list - zdziwiła się Ludmiłka.

- Tak, ale on opowiada o wydarzeniach z czerwca - nie dał za wygraną Głosik.

- Nie szkodzi. Mowa tam również o zbieraniu kasztanów. Dobrze dzieciom o tym już teraz przypomnieć, żeby w czasie wakacji rozejrzały się, gdzie rosną kasztanowce i dęby - stwierdziła Ludmiłka. - W ten sposób jesienią będą dobrze wiedziały, gdzie szukać ich owoców.

A oto list:

NASZ ADRES: Redakcja Głosu Ludu, Komenského 4, 737 01 Český Těšín. Pisząc do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przysyłać można także pod e-mail: info@glosludu.cz a w załączniku dopisać Głosik.

Droży czytelnicy "GŁOSIKA"!

Chcemy podzielić się z Wami miłymi wspomnieniami z wycieczki, na którą zaprosili nas leśnicy z Kółka Łowieckiego Karwina - Raj, w nagrodę za uzyskanie 1. miejsca w konkursie zbierania kasztanów. Konkurs przebiegał jesienią w naszej czeskosłowackiej szkole, a my, uczniowie klasy 2., wygraliśmy. Najlepszym zbieraczem okazał się nasz kolega z klasowy Marcin Bieliński. Wraz z nami w wycieczce wzięła udział klasa 1. B, która zdobyła w konkursie 2. miejsce.

Chociaż 6 czerwca pogoda nam nie dopisała (przypominała raczej jesień

rys. Alicja Rytko, klasa 2

na słotę niż wiosenny dzień) dobry humor towarzyszył wszystkim. W drodze z autobusu do leśniczówki Pan Kocur zadał nam trzy pytania konkursowe, na które musieliśmy szukać odpowiedzi, bacznie obserwując okolicę. Przed leśnicówką przywitani nas pozostali leśnicy, zaprosili do przytulnego pomieszczenia, w którym zachwycili nas ciekawe, myśliwskie trofea. Wysłuchaliśmy pogadanki o niełatwej pracy leśników. Deszcz nie przeszkodził nam w ciekawych współzawodnictwach, a nawet w opiekaniu parówek.

Bardzo dziękujemy sponsorom - Kopalni ČSA Karwina - za nagrody, a leśnikom za zorganizowanie wspólnego spotkania.

Za gościnność dziękujemy i wszyscy obiecujemy, że jesienią najwięcej kasztanów nazbieramy i za rok znowu wspólnie się spotkamy.

Uczniowie klasy 2. i klasy 1. B wraz z nauczycielkami Renatą Dobner i Mariolą Kaleta

TU KIEDYŚ UCZONO POLSKIE DZIECI

(27)

Tyra

Zanim w Tyrze otwarto szkołę, miejscowe dzieci pobierały naukę w Oldrzychowicach. W roku 1860 po dłuższych staraniach założono szkołę i tutaj. Początkowo uczono po domach prywatnych, m.in. w chałupie ówczesnego wójty, Adama Liberdy. Na lekcje chodziły przede wszystkim dzieci zamożniejszych rodziców, natomiast dzieci z rodzin biedniejszych były oddawane na służbę. W roku 1862 zbudowano murowany budynek szkolny, który poświęcono 1 listopada tego samego roku. Prace budowlane wykonał Jan Gojniczek z Łyżbic. Działkę pod budowę szkoły zakupiono od gospodarza Jerzego Sikory.

Obiekt posiadał jedną izbę lekcyjną i mieszkanie dla nauczyciela. Pierwszym nauczycielem, a zarazem kierownikiem został Jan Chudoba z Oldrzychowic. W 1890 i 1905 roku szkołę rozbudowano. Natomiast po

pierwszej wojnie światowej otrzymała ogród i boisko. W czasach drugiej wojny światowej w budynku polskiej szkoły zakwaterowani byli żołnierze niemieccy, których skierowano do walki z partyzantami ukrywającymi się w okolicznych lasach. Po wyzwoleniu szkołę ponownie otwarto w listopadzie 1945. Naukę rozpoczęto w pustych pomieszczeniach, bez potrzebnego umeblowania. Podręczniki zastąpiła „Jutrzenka” oraz inne polskie czasopisma. Na domiar złego miejscowi czeszy szowiniści wybili w budynku wszystkie okna. Sprowadzeni do Tyrzy sezonowi robotnicy leśni dokonali kolejnych zniszczeń.

W 1962 uroczystie obchodzono 100-lecie budynku szkolnego. Jednak na skutek ciągłego ubytku dzieci w roku 1976 szkołę w Tyrze zamknięto. Jej kierownikiem był wtedy Leon Miczka. Z budynku obecnie korzysta MK PZKO.

CZESŁAW GAMROT

Z budynku byłej polskiej szkoły w Tyrze korzysta obecnie MK PZKO.

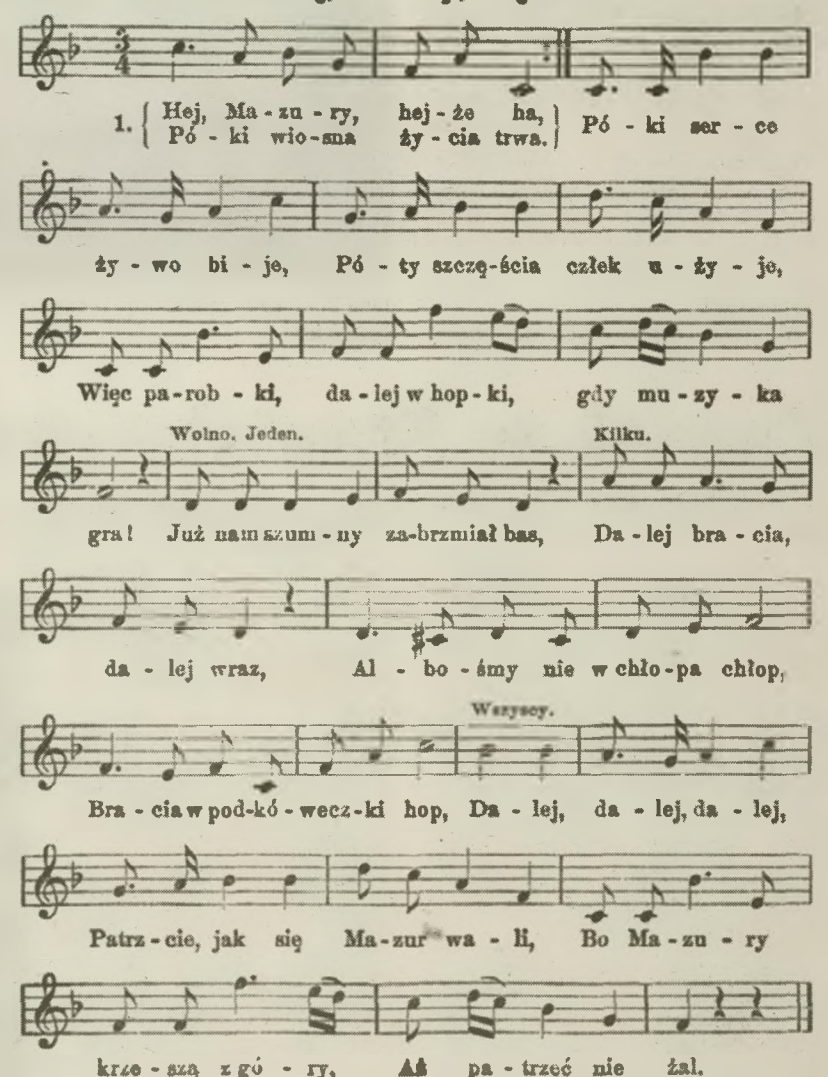
Fot. CZESŁAW GAMROT

150 pieśni

(29)

ZBIÓR PIEŚNI JEDNOGŁOSOWYCH DLA MŁODZIEŻY ZEBRAŁ JERZY SAMIEC

Hej, Mazury, hejże ha

2. Dajmy sobie bratnią dłoń
Niech znój ciężki zrosi skroń!
My za ręce się trzymajmy,
I w podkówek wybijajmy,
A więc chwacko, dziarsko, gracko,
Stal o stalę dzwoni!

Niech znój nie odstrasza nas;
Nuże z góry, nuże wraz!
Choćby miała pęknąć stal;
W podkówki wybijajmy,
Dalej, dalej, dalej...

Ze zbiorów Czesława Stebla

lotka

▲ **Britney Spears** zamierza zaprezentować narodziny swojego pierwszego dziecka całemu światu. 23-letnia piosenkarka, która w październiku zostanie matką, w ramach reality show „Britney And Kevin: Chaotic” pokaże telewizyjnej publiczności jeden z najintymniejszych momentów w życiu kobiety. Poród Spears zostanie wyemitowany w drugiej serii programu.

◆ **Drew Barrymore** i **Steven Spielberg** rozpoczęli rozmowy na temat realizacji sequela przeboju z 1982 r. E.T.. Drew miała 6 lat, kiedy wystąpiła w tej produkcji. To był początek wielkiej hollywoodzkiej kariery aktorki. Drew Barrymore chciałaby powtórzyć rolę Gertie Elliot, ale pod jednym warunkiem. Reżyserią filmu ma zająć się Steven Spielberg. – *Drew rozmawiała już ze Stevenem. On początkowo myślał, że to żart, ale szybko przekonał się, że Drew mówi poważnie. Jej zdaniem, świat potrzebuje filmu z pozytywnym przesłaniem. Taki przed laty był E.T... Drew ma nadzieję, że Steven zgodzi się na tę realizację – powiedział anonimowo jeden z przyjaciół aktorki. W sequelu sympatyczne E.T. ma powrócić na Ziemię, by prosić Gertie o pomoc w ratowaniu jego rodziny.*

◆ **Daryl Hannah** zamiast grać w filmach chce zająć się ochroną środowiska. Choć Hannah powróciła ostatnio na ekrany kin za sprawą **Quentina Tarantino** w obrazie „Kill Bill” nie znaczy to, że zamierza poświęcić się karierze filmowej. 44-letnia aktorka zapowiada wręcz, że właśnie nakręcony obraz „Living Neon Dreams” będzie ostatnim w jej dorobku. – *Nauczyłam się, że nie jestem najważniejsza na świecie – mówi Hannah. – Bardziej zależy mi na tej planecie i na innych żyjących na niej stworzeniach.* (k)

Kolumnę przygotowała:

WANDA KULA

W UPALNE DNI SPRAWDZAJ SIĘ PERFUMOWANE WODY PIELĘGNACYJNE

Zapach lata

Jak pachnieć latem? Najlepiej zdecydować się na lekkie wody toaletowe bez alkoholu lub odświeżające spraye do ciała, które cudownie chłodzą nawet podczas największych upałów.

Latem zwykle wybieramy zapachy lekkie i rześkie, przywołujące na myśl południowe owoce i kwiaty albo nadmorską bryzę. W ich nazwie często pojawia się słowo „woda” (water, L'eau, acqua) – mają przecież chłodzić i odświeżać. Niestety, te z alkoholem nie nadają się na plażę, jezioro czy nad zaporę – alkohol pod wpływem słońca może wysuszać skórę, a nawet wywołać na niej reakcję fototoksyczną objawiającą się piegami i brunatnymi plamkami, które bardzo trudno usunąć. Dlatego wiele firm wypuszcza letnie wersje swoich popularnych zapachów w wydaniu bezalkoholowym. Niekiedy woń jest lekko zmieniona, ale podstawowa nuta zapachu pozostaje identyczna.

W upalne dni sprawdzą się perfumowane wody pielęgnacyjne – rozpylane bezpośrednio na skórę całego ciała. Najczęściej zawierają dużą dawkę olejku z cytrusów. Można je bez obaw stosować nawet na plaży, bo nie powodują przebarwień, natomiast ze względu na składniki nawilżające (głównie naturalne wyciągi i olejki roślinne) pielęgnują skórę. Ponadto mają tę zaletę, że ich delikatne wonie nie kłóca się z zapachami perfum, nie ma więc problemu z zastosowaniem mocniejszego zapachu na wieczór. Jako pierwszą taką wodę wyprodukowała już w 1920 roku Guerlain, tworząc cedratową wodę Eau de Fleurs de Cedrat. Obecnie prawie każda firma perfumeryjna ma podobną wodę w swej ofercie.

Warto Wiedzieć

NIE NALEŻY ZBIERAĆ NIEZNANE I MŁODE GATUNKI

A może by na grzyby?

Trwa sezon na grzyby. Przy ich zbieraniu należy przestrzegać kilku zasad. Najsmaczniejsze pochodzą z lasów, w których obok drzew iglastych rosną dęby i brzozy. Nie wolno zbierać grzybów wzdłuż dróg lub na polankach sąsiadujących z przelotowymi trasami komunikacyjnymi. Grzyby wchłaniają bardzo intensywnie metale ciężkie i substancje rakotwórcze.

□ Grzyby najlepiej ścinać ostrym nożem, a jeśli nie mamy go przy sobie, należy delikatnie wykręcić trzonek z ziemi tak, aby nie uszkodzić grzybni. Nie należy zbierać je do plastikowych worków. W folii grzyby się zaparzają, nie tylko tracą smak, ale stają się silnie toksyczne!

□ Nie należy zbierać grzybów zbyt małych, których gatunek może być wątpliwy, bo wtedy możemy przynieść do domu najbardziej trujące gatunki. Jeśli nie znamy się na grzybach, lepiej w ogóle nie zbierać tych, które mają pod kapeluszem blaszki.

□ Nie da się rozpoznać po smaku, czy grzyb jest trujący. Cierpki lub gorzki smak surowego grzyba niekoniecznie zwiastuje, że nie wolno go spożywać. Bardzo smaczne mają surowe kurki lekko pieprzny smak.

□ Warto pamiętać, że po przyniesieniu z lasu grzyby trzeba szybko oczyścić, a potem dokładnie umyć. Jednak myje się je krótko i pod bieżącą wodą – nie wolno grzybów przetrzymywać w wodzie, bo szybko nią nasiąkają i tracą smak.

□ Niektóre grzyby, np. koźlaki (nazywane też kozakami), po przekrojeniu i ugotowaniu zabarwiają się prawie na czarno. By tego uniknąć, należy pokrojone koźlarze wrzucać do gotującej się wody.

□ Najdłuższego gotowania wymagają borowiki, a niedogotowane mogą wywołać poważne dolegliwości żołądkowe, tak samo jak wszelkie grzyby przetrzymywane w lodówce.

□ Najbardziej trującym grzybem jest muchomor sromotnikowy. O jego toksyczności najlepiej świadczy to, że jeden średniej wielkości kapelusz może zabić kilka dorosłych osób. Najczęściej mylony jest z gaskami i gołąbkami.

□ Pierwsze objawy zatrucia grzybami nie zawsze występują od razu: nieraz po 8-12 godzinach od spożycia, a bywa że do dopiero po 2-3 dniach. Tak jest w przypadku muchomora sromotnikowego, a jego spożycie jest przyczyną 90 proc. wszystkich śmiertelnych zatruc! Substancje toksyczne, które zawierają te muchomory, trwale uszkadzają wątrobę, nerki i układ nerwowy.

□ Rzadko pamiętamy o tym, że przyczyną zatrucia mogą być także grzyby jadalne, jeśli są zbyt stare, zbyt długo były w plastikowych torbach, zbyt późno przyrządzone od czasu zebrania, lub niewłaściwie przechowywane po przyrządzeniu. (dz)

Orzeźwienie, chłód, morska bryza... Nie znajdziesz ich w butelkach najnowszych perfum. Przebrzmiały też nuty zielonej herbaty i trawy. Najmodniejsze zapachy tego lata są jak letnia moda. Kuszące i radosne. Hedonistyczne. Nie mają orzeźwiać czy energizować. Nie pełnią żadnych praktycznych funkcji. Cieszą i zachwycają. Są bez troskie, jak kobiety latem. Nareszcie!

Podpowiadamy, jakie wody toaletowe oraz perfumowane wody pielęgnacyjne można kupić w naszych sklepach.

Pierre Cardin de Emotion, woda perfumowana; **Jean Paul Gaultier Classique**, bezalkoholowa woda na lato; **Naomi Campbell Paradise Passion**, woda toaletowa; **Miyake L'Eau d'Issey Summer**, bezalkoholowa woda na lato; **Donna Karan DKNY Be Delicious**, woda perfumowana; **La Prairie Silver Rain**, woda perfumowana w sprayu; **Kenzo Summer By Kenzo**, woda perfumowana; **Jennifer Lopez Miami Glow by JLo**, woda toaletowa; **Lacoste pour Femme Pop Edition**, woda perfumowana; **Dior J'adore Summer Fragrance**, bezalkoholowa, nawilżająca woda perfumowana; **Guerlain Aqua Allegoria Pivoine Magnifica**, woda toaletowa; **Jil Sander Sport for woman**, woda

toaletowa; **Parfums Gres Caline**, woda toaletowa; **Givenchy Very Irresistible Summer Fragrance**, woda bezalkoholowa; **Roberto Verino VV Verino for Woman**, woda perfumowana; **Hermès Un Jardin sur le Nil**, woda toaletowa; **Bruno Banani About Women**, woda toaletowa; **Oriflame Northern Lights**, woda toaletowa; **Jackpot Anytime**, woda perfumowana; **Cerruti 1881 Eau d'Ete pour Femme**, letnia edycja wody toaletowej; **Davidoff Cool Water**, limitowana edycja Sea, Scent & Sun. (wnak)

Smaczniego!

POSMAROWANE MIĘSO NABIERZE WYRAZISTEGO ZAPACHU

Pyszności z grilla

Dania pieczone na ruszcie będą kruche, soczyste i pachnące, jeśli właściwie wybierzemy i przygotujemy produkty.

◆ **Mięso** do pieczenia na grillu wybieramy chude (z drobiu – udka i pierś, ponadto kotlety cielęce, schab, karkówkę, żeberka, kielbasę). Kroimy je na niezbyt duże kawałki, by porcje mogły równomiernie się upiec.

◆ **Ryby**, które mają delikatne i łatwo rozpadające się mięso, po sprawieniu pieczone w folii aluminiowej – w całości (pstrąg, sandacz) albo w dzwonkach lub filetach (łosos, karp, halibut).

◆ **Warzywa** (papryka, ziemniaki, kabaczki, cebula, kukurydza, główki czosnku) i owoce (jabłka, banany) pieczemy bezpośrednio na ruszcie lub w folii aluminiowej.

◆ Mięso będzie bardziej kruche i soczyste, jeśli przed pieczeniem włożymy je do marynaty.

Marynaty

Do kotletów cielęcych. Do ½ szklanki oleju dodać 1,5 łyżki startej skórki pomarańczowej, 6 łyżek soku z pomarańczy i 2 posiekane strączki czuszki. Doprawić chilli i sosem worchester.

Do kotletów wieprzowych. ¼ szklanki piwa wymieszać z ¼ szklanki oleju, łyżką octu winnego i musztardy. Dodać 2 posiekane dymki (razem ze szczypiorkiem), łyżkę natki i 2 laurowe listki.

Do drobiu. ½ szklanki oleju wymieszać z sokiem i skórką startą z jednej cytryny. Dodać 3 łyżki posiekanych świeżych ziół (oregano, rozmaryn, szalwia, natka, koper). (r)

Złotowe masło w plastrach

Masło miksujemy z dodatkiem mielonej papryki, pieprzu, posiekanych ziół, zmiażdżonego czosnku. Następnie solimy, formujemy w rulon i zawijamy w folię aluminiową. Po schłodzeniu kroimy w dekoracyjne plastry i dodajemy do mięsa lub warzyw z ruszta.

Olej pełen aromatu

Posmarowane olejem przed pieczeniem warzywa i mięso nabiorą wyraźnego zapachu, jeśli wcześniej do butelki z olejem włożymy gałązki świeżych ziół – melisy, bazylii, szalwii, majeranku lub tymianku, ew. zwykłej natki lub koperku. Możemy też dodać parę kropli octu winnego, kilka listków laurowych, owoców jałowca lub marynowanego pieprzu. Olej odstawiamy na 24 godziny do lodówki. (r)

MOŻEMY JE USTAWIĆ W WANNIE, ZLEWOZMYWAKU, NA PAPIERZE GAZETOWYM...

Przez cały rok troskliwie pielęgnujemy rośliny, by pęknie rosły i zdołały nasze mieszkania. Jednak podczas wakacji musimy je zostawić bez opieki. Boimy się, że po powrocie w doniczkach będą tylko „suszki”, a przecież istnieją proste sposoby nawadniania ziemi podczas naszej nieobecności.

W dużej wannie. To metoda idealna dla osób, które mają dużą kolekcję kwiatów. Wstawiamy rośliny do wanny. Gruby sznurek (lub taśmę – konieczne z materiałów naturalnych) mocujemy do kranu i odkręcamy wodę tak, aby powoli kapała. Krople powinny padać na sznurek i w niego wsiąkać. Przeciągamy sznurek przez wszystkie doniczki – w ten sposób, żeby dotykał powierzchni ziemi. Nasiąknięty wodą, będzie oddawał wilgoć podłożu. Rozwiązanie ma jeden minus – nie można go stosować w łazienkach pozbawionych światła słonecznego.

W zlewozmywaku. Gruby ręcznik (lub specjalną matę z włókniny) jednym końcem zanurzamy w wypełnionej wodą komorze zlewu. Drugi koniec kładziemy na ociekaczu zlewozmywaka i ustawia-

my na nim doniczki (można dodatkowo przewlec bawełniane sznurki przez otwory odpływowe doniczki). Woda będzie sączyła się przez tkaninę i w ten sposób nawilżała ziemię. Parowanie dodatkowo podniesie wilgotność powietrza.

Nawadnianie butelkowe. W ziemię wbijamy

Bezproblemowe podlewanie

napełnione wodą butelki, odwrócone dnem do góry i zatkane naturalnym korkiem – trzeba w nim wcześniej wywiercić kilka niewielkich otworków. Woda będzie się powoli sączyć przez korek.

Na papierze gazetowym. Dobrze podlane rośliny ustawiamy na grubej warstwie mokrych gazet wysychających dno plastikowej wani. Zwilżonymi gazetami wypełniamy też przestrzenie między doniczkami. Parująca z papieru woda zapewni dużą wilgotność powietrza, trzeba tylko ustawić rośliny z dala od słońca.

Gdy mamy tylko jedną roślinę. 1. Bawełniany sznurek przeciągamy przez otwór odpływowy w doniczce, którą wstawiamy w naczynie z wodą. Roślina będzie „piła” przez sznurek tyle, ile potrzebuje. Trzeba pamiętać, żeby doniczka nie stała bezpośrednio w wodzie (trzeba ustawić ją na podkładkach) – większość roślin nie lubi mieć mokrych korzeni. 2. Jeśli wyjeżdżamy tylko na parę dni, obficie podlewamy roślinę, a następnie owijamy ją plastikową torbą, która uniemożliwi wyparowanie wody. Jednak nie należy wtedy stawiać rośliny w pełnym słońcu. 3. Jeden koniec łatwo nasiąkającego wodą sznurka bawełnianego zakopujemy w doniczce, drugi umieszczamy w butelce z wodą tak, aby dotykał dna. Butelkę trzeba ustawić wyżej niż doniczkę. Woda powoli będzie się z niej sączyć do ziemi.

Ceramiczne sączki. Są sprzedawane w centrach ogrodniczych. Wkopujemy je w ziemię (tak by nie uszkodzić korzeni) i wypełniamy wodą, która później po trochu przesącza się przez dziurkę w dnie. Ten sposób polecamy osobom, które mają niewiele roślin doniczkowych, bo sączki są dość drogie. (CL)

Telewizja

CZWARTEK 28 LIPCA

■ TVP 1

6.05 Wszystko w rodzinie (s.) 6.30 Lato z Jedyneką 7.00 Wiadomości 7.05 Lato z Jedyneką 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Smocze opowieści (s.) 9.05 Lato z Kafacelą (dla dzieci) 9.30 Papirus - Harfa Hator (s.) 9.55 Extr@ - Zmiany (s.) 10.20 Jaka to melodia? (teleturniej) 10.50 Lato z Jedyneką 11.05 AAAabsolutnie każda pracę: Praca sezonowa 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Nieustraszone (s.) 13.00 Era sportów wodnych 13.15 Puchar rodzinny (sport) 13.30 My, wy, oni 14.05 Plebania (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 Klan (s.) 16.00 Moda na sukces (s.) 16.25 Lato z Jedyneką 16.45 Sportowy Express 16.50 Kronika Mistrzostw Świata w Montrealu 17.00 Teleexpress 17.20 Lato z Jedyneką 17.30 Lokatorzy (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Bulionerzy (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.00 Pogoda dla kierowców 20.10 W ślepych zaułku (film niem.) 21.45 Forum 22.45 Tulipan (s.) 23.45 Wiadomości 23.55 Mistrzostwa Świata w Montrealu 2.15 Wiersze na dzień powszedni - Dzień dziewiętnasty.

■ TVP 2

6.10 Złotopolscy (s.) 6.35 Felicity (s.) 7.15 Tajna misja - Lot złotej gęsi (s.) 7.45 Magiczny autobus (s.) 8.10 McGregorowie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.20 Miss Polonia sylwetki Sandra Wilczok 10.25 M jak miłość (s.) 11.15 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Fiesta ze smakiem 11.45 Podróż do ziemi obiecanej (s.) 12.30 Klinika pod kangurem (s.) 13.35 W pustyni i w puszczy (s.) 15.10 Felicity (s.) 15.55 Miss Polonia sylwetki - Sandra Wilczok 16.10 Niedźwiedzi tata (film USA) 17.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 19.00 Wakacyjny konkurs Dwójki 19.05 M jak miłość (s.) 20.00 Egzamin z życia (s.) 21.40 Przystanek praca 21.50 Miss Polonia sylwetki - Sandra Wilczok 22.20 Biznes 22.25 Sport-telegram 22.45 Przeróżacz (film USA) 0.35 W obronie prawa (s.) 1.20 Zdobywcy (pr. dok.) 1.40 Historia z happy endem (pr. dok.).

PRZERAŻACZE

film USA, 1996

TVP 2, czwartek 28. 7., godz. 22.45 Reżyseria: Peter Jackson
Występują: Michael J. Fox, Trini Alvarado, Peter Dobson, John Astin, Jeffrey Combs.
Utrzymany w komediowym tonie horror o młodym detektywie parapsychologu, który zarabia na życie jako pogromca duchów atakujących mieszkańców niewielkiego amerykańskiego miasteczka. Od pewnego czasu w niewielkim miasteczku Fairwater dzieją się dziwne rzeczy. W ciągu ostatnich kilku lat tajemnicze zawały serca były przyczyną śmierci ponad 30 osób, które wcześniej nie cierpiały na żadne poważne schorzenia. Okazuje się, że zostały zaatakowane przez tajemniczą siłę. Wojnę morderczym upiorom, sięgającym grozę i śmierć, wypowiada detektyw parapsycholog, Frank Bannister (Michael J. Fox), oferujący mieszkańcom swoje usługi. Kolejnymi klientami Bannistera zostają młodzi małżonkowie, Lucy (Trini Alvarado) i Ray Lynskey (Peter Dobson), którzy niespodziewanie odkrywają, że w ich mieszkaniu straszy. Wkrótce Ray umiera, a Lucy zwraca się o pomoc do Franka, by pomógł jej nawiązać kontakt ze zmarłym mężem. Detektywa i piękną wdowę połączy zażyła znajomość. Frank na nowo odkrywa sens życia, zaczyna wierzyć w swoje osobiste szczęście. Tymczasem działalnością pogromcy duchów zaczyna się interesować FBI.

■ TV KATOWICE

7.00 Echa dnia 7.45 Aktualności 7.50

Zrobię to sam 8.05 Trójka tam była 8.45 Gość dnia 9.00 Transmisja obrad Sejmu 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Bliżej natury 17.50 Czarno na białym 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.37 Ludzie i sprawy 19.00 Muzyka łączy pokolenia 19.40 Gwiazdy sportu 19.50 Książki z górnej półki 20.00 Telekurier 20.50 Studio pogoda 21.00 Echa dnia 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.53 Uwaga weekend - informator kulturalny 22.15 Niezła jazda 23.10 Patrol Trójki 23.35 Kronika Idea Mazovia Tour 23.40 Magazyn golfowy 0.05 Uciezka szaleńców (film franc.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV market 7.00 Niezakazane reklamy (pr. rozryw.) 7.15 Rocket Power (s.) 7.35 Zbuntowany anioł (s.) 8.35 Na wariackich papierach (s.) 9.35 Idol (pr. rozryw.) 10.35 Świat według Bundych (s.) 11.05 Awantura o kasę (teleturniej) 11.50 Zbuntowany anioł (s.) 12.45 TV market 13.00 Yu-gi-oh! 3 13.25 Domowa kawiarenka 13.55 Liga Mistrzów Śmiechu 14.40 MacGyver (s.) 15.45 Wydarzenia 16.15 Świat według Bundych (s.) 16.45 Na wariackich papierach (s.) 17.45 Pensjonat Pod Różą (s.) 18.45 Wydarzenia 19.25 Całkiem nowe lata miodowe (s.) 20.00 Pierwsza miłość (s.) 20.45 Fala zbrodni Aquapolis (s.) 21.45 Kto ma rację (reportaż) 23.15 Czego się boją faceci, czyli seks w mniejszym mieście (s.) 23.45 Biznes - Wydarzenia 0.10 Playboy - Nicole Smith dziewczyna sukcesu 1.15 Siatkówka plażowa Jabłonki 2005.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Bajkowe wakacje 9.00 Ten nasz czeski charakter (mag.) 9.25 Podróżomania (mag.) 10.00 Wiadomości 10.05 Jewel (film kan.-USA) 11.35 Zawodna diagnoza (film TV) 12.00 Wiadomości 12.30 Szarada (pr. roz.) 13.30 Pod pokrywką (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Sama na Alasce (film kan.) 15.35 Jak się żyje ojcom na urlopie macierzyńskim (dok.) 15.50 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 16.00 Wiadomości 16.05 Bajkowe wakacje 17.00 Medvědi nic nevědi (s.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.30 Śladami czeskich diabłów (s.) 18.50 Stop (mag. dla kier.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.45 Prognoza pogody 19.50 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Televiaté (pr. roz.) 21.10 Spostrzeżenia z zagranicy 21.20 Historie sław. Karel Augusta (dok.) 22.15 Film o filmie: Wojna światów (dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 23.20 Kinobox (mag. film.) 23.45 Wirtualna obsesja (film USA) 1.55 Groteski Ch. Chaplina 2.10 Tak, panie ministrze (s.) 2.40 AZ-kwiz 3.00 Co znaczy w domu.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Wędrująca kamera (mag.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 ABCD ekologii 12.00 Euronews 12.50 Cudowny świat: Wielkie misje SAS (s. dok.) 13.20 Leczenie całosciowe (dok.) 13.50 Przyjaciele (s.) 14.10 Bajkowe wakacje 14.55 Zwykła końska historia (s.) 15.30 Świat na torach (dok.) 15.50 GEO: Chemia smutku (s. dok.) 16.15 Człowiek i jego prawa (s. dok.) 16.55 Turcja - brama Orientu (s. dok.) 17.20 Telewizyjny klub niesłyszących (mag.) 17.50 Tak, panie ministrze (s.) 18.20 Spostrzeżenia z zagranicy 18.30 Kinobox (mag.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.00 Sportowe minuty 19.40 Stop (mag.) 19.45 Jak się żyje z czeską rybą (dok.) 20.00 Zaginiona dusza narodu (s. dok.) 20.55 Letnia Szkoła Filmowa 2005 21.05

Czeska misja (s. dok.) 21.35 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 21.50 Klub filmowy: Relacja z wędrówki studentów Petra i Jakuba (film czes.) 23.25 333 (mag. lit.) 0.25 Magazyn religijny 0.45 Magazyn chrześcijański 1.00 Sportowe minuty 1.45 Wielki wóz 2.15 Świat na torach 2.35 Regiony TVC 24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.20 Zaginiony (film USA) 11.00 Dwie puszyste damy (s.) 11.30 Strażnik Texasu (s.) 12.30 Dziewczyny Gilmore'a (s.) 13.20 Anastazja (s.) 14.10 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.00 Gwiazdne wrota (s.) 15.55 Żądła (s.) 16.50 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Straż przybrzeżna (s.) 18.20 Prognoza pogody 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.50 Pálí vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Gospoda (s.) 20.30 Scenki na scenę (pr. roz.) 21.35 Obywatelskie judo (pr. publ.) 22.25 Policja kryminalna Las Vegas (s.) 23.20 Namiętna salsa (film br.) 1.00 Nie ma nieomylnych (pr. roz.) 1.50 Smallville (s.) 2.30 Rady ptaka Loskutáka 3.05 Program rozrywkowy 4.40 Ojciec Schwarzwakracza do akcji (s.).

■ PRIMA

8.00 St. Tropez (s.) 9.00 Płomień wąpliwości (s.) 9.50 Wspaniali i bogaci (s.) 10.20 Prima jazda (mag.) 11.05 Lekarz ze wsi (s.) 12.00 Szansa bez granic (pr. roz.) 13.00 W lot po świecie (s. dok.) 14.00 Pomoc domowa (s.) 14.30 Pan Złota Rączka (s.) 15.00 Beverly Hills 90210 (s.) 16.00 Sprawa dla dwu (s.) 17.15 Navarro (s.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciół Woody (s. anim.) 19.55 Wiatr nad rzeką (film niem.) 21.35 Trzydzieści spraw majora Zemana (s.) 23.00 Kod milczenia (film USA) 0.45 Szybka wygrana 2.25 Świat 2005 2.55 Sauna (talk show) 3.45 Prima archiwum.

PIĄTEK 29 LIPCA

■ TVP 1

6.05 Wszystko w rodzinie (s.) 6.30

JAK WYKOŃCZYĆ PANIĄ T.?

film obyczajowy, USA, 1999

TVP 1, piątek 29. 7., godz. 20.10

Reżyseria: Kevin Williamson
Występują: Helen Mirren, Katie Holmes, Jeffrey Tambor, Barry Watson.

Nauczycielka historii pani Tingle jest wyniosła, zgorzkniała i zła. Nienawidzi swoich uczniów i pracy. Nie uznaje żadnych przyjaźni, sympatii, nie liczy się z nikim. Wszystkie swoje frustracje odrağowuje na otoczeniu. Na własnej skórze odczuwa jej niechęć ambitna i zdolna Leigh Ann Watson, której nauczycielka szczególnie nie lubi. Dziewczyna pragnie studiować, o lepszym starcie dla córki marzy również jej matka, której nie powiodło się w życiu. Kiedy porzucił ją mąż, została sama z dzieckiem, bez środków do życia. Utrzymuje rodzinę z ciężkiej pracy kelnerki. Ten dzień miał być szczęśliwy dla Leigh Ann, ale sprawy przybrały nieoczekiwany obrót. Wspierana przez matkę, która wierzy w nią i dodaje otuchy, liczy na bardzo dobrą ocenę w szkole. Dała przecież za siebie wszystko, by przygotować najlepszą końcową pracę na lekcję historii. Od dobrze wykonanego zadania zależy jej przyszłość. Jako wzorowa uczennica ma duże szanse na stypendium, które pozwoli jej podjąć wymarzone studia dziennikarskie.

Lato z Jedyneką 7.00 Wiadomości 7.05 Lato z Jedyneką 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Smocze opowieści (s.) 9.10 Nigdzie w świecie nie znajdziecie (pr. dok.) 9.25 Maszyna zmian (s.) 9.55 Extr@ - Bramkarz (s.) 10.20 Jaka to melodia? (teleturniej) 10.50 Lato z Jedyneką 11.05 AAAabsolutnie każdą pracę - Praca sezonowa 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Akwarele (s.) 13.30 Auto-Mix (sport) 14.05 Plebania (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 Klan (s.) 16.00 Moda na sukces (s.) 16.25 Lato z Jedyneką 16.45 Sportowy Express 16.50 Kronika Mistrzostw Świata w Montrealu 17.00 Teleexpress 17.20 Co by tu jeszcze... Przeboje kabaretu 17.30 Sąsiedzi (s.) 18.00 Czarne chmury (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Jak wykończyć panią T.? (s.) 21.50 Golden League w Oslo 23.40 Wiadomości 23.50 Mistrzostwa Świata w Montrealu 2.20 W krzywym zwierciadle - Złot absolutentów (s.) 3.40 Wiersze na dzień powszedni - Dzień dwudziesty.

■ TVP 2

6.10 Złotopolscy (s.) 6.35 Felicity (s.) 7.15 Tajna misja - Lot złotej gęsi (s.) 7.45 Magiczny autobus (s.) 8.10 McGregorowie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.25 Miss Polonia sylwetki - Anna Jedlikowska 10.30 M jak miłość (s.) 11.15 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Dzieciństwo ze smakiem 11.45 Podróż do ziemi obiecanej (s.) 12.30 Klinika pod kangurem (s.) 13.25 Szatan z siódmej klasy (s.) 15.15 Felicity (s.) 15.55 Miss Polonia sylwetki - Anna Jedlikowska 16.10 Sekrety Australii (pr. dok.) 17.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 19.00 Klub dobrych kierowców 19.05 Wakacyjny konkurs Dwójki 19.10 M jak miłość (s.) 20.00 Panorama flesz 20.05 Z Grabowskim po kraju 21.05 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 21.50 Miss Polonia sylwetki - Anna Jedlikowska 22.20 Biznes 22.25 Sport-telegram 22.40 Hity na czasie (pr. muz.) 23.35 07 zgłoś się (serial).

■ TV KATOWICE

7.00 Echa dnia 7.45 Aktualności 7.50 Bliżej natury 8.45 Gość dnia 9.00 Transmisja obrad Sejmu 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Megazynek 17.50 Trzymaj formę 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.37 Marhaba Egipt 19.00 Muzyka łączy pokolenia 19.40 Niezła jazda 19.50 Książki z górnej półki 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia 21.45 Aktualności 21.50 Wiadomości sportowe TV Katowice 21.55 Reportaż z dreszczykiem 22.15 Nawigator 23.10 Kronika Idea Mazovia Tour 23.20 Maż, sześć żon i 29 dzieci (film USA) 0.10 Kameleon (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV market 7.00 Wiesio Szol (s.) 7.15 Yu-gi-oh! (s.) 7.40 Zbuntowany anioł (s.) 8.35 Na wariackich papierach (s.) 9.35 Słoneczny patrol (s.) 10.35 Świat według Bundych (s.) 11.05 Czego się boją faceci, czyli seks w mniejszym mieście (s.) 11.35 Czułość i kłamstwa (s.) 12.05 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Rocket Power (s.) 13.30 Domowa kawiarenka 14.00 Kabaret 14.45 Wybrańcy fortuny (film USA) 15.45 Wydarzenia 16.10 Exclusive 16.40 JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 17.35 13. posterunek (s.) 18.10 Całkiem nowe lata miodowe (s.) 18.45 Wydarzenia 19.25 Daleko od noszy (s.) 20.00 Fala zbrodni (s.) 20.55 Chirurdzy (s.) 22.00 Nieustraszeni (s.) 23.00 Liga Mistrzów Śmiechu 23.45 Biznes Wydarzenia 0.10 Podwójne oszustwo (film USA) 1.45 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Bajkowe wakacje 9.15 Gdzie się podziała ta stara piosenka 10.00 Wiadomości 10.05 Bankrotári (film czes.) 11.45 GEN (s. dok.) 12.00 Wiadomości

12.30 Kolory życia (mag.) 13.30 W jaki sposób... (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Nasza wieś (mag.) 14.25 Program dla miłośników muzyki dętej 15.00 Życie na zamku (s.) 16.00 Wiadomości 16.05 Wizytówka (dok.) 16.35 Willy Fog (s. anim.) 17.00 Niech żyje S Club! (s.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.30 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Zbiegowie (film fr.) 21.40 Nadmierne drobnostki (film TV) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Manchilo (s.) 23.50 Komisarz Montalbano (film wł.) 1.35 Plavci 77 (koncert) 2.30 AZ-kwiz 2.55 Pod pokrywką.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Rowerowe włóczęgi (s. dok.) 8.55 ABCD ekologii 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.50 Wszystko, co wiemy o AIDS 12.00 Euronews 12.35 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 12.50 GEO: Chemia smutku (s. dok.) 13.15 Zaginiona dusza narodu (s. dok.) 14.15 Bajkowe wakacje 15.05 Kłocki (dla dzieci) 15.15 Medvědi nic nevědi (s.) 15.45 Przygotuj nauki i techniki (s. dok.) 16.15 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 16.20 Kamera w podróży: Polowanie na kamienie szlachetne (s. dok.) 17.15 Spostrzeżenia z zagranicy 17.20 Skarby świata (s. dok.) 17.35 Nasze zamki (s. dok.) 17.50 Poszukiwanie mądrości wieku dojrzałego (dok.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.00 Euronews 19.55 Stop (mag.) 20.00 Golden League Oslo (transmisja) 22.00 Letnia Szkoła Filmowa 22.05 Terra musica (mag. muz.) 22.45 Klub dokumentalny: Archiwalne epizody wojenne 0.00 TVC na żywo: Karel Plíhal (koncert) 0.55 Herbatka dla trzech 1.25 Potomkowie sław 1.50 Czarne owce 2.15 W jaki sposób... 2.40 Manchild 3.05 Magiczną krainą.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.25 Columbo (s.) 11.10 Dwie puszyste damy (s.) 11.45 Strażnik Texasu (s.) 12.35 Dziewczyny Gilmore'a (s.) 13.30 Anastazja (s.) 14.20 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.10 Gwiazdne wrota (s.) 16.00 Żądła (s.) 16.50 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Straż przybrzeżna (s.) 18.20 Prognoza pogody 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.50 Pálí vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Milioner (teleturniej) 20.55 Bez śladu (s.) 21.50 Komisarz Rosa Roth (s.) 23.30 Puszek (erot. show) 0.10 Namiętna Lola (film erot.) 2.20 Obywatelskie judo 3.00 Łowcy koszarów (s.) 3.40 Program rozrywkowy 5.10 Ojciec Schwarzwakracza do akcji (s.).

■ PRIMA

8.00 St. Tropez (s.) 9.00 Płomień wąpliwości (s.) 9.50 Wspaniali i bogaci (s.) 10.20 Prima jazda (mag.) 11.00 Lekarz ze wsi (s.) 11.55 Szansa bez granic (pr. roz.) 12.55 W lot po świecie (mag.) 13.55 Pomoc domowa (s.) 14.25 Pan Złota Rączka (s.) 14.55 Beverly Hills 90210 (s.) 15.55 Sprawa dla dwu (s.) 17.05 Navarro (s.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciół Woody (s. anim.) 19.53 Losowanie loterii Euromiliony 19.55 Wielki biały ninja (film USA) 21.35 Policja obyczajowa (s.) 22.30 Ostatni skok (film USA) 0.20 Losowanie loterii Euromiliony 0.30 Szybka wygrana 2.10 Receptariusz prima pomysłów 3.10 Sauna (talk show) 4.00 Prima archiwum.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika rodzinna

Kto znał, niechaj wspomni.
Dnia 25. 7. 2005 obchodziłby 95 lat

śp. JAN FRYSZ

z Suchej Średniej. O chwilę wspomnień prosi córka z rodziną. GL-414

Co w kinach

KARWINA – Centrum: Wojna policjantów (28, 29, godz. 17.45); Batman – początek (28, 29, godz. 20.00); **Reflex**: Duma i uprzedzenie (28, 29, godz. 17.00, 20.00); **Kino letnie**: Gwiezdne wojny – Zemsta Sithów (28, 29, godz. 21.30); **TRZYNIEC** – Kosmos: Wojna światów (28, 29, godz. 17.30); xXx: Następny poziom (28, 29, godz. 20.00); **HAWIERZÓW** – Centrum: Back to Gaja (28, 29, godz. 15.30); Autostopem przez galaktykę (28, 29, godz. 20.00); Kung-fu szal (28, 29, godz. 17.45).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (czw, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30).

POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzynieć 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

BYSTRZYCA – Klub Seniora przy MK

DOMY RODZINNE – SPRZEDAŻ

Dom rodzinny w Olbrachicach, parcela 1 079 m², dwupiętrowy, podpiwniczony, woda, el., gaz, kanalizacja, dobry dojazd. Cena do negocjacji 1 300 tys. Kc. 777 077 277.

Chata ogrodowa z parcelą ok. 14 a w Trzyniecu Podlesiu, ładne miejsce. Cena do uzgodnienia. 777 074 552.

Chata wczasowa w Rzece, parcela ok. 10 a, studnia, el. Cena do negocjacji 300 tys. Kc. 606 757 577.

Dom rodzinny w Wielopolu, parcela ok. 1 ha, podpiwniczony, woda, el., kanalizacja. Cena do negocjacji 1 570 tys. Kc. 777 074 552.

Dom rodzinny w Trzyniecu Nieborach, parcela ok. 15 a, dwupiętrowy, podpiwniczony, el., kanalizacja, studnia. Cena do negocjacji 1 300 tys. Kc. 777 077 277.

Dom rodzinny w Cz. Cieszynie, ul. Kopernika, 6+1, parcela 7 a, podpiwniczony, sieć inżynierska, po rekonstrukcji. Zniżka 3,5 mil. Kc. 777 077 277.

GARAŻE – SPRZEDAŻ
Garaż w Trzyniecu Borku. Cena do uzgodnienia. 85 tys. Kc. 777 074 552.

Obiekt komercyjny z parcelą w Cz. Cieszynie – Żuków G., suterena ok. 140 m², parter ok. 270 m². Dobry dojazd, parking, rampa. Możliwość wynajęcia części obiektu, według umowy. Czynsz do uzgodnienia. 777 077 277.

Oferujemy pomieszczenia do wynajęcia w Cz. Cieszynie (budynek ČSOB), ok. 40 m², 1. piętro, internet, alarm, wyposażony. Czynsz 8 000 Kc/miesiąc. 777 077 277.

Oferujemy pomieszczenia do wynajęcia w Cz. Cieszynie, ul. Jablunkovská, 3 pokoje na 1. piętrze, ok. 116 m². Czynsz 7 500 Kc/miesiąc + usługi. 606 757 577.

Oferujemy biura do wynajęcia w Cz. Cieszynie, ul. Jablunkovská, 3. piętro, ok. 233 m². Czynsz 800-1500 Kc/m² (według rozmiarów) + usługi. 606 757 577.

Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów: Stanisławice, Kocobędz, Ropica, Dobracice, Wędrzyń (1800 m², gaz, woda, el. na miejscu), Cierlicko - 40a (sieć inżynierska), Trzynieć Podlesie. 606 757 577.

Oferujemy pomieszczenia do wynajęcia w Cz. Cieszynie, centrum, ok. 20 m², 1. piętro, internet, logo, pomieszczenia reprezentacyjne. Czynsz 5 000 Kc/miesiąc + usługi. 777 077 277.

MIESZKANIA – oferty
Mieszkanie własnościowe 1+1, Cz. Cieszynie, ul. Tovární. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszynie, ul. Kysucká, przerbki. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszynie, ul. Čáslavská, przerbki. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszynie, ul. Okružní, przerbki. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszynie, ul. Polní, przerbki. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszynie, ul. Kopernikova, duży balkon. Cena 480 tys. Kc. 777 077 277.

Mieszkanie 2+1, Trzynieć, ul. Erbenova, po rekonstrukcji. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Dla klienta z gotówką poszukujemy mieszkania w centrum Cz. Cieszyna. 777 077 277.

Potrzebują państwo sprzedać lub wynająć mieszkanie? Korzystajcie z naszych usług. Czekamy na oferty.

Oferuje:

CZERNEK

Jan Czernek
558 711 842
606 757 577
777 077 277

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głos Ludu” przy ul. Komenského 4, Český Cieszyn;
w godz. otwarcia w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frýstacie (przy rynku);
e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

PZKO zaprasza 3. 8. członków i sympatyków na zwiedzanie pralasu „Miasz” w Dolnej Łomnej. Odjazd samochodami o godz. 9.00 z parku. **WĘDRZYŃA** – Klub Seniora MK PZKO zaprasza na spotkanie we wtorek 2. 8. o godz. 15.00 do Domu PZKO Czytelnia. **PTTS „BŚ”** – zaprasza 2. 8. na wotokową wycieczkę Veřovice, V. Javorník, Frenštát pod Radhoštěm. Odjazd pociągiem z Cz. Cieszyna o godz. 6.40 w kierunku na Frydek do Veřovic. Informacje tel. 596 410 300.

Co za Olzą

ŚLĄSKI ZAMEK SZTUKI I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, Cieszynie: do 28. 8. wystawa „Wobec konsumpcji”. Otwarte wt-nie: 10-17. **KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA**, Mennicza 46, Cieszynie: do 15. 8. wystawa fotograficzna „Bamako”. Otwarte po-pt: 10-18.

▲ do 27. 10. wystawa pt. „Granice wytyczane słowami”, konflikt na Śląsku Cieszyńskim w świetle literatury politycznej (1848-1947). Otwarte po-śr i pt: 8-18, so: 9-15.

GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 7. 8. Festiwal Srebra, wystawa „Dekonstrukcja – Rekonstrukcja”. Otwarte wt-nie: 10-18.

▲ do 4. 9. wystawa Ewy Wąsikiewicz – Wolnickiej „Liryka i metafora”. Otwarte wt-nie: 10-18.

Wystawy

DK „POKLAD”, Ostrawa Poruba, M.

700-LECIE OKAZJĄ DO WYPROMOWANIA JUBILATA

Imprezy i publikacje

Przypadający w tym roku jubileusz 700-lecia pierwszej pisemnej wzmianki o miejscowościach Śląska Cieszyńskiego motywuje samorządy lokalne do promowania swoich miejscowości.

Jest tak po obu stronach granicy dzielącej Śląsk Cieszyński. W nadgranicznej gminie Zebrzydowice już w maju zainaugurowano obchody Międzynarodowym Przeglądem Zespołów Folklorystycznych „Złoty Kłós” oraz odsłonięciem tablicy pamiątkowej na Zamku Mattencloítów. Następowaly kolejne imprezy: m.in. obchody 700-lecia parafii p.w. Wniebowstąpienia Najświętszej Marii Panny w Zebrzydowicach (przy okazji wydano publikację „Siedem wieków z Maryją” autorstwa księży Jana Góreckiego i Jerzego Hermaisa; inne ciekawe wydawnictwa

Kopeckého 675: do 15. 9. wystawa obrazów artystów – plastyków, Polaków tworzących w krajach Czwórki Wyszehradzkiej „Cztery nieba”. Otwarta po-pt: 8-18.

KONGRES POLAKÓW, Cz. Cieszynie, Komenského 4: do 16. 9. wystawa z okazji 70. rocznicy udziału harcerzy z Zaolzia w Zlocie ZHP w Spale „Śladami złotych harcerskich”. Otwarte w po-pt: 9-15.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ – sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Do 11. 9. wystawa historyczna Zdeňka Hapala – lalkarza, artysty i reżysera. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **KOTUŁOWA DRZEWIONKA, Hawierzów Będowice**: wystawa „Mieszkanie ludowe i tradycje rolnictwa w Cieszyńskim”. Otwarte wt-pt: 9-17, so-nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TRAGEDII ŻYWOCIKIEJ, Hawierzów Żywocice**: do 31. 12. wystawa „Od ognika do żarówki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **INTERKLUB KARWINA, rynek Masaryka 10**: do 31. 7. wystawa „Świat według Orteliusa” – historyczna wystawa map. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie**: stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Do 31. 12. wystawa „Pietwałd w zmianach stuleci”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW W JABŁONKOWIE, rynek Mariana 14**: do 2. 10. wystawa „Jabłonkowskie szanice”, wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

okolicznościowe: „Wypisy z dziejów Zebrzydowic, Kaczyce, Kończyc Małych i Markłowic Górnych” Heleny i Ludwika Bartoszków, przewodnik pieszo-rowerowy „Ślakiem Zamków nad Piotrówką” promujący zabytki i najciekawsze miejsca i zakątki w gminach Zebrzydowice i Piotrowice) i czerwcową Spartakiadę Sołectw gminy Zebrzydowice i otwarcie trasy pieszej i rowerowej.

Na niedzielę 31 lipca zaplanowano w Kaczcach Festyn Jubileuszowy i odsłonięcie tablicy pamiątkowej poświęconej początkom miejscowości Kaczyce. W sierpniu odbędą się w Zebrzydowicach warsztaty plastyczno-ceramiczne połączone z wystawą i konkursem (wrzesień i październik) dla dzieci pt. „Moja miejscowość dawniej i dziś – 700 lat historii”. Na dziedzińcu zamku w Kończycach Małych odbędzie się koncert z cyklu „Viva il canto” i odsłonięcie tablicy pamiątkowej. 28 sierpnia w Zebrzydowicach zaplanowano gminne Dożynki, obchody 50-lecia Koła Gospodyń Wiejskich i 80-lecia Koła Pszczelarzy z Zebrzydowic. We wrześniu z okazji rozpoczęcia roku szkolnego Zespołowi Szkół im. Macierzy Szkolnej Księstwa Cieszyńskiego w Kaczcach z okazji 120-lecia założenia Macierzy nadany zostanie sztandar. Natomiast w listopadzie zaplanowano uroczystą mszę św. jubileuszową z koncertem Chóru „Echo”.

Jak więc widać niewielka nadgraniczna gmina nad Piotrówką przygotowała bardzo bogaty program. A czego spodziewać się można po miejscowościach na Zaolziu, którym również w tym roku stuknie 700 lat? (o)

FOT. EDMUND KUJONKA

Jozef Jankovič przed jedną ze swych rzeźb.

Jankovič w »Chagallu«

Wakacyjny sezon Galerii Zamkowej „Chagall” w Karwinie Frýstacie poświęcono czołowemu słowackiemu artyście **Jozefowi Jankovičowi**. Pochodzący z Bratysławy rzeźbiarz, malarz, grafik i pedagog przywiózł do Karwiny skromny, niemniej reprezentacyjny przekrój swej twórczości. Jest absolwentem Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych (VŠVU) w Bratysławie, był też na stypendium w Kunstlerhaus w Wiedniu i w Cit'e des arts stypendium w Paryżu.

W latach 70 i 80. XX wieku, kiedy uniemożliwiono mu wystawianie na Słowacji, gościny udzielał mu np. niedużym galerii w Orłowej (1976) i Cz. Cieszynie (1981) oraz galerii w innych krajach Europy, w tym w Polsce.

Obecnie Jankovič jest pedagogiem (od 1994 r. profesorem) w swej macierzystej uczelni. Od samego początku swojej drogi artystycznej zgłębiał współczesne tendencje w sztuce światowej, filozofii, polityce i naukach

przyrodniczych. W latach 60. XX w. twórczość Jankoviča zaszeregowano do tzw. informelu, następnie do nowej figuracji. Po okresie tzw. normalizacji poświęcił się grafice oraz tworzeniu biżuterii artystycznej. Już w 1973 roku – jako jeden z pierwszych – zainteresował się grafiką komputerową, a w 1976 roku wykorzystał ją w twórczości monumentalnej. W 1985 roku wystawił jako pierwszy artysta z dawnej CSRS w ramach światowej konferencji grafiki komputerowej SIGGRAPH 85 w USA. Charakterystyczne dla niego jest korzystanie z barwy i nowych nietradycyjnych materiałów. W centrum jego zainteresowań niezmienne znajduje się człowiek.

Wystawa twórczości Jozefa Jankoviča w „Chagallu” czynna będzie do 28 sierpnia (od wtorku do niedzieli w godz. 9.00-18.00). Choć inne galerie mają przerwę wakacyjną, we frýstackiej nie ma sezonu ogórkowego. (o)

GOROLSKI ŚWIĘTO 2005

Zagraj o bilet!

Chcesz zdobyć dwa darmowe bilety na wybrany przez siebie dzień Gorolskiego Święta? Nic prostszego – zagraj w konkursie. Wystarczy odpowiedzieć prawidłowo na jedno z trzech pytań (dziś drukujemy pierwsze, 2. i 3. w numerach sobotnim i wtorkowym), napisać je na kartce, nakleić załączony kupon, opatrzyć swoim imieniem, nazwiskiem i adresem (ewentualnie także nr tel. lub adres mailowy) i niezwłocznie wysłać rozwiązanie pocztą lub przynieść je osobiście do redakcji (w wypadku pierwszego pytania – najpóźniej w poniedziałek do godz. 12.00). W każdej rundzie wśród uczestników konkursu wylosowana zostanie jedna osoba.

A oto pierwsze pytanie:

Jak się nazywał działacz społeczny, nauczyciel, malarz, prozaik, folklorysta, fotografik i dokumentalista Zaolzia, który był autorem nazwy Gorolski Święto? (kor)

KUPON »GŁOSU LUDU«

Hele heca!

Było szkolni na superagenty.
– Tam je twoja baba – powiedział do wódca do Jurka. Idź i jóm zastrzel.
– Hónor mi na to nie pozwala – odpowiedział Jurek i test obloł.
– Tam je twoja baba, weź pistolet i zastrzel jóm – rozkazał z kolei Wani.
Kandydat na superagenty poszedł, nie było go pore minut, ale wrócił zapałkany i prawi:
– Ni mogym zastrzelić svojij baby. I też obloł.
– Tam je twój chłop – powiedział do wódca, tym razem do Helgi. – Tu mosz pistolet, idź i go zastrzel.

Helga wyszła, rozległo się pore strzałów, potym była jakosi szamotanina. W końcu przyleciała wkurżono Helga i wrzeszczy:

– Co za palant załadował mi ślepaki? Musiałach go załatwić stołkym!

Kareł był dziesięć miesięcy kansi w Afryce. Jak wrócił, pyto:

– Helynko, było cie za mnóm teschno?

– Jak strasznie my teschniły – baba na to.

– Kiery jeszcze, oprócz ciebie?

– Jak to kiero, moja!

NA GOROLSKI ŚWIĘTO BESKIDZKIMI SZLAKAMI

W góry z Maciejem

„XI Rajd o kypce Macieja”, który jest imprezą towarzyszącą Gorolskiemu Świętu, odbędzie się w sobotę 6 sierpnia. Celem rajdu, który organizuje Komitet Organizacyjny GŚ wspólnie z Polskim Towarzystwem Turystyczno-Sportowym „Beskid Śląski”, jest popularyzacja turystyki pieszej w Beskidzie Śląskim.

Kto może wziąć udział w rajdzie? Każdy, kto kocha nasze piękne góry, niezależnie od tego czy jest zrzeszony, czy nie, w towarzystwach turystycznych. W rajdzie można uczestniczyć indywidualnie lub w 3-osobowej drużynie generacyjnej. Każdy uczestnik rajdu musi przestrzegać zasad ochrony przyrody i przepisów przeciwpożarowych, a młodzi turyści, którzy nie ukończyli 15. roku życia, mogą wyruszyć na trasę wyłącznie w towarzystwie osoby dorosłej.

Jak dotrzeć na start? Pociągami w kierunku Jabłonkowa, które odchodzą z Cz. Cieszyna o godz. 7.27 lub 8.20. Cztery punkty startowe znajdują się w Gródku, Nawsiu, Mostach k. Jabłonkowa i na Wielkim Stożku. Tam też należy uiścić opłatę startową – dorośli 30, a młodzież 20 Kc. Meta rajdu znajduje się w Lasku Miejskim przy stoisku MK PZKO Gródek; na mecie trzeba się zgłosić najpóźniej do godz. 15.00. Każdy z uczestników musi na trasie zaliczyć przynajmniej jeden punkt kontrolny (Głowa – schronisko, do godz. 11.30; Baginiec – ośrodek HT, do 13.30; Wielki Stożek – schronisko, do 11.30; Filipka – schronisko, do 10.30).

Na mecie uczestnicy otrzymają dyplomy oraz bloczek upoważniający do podjęcia posiłku w którymś z górskich stoisk. Ponadto organizatorzy zapewniają dla każdego uczestnika rajdu 50-proc. zniżkę na bilet na Gorolski Święto – w sobotę lub niedzielę. Najstarszy uczestnik i uczestniczka otrzymają – jak zwykle – kypce. Najmłodszy zresztą również, ten jednak musi mieć ukończone 4 lata.

– Każdy uczestnik musi bowiem przejść trasę na własnych nogach. A dwucy trzylatek z reguły pokonuje trasę na barkach starszych „rajdowiczów” – mówi prezes „Beskidu Śląskiego”, Władysław Janik. – Jeśli zaś chodzi o trasy, to nie dochodzi tu do żadnych zmian. Najkrótsza ma 10 kilometrów, najdłuższa – 20. Każdy może sobie wybrać.

A oto zaproponowane przez organizatorów rajdu trasy (patrz też załączona mapka):

S1: Gródek – Filipka – Zimny – Gróniczek – Baginiec – meta (17 km)

S2: Gródek – Filipka – Zimny – Stożek – Gróniczek – Baginiec – meta (20 km)

S3: Gródek – Filipka – Zimny – Gróniczek – meta (10 km)

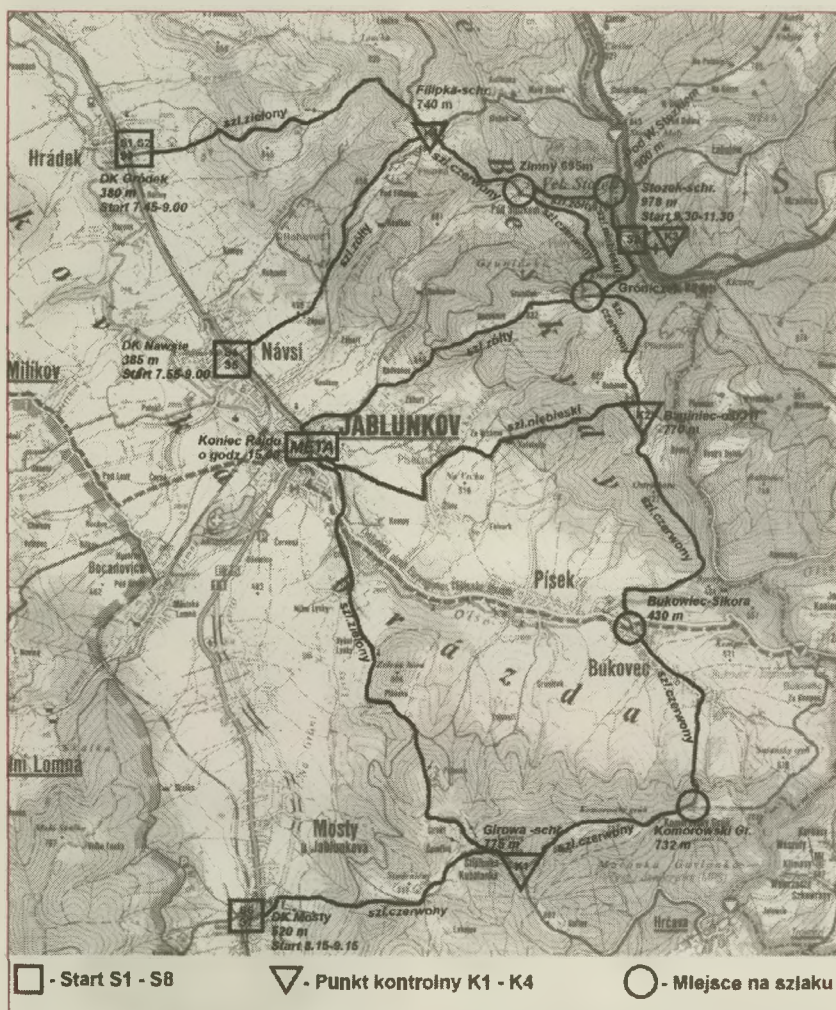
S4: Nawsie – Filipka – Zimny – Gróniczek – Baginiec – meta (16 km)

S5: Nawsie – Filipka – Zimny – Stożek – Gróniczek – Baginiec – meta (19 km)

S6: Mosty k. Jabłonkowa – Głowa – Bukowiec (Sikora) – Baginiec – meta (19 km)

S7: Mosty k. Jabłonkowa – Głowa – Jabłonków (pływalnia) – meta (11 km)

S8: Wielki Stożek – Gróniczek – Baginiec – meta (11 km) JACEK SIKORA

OSOBLIWOŚCI ZAOLZIA

Napoleon w karczmie

Nie mamy na Ziemi Cieszyńskiej muzeum figur woskowych. Jest natomiast jego... maleńka namiastka: zabytkowa karczma na ruchliwym skrzyżowaniu w Oldrzychowicach. Maleńka, bo tylko dwie figury w niej się znajdują. Ale za to jakie! Sam Napoleon i jego przyboczny. Napoleon – sprawiający wrażenie zmęczonego marszem na wschód Europy – usiadł koło drzwi wejściowych, jego podwładny zaś stoi na warcie koło kontuaru w barze. Takie towarzystwo i oryginalny wystrój lokalu sprawiają, że goście rzeczywiście mogą się tu poczuć jak żywcem przeniesieni do czasów napoleońskich.

Wydarzenia Sportowe

MICHAŁ ŚLACHTA, NOWY TRENER DYWIZYJNYCH PIŁKARZY BANIKI OLBRACHCICE:

Nie martwię się o przyszłość zespołu

W Olbrachcicach trenerzy ostatnio zmieniają się jak obrazki w kalejdoskopie. Nikogo więc nie dziwi, że piłkarze Banika od miesiąca prowadzi kolejny nowy trener, Michał Ślachta. Były pierwszoligowy piłkarz m.in. FC Karwiny i Banika Ostrawa pod koniec czerwca zastąpił na tym stanowisku Martina Bystronia, który po wyleczeniu kontuzji chce jeszcze powrócić na boiska piłkarskie. Michał Ślachta pierwszy ostry sprawdzian w roli trenera ma już pomyślnie za sobą. W ubiegłą sobotę jego podopieczni w rundzie wstępnej Pucharu CMZF wyeliminowali lokalnego rywala z Dzieńmorowic i w najbliższą niedzielę o awans do 2. rundy powalczą z drugoligowym Hluczynem. „Głos Ludu” rozmawia z jednym z najmłodszych trenerów w dywizji, 33-letnim Michałem Ślachtą.

Ławka rezerwowych Banika Olbrachcice. Z lewej bramkarz Brětislav Gradek, kierownik drużyny Ivan Marini, trener Michał Ślachta oraz asystent Tomáš Červenka.

Jak dalece jest pan zadowolony z występu swej drużyny w sobotnim pucharowym meczu?

Spodziewałem się wyrównanej walki. Dzieńmorowice to bowiem klasowy zespół, w dodatku podopieczni trenera Netolički znajdują się w tej samej fazie przygotowań do sezonu, co my. Moim skromnym zdaniem rozgrywki w Pucharze CMZF rozpoczęły się zbyt wcześnie i pojedynki z Dzieńmorowicami potraktowaliśmy bardziej jako sparing, niż mecz o wyższą stawkę. Drużyna jest dopiero w fazie przebudowy. W sobotnim pojedynku

na placu gry pojawiło się sporo młodych chłopców i najważniejsze, iż ten zespół zdał egzamin. W korzystnym świetle zaprezentował się zwłaszcza napastnik Petr Stachel, zaliczył on bez dwóch zdań najlepszy do tej pory mecz w barwach Olbrachcic. Chciałbym pochwalić jednak całą drużynę, która serio potraktowała ten pojedynek. Na ławce mieliśmy do dyspozycji tylko jednego rezerwowego piłkarza, bramkarza Gradka. To też świadczy o tym, że 23 lipca rzeczywiście nie jest dobrym terminem do rozgrywania pucharowych spotkań.

Latem z drużyną pożegnało się kilku doświadczonych piłkarzy. Czy nie obawia się pan, że z takim młodym zespołem Banik znów może mieć kłopoty w dywizyjnych rozgrywkach?

Mam nadzieję, że sytuacja z poprzednich dwóch sezonów już się nie po-

wtórzy. W Olbrachcicach futbol jest bardzo popularny i nie zamierzamy po raz kolejny grać na nerwach naszym kibicom. To prawda, że obecnie Banik dysponuje bardzo młodym zespołem, ale to wszystko utalentowani piłkarze i nie martwię się o przyszłość klubu.

Jakie są zatem aktualne zmiany w zespole?

Na dzień dzisiejszy z drużyną nie trenuje już Holzer, Špinar, Vlček i Zítka, niewykluczone, że Banik straci również Sochorę, który grał jeszcze w sobotnim spotkaniu z Dzieńmorowicami. Chęć odejścia z klubu zadeklarował też Figura, który w sobotę pojawił się w sparingowym meczu w barwach Rapidu Skrzeczów. Liczę na innych doświadczonych piłkarzy, takich, jak Goj czy Hekera, że w każdym meczu poderwą zespół do walki. Goj w sobotnim pucharowym spotkaniu świetnie współpracował ze Stachem i Příborskim, a bramkarz Hekera był pierwszoplanową postacią całego spotkania. Obronił cztery rzuty karne i odważył się również sam z „jedenastki” strzelić zwycięskiego gola (Banik pokonał rywala w rzutach karnych 3:2 – przyp. JB). Za wcześniej jest jeszcze mówić o nowych twarzach w zespole. Chciałbym ściągnąć z Banika Ostrawa kilku młodych piłkarzy, ale to sprawa najbliższych tygodni. Wszystko zależy będzie od tego, który z ostrawskich zawodników przebiję się do trzecioligowego składu trenera Libora Pali.

W niedzielę o przepustkę do 2. rundy Pucharu CMZF Banik powalczy z drugoligowym Hluczynem. Czy kibice Olbrachcic mogą liczyć na niespodziankę w tym meczu?

Hluczyn to rywal z całkiem innej półki, niż Dzieńmorowice. To w pełni profesjonalny klub i będzie faworytem tego spotkania. Czy można się spodziewać niespodzianki w tym meczu? My potraktujemy niedzielne spotkanie bardzo serio. Zwłaszcza dla młodych chłopców możliwość konfrontacji z klasowym zespołem to duże przeżycie. Rozmawiał JANUSZ BITTMAR

Co słychać?

● **HC HAWIERZÓW – HC STALOWNICY TRZYŃCIEC 2:4 (1:1, 0:2, 1:1).** W pierwszym letnim sparingu ekstrakursem hokeiści Stalowników Trzyńciec po wyrównanej walce pokonali we wtorek pierwszoligowy Hawierzów. Na jutro zaplanowano rewanż pod Jaworowem (17.00). W barwach Trzyńciec zaprezentował się również 28-letni polski napastnik Marcin Kulusz, zdaniem fachowców – największy talent polskiego hokeja ostatnich kilku lat. Bramki dla Hawierzowa zdobyli David Mikšan i Jiří Zdeněk, dla Trzyńciec – Petrakow, Peterek, Hašek, Stillman. Na listę strzelców Stalowników wpisało się więc dwaj nowi hokeiści – Rosjanin Andrej Petrakow i Kanadyjczyk Cory Stillman, ten ostatni przechodzi pod Jaworowem testy.

● **PETR KORBEL W FINALE TURNIEJU W LONDYNIE.** Najlepszy czeski tenisista stołowy Petr Korbel dotarł aż do finału pokazowego turnieju w Londynie, gdzie przegrał 1:3 z Koreańczykiem Rjo Sung-min. W ćwierćfinale Korbel zdobył skalp trzeciej rakiety świata – Niemca Timo Bolla, w półfinale wyeliminował reprezentanta Tajwanu Csh-ang Pcheng Lunga, gładko 3:0.

W sobotę piłkarze Huty Trzyńciec w pierwszej rundzie Pucharu CMZF zagrają na stadionie dywizyjnego Czeskiego Cieszyna (10.15). W składzie Trzyńciec nie zabraknie również kapitana drużyny Václava Pawlusa (na zdjęciu). Defensywny pomocnik występujący obecnie na pozycji stopera jest filarem trzyńcieckiej drużyny i nic dziwnego, że Pawlusem żywo interesowały się kluby pierwszej i drugiej ligi, on jednak zdecydował się pozostać pod Jaworowem. W Trzyńcu dzieli obowiązki piłkarza i współwłaściciela prywatnej firmy budowlanej. (man)

Sport Polski

■ **PLYWACKIE MŚ: TRENER OTYLII ZADOWOLONY.** Kolekcja polskiego pływania wzbogaciła się o siódmy medal w historii mistrzostw świata. Cztery z nich ma Otylia Jędrzejczak. Trenowana przez Pawła Słomińskiego Jędrzejczak w poniedziałek zajęła trzecie miejsce na 100 m delfinem (58,57). Bezkonkurencyjne okazały się dwie Australijki – Jessicah Schipper i Lisbeth Lenton, które z dużym zapasem przepląnęły dystans poniżej 58 sekund. Ich wyniki zapewniłyby im złoty i srebrny medal olimpijski w Atenach. – Australijki musiały bardzo solidnie przepracować zimę. Schipper będzie bardzo trudno pokonać na 200 m – zawyrokował trener Otylii Jędrzejczak Paweł Słomiński. Szkoleniowiec miał zastrzeżenia do nawrotu i dopłynięcia w wykonaniu Otylii. W sumie był jednak zadowolony. – Przecież to medal mistrzostw świata – dodał. Wczoraj po zamknięciu numeru w Montrealu wystartowało sześcioro

reprezentantów Polski. O medale w finałach walczyli – Paweł Korzeniowski na 200 m stylem motylkowym, Paulina Barczycka na 200 m stylem dowolnym oraz Przemysław Stańczyk i Łukasz Drzewiński na 800 m stylem dowolnym. W eliminacjach wystąpili – Otylia Jędrzejczak na 200 m stylem motylkowym i Łukasz Gąsior na 100 m dowolnym. ■ **REMISOWA KOLEJKA W IDEA EKSTRAKLASIE.** W Polsce rozpoczął się już pierwszoligowy sezon piłkarski. W inauguracyjnej kolejce mistrzostw Polski, Wisła Kraków, tylko zremisowali 1:1 na wyjeździe z Górnikiem Łęczna. Bramkę dla Wisły zdobył Kału Uche. Wyniki 1. kolejki: Lech Poznań – Polonia Warszawa 1:2, GKS Bełchatów – Górnik Zabrze 0:0, Górnik Łęczna – Wisła Kraków 1:1, Odra Wodzisław – Zagłębie Lubin 0:0, Pogoń Szczecin – Wisła Płock 2:0, Korona Kielce – Cracovia Kraków 0:0, Arka Gdynia – Legia Warszawa 0:0. (JB, PAP)

DZIŚ W NUMERZE:

Szczęśliwe zakończenie **str. 3**

Od pomysłu minęło 10 lat **str. 4**

PUDŁO – rubryka młodzieżowa **str. 5**

Otylia z rekordem świata **str. 8**

SOBOTA
30 LIPCA 2005
NR 89
ROCZNIK LX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

W amfiteatrze na rzeszowskich bulwarach ZPIT „Suszanle” prezentuje w ramach XIII Światowego Festiwalu Polonijnych Zespołów Folklorystycznych tańce i pieśni wywodzące się z naszego regionu.

WRÓCILI ZMĘCZENI, ALE SZCZĘŚLIWI

»Suszanle« po rozbarsku, »Olza« po cieszyńsku

RZESZÓW/ZAOLZIE (sch) – 1200 osób w strojach ludowych ze wszystkich regionów Polski tańczących wspólnie polkę trambankę z Opoczna rodem – oto obrazek, jaki na długo jeszcze pozostanie w pamięci uczestników XIII Światowego Festiwalu Polonijnych Zespołów Folklorystycznych w Rzeszowie. Wspólną polką opoczyńską, rozbiciem statuetek pamiątkowych przedstawicielom wszystkich zespołów oraz Hymnem Polonii zamknęto w środę Koncert Galowy trwającego od piątku 22 lipca festiwalu.

Zaolziańscy uczestnicy tej renomowanej rzeszowskiej imprezy polonijnej, członkowie zespołów „Olza” i „Suszanle”, wrócili w czwartek zadowoleni do swoich domów. Zdaniem kierowniczki górnosuskiego zespołu, Barbary Mraćny, zwłaszcza dla młodych tancerzy rzeszowski finał finałów na taflę hali widowiskowej na Podpromiu był niesamowitym przeżyciem. – Na Koncercie Galowym nasz zespół tańczył tańce rozbarskie. Przy „Sza dziewczeczka do miasteczka” śpiewała cała sala. Natomiast na zakończenie naszego bloku programowego, na który złożyły się tańce 6 zespołów, wspólnie wykonaliśmy siustanego z Żywiczyny – mówi B. Mraćna, przy okazji zdradzając, że „Suszan” spotkała przyjemność pokazania się na scenie

wspólnie z „Karolinką” z Londynu i „Kaliną” z Brazylii, podczas gdy pozostałe zespoły „szóstki” tańczyły na taflę.

Właśnie możliwość zatańczenia z innymi zespołami oraz na tej podstawie poczynienie pewnych porównań to, według kierowniczki organizacyjnej ZPIT „Olza” Urszuli Nledoby, atuty rzeszowskich festiwali polonijnych. – Dzięki temu zespół zyskuje energię do dalszej pracy – mówi pani Ula, która do Rzeszowa wyjechała w tym roku po raz czwarty, „Olza” zaś rzeszowskich festiwali zaliczyła już, bagatela, dziesięć!

Na tegorocznym, trwającym bez mała cztery godziny Koncercie Galowym, „olzianie” wykonali cieszyńskiego sarocza. **Ciąg dalszy na str. 2**

Rozpoczyna się 42. TKB

REGION (kor) – Na estradach pięciu miejscowości polskiego Podbeskidzia – Wisły, Szczyrku, Żywca, Makowa Podhalańskiego i Oświęcimia – rozpoczyna się dzisiaj 42. Tydzień Kultury Beskidzkiej. Folklorystyczną imprezę

zakończy za tydzień Gorolski Święto w Jabłonkowie, które odbywa się w ramach TKB od 1990 r.

Tydzień Kultury Beskidzkiej należy do najstarszych imprez folklorystycznych w Polsce, a nawet w Europie. Jego historia rozpoczęła się w roku 1964 w Wiśle, ale tradycjami sięga jeszcze przedwojennego Święta Gór. Sytuuje się też wśród imprez największych – zarówno biorąc pod uwagę zasięg, czas trwania, liczbę wykonawców czy koncertów, jak też liczbę widzów uczestniczących w jego prezentacjach. W ramach 42. TKB organizowane są także: XXXVI Festiwal Folkloru Górali Polskich w Żywcu (30 lipca – 2 sierpnia), XVI Międzynarodowe Spotkania Folklorystyczne w Żywcu (3 – 6 sierpnia), XI „Festyn Istebniański” w Istebnej (30 – 31 lipca) i „Wawrzyńcowe Hudy” w Ujsolach (6 sierpnia).

Szpital placem robót

CZ. CIESZYN (s) – Szpital Czeski Cieszyn s.a. sfinansuje rekonstrukcję i modernizację jednego ze swych oddziałów – oddziału intensywnej terapii. Prace budowlane rozpoczęte zostaną w poniedziałek 1 sierpnia i przebiegać będą przy pełnym ruchu placówki, jednakże – jak zastrzega się dyrektor Petr Vaněk – mogą one spowodować pewne ograniczenia i niedogodności dla pacjentów. Za naszym pośrednictwem dyrektor prosi pacjentów o wyrozumiałość.

Koszt robót budowlanych wyniesie 1,5 mln koron, natomiast na nową aparaturę i urządzenia technologiczne dla oddziału intensywnej terapii kierownictwo szpitala wyda 4,5 mln koron.

Równolegle zreperowana zostanie fasada pawilonów szpitalnych – głównego, obiektu Ci i biochemii klinicznej. Koszty w wysokości 3 mln koron pokryje miasto, które jest właścicielem zabudowy szpitalnej.

Wogoda

SOBOTA – Zachmurzenie umiarkowane, lokalnie deszcz. Temp. w dzień ok. 30 st., nocą od 17 do 13 st. C.

NIEDZIELA – Zachmurzenie umiarkowane do dużego, przejściowe opady deszczu. Temperatura w dzień od 21 do 25 st., nocą od 17 do 13.

PONIEDZIAŁEK – Bez zmian. Temperatura w dzień od 20 do 24 st., nocą od 15 do 11 st. C.

Urodziny tuż, tuż

WĘDRYŃIA (man) – Trwa rekonstrukcja gminnego kompleksu kulturalno-sportowego. Z okazji 700-lecia Wędryni w drugiej połowie sierpnia odbędzie się w nim wielka feta.

Obecnie budowane są zadaszone kioski. W razie niepogody pod dachem zmieści się 200 osób, a także chodnik ułatwiający bezpieczne dojście na terenie obiektu. Koszt robót – 3 mln Kč.

Rys. BRONISŁAW LIBERDA

PUBLIKACJA O GNOJNIKU POWĘDRUJE DO LAMUSA

Wydana nakładem Urzędu Gminy Gnojnik publikacja z okazji 700-lecia, która wywołała oburzenie wśród miejscowych Polaków, nie będzie już dalej rozprowadzana. Powiedział to w rozmowie dla redakcji polskiej Czeskiego Radia w Ostrawie (GRO) wójt gminy, Václav Vojar.

Z okazji 700-lecia wioski Urząd Gminy Gnojnik wydał 400 sztuk liczącej niespełna 160 stron publikacji, przeznaczając na ten cel 50 tysięcy koron. Materiały dostarczył jej autor – miejscowy historyk-amator Rudolf Bydłówek. Pomocą służyła mu gminna kronikarka Jaroslava Konečná. Autor zaznaczył we wstępie, że nie jest to dzieło historyczne, tylko zbiór „wszelkich dostępnych informacji z kronik, cieszyńskich

dokumentów, starych czasopism, Kalendarzy Cieszyńskich i czasopisma Těšínsko”. Nikt z miejscowych Polaków, którzy chcieli przekazać swoje materiały, nie został do współpracy dopuszczony. Po pojawieniu się książki byli zszokowani. Polska

grupa narodowa została w niej całkowicie zignorowana.

W liście z 27 czerwca br. adresowanym do wójty Vojara prezes Kongresu Polaków Józef Szymeczek wyraził ubolewanie, iż publikacja wypacza informacje o istnieniu i wkładzie w kulturę gminy polskiej grupy narodowej. W załączonym przeglądzie wydarzeń po 1945 r. widnieje np. tylko

jedna o niej wzmianka – informacja o założeniu koła PZKO. Swoje notki biograficzne ze zdjęciami mają tu natomiast wszyscy kolejni dyrektorowie czeskich szkół, z nazwiska są wymienieni wszyscy kierownicy stacji kolejowej, zakładu Goduła,

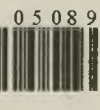
apteki, biblioteki i tartaku. Natomiast o polskich dyrektorach nic nie ma, podobnie o istnieniu polskiej szkoły. Autor publikacji – pisze w liście do gnojnickiego wójty Szymeczek – docenił wkład w kulturę gminy kościoła ewangelickiego, ale całkowicie przemilczał wkład w kulturę Koła PZKO, w tym jego długoletniego, znakomitego chóru, oraz polskiej szkoły. Z powyższego sądzimy – kończy swój list Szymeczek – iż brak informacji o polskiej grupie narodowej nie jest przypadkowy, lecz celowy. **Ciąg dalszy na str. 3**

Jak zafałszować historię?

HO! HO! HO! 58. Gorolski Święto 6 – 7 sierpnia 2005

Międzynarodowe Święto Folkloru
organizowane w ramach 42. Tygodnia Kultury Beskidzkiej

Lasek Miejski
w Jabłonkowie

9 771212 422065

GL-415

U rodaków

■ Jest decyzja w sprawie prywatyzacji Skoczowskiej Fabryki Kape-luszy „Polkap”. Chociaż przetarg, w którym wyłoniono nowego właściciela firmy, odbył się 30 czerwca, jednak jeszcze przez miesiąc służby wojewody sprawdzały firmę, która go wygrała. Jest to firma Film Box z Katowic. Zapłaciła za skoczowską fabrykę 3,5 mln zł i wkrótce przyjmie jej nazwę.

■ Wysoki kurs korony powoduje, że Czechom opłaca się robić zakupy w Polsce. Na targowiskach w Cieszynie, gdzie jeszcze niedawno handlujący likwidowali stragany, panuje ożywiony ruch. W dni targowe, czyli w środy i soboty, widać autokary nawet spoza województwa morawsko-śląskiego.

■ W najbliższy poniedziałek, 1 sierpnia, rozpoczyna się w Cieszynie Letnia Szkoła Języka, Literatury i Kultury Polskiej. Szkoła stanowi rodzaj intensywnego kursu języka polskiego, który cieszy się wśród obcokrajowców coraz większym powodzeniem. Do nadolziańskiego miasta przyjedzie ich blisko 200 z 32 krajów świata.

■ Już w najbliższy weekend rozpocznie się Tydzień Kultury Beskidzkiej, który tradycyjnie potrwa... 9 dni. W sobotnie popołudnie ulicami Wisły przejdzie barwny korowód zespołów, a wczesnym wieczorem w amfiteatrze góralskie granie i śpiewanie zostanie zainaugurowane. Na wiślańskiej estradzie zaprezentuje się ponad 60 grup krajowych i zagranicznych.

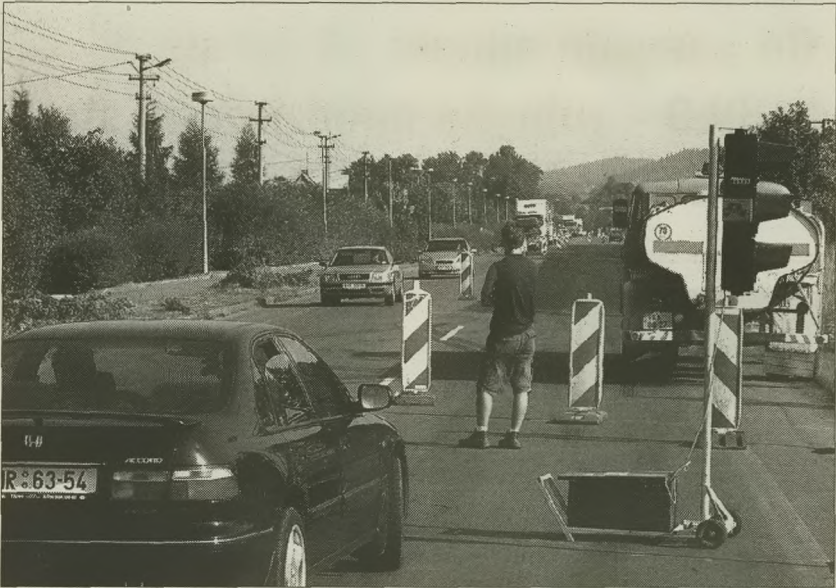
■ W Cieszynie i Czeskim Cieszynie spotkali się 22 bm. ministrowie spraw zagranicznych Polski Adam Rotfeld i Republiki Czeskiej Cyril Svoboda. Było to robocze spotkanie, z bogatym programem obrad. Z ust ministra Rotfelda padło stwierdzenie, że stosunki polsko-czeskie nigdy nie były tak dobre, jak obecnie.

■ W miniony weekend odbył się w Bielsku V Międzynarodowy Zlot Pojazdów Militarnych „Operacja Południe”. Przyjechało ok. 120 załóg z całego kraju oraz m.in. z Czech, Austrii, Niemiec. Prezentowane auta to rzadko spotykane, zadbane i pięknie odrestaurowane unikaty. Ich właściciele przebiegają się za żołnierzy radzieckich, niemieckich, wietnamskich, prezentują broń. Dla gości nie lada atrakcją były np. nośnik rakiet balistycznych oraz rower z czasów wojny. Przez miasto przejechały lekkie dżipy, terenowe auta wojskowe, ciężarówki, wozy pancerne i gąsienicowe, transportery opancerzone. ■ Uczniowie z Gimnazjum nr. 10 w Bielsku wiosną zaczęli pilotować w swojej szkole „Adopcję na odległość” – akcję prowadzoną przez Caritas. Pracownicy organizacji humanitarnych w biednych regionach świata wyszukują dzieci, przeważnie sieroty, którym trzeba pomóc. Bielscy gimnazjaliści zaopiekowali się sierotą z Azji – 14-letnią Wiktoria z Indii. Obiecali co miesiąc wysyłać do niej 200 zł.

■ XI-wieczna rotunda romańska św. Mikołaja w Cieszynie – jeden z najstarszych zabytków na południu Polski – zostanie odrestaurowana. Zabrudzony sadzą i siarką z huty w Trzyńcu zabytek zmieni kolor. Nie będzie – jak dotąd – brudna, tylko kremowa, z naturalnymi, rudymi przebarwieniami. Prace będą kosztowały 20 tys. zł i obejmą także naprawę drzew, posadzki i uzupełnienie tynków.

Opr. (man)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Przed ponad tygodniem rozpoczęto naprawianie nawierzchni drogi międzynarodowej I/11 (E-75) w Gródku i Bystrzycy. Ostrzegamy kierowców, że na drodze są stopnie powstałe przy usuwaniu starej nawierzchni, a przed wjazdem na teren prac mogą się tworzyć bardzo długie korki, gdyż ruch odbywa się tam wahadłowo. W czwartek rano na objeżdżaniu widocznego na zdjęciu krótkiego odcinka z nową nawierzchnią było trzeba czekać grubo ponad 10 minut.

Fot. DANIŁA BRANNA

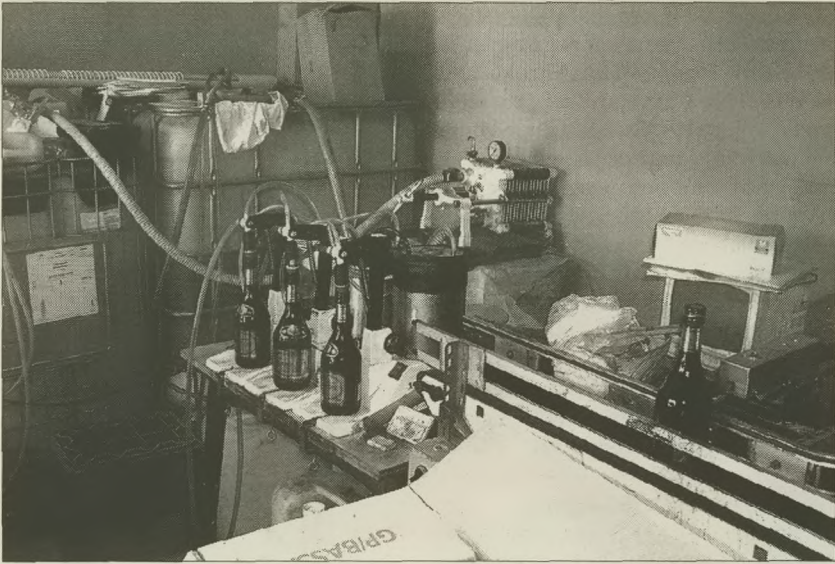
Porno na cenzurowanym

TRZYNIEC (man) – Od czerwca ubiegłego roku, kiedy otwarto nową część ratusza, mieszkańcy Trzyńca mogą korzystać bezpłatnie z sieci i poczty internetowej. Dwa komputery mieszczące się w holu budynku, codziennie w godz. 7.00 – 15.00 (w dni urzędowe aż do 17), bez przerwy obsługane są przez dzieci, młodzież, dorosłych, a nawet ludzi starszych. Po przeprowadzeniu statystyki okazało się jednak, że w katalogu najczęściej odwiedzanych stron internetowych dominowały serwisy o treści erotycznej i

pornograficznej. – Stron o zawartości erotycznej nie wyszukiwała tylko młodzież, ale widocznie też jacyś zboczeńcy. Z komputerów korzystać można nadal, ale plugawie strony internetowe zostały zablokowane – poinformował nas pracownik trzynieckiego ratusza Ladislav Chromec.

Ulżyć turyście

ŁOMNA DOLNA (man) – Samorządowi gminnemu przyznana została dotacja 100 tys. Kc z województwa morawsko-śląskiego na nowe tablice informacyjne. Dzięki czterem drewnianym tablicom, które zostaną umieszczone wzdłuż drogi w przyszłym roku, odwiedzającym Łomną Dolną turystom o wiele łatwiej będzie dotrzeć do najważniejszych obiektów i najbardziej atrakcyjnych miejsc we wsi.

Prócz komputerów, etykiet i butelek celnicy znaleźli na terenie zakładu ogrodniczego zbiorniki, pełne składników, z których przedsiębiorcy mieszkańcy Orłowej umieli wyczarować wszelkie popularne marki znane na czeskim rynku alkoholi.

Fot. archiwum Urzędu Celnego

»Suszenie«...

Dokończenie ze str. 1

– Jako że byliśmy ostatnim zespołem w naszej grupie, w finałowej jego części dołączyło do nas pozostałych 5 zespołów naszego bloku – dodaje U. Niedoba.

Mimo że członkowie obydwu zespołów powrócili na Zaolzie zmęczeni, ale szczęśliwi, niewiele czasu pozostaje im na nabranie nowych sił. Zarówno przed „Olzą”, jak i „Suszanami” kolejne bowiem występy.

Sztuczna trawa zamiast żużlu?

NAWSIE (man) – Gospodarze gminy wystąpili o dotację z Ministerstwa Finansów na przebudowę i skanalizowanie miejscowego boiska. Przy okazji stara żużlowa nawierzchnia zamieniona ma zostać na sztuczną.

Koszt tej przeróbki, która zaplanowana jest na ten rok, szacuje się na 8 mln Kc (Praga ma dać 5,4 mln). W przyszłym roku boisko zostanie ogrodzone i wybuduje się szatnie i sanitariaty.

Piekawostki

Szczęśliwsi od Amerykanów

Europejczycy są szczęśliwsi od Amerykanów, ponieważ pracują krócej i dzięki temu mogą spędzać więcej czasu z rodziną i przyjaciółmi – pisze na łamach „New York Timesa” Paul Krugman. Na przykładzie Francji autor komentarza ukazuje, że choć Europejczycy zarabiają mniej od Amerykanów, nie znaczy to, że żyje im się gorzej. Jednak największy podział między amerykańskim a europejskim społeczeństwem dotyczy opieki zdrowotnej. Amerykanin musi zawsze uwzględnić ryzyko bankructwa w przypadku nagłego pogorszenia się stanu zdrowia i nieplanowanych wydatków na opiekę medyczną, natomiast o zdrowie Europejczyków martwi się państwo – podkreśla publicysta. Do tego dochodzi jeszcze system szkolnictwa: ponieważ niemalże wszystkie szkoły w Europie są dobre, europejskie rodziny – w

przeciwieństwie do Amerykanów – nie muszą martwić się o znalezienie odpowiedniego miejsca na edukację swoich dzieci.

Odstrasza słońce

Rolnicy z Północnego Kiwu na wschodzie Demokratycznej Republiki Konga będą sadzić wokół swoich pól czerwony pieprz w celu odgonienia słoń. Jest to łagodny środek zalecany przez Światowy Fundusz na Rzecz Przyrody. Żeby więcej nie zabijać słoń, postanowili wykorzystać sprawdzony pomysł z Kenii i Zimbabwe, który polega na zasadzeniu wokół pól 10-metrowego pasa czerwonego pieprzu. Słoń nie znosząc zapachu pieprzu i po kilku próbach przedarcia się zwracając z drogi.

Niszczą laptopy

Tegoroczne upały są przyczyną rekordowej liczby awarii kompu-

Poprawka senatora Febra

PRAGA (mro) – Na wniosek senatora Andrzeja Febra Senat RC w czwartek dokonał poprawki w nowelizacji ustawy o prawie górniczym. Nakłada ona na spółki wydobywcze obowiązek wydawania opinii potrzebnej w postępowaniu budowlanym w konkretnym terminie. – Kopalnie muszą wypowiedzieć się w sprawie do 30 dni. O ile będą im potrzebne inne opinie rzeczoznawców, to mogą termin odpowiedzi przedłużyć o kolejne 30 dni, z tym, że są zobowiązane poinformować o tym fakcie zainteresowanych – powiedział A. Feber. Dodał, że dotychczas zainteresowani poprawą swoich warunków

mieszkaniowych i bytowych czekali na opinię spółek wydobywczych i rok, a czasem nawet dłużej. Bez opinii kopalni mieszkańcy terenów objętych działalnością górniczą nie mieli szans uzyskania zezwolenia na budowę.

– Ta poprawka, regulując stosunki na linii mieszkańcy-kopalnie-institucje uelastyczni i przyspieszy obieg dokumentów. Poprawka zachowuje także wszystkie dotychczasowe kompetencje kopalni w kwestiach ochrony łożyska węgla. Minister Milan Urban, który początkowo odrzucał moją poprawkę, ostatecznie zgodził się z moją argumentacją – dodał Feber.

Odwiedziny »za miedzą«

NAWSIE / BYSTRA (db) – Delegacja samorządu gminnego Nawsia gościła w ubiegłym tygodniu w wiosce Bystra. Miejscowość ta (część gminy Wilkowice) znajduje się w powiecie bielsko-bialskim u podnóża Klimczoka. Celem wizyty była wymiana doświadczeń i rozpatrzenie możliwości współpracy.

Z zaproszenia wójta gminy Wilkowice, Jana Cholewy, skorzystała wójt Nawsia Lenka Husarowa, jej zastępczyni Ilona Kłusowa oraz członkowie samorządu Bogdan Hajduk i Stanisław Lisztwan. W trakcie wizyty strony zapoznały się z dorobkiem kulturalnym potencjalnego partnera, nawsianom zaprezentowano też inwestycje przeprowadzone w Wilkowicach i Bystrej, piękne położenie geograficzne i wyjątkowe walory krajobrazowe wioski. Samorządowcy rozważają możliwość dalszej wymiany doświadczeń w zakresie działalności samorządowej, współpracy młodzieży szkolnej, wymiany turystycznej itd.

Kino będzie jak nowe

BOGUMIN (jb) – W tych dniach rozpoczęła się gruntowna rekonstrukcja i modernizacja letniego kina i amfiteatru w miejskim parku. Kino, które wybudowano w latach 60. ub. wieku, od dłuższego czasu nie służyło już swojemu celowi. Było bowiem w bardzo złym stanie.

Rekonstrukcja i modernizacja kosztować będą ok. 13,5 mln koron. Projekt czekał na realizację kilka lat, ciągle jednak brakowało pieniędzy. Dopiero w tym roku Urząd Miejski

otrzymał dotację w wysokości 8 mln koron z Ministerstwa Rozwoju Regionalnego. W parku powstanie więc nie tylko nowe letnie kino, ale także restauracja, szatnie i zaplecze sanitarne. Zniszczone plastikowe krzeselka zastąpią drewniane ławki. Estrada zostanie zadaszona, amfiteatr otrzyma nowe ogrodzenie i chodniki.

Inwestycja ma być gotowa już w listopadzie br., uroczystą premierę zaplanowano na początek lata 2006 r.

Płynie ...

Dokończenie ze str. 1

Niejako wyższym stopniem zagospodarowywania „ognistej wody” parali się przedsiębiorczy karwiniacy. Trzej mężczyźni i kobieta w garażu gospodarstwa ogrodniczego niedaleko Kopalni „Łazy” „produkowali” trunki światowych marek. Celnicy odkryli tu linię produkcyjną do butelkowania i paczkowania alkoholu. W Orłowej wytwarzano wódki fińskie, polskie, austriackie, popularne czeskie, a nawet „francuskie koniaki”.

Na miejscu zabezpieczono także kontenery ze spirytusem, mnóstwo etykiet i butelek, firmowe zakrętki oraz już przygotowane do ekspedycji palety z gotowym towarem. Celnicy oceniają, że w tym przypadku szkody wynikające z niezapłacenia akcyzy przekroczyłyby 2 mln koron.

zrzucenia tuszy. Poza schudnięciem, korzyści związane z wyszczuplającą dietą dotyczą także niższego ciśnienia krwi, ochrony przed chorobami serca lub udarem. Amerykański neurolog Mark Mattson wypróbował tej metody na szczurach i teraz sprzedaje, co się dzieje, gdy w ciągu dnia ludzie poszczą, a wieczorem objadają się. Mattson przeprowadził eksperymenty w Baltimore w Narodowym Instytucie Starzenia. Szczury jednego dnia zmuszono do głodowania, następnego dnia zezwalano im na obżarstwo. Straciły one na wadze i żyły dłużej od gryzoni, które jadły co i kiedy chciały. Mattson zwrócił uwagę, że szczury traciły na wadze konsumując o 40 proc. żywności mniej. Ponadto miały one niższe ciśnienie krwi, czyste i przepustowe arterie krwionośne oraz mniej narażone były na ryzyko nabawienia się cukrzycy.

Jak zafałszować historię?

Dokończenie ze str. 1

Tylko jeden „Polak” – zdaniem autora Bydłośka – zasłużył na to, aby znaleźć się w panteonie gnojnickich osobistości. Jan Kubisz, *wybitny śląski poeta i nauczyciel na Śląsku Cieszyńskim*. Bydłośek sugeruje, iż jego pieśni stały się hymnem „śląskiego ludu” a *Pamiętnik starego nauczyciela źródłem do badań problematyki uświadamiania i kultury śląskiego ludu*. W jakim języku Kubisz tworzył, o jakie uświadamienie narodowe usiłował, tego w publikacji nie podano. Na pytanie o stosunek autora do Polaków, stwierdził on w rozmowie dla redakcji polskiej CRO, iż ma wśród nich wielu przyjaciół, ale nie lubi, jeśli ktoś chce więcej, niż mu się należy.

Kim jest autor publikacji? Rudolf Bydłośek urodził się w Gnojniku w 1920 r. Z bogatego życiorysu spisane-go przez kronikarkę Konečną można wnioskować, iż mógł nie mieć powodów, aby lubić Polaków. Po przyłączeniu Zaolzia do Polski w 1938 r. został przez nich aresztowany rzekomo za to, iż zerwał polską flagę. Dla redakcji polskiej CRO stwierdził, iż z powodu Polaków Niemcy chcieli go zastrzelić. Otóż 1 września 1939 r., kiedy czekał na ojca w kancelarii stacji kolejowej, jakiś oficer z Katowic zapytał go przez telefon, czy w Gnojniku są już niemieckie czołgi. Niemcy wzięli go za polskiego szpiega i chcieli zastrzelić. W czasie wojny służył w Wehrmach-

cie, skąd zdezerterował i walczył najpierw w Słowackim Powstaniu Narodowym, a następnie w Protektoracie w oddziale partyzanckim we Wránowie n. Dyja.

Z innego fragmentu życiorysu wynika, iż po wydarzeniach lutowych dla pana Bydłośka znów nastały złe czasy. Jest członkiem partii narodowo-socjalistycznej i w związku z tym popada w konflikt z polską grupą narodową. Zapytany przez redakcję polską CRO, czego dotyczył ów konflikt, Bydłośek nie mógł sobie przypomnieć, bo nie było to nic poważnego, najwyżej drob- nostki.

Członkowie partii, do której Bydłośek należał, nazywani byli powszech-

nie „uhlirzowcami”. Ich lider, poseł František Uhlir, znany był ze swoich antypolskich wystąpień. W czechosłowackim Parlamencie domagał się np., aby wszyscy Polacy ze Śląska Cieszyńskiego zostali wywiezieni za Olzę.

Pełnomocnik Kongresu Polaków w Gnojniku, **Franciszka Chocholáč**, doprowadziła 28 czerwca do spotkania komisji do spraw mniejszości narodowych. Członka rady, przewodniczącego tej komisji **Tomáša Peterka** zapytano, dlaczego samorządowcy zlecili osobie, która nie umie zdobyć się na dystans wobec własnych, subiektywnych poglądów, opracowanie publikacji jubileuszowej, reprezentującej gminę i wydanej za jej pieniądze. Radny Peterek zgodził się z opinią, iż *spół nie był standardowy, gdyż nie było ani adiustacji językowej, ani recenzji profesjonalnego historyka*. Chocholáč podkreśliła, iż przede wszystkim całkowicie pominięto miejscowych Polaków. Nie wspomniano np. o ponad 50-letnim istnieniu chóru „Godulan”, podczas gdy o czeskim zespole, który istniał zaledwie pięć lat, napisano aż trzykrotnie. Do 1920 r. – zauważyła dyrektor szkoły **Małgorzata Rakowska** – protokoły z gminnych posiedzeń były pisane tylko po polsku, i przedłożyła dokumenty.

Radni wprawdzie uchwalili wydanie tej publikacji, bronił się Peterek,

ale wykonanie leżało w kompetencji *miejscowego historyka, kronikarki i jednego członka rady gminy*. Była to sugestia pod adresem wójta, w tym czasie na urlopie. Peterek zdradził, iż jego wkładem w to dzieło jest wyłącznie kolorowa reprodukcja herbu Bes-sów z Chrašćiny, widoczna na tylnej stronie okładki. Skorzystał w tym celu z I tomu zbioru dokumentów z serii Bibliotheca Tessinensis, wydanej w Książnicy Cieszyńskiej przez Krzysztofa Szelonga. (Dyrektor Szelong miał jednak poważne wątpliwości co do prawości takich poczyniań. Spuścizna po Leopoldzie Szerszniku jest bowiem własnością Książnicy, i to Książnica dysponuje prawami autorskimi).

Kiedy wójt Vojar wrócił z urlopu, był zdruzgotany reakcją, którą wśród Polaków wywołała jubileuszowa publikacja. Okazało się, iż został wprowadzony w błąd. Miał zapewnienia, iż wszystkie informacje są udokumentowane źródłowo, a ponieważ gmina nie miała pieniędzy na recenzje i adiustacje, tym łatwiej uwierzył amatorom. Wójt trudno podejrzawać o złą wolę, czy wręcz czeski szowinizm. – *Gdyby doszło do łamania chleba* – wyjaśnia – *to moja matka była Ukrainką a ojciec wołyńskim Czechem*.

Z Polakami w Gnojniku zawsze żył w zgodzie. Więc teraz resztę nakładu postanowił spakować i złożyć w magazynie. OTYLIA TOBOŁA

JAKOB SILBERSTEIN ZNALAZŁ CÓRKĘ SWEJ WYBAWCZYNI

Szczęśliwe zakończenie

Kilka tygodni temu opisaliśmy historię 81-letniego **Jakoba Silbersteina** z Berlina. Przybył on wtenczas na krótko do Bogumina, aby kontynuować poszukiwania rodziny kobiety, która przed 60 laty uratowała mu życie. Przypomnijmy: 22 stycznia 1945 pan Jakob wraz z trzema towarzyszami uciekł w Boguminie z transportu jadącego z Oświęcimia. Zbiegowie dotarli do stojących za miastem zabudowań, gdzie znaleźli schronienie u młodej, może trzydziesto-letniej wówczas, kobiety. Pan Jakob pamiętał, że kobieta mieszkała tam wraz z małą córeczką. Podejrzewał, że jego wybawczyni już nie żyje. Miał jednak nadzieję, że uda mu się znaleźć jej córkę lub kogoś z rodziny. O pomoc w poszukiwaniach poprosił boguminiaków za pośrednictwem lokalnej gazety „Oko”. I szczęście mu sprzyjało.

We wtorek 26 bm. Jakob Silberstein spotkał się w Boguminie z córką kobiety, która 60 lat temu uratowała mu życie. Pani **Anna Gerlowa** mieszka obecnie w Przerowie. Jej matka, **Jana Sudowa**, która pod koniec wojny nie odmówiła pomocy czterem obcym mężczyznom, już nie żyje. Zmarła w 1993 roku. Pani Anna, nie kryjąc wzruszenia, mówiła, że w jej domu często wspomniano ostatnie miesiące wojny i ukrywających się na strychu, w sianie, oświęcimskich zbiegów. – *Matka miała zawsze nadzieję, że udało im się szczęśliwie wrócić do domów* – stwierdziła. Na grobie pani Jany znajdującym się na cmentarzu w Starym Boguminie gość z Berlina wraz z panią Anną złożyli wiązanek kwiatów. Pan Jakob, wzruszony i bardzo szczęśliwy,

zaprzagnął też oczywiście zobaczyć dom, w którym przed laty znalazł wraz ze swoimi towarzyszami schronienie. Niestety, domu pani Jany Sudowej już nie ma, ale miejsce za kapliczką w Boguminie-Szonychlu, gdzie przed laty stał, pan Jakob poznał nawet po upływie 60 lat. Widać, że często wspominał te strony.

Jedna wojenna historia znalazła po 60 latach swój szczęśliwy finał. Pan Jakob Silberstein może wreszcie dokończyć spisywanie wspomnień. Ostatnie brakujące ogniwo jego książki – bogumiński epizod z końca wojny – zostało, ku jego ogromnej radości, odnalezione.

HENRYKA BITTMAR

Jakob Silberstein składa kwiaty na grobie pani Jany Sudowej w asyście jej córki Anny Gerlowej

Lapiski z południa

FELIETON RENATY PUTZLACHER

Również w tym roku nie dałam się uwieść reklamom biur podróży, oferującym „czeski raj na ziemi” nad chorwackim morzem. Postawiłam na Bałtyk i Trójmiasto, pomimo ironicznych uwag na temat zimnego morza i ciepłego piwa, podawanego ku rozpacz piosenki z dodatkiem soku. Już od granicy towarzyszyły nam wzdłuż drogi billboardy z napisem „Zaczęło się w Gdańsku” i skojarzyłam go nie tylko ze świętującą swój jubileusz „Solidarność”. Jechałam przeciw do miasta, z którym w świadomości polskiej wiąże się również początek II wojny światowej, która dla Gdańska zakończyła się bombardowaniem wiosną 1945 roku. By wczuć się w atmosferę tamtego okresu, wróciłam do lektury słynnego „Hanemanna” Stefana Chwina i kilka fragmentów dało mi do myślenia.

Wojna dobiega końca i Niemiec opuszczający swój piękny, zadbane dom w Danzigu, czyli Gdańsku, niszczy i rozbija dorobek swojego życia mówiąc do żony: „Nie dostanę niczego, rozumiesz? Czy ty myślisz, że ja mógłbym mieszkać w domu, w którym żyłoby to bydło? Przecież nie weszłabyś nigdy do wanny, w której kąpały się przed tobą jakiś świński Polak ze swoją zawszawioną żoną”. Polacy przybyli z Kresów również czują obrzydzenie i wrzucają do kotła z gorącą wodą i szarym mydłem czyste i nakrochmalone ponemieckie poszwy i prześcieradła, by zlikwidować ich lawendowy zapach. Elegancka Niemka, która nie wyjechała z miasta, zakłada stary, poplamiony naftą płaszcz, który powinien jej gwarantować ocalenie w chwili, gdy w wywożonych drzwiach do mieszkania staną rosyjscy wyzwoliciele. Miejscowi Polacy, do niedawna obywatele Wolnego Miasta Gdańsk, odnoszą się do „nowych Polaków” ze wschodu i z Warszawy, z wyższością i uważają wszystko, co wnieśli oni po wojnie do ich miasta, za gorsze i podejrzane. Aż chciałoby się dodać w tym momencie: „Skąd my znamy te zawile stosunki?”

Określenie „świński Polak” przypominało mi niedawną aferę, której początek dała artystka Ester Kościłkowska. Jako przedstawicielka generacji, która pamięta jeszcze komunistyczne święta i przygląda się ze smutkiem tym w demokratycznym wydaniu, próbuję zrozumieć kampanię świętego oburzenia i powoływania się przez przedstawicieli starszej generacji na normy kulturowe i konieczność zwalczania stereotypów. Od dzieciństwa byłam bowiem nimi karmiona. W kulturalnej i nadzorowanej przez komunistyczny reżim TV słyszałam słowo „świnia”, odmieniane w niezliczonych filmach i serialach wojennych przez wszystkie przypadki, czasem w miłosiernej, niemieckiej wersji. Każdy Niemiec prezentowany przez socjalistyczne kinematografie był złym faszystą i nazywał Polaków i Bosjan, czyli dobrych i uczciwych wyzwoliciele, imieniem „schweine”. Sam nazywany był „szkopem” lub „szwabem”, a kiedy na światło dzienne zaczęły wychodzić okropieństwa wyrządzone przez totalitaryzm w wydaniu sowieckim, obywatele tego państwa nazywani byli równie pogardliwie „rusami”. O ile od dzieciństwa, a spędzałam je często na wsi, uważam świnie za zwierzę mądre, sympatyczne i zabawne, o tyle zawsze czułam obrzydzenie do karaluchów i tym podobnego robactwa. Nie wiem, czym różni się w skali poprawności świnia od szwaba tudzież rusa. Jakże rozkosznie określa się bowiem w naszym języku pewne czynności z gatunku wstydlivych mianem „świntuszenia”, a małe, świadczące o jurności „świństewka” bywają na dodatek częstym powodem do dumy.

Wciąż kłócimy się i ujadamy na własnym, europejskim podwórku i nie zauważamy, że powoli osacza nas widmo fundamentalizmu, którego zwolennicy nazywają nas „nie-wiernymi psami”, a do świń mają stosunek jednoznaczny. Po prostu ich ich nie konsumują.

POD ŚWIĘTOGOROLSKIM »PEGAZEM«

Poezja z komentarzem

JABŁONKÓW (kor) – Poeta i krytyk literacki z Katowic, **Maciej Szczawiński**, będzie w tym roku gościem „świętogóralskiej” Kawiarenki „Pod Pegazem”. Spotkanie odbędzie się w sobotę 6 sierpnia o godz. 19.00 w jabłonkowskim Domu PZKO, a jego gospodarzami będą **Marek Słowiaczek** i **Stanisław Gawlik**.

M. Szczawiński, który „Pod Pegazem” zaprezentuje swoją najnowszą książkę, jest nie tylko pisarzem i krytykiem, ale także dziennikarzem Radia Katowice. Tam właśnie prowadzi własny program literacki, w którym „na gorąco” poddaje krytyce teksty młodych polskich twórców.

– *Także w Kawiarence poprosimy gościa z Katowic o ocenę wierszy młodych zaolziańskich poetów, które w sobotę zaprezentuje dyrektor Teatru Cieszyńskiego Karol Suszka* – zdradził naszej gazecie M. Słowiaczek. – *A może M. Szczawiński spróbuje je skonfrontować z twórczością młodych autorów z Polskiej? Taka konfrontacja byłaby na pewno ciekawa i mogłaby być wprowadzeniem do dyskusji nt. kondycji zaolziańskiej literatury*.

Podczas spotkania zaśpiewa też m.in. polski chór „Silesia”, który ma w swoim repertuarze m.in. pieśni górali beskidzkich. – *Chodzić wszak o kawiarenkę „świętogóralską”* – dodał Słowiaczek.

LATO Z GDAŃSKIEM

Fontanna Neptuna

Stojąca od 1633 r. przed Dworem Artusa Fontanna Neptuna jest symbolem Gdańska. Inicjatorem jej powstania był burmistrz Gdańska, **Bartłomiej Schachmann**. Postać Neptuna nawiązuje do związków Gdańska z morzem. Wymodelowali ją **Peter Hussen** i **Johann Rogge**, a odlana została w 1615 roku w Augsburgu. Autorem projektu całej fontanny był **Abraham van den Blocke**. Otaczająca ją wspinała krata pochodzi z 1634 r. W latach 1757-1761 **Johann Karl Stender** przekształcił w duchu rokoka misę i cokół fontanny, dodając całą plejadę stworów morskich. Według jednej z gdańskich legend, to właśnie Neptun

przyczynił się do powstania słynnej gdańskiej nalewki Goldwasser. Oburzony, iż do fontanny wrzucane są monety, uderzył trójzębem w wodę i rozbił złoto w drobne płatki, które otąd zdobną swym blaskiem wspaniałe ziołowy likier, którego produkcją zajęto się w „Domu Pod Łososiem”, parę przecznic dalej na ulicy Szerokiej. To oczywiście legenda. Dodajmy, że studnia miejska istniała w tym miejscu już od 1549 roku.

Fontanna Neptuna to bodajże najczęściej fotografowany przez przyjezdnych obiekt w Gdańsku. Niejako zaświadcza o pobycie w tym mieście.

Opr. (mro)

Fot. M. RADKOWSKA-OBRIJNIAK

Dookoła fontanny zawsze panuje zgłęb i kręcą się fotografujący.

NIEBAWEM OTWARCIE PRZYBUDÓWKI DOMU PZKO I IZBY REGIONALNEJ IM. ADAMA SIKORY

J. Ryłko: »Od pomysłu minęło 10 lat«

Za tydzień – w dniach 6 i 7 sierpnia – zjadą do Jabłonkowa tysiące miłośników folkloru na 58. Gorolski Świąto. Świątu towarzyszyć będzie cały szereg imprez, w tym uroczystość otwarcia przybudówki Jabłonkowskiego Domu PZKO oraz Izby Regionalnej Im. Adama Sikory.

Uroczystość ta odbędzie się w niedzielę 7 sierpnia o godz. 11.00.

Przybudówka była kosztownym przedsięwzięciem. Pochłonięła ponad 2 mln koron.

– Na szczęście pomógł nam Senat Rzeczypospolitej Polskiej, który sfinansował całą inwestycję. Środki zostały nam przekazane za pośrednictwem Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” w Warszawie – powiedział prezes jabłonkowskiego Koła PZKO, Jan Ryłko, na początku rozmowy z dziennikarzem „Głosu Ludu”.

Starania o to, by w Jabłonkowskim Domu PZKO powstała scena, wydłużały się...

Gdybym był złośliwy, to powiedziałbym, że trwało to tak długo, jak wszystko w naszym Kole... Ale nie o to tu chodzi... Sam pomysł zrodził się przed 10 laty. Postanowiliśmy wówczas poszerzyć naszą siedzibę o przybudówkę ze sceną. A przy okazji pomyśleliśmy także o lokalach dla powstałej w tym czasie Izby Regionalnej. Ciągłe jednak brakowało nam pieniędzy i z tego powodu termin rozpoczęcia realizacji tego projektu ciągle się przesunął. Na szczęście, udało nam

Jabłonkowscy PZKO-wcy doczekali się wreszcie sceny.

Scena jest duża, chyba jedna z największych jeśli chodzi o Domy PZKO. Na pewno korzystacie z niej będzie nie tylko wasze Koło, ale i inne działające w mieście organizacje...

Z pewnością tak będzie, bo Jabłonków nie ma od wielu już lat własnego Do-

mu Kultury. Jest tylko mała sala kinowa ze sceną w ratuszu, która w dodatku nie spełnia wszystkich wymogów. To więc właśnie w sali naszego Domu PZKO odbywało się zawsze wiele imprez. Miejmy zatem nadzieję, że będzie on w dalszym ciągu pełnić także funkcję miejskiego centrum kultury.

Słyszałem już, że marzyście o tym, by na waszej scenie ponownie grała także Scena Polska.

Oczywiście, to nasze wielkie marzenie, ale to wszystko jeszcze trzeba ustalić. Rozmowy na ten temat najprawdopodobniej przebiegną podczas Gorolski-

Prezes Jan Ryłko.

go Świąta, a konkretnie podczas spotkania w Kawiarence „Pod Pegazem”, bo na nim – jak zwykle – nie zabraknie dyrektora Teatru Cieszyńskiego, Karola Suszki. Jeśli kierownictwo teatru się zgodzi, chętnie przywitamy tutaj Scenę Polską z jej przedstawieniami, tak jak to niegdyś bywało.

L. Richter: »Izba musi być żywą placówką«

Kiedy przed 10 laty powstała przy Jabłonkowskim Kole Izba Regionalna Im. Adama Sikory, jej szef, Leszek Richter, powiedział „Głosowi Ludu”, że będzie ona miała swoją siedzibę w jednym z budynków Koła, na Mazurowicach. Tam bowiem mieścił się już wtedy ogromny magazyn Izby. Doszło jednak do zmiany planów.

Dom PZKO z przybudówką w pełnej krasie.

się w końcu uzyskać środki z Senatu RP. Tu nam bardzo pomogła wice-marszałek Jolanta Danielak. Budowa mogła ruszyć, no i teraz czekamy już tylko na otwarcie naszej rozbudowanej siedziby...

W niedzielę 7 sierpnia wszystko będzie już zatem dopięte na ostatni guzik?

To znaczy scena zostanie przekazana Kołu zgodnie z obowiązującymi przepisami, tak samo i Izba Regionalna. Po uroczystości otwarcia czeka nas jednak jeszcze sporo pracy. Scenę bowiem będzie trzeba jeszcze „oprządkować”, czyli załatwić nagłośnienie, oświetlenie, horyzonty, no i całą tę infrastrukturę z tym związaną. To jedna sprawa, a druga dotyczy Izby Regionalnej, gdzie tak samo będzie trzeba zadbać o jakieś gabloty na eksponaty, odpowiednie oświetlenie, komputer do ewidencji zbiorów itp.

Za kilka dni otwieracie swoją siedzibę na parterze przybudówki Domu PZKO. Czym zaskoczyć nas podczas tej uroczystości?

Prawdę mówiąc, to chyba niczym... Tu chodzi tylko o otwarcie siedziby jako takiej, jeszcze bez wystawy, ponieważ na zainstalowanie w nowych lokalach chociażby stałej ekspozycji nie mamy na razie pieniędzy. Ale opracowujemy już z firmą „Grapis” Pavla Žabki, z którą współpracuje także czeskie Muzeum Ziemi Cieszyńskiej, plan takiej ekspozycji. Kiedy będzie on gotów, poszukamy środków na jego realizację.

Ile pomieszczeń będzie miała wasza siedziba?

Będzie podzielona na dwie sale wystawowe. W większej znajdzie się ekspozycja stała, poświęcona kulturze materialnej górali Beskidu Śląskiego. Natomiast w mniejszym pomieszcze-

Szef Izby Regionalnej Leszek Richter.

niu będziemy organizować wystawy tymczasowe. Na zapleczu urządzimy magazyn i moje skromne biuro.

Jest pan nie tylko szefem Izby Regionalnej, ale także przewodniczącym Sekcji Ludoznawczej przy ZG PZKO. Współpraca między tymi dwoma cła-

łami na pewno jeszcze bardziej się zacieśni.

Będziemy kontynuować to, co do tej pory. Bo pod względem edycyjnym – jak na tak małą sekcję – jesteśmy bardzo aktywni, wydajemy zeszyty i biuletyny ludoznawcze. W tym roku przymierzamy się jeszcze do wydania pocztówek ze strojami z naszego regionu, żeby wreszcie te sprawy uporządkować, żeby zespoły miały się na czym opierać. Chcemy przy tej okazji zorganizować także seminarium nt. właśnie stroju górali Beskidu Śląskiego i Kiszuckiego, z wyszczególnieniem subregionów jabłonkowskiego, istebniańskiego, brenneńskiego...

Poza tym – co jest bardzo ważne – chcę, żeby ta nasza Izba animowała szeroko pojęte życie kulturalne. Izba musi być żywą placówką. I tak np. już w tym roku – bez względu na to, czy będzie tu w Izbie stała ekspozycja, czy nie – zorganizujemy w niej warsztaty o koronkach.

Przejdźmy do tematu Gorolski Świąto. Przed rokiem w Łasku Miejskim ogromnym powodzeniem cieszyła się inicjatywa Izby i Sekcji Ludoznawczej pn. „Szikowne gorolski rynec”. W tym roku kolej na drugie jej wydanie...

Miejmy nadzieję, że będzie tak samo udane. Postaram się sprowadzić do Jabłonkowa jeszcze więcej rzemieślników prezentujących różnorakie rzemiosła. Poza tym będzie koliba z koszorem, prawdopodobnie będą owieczki, no i wyrób sera z owczego, krowiego i koziego mleka. Tak jak to bywało na sałaszu.

Jeśli chodzi o mistrzów rzemiosła i rękodzieła ludowego, przyjadą oni głównie ze Słowacji, ponieważ – siłą rzeczy – tam te tradycje są jeszcze najwyższe i mam z nimi w miarę dobre kontakty. Ale będą też przyjaciele z Istebnego, Jaworzynki, Koniakowa, Wisły, a zależy mi też na tym, by zaprezentować rodzimych twórców...

A co będzie można zobaczyć? Na pewno będzie można podziwiać przy pracy „dzwonkarzy”, garncarzy i druciarzy, chcemy przedstawić pokaz wyrobu szynków, naczyń sałaszniczych, strojów ludowych, biżuterii, instrumentów i wiele innych ciekawych spraw. Na pewno będzie sporo do obejrzenia. Serdecznie zatem wszystkich zapraszam do Łasku Miejskiego na Gorolski Świąto i „Szikowne gorolski rynec”...

Rozmawiał: JACEK SIKORA

Przed uroczystym otwarciem trzeba jeszcze dokończyć szatnię i toalety.

KIEDY NIEZNAJOMY ZAPUKA DO DRZWI, CZY POCZĘSTUJESZ GO CHLEBEM?

Polska gościnność

Czym chata bogata, tym rada **oraz** Gość w dom, Bóg w dom, **gdy chodź o polską gościnność, stale są aktualne. Przekonują się o tym co roku zaolziańscy piesielgrzymi, którzy od 15 lat, zmierzając do Częstochowy, korzystają z gościnny gospodarzy w Krzyżowicach, Jaśkowicach, Kochłowicach, Brynlicy, Bibielei i Kamieńskich Młynach.**

samochodem... i to wszystko z zarażliwym śmiechem.

Dla tych, którzy przyjmują na nocleg czy też śpieszą z pomocą pątnikom na ich szlaku pielgrzymim, pielgrzym to błogosławieństwo dla ich domu. – Jedna z gospodyń powiedziała, że przyjmując pielgrzymów, ma wrażenie, jakby sama podążała z nami na Jasną Górę. Ludzie, którzy nas przyjmują, czekają na nas i cieszą się razem z nami – oto słowa 43-letniej kobiety,

Uczestnicy tegorocznej pleszej pielgrzymki z Zaolzia do Częstochowy przychodzą do kolejnej wioski. Tu czeka na nich błogosławieństwo z rąk kapłana oraz ciepłe przyjęcie gospodarzy.

O tym, że z typową dla Polaków gościnnością można się spotkać na każdym niemal pielgrzymim kroku, świadczy wypowiedź jednej z uczestniczek-weteranek pielgrzymek organizowanych zarówno z Zaolzia, jak i wcześniej z Krakowa. – Jestem zafascynowana gościnnością gospodarzy, którzy przyjmują nas w poszczególnych parafiach. Do tej pory uczestniczyłam w 19 pieszych pielgrzymkach na Jasną Górę – pięciu krakowskich i czternastu zaolziańskich.

Jej zdaniem, gotowość gospodarzy zaprosić pielgrzymę do stołu i przyjmując go na nocleg nie należy przypisywać faktowi, że chodzi o Polaków z zagranicy i że dlatego należał im się szczególne względy. – Nic podobnego! Podczas pielgrzymek krakowskich przeżywałam to samo, a chodziło o 12-14 tysięcy pielgrzymów! I pamiętam gospodarzy w pewnej niewielkiej wiosce niezbyt dostatniego domu, do którego zaprosili dokładnie 130 osób na świąteczny obiad! A takich domów było wiele, bo też pielgrzymów było ogromnie dużo... Czy też miasteczko Wolbrom, gdzie wzdłuż ulicy głównej ustawiono „gąsienicowy” przedługi stół poskładany z wielu stołów i zapraszano nas, żeby usiąść i zjeść... Były i miednice z wodą, a skoro była to przerwana na posiłek i zregenerowanie sił, można sobie wyobrazić, z jak wielką ulgą korzystaliśmy również z tego daru. Takich wspomnień jest wiele.

Inna, 21-letnia uczestniczka podaje w anonimowej ankiecie: – Ludzie, którzy nas przyjmują, są czasami podręcznikowymi przykładami „Bożych szaleńców”. Na przykład pewna gospodyni z Kochłowic, która pomimo remontu przyjęła 13 pielgrzymów. Nakarmiła nas, dała nocleg, zawoziła

które bardzo wymownie uzupełnia wypowiedź pewnej sześćdziesięciolatki: – To cudowni świadkowie wiary na naszym pielgrzymim szlaku – pisze ona w pielgrzymkowej ankiecie. – Oni nas uczą, jak dzielić się miłością z drugim człowiekiem i nie tylko, bo również darami, które chętnie nam dają, w zamian prosząc o modlitwę.

Jak wynika z doświadczeń organizatorów zaolziańskich pieszych pielgrzymek, z gościnnością w naszych, choć też polskich, domach jest inaczej. Nawet w dużych parafiach, takich jak Cz. Cieszyń, trudno czasami znaleźć dach nad głowę dla kilku czy kilkunastu osób. – Oczywiście, ktoś może oponować: „Przecież jesteśmy gościnni – podczas różnych uroczystości stoły aż uginają się pod ciężarem delikatesów. Jesteśmy gościnni, bo spotykamy się z przyjaciółmi, krewnymi, znajomymi”. A przecież to nie to samo! Zadzwoń do domu obcy człowiek, w dodatku brudny, to może lepiej nie otwierać? Co mnie to obchodzi, że to pielgrzym? Wszak to jego decyzja wędrować na nogach sześć, siedem dni, jak włóczęga... Może wniesie do domu jakieś zaradki i nie dać Boże coś ukradnie!? Wielu tak się właśnie usprawiedliwia.

A tu ledwo za miedzą, na szlaku pielgrzymim, począwszy zaraz od Kończyc Wielkich przez Krzyżowice, Palowice, Jaśkowice, Bujaków, Kochłowice, Łągowieki Śląskie, Piekary Śląskie, Brynicę, Bibiele, Woźniki Śląskie, Kamieńskie Młyny miejscowi ludzie czekają przed kościołami, przed domami z otwartymi ramionami, ofiarowując to, co najlepsze, z ufnością, że Pan im pobłogosławi i że pewną mają nagrodę w niebie.

BEATA SCHÖNWALD

Dziś o 8.00 włącz TVP3!

Zaolziańskim pieszym pielgrzymkom na Jasną Górę zostanie dziś, o godz. 8 rano (powtórka w niedzielę o 12.45) poświęcony magazyn Z życia Kościoła, emitowany przez katowicką TVP3.

Po raz pierwszy pieszo do Częstochowy Zaolziacy wyruszyli w 1991 roku. Podobnie jak w pierwszej pielgrzymce dominowała młodzież (jej zwieńczeniem było Światowe Spotkanie z Ojcem Świętym Janem Pawłem II), również w tegorocznej, 15. (16 – 21 bm.) gros tworzyli ludzie młodzi. Ze 140 uczestników 80 nie ukończyło jeszcze bowiem 30. roku życia.

Pielgrzymowanie Zaolziaków do Matki Boskiej Częstochowskiej dzieje się obecnie w czterech formach – pieszej (najstarszej) oraz autokarowej, rowerowej i duchowej.

(sch)

Dowcip na wakacje

Wywiad z baco:

– Baco, jak wygląda wasz dzień pracy?
– Rano wyprowadzam owce, wyciągam flaszkę i piję...
– Baco, ten wywiad będą czytać dzieci. Zamiast flaszka mówcie książka.
– Dobra. Rano wyprowadzam owce, wyciągam książkę i czytam.
W południe przychodzi Jędręk ze swoją książką i razem czytamy jego książkę. Po południu idziemy do księgarni i kupujemy dwie książki, które czytamy do wieczora. A wieczorem idziemy do Franka i tam czytamy jego rękopisy.

Przychodzi baba do lekarza

z mózgiem w ręku i mówi:

– Panie doktorze to się w głowie nie mieści.

Przychodzi żaba ze skarpeta na głowie do lekarza. Lekarz się pyta:

– Co pani dolega?

– Kolesi, nie żartuj sobie, to jest napad! – skrzeczy żaba.

Jaka choroba jest najbardziej niebezpieczna?

– Miłość, bo od razu kładzie do łóżka...

Pesymista widzi ciemny tunel.

Optymista widzi światło w tunelu.

Realista widzi światło pociągu.

A maszynista widzi trzech debili na torach.

– Kochanie, jak ci smakował obiad, który dziś ugotowałam?

– Dlaczego ty stale dążysz do klótni?!

Nie przegap!

Trzeba zaliczyć „Gorola!” Impreza odbędzie się w przyszłym tygodniu, w dniach 6 i 7 sierpnia w Lasku Miejskim w Jabłonkowie. W programie między innymi występy zespołów „Głazy” i „HEC”. Nie zabraknie też znajomych...

Aneta na koncercie i na płycie

Pierwsza czeska Superstar, Aneta Langerowa, już po raz trzeci zaśpiewała przed zaolziańską publicznością. Pierwsze dwa koncerty dała na trzynieckich imprezach „Hutnlk” i „Noc plná hvězd”. Tym razem wystąpiła w Jabłonkowskim Lasku Miejskim przy okazji obchodzonych tam „Dni Miasta Jabłonkowa”.

Znając powtarzane w kółko w radiu kawałki „Del fin” i „Voda živá”, i wysłuchawszy niezbyt pochwalebnej recenzji koleżanki na trzyniecki koncert, zdecydowałam się jednak na wyjazd do Jabłonkowa. Ciekawość i brak lepszego zajęcia wzięły górę. I nie żałowałam.

Podczas popołudniowych występów zespołów „P-Metoda”, „Chimera” i „Blaf” Lasek raczej zionął pustką. Z czasem jednak przed wejściami utworzyły się długie kolejki i niecierpliwi fani w mgnieniu oka zapełnili widownię. Aneta z zespołem pojawiła się na scenie.

A koncert był świetny! Piosenkarka ma niesamowity charyzmat, jest naładowana ogromną energią i potrafi świetnie nawiązać kontakt z publicznością. Kiedy śpiewała utwór „Hříšná těla, křídla motýlí”, to aż ciary po plecach dreptały. Jednego fana tak zhipnotyzowała, że nie wytrzymał stać za barierką i – z gałęzią odłamaną jakiegoś biednemu jabłonkowskiemu szpilkowcowi w rękę – pomknął w stronę swojej Superstar. Tu do akcji wkroczyli

Tour de Slovakia

Tak się składa, że mamy już połowę wakacji za sobą. Niemile to stwierdzenie, ale prawdziwe.

Lipcowa pogoda nie specjalnie się spisała. Odniosłem nawet wrażenie, że robi mi na złość, bo zmieniała się zawsze wtedy, kiedy akurat mi to nie pasowało. W ogóle aura jest jakoś kapryśna i nie przypominam letniej, ale lepiej nie narzekać

Poza tym jest trochę spokojniej i mniej tłoczno niż w Tatralandii.

Niestety, było też kilka nie miłych niespodzianek:

1. W górach nie spotkałem żadnego zwierzątka, a w jeziorach ani jednej rybki.

2. Carrefour w Żylinie jest tak samo wstrętny, jak ten w Ostrawie i omal nie zgubiłem się w labiryncie tego gigantycznego gmachu,

– przecież zawsze może być gorzej.

Nie zważając na warunki atmosferyczne i zmęczenie po straszliwym finiszu roku szkolnego, w pierwszych dwóch tygodniach wakacji wybrałem się na Słowację. Przemierzyłem kraj sąsiadów z zachodu na wschód od Seneckiego jeziora aż po popradzki aquapark. Zaliczyłem słowackie niziny i wyżyny, jeziora i zapory, kotliny i jaskinie i trzeba powiedzieć, że bardzo mi się tam podobało. Kilka rzeczy pozytywnie mnie zaskoczyło:

1. Dokładność słowackich pociągów. Nie wiem, czy był to przypadek, ale ani razu nie było spóźnienia, co jest w naszych słowiańskich realiach raczej zaskakujące.
2. Na Sztrbskim Plesie nie zostałem stratomany przez tłum niemieckich turystów, chyba z powodu nie najlepszej pogody.
3. Złodzieje byli tak uprzejmi, że odwiedzili nas tylko raz i pozbawili mnie zaledwie kurtki i karimaty, co w naszych słowiańskich realiach również jest niezwykle.
4. Ani razu nie musiałem użyć gazu łzawiącego, bo natrętnych gości udawało się spławić sztuką dyplomacji.
5. Aquapark w Popradzie jest wspólny, kilka termalnych basenów, tobogany, sauna, restauracje. Po prostu raj dla każdego, kto kocha wodę.

kiedy około pół godziny poszukiwałem półki z rogami. W końcu udało mi się znaleźć wymarzone pieczywo. Zapłaciłem i czym prędzej wybiegłem z tego giganta. W samochodzie zrozpaczony stwierdziłem, że rogałe zapomniałem przy kasie.

3. Innym razem robiliśmy zakupy w Hypernowie w Spiskiej Novej Wsi. Towaru nie brakowało, ale nazwy były dziwne: „euro rohlik”, „euro nudle”, „euro voda” i wiele

innych artykułów z tym tajemniczym epitetem euro. Kiedy później z zakupami pakowaliśmy się do autobusu z napisem „eurobus” pomyślałem, że na naszych sąsiadów Europa działa jakoś dziwnie.

4. Podczas jednej z tur w Słowackim Raju zaskoczyła mnie burza, wpędziła do wiejskiej knajpy, gdzie musiałem spędzić półtorej godziny w towarzystwie miejscowych alkoholików, wysłuchując opowieści o tamtejszych złodziejach i katastrofalnej sytuacji politycznej.

Takie są w skrócie moje wrażenia. Słowacja jest pięknym krajem z ogromną ilością możliwości, jak spędzić wolny czas. Biorąc pod uwagę korzystny kurs słowackiej korony i zrozumiały język, jest to państwo wprost idealne do letnich studenckich eskapad. Zatem wszystkim serdecznie polecam.

ToP

łyśi chłopcy z muskulami wbitymi w czarne jak noc koszulki z napisem SECURITY, o których zawsze sądziłam, że jakby przyszło do czego, to oni pierwsi by się zmyli. Ale okazało się, że chłopaki są tegie.

Pod wpływem koncertu zaraz na drugi dzień kupiłam płytę Anety pt. „Spousta andělů”. Sama wykonawczyni, komentując szybko rosnącą liczbę sprzedanych krążków, powiedziała kiedyś, że nie rozumie, dlaczego ludzie po prostu nie skopiują jej albumu. No, dlaczego?

Płyty nie mogę ocenić tak pozytywnie jak koncertu. Jednak atmosfera w Lasku zrobiła swoje. Po kilkakrotnym wysłuchaniu albumu stwierdzam: świetny kawałek „Hříšná těla, křídla motýlí”, parę fajnych szybkich melodii, np. „Skvělej nápad” (czeska wersja utworu Eweliny Flinty „Żatuję”), i ogólnie marne teksty. Zalecam: szalejcie z Anetą na koncercie, ale nie słuchajcie jej na płycie, bo moglibyście usłyszeć coś, czego może nie chcielibyście usłyszeć.

ginny

Telewizja

SOBOTA 30 LIPCA

■ TVP 1

6.05 Moda na sukces (s.) 6.30 Gwiazd-zbiór polskiego sportu - Andrzej Grubba 7.00 Agrolinia (mag.) 8.00 Wiadomości 8.15 Rok w ogrodzie 8.35 Nasze domy (mag.) 8.55 Talent za talent (dla młodzieży) 9.20 Ziarno (dla dzieci) 9.50 Papirus (s.) 10.15 Wyspy piratów (s.) 11.10 Zaginiony świat - Eliksir (film kanad.) 12.00 Kuchnia z Okrasą 12.25 Miasto marzeń (s.) 13.00 Wiadomości 13.10 Podróżnik Costa del Sol 13.30 Mistrzowie wśród zwierząt (s.) 13.50 Śmiechu warte (pr. rozryw.) 14.10 Riffi po sześćdziesiątce (film pol.) 16.05 Moda na sukces (s.) 16.30 Sportowy Express 16.40 Kronika Mistrzostw Świata w Montrealu 17.00 Teleexpress 17.20 KISS... kulturalny informator subiektywny 17.30 Szogun (film USA) 18.25 Wakacje z blondynką (film pol.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Nadbagaż (film USA) 21.55 Opole na bis (koncert) 22.30 Wyrok za niewinność (film USA) 23.50 Mistrzostwa Świata w Montrealu 2.15 Agentka o stu twarzach (film USA).

■ TVP 2

6.00 Globert przedstawia niezwykle świat natury (pr. dok.) 6.25 Echa tygodnia 6.55 Spróbujmy razem (pr. public.) 7.20 Zmien-nicy (s.) 8.30 Janosik (s.) 9.15 Morskie opowieści (s.) 9.45 Smak Europy 9.55 28. Międzynarodowy Festiwal Cyfrów w Monte Carlo 10.50 Niania na telefon (s.) 11.35 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Smak Jamajki 12.00 Smak Europy 12.15 Przygody psa Cywila (s.) 12.45 Kochanie, zmniejszyłem dzieciaki (s.) 13.30 30 ton! lista, lista (pr. muz.) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.35 Złotopolski (s.) 15.05 Razem do gwiazd Ciechocinek (koncert) 16.00 Na dobre i na złe (s.) 17.45 Miss Polonia sylwetki 19.00 Wakacyjny konkurs Dwójki 19.05 M jak miłość (s.) 19.55 Panorama flesz 20.00 Rzeczpospolita Kabaretowa - XI Festiwal Kabaretu Koszalin 2005 21.50 Słowo na niedzielę 22.20 Sport-telegram 22.35 Rzeczpospolita Kabaretowa - XI Festiwal Kabaretu Koszalin 2005 23.55 Prześcieracz zdezorganizowana (film USA).

■ TV KATOWICE

6.30 Wierzę, wątpię, szukam 7.00 Przygód kilka wróbla Ćwirka (s. anim.) 7.10 Olimpiada Bolka i Lolka (s. anim.) 7.20 Przygód kilka wróbla Ćwirka (s. anim.) 7.45 Aktualności 7.50 Trzymaj formę 8.00 Z życia Kościoła 8.45 Palce licząc - kuchnia regionalna 9.00 Świat magazyn międzynarodowy 9.45 Przegląd gospodarczy 10.15 Eurinfo 10.35 Stacyjka (s.) 11.45 Europa w zagrodzie 12.10 Telenowiny 12.45 Złota Tarka (koncert) 13.45 Rodzina Połanieckich - Między nienawiścią a miłością (film pol.) 15.15 To jest temat 15.45 Aktualności 15.48 Pocztówki z wdziękiem - Teledyski z przeszłości 16.00 Kanał SF (pr. kultur.) 17.35 Świat (mag.) 18.00 Aktualności 18.35 Regiony kultury 18.50 Ziemia obiecana (film pol.) 19.50 Telekurier 20.40 Studio pogoda 20.45 Bilans Trójki 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe TV Katowice 22.05 Magazyn sportowy 22.50 Studio pogoda 22.55 Kurier sportowy 23.15 Kronika Idea Mazovia Tour 23.25 V.I.P. (film franc.).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.25 Domowa kawiarenka 8.00 Transformery (s. anim.) 8.30 Yu-gi-oh! (s.) 8.55 Szafa gra (pr. muz.) 9.25 Bravo 9.55 Samo życie (s.) 11.25 Liga Mistrzów Śmiechu (pr. rozryw.) 12.10 Zaklęta w sokoła (film USA) 14.45 Słoneczny patrol (s.) 15.45 Wydarzenia 16.05 Jezioro marzeń (film USA) 17.00 Niezakazane reklamy (pr. rozryw.) 17.15 Chirurgi (s.) 18.10 Całkiem nowe lata miodowe (s.) 18.45 Wydarzenia 19.25 Hot Shots II (film USA) 21.15 Boski zigo (film USA) 23.20 Klub Wild Side II 1.15 Reebok Hip Hop (pr. muz.) 2.50 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

6.15 Ulica Sezamkowa (s.) 6.45 Bolek i Lolek (s. anim.) 6.50 Śpiewanki 7.00 Było sobie życie (s.) 7.25 Moja maskotka 7.40 Niech żyje S Club! (s.) 8.05 Sněhurečka (bajka) 9.30 Pomarańcza (mag.) 10.20 Hiszpańska paradentoza (film TV) 11.35 W jaki sposób... (mag.) 12.00 Wiadomości 12.05 Tydzień w regionach 12.35 Wyspy zapomnianego spokoju (dok.) 13.05 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 13.30 Oczarowanie (s.) 14.30 Zakochana Lily (film USA) 16.20 Sprawy inspektora Lynley'ego (s.) 18.00 Wiadomości 18.05 Uśmiechy Ja-

ny Dítětovej 18.45 Spostrzeżenia z zagranicy 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Sylwestrowe Bolkowiny (pr. roz.) 21.05 Kosmiczni kowboje (film USA) 23.15 Wiadomości 23.20 Bramki, punkty, sekundy 23.25 Jak upolować mężczyznę, czyli Seks w wielkim mieście (s.) 0.00 Gossip (film USA) 1.30 Bonanno: Życie mafiana (film USA) 2.50 Śladami czeskich diablów 3.30 Europa gra Kmocha 3.50 Bananowe rybki.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Genus (s. dok.) 8.50 Słowo świąteczne 9.00 Blok kursów językowych 9.50 Wszystko, co wiemy o AIDS 10.00 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.) 10.55 Nasza wieś (mag.) 11.15 Program dla miłośników muzyki dętej 11.55 Porzuceni (film franc.) 13.30 Spostrzeżenia z zagranicy 13.35 Przyroda w mieście (s. dok.) 14.30 Formuła 1 - tajemnicze zaplecze (sport) 15.20 W rzeszy faraonów (s. dok.) 15.45 Ostatni Habsburg na czeskim tronie (film dok.) 16.45 Piękne jho (pr. dok.) 17.25 Włoch szuka żony (film włoski) 19.15 Euronews 20.00 Carmen (film franc.) 22.50 Letnia Szkoła Filmowa 2005 23.00 Noc z Andielem 0.30 Wielka muzyka nocna I 2.00 Jak upolować mężczyznę... (s.) 2.30 Wielka muzyka nocna II.

■ NOVA

6.30 Pokémon (s. anim.) 6.55 Kocur Cliff (s. anim.) 7.45 Cudowny świat Walta Disneya 8.30 Flipper (s.) 9.20 Divoká karta (s.) 10.15 Helicops (s.) 11.10 Zimowy raj (s.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Lekarz w Wachau (film niem.) 14.10 King Kong żyje (film USA) 16.05 To morderstwo, napisała (s.) 17.45 Sprawy profesora Capellari'ego (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Nova sobie (pr. roz.) 21.40 Krwawy ślad (film USA) 23.50 Morderstwo według Judasza (film USA) 2.05 Dzwonienie do TV Nova.

■ PRIMA

8.00 Zagrożone gatunki (s. dok.) 8.30 Salon samochodowy 9.10 Julie Lescaut (s.) 10.50 t-music (pr. muz.) 12.15 Miejsce zbrodni: Frankfurt (s.) 14.00 Raz w życiu (film USA) 15.40 Veritas (s.) 16.35 Śakali léta (film czes.) 18.35 Prima TV 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciół Woody (s. anim.) 19.55 Revir Wolfa (s.) 20.45 Telebazar (pr. roz.) 21.40 Włamanie na śniadanie (film USA) 23.50 Z archiwum X (s.) 0.35 Szybka wygrana 2.15 Nikt nie jest doskonały.

NIEDZIELA 31 LIPCA

■ TVP 1

6.05 Moda na sukces (s.) 6.30 W labiryncie (s.) 7.00 Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach 7.55 Roztańczona Angelina (s.) 8.20 Domisie (s. anim.) 8.45 Wirtual@ndia 9.10 Wielki świat małych sportowców 9.30 Zwycięski gol (film USA) 11.30 Między ziemią a niebem (pr. public.) 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem (pr. public.) 12.30 Tydzień 13.00 Wiadomości 13.10 Prawdziwe męstwo (film USA) 15.20 Niedźwiedzie w ukrytej kamerze (film ang.) 16.15 DTV J. Fedorowicza Z archiwum X-lecia 16.25 Moda na sukces (s.) 16.45 Mistrzostwa Europy w Poznaniu 17.00 Teleexpress 17.20 Szogun (film USA) 18.10 Od przedszkola do Opola (pr. muz.) 18.35 Śmiechu warte (pr. rozryw.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Córka maharadży (film ind.) 21.45 Losowanie audiotęte 21.55 W stronę Marrakeszu (film ang.) 23.35 Mistrzostwa Świata w Montrealu.

■ TVP 2

6.00 Globert przedstawia niezwykle świat natury 6.20 Słowo na niedzielę 6.25 Przeprowadzki (s.) 7.25 Zmieniacz (s.) 8.25 Janosik (s.) 9.15 Wędrowki przyrodnicze z Davidem Attenborough (s.) 9.45 Siedlisko (film pol.) 10.35 Powstanie warszawskie, zapomniani bohaterowie (pr. dok.) 11.30 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Karaibski smak 12.00 Co z Bobem? (film USA) 13.40 Gwiazdy w Lebie Kayah, Kiljański, Zakopower (koncert) 14.05 Familiada (teleturniej) 14.35 Złotopolski (s.) 15.05 Szansa na sukces (pr. rozryw.) 16.00 Na dobre i na złe (s.) 17.45 Miss Polonia sylwetki 19.00 Wakacyjny konkurs Dwójki 19.05 M jak miłość (s.) 20.00 Daleko od szosy (s.) 21.20 Hotel Zaczysze (s.) 22.20 Sport-telegram 22.40 Gry uliczne (film pol.) 0.20 Powstanie Warszawskie 1944 sześćdziesiąt lat później.

■ TV KATOWICE

6.30 Magazyn golfowy 7.00 Przygód kilka

wróbla Ćwirka (s. anim.) 7.10 Olimpiada Bolka i Lolka (s. anim.) 7.20 Książka dla malucha (mag.) 7.45 Aktualności 7.50 Gramy dla was 8.00 Śląski koncert życzeń 8.45 Zaolzie 9.00 Teleplotki 9.45 Bilans Trójki 10.35 Przy naszym rynku (s.) 11.45 Operacja warszawska 1945 (film pol.) 12.10 Opowieści Cmentarza Łyczakowskiego Lwów Lwiv Lemberg Leopold 12.45 Z życia Kościoła 13.05 Niedziela w Bytkowie 13.50 Śląska lista przebojów 14.05 Klub globtrottera 14.35 Podwodna Polska 15.00 Integracja (dla osób niepełnosprawnych) 15.10 To jest temat 15.45 Północ południe 16.00 Kłasyka, teatr, Opole Opolskie Konfrontacje Teatralne 16.45 Tatrzańskie opowieści (s.) 17.00 Z plecakiem i walizką 17.35 Teleplotki 18.00 Aktualności 18.35 Regiony kultury 18.50 Ziemia obiecana (s.) 19.50 Muzyka łączy pokolenia (pr. muz.) 20.55 Od niedzieli do niedzieli 21.15 Książka tygodnia (mag.) 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe TV Katowice 22.05 Niedzielnym magazyn sportowy 22.50 Studio pogoda 22.55 Kurier sportowy 23.15 Porsche Open 23.25 Spowiedź dziecięcia wieku (film pol.)

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.30 Domowa kawiarenka 7.55 Czarodziejki (s.) 8.25 Power Rangers (s.) 8.50 Hugo (dla dzieci) 9.20 Zaklęta w sokoła (film USA) 12.00 Niebo, czy ziemia (film USA) 13.55 Syn Robin Hooda (film ang.) 15.30 Fundacja Polsat 15.45 Wydarzenia 16.00 Kabaret-ton 16.45 Pierwsza miłość (s.) 18.15 Daleko od noszy (s.) 18.45 Wydarzenia 19.15 Amerykańska księżniczka (reality show) 20.15 Wybrańcy fortuny (film USA) 21.15 Ścisłe tajne (film USA) 22.20 Nagi patrol (s.) 22.50 Na jeden temat... z Joan Rivers 23.20 13. posterunek (s.) 23.55 Magazyn sportowy 1.55 Pogromcy duchów II (film USA) 3.40 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów 6.25 Kocur Wawrzyniec i przyjaciele (s. anim.) 6.30 Bajki z doniczki 6.35 Jaskiniowiec (s.) 7.00 Przyjaciele (s.) 7.30 Bajkowe wakacje (dla dzieci) 10.00 Wędrująca kamera (mag.) 10.25 Obiektyw (mag.) 11.05 Życie na zamku (s.) 12.00 Wiadomości 12.05 Wyprowadź włąb Ziemi (dok.) 13.00 Bajkowe wakacje 14.35 Magazyn religijny 14.35 Magazyn chrześcijański 15.15 Układanka (film czes.) 16.25 W poszukiwaniu czasu utraconego (s. dok.) 16.50 Adresat TVC (mag.) 17.10 Gdzie się podziała ta stara piosenka 18.00 Wiadomości 18.05 ABCD ekologii 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Lubieznik (film czes.) 21.05 Bez ogródek (pr. publ.) 21.40 Wiadomości 21.55 Śmierć pod opieką kościoła (film ang.) 23.30 M15 (s.) 0.25 Adresat TVC (mag.) 0.45 Godziny wizyt M. Śimka i J. Grossmanna 1.25 Sportowcy świata.

■ TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.10 Terra musica (mag. muz.) 7.50 Panorama 8.35 TV klub dla niesłyszących 9.05 Eliška i jej rodzina (s.) 10.05 Bára Basiková (dok.) 10.35 Kamera w podróży: Polowanie na kamienie szlachetne (s. dok.) 11.30 Kinobox (mag. film.) 11.55 Słowo świąteczne 12.00 Mammelle Nitouche (opera) 13.45 Studio sport 16.00 Złinski tydzień (pr. kultur.) 16.30 Wędrowki z dinosaurami (s. dok.) 17.00 Potomkowie sławnych 17.30 Pamięć drzew (s. dok.) 17.50 Szczęście domowe (mag.) 18.20 NEWrope - więcej radośniej (dok.) 18.50 Wabi Daněk - Piskovité 19.30 Euronews 20.00 Wieczór na temat... 20.15 Do zawodów jestem przyzwyczajona (film dok.) 20.35 Wycieczka do Wenecji 21.15 Próba (film) 22.05 Letnia Szkoła Filmowa 2005 22.10 Kultura.cz (mag.) 22.40 W cyrku (film USA) 0.05 Charlie Haden: Quartet West (koncert) 0.55 Gdzie się podziała ta stara piosenka 1.35 Podróżomania 2.05 Klub dokumentalny.

■ NOVA

6.35 Pokémon (s.) 7.00 Kocur Cliff (s. anim.) 7.55 Cudowny świat Walta Disneya 8.40 Flipper (s.) 9.30 Vdávky Nanyňky Kulichovy (film czes.) 11.05 Stefanie (s.) 11.55 Wyprawy z Jeffem Corwinem (s. dok.) 12.45 Rady ptaka Loskutáka (mag.) 13.25 Szpieg, który mnie kochał (film br-USA) 15.45 Ed (film USA) 17.35 Rejs pod przymusem (film kan.) 19.18 T-Mobile Renta 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Gospoda (s.) 20.35 Akademia policyjna IV: Patrol obywatelski (film USA) 22.20 Kevin władca Północy (film USA-br.) 0.15 24 godziny (s.) 1.00 Śladami zbrodni (s.) 2.15

Vdávky Nanyňky Kulichovy (film czes.) 4.40 Ojciec Schwarzw wkracza do akcji (s.).

■ PRIMA

8.00 Żołnierze II wojny światowej (s. dok.) 9.00 Świat 2005 (mag.) 9.35 Powód do rozvodu (film czes.) 11.25 Rodzina doktora Kleista (s.) 12.25 Stary (s.) 13.35 Formule show 13.55 Wścigi formule 1 Węgry 15.50 Prima strzał (teleturniej) 16.45 Newton Boys (film USA) 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciół Woody (s.) 19.55 Sázka na třináctku (film czes.) 21.35 Szkoła uwodzenia (film USA) 23.20 Prawo i sprawiedliwość: Zbrodnicze zamiary (s.) 0.50 Ostatni rozdział (s.) 0.55 Szybka wygrana.

PONIEDZIAŁEK 1 SIERPNI

■ TVP 1

6.05 Wszystko w rodzinie (film USA) 6.30 Lato z Jedyńką 7.00 Wiadomości 7.05 Lato z Jedyńką 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Smocze opowieści (s.) 9.05 Jedyńczka 9.30 Ucieczka wycieczka - Czy umiesz doić krowy? 10.00 Redakcja-D (s.) 10.20 Kiosk przy Wspólnej 10.30 Lasy i ludzie 11.20 Tak jak w Unii 11.40 Zielony biznes (mag.) 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Kolumbowie (film pol.) 13.05 Non possumus - Kościół katolicki wobec władzy komunistycznej 14.05 Plebania (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 Klan (s.) 16.05 Moda na sukces (s.) 16.30 W kurorcie o białym sporcie kronika turnieju tenisowego Idea Prokom Open 16.45 Sportowy Express 16.50 Kronika Mistrzostw Świata w Montrealu 17.00 Teleexpress 17.25 Lokatorzy (s.) 17.55 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Bulionerzy (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Urodziny młodego warszawiaka (film pol.) 21.50 Piosenki powstania warszawskiego - Koncert zespołu Lao Che 22.20 Przyjęcie na dziesięć osób plus trzy (film pol.) 23.20 Wiadomości 23.35 Mała sprawa (film pol.) 0.15 Między nocą a dniem.

■ TVP 2

6.10 Złotopolski (s.) 6.35 Felicity (s.) 7.20 Tajna misja (s.) 7.45 Magiczny autobus (s.) 8.10 McGregorowie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.20 Miss Polonia sylwetki Marta Kozłowska 10.30 M jak miłość (s.) 11.15 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Olimpijski smak 11.45 Podróż do ziemi obiecanej (s.) 12.30 Euro-quiz 13.30 Ojcowie pustyni (film dok.) 13.45 Program rozrywkowy Raz, Dwa, Trzy 14.00 Ryzykanci (s.) 14.50 Nie do wiary (s.) 15.10 Felicity (s.) 15.55 Miss Polonia sylwetki Marta Kozłowska 16.15 Minęła rocznica 17.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 19.00 Wakacyjny konkurs Dwójki 19.10 M jak miłość (s.) 20.00 Panorama flesz 20.05 M jak miłość (s.) 21.00 Wyznania sprzedawcy nieruchomości (film ang.) 21.25 997 Magazyn Kryminalny 21.55 Miss Polonia sylwetki Marta Kozłowska 22.20 Biznes 22.25 Sport-telegram 22.40 Czuwaj wiaro, czyli piosenki co na order zasłużyły 23.05 Fanny i Elvis (film ang.) 0.55 Powstanie warszawskie, zapomniani bohaterowie (film dok.).

■ TV KATOWICE

7.00 Echo Bałtyku 7.45 Aktualności 7.50 Zrobio to sam 8.05 Trójka tam była 8.45 Gość dnia 9.00 Perypetie ze zdrowiem - Nowe pokolenie (mag.) 9.45 Klan (s.) 10.45 Podwodna Polska 11.15 Gość dnia 11.45 Tatrzańskie opowieści (s.) 12.00 Telenowiny 12.10 Regiony kultury 12.35 Odwazny się być wolnym (film dok.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Od niedzieli do niedzieli 14.45 Sześciolatek na starcie 15.00 WOW - Weekend na wzgórzach (s.) 15.45 Przegląd gospodarczy 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 25 lat Rawy Blues 17.50 Gramy dla was 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.37 Trzecie oko 19.00 Muzyka łączy pokolenia (pr. muz.) 19.40 Regiony kultury 19.50 Książki z górnej półki (mag.) 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.50 Wiadomości sportowe TV Katowice 21.55 Zbliżenia filmowe 22.15 To jest temat 22.55 Kurier sportowy 23.10 Muzyka łączy pokolenia - lista przebojów 23.50 Telekurier 0.25 Plebania (s.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV market 7.00 Czarodziejki (s.) 7.30 Rocket Power (s.) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 8.55 JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 9.55 Niebo, czy ziemia (film USA) 11.50 Zbuntowany

anioł (s.) 12.50 Syn Robin Hooda (film ang.) 14.40 Ścisłe tajne (film USA) 15.45 Wydarzenia 16.10 Świat według Bundych (s.) 16.40 JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 17.45 Rodzina zastępcza plus (s.) 18.45 Wydarzenia 19.25 Samo życie (s.) 20.15 Pogromcy duchów II (film USA) 22.40 Świat według Kiepskich (s.) 23.20 V.I.P. (film USA) 0.20 Biznes Wydarzenia 0.50 Pierwsza fala (film USA) 1.45 Życie mniej zwyczajne (film ang.) 3.35 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Ulica Sezamkowa (dla dzieci) 9.00 My, dziewczyny z Miasteczka (s.) 9.30 Bez ogródek (pr. publ.) 10.00 Wiadomości 10.10 Wieszak (pr. dok.) 11.00 Oczarowanie (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Album 13.10 Wycieczka do Wenecji (pr. dok.) 13.30 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 14.00 Wiadomości 14.05 Jak się żyje z czeską rybą (dok.) 14.20 Uśmiechy J. Dítětovej 15.00 W poszukiwaniu czasu utraconego 15.20 Skarby świata (s. dok.) 15.35 Co znaczy w domu? (dok.) 16.00 Wiadomości 16.05 Bajkowe wakacje 17.05 Gra o zielone (dla dzieci) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.30 Śladami czeskich diablów (s. dok.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Koniec wielkich wakacji (s.) 21.40 Reportaże 22.20 Wszystko co wiemy o AIDS 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Jednostka wórnego skierowania (s.) 0.05 Nadmorna drobnostka (film TV) 0.40 Po czesku 0.55 Groteski Charlie Chaplina 1.25 Moda - Ekstrawagancja - Maniera 1.45 Obiektyw 2.15 AZ-kwiz 2.35 Babilon 2.55 Tydzień w regionach.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Piosenki 7.20 Niesamowity świat (s. dok.) 7.50 Panorama 8.30 Niepożądani towarzysze człowieka (dok.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.50 Wszystko, co wiemy o AIDS 12.00 Euronews 12.55 Przyroda w mieście (s. dok.) 13.50 Angielski dla najmłodszych 14.00 Sněhurečka (bajka) 15.30 Adresat TVC (mag.) 15.50 Europa dziś (mag.) 16.20 Świat sztuki (s. dok.) 17.20 Śladami (s. dok.) 17.35 Rowerowe włóczęgi (s. dok.) 17.50 Ten nasz czeski charakter (mag.) 18.10 EXPOczłtówka 18.20 Sport na świecie 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.00 Sportowe minuty 19.45 Powietrze to nasze morze (s. dok.) 20.00 Widmo Hiroshimy (film kanad.) 20.55 Spostrzeżenia z zagranicy 21.00 Za ścianą (pr. dok.) 21.30 Klub filmowy: Nowe życie Eda (film USA) 22.55 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.25 Właśnie teraz 17.35 Straż przybrzeżna (s.) 18.20 Prognoza pogody 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.50 Pálí vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Kobra 11 (s.) 21.00 Nowa Podróżomania (mag.) 21.40 Discopřběh 2 (film czes.) 23.10 Miejsce zbrodni Frankfurt (s.) 0.40 Łaskanie (pr. erot.) 1.10 Powrót do Edenu (s.).

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.20 Merlin: Uczeń czarodzieja (film USA) 11.10 Dwie puszyste damy (s.) 11.35 Strażnik Texasu (s.) 12.25 Jaś Fasolka (pr. rozryw.) 12.55 Dziewczyny Gilmore'a (s.) 13.40 Anastazja (s.) 14.30 Zawsze będą cię kochać (s.) 15.20 Gwiezdne wrota (s.) 16.05 Żądla (s.) 16.55 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.25 Właśnie teraz 17.35 Straż przybrzeżna (s.) 18.20 Prognoza pogody 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.50 Pálí vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Kobra 11 (s.) 21.00 Nowa Podróżomania (mag.) 21.40 Discopřběh 2 (film czes.) 23.10 Miejsce zbrodni Frankfurt (s.) 0.40 Łaskanie (pr. erot.) 1.10 Powrót do Edenu (s.).

■ PRIMA

8.00 St. Tropez (s.) 9.00 Płomień wątpliwości (s.) 9.55 Wspaniali i bogaci (s.) 10.50 Prima jazda 11.40 Lekarz ze wsi (s.) 12.35 Szansa bez granic (pr. roz.) 13.35 Dziennik z pustkowi (pr. dok.) 14.05 Pan Złota Rączka (s.) 14.35 Beverly Hills 90210 (s.) 15.30 Sprawa dla dwu (s.) 17.10 Navarro (s.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciół Woody (s. anim.) 19.55 Big Ben (s.) 21.35 Morderstwa w Midsomer (s.) 23.20 Nikita (s.) 0.10 Szybka wygrana 1.50 Projekt Shadowchaser II (film USA) 3.30 Sauna (talk show) 4.20 Prima archiwum.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

*Wszystko na świecie przemienie
Ogień się spali, woda przepłynie,
Przemienie szczęście, przejdzie cierpienie,
Na zawsze zostanie tylko wspomnienie.*

27 bm. minęła pierwsza rocznica odkąd

MAGDA CZUDEK

nie jest wśród nas – wspominają członkowie tanecznego zespołu Rytmik. GL-413

*W upływie wieków – nic się nie zmienia,
Co weszło z ziemi – wraca do ziemi.*

Dnia 31. 7. 2005 mija 10. rocznica śmierci naszego Kochanego

śp. JANA MISIORZA

z Ropicy. O chwilę cichych wspomnień proszą najbliżsi. AD-107

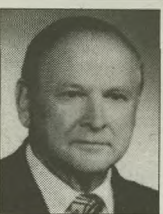
*Tylko miłość zostaje,
ta nie zna śmierci.*

Z bólem w sercu podajemy do wiadomości, że dnia 28 lipca 2005 zmarła nagle w wieku 72 lat nasza Kochana Żona, Matka, Kuzynka, Szwagierka i Ciocia

śp. ELŻBIETA OCISKOWA

emerytowana długoletnia dyrektorka szkoły. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się we wtorek 2 sierpnia 2005 o godz. 15.00 z kościoła w Łakach na miejscowy cmentarz. Zasmucona rodzina. Autobus zapewniony z Łak na cmentarz i z powrotem. GL-420

Dnia 27. 7. 2005 minęła 5. rocznica śmierci naszego Drogiego Ojca i Dziadka

śp. KAROLA CYŻA

z Hawierzowa Błędowic. Wspomina córka z rodziną. GL-416

Co w kinach

BYSTRZYCA: Podwodne życie ze Steve'em Zissou (30, godz. 19.00); Zebra z klasą (31, godz. 17.00); **KARWINA** – **Centrum:** Wojna policjantów (30, 31, godz. 17.45; 1, godz. 20.00); Batman – początek (30, 31, godz. 20.00; 1, godz. 17.30); **Reflex:** Duma i uprzedzenie (30, 31, godz. 17.00, 20.00); **Kino letnie:** Gwiezdne wojny – Zemsta Sithów (30, 31, godz. 21.30); **TRZYNIEC** – **Kosmos:** Wojna światów (30-1, godz. 17.30); xXx: Następny poziom (30, 31, godz. 20.00); Mroczna Argentyna (1, godz. 20.00); **HAWIERZÓW** – **Centrum:** Back to Gaja (30-1, godz. 15.30); Autostopem przez galaktykę (30-1, godz. 20.00); Kung-fu szal (30-1, godz. 17.45).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (czw, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30).

POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

OLBRACHCICE – pomimo wakacji kolejne zebranie Klubu Kobiet odbędzie się w środę 3. 8. o godz. 16.00 w Domu PZKO.

DZIŚ DRUGA RUNDA

Zagraj o bilet!

Dziś druga runda konkursu o dwa darmowe bilety na Gorolski Święto. Tak jak w czwartek, należy swoją odpowiedź napisać na kartce, nakleić załączony obok kupon i dopisać swoje imię, nazwisko, adres. Rozwiązanie można wysłać pocztą lub przynieść osobiście do redakcji – najpóźniej w środę do godz. 12.00. Przypominamy, że w każdej rundzie wśród uczestników konkursu wylosowana zostanie jedna osoba.

A oto drugie zadanie: Gorolski Święto na samym początku nie odbywało się w Łasku Miejskim, ale na boisku w jednej z dzielnic Jabłonkowa. Jak się nazywa ta dzielnica? (kor)

KUPON »GŁOSU LUDU«

BYSTRZYCA – Klub Seniora przy MK PZKO zaprasza 3. 8. członków i sympatyków na zwiedzanie pralasu „Miasz” w Dolnej Łomnej. Odjazd samochodami o godz. 9.00 z parku.

WĘDRYNIA – Klub Seniora MK PZKO zaprasza na spotkanie we wtorek 2. 8. o godz. 15.00 do Domu PZKO Czytelnia.

PTTS „BS” – zaprasza 2. 8. na wtorkową wycieczkę Veřovice, V. Javorařík, Frenštát pod Radhoštěm. Odjazd pociągiem z Cz. Cieszyńska o godz. 6.40 w kierunku na Frydek do Veřovic. Informacje tel. 596 410 300.

KLUB NAUCZYCIELI EMERYTÓW – przypominamy, że zebranie zarządu odbędzie się w czwartek 4. 8. o godz. 9.00 w Klubie MK PZKO Cz. Cieszyń ul. Bożka.

CIERLICKO i STANISŁAWICE – Klub Kobiet oraz Klub Seniora MK PZKO zapraszają na spotkanie 11. 8. o godz. 18.00 do Domu Polskiego ŻW na Kościelcu.

▲ Klub Kobiet oraz Klub Seniora zapraszają zainteresowanych na wycieczkę 26. 8. W programie zwiedzanie zamku w Karwinie Frysztaście oraz grodziska w Śląskiej Ostrawie. Odjazd z rynku w Cierlicku o godz. 8.00, następnie przystanki autobusowe w kierunku Stanisławic, Olbrachcic i Karwiny. Planowany powrót koło godz. 19.00. Koszt 150,-Kc. Zgłoszenia na spotkaniu lub tel. na nr. 596 423 759. Płacić można w autobusie.

UWAGA chórzyci ChNP i Hejnał-Echo! – w sobotę 6. 8. śpiewamy na uroczystości wspomnieniowej w Żywocicach. Odjazd autobusu z dworca autobus. w Trzyńcu o godz. 12.30, z Cz. Cieszyńska do Karwiny o godz. 12.45 gdzie w Domu PZKO we Frysztaście odbędzie się próba. Po próbie o godz. 14.00 odjazd do Żywocic.

ferty

MALOWANIE DACHÓW – elewacje. Dobra cena i gwarancja, transport bezpłatny. Balicki, tel.: 558 742 469, 732 383 700. GL-419

MALOWANIE, TAPETY NATRYSKOWE „izolux”, prace murarskie. Kontakt tel.: 603 854 651. GL-304

APS, s.r.o. oferuje jakościowe okna PCV za bezkonkurencyjne ceny. Tel. kom: 776 738 373, faks: 558 711 482. HY-002

Co za Olzą

ŚLĄSKI ZAMEK SZTUKI i PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, Cieszyń: do 28. 8.

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głos Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyń;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelníční 18, Czeski Cieszyń;
w godz. otwarcia w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frysztaście (przy rynku);
e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

wystawa „Wobec konsumpcji”. Otwarte wt-nie: 10-17.

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, Mennicza 46, Cieszyń: do 15. 8. wystawa fotograficzna „Bamako”. Otwarte po-pt: 10-18.

▲ do 27. 10. wystawa pt. „Granice wytyczane słowami”, konflikt na Śląsku Cieszyńskim w świetle literatury politycznej (1848-1947). Otwarte po-śr i pt: 8-18, so: 9-15.

GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 7. 8. Festiwal Srebra, wystawa „Dekonstrukcja – Rekonstrukcja”. Otwarte wt-nie: 10-18.

▲ do 4. 9. wystawa Ewy Wąsikiewicz – Wolnickiej „Liryka i metafora”. Otwarte wt-nie: 10-18.

Wystawy

KONGRES POLAKÓW, Cz. Cieszyń, Komenského 4: do 16. 9. wystawa z okazji 70. rocznicy udziału harcerzy z Zaolzia w Zlocie ZHP w Spałę „Śladami złotych harcerskich”. Otwarte w po-pt: 9-15.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ – sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszyń, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Do 11. 9. wystawa historyczna Zdeňka Hapala – lalkarza, artysty i reżysera. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **KOTUŁOWA DRZEWIONKA, Hawierzów Błędowice:** wystawa „Mieszkanie ludowe i tradycje rolnictwa w Cieszyńskim”. Otwarte wt-pt: 9-17, so-nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TRAGEDII ŻYWCICKIEJ, Hawierzów Żywocice:** do 31. 12. wystawa „Od ognika do żarówki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Firma produkcyjno-handlowa

PATROL

o ugruntowanej pozycji na polskim rynku poszukuje kandydatów na stanowisko:

Specjalista ds. handlowych

- wykształcenie średnie
- udokumentowane doświadczenie w sprzedaży do klientów sieciowych lub/i hurtowych
- umiejętność nawiązywania kontaktów i prowadzenie negocjacji
- bardzo dobra znajomość języka polskiego i czeskiego
- biegła znajomość komputera
- dyspozycyjność i zaangażowanie
- prawo jazdy

Kontakt: +48 (12) 451-84-54
e-mail: biuro@puzi.pl

TERMOMETRY WSKAZYWAŁY 36 STOPNI CELSIUSZA

Jak w tropiku

REGION (wak) – Przez ostatnie trzy dni, kiedy temperatura przekroczyła 36 st. C, czuliśmy się jak w tropiku. Było duszno i parno. Najbardziej odczuwały to osoby starsze, dzieci, sercowcy, nadciśnieniowcy, astmatycy, a także osoby mające problemy z tarzycą.

Liczba pacjentów w szpitalach na naszym terenie wzrosła o 15-20 proc. Najczęściej udzielano pomocy osobom skarżącym się na udar i zaburzenia pracy serca. Kilka osób w podeszłym wieku przywieziono wprost z ulicy. Do Szpitala Miejskiego w Ostrawie przywieziono 2,5-letnie dziecko, całe poparzone, gdyż matka pozwoliła mu się bawić na słońcu przez trzy godziny. Do lekarzy rejonowych zgłaszali się ludzie pokąsani przez komary i kleszcze.

Podczas upałów nie wolno zapominać o zwierzętach. – Na przykład psy fatalnie znoszą wysokie temperatury, gdyż nie potrafią „wyrzucić” z siebie nadmiaru ciepła. Psy się nie pocą, nadmiar ciepła muszą wydalać poprzez pysk – tłumaczy kynolog Jan Kiedroń. – Dlatego podczas upałów nie wolno im zakładać zbyt ciasno kagańców. Nie należy trzymać czworonogów przywiązanych do budy i pod żadnym pozorem nie wolno zostawiać ich w samochodach, nawet przy otwartych oknach. Wystarczy 15-20 minut, aby pies się udusił.

Meteorolodzy przewidują, że następne dni przyniosą ochłodzenie, opady deszczu, burze i niższe temperatury. Upały „wrócą” jednak w sierpniu. Pamiętajmy zatem o radach i ostrzeżeniach lekarzy. Kiedy żar leje się z nieba nie wolno zapominać o napojach. Gaśmy pragnienie najlepiej wodą mineralną z bogatą zawartością soli i mikroelementów oraz herbatkami ziołowymi. Napoje zawierające cukier są mniej skuteczne. I najważniejsze – pijmy przynajmniej 2 litry płynów dziennie. – Pacjenci w starszym wieku cierpią w upalne dni częściej na zawroty głowy i osłabienie, prowadzące czasem do omdlenia. Powinni więc pozostać w domach i ograniczać wysiłek fizyczny. Za wszelką cenę powinny unikać słońca te osoby, które cierpią na jakieś choroby skóry. Pod wpływem promieni słonecznych schorzenia mogą się uaktywnić. Dlatego zalecam noszenie kapeluszy z szerokim rondem i stosowanie kremów ochronnych – radzą internista Antonín Staněk oraz dermatolog, Martina Karchowa, ze szpitala w Ostrawie Witkovicach.

Baczną uwagę musimy zwracać na dzieci i dostosować ich ubranie do pory roku. Ponadto możemy zaproponować naszym milusińskim letni przysnec raz lub dwa razy w ciągu dnia.

(wak)

Firma SUNSET SUITS

Men's Fashion Moda Męska

Poszukuje osoby na stanowisko

MANAGERA REGIONALNEGO

Miejsce pracy: Czechy

Wymagania

- język polski i język czeski (w mowie i piśmie)
- kreatywność
- komunikatywność
- dyspozycyjność
- otwartość
- sumienność

C.V. oraz list motywacyjny prosimy przysyłać na adres:

info@sansuits.com.pl

lub Salon Sunset Suits

ul. Przykopa 2

43-300 Cieszyń

Staroměstská 583, Trzyniec
(naprzeciwko restauracji „Stará záchytka”) Filia: Cz. Cieszyń, ul. Čapkova 10
Tel. 558 32 62 98

Miesz. Cz. Cieszyń 775 077 924 1+1 ul. Tovární 490 000,- Kč 2+1 ul. Slezská 450 000,- Kč 3+1 ul. Okružní 330 000,- Kč 3+1 ul. Mladobníčská 355 000,- Kč 3+1 ul. Kopernikova 515 000,- Kč 3+1 ul. Kopernikova 540 000,- Kč 3+1 centr. Cz. Cieszyń do uzgodnienia 4+1 ul. Polní 395 000,- Kč Mieszkania Trzyniec 775 077 824 1+1 ul. Kopernikova 420 000,- Kč 2+1 ul. Sosnová 425 000,- Kč 2+1 ul. Topolová 450 000,- Kč 2+1 ul. Beskydská 460 000,- Kč 2+1 ul. Dukelská 490 000,- Kč 2+1 ul. Palackého 535 000,- Kč 2+1 ul. Beskydská 750 000,- Kč 3+1 ul. Sosnová 530 000,- Kč 3+1 ul. Seifertova 650 000,- Kč 3+1 ul. Beskydská 780 000,- Kč 4+1 ul. Sosnová 620 000,- Kč Dom rodzinny 777 077 034 Ordoz 590 000,- Kč Cz. Cieszyń 1 580 000,- Kč Trzyniec 5+1 1 650 000,- Kč Niebory 1 750 000,- Kč Cz. Cieszyń RD 6+1 2 170 000,- Kč Cz. Cieszyń RD 4+1 2 180 000,- Kč Rzeka 7+2 do uzgodnienia Mieszkania 777 077 031 2+1+K Mosty k. Jabl. 445 000,- Kč	1 500 000,- Kč KOCOBEDZ Dom rodzinny 3+1+ budynek gospodarczy. Parcela 4112m. Tel.: 777 077 034	375 000,- Kč DOLNY ŽUKOV Domek murowany 2+1+K. Działka: 400 m. Tel.: 776 287 422	1 144 000,- Kč GÓRNE CIERLICKO Domek rekreacyjny 3+1. Spokojna okolica. Tel.: 775 077 923
1 380 000,- Kč ŁOMNA GÓRNA Dom rodzinny 2x 2+1. Spokojna okolica. Tel.: 777 077 031	1 800 000,- Kč WIELOPOLE Dom rodzinny 6+2. Parcela 10 824 m. Tel.: 776 287 422	1 800 000,- Kč MISTRZOWICE DUŻA ZNÍŽKA Willa 5+1. Bardzo ładna. Parcela 3 ha. Tel.: 777 077 034	990 000,- Kč DOLNA LESZNA Willa z 30 lat 2x 2+1. Spokojna okolica. Tel.: 777 077 034

Parcela 776 287 422
Ligotka Kameralna 170 000,- Kč
Smilovice 125,-/m
Bystrzyca 330 000,- Kč
Wędrzyń 200,-/m
Guty koło rest.Haba 150,-/m
Mosty k. Cz. Cieszyń 265,-/m

RZEKA Duża znížka!!!
Drewniany domek do rekonstrukcji. CHKO.
Tel.: 776 287 422

Ligotka Kameralna
Willa 2x 4+1. Bardzo ładna.
Spokojna okolica.
Tel.: 777 077 034

Aktualna oferta ponad 400 nieruchomości na stronach www.flash-realty.cz

STEPHEN KING - »Oczy smoka«

Wyd. „Prószyński i S-ka”. „Oczy smoka” to nietypowa dla Kinga (nazywanego mistrzem horroru) powieść fantasy w klasycznym wydaniu. Przenosimy się do magicznej krainy Delain, w której wciąż żyją smoki. Poznajemy historię Piotra i Tomasza, synów władcy małego królestwa, Rolanda. Król dawniej polował na smoki, teraz jest już jednak starym człowiekiem i ostatnie trofeum – głowa smoka – zdobi jego komnatę. Tomasz, zazdrosny o swego brata Piotra, podgląda ojca przez oko smoka znajdującego się na ścianie. Pewnego dnia król zostaje otruty, a oskarżenie pada na jednego z synów – Piotra. Co wspólnego z zabójstwem ma czarnoksiężnik Flag? Czy Piotr zostanie oczyszczony z zarzutów? Jaką tajemnicę kryją oczy smoka?

CATHY HOPKINS -

»Chłopaki, randki i kosmiczne pocałunki«

Wyd. „Świat Książki”. Izzie Floster chodzi do prywatnej szkoły w Londynie. Ma pozytywne nastawienie do życia i właściwie nigdy nie przeżyła większych rozczarowań. Dlatego gdy poznaje przystojnego Marka, sądzi, że chłopak wkrótce zaproponuje jej randkę.

Tymczasem nie wiadomo dlaczego Mark nie dzwoni. Zrozpaczona Izzie nie wychodzi z domu, zaniedbuje znajomych, a przyczyn niepowodzenia szuka w horoskopach. Na szczęście Lucy i Nesta postanawiają zrobić wszystko, aby przywrócić swej serdecznej przyjaciółce dawny optymizm.

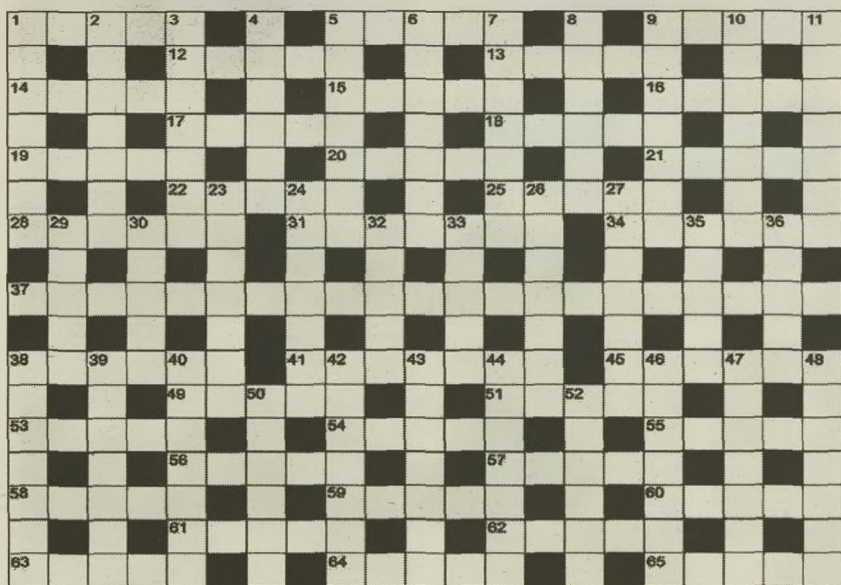
Książki można nabyć lub zamówić w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Čapka 7 w Cz. Cieszynie. (kor)

Krzyżówka

Poziomo: 1. syreni gubił żeglarzy 5. opancerzony wóz bojowy 9. diabeł z przekleństwa 12. ojczyzna Odyseusza 13. obrzydliwostwo 14. na olejki eteryczne 15. np. wyborczy 16. francuski pionier lotów balonowych 17. łańcuch w Karpatach 18. pies rodem z antypodów 19. na Węgrzech leży 20. film nie dla świętoszka 21. zimowa przejażdżka 22. pod zastawą 25. bóg wiatru południowego 28. państwo, miasto i port w Ameryce Środkowej 31. pomieszczenie dla pilota 34. żałobny ku pamięci Bema 37. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE (Książka Lucy Maud Montgomery)** 38. w środkowej Syberii płynie 41. na Morawach 45. rozmowa 49. polecenie 51. w kinie 53. samo zdrowie na zagonie 54. metal bardzo rzadko w przyrodzie występujący 55. zimowe wakacje 56. wyrasta z pnia drzewa 57. siedziba króla wiatrów 58. można go złamać 59. zarobił na dynamicie 60. konkretyzm 61. gryzoń z Ameryki Południowej 62. ptak na święto Dziękczynienia 63. przedmiot

czczony przez Indian 64. manekin 65. dodatek do ginu.

Pionowo: 1. krosty na skórze wywołuje 2. niedorozwinięty umysłowo 3. po mistrzowski zagra 4. nad piwnicą 5. melodia na motywach murzyńskich oparta 6. kutykula 7. „Sługa dwóch panów” to jego dzieło 8. z monogramem na palcu 9. tam cesarz Henryk IV przed papieżem Grzegorzem VII się ukorzył 10. gbur 11. jazz w Polsce popularny 12. paliwo dla malucha 24. frajda 26. dziurka 27. napój z utartych migdałów, cukru i wody 29. zając afrykański 30. imię Babla 32. prawdziwa nie boi się krytyk 33. kropki na twarzy 35. generalna przed premierą 36. leci w pończosze 38. pocztę nieznany 39. fioletowa odmiana kwarcu 40. przestawienie głosek lub sylab w wyrazie 42. pogardliwie o chirurgu 43. odmładza jezioro 44. sztuką ludową handluje 46. następstwo choroby wieńcowej 47. binokle długiej rączce 48. Hława dla Zbyszka 50. pierożek nadziewany mięsem 52. zwinięte mięso. Opr. JO

Rozwiązanie krzyżówki z 23 lipca 2005:

Poziomo: 1. RELIEF 8. MAJTKI 11. AMPLITUDA 12. BAJKAŁ 13. SARTRE 14. SPRZĄTACZ 19. NATASZA 22. ATRYBUT 26. HIMMLER 27. KRASNAL 28. UCZYNEK 29. ADN 31. ESA 33. UCZNIOWIE SPARTAKUSA 41. DIA 42. RUR 43. SZABER 44. ZADUMA 45. OPIEKUNKA 46. GRUBAS 49. SZTORM 53. STRAŻNICZKA 58. CYTAT 59. AGA 60. SEZON 61. EDGAR 62. TRAMP 63. KUPER 64. TEA 65. ATLAS.

Pionowo: 2. ELANA 3. ISKRA 4. FAŁSZ 5. OPAR 6. PIJA 7. GUMA 8. MASZT 9. JERZY 10. KORFU 15. PAHLAWI 16. ZIMANE 17. TALREP 18. CARUARU 19. NOKOU 20. TKACZ 21. SANKI 23. RÓZGA 24. BANTU 25. TAKSA 30. DIALIZA 32. SARANAC 34. CEZAR 35. NABAB 36. ODRÓST 37. SMOKING 38. TRZASK 39. KADET 40. SZMER 46. GACEK 47. USTĘP 48. ASTER 50. ZASPA 51. ORZEL 52. MINOS 54. ROGI 55. ŻART 56. IATA 57. ZNAK.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań (wystarczy podać rozwiązanie dodatkowe) rozlosowana zostanie książka Henryka Sienkiewicza pt. „Ogniem i mieczem”. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w piątek 5. 8. 2005 o godz. 12.00. Nagrodę książkową za rozwiązanie krzyżówki z 23. 8. otrzymuje Aneta Wałaska - Trzyniec VI. Nagroda do odebrania w redakcji.

1. RUNDA PUCHARU CMZF: DZIŚ CZ. CIESZYN - TRZYNIEC, JUTRO OLBRACHCICE - HLUCZYN

Slavia Orłowa za burta

Weekend w naszym regionie stoi pod znakiem spotkań 1. rundy piłkarskiego Pucharu CMZF. Dziś o godz. 10.15 dywizyjny IRP Czeski Cieszyn podejmie na własnych śmieciach trzecioklasowy Futbol Trzinec, jutro o godz. 17.00 dywizyjny Banik Olbrachcice również przed własną publicznością zmierzy się z drugoklasowym Hluczynem. Na wstępie pucharowej rywalizacji pauzuje MKF Karwina, która bez walki awansowała do 2. rundy. Podopieczni trenerów Petra Mašleja i Miloslava Štěpánka powinni byli zagrać z Opawą, ta jednak wycofała drużynę seniorów z piłkarskich rozgrywek. Opawianie skoncentrują się obecnie wyłącznie na pracy z młodzieżą. W środę do walki włączyła się również dywizyjna Slavia Orłowa, przegodę z Pucharem CMZF podopieczni trenera Dušana Kohúta zakończyli niestety na pierwszej rundzie. Orłowianie przegrali z trzecioklasowym Beneszowem Dolnym 1:4. Spotkanie odbyło się na boisku Fučíka Orłowa, murawa stadionu Slavii przechodził bowiem w tych dniach renowację. W 2. rundzie do głosu dojdą już pierwszoligowe ekipy. Zwycięzca pojedynku Czeski Cieszyn - Trzinec trafi na Banik Ostrawa.

● **SLAVIA ORŁOWA - BENESZÓW DOLNY 1:4 (1:3).** Sędziował Duda, widzów 100. Orłowianie nie mieli tyle szczęścia, co Banik Olbrachcice, który także potraktował pucharowy mecz z Dzieńmorowicami jako sparing, w mocno improwizowanym składzie Olbrachcicom udało się ale awansować dalej. Trzecioklasowa drużyna Beneszowa Dolnego postawiła jednak poprzeczkę bardzo wysoko i Slavia pomimo niezłej gry nie potrafiła rozmontować rywala. Widać, że do rozpoczęcia sezonu piłkarskiego pozostało jeszcze trochę czasu, w grze obu drużyn sporo było bowiem niedokładności. Goście lepiej ustawili swoje celowniki, w sukurs przyszły przyjeźdnym również dwa dziecinne błędy bramkarza Szarowskiego. - *Praktycznie dwa gole wręczaliśmy rywalowi niejako w prezencie* - mówi trener Slavii Orłowa Dušan Kohút. - *Spotkanie odbyło się przy ekstremal-*

nej pogodzie. Upał dał się wszystkim we znaki i w drugiej połowie nie byliśmy już w stanie odrobić dwubramkowej straty, sami zaś straciliśmy w końcowych fragmentach meczu czwartego gola - skomentował spotkanie Dušan Kohút. - Naszym celem numer jeden jest dobrze się przygotować do startu dywizyjnych rozgrywek. Mam nadzieję, że 13 sierpnia zespół zaprezentuje się w o wiele lepszej dyspozycji.

Slavia wcale nie rozpoczęła źle pojedynku z Beneszowem Dolnym. Już

w 8. minucie Herák pociągnął piłkę na prawej flance i celnie dośrodkował na głowę Kopla - 1:0. Były bramkarz Orłowej Erik Golinský wylawiał jednak futbolówkę z siatki po raz pierwszy i zarazem ostatni. Znaczenie gorzej radził sobie w meczu golkipier Slavii Radek Szarowski. W 19. minucie zafundował on sobie pierwszą drzemkę, wykiwał go Kretek i goście w łatwy sposób doprowadzili do wyrównania. Beneszowianie ożyli i w 29. minucie objęli prowadzenie w meczu. Piłka po strzale z dystansu Millera trochę szczęśliwie wpadła do siatki, po tym, jak odbiła się od pleców któregoś z obrońców Slavii - 1:2. Upał po raz drugi osłabił czujność Szarowskiego w 38. minucie. Orłowski bramkarz nie zgasił stosunkowo łatwej do obrony piłki i Kretek z kilku kroków podwyższył na 1:3. Gospodarze w drugiej połowie nie rezygnowali z uzyskania korzystnego rezultatu. Defensywa Beneszowa udanie odpierała ataki Slavii, poradziła sobie również ze stałymi fragmentami gry w wykonaniu podopiecznych Dušana Kohúta. W 85. minucie Žurek wygrał pojedynek jeden na jeden ze Smetaną i z ostrego kąta ustalił wynik meczu - 1:4. (jb)

PLYWACKIE MŚ: DWA ZŁOTE MEDALE POLAKÓW

Otylia z rekordem świata

Otylia Jędrzejczak obroniła tytuł mistrzyni świata. Polka zdobyła złoty medal na 200 metrów stylem motylkowym podczas MŚ, bijąc czasem 2:05.61 własny rekord świata. To drugi na tej imprezie medal Otylii, która wywalczyła także brąz na 100 motylkiem. Jędrzejczak obroniła tym samym tytuł, który zdobyła 24 lipca 2003 roku w Barcelonie.

Otylia Jędrzejczak stoczyła

fantastyczną walkę o złoto z Australijką Jessicah Schipper. Największa konkurentka Polki bardzo mocno rozpoczęła finałowy wyścig i była jeszcze przed Jędrzejczak na ostatnim nawrocie. Wszystko rozstrzygnęło się na ostatnich metrach, kiedy to Otylia fantastycznym finiszem najpierw zrównała się z Australijką, a następnie wyprzedziła ją zaledwie o 0,04 sek. - *Był to niesamowicie ciężki wyścig. Pływać trzy razy 200 m delfinem w ciągu dwóch dni, to nie takie proste. Walczyłam do końca. Sukces w dużej mierze zawdzięczam trenerowi Słomińskiemu. Australijce obiecałam, że za dwa lata będę w jeszcze lepszej dyspozycji - powiedziała mistrzyni świata, która, gdy nadszedł ku temu stosowny moment, serdecznie wyściskała się ze swoim szkoleniowcem. Otylia była niepokonana*

na 200 m delfinem w najważniejszych imprezach. Zwyciężała w MŚ w 2001 i 2003 roku oraz w ubiegłorocznych igrzyskach olimpijskich w Atenach.

Konkurencja 200 m stylem motylkowym należała w Montrealu do Polaków. Przecież ledwie dzień wcześniej złoto na tym dystansie wywalczył w wielkim stylu Paweł Korzeniowski. (PAP)

Otylia Jędrzejczak ociera łzy szczęścia.

Nasza oferta

■ **1. RUNDA PIŁKARSKIEGO PUCHARU CMZF:** Cz. Cieszyn - Futbol Trzinec (dziś, 10.15), Banik Olbrachcice - FC Hluczyn (jutro, 17.00).

■ **BIEG NA ŁYSĄ GÓRĘ:** dziś o godz. 15.00; zgłoszenia przyjmowane są od 12.30 do 14.30 w restauracji „Zlatník” w kierunku na Wisalaje; trasa: Krasna - Nižní Mohelnice - Łysa Góra; organizatorem biegu jest sekcja lekkoatletyczna Jákla Karwina.

■ **BIEG NA KOZUBOWĄ:** jutro o godz. 10.00; start w Łomnej Dolnej obok piekarni; impreza zaliczana jest do grona Pucharu RC w biegu pod górkę; organizatorem zawodów jest TJ Łomna Dolna. (jb)

port polski

■ **PANATHINAIKOS RYWALEM WISŁY KRAKÓW.** Panathinaikos Ateny będzie rywalem krakowskiej Wisły w trzeciej rundzie kwalifikacyjnej piłkarskiej Ligi Mistrzów w sezonie 2005/2006, zdecydowało losowanie w siedzibie UEFA w szwajcarskim Nyonie. Pierwszy mecz zostanie rozegrany 9 lub 10 sierpnia w Krakowie, a rewanż zaplanowano na 23 lub 24 sierpnia w stolicy Grecji.

O słycać?

■ **SZCZPIPIORNIŚCI KARWINY ZNAJĄ RYWALI W LIDZIE MISTRZÓW.** Piłkarze ręczni Banika Karwina trafili do grupy H Ligi Mistrzów, gdzie zmierzą się z wicemistrzem Niemiec SG Flensburgiem, Paryżem i zwycięzcą konfrontacji pomiędzy belgijskim HC Tongeren a litewskim Granitąsąs Kaunas. Zdecydowało o tym śródoowe losowanie w Barcelonie. Z niemieckim Flensburgiem Banik spotkał już się dwukrotnie w rozgrywkach „Champions League”. W zesłej edycji Ligi Mistrzów Karwina przegrała oba mecze z Flensburgiem - na wyjeździe 24:32, u siebie 27:39. Liga Mistrzów startuje 1 i 2 października. Karwiniacy na inaugurację zmierzą się na własnych śmieciach właśnie z największym faworytem grupy H, drużyną SG Flensburg. Podopieczni trenera Jiřego Kekrta wracają jutro ze zgrupowania w Wysokich Tatrach. W najbliższy wtorek i środę Banik powinien zmierzyć się w wyjazdowym sparingu z polskim zespołem Piekary Śląskie.

■ **SPARINGI PIŁKARSKIE:** Banik Ostrawa - FC Kunowice 3:2 (Rajtoral 2, Papadopoulos - Faldyna, Kupčík), Futbol

Trzinec - Zlin 1:2 (Ciešlar - Kroča 2), Banik Olbrachcice - KS Stonawa 3:1 (Stachel, Špirek, M. Aniol - Wojtyna), IRP Czeski Cieszyn - Frenštát 3:1 (dla IRP: Gancarczyk, Grygar, Hrazdilek), Lokomotywa Piotrowice - FK Hawierzów 2:4 (Benefi, Novák - Zoller 2, Osika, Horvát).

■ **HAJTO I WALDOCH W PONIEDZIAŁEK NA BAZALACH.** W ramach poniedziałkowego benefisu Radka Látała na ostrawskich Bazalach zaprezentuje się również obrońca reprezentacji Polski Tomasz Hajto. Piłkarz podpisał w tym tygodniu kontrakt z angielskim klubem Southampton. Wszystko wskazuje też na to, że oprócz Hajty w Ostrawie zagra też były kapitan białoczerwonych, obrońca Schalke 04 Tomasz Waldoch. W pokazowym meczu piłkarskim udział zapowiedzieli też gracze srebrnej drużyny RC z mistrzostw Europy w 1996 roku, m.in. Petr Kadlec, Jiří Němec, Radek Drulák, Václav Němeček, Pavel Kuka czy Karel Poborský. Benefis piłkarski Radka Látała rozpoczyna się w najbliższy poniedziałek o godz. 18.00. (jb)

W tegorocznej XV Letniej Szkole Języka, Literatury i Kultury Polskiej blerze udział 200 studentów z 32 krajów świata.

ZAKOŃCZYŁ SIĘ FESTIWAL »ERA NOWE HORYZONTY«

Grand Prix dla »Tarnation«

CIESZYN/CZ. CIESZYN (kor) – Film „Tarnation” amerykańskiego reżysera **Jonathan Caouette** otrzymał Grand Prix V Festiwalu Filmowego „Era Nowe Horyzonty” – nagrodę przyznaną przez festiwalową publiczność. Kolejne miejsca zajęły „4” **Ilji Khrzhanovsky’ego** (Rosja), „13 jezior” **Jamesa Benninga** (USA), „20 palców” **Manii Akbari** (Iran) i „Kapryśna chmura” **Tsai Ming-lianga** (Tajwan/Francja).

Trwający od 21 lipca festiwal zakończył w niedzielę premierowy pokaz najnowszego filmu **Larsa von Triera**, „Manderlay”. Podczas 11 festiwalowych dni zaprezentowano nad Olzą

292 filmy – 170 pełnometrażowych filmów fabularnych i 122 średnio- i krótkometrażowe z 42 krajów. Łącznie odbyło się ponad 314 seansów, na które sprzedano 92 tys. biletów.

Gośćmi festiwalu byli w tym roku m.in. bracia **Jean-Pierre i Luc Dardenne**, zdobywcy tegorocznej Złotej Palmy w Cannes (ich film „Dziecko” otworzył festiwal), reżyserzy: **Andrzej Wajda**, który prowadził „Mistrzowskie lekcje kina”, **Kazimierz Kutz**, **Michał Rosa**, a także minister kultury RP, **Waldemar Dąbrowski**.

VI festiwal odbędzie się w dniach 20-30 lipca 2006 r.

Sposób na nudę

HAWIERZÓW (wak) – Jednym ze sposobów wykorzystania wolnego czasu przez osoby, które nie wyjechały na wypoczynek, jest czytanie książek. Jak wynika z wypowiedzi bibliotekarek hawierzowskiej księżnicy, liczba czytelników w lipcu nie tylko nie zmalała, ale na odwrót – wzrosła. Przed książkami nie uciekają nawet ci, którzy wyjeżdżają na urlop. Zdarzają się bowiem czytelnicy, którzy łączą przyjemne z pożytecznym. Swoje ulubione tytuły zabierają z sobą. Miejskie Biblioteki: w Hawierzowie Będowicach oraz w Hawierzowie Mieście, a także osiem filii, przygotowały na okres wakacji wiele ciekawych imprez. I tak np. w księżnicy przy ul. Pawłowa czynna jest do 31 bm. wystawa prac klientów warsztatów terapii zajęciowej, a w placówce przy ul. Robotniczej ekspozycja prac uczniów hawierzowskiego gimnazjum (do 9 bm.). **ciąg dalszy na str. 2**

Pogoda

WTOREK – Zachmurzenie umiarkowane wzrastające do dużego. Temperatura w dzień 22-26 st., nocą 14-10 st. C.
ŚRODA – Zachmurzenie zmienne z przelotnymi opadami deszczu lub burzami. Temperatura w dzień 22-26 st., nocą 16-12 st. C.

DECYZJA MINISTERSTWA TRANSPORTU RC

Do Mistku z winietą

OSTRAWA (mro) – Ministerstwo Transportu zdecydowało o zaseregowaniu kolejnych 18 odcinków dróg szybkiego ruchu oraz autostrad do kategorii dróg płatnych, z których korzystanie dozwolone jest z winietą. Od września płatnym stanie się także 12,5-km odcinek drogi między Ostrawą i Frydkiem-Mistkiem. Odcinek bierze początek na wysokości ostrawskiego „Makro” i kończy się koło „Hypernovy” we Frydku-Mistku.

Decyzja ministerstwa spotkała się z krytyką posła **Martina Řimana** (ODS), który twierdzi, że to posunięcie jest błędne, gdyż droga szybkiego ruchu Ostrawa – Frydek-Mistek nie łączy się z żadną siecią autostrad, nie

ma funkcji tranzytowej, lecz charakter połączenia regionalnego. Wprowadzenie opłaty może spowodować wzrost natężenia ruchu na równoległych drogach lokalnych. Decyzja ministerstwa, zdaniem posła, łamie konwencję, wg której autostrada pełniąc rolę drogi lokalnej nie podlega opłacie (tak samo jak np. 20-km odcinek koło Brna).

M. Říman krytykuje także termin wprowadzenia zmian. – *Obowiązek wchodzi w życie z dniem 1 września, co oznacza, że wielu kierowców będzie zmuszonych do kupna winiety rocznej lub znaczków miesięcznych.*

Zginęli młodzi Polacy

PRZERÓW (wak) – Czworo młodych Polaków – mieszkańców Katowic i Żywca – zginęło wczoraj rano w wypadku samochodowym koło miejscowości Bielotín na drodze z Olomuńca do Ostrawy. Polskie auto zderzyło się z 2 ciężarówkami. W karambolu, w którym uczestniczyło w sumie pięć samochodów – dwie ciężarówki i trzy samochody osobowe, lekkich obrażeń ciała doznały 4 inne osoby. Do wypadku doszło ok. godziny 6.15

rano. Na miejscu zginęło dwóch 28-letnich mężczyzn i dwie 26-letnie kobiety. Polacy wracali z wakacji na południu Europy. Z pierwszych ustaleń policji wynika, że ford focus, którym podróżowali młodzi Polacy, został najprawdopodobniej zmuszony przez zajeżdżającą mu drogę ciężarówkę do wyjechania poza osłojedni, gdzie zderzył się z nadjeżdżającym z przeciwnym kierunkiem samochodem ciężarowym z przyczepą. **Ciąg dalszy na str. 2**

Będzie silny sygnał!

STONAWA (sch) – W przeciągu dwóch miesięcy wyrośnie w Stonawie nadajnik Eurotelu. Dla mieszkańców korzystających z usług tego właśnie operatora sieci komórkowej oznacza to koniec kłopotów z za słabym w niektórych częściach wioski sygnałem.

Nowy nadajnik to efekt trwających od dłuższego czasu rozmów, jakie stonawska gmina prowadziła w tej sprawie ze spółką Eurotel. Problem niknącego sygnału był o tyle ważny, że właśnie Eurotel zapewnia połączenie awaryjne między sąsiadującymi z sobą gminami oraz instytucjami wojewódzkimi.

Nadajnik Eurotelu – podobnie jak wcześniej nadajniki pozostałych operatorów – stanie na Górzanach.

PLACE ZABAW SIEDLISKIEM LARW PASOŻYTÓW

KARWINA/HAWIERZÓW (wak) – Piskownice i place zabaw są siedliskiem bakterii. Wiedzą o tym pracownicy Powiatowych Stacji Sanitarno-Epidemiologicznych i dlatego co roku, na wiosnę, wydają rozporządzenia nakazujące administratorom budynków oraz szkołom i przedszkolom, obowiązkową wymianę piasku oraz oczyszczenie z odchodów zwierzęcych trawników. – *To, ile razy w ciągu wiosny i lata czynności te są powtarzane, zależy już tylko od zarządzających tymi terenami. Na ich systematyczne kontrole nie mamy ani pieniędzy, ani ludzi. Interweniuje tylko w skrajnych przypadkach, reagując na skargi mieszkańców. W zasadzie sprzątanie trawników i wymia-*

ne piasku administratorzy domów przeprowadzają raz w roku – powiedziano nam w karwińskiej stacji sanitarno-epidemiologicznej. Najczęściej dzieci bawiące się w osiedlowych piskownicach oraz na

Na osiedlowych placach zabaw „czyhają” na dzieci jeszcze inne niebezpieczeństwa.

Przekonali się o tym hawierzowscy strażnicy miejscy, którzy w dniach od 7 do 22 lipca, w ramach akcji prewencyjnej pn. „Bezpieczne piskownice” sprawdzali przybłokowe place i boiska, na których znajdują się piskownice. – *Skontrolowaliśmy 346 piskownic. Stwierdziliśmy, że większość z nich jest utrzymywana w dobrym stanie – mówi dyrektor Miejskiej Policji, Bohuslav Muras. – Niestety było też kilkadziesiąt takich, w których znaleźliśmy butelki po alkoholu, otlamki szkła, puszki po piwie, a nawet strzykawki.*

Ciąg dalszy na str. 2

Piaskownice pod nadzorem

przybłokowych trawnikach dostają owsików, glist lub innych pasożytów, głównie odzwierzęcych. Epidemiolodzy nie prowadzą badań, gdzie dzieci się zakaziły. Wiadomo jednak, że piaskownice i trawniki to miejsce, gdzie szczególnie małe dzieci zarażają się chorobami i stykają się z larwami wielu pasożytów.

HO! HO! HO! 58. Gorolski Święto

Międzynarodowe Święto Folkloru
organizowane w ramach 42. Tygodnia Kultury Beskidzkiej

6 – 7 sierpnia 2005

Lasek Miejski
w Jabłonkowie

TYDZIEŃ

25 - 31 VII 2005

■ Stosunki polsko-niemieckie są bardzo przyjazne – powiedział kanclerz Niemiec, Gerhard Schröder, po spotkaniu z prezydentem Aleksandrem Kwaśniewskim we Frankfurcie nad Odrą. Jego zdaniem Polska i Niemcy mają wspólne interesy w polityce międzynarodowej, a także unijnej.

■ Ogromne myszy dziesiątkują ptaki morskie w rezerwacie przyrody na brytyjskiej wyspie Gough na południowym Atlantyku. Ochroniarze szacują, że w hekatombie samic ptaków bierze udział ok. 700 tys. myszy, trzykrotnie większych niż te znane w Europie.

■ Niemieckie władze wydały z kraju islamskiego duchownego, uznając, że szerzy on nienawiść religijną. Imam pracował w Islamskim Centrum w Norymberdze. Samolotem przewieziono go do Egiptu.

■ W kolizji dwu pociągów osobowych w okolicach dworca kolejowego Warszawa-Stadion rannych zostało 38 osób. Większość z nich odniosła lekkie obrażenia.

■ Po rocznej przerwie wznowiono w Pekinie sześciostonne rozmowy w sprawie nuklearnego programu Korei Północnej. Uczestniczą w nich przedstawiciele obu Korei, USA, Japonii, Rosji i Chin.

■ Starciami z policją zakończyła się w Warszawie manifestacja górników w obronie prawa do emerytury po 25 latach pracy. W manifestacji przed Sejmem uczestniczyło ok. 5,5 tys. górników. Rannych zostało 18 osób, policjantów i górników.

■ Amerykański prom kosmiczny Discovery wystartował z przylądka Canaveral na Florydzie. To pierwsza misja wahadłowca od czasu katastrofy promu Columbia dwa i pół roku temu. W skład załogi Discovery wchodzi 6 Amerykanów i 1 Japończyk. Funkcję dowódcy pełni Eileen Collins – jedyna kobieta w NASA na tym stanowisku.

■ Holenderski sąd skazał na dożywocie zabójcę reżysera Theo Van Gogha. Urodzony w Holandii 27-letni Marokańczyk nie skorzystał z prawa do obrony, ale w ostatnim słowie oświadczył, że popełnił zabójstwo z przekonania religijnego i gdyby znalazł się na wolności, zrobiłby znów to samo.

■ We Francji zakończył się największy dotąd proces o pedofilię. 39 mężczyzn i 26 kobiet, w wieku od 23 do 73 lat, uznano za winnych molestowania seksualnego nieletnich i gwałtów na nich.

■ Szwecję nawiedziła plaga agresywnych komarów. Rozprzestrzeniają one niebezpieczny wirus o nazwie sindbis, który powoduje nieuleczalną chorobę stawów.

■ Co najmniej 800 osób zginęło w powodziach i lawinach błotnych na zachodzie Indii.

■ IRA (Irlandzka Armia Republikańska) wezwała swoich bojowników do zakończenia walki zbrojnej. Zaapelowała, by odłączyć się od politycznymi środkami dążyć do położenia kresu władzy brytyjskiej nad Irlandią Północną i zjednoczenia Irlandii.

■ Wszyscy 4 zamachowcy, odpowiedzialni za zamachy w Londynie z dnia 7 lipca, zostali ujęci.

■ Rosja rozpoczęła wycofywanie pojazdów z bazy wojskowej w Baturze w Gruzji. Wojska rosyjskie mają opuścić Gruzję do 2008 r.

■ Amerykańscy astronomowie odkryli 10 planetę Układu Słonecznego. Znajduje się około 15 mld kilometrów od Słońca i jest 1,5 razy większa niż Pluto.

■ Kilkudziesięciu rannych to efekt akcji czeskiej policji, która rozpuściła uczestników parady techno w zachodnich Czechach. Wśród rannych są też policjanci.

(M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z Internetowych serwisów informacyjnych.

W miejscu, gdzie do niedawna był Centralny Dworzec Autobusowy (ÚAN), od dziś będzie Centrum Handlowe „Karolina” sieci „Kaufland”. Otwarcie tego giganta handlowego nastąpi o godz. 7.00. W centrum obok hall targowej „Kaufland” rozlokują się 26 sklepów, m.in. obuwia „Delchman”, konfekcji „Takko”, artykułów dziecięcych i dla niemowlaków „Chicco”, sprzętu AGD, oraz elektroniki „OKAY” czy też „Jysk” oferującego wszystko, co związane ze zdrowym snaniem. Będą też punkty usługowe, apteka, piekarnia. Do dyspozycji kupujących będzie parking na 568 aut. Budowa centrum „Karolina” trwała niecały 8 miesięcy. W tym czasie Dworzec Autobusowy przeniesiono pod położone nieopodal Frydlańskie Mosty.

42. TYDZIEŃ KULTURY BESKIDZKIEJ

Bombowi »Błędowanie«

WISŁA (mro) – Miano „bombowego” zyskał niedzielny występ w Wiśle młodego, bo pracującego niespełna półtora roku, zespołu tanecznego „Błędowanie” z Hawierzowa Błędowic na 42. Tygodniu Kultury Beskidzkiej.

„Błędowanie” przedstawili „Obrazek dożynkowy”, 45-minutowy obrazek z udziałem blisko 50 tancerzy, śpiewaków i statystów wszystkich generacji. – To było niecodzienne przeżycie – powiedziała po powrocie z Wisły kierowniczka zespołu Dagmar Owczarzy, która wraz z Marcinem Pisulą jest autorką choreografii programu.

– Odczuwamy wielką satysfakcję z przyjęcia i z tego, z jaką pasją nasz w 80 proc. młody zespół wczuł się w rolę i pokazał kulturę zaolziańską – dodała D. Owczarzy.

Publiczność zachwycił dynamizm, muzyka i piękno strojów przedstawianej scenki, powiedziała obserwująca występ Jadwiga Palowska, zaolziańska animatorka ruchu folklorystycz-

nego, która wraz z mężem Adamem patronuje pracy zespołu. – O stroje „Błędowian” troszczą się Jolanta Kożuszniak oraz Renata Staś – uzupełniła D. Owczarzy. Atmosfera była gorąca – widownia biła brawo i śpiewała razem z zespołem.

Dodajmy, że występ poprzedził koncert reklamowy, zapraszający do jego oglądania. Przed Domem Zdrojowym w Wiśle dała go kapela „Kamraci” wraz z chórkami gaździn.

Skróconą wersję programu „Obrazek dożynkowy” publiczność zaolziańska będzie mogła obejrzeć na Gorolskim Świątku w Jabłonkowie.

Piaskownice...

Dokończenie ze str. 1

W przyszłym roku podobną akcję przeprowadzimy już pod koniec czerwca, tuż przed rozpoczęciem wakacji.

Zabawa w piasku, jak zgodnie twierdzą psychologowie, ma rozwijać koncepcyjne myślenie, umiejętności tworzenia czegoś nowego oraz rozbudzać zainteresowania u dzieci. Rodzice sami muszą zdecydować czy pozwolą się bawić swoim pociechom w piaskownicach i na osiedlowych trawnikach.

Ciekawostki

Czołgiści górą

Czołgiści z Braniewa zostali zwycięzcami 10. Mistrzostw Polski w Pływaniu na Byle Czym w Augustowie. W imprezie wzięło udział 31 załóg na swoich pływających wehikułach. Czołgiści z Braniewa to żołnierze z jednostki wojskowej w tym mieście. Jak twierdzi kapitan czołgu Piotr Śliwiak, sama załoga jest lepiej przeszkolona niż bohaterowie słynnego serialu „Czterej pancerni i pies”. Drugie miejsce zajął pojazd „Sami swoi” przywieziony z Kędzierzyna Koźla. Pływająca tratwa przypominała załogę Kargula i Pawlaka. Rwały się koszule i biły dzbanki, ale słynni bohaterowie komedii wreszcie się pogodzili. Trzecie miejsce zdobyła załoga „Pływającego radia” skonstruowanego w Augustowie. Obiekt został wykonany z okazji dziesiątej rocznicy mistrzostw, które organizuje Polskie Radio Białystok. W imprezie wzięły

udział załogi z Polski, Niemiec i Białorusi. Co roku do Augustowa przyjeżdża kilkanaście tysięcy osób, by zobaczyć dziwne okazy pływające.

Robot-kobieta

Japońscy naukowcy stworzyli robota, który – jak zapewniają – jest najbardziej udaną kopią człowieka, jaką do tej pory zaprojektowano. Robot-kobieta nazywa się Repliee Q1, ma elastyczną silikonową skórę oraz pewną liczbę czujników i siłowników, dzięki którym reaguje podobnie jak dorosły człowiek. Robot mruga powiekami, rusza rękoma, a ruchy klatki piersiowej imitują proces oddychania. Niestety, urządzenie nie porusza się – mechaniczna kobieta potrafi jedynie siedzieć. W górnej części ciała urządzenia umieszczono 31 siłowników zasilanych kompresorem. „Zaprojektowałem w swojej karierze sporo robotów” – opowiada autor Re-

»Gorol« z książką

CZ. CIESZYN/JABŁONKOW (kor) – Bywalczy Gorolskiego Świątku przyzwyczajeni są do tego, że w zainstalowanych w Łasku Miejskim stoiskach można dobrze zjeść i wypić. Ale nie we wszystkich. Do jednego z nich od ponad 10 lat wstępuje się wyłącznie... po strawę duchową. Jest nim Koliba Wydawców Klubu Polskiej Prasy i Książki. Podczas 58. „Gorola” w Kolibie będą do nabycia nie tylko polskie książki, ale także mnóstwo polskich tytułów prasowych.

Jak nam powiedziała szefowa KPPK, Danuta Wirth, Gorolski Świątek będzie też okazją do zakupu książki w ramach zorganizowanej przez Klub i Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki wakacyjnej akcji „Książka za świadectwo”. W nagrodę

za dobre świadectwo, na którym widnieją same jedynki (dzieci młodsze) lub średnia ocen nie przekracza 1,5 (dzieci starsze), można nabyć dla pociechy książkę z 10-proc. zniżką.

Jarmark po ligocku

LIGOTKA KAMERALNA (kor) – Ponad tysiąc osób wzięło w sobotę udział w VI Jarmarku Ligockim. Poza pokazami rzemieślników i twórców ludowych odbył się program kulturalno-rozrywkowy z udziałem orkiestry dętej „Lutyńska Szóstka”, karwińskich mazurek, wędryńskich „Gimnastów”, zespołu „Sleszan”, „Suszan”, „Ševčoka” z Ostrawy i zespołu „Heligonkari” z Terchowej. Gwóździem programu był koncert „Kabát Revival”. Jarmark zakończyła zabawa taneczna. Bawiono się do białego rana.

Sposób na nudę

Dokończenie ze str. 1

Oddział dziecięcy w Hawierzowie Podlesiu (ul. Śrąmka 2) zaprasza dzieci na zajęcia plastyczne. W najbliższy czwartek (4 bm.) można się będzie tutaj nauczyć malowania na porcelanie, w tydzień później (11 bm.) wykonywania dekoracji z papieru a 28 bm. wziąć udział w zajęciach pn. „Stoliczku, nakryj się”.

Zginęli...

Dokończenie ze str. 1

Prowadzący śledztwo policjanci nie mogą także wykluczyć, że kierowca polskiego auta wjeżdżając na wzniesienie podjął ryzykowny manewr wyprzedzania i nie zdążył zahamować przed nadjeżdżającą z naprzeciwka ciężarówką. Polskie auto uderzyło najpierw w bok ciężarówki po swej prawej stronie, a następnie w tylną lewą stronę jadącego z naprzeciwka innego samochodu ciężarowego.

Będą nowe trasy

OSTRAWA (mro) – Subwencją do 2,75 mln koron województwo wesprze przedsiębiorców, którzy do 12 sierpnia br. zgłoszą chęć zagospodarowania nowych tras narciarskich na sezon zimowy 2005/06. W minionym sezonie ze środków wojewódzkich skorzystało 12 przedsiębiorców w Beskidach i Jesionikach, którzy rozbudowali dotychczasową sieć o nowe trasy narciarskie o łącznej długości blisko 100 km. Poprawiono także oznakowanie i jakość szlaków.

W nadchodzącym sezonie zimowym województwo może zdecydować o rozdzieleniu nie wykorzystanej do końca w roku ub. kwoty.

O fałszerstwach historycznych

Przedstawianie jakiegokolwiek zjawiska społecznego niezgodnie z prawdą zniekształcanie go albo mówienie i podawanie na piśmie częściowej, niepełnej prawdy historycznej, tak sformułowanej, że może w niej tkwić kłamstwo, zaliczamy do kategorii fałszerstw historycznych. Niezgodnie z prawdą przedstawiają historię zwłaszcza wszyscy agresorzy i okupanci, chcąc w ten sposób przekonać społeczeństwo o szlachetności pobudek ich niegodziwych i przestępnych działań.

Do fałszerstw historycznych zaliczamy też podrobienie dokumentów. Pod koniec XIX wieku głośnym echem rozszło się w świecie nauki stwierdzenie, że tzw. Rukopis královédvorský i Rukopis zelenohorský, mające dokumentować rzekomą świetność początków państwowości czeskiej, są dokumentami podrobionymi przez filologa czeskiego, Václava Hanke. Zamiast chluby narodziło się na wielką kompromitację. Pomimo to fałszyfikatę te odegrały w pierwszej połowie XIX wieku ważną rolę w czeskim odrodzeniu narodowym.

Przed kilkoma laty załatwiałem jakąś sprawę w urzędzie gminnym w Gnojniku. Nieopodal drzwi wejściowych wisiała na ścianie oszklona tablica zawierająca dane hi-

storyczne gminy. Uderzyła mnie informacja że pierwszą znaną z roku 1303 nazwą gminy był Hnojník. Podana wiadomość jest wierutnym i świadomym kłamstwem mającym przekonać mieszkańców, że miejscowość ta była od najdawniejszych czasów wsią czeską. Prawda jest jednak inna.

W latach 1303-1306 sporządzono spis średniowiecznych dziesięcin biskupstwa wrocławskiego zwany Liber fundationis episcopatus Vratislaviensis, w którym znajdował się m.in. rejestr dziesięcin z gmin Księstwa Cieszyńskiego (Registrum Wyasdense). Otóż w tym łacińskim tekście zapisano Item in Gnoynik (= również w Gnojniku). Litera G świadczy o polskości wsi, na obszarze języka czeskiego bowiem dawna głoska g już w XII wieku przeszła w h.

Przeinaczanie faktów i zamilczanie części tego, co zaszło lub zachodzi w gnojnickiej rzeczywistości – to widocznie dziedzina uprawiana ze szczególnym zamiłowaniem przez miejscowych czeskich niby to „historyków”. (Porównaj artykuł „Jak zafałszować historię?” w nrze 89. „GL” z 30. 7. 05 oraz pochodzące z dawnego województwa kieleckiego nazwisko Bydło-sz-tek).

WŁADYSŁAW MILERSKI

pliee Q1, profesor Hiroshi Ishiguro z uniwersytetu w Osace – „jednak zdałem sobie sprawę, iż bardzo ważny jest wygląd urządzenia. Im bardziej przypomina ono człowieka, tym bardziej wyczuwa się jego obecność”.

Ale głos!

135,2 decybel – z taką siłą krzyknęła Grażyna Piecka z Białogostoku – zwyciężczyni IX Międzynarodowego Konkursu Krzyku, który zakończył się w niedzielę w Gołdapi. „To jest rekord Europy” – powiedział po zawodach ich organizator Andrzej Sokołowski z Centrum Kultury i Rekreacji w Gołdapi. Piecka zwyciężyła w zawodach po raz trzeci. W kategorii mężczyzn najgłośniej krzyczał również białostoczanin Kamil Zdanowicz. Jego krzyk miał siłę 133,5 decybel. Młot pneumatyczny powoduje hałas o sile 100 decybeli, startujący odrzutowiec to 140 decybeli. Gołdapski konkurs to

jedyna tego typu impreza w Europie, drugi taki konkurs odbywa się w Tokio. W tym roku wzięli w nim udział Polacy, Rosjanie, Czesi oraz obywatele Kanady i Niemiec.

Ach, ten sromotnik...

Silna smrodliwa woń wydzielana przez dorodny okaz grzyba sprawiła, że lokalna policja rozpoczęła poszukiwanie zwłok – podały władze Drezna. „W następstwie kolejnych doniesień mieszkańców, którzy skarżyli się na paskudny zapach w okolicy, pięciu policjantów razem z psem rozpoczęło poszukiwania w lesie w pobliżu niemiecko-czeskiej granicy” – powiedział rzecznik policji w Dreźnie. Jak się okazało, źródłem okropnego smrodu był dorodny okaz cuchnącego grzyba o nazwie sromotnik bezwstydnny. „Te grzyby cuchną naprawdę straszliwie” – zaznaczył rzecznik.

POWSTAŃCY PRAGNĘLI WOLNOŚCI I UMIELI O NIĄ WALCZYĆ

1 sierpnia 1944

WARSZAWA – W związku z przypadającą 61. rocznicą wybuchu Powstania Warszawskiego odbyły się wczoraj w stolicy uroczystości upamiętniające bohaterstwo i ofiarność walczących w tym największym zrywie niepodległościowym polskiego podziemia. Główną uroczystość zaplanowano na 17.00, czyli godzinę wybuchu powstania.

W niedzielę z tej okazji uhonorowano w Warszawie orderami za wybitne zasługi w działalności na rzecz niepodległości RP pięciu powstańców warszawskich. Z uczestnikami Powstania War-

szawskiego, żołnierzami Armii Krajowej i mieszkańcami miasta spotkał się także prezydent Warszawy **Lech Kaczyński**. W spotkaniu zorganizowanym w Parku Wolności okalającym stołeczne Muzeum Powstania Warszawskiego udział wzięło prawie 2 tys. osób.

Uroczystości rozpoczęły się odsłonięciem ufundowanej przez pracowników muzeum tablicy upamiętniającej walki powstańcze na terenie elektrowni tramwajowej (w miejscu gdzie obecnie mieści się Muzeum Powstania Warszawskiego). Następnie odbył

się koncert piosenek powstańczych oraz uroczysta msza św. na pl. Krasińskich.

– *61. rocznica wybuchu Powstania Warszawskiego i wszystkie kolejne, które przyjdą po niej, będą zawsze uczyły prawdy, że pragniemy wolności i potrafimy ją wywalczyć* – powiedział w homilii prymas Polski **Józef Glemp**. Także papież **Benedykt XVI** podczas niedzielnej modlitwy Anioł Pański w Castel Gandolfo wspominał o rocznicy Powstania Warszawskiego.

Po mszy św. przy pomniku Powstania Warszawskiego odbył się uroczysty Apel Poległych.

KRWI NIGDY ZA WIELE, ZWŁASZCZA PODCZAS WAKACJI

Latem zapasy maleją

REGION (wak) – Wakacje są dla banków krwi w całym kraju trudnym okresem. Szpitale zwiększają liczbę zamówień, wiele z nich wymaga natychmiastowej realizacji. Dawców natomiast jest mniej, gdyż latem działalność zawieszają najaktywniejsze kluby krwiodawców. Do takich zaliczane są grupy górników działających przy poszczególnych kopalniach oraz grupy tworzone przez studentów wyższych uczelni oraz uczniów szkół średnich skupianych przy organizacjach Czerwonych Krzyży. Wakacyjnej przerwy nie mają jednak szpitale.

Mniejsze zapasy krwi grupy 0- i A-, a także RH- ma stacja transfuzyjna Szpitala Trzyniec oraz Bank Krwi w Ostrawie, choć nie doszło jeszcze do sytuacji, żeby z powodu braku krwi trzeba było zrezygnować z operacji. Nie znaczy to, że sytuacja nie może się z dnia na dzień zdramatyzować. Latem bowiem zdarza się więcej wypadków wymagających natychmiastowych operacji.

W karwińskiej Stacji Krwiodawstwa krwi na razie jest pod dostatkiem. Placówka ta ma to do zawdzięczenia bazie honorowych krwiodawców, która jest największą w kraju. Liczy ona około 10 tys. osób, z których 3,5 tys. oddaje krew systematycznie.

Dawcą może zostać osoba w wieku 18-60 lat, ważąca co najmniej 50 kilogramów. Próbkę krwi jest sprawdzana pod kątem obecności wirusa HIV, dwóch rodzajów żółtaczek oraz kiły. Nie każdy też może zostać krwiodawcą. Obowiązują tu bardzo ściśle przepisy. Życiodajnego płynu nie pobiera się od osób, które przebyły chorobą zakaźną, od cukrzyków, nosicieli wirusa HIV. Nawet niewielki katar czy przyjmowanie niektórych leków wyklucza z tego grona. Podobnie jest ze świeżymi tatuażami czy nakłuciami skóry. Jednorazowo od dawcy pobiera się 450-470 mililitrów krwi; mężczyźni oddają krew 4 razy, kobiety 3 razy w roku.

Do trzynieckiej placówki można się zgłaszać we wtorki i piątki (ewidencja krwiodawców w godz. 6-7.30), do karwińskiej od poniedziałku do piątku w godz. 7-14; pobieranie krwi odbywa się w środy, czwartki i piątki w godz. 6-9.

TARGI PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I RZEMIOSŁA

Prudnik zaprasza

Urząd Miejski w Prudniku za pośrednictwem naszej redakcji zaprasza do uczestnictwa w „X Jubileuszowych Targach Przedsiębiorczości i Rzemiosła INTER-REGION 2005”, które odbędą się w dniach od 9-11 września w hali Ośrodka Sportu i Rekreacji.

W ubiegłorocznej edycji uczestniczyło ponad 90 wystawców, w tym firmy z zaprzyjaźnionego od lat z Prudnikiem – Bogumina. Ideą Targów gospodarczych jest promocja firm, wymiana doświadczeń, możliwość zaprezentowania swoich osiągnięć, pokazanie społeczeństwu możliwości produkcyjnych i technologicznych.

Impreza ma charakter ogólnopolski i międzynarodowy i może się stać znakomitą płaszczyzną spotkań

handlowych regionu pogranicza polsko-czeskiego oraz przyczynić się do korzystnej współpracy gospodarczej i handlowej regionów przygranicznych.

Nad imprezą, organizowaną przy współpracy Česko-Polskiej Izby Handlowej w Ostrawie, patronat honorowy objęli marszałek województwa opolskiego oraz konsulowie generalni RP w Ostrawie i RC w Katowicach.

Bliższych informacji nt. uczestnictwa w Targach można zasięgnąć w Wydziale Gospodarki Przestrzennej, Promocji i Rozwoju przy UM w Prudniku pod nr. tel. 0048/774066200, 4066256 lub e-mail dtr@op.pl, www.prudnik.pl. **(wak)**

Ciekawostka historyczna

W Mistrzowicach, nieopodal drogi do Cierlicka, stoi niepozorna drewniana chałupa, jedna z ostatnich w tej miejscowości. Pochodzi z XIX wieku. Kiedyś była w niej gospoda, którą prowadziło małżeństwo Rzymanów. Jakiś czas dom służył również za noclegownię robotnikom leśnym. W 1935 r. budynek kupił górnik **Karol Pawełek** z żoną **Anną**, którzy przebudowali wyszynk na pokoje mieszkalne. Do Pawełków należał również sąsiadujący z chałupą grunt o powierzchni jednego hektara. Chałupa nie miała studni, gospodarze korzystali więc z pomysłowego urzą-

dzenia, za pomocą którego pobierali wodę z niedalekiego potoku. Wodę zatrzymaną w specjalnym zbiorniku przepompowywali do drugiego stultrowego rezerwuaru, skąd nosili ją do domu wiadrami. Po śmierci Pawełków chałupę odziedziczyła wnuczka **Złatuše Zelenická**, która przed kilka laty sprzedała ją. Obiekt w swej historii tylko nieznacznie zmienił swój wygląd. We wnętrzu zachował się piec kachlowy z lat trzydziestych ub. wieku oraz pierwotne belki stropowe. Obecnie służy jako dom letniskowy.

CZESŁAW GAMROT

Tu przed laty była gospoda.

Kaplica św. Anny po remoncie

Fot. WŁADYSŁAW ONCZARZY

KARWINA (mro, o) – Ministerstwo Kultury RC na wniosek Instytutu Ochrony Zabytków rozpoczęło procedurę w sprawie uznania kaplicy św. Anny w Karwinie Raju za zabytek kultury narodowej.

Kaplica św. Anny jest jednym z najstarszych obiektów zachowanych w miejskiej części Karwiny Raju. Wyświęcono ją w 1882 roku. Częścią kompleksu jest rzeźba św. Jana Nepomucena, uznana wcześniej za zabytkową i zarejestrowana w rejestrze zabytków Republiki Czeskiej. Miasto dołożyło starań, by zabytkowy zespół zachować w dobrej kondycji dla przyszłych pokoleń. W roku 2001-2002 opłaciło prace konserwatorskie przywracające świetność rzeźby św. Jana Nepomucena (przeniesionej tu po likwidacji dawnego przyzamkowego gospodarstwa rolnego), w tym roku zaś sfinansowało remont kaplicy. Zakończenie prac przewidziane na koniec lata udało się sfinalizować z wyprzedzeniem – na odpust, który odbywa się tu ostatnio corocznie, a organizowany jest przez MK PZKO na imieniny patronki. Instalacja ogrzewania pozwoliła m.in. na cotygodniowe msze w każdą środę tygodnia – na zmianę po czesku i po polsku.

Kaplica p.w. św. Anny w nowej szacie, z prawej barokowa rzeźba św. Jana Nepomucena.

WŁAŚCICIEL NIE ZAWSZE ZNACZY DOBRY PAN...

Zabawka na czterech łapach

REGION (wak) – Kilka dni temu do karwińskiego schroniska trafił pies, którego właściciel przywiązał do drzewa w lasku miejskim. Aby się upewnić, że „dotychczasowy” przyjaciel przypadkiem nie wróci z powrotem, złamał mu nogę. Na szczęście czworonoga znalazły dzieci, które powiadomiły o tym strażników miejskich. Rannego, wycieczonego psa oddano w ręce weterynarzy, a następnie do przytuliska.

Bezdusznosc i sadyzm człowieka nie zna granic. Wiedząc o tym najlepiej pracownicy schronisk. Właściciele chcący pozbyć się swoich czworonogów z reguły postępują według utartego schematu. Wybierają miejsca odludne, położone z dala od ich mieszkań. Inni natomiast otwierają drzwi od samochodu na trasach szybkiego ruchu. Po wypuszczeniu psa odjeżdżają.

Jak dowiedzieliśmy się w przytuliskach w Karwinie i w Trzyniecu, liczba przywożonych tu psów wzrasta na początku wakacji, kiedy czworonogów pozbywają się właściciele wyjeżdżający na urlopy oraz we wrześniu i w październiku. W tym przypadku są to najczęściej szczenięta przywiezione od dziadków lub znajomych ze wsi, gdzie dziecko spędzało wakacje.

W schroniskach można znaleźć zwłaszcza zwyczajne kundle i mieszańce, ale zdarzają się także rasowe okazy. Dla nowych właścicieli przemyślany wybór może okazać się strzałem w dziesiątkę. Psy po zaaklimatyzowaniu się w nowym domu – jakby chcąc odwzajemnić się człowiekowi za wyciągnięcie ich ze wspólnych koi – stają się wiernie oddane. Ponieważ doświadczyły bezpańskiego losu cenią sobie pełną miskę i ciepłe legowisko.

– *Zależy nam na tym, aby pies uzyskał nowego przyjaciela. Dlatego każdemu staramy się pomóc w dokonaniu właściwego wyboru* – tłumaczy E. Adamiec z trzynieckiego schroniska. – *Jednak zanim oddamy go w czyjeś ręce, staramy się wysondować, czy aby nie jest to tylko chwilowa zachcianka, i upewnić się, czy pies będzie miał odpowiednie warunki. Nowy właściciel powinien sobie uzmysłowić, że pies to nie zabawka, którą pobawimy się przez kilka miesięcy, a kiedy nam się znudzi, pozbedziemy się go.*

Schronisko w Karwinie można odwiedzać codziennie (włącznie z sobotami i niedzielami) w godz. 8-18, w Trzyniecu od poniedziałku do piątku w godz. 15-16 oraz w Orlewej w poniedziałki i czwartki w godz. 10-11 oraz 15-16.

Psy przeszły kwarantannę i są zaszczepione.

OSTRAWSKI OGRÓD ZOOLOGICZNY ODWIEDZA ROCZNIE PONAD 300 TYS. OSÓB

Lato w zoo

Miejsce, do którego najczęściej zaglądają mieszkańcy Ostrawy, a także krajowi i zagraniczni turyści, jest ogród zoologiczny. Co roku oazę ciszy i relaksu, w której obejrzeć można ponad 1400 zwierząt z około 260 gatunków reprezentujących faunę wszystkich kontynentów, odwiedza rocznie 300-320 tysięcy osób.

Kochane słoneczko

Upalne lato, które tak męczy ludzi, szczególnie spędzających urlop w mieście, niezwykle cieszy zwierzęta. Niektórzy podopieczni ostrawskiego ogrodu zoologicznego wygrzewają się na słońcu nawet przez całe dnie.

– Zwierzęta znajdujące się w naszym zoo bardzo lubią słońce i nie zauważyłem, by któryś z gatunków szczególnie negatywnie reagował na wysokie temperatury. W ciepłe przedpołudnia karmimy naszych podopiecznych specjalnie dobranym letnim pożywieniem, w którym przeważają owoce i warzywa – mówi Stanisław Derlich, rzecznik prasowy zoo.

Najwięcej współczucia u odwiedzających ogród budzi los niedźwiedzia polarnego. Natura przystosowała te zwierzęta do życia w niskich temperaturach, stąd obawy laików, że obdarzony gęstym futrem miś, w temperaturze ponad trzydziestostopniowej może się ugotować...

– Niedźwiedź polarny ma basen stale zaopatrywany w zimną wodę, gdzie może pluskać się do woli, a brunatne misie mogą korzystać z zimnego prysznica. Warto wiedzieć, że zwierzęta noszące futra znoszą upały z „uśmiechem”, ponieważ ich skóra się nie poci, różnice temperatur wyrównują otwierając pysk. Poza tym zachowują się jak ludzie: są rozleniwione i ospałe – informuje Derlich. – Ciepłolubne małpy po kilkugodzinnym „opalanu się” chowają się w zacienionych pomieszczeniach i zmęczone drzemą. Wodne ptaki, gęsi i kaczki w takie dni przesiadują w basenach. Całkiem inaczej reagują papugi i sowy. Nie dadzą się skusić choćby na krótką chwilę w słońcu.

Jednymi z nielicznych zwierząt, których nie interesuje termometr, są gady i płazy. To właśnie one przebywają w sztucznym środowisku przez cały rok. Latem i zimą terraria są ogrzewane, więc niespecjalnie reagują na pogodę.

Sposób na nudę

Każdą istotę, żyjącą bez celu i zajęcia, ogarnia nuda. Dotyczy to przede wszystkim zwierząt w zoo, które nie muszą szukać schronienia ani zdobywać pokarmu. Zwierzęta żyjące w naturalnych warunkach tracą 80 proc. czasu właśnie na te czynności. W zoo wszystko podaje im się... na tacy.

Gepardom, najszybszym obecnie żyjącym ssakom, zawieszają się w klatce pokarm na linie i puszczają w ruch, jak na kolejce linowej. Małym lemurkom, które w nocy łapią owady, wpuszcza się świerszcze ze specjalnej dmuchawy, a tym, które mieszkają na zewnątrz klatki – opiekunowie umieszczają w różnych miejscach ich ulubione rodzyнки. Zabawę „w chowanego” stosują również u innych zwierząt.

Co zwierzęta robią z nudów? – Szympansy, żeby się nie nudzić, pokazują język ludziom i rozmawiają z nimi na migi. Tańczy coś podobnego do twista, stukając się w czoło. Słonie częściej korzystają z kąpeli piaskowych, a nosorożce z rozkoszą tarza-

ją się w błocie. Ulubionym zajęciem pedantycznych małp jest wyciąganie z sierści partnerów drobnych trocin i kawałków drewna...

Żarłoczne zoo

Zwierzęta w ostrawskim zoo mają zróżnicowaną dietę. Niektóre z nich wcinają takie przysmaki, o których może tylko pomarzyć niejedna rodzi-

na. Wszystko to jednak dzięki zapobiegliwości pracowników i hojności sponsorów.

– Dietę zwierząt ustalamy na podstawie długoletnich doświadczeń. W końcu nasz ogród istnieje już 54 lata – mówi pan Stanisław.

Drogie w utrzymaniu są duże drapieżniki. Mięsożercy muszą dostawać mięso najwyższej jakości. Np. gepard nie ruszy nieświeżego mięsa, bo wie, że mu zaszkodzi. Lew codziennie dostaje 5 kg mięsa z kością. Tygrys potrzebuje go aż 10 kg. Pantery śnieżne, pumy i jaguary karmione są wołowiną, mięsem kurzym i króliczym (po 3 kg dziennie). Na karmę dla tygrysa ussuryjskiego przeznaczają się rocznie ponad 120 tys. koron, sumeryjskiego

– ponad 100 tys., lwa – 92 tys., lamparta – 24 tys., pumy – 31 tys., rysia – 13 300.

ofiarodawcy, którzy sponsorują naszych podopiecznych – twierdzi mój rozmówca.

gość przyszedł na spacer z rodziną, na randkę – a przy okazji... dowiemy się czegoś nowego o zwierzętach”. Wiedzę tą pozyskują zwiedzający nie tylko poprzez obcowanie z naszymi podopiecznymi, ale też czytając tablice informacyjne, poglądowe i foldery – mówi Derlich. – Po drugie formalnie. Organizujemy spotkania ze zwierzętami, lekcje biologii, spacer po zoo. W mini zoo umożliwiamy dzieciom bezpośredni kontakt z oswojonymi kozami, owcami, królikami itp. W razie potrzeby podobne działania prowadzimy poza ogrodem – w szkołach, przedszkolach... Przekazujemy wiedzę o zwierzętach i środowisku naturalnym. Mówimy o przyrodzie, której przecież wszyscy jesteśmy częścią i o którą musimy dbać, bo bez naszej pomocy nie przetrwa.

Tegoroczne nowinki

Kierownictwo ogrodu robi wszystko, by przyciągnąć jak najwięcej gości. Po raz pierwszy w tym roku na jednym ze stawów odbyły się zawody wędkarskie, które cieszyły się ogromnym zainteresowaniem. Otwarto nową wolierę dla sów oraz „chiński ogród”, w którym znajdują się egzotyczne rośliny i... złote rybki. Od początku czerwca do końca sierpnia trzy razy w tygodniu, w środy, piątki i soboty (o godz. 20.00 i 21.00), ogród zwiedzać można w wygodnych wagonikach „miniciuchci”, ułatwiającej dotarcie do najdalszych zakątków zoo. Jedną z ostatnich propozycji jest wystawa, którą ostrawskie zoo przygotowało wspólnie z organizacją Greenpeace. Ekspozycję, otwartą do 20 sierpnia, tworzą zdjęcia lasów tropikalnych oraz filmy dokumentalne traktujące o zagrożeniach pustynnej flory.

Można też uczestniczyć w karmieniu zwierząt, w trakcie którego ich opiekunowie zaznajomiam zwiedzających z nawykami swoich „pupili”. O godz. 9.30 karmione są flamingi, o 10.15 – niedźwiedzie, o 11.15 – kangury, o 12.30 szympansy, o godz. 14.00 – hipopotamy, o godz. 14.30 – zebry, o godz. 15.00 – żyrafy, o godz. 15.30 – wielbłądy a o godz. 16.00 słonie.

WANDA KULA

Radość i smutek

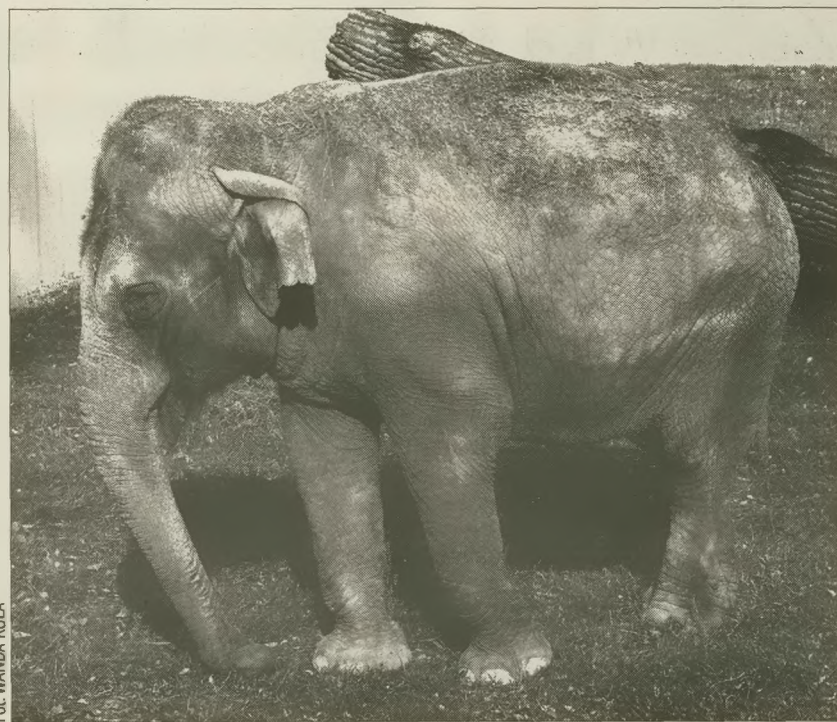
Ostrawskie zoo od dawna szczyty się licznym przychowkiem zwierząt, w wielu przypadkach są to zwierzęta, które w warunkach sztucznych, w ogrodach zoologicznych, rozmnażają się bardzo trudno. Dzięki temu, w drodze wymiany m.in. z wrocławskim zoo, pozyskuje inne, również rzadkie, i – co za tym idzie – bardzo drogie zwierzęta.

I tak np. w ub. roku przyszło tu na świat ok. 500 młodych. Wydarzeniem zaś pierwszego półrocza br. były np. narodziny lemura katy, kangura, dziecięciu szopów oraz wielbłąda.

Do smutnych wydarzeń w tym roku zalicza się śmierć słonia, który po kilkumiesięcznym pobycie w Ostrawie zmarł podczas operacji, oraz śmierć jednego z najstarszych mieszkańców zoo – żółwia.

Działalność edukacyjna

Ogród zoologiczny prowadzi szeroką działalność dydaktyczną i popularyzatorską. – Działania dydaktyczne prowadzimy dwutorowo: po pierwsze nieformalnie, w myśl założenia „nasz

Roczny wydatek dla słonia, który ma niewyobrażalny apetyt, to ponad 100 tys. koron. Zjada codziennie 22 kilogramy otrąb, 10 kg owsa, 5 kg jęczmienia, 4 kg płatków owsianych, 3 kg pszenicy i 2,5 suchego ryżu. To nie wszystko. Połyka 25 bułek, 10 bochenków chleba i półtora kilograma sucharów. Lubi warzywa – buraki, ziemniaki, ale tylko gotowane, dynie, szpinak, marchew, kapustę, sałatę, kalarepę – razem ok. 30 kg. Na deser dostaje jabłka. A nazajutrz znów jest piekielnie głodny.

Żyrafa „spasza” 7 kg owsa, po 3 kg jęczmienia i pszenicy, 5 kg płatków owsianych, które są jej ulubionym przysmakiem. Do tego dochodzi granulata, marchew, jabłka, czerwone buraki, pietruszka i cytryny. Bociany zjadają codziennie płocie i „żywninę”. Tę ostatnią w postaci myszy powinny znaleźć w naturze. Papugi objadają się migdałami, ziarnami słonecznika, orzechami, kukurydzą.

– Małpy mają dietę taką jak człowiek. Dostają gotowane mięso kurze, jajka kurze, banany, pomarańcze, jabłka, dżem, biszkopty, jogurty. Uwielbiają same otwierać serki homogenizowane i wyjadać je wprost z pudełek. Zwierzęta w naszym zoo nie głodują. Mają wszystkiego pod dostatkiem. Zasługę w tym mają również

Fot. WANDA KULA

Każdy wybiera sobie autorytet stosowny do poziomu własnych standardów intelektualnych.

abp Józef Życiński

Łemioła

Nr 187

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały prosimy przysyłać pod adresem „GL” lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz ♦ Numer zamknięto 29. 7. 2005

Miłosierdzie to fundament świata

Główną nagrodę festiwalu w Karłowach Warach zdobył film **Krzysztofa Krauzego** *Mój Nikifor*. Po powrocie do Polski reżyser powiedział m.in.:

– Trudno być prorokiem we własnym kraju, ale wydaje mi się, że niewielkie

zainteresowanie Moimi Nikiforem na festiwalu w Gdyni wynikało z tego, że w Polsce temat miłosierdzia ciągle nie znajduje odzewu. Inaczej jest na świecie: świat już nie chce od kina krwi, ran i siniaków, gdyż tego dostarcza sama rzeczywistość. Za granicą wiedzą to, czego my nie chcemy przyjąć do wiadomości: że miłosierdzie, dobro okazywane innym ludziom to fundament świata, że świat bez miłosierdzia jest okrutny i nie do życia. U nas mówi się, że dobro jest mniej fotogeniczne od zła, a na festiwalu w Karłowach Warach Krzysztof Ptak dostał nagrodę za piękne zdjęcia do Nikifora. Fantastyczny odbiór naszego filmu w Czechach upewnił nas, że jeśli chcemy dostać coś na „tak”, musimy przywieźć coś z pozytywnym przekazem. Te nagrody i miłe reakcje widzów utwierdziły nas w decyzji, że nasz następny film też będzie jasny. Po raz któryś przekonałem się, że filmy warto robić tylko w obrobie czegoś. Te, które tylko atakują, nie sprawdzają się, nie trafiają do ludzi.

Następnym filmem Krauzego będzie *Plac Zbawiciela* – opowieść o dziewczynie, która w wyniku trudności ekonomicznych i psychicznego załamania poważnie rozważa możliwość zabicia siebie i swoich dwoje dzieci.

WŁADYSŁAW SIKORA

Po deszczu

Nad ciszą stała tęcza,
Spadała z liści
Kroplami zachwyty
Z karłowarskiego szkła.

Z rozbiegłych groni
Przestrzeń
Ciosała piszczałkę
Dla krasnoludka.

Beskidy

Beskidy – skołatana zawziętość
Padania i lotu
Określają dziecienną świadomość
Wiejskiej wierzb.

A jednak słyszę ciszę
W obradach dnia i nocy
O uśmiechu przełęczy,
Która nie pamięta
Swojego nazwiska.

Próg

Przyszłość płynie jak morze
Przez codzienne dłonie i myśli,
Chwila odmierza proporcje
W odlewni słów.

Wszystkie słońca van Gogha
Topią płótna na przestrzeń,
My z drapieżności czasu
Niesiemy wyblakłe oleodruki.

A świat odrzucił przeszłość

Historia przekracza
Próg teraźniejszości.
(z tomu „Próg”, 1961)

O POEZJI KARPOWICZA

KATARZYNA GRELA: »Odpowiednie dać rzeczy słowo«

Motywy wspólnym dla całej twórczości Tymoteusza Karpowicza jest problem świadomego wyboru środków językowych, to znaczy takiego, który uwzględni wszystkie możliwości i dąży do pełnego poznania wbrew utartym konwencjom.

W pierwszym (...) zbiorze *Żywe wymiary* relacje między znakiem a desygнатem zostały ujęte najprościej. Autor założył całkowitą odpowiedzialność rzeczy i słowa. Konsekwencja

ODSZEDŁ POLSKI POETA LINGWISTYCZNY

Patron zaolziańskiego przełomu artystycznego

W Chicago dnia 29 czerwca zmarł **Tymoteusz Karpowicz**, poeta, prozaik, tłumacz i teoretyk literatury, nazywany mistrzem polskiej poezji lingwistycznej.

Urodził się w 1921 r. niedaleko Wilna. Debiutował w 1948 r. tomikiem *Żywe wymiary*. W epoce socrealizmu wycofał się z życia literackiego. Współtworzył tygodnik „Nowe Sygnały”, ale w 1957 r. tytuł zamknął, stracił także pracę w „Poezji” i „Odrze”. Po ukazaniu się na przełomie lat 50. i 60. m.in. zbiorów *Kamienna muzyka* i *Znaki równania* uznano go za najważniejszego polskiego eksperymentatora i kontynuatora Awangardy Krakowskiej, współtwórcę nurtu poezji lingwistycznej. W 1973 r. wyjechał do Ameryki, później wykładał historię literatury polskiej w Niemczech. Wrócił do USA, by kierować katedrą Języków i Literatury Słowiańskiej w University of Illinois w Chicago.

Nie dbał o rozgłos, publikował rzadko. W połowie lat 70. ukazały się: tom wierszy *Odwrócone światło*, *Dramaty zebrane* i poświęcona wierszom **Bolesława Leśmiana** *Poezja niemożliwa*. Na następną publikację trzeba było czekać 25 lat. W 1999 r. wydano obszerny zbiór *Stoje zadrzewne. Teksty wybrane*, w którym autor wymieszał stare i nowe wiersze.

Pisał o nim wtedy m.in. **Janusz Drzewucki**: *Twórczość poetycka Tymoteusza Karpowicza, ba, każdy jego utwór to zamach na literaturę jaka jest, to próba stworzenia czegoś nowego, czegoś od początku, a więc od zera. (...) Karpowicz chce wykreować w słowie świat własny, odrębny, rządzący się swoimi prawami.*

Na gruncie literatury zaolziańskiej polska poezja lingwistyczna patronowała zasadniczemu przełomowi intelektualnemu i artystycznemu w latach 60. i 70. Jego inicjatorami i protagonistami byli czołowi poeci pokolenia „Pierwszego lotu”, **Władysław Sikora** i przede wszystkim **Wilhelm Przeczek**. Do ich doświadczeń nawiązał później **Jan Pyszko**.

Publikowane obok fragmenty dawnych omówień twórczości Karpowicza dobrze oddają kierunek i rangę przemian, jakie zapoczątkowali w naszej literaturze wymienieni poeci. Niektóre z zawartych w omówieniach opinii można z powodzeniem odnieść do poezji Przeczka czy Sikory. (k)

była poetka na pograniczu reportażu, operowanie konkretem, imionami własnymi, mocne osadzenie w czasie i przestrzeni. Równie jasno zarysowują się kryteria rządzące wizją poetką, gdzie wszystko uzależnione jest od rzeczy małych, najbardziej elementarnych, a dominująca w konstrukcjach zasada łączności jest wyrazem zgody na świat. (...)

(Natomiast) Świat przedstawiony w *Kamiennej muzyce* jest tragiczny, a zarazem błazeński w swojej sztuczności. Znajdziemy tam wiele sylwetek ludzkich uproszczonych jak kukły, niezdolnych do elastycznej oceny sytuacji, ujmujących świat w kategoriach „czarne – białe”, bez świadomości półcieni. Karpowicz nie zgadza się na taką rzeczywistość. Negacja nie jest jednoznaczna z ucieczką w sferę abstrakcji. Kryje się za nią pragnienie odrodzenia martwego krajobrazu. Stwarza go więc na nowo poprzez wynajdywanie zaskakujących relacji poszczególnych elementów. (...)

„Dzianie się” w wierszach Karpowicza jest nieusprawiedliwione, przypomina często opis czynności magicznej czy snu. Kształty przenikają się wzajemnie, zamieniają cechami, wszystko jest możliwe. W skrajnych przypadkach arbitralność czyni z

nich zagadkę nie do rozwiązania. (...) Wiersze te stanowią jakby ilustrację do koncepcji André Bretona, który uważa, że teza Reverdy’ego, przypisująca tym większą siłę obrazowi

poetyckiemu, im bardziej są odległe terminy, które zbliża do siebie, jest przypadkowym powrotem do poezji do jej źródła, a więc do zagadki literackiej. (1986)

EDWARD BALCERZAN:

Magiczne znaki równania

(...) Przed „straszną konsekwencją martwej perspektywy” broni swojego pacjenta Karpowicz magią słowa. W *Znakach równania* (1960) poezja utożsamia się z wiedzą tajemną. Poeta-uzdrowicielem jest tutaj ktoś, kto posiada zakazane przez zdrowy rozsądek nauki o utajonym porządku wszechrzeczy. Kto zna sekretne prawa rządzące kosmosem i dziejami gatunku homo sapiens, odgadł astrologiczny „sekretny kierunek stu czterdziestu księżyców o popłatanych orbitach”, potrafi uprawiać wróżbiarstwo, bowiem w rzeczach odczytuje znaki:

w lodowcu kot sprzed wszystkich
pożarów świata
ma błękitną kokardkę na ogonie
znak że zawsze będzie pogodnie
(„Błękitna kokardka”)

Poeta dysponuje urozmaiconym repertuarem sztuki i sztuczek, tricków i chwytów, z magii czarnej i białej. Umie się nimi bawić. To ważne w strategii pacjenta. Zabawa jako me-

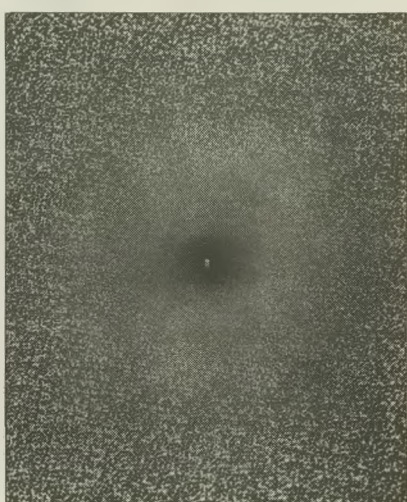
toda autoterapeutyczna. Pozbawiona okrucieństwa. Oto seans magiczny, przemiana jednej rzeczy w drugą. Na przykład: *lekko bibuła dotknie rzeczy / i rzecz jest bibułą* („Kuglarze”). Oto ciekawsze jeszcze dziwy, materializacja odbić świetlnych, szelestów, zapachów: *i dźwięk wygląda niby rzeka*. To samo z ludźmi. Wyobraźnia poetki rozbiła przedmioty, powoduje ich zwielokrotnienie, rozdwojenie, roztrojenie, bez bólu, bez krwi:

Wyparowana ręka z ręki
Miętko przepływa ponad gestem

Jak każe tradycja, stanem sprzyjającym tego typu praktykom jest sen. Sen bowiem, z jednej strony, stwarza prawdopodobieństwo dla uniezwyklenia, gdy prawa fizyki zostają zbezczeszczone, a z drugiej – pozwala całkowicie opanować wolę medium, sprzyja wszelkim transakcjom magicznym, metamorfozom fantasmagorycznym, zamianie dusz, głów, krwi:

Ja w naszym śnie okrąglam
Wy w moim prostokątnym
W pozamienianych łóżkach
Z pozamienianą krwią
(„Zasypianie”)

I jeszcze jedno. Sen jest momentem triumfu wyobraźni. A wyobraźnia wtedy i tylko wtedy może pomóc swoimi przesadami czy półprzesadami w staraniach adaptacyjnych jednostki, gdy zostanie uznana za sferę prawd nienaruszalnych. Bez dyskusji. Rozum kłamie. Zmysły oszukują: *nie mogę zle cię widzieć do wszystkiego nieprawda* („Kot”). Wyobraźnia oniryczna mówi symbolami, które nie podlegają krytyce. Są i znaczą. Tyle, ile znaczą. (...) Poddanie się apodyktycznym rozkazom snu, wyobraźni, hipnozy, to, oczywista rzecz, półśrodek leczniczy. Na moment jedynie pozwala on wyjść z koszmaru – w baśń. (1982)

Roman Opałka: Adam i Ewa. Z cyklu „Opisane światła” (1968).

WILHELM PRZECZEK

Zwierzzenia wilka

To jest tak jakby tego nie było

Wywołuję wilka z lasu znieczulenia
Nasyciłem słowa
a baranek cały
posypany cukrem

To jest tak jakby to było
właśnie teraz

Proszę: nie patrzcie na mnie
wyłącznie wilkiem

Noc

Księżyc jak oko martwego karpia
mierzy w moją bezsenność

Dzień odszedł szybko
prawie bez pożegnań

Słodkie płyny Drogi Mlecznej
wysysa Wielka Niedźwiedzica

I gwiazdy kąpią w moje oczodoły
jakby mnie chciała wypełnić noc
marzeniami po sam brzeg
czary czaszki

Sienny katar

Z pochyłości kopca
schodzą zjeżone półkule
ściętej trawy

Z drugiej strony góry
wyskoczyła burza

Słyszysz grzmot?

To kicha w środku lata bożek
niedosytu

(z tomu „Przecucie kształtu”, 1989)

Wystarczyło przenieść się niewiele kilometrów na wschód albo na zachód, żeby dostać następną pożyczkę. Po pewnym czasie ktoś wymyślił, żeby zaprowadzić centralną kartotekę pożyczkobiorców i zacząć sprawdzać, czy w ogóle się osiedlili i na przykład coś zasiali, a krowa, którą otrzymali w prezencie od Polski Ludowej, jeszcze żyje i jak jej się powodzi. Rezultaty tak prowadzonej kolonizacji były na ogół mizerne, więc pustacie zamieniono na pegeery (przed wojną wsie łemkowskie były przeludnione), ale że nadal nie było komu robić, więc do niektórych pegeerów sprowadzono więźniów z niskimi wyrokami. Nazywało się to humanizacją odbywania kary. I oto Beskid Niski po raz pierwszy w dziejach zobaczył rolników i hodowców, całkowicie obojętnych na wyniki swojej pracy. Rankiem na pastwisko wychodziło pięćdziesiąt krów, wieczorem wracało czterdzieści siedem. Pasterz ich nie liczył, bo był więźniem, odpowiedzialność materialna czy udział w zyskach były dla niego pojęciami z innego świata. Strażnik pilnował ludzi, nie bydła. Za co konkretnie odpowiadał dyrektor pegeeru, trudno powiedzieć – bo raczej nie za wyniki produkcyjne, skoro pegeery były sprawą polityczną, nie ekonomiczną. Na takim tle podhalańscy osadnicy w Beskidzie Niskim prezentowali się niezwykle korzystnie.

W jednym tylko administracja państwowa była spraw-

na – w dociekaniu, czy któryś kandydat na osiedlenie nie jest aby Łemkiem. Wtedy obrzydzano mu życie na różne sposoby, aby tylko nie wrócił w rodzinne strony. Okoliczność, że dzisiaj na historycznej Łemkowszczyźnie mieszka około dziesięciu procent Łemków, a w niektórych miejscowościach znacznie więcej, świadczy dobitnie, że władza, dzięki Bogu, nie zawsze wygrywała.

Prapolski, utalentowany, szlachetny, religijny i przystojny Podhalańin oddziałuje na nas wedle podobnych reguł, jak inne dzieła sztuki: zachwyca się nim, dowiedziawszy się z jakiegoś pewnego źródła, że należy się nim zachwycać. Otóż bieda w tym, że Łemkowie, a także inni mieszkańcy Beskidu Niskiego, raczej nie czytują do poduszki Orkana ani Tetmajera, nie wzruszają się, jak ja czterdzieści lat temu, losem Wojtka Chrońca, wielkiego zbójnika, który zatłukł na śmierć niewierną kochankę, jej gacha, wypił duszkiem butelkę wódki, po czym oddał się w ręce ziandarów, bo życie straciło dla niego sens. Mieszkańcy Beskidu Niskiego znają Podhalań osobliście, nie z literatury, może dlatego nie mają szczególnych powodów, by ich kochać. Zwłaszcza tych, którzy tu nie mieszkają, a tylko przychodzą paść, zachowując się jak w podbitym kraju.

(Fragmenty eseju z tomu *Sklep potrzeb kulturalnych. Tytuł od redakcji.*)

ANTONI KROH

(3)

Figury obcości w Beskidzie Niskim

Że Łemkowie, a także inni mieszkańcy Beskidu Niskiego, raczej nie czytują do poduszki Orkana ani Tetmajera, nie wzruszają się, jak ja czterdzieści lat temu, losem Wojtka Chrońca, wielkiego zbójnika, który zatłukł na śmierć niewierną kochankę, jej gacha, wypił duszkiem butelkę wódki, po czym oddał się w ręce ziandarów, bo życie straciło dla niego sens. Mieszkańcy Beskidu Niskiego znają Podhalań osobliście, nie z literatury, może dlatego nie mają szczególnych powodów, by ich kochać. Zwłaszcza tych, którzy tu nie mieszkają, a tylko przychodzą paść, zachowując się jak w podbitym kraju.

(Fragmenty eseju z tomu *Sklep potrzeb kulturalnych. Tytuł od redakcji.*)

Telewizja

WTOREK 2 SIERPNIA

■ TVP 1

6.05 Wszystko w rodzinie (s.) **6.30** Lato z Jedyńką **7.00** Wiadomości **7.05** Lato z Jedyńką **8.00** Wiadomości **8.15** Moda na sukces (s.) **8.40** Kopciuszek - Spełnia się Twoje marzenia (s.) **9.05** Ala i As (dla dzieci) **9.25** Papirus (s.) **9.55** Redakcja-D (s.) **10.10** Jaka to melodia? (teleturniej) **10.40** Jesteśmy z... Małty (film dok.) **11.25** Rolnictwo na świecie (mag.) **11.40** To trzeba wiedzieć **11.45** Agrobiznes (mag.) **12.00** Wiadomości **12.10** Nieustraszone (s.) **12.55** Gwiazdobiór polskiego sportu Elżbieta Duńska-Krzesińska **13.25** Mistrzostwa Europy w karate tradycyjnym **13.40** Kiedy nauczyliśmy się myśleć (film ang.) **14.05** Plebania (s.) **15.00** Wiadomości **15.10** Klan (s.) **16.05** Moda na sukces (s.) **16.30** W kurorcie o białym sporcie - kronika turnieju tenisowego Idea Prokom Open **16.50** Sportowy Express **17.00** Teleexpress **17.25** Sąsiedzi (s.) **17.55** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.25** Bulionerzy (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.10** Okno strachu (film kanad.) **21.50** Żelazny orzeł (film USA) **23.50** Wiadomości **0.05** Plus minus **0.30** Autosalon **0.50** Tragedia w Oklahoma City (film USA) **2.20** Nowe gwiazdy Europy.

■ TVP 2

6.10 Złotopolscy (s.) **6.35** Felicity (s.) **7.20** Dwa światy (film pol.) **7.45** Magiczny autobus (dla dzieci) **8.10** McGregorowie (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **10.25** Miss Polonia - sylwetki - Marta Michalczyk **10.30** M jak miłość (s.) **11.15** Podróż kulinarne Roberta Makłowicza - Galicyjski smak **11.45** Podróż do ziemi obiecanej (s.) **12.30** Euro-quiz **13.30** Znaki czasu **13.50** Wydarzenia, wydarzenia **14.00** Rzyżkanci (s.) **14.45** Zaklinaczka dzieci (s.) **15.10** Felicity (s.) **15.55** Miss Polonia - sylwetki - Marta Michalczyk **16.10** Hity na czasie (pr. muz.) **17.00** Doktor z alpejskiej wioski (s.) **19.00** Wakacyjny konkurs Dwójki **19.05** M jak miłość (s.) **21.00** Magazyn Ekspresu Reporterów **21.55** Miss Polonia - sylwetki - Marta Michalczyk **22.20** Biznes **22.25** Sport-telegram **22.40** Bar pod młynkiem - Romans ze sfer niższych (s.) **0.20** Prorok w teatrze (film pol.) **1.15** Andrzej Kondratiuk próba wywiadu (reportaż).

■ TV KATOWICE

7.00 Echa dnia **8.45** Gość dnia **9.00** Ekstremalne poszukiwania - Kwasowe jaskinie (film USA) **9.45** Klan (s.) **10.45** Telekurier **11.15** Gość dnia **11.45** Wierzę, wątpię, szukam **12.10** Regiony kultury **12.35** Na wolności Tajemnica Galapagos wyprawa z Richardem Dreyfussem **13.50** Agrobiznes (mag.)

BAR POD MŁYŃKIEM

film polski, 2004

TVP 2, wtorek 2. 8., godz. 22.40

Reżyseria: Andrzej Kondratiuk

Występują: Roman Mielczarek, Celina Przygoda-Nalepa, Elżbieta Mieleńczuk, Waldemar Otton, Tadeusz Lis.

Opowieść o dwojgu życiowych rozbitkach, którzy szukają uczucia i stabilizacji. Ma im to zapewnić tytułowy bar Pod młynkiem. Życie nie oszczędzało pani Celinie problemów. Po 18 latach pracy została zwolniona z zakładów włókienniczych, jej mąż popełnił samobójstwo. Kobieta nie wie, co ze sobą zrobić. Za pożyczone pieniądze postanawia uruchomić "interes gastronomiczny" - na działce, gdzie ma domek letniskowy, chce otworzyć barek szybkiej obsługi. W rozkręceniu przedsięwzięcia pomaga jej pan Roman - pracownik fizyczny bez stałego zajęcia, były drwal, który porzucił to zajęcie, gdyż jego dusza cierpiała, gdy musiał ścinać drzewa. Pan Roman podkocha się w Celinie: przynosi jej naręcza jaśminu, gawędzi z nią godzinami przy kieliszku, a i na noc chętnie u niej zostaje...

14.00 Bądź zdrow! (pr. med.) **14.45** Dobre praktyki **15.00** WOW - Myśliwy zabójca (s.) **15.45** Świat magazyn międzynarodowy **16.10** Rozmowa dnia **16.45** Aktualności **16.47** Kartka z kalendarza **16.50** Gramy dla was **17.05** Bliżej Europy **17.50** Relacje **18.00** Aktualności **18.27** Wiadomości sportowe TV Katowice **18.37** Raport z akcji **19.00** Muzyka łączy pokolenia **19.40** Regiony kultury **19.50** Książki z górnej półki (mag.) **20.00** Telekurier **20.50** Studio pogoda **21.00** Echa dnia **21.45** Aktualności **21.55** Nasz reportaż **22.15** To jest temat **22.50** Studio pogoda **22.55** Kurier sportowy **23.10** Zabójstwo Martina Luthera Kinga (s.) **23.55** Sukces (s.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie **6.40** TV market **6.55** Exclusive (mag.) **7.20** Yugi-oh! (s.) **7.40** Zbuntowany anioł (s.) **8.35** JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) **9.35** Idol (pr. rozryw.) **10.35** Świat według Bundych (s.) **11.05** Samo życie (s.) **11.50** Zbuntowany anioł (s.) **12.45** TV market **13.00** Amerykańska książeczka (reality show) **13.55** Pierwsza miłość (s.) **14.40** MacGyver **3 15.45** Wydarzenia **16.10** Świat według Bundych (s.) **16.40** JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) **17.45** Rodzina zastępcza plus (s.) **18.45** Wydarzenia **19.25** Samo życie (s.) **20.15** Życie mniej zwyczajne (film ang.) **22.35** Świat według Kiepskich (s.) **23.10** Poziom **9** Avatar (film USA) **0.10** Biznes Wydarzenia **0.35** Nasze dzieci **1.25** Nieodparty urok (film USA) **3.00** Magazyn sportowy.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Bajkowe wakacje **8.55** Śpiewanki **9.00** Teleranek (dla dzieci) **9.10** Klocki (dla dzieci) **9.25** Wizyta w zoo **9.35** Śladami czeskich diabłów (s. dok.) **10.00** Wiadomości **10.05** Koniec wielkich wakacji (s.) **11.35** Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) **12.00** Wiadomości **12.30** Godziny wizyt M. Šimka i J. Grossmana **13.00** Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.) **14.00** Wiadomości **14.05** Rodzina Flory 2/2 (film USA) **15.35** Próba (dok.) **16.00** Wiadomości **16.05** Bajkowe wakacje **17.00** Oliver Beene (s.) **17.30** AZ-kwiz (teleturniej) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Raport (aktualności reg.) **18.30** Czarne owce (pr. publ.) **18.57** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości **19.35** Wydarzenia kulturalne **19.40** Prognoza pogody **19.45** Bramki, punkty, sekundy **20.00** Po burzy (film USA) **21.50** Na tropie **22.15** Film o filmie: Wojna światów (dok.) **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.05** Prognoza pogody **23.09** Bramki, punkty, sekundy **23.15** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **23.20** EXPOcztówka (s. dok.) **23.30** Poprask (mag. muz.) **0.00** Pomarańcza (mag.) **0.30** Groteski Ch. Chaplina **1.00** Tak, panie ministrze (s.) **1.30** Świat gotyku (dok.) **2.30** Bananowe rybki **3.00** AZ-kwiz **3.20** Skarby świata.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.50** Panorama **8.35** Co mogę zrobić dla siebie (mag.) **8.40** Diagnoza (mag.) **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.30** AZ-kwiz (teleturniej) **11.55** ABCD ekologii **12.00** Euronews **12.35** Kultura.cz (mag.) **13.05** Pamięć drzew (s. dok.) **13.25** Bajkowe wakacje **15.55** Blok publicystyki ekologicznej **16.30** Tradycyjna japońska sztuka (s. dok.) **16.35** Przyroda pewnego miasta (dok.) **17.10** Portrety (s. dok.) **17.25** Babilon (mag.) **17.50** Tak, panie ministrze (s.) **18.20** Poprask (mag. muz.) **18.55** Wiadomości w języku migowym **19.00** Magazyn motoryzacyjny **19.40** Genus (s. dok.) **20.00** Siedem cudów technicznej cywilizacji (s. dok.) **20.50** Na pływali z Johnem Cleessem (talkshow) **21.15** Ivan Hlas (dok.) **21.45** Film o filmie: Miss Agent II (dok.) **22.00** Odpoczywaj w pokoju (s.) **22.55** Magiczną krainą (dok.) **23.25** Widmo Hiroszimy (dok.) **0.20** Za ścianą **0.50** Magazyn motoryzacyjny **1.30** Jazz klub **1998 2.25** Recital zespołu Kamelot **2.55** Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.30** Stefanie (s.) **9.20** Taka rodzinna romanca (film USA) **11.20** Dwie puszyste damy (s.) **11.55** Strażnik Texasu (s.) **12.45** Dziewczyny Gilmore'a (s.) **13.35** Anastazja (s.) **14.25** Zawsze będę cię kochać (s.) **15.15** Gwiezdne wrota (s.) **16.05** Żądła (s.) **16.55** Zaryzykuj! (teleturniej) **17.25** Właśnie teraz **17.30** Straż przybrzeżna (s.) **18.20** Prognoza pogody **18.25** M.A.S.H. (s.) **18.55** Pálí vám to? (teleturniej) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Gospoda (s.) **20.30** 1 przeciw 100 (teleturniej) **21.20** Na własne oczy (pr. publ.) **22.10** Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **23.05** Zabójcze wakacje (film fr.) **0.35** Cienie Toronto (s.) **1.20** Gwałt (film USA) **3.10** Najlepszy seks (s. erot.) **3.45** Program rozrywkowy **4.40** Ojciec Schwarzwald wkracza do akcji (s.).

■ PRIMA

8.00 St. Tropez (s.) **9.00** Płomień wątpliwości (s.) **9.55** Wspaniali i bogaci (s.) **10.50** Prima jazda (mag.) **11.35** Lekarz ze wsi (s.) **12.30** Szansa bez granic (pr. roz.) **13.30** Pamiętnik natury (mag.) **14.00** Pomoc domowa (s.) **14.30** Pan Złota Rączka (s.) **15.00** Beverly Hills 90210 (s.) **15.55** Sprawa dla dwu (s.) **17.00** Navarro (s.) **18.43** Wiadomości regionalne **18.45** Prima TV **18.50** Minuty regionu **18.55** Prognoza pogody **19.00** Wiadomości **19.15** Tescoma Prima chochla **19.45** Dzieciółko Woody (s. anim.) **19.55** Węzy rodzinne (s.) **20.55** Nie ma doskonałych (pr. roz.) **21.50** Dementi (pr. roz.) **22.30** Podwójny agent (film USA) **0.20** t-music **1.15** Szybka wygrana **2.55** Salon samochodowy **3.25** Sauna (talk show) **4.10** Prima archiwum.

ŚRODA 3 SIERPNIA

■ TVP 1

6.05 Wszystko w rodzinie (s.) **6.30** Lato z Jedyńką **7.00** Wiadomości **7.05** Lato z Jedyńką **8.00** Wiadomości **8.15** Moda na sukces (s.) **8.35** Kopciuszek - Kwiaty z mojego snu (s.) **9.05** Bajeczki Jedyńeczki **9.25** Papirus (s.) **9.40** Dziewczęta w letnich sukienkach (film jap.) **10.15** Extr@ (s.) **10.40** Jaka to melodia? (teleturniej) **11.40** Apełty na euro **11.45** Agrobiznes (mag.) **12.00** Wiadomości **12.10** Nieustraszone (s.) **13.00** Małe ligi - Tenis stołowy **13.10** Błękitne zagle **13.30** Raj (s.).

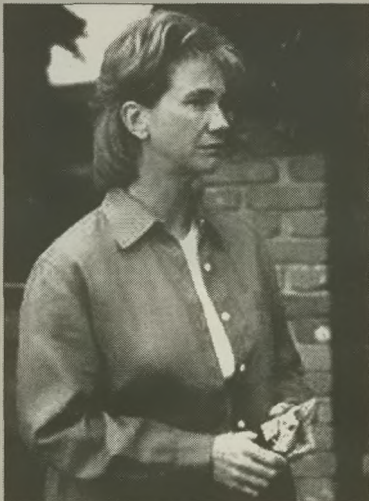
TRAGEDIA W OKLAHOMA CITY

film USA, 1998

TVP 1, Wtorek, 3. 8., godz. 0.50

Reżyseria: John Korty

Występują: Kathy Baker, Ray Baker, Patrick Cassidy, Eric Johnson.

Film opowiada o jednym z największych dramatów we współczesnej historii Stanów Zjednoczonych. 19 kwietnia 1995 r. doszło do zamachu bombowego na budynek rządowy w Oklahoma City. Twórcy filmu skupili się na losach Priscilli Salyers, urzędniczki, która owego feralnego dnia wraz z innymi pracownikami była w budynku. Akcja rozpoczyna się rankiem, w dniu, w którym doszło do tragedii. W rodzinie Salyersów ten dzień nie wyróżnia się niczym szczególnym. Priscilla budzi syna, który jak zwykle ma kłopoty z wczesnym wstawaniem. Chwilę później krząta się w kuchni, by przygotować śniadanie dla siebie i Josha. Starszy z synów, Jason, wyprowadził się od rodziców i próbuje żyć samodzielnie...

14.05 Plebania (s.) **15.00** Wiadomości **15.10** Klan (s.) **16.05** Moda na sukces (s.) **16.25** W kurorcie o białym sporcie - kronika turnieju tenisowego Idea Prokom Open **16.50** Sportowy Express **17.00** Teleexpress **17.20** J.M. Jarre w Polsce - konferencja prasowa **17.30** Lokatorzy (s.) **17.55** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.30** Bulionerzy (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.10** Zamienione przy urodzeniu (film USA) **21.55** Wysoka cena (film włoski) **23.30** Wiadomości **23.40** Misja specjalna (s.) **0.05** Non possumus - Kościół katolicki wobec władzy komunistycznej **1.05** Ostatnie akordy (film USA).

■ TVP 2

6.15 Złotopolscy (s.) **6.35** Felicity (s.) **7.20** Dwa światy (s.) **7.45** Magiczny autobus (s.) **8.10** McGregorowie (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie lato **10.25** Miss Polonia - sylwetki - Agnieszka Pachucka **10.30** M jak miłość (s.) **11.15** Podróż kulinarne Roberta Makłowicza - Lwowski smak **11.45** Podróż do ziemi obiecanej (s.) **12.30** Klinika pod kangurem (s.) **13.25** Dziwne przygody koziołka Matołka (s.) **13.40** Znowu Hannibal (film USA) **15.10** Felicity (s.) **15.55** Miss Polonia - sylwetki - Agnieszka Pachucka **16.15** Wysokie Temperatury Filmowe Kazimierz Dolny 2005 **16.35** Szanse finanse **17.05** Doktor z alpejskiej wioski (s.) **19.00** Wysokie Temperatury Filmowe Kazimierz Dolny 2005 **19.05** Wakacyjny konkurs Dwójki **19.10** M jak miłość (s.) **19.55** Panorama flesz **20.05** Mój pierwszy raz (s.) **21.00** Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **21.45** Z Dwójką bezpieczniej **21.55** Miss Polonia - sylwetki - Agnieszka Pachucka **22.20** Biznes **22.25** Sport-telegram **22.40** Wysokie Temperatury Filmowe Kazimierz Dolny 2005 **22.45** Honor nade wszystko (film USA) **0.30** Lady Boss (film USA).

■ TV KATOWICE

7.00 Echa dnia **8.45** Gość dnia **9.00** Zagadkowe historie XX stulecia - Katastrofy samolotów Comet **3 9.45** Klan **3 10.45** Telekurier **11.15** Gość dnia **11.45** Smart Jazzpol Festiwal - Laureaci **31. międzynarodowych spotkań jazzowych w Zamościu** **12.10** Prosto z lasu (felieton) **12.35** Świat Pacyfiku - Kontynent wszelkich możliwości **13.50** Agrobiznes (mag.) **14.00** Integracja **14.10** To jest temat **14.45** Dobre praktyki (pr. eduk.) **15.00** Molly (film ang.) **15.45** Teleplotki **16.10** Rozmowa dnia **16.45** Aktualności **16.47** Kartka z kalendarza **16.50** Zrobij to sam **17.05** Trójka tam była **17.50** Gramy dla was **18.00** Aktualności **18.27** Wiadomości sportowe TV Katowice **18.37** Powiedz stop **19.00** Muzyka łączy pokolenia **19.40** Nawigator **19.50** Książki z górnej półki (mag.) **20.00** Telekurier **21.00** Echa dnia **21.30** Kurier gospodarczy **21.45** Aktualności **21.50** Wiadomości sportowe TV Katowice **21.55** Cały świat w twoim mieście **22.15** To jest temat **23.10** Kronika Małopolskiego Wyścigu Górskiego **23.15** Wichry namiętności (film franc.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie **6.40** TV market **6.55** Niezakazane reklamy (pr. rozryw.) **7.10** Transformery (s. anim.) **7.35** Zbuntowany anioł (s.) **8.30** JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) **9.30** Idol (pr. rozryw.) **10.30** Świat według Bundych (s.) **11.00** Samo życie (s.) **11.45** Zbuntowany anioł (s.) **12.45** TV market **13.00** Rocket Power (s.) **13.25** Szafa gra (pr. muz.) **13.55** Pierwsza miłość (s.) **14.40** MacGyver (s.) **15.45** Wydarzenia **16.10** Świat według Bundych (s.) **16.40** JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) **17.45** Pensjonat Pod Różą (s.) **18.45** Wydarzenia **19.25** Całkiem nowe lata miodowe (s.) **20.00** Pierwsza miłość (s.) **20.45** Nieodparty urok (film uSA) **22.55** Łowcy koszmara (film USA) **23.55** Biznes Wydarzenia **0.20** Pierwsza fala (film USA) **1.15** Kuba Wojewódzki **2.05** Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Bajkowe wakacje **9.00** Oliver Beene (s.) **9.20** Wizyta w zoo **9.35** Śladami czeskich diabłów (s. dok.) **10.00** Wiadomości

10.05 Łamigłówka (film czes.) **11.15** Kac za kierownicą **11.45** Nasze zamki (s. dok.) **12.00** Wiadomości **12.30** Z Divadélka pod věží (pr. roz.) **13.35** Praga mizerna (s. dok.) **14.00** Wiadomości **14.05** Obiektyw (mag.) **14.35** Wędrująca kamera (s. dok.) **15.05** Przedwczesna śmierć (s. dok.) **16.00** Wiadomości **16.05** Bajkowe wakacje **17.00** Zwykła końska historia (s.) **17.30** AZ-kwiz (teleturniej) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Raport (aktualności reg.) **18.30** Pod pokrywką (mag.) **18.57** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości **19.35** Wydarzenia kulturalne **19.40** Prognoza pogody **19.45** Bramki, punkty, sekundy **19.55** Losowanie Sportki i Szansy **20.00** Bananowe rybki (talk show) **20.30** Jezioro z liliami 1/2 (film niem.) **22.00** Sponsor (film TV) **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.00** Prognoza pogody **23.05** Bramki, punkty, sekundy **23.15** Losowanie Sportki i Szansy **23.20** Tworzenie państwa (pr. sat.) **23.35** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki, Szansy **23.40** Taniec z diabłem 2/2 (film niem.) **1.15** Groteski Ch. Chaplina **1.35** Tak, panie ministrze (s.) **2.05** Pod pokrywką **2.30** EXPOcztówka **2.40** AZ-kwiz **3.05** Ten nasz czeski charakter.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.50** Panorama **8.30** Na pływali z J. Cleessem (talkshow) **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.30** AZ-kwiz (teleturniej) **11.55** ABCD ekologii **12.00** Euronews **13.00** Wspomnienia przeszłości. Wędrówki z dinozaurami (s. dok.) **13.30** Na tropie **13.55** Niepożądani towarzysze człowieka (s. dok.) **14.20** Gra o zielone (dla dzieci) **14.40** Wizytówka (s. dok.) **15.05** Skarby świata (s. dok.) **15.20** Poprask (mag. muz.) **15.50** Cudowny świat (s. dok.) **16.15** Drogi nauki i techniki (s. dok.) **14.10** Sprostowanie z zagranicy **17.20** Wielki wóz (mag.) **17.50** Tak, panie ministrze (s.) **18.20** Książniczki w siodle (dok.) **18.55** Wiadomości w języku migowym **19.00** Sportowe minuty **19.40** Lapidarium **20.00** Film europejski: Best (film br.) **21.45** Diagnoza (mag.) **22.05** Filmopolis (mag.) **23.05** Z bliska (s. dok.) **0.05** Terra musica **0.45** Siedem cudów technicznej cywilizacji (s. dok.) **1.35** Skarby świata **1.45** Babilon **2.05** Śladami czeskich diabłów **2.25** Na tropie **2.50** Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.30** Stefanie (s.) **9.20** Sherlock Holmes: Kawaler (film br.) **11.10** Dwie puszyste damy (s.) **11.40** Strażnik Texasu (s.) **12.30** Mr. Bean **12.55** Dziewczyny Gilmore'a (s.) **13.45** Anastazja (s.) **14.35** Zawsze będę cię kochać (s.) **15.20** Gwiezdne wrota (s.) **16.10** Żądła (s.) **16.55** Zaryzykuj (teleturniej) **17.25** Właśnie teraz **17.35** Straż przybrzeżna (s.) **18.25** Prognoza pogody **18.30** M.A.S.H. (s.) **18.55** Pálí vám to? (teleturniej) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Nakręć to! (pr. rozryw.) **20.30** Sandra, królewna rebeliantka (s.) **22.25** Tajemnicze zaginięcie (film USA) **0.20** Vilomeniny (pr. roz.) **1.10** Smallville (s.) **1.55** Na własne oczy **2.40** Łowcy koszmara (s.) **3.50** Program rozrywkowy **4.40** Ojciec Schwarzwald wkracza do akcji (s.).

■ PRIMA

8.00 St. Tropez (s.) **9.00** Płomień wątpliwości (s.) **9.55** Wspaniali i bogaci (s.) **10.50** Prima jazda (mag.) **11.35** Lekarz ze wsi (s.) **12.30** Szansa bez granic (pr. roz.) **13.25** Pamiętnik natury (s. dok.) **13.55** Pomoc domowa (s.) **14.25** Pan Złota Rączka (s.) **14.55** Beverly Hills 90210 (s.) **15.50** Sprawa dla dwu (s.) **17.00** Navarro (s.) **18.43** Wiadomości regionalne **18.45** Prima TV **18.50** Minuty regionu **18.55** Prognoza pogody **19.00** Wiadomości **19.15** Tescoma Prima chochla (mag. kulinarny) **19.45** Dzieciółko Woody (s. anim.) **19.55** Policja kryminalna Kolonia (s.) **20.45** Receptariusz prima pomysłów (mag.) **21.45** Misery (film USA) **23.40**

Dnia 3 sierpnia 2005 obchodzi swój zany życiowy jubileusz 85-lecia urodzin nasza Mama, Teściowa, Babcia, Prababcia, Siostra

pani WANDA MICZKOWA

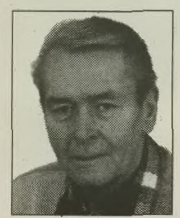
z Olbrachcic. W dniu Twoich urodzin gorące życzenia: wiele uśmiechu i powodzenia, niech Cię nie trapią żadne zmartwienia i niech się spełnią wszystkie marzenia! Serdeczne życzenia urodzinowe przesyłają córka Maria i syn Erwin z rodzinami. AD-110

Dnia 3. 8. 2005 obchodziłaby 95. urodziny nasza Kochana

śp. BOŻENA LISZOKOWA

z Karwiny. Dnia 20. 9. 2005 minie 25. rocznica Jej śmierci. O chwilę wspomnień proszą córki i syn z rodzinami. RK-146

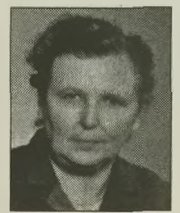

Jutro obchodziliby 66. urodziny nasz Ukochany Mąż, Ojciec, Dziadek, Brat

śp. ANDRZEJ ŻEBROK

z Karwiny Raju. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi. GL-412

*Odeszłaś tam, skąd nie ma powrotu.
Lecz w naszych sercach i wspomnieniach
Żyjesz i jesteś z nami...*

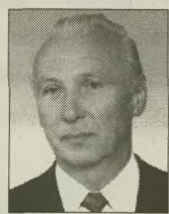

Dnia 2 sierpnia mija trzecia rocznica śmierci naszej Kochanej

śp. HELENY MIKSZANOWEJ

z Karwiny Nowego Miasta. Z żalem w sercu wspominają mąż i córki z rodzinami. GL-417

Kronika Rodzinna

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 30 lipca 2005 zmarł w wieku 76 lat nasz Ukochany Ojciec, Teść, Dziadek, Brat, Kuzyn i Wujek

śp. ERWIN BILAN

zamieszkały w Hawierzowie Błędowicach. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w czwartek 4 sierpnia 2005 o godz. 15.00 z kościoła ewangelickiego w Hawierzowie Błędowicach. W smutku pogrążona rodzina. GL-424

*Tylko miłość zostaje,
ta nie zna śmierci.*

Z bólem w sercu podajemy do wiadomości, że dnia 28 lipca 2005 zmarła nagle w wieku 72 lat nasza Kochana Żona, Matka, Kuzynka, Szwagierka i Ciocia

śp. ELŻBIETA OCISKOWA

emerytowana długoletnia dyrektorka szkoły. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się we wtorek 2 sierpnia 2005 o godz. 15.00 z kościoła w Łąkach na miejscowy cmentarz. Zasmucona rodzina. Autobus zapewniony z Łąk na cmentarz i z powrotem. GL-420

Frysztacie odbędzie się próba. Po próbie o godz. 14.00 odjazd do

SIĘBIORCZOŚCI, Cieszyn: do 28. 8. wystawa „Wobec konsumpcji”. Otwarte wt-nie: 10-17.

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, Mennicza 46, Cieszyn: do 15. 8. wystawa fotograficzna „Bamako”. Otwarte po-pt: 10-18.

▲ do 27. 10. wystawa pt. „Granice wytyczone słowami”, konflikt na Śląsku Cieszyńskim w świetle literatury politycznej (1848-1947). Otwarte po-śr i pt: 8-18, so: 9-15.

GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 7. 8. Festiwal Srebra, wystawa „Dekonstrukcja - Rekonstrukcja”. Otwarte wt-nie: 10-18.

▲ do 4. 9. wystawa Ewy Wąsikiewicz - Wolnickiej „Liryka i metafora”. Otwarte wt-nie: 10-18.

Wystawy

DK „POKLAD”, Ostrawa Poruba, M. Kopeckého 675: do 15. 9. wystawa obrazów artystów - plastyków, Polaków tworzących w krajach Czwórki Wyszehradzkiej „Cztery nieba”. Otwarte po-pt: 8-18.

KONGRES POLAKÓW, Cz. Cieszyn, Komenského 4: do 16. 9. wystawa z okazji 70. rocznicy udziału harcerzy z Zaolzia w Zlocie ZHP w Spale „Śladami złotych harcerskich”. Otwarte w po-pt: 9-15.

MUZEUUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszyń, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazy z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Do 11. 9. wystawa historyczna Zdeňka Hapala - lalkarza, artysty i reżysera. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

»Reneta« w remoncie

HAWIERZÓW (wak) - Po kapitalnym remoncie Domu Kultury im. P. Bezruča przyszła kolej na rekonstrukcję i modernizację DK „Reneta”, placówki, która przez okragły rok tętni życiem. Niebawem wyremontowane zostaną jeszcze kina „Letnie” i „Centrum” oraz budynek po kinie „Radość”.

Fot. WŁADYSŁAW OWCZARZY

Na skwerku koło cmentarza w Kaczycach w ub. niedziele najstarsi mieszkańcy tego sołectwa - Agnieszka Golasowska i Jan Sikora (oba po 93 lat) - w towarzystwie sołtys Heleny Wawrzyczek (na zdjęciu), przecinając białą-czerwoną wstęgę, odsłonił tablicę pamiątkową z okazji 700-lecia wsi. Wójt gminy Zebrzydowice, Andrzej Kondziółka, zasadził obok trzech drzew (dwu dębów i lipy), które posadzono tu w 1966 roku z okazji 1000-lecia państwa Polskiego, kolejne drzewko dębu. Następnie koło Domu Ludowego odbył się festyn.

KONKURS DLA MŁODZIEŻY

»Wakacje w muzeum«

CZ. CIESZYN (wak) - Pod takim tytułem Muzeum Ziemi Cieszyńskiej przygotowało dla młodzieży szkół podstawowych i średnich konkurs, w którym wygrać można m.in. mapy tras rowerowych, publikacje o województwie morawsko-śląskim oraz materiały promujące region Cieszyński i jego okolice.

Drogą losowania przyznanych zostanie 20 nagród, a otrzymują je uczniowie, którzy do 31 sierpnia odwiedzą przynajmniej cztery ekspozycje przygotowane przez Muzeum, m.in. w Hawierzowie, Cz. Cieszyń, Karwinie, Orłowej, Pietwałdzie i Jabłonkowie. Bilety - jako dowód odwiedzenia muzeum - należy przelać do 15 września 2005 r. pod adresem Muzeum Ziemi Cieszyńskiej, ul. Główna 15, 737 01 Cz. Cieszyn.

DZIŚ TRZECIA RUNDA

Zagraj o bilet!

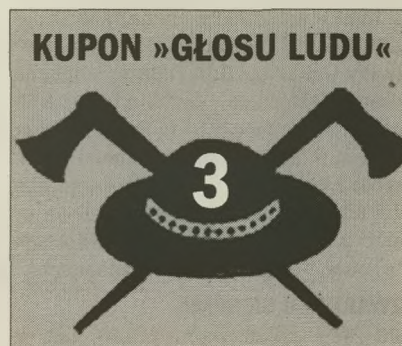
Dziś trzecia i ostatnia runda konkursu o dwa darmowe bilety na 58. Gorolski Święto. Tak samo jak w wypadku dwóch poprzednich zadań, kartkę z odpowiedzią, imieniem, nazwiskiem i adresem należy opatrzyć kuponem i wysłać pocztą lub dostarczyć osobiście do redakcji - najpóźniej w czwartek do godz. 12.00. Przypominamy, że w każdej rundzie wśród uczestników konkursu wylosowany zostanie jeden właściciel dwu darmowych biletów.

Trzecie pytanie:
Niedzielnny program w Lasku Miejskim rokrocznie otwiera wspólny występ trzech połączonych chórów. Które to zespoły i w jakich miejscowościach one działają?

Prawidłowa odpowiedź na pierwsze pytanie, które pojawiło się w numerze czwartkowym z 28 lipca: Karol Piegza. Dwa bilety na wybrany przez

siebie dzień Gorolskiego Święta otrzymuje Halina Sikora z Milikowa. Bilety można odebrać na Gorolskim Święcie w kasie przy Olzie, na drodze od dworca autobusowego i kompleksu szkolnego.

Nazwiska kolejnych zwycięzców konkursu podamy w czwartek i sobotę. (kor)

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Wojna polijantów (2, 3, godz. 20.00); Batman - początek (2, 3, godz. 17.30); **Reflex:** wojna światów (2, 3, godz. 17.00, 20.00); **TRZYŃCIEC - Kosmos:** Wojna światów (2, 3, godz. 17.30); **Mroczna Argentyna** (2, 3, godz. 20.00); **HAWIERZÓW - Centrum:** Back to Gaja (2, 3, godz. 15.30); Autostopem przez galaktykę (2, 3, godz. 17.45); Upadek (2, 3, godz. 20.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (czw: 18.00), TVC 2 (pt: 7.30). **POLSKIE AUDYCJE:** UKF Ostrawa 107,3 m i Trzynieć 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

OLBRACHCICE - pomimo wakacji kolejne zebranie Klubu Kobiet odbędzie się w środę 3. 8. o godz. 16.00 w Domu PZKO.

BYSTRZYCA - Klub Seniora przy MK PZKO zaprasza 3. 7. członków i sympatyków na zwiedzanie puszczy „Mionsz” w Dolnej Łomnej. Odjazd samochodami o godz. 9.00 z parku.

KLUB NAUCZYCIELI EMERYTÓW - przypominamy, że zebranie zarządu odbędzie się w czwartek 4. 8. o godz. 9.00 w Klubie MK PZKO Cz. Cieszyn ul. Bożka.

UWAGA chórzyci ChNP i Hejnał-Echo! - w sobotę 6. 8. śpiewamy na uroczystości wspomnieniowej w Żywocicach. Odjazd autobusu z dworca autobus w Trzyniecu o godz. 12.30, z Cz. Cieszyń do Karwiny o godz. 12.45, gdzie w Domu PZKO we

Żywocic.

Oferty

OFERUJĘ MALOWANIE DACHÓW z aluminium, blachy pocynkowanej i ipy jakościowymi i długotrwałymi farbami. Daję gwarancję na wykonaną pracę. Informacje tel. 604 831 751. G -373

Co za Olzą

ŚLĄSKI ZAMEK SZTUKI I PRZED-

Firma
SUNSET SUITS
Men's Fashion Moda Męska
Poszukuje osoby na stanowisko
MANAGERA REGIONALNEGO
Miejsce pracy: Czechy
Wymagania
● język polski i język czeski (w mowie i piśmie)
● kreatywność
● komunikatywność
● dyspozycyjność
● otwartość
● sumienność
C.V. oraz list motywacyjny prosimy przelać na adres:
Info@sunsetsuits.com.pl
(w sobotnim nr. błędnie podano adres e-mailowy!)
lub Salon Sunset Suits
ul. Przykopa 2
43-300 Cieszyn

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie: w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn; w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelnici 18, Czeski Cieszyn; w godz. otwarcia w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frysztacie (przy rynku); e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

WTOREK 2 SIERPNIA

6.00 Moje miasteczko (s.) **6.30** Lato z Jedyńką **7.00** Wiadomości **7.05** Lato z Jedyńką **8.00** Wiadomości **8.10** Gimnastyka dla przedszkolaków (mag.) **8.15** Encyklopedia lata (dla dzieci) **8.25** Przygrywka (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **9.10** Pytanie na śniadanie **9.30** Panorama **9.34** Pytanie na śniadanie **10.25** ..."swego nie znacie"... **10.35** Mój Kościół **10.55** W labiryncie (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Telezakupy **12.25** Plebania (s.) **12.50** Jest jak jest (s.) **13.20** Sensacje XX wieku (s. dok.) **14.10** Ze sztuką na ty **14.40** Philippe Giusiano gra Koncert E-moll op. 11 F. Chopina **15.25** Sanitariuszka „Rena” (film dok.) **15.50** Zaproszenie**16.15** Szlaban (film anim.) **16.20** Krag (film anim.) **16.25** Lato z Jedyńką **16.50** Sportowy Express **17.00** Teleexpress **17.20** Polska z bocznej drogi **17.30** Telezakupy **17.45** Przygrywka (s.) **18.15** Mój Kościół **18.30** Koncert zespołu Maanam **19.00** Wieści Polonijne **19.15** Miś Uszatek **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Plebania (s.) **20.30** Jest jak jest (s.) **21.00** Piosenki Władysława Szpilmana **21.55** Minęła rocznica (film dok.) **22.40** Sprawa dla reportera **23.10** Szlaban (film anim.) **23.15** Krag (film anim.) **23.30** Panorama **23.50** Biznes **23.50** Sport Telegram **24.00** Koncert zespołu Maanam **0.25** Plus minus **0.50** Przygrywka (s.) **1.15** Miś Uszatek (s. anim.) **1.30** Wiadomości, sport, pogoda **2.00** Plebania (s.) **2.30** Jest jak jest (s.) **3.00** Wieści Polonijne **3.15** Minęła rocznica (film dok.) **4.05** Piosenki Władysława Szpilmana **4.55** Sprawa dla reportera **5.25** Szlaban (film anim.) **5.30** Krag (film anim.) **5.45** Wiadomości.

ŚRODA 3 SIERPNIA

6.00 Moje miasteczko (s.) **6.30** Lato z Jedyńką **7.00** Wiadomości **7.05** Lato z Jedyńką **8.00** Wiadomości **8.10** Miałstolas (dla dzieci) **8.30** Moje miasteczko (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **9.10** Pogoda **9.10** Pytanie na śniadanie **9.30** Panorama **9.34** Pytanie na śniadanie **10.25** My Wy Oni (mag.) **10.55** W labiryncie (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Telezakupy **12.25** Plebania (s.) **12.55** Jest jak jest (s.) **13.25** Wieści Polonijne **13.40** Minęła rocznica (film dok.) **14.25** Kabaretowa Liga Dwójki **15.15** Sprawa dla reportera **15.45** Regionalia (mag.) **16.10** Ojczyzna polszczyzna **16.25** Lato z Jedyńką **16.50** Sportowy Express **17.00** Teleexpress **17.20** Polska z bocznej drogi **17.30** Telezakupy **17.45** Przez mapę na gapę (s.) **18.10** My Wy Oni (mag.) **18.40** Świątynia Matki Boskiej Strzeleckiej **19.15** Dobranocka (s. anim.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Plebania (s.) **20.30** We dwoje (film fab.) **21.35** 14 bajek z królestwa Lailonii (s. anim.) **21.50** Ojczyzna polszczyzna **22.05** Mój pierwszy raz **23.05** Misja **23.30** Panorama **23.50** Biznes **23.50** Sport Telegram **23.55** Pogoda **0.00** My Wy Oni (mag.) **0.30** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Kastyljski smak **0.55** Przez mapę na gapę (s.) **1.15** Dobranocka za oceanem (s. anim.) **1.30** Wiadomości, sport, pogoda **2.00** Plebania (s.) **2.25** We dwoje (film fab.) **3.30** 14 bajek z królestwa Lailonii (s. anim.) **3.50** Mój pierwszy raz **4.45** Kocham Cię Polsko... **5.20** Misja **5.45** Wiadomości.

CZWARTEK 4 SIERPNIA

6.00 Moje miasteczko (s.) **6.30** Lato z Jedyńką **7.00** Wiadomości **7.05** Lato z Jedyńką **8.00** Wiadomości **8.10** Łowcy przygód (dla dzieci) **8.30** Wyspa przygód (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **9.30** Panorama **9.34** Pytanie na śniadanie **10.25** ..."swego nie znacie"... - Kadlub koło Wielunia **10.35** Znaki czasu (mag.) **10.55** W labiryncie (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Telezakupy **12.25** Plebania (s.) **12.50** We dwoje (film fab.) **13.55** 14 bajek z królestwa Lailonii (s. anim.) **14.10** Mój pierwszy raz **15.05** Szkic do rodowodu **15.30** Misja **15.55** Raj (mag.) **16.25** Lato z Jedyńką **16.50** Sportowy Express **17.00** Teleexpress **7.25** Telezakupy **17.45** Wyspa przygód (s.) **18.10** Znaki czasu (mag.) **18.30** Gwiazdy sportu - Paweł Korzeniowski. **18.45** Skarbiec (mag.) **19.15** Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Pogoda dla kierowców **20.05** Plebania (s.) **20.30** Z archiwum Teatru TV – Bettina **21.20** Koncert trzech tenorów **22.15** Jubileusz Krzysztofa Krawczyka **23.00** Misja specjalna (mag.) **23.30** Panorama **23.50** Biznes **23.50** Sport Telegram **23.55** Pogoda **0.00** Raj (mag.) **0.30** Skarbiec (mag.) **0.55** Wyspa przygód (s.) **1.20** Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) **1.30** Wiadomości, sport, pogoda **1.55** Pogoda dla kierowców **2.00** Plebania (s.) **2.25** Z archiwum Teatru TV – Bettina **3.15** Koncert trzech tenorów **4.10** Jubileusz Krzysztofa Krawczyka **4.55** Ojczyzna polszczyzna **5.05** Gwiazdy sportu - Paweł Korzeniowski **5.20** Misja specjalna (s.) **5.45** Wiadomości.

PIĄTEK 5 SIERPNIA

6.00 Moje miasteczko (s.) **6.30** Lato z Jedyńką **7.00** Wiadomości **7.05** Lato z Jedyńką **8.00** Wiadomości **8.10** Na żywioł **8.30** Słoneczna włócznia (s.) **9.00** Pytanie

na śniadanie **9.10** Pogoda **9.10** Pytanie na śniadanie **9.30** Panorama **9.34** Pytanie na śniadanie **10.25** Raj (s.) **10.55** W labiryncie (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Telezakupy **12.25** Plebania (s.) **12.50** Z archiwum Teatru TV – Bettina **13.50** Koncert trzech tenorów **14.50** Jubileusz Krzysztofa Krawczyka **15.35** Skarbiec (mag.) **16.00** Misja specjalna (mag.) **16.25** Lato z Jedyńką **16.50** Sportowy Express **17.00** Teleexpress **17.15** Telezakupy **17.30** Słoneczna włócznia (s.) **18.00** Święta Wojna (s.) **18.30** Bzik kulturalny **19.00** Wieści Polonijne **19.15** Przygody Myszki (s. anim.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Plebania (s.) **20.30** Dekalog (film pol.) **21.45** Marsz, marsz Polonia - koncert **22.05** W Polskę idziemy... czyli jubileusz AIDS **23.00** Anna Dymna - spotkajmy się **23.30** Panorama **23.50** Biznes **23.50** Sport Telegram **0.00** Koncert Staśka Wielanka **0.50** Słoneczna włócznia (s.) **1.15** Przygody Myszki (s. anim.) **1.30** Wiadomości, sport, pogoda **2.00** Plebania (s.) **2.25** Dekalog (film pol.) **3.25** Wieści Polonijne **3.55** Anna Dymna - spotkajmy się **4.20** W Polskę idziemy... czyli jubileusz AIDS **5.15** Święta Wojna (s.) **5.45** Wiadomości.

SOBOTA 6 SIERPNIA

6.00 Plebania (s.) **8.00** Echa tygodnia **8.30** Dom na głowie (s.) **9.00** Od przedszkola do Opola **9.25** Wieści Polonijne **9.40** Tam gdzie jesteśmy **10.15** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Litewski smak **10.40** Ojczyzna polszczyzna **10.55** W labiryncie (s.) **11.55** W Polskę idziemy... czyli jubileusz Wiesława Gołasa **12.50** Książki z górnej półki **13.00** Wiadomości **13.10** Dom (s.) **14.40** Made in Poland (teleturniej) **15.10** Koncert Staśka Wielanka **16.00** Wielka Gra (teleturniej) **17.00** Teleexpress **17.15** Sportowy Express **17.30** M jak miłość (s.) **18.20** Sensacje XX wieku (s. dok.) **19.15** Noddy (s. anim.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.05** Lądowanie w Oxfordzie (film.) **20.45** Uroczystość Otwarcia Światowych Igrzysk Polonijnych. **22.30** Dom (s.) **24.00** Bzik kulturalny **0.30** M jak miłość (s.) **1.15** Noddy (s. anim.) **1.30** Wiadomości, sport, pogoda **2.00** Lądowanie w Oxfordzie (film dok.) **2.40** Uroczystość Otwarcia Światowych Igrzysk Polonijnych. **4.25** Dom (s.) **5.55** Made in Poland (teleturniej) **6.25** Tam gdzie jesteśmy.

NIEDZIELA 7 SIERPNIA

7.00 Co nam w duszy gra **7.50** ..."swego nie znacie"... - Łaszew koło Wielunia **8.00** M jak miłość (s.) **8.50** Słowo na niedzielę **8.55** Ziarno (mag.) **9.20** Marco i Gina (s.) **9.45** Książki z górnej półki **10.00** Spotkania z profesorem Zinem **10.30** Gwiazdy sportu - Paweł Korzeniowski **10.45** Niedzielne muzykowanie w Łanucie **11.30** Między ziemią a niebem **12.00** Anioł Pański (z Watykanu) **12.15** Między ziemią a niebem **12.30** Kręciola **13.00** Transmisja Mszy Świętej **14.15** Przyłbice i kaptury (s.) **15.10** Pamiętacie o Osieckiej **16.05** Do Potomnego (film dok.) **17.00** Teleexpress **17.35** M jak miłość (s.) **18.20** Tam gdzie jesteśmy **18.55** Zaproszenie **19.15** Paczka znad Kangurkowego Potoku (s. anim.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.05** Królowa Bona (s.) **21.05** Kronika XII Światowych Igrzysk Polonijnych. **21.35** Przystanek Woodstock na żywo **23.35** Polski Pawilon **23.55** DTV J. Fedorowicza **0.05** M jak miłość (s.) **0.50** Ziarno (mag.) **1.15** Paczka znad Kangurkowego Potoku (s. anim.) **1.30** Wiadomości, sport, pogoda **2.00** Królowa Bona (s.) **3.00** Kronika XII Światowych Igrzysk Polonijnych **3.25** Bzik kulturalny **3.50** Przyłbice i kaptury (s.) **5.05** Do Potomnego (film dok.).

PONIEDZIAŁEK 8 SIERPNIA

6.00 Moje miasteczko (s.) **6.30** Lato z Jedyńką **8.00** Wiadomości **8.10** Przewodnik Włóczykija (dla dzieci) **8.30** Znak Orła (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **10.25** ..."swego nie znacie"... - Ulucz **10.35** Wierzę, wątpię, szukam **11.00** W labiryncie (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Telezakupy **12.25** Plebania (s.) **12.50** Kronika XII Światowych Igrzysk Polonijnych. **13.15** M jak miłość (s.) **14.00** Dawno temu cichociemny (s. dok.) **14.40** Bezludna wyspa **15.25** Królowa Bona (s.) **16.25** Lato z Jedyńką **16.50** Sportowy Express **17.00** Teleexpress **17.20** Polska z bocznej drogi **17.25** Telezakupy **17.45** Znak Orła (s.) **18.10** Wierzę, wątpię, szukam **18.40** Z archiwum porucznika Broka (film dok.) **19.05** Kościół i świat **19.15** Czarny Błysk (s. anim.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Plebania (s.) **20.25** Kronika XII Światowych Igrzysk Polonijnych. **20.50** Jest jak jest (s.) **21.20** Jubileusz Krzysztofa Krawczyka **22.15** Ze sztuką na ty **22.40** Lato z klasyką **23.30** Panorama **23.50** Sport Telegram **23.55** Wierzę, wątpię, szukam **0.20** Od przedszkola do Opola **0.50** Znak Orła (s.) **1.15** Czarny Błysk (s. anim.) **1.30** Wiadomości, sport, pogoda **2.00** Plebania (s.) **2.20** Kronika XII Światowych Igrzysk Polonijnych **2.45** Jest jak jest (s.) **3.15** Jubileusz Krzysztofa Krawczyka **4.10** Z archiwum porucznika Broka (film dok.) **4.40** Zaproszenie **5.05** Koncert w krakowskich Sukienicach **5.45** Wiadomości.

Wydarzenia Sportowe

1. RUNDA PUCHARU CMZF: STOP DLA PIŁKARZY CZ. CIESZYNA I OLBACHCIC

Z Banikiem zagra Trzynieć

Weekend w naszym regionie stał pod znakiem spotkań 1. rundy piłkarskiego

Pucharu CMZF. Trzy nasze zespoły walczyły o bilet wstępu do dalszej fazy rozgrywek.

Zdecydowanie najciekawiej zapowiadał się sobotni mecz pomiędzy Czeskim

Cieszyńem a Trzyncem, w niedzielę zaś Olbrachćce podejmowały na własnych

śmieleclach Hluczyn.

O ile w niedzielnym spotkaniu drugoligowy Hluczyn bez większych kłopotów wywiązał się z roli faworyta i pokonał dywizyjny Banik gładko 4:0, o tyle w sobotnim derby emocji rze-czywiście było sporo. Trzecioligowy Futbol Trzynieć pokonał dywizyjny Czeski Cieszyń dopiero w rzutach karnych. W regulaminowym czasie gry padł remis 1:1 i można powiedzieć, że gospodarzom zabrakło po prostu trochę szczęścia. Pechowcem spotkania został Myśiński, który w siódmej serii rzutów karnych nie pokroił tremy, huknął na wiwat i z awansu do 2. rundy cieszyli się faworyzowani goście. Trzynieć w 2. rundzie Pucharu CMZF zmierzy się pod Jaworowym z pierwszoligowym Banikiem Ostrawa. Pogromca Banika Olbrachćce, FC Hluczyn, zagra z dywizyjnym Miałtem Albrecthćce. W ubiegłą środę na pierwszej rundzie zakończyli swoją przygodę z Pucharem CMZF piłkarze Slavii Orłowa. Dywizyjny zespół uległ 1:4 trzecioligowcom z Beneszowa Dolnego. Spotkania drugiej rundy zaplanowano na 31 sierpnia.

● **IRP CZESKI CIESZYŃ – FUTBOL TRZYNIEC 1:1 (1:1), karne 5:6. Sędziował Czene. Widzów 300.**

Sobotnie pucharowe derby cieszyło się sporym zainteresowaniem ze strony zaolziańskich kibiców. Piłkarze odwiedzili im się niezłą grą. Od pierwszych minut widać było, że obie drużyny potraktowały mecz pre-

stiżowo. Tempo sporkania nie opadło nawet w drugiej połowie, aczkolwiek piłkarzom doskwierał szalony wręcz upał. – *Do meczu byliśmy pod względem kondycyjnym dobrze przygotowani* – stwierdził trener IRP **Dalibor Damek**. – *Piłkarzom nie brakowało motywacji, z Trzyncem znamy się na wylot. W dodatku, kto by nie chciał zagrać z Banikiem Ostrawa w drugiej rundzie pucharu?* – dodał czesko-cieszyński szkoleniowiec. To trener Futbolu Trzynieć **Lubomír Vašek** był bardziej oszczędny w słowach. – *Jestem zadowolony tylko z awansu do 2. rundy* – tak lakonicznie skomentował spotkanie trzyniecki szkoleniowiec. Nie trudno się domyślić, że pod Jaworowym nie panuje po dosyć szczęśliwej wygranej zbyt duża euforia. Trzyniećanie zaprezentowali się nad Olzą z piątką nowych piłkarzy (Kofinek z HFK Ołomuniec, Maceček i Vyskočil z Sigmą Ołomuniec, Vresták z Turčianských Teplic i Martinčík z Przybramia). Cieszyńiaczy z kolei zagrali bez czterech zawodników ubiegłorocznego składu (Bauman, Čerňák, Franek i Maceček), w barwach IRP zabrakło też chorego Hrazdílka i zawieszzonego Groša.

Najważniejsze minuty: 12. min Martinčík trafił z rzutu wolnego w poprzeczkę; 20. po rzucie wolnym Zimy gospodarzom zabrakło centymetrów – głową pechowo w poprzeczkę trafił Myśiński; 25. dośrodkowanie Malífa

Co słysząc?

■ **HC STALOWNICY TRZYNIEC – HC HAWIERZÓW 3:3 (1:0, 0:2, 2:1).** W drugim towarzyskim spotkaniu rozegranym w piątek pod Jaworowym w korzystnym świetle zaprezentowali się w barwach ekstraligowego Trzyncyca nowi hokeiści. Dobry mecz zaliczył kanadyjski napastnik Cory Stillman, rosyjski napastnik Andrej Petrakov i fiński obrońca Ville Varakas. **Bramki:** 13. Stillman (Varakas), 43. Tomas (Petrakov), 54. Petrakov (Kudrna, Tesářík) – 33.Galvas (Žůrek) 37. Mikšan (Sedlář, Lipina), 46. Žůrek (Seman, Zdráhal). Trzyniećanie po pierwszych dwóch tercjach przegrywali z pierwszoligowym rywalem różnicą jednej bramki i dopiero w ostatniej odsłonie włączyli czwarty bieg. Na 3:3 wyrównał aktywny Petrakov, który najlepiej zorientował się pod bramką Novotnego. Stalownicy w tym tygodniu biorą udział w turnieju w słowackim Lip-towskim Mikulaszu, Hawierzów dziś

o godz. 17.00 zmierzy się u siebie z Unią Oświęcim. ■ **LETNI TURNIEJ PIŁKARSKI W DĄBROWEJ (30. 7.):** Fućk Orłowa – Slavia Orłowa B 0:5 (Kopel 3, Peterka, Duda), Falco Dąbrowa – jun. MKF Karwina 4:4 – karne 1:4 (J. Kuzník 3, Keprt – Konečný 3, Pavlík). **O 3. miejsce:** Falco Dąbrowa – Fućk Orłowa 6:3 (Keprt 2, Fober, Ovčáři – Svoboda, Stankuś, Frňka, Němček, Žurovec). **Fi-nał:** Slavia Orłowa B – jun. MKF Karwina 1:1 – karne 5:3 (Duda – Potyka). ■ **BANIK OSTRAWA – BRNO B 4:0 (1:0).** Sprawdzian generalny przed startem pierwszoligowych rozgrywek udał się Ostrawie na piątkę z plusem. Warto jednak podkreślić, że goście nie byli wymagającym przeciwnikiem. **Bramki** dla Banika strzelali: 23. Zeher, 77. Tomašák, 79. i 83. Magera. W poniedziałek 8 sierpnia Ostrawa zmierzy się w 1. kolejce ekstraklasy na wyjeździe z Sigmą Ołomuniec. (jb)

PIŁKARZE KATOWIC ODCHODZĄ W LIGOWY NIEBYT

GKS – teraz B klasa

Katowicki GKS, rok po swoich 40. urodzinach, odchodzi w ligowy niebyt. Zadłużony klub, po spadku z ekstraklasy, nie uzyskał licencji drugoligowej i wiele wskazuje na to, iż rozpocznie grę w najniższej klasie rozgrywkowej na Śląsku, czyli klasie B. Kibice liczą na nadzwyczajne przy-dzielenie zespołu do czwartej ligi.

W związku z finansowymi kłopotami sportowej spółki akcyjnej GKS, prowadzonej przez Piotra Dziurowicza, już zimą chęć przejścia zespołu wyraziło nowe stowarzyszenie, założone przez kibiców. Według planu spółka miała uzyskać licencję od PZPN a potem przekazać drużynę nowemu podmiotowi. Na przeszkodzie stanęły jednak - jak piszą w oświadczeniu kibice - zbyt wysokie długi GKS wobec związku. - *Naszym celem stała się gra w 4. lidze, jako zupełnie*

nowy podmiot, bez jakiegokolwiek udziału spółki czy Piotra Dziurowicza. Od dawna mamy pomysł na zarządzanie klubem. Byliśmy i jesteśmy w kontakcie z firmami, które chcą nam pomóc. Nawet w perspektywie gry w 4. lidze nie odwrócą się od nas, bo widzą tak samo jak my, że może być to początek naprawdę czegoś dobrego w historii katowickiego GKS. Chcą pomóc nowemu podmiotowi działającemu na zdrowych zasadach - napisali członkowie stowarzyszenia w oświadczeniu.

Prezes Piotr Dziurowicz oświadczył, na czym się dało i starał się spłacać długi. Zasłynął przeniesieniem podczas przerwy zimowej siedziby klubu do wynajętego mieszkania, by nie ogrzewać budynku klubowego. Kiedy w minionym sezonie widmo spadku zaczęło zaglądać w oczy ka-

spożytkował Kofinek – 0:1; 42. Ganczarczyk dobrze zorientował się w polu karnym gości i po centrze Martinka wyrównał na 1:1; 49. Maceček (T) podnosił już ręce w geście triumfu, obrońca Grygar w ostatniej chwili wybił futbolówkę z linii bramkowej; 62. Martinčík przestraszył z dystansu bramkarza Mrózka, ten sparował jednak jego płaski strzał; 68. Malíř świetnie obsłużył Macečka, Mrózek znów był na posterunku; 71. Myśiński w doskonałej okazji źle ustawił celownik, słowacki golkipier Vresták nie dał się zaskoczyć; 77. eks-cieszyński Maceček z ostrego kąta wypróbował czujność Mrózka; 81. idealne dogranie Macečka nie wykorzystał Vyskočil. Rzuty karne dobrnęły aż do siódmej serii, po stronie Trzyncyca trafił wtedy kapitan zespołu Pawlus, „jedenastkę” zmarnował Myśiński.

● **BANIK OLBACHCICE – FC HLU-CZYN 0:4 (0:2). Bramki:** 22. Žižka, 33. Langer, 66. Skotnica, 88. Fejerciák. Widzów 550.

Faworyzowani goście nie mieli większych kłopotów z rozmontowaniem Banika Olbrachćce. Gospodarze w ubiegły weekend w rundzie wstępnej Pucharu CMZF dopiero w rzutach karnych wyeliminowali Dziećmorowice, drugoligowy Hluczyn był jednak poza ich zasięgiem. Hluczyn nie pojawił się w Olbrachćcicach w najsilniejszym składzie, zabrakło m.in. Veselego i Novosada, ale już w pierwszej połowie praktycznie rozstrzygnął mecz na swoją korzyść. Trener Banika Olbrachćce **Michał Ślachta** nie miał jednak pretensji do swoich zawodników. – *Hluczyn pokazał klasę i zasłużył na awansował do dalszej fazy rozgrywek* – uważa Ślachta. – *Dotrzymywaliśmy gościom kroku tylko do 22. minuty meczu. Po bramce na 0:1 podopieczni trenera Petra Samca przejęli inicjatywę i na boisku istniał już tylko jeden zespół* – stwierdził olbrachćcki trener. Wszystkie gole gospodarze stracili po akcjach oskrzydających.

JANUSZ BITTMAR

Sport polski

■ **PLYWACKIE MŚ: REKORD POLSKI MATEUSZA SAWRYMOWICZA.** Mateusz Sawrymowicz zajął piąte miejsce w finale 1500 m stylem dowolnym pływackich mistrzostw świata w Mont-realu. Zawodnik MKP SMS Szczecin wynikiem 14:59,38 ustanowił rekord Polski. Jest to jednocześnie rekord Europy juniorów. Polska z dwoma złotymi i dwoma brązowymi medalami zajęła szóstą lokatę w tabeli medalowej. Z krajów europejskich lepiej od Polaków wypadli tylko Francuzi, którzy w Mont-realu wywalczyli dwa złote medale i po jednym srebrnym i brązowym. Na podium stanęli pływacy z 22 krajów.

towickim piłkarzom, zintensyfikowali swe działania wierzyciele. Służnie obawiali się, że po opuszczeniu szeregów ekstraklasy, katowicki klub będzie zupełnie niewypłacalny, bo straci środki od sponsorów ligi i pieniądze z praw telewizyjnych. Po potędze „gieksy” - 10 lat z rządu występów w europejskich pucharach - nie ma śladu. Kibicom pozostają wspomnienia, choćby wyeliminowania greckiego Arisu Saloniki i francuskiego Girondins Bordeaux, w drodze do trzeciej rundy pucharu UEFA jesienią 1994 roku. Poprzednio, po spadku w 1999 roku, GKS wrócił do ekstraklasy po jednym sezonie. Teraz będzie inaczej. Dla kibiców GKS Katowice rok 2005 jest bardzo zły. Z ekstraklasy spadł nie tylko klub piłkarski ale i hokejowy o tej samej nazwie. (jb, PAP)

GAZETA
POLAKÓW
W REPUBLICE
CZESKIEJ

głos

L U D U

DZIŚ W NUMERZE:

Totalitarny czy demokratyczny? **str. 3**GŁOSIK – rubryka młodzieżowa **str. 4**Wakacje z brzuszkiem **str. 5**W sobotę bieg o dzbanek mleka **str. 8**CZWARTEK
4 SIERPNIA 2005
NR 91
ROCZNIK LX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766

faks: 558 740 044

info@glosludu.cz

Lato dla drogowców to okres intensywnych prac drogowych. W Karwinie ostatnio wzięli się do wymiany nawierzchni i reperowania poboczy odcinka ulicy Borovského – od skrzyżowania koło Uniwersytetu Śląskiego po skrzyżowanie przy sklepie meblowym. Roboty przebiegają sprawnie, jest więc szansa, że w przyszłym tygodniu na odcinku tym przywrócony zostanie ruch kołowy.

Eurokonstytucja dostępna

OSTRAWA (mro) – Na gminach, w bibliotekach oraz w ośrodku informacyjnym Unii Europejskiej w Ostrawie od wtorku są do dyspozycji egzemplarze „Eurokonstytucji”. Urząd Rady Ministrów RC za pośrednictwem Urzędu Wojewódzkiego skierował do naszego regionu 1500 kompletów „Eurokonstytucji”.

Aż 1200 egzemplarzy Eurokonstytucji trafi do 21 gmin w liczbie proporcjonalnej do ich mieszkańców. Np. Frydek-Mistek dostanie do dyspozycji 140 egz., Karwina 100, Hawierzów 130, Trzinec 75, Orlowa 60. 50 egzemplarzy trafi do Biblioteki Naukowej a 50 do centrum informacji o UE (siedziba naprzeciw Domu Kultury „Witkowice”). 200 egzemplarzy zostanie w urzędzie wojewódzkim dla potrzeb członków samorządu, pracowników, na potrzeby wydziałów i do biblioteki. Do Eurokonstytucji można

zajrzeć także w okienku informacji przy wejściu do Urzędu Wojewódzkiego.

Dodajmy, że wszystkie dystrybuowane obecnie teksty są dostępne na czeskiej stronie Unii Europejskiej http://evropska-unie.cz/cz/file_system/folder.asp?folder_id=102 (tekst konstytucji).

Inwestycje »Walmartu«

TRZYNIEC (mro) – „Walmart” świętował w tych dniach 15-lecie działalności. W okresie tym firma zajęła pozycję największego krajowego producenta suplementów diety. Zeszłoroczny obrót spółki przekroczył 3 mld Kč. Firma zatrudnia w regionie blisko 400 pracowników.

W tym roku „Walmart” zamierza zainwestować w produkcję lekarstw ponad 400 mln koron, lwia część z tego – bo 170 mln koron – trafi do zakładu produkcyjnego w Trzyncu oraz na budowę centrum logistycznego dla rynków europejskich. Firma ma obecnie sześć spółek siostrzanych na Słowacji, w Rumunii, Polsce, na Ukrainie, Węgrzech i Litwie oraz eksportuje na rynki 15 krajów świata.

Przypomnijmy, że „Walmart” startował jako firma rodzinna, która w 1991 roku koncentrowała się na handlu produktami rolnymi, potem rozszerzyła asortyment na produkcję napojów bezalkoholowych, zaś od 1992 roku weszła na rynek farmaceutyczny.

Ciąg dalszy na str. 2

ZMONTOWANO JUŻ PONAD 700 TON KONSTRUKCJI

BOGUMIN, CHAŁUPKI (h) – Zaledwie 20 metrów będzie dzielić most kolejowy od nowego mostu granicznego na Odrze. Jego budowa postępuje szybko naprzód, podobnie zresztą jak budowa nawiązującej do mostu po stronie polskiej nowej obwodnicy.

Jak poinformował nas kierownik budowy obwodnicy, Grzegorz Krzyskański, cała inwestycja znacznie zminimalizuje niedogodności związane z coraz intensywniejszym ruchem tranzytowym na gęsto zabudowanych przygranicznych terenach. W ramach budowy obwodnicy powstaje też w Chałupkach nowy dworzec autobusowy. Stary obiekt dworcowy, od lat znajdujący się w nienajlepszym stanie

i nie spełniający wymagań podróźnych, został już rozebrany. Gotowe są wiaty nowego dworca, a także plac manewrowy dla pojazdów oraz perony dla pasażerów. Dworzec znajduje się tuż za przejściem

Nowy most na Odrze

granicznym, odchodzić będą z niego autobusy m.in. do Raciborza, Wodzisławia czy Rybnika.

Zarówno obwodnica, jak i czteroprzęsłowy most graniczny na Odrze mają być gotowe i oddane do użytku jeszcze w tym roku. Pod koniec września planuje się dokończenie budowy obwodnicy,

do połowy października potrwa budowa mostu. Z mostu będą korzystać samochody osobowe i ciężarowe. Dwa pasy ruchu poprowadzą do Polski, jeden z Polski do Republiki Czeskiej. Obok jezdní zostaną wybudowane dwa chodniki. Obecnie gotowe są przyczółki mostu oraz filary. Zmontowano już niewiarygodne 744 tony z przewidzianych 1093 ton konstrukcji stalowych. Na filarach ustawiono pospawane stalowe przęsła znajdujące się na terenie zalewowym Odry zarówno po stronie czeskiej, jak i polskiej. Obecnie ekipy budowlane ustawiają podpory montażowe w nurcie rzeki. Na nich opiera się najdłuższe nurtowe przęsło mostu.

Ciąg dalszy na str. 2

Spotkają się miłośnicy starych miast

CIESZYN (ar) – W Muzeum Ziemi Cieszyńskiej w Cieszynie trwają przygotowania do „X Zjazdu Bractwa Młodych Miłośników Starych Miast”, który odbędzie się w grodzle nad Olzą pod koniec sierpnia. Uczestniczyć w nim będzie 150 młodych osób reprezentujących ośrodki z całej Polski.

Krag miłośników starego Cieszyna skupiający młodych ludzi ze szkół podstawowych czyli gimnazjów i szkół średnich, którzy interesują się historią, kulturą i sztuką danego regionu, założony został przed ponad pięć laty przy Muzeum Śląska Cieszyńskiego. Podobne kręgi działają w całej Polsce, w tej chwili w około czterdziestu miastach, a centrum, gdzie spotykają się mniej więcej trzy razy w roku, jest w Krakowie. Raz w roku natomiast odbywa się Zjazd Bractwa Młodych Miłośników Starych Miast i to na zmianę w różnych miastach.

– My w Cieszynie, a tak mniej więcej wygląda to w każdym mieście, spotykamy się raz na dwa tygodnie, oglądamy nowe wystawy, zwiedzamy zabytki Cieszyna, robimy prelekcje, wycieczki poza teren miasta, zwiedzamy Śląsk Cieszyński itp. – mówi historyk sztuki,

Irena Adamczyk, opiekun cieszyńskiego kręgu. Zajęcia prowadzone są poza lekcjami a młodzież ma z tego korzyści, gdyż ma lepiej opanowaną historię, uczy się samodzielnego wypowiadania. – Serdecznie zapraszamy młodych ludzi do współpracy z nami. Mogą kiedykolwiek przyjść do Muzeum i dowiedzieć się czegoś więcej na temat naszej działalności – zachęca I. Adamczyk.

Historyk Irena Adamczyk prowadzi krag miłośników starego Cieszyna.

Polski sklep spożywczy cieszy się coraz większą frekwencją kupujących.

Grafciarz rekordzista

OSTRAWA (wak) – Bezczelność jednego z ostrawskich graficiarzy nie miała granic. Obmalował nie tylko przedmiejskie osiedla, ale również budynki, płoty, przystanki autobusowe i tramwajowe, a także samochody w samym centrum miasta oraz w Porubie. 21-letni „sprayer”, którego zatrzymano w ub. tygodniu, przyznał się do pomalowania 36 obiektów. Szkody materialne z tego tytułu wynoszą ponad 80 tys. koron. Grafciarz będzie musiał pokryć szkody, grozi mu też jeden rok więzienia.

Pogoda

CZWARTEK – Pochmurno z deszczem. Temperatura w dzień 18-22 st., nocą 14-10 st. C. Wiatr płn.-zach. 4-8 m, w porywach do 15 m na sek.

PIĄTEK – Zachmurzenie z przelotnymi opadami deszczu. Temperatura w dzień 19-23 st., nocą 12-8 st. C.

HO! HO! HO! 58. Gorolski Święto
Międzynarodowe Święto Folkloru
organizowane w ramach 42. Tygodnia Kultury Beskidzkiej

6 – 7 sierpnia 2005

Lasek Miejski
w Jabłonkowie

Znad Wisły

■Warszawiacy oddali w poniedziałek hołd poległym w Powstaniu Warszawskim. Punktualnie o godzinie 17.00, 61 lat od wybuchu powstania, przez minutę w stolicy rozległ się dźwięk syren. W centrum miasta zamarł ruch – na chwilę zatrzymali się piesi i samochody. Wieczorem na szczycie kopca noszącego imię powstańczego zrywu zapalono znicze. Będzie płonął 63 dni – tyle, ile trwało Powstanie. Z okazji 61. rocznicy wybuchu powstania warszawskiego odbyły się także uroczystości przed Grobem Nieznanego Żołnierza oraz Marsz Mokotowa. Złożono ponadto wieńce przed pomnikiem Polskiego Państwa Podziemnego i Armii Krajowej oraz pomnikiem gen. Stefana Roweckiego „Grota” – pierwszego dowódcy Armii Krajowej i współtwórcy polskiego państwa podziemnego.

■Od poniedziałku Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji uruchomiło próbnie do 5 bm. infolinię dla osób, które chcą się dowiedzieć, jak mają się zachować i do kogo zwrócić w sytuacji zagrożenia np. atakiem terrorystycznym. Pod bezpłatnym numerem: 0 800 888 333 od godziny 9 do 15 dyżurować będą eksperci z policji, straży granicznej, straży pożarnej i MSWiA. Infolinia będzie miała charakter informacyjny, a nie interwencyjny, a osoby, które będą dzwonić np. z konkretnym zgłoszeniem, będą kierowane do zajmujących się tym służb. Resort postanowił uruchomić infolinię, ponieważ ma sygnały, że Polacy nie zawsze wiedzą, ale interesują się tym, jak mają zachowywać się w sytuacjach zagrożenia.

■Sejm zdecydował, że rok 2006 zostanie ogłoszony Rokiem Jerzego Giedroycia. W tym roku zbiegają się trzy rocznice: stulecie urodzin Giedroycia, 60-lecie utworzenia Instytutu Literackiego oraz setna rocznica urodzin jednego z najważniejszych publicystów politycznych paryskiej „Kultury” – Juliusza Mieroszewskiego. „Jerzy Giedroyc całe życie poświęcił sprawie niepodległości Polski. Polski tolerancyjnej i nowoczesnej, ale też szanującej własne tradycje narodowe. Utworzony przez niego miesięcznik »Kultura« przez ponad pół wieku był dla Polaków urzędowym wistnieniem ideałów wolności słowa i myśli. Łamy pisma otwarte były dla autorów związanych z prawicą i z lewicą, pilsudczyków i narodowców, liberałów i konserwatystów” – zapisano w uchwale w sprawie ogłoszenia roku 2006 rokiem Jerzego Giedroycia. Działające w Paryżu Towarzystwo Opieki nad Archiwum Instytutu Literackiego przygotowało bogaty program obchodów Roku Giedroycia. Wśród planowanych imprez jest m.in. wydanie na CD wszystkich numerów „Kultury”, które mają trafić do publicznych bibliotek w Polsce, i międzynarodowa konferencja naukowa o działalności Instytutu Literackiego.

■50. urodziny obchodzi Pałac Kultury i Nauki. Najwyższy gmach w stolicy jest siedzibą wielu instytucji. Mieszczą się tu m.in. teatry, muzea, szkoły, organizowane są koncerty, wystawy, targi i konferencje. Z tarasu widokowego na 30. piętrze można oglądać panoramę Warszawy. Pałac Kultury ma wysokość 230,68 m (bez iglicy 167,68 m) i powierzchnię 120 tys. m kw. Znajduje się w nim ponad 3200 pomieszczeń. PKiN to także ponad 10 tys. m kw. powierzchni wystawienniczo-targowej. Tradycyjnie odbywają się tam targi książki i edukacyjne, a także targi specjalistyczne, np. budowlane. W sylwestrową noc 2000 roku na szczycie Pałacu Kultury odsłonięty został największy w Europie zegar – każda z czterech tarcz ma średnicę 6 metrów. Jest to najwyższy położony zegar wieżowy na świecie.

Opr. (mro)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z Internetowych serwisów informacyjnych.

Trwają żniwa – na dużych łanach przedsiębiorstw rolnych, ale też na małych poletkach przydomowych. Kombajny zbożowe różnią się rozmiarami. Są i takie, które wymiową zboże nawet na polu, które można „nakryć fartuchem”.

PRZED VI POLONIJNYM FESTIWALEM KAPEL LUDOWYCH

Można wysyłać zgłoszenia

RZESZÓW/ZAOLZIE (sch) – Tydzień temu w ramach prób i koncertu galowego XIII Światowego Festiwalu Polonijnych Zespołów Folklorystycznych kierownik artystyczny zaolziańskiego Polskiego Towarzystwa Muzycznego „Ars Musica”, Leszek Kalina, oraz dyrektor Dąbrowskiego Domu Kultury w Dąbrowie Tarnowskiej, Paweł Chojnowski, z upoważnienia Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” przeprowadzili rozmowy z kierownikami zespołów śpiewaczo-tanecznych i ich kapel nt. repertuaru, jaki przygotowują zespoły na kolejny festiwal w 2008 r.

Informacje te mają pomóc w przygotowaniu przyszłorocznych warsztatów dla kapel, które odbędą się w ramach VI Polonijnego Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Dąbrowie Tarnowskiej.

Koncepcję wznowienia tradycji organizowania polonijnych festiwali kapel L. Kalina i P. Chojnowski przedstawili rok temu prezesowi Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, Andrzejowi Stelmachowskiemu. O tym, że pomysł spotkał się ze zrozumieniem, świadczy fakt, że ruszyła już rekrutacja zespołów na przyszłoroczny VI Polonijny Festiwal Kapel Ludowych,

który odbędzie się w dniach 17 – 23 lipca 2006 r. w Dąbrowie Tarnowskiej. Zatem już teraz (decyduje kolejność zgłoszeń) można się zgłaszać pod adresem Dąbrowski Dom Kultury, ul. Kościuszki 11, 33-200 Dąbrowa Tarnowska, e-mail: ddk0@op.pl. Termin składania zgłoszeń upływa z dniem 31 stycznia 2006 r.

Filipowa w »Librexie«

OSTRAWA (mro) – Twórczość artystki plastyka Renaty Filipowej mogą podziwiać zwiedzający wystawę w ostrawskiej galerii „Chagall” w Domu Książki „Librex”. Jeszcze do 15 sierpnia są wystawione, a także przeznaczone do sprzedaży, obrazy olejne, tkaniny realizowane techniką „art protis” oraz rzeźby o różnorodnej tematyce.

Renata Filipowa, rodowita stonawianka, na stałe związana z Karwiną, znana jest przede wszystkim z kierowania w latach 80. do 1992 r. galerią sztuki w Karwinie. Słychać było o jej pracy, gdy współuczestniczyła w zakładaniu fundacji „PRO”, która stawia sobie za cel upowszechnianie kultury

W kolejce po dowód

HAWIERZÓW (wak) – Po zniesieniu obowiązku legitymowania się paszportem na granicach państw Unii Europejskiej, dowód osobisty nabiera jeszcze większego znaczenia. Unia zobowiązała się honorować wszystkie wzory dowodu: zarówno stare „książeczkowe”, jak i nowe w postaci kawałka plastiku o formacie karty kredytowej. Trzeba jednak uważać: dokument starego typu w kraju jest znany wszystkim. Za granicą może być gorzej. Zdarza się, że niektórzy urzędnicy np. we Francji lub we Włoszech kwestionują go. By uniknąć kłopotów, lepiej zaopatrzyć się w nowy dowód. Zresztą przepisy nakładają obowiązek wymiany starych dowo-

dów w określonych terminach. Część już została wymieniona przed trzema laty, pozostałe muszą być wymienione w następujących terminach: od 1 stycznia do 31 grudnia 2005 r. dowody wydane przed 31 grudnia 1994 r., od 1 stycznia do 31 grudnia 2006 r. – dowody wydane przed 31 grudnia 1996 r., od 1 stycznia do 31 grudnia 2007 r. – dowody wydane przed 31 grudnia 1998, od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r. – dowody wydane przed 31 grudnia 2003, i od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r. – dowody oznaczone „bez ograniczeń”. Jeżeli ktoś chce wymienić dowód wcześniej niż nakłada harmonogram wymiany, może tak uczynić bez problemu.

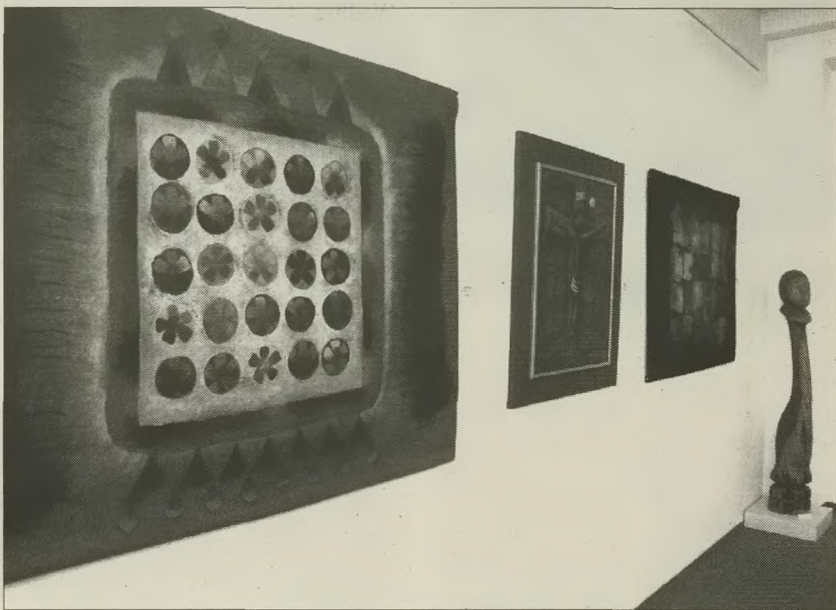
Hawierzowski magistrat chcąc uniknąć kolejek, które ostatnio tworzyły się przed pokojem, w którym przyjmuje się wnioski, wyszedł na przeciw petentom. Mogą oni załatwić sprawę nie tylko w dni urzędowe – w poniedziałki i środy (w godz. 8-17) oraz także w czwartki (w godz. 8-14) oraz we wtorki i piątki (w godz. 8-12).

Wnioski dotyczące wymiany dowodów osobistych wydanych przed 31 grudnia 1994 przyjmowane są we wtorki i piątki również na parterze budynku „C”. Zgodnie z obowiązującymi przepisami formalności należy załatwiać osobiście.

Inwestycje...

Dokończenie ze str. 1

Konsekwencją podjętych w 2001 roku decyzji strategicznych i skoncentrowaniu się na farmacji „Walmart” sprzedał dywizję produktów rolniczych, a pod koniec 2004 również napojów bezalkoholowych. Środki firma przeznaczyła na rozbudowę produkcji farmaceutycznej, na którą zyskała licencję w 2003 roku, a w rok później rozpoczęła produkcję leków.

Na wystawie w galerii „Chagall” Renata Filipowa zaprezentowała tkaniny, rzeźby oraz obrazy olejne.

Nowy most na Odrze

Dokończenie ze str. 1

Nurtowe podpory montażowe zostaną oparte na specjalnych platformach osadzonych na wbitych w nurcie rzeki Odry stalowych rurach.

Budowa nowego mostu granicznego na Odrze pochłonie w przeliczeniu mniej więcej 140 mln koron. Most został tak zaprojektowany, że nie zagrazi mu nawet duża powódź. Po cze-

skiej stronie most będzie połączony z biegnącą od Ostrawy autostradą D-47.

Stary, historyczny most na Odrze niedaleko centrum Starego Bogumina w dalszym ciągu służyć będzie podróżnym, tyle tylko, że przekraczać będzie można tędy granicę głównie pieszo lub na rowerach. Ruch kołowy, w tym ruch tranzytowy, skierowany zostanie na nowy most.

Ciekawostki

Wydawnicze oszustwo

Na Ukrainie nikogo nie dziwił pirackie płyty kompaktowe, kasety video czy książki. Ostatnio jednak piraci próbują zarobić na książkach popularnych nad Dnieprem autorów, których ci nigdy nie napisali. Pirackie wydania nienapisanych bestsellerów pojawiły się między innymi w Kijowie i Lwowie. Na pierwszy rzut oka wszystko wygląda tak jak trzeba: znani autorzy, znani z ich wcześniejszych utworów bohaterowie i znane wydawnictwa. Można na przykład kupić nową książkę jednego z najpopularniejszych na Wschodzie autorów kryminałów, Borysa Akunina, czy najnowszą powieść Dana Browna. Problem w tym, że ani Akunin, ani Brown nigdy nie napisali takich książek. Wydawcy są zaskoczeni nowym zjawiskiem. Na razie nie wiedzą, jak walczyć z anonimowymi autorami, którzy podszywają się pod

popularnych pisarzy i zarabiają nie małe pieniądze.

Diagnoza po latach

Zdaniem specjalistów, przyczyną legendarnego szaleństwa króla Jerzego III mogło być zatrucie arsenikiem. Brytyjski władca doznał w trakcie swojego panowania aż 5 napadów szału, podczas których podwładni musieli przywiązywać go do krzesła, aby opanować jego ataki. Naukowcy zgadzają się, że przyczyną napadów króla była porfiria – uwarunkowana genetycznie choroba polegająca na niewłaściwej syntezie białek w organizmie – jednak do tej pory nie było wiadomo, dlaczego ataki były tak silne i tak długotrwałe. Dopiero analiza włosów wykazała, że Jerzy III miał w swoim ciele niezwykle wysokie stężenie arsenu – prawdopodobnie pochodzącego z lekarstw. „Stężenie arsenu było 1000 razy wyższe, niż w próbkach kontrolnych oraz 17 ra-

zy wyższe, niż stężenie stwierdzone przy zatruciu” – mówi Martin Warren z uniwersytetu w Kent.

Między nami, Mikołajami

Kilkudziesięciu Świętych Mikołajów spotkało się na światowym kongresie w Danii, aby dyskutować m.in. o możliwości rozłożenia swojego święta na 2 dni w roku. „Japoński święty Mikołaj zaproponował, aby urządzić w ciągu roku drugą Wigilię, co pozwoliłoby trochę odciążyć zapracowanych Mikołajów, jednak nawet delegaci, którzy byli przychylni temu projektowi, uznali, że rozbić święta Bożego Narodzenia mogłoby sprawić przykrość dzieciom na całym świecie” – mówi duński gospodarz kongresu. „Data 24-25 grudnia pozostaje bez zmian, ponieważ musimy szanować tradycję, nawet jeżeli miałyby to oznaczać skrajne wyczerpanie z nadmiaru pracy” – zawyrokowała większość Mikołajów. Dyskutowany projekt zakładał rozło-

zenie świąt Bożego Narodzenia na 24-25 lipca na półkuli południowej oraz 24-25 grudnia na półkuli północnej.

Pomylili się...

Dwaj duńscy policjanci próbowali opanować uliczną bijatykę, nie wiedząc, że znaleźli się na planie filmu. Pracownicy funkcjonariusze nie zauważyli ekipy filmowej i ruszyli, aby rozdzielić aktorów okładających się na środku ulicy. Scena bójk ze szwedzkiego filmu miała być kręcona na ulicach miasta Helsingor dzień wcześniej. Z powodu złej pogody zdjęcia przesunięto, o czym najwyraźniej nie wiedzieli wszyscy miejscowi policjanci. Każdego roku do miasta rozstawionego sztuką Szekspira „Hamlet” przyjeżdżają tysiące szwedzkich turystów skuszonych niższymi cenami alkoholu, więc policjanci uznali prawdopodobnie, że są świadkami bijatyki pomiędzy podchmielonymi Szwedami.

WALKA W ZWIĄZKU POLAKÓW NA BIAŁORUSI Totalitarny czy demokratyczny?

– Polskie władze będą stanowcze i konsekwentne w sprawie sytuacji na Białorusi – zapowiedział wicemarszałek Sejmu RP, Donald Tusk, który ostatnio na czele polskiej delegacji, w skład której weszli także eurodeputowani Platformy Obywatelskiej, Jacek Saryusz-Wolski i Jacek Protasiewicz, odwiedził demokratycznie wybrane władze organizacji społeczno-kulturalnej Związku Polaków na Białorusi w Grodnie. Wsparł w ten sposób wybrane na VI Zjeździe kierownictwo tej organizacji na czele z **Andżeliką Borys**.

Kierownictwo to, wybrane w sposób demokratyczny, zostało przez białoruskie Ministerstwo Sprawiedliwości uznane za nielegalne tak, jak i sam zjazd oraz jego postanowienia. Nowo wybrana Rada Naczelna Związku Polaków odrzuciła decyzję ministerstwa i zapowiedziała odwołanie się od niej do Sądu Najwyższego Białorusi.

Zgodnie z decyzją Ministerstwa Sprawiedliwości kierowanie Związkiem powierzono byłemu przewodniczącemu, przoradowemu działaczowi **Tadeuszowi Kruczkowskiemu**. Jednocześnie z ministerstwa przyszło polecenie „powtórzenia” zjazdu. Kierownictwo z A. Borys ostro zaprotestowało. Reaktywowana „stara” Rada Naczelna skupiona wokół Kruczkowskiego, w związku z poleceniem Ministerstwa Sprawiedliwości uchwaliła odbicie zjazdu Związku na 27 sierpnia.

Nieugięta w swojej postawie Andżelika Borys i inni demokratyczni działacze zostali poddani represjom. Szefowa Związku np. została poddawana przesłuchaniom w prokuraturze w Grodnie w związku z donosem zarzucającym jej defraudację mienia związkowego. – *Oskarżają mnie o to, że jestem, o wszystko* – powiedziała między przesłuchaniami polskim dziennikarzom A. Borys. Dodajmy, że przed przesłuchaniem w nocy z 27 na 28 lipca siedzibę Związku zajęły „stare władze” uniemożliwiając nawet pobranie przez „nowych” ich rzeczy osobistych. Od tego czasu przed siedzibą Związku protestują Polacy.

Sytuacja w Związku Polaków na Białorusi zaogniła stosunki polsko-białoruskie. Sejm i Senat RP wypowiedziały się w sprawie. Pierwszy w uchwale z 28 lipca podaje: *Sejm z oburzeniem obserwuje rozwój sytuacji na Białorusi i nagminne naruszanie przez Bepublikę Białorus podstawowych standardów prawa międzynarodowego, w tym prawa do zgromadzeń i stowarzyszania się*. Posłowie uznali, iż unieważnienie VI Zjazdu Związku Polaków na Białorusi oraz nieuznawanie nowych władz Związku jest naru-

szaniem prawa mniejszości polskiej na Białorusi. Uchwała przypomina, że na mocy traktatu „O dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy” z 23 czerwca 1992 r. strony zobowiązane są do respektowania międzynarodowych zasad i standardów dotyczących ochrony mniejszości narodowych. Również Senat RP w swej uchwale z 28 lipca stwierdza, że *wyraża stanowczy protest wobec rozszerzania się i pogłębiania antypolskiej polityki władz Republiki Białorusi i łamania praw mniejszości polskiej w tym kraju i dodaje, że w ostatnim czasie władze Białorusi, naruszając prawa człowieka, zwiększyły zakres i stopień represji wobec wielu Polaków tam mieszkających, szczególnie wobec członków i działaczy Związku Polaków na Białorusi*.

Senat RP wyraża swój sprzeciw wobec łamania praw człowieka i stosowanych przez władze Republiki Białoruś szykan i represji w stosunku do mniejszości polskiej skupionej w Związku Polaków na Białorusi i jego władz wyłonionych w demokratycznych wyborach w marcu br.

Szef polskiej dyplomacji, **Adam Daniel Rotfeld**, powiedział, że *stosunki polsko-białoruskie znalazły się w bardzo poważnym kryzysie*. Polska

poprosiła **Tadeusza Pawlaka**, ambasadora RP w Mińsku, na konsultacje do kraju aż do odwołania. Pomimo przyjętych w dyplomacji zwyczajów ambasador białoruski został w Warszawie. Marszałek Sejmu **Włodzisław Cimoszewicz** nie wyklucza, że ambasador białoruski może być uznany za „persona non grata”.

Polskie miasta partnerskie zawierają kontakty z Białorusią, młodzieżówka Partii Demokratycznej – demokraci pl. zbiera podpisy pod apelem sprzeciwiającym się łamaniu praw człowieka na Białorusi, Fundusz Pomocy Niezależnym Mediom na Białorusi powołały w piątek rzeszowski oddział Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich oraz Centrum Monitoringu Wolności Prasy SDP, trwają pikety przed ambasadą białoruską w Warszawie. Minister Rotfeld nie wyklucza wstrzymania wsparcia dla Związku Polaków, którego władze będą skłonne realizować polityczne cele reżimu **Aleksandra Łukaszenki**. Istnieje obawa „znacjonalizowania” przez białoruski rząd „Domów Polskich” – siedzib jednostek Związku.

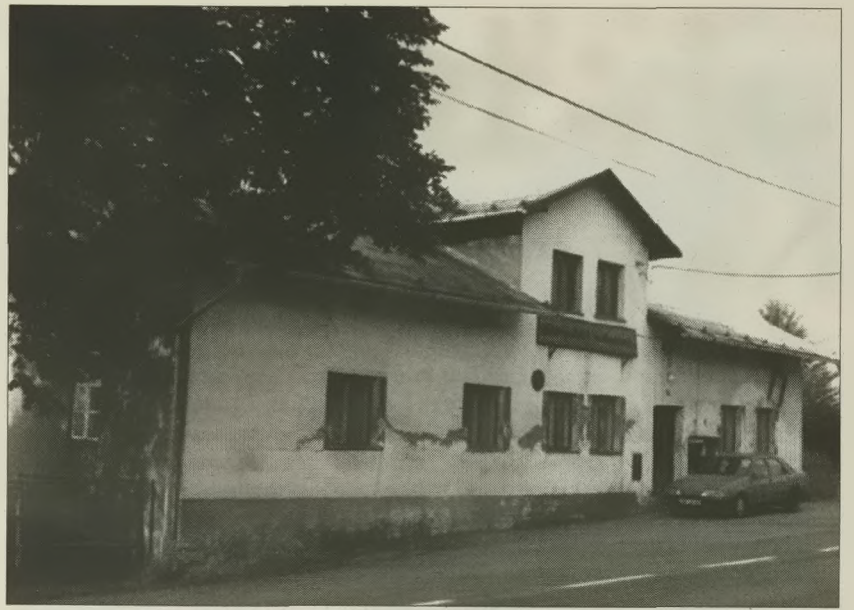
Jednocześnie Polska zamierza ułatwiać Białorusinom dostęp do wolnej informacji, m.in. przez powołanie niezależnej białoruskiej stacji radiowej.

Dodajmy, że sytuacja dookoła Związku jest podgrzewana przez państwową telewizję białoruską nie szczędzącą na oszczerstwach i przekręcaniu faktów, a nawet oskarżaniu członków Związku o szpiegostwo. Obiektywną informacją nie mogą służyć nawet polonijne media (tygodnik „Głos znad Niemna” i „Magazyn Polski”), które również w wyniku przetarasowania między „starymi” a demokratycznymi władzami zostały przejęte i zmanipulowane przez proreżimowe „kolegia redakcyjne”.

Rząd Polski zaapelował do Komisji Europejskiej o podjęcie zdecydowanych działań mających na celu wsparcie Polski w obronie praw mniejszości narodowej na Białorusi. Proponuje, by kwestia Białorusi została wprowadzona pod obrady ministrów spraw zagranicznych UE we wrześniu br.

– *To, co się dzieje na Białorusi, jest dla nas głęboko niepokojące. Jest to ważna dla Komisji Europejskiej sprawa, ponieważ kraj ten jest naszym sąsiadem* – powiedział rzecznik komisarza ds. rozwoju i pomocy humanitarnej **Louisa Michela, Amadeu Altafaj Tardio**.

Sprawa łamania praw demokratycznych na Białorusi, której przykładem jest postępowanie ze Związkiem Polaków odbija się coraz szerszym echem w mediach światowych zaczynając podnosić falę protestów. (mro)

Jak widać, czasy świetności gospody „U Lukszów” minęły.

O gospodzie »U Lukszów«

Przy ul. Frydeckiej w Żukowie Górnym stoi już od XIX wieku gospoda, po dziś dzień nazywana „U Lukszów”, choć jej ostatnia oficjalna nazwa to „Staropolska”. Budynek zakupili w 1926 r. Amalia i Leonard Lukszowie z Rychwałdu, gdzie od roku 1905 wynajmowali gminną gospodę „Fojtstwo”. Rychwałd musiał jednak opuścić z powodu nacisku ze strony tamtejszych czeskich szwinników. Lukszowie oprócz tego nabyli w Żukowie Górnym gospodarstwo, w którego skład wchodziło 2,5 ha gruntów rolnych i dwie krowy. Zięć Lukszów Josef Přidal, który w 1929 r. pojął za żonę ich córkę Herminę, piastował funkcję kierownika, tutejszej, nowo założonej czeskiej szkoły. Prowadził również kronikę gminną. Pochodził z Kostelca na Hanej.

Leonard Luksza zmarł w listopadzie 1939, w trzy miesiące po wybuchu drugiej wojny światowej. Pani Lukszowa prowadziła gospodę aż do końca lat czterdziestych. Potem obiekt przejęła czeskokocieszyńska spółdzielnia „Jednota-Jedność”. Amalia Lukszowa zmarła w 1968 r. W tym samym roku jej syn, Eugeniusz Luksza, wymógł sobie, by „Jednota-Jedność” zaczęła opłacać czynsz. W zamian za to musiał utrzymywać obiekt. Warunek ten spowodował, że w końcu budynek ten spółdzielnia sprzedała. Córka Amalii Lukszowej, Hermina Přidalowa, zmarła w czerwcu 1989 r. W 1998 r. zmarł Eugeniusz Luksza. Najmłodsza córka Lukszów, Wanda, była kierowniczką gospody. „J-” na początku lat dziewięćdziesiątych obiekt sprzedała prywatnej osobie. Od tego czasu kilkakrotnie zmieniał on właściciela. Obecnie jest opuszczony i powoli niszczeje. Zanim gospodę nabyli Lukszowie, należała do miejscowego rzeźnika Józefa Kokotka.

◆ ◆ ◆

Dom Oswalda Bugła

Dom stojący naprzeciwko gospody „U Lukszów” wznosił w roku 1929 zięć Józefa Kokotka, Łabuda, który sobie w nim urządził warsztat stolarski. Jednakże nabył za drogie maszyny, których nie był w stanie spłacić, i zbankrutował. Dom kupił Ostruszka, a później górnożukowski wójt, Alojzy Branny. W domku mieścił się również sklep, który prowadził niejaki Jankosz, który jako żołnierz niemiecki zginął na Podkarpaciu. W 1937 r. budynek wraz ze sklepem od Brannego kupił Emanuel Bugel, który ożenił się z najstarszą córką Lukszów, Walerią. W czasach okupacji dom zajęli Niemcy i ulokowali w nim posterunek policji. Jego dowódca, Ernst, zamieszkał w domku w sąsiedztwie gospody, który należał do Josefa Přidala. Dom był w owym czasie pusty, Přidal bowiem w 1938 r. przeprowadził się z powrotem do Kostelca na Hanej, gdzie mu się w trzy lata później urodził syn Zdeněk.

Po wyzwoleniu dom Bugła przejęli funkcjonariusze Miejscowej Rady Narodowej. Buglowie mieli do dyspozycji tylko pokój z kuchnią. Później MRN przeniosła się do budynku zwanego Bergerówką, który zajmowała do końca roku 1974, kiedy Żuków Górny został wchłonięty przez Cz. Cieszyn. Teraz dom zamieszkuje syn Bugła, ksiądz katolicki i były śpiewak operowy, Oswald Bugel. Jego dziadkowie, Lukszowie, i rodzice po śmierci spoczęli na górnożukowskim cmentarzu katolickim.

Dom Josefa Přidala zbudowano w latach 1931-1932. Tuż przed wybuchem wojny wojsko polskie ulokowało na górnym piętrze domku gniazdo karabinów maszynowych, kierując ich lufy w stronę Trzawowic, skąd spodziewano się przybycia Niemców. W końcu jednak swą pozycję opuścili bez walki.

Josef Přidal wrócił do Żukowa w 1946 r. Na jakiś czas objął stanowisko wójta gminy. W 1978 r. zmarł. Dom obecnie zamieszkuje syn Přidala, Zdeněk.

CZESŁAW GAMROT

Dom rodziny Přidalów.

marionetki

Słoneczko leniwie sunęło po niebie. Stanowczo za leniwie, stwierdziła Marynka ocierając pot z czoła. Sumiennie jednak zagniatła ciasto na placek z borówkami. „Babcu, ale tu mocie borówek” – odezwiała się z sieni wnuczka – starzik nazbiyroł?” „Na, czyś ty zgupła? Po co by miał gonić po lasach a zbiyroć, jak na targu idzie kupić už aj za 35 korón” – energicznie męczyła ciasto. – „A umyj mi tam ogórki na zawarzwani”. „Dobre, a do czego ich móm nazbiyroć?” „Na, weź se ich z całym miechym z piwnicy. A umyj yny połówkę, te drugóm przwióz starzik z Polski sósniadówi”. Wnuczka z nutą rozczarowania w głosie stwierdziła tylko: „To už ani ogórki nie sadzicie? Dyć jo se eszcze pamiyntóm, jak zech z tebóm jeżdżiła wczas rano na targ do Cieszyna ich sprzedawać”. „Teraz, moja drogo wnuczko, sie bardziy opłaci kupować, niż sprzedawać. Jo nie wiem, jak to ci nasi ministrowie wymyślili, ale tak to funguje. Jak kupisz, to zyskasz. A jakbyś chciół co sprzedać, to do tego dopłacisz”. Wnuczka pokręciła tylko głową i poszła pukać targowe ogórki. A upał doskwierał coraz bardziej.

Słoneczko leniwie sunęło po niebie. Stanowczo za leniwie, stwierdziła Marynka wciskając ogórki do słoików. „Ale przipiyo. Jo se eszcze takigo lata nie pamiyntóm. Człowiekowi na mózg idzie už to ciepło. A jak tam ta twoja koleżanka, dałaś ji tyn „Głos Ludu”, jak tam piszóm ci

two dyrektorzy o tym, że chładajóm młode talenty z Zaolzia?” „Dala” – wnuczka z impetem włożyła chrzan między ogórki. „A óna sie yny zaśmiola. Pono była u tego młodego dyrektora naszej instytucji kulturalnej. A nie yny roz. Bo co przisła, to ji powiedział, że mo przisć nieskorzi. Po sztyróch miesiόνcach chodzinya ji powiedział, że už sie raczyj dzierzy Pragi, bo to wielki miasto je. I tak jedzie spatki do Pragi. Dyć to sie nie idzie wadzić z takim stwierdzyńm”. „Aspóń w tej Pradze wyncyj zarobi”. Marynka na podłodze szukała zabłąkanego ogórka. „Na, tu żeś sie schowała ty zielóno potworko. Óna na tym isto wyndzie lepi. Co tu w Cieszynie. A gdo wiy, „To mosz babciu prowde, ale co nasze społeczyństwo polski?” „No co, dyć to i tak pumału idzie ku upadkowi. A w Pradze mo jaksióm przyszłość. Syn od sósniadki też robi w Pradze. A kiela tam zarobi. Tu by nimiał ani połówkę”. A upał doskwierał coraz bardziej.

Słoneczko leniwie sunęło po niebie. Stanowczo za leniwie, stwierdziła Marynka chowając się w cieniu. „Moja drogo wnuczko, to je wszystko z tego ciepła. Jak nóm troche zapadze, jak sie troche odchłodzi, tak óno to zaś wróci do normalu”. A upał doskwierał coraz bardziej. A Jaroszek pod ziemią dokładał do pieca dalsze bele drewniane. „A abyście wiedzieli, nie zapadze!”

A abyście wiedzieli, nie zapadze!

Na grzyby

- Możesz mi pożyczyć twoją komórkę?
- zapytał Głosik niespodziewanie.

- Co, chcesz dzwonić do redakcji? Stęskniłeś za swoim kąciem w szufladzie, chciałbyś tam szybcutko wrócić... - Ludmiłka zaczęła się przekomarać, jak to chochlik.

- Skąd! Nie chcę wracać, przecież jeszcze są wakacje! Dopiero się zaczął drugi miesiąc! - Głosik bronił się zaniepokojonym głosem.

- Dobrze już, dobrze. Nigdzie nie musisz wracać - starałam się go uspokoić. - Ale, swoją drogą, mnie też interesuje, po co Ci potrzebna moja komórka?

- No, chciałbym z nią spać - powiedział Głosik niepewnie.

- Jak to spać? Dlaczego? - Ludmiłka była wyraźnie zaskoczona.

- Po co ci potrzebny telefon, kiedy śpisz? - dołączyłam do jej pytań.

- Bo ja tam coś mam - bąknął Głosik.

- Gdzie? Co? - tym razem zapytałam z Ludmiłką niemal równocześnie.

- Zapisalem sobie. Mówiłaś, że mogę. Nawet sama mi pokazałaś jak to się robi! - Głosik spoglądał na mnie smutno.

- Przepraszam cię, ale nie rozumiem o czym mówisz - powiedziałam.

- A ja tak, a ja tak - głos Ludmiłki zabrzmiał triumfalnie. - On pewnie zapisał w twoim telefonie jakieś głupoty i nie chce, żebyś je przeczytała!

- Wcale nie! Żadne głupoty! Ja tylko zapisałem, żeby mnie obudziło - Głosik w końcu postanowił wszystko wyjaśnić.

- Aha, nastawiłeś sobie budzik! - zrozumiałam wreszcie. - A po co?

- Właśnie, po co?!? - dołączyła Ludmiłka. - Mamy wakacje, a w dodatku ty przecież nigdy nie wstajesz rano. Znam Cię nie od dziś!

- Nie wstaję, bo nie mam budzika! A poza tym w redakcji i tak wcześniej rano niewiele się dzieje. Ja jutro idę na grzyby! - stwierdził chochlik.

Tym razem zaskoczył nas kompletnie.

- Ale dlaczego nie powiedziałeś od razu? - w końcu odzyskałam mowę.

- Nie miałam pojęcia, że lubisz zbierać grzyby. Ostatnio, kiedy byliśmy w lesie zbierać maliny i borówki, cały czas grymasiłeś i narzekałeś, a tu nagle taki pomysł.

- Tak naprawdę, to ja jeszcze nie

Muchomor

wiem... - mówiąc te słowa Głosik wbił wzrok w podłogę.

- Czego nie wiesz?

- Nie wiem, czy lubię zbierać grzyby - oczy Głosika nadal wpatrywały się w podłogę. - Ja chciałem najpierw wypróbować... Gdybyś przypadkowo znowu chciała nas zabrać do lasu, to już bym wiedział, że tego nie lubię, i nigdzie bym nie poszedł! Ale co gdyby się okazało, że lubię zbierać grzyby? Wtedy szkoda byłoby nie pójść...

- I z tego powodu chciałeś jutro wcześniej wstawać? - Ludmiłka nie mogła uwierzyć własnym uszom.

- W takim razie możemy wcześniej wstać wszyscy i razem pójść do lasu - postanowiłam.

Tak, tak! Idziemy na grzyby! - ucieszyła się Ludmiłka.

- Co ja znowu narobiłem - zamamrotał pod nosem Głosik. KROPKA

JAN BRZECZKA

GRZYBY

Król Borowik Prawdziwy szedł lasem
Postukując swym jedynym obcasem,
A ze złości brunatny był cały,
Bo go muchy okrutnie kąsały.
Tedy siadł uroczyście pod dębem
I rozkazał na alarm bić w bęben:

„Hej, grzyby, grzyby,
Przybywajcie do mojej siedziby,
Przybywajcie orężnymi pułkami.
Wyruszamy na wojnę z muchami!”

Odezwały się pierwsze opieńki:

„Opieńki jest maleńki,
A tam trzeba skakać na sążeń,
Gdzie nam, królu, do takich dążeń?!”

Zaśkały surojadki:

„My mamy maleńkie dziatki,
Wolimy życie spokojne,
Inne grzyby prowadź na wojnę.”

Zaszemrały modraczki:

„Mamy całkiem zniszczone fraczki,
Mamy buty wśród grzybów najstarsze,
Nie dla nas wojenne marsze.”

Zastękały czubajki:

„Wpierw musimy wypalić fajki,
Wypalimy je, królu, do zimy,
W zimie z tobą na wojnę ruszymy.”

A król siedzi niezmiennie pod dębem,
Każe znowu na alarm bić w bęben:

„Przybywajcie, pieczarki, maślaki,
Trufle, gąski, purchawki, koźlaki,
Bedłki, rydze, bielaki i smardze,
Przybywajcie, bo tchórzami pogardzę!”

Ledwo rzekł to, wtem patrzy, a z boru
Maszeruje pułk muchomorów:

„Przychodzimy z muchami wojować,
Ty nas, królu, na wojnę prowadź!”

Wojowały grzybowe zuchy,

Pokonały aż cztery muchy.

Król Borowik winał im szczerze
I dał wszystkim po grzybowym orderze.

Co wiemy o grzybach?

Naukowcy długo się zastanawiali, czy grzyby można zaliczyć do roślin. Między innymi dlatego, że nie są zielone. Nie mają barwnika, który nazywa się *chlorofil* i farbuje na zielono liście, trawę itd. Zawierają za to inne substancje, które występują tylko u zwierząt.

Grzyby to nie tylko pieczarki czy muchomory, które dobrze znamy. Nie wszystkie mają kolorowy kapelusz na nóżce i nie wszystkie wyglądają

jak domek dla krasnoludka. Niektóre grzyby, bardzo małe, widoczne pod mikroskopem mogą powodować choroby u zwierząt i roślin. Niszczą też nasze zapasy. Na pewno każdy widział zapomnianą gdzieś w kuchni kromkę chleba z szarym, brzydko pachnącym nalotem. - *O! Spleśniałe* - krzywny się. Nie każdy jednak wie, że to właśnie grzyb pleśniak zrobił sobie mieszkanie na naszej kromce i zjada ją z apetytem.

A znanie drożdże? Są to także grzyby. Drożdże spożywcze wyglądają jak brązowy krem i dodaje się je do ciasta.

Kiedy jednak idziemy na grzyby do lasu, mamy na myśli np. kurki, kozaki, a przede wszystkim najsmaczniejsze borowiki zwane też prawdziwkami. Idąc na grzyby trzeba pamiętać też o gatunkach trujących. Piękny, czerwony muchomor nie nadaje się do jedzenia. Kto chce iść na grzybobranie, musi najpierw dobrze poznać trujące gatunki, które są często bardzo podobne do jadalnych.

Borowik szlachetny

Borowik

NASZ ADRES: Redakcja Głosu Ludu, Komenského 4, 737 01 Český Tešín. Pisząc do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przysyłać można także pod e-mail: info@glosludu.cz a w załączniku dopisać Głosik.

TU KIEDYŚ UCZONO POLSKIE DZIECI

(28)

Guty

W 1791 r. mieszkańcy Gutów postanowili wybudować budynek służący tylko do nauczania dzieci. O pomoc zwrócili się do arcyksięcia Albrechta, zwierzchnika Komory Cieszyńskiej. Drewniany budynek postawiono nad potokiem Powieśnik. Była to szkoła wyznaniowa, ewangelicka, która z biegiem czasu okazała się za ciasna. Z tego powodu w 1866 r. wybudowano nowy, tym razem już murowany domek, z charakterystyczną wieżyczką, nazywany po dzień dzisiejszy starą szkołą. Natomiast w drewnianym obiekcie urządzono gospodę, której właścicielką została Anna Myrdaczowa. Pod koniec lat sześćdziesiątych ub. wieku budynek rozebrano i po pierwszej szkole w Gutach nie ma ani śladu.

W roku 1889, kiedy kierownikiem był Jan Sikora, szkołę z wieżyczką zamieniono na publiczną. Sikora był też

głównym inicjatorem budowy drogi przez wieś. W podgórskiej miejscowości założył w dodatku kółko rolnicze oraz straż pożarną. W czasach pierwszej wojny światowej wymyślił tani i praktyczny sposób robienia papuci ze słomy, które zimą zabezpieczały żołnierzy na froncie przed odmrożeniem stóp. Jego zięć i następca na stanowisku kierownika szkoły był dziadkiem byłego polskiego premiera Jerzego Buzka, który pochodził ze Śmiłowic.

Nauczanie w szkole z wieżyczką trwało do roku 1903, kiedy w wiosce zbudowano nową szkołę. W grudniu 1935 otwarto w dwu lokalach starej szkoły przedszkole Macierzy Szkolnej. Od listopada 1939 r. mieściło się tutaj przedszkole niemieckie. Obecnie budynek służy jako urząd parafialny Śląskiego Kościoła Ewangelickiego.

CZESŁAW GAMROT

Budynek byłej polskiej szkoły w Gutach.

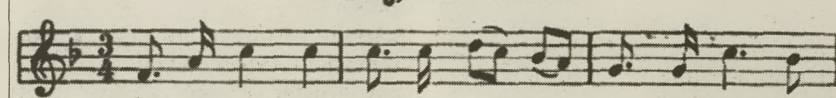
Fot. CZESŁAW GAMROT

150 pieśni

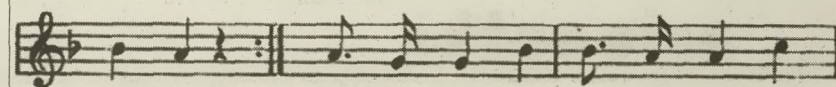
(30)

ZBIÓR PIEŚNI JEDNOGŁOSOWYCH DLA MŁODZIEŻY ZEBRAŁ JERZY SAMIEC

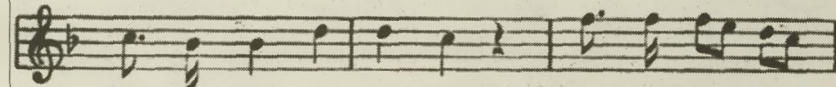
Hej, Słowianie

1. { Hej, Sło-wia - nie, je-szcze na - sza mo - wa w u-ściech
Pó - ki na - sze wier - ne ser - ce za nasz na - ród

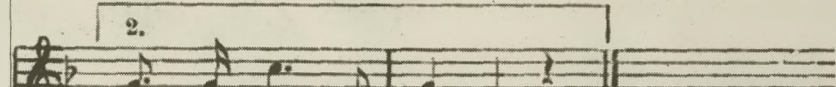
ży - je, } ży - je, ży - je duch sło - wiań - ski,
bi - je. }

bę - dzie żył na wie - ki, Grom i pie - kło,

Próż - ne wa - sze si - dla i za - sie - ki.

si - dla i za - sie - ki.

2. Dar języka Bóg nam zwierzył, Bóg nasz gromowładny.
By go wyrwać, niema tutaj ludzkiej mocy żadnej!
I niech będzie, ilu ludzi, tyle czartów w świecie,
Bóg jest z nami, a kto przeciw, tego piorun zmiecie.

3. Niechaj się tam ponad nami groźna burza dąsa,
Skala pęka, — dąb się łamie, ziemia grzbieit swój wstrząsa;
My stoimy stale pewnie, jak mur co nie padnie:
Czarna ziemia wehłonie tego, kto odstąpi zdradnie.

Ze zbiorów Czesława Stebla

lotka

▲ Rękopis tekstu przeboju „All you need is love”, napisanego przez **Johna Lennona** w 1967 r., sprzedano na aukcji w Londynie za 600 tys. funtów, czyli za milion i cztery tysiące dolarów. Manuskrypt słynnego beatlesa licytowano wraz z pamiątkami związanymi z innymi muzykami popu. Na przetarg wystawiono odzież, obrazy i instrumenty muzyczne. Lennon posługiwał się tekstem podczas występu telewizyjnego. Na filmie dokumentalnym z tamtych czasów widać, jak – po wykonaniu piosenki przez zespół – kartka spada na podłogę. Kartkę podniosła jedna z ówczesnych pracownic BBC. Jej tożsamości nie ujawniono. Za 55 tys. funtów poszły słynne okragłe okulary Lennona.

◆ Brytyjska pisarka **JK Rowling** została okrzyknięta przez amerykański magazyn „Forbes” najbardziej wpływową kobietą w Wielkiej Brytanii. Na światowej, świadczącej o globalnych wpływach, liście pisma, twórczynię postaci Harry Pottera sklasyfikowano na 40 pozycji. Fenomenalny sukces serii książek, który przyniósł autorce około pół miliarda funtów dochodu, sprawił, że Rowling prześcignęła nawet Cherie Blair. Trzecia lokata w Wielkiej Brytanii przypadła Rose Marie Bravo, szefowej firmy Burberry, czwarta – królowej Elżbiecie II. Na szczycie światowej tabeli drugi rok z rzędu figuruje amerykańska sekretarz stanu Condoleezza Rice. Tuż za nią uplasowała się Wu Yi, chińska wicepremier, zwana Żelazną Damą. Ukraińska premier Julia Tymoszenko jest na trzecim miejscu.

◆ Niespełna trzy miesiące po ślubie, małżeństwo **Renee Zellweger** i piosenkarza country **Kenny'ego Chesneya** przechodzi kryzys. Jak podaje dziennik „Daily Star”, para bez przerwy się kłóci. Przyjaciele aktorki i wokalistki stwierdzili, że to małżeństwo nie przetrwa do pierwszej rocznicy. – *Chciałby, aby Renee wyprowadziła się z Los Angeles i zamieszkała bliżej niego* – wyjaśnia znajomy pary. – *Jednak ona nie jest z tego powodu zbyt szczęśliwa*. Aktorka namawia obecnie swojego męża do udania się do poradni małżeńskiej. (k)

Kolumnę przygotowała:

WANDA KULA

UNIKAJ UPAŁU I TŁOKU, POWOLI WCHODŹ DO WODY, NIE FORSUJ SIĘ...

Wakacje z brzuszkiem

Przed wyjazdem skonsultuj się ze swoim położnikiem. To do niego należy ostatnie słowo. Jeśli czujesz się dobrze, ciąży przebiega prawidłowo, a do porodu zostało jeszcze mnóstwo czasu, prawdopodobnie nie będzie miał nic przeciwko temu, byś wybrała się na wakacje nawet za granicę.

Nie wszystko dozwolone

Każda przyszła mama powinna dbać o siebie bardziej niż kiedykolwiek dotąd. Także podczas wakacji. Dlatego: ◆ **Unikaj upału.** Wysoka temperatura powoduje rozszerzenie naczyń krwionośnych, co w skrajnych przypadkach może prowadzić do krwawień. Noś przewiewne, wygodne ciuchy z naturalnych tkanin i staraj

się spędzać większość czasu w cieniu.

◆ **Nie forsuj się.** Wycieczka w Tatrę połączona ze wspinaczką na Gubałówkę? Nawet o tym nie myśl. Po dwóch godzinach znienawidzisz góry i poczujesz się jak kursantka szkoły przetrwania. Spaceruj, ruszaj się, ale unikaj wszelkiej przesady. Pamiętaj, że jazda na koniu czy na rowerze to nie są atrakcje dla przyszłych mam: wstrząsy mogą nawet doprowadzić

do odklejenia się łożyska. Słuchaj swojego ciała. Gdy powie: „Mam dość, chcę odpocząć”, nie próbuj się z nim targować. ◆ **Nie dźwigaj.** Pamiętaj, że przyszłe mamy powinny się trzymać z dala od plecaków i ciężkich waliz. Dźwiganie grozi poważnymi konsekwencjami: pojawieniem się krwawienia, poronieniem albo przedwczesnym porodem.

Na plaży

Masz ochotę na wakacje nad ciepłym morzem czy jeziorem? Dobry pomysł. Pamiętaj jednak o dwóch ważnych zasadach:

◆ **Ostrożnie się opalaj...** Aktywność melanocytów (komórek, które zawierają melaninę) zwiększa się nie tylko pod wpływem słońca, ale i ciąży (dlatego ciemnieją brodawki, a na brzuchu pojawia się ciemna linia). Nałożenie się obu czynników może prowadzić do powstania przebarwień. Dlatego przed wyjściem na dwór posmaruj skórę kremem z wysokim filtrem.

◆ **... i powoli wchodź do wody.** Gwałtowne oziębienie ciała prowadzi do skurczu naczyń krwionośnych, co może zaburzyć przepływ krwi przez łożysko. Dlatego zanim rzucisz się w morską toń, dokładnie ochlap wodą całe ciało. Lepiej kąpać się w morzu i czystym jeziorze niż w małych zbiornikach. W stawach i gliniankach często jest sporo bakterii wywołujących infekcje.

Niezależnie od środka transportu, jakim wybierzesz się na letni wypoczynek, zadbaj o swoją wygodę. Jeśli możesz, od czasu do czasu przespaceruj się i rozprostuj nogi. Jeśli to

niemożliwe, wstań, ułóż się inaczej albo unieś nogi do góry. Natychmiast zmień pozycję, jeśli widzisz mroczki przed oczami.

W podróży

Jeśli masz wybór, podróżuj w towarzystwie. Ważne jest Twoje bezpieczeństwo.

Unikaj tłoku. Tam, gdzie jest tłum ludzi, jest także dużo wirusów. – **Pociąg.** Możesz skorzystać z przedziału dla matek z dzieckiem. Od czasu do czasu spaceruj po wagonie. **Samochód.** Rób sobie częste przerwy: dzięki nim dojedziesz tylko odrobinę później, za to w znacznie lepszej formie. – **Autokar.** Jeśli możesz, wybierz inny środek transportu, zwłaszcza jeśli w pojeździe nie ma toalety. Nie pospacerujesz, będziesz zmuszona do tkwienia w jednej pozycji, a i Twój pęcherz może dawać Ci się we znaki. **Samolot.** Lekarze odradzają podróże jedynie pod koniec ciąży (po 36 tygodniu). Gwałtowne zmiany ciśnienia mogłyby spowodować poród. (INT)

● RADA ● RADA ● RADA ● RADA ● RADA ●

ZACZERWIENIONĄ SKÓRĘ NALEŻY OCHŁODZIĆ

Oparzenia słoneczne

Powstają w wyniku nadmiernego

opalenia. Dzielą się na: oparzenia

I stopnia – bolesne zaczerwienienie skóry I oparzenia II stopnia – pojawiają się pęcherze I niewielkie ranki.

Co robić w przypadku poparzenia

Przed wszystkim należy: – ochłodzić skórę, np. pod zimnym prysznicem lub wkładając moką koszulkę. – oparzone miejsca można posmarować np. Fenistilem lub pokryć pianką Panthenol. Uwaga, trzeba to robić delikatnie, nie uciskając skóry.

– stan zapalny skóry złagodzić okłady z kefiru lub jogurtu. Tej metody nie należy jednak stosować, gdy na skórze wystąpią pęcherzyki. – jeżeli w miejscu pęcherzyka powstanie sącząca się ranka, należy ją przykryć sterylną gazą.

Gdy poparzy się dziecko

Zaczerwioną, gorącą skórę na-

leży jak najszybciej ochłodzić, np. zakładając dziecku mokre ubranie. Po powrocie do domu skórę trzeba odsłonić, aby zapewnić do niej dostęp powietrza. Jeśli pojawiły się pęcherze i dziecko skarży się na ból, można podać paracetamol w płynie, a na poparzoną skórę przyłożyć okład, np. ze zsiadłego mleka. Zabieg ten trzeba powtarzać, dopóki nie minie pieczenie i zaczerwienienie.

Przez następne 48 godzin od wystąpienia poparzenia dziecko nie powinno przebywać na słońcu. Również później trzeba chronić podrażnione miejsca przed promieniami słonecznymi. **Uwaga ważne!** Przy poparzeniach słonecznych u małych dzieci często występuje gorączka. Jeśli wzrośnie ona do 39°C, maluch ma suchą skórę i jest senny; natychmiast należy skontaktować się z lekarzem, ponieważ mógł wystąpić udar cieplny. (r)

Warto wiedzieć

Szkodzi dzieciom!

Amerykańscy pediatrzy ostrzegają, że dzieci oglądające telewizję między pierwszym a trzecim rokiem życia mogą mieć później poważne problemy w szkole. Szkodliwy wpływ telewizji potwierdziły badania blisko 1800 dzieci.

Zespół z Uniwersytetu Waszyngtońskiego śledził losy dzieci od wieku niemowlęcego do szkoły podstawowej. Według jednego z uczonych okazało się, że uczniowie, którzy w pierwszych latach życia długo przesiadywali przed telewizorem, w szkole osiągalni zdecydowanie niższe wyniki w zadaniach arytmetycznych, słabiej czytali i mieli gorszą pamięć – pisze dziennik.

Zdaniem autorów badań oglądanie telewizji powinno być wręcz zakazane przed ukończeniem drugiego roku życia. Jednocześnie zauważają, że w okresie od 3 do 5 lat telewizja może przynieść więcej pożytku niż szkody – jednak pod warunkiem, że dziecko będzie oglądać odpowiednie programy.

Z innych badań przeprowadzonych przez uczonego z nowozelandzkiego Uniwersytetu Otago wynika, iż im więcej czasu dzieci spędzają przed telewizorem między 5 a 11 rokiem życia, tym mniejsze mają szanse na ukończenie liceum lub dostanie się do szkoły wyższej. (IAR)

Smaczno!

Krucze babeczki z owocami

Składniki: 40 dag maki; 25 dag margaryny; 20 dag cukru pudru; 2 żółtka; 1 łyżka śmietany; po ok. 20 dag jagód i poziomki; 200 ml kremówki; 1 cukier waniliowy; 1 galaretka truskawkowa

Przygotowanie: 1. Do maki dodać margarynę, 15 dag cukru pudru i żółtka, posiekać nożem, wyrobić ze śmietaną, ciasto zawinąć w folię, schłodzić. 2. Ciasto rozwałkować na grubość ok. 1 cm, placek położyć na foremkach – babeczkach, docisnąć do foremek, nadmiar ciasta odciąć przy pomocy wałka. 3. Babeczki piec w 200°C na złoty kolor, wyjąć z foremek, ostudzić, napęlić bitą śmietaną przygotowaną ze śmietany kremówki, pozostałego cukru pudru i waniliowego. Na bitej śmietanie ułożyć owoce, połączyć łyżką galaretką rozpuszczoną w połowie wody

podanej w przepisie, podawać, kiedy stężeje.

NASZA RADA: Zamiast przygotowywać ciasto i piec babeczki, możesz kupić gotowe. Wystarczy wypełnić je tak jak w przepisie bitą śmietaną lub budyniem, by błyskawicznie przygotować pyszny deser.

(40 min, 20 porcji, 1 porcja 310 kalorii) (r)

POSADŹ TRUSKAWKI, IGLAKI I WIECZNIE ZIELONE LIŚCIASTE, PRZYTNIJ RÓŻE

Choć ranki i wieczory są już nieco chłodniejsze, lato wciąż trwa! W tym miesiącu czeka nas trochę pracy. Warto posadzić kwiaty dwuletnie, przerezdzić krzewy porzeczek, agrestu, wysłać zioła. W sierpniu trzeba rozmnożyć byliny, zebrać nasiona, przesadzić krzewy iglaste.

Kalendarz prac w sierpniu

– Posadź piwonie, lilie, szachownice cesarskie. – Skróć o połowę pędy lawendy, co spowoduje, że się ładnie rozkrzewi. – Pamiętaj o przycięciu żywopłotu. – Możesz jeszcze ususzyć tymianek i szałwię. – Posiej salatek roszponkę na jesienny zbiór. – Regularnie koś trawę, a jeśli jest zbyt sucho – nawadniaj. Jeśli chcesz założyć nowy trawnik, wysiej trawę. – Nie zapomnij przyciąć pędów, które mają zbyt mało kwiatów. Pobudzi je to do kwitnienia. – Przytnij róże pienne.

– Z późnych odmian pomidorów usuń kwiaty z czubka. – Posadź truskawki, wysiej jesienną rzodkiew i szpinak. – Posadź rośliny iglaste i wiecznie zielone liściaste.

Jak zrobić sadzonkę iglaka?

Sierpień to dobry okres na rozmnażanie igla-

regularnie podlewamy. Ukorzenianie trwa 6-8 tygodni.

Zbieramy owoce i warzywa

Morele – zbieramy w lipcu i sierpniu w pogodny dzień, po obesznięciu rosy, zaczynając od dolnych gałęzi. Niestety, nie nadają się do dłuż-

Sierpień – czas owoców

ków. Na sadzonkę najlepiej nadaje się wierzchołek jednorocznego pędu. Wybraną gałązkę (o długości 6-10 cm) energicznie odrywamy z tzw. piętą. Usuwamy igły oraz łuski, jakie znajdują się na dolnej części. Przed posadzeniem do doniczki z ziemią dobrze jest zanurzyć koniec gałązki w substancji do ukorzeniania. Doniczkę ustawiamy w ciepłym miejscu i

szego przechowywania. **Gruszki** – wczesne odmiany nadają się do zbioru pod koniec sierpnia. Zrywamy je w dni suche, po obesznięciu rosy, zanim staną się mocno dojrzałe. **Poziołki** – najsmaczniejsze są owoce zebrane rano lub po południu. Powinny być ciemnoczerwone. **Zielone warzywa** – salatek, szpinak, szczypior, pietruszkę zbieramy wieczorem. Są pożywniejsze. **Pomido-**

ry – zrywamy, gdy są jędrne, twarde i suche. Nie powinny być wilgotne od rosy lub deszczu.

Roślina miesiąca – róża

Królowa kwiatów towarzyszy człowiekowi od tysięcy lat. Uprawiano ją w Grecji i starożytnym Rzymie. Wszystkie krzewy róż rosną dobrze na glebach piaszczysto-gliniastych, żyznych, dostatecznie wilgotnych. Lubią miejsca słoneczne i osłonięte. Dobrze je nawozić obornikiem lub kompostem. Krzewy najlepiej sadzić jesienią. Po posadzeniu trzeba je okopczykować, czyli przysypać ziemią do wysokości ok. 25 cm. Na wiosnę, gdy wybijają nowe pędy, kopczyki rozgarniamy, a pędy przycinamy. Róże kwitną bowiem na młodych, jednorocznych pędach. Najpiękniej pachną kwiaty ciemnoczerwone i tzw. herbaciane. Na kwiaty cięte do wazonu najbardziej nadają się odmiany wielokwiatowe z grupy mieszańców herbacianych. (int)

Telewizja

CZWARTEK 4 SIERPNIA

■ TVP 1

6.05 Wszystko w rodzinie 3 6.30 Lato z Jedyneką 7.00 Wiadomości 7.05 Lato z Jedyneką 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Kopciuszek (s.) 9.05 Lato z Kafacelą (dla dzieci) 9.25 Papirus (s.) 9.55 Extr@ - Komputerowy stres 10.20 Jaka to melodia? (teleturniej) 10.55 Lato z Jedyneką 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Nieustraszony (s.) 13.00 Świat sportów wodnych 13.15 Puchar rodzinny 13.30 My, wy, oni 14.05 Plebania (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 Klan (s.) 16.05 Moda na sukces (s.) 16.30 Lato z Jedyneką 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Przed Sopotem 17.30 Sąsiedzi (s.) 17.55 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Bulionerzy (s.) 19.05 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.00 Pogoda dla kierowców 20.10 Wspomnienia niewidzialnego człowieka (film USA) 22.00 Sprawa dla reportera 22.30 Przed Sopotem 22.40 Tulipan (s.) 23.45 Wiadomości 23.55 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie 0.25 Zabójstwo w raju (film USA).

WSPOMNIENIA NIEWIDZIALNEGO CZŁOWIEKA

Film USA, 110 min, 1992

TVP 1, czwartek 4. 8., godz.: 20.10

Reżyseria: John Carpenter. Występują: Chevy Chase, Daryl Hannah, Sam Neill, George Talbot, Stephen Tobolowsky i inni.

Przed wypadkiem w centrum badawczym Nick Halloway był niepozornym yuppie. Jego życie upływało w monotonnym tempie codziennych obowiązków. Pewnego dnia jednak udaje się do centrum badawczego, na wystąpienie znanego fizyka, Bernarda Wachsa. Znużony wykładem postanawia odnaleźć zaciszne miejsce i uciąć sobie krótką drzemkę. W tym czasie jednak dochodzi do wypadku. Niewielka awaria w sterowni kompleksu naukowego przeradza się w katastrofę, ogromna energia wymyka się spod kontroli. Cały budynek zostaje ewakuowany, ludzie uciekają w popłochu. Wszyscy, z wyjątkiem śpiącego Nicka. Kiedy Nick się budzi, z przerażeniem odkrywa przemianę. Na skutek awarii w centrum badawczym molekuły ciała mężczyzny stały się niedostrzegalne dla ludzkiego oka.

■ TVP 2

6.10 Złotopolscy (s.) 6.35 Felicity (s.) 7.20 Dwa światy (film pol.) 7.45 Magiczny autobus (s.) 8.10 Mcgregorowie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie lato 10.25 Miss Polonia sylwetki - Magdalena Pobocho 10.30 M jak miłość (s.) 11.15 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Francuski smak 11.45 Podróż do ziemi obiecanej (s.) 12.30 Klinika pod kangurem (s.) 13.25 Północ w tajemniczym ogrodzie (film ang.) 15.10 Felicity (s.) 15.55 Miss Polonia sylwetki Magdalena Pobocho 16.10 Giganty świata płazów (film dok.) 17.00 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 18.55 Wysokie Temperatury Filmowe Kazimierz Dolny 2005 19.00 Wakacyjny konkurs Dwójki 19.05 M jak miłość (s.) 19.55 Panorama flesz 20.00 Jubileuszowe marzenia Marcina Dańca 20.55 Egzamin z życia (s.) 21.45 Przystanek praca 21.55 Miss Polonia sylwetki - Magdalena Pobocho 22.20 Biznes Prizzich (film USA) 0.45 W obronie prawa (s.) 1.30 Zdobycy (reality show) 1.55 Intuicja matki (film).

■ TV KATOWICE

7.00 Echa dnia 7.45 Aktualności 7.50

Zrobię to sam 8.05 Trójka tam była 8.45 Gość dnia 9.00 Stolicy i metropolie świata - Edynburg 9.45 Klan (s.) 10.45 Telekurier 11.15 Gość dnia 11.45 Recital w Harendzie - Czerwony Tulipan (koncert) 12.35 Szalejąca planeta - Lawiny (film USA) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Zaproszenie - Tradycje trza pieścić jak babę 14.45 Gwiazdy sportu 15.00 Molly (film pol.) 15.45 Operacja warszawska 1945 (film) 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Mamo, tato, dlaczego...? 17.00 Odkrywanie przestrzeni 17.50 Czarno na białym 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.37 Ludzie i sprawy 19.00 Muzyka łączy pokolenia 19.40 Gwiazdy sportu 19.50 Książki z górnej półki (mag.) 20.00 Telekurier 20.50 Studio pogoda 21.00 Echa dnia 21.45 Aktualności 21.53 Uwaga weekend informator kulturalny 22.15 Niezła jazda 23.10 Patrol Trójki 23.35 Kronika Małopolskiego Wyścigu Górskiego 23.40 Mistrzostwa świata 23.55 Ich dwoje (film franc.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.40 TV market 7.00 Rocket Power (s.) 7.25 Świat według Bundych (s.) 7.55 Zbuntowany anioł (s.) 8.45 JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 9.45 Idol (pr. rozryw.) 11.10 Awantura o kasę (teleturniej) 11.55 Zbuntowany anioł (s.) 12.50 TV market 13.05 Yu-gi-oh! (s.) 13.30 Domowa kawiarenka 13.55 Liga Mistrzów Śmiechu 14.40 MacGyver (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Świat według Bundych (s.) 16.40 JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 17.45 Pensjonat Pod Różą (s.) 18.45 Wydarzenia 19.25 Całkiem nowe lata miodowe (s.) 20.00 Pierwsza miłość (s.) 20.45 Fala zbrodni (s.) 21.30 Studio Lotto 21.50 Kto ma rację (reportaż) 23.15 Czego się boją faceci, czyli seks w mniejszym mieście (s.) 23.50 Biznes Wydarzenia 0.15 Playboy - Kochankowie doskonałi (film USA) 1.20 Magazyn sportowy.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Bajkowe wakacje 9.00 Ten nasz czeski charakter (mag.) 9.30 Tysiące świat (dok.) 10.00 Wiadomości 10.05 Historia mojego życia 1/2 (film USA) 11.30 Sponsor (film TV) 12.00 Wiadomości 12.30 Szarada (pr. roz.) 13.30 Pod pokrywką (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Pan od muzyki (film USA) 15.35 Jak się żyje na czterech granicach (dok.) 15.50 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 16.00 Wiadomości 16.05 Bajkowe wakacje 17.00 Medvědi nic nevědi (s.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.30 Śladami czeskich diablůw (s.) 18.50 Stop (mag. dla kier.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Telewariet (pr. roz.) 21.20 Spostrzeżenia z zagranicy 21.30 Historie sław. Jana Dítětová (dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 23.20 Kinobox (mag. film.) 23.45 Morderstwa w rue Morgue (film USA) 1.15 Groteski Ch. Chaplina 1.45 Tak, panie ministrze (s.) 2.15 AZ-kwiz 2.40 Co znaczy w domu.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Wędrująca kamera (mag.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 ABCD ekologii 12.00 Euronews 13.00 Cudowny świat: Wielkie misje SAS (s. dok.) 13.25 Testy metod leczenia (dok.) 13.50 Zoo Liberec 14.10 Przyjaciele (s.) 14.40 Bajkowe wakacje 15.20 Zwykła końska historia (s.) 15.50 GEO (s. dok.) 16.20 Człowiek i jego prawa (s. dok.) 16.55 Turcja - brama Orientu (s. dok.) 17.20 Klucz (mag.) 17.50 Tak, panie ministrze (s.) 18.20 Spostrzeżenia z zagranicy 18.30 Kinobox (mag.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.00 Sportowe minuty 19.40 Stop (mag.) 19.45 Jak się żyje bez da-

chu nad głową (dok.) 20.00 Zaginiona dusza narodu (s. dok.) 20.55 Czeska misja (s. dok.) 21.25 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 21.40 Klub filmowy: filmy Pavla Juráčka 23.20 Filmopolis (mag. fil.) 0.20 Magazyn religijny 0.45 Magazyn chrześcijański 0.55 Sportowe minuty 1.35 Wielki wóz 2.05 J.J. Grasel 2.35 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.20 Dwie strony błogosławieństwa (film USA) 10.55 Dwie puszyste damy (s.) 11.25 Strażnik Texasu (s.) 12.15 Mr. Bean 12.45 Dziewczyny Gilmore'a (s.) 13.35 Anastazia (s.) 14.25 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.10 Gwiazdne wrota (s.) 16.00 Żądla (s.) 16.55 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Straż przybrzeżna (s.) 18.20 Prognoza pogody 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 Pálí vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Gospoda (s.) 20.30 Sцени na scenę (pr. roz.) 21.35 Obywatelskie judo (pr. publ.) 22.25 Policja kryminalna Las Vegas (s.) 23.15 Dvakrát do stejné řeky (film USA) 0.50 Nie ma nieomylnych (pr. roz.) 1.40 Smallville (s.) 2.20 Rady ptaka Loskutáka 2.55 Najlepszy seks 3.50 Program rozrywkowy 4.40 Ojciec Schwarzwkracza do akcji (s.).

■ PRIMA

8.00 St. Tropez (s.) 9.00 Płomień wąpłiwości (s.) 9.55 Wspaniali i bogaci (s.) 10.50 Prima jazda (mag.) 11.35 Lekarz ze wsi (s.) 12.30 Szansa bez granic (pr. roz.) 13.25 Pamiętnik natury (s. dok.) 13.55 Pomoc domowa (s.) 14.25 Pan Złota Rączka (s.) 14.55 Beverly Hills 90210 (s.) 15.50 Sprawa dla dwu (s.) 17.00 Navarro (s.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciół Woody (s. anim.) 19.55 Serce jest nieomylnie (film niem.) 21.35 Trzydzięci spraw majora Zemana (s.) 22.50 Szybkie koła (film USA) 0.25 Szybka wygrana 2.05 Świat 2005 2.35 Sauna (talk show) 3.20 Prima archiwum.

PIĄTEK 5 SIERPNIA

■ TVP 1

6.05 Wszystko w rodzinie (s.) 6.30 Lato

WYSPA ROBINSONÓW

Film USA, 95 min, 2002

TVP 1, piątek 5. 8., godz.: 20.10

Reżyseria: Charles Beeson.

Występują: Liam Cunningham, Brana Bajic, Roger Allam, Jesse Spencer i inni.

Akcja filmu rozgrywa się na początku XIX wieku. David Johann Robinson, fanatycznie oddany Bogu, odmawia złożenia przysięgi wierności koronie. Zostaje skazany przez sąd za zdradę na 9 lat pobytu w brytyjskiej kolonii karnej. Jego żona i dzieci - trzech synów i córka - towarzyszą skazańcowi w podróży żaglowcem do Port Jackson. Na Oceanie Indyjskim rozpętuje się straszliwa burza. Wszyscy w popłochu opuszczają statek, który rozbija się o skały. Najmłodszy z synów Robinsonów, Jacob, dostaje się na łódź ratunkową. Reszta rodziny zostaje na pokładzie, ruszając na pomoc małej Sarze, która została uwieczniona w szczelinie rozbitego żaglowca. Chłopiec odpływa z garstką ocalałych rozbitków. David i Laura Robinsonowie wraz z Erntem, Fritzem i małą Sarą również uchodzą z życiem. Znajdują schronienie na egzotycznej bezludnej wyspie.

z Jedyneką 7.00 Wiadomości 7.05 Lato z Jedyneką 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Kopciuszek (s.) 9.05 Nigdzie w świecie nie znajdziecie (pr. dok.) 9.20 Maszyna zmian (s.) 9.55 Extr@ (mag.) 10.20 Jaka to melodia? (teleturniej) 10.50 Lato z Jedyneką 11.05 Program publicystyczny 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Rozwodów nie będzie (film pol.) 13.50 Autosalon 14.05 Plebania (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 Klan (s.) 16.00 Moda na sukces (s.) 16.25 Wkurście o białym sporcie - kronika turnieju tenisowego Idea Prokom Open 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Przed Sopotem 17.30 Lokatorzy (s.) 18.00 Czarne chmury (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Wyspa Robinsonów (film USA) 21.45 Tokijska rozgrywka (film hongkong.) 23.30 Wiadomości 23.40 Żądza krwi (s.) 1.05 Strajk Dialog 1 1.45 My (film USA).

■ TVP 2

6.10 Złotopolscy (s.) 6.35 Felicity 3 7.20 Dwa światy (film pol.) 7.45 Magiczny autobus (s.) 8.10 Mcgregorowie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie lato 10.25 Miss Polonia sylwetki Agata Paskudzka 10.30 M jak miłość (s.) 11.15 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Smak Szampani 11.45 Podróż do ziemi obiecanej (s.) 12.30 Klinika pod kangurem (s.) 13.30 Dziwne przygody koziołka Matołka (s. anim.) 13.40 Odzyskane szczęście (film USA) 15.10 Felicity (s.) 15.55 Miss Polonia sylwetki - Agata Paskudzka 16.05 Dzieki Hawaje (film USA) 17.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 19.05 Wakacyjny konkurs Dwójki 19.10 M jak miłość (s.) 20.00 Panorama flesz 20.05 Ogólnopolski Festiwal Piosenki Kabaretowej O.B.O.R.A. 21.05 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 21.55 Miss Polonia sylwetki - Agata Paskudzka 22.20 Biznes 22.25 Sport-telegram 22.40 07 zgłoś się (s.) 23.55 Baltycki Festiwal Piosenki Karlshamn 2005 0.55 07 zgłoś się (s.).

■ TV KATOWICE

7.00 Echa dnia 7.45 Aktualności 7.50 Zrobię to sam 8.05 Trójka tam była 8.45 Gość dnia 9.00 Smaki, które podbiły świat - Historia małej czarnej 9.45 Klan (s.) 10.45 Telekurier 11.15 Gość dnia 11.45 Jeżeli miłość jest... Spotkania Zamkowe 2005 (koncert) 12.35 Ginące cywilizacje - Tybet szkoła na dachu świata (film dok.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Wierzę, wątpię, szukam 14.45 Książka dla malucha (mag.) 15.00 Molly (film pol.) 15.45 W przyrodzie nic nie ginie - Rzeka warta troski 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Pod górę 17.50 Trzymaj formę 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.37 Marhaba Egipt 19.00 Muzyka łączy pokolenia 19.40 Niezła jazda 19.50 Książki z górnej półki (mag.) 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia 21.45 Aktualności 21.50 Wiadomości sportowe TV Katowice 21.55 Reportaż z dreszczykiem 22.15 Nawigator 23.10 Kronika Małopolskiego Wyścigu Górskiego 23.15 Mistrzostwa świata 23.30 Pozytywne kobiety (film ang.) 0.20 Temida - Powrót po śmierć (film pol.)

■ POLSAT

6.40 TV market 6.55 Yu-gi-oh! (s.) 7.15 Świat według Bundych (s.) 7.45 Zbuntowany anioł (s.) 8.35 JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 9.35 Słoneczny patrol (s.) 10.35 Bravo 11.05 Czego się boją faceci, czyli seks w mniejszym mieście (s.) 11.35 Czułość i kłamstwa (s.) 12.05 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Rocket Power (s.) 13.25 Domowa kawiarenka 13.55 Kabareton 14.40 Wybrańcy fortuny (film USA) 15.45 Wydarzenia 16.10 Exclusive 16.40 JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 17.35 13. posterunek (s.) 18.10 Całkiem nowe lata miodowe (s.) 18.45 Wydarzenia 19.25 Daleko od noszy (s.) 20.00 Obłężenie Ruby Ridge (film USA) 21.00 Chirurdzy (s.) 22.00 Nieustraszeni (s.) 23.00 Liga mistrzów śmiechu 23.50 Biznes Wydarzenia 0.15 Monsun (film USA) 2.00 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Bajkowe wakacje 9.20 Gdzie się podziała ta stara piosenka 10.00 Wiadomości 10.05 Lubieźnik (film czes.) 11.00 Okulary (film TV) 11.30 Szczęście domowe (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Kolorzy życia (mag.) 13.30 W jaki sposób... (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Nasza wieś (mag.) 14.25 Program dla miłośników muzyki dętej 15.00 Życie na zamku (s.) 16.00 Wiadomości 16.05 Wizytówka (dok.) 16.35 Willy Fog (s. anim.) 17.00 Niech żyje S Club! (s.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.30 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Ojciec i ojciec (film fr.) 21.40 Talk show Jana Krausa 22.20 Spostrzeżenia z zagranicy 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Manchild (s.) 23.55 Komisarz Montalbano (film wł.) 1.40 Plawci (koncert) 2.15 AZ-kwiz 2.40 Pod pokrywką.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Rowerowe włóczęgi (s. dok.) 8.50 Wszystko, co wiemy o AIDS 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 ABCD ekologii 12.00 Euronews 12.20 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 12.35 GEO (s. dok.) 13.00 Zaginiona dusza narodu (s. dok.) 14.00 Bajkowe wakacje 15.15 Medvědi nic nevědi (s.) 15.45 Przygody nauki i techniki (s. dok.) 16.15 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 16.20 Kamera w podróży: Polowanie na kamienie szlachetne (s. dok.) 17.20 Skarby świata (s. dok.) 17.35 Nasze zamki (s. dok.) 17.50 Pamiętam, pamiętasz, pamiętacie? (dok.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.00 Euronews 19.55 Stop (mag.) 20.00 Cudowna planeta (s. dok.) 20.55 Spostrzeżenia z zagranicy 21.00 Piękne zguby (talk show) 21.30 Koncert z Senatu 22.10 Klub dokumentalny: Telewizja BBC 23.45 TVC na żywo: bracia Erbenowie (koncert) 0.45 Spotkania 0.50 Herbata dla trzech 1.20 Potomkowie sław 1.50 Czarne owce 2.15 W jaki sposób... 2.35 Manchild 3.05 Magiczną krainą.

■ NOVA

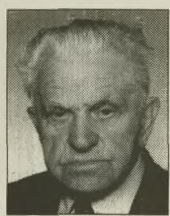
5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.25 Columbo (s.) 11.05 Dwie puszyste damy (s.) 11.35 Strażnik Texasu (s.) 12.25 Mr. Bean 12.55 Dziewczyny Gilmore'a (s.) 13.40 Anastazia (s.) 14.30 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.20 Gwiazdne wrota (s.) 16.05 Żądla (s.) 17.00 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.25 Właśnie teraz 17.35 Straż przybrzeżna (s.) 18.25 Prognoza pogody 18.30 M.A.S.H. (s.) 18.55 Pálí vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Milioner (teleturniej) 20.55 Bez śladu (s.) 21.45 Komisarz Rosa Roth (s.) 23.25 Puszke (erot. show) 0.05 Delfina (film erot.) 1.35 Obywatelskie judo 2.15 Druga żona (film wł.) 4.20 Program rozrywkowy 5.15 Ojciec Schwarzwkracza do akcji (serial).

■ PRIMA

8.00 St. Tropez (s.) 9.00 Płomień wąpłiwości (s.) 9.55 Wspaniali i bogaci (s.) 10.50 Prima jazda (mag.) 11.35 Lekarz ze wsi (s.) 12.30 Szansa bez granic (pr. roz.) 13.25 Pamiętnik natury (s. dok.) 13.55 Pomoc domowa (s.) 14.30 Pan Złota Rączka (s.) 15.00 Beverly Hills 90210 (s.) 15.55 Sprawa dla dwu (s.) 17.05 Navarro (s.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciół Woody (s. anim.) 19.53 Losowanie loterii Euromiliony 19.55 Szaleję za nią (film fr.) 21.30 Policja obyczajowa (s.) 22.20 Losowanie loterii Euromiliony 22.30 Mafioso (film USA) 1.00 Szybka wygrana 2.40 Receptariusz prima pomysłów 3.35 Sauna (talk show) 4.20 Prima archiwum.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Godzinna

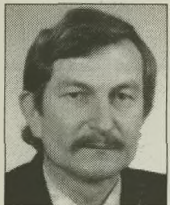

Dziś, 4 sierpnia 2005, obchodziliśmy 98. urodziny nasz Najdroższy

śp. JAN ZOLICH

z Karwiny. O chwilę wspomnień proszą córka Zosia z rodziną, syn Janek i siostra Anna. RK-152

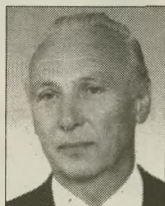
Kto w sercach żyje tych, których kochał, nie odszedł.

Dnia 4 sierpnia 2005 wspominamy 9. rocznicę, gdy opuścił nas na zawsze

śp. JAN SUSZKA

z Bystrzycy nad Olzą. O chwilę wspomnień i zadumy proszą żona Wanda, syn Grzegorz oraz córka Jadwiga. AD-112

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 30 lipca 2005 zmarł w wieku 76 lat nasz Ukochany Ojciec, Teść, Dziadek, Brat, Kuzyn i Wujek

śp. ERWIN BILAN

zamieszkały w Hawierzowie Błędowicach. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w czwartek 4 sierpnia 2005 o godz. 15.00 z kościoła ewangelickiego w Hawierzowie Błędowicach. W smutku pogrążona rodzina. GL-424

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 1. 8. 2005 zmarła w wieku 64 lat nasza Kochana Żona, Mamusia, Teściowa, Babcia, Szwagierka, Siostra i Ciocia

śp. MARIA ZOLICHOWA

Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek 5. 8. 2005 o godz. 15.00 w kościele rzymskokatolickim w Piotrowicach. Zasmucona rodzina. GL-426

Program 58. Gorolskiego Święta

SOBOTA 6. 8. 2005 - Lasek Miejski

15.00 - 17.00 Przegląd dziecięcych zespołów folklorystycznych: „Torka”, „Lipka”, „Nowina”, (Jabłonków), „Łączka” (Bystrzyca), „Błędowanie” (Błędowice) „Gajtkowie-Zogata”, „Mały Śląsk” (Radzionków - Polska)
17.00 - 19.00 Zespoły folklorystyczne „Dudoski” (Polska), „Kägara” (z Pärnu - Estonia), Karnawał gorolski
19.00 - 20.30 Grupa muzyczna „Glayzy”
20.30 - 02.00 Grupa muzyczna „HEC”

SOBOTA 6. 8. 2005 - Imprezy towarzyszące

8.00 Rajd Turystyczny „O Kyrpce Macieja” (10, 15, 25 km)
9.00 Bieg przełajowy „O dzbanek mleka” - start w Lasku Miejskim w Jabłonkowie
9.00 Turniej piłkarski z udziałem drużyn z Czech, Polski oraz Słowacji (boisko sportowe na Białej)
19.00 „Kawiarenka pod Pegazem” poświęcona nieżyjącym twórcom zaolziańskiego słowa - Dom PZKO w Jabłonkowie

NIEDZIELA 7. 8. 2005 - Rynek w Jabłonkowie

9.00 - 11.00 Przegląd kapel folklorystycznych na jabłonkowskim rynku
11.00 - 12.00 Uroczyste otwarcie Izby Regionalnej
11.00 - 12.00 Koncert orkiestr dętych: „Jablunkovanka” oraz „Goraždze” (PL)
12.00 - 13.00 Korowód

NIEDZIELA 7. 8. 2005 - Lasek Miejski

13.00 - 15.00 Uroczyste otwarcie - zagajenie
Występy zespołów: „Gorol”, „Melodia”, „Przełęcz”, „Zaolzie”, „Jackové” oraz zespołu „Wisła” (Polska)
15.00 - 15.30 Zespół folklorystyczny „Juhas” (Polska)
15.30 - 16.15.30 - 16.15 Zespół folklorystyczny „Juhas” (Polska)
Zespół folklorystyczny „Kyjov” (Kyjov - Morava)
16.15 - 17.00 Zespół folklorystyczny „La Cola Cola” (Graviny in Puglia - Włochy)
17.00 - 17.40 Zespół folklorystyczny „Kędzierzyn” (Polska)
17.40 - 19.00 Zespół folklorystyczny „Żelezar” (Słowacja)
19.00 - 20.00 Koncert orkiestry dętej

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Zebra z klasą (4, 5, godz. 17.45); Hostage (4, 5, godz. 20.00); **Reflex**: Bliżej nieba (4, 5, godz. 20.00); Madagaskar (4, 5, godz. 17.00); **Kino letnie**: „Skřítek” (4, 5, godz. 21.00); **TRZYNIEC** - **Kosmos**: Zebra z klasą (4, 5, godz. 17.30, 20.00); **HAWIERZÓW** - **Centrum**: Inniemamocni (4, 5, godz. 15.30); Zupełnie jako miłość (4, 5, godz. 17.45); Tłumaczka (4, 5, godz. 20.00); **CIESZYN** - **Piast**: Roboty (5, godz. 16.00); Pan i Pani Smith (5, godz. 17.45, 20.00, 22.15).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (czw: 18.00), TVC 2 (pt: 7.30).
POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

UWAGA SENIORZY HPC - w tym roku upływa 70 lat od Jubileuszu Złotu Harcerstwa Polskiego w Spale. W Zlocie uczestniczyli i zaolziańscy harcerze. Kierownictwo HKS „Zaolzie” postanowiło z tej okazji zorganizować spotkanie wszystkich Seniorów HPC na Hirczawie w środę 10. 8. Dojazd na Hirczawę: pociągami z Cz. Cieszyńska do Mostów 10.20, autobusem z Mostów na Hirczawę 11.23 lub własnym samochodem. Serdecznie wszystkich zapraszamy.
PTTS „BŚ” - rejon Trzyniec - zmiana terminu! Ognisko w lasku na Osówce w Trzyncu odbędzie się 21. 8. Termin został zmieniony ze względów niezależnych od „BŚ”. Przepraszamy.

Oferty

OSOBY ZAINTERESOWANE WYJAZDEM do Wilna w terminie 26-30.8. Proszę o zgłoszenie pod nr. tel 558 334 714. Pilne! GL-427
KUPIĘ MAŁY DOMEK, bez parceli, bez garażu w okolicy Cz. Cieszyńska. Oferty przysyłać pod adres redakcji Głosu Ludu. GL-423
SPRZEDAM 3 OWCE do chowu. Tel. 608 740 997. GL-428

Co za Olzą

ŚLĄSKI ZAMEK SZTUKI I PRZED-

SIĘBIORCZOŚCI, Cieszyn: do 28. 8. wystawa „Wobec konsumpcji”. Otwarte wt-nie: 10-17.

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, Menicza 46, Cieszyn: do 15. 8. wystawa fotograficzna „Bamako”. Otwarte po-pt: 10-18.

▲ do 27. 10. wystawa pt. „Granice wytyczone słowami”, konflikt na Śląsku Cieszyńskim w świetle literatury politycznej (1848-1947). Otwarte po-śr i pt: 8-18, so: 9-15.

GALERIA DOMU NARODOWEGO, Rynek 12, Cieszyn: do 14. 8. wystawa grafiki wykładowców i studentów Uniwersytetu w Ostrawie i Cieszynie „Kontakty III”.

▲ do 4. 9. wystawa Ewy Wąsikiewicz - Wolnickiej „Liryka i metafora”. Otwarte wt-nie: 10-18.

Wystawy

DK „POKLAD”, Ostrawa Poruba, M. Kopeckého 675: do 15. 9. wystawa obrazów artystów - plastyków, Polaków tworzących w krajach Czwórki Wyszehradzkiej „Cztery nieba”. Otwarte po-pt: 8-18.

KONGRES POLAKÓW, Cz. Cieszyń, Komenského 4: do 16. 9. wystawa z okazji 70. rocznicy udziału harcerzy z Zaolzia w Zlocie ZHP w Spale „Śladami złotych harcerskich”. Otwarte w po-pt: 9-15.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszyń, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Do 11. 9. wystawa historyczna Zdeňka Hapala - lalkarza, artyści i reżysera. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUSAION, Hawierzów, Dělnická 14**: do 2. 10. wystawa „Hawierzów: powstanie miasta”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **KOTULOWA DRZEWIONKA, Hawierzów Błędowice**: wystawa „Mieszkanie ludowe i tradycje rolnictwa w Cieszyńskim”. Otwarte wt-pt: 9-17, so-nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TRAGEDII ŻYWO-CICKIEJ, Hawierzów Żywocice**: do 31. 12. wystawa „Od ognika do żarówki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie**: stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Do 31. 12. wystawa „Pietwałd w zmianach stuleci”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW W JABLONKOWIE, rynek Mariański 14**: do 2. 10. wystawa „Jabłonkowskie szafce”, wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

DOMY RODZINNE - SPRZEDAŻ

Dom rodzinny w Olbrachcicach, parcela 1 079 m², dwupiętrowy, podpiwniczony, woda, el., gaz, kanalizacja, dobry dojazd. Cena do negocjacji 1 300 tys. Kc. 777 077 277.

Chata ogrodowa z parcelą ok. 14 a w Trzyncu Podlesiu, ładne miejsce. Cena do uzgodnienia. 777 074 552.

Chata wczasowa w Rzece, parcela ok. 10 a, studnia, el. Cena do negocjacji 300 tys. Kc. 606 757 577.

Dom rodzinny w Wielopolu, parcela ok. 1 ha, podpiwniczony, woda, el., kanalizacja. Cena do negocjacji 1 570 tys. Kc. 777 074 552.

Dom rodzinny w Trzyncu Nieborach, parcela ok. 15 a, dwupiętrowy, podpiwniczony, el., kanalizacja, studnia. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Dom rodzinny w Cz. Cieszyń, ul. Dukelská, 8+1, parcela, podpiwniczony, sieć inżynierska, po rekonstrukcji, dobry dojazd, odpowiednie jako siedziba firmy. Cena do uzgodnienia. 777 074 552.

Dom rodzinny w Ropicy, garaż, parcela ok. 12 a, studnia, utrzymywany ogród, dobry dojazd. Cena do uzgodnienia. 777 074 552.

Dom rodzinny w Cz. Cieszyń, ul. Kopernika, 6+1, parcela 7 a, podpiwniczony, sieć inżynierska, po rekonstrukcji. Zniżka 3,5 mil. Kc. 777 077 277.

Dom rodzinny w Śmílovicach, budynek gospodarczy, parcela ok. 14 a, podpiwniczony, el., woda, szambo, studnia, dobry dojazd. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Chata wczasowa w Trzyncu, parcela ok. 13 a, spokojna okolica, dobry dojazd. 777 077 277.

GARAŻE - sprzedaż

Garaż w Trzyncu Borku. Cena do uzgodnienia. 85 tys. Kc. 777 074 552.

Obiekt komercyjny z parcelą w Cz. Cieszyń - Żuków G., sutereny ok. 140 m², parter ok. 270 m². Dobry dojazd, parking, rampa. Możliwość wynajęcia części obiektu, według umowy. Czynsz do uzgodnienia. 777 077 277.

Oferujemy pomieszczenia do wynajęcia w Cz. Cieszyń (budynek ČSOB), ok. 40 m², 1. piętro, internet, alarm, wyposażony. Czynsz 8 000 Kc/miesiąc. 777 077 277.

Oferujemy pomieszczenia do wynajęcia w Cz. Cieszyń, ul. Jablunkovská, 3 pokoje na 1. piętrze, ok. 116 m². Czynsz 7 500 Kc/miesiąc + usługi. 606 757 577.

Oferujemy biura do wynajęcia w Cz. Cieszyń, ul. Jablunkovská, 3. piętro, ok. 233 m². Czynsz 800-1500 Kc/m² (według rozmiarów) + usługi. 606 757 577.

Do wynajęcia 4+1 w domu rodzinnym w Trzyncu Starym Mieście, częściowo wyposażony, garaż, odpowiedni i jako siedziba firmy, czynsz do uzgodnienia. 777 077 277.

Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów: Stanisławice, Kocobędz, Ropica, Dobracice, Wędrzynia (1800 m², gaz, woda, el. na miejscu), Cierlicko - 40a (sieć inżynierska), Trzyniec Podlesie. 606 757 577.

MIESZKANIA - oferty

Mieszkanie własnościowe 1+1, Cz. Cieszyń, ul. Tovární. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyń, ul. Kysucká, przeróbki. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyń, ul. Polná, przeróbki. Cena 320 tys. Kc. 777 077 277.

Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyń, ul. Čáslavská, przeróbki. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyń, ul. Okružní, przeróbki. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyń, ul. Kopernikova, duży balkon. Cena do negocjacji 480 tys. Kc. 777 077 277.

Mieszkanie 2+1, Trzyniec, ul. Erbenova, po rekonstrukcji. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Wymienie mieszkanie 4+1 w Cz. Cieszyń, ul. Tovární. Wszystko do uzgodnienia. 777 077 277.

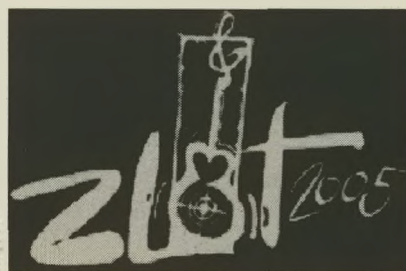
Dla klienta z gotówką poszukujemy mieszkania w centrum Cz. Cieszyń. 777 077 277.

Potrzebują państwo sprzedać lub wynająć mieszkanie? Korzystajcie z naszych usług. Czekamy na oferty.

Oferuje:

Jan Czernek
558 711 842
606 757 577
777 077 277

CZERNEK

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie: w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głos Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn; w godz. otwarcia w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frysztacie (przy rynku); e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

O kypce Macieja

REGION (kor) – Jak już podawaliśmy, w sobotę 6 sierpnia amatorzy turystyki pieszej mogą wziąć udział w „Rajdzie o kypce Macieja”, imprezie towarzyszącej Gorolskim Świętu, którą wspólnie z Komitetem Organizacyjnym GŚ urządzi „Beskid Śląski”.

Jak co roku, punkty startowe znajdują się w Gródku, Nawsiu, Mostach k. Jabłonkowa i na Wielkim Stożku (pociągi z Cz. Cieszyńska odchodzą o godz. 7.27 i 8.20). Aby zaliczyć udział, uczestnicy muszą dotrzeć do Łasku Miejskiego do godz. 15.00 (meta znajduje się przy stoisku MK PZKO Gródek), a po drodze zameldować się na co najmniej 1 punkcie kontrolnym (ośrodek HT na Bagin- cu, schroniska na Girowej, Filipce i Wielkim Stożku). Każdy z uczestników ma zapewnioną 50-proc. zniżkę na bilet na wybrany przez siebie dzień Gorolskiego Święta i bilet upoważniający do podjęcia posiłku w którymś ze stoisk. Najstarszy uczestnik i uczestniczka oraz najmłodszy turysta otrzymają góralskie kypce.

A oto trasy rajdu:

S1: Gródek – Filipka – Zimny – Gróniczek – Baginiec – meta (17 km)

S2: Gródek – Filipka – Zimny – Stożek – Gróniczek – Baginiec – meta (20 km)

S3: Gródek – Filipka – Zimny – Gróniczek – meta (10 km)

S4: Nawsie – Filipka – Zimny – Gróniczek – Baginiec – meta (16 km)

S5: Nawsie – Filipka – Zimny – Stożek – Gróniczek – Baginiec – meta (19 km)

S6: Mosty k. Jabłonkowa – Girowa – Bukowiec (Sikora) – Baginiec – meta (19 km)

S7: Mosty k. Jabłonkowa – Girowa – Jabłonków (pływalnia) – meta (11 km)

S8: Wielki Stożek – Gróniczek – Baginiec – meta (11 km).

Redakcyjnej Moczy

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Obóz parafii gnojnickiej

Dokąd pojedziemy na wakacje?

No przecież na obóz chrześcijański ku naszej szkole.

Tak żegnaliśmy się w ostatnim dniu roku szkolnego. W sobotę 9 lipca 2005 wielu naszych kolegów i koleżanek spotkało się na obozie naszej parafii gnojnickiej. Wszyscy bardzo cieszyli się na to spotkanie, ponieważ pamiętamy bardzo przyjemnie przeżyte chwile na tym obozie w zeszłym roku. Pojawili się kilka nowych twarzy dzieci, było też dwóch nowych drużynowych. Największą przyjemnością była codzienna obecność Ojca Bartłomieja.

Całotygodniowym mottem było: „Bierzemy sobie przykład z Dominika Savia”.

Jak wyglądał pobyt na obozie? W pierwszym dniu powitał nas Ojciec Bartłomiej i odprawił mszę św. Kierownik obozu, „ciocia Basia”, wraz z wszystkimi drużynowymi zapoznali nas z obozowiskiem – budynkiem oraz resztą personelu. Dowiedzieliśmy się, co nam wolno a czego nie wolno i jakie mogą być następstwa wykroczeń.

Miła atmosfera zapanowała od pierwszych chwil pobytu aż do dnia ostatniego, co u niektórych, zwłaszcza tych, którzy w przyszłym roku nie mogą już być obecni na obozie, kończyło się łzami.

Każdy dzień rozpoczynała pobudka. Po niej rozgrzewka i modlitwa, a także rozważanie o tym, jaki przykład bierzemy sobie z Dominika Savia.

O to, byśmy nigdy nie odczuwali głodu, troszczyli się kucharki, dwie Lidki i Milada. Gotowały bardzo smacznie, że paluszki liczyć!

O naszą kondycję zadbał Dominik wspólnie z Józkiem i Marcinem. Zorganizowali różne współzawodnictwa, biegi przełajowe, zdobywanie sprawności itp. W drodze na Godulę szukaliśmy papierków z pytaniami, na które było trzeba odpowiedzieć. Została również przygotowana pożegnalna dyskoteka ze współzawodnictwem w rodzaju „Godziny prawdy”. Do tej gry drużyny przygotowywały się przez

cały czas pobytu pod kierownictwem swych drużynowych. Po dyskotekę udaliśmy się na nocną ścieżkę odwagi. Wszyscy zdołali ją pokonać bez strachu.

Drużynowi: Ela, Anička, Lubosz, Łukasz, Marcin, Tomasz i Rysio bardzo dobrze starali się o swych podopiecznych. We wszystkim nam pomagali, radzili. Duchowym oparciem uczestników obozu był ks. Bartek. Wraz z nami uczestniczył w różnych grach, współzawodnictwach, służył duchową radą i pomocą. Oprócz uczestnictwa na niedzielnej mszy św. w kościele w Gnojniku ks. Bartłomiej służył mszę św. przy ołtarzu na boisku szkolnym. Takie msze polowe odprawił również we wtorek i czwartek. W sobotę mszę pożegnalną odprawił ks. dziekan Sikora, który przyszedł pożegnać się z nami i podziękować personelowi obozu za organizację obozowego życia.

O nasz spokojny nocny sen troszczył się wujek Janek. Zadbali, by nikt nie wyrządził nam krzywdy.

O nasze zdrowie i samopoczucie troszczyła się ciocia Basia. Cały czas trzymała też palec na pulsie. Dzięki niej wszystko było dopięte na ostatni guzik. A drużynowa Ela nie tylko troszczyła się o swoją grupę podopiecznych, ale i o to, by nie zabrakło nam pieniędzy.

O to, żeby nam niczego nie brakowało, zadbała Gabka.

Udział we współzawodnictwach nagradzano dyplomami.

W rywalizacji o tytuł najlepszej drużyny w przekroju całego pobytu na obozie zwyciężyła drużyna wujka Marcina. Drugie miejsce zajęła drużyna Łukasza, trzecie tety Anički.

Jakże mile wspomina się przyjemne chwile spędzone na naszym obozie, na którym nie było żadnych barier językowych. Dzieci czeskie i polskie bawiły się wspólnie i dobrze się rozumiały.

Żegnając się, przyrzekliśmy sobie, że w przyszłym roku spotkamy się ponownie w tym samym kolektywie.

JANKA I RUDEK SMILOVSKY

le heca!

Francek i Antek poszli do gospody i zamówili se po kotleciku. Do tego kapuste i zymioki. Kelner im przyniósł na osobnych talerzach zymioki i kapuste, ale kotlety na jednym półmisku. A jeden kotlet był szykownie większy od drugiego.

Oba chłopci rozmyślali, jako się do-rwać do tego większego. Ale ganiłi sie go wziąć, żeby kamrat nie nazwoł go wysrańcym.

– Tóż czymu sie nie częstujesz? – pyto Francek.

– Myślę, że sie ci należy piyrwszyn- stwo, boś je starszy – odpowiało Antek.

– Kie tak, to tak – mówi Francek. Bie-re większy kotlet i kładzie na swoim talerzu.

– Tegoch sie od ciebie nie spodziwo- wi! – wnerwił sie Antek. – Dyby to jo był piyrszy, na pewno bych sie wzięł miynszego.

– Wierzym. Jo ci go też tymu zos- ta- wił.

Wydarzenia Sportowe

JUTRO RUSZA NOWY SEZON I GAMBRINUS LIGI PIŁKARSKIEJ

Banik myślami już na Hanej

Kiblice piłkarzy wreszcie się doczekali. Jutro rusza nowy sezon w I Gambrinus Lidze i emocji z pewnością nie zabraknie. W sezonie 2005/2006 zaprezentują się aż trzy nowe zespoły – Most, Pilzno i Jihlava, mistrzowskiego tytułu bronią piłkarze Sparty Praga. Jedynym reprezentantem naszego regionu, drużyna Banika Ostrawa, ubiegłoroczne rozgrywki zakończyła na 7. miejscu. Sezon 2004/2005 daleki był więc od ideału.

Podopieczni trenera Jozefa Jarabinskiego na otarcie łez sięgnęli przynajmniej po trofeum Pucharu CMZF, co dało im prawo gry w 1. rundzie Pucharu UEFA. Rywalą poznają ostrawianie pod koniec sierpnia. Banik koncentruje się obecnie na

1. kolejce Gambrinus Ligi. W najbliższy poniedziałek ekipa Jozefa Jarabinskiego zmierzy się na wyjeździe z Sigmą Olomunec. Bezpośrednią transmisję z tego spotkania można będzie obejrzeć w TV Prima, początek o godz. 16.30.

Cała Ostrawa żyła w poniedziałek benefisem Radka Látała. Były kapitan Banika a obecnie kierownik zespołu oficjalnie pożegnał się z karierą sportową i na Bazale zaprosił swoich przyjaciół z boiska. Pokazowy mecz, w którym drużyna Látała zremisowała 8:8 z zespołem „Euro 1996”, był miłym prezentem dla kibiców, ale w klubie wszyscy już myślą o pojedynku z Olomunecem. – *Do poniedziałkowego spotkania pozostało trochę czasu i jeszcze nie podjąłem ostatecznej decyzji, jaka wyjściowa jedenastka pojawi się w tym meczu* – informuje trener Banika **Jozef Jarabinský**. Zdaniem „GL” skład zespołu nie powinien różnić się od tego, w jakim Banik zaprezentował się w drugiej połowie sobotniego

sparingu z Brnem B, w którym Ostrawa zwyciężyła łatwo 4:0. W bramce pojawił się Vašek, w obronie Lesák, Besta, Klimpl, Tomašák, w pomocy Rajtoral, Metelka, Bystron, Žurek, w ataku duet Papadopoulos, Magera. Trener Jarabinský liczy w pierwszym składzie na dwójkę nowych piłkarzy, pozyskanych latem z Przybramia – obrońcę Michała Lesáka i pomocnika Františka Rajtoral. W letnich sparingach bardzo dobrze spisywał się wychowanek olbrachcickiego futbolu, 19-letni Petr Tomašák. Prawie w każdym towarzyskim meczu trafił do siatki rywala i można powiedzieć, że jest on pewniakiem w składzie trenera Jarabinskiego. Tomašák również dobrze radzi sobie tak na lewej stronie pomocy, jak i w defensywie, gdzie też z największym prawdopodobieństwem zagra w pojedynku z Olomunecem. Poniżej oczekiwań spisywał się w towarzyskich meczach pozyskany z Opawy słowacki napastnik Róbert

Zeher. Na Bazalach zabraknie już obrońcy Dvorníka (Ružomberok), pomocników Zúbka (Jihlava) i Zavadíla (wypożyczony do szwedzkiego Mjällby AFK), głównie zaś filara drużyny – obrońcy Zdeňka Pospěcha (Sparta Praga).

Ostrawianie zaliczyli w lipcu tradycyjne zgrupowanie w austriackiej miejscowości Seefeld. Na inaugurację zgrupowania Banik zremisował 2:2 z tureckim Besiktasem Istanbul, był to jednak pierwszy i zarazem też ostatni klasowy rywal w ramach austriackich czasów. Z towarzyskiego meczu z Banikiem zrezygnował grecki Olimpiakos Pireus, który wołał zagrać ze zwycięzcą Ligi Mistrzów, drużyną FC Liverpool. W trakcie austriackich wojaży podopieczni trenera Jozefa Jarabinskiego zanotowali m.in. dwa remisy z drugoligowymi niemieckimi zespołami – 1:1 z SpVg Unterhaching i 0:0 z Greuther Fürth. Przed wyjazdem do Seefeld ostrawianie przebywali na obozie kondycyjnym w Wysokich Tatrach.

KADRA BANIKA OSTRAWA W SEZONIE 2005/2006

Bramkarze - Vašek, Raška, Buček, Petr; **obrońcy** – Klimpl, Pavlík, Besta, Cigánek, Drozd, Lesák; **pomocnicy** – Lukeš, Staněk, Tomašák, Bystron, Rajtoral, Metelka, Čížek, Slončík; **napastnicy** – Papadopoulos, Magera, Žurek, Mičola, Zeher. **Trenerzy** - Jozef Jarabinský i Erich Cviertna. **Kierownik zespołu** – Radoslav Látal.

JANUSZ BITTMAR

Wiosną tego roku Banik pokonał Sigmę na Bazalach 4:0. Tym razem jednak w ostrawskiej drużynie zabraknie już Zdeňka Pospěcha (drugi z lewej) i Radka Látała (pierwszy z prawej).

W sobotę bieg »O dzbanek mleka«

W sobotę 6 sierpnia w ramach 58. „Gorolskiego Święta” odbędzie się również tradycyjny bieg „O gliniany dzbanek mleka”. Wystartować można w ośmiu kategoriach wiekowych (do lat 7, 8-10, 11-12, 13-15, 16-18, 19-35, 36-50 oraz powyżej 50 lat). Zgłoszenia przyjmowane są w biurze zawodów w jabłonkowskim Łasku Miejskim od godz.

8.00 do 9.00. **Trasa biegu:** kategorie 1 do 3 dziewcząt i chłopców (pętla wokół szkoły podstawowej ze startem i metą w Łasku Miejskim), kategorie od 4 do 8 kobiet i mężczyzn (pętla wokół Łasku Miejskiego, dystans około 2300 m). **Start zawodów:** godz. 9.00. **Organizatorem** biegu jest ZG PZKO i MK PZKO Jabłonków. (r)

BIEG NA KOZUBOWĄ PONOWNIE Z MIĘDZYNARODOWĄ OBSADĄ

Nowy rekord trasy

TJ Łomna Dolna była organizatorem niedzielnego „Biegu na Kozubową”, zaliczanego do grona Pucharu RC w biegu pod górkę. W tym roku w imprezie wzięła udział rekordowa liczba zawodników. Na starcie tej prestiżowej imprezy pojawiło się 147 biegaczy. W Łomnej Dolnej wystartowali m.in. zawodnicy z Polski, Bułgarii, Słowacji i oczywiście Republiki Czeskiej.

W kategorii „A” kobiet zwyciężyła Iva Milesowa (Kovošrot Praga), przed Haną Harokową (AGP Olymp Brno) i Lenką Duškovą (ISCAREX Czeska Trzebova). Nowy rekord trasy należy jednak do triumfatorce biegu „B”, 35-letniej Ireny Šátkowej z klubu AC Pardubice. Reprezentantka RC do mety na Kozubowej dotarła z czasem 27:04 i o 5 minut i 30 sekund poprawiła dotychczasowy rekord biegu, należący do Hany Harokowej. W elitarniej kategorii „A” mężczyzn najszybciej linię mety przeciął Petr Vymazal (AK Asics Kromierzyż), który wyprzedził ubiegłoroczny zwycięzcę Jana Poláška (AK Hranice) i Tomáša Bláhu (AK Asics Kromierzyż). Najstarszym uczestnikiem biegu był 71-letni Otakar Svatoš z Czeskiej Trzebovy.

● **KOBIETY, kat. juniorek:** 1. R. Szpyrcowa (SKI Mosty) 35:09, 2. M. Stonawska (TJ Łomna Dolna) 35:34, 3. R. Pa-

dourowa (ISCAREX Cz. Trzebova) 37:52. **Kategoria „A”:** 1. I. Milesowa (AS Kovošrot Praga) 28:41, 2. H. Harokowa (Olymp Brno) 33:37, 3. L. Duskowa (Isxarex Cz. Trzebova) 33:50. **Kategoria „B”:** 1. I. Šátkowa (AC Pardubice) 27:04, 2. E. Jiraskowa (Isxarex Cz. Trzebova) 38:27, 3. L. Sokalowa (Vilhelm F-M) 39:01. **Kategoria „C”:** 1. L. Skalowa (Seitl Ostrawa) 41:35.

● **MĘŻCZYŹNI, kat. juniorów:** 1. J. Tejchman (Fenix Jeseník) 25:51, 2. M. Madeja (Lekkoatletyka Trzynieć) 28:03, 3. A. Biernat (NKS Trójiwieś) 28:20. **Kategoria „A”:** 1. P. Vymazal (Asics Kromierzyż) 24:27, 2. J. Polášek (KS Hranice) 24:39, 3. T. Bláha (Asics Kromierzyż) 25:15. **Kategoria „B”:** 1. L. Sventek (SKP Snowparadise Czadca) 25:53, 2. F. Kolínek (AK Perna) 26:06, 3. J. Zátoupek (X-Air Ostrawa) 27:33. **Kategoria „C”:** 1. M. Smrčka (BK Ržicany) 25:35, 2. L. Špačič (Loko Brzeclaw) 28:39, 3. A. Suška (KKM Czadca) 30:49. **Kategoria „D”:** 1. J. Hrach (Karwina) 32:42, 2. E. Podžorný (Czeski Cieszyn) 34:49, 3. P. Balko (Vilhelm Frydek-Místek) 37:16. **Kategoria „E”:** 1. J. Gaman (Avanti Hawierzów) 40:36, 2. J. Merka (Fenix Jeseník) 44:54, 3. O. Svatoš (Isxarex Cz. Trzebova) 45:21.

(jb)

GAZETA
POLAKÓW
W REPUBLICE
CZESKIEJ

głos

L U D U

DZIŚ W NUMERZE:

Sztuka barokowa na Śląsku... **str. 3**

TSA w klasycznym składzie **str. 4**

Lubię Jabłonków **str. 5**

Ruszają Igrzyska Polonijne **str. 8**

SOBOTA
6 SIERPNIA 2005
NR 92
ROCZNIK LX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

Foto: JACEK ŚWIDORA

Pomimo niesprzyjającej pogody jabłonkowscy pezetkaowcy spędzali w tym tygodniu całe godziny w Łasku Miejskim. Trzeba przecież przygotować wszystko na rozpoczynające się dzisiejsze Gorolskie Święto.

»Nowina« na »Gorolu«

JABŁONKÓW (kor) – Chyba tylko przez nieuwagę organizatorzy 58. Gorolskiego Święta zapomnieli w programie imprezy wspomnieć o jabłonkowskiej kapeli „Nowina”, która grywa na „Gorolu” już od 20 lat. W tym roku w dodatku „nowiniarze” nie tylko zagrają, ale jej muzycy – **Radek Matusznyi** (skrzypce) i **Grzegorz Stopa** (bas) – są nawet autorami scenariusza sobotniego bloku programowego.

– Chłopcy poprowadzą też cały program, przeplatając go scenkami i anegdotami. Wspomoże ich **Chrystian Heczko** z „Lipki” – powiedziała „GL” założycielka i kierowniczka „Nowiny” i „Lipki”, **Krystyna Mruzek**. – W programie zaprezentują się przede wszystkim zespoły dziecięce i młodzieżowe z Zaolzia, które przedstawiają tradycje i zwyczaje ludowe, oraz dziecięce i dorosłe z Polski i Estonii.

„Nowina” zagra także na uroczystości otwarcia przybudówki Domu PZKO i Izby Regionalnej oraz w pochodzie. Zarówno w sobotę, jak i w niedzielę „nowiniarze” zaproszą miłośników folkloru do wspólnego śpiewania „pod smreką”. W Łasku Miejskim będzie do nabycia najnowsza płyta kapeli pt. „Nowina w gospodzie”.

Uwaga Koloniści!

Kancelaria KP przypomina wszystkim uczestnikom kolonii polonijnych w Przasnyszu, że odjazd autobusu nastąpi w niedzielę 7 sierpnia 2005 o godz. 6.30 z dworca autobusowego w Czeskim Cieszynie. Prosimy o wcześnie przybycie (min. 15 minut przed odjazdem).

DZIŚ ROZPOCZYNA SIĘ 58. GOROLSKI ŚWIĘTO

Oby tylko nie padało

JABŁONKÓW (kor) – Imprezy sportowo-turystyczne – Rajd o Kyrpcę Macleja, Bieg o Dzbane Mleka oraz turniej piłkarski na bolsku na Biale – otworzą dziś rano dwudniowe 58. Gorolskie Święto. Na folklor przyjdzie poczekać aż do godz. 15.00, kiedy to na scenie Łasku Miejskiego rozpocznie się sobotni blok programowy, w którym przedstawią się przede wszystkim dziecięce i młodzieżowe zespoły z Zaolzia i zagranicy.

– Pierwszy dzień „Gorola” zakończy spotkanie w Kawiarence „Pod Pegazem”, czyli coś dla miłośników poezji, oraz zabawa przy muzyce młodzieżowej. Dopiero niedziela poświęcona będzie w pełni folklorowi – mówi prezes jabłonkowski MK PZKO, **Jan Rytko**. – Chodzi nam po prostu o to, aby na Gorolskim Święcie każdy mógł znaleźć coś ciekawego dla siebie. Do takich dodatkowych atrakcji należy też zaliczyć przygotowaną przez Izbę Regionalną im. Adama Sikory drugie spotkanie mistrzów rzemiosła i rękodzieła pn. „Szikowne gorolskie rynec”, połączone z pokazem wyrobu sera. Pokazy rzemieślników i rękodzielników będzie można podziwiać w Łasku Miejskim przez oba dni imprezy.

Prezes Rytko zdradził „GL”, że w tym roku nie będzie „pasowania na

gorola”. Organizatorzy szykują jednak inną niespodziankę. – Tegoroczny „Gorol” poświęcony jest pamięci **Stanisława Jareckiego**, niezującego już redaktora Radia Katowice, który przez 25 lat promował Gorolskie Święto i Zaolzie w Polsce. W związku z tym po raz pierwszy przyznamy Medal im. S. Jareckiego osobie, która – naszym zdaniem – najbardziej przysłużyła się promocji naszego regionu i naszej imprezy w Polsce. Nazwiska na razie nie zdradzę. Powiem tylko tyle, że medal będzie przyznawany co roku, a jego autorem jest prof. **Jan Herma** z cieszyńskiej filii UŚ – stwierdził Rytko.

Członkowie Kół PZKO przygotowują już wozy alegoryczne, które wezmą udział w niedzielnym korowodzie, oraz przyrządzają potrawy góralskie.

ciąg dalszy na str. 2

XXXVI FESTIWAL FOLKLORU GÓRALI POLSKICH

»Oldrzychowice« wyróżnione

ŻYWIEC/ZAOLZIE (kor) – Od 36 lat Tygodniowi Kultury Beskidzkiej towarzyszy Festiwal Folkloru Górali Polskich w Żywcu. W tym roku festiwal – połączony z konkursem, w którym o złote, srebrne i brązowe Żywieckie Serca ubiegają się zespoły, kapele, śpiewacy i grupy śpiewacze – odbywał się w dniach od 30 lipca

do 2 sierpnia. Jury festiwalu, któremu przewodniczyła etnograf **Krystyna Kwaśniewicz**, przyznało wyróżnienie w kategorii zespołów Zespołowi Regionalnemu „Oldrzychowice” z Oldrzychowic. Jurorzy dokonali też wyboru zespołów na Międzynarodowy Festiwal Folkloru Ziemi Górskich w Zakopanem. „Oldrzychowice” są na tej liście – jako zespół „rezerwowy”.

„Oldrzychowice” otrzymały wyróżnienie za program pn. „Ostatki” (scenariusz: **Halka Szlaur** i **Marek Grycz**), który miał premierę 1 maja na festiwalu folklorystycznym „Złoty Kłos” w Zebrzydowicach, gdzie zdobył pierwszą nagrodę.

W tym roku „oldrzychowiczanie” zabraknie na Gorolskim Święcie. Jak poinformował nas M. Grycz, zespół wyjeżdża dzisiaj do Rożnowa pod Radhoszczem na festiwal „Jánošíkův dukát”. Na Zaolziu „Oldrzychowice” wystąpią podczas uroczystości dożynkowych w ich rodzinnej wsi (27. 8.) oraz w Gutach (28. 8.). Grycz dodał, że oldrzychowickie dożynki odbędą się w tym roku po raz pierwszy nie przy Domu PZKO, ale „Na fojstwie”, czyli w dawnym gospodarstwie wójta wsi.

– W tym stroju czuję się bezpiecznie!

Rys. BRONISŁAW LIBERDA

NA PIECHOTĘ LUB NA ROWERZE

OSTRAWA (wak) – Od początku czerwca br. realizowany jest projekt pn. „Cyklobusy Jesioniki”, którego inicjatorem jest Stowarzyszenie „Destinacni management Moravsko-slezskv”. Organizacja promująca region. – Projekt, wspierany m.in. przez województwo morawsko-śląskie oraz Czeską Centralę Ruchu Turystycznego – CzechTourism, realizowany jest w tym roku po raz pierwszy, powstał przede wszystkim z myślą o miłośnikach turystyki rowerowej tak po czeskiej, jak i polskiej stronie gór. Trzy trasy zapewniają dostęp do całej centralnej części Jesioników i wszystkich godnych zwiedze-

nia tam miejsc, w tym także przygranicznych rejonów Polski. Jeden z „cyklobusów” zajeżdża bowiem przez granicę do miejscowości Głuchołazy. Autobus wyposażony w specjalne cyklobusowe

rych już od kilku lat uczestniczą goście z Polski, m.in. z Prudnika i Głuchołazów. Turystów z Podbeskidzia mogą zainteresować – „Rajd Priessnitz” (13. 8.) i „Rajd Sowiniecki” (28. 8.), imprezy

Jesioniki widziane z jednoślada

py kursują w sierpniu codziennie, we wrześniu w weekendy i święta państwowe – powiedziała **Ivana Svatošova**.

W okresie letnim w Jesionikach odbywa się też sporo imprez kulturalnych i sportowych. W najbliższy weekend (6-7 bm.) będą to np. „Dni letniej zabawy z Euroregionem Pradziad”, w któ-

przygotowane dla fanów historycznych samochodów i motocykli, Mistrzostwa RC i Słowacji w płukaniu złota (Złote Góry, 27 i 28 bm.) oraz maraton na rowerach górskich (3 września).

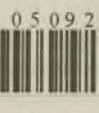
Informacje dotyczące kursów cyklobusów można znaleźć na stronach internetowych – www.tourism.cz lub na stronach spółki Connex Morava – <http://cyklobusy.connexmorava.cz>.

AutoCont SIMPO
Ośrodek Szkoleniowy
oferuje
DLA DZIECI
5-dniowe podmiejskie
obozы komputerowe
Cena: 1.750,- Kč
(można rozłożyć na 4 raty)
Terminy:
► 8 - 12 sierpień
kurs podstawowy
► 22 - 26 sierpień
samodzielny montaż komputera PC
Nocne maratony
w grach komputerowych!
DLA WSZYSTKICH
Serwis komputerowy
komputery, komponenty,
oprogramowanie (pakiety software'owe,
gry, antywirusy), drukarki, skanery,
tel. komórkowe (batarie, słuchawki,
karty SIM, kredyty)
informacje i zgłoszenia
Cz. Cieszyn, ul. Główna 25
e-mail: edu@simpo.cz
tel.: 777 858 954

Pogoda

SOBOTA – Zachmurzenie zmienne, możliwe przelotne opady deszczu. Temperatura w dzień 18-22 st., nocą 14-10 st. C. Wiatr płn.-zach. 2-6 m na sek.

NIEDZIELA i PONIEDZIAŁEK – Zachmurzenie zmienne z przelotnymi opadami deszczu. Temperatura w dzień 15-19 st., nocą 12-8 st. C.

9 771212 422065

sobota 13 sierpnia 2005 – Park MK PZKO w Bystrzycy
występują TSA, inekafe, K25A oraz zaolziańskie kapele rockowe

9.00 Memoriał Franciszka Mensíka w siatkówce

U rodaków

■ Do dziś w Beskidach widoczne są skutki listopadowej wichury. Połamane lub wyrwane z korzeniami drzewa nadal tarasują górskie szlaki turystyczne, a najgorzej jest w rejonie szczytu Baraniej Góry. W Nadleśnictwie Wisła po nawałnicy było 100 tysięcy metrów sześciennych wiatrołomów. Z każdym tygodniem drewna zalegającego na szlakach jest coraz mniej i po wakacjach powinny one być już drożne. W Nadleśnictwie Ustron straty były mniejsze i z likwidacją szkód zdołano się już uporać.

■ Pogorszeniu uległa jakość wody w Wiśle i Brennicy. Na początku sezonu można było kapać się bez przeszkód we wszystkich miejscach, teraz Sanepid ostrzega przed wchodzeniem do wody. Ostatnie badania wykazały obecność salmonelli na odcinku Wisły w Ochabach. Dla odmiany bakterie kałowe wykryte zostały w Brennicy, na wysokości Brennej Kotarza.

■ Kilkakrotnie już przekładany był termin oddania do ruchu drogi ekspresowej S1 pomiędzy Cieszyńskiem a Skoczowem. 7-kilometrowy odcinek, licząc od węzła w Krasnej do węzła w Międzywiciu, miał być włączony do ruchu w połowie lipca. Skończyło się na obietnicach. Ale jest nadzieja, że zostaną one spełnione w najbliższy weekend, kiedy to drogowcy zapowiadają oddanie jednej z nitek czteropasmówki.

■ Festiwal Filmów Amatorskich odbędzie się w Żywcu. Takie święto zostanie zorganizowane w mieście pierwszy raz. Festiwal zorganizowano z myślą o amatorach. Nadesłane na konkurs filmy nie mogą być dłuższe niż 25 minut, muszą być zarejestrowane na płycie lub kasecie. Swoich prac nie mogą przysyłać zawodowi reżyserzy, studenci szkół filmowych i artystycznych powyżej II roku i nie mogą to być filmy dyplomowe. Festiwal rozpocznie się 1 października w kinie Janosik. Termin oddawania prac upływa 10 września.

■ 36. Festiwal Folkloru Górali Polskich, odbywający się w ramach Tygodnia Kultury Beskidzkiej, rozstrzygnięty. Zwycięzcą został Zespół Regionalny „Mszalniczanin” z Mszalnicy. Złotym Żywieckim Sercem i 5 tys. zł nagrodzono ich lachowskie wesele. Srebrne Serce i 4 tys. zł przypadło Zespołowi Pieśni i Tańca im. Józefa Szczotki „Wierchy” z Miłówki, a Brązowe (i 3 tys. zł) Zespołowi Góralskiemu „Holny” z Zakopanego. Najlepsze zespoły zostały zaproszone na Międzynarodowy Festiwal Folkloru Ziemi Górskich w Zakopanem.

■ Rowerzyści łatwiej i bezpieczniej dojadą pod bielską Szyndzielnię. Miasto wybudowało tu ścieżkę rowerową. Henryk Juszczyk, wiceprezydent Bielska, mówi, że przy okazji remontów dróg miasto stara się od razu tworzyć ścieżki rowerowe. Tak było przy przebudowie ul. Armii Krajowej, która prowadzi w kierunku Szyndzielni i Dębowca. To popularna, ale niebezpieczna trasa dla rowerzystów, ponieważ ruch jest tu duży, a droga była wąska. Teraz, po modernizacji, wzdłuż drogi prowadzi odrębna, trzykilometrowa ścieżka przeznaczona tylko dla rowerów. – W przyszłym roku chcemy ją przedłużyć pod dolną stację kolejki. To największa miejska atrakcja, dlatego dojazd do niej musi być wygodny – dodaje Juszczyk.

Opr. (kor)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Fot. BEATA SCHÖNWALD

Z dostawą liczącą ok. 700 książek przyjechał wczoraj na Zaolzie Tomasz Sypiewski (drugi z lewej) z przyjaciółmi. Po 8-godzinnej nocnej podróży z Bydgoszczy do Cz. Cieszyna goście z Polski zostali przyjęci w Kongresie Polaków w RC przez prezesa Józefa Szymeczka oraz kierowniczkę Oddziału Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie Helenę Legowicz, która zajmie się dystrybucją książek do bibliotek i szkół. – Trzy lata temu, w czasie polowań na zaolziańską literaturę nawiązaliśmy wspólnie z nieobecny tu Rafałem Rogowskim kontakty z tutejszymi Polakami. Nie wypadało przyjeżdżać z pustymi rękami. Z biegiem czasu do naszej inicjatywy włączyły się kolejne osoby i wydawnictwa, książek przywozimy więc coraz więcej – powiedział „GL” T. Sypiewski, który zainteresował się Zaolziem za sprawą lektury Kamińskiego „Konfliktu polsko-czeskiego”. (sch)

Przy pomniku...

ŻYWCICE (sch) – 61. rocznicę mordu żywocickiego uczczą dziś o godz. 15. uczestnicy uroczystości wspomnieniowej. Z rąk gestapa 6 sierpnia 1944 r. straciło życie 36 mężczyzn (w większości Polaków) z Żywocic, Cierlicka, Będowic i Suchej Górnej. Oprawę artystyczną zapewnią połączone chóry – ChNP i „Hejnał-Echo”.

Pytanie do:

LESZKA KALINY,

kierownika artystycznego Polskiego Towarzystwa Muzycznego „Ars Musica”.

W ub. nr. „GL” pojawiła się zapowiedź przyszłorocznego VI Polonijnego Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Dąbrowie Tarnowskiej. Kto może zgłaszać się na tę imprezę?

Uczestnikami Festiwalu mogą być kapele polonijne od 3- do 8-osobowych będące częściami składowymi zespołów folklorystycznych w kraju zamieszkania. Kapela, wysyłając zgłoszenie, powinna zaznaczyć w nim region (lub regiony), który preferuje na warsztatach, czyli ten, który jej macierzysty zespół taneczny zamierza zaprezentować na XIV Światowym Festiwalu Polonijnych Zespołów Folklorystycznych w 2008 r. w Rzeszowie.

Bliższe informacje oraz karty zgłoszeń zainteresowane kapele z Zaolzia znajdują na stronach internetowych www.arsmusica.cz pod banerem ZKL.

(sch)

Ciekawostki

Niebezpieczna joga

W norweskim zakładzie karnym zaprzestano organizowania sesji jogi dla więźniów, ponieważ okazało się, że u części z nich w rezultacie wschodnich ćwiczeń wzrósł poziom agresji i niepokoju – pisze w śróde norweska gazeta „Ringerikes Blad”. Lekcje jogi wprowadzono na próbę wcześniej w tym roku w więzieniu Ringerike, w którym kary odsiadują najbardziej niebezpieczni przestępcy. Władze więzienia miały nadzieję, że medytacje i ćwiczenia oddechowe pomogą opanować więźniom uczucia gniewu, ale okazało się, że przyniosły one całkiem odwrotny rezultat. U części więźniów po zajęciach jogi wzrósł poziom niepokoju i agresji, a u innych wystąpiły zaburzenia snu – powiedział gazecie strażnik Sigbjørn Hagen. Jego zdaniem ćwiczenia głębokiego oddychania mogą uczynić więźniów jeszcze bardziej nie-

Winięty budzą emocje

Dokończenie ze str. 1

Wielu polityków, senatorów (m.in. Andrzej Feber) wypowiadało się w sprawie i składało interpelacje do ministra transportu. Mieszkańcy miejscowości położonych koło tej ważnej arterii regionalnej, z której wg szacunku dyrektora Administracji Dróg Województwa, **Tomáša Böhma**, korzysta codziennie 22 tys. aut, zawiązali komitet petycyjny. Ten tylko pierwszego dnia zebrał aż 300 podpisów. Petycję można podpisywać np. na Wydziale Ekonomicznym Wyższej Szkoły Górniczej Uniwersytetu Technicznego w Ostrawie do 18 sierpnia.

Protest przeciwko zmianom na Karolinie

OSTRAWA (mro) – Ostrawa ma szansę pokazać, że nie jest miastem barbarzyńców kulturowych, których jedynym celem jest osiągnięcie ze wszystkich największych korzyści. Ma szansę wybudowania zespołu urbanistycznego, który będzie nie tylko dobrze służyć ludziom, ale także uwidoczni Ostrawę na europejskiej mapie jako miejsce, któremu zależy na jakości – m.in. te zdania zapisane są w liście otwartym skierowanym do prezydenta Ostrawy, **Aleša Zedníka**, protestującym przeciwko zamiarom miasta przeprowadzenia zmian w zaplanowanej budowie dzielnicy Karolina.

W liście spisany przez intelektualistów i architektów podkreśla się, że ostatnie kroki magistratu budzą obawy co do jego czystych intencji przestrzegania planu realizacji zabudowy. Planu, który zwycięsko wyszedł z międzynarodowego konkursu. Przypomnijmy, że jego autorami byli

50. numer »Wiarusa«

CZ. CIESZYN (s) – Ukazał się 50. numer „Wiarusa” – kwartalnika Koła Polskich Kombatantów w RC. Jubileuszowe wydanie pisemka otwiera apel wygłoszony 8 maja br. w Cz. Cieszynie z okazji 60. rocznicy zakończenia II wojny światowej. Drukując ten tekst redaktor **Bronisław Firla** pragnął uczcić pamięć kolegów, siostr i braci, przyjaciół, znajomych, którzy dla wolności złożyli ofiarę najwyższą.

Stała rubryka „Okruchy” obfituje w relacje z wydarzeń i imprez z udziałem delegacji KPK, które miały miejsce na naszym terenie i poza nim w okresie od 13 marca do 8 maja 2005. Na wyszczególnienie zasługują notatki o udziale delegacji zaolziańskiego środowiska kombatanckiego (P. Badura, B. Feber, B. Firla, J. Gazur, L. Herman, F. Jurczek, J. Marosz i J. Pawlas) na obchodach 60. rocznicy zakończenia II wojny światowej w Warszawie (6 i 7 maja) i Pradze (8 maja). W nadwielitawskiej stolicy nasi kombatanci (L. Herman, J. Gazur, K. Bartulec i F. Jurczek) *wspólnie z innymi honorowymi gośćmi na czele z prezydentem CR Václavem Klausem odebrali na trybunie defiladę różnych formacji armii czeskiej i innych państw antyhitlerowskiej koalicji. Polskę reprezentowała piechota, kawaleria oraz orkiestra wojskowa z Radomia*. Delegację KPK zaprosił do Pragi attaché tamtejszej Ambasady RP, płk Cezary Lipert.

„Wiarus” publikuje tekst okolicznościowego przemówienia prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego do uczestników spotkania z okazji 60. rocznicy zakończenia II wojny światowej.

Kolekcjonerzy danych o technice wojskowej z lat II wojny światowej tym razem znajdują w „Wiarusie” informacje o katuszy, wykrywaczu min, panzerfauscie, a także o enigmie. Natomiast na przedostatniej kolumnie 8-stronicowego czasopisma swoje wspomnienia z ostatnich dni wojny publikują kombatanci Andrzej Pawlas, Karol Bartulec, Jan Szmek, Józef Marosz, Paweł Badura i Jan Pawlas. Wbrew pierwotnym zapowiedziom redaktora 50. numer „Wiarusa” nie będzie ostatnim. To dobrze.

Swemu „młodszemu” koledze na zaolziańskim rynku prasowym życzenia wszystkiego dobrego i niezmiennie dużego grona czytelników tudzież doczekania setnego numeru składa zespół „Głosu Ludu”.

Oby tylko nie padało

Dokończenie ze str. 1

Nie zabraknie na pewno placów, „bachorów”, pieczeni zbójckiej, galuszek ze szpyrkami, kapuśnicy, jelit z kapustą, kołaczy, a także ognistej „mioduli”. Będą też dwa rodzaje piwa – Radegast i Brackie. – *Nie będzie natomiast hamburgerów i hot-dogów. Regulamin, którym muszą się kierować sprzedawcy – a chodzi tu głównie o przedsiębiorców prywatnych – tego zabrania. Tak samo jak sprzedaży dzinsów czy innych ciuchów. Chcemy zachować jak najbardziej góralski charakter tej imprezy* – zapewnia Ryłko.

Gorzej jest z „wesołymi miasteczkami”, które zza Olzy głośną muzyką

przeszkadzają bawiącym się na „Gorolu”. Organizatorzy imprezy co roku zwracają się do władz miasta, by zabroniły „karuzelazom” produkcji w „świętgorolski” weekend. Na próżno – ci ustawiają swoje „atrakcje” na prywatnych działkach i miasto, podobno, nie może tu nic zdziałać.

Prezes Ryłko poinformował nas też, że 58. Gorolski Święto po raz pierwszy organizowane jest jako impreza Stowarzyszenia Folklorystycznego RC. – *Miejmy nadzieję, że ta współpraca przyniesie obojdom korzyści* – mówi Ryłko i dodaje: – *Mamy wszystko dopięte na ostatni guzik. Teraz już tylko śledzimy z niepokojem prognozy pogody. Oby tylko nie padało...*

architekci z Politechniki Gliwickiej, ich rzecznikiem zaś został inż. **Karol Cieślak**.

– *W naszych planach dokonano nielegalnych zmian zmieniając tereny przeznaczone pod tereny zielone na tereny przeznaczone pod zabudowę* – powiedział K. Cieślak. Dodał, że właśnie na tych o zmienionym przeznaczeniu hamburska firma ECE, wslawiona budową brneńskiej „Vaňkowi”, ma wybudować kolejną galerię w RC.

Pod listem apelującym o zaprzestanie degradacji uniwersyteckiego terenu Karoliny i zapychania go dalszymi pudełkami supermarketów zwanych na wyrost galeriami handlowymi podpisali się m.in. **Jarek Nohavica**, śpiewnik folkowy, i **Martin Strakoš**, historyk architektury. Wszyscy chętni od wczoraj do końca sierpnia mogą do nich dołączyć i podpisywać list w galerii „Fiducia” przy ul. Młyńskiej w Ostrawie.

bezpiecznymi, ponieważ ćwiczenia oddechowe wpływają na zniesienie barier psychologicznych.

Polsat bez »Kiepskich«?

Po wakacjach na antenie Polsatu nie pojawią się nowe odcinki serialu „Świat według Kiepskich” – podaje portal Wirtualne Media. Wycofanie serialu ma podobno poprawić wizerunek stacji wśród widzów z wielkich miast i osób wyżej wykształconych – informuje portal.

Szczyt z toaletą

Na najwyższym szczycie Australii zostanie wybudowana toaleta dla turystów. Władze parku narodowego w Nowej Pld. Walii, w którym znajduje się Góra Kościuszki, postanowiły, że dla wygody turystów na zboczu góry zostanie umieszczona specjalna toaleta. „Turysty korzystający ze ścieżek spacerowych z Thredbo do

Przejścia Charlotte musieli do tej pory ukrywać się za skałami, a w spokojne bezwietrzne dni zapach moczu unosił się nawet na samym szczycie góry”, mówi dyrektor parku Andrew Harrigan.

Apetyt na kangury

Rosja jest największym importerm mięsa i podrobów z kangurów. W ubiegłym roku zapłaciła za nie 9 mln euro – poinformował ekonomista z australijskiego Ministerstwa Handlu Tim Harcourt. Mieszkańcy Rosji, głównie na Dalekim Wschodzie, konsumują niemal jedną trzecią całego eksportowanego przez Australię mięsa kangurów. „Australia nie jest w stanie sprostać naszemu zapotrzebowaniu – twierdzi rosyjski importer Igor Dorochow. – Potrzebujemy stu kontenerów mięsa miesięcznie. Australia może dostarczyć tylko 25”. Mięso kangura cieszy się wśród

mieszkańców rosyjskiego Dalekiego Wschodu wielką popularnością – pisze AP. Używane jest do wyrobu wędlin. Jak tłumaczy Gregorij Klumow, moskiewski przedstawiciel australijskiej firmy handlowej, przyczyną popularności kangurów na rosyjskim Dalekim Wschodzie jest mała dostępność zwierzęcego białka na tych terenach. Mięso kangurów, o znacznie mniejszej zawartości tłuszczu niż inne czerwone mięsa, Australia eksportuje do 55 krajów.

Patrole na... rolnikach

Szwajcarska policja obniża koszty zastępując konie rolnikami. Poruszający się na rolnikach funkcjonariusze będą przemieszczać się po ulicach miast znacznie szybciej i co najważniejsze, przy znacznie niższych kosztach. Już wkrótce na ulicach Zurychu pojawi się 9 policjantek i 25 policjantów ze specjalnego „patrolu na rolnikach.”

DRUGI TOM CIESZYŃSKICH STUDIÓW MUZEALNYCH

Region odkrywa tajemnice

Po niespełna dwuletniej przerwie Muzeum Śląska Cieszyńskiego w Cieszynie przy współpracy z Muzeum Ziemi Cieszyńskiej w Czeskim Cieszynie wydało drugi tom czasopisma muzealnego pn. Cieszyńskie Studia Muzealne / Těšnýský muzejní sborník. Pierwszy tom wydano w 2003 r. z okazji oddania do użytku, po długoletnim remoncie, gmachu Muzeum Śląska Cieszyńskiego, jako pokłosie międzynarodowej konferencji poświęconej dwóchsetnej rocznicy założenia muzeum w Cieszynie.

Obecny tom zawiera 20 artykułów uczonych z Polski i Czech. Obok materiałów przede wszystkim poruszających wiele wątków kultury materialnej Śląska Cieszyńskiego znalazły się tu artykuły poświęcone problemom ogólniejszym, np. sprawie konserwacji eksponatów, czy też filozoficznym podstawom ekspozycji muzealnych.

Zaciekawi np. materiał Bogusława Czechowicza „Mecenat artystyczny księcia Kazimierza II w księstwie cieszyńskim”, gdzie m.in. znajdziemy rysunek-rekonstrukcję kościoła we Frysztacie z XVI w. Pavlína Nováková omawia plany i mapy z archiwów w Wiedniu, Opawie i Pradze dotyczące jabłonkowskich szanów. Nie tylko kolekcjonerów zainteresuje artykuł zajmujący się wyrobami fabryki mebli giętych rodziny Kohnów w Cz. Cieszynie. Przeczytać możemy o architekturze Cz. Cieszyna w dwudziestolecie międzywojennym, o początkach automobilizmu na Śląsku Cieszyńskim, o zabytkach archeologicznych wydobytych ze studni na Starym Mieście w Cieszynie, o polskich postyllach ewangelickich z naszego regionu i o wielu innych ciekawych sprawach.

Artykuły są napisane po polsku i po czesku, w zależności od tego, skąd pochodzi autor.

Okładka 2. tomu Cieszyńskich Studiów Muzealnych.

Sztuka barokowa na Śląsku Cieszyńskim

Bardzo ciekawy projekt pt. „Sztuka barokowa na Śląsku Cieszyńskim” realizuje Muzeum Śląska Cieszyńskiego wspólnie z Muzeum Ziemi Cieszyńskiej w Cz. Cieszynie. Jest on finansowany z funduszy unijnych Phare CBC oraz ze środków finansowych Samorządu Województwa Śląskiego. Jak zdradziła nam historyk sztuki muzeum w Cieszynie, **Irena Adamczyk**, w ramach projektu przeprowadzone zostały badania dotyczące malarstwa i rzeźby z XVII i XVIII wieku, konserwacja części eksponatów. Wydany zostanie też katalog zbiorów muzeum, który liczyć będzie około 200 stron.

Muzeum Śląska Cieszyńskiego w Cieszynie ma w swoich zbiorach około 80 tysięcy eksponatów, które są opracowywane, część z nich jest wystawiana na ekspozycji, inną obejrzeć można na wystawach czasowych.

– Ekspozycje opracowujemy pod względem merytorycznym i zajmujemy się ich konserwacją. Niemniej nigdy do tej pory nie udało się wydać katalogu pewnej części zbiorów zawierającego informacje o danym obiekcie i jego fotografii. I teraz właśnie tak się dzieje – stwierdziła Adamczyk. Jak dowiedzieliśmy się, pomysł wyszedł od pracowników muzeum opawskiego, którzy przygotowują książkę na temat sztuki barokowej we wschodniej

części Śląska Austriackiego, czyli również części naszego terenu Śląska Cieszyńskiego.

– Oni przyjeżdżali do Cieszyna, gdzie pomagano im w znajdowaniu materiałów. Niemniej stwierdziliśmy, że dobrze byłoby zrobić własną publikację i tak się wszystko zaczęło – powiedziała nam historyk muzeum cieszyńskiego.

Publikacja obejmuje część obiektów barokowych z XVII i XVIII wieku z zakresu malarstwa i rzeźby. Zrobiono profesjonalne zdjęcia, które znajdują się w albumie, a kolorowych ilustracji będzie dwieście. Materiał jest bogaty i większość obiektów nie była nigdy publikowana. Chodzi w szczególności o obiekty sakralne i portrety nigdy nie prezentowane na żadnej wystawie, np. cykl 19 obrazów z życia św. Alojzego z lat 60. XVIII wieku, które pochodzą z dawnego klasztoru jezuickiego mieszczącego się przy obecnej ulicy Szersznika. Jest też bardzo ładna rzeźba sakralna polichromowana. Publikacja powinna pokazać się na początku listopada.

Podobny projekt realizuje również Muzeum Těšnýnska opracowując grupę obiektów barokowych, które znajdują

Św. Anna Samotrzeć – Fryderyk Mateusz Welsmann, 1728 r. Prowenienca: z kościoła p.w. św. Jerzego w Puńcowie.

się w muzeum po czeskiej stronie granicy. Tak samo tutaj przeprowadzono badania i już w przyszły wtorek 9 sierpnia odbędzie się w sali wystaw Muzeion filii Muzeum w Hawierzowie wystawa, do której wydany został katalog.

Projekt będzie dalej kontynuowany. – W przyszłym roku w okresie letnim planujemy zorganizowanie wystawy prezentującej niektóre obiekty barokowe ze zbiorów muzeum oraz pod koniec września odbędzie się międzynarodowa konferencja naukowa pt. „Kultura i sztuka na Śląsku Cieszyńskim w okresie konfesjonalizacji katolickiej”. Udział w niej wezmą naukowcy z Niemiec, Austrii, Czech i Polski – poinformowała I. Adamczyk. Projekt potrwa do 2007 roku, kiedy zostaną wydane drukiem referaty z konferencji oraz zostanie otwarta wystawa reprezentująca zabytki barokowe głównie z obiektów sakralnych i innych muzeów.

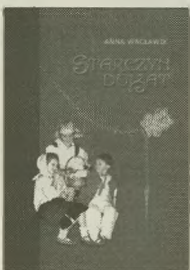
(ar)

NA »GOROLU« ANNY WACŁAWIK »STARCZYN DUKAT« - Kup i zdobądź autograf!

CZ. CIESZYN (sch) – Wczoraj ujrzała światło dzienne publikacja **Anny Wacławik** „Starczyn dukat”. Książka, wydana w nakładzie 500 sztuk przez Kongres Polaków przy wsparciu finansowym Państwowego Funduszu Kultury Ministerstwa Kultury RC, Huty Trzynieć oraz spółki „Refrasil”, została jeszcze w tym samym dniu uroczystie „ochrzczona” w Domu PZKO w Sibicy.

Anna Wacławik, z domu Olszar, urodziła się 23 września 1923 r. w Bystrzycy nad Olzą, gdzie ukończyła polską szkołę podstawową i wydziałową. W czasie II wojny światowej pracowała w gospodarstwie domowym, po wojnie uczęszczała do Liceum

Handlowego w Cieszynie. Po zamążpójściu przeprowadziła się do Sibicy i tu mieszka po dziś dzień. – Kiedy w 1953 roku razem ze szwagrem, prezesem SMP, Gustawem Wacławikiem, zakładaliśmy Zespół Regionalny „Sibica”, byliśmy pełni entuzjazmu. Brakowało pieniędzy, program jednak trzeba było przygotować. „Olza” i „Górniki” specjalizowały się wówczas w tańcach narodowych, my zaś postanowiliśmy pokazywać nasz region. Zaczęłam więc pisać scena-

riusze widowisk, takie jak „Goiczek” czy „Deptani kapusty”... – wspomina autorka „Starczynego dukatu”, zbioru scenariuszów opartych na obrzędach ludowych Śląska Cieszyńskiego.

Zresztą Anna Wacławik nadal dzieli się swoimi bogatymi doświadczeniami i wiedzą folklorystyczną z zespołami i szkołami na Zaolziu. Dla bystrzyckiej PSP przygotowała widowisko „Zabawa w wesele” na Przegląd Szkół im. St. Hadyny, dla gnojnickiej szkoły widowisko o Janie Kubisie „Na miedzy”. – Jeżeli jest zainteresowanie, chętnie pomagam – mówi.

„Starczyn dukat” zawiera na 250 stronach aż 19 scenariuszy takich właśnie widowisk, przy czym każdy

scenariusz posiada zapis nutowy piosenek i tańców oraz bogaty materiał zdjęciowy. Są więc „Połaźnicy”, „Mięsopest”, „Żniwa”, „Prządki i mikołaje”, „Bańkorze” i wiele innych.

Książkę w cenie 150 Kc można nabyć w Kongresie Polaków i w księgarni w Cz. Cieszynie oraz na Gorolskim Świątku w Kolibie Wydawców. Tam też w niedzielę o godz. 15 będzie można uzyskać autograf autorki.

Breakshow

FELIETON DARKA JEDZOKA

Wyobraziłem sobie CzechTek doskonały. Policja nie przekracza swoich kompetencji i nie blokuje dojazdu do legalnie wynajętej łąki po publicznych drogach. 7000 ludzi spotyka się, tańczy przez trzy dni, po czym opuszcza zdeptaną, ale wysprzątaną łąkę. W czasie tych trzech dni miejsca przebiegu imprezy pilnuje 200 policjantów, którzy udzielają mandatów i upomnień za ewentualne wykroczenia.

Dokładny opis rzeczywistych zdarzeń obserwowanych oczami uczestnika możecie przeczytać na przykład na stronie www.tdz.wz.cz/parubtek05 (osobiście znam autora – nie pali, pije jedno piwo na tydzień, zapalony fan historii kina). Policja z pełną mocą uderzyła w ludzi bez ostrzeżenia, innym razem – obiecując godzinę czasu do pakowania sprzętu, atakowała po 20 minutach. Kilku różnych świadków opisało sceny, kiedy furgonetki policyjne wjeżdżały na pełnej szybkości w tłum. Pierwsza fala ataku spotkała się z minimalnym oporem (butelki, które opisują akta policyjne, były wtedy jeszcze z plastiku). Agresja wzmożła się dopiero później (cytuje: „a co ty byś zrobił, gdyby ktoś skopnął ci dziewczynę glanem na ziemię?”). W ostatniej fazie nieodbitki uczestników zrezygnowały całkowicie z oporu i zebrały się pod jedną działającą sceną, gdzie zaczęły tańczyć. Policjanci otoczyli tłum i wrzucili między ludzi granaty oślepiające oraz te zawierające gaz łzawiący. Tak samo potraktowali wcześniej grupkę, która usiadła posłusznie na gołej ziemi pod inną sceną. Jeden z uczestników opowiadał, jak to jakiś policjant kazał im wsiąść do samochodu, by po chwili druga ekipa nawrzucała im do środka granaty. Do przesłuchania w Pradze wieziono człowieka, któremu pałka policyjna zerwała wiązania kolanowe.

Piszę o tym wszystkim, by dać też możliwość poznania innej wersji wydarzeń, niż ta policyjna. Wielu ludzi nie wątpi już dzisiaj, że decyzja o stłumieniu CT była fatalna. Szkody materialne i liczba rannych wielokrotnie przewyższa te, które powstałyby w wyniku normalnie przebiega-

jącej imprezy. Policja kilkakrotnie została przyłapana na jawnym kłamstwie – pomimo ciągłych korekt ze strony właściciela łąki, podawała najpierw, że uczestnicy korzystali z niej nielegalnie, potem, że umowa dotyczyła imprezy urodzinowej a właściciel nie wiedział, co podpisuje (prawdziwy tekst umowy na www.idnes.cz). Sam byłem na podobnych, acz maluczkich, akcjach – organizatorzy są często wegetarianami i interesują się ekologią, uczestnicy CT potwierdzają zresztą, że teren był na bieżąco porządkowany (a w miesiąc po zeszłorocznej edycji na łące nie było śladu imprezy). A atak policji? Proszę porównać z cytowanymi wyjaśniającymi zasady jej działania w przypadku akcji neofaszystowskich – rzecznik prasowy powiedział niedawno, że „skinów nie atakujemy, gdyż przyniosłoby to większe szkody materialne i zdrowotne niż w wypadku nieingerencji, a musimy dbać też o ich zdrowie”. Okazuje się więc, że opłaca się rznąć tek-kowców uzbrojonych tylko w patyki i butelki, bo po prostu jest łatwiej? Warto się zamyślić też nad tym, że NIGDY w ciągu ostatnich 15 lat nie doszło do wykorzystania takiej siły policyjnej – i to przeciwko grupie ludzi o tak niskim stopniu społecznego niebezpieczeństwa.

Tutaj wcale nie chodzi już o muzykę elektroniczną (też, że na tego typu imprezach gra się tylko techno, jest twierdzeniem powielanym przez Novę), co zrozumie-li na przykład Václav Havel czy Jiřina Jirásková, którzy czynnie popierają protesty uczestników. Chodzi o to, że musimy się nauczyć tolerować nawet tych ludzi czy styl muzyki, który nam się nie podoba. Obojętne, czy chodzi o metal, hip hop, punk czy granie na grzebieniu. Obojętne, jak są ubrani, jak tańczą, jak często się myją, co czytają. O ile pojawiają się wypadki wandalizmu, trzeba je karać indywidualnie, nie linczować za nie całej grupy. Masowy atak 2000 uzbrojonych profesjonalistów na młodzież w sandałach i krótkich spodenkach jest przejawem tego, gdzie mogą zapędzić nas stereotypy.

Boję się dalszego kroku.

LATO Z GDAŃSKIEM

Żuraw nad Motławą

Symbolem Gdańska – obok fontanny Neptuna i ratusza Głównego Miasta – jest Żuraw, czyli ogromny, jak na swoje czasy, dźwиг portowy do dziś przypominający o kupieckiej roli miasta nad Motławą.

Najstarsza wzmianka źródłowa o Żurawiu jako o drewnianym dźwigu portowym pochodzi z 1367 roku. Jego dzisiejszy wygląd jest rekonstrukcją tego z połowy XV wieku. Pierwszy drewniany dźwиг spłonął bowiem doszczętnie w czasie pożaru w 1442 roku. Nowy dźwиг zbudowano w latach 1442-1444. Miał on charakter obronny. Składał się z dwóch murowanych baszt, między którymi zainstalowano drewniany mechanizm wyciągowy. Urządzenie przeładunkowe składało się z dwóch par bębnow drewnianych o średnicy 6,5 i 6 m, które wprawiali w ruch skazańcy depczący niczym „woły pociągowe” wewnątrz obracających się walców. Dźwиг służył do wyładunku zbyt ciężkich towarów, jak beczek z winem, oraz do stawiania masztów na statkach wiślanych, aby mogły żeglować w górę rzeki.

Żuraw był jednocześnie bramą miejską. Pozostawał własnością miasta, a jego administratorem był mistrz dźwigowy. W wyniku działań wojennych w 1945 roku Żuraw został zniszczony – konstrukcja drewniana spłonęła doszczętnie, a z części ceglanej pozostało jedynie 60 %. Po wojnie polscy konserwatorzy sztuki odbudowali go. Obecnie jest siedzibą Centralnego Muzeum Morskiego, które na położonej naprzeciwko wyspie ma także swoje sale wystawowe. Pomiedzy Żurawiem a wyspą kursuje prom.

Opr. (mro)

Żuraw góruje ponad kamieniczkami Długiego Pobrzeża nad rzeką Motławą. Dziś zamiast ruchliwego portu pełno tu jest restauracji, kafejek i sklepów z bursztynem.

»JESTEŚMY CIEKAWI ZESPOŁÓW, JAKIE Z NAMI ZAGRAJĄ W BYSTRZYCY« – MÓWIĄ CZŁONKOWIE »METALOWEJ« LEGENDY

TSA wystąpi w klasycznym składzie

Za tydzień, w sobotę 13 sierpnia, odbędzie się w parku koło bystrzyckiego Domu PZKO kolejna impreza młodzieży zaolziańskiej – Złot 2005. Program zapowiada się ciekawie – oprócz rodzimych kapel zagrają w Bystrzycy zespoły należące do czołówki czeskiej i słowackiej sceny rockowej: „Kurtizany z 25. avenue” oraz „Inekafe”. Punktem kulminacyjnym imprezy będzie koncert legendy polskiego metalu, zespołu TSA. Korzystając z poczty elektronicznej i pośrednictwa menedżera zespołu, Marcina Jacobsona, udało nam się przeprowadzić krótki wywiad z członkami TSA. Jak poinformował nas M. Jacobson, wywiad jest kompilacją wypowiedzi wszystkich muzyków.

Prawie ćwierć wieku temu byliście europejską legendą metalu. Potem przez wiele lat o zespole nie było słyhać. Co się działo z TSA przez te wszystkie lata? W jakiej kondycji znajdujecie się dzisiaj?

Ujmując rzecz najkrócej, po naszym sukcesie w pierwszej połowie lat 80. ubiegłego wieku nastąpiło zmęczenie materiału. Przez kilka lat z rzędu graliśmy wtedy po 300 koncertów rocznie, jeździliśmy po całym kraju i Europie, nagrywaliśmy płyty. Przez 11 miesięcy w roku byliśmy poza domem. To musiało się odbić na naszych wzajemnych relacjach, więc zespół najpierw zmienił skład a potem, chyba w 1989 roku, zawiesił działalność. Wcześniej wzięliśmy jeszcze udział w polskiej inscenizacji musicalu „Jesus Christ Superstar”, w której Marek (Piekarczyk) grał główną rolę. To były trudne czasy – w Polsce pogłębiał się kryzys. Marek (Piekarczyk) i Andrzej (Nowak) wyjechali na kilka lat do USA. Każdy z nas poszedł w swoją stronę. Przed czterema laty w wyniku intrygi naszych fanów spotkaliśmy się na urodzinach naszego perkusisty Marka Kapłona i znowu zagraliśmy razem. Wcześniej podejmowane były próby wskrzeszenia zespołu w różnych układach personalnych, ale nie do końca się one udały. Na tych urodzinach okazało się, że najlepiej gra się nam w pierwotnym składzie. Postanowiliśmy spróbować raz jeszcze i tak już zostało. W ubiegłym roku wydaliśmy nowy album („Proceder”), który spodobał się zarówno naszym starszym fanom, jaki i młodej publiczności. Dużym wzięciem cieszyły się też reedycje naszych wcześniejszych płyt, więc wszystko układa się jak najlepiej. Znowu gramy koncerty, na któ-

re ludzie kupują bilety, więc czujemy się prawie tak, jak za naszych najlepszych czasów.

Czy to prawda, że zespół wystąpi w klasycznym, najmocniejszym składzie z pierwszej połowy lat 80-tych? Kogo zatem przywitamy na Zaolziu?

Zagramy w tym samym składzie, który uważany jest za klasyczny – cokolwiek by to oznaczało, czyli w tym, w którym nagraliśmy nasze trzy pierwsze płyty. Marek Kapłon na perkusji, Janusz Niekraś na basie, Stefan Machel i Andrzej Nowak na gitarach, no i Marek Piekarczyk w charakterze wokalisty i gawędziarza.

Należy się spodziewać, że na Waszym koncercie bawić się będą nie tylko nastolatki, ale i ich rodzice, a nawet dziadkowie, którzy wyrastali z takimi utworami, jak „51”, „TSA rock”, „Wpad-

ka”, „Trzy zapałki”... Można liczyć na to, że zabrzmia one w Bystrzycy?

Ciągle mamy z tym kłopot. Z jednej strony jest nowa płyta, która spodobała się naszym fanom. Z drugiej publiczność domaga się naszych przebojów sprzed lat. Musimy „kombinować” i przed każdym koncertem robimy to od nowa. Dzięki temu program każdego koncertu jest nieco inny. Rzeczą pewną jest, że kilka z wymienionych numerów zagramy na Zaolziu.

TSA będzie gwiazdą Złota, na którym zagrają nie tylko czołowe zaolziańskie formacje, ale także kapele należące do ścisłej czołówki czeskiej i słowackiej sceny rockowej. Czy przynajmniej trochę znanie czeskie czy słowackie zespoły i jak oceniacie ich muzykę?

Wstyd się przyznać, ale im bliżej jesteśmy Europy, tym mniej wiemy o tym, co dzieje się u naszych sąsiadów.

FOT. MARIAN CUREZDLO

Zespół TSA w pełnym, klasycznym składzie. W takim zagra w Bystrzycy.

To niestety coraz powszechniejsze zjawisko. Bardzo jesteśmy ciekawi zespołów, jakie z nami zagrają.

W Czechach panuje opinia, że najwyższy poziom muzyki rockowej w państwach byłego bloku wschodniego jest nadal w Polsce. Czy zgadzacie się z tą opinią i jak sami oceniacie to, co dzieje się obecnie na scenie rockowej w Polsce.

Nie przesadzajmy. Był czas, że wasze zespoły – „Blue Effect”, „Framus Five”, „Collegium Musicum” itd. – były uznanymi firmami w tej części Europy. Jak takie porównanie wyglądałoby dzisiaj, trudno powiedzieć. Polski rock ma się dobrze. Jest w Polsce mnóstwo młodych, naprawdę bardzo dobrych zespołów, które cieszą się sporą lokalną popularnością. Problem polega na tym, że powszechna komercjalizacja mediów i obojętność nastawionych

na maksymalny zysk wydawców zepchnęła je do „podziemia”. Ich koncerty odbywają się w małych klubach, w sklepach nie ma ich płyt, a mimo to mają one setki fanów. Ta sytuacja przypomina trochę czas, w którym my startowaliśmy. Wtedy rock oficjalnie również nie istniał, a w klubach aż wrzało. Jak to się skończyło, wiemy doskonale.

Płyta „Proceder” odnosi sukcesy. Może zatem zdradzicie czytelnikom „GL”, jakie są kolejne plany zespołu?

Chcemy nadal grać dużo koncertów. Powoli zaczynamy myśleć o nowej płycie, którą pewnie zaczniemy nagrywać na początku przyszłego roku. Poza tym mamy kilka innych pomysłów, o których zapewne niebawem usłyszycie.

ROMAN WRÓBEL i JACEK SIKORA

Gitarzyści Stefan Machel i Andrzej Nowak (od lewej).

UCZNIOWIE Z ZAOLZIA O 1. WYSZEHRADZKIEJ LETNIEJ SZKOLE JĘZYKA POLSKIEGO

W dniach 25.-31. 7. 2005 odbyła się 1. Wyszehradzka Letnia Szkoła Języka Polskiego na Słowacji. Do Spiskiej Kapituły przyjechali Polacy z RC, Węgier i Słowacji. Zaolzie reprezentowała piętnastka uczniów polskich szkół podstawowych wraz z trzema wychowawczyniami.

Wszyscy zebraliśmy się w Cz. Cieszynie, skąd wyruszyliśmy pociągiem do Popradu. Ze stolicy Tatry pojechaliśmy autokarem do Spiskiej Kapituły. Po zakwaterowaniu w seminarium św. Franciszka podzielono nas na cztery grupy wg znajomości języka polskiego i wieku. Następowala smaczna kolacja, przygotowana przez siostry zakonne i paru seminarzystów.

Kiedy następnego dnia wstaliśmy o w pół do ósmej z wygrzanych, trzeszczących, ale wygodnych łóżek, na dziedzińcu czekał na nas pełen energii i entuzjazmu nauczyciel wuefu, pan Jarek. Po krótkiej gimnastyce poszliśmy zjeść śniadanie. Codziennie przedpołudniem odbywały się zajęcia z języka polskiego i historii. Bardzo polubiliśmy naszych profesorów, którzy

naprawdę byli wspaniali i potrafili stworzyć świetną atmosferę, w której fajnie się pracowało. Jedną z autorek tego tekstu stwierdziła: – *Komenski by się ucieszył*. Znaczy to, że nauka była prowadzona formą zabawy, poprzez różne dyskusje, gry i negocjacje. Niegasnąca hiperaktywność profesorów zmuszała nas do nieustannego podziwu, a zarazem do ustawicznego zaangażowania i kreatywności. Dzięki te-

wie w państwach Grupy Wyszehradzkiej. Nikomu nie chciało się wracać do domu, poznaliśmy nowe twarze, nowych kolegów, z którymi trudno było się rozstać.

Pobyt w Spiskiej Kapitułe oceniamy baaardzo pozytywnie, jesteśmy pełni wrażeń. Jeżeli będzie taka możliwość, to bez zastanowienia wyjedziemy ponownie.

Natalia, Gabriela & Jakub, grupa 4

Międzynarodowe wakacje

mu udoskonaliliśmy sztukę mówienia po polsku (retorykę), jak również wiedzę o historii Polski i jej sąsiadach. Po zazwyczaj pysznym obiedku mogliśmy chwileczkę poleniuchować, później kontynuowaliśmy zajęcia do późnego wieczora w nieco lepszej postaci.

Po ciepłej kolacji każdy kolonista miał do wyboru spędzenie wieczoru na sportowo z panem od gimnastyki (można było zagrać w piłkę czy w tenisa) albo obejrzeć ciekawy film – zamiast wieczorynki. Wg zasad dzień powinien się kończyć o godz. 22.00, jednak dla kolonistów (z reguły) finiszował w godzinach porannych.

Nie tylko nauka wypełniała nasz dzień. Odbyły się również dwie wycieczki. Warto wymienić wspinaczkę na Spiski Zamek (największa ruina na Słowacji), której zwieńczeniem była przepiękna panorama. Wyjechaliśmy także do Lewoczy, gdzie zwiedziliśmy drugi największy kościół na Słowacji, kościół św. Jakuba.

Na uroczyste zakończenie kolonii, które odbyło się przy grillu, przybyli polscy konsulo-

Koloniści przed kamerą

W sobotę czekała na nas masa konkursów, no i miała przyjechać telewizja, czyli wydarzenie nie było jakie. Każdy chyba, gdyby miał do wyboru tylko jeden z sześciu dni, na pewno wybrałby ten, bo to dzień naprawdę szczególny.

Około ósmej rano przyjechała telewizja. Najpierw nakręcili nas podczas różnych konkursów. Pewnie prawie każdy myśli sobie, że stanie przed kamerą to jedna wielka przyjemność, ale w tym wypadku nie było to nic specjalnie miłego, ponieważ sztab z TV był bardzo kapryśny i co chwila musieliśmy zmieniać pozycje, powtarzać przedstawiane teksty i zwracać głowę w stronę kamery, co naprawdę wyglądało sztucznie i kiczowato, ale nie dało się nic zrobić... Pomimo to odbyły się prawie wszystkie zaplanowane konkursy i tak jak w bajce dzień miał miły koniec, tzn. zakończył się rozdaniem nagród, pochwał i dyplomów.

Było bardzo miło, lecz niestety się skończyło!

Ala, grupa 4

Kiedy nam się spać nie chciało na zabawę szliśmy śmiało. Trochę światła brakowało, lecz to nam nie przeszkadzało. Chociaż było nas niewiele przyszli i nauczyciele. Wszyscy jak „pchełki” skakali i z siebie się naśmiewali. Zabawy czas szybko leciał, nikt do łóżek wracać nie chciał. Wtedy jakaś mądra głowa wymyśliła takie słowa: „Chodźmy szybko, zrobmy ciszę później cichcem można dziczeć”. Wszystko dobrze się skończyło na śniadaniu nas nie było. Myśmy wtedy smacznie spali i o tańcach wspominali.

Gosia, grupa 4

W konkursie historycznym wzięli udział tylko najlepsi – wyłącznie dzieci z Zaolzia.

Lekcja języka polskiego w grupie IV z panią Krystyną Bajor z Krakowa.

LATA ŚWIETNOŚCI WRACAJĄ – TWIERDZI DYREKTOR BOGUSŁAW SŁOWIOCZEK

– Nie, nie mam czasu. Wybacz. Przed chwilą otrzymałem wiadomość, że muszę opróżnić jedną salę lekcyjną. Jutro wchodzi tam ekipa remontowa.

Trudno, poczekam. Żar leje się z nieba, właśnie rozpoczynają się najbardziej upalne dni tego lata. **Bogusław Słowiocek**, prywatnie przyjaciel z gimnazjum, oficjalnie dyrektor Polskiej Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Jabłonkowie, nie będzie miał w tym roku wakacji. Trwa kapitalny remont dawnej wydziałówki – okazałego budynku wzniesionego w latach 1927-28 w sąsiedztwie ratusza. A poza tym, jako przewodniczący Komitetu Organizacyjnego, ma jeszcze do załatwienia tysiące spraw związanych z przygotowaniem Gorolskiego Święta.

– Ale żebyś nie myślał, że cię mam gdzieś, znajduję chwilę późnym popołudniem.

Mogę czekać choćby do wieczora. **Lubię Jabłonków**. Jego szczególnie, trudno definiowalny, lecz intensywnie odczuwany klimat. Jego urokliwy rynek z figurą Matki Bożej Niepokalanej z 1655 roku, kręte uliczki zbiegające ku Białej, malownicze kamienice. I jego mieszkańców, którzy noszą w sobie jakiś czar beskidzkiej swobody i książęcego szyku, tych niby-goroli, w których mowie posykną po mosteczku niektóre spółgłoski, a nierzadko poskakują i pradawne polskie słówka. Tych niby-mieszczan, którzy siadają do piwa z „harmonią” i otwartą duszą, i topią w smętnych melodiach nienazwane tęsknoty.

*Ej, zawitaj Jabłonkowie,
Kto cię widział niechaj powie –
Piękne miasto jest to przecie,
Mówią ludzie w całym świecie.
(...)
U ciebie początek wody,
Koniec chleba i swobody
(...)*

Tymi opłatającymi rynek uliczkami spacerował w połowie XIX wieku słynny tkacz-poeta **Adam Sikora**, układając swe liczne kantyczki i sztandarową *Pochwałę Jabłonkowską*. Tu sto lat później przechadzał się dyrektor **Karol Piegza**, tropiąc ślady dawnego obyczaju. Tu jak do źródła natchnień stale powraca **Antoni Szpyrc**, autor kalendarzy i pocztówek z finezyjnymi reprodukcjami rysunków na szkło malowanych. Całkiem niedawno można jeszcze było kupić ostatnie egzemplarze w filii Muzeum Cieszyńskiego na rynku.

Przeglądam jubileuszową jednodniówkę 50 lat PDSP w Jabłonkowie. K. Piegza pisze: *Jabłonków nie pamiętał tak radosnej manifestacji, jaka miała miejsce 9 września 1928 r., w dniu uroczystości otwarcia szkoły. Tłumy ludzi, zapelniające dosłownie cały rynek i wszystkie ulice, śpieszyły obejrzeć ten nowy przybytek szkolny, w którym kształcić się miały ich dzieci. Było też co oglą-*

dać! Szkoła cieszyła oko i serce nie tylko wyglądem zewnętrznym, lecz szczególnie swym estetycznym i funkcyjnym wnętrzem. Wchodzącym witał obszerny westibul, szerokie korytarze z błyszczącą posadzką, duże jasne klasy i gustownie rozwiązana klatka schodowa, gdzie mieściła się kuchnia szkolna z jadalnią, łazienka z natryskami i 2 wannami oraz wejście do sali gimnastycznej, zajmującej wraz z umieszczoną nad nią salą rysunkową całe lewe skrzydło budynku. W odpowiadającym mu prawym skrzydle były na parterze przygotowane lokale dla polskiego przedszkola, z osobnym wejściem, szatnią, ustępiami, w suterenie było mieszkanie dla tercjana,

wego obiektu funkcjonowała w lokalach szkoły ludowej przy kościele). Świetności, która...

– No właśnie, minęła, czy wręcz przeciwnie – trwa?

– Świetności, która, moim zdaniem, wraca. **Jabłonków** miał szczęście, trafił mu się bardzo dobry gospodarz, mam na myśli burmistrza **Petra Sagitariusa**. Nie uwierzysz, ale ten człowiek zna na wylot całego Sienkiewicza. Zaczął go czytać jeszcze jako chłopak po czesku, ale potem postanowił sięgnąć po oryginał. Ostatnio odbył nawet swoistą pielgrzymkę do miejsc, które Sienkiewicz opisuje w trylogii.

Dyrektor Słowiocek już ma czas. Opowiada

Lubię Jabłonków

Bogusław Słowiocek: Remont szkoły to zaledwie jeden z całej masy przykładów zmian na lepsze.

na 1. piętrze mieszkanie dla dyrektora szkoły. Ogrzewanie było centralne.

Były to jeszcze lata świetności **Jabłonkowa**. Świetności, w którą wpisują się zarówno talenty poetyckie **Adama Sikory**, jak organizacyjne założycieli **Czytelni Katolickiej** (1870), **Kółka Towarzystwa Pedagogicznego** (1898), **Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”** (1907), **grupy Polskiego Związku Robotników Chrześcijańskich** i **Związku Ludowego** (1909), **fili Związku Niewiast Katolickich** (1910), **Kółka Rolniczego** (1921), **koła Macierzy Szkolnej** (1922), **szkoły wydziałowej** (1926 – przed zbudowaniem no-

o... froncie robót w budynku dawnej wydziałówki. Strych zostanie przebudowany na klasy, we wznoszonej przybudówce będzie sala gimnastyczna, warsztaty oraz pracownie: fizyczna, chemiczna, biologiczna i wychowania plastycznego. – Krótko mówiąc, będziemy mieć całkiem nową szkołę, do której przeniesiemy się z ulicy **Leśnej** już chyba w czerwcu przyszłego roku.

– I dlatego mówisz o powrocie do świetności?

– Nie, nie tylko dlatego. Remont szkoły to zaledwie jeden z całej masy przykładów zmian na lepsze. Chociaż ważny i w skali inwestycji miejskich zauważalny. Czy ty wiesz, że otrzymaliśmy

na ten cel gigantyczną kwotę kilkudziesięciu milionów koron? Inne szkoły muszą się zadowolić ułamkiem tego, co nam przyznano.

– Pomógł burmistrz?

– Oczywiście.

Okazuje się jednak, że na przychylność władz miejskich istotny wpływ wywarli i sam dyrektor, i 25-osobowe grono nauczycielskie **Jabłonkowskiej podstawówki** – wliczając w to również pracowników podległej jej wydziałówki i placówki w **Łomnej Dolnej**. Nie ma wśród nich ani jednego, który by się aktywnie nie udzielał przynajmniej w jednej organizacji społecznej. Siedmiu śpiewa w chórach, sześciu pracuje w zarządach **kół PZKO** i **Macierzy Szkolnej**, dwoje prowadzi zespoły taneczne, dwaj chóry, dwoje przewodniczy kołom **Macierzy Szkolnej**. Zastępczyni dyrektora, **Halina Siedlaczek**, śpiewa w „**Melodii**” i jest członkinią zarządu **Zrzeszenia Śpiewaczo-Muzycznego**, a **Janusz Gomola**, nauczyciel geografii i fizyki, zasiada w zarządzie miasta, jest trenerem szkolnej drużyny piłkarzy i piłkarzy **Spartaka Jabłonków**, członkiem jego zarządu. O tym, że wszyscy oni biorą udział w przygotowywaniu **Gorolskiego Święta**, największej i najbardziej prestiżowej imprezy w mieście, nie trzeba mówić, bo to się, zdaniem Słowiocka, rozumie samo przez się.

– Z tego co słyszę wynika, że **Jabłonków** miał szczęście nie tylko do gospodarzy, ale i nauczycieli wszystkich naszych 270 dzieci...

– A nauczyciele do rodziców. Naprawdę pomagają nam bardzo – i to nie tylko na gruncie szkoły, ale także miasta i powiatu.

I jak tu nie kochać **Jabłonkowską**.

KAZIMIERZ KASZPER

Wychowawczynie klas dziewiątych: od lewej – Renata Staszowska i Urszula Czudek oraz zastępczyni dyrektora Halina Siedlaczek.

STARY FESTIWAL W NOWYCH DEKORACJACH

Państwo pozwolą: 3LaF

Choć kłną z reguły zleją pustkami, w **Cieszynie** i okolicy miłośnicy **X** muzy nie mają powodów do narzekania. Odbijają się tutaj w ciągu roku aż trzy festiwale filmowe: w kwietniu **Kino Na Granicy**, pod koniec lipca **ERA Nowe Horyzonty** a tuż po wakacjach **Cierlickie Lato Filmowe**. **CieLaF**, najstarszy stażem, przenosi się w tym roku w pejzaż hutniczych kominów, do **Trzyńca**.

W dniach od 1. do 4. września w kinie „**Kosmos**” będzie miała miejsce trzynasta już edycja przeglądu pod zmienioną nazwą **Trzyńskie Lato Filmowe**. Powody przeprowadzki wyjaśnia dyrektor festiwalu, **Tadeusz Wantuła**: – *Uczestnicy CieLaFów woleliby spotykać się w miejscu, gdzie łatwiej dojechać. Poza tym w Cierlicku mieliśmy poważne kłopoty z zapewnieniem zakwaterowania dla wszystkich chętnych. W Trzyńcu kino, dom kultury i hotel znajdują się w promieniu dwustu metrów. Władze miasta zgodziły się wesprzeć imprezę, mamy więc na razie wszystko, czego nam potrzeba do realizacji naszych zamierzeń.*

Została zachowana polsko-czesko-słowacka formuła przeglądu, a więc konkurs debiutów, prezentacja najważniejszych filmów ostatniego sezonu oraz część retrospekcyjna – tym razem poświęcona komediom zasługującym na miano kultowych. W kinie

w **Bystrzycy** będą wyświetlane głównie komedie polskie, a ponadto obszerny zestaw mało znanych krótkich filmów **Marka Piwowskiego**. Przygo-

towano również kilka ciekawostek: projekcje filmów animowanych autora nominowanej do **Oskara „Katedry” Tomasza Bagińskiego** oraz pokaz ma-

teriałów archiwalnych dotyczących **Zaolzia**. Są to kroniki filmowe rejestrujące takie wydarzenia, jak nadzór wojsk francuskich nad przebiegiem

plebiscytu z 1919 r., pogrzeb **Żwirki i Wigury** czy zajęcie **Zaolzia** przez wojska polskie w 1938 r. Kilka pokazów – głównie filmów czeskich – odbędzie się także w zasłużonym dla **CieLaFu** **cierlickim kinie „Wolność”**.

W trakcie przeglądu będą miały miejsce także wydarzenia artystyczne niezwiązane ze sztuką filmową. Z recitalem wystąpi **Richard Krajčo**, odbędzie się koncert świetnego chóru dziewczęcego z **Liceum Muzycznego** w **Katowicach** i będzie można obejrzeć wystawę prac uczniów **katowickiego Liceum Plastycznego**.

Pełny program **Trzyńskiego XIII Lata Filmowego** zostanie opublikowany w przyszłym tygodniu na stronach **www.tlf.cz**, a także – łącznie z opisami filmów – w „**GL**” w sobotę 27 sierpnia. Bilety na poszczególne seanse będą sprzedawane w kasie kina „**Kosmos**” od pierwszego dnia przeglądu, w cenie 40 koron. Nie przewiduje się systemu karnetowego. W kinie bystrzyckim cena biletu na zestaw dwóch filmów wynosi 50 koron. Wszelkich pozostałych informacji udziela biuro **Klubu Kultury** – głównego organizatora **3LaFu** – pod telefonem 558 330 105 i adresem poczty elektronicznej **klubkultury@klubkultury.cz**

Biuro Prasowe 3LaF

Telewizja

SOBOTA 6 SIERPNIA

■ TVP 1

6.05 Moda na sukces (s.) 6.25 Gwiazdowski polskiego sportu - Elżbieta Duńska-Krzesińska 7.00 Agrolinia (mag.) 8.00 Wiadomości 8.15 Rok w ogrodzie 8.35 Nasze domy 8.55 Talent za talent (pr. rozryw.) 9.20 Ziarno (dla dzieci) 9.50 Papirus (s.) 10.15 Wyspy piratów (film austral.) 11.10 Zaginiony świat (s.) 11.55 Puchar Jedynki 12.05 Kuchnia z Okrasą 12.30 Miasto marzeń (s.) 13.00 Wiadomości 13.10 Podróżnik (s.) 13.30 Wielka nagroda (film USA) 15.35 Śmiechu warte (pr. rozryw.) 15.55 W kurorcie o białym sporcie - kronika turnieju tenisowego Idea Prokom Open 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Mistrzostwa Świata w Helsinkach 19.10 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Dobry gliniarz (film USA) 22.00 Opole na bis (pr. muz.) 22.30 Robocop II (film USA) 0.30 Agentka o stu twarzach (film USA) 2.00 Piknik (film USA).

■ TVP 2

6.20 Echa tygodnia 6.50 Spróbujmy razem (pr. public.) 7.15 Zmiennicy (s.) 8.15 Janosik (s.) 9.00 Morskie opowieści (s.) 9.30 25. Światowy Festiwal Cyrkowy Cirque de Demain 10.30 Kręciola (reportaż) 10.55 Niania na telefon (s.) 11.40 Robert Korzeniowski i Hicham EL Guerrouj Rozmowy w marszu 12.10 Przygody psa Cywila (s.) 12.35 Kochanie, zmniejszłem dzieciaki (s.) 13.20 30 ton! lista, lista 13.50 Przystanek Woodstock 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 14.55 Wysokie Temperatury Filmowe Kazimierz Dolny 2005 15.05 FAMA 2005 koncert 40-lecia 16.00 Przystanek Woodstock 16.05 Na dobre i na złe (s.) 18.50 Wakacyjny konkurs Dwójki 18.55 M jak miłość (s.) 19.50 Mistrzostwa Świata w Helsinkach 21.00 Hity na czasie (pr. muz.) 21.50 Słowo na niedzielę 22.20 Sport-telegram 22.40 Dla forsy (film USA) 0.10 Przystanek Woodstock 2.10 Zabij mnie później (film USA).

■ TV KATOWICE

6.30 Wierzę, wątpię, szukam 7.00 Przygód kilka wróbla Ćwirka (s. anim.) 7.10 Olimpiada Bolka i Lolka (s. anim.) 7.20 Przygód kilka wróbla Ćwirka (s. anim.) 7.45 Aktualności 7.50 Trzymaj formę 8.00 Z życia Kościoła 8.45 Palce licząc kuchnia regionalna 9.00 Świat magazyn międzynarodowy 9.45 Przegląd gospodarczy 10.15 Eurinfo 10.35 Stacyjka (s.) 11.45 Echo Bałtyku 12.10 Zielonym do góry (mag.) 12.45 Etniczne klimaty 13.45 Rodzina Polanieckich (s.) 15.15 To jest temat 15.45 Aktualności 15.48 Pocztówki z wdziękiem - Teledyski z przeszłości 16.00 Nasze historie... 16.35 Mistrzostwa Polski kobiet 17.35 Świat magazyn międzynarodowy 18.00 Aktualności 18.35 Regiony kultury 18.50 Ziemia obiecana (film pol.) 19.50 Telekurier 20.45 Igrzyska Polonijne - Transmisja ceremonii otwarcia 22.55 Kurier sportowy 23.15 Kronika Małopolskiego Wyścigu Górskiego 23.20 Mistrzostwa świata - Relacja 23.45 Ofiara miłości (film USA)

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.25 Twój lekarz 8.00 Transformery (s.) 8.25 Yu-gi-oh! 3 8.50 Hugo familijny 9.20 Bravo 9.50 Exclusive 10.25 Samo życie (s.) 11.55 Liga mistrzów śmiechu 12.40 Dubler (film franc.) 14.40 Słoneczny patrol (s.) 15.45 Wydarzenia 16.05 Jezioro marzeń (film USA) 17.00 Niezakazane reklamy (pr. rozryw.) 17.15 Chirurgi (s.) 18.10 Całkiem nowe lata miodowe (s.) 18.45 Wydarzenia 19.25 Mężowie i żona (film USA) 22.00 Trzęsienie ziemi w Nowym Jorku (film kanad.) 0.00 Skrywane namiętności (film USA) 2.00 Reebok Hip Hop 3.30 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

6.15 Sezanie, otwórz się (dla dzieci) 6.40 Bolek i Lolek (s. anim.) 6.50 Śpiewanki 7.00 Było sobie życie (s.) 7.25 Moja maskotka 7.40 Niech żyje S Club! (s.) 8.05 Byłem szczurem (film fr.) 9.45 Pomarańcza (mag.) 10.15 Historia filatelistyczna (film TV) 11.35 W jaki sposób... (mag.) 12.00 Wiadomości 12.05 Tydzień w regionach 12.35 Wyspy zapomnianego spokoju (dok.) 13.00 Gotujemy po czesku 13.20 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 13.45 Oczarowanie (s.) 14.40 Fer-

rari dla dwóch (film fr.) 16.10 Film o filmie: Miss Agent II (s.) 16.25 Tajemnice inspektora Lynley'a (s.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.10 Antologia czeskiego humoru 18.50 Spostrzeżenia z zagranicy 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 3 plus 1 z Miroslavem Donutem (pr. roz.) 21.20 Na ostrzu szpady (film fr.) 23.30 Wiadomości 23.35 Bramki, punkty, sekundy 23.40 Jak upolować mężczyznę, czyli Seks w wielkim mieście (s.) 0.10 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 0.15 Wpadka (film br.-niem.) 2.05 Opowieść o ojcu chrzestnym (film kan.-USA) 3.30 Śladami czeskich diablów 3.45 Piękne zguby 4.15 Bananowe rybki 4.40 Rowrowe włóczęgi.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Wszystko, co wiemy o AIDS 8.35 GEN (s. dok.) 8.55 Słowo świąteczne 9.00 Blok kursów językowych 9.55 ABCD ekologii 10.00 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.) 11.00 Nasza wieś (mag.) 11.20 Program dla miłośników muzyki dętej 11.55 Z dala od Nairobi (film USA) 13.35 Spostrzeżenia z zagranicy 13.40 Diabeł tasmański - zagrożony gatunek (dok.) 14.30 Sportowcy świata (s. dok.) 15.20 Film o filmie: Madagaskar (dok.) 15.35 Filmowe powroty: Banita (film fr.) 17.20 Mistrzostwa Świata 2005 Finlandia 21.30 Olza (wid. muz.) 22.25 Europejczycy 23.25 Noc z Andëlem 0.55 Wielka muzyka nocna I 2.25 Jak upolować mężczyznę... (s.) 2.50 Wielka muzyka nocna II 4.00 Telewizyjne piosenki 4.40 Grotecki Ch. Chaplina.

■ NOVA

6.30 Pokémon (s. anim.) 6.55 Lebski Harry (s.) 7.45 Cudowny świat Walta Disneya 8.35 Flipper (s.) 9.25 Dzika karta (s.) 10.15 Akcja nad Berlinem (s.) 11.10 Zimowy raj (s.) 12.00 Dzwoncie do TV Nova 12.30 Inga Lindström (film niem.) 14.15 Viktoria Pilzno - Sparta Praga (piłka nożna) 16.55 To morderstwo, napisała (s.) 17.45 Prognoza pogody 17.50 Sprawy profesora Capellari'ego (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Promenada w kostiumie kąpielowym (pr. roz.) 21.45 Milczenie owiec (film USA) 23.55 Straszny film (film USA) 1.20 Dzwoncie do TV Nova 1.50 Amelia (film fr.) 3.45 Najlepszy seks (s. erot.) 4.35 Program rozrywkowy.

■ PRIMA

8.00 Zagrożone gatunki (s. dok.) 8.30 Salon samochodowy 9.15 Julie Lescaut (s.) 10.55 t-music (pr. muz.) 11.55 W lot po świecie (mag.) 12.50 Miejsce zbrodni: Frankfurt (s.) 14.25 Zostań ojcem mojego dziecka (film USA) 16.10 Veritas (s.) 17.05 Les Charlots jadą do Hiszpanii (film fr.-hiszp.) 18.35 Prima TV 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciół Woody (s. anim.) 19.55 Rewir Wolfa (s.) 20.50 Telebazar (pr. roz.) 21.50 Zbawienie (film br.-fr.) 23.55 Z archiwum X (s.) 0.40 Szybka wygrana 2.20 Nie ma doskonałych.

NIEDZIELA 7 SIERPNIA

■ TVP 1

6.30 W labiryncie 3 7.00 Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach 7.55 Otwarcie Igrzysk Polonijnych 9.00 Domisie (dla dzieci) 9.20 Wielki świat małych sportowców 9.35 Street Games (reportaż) 9.55 Niekończąca się opowieść (film USA) 11.30 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 12.30 Tydzień 13.00 Wiadomości 13.10 Idea Prokom Open 15.05 DTV J. Fedorowicz 15.15 Pojedynek rewolwerowców (film USA) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Mistrzostwa Świata w Helsinkach 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Antonia (film niem.) 21.55 Fan (film USA) 23.55 „Teraz Polska” część artystyczna 0.45 Idiota (film ros.)

■ TVP 2

5.35 Złotopolscy 3 6.00 Globert przedstawia niezwykle świat natury 6.25 Słowo na niedzielę 6.30 Przeprowadzki - Serwantka generałowej (film pol.) 7.25 Zmiennicy 3 8.25 Janosik 3 9.15 Wędrówki przyrodnicze z Davidem Attenborough (pr. dok.) 9.45 Siedlisko (film pol.) 10.40 W stronę Arktyki (pr. dok.) 11.50 Mistrzostwa Świata w Helsinkach

12.15 Grecki magnat (film USA) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.40 Złotopolscy (s.) 15.10 Szansa na sukces (s.) 16.10 Na dobre i na złe (s.) 18.54 Wakacyjny konkurs Dwójki 18.55 Mistrzostwa Świata w Helsinkach 20.50 Daleko od szosy (s.) 22.45 Wysokie Temperatury Filmowe Kazimierz Dolny 2005 22.55 Hiroshima czas apokalipsy (film ang.) 0.25 Dusza towarzysztwa - historia Pamelii Harriman (film USA).

■ TV KATOWICE

7.00 Przygód Kilka Wróbla (s.) 7.10 Olimpiada Bolka i Lolka (s. anim.) 7.20 Książka dla malucha (mag.) 7.45 Aktualności 7.50 Gramy dla was 8.00 Koncert życzeń 8.45 Wśród zieleni 9.00 Teleplotki 9.45 Skoda Grand Prix MTB 10.35 Przy naszym rynku (film cz.) 11.45 Bitwa o Wał Pomorski, 1945 (film dok.) 12.10 Książka miesiaca 12.45 Z życia Kościoła 13.05 Niedziela w Bytkowie 13.50 Śląska lista przebojów 14.05 Klub globtrotera 14.35 Telemotorsport 15.00 Polska egzotyczna 15.45 Polska-Węgry - Mistrzostwa Europy kobiet 17.35 Teleplotki 18.00 Aktualności 18.35 Regiony kultury 18.50 Ziemia obiecana (film pol.) 19.50 Muzyka łączą pokolenia 20.55 Od niedzieli do niedzieli 21.15 Książka tygodnia (mag.) 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe TV Katowice 22.05 Piłkarska Trójka 0.30 Hubal (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.30 Domowa kawiarenka 8.00 Czarodziejki (s.) 8.30 Power Rangers (s.) 9.00 Hugo (dla dzieci) 9.30 Dubler (film franc.) 11.40 Niesamowite dzieciaki (film USA) 13.30 Małe Kobry - operacja „Dalmatyńczyk” (film USA) 15.30 Fundacja Polsat 15.45 Wydarzenia 16.00 Kabaret 16.45 Pierwsza miłość (s.) 18.15 Daleko od noszy (s.) 18.45 Wydarzenia 19.20 Amerykańska księżniczka (s.) 20.20 Wybrańcy fortuny (film USA) 21.20 Ścisłe tajne (film USA) 22.25 Nagi patrol (film USA) 22.55 Na jeden temat... z Joan Rivers 23.25 13. posterunek (s.) 0.05 Magazyn sportowy 2.05 Ace Ventura zew natury (film USA) 3.40 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów 6.25 Opowieści z doniczki (s.) 6.30 Kocur Wawrzyniec i przyjaciele (s. anim.) 6.40 Jaskiniowiec (s.) 7.00 Przyjaciele (s.) 7.30 Bajkowe wakacje (dla dzieci) 10.00 Wędrująca kamera (mag.) 10.25 Obiekttyw (mag.) 11.05 Życie na zamku (s.) 12.00 Wiadomości 12.05 Moa - tajemnice ptasich olbrzymów (dok.) 13.00 Bajkowe wakacje 14.40 Magazyn religijny 15.00 Magazyn chrześcijański 15.20 Biedny figlarz (film czes.) 16.30 W poszukiwaniu czasu utraconego (s. dok.) 16.50 Adresat TVC (mag.) 17.10 Gdzie się podziałła ta stara piosenka 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.10 Wieszak z Jiri Jiraskową 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Spadek panny Innocencji (film czes.) 21.40 Wiadomości 21.45 Bramki, punkty, sekundy 21.50 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 21.55 Śmierć w Holy Orders (s.) 23.30 Losowanie Sportki i Szansy 23.35 M15 (s.) 0.30 Adresat TVC (mag.) 0.50 Godziny wizyt M. Šimka i J. Grossmanna 1.20 Sportowcy świata 2.10 Za ścianą 2.40 Czeskie misje.

■ TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.10 Koncert z Senatu 7.50 Panorama 8.30 Spotkania 8.35 Klucz (mag.) 9.10 Eliška i jej rodzina (s.) 10.10 Baśniowy żywot 10.30 Ivan Hlas (dok.) 11.05 Kamera w podróży: Polowanie na kamienie szlachetne (s. dok.) 12.00 Słowo świąteczne 12.05 Parady (film TV) 13.30 Kinobox (mag. film.) 13.55 Wędrówki z dinozaurami (s. dok.) 14.30 Studio sport 17.20 Mistrzostwa Świata 2005 Finlandia 21.00 Europejczycy 21.55 Kultura.cz (mag.) 22.25 Dogrywka 23.00 Nocny klub filmowy: Na zachód (film USA) 0.15 Echoes of Duke Ellington (koncert) 0.50 Gdzie się podziałła ta stara piosenka 1.25 Miłość czy ojczyzna (film USA).

■ NOVA

6.45 Pokémon (s.) 7.05 Lebski Harry (s. anim.) 7.55 Cudowny świat Walta Disneya 8.45 Flipper (s.) 9.30 Lízín let do nebe (film czes.) 11.15 Stefanie (s.) 12.05 Na szlaku z Jeffem Corwinem (s. dok.) 12.55 Rady ptaka Loskutaka (mag.) 13.35 Tylko dla twoich oczu (film br.) 15.55 Nie-

winne ofiary (film USA) 17.30 Prognoza pogody 17.35 Robinson Crusoe (film fr.) 19.18 T-Mobile Renta 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Gospoda (s.) 20.30 Akademia policyjna V: Misja w Miami Beach (film USA) 22.15 Blind Horizon (film USA) 0.05 24 godziny (s.) 0.50 Śladami zbrodni (s.) 1.35 Łowcy koszmarów (s.) 2.15 Najlepszy seks (s.) 2.55 Lízín let do nebe (film czes.) 4.40 Ojciec Schwarzwkracza do akcji (s.).

■ PRIMA

8.00 Żołnierze II wojny światowej (s. dok.) 9.00 Świat 2005 (mag.) 9.35 Anduła zwyciężyła (film czes.) 11.05 Niedzielny Receptariusz (mag.) 11.50 Rodzina doktora Kleista (s.) 12.50 Stary (s.) 13.55 Praga, godzina zero (film czes.) 15.10 Szok (film fr.) 17.00 Ojciec narzeczonej (film USA) 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciół Woody (s.) 19.55 Nic, tylko usiąść i płakać (film czes.) 21.25 Śmiertelne zagrożenie (film niem.) 23.05 Prawo i sprawiedliwość: Zbrodnicze zamiary (s.) 0.40 Ostatni rozdział (s.) 1.30 Szybka wygrana 3.10 Niedzielny Receptariusz.

PONIEDZIAŁEK 8 SIERPNIA

■ TVP 1

6.05 Wszystko w rodzinie (s.) 6.30 Lato z Jedynką 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Kopciuszek (s.) 9.05 Budzik (s.) 9.30 Ucieczka wycieczka (s.) 9.55 Redakcja-D (s.) 10.10 Kwadrans na kawę 10.30 ZUS radzi 11.20 Wielkie sprzątanie (mag.) 11.40 Zielony biznes (mag.) 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Dorastanie 1972 (film pol.) 13.05 Non possumus - Kościół katolicki wobec władzy komunistycznej 14.05 Plebania (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 Klan (s.) 16.05 Moda na sukces (s.) 16.25 Lato z Jedynką 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Mistrzostwa Świata w Helsinkach 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Bitwa o Anzio (film USA) 22.05 Przed Sopotem 22.15 Kobieta samotna (film pol.) 23.55 Wiadomości 0.10 Między nocą a dniem.

■ TVP 2

6.10 Złotopolscy (s.) 6.35 Felicity (s.) 7.20 Dwa światy (film pol.) 7.45 Magiczny autobus (s.) 8.10 McGregorie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.20 Miss Polonia sylwetki - Ewelina Kołomańska 10.30 M jak miłość (s.) 11.15 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Smak Oweśni 11.45 Podróż do ziemi obiecanej (s.) 12.30 Euro-quiz 13.30 Dzieci z Puławskiej 13.45 Hity Mandaryny 14.05 Ryzykanci (s.) 14.50 Nie do wiary (s.) 15.10 Felicity (s.) 15.55 Miss Polonia sylwetki Ewelina Kołomańska 16.10 Teleperele (teleturniej) 17.05 M jak miłość (s.) 18.50 Wakacyjny konkurs Dwójki 18.55 Mistrzostwa Świata w Helsinkach 20.55 M jak miłość (s.) 21.40 997 Magazyn Kryminalny 21.55 Miss Polonia sylwetki - Ewelina Kołomańska 22.20 Biznes 22.40 997 (mag.) 23.10 Terrorystka (film ind.) 0.55 Z archiwum X (s.) 1.35 IRA 15-lecie (koncert).

■ TV KATOWICE

7.00 Europa w zagrodzie 7.45 Aktualności 7.50 Zrobię to sam 8.05 Trójka tam była 8.45 Gość dnia 9.00 Perypetie ze zdrowiem 9.45 Klan (s.) 10.45 Telemotorsport 11.15 Gość dnia 11.45 Tatrzzańskie opowieści 12.00 Panorama morza 12.10 Regiony kultury 12.35 Ginące cywilizacje - Tybet szkoła na dachu świata (pr. dok.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Od niedzieli do niedzieli 14.45 Książka miesiąca 15.00 Molly (film pol.) 15.45 Przegląd gospodarczy 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 25 lat Rawy Blues 17.50 Gramy dla was 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.37 Trzecie oko 19.00 Mistrzostwa Polski Rajd Rzeszowski 19.25 Dokąd zmierzają „Złotka” 19.40 Regiony kultury 19.50 Książki z górnej półki 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia 21.45 Aktualności 21.50 Wiadomości sportowe TV Katowice 21.55 Zbliżenia filmowe 22.15 To jest temat 22.50 Studio pogoda 23.10 Mistrzostwa Świata 23.20 Kronika Igrzysk Polonijnych 23.45 Muzyka łączy pokolenia (pr. muz.) 0.25 Telekurier na żywo 1.00 Plebania (s.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV market 7.00 Czarodziejki (s.) 7.25 Rocket Power (s.) 7.50 Zbuntowany anioł (s.) 8.45

JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 9.45 Niesamowite dzieciaki (film USA) 11.40 Zbuntowany anioł (s.) 12.45 Małe Kobry - operacja „Dalmatyńczyk” (film USA) 14.40 Ścisłe tajne (film USA) 15.45 Wydarzenia 16.10 Świat według Bundych (s.) 16.40 JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 17.40 Rodzina zastępcza plus (s.) 18.45 Wydarzenia 19.25 Samo życie (s.) 20.15 Ace Ventura zew natury (film USA) 22.25 Świat według Kiepskich (s.) 22.55 V.I.P. (film USA) 23.55 Biznes Wydarzenia 0.25 Pierwsza fala (film USA) 1.20 Omen (film USA) 3.10 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Ulica Sezamkowa (dla dzieci) 9.00 My, dziewczyny z Miasteczka (s.) 9.30 Królestwo zabawek 10.00 Wiadomości 10.10 Wieszak z J. Jiraskową 10.55 Oczarowanie (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Album 13.10 Wesole zdarzenia z planu filmowego (pr. roz.) 13.30 Nie wahaj się kręć! (pr. roz.) 14.00 Wiadomości 14.05 Jak się żyje bezdomnym (dok.) 14.20 Antologia czeskiego humoru 15.00 W poszukiwaniu czasu utraconego 15.20 Skarby świata (s. dok.) 15.35 Co znaczy w domu? (dok.) 16.00 Wiadomości 16.05 Bajkowe wakacje 17.00 Gra o zielone (dla dzieci) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.30 Śladami czeskich diablów (s. dok.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Koniec wielkich wakacji (s.) 21.10 Podróżomania (mag.) 21.45 Reporterzy TVC (reportaże) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.10 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Jednostka wtórnego skierowania (s.) 0.05 Talk show Jana Krausa 0.45 Grotecki Charlie Chaplina 0.50 Moda - Ekstrawagancja - Maniera 1.15 Po czesku 1.25 Obiekttyw 1.55 AZ-kwiz 2.15 Babilon 2.35 Tydzień w regionach.

■ TVC 2

6.15 Wiadomości TVS 6.35 Dogrywka (mag. sport.) 7.10 Niesamowity świat (s. dok.) 7.40 ABCD ekologii 7.50 Panorama 8.30 Niepożądani towarzysze ludzkości (s. dok.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.50 Wszystko, co wiemy o AIDS 12.00 Euronews 12.25 Diabeł, czy zagrożona istota? (dok.) 13.15 Angielski dla najmłodszych 13.25 Byłem szczurem (film br.-kan.) 15.05 Adresat TVC (mag.) 15.25 Europa dziś (mag.) 15.55 Świat sztuki (s. dok.) 16.50 Sport w świecie 17.25 Mistrzostwa Świata w Atletyce 2005 Finlandia 21.00 Za ścianą (mag.) 21.30 Klub filmowy: Czerwonoskórzy (film USA) 22.55 Jazz klub 2001 23.45 Zaginiona dusza narodu 0.45 Sport w świecie 1.15 Herbata dla trzech 1.45 Blues Alive (pr. muz.) 2.30 Regiony TVC24.

■ NOVA

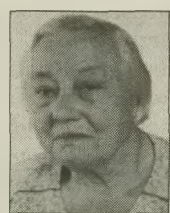
5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.25 Bóg wybacz... ja nie! (film wł.-hiszp.) 11.20 Dwie puszyste damy (s.) 11.55 Strażnik Teksasu (s.) 12.45 Dziewczyny Gilmore'a (s.) 13.30 Anastazja (s.) 14.25 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.15 Gwiazdne wrota (s.) 16.00 Żądla (s.) 16.50 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Straż przybrzeżna (s.) 18.20 Prognoza pogody 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.50 Pálí vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Kobra 11 (s.) 21.00 Nowa Podróżomania (mag.) 21.40 Co panu dolega, doktorze? (film czes.) 23.15 Miejsce zbrodni Frankfurt (s.) 0.40 Łaskanie (pr. erot.) 1.10 Powrót do Edenu (s.).

■ PRIMA

8.00 St. Tropez (s.) 9.05 Płomień wątpliwości (s.) 10.00 Wspaniali i bogaci (s.) 10.50 Prima jazda 11.50 Lekarz ze wsi (s.) 12.45 Szansa bez granic (pr. roz.) 13.50 Pan Złota Rączka (s.) 14.20 Beverly Hills 90210 (s.) 15.15 Sprawa dla dwu (s.) 16.30 SK Sigma Olomouc - FC Baník Ostrava (piłka nożna) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciół Woody (s. anim.) 19.55 Big Ben (s.) 21.40 Morderstwa w Midsomer (s.) 23.25 Nikita (s.) 0.15 Szybka wygrana 1.55 Dom strachu (film USA) 3.30 Sauna (talk show) 4.20 Prima archiwum.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika tygodniowa

Dnia 8. 8. 2005 r. mija 4. rocznica śmierci naszej Drogiej

śp. ANIELI KLUZOWEJ

z domu Beresko, z Mostów koło Jabłonkowa 225. Wspomina syn Zdzisław wraz z żoną Renią.

GL-430

Dnia 6 sierpnia 2005 mija 10. rocznica śmierci

śp. MIECZYŚLAWA ŚMIGIELSKIEGO

z Karwiny Nowego Miasta. Wszystkich, którzy Go znali, proszą o chwilę wspomnień żona, córki i syn z rodzinami.

GL-389

Dnia 6 sierpnia mija dziesiąta rocznica śmierci naszego Drogiego Męża, Ojca, Teścia, Dziadka, Wujka i Pradziadka

śp. MIECZYŚLAWA ŚMIGIELSKIEGO

z Karwiny Nowego Miasta. Wszystkich, którzy Go znali, proszą najbliżsi o chwilę wspomnień. AD-109

Czas szybko mija, lecz pamięć pozostaje w naszych sercach.

Dnia 5 sierpnia minęła bolesna 13. rocznica śmierci Naszej Kochanej

śp. ILONY SZAROWSKIEJ

z Orłowej Kopanin. O chwilę wspomnień i zadumy prosi mąż Władysław i córka Alexandra. RK-153

Wyrazy szczerego współczucia najbliższej rodzinie

śp. MARII ZOLICH

składa zarząd Zrzeszenia Śpiewaczo-Muzycznego. GL-433

Co w kinach

BYSTRZYCA: Ong - Bak (6, godz. 19.00); **KARWINA - Centrum:** Zebra z klasą (6, 7, godz. 17.45); Hostage (6-8, godz. 20.00); Madagaskar (8, godz. 17.45); **Reflex:** Bliżej nieba (6, 7, godz. 20.00); Madagaskar (6, 7, godz. 17.00); Gwiezdne wojny III - Zemsta Sithów (8, godz. 17.00, 20.00); **Kino letnie:** Przeklęta (6, 7, godz. 21.00); **TRZY-NIEC - Kosmos:** Zebra z klasą (6, 7, godz. 17.30, 20.00); Zupełnie jak miłość (8, godz. 17.30); Upadek (8, godz. 20.00); **HAWIERZÓW - Centrum:** Inniemamocni (6-8, godz. 15.30); Zupełnie jak miłość (6, 7, godz. 17.45); Tłumaczka (6-8, godz. 20.00); Dom woskowych ciał (8, godz. 17.45); **CIESZYN - Piast:** Roboty (6-8, godz. 16.00); Pan i Pani Smith (6, 7, godz. 17.45, 20.00, 22.15; 8, godz. 17.45, 20.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (czw: 18.00), TVC 2 (pt: 7.30). **POLSKIE AUDYCJE:** UKF Ostrawa 107,3 m i Trzynieć 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

KARWINA - Koło MSz Gimnazjum w Karwinie zaprasza wszystkich rodziców, studentów, absolwentów i sympatyków szkoły 10. 9. o godz. 15.00 do PZKO Karwina Stare Miasto na „Kopaczówkę” - festyn.
▲ Klub Seniora MK PZKO Raj zaprasza członków i sympatyków 9. 8. o godz. 16.00 na spotkanie do Domu PZKO.
CIERLICKO KOŚCIELEC - MK PZKO zaprasza 14. 8. na odpust św. Wawrzyńca. Msza o godz. 7.30 w j. polskim, 9.00 w j. czeskim, o 10.30 w j. polskim. W programie: 13. 8. o godz. 13.00 wielka wystawa bonsai w Domu Polskim ŻW, o godz. 16.00 pokaz kształtowania bonsai. Wystawa Ewy Słowik z Karwiny. 14. 8. wystawy otwarte w godz. 8-17.
CIERLICKO I STANISŁAWICE - Kluby Kobiet oraz Klub Seniora MK PZKO zapraszają na spotkanie 11. 8. o godz. 18.00 do Domu Polskiego ŻW na Kościelcu.
▲ Klub Kobiet oraz Klub Seniora zapraszają zainteresowanych na wycieczkę 26. 8. W programie zwiedzenie zamku w Karwinie Fryszacie oraz grodziska w Śląskiej Ostrawie. Odjazd z rynku w Cierlicku o godz. 8.00, następnie przystanki autobusowe w kierunku Stanisławicy, Olbrachcicy i Karwiny. Planowany powrót koło godz. 19.00. Koszt 150 Kc. Zgłoszenia na spotkaniu lub telefonicznie na nr. 596 423 759. Płacić można w autobusie.
BŁĘDOWICE - Kluby Kobiet i Seniora zapraszają na spotkanie 10. 8. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

KWMBLM - informuje, 9. 8. o godz. 19.00 w „Ikarze” przebiegną pierwsze wybory kierownictwa i czołówki. Obecność obowiązkowa - niezmierzenie ważna. Kapitan.
UWAGA SENIORZY HPC - w tym roku upływa 70 lat od jubileuszu Złotu Harcerstwa Polskiego w Spale. W Złocie uczestniczyli i zaolizali harcerze. Kierownictwo HKS „Zaolzie” postanowiło z tej okazji zorganizować spotkanie wszystkich Seniorów HPC na Hirczawie w środę 10. 8. Dojazd na Hirczawę: pociągami z Cz. Cieszyńska do Mostów 10.20, autobusem z Mostów na Hirczawę 11.23 lub własnym samochodem. Serdecznie zapraszamy.
JABŁONKÓW - Uwaga, turniej piłkarski na Gorolskim święcie z 6. 8. jest odwołany!
PTTS „BS” - rejon Trzynieć - zmiana terminu! Ognisko w lasu na Osówce w Trzyniecu odbędzie się 21. 8. Termin został zmieniony ze względu na niezależnych od „BS”. Przepraszamy.

Oferty

KARCZMA „U JARZĄBKA” w OW PASIECZKI w Koszarzyskach zaprasza dziennie od 9.00 do 24.00. W sierpniu i wrześniu możliwość rezerwacji tanich pobytów rekreacyjnych oraz terminów dla rodzinnych lub służbowych imprez. Tel. 736 103 097, e-mail: info@slstour.cz. GL-434
MALOWANIE DACHÓW - elewacje. Dobra cena i gwarancja, transport bezpłatny. Balicki, tel.: 558 742 469, 732 383 700. GL-419
MALOWANIE, TAPETY NATRYSKO-

WE „izolux”, prace murarskie. Kontakt tel.: 603 854 651. GL-304
SPRZEDAM 3 OWCE do chowu. Tel. 608 740 997. GL-428
TEATR CIESZYŃSKI ZATRUDNI na pełnym etacie fotografa i pracownika obsługi video. Termin rozpoczęcia pracy - od 1. 9. 2005. Zgłoszenia wraz z życiorysem prosimy przysłać do dnia 20. 8. 2005 na adres: Těšínské divadlo, ul. Ostravská 67, 737 01 Czeski Cieszyń. GL-43

Wystawy

DK „POKLAD”, Ostrawa Poruba, M. Kopeckého 675: do 15. 9. wystawa obrazów artystów - plastyków, Polaków tworzących w krajach Czwórki Wyszehradzkiej „Cztery nieba”. Otwarta po-pt: 8-18.

Firma produkcyjno-handlowa

PATROL

o ugruntowanej pozycji na polskim rynku poszukuje kandydatów na stanowisko:

Specjalista ds. handlowych

- wykształcenie średnie
 - udokumentowane doświadczenie w sprzedaży do Klientów sieciowych lub/i hurtowych
 - umiejętność nawiązywania kontaktów i prowadzenie negocjacji
 - bardzo dobra znajomość języka polskiego i czeskiego
 - biegła znajomość komputera
 - dyspozycyjność i zaangażowanie
 - prawo jazdy
- Kontakt: +48 (12) 451-84-54
e-mail: biuro@puzi.pl

Firma
SUNSET SUITS

Men's Fashion Moda Męska

Poszukuje osoby na stanowisko

MANAGERA REGIONALNEGO

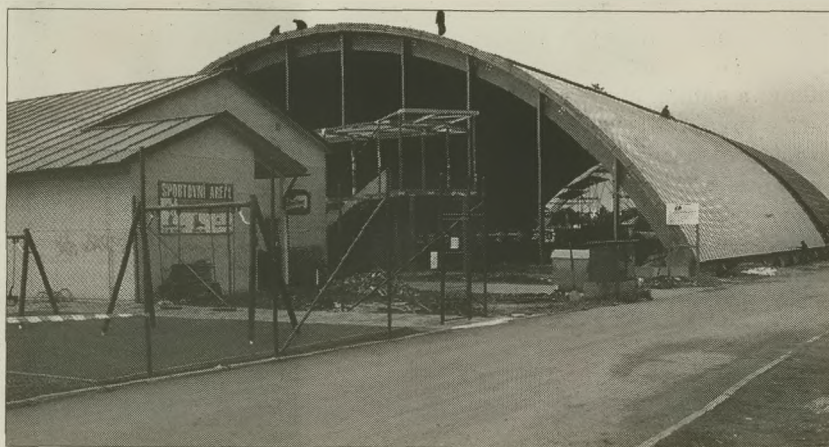
Miejsce pracy: Czechy

Wymagania

- język polski i język czeski (w mowie i piśmie)
- kreatywność
- komunikatywność
- dyspozycyjność
- otwartość
- sumienność

C.V. oraz list motywacyjny prosimy przysłać na adres:

info@sunsettsuits.com.pl
lub Salon Sunset Suits
ul. Przykopa 2
43-300 Cieszyń

Nowy obiekt sportowy w Wędrzyn.

Większa i nowocześniejsza

WĘDRYNIA (man) - W dużym tempie posuwają się prace na budowie hali do tenisa ziemnego w Wędrzyni, nieopodal stacji kolejowej. Obiekt ma zostać oddany przed końcem roku.

Teren pod halę kilka lat temu od gminy wynajęła spółka Vitality Szelesko, która w 2005 roku zbudowała na nich restaurację z torami bowlingowymi oraz hangar z trzema kortami do tenisa ziemnego. Niszczący

obiekt, który dominował nad okolicą, jakiś czas temu został usunięty. Teraz w jego miejscu szybko rośnie hala z drewnianą konstrukcją o identycznym kształcie. Powstaną w niej cztery korty do tenisa ziemnego o nowoczesnej nawierzchni „rebaunt ace” i widownia na 50 miejsc. Nowy obiekt będzie spełniał wymogi federacji tenisa ziemnego, dlatego będzie w nim można rozgrywać turnieje z udziałem tenisistów wyczynowych.

ZAGRAJ O DARMOWE BILETY

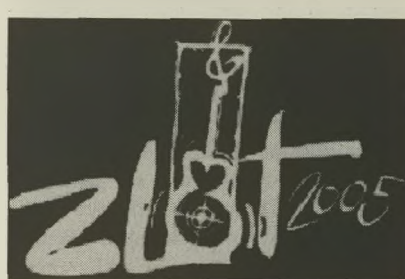
Na Gorolski Święto...

Prawidłowa odpowiedź na trzecie i ostatnie pytanie, dotyczące chórów występujących tradycyjnie na Gorolskim Święcie: „Gorol” z Jabłonkowa, „Melodia” z Nawisia i „Przeleć” z Mostów k. Jabłonkowa. Dwa bilety na wybrany przez siebie dzień Gorolskiego Święta otrzymuje **Jana Kotasowa z Oldrzychowic**. Przypomnijmy, że zwycięzcami 1. i 2. rundy konkursu zostali **Halina Sikora z Milikowa** oraz **Jadwiga Sperling z Cierlicka**.

Bilety będzie można odebrać wprost na imprezie, w kasie przy Olsie, na drodze prowadzącej od dworca autobusowego i czesko-polskiego kompleksu szkolnego.

... i Złot 2005

Kontynuujemy konkurs o dwa darmowe bilety na Złot 2005, który odbędzie się w Bystrzycy w sobotę 13 sierpnia. Ponownie należy swoją od-

KONGRES POLAKÓW, Cz. Cieszyń, Komenského 4: do 16. 9. wystawa z okazji 70. rocznicy udziału harcerzy z Zaolzia w Złocie ZHP w Spale „Śladami złotych harcerskich”. Otwarte w po-pt: 9-15.
MUZEUUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ

- sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszyń, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazy z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Do 11. 9. wystawa historyczna Zdeňka Hapala - lalkarza, artysty i reżysera. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

realitni kancelář FLASH (naprzeciwko restauracji „Stará záchytka”) Filia: Cz. Cieszyń, ul. Čapkova 10
Tel. 558 32 62 98

Miesz. Cz. Cieszyń 777 077 031 1+1 ul. Tovární 490 000,- Kč 3+1 ul. Okružní 330 000,- Kč 3+1 ul. Mládežnická 355 000,- Kč 3+1 ul. Kopemikova 515 000,- Kč 3+1 ul. Kopemikova 540 000,- Kč 3+1 centr. Cz. Cieszyńa do uzgod. 4+1 ul. Polní 395 000,- Kč Mieszkania Trzynieć 777 077 031 1+1 ul. Kopemikova 420 000,- Kč 2+1 ul. Topolová 450 000,- Kč 2+1 ul. Beskydská 460 000,- Kč 2+1 ul. Dukelská 490 000,- Kč 2+1 ul. Palackého 535 000,- Kč 2+1 ul. Beskydská 750 000,- Kč 3+1 ul. Sosnová 530 000,- Kč 3+1 ul. Seifertova 600 000,- Kč 3+1 ul. Beskydská 780 000,- Kč 4+1 ul. Sosnová 620 000,- Kč Dom rodzinny 777 077 034 Trzynieć - Dol. Leszna 980 000,- Kč Kocobedz DR 3+1 1 500 000,- Kč Cz. Cieszyń 1 580 000,- Kč Trzynieć 5+1 1 650 000,- Kč Niebory 2x 4+1 1 750 000,- Kč Nydek 1 850 000,- Kč Cz. Cieszyń DR 6+1 2 170 000,- Kč Wędrzyn 4+2 2 200 000,- Kč Mieszkania Trzynieć 777 077 031 Nawale 4+1+garaż 1 290 000,- Kč 2+1+k. Mosty k. Jabl. 445 000,- Kč Parcele 776 287 422 Ligotka Kameralna 170 000,- Kč Smilowice 125,-/m2 Bystrzyca 330 000,- Kč Wędrzyn 200,-/m2 Guty koło rest. Haba 150,-/m2 Mosty u Cz. Cieszyńa 255,-/m2	2 280 000,- Kč LIGOTKA KAMERALNA Willa 2x 4+1. Możliwość urz. biura. Parcela 460 m2. Tel.: 777 077 034	1 950 000,- Kč RZEKA Dom rodzinny 7+2. Spokojna okolica. Parcela 1 100m2. Tel.: 777 077 034	GRÓDEK Dom rodzinny 6+1+garaż. Parcela 1 250 m2. Tel.: 777 077 034
1 290 000,- Kč GÓRNA LOMNA, duża działka Dom rodzinny 2x 2+1. Spokojna okolica. Tel.: 777 077 031	1 690 000,- Kč NIEBORY duża działka! Dom rodzinny 2x 4+1. Parcela 1 043 m2. Tel.: 777 077 034	2 300 000,- Kč CZ. CIESZYŃ Dom rodzinny 4+1+garaż. Po rekonstrukcji. 1 677 m2. Tel.: 777 077 034	2 800 000,- Kč CZ. CIESZYŃ Willa 6+1 z 30tych lat. Po rekonstrukcji. Tel.: 777 077 034
590 000,- Kč GRÓDEK Domek drewniany 2+1. Parcela 1 300 m2. Tel.: 777 077 034	BYSTRZYCA Dom rodzinny 5+1, po rek. Parcela 2 500 m2. Tel.: 777 077 034	Aktualna oferta ponad 400 nieruchomości na stronach www.flash-reality.cz	

KAREN BLIXEN – »Pożegnanie z Afryką«

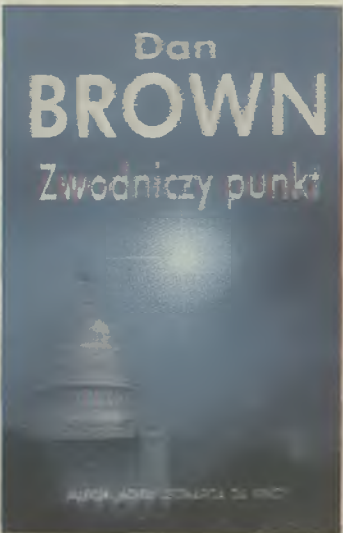
Wyd. „Muza S.A.". Powieść autobiograficzna, jedna z najpiękniejszych książek o Afryce, z wyczuciem wydobywająca różnice między kulturą a naturą, obalająca obiegowe opinie i mity o prymitywizmie mieszkańców Czarne-go Łądu. Dzieje duńskiej baronowej, „siostry Szeherazady” – jak zwykła o sobie mówić autorka – przeniół na ekran Sidney Pollack. W nagrodzonym siedmioma Oscarami filmie niezapomniane kreacje stworzyli Meryl Streep i Robert Redford.

DAN BROWN –

»Zwodniczy punkt«

Wyd. „A. Kuryłowicz”. Nowy bestseller autora „Kodu Leonarda da Vinci”. Najnowszy satelita NASA wykrywa niezwykły obiekt w lodowcach Arktyki, meteoryt z śladami życia pozaziemskiego. Biały Dom przygotowuje się do poinformowania o odkryciu światowej opinii publicznej. Stanowiłoby ono sensację na miarę lądowania człowieka na Księżycu i zapewniło urzędującemu prezydentowi USA reelekcję. W celu zbadania meteorytu i stwierdzenia jego autentyczności na Arktykę udaje się grupa naukowców. Do grupy, na osobiste polecenie prezydenta dołącza Rachel Sezton, analityk wywiadu, by przygotować opis znaleziska dla Białego Domu. Towarzyszy jej Michael Tolland, światowej klasy oceanograf. Wkrótce okazuje się, że rzekome odkrycie to precyzyjnie przygotowana mistyfikacja. Człowiek, który za nią stoi, zrobi wszystko, by prawda nie ujrzała światła dziennego.

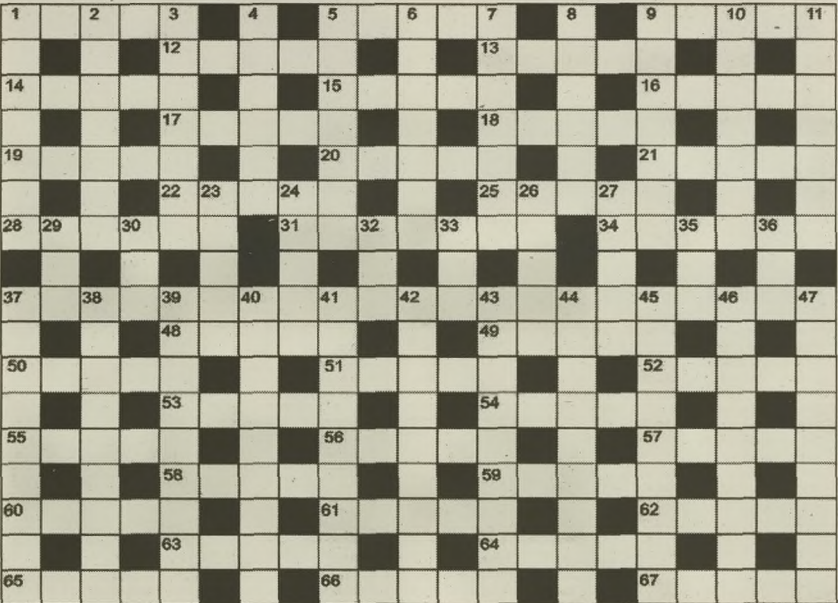
Książki można nabyć lub zamówić w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Čapka 7 w Cz. Cieszylinie.

Krzyżówka

Poziomo: 1. tam „Łuczniczki” produkowano 5. wina w języku martwym 9. sklepowy zarobek 12. Kilimandżaro 13. nalot na świącach silnika 14. górzysta wyspa Pitagorasa 15. srebrzystobiałymetal 16. w pobliżu Zurychu leży 17. wędrowni aktorzy 18. z rodziny sokółów 19. górna część ubrania sportowego 20. czapka wojskowa 21. 28,35 22. mieszanina barwników 25. wyspa w Balearach 28. „Jestřábem” go nazywano 31. sadzonka 34. wypływ spalin z cylindra 37. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE** (Sztuka Haliny Auderskiej) 48. farba ceramiczna 49. premija, a rozum zostaje 50. łajba Winnetou 51. sprawunek 52. wywodzi się od wyżła 53. duma 54. bohater narodowy Irlandii 55. rzymski ród plebejski 56. bez butów chodzi 57. pierwszy na Księżycu lądował 58. pierwszy drukarz we Wrocławiu 59. piłkarze z Mediolanu 60. w Turcji leży 61. miasto w Australii. 62. Paavo biegający 63. niedrożność jelit 64. dotknęła bankruta 65. w archipela-

gu Nowe Hebrydy 66. polecenie zabraniające 67. chciwy na pieniądze. **Pionowo:** 1. pieczeń z łędzwiowej części wołu 2. wysoki urzędnik grecki 3. Sobieskiemu uległ 4. wytwornie urządzony pokój 5. likier pomarańczowy 6. ryba z Morza Śródziemnego 7. automat jak człowiek 8. mają swój sezon 9. koło Argentyny 10. niższy od ambasadora 11. szczyt w Tatrach Wysokich 23. po francusku maluje 24. we Francji nad Atlantykiem leży 26. plac ze straganami 27. rozpoznanie w terenie 29. z siedzibą w Nowym Jorku 30. „Myśli nieuczesane” zebrał 32. przegrywa z dobrem 33. Clay 35. jama 36. rodzaj perkalu 37. mają swoją Panoramę 38. studia porównawcze kultur pierwotnych 39. sklejenie 40. podpuszczkowy ser podhalański 41. koło Warszawy leży 42. „malarz” samochodowy 43. bardzo pewny siebie 44. o budowie ciała zwierzęcego uczy 45. z figą obok maku 46. blaszkowa odmiana serpentyny 47. Żyd. Opr. JO

Rozwiązanie krzyżówki z 30 lipca 2005:

Poziomo: 1. SPIEW 5. CZOLG 9. CZORT 12. ITAKA 13. OHYDA 14. IMBIR 15. LOKAL 16. NADAR 17. TATRY 18. DINGO 19. RECSU 20. PORNO 21. SANNA 22. OBRUS 25. NOTOS 28. BELIZE 31. COCKPIT 34. RAPSD 37. ANIA Z ZIELONEGO WZGÓRZA 38. ABAKAN 41. HRANICE 45. DIALOG 49. NAKAZ 51. EKRAN 53. RZEPA 54. EUROP 55. FERIE 56. GAŁĄŻ 57. EOLIA 58. SZYFR 59. NOBEL 60. REIZM 61. AGUTI 62. INDIK 63. TOTEM 64. KUKŁA 65. TONIK.

Pionowo: 1. ŚWIERZB 2. IMBECYL 3. WIRTUOZ 4. PARTER 5. CALYPSO 6. OSKÓREK 7. GOLDONI 8. SYGNET 9. CANOSSA 10. ORDYNUS 11. TYRMAND 23. BENZYNA 24. UCIECHA 26. OTWOREK 27. ORSZADA 29. ERNEB 30. ISAAK 32. CNOTA 33. PIEGI 35. PRÓBA 36. OCZKO 38. ADRESAT 39. AMETYST 40. ANAGRAM 42. RZEŹNIK 43. NARYBEK 44. CEPELIA 46. INFARKT 47. LORNION 48. GIERMEK 50. KOLDUN 52. ROLADA.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań (wystarczy podać rozwiązanie dodatkowe) rozlosowana zostanie książka Roberta Szewczyka pt. „Krajobrazy Polski”. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w piątek 12. 8. 2005 o godz. 12.00. Nagrodę książkową za rozwiązanie krzyżówki z 30. 7. otrzymuje **Orszullik Olga – Sucha Górnica**. Nagroda do odebrania w redakcji.

W WARSZAWIE RUSZAJĄ ŚWIATOWE IGRZYSKA POLONIJNE

Trzymamy kciuki za naszych

W Warszawie rozpoczynają się dziś XII Światowe Igrzyska Polonijne, które przez cały tydzień skupiać będą uwagę Polaków na całym świecie, w tym nas, Zaolziaków. Do stolicy Polski Zaolzie wysłał niestety najskromniejszą ekipę w całej historii Igrzysk. Zaolziańska drużyna liczy zaledwie 16 sportowców, po raz pierwszy zabraknie w Igrzyskach naszej reprezentacji piłkarskiej – „Orłów Zaolzia”. Pomimo to liczymy na sukcesy naszych sportowców, zwłaszcza w dyscyplinach lekkoatletycznych. Przypomnijmy, że w poprzednich Igrzyskach, które odbyły się w 2003 roku w Poznaniu, Zaolzie liczące 47 sportowców w klasyfikacji generalnej uplasowało się na czwartym miejscu, z bilansem 18 złotych, 15 srebrnych i 24 brązowych medali.

Głównym partnerem medialnym Światowych Igrzysk Polonijnych jest ponownie Telewizja Polonia, która z każdego dnia imprezy szykuje wieczorem półgodzinną kronikę sportową. Na dziś zaplanowano uroczystą inaugurację igrzysk, ceremonia otwarcia za asysty kamer telewizyjnych rozpoczyna się o godz. 20.45. W programie przewidziano występy popularnych artystów muzycznych, odbędzie się też uroczystość zapalenia znicza igrzysk.

Kierownikiem zaolziańskiej reprezentacji sportowców jest Jan Cymorek z sekcji sportowej przy PTTS „Beskid Śląski”. Przed wyjazdem do Warszawy „GL” poprosił go o prognozę na temat szans medalowych zaolziańskich sportowców. – Nie jestem prorokiem, trudno przewidzieć po-

szczególne wyniki, zobaczymy dopiero na miejscu. W paru dyscyplinach, zwłaszcza w lekkiej atletyce, możemy niewątpliwie powalczyć o najwyższe mety – powiedział Jan Cymorek. – Szkoda, że do Warszawy wybiera się tak skromna liczba zawodników. Główną przyczyną takiej sytuacji były kwestie finansowe. Nie chcemy jednak narzekać. Organizatorzy igrzysk postawili w tym roku takie, a nie inne warunki uczestnictwa i każdy musiał się do nich dostosować.

A jakie to warunki? Jak się dowiedzieliśmy, każdy uczestnik igrzysk w Warszawie musiał wpłacić na konto organizatorów 445 złotych (koszty zakwaterowania, wyżywienia i opłata startowa), sam też pokrywa w całości kosztv dojazdu do stolicv Polski. To

m.in. okazało się przeszkodą nie do pokonania dla piłkarzy „Orłów Zaolzia”, którzy zrezygnowali z udziału w igrzyskach właśnie z przyczyn finansowych. – Z Warszawy nadchodziły również dosyć nielogiczne informacje dotyczące warunków udziału ekipy piłkarskiej. Organizatorzy zakomunikowali nam, że dla piłkarzy rezerwują tylko 12 miejsc, a na to rzeczywistość nie może zgodzić się żaden z trenerów – stwierdził Cymorek. Wystarczy, że kontuzji ulegnie dwójka zawodników i już można praktycznie związać manatki. W poprzednich igrzyskach w Poznaniu piłkarska reprezentacja „Orłów Zaolzia” doznała do samego finału turnieju, przegrywając w walce o złoto 0:1 z ekipą Litwy.

Termin rozpoczęcia igrzysk wzbudził na Zaolziu też sporo dyskusji. Pokrywa się on bowiem z tradycyjnym Gorolskim Świętem, a nie od dziś wiadomo, że sporo amatorów sportu bierze chętnie udział w imprezach towarzyszących Gorolowi – takich jak rajd „O Kyrpce Macieja” czy bieg „O gliniany dzbanek mleka”.

Tak czy owak trzymamy oczywiście kciuki za naszych sportowców i życzymy im niezapomnianych wrażeń i wielu medali. (ib)

SZCZYPIORNIŚCI SZLIFUJĄ FORMĘ

Dziś i jutro turniej w Karwinie

Piłkarze ręczni Banika Karwina wrócili w tym tygodniu ze zgrupowania w Wysokich Tatrach. W drodze powrotnej zaliczyli dwa wyjazdyowe sparingi z polskim zespołem Olimpia Piekary Śląskie. W pierwszym meczu podopieczni trenera Jiřego Kekrta ulegli polskiej drużynie 19:21 (najwięcej goli dla HCB: Kichner i T. Heinz po 6), w rewanżu karwiniacy okazali się lepsi od Polaków, wygrywając 27:22 (Horák 5, T. Heinz 4). Na

dziś i jutro zaplanowano w Karwinie turniej z udziałem węgierskiego Dunaferru, austriackiego Kremsu, słowackiej Powaskiej Bystrzycy oraz gospodarzy.

Harmonogram turnieju – sobota: 10.30 Powaska Bystrzyca – Karwina, 12.30 Krems – Dunaferr, 16.30 Dunaferr – Powaska Bystrzyca, 18.30 Krems – Karwina. **Niedziela:** 10.30 Krems – Powaska Bystrzyca, 12.30 Dunaferr – Karwina. (jb, Ok)

LEKKOATLETYCZNE MISTRZOSTWA ŚWIATA W HELSINKACH

Polacy z najliczniejszą ekipą w historii

O medale 10. mistrzostw świata w lekkiej atletyce, które dziś rozpoczynają się w Helsinkach, rywalizować będzie najllicniejsza ekipa Polski w historii tej imprezy. Polski Związek Lekkiej Atletyki wysłał do Helsinek reprezentację złożoną z 22 zawodniczek i 26 zawodników. Dwa lata temu w Paryżu wystartowało w mistrzostwach świata trzydziestu Polaków. Z powodu kontuzji w mistrzostwach nie pojawili się Michał Bieńek (skoczek wzwyż) i Marek Pławgo (były mistrz świata juniorów na 400 m przez płotki i halowy mistrz Europy na 400 i 4x400 m z roku 2002). Wcześniej z tym, że nie wystąpią w Helsinkach, musiały pogodzić się Lidia Chojecka (5000 m) i Krystyna Zabawska (halowa wicemistrzyni świata z 1999 roku i tegoroczna wicemistrzyni Europy w pchnięciu kulą).

W Helsinkach zabraknie jednak kilku innych, o wiele bardziej utytułowanych lekkoatletów, m.in. czeskiego oszczepnika Jana Železnego. Trzykrotny mistrz olimpijski i rekordzista świata naderwał sobie ścięgno Achillesa. Do pełnej dyspozycji po niedawnych operacjach kostki nie zdążył też dojść Szwed Christian Olsson, mistrz olimpijski i świata w trójskoku. Brak formy jest też powodem nieobecności na bieżni fenomenalnego Marokańczyka Hichama El Guerrouj, którego pamiętamy również z występu w witkowskim mityngu „Złote Kolce”. Z kolei Rosjanka Swietłana Fieofanowa (wicemistrzyni olimpijska w skoku o tyczce) za powód absencji podaje kontuzję nadgarstka, nieoficjalnie wiadomo jednak, że skłócona jest z wieloletnim trenerem Jewgienijem Bondarenko.

Blisko połowę polskiej reprezentacji stanowią sztafety. Po raz pierwszy w historii mistrzostw świata wystąpią wszystkie cztery, przy czym w składzie 4x100 m są dwie juniorki z zespołu, który w Kownie zdobył złoty medal mistrzostw Europy juniorów: triumfatorka 100 m Iwona Brzezińska i piątą w finale Marta Jeschke. Również po raz pierwszy w biegu na 400 m przez płotki oraz rzucie dyskiem wystartują po trzy Polki. Rekordzistką pod względem liczby minimów jest Wioletta Frankiewicz-Janowska, która została zgłoszona do trzech konkurencji: 1500 i 5000 m oraz 3000 m z przeszkodami.

W tej ostatniej wystartuje na pewno, a o udziale w drugiej zadecyduje z trenerem w Helsinkach.

Organizatorzy mistrzostw świata, uczestnicy, kibice, słowem wszyscy są zrozpaczeni prognozą pogody w Helsinkach na najbliższe 9 dni. Ma być tak jak wczoraj – pochmurno, deszczowo, chłodno i wietrznie. – Staramy się i zrobimy wszystko, aby były to pod każdym względem najlepsze w historii mistrzostwa świata. Nie mamy jednak wpływu na stronę sportową, a więc na wyniki zawodników. Te zaś z kolei w znacznym stopniu zależne są od pogody, która jest już absolutnie poza nami. Wiem, że prognoza na najbliższe 10 dni jest bardzo niekorzystna, ale... Może zdarzy się cud – powiedział przewodniczący komitetu organizacyjnego Ilkka Kanerva.

REPREZENTACJA POLSKI NA 10. MISTRZOSTWA ŚWIATA (6-14. 8.)

■ **KOBIETY** – 200 m: Anna Guzowska, 400 m: Anna Guzowska, Grażyna Prokopek, 800 m: Ewelina Sętowska, 1500 m: Anna Jakubczak, Wioletta Frankiewicz-Janowska, 5000 m: Wioletta Frankiewicz-Janowska, 3000 m z przeszkodami: Wioletta Frankiewicz-Janowska, **maraton:** Dorota Gruca, 100 m ppł: Aurelia Trywiańska, 400 m ppł: Marta Chrust-Rożej, Anna Jesień, Małgorzata Pskit, **tyczka:** Monika Pyrek, Anna Rogowska, **dysk:** Wioletta Potępa, Marzena Wysocka, Joanna Wiśniewska, **młot:** Kamila Skolimowska, **oszczep:** Barbara Madejczyk, **śledmiobób:** Magdalena Szczepańska, **4x100 m:** Iwona Brzezińska, Iwona Dorobisz, Dorota Dydo, Daria Onyśko, Marta Jeschke, **4x400 m:** Monika Bejnar, Anna Guzowska, Anna Jesień, Grażyna Prokopek, Małgorzata Pskit, Zuzanna Radecka.

■ **MĘŻCZYŹNI** - 100 m: Łukasz Chyła, 200 m: Marcin Jędrusiński, 400 m: Marcin Marciniszyn, 800 m: Paweł Czapiewski, **maraton:** Rafał Wójcik, 3000 m z przeszkodami: Radosław Popławski, Jakub Czaja, **wzwyż:** Grzegorz Sposób, **kula:** Tomasz Majewski, **dysk:** Andrzej Krawczyk, **młot:** Szymon Ziółkowski, **chód 20 km:** Rafał Dyś, Kamil Kalka, Benjamin Kuciński, **chód 50 km:** Rafał Fedaczyński, Roman Magdziarczyk, Grzegorz Sudoł, **4x100 m:** Michał Bielczyk, Łukasz Chyła, Marcin Jędrusiński, Zbigniew Tulin, Marcin Nowak i Marcin Urbaś, **4x400 m:** Daniel Dąbrowski, Piotr Klimczak, Robert Maćkowiak, Piotr Rysiukiewicz, Marcin Marciniszyn, Rafał Wieruszewski. (jb,PAP

DZIŚ W NUMERZE:

Rychwałd 1305 – 2005 str. 3

Fotoreportaż z »Gorola« str. 4

Przewodnik po współczesnej... str. 5

Ambitne plany piłkarzy Trzyńca str. 8

WTOREK
9 SIERPNIA 2005
NR 93
ROCZNIK LX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766

faks: 558 740 044

info@glosludu.cz

Jadący na czele korowodu na dorodnym siwku Adam Rytko pozdrawiał przyglądających się tradycyjnym okrzykiem Hol Hol Hol

FOLKLOR W PROMIENIACH SŁOŃCA I KROPLACH DESZCZU

Za nami »Gorol« pięćdziesiąty ósmy

JABLONKÓW (man) – Rzesze miłośników folkloru z bliska i z daleka zjechały do Jabłonkowa, by wziąć udział w odbywającej się największej imprezie folklorystycznej na Zaolziu – 58. Gorolskim Świątku. Panującego w miniony weekend w Jabłonkowie specyficznego nastroju nie mogła popsuć ani poniekąd kapryśna pogoda. Popisy atrakcyjnych zespołów, wyborne tradycyjne dania kuchni góralskiej i słodka miodula sprawiły, że »Gorol« spełnił oczekiwania nawet najbardziej wybrednych gości.

W niedzielę, już w godzinach przedpołudniowych, Rynek Mariacki rozbrzmiewał śpiewem i muzyką. Odbywał się na nim przegląd kapel folklorystycznych i orkiestr »Jablunkovanka« i »Gorażde« z Polski. Kilka minut po godzinie 12 z rynku w stronę Lasku Miejskiego wyruszył barwny korowód. »Hetmanem gorolskim« ponownie był jadący na dorodnym siwku Adam Rytko, który pozdrawiał zauroczonych widzów donośnym *Ho!Ho!Ho!* Za nim kroczyli organizatorzy i goście honorowi imprezy oraz zespoły dające pokazy swoich umie-

jetości. Ze sceny Lasku Miejskiego witał ich gromkim głosem »Filip« Tadeusz Filipczyk.

Tegoroczne Gorolski Święto otworzyli prezes MK PZKO w Jabłonkowie Jan Rytko i burmistrz miasta Petr Sagitarius. Połączone chóry »Gorol«, »Melodia« i »Przełęcz« pod batutą Katarzyny Siwiec wykonały kilka utworów, pierwszym była tradycyjna pieśń »Witomy was«.

– Tegoroczne Święto Gorolski poświęcone zostało pamięci Stanisława Jareckiego, redaktora Radia Katowice, który przez 25 lat informował i pisał o Gorolskim Świątku w Polsce – poinformował gości J. Rytko. W lipcu Kapituła Orderu przyznała więc pierwszą nagrodę S. Jareckiego – medal autorstwa profesora Uniwersytetu Śląskiego Jana Hermy. Za propagację Gorolskiego Święta i promocję Zaolzia odebrał ją Tadeusz Kijonka – poeta, a przede wszystkim redaktor naczelny miesięcznika »Śląsk«. – Mam nadzieję, że nagroda Stanisława Jareckiego stanie się nową tradycją. Odtąd przyznawana będzie co roku tym, którzy propagują Gorolski Święto w Polsce – dodał J. Rytko.

Ciąg dalszy na str. 7

Ciąg dalszy na str. 4

Kolejka tych, którzy w sobotę przyszedł uczcić pamięć ofiar żywockiej tragedii sprzed 61 lat, zdała się nie mieć końca. Wśród osób, którzy przyszedł oddać im pokłon, była konsul RP w Ostrawie Grażyna Kostrusiak oraz senator Andrzej Feber.

Sobota nie tylko z »Nowiną«

JABLONKÓW (kor) – Organizatorzy Gorolskiego Święta postanowili w tym roku częściowo przekazać pałeczkę swoim młodszym kolegom z kapeli »Nowina«. To właśnie dwaj jej muzycy – basista Grzegorz Stopa i skrzypek Radek Matusz – byli nie tylko autorami scenariusza programu, ale obaj też program prowadzili, rozbawiając często publiczność do łez. Sama »Nowina« zaś zakończyła sobotni blok, a później do późnej nocy przygrywała w Lasku Miejskim »pod smreką« tym, którzy mieli ochotę pospiewać.

Publiczności było jednak w tym roku w sobotę mniej niż zwykle (ale tylko podczas programu, bo wieczorny gorolski karnawał przyciągnął do Lasku Miejskiego – jak zapewnili nas

organizatorzy – ponad 5 tys. młodych ludzi). Powodem była przede wszystkim pogoda. Deszcz często wyganiał widzów spod sceny. Na widowni czasami siedzieli pod parasolkami tylko najbardziej wytrwali, reszta zaś śledziła popisy tancerzy, muzyków i śpiewaków spod drzew lub dachów góralskich chat.

W sobotnim bloku zaprezentowały się przede wszystkim zespoły dziecięce i młodzieżowe, chociaż nie zabrakło i zespołów dorosłych. Program zaś był poświęcony zwyczajom i tradycjom ludowym. I tak jablunkowsko-bukowiecka »Lipka« przedstawiła »chodzyni z goiczką«, bystrzycka »Łączka« dziecięce zabawy »na pasionku«, tak samo zresztą jak jablunkowska »Torka«. »Błędowanie« z Hawierzowa Błędowic – zarówno starsi, jak i młodszy – zabawę dożynkową.

A co to jest tradycja? Jak powiedzieli ze sceny konferansjerzy (G. Stopa w jednej zapowiedzi w stroju... kobiecym, bo podobno na »Gorolu« stało się tradycją, że program zapowiada synek z dziełuchom) – jak się człowiek roz napiere na »Gorolu«, tak to je przypadek; jak każdy raz, tak to już ta tradycja. Ciąg dalszy na str. 4

NAWET PO 61 LATACH

Żyją wspomnienia

ZYWOCCICE (sch) – Ruch kołowy na jezdni został wstrzymany, koło pomnika coraz więcej ludzi z miną poważną i kwiatem w dłoni... O godz. 15 rozlegają się dzwony na pobliskiej kaplicy cmentarnej. Myśli zebranych wędrują wstecz o 61 lat, kiedy to wczesnym rankiem 6 sierpnia 1944 roku z rąk hitlerowskich straciło życie 36 mężczyzn – mieszkańców Żywocic i okolicznych wsi.

Uroczystość upamiętniająca ową tragedię zorganizowało w sobotę Miasto Hawierzów przy współpracy z Miejskim Ośrodkiem Kultury, Czeskim Związkiem Bojowników o Wolność, ZG PZKO i Muzeum Ziemi Cieszyńskiej. Kiedy umilkną ostatnie tony »Kde domov můj« i »Jeszcze Polska nie zginęła«, konferansjerzy odczytują po polsku (aktorka Halina Paseka) i czesku wspomnienia żony i syna dwóch ofiar żywockiej tragedii. Potem przy grzmocie werbli rozlegają się w ciszy nazwiska pomordowanych – jak powie później prezydent Hawierzowa Milada Halikowa – 8 Czechów i 28 Polaków z przeciętną wieku zaledwie 30 lat. Pod pomnikiem składają wieńce i kwiaty przedstawiciele organizacji i instytucji polskich i czeskich, związków i partii oraz osoby prywatne. Pani prezydent przypo-

mina wydarzenia z 6 sierpnia 1944 roku, zwraca uwagę na zaciśniętą pięść matki z żywockiego pomnika, która ma symbolizować zdecydowany opór w walce z przemocą w jakiegokolwiek postaci. – Dziś ponownie spotykamy się z przejawami nienawiści, ponownie ginie niewinność ludność cywilna – kończy Halikowa.

Ciąg dalszy na str. 7

Szlagier »Viadrusa«

BOGUMIN (wak) – Zakład Techniki Grzewczej »Viadrus« Huty i Druciarń Bogumińskiej odnotowuje ostatnio wyraźny wzrost sprzedaży żeliwnych kaloryferów typu »Styl« i »Bohemia«. Jedną z przyczyn takiego zachowania konsumentów menedżerowie widzą w nowoczesnej oprawie tego typu grzejników centralnego ogrzewania. Oprócz rynku krajowego, bogumińskie kaloryfery eksportowane są m.in. do Polski, Wielkiej Brytanii, Danii, Belgii oraz krajów nadbałtyckich.

W 2003 roku »Viadrus« dostarczył na rynek ponad 5 tys. kaloryferów »Bohemia«, w ub. roku było ich o 20 proc. więcej. Wyposażona jest w nie m.in. praska »Sazka Arena« oraz centrum handlowe w Poznaniu.

Pogoda

WTOREK – Zachmurzenie duże, opady deszczu, lokalne burze. Temperatura w dzień od 16 do 20 st., nocą od 11 do 7 st. C.

ŚRODA – Bez zmian. Temperatura w dzień od 17 do 21 st., nocą od 11 do 7 st. C.

OD STYCZNIA DO CZERWCA BR. PONAD 1100 INTERWENCJI

Gaszą pożary, ratują ludzi spod zawałonych murów lub wydobywają ze zmiążdżonych samochodów, pompują wodę z zalanych przez wodę piwnic. Jeżeli trzeba, zdejmują z drzew koty, ratują przymarzniałe na stawach do taflı lodu łabędzie, uwalniają »uwięzionych« w windach i likwidują gniazda szerszeni lub ós. – Strażacy to ratownicy uniwersalni, którzy spieszą do wielkich katastrof, groźnych wypadków, ale także do zaskakujących sytuacji – mówi Daniel Kyška, oficer śledczy Powiatowej Straży Pożarnej w Karwinie.

Od stycznia do czerwca br. karwińscy zawodowi strażacy interweniowali 1143 razy. Do gaszenia pożarów wzywano ich 280 razy, do kolizji drogowych – 190, do wypadków spowodowanych przez powódź lub wichurę – 16, a do likwidowania wycie-

ków z cystern – 34 razy. Tych ostatnich strażacy najbardziej się obawiają. Nigdy bowiem nie wiadomo, czy nie ma tam toksycznych płynów. Sporą liczbę w statystyce wypadków stanowią też tzw. awarie

Strażak uniwersalny

techniczne. – Do nich zaliczamy np. wyciąganie ludzi z windy, która stanęła między dwoma piętrami oraz pod nieobecność właściciela wyważamy drzwi od mieszkania, w którym cieknie kran, a woda zalewa sąsiadów. W asyście policji otwieramy też drzwi mieszkań, w których lokatorzy nie dają znaku życia – informuje D. Kyška.

Lato to okres, kiedy strażacy muszą się zmierzyć z zupełnie niekonwencjonalnym przeciwnikiem.

Jest to czas łapania pszczoł, ós i szerszeni. Roje dzielą się i zmieniają »miejsce zamieszkania«. – Ludzie obawiają się ukąszeń przez groźne owady. Łapiemy więc roje i wywozimy do lasu. Wyjeżdżamy jednak tylko tam, gdzie »dzicy lokatorzy« najbardziej zagrażają życiu. Są to przede wszystkim okolice szkół, przedszkoli, miejsc, gdzie przebywają większe skupiska ludzi – mówi Kyška.

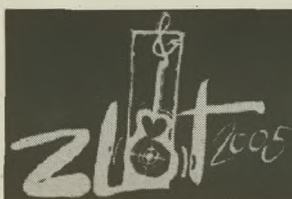
Strażacy apelują, aby wzywać ich na pomoc tylko wtedy, gdy to jest naprawdę konieczne, gdy nie może administrator budynku czy służby wodno-kanalizacyjne. Kiedy cieknie kran czy przypalają się potrawy na kuchenkach a strażak wyważa drzwi, gdzieś na drugim końcu miasta może akurat wybuchnąć pożar. Wtedy liczy się każda minuta.

Ciąg dalszy na str. 2

sobota 13 sierpnia 2005 – Park MK PZKO w Bystrzycy

występują TSA, Inekafe, K25A oraz zaolziańskie kapele rockowe

9.00 Memoriał Franciszka Menšíka w siatkówce

TYDZIEŃ

1 - 7 VIII 2005

■ Zmarł król Arabii Saudyjskiej, Fahd. Nowym władcą został ogłoszony brat przyrodni zmarłego, książę Abdullah.

■ Ponad sto osób zginęło w zamieszkach w stolicy Sudanu, Chartumie. Wybuchły one po informacji o śmierci wiceprezydenta kraju Johna Garanga. Garang, były przywódca partyzantów z chrześcijańskiego południa Sudanu, zginął w katastrofie śmigłowca razem z trzynastu innymi osobami.

■ „Unia Europejska potępia ostatnie działania władz Białorusi wymierzone przeciwko Związkowi Polaków na Białorusi” – głosi deklaracja rządu Wielkiej Brytanii, która w tym półroczu przewodniczy Unii.

■ 14 żołnierzy piechoty morskiej USA zginęło w zachodnim Iraku wskutek eksplozji przydrożnej miny – pułapki.

■ Naprawa wahadłowca Discovery zakończyła się sukcesem. Amerykański astronauta Stephen Robinson usunął dwa fragmenty pianki ochronnej, które tkwiły między płytkami osłony termicznej w dolnej części promu.

■ W Mauretanii został dokonany wojskowy zamach stanu. Na czele Rady Wojskowej, która przejęła władzę w tym afrykańskim kraju, stanął komendant mauretańskiej policji.

■ W Izraelu kontynuowano demonstracje, których uczestnicy protestowali przeciwko przygotowywanej likwidacji osad izraelskich w Strefie Gazy.

■ Południowokoreańscy uczeni naklonowali jako pierwsi na świecie psa. Chart afgański nosi imię Snuppy.

■ Podczas lądowania rozbił się na lotnisku w kanadyjskim Toronto francuski samolot typu airbus z 309 osobami na pokładzie. Wszystkim udało się w porę opuścić pokład samolotu.

■ Premier Wielkiej Brytanii, Tony Blair, zapowiedział zaostreżenie przepisów deportacyjnych wobec osób związanych z działalnością terrorystyczną. Takie same przepisy mają dotyczyć nawołujących do stosowania przemocy.

■ U wybrzeży Kamczatki zatonał rosyjski wojskowy miniaturowy okręt podwodny z 7-osobową załogą. Po trwającej kilka dni akcji ratunkowej udało się z pomocą brytyjskiego robota podwodnego przeciąć liny kotwiczne, w które okręt się zaplątał. Żadnemu z członków załogi nic się nie stało.

■ Rząd Białorusi zagroził zagłuszeniem polskich audycji dla Białorusi, jeżeli Polska zdecyduje się je nadawać.

■ Żydowski radykał w mundurze wojskowym otworzył w autobusie ogień z pistoletu automatycznego. Zastrzelił cztery osoby, a ranił ponad 20, głównie izraelskich Arabów. Strzelca zlincolnął rozwścieczony tłum, który po tragedii rzucił się na autobus.

■ Unia Europejska wprowadziła zakaz importu produktów z drobiu z Rosji i Kazachstanu. Tydzień temu w azjatyckiej części Rosji i na północy Kazachstanu stwierdzono przypadki ptasiej grypy.

■ Samolot pasażerski Tunezyjskich Linii Lotniczych awaryjnie wodował na morzu koło Palermo na Sycylii, 18 km od brzegu. Spośród 39 osób znajdujących się na pokładzie zginęło 16.

■ Iran odrzucił ofertę zachęt ekonomicznych Unii Europejskiej w zamian za zawieszenie przez Teheran działalności nuklearnej. Iran twierdzi, iż jego program atomowy ma wyłącznie pokojowy charakter.

■ 103 górników zostało uwięzionych w zalanej przez powódź kopalni węgla na południu Chin. (M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z Internetowych serwisów informacyjnych.

Fot. JACEK SIKORA

Uroczystego przecięcia wstęgi dokonali w niedzielę w Jabłonkowskim Domu PZKO (od lewej) konsul RP w Ostrawie Piotr Czarkowski, radca handlowy Ambasady RP w Pradze Bernard Błaszczak oraz prezes Koła Jan Rytko. Za nimi – kapela „Nowina”.

Strażak uniwersalny

Dokończenie ze str. 1

Do najtragiczniejszych w skutkach wypadków, do których doszło od maja do sierpnia br. zaliczają karwińscy strażacy pożar mieszkania w Karwinie Raju (19. 5.), w którym zginęła kobieta. Zaczadziła się podczas smażenia frytek. Do pożarów, które przyniosły najwyższe szkody materialne, należał natomiast pożar hali produkcyjnej To-

warzystwa „Beskyd Sport” w Boguminie (1. 8.) oraz budynku administracyjnego w Cz. Cieszynie (2. 8.). Przyczyną pierwszego było niedotrzymanie zasad bezpieczeństwa pracy, drugi spowodował jeden z pracowników, który wrzucił do kosza niedopałek papierosa. W pierwszym przypadku szkody materialne oszacowano na 5 mln Kč, w drugim – na pół miliona. (wak)

»Gorol« turystyczny

JABŁONKÓW (kor) – Po raz jedenasty towarzyszył Gorolskiemu Świętu „Rajd o kypce Macieja”, którego współorganizatorem jest PTTS „Beskid Śląski”. W tym roku wyruszyło w sobotę do Łasku Miejskiego po ośmiu trasach 307 śmiałków.

Nie tylko Zaolziańców, bo w rajdzie wzięło udział 82 turystów z Polski, członków Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego z Zabrze, Jastrzębia i Cieszyna, 10 członków słowackiego klubu turystów – oddział Kisuca, oraz 24 członków Klubu Czeskich Turystów z Trzyna, Hawierzowa i Witkowic. Wśród rajdowców był też konsul RP w Ostrawie Piotr Czarkowski z rodziną, pełniący obecnie obowiązki kierownika ostrawskiej placówki.

Każdy z uczestników otrzymał dyplom. Oryginalne kypce góralskie zaś najmłodszy rajdowicz (4-letni Adam Kowala), najstarsza uczestniczka (71-letnia Danuta Błażczyńska) oraz najstarszy uczestnik (82-letni Józef Orszulik).

Fot. JACEK SIKORA

PRZECHODNIE NIE LUBIĄ BYĆ ZACZEPIANI, ALE POMIMO TO INTERES SIĘ KRĘCI

Ulotka – towar (nie)chciany

Jedną z wakacyjnych ofert pracy w rejestrze ostrawskiego „Job Centrum”, studenckiego pośrednika pracy, jest rozdawanie ulotek. Reakcje przechodniów, obdarowywanych niejednokrotnie tymi samymi reklamami, są różne. Niektórzy świstek, nawet go nie czytając, wkładają do kieszeni, inni ciskają nim do koszy lub na ziemię.

– Nasza praca nie należy do przyjemnych. Często słyszymy uszczypliwe, albo wręcz niecenzuralne komentarze pod swoim adresem. Także wynagrodzenie, które otrzymujemy za każdą rozdaną ulotkę jest niskie. Dlatego staramy się zaczepić jak najwięcej osób – mówi Daria, studentka Uniwersytetu Ostrawskiego, dorabiająca sobie w ten sposób na wyjazd do Chorwacji.

– Przechodnie nie ułatwiają nam pracy. Niektórzy wymijają nas, patrzą na nas jakbyśmy zebrali o pieniądze. A przecież wystarczy powiedzieć, dziękuję, nie jestem zainteresowany... Wolę w ten sposób zarobić na swoje wydat-

ki, niż siedzieć beczynnie w domu i wyciągać rękę po pieniądze do rodziców – twierdzi Adam Bury, uczeń Szkoły Zawodowej w Witkowicach, rozdający foldery reklamowe w centrum Ostrawy.

Ulotka jest najtańszym i bardzo popularnym kanałem przekazu. Firmy więc nie rezygnują z tego rodzaju promocji tylko dlatego, że nas taka reklama irytuje. Specjaliści od marketingu twierdzą jednak, że taki sposób reklamowania się nie jest skuteczny. Materiały reklamowe powinny być bowiem skierowane do grupy docelowej. Rozdawane na ulicy przypadkowym przechodniom nie zawsze trafiają do osób zainteresowanych. Bardzo istotna jest także forma ulotki, gdyż zaledwie w ciągu kilku sekund zapada decyzja, czy folder zostanie obeerzany czy też trafi na śmietnik. Materiał reklamowy powinien więc być przejrzysty i prosty, musi być atrakcyjny wizualnie, by zachęcił do zapoznania się jego treścią. (wak)

Jedną z tras „Rajdu o kypce Macieja” pokonał też konsul RP w Ostrawie, Piotr Czarkowski. Na mecie przekazał mu Dyplom Uczestnika prezes „Beskidu Śląskiego”, Władysław Janik.

Nowego basenu nie będzie

ORŁOWA (wak) – Gospodarze miasta rozwiązali sprawę basenu w mieście. Nie będzie się budować nowego, lecz tylko wyremontuje i zmodernizuje stary. Kryty basen w obiekcie byłego hotelu „Doubravan” był do roku 2000 własnością spółki OKD, po czym wykupiło go miasto. Remont kąpieliska przeprowadzany będzie w kilku etapach. W pierwszej kolejności odnowi się nieckę basenu. Początek prac przewidziano we wrześniu.

Ciekawostki

»Komórki« dla dzieci

Już niedługo dzieci będą mogły korzystać z telefonów komórkowych wyprodukowanych specjalnie z myślą o nich. Firma Firefly Mobile wypuści na rynek telefon o nazwie Firefly, natomiast firmy Enfora i LeapFrog udostępnią aparat o nazwie TicTalk. Dodatkowo Disney razem z firmą Sprint zamierzają wyprodukować bezprzewodowy telefon dla dzieci w przedziale wiekowym od 8 do 12 lat. Natomiast Zarówno TicTalk jak i Firefly posiadają specjalną opcję, dzięki której rodzice, po wpisaniu specjalnego numeru PIN, mogą swobodnie zarządzać czasem, jaki ich pociecha przeznaczy na rozmowy oraz komórkowe gry. Dodatkowo telefon TicTalk posiada podłużny przycisk alarmowy, który łączy dziecko z numerem alarmowym. Na szczęście aby połączyć się z odpowiednimi służbami, trzeba zrobić coś więcej niż wcisnąć ten przy-

cisk, likwiduje to możliwość pomyłki, jaką mogłoby popełnić małe dziecko. Tick Talk przeznaczony jest dla grupy wiekowej od 8 do 12 lat, natomiast Firefly to telefon dla młodszych dzieci w wieku od 6 lat w górę.

Mąż zabronił

Na prośbę męża irański sąd zabronił młodej kobiecie pracować poza domem. Rzecz w tym, że młoda Iranka dwa lata wcześniej odeszła od męża. Sąd miał podkreślić w orzeczeniu, że w akcie ślubnym było napisane, że kobieta „jest gospodynią domową, toteż dokument nie przewidywał możliwości pracy kobiety poza domem i mąż miał prawo zabronić jej pracować”. Iranka oświadczyła przed sądem, że opuściła męża, bo, jak powiedziała, „okłamał ją w kwestii swego wykształcenia i źle ją traktował”. Kobieta zaskarżyła wyrok. Zgodnie z prawem irańskim mającym swe źródła w islamie kobieta, która

chce pracować, studiować lub podróżować bez zgody męża musi tak czy owak otrzymać taką zgodę przy sporządzeniu aktu ślubnego.

Milliony dolarów za ...

Od dwóch do siedmiu milionów dolarów kosztuje miejsce na partyjnych listach wyborczych przed zaplanowanymi na przyszły rok wyborami parlamentarnymi na Ukrainie – informują ukraińskie media. Cena za miejsce na liście kształtuje się w zależności od rankingu danej partii i od zamożności osoby, która chce na taką listę trafić. W kupowaniu miejsc na listach przodują biznesmeni, dla których uzyskanie mandatu deputowanego stanowi dodatkowe gwarancje bezpiecznego prowadzenia działalności gospodarczej. Z trafieniem na listę nie mają problemów popularni politycy, ani znane w społeczeństwie osoby. Partie same o nich walczą, często również za pomo-

cą pieniędzy. Oczywiście nie można mówić, że wszystkie miejsca są sprzedawane, ale i tak wielu wartościowych polityków z powodu braku pieniędzy na listy wyborcze może nie trafić.

Tresowany pasikonik

Łotysze tresują pasikonika. Ma on zagrać w filmie fabularnym rolę wprawdzie epizodyczną, ale bardzo ważną. Konik polny będzie musiał przeskoczyć określoną odległość po ściśle wyznaczonej linii. Jeśli dokładnie wykona zadanie, to skłóci głównych bohaterów i akcja potoczy się dalej bardzo dynamicznie i zaskakująco. Pasikonik został już wybrany. Ma też swoich dublerów – tej samej płci i barwy. Szkołacy owady entomolog spodziewa się, że i tym razem sprostą trudnemu wyzwaniu. Wcześniej przygotował do aktorskich ról muchy, pająka i osy. Twierdzi, że to właśnie one były najpojętniejszymi uczniami.

PUBLIKACJA Z OKAZJI 700-LECIA JESZCZE DO KUPIENIA

Rychwałd 1305 – 2005

W ramach przypadających w roku bieżącym obchodów 700-lecia Rychwałdu ukazała się okolicznościowa publikacja jubileuszowa pod lakoniczną nazwą „Rychwałd, 1305 – 2005”. Autorem jest **Tadeusz Siwek**, rychwałdzianin, docent Uniwersytetu Ostrawskiego, wiceprezydent Czeskiego Towarzystwa Geograficznego, opracowanie graficzne jest dziełem **Kazimierza Gajdzicy**. Publikację wydał Urząd Miejski w Rychwałdzie..

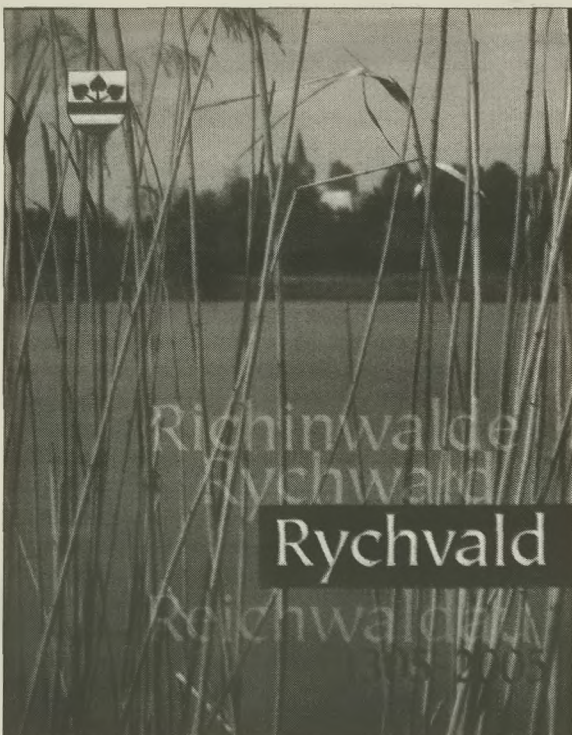
Na 150 stronach zamieszczono zarówno bogaty materiał tekstowy, jak i sporo zdjęć i map. Publikację wydano po czesku, pomyślano jednak o obszernych streszczeniach w języku polskim, angielskim i niemieckim. Czytelnik znajdzie tu historię Rychwałdu od czasów najdawniejszych po dzień dzisiejszy. Dowie się na przykład, że pierwsza pisemna wzmianka o tej miejscowości pojawiła się w spisie gmin księstwa cieszyńskiego pod panowaniem jednej z bocznych linii Piastów. W 1577 roku właścicielem Rychwałdu został szlachcic Bernard Barski, który kazał sobie tu wybudować zamek.

Osobny rozdział publikacji traktuje o stosunkach narodowościowych w Rychwałdzie. Podkreśla się w nim, że miejscowość leży na czesko-polskiej granicy etnicznej, stąd też kwestia narodowościowa od dziewiętnastego wieku była tu bardzo drażliwa. Miejscowa ludność od dawien dawna posługiwała się tu polską gwara. W

szkołach i kościele stosowano język czeski, ponieważ Śląsk Austriacki został w 1782 roku administracyjnie połączony z Morawami. Polacy twierdzą więc, że na podstawie używanej gwary prawie wszyscy mieszkańcy gminy byli przed I wojną światową Polakami. Czesi, powołując się na wielowiekową przynależność Rychwałdu do państwa czeskiego, utrzymują, że mieszkańcy Rychwałdu musieli być Czechami. Racja, według autora książki, leży gdzieś pośrodku. Jak pisze dalej, „w drugiej połowie XIX w., kiedy kształtowały się nowożytne narody, w Rychwałdzie istniały trzy grupy mieszkańców. Grupa polskiej inteligencji, grupa czeskiej inteligencji oraz większość ludności bez wyraźnej orientacji narodowej, która uważała się najczęściej za Ślązaków. Pierwsi przedstawiciele narodowościowo uświadomionej inteligencji pochodzili spoza Rychwałdu. Kierownik szkoły Franciszek Kuczmierczyk czy lekarz Kazimierz Michalik byli z Małopolski, a pierwszy polski ksiądz

Grochol z Górnego Śląska, ale część inteligencji polskiej pochodziła już wówczas z centralnej i wschodniej części Śląska Cieszyńskiego”.

W publikacji można przeczytać o nazwach miejscowych, o Kościele, organizacjach społecznych i kulturalnych (w tym o Kole PZKO), o osobowościach Rychwałdu (znaleźli się w tym gronie m.in. Oswald Bugel – „solista opery w Koszycach, w Halle i Magdeburgu, obecnie ksiądz katolicki w Ropicy”, czy Bruno Chmiel – „solista opery w Ostrawie, w Koszycach i w Usti nad Labem”).

W budynku tym w latach 1912–1923 mieściła się szkoła niemiecka. Potem aż do roku 1980 była tam szkoła polska.

Jak powiedział nam autor „Rychwałdu”, Tadeusz Siwek, pomysł wydania jubileuszowej publikacji zrodził się w Urzędzie Miejskim przed dwoma mniej więcej laty. – Zaproponowano mi tę pracę. Znam Rychwałd doskonale, jako kronikarz miejski mam mnóstwo materiałów, które w takiej właśnie publikacji można było znakomicie wykorzystać. Pomagali mi zresztą członkowie specjalnie utworzonej w tym celu komisji. Samo pisanie tekstów zajęło mi kilka miesięcy.

Publikacja została wydana w nakładzie 1000 sztuk. – Opinie czytelników, jak się zorientowałem, są na ogół pozytywne, z tym, że oczywiście dochodzą

do mnie także uwagi krytyczne, dotyczą one jednak nie całej publikacji, a raczej drobnych usterek, których nie udało się uniknąć, a które nie zaważyły jednak na poziomie pracy. Wiem też, że książką interesują się nie tylko mieszkańcy Rychwałdu, ale także ludzie, którzy sami lub ich przodkowie stąd się wywodzili. To niewątpliwie cieszy – powiedział T. Siwek.

Książkę „Rychwałd, 1305 – 2005” można kupić w jednym miejscu – w rychwałdzkiej bibliotece na miejscowym osiedlu. Kosztuje 150 koron. Naprawdę warto ją mieć zarówno ze względu na interesującą treść, jak i piękną szatę graficzną. (h)

Kiedy naprawią tę drogę?

Schronisko na Kozieńcu jest znane i lubiane. Odwiedziła go niejedna znana i popularna osobistość życia politycznego, społecznego, kulturalnego i sportowego.

Współwłaściciel schroniska, **Igor Sikora**, skarży się jednak na zły stan drogi dojazdowej. Chociaż jest ona własnością miasta, ratusz trzyniecki nie dba o jej utrzymanie. – Z zamiarem naprawy drogi na Kozieniec nosimy się już od wielu lat. Przed dwoma laty udało nam się nawet zreperować jeden krótki odcinek. W tym roku planujemy załatać przynajmniej największe dziury w jezdni, lecz zależy nam od ilości pieniędzy w budżecie miasta, skąd otrzymujemy finanse na remonty bieżące – tłumaczy się referentka działu komunikacji w trzynieckim ratuszu, **Jarmila Šebestová**.

Schronisko na Kozieńcu zostało wybudowane w 1933 roku z inicjatywy ówczesnego kierownika polskiej szkoły na Karpętnej, Jana Sikory.

CZESŁAW GAMROT

Schronisko na Kozieńcu.

Fot. CZESŁAW GAMROT

Oldboya

Starzeję się, starzejemy się, a świat nie nadąga za swoimi obietnicami. W kolejnych pogrzebach odprowadzamy w zaświaty swoich „szulkolegów”, terroryści zaś wystukują eksplozjami swoje zdecydowane niekompetencje; niewinne ofiary rozsadzają absurdalne dane statystyczne, logika, jak polityka, bierze tu w łeb. Nadal siedzę nad księgą, o której już tutaj donosiłem, nad „Dziennikiem” Sándora Márai. Pisarz raz po raz natrafia na kwestię starzenia się: Kassa (rodzone Koszyce) „nie porusza mnie, nie niepokoi, nie słyszę głosu czarodziejskiego dzwonu zatopionego w głębinach dzieciństwa. Nie odczuwam żadnego podniecenia, gdy chodzę po tych ulicach, dzieciństwo minęło, nie tylko w rzeczywistości, także we mnie”. Dzieciństwo mija z nadchodzącą starością, lecz nie wszyscy zgodzą się z pisarzem, skoro właśnie w dzieciństwie tkwią korzenie pisarskie.

„Stary człowiek nieustannie podpowiada sobie: zrób to czy tamto, powiedz tak czy inaczej... to starzenie się. Człowiek już nie ufa temu »drugiemu« kim jest – poznał go, nie wierzy w niego, podpowiada mu. Gdy człowiek się starzeje, staje się potem własnym Cyranem – stąd podpowiada

FELIETON WŁADYSŁAWA SIKORY

temu głupcowi, którym jest. Stary człowiek nie powinien zmieniać miejsca pracy. Gdy pozostaje na swoim miejscu, jego współpracownicy głupieją razem z nim i wtedy starość nie jest tak widoczna”.

Cóż, autoironia pisarska też nie zna granic i jest szczególnie ceniona. Innym razem pisarz uświadamia sobie, że świat dzieje się także w nim samym, nie tylko w czasie i przestrzeni, gdyż on też jest przestrzenią. Wszyscy jesteśmy przestrzenią, która nie wybacz.

Idąc swego czasu z Kozubowej, z odpustu św. Anny, natknąłem się na dawne znajome. „Męża nie zabrałaś?” – spytał Hanki. „Nie poszedł, musiałby schodzić z góry tyłem!” A tyle uciech młodości dzielił się ongi na wsi. Nie ma wyjścia, trzeba przyjąć i taką kolej życia, kolej losu.

Starość nie radość

„Miłość jest pewnym stanem systemu nerwowego, który przemija. Ale ten szczególny stan nerwów wzbudza czasami w duszy ludzkiej tak wielkie napięcie, jakie przeżywają tylko święci w chwilach największej ekstazy” – nie rezygnuje Sándor Márai. „Wielka namiętność – w miłości czy w sztuce – jest zawsze radosna. Pseudonamienność jest ponura, patetyczna i zadyszana”.

LATO Z GDAŃSKIEM

Ratusz Głównego Miasta

Ratusz Głównego Miasta to górująca nad miastem najokazalsza i najcenniejsza budowla świecka dawnego Gdańska, siedziba władz miasta znajdująca się u zbiegu ulicy Długiej i Długiego Targu – najbardziej ruchliwej i reprezentacyjnej ulicy Gdańska. Początki gotyckiego ratusza sięgają wczesnego średniowiecza. Ale jedyne pewne daty z jego najstarszej historii to te dotyczące przebudowy z lat 1379-82, czy też te, widniejące na rachunkach z XV wieku, gdy dobudowano do budynku ozdobną fasadę od strony Długiego Targu. Kolejne prace przeprowadzono podczas wojny polsko-krzyżackiej, w wyniku której Gdańsk przeszedł pod panowanie Polski. Potem po pożarze w 1556 roku dobudowano kolejne piętro i skrzydła boczne a całość ozdobiono w duchu renesansu. I ten stan przetrwał do naszych czasów.

W 1561 roku wzniesiono hełm na wieży (o wysokości 80 m), zaprojektowany przez mistrza Dirka Danielsa z Zelandii i zwieńczono go złożonym posągiem króla Zygmunta II Augusta – symbolizującym związek hanzeatyckiego Gdańska z Rzeczypospolitą. (Obecnie w okresie wakacji letnich można wejść na 50-metrową wieżę, by spojrzeć na miasto z góry). Nie należy tego czynić (a może należy?) o pełnej godzinie. Bowiemy wielki mechanizm zegara ratuszowego wygrywa przepiękną melodię specjalnie skomponowaną i wybraną przez rajców miejskich w konkursie po przemianach 1989 roku. Przedtem z wieży ratuszowej rozbrzmiewała „Rota”.

Trzy skrzydła dziedzica ukończono w 1593-96 r. Pod koniec XVI wieku na jednym z narożników umieszczono zegar słoneczny z łacińską sentencją „Cieniem są dni nasze”.

Budynek, jak i inne na Głównym Mieście został doszczętnie wypalony w 1945 r. przez poszukujące odwetu wojska radzieckie. Staraniem polskich konserwatorów sztuki ratusz był odbudowywany aż do 1970 r. Jest obecnie siedzibą Muzeum Historycznego Miasta Gdańska.

Najbardziej reprezentacyjny charakter ma pierwsze piętro budynku. Mieszczą się na nim najważniejsze sale ratusza – Wielka Sala Rady (zwana też Salą Czerwoną – od pasowych kurdybanów). Sala ta uważana jest za jedno z najbogatszych nowożytnych wnętrz ratuszowych. Jej wystrój jest dziełem takich mistrzów, jak Hans Vredeman de Vries, Izaak van den Blocke i Simon Herle. Strop sali zdobi 25 obrazów autorstwa Izaaka van den Blocke o wymowie symbolicznej. Najsłynniejsze z nich to „Apoteoza Gdańska”. Wyposażenie sali cudem ocalało z pożogi.

Drugą salą jest Wielka Sala Wety (zwana Salą Białą – od marmurów). Okazałe wnętrza ratusza utrzymane są w stylu manieryzmu niderlandzkiego i świadczą o potęgze patrycjatu gdańskiego. (mro)

Ulicę Długi Targ wleńczy smukła bryła ratusza Głównego Miasta.

Fot. M. RADŁOWSKA-OBUSIŃSKA

Za nami »Gorol« pięćdziesiąty ósmy

Dokończenie ze str. 1

W tych dniach 60. urodziny obchodził gawędziarz Tadeusz Filipczyk. Kiedy chóry śpiewały mu „Sto lat!”, wzruszony „Filip” nie powstrzymał się od łez. Życzenia urodzinowe złożyli mu organizatorzy oraz konsul RP w Ostrawie **Piotr Czarkowski**, od dyrektora Huty Trzyniec **Jerzego Ciencięły** otrzymał jubilat gorolską ciupagę. – *Gdybych to wiedział, tak nakłóćmy o dwie beczki mioduli wyńcej* – powiedział wdzięczny sześćdziesięciolatek.

Mimo że w niedzielę po południu pogoda była w kratkę – to do publiczności uśmiechało się słońce, to znów padał deszcz – na estradzie przez cały czas było niezwykle ciekawie. W bloku zespołów regionalnych zaprezentowały się zespoły „Zaolzie”, „Jackové” i „Wisła” z Polski. Następnie na es-

tradzie zaśpiewał i zatańczył zespół „Juhas” z Polski. Widzów rozgrzały śpiewy i żywiołowe tańce sceniczne zespołów „Kyjov” z Moraw, „Sikania” z Fawary (Włochy) i „Żielezara” z Koszyc. Wykonującym znane piosenki zespołowi „Komes” z Kędzierzyna śpiewem wtórowali widzowie. Imprezę zakończył występ orkiestr „Goražde” i „Jablunkovanka”.

Sympatycy góralskiej kapeli „Nowina” muzykowali razem z zespołem „pod smrekym” w tylnej części Lasku Miejskiego. Tam też znajdowały się stoiska artystów i rzemieślników z Polski i Słowacji. Goście obejrzeni wytwory bednarzy, druciarzy, garncarzy, kowali, rzeźbiarzy i tkaczy, produkcję czerpaków, dzwonków, „szyndziół” i wyrobów koronkarskich (w tym także słynnych stringów z Koniakowa). Można było też zajrzeć

do sałasza, w którym członkowie Izby Regionalnej zaprezentowali m.in. wyrób sera. Obok, w Kolibie Wydawców podpisywała swoją

książkę pt. „Starczyn dukat” cho-reograf i etnograf **Anna Waclawik**. Do samego zaś końca można było się cieszyć spotkaniami z dawno

lub mniej dawno widzianymi znajomymi oraz raczyć wspaniałymi daniami i ognistymi trunkami świętogorolskimi...

Sobota nie tylko z »Nowiną«

Dokończenie ze str. 1

Pojawili się też na scenie młodzi gajdosze – wspólnie z dziewczynami z „Lipki” zagrała **Aneta Brózdowa**, samodzielnie zaś **Ondra Maštaliř** (oboje z Mostów k. Jabłonkwa). Wspólnie zaśpiewali ponadto – podbijając serca publiczności – zaledwie 4-letnia **Johanka Pazdera** i jej nieco starszy brat **Ondra** z „Torki”.

Nie zabrakło w tym roku także gości z zagranicy, którzy wystąpili też podczas 42. Tygodnia Kultury Beskidzkiej. Jako pierwszy przedstawił się zespół z Estonii – „Kägara” z Parnawy. Po nim zaś zespoły z Polski: „Mały Śląsk” z Radzionkowa, „Komes” z Kędzierzyna-Koźla oraz „Dudoski” z Bielska-Białej. Później już rozpoczął się karnawał gorolski, który otworzył koncert wierzniowickiej kapeli „Głazy”, do tańca zaś grał ostrawski „Hec”. Bawiono się niemal do białego rana.

Sobota to tradycyjnie także liczne imprezy towarzyszą-

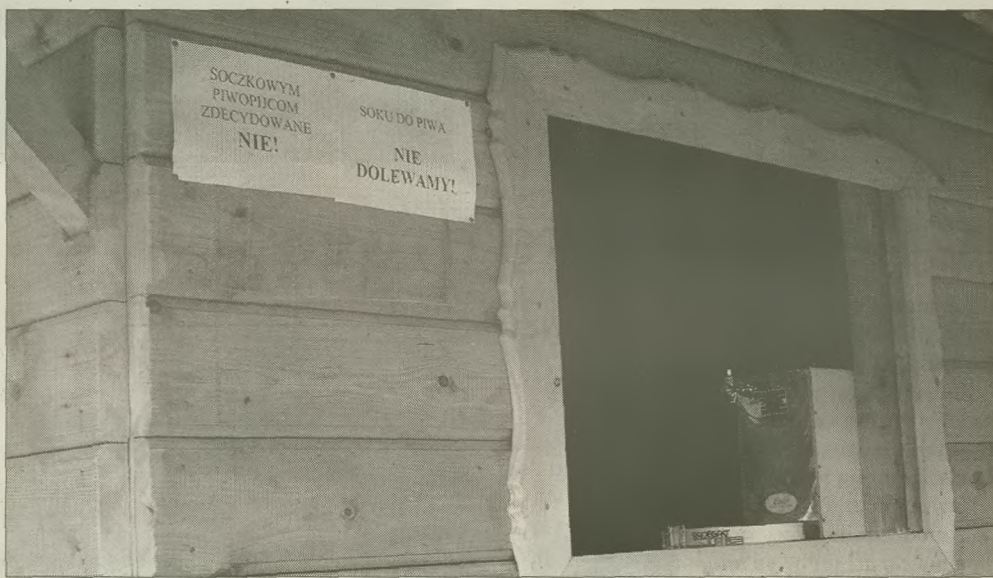
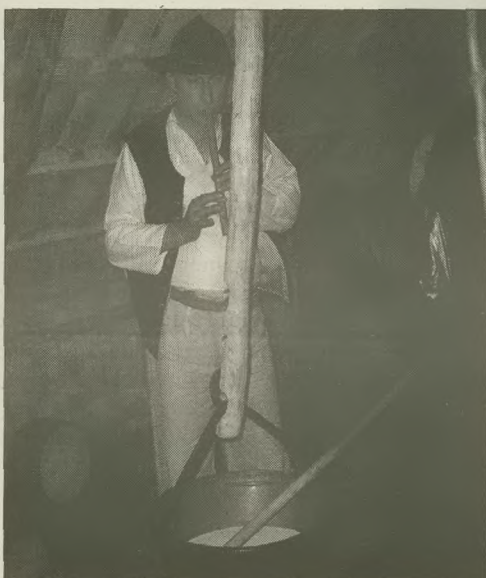
ce – „Bieg o dzbanek mleka”, „Rajd o kypce Macieja” i spotkanie w Kawiarence „Pod Pegazem” (piszemy o nich w innym miejscu). Wielkim powodzeniem cieszyło się też – już po raz drugi i to przez oba dni – spotkanie mistrzów rzemiosła i rękodzieła ludowego z Polski, Słowacji i Zaolzia oraz koliba, w której członkowie Izby Regionalnej im. Adama Sikory i Sekcji Ludoznawczej ZG PZKO pod wodzą **Leszka Richtera** prezentowali wyrób sera. Gotowy ser można było na miejscu posmakować, a przy okazji wysłuchać ciekawego wykładu o zwyczajach związanych z sałasznictwem, wołoskim sposobem produkcji sera czy migracją wołoską. Nic więc dziwnego, że koliba zarówno w sobotę, jak i w niedzielę, oblegana była przez tłumy.

– *Proszę pana, bo też gdzie to wszystko można jeszcze u nas zobaczyć? Tylko na „Gorolu”* – mówił w sobotę jeden z zafascynowanych widzów, który przyjechał do Jabłonkwa spod Ostrawy. I miał rację...

Fotoreportaż z Gorolskiego Święta

Spotkanie mistrzów rzemiosła i rękodzieła: koroncekarki przy pracy (z lewej). Przy produkcji sera na sałaszu przyjemnie pograć sobie na fujarce (w środku).

Pezetkaowcy z Mostów k. Jabłonkwa przestrzegali wszystkich: „Soku do piwa nie dolewamy!” i „Soczkowym piwopijcom zdecydowane NIE!”

Zdjęcia: **JACEK SIKORA**
ROMAN BASELIDES

„Komes” z Kędzierzyna-Koźla zaprezentował się zarówno w sobotę, jak i w niedzielę.

„Błądowanie” przedstawił w sobotę obrzęd dożynkowy.

Najmniejsza para taneczna zespołu „Torka”

Anna Waclawik podpisuje swoją nową książkę „Starczyn dukat”.

Wozy alegoryczne (takie, jak ten na zdjęciu) zawsze wzbudzą duże zainteresowanie.

Konsul RP w Ostrawie Piotr Czarkowski składa życzenia urodzinowe gawędziarzowi „Filipowi”.

Człowiek nie może uczestniczyć bezkarnie w sędzie ostatecznym.

Smech

Nemioła

Nr 188

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały prosimy przysyłać pod adresem „GL” lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz ♦ Numer zamknięto 5. 8. 2005

KRÓTKO

- Muzeum im. Zofii Kossak w Górkach wzbogaciło się o 7 listów pisarki. Przekazała je placówce **Maria Biłko-Holisz**, która znalazła je w zbiorach swej zmarłej matki **Barbary Biłko**, znanej cieszyńskiej poetki. Listy pochodzą z lat 1928-36.
- Pozytywne reakcje wywołała w Salamance (Hiszpania) przygotowa-

na przez wrocławskie Muzeum Narodowe wystawa *Theatrum sacrum*, prezentująca sztukę śląskiego baroku. – *Nie wiedzieliśmy, jak wystawa zostanie przyjęta. Hiszpania to – obok Włoch i Holandii – kraj, który jest ojczyzną baroku. Jednak śląski barok, który kształtował się na styku różnych wpływów kulturowych, ma tak oryginalny charakter, że spotkał się z ogromnym zainteresowaniem – powiedział Mariusz Hermansdorfer, dyrektor wrocławskiego muzeum.*

- Na listach polskich czytelnicznych bestsellerów również przed wakacjami prym wiodła **Katarzyna Grochola**, tym razem jako autorka opowieści *Osobowość cmy*. Na drugim miejscu plasowała się **Dorota Masłowska** z *Pawiem królowej*, na trzecim **Janusz L. Wiśniewski** z *Intymną teorią względności*.
- 14. 8. minie 20. rocznica tragicznej śmierci **Józefa Chlebowczyka**, wybitnego śląskiego historyka, autora m.in. prac: *Wybory i świadomość społeczna na Śląsku Cieszyńskim w drugiej połowie XIX w.* (1966), *Karol Śliwka i jego towarzysze walki* (1972), *O prawie do bytu małych i młodych narodów. Kwestia narodowa i procesy narodotwórcze we wschodniej Europie Środkowej w dobie kapitalizmu od schyłku XVIII do początków XX w.* (1975). Prof. J. Chlebowczyk był organizatorem i pierwszym kierownikiem Filii UŚ w Cieszylinie oraz jej prorektorem w latach 1972-1974 i 1978-1981. Urodził się 19. 1. 1924 w Karwinie, utonął w Szopolu w Bułgarii.

Przewodnik po współczesnej poezji polskiej

Polska jest krajem poetów. Świadczą o tym nie tylko nagrody Nobla, przyznane w ostatnim ćwierćwieczu Czesławowi Miłoszowi i Wisławie Szymborskiej, ale przede wszystkim liczba osób piszących wiersze. W 2000 roku wydano 800 tomów poezji, a liczby liryków krążących w Internecie i zamieszczonych w tomach sponsorowanych przez osiedlowe kluby i domy kultury nikt jeszcze nie pokusił się ustalić. Ta ogromna ilość osób uprawiających poezję rodzi cały szereg pytań o stan tej twórczości: o jej poczytność, jakość, strukturę organizacyjną, o zaplecze krytyczne i wydawnicze. Poniższy materiał próbuje na nie odpowiedzieć.

Ile osób pisze wiersze?

Wrocławski krytyk **Karol Maliszewski** w cyklu artykułów poświęconych młodej poezji ironicznie pisał, że liczba tomików młodych poetów przypadająca na jednego Polaka powinna być umieszczona w Księdze rekordów Guinnessa. Kiedyś poproszono go o podanie liczby osób rymujących w Polsce. Podsumował to, co czyta, co widzi w Internecie, co nadchodzi do niego z różnych stron. Wziął pod uwagę teksty nadsyłane na konkursy, w których jest jurorem, dziesiątki znanych mu prowincjonalnych klubów poetyckich. Dodał dzieci i młodzież garnące się do rymowania i udziału w warsztatach poetyckich. Z tego wszystkiego wyszło mu, że w Polsce ok. 2 mln ludzi bawi się słowami. Maliszewski uważa, że spośród tej ogromnej liczby wierszy jakieś 10 procent można uznać za poprawne, a z tego jeden procent za literacko wartościowe.

Dlaczego piszą?

Na to pytanie odpowiada **Marian Stala**, krytyk związany z „Tygodnikiem Powszechnym”: – *Żyjemy w okresie niepokoju, który pojawia się na wszystkich poziomach życia. Świat jest niepewny. Trzeba się w nim odnaleźć, odpowiedzieć sobie na pytania o własną tożsamość. Pisanie wierszy jest taką próbą. Pod względem ilości jesteśmy wyjątkowi na skalę europejską.*

A Maliszewski dodaje: – *Piszą mi ludzie w listach, że to jedyny ich sens, że oni już w nic nie wierzą, tylko w pisanie. I nie jest ważne, co im odpowiem, oni i tak dalej będą pisać. A tak poważnie, to myślę, że to pisanie bierze się z natury człowieka, z chęci opowiedzenia tego świata własnymi słowami. Jest to także rodzaj terapii. Syte społeczeństwa piszą mniej. Tam poezja wędnie. W dużym uproszczeniu: im więcej komplikacji, problemów, borykania się z losem, tym więcej poezji. Do tego dochodzą indywidualne skłonności, specyficzna czułość serca i uwrażliwienie na wieloznaczność języka. Ważna jest też zastana tradycja kulturowa, tak zwane narodowe skłonności.*

Federacja nisz

Cechą charakterystyczną polskiego życia poetyckiego jest jego niszowość. Ludzie piszący wiersze funkcjonują w zamkniętych kręgach, które się wzajemnie nie komunikują. – *Twórcą uznawany za wielkiego w jednej nisz, w sąsiedniej może zostać wyszydzony i bez żalu wyrzucony na śmietnik – pisze Katarzyna Janowska, w oparciu o opinie czołowych krytyków, Piotra Śliwińskiego z Poznania i K. Maliszewskiego. Sytuacja ta rzutuje na poczytność tej twórczości. Wzmiankowani krytycy twierdzą, że jeśli debiutujący poeta znajdzie choćby kilku czytelników, czuje się usatysfakcjonowany.*

Piotr Śliwiński: – *Niszowość poezji współczesnej nie jest czymś wyjątkowym, może z tym tylko zastrzeżeniem, iż nie wydaje się, abyśmy mieli szansę na takich idoli rozsadzających nisz, jakimi kiedyś byli np. Tuwim, Lechoń*

czy Gałczyński. Może jeden ksiądz Twardowski... Trudno również przypuszczać, aby pojawił się znowu tak szczególnie głód słowa poetyckiego, albo raczej słowa poety, który w latach 80. zaspokajał przede wszystkim Zbigniew Herbert. Ważne jednak, by nisz nie zmieniały się w getta.

– *Problem jednak w tym, że nisz stają się gettami, bo nie ma nikogo, kto mógłby poetów z nich wyrwać. Krytycy unikają jednoznacznych ocen, nie chcą tworzyć hierarchii, bo wiedzą, że i tak nie ma szans, by wszyscy ją zaakceptowali – dodaje Janowska.*

Brak kryteriów i kanonu

W niszach poetyckich nie obowiązują żadne porządkujące kryteria estetyczne ani wspólny, odwołujący się do określonej tradycji, kanon poezji. Zdaniem Mariana Stali rozpad poezji na archipelagi wysp i wysepek z jednej strony ma swoje pozytywne

skutki, co poeci mogą mówić i pisać, nie oglądając się na innych. Jednak wynikający z tej rozsyпки brak kanonu staje się niewygodny. Dawniej istniał zestaw tekstów poetyckich, które czytali wszyscy, a dziś nie ma wierszy powszechnie znanych. Z tego powodu trudniej rozmawia się na tematy istotne, dotyczące choćby tożsamości współczesnego człowieka. Nie ma pola porozumienia między niszami, a co więcej, nie ma woli kompromisu koniecznej do stworzenia wspólnych kryteriów czy hierarchii.

Z opinią tą niezupełnie zgadza się **Jacek Gutorow**, krytyk z Opola: – *Nowa polska poezja bardzo często odwołuje się do postaci, które dzisiaj nabierają nowego znaczenia. W latach 90. mieliśmy do czynienia ze wzmożonym zainteresowaniem poezją Białoszewskiego i Wojaczka. Decydującą rolę w tworzeniu nowej poetyki mieli Bohdan Żadur (zwłaszcza jako autor tomu „Prześwietlone zdjęcia”) i Piotr Sommer. Teraz powracają Tymoteusz Karpowicz, Jerzy Ficowski czy Witold Wirpsza. Równie znaczący okazał się wpływ przekładów, nie tylko zresztą z języka angielskiego. Im więcej tego rodzaju fascynacji, zapożyczeń i paralel, tym lepiej – żywiołem poezji jest wielojęzyczność. Nie ma to nic wspólnego z relatywizacją życia literackiego. Wręcz przeciwnie.*

Obiegi poezji

Rozdrobnienie i niszowość polskiej poezji współczesnej rzutuje także na wielorakość obiegu poezji,

czyli instytucji jej upowszechnienia.

Pierwszy to obieg akademicki. Krytycy z tego obiegu (ikoną jest Marian Stala, ale również Piotr Śliwiński, Jacek Gutorow) zwracają uwagę na poezję, która szuka odpowiedzi na podstawowe pytania o sens istnienia. Być zauważonym przez któregoś z tych kityków, to dla młodego twórcy szansa na chwilowe przynajmniej wystawienie głowy z getta.

Drugi obieg to pisma literackie. Liczą się: krakowski „Ha!art”, „Studium” redagowane przez **Romana Honeta**, toruński „Underground” – teraz już tylko w wersji internetowej. Wyróżnia się elitarne wrocławskie „Biuro Literackie”, a także „Lampa i Iskra” **Dunina-Wąsowicza** oraz warszawskie „Literacje”. W poszczególnych niszach czyta się również: „Kresy”, „Fa-art”, „Pogranicza” i „Nową Okolicę Poetów”.

Trzeci obieg to Internet, niczym nielimitowany gigantyczny zbiór poetycki, w którym nie obowiązują żadne reguły. Piszący tu ludzie nie czytają niczego poza publikacjami w sieci.

Obieg czwarty, medialny. O poezji w wysokonakładowych pismach pisał dziennikarze od wszystkiego. W tym obiegu ważne są nagrody: Nike oraz Nagroda Kościelskich, które zdobywają laureatów z anonimowości.

Obok tych mniej lub bardziej niszowych obiegu funkcjonuje jeszcze obieg wydawniczy. Najbardziej liczącą się oficyną jest a5 Ryszarda i Krystyny Krynichki, która specjalizuje się w wydawaniu poezji. Oprócz niej liczą się także: Wydawnictwo Literackie, Wydawnictwo Dolnośląskie, Prószyński i Sici! Nakłady tomów poezji wahają się w granicach 600 – 3000 egzemplarzy.

Opr. (kk)

ROMAN HONET

Wnętrza

Palimy pudła po listach, gorzkie depesze spadające jak robaki, martwą naturę sierpnia na brudnych grzbiatach pocztówek. Od ostatniego okrażenia słońca zmieniło się niewiele; tak samo pilnujemy ognia, wypływamy bluźnierstwa, podje opowieści Drewermanna. O duchach wszystko wiadomo; przychodzą w nocy i mówimy im – a kysz!

Nie, jesteśmy niemuzyczny w tym królestwie obojga jesieni, w kościołach niezrozumiałej mowy omszałych pokrzyw i traw (patrz – str. 3). Listopad wysyła oniemiałych posłańców, instrumenty czule jak zegar, zetlałe maszynopisy w słupach ognia. Czy słyszysz

bębny?

(z tomu Pójdziesz synu do piekła, wyd. Zielona Sowa 1999)

MARTA PODGÓRNIK

ulica łączycka

krok po kroku równowaga najpierw parapety regał biurko potem łóżko i dopiero kuchnia wrzusa mnie ten porządek nastawiania sprzętów lampka lustro stolik do kawy i trochę zieleni

przyszło później ale nie przez nie dom ma sens serce domu to druga szczeroteczka w łazience ręczniki zawartość lodówki plamy na pościeli i zdjęcie w ramce oby stać się znów sentymentalnym

nic z tego nie utracić zrobić nieco miejsca w szafie i szafkach przecież dom czeka na przyjęcie swojego wierzyiciela z którym związał puls i teraz kiedy pada teraz kiedy mży a w środku

wszystko pęczniej gorączką umysł mam jasny jak tamci piloci luftwaffe jak zasady promocji instrukcja żelazka piszę gotuję kocham się na swoim łóżku nie dziękuję za kartkę z mazur

nie dziękuję za kartkę z nad morza.

(z tomu Opium i Lament, wyd. Biuro Literackie 2005)

TOMASZ RÓŻYCKI

Repetycje

W powtarzaniu potęga, w powtarzaniu stałość. Kawa z mlekiem i wino, do wina migdały; powtarzane po stokroć słowo będzie ciałem w niebieskawej pościeli, pod skubdłoną trawą.

Jedzenie od Chińczyków, pieniądze od Żydów, tysiąckrotna pielgrzymka nad żeliwną Odrę – żyję i mam wątpliwość, czy za czarnym oknem jutro powtórzy się dokładnie to, co było.

Zima ma swe nałogi – śnieg właśnie zasypał Dom i wszystkich harcerzy. Tak, jak mnie uczyłaś, sam powtarzam sposoby, w których była miłość, i wtedy seksowniejsza niż hiszpańska grypa,

ta czarnobrewa nocka, jawna kusicielka wpisuje do dowodu swe obywatelstwo.

(z tomu Anima, wyd. Zielona Sowa 1999)

KRZYSZTOF SIWCZYK

Dmuchanie na zimnych

Prawda, że ładnie wyglądała? Racja. Masz słuszność, kiedy inni świadczą o niej podobne bzdury. Jak mandarynka. Pomarańczowa i wysuszona.

Traktować wszystko tak, jakby było po wszystkim? Nieśmiertelni są ci wiecznie niezadowoleni. Ci, którzy zachowują pogodę ducha,

mogą się nim cieszyć tylko za życia. Być może dlatego muzyk, kiedy potyka się W marszu żałobnym, robi złą minę do złej gry.

(z tomu Emil i my, wyd. Czarne 1999)

Fot. Tadeusz Szafarczyk (Cieszyńskie Towarzystwo Fotograficzne)

POLECAMY

GORDON MATHEWS:

Supermarket kultury

Czy kultura przynależy jeszcze do konkretnych społeczeństw i narodów? – zastanawia się Gordon Mathews, amerykański antropolog, obecnie profesor Uniwersytetu Chińskiego w Hongkongu. W swojej książce analizuje, co można uznać za japońskie, amerykańskie i chińskie. W Japonii prowadzi wywiady z artystami: muzykami i kaligrafami. Najstarsza generacja opowiada się za wskrzeszeniem japońskiej tradycji. Średnią kulturę japońską traktuje jako przeszkodę w asymilacji z nowoczesną sztuką zachodu. Najmłodszy natomiast nie widzi problemu, bo ich ojczyzną jest supermarket kultury. Kiedy autor rozmawia z Amerykanami, interesują go ich wybory duchowo-religijne, ponieważ tradycyjnie chrześcijańska Ameryka współcześnie staje się coraz bardziej buddyjska. W Hongkongu rozważa, czy mieszkańcy kosmopolitycznego miasta po powrocie do Chin odzyskali narodową tożsamość.

Supermarket kultury często przedstawia się jako raj wolnego wyboru, a tymczasem okazuje się także źródłem wielu bolesnych rozterek. Gdzie właściwie jest nasz dom? Czy jesteśmy szczęśliwi w supermarkecie kultury, czy chcielibyśmy odnaleźć swoje korzenie? Jesteśmy bezdomnymi czy obywatelami świata? **Monika Kuc**

Telewizja

WTOREK 9 SIERPNIA

■ TVP 1

6.05 Wszystko w rodzinie 3 6.30 Lato z Jedyneką (s.) 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Kopciuszek (s.) 9.05 Ala i As (s.) 9.25 Papirus (s.) 9.55 Jesteśmy z... Cypru 10.10 Leksykon polskiej muzyki rozrywkowej Michał Bajor 10.40 Światowe dziedzictwo kultury - Eisleben i Wittenberga 11.25 Rolnictwo na świecie 11.40 To trzeba wiedzieć 11.45 Agrobiznes 12.00 Wiadomości 12.10 Dorastanie 1972-1973 (film pol.) 13.10 Gwiazdobiór polskiego sportu Jan Ciszewski 13.35 Moja ulubiona mała (film now. zel.) 14.00 Plebania (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 Klan (s.) 16.00 Moda na sukces (s.) 16.25 Lato z Jedyneką 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Mistrzostwa Świata w Helsinkach 18.50 Przed Sopotem 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Słodka zbrodnia (film USA) 21.45 Przed Sopotem 21.55 Legenda Czerwonego Smoka (film hongkong.) 23.25 Wiadomości 23.40 Zawsze po 21 0.05 Plus minus (mag.) 0.35 Autosalon 0.55 Doktor (film USA) 2.55 Nowe gwiazdy Europy - Pieniądże.

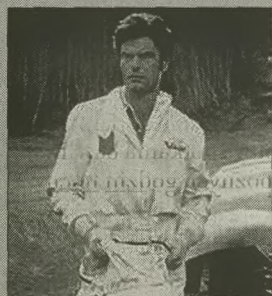
SŁODKA ZBRODNIA

Film USA, 95 min, 1993

TVP 1, wtorek 9. 8., godz. 20.10

Reżyseria: Larry Pearce

Występują: Harry Hamlin, Helen Shaver, K.T. Oslin, Terence Knox i inni.

Steve jest znanym podrywaczem. W miasteczku ma reputację kobieciarza. Wkrótce ma poślubić Joyce, swoją kochankę. Była żona Steve'a, Edie, przestrasza dziewczynę, która była przyczyną jej rozwodu, przed tym małżeństwem. Joyce nie chce jej jednak słuchać. Uważa, że Edie po prostu jej zazdrości i najchętniej zajęłaby jej miejsce. Wkrótce Joyce i Steve pobierają się. Żona towarzyszy mężowi podczas zawodów samochodowych. Wyścigowe auto to wielka pasja Steve'a. Na miejscu mężczyzna poznaje młodą dziewczynę, Dynę, córkę znanego kierowcy rajdowego. Joyce dostrzega rodzący się romans i żąda rozwodu. Steve jest wściekły, ale stara się przekonać żonę, aby nie robiła niczego pochopnie. Wkrótce całe miasteczko dowiaduje się o tragedii. Joyce umiera z nieznanych powodów a pogrążony w smutku Steve każe skremować ciało. Śmierć dziewczyny jest szokiem dla Edie. Widząc, że Steve wcale nie jest pogrążony w żałobie i romansuje z Dyną, kobieta zaczyna podejrzewać, iż doszło do zbrodni.

■ TVP 2

6.10 Złotopolscy (s.) 6.35 Felicity (s.) 7.15 Dwa światy (film pol.) 7.45 Magiczny autobus (s.) 8.10 McGregorie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.20 Miss Polonia sylwetki - Magda Zalewska 10.25 M jak miłość (s.) 11.15 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Wesela smak 11.45 Podróż do ziemi obiecanej (film USA) 12.30 Euro-quiz 13.30 Proboszcz 2005 13.50 Ryzykanci (s.) 14.45 Zaklinaczka dzieci (film ang.) 15.10 Felicity (s.) 15.55 Miss Polonia sylwetki - Magda Zalewska 16.10 Śpiewające fortepiany (teleturniej)

17.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 18.50 Wakacyjny konkurs Dwójki 18.55 Mistrzostwa Świata w Helsinkach 20.50 M jak miłość (s.) 21.35 Magazyn Ekspresu Reporterów 21.55 Miss Polonia sylwetki Magda Zalewska 22.20 Biznes 22.40 Kabalet (film USA) 0.55 W mieście metafora - Magdalena Abakanowicz.

■ TV KATOWICE

7.00 Echa dnia 7.45 Aktualności 7.50 Zrobię to sam 8.05 Trójka tam była 8.45 Gość dnia 9.00 Ekstremalne poszukiwania - Lodowe komnaty (film USA) 9.45 Klan (s.) 10.45 Telekurier 11.15 Gość dnia 11.45 Wierzę, wątpię, szukam 12.10 Regiony kultury 12.35 Na wolności - Christopher Reeve i wale szare (s.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Bądź zdrow! 14.45 Dobre praktyki - Wszyscy mają szanse... równe? 15.00 Molly (s.) 15.45 Świat (mag.) 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Gramy dla was 17.05 Bliżej Europy 17.50 Relacje 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.37 Raport z akcji 19.00 Muzyka łączy pokolenia 19.40 Regiony kultury 19.50 Książki z górnej półki (mag.) 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Nasz reportaż 22.15 To jest temat 23.10 Mistrzostwa Świata 23.20 Kronika Igrzysk Polonijnych 23.45 Zabójstwa polityczne - Sprawa Aldo Moro 0.40 Sukces (s.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.40 TV market 6.55 Yu-gi-oh! (s.) 7.20 Świat według Bundych (s.) 7.50 Zbuntowany anioł (s.) 8.45 JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 9.40 Idol (pr. rozryw.) 11.00 Samo życie (s.) 11.45 Zbuntowany anioł (s.) 12.45 TV market 13.00 Amerykańska księżniczka (s.) 13.55 Pierwsza miłość (s.) 14.40 MacGyver (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja 16.40 JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 17.45 Rodzina zastępcza plus (s.) 18.45 Wydarzenia 19.25 Samo życie (s.) 20.15 Omen (film USA) 22.35 Świat według Kiepskich 23.10 Poziom 9 (s.) 0.10 Biznes Wydarzenia 0.35 Nasze dzieci (s.) 1.30 Nie patrz wstecz (film USA) 3.05 Magazyn sportowy.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Bajkowe wakacje 9.00 Śpiewanki 9.05 Teleranek (dla dzieci) 9.15 Kłocki (dla dzieci) 9.30 Śladami czeskich diabłów (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.05 Koniec wielkich wakacji (s.) 11.05 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.) 12.00 Wiadomości 12.30 Godziny wizyt M. Šimka i J. Grossmana 13.25 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 13.50 ABCD ekologii 14.00 Wiadomości 14.05 Świat na talerzu (film austral.) 15.45 Film o filmie: Arséne Lupin (dok.) 16.00 Wiadomości 16.05 Bajkowe wakacje 17.00 Oliver Beene (s.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.30 Czarne owce (pr. publ.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.50 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Zielone palce (film br.) 21.40 Na tropie 22.05 Podróż do Paryża (film TV) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 EXPOczłtówka (s. dok.) 23.30 Poprask (mag. muz.) 0.00 Pomarańcza (mag.) 0.30 Grotowski Ch. Chaplina 0.40 Siedem dziesiątych Nečtiny (pr. roz.) 1.40 Bananowe rybki 2.05 AZ-kwiz 2.25 Skarby świata 2.40 Świat sztuki.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 8.40 Diagnosta (mag.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 10.15

MS w Atletyce 2005 Finlandia 14.30 AZ-kwiz (teleturniej) 14.55 Kultura. cz (mag.) 15.25 Babilon (mag.) 15.45 Poprask (mag. muz.) 16.20 MS w Atletyce 2005 Finlandia 21.00 Na pływalni z Lubą Skořepową (talk-show) 21.25 Vladimír Mišík (dok.) 22.00 Odpoczywaj w pokoju (s.) 22.50 Magiczną krainą (dok.) 23.20 Księżniczki w siodle (dok.) 23.50 Zaściana (mag.) 0.20 Jazz klub 2000 1.15 Krzywdy (film TV) 2.05 Malarz František Fořtyn 2.35 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.25 Pożyczalscy (film br.-USA) 10.55 Poradnik kulinarny Jamie Olivera (s.) 11.20 Strażnik Teksasu (s.) 12.10 Mr. Bean 12.3 Dziewczyny Gilmore'a (s.) 13.30 Anastazja (s.) 14.20 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.10 Gwiazdne wrota (s.) 16.00 Żądla (s.) 16.50 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Straż przybrzeżna (s.) 18.15 Prognoza pogody 18.20 M.A.S.H. (s.) 18.50 Pálí vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Gospoda (s.) 20.30 1 przeciw 100 (teleturniej) 21.25 Na własne oczy (pr. publ.) 22.20 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 23.10 Kat (film USA) 0.50 Cienie Toronto (s.) 1.35 Zabójcze kłamstwa (film koprod.) 3.05 Najlepszy seks (s. erot.) 3.45 Program rozrywkowy 4.40 Ojciec Schwarzwkracza do akcji (s.).

■ PRIMA

8.00 St. Tropez (s.) 9.05 Płomień wątpliwości (s.) 9.55 Wspaniali i bogaci (s.) 10.50 Prima jazda (mag.) 11.35 Lekarz ze wsi (s.) 12.30 Szansa bez granic (pr. roz.) 13.30 Pamiętnik natury (mag.) 13.55 Pomoc domowa (s.) 14.30 Pan Złota Rączka (s.) 15.00 Beverly Hills 90210 (s.) 15.55 Sprawa dla dwu (s.) 17.05 Navarro (s.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzięki! Woody (s. anim.) 19.55 Wieży rodzinne (s.) 20.55 Nie ma doskonałych (pr. roz.) 21.50 Dementi (pr. roz.) 22.30 Anioł pożądania (film USA) 0.10 t-music 1.05 Szybka wygrana 2.45 Salon samochodowy 3.15 Sauna (talk show) 4.05 Prima archiwum.

ŚRODA 10 SIERPNIA

■ TVP 1

6.05 Wszystko w rodzinie (s.) 6.30 Lato z Jedyneką 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Kopciuszek (s.) 9.05 Plasteliny i przyjaciele (s.) 9.30 Papirus (s.) 9.55 Extr@ - Walka kung-fu 10.20 Leksykon polskiej muzyki rozrywkowej - Kayah 10.50 Światowe dziedzictwo kultury - Stare miasto w Kwedlinburgu 11.40 Apetyt na euro 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Nieustraszone (s.) 13.00 Street Games Tour podwórkowe igrzyska (reportaż) 13.10 Błękitne żagle (sport) 13.25 Raj (s.) 13.55 Plebania (s.) 14.50 Wojsko 2005 15.00 Wiadomości 15.10 Klan (s.) 16.05 Moda na sukces (s.) 16.25 Lato z Jedyneką 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Mistrzostwa Świata w Helsinkach 19.00 Wieczorynka 19.15 Przed Sopotem 19.30 Wiadomości 20.10 Zamienione przy urodzeniu (film USA) 21.45 Przed Sopotem 21.55 Wakacyjny romans (film niem.) 23.35 Wiadomości 23.50 Misja specjalna 0.15 Na podobieństwo Jacka 1.10 Rodzina Perezów (film USA).

■ TVP 2

6.10 Złotopolscy (s.) 6.35 Felicity (s.) 7.20 Dwa światy (film pol.) 7.45 Teletubisie (s.) 8.10 McGregorie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.25 Miss Polonia sylwetki - Kamila Moro 10.30 M jak miłość (s.) 11.15 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Smak Burgundii 11.45 Podróż do ziemi obiecanej (s.) 12.30 Klinika pod kangurem (s.) 13.30 Wakacje ze zwierzętami - Tatry (s.) 13.45 Nie

ma jak w domu (film USA) 15.10 Felicity (s.) 15.55 Miss Polonia sylwetki - Kamila Moro 16.15 Robert Korzeniowski i Hicham EL Guerrouj - Rozmowy w marszu 16.35 Szanse finanse (s.) 17.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 18.50 Wakacyjny konkurs Dwójki 18.55 Mistrzostwa Świata w Helsinkach 21.45 Z Dwójką bezpiecznie 21.55 Miss Polonia sylwetki - Kamila Moro 22.20 Biznes 22.25 Sport-telegram 22.40 Porwanie (film USA) 0.10 Lady Boss (film USA) 1.40 Wywiady Barbary Walters - Mike Myers.

■ TV KATOWICE

7.00 Echa dnia 7.45 Aktualności 7.50 Zrobię to sam 8.05 Trójka tam była 8.45 Gość dnia 9.00 Zagadkowe historie XX stulecia - Półwysep Gallipoli 9.45 Klan (s.) 11.15 Gość dnia 11.45 Smart Jazzpol Festiwal - Koncert Tomasza Szukalskiego i Artura Dutkiewicza 12.10 Zielonym do góry (mag.) 12.35 Świat Pacyfiku - Kontynent wszelkich możliwości 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Polska egzotyczna 14.45 Dobre praktyki - Z klasy do klasy 15.00 Molly (s.) 15.45 Teleplotki 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Zrobię to sam 17.05 Trójka tam była 17.50 Gramy dla was 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.37 Powiedz stop 19.00 Muzyka łączy pokolenia 19.40 Nawigator 19.50 Książki z górnej półki 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia 21.45 Aktualności 21.50 Wiadomości sportowe TV Katowice 21.55 Made in Silesia 22.15 To jest temat 22.55 Kurier sportowy 23.10 Kronika Igrzysk Polonijnych 23.35 Wichry namiętności (film franc.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.40 TV market 6.55 Transformery (s.) 7.20 Interwencja (mag.) 7.45 Zbuntowany anioł (s.) 8.40 JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 9.35 Idol (pr. rozryw.) 11.05 Samo życie (s.) 11.50 Zbuntowany anioł (s.) 12.45 TV market 13.00 Yu-gi-oh! (s.) 13.25 Exclusive 13.55 Pierwsza miłość (s.) 14.40 MacGyver (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.40 JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 17.45 Pensjonat Pod Różą (s.) 18.45 Wydarzenia 19.25 Całkiem nowe lata miodowe (s.) 20.00 Pierwsza miłość (s.) 20.45 Nie patrz wstecz (film USA) 23.00 Łowcy koszmaru (film USA) 0.00 Biznes Wydarzenia 0.25 Pierwsza fala (film USA) 1.20 Kuba Wojewódzki 2.10 Aquaz Music Zone.

NIE PATRZ WSTECZ

Film USA, 135 min, 1998

Polsat, środa 10. 8., godz. 20.45

Reżyseria: Edward Burns

Występują: Lauren Holly, Jon Bon Jovi, Edward Burns, Kathleen Doyle i inni.

Claudia od urodzenia mieszka w małym miasteczku na wybrzeżu Atlantyku. Od czasów podstawówki spotyka się z tą samą grupą przyjaciół. Pracuje jako kelnerka, pomaga matce i od trzech lat jest z Michałem. Oboje są szczęśliwi, wiodą spokojne życie i kochają się. Tymczasem do miasta powraca Charlie - jej pierwsza miłość. Stare uczucia powoli odżywiają. Co zdecyduje Claudia? Spakuje walizkę i wyruszy w świat szukać szczęścia?

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Bajkowe wakacje 8.55 Wizyta w zoo 9.05 Oliver Beene (s.) 9.30 Ślada-

mi czeskich diabłów (s. dok.) 9.50 ABCD ekologii 10.00 Wiadomości 10.05 Kwadrat znikania (film czes.) 11.10 Wesołe zdarzenia z planu filmowego (pr. roz.) 11.40 Nasze zamki (s. dok.) 12.00 Wiadomości 12.30 Z Divadélka pod věží (pr. roz.) 13.35 Praga mizerna (s. dok.) 14.00 Wiadomości 14.05 Obiektyw (mag.) 14.35 Wędrująca kamera (s. dok.) 15.00 Historie sław (s. dok.) 16.00 Wiadomości 16.05 Bajkowe wakacje 17.00 Zwykła końska historia (s.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.30 Pod pokrywką (mag.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Bananowe rybki (talk show) 20.30 Jezioro z liliami 2/2 (film niem.) 22.05 Telefon story (film TV) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.00 Prognoza pogody 23.05 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Sportki i Szansy 23.20 Tworzenie państwa (pr. sat.) 23.35 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki, Szansy 23.40 Krucjaty 1/2 (film wł.-niem.) 1.15 Grotowski Ch. Chaplina 1.40 Pod pokrywką 2.00 EXPOczłtówka 2.10 AZ-kwiz 2.35 Reporterzy TVC.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Finlandia (dok.) 8.45 MS w Atletyce 2005 Finlandia 12.45 AZ-kwiz (teleturniej) 13.10 Wspomnienia przeszłości: Wędrówki z dinozaurami (s. dok.) 13.40 Na tropie 14.05 Niepożądani towarzysze ludzkości (s. dok.) 14.35 Wizytówka (s. dok.) 15.00 Skarby świata (s. dok.) 15.15 Poprask (mag. muz.) 15.40 Spostrzeżenia z zagranicy 15.50 MS w Atletyce 2005 Finlandia 21.50 Filmopolis (mag.) 22.50 Z bliska (s. dok.) 23.50 Koncert z Senatu 0.30 Barok w nas (dok.) 1.20 Skarby świata 1.35 Babilon 1.50 Śladami czeskich diabłów 2.10 Na tropie 2.35 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.20 Sherlock Holmes: Ostatni wampir (film br.-USA) 11.10 Poradnik kulinarny Jamie Olivera 11.35 Strażnik Teksasu (s.) 12.25 Mr. Bean 12.50 Dziewczyny Gilmore'a (s.) 13.40 Anastazja (s.) 14.30 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.15 Gwiazdne wrota (s.) 16.05 Żądla (s.) 16.55 Zaryzykuj (teleturniej) 17.25 Właśnie teraz 17.35 Straż przybrzeżna (s.) 18.25 Prognoza pogody 18.30 M.A.S.H. (s.) 18.55 Pálí vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Nakręć to! (pr. rozryw.) 20.40 Sandra, królowa rebeliantka (s.) 22.30 Uznany za niewinnego (film USA) 0.45 Viloneniny (pr. roz.) 1.35 Smallville (s.) 2.15 Najlepszy seks (s. erot.) 2.45 Na własne oczy 3.45 Program rozrywkowy 4.35 Ojciec Schwarzwkracza do akcji (s.).

■ PRIMA

8.00 St. Tropez (s.) 9.05 Płomień wątpliwości (s.) 10.00 Wspaniali i bogaci (s.) 10.50 Prima jazda (mag.) 11.55 Lekarz ze wsi (s.) 12.50 Szansa bez granic (pr. roz.) 13.55 Pomoc domowa (s.) 14.30 Pan Złota Rączka (s.) 15.00 Beverly Hills 90210 (s.) 15.55 Sprawa dla dwu (s.) 17.05 Navarro (s.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kulinarny) 19.45 Dzięki! Woody (s. anim.) 19.55 Policja kryminalna Kolonia (s.) 20.45 Receptariusz prima pomysłów (mag.) 21.50 Frantic (film USA-fr.) 0.00 Rodzina Soprano (s.) 1.00 Szybka wygrana 2.40 Dementi 3.15 Sauna (talkshow) 4.00 Prima archiwum.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Matka nigdy nie umiera,
ona tylko w daleką podróż się wybiera.

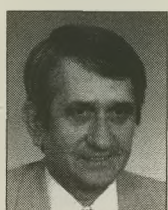

Dnia 10. 8. 2005 mija 1. bolesna rocznica, kiedy nas na zawsze opuściła nasza Kochana Mama

śp. MARIA DURCZOKOWA

z Karwiny Raju. Z miłością i szacunkiem wspominają o chwili wspomnień i modlitwę prosi córka z rodziną. RK-151

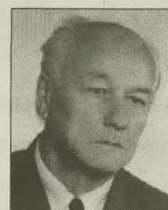
Chociaż lata mijają
i wszystko dzieli nas,
boleść w sercu została,
której nie zniszczył czas.

Dzisiaj, 9 sierpnia mija 4. rocznica śmierci naszego Drogiego Męża, Ojca i Dziadka

śp. MUDr. LEONA HENNERA

z Czeskiego Cieszyzna. Kto znał Jego dobre i szlachetne serce, niechaj razem z nami poświęci Mu chwilę wspomnień. Z miłością i ze smutkiem w sercu – żona oraz synowie z rodzinami. AD-108

W 15-tą rocznicę śmierci

śp. EMILA ORMAŃCA

proszą o modlitwę i krótkie wspomnienie żona z rodziną. GL-435

Dnia 10 sierpnia mija trzydzieści lat od śmierci

śp. KAROLA ONDRASZKA

z Wędrzyni. Tych, którzy Go znali, o chwilę wspomnień proszą najbliżsi. GL-437

Wczoraj, 8 sierpnia 2005, minęła 25. rocznica śmierci naszego Kochanego

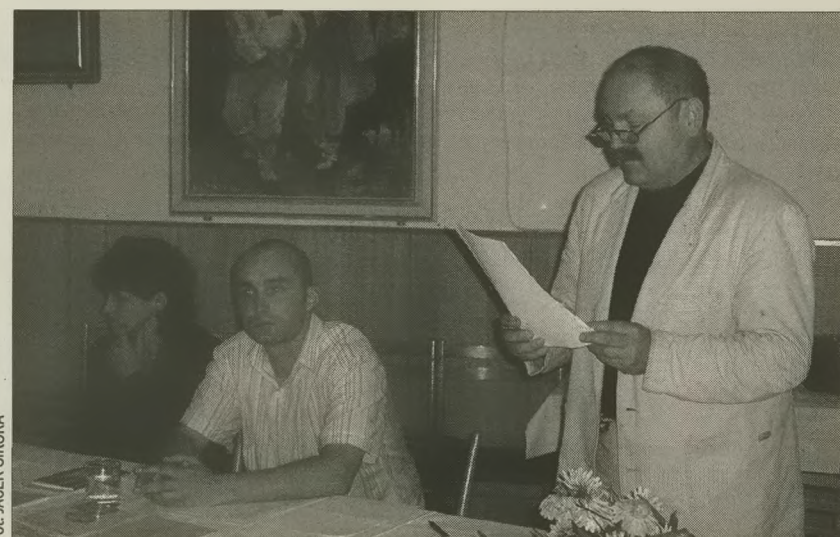
śp. FRANCISZKA LOTTERA

ze Stonawy. Z modlitwą i szacunkiem wspominają najbliżsi. GL-438

Dziękujemy tą drogą wszystkim za dzielenie żalu i smutku po stracie

śp. ELŻBIETY OCISKOWEJ

za udział w uroczystości pogrzebowej, wieńce, kwiaty, wyrazy współczucia, słowa pożegnania. Zasmuceni najbliżsi. GL-436

Wiersze młodych poetów czytał w Kawlarence „Pod Pegazem” reżyser i aktor Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego Rudolf Moliński (pierwszy z prawej, obok siedzą gospodarze spotkania: Marek Słowiaczek i Beata Rytko).

POD »ŚWIĘTOGOROLSKIM« PEGAZEM

Same zastępstwa

JABŁONKÓW (kor) – Prawie nic – poza nazwiskami gospodarzy: Marka Słowiaczka i Stanisława Gawlika, do których dołączyła jeszcze Beata Rytko – nie sprawdziło się z zapowiedzi tegorocznego spotkania w „świętogo-rolski” Kawlarence „Pod Pegazem”.

Zapowiedziany gość z Katowic, pisarz, krytyk i dziennikarz radiowy Maciej Szczawiński, się rozchorował i przysłał w zastępstwie taśmę ze swoim głosem, na której ocenia poezję dwóch młodych zaolziańskich poetek. Solistka polskiego chóru „Silesia” (pieśni w wykonaniu zespołu miały zabrzmieć między wierszami) złała podobno nogę... Na szczęście gospodarze zapewnili wspaniałe zastępstwo w postaci kapeli zespołu „Zaolzi” z „prymistką” Jolą Filipek-Czepiec na czele. Nie dotarł tym razem do Jabłonkowa także dyrektor Teatru Cieszyńskiego Karol Suszka.

Wiersze młodych Zaolziaków czytał więc reżyser i aktor Sceny Polskiej, Rudolf Moliński.

Zawiedli też – o dziwo – młodzi poeci. W Kawlarence „Pod Pegazem” zjawia się tylko Lucyna Pyszko. Niemniej zabrzmiały teksty także Hanny Rybickiej i Darka Jedzoka. Twórczość młodych oceniał – z taśm – M. Szczawiński, na żywo zaś państwo Dobrochna i Bogusław Bakulowie z Poznania oraz M. Słowiaczek.

W trakcie spotkania zabrzmiał też wiersz nieżyjącej już poetki Anny Filipek, „Spowiedź gorola”, który przeczytał gawędziarz Tadeusz Filipczyk. W trakcie dyskusji zaś rozmawiano o kondycji zaolziańskiej literatury, porównywano wiersze poetów różnych pokoleń. A że dyskusję przerywała co chwila muzyka kapeli „Zaolzi”, uczestnicy spotkania bawili się nieźle, i to do późnych godzin nocnych.

ZAGRAJ O DARMOWE BILETY

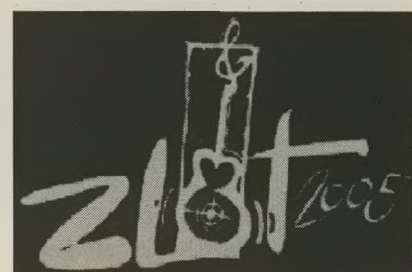
Złot 2005

Kontynuujemy konkurs o dwa darmowe bilety na Złot 2005, który odbędzie się w Bystrzycy w sobotę 13 sierpnia. Ponownie należy swoją odpowiedź napisać na kartce, nakleić podany obok kupon i dopisać swoje imię, nazwisko i adres. Rozwiązanie można wysłać pocztą lub przynieść osobiście do redakcji – najpóźniej w czwartek do godz. 12.00. Przypominamy, że w każdej rundzie wśród uczestników konkursu wylosowana zostanie jedna osoba. A oto trzecie pytanie:

Wymień pięć nazw zespołów lub nazwisk wykonawców, którzy dotychczas zagrali na Zlocie – czy już w Bystrzycy, czy też w Wędrzynie.

A oto prawidłowa odpowiedź na pierwsze pytanie, które pojawiło się w

numerze czwartkowym z dnia 4 sierpnia. Zespół TSA zagrał na Zaołziu po raz pierwszy w 1985 r., a było to na Festiwalu PZKO w Trzyczynie. Dwa bilety na Złot otrzymuje Hela Bonček z Cz. Cieszyzna. Bilety można odebrać (do piątku) w redakcji „GL” w Cz. Cieszyźnie lub wprost na imprezie. (kor)

Podania i legendy po obu stronach Olzy

W Muzeum Beskidzkim w Wiśle w ramach imprez towarzyszących tegorocznemu 42. Tygodniowi Kultury Beskidzkiej Filia Uniwersytetu Śląskiego w Cieszyźnie wraz z Euroregionem Śląsk Cieszyński (realizowane w ramach PHARE CBC Polska – Czechy 2002) zorganizowała 27 lipca br. sesję popularno-naukową nt. „Podania i legendy Śląska Cieszyńskiego po obu stronach Olzy”.

Sesja ta zbiegła się z poplenerową wystawą grafiki i malarstwa studentów i pracowników Instytutu Sztuki UŚ „Mitologie Ziemi Cieszyńskiej”, którą można było zobaczyć w Muzeum podczas TKB.

Na sesji wystąpił prof. dr hab. Krzysztof Wrocławski z UW, dr hab. Prof. Zygmunt Kłodnicki i dr Janusz Spyra z UŚ oraz kierownik Muzeum Beskidzkiego mgr Małgorzata Kiereś, mgr Agnieszka Bieleś i Michał Kawulok z Wisły. Jan Szymik, członek Sekcji Ludoznawczej przy ZG PZKO w Cz. Cieszyźnie, przedstawił sylwetkę Józefa Ondrusza – zbieracza i badacza podań i legend całego Śląska Cieszyńskiego. Wszystkie przedstawione i awizowane prace mają zostać opublikowane we wspólnym tomie wydanym przez filię UŚ pod redakcją Lesława Werpachowskiego. (R. Ch.)

Co w kinach

KARWINA – Centrum: Madagaskar (9, 10, godz. 17.45); Hostage (9, 10, godz. 20.00); Reflex: Gwiezdne wojny III – Zemsta Sithów (9, 10, godz. 17.00, 20.00); TRZYNIEC – Kosmos: Zupenie jak miłość (9, 10, godz. 17.30); Upadek (9, 10, godz. 20.00); HAWIERZÓW – Centrum: Dom woskowych ciał (9, 10, godz. 17.45); Tłumaczka (9, 10, godz. 20.00); CIESZYN – Piast: Roboty (9, 10, godz. 16.00); Pan i Pani Smith (9, 10, godz. 17.45, 20.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (czw: 18.00), TVC 2 (pt: 7.30). POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzynec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

KARWINA – Klub Seniora MK PZKO Karwina Raj zaprasza członków i sympatyków 9. 8. o godz. 16.00 na spotkanie do Domu PZKO.

▲ MK PZKO Karwina Sowiniec zaprasza na tradycyjną świetlicę w przyrodzie do ogrodu obok Domu PZKO w niedzielę 14. 8. od godz. 15.00. Przygrywa orkiestra pana Nogola.

CIERLICKO KOŚCIELEC – MK PZKO zaprasza 14. 8. na odpust św. Wawrzyńca. Msza o godz. 7.30 w j. polskim, 9.00 w j. czeskim, o 10.30 w j. polskim. W programie: 13. 8. od godz. 13.00 wielka wystawa bonsai w Domu Polskim ŻW, o godz. 16.00 pokaz kształtowania bonsai. Wystawa obrazów Ewy Słowik z Karwiny. 14. 8. wystawy otwarte w godz. 8-17.

BŁĘDOWICE – Kluby Kobiet i Seniora zapraszają na spotkanie 10. 8. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

PTTS „BŚ” – zaprasza w sobotę 13. 8. na rajd „Uhorčikovým chodníkem”. Odjazd pociągami z Czeskiego Cieszyzna o godz. 6.20 przez Czadec do Turzovki. Inf. pod nr. tel.: 596 421 403.

▲ prosi wszystkich uczestników wy-

cieczek zagranicznych a szczególnie uczestników tygodniowego pobytu w Tatrach o niezbędne ubezpieczenie indywidualne na określony termin. Inf. pod nr. tel.: 596 311 685.

Oferty

OFERUJĘ MALOWANIE DACHÓW z aluminium, blachy ocynkowanej i ipy jakościowymi i długotrwałymi farbami. Daję gwarancję na wykonaną pracę. Informacje tel. 604 831 751. GL-373

Co za Olzą

ŚLĄSKI ZAMEK SZTUKI I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, Cieszyzn: do 28. 8. wystawa „Wobec konsumpcji”. Otwarte wt-nie: 10-17.

KSIAŻNICA CIESZYŃSKA, Mennicza 46, Cieszyzn: do 15. 8. wystawa fotograficzna „Bamako”. Otwarte po-pt: 10-18.

▲ do 27. 10. wystawa pt. „Granice wytyczone słowami”, konflikt na Śląsku Cieszyńskim w świetle literatury politycznej (1848-1947). Otwarte po-śr i pt: 8-18, so: 9-15.

GALERIA DOMU NARODOWEGO, Rynek 12, Cieszyzn: do 14. 8. wystawa grafiki wykładowców i studentów Uniwersytetu w Ostrawie i Cieszyźnie „Kontakty III”.

Wystawy

DK „POKLAD”, Ostrawa Poruba, M. Kopeckého 675: do 15. 9. wystawa obrazów artystów – plastyków, Polaków tworzących w krajach Czwórki Ww-

szehradzkiej „Cztery nieba”. Otwarta po-pt: 8-18.

KONGRES POLAKÓW, Cz. Cieszyzn, Komenského 4: do 16. 9. wystawa z okazji 70. rocznicy udziału harcerzy z Zaolzia w Zlocie ZHP w Spale „Śladami złotych harcerskich”. Otwarte w po-pt: 9-15.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ – sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszyźnie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Do 11. 9. wystawa historyczna Zdeňka Hapala – lalkarza, artysty i reżysera. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUSAION, Hawierzów, Dělnická 14: do 2. 10. wystawa „Hawierzów: powstanie miasta”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ KOTUŁOWA DRZEWIONKA, Hawierzów Błędowice: wystawa „Mieszkanie ludowe i tradycje rolnictwa w Cieszyńskim”. Otwarte wt-pt: 9-17, so-nie: 13-17.

▲ MUZEUM TRAGEDII ŻYWCIC-KIEJ, Hawierzów Żywocice: do 31. 12. wystawa „Od ognika do żarówki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie: stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Do 31. 12. wystawa „Pietwałd w zmianach stuleci”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ SALA WYSTAW W JABŁONKOWIE, rynek Mariański 14: do 2. 10. wystawa „Jabłonkowskie szanse”, wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Żyją wspomnienia

Dokończenie ze str. 1

Następnie o godności człowieka, przynależności wierze przodków oraz przekazywaniu tych wartości następnym pokoleniom mówi po polsku senator Andrzej Feber, a Anděla Dvořáková z Czeskiego Związku Bojowników o Wolność przypomina kolejnych 41 cywilów wywiezionych do obozów koncentracyjnych, z których

powróciło zaledwie 4. W imieniu potomków i krewnych ofiar Żywocice składa podziękowania wiceprezydent Hawierzowa Svatopluk Novák.

Wspomnieniom koło żywocickiego pomnika towarzyszyły pieśni chóralne w wykonaniu chóru „Cantate” hawierzowskiej parafii św. Anny oraz połączonych chórów męskich „Hejnał-Echo” z Karwiny oraz Chóru Nauczycieli Polskich. Uroczystość zamknięto, poprzedzoną słowem kapłanów katolickiego Václava Gandery i ewangelickiego Vladislava Volnego, wspólną modlitwą w języku większości ofiar „Ojcie nasz”.

TV Polonia

WTOREK 9 SIERPNIA

6.00 Moje miasteczko (s.) 6.30 Lato z Jedyńką 8.00 Wiadomości 8.10 Gimnastyka dla przedszkolaków (mag.) 8.15 ELA 8.25 Przygrywka (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.25 ..."swego nie znacie"... 10.35 Ojcowie pustyni (rep.) 10.55 W labiryncie (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Telezakupy 12.25 Plebania (s.) 12.50 Kronika XII Światowych Igrzysk Polonijnych. 13.15 Jest jak jest (s.) 13.45 Pseudonim „Puch” (s. dok.) 14.35 Ze sztuką na ty 15.00 Pamiętaj o mnie 15.20 Z archiwum porucznika Broka (film dok.). 15.50 Zaproszenie 16.10 Awaria (s. anim.) 16.15 Opcja zerowa (film anim.) 16.25 Lato z Jedyńką 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Polska z bocznej drogi 17.25 Telezakupy 17.45 Przygrywka (s.) 18.15 Ojcowie pustyni (rep.) 18.30 TeleGama polskiej piosenki 19.00 Wieści Polonijne 19.15 Miś Uszatek (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.00 Plebania (s.) 20.25 Kronika XII Światowych Igrzysk Polonijnych 20.50 Jest jak jest (s.) 21.20 XV Festiwal Kultury Żydowskiej (koncert finałowy) 22.10 Tyle nut ile trzeba (film dok.) 22.55 Sprawa dla reportera 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.50 Sport Telegram 23.55 Pogoda 24.00 TeleGama polskiej piosenki 0.25 Plus minus 0.50 Przygrywka (s.) 1.20 Miś Uszatek (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Plebania (s.) 2.25 Kronika XII Światowych Igrzysk Polonijnych 2.50 Jest jak jest (s.) 3.20 Wieści Polonijne 3.35 Tyle nut ile trzeba (film dok.) 4.15 XV Festiwal Kultury Żydowskiej (koncert finałowy) 5.05 Sprawa dla reportera 5.35 Awaria (film anim.) 5.45 Wiadomości.

ŚRODA 10 SIERPNIA

6.00 Moje miasteczko (s.) 6.30 Lato z Jedyńką 8.00 Wiadomości 8.10 Teleranek na wakacjach 8.35 Moje miasteczko (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.25 My Wy Oni (mag.) 11.00 W labiryncie (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Telezakupy 12.25 Plebania (s.) 12.50 Kronika XII Światowych Igrzysk Polonijnych 13.15 Jest jak jest (s.) 13.45. Wieści Polonijne 14.00 Perkusista 14.25 Kabaretowa Liga Dwójki 15.15 Sprawa dla reportera 15.45 Bzik kulturalny 16.10 Ojczyzna polszczyzna 16.25 Lato z Jedyńką 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Polska z bocznej drogi 17.25 Telezakupy 17.45 Przez mapę na gapę (s.) 18.10 My Wy Oni (mag.) 18.40 Perkusista 19.15 Reksio (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.00 Plebania (s.) 20.25 Kronika XII Światowych Igrzysk Polonijnych 20.50 Niewdzięczność (film pol.) 21.55 Ojczyzna polszczyzna 22.15 Mój pierwszy raz (talk-show) 23.05 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.50 Sport Telegram 24.00 My Wy Oni (mag.) 0.30 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Litewski smak 0.50 Przez mapę na gapę (s.) 1.15 Reksio (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Plebania (s.) 2.25 Kronika XII Światowych Igrzysk Polonijnych 2.50 Niewdzięczność (film pol.) 3.40 14 bajek z królestwa Lailonii (s. anim.) 3.55 Mój pierwszy raz (talk-show) 4.45 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 5.15 Perkusista 5.45 Wiadomości.

CZWARTEK 11 SIERPNIA

6.00 Moje miasteczko (s.) 6.30 Lato z Jedyńką 8.00 Wiadomości 8.10 Łowcy przygód (dla dzieci) 8.30 Wyspa przygód (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.25 ..."swego nie znacie"... 10.35 Proboszcz 2005 11.00 W labiryncie (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Telezakupy 12.25 Plebania (s.) 12.50 Kronika XII Światowych Igrzysk Polonijnych 13.15 Niewdzięczność (s.) 14.05 14 bajek z królestwa Lailonii (s. anim.) 14.25 Mój pierwszy raz (talk-show) 15.25 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 15.50 Raj (mag.) 16.25 Lato z Jedyńką 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Polska z bocznej drogi 17.25 Telezakupy 17.45 Wyspa przygód (s.) 18.10 Proboszcz 2005 18.30 Gwiazdy sportu - T. Hamerlak 18.45 Skarbiec (mag.) 19.15 Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) 19.30 Wiadomości 19.55 Pogoda dla kierowców 20.00 Plebania (s.) 20.25 Kronika XII Światowych Igrzysk Polonijnych 20.50 Ogłoszenie matrymonialne (teatr TV) 22.00 Lubelski lipiec 1980 (film dok.) 23.00 Misja specjalna 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.50 Sport Telegram 23.55 Raj (mag.) 0.25 Skarbiec (mag.) 0.55 Wyspa przygód (s.) 1.20 Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.55 Pogoda dla kierowców 2.00 Plebania (s.) 2.20 Kronika XII Światowych Igrzysk Polonijnych 2.45 Ogłoszenie matrymonialne (teatr TV) 3.55 Lubelski lipiec 1980 (film dok.) 4.50 Ojczyzna polszczyzna 5.05 Gwiazdy sportu - T. Hamerlak 5.20 Misja specjalna 5.45 Wiadomości.

PIĄTEK 12 SIERPNIA

6.00 Moje miasteczko (s.) 6.30 Lato z Jedyńką 8.00 Wiadomości 8.10 Na żywiot 8.30 Słoneczna włócznia (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.15 ..."swego nie znacie"... 10.25 Raj (mag.) 11.00 W labiryncie (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Telezakupy 12.25 Plebania (s.) 12.50 Kronika XII Światowych

Igrzysk Polonijnych 13.15 Ogłoszenie matrymonialne (teatr TV) 14.20 Hity satelity 14.35 Lubelski lipiec 1980 (film dok.) 15.35 Darować nadzieję (rep.) 15.55 Skarbiec (mag.) 16.25 Lato z Jedyńką 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.15 Telezakupy 17.30 Słoneczna włócznia (s.) 18.00 Święta Wojna (s.) 18.30 Regionalia (mag.) 19.00 Wieści Polonijne 19.15 Przygody Myszki (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.00 Plebania (s.) 20.25 Kronika XII Światowych Igrzysk Polonijnych 20.50 Dekalog (film pol.) 21.45 Hity satelity 22.00 W Polskę idziemy... 23.00 Gorączka 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.50 Sport Telegram 23.55 Pogoda 24.00 Shakin Dudi - śpiewak przebojów 0.50 Słoneczna włócznia (s.) 1.15 Przygody Myszki (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Plebania (s.) 2.25 Kronika XII Światowych Igrzysk Polonijnych 2.50 Dekalog (film pol.) 3.45 Wieści Polonijne 4.00 Hity satelity 4.15 Gorączka 4.40 W Polskę idziemy... 5.30 Święta Wojna (s.) 5.55 Wiadomości.

SOBOTA 13 SIERPNIA

6.05 Plebania (s.) 8.00 Echa tygodnia 8.30 Dom na głowie (s.) 9.00 Od przedszkola do Opola 9.30 Wieści Polonijne 9.45 Moje życie z powstaniem (rep.) 10.15 Kronika XII Światowych Igrzysk Polonijnych 10.40 Ojczyzna polszczyzna 11.00 W labiryncie (s.) 11.55 W Polskę idziemy... 12.50 Książki z górnej półki 13.00 Wiadomości 13.10 Dom (s.) 14.40 Made in Poland (teleturniej) 15.10 Shakin Dudi - śpiewak przebojów 16.00 Śniadanie na podwieczorek 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.30 M jak miłość (s.) 18.20 Sensacje XX wieku (s. dok.) 19.15 Noddy (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.05 Dom (s.) 21.40 Kronika XII Światowych Igrzysk Polonijnych 22.05 Regionalia (mag.) 22.30 Między nami twardzielami (film pol) 23.45 Śniadanie na podwieczorek 0.30 M jak miłość (s.) 1.15 Noddy (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Dom (s.) 3.35 Kronika XII Światowych Igrzysk Polonijnych 4.00 Made in Poland (teleturniej) 4.30 Między nami twardzielami (film pol.) 5.45 Moje życie z powstaniem (rep.) 6.10 Sensacje XX wieku (s. dok.).

NIEDZIELA 14 SIERPNIA

7.05 Program rozrywkowy 8.00 M jak miłość (s.) 8.50 Słowo na niedzielę 8.55 Ziarno (mag.) 9.20 Marco i Gina (s. anim.) 9.45 Książki z górnej półki 10.00 Spotkania z profesorem Zinem 10.30 Gwiazdy sportu - T. Hamerlak 10.45 Niedzielne muzykowanie w Łańcucie 11.20 ..."swego nie znacie"... 11.30 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 12.30 Kronika XII Światowych Igrzysk Polonijnych 13.00 Transmisja Mszy Świętej 14.30 Przyłbice i kaptury (s.) 15.25 Od arii do piosenki 16.15 Zwyczajny bohater (film dok.) 17.00 Teleexpress 17.15 Pamiętaj o mnie (koncert życzeń) 17.40 M jak miłość (s.) 18.25 Moje życie z powstaniem (rep.) 18.50 Zaproszenie 19.15 Paczka znad Kangurkowego Potoku (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.05 Królowa Bona (s.) 21.05 Kronika XII Światowych Igrzysk Polonijnych 21.30 Linia Specjalna 22.15 Program rozrywkowy 23.10 Kabaretowa Liga Dwójki 0.05 M jak miłość (s.) 0.50 Ziarno (mag.) 1.15 Paczka znad Kangurkowego Potoku (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 18 strajkowych dni (rep.) 2.10 Królowa Bona (s.) 3.05 Kronika XII Światowych Igrzysk Polonijnych 3.30 Regionalia (mag.) 3.55 Przyłbice i kaptury (s.) 4.50 Pamiętaj o mnie (koncert życzeń) 5.20 Zwyczajny bohater (film dok.).

PONIEDZIAŁEK 15 SIERPNIA

6.05 Moje miasteczko (s.) 6.25 Linia Specjalna 7.15 Muzyczny Festiwal w Łańcucie 2004 8.00 Przewodnik Włóczykija (dla dzieci) 8.20 Znak Orła (s.) 8.50 Wierzę, wątpię, szukam 9.15 Dawno temu cichociemny (s. dok.) 9.45 Kronika XII Światowych Igrzysk Polonijnych 10.10 Pamiętaj o mnie (koncert życzeń) 10.30 W labiryncie (s.) 11.30 85. rocznica Bitwy Warszawskiej 13.20 Plebania (s.) 13.45 18 strajkowych dni (rep.) 13.55 M jak miłość 14.40 Zwyczajny bohater (film dok.) 15.25 Krzysztof Klenczon (rep.) 15.55 Królowa Bona (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.15 DTV J. Fedorowicza 17.30 18 strajkowych dni (rep.) 17.45 Znak Orła (s.) 18.10 Wierzę, wątpię, szukam 18.40 Batalion Parasol (rep.) 19.05 Kościół i świat (mag.) 19.15 Czarny Błysk (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.00 Plebania (s.) 20.25 Jest jak jest (s.) 21.20 Siedemnastu wspaniałych (film dok.) 21.50 Ze sztuką na ty 22.15 Muzyczny Festiwal w Łańcucie 2004 23.05 Spotkania z profesorem Zinem 23.30 Panorama 23.50 Sport Telegram 23.50 Pogoda 23.55 Wierzę, wątpię, szukam 0.20 Od przedszkola do Opola 0.50 Znak Orła (s.) 1.20 Czarny Błysk (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 18 strajkowych dni (rep.) 2.10 Plebania (s.) 2.35 Jest jak jest (s.) 3.25 Siedemnastu wspaniałych (film dok.) 3.50 Batalion Parasol (rep.) 4.20 Zaproszenie 4.40 Ze sztuką na ty 5.00 Muzyczny Festiwal w Łańcucie 2004 5.45 Emigranci.

Wydarzenia Sportowe

AMBITNE PLANY TRZECIOLIGOWYCH PIŁKARZY TRZYŃCA

Działacze poukładali nową drużynę

Mimo iż lato jest w pełni, na dobre rozpoczyna się już piłkarska jesień.

W minlony weekend po raz pierwszy walczyły o punkty drużyny z pierwszej

I drugiej ligi. W najbliższą sobotę I niedzielę ruszają rozgrywki trzecio

I czwarto – ligowe. (MŚLF i dywizja). Dziś zajrzeliśmy „na podwórko”

trzecioligowego Futbolu Trzyniec.

W poprzednim sezonie futbolis ci Trzyńca z szeregiem młodych i nieogranzonych zawodników prezentowali się dość niemrawo. Półmetek rozgrywek zakończyli na 9. miejscu, ale wiosną „obniżyli loty” i przesunęli się o kilka „oczek” niżej. 13. lokata nie zadowoliła nikogo, więc nie trudno się dziwić, że w klubie doszło do całego szeregu zmian. Dotychczasowy trener **Zdeněk Dembinny** skupił swoją uwagę wyłącznie na obowiązkach menedżera, jego asystent **Ján Berešik** powrócił na Słowację. Nowym szkoleniowcem został **Lubomír Vašek**, powracający pod Jaworowy po czteroletniej przerwie. Zmian doznała również kadra drużyny. – *Młodzi zawodnicy pomimo dobrych chęci nie byli w stanie wywiązać się ze swoich obowiązków. Na razie nie dorosli jeszcze do tego, by nasza drużyna mogła z nimi walczyć o czołowe miejsca w trzeciej lidze* – po-

Bramkarze Trzyńca: Václav Bruk (z lewej) i Jozef Vrešták.

Zwycięzca Banik Karwina

Piłkarze ręczni Banika Karwina zwyciężyli w międzynarodowym turnieju z udziałem węgierskiego Dunaferu, austriackiego Kremsu i słowackiej powaskiej Bystrzycy. Impreza została zorganizowana z okazji 50-lecia istnienia klubu. W pierwszym spotkaniu uporali się z Powaską Bystrzycą 27:24 (10:16), a w drugim z Kremsem 31:27 (16:10). W spotkaniu finałowym pokonali Dunafer 31:23 (11:9). Najskuteczniejszym strzelcem drużyny gospodarzy był Horák – zdobywca 19 goli. Karwiniacy wystąpili bez dwójki młodych reprezentantów **Sobola** i **Požárka** przygotowujących się do MŚ juniorów, które odbędą się na Węgrzech. Trener Jiří Kekrt musiał się obejść również bez **Szymańskiego** i **Kústa**, którzy występować będą w Niemczech, **Laclawik** w nowym sezonie grać będzie w drugiej lidze w Hiszpanii. Luki w zespole mogliby

zapełnić **Tomáš Heinz** (Frydek – Místek), **Andrej Kuzo** (Kostelec), **Julius Kornian** (Powaska Bystrzyca) i bramkarz **Nemajna Marianowić** z Czarnej Góry. O miejsce w drużynie walczą również obiecujący juniorzy **Diba**, **Gorecki**, **Pavlíček**, **Hracha**, **Kubis** oraz bramkarze **Pour** i **Kocich**. Po letniej przerwie szczypiorniści Karwiny przygotowania do nowego sezonu rozpoczęli 11 lipca. W ubiegłym tygodniu powrócili z obozu kondycyjnego w Wysokich Tatrach. Po powrocie rozegrali dwa wyjazdowe sparingi z Olimpią Piekary Śląskie, przegrywając 19:26 i wygrywając 27:22. Jutro 9 wyjeżdżają na turniej do austriackiej miejscowości Krems. Czeska ekstraklasa z udziałem 12 zespołów rusza 11 września. Karwiniacy w pierwszym spotkaniu na własnym parkiecie podejmować będą Duklę Praga. (man)

Świętogorołskie bieganie

Jedną z imprez towarzyszących 58.

Gorołskimu Świętu był tradycyjny „Bieg o gliniany dzbanek mleka.” Odbывая się w tym roku po raz 19. wyścig zdominowali biegacze z Jabłonkowa, Łomnej Dolnej, Mostów koło Jabłonkowa i Cieszyna.

Dziewczyny (do 7 lat): 1. M. Jakus (Jabłonków) 7:24.9, 2. V. Sikora (Łomna Dolna) 7:25.1...5. T. Marszałek (Łomna Dolna) 9:39.2 – najmłodszy uczestnik wyścigu.

Chłopcy (do 7 lat): 1. L. Konderla (Nydek) 5:18.6, 2. O. Szotkowski (Mosty) 6:06.2

Dziewczyny (8 – 10 lat): 1. N. Kluz (Łomna Dolna) 4:42.5, 2. G. Szotkowska (Mosty) 5:13.4

Chłopcy (8 – 10 lat): 1. M. Haratyk

(Łomna Dolna) 4:54.5, 2. D. Martynek (Jabłonków) 4:58.3

Dziewczyny (11 – 12 lat): 1. A. Kluz (Jabłonków) 5:05.5, 2. E. Haltóř (Oldrzychowice) 5:06.1

Chłopcy (11 – 12 lat): 1. O. Svider (Nydek) 4:29.7, 2. M. Lysek (Łomna Dolna) 4:36.4

Dziewczyny (13 – 15 lat): 1. D. Adamik (Gródek) 10:41.6, 2. M. Kluz (Łomna Dolna) 10:50.9

Chłopcy (13 – 15 lat): 1. R. Sikora (Łomna Dolna) 8:24.4, 2. T. Endrych (Nydek) 8:47.1

Dziewczyny (16 – 18 lat): 1. D. Kawulok (Wędrynia) 11:09.1, 2. B. Kawulok (Wędrynia) 11:20.7

Chłopcy (16 – 18 lat): 1. M. Ciešlar (Cieszyn) 8:09.8, 2. J. Lysek (Łomna Dolna) 8:37.2

nej połowie tabeli – wyjąwił trener Trzyńca swoje życzenie. W sobotę trzyńczanie przed własną widownią podejmować będą drużyny juniorów Zlina. Za wyjątkiem Lachowicza, leczącego kontuzję z poprzedniego sezonu, wszyscy zawodnicy przygotowani są do gry.

Kadra Trzyńca:

Bramkarze: Bruk Václav (1982), Vreštík Josef (1978),

Obrońcy: Hupka Michael (1987), Martinčík Ivan (1977), Pawlus Václav (1978), Pindor Jakub (1984), Sostřonek Michal (1986).

Pomocnicy: Ciešlar Zdeněk (1973), Kluz Aleš (1978), Lachowicz Jiří (1981), Malř Pavel (1979), Mendrok Lukáš (1987), Sedlák Petr (1982), Vyskočil Michal (1982),

Napastnicy: Hromada Karel (1987), Jakus Tomáš (1978), Kořinek Kamil (1978), Maceček Karel (1980), Szmek Radek (1986) Zmiany w kadrze:

Przyszli: Maceček (Sigma Olomuniec), Kořinek (HFK Olomuniec), Sedlák (Jihlawa), Vreštík (Turčianske Teplice), Jakus (powrót z Vietnamu), Martinčík (wypożyczony z Przybramia), Vyskočil (wypożyczony ze Sigm-y Olomuniec).

Odeszli: Cymorek, M. Mendrok, Štvrtňa, Vávra (wypożyczeni do Bystrzycy), Płoszek (wypożyczony do Skoczowa), Svožil (Bohemians 1905), Walica (Gródek), Hudzieczek, Komár, Škarka (szukają klubu). **Menedżer sportowy:** Zdeněk Dembinny. **Sekretarz:** Petr Hrazdílek. **Trener:** Lubomír Vašek.

Trener bramkarzy: Václav Blín.

Kierownik drużyny: Konrád Franiok. **Wyniki sparingów:** Trzyniec - Kisucki Lieskovec 2:4, – Puchów 0:3, Witkowice 0:1, Lok. Piotrowice 7:0, Karwina 2:0, Kisuckie Nowe Miasto 7:0, Zlin 1:2, Czeski Cieszyn 1:1, Skoczów 0:3,Frydek–Místek 3:0. (man)

Sport polski

■ **WYNIKI 3. KOLEJKI EKSTRAKLASY PIŁKARSKIEJ:** GKS Bełchatów – Legia Warszawa 0:3, Groclin Grodzisk – Wisła Kraków 2:4, Arka Gdynia – Górnik Łęczna 1:1, Odra Wodzisław – Amica Wronki 0:4, Górnik Zabrze – Cracovia Kraków 3:0, Pogoń Szczecin – Korona Kielce 4:2, Lech Poznań – Wisła Płock 3:2, Polonia Warszawa – Zagłębie Lubin 1:1. **Po 3. kolejce:** 1. Wisła 7, 2. Pogoń 7, ...15. Kielce 1, 16. Bełchatów 1.

■ **Z KOLEJNEGO MEDALU NA MISTRZOSTWACH ŚWIATA może się cieszyć** Robert Korzeniowski. Tym razem już nie jako zawodnik, ale jako trener. Na lekkoatletycznych MŚ w Helsinkach jego przyjaciel i podopieczny, Hiszpan Francisco Fernandez, zajął drugie miejsce w chodzie na 20 km. (man)

Kobiety (19-35 lat): 1. S. Kuczera (Cieszyn) 9:59.9, 2. B. Sikora (Cieszyn) 10:15.8

Mężczyźni (19-35 lat): 1. M. Wacławek (Łomna Dolna) 10:12.1, 2. T. Kohut (Mosty) 12:25.5

Kobiety (36 – 50 lat): 1. B. Kluz (Łomna Dolna) 12:40.5, 2. J. Jastrzebska (Wędrynia) 13:11.9

Mężczyźni (36- 50 lat): 1. A. Łukasik (Cieszyn) 8:15.5, 2. R. Słowiczek (Jabłonków) 8:34.4

Kobiety (powyżej 50 lat): 1. D. Żywiół (Cieszyn) 17:05.3, 2. D. Kondziółka (Ustroń) 20:31.4 – najstarszy uczestnik wyścigu.

Mężczyźni (powyżej 50 lat): 1. T. Żywiół (Cieszyn) 11:45.4, 2. J. Gaman (Hawierzów) 11:55.8 (man)

DZIŚ W NUMERZE:

Po co ta Unia? str. 3

GŁOSIK – rubryka dla dzieci str. 4

Szkola makijażu str. 5

Zająć miejsce w środku tabeli str. 8

CZWARTEK
11 SIERPNIA 2005
NR 94
ROCZNIK LX
CENA 6 KČ

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

Światowej sławy historyk Norman Davies (z prawej) przegląda z zainteresowaniem publikacje dotyczące Zaolzia, które pokazuje mu prezes Kongresu Polaków Józef Szymeczka.

HISTORYK ŚWIATOWEJ SŁAWY ODWIEDZIŁ ZAOLZIE

Niezwykły gość – Norman Davies

CZ. CIESZYN (sch) – Wczoraj, na zaproszenie prezesa Kongresu Polaków, Józefa Szymeczka, przyjechał na Zaolzie nie lada gość – historyk światowej sławy, autor takich książek, jak „Boże igrzysko”, „Powstanie 44” czy „Europa”, Norman Davies.

Mieszkający obecnie w Londynie, Walijczyk z pochodzenia, N. Davies zahaczył o Zaolzie jako wykładowca w Letniej Szkole Języka i Kultury Polskiej, która trwa przez cały sierpień w Filii Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie. – Mając syna w tym wieku, co uczestnicy Szkoły, postanowiłem połączyć mój przyjazd do Cieszyna z nauką języka mojej rodziny – powiedział „GL” znany historyk, który jako były student oraz obecny wykładowca krakowskiego UJ-u, jego doktor honoris causa oraz honorowy obywatel Krakowa swobodnie mówi po polsku.

Obecnie Norman Davies przygotowuje album o historii Poczty Polskiej, w którym przedstawi dzieje tej instytucji od pokazania się pierwszego znaczka w 1861 r. po czasy współczesne.

– Dziś odwiedziłem sklep filatelistyczny, ale nie znalazłem tego, czego szukałem. Na przykład brakuje mi pozycji z Zaolzia z 1939 roku – zdradził nam historyk.

Odwiedziny Zaolzia profesor Davies rozpoczął od wędrowki po Cz. Cieszynie. W towarzystwie J. Szymeczki oraz szefa kancelarii Kongresu Polaków Romana Kaszpera (notabene obydwo historyków z wykształcenia) zatrzymał się w Klubie Polskiej Prasy i Książki, gdzie niezłym wzięciem cieszą się pozycje właśnie jego autorstwa, w Polskim Gimnazjum, kościele ewangelickim „Na Niwach” oraz siedzibie Kongresu i redakcji „GL”. Następnie odwiedził m.in. znaczące dla zaolziańskich Polaków miejsca pamięci, jak Żwirkwisko czy pomnik ofiar tragedii żywockiej.

Wczorajszy pobyt na Zaolziu nie był pierwszym kontaktem Daviesa z tym skrawkiem ziemi. Kiedy 30 lat temu jeździł do Polski i napotykał na kłopoty w NRD, obrał tranzyt przez Czechy. – Wtedy nie mogłem się zatrzymać na Zaolziu, ale często przejeżdżałem tędy – wspomina profesor. Wcześniej, w 1968 roku spędził trzy tygodnie w archiwum w polskim Cieszynie, później, poszukując materiałów dotyczących polsko-czeskiego konfliktu na Zaolziu, trafił do archiwum w Opawie.

Pojutrze Złot z TSA i...

BYSTRZYCA (kor) – Rodzime zespoły oraz trzy kapele należące do czołówki polskiej, czeskiej i słowackiej sceny rockowej przyjadą w sobotę 13 sierpnia do Bystrzycy, by w parku koło Domu PZKO zagrać na Zlocie 2005. Złot będzie pierwszą imprezą, która odbędzie się w odnowionej siedzibie bystrzyckich pezetkaowców.

Pierwszy etap remontu Domu PZKO trwał prawie rok, a kolejny ma ruszyć jesienią br. Odnowiono już dach nad głównym budynkiem oraz zadaszono scenę. – Muzycy nie muszą się już obawiać deszczu – mówi główny organizator Złotu, Roman Wróbel. – Pomimo to modłę się o dobrą pogodę, bo od tego zależy, czy impreza będzie udana. Co mnie cieszy – świetnie rozchodzą się bilety w przedsprzedaży, na brak publiczności nie będziemy chyba

Na kłopoty dozorca

HAWIERZÓW (wak) – Sprawdził się pomysł zaprowadzenia etatów dla dozorców w domach komunalnych. Miejska Agencja Pośrednictwa (MRA) zatrudnia ich ponad 40. Zdaniem lokatorów, zatrudnienie dozorczy, na którym spoczywa obowiązek utrzymania porządku w bloku i wokół niego, przynosi wiele korzyści. – Nie musimy się kłócić, na kogo w tym tygodniu przypada sprzątanie klatki schodowej. Nie musimy długo czekać, zanim naprawią nam windę lub wymienią zamek w drzwiach. Zgłaszamy awarię dozorczy, a ten załatwia sprawę w kilka godzin – twierdzą zadowoleni mieszkańcy.

Dozorców chwali sobie również Agencja. Tam, gdzie oni są, jest bowiem nie tylko czysto, ale ubyto też osób zalegających z czynszem.

Nogoda

CZWARTEK – Zachmurzenie umiarkowane, lokalne burze. Temperatura w dzień 20 – 23 st., nocą 6 – 8 st. C.
PIĄTEK – Bez zmian. Temperatura w dzień 20 – 24 st., nocą 12 – 8 st.

narzekać. Zwłaszcza, że dzwonią do mnie ludzie z Pragi, Jihlavy czy Havlíčkového Brodu, by się upewnić, czy naprawdę przyjeżdża TSA. Liczymy więc na to, że tak jak dawniej zjadą do Bystrzycy fani rocka z całej republiki.

Złot ruszy już o godz. 9.00, a otworzy go Memoriał Franciszka Menšíka w siatkówce. Do tej pory zgłosiło się dziesięć drużyn, organizatorzy spodziewają się jednak, że do soboty wpłyną jeszcze kolejne zgłoszenia.

Ciąg dalszy na str. 2

W LIPCU PONOWNIE PRZYBYŁO BEZROBOTNYCH

Dlaczego nie mają pracy?

REGION (wak) – Po trzech miesiącach stagnacji bezrobocie w województwie morawsko-śląskim ponownie wzrosło. Pod koniec lipca w rejestrach urzędów pracy znajdowały się 96 603 osoby. Najwięcej było ich w powiecie karwińskim – 27 023 (w czerwcu – 26 938), w Ostrawie – 26 651 (26 629), w powiecie frydecko-misteckim – 14 761 (14 644) oraz opawskim – 10 323 (10 190). Granicę 10 tysięcy nie przekroczyły powiaty nowojiczyński (9693) i bruntalski (8152).

Najbardziej poszukiwani na rynku

pracy są murarze, kelnerki, sprzedawczynie, kucharze i kierowcy. Z drugiej strony najwięcej bezrobotnych jest właśnie wśród murarzy, sprzedawczyń, kucharzy... Takich paradoksów na naszym rynku pracy jest jednak więcej. Dlaczego? Odpowiedź na to pytanie przynoszą coroczne badania socjologiczne wojewódzkiego Urzędu Pracy.

Ciąg dalszy na str. 2

Małe gorzelnie poszły w ruch

REGION (hav) – Owoce dojrzewają, dojrzewa też już pierwszy zakwas w beczkach. Po wsiach rozchodzi się charakterystyczny zapach. W ruch poszły kotły w legalnych gorzelnianach, jak i te „na czarno”. Jest sierpień, czas zbiorów oraz produkcji mocnych trunków. – Na pierwszy rzut idą czereśnie, potem mirabelki, śliwki, jabłka i gruszki. Niektórzy przywożą własne winogrona. Spotkałem się już także z zakwasem z jeżyn i malin – mówi Władysław Koch z gorzelni Pod Zieloną Lipą w Stonawie. Tutaj we wtorek celnicy opieczętowali całe urządzenie, by w środę mogła już rurkami ciec czereśniowica.

W kraju istnieje około 700 małych gorzeln, które świadczą usługi dla działkowców. Do wielu z nich wystarczy przywieźć owoce, a pracownicy gorzelni postarają się już o całą resztę. – Niektórzy ludzie myślą, że wystarczy wrzucić do beczki zepsute, nie nadające się już do niczego inne owoce, i na tym koniec.

Ciąg dalszy na str. 2

GDY SOBIE Z KLESZCZEM NIE RADZISZ, WYSZUKAJ LEKARZA

OSTRAWA (wak) – Epidemiolodzy z Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Ostrawie ostrzegają przed groźnymi w tym roku ukąszeniami kleszczy. W ostatnich tygodniach w powiatach – bruntalskim, opawskim i ostrawskim odnotowano kilkadziesiąt przypadków boreliozy, groźnej choroby przenoszonej właśnie przez kleszcze. W szpitalach – ostrawskim i opawskim, leczą się również czternaście osób, które przywieziono tu z pokleszczowym zapaleniem opon mózgowych.

Jedynym, obok szczepienia ochronnego, sposobem na uniknięcie przykrych skutków choroby jest profilaktyka. W tym celu konieczne jest stosowanie kilku prostych zasad. Należy nosić w lesie odpowiednią odzież, najlepiej zakrywającą całe ciało; jak najszybciej usunąć kleszcza ze skóry; stosować środki odstraszające kleszcze; gotować

Do szpitali oraz gabinetów lekarzy pierwszego kontaktu, m.in. w Orłowej, Karwinie, Hawierzowie i Trzynie, przychodzi coraz więcej osób, które zapały kleszcza podczas spaceru w lesie, w parku lub na działce, a same nie potrafią sobie z nim poradzić. Aby wyjąć kleszcza, należy go ująć pincetą możliwie najbardziej z przodu, wystarczająco mocno, żeby pinceta się nie zeszliźnęła, i wyciągnąć go prosto, bez kręcenia. Kleszcza nie wolno zgniatać, gdyż w ten sposób może dojść do zakażenia ciała. Za to należy wyjąć go w całości. Jeżeli jednak część „intruza” zostanie pod skórą, trzeba ją wyciąć. W takim przypadku konieczna jest pomoc lekarza.

Groźniejsze niż rok temu

mleko pochodzące od krów, kóz i owiec; unikać pobytu w rejonach występowania zakażonych kleszczy (w regionie morawsko-śląskim najwięcej zainfekowanych kleszczy znajduje się w powiatach bruntalskim, opawskim, krnowskim i ołomuńskim); po powrocie z lasu dokładnie obejrzeć całe ciało.

Pierwsi tegoroczni klienci stonawskiej gorzelni przyglądają się, jak zaczyn owocowy dzięki podciśnieniu wędruje do kotła destylacyjnego.

sobota 13 sierpnia 2005 – Park MK PZKO w Bystrzycy
występują TSA, inekafe, K25A oraz zaolziańskie kapele rockowe
9.00 Memoriał Franciszka Menšíka w siatkówce

Znad Wisły

■ Kto będzie rządził Polską? Coraz więcej parlamentarzystów chce wziąć udział w serii debat, podczas których podłączeni do wykrywacza kłamstw będą odpowiadać na pytania wyborców. Pozarządowa organizacja Centrum Projektów Obywatelskich zaprosiła do udziału wszystkich posłów i senatorów. Dotąd zgłosiło się kilkanaście osób, m.in. wicemarszałek Senatu Kazimierz Kutz (Blok Senat 2001) i były wiceszef MSWiA Andrzej Brachmański (SLD). Odważnych polityków czeka półgodzinna sesja. Za pośrednictwem Internetu i SMS-ów każdy będzie mógł zapytać o wszystko, co dotyczy funkcji pełnionej przez polityka. Debatę będzie transmitowana w Internecie, a interpretacją wskazań urządzeń weryfikujących prawdziwość zjawień się niezależny ekspert. To on ujawni, na jakie pytania politycy odpowiadają zgodnie z prawdą.

■ W tym roku do Nagrody Mediów Niptel 2005 nominowano m.in. TVP, TVN i Polsat – za relacje z dni choroby i śmierci Jana Pawła II – oraz Jurka Owsiaaka – za całokształt. Nagroda zostanie wręczona 20 sierpnia podczas festiwalu TVP w Operze Leśnej w Sopocie. Istniejąca od 1995 r. nagroda jest przyznawana raz w roku osobie lub instytucji, która wpływa na rozwój polskiego rynku mediów. Jej laureata wybiera kapituła, którą tworzą zwycięzcy z poprzednich lat.

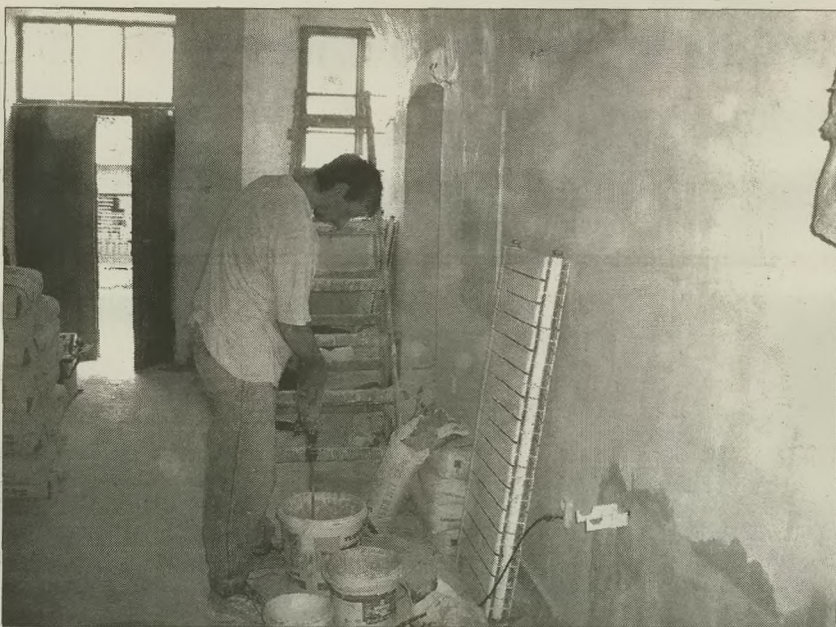
■ Sąd aresztował na 3 miesiące sprawcę sobotnich alarmów bombowych na Jasnej Górze i lotnisku w Pyrzowicach. 20-letni mężczyzna, mieszkaniec powiatu częstochowskiego, jest studentem drugiego roku jednej z uczelni w Częstochowie. Za ten czyn grozi do ośmiu lat pozbawienia wolności i obciążenie kosztami akcji ratowniczych, które po fałszywych alarmach zostały podjęte przez służby ratownicze.

■ Podróżnik Marek Kamiński wyruszył wczoraj na kolejną wyprawę. Tym razem zamierza pontonem w pięć dni opłynąć Morze Bałtyckie. Do pokonania Kamiński ma 2,5 tys. km. Podróżnikowi towarzyszyć będą ratownik i operator filmowy. Projekt pod nazwą „Pontonem dookoła Bałtyku” będzie pierwszą próbą opłynięcia morza w tak krótkim czasie. Podczas wyprawy podróżnicy chcą zapraszać mieszkańców odwiedzanych portów do Gdańska na obchody 25-rocznicy powstania Solidarności. Opłynięcie Bałtyku jest też częścią przygotowań do nowej wyprawy Marka Kamińskiego. Za rok zamierza on opłynąć Spitzbergen.

■ Przedstawiciele Śląsko-Dąbrowskiej Solidarności będą przekonywać urzędników kancelarii prezydenta do podpisania ustawy o emeryturach górniczych. Do Warszawy jadą szef śląsko-dąbrowskiej „Solidarności” Piotr Duda oraz wiceszef górniczej „Solidarności” Jarosław Grzesik. Piotr Duda powiedział, że związkowcy chcą przedstawić swoje argumenty szefowej kancelarii Prezydenta Minister Jolancie Szymanek-Deresz. Według ustawy z 27 lipca, górnicy będą mogli przechodzić na emeryturę po przepracowaniu 25 lat pod ziemią, bez względu na wiek. Sejm przyjął też poprawki, które przedłużają o rok – z końca 2006 r. na koniec 2007 r. – termin obowiązywania obecnych uprawnień do przechodzenia na wcześniejsze emerytury. Dotyczy to wszystkich grup zawodowych pracujących w trudnych warunkach.

Prezydent Aleksander Kwaśniewski ma jeszcze 9 dni by podpisać lub zawetować ustawę o emeryturach górniczych. (wak)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z Internetowych serwisów informacyjnych.

W bibliotece na rynku Masaryka w Karwinie Fryszacie, nieczynnej od początku wakacji, zakończono wymianę podłóg w salach na parterze. Obecnie przebiega kolejny etap remontu – naprawa elewacji wewnętrznych w korytarzach służących także jako sale wystawowe. Potem pozostaje tylko wprowadzić nowe wyposażenie wnętrz i przywrócić zbiory na półki. Otwarcie obu oddziałów biblioteki po remoncie przewidziano na 1 września br. Natomiast już od 7 września br. biblioteka zaprasza na wystawę Dariny Krygiel, która zaprezentuje tu swoje najnowsze obrazy.

Małe gorzelnie poszły w ruch

Dokończenie ze str. 1

Kiedy więc przywożą śmierzdzącą octem bryję, czasami nawet pokrytą kożuchem pleśni, musimy ich rozczarować. Z czegoś takiego alkoholu zrobić się nie da. Dobra sliwowica czy kalwados też wymaga zachodu i pewnej wiedzy na ten temat – mówi pan Koch. Dlatego też stonawska gorzelnia przygotowała specjalną broszurkę, z której można się dowiedzieć, jak poprawnie przygotować zakwas. Porady (również w języku polskim) dostępne są także na stronach internetowych gorzelni.

Jak zapisze się ten rok w kalendarzach miłośników owocowej gorzałki? – Zbiory będą na pewno mniejsze, także prawdopodobnie zawartość naturalnego cukru w owocach będzie niższa. Po prostu brakuje słońca i owoce nie dojrzewają – mówi przedstawiciel gorzelni Wojciech Feber.

Dla właścicieli gorzelni oraz amato-

rów własnej sliwowicy rozczarowaniem było podniesienie przed dwoma laty akcyzy na wyroby spirytusowe z owoców. – Wtedy gwałtownie ubyło klientów. Część zaczęła pędzić gorzałkę w domu. Jest to strata nie tylko dla skarbu państwa, ale także zagrożenie dla zdrowia konsumentów – dodaje W. Koch.

Pojutrze Złot z TSA i...

Dokończenie ze str. 1

Sama impreza rozpocznie się o godz. 15.00 od przeglądu rodzimych kapel. Zagrają „Blisten”, „Glazy”, „Apatheia” i „P. Metoda”. Pierwsza gwiazda – słowacka formacja „inekafe” – wystąpi o 18.00, w godzinę później zaś pojawią się na scenie praskie „Kurtizany z 25. Avenue”. – Na godz. 20.00 zaplanowaliśmy początek konkursu młodych wokalistów rockowych. w

ŚWIĘTOWAĆ BĘDĄ NIE TYLKO STAROBOGUMINIACY Na początku był Bogun

BOGUMIN (h) – W tych dniach zawiązała się w mieście komisja mająca na celu opracowanie programu inicjatyw kulturalno-społecznych i sportowych z okazji 750-lecia Starego Bogumina.

Do inauguracji obchodów jubileuszowych czasu pozostało raczej niewiele, władze miejskie chciałyby na pierwsze imprezy zaprosić mieszkańców, nie tylko zresztą Starego Bogumina, już na przełomie bieżącego i przyszłego roku. Jak twierdzą historycy, najstarsza pisemna wzmianka o osadzie Bogun, która dała początek nadodrzańskiemu miastu, pochodzi z roku 1256. Odnaleziono ją w tekście umowy na temat granic, którą zawarł czeski król Przemysław Otakar II z wojewodą opolskim Władysławem. Przypomnijmy, że Stary Bogumin nie jest najstarszą dzielnicą dzisiejszego Bogumina. W ubiegłym roku świętowały jubileusze 775-lecia Zabłocie i Wierzbica. Młodszy natomiast jest Skrzeczów, który obchodził niedawno swoje 700-lecie. Najmłodszy zaś jest Nowy Bogumin, ma dopiero 158 lat.

Jak zapowiadają członkowie komisji, przyszłoroczne obchody jubileuszu Starego Bogumina będą huczne, bogate i nie ograniczą się bynajmniej do tej leżącej tuż przy granicy czesko-polskiej dzielnicy. Centralne imprezy miałyby się odbyć w miejskim parku m.in. na terenie przebudowywanego obecnie i modernizowanego amfiteatru i kina letniego. Do inicjatyw

rocznicowych włączą się też organizacje społeczne, w tym Koła PZKO. Planuje się wydanie okolicznościowej jubileuszowej publikacji oraz urządzenie dużej wystawy o historii i teraźniejszości miasta. W kalendarzu rocznicowych imprez nie zabraknie propozycji dla dzieci i młodzieży, w tym konkursów i zawodów sportowych. Przydałyby się także niewątpliwie pomysły mające na celu wypromowanie miasta u sąsiadów po drugiej stronie granicy. Historię lewobrzeżnych i prawobrzeżnych nadodrzańskich osad i miejscowości przez wieki kształtowały przecież te same lub bardzo podobne warunki i okoliczności. Szczegóły dotyczące obchodów znane będą w najbliższych dniach. Już teraz wiadomo jednak, że kalendarz imprez rocznicowych wzbogaci takie m.in. wydarzenia, jak otwarcie zaadaptowanej na hotel i kawiarnię dawnej wieży ciśnień czy nowego zaplecza w miejskiej hali sportowej.

Na 50 aut

JABŁONKÓW (kor) – Komisja wyłoniła realizatora budowy nowego parkingu na osiedlu przy rynku, przy ul. Młyńskiej i Armii Czechosłowackiej. W przetargu publicznym zwyciężyła jabłonkowska spółka Służby Techniczne. Na budowę parkingu z 50 miejscami postojowymi miasto wyłoży ponad 1 mln Kč. Budowa ruszy przed końcem wakacji, a zakończy się najpóźniej w październiku br.

Słowackie „inekafe” powstało w 1995 r. Jego członkowie deklarują, że grają „coś w stylu neopunk”. W zespole występują Vratko Rohoň – gitara, śpiew, Peter Fóra „Fokus” – gitara basowa, śpiew i Jano Rozbora – perkusja, śpiew.

Praskie „Kurtizany z 25. Avenue” to weterani czeskiego rocka, starzy „wyjadacze”. Zespół powstał już jesienią 1989 r. Do Bystrzycy przyjadą w składzie: Jan „Simon” Kůstka – śpiew, Tomáš Vartecký – gitara, Jiří Tille – gitara basowa oraz Bohouš „Viking” Krpálek – perkusja.

Gwiazda wieczoru, legenda polskiego metalu – zespół TSA – rozpocznie swój koncert po 21.00. Sobotni maraton zakończy zaś tradycyjnie dyskoteka.

– Korzystając z okazji, chciałbym się zwrócić do wszystkich zmotoryzowanych „złotowiczów”. Otóż spodziewamy się rekordowej wprost liczby samochodów. Prosimy zatem kierowców, by swoje auta pozostawili na parkingach w centrum Bystrzycy – przy Urzędzie Gminnym, przy dworcu kolejowym lub przy kościele ewangelickim – dodał Roman Wróbel.

❖ ❖ ❖

Przed tygodniem pojawił się w „GL” wywiad z główną gwiazdą Złotu 2005, zespołem TSA. Czas zatem przedstawić, przynajmniej w kilku słowach, dwa pozostałe „gwoździe” imprezy.

Dlaczego nie mają pracy?

Dokończenie ze str. 1

Wymagania pracodawców wobec przyszłych pracowników są z reguły bardzo wysokie, zwłaszcza w renomowanych firmach. Poszukuje się najlepszych, twórczych, dynamicznych, ze znajomością języków obcych. Najmilej widziani są młodzi pracownicy, którzy mają już za sobą jakiś dorobek. Od robotnika do pracy na budowie wymaga się, aby umiał nie tylko łączyć wielkie płyty, ale także kłaść posadzkę, kelnier zaś powinien znać przynajmniej jeden język obcy. Kiedy w ofercie poszukiwana jest krawcowa, to musi być taka, która potrafi wszystko: i skroić, i obrzucić,

i podwinąć, i ostatecznie. Jeśli zgłosi się szwaczka – odpada, gdyż w krajowej „odzieżowce” nauczyła się pracy tylko na jednym stanowisku.

Dlaczego bezrobotni nie podejmują innej pracy? Z powodu niskich zarobków proponowanych im przez nowego pracodawcę oraz dlatego, że zaoferowano im pracę, która nie była zgodna z wyuczonym zawodem. Wiele osób zarejestrowanych w UP odrzuca oferty z powodu trudnego dojazdu do pracy lub nie godzi się na pracę na zmiany. Bywa i tak, że bezrobotni, zwłaszcza ci z 20- czy 30-letnim stażem w swoim zawodzie, boją się, że nie podołają wymogom nowoczesnej techniki.

Wiekawostki

Wokół Księżycy?

Prywatna amerykańska firma Space Adventures planuje wystanie w kosmos statku z dwoma turystami na pokładzie. Statek ma dolecieć do Księżycy i go okrążyć. Lot ma kosztować 100 milionów dolarów. Szef Space Adventures, Eric Anderson, powiedział, że badania sugerują, iż na świecie jest około 500-1000 osób, których stać na taki wydatek. Wyprawę planuje się na rok 2008. Na Księżyc ma dolecieć rosyjski pojazd Sojuz z rosyjskim pilotem, ale przyćmowiany do rakiety nośnej (sam Sojuz nie ma wystarczającej mocy, aby samodzielnie dolecieć do satelity Ziemi).

Polskie ślimaki

W Burgundii, niedaleko Dijon, zakończyło się doroczne Święto Ślimaka Burgundzkiego. Jego uczestnicy pochłonęli osiem tysięcy tuzinów czyli

niemal sto tysięcy ślimaków. Święto było burgundzkie, ale ślimaki z Polski. Jak się okazuje, ślimak burgundzki to nie odmiana, ani nawet sposób przyrządzania tego gastropeda, czyli brzochołaza. To taka nie zobowiązująca nazwa, dobrze wyglądająca w restauracyjnej karcie. We francuskiej przyrodzie ślimaki od dawna stały się rzadkością. Nic więc dziwnego, że z trzydziestu tysięcy ton spożywanych we Francji ślimaków, większość pochodzi z importu. Dostawcami są Bałkany, Czechy i Polska.

Nowe paszporty

Stany Zjednoczone zaczną w grudniu wprowadzać nowe paszporty, z elektronicznymi chipami, aby wzmocnić kontrolę graniczną i ulepszyć sprawdzanie tożsamości podróżnych. Chip znajdzie się w okładce paszportu. Będzie zawierał te same informacje, które umieści

się w środku dokumentu, to znaczy: imię i nazwisko, datę i miejsce urodzenia, płeć, datę wydania paszportu i termin jego ważności, numer paszportu i zdjęcie posiadacza dokumentu w formie cyfrowej. Do chipu wprowadzi się też specjalną sygnaturę cyfrową, uniemożliwiającą manipulowanie danymi. Ponadto chip będzie zabezpieczony przed nieuprawnionym odczytywaniem i podkradaniem informacji.

Rolnik milionerem

Z dnia na dzień biedny rolnik z RPA został milionerem, kiedy na należących do jego rodziny gruntach odkryto złoża uranu. Wcześniej 67-letni Solomon Ngondo, by kupić nieurodzajną działkę, na której do dziś nie ma elektryczności i bieżącej wody, znacznie się zadłużył. Jeszcze kilka miesięcy temu wypasał tam stada owiec i kóz. Niedawno rolnik od-

sprzedał prawa do wydobycia rudy uranu międzynarodowej kompanii Urenco. Otrzymał za to 20 milionów randów (około 3 milionów dolarów). Jak podkreślił, pieniądze zainwestuje w rozwój hodowli i kupno nowoczesnych maszyn rolniczych.

Grzywną za...

Pewna nowojorska rozgłośnia radiowa została ukarana grzywną w wysokości 240 tys. dolarów za zorganizowanie i relacjonowanie na antenie konkursu bicia po twarzy. Pieniądze wpłacone przez hip-hopowe radio Hot 97 pójda na kampanię walki z przemocą. Stacja zobowiązała się do tego w podpisanej ugodzie. Konkurs trwał od kwietnia zeszłego roku do stycznia. Podczas 24 edycji uczestnicy, głównie młode kobiety, wymierzały sobie zajadle policzki. Stawką były bilety na koncerty i nagroda główna w wysokości 5 tys. dol.

OD WSPÓLNOTY WĘGLA I STALI PO UNIEJ EUROPEJSKĄ

Po roku członkostwa zaczynamy co nieco odczuwać skutki rządów Unii Europejskiej – stowarzyszenia suwerennych państw, które dla najlepiej pojętego interesu Europy postanowiły przekazać część swych kompetencji pod wspólne zarządzanie. Powstanie Unii Europejskiej wiąże się z tragicznymi doświadczeniami II wojny światowej w Europie i chęcią zapobieżenia kolejnym konfliktom, zwłaszcza w „wybuchowej” strefie terenów spornych między Francją i Niemcami. To najbardziej rozpowszechniona opinia.

Idea ma jednak starsze źródło.

Mysł o wykreowaniu „interesu europejskiego” zrodziła się bowiem jeszcze przed II wojną światową w głowie przedsiębiorcy i menedżera, Jeana Monneta, który przewodnicząc w 1939 roku francusko-brytyjskiemu komitetowi koordynacyjnemu spostrzegł, że ten alians (gospodarczy i militarny) nie jest w stanie sprostać niemieckiej potęgze. 13 czerwca 1940 roku (a więc, gdy już padła Dunkierka) przedłożył premierowi Wielkiej Brytanii Winstonowi Churchillowi notę „o unii francusko-brytyjskiej” – pomyśle połączenia obu rządów, obu parlamentów, teoretycznie nie do pokonania przez Niemcy. Zarówno premier Francji, Paul Reynaud, jak i Winston Churchill opowiedzieli się za. Zmiana rządów we Francji zastopowała jednak tę ideę.

Powrócono do niej po wojnie. Francja – tak trochę z łaski Aliantów zaszerogowana do krajów zwyciężczych – jak nie raz w dziejach, zgłaszała aspiracje do Zagłębia Saary i dążyła do utworzenia nadreńskiego państewka buforowego. Chciała mieć kontrolę nad niemieckim przemysłem ciężkim. W ramach istniejącego status quo rysowało się nowe zarzewie konfliktu...

W 1950 dalekowzroczny Jean Monnet pisze memoriał do rządu francuskiego proponując połączenie przemysłów ciężkich obydwu państw. Francuski minister spraw zagranicznych, Robert Schuman, akceptuje ten pomysł i przedkłada ofertę współpracy kanclerzowi Niemiec, Konradowi Adenauerowi. Ten przystaje. Wszak za granicą jego państwa rozpiera się blok sowiecki (dodatkowo w okupowanej Austrii) głoszący na każdym kroku wolę „walki” o pokój.

Tak powstał zarodek Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali, która miała obejmować Niemcy, Francję, kraje Beneluksu, a także Włochy i Wielką Brytanię. W efekcie 18. 4. 1951 roku „szóstka” (Belgia, Francja, Włochy, Luksemburg, Holandia, RFN) podpisała Traktat Paryski o współdziałaniu. Anglia nie była zainteresowana, w końcu od kontynentu wciąż dzielił ją kanał La Manche...

W czasie nasilania się zimnowojennej atmosfery i konfrontacji Wschodu i Zachodu w Korei, problematycznej wojny Francji w Indochinach, i po powojennym rozproszeniu sił brytyjskich coraz częściej rozważano, by Wspólnotę Węgla i Stali uzupełnić sojuszem wojskowym dla wzmocnienia obronności zachodniej Europy. W maju 1952 roku „szóstka” podpisała takie porozumienie. Przystąpiono do ratyfikacji przez po-

szczególne państwa. W 1954 roku Francja odrzuciła traktat „O wspólnocie obronnej”. Euroarmia nie powstała, nie było wspólnej obrony. Mysł pozostał.

Ale ponieważ biznes to biznes, 25 marca 1957 roku podpisano Traktat Rzymski o powstaniu EWG (Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej), zwanej też Wspólnym Rynkiem – organizacji mającej na celu stworzenie ograniczonej unii politycznej państw członkowskich. Weszły do niego Francja, RFN, Włochy, Belgia, Holandia, Luksemburg. Traktat przewidywał np. swobodny przepływ kapitału, siły roboczej, towaru i usług, stopniowe znoszenie celi, wprowadzenie wspólnej taryfy celnej i prowadzenie wspólnej polityki handlowej, polityki rolnej, gospodarczej. Powołano do życia Europejski Bank Inwestycyjny. W skład Traktatu weszła także umowa w sprawie wspólnych instytucji, która zakładała fuzję zgromadzeń parlamentarnych i

utworzenie Parlamentu Europejskiego oraz Trybunału Sprawiedliwości. W tym samym roku powstaje także Europejska Wspólnota Energii Atomowej. Czyż nie jest to wymownym odbiciem starań Europy do indywidualnego, pozablokowego (USA-ZSRR) jej postrzegania w skali światowej?

Praca w EWG nie zawsze układała się gładko. W 1965 roku Francja przez pół roku bojkotowała posiedzenia Wspólnoty. Nie chciała, by obowiązującą zasadą jednomyślności w podejmowaniu decyzji zastąpić zasadą większości głosów. W efekcie przyjęto „kompromis luksemburski”, który w wypadku naruszenia „ważnych narodowych interesów” każdemu z państw członkowskich dawał prawo weta. W 1973 roku do EWG dołączyła Wielka Brytania, Dania, Irlandia, w

Automatycznie EWG przybyła druga połówka Niemiec, pozostałości NRD – niezbyt bogatego „demoluda”. Było to też istotne wzmocnienie pozycji Niemiec w Europie. Zjednoczenie wymagało zastrzyków finansowych, to europejskiego wsparcia marki, to zaś ponownie pobudziło dyskusje na temat unii walutowej w EWG.

Traktat o powstaniu Unii Walutowej i powstaniu Unii Europejskiej (zmiana nazwy z EWG) podpisano w Maastricht 7 lutego 1992 roku. Głównym celem Traktatu było utworzenie Unii Europejskiej. Traktat z Maastricht połączył uregulowania dotyczące Unii Gospodarczej i Walutowej z traktatem o Ustanowieniu EWG i włączył regulacje o współpracy w zakresie polityki sprawiedliwości, spraw wewnętrznych i o unii politycznej. UE wprowadzała także pojęcie obywatelstwa UE i zobowiązywała się do ochrony wspólnego dorobku.

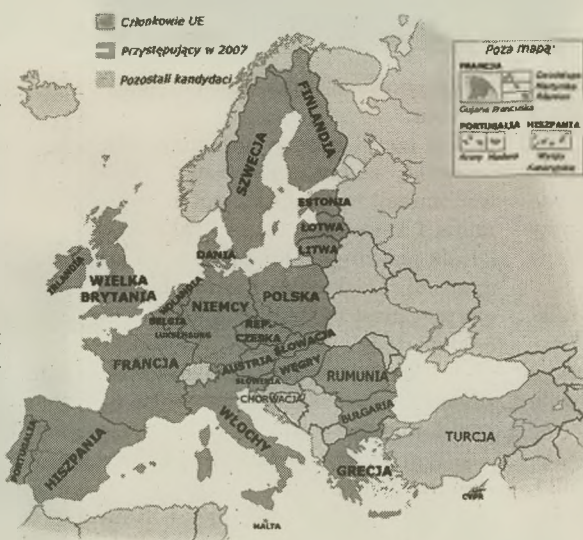
Tym razem nie zaakceptowała go Dania. Dopiero po zapisie, że Dania może powstrzymać się od prowadzenia wspólnej polityki obronnej, walutowej i imigracyjnej większością 63 proc. głosów Duńczyków w drugim referendum (w 1993 r.) zaakceptowali traktat z Maastricht. Ten w trzy lata później został poddany rewizji (Traktat Amsterdamski).

W międzyczasie trwała koordynacja przygotowań do rozszerzenia Unii na nowe demokracje Europy Środkowo-Wschodniej. Przypieczętowaniem tych starań był Traktat zawarty w 2000 roku w Nicei, który odrzucili... Irlandczycy. Po przyjęciu dodatkowego protokołu Irlandia ratyfikowała go. 12 krajów członkowskich – Belgia, Finlandia, Francja, Irlandia, Włochy, Luksemburg, Niemcy, Holandia, Portugalia, Austria, Grecja i Hiszpania wprowadziło u siebie euro. Przy swoich walutach zostały Dania, Szwecja oraz Wielka Brytania.

Do takiej Wspólnoty w 2004 roku dołączyły kraje Środkowo-Wschodniej Europy – również Polska i Republika Czeska. Unia stała się organizacją 25 państw.

Przytoczona historia integracji państw Europy w ramach Unii Europejskiej udowadnia, że pytanie o rację bytu UE w dobie globalizacji jest bezzasadne. Unia jest odpowiedzią Europy na procesy globalizacyjne, ma za zadanie obronę słabszych krajów i wspomaganie ich, oparta jest na stanowionym prawie, respektuje indywidualne interesy narodowe swoich członków. Zamiast pytać o cel jej istnienia, może należałoby zadać sobie pytanie, jaka byłaby teraz Europa bez Unii Europejskiej i czy w ogóle by była? (mro)

Po co ta Unia?

1981 – Grecja, w 1986 – Portugalia i Hiszpania. Z nimi dołączyły ich problemy, jak np. kryzys gospodarczy i niewydolne rolnictwo w Wielkiej Brytanii, liczące na programy pomocowe a bronione przez premier Margaret Thatcher, która w 1984 krzyczała: *I want my money back!* (chcę odzyskać moje pieniądze) i groziła, że zablokuje wejście do EWG chętnym do tego kroku państwom skandynawskim... (Na marginesie – tak zrodziły się słynne angielskie „rabaty” obejmujące zwrot ok. trzeciej części brytyjskich wpłat do wspólnej kasy. M.in. dyskusja o nich rozłożyła czerwcowy summit budżetowy UE).

W konsekwencji Finowie i Szwedzi weszli do Wspólnoty Europejskiej wraz z Austrią aż w 1995 r.

EWG umacniała się gospodarczo i terytorialnie w momencie, gdy Europa Środkowo-Wschodnia ruszyła do obalania „żelaznej kurtyny”.

Wakacje na półmetku

Minął pierwszy miesiąc wakacji. Dla pesymistów – już połowa wakacji za nami, dla optymistów – mamy jeszcze cały miesiąc przed sobą... Bez względu na pogodę – czy jest słonecznie czy pada – w działach dla dzieci Biblioteki Miejskiej w Cz. Cieszylinie wre. Już trzeci rok z rzędu organizowana jest ogólnomiejska wakacyjna impreza – konkurs dla dzieci, a biblioteka, jako jedna z 11 instytucji (m.in. Dom Dzieci i Młodzieży, Miejski Ośrodek Kultury Strzelnica, Kościół Apostolski, Stowarzyszenie AVE), bierze w niej czynny udział. Dzieci codziennie mają

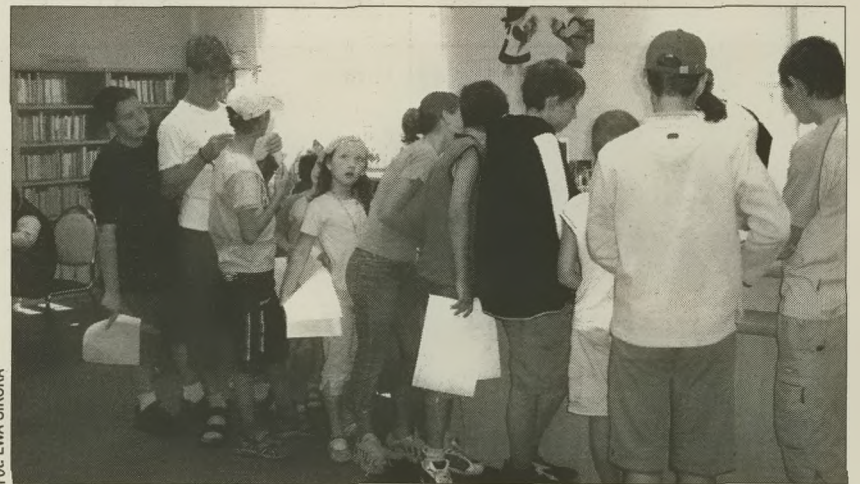
do wyboru kilka imprez, spotkań, wycieczek, zawodów sportowych, a za udział otrzymują punkty. Na tych, którzy nazbierają ich najwięcej, czekają pod koniec wakacji cenne nagrody. Dlatego wszyscy pilnie śledzą aktualną listę wyników na stronach internetowych Domu Dzieci i Młodzieży. Biblioteka prowadzi równolegle swoją własną punktację z dodatkowymi nagrodami, które zostaną uroczystie wręczone zwycięzcom w ostatnim tygodniu sierpnia pod Baśniodrzewem Andersena nad Olzą. Co tydzień w poniedziałek dzieci spełniają

„bajkowe zadania” w bibliotece przy ul. Ostrawskiej, w środę rozwiązują zagadki muzyczne w Dziale Sztuki i Muzyki przy ul. Dworcowej, w piątek tworzą „Lato jak malowane” w sibińskiej filii, a we wtorek i czwartek spotykają się w filii przy ul. Havlíčka. Tu biorą udział w projekcie Mini-Europa, sprawdzając podczas zabawy swoje wiadomości z dziedziny geografii i ujawniając zdolności plastyczne oraz gimnastykując szare komórki rozwiązując najtrudniejsze zagadki, łamigłówki, krzyżówki.

Chyba im się to podoba, bo średnio

Miarą skuteczności i sensowności inicjatyw pracowników bibliotek, które mają rozbudzić wśród czytelników zainteresowanie książką i doprowadzić do powiększenia liczby stałych klientów tych placówek, jest liczba wypożyczeń. Z powyższych zdjęć wynika, że czeskosłowackie bibliotekarki trafiły w dziesiątkę i że zorganizowany przez nie wakacyjny konkurs z książką trafił na podatny grunt... A ile z tych dzieci zostanie w przyszłości prawdziwymi amatorami książki, czas pokaże.

na przedpołudniowe spotkania przychodzi do biblioteki 43 dzieci. Część przy okazji wypożycza wakacyjną lekturę, niektórzy są w bibliotece po raz pierwszy i po zdobyciu kolejnego punktu z ciekawością przeglądają

komiksy, czasopisma i książki. Może w ten sposób pozyskamy nowych czytelników? Przecież książka to jeden z najlepszych wakacyjnych (i nie tylko) przyrządów!

EWA SIKORA, bibliotekarka

Marionetki

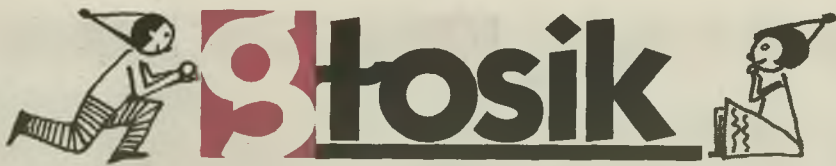
Marynka włączyła telewizor. Wyjątkowo dzisiaj postanowiła oglądać Wiadomości. Większość wieczorów spędzała bowiem przygotowując kolację dla Męża i przez ramię oglądając i słuchając Zprawy. Dzisiaj Mąż obchodził z kolegami jakieś urodziny i spędzał wieczór poza domem. Nie chciało się co prawda Marynce wypuszczać go na tę niańtkę, ale co robić. Przez cały tydzień chodził jak baranek, płót pomalował, siano posprzątał. Trudno, zasłużył. „Na niech mo aspoń

trochę radości w tym posmolonym życiu” burknęła sobie pod nosem i już czekała na informacje dotyczące lustracji i komisji śledczych, a tu – niespodzianka. Najpierw było o kampaniach wyborczych. Mądrzy ludzie tłumaczyli, jak to się źle stało, że nakładają się na siebie dwie kampanie wyborcze – i że jak jedna się kończy, to właśnie zaczyna się druga i że większość kandydatów kandyduje i tu i tam i z cizy wyborczej mogą być naci. A Marynka tylko kręciła głową: „No, ja rozumiem, że kandydujęm aj tu, aj tam. Co by to był za polityk, co by nie chciał siedzieć na dwóch stołkach. Ale jak je to może, że skoro tam mająm tela mōndrych ludzi, tak dziepro teraz przisli na to, że sie im to

nakłodo? Jo je gupio baba, ale tela bych se mōgla porachować sama”. Potem nastąpiły informacje o wschodzie. Trochę żal się zrobiło Marynce Białorusinów. Ale informacje na linii Warszawa – Moskwa były dużo ciekawsze. „Toch je zwiedawo, czy jakby u nas na Gorolu przed konsulym polskim pobili jakiego Poloka, to by Kwaśniewski też był tak wściekły na naszego Klausa, czy też ni. Jak małe dziecko” – skomentowała sama do siebie Marynka. I już oczy całej Polski zwróciły się w stronę wspaniałych Amerykanów naprawiających swoje statki kosmiczne i próbujących wylądować na naszej Matce Ziemi. I transmisje na żywo z jakiegoś przylądka i wielkie bohaterstwo naszych braci Amerykanów. „Jak sie nóm zepsuje naszo staro szkodówka, tak se jóm też sprawiymy, ale żeby o tym musieli wiedzieć wszyscy sōmsiedzi? A krawału przii tym robióm wyincyj jak za Gagarina. Yny, że wtedy to im wia-ter fułol na inszóm strōnie. Wtedy to łoczy i serca rodaków były na Wschód łobrócone a Ameryczanie byli ci nejgor-si”. Wyłączyła z impetem telewizor. Położyła się do łóżka i pobożnie sobie zażyczyła „Coby mój chłopiek wylōndowōł w chałupie rychli niż to pierōństwo NASA.”

Wiwat Ameryka!

FELIETON HALINY SIKORY

Na »Gorolu«

– I gołębie, i kwoka z kurczętami i konie i kucyki... – Głosik mamrotał pochylony nad zeszytem i mozolnie zapisywał. – I co jeszcze? – zastanowił się głośno. – Chyba już wszystko...

– Co robisz? – Ludmiłka wreszcie nie wytrzymała. Długo nie chciała wypyttywać, ale w końcu ciekawość zwyciężyła.

– Eee tam, tak sobie notuję... – odparł Głosik nie podnosząc głowy znad zeszytu.

– Przecież widzę! Pytam co notujesz? – dociekała dalej Ludmiłka.

– Nie poznałaś?

– Jak bym poznała, to bym nie pytała! Ale jeśli nie chcesz mi powiedzieć, to proszę bardzo! Bez łaski, wcale nie muszę wiedzieć – Ludmiłka z obrażoną miną odwróciła się tyłem do Głosika i udawała, że zaraz musi uporządkować szufladę z kredkami i farbami.

– A ja myślałem, że poznałaś od razu! Ten zeszyt to przecież kronika naszych wakacji, a ja zapisuję, co widziałem w ciągu ostatniego weekendu, no wiesz, na „Gorolu” – wyjaśnił Głosik.

– Na Gorolskim Świątku? Coś ty! – Ludmiłka nie kryła rozbawienia. – W życiu bym na to nie wpadła! Myślałam, że wyliczasz co hoduje sąsiad Kropki w swoim gospodarstwie! Gdzie ty to wszystko zobaczyłeś?

– Jak to gdzie? W korowodzie! I widziałem jeszcze kapele góralskie: „Nowinę”, „Lipkę”, „Torke”... I zespół „Zalozie” z młodszym „Zaolzioczkiem”

Zdjęcie: KROPKA

i własną kapelą i wszystkie zespoły gościnne i ziemniaki na wozie alegorycznym, snopy zboża, orkiestry, mazuretki, wszystkich gości i tego górala, co tak rzucał zbożem... – Głosik wymieniał jednym tchem zerkając przy tym kątem oka do swoich notatek w zeszycie.

– Nie rzucał, tylko siał! A górali szły za nim z ciężkimi bronami i potem chłopcy z kosami, dziewczynki z grabiami – Ludmiłka przekrzykiwała zdesperowanego Głosika.

– Dobrze, dobrze, wystarczy – starałam się uspokoić oba chochliki, bo kłótnia wisiała już na włosku. – To świetnie Głosiku, że zanotowałeś wszystko.

– Ale on wcale nie wspominał o chórach: „Gorolu”, „Melodii”, „Przełęcz” – Ludmiłka widocznie posta-

▼ W korowodzie na zagajenie Gorolskiego Świąta pokazywane są zawsze obrazki z życia i pracy górali beskidzkich. W tym roku można było obejrzeć dzieci oplekujące się kwoką z kurczętami.

nowiła nie dać biednemu Głosikowi spokoju.

– A co, ja jestem komputer, żeby wszystko zapamiętać? Sama sobie wspominaj! I o placach sobie wspominaj i kapuśnicy też! – zakończył Głosik płaczliwym tonem. – A ja i tak mam zdjęcie kwoki z kurczętami, i wszyscy nasi czytelnicy zobaczą, że miałem rację!

– I może przysłać nam następne zdjęcia? – powiedziała zgodnym tonem Ludmiłka.

– Tym razem obejdzie się bez kłótni – pomyślałam z ulgą. – Musimy dzieci poprosić o przysyłanie zdjęć i listów – dodałam już głośno. – I to nie tylko z „Gorola”, ale z całych wakacji.

– Jasne! – zawołał Głosik. – Ja napiszę do nich list, a Ludmiłka poszuka nagród.

TU KIEDYŚ UCZONO POLSKIE DZIECI

(29)

Guty II

Początki szkolnictwa w Gutach sięgają końca XVIII wieku. Uczono po domach, przede wszystkim zimą. Najpierw wzniesiono drewniany budynek a w 1866 r. murowany z wieżyczką. Kiedy i ten okazał się niewystarczający, postanowiono zbudować nowy, na przeciwko starego. Otwarcie nastąpiło w roku 1903. Przedtem i potem jednak borykano się z wieloma trudnościami. Robota szła opieszale a w dodatku złodzieje kradli materiał budowlany. Piecie kachlowe z powodu złej jakości musiały być już w 1910 roku zastąpione żeliwnymi. Natomiast w latach 1907 – 1909 większość drzew w nowo założonym ogrodzie szkolnym ogryzły zające. Resztę zniszczenia dokonały dotkliwie mrozy w okresie pierwszej wojny światowej. W 1923 r. ówczesny kierownik szkoły Jan Szczuka, dzia-

dek byłego polskiego premiera Jerzego Buzka, założył w Gutach miejscowe koło Macierzy Szkolnej.

Po wybuchu drugiej wojny światowej szkołę zamknięto. Zimą odbywał się w niej kurs języka niemieckiego a później jego regularna nauka.

W roku 1953 przebiegał remont, w trakcie którego obiekt otrzymał sześć nowych okien. W latach siedemdziesiątych odnotowano ciągły ubytek uczniów. Wreszcie w 1978 r. polska szkoła w Gutach przestała istnieć. Funkcję kierownika piastował wówczas Eryk Ptak, który uczył w tej podgórskiej miejscowości 21 lat.

Budynek potem poddano remontowi kapitalnemu, by w roku 1979 otworzyć w nim czynne do dzisiaj przedszkole dla polskich i czeskich dzieci.

CZESŁAW GAMROT

Budynek byłej polskiej szkoły w Gutach nie przypomina już w niczym pierwotnej budowli z początku XX wieku.

Fot. CZESŁAW GAMROT

ZNANE NIEZNANE: Zapałki

Krótkie patyczki wykonane z drewna lub tektury impregnowanej, z główką z masy zapalającej. Podobno znane były już w VI wieku w Chinach. W Europie pierwsze zapałki wyprodukowano w Paryżu dwieście lat temu. Składały się z chloranu potasowego, siarki, cukru, gumy arabskiej i barwnika, a zapalenie następowało przez zanurzenie w stężonym kwasie siarkowym. Były drogie i bardzo niebezpieczne.

W 1826 r. wynaleziono zapałki zapalające się przez potarcie o szklisty papier. Zapalenie następowało jednak z trudnością i przebiegało w

sposób gwałtowny. Następne były zapałki fosforowe, zwane popularnie *zapałkami Lucyfera* lub *promieniem Prometeusza*. Ich produkcja była jednak bardzo niebezpieczna, a robotnicy masowo chorowali. Dopiero w 1855 zaczęto produkować bezpieczne zapałki jakie znamy i dziś.

Jeśli ktoś będzie w Bystrzycy Kłodzkiej na Dolnym Śląsku (niedaleko czeskiej granicy) i znajdzie chwilę czasu, to może zaglądnąć do Muzeum Filumenistycznego i zobaczyć tam zbiory związane z roznicianiem ognia: zapałki, etykiety, zapalniczki, krzesiwa, stare lampy oliwne, książki,

ryciny. Podobne muzea znajdują się w Jonkoping w Szwecji, w Sušicach w Czechach oraz w Londynie w Anglii.

Lipcowe nagrody, sierpniowe zagadki

W lipcu, kiedy Głosik z Ludmiłką wyjechali z redakcji na wakacje, widocznie buszował w komputerach obcy chochlik! Udało mu się powykrywać obrazki-zagadki, na których czytelnicy mieli znaleźć różnice. Ale nasi mali czytelnicy i tak dali sobie

rady i otrzymaliśmy od nich rozwiązanie. Nagrody – książeczki mogą w redakcji odebrać: **Andrzej Małysz** z Mistrzowic i **Dawidek Lipowski** z Olbrachcic oraz jego kuzyn **Tomek Niedziela** z Karwiny Frysztatu.

Dzisiaj Głosik z Ludmiłką przysto-

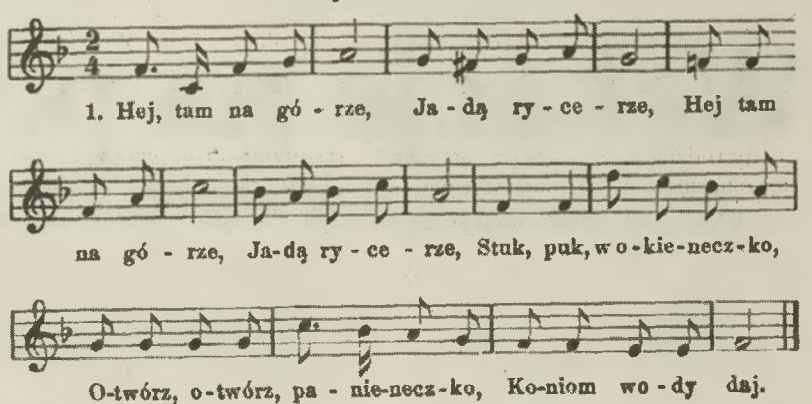
wali dla was kolejne obrazki. Obejrzyjcie je dokładnie i poszukajcie różnic! Do tego dodajemy jeszcze zagadki. Odpowiedzi przysyłajcie pocztą pod adresem: *Redakcja Głosu Ludu, ul. Komenského 4, 737 01 Czeski Cieszyn*, lub e-mailem: *sekretariat@glosludu.cz*.

1. Stoi na placu budowy,
Z szyją jak u żyraby.
Najwyższy ciężar do góry
Tą szyją podnieść potrafi.

2. We mnie, w tobie,
w każdym z nas
puka równo
raz po raz.

3. Stał w sklepiu sok na półce
i zazdrościł wciąż jaskółce,
że jest ptakiem.
Do sklepiu przyszedł Staszek
sok przekreślił i jest ptaszek.
Powiedz jaki?

Hej, tam na górze

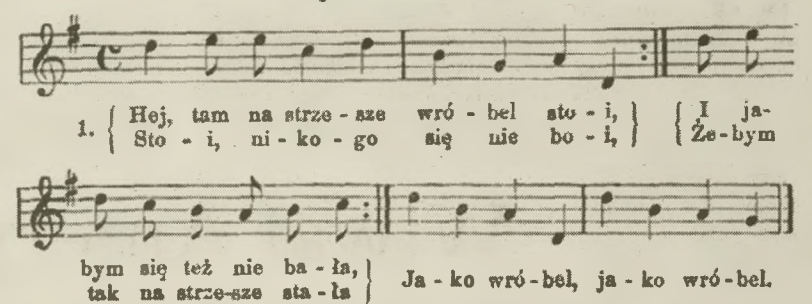
2. Ja nie mogę wstać,
Koniom wody dać,
Bo mi mama nakazała,
Żebym z panem nie gadała —
Mamy się boje.

3. Mamy się nie bój!
Siadaj na koń mój!
Pojeździemy w obce kraje,
Gdzie są lepsze obyczaje,
Malowany dwór.

4. Przez wieś jechali,
Wszyscy pytali,
Co to, co to za dziewczyna?
Co to, co to za jedyna
Z rycerzem jedzie?

5. Z rycerzem jedzie
Na złotym rzedzie?
Sto par koni za nią,
Jak za jaką wielką panią,
Z wielką paradą. —

Hej, tam na strzecie

2. On myśli we dnie, prześpi noce,
Skowronek miło nam świergoce
I jabym tak świergotała,
Żebym taki dziobek miała,
Jak skowronek.

3. I azpaki w budce gniazdo mają,
W nimie w Afryce gdzieś latają;
I jabym tam poleciała,
Żebym takie skrzydła miała,
Jako ten azpak!

4. Tam ponad stawem wśród sitowi,
Tam kaczką sobie żaby łowi,
I jabym też tak łowiła,
Żebym żab się nie brzydziła,
Jako kaczką!

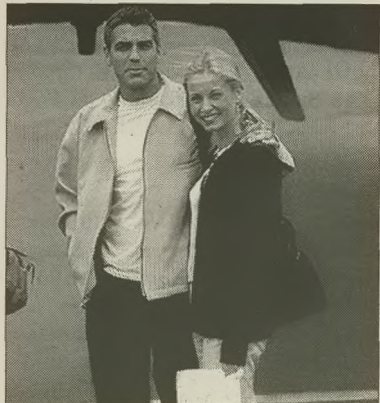
5. A choć bociana nikt nie prosi,
Często on dzieci nam przynosi;
Ja żebym się nie watydziła,
Tobym także przynosiła,
Jak ten bocian!

Ze zbiorów Czesława Stebla

NASZ ADRES: Redakcja Głosu Ludu, Komenského 4, 737 01 Český Těšín. Pisząc do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przysyłać można także pod e-mail: info@glosludu.cz a w załączniku dopisać Głosik.

Plotka

▲ **George Clooney i Lisa Snowdon.** Żarty się skończyły. Hollywoodzki podrywacz trafił na godną siebie przeciwniczkę. Lisa Snowdon, megagwiazda brytyjskiej telewizji, sprawiła, że niedostępny symbol seksu stanie wkrótce przed ołtarzem. A wszystko dlatego, że jego narzeczona mieszka na innym kontynencie i niczego od niego nie chce. Ledwie w grudniu paparazzi spostrzegli na lotnisku Heathrow u powracającej od George'a z Kalifornii Lisy pierścionez z diamentami, a już pojawiła się wiadomość, że para się zaręczyła. W zeszłym miesiącu widziano Lisę w sklepach z sukniami ślubnymi w Londynie. I choć na razie żadna z tych plotek nie potwierdziła się, kto wie... Bo George i Lisa są ze sobą już ponad rok, a ich miłość kwitnie. Mimo, a może właśnie dlatego, że ona ma swój dom w Essex, a on – w słonecznej Kalifornii.

◆ **Laird Vonne.** Tak nazywa się najmłodsze szczęście Sharon Stone. Maluch jest drugim adoptowanym dzieckiem gwiazdy. Urodził się, kiedy grała na planie Nagiego instynktu II. Dzięki synom – jak sama mówi – odnalazła sens życia. Z każdym rokiem ta megagwiazda Hollywood wydaje się coraz piękniejsza, dojrzała i coraz... młodsza.

◆ **Shakira** omal nie zrezygnowała z marzeń o śpiewaniu, kiedy w wieku 10 lat wyrzucono ją ze szkolnego chóru. Kolumbijska piosenkarka nie dostała się do wymarzonego chóru, ponieważ dyrygent uznał, że śpiewa... za głośno. Dopiero zachęty rodziców pomogły jej zachować dziecięcą aspirację artystyczną.

◆ **Wytwórnica Paramount Pictures** jest zainteresowana przeniesieniem na duży ekran serialu „Kroniki młodego Indiany Jonesa”. Premiera filmu planowana jest na 2007 rok. Wówczas na rynek wejdzie seria gier „Young Indiana Jones” przygotowywanych przez LucasArts. Wielbiciele młodego archeologa będą mogli zapoznać się z przygodami bohatera z okresu 1916-1919. Na 2007 rok planowana jest również premiera czwartej części „Indiany Jonesa” oraz „Kronik Młodego Indiany Jonesa” na DVD. (k)

Kolumnę przygotowała:

WANDA KULA

BARWĘ CIENI DOBIERAJ DO KOLORU TĘCZÓWEK LUB STROJU

Szkoła makijażu

Każdego ranka stajesz przed lustrem, by popracować nad urodą. Oto dziesięć czynności, które pozwolą ci umalować się szybko i perfekcyjnie.

1. **Rozjaśnij cienie.** Jasnym korektorem zatuszuj sińce pod oczami i brudzy wokół ust (zielonym pokryj miejsca zaczerwienione). Niewielką ilość preparatu delikatnie wmasuj opuszkami palców w skórę.

2. **Nałóż podkład.** Nakładaj niewielkie porcje kosmetyku w kolorze najbliższym karnacji. Rozprowadź równomierną warstwę na całej twarzy. Dobrze rozsmaruj przy uszach i na brodzie, by nie powstawały ciemniejsze plamy.

3. **Podkreśl brwi.** Nigdy nie próbuj ich regulować tuż przed wyjściem z domu, ponieważ skóra zaczerwieni

się, a nawet może spuchnąć. Niesforne włoski przyczyszcz szczoteczką i podkreśl ich linię brązowym lub czarnym ołówkiem.

4. **Połącz cień na powieki.** Nakładaj go aplikatorem z gąbką. Jaśniejszy odcień rozprowadź na całej powiece, ciemniejszy połącz na jej brzegu i w zewnętrznym kącie oka. Barwę cieni dobieraj do koloru tęczy lub stroju.

5. **Upudruj twarz.** Użyj pudru sypkiego, który dzięki zawartości talku wchłania wydzielane przez skórę sebum i dobrze się na niej trzyma przez cały dzień. Oprósz pudrem całą twarz

używając grubego pędzla. Thustą strefę – nos, brodę i czoło – przypudruj kilkakrotnie.

6. **Zaznacz kontur.** Lekko naciągnij górną powiekę i wzdłuż brzo- gu, tuż powyżej rzęs, narysuj kredką cienką kreskę od wewnętrznego ku zewnętrznemu kącikowi oka. Delikatnie ją rozetrzyj. Jeżeli chcesz, by twoje spojrzenie nabrało większej wyrazistości i głębi, obrysuj ciemniejszym ołówkiem kontur oka po wewnętrznej stronie powieki.

7. **Wytuszuj rzęsy.** Jeśli zauważysz, że na szczoteczce jest za dużo tuszu, zetrzyj jego nadmiar chusteczką higieniczną. Maluj rzęsy od nasady w kierunku końców. Jeżeli się skleily, rozczesz je specjalnym grzebykiem. Oczekaj chwilę, by przeszły i pociągnij je jeszcze raz tuszem. Jeśli chcesz, by sprawiały wrażenie gęstszych, przed pomalowaniem nanieś na nie odrobinę sypkiego pudru.

8. **Muśnij twarz różem.** Na starannie pokrytą pudrem skórę nakładaj sypek róż grubym, okrągłym pędzelkiem: na kościach policzkowych w kierunku skroni, odrobinę na czubek brody i na zewnętrzne partie czoła.

9. **Obwiedź kredką usta.** Konturówka powinna mieć zawsze ten sam odcień co pomadka, może też być o ton jaśniejsza lub ciemniejsza. Obwiedzenie ust po linii wewnętrznej pomniejszy je, po zewnętrznej – powiększy. Obrysowywanie zacznij od środka górnej wargi ku jednemu, potem ku drugiemu kącikowi. Kontur

dolnej wargi zaznacz jednym, zdecydowanym ruchem.

10. **Pomaluj wargi.** Gdy kontury już są gotowe, wypełnij je pomadką w sztyfcie. Szminek możesz też nanosić za pomocą małego pędzelka o krótkich włoskach. Nadmiar usuń, delikatnie przykładając do ust papierową chusteczkę. (Wg „Pani Domu”)

● RADA ● RADA ● RADA ● RADA ● RADA ●

Jak prać dzinsy

Twoje ulubione dzinsy długo zachowają swój oryginalny kolor, jeśli przed pierwszym praniem namoczysz je na 2 godziny w zimnej wodzie z dodatkiem dwóch łyżek soli kuchennej. Ciemne spodnie pierz tylko ręcznie i tak rzadko, jak to jest możliwe. Jaśniejsze dzinsy możesz prać częściej, ale brudne plamy warto wcześniej wyczyścić szczoteczką i mydłem. Uważaj jednak, by przez zbyt energiczne szorowanie nie zrobić plamy w tym miejscu.

Dzinsy są dość wytrzymałe i w zasadzie niewiele im szkodzi. Podczas prania mogą na nich jednak powstać brzydkie, nierówno wytarte smugi. Aby temu zapobiec, trzeba przed włożeniem do pralki wywrócić spodnie

na lewą stronę. Producenci radzą, by spodni nie wybielać ani nie chlorować. Nie należy ich za mocno odwirowywać, tylko wyjąć i powiesić. Jeśli mocno rozciągniesz wilgotne dzinsy (i naciągniesz szwy), a potem powieszisz je za nogawki, prasowanie nie będzie konieczne. Uwaga: spodnie strasznie wieszaj tylko za pas, bo stracą fason!

Producenci zwykle zalecają pranie w temperaturze 40-60 st. C (dokładna informacja jest na metce). Ale markowe dzinsy i tak mogą się w pierwszym praniu zbiec ok. centymetra w długości i pół centymetra w talii. Po praniu spodnie ułóż się do ciała i rozejdą w biodrach. (k)

Smacznego!

Zapiekanka z pomidorami

(30 min, 6 porcji, 1 porcja 310 kalorii)

Składniki: 70 dag ziemniaków; 4 jajka; 1 strąk żółtej papryki; 2 pomidory; dymka; sól; pieprz; 2 łyżki masła; 3 łyżeczki mąki; 1,5 szklanki mleka; 5 dag startego parmezanu; 1 łyżka oleju.

Przygotowanie: Ziemniaki dokładnie umyć, ugotować w mundurkach, przestudzić, obrać, pokroić na plasterki, jajka ugotować na twardo, ostudzić, zdjąć skorupki.

Jajka i dokładnie umyte pomidory pokroić na plasterki, paprykę umyć, pokroić na paski, dymkę oczyścić, opłukać, drobno posiekać.

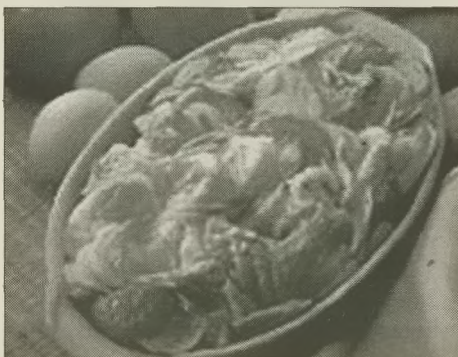
Żaroodporne naczynie posmarować olejem, ułożyć plastry ziemniaków, przełożyć pomidorami i papryką, oprószyć solą i pieprzem, położyć plastry jajek.

Z masła i mąki przygotować jasną zasmażkę, wlać mleko,

podgrzewać, aż sos będzie gładki, zalać potrawę, posypać serem, zapiekać 30 min w 180°C, posypać dymką.

Przydatny przedmiot: pędzelek kuchenny

Szybko i równomiernie natłuszczyć nim żaroodporne naczynie czy formę na ciasto. Możesz też użyć pędzelka do smarowania ciasta, np. roztrzepanym jajkiem, lukrem lub polewą. (r)

Narto Niedzieć

LODY TAK, ALE PO OBIEDZIE

Tak smakuje lato

Jest gorąco i Twoje dziecko nie ma ochoty na jedzenie? Zamiast tradycyjnego obiadu zaproponuj mu coś lekkiego, ale wartościowego. Co jednak zrobić, jeśli dziecko twierdzi, że wcale nie jest głodne? Czy latem można mu pozwolić na jedzenie tylko lodów, owoców, jogurczków, picie soku? Każda rozsądna mama wie, że nie.

Potrzebne minerały. Podczas upałów zwiększa się zapotrzebowanie na składniki mineralne – ich znaczne ilości maluch traci bowiem wraz z potem. Dlatego letnia dieta powinna być nawet bogatsza w składniki mineralne i witaminy niż w innych porach roku. Koniecznie więc zadбай o to, by dziecko sięgało nie tylko po typowe owoce lata, jak truskawki, poziomki, czereśnie, wiśnie, agrest, ale też po warzywa. Na pewno łatwo namówisz malca na kanapkę z soczystym ogórkiem, pomidorkiem, rzodkiewką czy sałatą. By dania były bogatsze w witaminy, dodawaj do nich posiekany koperek, pietruszkę, czy nawet lekko szczypiący w język szczypiorek. Dodają smaku i aromatu.

Pamiętaj o mięsku. Najtrudniej teraz przekonać malca do posiłków mięsnych czy rybnych. Niestety dieta wegetariańska, czyli bezmięсна, szczególnie pozbawiona dodatkowo ryb i jajek, zdecydowanie nie jest wskazana dla dzieci. Nie oznacza to oczywiście, że maluszek każdego dnia musi zjeść na obiad pulpetę czy kotletka. Ważne jest jednak, by codziennie na jego talerzyku znalazła się co najmniej jedna porcja produktów wysokobiałkowych, czyli nabiału, jajek, ryb lub mięsa.

Trzeba zachęcić. Dobrze jest, gdy maluszek spożywa posiłki wspólnie z rodzicami. Jeśli oni jedzą, on również chętniej próbuje potraw. Dania powinny być atrakcyjnie podane. Warto wykorzystać do ich wzbogacenia warzywa i owoce – można je dodawać do dań mięsnych i rybnych.

Gdy na talerzu będzie kolorowo, maluch na pewno chętniej sięgnie po obiad. A jeśli domaga się tylko truskawek czy lodów, nie musisz ich odmawiać. Ale koniecznie po obiedzie! (int)

MIĘSO PRZED GOTOWANIEM LUB SMAŻENIEM TRZEBA DOKŁADNIE UMYĆ

Do niedawna uważano, że główną przyczyną zatrucia pokarmowych jest salmonella. Tymczasem również groźna okazała się bakteria o nazwie campylobacter. Podpowiemy ci, jak ustrzec się przed podstępem mikroba.

Gdzie to „coś” żyje

Głównym źródłem zakażeń jest kurze mięso. Według angielskich naukowców z Public Health Laboratory Service, nosicielem tej bakterii jest większość kurczaków. Niebezpieczne jest też mięso wołowe i wieprzowe, tzw. mleko prosto od krowy i nie przegotowana woda. Uwaga! Bakteria atakuje zwierzęta domowe. Od nich też możesz się zarazić. Campylobacter ginie w wysokiej temperaturze.

Objawy zatrucia: bóle brzucha, ostra biegunka (czasami ze śladami krwi), bóle głowy, wymioty, dreszcze.

Co zrobić, gdy zachorujesz

Pomogą sposoby, które stosuje się przy każdym zatruciu – przede wszystkim głodówka lub lekkostrawna dieta (ryż, kleik z ryżu lub kaszy miannej na wodzie). Z kolei, aby zapobiec odwodnieniu organizmu (z powodu biegunki lub wymiotów), trzeba pić dużo płynów, np.

przechodzi zatrucie bardzo ciężko i musi być leczona w szpitalu. Warto pamiętać, że najczęściej z powodu zakażenia tą bakterią chorują dzieci i kobiety w ciąży.

Jak zapobiegać zakażeniu

◆ Surowe mięso i drób przechowuj w dolnej

Campylobacter sprawcą zatrucia

wody mineralnej lub przegotowanej z dodatkiem szczypty soli, rozcieńczonych soków owocowych i herbatk ziołowych. Jeśli objawy zatrucia utrzymują się dłużej niż 2 dni lub w stolcu pojawi się krew, koniecznie jak najszybciej zgłoś się u internisty! Choć choroba rzadko jest niebezpieczna dla życia, część zakażonych

półce lodówki. Przykryj je szczelnie lub zapekaj do specjalnego pojemnika. Dzięki temu na pewno nie zetkną się z innymi produktami i nie zakażą ich.

◆ Nóż i deskę do krojenia mięsa myj od razu po użyciu w gorącej wodzie z płynem. Nawet cebuli do steków nie krój na desce, na której

przed chwilą je przygotowywałaś. Najlepiej kup osobną deskę do mięsa (to zmniejszy ryzyko, że bakteria zakazi np. warzywa na surówkę).

◆ Pij bio-jogurty – zawierają żywe kultury bakterii, uzupełniają korzystną florę bakteryjną organizmu i wzmacniają odporność.

◆ Zawsze myj ręce po dotknięciu surowego mięsa. Mięso przed gotowaniem lub smażeniem także trzeba dokładnie umyć, najlepiej pod strumieniem bieżącej wody. Pamiętaj też o wypucowaniu rąk po zabawie ze zwierzęciem, np. psem, kotem.

◆ Dokładnie gotuj i smaż mięso oraz drób (aby nie były na pół surowe). Uważaj m.in. na mięso z grilla i kurczaki z rożna! Odgrzewaj potrawy mięsne w wysokiej temperaturze. Wtedy będziesz pewna, że bakterie zostały zniszczone. (PD)

Telewizja

CZWARTEK 11 SIERPNI

■ TVP 1

6.05 Bob swój chłop (s.) 6.30 Lato z Jedyńką 8.00 Wiadomości 8.10 Pogoda 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Kopciuszek (film wł.) 9.05 Lato z Kafacelą 9.30 Papirus - Czarna piramida (s.) 9.55 Extr@ - Fortuna kołem się toczy 10.20 Leksykon polskiej muzyki rozrywkowej - Andrzej Piaseczny 10.50 Lato z Jedyńką 11.05 AAAabsolutnie każda pracę - Praca elastyczna 11.15 Telezakupy 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Nieustraszeni - Niedoszły morderca (s.) 13.00 Street Games Tour podwórkowe igrzyska (rep.) 13.15 Puchar rodzinny (pr. roz.) 13.30 My, wy, oni (mag.) 13.55 Plebania (s.) 14.50 Wojsko 2005 15.00 Wiadomości 15.10 Klan (s.) 16.00 Moda na sukces (s.) 16.25 Lato z Jedyńką 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Mistrzostwa Świata w Helsinkach 19.00 Wieczorynka. Noddy; Listonosz Pat 19.30 Wiadomości 19.50 Sport 19.55 Pogoda 20.00 Pogoda dla kierowców 20.10 Mistrzostwa Świata w Helsinkach 21.30 Sprawa dla reportera (pr. publ.) 22.00 Przed Sopotem 22.10 Czwarta władza (s.) 23.05 Wiadomości 23.15 Raport kryminalny 23.45 Życie i umrzeć w Los Angeles (film USA) 1.35 Miłosne przygody Moll Flanders (film br.).

ŻYCIE I UMRZEĆ W LOS ANGELES
Film USA, 110 min, 1985
TVP 1, czwartek 11. 8., godz. 23.45
Reżyseria: William Friedkin
Występują: William L. Petersen, Willem Dafoe, John Pankow, Debra Feuer, John Turturro.

Dramat kryminalny Williama Friedkina, twórcy głośnego, nagrodzonego dwoma Oscarami „Francuskiego łącznika” (1971) z pamiętną rolą Gene’a Hackmana. Reżyser doskonale zna problematykę kryminalną, od połowy lat 50. realizował reportaże dla telewizji, m.in. właśnie o pracy policji, przestępczości i wymiarze sprawiedliwości. W „Życie i umrzeć...” jeszcze raz powtórzył znane widom z filmu z 1971 roku pamiętne sceny brawurowych pościgów samochodów. Tym razem rzecz dotyczy fałszerza dolarów z Los Angeles Erika Mastersa, który sprytnie wymyka się sprawiedliwości. Śledztwo prowadzi dwaj agenci federalni Richard Chance i Jim Hart. Dla Harta jest sprawą honoru schwytać groźnego przestępcę. Za trzy dni, po 25 latach służby w policji, odchodzi na zasłużoną emeryturę. Postanawia zakończyć karierę samotnie uczestnicząc w niebezpiecznej akcji, która istotnie okazuje się ostatnią w jego życiu. Ginie zastrzelony przez ludzi Mastersa. Jego oddany przyjaciel Richard Chance poprzysięga krwawą zemstę.

■ TVP 2

6.10 Złotopolscy (s.) 6.30 Felicity (s.) 7.15 Dwa światy (s.) 7.40 Teletubisie (s.) 8.10 McGregorowie - Sen nocy zimnej (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.25 Miss Polonia sylwetki - Malwina Ratajczak 10.30 M jak miłość (s.) 11.15 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Warszawski smak 11.45 Podróż do ziemi obiecanej (s.) 12.30 Klinika pod kangurem (s.) 13.00 Panorama 13.15 Pogoda 13.20 Telezakupy 13.30 Dziwne przygody koziołka Matolka - Latający kozioł (s.) 13.40 Wakacyjna zamiana miejsc (film USA) 15.10 Felicity (s.) 16.00 Panorama 16.05 Miss Polonia sylwetki - Malwina Ratajczak 16.10 Najgroźniejsze rekiny świata (dok.) 17.05 Doktor z alpejskiej wioski - Decyzje (s.) 17.55 Pogoda 18.00

Program lokalny 18.30 Panorama 18.55 Pogoda 19.00 Wakacyjny konkurs Dwójki 19.05 Mistrzostwa Świata w Helsinkach 20.10 Panorama fiesz 20.15 S jak Smoleń, T jak TEY (pr. roz.) 21.00 Pogoda na wakacje 21.05 Egzamin z życia (s.) 21.55 Miss Polonia sylwetki - Malwina Ratajczak 22.00 Panorama 22.20 Biznes 22.25 Sport-telegram 22.30 Pogoda 22.40 Ręka nad kołyską (film USA) 0.30 W obronie prawa (s.) 1.15 Zdobywcy (s.) 1.40 Będzie zabijał.

■ TV KATOWICE

6.45 Telezakupy 7.00 Echa dnia 7.30 Kurier 7.40 Prognoza pogody 8.30 Kurier 8.40 Prognoza pogody 8.45 Gość dnia 9.00 Stolicie i metropolie świata - Jeruzolima 9.30 Kurier 9.40 Prognoza pogody 9.45 Klan (s.) 10.10 Telezakupy 10.30 Kurier 10.40 Prognoza pogody 10.45 Telekurier 11.15 Gość dnia 11.30 Kurier 11.40 Prognoza pogody 11.45 Recital w Harendzie - Czerwony Tulipan 12.30 Kurier 12.35 Szalejąca planeta - Wulkany (dok.) 13.30 Kurier 13.45 Prognoza pogody 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Etniczne klimaty 14.30 Kurier 14.40 Prognoza pogody 14.45 Gwiazdy sportu 15.00 Molly (s.) 15.30 Kurier 15.40 Prognoza pogody 15.45 Bitwa o Wał Pomorski, 1945 (dok.) 16.10 Rozmowa dnia 16.30 Kurier 16.40 Prognoza pogody 17.30 Kurier 17.45 Prognoza pogody 19.00 Muzyka łączy pokolenia (pr. muz.) 19.40 Gwiazdy sportu 19.50 Książki z górnej półki - prezentacje (mag.) 20.00 Telekurier 20.30 Kurier 21.00 Echa dnia 21.30 Kurier gospodarczy 21.40 Prognoza pogody 22.15 Niezła jazda 22.30 Kurier 22.50 Studio pogoda 22.55 Kurier sportowy 23.10 Patrol Trójki 23.35 Kronika Igrzysk Polonijnych 0.00 Magazyn golfowy 0.25 Dziękuję ci życie (film fr.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.40 TV market 7.00 Yu-gi-oh! (s.) 7.25 Interwencja (mag.) 7.55 Zbuntowany anioł (s.) 8.45 JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 9.45 Idol 11.10 Awantura o kasę (teleturniej) 11.55 Zbuntowany anioł (s.) 12.50 TV market 13.05 Yu-gi-oh! (s.) 13.30 Domowa kawiarenka (mag. kulin.) 13.55 Liga mistrzów śmiechu (pr. roz.) 14.40 MacGyver (s.) 15.45 Wydarzenia 16.05 Pogoda 16.10 Interwencja (mag.) 16.40 JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 17.45 Pensjonat Pod Różą - Córeczka (s.) 18.45 Wydarzenia 19.15 Sport 19.20 Pogoda 19.25 Całkiem nowe lata miodowe - Szkoła rodzenia (s.) 20.00 Pierwsza miłość (s.) 20.45 Fala zbrodni - Żywy towar (s.) 21.30 Studio Lotto (w przerwie serialu) 21.50 Kto ma rację (pr. roz.) 23.05 Kto ma rację wyniki 23.15 Czego się boją faceci, czyli seks w mniejszym mieście (s.) 23.50 Biznes Wydarzenia 0.10 Pogoda 0.15 Playboy special. Pamela w całej okazałości (film erot.).

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Bajkowe wakacje 9.30 Podróżomania (mag.) 10.00 Wiadomości 10.05 Historia mojego życia 2/2 (film USA) 11.30 Alfons Mucha z Ivančic (dok.) 12.00 Wiadomości 12.30 Szarada (pr. roz.) 13.30 Pod pokrywką (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Pirat (film USA) 15.45 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 15.50 Wszystko, co wiemy o AIDS 16.00 Wiadomości 16.05 Bajkowe wakacje 17.00 Medvědi nic nevědí (s.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.30 Śladami czeskich diablůw (s.) 18.50 Stop (mag. dla kier.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Televariety (pr. roz.) 21.15 Spostrzeżenia z zagranicy 21.20 Historie sław. Eduard Cupák (dok.) 22.15 Film o filmie: Ja, robot (dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 23.20 Kinobox (mag. film.) 23.45 W serce (film USA) 1.15 Groteski Ch. Chaplina 1.40 AZ-kwiz 2.05 Co znaczy w domu.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Wędrująca kamera (mag.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 ABCD ekologii 12.00 Euronews 12.55 Tysiące twarzy, tysią-

ce świat (dok.) 13.25 Lata dojrzewanja i mądrości (dok.) 13.50 Przyjaciele (s.) 14.15 Bajkowe wakacje 15.00 Zwykła końska historia (s.) 15.30 GEO (s. dok.) 15.55 Człowiek i jego prawa (s. dok.) 16.35 Turcja - brama Orientu (s. dok.) 16.55 Telewizyjny klub nie słyszących (mag.) 17.30 MS w Atletyce 2005 Finlandia 21.30 Czeska misja (s. dok.) 22.00 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 22.15 Klub filmowy: Romper Stomper (film austral.) 23.45 Filmopolis (mag. fil.) 0.45 Magazyn religijny 1.05 Magazyn chrześcijański 1.20 Solo dla mojej żony (film czes.) 2.30 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.25 Głęboka miłość (film USA) 11.00 Poradnik kulinarny Jamie Olivera 11.25 Strażnik Texasu (s.) 12.15 Mr. Bean 12.45 Dziewczyny Gilmore'a (s.) 13.35 Anastazja (s.) 14.30 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.15 Gwiazdne wrota (s.) 16.05 Żądla (s.) 16.55 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.25 Właśnie teraz 17.35 Straż przybrzeżna (s.) 18.20 Prognoza pogody 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 Páli vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Gospoda (s.) 20.30 Slenki na scenę (pr. roz.) 21.35 Obywatelskie judo (pr. publ.) 22.25 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 23.20 Randka z Lucy (film USA-fr.) 0.50 Nie ma nieomylnych (pr. roz.) 1.35 Martwa strefa (film USA) 2.15 Najlepszy seks 2.40 Rady ptaka Loskutáka 3.35 Program rozrywkowy 4.25 Derrick (s.).

■ PRIMA

8.00 St. Tropez (s.) 9.05 Płomień wąpłowości (s.) 9.55 Wspaniali i bogaci (s.) 10.45 Prima jazda (mag.) 11.30 Lekarz ze wsi (s.) 12.25 Szansa bez granic (pr. roz.) 13.25 Pamiętnik natury (s. dok.) 13.55 Pomoc domowa (s.) 14.30 Pan Złota Rączka (s.) 15.00 Beverly Hills 90210 (s.) 15.55 Sprawa dla dwu (s.) 17.05 Navarro (s.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dziękuję Woody (s. anim.) 19.55 Szczęśliwy przypadek (film niem.) 21.35 Trzydzieści spraw majora Zemana (s.) 22.50 Oddział Widmo (film USA) 0.30 Szybka wygrana 2.10 Świat 2005 2.35 Sauna (talk show) 3.25 Prima archiwum.

PIĄTEK 12 SIERPNI

■ TVP 1

6.05 Bob swój chłop (s.) 6.30 Lato z

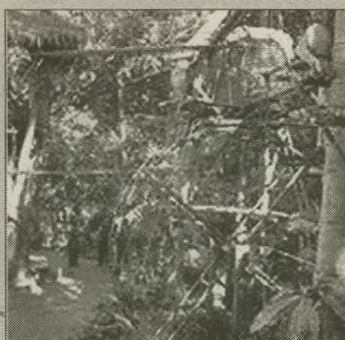
WYSPA ROBINSONÓW

Film USA, 90 min, 2002

TVP 1, piątek 12. 8., godz. 20.10

Reżyseria: Charles Beeson

Występują: Liam Cunningham, Brana Bajic, Roger Allam, Jesse Spencer, Neil Newbon.

Robinsonowie spędzają na swojej wyspie siedem lat, daremnie czekając na ratunek. Nigdy nie zapoznanieli o Jacobie, z którym rozdzielił ich okrutny los. Ocalony wraz z innymi rozbitkami chłopak żyje tymczasem wśród piratów i staje się podobny do nich. Wiernie i lojalnie służy przywódcy, Thomasowi Bluntowi. Nie myśli o swoich bliskich, zresztą jest przekonany, że jego starsze rodzeństwo i rodzice zginęli podczas szalejącej burzy przed laty, kiedy rozbił się żaglowiec, którym zmierzali do Port Jackson. Życie na wyspie upływa w pełnej harmonii. Gospodarstwo Robinsonów wygląda imponująco, rozbitkowie znakomicie się zorganizowali, niczego im nie brakuje. Przywykli do surowych warunków, zaakceptowali nową rzeczywistość, odnaleźli swoje szczęście na tym odludnym i dzikim skrawku ziemi, który stał się ich rajem.

Jedyńką 8.00 Wiadomości 8.10 Pogoda 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Kopciuszek - Spisek (s.) 9.05 Nigdzie w świecie nie znajdziecie (mag.) 9.20 Maszyna zmian - Misiaczek (s.) 9.55 Extr@ - Magiczne sztuczki 10.20 Leksykon polskiej muzyki rozrywkowej - Formacja Nieżywych Schabuff 10.50 Lato z Jedyńką 11.05 AAAabsolutnie każda pracę - Programy, fundusze pomoc 11.15 Telezakupy 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 O rany, nic się nie stało! (film pol.) 13.35 Autosalon (mag.) 13.55 Plebania (s.) 14.45 Wojsko 2005 15.00 Wiadomości 15.10 Klan (s.) 16.00 Moda na sukces (s.) 16.25 Lato z Jedyńką 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Mistrzostwa Świata w Helsinkach 19.00 Wieczorynka - Listonosz Pat i piraci 19.30 Wiadomości 19.50 Sport 19.55 Pogoda 20.10 Wyspa Robinsonów (film USA) 21.40 Przed Sopotem 21.50 Cud na autostradzie (film USA) 23.30 Wiadomości 23.40 Żądza krwi - Prawo do milczenia (film austral.-br.) 1.05 Strajk - Punkty 3 i 4 2.00 Mirka (film koprod.).

■ TVP 2

6.10 Złotopolscy - Pożegnanie Afryki (s.) 6.35 Felicity (s.) 7.15 Dwa światy (s.) 7.45 Teletubisie (s.) 8.10 McGregorowie - Nowe życie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.10 Miss Polonia sylwetki - Diana Wólkiewicz 10.20 M jak miłość (s.) 11.05 Mistrzostwa Świata w Helsinkach 11.20 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Modny smak 11.45 Podróż do ziemi obiecanej (s.) 12.30 Klinika pod kangurem (s.) 13.00 Panorama 13.10 Pogoda 13.15 Telezakupy 13.30 Mistrzostwa Świata w Helsinkach 14.30 Przekładaniec (film pol.) 15.10 Felicity (s.) 15.55 Miss Polonia sylwetki - Diana Wólkiewicz 16.00 Panorama 16.10 Andaluzyja raj i piekło na ziemi (dok.) 17.05 Doktor z alpejskiej wioski - Noc w śniegu (s.) 17.55 Pogoda 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 18.45 Pogoda 18.50 Wakacyjny konkurs Dwójki 18.55 Mistrzostwa Świata w Helsinkach 21.00 Pogoda na wakacje 21.05 Europa da się lubić - Europa five o'clock (pr. roz.) 21.55 Miss Polonia sylwetki - Diana Wólkiewicz 22.00 Panorama 22.20 Biznes 22.25 Sport-telegram 22.30 Pogoda 22.40 Hity na czasie 23.35 07 zgłoś się - Ścigany przez samego siebie (s.).

■ TV KATOWICE

6.45 Telezakupy 7.00 Echa dnia 7.30 Kurier 7.40 Prognoza pogody 8.30 Kurier 8.40 Prognoza pogody 8.45 Gość dnia 9.00 Smaki, które podbiły świat - Historia małej czarnej 9.30 Kurier 9.40 Prognoza pogody 9.45 Klan (s.) 10.10 Telezakupy 10.30 Kurier 10.40 Prognoza pogody 10.45 Telekurier 11.15 Gość dnia 11.30 Kurier 11.40 Prognoza pogody 11.45 Muzyczny Festiwal Łańcut 2005 - Arcydzieła baroku. Ensemble de Narol (koncert) 12.30 Kurier 12.35 Żywcem nas zjadają (dok.) 13.30 Kurier 13.45 Prognoza pogody 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Wierzę, wątpię, szukam 14.30 Kurier 14.40 Prognoza pogody 14.45 Książka dla malucha (mag.) 15.00 Molly (s.) 15.30 Kurier 15.40 Prognoza pogody 15.45 W przyrodzie nic nie ginie - Czyste jak dawniej (dok.) 16.10 Rozmowa dnia 16.30 Kurier 16.40 Prognoza pogody 17.30 Kurier 17.45 Prognoza pogody 19.00 Muzyka łączy pokolenia (pr. muz.) 19.40 Niezła jazda 19.50 Książki z górnej półki prezentacje (mag.) 20.00 Telekurier 20.30 Kurier 20.50 Studio pogoda 21.00 Echa dnia 21.30 Kurier gospodarczy 21.40 Prognoza pogody 22.15 Nawigator 22.30 Kurier 22.50 Studio pogoda 22.55 Kurier sportowy 23.10 Kronika Igrzysk Polonijnych 23.35 Zabawa w Boga - klonowanie ludzi 0.25 Temida - Strzały o świecie (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.40 TV market 6.55 Yu-gi-oh! (s.) 7.20 Interwencja (mag.) 7.45 Zbuntowany anioł (s.) 8.40 JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 9.40 Słoneczny patrol (s.) 10.40 Bravo 11.10 Czego się boją faceci, czyli seks w mniejszym mieście (s.) 11.40 Czułość i kłamstwa (s.) 12.10 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Yu-gi-oh! (s.) 13.30 Domowa kawiarenka 14.00 Kabaret 14.45 Wybrańcy fortuny (s.) 15.45 Wydarzenia 16.05 Pogoda 16.10 Exclusive (mag.) 16.30 Memorial Huberta Wagnera. Pol-

ska - Norwegia 18.45 Wydarzenia 19.15 Sport 19.20 Pogoda 19.25 Daleko od noszy - Szkoła przetrwania (s.) 20.00 Obłężenie Ruby Ridge (s.) 21.00 Chirurgi (s.) 21.30 Studio Lotto (w przerwie serialu) 22.00 Nieustraszeni (reality show) 23.00 Liga Mistrzów Śmiechu 23.45 Biznes Wydarzenia 0.05 Pogoda 0.10 Zack i Reba (film USA) 1.45 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Bajkowe wakacje 9.20 Gdzie się podziała ta stara piosenka 10.00 Wiadomości 10.05 Spadek panny Innocencji (film czes.) 11.35 Różdżkarz (film TV) 12.00 Wiadomości 12.30 Kolory życia (mag.) 13.30 W jaki sposób... (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Nasza wieś (mag.) 14.25 Program dla miłośników muzyki dętej 15.00 Życie na zamku (s.) 16.00 Wiadomości 16.05 Wizytówka (dok.) 16.35 Willy Fog (s. anim.) 17.00 Niech żyje S Club! (s.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.30 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.50 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Pechowiec (film fr.) 21.40 Talk show Jana Krausa 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Manchild (s.) 23.50 Komisarz Montalbano (film wł.) 1.40 Plavci (pr. muz.) 2.20 AZ-kwiz 2.40 Pod pokrywką.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Poszukiwacz odległych światów (dok.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.50 Wszystko, co wiemy o AIDS 12.00 Euronews 12.20 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 12.35 GEO (s. dok.) 13.00 Bajkowe wakacje 14.05 Medvědi nic nevědí (s.) 14.35 Przygody nauki i techniki (s. dok.) 15.00 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 15.10 Kamera w podróży (s. dok.) 16.00 Skarby świata (s. dok.) 16.15 Nasze zamki (s. dok.) 16.30 Zakochane babcie (dok.) 17.30 MS w Atletyce 2005 Finlandia 21.00 Piękne zguby (talk show) 21.30 Folklorika (mag. muz.) 22.10 Klub dokumentalny: Macice do wynajęcia 23.05 TVC na żywo: Pražský výběr (koncert) 0.05 Herbata dla trzech 0.35 Czarne owce 1.00 W jaki sposób... 1.20 Manchild 1.50 Magiczną krainą 2.20 Finlandia 2.35 Regiony TVC.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.25 Columbo (s.) 10.45 Poradnik kulinarny Jamie Olivera 11.10 Strażnik Texasu (s.) 12.00 Gwiazdozbiór Novy 12.40 Dziewczyny Gilmore'a (s.) 13.30 Anastazja (s.) 14.20 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.10 Gwiazdne wrota (s.) 16.00 Żądla (s.) 16.55 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.25 Właśnie teraz 17.30 Straż przybrzeżna (s.) 18.20 Prognoza pogody 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 Páli vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Milioner (teleturniej) 20.55 Sześć dni, siedem nocy (film USA) 22.50 Komisarz Rosa Roth (s.) 0.30 Puszek (erot. show) 1.10 Killer sex (film erot.) 2.30 Krew i wino (film USA-br.) 4.10 Obywatelskie judo 5.05 Derrick (s.).

■ PRIMA

8.00 St. Tropez (s.) 9.05 Płomień wąpłowości (s.) 9.55 Wspaniali i bogaci (s.) 10.50 Prima jazda (mag.) 11.35 Lekarz ze wsi (s.) 12.30 Szansa bez granic (pr. roz.) 13.30 Pamiętnik natury (s. dok.) 14.00 Pomoc domowa (s.) 14.30 Pan Złota Rączka (s.) 15.00 Beverly Hills 90210 (s.) 15.55 Sprawa dla dwu (s.) 17.05 Navarro (s.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dziękuję Woody (s. anim.) 19.53 Losowanie loterii Euromiliony 19.55 Wystrzałowe dziewczyny (film USA) 21.50 Policja obyczajowa (s.) 22.45 Rodem z policji (film USA-kan.) 0.15 Losowanie loterii Euromiliony 0.20 Szybka wygrana 2.00 Receptariusz prima pomysłów 3.00 Sauna (talk show) 3.50 Prima archiwum.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

*Kto kochał – nie zapomni
Kto znał – niechaj wspomni.*

Dnia 11. 8. 2005 obchodziliśmy 70 urodziny nasz Kochany Mąż, Ojciec, Teść, Dziadek i Pradziadek

śp. STANISŁAW KOTAS

z Cierlicka Dolnego. Z miłością i szacunkiem wspomina rodzina.

GL-421

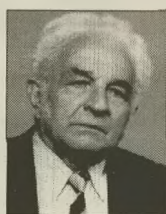
Dnia 11. 8. 2005 mija 1. rocznica śmierci

pana SYLWESTRA MATUSZKA

z Karwiny, rodaka ze Stonawy. O chwilę wspomnień prosi żona z rodziną.

AD-113

Kto w sercu żyje, nie umiera...

Dnia 12. 8. 2005 minie 6. rocznica śmierci naszego Kochanego Męża, Ojca, Dziadka i Pradziadka

śp. JÓZEFA CZERWERA

z Orłowej Lutyni. O chwilę wspomnień i modlitwę prosi żona, córki i syn z rodzinami.

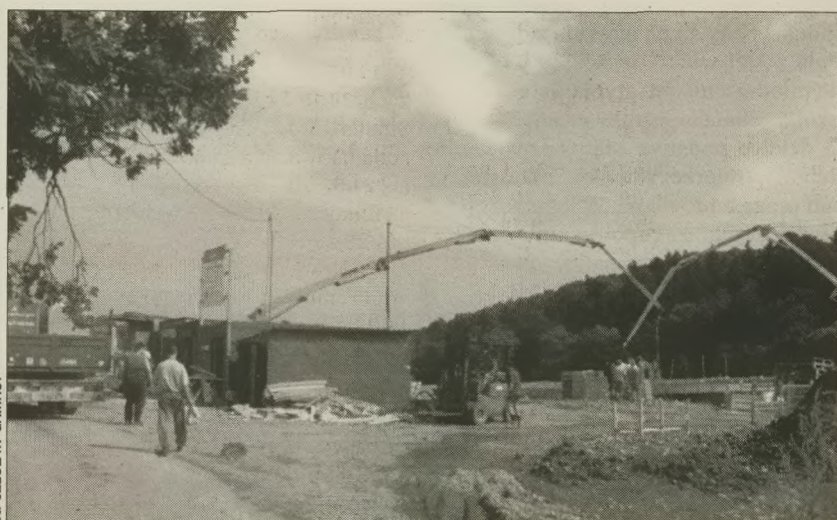
RK-154

Dnia 14. 8. 2005 mija 15. rocznica śmierci oraz 95. rocznica urodzin naszej Kochanej Matki i Babci

śp. MARII KONIECZNEJ

z Suchej Górnej. O chwilę wspomnień prosi córka Halina i wnuczka Grażyna z rodziną.

RK-155

Fot. CZESŁAW GAMROT

Na placu budowy kolejnego boiska golfowego w Ropicy praca wrę.

Co w kinach

KARWINA – Centrum: Obłęd (11, 12, godz. 17.45); Nocna straż (11, 12, godz. 20.00); Reflex: Gwiezdne wojny III – Zemsta Sithów (11, 12, godz. 17.00); Zupełnie jak miłość (11, 12, 20.00); **TRZYNIEC** – Kosmos: Pacyfikator (11, 12, godz. 17.30); Sahara (11, 12, godz. 20.00); **HAWIERZÓW** – Centrum: Zebra z klasą (11, 12, godz. 15.30); Sin City (11, 12, godz. 17.45); Hostage (11, 12, godz. 20.00); **CIESZYN** – Piast: Roboty (11, 12, 16.00); Pan i Pani Smith (11, 12, godz. 17.45, 20.00); Pacyfikator (12, godz. 16.00); Autostopem przez Galaktykę (12, godz. 22.15).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (czw: 18.00), TVC 2 (pt: 7.30). **POLSKIE AUDYJCJE**: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

KARWINA – Koło MSz Gimnazjum w Karwinie zaprasza wszystkich rodziców, studentów, absolwentów i sympatyków szkoły 10. 9. o godz. 15.00 do PKO Karwina Stare Miasto na „Kopaczówkę” – festyn. GL-431

PTTS „BŚ” – zaprasza w sobotę 13. 8. na rajd „Uhorčikovým chodníkem”. Odjazd pociągiem z Cieskiego Cieszyna o godz. 6.20 przez Czadec do Turzovky. Inf. pod nr. tel.: 596 421 403.

▲ informuje, iż autobus na wycieczkę do Gór Jałowieckich 14. 8. odjeżdża o 6.20 z Karwiny i 6.45 z Cz. Cieszyna. Polecamy załatwić 1-dniowe ubezpieczenie indywidualne. Inf. pod nr. tel.: 558 352 390.

▲ zaprasza 16. 8. na wtorkową wycieczkę do Zakopcia przez Petranky, Chotarny do Krásna. Odjazd pociągiem z Cz. Cieszyna o godz. 6.20 do Čadcy. Inf. pod nr. tel.: 558 352 390.

Co za Olzą

ŚLĄSKI ZAMEK SZTUKI I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, Cieszyn: do 28. 8. wystawa „Wobec konsumpcji”. Otwarte wt-nie: 10-17.

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, Mennicza 46, Cieszyn: do 15. 8. wystawa fotograficzna „Bamako”. Otwarte po-pt: 10-18.

▲ do 27. 10. wystawa pt. „Granice wytyczane słowami”, konflikt na Śląsku Cieszyńskim w świetle literatury politycznej (1848-1947). Otwarte po-śr i pt: 8-18, so: 9-15.

GALERIA DOMU NARODOWEGO,

Rynek 12, Cieszyn: do 14. 8. wystawa grafiki wykładowców i studentów Uniwersytetu w Ostrawie i Cieszynie „Kontakty III”.

Oferty

Narodowy program posługiwania się komputerem - okazja do wzięcia udziału w dotowanych przez państwo kursach, ogłoszonych przez Ministerstwo Informatyki dla szerokiego ogółu. Chodzi o trzy nawiązujące do siebie kursy dwugodzinne: 1. pierwszy raz przed komputerem, 2. teksty w komputerze, 3. internet oraz e-mail. Każdy z kursów kosztuje tylko 100 Kč, podręcznik w cenie. Kursy przebiegają przede wszystkim w godzinach popołudniowych i wieczornych w dni powszednie. Jeśli interesuje państwa nasza oferta, prosimy o kontakt pod adresem: EuroSchola, nám. TGM 383, Trinec; tel.: 558 321 298. GL-439

KARCZMA „U JARZĄBKA” w OW PASIECZKI w Koszarzyskach zaprasza dziennie od 9.00 do 24.00: W sierpniu i wrześniu możliwość rezerwacji tanich pobytów rekreacyjnych oraz terminów dla rodzinnych lub służbowych imprez. Tel. 736 103 097, e-mail: info@slestour.cz. GL-434

DYREKCJA PSP KARWINA FRYSZTAT przyjmie od 1. 9. nauczyciela języka angielskiego. Kontakt tel.: 596 317 672, komórka: 606 298 404. GL-440

Pszenicę i owies z tegorocznych zbiorów tanio sprzedam. Irena Hyrnikowa, Guty, tel.: 558 330 040. HY-022

Firma z Czeskiego Cieszyna zatrudni na stanowisko asystentki absolwentkę szkoły średniej. Konieczna doskonała znajomość pracy z komputerem (Windows), w szczególności programów graficznych COREL DRAW, ADOBE PHOTOSHOP, obsługa skanera. Dobra znajomość języka polskiego i czeskiego oczywista. Bliższe informacje pod nr. tel.: 558 711 027 w godz. od 9 - 15. AD-115

Wystawy

DK „POKLAD”, Ostrava Poruba, M. Kopeckého 675: do 15. 9. wystawa obrazów artystów – plastyków, Polaków tworzących w krajach Czwórki Wyszehradzkiej „Cztery nieba”. Otwarta po-pt: 8-18.

KONGRES POLAKÓW, Cz. Cieszyn, Komenského 4: do 16. 9. wystawa z okazji 70. rocznicy udziału harcerzy z Zaolzia w Zlocie ZHP w Spale „Śladami zlotów harcerskich”. Otwarte w po-pt: 9-15.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ – sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała

„Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Do 11. 9. wystawa historyczna Zdeňka Hapala – lalkarza, artysty i reżysera. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUSAION, Hawierzów, Dělnická 14**: do 2. 10. wystawa „Hawierzów: powstanie miasta”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

DOMY RODZINNE – SPRZEDAŻ

Dom rodzinny w Olbrachcicach, parcela 1 079 m², dwupiętrowy, podpiwniczony, woda, el., gaz, kanalizacja, dobry dojazd. Cena do negocjacji 1 300 tys. Kč. 777 077 277.
Chata ogrodowa z parcelą ok. 14 a w Trzyciu Podlesiu, ładne miejsce. Cena do uzgodnienia. 777 074 552.
Chata wczasowa w Rzece, parcela ok. 10 a, studnia, el. Cena do negocjacji 300 tys. Kč. 606 757 577.
Dom rodzinny w Wielopolu, parcela ok. 1 ha, podpiwniczony, woda, el., szambo. Cena do negocjacji 1 570 tys. Kč. 777 074 552.
Dom rodzinny w Trzyciu Nieborach, parcela ok. 15 a, dwupiętrowy, podpiwniczony, el., szambo, studnia. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.
Dom rodzinny w Cz. Cieszynie, ul. Dukelská, 8+1, parcela, podpiwniczony, sieć inżynierska, po rekonstrukcji, dobry dojazd, odpowiednio jako siedziba firmy. Cena do uzgodnienia. 777 074 552.
Dom rodzinny w Ropicy, garaż, parcela ok. 12 a, studnia, utrzymywany ogród, dobry dojazd. Cena do uzgodnienia. 777 074 552.
Dom rodzinny w Cz. Cieszynie, ul. Kopernika, 6+1, parcela 7 a, podpiwniczony, sieć inżynierska, po rekonstrukcji. Zniżka 3,5 mil. Kč. 777 077 277.
Dom rodzinny w Śmolicach, 4+1, budynek gospodarczy, parcela ok. 14 a, podpiwniczony, el., woda, szambo, studnia, dobry dojazd. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.
Chata wczasowa w Trzyciu, parcela ok. 13 a, spokojna podbeskidzka okolica, dobry dojazd. 777 077 277.

GARAŻE - sprzedaż
Garaż w Trzyciu Borku. Cena do uzgodnienia. 80 tys. Kč. 777 074 552.

OBIEKTY KOMERCYJNE
Obiekt komercyjny z parcelą w Cz. Cieszynie – Żuków G., suterena ok. 140 m², parter z wystawą sklepową ok. 270 m², dobry dojazd, parking, rampa. Możliwość wynajęcia części obiektu, według umowy. Czynsz do uzgodnienia. 777 077 277.
Oferujemy pomieszczenia do wynajęcia w Cz. Cieszynie (budynek ČSOB), ok. 40 m², 1 piętro, internet, alarm, wyposażony. Czynsz 8 000 Kč/miesiąc. 777 077 277.
Oferujemy pomieszczenia do wynajęcia w Cz. Cieszynie, ul. Jablunkovská, 3. piętro, ok. 233 m². Czynsz 800-1500 Kč/m² (według rozmiarów) + usługi. 606 757 577.

Oferujemy biura do wynajęcia w Cz. Cieszynie, ul. Jablunkovská, 3. piętro, ok. 233 m². Czynsz 800-1500 Kč/m² (według rozmiarów) + usługi. 606 757 577.

Do wynajęcia 4+1 w domu rodzinnym w Trzyciu Starym Mieście, częściowo wyposażony, garaż, odpowiednio i jako siedziba firmy, czynsz do uzgodnienia. 777 077 277.

PARCELE
Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów: Stanisławice, Kocobędz, Ropica, Dobracice, Wędrzynia (1800 m², gaz, woda, el. na miejscu), Cierlicko - 40a (sieć inżynierska), Trzyniec Podlesie. 606 757 577.

MIESZKANIA - oferty
Mieszkanie własnościowe 1+1, Cz. Cieszyn, ul. Tovární. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.
Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyn, ul. Kysucká, przebud. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.
Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyn, ul. Polní, przebud. Cena 320 tys. Kč. 777 077 277.
Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyn, ul. Čáslavská, przebud. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.
Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyn, ul. Okružní, przebud. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.
Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyn, ul. Koperníkova, duży balkon. Cena do negocjacji 480 tys. Kč. 777 077 277.

Mieszkanie 2+1, Trzyniec, ul. Erbenova, po rekonstrukcji. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.
Wymienię mieszkanie 4+1 w Cz. Cieszynie, ul. Tovární. Wszystko do uzgodnienia. 777 077 277.
Dla klienta z gotówką poszukujemy mieszkania w centrum Cz. Cieszyna. 7 077 277.
Potrzejemy państwo sprzedać lub wynająć mieszkanie? Korzystajcie z naszych usług. Czekamy na oferty.

Oferuje:

Jan Czernek
558 711 842
606 757 577
777 077 277

GL-009

Golf w ekspansji

ROPICA (ga) – Miejskowy kompleks golfowy rozrasta się. Spółka Beskidzka Golfowa, której akcjonariuszami są Huta Trzyniecka oraz spółka hutnicza Moravia Steel, buduje przy drodze w kierunku Żukowa Dolnego nowe boisko z zapleczem. Gracze będą mieć do dyspozycji 18 dołków. W sąsiedztwie znajdzie się również restauracja, biura Beskidzkiej Golfowej, lokal klubowy oraz szatnie z prysznicami i sanitariatami. Prace powinny zakończyć się wiosną przyszłego roku, natomiast już tej jesieni zostanie posiany trawnik.

Jeszcze przed końcem br. ma ponadto ruszyć budowa 25 apartamentów, które mieścić się będą w samodzielnych domach. Usytuowanie domostw w pobliżu boiska ma na celu umożliwienie ich lokatorom delektować się spokojem i piękną okolicą, a zarazem pozostawać w ciągłym kontakcie z ulubionym sportem. Będzie to możliwe dzięki terasom z widokiem na boisko, w które będą wyposażone poszczególne domy mieszkalne.

Beskidzka Golfowa w Ropicy ma w posiadaniu ponad sto hektarów grun-

tów, zaś tutejszy Klub Golfowy liczy ponad 500 członków i należy do jednych z największych w RC. Gros członków rekrutuje się z naszego regionu, przede wszystkim z Trzycia, Cz. Cieszyna oraz Frydku – Mistku. Jest jednak też kilku cudzoziemców, m.in. jeden Anglik i jeden Amerykanin.

Z. Kubeczka w Katowicach

Prawie 80 artystów wzięło udział w „IV Międzynarodowym Przeglądzie Ekslibrisu Drzeworytniczego i Linorytniczego im. Pawła Stellera – Katowice 2005” przygotowanego przez Bibliotekę Śląską w Katowicach. Wśród reprezentantów 17 krajów, w tym również RC, zakwalifikowanych na konkurs i wystawę, znalazł się nasz rodzimy twórca **Zbigniew Kubeczka**. Wystawie poprzeglądowej, która zakończyła się kilka dni temu, towarzyszył pięknie wydany katalog. Zarówno w nim, jak i na wystawie zostały umieszczone 4 ekslibrisy Kubeczki. (o)

GOSPODARZEM BĘDZIE PREZES KONGRESU

Guckie Dożynki 2005

GUTY (kor) – Prezes Kongresu Polaków **Józef Szymczek** i jego narzeczona **Andrea Wałach** będą gospodarzami tegorocznych Dożynek Śląskich w Gutach. 38. edycja tej najważniejszej imprezy guckich pezetkaowców organizowanej przy współpracy z ZG PKZO odbędzie się w niedzielę 28 sierpnia br.

Ponieważ tegoroczni gospodarze nie są mieszkańcami Gutów, dożynkowy pochod wyruszy nie od domu gospodarzy, jak stało się już tradycją, lecz z końcówki przystanku autobusu. Stanie się tak o godz. 13.00. Program dożynkowy natomiast rozpocznie się ok. godz. 13.30.

Jak poinformował nas prezes guckiego MK PKZO, **Jan Kaleta**, obrządek dożynkowy przedstawia, jak zwykle, sąsiedzi zza miedzy, czyli zespół regionalny „Oldrychowice”. W programie wystąpi ponadto zespół „Bystrzyca”, orkiestra dęta „Jablunkovanka” (zagra też w pochodzie) oraz gość z Polski – zespół „Gróńie” z Wisły.

ZAGRAJ O DARMOWE BILETY

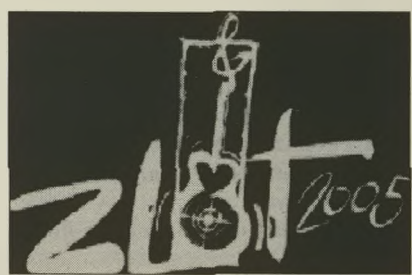
Zlot 2005

Zakończył się już konkurs o dwa darmowe bilety na Zlot 2005, który odbędzie się w Bystrzycy w sobotę 13 sierpnia. Nazwisko pierwszego szczęśliwca wydrukowaliśmy już we wtorkowym numerze, dziś kolej na następną odpowiedź i imię zwycięzcy konkursu.

W drugim pytaniu (pojawiało się w sobotnim numerze „GL”) chodziło, oczywiście, o **bystrzycki Klub Młodych „Groń”**. Dwa bilety na Zlot otrzymuje **Anna Krzemień z Bystrzycy**.

Bilety można odebrać (do piątku) w redakcji „GL” w Cz. Cieszynie lub wprost na imprezie. Nazwisko ostatniego, trzeciego zwycięzcy pojawi się dopiero w sobotnim numerze. Może

zatem warto do adresu na karcie z odpowiedzią na trzecie pytanie i kuponem dołączyć numer telefonu. Losowanie odbędzie się już w czwartek o godz. 12.00 i wówczas redakcja mogłaby się ze zwycięzcą trzeciej rundy skontaktować telefonicznie, by mógł bilety odebrać u nas osobiście. (kor)

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie: w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głos Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn; w godz. otwarcia w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frystacie (przy rynku); e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

Kościół ewangelicki w Gutach

Chociaż Guty słyną głównie z drewnianego katolickiego kościółka p.w. Bożego Ciała z XVI wieku, w wiosce tej stoi również kościół ewangelicki. Jest znacznie młodszy niż świątynia katolików. Znajduje się na przeciwko byłej polskiej szkoły, obecnie parafii ewangelickiej. W latach 1922-1923 wierni zbudowali na działce państwa Matuszków kaplicę cmentarną. Matuszkowie zresztą w Niemalej mierze również finansowali prace budowlane. W latach trzydziestych zakupiono dwa dzwony. Gucy ewangelicy należeli aż do roku 1950 do zboru w Ligotce Kameralnej.

Na przełomie lat sześćdziesiątych i siedemdziesiątych dzięki staraniom pastora Kazimierza Suchanka kaplicę rozbudowano i powstał kościół. Nad wejściem widnieją cytaty biblijny w języku polskim: *Jezus Chrystus wczoraj i dziś, ten sam i na wieki*. Wewnątrz umieszczono tablicę pamiątkową podkreślającą bezinteresowność małżeństwa Matuszków. Natomiast na ścianie obok ołtarza są dwie mozaiki. Pierwsza przedstawia tak zwaną różę Lutra, druga rybę, symbol pierwszych chrześcijan.

CZESŁAW GAMROT

Fot. CZESŁAW GAMROT

Kościół ewangelicki w Gutach powstał z rozbudowanej kaplicy cmentarnej.

redakcyjnej Moczy

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Niszczące świadectwo polskości tej ziemi

Cykl reportaży Tu kiedyś uczono polskie dzieci redaktora Czesława Gamrota, ściślej opis budynków szkolnych w Gutach („GL” 4 sierpnia br.) skłonił mnie do napisania tego tekstu. Pragnę temat ten poszerzyć o stwierdzenie, że jednym z nauczycieli pierwszego okresu istnienia tamtejszej ewangelickiej szkoły był bystrzyczanin z urodzenia, Jan Heczko, który w latach 1817-1824 uczył dzieci nie tylko w Gutach, lecz także w Rzece.

Na przełomie sierpnia i września 1989 r. członkowie ówczesnego 95. MK PZKO w Pradze (Koło później przekształciło się w Klub Polski w Pradze), postanowili urządzić swoją pierwszą wycieczkę. Zarząd Koła, złożony z mieszkalców Pragi o pochodzeniu zaolziańskim (miałem zaszczyt być wtenczas wiceprezese), zaproponował wycieczkę na Zaolzie. Trafiłszy na sławne już wtenczas Dożynki w Gutach. Nie mogliśmy, oczywiście, darować sobie zwiedzenia zabytkowego drewnianego kościółka z 1563 r. Wchodząc bocznym wejściem, któraś z uczestniczek zaskoczeniem stwierdziła, że depcze po płycie nagrobnej. Odczytując z trudem tekst na płycie, stwierdził, że jest on polski i dotyczy nauczyciela.

Po powrocie na Zaolzie i osiedleniu się w Cz. Cieszynie podczas każdej bytności w Gutach stwierdzałem, że omawiana płyta nagrobna nadal spełnia to samo, niezbyt zaszczytne zadanie. Kiedyś na próbie naszego

chóru „Harfa” podzieliłem się z chórzystami swoimi obawami o los tego historycznego zabytku, kamiennego świadectwa polskości skrawka naszej ziemi. Po jakimś czasie chórzysta, a zarazem zapalony rowerzysta dr Marian Palowski powiadomił mnie, że grupa członków Sekcji Rowerowej „Beskidu Śląskiego” przeniosła płytę pod wysokie drzewo przed wejściem do kościółka.

W poniedziałek 1 sierpnia br. znalazłem się znowu przed drewnianym kościółkiem. Wraz z żoną odcyfrowaliśmy i spisali inskrypcję na mocno już zniszczonej płycie nagrobnej. Napis ten brzmi:

Jezus rzekł Kto wnie wierzy nie umrze na wieki XI.v25

Tu odpoczywa wielce zasłużony a godny szkolny nauczyciel Jonek Hetschko z Bystrzycy. Urodził się w Bystrzycy w roku 1794 dnia 6tego Decembra. Uczył z wielką pilnością Szkołę na Rzece i w Gutach blisko 7 lat a w Bogu zasnął 15tego Augusta w r 1824 Pochowany w tym grobie. Jezu bądź z nami. Ten kamień pamiętnie zostawa leżeć.

Podjezwam, że na Śląsku Cieszyńskim (po obu stronach Olzy) zachowało się niewiele kamiennych płyt nagrobnych z czytelnym napisem sprzed 181 lat. Ten zabytek trzeba zabezpieczyć przed deszczem i mrozami. Czy znajdzie się nań miejsce? Czy znajdzie się sponsor, który pokryje koszty ewentualnej konserwacji?

BRONISŁAW WALICKI

le heca!

Wchodzi blondynka do warzywniaka i pyta kupczyka:

– Przepraszam, co to je, to taki zielone, chlupate?

– To kiwi – odpowiada kupczyk.

– To poproszę kilo, jyny niech pan zapakuje każde do kiwi osobno.

Sprzedawca sie kapke zdziwił, ale spakował każde kiwi osobno, w końcu nasz klijnt nasz pan. Za chwile blondynka pyto:

– Przepraszam, co to tam je, to fioletowe?

– Przeca to sóm zwykłe wegierki.

– To niech mi pan do kilo, jyny niech pan zapakuje każdemu sliwke osobno.

Sprzedawca zapakował, a blondynka pyto:

– Co to pan tam mo, taki szare?

– Mak, to je mak! – woło wystraszony jak farski prosie kupczyk. – Ale to ni ma na sprzedaj!...

Robotnicy kryli dachówkóm dach kościoła. Nie byli przywiązani i Lojzek spod.

– Panie majster – wrzeszczy z wyrchu Wiluś – Lojzek spod!

– Tak mu powiydz, że dzisio już nie musi na wyrch wyłazować. Bo za dziesięć minut je i tak koniec szychty

– Myślmy, że mu nic nie muszym mówić – prawi Wiluś.

– Przeca ón lecioł kole wieży, a tam je zygor. Niemożliwe, żeby takich wielkich cyfer nie uwidzioł.

Wydarzenia Sportowe

W WEEKEND RUSZA TRZECIA, CZWARTA I PIĄTA LIGA PIŁKARSKA

Zająć lokatę w środku tabeli

Do rozpoczęcia rozgrywek piłkarskich tuż tuż. W najbliższy weekend pierwsze mecze o punkty rozegrają zespoły z trzeciej, czwartej i piątej ligi. We wtorkowym numerze zajrzeliśmy „na podwórko” trzecioligowego Trzyńca, dziś przynosimy nowości z dywizyjnych zespołów Karwiny, Orłowej, Cz. Cieszyna, Dzieńmorowic i Olbrachcie.

Karwiniacy chcieli by należeć do grona pięciu najlepszych zespołów, działacze pozostałych drużyn zadowolili miejsce w środku tabeli.

MFK KARWINA W zeszłym roku karwiniacy do końca walczyli o drugie – premiowane awansem miejsce w tabeli. Chociaż im się to nie udało, nikt w klubie z tego powodu nie jest rozgoryczony. – *Dobrze, że nie udało nam się awansować. Nasz zespół nie byłby odpowiednio przygotowany do gry w trzeciej lidze – uważa trener Petr Mašlej.* Po dobrych wynikach w sparingach z wymagającymi przeciwnikami w obozie Karwiny panuje zadowolenie przekształcające się w optymizm. – *Każdy trener się cieszy, kiedy może pracować ze wzmocnioną drużyną. Awans nie jest naszym zadaniem numer jeden. Chcemy poruszać się w górnych rejonach tabeli, ciesząc oko widzów składną grą. O awans do trzeciej ligi będziemy zabiegać dopiero w przyszłym roku – zdradził P. Mašlej.* W niedzielę karwiniacy zagrają na boisku Banika Olbrachcice, za tydzień podejmować będą u siebie Nowe Sady z Ołomuńca.

Bramkarze: Hájek Tomáš (1986), Sabela Marek (1984). **Obrońcy:** Anastazovský Martin (1985), Bernatík Pavel (1978), Gill David (1978), Jurkovský Sven (1983), Klimek Rostislav (1978), Reichl Michal (1984). **Pomocnicy:** Čermák Petr (1986), Dittrich Petr (1985), Harwot Jan (1983), Kobierski Tomáš (1986), Lukan Jan (1986), Mašlej Petr (1970), Strnad Radim (1987). **Napastnicy:** Hojdysz Lukáš (1984), Urban Jan (1986), Sourada David (1974), Šustr Pavel (1982). **Przyszli:** Anastazovský (Bogumin), Gill (Lok. Piotrowice), Sourada (powrót z Rosji), Strnad (B. Ostrawa), Čermák, Kobierski, Urban (z drużyny juniorów). **Odeszli:** Sehnal (Lok. Piotrowice), M. Bielan (FK Hawierów), R. Bielan (FK Hawierów), Pristáš (Orłowa). **Trenerzy:** Petr Mašlej, Miroslav Štěpánek. **Kierownik drużyny:** Petr Hort.

SLAVIA ORŁOWA Z uwagi na to, że obiekty sportowe poddawane były niezbędnemu remontowi, piłkarze Orłowej szlifowali formę na małych placikach do gry, przygotowania przebiegały głównie pod kątem rozwijania sprawności fizycznej. Na sprawy taktyczne nie było miejsca. – *Z okresu przygotowawczego nie jestem zbyt zadowolony – westchnął niepocieszony trener Dušan Kohut.* Jak na razie nie wie, czego może się spodziewać po nowicjuszach rozgrywek. Zespół opuściło kilku zawodników podstawowego składu, a w ich miejsce przyszli młodszy piłkarze. – *Nie chcemy mieć kłopotów z walką o uratowanie skóry, zadowolili nas lokata w bezpiecznych*

Sport polski

● Na 10. lekkoatletycznych MŚ w Helsinkach reprezentacja Polski może się cieszyć z pierwszego medalu. Jego zdobywcą został Szymon Ziółkowski, który w konkursie w rzucie młotem zdobył brązowy medal. Ziółkowskiemu nie udało się przekroczyć odległości 80 m – do której mu zabrakło 65 cm. Polaka wyprzedzili dwaj Białorusini: złoty krążek wywalczył Iwan Tichon (83:89), srebrny Wadim Dewiatowski (82:60).

rejonach tabeli – mówi D. Kohut. W pierwszych spotkaniach jego podopieczni nie będą grali z przeciwnikami najwyższej czwartoligowej klasy. W niedzielę wystąpią na boisku Wielkich Losin, za tydzień w sobotę zagrają u siebie z Konicami.

Bramkarze: Hulva Roman (1970), Szarowski Radek (1981). **Obrońcy:** Bajzáth Tomáš (1984), Bystroň Martin (1974), Hubner David (1985), Karkoška Martin (1983), Směták Jiří (1964), Věčerek Aleš (1977). **Pomocnicy:** Herák Tomáš (1982), Jílek David (1984), Majer Radim (1975), Sekera Daniel (1986), Široký Miloš (1985), Štverka David (1981). **Napastnicy:** Kopel Jaromil (1985), Kroužek Jiří (1986), Pristáš Jan (1985), Třos Michal (1984). **Przyszli:** Kroužek (FK Hawierów), Sekera (Wierzniovice), Štverka (1. Wałaski FC), Jílek, Třos (B. Ostrawa), Herák, Karkoška (B. drużyna). **Odeszli:** Pav. Drozd (B. Ostrawa), Krečmer (Austria), Laub (zakończył karierę), Schimke (Hrušky), Velký (do Anglii). **Trener:** Dušan Kohut. **Asystent trenera:** Josef Jadrný.

FC IRP CZ. CIESZYN W poprzednim sezonie cieszyńscy dobrnęli do mety jako jeden z zespołów z środkowych rejonów tabeli. Latem kadra zespołu wyraźnie zeszczupiała – odeszli zawodnicy tworzący trzon zespołu. Ich miejsce zajęli młodzi, niezbyt doświadczeni zawodnicy, ewentualnie gracze z ławki. Zespół trenował na świetnie przygotowanych boiskach trawiastych w Ropicy, trener **Dalibor Damek** zmienił system obrony. Mimo iż jego podopieczni w meczach sparingowych grali z wyżej notowanymi od siebie rywalami, nie zaznali goryczy porażki. – *Usatysfakcjonowałoby nas miejsce w górnej połowie tabeli. Mam nadzieję, że ominą nas kontuzje, bowiem kadra naszej drużyny nie jest zbyt szeroka. Na razie nie zostali zamknięci, chcemy jeszcze pozyskać bramkarza i dwóch zawodników – poinformował trener D. Damek.* W sobotę cieszyńscy zagrają na boisku Wielkich Karłowic/Karolinki, za tydzień podejmować będą Miasto Albrechtice.

Bramkarze: Mrózek Marek (1976). **Obrońcy:** Blažek Petr (1984), Grygar David (1974), Kocur Břetislav (1975), Škarka Tomáš (1983), Večeř Robert (1976). **Pomocnicy:** Fizek Anton (1985), Groš Rostislav (1983), Hrazdilek Petr (1975), Martinček Petr (1978), Pszczolka Pavel (1986), Zima Tomáš (1973). **Napastnicy:** Ganczarzyk Tomáš (1978), Martinek Petr (1979), Myšínský Lukáš (1980). **Przyszli:** Škarka (Trzyniec), Ganczarzyk (Šmilowice). **Odeszli:** Bauman (Wracimów), Čerňák (Raszkowice), Franek (Gródek), Maceček (Trzyniec). **Trener:** Dalibor Damek. **Kierownik drużyny:** Petr Bajtek.

KS DZIEŃMOROWICE W porównaniu z poprzednimi sezonami dzieńmorowiczanie nieco obniżyli loty. Rok temu tylko o mały włos ominęła ich walka o uratowanie dywizyjnej przynależności. Z przygotowani do rozpoczynającego się sezonu w klubie panuje zadowolenie, w meczach przy-

gotowawczych z rywalami z dywizji i mistrzostw okręgu podopieczni Jaroslava Netoličky ponieśli tylko jedną porażkę. – *Nasze warunki finansowe nie pozwalają nam walczyć o awans do trzeciej ligi. Na szczyt tabeli wdrapują się kluby z większymi możliwościami finansowymi. Chcemy zatem zająć miejsce w bezpiecznych rejonach tabeli – poinformował prezes klubu Jiří Hanusek.* W sobotę Dzieńmorowice zmierzą się na własnym stadionie z Frydkiem Mistkiem, w przyszłą niedzielę zaprezentują się na boisku nowicjusza z Frensztat.

Bramkarze: Bašanda Petr (1984), Jaček Jan (1980). **Obrońcy:** Beránek Radek (1985), Blatný Libor (1982), Kadlčák Filip (1980), Pfléger David (1978), Szlaur Přemysl (1979). **Pomocnicy:** Kadeřábek Zdeněk (1986), Kadlčák Zdeněk (1985), Ligocký Jiří (1973), Loder Vilém (1979), Matušík Ondřej (1981), Mikulka Radim (1976), Špička Martin (1980). **Napastnicy:** Janíček Igor (1986), Punčochář Michal (1986), Ulehla Marek (1977), Zbončák Přemysl (1982). **Przyszli:** Blatný (Jakubczowice), Janíček (Poruba), Kadeřábek (Zulowa), Mikulka, Szlaur (Nydek), Bašanda, Zbončák (Trzyniec). **Odeszli:** Čempel, Klimek (Karwina), Chovanec (B. Ostrawa), Mada (Witkowiec), Osíčka (Lutynia Dolna), Škoda (Hluczyn). **Trener:** Jaroslav Netolička. **Asystent trenera:** Karel Serafin. **Kierownik drużyny:** Milan Babčaník.

BANIK OLBRACHCICE W czerwcu fani Olbrachcic byli świadkami istnego cudu. Ich drużyna tonąca w strefie spadkowej rzuciła się do rozpaczliwej walki o uratowanie skóry. W trzech ostatnich spotkaniach zgromadziła komplet punktów, a tym samym szczelą zapadnię „pożarła” 1. Wałaski FC i nowicjusza z Mikulowic. W Olbrachcicach zostało oddane nowe boisko trawiaste, zimą drużyna będzie mogła trenować na pierwszym boisku ze sztuczną nawierzchnią trawiastą w naszym regionie. Działacze klubu chcą zrobić wszystko, by nie powtórzył się ubiegły sezon, w trakcie którego zespół prowadziło aż trzech trenerów: Divina, Zbončák i Bystroň. Nowym szkoleniowcem jest były piłkarz Banika Ostrawa **Michal Šlachta**. – *Chcemy skonsolidować kadrę i zdaleka ominąć strefę spadkową. Ostoja będzie nam szczelną obroną. Bardzo ważnych będzie pięć pierwszych kolejek – uważa kierownik drużyny Ivan Marini.* W niedzielę mecz derby w własnych śmietniach z Karwiną, za tydzień w niedzielę na boisku Zabrzegu.

Bramkarze: Hekera Aleš (1975), Tichý Petr (1986). **Obrońcy:** Anioł Marek (1984), Cedivoda Miroslav (1986), Neumann Vladimír (1975), Sochora Karel (1976), Szmek Piotr (1979), Špírek Si-vestr (1986), Zielonka Martin (1983). **Pomocnicy:** Dorozlo David (1984), Haupt Daniel (1985), Molenda Jakub (1985), Směkal Filip (1981), Stachel Petr (1983), Všolek Radim (1983). **Napastnicy:** Goj Jaroslav (1976), Hanzel Ondřej (1985), Přiborský Petr (1985). **Przyszli:** Hanzel (Łąki), Špírek (B. Ostrawa), Všolek (Int. Piotrowice), Molenda, Stachel, (Żuków Górny), Cedivoda, Haupt (z drużyny juniorów). **Odeszli:** Benek (Żuków Górny), Špinár (Stonawa), Hašek (Kohoutovice), Kadeřábek (Dzieńmorowice), Třos (Orłowa), Vlček (do Austrii), Zítka (Odra Opole). **Trener:** Michal Šlachta. **Kierownik drużyny:** Ivan Marini.

ROMAN BASELIDES

Wysyp medali zaolziańskich kolarzy

Nabożeństwem w Archikatedrze św. Jana rozpoczęły się w niedzielę XII Światowe Letnie Igrzyska Polonijne – Warszawa 2005. Wielką Ceremonię Otwarcia na placu Zamkowym rozpoczęło solowe wykonanie „Gaude Mater Polonia”, którego polonijna publiczność wysłuchała na stojąco. Ostatnim akordem Ceremonii Otwarcia na placu Zamkowym w Warszawie było przemówienie wiceprezydenta Warszawy Władysława Stasiaka. Sportowcy z Zaolzia

zdominowali wyścigi kolarskie. W kategorii mężczyzn do 20 lat złoty medal zdobył Jakub Martynek (6:59) a srebrny Tadeusz Wójcik (7:04). W rywalizacji mężczyzn od 20 do 40 lat srebrny krążek wywalczył Rene Sikora (10:25). W kategorii mężczyzn od 40 do 55 lat ze zwycięstwa cieszył się Rudolf Rucki (6:50), drugie miejsce zajął Władysław Martynek (7:10). Spośród kolarzy powyżej 55 lat okazał się najlepszym Bronisław Kabat (3:32).

Na skwer św. Melchiora Grodzieckiego pod Wzgórzem Zamkowym w Cieszynie wkrótce powróci przedwojenny Pomnik „Legionistom Śląskim Poległym za Polskę” (pomnik autorstwa pochodzącego z Ropczy rzeźbiarza Jana Raszki – zwany też Pomnikiem Ślązaczki – zniszczony został 1 września 1939 r.). Jest już gotowa żelbetowa podstawa cokołu, na którym stanie postać Ślązaczki z mleczem. Warto przypomnieć, że część cegiełek wydanych przez Społeczny Komitet Odbudowy Pomnika wykupili także Zaolziacy. (kor)

Sprawdź swój polski!

CIESZYN (mro) – Kto chce zmierzyć swe siły w znajomości języka polskiego, może w niedzielę o godz. 11.00 w cieszyńskiej Filii Uniwersytetu Śląskiego wziąć udział w „Sprawdzianie z polskiego”. Stawką jest tytuł Cudzoziemskiego Mistrza Języka Polskiego

oraz wyróżnienia w kilku innych kategoriach. Każdy uczestnik konkursu otrzyma na pamiątkę „Słownik podstawowy języka polskiego dla cudzoziemców” ufundowany przez Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu RP.

Sprawdzian, przygotowany przez dr Aldonę Skudrzyk związaną z Zakładem Językoznawstwa Pragmatycznego Wydziału Filologicznego UŚ, składa się z dwóch części. Podczas pierwszej pn. „Zmagania z gzęgółką” zaawansowani piszą dyktando, a początkujący wypisują te słowa, które uda im się rozpoznać. W finale pt. „Zostań polskim Cycleronem” o przyznaniu tytułu mistrzowskiego zadecydują popisy oratorskie na zadany temat. W przerwie przewidziano wykład prof. Normana Daviesa. Jak co roku organizatorzy spodziewają się licznej grupy Zaolziaków.

Po południu, od godz. 16.00 na rynku cieszyńskim rozpocznie się „Wieczór narodów”.

Sztab Trzynieckiego 13. Lata Filmowego zwołuje spotkanie wolontariuszy. Warunkiem zakwalifikowania jest obecność na tym spotkaniu! Spotykamy się w siedzibie Klubu Kultury, Trzynec 1, ul. 1 Maja 493 w środę, 17. 8. 2005 o godz. 15.00. Na miejscu podział funkcji, określenie uprawnień i obowiązków, propozycje innowacji.

AutoCent SIMPO
Ośrodek Szkoleniowy
oferuje
DLA DZIECI
5-dniowe podmiejskie
obozy komputerowe
Cena: 1.750,- Kč
(można rozłożyć na 4 raty)
Terminy:
► 8 - 12 sierpień
kurs podstawowy
► 22 - 26 sierpień
samodzielny montaż komputera PC
Nocne maratony
w grach komputerowych!
DLA WSZYSTKICH
Serwis komputerowy
komputery, komponenty,
programowanie (pakietu software'owego,
czy aplikacyjny), drukarki, skanery,
tel. komórkowa (bezwolne, roaming,
karty 3G4, 3G5, 3G6, 3G7, 3G8, 3G9, 3G10, 3G11, 3G12, 3G13, 3G14, 3G15, 3G16, 3G17, 3G18, 3G19, 3G20, 3G21, 3G22, 3G23, 3G24, 3G25, 3G26, 3G27, 3G28, 3G29, 3G30, 3G31, 3G32, 3G33, 3G34, 3G35, 3G36, 3G37, 3G38, 3G39, 3G40, 3G41, 3G42, 3G43, 3G44, 3G45, 3G46, 3G47, 3G48, 3G49, 3G50, 3G51, 3G52, 3G53, 3G54, 3G55, 3G56, 3G57, 3G58, 3G59, 3G60, 3G61, 3G62, 3G63, 3G64, 3G65, 3G66, 3G67, 3G68, 3G69, 3G70, 3G71, 3G72, 3G73, 3G74, 3G75, 3G76, 3G77, 3G78, 3G79, 3G80, 3G81, 3G82, 3G83, 3G84, 3G85, 3G86, 3G87, 3G88, 3G89, 3G90, 3G91, 3G92, 3G93, 3G94, 3G95, 3G96, 3G97, 3G98, 3G99, 3G100, 3G101, 3G102, 3G103, 3G104, 3G105, 3G106, 3G107, 3G108, 3G109, 3G110, 3G111, 3G112, 3G113, 3G114, 3G115, 3G116, 3G117, 3G118, 3G119, 3G120, 3G121, 3G122, 3G123, 3G124, 3G125, 3G126, 3G127, 3G128, 3G129, 3G130, 3G131, 3G132, 3G133, 3G134, 3G135, 3G136, 3G137, 3G138, 3G139, 3G140, 3G141, 3G142, 3G143, 3G144, 3G145, 3G146, 3G147, 3G148, 3G149, 3G150, 3G151, 3G152, 3G153, 3G154, 3G155, 3G156, 3G157, 3G158, 3G159, 3G160, 3G161, 3G162, 3G163, 3G164, 3G165, 3G166, 3G167, 3G168, 3G169, 3G170, 3G171, 3G172, 3G173, 3G174, 3G175, 3G176, 3G177, 3G178, 3G179, 3G180, 3G181, 3G182, 3G183, 3G184, 3G185, 3G186, 3G187, 3G188, 3G189, 3G190, 3G191, 3G192, 3G193, 3G194, 3G195, 3G196, 3G197, 3G198, 3G199, 3G200, 3G201, 3G202, 3G203, 3G204, 3G205, 3G206, 3G207, 3G208, 3G209, 3G210, 3G211, 3G212, 3G213, 3G214, 3G215, 3G216, 3G217, 3G218, 3G219, 3G220, 3G221, 3G222, 3G223, 3G224, 3G225, 3G226, 3G227, 3G228, 3G229, 3G230, 3G231, 3G232, 3G233, 3G234, 3G235, 3G236, 3G237, 3G238, 3G239, 3G240, 3G241, 3G242, 3G243, 3G244, 3G245, 3G246, 3G247, 3G248, 3G249, 3G250, 3G251, 3G252, 3G253, 3G254, 3G255, 3G256, 3G257, 3G258, 3G259, 3G260, 3G261, 3G262, 3G263, 3G264, 3G265, 3G266, 3G267, 3G268, 3G269, 3G270, 3G271, 3G272, 3G273, 3G274, 3G275, 3G276, 3G277, 3G278, 3G279, 3G280, 3G281, 3G282, 3G283, 3G284, 3G285, 3G286, 3G287, 3G288, 3G289, 3G290, 3G291, 3G292, 3G293, 3G294, 3G295, 3G296, 3G297, 3G298, 3G299, 3G300, 3G301, 3G302, 3G303, 3G304, 3G305, 3G306, 3G307, 3G308, 3G309, 3G310, 3G311, 3G312, 3G313, 3G314, 3G315, 3G316, 3G317, 3G318, 3G319, 3G320, 3G321, 3G322, 3G323, 3G324, 3G325, 3G326, 3G327, 3G328, 3G329, 3G330, 3G331, 3G332, 3G333, 3G334, 3G335, 3G336, 3G337, 3G338, 3G339, 3G340, 3G341, 3G342, 3G343, 3G344, 3G345, 3G346, 3G347, 3G348, 3G349, 3G350, 3G351, 3G352, 3G353, 3G354, 3G355, 3G356, 3G357, 3G358, 3G359, 3G360, 3G361, 3G362, 3G363, 3G364, 3G365, 3G366, 3G367, 3G368, 3G369, 3G370, 3G371, 3G372, 3G373, 3G374, 3G375, 3G376, 3G377, 3G378, 3G379, 3G380, 3G381, 3G382, 3G383, 3G384, 3G385, 3G386, 3G387, 3G388, 3G389, 3G390, 3G391, 3G392, 3G393, 3G394, 3G395, 3G396, 3G397, 3G398, 3G399, 3G400, 3G401, 3G402, 3G403, 3G404, 3G405, 3G406, 3G407, 3G408, 3G409, 3G410, 3G411, 3G412, 3G413, 3G414, 3G415, 3G416, 3G417, 3G418, 3G419, 3G420, 3G421, 3G422, 3G423, 3G424, 3G425, 3G426, 3G427, 3G428, 3G429, 3G430, 3G431, 3G432, 3G433, 3G434, 3G435, 3G436, 3G437, 3G438, 3G439, 3G440, 3G441, 3G442, 3G443, 3G444, 3G445, 3G446, 3G447, 3G448, 3G449, 3G450, 3G451, 3G452, 3G453, 3G454, 3G455, 3G456, 3G457, 3G458, 3G459, 3G460, 3G461, 3G462, 3G463, 3G464, 3G465, 3G466, 3G467, 3G468, 3G469, 3G470, 3G471, 3G472, 3G473, 3G474, 3G475, 3G476, 3G477, 3G478, 3G479, 3G480, 3G481, 3G482, 3G483, 3G484, 3G485, 3G486, 3G487, 3G488, 3G489, 3G490, 3G491, 3G492, 3G493, 3G494, 3G495, 3G496, 3G497, 3G498, 3G499, 3G500, 3G501, 3G502, 3G503, 3G504, 3G505, 3G506, 3G507, 3G508, 3G509, 3G510, 3G511, 3G512, 3G513, 3G514, 3G515, 3G516, 3G517, 3G518, 3G519, 3G520, 3G521, 3G522, 3G523, 3G524, 3G525, 3G526, 3G527, 3G528, 3G529, 3G530, 3G531, 3G532, 3G533, 3G534, 3G535, 3G536, 3G537, 3G538, 3G539, 3G540, 3G541, 3G542, 3G543, 3G544, 3G545, 3G546, 3G547, 3G548, 3G549, 3G550, 3G551, 3G552, 3G553, 3G554, 3G555, 3G556, 3G557, 3G558, 3G559, 3G560, 3G561, 3G562, 3G563, 3G564, 3G565, 3G566, 3G567, 3G568, 3G569, 3G570, 3G571, 3G572, 3G573, 3G574, 3G575, 3G576, 3G577, 3G578, 3G579, 3G580, 3G581, 3G582, 3G583, 3G584, 3G585, 3G586, 3G587, 3G588, 3G589, 3G590, 3G591, 3G592, 3G593, 3G594, 3G595, 3G596, 3G597, 3G598, 3G599, 3G600, 3G601, 3G602, 3G603, 3G604, 3G605, 3G606, 3G607, 3G608, 3G609, 3G610, 3G611, 3G612, 3G613, 3G614, 3G615, 3G616, 3G617, 3G618, 3G619, 3G620, 3G621, 3G622, 3G623, 3G624, 3G625, 3G626, 3G627, 3G628, 3G629, 3G630, 3G631, 3G632, 3G633, 3G634, 3G635, 3G636, 3G637, 3G638, 3G639, 3G640, 3G641, 3G642, 3G643, 3G644, 3G645, 3G646, 3G647, 3G648, 3G649, 3G650, 3G651, 3G652, 3G653, 3G654, 3G655, 3G656, 3G657, 3G658, 3G659, 3G660, 3G661, 3G662, 3G663, 3G664, 3G665, 3G666, 3G667, 3G668, 3G669, 3G670, 3G671, 3G672, 3G673, 3G674, 3G675, 3G676, 3G677, 3G678, 3G679, 3G680, 3G681, 3G682, 3G683, 3G684, 3G685, 3G686, 3G687, 3G688, 3G689, 3G690, 3G691, 3G692, 3G693, 3G694, 3G695, 3G696, 3G697, 3G698, 3G699, 3G700, 3G701, 3G702, 3G703, 3G704, 3G705, 3G706, 3G707, 3G708, 3G709, 3G710, 3G711, 3G712, 3G713, 3G714, 3G715, 3G716, 3G717, 3G718, 3G719, 3G720, 3G721, 3G722, 3G723, 3G724, 3G725, 3G726, 3G727, 3G728, 3G729, 3G730, 3G731, 3G732, 3G733, 3G734, 3G735, 3G736, 3G737, 3G738, 3G739, 3G740, 3G741, 3G742, 3G743, 3G744, 3G745, 3G746, 3G747, 3G748, 3G749, 3G750, 3G751, 3G752, 3G753, 3G754, 3G755, 3G756, 3G757, 3G758, 3G759, 3G760, 3G761, 3G762, 3G763, 3G764, 3G765, 3G766, 3G767, 3G768, 3G769, 3G770, 3G771, 3G772, 3G773, 3G774, 3G775, 3G776, 3G777, 3G778, 3G779, 3G780, 3G781, 3G782, 3G783, 3G784, 3G785, 3G786, 3G787, 3G788, 3G789, 3G790, 3G791, 3G792, 3G793, 3G794, 3G795, 3G796, 3G797, 3G798, 3G799, 3G800, 3G801, 3G802, 3G803, 3G804, 3G805, 3G806, 3G807, 3G808, 3G809, 3G810, 3G811, 3G812, 3G813, 3G814, 3G815, 3G816, 3G817, 3G818, 3G819, 3G820, 3G821, 3G822, 3G823, 3G824, 3G825, 3G826, 3G827, 3G828, 3G829, 3G830, 3G831, 3G832, 3G833, 3G834, 3G835, 3G836, 3G837, 3G838, 3G839, 3G840, 3G841, 3G842, 3G843, 3G844, 3G845, 3G846, 3G847, 3G848, 3G849, 3G850, 3G851, 3G852, 3G853, 3G854, 3G855, 3G856, 3G857, 3G858, 3G859, 3G860, 3G861, 3G862, 3G863, 3G864, 3G865, 3G866, 3G867, 3G868, 3G869, 3G870, 3G871, 3G872, 3G873, 3G874, 3G875, 3G876, 3G877, 3G878, 3G879, 3G880, 3G881, 3G882, 3G883, 3G884, 3G885, 3G886, 3G887, 3G888, 3G889, 3G890, 3G891, 3G892, 3G893, 3G894, 3G895, 3G896, 3G897, 3G898, 3G899, 3G900, 3G901, 3G902, 3G903, 3G904, 3G905, 3G906, 3G907, 3G908, 3G909, 3G910, 3G911, 3G912, 3G913, 3G914, 3G915, 3G916, 3G917, 3G918, 3G919, 3G920, 3G921, 3G922, 3G923, 3G924, 3G925, 3G926, 3G927, 3G928, 3G929, 3G930, 3G931, 3G932, 3G933, 3G934, 3G935, 3G936, 3G937, 3G938, 3G939, 3G940, 3G941, 3G942, 3G943, 3G944, 3G945, 3G946, 3G947, 3G948, 3G949, 3G950, 3G951, 3G952, 3G953, 3G954, 3G955, 3G956, 3G957, 3G958, 3G959, 3G960, 3G961, 3G962, 3G963, 3G964, 3G965, 3G966, 3G967, 3G968, 3G969, 3G970, 3G971, 3G972, 3G973, 3G974, 3G975, 3G976, 3G977, 3G978, 3G979, 3G980, 3G981, 3G982, 3G983, 3G984, 3G985, 3G986, 3G987, 3G988, 3G989, 3G990, 3G991, 3G992, 3G993, 3G994, 3G995, 3G996, 3G997, 3G998, 3G999, 3G1000, 3G1001, 3G1002, 3G1003, 3G1004, 3G1005, 3G1006, 3G1007, 3G1008, 3G1009, 3G1010, 3G1011, 3G1012, 3G1013, 3G1014, 3G1015, 3G1016, 3G1017, 3G1018, 3G1019, 3G1020, 3G1021, 3G1022, 3G1023, 3G1024, 3G1025, 3G1026, 3G1027, 3G1028, 3G1029, 3G1030, 3G1031, 3G1032, 3G1033, 3G1034, 3G1035, 3G1036, 3G1037, 3G1038, 3G1039, 3G1040, 3G1041, 3G1042, 3G1043, 3G1044, 3G1045, 3G1046, 3G1047, 3G1048, 3G1049, 3G1050, 3G1051, 3G1052, 3G1053, 3G1054, 3G1055, 3G1056, 3G1057, 3G1058, 3G1059, 3G1060, 3G1061, 3G1062, 3G1063, 3G1064, 3G1065, 3G1066, 3G1067, 3G1068, 3G1069, 3G1070, 3G1071, 3G1072, 3G1073, 3G1074, 3G1075, 3G1076, 3G1077, 3G1078, 3G1079, 3G1080, 3G1081, 3G1082, 3G1083, 3G1084, 3G1085, 3G1086, 3G1087, 3G1088, 3G1089, 3G1090, 3G1091, 3G1092, 3G1093, 3G1094, 3G1095, 3G1096, 3G1097, 3G1098, 3G1099, 3G1100, 3G1101, 3G1102, 3G1103, 3G1104, 3G1105, 3G1106, 3G1107, 3G1108, 3G1109, 3G1110, 3G1111, 3G1112, 3G1113, 3G1114, 3G1115, 3G1116, 3G1117, 3G1118, 3G1119, 3G1120, 3G1121, 3G1122, 3G1123, 3G1124, 3G1125, 3G1126, 3G1127, 3G1128, 3G1129, 3G1130, 3G1131, 3G1132, 3G1133, 3G1134, 3G1135, 3G1136, 3G1137, 3G1138, 3G1139, 3G1140, 3G1141, 3G1142, 3G1143, 3G1144, 3G1145, 3G1146, 3G1147, 3G1148, 3G1149, 3G1150, 3G1151, 3G1152, 3G1153, 3G1154, 3G1155, 3G1156, 3G1157, 3G1158, 3G1159, 3G1160, 3G1161, 3G1162, 3G1163, 3G1164, 3G1165, 3G1166, 3G1167, 3G1168, 3G1169, 3G1170, 3G1171, 3G1172, 3G1173, 3G1174, 3G1175, 3G1176, 3G1177, 3G1178, 3G1179, 3G1180, 3G1181, 3G1182, 3G1183, 3G1184, 3G1185, 3G1186, 3G1187, 3G1188, 3G1189, 3G1190, 3G1191, 3G1192, 3G1193, 3G1194, 3G1195, 3G1196, 3G1197, 3G1198, 3G1199, 3G1200, 3G1201, 3G1202, 3G1203, 3G1204, 3G1205, 3G1206, 3G1207, 3G1208, 3G1209, 3G1210, 3G1211, 3G1212, 3G1213, 3G1214, 3G1215, 3G1216, 3G1217, 3G1218, 3G1219, 3G1220, 3G1221, 3G1222, 3G1223, 3G1224, 3G1225, 3G1226, 3G1227, 3G1228, 3G1229, 3G1230, 3G1231, 3G1232, 3G1233, 3G1234, 3G1235, 3G1236, 3G1237, 3G1238, 3G1239, 3G1240, 3G1241, 3G1242, 3G1243, 3G1244, 3G1245, 3G1246, 3G1247, 3G1248, 3G1249, 3G1250, 3G1251, 3G1252, 3G1253, 3G1254, 3G1255, 3G1256, 3G1257, 3G1258, 3G1259, 3G1260, 3G1261, 3G1262, 3G1263, 3G1264, 3G1265, 3G1266, 3G1267, 3G1268, 3G1269, 3G1270, 3G1271, 3G1272, 3G1273, 3G1274, 3G1275, 3G1276, 3G1277, 3G1278, 3G1279, 3G1280, 3G1281, 3G1282, 3G1283, 3G1284, 3G1285, 3G1286, 3G1287, 3G1288, 3G1289, 3G1290, 3G1291, 3G1292, 3G1293, 3G1294, 3G1295, 3G1296, 3G1297, 3G1298, 3G1299, 3G1300, 3G1301, 3G1302, 3G1303, 3G1304, 3G1305, 3G1306, 3G1307, 3G1308, 3G1309, 3G1310, 3G1311, 3G1312, 3G1313, 3G1314, 3G1315, 3G1316, 3G1317, 3G1318, 3G1319, 3G1320, 3G1321, 3G1322, 3G1323, 3G1324, 3G1325, 3G1326, 3G1327, 3G1328, 3G1329, 3G1330, 3G1331, 3G1332, 3G1333, 3G1334, 3G1335, 3G1336, 3G1337, 3G1338, 3G1339, 3G1340, 3G1341, 3G1342, 3G1343, 3G1344, 3G1345, 3G1346, 3G1347, 3G1348, 3G1349, 3G1350, 3G1351, 3G1352, 3G1353, 3G1354, 3G1355, 3G1356, 3G1357, 3G1358, 3G1359, 3G1360, 3G1361, 3G1362, 3G1363, 3G1364, 3G1365, 3G1366, 3G1367, 3G1368, 3G1369, 3G1370, 3G1371, 3G1372, 3G1373, 3G1374, 3G1375, 3G1376, 3G1377, 3G1378, 3G1379, 3G1380, 3G1381, 3G1382, 3G1383, 3G1384, 3G1385, 3G1386, 3G1387, 3G1388, 3G1389, 3G1390, 3G1391, 3G1392, 3G1393, 3G1394, 3G1395, 3G1396, 3G1397, 3G1398, 3G1399, 3G1400, 3G1401, 3G1402, 3G1403, 3G1404, 3G1405, 3G1406, 3G1407, 3G1408, 3G1409, 3G1410, 3G1411, 3G1412, 3G1413, 3G1414, 3G1415, 3G1416, 3G1417, 3G1418, 3G1419, 3G1420, 3G1421, 3G1422, 3G1423, 3G1424, 3G1425, 3G1426, 3G1427, 3G1428, 3G1429, 3G1430, 3G1431, 3G1432, 3G1433, 3G1434, 3G1435, 3G1436, 3G1437, 3G1438, 3G1439, 3G1440, 3G1441, 3G1442, 3G1443, 3G1444, 3G1445, 3G1446, 3G1447, 3G1448, 3G1449, 3G1450, 3G1451, 3G1452, 3G1453, 3G1454, 3G1455, 3G1456, 3G1457, 3G1458, 3G1459, 3G1460, 3G1461, 3G1462, 3G1463, 3G1464, 3G1465, 3G1466, 3G1467, 3G1468, 3G1469, 3G1470, 3G1471, 3G1472, 3G

U rodaków

■ 10 sierpnia w wieku 98 lat zmarł red. Władysław Oszelda, długoletni współpracownik „Głosu Ziemi Cieszyńskiej”, najstarszy dziennikarz świata, czynnie uprawiający ten zawód do ostatnich chwil życia. Specjalizował się w tematyce kulturalnej, żywo interesowały go też związki z Polakami za granicą. Przez ponad czterdzieści lat prowadził w Cieszynie Klub Propozycji, będący nieformalnym forum wymiany poglądów na najbardziej nurtujące nasze społeczeństwo tematy.

■ Wojewoda śląski Lechosław Jarzębski złożył w Prokuraturze Rejonowej w Katowicach zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez burmistrza Skoczowa Jerzego Malika. Zdaniem wojewody burmistrz nie złożył w terminie oświadczenia o prowadzeniu działalności gospodarczej przez żonę, a na dodatek w piśmie oświadczeniu, złożonym 22 września 2003 r. podał, iż jego żona działalności gospodarczej nie prowadzi. Tymczasem Eugenia Malik jest wspólnikiem przedsiębiorstwa „Mobi” w Skoczowie oraz jest wymieniana jako osoba uprawniona do reprezentowania tej firmy.

■ Starostwo Powiatowe poinformowało o rozstrzygnięciu przetargu na sprzedaż budynku przy ul. Bielskiej 37 w Cieszynie, popularnie zwanego „Ubezpieczalnią”, w którym dotychczas mieściło się kilka poradni specjalistycznych Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej, które teraz mają być przeniesione do Szpitala Śląskiego. Pieniądze uzyskane ze sprzedaży „Ubezpieczalni” starostwo chce w całości przeznaczyć na modernizację tego szpitala. Z niejasnych powodów władze powiatu nie ujawniają jednak sumy, za którą obiekt sprzedano, ani nazwy nabywcy.

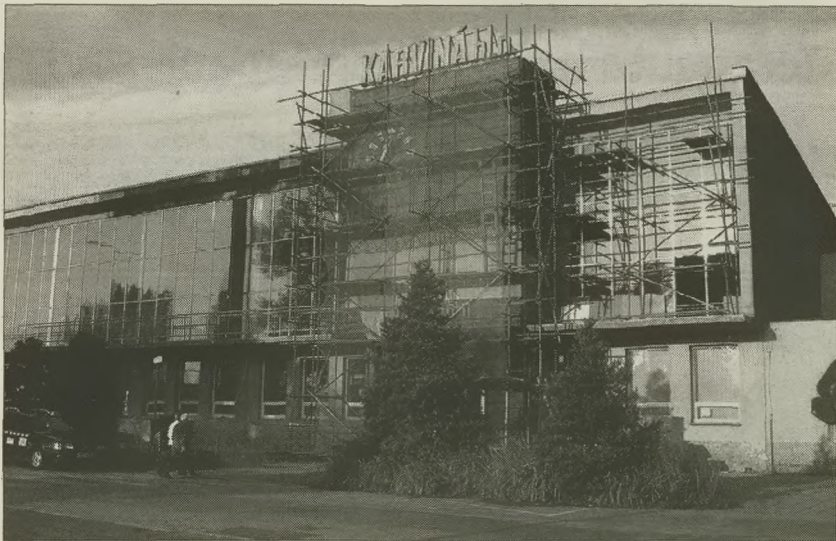
■ Przed tygodniem wykonawcy oddali wreszcie do użytku ponad 6-kilometrowy odcinek drogi ekspresowej z Krasnej do Międzywiesia. Na razie ruch odbywa się jedynie północną nitką nowej czteropasmówki, ale i tak czas jazdy z Cieszyna do Skoczowa jest znacznie krótszy.

■ Za tydzień rusza XIV Międzynarodowy Festiwal „Viva il canto”. Tej największej imprezie muzycznej w regionie tradycyjnie już patronuje „Głos Ziemi Cieszyńskiej”. Największymi w tym roku przedsięwzięciami festiwalowymi będą: spektakl operowy „Tosca” Pucciniego i monumentalne dzieło Beethovena, zwane jego „dziesiątą symfonią” – „Missa Solemnis”.

■ Wielbiciele góralskiej muzyki mogli wybierać spośród koncertów w Szczyrku, Wiśle, Makowie Podhalańskim, Oświęcimiu, Jabłonkowie i Żywcu, gdzie od początku sierpnia przebiegał 42. Tydzień Kultury Beskidzkiej. W Żywcu odbywał się koncert finałowy Międzynarodowych Spotkań Folklorystycznych. Grand Prix otrzymała chorwacka grupa Turopolje (za piękne stroje, śpiew i widowiskowość koncertu), a równorzędne nagrody przypadły zespołom: Dąbrowiaczy z Katowic, Grojcowianin z Wieprza, Wallis Mako z polinezyjskich wysp Wallis i Futuna, Ungaresca z Węgier, Lancova Vas ze Słowenii i Raslavican ze Słowacji.

■ W Żywcu odbędzie się we wrześniu pierwszy Festiwal Filmów Amatorskich. Impreza to pomysł Żywieckiej Fundacji Rozwoju i kina Janosik, przy którym wiosną powstała Młodzieżowa Akademia Filmowa. Festiwal zorganizowano z myślą o amatorach. Konkurs jest przeznaczony dla twórców z całego kraju. Swoich prac nie mogą przysyłać zawodowi reżyserzy, studenci szkół filmowych i artystycznych powyżej II roku i nie mogą to być filmy dyplomowe. Opr. (man).

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Fot. Władysław Owczarzy

Do końca sierpnia miałyby zakończyć się pierwszy etap trwającej od roku rekonstrukcji i modernizacji kolejowego Dworca Głównego w Karwinie. – Przebudowa obejmuje m.in. dach, halę pasażerską oraz miejsca o przeznaczeniu komercyjnym – powiedział „GL” naczelnik stacji Jiří Pěček. Dodał, że następnie przyjdzie kolej na restaurację i pierwsze piętro obiektu dworca. Całość prac miałyby zakończyć się już tej jesieni. (mro)

Przedszkole jak nowe

BUKOWIEC (kor) – Trzeci tydzień trwa remont kapitalny budynku miejscowego polskiego przedszkola. Jak poinformował „GL” wójt Józef Ćmiel, chodzi o jedną z najważniejszych tegorocznych inwestycji gminnych, która ma zostać zrealizowana do 15 października br.

Na remont przedszkola, który reali-

Kup bransoletkę

HAWIERZÓW (wak) – W przyszłym tygodniu w ulicach miasta spotkać możemy ubranych w białe koszulki młodych ludzi, którzy oferować będą kolorowe bransoletki. Pieniądze ze sprzedaży wysłane zostaną na konta dziesięciu charytatywnych fundacji pozarządowych zajmujących się m.in. ludźmi niewidomymi, przykutymi do wózka inwalidzkiego, maltretowanymi dziećmi, a także ochroną środowiska naturalnego.

Projekt nazwany „Coolhelp” realizowany jest w miejscowościach liczących ponad 8 tys. mieszkańców. Kwesta przebiega pod auspicjami „Forum dawców” (www.donorsforum.cz).

Kto wie o obozie?

Filateliści polscy współpracujący z Klubem Kolekcjonerów Polskiego Znaczków z RC i Słowacji zwracają się za naszym pośrednictwem o pomoc. Wiadomo im, że w trakcie okupacji niemieckiej we Fryszacie istniał obóz, jednakże żadnych bliższych wiadomości na ten temat nie udało im się zdobyć. Znalazła się bowiem koperta wysłana z fryszackiego obozu (Freistadt O/S Lager 40, Kreis Teschen) do obozu koncentracyjnego (KLIV. Lager Tabor, Hotel Znamenacek) w Taborze. Polscy filateliści proszą wszystkich, którzy mają jakiegokolwiek informację na ten temat o kontakt z redakcją „GL” (red. Owczarzy). (r)

Piekawostki

Kłopoty mnichów

Trapiści z belgijskiego opactwa św. Sykstusa w Westvleteren warzą najlepsze piwo na świecie – taka jest zgodna opinia tysięcy piwoszy z 65 krajów. Popularność piwa Westvleteren 12 narobiła jednak braciškom kłopotów, bowiem nie piwowarstwo jest ich głównym powołaniem. Mnisi żyją w odosobnieniu, oddając się modlitwom, pracując fizycznie i warząc piwo. Przeprowadzona w czerwcu międzynarodowa ankieta internetowa dała jednoznaczny wynik – piwo z opactwa św. Sykstusa nie ma sobie równych. Sukces stał się jednak kłopotliwy, bo ograniczone moce produkcyjne uniemożliwiają braciškom nadążanie za gwałtownie zwiększonym zapotrzebowaniem. Jeden z bracišków powiedział prasie: „Ludzie z zewnątrz nie rozumieją, dlaczego nie zwiększamy produkcji. Ale dla nas na pierwszym miejscu

stoi życie w opactwie, a nie browarnictwo”.

Na czas remontu przedszkole korzysta z lokali zastępczych w budynku polskiej podstawówki.

Raj dla ogrodników

TYCHY (mro) – Dosłownie 24 godziny na dobę (z wyjątkiem poniedziałku i środy) można kupować drzewka iglaste na terenie Śląskiej Giełdy Kwiatowej w Tychach (patrz zdjęcie obok). W 12 stoiskach zapaleni ogrodnicy mogą niedrogo (o wiele taniej niż w sieciach międzynarodowych supermarketów ogrodniczych) nie tylko kupić wiele atrakcyjnych odmian kłujących drzew, ale także zasięgnąć opinii w sprawie architektury ogrodowej. Na 5-ha terenie giełdy można też podziwiać i kupować kwiaty cięte i doniczkowe, artykuły dekoracyjne, susz egzotyczny, wiklinę, środki uprawy roślin. Śląska Giełda Kwiatowa jest usytuowana na przeciwko Browarów Książęcych.

Fot. MARTYNA RADŁOWSKA-OBRIJNIAK

Urlop od szklanego ekranu

Dokończenie ze str. 1

Nie wiadomo, czy wypożyczalnie kaset przetrwają kolejne lata. Większość właścicieli ocenia sytuację sceptycznie i już dziś zmienia asortyment, np. przekształca się w internetowe kawiarenki. – Wszystko zależy od ludzi! – mówi Peter i dodaje. – Kasety VHS podzielą niebawem los winylowych płyt gramofonowych i całkowicie znikną z rynku. Zastąpią je nośniki cyfrowe, ale ich wypożyczanie również nie będzie interesem z przyszłością. Klasyczne wypożyczalnie muszą przegrać z wirtualną siecią internetową, która już nas zaczyna opłacać. Rozmowę z miłą panią w wypo-

życzalni zastąpi kliknięcie w klawiaturę komputera, który obsługiwać będzie wszystkie urządzenia w naszym domu.

Czy zmieniły się gusta klientów i jakie pozycje wybierają oni najczęściej, pytam pana Romana. – Przede wszystkim zmieniły się wymagania klientów. Kiedyś ludzie wypożyczali nawet po siedem-osiem filmów naraz, nie zważając na ich tytuły czy nawet treść. Dziś są bardziej wybredni. Wybierają przede wszystkim nowości, które okazały się przebojami kinowymi. Przestali mnie też odwiedzać młodzi ludzie, którym brakuje pieniędzy na wypożyczenie kasety czy płyty DVD. Społeczeństwo jest coraz biedniejsze... (wak)

Fot. MARTYNA RADŁOWSKA-OBRIJNIAK

przygotowuje podobny produkt dla mężczyzn.

Gry komputerowe w ...

Gry komputerowe mogą być włączone do programu nauczania w polskich szkołach. Polska chce korzystać z doświadczeń Wielkiej Brytanii. Tam rusza program testujący walory edukacyjne gier rozrywkowych. Jeśli eksperyment się powiedzie, takie gry mogą być włączone do programu nauczania również w Polsce. Pod uwagę brane są gry zawierające elementy historii i geografii, oraz gry uczące strategicznego myślenia jak choćby słynna „Cywilizacja”. Znany aktor i miłośnik gier komputerowych Kazimierz Kaczor twierdzi, że dzięki grom strategicznym młodzież rozwija zdolność logicznego myślenia. Dla młodzieży, taki pomysł to idealny sposób na pogodzenie przyjemnego z pożytecznym. Jednak wszyscy zda-

ją sobie sprawę z tego, że od pomysłu do realizacji bardzo długa droga.

Niezbędna pomoc

Dwunastu strażaków ze specjalistycznej brygady ratunkowej musiało wyciągać z mieszkania ważącego 200 kg mężczyznę, którego było trzeba przewieźć do szpitala. Do zdarzenia doszło w nocy w małej wiosce Avesnes-sur-Helpe. Jak tłumaczyli strażacy, pomoc specjalistów okazała się niezbędna, ponieważ mężczyzna mieszkał na drugim piętrze starego domu. Na wyższą kondygnację można jedynie się dostać przez wąską klatkę schodową, ale jej stopnie miały wątpliwą wytrzymałość. 200-kilogramowego mężczyznę udało się wyciągnąć przez okno. Cała strażacka operacja trwała trzy godziny. Jednostka specjalna straży pożarnej już w 2003 r. z tego samego domu wyciągała ważącą 265 kg kobietę.

»TERAZ ŻYJĘ JUBILEUSZEM CHNP« – MÓWI MARTA BURY

Pani »od muzyki«

W maju br. w Cieszyńcu – podczas uroczystego zjazdu Macierzy Ziemi Cieszyńskiej – kilka osób, w tym także dwójka Zaozłaków, została uhonorowanych wysokimi odznaczeniami państwowymi Rzeczypospolitej Polskiej, Krzyżami Kawalerskimi Orderu Odrodzenia Polski, przyznymi przez prezydenta RP Aleksandra Kwaśniewskiego. Z rąk senatora Władysława Bułki odebrała Krzyż m.in. Marta Bury, emerytowana nauczycielka i działaczka z Cz. Cieszyńska, współpracująca do dziś m.in. z Chórem Nauczycieli Polskich, założycielka takich zespołów wokalnych, jak górnosuska „Melodia” czy „Robinsonki”.

Pani Marto, dobrze wiem, że to nie było pierwsze pani odznaczenie... Otrzymała już pani chociażby medal Zasłużony dla Kultury Polskiej.

Były też inne odznaczenia – odznaczenie Związku Nauczycielstwa Polskiego – Złota Odznaka, odznaka PZKO „Za zasługi”, Złota Odznaka „Za zasługi dla rozwoju województwa katowickiego”. To było w latach 70. Otrzymałam też Złoty Krzyż Zasługi Rady Państwa, Złotą Odznakę z Laurem Polskiego Związku Chórów i Orkiestr...

Sporo tego, a wszystko za pani pracę jako pedagoga i muzyka...

No tak... W tym roku mija 60 lat od rozpoczęcia tej mojej przygody z muzyką i sztuką. Kiedy w 1945 r. skończyła się wojna, zaczęłam pracować w amatorskim zespole teatralnym w Suchej Górnej, skąd pochodzę. Pierwszym przedstawieniem, któreśmy wystawili, było „Oj, ta Kasia”... Zaczynałam więc od teatru, a kiedy rozdziła się Scena Polska Teatru Cieszyńskiego, to nawet Fryderyk Gogółka czy Władysław Niedoba przyjechali kilka razy do mnie i namawiali mnie, żebym stała się aktorką tego zespołu. Zrezygnowałam jednak z tej oferty, bo podjęłam studia, a w dodatku już też uczyłam. Nie dałabym zatem rady.

Ale w Suchej pracowałam w zespole bardzo aktywnie. Wystawiliśmy chyba z 14 sztuk – „Niemców”, „Nawróconego”, „Pod leśnym krzyżem”... A oprócz tego prowadziłam także chóry i rozpoczęłam współpracę z Chórem Nauczycieli Polskich.

Tu zdradzę, że właśnie w ChNP poznałam swojego przyszłego męża. Pamiętam, że pierwsze nasze spotkanie było 7 listopada na akademii z okazji którejś tam rocznicy rewolucji październikowej, gdzie akompaniowałam ChNP na fortepianie. I od tego czasu – z krótką przerwą, kiedy grała z ChNP koleżanka Wanda Miech – ta współpraca trwa do dziś. Przez całe

60 lat... Poza tym akompaniuję zespołowi czeskosłowackim przedślaków – „Cieszyńszanie”, działam w chórze kościelnym.

Jakie chóry i zespoły pani w swojej karierze prowadziła?

Był np. 100-osobowy chór w szkole ekonomicznej, w Polsce prowadziłam zespoły „Giocondy” i „Niezapominajki”. No i w Górnej Suchej była „Melodia” i „Robinsonki”. Kiedy raz liczyłam, to okazało się, że tych zespołów było chyba z dziewięć. No i wierna zostałam ChNP.

A jeśli chodzi o moją pracę w Polsce, to rozpoczęłam ją w 1948 r. i pracowałam tam przez niespełna 50 lat. Uczyłam w szkole muzycznej na zamku – zarówno w podstawowej, jak i średniej. Oprócz tego przygotowywałam studentów z wydziału muzycznego Filii UŚ.

Takim najbardziej znanym pani zespołem, który zdobywał laury na wielu

Marta Bury z Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

festiwalach, były „Robinsonki”.

No i „Melodia”, zespół nauczycielek, którego już nie ma. Nazwa jednak pozostała – w Nawsiu. W swoim czasie bowiem dyrygent nawieskiego chóru żeńskiego, moja koleżanka Aleksandra Trefon, poprosiła mnie, czy chór mógłby wykorzystać naszą nazwę. Zgodziłam się.

A „Robinsonki” to był świetny zespół. Zwłaszcza później, kiedy pałecz-

kę kierownika zespołu przejął ode mnie kolega Henryk Sumera.

Spotyka się pani jeszcze z „Robinsonkami”?

Stosunkowo rzadko. Niedawno spotkałam Małgosię Cachel, solistkę, rozmawiałam także z Ewą Husak i Kysią Hanzel. Cieszy mnie, że bardzo mile wspominają tamte czasy. Ileż to było koncertów, wyjazdów... Do dziś mile wspominam, jak na przykład byliśmy razem z dziewczynami przez miesiąc w Polsce, w Złotowie, na spotkaniu

polonijnych zespołów... To były piękne dni.

Jak pani ocenia aktualne życie muzyczne na Zaozlu?

Muszę powiedzieć, że jestem z niego bardzo zadowolona. Nisko chylę czoło np. przed Leszkiem Kaliną, który prowadzi kilka naprawdę świetnych zespołów i robi kawał dobrej roboty dla naszego społeczeństwa. Boli mnie natomiast jedna rzecz. O co chodzi? Otóż zawsze, kiedy widzę młodego człowieka, dobrą imprezę muzyczną, cieszę się. Martwi mnie jednak to, że niektórzy ludzie uważają, że życie muzyczne musi być masowe. Masowość była dobra w latach 50. Dziś musimy iść z duchem czasu, musimy podchodzić do muzyki w inny, nowoczesny sposób.

Nadal pani udziela się w kilku zespołach. Może zatem zdradzi pani swoje najbliższe plany?

Żyję przede wszystkim jubileuszem Chóru Nauczycieli Polskich, który obchodzi w tym roku 80-lecie. Koncert z tej okazji odbędzie w październiku w Stonawie, a chcemy zaprezentować pieśni z całej historii chóru.

No i ostatnio, bo wnuczka Natalia tańczy w zespole dziecięcym przy zespole „Olza”, kierownictwo „Olzy” zwróciło się do mnie z prośbą, bym akompaniowała im na próbach. Chyba się zgodzę, bo nie umiem odmówić. Póki zdrowie pozwoli, z radością pogram na próbach „olzian”.

Rozmawiał: JACEK SIKORA

LATO Z GDAŃSKIEM

Katedra Oliwska

Nie ma takiej wycieczki, która odwiedzając Trójmiasto nie zawitałaby do katedry w Gdańsku Oliwie. Kościół p.w. Trójcy Świętej, Najświętszej Marii Panny i św. Bernarda został wzniesiony jako świątynia cysterska w XIII w. Po wielkim pożarze w 1350 r. odbudowano ją w stylu gotyckim i bez większych zmian przetrwała do dziś wzbudzając zachwyt przybyłych kontrastem surowości zewnętrznej – wręcz obronnej formy – i pełnego lekkości wnętrza zwieńczonego późnogotyckim sklepieniem gwiazdzystym.

Katedra jest trzynawową sklepioną bazyliką, zbudowaną na rzucie łacińskiegokrzyża. Katedra Oliwska mierzy 107 m i jest najdłuższym kościołem w Polsce.

Wspaniałą ozdobę Katedry stanowi rokokowy prospekt organowy z lat 1763-1788. Organy wykonane zostały przez mistrza Jana Wulfa z Ornety i gdańskiego organmistrza Fryderyka Rudolfa Dalitza. W chwili powstania uchodziły za największe w Europie. Mają 7876 piszczałek wykonanych z drewna dębowego, jodłowego, sosnowego i cyny. I choć do dziś zbudowano już większe, to te oliwskie mają swój specjalny urok, są bowiem ruchome. Jak tylko zabrzmią pierwsze tony muzyki

Wejście do katedry zapowiada radykalną zmianę nastroju, odrzuca nieskazitelną bielą sklepienia i złotem ołtarza.

organowej, to rozdzwieczą się dzwony w wirującym słońcu i gwiazdach, a wyrzeźbionych w ciemnym drewnie 25 aniołów tu i tam wywijają trąbkami. To chyba jedyny moment, kiedy wszyscy zasiadający w ławach kościelnych „widzowie” mają głowy zwrócone nie do ołtarza, lecz na chór.

W katedrze jest także grobowiec książąt pomorskich. Blisko 65 członków domu książęcego pochowano przy północnej ścianie prezbiterium. Grobowiec umieszczony niedaleko wejścia do zakrystii wykonany jest z czarnego marmuru w formie sarkofagu z łacińskim napisem – Grobowiec przelanych książąt pomorskich, fundatorów tej budowli.

Katedrę Oliwską otacza przepiękny park, znany ze swojej architektury ogrodowej.

(mro)

7 lipijski z południa

FELIETON RENATY PUTZLACHER

Pracując nad spektaklem „Wilki” – André Hübner-Ochodlo, Zygmunt Konieczny i ja – rozmawialiśmy doprawdy o wszystkim, także i o nas samych: kim jesteśmy, dokąd zmierzamy i czy ktoś prowadzi nas za rękę... Te słowa Agnieszki Osieckiej dotyczące jej współpracy nad opartym na prozie Singera spektaklem muzycznym wróciły do mnie raz jeszcze, choć minęło już 10 lat od tamtej premiery. Ostatnie trzy lata swojego życia Osiecka poświęciła bowiem małemu Teatrowi Atelier na sopockiej plaży i tu, w kameralnym gronie ludzi sobie bliskich znalazła ostatnią przystań swojego życia, artystyczną i towarzyską. Tu jej twórczość pogłębiła się, wzbogaciła o tony, których dotychczas nie było słychać w jej tekstach. Wtajemniczeni wiedzieli, że boryka się z chorobą nowotworową. Jeszcze latem 1996 roku podekscytowana mówiła dziennikarzowi „Głosu Wybrzeża”: – Jestem w siódmym niebie, bo Sopot był zawsze dla mnie miejscem szczęśliwym. Chciała się tu nawet osiedlić, kupić jacht, jeszcze pożyć... Nie pożyła.

Pochodzący z Niemiec i działający od kilkunastu lat w Polsce artysta, André Hübner-Ochodlo, dyrektor Teatru Atelier i autor większości jego projektów teatralnych, był jedną z bliskich jej osób. Ten znany i ceniony w Europie i za oceanem reżyser, aktor i piosenkarz podczas jednej ze swych podróży artystycznych zetknął się z twórczością poetów pochodzących z Galicji i piszących w języku jidysz. Zafascynowała go tak bardzo, że postanowił przygotować program muzyczny na jej podstawie, aby przywrócić ją zbiorowej pamięci. Miałam okazję wysłuchać jego recitalu pt. „Shalom” parę lat temu, w trakcie jego gościnnych występów w Pradze, Brnie i Ostrawie. Obe-

rzałam również wyreżyserowane przez niego w Ostrawie przejmujące spektakle, m.in. wspomniane już „Wilki”, do których Osiecka napisała również piękne teksty piosenek. Teatr Atelier (noszący po śmierci artystki jej imię) w Sopocie jest znany ze swojej działalności promującej projekty powstałe na pograniczu kultur, szczególnie polskiej, niemieckiej i żydowskiej. Jest mi bliski ze względu na swoją wielokulturowość, więc w trakcie urlopu w Trójmieście z wielką radością obejrzałam premierowy recital „Mayne tag” w wykonaniu André Ochodlo, a dzięki ostrawskiej scenograf Marcie Roszkopfowej, która współtworzyła ten spektakl, mogłam też porozmawiać przez chwilę z tym charyzmatycznym artystą. Przysiadłam potem na ulubionej ławeczce pani Agnieszki z widokiem na morze, molo i pustą wieczorem plażę. Na oparciu znalazłam też Jej podpis...

Jesienią 1996 roku, na swoich ostatnich wakacjach, Osiecka pisała własne requiem. Nie doczekała już jego wykonania, ale dzięki staraniom artystów Teatru Atelier mogłam je sobie przywieźć w postaci nagranej przez nich płyty piosenek, niezwykle ujmujących i głęboko poetyckich. Jej tytuł brzmi „Apetyt na życie” i nawet nagrania potwierdzają to, o czym mówił André Hübner-Ochodlo: – Dzięki Agnieszce Osieckiej dane mi było choćby dotknąć takich pojęć jak dobroć, tolerancja, ludzka mądrość, strach, nieśmiałość, samotność. Czy można darzyć miłością cały świat? Nie wiem. Ale wiem, że Agnieszka tak kochała. I może dzięki tej wiedzy znajdę siłę, aby przejść przez moją drogę jakoś przyzwoicie. Piękni ludzie, magiczny teatr...

Apetyt na życie

Wejście katedry oliwskiej mają obronny charakter.

DOGOTERAPIA W OŚRODKACH REHABILITACYJNO-OPIEKUŃCZYCH, DOMACH SENIORA I SZKOŁACH

Terapeuta na czterech łapach

Dogoterapia to nic innego, jak leczenie pewnych schorzeń z pomocą czworonogów. Poprzez terapię kontaktową, czyli zabawy, przytulanie i głaskanie plesków, pacjenci dużo szybciej próbują wykonać pewne ćwiczenia. Rozluźnieni w bezstresowej zabawie zapominają o swoich problemach. Radość i uśmiech, który jest widoczny na twarzach dzieci i seniorów zawsze towarzyszy zajęciom dogoterapii. Ta właśnie forma terapii to kolejny przykład na to, że życie blisko natury pomaga rozwiązywać wiele problemów XXI wieku. Począwszy od zwykłego bólu głowy przez stres towarzyszący nam w codziennym życiu aż po naprawdę wielkie problemy, które dotyczą nas i naszych bliskich.

Pani Oliwia Bischofowa z Jabłonkowa zawsze uwielbiała psy. Kiedy w jednej z gazet przeczytała ogłoszenie o tym, że frydecko-misteckiej Fundacji „Podana dłoń” potrzebni są wolontariusze zajmujący się dogoterapią, nie wahała się ani chwili. Po ukończeniu specjalistycznego kursu, gdzie zdobyła wiedzę teoretyczną oraz umiejętności praktyczne, została wraz z 11-letnią Sarą, suczką owczarka niemieckiego, 3-letnią Hedą, flat coated retrieverem, psem szczycącym się rodowodem „od wód łomnickich” oraz 10-letnim kundlem o imieniu Dino – dogoterapeutką.

– Cała „trójka” jak najbardziej nadaje się do tego typu terapii. Psy wychowywane były w domu od „szczenięcych lat”, wyrastały z dwójką moich synów, rozbudzając radość i głośny śmiech podczas wspólnych zabaw. Zauważyłam też, że nie stresowały je nieartykułowane, zaskakujące dźwięki, czy ściskanie skóry itp. Psy intuicyjnie wyczuwały, jak się zachować aby nie wystraszyć małych dzieci, przyjmowały pozycję na „waruj”, „leż”. Potrafiły wyczuć nastrój całej rodziny – mówi pani Oliwia.

Teoretycznie wszystkie psy po odpowiednim przeszkoleniu nadają się do dogoterapii. Są jednak rasy bardziej wskazane ze względu na łagodne usposobienie i uzyskane w wyniku hodowli pożądane cechy, takie jak chęć do współpracy z człowiekiem, pasja do aportowania, odporność na stres, łatwość uczenia się. Zwyczajowo najbardziej preferowane są rasy psów pracujących z ludźmi niepełnosprawnymi: Goldeny, Nowofundlandy, Border Colie, Labradory, Flat Coated Retrievery, Cocker Spaniele, Mopsy, Pudle. Wiele zależy jednak nie tylko od rasy, ale od pracy, jaką przewodnik włoży w odpowiednie wychowanie

psa. Psy muszą nauczyć się poprawnych zachowań w nieprzewidzianych okolicznościach. Muszą spokojnie reagować na nagłe ostre dźwięki, hałas, dotyki obcych.

Zajęcia z czworonożnymi terapeutami prowadzi pani Oliwia od trzech lat. Ją i jej czworonogi poznały już nie w pełni sprawne dzieci w trzynickim Ośrodku Rehabilitacyjno-Opiekuńczym „Radość”, seniorzy w Domu Opieki Społecznej w Trzynie oraz uczniowie jednej z integrowanych klas SP przy ul. Słowackiej w Cz. Cieszyńskie. – Na samym początku trzeba opracować szczegółowy plan ćwiczeń czy zabawy, które pozwolą uzyskać określone cele. Inne będą bowiem dla dzieci niepełnosprawnych i kalekich, a inne dla dzieci lub młodzieży nadpo-

Uluźnił staruszek, które po przebytych chorobach są przykute do łóżka, jest 10-letni Dino. To, jak twierdzi pani Oliwia, pies – do rany przyłóż. Ciepło jego ciała oraz miękkość sierści sprawia, że ustępują napęta mięśniowe.

Sara, suczka niemieckiego owczarka jeszcze przed kilku miesiącami towarzyszyła dzieciom z „Radości” w zabawach. Na zdjęciu pani Oliwia prowadzi „psią” terapię.

budliwej, z zaburzeniami emocjonalnymi czy dla osób samotnych, zestresowanych i zagubionych. Chcę w tym miejscu podkreślić, że pies nie jest terapeutą. Terapeutą jest człowiek, który opracowuje terapię, kieruje jej przebiegiem, rozmawia z dzieckiem. Pies jest pomocnikiem, „katalizatorem” zamierzeń – mówi pani Oliwia. – I co bardzo ważne, w dogoterapii niczego nie można forsować na siłę. Na początek wystarczy oswojenie kogoś z widokiem psa. Potem krok po kroku trzeba zacieśniać kontakt. Niektórzy mają zakodowany lęk z czasów dzieciństwa, inni od razu akceptują czworonoga. Ćwiczenia wykonywane na zajęciach są zróżnicowane pod względem trudności, dostosowane do indywidualnych potrzeb i możliwości dziecka czy seniora.

Prowadziła pani zajęcia z dziećmi niepełnosprawnymi i z seniorami. Co pozwala osiągnąć dogoterapia? – Psy w zadziwiający sposób dopingują dzieci do działań, do jakich żadną inną metodą nie udaje ich się nakłonić. Zajęcia w atmosferze zabawy uczą przełamywać lęki, skupiać uwagę, wyzwalać kreatywność, spontaniczność w okazywaniu uczuć, stymulują zmysły. Dzieci w obecności psów czują się wyjątkowe i bardzo dzielne. Podopieczni ośrodków rehabilitacyjno-opiekuńczych, którzy mają okazję obcować z

psami, stają się bardziej otwarci. Konieczność opieki nad czworonożnym przyjacielem sprawia, że poprawia się również ich sprawność ruchowa.

Kontakt psa z dziećmi upośledzonymi umysłowo pomaga wyćwiczyć umiejętność komunikowania się, nawiązywania kontaktów. Uczy podejmowania decyzji, wzbogaca słowni-

two. Kontakt zwierzęcia z dzieckiem w terapii logopedycznej mobilizuje do głośniego i poprawnego wyśławiania się, a kontakt psa z pacjentem w rehabilitacji sprawia, że poprzez dotyk sierści i ciepło psa rozluźniają się mięśnie, co ułatwia pracę usprawniającą.

Kontakt psa z dzieckiem nadpobudliwym działa wyciszająco, pomaga w koncentracji uwagi, stwarza nowe sytuacje, z którymi dziecko musi sobie poradzić. Kontakt czworonoga z dzieckiem nieśmiałym pomaga przełamywać ograniczenia mentalne, wzmacnia poczucie własnej wartości, uczy zdecydowanej postawy. Pies daje mu bowiem poczucie bezpieczeństwa. Obserwacje dzieci z autyzmem klasycznym, z którymi kontakt jest bardzo ograniczony, a często nie ma go w ogóle, dowiodły, że obecność psa w ich życiu w bardzo dużym stopniu poprawia komunikację społeczną. Dzieci stały się bardziej otwarte, nie broniły dostępu do swojego świata.

– Pies jest zwierzęciem, który w pełni akceptuje ludzi takimi, jakimi oni są. I ta właśnie akceptacja pomaga dzieciom zaakceptować siebie. Dzięki wspólnemu kontaktowi wzrasta ich poczucie własnej wartości. Po pierwsze z powodu owej akceptacji, a po drugie – ponieważ czują się potrzebne: pielęgnują psa, a dotychczas to nimi się opiekowano, po trzecie – pies wykonuje komendy dzieci, słucha je, podporządkowuje się im.

Czując się akceptowanymi, ważnymi, inaczej podchodzą do problemów codziennych, łatwiej jest im pokonać bariery, na jakie napotykają w swoim życiu – twierdzi pani Oliwia.

Jej słowa zdaje się potwierdzać Heda, która w czasie całej naszej rozmowy chce się ze mną bawić, podsuwając mi pod rękę różnego rodzaju zabawki. Kiedy od razu nie spełniam jej „życzenia”, układa głowę na moich kolanach i patrzy na mnie swoimi dużymi, mądrymi oczami...

WANDA KULA

Dla niektórych dzieci dotyk innych ludzi jest trudny do przyjęcia, ale ciepły, futrzany dotyk zwierzęcia może być dla nich akceptowalny.

Przeżyjmy to jeszcze raz: 58. Gorolski Święto –

Bryczkę pezetkaowców z Piosku ciągnęły dorodne konie.

Zespół „Sikanla” z miejscowości Fawara na Sycylii.

Lasek Miejski w deszczu.

Orkiestra „Goražde” z Polski i jej mazuretki wystąpiły na Rynku Mariackim i w Lasku Miejskim.

Zespół „Kyjov” z Kyjowa zachwylił tak tańcem, jak również strojami.

Folklor słowacki zaprezentował zespół „Železár” z Koszyc.

Nowości Wytowe

Nitin Sawhney »Philtre« (2005)

Mało kto zna w naszych stronach to nazwisko. Nie ukrywam, że ja też do niedawna nie miałem pojęcia, kto to taki – a jednak w kręgach koneserów jest ono wymawiane prawie z nabożną czcią. Ten artysta hinduskiego pochodzenia należy bowiem do najbardziej znanych muzyków i producentów w Wielkiej Brytanii i ma za sobą imponujący dorobek – wspomnijmy chociażby remiksy dla Jeffa Becka, Paula McCartney'a czy Stinga oraz trasę koncertową z tym ostatnim.

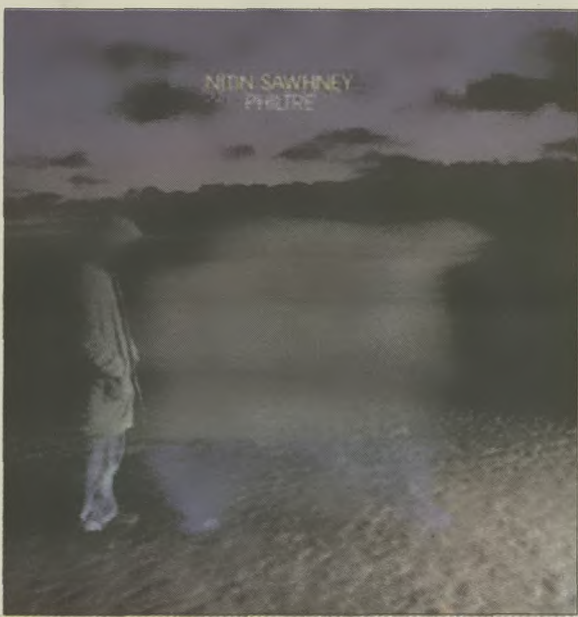
Sawhney jest rzadko spotykanym zjawiskiem całkowicie wszechstronnego twórcy, a spotkanie z jego twórczością jest zarówno fascynujące, jak i pouczające. Najnowsza płyta „Philtre” nawiązuje klimatami do wcześniejszych (od 1995 ukazało się 5 jego krążków). Sawhney z niewiarygodnym wyczuciem splata wątki i inspiracje muzyczne z rodzinnymi Indiami z muzyką flamenco i sceną elektroniczną. A to dopiero początek... Nie jest to wcale – jak to często bywa – powierzchowne poskładanie w jedną całość kilku sampli. Na płycie można usłyszeć grę wirtuozów gitary klasycznej, sitar czy też indyjskiego instrumentu perkusyjnego tabla.

„Philtre” jest bardzo różnorodnym albumem. Poza delikatnymi kompozycjami („Spark”) możemy wysłuchać najbardziej jaskrawych kombinacji. Niesłychane jest połączenie surowego gitarowego bluesa z indyjskim duetem i arabskim podkładem orkiestry smyczkowej w utworze „Dead Man”, podobnie egzotyczny wokal urzeka w zwiewnej, elektronicznej kompozycji „Mausam” czy też w utworze „Koyal”. Dwuczęściowa „Naches En Vela” rozpo-

czyną się jako liryczna hiszpańska ballada, by przerodzić się w masywne, basowe uderzenie rytmu splecione finezyjnymi solówkami na gitarze klasycznej. Króciutka etiuda „Brainwaves” jest z kolei mieszaną beatboks i specyficznego indyjskiego scatu (zainteresowanych tym ekwilibrystycznym rodzajem pracy z ludzkim głosem odsyłam do utworu „Conference” z płyty „Beyond skin” Sawhneya). Przedostatnim utworem jest indyjska ekstaza XXI wieku „The Scratch” – rytm w stylu breakbeat wyłożony wschodnim wokalem i partiami tradycyjnych indyjskich instrumentów.

Kombinacja wschodnich wpływów z flamenco przypomina nieco solowe płyty Johna McLaughlina, legendarnego gitarzysty grupy „Mahavishnu Orchestra”, Nitin Sawhney nie dotrzymuje jednak takiej czystości formy. „Philtre” jest krążkiem zawierającym 17 kompozycji, które są czasami tak diametralnie odmienne, że przesłuchanie jednej wcale nie wypowiada o nastroju reszty albumu. Polecam całość – nieczęsto można odbyć tak szybką muzyczną podróż po świecie.

DAREK JEDZOK

tym razem w kolorze

Antoni Szpyrcz ze swoimi obrazkami na szkle.

Estoński zespół „Kägara”.

Nie przegap!

Pesymiści upłakują, że wakacje już prawie za nami. Optymiści twierdzą, że jeszcze jedna czwarta wakacji, i to ta najlepsza, dopiero przed nami. A realisti wiedzą, że pozostaje dokładnie osiemnaście dni i że prysną niczym bańki po obniżce w supermarkecie „Carefour”. Jednak fakt, że wakacje ciągle trwają, trzeba nosić w głowie i te ostatnie parę dni należyce wykorzystać.

Dziś w parku PKO w Bystrzycy odbywa się **ZLOT**. Gwiazdami polskie „TSA”, słowackie „Iné kafe” oraz czeskie „Kurtizány z 25. avenue”. Oczywiście nie brakuje zaolziańskich zespołów – „Glazy”, „Apatheia”, „P-Metoda” oraz „Blissten”. Bilety 180 korun.

Jutro (tn. 14. 8.) zapraszam do Ostrawy na **LATINO DANCE ROADSHOW**, gdzie profesjonalni poduczą was samby, salsy oraz innych tańców latynoamerykańskich. Impreza w godzinach przedpołudniowych odbywa się na basenie „Sareza”, po południu na letnim basenie w Porubie – dokładnie na www.sareza.cz. Po-le-cam!

Za tydzień (26. 8.) w czeskiekoszaryńskiej „Strzelnicy” przegląd pt. **ROCKOWANIE NAD OLŻĄ**. Zaśpiewają „Vincent vega” (cz), „Djem-be sexy” (cz), „Chiméra” (sk), „Apatheia” (cz), „Al skapones” (cz), „Apogeu” (pl) oraz „Vypsaná fixa” (cz), dokładnie w takiej kolejności. Impreza zaś rozpocznie się o godz. 15.45. Może ten skromny przeglądzik przekształci się w miłą wakacyjną tradycję, a może nawet w festiwal na miarę „Woodstocka”? W każdym razie warto zawitać.

W przyszły weekend (26.-28. 8.) odbywa się także festiwal **OPEN AIR TRNKOBRANÍ**. Mieszanka zespołów jest istnie wybuchowa. W piątek m.in. „Kryštof”, „Support Lesbiens”. W sobotę „Čechomor”, Richard Müller, „Golec uOrkiestra” (!). W niedzielę „Divokej Bill”, Aneta Langerová, „Ready Kirken”. Naprawdę warto wydać 500 Kč (trzydniowy bilet plus koszulka gratis) lub choćby 220 Kč za jednodniówkę. Miejsce – lotnisko „Bílá hlína” przy Slusowicach, dokładnie na www.ostrava-info.cz. **hela**

Czech-komedia-tek

W ostatnich tygodniach jeden temat zdominował czeskie media. Jest obecny w dziennikach, radiach i gazetach. Pojawiają się dziesiątki komentarzy, wypowiedzi, analiz prawnych i tym podobnych na łamach czeskiej prasy i cała afera koło niedoszłej imprezy oddziałuje nieco tragikomicznie.

Szyk bojowy dwóch tysięcy policjantów w ciężkiej zbroi atakuje na grupę roszakanych i początkowo wesołych nastolatków i próbuje wyprzeć ich precz z łąki. Policja w pancerzach z tarczami w rękę, a nastolatki obnażone do pół ciała. Zupełnie jak atak Rzymian na plemiona barbarzyńskie! Do tego komiczne sceny pokazywane w telewizji. Na przykład: dziesiątki policjantów szturmujących opuszczony nieduży namiot lub mdlejący z upału „rycerze” podczas blokady autostrady. I co mamy o tym myśleć? Czy można odbierać tą aferę poważnie? Co w rzeczywistości na tej łące się wydarzyło? I po czyjej stronie jest prawda?

Trudno się domyślić. Obydwe strony prezentują odmienne wersje wydarzeń. „Technowcy” przedstawiają policję jako bandę krwiożerczych mścicieli, a władze mówią o uczestnikach party jako o zgrii chuligańskich narkomanów. Ani jedni nie są święci. Tak się składa, że starsze generacje sympatyzują z policją a młodsze z wyznawcami techno.

Osobiście też popieram technowców. W sumie chcieli się tylko bawić. Kilka dni by poskakali i odjechali. Szkody po imprezie są minimalne i gdyby nie interwencja ciężkiej piechoty, za miesiąc techno-

party. Ale czy w takich momentach akurat jest powód i miejsce na patetyczne protesty Jarka Nohavicy ze słowami „Już znowu biją nasze dzieci” i masowe demonstracje w Pradze – nie jestem pewien. W sumie – kto kogo bił – trudno powiedzieć, bo liczba rannych policjantów trzykrotnie przewyższyła liczbę

rannych uczestników party. Czyli – jak zawsze prawda tkwi gdzieś w środku.

W każdym wypadku „techno” może się cieszyć. „Techno life style” (jeśli w ogóle taki istnieje, bo nigdy w życiu nie widziałem żadnego „technowca” i mam wrażenie, że to chyba sztuczny wymysł medii ostatnich dni) został tak rozreklamowany, że popularność jego wzrosła kilkakrotnie. Możemy się spodziewać, że w przyszłym roku liczba uczestników party znacznie się powiększy.

Pod presją medii zacząłem się obawiać, czy przypadkowo na tegorocznym „Gorolu” również nie możemy się spodziewać jakiejś interwencji policji w pełnej zbroi. W sumie nigdy nie wiadomo... Być może ktoś zapomniał wynająć Laszek Miejski w Jablunkowie, higiena nie zaakceptowała hałasu albo bałaganu w okolicy może być za dużo? Jakiś pretekst zawsze się znajdzie i ciężka policyjna piechota może zainterweniować! Na szczęście incydentów nie było i nad bezpieczeństwem czuwała groźnie wyglądająca armia „CBS security”. W końcu największym zagrożeniem okazała się możliwość utonięcia w błocie lub mioduli.

ToP

W Trójkacie Bermudzkim

Śluchając piosenki z angielskimi słowami, poziom tekstu określam według procentualnej ilości słów, które jestem w stanie zrozumieć. Jeżeli chwytam refren (*Lonely, I am still lonely, I have nobody...*), to utwór jest do bani. W momencie, kiedy jestem zmuszona sięgnąć po słownik, mam do czynienia z kawałkiem wyższych lotów :-).

W wypadku tekstów polskich, czeskich i słowackich sprawa ma się nieco inaczej. Rozumiejąc utwór w całości, nie mogę przecież powiedzieć, że jest on niczego wart. Tu do akcji wkraczają inne walory, jak choćby przekaz czy bogactwo środków stylistycznych.

Przedstawiam Trójkąt Bermudzki, czyli moich ulubionych wykonawców z Polski, Czech i Słowacji. To nie tylko świetna muzyka, ale też niebanalne teksty (które nieraz niełatwo byłoby przetłumaczyć na angielski :-).

PL Szymon Wydra. Teksty do swojej pierwszej płyty zatytułowanej „Teraz wiem” napisał z dużej części sam. Nie ma na tej płycie piosenki, w której nie poruszałby problemów egzystencjalnych (czyt. tematu miłości :-). *Dziękuję Ci za każdy gest. Może właśnie dzięki nim wiem już czego chcę. Chcę cofnąć czas chcę uwierzyć że Wszystko to co było w nas jeszcze*

gdzieś tam jest (Nasze kłamstwa)

Utwór promujący nową płytę Szymona i zespołu „Carpe diem” zdradza, że panowie nie zmienili klimatu.

Nasze życie będzie jak poemat

Trzeba tylko znaleźć dobry temat

Trzeba się odnaleźć w każdej chwili

Trzeba żyć (Życie jak poemat)

To może się wydawać schematyczne, nie wychodzące poza pewne marginesy tematyczne, nie podejmujące ryzyka wypłynięcia na nowe wody, ale przynajmniej nie naraża na groźbę utknięcia na mieliźnie płytkości. Śluchając Szymona, słucha się człowieka inteligentnego i wrażliwego, a do tego posiadacza najbardziej męskiego głosu na polskim rynku fonograficznym (szansę na pokonanie go miałby chyba tylko Michał Żebrowski, gdyby umiał śpiewać :-).

CZ Kryštof. Również w wypadku tego zespołu słowa piosenek wychodzą głównie spod pióra lidera, Richarda Krajčá. Teksty są bardzo poetyckie. Można się w nich doszukać jednego, dwóch, a jakby bardzo dociekać, nawet trzech. znaczeń. Czasem znaczenia te są tak starannie ukryte, że nawet najbardziej zaawansowanym znawcom twórczości Krajčá trudno się ich doszukać. Ale bądźcie pewni, one tam są :-)! *A roztráštím rým něhou bodláči, rezonanci v kruhy se stáčí*

do prázdných trámů...

Vodopádů stín květinám smáčí

Listy do vín,

V dužinách kráčí porcelánům.

(Moře v hoře)

„Kryštof” nagrał już trzy płyty. Z każdym nowym krążkiem zespół rozwija się muzycznie i również Krajčo (a co, nie odpuszczę sobie tej ploteczki: od tygodnia żonaty! :-) coraz bardziej popuszcza wodze fantazji w swoich tekstach.

Do perutí v konečích řas

jak z telegrafních drátů vytepu vzkaz

že citím ztrátu ve svém aparátu

to ticho před bouří co zebe víc než vanilkové nebe

(Zrcadlení)

SK Jana Kirschner. Śpiewa teksty słowackie i angielskie (te drugie rozumiem bez słownika, ale są w porządku :-). Sama pisze słowa do swoich piosenek – niektóre pełne optymizmu, inne liryczne.

Ty nie si Malý Princ, ja nie som liška

A predsa môžeme dotknúť sa zblízka

Prosím ťa, skroť si ma, a pojdem sama

Na tvoju planétu B612.

(Liška)

Jana Kirschner zmierzająca w stronę klimatów jazzowych zupełnie różni się od rockera Wydry i eksperymentującego stylami „Kryštofa”, a jednak wszyscy trzej wykonawcy mają coś wspólnego – teksty, które nie drą uszu.

ginny

◆ e-mail: sikoraj@glosludu.cz ◆ Adres: Redakcja „GL”, ul. Komenského 4, Cz. Cieszyn
◆ Numer zamknięto 12. 8. 2005 ◆ Kolejne wydanie pojawi się 3. 9. 2005 ◆

Telewizja

SOBOTA 13 SIERPNIA

■ TVP 1

6.30 Gwiazdociór polskiego sportu - Jan Ciszewski 7.00 Agrolinia (mag.) 8.00 Wiadomości, pogoda 8.15 Rok w ogrodzie 8.30 Nasze domy 8.50 Filmowy karnawał w środku lata Giffoni 2005 9.15 Ziarno 9.45 Papius Zwierciadło Nebou (s. anim.) 10.10 Wyspy piratów (s.) 11.05 Puchar Jedyńki 11.15 Andy grzbiet smoka (s. dok.) 12.10 Kuchnia z Okrasą - Romeo i Julia jedzą obiad 12.30 Miasto marzeń 13.00 Wiadomości 13.10 Mistrzostwa Świata w Helsinkach 13.30 Lwy azjatyckie 14.00 Przed Sopotem 14.15 Mistrzostwa Świata w Helsinkach 14.30 Askari (s.) 15.20 Mistrzostwa Świata w Helsinkach 15.50 Askari (s.) 16.40 Przed Sopotem 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Mistrzostwa Świata w Helsinkach 19.00 Wieczorynka O retę! (s. anim.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.10 Mistrzostwa Świata w Helsinkach 21.00 Wielki podryw (film USA) 23.05 Przed Sopotem 23.15 Kickboxer III (film USA) 0.55 Grand Prix Skandynawii 1.45 Agentka o stu twarzach (s.) 3.15 Wiezienny rock (film USA).

■ TVP 2

5.40 Złotopolscy (s.) 6.05 Globert przedstawia niezwykle świat natury 6.30 Echa tygodnia 7.00 Spróbujmy razem (pr. public.) 7.25 Zmienienny (s.) 8.25 Janosik (s.) 9.15 Morskie opowieści - Rekin z wysp Bimini (s. dok.) 9.40 Smak Europy (rep.) 9.50 Międzynarodowy Festiwal Sztuki Cyrkowej w Massy 10.40 Smak Europy (rep.) 10.55 Niania na telefon (s.) 11.40 Młoda twarz wojska 12.05 Smak Europy (rep.) 12.15 Przygody psa (s.) 12.45 Kochanie, zmniejszyłem dzieciaki (s.) 13.30 30 ton! lista - lista przebojów 14.00 Familiada (teleturniej) 14.35 Złotopolscy (s.) 15.05 Szansa na sukces - Blue Cafe 16.00 Na dobre i na złe (s.) 17.45 Miss Polonia sylwetki 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 18.55 Wakacyjny konkurs Dwójki 19.00 Mistrzostwa Świata w Helsinkach 20.15 Pogoda na wakacje 20.20 XXI Przegląd Kabaretów PaKa 2005 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe TV Katowice 22.05 Magazyn sportowy 21.50 Słowo na niedzielę 22.00 Panorama 22.40 W pogoni za śmiercią (film USA) 0.30 Zbrodnia w raju (film franc.).

■ TV KATOWICE

6.35 Wierzę, wątpię, szukam 7.00 Przygód kilka wróbla (s. anim.) 7.30 Kurier 7.45 Aktualności 7.50 Trzymaj formę 8.00 Życia Kościoła 8.45 Palce lizać - kuchnia regionalna 9.05 Świat (mag.) 9.50 Przegląd gospodarczy 10.15 Eurinfo 10.35 Stacyjka - Rycerze i dziewczica (s.) 11.45 Europa w zagrodzie 12.15 Telenowyny 12.45 Muzyczny Festiwal Łańcut 2005 13.45 Rodzina Połanieckich (s.) 15.10 Na probostwie w Wyszkowie (rep.) 15.45 Aktualności 15.48 Pocztówki z wdziękiem - Teledyski z przeszłości 16.00 Nasze historie... 17.35 Świat (mag.) 18.00 Aktualności 18.35 Regiony kultury 18.50 Mojżesz prawodawca (s.) 19.50 Telekurier 20.30 Kurier 20.40 Studio pogoda 20.45 Bilans Trójki 21.30 Kurier 21.40 Prognoza pogody 22.30 Kurier 22.50 Studio pogoda 22.55 Kurier sportowy 23.15 Kronika Igrzysk Polonijnych 23.40 C.K. Dezerterzy (film pol.) 1.05 Zamiana (film ang.).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.25 Twój lekarz 8.00 Transformery (s. anim.) 8.25 Yu-gi-oh! (s. anim.) 8.50 Hugo familijny 9.25 Bravo 9.55 Exclusive 10.25 Samo życie (s.) 11.50 Liga Mistrzów Śmiechu 12.35 Szczęście jest gdzie indziej (film franc.) 14.40 Słoneczny patrol (s.) 15.45 Wydarzenia 15.55 Pogoda 16.00 Całkiem nowe lata miodowe (s.) 16.30 Polska-Chiny - Memoriał im. Huberta Wagnera 18.45 Wydarzenia 19.25 Wielki biały ninja (film USA) 21.20 Swoobodny lot (film amer.-niem.-kanad.) 21.30 Studio Lotto (w przerwie filmu) 23.20 Między piekłem a Vegas (film USA) 1.20 Reebok Hip Hop 3.00 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

6.20 Sezamie, otwórz się (dla dzieci) 6.45 Bolek i Lolek (s. anim.) 6.55 Śpiewanki 7.00 Było sobie życie (s.) 7.25 Moja maskotka 7.40 Niech żyje S Club! (s.) 8.05 Pluton rowerowy (film USA) 9.25 ABCD ekologii 9.30 Pomarańcza (mag.) 10.00 Szwedzka zapalka (film TV) 11.05 Wesołe zdarzenia z planu filmowego 11.30 W jaki sposób... (mag.) 12.00 Wiadomości 12.05 Tydzień

w regionach 12.35 Wyspy zapomnianego spokoju (dok.) 13.00 Gotujemy po czesku 13.25 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 13.50 Oczarowanie (s.) 14.45 Miłość, życie, kłamstwa (film wł.) 16.20 Tajemnice inspektora Lynley'a (s.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.05 Antologia czeskiego humoru 18.45 Spostrzeżenia z zagranicy 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Maneż Bolka Polívki (pr. roz.) 21.20 Poznaj mojego tatę (film USA) 23.10 Wiadomości 23.15 Bramki, punkty, sekundy 23.20 Jak upolować mężczyznę, czyli Seks w wielkim mieście (s.) 23.50 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.55 The Blair Witch Project (film USA) 1.15 Bel Ami (film wł.-niem.) 2.40 Śladami czeskich diabłów 3.00 Piękne zguby 3.30 Bananowe rybki.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Już zapalono żyrandole... (dok.) 8.55 Słowo święteczne 9.00 Blok kursów językowych 10.00 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.) 10.55 Program dla miłośników muzyki dętej 11.35 Twarzą w twarz (film USA) 13.10 MS w Atletyce 2005 Finlandia 17.10 Spostrzeżenia z zagranicy 17.20 MS w Atletyce 2005 Finlandia 21.10 Khamoro 2005 (koncert fin.) 22.20 Noc z Andielem 23.50 Wielka muzyka nocna I 1.20 Jak upolować mężczyznę... (s.) 1.45 Wielka muzyka nocna II 4.00 Telewizyjne piosenki 4.35 Groteski Ch. Chaplina 5.00 Mała muzyka poranna.

■ NOVA

6.40 Pokémon (s. anim.) 7.00 Kocur Cliff (s.) 7.45 Cudowny świat Walta Disneya 8.35 Flipper (s.) 9.20 Dzika karta (s.) 10.15 Helicopters (s.) 11.10 Zimowy raj (s.) 12.00 Dzwoncie do TV Nova 12.30 Morze miłości (film niem.) 14.15 AC Sparta Praha - FK SIAD Most (piłka nożna) 16.55 To morderstwo, napisała (s.) 17.45 Prognoza pogody 17.50 Sprawy profesora Capellari'ego (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Latka leć (pr. roz.) 21.45 Wielki podryw (film USA) 0.05 Cięcie (film koprod.) 1.25 Austin Powers: Szpieg, który nie umiera nigdy (film USA) 3.00 Najlepszy seks (s. erot.) 3.25 Dzwoncie do TV Nova.

■ PRIMA

8.00 Zagrożone gatunki (s. dok.) 8.30 Salon samochodowy 9.10 Julie Lescaut (s.) 10.45 t-music (pr. muz.) 11.45 W lot po świecie (mag.) 12.40 Miejsce zbrodni: Monachium (s.) 14.10 Gra z fortuną (film USA) 15.50 Veritas (s.) 16.45 Mój mąż grzesznik (film czes.) 18.35 Prima TV 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciół Woody (s. anim.) 19.55 Rewir Wolfa (s.) 20.45 Telebazar (pr. roz.) 21.45 Cudotwórca (film USA) 23.45 Candy Club (s.) 0.35 Szybka wygrana 2.15 Nie ma doskonałych.

NIEDZIELA 14 SIERPNIA

■ TVP 1

6.05 Moda na sukces (s.) 6.30 W labiryncie (s.) 7.00 Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach 7.55 Roztańczona Angelina (s.) 8.20 Domisie (s.) 8.45 Wirtualna (mag.) 9.10 Wielki świat małych sportowców 9.30 Niekoncząca się opowieść (film kan.) 11.10 Gala koni arabskich 11.30 Między ziemią a niebem (mag.) 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem (mag.) 12.30 Tydzień (mag.) 13.00 Wiadomości 13.10 Lwy azjatyckie (dok.) 13.40 Joe Kidd (film USA) 15.10 Stocznia Gdańska - mitologie przestrzeni (dok.) 16.05 Moda na sukces (s.) 16.30 Mistrzostwa Świata w Helsinkach 17.00 Teleexpress 17.20 Mistrzostwa Świata w Helsinkach 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 19.50 Sport 20.00 Pogoda 20.15 Antonia (film niem.) 22.00 Młodzi gniewni (film USA) 23.40 Mistrzostwa Świata w Helsinkach 0.00 Piknik Mragowo 2005 0.55 Idiota (film ros.).

■ TVP 2

6.00 Globert przedstawia niezwykle świat natury 6.25 Słowo na niedzielę 6.30 Przeprowadzki (s.) 7.25 Zmienienny (s.) 8.30 Alternatywy 4 (s.) 9.30 Wędrówki przyrodnicze z Davidem Attenborough - Amazonia zagadka kryminalna (s. dok.) 10.00 Siedlisko (s.) 10.55 Miłosne igraszki zwierząt (dok.) 11.55 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Agroturystyczny smak 12.25 Znak Zorro (film USA) 14.00 Familiada (pr. roz.) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Szansa na sukces - koncert laureatów 2005

16.00 Na dobre i na złe (s.) 17.00 Linia specjalna - Lech Wałęsa w rocznicę Sierpnia 1980 17.50 Miss Polonia - sylwetki 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 18.50 Pogoda 19.00 Wakacyjny konkurs Dwójki 19.04 Mistrzostwa Świata w Helsinkach 20.45 Daleko od szosy (s.) 22.20 Panorama 22.40 Sport-telegram 22.45 Pogoda 22.50 Losowanie audiotele 22.55 18 strajkowych dni (rep.) 23.10 To ja, złodziej (film pol.) 0.50 Bohater roku (film pol.).

■ TV KATOWICE

6.30 Magazyn golfowy 7.00 Przygód kilka wróbla Ćwirka (s.) 7.10 Olimpiada Bolka i Lolka (s.) 7.20 Książka dla malucha (mag.) 7.30 Kurier 7.40 Prognoza pogody 8.30 Kurier 8.40 Prognoza pogody 9.00 Teleplotki 9.30 Kurier 9.40 Prognoza pogody 9.45 Bilans Trójki 10.30 Kurier 10.35 Przy naszym rynku (s.) 11.30 Kurier 11.40 Prognoza pogody 11.45 Bitwa o Kołobrzeg 1945 (dok.) 12.10 Opowieści Cmentarza Łyczakowskiego - Lwowscy weterani (dok.) 12.30 Kurier 12.40 Prognoza pogody 14.30 Kurier 14.35 Podwodna Polska 15.00 Integracja (mag.) 15.15 Wyścig o Puchar Uzdrowisk Karpachkich 15.30 Kurier 15.40 Prognoza pogody 16.30 Kurier 16.40 Prognoza pogody 16.45 Tatrzańskie opowieści (dok.) 17.00 Z plecakiem i walizką 17.30 Kurier 17.35 Teleplotki 18.30 Kurier 18.35 Regiony kultury (mag.) 18.50 Mojżesz prawodawca (s.) 19.50 Muzyka łączy pokolenia - Lista przebojów 20.30 Kurier 20.45 Studio pogoda 20.55 Od niedzieli do niedzieli 21.15 Książka tygodnia (mag.) 21.30 Kurier 21.40 Prognoza pogody 22.30 Kurier 22.50 Studio pogoda 22.55 Kurier sportowy 23.15 Kronika Igrzysk Polonijnych 23.40 C.K. Dezerterzy (film pol.-weg.) 0.45 Zamiana (film br.).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.20 Domowa kawarenka (mag.) 7.50 Czarodziejki (s.) 8.20 Power Rangers (s.) 8.45 Hugo (dla dzieci) 9.15 Szczęście jest gdzie indziej (film fr.) 11.25 Alicja w krainie czarów (film USA) 13.30 Polska - Holandia, Memoriał im. Huberta Wagnera 15.30 Fundacja Polsat 15.45 Wydarzenia 15.55 Pogoda 16.00 Kabareton 16.45 Pierwsza miłość (s.) 18.15 Daleko od noszy (s.) 18.45 Wydarzenia 19.05 Sport 19.10 Pogoda 19.20 Top Trendy 2005 20.20 Wybrańcy fortuny (s.) 21.20 Ścieśle tajne (film USA) 21.30 Studio Lotto (w przerwie serialu) 22.25 Nagi patrol (s.) 22.55 Top Trendy ESKA Squad 2005 23.55 13. posterunek (s.) 0.30 Magazynsportowy 2.30 Sami swoi (film pol.) 3.55 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów 6.25 Wizyta w zoo 6.30 Opowieści z doniczki (s.) 6.40 Jaskiniowiec (s.) 7.00 Przyjaciele (s.) 7.30 Bajkowe wakacje (dla dzieci) 10.00 Wędrująca kamera (mag.) 10.25 Obiektyw (mag.) 11.05 Życie na zamku (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Międzynarodowa stacja kosmiczna (dok.) 13.10 Bajkowe wakacje 14.20 Magazyn religijny 14.40 Magazyn chrześcijański 15.00 Niepoderważalne alibi (film czes.) 16.05 Film o filmie: Madagaskar 16.30 W poszukiwaniu czasu utraconego (s. dok.) 16.50 Adresat TVC (mag.) 17.10 Gdzie się podziała ta stara piosenka 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.10 Wieszak 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Nadmierne drobnotki (czes. filmy) 21.20 Szarada (film niem.) 22.50 Wiadomości 22.55 Bramki, punkty, sekundy 23.00 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.10 MI5 (s.) 0.05 Losowanie Sportki i Szansy 0.10 Adresat TVC (mag.) 0.30 František Nebojsa (film anim.) 0.45 Godziny wizyt M. Šimka i J. Grossmanna 1.35 Za ścianą 2.05 Czeskie misje.

■ TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.10 Folklorika 7.50 Panorama 8.30 Spotkania 8.40 Telewizyjny klub nie słyszających (mag.) 9.10 Eliška i jej rodzina (s.) 10.15 Poggaleria (s. dok.) 10.45 Retro Prague 2005 11.05 Kamera w podróży: Noce na łonie natury (s. dok.) 12.00 Słowo święteczne 12.05 Na Candida (teatr) 13.25 Szczęście domowe (mag.) 13.55 Film o filmie: Thumaczka (dok.) 14.05 Kinobox (mag. film.) 14.30 Studio sport 16.30 Wędrówki z dinozaurami (s. dok.) 17.05 Pamięć drzew (s. dok.) 17.25 Mistrzostwa Świata 2005 Finlandia 21.00 Kultura.cz (mag.) 22.00 Hostel (film czes.) 22.25 Dogmatyka 23.10 Nocny klub filmowy: Dom towarowy (film USA) 0.30 Biréli, Joey, Elvin: TRIO! (koncert) 1.25 Gdzie się

podziała ta stara piosenka 2.05 Podróżomania.

■ NOVA

6.30 Pokémon (s.) 6.55 Kocur Cliff (s. anim.) 7.45 Cudowny świat Walta Disneya 8.30 Flipper (s.) 9.20 Szczęście Lizy (film czes.) 11.05 Stefanie (s.) 11.55 Na szlaku z Jeffem Corwinem (s. dok.) 12.45 Rady ptaka Loskutáka (mag.) 13.25 Ośmiorniczka (film br.) 15.40 Niewinne ofiary 2/2 (film USA) 17.15 Prognoza pogody 17.25 Robinson Crusoe 2/2 (film fr.) 19.18 T-Mobile Renta 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Gospoda (s.) 20.35 Akademia policyjna VI: Operacja Chaos (film USA) 22.15 Misja na Marsa (film USA) 0.15 24 godziny (s.) 1.00 Śladami zbrodni (s.) 1.45 Łowcy koszmarów (s.) 2.25 Szczęście Lizy (film czes.) 4.25 Derrick (s.).

■ PRIMA

8.00 Żołnierze II wojny światowej (s. dok.) 9.00 Świat 2005 (mag.) 9.35 Życie jest piękne (film czes.) 11.15 Niedzielnny Receptariusz (mag.) 11.45 Rodzina doktora Kleista (s.) 12.45 Stary (s.) 13.50 Panna znad jeziora (film czes.) 15.15 Legenda Ruby Silver (film USA) 17.00 Ojciec panny młodej II (film USA) 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciół Woody (s.) 19.55 Szalenie smutna królowna (film czes.) 21.30 Polowanie na piromana (film niem.) 23.15 Prawo i sprawiedliwość: Zbrodnicze zamiary (s.) 0.05 Ostatni rozdział (s.) 0.55 Szybka wygrana 2.35 Niedzielnny Receptariusz.

PONIEDZIAŁEK 15 SIERPNIA

■ TVP 1

7.00 Msza św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach 8.00 Marzyciele, czyli potęga wyobraźni (film USA) 9.50 Niekoncząca się opowieść (s.) 11.30 85. rocznica bitwy warszawskiej Święto Wojska Polskiego 13.20 Wiadomości 13.30 Lwy azjatyckie (dok.) 14.05 Hook (film USA) 16.25 Gala koni arabskich (dok.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 DTV J. Fedorowicza - Z archiwum X-lecia 17.25 Sąsiedzi (s.) 17.55 Kochamy polskie komedie - Wakacje z blondynką 18.25 Bulionerzy (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 19.50 Sport 19.55 Pogoda 20.10 Tam i z powrotem (film pol.) 21.50 Przed Sopotem 22.00 Nic nie widziałem, nic nie słyszałem (film USA) 23.50 Stalowe rydwany (film USA) 1.15 Marzyciele, czyli potęga wyobraźni (film USA).

■ TVP 2

6.05 Dwa światy (s.) 6.30 Przeprowadzki (s.) 7.25 Zmienienny (s.) 8.30 Bhutan - kraina grzmiejącego smoka (dok.) 9.20 Dzwonnik z Notre Dame II (film USA) 10.30 Koci urok (dok.) 11.25 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Gdynia ze smakiem 11.55 U pana Boga za piecem 13.30 Salwa muzyki - Festiwal Orkiestr Wojskowych 14.00 Familiada 14.30 Złotopolscy (s.) 14.55 25 lat pontyfikatu Jana Pawła II (dok.) 16.00 Serbia i Czarnogóra - Polska, Turniej w Kijowie 18.30 Panorama 18.55 Pogoda 19.00 Wakacyjny konkurs Dwójki 19.05 Jan Pietrzak - człowiek z kabaretu serio (koncert) 20.00 Panorama flesz 20.05 M jak miłość (s.) 20.55 Pogoda na wakacje 21.00 Europa da się lubić - Teraz Polska (pr. roz.) 22.00 Panorama 22.20 Sport-telegram 22.25 Pogoda 22.35 18 strajkowych dni - Kołodziej (dok.) 22.50 Nocne graffiti (film pol.) 0.30 Miłość ci wszystko wybaczy (film pol.).

■ TV KATOWICE

7.00 Przygód kilka wróbla Ćwirka (s.) 7.10 Dixie (s.) 7.20 Przygód kilka wróbla Ćwirka (s.) 7.30 Kurier 7.40 Prognoza pogody 8.30 Kurier 8.40 Prognoza pogody 9.00 Dziwny hrabia (s.) 9.30 Kurier 9.40 Prognoza pogody 9.45 Sami w domu (film USA) 11.15 To jest temat 11.30 Kurier 11.40 Prognoza pogody 11.45 Tatrzańskie opowieści (dok.) 12.00 Musicie być mocni, musicie być wierni (dok.) 12.30 Kurier 12.35 Słońce (dok.) 13.30 Kurier 13.40 Prognoza pogody 13.45 Nasze drzewo (film USA) 15.10 Memoriał Henryka Łasaka 15.30 Kurier 15.40 Prognoza pogody 16.30 Kurier 16.40 Prognoza pogody 16.45 Bitwa warszawska, 1920 17.30 Kurier 17.40 Prognoza pogody 17.45 To jest temat 18.30 Kurier 18.35 Książki z górnej półki 18.50 Mojżesz prawodawca (s.) 19.45 Po śladach Chrystusa (dok.) 21.30 Kurier 21.40 Prognoza pogody 22.30 Kurier 22.50 Studio pogoda 22.55 Kurier sportowy 23.10 Piękne dni (film fr.) 0.45 Muzyka łączy pokolenia - Lista przebojów.

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 Cza-

dziejki (s.) 7.15 Yu-gi-oh! (s.) 7.45 Power Rangers (s.) 8.15 Alicja w krainie czarów (film USA) 10.15 Sabrina jedzie do Rzymu (film USA) 12.10 Obóz pośrodku niczego (film USA) 14.15 Hotel złamanych serc (film USA) 16.30 Peggy Sue wyszła za mąż (film USA) 18.45 Wydarzenia 19.15 Sport 19.20 Pogoda 19.25 Samo życie (s.) 20.15 Sami swoi (film pol.) 21.30 Studio Lotto (w przerwie serialu) 22.10 Świat według Kiepskich 22.45 Nocna straż (film USA) 0.45 Omen II (film USA) 2.40 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Ulica Sezamkowa (dla dzieci) 9.00 My, dziewczyny z Miasteczka (s.) 9.30 Mały telewizyjny kabaret 10.00 Wiadomości 10.10 Wieszak 10.55 Oczarowanie (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Album 13.10 Upiór w operze (film TV) 13.30 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 14.00 Wiadomości 14.05 Film o filmie: Četnické humoresky (dok.) 14.20 Antologia czeskiego humoru 15.00 W poszukiwaniu czasu utraconego 15.20 Skarby świata (s. dok.) 15.35 Co znaczy w domu? (dok.) 16.00 Wiadomości 16.05 Bajkowe wakacje 17.00 Gra o zielone (dla dzieci) 17.20 ABCD ekologii 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.30 Śladami czeskich diabłów (s. dok.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Koniec wielkich wakacji (s.) 21.10 Podróżomania (mag.) 21.40 Reportery TVC (reportaże) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Jednostka wtórnego skierowania (s.) 0.05 Talk show Jana Krausa 0.45 Groteski Charlie Chaplina 1.20 Moda - Ekstrawagancja - Maniera 1.45 Po czesku 1.50 Obiektyw 2.20 AZ-kwiz 2.40 Babilon 3.00 Tydzień w regionach.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 ABCD ekologii 6.35 Dogrywka (mag. sport.) 7.20 Niesamowity świat (s. dok.) 7.50 Panorama 8.30 Niepożądani towarzysze ludzkości (s. dok.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Spostrzeżenia z zagranicy 12.00 Euronews 12.40 Khamoro 2005 (koncert fin.) 13.50 Angielski dla najmłodszych 14.00 Pluton rowerowy (film USA) 15.20 Adresat TVC (mag.) 15.40 Europa dziś (mag.) 16.10 Świat sztuki (s. dok.) 17.10 Rowerowe włości 17.30 Sport w świecie 18.00 Msza święta (transmisja) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Sportowe minuty 19.45 Powietrze to nasze morze (s. dok.) 20.00 Jak myślał terrorysta samobójcy (dok.) 20.45 Dziesięć wieków architektury (s. dok.) 21.00 Za ścianą (mag.) 21.30 Klub filmowy: Brzuchomówca (film USA) 23.00 Śpiewa Sarah Vaughan (koncert) 23.55 Spotkania 0.05 Sport w świecie 0.35 Sportowe minuty 1.15 Powietrze to nasze morze 1.30 Herbata dla trzech 1.55 Ten, kto kocha (pr. muz.) 2.30 Regiony TVC24.

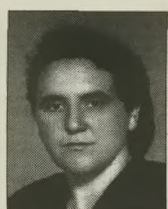
■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.20 Wielka Stopa w Afryce (film wł.-niem.) 11.20 Poradnik kulinarny Jamie Olivera 11.45 Strażnik Texasu (s.) 12.35 Dziewczyny Gilmore'a (s.) 13.25 Anastazja (s.) 14.15 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.05 Gwiazdne wrota (s.) 15.55 Dempsey i Makepeace (s.) 16.50 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Wiatr z Pirenejów (s.) 18.20 Prognoza pogody 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.50 Pálí vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Kobra 11 (s.) 21.00 Nowa Podróżomania (mag.) 21.35 Jak trucizna (film czes.) 23.00 Miejsce zbrodni Frankfurt (s.) 0.30 Łaskanie (pr. erot.) 1.00 Powrót do Eden (s.).

■ PRIMA

8.00 St. Tropez (s.) 9.05 Plomień wątpliwości (s.) 10.00 Wspaniali i bogaci (s.) 10.55 Prima jazda 11.50 Lekarz ze wsi (s.) 12.45 Szansa bez granic (pr. roz.) 13.50 Pan Złota Rączka (s.) 14.20 Beverly Hills 90210 (s.) 15.20 Sprawa dla dwu (s.) 16.30 1. FC Brno - FC Slovan Liberec (piłka nożna) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciół Woody (s. anim.) 19.55 Julie Lescaut (s.) 21.45 Morderstwa w Midsomer (s.) 23.30 Nikita (s.) 0.20 Szybka wygrana 2.00 Szpiegu, wróć! (film fr.-szwedz.) 3.40 Sauna (talk show).

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Dnia 15. 8. 2005 mija 10. rocznica śmierci naszej Drogiej Matki

śp. EMILII FISMOŁOWEJ

z Orłowej Lutyni. Z szacunkiem i wdzięcznością wspominają córki Edyta i Marta z rodzinami.

RK-150

Dnia 15 sierpnia 2005 mija 10. rocznica śmierci naszego Drogiego Ojca, Teścia, Dziadka, Wujka i Pradziadka

śp. ADOLFA MACHEJA

z Karwiny Nowego Miasta. Wszystkich, którzy Go znali, o chwilę wspomnień proszą najbliżsi. GL-446

Dziękujemy serdecznie wszystkim, którzy przyszedli pożegnać się z naszą córką

śp. HALINĄ MATLOCHOWĄ

z Trzyńca, dziękujemy za kwiaty oraz serdeczne wyrazy współczucia. Szczególne podziękowania należą się pani Zofii Sikorowej, Pawłowi Zubkowi, JUDr. Janowi Starzykowski i dr. Jarosławowi Štefankowi, pracownikom firmy JAP Trading za zorganizowanie pogrzebu. Rodzice. GL-445

Co w kinach

BYSTRZYCA: Królestwo niebieskie (13, godz. 19.00); **KARWINA - Centrum:** Oblęd (13, godz. 17.45; 14, godz. 17.45, 20.00; 15, godz. 20.00); Nocna straż (13, godz. 20.00); Hotel Rwanda (15, godz. 17.45); **Reflex:** Gwiezdne wojny III - Zemsta Sithów (13, 14, godz. 17.00); Zupełnie jak miłość (13, 14, 20.00); W stronę morza (15, godz. 17.00, 20.00); **Letnie kino:** Nocna straż (14, godz. 21.00); **TRZYNIEC - Kosmos:** Pacyfikator (13, 14, godz. 17.30); Sahara (13, 14, godz. 20.00); 36 (15, godz. 17.30, 20.00); **HAWIERZÓW - Centrum:** Zebra z klasą (13-15, godz. 15.30); Sin City (13-15, godz. 17.45); Osaczony (13-15, godz. 20.00); **CIESZYN - Pias:** Roboty (11, godz. 16.00); Pan i Pani Smith (13-15, godz. 17.45, 20.00); Pacyfikator (13-15, godz. 16.00); Autostopem przez Galaktykę (13, 14, godz. 22.15).

Co w terenie

UWAGA KOMBATANCI i sympatycy - w środę 17. 8. odbędzie się wycieczka do Żyliny, Strečna, Zwardonia i Milówki. Odjazd autobusu spod dworca kolejowego w Trzyńcu o godz. 7.50. Połączenie kolejowe z Hawierzowa o godz. 6.47 bezpośrednio do Trzyńca. Z Karwiny 6.55 z przesiadką w Cz. Cieszynie. Jabłonek i Mosty - zbiórka na przystankach autobusowych. Paszporty lub nowe dowody osobiste zabrać ze sobą. Zgłoszenia przyjmuje Leo Herman, tel.: 596 434 043.

KARWINA - Koło MSZ Gimnazjum w Karwinie zaprasza wszystkich rodziców, studentów, absolwentów i sympatyków szkoły 10. 9. o godz. 15.00 do PZKO Karwina Stare Miasto na „Kopaczówkę” - festyn.

Firma produkcyjno-handlowa

PATROL

o ugruntowanej pozycji na polskim rynku poszukuje kandydatów na stanowisko:

Specjalista ds. handlowych

- wykształcenie średnie
- udokumentowane doświadczenie w sprzedaży do klientów sieciowych lub/i hurtowych
- umiejętność nawiązywania kontaktów i prowadzenia negocjacji
- bardzo dobra znajomość języka polskiego i czeskiego
- biegła znajomość komputera
- dyspozycyjność i zaangażowanie
- prawo jazdy

Kontakt: +48 (12) 451-84-54
e-mail: biuro@puzi.pl

Kronika rodzinna

Rzekł Jej Jezus: Jam jest zmartwychwstanie i żywot; kto we mnie wierzy, choćby i umarł, żyć będzie.

Jan 11, 25

W głębokim żalu pogrążeni wiadomymi zawiadomieniami krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 10 sierpnia 2005 zmarła nagle w wieku 81 lat nasza Najdroższa Matka, Teściowa, Babcia, Bratowa, Ciocia

śp. OLGA SZPAKOWA

z domu Kubicowa, pochodząca z Orłowej Łazów, ostatnio zamieszkała w Bystrzycy. Ostatnie pożegnanie odbędzie się w poniedziałek 15 sierpnia 2005 o godz. 15.00 w kościele ewangelickim w Bystrzycy. W smutku pogrążona rodzina.

GL-447

▲ **MK PZKO** Karwina Sowińec zaprasza na tradycyjną świetlicę w przyrodzie do ogrodu obok Domu PZKO w niedzielę 14. 8. od godz. 15.00. Przy-

języka angielskiego. Kontakt tel.: 596 317 672, komórka: 606 298 404. GL-440

PSZENICĘ I OWIES z tegorocznych zbiorów tanio sprzedam. Irena Hyrnikowa, Guty, tel.: 558 330 040. HY-022

FIRMA Z CZESKIEGO CIESZYNA zatrudni na stanowisko asystentki absolwentkę szkoły średniej. Konieczna doskonała znajomość pracy z komputerem (Windows), w szczególności programów graficznych COREL DRAW, ADOBE PHOTOSHOP, obsługa skanera. Dobra znajomość języka polskiego i czeskiego oczywista. Blizsze informacje pod nr. tel.: 558 711 027 w godz. od 9 - 15. AD-115

CIERLICKO KOŚCIELEC - MK PZKO poszukuje chętnych do wynajęcia restauracji Klubu IKAR oraz sali (80-100 os.) w Domu Polskim Ż. i W. na Kościelcu. Termin wynajęcia od 15. 10. 2005. Znajomość języka polskiego obowiązkowa. Blizsze informacje pod nr. 608 544 411 do 30. 8. GL-441

Kamieniarstwo WRZOS

Nagrobki

Bezpośredni importer granitu

- Oferujemy wzornictwo czerpane z najlepszych tradycji kamieniarskich,
- Wiele nowości na rynku czeskim
- Bardzo niskie ceny, przyjeżdżamy również do klienta na pomiar

Mieszkamy na tej samej Ziemi Cieszyńskiej

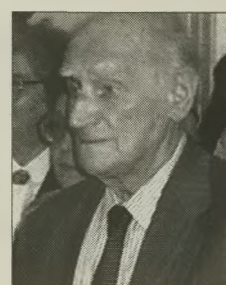
Siedziba firmy:

Hażlach, ul. Cieszyńska 18
tel.: +48 600 293 968
tel.: +48 338 567 377
4 km od granicy w Boguszowicach

Filia:

Goleszów, ul. Grabowa 4

Zmarł Władysław Oszelda

W czwartek dotarła do mnie wiadomość, w którą trudno było uwierzyć - zmarł Władysław Oszelda. W ostatnich latach zastanawialiśmy się, czy śpiewanie na Jego jubileuszach życiowych „Sto lat” nie jest nietaktem, gdyż do tej granicy tak niewiele brakowało. Jego ruchliwość fizyczna i umysłowa była niezwykła, toteż wszyscy byli świeżo przekonani, że urodzinowa pieśń się wkrótce zdezaktualizuje i będzie ją trzeba zmodyfikować. Niestety, nie będzie trzeba.

Nestor dziennikarstwa polskiego, pomysłodawca i realizator (wraz z żoną Jadwigą) wielu niezwykłych inicjatyw, autor tysięcy tekstów większych i mniejszych, rozsianych po świecie, a dotyczących spraw polskich, również naszych, zaolziańskich, człowiek rzutki, dynamiczny, zapładniający pomysłami, z wszechstronnymi zainteresowaniami, umiejący o nich gawędzić ciekawie, ze swadą. Założył i prowadził ze swoją żoną przez wiele dziesiątków lat, i to bez grosza wsparcia, Klub Propozycji, którego gośćmi byli ludzie różni, lecz zawsze ciekawi, od intelektualnego rzeźnika Waligóry po profesora nowojorskiego uniwersytetu, Pawła Łyska, rodem z Jaworzynki. Jak On to robił, że co tydzień, w czasach takich czy owakich (ideologia nie miała tu dostępu) przychodzili do Niego na spotkania, nie licząc na żadne honorarium? Jego Klub - mający potem swoich naśladowców w różnych cieszyńskich miejscowościach, także zaolziańskich - był niecenzurowanym miejscem wymiany poglądów, powodował ferment intelektualny, co było zapewne jedną z przyczyn jego atrakcyjności. Drugiego takiego w Polsce nie było. Sprawy zaolziańskie były w nim uprzywilejowane, gdyż Władysław Oszelda był bardzo zaolziański. Widywaliśmy go często i wszędzie, zwłaszcza na nieborowskim Dniu Oszeldy (jakkż inaczej?) czy guckich Dożynkach. Gdy inni milczeli, pisał o nas w prasie polskiej na całym świecie. Zasiłał też swoimi gawędziarskimi (w najlepszym tego słowa znaczeniu) tekstami nasze wydawnictwa - „Głos Ludu”, „Zwrot”, kalendarze. O czym On tu nie pisał? O pastora Jerzym Badurze, o Brunonie Konczakowskim, Janie Wantule i Jósefie Pilchu, o „Śląsku” i Stanisławie Hadynie, któremu towarzyszył, gdy ten wyławiał z beskidzkich wsi późniejsze wokalne perły - Danusie Bury, Jadzie Legierską - niegdyś światowej sławy Zespołu; z Janem Tacią w Wiśle Malince fascynował się Andrzejem Szalbotem, co samemu cesarzowi grał w Wiedniu na trombiecie, innym razem wpadał na szkubaczki do Koniakowa, by opisać wszystko, co tu się działo. Muzyka, śpiew poruszały najmocniej struny Jego uczuciowości. Dlatego tak pięknie pisał o Janie Sztwiertni, Jerzym Drozdzie czy też o gajdoszach - Michale Sikorze z Małej Łąki i Janie Kawuloku z Istebnej, którzy od Boga talent wzięli. To wszystko zlewało Mu się z beskidzką przyrodą, którą uwielbiał. Raz wybrał się z H. Jasiczkiem na Girową, a kiedy byli na szczycie, wzruszonym głosem wyszeptał: - *Nie ma piękniejszego kraju na świecie.*

Przemienęło niezwykle życie wspaniałego dziennikarza, społecznika, działacza, naszego oddanego przyjaciela, któremu Zaolzie jest wdzięczne za wiele. Jego serdeczne, głębokie teksty, podpisywane nieraz pseudonimem MOST, Władysław MOST, jeszcze długo będą pobudzały naszą wyobraźnię. W naszym Kalendarzu Śląskim 1967 napisał: *Starzy ludzie w Beskidach są jak drzewa. Umierają, ale z ich postaw, ich oryginalnej urody pozostają żywe ślady w tych, co po nich przychodzą.* Oby tak było i ze spuścizną Pana Władysława.

Dziękujemy Mu za nią.

DANIEL KADŁUBIEC

Pogrzeb śp. Władysława Oszeldy odbędzie się dziś o godz. 11.30 w kaplicy na cmentarzu komunalnym w Cieszynie.

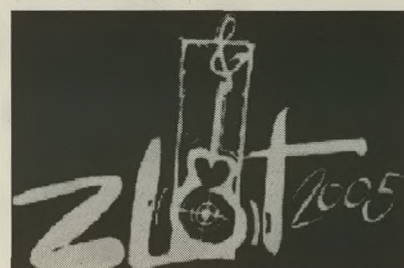
Bilety rozdane

Zakończył się konkurs o sześć darmowych biletów na odbywający się dzisiaj w Bystrzycy Złot 2005. Ostatnie pytanie było chyba najłatwiejsze, większości z uczestników konkursu udało się wyszperać w pamięci potrzebne pięć nazw zespołów lub nazwisk wykonawców, którzy zagrali na poprzednich edycjach imprezy.

W trzeciej rundzie redakcyjna „sirotka” wylosowała kartę, którą nadesłała Ewa Słowik z Karwiny Frysztat (wymieniła „Budkę Suflera”, Patrycję Markowską, Marylę Rodowicz, „Perfect” oraz dwa zaolziańskie zespoły - „Glazzy” i „Apatheia”).

Przypomnijmy, że w poprzednich

rundach 2 bilety na Złot wygrały **Hela Bonček z Cz. Cieszyna** i **Anna Krzemień z Bystrzycy**. Pierwsza podjęła już bilety w redakcji, kolejne dwie panie prosimy o zgłoszenie się w kasie wprost na imprezie. (kor)

»Totem« do rana

KARWINA (mro) - Karwina stanie się dziś stolicą muzyki country i folku, a to za sprawą pierwszego rocznika „Karwińskiego totemu” - przeglądu czeskich, polskich i słowackich zespołów kultywujących te gatunki muzyki. Przygotowane są trzy podia, na których przedstawi się ponad 30 kapel - główne w amfiteatrze kina letniego, kolejne na frysztańskim rynku i przed restauracją „Oaza” w parku im. B. Němcowej.

Na trwającym od godziny 14.00 koncercie „non-stop” wystąpią też polskie grupy - „Honky Tonk Brothers”, „Janusz Tytman & Blue Sky”, „Stonehenge” oraz „Raw Country” - laureat konkursu „Przepustka do Mragowa” w Polanicy Zdroju. Na estradzie pojawią się ponadto takie sławy, jak **Karel Plíhal** czy **Robert Křest'an**.

„Karwiński totem” będzie miał również swoich laureatów - na najlepszych wykonawców czeka nagroda prezydenta miasta, nagroda publiczności oraz nagroda dla najlepszego instrumentalisty. Przegląd zakończy się balem do białego rana.

Dodajmy, że impreza bezpośrednio odwołuje się do odbywającego się w Karwinie w latach 70. i 80. „Śpiewającego totemu”.

realitni kancelář FLASH real, s.r.o.

Staroměstská 583, Trzyniec
(napřeciivko restauraci „Stará záchytka”) Filia: Cz. Cieszyn, ul. Čapkova 10
Tel. 558 32 62 98

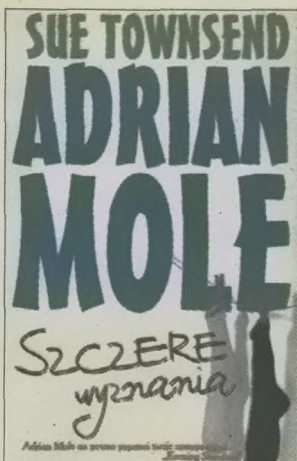
Mieszkania Trzyniec 777 077 031	2 280 000,- Kč	790 000,- Kč	980 000,- Kč
1+1 ul. Dukelská 405 000,- Kč			
1+1 ul. Kopernikova 420 000,- Kč			
2+1 ul. Sosnová 425 000,- Kč			
2+1 ul. Beskydská 460 000,- Kč			
2+1 ul. Dukelská 490 000,- Kč			
2+1 ul. Palackého 495 000,- Kč			
2+1 ul. Kopernikova 515 000,- Kč			
2+1 ul. Beskydská 750 000,- Kč			
3+1 ul. Sosnová 530 000,- Kč			
3+1 ul. Seifertova 600 000,- Kč			
3+1 ul. Beskydská 780 000,- Kč			
4+1 ul. Sosnová 620 000,- Kč			
Dom rodinný 777 077 034			
Gródek 590 000,- Kč			
Bystrzyca 1 450 000,- Kč			
Bystrzyca 1 580 000,- Kč			
Trzyniec 5+1 1 650 000,- Kč			
Nieborů 2x 4+1 1 690 000,- Kč			
Nydek 1 850 000,- Kč			
Trzyniec 2x 2,5+1 1 880 000,- Kč			
Gródek 6+1+garaz 1 950 000,- Kč			
Nydek 7+2 1 980 000,- Kč			
Wędrnia 4+2 2 200 000,- Kč			
Trzyniec 4+1 2 350 000,- Kč			
Mieszkania 777 077 031			
Nawise 4+1+garaz 1 290 000,- Kč			
Góna Lomna 2x 2+1 1 290 000,- Kč			
Dolna Lomna 2x 3+1 1 780 000,- Kč			
2+1+K Mosty k. Jabl. 445 000,- Kč			
Parcela Písek do uzgodnění			
Parcela 776 287 422			
Ligotka Kamerálna 170 000,- Kč			
Šmilovice 125,-m2			
Bystrzyca 330 000,- Kč			
Wędrnia 200,-m2			
Guty kolo rest.Haba 150,-m2			
Mosty k. Cz.Cieszyna 265,-m2			

Aktualna oferta ponad 400 nieruchomości na stronach www.flash-reality.cz

SUE TOWNSEND –

»Adrian Mole. Szczere wyznania«

Wyd. WAB. Trzecia część dziennika Adriana Mole'a nie traci nic z brawury i dosadności poprzednich, zyskuje za to na ostrości satyry i głębi obserwacji społecznych. Adrian wydorósł i wszystko się zmieniło: nie jest już nieopierzonym, lekceważonym poetą – jest dorosłym, lekceważonym poetą. Nie porzucił mimo to życia intelektualisty; wciąż patrzy z pogardą na ludzi o niskich czołach, mówi o sobie „nihilistyczny egzystencjalista” i nosi jedną skarpetkę białą – na znak swej wewnętrznej czystości, druga zaś czarna – jako symbol zła, które w nim drzemie. Praca nie zaspokaja jego ambicji, a rodzina tradycyjnie przyprawia o depresję. Do tego wszystkiego Pandora ponownie wystawia jego miłość na próbę.

KRYSTYNA JANDA –

»www.malpa2.pl«

Wyd. WAB. Po wrześniowym zamachu w 2001 roku świat zmienił się nieodwracalnie. W swoim dzienniku internetowym, którego druga część zaczyna się właśnie od jesieni 2001, Krystyna Janda stara się nie dopuszczać do siebie pesymizmu i lęku, choć oprócz wielkich światowych dramatów życie wciąż przynosi codzienne zmartwienia. Jest jak zawsze pełna energii, niezwykle otwarta i wręcz zachłanna: na nowe, często bardzo trudne wyzwania, nowe doświadczenia, nowe znajomości z ludźmi, miejscami i książkami.

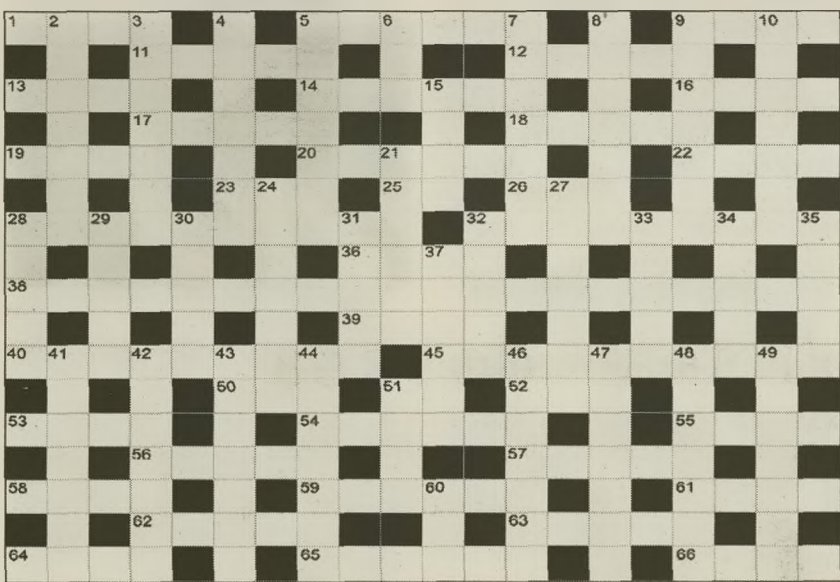
Książki można nabyć lub zamówić w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Čapka 7 w Cz. Cieszyne. (kor)

Krzyżówka

Poziomo: 1. demoniczna kobieta 5. nad Sekwaną leży 9. konkurentka Adidasa 11. „Komorników” napisał 12. strach 13. 007 14. rosyjski półwysep 16. przeciągana w zawodach 17. na twarzach przebiegawców 18. długości, objętości lub ciężaru 19. azerskojęzyczna Warszawa 20. w obwodzie rostowskim go znajdziesz 22. twardy w komputerze 23. australijski nietop 25. na samochodzie obywateli Togo 26. 100 28. jeden z proroków 32. kamień szlachetny barwy czerwonej 36. Góra 38. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE (Hit lat 60-tych)** 39. żeglowne ramię delty Renu 40. restauracja bez jedzenia 45. ożywianie 50. córka Uranosa 51. agencja USA 52. świadoma część osobowości 53. królewska stolica europejska 54. wełna z kóz angorskich 55. złota tatarska 56. miasto nad Mozą 57. budowla przeznaczona na występy muzyczne 58. Mercedesowi konkuruje 59. alians 61. czczony w Egipcie 62. napój tonikopodobny 63. drzewo mokrych łąk 64. wietrzna lub

czarna 65. metal nie tylko na monety 66. telenowela z Lubiczami. **Pionowo:** 2. zwolennik medycyny klasycznej 3. lekki powiew 4. położnik 5. z Barbudą do pary 6. batalia 7. dawny Tajwan. 8. w czystej, chłodnej i utlenionej wodzie żyje 9. towarzysz króla Artura 10. niższe od K2 15. w rękę Skolimowskiej 21. odrobina 24. pierwsze na liście 27. sportowa zaprawa 28. składa w drukarni 29. składnik ropy naftowej 30. strzała dla Anglika 31. rozgłos 32. w Kamerunie leży 33. kierunek w malarstwie abstrakcyjnym 34. kaczeniec 35. pańska na pstrym koniu jeździ 37. Antonio, włoski anatom i chirurg 41. odstępianie od tematu 42. otoczenie najbliższe 43. rywal Pierrotta 44. koloniami brytyjskimi w Afryce zarządzał 46. spray 47. przedstawiciel teatru absurdu 48. zemdlonego orzeźwi 49. na tronie polskim zasiadała 51. żeglarskie zawołanie 60. kanton w środkowej Szwajcarii.

Opr. JO

Rozwiązanie krzyżówki z 6 SIERPNIA 2005:

Poziomo: 1. RĄDOM 5. CULPA 9. UTARG 12. UHURU 13. NAGAR 14. SAMOS 15. RUBID 16. USTER 17. TRUPA 18. RARÓG 19. BLUZA 20. CZAKO 21. UNCJA 22. FARBA 23. IBIZA 24. FOGAR 31. ROZSAŁA 34. WYDECH 37. RZECZPOSPOLITA ZAPŁACI 48. LUSTRA 49. URODA 50. CANOE 51. ZAKUP 52. SETER 53. PYCHA 54. EMMET 55. AELLI 56. SZEWC 57. EAGLE 58. ELYAN 59. INTER 60. ILGIN 61. YUNTA 62. NURMI 63. ILEUS 64. RUINA 65. EFATE 66. ZAKAZ 67. KUTWA. **Pionowo:** 2. ROSTBEF 3. DEMIURG 4. MUSTAFA 5. BUDUAR 6. LABRAKS 7. ANDROID 8. OGÓRKI 9. URUGUAY 10. ATTACHE 11. GERLACH 23. ARAPU 24. BREST 26. BAZAR 27. ZWIAD 29. ONZ 30. LEC 32. ZŁO 33. ALI 35. DÓŁ 36. CYC 37. RACŁAWICE 38. ETNOLOGIA 39. ZLEPIENIE 40. OSZCZYPEK 41. PRZASNYSZ 42. LAKIERNIK 43. TUPECIARZ 44. ZOOMETRIA 45. PASTERNAK 46. ANTYGORYT 47. IZRAELITA.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań (wystarczy podać rozwiązanie dodatkowe) rozlosowana została książka T. Glinki i M. Piaseckiego pt. „Perły architektury”. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w piątek 19. 8. 2005 o godz. 12.00. Nagrodę książkową za rozwiązanie krzyżówki z 6. 8. otrzymuje Anna Krzemień z Bystrzycy. Nagroda do odebrania w redakcji.

NA BOISKO WBIEGNĄ RÓWNIEŻ PIŁKARZE PIĄTEJ LIGI

Cieszyć oko widza widowiskową grą

Dzisiaj ruszają również rozgrywki w mistrzostwach okręgu. Największym faworytem piątej ligi będzie jeszcze w zeszłym roku pierwszoligowy team Opawy. Nasze trzy regionalne drużyny – Piotrowice, Bogumlin i Mosty koło Jabłonkowa mają niższe ambicje. Pierwsze dwule zawodowłaby lokata w środku tabeli, osłabiona drużyna Mostów prawdopodobnie od początku walczyć będzie o uratowanie skóry.

LOKOMOTYWA PIOTROWICE

W ubiegłym roku piotrowiczanie z trójki naszych zespołów wypadli najlepiej, plasując się na 10. pozycji. Jesienny rzut rozgrywek w ich wykonaniu nie napawał jednak zbyt dużym optymizmem. Sapiąca Lokomotywa nie mogła ruszyć z miejsca – zdobyła zaledwie 9 punktów i ugrzęzła w strefie spadkowej. Wiosną jednak wjechała na tory prowadzącą w stronę właściwej stacji. – *Mimo iż straciliśmy najlepszego zawodnika – Davida Gilla, kadra naszej drużyny jest skonsolidowana. Celem naszego zespołu jest zajęcie miejsca w bezpiecznej strefie tabeli. Musimy mieć się na baczności, by nie było u nas tak nerwowej wiosny jak rok temu* – mówi kierownik drużyny **Bruno Kencki**.

Bramkarze: Polášek Michal; **obrońcy:** Chybidziura Petr, Kostura Jakub, Pietras Lukáš, Wrubel Vladimir; **pomocnicy:** Beneš René, Bízyc Roman, Brzóska Marek, Habrda Marek, Minárik Vojtěch; **Sojka** Jaroslav Šlachetka Zdeněk; **napastnicy:** Kumpán Martin, Kłos Michael, Novák Libor, Pikonský Rostislav. **Trener:** Jiří Skála

Przyszli: Brzóska, Habrda, Kumpán Šlachetka (Karwina), Wrubel (Stonawa)

Odeszli: Gill (Karwina).

HD BOGUMIN

W poprzednim sezonie „Faja” ponownie należała do grona zespołów walczących o utrzymanie w piątej lidze, w końcu zajęła 12. lokatę. Jej defensywa była w miarę szczelna, zdecydowanie gorzej było ze strzelaniem goli. Razem z Rymarzowem Bogumlin zaliczył aż 11 meczów remisowych – najwięcej z wszystkich drużyn. Latem drużynę zasiliło kilku obiecujących zawodników. – *Chcemy prezentować składną grę, która cieszyłaby oko widzów i sprawiała przyjemność zawodnikom. Postaramy się ominąć strefę spadkową i kręcić się w środkowych rejonach tabeli* – powiedział trener **Václav Štverka**.

Oferta

■ MŚLF: Futbol Trzciniec – Tescoma Zlin „B” (dziś, 10.15) **Dywidzja:** FC Wielkie Karłowice – IRP Cz. Cieszyń, KS Dzieńmorowice – Futbol Frydek Mistek (dziś, 16.30). **Sokol Wielkie Losiny** – Slavia Orłowa, Banik Olbrachcice – MFK Karwina (dziś, 16.30). **Mistrzostwa okręgu:** Wielkie Hosztyce – Mosty, Rymarzów – Lok. Piotrowice (dziś, 17.00).

(man)

Pierwszy mecz o punkty w nowym sezonie z Hajem „Faja” zaliczy dopiero w środę 17 sierpnia.

Bramkarze: Bilik Pavel, Ryl Jan; **obrońcy:** Bajnar Jan, Bratovanov Daniel, Fojtík Marek, Kolek Martin, Kračmar Michal, Mikšík Dušan, Svoboda Lukáš, Tomek Patrik; **pomocnicy:** Anastazovský Ondřej, Ciesarik Lukáš, Fluxa Lukáš, Prokš Roman, Klima Ondřej, Košina Libor, Tvrdý Jiří; **napastnicy:** Gábor Ondřej, Kukuliac Pavel, Nadhalský Jaromír. **Trener:** Václav Štverka.

Przyszli: Bilik, Fojtík, Klíma, Košina (Witkowice), Fluxa (Skrzeczoń), Kukuliac (Zabłocie), Svoboda (z drużyny juniorów), Tomek (Banik Ostrawa). **Odeszli:** M. Anastazovský (Karwina), Kubinský (Skrzeczoń).

SOKÓŁ MOSTY

Pogodzonych ze spadkiem do IA klasy mosteczczan w poprzednim sezonie uratowali piłkarze...Olbrachcic. Drużyna całkowicie się rozkle-

Piłkarskie sparingi

Futbol Trzciniec – Futbol Frydek-Mistek 3:0 (1:0) Sostřonek, Kluz, Kofínek. **IRP Cz. Cieszyń – Banik Ostrawa 3:3** (0:1) Ganczarczyk 2, Myšínský. **Banik Olbrachcice – Slavia Orłowa 0:4** (0:1) Směták, Kopel, Kroužek, Sekera. **Slavia Orłowa – Banik Hawierzów 3:2** (1:1) dla gospodarzy: Třos, Kroužek, Štverka. **KS Dzieńmorowice – KS Bystrzyca 4:2** (3:0) Szlaur, Zbončák, Zdeněk, Matušík – Faruga, Kušírník. **Lokomotywa Piotrowice – MFK Karwina 2:4** (0:3) Novák 2 – Šustr 3, Sourada). **MFK**

Karwina – Herzmanice 10:0 (4:0) Mašlej 2, Gill 2, Šustr 2, Sourada 2, Anastazovský, Jurkovský. **Banik Olbrachcice – Lokomotywa Piotrowice 2:3** (2:3) Molenda, Goj – Pikonský, Wrubel, Kłos. **IRP Cz. Cieszyń – FC Hluczyń 1:6** (0:3) dla gospodarzy Grygar. **Jablonków – Mosty 0:4** (0:2) T. Nieslanik, Kufa, J. Bažant, I. Lysek. **Gródek – Mosty 3:1** (0:0) Kantor, Linhart, Duda – Běhal. **HD Bogumín – Iskra Gruszów 2:2** (2:2) dla gospodarzy: Anastazovský, Tvrdý. **B** (0:0) dla gości: Prokš (man)

Sport Polski

■ PO NOMINACJI DO NAGRODY najlepszego bramkarza Europy sezonu 2004/05 Jerzego Dudka spotkał kolejny zaszczyt. Interwencja polskiego bramkarza Liverpoolu, który najpierw zatrzymał strzał Andrija Szewczenki z 5 m, aby po chwili obronić również jego atomowe uderzenie z 1 m, znalazła się na 3. miejscu listy wszech czasów. Wyprzedziły ją tylko akcje takich sław, jak Gordon Banks i David Seaman – tak głosowali kibice brytyjskiego portalu futbolowego.

■ 2 PORAZKI I ZWYCIĘSTWO to bilans polskich zespołów w pierwszych meczach 2. rundy kwalifikacyjnej piłkarskiego Pucharu UEFA. Powody do radości mają jedynie piłkarze Grocli-

nu Grodzisk Wlkp., który wygrał z Duklą Bańska Bystrzyca 4:1 (0:0). Legia przegrała w Warszawie z FC Zurich 0:1 (0:0), a Wisła Płock uległa w Zurychu Grasshoppersowi także 0:1 (0:0). Rewanż odbędzie się za 2 tygodnie. W spotkaniu SV Pasching z Zenitem Sankt Petersburg (2:2) drugiego gola dla drużyny austriackiej w 87. minucie gry uzyskał Tomasz Wisio.

■ MICHAŁ ŻEWIAKOW nie ma miejsca w podstawowym składzie Anderlechtu Bruksela. Klub chce przedłużyć z nim wygasający za rok kontrakt, ale sam zawodnik rozważa zmianę pracodawcy. Interesuje się nim Celtic Glasgow. W Celtiku gra już dwóch Polaków – Artur Boruc i Maciej Żurawski. (Opr. man)

Krażki zdobyte na bieżni i w basenie

Na XII Światowych Letnich Igrzyskach Polonijnych w Warszawie zaolziańska kadra wreszcie sięgnęła głębiej do worka z medalami. **Bardzo dobre występy zaliczyli lekkoatleci (rewelacyjnie spisał się Marian Cienciála) oraz pływacy (najlepiej wiodło się Łucjanowi Raszce). Sportowcy z Zaolzia wywalczyli 22 medali - 5 złotych, 12 srebrnych i 5 brązowych.**

PLYWANIE: (kat. 21 – 30 lat)

50 m dowolny mężczyzn: 2. Łucjan Raszka 43,02 s
50 m klasyczny mężczyzn: 2. Łucjan Raszka 43,02 s
50 m grzbietowy mężczyzn: 2. Łucjan Raszka 1:11,94 min
100 m dowolny mężczyzn: 2. Łucjan Raszka 1:56, 40 min
100 m klasyczny mężczyzn: 2. Łucjan Raszka 2:25:50 min (kat. 41 – 50 lat)
50 m klasyczny mężczyzn: 5. Wawrzyniec Fójcik 49,10 s
50 m grzbietowy mężczyzn: 6. Wawrzyniec Fójcik 55,13 s
100 m klasyczny mężczyzn: 5. Wawrzyniec Fójcik 1:58,57 min
200 m klasyczny mężczyzn: 4. Wawrzyniec Fójcik 4:20,41 min. (kat. 51 – 80 lat)
50 m klasyczny mężczyzn: 2. Józef Słowiocek 1:01,43 min

100 m klasyczny mężczyzn: 3. Józef Słowiocek 2:22,30 min
100 m dowolny mężczyzn: 4. Roman Sikora 2:09,41 min
200 m klasyczny mężczyzn: 2. Józef Słowiocek 5:13:03 min

LEKKA ATLETYKA:

100 m kobiet 4. Danuta Fójcik 19,69 s
Rzut dyskiem mężczyzn (do 30 lat) 1. Marian Cienciála 37,26 m, ...3. Ronald Wilczek 23,77 m.
Skok w dal mężczyzn (do 30 lat) 2. Marian Cienciála 6,35 m.(powyżej 30 lat) 9. Rene Sikora 4,72 m.
5000 m mężczyzn (do 30 lat) 3. Jakub Martynek 18:59,20 min. (powyżej 30 lat) 3. Rene Sikora 17:03,02 min.
1500 m mężczyzn (do 30 lat) 3. Tadeusz Fójcik 4:51,73 min, 4. Jakub Martynek 4:54,88 min. (powyżej 30 lat) 2. Rene Sikora 4:41.29 min,... 4. Wawrzyniec Fójcik 4:48,47 min, 5. Władysław Sikora 4:52,38 min.
100 m mężczyzn (do 30 lat) 1. Marian Cienciála 11.92 s, (powyżej 30 lat) 6. Wawrzyniec Fójcik 14,24 s.
TURNIEJ RODZINNY: 1. Kempowie (Austria) 124 pkt,...5. Fójcikowie 92 pkt,...9. Martynkowie 70 pkt.
WĘDKARSTWO: 1. Przemysław Hatała (Grecja) 50 ryb/700 g, 2. Rudolf Rucki 57 ryb/680 g. (man)

DZIŚ W NUMERZE:

Autor »Bożego igrzyska«... str. 3
Mini-fotoreportaż z Bystrzycy str. 4
JEMIOŁA – Nie chcieli się bić str. 5
Piłkarski weekend str. 8

WTOREK
16 SIERPNI 2005
NR 96
ROCZNIK LX
CENA 6 KČ

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@gloslodu.cz

Polski zespół TSA na bystrzyckiej scenie.

NA ZŁOCIE PONAD 2 TYS. MIŁOŚNIKÓW ROCKA

Gwoździem imprezy
był koncert TSA

BYSTRZYCA (kor) – Kończący się tuż przed północą koncert legendy polskiego metalu, zespołu TSA, był punktem kulminacyjnym tegorocznego Złotu 2005, który po kilkuletniej wędryńskiej przerwie powrócił do miejsca swego narodzenia – do Bystrzycy, do parku przy miejscowym Domu PZKO.

– *Bardzo mi się tu u was podoba – powiedział „GL” wokalista TSA, Marek Piekarczyk. – Bawimy się świetnie, publiczność jest wspaniała. A co najważniejsze, bawią się tu wspólnie przedstawiciele kilku generacji. Bo są i dzieciaki, i średniaki, no i zupełne starszaki... To mnie przyjemnie zaskoczyło.*

Rzeczywiście, ponownie okazało się, że muzyka także na Zaolziu łączy pokolenia. Nikogo zatem nie dziwił fakt, że na bystrzycki Złot często z wnukami przyjechali dziadkowie, pamiętający doskonale tamte pierwsze, organizowane przez Klub Młodych „Groni” Złoty Młodzieży Związkowej

z lat 70., kiedy gwiazdami imprezy byli „Budka Suflera”, Marek Grechuta, Andrzej Rosiewicz czy zespół „Dżamble”. A bawili się na Złocie ponad 2 tys. miłośników ostrego rocka. I to do późnych godzin nocnych, bo dyskoteka zakończyła się ok. godz. 3.00.

Złot rozpoczął się już przed południem od Memoriału im. Franciszka Menšíka w siatkówce. Mecze na trzech boiskach rozegrało w tym roku 11 drużyn. Zwyciężyła ostatecznie – po raz kolejny z rzędu – drużyna z Morawki, która w finale pokonała drużynę z Nydku. Kolejnym sportowym akcentem był pokazowy mecz ringo. Rozegrali go byli załóżnicy międzynarodowi mistrzowie Polski w tej dyscyplinie (w swoim czasie podobno ringo miało się stać nawet dyscypliną olimpijską), którzy sukcesy odnosili w latach 80. i na początku lat 90. ub. wieku. **Ciąg dalszy na str. 4**

Festyn Górski już niebawem

KOSZARZYSKA (kor) – Ledwo co skończył się tegoroczny bystrzycki Złot, a tu już można się powoli szykować do kolejnej wakacyjnej imprezy młodzieżowej, której korzenie – tak

jak w wypadku Złotu – sięgają lat 70. Chodzi, oczywiście, o Festyn Górski w Koszarzyskach, który po dłuższej przerwie powrócił pod koniec lat 90. ub. wieku do kalendarza zaolziańskich imprez.

Tegoroczny Festyn Górski odbędzie się w byłym ośrodku ZG PZKO w Koszarzyskach Pasieczkach w sobotę 27 sierpnia. Organizuje go – wspólnie z ZG PZKO i koszarzyckimi pezetkarcami – dzierżawca ośrodka, Henryk Cieślak.

Program imprezy jest – jak zwykle – bogaty. Przed południem uczestnicy festynu mogą zmierzyć siły w sportowych dyscyplinach. Będzie zatem tradycyjny Bieg pod Górkę i wyścig rowerowy, a także turnieje w ringo i siatkówce. Po południu rozpocznie się festyn z muzyką ludową.

Wieczór natomiast należy do fanów rocka. O godz. 18.00 zagra zaolziański zespół „Blissten”, o 19.00 zaś czeski „Tabák”, czyli „Kabát Revival”. Festyn zakończy dyskoteka Romana Janiczka.

Sztab Trzynieckiego 13. Lata Filmowego zwołuje spotkanie wolontariuszy. Warunkiem zakwalifikowania jest obecność na tym spotkaniu! Spotykamy się w siedzibie Klubu Kultury, Trzaniec 1, ul. 1 Maja 493 w środę, 17. 8. 2005 o godz. 15.00. Na miejscu podział funkcji, określenie uprawnień i obowiązków, propozycje innowacji.

Wysoki piec
w remoncie

TRZYNIEC (man) – Z początkiem sierpnia Huta Trzaniec przystąpiła do realizacji największego przedsięwzięcia w ostatnim czasie – rekonstrukcji i modernizacji pieca hutniczego nr 4. Piec, którego rekonstrukcja zamknie się kwotą 700 mln Kc, oddany zostanie do użytku pod koniec października. Agregat hutniczy został uruchomiony w marcu 1923 roku, do dnia dzisiejszego wytopił bez mała 35,69 mil. ton surowego żelaza i ośmiokrotnie przechodził remont. Produkcja surowego żelaza w minionym roku w obu piecach hutniczych osiągnęła blisko 2 mil. ton. – *Po modernizacji jednego z pieców nie tylko wzrośnie produkcja żelaza, ale piec spełniać będzie wszystkie kryteria potrzebne do produkcji żelaza w XXI wieku. Po rekonstrukcji żywotność pieca przedłuży się o 21 lat – dowiedzieliśmy się od dyrektora Huty Trzaniec Jerzego Cieniały.*

Uwaga Rodzice!

Powrót dzieci z kolonii polonijnych w Przasnyszu nastąpi dziś, 16. 8., koło godz. 17.00 na dworzec autobusowy w Czeskim Cieszynie. Kancelaria Kongresu Polaków

Pogoda

WTOREK – Zachmurzenie umiarkowane do dużego, możliwy deszcz. Temperatura w dzień 17 – 21 st. C, nocą 13 – 9 st. C.

ŚRODA – Zachmurzenie małe, pogodnie. Temperatura w dzień 19 – 23 st. C, nocą 12 – 8 st. C.

JAK ZATRZYMAĆ TURYSTĘ NA DŁUŻEJ?

Pokazać region!

OSTRAWA (mro) – Województwo Morawsko-Śląskie usiłuje o to, aby turyści z Polski i Słowacji zatrzymywali się w naszym regionie dłużej niż na jeden dzień. Stąd i w przyszłym roku zamierza wspólnie z agencją Czech-Tourism aktywnie propagować swoje atrakcje turystyczne.

Prezentacja w 2006 roku – podobnie jak w roku bieżącym – skierowana będzie jednak przede wszystkim na turystów krajowych. Jej celem jest stworzyć pozytywny wizerunek regionu. – *Zauważyliśmy, że propagowane w Czechach informacje o województwie morawsko-śląskim są stereotypowe i przestarzałe – podkreślił hetman Evžen Tošenovský.*

Województwo zaprezentuje się na krajowych targach w Brnie („Regiontour”), w Ostrawie („Urlop i Region”), w Hradcu Kralowej („Infotour & Turystyka rowerowa”), w Jabloncu nad Nysą („Euroregiontour”) oraz w Czechach Budziejowicach („Mobil Salon”).

Szeroko i wygodnie

BYSTRZYCA (man) – Władzom gminy przyznana została dotacja 3,6 mln Kc z Ministerstwa Rozwoju Regionalnego na podreperowanie drogi prowadzącej od kościoła ewangelickiego w stronę dawnej cegielni.

Na jej terenie działa obecnie firma „Moravia Palets” zatrudniająca ok. 30 osób, obok znajduje się nowy cmentarz. Około 800-metrowy odcinek drogi zostanie pokryty nawierzchnią asfaltową, jego szerokość wynosić będzie 6 m. Obok drogi położony zostanie chodnik. Prace, które pochłoną około 5 mln Kc, zostaną zakończone na początku października.

W 2003 roku było ich 545 610, podczas gdy w 2002 r. – 478 180, a w 2001 – 448 610.

Dodajmy, że wg badań agencji CzechTourism, dotychczasowa akcja informacyjna się opłaca. Województwo odwiedza coraz więcej turystów. W 2003 roku było ich 545 610, podczas gdy w 2002 r. – 478 180, a w 2001 – 448 610.

POJAWIENIE SIĘ KONKURENTA Z POLSKI MOŻE BOLEĆ

Kto wytrzyma dłużej?

TRZYNIEC (sch) – O tym, że konkurencja w walce o klienta nie zawsze przebiega w środkach, przekonała się ostatnio polska firma kamieniarska „Wrzos”, która dzięki ogłoszeniom zamieszczanym m.in. też na naszych łamach stara się zaistnieć również na lewym brzegu Olzy.

– *Dwa tygodnie temu, po umowie z trzynieckim proboszczem, umieściliśmy reklamę naszej firmy w gablotce przykościelnej. Minęły raptem dwa dni, a reklama znikła – zwierzył się nam przedstawiciel handlowy „Wrzo-*

sa” na Zaolziu, Mirosław Hołubek. Nieznany sprawca przevorsował kłódkę i ukradł reklamę, która – jak twierdzi pan Mirosław – sama w sobie przedstawia wartość zaledwie kawałka plastiku. Po tygodniu firma umieściła reklamę ponownie, z podobnym jednak skutkiem. Tym razem, żeby zdemolować reklamę, stłuczono szybę w witrynie. Sąsiednie gablotki – tak samo jak ostatnio – pozostały nie tknięte... – *Trudno więc podejrzewać zwykłych wandalów – reasumuje przedstawiciel firmy. Ciąg dalszy na str. 2*

W CO DRUGIEJ RESTAURACJI LUB BARZE OSZUKUJE SIĘ KLIENTA

Zamawiając obiad w restauracji lub w barze niewiele osób zastanawia się, czy waga i jakość potrawy odpowiada podanej w karcie dań lub czy rachunek nie jest zawyżony. Większość bezkrytycznie akceptuje to, do dostaje na talerzu oraz co stoi na rachunku...

Jak wynika z danych Czeskiej Inspekcji Handlowej (Česká Obchodní Inspekce), która przeprowadziła kontrolę w 3561 placówkach gastronomicznych na terenie całego kraju, braki stwierdzono w 43 proc. z nich (o 5 proc. więcej niż w roku ub.). Najgorsza sytuacja panuje w Pradze, gdzie przypadki oszukiwania klientów stwierdzono w 71 proc. lokali.

– *Właściciele restauracji czy jadalni mają dość szerokie możliwości oszukania klienta. Ludzie*

zamawiają potrawę, zjadają ją, a dopiero potem otrzymują rachunek. Jeśli cena budzi wątpliwości, trudno im dochodzić swoich racji. Nie mogą już niczego udowodnić – twierdzi rzecznik inspektora-

Obiad w cenie dwóch

tu, Miloslava Flégłowa. – *Do głównych grzechów obsługi restauracji i barów należy zaniżanie miary napojów, zawyżanie rachunków oraz używanie niewłaściwych miar i wag.*

Najbardziej drastycznymi i odczuwalnymi przypadkami oszustw w lokalach gastronomicznych jest zawyżanie rachunków. W jednej z restauracji w centrum Pragi inspektorom zamiast 995 Kc na

rachunku wypisano 1140 Kc. Jeszcze wyraźniejszego oszustwa usiłowano się dopuścić w jednej z restauracji w Ostrawie Porubie. Zamiast 120 inspektorom kazano zapłacić 330 Kc.

Nieuczciwi restauratorzy oszukiwali przede wszystkim zagranicznych turystów. Zdaniem Flégłowej, w wielu przypadkach udowodnienie personelowi restauracji oszustwa lub próby oszustwa jest bardzo trudne. Przyłapani na gorącym uczynku z reguły tłumaczą, że się pomylili, a zawyżenie ceny wynika z ich... roztargnienia.

W sumie Czeska Inspekcja Handlowa ukarała w pierwszym półroczu br. nieuczciwych pracowników gastronomii mandatami na łączną kwotę 1,22 mln koron. (wak)

TYDZIEŃ

8 - 14 VIII 2005

■ Wahadłowiec kosmiczny Discovery bezpiecznie wylądował w bazie lotniczej Edwards w Kalifornii. Pierwotnie wahadłowiec lądować miał na Florydzie, do zmiany planów doszło z powodu niesprzyjającej pogody.

■ W pożarze kamienicy w Berlinie zginęło osiem osób, w tym pięcioro dzieci. Wśród ofiar była czteroosobowa rodzina Polaków.

■ W Wielkiej Brytanii aresztowano 10 obcokrajowców, radykalnych islamistów, wśród nich radykalnego islamskiego duchownego abu Katady'ego. Obcokrajowcy zostaną wydaleny z kraju. Według rządu brytyjskiego „ich dalsza obecność w Wielkiej Brytanii nie leży w interesie publicznym”.

■ Śmigłowiec z 12 pasażerami i dwoma pilotami wpadł do Bałtyku w pobliżu wybrzeży Estonii. Nikt nie przeżył. Przyczyną katastrofy była zła pogoda.

■ Prezydent Polski, Aleksander Kwaśniewski, przeprowadził rozmowę telefoniczną z prezydentem Rosji, Władimirem Putinem. Tematem były działania w celu wykrycia i ukarania organizatorów i sprawców napaści na trzech obywateli polskich w Moskwie.

■ Czeska policja aresztowała jednego z najgroźniejszych bossów mafii sycylijskiej, Luigiego Putrone'a. Ukrywał się on od pięciu lat w miasteczku Krasne Brzezno koło Ujścia nad Łabą. We Włoszech został skazany zaocznie na podwójne dożywocie za dziewięć morderstw, w tym zamordowanie małego chłopca.

■ Ciało 4 mężczyźni, którzy usiłowali nielegalnie przedostać się z północnej Afryki do Europy, znaleziono w kontenerze w holenderskim porcie Rotterdam. Uciekinierzy zmarli wskutek wycieńczenia i silnych upałów.

■ Z Florydy wystartowała w kierunku Marsa bezzałogowa sonda „Mars Reconnaissance Orbiter”. Po dotarciu do planety w marcu 2006 roku sonda stanie się jej sztucznym satelitą i będzie prowadziła badania naukowe.

■ 400 ukąszeń pszczoł naliczyli lekarze u 83-letniej mieszkanki Tuscon w Arizonie. Kobieta zaatakowała dzikie pszczoły. Jej stan, początkowo krytyczny, szybko się poprawił. Kobięcie udało się przeżyć nieoczekiwany atak.

■ Minister obrony Polski, Jerzy Szmajdzński, oznajmił, że polskie wojsko opuszcza Irak w styczniu przyszłego roku.

■ Na Sri Lance został ogłoszony stan wyjątkowy. Powodem był zamach i zamordowanie ministra spraw zagranicznych tego kraju, Lakszmana Kadira Gamary. Polityka zabił w ogrodzie jego własnego domu snajper.

■ Łódzki sąd aresztował na trzy miesiące Andrzeja Jaroszewicza, syna byłego premiera Polski z czasów PRL. Postawiono mu zarzut usiłowania wymuszenia 150 tys. euro od pewnego łódzkiego biznesmena.

■ Nikt nie przeżył katastrofy cypryjskiego boeinga 737, który ze 121 osobami na pokładzie rozbił się koło Aten. Samolot leciał z cypryjskiej Larnaki do Pragi. Przyczyną katastrofy było prawdopodobnie rozhermetyzowanie się kabiny.

■ Izrael zamknął Strefę Gazy i zagał w ten sposób operację przesiedlenia osadników żydowskich z tych terenów.

■ Lech Wałęsa zapowiedział w Gdańsku, że po zakończeniu obchodów 25. rocznicy Sierpnia '80 wystąpi z Solidarności. „Ta Solidarność jest tak inna, że nie pasujemy do siebie” – powiedział. (M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z Internetowych serwisów informacyjnych.

Fot. BARBARA GLAC

Kościelecki odpust ma sporo stałych sympatyków, ale kolorowy gwarny tłum oraz widoczne z drogi atrakcje zachęcają do zatrzymania się także przypadkowych przejezdnych. Kościół św. Wawrzyńca leży bowiem tuż przy głównej drodze z Cz. Cieszyna do Ostrawy.

Województwo da strażakom

OSTRAWA (mro) – Województwo Morawsko-Sląskie zainwestuje blisko 9,5 mln Kc w dowyposażenie wojewódzkiej straży pożarnej.

Jak poinformował „GL” hetman Evžen Tošenovský, w odpowiedzi na zgłaszane przez strażaków zapotrzebowanie jeszcze w tym roku zostanie

za maksimum 3,5 mln Kc zakupiony kontener bazowy. Kontener z możliwością dopełnienia go o nadmuchiwany namiot będzie bazą socjalną dla strażaków biorących udział w akcji, a także może być stanowiskiem zarządzania kryzysowego. Za resztę pieniędzy (6 mln Kc) zakupionych zostanie 20 sztuk podciśnieniowych kombinizonów przeciwchemicznych oraz 20 kombinizonów przeciwpożarowych, 3 sztuki wskaźników do wykrywania źródeł promieniowania ciepłego oraz jeden do mierzenia koncentracji substancji chemicznych.

O całości inwestycji zdecydował samorząd województwa. Jak zaznaczył hetman, województwo postanowiło nie czekać na dowyposażenie straży przez państwo, lecz samo aktywnie pomóc strażakom w ich służbie na rzecz mieszkańców regionu.

Kto wytrzyma...

Dokończenie ze str. 1

W piątek zgłosił sprawę trzynieckiej Policji. – *Policja spisała protokół oraz na miejscu przeprowadziła oględziny* – dodaje. Sam nie chce nikogo oskarżać, niemniej sprawcy incydentu pragnie przekazać, żeby więcej energii poświęcić uczciwej pracy niż niszczeniu cudzej.

Póki co firma „Wrzos” nie zamierza rezygnować z reklamowania swoich usług w gablotce koło trzynieckiego kościoła (podobna reklama wisi ponoć przy cmentarzu w Karwinie Raju). Pozostaje jednak pytanie, kto wykaże większą wytrwałość – ogłoszeniodawca czy działający z premedytacją wandal, którego boli – kto wie – może nie tyle fakt pojawienia się na Zaolziu konkurencyjnej firmy, ile to, że pochodzi ona z Polski?

Drogi jak w Unii?

REGION (mro) – Przy udziale środków Unii Europejskiej rozpoczęto wczoraj w województwie drugi etap modernizacji i rekonstrukcji dróg I i II kategorii. Konkretnie w Ostrawie zostanie wyłączony z ruchu 3-km odcinek drogi na ulicach Bogumińskiej i Frydeckiej. Przebudowana zostanie też m.in. droga Rymařov – Ondřejov prowadząca z Olomuńca do Jesioników. Zakończenie prac przewidywane jest wiosną 2006 r. Koszty budowy szacuje się na 142 mln Kc, z czego 75 proc. pokryje UE.

Od oryginału ich nie rozpoznasz

OSTRAWA (wak) – Coraz więcej osób musi się ostatnio tłumaczyć policji, skąd w ich portfelach znalazły się fałszywe pieniądze. Na przełomie lipca i sierpnia „fałszywkami” płacono m.in. w supermarketach „Billa” w Orłowej Lutni oraz w Hawierzowie, w karwińskim „Tesco” oraz w sklepach sieci „Albert” w Ostrawie i w Hawierzowie. Jak wynika z relacji klientów płaćcych podróbkami banknotów o nominałach 500 koron, pieniądze trafiły do nich w restauracjach oraz w aptece.

Policja ostrzega, że zdarzenia te nie są wyjątkiem. W obiegu może znajdować się dużo „lewych” pieniędzy. Zdaniem policyjnych ekspertów, większość podróbionych banknotów i monet może być wychwycona dopiero pod-

czas fachowej ekspertyzy. Nawet policjanci, którzy na co dzień zajmują się takimi przestępstwami, nie potrafią rozpoznać dobrze podrobionych pieniędzy.

Przylapanego na próbie płacenia podróbnymi pieniędzmi klienta czeka szereg kłopotów. Każdy przypadek zgłaszany jest bowiem policji, która musi przeprowadzić przesłuchanie i dokładnie wyjaśnić, skąd zakwestionowany banknot znalazł się w portfelu zatrzymanego. Pieniądże trafiają później do policyjnego analityka. Stratę oczywiście ponosi klient.

Wszelkie podejrzenia co do oryginalności pieniędzy mieszkańcy powinni zgłaszać na policję. Wtedy dużo łatwiej będzie ustalić źródło pochodzenia podróbek.

Ciekawostki

Sto lat dla...Fidela!

Kuba uczciła 79. urodziny Fidela Castro okolicznościowymi artykułami na czołówkach państwowych gazet i imprezami w całym kraju. Grupa dzieci szkolnych upiekła dla Fidela urodzinowy tort, telewizja pokazywała filmy o życiu kubańskiego przywódcy. Castro, najdłużej sprawujący władzę szef rządu w świecie, kieruje krajem nieprzerwanie od 47 lat. „Świętujemy jak twoje dzieci, z miłością i niezmiernym zachwytem dla najsłabszego, najmądrzejszego i najdzielniejszego ojca” – głosi jeden z listów do „Comandante” opublikowany na pierwszej stronie organu partii komunistycznej „Granma”. Autorzy, podpisujący się jako „twoi ludzie”, nazywają prezydenta „gorąco kochanym Fidelem” i wysławiają jego „szczególną wrażliwość na innych” a zarazem „partyzanckiego ducha sprawiedliwych ideałów”. O

pólnocy, uczestnicy kongresu młodzieży w stolicy Wenezueli, Caracas, odśpiewali dla Castro „Happy Birthday”, który odpowiedział depezą z podziękowaniami i zapewnił, że śledzi to forum.

Parada w Rotterdamie

Blisko 400 tys. osób przedelflowało przez centrum Rotterdamu, w rytm dziesiątej Heineken Dance Parade. Dzień bez deszczu, po kilku dniach niepogody w Holandii, sprawił, że frekwencja była „większa niż w ubiegłym roku” – twierdzą organizatorzy. Ubrani w kolorowe, niekiedy lekkie stroje, uczestnicy szli tańcząc za 10 przyczepami, które z potężnych głośników nadawały muzykę dance. Na przyczepach, zamienionych w estrady, jechali disc jockeye i tancerze. Widowisko obserwowali liczni ciekawscy, płynący statkami po Nowej Mozie. Pochód skierował się

MK PZKO PRZYGOTOWAŁO DWIE WYSTAWY

Odpust przyciąga gości

CIERLICKO KOŚCIELEC (bag) – Odświętnie przystrojony kościół św. Wawrzyńca przywitał w niedzielę tłumy wiernych. Msze odpustowe (dwie w języku polskim oraz jedną po czesku) odprawił w intencji parafian oraz długoletniego zasłużonego proboszcza **Dominika Piechaczka**, ks. **Jacek Domański** z Bogumina.

Tutejsza tradycja każe bowiem, by w tym dniu prowadzili nabożeństwa księża – goście. Od lipca br. duszpasterzem na Kościelcu jest bowiem ks. **Jiří Sedláček**, który zastąpił ks. **Miroslawa Brutkowskiego** udającego się do Krnova. Niedzielną uroczystość zakończona została procesją wokół kościoła, miejscową scholę wsparła swoimi głosami młodzież z Ropicy.

Odpustowi na Kościelcu towarzyszą co roku jarmark i karuzele, a także wystawy w Domu Polskim im. Żwirki i Wigury. Tym razem MK PZKO Kościelec już w sobotnie popołudnie zapraszał do obejrzenia prac młodej artystki **Ewy Słowik** z Karwiny Frysztat, studentki IV roku Edukacji Artystycznej w zakresie Sztuk Plastycznych Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie, specjalizującej się w grafice. Przez dwa dni można też było podziwiać wspaniałe bonsaje – własność członków Klubu Bonsai z Trzyńca, który świętować będzie w przyszłym roku 20-lecie działalności. **Jan Polak**, **Valdemar Cankov** i **Tomáš Hlawiczka** przedstawili praktyczny pokaz specjalnej pielęgnacji drzewek. Zwiedzający mieli więc okazję uzyskać fachowe informacje oraz zakupić małe bonsai.

Przez cały czas zwiedzać można było również stałą wystawę poświęconą pamięci polskich lotników Żwirki i Wigury czy też przy kawie i kołaczach

odpocząć w gościnnych progach Domu Polskiego. Korzystali z tej okazji także goście z Polski oraz letnicy. Odpust ku czci Wawrzyńca daleko bowiem wybiega poza granice kościeleckiego wzgórza, a zabawa trwa tu każdorazowo do późnych godzin popołudniowych.

Nowy proboszcz

Dokończenie ze str. 1

Wiem, że czeka mnie tutaj dużo pracy, wierzę jednak, że jakoś sobie poradzę – powiedział „GL” ks. Kiwak. Do Jablonkowa przybył tydzień temu, z większością parafian spotkał się jednak dopiero w trakcie niedzielnych nabożeństw.

Jego poprzednik śp. ks. Eugeniusz Kalisch pełnił funkcję proboszcza w Jablonkowie przez 25 lat. Na początku sierpnia odszedł w stan spoczynku, zamieszkując w klasztorze sióstr Elżbietanek w Jablonkowie. W ub. tygodniu zaczął odczuwać dolegliwości sercowe i trafił do Szpitala Podlesie. W niedzielę późnym wieczorem zmarł w wieku 75 lat. – *Ks. Kalisch do końca wypełnił swoje zadanie, pracując do ostatniej chwili życia* – powiedział proboszcz Kiwak

00978
Oělnický
zpáteční listek.

Krásno nad Beč.
Český Těšín

Z a zpět T

Ustanovení
o používání viz tarif

3. tř. osob. vlak

Kč 8.00

00978

Podczas remontu domu na czeskokoclezińskim rynku pan Daniel Wacławik znalazł bilet sprzed bez mała 80 lat. Robotniczy bilet powrotny – jak widać na zdjęciu – uprawniał do przejazdu z Krasna nad Beczwą do Cz. Cieszyna i z powrotem w wagonie 3. klasy. Na odwrocie zaś (zamieszczamy tylko jego fragment) można śmiało przeczytać datę – 13 VIII 1928.

graph”. Reklama firmy umożliwiającej międzynarodowe przekazy pieniężne pojawi się na 200 billboardach i przystankach autobusowych. Jest to pierwsza kampania na Wyspach prowadzona w całości w obcym języku. Plakat przedstawia kobietę, która uczy dziewczynkę jazdy na rowerze, a powyżej widnieje twarz mężczyzny w kasku ochronnym i napis: „Przesyłam coś cenniejszego niż tylko pieniądze”. Cytowany przez „The Sunday Telegraph” rzecznik firmy powiedział, że około 200 tys. osób przyjechało do Wielkiej Brytanii z nowych krajów Unii Europejskiej po 1 maja ub. roku. Prawie połowa to Polacy. Jeszcze dwa lata temu Polska nie była nawet w pierwszej trzydziestce krajów, do których trafiało najwięcej naszych przekazów, ale po rozszerzeniu UE znalazła się w pierwszej piątce – podkreślił rzecznik.

»ZA SWOJĄ NAJWAŻNIEJSZĄ KSIĄŻKĘ UWAŻAM „EUROPE”« – MÓWI NORMAN DAVIES

Autor »Bożego igrzyska« na Zaolziu

W ubiegłym tygodniu – na zaproszenie prezesa Kongresu Polaków, Józefa Szymeczka – gościł na Zaolziu światowej sławy historyk, Norman Davies. Autor „Bożego igrzyska” czy „Powstania ‘44’” przyjechał na Śląsk Cieszyński jako jeden z wykładowców w odbywającej się właśnie w Filii Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie Letniej Szkoły Języka i Kultury Polskiej. Podczas jednodniowej wizyty na lewym brzegu Olzy odwiedził m.in. Żwirkowisko, pomnik ofiar tragedii żywocickiej oraz Jabłonków. Nam udało się z N. Daviesem porozmawiać podczas jego odwiedzin w Kancelarii Kongresu Polaków.

Panie profeszore, jak się to stało, że pan – obywatel W. Brytanii, Walljczyk z pochodzenia, absolwent uniwersytetu w Oksfordzie – zaczął się interesować historią Polski?

Dlaczego nie – każdy młody człowiek, poprzez różne przypadki, stara się znaleźć w życiu własną drogę. Ja w ten sposób zainteresowałem się Polską.

A do Polski przyjechałem po raz pierwszy zupełnie przypadkiem. Nasza grupa studencka z Oksfordu miała w 1962 roku przez Polskę jechać do Moskwy. Nie otrzymaliśmy jednak wizy sowieckiej i przez jakiś czas miałem okazję przebywać w Polsce. Wtedy zrozumiałem, że nic nie wiem o kraju, w którym się znalazłem, a zwłaszcza o jego bogatej historii. Zrozumiałem, że to trzeba naprawić.

Potem podjął pan nawet studia na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie...

FOT. BEATA SCHÖNWALD

Prof. Norman Davies w Kongresie Polaków.

Tak, przyjechałem do Krakowa na stypendium. Najpierw na rok – byłem lektorem języka angielskiego w Polskiej Akademii Nauk w Krakowie. Później rozpocząłem nawet przygotowywać się do doktoratu. I wtedy mój profesor powiedział: „Napisz raczej jakąś książkę o Polsce, doktorat może poczekać”. Powstała zatem książka o wojnie polsko-sowieckiej: „White Eagle, Red Star. The Polish-Soviet War 1919-1920”, czyli „Orzeł biały, czerwona gwiazda”. W Londynie ukazała się ona w 1972 r. Przez prawie 30 lat jednak nie było mowy o wydaniu tej książki w Polsce. Oficjalnej publikacji, nakładem „Znaku”, doczekała

się dopiero w 1997 roku.

Jednym z najważniejszych pana dzieł jest „Boże igrzysko. Historia Polski”, wydawane do dziś nie tylko w Polsce, ale na całym świecie...

Uważam, że jest to ważna książka, niemniej za najważniejszą uważam „Europe”. Pojawiła się ona w tłumaczeniach w ponad 20 krajach świata, a lada dzień ukaże się w Chinach.

A „Boże igrzysko”? Owszem. Ta książka zrodziła się m.in. dlatego, że nie było wówczas na Zachodzie żadnej syntezy historii Polski. Było wprawdzie kilka książek, ale chodziło o dzieła napisane przez Polaków,

którzy nie znali pewnych kontekstów i stanu wiedzy o Polsce w krajach zachodnich. „Boże igrzysko” ukazało się w 1981 r. w chwili wielkiego popytu na historię Polski. I dzisiaj jest ta książka uważana za swego rodzaju klasykę. To jest podstawowy podręcznik do historii Polski w wielu krajach Europy Zachodniej.

Ta książka pogłębiła w świecie wiedzę o Polsce, niemniej w niektórych kręgach pojawiły się podobno nt. „Bożego igrzyska” także głosy krytyczne?

Tak, ale nie wolno tu przesadzać. Książka została świetnie przyjęta prawie wszędzie, nawet w Izraelu. Ale jeden z rozdziałów – o historii Żydów w Polsce – spotkał się, powiedzmy, z brakiem sympatii w Stanach Zjednoczonych. Chodziło konkretnie o część amerykańskich kręgów żydowskich. Byli to przeważnie ludzie niespecjalnie się orientujący w historii. Nie żałuję zatem, że tak było. Uważam zresztą, że każda „mała awantura” przynosi pewne korzyści. Bo powiedzmy szczerze – to świetna reklama dla każdej książki.

Sądzę, że była to swego rodzaju ironia losu. „Boże igrzysko” to pierwsza w ogóle większa synteza historii Polski z solidnym rozdziałem dotyczącym historii Żydów w Polsce. A właśnie ten rozdział nie został przyjęty właśnie przez część amerykańskich Żydów.

Wielu ludzi na Zachodzie mogło się też po raz pierwszy właśnie z pana książki „Powstanie ‘44’ dowiedzieć o Powstaniu Warszawskim. Wcześniej bowiem słowa „powstanie” i „Warszawa” kojarzyły się większości mieszkańców Europy Zachodniej czy USA wyłącznie z powstaniem w getcie warszawskim.

Na pewno, ale uważam, że to nie jest tylko zasługa mojej książki, ale zwłaszcza chyba 4 filmów, które po-

wstały na Zachodzie z okazji 60. rocznicy Powstania. Trzeba jednak przyznać, że to m.in. właśnie moja książka zainspirowała niektórych twórców filmowych.

W czeskiej części Śląska nie gościł pan po raz pierwszy. Wspomniał pan, że kilka razy pan przejeżdżał przez Cieszyn, a przez jakis czas przebywał pan w Opawie, w tamtejszym archiwum państwowym.

W Opawie studiowałem przede wszystkim materiały dotyczące konfliktu czesko-polskiego o Śląsk Cieszyński z lat 1919-1920. Powstał później na ten temat krótki materiał, który pojawił się później we Wrocławiu. Nie było mi łatwo, bo potrafię tylko czytać po czesku, ale w końcu jakoś sobie poradziłem.

Interesowały mnie głównie czeskie ulotki propagandowe z tego czasu. Moja praca przyjęta została w Polsce bardzo przychylnie. M.in. dlatego, że mogłem korzystać z czeskich materiałów archiwalnych, a działa się tak w czasach, kiedy historycy polscy nie mieli dostępu do czeskich archiwów.

Czy pojawiły się jakieś reakcje na temat pana pracy w czeskiej prasie?

Głośniejszej reakcji nie było, coś się tam pojawiło najwyżej w prasie fachowej.

Dzisiaj gościłmy pana na Zaolziu, gdzie w towarzystwie prezesa Józefa Szymeczka miał pan okazję odwiedzić kilka miejsc związanych z historią naszego regionu. Czy można się spodziewać, że pana pobyt zaowocuje jakąś choclazbą drobną pracą o Zaolziu?

Na to pytanie na razie nie mogę odpowiedzieć, może kiedyś w przyszłości. Ale mam nadzieję, że małe echa tej wizyty pojawią się w przygotowywanym przeze mnie albumie nt. dziejów Poczty Polskiej.

Rozmawiał: JACEK SIKORA

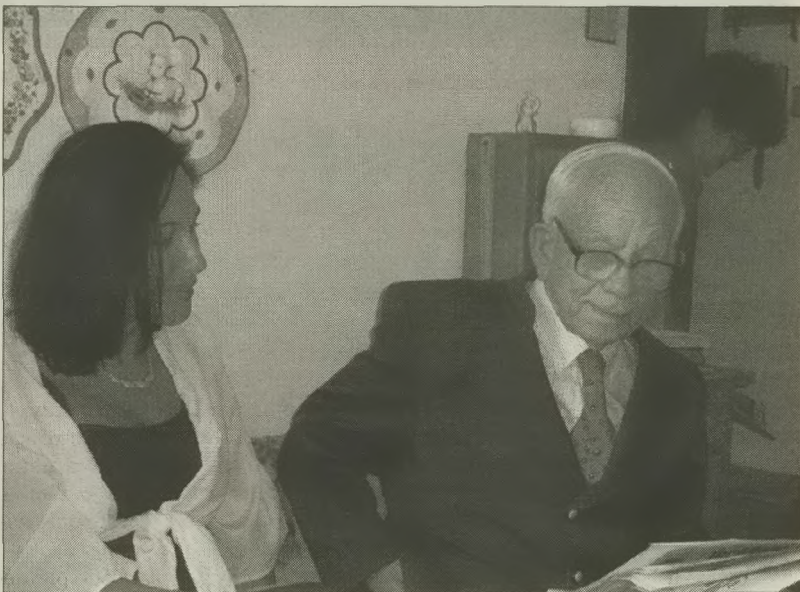
W czwartek skończyli sto lat

Trzyniec ma kolejnych dwu mieszkańców, którzy osiągnęli sto lat. Swe jubileusze obchodzili w czwartek 11 sierpnia. Urodzeni w tym samym dniu stulatkowie znają się osobiście, będąc obaj członkami Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego. Wśród osób, które przysły złożyć im życzenia, nie zabrakło ich licznych krewnych, współwyznawców oraz przedstawicieli trzynieckiego ratusza.

Maria Štefanowa, z domu Pastuszek, pochodzi z Końskiej, gdzie spędziła swe dzieciństwo oraz uczęszczała do tamtejszej polskiej szkoły. Chałupę, w której się urodziła i wyrastała razem z pięciorgiem rodzeństwa (wszyscy zmarli dożywszy ponad 80 lat), zburzono dopiero niedawno. W 1929 r. wyszła za mąż za Karla Štefana, któremu urodziła syna i dwie córki. Wspólnie przeżyli trudny okres II wojny światowej. Oprócz trójki dzieci pani Maria ma trzy wnuki oraz pięć prawnuków, mąż zmarł jej 20 lat temu.

Pogodna stulatka mieszka obecnie u swej wnuczki Libuši Belladowej w Oldrzychowicach. Z powodu problemów ze wzrokiem nie może już sama czytać. Zamiast tego od czasu do czasu lubi sobie pośpiewać: „Jadą, jadą dzieci drogą” zapamiętane jeszcze z dzieciństwa lub pieśni duchowe.

Kolejny jubilat Jerzy Wrzecionko pochodzi z Nydku.

Stuletni Jerzy Wrzecionko (na zdjęciu wspólnie z wiceburmistrzem Trzyńca Verą Palkowską), po dziś dzień czyta gazety i książki.

Urodził się w drewnianej góralskiej chacie jako jedno z 13 dzieci, z których notabene większość doczekała podeszłego wieku. Przez długie lata pracował w Hucie Trzynieckiej, jakiś czas trudnił się też murarką. W wieku 26 lat ożenił się. Owocem tego małżeństwa były dwie córki oraz syn, który niestety już zmarł. W 1976 r. został wdowcem, później ponownie się ożenił. Ze swoją drugą żoną przeprowadził się na Słowację. Jednak po czterech latach zmarła również ona.

Podczas swego długiego życia pan Jerzy bardzo chętnie podróżował, jednocześnie wykonując w ramach swego kościoła pracę misyjną. Obecnie mieszka w domu opieki społecznej na Kanadzie. Sam robi zakupy i gotuje swoje ulubione dania, w których jednak brakuje mięsa, gdyż pan Wrzecionko jest wegetarianinem. Ponadto ogląda telewizję, czyta prasę oraz swe ulubione książki o tematyce duchowej.

Oboje stulatkowie, zdaniem ich bliskich, swój wysoki wiek zawdzięczają pogodzie ducha, wystrzeganiu się alkoholu, zdrowemu sposobowi odżywiania się, dobrym stosunkom międzyludzkim, a przede wszystkim wierze w Boga. Wypada dodać, że swój wkład ma tutaj również troskliwa i miłośnią nacechowana opieka, jaką otacza ich rodzina.

CZESŁAW GAMROT

Stulatka Maria Štefanowa wśród członków najbliższej rodziny.

OD SAMEGO RANA „KOTWICA” DO USŁUG

Wybierz, co lubisz

ORŁOWA (wak) – Młodzi orłowanie spędzający wakacje w mieście nie muszą się nudzić. Ośrodek Wolnego Czasu „Kotwica” przygotował bowiem dla nich bogaty i różnorodny program. Do placówki przy ul. Energetyków można się wybrać zaraz z rana. Kierownictwo zapewnia, że wszystkie pracownie przygotowały ogólnodostępne zajęcia. Można wędrować z sali do sali, dobierając sobie program według własnych upodobań. Co najważniejsze, wszystkie zajęcia odbywają się pod opieką instruktorów oraz są... bezpłatne.

– Program pn. „Wakacyjny maraton”, który rozpoczął się już w pierwszym dniu wakacji, obejmuje ponad 120 imprez. W ofercie są zajęcia sportowe i świetlicowe. Na boisku można pograć w piłkę nożną i kosza, w salkach – w tenisa stołowego lub też zaszaleć przy muzyce disco. Wiele akcji przygotowano również z myślą o rodzicach naszych podopiecznych. Do nich należą m.in. wspólne wypadu na basen, wycieczki oraz wypadu rowerowe za miasto – mówi dyrektor Franciszek Buba.

Do imprez, które cieszą się szczególnym powodzeniem, należą imprezy ze strażnikami miejskimi i strażakami. Spotkania te łączą ze sobą przyjemne z pożytecznym – zabawę z edukacją. Stróża prawa informują najmłodszych o niebezpieczeństwach, jakie niesie z sobą otwieranie drzwi pod nieobecność rodziców obcej osobie, strażacy zaś o niebezpieczeństwie „zabaw” z zapalnikami. Spotkania uzupełniają pokazy, m.in. zatrzymania przestępcy oraz gaszenie ognia.

Wszyscy uczestnicy „Wakacyjnego maratonu” otrzymują legitymacje, do których wpisywane są wizyty w ośrodku. Dla tych, którzy najczęściej odwiedzali placówkę, przygotowane są nagrody rzeczowe. Zostaną im wręczone podczas uroczystego spotkania z okazji zakończenia wakacji 31 bm. o godz. 16.00 w Miejskim Domu Kultury.

Zajęcia prowadzone przez strażników miejskich przyciągają zwłaszcza chłopców.

grosz do grosza

Wszystko od razu czy stopniowo?

W domach z wielkiej płyty, zwanych popularnie panelowcami, mieszka w Republice Czeskiej około 4 milionów ludzi. Miejscowości, których przed laty z jakiegoś powodu nie „upiększono” podobnymi do siebie jak dwie krople wody blokami mieszkaniowymi, można by dziś policzyć na palcach obu rąk. Domy z wielkiej płyty wyrastały jak grzyby po deszczu nie tylko na obrzeżach dużych miast oraz wszędzie tam, gdzie znajdowały się luki po wyburzonych z jakiegoś powodu starych budynkach, ale nawet na zielonych łąkach (w znaczeniu dosłownym) tuż obok malowniczych wiejskich ośrodków lub zabytkowych miast. Słowem – gdzie by nie spojrzeć, tkwi jakiś „panelowiec” lub całe mnóstwo „panelowców”. Na szczęście coraz więcej takich domów ich właściciele – na ogół miasta lub spółdzielnie – starają się jakoś upiększyć i zmodernizować. Wiele lokatorów zaś próbuje przerobić mieszkania własnym sumptem i własnym kosztem, nie czekając na inicjatywę właścicieli.

Przeróbki można przeprowadzać w dwojaki sposób: stopniowo, według aktualnych możliwości finansowych, lub za jednym zamachem, wtedy jednak należy liczyć się jednorazowo z wydatkami rzędu nawet kilkuset tysięcy koron. W pierwszym wypadku łączny koszt remontu może być co prawda jeszcze wyższy, lokator ponosi go jednak stopniowo.

Ogólnie można powiedzieć, że koszt przebudowy i modernizacji mieszkania w budynku z wielkiej płyty zależy od stanu technicznego gmachu i od indywidualnych potrzeb i wymagań lokatorów. Niewielkie zmiany (nowe podłogi, renowacja drzwi) nie wymagają zezwolenia na budowę. Jeżeli jednak postanowimy wyburzyć węzły sanitarne i wymurować nowe albo usunąć którąś ze ścian, pozwolenie jest niezbędne.

Niejeden lokator planujący rekonstrukcję mieszkania żywi niezłomne przekonanie, że doskonale poradzi sobie bez pomocy architekta. Może się jednak zdarzyć, że nasze pomysły i plany okażą się w praktyce niewykonalne, co w sumie będzie się wiązać z dodatkowymi kosztami, przede wszystkim zaś znacznie opóźni realizację. Za usługi architekta zapłacimy mniej więcej od 8 do 12 proc. ogólnej ceny inwestycji. Warto w kalkulować ten wydatek w łączny koszt remontu, szczególnie jeżeli planujemy gruntowną i na szeroką skalę zakrojoną przeróbkę mieszkania. Dobry architekt wysłucha naszych żądań, zapozna się dokładnie z układem i stanem technicznym mieszkania i dopiero potem zaproponuje własne rozwiązania, niczego jednak nie narzucając.

Chociaż przebudowa przeprowadzana za jednym zamachem, przy współpracy z architektem i firmą budowlaną w sumie może okazać się tańsza, aniżeli różne częściowe i prowizoryczne często rekonstrukcje i ulepszenia, wiele rodzin decyduje się na zmodernizowanie swojego mieszkania właśnie tak, stopniowo, gdy uda się uzbierać trochę pieniędzy. Nawet jednak w takiej sytuacji warto dokładnie przemyśleć i ustalić, od czego zaczniemy i ile środków na rekonstrukcję mieszkania zamierzamy przeznaczyć. Jeżeli w perspektywie kilku lub kilkunastu miesięcy właściciel domu zapowiada wymianę okien i docieplanie ścian, nie warto na razie zabierać się za montaż drewnianej podłogi. Jeżeli w planie jest wymiana instalacji wodnej i gazowej, nie będziemy przedtem przebudowywać kuchni. A z jakimi kosztami należy się liczyć w wypadku przeróbek „na raty”? Przebudowa sanitariatów i wymurowanie nowej łazienki i toalety wraz z wyposażeniem może pochłonąć nawet sto tysięcy koron. Z tym, że ceny oferowane przez różne firmy budowlane mogą się znacznie różnić. Nie zawsze ten, kto droższy, musi być lepszy.

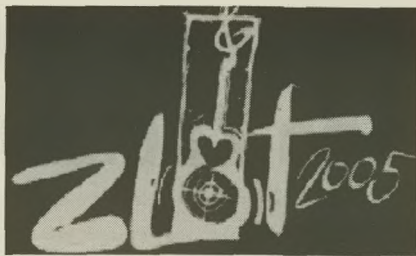
Nowa podłoga laminowana do pokoju o powierzchni mniej więcej 20 m² może kosztować 10 tys. koron, ale także 20 tys. koron. W zależności od zastosowanego materiału (tańsze panele są np. mniej odporne na uszkodzenia mechaniczne i działanie wody) i od tego, czy podłogę wymaga wyrównania za pomocą samopoziomującej wylewki. Mieszkanie w „panelowcu” zdecydowanie upiększą także odnowione drzwi. Wydatek to stosunkowo niewielki – wszystkie drzwi w mieszkaniu możemy mieć jak nowe za kilkanaście tysięcy. Mieszkania w „panelowcach” szpecą na ogół duże i nieszczelne okna. Ich wymiana to jednak raczej problem właściciela całego budynku. Podobnie jak przebudowa balkonów na oszklone loggie.

Czy już zdecydujemy się na modernizację mieszkania „ad A do Z”, czy też na stopniowe przeróbki, musimy liczyć się z wydatkami co najmniej kilkudziesięciu, a nawet kilkuset tysięcy koron. Chyba że zadowolimy się naprawdę niewielkimi i własnoręcznie zrealizowanymi ulepszeniami.

I tak wytapetowanie łazienki w węźle sanitarnym specjalną folią samoprzylepną c-d-fix kosztuje – w zależności od rozmiarów łazienki – od kilkuset do kilku tysięcy koron. Nowa, klasyczna wanna, to też nie specjalny wydatek. Oklejenie starych i nieładnych szafek kuchennych folią d-c-fix pochłonie wprawdzie kilka tysięcy, ale zawsze to mniej, niż zapłacilibyśmy za nowe szafki, tym bardziej, że uporamy się z tym bez trudu sami. Specjalną folią można też odnowić blat roboczy – do tego celu służy folia classic special. Odznacza się wysokim połyskiem i dużą wytrzymałością, całkiem dobrze znosi także wysokie temperatury. Zamiast podłóg laminowanych lub drewnianych wybierzemy po prostu wykładzinę udającą drewno lub kamień. Jest tańsza (choć różnica cen nie jest oszałamiająca) i łatwa w pielęgnacji.

Zanim przystąpimy do rekonstrukcji i modernizacji mieszkania, dowiedzmy się, czy nie przysługują nam jakieś dopłaty finansowe lub rekompensaty. Po określonym okresie eksploatacji lokator ma prawo, na przykład, do wymiany kuchni gazowej. Kwestie finansowania konserwacji i remontów mieszkania oraz obowiązki właścicieli i lokatorów reguluje stosowne rozporządzenie rządu RC.

HENRYKA BITTMAR

Główny organizator i konferansjer Złota 2005, Roman Wróbel.

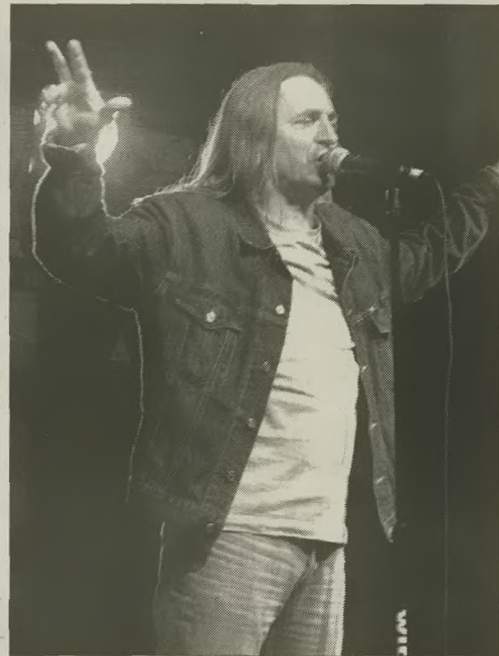
W obiektywie JACKA SIKORY i ROMANA BASELIDESA

Słowacki punk, czyli „Inekafe”.

Lider zespołu „Blissten”, gitarzysta Darek Jedzok.

Wokalista TSA, Marek Plekarczyk.

Złotowa publiczność.

Grają wierznolowickie „Głazy”.

Gwoździem imprezy był...

Dokończenie ze str. 1

Rockowy maraton ruszył o godz. 15.00. Na pierwszy ogień poszły tradycyjnie rodzime kapele. Jako pierwszy zagrał „Blissten”, po nim „Apatheia”, wierznolowickie „Głazy” (z aż trzema dziewczynami na scenie), a zaolziańska część zakończyła trzyniecka „P. Metoda”.

Później już główny organizator i konferansjer Złotu, Roman Wróbel (jak zawsze z okrzykiem – *Złot powraca do swoich korzeni* – czyli do Bystrzycy) zapowiedział pierwszą gwiazdę – słowacki zespół „Inekafe”.

Jeśli podczas występów Zaolziaków pod sceną zbierały się zaledwie małe grupki fanów, podczas występu Słowaków plac zaczął się wreszcie zapełniać. Nic dziwnego, „Inekafe” ostra, lecz melodyjną muzyką podbiło serca zaolziańskiej publiczności. Tak samo zresztą jak grające dużo ostrzej praskie „Kurtizány z 25. Avenue”.

Dobrym pomysłem było zorganizowanie konkursu młodych wokalistów rockowych, w którym wystartowała ósemka uczestników (prawie same dziewczyny, jedynym rodzynkiem był trzynieczanin Gabriel Kopeć). Jury – w składzie Jitka Bajusz, Jan Młynek i Roman Grygar – przyznała nagrody dwu Ewom: w kategorii młodszej zwyciężyła Ewa Farna z Wędryni, w starszej zaś Ewa Borska z Trzynieca.

Występy młodych podobały się publiczności, wkrótce

jednak – ok. 21.00 – nad bystrzyckim parkiem zaczęło się rozlegać skandowanie: – TSA, TSA, TSA... No i doczekaliśmy się – przyszli, zagrali i nie zawiedli. Zabrzmiwały nie tylko utwory z najnowszej płyty pn. „Proceder”, ale także przeboje sprzed lat, na których wyrastało wielu Zaolziaków. Była zatem „Wpadka”, „TSA rock”, „Chodzą ludzie”, „Wychowały cię mass media” czy niezapomniana ballada „51”. A na bis – bo jak tu pozwolić zejść takiemu zespołowi ze sceny – TSA zagrało jeszcze utwór „Alien” oraz bluesa „Trzy zapalki”, przy którym nad pogrążonym w ciemnościach parkiem rozbiły się setki płomyków zapalniczek...

Potem już rozpoczęła się dyskoteka, którą prowadzili dwaj weterani – Jan Młynek i Roman Grygar.

– Nie tylko ja cieszę się, że Złot powrócił do Bystrzycy, chwaliło tę naszą decyzję wielu znajomych – powiedział „GL” R. Wróbel. – Tak samo tylko może cieszyć to, że obyło się bez żadnych incydentów czy ekscesów, czego obawiało się wielu starszych członków naszego Koła. Tu bardzo nam pomogła liczna grupa ochroniarzy. Wprawdzie wynajęcie takiej grupy nie jest rzeczą taną, ale taki wydatek się opłaca. A przede wszystkim można się bawić spokojnie.

No i cóż, pierwszy po przerwie bystrzycki Złot za nami. Do zobaczenia zatem za rok. Miejmy nadzieję, że ponownie w Bystrzycy.

Dopóty nikt nie jest
głupim, dopóki
nie stanie
przy mądrzejszym.

Janusz Kapusta

emioła

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały prosimy przysyłać pod adresem „GL”
lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz ♦ Numer zamknięto 12. 8. 2005

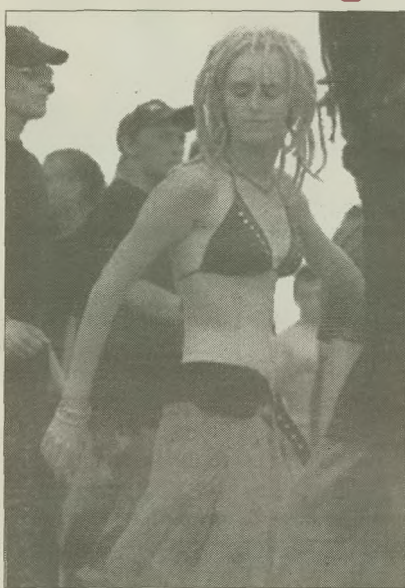
Nie chcieli się bić

Byłaś na tegorocznym CzechTeku.
Należysz do wspólnoty wyznawców
techno?

– Nie wywodzę się bezpośrednio z tej kultury. Mogę o tym zjawisku mówić jako obserwator z zewnątrz. Myślę, że konfrontacja, do której doszło, stworzyła sytuację skrajnie niezręczną, ponieważ jedną z głównych cech subkultury techno jest dążenie do robienia rzeczy po swojemu, niemieszanie się do niczego. Tym ludziom idzie po prostu o to, żeby sobie gdzieś wyjechać i tam sobie coś samodzielnie, niezależnie od nikogo, stworzyć.

Istnieje jednak znana maksyma, że wolność jednego człowieka kończy się tam, gdzie zaczyna się wolność drugiego. A zatem, biorąc pod uwagę aktualny stan zaludnienia republiki: jeśli się dziś puszcza gdzieś głośną muzykę, należy zakładać, że dotrze ona do kogoś, kto jej sobie nie życzy. W tym roku zdawało się, że organizatorzy imprezy wyciągnęli wnioski z poprzednich lat i zlokalizowali CzechTek tak, aby nikomu nie przeszkadzał.

– Prawdę powiedziawszy, idzie o dalszy absurd. CzechTeki rzeczywiście były dotychczas urządzone dość chaotycznie, na dziko. Wyszukało się jakieś miejsce, zajęło się je, pogrążyło się tam i wyjechało. Tymczasem teraz, kiedy po raz pierwszy inicjatorzy akcji postanowili spełnić wszystkie wymogi prawne, natrafili na taki sam stopień. Na Rynku Staromiejskim w Pradze, gdzie mieszka masa ludzi, urządzone są niemal codziennie imprezy muzyczne – których, nawiasem mówiąc, ośmiście nie trawie.

CzechTek 2005.

Oficjalne miazmaty kulturalne mają jednak status legalności, wiele wskazuje więc na to, że wina zwolenników kultury techno polega głównie na tym, że chcą się z nich wyzwolić.

Argument odnośnie końca i początku wolności jest stosowany wy-

biórco, jak komu pasuje, ale akurat w tym przypadku jest on całkowicie nieużyteczny, ponieważ problem został rozwiązany. Lokalizacja tegorocznego CzechTeku była idealna. Wybrano miejsce między autostradą – która zresztą również wytwarza wiele hałasu, nie mówiąc o tym, że biegnie o wiele bliżej wsi – lasem i polami. Najbliższy punkt, w którym ktoś mieszkał i spał, znajdował się w odległości co najmniej trzech kilometrów. Naturalnie, można jeszcze postawić zarzut, że w owym lesie żyją zwierzęta i rośnie trawa, ale idzie przecież o to, że brutalna interwencja policji została wymierzona przeciw ludziom, którzy gotowi byli się porozumieć, którzy nie są żadnymi anarchistami, ani tym bardziej skinami czy rozchuliganionymi kibicami futbolu. Nie chcieli się bić, chcieli tańczyć.

Usprowadliwając interwencję policji, przedstawiciele rządu twierdzą, że oferowali organizatorom CzechTeku tereny, na których zwolennicy techno nikomu by nie przeszkadzali.

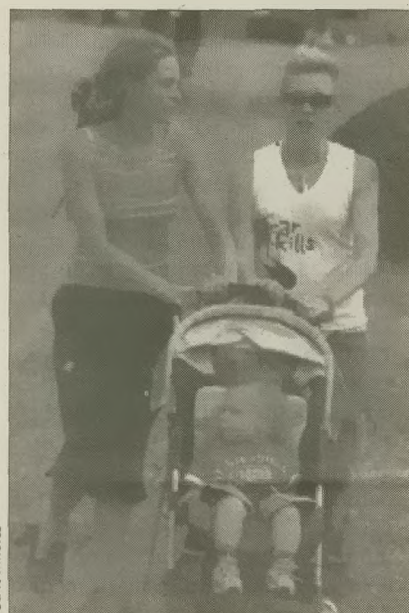
– Okoliczności tej sprawy nie są mi bliżej znane. Ale uważam, że zasada

Lech Przeczek w zarządzie

Z opóźnieniem dotarła do nas wiadomość, że 16 czerwca na zebraniu ostrawskiego ośrodka Gminy Pisarzy wybrano nowy pięcioosobowy zarząd. W jego skład ponownie wszedł Lech Przeczek z Trzyńca, reprezentujący w tym gronie polskie środowisko pisarskie Zaolzia. Na stanowisku przewodniczącego pozostał też Jiří Urbanec z Opawy.

Oprócz L. Przeczka w zebraniu nie uczestniczył żaden inny zaolziański pisarz. (k)

● Rozmowa z fotografikiem Danielą Matějkową,
współpracowniczką Literárních novin ●

CzechTek 2005.

przykład festiwal filmowy, na który raz się wybiorą, a innym razem nie.

Rozmawiał ROMAN SIKORA („Literární noviny”)

Przekład i skrót K. KASZPER

PRZECZYTAŁIŚMY

Tyrania a sztuka

W V wieku przed naszą erą, mniej więcej w latach 480-413, wybijano (...) na Sycylii najpiękniejsze monety świata. Syrakuzy przeżywały wtedy ciężki okres: czas tyranów, wojen, walk o niepodległość, czyli o życie. I wtedy właśnie stworzono tam najlepsze dzieła sztuki.

Przypomina się porównanie: Włochy w okresie panowania Borgiów przeszły przez lata zbrodni bez granic, pogardy dla wszelkiej moralności. W tym właśnie czasie, przez kilkadziesiąt lat, stworzono w Italii tyle dzieł sztuki, że jeszcze do dzisiaj nie są w pełni odkryte, zebrane, opisane, ocenione. Szwajcjarci od kilkuset lat korzysta z pokoju, dobrobytu i dużej obyczajności. Przez ten czas wymyślono tam zegar z kukłką.

(Ela i Andrzej Banachowie w książce Podróż na Sycylię czyli Koniec świata, Kraków 1971.)

Nigdy nie przepadałem za literaturą tworzoną na zamówienie, a moją szczególną nieufność budzą wszelkiego rodzaju konkursy „pod hasłem”, „ku czci” czy „dla upamiętnienia”; choć z drugiej strony historia dowodzi, że i na tym polu zdarzają się chlubne wyjątki.

Miłą niespodzianką była dla mnie lektura wydanej niedawno antologii *Pod znakiem Ikar*, będącej starannie wyselekcjonowanym plonem pięciu edycji konkursu, organizowanego, w nieregularnych odstępach, od roku 1996 do 2004 – „O Nagrodę Skrzydła Ikar”.

Również temu konkursowi, oprócz misji promowania kunsztu poetyckiego, wytyczono tak zwane cele „nadrzędne”, pozaliterackie, które można by nazwać historyczno-patriotycznymi. Jego idea – o czym przypomina we wstępie Tadeusz Kijonka – wpisana w symbolikę antycznego mitu, od pierwszego zamysłu związana była z miejscem tragicznej śmierci Żwirki i Wigury w bolesną niedzielę 11 września 1932 roku. Miejsce to, od nazwiska jednego z lotników nazwane Żwirkowiskiem, znajduje się w Cierlicku na Zaolziu. Dlatego organizatorzy konkursu uwzględnili jeszcze jeden aspekt – międzynarodowy – rywalizacja odbywała się równocześnie na tych samych warunkach w dwóch językach: polskim i czeskim. (...)

Uczestnicy konkursu, a w każdym razie autorzy utworów nagrodzonych, które znalazły się w antologii, nie potraktowali jednak – na szczęście – owego historycznego pretekstu dosłownie, nie poszli w stronę ilustracyjności, rekonstrukcji faktów czy panegirycznego zadęcia, choć, jak wolno się domyślać, pewnie i takie teksty nadsyłano na konkurs. Znacznie bardziej atrakcyjny i płodny literacko (...) okazuje się mit ikaryjski, który nieodparcie kojarzy się z dramatem polskich lotników, ale jednocześnie otwiera ogromne pole dla wieloznaczności. Ponadto – motyw Ikar wpisan jest, niejako odwiecznie, w naszą ludzką kondycję. Celnie uchwycił to Stanisław Gola w wierszu zatytułowanym *Inwokacja*:

On – to nie tylko antyczna tragedia

defekt wosku przegrzanego w piórach
to każde pęknięcie człowieczego serca
z pośpiechu, z przerażenia przed nadejściem jutra.

On – to jedynie gasnąca jesienią
czyjaś gwiazda pył wrzosa popiół słonecznika
po zwadzie ludzi z Bogiem o czas – nieśmiertelność
rozrzuconą bezbożnie na ziemi Cierlicka.

Za niewątpliwą sukces konkursu trzeba uznać fakt, że autorzy,

Wciąż o Ikarach głoszą...

zarówno polscy, jak i czescy (np. Stanisław Komenda, Petr Odilo Stradický-Stanczyk ze Strdic czy Lydie Romanská) nie ograniczyli się do poetyckiej „obróbki” hasłowego tematu, nie trzymali się kurczowo szlachetnych skądinąd założeń ideowych, ale odważnie wyszli poza ich zasięg, podejmując szeroką rozumianą problematykę filozoficzno-egzystencjalną (Kalina Tura) Kalińska, Andrzej Lenartowski, Juliusz Wątroba) czy religijno-metafizyczną (Kazimierz Węgrzyn, Bogumiła Kołodziejska).

Ponieważ jednak nie sposób (...) omówić całego bogactwa form i treści utworów zamieszczonych w antologii, powróćmy do wiodącego motywu, czyli mitu ikaryjskiego. Jego żywotność i – jeśli tak wolno powiedzieć – „poezjogenność” charakter wynika właśnie z owego pęknięcia człowieczego serca, które nieustannie waha się między zwycięstwem i klęską, wzlotem i upadkiem, marzytelstwem i pragmatyzmem, wzniosłością i trywialnością. Sporo wierszy w omawianym zbiorze próbuje zdiagnozować współczesną rzeczywistość przez pryzmat opozycji Ikar – Dedal, opowiadając się raz po stronie pierwszego, raz drugiego, lecz jeszcze częściej dostrzegając ich dialektyczną współzależność jako wielką metaforę ludzkiego losu. Marcin Halaś, nawiązując do tytułu książki Ernesta Brylla, w świetnym wierszu *Mozaika* bardzo wyraźnie stawia przed naszymi oczami ów dylemat:

dlaczego nie tańczy się czerwonych maków na monte cassino;
dlaczego nikt się waha, dlaczego we wrześnie
czwierzeniej dębów liście w lasach; dlaczego wciąż o ikarach
głoszą, choć doleciał dedal;

Mogłoby się wydawać, że czasy dzisiejsze, tak mocno zdominowane przez kult skuteczności, powinny sprzyjać wyłącznie pragmatycznej postawie Dedala. W ostatecznym rachunku jednak postawa taka nie przynosi człowiekowi szczęścia i czyni go duchowym nędzarzem. Z naszej konformistycznej „małej stabilizacji” wyziera przeraźliwa pustka, o której z gorzką ironią i sarkazmem pisze Piotr Pawlak w swoim poemacie bez tytułu:

Albowiem wiersze powstają tylko na dnie nocy
w szalenie zamkniętych izdebkach milczenia

gdy w okolicznych domach światło śpi pod korcem
gdy słupy soli kotłują się w hamakach gdy sprawdza się
prognoza o obfitych opadach płaczu gdy skrzydła
spoczywają spokojnie na strychu gdy Ikar w tobie
dawno zmienił się w Dedala który już wie że im dalej
od ziemi tym zimniej że po drodze do słońca rozciąga się
pustka na którą światło traci prawie osiem minut

W liczącej ponad 120 stron antologii zdumiewa bogactwo i dojrzałość propozycji poetyckich, także w tych utworach, których autorzy przekornie lub wręcz prześmiewczo dystansują się od antycznego mitu. Ale przecież czyniąc to, w jakiś sposób także się do niego ustosunkowują. Znakomity przykład takiej postawy widzimy w rozmowie dwójga bohaterów poematu Bogdana Wiedery Ikar i Klara:

– tak to jest jak się nie słucha rodziców
– nie o to chodzi pani Klaro

– to o co

– Ikar to symbol ludzkich marzeń o niemożliwym

(mówię to i czuję do siebie wstąpię
bo tak naprawdę nie mnie ten główniarz nie obchodzi
ani jego lot ani upadek mam lęk wysokości)

ANDRZEJ BABUCHOWSKI

Telewizja

WTOREK 16 SIERPNI

■ TVP 1

6.05 Bob swój chłop (s.) 6.30 Lato z Jedyńką 8.00 Wiadomości 8.10 Pogoda 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Kopciuszek (s.) 9.05 Ala i As (s.) 9.20 Bajeczki Jedynecki 9.30 Papius (s.) 10.00 Extr@ - Strachy w Halloween 10.25 Leksykon polskiej muzyki rozrywkowej - O.N.A. 10.55 Telezakupy 11.25 Rolnictwo na świecie (mag.) 11.40 To trzeba wiedzieć (mag.) 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Dorastanie 1973-1975 13.10 Gwiazdობიორ polskiego sportu - Władysław Komar 13.35 Moja ulubiona małpa 14.05 Plebania (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 Klan (s.) 16.05 Moda na sukces (s.) 16.25 Lato z Jedyńką 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Przed Sopotem 17.25 Lokatorzy (s.) 17.50 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.25 Bulionerzy (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 19.50 Sport 19.55 Pogoda 20.10 Straszna droga do szkoły (film USA) 21.40 Przed Sopotem 21.50 Spisane na straty (film USA) 23.25 Wiadomości 23.40 Plus minus (mag.) 0.05 Autosalon (mag.) 0.25 W sildach miłości (film USA) 1.55 Geena Davis Show (s.) 2.15 Nowe gwiazdy Europy - Miłość i seks.

STRASZNA DRGA DO SZKOŁY

Film USA, 90 min, 1996.
TVP 1, wtorek 16. 8., godz. 20.10.
Reżyseria: Paul Schneider.
Występują: Maria Conchita Alonso, Marcy Walker, Michael Paul Chan, Bruce Weitz, Elizabeth Omilami. Słoneczny poranek w Miami. Marta Caldwell zaczyna kolejny dzień pracy kierowcy autobusu szkolnego. Wkrótce zajmuje miejsce za kierownicą pojazdu i wraz ze swoją koleżanką zaczyna objazd po domach uczniów. Rodzice, którzy odprowadzają swoje pociechy do autobusu, witają Martę, ona zaś pozdrawia ich równie serdecznie. Kobieta doskonale zna trasę, ma świetny kontakt z uczniami, których wozi. A nie są to zwyczajne dzieci, wymagają szczególnej troski i serdeczności, jaką Marta im zapewnia. Tego dnia podróż nie przebiega jak zwykle. W pewnym momencie kontrolerzy w centrali słyszą uruchomione w pojeździe radio.

■ TVP 2

6.10 Złotopolscy (s.) 6.35 Felicity (s.) 7.15 Dwa światy (s.) 7.45 Teletubisie (s.) 8.10 McGregorowie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.10 Miss Polonia sylwetki - Justyna Ciepeliowska 10.19 Miss Polonia sylwetki - Emilia Ziemnicka 10.20 M jak miłość (s.) 11.10 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza - Smak Szwarcwald 11.35 Chłopi - Boryna (film pol.) 12.30 Euroquiz (teleturniej) 13.00 Panorama 13.10 Pogoda 13.15 Telezakupy 13.30 Znaki czasu 13.50 Wydarzenia, wydarzenia 14.05 Ryzykanci 14.45 Zaklinaczka dzieci 15.10 Felicity (s.) 15.55 Miss Polonia sylwetki - Justyna Ciepeliowska 15.57 Miss Polonia sylwetki - Emilia Ziemnicka 16.00 Panorama 16.15 Hity na czasie 17.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 17.55 Pogoda 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 18.55 Pogoda 19.00 Wakacyjny konkurs Dwójki 19.05 M jak miłość (s.) 19.55 Polska - Niemcy; Eliminacje młodzieżowych mistrzostw Europy 22.10 Miss Polonia sylwetki - Justyna Ciepeliowska 22.15 Miss Polonia sylwetki - Emilia Ziemnicka 22.20 Panorama 22.40 Biznes 22.45 Sport-telegram 22.50 Pogoda 23.00 18 strajkowych dni - trzy kobiety, które uratowały solidarnościowy strajk 23.10 Hotel Splendide (film br.-fr.) 1.00 I raz, i dwa (film koprod.).

■ TV KATOWICE

6.45 Telezakupy 7.00 Dziwny hrabia (s.) 7.30 Kurier 7.40 Prognoza pogody 8.30 Kurier 8.40 Prognoza pogody 8.45 Gość dnia 9.00 Ekstremalne poszukiwania - Wulkany (dok.) 9.30

Kurier 9.40 Prognoza pogody 9.45 Klan (s.) 10.30 Kurier 10.40 Prognoza pogody 10.45 Musicie być mocni, musicie być wierni (dok.) 11.15 Gość dnia 11.30 Kurier 11.40 Prognoza pogody 11.45 Wierzę, wątpię, szukam 12.10 Regiony kultury (mag.) 12.30 Kurier 12.35 Na wolności - Przez dziką przyrodę z Debrą Winger (dok.) 13.30 Kurier 13.45 Prognoza pogody 13.50 Agrobiznes 14.00 Bądź zdrow! 14.30 Kurier 14.40 Prognoza pogody 14.45 Dobre praktyki - Spoko, spoko, spoko... 15.00 Molly (s.) 15.30 Kurier 15.40 Prognoza pogody 15.45 Świat magazyn międzynarodowy 16.10 Rozmowa dnia 16.30 Kurier 16.40 Prognoza pogody 17.30 Kurier 17.45 Prognoza pogody 19.00 Muzyka łączy pokolenia 19.40 Regiony kultury 19.50 Książki z górnej półki prezentacje 20.00 Telekurier 20.30 Kurier 20.50 Studio pogoda 21.00 Echa dnia 21.30 Kurier gospodarczy 21.40 Prognoza pogody 22.15 To jest temat 22.30 Kurier 22.50 Studio pogoda 22.55 Kurier sportowy 23.10 Zabójstwa polityczne - Śmierć faraona. Anwar Sadat i boży szaleńcy (dok.) 23.55 Sukces (s.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV market 7.00 Yu-gi-oh! (s.) 7.25 Exclusive 7.55 Zbuntowany anioł (s.) 8.45 Ścisłe tajne 9.40 Idol 11.05 Samo życie (s.) 11.50 Zbuntowany anioł (s.) 12.45 TV market 13.00 Top Trendy 2005 13.55 Pierwsza miłość (s.) 14.40 MacGyver (s.) 15.45 Wydarzenia 16.05 Pogoda 16.10 Interwencja (mag.) 16.40 JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 17.45 Rodzina zastępcza plus (s.) 18.45 Wydarzenia 19.15 Sport 19.20 Pogoda 19.25 Samo życie (s.) 20.15 Omen II (film USA) 21.30 Studio Lotto (w przerwie filmu) 22.35 Świat według Kiepskich (s.) 23.05 Poziom 9 0.05 Biznes Wydarzenia 0.25 Pogoda 0.30 Nasze dzieci 1.25 Wróć do mnie (film USA) 3.20 Magazyn sportowy.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Bajkowe wakacje 9.00 Śpiewanki 9.00 Telarenek (dla dzieci) 9.10 Klocki (dla dzieci) 9.30 Śladami czeskich diabłów (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.05 Koniec wielkich wakacji (s.) 11.05 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.) 12.00 Wiadomości 12.30 Goziny wizyt M. Šimka i J. Grossmana 13.20 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 13.50 ABCD ekologii 14.05 David Copperfield 1/2 (film USA) 15.35 Film o filmie: Madagaskar (dok.) 16.00 Wiadomości 16.05 Bajkowe wakacje 17.00 Oliver Beene (s.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.30 Czarne owce (pr. publ.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.50 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Afera firmy E (film USA) 21.35 Na tropie 22.00 Samozwańczy gość (film TV) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 EXPOCztówka (s. dok.) 23.30 Poprask (mag. muz.) 0.00 Pomarańcza (mag.) 0.30 Groteski Ch. Chaplina 0.55 Tak, panie ministrze (s.) 1.25 Wymarzone dzieci (dok.) 2.20 Bananowe rybki 2.45 AZ-kwiz 3.05 Skarby świata 3.20 Świat sztuki.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Diagnoza (mag.) 8.50 Spotkania 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.50 Jak kręcono „Cetnické humoresky” 12.00 Euronews 12.45 Kultura.cz (mag.) 13.15 Pamięć drzew (s. dok.) 13.35 Bajkowe wakacje 16.05 Blok publicystyki ekologicznej 16.40 Telewizyjny uniwersytet 16.50 Praga a osobistości 17.10 Portrety 17.30 Babilon (mag.) 17.50 Tak, panie ministrze (s.) 18.20 Poprask (mag.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.00 Sportowe minuty 19.40 GEN (s. dok.) 20.00 Siedem cudów technicznej cywilizacji (s. dok.) 20.50 Na pływalni z Zdeńkiem Neubauerem (talk show) 21.15 Popga-

leria (s. dok.) 21.45 Film o filmie: Arséne Lupin (dok.) 22.00 Odpoczywaj w pokoju (s.) 22.50 Magiczną krainą (dok.) 23.20 Jak myślą terroryści samobójcy (dok.) 0.05 Jazz klub 2000 1.00 Regiony TVC24 1.25 Zapis posiedzenia Parlamentu RC.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.20 Nie jestem wariatem (film USA) 11.15 Poradnik kulinarny Jamie Olivera (s.) 11.40 Strażnik Texasu (s.) 12.30 Dziewczyny Gilmore'a (s.) 13.20 Anastazja (s.) 14.10 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.00 Gwiazdne wrota (s.) 15.50 Dempsey i Makepeace (s.) 16.45 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.15 Właśnie teraz 17.25 Wiatr z Pirenejów (s.) 18.20 Prognoza pogody 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.50 Pálí vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Gospada (s.) 20.30 1 przeciw 100 (teleturniej) 21.30 Na własne oczy (pr. publ.) 22.25 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 23.20 Psycho (film USA) 1.00 Cienie Toronto (s.) 1.50 Wielkie nadzieje (film USA) 3.35 Najlepszy seks (s. erot.) 4.25 Derrick (s.).

■ PRIMA

8.00 St. Tropez (s.) 9.05 Płomień wąpłiwości (s.) 10.00 Wspaniali i bogaci (s.) 10.55 Prima jazda (mag.) 11.55 Lekarz ze wsi (s.) 12.50 Szansa bez granic (pr. roz.) 13.55 Pomoc domowa (s.) 14.30 Pan Złota Rączka (s.) 15.00 Beverly Hills 90210 (s.) 15.55 Sprawa dla dwu (s.) 17.10 Navarro (s.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciół Woody (s. anim.) 19.55 Wieży rodzinne (s.) 21.00 Nie ma doskonałych (pr. roz.) 21.55 Dementi (pr. roz.) 22.35 Ognista burza (film USA) 0.10 t-music 1.05 Szybka wygrana 2.45 Salon samochodowy 3.15 Sauna (talk show).

ŚRODA 17 SIERPNI

■ TVP 1

6.05 Bob swój chłop (s.) 6.30 Lato z Jedyńką 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Kopciuszek Laura i Mikołaj (s.) 9.05 Plastelinek i przyjaciele (s. anim.) 9.25 Papius (s. anim.) 9.55 Extr@ - Prawda czy wyzwanie (s.) 10.20 Jaka to melodia? 10.45 Przed Sopotem 10.55 Światowe dziedzictwo kultury (s. dok.) 11.05 Te-

DZIECKO W MROKU

Film USA, 100 min, 1990

TVP 1, środa 17. 8., godz. 21.50.

Reżyseria: Mike Robe.

Występują: Elijah Wood, JoBeth Williams, Tom Skerritt, Season Hubley, Mike Pniewski.

Do tragedii dochodzi w zatoce w Seattle, gdzie mieści się siedziba rodzinnej firmy Winfieldów. Scott Winfield dociera tam o zmroku w towarzystwie swego 8-letniego syna, Luke'a, by zabrać z seifu ważne dokumenty. Wkrótce po ich przybyciu Scott najpierw słyszy niepokojący hałas, chwilę później ktoś wrzuca martwego ptaka przez okno. Ojciec prosi syna, by ten natychmiast się ukrył za fotelem w gabinecie, a sam wychodzi na zewnątrz. Zaciekawiony rozwojem wydarzeń Luke wygląda przez okno i widzi mężczyznę, który atakuje jego ojca. Na miejsce zbrodni przybywa policja. Próba przesłuchania jedyne go świadka kończy się fiaskiem. Chłopiec uparcie milczy. Prowadzący dochodzenie detektyw Thurston Bass jest bezradny. Na pomoc zostaje wezwana pani psycholog, dr Jackie Hollis, która ma dotrzeć do Luke'a.

lezakupy 11.40 Apetyt na euro 11.45 Agrobiznes 12.00 Wiadomości 12.10 Nieustraszone (s.) 13.00 Małe ligi (mag.) 13.10 Błękitne żagle 13.25 Raj 13.55 Plebania (s.) 14.45 Przed Sopotem 15.00 Wiadomości 15.10 Klan (s.) 16.00 Moda na sukces (s.) 16.25 Lato z Jedyńką - Europa XXL 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Przed Sopotem 17.25 Sąsiedzi (s.) 17.55 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Bulionerzy (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Podróż znikąd (film USA) 21.40 Przed Sopotem 21.50 Dziecko w mroku (film USA) 23.30 Wiadomości 23.45 Program publicystyczny 0.10 Strefa śmierci (dok.) 0.55 Nasz człowiek w Hawanie (film ang.).

■ TVP 2

6.10 Złotopolscy (s.) 6.35 Felicity (s.) 7.15 Dwa światy (s.) 7.40 Teletubisie (s. anim.) 8.05 McGregorowie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.15 Miss Polonia sylwetki - Ewelina Wdówka 10.20 M jak miłość (s.) 11.10 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza - Piwny smak 11.40 Chłopi - Jagna (film pol.) 12.30 Klinika pod kangurem (s.) 13.00 Panorama 13.05 Pogoda 13.25 Awantura o Basię (film pol.) 15.15 Felicity (s.) 15.55 Miss Polonia sylwetki - Ewelina Wdówka 16.00 Panorama 16.10 Poczta polowa 16.35 Szanse finansowe (s.) 17.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 17.55 Pogoda 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 18.50 Pogoda 18.55 Wakacyjny konkurs Dwójki 19.00 M jak miłość (s.) 19.45 Turniej piłkarski w Kijowie 21.55 Miss Polonia sylwetki - Ewelina Wdówka 22.00 Panorama 22.20 Biznes 22.25 Sport-telegram 22.35 Pogoda 22.40 18 strajkowych dni - Modlitwa 23.00 Miasto grozy (film USA) 0.30 Był jazz (film pol.).

■ TV KATOWICE

6.45 Telezakupy 7.00 Echa dnia 7.30 Kurier 7.40 Prognoza pogody 8.30 Kurier 8.40 Prognoza pogody 8.45 Gość dnia 9.00 Zagadkowe historie XX stulecia (s. dok.) 9.30 Kurier 9.40 Prognoza pogody 9.45 Klan (s.) 10.30 Kurier 10.40 Prognoza pogody 10.45 Telekurier 11.15 Gość dnia 11.30 Kurier 11.40 Prognoza pogody 11.45 Smart Jazzpol Festiwal - Wojciech Majewski Quintet 12.10 Prosto z lasu (feliuton) 12.30 Kurier 12.35 Wokół Pacyfiku z Michaeliem Palinem (cykl podr.) 13.30 Kurier 13.45 Prognoza pogody 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Integracja (mag.) 14.10 To jest temat 14.30 Kurier 14.40 Prognoza pogody 14.45 Dobre praktyki - My, wy, oni i... one (mag.) 15.00 Molly (s.) 15.30 Kurier 15.40 Prognoza pogody 15.45 Teleplotki 16.10 Rozmowa dnia 16.30 Kurier 16.40 Prognoza pogody 17.30 Kurier 17.45 Prognoza pogody 19.00 Muzyka łączy pokolenia (pr. muz.) 19.40 Nawigator (mag.) 19.50 Książki z górnej półki (mag.) 20.00 Telekurier 20.30 Kurier 20.50 Studio pogoda 21.00 Echa dnia 21.30 Kurier gospodarczy 21.40 Prognoza pogody 22.15 To jest temat 22.30 Kurier 22.50 Studio pogoda 22.55 Kurier sportowy 23.10 Wichry namiętności (s.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 Transformery (s. anim.) 7.25 Interwencja (mag.) 7.50 Zbuntowany anioł (s.) 8.40 JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 9.35 Idol 11.05 Samo życie (s.) 11.50 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Yu-gi-oh! (s. anim.) 13.25 Exclusive 13.55 Pierwsza miłość (s.) 14.40 MacGyver (s.) 15.45 Wydarzenia 16.05 Pogoda 16.10 Interwencja (mag.) 16.40 JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 17.45 Pensjonat Pod Różą (s.) 18.45 Wydarzenia 19.15 Sport 19.25 Całkiem nowe lata miodowe (s.) 20.00 Pierwsza miłość (s.) 20.45 Wróć do mnie (film USA) 21.30 Studio Lotto (w przerwie filmu) 23.25 Lowcy koszar 0.25 Biznes Wydarzenia 0.45 Pogoda 0.50 Pierwsza fala (s.) 1.40 Kuba Wojewódzki (talk-show) 2.30 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Bajkowe wakacje 8.55 Wizyta w zoo 9.05 Oliver Beene (s.) 9.30 Śladami cze-

skich diabłów (s. dok.) 9.50 ABCD ekologii 10.00 Wiadomości 10.05 Niepodważalne alibi (film czes.) 11.10 Samozwańczy gość (film TV) 11.40 Nasze zamki (s. dok.) 12.00 Wiadomości 12.30 Z Divadélka pod věží (pr. roz.) 13.30 Praga mizerna (s. dok.) 14.00 Wiadomości 14.05 Obiektyw (mag.) 14.35 Wędrująca kamera (s. dok.) 15.00 Historie sław (s. dok.) 16.00 Wiadomości 16.05 Bajkowe wakacje 17.00 Off-off (dla młodzieży) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.30 Pod pokrywką (mag.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Bananowe rybki (talk show) 20.35 Chore pragnienia (film USA) 22.05 Młody chemik (film TV) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.00 Prognoza pogody 23.05 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Sportki i Szansy 23.20 Tworzenie państwa (pr. sat.) 23.35 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki, Szansy 23.40 Krucjaty 2/2 (film wł.-niem.) 1.15 Groteski Ch. Chaplina 1.45 Tak, panie ministrze (s.) 2.10 Pod pokrywką 2.35 EXPOCztówka 2.45 AZ-kwiz 3.05 Reporterzy TVC.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Na pływalni (talk show) 9.00 Dzień dobry z TVC 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Stop 12.00 Euronews 13.00 Wspomnienia przeszłości: Wędrówki z dinozaurami (s. dok.) 13.30 Na tropie 13.55 Niepożądani towarzysze ludzkości (s. dok.) 14.20 Gra o zielone 14.40 Wizytówka (s. dok.) 15.05 Skarby świata (s. dok.) 15.20 Poprask (mag. muz.) 15.50 Sposzczerzenia z zagranicy 16.00 Telewizyjny uniwersytet (s. dok.) 16.25 Przygody nauki i techniki (s. dok.) 17.20 Wielki wóz (mag.) 17.45 Jak kręcono „Cetnické humoresky” 17.55 Tak, panie ministrze (s.) 18.25 Niechciane dzieci (dok.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.00 Sportowe minuty 19.40 Lapidarium (s. dok.) 20.00 Film europejski: Ława przysięgłych (film br.) 21.35 Filmopolis (mag.) 22.30 Diagnoza (mag.) 22.50 Z błaski (s. dok.) 23.50 Folklorika (mag. muz.) 0.25 Siedem cudów technicznej cywilizacji (s. dok.) 1.15 Regiony TVC24 1.40 Zapis posiedzenia Parlamentu RC.

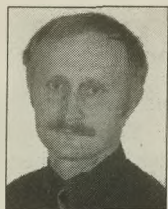
■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.20 Opętanie (film niem.) 11.05 Poradnik kulinarny Jamie Olivera 11.35 Strażnik Texasu (s.) 12.20 Dziewczyny Gilmore'a (s.) 13.15 Anastazja (s.) 14.05 Zawsze będę cię kochać (s.) 14.55 Gwiazdne wrota (s.) 15.45 Dempsey i Makepeace (s.) 16.40 Zaryzykuj (teleturniej) 17.10 Właśnie teraz 17.20 Wiatr z Pirenejów (s.) 18.20 Prognoza pogody 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 Pálí vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.05 Szwecja - Czechy (piłka nożna) 22.15 Oczy anioła (film USA) 0.10 Vilomenniny (pr. roz.) 1.15 Martwa strefa (s.) 1.55 Najlepszy seks (s. erot.) 2.25 Na własne oczy 3.35 Program rozrywkowy 4.25 Derrick (s.).

■ PRIMA

8.00 St. Tropez (s.) 9.05 Płomień wąpłiwości (s.) 9.55 Wspaniali i bogaci (s.) 10.50 Prima jazda (mag.) 11.55 Lekarz ze wsi (s.) 12.50 Szansa bez granic (pr. roz.) 13.55 Pomoc domowa (s.) 14.30 Pan Złota Rączka (s.) 15.00 Beverly Hills 90210 (s.) 15.55 Sprawa dla dwu (s.) 17.10 Navarro (s.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kulinarny) 19.45 Dzieciół Woody (s. anim.) 19.55 Policja kryminalna Kolumbia (s.) 20.50 Receptariusz prima pomysłów (mag.) 21.45 Precedensowa sprawa (film USA) 23.40 Rodzina Soprano (s.) 0.40 Szybka wygrana 2.20 Dementi 2.55 Sauna (talkshow).

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Dnia 17 sierpnia 2005 obchodzi swój zany jubileusz życiowy 50 lat

pan JAN KALETA

z Gutów. Z tej okazji najserdeczniejsze życzenia dobrego zdrowia, pogody ducha oraz stałego uśmiechu na twarzy życzy żona Fanka, synowie Janek z Michasią, Paweł z Agatą, Paryskiem i Kubusiem i Roman z Mirką oraz mama Helena. GL-449

*W tej ziemi wyrosłam,
ta ziemia mnie karmiła,
tej ziemi służyłam,
w tej ziemi odpocznę*

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że w wieku niespełna 87 lat zmarła nasza Najdroższa Matka, Babcia, Prababcia, Ciocia, Szwagierka

śp. ANTONIE PRZECZKOWA

Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w środę 17. 8. 2005 o godz. 13.30 z kościoła ewangelickiego w Cierlicku. Zasmucona rodzina.

GL-452

W niedzielę 14. 8. 2005 zmarł

ks. EUGENIUSZ KALISCH

emerytowany proboszcz w Jabłonkowie. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w poniedziałek 22. 8. 2005 o godz. 15.30 z kościoła parafialnego w Jabłonkowie. GL-451

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Obłęd (16, 17, godz. 20.00); Hotel Rwanda (16, 17, godz. 17.45); **Reflex**: Za wszelką cenę (16, godz. 17.00, 20.00); Zakończony bez pamięci (17, godz. 17.00, 20.00); **TRZYNIEC** - Kosmos: 36 (16, 17, godz. 17.30, 20.00); **HAWIERZÓW** - Centrum: Zebra z klasą (16, 17, godz. 15.30); Sin City (16, 17, godz. 17.45); Osaczony (16, 17, godz. 20.00); **CIESZYN** - Piast: Pan i Pani Smith (16, 17, godz. 17.45, 20.00); Pacyfikator (16, 17, godz. 16.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (czw: 18.00), TVC 2 (pt: 7.30). **POLSKIE AUDYCJE**: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co za Olzą

ŚLĄSKI ZAMEK SZTUKI I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, Cieszyn: do 28. 8. wystawa „Wobec konsumpcji”. Otwarte wt-nie: 10-17. **KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA**, Mennicza 46, Cieszyn: do 27. 10. wystawa pt. „Granice wytyczane słowami”, konflikt na Śląsku Cieszyńskim w świetle literatury politycznej (1848-1947). Otwarte po-śr i pt: 8-18, so: 9-15. **GALERIA BIELSKA BWA**, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 4. 9. wystawa malarstwa Ewy Wąsikiewicz-Wolnickiej „Liryka i metafora”. Do 2. 9. wystawa najciekawszych prac ze zbiorów Galerii Bielskiej BWA. Otwarte wt-nie: 10-18.

Co w terenie

UWAGA KOMBATANCI i sympatycy

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie: w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn; w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelníční 18, Czeski Cieszyn; w godz. otwarcia w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frystacie (przy rynku); e-mail: ogłoszenia@glosludu.cz

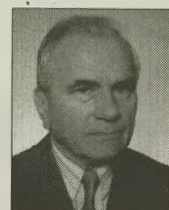
Kronika Rodzinna

*Nie płaczcie drodzy, że idę spać
Tego spokoju mi życcie.
Tylko wieczne wspomnienie
W sercach zachowajcie.*

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy krewnych i znajomych, że dnia 13. 8. 2005 zmarła w wieku 96 lat nasza Najdroższa Mamusia, Babcia, Prababcia i Ciocia

p. ZOFIA BOJKOWA

z domu Łabudek, zamieszkała w Olbrachcicach, Jarní 249. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w środę dnia 17. 8. 2005 o godz. 15.00 z kościoła rzymsko-katolickiego w Olbrachcicach. W smutku pogrążona rodzina. GL-448

Z bólem w sercu podajemy do wiadomości, że dnia 13 sierpnia 2005 zmarł w wieku 83 lat nasz Nieodżałowany

śp. Doc. inż. EDWARD GAŁUSZKA, CSc.

Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w piątek 19. 8. 2005 o godz. 15.00 z kościoła rzym. kat. w Karwinie Frystacie. Zasmucona rodzina. Autobus na cmentarz zapewniony. RK-158

tycy - w środę 17. 8. odbędzie się wycieczka do Żyliny, Strečna, Zwardonia i Milówki. Odjazd autobusu spod dworca kolejowego w Trzyńcu o godz. 7.50. Połączenie kolejowe z Hawierzowa o godz. 6.47 bezpośrednio do Trzyńca. Z Karwiny 6.55 z przesiadką w Cz. Cieszynie. Jablonków i Mosty - zbiórka na przystankach autobusowych. Paszporty lub nowe dowody osobiste zabrać ze sobą. Zgłoszenia przyjmuje Leo Herman, tel.: 596 434 043.

PTTS „BŚ” - rejon Trzyniec zaprasza członków i sympatyków na tradycyjne „Ognisko” do lasku na Osówce w Trzyńcu, które odbędzie się w niedzielę 21. 8. bez względu na pogodę. Początek o godz. 14.00.

KARWINA DARKÓW - zarząd Chóru Mieszanego LIRA zawiadamia, że pierwsza powakacyjna próba odbędzie się we wtorek 23. 8. o godz. 17.00 w świetlicy PZKO. Zapraszamy.

Oferty

OFERUJĘ MALOWANIE DACHÓW z aluminium, blachy ocynkowanej i ipy jakościowymi i długotrwałymi farbami. Daję gwarancję na wykonaną pracę. Informacje tel. 604 831 751. GL-373

Wystawy

DK „POKLAD”, Ostrawa Poruba, M. Kopeckého 675: do 15. 9. wystawa obrazów artystów - plastyków, Polaków tworzących w krajach Czwórki Wyszehradzkiej „Cztery nieba”. Otwarta po-pt: 8-18. **KONGRES POLAKÓW, Cz. Cieszyn, Komenského 4**: do 16. 9. wystawa z okazji 70. rocznicy udziału harcerzy z Zaolzia w Zlocie ZHP

w Spale „Śladami zlotów harcerskich”. Otwarte w po-pt: 9-15.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Do 11. 9. wystawa historyczna Zdeňka Hapala - lalkarza, artysty i reżysera. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUSAION, Hawierzów, Dělnická 14: do 2. 10. wystawa „Hawierzów: powstanie miasta”. Do 31. 10. wystawa „Barok w Cieszyńskim”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ KOTUŁOWA DRZEWIONKA, Hawierzów Będowice: wystawa „Mieszkanie ludowe i tradycje rolnictwa w Cieszyńskim”. Otwarte wt-pt: 9-17, so-nie: 13-17.

▲ MUZEUM TRAGEDII ŻYWO-CICKIEJ, Hawierzów Żywocice: do 31. 12. wystawa „Od ognika do żarówki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie: stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Do 31. 12. wystawa „Pietwałd w zmianach stuleci”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ SALA WYSTAW W JABLONKOWIE, rynek Mariana 14: do 2. 10. wystawa „Jablonkowski szanec”, wystawa stała „Z przeszłości Jablonkowa i okolicy”. Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Zlot młodzieży alternatywnej

ORŁOWA (wak) - W czwartek przy kościele ewangelickim w Orłowej Mieście rozpoczyna się kolejna edycja Zlotu Młodzieży Alternatywnej. W bogatym i różnorodnym programie, który potrwa do niedzieli, nie zabraknie muzyki, sportu, spotkań z ciekawymi ludźmi, ale przede wszystkim modlitwy i seminariów.

Organizatorem tegorocznego spotkania jest Stowarzyszenie Chrześcijańskie „Benjamin”.

Zdążyli na czas

WĘDRYNIA (man) - W samą porę zdążyli gospodarze gminy przygotować gminny kompleks kulturalno - sportowy do tradycyjnego karnawału. Impreza odbędzie się w najbliższą sobotę, a z uwagi na przypadający w tym roku jubileusz 700-lecia Wędrzyni będzie bardziej okazała.

Na uatrakcyjnienie kompleksu kulturalno-sportowego władze gminy

przeznaczyły 3 mln Kc. Odbudowano i zadasowano kioski, teraz pozostaje jeszcze uporządkować teren, umieścić tabliczki informacyjne i przygotować odpowiedni teren, który służyć będzie w sobotę jako parking.

Wędrzyńskie Letnie Karnawały gmina zaczęła organizować po usamodzielnieniu gminy. Pierwszy odbył się w 1997 roku.

redakcyjnej Moczy

Jak zech pucował kypce...

A było troszke trzeba, bo w sobotę na „Gorolu” pokropiło i po Beskidach było troche błota... To ale nie odradziło turystów, kierzy wyszli w Beskidy na „Rajd o Kypce Macieja”. Najwyjnyj musiał se radować Maciej, kierzy tam z wyrchu na gróniczki swoje spoziyro, że tela ludzi po Beskidach wandruje. Wszak było nas trzysta a to jeszcze miyndzynarodowo. No bo były dwie wielki grupy z PTTK Zabrze i Jastrzębie, była grupa słowacko KST - Kysuce. Szkoda ale, że miyndzy nas nie przisli koleldzy z PTTK Wiśła oraz PTTK Cieszyn (tylko 3).

Oprócz najmłodszego i najstarszego uczestnika (o nich pisał už „Głos Ludu”), ocniali my też rodziny. W wandrowaniu rodzinnym mieli być dziadek-babcia, syn-cera, wnuk-wnuczka,

ale nikierej rodzinie chybił dziadek, a nikierym zaś średnio generacja (szko-da, że średniacy nie chcą chodźć po kopieczkach). Kypce wygrała na koniec rodzina Cieślarów - Raszków - Węlpów, kiero miała najwiynkszm rozpiyntość wieku miyndzy najstarszm a najmłodszm turystkóm w rodzinie, bo aż 67 roków.

Do zabezpieczynio dobrego wandrowania przyczynili se też ci „Beskidziorze”, kierzy na trasach i mecie pisali, sztympłowali i wszystko organizowali. Za to se im patrzy serdeczne podziynkowani. A co na koniec? Spotykemy se czynsjejszy na wandrowaniu po Beskidach albo aspón za rok na dalszych „Kypcach Macieja”.

WŁADYSŁAW JANIK,
prezes PTTS „Beskid Śląski”

Hyde Park

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Informować - nie ogłupiać ludzi

Czytając felietony p. Darka Jedzoka myślałem, że chodzi o osobę starszą i doświadczoną, która przeżyła przynajmniej jedną wojnę światową i jeszcze coś gorszego. Lecz kiedy dowiedziałem się, że chodzi o człowieka młodego, który to, o czym pisze, tylko od kogoś słyszał albo wyczytał w jakiejś gazecie typu bulwarowego, to wierzyć się nie chce, że w głowie tego człowieka mogą się rodzić takie bzdury i że te bzdury mogą być w naszej gazecie drukowane. Słyszałem kiedyś, że prezydent T.G. Masaryk powiedział, iż gazeta ma informować, a nie obrażać i ogłupiać czytelnika, że ma pisać prawdę, a nie różne fantasmagorie. W to, co czytam w niektórych felietonach „Głosu Ludu”, nie mogę uwierzyć nawet dzieci od klasy 1. do 5.

W jednym felietonie przekonywał mnie autor, że Beatles nie było można słuchać w naszych stacjach radiowych. Bzdura, bo ja jeszcze w wieku młodzieżowym słuchałem „bitelsów” na Pradze 1 a Karel Gott w tym czasie opiewał chłopców z Liverpoolu w hicie słowami „seděli jsme při svíčkách a poslouchali jejich elpíčka”. Sam tych LP kilka miałem.

O felietonie Niedźwiadki i Prosiaczki pisał p. Kaszper, a mnie w związku z tymi świniami kojarzą się krzyki faszyzistów z lat 1939 - 1945, którzy częstowali nas słowami „Polnische Schweine” (polskie świnię), a przy tym bili do niemoty albo mordowali. Te same słowa słyszałem potem zaraz po drugiej wojnie światowej z ust „uhlířovcůw” w Darkowie. W jednym felietonie p. Jedzoka czytałem, że Karel Gott i Helena Vondráčková byli sługami minionego reżymu, bo byli odznaczeni. K. Gott wyraził się na ten temat w jednej ga-

zecie, że kiedy dziękował przy wręczeniu tego odznaczenia prezydentowi, to ten powiedział mu: „To nie jest odznaczenie od prezydenta, ale od całego narodu”.

A o Czech Tek 2005 pan Jedzok także pewnie tylko słyszał, bo kiedy po przeczytaniu jego uwag do tej imprezy czytałem w tym samym dniu w „Právie” numer 183 artykuły I. Blažka, F. Bublana, J. Veselého, J. Paroubka, S. Grossa, J. Bychetského i innych, to dowiedziałem się kilka faktów z innej strony. Panu felietoniście radzę przeczytać ten numer „Práva”, żeby informację miał z obu stron, a nie pisał w przyszłości tylko swoje „widzimisie”, bo jak na razie pisze on tylko to, co mu się podoba, a informuje czytelników jednostronnie może i dlatego, żeby się komuś podobać.

Są ludzie, którzy lubią wymyślać różnego rodzaju bujdy, a mają możliwość przekazywać je innym za pośrednictwem gazet, radia i telewizji. A lubią to czynić i niektórzy ludzie młodzi, którzy nie mają doświadczeń życiowych, lecz robią wrażenie takich, co „zjedli wszystkie rozumy”. Wnioskuje to jeszcze z jednego wydarzenia. Po ostatnich wyborach młoda nauczycielka mówi do dzieci: „Kiedyś do wyborów przychodziło więcej ludzi dlatego, bo kto nie poszedł do wyborów, ten musiał iść do więzienia. Teraz już tak nie jest, a dlatego do wyborów chodzi mało obywateli”.

To prawdziwe wydarzenie wydaje mi się być podobne do tego, co od czasu do czasu słyszę i czytam. Autorzy tych bzdur zapominają, że mają ludzi informować - nie ogłupiać.

STANISŁAW MRÓZEK, Karwina Nowe Miasto

TV Polonia

WTOREK 16 SIERPNI

6.00 Moje miasteczko (s.) 6.30 Lato z Jedyńką 8.00 Wiadomości 8.10 Gimnastyka dla przedszkolaków (mag.) 8.15 ELA (dla dzieci) 8.30 Rodzina Leśniewskich (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.15 Folklor ze świata w sercu Kaszub (rep.) 10.40 Dzieci z Puławskiej (rep.) 10.55 W labiryncie (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Telezakupy 12.25 Plebania (s.) 12.50 18 strajkowych dni (rep.) 13.00 Jest jak jest (s.) 13.30 Sensacje XX wieku (s. dok.) 14.55 Muzyczny Festiwal w Łańcucie 2004 15.40 Batalion Parasol (rep.) 16.05 Zaproszenie 16.25 Lato z Jedyńką 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 18 strajkowych dni (rep.) 17.30 Telezakupy 17.45 Rodzina Leśniewskich (s.) 18.10 Dzieci z Puławskiej (rep.) 18.30 Koncert zespołu Maanam 19.00 Wieści Polonijne 19.15 Miś Uszatek (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.00 Plebania (s.) 20.25 Jest jak jest (s.) 20.55 Szalom na Szerokiej (koncert finałowy) 21.50 Stocznia Gdańska (film dok.) 22.40 Sprawa dla reportera 23.15 Ostry (s. anim.) 23.20 Ludzie wędna jak liście (s. anim.) 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.50 Sport Telegram 23.55 Pogoda 0.00 Koncert zespołu Maanam 00.25 Plus minus 00.50 Rodzina Leśniewskich 1.15 Miś Uszatek (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 18 strajkowych dni (rep.) 2.10 Plebania (s.) 2.30 Jest jak jest (s.) 3.00 Wieści Polonijne 3.15 Stocznia Gdańska (film dok.) 4.10 Szalom na Szerokiej (koncert finałowy) 5.00 Sprawa dla reportera 5.30 Ostry (s. anim.) 5.40 Ludzie wędna jak liście (s. anim.) 5.45 Wiadomości.

ŚRODA 17 SIERPNI

6.00 Moje miasteczko (s.) 6.30 Lato z Jedyńką 8.00 Wiadomości 8.10 Teleranek na wakacjach 8.35 Wesoły (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.20 ..."swego nie znacie"... 10.25 My Wy Oni (mag.) 10.55 W labiryncie (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Telezakupy 12.25 Plebania (s.) 12.50 18 strajkowych dni (rep.) 13.00 Jest jak jest (s.) 13.30 Wieści Polonijne 13.45 Stocznia Gdańska (film dok.) 14.35 Kabaretowa Liga Dwójki 15.25 Sprawa dla reportera 15.55 Regionalia (mag.) 16.20 Parnas literacki - Ewa Szelburg-Zarembina 16.25 Lato z Jedyńką 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 18 strajkowych dni (rep.) 17.30 Telezakupy 17.45 Przez mapę na gapę (s.) 18.15 My Wy Oni(mag.)18.40 Anielski orszak 19.15 Reksio (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.00 Plebania (s.) 20.30 Bezpośrednie połączenie (film pol.) 21.20 14 bajek z królestwa Lailonii (s. anim.) 21.40 Ojczyzna polszczyzna 22.00 42. KFPP Opole 2005 22.50 Polonusi w Europie (rep.) 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.50 Sport Telegram 0.00 My Wy Oni (mag.) 0.30 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Smak Małej Litwy 0.55 Przez mapę na gapę (s.) 1.20 Reksio (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 18 strajkowych dni (rep.) 2.10 Plebania (s.) 2.35 Bezpośrednie połączenie (film pol.) 3.25 14 bajek z królestwa Lailonii (s. anim.) 3.40 Chleba naszego polskiego (rep.) 3.55 42. KFPP Opole 2005 4.45 Anielski orszak 5.15 Polonusi w Europie (rep.) 5.45 Wiadomości.

CZWARTEK 18 SIERPNI

6.00 Wesoły Ciucholand (s.) 6.30 Lato z Jedyńką 8.00 Wiadomości 8.10 Łowcy przygód 8.35 Wyspa przygód (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.20 ..."swego nie znacie"... 10.30 Znaki czasu (mag.) 10.55 W labiryncie (s.) 11.45 Smak Europy 12.00 Wiadomości 12.10 Telezakupy 12.25 Plebania (s.) 12.50 18 strajkowych dni (rep.) 13.00 Bezpośrednie połączenie (film pol.) 13.50 14 bajek z królestwa Lailonii (s. anim.) 14.10 42. KFPP Opole 2005 14.55 Anielski orszak (film dok.) 15.25 Polonusi w Europie (rep.) 15.55 Raj (mag.) 16.25 Lato z Jedyńką 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 18 strajkowych dni (rep.) 17.30 Telezakupy 17.45 Wyspa przygód (s.) 18.10 Znaki czasu (mag.) 18.30 Gwiazdy sportu - Wojciech Brzozowski 18.45 Skarbiec (mag.) 19.15 Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) 19.30 Wiadomości 19.55 Pogoda dla kierowców 20.05 Plebania (s.) 20.30 Z archiwum Teatru TV 22.00 Muzyczny Festiwal w Łańcucie 2004 22.40 Misja specjalna 23.00 Folklor ze świata w sercu Kaszub (rep.) 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.50 Sport Telegram 0.00 Raj (mag.) 0.30 Skarbiec (mag.) 0.55 Wyspa przygód (s.) 1.15 Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.55 Pogoda dla kierowców 2.00 18 strajkowych dni (rep.) 2.10 Plebania 2.35 Z archiwum Teatru TV 4.00 Muzyczny Festiwal w Łańcucie 2004 4.45 Folklor ze świata w sercu Kaszub (rep.) 5.10 Gwiazdy sportu - Wojciech Brzozowski 5.25 Misja specjalna 5.45 Wiadomości.

PIĄTEK 19 SIERPNI

6.00 Wesoły Ciucholand (s.) 6.30 Lato z Jedyńką 8.00 Wiadomości 8.10 Na żywioł - Ziemia 8.30 Słoneczna włócznia (s.) 9.00 Polonijne święto w Rzeszowie 9.15

Raj (mag.) 9.45 ..."swego nie znacie"... 9.55 Prawosławne Święto Przemienienia Pańskiego 11.00 W labiryncie (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Telezakupy 12.25 Plebania (s.) 12.50 18 strajkowych dni (rep.) 13.00 Z archiwum Teatru TV 14.25 Hity satelity 14.40 Muzyczny Festiwal w Łańcucie 2004 15.25 Skarbiec (mag.) 15.50 Polonijne święto w Rzeszowie 16.05 Misja specjalna 16.25 Lato z Jedyńką 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.15 18 strajkowych dni (rep.) 17.25 Telezakupy 17.40 Słoneczna włócznia (s.) 18.10 Święta Wojna (s.) 18.35 Bzik kulturalny 19.00 Wieści Polonijne 19.15 Przygody Myszk (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Festiwal Jedynki w Sopocie 21.00 Hity satelity 21.15 Festiwal Jedynki w Sopocie 22.10 Plebania (s.) 22.30 Dekalog (film pol.) 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.50 Sport Telegram 23.55 Pogoda 0.00 A niech gadają (koncert) 0.50 Słoneczna włócznia (s.) 1.15 Przygody Myszk (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 18 strajkowych dni (rep.) 2.10 Plebania (s.) 2.35 Dekalog (film pol.) 3.30 Wieści Polonijne 3.45 Hity satelity 4.00 Anna Dymna - spotkajmy się 4.25 Golec uOrkiestra 4 5.15 Święta Wojna (s.) 5.45 Wiadomości.

SOBOTA 20 SIERPNI

6.00 Plebania (s.) 8.00 Echa tygodnia 8.30 Dom na głowie (s.) 9.00 Od przedszkola do Opola 9.30 Wieści Polonijne 9.45 Tam gdzie jesteśmy (rep.) 10.15 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Nad łąkami ze smakiem 10.40 Ojczyzna polszczyzna 10.55 W labiryncie (s.) 11.50 Golec uOrkiestra 4 12.40 18 strajkowych dni (rep.) 12.50 Książki z górnej półki 13.00 Wiadomości 13.10 Dom (s.) 14.40 Made in Poland (teleturniej) 15.10 A niech gadają (koncert) 16.00 Wielka Gra 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 18 strajkowych dni (rep.) 17.40 M jak miłość (s.) 18.25 Sensacje XX wieku (s. dok.) 19.15 Noddy (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Festiwal Jedynki w Sopocie 21.10 Polonijne święto w Rzeszowie (rep.) 21.25 Festiwal Jedynki w Sopoci 22.25 Dom (s.) 23.55 Bzik kulturalny 0.15 Emigranci - opowieści z listów 0.30 M jak miłość (s.) 1.15 Noddy (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 18 strajkowych dni (rep.) 2.10 Dom (s.) 3.35 Made in Poland (teleturniej) 4.10 Transmisja 6.10 Sensacje XX wieku (s. dok.).

NIEDZIELA 21 SIERPNI

7.00 Program rozrywkowy 7.50 Polonijne Święto w Rzeszowie 8.05 M jak miłość (s.) 8.50 Słowo na niedzielę 8.55 Ziarno 9.20 Marco i Gina (s. anim.) 9.45 Książki z górnej półki 9.55 Program katolicki 12.50 Muzyczny Festiwal Łańcut 2003 13.25 18 strajkowych dni (rep.) 13.35 Gwiazdy sportu - Wojciech Brzozowski 13.50 Przyłbice i kaptury (s.) 14.55 W hołdzie Janowi Pawłowi II 15.45 Biografie (film dok.) 16.35 Zaproszenie 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 18 strajkowych dni (rep.) 17.30 Pamiętaj o mnie (koncert życzeń) 17.55 M jak miłość (s.) 18.40 Tam gdzie jesteśmy (rep.) 19.15 Paczka znad Kangurkowego Potoku (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.05 Królowa Bona (s.) 21.10 Program rozrywkowy 22.05 Bezludna wyspa 22.55 Kabaretowa Liga Dwójki 23.50 Polonijne Święto w Rzeszowie 0.05 M jak miłość (s.) 0.50 Ziarno 1.15 Paczka znad Kangurkowego Potoku (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 18 strajkowych dni (rep.) 2.10 Królowa Bona (s.) 3.10 Bzik kulturalny 3.35 Przyłbice i kaptury (s.) 4.40 Pamiętaj o mnie (koncert życzeń) 5.05 Biografie (film dok.).

PONIEDZIAŁEK 22 SIERPNI

6.00 Wesoły Ciucholand (s.) 6.30 Lato z Jedyńką 7.00 Wiadomości 7.05 Lato z Jedyńką 7.33 Lato z Jedyńką 8.00 Wiadomości 8.10 Przewodnik Włóczykija 8.30 Znak Orła (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.20 ..."swego nie znacie"... 10.35 Wierzę, wątpię, szukam 11.00 W labiryncie (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Telezakupy 12.25 Plebania (s.) 12.50 18 strajkowych dni (rep.) 13.00 M jak miłość (s.) 13.45 Dawno temu cichociemny (s. dok.) 14.10 Pamiętaj o mnie (koncert życzeń) 14.30 Bezludna wyspa 15.25 Królowa Bona (s.) 16.30 Lato z Jedyńką 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 18 strajkowych dni (rep.) 17.30 Telezakupy 17.45 Znak Orła (s.) 18.10 Wierzę, wątpię, szukam 18.40 Było nie minęło (mag.) 19.05 Kościół i świat (mag.) 19.15 Czarny Błysk (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.00 Plebania (s.) 20.25 Jest jak jest (s.) 20.55 Zbigniew Górny przedstawia 21.45 Ze sztuką na ty 22.10 Muzyczny Festiwal Łańcut 1999 22.40 Zbyszek - banita (rep.) 23.00 Spotkania z profesorem Zinem 23.30 Panorama 23.50 Sport Telegram 23.55 Wierzę, wątpię, szukam 0.20 Od przedszkola do Opola 0.50 Znak Orła (s.) 1.15 Czarny Błysk (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 18 strajkowych dni (rep.) 2.10 Plebania (s.) 2.30 Jest jak jest (s.) 3.00 Zbigniew Górny przedstawia 3.45 Było nie minęło (mag.) 4.15 Zaproszenie 4.35 Ze sztuką na ty 5.00 Muzyczny Festiwal Łańcut 1999 5.25 Zbyszek - banita (rep.) 5.45 Wiadomości.

Wydarzenia Sportowe

PIŁKARSKI WEEKEND: ZWYCIĘSTWO OSTRAWY, KARWINY I CZESKIEGO CIESZYNA

Piotrowice i Mosty »chłopcami do bicia«

I GAMBRINUS LIGA

● **B. OSTRAWA – ZLIN 4:1 (1:0). Bramki: 14. i 70. Magera, 53. Papadopoulos, 94. Žůrek – 75. Činčala. Sędziował Šedivý. Widzów 7007.** Po przegranej w Ołomuńcu ostrawianie poprawili sobie humory, pokonując w sobotę na Bazalach 4:1 Zlin. Goście prezentowali się niemrawo i ożyli dopiero wraz z pojawieniem się na boisku Činčaly (ongis m.in. Trzyniec). Świetny występ zaliczył napastnik Lukáš Magera. Zdaniem trenera Josefa Jarabinskiego był to jego najlepszy mecz w barwach Banika Ostrawa.

Lokaty po 2. kolejce: 1. Przybram, 2. Sparta, 3. Olomuniec po 6, 4. Liberec, Ostrawa i Pilzno po 3 pkt. (jb)

● FUTBOL TRZYNIEC – TESCO

ZLIN „B” 0:1 (0:0). Branka: 50. Elšík Sędziował: Czene, ŽK 0-2, widzów 500. Ani tym razem trzyniecianie przed własną widownią nie dali rady młodzieżowej drużynie Zlina (wiosną przegrali 1:4). Trener Lubomír Vašek miał do dyspozycji tylko 11 zawodników, na ławce rezerwowych pojawili się na razie niezbyt doświadczeni gracze. Gospodarze z miejsca ruszyli do ataku, jednakże nie znaleźli skutecznego sposobu na rozmontowanie obrony Zlina. Goście nastawili się na szybkie ataki, ale strzały Jančí i Maršíka nie były dla bramkarza Vreštiaka zbyt wielkim zagrożeniem. W światło bramki z dystansu nie trafił ani Hrnčířik. Po uderzeniu Malířa z woleja doświadczony Baranek musiał interweniować. W 35. min. w doskonałej sytuacji spudłował Maceček. Po przerwie na Vreštiaka parł samotnie Maršík i obrońca Vyskočil dosłownie w ostatnim momencie ślizgiem uratował sytuację. W 50. min. po rzucie rożnym oddał strzał nieobstawiony Čelůstka i przytomny Elšík rozstrzygnął losy spotkania – 0:1. Trzyńciani jednak nie rezygnowali z uzyskania korzystnego wyniku. Kilkoma brawurowymi interwencjami (zwłaszcza po strzałach Malířa i Szmeka) popisał się bramkarz Baranek. Martinčíkowi, Macečkowi, Kořínkowi, Malířowi i Hupce w dogodnych momentach zabrało zimnej krwi. Szczęście uśmiechnęło się również do gospodarzy, ponieważ Janča główkował w poprzeczkę, Maršík spudłował a bombę Holuba brawurowo obronił Vreštiak. – *Obawiałem się tego spotkania, ponieważ nazwiska, takie jak Vyskočil, Maceček, Kořínek i Martinčík wytrącają z równowagi. Walczyliśmy do samego końca, dziękuję chłopakom za ich determinację* – powiedział po meczu trener Zlina Marek Kalivoda. (man)

DYWIZJA E

● **B. OLBRACHCICE – MKF KARWINA 0:4 (0:3). Bramki: Šuster 2, Harwot, Dittrich. Sędziował Býma. Widzów 350.** Niezbyt pomyślnie rozpoczął się dla piłkarzy Banika Olbrachcice nowy sezon w dywizji, karwiniacy z kolei potwierdzili rolę jednego z faworytów tegorocznych rozgrywek.

Goście nie zagraли w najsilniejszym składzie, zabrakło m.in. snajpera Sorurady, ale z młodym zespołem Banika mieli stosunkowo łatwą przeprawę. Udany debiut w barwach Karwiny zaliczył bramkarz Gradek, który nad Olzę wrócił właśnie z konkurencyjnego Banika Olbrachcice. **Najważniejsze minuty:** 8. Šuster dośrodkowuje na głowę niepilnowanego Harwota – 0:1; 23. Dittrich z 25 m trafia w okienko – 0:2; 30. udana akcja gospodarzy – Dorozlo podaje do Goja, ten strzela w poprzeczkę, piłka zaś od pleców Gradka zatrzymuje się na linii bramkowej; 33. po rzucie wolnym Hekera (O) z największym trudem piastkuje piłkę, futbolówkę przejmuje jednak Šuster i lobem pokonuje po raz trzeci olbrachcickiego bramkarza – 0:3; 52. 52. Šuster strzałem głową (znów po stałym fragmencie gry) ustala wynik meczu – 0:4. – *Młody zespół nie był w stanie nawiązać równorzędnej walki z rywalem. Przegraliśmy zaskuzenie, po błędach indywidualnych* – powiedział kierownik Olbrachcic **Ivan Marini**. W obozie Karwiny panowała o wiele lepsza atmosfera. – *Niektórzy pasują nas do roli faworyta dywizji, my jednak chcemy w pierwszym rzędzie prezentować ładny futbol i cieszyć oko widza* – stwierdził grający trener Karwiny Petr Mašlej. (jb)

● **W. KARLOWICE – IRP CZ. CIESZYN 1:2 (1:0). Bramki: Štuler – Myšínský, Ganczarczyk. Widzów 105.** Cieszyńczyni przechylili szalę spotkania na swoją korzyść dopiero w drugiej połowie. Wałasi naciskali tylko w pierwszej odsłonie, efektem ich przewagi był gol Štulera na 1:0. Podopieczni trenera Damka nie pogodzili się z takim stanem rzeczy i od 45. minuty zepchnęli gospodarzy na ich własną połowę. – *Mogliśmy strzelić rywalowi znacznie więcej goli, ale z ofensywą po odejściu napastnika Macečka jesteśmy jeszcze trochę na bakier* – stwierdził trener IRP **Dalibor Damek**. Na 1:1 wyrównał w 73. minucie po akcji indywidualnej Myšínský. Ten sam piłkarz wypracował też zwycięskiego gola, kiedy to po faulu na nim „jedenastkę” pewnie wykorzystał Ganczarczyk. (jb)

● **W. LOSINY – SLAVIA ORŁOWA 3:1 (2:1). Bramki: Sokol 2, Silný – Vančo. Widzów 230.** Kluczem do sukcesu gospodarzy były stałe fragmenty gry. Młoda defensywa Orłowej, w której zabrakło już doświadczonego Lauba, nie uporała się z wysokimi centrami w pole karne. Gospodarze z czterech stałych fragmentów gry zdobyli trzy gole. – *W polu nawiązaliśmy z rywalem równorzędną walkę, miejscami byliśmy nawet zespołem lepszym* – informuje trener Slavii **Dušan Kohút**. W ostatnich dwudziestu minutach meczu w obronie Slavii pojawili się również rekonwalescent Martin Bystroň (wiosną trener Banika Olbrachcice), na którego doświadczenie liczy orłowski szkolenowiec. – *Niewykluczone, że Martin w następnym*

meczu zagra już od pierwszych minut – stwierdził Kohút. **Najważniejsze minuty:** 1. Vančo przebija się w pole karne i płaskim strzałem zapewnia gościom prowadzenie – 0:1; 6. Třos (O) w sytuacji sam na sam z golkiprem nie daje rady; 38. Silný po rzucie rożnym strzałem głową wyrównuje na 1:1; 44. ten sam błąd orłowskiej defensywy – Sokol główkuje na 2:1; 56. Štverka (O) z 14 m trafia tylko w dobrze ustawionego bramkarza; 65. po rzucie wolnym aktywny Sokol głową podwyższa na 3:1. (jb)

● **KS DZIEČMOROWICE – FRYDEK-MISTEK 1:4 (0:1). Bramki: Z. Kadlčák – Vojvodík 2, Sklenička 2. Sędziował Monček. Sędziował Monček. Widzów 200.** Na losach meczu zaważyła sytuacja z 40. minuty, kiedy to przy stanie 0:1 (z woleja trafił Vojvodík) czerwony kartonik ujrzał dziečmorowicki obrońca Filip Kadlčák. Osłabieni Elektrycy wprawdzie zdołali w 65. minucie wyrównać na 1:1 (Zdeněk Kadlčák wykorzystał dobre podanie od Mikulki), ale to było z ich strony wszystko. Doświadczeni przyjezdni dołączyli kolejne trzy gole – 67. i 75. Sklenička, na 1:4 ustalił wynik meczu w 93. minucie eks-czeskosieszyński Vojvodík (przełobował złe ustawionego bramkarza Jačka). (jb)

MISTRZOSTWA OKRĘGU

● **RYMARZÓW – LOKOMOTYWA PIOTROWICE 7:1 (5:0). Bramki: Šulc 4, Jiříčný, Mucreanu, Orság – Kumpán. Sędziował Brezovský. Widzów 220.** Piotrowiczanie w zeszłym tygodniu pokonali w sparingu dywizyjny Banik Olbrachcice i widocznie poczułi się już mistrzami świata. Pierwszy mecz o punkty obnażył jednak wszystkie mankamenty w piotrowickim zespole. Lokomotywa grała naiwnie w defensywie, w środku pola piłkarze tracali sporo piłek. Fatalny występ zaliczył jeden z najbardziej doświadczonych piłkarzy w piotrowickim zespole – pomocnik Pikonský (ongis m.in. Banik Ostrawa), który z uporem maniaka wdawał się w niepotrzebny drybling, czego wynikiem była częsta strata piłki i zabójcze kontry gospodarzy. Przy stanie 5:0 goście strzelili przynajmniej honorowego gola (po strzale Sehnala z dobitki trafił Kumpán). – *O tym meczu musimy jak najszybciej zapomnieć i skoncentrować się na najbliższej kolejce* – uważa kierownik Piotrowic **Bruno Kencki**. (jb)

● **W. HOSZTICE – MOSTY KOŁO JABLONKOWA 7:1 (5:0). Bramki: P. Martinák 2, D. Martinák, Pluschke, Jaroš, Janecký, Fuss – Kufa. Widzów 100.** Rumieńcem wystudy oblali się również piłkarze Mostów koło Jablonkowa. Podopieczni trenera Pavla Vavřacha dostali lanie w Wielkich Hoszticach i wszystko wskazuje na to, że i ten sezon będzie stał pod znakiem ratowania piętologowej skóry pod Giorową. Defensywa Mostów praktycznie nie istniała, gospodarze urządzili sobie istne zawody strzeleckie. (jb)

MŚ W LEKKIEJ ATLETYCE: POLACY NIE WYKORZYSTALI KILKU SZANS MEDALOWYCH

Brawa dla M. Pyrek i Sz. Ziółkowskiego

10. mistrzostwa świata w lekkiej atletyce – Helsinki 2005 dobiegły końca. W 2007 roku impreza zawita do Japońskiej Osaki.

W trakcie trwającej 9 dni imprezy padły trzy rekordy świata – Olimpiady Iwanowej (chód na 20 km), Jeleny Islnbajewej (skok o tyczce) oraz Osleidys Menendez (rzut oszczepem). Polska zdobyła dwa medale. Srebro wywalczyła Monlka Pyrek w skoku o tyczce, a brąz Szymon Ziółkowski w rzucie młotem.

W klasyfikacji medalowej triumfowała reprezentacja USA. Dwa medale 10. lekkoatletycznych mistrzostw świata w Helsinkach - srebrny Moniki Pyrek i brązowy Szymona Ziółkowskiego upla-

sowały Polskę na 23. pozycji w tabeli medalowej, natomiast dorobek punktowy (za lokaty ścisłego finału) pozwolił zająć polskiej reprezentacji 12. lokatę.

Najlepszy występ od czterech lat zaliczyła sztafeta mężczyzn 4x400 m. Zespół biegnący w składzie: Marcin Marcinişzyn, Robert Maćkowiak, Piotr Rysiukiewicz i Piotr Klimczak uzyskał czas 3:00,58, mijając metę ostatniej konkurencji helsińskich mistrzostw za sztafetami USA, Wypś Bahama, Jamajki i Wielkiej Brytanii. W 2001 roku Polacy zajęli w Edmonton czwarte miejsce w mistrzostwach świata. W następnych, w Paryżu, nie startowali, gdyż nie uzyskali minimum, natomiast w igrzyskach olimpijskich w Atenach

odpadli w eliminacjach. O krok od medalu była natomiast kobieca sztafeta na tym dystansie. Rekord Polski sztafety 4x400 m złożonej wyłącznie z zawodniczek jednego klubu - AZS AWF Warszawa nie dał brązowego medalu, a jedynie czwarte miejsce. Do podium zabrakło 5 setnych sekundy: Anna Guzowska, Monika Bejnar, Grażyna Prokopek i Anna Jesień wynikiem 3:24,49 ustanowiły rekord kraju. Miłą niespodziankę sprawiła też sztafeta kobiet 4x100 m w składzie Iwona Dorobisz, Daria Onyśko, Dorota Dydo oraz mistrzyni Europy juniorek na 100 i 4x100 m Iwona Brzezińska, która awansowała do grona 8 najlepszych zespołów.

(jb, PAP)

DZIŚ W NUMERZE:

Ręka na pulsie **str. 3**GŁOSIK – rubryka dla dzieci **str. 4**Przyjemność płynie z dotyku **str. 5**Polak w kadrze Stalowników **str. 8**CZWARTEK
18 SIERPNI 2005
NR 97
ROCZNIK LX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766

faks: 558 740 044

info@glosludu.cz

WITKOWICKI ZABYTEK

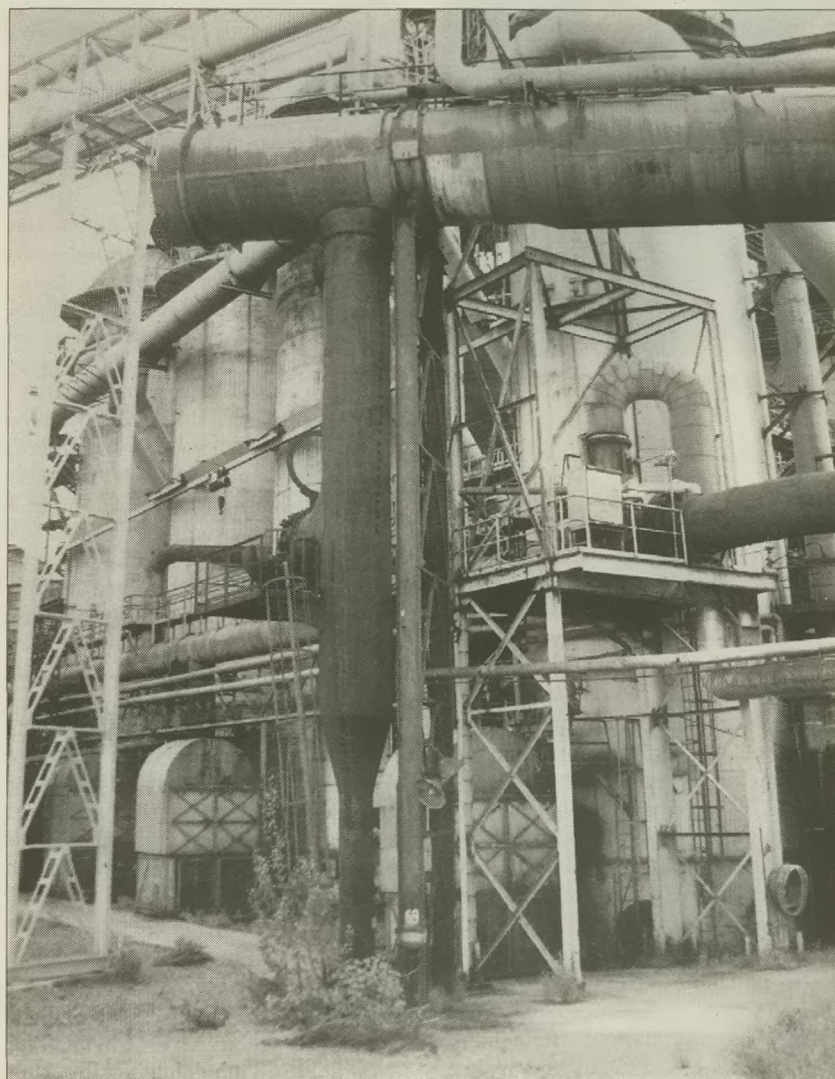
Za norweskie pieniądze

OSTRAWA (mro) – Witkowickie wysokie piece nie rozpadną się doszczętnie. W sukurs narodowemu zabytkowi techniki przyjdą prawdopodobnie pieniądze z... Norwegii.

Prośby o finansowanie ze środków EHP/Norwegia projektu „Kompleksowa odnowa i odrestaurowanie zabytku kultury narodowej dolna część Vitkowice” spółki „Vitkovice” poparła w zeszłym tygodniu rada województwa. Po zaakceptowaniu tego projektu przez Ministerstwo Kultury pieniądze – konkretnie 60 mln Kč – powinny nadejść do Ostrawy.

Projekt dotyczy naprawy i odnowienia majątku ruchomego i nieruchomego technologii linii produkcyjnej „węgiel-koks-żelazo”. Chodzi o wysokie piece, koksownię i inne obiekty, te które spółka „Vitkovice” chce udostępnić zwiedzającym turystom. Celem projektu jest stworzenie takich warunków, by zabytkowe obiekty nie zagrażały bezpieczeństwu zwiedzających.

➔ Zabytek ten co prawda nie przyciąga wrota, ale kto wie, może znajdą się chętni do zwiedzania?

Fot. MARTYNA RADOWSKA-OBRIJSNIK

Schwymano »dowcipnisia«

CZ. CIESZYN (wak) – Policja zatrzymała 32-letniego mężczyznę z Cz. Cieszyna, który 20 lipca o godz. 13.03 zadzwonił z telefonu komórkowego pod numer telefonicznej linii alarmowej 112 oznajmiając, że na dworcu kolejowym w Cz. Cieszynie została podłożona bomba, po czym rozłączył się (o incydencie informowaliśmy na naszych łamach zaraz następnego dnia).

Do akcji poszukiwawczej zaangażowano policjantów ze specjalnie

przeszkolonymi do tego celu psami, strażakami oraz strażnikami miejskimi. W obliczu groźby zamachu bombowego przeprowadzono ewakuację 500 podróżnych oraz pracowników kolei, wstrzymano ruch pociągów, zamknięto przejście podziemne łączące supermarket „Billa” z miastem. Ruch wznowiono po 47 minutach, ponieważ na dworcu, ani w jego obrębie nie znaleziono żadnego ładunku wybuchowego.

Mężczyzna podczas przesłuchania nie potrafił odpowiedzieć, dlaczego to zrobił. Nieznane są też jak dotąd dokładne szkody materialne wynikające z głupiego żartu.

Wspólnie w sieci

BYSTRZYCA (man) – Władze gminy wystąpiły o dotację na utworzenie sieci internetowej, która połączyłaby Bystrzycę, Wędrynię i Nydek. Przygotowany pod koniec lipca projekt zakłada, że użytkownicy tej sieci będą wykorzystywali identyczne systemy operacyjne i sprzęt komputerowy, w związku z czym komunikacja i wymiana informacji będzie o wiele szybsza. W przyszłości do sieci mogłyby zostać podłączone również Trzciniec.

Koszty przedsięwzięcia, którego realizacji należy się spodziewać w przyszłym roku, oszacowano na 10 mln Kč. Samorząd bystrzycki wystąpił o dotację z funduszy Unii Europejskiej w wys. 8,5 mln Kč.

Dobry pogoda

CZWARTEK – Zachmurzenie umiarkowane do dużego, z lokalnymi opadami deszczu. Temperatura w dzień 22 – 26 st. C., nocą 15 – 11 st. C.

PIĄTEK – zachmurzenie małe, możliwe lokalne opady deszczu i burze. Temperatura w dzień 23 – 27 st. C., nocą 15 – 11 st. C.

Razem z PZU

PRAGA (sch) – Największy krajowy zakład ubezpieczeniowy Česká pojišťovna oraz należący do największych tego typu instytucji nie tylko w Polsce, ale i w Europie środkowo-wschodniej, polski Powołany Zakład Ubezpieczeń PZU z przeszło 200-letnią tradycją podpisał umowę o współpracy.

Polską i czeską ubezpieczalnię łączy nie tylko ugruntowana pozycja na krajowych rynkach ubezpieczeniowych, ale również fakt zarządzania największymi - funduszami emerytalnymi. Współpraca, podpisana na jeden rok (z możliwością prolongaty), ma dotyczyć serii produktów ubezpieczeniowych, segmentacji rynku, organizacji sprzedaży, a także wprowadzania nowych procesów handlowych oraz ew. pracowniczych stażów wymiennych.

Miasto w wykopach

TRZYNIEC (man) – Roboty budowlane na trzynieckich placach centralnych wrą. Niebawem zostanie dokończony dom mieszkalny wznoszony w sąsiedztwie Placu TGM. Przed finiszem jest też rekonstrukcja parkingu i przestrzeni przed Domem Kultury „Trisja” na Placu Wolności. Tymczasem na Placu TGM nadal trwa rekonstrukcja sieci inżynierskich. Z uwagi na to, że liczą już one ponad 30 – 40 lat, a ich trasy w tym czasie kilkakrotnie się zmieniały, roboty posuwają się powoli i zakończą się dopiero jesienią. Przed końcem roku na skrzyżowaniu ul. Jabłonkowskiej i Placu TGM ma powstać też nowe rondo. Rekonstrukcja Placu Wolności jeszcze w tym roku doczeka się finału, zaś Placu TGM - dopiero za rok.

GANGI ROZKRADAJĄ MAJĄTEK OKD – POSŁOWIE MÓWIĄ DOŚĆ

– Człowiek nie uwierzy, ile złomu może pomieścić stara škoda 105 – kręjąc niedowierzająco głową, relacjonował na poniedziałkowej konferencji prasowej dziennikarzom sprawę rozkradania majątku OKD dyrektor „Karbon Invest” Jan Procházka, który stoi na czele wydziału ochrony majątku.

Według niego, rozkrada się wszystko to, co tylko da się sprzedać w skupach i „koloniach”. Największe wzięcie mają metalowe części, a to nie tylko te odożone przez nieuważnych pracowników „na chwilę” oraz te „zaśmiecające” tereny przykopalniane. Złodzieje demontują linie wysokiego napięcia, wykopują metalowe rury z ziemi, wyjmują klocki hamulcowe w wagonach pociągów, rozkradają szyny, zdejmują obudowy kopalnianych chodników, wrywają instalacje elektryczne, po czym sprzedają po cenie złomu w punkcie skupu. Nie pogardzą też wydobywym i przygotowanym do transportu węglem.

Proceder ten rozwija się bezkarnie. Po czynnie praktycznie nie ma możliwości złapania złodziei. Chyba że zostanie przyłapany na gorącym uczynku.

Ładuj i dawaj na złom!

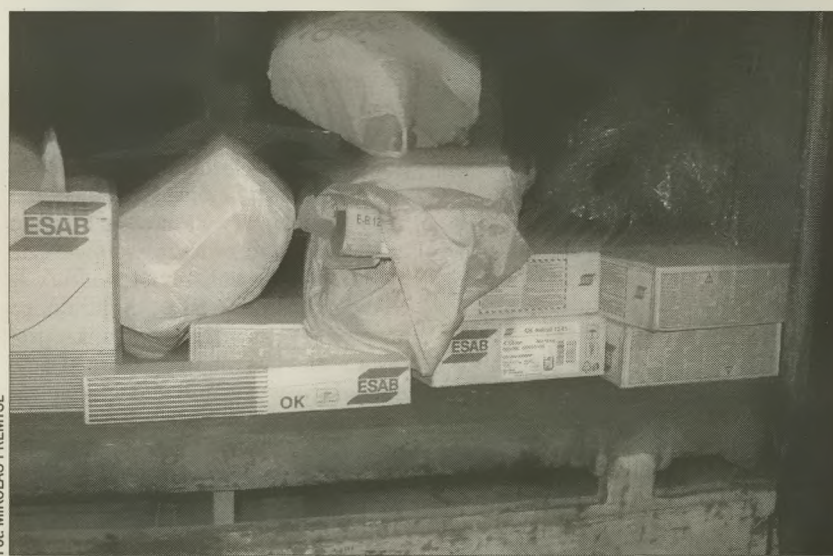
Ostatnio zauważono jednak coraz lepsze zorganizowanie grup przestępczych. Te składają się przeważnie z ludzi w wieku 16 do 65 lat – byłych lub obecnych pracowników, zupełnie obcych ludzi albo też kombinacji wszystkich wymienionych grup. – W efekcie złodzieje są bardzo dobrze poinformowani o rytmie pracy i magazynowaniu materiałów – podkreślił Procházka. Agresywność gangów wzrasta wprost proporcjonalnie do ceny kradzionego towaru w skupie. Przypadki pobicia strażników są na porządku dziennym, zdarzają się przypadki skopania na śmierć psów strażniczych.

Nieraz watahy uciekają się do przekupstwa – strażnikom za godzinę „niepatrzenia” oferują „flaszkę”, od 300 do 1500 koron lub jeśli ta przynęta nie chwytta – nastoletnie „córki” – poinformował dyrektor.

Jak wynika z obserwacji ochrony OKD najmniej kradnie się tuż po 25. dniu każdego miesiąca – czyli terminie wypłacania zasiłków socjalnych.

Potem liczba kradzieży wzrasta. Transport złomu jest także zorganizowany – od wózków „dwukółek” i rowerów, na które spokojnie wejdzie i sto kilo węgla, przez wspomniane składowe starej wersji, aż po samochody ciężarowe, np. wypożyczane ze skupów. – Na kopalni Łazy odnotowaliśmy 11 października minionego roku przypadek, gdy na ciężarówkę ładowano przekładnię, elektrody, kable miedziane, kanistry (przeznaczone do transportu wody destylowanej przewoziły wódkę i rum) – ogółem towaru za ponad pół miliona koron.

Ciąg dalszy na str. 2

Fot. MIKOŁAJ PRZYBYL

Jeden z niedoszłych łupów złomiarzy. Załadowany na TIR-a, gotowy do przewiezienia do złomu, został zatrzymany przez służby ochroniarstwa OKD.

Znad Wisły

■ Prezydent Kwaśniewski podpisał nowelizację ustawy o adwokaturze. Korporacje – adwokacka, radców i notariuszy już za kilka miesięcy mogą mieć dwa razy więcej członków niż teraz. Korzyści z ustawy powinni mieć przede wszystkim klienci prawników – większa konkurencja na rynku, to niższe ceny za porady prawne. Członkowie korporacji obawiają się tej otwartości, ich zdaniem może to doprowadzić do pogorszenia jakości oferowanych usług. Zapowiadają, że zaskarżą ustawę do Trybunału Konstytucyjnego.

■ 180 tys. w uroczystej mszy z okazji Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, a w sumie 300 tys. wiernych spotkało się na jasnogórskich błoniach w Częstochowie. Nabożeństwu przewodniczył nuncjusz apostolski w Polsce, abp Józef Kowalczyk, a homilię wygłosił prymas Polski kardynał Józef Glemp. Uczestnicy mszy to przede wszystkim pielgrzymi przybyli specjalnie na tę okazję z całej Polski. Najdłuższą drogę z Helu przeszła grupa kaszubska, trasę 640 km pokonała w trzy tygodnie. Z kolei najliczniejsza była – tradycyjnie – pielgrzymka warszawska, szło w niej 8 i pół tys. ludzi. Wśród pątników nie zabrakło wiernych z zagranicy. Po raz pierwszy w tym roku do Częstochowy przybyło 2 tys. żołnierzy NATO – Amerykanów, Niemców, Holendrów i Słowaków.

■ Ta „Solidarność” jest tak inna, chyba nawet lepsza, ale nie pasujemy do siebie. Tak w 25. rocznicę Sierpnia '80 mówił Lech Wałęsa. Historyczny przywódca związku zapowiedział, że po zakończeniu obchodów wystąpi z „Solidarności”. Były prezydent zastanawia się nad swoim udziałem w okolicznościowym zjeździe 30 sierpnia w gdańskiej hali „Olivia”. Podkreślił, że jeśli nawet przyjdzie, to będzie to jego pożegnalny zjazd. Teraz chce się zająć promowaniem ruchu szerszego niż związek zawodowy – będzie to solidarność w budowie Unii Europejskiej – wyjaśnił.

■ Uroczysta zmiana wart przed Grobem Nieznanego Żołnierza w Warszawie to główny moment obchodów Święta Wojska Polskiego ustanowionego dla uczczenia rocznicy Bitwy Warszawskiej. Zwycięstwo w Bitwie Warszawskiej 1920 r. ocaliło naszą niepodległość i zaważyło na losach Europy – mówił prezydent Kwaśniewski przed Grobem Nieznanego Żołnierza. Przypominał, że to wysiłek Polaków przyczynił się do tego, że dziś znikają granice dzielące Europejczyków. Obchodom towarzyszyła sensacja historyczna – bolszewickie szyfry rozwiązywali polscy kryptolodzy. Dowody na to w archiwach znalazł historyk wojskowości dr Grzegorz Nowik. Z dokumentów wynika, że od 1919 r. bolszewickie tajne szyfry nie były tajne dla polskiego dowództwa. Ta wiedza pomogła marszałkowi Piłsudskiemu w decyzji, gdzie i kiedy uderzyć, by rozgromić bolszewików. Z udziałem przedstawicieli władz państwowych i samorządowych oraz kombatanów, na cmentarzu w Radzyminie koło Warszawy odbyła się także uroczysta msza z okazji 85. rocznicy Bitwy Warszawskiej.

■ Prezydent Aleksander Kwaśniewski podpisał nowelizację ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – wprowadzającą korzystniejszy wskaźnik waloryzacji rent i emerytur; natomiast nie podpisał nowelizacji ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz Karty Nauczyciela, która dotyczy świadczeń dla górników i nauczycieli – poinformowała szefowa Kancelarii Prezydenta Jolanta Szymanek-Deresz. Opr. (mro)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Fot. CZESŁAW GAMROT

Mały wypad w polskie Beskidy? Czemu nie? Zwłaszcza, że od 10 lat korzystać można z przejęcia granicznego Bukowiec – Jasnowice.

Biblioteka jak nowa

BOGUMIN (jb) – Przez trzy miesiące Biblioteka Miejska w Nowym Boguminie była zamknięta. Przebiegał tu II etap gruntownej rekonstrukcji, dzięki czemu gmach biblioteki wygląda teraz jak nowy. Otrzymał nowe okna i żółto-zielone elewacje, przebudowano i zmodernizowano też wnętrze biblioteki. Remont kosztował ok. 1,5 mln Kc – tyle samo, co ubiegłoroczne

roboty wykonane w ramach I etapu rekonstrukcji.

Obecnie czytelnicy znów mogą korzystać z usług placówki. W bibliotece znajduje się m.in. wypożyczalnia dla dzieci i dorosłych, czytelnia i jeden z miejskich ośrodków informacji. Jest też niewielki dział literatury obcojęzycznej, w tym ponad 650 polskich tytułów. Ilu dokładnie Polaków korzysta z oferty bogumińskiej biblioteki, nie sposób policzyć, bowiem większość wypożycza również czeskie książki i czasopisma. Biblioteka zaś nie prowadzi podziału czytelników wg narodowości.

Aby stać się stałym klientem biblioteki, trzeba zapłacić 100 Kc. Dzieci, które nie skończyły 15 lat, płacą połowę, emeryci z usług bibliotecznych korzystają bezpłatnie.

Do końca sierpnia bibliotekę odwiedzać można w dni powszednie oprócz środy w godz. 8 - 12 i 13 - 17. Dział dla dzieci i czytelnia otwarte są do godz. 16.

Mikroprocesor dobrze mieć

HAWIERZÓW (wak) – W rejestrze hawierzowskiego magistratu jest ponad 6,5 tys. psów, ale tylko połowa z nich ma wszczepione mikroprocesory. Większość właścicieli czworonogów zdecydowała się na ten „zabieg” dopiero w ub. roku, kiedy wg wzoru Unii Europejskiej mikroprocesory muszą mieć wszystkie psy, koty i tchórzofretki, które wyjeżdżają ze swoimi panami za granicę.

– Mikroprocesor wprowadza się strzykawką pod skórę na szyi zwierzęcia. Trwa sekundę i nie boli – mówi lekarz weterynarii Jan Nytra. – Dane z procesora odczytuje się w Centralnym Rejestrze Zwierząt – numer zwierzęcia wyświetla się na specjalnym czytniku po przystawieniu go do szyi czworonoga.

Wszczepienie psu „czipa” ułatwia pracę nie tylko strażnikom miejskim, ale też właścicielom schronisk dla bezpańskich psów. Pozwala bowiem zidentyfikować zwierzę w razie zguby. Jak dowiedzieliśmy się jednak w wydziale środowiska naturalnego przy UM, wszczepienie mikroprocesora nie jest obowiązkowe. Decyzja należy wyłącznie do właściciela czworonoga.

Ciekawostki

Sposób na nudną dyskusję

Naukowcy z Massachusetts Institute of Technology (MIT), pracując nad oprogramowaniem dla komórek, które pomoże sprawdzić, czy nasz rozmówca nie jest znudzony wspólną konwersacją. Specjalny program Jerk-O-Meter mierzy natężenie głosu oraz jego głośność i analizuje wszystkie zmiany tonalne w czasie rzeczywistym. Stopień zainteresowania naszego rozmówcy prezentowany jest za pomocą specjalnej skali od 1 do 100. Kiedy program rozpozna, że osoba, z którą rozmawiamy jest znudzona naszymi wywodami, wyświetla zaczyna migać, a chwilę później prezentowany jest napis „nie bądź osłem” lub „spróbuj być nieco miłszy”. Jerk-O-Meter to specjalna aplikacja dokonująca analizy głosu rozmówcy w czasie rzeczywistym. Program jest adresowany do użytkowników telefonów typu VoIP oraz komórek. Jerk-O-

-Meter będzie dostępny w sprzedaży od przyszłego roku.

Uroczę piersi

W ciągu minionej dekady piersi brytyjskich kobiet zwiększyły się przeciętnie o jeden rozmiar miseczki – z „B” do „C” – wynika z badań przeprowadzonych przez jednego z producentów damskiej bielizny, firmę Bendon. Podobną tendencję zauważono także u kobiet w Australii i Azji. Z jednej strony jest to wynikiem rosnącej popularności operacji powiększania piersi, ale z drugiej strony wszystkie wymiary kobiet – wzrost, obwód bioder, biustu i talii – generalnie są coraz większe – pisze dziennik. Gazeta podkreśla, że choć większe piersi są marzeniem wielu kobiet, to – jak ostrzegają naukowcy – mogą być powodem kłopotów z kręgosłupem. Ponadto, według badań producenta bielizny, ponad połowa kobiet nosi źle dopasowane biustonosze, co także powoduje bóle pleców, karku i inne problemy.

SZKOŁOM ORGANIZUJĄCYM IMPREZY SPORTOWE MOŻE POMÓC POLSKI KOMITET OLIMPIJSKI LUB SEMPER POLONIA

Sport też kosztuje

WARSZAWA (sch) – Z udziałem 60 przedstawicieli z 16 krajów świata (poza krajami europejskimi również z Australii, USA i Kanady) odbył się na początku sierpnia w Warszawie i Puławsku XVIII Światowy Sejmik Działaczy Polonijnych Polskiego Komitetu Olimpijskiego. Kongres Polaków w RC reprezentowali na tym forum Władysław Adamiec, członek Rady KP i szef Klubu Polskiego w Pradze, oraz kolejny przedstawiciel praskiej Polonii, a zarazem członek Rady Kongresu minionych kadencji, Michał Chrzastowski.

Polski Komitet Olimpijski jest patronem Polonijnych Igrzysk Sportowych, Szkolnych Kół Olimpijskiego i wielu inicjatyw sportowych realizowanych w środowisku polonijnym zarówno w Polsce, jak i poza jej granicami. – Sejmik opracował rezolucję oraz apel do polskich i polonijnych stowarzyszeń zajmujących się sportem i młodzieżą, wzywający do propagacji polskiego sportu i współpracy wzajemnej – relacjonuje M. Chrzastowski, który wszedł w skład powołanej na Sejmiku Komisji Kontrolnej do Polonijnego Funduszu Olimpijskiego powstałego przy Polskim Komitecie Olimpijskim. – Co prawda Fundusz Polonijny jest dopiero w zarodku, ale mamy nadzieję, że wpływy na konto funduszu pozwolą pomagać młodym obiecującym sportowcom. Jak zadeklarował Sejmik, w pierwszych dwu latach dzieciom z domów dziecka i innych specjalnych instytucji na terenie Polski, potem innym, budzącym nadzieje polonijnym nie tylko olimpijczykom – dodał.

M. Chrzastowski uważa, że należy w naszych szkołach na Zaozlu odpowiednio rozpropagować Polonijne Kluby Olimpijskiego na wzór Klubu powołanego w cieszyńskim gimnazjum. Przy okazji zaś skorzystać z pomocy Fundacji „Semper Polonia” i wsparcia z Polskiego Komitetu Olimpijskiego. – Wiem z własnych doświadczeń w komisjach grantowych Ministerstwa Szkolnictwa RC, że nasze szkoły składają projekty na imprezy sportowe. Niestety, projekty te są z reguły słabo napisane albo nie trzymają się tematu, a tym samym są odrzucane lub grant zostaje przyznany tylko w małej części – stwierdza. Jego zdaniem, błąd polega na złym doborze elementów imprezy, które miałyby być dofinansowane. I tak np. organizując zawody narciarskie spokojnie można zapłacić z grantu koszty przygotowania trasy, podczas gdy Niemiec widziane są wydatki na nagrody, medale czy wyżywienie. – Polski Komitet Olimpijski chętnie ufunduje nagrody, koszulki czy drobne upominki, a „Semper Polonia” może pomóc pokryć inne koszty. Gorąco więc polecam kontakt z tymi organizacjami, tym bardziej, że taka próba nic nie kosztuje – przekonuje M. Chrzastowski.

Samobójca skończył w piecu

TRZYNIEC (man) – W trzynieckiej hucie doszło w niedzielę do śmiertelnego wypadku. Około godz. 19.00 targnął się na życie 56-letni dźwigowy. Robotnik obsługiwał dźwig, którym wydobywał z pieca rozżarzone płyty z żelaza. W chwili, kiedy robotnicy obsługujący piec uchylił wieko, dźwigowy skoczył z kabiny z wys. 4 metrów do pieca głębokiego 3 m. Samobójca

zginął na miejscu. Zwęglone zwłoki wyciągnięto dopiero we wtorek po wygaszeniu pieca. Przyczyn wypadku na razie nie udało się ustalić. Zdaniem policji, mogły nimi być rozwód i samobójstwo syna.

Szkoły w rusztowaniach

HAWIERZÓW (wak) – Podczas gdy dzieci wypoczywają na wakacjach, aż w 19 hawierzowskich szkołach – podstawowych i średnich – pracują murarze, tynkarze, hydraulicy...

Jak dowiedzieliśmy się w hawierzowskim magistracie, kiedyś większość wakacyjnych remontów polegała na malowaniu wnętrz, teraz natomiast chodzi o poprawę stanu technicznego budynków. Modernizuje się więc sanitariaty, kuchnie oraz systemy ogrzewania.

Od pierwszych dni wakacji trwa również remont polskiej podstawówki w Błędowicach. Prace, na które przeznaczono z kasy miejskiej ponad 2 mln Kc, obejmują izolację oraz malowanie całego budynku.

Ładuj i dawaj na złom! wyjaśniał na konferencji prasowej postulaty nowelizacji. Nowe przepisy miałyby prowadzić do identyfikacji osoby sprzedającej złom w skupach, wprowadzałyby konieczność zdobycia przez osobę prowadzącą skup odpowiednich kwalifikacji, a także wykazania się praktyką oraz nakazywałyby pozostawienie przez 24 godziny skupowany złom w niezdemontowanej postaci, co umożliwiłoby jego łatwą identyfikację. Propozycja ta przeszła już w Izbie, teraz musi ją zaakceptować Senat i zatwierdzić prezydent. W przypadku pomyślnych głosowań nowelizacja ustawy miała by wejść w życie w grudniu br. (mro)

muszą być spełnione, bez względu na to, czy ktoś buduje coś na własny użytek, czy też w celach komercyjnych.

Zbakane krowy

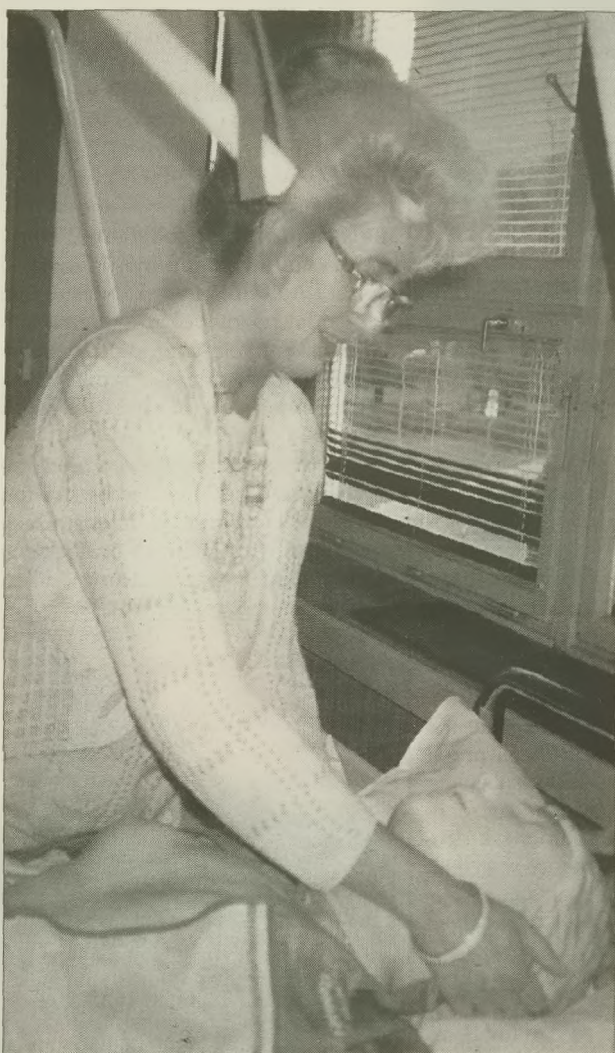
Jedno ze stad rosyjskich krów w zimie będzie karmione marihuaną – podała prasa w Rosji. Według dziennika „Nowyje Izwestija”, wynika to z tego, że przedstawiciele rosyjskich służb do walki z narkotykami byłiby zmuszeni oprócz 40 ton „trawki” zniszczyć też pola słoneczników oraz kukurydzy przeznaczonych na paszę dla tych zwierząt. Pole marihuany ukryte było wśród innych upraw. Nie ma innego wyjścia – podkreślał w rozmowie z gazetą rzecznik Federalnej Służby ds. Kontroli Narkotyków ze Swierdłowska na Uralu. – Jeśli zniszczymy je wszystkie, krowy po prostu nie będą miały co jeść. Nie wiem tylko, jakie potem będzie mleko – dodał.

UDZIELIĆ PIERWSZEJ POMOCY TRZEBA UMIEĆ

Ręka na pulsie

KARWINA/OSTRAWA (wak) – Brak oddechu, zanik tętna, utrata świadomości – to sytuacje, kiedy trzeba ranemu udzielić pomocy natychmiast, zanim przyjedzie pogotowie. Niedotlenienie mózgu przez cztery minuty może spowodować nieodwracalne zmiany w świadomości, utratę pamięci, zanik funkcji wyższych.

Umiejętności udzielania pierwszej pomocy uczą w szkołach podstawowych oraz średnich instruktorzy Powiatowej Organizacji Czerwonego Krzyża w Karwinie. Kursy udzielania pierwszej pomocy przebiegają najczęściej na lekcjach przysposobienia obronnego w klasach piątych i ósmych. – Coraz częściej dochodzi do wypadków nie tylko drogowych, w których o przeżyciu ofiary decydują minuty. Często widzi-
my, że ktoś zasłabł na ulicy i otacza go tłum ludzi, którzy nie wiedzą, co robić. Niektórzy nawet nie zadzwonią po pogotowie. Nam zależy, by uczniowie nauczyli się najprostszych metod ratowniczych oraz zdrowego sposobu życia – mówi Jindra Kováčová, dyrektor PO CCK. – Na zajęciach młodzież uczy się, jak się zachować, będąc świadkiem wypadku drogowego, w którym są ranni. Poznaje sposoby podtrzymywania życia, zakładania opatrunków, bandażowania oraz prowadzenia reanimacji metodą usta-usta. Wymagamy również, by uczniowie wiedzieli, jak usztywnić złamanie i zatamować krwawienie, m. in. przy

Zdjęcia ilustracyjne

użyciu opaski uciskowej. Nabyte wiadomości sprawdzane są podczas corocznych specyficznych olimpiad – miejscowych, powiatowych i krajowych. Absolwenci kursów szkół średnich mogą ubiegać się o miejsce medyka w zielonych szkołach, latem zaś np. w ośrodkach wczasowych, gdzie spędzają wakacje dzieci i młodzież.

W tym roku po raz pierwszy karwińska organizacja CCK przygotowała kursy ogólnodostępne dla wszystkich tych, którzy chcą dowiedzieć się, co trzeba robić w przypadku zawału lub jak zatamować krwotok. – Mamy doświadczoną w tym zakresie kadrę, dysponujemy specjalnymi manekinami do nauki sztucznego oddychania i masażu serca. Posiadamy też model noworodka do nauki ratowania niemowląt w stanach zagrożenia życia. Spodziewaliśmy się bowiem, że w zajęciach uczest-

nicyz będą też kobiety przebywające na urlopie macierzyńskim – informuje Kováčová. Niestety, kursy trzeba było przerwać z powodu małego zainteresowania. – Ogólnie przeszkoliliśmy więc tylko ponad dwadzieścia osób. Jeżeli jednak znajdą się chętni, kursy udzielania pierwszej pomocy jesteśmy w stanie od razu wznowić – dodaje. Zakres nauczania i liczba godzin zależą od kwalifikacji i potrzeb słuchaczy. Zajęcia są odpłatne.

Bezpłatne kursy, w których uczestniczyć może każdy, organizuje po raz pierwszy Szpital Uniwersytecki w Ostrawie Porubie. Jak dowiedzieliśmy się od inicjatorce projektu, Lenki Jarcovjakovej, zainteresowanie tym tematem jest ogromne. Dotychczas zgłoszenia podało już ponad 170 osób. W zajęciach mogą jednak brać udział tylko mieszkańcy Ostrawy. Kursy finansuje bowiem z części szpitala, z części ostrawski magistrat.

Marionetki

W sierpniowy pochmurny ranek obudziło Marynkę stukanie do drzwi. Nałożyła więc szybko na siebie szlafrok i z mamrotaniem „a kogo tu diabli tak wczesno rano niesom” ruszyła zaspana do drzwi. Przez nie do końca otwarte powieki zauważyła pana w garniturze. „Na mójty boże, jak tak łoblezony stoi tak wczesno rano przed chałupom, tak to sie cosi stało, gdosi isto umrział, albo co” – wystraszyła się nie na żarty. A pan się mile uśmiechnął, otworzył swój magiczny kuferek i rozpoczął przedstawienie. Przed Marynką otworzył się cudowny świat garstków z połączonymi pokrywkami, dnem, na którym nic się nie przypali i potraw, które może w nich ugotować każdy. Wystarczy tylko powiedzieć: „Hrnečku vař!“. „A to wszystko za jedyne trzy tysiące koron, nigdzie indziej pani tak tanio nie kupi” – uśmiech pana z garstkami rozciągał się od Mostów po Bogumín. „Jo wóm strasznie dziynkujum, ale jo móm pełnóm kuchyń garców, a jak se eszcze pomyslym, że bedym musiała myć dalszych dziesiyn, tak mnie pumału szlag trafiło”. Zamknęła mu drzwi przed nosem. „A toch se mógła eszcze jakich dwacet minut pospać, a tu stowej, odbywey i trop sie cały dziyn. Waryjoci. To by mieli zakozać”. Postawiła na piecu mleko dla kotów.

Wtem do kuchni wczłapała olbrzymia kupa papieru z nogami „Babcuu, przinióśtaś ci poczte!” – odezwalo się zza gromady papierów. „Boże ty mój, a gdo nóm tela pi-sze?” „Isto żodyn babcuu, to sóm same reklamy supermarketów.” „Tak to przebie, czy tam kaj ni ma jaki uczeł na zapłacyni, albo Głos Ludu. A co przebie, tak ułóż tam na

kupce, koło pieca”. Koło pieca stały już cztery po sufit wysokie stopy reklam. „Babcuu, dyć was to za chwile zasypie!” „To wiysz, jak nóm podrożóm tyn gaz o 30%, tak aspón bedymy mieli czym hajcować.” „To ni ma gupi. A babcuu, tu piszóm, że prawie wszystko dostaniesz za darmo”. „Za darmo ci żodyn nic nie do, to se zapamiyntej. Pryndzij albo nieskorzi im to stejnie zapłacisz sztyry razy”.

„Naszkróbej mi tu zymyoków, jo yny skoczmy do sklepu po chlyb a mlyko do kocurów” – pożegnała Marynka wnuczkę. Ledwo uszła sto metrów, spotkała Prezesowóm. „Na witej Marynko, jak fajnie, że cie widzimy.” „Powitać, a cóż sie stało?” „A bo robimy u nas taki party do bab, przidziesz?” „Jo nimóm czasu na gupoty a tym bardziy na jaksi party. Wybocz, ale muszym lecieć”. „No widzisz, a jak przidziesz na party, to už potym nigdy sie nie bedziesz musiała spychać, dostaniesz za darmo paczki do wysawacza a wieczere...” „Za darmo nic nie chcym. A fakt ni móm czasu, wybocz, ale muszym iść”. Marynka co sił w nogach uciekała od natrętnej Prezesowej. Już była za rogiem, jak tu takie młode panienki z koszykiem ją zatrzymały. „Proszę pani, mamy ofertę specjalnie dla pani. Kremy przeciwko celulitis!” Marynce puściły nerwy „A skónd wy małe gizdy wyicie, że jo móm celulitis? A skónd wy wyicie, że sie go chcym pozbyć? Dejcie człowiekowi śwynty spokój! Jo se chcym yny chlyb a mlyko kupić, nie potrzebujum żodne akcje, ani party, ani super ceny! A jak tak dali pudzie, tak założym jaksíom partie politycznóm przeciwko tym, co za darmo dowajóm a przeciwko tym wszystkim reklamowym kampanijóm, cholera!”

Biznes

FELIETON HALINY SIKORY

Dom Robotniczy w Trzciniecu.

Dom Robotniczy w Trzciniecu

Pomiędzy Domami Robotniczymi, które powstały na Śląsku Cieszyńskim na przełomie XIX i XX wieku, czołową rolę odgrywał trzyniecki. Świadczy o tym fakt, że w jego uroczystym otwarciu, które miało miejsce 15 listopada 1908 r., wziął udział ponad 8-tysięczny tłum ludzi. Po uroczystości otwarcia nastąpiła zabawa, która przeciągnęła się aż do późnej nocy. Miejscowe Kółko Amatorskie przy Związku Metalowców odegrało przy tej okazji sztukę Hauptmana „Tkacze”.

Robotnicy, przede wszystkim hutnicy i górnicy, otrzymali miejsce do spotkań, wieców politycznych i do działalności kulturalnej. W nowo wybudowanym gmachu znalazł się: sklep Spółki Spożywczej wraz z magazynami, restauracja, sala teatralna, bilardowa, czytelnia, kancelaria, mieszkanie dla gospodarza, a także mała i duża sala, w której odbywały się zabawy oraz zebrania lub zgromadzenia.

Obiekt służył również jako siedziba najróżniejszych stowarzyszeń i organizacji. W dwa lata po jego otwarciu trzyniecki Dom Robotniczy odwiedził późniejszy prezydent, Tomáš Garrigue Masaryk. W roku 1911 udostępniono również sąsiadujący z budynkiem ogród. W następujących latach otwarto filie DR w Bystrzycy oraz Lesznej Dolnej. W czasach okupacji obiekt zarekwirowali Niemcy. Pod koniec lat pięćdziesiątych przeprowadzono drobne prace rekonstrukcyjne a w pierwszej połowie lat osiemdziesiątych remont kapitalny wraz z przebudową obiektu. Jego właścicielem w poprzedniej epoce były „Beskidzkie Hotele i Restauracje” z siedzibą we Frydku-Mistku. Obecnie Dom Robotniczy służy przede wszystkim do celów komercyjnych.

Zanim zbudowano w Trzciniecu Dom Robotniczy, w Lesznej Dolnej w gospodzie u Michała Sikory w roku 1901 powołano do życia Stowarzyszenie Dom Robotniczy. W pierwszym swoim dziesięcioleciu należało ono do najbardziej znaczących kulturalnych i oświatowych organizacji w Trzciniecu i okolicy. Statut stowarzyszenia zatwierdził Urząd Krajowy w Opatowie dnia 8 czerwca 1901. Pierwszym prezesem tego gremium został Jan Staniek, który funkcję tę piastował od 1901 do 1904 roku.

CZESŁAW GAMROT

LATO Z GDAŃSKIM

Bazylika Mariacka

Kościół Najświętszej Marii Panny w Gdańsku o statusie bazyliki jest największą ceglana świątynią w Europie (powierzchnia ok. 2 ha), a niektórzy twierdzą, że i na świecie (długość 105 m, szerokość 66 m a wysokość wieży 78 m). Szczególnie pięknie, wręcz bajkowo, widać jego zarys w nocnej panoramie miasta widzianej z Wyspy Ołowianej.

Najważniejszą świątynią Głównego Miasta powstawała w kilku etapach. Kamień węgielny położono pod jej budowę w roku 1343, a ostatnie sklepienie zwieńczono w 1502. Budowano ją jako trójnawową bazylikę. Kościół początkowo był parafialnym, aż do 1992 roku odkąd pełni także funkcję konkatedry Archidiecezji Gdańskiej.

Ceglane ściany zewnętrzne budowli kontrastują z wybielonym i smukłym wnętrzem świątyni, „przemodlonym” i pełnym echa.

W środku turyści mogą podziwiać wiele doskonałych dzieł sztuki średniowiecznej i barokowej. Do najstarszych i najcenniejszych elementów wyposażenia należą gotyckie rzeźby – Pieta z roku ok. 1410, Piękna Madonna z 1420 r., Ukrzyżowanie w tęczu z 1517 r. Ołtarz główny jeszcze gotycki, ale już noszący znamiona renesansu z przedstawieniem Koronacji Marii (1510-17) oraz kopia słynnego tryptyku Hansa Memlinga „Sąd Ostateczny” z roku 1483. Można tu także podziwiać gdański „orloj” – zegar astronomiczny z ruchomymi figurami wykonany w latach 1464-1470 przez Hansa Düringera. Podziw i uznanie wzbudzają nagrobki patrycjuszy gdańskich, zwłaszcza nagrobek małżeństwa Bahrów dłuta Wilhelma van den Block’a z 1620 r. – ukazujący na silne powiązania sztuki gdańskiej z Niderlandami.

Do szczególnych obiektów należy tablica ilustrująca 10 przykazań, tego jak należy pobożnie żyć i jak nie należy postępować, swoista „Biblia pauperum”.

Chętnym podziwiania panoramy Gdańska poleca się (w czasie wakacji letnich) widok z galerijki na szczycie wieży mariackiej. By jednak z góry spojrzeć na miasto trzeba pokonać prawie 400 stopni!

(mro)

Chłód smukłych i strzelstych filarów surowego wnętrza kontrastuje z ceglanyimi murami zewnętrznymi budowli.

Co ma chochlik w żyłach?

- A nie lepiej byłoby w mikserze? - zastanawiał się Głosik nad miską pełną ziemniaków. - Takie tarcie na tarce strasznie długo trwa!

- Przecież to nie ty będziesz tarł, tylko Kropka - odparła Ludmiłka.

- Ale ja będę musiał czekać, kiedy w końcu te placki będą gotowe! - nie przestawał narzekać Głosik. - A już mi słinka cieknie! Tylko pomysł o ślicznych, apetycznie pachnących placuszkach ze smacznymi chrupiącymi skwareczkami, a robi mi się słabo...

- Nic dziwnego, musisz już być dobrze głodny po tym kopaniu ziemniaków, myciu, obieraniu - stwierdziła.

- Głodny?? Przed chwilą, jak wyszłaś z kuchni, pożarł ostatni kawałek kołacza - teraz zaczęła narzekać Ludmiłka. - A ja przecież też pomagałam kopać ziemniaki i robić wszystkie te inne rzeczy. A on mi nie zostawił nawet jednego kęsa!

- Wiesz co, to ja najpierw zrobię dla ciebie bułkę z konfiturą z czereśni, a potem dopiero zabiorę się za te placki - pocieszała ją.

- Z konfiturą? Dla Ludmiłki? A co ja będę robił, kiedy ona będzie jadła? - Głosik miał bardzo zawiedzioną minę.

- Czekaj sobie na placki - zaszeptała zwiędłym tonem Ludmiłka. - Czekaj i czekał...

- A może w tym czasie pokroisz

śloninę? - zapytała. - Bardzo by mi to pomogło i obiad byłby szybciej. Tylko musiałbyś bardzo uważać na palce, bo nóż jest ostry!

- Ciągłe tylko uważaj i uważaj. Sam przecież dobrze wiem - mamrotał pod nosem Głosik. - W końcu mam już za sobą 60 lat pracy w redakcji, a tu mnie traktują jak małe dziecko.

- Pracy! Ha, ha, ha! On twierdzi, że pracuje! Trzymajcie mnie, bo pęknie! - Ludmiłka zaśmiewała się do łez.

- Jestem takim samym chochlikiem drukarskim, jak ty! I mamy za sobą ten sam czas w redakcji! Równych sześćdziesiąt lat, od samego powstania Głosu Ludu! I nie ma się z czego śmiać!

- Głosik był wyraźnie oburzony.

- Ten czas się zgadza, ale praca...

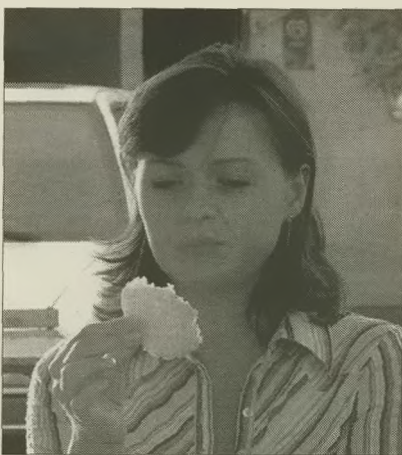
- Ludmiłka już się trochę uspokoiła.

- Ja też myślałam, że chochliki raczej robią różne psoty. Zamieniają literki w słowach, przekręcają nazwiska, myślą daty... - dołączyła do Ludmiłki.

- Wcale się na tym nie znacie! Co dla jednego zabawa i psota, to dla drugiego ciężką pracę - stwierdził stanowczo Głosik.

Ludmiłka przez chwilę myślała, a potem dołączyła do niego: - Sama musisz, Kropko, przyznać, że chyba jesteśmy w pracy redakcji potrzebni, skoro mamy w gazecie własną rubrykę?

- No właśnie! Teraz, to są wakacje, ale zobaczysz we wrześniu, jak zaczną

Placki ziemniaczane były dawniej na wsi pokarmem na dni powszednie. Dziś są też sprzedawane na wielu imprezach i mają swoich wielkich zwolenników. Na zdjęciu: plackami posilano się m.in. w przerwie między filmami Cierlickiego Lata Filmowego.

dzieci pisać do nas listy - podekscytowany Głosik wymachiwał nożem do krojenia skwarek. - Co byś wtedy bez nas sobie poczęła! I bez naszych... Ojej!!! Mój palec!

- On jest ranny! Zaraz tu wykrwawi! Ratunku! - krzyczała z całych sił Ludmiłka.

- Wykrwawi, wykrwawi - prze-drzeźniał ją Głosik, kiedy zaklejała mu plasterm malutkie nacięcie na palcu. - Teraz się martwisz, a przed chwilą śmiałaś się ze mnie! A swoją drogą, zawsze myślałem, że my chochliki drukarskie, tak samo, jak drukarze i dziennikarze, mamy w żyłach zamiast krwi farbę drukarską...

- To tylko takie powiedzonko. Jeśli jadasz to, co ludzie, to masz w żyłach normalną krew - odpowiedziała Ludmiłka.

- Oooo! Pewnie, że jadam! I za chwilę też zjem! Pierwszy placek należy do mnie!

KROPKA

ZNANE NIEZNANE: Ziemniak

Wyobrażacie sobie, że nasi dalecy przodkowie wcale nie znali ziemniaków? Tę pochodzącą z podnóży południowoamerykańskich And roślinę jako pierwsi uprawiali Indianie. Ponad 400 lat temu (w 1565 roku) hiszpańscy marynarze przywieźli z Ameryki pierwsze bulwy ziemniaka. Rozpoczęto ich uprawę, lecz wkrótce o nich zapomniano. W rezultacie za pierwszego odkrywcę bulwy ziemniaczanej uznano angielskiego wiceadmirała i pirata Francis'a Drake'a, który odbył podróż dookoła świata po Magellanie i znowu przywiózł do Europy ziemniaczane bulwy. Współcześni Drake'a sądzą, że jadalną częścią nie są bulwy ziemniaka, lecz zielone owoce. Z niecierpliwością czekali więc na ich dojrzewanie i pożytkę jagody gotowano w cukrze. Smak wywaru był obrzydliwy, ale je-

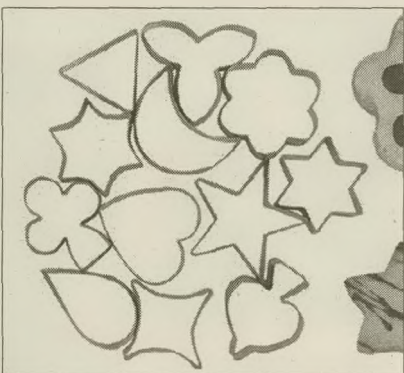

den z hodowców zauważył, że ogrodnicy uprawiający jego ziemniaki pieką w popiele coś smacznie pachnącego i jedzą z apetytem. Były to właśnie ziemniaki. Próbowano też jeść je w stanie niedojrzałym, ale bulwy zawierały nadmierną ilość substancji trujących dla organizmu człowieka. Uważano więc, że ziemniaki są trujące, nazywano je nawet „diabelskim jabłkiem”. Dopiero w XVIII w. w Niemczech władze zaczęły walczyć klęskami głodowymi wprowadzając ziemniaki i zmuszając ludzi do ich akceptacji. Ludność, która nie chciała ich hodować, była karana. W końcu poznano walory ziemniaka i zaczęto go uprawiać i spożywać na terenie całych Niemiec, a stopniowo również w innych krajach. Dziś ziemniak to jedna z najważniejszych jadalnych roślin świata. W swej ojczyźnie uprawiane są już od 3500 lat, a do Polski dotarły za sprawą króla Jana III Sobieskiego.

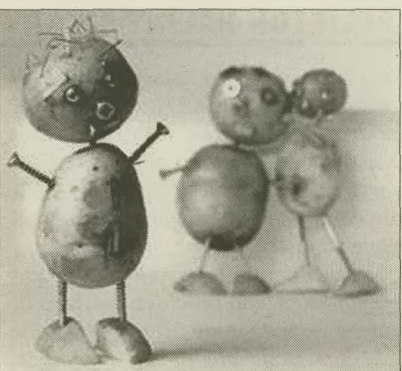
Zrób to sam: ZABAWY Z ZIEMIANKIEM

Już od dłuższego czasu możemy zjadać pyszne potrawy z młodych ziemniaków, ale prawdziwe wykopki, przede wszystkim późniejszych odmian, dopiero przed nami. Wykopki kojarzą się też z jesiennym słońcem, dymem ognisk i smacznymi pieczonymi ziemniakami. Nie czekając jednak na ten czas, już teraz można zabawę się z ziemniakami robiąc z nich własne stempelki. Potrzebne nam będzie kilka ziemniaków, nóż, farby, papier rysunkowy, foremki do wykrawania ciastek i pędzel.

Ziemniak kroimy na pół. Na każdej

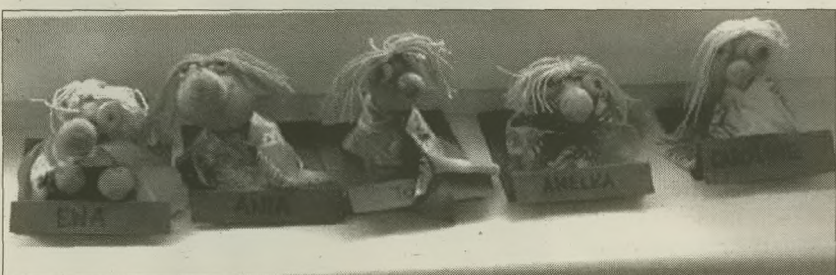

połówce układamy foremkę i wciskamy ją głęboko. Małym nożykiem ścinamy

brzeży zewnętrzne, wyciągamy foremkę i już stempel gotowy. Teraz malujemy go farbą i dociskamy do kartki papieru wzór według własnego pomysłu. Pamiętajcie, żeby przy wycinaniu stempelka bardzo uważać i nie skaleczyć się, jak Głosik. Najlepiej poprosić o pomoc rodziców lub starsze rodzeństwo.

Inny pomysł to ziemniak - przebieranie. Jeśli znajdziecie jakiś ziemniak o nietypowym kształcie, możecie z niego zrobić przy pomocy szpilek, skrawków materiału i włóczki wesołego stworka - tak jak na naszym zdjęciu.

NASZ ADRES: Redakcja Głosu Ludu, Komenského 4, 737 01 Český Těšín. Pisząc do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przysyłać można także pod e-mail: info@glosludu.cz a w załączniku dopisać Głosik.

TU KIEDYŚ UCZONO POLSKIE DZIECI

(30)

Boconowice

Dzieci z Boconowic początkowo uczęszczały do szkoły w sąsiednim Milikowie. Pierwszy budynek szkolny zbudowano w 1871 r. na darowanej parceli. Był to budynek z drewna i posiadał wieżyczkę z dzwonem. Koszty budowlane były bardzo niskie dzięki temu, iż wszystkie prace związane z budową szkoły wykonywano w czynię społecznym, nieodpłatnie. Pierwszymi kierownikami byli Franciszek Kuhut i Antoni Poloczek. Niestety już w pięć lat później obiekt doszczętnie spłonął. Funkcję kierownika piastował wówczas Andrzej Bukowski, który na tym stanowisko pozostał aż do roku 1904.

Wówczas zadecydowano, iż nowy budynek szkolny będzie już muryrowany. Nauczanie w międzyczasie przebiegało w chałupie ówczesnego wójta. Nowo wybudowaną szkołę

oddano do użytku w roku 1877. Budynek posiadał jedną izbę lekcyjną oraz mieszkanie dla nauczyciela. W roku 1934 przeprowadzono gruntowną rekonstrukcję. Pomimo wysokiego bezrobocia pracowano bez wynagrodzenia. W pięć lat wcześniej otwarto do domu prywatnym szkołę czeską. Po skończeniu drugiej wojny światowej obie szkoły ulokowano w budynku z 1877 r. Ażeby nauka mogła przebiegać jednocześnie, przebudowano mieszkanie nauczyciela na klasę. Jednak w latach pięćdziesiątych w Boconowicach zaczęło ubywać dzieci. Po połączeniu wioski z Jabłonkowem w 1976 r. obie szkoły zamknięto. Kierownikiem był wtedy Jan Heczko. Obecnie w budynku mieści się przedszkole dla polskich i czeskich dzieci oraz biblioteka.

CZESŁAW GAMROT

Budynek byłej polskiej szkoły w Boconowicach ma prawie 130 lat.

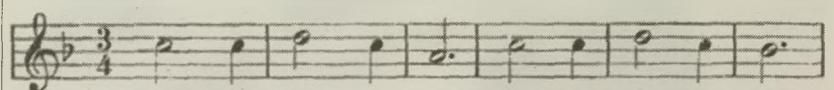
Fot. CZESŁAW GAMROT

150 pieśni

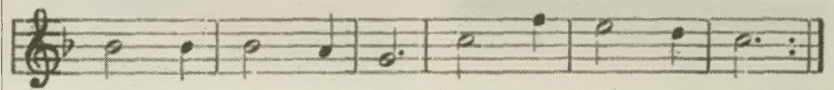
(32)

ZBIÓR PIEŚNI JEDNOGŁOSOWYCH DLA MŁODZIEŻY ZEBRAŁ JERZY SAMIEC

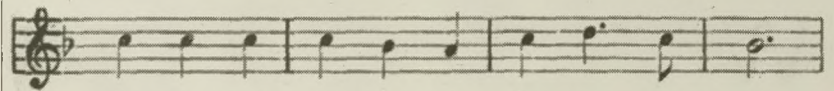
Hej, tam pod lasem

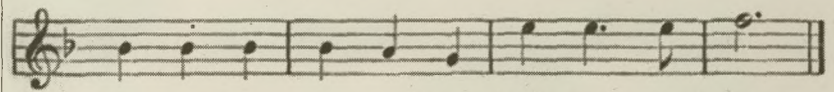
1. Hej, tam pod la - sem coś wi - dać wda - li,
Sły - chać fu - jar - ki i grę w ka - skie - ty,

Ban - da cy - ga nów o - gni - sko pa - li.
Męż - czyż - ni gra - ją, tań - czą ko - bie - ty.

Hu - ra - ra, hu - ra - ra, hu - ra - ra - ra,

Hu - ra - ra, hu - ra - ra, hu - ra - ra - ra.

2. Skąd wy eygani, skąd wy jesteście,
Wy rozprószeni po całym świecie?
Gdzie wasza chata, chata rodzinna,
Ze wam tak sprzyja ziemia gościnna?
Hurara...

3. Nad wodą stała dziewczyna młoda
I rączkami lzy ocierała.
Czego ty płaczesz, dziewczyno moja?
Ona w tym smutku tylko westchnęła.
Hurara...

4. Nie kochaj, dziewczę, wielkiego pana,
Pocziwe serce jest u cygana!
Cygany bez roli, cygany bez chaty,
Cygany jest wolny, cygany bogaty!...
Hurara...

Ze zbiorów Czesława Stebla

Plotka

▲ Jessica Simpson już wie, czego chce dokonać w życiu. Zadanie amerykańskiej aktorki i piosenkarki jest dość ambitne. Simpson postanowiła bowiem, że zajmie się ratowaniem świata. Artystka pozwoliła sobie nawet zdradzić szczegóły dotyczące jej akcji – zajmie się pracą misyjną, podróżyami do krajów trzeciego świata oraz adoptowaniem dzieci. Inspiracją do takich deklaracji było spotkanie Simpson z Angeliną Jolie. – *Angelina Jolie jest moim idolem* – tłumaczy młoda Amerykanka. – *Niedawno miałam okazję spotkać się z nią. Przez cały czas tylko się gapiłam. Ale największe wrażenie zrobiło na mnie jej wewnętrzne piękno.*

◆ Sir Elton John i Bono nie potrafią porozumieć się w kwestii charytatywnej płyty. Choć 2 lipca artyści wystąpili na londyńskim koncercie w ramach akcji „Live 8”, lider zespołu U2 nie wyraził zgody, aby John wykorzystał jego kompozycję „New Year's Day”. Utwór miał trafić na składankę, z której dochód przekazany zostanie na fundację angielskiego wokalisty, zajmującą się pomocą chorym na AIDS. – *Elton jest zszokowany* – stwierdził jeden ze znajomych Johna w rozmowie z gazetą „Sunday Mirror”. – *Nie może uwierzyć, że członkowie U2 odmówili mu prawa do wykorzystania piosenki. Bono był jednym z inicjatorów „Live 8” oraz kampanii Make Poverty History, której Elton jest wielkim orędownikiem. Można więc wyobrazić sobie jego zdziwienie.*

◆ Plotkarski dziennik „Daily Star” poinformował, że nową dziewczyną Jamesa Bonda będzie brytyjska wokalistka Jamelia. Wcześniej w kontekście roli u boku Jamesa Bonda wymieniano modelkę Victorię Silverstedt oraz inną piosenkarkę – Holly Valance. Nowy film o przygodach agenta Jej Królewskiej Mości będzie nosił tytuł „Casino Royale”. Za reżyserię projektu odpowiada Martin Campbell. Scenariusz piszą Neal Purvis i Robert Wade. Po rezygnacji Pierce'a Brosnana wciąż nie wiadomo, kto zagra kolejnego Jamesa Bonda. (k)

Kolumnę przygotowała:
WANDA KULA

CHODŹ BOŚ PO TRAWIE, SPACERUJ W WODZIE SIĘGAJĄCEJ UD... Przyjemność płynie z dotyku

Niektórzy nazywają masaż dotykanem umysłu poprzez uwalnianie dotykem związków chemicznych dobrego samopoczucia. Dotyk to wspaniały sposób komunikacji, a ponadto pobudza krążenie, zmysły, redukuje stres. Aby poczuć go w pełni, wystarczy po prostu dotykać się samemu i pozwalać dotykać się innym.

Nauka udowodniła, że ciało nie-dotykane (np. u osób chorych i samotnych) cierpi. Uśpione receptory reagują bólem, skóra nadwrażliwo-

ścią. Nawet najprzyjemniejsze ruchy odbierane są jako stres skóry. A Ty, jak często się dotykasz? Gdy boli nas głowa, odruchowo masujemy

palcami skronie. Gdy jesteśmy syci, z lubością głaszczemy się po brzuchu.

Lato wymaga, aby więcej czasu poświęcić ciału. Regularne nakładanie preparatów przed opalaniem i po nim wręcz zmusza do dotykania. Jeśli na co dzień robisz to pospiesznie i niedbale, zmień to. Zaczynaj czerpać z tego przyjemność. Pomyśl o dotyku jako o sposobie przekazywania energii. Palcami przekazujesz ją ciału. I odwrotnie: dotyk, oddając ciepło, zmusza organizm do wytwarzania zapasów energii, koi, odpręża. Zwłaszcza, że letnie kosmetyki są bardzo zmysłowe: chłodzą, pachną, są pełne olejków i ziół.

Spróbuj wmasować balsam lub olejek do opalania powoli, ku górze, kolistymi ruchami, unikając pośpiechu. Aby spotęgować przyjemność z automasażu, po wtarcu balsamu poleż przez 5 minut w pozycji medytacyjnej. Na plecach, prostując kręgosłup, nie krzyżując nóg, z rękami zwróconymi ku górze wewnętrzna strona. To pozwoli na swobodny przepływ energii wytworzonej podczas masażu.

Biorąc prysznic, zmieniaj jego strumień, przybliżaj i oddalaj od ciała. Dotykaj brzuch kolistymi ruchami: ten relaksujący gest opracowały do perfekcji kobiety w ciąży.

Latem docień nogi. Siedząc na plaży, po każdej kąpieli wmasowuj balsam od kostek nad kolana długimi, pociągłymi ruchami. Nakładając krem na dłoń, wyciśnij go dwa razy więcej niż zwykle i wmasuj aż do łokci. Aby czerpać z dotyku przyjemność, musisz być rozluźniona. Warto, odprężenie wywołane dotykem podnosi bowiem odporność na choroby i stres.

Na wakacjach przede wszystkim dotykaj natury. Chodź boso po kamieniach i trawie. Spaceruj w wodzie sięgającej ud (działa jak hydromasaż, ujędrnia), leż na piasku, dotykaj kamieni. Wystarczy Ci intuicja. I oliwka. Proponujemy aromaterapeutyczne, pachnące, delikatne olejki najwyższej próby, np. firm I Coloniali lub L'Occitane provençale. (INT)

● RADA ● RADA ● RADA ● RADA ● RADA ●

SĄ SMACZNE I WYJĄTKOWO DEKORACYJNE

Królują w kuchni

Gdy w XIX w. trafiły do nas, okrzyknięto je nowością z wielkiego świata. Jednak prawdziwą popularność pomidory zyskały dopiero po I wojnie światowej. Dziś trudno znaleźć dom, w którym się ich nie jada. Powszechnie uważany za warzywo, pomidor, z botanicznego punktu widzenia, jest owocem. Jego barwne dzieje splatają się z historią Inków i Azteków, którzy dawniej zamieszkiwali tereny Peru oraz Meksyku. Właśnie z Ameryki Południowej pochodzą bowiem pierwsze odmiany pomidorów. Dziko rosnące krzaki tego owocu traktowane były jako chwasty. Później ich uprawą zajęli się Indianie. Do Europy pomidory trafiły ok. 1532 r. za sprawą hiszpańskich marynarzy. Były to owoce niewielkie i mało przypominające w smaku dzisiejsze odmiany. Hiszpańscy konkwistadorzy traktowali je zresztą pogardliwie, ponieważ stanowiły pożywienie ubogich Indian. Coraz powszechniejsze stawało się też przekonanie, że pomidory są trujące.

Kres początkowej nieufności do pomidorów położył dopiero wiek XVIII. Włoska nazwa *pomo d'oro*, czyli złote jabłko, w wyniku niefortunnnych tłumaczeń została skojarzona z francuskim *pomme d'amour* oznaczającym jabłko miłości. Nieporozumienie to, jak również fakt,

że pomidory były towarem luksusowym, sprawiły, że zyskały one sławę niezwykłych afrodyzjaków. Dopiero sto lat później pomidory spowszechniały i z alkowy – już na stałe – przeniosły się do kuchni.

Warto wiedzieć:

– Ususzone gałązki pomidorów to naturalny środek odstraszający muchy, osy i komary, a także inne domowe insekty. – Jeśli zamierzasz gotować pomidory, najpierw zdejmij z nich skórkę. W przeciwnym razie zwinie się ona w rulonik, będzie nieśmiaczna i ciężkostrawna. – Przed obraniem natnij skórkę pomidora na krzyż i zalej wrzątkiem. Pozostaw go tak na pół minuty, a następnie polej zimną wodą. Skórka powinna odchodzić i łatwo ją można usunąć. – Lodówka nie służy pomidorom. Pamiętaj także, że warzywa te dłużej zachowują świeżość, gdy ułożysz je szpułkami do góry. – Pieczone w całości pomidory często tracą swój kształt. Aby tego uniknąć, do wyrażonych warzyw wysp po pół łyżeczki ryżu. Podczas pieczenia będzie on pochłaniał zbierającą się w pomidorach wodę. – Aby zamrozić pomidory, zdejmij z nich skórkę i usuń gniazda nasienne. Następnie zblanszuj przygotowane warzywa i odcedź. Po ostudzeniu przełóż pomidory do pojemnika z przykrywką i wstaw do zamrażarki. – Koncentrat pomidorowy w puszcze, którego nie wykorzystasz do końca, nie zepsuje się, jeśli przełożysz go do małego słoiczka i zalejesz cienką warstwą oleju. Musisz go jednak przechowywać w lodówce. – Nie-dojrzałe pomidory szybciej zmiękną i nabiorą czerwonego koloru, jeśli owiniesz je w kawałki gazety. Proces dojrzewania przyspieszysz również, układając je między jabłkami. (r)

Smacznego!

Skrzydełka z winogronami

Składniki: 1 kg skrzydełek kurczaka; włoszczyzna; 1 listek laurowy; 3 ziarenka pieprzu; sól; 2 łyżki oleju; 4 łyżki miodu; szczypta imbiru; 1 łyżka sosu sojowego; kieliszek wódki; kiść białych winogron.

Przygotowanie: Włoszczyznę oczyścić, opłukać, zalać zimną wodą, dodać listek laurowy, pieprz i sól, gotować 20 minut, do wywaru wrzucić oczyszczone i opłukane skrzydełka, gotować 10 minut.

Obgotowane skrzydełka wyjąć z wywaru łyżką cedzakową, osączyć, ostudzić, ostrym nożem odkroić końcową część z każdego skrzydełka.

Na patelni rozgrzać miód, dodać olej, imbir i sos sojowy, dokładnie wymieszać, winogrona oczyścić, oddzielić gałązki, opłukać, osączyć na sicie.

Do sosu wrzucić skrzydełka, dusić 20 minut, pod koniec podlać wódką i rosół, gotować

5 minut, wyjąć skrzydełka, do sosu wrzucić winogrona, dusić 5 minut.

Przyda się w kuchni: miód

Można nim posmarować kawałki mięsa drobiowego, np. skrzydełka, udka i upiec. Będą miały złocistą, chrupiącą skórkę. Na bazie miodu można przyrządzić sos do sałaty czy surówki z białej kapusty. Wystarczy utrzeć go z sokiem z cytryny, przyprawić solą i pieprzem. (int)

JEŻELI MA PROBLEMY Z ADAPTACJĄ, POROZMAWIAJ O TYM Z WYCHOWAWCZYNIA

Przedszkole to doskonałe miejsce na trening samodzielności, bo maluch, patrząc na kolegów i koleżanki, chce ich naśladować. Trzylatek, który w domu za żadne skarby sam się nie ubierze, w przedszkolu spróbuje włożyć kurteczkę, widząc, jak to robią starsze dzieci. Siedząc z innymi maluchami przy stole, poradzi sobie z obiadem, choć w domu domagał się, by go karmić. Ale prawdą jest też to, że im dziecko bardziej samodzielne, tym większa szansa, że w przedszkolu od razu mu się spodoba...

Kto zawiąże buty. W dobrym przedszkolu dzieci są zachęcane do samodzielności, ale jeśli sobie z czymś nie radzą, zawsze mogą liczyć na życzliwą pomoc i uśmiech. Nikt mało zaradnego malucha nie stresuje. Nie denerwuje się na dziecko, że zmoczyło majteczki czy nie umie zjeść zupy. Trzylatek nie musi całkiem samodzielnie się ubierać, warto jednak, by próbował. Nie powinno mu sprawiać problemów założenie majteczek, spodni, koszulki, piżamki, bucików czy kurtki, ale nie musi jeszcze wiązać sznurówek czy zapinać guzików. Warto kupić mu do przedszkola ubrania, z których zakładaniem sobie poradzi: buty na rzepy, bluzy z obrazkiem na brzusku (dziecko będzie łatwiej zorientować się, gdzie jest przód).

Czas na obiad. Przedszkolak powinien sam jeść łyżką i widelcem, pić z kubka. Jeżeli Twoje dziecko daje sobie radę z kanapką, mielonym kotletem i surówką – to doskonale. Inną sprawą jest,

czy chce jeść. Nie martw się, jeśli trudno malca do tego namówić. Akurat ten problem często w przedszkolu sam się rozwiązuje, bo w grupie dzieci jedzą chętniej.

Samodzielny jak przedszkolak

Nawet jeśli uważasz, że dziecko zjadło na obiad zbyt mało, nie karm go. Jeśli z talerza wszystko zniknie, a maluch jest jeszcze głodny, zaproponuj dokładkę i powiedz, że sam też może o nią poprosić. Staraj się podawać urozmaicone posiłki (takie będą w przedszkolu) i nie zmuszaj, gdy dziecko nie ma na coś ochoty.

To lubię, a tego nie. Kto wie, czy nie najważniejszą w przedszkolu umiejętnością jest komunikowanie swoich potrzeb i uczuć. Ty rozumiesz malca niemal bez słów, ale wychowawczyni nie pozna go aż tak dobrze. Nie chodzi jednak o to, by dziecko wyrażało złość krzykiem, ale by umiało powiedzieć do kolegi: – *Jest mi przykro, że nie chcesz się ze mną bawić*, czy do pani: – *Jest mi smutno, bo nie ma mamy*. Tego typu zachowania są na pewno

trudne dla trzylatka, jednak warto go uczyć właśnie takiego sposobu okazywania emocji.

Bez mamy też fajnie. Dla prawie każdego „debiutanta” przedszkole byłoby najlepszym i najpiękniejszym miejscem pod słońcem, gdyby była tam... mama! Kiedy jesteś blisko, malac czuje się bezpiecznie. Ale w przedszkolu Ciebie nie będzie. Warto, by wiedział, że bez mamy też można się dobrze czuć i wesoło bawić.

Ilu tu kolegów. Nie martw się, jeśli Twój trzylatek w piaskownicy bawi się sam i tylko podpatruje, co robią inne dzieci (a czasem podbiera im pomysły lub... zabawki). W tym wieku podobne zachowania są naturalne, ale już wkrótce zaobserwujesz, że tzw. zabawa równoległa (czyli obok, a nie razem) zmieni się we wspólną z kolegami. W tym też przedszkole będzie pomocne, choć w pierwszych dniach maluch może mieć jeszcze trudności z przyłączaniem się do grupy. Ale wychowawczyni na pewno mu pomoże.

Potrzebna pomoc. Jeśli boisz się, że dziecko może mieć problemy z adaptacją w przedszkolu, otwarcie porozmawiaj o tym z wychowawczynią. Powiedz o swoich obawach. Na pewno zwróci ona wówczas na malca większą uwagę i pomoże mu w przedszkolnym starcie. Wspólnie zastanówcie się, czy nie byłoby dobrze, gdyby na początku dziecko przychodziło na krócej, na przykład tylko do obiadu, i nie zostawało podczas leżakowania.

(KATARZYNA PINKOSZ, skrót „GL”)

Telewizja

CZWARTEK 18 SIERPNI

■ TVP 1

6.05 Bob swój chłop (s. anim.) 6.30 Lato z Jedyńką 8.00 Wiadomości 8.10 Pogoda 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Kopciuszek (s.) 9.05 Lato z Kafacelą (pr. dla dzieci) 9.30 Papi-rus (s.) 9.55 Extr@ (s.) 10.20 Jaka to melodia? (teleturniej) 10.55 Lato z Jedyńką 11.05 AAAabsolutnie każ-dą pracę - Programy, fundusze po-moc 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Nieustraszony (s.) 13.00 Wróćmy na jeziora - Re-gaty Dziennikarzy Mikołajki 2005 13.10 Puchar rodzinny 13.30 My, wy, oni (mag.) 13.55 Plebania (s.) 14.45 Przed Sopotem 15.00 Wiado-mości 15.10 Klan (s.) 16.00 Moda na sukces (s.) 16.25 Lato z Jedyńką 16.50 Sportowy Express 17.00 Tele-express 17.20 Przed Sopotem 17.25 Lokatorzy (s.) 17.50 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.25 Bulionerzy (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomo-sci 19.50 Sport 19.55 Pogoda 20.00 Pogoda dla kierowców 20.10 Maska zabójcy (film USA) 21.45 Sprawa dla reportera 22.15 Przed Sopotem 22.25 Czwarta władza (film pol.) 23.20 Wiadomości 23.35 Kto-kol-wiek widział, kto-kolwiek wie 0.05 Twardziele (film USA) 1.40 II Festi-wal Piosenki Poetyckiej im. Jacka Kaczmarskiego.

■ TVP 2

6.10 Złotopolscy (s.) 6.35 Felicity (s.) 7.15 Dwa światy (s.) 7.45 Teletubisie (s. anim.) 8.10 McGregorowie (s. anim.) 9.00 Pytanie na śniadanie (s.) 10.15 Miss Polonia sylwetki - Marta Jakoniuk 10.20 M jak miłość (s.) 11.10 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Cypryjski smak 11.35 Chłopi - Zrękowiny (s.) 12.30 Klinika pod kangurem (s.) 13.00 Panorama 13.15 Pogoda 13.30 Czytam, więc jestem... 13.50 Skutki noszenia kapelusza w maju (film pol.) 15.10 Felicity (s.) 15.55 Miss Polonia sylwetki - Marta Jakoniuk 16.00 Panorama 16.10 Za-głada gigantów (dok.) 17.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 17.55 Pogoda 18.00 Program lokalny 18.30 Pano-rama 18.55 Pogoda 19.05 Wakacyjn-y konkurs Dwójki 19.10 M jak mi-łość (s.) 20.00 Panorama flesz 20.05 L jak Laskowik, T jak TEY - Z tyłu sklepu (pr. sat.) 20.50 Pogoda na

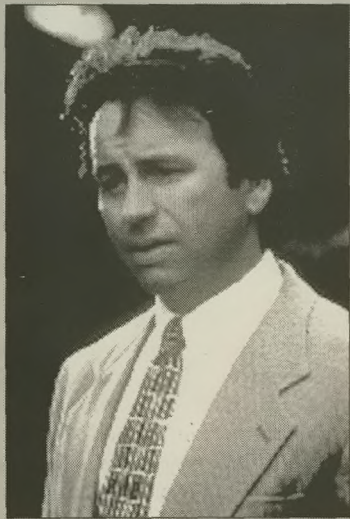
JEDYNE WYJŚCIE

dramat psychologiczny, USA/Kana-da 1993

Czwartek 18. 8., TVP 2, godz. 22.50

Reżyseria: Rod Hardy.

Występują: John Ritter, Henry Winkler, Stephanie Faracy, Sam Mancuso, Matthew Walker, Jewel Staite, Jerry Wasserman.

Jeremy i Lynn są odpowiedzialnym małżeństwem i kiedy postanawiają się rozwieść, chcą to zrobić tak, by dzieci możliwe najmniej cierpiały. Problemy zaczynają się wtedy, kiedy Lynn poznaje z pozoru miłego i sympatycznego mężczyznę. Nie-bawem okazuje się, że Tony to psy-chopata. Zaczyna prześladować Lynn, a potem także Jeremy'ego. Byli małżonkowie muszą połączyć siły, by odeprzeć zagrożenie.

wakacje 20.55 Egzamin z życia (s.) 21.40 Miss Polonia sylwetki - Mar-ta Jakoniuk 21.42 Przystanek praca 22.00 Panorama 22.20 Biznes 22.25 Sport-telegram 22.30 Pogoda 22.40 18 strajkowych dni - Drukarze 22.50 Jedyne wyjście (film USA-kan.) 0.30 W obronie prawa (s.) 1.15 Zdobyw-cy 1.35 Bestie.

■ TV KATOWICE

7.00 Echa dnia 7.30 Kurier 7.40 Pro-gnoza pogody 8.30 Kurier 8.45 Gość dnia 9.00 Posiedzenie Komisji Śled-czej ds. PZU 16.10 Rozmowa dnia 16.30 Kurier 16.40 Prognoza pogo-dy 17.00 Kurier wydanie specjalne 19.00 Muzyka łączy pokolenia (pr. muz.) 19.40 Gwiazdy sportu 19.50 Książki z górnej półki (mag.) 20.00 Telekurier 20.30 Kurier 20.50 Studio pogoda 21.00 Echa dnia 21.30 Kurier gospodarczy 21.40 Prognoza pogo-dy 22.15 Niezła jazda 22.30 Kurier 23.10 Patrol Trójki 23.40 Posiedze-nie Komisji Śledczej ds. PZU.

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 Yu-gi-oh! (s. anim.) 7.25 Interwencja (mag.) 7.45 Zbuntowany anioł (s.) 8.40 JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 9.35 Idol 11.05 Awantura o kasę (teleturniej) 11.50 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Yu-gi-oh! (s. anim.) 13.25 Domowa kawiarenka (pr. kulinarny) 13.55 Liga Mistrzów Śmiechu (pr. roz.) 14.40 MacGyver (s.) 15.45 Wy-darzenia 16.05 Pogoda 16.10 Inter-wencja (mag.) 16.40 JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 17.45 Pensjonat Pod Różą (s.) 18.45 Wydarzenia 19.15 Sport 19.20 Pogoda 19.25 Całkiem nowe lata miodowe (s.) 20.00 Pierw-sza miłość (s.) 20.50 Fala zbrodni (s.) 21.30 Studio Lotto (w przerwie seria-lu) 21.55 Kto ma rację 23.05 Kto ma rację wyniki 23.15 Czego się boją fa-ceci, czyli seks w mniejszym mieście (s.) 23.50 Biznes Wydarzenia 0.10 Pogoda 0.20 Playboy. Dziewczyny z koledżu (film erot.) 1.30 Magazyn sportowy.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Baj-kowe wakacje 9.00 Młody chemik 9.30 Podróżomania (mag.) 10.00 Wiadomości 10.05 Przygody Wil-helma Tella (film USA-fr.) 11.40 Teo-logowie (dok.) 12.00 Wiadomości 12.30 Szarada (pr. roz.) 13.30 Pod pokrywką (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Najstarsza żyjąca wdowa kon-federacyjna opowiada (film USA) 15.35 Śtyrsko (dok.) 15.50 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 16.00 Wiado-mości 16.05 Bajkowe wakacje 16.55 Libeński czarodziej 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.30 Śladami czeskich diabłów (s.) 18.50 Stop (mag. dla kier.) 18.57 Losowa-nie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiado-mości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.50 Bram-ki, punkty, sekundy 20.00 Televa-riété (pr. roz.) 21.20 Spostrzeżenia z zagranicy 21.30 Historie sław. Jaro-slav Dietl (dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 23.20 Kinobox (mag. film.) 23.45 Złamane śluby (film USA) 1.20 Groteski Ch. Chaplina 1.55 Tak, pa-nie ministrze (s.) 2.25 AZ-kwiz 2.45 Co znaczy w domu.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiado-mości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Wędrująca kamera (mag.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.50 Wszystko, co wiemy o AIDS 12.00 Euronews 12.40 Retro Prague 2005 (dok.) 13.00 Cudowny świat (s. dok.) 13.25 Jedna rzeczywistość w wielu kształtach (dok.) 13.55 Przyjaciele (s.) 14.20 Bajkowe wakacje 15.00 Off-off (mag. sport.) 15.30 Świat na torach 15.50 GEO: Przyjęcie dla zmarłego W (s. dok.) 16.15 Człowiek i jego prawa (s. dok.) 16.55 Turcja - brama Orientu (s. dok.) 17.20 Klucz

(mag.) 17.50 Tak, panie ministrze (s.) 18.20 Spostrzeżenia z zagranicy 18.30 Kinobox (mag. film.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.00 Sportowe minuty 19.45 Jak się żyje z insuliną (dok.) 20.00 Zagi-niona dusza narodu (s. dok.) 21.00 Czeska misja (s. dok.) 21.30 Czecho-słowacki Tygodnik Filmowy 21.45 Klub filmowy: Buena Vista Social Club (film Kuba) 23.25 Filmopolis (mag. fil.) 0.25 Magazyn religijny 0.45 Magazyn chrześcijański 1.00 Sportowe minuty 1.40 Wielki wóz 2.10 Świat na torach 2.25 Spotkania 2.35 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Ste-fanie (s.) 9.25 Pamięć (film USA) 11.05 Poradnik kulinarny Jamie Oli-vera 11.35 Strażnik Texasu (s.) 12.25 Dziewczyny Gilmore'a (s.) 13.15 Anastazja (s.) 14.10 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.00 Gwiazdne wrota (s.) 15.50 Dempsey i Makepeace (s.) 16.45 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.15 Właśnie teraz 17.25 Wiatr z Pirene-jów (s.) 18.15 Prognoza pogody 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.50 Pálí vám to? (te-leturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Gospoda (s.) 20.30 Scenki na scenę (pr. roz.) 21.40 Oby-watelskie judo (pr. publ.) 22.30 Kry-minalne zagadki Las Vegas (s.) 23.20 Wariatka z Alabamy (film USA) 1.15 Nie ma nieomylnych (pr. roz.) 2.05 Martwa strefa (s.) 2.45 Rady ptaka Loskutaka 3.35 Program rozrywko-wy 4.25 Derrick (s.).

■ PRIMA

8.00 St. Tropez (s.) 9.05 Płomień wą-pliwości (s.) 9.55 Wspaniali i bogaci (s.) 10.50 Prima jazda (mag.) 11.40 Lekarz ze wsi (s.) 12.35 Szansa bez granic (pr. roz.) 13.40 Pomoc domo-wa (s.) 14.15 Pan Złota Rączka (s.) 14.45 Beverly Hills 90210 (s.) 15.45 Sprawa dla dwu (s.) 16.55 Julie Les-caut (s.) 18.43 Wiadomości regio-nalne 18.45 Prima TV 18.50 Minu-ty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciół Wo-dy (s. anim.) 19.55 Oczyma miłości (film niem.) 21.35 Trzydzieści spraw majora Zemana (s.) 23.00 Oddział Widmo II (film kan.) 0.40 Szybka wygrana 2.20 Świat 2005 2.50 Sauna (talk show).

PIĄTEK 19 SIERPNI

■ TVP 1

6.05 Bob swój chłop (s.) 6.30 Lato z Jedyńką 8.00 Wiadomości 8.10 Pogo-da 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Kop-ciuszek (s.) 9.00 Nigdzie w świecie nie znajdziecie (mag.) 9.20 Maszyna zmian (s.) 9.55 Prawosławne Świę-to Przemienienia Pańskiego 10.55 Lato z Jedyńką 11.05 AAAabsolut-nie każdą pracę 11.45 Wiadomości 12.00 Ojciec Święty Benedykt XVI w synagodze 13.05 Klara i Angelika (film pol.) 13.55 Plebania (s.) 14.40 Przed Sopotem 15.00 Wiadomości 15.10 Klan (s.) 16.00 Moda na su-kces (s.) 16.25 Lato z Jedyńką 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleex-press 17.30 Sąsiedzi (s.) 18.00 Czar-ne chmury (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 19.50 Sport 19.55 Pogoda 20.10 Festiwal Jedynki w So-pocie - Przeżyj to sam, czyli przeboje z przebojami 22.25 Festiwal Jedyn-ki w Sopocie - Craig David (recital) 23.35 Wiadomości 23.50 Żądza krwi (film koprod.) 1.20 Golden League w Zurychu 2.40 Strajk - Punkty 1 i 2 3.20 Zabójstwo w rajku (film USA).

■ TVP 2

6.05 Złotopolscy (s.) 6.30 Felicity (s.) 7.15 Dwa światy (s.) 7.45 Teletubisie (s. anim.) 8.10 McGregorowie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.15 Miss Polonia sylwetki - Anna Chojnowska 10.20 M jak miłość (s.) 11.10 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Pa-sterski smak 11.40 Chłopi - Wesele (s.) 12.30 Klinika pod kangurem (s.) 13.00 Panorama 13.10 Pogoda 13.25 Dziwne przygody koziołka Matołka (s. anim.) 13.40 Łowca ostatnie star-cie (film pol.) 15.10 Felicity (s.) 15.55 Miss Polonia sylwetki - Anna Choj-

nowska 16.00 Panorama 16.10 Dzi-kie Rio (dok.) 17.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 17.55 Pogoda 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 18.55 Pogoda 19.00 Klub dobrych kierowców (mag.) 19.02 Wakacyjny konkurs Dwójki 19.05 M jak miłość (s.) 20.00 Panorama flesz 20.05 Wy-spa McCinseya (film USA) 21.40 Przystanek praca 21.50 Pogoda na wakacje 21.55 Miss Polonia sylwetki - Anna Chojnowska 22.00 Panorama 22.20 Biznes 22.25 Sport-telegram 22.30 Pogoda 22.35 18 strajkowych dni - Postulaty. Próba złamania soli-darności 22.55 07 zgłoś się (s.) 0.25 Od Blue do Cafe - Koncert zespołu Blue Cafe 1.20 07 zgłoś się (s.) 2.35 Tanie pieniądze (film pol.).

WYSPA Mc CINSEYA

komedia sensacyjna, USA 1998

Piątek 19. 8., TVP 2, godz. 20.05

Reżyseria: Sam Firstenberg

Występują: Hulk Hogan, Grace Jones, Robert Vaughn, Isaac C. Singleton jr, Todd Sheeler, Irina Ste-mer, Ed Leslie

Małownicza wyspa, woda, gorące słońce i fascynująca dzika przy-roda. W tym urokliwym zakątku świata, z dala od wielkomiejskie-go zgiełku, zaszył się agent służb specjalnych, Joe McGray. Po latach ciężkiej pracy i wielu niebezpiecz-nych akcjach, w których narażał życie, należy mu się zasłużony od-poczynek. Postanawia na zawsze wycofać się z czynnej służby i na-lonie natury dożyć spokojnej staro-ści. Teraz amatorstwo zajmuje się ochroną przyrody. Idylliczny spo-kój na wyspie zakłócają nieprzewi-dziane wydarzenia.

■ TV KATOWICE

7.00 Echa dnia 7.30 Kurier 8.40 Prognoza pogody 8.45 Gość dnia 9.00 Posiedzenie Komisji Śledczej ds. PZU 16.10 Rozmowa dnia 16.30 Kurier 17.45 Prognoza pogody 19.00 Muzyka łączy pokolenia (pr. muz.) 19.40 Niezła jazda (pr. sport.) 19.50 Książki z górnej półki (mag.) 20.00 Telekurier 20.30 Kurier 20.50 Studio pogoda 21.00 Echa dnia 21.30 Kurier gospodarczy 21.40 Prognoza pogody 22.15 Nawigator 22.30 Kurier 22.50 Studio pogoda 22.55 Kurier sporto-wy 23.10 Posiedzenie Komisji Śled-czej ds. PZU 0.45 Temida - Sprawa hrabiego Rottera (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 Yu-gi-oh! (s. anim.) 7.20 Interwencja (mag.) 7.45 Zbuntowany anioł (s.) 8.40 JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 9.40 Słoneczny patrol (s.) 10.40 Bravo 11.10 Czego się boją faceci, czyli seks w mniejszym mieście (s.) 11.40 Czułość i kłamstwa (s.) 12.10 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Yu-gi-oh! (s. anim.) 13.30 Domowa kawiarenka (pr. kulinarny) 14.00 Kabareton 14.45 Wybrańcy fortuny (s.) 15.45 Wydarzenia 16.05 Pogoda 16.10 Exclusive (mag.) 16.40 JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 17.40 13. posterunek (s.) 18.15 Całkiem no-we lata miodowe (s.) 18.45 Wydarze-nia 19.15 Sport 19.20 Pogoda 19.25 Daleko od noszy (s.) 20.00 Oblężenie Ruby Ridge (s.) 21.00 Chirurdzy (s.) 21.30 Studio Lotto (w przerwie seria-lu) 22.00 Nieustraszony (s.) 23.00 Liga mistrzów śmiechu 23.45 Biznes Wydarzenia 0.05 Pogoda 0.10 Nie-biańskie dni (film USA) 1.50 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Bajko-we wakacje 9.20 Gdzie się podział-a ta stara piosenka 10.00 Wiadomości

10.05 Nadmierne drobnostki (cze-skie filmy) 11.20 Brno Open 2005 (rep.) 12.00 Wiadomości 12.30 Kolo-ry życia (mag.) 13.30 W jaki sposób... (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Na-sza wieś (mag.) 14.25 Program dla miłośników muzyki dętej 15.05 Ży-cie na zamku (s.) 16.00 Wiadomości 16.05 Wizytówka (dok.) 16.35 Willy Fog (s. anim.) 17.00 Niech żyje S Club! (s.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.30 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczo-rynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wy-darzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.50 Bramki, punkty, sekun-dy 20.00 Na lewo od windy (film fr.) 21.35 Talk show Jana Krausa 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Pro-gnoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśli-wej Dziesiątki 23.20 Manchild (s.) 23.50 Komisarz Montalbano (film wł.) 1.50 Teatralny odpust 1986 2.25 AZ-kwiz 2.45 Pod pokrywką.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiado-mości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Rowerowe włóczęgi (s. dok.) 8.50 Wizyta w zoo 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (te-leturniej) 11.55 ABCD ekologii 12.00 Euronews 12.25 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 12.35 GEO: Przy-jęcie dla zmarłego W (s. dok.) 13.05 Zaginiona dusza narodu (s. dok.) 14.05 Bajkowe wakacje 15.10 Klocki (dla dzieci) 15.20 Libeński czarodziej 15.55 Przygody nauki i techniki (s. dok.) 16.25 Co mogę zrobić dla sie-bie (mag.) 16.30 Kamera w podróży (s. dok.) 17.20 Skarby świata (s. dok.) 17.35 Nasze zamki (s. dok.) 17.50 Witamy w innym kraju (dok.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.00 Euronews 19.50 Stop 19.55 Spostrzeżenia z zagranicy 20.00 Gol-den League Zurich 22.30 Notes (mag. muz.) 23.05 Klub dokumentalny: Bob Kennedy - człowiek, który chciał zmienić Amerykę 0.05 Ivan Hlas i Pink Glasses (koncert) 0.45 Herbata dla trzech 1.10 Czarne owce 1.35 W jaki sposób... 2.00 Manchild 2.30 Ma-giczną krainą 2.55 Regiony TVC.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Ste-fanie (s.) 9.20 Columbo (s.) 11.05 Poradnik kulinarny Jamie Olivera 11.30 Strażnik Texasu (s.) 12.20 Pa-noptikum Ivana Mládka (pr. roz.) 12.40 Dziewczyny Gilmore'a (s.) 13.30 Anastazja (s.) 14.20 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.10 Gwiazdne wrota (s.) 16.00 Dempsey i Makepe-ace (s.) 16.50 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Wiatr z Pi-renejów (s.) 18.20 Prognoza pogody 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 Pálí vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Milioner (te-leturniej) 20.55 Francuski pocałunek (film USA-br.) 23.00 Komisarz Rosa Roth (s.) 0.40 Puszek (erot. show) 1.20 Grzeszne myśli (film erot.) 2.40 Najlepszy seks (s. erot.) 3.10 Obywa-telskie judo 4.05 Program rozrywko-wy 4.55 Derrick (s.).

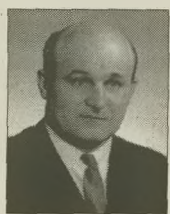
■ PRIMA

8.00 St. Tropez (s.) 9.05 Płomień wą-pliwości (s.) 9.55 Wspaniali i bogaci (s.) 10.50 Prima jazda (mag.) 11.55 Lekarz ze wsi (s.) 12.50 Szansa bez granic (pr. roz.) 13.50 Pomoc domo-wa (s.) 14.25 Pan Złota Rączka (s.) 14.55 Beverly Hills 90210 (s.) 15.50 Sprawa dla dwu (s.) 17.00 Julie Les-caut (s.) 18.43 Wiadomości regional-ne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty re-gionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciół Woody (s. anim.) 19.53 Losowanie loterii Eu-romiliony 19.55 Kłopoty malucha Binka (film USA) 21.50 Policja oby-czajowa (s.) 22.40 Losowanie loterii Euromiliony 22.45 Rodem z policji II (film USA-kan.) 0.25 Szybka wygr-na 2.05 Receptariusz prima pomy-słów 2.55 Sauna (talk show).

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika rodzinna

*W dniu Twych urodzin, w dniu pełnym radości,
Życzmy, by uśmiech na Twojej twarzy gościł!
Niech się spełni rychło każde Twoe marzenie,
A smutek, cierpienie idą w zapomnienie.*

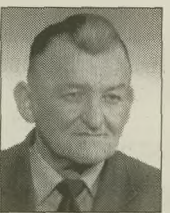
Dnia 19. 8. 2005 obchodzi 80. urodziny

szanowny pan EMIL KUBECZKA
z Orłowej. Z tej okazji wiązanek najszerszych życzeń składa córka z mężem, syn z żoną, wnuczki Nelinka, Zuzanka, Lucinka, Helusia oraz Renia z mężem Karolem. Prawnuczek Danielek zaś przesyła pradiadkowi dużego buziaka. RK-156

Z okazji jubileuszu życiowego
prezesowi JANOWI KALECIE
zdrowia, pogody ducha i wszelkiej pomyślności składa zarząd MK PZKO w Gutach. GL-450

Dziś, 18. 8. 2005 obchodziłby swoje 95. urodziny nasz Drogi Mąż, Ojciec, Dziadek i Pradiadek
śp. JAN SZKUTEK
z Cierlicka Dolnego. Z szacunkiem i cichą modlitwą chcemy uczcić Jego pamięć. Najbliższa rodzina. GL-454

Dzisiaj, 18 sierpnia mija dziesięć lat od śmierci naszego Kochanego Męża, Ojca i Dziadka
śp. JÓZEFA TARABY
O chwilę wspomnień prosi najbliższa rodzina. GL-456

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 16. 8. 2005 zmarł po krótkiej i ciężkiej chorobie w wieku niespełna 79 lat nasz Ukochany Mąż, Ojciec, Teść, Dziadek, Brat, Szwagier, Wujek i Kuzyn

śp. ADOLF KLIMSZA

zamieszkały w Cierlicku Dolnym 34. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się we wtorek 23 sierpnia 2005 o godz. 14.00 z kościoła ewangelickiego w Cierlicku Górnym na cmentarz ewangelicki przy kaplicy. W smutku pogrążona rodzina. Odjazd autobusu z Kościelca o godz. 13.15 z przystankami Baranów Mostek i Zadkły. AD-117

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Magiczna karuzela (18, 19, godz. 15.30); Dom woskowych ciał (18, 19, godz. 17.45); Głos śmierci (18, 19, godz. 20.00); **Reflex**: Marzytel (18, godz. 17.00, 20.00); Aviator (19, godz. 17.00, 20.00); **Letnie kino**: Zupełnie jak miłość (18, 19, godz. 21.00); **TRZYNICIEC** - Kosmos: Sposób na teściową (18, 19, godz. 17.30); Kinsey (18, 19, godz. 20.00); **HAWIERZÓW** - Centrum: Pan i Pani Smith (18, 19, godz. 17.45, 20.00); **CIESZYN** - Piast: Pacyfikator (18, godz. 16.00); Pan i Pani Smith (18, godz. 17.45); Lato miłości (18, godz. 20.00); Szeregowiec Dolot (19, godz. 15.00, 16.30); Sposób na teściową (19, godz. 18.00, 20.00); Obłęd (19, godz. 22.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (czw: 18.00), TVC 2 (pt: 7.30). **POLSKIE AUDYCJE**: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

KARWINA - Koło MSz Gimnazjum w

Koledze **Włodkowi Gałuszce** wyrazy najgłębszego współczucia z powodu zgonu Brata Edwarda składa Zarząd MK PZKO w Stonawie. GL-457

Z bólem w sercu podajemy do wiadomości, że dnia 13 sierpnia 2005 zmarł w wieku 83 lat nasz Nieodżałowany

śp. Doc. inż. EDWARD GAŁUSZKA, CSC.

Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w piątek 19. 8. 2005 o godz. 15.00 z kościoła rzym. kat. w Karwinie Frysztacie. Zasmucona rodzina. Autobus na cmentarz zapewniony. RK-158

W niedzielę 14. 8. 2005 zmarł

ks. EUGENIUSZ KALISCH

emerytowany proboszcz w Jabłonkowie. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w poniedziałek 22. 8. 2005 o godz. 15.30 z kościoła parafialnego w Jabłonkowie. GL-451

Karwinie zaprasza wszystkich rodziców, studentów, absolwentów i sympatyków szkoły 10. 9. o godz. 15.00 do PZKO Karwina Stare Miasto na „Kopaczówkę” - festyn. GL-431

DARKÓW - zarząd Chóru Mieszanego **LIRA** zawiadamia, że pierwsza powakacyjna próba odbędzie się we wtorek 23. 8. o godz. 17.00 w świetlicy PZKO. Zapraszamy. **PTTS „BŚ”** - kołarze Czeski Cieszyń - zbiórka w niedzielę 21. 8. o godz. 12.00 przed dworcem kolejowym. Odjazd na Osówki - Ognisko „BŚ”. Inf.: Marian Palowski, tel.: 558 712 332.

Co za Olzą

ŚLĄSKI ZAMEK SZTUKI I PRZESIEBIORCZOŚCI, Cieszyń: do 28. 8. wystawa „Wobec konsumpcji”. Otwarte wt-nie: 10-17.

KSIAŻNICA CIESZYŃSKA, Mennicza 46, Cieszyń: do 27. 10. wystawa pt. „Granice wytyczane słowami”, konflikt na Śląsku Cieszyńskim w świetle literatury politycznej (1848-1947). Otwarte po-śr i pt: 8-18, so: 9-15.

GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 4. 9. wystawa malarstwa Ewy Wąsikiewicz-Wolnickiej „Liryka i metafora”. Do 2. 9. wystawa najciekawszych prac ze zbiorów Galerii Bielskiej BWA. Otwarte wt-nie: 10-18.

Wystawy

DK „POKLAD”, Ostrawa Poruba, M. Kopeckého 675: do 15. 9. wystawa obrazów artystów - plastyków, Polaków tworzących w krajach Czwórki Wyszehradzkiej „Cztery nieba”. Otwarta po-pt: 8-18.

DOMY RODZINNE - SPRZEDAŻ
Dom rodzinny w Olbrachcicach, parcela 1 079 m², dwupiętrowy, podpiwniczony, woda, el., gaz, kanalizacja, dobry dojazd. Cena do negocjacji 1 300 tys. Kc. 777 077 277.
Chatka ogrodowa z parcelą ok. 14 a w Trzyczku Podlesiu, ładne miejsce. Cena do uzgodnienia. 777 074 552.
Chatka wczasowa w Rzece, parcela ok. 10 a, studnia, el. Cena do negocjacji 300 tys. Kc. 606 757 577.
Dom rodzinny w Wielopolu, parcela ok. 1 ha, podpiwniczony, woda, el., szambo. Cena do negocjacji 1 570 tys. Kc. 777 074 552.
Dom rodzinny w Trzyczku Nieborach, parcela ok. 15 a, dwupiętrowy, podpiwniczony, el., szambo, studnia. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.
Dom rodzinny w Cz. Cieszyń, ul. Dukelska, 8+1, parcela, podpiwniczony, sieć inżynierska, po rekonstrukcji, dobry dojazd, odpowiednio jako siedziba firmy. Cena do uzgodnienia. 777 074 552.
Dom rodzinny w Ropicy, garaż, parcela ok. 12 a, studnia, utrzymywany ogród, dobry dojazd. Cena do uzgodnienia. 777 074 552.
Dom rodzinny w Cz. Cieszyń, ul. Kopernika, 6+1, parcela 7 a, podpiwniczony, sieć inżynierska, po rekonstrukcji. Zniżka 3,5 mil. Kc. 777 077 277.
Dom rodzinny w Śmółkowicach, 4+1, budynek gospodarczy, parcela ok. 14 a, podpiwniczony, el., woda, szambo, studnia, dobry dojazd. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.
Chatka wczasowa w Trzyczku, parcela ok. 13 a, spokojna podbeskidzka okolica, dobry dojazd. 777 077 277.
GARAŻE - sprzedaż
Garaż w Trzyczku Borku. Cena do uzgodnienia. 80 tys. Kc. 777 074 552.
OBIEKTY KOMERCYJNE
Obiekt komercyjny z parcelą w Cz. Cieszyń - Żuków G., suterena ok. 140 m², parter z wystawą sklepową ok. 270 m², dobry dojazd, parking, rampa. Możliwość wynajęcia części obiektu, według umowy. Czynsz do uzgodnienia. 777 077 277.
Oferujemy pomieszczenia do wynajęcia w Cz. Cieszyń (budynek CSOB), ok. 40 m², 1 piętro, internet, alarm, wyposażony. Czynsz 8 000 Kc/miesiąc. 777 077 277.
Oferujemy pomieszczenia do wynajęcia w Cz. Cieszyń, ul. Jablunkowska, 3, pokój na 1, piętro, ok. 116 m². Czynsz 7 500 Kc/miesiąc + usługi. 606 757 577.
Oferujemy biura do wynajęcia w Cz. Cieszyń, ul. Jablunkowska, 3, piętro, ok. 233 m². Czynsz 800-1500 Kc/m² (według rozmiarów) + usługi. 606 757 577.
Do wynajęcia 4+1 w domu rodzinnym w Trzyczku Starym Mieście, częściowo wyposażone, garaż, odpowiednio i jako siedziba firmy, czynsz do uzgodnienia. 777 077 277.
PARCELE
Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów: Stanisławice, Kocobędz, Ropica, Dobracice, Wędrzyna (1800 m², gaz, woda, el. na miejscu), Cierlicko - 40a (sieć inżynierska), Trzyniec Podlesie. 606 757 577.
MIESZKANIA - oferty
Mieszkanie własnościowe 1+1, Cz. Cieszyń, ul. Tovární. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.
Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyń, ul. Kysucká, przerbki. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.
Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyń, ul. Polní, przerbki. Cena 320 tys. Kc. 777 077 277.
Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyń, ul. Čáslavská, przerbki. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.
Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyń, ul. Okružní, przerbki. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.
Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyń, ul. Kopernikova, duży balkon. Cena do negocjacji 480 tys. Kc. 777 077 277.
Mieszkanie 2+1, Trzyniec, ul. Erbenova, po rekonstrukcji. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.
Wymienię mieszkanie 4+1 w Cz. Cieszyń, ul. Tovární. Wszystko do uzgodnienia. 777 077 277.
Dla klienta z gotówką poszukujemy mieszkania w centrum Cz. Cieszyń. 777 077 277.
Potrzebują państwo sprzedać lub wynająć mieszkanie? Korzystajcie z naszych usług. Czekamy na oferty.

Oferuje:

Jan Czernek
558 711 842
606 757 577
777 077 277

CZERNEK

»Melpomenki« wracają!

Już od dłuższego czasu Stowarzyszeniu Młodzieży Polskiej leżała w sercu myśl wskrzeszenia tradycyjnego przeglądu teatrzyków działających na Zaolziu, znanego pod nazwą „Melpomenki”. Dlatego też na spotkaniach młodych ludzi z SMP temat ten ciągle ożywał dopóty, dopóki nie postanowiono imprezy tej zorganizować. A trzeba pamiętać, że „Melpomenki” były jedną z najbardziej popularnych na Zaolziu imprez młodzieżowych lat 80. i 90. Był to czas na kulturę, zabawę, niezwykle przeżycia, czas na spotkania z ciekawymi ludźmi...

Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej wspólnie z partnerem, **Kongresem Polaków w RC**, już teraz zapraszają więc wszystkich na następną edycję „Melpomenek” 8 października br. do Domu Kultury „Strzelnica” w Cz. Cieszyń. Zgłoszenia teatrów, teatrzyków i pojedynczych osób należy kierować do **Michała Przywary** (e-mail: MPrzywara@seznam.cz, nr tel. 723 887 739) najpóźniej do 18 września br.

W związku z tym, że organizatorzy pragną przybliżyć również historię „Melpomenek”, proszą o nadsyłanie zdjęć, plakatów, filmów z poprzednich edycji do Kancelarii Kongresu Polaków, Komeńskiego 4, 737 01 Czeski Cieszyń. (Wszystkie materiały zostaną właścicielom zwrócone).

Organizatorzy

Sobota należała do Kulów

OSTRAWA (wak) - Po Karwinie, Cz. Cieszyń, Boguminie i Hawierzowie osoby o nazwisku Kula (Kulla) spotkały się w sobotę w Ostrawie. - *Przyjechałem na to spotkanie, bo chcę się choć trochę poznać z członkami mojego rodu* - powiedział **Pavel Kulla** z Bruntálu. - *Dwie literki „l” w moim nazwisku, to najprawdopodobniej efekt tego, że moje korzenie sięgają na Słowację, konkretnie w okolice Świerczynowca.*

Uczestnicząc w spotkaniu Kula wie, że wielu wielogodzinne rozmowy, wzajemnie się sobie przedstawiali, zaś pan **Eduard Kula** z Bogumina, inicjator i założyciel Fan Clubu Kula, wyjaśniał zawiłe meandry pochodzenia nazwiska. Niezwykle pomocne okazało się w tym przypadku drzewo genealogiczne sięgające 1700 roku.

Pan Eduard szuka swoich korzeni od dziesięciu lat, odkąd przeszedł na emeryturę. Swoimi wiadomościami, które zdobył przede wszystkim w Archiwum Państwowym w Opawie, dzieli się ze swoimi imiennikami.

Stwierdził m.in., iż w dostępnych mu krajowych spisach telefonicznych figuruje ponad 400 osób o nazwisku Kula, za granicą zaś nazwisko to pojawia się najczęściej w Niemczech, Austrii i na Słowacji. Kula w języku greckim znaczy... tyran.

Mama wykwalifikowana

KARWINA (wak) - Centrum Rodzinne „Słoneczko” przygotowało kurs dla pań przebywających na urlopie wychowawczym. W ramach realizowanego w tym roku projektu „Trzymaj rękę na pulsie” (*Zůstań v obraze*), kobiety uczą się pracy z komputerem oraz języka angielskiego. W czasie, kiedy mamy będą zdobywać wiedzę, ich dziećmi zajmą się pracownicy Centrum. Zajęcia, w których wziąć może udział 70 pań, rozpoczynają się pod koniec września. Bliższych informacji można zasięgnąć pod nr. tel. 776 102 271.

redakcyjnej Noczy

Złot wspomnień - Hrczawa 2005

Harcerski Krag Seniorów „Zaolzie” wyznaczył sobie złaz harcerski na Hrczawie. W sumie 10 sierpnia br. zjechało tam 24 seniorów z Zaolzia i z HKS „Korzenie” z Cieszyń. Pan J. Vojkovský zaprowadził nas do miejscowego kościółka p.w. Cyryla i Metodego, gdzie zapoznał nas z jego historią. Następnie zwiedziliśmy zabytkową, nieczynną już karcznię, gdzie pan Vojkovský opowiadał nt. wsi. Korzystając z okazji, hm. **Paweł Badura** przekazał nam medale pamiątkowe 15-lecia

Związku Polskich Spadochroniarzy w RFN im. por. Mieczysława Pudełki. Przekazał je seniorom HKS „Zaolzie” pułk. Andrzej Kuchnowski, hm. ZHP w Republice Federalnej Niemiec w Berlinie. Pamiątkowe medale otrzymali: hm. Henryk Berbał, dh Franciszek Szusick, pwd. Alfred Zahradnik i phm. Jan Nieciąg. Zwiedziliśmy też kapliczkę Najświętszej Marii Panny w pobliskim lasku i pełni optymizmu powróciliśmy do swoich domów.

(J. N.)

Uczestnicy złazu na Hrczawie.

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie: w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyń; w godz. otwarcia w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frysztacie (przy rynku); e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Nareszcie!

A już myślałem, że sezon ogórkowy w Hyde Parku upłynie w miarę spokojnie. Na szczęście z kniei znów zawyły stare wilki; tym razem od Karwiny.

Ma pan zupełną rację, panie Mrózek, był już najwyższy czas utrzyć nosa tym wszystkim niedoświadczonym młokosom, którzy chcą nas ośmieszać swymi bzdurami. No bo jak ktoś może pisać np. do „GL” o czymś, czego osobiście nie przeżył?! Na publikowanie w mediach powinno się zezwolić tylko osobom w wieku emerytalnym, najlepiej weteranom wojennym, którzy wiele przeżyli, więc mają coś do powiedzenia. No, ale nie przesadzajmy, przecież w ten sposób wzrósłby procent bezrobocia wśród młodych. Niech więc ci młodzi, niedoświadczeni, piszą, ale niechaj czerpią informacje tylko z rzetelnych źródeł! Najlepiej z Rudého...o, bardzo przepraszam, z Práva, dziennika niezależnego. Tu przynajmniej mamy pewność, iż nie chodzi o brukowiec (bulvár).

W pełni się z panem zgadzam,

MAREK GLAJCAR

Minister powiedział...

A co my na to?

We wzajemnych relacjach większość – mniejszość ważną rolę odgrywa język. Pozwól sobie stwierdzić, że z jednej i z drugiej strony ze zrozumieniem tego faktu jest kiepsko. Czesi nie rozumieją, że dla nas, polskiej mniejszości, język polski nie jest tylko narzędziem wzajemnego porozumiewania się, ale ma dla nas symboliczny wymiar – wymiar naszej tożsamości. Spróbujmy sobie zatem postawić bardzo zasadnicze pytanie: Czy używanie języka polskiego jako symbolu naszych korzeni jest dla nas naprawdę tak silną potrzebą? Niestety nie! Nierzadko w dyskusjach dowiaduje się, że nawet w szkole na lekcjach nie wymaga się od uczniów wyrażania się poprawną(?) polszczyzną (oczywiście nie generalizuję). Z drugiej strony wiem, że nauczyciele czeskich szkół wprost wymagają od rodziców, żeby i w domu mówili z dziećmi po czesku. I słusznie. My na to sobie pono nie możemy pozwolić dlatego, że wiele uczniów pochodzi z mieszanych małżeństw. A uczniowie czeskich szkół nie? Przypuśćmy, że z dnia na dzień coś się odmieni i wszyscy będziemy za swój honor uważać mówienie nawet w sprawach urzędowych po polsku. W większości wypadków kłapa – „ja vam nerozumim, ja nejsem z tustela”. Pozostaje tylko możliwość zapewnić sobie tłumacza. Dlaczego? Dlatego, że mówiąc o dwujęzyczności, nie zauważamy, że komunikacja wymaga co najmniej dwu stron!

Stąd niezmiernie ważna dla naszej mniejszości jest wypowiedź Cyrila Svobody, ministra spraw zagranicznych RC, podczas spotkania ze swoim partnerem z RP (ja taką informację mam z „PRÁVA” z dnia 23. 7. 05). Cytuję: „Bylo by dobré, abychom se lépe znali. Na školách a především v tomto regionu by se neměla vyučovat pouze polština, ale také polská historie a literatura...” Przyznam się, że powyższe stwierdzenie od czeskiego polityka, na tym

panie Stanisławie, że wspomniany przez pana młody autor-felietonista nie może jednostronnie wypisywać swojego „widzimišię”. Dochodzi potem do tego, że jego felietony jednym się podobają, a innym nie. Gdyby choć raz przeczytał od deski do deski wyżej wymieniony dziennik, z pewnością nie musiałby udawać, że „zjadł wszystkie rozumy”. Na przykład w temacie głośnej ostatnio sprawy CzechTeku. Pan też być może brał w nim udział, więc ma pan rzetelne informacje.

Szanowny panie Mrózek, dziękuję panu serdecznie, że zechciał pan zabrać głos w tej ważnej sprawie. Pozwoli pan, że zadam panu jeszcze dwa pytania, jakie mi właśnie przysły do głowy. Czy jest pan (bez sugestii K. Gottem i H. Vondráčková) być może kawalerem jakiegokolwiek odznaczenia z dawniejszych czasów? I co pan sądzi o znaczących naszych działaczach politycznych i społecznych, takich jak np. Marian Kuš?

Z poważaniem

szczeblu, mnie zaskoczyło. Tak samo, niestety negatywnie, zaskakuje mnie milczenie czołowych przedstawicieli naszej mniejszości na ten temat. Przecież my polska mniejszość, mówiąc językiem sportowym, powinniśmy iść za ciosem. Tylko że starając się potwierdzić prawdziwość wypowiedzi ministra od osób, które były obecne na spotkaniu, ku mojemu zdumieniu dowiedziałem się, że nie wszyscy nasi czołowi działacze się z tym zgadzają. Mają obawy, że spowodowałyby to jeszcze większy odpływ naszych uczniów do czeskich szkół. Może jest w tym i trochę racji, ale bądźmy politykami i uświadommy sobie, że:

- ❖ proces asymilacji jest i tak nie do zatrzymania, a tym samym jest nieunikniony i proces zmniejszania się liczby uczniów w polskich szkołach,
- ❖ wzrosłoby zapotrzebowanie na absolwentów wyższych uczelni mających humanistyczne wykształcenie w języku polskim,
- ❖ ewentualna realizacja poglądu ministra nie byłaby kwestią roku, a nawet dwu lat, można by ją ale nieustannie drażyć i domagać się realizacji całego szeregu również innych postulatów dotyczących naszej mniejszości, domagając się równocześnie wsparcia rządu RP dlatego, że z największym prawdopodobieństwem nie mógłby to być proces tylko jednostronny. Takie współdziałanie obu rządów miałoby dla naszej polskiej mniejszości ogromnie ważne znaczenie.

Końcowa konkluzja. Jeśli chcemy stać się skansenem Zaolzia, to powinniśmy się bronić przed jakimikolwiek zmianami. Jeśli ale chcemy, żeby nie za rok, dwa, ale za lat naście Zaolzie było ekonomicznie silnym, atrakcyjnym kulturowo, rozwiniętym regionem Europy, to powinniśmy usiłować o realizację wypowiedzi Cyrila Svobody.

ROMAN SUCHANEK, Trzyniec

Nie heca!

Tata uczy małego Karliczka pływać w basynie. Po godzinie synek mówi tatusiowi:

- Jo już chcym iść z wody.
- Dyc jeszcze nie umiysz pływać.
- Ale... ale mie już nie suszy!

Rudek mo siedymdziesiątkę. Zaprosił swojego kolege, Gustawa, kiery mo siedymdziesiątdwa roki.

– Za to, żeś mie zaprosił – prawi Gu-

staw – opowim ci fajny kawał. O czym to...? Psiakręć, zapómniołech. – Nie przejmuj się – pocieszył go Rudek. – Jo więcej fajnych kawałów nie pamiętóm.

Spotkali się Jozef z Pawlým, a było już kole północy.

– Kaj idziesz tak nieskoro – pyto Jozef.

– No do chałupy.

– Nie prow, tak wczas?

DO STARTU TIPSPORT EKSTRALIGI HOKEJA NA LODZIE TYLKO TRZY TYGODNIE

Polak w kadrze Stalowników

Trzy tygodnie dzielą nas od startu nowego sezonu Tipsport Ekstraligi hokeja na lodzie.

Kluby mają więc już stosunkowo niewiele czasu, by rzetelnie przygotować się do zbliżających się rozgrywek. W dodatku od 1 do 4 września w Libercu odbędzie się tradycyjny międzynarodowy turniej z cyklu Euro Hockey Tour, a zatem pod koniec sierpnia w ekstraklasygach wszystko powinno już być zaplecie na ostatni guzik.

W ostrej fazie przygotowań znajdują się hokeiści Stalowników Trzyniec. W drugim najsłabszym zespole ubiegłorocznej ekstraklasy doszło do sporych zmian, o których informowaliśmy już na naszych łamach. Pod Jaworowym pożegnano się m.in. z ikoną klubu, napastnikiem Richardem Králem, nowym trenerem drużyny został zaś Jan Neliba. W Trzyniecu jednak każdy dzień przynosi nowe niespodzianki. Najnowsza to ta, że wciąż nie został jeszcze rozstrzygnięty spór pomiędzy Trzyncem a Zlinem w sprawie transferu napastnika Marka Melenowskiego. Jak już informowaliśmy, Melenovský w czerwcu zerwał płatny kontrakt z Trzyncem i przeniósł się do Zlina. Zaległości finansowe nie zostały jednak jeszcze uregulowane i działacze Stalowników Trzyniec powoli tracą cierpliwość. Niewykluczone, że Melenovský nie zagra również w barwach Zlina, interesując się nim bowiem kluby rosyjskiej ekstraklasy.

Pewne jest natomiast, że na Zaolziu po dłuższej przerwie znów pojawi się hokeista z Polski. Dwuletni kontrakt z Trzyncem podpisał bowiem w ubiegłym tygodniu utalentowany napastnik młodzieżowej reprezentacji Polski Marcin Kolsz, który jednak nie od zaraz zagra w czeskiej ekstraklasy. Kolsz początkowo występować będzie w pierwszoligowym Prościejowie, czyli na „farmie” Stalowników Trzyniec, by zdążyć przyzwyczaić się do wymogów seniorskiego hokeja. Wiele wskazuje na to, że Marcin Kolsz może być dużym magnesem dla polskich kibiców, którzy w poprzednich latach regularnie odwiedzali

ekstraligowe spotkania pod Jaworowym. Wychowanek hokejowego klubu Podhale Nowy Targ jest jednym z najlepszych graczy młodego pokolenia. Potwierdza to również prezes zarządu Stalowników Trzyniec Eugeniusz Delong, który uważa, że czeska ekstraklasy nie musi być ostatnim przystankiem w karierze polskiego napastnika. – Wszystko w rękach samego Marcina – powiedział „GL” Eugeniusz Delong. – Jeżeli nie spocznie on na laurach i będzie dalej rozwijał swój talent, to wróżę mu dużą przyszłość. Na razie chcemy, by dobrze zaaklimatyzował się w Prościejowie i przyzwyczaił się do trochę innej gry, niż w Podhalu. Wtedy nic nie będzie stało na przeszkodzie, by Marcin zagrał w ekstraklasy. Talentu mu bowiem nie brakuje. Przypomnijmy, że w przeszłości po lodowiskach naszego regionu „hasało” już kilku polskich reprezentantów. W Witkowicach grali m.in. napastnicy Leszek Laszkiewicz i Waldemar Klisiak. Trzynczanie mają obecnie w kadrze czterech obcokrajowców, oprócz Kolsza - Słowaków Hunę i Tomasa oraz Rosjanina Petrakowa. W czeskiej ekstraklasy klub wystawić może do meczu maksimum trzech obcokrajowców.

Trzynczanie pod koniec ubiegłego tygodnia wrócili z międzynarodowego turnieju „Rona Cup” w słowackim Trenczynie. Podopiecznym trenera Jana Neliby nie udało się obronić ubiegłorocznego zwycięstwa, tym razem Stalownicy zadowolić się musieli dopiero szóstym miejscem. Trzynczanie zanotowali w Trenczynie tylko jedno zwycięstwo, pokonując

2:1 Koszyce. Ekipa Jana Neliby przegrała 1:3 z Trenczynem i 2:4 z drużyną Zvolena. W ostatnim pojedynku turnieju – w przegranym meczu ze Zvolenem drużyna Trzyncza zagrała w następującym składzie: **bramkarze** Biegi i Vojtek, **obrońcy** – Tesařík, Výtisk, Kroupa, Hegegy, Pácal, Hunkes, Všečtečka, **1. atak** – Bordowski, Kudrna, Pletka, **2. atak** – Pavelek, Peterek, Skořepa, **3. atak** – Tomas, Petrakov, Huna, **4. atak** – Martynek, Polanský, Vítek – Zbořil. W korzystnym świetle zaprezentowała się w Trenczynie zagraniczna akwizycja Stalowników – rosyjski napastnik Andrej Petrakov. Rosyjski hokeista zdobył w Trenczynie dwie bramki i był jednym z wyróżniających się zawodników w turnieju.

We wtorek, tuż po powrocie do kraju, trzynczanie zmierzili się w towarzyskim spotkaniu na wyjeździe z Olomuńcem. Z pierwszoligowym zespołem Trzyniec miał bardzo łatwą przeprawę, wygrywając 7:0. Bramki dla podopiecznych Jana Neliby strzelali Huna i Kudrna po 2, Zbořil, Pletka, Polanský. Stalownicy zaprezentowali się w następującym składzie: **bramkarz** – Vojtek, **obrońcy** – Výtisk, Tesařík, Vyhlídal, Frolo, Hunkes, Pácal, Všečtečka, **napastnicy** – Skořepa, Kudrna, Pletka, Pavelek, Peterek, Tomas, Petrakov, Huna, Martynek, Zbořil, Vítek, Polanský.

HARMONOGRAM LETNICH SPARINGÓW STALOWNIKÓW TRZY-NIEC

19. 8. Trzyniec – Martin (17:00), **23. 8.** Trzyniec – Nitra (17:00), **26. 8.** Znojmo – Trzyniec, **30. 8.** Trzyniec – Sareza Ostrawa, **2. 9.** Trzyniec – Trenczyn.

JANUSZ BITTMAR

TRWAJĄ PRZYGOTOWANIA DO EKSTRALIGI PIŁKARZY RĘCZNYCH

Banik wciąż w podróży

Piłkarze ręczni Banika Karwina wrócili w tym tygodniu ze sparingowych wojaży po Austrii, ale już dziś wyjeżdżają na kolejne zagraniczne zgrupowanie – tym razem na Węgry. Podopieczni trenera Jiřego Ketrta w towarzyskich spotkaniach mierzą się z czołowymi węgierskimi klubami, m.in. z Vespremem i Dunaferrem.

W Austrii karwiniacy zaliczyli cztery mecze kontrolne – pokonali 31:27 Krems, 26:22 Tulln i 37:31 wicemistrzów Austrii Aon Fivers Wiedeń, ulegając 28:29 w rewanżu ekipie UHK Krems. W pojedynku z drużyną Aon Fivers Wiedeń trener Jiří Ketrť dał pograć też zawodnikom z kadry juniorów, pauzowali Horák, Tomáš Heinz i bramkarz Putera. Bardzo dobrze spisał się Dyba, który aż ośmiokrotnie trafił do siatki rywala.

(Jb, Ok)

Co słychać?

- **WYNIKI 1. KOLEJKI PIŁKARSKICH MISTRZOSTW POWIATU KARWIŃSKIEGO:** Sł Pietwałd – Domaśławice 3:2 (Molata, Podešva, Poloch), Sł Zabłocie – Banik Dąbrowa 3:1 (Gříbek, Koch, Kaczor – Kučera), FK Cierlicko – I. Piotrowice 1:2 (dla gospodarzy – Kobierský), Viktoria Bogumin – HD Bogumin B 2:1 (Mudra, Rigo – Gábor), Banik Rychwałd – Sł Orłowa 4:1 (Rohal, Moszkorz, Krečmer, Adamczyk – Ferkó), Sł Hawierzów – Fučík Orłowa 7:0 (M. Horniak 2, K. Směták 2, Balvar 2, Režniak), G. Będowice – Lokomotywa Łąki 3:2 (M. Sobinovský 2, Vrbá – Berglowiec, Škuta).
- **KORBEL TRIUMFOWAŁ W PRAGUE OPEN.** Najlepszy czeski tenisista stołowy Petr Korbel zwyciężył w

pokazowym turnieju „Prague Open”. W finale praskiej imprezy były ping-pongista Startu Sucha Górna pokonał 4:1 reprezentanta HongKongu, Czchu-jena.

- **MARCEL LIČKA NIE ZAGRA W AMICE.** Wychowanek Banika Ostrawa Marcel Lička nie zyskał uznania trenera Macieja Skorzy i nie wzmocni ekipy piłkarzy z Wronek. Syn byłego szkoleniowca Wisły Kraków Wernera Lički nie martwił się zbyt niepowodzeniem, bowiem ofertę nowego rocznego kontraktu przedstawił mu Zbigniew Koźmiński, prezes Górnik Zabrze. Lička w przeszłości był członkiem młodzieżowej reprezentacji RC, obecnie jednak daleko mu do formy sprzed kilku lat.

(Jb)

Sport Polski

■ **ELIMINACJE MME: PIŁKARZE STRACILI SZANSĘ NA AWANS.** Polscy piłkarze przegrali w Gdyni z Niemcami 1:3 (0:1) w spotkaniu grupy 6. eliminacji młodzieżowych mistrzostw Europy. Porażka oznacza, że podopieczni Władysława Żmudy praktycznie stracili szansę na awans.

■ **BARAŻE ME KOSZYKAREK: POLSKA POKONAŁA WĘGRY.** Polska pokonała w Sopronie Węgry 64:61 w trzecim meczu barażowym o awans do mistrzostw Europy koszykarek. Polki zrewanżowały się Węgierkom za przegraną w Jaworznie (58:61), ale o tym, która z drużyn zajmie pierwsze miejsce w grupie A, zadecydują wyniki meczów obydwu zespołów z Finlandią. Węgierki zagrają z Finkami na wyjeździe 19 sierpnia, a Polki w Krośnie 21 sierpnia. W Krośnie Polska wystąpi bez Małgorzaty Dydek, która w środę wraca do USA do zespołu WNBA Connecticut Sun.

■ **RANKING FIFA: AWANS POLSKI.** Reprezentacja Polski zajmuje 22. miejsce w najnowszym rankingu Międzynarodowej Federacji Piłkarskiej (FIFA). W porównaniu z poprzednim notowaniem podopieczni trenera Pawła Janasa awansowali o dwie lokaty. W czołówce listy bez

zmian - prowadzi Brazylia przed Argentyną i Holandią. Na siódmą pozycję (z ósmej) wrócili rywale polskiej kadry w eliminacjach mistrzostw świata - Anglicy. Pozostałe drużyny, które walczą z Polakami w jednej grupie o awans do przyszłorocznych finałów MŚ, są sklasyfikowane dużo niżej. Austria jest 71. (bez zmian), Walia - 80. (83.), a Irlandia Północna (112.) i Azerbejdżan (116.) plasują się ex aequo na 116. miejscu. Reprezentacja Izraela, z którą polscy piłkarze zmierzili się wczoraj (po zamknięciu numeru) o pierwszą pozycję turnieju im. Walerego Łobanowskiego w Kijowie, zajmuje 47. pozycję (46.).

■ **UNIERSJADA: ZŁOTO SKOLIMOWSKIEJ.** Kamila Skolimowska zdobyła złoty medal 23. Letniej Uniwersjady w Izmirze w rzucie młotem. Polka uzyskała wynik 72,75 metra i wyprzedziła Chinę Yinghui Liu. Złota medalistka olimpijska zwycięstwo w uniwersjadowym konkursie zapewniła sobie w ostatnim rzucie. Zdobyła dla Polski trzynasty medal na imprezie w Izmirze. Jak na razie białoczerwoni zdobyli sześć złotych, trzy srebrne i cztery brązowe medale.

(Jb, PAP)

DZIŚ W NUMERZE:

Emigracja buraczana **str. 3**Od Anturium po krasnale **str. 4**Sprawy PZKO w »GL« **str. 5**Trenerem Rapidu M. Poštulka **str. 8**
SOBOTA
20 SIERPNI 2005
NR 98
ROCZNIK LX
CENA 6 Kč

 tel.: 558 731 766
 faks: 558 740 044
 info@glosludu.cz

GÓRALE NOMINOWALI PROF. DANIELA KADŁUBCA

Pierwszy zbójnik na Zaolziu

BUKOWINA TATRZAŃSKA (mro) – Na terenie Zaolzia od ub. soboty przebywa prawdziwy, bo certyfikowany „Zbójnik”. Tak bowiem tytuł uzyskał podczas XXXIX „Sabałowych Bajan” zorganizowanych przez Bukowińskie Centrum Kultury w Bukowinie Tatrzańskie prof. Daniel Kadłubiec. Wraz z nim został „Zbójnikiem” także Donald Tusk, wicemarszałek Sejmu RP.

– Zdobyć tytułu zbójnickiego nie przyszło łatwo – relacjonuje „GL” laureat. Należało wykazać się m.in. znajomością gwary podhalańskiej, zaśpiewać, przeskoczyć miotłę czarownicy (bo prawdziwy zbójnik umie zło pokonywać). Trzeba było też na fest wypić „póteczkę” zbójckiej wódeczki. A wtedy, jury na czele z hetmanem zbójnickim, Stanisławem Hodowiczem wystawiło poświadczenie, że „człek rzetelny Daniel Kadłubiec do honorności i godnego miana zbójnika podniesiony został”, w którym dalej pisze się, że z iskry ciupagi wyszedł, by kroczyć po wierchach życia ku światu równości i wolności.

W oficjalnym zaś uzasadnieniu przyznania tytułu podkreślono zasługi prof. Kadłubca na polu wszech-

stronnych badań kulturowych Łuku Karpackiego, jego wkład w upowszechnianie i wzbogacanie tradycji ludowej oraz jej przekazywanie na drodze pracy dydaktycznej.

Dodajmy, w pierwszych „Sabałowych Bajaniach”, czego nie omieszkało w tym roku przypomnieć, udział wzięli członkowie Sekcji Folklorystycznej PZKO – Józef Ondrusz, Adam Wawrosz oraz właśnie Daniel Kadłubiec.

Atrybutem zbójnickim jest oczywiście ciupaga. I tę profesor przywiózł z Podhala. – Jej stalowe części są nie-
 rdzewne a drewno mocne – ocenił fachowo zbójnik, po czym dodał z humorem, iż po raz pierwszy doceniono jego osobowe zbójckie walory.

„Człek rzetelny Daniel Kadłubiec (pierwszy z prawej) do honorności i godnego miana zbójnika podniesiony został” – stol na poświadczeniu zdobył tytuł zbójnickiego.

Pytanie do:

EVŽENA TOŠENOVSKIEGO,
 hetmana województwa morawsko-śląskiego:

Na konferencji prasowej w zeszłym tygodniu powiedział pan, że opinie wypowiedziane przez ministra spraw zagranicznych RC Cyrila Svobody o nauczaniu polskiego mogą być mylące dla polskiej mniejszości narodowej zamieszkanej w RC. Co konkretnie miał pan na myśli?

Tak, jak to zabrzmiało i było interpretowane, oznaczało, że pan minister opowiedział się za obowiązkową nauką języka polskiego we wszystkich szkołach w regionie nadgranicznym. Tę sprawę już wcześniej wyjaśnialiśmy panu ministrowi w rozmowach, że kto chce, ten może się uczyć polskiego i nie ma problemu z uzyskaniem pozwolenia na taką naukę w szkole czeskiej. Jednak stwierdzenie, że „ma się nauczać we wszystkich szkołach” może powodować wielkie komplikacje.

Pan minister trochę pomieszał szkolnictwo większościowe i mniejszościowe – w którym istnieje obowiązek nauczania po polsku. Minister spraw zagranicznych RP Adam Daniel Rotfeld podczas debaty stawiał właśnie sprawę utrzymania polskiego szkolnictwa mniejszościowego. Tu, jak wiemy, problem spoczywa w krzywej demograficznej i możliwe, że również w mniejszym zainteresowaniu ze strony mniejszości, by jej dzieci uczęszczały do polskich szkół. To powoduje, że w szkołach jest bardzo mało uczniów w klasie, a pytanie o zabezpieczenie ich egzystencji rodzi się samo. Po wypowiedzi ministra wielu działaczy polskich organizacji mniejszościowych zwracało się do mnie z pytaniem, o co właściwie chodziło podczas rozmów ministrów, z drugiej strony zaś pytano o konsekwencje, jakie by przyniosło wprowadzenie tej sugestii.

Pan minister połączył dwa problemy, powstał szum informacyjny i dlatego taka, a nie inna była moja reakcja. Minister miał to powiedzieć dokładnie, a nie łączyć. (mro)

R-56: OPŁATY OD STYCZNIA

A może wcale?

PRAGA (mro) – Jak poinformowało Ministerstwo Transportu RC, przychylając się do prośby województwa, zdecydowało o przesunięciu wejścia w życie rozporządzenia o opłatach za przejazdy nowymi odcinkami dróg. Oznacza to, że za 12,5 km odcinek drogi szybkiego ruchu prowadzący z Ostrawy do Frydku-Mistku kierowcy nie będą musieli płacić od września br., ale dopiero od stycznia 2006 roku.

Władze województwa morawsko-śląskiego z satysfakcją odnotowują tę zmianę i opowiadają się za dalszymi negocjacjami w sprawie drogi szybkiego ruchu R-56, która ich zdaniem w ogóle nie powinna być płatna ze względu na to, iż nie nawiązuje na żadną sieć autostrad.

Kierowcy pod nadzorem

OSTRAWA (wak) – Zmasowaną ogólnokrajową akcję kontroli drogowych pn. „X” przeprowadzono na początku tygodnia również w województwie morawsko-śląskim. Tym razem nastawiona ona była na prewencję.

Jak wynika z informacji Dagmary Bednarčíkovéj, rzeczniczki prasowej Policji RC w Ostrawie, policjanci skoncentrowali uwagę m.in. na łamaniu przez kierowców zakazu wyprzedzania, mierzeniu prędkości jazdy, na przedmioty przewożone w samochodach a zagrażające życiu prowadzących, a także na nadmierny ciężar i jazdę pod wpływem alkoholu.

Podczas 12 godzin policjanci z drogówki poddali kontroli 1403 samochody i wykryli 420 przestępstw. Najwięcej dotyczyło nadmiernej prędkości jazdy (103).

ROK JUBILEUSZOWY MACIERZY SZKOLNEJ NA PÓŁMETKU

Wbieżącym roku, w listopadzie, minie 120 lat od powołania do życia Macierzy Szkolnej Księstwa Cieszyńskiego, instytucji, która jak żadna inna przyczyniła się do zachowania polskości Śląska Cieszyńskiego i która mimo tylu dramatycznych wydarzeń, jak podział kraju i samej organizacji, zmiany nazw, represje i próby wymazania z pamięci narodu, trwa do dzisiaj, po naszej stronie Olzy, już 15 lat jako Macierz Szkolna w Republice Czeskiej.

Macierz od początku stawia sobie za cel ochronę polskiego szkolnictwa, wpływanie na wychowanie w patriotyzmie, tak regionalnym, jak narodowym, pielęgnowanie kultury narodowej i języka ojczystego. Zawsze można coś zrobić, a już co naj-

mniej troszczyć się o organizowanie czasu pozaszkolnego, czyli zajęć kulturalnych i sportowych czy poznawanie kraju przez turystykę i zabawę.

Jeśli chodzi o Zarząd Główny, koordynatora i

Zarząd nie próżnuje

organizatora jubileuszu i głównego reprezentanta Macierzy Szkolnej, to chciałby podać do wiadomości, że jak dotychczas, urządzone zostały: Festiwal Piosenki Dziecięcej w Hawierzowie i jego powtórka w Trzyńcu dla młodzieży szkolnej. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie MS w RC i udział w Zjeździe Delegatów Macierzy Ziemi Cieszyńskiej, jubileusze kilku szkół. W Ośrodku Dokumentacyj-

»Majovák« w Chorwacji

RAVNA GORA/KARWINA (S. M.) – Na zaproszenie miasteczka Ravna Gora, stowarzyszenia Česká beseda w Rijece oraz orkiestry z Ravnej Gory, która koncertowała w maju br. w Karwinie (m.in. w ramach Maja nad Olzą), wyjechała do Chorwacji największa górnicza orkiestra dęta RC „Majovák” z Karwiny. Towarzyszyli jej prezydent miasta Antonín Petráš oraz wiceprezydent ds. kultury i sportu Gabriela Mrózek.

Pierwszy koncert odbył się w Domu Kultury w Ravnej Gore, drugi na

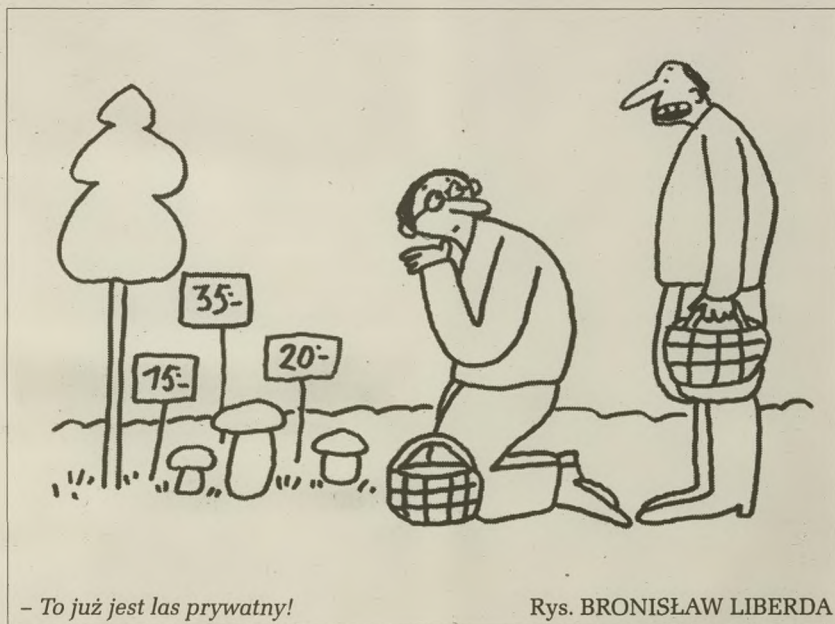
rynku nadmorskiej Rijeki, trzeci zaś na dorocznym kiermaszu również w Ravnej Gore. „Majovák” wystąpił w Chorwacji ze swoim klasycznym programem, na który składają się kompozycje Smetany, Wiliamsa, Bělohoubka, Chaplina, Lehara, Frimla i in. Brawurowe wykonanie poszczególnych utworów licznie zebrana publiczność nagradzała burzą oklasków, domagając się bisów.

Zarówno muzycy, jak i przedstawiciele karwińskiego ratusza spotykali się wszędzie z niezwykłą serdecznością. Delegacja miasta została przyjęta przez burmistrza Ravnej Gory, uczestniczyła też w spotkaniu w Českiej besedzie z udziałem konsul RC w Zagrebii.

Wypadek »na niby«

MOSTY k. JABLONKOWA (man) – Na trasie kolejowej z Mostów koło Jabłonkowa do Czadcy doszło w środę późnym wieczorem do wypadku „na niby”: w tunelu wykoleił się pociąg osobowy jadący do Czadcy.

Domniemanym rannym przyszli z pomocą strażacy podejmujący nietypową interwencję w ramach ćwiczenia, które przygotowała dla nich wojewódzka Zawodowa Straż Pożarna. W ćwiczeniu wzięło udział 9 figurantów i 58 strażaków z jednostek zawodowej straży pożarnej Trzyńca, Ostrawy i Kolei Czeskich oraz ochotniczych z Jabłonkowa i Mostów. Ciąg dalszy na str. 2

– To już jest las prywatny!

Rys. BRONISŁAW LIBERDA

U rodaków

■ Przed tygodniem beskidzkie kurorty przeżyły prawdziwe oblężenie. W sierpniowy długi weekend znalezienie wolnej kwatery w Brennej, Ustroniu, czy Wiśle graniczyło z cudem. Według znawców branży turystycznej ten sezon będzie gorszy od poprzednich. Sierpień jest dla właścicieli beskidzkich pensjonatów bardzo dobry. Ostatni długi weekend, a także szereg atrakcyjnych imprez (na czele z TKB) sprawiły, że domy wczasowe są pełne gości. Problemy mają nawet pojedynczy turyści chcący przenocować w prywatnych kwaterach.

■ Po raz 45. mieszkańcy Wisły i wczasowi goście mieli okazję uczestniczyć w cyklu koncertów pod hasłem „Lato z Filharmonią”. Wiślańska impreza jest jedną z najstarszych ofert muzycznych w cieszyńskim regionie. Zmieniali się wykonawcy, zmieniał się repertuar, zmieniała się widownia. W premierowym koncercie, w późne czwartkowe popołudnie, 11 VIII, na estradzie przed Domem Zdrojowym, publiczność słuchała standardów jazzowych, autorów kompozycji lidera „Gitara Orkiestra” Krzysztofa Fetrasia oraz melodii folkowych i bluesowych.

■ Kiedy 2 lata temu pomysłodawcy święta koronki koniakowskiej wystawili dla zwiedzających koronkowe stringi, nikt nie przypuszczał, że przyczynią się one do renesansu koniakowskiej koronki. W tym roku święto jest organizowane już po raz drugi. Tadeusz Rucki, pomysłodawca całego przedsięwzięcia podkreśla, że choć bielizna nadal cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem zwiedzających, koronczarki już wymyśliły coś nowego. Tym razem liczą, że furorę zrobią koronkowe męskie bokserki.

■ Dzięki akcji charytatywnej pocztowców z Bielska 200 uczniów z biednych rodzin ma dostać szkolne wyprawki. Akcja ma pomóc wychowancom domów dziecka z Cieszyzna, Żywca, Czechowic-Dziedzic, Bielska oraz z bielskiego zespołu placówek przy ul. Lompy. Poczta zbiera artykuły szkolne (książki, zeszyty, plecaki, piórniki z wyposażeniem i buty) oraz pieniądze od sponsorów. Na same tylko podręczniki potrzeba ponad 8 tys. zł. Na razie nie udało się zgromadzić jeszcze połowy tej kwoty. W zeszłym roku akcja zorganizowana została po raz pierwszy - zrobiono wyprawki za około 10 tys. zł.

■ Mieszkańcy 20 domów na ul. Żywieckiej (jedynej drogi łączącej Bielsko-Białą z Żywiecczyną) skarżą się na ogromny huk. Przez całą dobę ulicą ciągną sznury ciężkich samochodów, a 300-m odcinek drogi pokryty jest koleinami. Tirów jeździ tędy tak dużo, że ludzie zaczęli odczuwać drgania w domach. Od półtora roku mieszkańcy domagają się naprawy drogi w odpowiedzialnej za sytuację Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad. Ostatni porządny remont jezdni był przeprowadzony 8 lat temu. Instytucja zwleka z odnową drogi, dlatego mieszkańcy zastanawiają się nad oddaniem sprawy do sądu.

■ Produkcja nowych filmów o przygodach Bolka i Lolka może ruszyć natychmiast. W latach 70. rysownik Alfred Ledwig, jeden z twórców postaci Bolka i Lolka, zaczął walczyć o prawa do ich wizerunku. Procesy sądowe ze spadkobiercami 2 pozostałych twórców filmu: Leszka Lorka i Władysława Nehrebeckiego ciągnęły się latami. To m.in. dlatego ostatni film o przygodach Bolka i Lolka wyprodukowano w 1983 r. Ponieważ spadkobiercy Lorka i Nehrebeckiego chcą znowu kręcić filmy o Bolku i Lolku, wystąpili do sądu, by ustanowiono spośród nich jedną osobę, która będzie zarządzała prawami do postaci najpopularniejszej polskiej kreskówki. Opr. (man)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Fot. Władysław Dmochowski

W minigalerii „Ciasna” w Jastrzęblu Zdroju odbył się w czwartek wernisaż wystawy dwu gdańskich plastyczek. Swoje dużego formatu linoryty barwne prezentuje tu Magdalena Harysz-Stefańska, zaś Joanna Kamińska-Niezgoda swoje obrazy nazwała „Inspiracje”. Wystawę oglądać można do 9 września. Obrazy J. Kamińskiej-Niezgody pobudzały do wielu dyskusji.

Książki za »grosze«

KARWINA (mro) – Za tydzień rynek frysztacki ożyje Kiermaszem Książki – sztandarową imprezą Biblioteki Regionalnej w Karwinie.

W przyszły weekend będą więc do kupienia pozycje beletrystyczne (dla dorosłych i dzieci) oraz literatura fachowa, np. dotycząca komputerów. Będzie można zakupić wyroby z czer-

panego papieru oraz płyty analogowe, a wszystko, jak nakazuje tradycja kiermaszu, „za grosze”. Na stoiskach będzie także sprzedawany tradycyjny towar jarmarczny. Dodajmy, że imprezie będą towarzyszyć występy artystyczne w wykonaniu „Darkowskiego jazz bandu”, grupy „Korzenie” oraz orkiestry dętej „Mała czarna muzyka”.

Wypadek »na niby«

Dokończenie ze str. 1
Strażacy wkroczyli do akcji po godz. 21, interwencję zakończyli o 2.00.

A sam wypadek „na niby”? Jakich był rozmiarów? Na skutek uszkodzenia podwozia jednego z trzech wagonów pociąg wykołcił się w środku nieoświetlonego tunelu, a w dodatku na ziemię upadł uszkodzony przewód jezdny. Rannych zostało sześć osób, w tym trzy ciężko. Jeden z pasażerów utknął w torowisku. Mechanizm umożliwiający otwieranie drzwi został zablokowany. Załogę pociągu nie udało się ugasić pożaru spowodowanego przez zwarcie akumulatorów. Po przerwaniu dostaw prądu do trak-

cji kolejowej pracujący w maskach przeciwgazowych strażacy ugasił pożar, po czym uwolnili uwięzione w pociągu osoby, udzielając im pierwszej pomocy. Ćwiczenie mogło zostać zorganizowane dzięki przebiegającej w tych dniach rekonstrukcji tunelu.

Co z rosnącymi cenami paliw?

REGION (sch) – Senator Andrzej Feber zna sposób na rozwiązanie problemu rosnących cen paliw. Wystarczy je przesunąć z kategorii towarów i usług opodatkowanych 19-proc. stawką VAT do kategorii z obniżoną, 5-proc. stawką.

Problem wysokich cen paliw dotyczy właścicieli samochodów osobowych, przewoźników, ogólnie przedsiębiorców prywatnych oraz gmin, które dopłacają z własnych budżetów do wykazujących stratę połączeń.

Rodzić świadomie i zdrowo

BOGUMIN (wak) – Wiele już słyszałaś – od koleżanek, ciotek, matki – ale tak naprawdę nie wiesz, co cię czeka podczas porodu. Nie wiesz, jak sobie poradzisz ze skurczami i oddechem, panicznie boisz się bólu i już teraz się martwisz, czy urodzisz zdrowe dziecko. Nie jesteś przygotowana na to, by je karmić i pielęgnować. Tego wszystkiego nauczyć się można na zajęciach w szkole rodzenia, które rozpoczną się we wrześniu w budynku Centrum Młodej Rodziny „Bobeś”.

– Uczestnicząc w wykładach przyszłe mamy dowiedzą się wszystkiego na temat przebiegu ciąży, porodu i porodu. Dyplomowana położna, specjalnie przeszkolone w tym zakresie fizjoterapeutki i lektorki wyjaśnią paniom, jak zachowywać się podczas porodu. Kobiety dowiedzą się także,

jak radzić sobie z noworodkiem, czym go karmić, jak pielęgnować i jak szybko wrócić do formy i figury sprzed ciąży. Szkolenia są bezpłatne – mówi kierowniczka Centrum, Petra Kalichowa.

Zajęcia, które najlepiej rozpocząć pod koniec drugiego lub w trzecim trymestrze ciąży, obejmują również spotkania z lekarzem-położnikiem, pediatrą oraz anestezjologiem, który poinformuje o możliwościach znieczulenia, a także gimnastykę oraz ćwiczenia w basenie.

Prelekcje oraz ćwiczenia ruchowe z pracownicą rehabilitacji odbywać się będą zawsze w czwartki od godz. 17.30 w salach Centrum, ćwiczenia w basenie parku wodnego – w piątki w godzinach przedpołudniowych. Bliższych informacji można zasięgnąć pod nr. tel. kom. 604 800 100.

Piekawostki

Premier w windzie

Premier Wysp Salomona Allan Kema-keza przez godzinę tkwił z żoną i dwoma ochroniarzami w popsutej windzie hotelu w Papui Nowej Gwinei – poinformowali jego współpracownicy. Do incydentu doszło we wtorek w luksusowym hotelu w Port Moresby, gdzie szef rządu Wysp Salomona przybył na regionalny szczyt. Szef protokołu premiera nie krył oburzenia, że otwarcie zablokowanych drzwi do windy zajęło ekipie wezwanych fachowców aż godzinę. Dyrekcja hotelu ze swej strony zapewnia, że awaria nie trwała dłużej niż piętnaście minut. AFP informuje, że po tym incydencie premier zmienił hotel.

Nie znają się na żartach

Agenci białoruskiego KGB przesłuchali w środę trzech twórców internetowej kreskówki satyrycznej, wy-

śmiewającej prezydenta Aleksandra Łukaszenkę i jego autorytarny styl rządzenia. Jeden z autorów kreskówek, 26-letni Pawał Marozau powiedział agencji AP, że funkcjonariusze służby bezpieczeństwa zarzucili im obrazę prezydenta. Zablokowali też dostęp do strony internetowej, na której był dwuminutowy filmik animowany oraz skonfiskowali 15 komputerów z mieszkań w Mińsku i Grodnie. Marozau nie jest pewien, czy KGB nie przesłuchało większej liczby animatorów z grupy „Trzecia droga”, założonej w zeszłym roku przez Internautów na Białorusi.

Bush w piekle

Nowozelandzka pizzeria „Hell” (ang. piekło) reklamuje się na ogromnych plakatach ze zdjęciem George’a W. Busha, na których pada epitet pod adresem prezydenta USA. Opisał to niemiecki „Der Spiegel” w wydaniu

CZEKAMY NA PROPOZYCJE Z TERENU!

Lista Tacy Jesteśmy 2005 otwarta

Do zamknięcia listy propozycji nominacji do TACY JESTEŚMY 2005 – konkursu Kongresu Polaków na najbardziej znaczące wydarzenia kulturalne, sukcesy sportowe i nieprzeciętne osiągnięcia osób związanych z Zaolziem – pozostaje 50 dni. Do 30 września br. można bowiem jeszcze uzupełniać listę nominacji o nowe propozycje, kierując je pod adres redakcji „GL” lub Kongres Polaków – listownie, pocztą elektroniczną albo osobiście.

Jak dotąd z tej możliwości skorzystała tylko jedna osoba – listę zasługujących na uwagę nietuzinkowych osiągnięć Zaolziaków, której publikowanie rozpoczęliśmy wiosną br., wydłużamy więc o tę pozycję

19. Imponujący blok programowy o mocnym wybrzmieniu patriotycznym i regionalnym połączonych chórów i zespołów tanecznych – folklorystycznych włącznie młodzieży szkolnej zaprezentowany na Festiwalu PZKO 2005, którego scenariusz opracowali i zrealizowali Józef Wierzgoń i Otto Jaworek.

a także o kilka następnych:

20. Czeskocieszyński chór mieszany „Canticum Novum” pod kierunkiem Leszka Kaliny wyśpiewał 2. miejsce w Złotym Paśmie na XI Międzynarodowym Festiwalu Chórów Uniwersyteckich „Akademická Banská Bystrica”.

21. Klub Młodych w Łomnej Dolnej wystawił trzy jednoaktówki: „Pofiderny dziwny”, „Sumeryja u Dróżnagały” i „Randka na rymby”.

22. Młody pianista Adam Farana zajął 2. miejsce w najstarszej kategorii w prestiżowym konkursie „Prague Junior Note” w Pradze.

23. Bystrzycki chór szkolny „Crescendo” zdobył Brązowy medal na światowym Konkursie pieśni Chóralnej „Svátky písní Olomouc”.

24. Uczeń bystrzyckiej PSP Marian Straka zdobył 3 złote medale na ostatnich Igrzyskach Lekkoatletycznych Polskich Szkół Podstawowych w Trzynie.

Mając nadzieję, że spod pióra naszych Szanownych Czytelników posypią się kolejne propozycje nominacji do TACY JESTEŚMY 2005, przypominamy, że po zamknięciu listy, do 21 października br. będziemy prezentować na naszych łamach finałową dziesiątkę, z której na podstawie głosowania naszych Czytelników zostanie wyłoniony laureat głównej nagrody TAKI JESTEM 2005.

Natomiast w sobotę 19 listopada w Teatrze Cieszyńskim odbędzie się Wieczór Galowy TACY JESTEŚMY 2005, który przeniesie przekrój owych wybitnych osiągnięć indywidualnych i zespołowych z Zaolzia rodem, które miały miejsce od zamknięcia poprzedniej edycji TACY JESTEŚMY do chwili zamknięcia tegorocznej listy nominacji, a więc 30 września br.

Czekamy na propozycje z terenu!

(sch)

Zarząd nie próżnuje

Dokończenie ze str. 1

Na koniec znów włączymy się w obchody jubileuszowe organizowane równoległe przez Macierz Ziemi Cieszyńskiej po polskiej stronie Olzy, głównie przez wkład w wystawę nt. Macierzy w Książnicy Cieszyńskiej oraz przez udział w obchodach jubileuszowych w dniu rocznicy 120-lecia, 9 listopada.

Wymieniliśmy tylko spektakularne imprezy. Poza tym ZG bynajmniej nie zapomina o innych ważnych sprawach, jak restytucja majątków czy rekonstrukcja Szkoły na Bagińcu. Dba o to wszystko zespół ofiarnych społeczników, których trzon po Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu pozostał, po objęciu prezesury przez JUDr. Józefa Krygla, w gruncie rzeczy ten sam.

JAN BRANNY

Maliszewskiego z Wydziału Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego, antynikotynowe argumenty sprawiają, że palacze natychmiast wymyślają kontrargumenty, broniąc swojej pozytywnej postawy wobec palenia. W antynikotynowych kampaniach reklamowych od lat informuje się o szkodliwości palenia papierosów, o wiążącym się z nim zwiększonym ryzyku (np. raka płuc) lub negatywnym wpływie na urodę (pożółkłe palce, brzydka cera, zęby). Z jednej strony palenie kojarzy się więc palaczom z przyjemnością, z drugiej strony – z niebezpieczeństwem chorób. Najczęstszym sposobem radzenia sobie z konfliktem między chęcią zapalenia a negatywnymi informacjami jest wypieranie wiedzy o szkodliwości palenia. Palacze przyjmują więc wobec palenia dwie postawy: jawną – pozytywną, związaną z przyjemnością, oraz utajoną – negatywną, związaną z wypartą wiedzą o zagrożeniach.

POLACY NA SZEROKIM ŚWIECIE ❖ DANIA

Na przełomie XIX i XX wieku Polacy w Danii stanowili jedną z najliczniejszych napływowych grup etnicznych, szczególnie na południu kraju na wyspach Lolland i Falster. Emigracja zarobkowa do Danii rozpoczęła się w latach dwudziestych XIX wieku. Początkowo była odgałęzieniem szerokiej fali emigracji sezonowej do Niemiec na przysiółkowe „saksy”.

Niepełne dane z przełomu XIX i XX wieku wskazują, że liczba polskich robotników w Danii dochodziła do ok. 3000 w sezonie, a następnie wzrosła do ponad 6000. Najwięcej (10 – 14,5 tys.) polskich robotników pracowało w Danii w latach 1905-1914. Ocenia się również, że do roku 1914 z ziem polskich przyjechało tu ponad 100 tys. robotników. Większość pracowała w Danii przez kilka lub kilkanaście lat z rzędu.

„Z roku też na rok – jak podaje prof. E. Olszewski w swej pracy „Emigracja polska w Danii 1893 – 1993” – wzrastała liczba polskich dziewcząt wychodzących za mąż za Duńczyków, przez co automatycznie otrzymywały obywatelstwo duńskie... Od roku 1908 coraz częściej władze duńskie wyrażały zgodę na pozostanie w Danii części robotników ze względu na zapotrzebowanie na pracę w okresie zimy bądź koszty powrotu do kraju... Kilkuletni pobyt polskich robotników w Danii podczas I wojny światowej spowodował przekształcenie się emigracji sezonowej w emigrację stałą. Proces ten utrwalał trudności z powrotem do kraju w latach 1918-1919, związki małżeńskie polskie i polsko-duńskie i wreszcie narodziny drugiego pokolenia Polaków z rodowodem emigracyjnym”.

Emigracja sezonowa do Danii trwała również po zakończeniu I wojny światowej. W wyniku starań Związku Duńskich Pracodawców Rolnych tamtejsze MSW upoważniło w 1920 roku niektóre agencje rekrutacyjne do sprowadzenia polskich dziewcząt na plantacje buraczane. W latach 1920-1929 przyjechało do Danii prawie 7 tys. robotników sezonowych. Największymi rejonami polskiej emigracji sezonowej, a potem osadnictwa polskiego, były od samego początku wyspy Lolland i Falster. Na ulicach tamtejszych miast, w soboty wieczorem i niedziele, słychać było więcej mowy polskiej niż duńskiej.

Dla utrwalenia się osadnictwa polskiego niezwykle istotną zmianę przyniósł rok 1923, kiedy to podpisa-

na została polsko-duńska umowa, na mocy której wychodzący polscy uzyskali prawo zakupu nieruchomości. Polacy kupowali więc gospodarstwa rolne, domy, warsztaty rzemieślnicze czy ogrody. W parze z zakupem własności szedł awans społeczny Polaków. Ocenia się dziś, że pod koniec lat trzydziestych pozycja materialna ludności polskiej w Danii nie odbiegała zbytnio od pozycji chłopów i robotników duńskich.

W latach trzydziestych ukazało się też wiele pochlebnych artykułów o

rafi katolickich na wyspach Lolland i Falster. W organizacji duszpasterstwa polonijnego w Danii wyróżnił się ks. bp J. Euch, dzięki któremu już od 1893 roku odprowadzane były na Lolland nabożeństwa z polskimi kazaniami. Dziś biskupem katolickim Danii, jedynym tam zresztą, jest ks. Czesław Kozioł – niby Duńczyk, bo w Danii urodzony i wychowany, ale z polskimi korzeniami. Jego ojciec Polak przyjechał do Danii po II wojnie światowej, a matka, choć urodzona już w Danii, miała rodziców Polaków należących

z żoną. W sezonie, tzn. od końca kwietnia do pierwszych dni grudnia, kobieta zarabiała tam dziennie 257 koron. Częścią cotygodniowej zapłaty było 12 kg ziemniaków i 1 codzienny litr chudego mleka. Obok budynku mieszkalnego znajdowało się też niewielkie pomieszczenie sanitarne oraz pralnia i skład drzewa na opał. Budynek mieszkalny ogrzewany był chrustem, zbieranym w lesie.

Dla pracujących w okolicy

Emigracja buraczana

roli i zasługach Polaków dla rozwoju Danii. Najbardziej spektakularnym przejawem uznania dla polskiej emigracji sezonowej i jej znaczenia dla rozwoju gospodarczego Danii było ufundowanie przez społeczeństwo duńskie w 1940 roku pomnika na cześć polskich robotników na rynku w Sakskobing.

W trwającym od ponad stu lat procesie adaptacji i asymilacji społeczeństwo duńskie wchłonęło w zasadzie prawie całą polską emigrację. Polacy wywarli natomiast znaczący wpływ na duchowość kościoła katolickiego w Danii, stanowiąc przez długie lata jego ważną część składową. Polacy, którzy przybywali do pracy w Danii trafiali na społeczeństwo prawie w 100% protestanckie. Z masowym, jak na warunki duńskie, napływem polskiej emigracji zarobkowej związany był więc proces tworzenia gmin i pa-

do tzw. emigracji buraczanej.

Zwiedzając dziś wyspę Lolland nie można ominąć „Museum Polakaseren” – „Muzeum Izba Polska” w miejscowości Tågerup, zbudowanego przez właścicieli majątku Lungholm w 1911 roku dla polskich robotników sezonowych. Budynek muzealny jest zaliczany dziś do obiektów zabytkowych. Jego restauracja, do celów muzealnych, nastąpiła w 1984 roku. Prowadziła ją specjalnie do tego powołana fundacja kierowana przez wielkiego przyjaciela Polaków – red. Torstena Elsvora.

Parterowa część muzeum to izba pamięci polskich robotników sezonowych. Jej inwentarz: obrazy, książki oraz liczne eksponaty подарowane zostały muzeum przez osoby prywatne. W obecnym budynku muzeum mieszkało dawniej 30 polskich kobiet-robotników sezonowych i „dozorca”

Polaków wzniesiony został w 1897 roku kościół katolicki w pobliskim Maribo, który przez długie lata był głównym ośrodkiem duszpasterskim na Lolland. Nabożeństwa katolickie odprowadzane były również we dworze w Tågerup. W każdej też izbie mieszkalnej polskich emigrantów znajdował się niewielki ołtarzyk z obrazem Matki Boskiej Częstochowskiej oraz krzyże, różańce, papierowe kłosa i kwiaty zdobiące ołtarzyki i wiele innych symboli wiary.

W roku 1911 polscy robotnicy sezonowi stanowili 28% tamtejszych robotników rolnych. Trzydzięci lat później mieszkało na wyspie Lolland i sąsiedniej Falster łącznie 1298 osób

Pomnik robotników polskich na rynku w Sakskobing

polskiego pochodzenia. Ostatnia grupa polskich robotników sezonowych przybyła do Tågerup w 1929 roku. Od tego bowiem czasu zaprzestano udzielania polskim robotnikom sezonowym prawa pobytu w Danii.

Dziś ich potomkowie, drugie i trzecie pokolenie, nie mówi już praktycznie po polsku i nie uważa się za Polaków. Chętnie jednak zagląda do polskiego muzeum, działa w polsko-duńskich organizacjach i odwiedza kraj swych przodków.

LESZEK WĄTRÓBSKI

PIERWSI KUPUJĄ TAM, BO MUSZĄ, DRUDZY – BO CHCĄ W ciucholandzie jak w butikach

Z sondażu przeprowadzonego przez Instytut Badania Opinii Publicznej wynika, że zaledwie 25 proc. badanych stać na kupowanie markowej odzieży w tradycyjnych sklepach. Aż połowa pytanym o zdanie nigdy nie kupiła ciuchów uszytych przez renomowanego producenta. Natomiast ponad 40 proc. indagowanych zaopatruje się przede wszystkim w sklepach z zagraniczną używaną odzieżą, czyli w second handach. Powodem są nie tylko niskie dochody klientów, ale także moda na rzeczy markowe, choć używane.

Zatem pierwsi kupują tam, bo muszą, drudzy – bo chcą. – Nie stać mnie na zakup nowych ciuchów, zwłaszcza teraz, kiedy dzieci idą do szkoły. Kupiłam dopiero połowę przyborów szkolnych dla 11- i 13-latka, a już wydałam ponad dwa tysiące koron – mówi Magda Pieter z Karwiny. – Jest różnica, kiedy kupię dla syna markowe dżinsy za 50, a nie za 300 koron i to w przecenie, nie wspominając już o markowych sklepach, gdzie za spodnie dla szóstkłasiasty zapłaciłabym ok. tysiąc koron.

Ciucholandy odwiedza regularnie, choć bez problemu może sporo wydać na nowe ubrania pracująca w jednym z ostrawskich banków pani Vlasta. – Szukam czegoś nietypowego. Wyławiam je w kilku zaprzyjaźnionych lumpeksach. Często są to rzeczy uszyte przez światowej sławy firmy. Ekspedientki odkładają je dla mnie pod ladę...

W miastach naszego regionu sklepy z używaną odzieżą rosną jak grzyby po deszczu. Część tworzy regionalne sieci sprzedaży. Nie są to już budy z ubraniami na wagę. Coraz częściej są to sklepy nowoczesne, z dopracowanym wystrojem, odzieżą posortowaną według kolorów i wzorów i z indywidualną ceną. – Zaopatrujemy się tylko w odzież sprowadzaną z Holandii, Anglii, Francji i Niemiec – mówi jedna z pracownic „Unimody”, największego second bandu w Ostrawie. – Przychodzą tu nie tylko emeryci i osoby gorzej sytuowane, ale także klienci z grubym portfelem. Ostatnio coraz częściej robią u nas zakupy klienci z Polski.

Zainteresowaniu „lumpeksami” trudno się dziwić. Sukienkę można w takim miejscu kupić za maksimum 250 koron, męską koszulę za 150, a skórzaną kurtkę za... 500 koron.

(wak)

Kupowanie w ciucholandach niewiele różni się od „ubierania” się w renomowanych sklepach z konfekcją.

break how

FELJETON DARKA JEDZOKA

„Człowiek jest gatunkiem łysej małpy”, tyle pamiętam z wykładów antropologii. „Okrutnej” łysej małpy – chciałoby się czasem dodać. Pomimo wszystko wierzę w dobro, po prostu czasami głębiej się w ludziach ukrywa. Czasem z kolei wyjeżdża na wakacje, a ludzie schodzą kilka szczebli w dół piramidy ewolucji.

Zwiedziłem niedawno ZOO w Ostrawie. W porównaniu z tym praskim, które jest po prostu niesamowite, było o wiele skromniej – żal mi było niektórych zwierzątek. Jednakowoż zauważyłem, że ZOO się rozwija, za kilka lat może więc być lepiej. Przerażony byłem jednak zachowaniem samych zwiedzających – pomimo wszechobecnych zakazów karmienia zwierząt ludzie bez żenady wrzucali do klatek i wybiegów kawałki kanapek, słone paluszki i chipsy. Panowała przy tym czysto unijna atmosfera – misia dokarmiała biskopami głowa polskiej rodziny w akompaniamencie krzyków i oklasków zachwyconej dziatwy, szympansom z kolei podrzucał chipsy czeski tatuś.

W zeszłym tygodniu wpadłem w Polsce do hipermarketu „Real” w Tychach – ze zdumieniem odkryłem w nim sklep zoologiczny, a w nim kilka okazów gadów i płazów, które wymagają wszak fachowej opieki (w sklepie wypełnionym klientami dostrzegłem jedną sprzedawczynię). Gdy spojrzałem na terraria, serce mi się ścisnęło – w jednym z nich leżał na patyku młody legwan zielony. Ta

zwykle ruchliwa, jaskrawo zielona, inteligentna jaszczurka przypominała tutaj mumię z taniego horroru. Łuszczyła się, szara skóra, pokrzywione palce, tylne odnóża wychudzone do kości. Próbowaliśmy się podnieść na dygoczących nogach, ale bezsilnie opadła. Sam przymierzam się do zakupu legwana, przejrzałem ostatnio kilka sklepów, ale nigdzie nie widziałem tak wyniszczzonego zwierzęcia.

W końcu – co to za zбочony pomysł – sprzedawać zwierzęta w hipermarkecie? Nie dziwota, że ludzie uczą się podchodzić do nich, jak do towaru. Przypomniały mi się czasy podstawówki, kiedy kilka kolegów kupowało raz na jakiś czas taniego chomika, by przetestować w parku, ile uderzeń cegłą wytrzyma.

Niedawno w Pradze znaleźli psa, który zdechł z wycieńczenia w zamkniętym samochodzie. Podobno owczarek niemiecki cierpiął przez dwa tygodnie – zdechł pod siedzeniem, zawałony zabawkami, prawdopodobnie starał się przegrzebać przez podłogę. Na forum internetowym spotkałem się z reakcjami typu „No i co? Przecież to tylko zwierzę!” albo „Gdybyście się lepiej interesowali głodującymi dziećmi!”. A mnie znowu przypomniały się słowa Gandhiego: „Wielkość narodu i jego postęp moralny można określić na podstawie tego, jak traktuje on zwierzęta.”

Obojętność i okrucieństwo nie mają bowiem sztywnych granic. Uwielbiają się rozprzestrzeniać.

Sprawdzian z obojętności

ŚLĄSKA GIEŁDA KWIATOWA EKSPANDUJE DO RC

Od Anturium po krasnale

Jest ich w Polsce śladem. Zaopatrują konsumentów w promieniu 150 km. Oznacza to, że w Poznaniu zaopatrują się berlińczycy, w Warszawie kupują Białorusini i Litwini, zaś w Tychach – Czesi i Słowacy. Mowa bowiem o giełdach kwiatowych – ta Śląska, o największych obrotach w kraju, jest rajem nie tylko dla ogrodników, pośredników handlowych, kwiatarzy i florystów. Jest także miejscem, gdzie widok masy kwiatów zapiera dech w piersiach.

Na giełdzie nie handluje się tylko kwiatami. Są także iglaki oraz „okołokwiatiane” gadzety – susz egzotyczny, wstążki (uwaga – polskiej produkcji), artykuły dekoracyjne na czele z figurkami (w 90 proc. import z Chin), a nawet krasnalami, które goszczą w niejednym ogródku.

– Wrota giełdy otwarte są od wtorku do niedzieli na okrągło. Jednak największy ruch panuje tu od godziny 2.00 czy 4.00 w zależności, czy to pierwsza, czy druga połowa tygodnia. Najwięcej klientów mamy w czwartki – mówi Ryszard Kostecki, prezes firmy „Synergia”, która wyprowadziła giełdę na ogólnopolskie wody.

Dziś na 700 stoiskach trwa handel aż „do wyprzedania towaru”. – Ta robota jest chyba gorsza od pracy piekarsza – konstatuje Piotr Bryzek, uznany na Śląsku plantator róż. – Rano ładuję towar, by o 2.00 już handlować, wyprzedam około 10.00 i jadę do domu. Tam czeka mnie praca w szklarni, potem coś na ząb i spać, by w nocy znowu przygotować towar, załadować itd”. Pan Bryzek nie czeka z towarem

W Polsce spośród kwiatów najwięcej sprzedaje się róże, zwłaszcza w Walentynki. Sprzedawane są pojedynczo. Co innego w Europie Zachodniej,

gdzie niejako taśmowo idą na lady bukiety po 25 sztuk...

Zasadniczo każdy, kto uprawia kwiaty, dziedziczy zawód po rodzi-

Na giełdzie można nabyć tak egzotyczne kwiaty jak Protea. Ta kosztuje od 15 do 20 zł. W kwiatarni zaś... – każdy może sprawdzić.

Pan Seweryn Spychała pokazuje owoc swojej plantacji – „Anturium”. Duży kwiat to chyba najlepsze określenie tej rośliny.

Ryszard Kostecki, dyrektor „Synergii” w sklepie z dodatkami – lłch-tarzyki, figurki, witrażyki – w 90 proc. dostawy z Chin.

na klienta. Jego róże idą jak „gorące bułeczki” – są na długich nóżkach o pięknych pąkach. – Róże polskie są lepsze od holenderskich – stwierdza pan Piotr i wie, co mówi. Trzy lata temu dominował na Śląsku holenderski towar. I choć Holendrzy strzegą zazdrośnie swoich tajemnic i próbowali „skolonizować” rynek, monopol został przełamany. – W róży liczy się trwałość i wielkość pąka. Dobra róża blisko 3 tygodnie wytrzyma, tylko trzeba jej zbierać młotkiem końcówkę i odpowiednio zasilać odżywkami. I nie przegrzewać. Róża lubi bowiem otoczenie 4-5 st. C – dodaje. Różę pana Piotra kupują także Czesi i Słowacy, którzy coraz liczniej odwiedzają Śląską Giełdę Kwiatową. Może szukają tu „róży bez kolców?” – Też tak odmianę mamy – odpięra żart plantator.

W tym stoisku firmy „Agat” wszelkie dodatki do bukietów są polskiego pochodzenia – od śląganych wstążek, torebek po ażurowe wstążki.

Jedno z 700 stoisk giełdy, przeładowane wonnym towarem czekającym na nabywców.

Anturie pakuje się „na mlynę” do wielkich pudełek tekturowych. Tak przetrzymają trudy transportu.

cach. U Bryzków rozpoczął dziadek. U Seweryna Spychały byli to rodzice Danuta i Marian. Teraz pan Seweryn wyspecjalizował się w anturium. Ma 24 hektary „inteligentnych” szklarni (tj. takich, które się zaciemniają samoczynnie na noc, by zachować nagromadzone ciepło), ma laboratoria biologiczne, w których rodzą się „technologie upraw jutra”. Jego anturie sprzedawane są na giełdzie po 6-7 złotych, zaś w sklepach można je spotkać z niebotycznym narzutem...

– Kwestią nie jest tylko wyprodukować, ale i sprzedać, a do tego potrzebne jest odpowiednie paczkowanie delikatnych kwiatów, by wytrzymały trudy transportu – dodaje pan Seweryn. Jego kwiaty idą jak woda – Holendrzy zrezygnowali z palmy pierwszeństwa i kupują je od Spychałów.

W Tychach spotyka się mnóstwo takich plantatorów. To dla nich „Synergia” za 12 mln zł buduje nowoczesną halę giełdy położoną vis a vis Tyskich Browarów Książęcych, co umożliwi sprzedaż na zamówienie przez internet. – Teraz kupujący muszą przejść cały teren – 50 tys. m kw. od stoiska do stoiska i kolejno pobierać towar. Potem tylko zgłoszą zapotrzebowanie internetem – przyjadą, a towar będzie

czekał od dostawcy, którego sobie wybiorą – mówi dyrektor Kostecki. Dodajmy, że już teraz giełda obsługuje kwiatarnie województwa śląskiego, małopolskiego, kieleckiego i... morawsko-śląskiego.

Giełda to nie tylko handel. Tutaj kształcą się floryści (kursy raz w miesiącu), a także swoje gusta wyrabiają dzieci. – Giełda oferuje za darmo kwiaty. Studenci ASP oraz dzieci sami układają swoje kompozycje bukietowe – dodaje R. Kostecki. Tak w ciągu roku wyedukuje się 500-600 uczniów, a zarazem miłośników kwiatów. Nic więc dziwnego, że jedno z najwyższych obrotów odnotowuje giełda 26 maja na Dzień Matki. – To nasza metoda kreowania rynku – podkreśla dyrektor.

Ciężko idą zakupy na giełdzie przed świętą Barbarą, przed komuniami (popytem cieszą się zwłaszcza białe kwiaty) oraz przed zakończeniem roku. – Ruch jest niewyobrażalny. Sprzedajemy z wyprzedzeniem, by zaspokoić klientów – podkreśla dyrektor „Synergii”. Po czym dodaje, że już giełda zaczyna zbierać siły na Święto Zmarłych, a potem na Boże Narodzenie. – I tu mamy do czynienia z trendami kolorystycznymi. Był czas srebrnych choinek, potem „brudno-różowych”, a co będzie w tym roku? – zastanawia się dyrektor jednocześnie przypominając, że w śląskich Koziegłowach jest „zagłębie sztucznych choinek” bardzo popularnych nad Wełtawą i Ostrawicą.

Dwa razy w roku Giełda wychodzi do ludu. W Parku Chorzowskim w maju i wrześniu można podziwiać najpiękniejsze okazy kwiatów. W 2003 roku wystawcy z giełdy pobili też rekord Guinnessa; układając na 9,6 m kw. 5020 sztuk róż 64 odmian. W podobnym stylu witano przystąpienie Tych do Unii Europejskiej. Z margerytek i chryzantem powstała flaga unijna. – Owszem, giełda jest miejscem handlu, ale jest także instytucją starającą się wypromować Tychy – żegna się z nami dyrektor Ryszard Kostecki. (mro)

REWELACYJNE MATERIAŁY FILMOWE O ZAOLZIU

Choć program tegorocznego Trzynieckiego (dawniej: Cierlickiego) Lata Filmowego składa się z lwiej części z filmów fabularnych, jeden z pokazów poświęcony zostanie obrazom dokumentalnym i archiwalnym. Dzięki uprzejmości Filмотeki Narodowej w Warszawie organizatorzy 3LaFu mogą zaprezentować zestaw filmów archiwalnych oraz dawnych kronik PAT powstałych w latach 1919–1938 a dotyczących głównie Zaolzia. Na starych taśmach filmowych zachowało się wiele znaczących epizodów z historii tej ziemi. Widz będzie mógł zatem obejrzyć m.in. wojska francuskie nadzorujące plebiscyt na zamku cieszyńskim i odprawę wart, ludność Żywca i okolic idącą na głosowania, widoki okolicznych miast – Cieszyna, Żywca, Bielska, Trzyńca, Kar-

winy, oficerów Ententy zgromadzonych przed siedzibą komisji plebiscytowej, przygotowania do plebiscytu na Śląsku Cieszyńskim i w Cieszynie (1919), przyłączenie Śląska do Polski (1922), pogrzeb Żwirki i Wigury (1932).

Kroniki celuloidowe

W obszernym materiale PAT z 1938 roku uwieczniono m.in. manifestację na Placu Piłsudskiego w Warszawie, urząd celny w Cieszynie, ucieczkę ludności niemieckiej z Sudetów, ulice miast sudeckich po ogłoszeniu mobilizacji, ćwiczenia wojsk czeskich, most na Olzie – ustanie ruchu granicznego, pomnik poświęcony pol-

skim legionistom, przybycie delegacji czeskiej z gen. Hrabczykiem do Cieszyna dnia 1. 10. 1938 r., Czechów opuszczających swoje placówki i przejmowanie ich przez Polaków, dekorowanie miast polskimi flagami, mieszkańców z kwiata-

mi, defiladę wojsk polskich, przyjazd Rydza-Śmigłego do Cieszyna oraz powitanie min. Becka, a także migawki z późniejszej wizyty prezydenta Mościckiego we Fryszacie.

Oprócz tych nieznanych do niedawna obrazkowych zapisów wydarzeń historycznych odbędzie się projekcja filmu dokumentalnego

„Těšínsko – divné stoltí”, który dla Programu I Telewizji Czeskiej nakręcił w 2003 r. reżyser Ivo Macharáček na podstawie scenariusza Martina Novosada. Film ten był już emitowany w TV i wzbudził wśród widzów

ambiwalentne reakcje. Interesującym doświadczeniem będzie zatem obejrzenie go na ekranie kinowym w konfrontacji z archiwaliami sprzed niemal stulecia.

Pokaz wymienionych filmów odbędzie się tylko raz w kinie w Bystrzycy, w sobotę 3 września br. o godz. 10. Wstęp wolny.

Biuro Prasowe 3LaF

Nowości Wytowe

Jaga Jazzist »What We Must«

Przywiało ich z północy, od fjordów. Norweski dziesięcioosobowy zespół już od ładnych kilku lat należy do czołówki muzycznych eksperymentatorów i odważnych poszukiwaczy. Na swoich dotychczasowych płytach zwinnie miesza jazz z elementami elektroniki, a ich muzykę cechowała duża energia – łatwo wpadający w ucho groove był kręgosłupem, na którym opierały się rozbudowane kompozycje.

Nowy album jest szokiem zarówno dla zagorzałych fanów, jak i dla krytyków muzycznych. Jaga Jazzist wymienili samplery na gitary, co przekształciło ich muzykę z elektroniki eksperymentalnej w prog-rocka. Na płycie jest oczywiście mrowie sampli, jednak zostały one umieszczone o wiele głębiej w tle. Wykorzystywane także na wcześniejszych płytach archaiczne rodzaje instrumentów klawiszowych uzyskały w tym kontekście całkowicie nowe znaczenie. W sumie całość brzmi nierzak jak wspólne nagranie King Crimson z małą orkiestrą instrumentów dętych. Kilka szczytów zespołu Sigur Rós z Islandii – et voilà!

Ludzie, którzy nie znali wcześniej tego zespołu, bywają zachwyceni – z kolei fani z goryczą wspominają starsze nagrania „The Styx” i „A Livingroom Hush”. I w sumie nie ma się czemu dziwić – odbiór płyty jest bardzo zależny od osobistych preferencji. Gradacja utworów na nowej płycie pozostawia wiele do życzenia, są one raczej przeznaczone do spokojnego wysłuchania w wygodnym fotelu, brak im gwałtownych zrywów, czasem przynudzą powtarzające się motywy – chociaż powyższe wady stają się plusem w świetnie się stopniującym utworze „Swedenborgske Rom”, w którym zwienna linia instrumentów dętych przeplata się z anielskim chórem i smętnym, monotonnym fortepianem, by wtropić się w apokaliptyczny ryk gitar i trąbek zawalonych warstwami echa. Szczytowanie albumu.

Szkoda tylko, że nie zostało trochę więcej duszy dla reszty płyty. Chodzi jednak o dziełko świetnie zagrane i wyprodukowane, które na pewno znajdzie swoich słuchaczy. Może zresztą służyć jako niezły pomost między dwoma światami – fani zespołu może odkryją dzięki niemu płyty starych zespołów prog-rockowych, a ci drudzy, być może poprzez starsze płyty Jaga Jazzist, poduczą się elektroniki.

DAREK JEDZOK

Ad. »Przedjazdowe...«

Z powodu mej miesięcznej nieobecności na Zaozliu zdążyłem dopiero dzisiaj przeczytać „Głos Ludu” z dnia 16 lipca br. oraz artykuł „Przedjazdowe reminiscencje”. W pełni się zgadzam z wywodami p. Franciszka Szopy i chciałbym dodać jeszcze do tego, że sami zatracamy poczucie obowiązku mówić po polsku, ale i „po naszymu”! Są ludzie u nas mieszkający – nawet z obywatelstwem polskim, których dzieci wyjechały w świat, a babcie i dziadkowie ciężko rozmawiają potem z wnukami, bo one nie znają języka przodków. Jeszcze gorzej, kiedy nasz człowiek – dziadek, babcia rozmawiają z wnukami po czesku! Bo córka ma za męża Czecha, a oni sobie nie chcą tego u zięcia popsuć! Są też ale wyjątki i to jest ładnie. Córa mówi z dziećmi po polsku, mąż po czesku albo po angielsku czy niemiecku.

Ale czy można naszym Polakom, często z wyższym wykształceniem

wybaczyc to, że na naszym terenie mówią w urzędzie gminnym, na poczcie itd. po czesku? Urzędniczka odpowiada tak, jak klient się do niej zwróci: często przecież bywa, że obje są Polakami. Czy tak można? Mam po 60-ce i w życiu na naszym terenie od Mostów po Bogumina nie użyłem w urzędzie, na poczcie, na dworcu, w sklepie itd. jako pierwszy języka czeskiego. Dlaczego bardziej nie korzystamy ze swoich praw? Dlaczego się za nie wstydzimy?

Natomiast co do propozycji F. Szopy, jako rejonowy PZKO nie zgadzam się z tym, aby studenci i bezrobotni byli zwolnieni z opłacania znaczków. Mam w rejonie większość emerytów i mam problemy z wybraniem należności, a poza tym jak stwierdzić, kto pracuje, a kto nie? Tym bardziej, że aby przejść rejon muszę pokonać 5 km i to nie raz! Ale o tym niech zadecyduje Zjazd.

JÓZEF WALACH, Bystrzyca

SPRAWY PZKO W »GŁOSIE LUDU«

Przedjazdowe rozważania

Czas biegnie milowymi krokami naprzód, zmierzając do XX Zjazdu PZKO. Pierwotnie przez ZG proponowany termin 28 września br. został przesunięty. Powodem były opóźnienia w przygotowaniach. Do połowy roku tylko połowa Miejscowych Kół zgłosiła swych kandydatów na Zjazd, którzy mieli zostać wybrani na walnych zebraniach przebiegających na przełomie 2004/2005 roku. Nie udało się więc zorganizować w obwodach przedjazdowych spotkań z delegatami, by przedyskutować niektóre aktualne zadania oraz wybrać chętnych do pracy w przyszłym ZG. Szczególnie chodzi o reprezentanta obwodu oraz o chętnych do przyjęcia funkcji kierowniczych.

Opóźnienia w przygotowaniach ma również Zarząd Główny. Została zaproponowana komisja organizacyjna na czele z Władysławem Niedobą, której głównym zadaniem jest oprócz przygotowania zaplecza Zjazdu również warunków do pracy komisji zjazdowych, szczególnie ale zestawienie listy kandydatów do ZG, Komisji Rewizyjnej oraz Sądu Rozjemczego. Do komisji tej mają być też dokooptowani przedstawiciele Obwodów. Zadania związane z przygotowaniem Zjazdu były omawiane z przewodniczącymi Rad Obwodowych Bogumina, Orłowej, Hawierzowa, Trzyńca, którzy przyjęli zaproszenie do uczestnictwa przekazane wszystkim Obwodom. Niektóre zadania związane z utratą „Piasta” oraz wyrównaniem finansowym, problemy

które ZG obecnej kadencji odziedziczył po swych poprzednikach wymagają jeszcze formalnego dokończenia i zaewidowania księgowego.

Zaproponowane przeze mnie przesunięcie Zjazdu do czasu zamknięcia księgowego roku 2005 nie uzyskało akceptacji ani ZG, ani zebrania przewodniczących Rad Obwodowych. Ostatecznie więc uzgodniono termin Zjazdu na sobotę 3 grudnia 2005, uwzględniając ograniczone w miesiącu listopadzie możliwości lokalowe Domu Kultury w Kocobędzu. Wybór miejsca jest uwarunkowany dogodną ofertą cenową. Pomimo przesunięcia terminu należy przyspieszyć wszystkie potrzebne przygotowania. Wzywamy więc Miejskowe Kół PZKO do niezwłocznego przekazania do ZG spisu wybranych delegatów, a z grona delegatów zgłoszenia chętnych do kandydowania do funkcji w przyszłym Zarządzie Głównym.

Niestety, nie można być zadowolonym z wykorzystania rubryki PZKO-wskiej dla omówienia aktualnych spraw związkowych. Tak samo niezadowolający jest dotychczasowy skład niedawno utworzonej przy ZG Sekcji Środków Przekazu. Brakuje chętnych do pisemnego przekazywania z terenu informacji o działalności Miejskowych Kół oraz problemach nurtujących naszych członków. Nie ma chętnych do wyrażania swych poglądów, ani wyrażania własnego zdania na tematy dyskusyjne umieszczane na łamach „Głosu Ludu”. Obawiam się, że na otwie-

ranie problemów dopiero na Zjeździe jest stanowczo za późno. Komisje zjazdowe powinny przedłożyć delegatom dobrze przemyślane warianty rozwiązań przedyskutowanych problemów, by mogły być podjęte przez Zjazd optymalne uchwały, a problemów nie brak.

Jako podstawowe problemy do dyskusji widzę nadal: strukturę kierowania Związkiem, zapewnienie środków finansowych na działalność statutową i konserwację obiektów, pozyskanie młodszych generacji do pracy związkowej. O wszystkim była już mowa w poprzednim wydaniu „Spraw PZKO”. Zarząd Główny może liczyć na wsparcie finansowe z budżetów publicznych, ale tylko w wypadkach projektów nie dochodowych. Imprezy Miejskowych Kół w wypadku korzystania z dotacji samorządowej podlegają tym samym regułom. PZKO, mimo że nie jest przedsiębiorstwem rozrywkowym, może zyskać środki na dowolne użycie tylko z samofinansujących się imprez uzupełnionych o dochód ze sponsoringu. Działalność na co dzień wszystkich jednostek organizacyjnych powinna być ale nadal tak ukierunkowana, by służyła przede wszystkim celom statutowym, czyli zachowaniu tożsamości narodowej nie tylko współczesnej społeczności polskiej, ale także przyszłych pokoleń. Odwołując się do tematów poruszanych przeze mnie w poprzednich wydaniach „Spraw PZKO”, zapraszam usilnie do dyskusji.

ZYGMUNT STOPA, prezes ZG PZKO

Z ostatniej chwili

W czwartek 17 bm. do późnych godzin popołudniowych obradował ZG PZKO. Tematem obrad były aktualne zadania związane z kończąca się kadencją obecnego Zarządu oraz z przygotowaniem Zjazdu na jej ukończenie. Dyskutowano o wyniku gospodarowania w pierwszym półroczu br., które zapewniło tym razem z nadatkami potrzebną kwotę dla pokrycia wszystkich kosztów. Pomimo tego niektóre ośrodki nie zmieściły się w sumie wydatków przewidzianych w budżecie. Przyczyny będą wymagały szczególnej analizy. Uchwalono zakres zadań ZG i obowiązków poszczególnych członków w przygotowaniu Zjazdu PZKO. Stwierdzono brak jeszcze ok. 1/3 zgłoszeń przewidywanych delegatów Miejskowych Kół. Sprawy organizacyjne dotyczyły zapotrzebowania na wsparcie Komisji Rewizyjnej przy zamknięciach niektórych pozycji bilansu, obciążonych błędami przeszłości. Na podstawie wyników spotkania przewodniczących Rad Obwodowych rozpatrywano możliwości ich aktywizacji. Jako najważniejsze uchwały można podać:

• Wytworzono i zaproponowano skład komisji dla rozpatrzenia wyników ekonomicznych Teatru Lalek „Bajka” i przedstawienia rozwiązań możliwości zwiększenia docho-

dów, by pokryć niedobór finansowy i podwyższyć płace aktorów.

• Uchwalono, by zostały wyrównane dotąd przez wierzycieli uprawnione roszczenia finansowe z lat minionych i przedstawione dla uzupełnienia bilansu księgowego.

• Wyrażono zgodę na proponowane połączenie Obwodu Orłowa i Bogumina.

• Zatwierdzono termin XX Zjazdu PZKO na 3 grudnia br. oraz wyrażono zgodę, aby odbył się ponownie w Kocobędzu. Ustalono termin Konwentu Prezesów o tematyce zjazdowej na czwartek 27 października w Klubie PZKO przy ul. Bożka.

• W celu przygotowania Zjazdu powołano następujące komisje oraz ich prowadzących:

– Komisja programowa – Zygmunt Stopa

– Komisja statutowa – Władysław Niedoba

– Komisja organizacyjna – Andrzej Suchanek

Uchwalono, by do pracy w komisjach włączyc oprócz ww. członków ZG również innych zainteresowanych.

Wzywamy członków PZKO chętnych do pracy w wyżej wymienionych komisjach przygotowujących materiały zjazdowe, by zgłosili się w ZG w terminie do 15 września br.

ZYGMUNT STOPA

Czy potrafimy spłacić nasz dług wdzięczności?

Zawsze z dużym niepokojem czytam w „GL” Kronikę Rodzinną, która boleśnie obwieszcza nam, jak kruszeją szeregi znaczących osobistości nie tylko z PZKO-wskiego podwórka. Pomimo, iż w większości odchodzą do wieczności w poważnie godziwym wieku, zawsze pozostawiają po sobie bolesną pustkę po sobie...

Wiadomo powszechnie, iż każda śmierć przynosi ból, smutek i żal. Świat ubożeje, tracąc znaczącego człowieka i społecznego aktywistę. Nieraz, dopiero nad grobem uświadamiamy sobie, iż winniśmy mu wdzięczność i pamięć, słowa podzięk i uznania!

Niestety, ostatnio nawet tych kilka słów podzięk nie jesteśmy w stanie wykrztusić z siebie przy trumnie lub nad grobem. Było dobrym zwyczajem i tradycją, iż nawet nasza jedyna polska gazeta „GL” potrafiła oprócz płatnego anonisu o śmierci napisać kilka słów wspomnień o danym człowieku. Teraz nawet tego prostego „Bóg zapłać” czy „Dziękujemy Ci za wszystko, co dla nas wykonałeś” nie potrafimy napisać!

Wiadomo, iż nie każdy człowiek-społecznik ma ten dar odwagi i kunsztu wygłoszenia pogrzebowej mowy nad grobem czy trumną. Napisać jednak, choćby krótki biogram danego człowieka na szpaltach gazety nie powinno czynić trudności nawet amatorskiemu korespondentowi.

Ostatnio wielu znaczących ludzi Zaozlia wyprzedziło nas w drodze do wieczności. Nie sposób tu wszystkich wymienić

W imieniu naszej polskiej społeczności przemawiałem nad trumną śp. **Karola Mrózka, Gustawa Słowika**. Ich biogramy publikowałem w „Zwrocie” i za granicą. Z wielce bolesnym odczuciem wracałem z pogrzebu śp. **Elżbiety Ocisk**, nauczycielki, dyrektorki szkoły, chórzystki „Olzianki”, aktywnej w społecznym działaniu. Było mnóstwo nauczycieli, wielu przedstawicieli MK PZKO, lecz nikt nie miał odwagi wykrztusić tego prostego słowa: „Elciu, dziękujemy Ci za wszystko!”

Pragnę jeszcze wspomnieć w skrócie 3 osobistości z ostatniego okresu. A na pewno było ich więcej, godnych odnotowania... We fryszackim kościele, z boleścią w sercu żegnano 4 maja niezwykle ofiarną aktywistkę i działaczkę MK PZKO Łąki, śp. **Leontynę Lalurną**. To ona, wraz ze swym nieco wcześniej zmarłym mężem **Stanisławem** przez całe lata byli niezastąpionymi gospodarzami Koła. Niejednokrotnie, właśnie w ich domu rodzinnym w Łąkach, pieczono ciastka i kołaczki, robiono „domowe szpecjole” z niejednej „zabijaczki” na PZKO-wskie imprezy. Żyli zgodnie i po ludzku. Za ich przykładem poszły i ich dzieci! Winniśmy im pamięć i słowa serdecznej podzięk!

Zaraz 5 maja br. pojawia się następna bolesna notatka w „GL” – Karol Mrózek nie żyje. Zmarł w wieku 82 lat. Patriotyzm i ogromny zapał do społecznego działania zdobył w ojcowskim domu w Mistrzowicach. Pracował dla dobra szkoły i MK PZKO, zarówno

we wsi rodzinnej, jak i w Trzyńcu, gdzie zamieszkał z rodziną od 1961 r. Jak przysłowiowym orężem potrafił szermować i piórem. Publikuje swoje wypowiedzi w zaozliańskich publikatorach, bronią spraw polskości. Szkoda, iż nie doczekał się 40-lecia założenia Sekcji Historii Regionu, gdzie aktywnie udzielał się, prawie do ostatniej chwili swego pracowitego życia. Pozostanie po nim pustka, pamięć i nasza wdzięczność! Niedługo, bo 16 czerwca br. w Błędowicach Dolnych z łałem w sercach żegnano najstarszego (86 lat) PZKO-wca Stanisława – śp. **Gustawa Słowika**. Był niezwykle ofiarnym aktywistą, wychowawcą i dyrektorem polskich szkół, zarówno w Błędowicach, jak i w Stanisławicach.troskliwie dbał o szkoły i dzieci. Reżyserował przedstawienia szkolne, prowadził fachowo chór szkolny z własną dziecięcą orkiestrą, który upiększał wszystkie imprezy, nie tylko ogólnogminne, w Błędowicach i Stanisławicach. Udzielał się aktywnie również w MK PZKO, był niestrudzonego i długoletniego aktywnym chórzystą i kierownikiem ChNP. W młodości bardzo aktywnie dopingował „swoją Polonię karwińską”, na której część napisał nawet hymn pochwalny! Przez całe lata pisywał również krótkie notatki do „GL” z wielu imprez szkolnych, PZKO-wskich czy ogólnogminnych.

Niechaj tych kilka słów wspomnień będzie hołdem pamięci i uznania za ich ofiarność i uczciwą pracę dla polskości!

JÓZEF KULA

Telewizja

SOBOTA 20 SIERPNI

■ TVP 1

6.10 Moda na sukces (s.) 6.35 Gwiazdowski polskiego sportu - Władysław Komar 7.00 Agrolinia (mag.) 8.00 Wiadomości 8.10 Pogoda 8.15 Rok w ogrodzie (mag.) 8.35 Nasze domy (mag.) 8.55 Światowy Złot Skautów Eurojam 2005 (rep.) 9.20 Ziarno (dla dzieci) 9.40 Papirus (s.) 10.10 Wyspy piratów (s.) 11.05 Puchar Jedyńki (mag. sport.) 11.15 Kapibary (dok.) 12.05 Kuchnia z Okrasą - Szparagi i soczewica 12.30 Miasto marzeń 13.00 Wiadomości 13.10 Podróżnik - Eivissa (dok.) 13.30 Ślonie. Szpieg w stadzie (dok.) 13.55 Śmiechu warte (pr. roz.) 14.15 Moja siostra Eileen (film USA) 16.00 Z archiwum „S” - Lato 1979, lato, 1981 (s. dok.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.35 Szogun (s.) 18.25 Kochamy polskie komedie - Wakacje z blondynką (teleturniej) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 19.50 Sport 19.55 Pogoda 20.10 Festiwal Jedyńki w Sopocie - Przeboje Lata z Jedyńką 22.25 Losowanie audiotęte 22.35 Festiwal Jedyńki w Sopocie - Blondie (koncert) 0.00 3000 mil do Graceland (film USA) 2.00 Agentka o stu twarzach (s.) 3.30 Zamienione przy urodzeniu (film USA).

■ TVP 2

6.10 Globert przedstawia niezwykły świat natury 6.35 Echa tygodnia 7.05 Spróbujmy razem (mag.) 7.30 Alternatywy 4 (s.) 9.20 Morskie opowieści - Łowy na homara (s. dok.) 9.50 Międzynarodowy Festiwal Sztuki Cyrkowej w Massy 10.45 Niania na telefon (dok.) 11.30 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - U Afrodyty ze smakiem 12.00 Jabłka (film pol.) 12.30 XI Festiwal Kultury Kresowej Mragowo 2005 13.30 30 ton! lista, lista 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.05 XI Festiwal Kultury Kresowej Mragowo 2005 16.00 Na dobre i na złe (s.) 17.45 Miss Polonia sylwetki 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 18.50 Pogoda 18.55 Wakacyjny konkurs Dwójki 19.00 XI Festiwal Kultury Kresowej Mragowo 2005 19.45 Hotel Zacisze (s.) 20.20 Panorama flesz 20.23 Pogoda na wakacje 20.30 Światowy Dzień Młodzieży - Modlitewne czuwanie z papieżem Benedyktem XVI 22.30 Słowo na niedzielę 22.40 Panorama 23.00 Sport-telegram 23.05 Pogoda 23.15 18 strajkowych dni - Polityka w stoczni i na zewnątrz 23.30 Pocałunek mordercy (film USA) 1.00 Noc w haremie (film koprod.).

■ TV KATOWICE

6.30 Wierzę, wątpię, szukam 7.00 Przygód kilka wróbla Ćwirka (s. anim.) 7.10 Dixie (s.) 7.20 Przygód kilka wróbla Ćwirka (s. anim.) 7.30 Kurier 8.40 Prognoza pogody 9.00 Świat magazyn międzynarodowy 9.30 Kurier 9.40 Prognoza pogody 9.45 Przegląd gospodarzy 10.15 Eurinfo (mag.) 10.30 Kurier 10.35 Stacyjka (s.) 11.30 Kurier 11.40 Prognoza pogody 11.45 Solidarność - kruszenie murów 12.15 Zielonym do góry (mag.) 12.30 Kurier 12.40 Prognoza pogody 12.45 Złota Tarka ława 2004 (koncert) 13.30 Kurier 13.40 Prognoza pogody 13.45 Rodzina Polanieckich (s.) 15.05 Bibuła (dok.) 15.30 Kurier 16.35 Memoriał Władysława Komara i Tadeusza Ślusarskiego 17.30 Kurier 17.35 Świat magazyn międzynarodowy 18.30 Kurier 18.35 Regiony kultury. Nowości 18.50 Mojżesz prawodawca (s.) 19.40 To jest temat 20.00 Telekurier 20.30 Kurier 20.45 Bilans Trójki 21.30 Kurier 23.15 Opowieść podręcznej (film USA-niem.).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.25 Twój lekarz 8.00 Transformery (s. anim.) 8.25 Yu-gi-oh! (s. anim.) 8.50 Hugo familijny (dla dzieci) 9.20 Bravo 9.50 GAMA 2005 10.20 Samo życie (s.) 11.50 Liga mistrzów śmiechu (pr. roz.) 12.35 Pociąg życia (film fr.-niem.) 14.40 Słoneczny patrol (s.) 15.45 Wydarzenia 15.55 Pogoda 16.05 Jezioro marzeń (s.) 17.00 Niezakazane reklamy (pr. roz.) 17.15 Chirurdzy (s.) 18.10 Całkiem nowe lata miodowe (s.) 18.45 Wydarzenia 19.15 Sport 19.20 Pogoda 19.25 Zwariowane wakacje (film USA) 21.10 Grom z jasnego nieba (film koprod.) 21.30 Studio Lotto (w przerwie filmu) 23.00 Biurowe igraszki (film erot.) 1.00 Reebok Hip Hop 2.30 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

6.15 Szamie, otwórz się (dla dzieci) 6.40 Bolek i Lolek (s. anim.) 6.50 Było sobie życie (s.) 7.15 Moja maskotka 7.30 Niech żyje S Club! (s.) 8.00 Straszna nuda (film) 9.20 Pomarańcza (mag.) 9.50 Różowy Her-

bert (film TV) 11.00 Byliśmy drudzy 11.35 W jaki sposób... (mag.) 12.00 Wiadomości 12.05 Tydzień w regionach 12.35 Wyspy zapomnianego spokoju (dok.) 13.00 Gotujemy po czesku 13.20 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 13.45 Oczarowanie (s.) 14.45 Mosty miłości (film niem.) 16.20 Tajemnice inspektora Lynley'a (s.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.05 Antologia czeskiego humoru 18.45 Spostrzeżenia z zagranicy 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Program rozrywkowy z Feliksem Holzmannem 20.50 Trzeci do pary (film USA) 22.20 Wiadomości 22.25 Bramki, punkty, sekundy 22.30 Jak upolować mężczyznę, czyli Seks w wielkim mieście (s.) 23.05 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.10 Dziewiąte wrota (film USA) 1.20 Bel Ami 2/2 (film wł.-niem.) 2.50 Śladami czeskich diabłów.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 ABCD ekologii 8.35 GEN (s. dok.) 8.55 Słowo święteczne 9.00 Blok kursów językowych 10.00 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.) 10.50 Nasza wieś (mag.) 11.10 Program dla miłośników muzyki dętej 11.45 Film o filmie: Królestwo Niebieskie (dok.) 12.00 Koniec lata (film USA-kan.) 13.40 Spostrzeżenia z zagranicy 13.45 George i nosorożce (dok.) 14.40 Sportowcy świata (s. dok.) 15.35 W rzeszy faraonów (s. dok.) 15.55 Olza (wid. muzyczne) 16.55 Oczy (film anim.) 17.00 Powstanie Europy 18.00 Filmowe powroty: Powrót tajemniczego blondyna (film fr.) 19.20 Tańczące koronki (dok.) 19.35 Dzieci Moliéra i Lully'ego 20.30 Światowy Dzień Młodzieży 22.30 Zapraszamy do teatru: Mieszczanin szlachcicem 0.25 Noc z Andielem 1.55 Wielka muzyka nocna I 3.25 Jak upolować mężczyznę... (s.) 3.55 Wielka muzyka nocna II 5.00 Telewizyjne piosenki 5.40 Groteski Ch. Chaplina 5.50 Mała muzyka poranna.

■ NOVA

6.30 Pokémon (s. anim.) 6.50 Kocur Cliff (s.) 7.40 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Flipper (s.) 9.15 Dzika karta (s.) 10.10 Helicopters (s.) 11.05 Zimowy raj (s.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Morze miłości (film niem.) 14.15 FC Slovan Liberec - AC Sparta Praha (piłka nożna) 16.45 Międzynarodowy przegląd cyrków Monte Carlo 1/2 17.45 Prognoza pogody 17.50 Sprawy profesora Capellari'ego (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Złoty kij hokejowy 2005 21.55 Zabójca (film USA) 0.25 Stygmata (film USA) 2.05 Ciebie też to spotka (film fr.) 3.30 Dzwonienie do TV Nova.

■ PRIMA

8.00 Zagrożone gatunki (s. dok.) 8.30 Salon samochodowy 9.10 Julie Lescaut (s.) 10.50 t-music (pr. muz.) 11.50 W lot po świecie (mag.) 12.40 Miejsce zbrodni (s.) 14.20 Tajemnica miłości (film niem.) 16.05 Veritas (s.) 17.00 Sidła na kaczkę (film czes.) 18.35 Prima TV 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciot Woody (s. anim.) 19.55 Rewir Wolfa (s.) 20.45 Telebazar (pr. roz.) 21.45 Wieczna Lulu (film USA-niem.) 23.30 Candy Club (s.) 0.25 Szybka wygrana 2.05 Miejsce zbrodni: Bremen.

NIEDZIELA 21 SIERPNI

■ TVP 1

6.05 Moda na sukces (s.) 6.30 W labiryncie (s.) 7.00 Światowe Dni Młodzieży z Janem Pawłem II - Historia spotkań 7.30 Bruno Brum Brum (s. anim.) 7.40 Animowane bajki świata 7.50 Roztańczona Angelina (s. anim.) 8.20 Domisie (s.) 8.45 Wirtual@ndia 9.10 Wielki świat małych sportowców (mag.) 9.25 Między ziemią a niebem (mag.) 9.55 Światowe Spotkania Młodych - transmisja mszy świętej z Kolonii 13.00 Wiadomości 13.10 Tydzień (mag.) 13.35 Z archiwum „S” - Robotnicy i inni 14.05 Konie Valdeza (film koprod.) 15.45 Niezłomny (dok.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Szogun (s.) 18.10 Od przedszkola do Opola - Zespół Voo Voo 18.40 Śmiechu warte (pr. roz.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 19.50 Sport 20.00 Pogoda 20.15 Antonia (film niem.) 21.55 Drobne cwaniaczki (film USA) 23.30 Piknik Mragowo 2005 00.15 Idiota (s.).

■ TVP 2

6.15 Słowo na niedzielę 6.20 Przeprowadzki (s.) 7.15 Alternatywy 4 9.15 Ostoja (mag.) 9.40 Siedlisko (s.) 10.30 Diabły tasmańskie (dok.) 11.30 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Turecki smak 12.00 Korsarz

(film USA) 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.05 Szansa na sukces - koncert laureatów 2005 16.00 Na dobre i na złe (s.) 17.45 Miss Polonia sylwetki 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 18.55 Pogoda 19.00 Wakacyjny konkurs Dwójki 19.05 M jak miłość (s.) 19.55 Panorama flesz 20.00 Hity na czasie - finał. Pożegnanie lata w Elku (pr. muz.) 20.55 Pogoda na wakacje 21.00 Hity na czasie - finał. Pożegnanie lata w Elku 22.00 Panorama 22.20 Sport-telegram 22.25 Pogoda 22.35 18 strajkowych dni - Desant w Stoczni Gdańskiej 22.50 Gra (film pol.) 23.45 Obywatel Piszczek (film pol.).

■ TV KATOWICE

7.00 Przygód kilka wróbla Ćwirka (s.) 7.10 Dixie (s.) 7.20 Książka dla malucha (mag.) 7.30 Kurier 8.40 Prognoza pogody 9.00 Teleplotki 9.30 Kurier 9.45 Bilans Trójki 10.30 Kurier 10.35 Przy naszym rynku (s.) 11.30 Kurier 11.45 Ostatnia bitwa 2. Korpus. Bolonia 1945 (dok.) 12.10 Opowieści Cmentarza Łyczakowskiego. Lwowskie sekrety (dok.) 12.30 Kurier 14.35 Telemotor-sport 15.00 Polskie Termopile (dok.) 15.30 Kurier 16.45 Tatrzzańskie opowieści 17.00 Z plecakiem i walizką 17.30 Kurier 17.35 Teleplotki 18.30 Kurier 18.35 Regiony kultury 18.50 Polska - Finlandia. Mistrzostwa Europy kobiet - eliminacje 20.30 Kurier 20.45 Studio pogoda 20.55 Od niedzieli do niedzieli 21.15 Książka tygodnia (mag.) 21.30 Kurier 23.15 Daleko od okna (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.20 Czarodziejki (s.) 7.50 Power Rangers (s. anim.) 8.20 Hugo (dla dzieci) 8.50 Pociąg życia (s.) 11.00 Dzieciństwo Kermity (film kukielkowy) 12.40 Ich własna liga (film USA) 15.30 Fundacja Polsat 15.45 Wydarzenia 15.55 Pogoda 16.00 Kabareton 16.45 Pierwsza miłość (s.) 18.15 Daleko od noszy (s.) 18.45 Wydarzenia 19.05 Sport 19.10 Pogoda 19.20 Top Trendy 2005 20.20 Wybrańcy fortuny (s.) 21.20 Ścisłe tajne (s.) 21.30 Studio Lotto (w przerwie serialu) 22.25 Nagi patrol (s.) 22.55 Top Trendy - Eska Squad 2005 23.55 13. posterunek (s.) 0.35 Magazyn sportowy 2.35 Anaconda (film USA) 4.05 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów 6.25 Wizyta w zoo 6.30 Rok ma 12 miesięcy 6.50 Kocur Wawrzyniec (s.) 7.05 Jaskiniowiec (s.) 7.30 Bajkowe wakacje (dla dzieci) 10.00 Wędrująca kamera (mag.) 10.25 Obiektyw (mag.) 11.05 Życie na zamku (s.) 12.00 Pytania Václava Moravca 13.00 Bajkowe wakacje 14.15 Jak realizowano „Četnické humoresky” 14.30 Magazyn religijny 14.50 Magazyn chrześcijański 15.05 Film o filmie: Poznaj moich rodziców (dok.) 15.20 Duży skok (film czes.) 16.30 W poszukiwaniu czasu utraconego (s. dok.) 16.55 Adresat TVC (mag.) 17.15 Gdzie się podziła ta stara piosenka 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.10 Wieszak 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Ostatni nauczyciel w Czechach 1/2 (film czes.) 21.30 Vendetta (film niem.) 23.00 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.10 Wiadomości 23.15 Bramki, punkty, sekundy 23.20 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.30 Śest w tom (s.) 0.25 Adresat TVC (mag.) 0.45 Pytania V. Moravca 1.45 Godziny wizyt M. Šimka i J. Grossmanna 2.35 Mikołaj Kopernik 3.15 Za ścianą 3.40 Czeskie misje.

■ TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.10 Notes 7.50 Panorama 8.35 Klucz (mag.) 9.05 Eliška i jej rodzina (s.) 10.10 Poggaleria (s. dok.) 10.45 Kamera w podróży: Noce na łonie natury (s. dok.) 11.35 Sierpień 68 12.00 Słowo święteczne 12.05 Noc bez świtu (teatr) 13.25 Kinobox (mag. film.) 13.50 Wędrowki z dinozaurami (s. dok.) 14.25 Studio sport 16.55 Potomkowie sław (s. dok.) 17.25 Pamięć drzew (s. dok.) 17.45 Szczęście domowe (mag.) 18.15 Jak się żyje po okupantach (dok.) 18.30 NEWrope - więcej radości! 19.00 Czech Open we floorballu 20.00 Wieczór na temat... Folk 22.00 Kultura.cz (mag.) 22.30 Dogrywka 23.05 Nocny klub filmowy: Kolory raj (film perski) 0.30 Bill Carrothers Trio (koncert) 1.05 Solo dla... Vladimíra Václavka 1.40 Gdzie się podziła ta stara piosenka 2.20 Podróżomania.

■ NOVA

6.40 Pokémon (s.) 7.05 Kocur Gliff (s. anim.) 7.55 Cudowny świat Walta Disneya 8.45 Flipper (s.) 9.30 Kochać zabronione (film czes.) 11.05 Stefanie (s.) 12.00 Sió-

demka (pr. dys.) 13.00 Rady ptaka Loskutaka (mag.) 13.40 W obliczu śmierci (film br.) 16.05 Lišáci, Myšáci a Šibeničák (film czes.) 17.30 Prognoza pogody 17.35 Afryka (film br.-RPA) 19.18 T-Mobile Renta 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Gospoda (s.) 20.35 Akademia policyjna VII: Misja w Moskwie (film USA) 22.15 Bandyci (film USA) 0.00 24 godziny (s.) 0.45 Śladami zbrodni (s.) 1.25 Najlepszy seks (s. erot.) 1.50 Lowcy koszmarów (s.) 2.30 Kochać zabronione (film czes.) 4.25 Derrick (s.).

■ PRIMA

8.00 Żołnierze II wojny światowej (s. dok.) 9.00 Świat 2005 (mag.) 9.35 Studencka mama (film czes.) 11.15 Niedzielný Receptariusz (mag.) 11.25 Rodzina doktora Kleista (s.) 12.30 Stary (s.) 13.35 Formule show 13.55 Wyścigi formule I w Turcji 15.50 Prima strzał 16.45 Tragedia Posejdona (film USA) 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Dzieciot Woody (s.) 19.55 Teś (film czes.) 21.30 Uwiedziony i zdradzony (film USA) 23.05 Prawo i sprawiedliwość: Zbrodnicze zamiary (s.) 23.50 Candy Club (s.) 0.40 Szybka wygrana 2.25 W lot po świecie.

PONIEDZIAŁEK 22 SIERPNI

■ TVP 1

6.05 Tucker (s.) 6.30 Lato z Jedyńką 8.00 Wiadomości 8.10 Pogoda 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Kopciuszek (s.) 9.05 Budzik (s.) 9.30 Ucieczka wycieczka (s.) 9.55 Światowe dziedzictwo kultury (s. dok.) 10.10 Kiosk przy Wspólnej (mag.) 10.20 Lasy i ludzie (mag.) 11.20 Tak jak w Unii (mag.) 11.40 Zielony biznes (mag.) 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Dorastanie 1975-1976 (s.) 13.10 Na piętrach Babiej Góry (dok.) 13.55 Plebania (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 Klan (s.) 16.05 Moda na sukces (s.) 16.30 Lato z Jedyńką - Europa XXL 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Krótka historia pewnego koncertu - J.M. Jarre w Gdańsku 17.30 Lokatorzy (s.) 17.55 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.25 Bulionerzy (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 19.50 Sport 19.55 Pogoda 20.10 Najlepszy z wrogów (film koprod.) 22.00 Skarga (film pol.) 23.30 Wiadomości 23.45 Między nocą a dniem.

■ TVP 2

6.10 Złotopolscy (s.) 6.30 Samotni strzelcy (s.) 7.15 Dwa światy (s.) 7.40 Teletubisie (s. anim.) 8.10 McGregorowice (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.15 Miss Polonia sylwetki - Agata Janus 10.20 M jak miłość (s.) 11.10 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Smak Alzacji 11.35 Chłopi (s.) 12.30 Euroquiz 13.00 Panorama 13.10 Pogoda 13.30 Opowieść o wspólnocie (rep.) 13.45 Wydarzenia, wydarzenia 13.55 Miasteczko Pana Andersena - Konin 2005 14.50 Nie do wiary (pr. roz.) 15.10 Samotni strzelcy (s.) 15.55 Miss Polonia sylwetki - Agata Janus 16.00 Panorama 16.10 Uczeń czarnoksiężnika - Refleksje prof. Karola Modzelewskiego 17.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 17.55 Pogoda 18.55 Pogoda 19.00 Wakacyjny konkurs Dwójki 19.10 M jak miłość (s.) 19.55 Panorama flesz 20.00 M jak miłość (s.) 20.50 Pogoda na wakacje 20.55 997 (mag. kryminalny) 21.50 Miss Polonia sylwetki - Agata Janus 22.00 Panorama 22.20 Biznes 22.25 Sport-telegram 22.30 Pogoda 22.40 18 strajkowych dni - Twarda baba 22.55 Mieszki rozmowy (film USA) 0.30 Z archiwum X (s.) 1.15 Stachurski typ niepokorny (koncert).

■ TV KATOWICE

7.00 Echo Bałtyku (mag.) 7.30 Kurier 8.40 Prognoza pogody 8.45 Gość dnia 9.00 Na drogach i bezdrożach Afryki (s. dok.) 9.30 Kurier 9.45 Klan (s.) 10.30 Kurier 10.45 Telemotorsport (mag.) 11.15 Gość dnia 11.30 Kurier 11.45 Tatrzzańskie opowieści (s. dok.) 12.00 Panorama morza (mag.) 12.10 Regiony kultury. Nowości 12.30 Kurier 12.35 Ogień z nieba (dok.) 13.30 Kurier 13.45 Prognoza pogody 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Od niedzieli do niedzieli 14.30 Kurier 14.45 Sześciolatki na starcie (pr. ed.) 15.00 Kamienna tajemnica (s.) 15.30 Kurier 15.45 Przegląd gospodarczy (mag.) 16.10 Rozmowa dnia 16.30 Kurier 17.45 Prognoza pogody 19.00 Muzyka łączy pokolenia (pr. muz.) 19.40 Regiony kultury. Nowości 19.50 Książki z górnej półki (mag.) 20.00 Telekurier 20.30 Kurier 21.00 Echa dnia 21.30 Kurier gospodarczy 22.15 To jest temat 22.30 Kurier 22.55 Kurier sportowy 23.10 Muzyka łączy pokolenia - Lista przebojów 23.50 Telekurier 0.20 Plebania (s.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 7.00 Czarodziejki (s.) 7.30 Yu-gi-oh! (s. anim.) 8.00 Zbun-

towny anioł (s.) 8.55 JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 9.55 Bud pies na gole (film USA) 11.40 Zbuntowany anioł (s.) 12.35 Męskie wakacje (film USA) 14.40 Ścisłe tajne (s.) 15.45 Wydarzenia 16.05 Pogoda 16.10 Interwencja (mag.) 16.40 JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 17.40 Rodzina zastępcza plus (s.) 18.45 Wydarzenia 19.15 Sport 19.20 Pogoda 19.25 Samo życie (s.) 20.15 Anakonda (film koprod.) 21.30 Studio Lotto (w przerwie filmu) 22.15 Świat według Kiepskich (s.) 22.50 V.I.P. (s.) 23.50 Biznes Wydarzenia 0.20 Pogoda 0.25 Pierwsza fala (s.) 1.20 Omen III (film USA) 3.05 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Ulica Sezamkowa (dla dzieci) 9.00 My, dziewczyny z Miasteczka (s.) 9.30 Bajka 10.00 Wiadomości 10.10 Wieszak 11.00 Oczarowanie (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Maryśka (dok.) 12.50 Album 13.35 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 14.00 Wiadomości 14.05 Jak się żyje z insuliną (dok.) 14.20 Antologia czeskiego humoru 15.00 W poszukiwaniu czasu utraconego 15.20 Skarby świata (s. dok.) 15.35 Co znaczy w domu? (dok.) 16.00 Wiadomości 16.05 Bajkowe wakacje 17.05 Gra o zielone (dla dzieci) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.30 Śladami czeskich diabłów (s. dok.) 18.50 Jak realizowano „Četnické humoresky” 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Koniec wielkich wakacji (s.) 21.10 Podróżomania (mag.) 21.40 Reporterzy TVC (reportaże) 22.20 Jak realizowano „Četnické humoresky” 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Jednostka wtórnego skierowania (s.) 0.05 Talk show Jana Krausa 0.50 Groteski Charlie Chaplina 1.10 Moda - Ekstrawagancja - Maniera 1.35 Po czesku 1.45 Obiektyw 2.15 AZ-kwiz 2.40 Babilon.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 100 lat golfu w Karłowich Warach 6.45 Dogrywka (mag. sport.) 7.20 Niesamowity świat (s. dok.) 7.50 Panorama 8.30 Perloródki na dnie (dok.) 8.55 ABCD ekologii 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.50 Wszystko, co wiemy o AIDS 12.00 Euronews 12.55 George i nosorożce (dok.) 13.50 Angielski dla najmłodszych 14.00 Straszna nuda (film USA) 15.30 Adresat TVC (mag.) 15.50 Europa dziś (mag.) 16.20 Świat sztuki (s. dok.) 17.15 Śladami... (s. dok.) 17.35 Rowerowe włóczęgi 17.50 Ten nasz czeski charakter 18.10 EXPOCztówka 18.20 Sport w świecie 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.00 Sportowe minuty 19.45 Powietrze to nasze morze (s. dok.) 20.00 Islam: ogniska walki (dok.) 20.50 Film o filmie: Wojna światów (dok.) 21.00 Za ścianą (mag.) 21.30 Klub filmowy: Party na słodko (film USA) 23.20 Jazz club 0.15 Zaginiona dusza narodu 1.15 Sport w świecie 1.40 Sportowe minuty 2.20 Powietrze to nasze morze 2.35 Herbata dla trzech 3.05 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.20 Boot Hill (film wł.) 11.00 Poradnik kulinarny Jamie Olivera 11.25 Strażnik Teksasu (s.) 12.15 Dziewczyny Gilmore'a (s.) 13.25 Anastazia (s.) 14.15 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.00 Gwiezdne wrota (s.) 15.50 Dempsey i Makepeace (s.) 16.45 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.15 Właśnie teraz 17.25 Błękitne otchłanie (s.) 18.15 Prognoza pogody 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.50 Pálí vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Kobra 11 (s.) 21.00 Nowa Podróżomania (mag.) 21.30 Koniec starych czasów (film czes.) 23.05 Miejsce zbrodni Frankfurt (s.) 0.35 Łaskanie (pr. erot.) 1.00 Powrót do Edenu (s.).

■ PRIMA

8.00 St. Tropez (s.) 9.00 Płomień wątpliwości (s.) 9.55 Wspaniali i bogaci (s.) 10.50 Prima jazda 11.50 Lekarz ze wsi (s.) 12.45 Szansa bez granic (pr. roz.) 13.45 Pan Złota Rączka (s.) 14.15 Beverly Hills 90210 (s.) 15.15 Sprawa dla dwu (s.) 16.30 FC SIAD Most - FC Baník Ostrava (piłka nożna) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.50 VyVoleni (reality show) 21.10 Julie Lescaut (s.) 23.00 Nie-naturalne sprawy (film br.) 0.55 Nikita (s.) 3.25 Vanille Fraise (film wł.-fr.).

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

*W dniu Twych urodzin, w dniu pełnym radości,
Życzmy, by uśmiech na Twojej twarzy gościł!
Niech się spełni rychło każde Twoje marzenie,
A smutek, cierpienie idą w zapomnienie.*

Dnia 21. 8. 2005 obchodził zany jubileusz

szanowna pani HELENA WAWROSZOWA

z Oldrzychowic. Z tej okazji wiązanek najszczerzych życzeń składa syn z żoną, wnuki i prawnuczki.

GL-462

Dziękuję lekarzom i pielęgniarkom Oddziału Intensywnej Terapii, Oddziału Interny i Oddziału Neurologii Szpitala w Trzyczynie Sośnie za wzorową opiekę.
Henryk Toman.

GL-461

Dnia 20 sierpnia 2005 obchodziła 100 lat

śp. HELENA POTYSZOWA

z Mostów koło Cz. Cieszyna, ostatnio zamieszkała w Czeskim Cieszyńsku. 28 sierpnia przypominamy 18. rocznicę Jej zgonu. Syn i córka z rodzinami.

GL-442

Dnia 19 sierpnia 2005 przypominamy sobie 80. rocznicę urodzin naszego Drogiego Męża, Ojca, Dziadka

śp. EMILIA MACURY

z Nieborów, byłego pracownika warsztatów mechanicznych. We wrześniu minie 17 lat od Jego śmierci. Z wdzięcznością Bogu za Jego życie wspomina żona i dzieci z rodzinami.

GL-458

Czas mija, lecz ból w sercu pozostaje.

Dnia 22. 8. 2005 mija 2. rocznica śmierci naszej Drogiej Siostry, Szwagierki i Cioci

szanownej pani MARTY GOGÓŁKA

Z miłością i szacunkiem wspominają siostra z rodziną.

GL-263

Co w kinach

BYSTRZYCA: Gwiezdne Wojny III: Zemsta Sithów (20, godz. 19.00); Roboty (21, godz. 17.00); **KARWINA – Centrum:** Magiczna karuzela (20, 21, godz. 15.30); Dom woskowych ciał (20, 21, godz. 17.45; 22, godz. 20.00); Głos śmierci (20, 21, godz. 20.00; 22, godz. 17.45); **Reflex:** Ray (20, godz. 17.00, 20.00); Bezdroża (21, godz. 17.00, 20.00); Tłumaczka (22, godz. 17.00, 20.00); **Letnie kino:** Osaczony (20, 21, godz. 21.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** Sposób na teściową (20, 21, godz. 17.30); Kinsey (20, 21, godz. 20.00); Batman – Początek (22, godz. 17.30); Blisko nieba (22, godz. 20.00); **HAWIERZÓW – Centrum:** Pan i Pani Smith (20-22, godz. 17.45, 20.00); **CZESKI CIESZYŃSK – Central:** xXx: Nowy poziom (20, godz. 19.30); Pozew o miłość (21, godz.

Kamieniarstwo WRZOS

Nagrobki

Bezpośredni importer granitu

- Oferujemy wzornictwo czerpane z najlepszych tradycji kamieniarskich,
- Wiele nowości na rynku czeskim
- Bardzo niskie ceny, przyjeżdżamy również do klienta na pomiar

Mieszkamy na tej samej Ziemi Cieszyńskiej

Siedziba firmy:

Hażlach, ul. Cieszyńska 18

tel.: +48 600 293 968

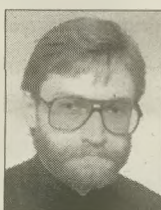
tel.: +48 338 567 377

4 km od granicy w Boguszuwiczach

Filia:

Goleszów, ul. Grabowa 4

*Kto kochał i był kochany
będzie zawsze żył z nami.*

Dnia 22. 8. 2005 mija 4. rocznica tragicznej śmierci naszego Kochanego

śp. JÓZEFA MALCHERA

z Olbrachcic. Z miłością wspominają najbliżsi.

AD-111

Dnia 19. 8. minęła 9. rocznica śmierci naszego Drogiego

śp. JÓZEFA KOPLA

z Karwiny Raju. Wszystkich, którzy Go znali, o chwilę wspomnień proszą najbliżsi.

GL-458

Wszystkim, którzy towarzyszyli w ostatniej drodze Kochanemu

śp. KORNELIUSZOWI NIEMCZYKOWI

serdeczne Bóg zapłać synowie z rodzinami.

GL-455

Pograżeni w głębokim smutku zawiadamiamy, iż dnia 17. 8. 2005 zmarła w wieku 94 lat nasza Ukochana Matka, Teściowa, Babcia, Prababcia, Szwagierka i Ciocia

śp. EMILIA KIEDRONIOWA

zamieszkała w Hawierzowie Suchej Średniej. Pogrzeb Drogiej

Zmarłej odbędzie się w sobotę 20. 8. 2005 o godz. 15.00 z kościoła ewangelickiego w Hawierzowie Suchej Średniej. Zasmucona rodzina.

AD-118

W niedzielę 14. 8. 2005 zmarł

ks. EUGENIUSZ KALISCH

emerytowany proboszcz w Jabłonkowie. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w poniedziałek 22. 8. 2005 o godz. 15.30 z kościoła parafialnego w Jabłonkowie.

GL-451

Co w terenie

KARWINA – Koło MSz Gimnazjum w Karwinie zaprasza wszystkich rodziców, studentów, absolwentów i sympatyków szkoły 10. 9. o godz. 15.00 do PZKO Karwina Stare Miasto na „Kopaczówkę” – festyn.

GL-431

▲ – Klub Seniora MK PZKO Karwina Raj zaprasza we wtorek 23. 8. o godz. 16.00 do Domu PZKO na spotkanie.

19.30); **CIESZYŃSK – Piast:** Szeregowiec Dolot (20, 21, godz. 13.30, 15.00, 16.30; 22, godz. 15.00, 16.30); Sposób na teściową (20-22, godz. 18.00, 20.00); Obłęd (20, 21, godz. 22.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (czw: 18.00), TVC 2 (pt: 7.30).

POLSKIE AUDYJCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzynieć 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Dziś o godz. 15.55 w TVC 2 zapis międzynarodowego muzyczno-tanecznego przedstawienia **OLZA**, które ma

swoje korzenie w podaniach i legendach Śląska Cieszyńskiego. Na rzece Olzie zostało wystawione w maju br.

Staroměstská 583, Trzynieć
(naprzeciwko restauracji „Stará záchytka”) Filia: Cz. Cieszyn, ul. Čápkova 10
Tel. 558 32 62 98

Mieszkania Trzynieć 777 077 031 1+1 ul. Dukelská 405 000,- Kč 1+1 ul. Kopernikova 420 000,- Kč 2+1 ul. Sosařská 425 000,- Kč 2+1 ul. Beskydská 460 000,- Kč 2+1 ul. Kopernikova 515 000,- Kč 2+1 ul. Palackého 495 000,- Kč 2+1 ul. Kopernikova 525 000,- Kč 3+1 ul. Sosařská 530 000,- Kč 3+1 ul. Seifertova 575 000,- Kč 3+1 ul. Polní 620 000,- Kč 3+1 ul. Štefánikova 750 000,- Kč 4+1 ul. Habrova 580 000,- Kč 4+1 ul. Sosařská 580 000,- Kč Mieszkania Cieszyn 777 077 032 1+1 ul. Tovární 490 000,- Kč 2+1 ul. Slezská 450 000,- Kč 3+1 ul. Okružní 330 000,- Kč 3+1 ul. Mládežnická 355 000,- Kč 3+1 ul. Polní 425 000,- Kč 3+1 ul. Kopernikova 515 000,- Kč Dom rodzinny 777 077 034 Gródek 590 000,- Kč Dolina Leszna 2x 2+1 980 000,- Kč Bystrzyca 1 450 000,- Kč Kocobędz 3+1 1 500 000,- Kč Wielopole 1 570 000,- Kč Trzynieć 5+1 1 650 000,- Kč Niebory 2x 4+1 1 690 000,- Kč Trzynieć 2x 2+1 1 880 000,- Kč Trzynieć 4+1+garaż 2 350 000,- Kč Rzeka 7+2 do uzgodnienia Mieszkania 777 077 031 Nawle chała 380 000,- Kč Nawle 4+1+garaż 1 290 000,- Kč Górná Lomna 2x 2+1 1 290 000,- Kč Dolina Lomna 2x 3+1 1 780 000,- Kč 2+1+1+1+1+1+1+1 445 000,- Kč Parcela Písek do uzgodnienia	2 280 000,- Kč LIGOTKA KAMERALNA Willi 2x 4+1. Możliwość kancelarii. Parcela 460 m2. Tel.: 777 077 034	790 000,- Kč Cz. CIESZYŃSK Stary dom rodzinny 2+1. Spokojna okolica. Tel.: 777 077 034	1 950 000,- Kč GRÓDEK Dom rodzinny 6+1+garaż. Parcela 1 250 m2. Tel.: 777 077 034
1 660 000,- Kč ROPIKA W dobr. stanie dom rodzinny, 4+1+garaż. Parcela 1150 m2. Tel.: 777 077 034	1 720 000,- Kč TRZYNIEC GLUTY Nowy dom rodzinny 3+1+garaż. Parcela 1 665 m2. Tel.: 777 077 034	2 300 000,- Kč Cz. CIESZYŃSK Dom rodzinny 4+1+garaż. Po rekonstrukcji. 1 677 m2. Tel.: 777 077 034	1 590 000,- Kč BYSTRZYCA Dom rodzinny 5+1, Parcela 2 500 m2. W dobrym stanie. Tel.: 777 077 034
do uzgodnienia Cz. CIESZYŃSK Willi 6+1 z lat 30-tych. Po rekonstrukcji. Tel.: 777 077 034	do uzgodnienia Cz. CIESZYŃSK Stary dom rodzinny 4+1+garaż. Parcela 650 m2. Tel.: 777 077 034		

Aktualna oferta ponad 400 nieruchomości na stronach **www.flash-reality.cz**

Jubileuszowy karnawał

WĘDRYŃIA (man) – Dziś w miejscowym parku przebiega Wędryński Letni Karnawał. W tym roku jest on zwieńczeniem obchodów jubileuszu 700-lecia założenia gminy.

W samo południe razem z **Heidi Janků** będą bawiły się dzieci. Przygotowane są dla nich piosenki, konkursy i współzawodnictwa. O godz. 14.00 rozegrany zostanie mecz piłkarski gwiazd z piłkarzami Wędryni; w tym samym czasie wystąpi również zespół folklorystyczny „Bystrzyca”. Po nim pojawią się na scenie goście z partnerskiej gminy Goleszów oraz działający przy MK PZKO zespół teatralny, który przedstawi dzieje Wędryni.

Uroczyste otwarcie obchodów przewidziano na godzinę 16.00. Zaraz po nim swoją zręcznością popiszą się wędryńscy „Gimnastycy” (16.15), zabrzmią też melodie orkiestry dętej „Vlčnovjanka” (16.45). Kolejnym punktem programu będzie pokaz mody oraz występ **Petra Spálenego**. O godz. 19.30 zaprezentuje się kapela ludowa „Šajtar”. Po niej na estradzie stanie **Iveta Bartošová**, a razem z nią zaśpiewają „Przyszli Super Stars z Wędryni”. Po fajerwerkach, które zabłysną na niebie o godz. 21.30, rozpocznie się koncert grupy muzycznej „Ready Kirken”, po niej dyskoteka Romana Grygara.

Za tydzień w Markłowicach

PIOTROWICE (sch) – Za tydzień, w sobotę 27 bm., na markłowickich terenach motokrosowych odbędzie się – tym razem pod szyldem obchodów 700-lecia wioski – 11. festyn gminny.

Program o godz. 15 rozpocznie grupa „Maxim Turbulenc”, następnie wystąpi piosenkarka **Iveta Bartošová** z zespołem „Golem”, po niej Richard Krajčo i „Kryštof”, na zakończenie zaś zagrają i zaśpiewają ostrawskie

„Buty”. Przewidziano również występ dzieci miejscowej szkoły oraz gości z Polski. Z imprez towarzyszących warto natomiast wspomnieć wystawę obrazów - pokłosa pleneru malarskiego, który miał miejsce trzy tygodnie temu właśnie w Piotrowicach. Festyn przebiegać będzie w „odpuście” oprawie z masą stoisk z atrakcyjnym towarami, fajerwerkami i dyskoteką.

BLĘDOWICE – zarząd MK PZKO zaprasza na tradycyjne Dożynki Śląskie w sobotę 27. 8. o godz. 15.00 w ogrodzie Domu PZKO.

PTTS „BŚ” – rejon Trzynieć zaprasza członków i sympatyków na tradycyjne „Ognisko” do lasu na Osówce w Trzyczynie, które odbędzie się w niedzielę 21. 8. bez względu na pogodę. Początek godz. 14.00.

▲ – **kolarze Czeski Cieszyn** – zbiórka w niedzielę 21. 8. o godz. 12.00 przed dworcem kolejowym. Odjazd na Osówki – Ognisko „BŚ”. Inf.: Marian Palowski, tel.: 558 712 332.

Oferty

MALOWANIE DACHÓW - elewacje. Dobra cena i gwarancja, transport bezpłatny. Balicki, tel.: 558 742 469, 732 383 700.

GL-419

CIERLICKO KOŚCIELEC – MK PZKO poszukuje chętnych do wynajęcia restauracji Klubu IKAR oraz sali (80-100 os.) w Domu Polskim Ż. i W. na Kościelcu. Termin wynajęcia od 15. 10. 2005. Znajomość języka polskiego obowiązkowa. Bliższe informacje pod nr 608 544 411 do 30. 8. GL-441
PRASKA FIRMA poszukuje osoby do prowadzenia biura w Pradze. Minimum: średnie, b. dobra znajomość języka pol. i czes. Tel.: 602 611 552, 312 241 927. GL-460

Co za Olzą

ŚLĄSKI ZAMEK SZTUKI I PRZESIEBIAJĄCZOŚĆ, Cieszyn: do 28. 8. wystawa „Wobec konsumpcji”. Otwarte wt-nie: 10-17.

KSIAŻNICA CIESZYŃSKA, Mennicza 46, Cieszyn: do 27. 10. wystawa pt. „Granice wytyczone słowami”, konflikt na Śląsku Cieszyńskim w świetle literatury politycznej (1848-1947). Otwarte po-śr i pt: 8-18, so: 9-15.

GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 4. 9. wystawa malarstwa Ewy Wąsikiewicz-Wolnickiej „Liryka i metafora”. Do 2. 9. wystawa najciekawszych prac ze zbiorów Galerii Bielskiej BWA. Otwarte wt-nie: 10-18.

Wystawy

DK „POKLAD”, Ostrava Poruba, M. Kopeckého 675: do 15. 9. wystawa

obrazów artystów – plastyków, Polaków tworzących w krajach Czwórki Wyszehradzkiej „Cztery nieba”. Otwarta po-pt: 8-18.

KONGRES POLAKÓW, Cz. Cieszyn, Komenského 4: do 16. 9. wystawa z okazji 70. rocznicy udziału harcerzy z Zaolzia w Złocie ZHP w Spale „Śladami złotych harcerskich”. Otwarte w po-pt: 9-15.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ – sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszyńsku, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazy z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Do 11. 9. wystawa historyczna Zdeňka Hapala – lalkarza, artysty i reżysera. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUSAION, Hawierzów, Dělnická 14:** do 2. 10. wystawa „Hawierzów: powstanie miasta”. Do 31. 10. wystawa „Barok w Cieszyńsku”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **KOTUŁOWA DRZEWIONKA, Hawierzów Będowice:** wystawa „Mieszkanie ludowe i tradycje rolnictwa w Cieszyńsku”. Otwarte wt-pt: 9-17, so-nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TRAGEDII ŻYWO-CICKIEJ, Hawierzów Żywocice:** do 31. 12. wystawa „Od ognika do żarówki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie:** stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Do 31. 12. wystawa „Pietwałd w zmanach stuleci”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

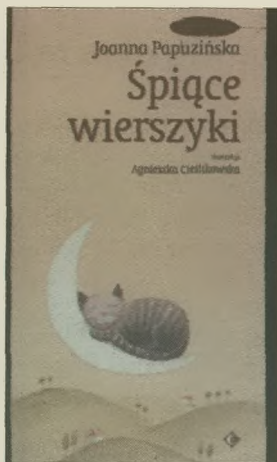
▲ **SALA WYSTAW W JABŁONKOWIE, rynek Mariański 14:** do 2. 10. wystawa „Jabłonkowskie szafce”, wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Kancelaria Kongresu Polaków informuje wszystkie organizacje, którym została przyznana dotacja na dofinansowanie działalności ze Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” na rok 2005, że spotkanie organizacyjne z p. Jadwigą Lenard – Markowicz odbędzie się w czwartek 25 sierpnia br. o g. 16.30 w siedzibie Kongresu Polaków, Komenského 4 w Czeskim Cieszyńsku. Organizacja powinna wystawić dwuosobową reprezentację, która podpisze umowę ze „SWP”.

Księgarnia Wirtualna

JOANNA PAPUZIŃSKA – »Śpiące wierszyki«

Wyd. EZOP. Pierwszy tomik z poetyckiej „Skrzydlatej Serii”. Zbiór ciepłych, prawdziwie babcinych kołysanek Joanny Papuzińskiej – poetki, bajkopisarki i niestrudzonej popularyzatorki literatury dla dzieci, laureatki Nagrody Literackiej im. J. Korczaka, doskonale znanej także najmłodszym czytelnikom z Zaolzia. – *Jako mała dziewczynka lubiłam bawić się w słowa. I teraz też lubię. Słowa to bardzo dobre zabawki. Zawsze można je ze sobą zabierać, nawet jeśli nie ma się samochodu, ani torebki, ani kieszeni. Wieczorem, przed snem, miło jest przypominać sobie piękne słowa z minionego dnia, albo domyślać dobre słowa na jutro – zachęca do lektury autorka.*

ZOFIA BESZCZYŃSKA – »Złote smoki«

Wyd. „Jaworski”. Książka Zofii Beszczyńskiej, jednej z najbardziej lubianych i najchętniej czytanych polskich autorek. Pojawia się w serii „Książki dla wnucząt bawią i uczą”, w której ukazują się utwory przeznaczone dla dzieci z młodszych klas szkoły podstawowej. Dla tych, które same umieją już czytać, i dla tych, którym w podróżach po literaturze towarzyszyć będą dorośli. – *Autorzy naszych książeczek wiodą z doświadczenia, że wspólne czytanie zbliża pokolenia – zapewnia znana poetka Wanda Chotomska.*

Książki można nabyć lub zamówić w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Čapka 7 w Cz. Cieszynie. (kor)

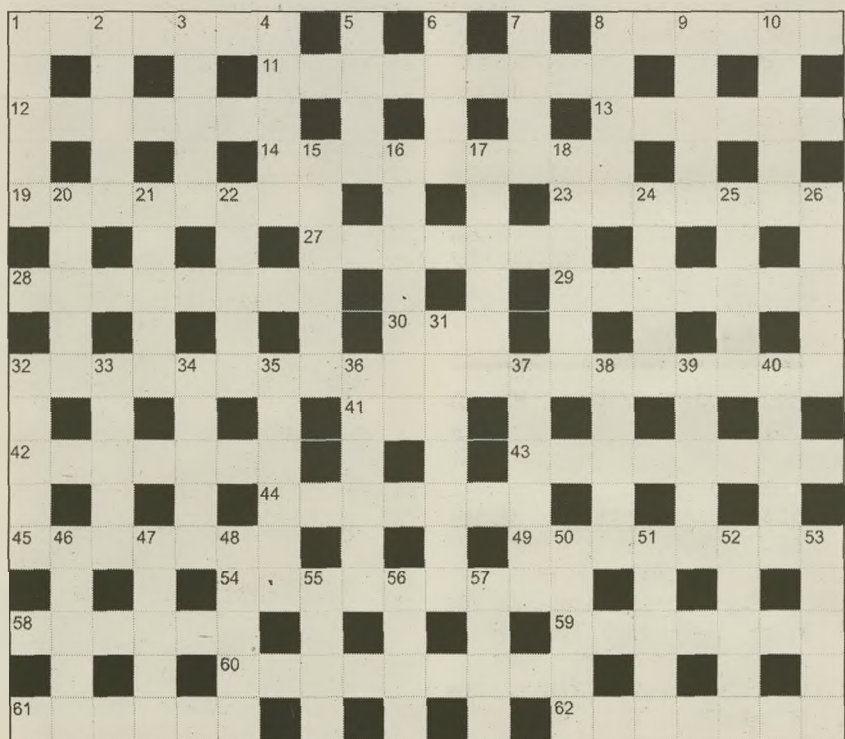
Krzyżówka

Poziomo: 1. cienkie gałęzie nim wyniesiesz 8. Adama – to grdyka 11. ogół dalekosiężnej broni palnej 12. wykres krzyżówki 13. na futro hodowana 14. na nóżce małolata 19. firma przewożowa 23. podczas głębień rowów przydatna 27. we wrześniu świętuje 28. dorzecze górnej Wisły zamieszkiwali 29. rzeźbi w metalu 30. po turecku pisał 32. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE** (książka Marka Twaina) 41. dramat Witkacego 42. gimnastyka w takt muzyki 43. racjonalnie gospodarować nas uczy 44. satelita amerykański 45. ślepej kurze się trafiło 49. umowny znak pisemny 54. sekcje zwłok wykonuje 58. do świni podobne 59. nikczemnik 60. surogat 61. prowizoryczny mostek 62. palankin.

Pionowo: 1. muszla w sanitariacie 2. obce z innymi obyczajami 3. łaźnia publiczna 4. filmowa rola S. Stallone 5. z jądrem i elektronami 6. historii

patronuje 7. ma swoją epokę 8. Muzykant 9. starcie zbrojne 10. „szczęśliwy” palec 15. miejsce ciężkich walk w czasach I i II wojny 16. w pld. Indiach leży 17. watawana kurtka bez rękawów 18. naruszenie porządku publicznego 20. był tu przed Liedlem 21. ze słynną wyrocznią grecką 22. obraz w kształcie koła 24. pismo sądowe 25. poeta austriacki 26. główna tętница 31. ironicznie o rolniku 32. szloch 33. polarna 34. po francusku „Nędznika” zagrał 35. bywa habilitowany 36. damski opalacz dla erotomana 37. przy ujściu rzeki Vouga do Atlantyku leży 38. kochanka Posejdona 39. siporex 40. stan zniszczenia totalnego 46. wzór niedościgły 47. Amundsen 48. drwina 50. w lesie pracuje 51. obiad dla konia 52. na ratuszu zasiada 53. miejsce urodzin Mahometa 55. obecność powietrza w jamie opłucnej 56. odległość między dwoma postojami 57. ojciec.

Opr. JO

Rozwiązanie krzyżówki z 13 SIERPNIA 2005:

Poziomo: 1. WAMP 5. ALBEUF 9. PUMA 11. ORKAN 12. OBAWA 13. BOND 14. TAJMYR 16. LINA 17. MASKI 18. MIARA 19. BAKU 20. GUKOWO 22. DYSK 23. EMU 25. RT 26. STO 28. ZACHARIASZ 32. KARBUNKUŁ 36. ŁYSA 38. CZTEREJ PANCERNI I PIES 39. WAAL 40. RENOWACJA 45. REANIMACJA 50. REA 51. AP 52. EGO 53. OSŁO 54. MOHAIR 55. ORDA 56. LIEGE. 57. ODEON 58. AUDI 59. SOJUSZ 61. IBIS 62. CHITO 63. OLCHA 64. OSPA 65. NIKIEL 66. KLAN.

Pionowo: 2. ALOPATA 3. PODMUCH 4. AKUSZER 5. ANTIGUA 6. BÓJ 7. FORMOSA 8. KATAROB 9. PALADYN 10. MANASLU 15. MŁOT 21. KRZYNA 24. MIEJSCE 27. TRENING 28. ZECER 29. CETAN 30. ARROW 31. SŁAWA 32. KAELE 33. UNIZM 34. KNIEC 35. ŁASKA 37. SCARPA 41. EKSURS 42. OKOLICA 43. ARLEKIN 44. JAMESON 46. AEROZOL 47. IONESCO 48. AMONIAK 49. JADWIGA 51. AHOJ 60. URL

Wśród autorów poprawnych rozwiązań (wystarczy podać rozwiązanie dodatkowe) rozlosowana zostanie książka T. Bibera i M. Leszczyńskiego pt. „Poczet władców Polski”. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w **piątek 26. 8. 2005** o godz. **12.00**. Nagrodę książkową za rozwiązanie krzyżówki z 13. 8. otrzymuje **Hallna Gajdzica – Trzyniec**. Nagroda do odebrania w redakcji.

Wydarzenia Sportowe

KADRY NASZYCH DRUŻYN PIŁKARSKICH W I A KLASIE – GRUPIE B

Trenerem Rapidu Marek Poštulka

W ten weekend doczekali się również kibice drużyn z niższych klas piłkarskich, dziś rozpoczyna się bowiem sezon m.in. w 6. lidze – oficjalnie zwanej I A klasą. Dla naszych czytelników przygotowaliśmy tradycyjny serwis piłkarski. Warto sprawdzić, jakie zmiany zaszły w kadrach naszych drużyn. W trzech zespołach doszło chociażby do zmiany na pozycji trenera. W Rapidzie Skrzeczów Milana Procházkę zastąpił Marek Poštulka (były pierwszoligowy napastnik Banika Ostrawa I reprezentacji RC), w Slavoju Rychwałd Romana Kalzara zmienił Milan Vantuch, nowego szkoleniowca mają też piłkarze KS Bystrzyca – został nim Radek Morcinek.

KS BYSTRZYCA

Bramkarze: Vojtěch Cymorek, Dalibor Miech; **obrońcy:** Štěpán Byrtus, Tomáš Hadrava, Lukáš Komár, Roman Konderla, Radim Kopka, Tomáš Vávra; **pomocnicy:** Rostislav Delina, Tomáš Faruga, Petr Kajfosh, Adam Kolodziej, Marek Mendrok, David Polák, Jan Staniek, Jiří Szturc, Jakub Štvrťka; **napastnicy:** Jan Foniok, Lukáš Kušnýrák, Marcel Pacák, David Strokosz. **Trener:** Radek Morcinek.

Przyszli: Foniok (powrót z Jablonkova), Szturc (powrót z Mostów), Kajfosh, Konderla, Miech (wypożyczenie z Nydku), Byrtus, Cymorek, Mendrok, Štvrťka, Vávra (wypożyczenie z Trzyńca), Komár (Trzyniec). **Odeszli:** Datko (Nydek), T. Sikora (wypożyczony do Gródka), Gurecki (powrót do Wędryni), J. Jursa (powrót do Gródka), L. Šulák, R. Šulák (zakończyli karierę).

Prezes klubu Tomáš Šingel: - *Kadra naszej drużyny jest skonsolidowana, chcemy być zespołem, który będzie dyktował warunki na boiskach. Z Trzyńca pozyskaliśmy sześciu piłkarzy, z futbolistami spod Jaworowego utrzymujemy skądinąd bardzo dobre kontakty. W horyzoncie najbliższych trzech lat chcielibyśmy wywalczyć miejsce w dywizji.*

FK HAWIERZÓW

Bramkarze: Přemysl Febek, Pavel Poledník; **obrońcy:** Vladislav Dedek, René Bielan, Marek Bielan, Jan Osička, Emil Bereš, Marcel Žuška; **pomocnicy:** Ladislav Horvát, Lubomír Groh, Roman Miczka, David Holzer, Ivan Šniegoň, Tomáš Onderek; **napastnicy:** Jozef Zoller, Martin Šebesta, Marek Antoniczyk. **Trener:** Zdeněk Menoušek.

Przyszli: René Bielan, Marek Bielan, Jozef Zoller (wszyscy trzej MKF Karwina), Roman Miczka (G. Błędowice), Vladislav Dedek (Rapid Skrzeczów), David Holzer (Banik Olbrachcice).

Sekretarz klubu Bronisław Schimke: - *Naszym celem jest awans do 5. ligi i wydaje mi się, że wcale nie mamy wygórowanych ambicji. W kadrze*

Sport polski

■ **SIATKARKI PRZED OSTATNIĄ SZANSĄ AWANSU DO MŚ.** Od piątku do niedzieli polskie siatkarki rywalizują w Warnie w turnieju barażowym o prawo gry w przyszłorocznych mistrzostwach świata. To ich ostatnia szansa, by zapewnić sobie awans. Rywalkami polskiej drużyny są zespoły Ukrainy oraz Bułgarii, z którymi zagra, odpowiednio, dziś i jutro. Awans do finałów MŚ uzyska tylko najlepsza drużyna. – *Cel jest jasny – musimy wygrać ten turniej, bo tylko w ten sposób możemy zapewnić sobie awans do MŚ* – powiedział trener polskiej reprezentacji **Andrzej Niemczyk**. Polski zespół pojechał do Warny w najmocniejszym składzie.

Oferta

■ **PIŁKA NOŻNA – MŚLF:** Kohoutowice – Futbol Trzyniec (dziś, 10.15). **DYWIZJA E:** MKF Karwina – Nowe Sady (dziś, 10.15), Slavia Orłowa – Konice (dziś, 10.30), Czeski Cieszyn – M. Albrechtice (dziś, 16.30), Frenštát – Děčín – Bohusławice (dziś, 16.30), Mosty k. Jablonkova – Petrkovice, L. Piotrowice – Lichnow (dziś, 16.30). **I A KLASA – gr. B:** Stonawa – Skrzeczów, Czeladna – Bystrzyca, Rychwałd – Hodslawice (dziś, 16.30), FK Hawierzów – Przybor (jutro, 10.15). **I B KLASA – gr. B:** Pietwałd – Herzmanice (dziś, 16.30). **I B KLASA – gr. C:** Orłowa B – Sedliszczce, Lutynia

Dolna – Karwina B (dziś, 16.30), Wierzniovice – Żuków G., Śmiałowice – Wędrynia, Jablonków – Datynie Dolne, Nydek – Gródek, Niebory – Sucha Górna (jutro, 16.30). **MISTRZOSTWA POWIATU KARWIŃSKIEGO:** F. Orłowa – G. Błędowice, Sn Orłowa – Sn Hawierzów, Dąbrowa – Cierlicko, Domasławice – Zabłocie, SKF Hawierzów – Sł Pietwałd (dziś, 16.30), Bogumin B – B. Rychwałd, I. Piotrowice – V. Bogumin (jutro, 17.00). **MISTRZOSTWA POWIATU F-M:** Oldrzychowice – Ostrawica, Dobratice – Bukowiec, Piosek – Gnojnik (dziś, 16.30). **ROZGRYWKI POWIATU F-M:** Kozłowice B – Milików (jutro, 16.30). (jb)

Maslák; **obrońcy:** Lukáš Pluta, Jan Kvičala, Petr Urbančík, Jakub Výtisk, Marcel Škulaň, Zdeněk Malchárek, Jiří Kubinský; **pomocnicy:** Radek Motloch, Jaroslav Kubinský, Jozef Rác, Jiří Kvičala, Radek Bajer; **napastnicy:** Jan Glaic, Lumír Neuwirth, Vít Veseleňák. **Trener:** Marek Poštulka.

Przyszli: Maslák, Jaroslav Kubinský (z gościnnych występów w HDB), Pluta (powrót z Anglii), Oravský, Ptošek (z kadry juniorów). **Odeszli:** Fluxa (powrót do HDB), Dedek (FK Hawierzów), Ďuriš (Lutynia Dolna), Mucek (Zabłocie), Daniš (Wierzniovice).

Menedżer klubu Aleš Kvičala: - *Moim zdaniem zespół jest jeszcze lepiej poukładany, niż w zeszłym sezonie. Wrócił Pluta i Kubinský, jesteśmy w dodatku blisko sfinalizowania jeszcze jednego ciekawego transferu. Oby był to udany sezon, kibice w Boguminie zasługują na dobry futbol.*

KS STONAWA

Bramkarze: Lukáš Janovský, Libor Choleva, Petr Tichý; **obrońcy:** Roman Čamaj, Kamil Šurin, Tomáš Koláček, Bogdan Matwikow, Jan Szczygiel, Dalibor Ševců, Daniel Bystron, Martin Janáček, Jiří Gašior; **pomocnicy:** Lukáš Hawlasek, David Vodák, Jan Špinar, Zdeněk Dluhoš, Miroslav Franc, Martin Mazáč, David Szotek; **napastnicy:** Jiří Fraité, Tomáš Wojtyna, Lukáš Mazáč. **Trener:** Jaroslav Vodák.

Przyszli: Špinar, Tichý (Olbrachcice). **Odeszli:** Všolek (Olbrachcice), Wrubel (L. Piotrowice)

Dyrektor klubu Jiří Fraité: - *Chcemy grać w środkowych strefach tabeli, ale wszystko wskazuje na to, że rywalizacja w nowym sezonie będzie bardzo wyrównana. W siłach tego zespołu jest jednak wywalczenie minimum szóstego miejsca.*

JANUSZ BITTMAR

PIŁKARSKIE MISTRZOSTWA OKRĘGU

»Faja« na kolanach

● **HAJ – HD BOGUMIN 5:2 (0:0).** **Bramki:** Čelůstka, Matěj, Kostka, Zdeněk, Haňka – Bajnar, Kukuliáč. **Sędziował Chlebovský. Widzów 150.**

W zaległym meczu 1. kolejki Mistrzostw Okręgu piłkarze bogumińskiej „Fai” dostali lanie na boisku jednego z faworytów rozgrywek. W pierwszej połowie środowego spotkania jeszcze nic nie wróżyło klęski Bogumina, wystarczyły jednak fatalne błędy w obronie i w przeciągu sześciu minut można było zwinąć kurtynę. – *Zadecydowały błędy indywidualne* – powiedział „GL” trener HD Bogumina **Václav Štverka**. – *Wystarczył moment nieuwagi i kompletnie sknocił się cały mecz* – dodał bogumiński szkoleniowiec. W zespole „Fai” pojawiło się sporo młodych chłopców, to efekt owocnej współpracy pomiędzy Boguminem a Witkowicami, zabrakło niemniej jednak większego zgrania i pewności siebie. Gospodarze w pierwszej połowie mocno naciskali, wały obronne „Fai” ale wytrzymały. Kiedy wydawało się, że podopieczni trenera Štverki mogą wywalczyć na boisku faworyta korzystny rezultat, przyszedł w 62. minucie głupi błąd defensywy i co za tym idzie – cios w postaci pierwszej straconej bramki. Na śliskiej murawie nie utrzymał równowagi

Bajnar, stracił piłkę i Čelůstka oko w oko z bramkarzem Biličkem miał bardzo ułatwione zadanie. Przy stanie 4:0 gospodarze nieco pofolgowali, pozwalając bogumińskiej ekipie na strzelenie dwóch bramek. W 75. minucie Bajnar technicznym strzałem z rzutu wolnego obniżył na 4:1, a w cztery minuty później napastnik Kukuliáč wykorzystał rzut rożny, trafiając głową na 4:2. „Faja” wyzwała szansę i mogła dołączyć kolejne gole (w tych fazach gry gospodarze prezentowali się bardzo niemrawo), w polu karnym rywala zabrakło im jednak zimnej krwi. Kuriozalnie wyglądała sytuacja, poprzedzająca piąty gol do siatki „Fai”. Obronca Tvrdý tak długo zwlekał z wybiciem futbolówki w bezpieczne miejsce, że chciał go w tym wyręczyć bramkarz Bilič. Tvrdý jednak wykiwał również swego partnera z drużyny, podając niefortunnie do Haňki, który do pustej bramki ustalił wynik meczu. – *Nie mam pretensji do moich chłopców, ważne, że przy stanie 4:0 wykrzesali jeszcze motywację do gry. Przegrana 2:5 nie napawa jednak zbytnim optymizmem* – stwierdził trener HDB **Václav Štverka**. Dziś o godz. 10.15 Bogumin podejmuje na własnych śmieciach Bohusławice. (jb)

W przedstawieniu o pochodzeniu Wędryni zagrall aktorzy miejscowego zespołu teatralnego.

Karnawał o smaku jubileuszu

WĘDRYNIA (man) – Kilka tysięcy osób bawiło się w sobotę na tradycyjnym letnim karnawale w Wędrynie. Był on zwieńczeniem przypadającego w tym roku jubileuszu 700-lecia założenia gminy.

Karnawałowa atmosfera zagościła na terenie odnowionego gminnego kompleksu kulturalno-sportowego już w południe. Na estradzie pojawiła się **Heidi Janku**, która rozpoczęła zabawę dla maluchów w formie piosenek i konkursów. Po południu na boisku piłkarskim rozegrany został mecz pomiędzy nie gasnącymi gwiazdami wędryńskiego futbolu i popularną „Amforą” z **Antoninem Panenką** na czele. Spotkanie zakończyło się remisem 2:2. Na program złożyły się

również pieśni i tańce w wykonaniu zespołu folklorystycznego „Bystrzyca” oraz gości z partnerskiej gminy Golešův.

Dawne dzieje Wędryni przypominał natomiast zespół teatralny działający przy MK PZKO. Po długiej wycieczce występujący w roli wędrowca **Bogdan Ondraszek** nareszcie dotarł do wymarzonego celu: wójtowi **Rudolfowi Bilce**, który swoim przemówieniem oficjalnie otworzył imprezę, wręczył laskę wędrowca. Wypełnionej do ostatniego miejsca widowni zapierały oddech w piersiach kilkumetrowe piramidy w wykonaniu zręcznych „Gimnastów”, członków działającego przy wędryńskim MK PZKO zespołu gimnastycznego. **Ciąg dalszy na str. 2**

Piramidy w wykonaniu zespołu „Gimnastów” widownia nagradzała gromkimi brawami.

REKONSTRUKCJA DWORCA KOLEJOWEGO POCHŁONIE 2,5 MILIARDA KORON

Podróżni już nie narzekają

BOGUMIN (h) – Przebudowa bogumińskiego węzła kolejowego chyli się ku końcowi. Gruntownej rekonstrukcji i modernizacji poddano w ostatnich latach nie tylko dworzec osobowy, ale także systemy zabezpieczające i informacyjne oraz całe zaplecze techniczne węzła kolejowego.

Wyburzono niektóre zabudowania pamiętające jeszcze początek minionego wieku, m.in. dawny budynek celny. Wybudowano nową nastawnię, która sterować będzie ruchem kolejowym nie tylko w Boguminie, ale także w Dzieńmorowicach i Wierzbicy. Rekonstrukcji doczekała się zabytkowa kładka dla pieszych. Chociaż dworzec kolejowy i okolica ciągle przypominają miejscami plac budowy, podróżni

nie mają już raczej powodu do narzekania. Otwarto już nowe, choć niewykończone jeszcze przejścia na cztery perony. W niedługim czasie zostaną uruchomione windy prowadzące z przejść na perony, co z zadowoleniem skwitują niepełnosprawni i sędziwi podróżni. Warto podkreślić, że trzy najstarsze perony przebudowano i zmodernizowano, zachowując zabytkowe słupy i oryginalne elementy podtrzymujące zadaszenie. Obecnie trwają na peronach prace wykończeniowe, odnawiane są też elewacje niektórych budynków dworcowych.

Rekonstrukcja i modernizacja bogumińskiego węzła kolejowego pochłonie w sumie 2,5 mld Kč. Codziennie z tutejszego dworca odchodzi około 70 pociągów osobowych i pociągów towarowych, w tym wiele składów międzynarodowych. Stosunkowo niedawno miał też Bogumín kolejowe połączenie z polskimi Chałupkami i Raciborzem. Pociągi jeździły jednak prawie puste, głównie z powodu horrendalnych cen biletów. Obecnie składy osobowe z Bogumina do Polski nie kursują i nic nie wskazuje na to, że w najbliższym czasie coś się zmieni.

PAŃSTWOWE PIENIĄDZE DLA DZIECKA CZY... PIJAKA?

ORŁOWA (wak) – Jeszcze kilka lat temu po pomoc do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej (MOPS) przychodzili głównie osoby starsze, niepełnosprawne lub z rodzin w jakimś stopniu dotkniętych patologiami społecznymi. Teraz w kolejkach po zasiłki stoją osoby w sile wieku, które straciły pracę, a nowej, mimo starań, znaleźć nie mogą.

W Orłowej z różnych form pomocy społecznej korzysta ponad 3 tys. osób. Większość stanowią zasiłki pieniężne: stałe, okresowe i celowe. Otrzymują je osoby, które spełniają warunki określone w ustawie, mające dochody poniżej ustalonego kryterium finansowego, a także niezdolne do pracy

z powodu kalectwa i stanu zdrowia. Oprócz zasiłków MOPS udziela pomocy rzeczowej na konkretny cel, np. na opał na zimę, niezbędne ubrania, za-

W ogonku po zasiłek

kup leków, w szczególnych przypadkach na zakup sprzętu rehabilitacyjnego.

Od samego początku orłowski ośrodek prowadzi długofalowe przedsięwzięcia mające na celu aktywizację podopiecznych, a tym samym niedopuszczenie do marnowania społecznych pieniędzy.

– Najwięcej kłopotów sprawiają nam ludzie uza-

leżnieni od alkoholu. Często pijący rodzice wszelkie środki przeznaczają na trunki. Z jednej strony – ofiarowane przez nas pieniądze mogą trafić do sklepu monopolowego, z drugiej – drastyczne ograniczanie finansów spowoduje, że dzieci mogą po prostu nie dostać śniadania – mówi

Iveta Nociarová, kierowniczka wydziału ds. społecznych przy UM. – Jednak znaleźliśmy sposób na rozwiązanie tego problemu. Niektórzy z naszych podopiecznych otrzymują bony żywnościowe, za które nie można kupić żadnych używek: kawy, papierosów, alkoholu. Realizowana jest także pomoc bezgotówkowa w formie przelewów za czynsz i energie.

Ciąg dalszy na str. 2

PO PIĄTKOWEJ DECYZJI IZBY POSELSKIEJ:

Szpital w niepewności

OSTRAVA (mro) – Władze wojewódzkie oraz dyrekcje szpitali, których założycielem jest województwo, są zaniepokojone i rozgoryczone ponowną decyzją Izby Poselskiej zakazującą transformacji szpitali w spółki akcyjne. Decyzja ta zapadła w piątek.

Hetman województwa morawsko-śląskiego, **Evžen Tošenovský**, ogłosił, iż jest gotowy w tej sprawie zwrócić się do Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz przedyskutować ją z pozostałymi hetmanami RC. – Ingerencja posłów w samorządne decyzje województwa jest niesłychana – powiedział hetman, dodając, iż teraz całą nadzieję pokłada w prezydencji republiki, iż ten nie podpisze ustawy pozbawionej jakiegokolwiek logiki.

Wicehetman ds. ochrony zdrowia **Jiří Veverka** potwierdził, że istotą transformacji szpitali w regionie nie jest przejście na spółki akcyjne, tylko stworzenie zupełnie nowych spółek-szpitali, które mają rozpocząć działalność od 1 stycznia 2006 r. – Odrzucamy nieustanne powtarzanie pozbawionych sensu opinii, że po transformacji nasze szpitale będą się koncentrować

tylko na lukratywnych oddziałach medycyny, jak to dzieje się w sektorze prywatnym. Województwo z mocy ustawy musi wspólnie z kasami chorych zabezpieczyć dostępność opieki medycznej dla wszystkich bez różnicy. Jeśli z pracy szpitali popłyną zyski, zostaną przeznaczone na modernizację ich obiektów. Kto twierdzi, że zyski odpłyną do innych dziedzin, mówi bzdury – powiedział wicehetman.

Podobne stanowisko zajął **Kazimierz Kawka**, dyrektor szpitala i polikliniki w Karwinie Raju i Orłowej. Podkreślając, że niestabilizowana sytuacja legislacyjna nie sprzyja przygotowaniom do transformacji, dodał: – Odrzucam spekulacje, wg których po zmianie osobowości prawnej szpitala z powodów ekonomicznych miałyby zlikwidować nie przynoszące zysków oddziały, a prowadziłby tylko oddziały lukratywne. Mieszkańcy nie mają się czego obawiać! – zapewnił dyrektor Kawka.

PASIECZKI ZNOWU OŻYJĄ

Na Festyn Górski!

KOSZARZYSKA (sch) – Pierwszy Festyn Górski zorganizowano na Pasieczkach pod koniec lat sześćdziesiątych. Która dokładnie edycja Festynu Górskiego przypada w tym roku, trudno się dziś doliczyć. Były bowiem przerwy w organizowaniu tej imprezy, jednak – co najważniejsze – pomysłu przetrwał, a za jego organizację zabierają się coraz to nowe osoby.

Ciąg dalszy na str. 7

Paszport z odciskiem palca

PRAGA (wak) – Najprawdopodobniej już za rok pojawią się w RC nowoczesne paszporty biometryczne z cyfrowym wizerunkiem twarzy i odciskami palców. Obowiązek wprowadzenia tego typu dokumentu nałożyła na państwa członkowskie Unia Europejska. Takie paszporty, nie do podrobienia, mają utrudniać terrorystom poruszanie się po świecie.

Jak będzie wyglądał paszport biometryczny? Będzie to książeczka. Strona z danymi personalnymi nie będzie się różnić od tej w obecnie wydawanych paszportach. Nowe dokumenty zostaną wyposażone w mikroprocesor, przechowujący informacje biograficzne, cyfrowy wizerunek twarzy i odciski palców. Tych danych

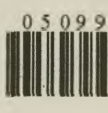
nie będzie można ujawnić bez wiedzy posiadacza paszportu.

Nad nowelizacją ustawy o paszportach pracuje w tej chwili rząd, dziś już jednak wiadomo, że nowe dokumenty przyniosą spore kłopoty jego nabywcom. Podczas gdy dotychczasowe paszporty wydawano w 2200 urzędach, po nowe trzeba się będzie udać do miejscowości o tzw. poszerzonych kompetencjach, a tych jest w naszym kraju zaledwie 205. Odciski palców na miejscu będą pobierali urzędnicy. W tej chwili takie uprawnienia mają tylko służby mundurowe.

Według informacji ministerstwa spraw wewnętrznych na wyposażenie urzędów w odpowiedni sprzęt wyda państwo ponad 560 mln Kč.

Dobry

WTOREK – Zachmurzenie umiarkowane do dużego z przelotnymi opadami deszczu i burzami. Temp. w nocy od 17 do 13 st. C, w dzień od 18 do 22 st. C.
ŚRODA – Bez większych zmian. Temperatura w nocy do 16 do 12 st. C, w dzień od 19 do 23 st. C.

9771212422027

TYDZIEŃ

15 – 21 VIII 2005

■ Rząd indonezyjski oraz powstańcy z prowincji Aceh podpisali w Helsinkach formalną umowę pokojową, która miałyby zakończyć trwający prawie trzydzieści lat konflikt pomiędzy obu stronami.

■ Fin Timo Kaukonen ustanowił światowy rekord przebywania w saunie. Rekordzista w temperaturze przekraczającej 110 st. C przebywał 13 minut i 6 sekund.

■ Kolumbijski samolot pasażerski ze 160 osobami na pokładzie roztrzaskał się w zachodniej Wenezueli. Katastrofy nikt nie przeżył. Wszystkich 152 pasażerów było Francuzami.

■ Nowym premierem Peru został mianowany Pedro Pablo Kuczynski. Jest on synem polskiego lekarza, który w latach 30. ubiegłego wieku przybył do Peru, aby walczyć z trędem.

■ 17 hiszpańskich żołnierzy z sił ISAF pod dowództwem NATO zginęło w katastrofie śmigłowca w Afganistanie.

■ Prezydent RC Vaclav Klaus mianował ministrem kultury aktora i biznesmena Vítězslava Jandáka.

■ Trzęsienie ziemi o sile 7,2 st. w skali Richtera nawiedziło północno-wschodnie wybrzeże Japonii. Rannych zostało ponad 50 osób.

■ Białoruscy okuliści usunęli operacyjnie kataraktę u najstarszej Białorusinki, 117-letniej Anny Borysowicz. Pani Borysowicz była prawie całkowicie niewidoma przez ostatnie 4 lata i skarżyła się, że nie może oglądać swoich prawnuków.

■ Izraelskie siły porządkowe rozpoczęły operację siłowego usunięcia obywateli żydowskich osiedli w Gazie. Doszło do licznych potyczek i konfliktów. Kilkanaście osób zostało rannych.

■ Rosja i Chiny rozpoczęły pierwsze w historii wspólne ćwiczenia wojskowe. Biorze w nich udział ponad 10 tys. żołnierzy.

■ W ramieniu wizyty w Niemczech papież Benedykt XVI odwiedził synagogę w Kolonii nad Renem, gdzie wezwał do dialogu pomiędzy chrześcijanami a żydami.

■ Wytoczenie procesu Romanowi Giertychowi zapowiedział marszałek polskiego Sejmu i kandydat na prezydenta, Włodzimierz Cimoszewicz. Jego zdaniem Giertych w swoich publicznych wypowiedziach posługuje się kłamstwami.

■ Generał Wojciech Jaruzelski przeprosił za pośrednictwem czeskiej telewizji, jako gość programu dyskusyjnego Vaclava Moravca, obywateli dawnej Czechosłowacji za wkroczenie polskich wojsk w sierpniu 1968 roku.

■ Walcząca z pożarami Portugalia zwróciła się o pomoc do Unii Europejskiej. Z ogniem walczy ponad 3,5 tysiąca strażaków. W płomieniach zginęło już 13 osób, z tego 10 strażaków. W całym kraju jest obecnie blisko 50 ognisk pożarów.

■ 86 proc. Polaków nie wierzy przedwyborczym obietnicom polityków. Tylko nieco ponad 8 proc. ankietowanych uważa, że politycy po wyborach zrealizują to, co wcześniej zapowiedzieli – wynika z sondażu przeprowadzonego przez instytut PENTOR. Największe zaufanie do polityków mają osoby z wykształceniem podstawowym oraz rolnicy.

■ Brytyjska policja jest przekonana, że zapobiegła zamachowi terrorystycznemu, którego celem mieli być ministrowie i deputowani w Izbie Gmin – poinformował londyński „Sunday Times”. Terrorysty zamierzali tym razem zaatakować, według gazety, za pomocą gazu bojowego.

■ Około 75 tys. amatorów marihuany zgromadziło się na corocznym festiwalu konopi w Seattle na północnym zachodzie USA. Uczestnicy domagają się zalegalizowania marihuany. (M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z Internetowych serwisów informacyjnych.

Od lewej: Henryk Zubel, Marian Kroczyński i Karol Cieślarski z niedowierzaniem patrzą na zmienne przez nieznana osobę i wydrukowane(!) plany zagospodarowania przestrzennego dzielnicy „Karolina”.

Lata inwestycji

HAWIERZÓW (wak) – Stopniowa poprawa koniunktury gospodarczej i napływ pieniędzy z funduszy pomocy ożywią w latach 2006-2008 inwestycje miasta. Te najważniejsze związane będą przede wszystkim z infrastrukturą.

Piękniejszy kościół

ORŁÓWA (wak) – Od połowy czerwca trwa remont kościoła ewangelickiego augsburskiego wyznania w Orłowej Mieście. Prace, jeżeli nic nie stanie na przeszkodzie, potrwają do końca roku.

Rekonstrukcja jednego z najcenniejszych zabytków sakralnych na naszym terenie obejmuje m.in. założenie ochronnej siatki metalowej wokół całego kościoła, co zabezpieczyć ma budynek przed skutkami szkód górniczych. Remontowi poddany zostanie także dach, wymienione zostaną okapy, pomalowane zostanie całe wnętrze budynku. Remont zakończą prace związane z uporządkowaniem okolic kościoła.

Rekonstrukcję kościoła, którą wyliceniono na 15,4 mln Kč, finansują Zagłębie Ostrawsko-Karwińskie (OKD), sam Kościół, a częściowo także miasto oraz Ministerstwo Kultury RC.

Bizuterię lepiej zostawić w domu

Zabranie z sobą do szpitala najnowszego modelu komórki lub nadzianego forsa portfela może zakończyć się... kradzieżą – przestrzega pacjentów personel medyczny. Niestety, często bezskutecznie. Po przykłady nie trzeba sięgać daleko. Np. ostatnio w szpitalu w Orłowej odnotowano przypadek, kiedy jednemu z pacjentów zginął cyfrowy aparat fotograficzny oraz telefon komórkowy o łącznej wartości 16,5 tys. Kč. – Pacjenci zabierają do szpitala cenne rzeczy, których, niestety, nie pilnują. Wychodzą z pokoju, a na stoliku nocnym zostawiają portfel lub drogi telefon – mówi siostra przełożona orłowskiego szpitala Rita Vilášková. – Mimo że w regulaminie szpitala stoi, że większe sumy pieniędzy, biżuterię oraz cenne przedmioty należy zostawić w

Ciekawostki

»Wirtuoz« – symulant

Brytyjski „Daily Mirror” twierdzi, że rozwiązał zagadkę „tajemniczego pianisty” – młodego człowieka, znanego w kwietniu z oznakami zaniku pamięci i grającego rzekomo wirtuozersko na fortepianie. Brytyjska gazeta twierdzi, że mężczyzna, którego umieszczono w szpitalu w hrabstwie Kent, przerwał milczenie. Okazało się, że „tajemniczy pianista” nie ma pojęcia o grze na fortepianie. Przydomek zyskał, kiedy w szpitalu narysował pierwszy przedmiot, jaki mu przyszedł do głowy – właśnie fortepian. Natomiast doniesienia, jakoby raczył personel szpitala wspaniałymi koncertami fortepianowymi, są zmyślną dziennikarską kaczka. Tajemniczego blondyna w wieku 20-30 lat odnaleziono 7 kwietnia w przemocznym garniturze, który miał usunięte wszystkie metki. Mężczyzna błakał się po małym porcie Sheerness na wy-

spie Sheppey. Został umieszczony w szpitalu psychiatrycznym na północy Kentu. Co jakiś czas pojawiały się doniesienia, że „tajemniczy pianista” został rozpoznany przez kolegów, rodzinę, znajomych. Mężczyzna, kiedy już zdecydował się przerwać milczenie, powiedział, że do Wielkiej Brytanii przyjechał pociągiem z Paryża, kiedy stracił tam pracę. Dodał, że ma dwie siostry, a jego ojciec jest rolnikiem w Niemczech. Powiedział też, że kiedy znalazł go na plaży, usiłował popełnić samobójstwo. Brytyjska służba zdrowia, która wydała dziesiątki tysięcy funtów szterlingów na jego leczenie, rozważa wystąpienie przeciwko symulantowi na drogę sądową.

Komiks w komórce

Japońskie komiksy „manga”, szalenie popularne w wersji drukowanej, stają się coraz łatwiej dostępne także przez telefony komórkowe. Sony poinformował, że zaoferuje 300 tytułów,

WŁADZE OSTRAWY MATACZĄ PRZY „KAROLINIE” Architekci podnoszą sprzeciw

OSTRAWA (mro) – O tym, że nie jest możliwe dłuższe milczenie w sprawie przekłamań i matactw, jakich dopuszcza się ratusz ostrawski w sprawie realizacji projektu architektonicznego dzielnicy „Karolina”, mówili na wczorajszej konferencji prasowej architekci, laureaci zwycięskiego konkursu Henryk Zubel, Marian Kroczyński, reprezentujący Stowarzyszenie „Karolina” Karol Cieślarski oraz prawnik Stowarzyszenia Simona Pavlíkova.

Stowarzyszenie podało administracyjne zaskarżenie decyzji samorządu miejskiego oraz powiadomienie o popełnieniu przestępstwa w sprawie zmian wprowadzonych do dokumentów publicznych.

Tymi dokumentami są plany projektu urbanistycznego dzielnicy „Karolina” oraz pięciopiętrowe plany regulacyjne wypracowane w ciągu 3 lat przez 30-osobowy zespół Śląskiej Politechniki w Gliwicach. Bez zgody autorów dokonano w nich zmiany przeznaczeń konkretnie dwóch terenów – tzw. Miejskiego Pola, które miało służyć jako przestrzeń publiczna nowej dzielnicy, oraz stref oddzielających stare centrum miasta i plac Smetany od nowego centrum – placu Europy. Obydwa te miejsca „prawem Kaduka” przemalowano w przestrzennym planie zabudowy na tereny inwestycyjne. W drugim przypadku pod inwestycję przeznaczono nawet dotychczasowy plac Smetany... W pierwszym – na miejscu zieleni ma powstać monolityczne centrum handlowe.

Architekci podkreślali, że miasto nie wywiązuje się ze swoich zobowiązań, ignorując zasady międzynarodowych konkursów architektonicznych, oraz że marnotrawi majątek zawarty w

pracach konkursowych szacowany na ponad 36 mln Kč (zgłoszono 90 prac).

W świecie architektury nie ma określenia „konkurs inwestorów”, terminu, którym zastępują się władze Ostrawy, realizując własne koncepcje zabudowy „Karoliny” – wypłynęło z konferencji. Jest natomiast projekt urbanistyczny zabudowy, plan regulacyjny (uwzględniający zieleni, ciągi komunikacyjne, strefy usługowe, rekreacyjne, mieszkaniowe), a następnie projekt architektoniczny danego obiektu, który zawsze musi korelować z projektem urbanistycznym.

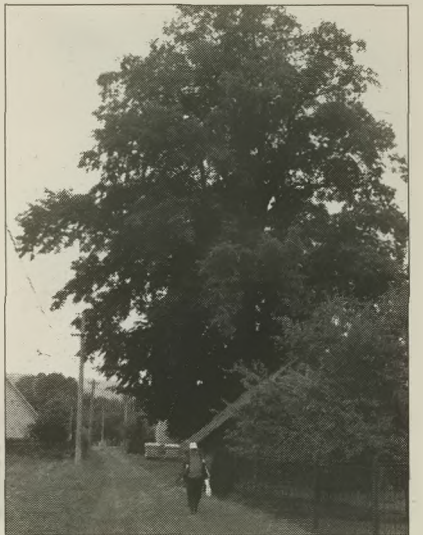
– Faktem jest, że w Ostrawie tak się nie dzieje. Inaczej strefa transportu byłego UAN-u nigdy nie mogłaby być zabudowana – podkreślił Karol Cieślarski. – Ani razu od wygrania konkursu, miasto nie zwracało się do nas z jakimkolwiek zastrzeżeniem do projektu. To my zaproponowaliśmy parę lat temu spotkanie, na którym ustaliliśmy zasady współpracy. Potem zaprezentowaliśmy wystawę projektów dzielnicy. Jesteśmy zdziwieni rozwojem sytuacji. To nie jest uczciwe prowadzenie spraw – stwierdził Henryk Zubel.

Dodajmy, że Polska Izba Architektów zamierza w tej sprawie wystąpić do Gminy Czeskich Architektów. Zawiadomiono już też Międzynarodową Unię Architektów w Paryżu.

Karnawał...

Dokończenie ze str. 1

Po pokazie mody zrobiło się już prawdziwie karnawałowo. Na estradzie zmieniali się wykonawcy – kapela ludowa „Šajtar”, orkiestra dęta „Vlčnovjanka”, piosenkarz Petr Spálený, zaś „przyszłym wędryńskim Superstars” dodawała otuchy Iveta Bartošová. Po fajerwerkach rozpoczął się koncert kapeli muzycznej „Ready Kirken”, po nim bawiono się na dyskotekę Romana Grygara.

Podobno największy wąż w RC rośnie już kilkadziesiąt lat w Bukowcu, niedaleko gospody U Turka. Rozłożyste drzewo jest oczywiście pod ochroną.

domu, pacjenci tego nie respektują. To samo dotyczy osób, które przychodzą do nas na badania lub krótki zabieg.

W orłowskim szpitalu jest wprawdzie sejf, ale tylko do użytku samotnie żyjących pacjentów, którzy leżą w szpitalu, a nie mają w najbliższej okolicy żadnych krewnych. Sejf nie jest bowiem takich rozmiarów, aby zaspokoić zapotrzebowanie wszystkich chorych. Tym bardziej, że każdego dnia przez szpital przewiną się setki, ba, tysiące osób – nie tylko chorych, ale i osób towarzyszących lub odwiedzających. Rada jest zatem tylko jedna – aby uniknąć nieprzyjemnych niespodzianek, po prostu spróbować przez te kilka godzin lub dni być bez skądinąd bardzo użytecznych, niemniej bardzo drogiej cacek. (sch)

sformatowanych tak, aby można je było oglądać i czytać na małym ekranie telefonu komórkowego. Japończycy od dawna ściągają do swych telefonów komórkowych muzykę, gry komputerowe, a nawet całe powieści. Dołączenie komiksów „manga” do tej oferty było nieuniknione. Przedstawiciele Sony wskazują przy tym, że oglądanie komiksu na komórce jest jakościowo nowym doświadczeniem, na przykład dzięki włączaniu się alarmu wibracyjnego podczas scen akcji.

Będą odszkodowani?

Ofiary okupacji Czechosłowacji przez siły Układu Warszawskiego w 1968 roku powinny otrzymać odszkodowania, także od Rosji – uważa prezes słowackiego Instytutu Pamięci Narodu Jan Langosz. Instytut opublikował listę Słowaków, ofiar interwencji „bratnich armii” z 21 sierpnia 1968 roku. Na liście znalazło się 19 zabitych, w tym dwie kobiety, oraz 130 ciężko

rannych Słowaków; większość z nich straciła życie lub zdrowie w wyniku ran postrzałowych – głównie rykoszetów – a także podczas blokowania własnym ciałem dróg, po których poruszały się kolumny czołgów. Lista powstała na podstawie dokumentacji komunistycznej czechosłowackiej policji politycznej, którą Instytut przejął w ub. roku. Historycy Instytutu nie wykluczają, że wraz z otwieraniem kolejnych teczek bezpieki lista ofiar okupacji Czechosłowacji w 1968 roku wzrośnie. Prezes słowackiego IPN-u zwrócił się do rządu, aby wystąpił do prezydenta Słowacji Ivana Gasparovicza o przyznanie wysokich odznaczeń państwowych poszkodowanym podczas interwencji w Czechosłowacji oddziałów 5 armii. Instytut zainicjował budowę pomnika „wszystkich Słowaków, których okupanci zastrzelili lub przejechali czołgami”, a od rządu oczekuje wypłacenia poszkodowanym odszkodowań.

KONSUL PIOTR CZARKOWSKI KOŃCZY SVOJĄ MISJĘ DYPLOMATYCZNĄ

Zaskakujące Zaolzie

16 lipca minęły 4 lata misji dyplomatycznej konsula ds. prawnych Piotra

Czarkowskiego w Konsulacie Generalnym RP w Ostrawie

Jakie odwozi pan wrażenia po pobycie na Zaolziu?

Smutno mi stąd wyjeżdżać. Człowiek poznał tu mnóstwo ciekawych ludzi. Wrażenia są zaskakujące nawet dla mnie. Przyjeżdżając tu, bardzo niewiele wiedziałem o Zaolziu i Zaolziakach. To była „egzotyka” znana mi z książek. Rzecz, która mnie uderzyła i to na plus, to olbrzymia masa ludzi aktywnych. Pochodzę z Polski centralnej tam nie ma problemu patriotyzmu – to jest raczej kategoria książkowa – nie ma problemu organizacji, które miałyby nas reprezentować. Tam właściwie rzeczy idą swoim biegiem i nikomu do niczego się nie pali. A tu jest mnóstwo ludzi, którzy chcą coś zrobić, coś pokazać. Mam wrażenie, że tu na Zaolziu Polacy stają się pewną elitą przez to

właśnie, że im się chce. Od tych maluchów w przedszkolu, co to śpiewają i tańczą, po starszych ludzi. Szkoda tylko, że większość aktywnych działaczy wywodzi się ze starszych generacji. Młodzieży jest coraz mniej.

Oczywiście, nie znalazłem także języka gorolskiego, a gwarę śląską tylko z... telewizji. Zaskoczyła mnie gwarą „po naszymu”. Jest dla mnie zabawna w odbiorze – ani to stricte polski ani czeski, raczej taki swój język śląski i chyba najbardziej zaolziański przejaw narodowy.

Prowadził pan w Konsulacie tzw. sprawy prawne. Jak się panu współpracowało z czeskimi instytucjami?

Mówię o sobie, że jestem konsulem od pomagania. Zajmowałem się

sprawami ludzi, którzy mieli jakieś kłopoty. Czy to wypadki drogowe, na kopalni, czy też załatwianie dokumentów. Jednoznacznie nie da się odpowiedzieć na to pytanie. Przyznam szczerze, że z czeskimi urzędami nie współpracuje się najlepiej, ponieważ nie są zbyt szybkie. W Polsce też daleko mamy do ideału, co nie przeszkadza rodakom być nerwowymi i chcieć wszystko na raz. Jeśli sprawy się przeciągały, to wszyscy mieli pretensje do Konsulatu. Oczywiście, nasłuchiwałem się pretensji z obu stron.

Z drugiej strony muszę powiedzieć, że w wielu urzędach, tu podkreślam specjalnie policję, są bardzo przychylni do nas nastawieni. Nie pamiętam, żeby policja do naszej interwencji źle się odniosła. Oczywiście, jeżeli są skargi naszych rodaków na postępowanie policji, wysokość mandatów czy coś w tym stylu, to tę sprawę trzeba wyjaśnić. Najczęściej jednak sprawa rozbija się o to, że rodak nie umie prawidłowo zidentyfikować sytuacji. Albo, po prostu, jest winny. Współpracę z czeskimi instytucjami oceniam więc jako dobrą.

Co dalej? Zostaje pan w Ministerstwie Spraw Zagranicznych?

Jak byłem młody, to marzyłem o tym, by zostać leśniczym, nawet składałem dokumenty do szkoły leśnej. Rzeczywiście, 27 sierpnia kończę pracę w Ostrawie, w kilka dni potem kończę pracę w MSZ-ie i zamierzam zamieszkać na wsi i prowadzić gospodarstwo argoturystyczne. Mamy parę zwierząt, a małżonka już gospodaruje na włościach. Śmiejemy się, że my „stare” małżeństwo startujemy na nowej drodze życia.

W czasie swojej misji dał się pan poznać jako hodowca psów husky. Czy to oznaczać będzie zimowe gonitwy psich zaprzęgów w okolicach pańskiego gospodarstwa?

Oczywiście, wszystko z tą gospodarką zaczęło się od realizacji mojego marzenia, by mieć gdzie z psami poganiać po lesie. Teraz mamy chałupkę na górze pod lasem. Terenu do jazdy jest dość.

Dziękuję za rozmowę

MARTYNA RADŁOWSKA-OBRSNIK

W domku tym, w którym mieścił się przez całe minione stulecie sklep, w 1925 r. urodził się znany malarz obrazów Edward Kaim.

Były sklep w Żukowie Dolnym

Przy ul. Ropickiej w Żukowie Dolnym stoi z wyglądu raczej nieciekawą budynek, który ma jednak za sobą interesującą stuletnią historię. Jeszcze w latach 90. ub. wieku mieścił się tutaj sklep. Do wybuchu drugiej wojny światowej była tu filia Centralnego Stowarzyszenia Spożywczego dla Śląska z siedzibą w Łazach. Stowarzyszenie to powstało w 1905 r. W ciągu 30 lat na skutek własnych inwestycji i połączeń z podobnymi organizacjami polskimi zrzeszało blisko 150 obiektów oraz ok. 15 tys. członków. Filia przy ul. Ropickiej miała numer 33. Po skończeniu drugiej wojny światowej obiekt przejęła czeskosłowacka spółdzielnia „Jednota – Jedność”. W 1994 r. „J” odprzedała działkę w sąsiedztwie budynku, a później również sklep. Z początku prowadził go prywatny właściciel, który jednak z czasem zaniechał interesu jako nieopłacalnego.

Budynek w trakcie swej prawie stuletniej historii był kilka razy poddawany rekonstrukcjom i przebudowom, w następstwie których już zupełnie zatracił swój pierwotny wygląd z okresu schyłku monarchii austro-węgierskiej. W czasach międzywojennych stanowisko kierownika sklepu piastował Józef Kaim. W domku mieszkali razem ze swoją rodziną, gdyż oprócz lokali sklepowych, magazynu oraz korytarza mieściło się tu również mieszkanie. Tu w 1925 r. urodził się oraz spędził swoje dzieciństwo jego syn, znany w regionie plastyk Edward Kaim, obecnie zamieszkały w Sibicy. Józef Kaim zmarł w 1977 r. Z dzisiejszego punktu widzenia życie w tej części Żukowa w okresie międzywojennym posiadało pewną dawkę uroku oraz romantyczności. Znajdowało się tutaj o wiele więcej drewnianych chałup, z których w

całym Żukowie Dolnym przetrwało do czasów obecnych już tylko sześć. Towar do sklepu przywozili furmani na wozach z zaprzęgiem konnym. W sąsiedztwie znajdowała się kuźnia. W tych czasach nie było połączenia autobusowego. Jeżeli ktoś chciał się wybrać do Cz. Cieszyńska albo którejś z sąsiednich wiosek lub bardziej oddalonej części gminy, korzystał właśnie z usług furmanów. Furmanką trudnili się przede wszystkim miejscowi gospodarze, którzy posiadali własne konie, na przykład Motykowie, Tomanowie, Burianowie, Dudowie, Gorylowie i inni. – *Zawsze na Józefa przychodzili ku naszemu domku muzycanci, by przy tej okazji zagrać ojcu. Do sklepu chodzili rozmaici ludzie. Niektórzy z nich mogli sobie pozwolić zrobić większe zakupy i nabyć dużo jakościowego towaru, inni z kolei tylko te najbardziej podstawowe artykuły, natomiast resztę wyhodowali sobie we własnych ogródkach lub sadach. Byli jednak i tacy, co nie posiadali ogrodu, a w dodatku stracili pracę. Ci robili zakupy na tzw. kartki dla bezrobotnych. Miałem za zadanie zawsze pod koniec każdego miesiąca zawieźć te kartki wójtom Żukowa Dolnego oraz sąsiedniej Ropicy i Żukowa Górnego, skąd też rekrutowała się klientela ojca. Przy tej okazji ojciec zawsze pozwalał mi skorzystać z roweru, na którym bardzo lubiłem jeździć – wspomina swe dzieciństwo spędzone w sklepie ojca Edward Kaim, dodając, iż raz przyjechała na większe zakupy rodzina Brannych z Żukowa Górnego z wozem, do którego był zaprzęgnięty jakiś większy pies, prawdopodobnie bernardyn. Inni znów klienci przychodzili z taczkami i tym podobnymi „wehikułami”, nie mówiąc o plecachach.*

CZESŁAW GAMROT

Pomnik »Grudnia 1970« stanął w Szczecinie

Pod koniec sierpnia br. wzniesiono w Szczecinie Pomnik „Ofiarom Grudnia 1970”, pamięci zamordowanych przez władze komunistyczne w grudniu 1970 roku w Szczecinie. Pomnik ma 11 metrów wysokości i waży 9,5 t. Jego autorem jest prof. Czesław Machaj z Krakowa.

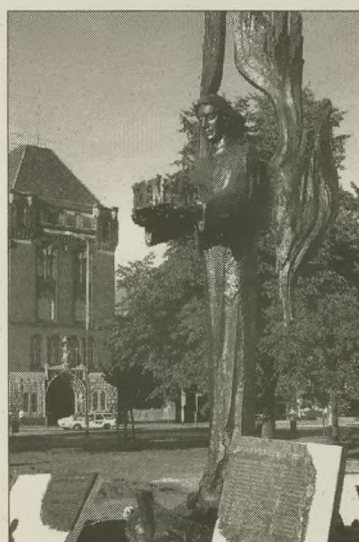
Pomnik, stojący dziś na Placu Solidarności, powstał z inicjatywy Stowarzyszenia Społecznego „Grudzień 70/Styczeń 71” staraniem prezydenta miasta Szczecina Mariana Jurczyka, radnych miejskich obecnej kadencji, kurii metropolitarnej szczecińsko-kamieńskiej oraz Polonii amerykańskiej z Nowego Yorku i St. Louis w Missouri.

Dzieło prof. Machaja przypomina swym wyglądem Anioła Wolności, który

wylaniając się spod ziemi, łamie betonowe płyty. Anioł stoi na łodzi, która w 1970 roku znajdowała się na placu przed komendą wojewódzkiej milicji.

Zdaniem wielu mieszkańców miasta, pomnik stanął o 35 lat za późno, choć o potrzebie jego postawienia mówiono w Szczecinie od lat. Odbłyły się nawet dwa konkursy rzeźbiarskie, ale ich wyniki zostały zlekceważone. W końcu prezydent Jurczyk zdecydował się na realizację obecnego projektu. Najważniejsze w tym wszystkim jest jednak to, że pomnik wreszcie stoi i będzie przypominał wydarzenia z grudnia 1970 roku. W ten sposób wypełniony został testament tych, którzy tam zginęli.

Tekst i zdjęcia LESZEK WĄTRÓBSKI

Pomnik „Ofiarom Grudnia 1970” wzniesiony w sierpniu br. na Placu Solidarności w Szczecinie.

OFIARY GRUDNIA '70'		
Sp. EUGENIUSZ BŁAZEWICZ	lat 22, kierownik	
Sp. STANISŁAW KAMAC	lat 18, kierownik	
Sp. JADWIGA KOWALCZYK	lat 16, uczennica	
Sp. DANIEL KUĆMA	lat 24, stolarz	
Sp. ROMAN KUŻAK	lat 23, nauczyciel	
Sp. STANISŁAW NADRATOWSKI	lat 20, żołnierz	
Sp. HENRYK PERKOWSKI	lat 20, szklarz	
Sp. EDWARD PRYSAK	lat 42, cieśla	
Sp. ZIGMUNT SEMCZYŹYŃSKI	lat 23, magazynier	
Sp. MICHAŁ SKIPOR	lat 19, uczeń	
Sp. STEFAN STAWICKI	lat 16, uczeń	
Sp. WALDEMAR SZUMIŃSKI	lat 22, murarz	
Sp. JULIAN ŚWIECICKI	lat 59, stolarz	
Sp. ZYGMUNT TOCZEK	lat 23, tokarz	
Sp. WOJCIECH WOŹNICKI	lat 21, stolarz	
Sp. JANUSZ WRZODAK	lat 27, technik	

oldboya

FELIETON WŁADYSŁAWA SIKORY

Doc. PhDr František Všecký, CSc. z Olomuńca, prozaik, literaturoznawca i tłumacz, pilnuje nadolziańskich jubileuszy literackich, zamieszczając w czeskiej prasie stosowne felietony. 80. urodziny Jana Pyszki nie omieszkaj wspomnieć pod powyższym tytułem w ostatnim biuletynie praskiej Gminy Pisarzy: „Dokořán” (34/2005). Zaskakuje go tym razem pospolitość imienia i nazwiska Jan Pyszko pod Beskidami, konkretnie w Łomnej Górnej. Poeta urodził się 17 IX 1925 r. w Nawsiu Potokach, tam się wychował i pobudował. Nawsiu i okolicy poświęca też własną twórczość poetycką, jak również swą myśl i pracę społeczną. Dom jego przyjmował niejednego ze znaczących pisarzy polskich, czeskich i słowackich. Swe przywiązanie do słowa wyniósł z domu rodzinnego: ojciec pozostawił po sobie chłopski pamiętnik oraz zapisy pieśni i zwyczajów ludowych, matka zaś sekundowała mu w kultywowaniu góralskiej swojszczyzny.

J. Pyszko nie miał łatwej młodości: najpierw trafił do niemieckiej firmy budowlanej na trzynieckim Borku, następnie zakosztował żołnierskiego i jenieckiego losu. Przeżywszy szczęśliwie wojenne koszmara, ukończył w Cieszyńskim liceum pedagogiczne. Już jako nauczyciel uzupełnił studia w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Bratysławie. Uczył matematyki i fizyki m.in. w Bystrzycy nad Olzą i w Jabłonkowie, prowadził szkołę w Gnojniku, śpiewał w Chórze Nauczycieli Polskich i w jabłonkowskim „Gorolu”, został zapalonym uczestnikiem amatorskiego ruchu teatralnego.

Na tereny literackie wszedł z gabinetu fizyki poprzez gawędy z nauczycielskim kolegą, Wilhelmem Przecz-

kiem, a także jako tłumacz słowackich sztuk dla scen amatorskich. Wszedłszy do Grupy Literackiej 63 oraz do SLA, spróbował oryginalnej twórczości literackiej, a to w wieku dojrzałym. W ten sposób niejako przedłużył w sobie swój młody wiek z poetyckim widzeniem świata. Z nauczyciela „matmy i fizy” raptem zrodził się miłośnik o czystego słowa. Jego wiersze zobaczymy w różnych almanachach i antologiach środowiskowych i polskich, przede wszystkim zaś w jego własnych tomach, m.in. w „Pękniętej pieczęci” (Kielce 1988), „Słowach jak kamienie” (Warszawa 1993), „Potokach” (Opole 1993), „Żarnach” (Tarnów 1998), w czesko-polskim tomie „Puklę peczęć polibku – Pęknięta pieczęć pocałunku” (Olomuniec 1998, przekłady F. Všeckého).

„Poezja Jana Pyszki wywodzi się z wyobraźni typu wizualnego” – stwierdza W. Przeczek. „Ale nie jest to zawężenie do wymiaru jakiegoś obrazka, który można sobie powiesić w mieszkaniu na ścianie. Ta wizualność musi mieć jakieś ukryte źródła”. F. Všecký tak to określa: „Z okien swego domu ogląda swój bliższy świat, z jednej strony nurt potoku, z innej pasmo beskidzkie z dominującą rozciągniętą Kozubową. Gdzieś w środku tkwią szeregi chałup należących do pobliskich osad. To środowisko, w którym nie tylko żyje, bo ono jednocześnie przenika jego twórczość poetycką. Realność owego środowiska jest równocześnie realnością tematyczną twórczości poetyckiej Pyszki. Beskidy, Kozubowa z okolicznymi wsiami często stanowią tematykę jego wierszy. Pod tym względem Jan Pyszko jest poetą regionalnym w najlepszym sensie tego słowa.”

Poeta spod Kozubowej

PORT LOTNICZY W KATOWICACH PYRZOWICACH

Śląski lider

Tanie linie lotnicze, wejście całości Śląska wraz z przystąpieniem Polski i RC do Unii Europejskiej otworzyły przed regionalnymi lotniskami dynamiczne perspektywy rozwoju. To stwierdzenie odnosi się w całej rozciągłości do Międzynarodowego Portu Lotniczego w Pyrzowicach, portu przejętego 7 lutego 1991 roku przez Górnośląskie Towarzystwo Lotnicze S.A.

W standardowym 1,5 godzinnym zasięgu tego największego portu lotniczego na Śląsku leży areał zamieszany przez 9 mln ludzi o silnym potencjale ekonomicznym i naukowym. Już teraz oprócz Polaków korzystają z Pyrzowic także Słowacy i Czesi (na nich do końca tego roku czeka system rabatów). Ruch w porcie stale narasta. W 2000 roku przez lotnisko przewinęło się 168 tys. pasażerów, po wejściu do UE i wprowadzeniu tanich linii lotni-

Co byśmy musieli w takim razie zrobić z silniejszym od nas w przewozach pasażerskich portem w Krakowie Balicach?! Na rynku przelotów chodzi raczej o wzajemne uzupełnianie oferty między Balicami, Pyrzowicami i Mosznowem. Po polskiej stronie już doszło do pewnej profilizacji lotów. Z naszego lotniska odlatują ludzie interesu i przemysłu, zaś Kraków nastawiony jest na loty turystyczne, zwłaszcza z USA. Miałaby być między nami konkurencja twórcza.

Dyrektor Michał Faryna, wiceprezes Górnośląskiego Towarzystwa Lotniczego podkreśla walory bezpieczeństwa portu.

cznych było już ich blisko 623 tys., zaś tylko w pierwszym półroczu br. aż... 596 tys.! Dyrektor portu Michał Faryna szacuje, że 2005 rok zamknie się milionem pasażerów.

Odkąd w 2004 roku do kompanii lotniczych „Lufthansa” i „Lot” do Pyrzowic doszły linie „nisko kosztowe” – jak się fachowo o nich w Polsce mówi – węgierska „Wizzair” i lot-owska „CentralWings”, można ze stolicy Górnego Śląska lecieć np. do Aten, Barcelony (Girona), Budapesztu, Dortmundu, Düsseldorfu, Paryża, Frankfurtu, Hannoveru, Kolonii, Londynu, Liverpoolu, Rzymu, Sztokholmu czy Mediolanu. Od listopada otwarte będzie połączenie z Amsterdamem, a od grudnia z Dublinem. Ale to nie wszystko, Pyrzowicami zainteresowany jest „Ryan-air” i „Jet-a”!

Czy tak silna pozycja nie zagraża pozycji portu lotniczego Ostrawa – Mosznow? Na to pytanie „GL” dyrektor Faryna kręci przecząco głową. – Nie stawiamy się w roli konkurenta.

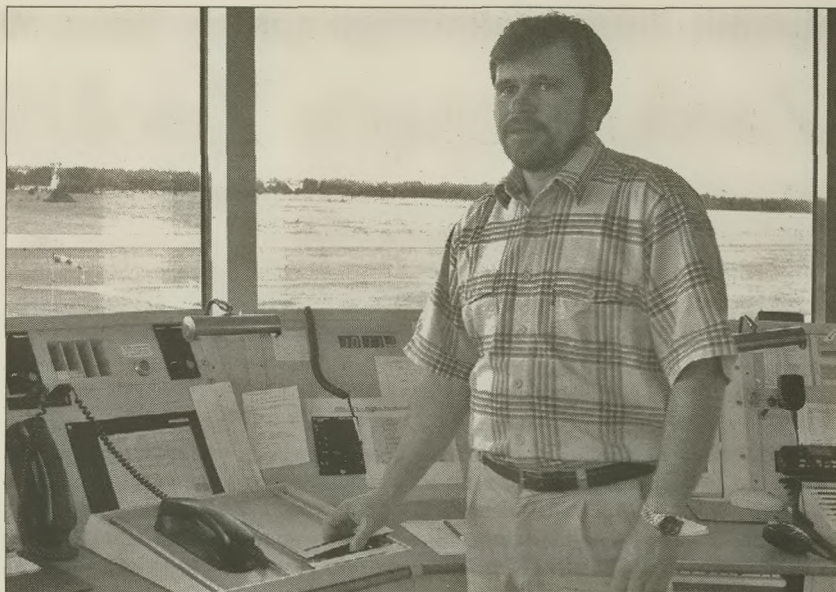
Póki co, „twórczej konkurencji” nie sprzyja absencja autostrady A-1, która w przyszłości (przez Siewierz) umożliwi lepsze połączenie Katowic z Ostrawą, a będzie też krzyżować się z prowadzącą do Krakowa A-4. A-1 będzie prowadzić tuż obok pasa startowego w Pyrzowicach. – Teraz pasażerowie muszą dojechać do nas autobusem transportu miejskiego, który w ciągu pół godziny dociera do lotniska, lub indywidualnie. Czekają na nich parking mieszczący ok. tysiąc samochodów osobowych – dodaje M. Faryna.

Lotnisko jest stale rozbudowywane. I pomyśleć, że wszystko zaczęło się od łaki i pomysłu założenia lotniska zrodzonego wśród... braci kolejarskiej w 1924 r. Pierwsze regularne połączenie do Wiednia wystartowało z Pyrzowic (zwanych wtedy Mierzęcicami) 2 stycznia 1929 roku. Wystartowało w barwach „Lotu” – spółki utworzonej dzień wcześniej (także z udziałem Śląskiego Towarzystwa Lotniczego). W czasie działań wojennych na lotni-

sku skoncentrowano siły niemieckie. Regularne loty z Pyrzowic wznowiono w 1966 r., a cywilne lotnictwo z konieczności dzieliło płytę lotniska z wojskowym.

Wraz z przejęciem portu przez GTL, którego głównymi akcjonariuszami są Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Węgłokoks, Porty Lotnicze, Bank Handlowy S.A. ING Securitas s.a. oraz gmina Katowice dla lotniska nastały nowe, inwestycyjne czasy.

W sierpniu 2004 został otwarty nowy terminal pasażerski o powierzchni 3,5 tys. m kw. Jasna przestrzeń terminalu umożliwia nie tylko spokojne i kulturalne oczekiwanie na odlot (na który trzeba stawić się co najmniej 40 min wcześniej). W obrębie hali jest restauracja, bar, kioski z prasą, sklepy, wypożyczalnia aut, kantor, pokój matki i dziecka oraz doskonale wyposażony punkt ambulatoryjny. – Wielu ludziom ocalił życie – przyznaje dyrektor. I wspomina, jak to nowoczesne wyposażenie punktu z powodzeniem zastąpiło pogotowie ratunkowe, które dojeżdżało na wezwanie. – W tym punkcie zdarza się także udzielać „pomocy” tym, którzy stawiają się na odlot 39 minut przed startem. Wtedy nie mogą być już wpuszczeni na pokład i nie za bardzo rozumieją dlaczego. A

Bogusław Mazurski kontroler lotów w Pyrzowicach lubi swoją pracę i chętnie opowiada o jej trudach.

pokładzie oraz jednego Boeinga 747 (Jumbo Jet). Pas startowy ma obecnie 2800 m, a z łatwością lądowały już na nim olbrzymie rosyjskie samoloty „Ruslan” i jeszcze większe „Mria”... W planach jest rozbudowa pasa startowego do 3600 m i budowa własnego radaru.

Nad całością ruchu lotniczego czuwa wieża kontrolna należąca do nowej generacji tzw. inteligentnych budynków. Wieża spełnia najostrożniejsze normy międzynarodowe, podobnie jak i wyposażenie nawigacyjne oraz osłona meteorologiczna. W przeszklonym i przestronnym pomieszczeniu zasiada przy pulpicie sterowniczym Bogusław Mazurski, kontroler ruchu

chowych skrótów i mało rozumiałym dla postronnej osoby. – Ten język musi zapewnić komunikację ze wszystkimi pilotami, bez względu na to, gdzie uczyli się angielskiego, dlatego jest raczej kodem – objaśnia B. Mazurski. Na pytanie o stopień nerwowości tej pracy odpowiada: – Przynajmniej czuję się zrealizowany. Lubię siedzieć na wieży, zwłaszcza wieczorem, i obsługiwać lądujące i startujące samoloty, obserwować co dzieje się w powietrzu.

Ruch na pyrzowickim pasie wzrasta z miesiąca na miesiąc. Sprawdzają się wręcz futurystycznie brzmiące założenia wypracowane parę lat temu przez jedną z najbardziej prestiżowych w świecie firm British Aerospa-

Za dwa lata budynek lotniska rozrośnie się o nowe hale.

procedury przelotów są twarde i musimy je respektować – mówią obsługujący lotnisko.

19 punktów kontrolnych lotniska jest w stanie odprawić do 600 pasażerów w ciągu godziny, czyli ponad 1,5 mln rocznie. Każdy z nich przejdzie przez filtry bezpieczeństwa – „pipujące” framugi i prześwietlające bagaż kamery „rentgenowskie”. – Nasze lotnisko zyskało miano najbezpieczniejszego w opinii służb Izraela. Obywatele tego państwa licznie tu przylatują, żeby odwiedzić były obóz w Auschwitz – dodaje Faryna.

Standardom międzynarodowym odpowiada także przestrzeń wolnocłowa lotniska, w której można zapatrzyć się nie tylko w pamiątki, koszer alkohol lub jak kto woli, kupić Aviomarin przeciwko chorobie lokomocyjnej w aptece czy też... na moment zadumać się w kaplicy. Na „very important persons” – VIP-ów czeka – rzecz jasna – salonik.

Pyrzowice przygotowują się na moment przejścia Polski i RC do układu w Schengen. Dyrekcja do roku 2007 zamierza dalej rozbudować lotnisko.

Płyta postojowa może teraz pomieścić 12 samolotów pasażerskich typu Airbus A 320 ze 180 miejscami na

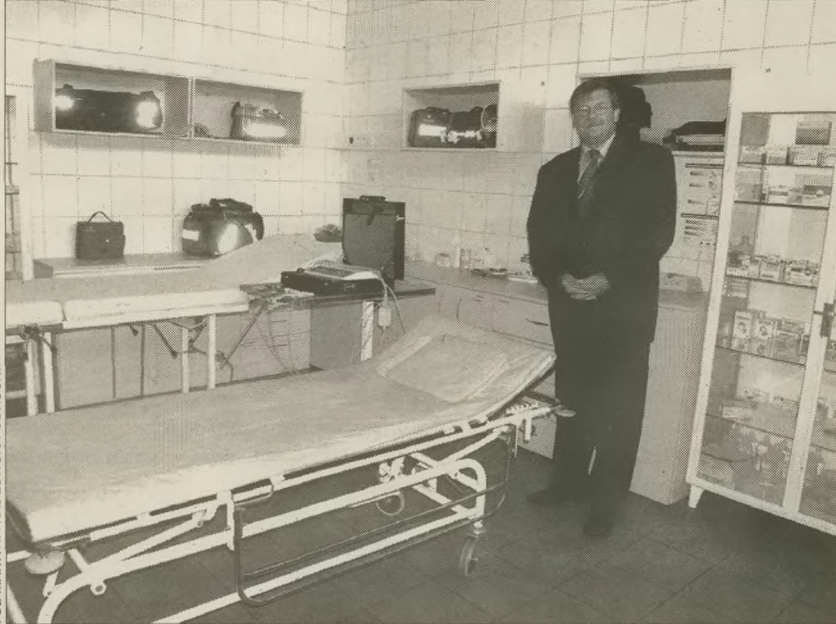
lotniczego. Kontrola proceduralna, którą tu prowadzi, to system skrupulatnie odnotowywanych wiadomości i asekuracji przez asystentów. Co chwila „z nieba” płynie głos pilotów jednostek zbliżających się do portu. Mówi się tu specyficznym, opartym o „Basic English” językiem pełnym fa-

ce, że do 2010 roku katowicki port będzie obsługiwał ponad milion podróży pasażerskiej. Obecnie bowiem Pyrzowice stały się pierwszym w kraju po Warszawie lotniskiem obsługującym największą przewózów cargo.

M. RADŁOWSKA-OBRUSNIK

Hala lotniska oddana do użytku rok temu jest jasna i wyposażona w to wszystko, czego pasażer potrzebuje.

W tym punkcie ambulatoryjnym uratowano niejedno życie pasażerskie. Dumą dykcji jest jego wyposażenie.

O człowieku
mówi więcej
jego motoryka
niż dykcja.

Joanna Szczepkowska

emioła

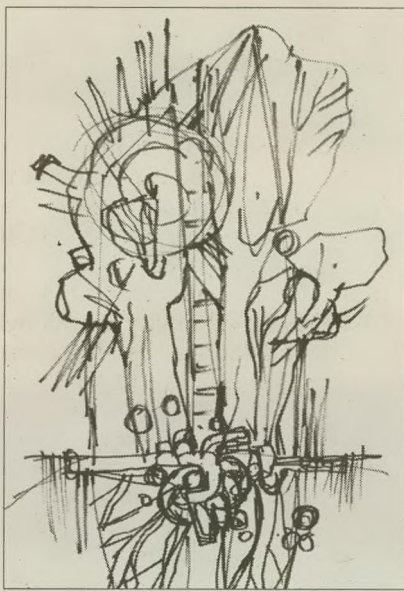
Nr 190
DODATEK LITERACKO-ARTYSTYCZNY

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały prosimy przysyłać pod adresem „GL”
lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz ♦ Numer zamknięto 18. 8. 2005

Przekroczyć granicę, linię cienia

W sierpniu 1980 r. znalazłem się na plenerze w Osiekach, niedaleko plaży Wybrzeża Słowińskiego. Był to plener nietuzinkowy, różniący się diametralnie od tradycyjnych. Przeznaczony dla konceptualistów i im podobnych gniewnych, protestujących przeciw akademizmowi, a w tym czasie i soc-realistom. Chociaż w Polsce temu ostatniemu już dawno zagrano podzwonne, a sztuka polska w swych prezentacjach znacznie wyprzedzała pod tym względem sztukę czeską. Nie wiedziałem, co mnie czeka. Dzięki relacjom w znakomicie redagowanym „Projekcie”, byłem trochę zorientowany w klimacie poprzednich plenerów. Wiedziałem, że nie chodzi o malowanie, ale o pomysły i realizacje w zakresie zagospodarowania czasu i przestrzeni, czyli tzw. akcion. Nie byłem w tej materii całkiem zielony, bo mogłem czerpać z doświadczeń naszych cieszyńskich happeningów z lat 1968-69.

Zameczek, który służył jako baza kwaternikowo-żywniowa, zgromadził ciekawych twórców z całej Polski. Konceptualistom przewodził Andrzej Partum, który jako guru pełnił rolę krytyka i selekcjonera poszczególnych akcji-pokazów. Urokowi jego teorii ulegali nie tylko „uczniowie”, tacy jak, mający już wtedy swoją renomę w Europie, Jan Dobkowski, ale i mistrzowie, jak Władysław Hasior, którego procesje i płonące rzeźby wzbudzały podziw i respekt. Do neutralnych należał Andrzej Gieraga, wówczas adiunkt u prof. Fijałkow-

Bronisław Firla: Drabina

skiego, obecnie profesor ASP w Łodzi. Na plener próbował się załapać świeżo przybyły z Hiszpanii Franciszek Starowieyski von Biberstein, lecz grupa „buntowników”, która nie tylko walczyła z ustalonym porządkiem w plastyce, lecz także, a może przede wszystkim, z systemem politycznym, uznała, że nie może współpracować z reżimowym, było, nie było, plastykiem. Przypominam, że Starowieyski, podobnie zresztą jak prof. Wiktor Zin, miał w telewizji swoją audycję o sztuce. Starowieyski wyjechał więc z kwitkiem na plener studencki do Karlina, gdzie pełnił rolę instruktora. Odwiedziliśmy go z Gieragą (zresztą wiceprezesem ogólnopolskiego ZPAP), choć były kłopoty z benzyną. Wszak w tym czasie trwały już strajki w Szczecinie oraz Stoczni Gdańskiej i z paliwem było krucho.

W Karlińskim Domu Kultury Starowieyski pyszniąc się obnażonym torsem tworzył malowidło ściennie. Zostaliśmy na bankiecie, który pod względem dostatku i rozmaitości jadła całkiem nas zbulwersował, bo wtedy półki w sklepach świeciły pustkami. Po wrót odbył się w ciemnościach, przy kilkakrotnej kontroli drogowej i warkocie samolotów zrzucających ulotki, nawołujące do spokoju i zaprzestania popierania strajków. Wystarczyło je powąchać żeby wiedzieć, w jakim państwie były drukowane – co zauważył jadący z nami dziennikarz. Do zamku wróciliśmy akurat na nocne wiadomości Radia Wolna Europa.

Zacząłem się zastanawiać nad grozą zaistniałej sytuacji. Prze-

cież to śmierdzi wojną. Taki mój los... W 1939 jechałem ostatnim pociągami przez Gdańsk, w 1968, kiedy wkraçały wojska Układu Warszawskiego do republiki, też byłem poza domem. Tymczasem w mojej głowie wagaruje myśl przewodnia pleneru – LINIA. Jak tu od linii (kreski) dojść do wizji i przestrzeni? Przy pełnej swobodzie twórczej?... Sięgnąłem po sentencję z Biblii: A choćbyś też chodził w dolinie cienia śmierci, nie będziesz się bał.

– Przekroczyć granicę – LINIĘ CIENIA – stwórz linię żywą, ona zaprowadzi cię w nieskończoną environment. Brama do wolności się otwiera, po lewej linia zła, po prawej linia dobra – nieublagana koncepcja symetrii. Z tych dywagacji zrodziła się Drabina. Umocowana centralnie na polanie przed zameczkiem, okolona zapalonymi pakulami nasiąkniętymi benzyną (a jakże! poświęciłem na ten cel parę drogocennych litrów), stała się przedmiotem pożądania – dla łaknących wiedzy, ale też mamony czy władzy. Byle o szczebel wyżej, byle bliżej szczytu marzeń o nieskończonych wartościach... Późnym wieczorem, podczas burzy, krążyliśmy wokół tego płonącego monumentu. Ktoś rzucił hasło: Jedziemy do miasteczka zamanifestować swoją solidarność ze strajkującymi! Deszcz siecze, szaleją błyskawice i gromy, niespodzianie zaprojektowana wspaniała sceneria! Nie wytrzymują halogeny w samochodach, czy z emocji? Wracamy na trawnik, wyskakujemy z pojazdów i biegniemy do drabiny, która wkrótce żarzy się olbrzymim winogronem chętnych i spragnionych... nie wiadomo czego. Zabawa czy poważny z podtekstem koncept? Co na to Partum? Za bardzo nie chwalił, zwłaszcza ganił zakończenie, które odbyło się w holu, gdzie odczytałem wiersz Władka Sikory o kromce chleba. Guru miał rację, dosłowność w sztuce, a więc i w tej konceptualnej, nie otwiera pola do własnych przemyśleń i interpretacji... Ale 200 złotych mi wypłacono, co akurat starczyło na pół litra wyborowej.

Wróciliśmy z duszą na ramieniu – towarzyszyła mi dzielnie żona – przez strajkujący Poznań i Śląsk, by już w domu 31 sierpnia oglądać w telewizji Jagielskiego i Wałęsę podpisujących porozumienie o zakończeniu strajków, przede wszystkim jednak zgodę na powstanie Niezależnego Związku Zawodowego Solidarność. Rozpoczął się żmudny etap upadku bloku komunistycznego, ale wtedy jeszcze nie zdawaliśmy sobie z tego sprawy. Przekroczone granice cienia.

BRONISŁAW FIRLA

Bronisław Firla: Zmaganie

OPINIE

WŁODZIMIERZ PAŹNIEWSKI: Narodowy masochizm

Kolejne polskie pokolenia walczą o wolność i stale recytują na jej temat podniosłe słowa, do czego wytresowała nas cała polska kultura. Ale deklamacjom tym towarzyszy stannie skrywana, spychana w podświadomość i przemilczana, wszechobecna fascynacja niewolą. Polak uwielbia odgrywać rolę ofiary historii, być poniżany i pomiatany, co należy postrzegać jako pewną odmianę narodowego masochizmu. Być może zabrzmi to jak herezja, ale to właśnie niewola dostarcza nam, za każdym razem, bardzo wygodnego alibi. W Polsce można za jej pomocą usprawiedliwić wszystko: zdradę kraju, głupotę, własne lenistwo, małostkowość, bałagan, niechlujstwo. Jednocześnie niewola zwalnia nas z jakiegokolwiek odpowiedzialności. Wszystko odbywa się bowiem w kategoriach: żeby, gdyby, toby. Poza tym od

czasu do czasu, buntując się przeciwko niewoli, możemy pokazać, głównie sobie samym, jacy to jesteśmy wspaniali. Dlatego za każdym razem tak źle użytkujemy wolność, gdy tylko się ona pojawi, bo tak naprawdę umiemy żyć tylko w niewoli. Najwyższy czas, aby powiedzieć to wyraźnie i bez ogródek. Nasze patologiczne uzależnienie od niewoli, według mnie istotne źródło współczesnej paranoi polskiej, sprawia, że tak ochoczo i genialnie potrafimy marnować podarowane przez los szanse i okazje. Czy nie dlatego już na drugi dzień po odzyskaniu niepodległości, rok 1989 jest również tego przykładem, czynimy wszystko, aby znów ją utracić? Niestety, zwykle nasze pragnienia się spełniają.

(Zamieszkały w Katowicach pisarz i eseista, na łamach miesięcznika „Twórczość”.)

KRÓTKO

● W Cieszynie dobiega końca **Lato z Muzyką**, impreza, którą 3. 7. zapoczątkował koncert **Kwartetu Smyczkowego Liberate Me**. Od tej pory w każdą niedzielę w Parku Pokoju przy muzeum koncertowały zespoły – kolejno: **B&C Duet**, **Amadeus Trio**, **Krakowski Kwartet Puzonowy**, **Trio Semplice**, **Trio Dęte Allegro**, **Flamenco Por Fiesta** i **Orkiestra Dęta Cieszyńska**. W najbliższą niedzielę 26 bm. o godz. 16.00 będzie tam można posłuchać **Orkiestry Salonowej prof. Hilarego Drozda**. Organizatorem jest Cieszyńskie Towarzystwo Muzyczne.

● W Bayreuth w Niemczech odbywał się w połowie sierpnia największy na świecie festiwal dzieł **Richarda Wagnera**. Codziennie w koncertach i przedstawieniach operowych brało udział ponad 2 tys. widzów.

● 14 sierpnia minęła pierwsza rocznica śmierci **Czesława Miłosza**, trzeciego

po Sienkiewiczu i Reymoncie polskiego laureata literackiej Nagrody Nobla (1980). Od 1999 r. wydawane są nakładem Znaku i Wydawnictwa Literackiego jego **Dzieła zebrane**. Ukazało się już 18 tomów, łącznie zaplanowano ich 30.

● W Muzeum Okręgowym w Suwałkach dobiega końca wystawa dzieł polskich artystów plastyków, którzy w XIX w. byli jakoś związani z Monachium – studiowali w Królewskiej Akademii Sztuk Pięknych, żyli tam i pracowali. Zgromadzono aż 206 prac 90 twórców, m.in.: **Alfreda Wierusza Kowalskiego**, **Józefa Brandta** – którzy zrobili w Monachium największe kariery (Brandt dorobił się słynnej na całe miasto pracowni, do której pielgrzymowali inni twórcy, kolekcjonerzy i handlarze sztuką), **Olgi Boznańskiej**, **Jana Matejki**, **Juliana Fałata**, **Leona Wyczółkowskiego** i **Józefa Chełmońskiego**.

LITERY JAK STRAJKUJĄCY STOCZNIOWCY: NIE ODPYCHAJĄ SIĘ, LECZ WSPIERAJĄ

Wyznanie autora »solidarycy«

Logo Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” wymyślił i zrealizował Jerzy Janiszewski, uczestnik strajku w Stoczni Gdańskiej w sierpniu 1980. Kiedy początkiem kwietnia 1981 postanowił przekazać ten znak

„Tygodnikowi Solidarność” (wcześniej był on składnikiem winiety „Gazety Wyborczej”), opowiedział reporterowi szczegóły towarzyszące jego powstaniu:

– Nie pamiętam dokładnie, kiedy przyszedł mi do głowy pomysł graficznej formy napisu. Którejś nocy, między drugą a trzecią turą rozmów. Koncepcja wychodziła od takiego podobieństwa: jak ludzie w zwartym tłumie solidarnie wspierają się jeden o drugiego – to było charakterystyczne dla tłumy przed bramą, stojący nie cisnęli się, nie odpychali, ale wspierali – tak litery tego słowa powinny się też wspierać o siebie, nie być oddzielone ani też na siebie napadać. (...)

Wreszcie pożeniłem te litery. Dodałem jeszcze flagę, bo miałem świadomość, że sprawa nie jest już tylko środowiskowa, lecz powszechna, że jest to pospolite ruszenie – niech więc łopocze nasza flaga nad nim. Litery mają wyraźnie „niechlujny” wygląd, ale to jest ich strajkowy atrybut. Tak się pisało na murach i taka forma była w tej konkretnej sytuacji najbardziej komunikatywna.

Zaniosłem plakat **SOLIDARNOŚĆ** do Komitetu Strajkowego i jeszcze koszulki z tym napisem. Zaakceptowali z entuzjazmem, ubrali się w koszulki, rozlepili plakaty. Potem zaczęto rozlepieć je na mieście.

Byłem zaszokowany, widząc, jak się znak rozprzestrzenił: w kłapie marynarki Wałęsy, na ulicy, w telewizji i w gazetach; jak odciska się w pamięci, w wyobraźni Polaków.

Znak „Solidarność” Jerzy Janiszewski ofiarował bezinteresownie najpierw Międzyzakładowemu Komitetowi Strajkowemu, potem związkowi, wreszcie „Tygodnikowi Solidarność”. Nie otrzymał za niego – ani nie żądał – żadnego wynagrodzenia. Sam poniósł koszty wykonania pierwszych plakatów. Nie miał też żadnych zysków z produkcji plaketek, znaczków, koszulek, ozdób – całej tej związkowej galanterii.

Lata stanu wojennego Janiszewski spędził na emigracji – najpierw w RFN, dokąd wyjechał w 1982 r. na wystawę swoich prac, a następnie w Paryżu, gdzie zastał zaproszony na obchody rocznic grudnia 1970 i grudnia 1981 r. Wrócił do kraju w 1990 r. Od siedmiu lat mieszka i pracuje w Barcelonie. Nie został zaproszony na rocznicowe obchody.

Krótką rozmowę przed jubileuszem przeprowadził z nim Andrzej Kaczyński z „Rzeczpospolitej”.

Czy dziś – podobnie jak w stoczni 25 lat temu – przychodził panu na myśl jakiś symbol graficzny, który odzwierciedlałby sytuację w kraju albo zdefiniował aktualną „sprawę polską”?

JERZY JANISZEWSKI: Pierwsza narzucająca się analogia to chaos, który jest nie mniejszy niż wówczas. Ale nie sądzę, żeby dziś trzeba było w ten stan graficznie interweniować. Ja w każdym razie, nie tylko dlatego, że przebywam daleko, nie chcę go wizualnie komentować. Wtedy, w stoczni, odczuwałem taką wewnętrzną potrzebę, nawet przymus. A dziś – nie.

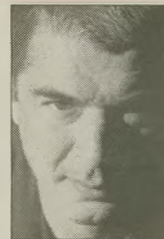
Na okładce numeru miesięcznika „Więź”, poświęconego dziedzictwu Sierpnia '80, litery w słowie „Solidarność” nie są już zespolone, lecz porozrywane i rozchodzą się na coraz większy dystans.

J.J.: Ja też mam takie uczucie, że gdzieś się zapodziała ówczesna solidarność i tamta „Solidarność”. Zauważyłem też, oglądając strony internetowe poświęcone rocznicy, że powstaje wiele publikacji, które posługują się logo „Solidarność”, ale koszmarne zniekształconym, zdeformowanym. Na pozór to drugorzędny szczegół, który mnie razi, bo jestem autorem. Widzę w tym jednak przede wszystkim brak pietyzmu w stosunku do przeszłości. I upominam się, żeby nie przekłamywać historii ani w takich detalach, ani w generaliach.

Opr. (k)

PRZEDSTAWIAMY

Andrzej Stasiuk – urodzony w 1950 r. w Warszawie. Prozaik, poeta, eseista. W młodości usuwany ze szkół, zaangażowany w ruch pacyfistyczny, za dezercję skazany na półtora roku więzienia. Doświadczenia więzienne opisał w debiutanckim tomie opowiadań **Mury Hebronu** (1982). W 1994 r. opublikował tom poezji **Wiersze miłosne i nie**, a rok później powieść **Biały krak**. W 1995 ukazały się **Opowieści galicyjskie**, a następnie **Przez rzekę** (1998) oraz entuzjastycznie przyjęta przez krytykę **Dukla** (1999) i **Tekturowy samolot** (2001). Wraz z **Jurijem Andruchowiczem** wydał **Moją Europę** (2001). W 2001 ukazał się tom opowiadań **Zima**. Jest autorem nagrody Fundacji Kultury (1994), Fundacji im. Kościelskich (1995), im. S. B. Lindego (2002). Kilkakrotnie nominowany do literackiej nagrody Nike, w tym roku za tom prozy podróżniczej **Jadąc do Bagdadu** (2004). Ostatnio wydał **Noc**, czyli słowiańsko-germańska tragifarsa medyczna.

Fot. Piotr Janowski – Agencja Gazeta

Telewizja

WTOREK 23 SIERPNIA

■ TVP 1

6.05 Tucker (s.) 6.30 Lato z Jedyńką 8.00 Wiadomości 8.10 Pogoda 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Kopciuszek (s.) 9.05 Ala i As (s.) 9.25 Papius (s.) 9.50 Światowe dziedzictwo kultury - Durham, Katedra (s. dok.) 10.05 Jaka to melodia? (teleturniej) 11.25 Po pierwsze pomysł 11.40 To trzeba wiedzieć 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Dorastanie 1976-1977 (s.) 13.10 Gwiazdობიორ polskiego sportu - Kazimierz Górski 13.35 Czy można stworzyć geniusza? (dok.) 14.05 Plebania (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 Klan (s.) 16.00 Moda na sukces (s.) 16.30 Lato z Jedyńką - Europa XXL 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.15 Krótka historia pewnego koncertu - J.M. Jarre w Gdańsku 17.25 Sąsiedzi (s.) 17.55 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Bulionerzy (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 19.50 Sport 19.55 Pogoda 20.05 Program publicystyczny 20.30 Studio Sport przed meczem Panathinaikos Ateny - Wisła Kraków 20.45 Panathinaikos Ateny - Wisła Kraków. Liga Mistrzów 22.40 Studio Sport po meczu Panathinaikos Ateny - Wisła Kraków 22.50 Wiadomości 23.05 Plus minus 23.30 Rain (film USA) 1.05 Nowe gwiazdy Europy - Rodzina.

■ TVP 2

6.10 Złotopolscy (s.) 6.30 Samotni strzelcy (s.) 7.15 Dwa światy (s.) 7.40 Teletubisie (s. anim.) 8.10 McGregorie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.15 Miss Polonia sylwetki - Magda Słopecka 10.20 M jak miłość (s.) 11.10 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Smak Lotaryngii 11.35 Chłopi (s.) 12.30 Euro-quiz 13.00 Panorama 13.10 Pogoda 13.30 Proboszcz 2005 (dok.) 13.50 Miasteczko Pana Andersena Konin 2005 14.45 Zaklinaczka dzieci 15.10 Samotni strzelcy (s.) 15.55 Miss Polonia sylwetki - Magda Słopecka 16.00 Panorama 16.10 Hity na czasie finał - Pożegnanie lata w Elku 17.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 17.55 Pogoda 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 18.55 Pogoda 19.00 Wakacyjny konkurs Dwójki 19.05 M jak miłość (s.) 19.55 Panorama flesz 20.00 M jak miłość (s.) 20.50 Pogoda na wakacje 20.55 Magazyn Ekspresu Reportersów 21.55 Miss Polonia sylwetki - Magda Słopecka 22.00 Panorama 22.20 Biznes 22.25 Sport-telegram 22.30 Pogoda 22.40 18 strajkowych dni - Przełom i rozzarowanie 22.50 Weiser (film koprod.) 0.40 Kayah (filmowy portret) 1.20 Kosmiczne kino (film USA).

OMEN III

Horror, USA 1981

POLSAT, wtorek 23. 8., godz. 20.15
Reżyseria: Graham Baker
Występują: Sam Neill, Rossano Brazzi, Don Gordon, Lisa Harrow, Barnaby Holm, Mason Adams, Leueen Willoughby.

Trzecia część mistycznego horroru kontynuującego wątek syna Szatana. Damien przekroczył trzydziestkę, jest miliarderem dążącym do władzy nad światem i przygotowującym nadejście swego ojca. Jego spokój mać jednak koniunkcja ponowne przyjscie Chrystusa. Damien planuje zabić wszystkie dzieci urodzone w tym czasie. Jego plany może pokrzyżować jedynie egzorcysta De Carlo.

■ TV KATOWICE

7.00 Echa dnia 7.30 Kurier 8.40 Prognoza pogody 8.45 Gość dnia 9.00 Ekstremalne poszukiwania - Węże (s. dok.) 9.30 Kurier 9.40 Prognoza pogody 9.45 Klan (s.) 10.30 Kurier 10.45 Telekurier 11.15 Gość dnia 11.30 Kurier 11.45 Wierzę, wątpię, szukam 12.10 Regiony kultury (mag. kult.) 12.30 Kurier 12.35 Na wolności - Whoopi Goldberg w ZOO (dok.) 13.30 Kurier 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Bądź zdrow! (mag.) 14.30 Kurier 14.45 Dobre praktyki - Publiczna niepubliczna (mag.) 15.00 Kamień na tajemnicę (s.) 15.30 Kurier 15.45 Świat magazyn międzynarodowy 16.10 Rozmowa dnia 16.30 Kurier 17.45 Prognoza pogody 19.00 Muzyka łączy pokolenia 19.40 Regiony kultury (mag.) 19.50 Książki z górnej półki (mag.) 20.00 Telekurier 20.30 Kurier 21.00 Echa dnia 21.30 Kurier gospodarczy 21.40 Prognoza pogody 22.15 To jest temat 22.30 Kurier 22.50 Studio pogoda 22.55 Kurier sportowy 23.10 Zabójstwa polityczne. Nocny lot ku śmierci (dok.) 0.05 Czerwone i czarne (film fr.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 7.00 Yu-gi-oh! (s. anim.) 7.25 Interwencja (mag.) 7.45 Zbuntowany anioł (s.) 8.35 JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 9.35 Idol 10.35 Świat według Kiepskich (s.) 11.05 Samo życie (s.) 11.50 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Top Trendy 2005 (mag.) 13.55 Pierwsza miłość (s.) 14.40 MacGyver (s.) 15.45 Wydarzenia 16.05 Pogoda 16.10 Interwencja (mag.) 16.40 JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 17.40 Rodzina zastępcza plus (s.) 18.45 Wydarzenia 19.15 Sport 19.20 Pogoda 19.25 Samo życie (s.) 20.15 Omen III (film USA) 21.30 Studio Lotto (w przerwie filmu) 22.35 Świat według Kiepskich (s.) 23.10 Poziom 9 (s.) 0.10 Biznes Wydarzenia 0.30 Pogoda 0.35 Nasze dzieci 1.25 Romeo i Julia (film USA) 3.25 Magazyn sportowy.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Bajkowe wakacje 8.55 Śpiewanki 9.00 Teleranek (dla dzieci) 9.10 Klocki (dla dzieci) 9.20 Wizyta w zoo 9.35 Śladami czeskich diabłów (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.05 Koniec wielkich wakacji (s.) 11.05 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.) 12.00 Wiadomości 12.30 Hop dwa trzy M. Šimka i J. Grossmanna 13.25 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 13.50 Jak realizowano „Četnické humoresky” 14.00 Wiadomości 14.10 David Copperfield 2/2 (film USA) 15.40 Witamy w Alzacji 16.00 Wiadomości 16.05 Bajkowe wakacje 17.00 Oliver Beene (s.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.30 Czarne owce (pr. publ.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.50 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Projekt Jelcyn (film USA) 22.00 Na tropie (mag. kryminalny) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.09 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 EXPOCztówka (s. dok.) 23.30 Poprask (mag. muz.) 0.00 Pomarańczowa (mag.) 0.30 Groteski Ch. Chaplina 0.55 W cieniu bogini Matki Ziemi (dok.) 1.50 Bananowe rybki 2.20 Wielki wóz 2.50 AZ-kwiz 3.10 Skarby świata 3.25 Świat sztuki.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 8.40 Diagnosta (mag.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.50 ABCD ekologii 12.00 Euronews 12.20 Kultura.cz (mag.) 12.50 Pamięć drzew (s. dok.) 13.10 Bajkowe wakacje 15.45 Blok publicystyki ekologicznej 16.15 Telewizyjny uniwersytet 16.35 Portrety 16.55 Czechy - Polska (koszykówka) 18.40 Babilon (mag.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.00 Sportowe

minuty 19.45 Genus (s. dok.) 20.00 Siedem cudów technicznej cywilizacji (s. dok.) 20.50 Na pływalni z Billem Gatesem (talkshow) 21.15 Popgaleria (s. dok.) 21.45 Film o filmie: Pan i Pani Smith (dok.) 22.00 Odpoczywaj w pokoju (s.) 22.45 Magiczną krainą (dok.) 23.15 Islam: Ogniska walki (dok.) 0.05 Nie chciane dzieci (dok.) 0.30 Za ścianą (mag.) 1.00 Magazyn motoryzacyjny 1.40 Jazz klub 2000 2.40 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.25 Psie łyzy (film USA) 11.00 Poradnik kulinarny Jamie Olivera (s.) 11.25 Strażnik Teksasu (s.) 12.15 Dziewczyny Gilmore'a (s.) 13.25 Anastazja (s.) 14.20 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.05 Gwiazdne wrota (s.) 15.55 Dempsey i Makepeace (s.) 16.50 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.25 Błękitne otchłanie (s.) 18.20 Prognoza pogody 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.50 Pálí vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Gospoda (s.) 20.30 1 przeciw 100 (teleturniej) 21.25 Na własne oczy (pr. publ.) 22.20 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 23.15 After Alice (film br.-niem.) 0.55 Cienie Toronto (s.) 1.40 Zbyt blisko wroga (film USA) 3.35 Program rozrywkowy 4.25 Derrick (s.).

■ PRIMA

8.00 St. Tropez (s.) 9.00 Płomień wątpliwości (s.) 9.55 Wspaniali i bogaci (s.) 10.50 Prima jazda (mag.) 11.45 Lekarz ze wsi (s.) 12.40 Szansa bez granic (pr. roz.) 13.40 Pomoc domowa (s.) 14.10 Pan Złota Rączka (s.) 14.40 Beverly Hills 90210 (s.) 15.40 Stary (s.) 16.50 Julie Lescaut (s.) 18.35 VyVoleni (reality show) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.50 VyVoleni (reality show) 20.55 Więzy rodzinne (s.) 22.00 Nie ma doskonałych (pr. roz.) 23.00 Dementi (pr. roz.) 23.40 Dawca (film kan.) 1.25 t-music 2.20 Szybka wygrana 4.00 Salon samochodowy.

ŚRODA 24 SIERPNIA

■ TVP 1

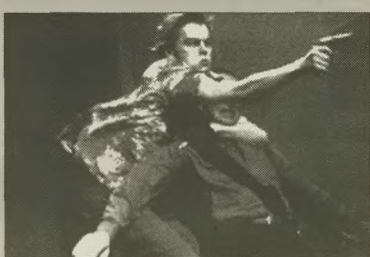
6.05 Tucker (s.) 6.30 Lato z Jedyńką 8.00 Wiadomości 8.10 Pogoda 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Kopciuszek (s.) 9.05 Plastelinek i przyjaciele (s. anim.) 9.30 Papius (s.) 9.55 Extr@ (s.) 10.25 Jaka to melodia? (teleturniej) 11.40 Apetyt na euro 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Nieustraszone (s.) 13.00 Przed Tour de Pologne 13.15 Błękitne żagle (mag. sport.) 13.30 Raj 13.55 Plebania (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 Klan (s.) 16.00 Moda na sukces (s.) 16.30 Lato z Jedyńką 16.50 Sportowy Express

ROMEO I JULIA

Dramat, USA 1996

POLSAT, środa 24. 8., godz. 20.50

Reżyseria: Baz Luhrmann
Występują: Leonardo DiCaprio, Claire Danes, Paul Sorvino, Brian Dennehy, Pete Postlethwaite i inni.

Niezwykłe oryginalna wersja tragedii Williama Szekspira „Romeo i Julia”, przeniesiona we współczesne realia subkultury rywalizujących gangów. Popis aktorski Leonardo DiCaprio i Claire Danes. Akcja rozgrywa się w fikcyjnym miasteczku Verona Beach na Florydzie u schyłku XX wieku. Na stacji benzynowej dochodzi do strzelaniny między zwalczającymi się gangami, związanymi z dwoma najważniejszymi rodzinami w mieście: Capulettich i Montekich. Na tym tle rozwija się wątek miłości dwojga młodych ludzi.

17.00 Teleexpress 17.15 Krótka historia pewnego koncertu - J.M. Jarre w Gdańsku 17.25 Lokatorzy (s.) 17.55 26. Lidzbarskie Wieczory Humoru i Satyry - Koncert laureatów 18.30 Bulionerzy (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 19.50 Sport 19.55 Pogoda 20.10 Nie ufaj nieznajomym (film USA) 21.50 Zbrodnia po godzinach (film USA) 23.25 Wiadomości 23.35 W kręgu oszustwa (s.) 1.05 Strajk, narodziny Solidarności (film).

■ TVP 2

6.10 Złotopolscy (s.) 6.35 Samotni strzelcy (s.) 7.20 Dwa światy (s.) 7.45 Teletubisie (s. anim.) 8.10 McGregorie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie lato 10.15 Miss Polonia sylwetki - Justyna Sylwar 10.20 M jak miłość (s.) 11.10 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Rejs dobrego smaku 11.40 Chłopi (s.) 12.30 Klinika pod kangurem (s.) 13.00 Panorama 13.10 Pogoda 13.25 Wakacje ze zwierzętami - Na turystycznym szlaku 13.40 Ostatnie takie ranczo (film USA) 15.10 Samotni strzelcy (s.) 15.55 Miss Polonia sylwetki - Justyna Sylwar 16.00 Panorama 16.15 Dzieciaki przed kamerą (s.) 16.35 Szanse finanse - Szlaki (s.) 17.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 17.55 Pogoda 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 18.55 Pogoda 19.00 Wakacyjny konkurs Dwójki 19.05 M jak miłość (s.) 19.55 Panorama flesz 20.00 Mój pierwszy raz - Dariusz Michalczyński, Małgorzata Walewska, Stanisław Szalc (talk show) 20.50 Pogoda na wakacje 20.55 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 21.40 Z Dwójką bezpiecznie 21.55 Miss Polonia sylwetki - Justyna Sylwar 22.00 Panorama 22.30 Biznes 22.25 Sport-telegram 22.30 Pogoda 22.40 18 strajkowych dni - Personalne rozszady na górze, a do stoczni przyjechali eksperci 23.00 Zle towarzystwo (film USA) 0.45 Panny z Wilka (s.).

■ TV KATOWICE

7.00 Echa dnia 7.30 Kurier 8.40 Prognoza pogody 8.45 Gość dnia 9.00 Zagadkowe historie XX stulecia - Śmierć generała Pattona (s. dok.) 9.30 Kurier 9.45 Klan (s.) 10.30 Kurier 10.45 Telekurier 11.15 Gość dnia 11.30 Kurier 11.45 Smart Jazz - Festival - Koolor Squad, Anna Sepniewska, Trio RGG 12.15 Zielonym do góry (mag.) 12.30 Kurier 12.35 Wokół Pacyfiku z Michaeliem Palinem (s. dok.) 13.30 Kurier 13.45 Prognoza pogody 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Solidarność Podbeskidzia (dok.) 14.30 Kurier 14.40 Prognoza pogody 14.45 Dobre praktyki (mag.) 15.00 Kamienna tajemnica (s.) 15.30 Kurier 15.45 Teleplotki 16.10 Rozmowa dnia 16.30 Kurier 17.45 Prognoza pogody 19.00 Muzyka łączy pokolenia (pr. muz.) 19.40 Nawigator 19.50 Książki z górnej półki (mag.) 20.00 Telekurier 20.30 Kurier 20.50 Studio pogoda 21.00 Echa dnia 21.30 Kurier gospodarczy 22.15 To jest temat 22.30 Kurier 22.55 Kurier sportowy 23.10 Wichry namietności (s.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 Transformery (s. anim.) 7.25 Interwencja (mag.) 7.45 Zbuntowany anioł (s.) 8.35 JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 9.40 Idol 11.05 Samo życie (s.) 11.50 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Yu-gi-oh! (s. anim.) 13.25 Exclusive (mag.) 13.55 Pierwsza miłość (s.) 14.40 MacGyver (s.) 15.45 Wydarzenia 16.05 Pogoda 16.10 Interwencja (mag.) 16.40 JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 17.40 Pensjonat pod Różą (s.) 18.45 Wydarzenia 19.15 Sport 19.20 Pogoda 19.25 Całkiem nową lata miodowe (s.) 20.00 Pierwsza miłość (s.) 20.50 Romeo i Julia (film USA) 21.30 Studio Lotto (w przerwie filmu) 23.30 Kobiety o seksie 0.30 Biznes Wydarzenia 0.50 Pogoda 0.55 Pierwsza fala (s.) 1.45 Kuba Wojewódzki (talk show) 2.30 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Bajkowe wakacje 9.00 Oliver Beene (s.) 9.25

Wizyta w zoo 9.35 Śladami czeskich diabłów (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.05 Wielki napad (film czes.) 11.15 Ciotunia (film TV) 11.40 Nasze zamki (s. dok.) 12.00 Wiadomości 12.30 Z Divadélka pod věží (pr. roz.) 13.35 Praga mizerna (s. dok.) 14.00 Wiadomości 14.05 Obiektyw (mag.) 14.35 Wędrująca kamera (s. dok.) 15.05 Historie sław (s. dok.) 16.00 Wiadomości 16.05 Bajkowe wakacje 17.00 Off-off (mag.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.30 Pod pokrywką (mag.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Bananowe rybki (talk show) 20.35 Miejskie rozmowy (film niem.) 22.10 Jak realizowano „Četnické humoresky” 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.00 Prognoza pogody 23.05 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Sportki i Szansy 23.20 Tworzenie państwa (pr. sat.) 23.35 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki, Szansy 23.40 Dr T i kobiety (film USA) 1.40 Groteski Ch. Chaplina 2.10 Tak, panie ministrze 2.40 Pod pokrywką 3.05 EXPOCztówka 3.15 AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Na pływalni z Billem Gatesem (talk show) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.50 Wszystko, co wiemy o AIDS 12.00 Euronews 12.50 Wędrowni z dinozaurami (s. dok.) 13.20 Na tropie (mag. krym.) 13.45 Perloródki na dnie (dok.) 14.10 Gra o zielone 14.30 Wizytówka (s. dok.) 14.55 Skarby świata (s. dok.) 15.10 Poprask (mag. muz.) 15.40 Spostrzeżenia z zagranicy 15.50 Telewizyjny uniwersytet 16.10 Ludzkie ręce (dok.) 17.00 Śladami... (s. dok.) 17.20 Wielki wóz (mag.) 17.50 Tak, panie ministrze (s.) 18.20 Nie chciane dzieci (dok.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.00 Sportowe minuty 19.40 Lapidarium 20.00 Diagnosta (mag.) 20.20 SK Slavia Praha - RSC Anderlecht Bruksela (piłka nożna) 22.25 333 (mag.) 23.25 Z bliska (s. dok.) 0.25 Notes W (mag. muz.) 1.00 Siedem cudów technicznej cywilizacji 1.50 Skarby świata 2.05 Babilon 2.20 Śladami czeskich diabłów 2.40 Na tropie 3.05 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.25 Nazajutrz (film USA) 11.15 Poradnik kulinarny Jamie Olivera 11.45 Strażnik Teksasu (s.) 12.35 Dziewczyny Gilmore'a (s.) 13.25 Anastazja (s.) 14.20 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.05 Gwiazdne wrota (s.) 15.55 Dempsey i Makepeace (s.) 16.50 Zaryzykuj (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Błękitne otchłanie (s.) 18.20 Prognoza pogody 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 Pálí vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Nakręć to! (pr. rozryw.) 20.35 Sandra, królowa rebeliantka (s.) 22.35 Hollywood atakuje (film fr.-USA) 0.30 Vilomeniny (pr. roz.) 1.20 Martwa strefa (s.) 2.05 Na własne oczy 2.50 Najlepszy seks (s. erot.) 3.35 Program rozrywkowy 4.25 Derrick (s.).

■ PRIMA

8.00 St. Tropez (s.) 9.00 Płomień wątpliwości (s.) 9.55 Wspaniali i bogaci (s.) 10.50 Prima jazda (mag.) 11.45 Lekarz ze wsi (s.) 12.40 Szansa bez granic (pr. roz.) 13.40 Pomoc domowa (s.) 14.15 Pan Złota Rączka (s.) 14.50 Beverly Hills 90210 (s.) 15.45 Stary (s.) 17.00 Julie Lescaut (s.) 18.35 VyVoleni (reality show) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kulinarny) 19.50 VyVoleni (reality show) 21.15 Receptariusz prima pomysłów (mag.) 22.20 Raport Pelikana (film USA) 0.50 Rodzina Soprano (s.) 1.45 Szybka wygrana 3.30 Dementi.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Dom woskowych ciał (23, 24, godz. 20.00); Głos śmierci (23, 24, godz. 17.45); **Reflex:** Tłumaczka (23, 24, godz. 17.00, 20.00); **TRZYNIEC - Kosmos:** Batman - Początek (23, 24, godz. 17.30); Obłęd (23, 24, godz. 20.00); **HAWIERZÓW - Centrum:** Pan i Pani Smith (23, 24, godz. 17.45, 20.00); **CIESZYN - Piast:** Szezegowiec Dolot (23, 24, godz. 15.00, 16.30); Sposób na teściową (23, 24, godz. 18.00, 20.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (czw: 18.00), TVC 2 (pt: 7.30). **POLSKIE AUDYCE:** UKF Ostrawa - 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co za Olzą

ŚLĄSKI ZAMEK SZTUKI I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, Cieszyn: do 28. 8. wystawa „Wobec konsumpcji”. Otwarte wt-nie: 10-17. **KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, Mennicza 46, Cieszyn:** do 27. 10. wystawa pt. „Granice wytyczane słowami”, konflikt na Śląsku Cieszyńskim w świetle literatury politycznej (1848-1947). Otwarte po-śr i pt: 8-18, so: 9-15. **GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała:** do 4. 9. wystawa malarstwa Ewy Wąsikiewicz-Wolnickiej „Liryka i metafora”. Do 2. 9. wystawa najciekawszych prac ze zbiorów Galerii Bielskiej BWA. Otwarte wt-nie: 10-18.

Co w terenie

BŁĘDOWICE - zarząd MK PZKO zaprasza na tradycyjne Dożynki Śląskie w sobotę 27. 8. o godz. 15.00 w ogrodzie Domu PZKO. **DĄBROWA** - MK PZKO zaprasza 27. 8., godz. 8.00 na festyn PZKO w ogrodzie przy Domu Narodowym. Od godz. 15.00 przygrywać będzie orkiestra UFO. **KARWINA FRYSZTAT** - Chór męski „Hejnał-Echo” zaprasza na powakacyjną próbę w piątek 26. 8. o godz. 18.00. **KARWINA RAJ** - Klub Seniora MK PZKO zaprasza dziś, 23. 8. o godz. 16.00 do Domu PZKO na spotkanie. **SUCHA GÓRNA** - Klub Młodych MK PZKO w Suchej Górnej zaprasza wszystkich sympatyków jazdy rowowej na tradycyjny wyścig kolarski dla -dziestolatków i seniorów. Niedziela 28. 8. o godz. 14.00 w ogrodzie u Zdrów. **„DOŻYNKI NA FOJSTWU”** - w 700

Czeska firma z branży browarniczej zatrudni osobę na stanowisko:

Koordinator ds. Logistyki i Administracji
miejsce pracy Cieszyn

Wymagania:

- ◆ wykształcenie średnie
- ◆ znajomość j. angielskiego
- ◆ znajomość j. czeskiego dodatkowym atutem
- ◆ znajomość pakietu MS Office
- ◆ doświadczenie w pracach biurowych
- ◆ termin rozpoczęcia pracy: 1. 10. 2005.

CV wraz z listem motywacyjnym prosimy przelać na adres e-mail: info@zlatopramen.pl lub fax: 0-22 6425381

w terminie: do 31. 8. 2005.

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie: w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn; w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelníční 18, Czeski Cieszyn; w godz. otwarcia w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Fryszacie (przy rynku); e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

letnich Oldrzychowicach, odbędą się w sobotę 27. 8. w Oldrzychowicach Wsi o godz. 15.00. Obrządek dożynkowy, kuchnia domowa, goście w strojach ludowych mile widziani. Dojazd: końcowa stacja autobusu Oldrzychowice Wieś. **PTTS „BS”** - informuje, że odjazd na wycieczkę 27. 8. Kubinská hoła jest o godz. 6.00 z Karwiny, 6.25 z Cz. Cieszyna, 6.35 Trzyńca - dworca kolejowego; a dalej co 5 minut: Wędrynia, Bystrzyca, Gródek, Nawsie, Jablunków i Mosty. Przypominamy o ubezpieczeniu indywidualnym. Są jeszcze wolne miejsca. Inf. pod nr. tel.: 596 314 711.

ferty

OFERUJĘ MALOWANIE DACHÓW z aluminium, blachy ocynkowanej i ipy jakościowymi i długotrwałymi farbami. Daję gwarancję na wykonaną pracę. Informacje tel. 604 831 751.

G -373

Wystawy

DK „POKLAD”, Ostrava Poruba, M. Kopecného 675: do 15. 9. wystawa obrazów artystów - plastyków, Polaków tworzących w krajach Czwórki Wyszehradzkiej „Cztery nieba”. Otwarta po-pt: 8-18. **KONGRES POLAKÓW, Cz. Cieszyn, Komenského 4:** do 16. 9. wystawa z okazji 70. rocznicy udziału harcerzy z Zaolzia w Zlocie ZHP w Spale „Śladami złotych harcerskich”. Otwarte w po-pt: 9-15. **MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3:** ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Do 11. 9. wystawa historyczna Zdeňka Hapala - lalkarza, artysty i reżysera. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **INTERKLUB, Karwina Frysztat, rynek Masaryka 10:** do 20. 11. wystawa „Idziemy spać”. Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUSAION, Hawierzów, Dělnická 14:** do 2. 10. wystawa „Hawierzów: powstanie miasta”. Do 31. 10. wystawa „Barok w Cieszyńskim”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

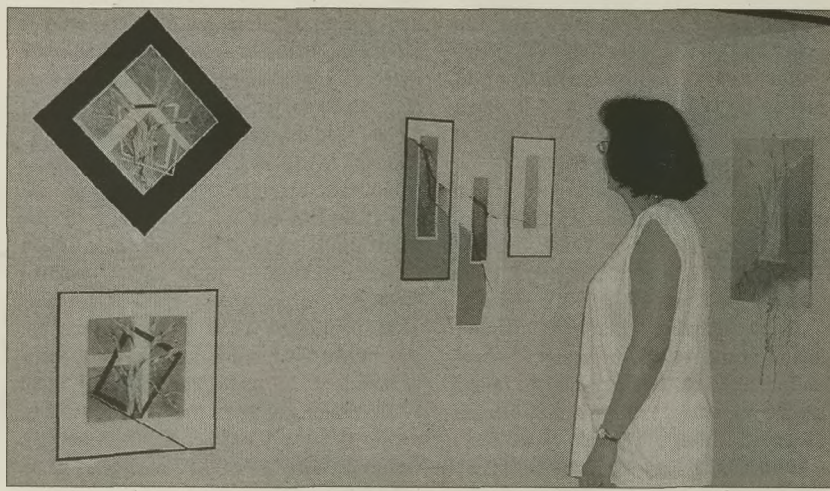
▲ **KOTUŁOWA DRZEWIONKA, Hawierzów Będowice:** wystawa „Mieszkanie ludowe i tradycje rolnictwa w Cieszyńskim”. Otwarte wt-pt: 9-17, so-nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TRAGEDII ŻYWCIC-KIEJ, Hawierzów Żywocice:** do 31. 12. wystawa „Od ognika do żarówki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie:** stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Do 31. 12. wystawa „Pietwałd w zmianach stuleci”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW W JABLONKOWIE, rynek Mariana 14:** do 2. 10. wystawa „Jablonkowski szańce”, wystawa stała „Z przeszłości Jablonkowa i okolicy”. Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Kancelaria Kongresu Polaków informuje wszystkie organizacje, którym została przyznana dotacja na dofinansowanie działalności ze Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” na rok 2005, że spotkanie organizacyjne z p. Jadvigą Lenard - Markowicz odbędzie się w czwartek 25 sierpnia br. o g. 16.30 w siedzibie Kongresu Polaków, Komenského 4 w Czeskim Cieszynie. Organizacja powinna wystawić dwuosobową reprezentację, która podpisze umowę ze „SWP”. Bliższe informacje: 558 711 453.

W foyer Państwowego Archiwum Powiatowego w Karwinie kolejna wystawa. Prace Waltera Taszka zastąpiła twórczość jego córki Romany Taszkowej, poświęcona przyrodzie. Obelżeć można obrazy, grafiki, rysunki oraz obiekty przestrzenne. Ze względu na wakacyjny okres nie przygotowano tym razem uroczystego zagajenia. Na zdjęciu fragment ekspozycji.

NIE W WEEKEND, A JUŻ W PIĄTEK

Na kiermasz i do... biblioteki

Biblioteka Regionalna w Karwinie i Miasto Karwina zapraszają na 11. edycję Kiermaszu Książki, który odbędzie się w najbliższy piątek 26 sierpnia (a nie w weekend, jak podano w sobotnim „GL”) w godz. 9 - 18 na Rynku Masaryka w Karwinie Fryszacie. Współorganizator kiermaszu - Biblioteka Regionalna w Karwinie - zapewnia szeroką ofertę nowości książkowych w języku czeskim i polskim oraz tradycyjnie „książki za grosik”. Poza książkami na frysztańskim rynku można będzie nabyć za symbo-

liczne ceny płyty winylowe oraz różne towary jarmarczne. Atmosferę kiermaszu umilać będzie „Malá černá hudba” pod kier. **Milana Kupki**.

Dla czytelników korzystających z usług Oddziału Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie z okazji kiermaszu mamy dodatkowy prezent: w piątek 26 bm. o godz. 8.00 po prawie dwumiesięcznym remoncie oddział znów otwiera swoje podwoje, proponując cały pakiet usług bibliotecznych i informacyjnych. Zapraszamy. (BR)

Hyde Park

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Nareszcie po raz wtóry

Myszę, że to dobrze, jeśli stare wilki jeszcze wyją, aby młodszym pokoleniom mówić, służącym zazwyczaj do myślenia, nie zamieniono w papkę. **Panie Głajcar,** co za arogancja z tekstu pańskiej notatki w „Nareszcie” skierowana panu Mrózkowi i właściwie całej starszyźnie czytelników „GL”. Tak nas w szkole ani w domu nie uczono. Ja w imieniu seniorów tylko pragnę, by o tamtych czasach pisano prawdę, a nie mławiano młodzieży - wnukom herezje. A propos rockowej muzyki w czasach „twardej krytyki” pragnę

uprzejmie poinformować panów Jedzoków, Głajcarów i im podobnych, iż ja osobiście będąc kontrabasistą orkiestry studenckiej z WSzG w Czeskim Cieszynie zagaję z kolegami występ kapeli w Trzyńcu na koncercie tzw. „Soutěže tvořivosti mládeže” w roku 1956 właśnie... Presleyowym rockandrollem. Taka jest prawda, a nie inna. Panowie pisalscy, proszę bardzo uprzejmie nie bujajcie nam młodzieży, bo historia wam tego nie wybaczy.

JUDr GERARD WRANIK,
stary wilk z karwińskiej kniei

redakcyjnej Roczy

Źródła naszej tożsamości

Przychodzą mi na myśl słowa poety - dwudziestolatka, który przed pół wiekiem w wierszu „Bliski krajobraz” tak pisze: „Są słowa proste: Śląsk, Beskidy, Olza, jak matka, brat i siostra, są takie bliskie i może najbliższe, tylko pamiętać je trzeba.” Tak, to są słowa - symbole, które trzeba pamiętać. Bo tu na Śląsku od stuleci śląska rodzina wyrażała w starych rodowych tradycjach. A słowo „kiedy się rzekło” to za każdym słowem stał czyn. I nie było nawet do pomyślenia, jeżeli padła obietnica, np. że książka wyjdzie do Gorolskiego Święta, to może temu przeszkodzić jakakolwiek obiektywna czy subiektywna przeszkoda, z szacunku dla sędziwej autorki, z szacunku dla czekających na książkę czytelników. Oznaczałoby to jednoznacznie, że na naszym Zaolziu wbrew naszej starej tradycji ulegamy wpływom powszechnie szerzącej się mody, że słowo, obietnica, deklaracja są tylko pustymi frazesami. A jeszcze nie tak dawno nasi dziadkowie za poglądy i trwanie przy swoim słowie sprawdzali się nawet w obliczu śmierci. Powinniśmy powrócić do swych tradycji i do swych symboli. Oto moje propozycje:

Źródło naszej ukochanej rzeki Olzy już od szeregu lat odwiedzamy na Gańczorze. Podziwiam tych sędziwych, z wielkim trudem poruszających się turystów, którzy razem ze swymi wnukami wychodzą do źródła, by zaśpiewać piosenkę o Olzie. Jak już ustaliliśmy, 9 września w „Święto Źródła” odbędzie się kolejne spotkanie. Jest też poważny problem. Huragan, który przeszedł przez Istebną i Gańczorkę, powalił drzewa, które rosnęły wokół źródła. Te przeliczne smarki, które były ozdobą tego miejsca, swymi korzeniami przeorały to miejsce nie do poznania. Jest tu zadanie dla chętnych, byśmy to miejsce razem z Nadleśnictwem Wisła doprowadzili do porządku.

W listopadzie br. odbędzie się II Edycja Międzynarodowego Konkursu na Gwarę. Dla naszych dzieci, studentów i dorosłych. Wiem, że są jeszcze rodziny, gdzie dziadek lub babcia w pięknej naszej gwarze opowiadają wnukom, jak to dawniej bywało. Powracając do tradycji, biorąc czynny udział „w posiadach”, będziemy pielegnowali te nasze najlepsze zwyczaje i wartości.

WŁADYSŁAW KRISTEN

TV Polonia

WTOREK 23 SIERPNI

5.00 Muzyczny Festiwal Łañcut 1999 5.25 Zbyszek -banita (rep.) 5.45 Wiadomości 6.00 Wesoły Ciucholand (s.) 6.30 Lato z Jedyńką 7.00 Wiadomości 7.05 Lato z Jedyńką 7.30 Pogoda 7.33 Lato z Jedyńką 8.00 Wiadomości 8.10 Gimnastyka dla przedszkolaków 8.15 Encyklopedia lata dla dzieci 8.30 Rodzina Leśniewskich (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.20 „...swego nie znacie 10.35 Czytam, więc jestem... 10.50 Emigranci - opowieści z listów 11.00 W labiryncie (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Telezakupy 12.25 Plebania (s.) 12.50 18 strajkowych dni (rep.) 13.00 Jest jak jest (s.) 13.30 Sensacje XX wieku (s. dok.) 14.20 Andrzej Mularczyka - kantor wymiany uczuć 14.40 Muzyczny Festiwal Łañcut 1999 15.10 Było, nie minęło (mag.) 15.35 Zaproszenie 15.55 Polonijne Święto w Rzeszowie 16.10 Fotopakt 16.15 Biały pies 16.30 Lato z Jedyńką 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 18 strajkowych dni (rep.) 17.30 Telezakupy 17.45 Rodzina Leśniewskich (s.) 18.10 Czytam, więc jestem... 18.30 TeleGama polskiej piosenki 19.00 Więści polonijne 19.15 Miś Uszatek (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.00 Plebania (s.) 20.25 Jest jak jest (s.) 21.00 80 lat Polskiego Radia 21.45 Jak zerwaliśmy żelazną kurtynę 22.40 Sprawa dla reportera 23.10 Fotopakt 23.20 Biały pies 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.53 Sport-telegram 23.55 Pogoda 0.00 TeleGama polskiej piosenki 0.25 Plus minus 0.50 Rodzina Leśniewskich (s.) 1.15 Miś Uszatek (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 18 strajkowych dni (rep.) 2.10 Plebania (s.) 2.35 Jest jak jest (s.) 3.05 Więści polonijne 3.20 Jak zerwaliśmy żelazną kurtynę 4.15 Opole na bis - 80 lat Polskiego Radia.

ŚRODA 24 SIERPNI

6.00 Wesoły Ciucholand (s.) 6.30 Lato z Jedyńką 7.00 Wiadomości 7.05 Lato z Jedyńką 7.30 Pogoda 7.33 Lato z Jedyńką 8.00 Wiadomości 8.10 Teleranek na wakacjach 8.35 Wesoły Ciucholand (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.20 Podobni, różni, zakochani w Polsce (rep.) 10.35 My Wy Oni (mag.) 11.00 W labiryncie (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Telezakupy 12.25 Plebania (s.) 12.50 18 strajkowych dni (rep.) 13.00 Jest jak jest (s.) 13.25 Więści Polonijne 13.40 Jak zerwaliśmy żelazną kurtynę (film dok.) 14.40 Kabaretowa Liga Dwójki 15.30 Sprawa dla reportera 16.00 Bzik kulturalny 16.30 Lato z Jedyńką 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 18 strajkowych dni (rep.) 17.30 Telezakupy 17.45 Królestwo Zielonej Polany (s. anim.) 18.10 My Wy Oni (mag.) 18.35 „...bardzo przyjemne miasto” (film dok.) 19.00 Podobni, różni, zakochani w Polsce (rep.) 19.15 Reksio (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.00 Plebania (s.) 20.25 Zajęcia dydaktyczne 56’ (film pol.) 21.25 14 bajek z królestwa Lailonii (s. anim.) 21.45 Jak zerwaliśmy żelazną kurtynę (film dok.) 22.05 Mój pierwszy raz (pr. rozryw.) 23.00 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.53 Sport Telegram 23.55 Pogoda 24.00 My Wy Oni (mag.) 0.25 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Nad łakami ze smakiem 0.50 Królestwo Zielonej Polany (s. anim.) 1.15 Reksio (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 18 strajkowych dni (rep.) 2.10 Plebania (s.) 2.35 Zajęcia dydaktyczne 56’ (film pol.) 3.30 14 bajek z królestwa Lailonii (s. anim.) 3.50 Mój pierwszy raz (pr. rozryw.) 4.40 Jak zerwaliśmy żelazną kurtynę (film dok.) 4.55 Człowiek z sercem na dłoni (rep.) 5.15 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 5.45 Wiadomości.

CZWARTEK 25 SIERPNI

6.00 Wesoły Ciucholand (s.) 6.30 Lato z Jedyńką 7.00 Wiadomości 7.05 Lato z Jedyńką 7.30 Pogoda 7.33 Lato z Jedyńką 8.00 Wiadomości 8.10 Łowcy przygód (s.) 8.20 Tęczowa bajeczka 8.35 Wyspa przygód (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.15 Zbyszek -banita (rep.) 10.35 Proboszcz 2005 10.55 W labiryncie (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Telezakupy 12.25 Plebania (s.) 12.50 18 strajkowych dni (rep.) 13.00 Zajęcia dydaktyczne (film pol.) 13.55 14 bajek z królestwa Lailonii (s. anim.) 14.15 Mój pierwszy raz 15.05 Jak zerwaliśmy żelazną kurtynę (film dok.) 15.25 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 15.50 Raj (mag.) 16.30 Lato z Jedyńką 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 18 strajkowych dni (rep.) 17.30 Telezakupy 17.45 Wyspa przygód (s.) 18.10 100-lecie urodzin świętej siostry Faustyny (rep.) 18.40 Skarbiec (mag.) 19.15 Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) 19.30 Wiadomości 19.58 Pogoda dla kierowców 20.00 Plebania (s.) 20.25 Z archiwum Teatru TV - Nikt mnie nie zna 21.15 Lato z klasyką - Strauss pod batutą Jerzego Maksymiuka 22.05 Strajk (s. dok.) 22.50 Opole na bis 23.30 Panorama 23.50 Pogoda 23.53 Raj (mag.) 0.20 Skarbiec (mag.) 0.50 Wyspa przygód (s.) 1.15 Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.55 Pogoda dla kierowców 2.00 18 strajkowych dni (rep.) 2.10 Plebania (s.) 2.35 Z archiwum Teatru TV - Nikt mnie nie zna 3.20 Lato z klasyką 3.55 Strajk (s. dok.) 4.35

100-lecie urodzin świętej siostry Faustyny (rep.) 5.10 Opole na bis 5.45 Wiadomości.

PIĄTEK 26 SIERPNI

6.00 Wesoły Ciucholand (s.) 6.30 Lato z Jedyńką 6.55 Pogoda 7.00 Wiadomości 7.05 Lato z Jedyńką 7.30 Pogoda 7.33 Lato z Jedyńką 8.00 Wiadomości 8.10 Wyprawy z Azymutem 8.30 Sto minut wakacji (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.15 „...swego nie znacie”... 10.30 Raj (mag.) 11.00 W labiryncie (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Telezakupy 12.25 Plebania (s.) 12.50 18 strajkowych dni (rep.) 13.00 Z archiwum Teatru TV - Nikt mnie nie zna 13.40 Hity satelity 13.55 Lato z klasyką 14.30 Strajk (s.) 15.10 Skarbiec (mag.) 15.40 Golec uOrkiestra 4 16.30 Lato z Jedyńką 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.15 Telezakupy 17.30 18 strajkowych dni (rep.) 17.40 Sto minut wakacji (s.) 18.05 Święta Wojna (s.) 18.30 Regionalia (mag.) 19.00 Więści Polonijne 19.15 Przygody Myszk (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.30 „Przestrzeń wolności” (koncert) 22.30 Plebania (s.) 22.55 Hity satelity 23.10 Sierpniowe związki (rep.) 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.53 Sport Telegram 23.55 Pogoda 24.00 „Pod gołym niebem” (koncert) 0.50 Sto minut wakacji (s.) 1.15 Przygody Myszk (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.15 18 strajkowych dni (rep.) 2.25 Plebania (s.) 2.55 Dusza śpiewa (film pol.) 3.50 Więści Polonijne 4.05 Hity satelity 4.20 Strajk (s. dok.) 5.10 Święta Wojna (s.) 5.35 Sierpniowe związki (rep.) 5.50 Wiadomości.

SOBOTA 27 SIERPNI

6.00 Plebania (s.) 8.00 Echa tygodnia 8.30 Dom na głowie (s.) 9.00 Od przedszkola do Opola 9.30 Więści Polonijne 9.45 Tam gdzie jesteśmy (pr. dok.) 10.20 W labiryncie (s.) 11.20 Ingres arcybiskupa Stanisława Dziwisza 13.20 Dom (s.) 14.50 Made in Poland (teleturniej) 15.20 „Pod gołym niebem” (koncert) 16.10 Śniadanie na podwieczorek 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 18 strajkowych dni (rep.) 17.30 M jak miłość (s.) 18.20 Strajk (s. dok.) 19.15 Noddy (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.05 Dom (s.) 21.35 Regionalia (mag.) 22.00 Magnat (film pol.) 23.40 Śniadanie na podwieczorek 0.30 M jak miłość (s.) 1.15 Noddy (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.50 18 strajkowych dni (rep.) 2.00 Dom (s.) 3.30 Made in Poland (teleturniej) 4.00 Magnat (film pol.) 5.35 Ingres abpa Stanisława Dziwisza (rep.) 6.00 Tam gdzie jesteśmy (pr. dok.) 6.30 Sensacje XX wieku (s. dok.).

NIEDZIELA 28 SIERPNI

7.20 Co nam w duszy gra 8.15 M jak miłość (s.) 8.55 Słowo na niedzielę 9.00 Ziarno (mag.) 9.25 Marco i Gina (s.) 10.05 Spotkania z profesorem Zinem 10.35 Gwiazdy sportu - Sylwia Gruchała 10.50 Muzyczny Festiwal Łañcut 2002 11.30 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 12.30 Marsz, marsz Polonia (koncert) 12.45 18 strajkowych dni (rep.) 13.00 Transmisja Mszy Świętej 14.15 Przyłbice i kaptury (s.) 15.20 XIII Światowy Festiwal Polonijnych Zespołów Folklorystycznych Rzeszów 2005 16.00 Lobbystka (film dok.) 16.30 Zaproszenie 17.00 Teleexpress 17.15 18 strajkowych dni (rep.) 17.25 Pamiętaj o mnie (koncert życzeń) 17.45 M jak miłość (s.) 18.30 Tam gdzie jesteśmy 19.15 Paczka znad Kangurkowego Potoku (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.05 Królowa Bona (s.) 21.10 Co nam w duszy gra 22.00 Benefis Jana Pietrzaka 22.55 Kabaretowa Liga Dwójki 23.45 Reportaż 0.05 M jak miłość (s.) 0.50 Ziarno (mag.) 1.15 Paczka znad Kangurkowego Potoku (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 18 strajkowych dni (rep.) 2.10 Królowa Bona (s.) 3.10 Regionalia (mag.) 3.35 Przyłbice i kaptury (s.) 4.40 Pamiętaj o mnie (koncert życzeń) 5.00 Lobbystka (film dok.) 5.30 Zaproszenie.

PONIEDZIAŁEK 29 SIERPNI

6.00 Wesoły Ciucholand (s.) 6.30 Lato z Jedyńką 7.00 Wiadomości 7.05 Lato z Jedyńką 7.30 Pogoda 7.33 Lato z Jedyńką 8.00 Wiadomości 8.10 Przewodnik Włóczykija 8.30 Znak Orła (s.) 9.00 Program publicystyczny 10.00 Reportaż 10.25 „...swego nie znacie”... 10.35 Wierzę, wątpię, szukam 11.00 W labiryncie (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Telezakupy 12.25 Plebania (s.) 12.50 18 strajkowych dni (rep.) 13.00 M jak miłość (s.) 13.45 Lobbystka (film dok.) 14.15 Pamiętaj o mnie (koncert życzeń) 14.35 Benefis Jana Pietrzaka 15.25 Królowa Bona (s.) 16.30 Lato z Jedyńką 16.50 Kościół i świat (mag.) 17.00 Teleexpress 17.20 Lato z Jedyńką 17.30 18 strajkowych dni (rep.) 17.40 Telezakupy 17.55 Znak Orła (s.) 18.25 Wierzę, wątpię, szukam 18.50 Julian Kulski (rep.) 19.15 Mały pingwin Pik - Pok (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Program rozrywkowy 21.30 Plebania (s.) 21.55 Jest jak jest (s.) 22.30 Strajk (s.) 23.15 Prosto w oczy 23.30 Panorama 23.50 Sport Telegram 23.55 Wierzę, wątpię, szukam 0.20 Od przedszkola do Opola 0.50 Znak Orła (s.) 1.20 Mały pingwin Pik - Pok (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 18 strajkowych dni (rep.) 2.10 Program rozrywkowy 3.30 Plebania (s.) 3.55 Jest jak jest (s.) 4.25 Julian Kulski (rep.) 4.50 Strajk (s.) 5.30 Prosto w oczy 5.45 Wiadomości.

Wydarzenia Sportowe

KARWINA SIEDZI W FOTELU LIDERA

Powody do smutku i do radości

● **SLAVIA ORŁOWA - KONICE 1:2 (1:1). Bramki: 32. Kopel - 42. Liška, 56. Crhák. Sędziował: Straka. W. 100.**

W 32. min po strzale Kopla z 12 m gospodarze wyszli na prowadzenie - 1:0. Kluczem do sukcesu nowicjusza były akcje oskrzydłające. Wyównującego gola zdobyli w 42. min po stałym fragmencie gry - piłka powędrowała na lewą stronę i stamtąd na pole karne - z dobitki trafił Liška - 0:1. W 56. po akcji lewą stroną i idealnym centrze do siatki główkował Crhák - 1:2. W dwu dobrych okazjach bramkowych znalazł się Směták. Z rzutu wolnego trafił w boczną siatkę, po przerwie nie zdołał przelobować bramkarza. - *Goście górowali nad nami pod każdym względem - byli szybsi i grali bardziej agresywnie. Moi gracze spisali się słabo - nie ukrywał rozczarowania trener Orłowej Dušan Kohút.*

● **FRENSZTAT - KS DZIEĆMOROWICE 1:0 (0:0). Bramka: 64. Židek. Sędziował: Paták. W. 450.**

Podopieczni trenera Jaroslava Netolički pragnęli się zrehabilitować za ubiegłotygodniowy niewypał. Tak w pierwszej, jak i w drugiej połowie utrzymywali lekką przewagę, niestety również tym razem ich kałasznikowi kilkakrotnie wypaliły niecelnie. W 11. min. po stałym fragmencie gry Matušíka nie trafił Pfléger. W 50. min po kornierze Z. Kadlčeka wycelował tuż obok bramki Szlaur. W 84. min Ůlehla po indywidualnym rajdzie strzelił tuż obok słupka. Broniący się nowicjusz z minimum wykorzystał maksimum. Bramkę na wagę trzech punktów zdobył w 64. min ślicznym uderzeniem z linii pola karnego Židek. - *Przed bramką brakuje nam spokoju i zimnej krwi. Trudno, teraz musimy pokonać Horkę* - powiedział po meczu sekretarz Dziećmowic Milan Kyša.

● **MFK KARWINA - NOWE SADY 1:0 (0:0). Bramka: 84. Gill. Sędziował: Bečica. W. 200.**

Choćak spotkanie z Nowymi Sadami miało być dla gospodarzy bagatelą, karwiniacy porządnie się nagimnastkowali. Bramkę na wagę zwycięstwa po rzucie wolnym i zamieszaniu podbramkowym zdobył w 84 min efektywnym zagraniem piętą Mašlej. Karwiniacy mieli lekką przewagę, ale ich akcje ofensywne były nieprecyzyjne. W 20. w polu karnym został sfaulowany Mašlej, Dittrich jednak z „jedenastki” fatalnie spudłował. Po przerwie gospodarze zwiększyli obroty, niestety nie potrafili spożytkować nadarzających im się okazji. Aż trzy zmarnował Lukan, główkę Dittricha i ostry strzał Anastazowskiego obronił bramkarz Krása. Po rzucie róż-

nym niecelną główką popisał się Gill. Gradek musiał interweniować jedynie po strzale Kluka. - *Cieszę się, że potwierdziliśmy zwycięstwo z Olbrachcic*. - powiedział po meczu trener Karwiny Miroslav Štěpánek.

● **ZABRZEG N. MOR. - BANIK OLBRACHCICE 2:2 (1:1). Bramki: 12. Zavadil, 62. Duda - 44. Goj, 52. Dorozlo. Sędziował: Stloukal. CZK: 90. Stachel (Olbrachcice). W. 410.**

Gospodarze z marszu ruszyli do ataku, chcąc jak najprędzej rozkleić obronę rywala. Goście znaleźli się w ogromnych tarapatach, niewiele brakowało, by strzelili sobie dwa „samobóje”. W 12. min Pinkawa po ładnym podaniu przebił się w pole karne i Zavadil dopełnił formalności - 1:0. Rosli zawodnicy Zabrzega zagrażali rywalowi zwłaszcza podczas stałych fragmentów gry. Gra im się jednak nie kleiła, a w dodatku przed przerwą stracili gola. Čubok dośrodkował w pole karne, w zamieszaniu podbramkowym najlepiej zorientował się Goj - 1:1. Po przerwie goście dołączyli kolejną bramkę; również tym razem maczał w niej palce Čubok. W 52. min dośrodkował w pole karne, Stachel wygrał pojedynek główkowy, do odbitej piłki doszedł Dorozlo i trafił w samo okienko - 2:2. Nerwowi gospodarze ocknęli się z letargu i w 64. min. wyrównał Duda - 2:2. - *Po ubiegłotygodniowych laniach, które spuściła nam Karwina, jesteśmy z jednego punktu zadowoleni* - sędzi kierownik Olbrachcic Ivan Marini.

● **IRP CZ. CIESZYN - MIASTO ALBRECHTICE 2:0 (1:0). Bramki: 45. Hrazdík, 57. Ganczarczyk. Sędziował: Břežáček. W. 250.**

Cieszyńcy bez większych problemów uzyskali drugie zwycięstwo. Przyjezdni, którzy stawili się na grę z obrony, mieli niewiele do powiedzenia. W pierwszej połowie rzadko dochodzili pod pole karne rywala, do ataku ruszyli po przerwie. Mrózek pewnie obronił jeden strzał z dystansu, w ostatnich fragmentach meczu wyręczył go stoper Błázek, wybijając piłkę z pustej bramki. Ofensywne poczynania Cz. Cieszyna, a zwłaszcza walka napastników z świetnie broniącym golkeeperem Řehulka, mogły się widzom podobać. Bramkarz fenomenalnie obronił główkę Grygara, po uderzeniu głową Ganczarczyka przyszła mu w sukurs poprzeczka. Rosły napastnik Cieszyna nie spożytkował głową jeszcze jednej okazji. W 45. min precyzyjnym rzutem wolnym popisał się Hrazdík i Řehulka tym razem był bez szans - 1:0. W drugiej części meczu po strzałach Hrazdíl-

ka i Ganczarczyka przyjezdnych znów uratowały poprzeczka i šlupek. Po centrze kapitana Zimy jeden z obrońców zagrał w polu karnym ręką; podyktowany przez sędziego rzut karny wykorzystał Ganczarczyk - 2:0. Kilka minut przed końcem meczu Zima w sytuacji sam na sam nie dał rady bramkarzowi. - *Chłopcy grali ambitnie pomimo nieprzyjemnego upału. Jestem zadowolony z ich postawy* - cieszył się trener Cz. Cieszyna Dalibor Damek.

Lokaty po 2. kolejce: 1. Karwina, 2. Cz. Cieszyn po 6, ...12. B. Olbrachcice 1, ...14. Orłowa, ...16. Dziećmowice 0 pkt. ● **MOSTY - PETRŽKOWICE 2:3 (0:0). Bramki: T. Nieslaník, Kufa - Klimánek, M. Šterka, Dziak. W. 150.**

Gospodarze zaliczyli już 11. przegraną mecz pod rząd w rozgrywkach okręgowych! Tym razem stoczyli z zespołem z Ostrawy równorzędną walkę, pierwsza połowa meczu zakończyła się rezultatem bezbramkowym. W drugiej części spotkania obie drużyny urządziły małe zawody strzeleckie, w których ciut gorszym zespołem okazali się mosteczanie. ● **BOGUMIN - BOHUSLAWICE 3:4 (2:3). Bramki: Ciesarik 2, Gábor - Malohlava 2, Štefek, Polomský. W. 120.**

Kałasznikowami z ostrą municją posługiwali się tak przyjezdni, jak i gospodarze. Bardziej skutecznymi okazali się zawodnicy Bohusławic, zdobywając drugie zwycięstwo. Ze strzelaniem goli „Faja” nie ma na razie kłopotów, znacznie gorzej jest z defensywą. W dwu meczach drużyna straciła już 9 goli.

● **L. PIOTROWICE - LICHNÓW 2:2 (1:2). Bramki: Píkonský, Novák - Myšínský 2. CZK: Klečácký, Drozd. W. 150.**

W spotkaniu, które zakończyło się remisem, futboliści obu drużyn zgottowali kibicom sporo wrażeń. Goście oba gole zdobyli z rzutów karnych, „jedenastkę” wykorzystał też piotrowicki Novák. Mecz był niezwykle zacięty, za bezpardonową grę czerwone kartoniki zobaczyli Klečácký i Drozd.

ROMAN BASELIDES

Sport polski

■ **4. KOLEJKA PIŁKARSKIEJ IDEA EKSTRAKLASY:** Amica Wronki - Pogoń Szczecin 4:1, Górnik Łęczna - GKS Bełchatów 0:2, Górnik Zabrze - Odra Wodzisław 1:1, Zagłębie Lubin - Lech Poznań 4:5, Wisła Płock - Arka Gdynia 1:1, Legia Warszawa - Groclin Grodzisk. **Po 4. kolejce:** 1. Amica, 2. Wisła, 3. Lech, 4. Pogoń po 7, ...15. Lubin 3, 16. Łęczna 3 pkt.

Trzyniec przewiózł punkt z Brna

TATRAN KOHOUTOWICE - FUTBOL TRZYNIEC 1:1 (1:1).

Bramki: 7. Veselý - 1. Maceček. Sędziował: Hulcký. ŽK: 2-0. Widzów 119.

Snajperom obu drużyn niepotrzebna była rozgrzewka, w światło bramki zdołali trafić od razu. W 1. min. Martinčík skierował długą piłkę do Hupki, ten przebił się w pole karne, a po jego ostrym dograniu Maceček przytomnym uderzeniem trafił w samo okienko - 0:1. Piłkarze z Brna nie popadli jednak w letarg, w 7. min po rzucie rożnym egzekwowanym przez Němca ładnym strzałem głową popisał się napastnik Veselý - 1:1. W pierwszej odsłonie gra była wyrównana, piłka toczyła się w strefie środkowej boiska. W 32. min. gry gospodarze mogli wyjść na prowadzenie, jendnakże po idealnym podaniu Němca ambitnie grający Veselý w stuprocentowej okazji fatalnie spudłował. W 45. min. po dośrodkowaniu Malífa murowanej okazji nie wykorzystał Hupka - po jego główce futbolówka poszybowała tuż obok słupka. Po przerwie w bramkowej sytuacji pojawił się Veselý, jednak jego uderzenie głową z narożnika pola karnego poszybowało tuż nad poprzeczką. Bliisky zdobycia gola byli również Vavřík (strzelił obok) oraz Pokorný i Veselý (ich strzały obronił bramkarz Vreštiak). W tych momentach trzynieczanie powrócili z dalekiej podróży. W ostatnich 30. min dodali gazu i zepchnęli rywala na swoją połowę. Zmęczeni gospodarze tylko się bronili przed atakami przyjezdnych. W 62. min rzut wolny Martinčíka z 30 m obronił golkipier Drápela, dwu dogodnych okazji nie wykorzystali Maceček i Hupka. **Lokaty po 2 kolejce:** 1. Zlin „B”, 2. Banik Ostrawa „B” po 6, ...12. Trzyniec 1 pkt. (man)

Zdobywcą pierwszej bramki Trzyńca w rozgrywkach został napastnik **Karel Maceček**, występujący ubiegłego roku w barwach Cz. Cieszyna. Jego gol w 1. min gry na pewno należał do najszybszych, jaki udało mu się kiedykolwiek strzelić. Po meczu „GL” zadał Macečkowi kilka pytań.

Twój przytomny strzał w samo okienko był udany. Ushiłowałeś umieścić piłkę akurat do tego miejsca?

Była to udana akcja ofensywna. Mimo iż świetne podanie Michaela Hupki było idealne, nie miałem łatwej pozycji. Musiałem wyprzedzić obrońcę i oddać strzał w trudnej pozycji. Skupiłem się jedynie na tym, by trafiłem w światło bramki. Gol był ładny, bo piłka wylądowała pod poprzeczką.

W dogodnych okazjach znalazłeś się również później, drugiego gola jednak nie zdobyłeś...

Zabrakło mi spokoju i przysłowiowego łutu szczęścia, by futbolówka poszybowała do siatki. W inauguracyjnym meczu ponieśliśmy porażkę i chyba dlatego byliśmy nieco spięci. Gdyby ze Zlinem udało nam się wygrać, dziś pozwolilibyśmy sobie na wiele więcej. Zdobyty punkt jest zadowalający, teraz jednak musimy za wszelką cenę wygrać u siebie z „B” drużyną Witkovic.

Sprawiła wam kłopoty zbyt wysoka trawa na placu gry?

Trawa była rzeczywiście wysoka. Boisko w Kohoutowicach nie jest duże, walcząc o piłkę, trzeba podczas meczu podejmować wiele pojedynków. Taka gra roslým zawodnikom Brna, którzy stosują taktykę długich piłek, odpowiada. My stawiliśmy się na grę kombinacyjną. W pierwszej połowie raczej gra nam się nie kleiła, po przerwie było już znacznie lepiej.

Czy ze zdobytego punktu panuje w teamie Trzyńca zadowolenie?

W ostatnich minutach gry zmęczeni gospodarze zaczęli opadać z sił, my byliśmy stroną przeważającą. Nie spożytkowaliśmy kilku dogodnych sytuacji, bliski zdobycia gola był pod koniec pierwszej części spotkania Hupka. W Brnie zabrakło nam trochę szczęścia. Z uwagi na to, że w pierwszym meczu ponieśliśmy porażkę na własnych śmieciach, zdobyty w Brnie punkt na pewno podbuduje naszą psychikę. W sobotę chcemy przed własną widownią pokonać Witkovicę.

ROMAN BASELIDES

DZIŚ W NUMERZE:

Złudny »przyjaciel« str. 3

GŁOSIK – rubryka dla dzieci str. 4

Cenna woda str. 5

Derby bez zwycięzcy str. 8

CZWARTEK
25 SIERPNI 2005
NR 100
ROCZNIK LX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

DOROBK SZEŚCZDZIESIĘCIOLECIA KÓŁ PZKO

Wystawa godna uwagi

HAWIERZÓW (wak) – W ub. wtorek w salce wystaw Galerli „Spirala” odbył się wernisaż wystawy przedstawiającej dorobek działalności hawierzowskich kół PZKO od 1947 roku po dzień dzisiejszy. W uroczystym otwarciu uczestniczyli przedstawiciele magistratu z prezydent miasta Miladą Halikową, prezes ZG PZKO Zygmunt Stopa, prezesi poszczególnych miejscowych kół PZKO oraz liczni goście.

– Wystawa jest pod wieloma względami wystawą pretendującą do określenia jako pierwszej tego rodzaju ekspozycji w niespełna sześćdziesięcioletniej historii PZKO w Hawierzowie. Daje syntetyczny obraz działalności kulturalno-oświatowej i społecznej wszystkich miejscowych kół na terenie miasta. Jest to także pierwsza PZKO-wska wystawa wykonana techniką graficzną na miarę współczesnych czasów. Wreszcie, jest to ekspozycja, która zna-

lazła miejsce godne wystawy tej rangi – powiedział witając licznie zebranych Oswald Siwek, przewodniczący Komitetu Miejskiego PZKO. – Jestem głęboko przekonany, że wystawa tej wagi nie jest ostatnią. Następną będzie jeszcze bogatsza, bo i bogatszy będzie dorobek pracy kulturalno-oświatowej PZKO w Hawierzowie.

– Cieszę się bardzo, że wystawa wyszła poza mury Domu PZKO. Warto, żeby zobaczyli ją nie tylko pezetkownicy, ale również mieszkańcy Hawierzowa. Wiele jeszcze bowiem osób nie wie, jak bogate jest pole waszej działalności – M. Halikowa. Przypomniała też, że wystawa jest częścią jubileuszowych obchodów 50-lecia miasta.

Materiał faktograficzny, na którym uwiecznione zostały m.in. występy zespołów artystycznych i sportowych poszczególnych kół oraz występujące w nich gościnnie zespoły, spotkania z okazji różnych imprez, a także fotografie dokumentujące remont bldowickiego Domu PZKO, zgromadził Tadeusz Nierostek. Opracowania graficznego podjął się Marek Chmiel, student Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych w Bratysławie, a realizację ekspozycji zajęła się agencja „Radian”.

Wystawę, której organizatorem jest Komitet Miejski PZKO w Hawierzowie, można zwiedzać do 17 września.

Woda poniekąd utrudniła przejazd pod wiaduktem do Alei Masaryka w Czeskim Cieszynie.

Region nękały obfite deszcze

REGION (mro) – Dramatyczna sytuacja powodziowa nastąpiła wczoraj w południe w Dzieńmorowicach na Olzie, w Grodziszczu na Stonawce oraz w Gnojniku na Czarnym Potoku. – Te trzy dopływy Olzy sprawiają nam największe problemy – powiedziała nam rzeczniczka Dorzecza Odry – Šárka Vlčková.

Wylały też rzeka Ropiczanka i potok Grabiński w Cz. Cieszynie. Z

czeskokieszyńskiego przedmieścia ewakuowano 12 osób i ulokowano je w szkole podstawowej przy ulicy Słowackiej w Sibicy. Ruch kołowy z Cz. Cieszyna w kierunku na Trzynieć został ograniczony tylko do samochodów ciężarowych i TIR-ów. Samochody osobowe kierowano na Frydek-Mistek. Olza wylała także w Łąkach, co spowodowało zmiany w ruchu drogowym. Wylała także Łucyna, na której w rejonie Hawierzowa zarządzono stan zagrożenia powodziowego. Wczoraj w południe pod wodą znalazła się hawierzowska ulica Na Nábřeží. Jak poinformował „GL” rzecznik Hawierzowa, Ivan Trn-

ka, zagrożona zalaniem była również ulica Ostrawska.

Ograniczono także ruch kolejowy na międzynarodowej trasie Bogumin – Czeski Cieszyn – Czadca. Na odcinku Czeski Cieszyn – Trzynieć pociągi korzystały tylko z jednego toru przy ograniczeniu prędkości do 10 km na godzinę. Transport towarowy na tym odcinku został wstrzymany. Przybór wód spowodował konieczność zastąpienia komunikacji kolejowej na trasie Czeski Cieszyn – Gnojnik połączeniem autobusowym. Podwyższony stan wody odnotowano także na Ostrawicy w Ostrawie.

Ciąg dalszy na str. 2

38. Dożynki Śląskie w Gutach

28 sierpnia 2005

o godz. 13.00 pochód od końcowego przystanku autobusowego do Domu PZKO

W programie zespoły:

»Oldrzychowice«,
»Bystrzyca«,
»Gróńie« z Wisły,
orklestra dęta
»Jablonkowianka«

TRZYNIECKIE LATO FILMOWE

Nestor festiwali

OSTRAWA (mro) – To najstarszy filmowy festiwal w okolicach Cieszyna – padło z ust organizatora Trzynieckiego Lata Filmowego – Tadeusza Wantuły z „Klubu Kultury” organizacji użyteczności publicznej, podczas wczorajszej konferencji prasowej w Ostrawie.

Ciąg dalszy na str. 2

Dobry pogoda

CZWARTEK – Zachmurzenie umiarkowane do dużego. Od zachodu fala deszczów. Temperatura w nocy od 13 do 9 st. C, w dzień od 21 do 25 st. C. PIĄTEK – Zachmurzenie umiarkowane z rozproszonymi opadami. Temperatura w nocy od 16 do 12 st. C, w dzień od 18 do 22 st. C.

Prezydent Hawierzowa, Milada Halikowa i prezes hawierzowskiego Komitetu Miejskiego PZKO, Oswald Siwek podczas wernisażu wystawy.

CZY JĘZYK POLSKI WEJDZIE DO SZKÓŁ CZESKICH?

Hetman naszego województwa pan Evžen Tošenovský w swoim komentarzu do wypowiedzi ministra Cyrila Svobody („GL” nr 98 str. 1. z dnia 20 bm.) chyba nie ma racji. W wypowiedzi pana ministra, którą słyszałem na własne uszy, nie zauważyłem stwierdzenia o obowiązkowej nauce przedmiotu język polski w czeskich szkołach. Choć nie można wykluczyć, że tak w przyszłości będzie. Pan minister wypowiedział się dokładnie w myśl zaleceń konwencji Rady Europy o nazwie Europejska karta języków regionalnych lub mniejszościowych stwierdzając, że w szkołach naszego

regionu należałoby nauczać nie tylko języka polskiego, lecz także polskiej historii i literatury. Karta zaleca, by nauczanie tych przedmiotów odbywało

Było pytanie do hetmana

się we wszystkich szkołach, czyli na Zaozlu także w szkołach czeskich. Widać, że pan minister Svoboda dokładnie zapoznał się z brzmieniem Karty, która została przez Republikę Czeską podpisana w listopadzie 2000 r. Fakt, że proces ratyfikacyjny Karty do tej pory nie został zakończony, nie oznacza, że nie należy brać pod uwagę jej treści.

Karta zaleca, by na terytorium języka regionalnego nie tylko ludność autochtoniczna, lecz wszyscy mieszkańcy, łącznie z ludnością napływową, poznali tradycyjny język danego regionu i posługiwali się nim. Rada Europy uważa, że w Unii Europejskiej ludność mieszkająca wzdłuż granic poszczególnych państw będzie poznawała język sąsiada (jako trzeci obok języka ojczystego i angielskiego).

Należy się więc spodziewać, że na Zaozlu język polski wejdzie do szkół czeskich. W pierwszej fazie prawdopodobnie jako nadobowy.

BRONISŁAW WALICKI

SLESTOUR OFFICE, ZG PZKO, MK PZKO KOSZARZYSKA ZAPRASZAJĄ

na Festyn Górski

W programie: 8.00–13.00 Sportowe Przedpołudnie, 13.00–17.00 Kapela Folkowa »Olza«, 18.00–19.00 »Bilssten«, 19.00–21.00 TANX – KABÁT revival, 21.00–1.00 Disco Romana Jędrzejczyka

27. 8. 2005

do Koszarzysk na Pasieczki do karczmy »U Jarząbka«

Znad Wisły

■ Sejmowa koalicja PO-PiS po raz pierwszy może liczyć na ponad połowę głosów w wyborach i prawie dwie trzecie mandatów w Sejmie – to wyniki przedwyborczego sondażu „Gazety Wyborczej” zrealizowanego w ostatni weekend przez PBS. 52 proc. poparcia dałoby PO i PiS 295 mandatów w Sejmie. Tak polska ordynacja wynagradza zwycięzców. Jeszcze wiosną sondaże nie dawały obu partiom pewności uzyskania większości bezwzględnej, czyli 231 mandatów, co oznaczało konieczność poszukiwania trzeciego partnera. Poprzedni „rekord” z początku lipca to 272 mandaty przy poparciu 47 proc. PiS zyskiwał w notowaniach od marca do czerwca, głównie – jak twierdzą analitycy – dzięki obecności swoich liderów w chwilach historycznych. Poparcie dla PO wzrosło podczas wakacji o 6 punktów, zapewne wskutek prowadzonej z rozmachem kampanii medialnej. Rezultat Samoobrony – tylko 11 proc. – to najgorszy wynik od marca 2002 r. ■ Premier Marek Belka odtajnił oświadczenia majątkowe Włodzimierza Cimoszewicza, złożone przez niego w Kancelarii Premiera w 2002 roku – poinformował we wtorek rzecznik rządu Dariusz Jadowski. O odtajnieniu tych dokumentów zwrócił się do premiera sam Cimoszewicz. Kandydat na prezydenta, Włodzimierz Cimoszewicz, zapowiedział w niedzielę w Lublinie, że wytoczy Romanowi Giertychowi proces w trybie wyborczym. Jego zdaniem, Giertych posługuje się kłamstwami. W sobotę Giertych, odnosząc się do publikacji „Rzeczpospolitej” o trzech oświadczeniach majątkowych Cimoszewicza za rok 2001 przechowywanych w Kancelarii Premiera, sugerował, że to Cimoszewicz posługuje się kłamstwami. „Mam wrażenie, że Cimoszewicz wszedł w spiralę kłamstw, jedno kłamstwo pociąga za sobą drugie. I tak się toczy i coraz bardziej brnie w bagno nieprawdy w tej sprawie” – powiedział Giertych. Cimoszewicz oświadczył: „Dość bezkarnych kłamstw. Prawa do posługiwania się fałszem nie ma nikt, w tym także Roman Giertych. Mimo że do tej pory żadne z jego łgarstw nie doprowadziło do ukarania go za posługiwanie się takimi sposobami brudnej walki politycznej”. ■ Premier Marek Belka poinformował, że rząd analizuje możliwości zaskarżenia podpisanej przez prezydenta ustawy o emeryturach górniczych do Trybunału Konstytucyjnego. Dodał, że w tej chwili przeprowadzane są analizy w tej sprawie. Belka przypomniał, że stanowisko rządu wobec ustawy o emeryturach górniczych było negatywne, a on sam zwracał się do prezydenta o zawetowanie ustawy. Zdaniem Belki, nie da się dzisiaj oszacować kosztów podpisanej przez prezydenta ustawy. Według ostatnich wyliczeń Ministerstwa Polityki Społecznej, łączne koszty wprowadzenia ustawy wyniosą 93 mld zł w ciągu 15 lat. „Ten wielki wyłom w systemie emerytalnym, jakiego dokonaliśmy, będzie oznaczał zachętę dla pozostałych grup zawodowych, które będą chciały pójść w ślady górników” – podkreślił premier. Podpisana przez prezydenta w środę kontrowersyjna ustawa o emeryturach i rentach z FUS zakłada m.in., że górnicy, którzy pracowali pod ziemią łącznie 15 lat, będą przechodzić na emeryturę w wieku 50 lat. W wieku 55 lat będą przechodzić na emeryturę pracownicy, których okres pracy górniczej, łącznie z pracą równorzędną z górniczą wynosi 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 10 lat pod ziemią. **Opr. (mro)**

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z Internetowych serwisów informacyjnych.

Biskup Vladislav Volný (na zdjęciu z uwagą czyta objaśnienia) po obejrzeniu ekspozycji obełcał ofiarować czeskokocieszyńskiemu Muzeum kilka eksponatów.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ PROPONUJE

»Idziemy spać«

KARWINA (o) – Muzeum Ziemi Cieszyńskiej w sali wystawowej „Interklub” na Rynku Masaryka w Karwinie Frysztacie otwarło we wtorek wystawę nazwaną „Idziemy spać”. Sen, jak wiadomo, jest jedną z najważniejszych funkcji życiowych i na przestrzeni wieków ludzie różnie mieli do tej funkcji stosunek. Wystawa pokazuje jak sypialiśmy, w czym

i z jakich przedmiotów korzystaliśmy przed położeniem się do łóżka czy po przebudzeniu się. Wystawa oferuje powrót do czasów naszych babć i jest okazją do rozmyślań nad tym, jak zmienia się świat wokół nas i w jaki sposób sami ewoluujemy owe zmiany. Obok różnorodnych łóżek, łóżeczek, kołysek, wózków dziecięcych, stolików nocnych, zdjęć dawnych sypialni obejrzyć można najróżniejsze przybory toaletowe, wanny, wanienki, miski, a także kolekcję nocników. Autorką scenariusza wystawy jest Wiesława Branna, opracowania plastycznego Pavel Žabka.

W wernisażu udział wzięli m.in. prezydent Karwiny, Antonín Petráš, i biskup Kościoła Ewangelickiego A.W. Vladislav Volný.

Wystawę we frysztackim „Interklubie” zwiedzać można do 20 listopada br. od wtorku do piątku w godz. 9-17, w soboty od 9 do 13 oraz niedziele od 13 do 17.

Zjazd miłośników...

Dokończenie ze str. 1

Wieczorem uczestnicy zjazdu wezmą udział w imprezie „Pożegnanie wakacji”, zorganizowanej przez miasto. Przebiorą się w duchy i strachy związane z podaniami i legendami z ich terenu. Zjazd zakończony zostanie w niedzielę.

POGODOWA HUŚTAWKA OSŁABIA NASZĄ ODPORNOŚĆ

Przeziębienia należy leczyć od razu

REGION (wak) – Tegoroczna aura nas nie rozpieszcza racząc nas na przemian wyczerpującymi upałami, chłodem lub deszczem. Dlatego też co najmniej od tygodnia gabinety lekarzy pierwszego kontaktu odwiedza coraz więcej ludzi – kichających, narzekających na łamanie w kościach i ból gardła. Dowodzi to niezbicie, że nie tylko jesienno-zimowe szarugi mogą osłabić naszą odporność oraz prowokować infekcje bakteryjne i wirusowe.

– Załamaniu się odporności sprzyjają także duże dobowe wahania temperatury – chłodna noc po upalnym dniu lub upalny dzień po chłodnym poranku. Na raptowne ochłodzenie lub przegrzanie nasz organizm nie jest często przygotowany – mówi dr Bedřich Grunwald. – W ciepłe popołudnie ruszamy w góry lub na daleki spacer, zapominając, że wieczory bywają chłodne i że w każdej chwili może nas

zaskoczyć także deszcz lub zimny wiatr. Nieodpowiednio ubrani, marzniemy wracając do domu i w efekcie nasz urlop czy przechadzka kończą się przeziębieniem.

Leczyć przeziębienie trzeba od razu, jak tylko zacznie nas drapać w gardle czy swędzić w nosie. Najlepiej zawsze mieć „pod ręką” krople do nosa, aspirynę, paralen lub medykamenty o podobnych skutkach działania. Należy pić wzmacniające i rozgrzewające herbatki ziołowe, nie szczędzić sobie czosnku i cebuli, zawierają bowiem naturalne antybiotyki. A najlepiej to zostać przez dwa lub trzy dni w łóżku.

W żadnym jednak przypadku nie powinniśmy się leczyć sami lekami mającymi bardzo silne działanie, a takie są właśnie antybiotyki. Mogą nam pomóc, ale mogą również zaszkodzić. O ich zastosowaniu powinien decydować lekarz po zbadaniu chorego.

Ciekawostki

Reguły gospodarza

Brytyjski resort spraw wewnętrznych ogłosił listę „niedopuszczalnych zachowań”, które mogą być powodem deportacji obcokrajowca albo wydania zakazu wjazdu do Wielkiej Brytanii. Lista niedopuszczalnych zachowań obejmuje publikowanie i dystrybucję materiałów, publiczne wypowiedzi, w tym modlitwy, prowadzenie stron internetowych, które: podlegają do terroryzmu, usprawiedliwiają go albo gloryfikują, prowokują do działań terrorystycznych, zachęcają do innej przestępczej działalności czy podsycają nienawiść. Osoby, które zamierzają siać przerażenie, budzić nieufność i wywoływać podziały, wzniecać działalność terrorystyczną, nie będą tolerowane przez rząd ani przez zamieszkujące w Wielkiej Brytanii społeczności – zapowiedziano. Działania te nie zmierzają jednak do ograniczenia wolności słowa albo dyskusji na te-

maty religijne i inne. Wielka Brytania poinformowała o utworzeniu światowej bazy danych osób, podejmujących „niedopuszczalne działania”. Baza zostanie udostępniona brytyjskim służbom imigracyjnym.

Psi problem

Węgierska stolica przeznaczą 200 mln forintów (1 mln USD) na wielką kampanię walki z psimi odchodami – informuje dziennik „Nepszabadsag”. Problem jest poważny, bo Budapeszt ma największą psią populację wśród miast europejskich, szacowaną na 400 tys. tych czworonogów, podczas gdy np. w Wiedniu jest ich 60 tys., a we Frankfurcie nad Menem zaledwie 12 tys. Budapeszteńskie psy „produkują” rocznie prawie 15 tys. ton odchodów – oszacowały władze miejskie. To więcej niż połączona masa paryskiej wieży Eiffa i londyńskiego diabelskiego młyna London Eye. Taka ilość odcho-

POLICJA RADZI: NIE WPUSZCZAJ NIEZNAJOMYCH!

Oszuści w akcji

PIETWAŁD / HAWIERZÓW (wak) – Do naszych drzwi pukają akwizytorzy i przedstawiciele różnych firm. Nie zawsze mają czyste intencje. Bywa, że chcą nas naciągnąć na zakup przedmiotów, które są marnej jakości, a za to mają wygórowaną cenę. Mogą nas też okraść. Tak było w przypadku 81-letniego mężczyzny z Pietwałdu. Nieznany dotąd oszust wyłudził od niego 6 tys. koron, w dodatku po jego wyjściu starszuszka stwierdziła, że znikła mu również koperta z 50 tys. koron.

Pod koniec uh. tygodnia otworzył drzwi nieznanemu dwu kobietom 86-letni emeryt z Hawierzowa Podlesia. Podczas gdy jedna z kobiet go zagadywała, druga kradła. Z mieszkania zginięło 100 tys. koron.

O tym, że łatwowiernych starszków można oszukać „na różne sposoby”, świadczy przykład z Ostrawy. Do 84-letniej kobiety zadzwonił jej rzekomy wnuk. Chciał pożyczyć 100 tys. koron na kupno samochodu. Jak jednak stwierdził, bank jest zamknięty a on potrzebuje pieniędzy natychmiast.

W dodatku przyjdzie po nie jego kolega, bo on nie może wyjść z pracy. Oszustwo wydało się, kiedy babcię odwiedził jej prawdziwy wnuk, który o całym zdarzeniu nic nie wiedział...

– Osób, których nie znamy, najlepiej w ogóle nie wpuszczać do mieszkania. Jeśli zainteresujemy się jakąś ofertą, należy wziąć od nich wizytówkę lub ulotkę i na zakup czy podpisanie umowy umówić się w biurze – mówi rzecznik prasowy karwińskiej policji, Zlatuše Vlačková. – Pamiętać należy, że pod sprzedawców, inkasentów czy pracowników opieki społecznej mogą się podszywać przestępcy, którzy w ten sposób sprawdzają nasz stan posiadania i rozkład dnia oraz sposób zabezpieczenia mieszkania. W ten sposób przygotowują się do włamania.

Kryminalodzy przypominają, iż przedstawiciele instytucji i urzędów, którzy odwiedzają lokatorów, powinni być wyposażeni w odpowiednie identyfikatory. Natomiast wizyta akwizytora czy domokrączy może rodzić ryzyko kradzieży.

Nestor festiwali

Dokończenie ze str. 1

Organizatorzy trwającej od 1 do 4 września imprezy przedstawili powody, dla których zmienili „Cierlickie” na „Trzynieckie” Lato Filmowe (m.in. zwracali uwagę na większą salę kina „Kosmos”, lepsze warunki zakwaterowania), nakreślili strukturę Festiwalu (retrospektywa, konkurs debiutów, hity sezonu oraz pokazy filmów archiwalnych) oraz wspomnieli o budżecie (kosztorys całej imprezy ok. 800 tys. koron, lecz ani halera nie uzyskano z kasy województwa, do którego zwracano się o dotację 100 tys. koron). Za to pieniądze przyszły z Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego, ministerstw kultury RP i RC i z kasy Trzyńca. Dziennikarze wypytali o gwiazdy, które potwierdziły już swoją obecność na festiwalu (Jiří Svoboda, Marek Piwowarski, Ma-

gorzata Piekorz i Jacek Bromski, prezes Związku Filmowców Polskich).

Pytano także o frekwencję na minionych „cielaf-ach” i zakładaną w tym roku (5 tys. i planowana 10 tys.) oraz o liczbę prezentowanych filmów (40). Ciekawie zapowiada się sobotnia (o godz. 10.00) pokaz filmów archiwalnych (Bystrzyca). – Zaprosiliśmy na projekcję historyków z Opawy, Ostrawy oraz Polski. Przedstawiamy wiele archiwalnych filmów dokumentalnych, włącznie z cudem ocalonym filmem z 1919 roku odnalezionym podczas remontu kościoła ewangelickiego na Wyższej Bramie w Cieszynie – powiedział Wantuła. Imprezami towarzyszącymi TLF będzie spotkanie na Trójstyku (sobota) oraz występ chóru z Zespołu Szkół Artystycznych z Katowic (w czwartek) czy wieńczący festiwal recital Richarda Krajčo.

Region nękały obfite deszcze

Dokończenie ze str. 1

– Najwięcej opadów odnotowano w rejonie Beskidów. W samym Czeskim Cieszynie w ciągu ostatnich 24 godzin spadło ponad 108 mm opadów, podczas gdy średnio w regionie napadało 40 mm – powiedziała rzeczniczka. Dodajmy, że prognozy meteorologów zakładały opady w granicach 15 mm.

Prognozy pogody przewidują stopniowe ustawianie opadów deszczu. Hydrologi natomiast przewidują, że już w czwartek stany wód na rzekach opadną.

dla każdej pani, która przy wejściu na plażę pojawi się w bikini. Zniżka wywołała protesty feministek. Jak tłumaczy „IHT”, jeszcze kilka lat temu Bieonsan nie miał zbyt wiele do zaoferowania turystom, ponieważ miejscowe władze sprzeciwiały się zbyt nowatorskim pomysłom. Nazwę miejscowości zmieniono w 2003 r.

Miś aresztowany

Rosyjska milicja aresztowała we wtorek na Syberii małą niedźwiedzię – podała agencja RIA-Nowosti. Milicjanci zatrzymali zwierzę, gdy weszło na teren elektrowni wodnej w Diwnogorsku, w Krasnojarskim Kraju. Jak mówili, nie przedstawiało to trudności, gdyż niedźwiedźca ganięła się do ludzi. Prawdopodobnie była już wcześniej oswojona. Tego lata to już drugi przypadek zatrzymania niedźwiedzia w okolicy Diwnogorska.

NAJŁATWIEJ KUPIĆ NARKOTYKI W DISKOTEKACH, PIWIARNIACH ORAZ PODCZAS IMPREZ MUZYCZNYCH

Złudny »przyjaciel«

Podczas gdy w większości miast najbardziej rozpowszechnionym narkotykiem jest marihuana, w Ostrawskim już od kilku lat na pierwszych miejscach znajdują się perwityna i heroína. Sytuacja nie zmieniła się również w bieżącym roku. W województwie morawsko-śląskim leczy się z nałogu ponad 2200 narkomanów, takich którzy biorą, jest jednak znacznie więcej. Narkomanów nikt nie rejestruje, chyba że wejdą w kolizję z prawem lub zgłaszają się na leczenie oraz o pomoc do któregoś z ośrodków lub punktów konsultacyjnych (w powiatach karwińskim i frydecko-misteckim jest takich punktów 14, w Ostrawie – 10).

– Liczba ta, to tylko czubek góry lodowej. Liczymy, że po narkotyki sięga, tylko w samej Ostrawie, ponad 15 tys. osób. Przeciętny wiek narkomana to 25 lat. Wzrasta jednak liczba młodocianych biorących używki. 13- i 14-latkowie eksperymentują przede wszystkim z marihuaną oraz ecstazy. Zdarzają się przypadki odurzania się

gazem do zapalniczek – twierdzi Taťana Niklová, koordynator ds. walki z narkomanią przy ostrawskim magistracie. Z informacji policji oraz Punktów Konsultacyjnych i Ośrodków Pomocy Doraźnej ds. Zwalczania Narkomanii wynika, że 65 proc. uzależnionych narkotyki aplikuje sobie dożylnie. Szczególnie niepokojący jest także fakt, że ponad połowa z nich posługuje się cudzymi strzykawkami, ryzykując tym samym zarażeniem się głównie żółtaczką i wirusem HIV. Warto w tym miejscu podkreślić, że w ub. roku w ośrodkach terapeutycznych rozdano ponad 110 tys. strzykawkę jednorazowego użytku.

Po narkotyki sięgają ci młodzi ludzie, którzy czują się niekochani i niepotrzebni w domu, nie mają oparcia w szkole, mają za to silną więź z grupą rówieśniczą. Osoby, które leczą się z uzależnienia przyznały się, że wcześniej próbowały innych używek – alkoholu i papierosów. Eksperti zwracają uwagę na przestarzałość schematu myślenia o narkomanach ja-

ko o osobach z rodzin patologicznych wstrzykujących sobie igłę w żyłę, brudnych i włóczących się po ulicach. – W rodzinach objętych patologią, które nie spełniają swych podstawowych funkcji, rzadko sięga się po narkotyki. W tych środowiskach dzieci raczej idą śladem rodziców – szybko zaczynają pić alkohol i popadać w konflikt z prawem. Narkomania częściej szerzy się wśród dzieci z tzw. dobrych rodzin, o wysokim statusie materialnym, w których dorośli zajęci własnymi sprawami żyją obok siebie i swoich dzieci, zostawiając je samym sobie. Zbywają

je prezentami i pieniędzmi. Takie dzieci szukają akceptacji poza domem, wśród ludzi, którzy traktują je ciepło, poważnie, ze zrozumieniem. Wiąza się też z grupami nieformalnymi, a narkomańskie są dla nich wyjątkowo atrakcyjne – mówi Marie Bezděková, kierowniczka otwartego w 1994 roku w Hawierzowie Szumbarku, Centrum Pomocy Doraźnej dla Narkomanów. – Młodzi ludzie eksperymentujący z narkotykami nie mają o nich zielonego pojęcia: o ich sile uzależniającej, o wzroście tolerancji na niektóre narkotyki i, że gdy on nastąpi, trzeba będzie przyjmować większe dawki dożylnie. A w konsekwencji, nawet zarazić się HIV. Przy tym łatwo stać się ofiarą dealerów.

Według statystyk wydziału zajmu-

jącego się problematyką narkomanii wynika, iż od stycznia do połowy sierpnia br. specjaliści z tzw. „Toxi týmu” wykryli 21 wytwórni produkujących perwitynę (w ub. roku było ich 18). Największy sukces odnieśli podczas akcji nazwanej „Barlóg” przeprowadzonej w Ostrawie i w kilku miejscowościach powiatu karwińskiego. Zatrzymano 17 narkomanów, wśród nich trzech producentów, oraz zlikwidowano trzy kompletnie wyposażone do produkcji perwityny wytwórnie. Akcje przeciwko „siewcom śmierci” będą kontynuowane.

W ub. roku na przedawkowanie środkami odurzającymi trafiły do szpitali województwa morawsko-śląskiego 154 osoby. Sześć z nich nie dało się uratować. (wak)

Słowo, które nie padło na Zaolziu

Już po raz drugi generał Wojciech Jaruzelski przeprosił naród czeski za wtargnięcie wojska polskiego w ramach międzynarodowego kontyngentu wojsk Układu Warszawskiego na teren Czechosłowacji w 1968 roku. Powiedział: „Boli mnie to i męczy... Politycznie to był głupi akt... Ponieważ uczestniczyłem w jego realizacji, dlatego teraz przeproszam. Chcę to powiedzieć jeszcze raz, zaakcentować, podkreślić...” – Stać Go było na to, co wzbudziło mój szacunek.

Wejście wojsk Układu Warszawskiego do Czechosłowacji podzieliło polskie społeczeństwo na Zaolziu i ten podział trwa do dziś. Jedni byli za, drudzy przeciw. Tych, którzy byli przeciw, w krótkim czasie pozbawiono pracy, zostawiono bez środków do życia, przy czym tamten ustrój chlubił się tym, że każdemu obywatelowi zapewnia pracę, a ci ludzie byli żywicielami rodzin. Z gazet dowiadawali się, że nie pracują już w swoim zakładzie czy instytucji, że nie są już członkami takiego czy innego komitetu redakcyjnego lub sekcji. Niekano ich nieustannie przesłuchaniami, śledzono ich, mieli założony podsłuch na telefonie. Niektórych nawet aresztowano. Większa część naszych publicystów miała zakaz publikowania, w niektórych wypadkach aż do 1989 roku. Jeżeli rodzice byli tzw. oportunistami, to ich dzieci nie mogły pójść na wyższe studia, a o jakimkolwiek wyjeździe za granicę nie było mowy. Niektórzy z tych naznaczonych z powodu powyższych sztykan nabawili się poważnych i groźnych chorób. Najgorsze zaś było to, że pozbawiono nas czołówki polskiej inteligencji, która jak jeden mąż opowiedziała się przeciwko wejściu wojsk Układu Warszawskiego, za co do dziś srogo pokutujemy.

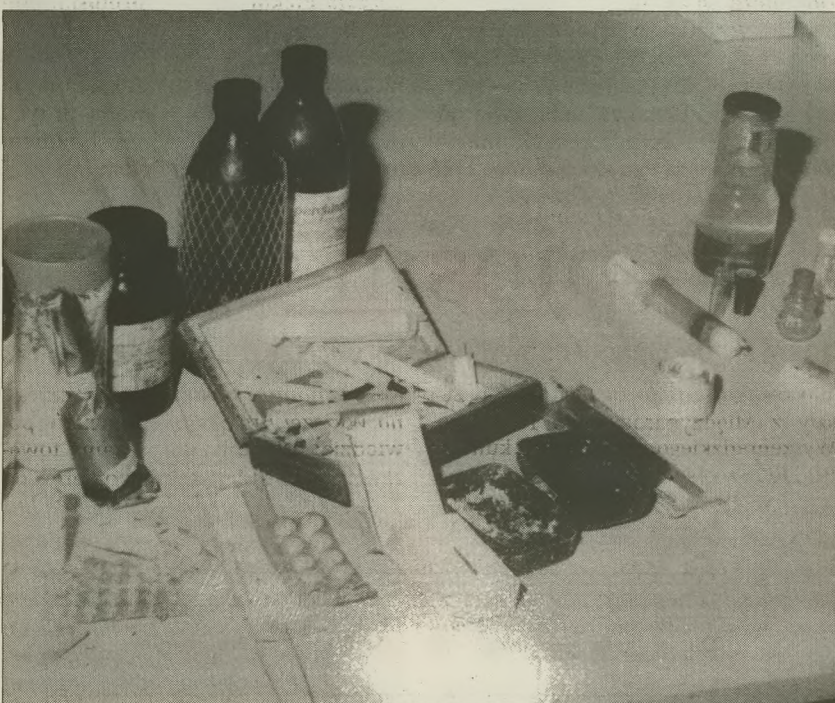
Na czesko-polskiej granicy wylapywano nas jak szczury według spisu dostarczonego tam przez czeską i polską

bezpiekę, polski konsulat w Ostrawie, okręgowy i powiatowy komitet KPCz i różne samowolne grupy obrońców starego porządku i przyjętej raz na zawsze ideologii zaprzeczając tym samym jednej z jej podstawowych cech, którą było według praw dialektyki ujmowanie zjawisk w ich ruchu, zmianie i rozwoju. Mówiąc krótko: stare ginie, nowe zwycięża! I o to między innymi chodziło w Praskiej Wiośni.

Iście szatańskim pomysłem uraczyła nas katowicka telewizja emitując Skrzynkę 444, w której szkolowano naszych przedstawicieli, którzy wypowiadali się przeciwko wejściu wojsk Układu Warszawskiego i wzywano nas, Polaków z Zaolzia, żebyśmy przesyłali via Cieszyń wszystkie informacje o aktualnej sytuacji ewentualnie i osobach wrogo ustosunkowanych do oficjalnej władzy i poglądów, co równało się sytuacji między nami i czeskimi współobywatelami.

Pytaniem pozostaje, co sobie po tym obiecywano? W listopadzie 1989 roku niektóre zakłady pracy i instytucje, a nawet komórki partyjne, przeprosiły indagowanych pracowników i kolegów. Natomiast nie uczyniły tego ani ZG PZKO, ani polski Konsulat Generalny w Ostrawie, ani redakcja „Głosu Ludu” i „Zwrotu”. W Teatrze Cieszyńskim zrobił to dopiero dyrektor, który przyszedł po listopadzie 1989 roku, a członkowie dawnej komórki partyjnej przeszli już na emeryturę albo po prostu spokojnie pracują dalej w teatrze, udając Greka.

Tymczasem niektórzy pokrzywdzeni odeszli już na wieczność, grono świadków się kurczy, a młodzi nie mają zielonego pojęcia o tym, co się wtedy działo, bo albo ich w ogóle jeszcze na świecie nie było, albo byli mali. A słowo przeproszam zapadło w niebyt. Gorzko i smutno mi na duszy... WANDA CEJNAR

FOT. WANDA KULA

Marionetki

»Zas tam leje jak z cebra“ – mamrotała Marynka odstawiając zastawę w sypialni. „Dyć to się ani stawać nie chce do takiego rana, człowiek by nejraczyj leżał w łóżku a ani pinyte spod pierzyny nie wyciągnął. Ale stawać trzeba a do sklepu po chlyb iść też”. Wykonała więc najpotrzebniejsze czynności, jakie trzeba co rano wykonać i wyruszyła osłaniając się parasolem do sklepu. Po drodze spotykała dalsze parasolki, ale tak wiało i deszcz smagał z tak przedziwnych stron, że rozpoznawanie osób pod nimi było niemożliwe. „No i całe szczyści, bo ni móm chynci na łopowiadani se z Prezesowóm, albo jakóm inszóm plotkoróm”. Marynka z siłą czołgu przebijając się przez deszcz i wichurę. A mokro było już tak, że wszędzie panowało nieodparte wrażenie, iż ziemia nasza przemieniła się w ogromny basen. W sklepie ruszyła Marynka wprost w stronę półki z chlebem. „Jo je dzisio tak wściekło, że jakby sie do mnie kiery odezwol, to bych mu isto cosi zrobiła. Ta pogoda je do niczego”. Zapłaciła i biegiem ruszyła do domu a tu ktoś za nią idzie i coś wykrzykuje i pewno chce ją zatrzymać. Marynka przyspieszyła więc, by nie musieć rozmawiać. Ale osoba za nią przyspieszyła jeszcze bardziej. Marynka zaczęła biec, osoba za nią też. Za rogiem udało się Marynce zgubić ogon. Weszła szybko do domu, zamknęła drzwi, odłożyła siatkę z zakupami a tu nagle ktoś wali do drzwi. „Na kogóż to diabli w takim pogode niesóm?” Za drzwiami stał sponiewierany Rejonowy Szkandera. „Marynko, co sie stało, że tak przedymnóm uciekocie?” Strugi deszczu spływały z Rejonowego, ale w rękę zwycięsko trzymał metalową kasę. „Toście był wy? Jo se myślała, że to jaksio dziedzisko plotkora, tak zech raczyj hólnym uciekała. Przebozczóm panie Rejonowy. A co was niesie w nasze stróny? Dyć my už isto za znaczki zapłacili” – spojrzała podejrzliwie na metalową kasę. „Jo tu ni za znaczkami, jo sie prziszeł spytać, czy byście nie chciała zagłósować na tego naszego gibczoka artystę Brannego, co to w Sopocie będzie śpiwoł?” „Dyć jo to niczym nie wiem. W „Głosie” o tym isto

nie pisali?” Marynka nie mogła skojarzyć, o co chodzi. „To jo nie wiem, jo tam czytóm yny nekrologi. Ale idzie o to, że ty Branny, ty syn od tej aktorki ze Sceny Polski, będzie śpiwoł na festiwalu w Sopocie”. „Jak to je od jaki importowanej z Polski aktorki, to jo głósować nie bedym”. „Ni. To je od tej naszej Halinki Pasekowej. On tam śpiwoł a nasi młodzi wymyśliłi, że bedymy na niego głósować. Dyć trzeba naszych ludzi podporować!” – mokry Rejonowy poprawił mokry krawat, żeby wyglądać dużo poważniej. „To trzeba. Ale na co ta kasa?” Marynka cały czas patrzyła podejrzliwie na metalową skrzynkę. „To je na karty do mobilów, bo tam trzeba sómesy posyłać.” Marynka pokręciła głową. „Panie Rejonowy, dyć my w chałupie ty pierónstwa komórkowe

mómy trzi, my se to sami poszlymy. Powiedzóm yny, kiedy to będzie grać”. „W sobote wieczór. Ale je wóm to na nic płatne, bo to trzeba do Polski posyłać. A nasi młodzi, ci kierz sie w Polsce uczóm, óni mająm polski mobily. A obiecali ty sómesy posyłać. My im kupiymy karty, óni bedóm stoli pod tym wielkim dymbym, bo yny tam je zasyng na polski mobily. Óni tam bedóm stoli a cały wieczór sómesy posyłałi. Tak docie dobrowolny dar na te karte?” Rejonowy podniósł kasę wprost pod nos Marynki. Ta poszperała w portmonetce, wyciągnęła pięćdziesiąt koron. „Na niech to wygro!” „Pónbóg zapłać” Rejonowy odkużył za dalszym pezetkaowcem.

Cały sobotni wieczór przesiedziała Marynka przed telewizorem. „Mój ty Boże, jak ón pięknie śpiwoł. Tak normalnie, żodne wrzaski, żodne trzepani rykami a głowóm. Coby to yny wygro!” Nagotowała do termosu herbatę z rumem. „Zaniys to mój Mężu tym młodym pod dymba, co by sie im lepi ty semesy posyłało”. Późnym wieczorem wstrząsnął domem Marynki i całym Zaolziem krzyk: „Wygraliśmy!!!” A Marynka zasypiając pomodliła się pobożnie. „Coby mu szło dali dobrze, a co by mu nie zrobili zaś jakim afere, jak z tym OVA od naszej Halinki. Bo zazdrość, Panie Boże, to je świnstwo, a na Zaolziu mo wzmóżóno działani. Amen”.

FELIETON HALINY SIKORY

Przemek, brawo!

Co z tym bunkrem?

Bunkier z okresu drugiej wojny światowej mają na swojej działce, zaraz w sąsiedztwie domu, Barbara i Sonia Kotas z Wędryni. Twierdza z żelbetonu znajduje się niedaleko przystanku autobusowego Morzół, przy drodze głównej w kierunku na Słowację. Porośnięty trawą i ukryty wśród krzaków jest ledwo widoczny.

Matka obu właścicieli Ernestyna Kotasowa opowiada, że bunkier wybudowali Niemcy w 1943 lub 1944 roku. Natomiast w jego sąsiedztwie podobno wzniesli drewnianą makietę Huty Trzynieckiej, żeby zmylić alianckich pilotów bombowców. – Więcej na ten temat wiedział mój zmarły mąż, który przed dwudziestu laty nawet napisał na ten temat artykuł do jakiejś gazety. Obecnie w byłym bunkrze przechowujemy ostropece do suszenia siana. Do niczego innego już się nie nadaje, ponieważ nie ma nawet drzwi. Najchętniej byśmy go wyburzyły, bowiem są z nim tylko kłopoty – skarży się pani Ernestyna, dodając, iż w sąsiedztwie bunkra bardzo źle idzie koszenie trawy, a w dodatku obrastają go chwasty. – Kosiarka jest w tych miejscach nieprzydatna, chwasty muszę więc ręcznie wyrwać. Oprócz tego chciałabyśmy tutaj wybudować drogę dojazdową, a właśnie bunkier nam w tym przeszkadza – tłumaczy Kotasowa.

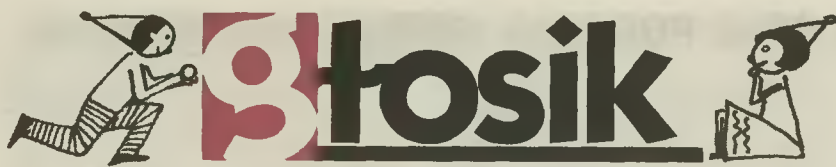
Od historyka Muzeum Ziemi Cieszyńskiej w Cz. Cieszynie, Matina Krůla, dowiedzieliśmy się, że węgryński bunkier najprawdopodobniej nie jest pod ochroną Instytutu Ochrony Zabytków. Niemniej jednak z powodu masywnej konstrukcji wyburzenie żelbetonowej twierdzy nie pójdzie zbyt łatwo.

CZESŁAW GAMROT

FOT. CZESŁAW GAMROT

Swolsty rarytas – bunkier z czasów drugiej wojny światowej w Wędryni stoi tuż obok domu.

Pożegnanie wakacji

– Nie rozumiem. Nic a nic. Coś się musiało wydarzyć. Tylko co? – mówił Głosik sam do siebie schodząc w zamysleniu ze strychu.

– Czego znowu nie rozumiesz? No mów, czego?! – nagabywała go Ludmiłka stojąca u podnóża schodów.

Głosik zdawał się być całkowicie pochłonięty swoim problemem i ani myślał odpowiadać na pytania siostry.

– On nie chce ze mną rozmawiać! – gniewała się Ludmiłka. – Nie chce mi powiedzieć co się stało! Na pewno znowu coś zmajstrował...

– Ja niczego nie zmajstrowałem! – wykrzyknął Głosik widząc moje zaniepokojenie. – To one! One sobie po prostu zniknęły! Coś musiało się wydarzyć...

– Spokojnie, Głosiku. Opowiedz po kolei, o co ci chodzi, bo nic z tego nie rozumiem – postanowiłam dowiedzieć się w końcu co jest grane.

– Jeszcze wczoraj normalnie latały koło domu. Było ich pełno! A dziś nie! Ani jednej... – narzekał zaniepokojony Głosik.

– Już wiem, już wiem! On mówi o

jaskółkach! – ucieszyła się Ludmiłka. Po chwili jednak zaczęła się również zastanawiać: – Rzeczywiście, dzisiaj nie widziałam jeszcze ani jednej. A wczoraj cały dzień latały. Może są chore i siedzą w gniazdku? Może trzeba im pomóc!

– Ależ z was niemądre chochliki! – parsknęłam śmiechem. – Tyle lat siedzicie w redakcji, tyle artykułów zdążyliście przeczytać, a nie wiecie, że pod koniec lata jaskółki odlatują do ciepłych krajów?

– Taaak? – zdziwił się Głosik. – Ja myślałem, że tylko bociany, bo w Głosie Ludu na wiosnę bywały czasem zdjęcia i informacja, że bociany już powróciły.

– A ja wiedziałam! – zaczęła się przechwalać Ludmiłka. – Tylko tak... jakoś... sobie... zapomniałam – dodała widząc nasze pytające miny. – Myślałam, że ptaki odlatują jesienią, a teraz przecież jeszcze mamy lato!

– Jaskółki zaczynają odlatywać już w sierpniu. Wtedy, gdy zbliża się koniec wakacji – wyjaśniłam.

– Ojej! – oba chochliki zawołały chóralnie. – Koniec wakacji! Tak wcz-

Ostatnie słoneczne wakacyjne dni koło fontanny na czeskojęzycznym rynku.

śnie! Przecież dopiero co się zaczęły.

– Jeszcze nie zdążyłam porządnie wypocząć! – dodał Głosik.

– Ty wypoczywasz przez cały rok. Albo raczej leniuchujesz – zrzędziła Ludmiłka. – Ale, swoją drogą, żal będzie stąd odejść i wracać do redakcji.

– I opuścić wszystko: kurczęta, kacuszki, pieski, kotki, konfiturki, dżem czereśniowy – wymieniał dramatycznie Głosik.

– Uspokójcie się. Przecież lubicie swoją redakcję. I pomyślcie: znowu będą do was pisały dzieci, przysłały obrazki i zdjęcia z wakacji – starałam się oba chochliki jakoś pocieszyć.

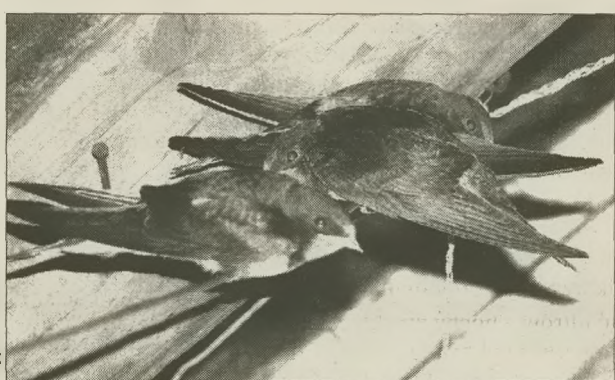
– Oby tylko napisały! – westchnął Głosik. – Już nie mogę się doczekać!

KROPKA

Jaskółki

Głosik z Ludmiłką rozmawiali o jaskółkach dymówkach, których gniazdo znaleźli na strychu. Są one bardzo pospolite na wsi. Można je pomylić tylko z jaskółką oknówką, od której różnią się bardziej rozwidlonym ogonem z wydłużonymi skrajnymi sterówkami (u samca dłuższe niż u samicy). Czoło, podbródek i gardło mają dymówki rdzawe, brzuch biały lub kremowy z rdzawym nalotem. Żerują latając nisko nad łąkami i wodami łapiąc owady. Ulepione z błota gniazdo jest otwartą czarą umieszczoną na krokwiach lub podobnych podporach. Po okresie legowym zbierają się wraz z innymi jaskółkami w ogromne stada łowiące owady nad trzcinowiskami lub bagnami, tam również nocują. Na zimę odlatują do Afryki, a w nasze strony wracają w kwietniu.

Jaskółka występuje w wielu metaforach, powiedzonkach, wierszach i piosenkach. Według staropolskich wierzeń, tam, gdzie gniazduje jaskółka, jest dobrobyt i

Młode jaskółki dymówki dopiero niedawno nauczyły się latać.

szczęście. Kiedy mówimy o jaskółkach, mamy na myśli nadzieję na lepszy los, na zmiany, na poprawę. Przysłowie mówi: "Gdy jaskółka lot swój zniża, to się do nas deszcz zbliża", a inne przysłowie ostrzega, że ponoć jedna jaskółka wiosny nie czyni.

Opracowała: KROPKA

Głosikowa Korespondencja

Pippi sześćdziesięcioletnia

W połowie sierpnia dzieci z piegowymi buziami i w perukach z czerwonymi warkoczami przemarszerowały ulicami Sztokholmu, żeby uświetnić 60. rocznicę „urodzin” słynnej **Pippi Pończoszanki**. Wesoła parada, w której wzięło udział ok. 3 tysięcy małych i dużych osób, zakończyła się w parku tematycznym, poświęconym książkom dla dzieci. Była punktem kulminacyjnym serii imprez, upamiętniających pierwsze wydanie książki o Pippi. Odbyły się m.in. zawody w płuciu na odległość oraz walki z piratami. Za dzień urodzin Pippi uważa się 13 września, kiedy wydawca przyjął od Astrid Lindgren pierwszy rękopis, ale paradę zorganizowano miesiąc wcześniej, z uwagi na krótkie szwedzkie lato.

Sześćdziesiąt lat temu, we czwartek 13 września 1945 r. do sztokholmskiego wydawnictwa „Rabén & Sjögren” przyszła pani Astrid Lindgren z rękopisem swej drugiej książki (pierwszą – „Zwierzenia Britt-Mari” – napisała rok wcześniej i od razu zdobyła 2. nagrodę w konkursie na książkę dziecięcą. Wówczas organizatorzy konkursu nie ukrywali zaskoczenia, widząc przed sobą „zwykłą gospodynię domową, w brązowym kostiumie i berecie”). Nową książkę o Pippi Pończoszance ta „gospodyni domowa” zrewolucjonizowała literaturę dziecięcą.

Skąd właściwie wzięła się Pippi?

Autorka wspomina w swoim dzienniku: „W 1941 siedmioletnia Karin (córka pisarki) chorowała na zapalenie płuc. Wieczorami, kiedy siedziałam przy jej łóżku, zwykła prosić, jak to dziecko, żeby jej coś opowiedzieć.

– O czym chcesz, żeby ci opowiedziałam? – zapytałam zmęczona. – O Pippi Långstrump!

Imię wymyśliła w tej samej chwili, kiedy je wypowiedziała. Nie pytałam, kim jest Pippi Långstrump, po prostu zaczęłam opowiadać. A że imię było niezwykle, to i dziewczynka nie mogła być pierwsza lepsza z rzędu”.

Pippi, albo wg starszego tłumaczenia Fizia Pończoszanka, to samodzielna, pyskata i wolna od jakichkolwiek zahamowań 9-letnia osobka, o niezwyklej sile psychicznej i fizycznej, będąca do dzisiaj postrachem pedagogów i ulubienicą dzieci na całym świecie. Pewnie większość z Was ją zna, ale dla tych, którzy nie czytali jeszcze trzech przetłumaczonych na język polski książek o niej – spróbuję ją przedstawić, by zachęcić Was do lektury.

Pippi jest najsilniejszą, najsympa-

tyczniejszą, najweselszą i najbogatszą dziewczynką na świecie. Mieszka samotnie w Willi Śmiesznotce razem ze swoim koniem i małpką, panem Nilsso-nem, i ma skózaną torbę pełną złotych monet. Ma dwoje towarzyszy zabaw, Tommy'ego i Annikę. Z książki **Pippi Pończoszanka** dowiecie się, jak grała w berka z policjantami, zjadła cały tort, pokonała złodziei, którzy przyszli zabrać jej walizkę. Czy wiecie, że Pippi może podnieść swojego konia wysoko w górę na wyciągniętych rękach?

O tym, jak Pippi kupiła osiemnaście kilogramów cukierków i jak poszła na jarmark i poskromiła węże boa, tygrysy i łobuzów, i jak zabrała ze sobą Tommy'ego i Annikę na bezludną wyspę, gdzie dwa dni byli rozbitekami, przeczytacie w tomie **Pippi wchodzi na pokład**.

Z trzeciej części przygód – **Pippi na Południowym Pacyfiku** – dowiecie się, jak Pippi chodziła cały dzień szukając spunka i jak urządziła zgadul-zgadulę, i jak z Tommym i Anniką była na wyspie Kurrekurredukt, poskromiła jima i Bucka, którzy chcieli ukraść perły dzieciom z wyspy Kurrekurredukt, i jak Pippi, Tommy i Annika jedli arbuzy pigułki, żeby nigdy, przenigdy nie wyrosnąć na dużych i o wielu innych zaskakujących zdarzeniach.

Ewa Sikora

A Głosik i Ludmiłka pięknie dziękują za list, zapraszając wszystkich do odwiedzin w bibliotece i lektury!

TU KIEDYŚ UCZONO POLSKIE DZIECI

(31)

Stonawa

Początki szkolnictwa w Stonawie sięgają XVII wieku. W 1812 w dzielnicy Górzany wzniesiono drewniany budynek szkolny, który w czterdzieści jeden lat później zastąpiono murowanym. Pierwotnie parterowy obiekt w 1875 r. podniesiono o jedno piętro. Liczba uczniów i klas stale się powiększała. W roku 1900 do szkoły chodziło już 330 młodych stonawian obu wyznań – ewangelickiego i katolickiego. Wtedy to miejscowi ewangelicy zbudowali własną szkołę w dzielnicy Hołkowie. W czasach pierwszej wojny światowej budynek szkolny na Górzanach zamknięto. Natomiast podczas okupacji niemieckiej szkołę zajął urząd gminny lokując w jej pomieszczeniach różne komisje, w tym komisje do spraw udzielania volkslist, spraw socjal-

nych i rasowych. Z budynku korzystały też organizacje niemieckie Hitlerjugend oraz Bund der deutschen Mädel.

Pod koniec wojny obiekt oddano do dyspozycji armii niemieckiej. Żołnierze wyrządzili w budynku wiele szkód. Pomimo to po wyzwoleniu naukę udało się rozpocząć już 11 września 1945.

W 1953 na budynku umieszczono tablicę pamiątkową następującej treści: „1853-1953 Nauka to potęga, w tym moc, kto więcej umie. Wychowankowie szkoły”. Jednak i w Stonawie z biegiem czasu zaczęło ubywać polskich dzieci. Rok 1983 był ostatnim, w którym szkoła na Górzanach była szkołą polską. Odtąd korzystają z niej już tylko dzieci czeskojęzyczne.

CZESŁAW GAMROT

W tym budynku na Górzanach do roku 1983 uczył się młodzi stonawscy Polacy.

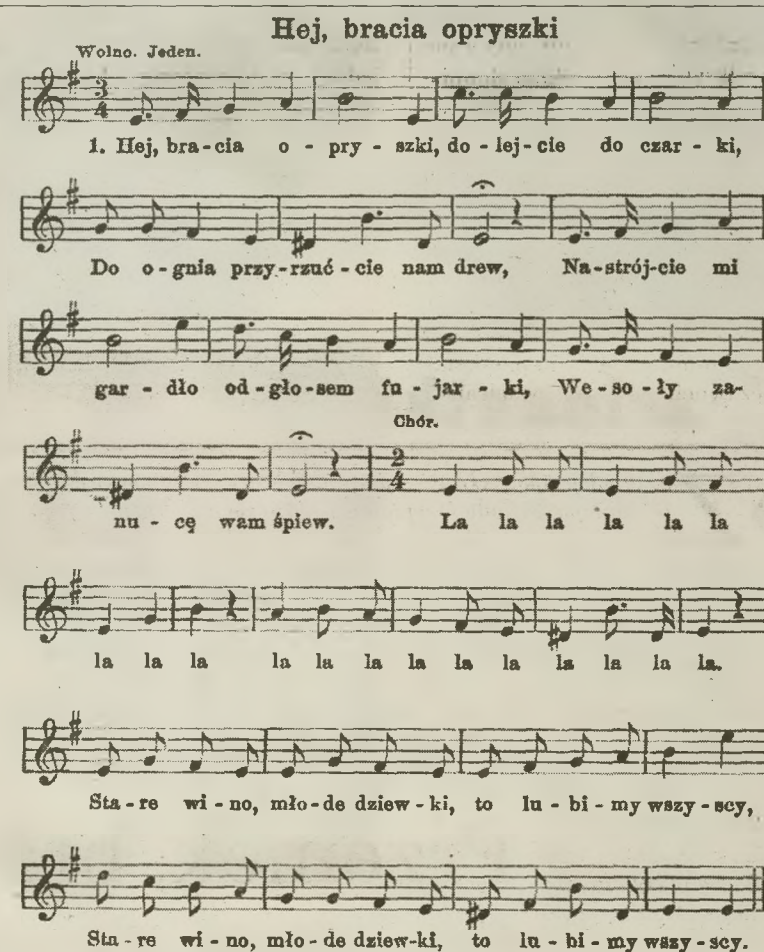
150 pieśni

(33)

ZBIÓR PIEŚNI JEDNOGŁOSOWYCH DLA MŁODZIEŻY ZEBRAŁ JERZY SAMIEC

Wolno. Jeden.

Hej, bracia opryszki

1. Hej, bra-cia o - pry - szki, do - lej - cie do czar - ki,
Do o - gnia przy - rzuc - cie nam drew, Na-strój-cie mi
gar - dło od - gło-sem fa - jar - ki, We-so - ly za-
Chór.
nu - cę wam śpiew. La la la la la la
la la la la la la la la la la la la la la
Sta-re wi-no, mło-de dziew-ki, to lu-bi-my waszy-scy,
Sta-re wi-no, mło-de dziew-ki, to lu-bi-my waszy-scy.

2. Bezpieczniśmy póki na świecie sielono,
I liściem okrywa się las;
W gęstwinach i krzakach za kłoda zwaloną,
W gałęziach nie znajdzie nikt nas.

3. Jak ptakom drapieżnym nam skały gospody;
Tam śpiemy spokojnie wśród gwiazd;
Gdy noc się nasunie na ludzi, na trzody,
My z naszych spuszczaemy się gniazda.

4. Barany z połonin nam dają pieczenie,
Jest wódka, gdy przyjdzie myśl zła,
Pieniądzy dostarczą podróżnych kieszonki,
Buziaka huculka nam da.

5. Tytoniu przyniesiem z węgierskiej granicy,
Tam zwiążem strażników za lby,
Odzienia dostaniam w żydowskiej kramnicy
I żyda przykujęm do drwi.

6. Gdzie góry i bory, tam jary i jamy,
Tam dla nas forteca i dom,
Nie straszny nam Niemiec, gdy głodu nie znamy,
Nie straszna nam ślota i grom.

7. Weselmyż się bracia, dopóki żyjemy,
Nie długo pozwól nam żyć,
Gdy żnięgi nas zdradzą, na sznurku zaśniemy,
Ni śpiewać nie będziemy, ni pić.

Ze zbiorów Czesława Stebla

NASZ ADRES: Redakcja Głosu Ludu, Komenského 4, 737 01 Český Těšín. Piszac do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przysłać można także pod e-mail: info@glosludu.cz a w załączniku dołączyć Głosik.

lotka

▲ Amerykańska piosenkarka **Madonna** w dniu swoich 47. urodzin spadła z konia podczas przejażdżki w angielskiej posiadłości, łamiąc trzy zębra, obojczyk i rękę. Gwiazdę przewieziono do szpitala, ale – jak zapewniła jej rzeczniczka Barbara Charone – powinna wrócić do domu jeszcze tego samego dnia wieczorem. Madonna świętowała urodziny w swej wiejskiej posiadłości Ashcombe House, wraz z mężem Guyem Ritchie i dwójkiem dzieci – ośmioletnią Lourdes i pięcioletnim Rocco. Rano wybrała się na przejażdżkę na nowym koniu. Piosenkarka ostatnio bierze lekcje jazdy konnej i regularnie jeździ na dwóch kupionych ostatnio wierzchowcach. Warta 9 mln funtów posiadłość Madonny ma 486 hektarów i leży między Dorset i Wiltshire w południowo-zachodniej Anglii.

◆ Kanadyjski piosenkarz, kompozytor i poeta **Leonard Cohen** znalazł się na krawędzi ruiny finansowej, uwikłany w batalię sądową z dwójkiem swoich zaufanych niegdyś współpracowników. 70-letni piosenkarz przeżył szok, gdy jesienią odkrył, że jego fortuna stopniała do 150 tys. dolarów, podczas gdy on był przekonany, iż przekracza 5 mln. Cohen, którego szczyt sławy przypadł na lata 80., zwolnił swoją wieloletnią menedżerkę i przyjaciółkę Kelley Lynch, która miała dostęp do jego kont. Oskarżył też swego doradcę finansowego Neala Greenberga za to, że nie zapobiegł wybieraniu i trwonieniu pieniędzy przez Lynch – twierdzi „Macleans”. Greenberg poczuł się obrażony i w amerykańskim sądzie w Kolorado złożył pozwy nie tylko przeciwko Lynch, lecz także przeciw Cohenowi i jego adwokatowi – za zniesławienie i próbę wymuszenia pieniędzy. Piosenkarz, który dzieli czas między Montreal i Los Angeles, sam też zwrócił się do sądu. Okazało się bowiem, że żądają od niego zapłacenia podatków od pieniędzy, których on już nie ma. (int)

Kolumnę przygotowała:
WANDA KULA

NAJLEPIEJ I NAJSZYBCIEJ PRZYSWAJALNY PŁYN

Cenna woda

Dziecko zafascynowane zabawą często zapomina o pragnieniu. Tymczasem w gorące dni trzeba dostarczać organizmowi więcej płynów, by nie doszło do odwodnienia. Dlaczego jednak zalecane jest podawanie maluchowi wody?

Gasi pragnienie. Gdy jest gorąco, a malec bawi się i biega, poci się bardziej niż zwykle. Wraz z potem traci wodę i składniki mineralne. Powinien zatem więcej pić. Najlepiej różnorodne napoje: mleko, soki, herbatki, a przede wszystkim wodę.

Mamy rzadko podają ją dzieciom, uważając, że jest bezwartościowa i lepiej będzie, gdy maluch wypije sok. Tymczasem to nieprawda!

Woda jest niezwykle cenna. Do jej trawienia praktycznie nie są potrzebne żadne enzymy, dlatego to najlepiej i najszybciej przyswajalny płyn. To

ważne latem, kiedy staramy się zapobiec odwodnieniu – woda pochodząca ze „zwykłej wody” najszybciej dotrze do każdej komórki ciała. Nie jest kaloryczna, więc nie tuczy i nie hamuje apetytu. Dobrze i szybko gasi pragnienie.

Gdy dziecko pije głównie soki, może mieć rozwolnienie, a nawet biegunkę. Półroczny maluch nie powinien wypijać dziennie więcej niż 60 ml soku, roczny – najwyżej 120 ml, a przedszkolak – 250 ml. Najlepiej je rozcieńczyć wodą.

Często i mało. Jeśli dziecko wypije

od razu szklankę napoju, natychmiast wszystko wysusisa. Dlatego lepiej podawać mu mniejsze ilości picia, za to częściej. W upały malec cały czas powinien mieć przy sobie buteleczkę z napojem.

Jeśli skrab nie chce pić samej wody, można na jej bazie przygotować herbatkę rumiankową, owocową czy zieloną i lekko ją posłodzić. Starszemu dziecku (powyżej pierwszego roku) warto zmienić smak wody, dodając plasterki cytryny, pomarańczy czy jabłka. Może mu to bardzo posmakować!

To ważne! Niemowlętom i młodszym dzieciom nie podawaj:

- Wód gazowanych. Dwutlenek węgla powoduje wzdęcia i „oszukuje” ośrodek pragnienia w mózgu – dziecko pije mniej, niż powinno.
- Coli, pepsi, mirindy. Szybko gaszą pragnienie i hamują apetyt, zawierają

też substancje niekorzystne dla zdrowia dziecka. - Mocnej herbaty. Zawarte w niej składniki blokują wydzielanie hormonu odpowiedzialnego za zatrzymywanie wody w organizmie, działają moczopędnie.

Komu i ile. Codziennie musisz podawać maluszkowi napoje, by nie doprowadzić do odwodnienia.

- Niemowlęta o wadze do 10 kg – 100 ml płynów na każdy kilogram masy ciała. – Dzieci ważące 10–20 kg – 1000 ml płynów oraz dodatkowo po 50 ml na każdy kilogram masy ciała powyżej 10 kilogramów. (K. P.)

NAJPIERW SIĘ WYŚPIJ, POTEM WEJDŹ DO WANNY

Kąpiel z zasadami

Jeśli chcesz, by kąpiel zapewniła ci maksymalny relaks i odprężenie, musisz przestrzegać kilku ważnych zasad.

1. Jeśli czujesz się bardzo zmęczona i brakuje ci energii – nie powinnaś brać kąpeli. Zmęczenie sprzyja osłabieniu układu krążenia i infekcjom. Gorąca kąpiel nie będzie dobrym pomysłem. Poczujesz się lepiej, jeżeli się przespisz.

2. Zaplanuj kąpiel z pewnym wyprzedzeniem. Zadbaj też o odpowiedni nastrój. Radio lub odtwarzacz CD zapewni ci relaksującą muzykę, która pomoże ci się odprężyć. Staraj się nie wychodzić z łazienki podczas kąpeli – twoje ciało może stracić ciepło i kąpiel nie odniesie pożądanego efektu.

3. W łazience powinno być ciepło. Najlepiej, gdy temperatura otoczenia jest dostosowana do temperatury wody, i ma 20-30 stopni C.

4. Podaruj sobie odrobinę luksusu. Przymocuj na końcu wanny poduszkę pod głowę, połóż na podłodze matę antypoślizgową i nagrzej ręczniki, w które owiniesz się po wyjściu z kąpeli.

5. Nie pij alkoholu i nie jedz przed wejściem do wanny. Możesz sobie pozwolić co najwyżej na lampkę szampa, ale uważaj na kieliszek!

6. Sprawdź kolor twarzy. Podczas kąpeli zaglądaj w lustro. Jeśli twoja twarz jest blada lub oblewasz się zimnym potem – prawdopodobnie spadło ci ciśnienie krwi. Jeśli masz zbyt czer-

woną twarz, twoje ciało jest przegrzane. W obu przypadkach powinnaś zakończyć kąpiel.

7. Zmierz sobie ciśnienie. Jeśli masz z nim problemy – jest zbyt wysokie lub zbyt niskie – powinnaś je zmierzyć, zanim weźmiesz kąpiel. Upewnij się również, czy masz ciepłe stopy.

8. Nie ryzykuj. Jeśli masz ochotę na leczniczą kąpiel, powinnaś zachować szczególną ostrożność. Nigdy nie można przewidzieć, jak zareaguje na twoje ciało. Dlatego staraj się nie brać leczniczych kąpeli, kiedy jesteś sama w domu. Po wyjściu z wanny, zanim położysz się do łóżka, wypij dwie szklanki niegazowanej wody mineralnej. (MAM)

Smacznego!

Ciasto śliwkowe

Składniki: 250 g śliwek; 150 g masła; 125 g cukru; 2 łyżeczki cukru waniliowego; kilka kropli aromatu cytrynowego; 3 jajka; 175 g mąki; 25 g gustinu (skrobia kukurydziana); 2 płaskie łyżeczki proszku do pieczenia; 1/2 słoika powideł śliwkowych; 250 ml śmietanki (30 proc. tłuszczu); 1 śmietan-fix; 1 łyżka cukru pudru.

Przygotowanie: Umyte, osuszone śliwki pokroić w kostkę, masło utrzeć na gładką masę, dodając stopniowo cukier, cukier waniliowy, aromat i jajka, mąkę wymieszaną z gustinem i proszkiem do pieczenia, ciasto nałożyć do tortownicy o średnicy 24 cm z natuszczonym dnem, na wierzchu ułożyć śliwki (3 odłożyć do dekoracji), piec ok. 40 min w temp. 180°C, wystudzić, przekroić poziomo ostrym nożem na dwie części, pierwszy blat posmarować powidłami, przykryć drugim blatem, schłodzoną śmietankę ubić na sztywno, dodając pod koniec ubijania śmietan-fix wymieszany z cukrem pudrem, nałożyć do szpryki, udekorować ciasto, ułożyć ćwiartki śliwek. (int)

POSADŹ ZĄBKİ CZOSNKU, ZBIERZ NASIONA ROŚLIN JEDNOROCZNYCH, ZASADŹ RÓŻE...

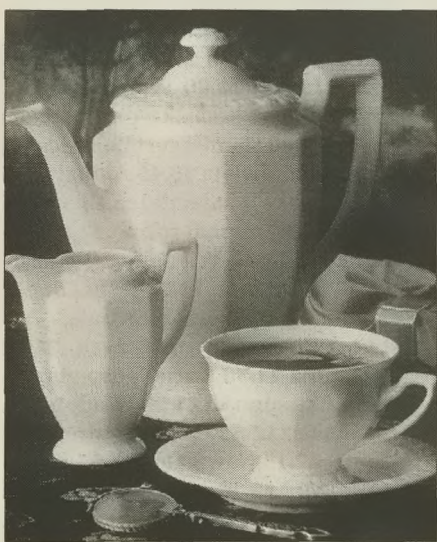
Powoli żegnamy się z latem, ale nadchodząca Jesień ma wiele uroku. Cieszą oko barwy późnych kwiatów, wspaniale smakują warzywa i owoce z własnego ogródka.

Kalendarz prac

W połowie września wstaw do domu te rośliny, które stały na balkonie lub w ogrodzie. – Możesz przyciąć zbyt rozrośnięte rośliny doniczkowe. – Posadź tulipany, narcyzy, hiacynty i krokusy. – Posadź ząbki czosnku, zdążą się jeszcze ukorzenieć i w przyszłym roku wspaniale się rozwiną. – Wykop bulwy mieczyków i bulwiaste korzenie dali. Oczyszcz je z ziemi i wysusz, a następnie umieść w torfie lub piasku i wstaw do chłodnej piwnicy. – Zbierz nasiona roślin jednorocznych.

Pora na sadzenie róż

Krzewy różane są piękną ozdobą każdej, nawet najmniejszej działki. Kwitną długo i obficie, roztaczają wspaniałe zapachy. Różami pnącymi można okrywać pergole, mury, bramki.

cięży dodatkowo pali papierosy, kawa spowalnia wzrost płodu. Jeżeli wypijamy rozsądne ilości kawy w ciągu dnia, nie musimy się obawiać. Gorzej z osobami, dla których napój ten stał się warunkiem i jedynym stymulatorem ich życiowej aktywności. Takie psychiczne uzależnienie bywa zgubne – przychodzi wreszcie moment, kiedy z uwagi na stan zdrowia trzeba z niej całkowicie zrezygnować. Samopoczucie kofeinowego nałogowca w trakcie odwyku jest okropne. Lekarze amerykańscy przyrównali je do symptomów ogólnej depresji. Lepiej więc nie uzależniać się za bardzo od kawy i ograniczyć się do wspomnianych już dwóch filiżanek dziennie. (PD)

Nadchodzi jesień

Krzewy róż sadzimy jesienią. Po przycięciu korzeni do 20 cm długości wykopujemy dołek takiej wielkości, by korzenie swobodnie się w nim mieściły. Obsypujemy ziemią, którą ostrożnie udeptujemy. Świeżo posadzoną różę obficie podlewamy, aby ziemia dobrze oblepiła korzenie.

Koniecznie zapamiętaj!

W ogródku pełnym drzew problemem są opadające jesienią liście, które trzeba usuwać. Pozostawione bowiem na trawie niszczą murawę i gniją szpecą ogród. Zamiast je palić, jak robi większość osób, lepiej zgrabić i rozproszyc równomiernie pod krzewami. Stopniowo ulegną one rozkładowi i zasila glebę cennymi składnikami odżywczymi.

Roślina miesłająca: Rudbekia

Rozwija się późnym latem, gdy większość roślin traci już swoje kwiaty. Kwitnie aż do mrozów. Jest bardzo efektowna, zwłaszcza jeśli posadzimy ją w większych, zwartych kępach. Nadaje rabatom słoneczny wygląd nawet w czasie pochmurnego dnia. Można uprawiać wiele gatunków, ale lepiej wybrać długowieczne, np. rudbekia nitida, które przetrwają prawie 10 lat. Aby byliny te mogły zdobić ogród w przyszłym roku, trzeba posadzić je właśnie teraz.

To wyjątkowo wytrzymały kwiat zarówno na suszą, jak i przymrozki. Dobrze rośnie w każdej glebie; lubi miejsca słoneczne lub półcieniste, suche.

Bardzo łatwo i szybko się rozmnaża z samosiewek, które wiosną kiełkują wokół rośliny macierzystej. Można też dzielić kępy na wiosnę, gdy wejdą. Kwiaty rudbekii są bardzo trwałe po ścięciu, dlatego chętnie wykorzystywane do jesiennych bukietów. Sadzi się je raz na 8-10 lat i po tym czasie przesadza na nowe miejsce.

Telewizja

CZWARTEK 25 SIERPNIA

■ TVP 1

6.05 Tucker (film USA) 6.30 Lato z Jedyneką 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Kopciuszek (s.) 9.05 Lato z Kafacelą (dla dzieci) 9.25 Papirus (s. dok.) 9.50 Extr@ - Alibi (s.) 10.15 Leksykon polskiej muzyki rozrywkowej - Robert Gawliński 10.50 Lato z Jedyneką 11.05 AAAabsolutnie każdą pracę 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Nieustraszony (s.) 12.55 Świat sportów wodnych 13.10 Puchar rodzinny (s.) 13.25 My, wy, oni (mag.) 13.55 Plebania (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 Klan (s.) 16.00 Moda na sukces (s.) 16.30 Lato z Jedyneką 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Krótka historia pewnego koncertu - J.M. Jarre w Gdańsku 17.30 Sąsiedzi (s.) 17.55 26. Lidsbarskie Wieczory Humoru i Satyry 18.25 Bulionerzy (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Maska zabójcy (film USA) 21.50 Sprawa dla reportera 22.25 Czwarta władza (film pol.) 23.20 Wiadomości 23.30 Raport kryminalny 00.00 W pogoni za smokiem (film USA).

Maska zabójcy

Film prod. USA, 1995 r. czwartek 25. 8, TVP 1, godz. 20.10 Reżyseria: Karen Arthur. Występują: Ken Olin, Lindsay Frost, Annette O'Toole, John Terry, Sally Murphy, Titan Crawford, Cody Crawford. Choć trudno w to uwierzyć, scenariusz tego poruszającego filmu napisał samo życie. Tragedia rozegrała się w pewnej na pozór spokojnej i szczęśliwej amerykańskiej rodzinie. Przebieg dramatycznych wydarzeń opisała Ann Rule w książce „Dead by Sunset”, która stała się bestsellerem na rynku wydawniczym. Twórcy telewizyjni przenosząc tę niewiarygodną, ale prawdziwą historię na ekran wprowadzili na potrzeby filmu pewne fikcyjne wątki i postaci. To opowieść o oszustwie, obsesji i ohydnej zbrodni. Bogaty, przystojny mężczyzna z premedytacją morduje żonę, która podczas procesu rozwodowego walczy o całkowitą opiekę nad nieletnimi synami i ma szansę wygrać. Manipulując ocenami początkowo zabójca unika kary. U jego boku jest oddana i zakochana w nim kolejna kobieta, która wkrótce zostaje jego żoną. Gdy jednak domyśla się prawdy, postanawia zeznawać przeciwko mężowi, by sprawiedliwości stało się zadość.

■ TVP 2

6.10 Złotopolscy (s.) 6.30 Samotni strzelcy (film USA) 7.15 Dwa światy (s.) 7.40 Teletubisie (dla dzieci) 8.10 McGregorowie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.10 Miss Polonia sylwetki Marta Legierska 10.15 M jak miłość (s.) 11.00 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza - Smak Wogezów 11.30 Chłopi (s.) 12.25 Detektywi na wakacjach (s.) 13.25 Dziwne przygody koziołka Matołka (s. anim.) 13.40 Przygoda z piratami (s.) 15.10 Samotni strzelcy (s.) 15.55 Miss Polonia sylwetki - Marta Legierska 16.15 Zagłada gigantów (film USA) 17.00 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 19.00 Wakacyjny konkurs Dwójki 19.05 M jak miłość (s.) 19.55 Panorama flesz 20.00 L jak Laskowik, T jak TEY - Najlepiej nam było przed wojną 20.55 Egzamin z życia (s.) 21.40 Przystanek praca (mag.) 21.50 Miss Polonia sylwetki - Marta Legierska 22.25 Sport-telegram 22.40 18 strajkowych dni (s.) 23.00 Mordercze lato (film USA) 1.20 W obronie prawa (s.) 2.00 Zdobywcy (s.).

■ TV KATOWICE

7.00 Echa dnia 7.45 Aktualności 7.50 Zrobię to sam 8.05 Trójka tam była 8.45 Gość dnia 9.00 Zaczęło się 1 września (s.) 9.45 Klan (s.) 10.45 Te-

lekurier 11.15 Gość dnia 11.45 Koncert na 4+ Zaspiewać w Olsztynie 12.35 Orka (film dok.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Sierpień gniewnych ludzi (s.) 14.45 Gwiazdy sportu 15.00 Kamienna tajemnica (film pol.) 15.45 Ostatnia bitwa 2. Korpusu - Bolo- nia 1945 (film dok.) 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Blżej natury 17.50 Czarno na białym 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.37 Ludzie i sprawy 19.00 Papież z Łagiewnik (film dok.) 19.25 To jest temat 19.40 Gwiazdy sportu 19.50 Książki z górnej półki (mag.) 20.00 Telekurier 20.50 Studio pogoda 21.00 Echa dnia 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.50 Uwaga weekend informator kulturalny 22.15 Niezła jazda (mag.) 22.50 Studio pogoda 22.55 Kurier sportowy 23.10 Patrol Trójki 23.40 Magazyn golfowy 0.05 Kochankowie z Pont Neuf (film franc.).

■ POLSAT

6.35 TV market 6.50 Yu-gi-oh! (s.) 7.20 Interwencja (mag.) 7.40 Zbuntowany anioł (s.) 8.30 JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 9.30 Idol (pr. rozryw.) 10.30 Świat według Kiepskich (s.) 11.00 Awantura o kasę (teleturniej) 11.45 Zbuntowany anioł (s.) 12.40 TV market 12.55 Yu-gi-oh! (s.) 13.20 Domowa kawiarenka 13.50 Liga mistrzów śmiechu (pr. rozryw.) 14.40 MacGyver (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.40 JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 17.40 Pensjonat pod Różą (s.) 18.45 Wydarzenia 19.25 Daleko od noszy (s.) 20.00 Pierwsza miłość (s.) 20.50 Fala zbrodni (s.) 21.55 Kto ma rację (reportaż) 23.15 Czego się boją faceci, czyli seks w mniejszym mieście (s.) 23.50 Biznes Wydarzenia 0.20 Playboy special - Dian Parkinson (film USA) 1.30 Magazyn sportowy.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Bajkowe wakacje 9.05 Ten nasz czeski charakter 9.30 Podróżomania (mag.) 10.00 Wiadomości 10.05 Koniec lata (film USA-kan.) 11.45 Film o filmie: Magiczna karuzela (dok.) 12.00 Wiadomości 12.30 Szarada (pr. roz.) 13.30 Pod pokrywką (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Najstarsza żyjąca wdowa konfederacyjna opowiada 2/2 (film USA) 15.35 Genus (s. dok.) 15.50 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 16.00 Wiadomości 16.05 Bajkowe wakacje 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.30 Śladami czeskich diabłów (s.) 18.50 Stop (mag. dla kier.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.50 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Teletariet (pr. roz.) 21.15 Spostrzeżenia z zagranicy 21.25 Historie sław. Petr Novák (dok.) 22.20 Za kamerą (dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 23.20 Kinobox (mag. film.) 23.45 Śmiertelny przypadek (film USA) 1.20 Groteski Ch. Chaplina 1.50 Tak, panie ministrze (s.) 2.20 AZ-kwiz 2.45 Co znaczy w domu.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Wędrująca kamera (mag.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.50 ABCD ekologii 12.00 Euronews 13.00 Cudowny świat (s. dok.) 13.25 U schyłku życia (dok.) 13.55 Bajkowe wakacje 15.05 Off-off (mag. sport.) 15.35 Śladami (s. dok.) 15.50 GEO: Bez psa ani rusz (s. dok.) 16.20 Mistrz barokowej architektury K.I. Dienenhofer (dok.) 16.50 Turcja - brama Orientu (s. dok.) 17.10 Jak realizowano „Četnické humoresky” 17.20 Telewizyjny klub nie słyszających (mag.) 17.50 Tak, panie ministrze (s.) 18.20 Spostrzeżenia z zagranicy 18.30 Kinobox (mag. film.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.00 Sporto-

we minuty 19.40 Stop 19.45 Jak się żyje pustelnikom (dok.) 20.00 Zaginiona dusza narodu (s. dok.) 21.00 Fresh Film Fest II 2005 (dok.) 21.10 Czeska misja (s. dok.) 21.40 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 21.55 Klub filmowy: Otello (film br.) 23.35 333 (mag. lit.) 0.30 Magazyn religijny 0.50 Magazyn chrześcijański 1.05 Sportowe minuty 1.45 Wielki wóz 2.15 Prywatny opis podróży 2.40 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.20 Pierścień 1/2 (film USA) 11.05 Poradnik kulinarny Jamie Olivera 11.30 Strażnik Texasu (s.) 12.40 Dziewczyny Gilmore'a (s.) 13.30 Anastazja (s.) 14.20 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.10 Gwiazdne wrota (s.) 15.55 Dempsey i Makepeace (s.) 16.50 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Błękitne otchłanie (s.) 18.20 Prognoza pogody 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.50 Pálí vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Gospoda (s.) 20.30 Scenki na scenę (pr. roz.) 21.35 Obywatelskie judo (pr. publ.) 22.25 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 23.20 Bezlitośni ludzie (film USA) 0.50 Nie ma nieomylnych (pr. roz.) 1.40 Martwa strefa (s.) 2.20 Rady ptaka Loskutaka 3.35 Program rozrywkowy 4.25 Derrick (s.).

■ PRIMA

8.00 St. Tropez (s.) 9.00 Płomień wąpliwości (s.) 9.55 Prima jazda (mag.) 10.40 Lekarz ze wsi (s.) 11.35 Szansa bez granic (pr. roz.) 12.35 W lot po świecie (mag.) 13.40 Pomoc domowa (s.) 14.15 Pan Złota Rączka (s.) 14.45 Beverly Hills 90210 (s.) 15.45 Stary (s.) 16.55 Julie Lescaut (s.) 18.35 VyVolení (reality show) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.50 VyVolení (reality show) 21.15 Aż na koniec świata (film niem.) 23.00 Trzydzieści spraw majora Zemana (s.) 0.20 Wielka heca Bowfingera (film USA) 2.00 Szybka wygrana 3.40 Świat 2005.

PIĄTEK 26 SIERPNIA

■ TVP 1

6.05 Tucker (s.) 6.30 Lato z Jedyneką 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na suk-

Latający wirus

Film USA, 2001 r.

Piątek 26.8., TVP 1, godz. 22.50

Reżyseria: Jeff Hare.

Występują: Gabrielle Anwar, Craig Sheffer, Rutger Hauer, David Naughton, Duncan Regehr, Jason Brooks, Mark Adair-Rios.

Opowieść, która – o czym świadczą wydarzenia ostatnich lat – bliska jest rzeczywistości. Włóczy się reporter telewizyjny Ann Baurer (Gabrielle Anwar) zamierza nakręcić materiał o ukrytym w brazylijskiej dżungli laboratorium jednej z firm naftowych. Na miejscu okazuje się jednak, że pod przykrywką laboratorium stworzono ośrodek badawczy zajmujący się produkcją broni biologicznej. Wyhodowany przez naukowców śmiertelny wirus przenoszony jest przez niezwykle agresywne afrykańskie pszczoły. Samolot, którym Baurer ze swoim sensorycznym materiałem wraca do Stanów, wpada w silne turbulencje. Z potrząskanych bagaży jednego z pasażerów wylatują pszczoły. Zabrał je ze sobą na pokład bezwzględny doktor North (David Naughton). Dziesięć kilometrów nad ziemią leci teraz najstraszliwsza bomba biologiczna jaka groziła kiedykolwiek światu...

ces (s.) 8.40 Kopciuszek (s.) 9.05 Nigdzie w świecie nie znajdziecie (pr. dok.) 9.20 Maszyna zmian TeleJulia (film pol.) 9.50 Extr@ - Czy możesz żyć bez...? 10.15 Leksykon polskiej muzyki rozrywkowej Kora 10.50 Lato z Jedyneką 11.05 AAAabsolutnie każdą pracę 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Do góry nogami (film pol.) 13.45 Autosalon (mag.) 14.05 Plebania (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 Klan (s.) 16.05 Moda na sukces (s.) 16.30 Lato z Jedyneką 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Krótka historia pewnego koncertu - J.M. Jarre w Gdańsku 17.35 Lokatorzy (s.) 18.05 Czarne chmury (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.30 Przestrzeń wolności - Koncert Jeana Michela Jarre'a 22.35 Wiadomości 22.50 Latający wirus (film USA) 0.30 Golden League w Brukseli 1.30 Strajk Umowa (s.) 2.25 Cel wyższy (film USA).

■ TVP 2

6.10 Złotopolscy (s.) 6.35 Samotni strzelcy (s.) 7.15 Dwa światy (s.) 7.45 Teletubisie (dla dzieci) 8.10 McGregorowie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.10 Miss Polonia sylwetki - Beata Kozar 10.14 Miss Polonia sylwetki - Wenezuela Francys-Sudnicka 10.20 M jak miłość (s.) 11.05 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza - Smak Stambułu 11.35 Chłopi (s.) 12.25 Detektywi na wakacjach (s.) 13.25 Dziwne przygody koziołka Matołka (s. anim.) 13.35 W pogoni za fortuną film USA 15.10 Samotni strzelcy (s.) 15.55 Miss Polonia sylwetki - Beata Kozar 15.58 Miss Polonia sylwetki - Wenezuela Francys-Sudnicka 16.15 Najpiękniejsze plaże świata (film dok.) 17.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 19.00 Klub dobrych kierowców (mag.) 19.10 M jak miłość (s.) 20.00 Panorama flesz 20.05 FC Liverpool - CSKA Moskwa - Superpuchar Europy 23.00 Miss Polonia sylwetki - Beata Kozar 23.04 Miss Polonia sylwetki - Wenezuela Frantys-Sudnicka 23.30 Biznes 23.50 18 strajkowych dni (s.) 0.05 07 zgłoś się (s.).

■ TV KATOWICE

7.00 Echa dnia 7.45 Aktualności 7.50 Zrobię to sam 8.05 Trójka tam była Słoneczna rodzina 8.45 Gość dnia 9.00 Smaki, które podbiły świat (s.) 9.45 Klan (s.) 10.45 Telekurier 11.15 Gość dnia 11.45 Koncert na 4+ Zaspiewać w Olsztynie 12.35 Lech Wałęsa bilans dwóch dekad 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Wierzę, wątpię, szukam 14.45 Książka dla malucha (mag.) 15.00 Kamienna tajemnica (s.) 15.35 Msza święta 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Pod górę 17.50 Trzymaj formę 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.37 Jasnogórskie zabytki 19.00 Polska-Estonia - Mistrzostwa Europy mężczyzn 21.00 Echa dnia 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.50 Wiadomości sportowe 21.55 Reportaż z dreszczykiem... 22.15 Nawigator 22.55 Kurier sportowy 23.10 Złodzieje uliczni (film ang.) 0.00 Tu stoje (film dok.).

■ POLSAT

5.55 Piosenka na życzenie 6.40 TV market 6.55 Yu-gi-oh! (dla dzieci) 7.20 Interwencja (mag.) 7.45 Zbuntowany anioł (s.) 8.40 JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 9.40 Słoneczny patrol (s.) 10.40 Bravo 11.10 Czego się boją faceci, czyli seks w mniejszym mieście (s.) 11.40 Czułość i kłamstwa (s.) 12.05 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Yu-gi-oh! (dla dzieci) 13.30 Domowa kawiarenka 13.55 Kabaret 14.40 Wybrańcy fortuny (film USA) 15.45 Wydarzenia 16.10 Exclusive 16.40 JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 17.40 13. posterunek (s.) 18.15 Całkiem nowe lata miodowe (s.) 18.45 Wydarzenia 19.25 Daleko od noszy (s.) 20.00 Obłężenie Ruby Ridge (film USA) 21.00 Chirurdzy (s.) 22.00 Nieustraszeni (s.) 23.00 Liga mistrzów śmiechu 23.50 Biznes Wydarzenia 0.20 Poznaj tatusia (film USA) 1.55 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Bajkowe wakacje 9.15 Gdzie się podział

ta stara piosenka 10.00 Wiadomości 10.05 Ostatni nauczyciel w Czechach 1/2 (film czes.) 11.25 Szczęście domowe (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Kolory życia (mag.) 13.30 W jaki sposób... (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Nasza wieś (mag.) 14.25 Program dla miłośników muzyki dętej 15.00 Życie na zamku (s.) 16.00 Wiadomości 16.05 Wizytówka (dok.) 16.35 Willy Fog (s. anim.) 17.00 Niech żyje S Club! (s.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.30 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Syn Francuza (film fr.) 21.50 Talk show Jana Krausa 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Manchild (s.) 23.50 Komisarz Montalbano (film wł.) 1.30 Plawci (pr. muz.) 2.05 AZ-kwiz 2.30 Pod pokrywką.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Rowerowe włóczęgi (s. dok.) 8.50 Nie ma małych ról 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.50 Wszystko, co wiemy o AIDS 12.00 Euronews 12.20 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 12.35 GEO: Bez psa ani rusz (s. dok.) 13.00 Zaginiona dusza narodu (s. dok.) 14.00 Bajkowe wakacje 15.05 Klocki (dla dzieci) 15.15 Bajkowe wakacje 15.45 Przygody nauki i techniki (s. dok.) 16.15 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 16.25 Kamera w podróży (s. dok.) 17.20 Spostrzeżenia z zagranicy 17.25 Skarby świata (s. dok.) 17.40 Nasze zamki (s. dok.) 17.55 Teraz w swoim szczęściu o pomoc proszę (dok.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.00 Euronews 19.55 Stop 20.00 Golden League Bruksela 22.15 Fresh Film Fest II 22.25 Koncert z Senatu (mag. muz.) 23.05 Klub dokumentalny: Sen Hitlera o Mysze Miki 0.00 J.A.R. a Dan Bárta (koncert) 0.40 Herbata dla trzech 1.10 Potomkowie sław 1.35 Czarne owce 2.00 W jaki sposób... 2.25 Manchild 2.50 Magiczną krainą 3.35 Regiony TVC.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.25 Columbo (s.) 10.40 Poradnik kulinarny Jamie Olivera 11.10 Strażnik Texasu (s.) 12.00 Dziewczyny Gilmore'a (s.) 12.45 Gwiazdozbiór Novy (pr. roz.) 13.25 Anastazja (s.) 14.20 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.05 Gwiazdne wrota (s.) 15.55 Dempsey i Makepeace (s.) 16.50 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Błękitne otchłanie (s.) 18.20 Prognoza pogody 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 Pálí vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Gospoda (s.) 20.30 Milioner (teleturniej) 21.25 Tata i małolata (film USA-fr.) 23.10 Komisarz Rosa Roth (s.) 0.50 Puszek (erot. show) 1.30 Igrać z ogniem (film erot.) 2.50 Obywatelskie judo 3.35 Lowcy koszmuru (s.) 4.50 Derrick (s.).

■ PRIMA

8.00 St. Tropez (s.) 9.00 Płomień wąpliwości (s.) 9.55 Prima jazda (mag.) 10.45 Lekarz ze wsi (s.) 11.40 Szansa bez granic (pr. roz.) 12.45 W lot po świecie (mag.) 13.45 Pomoc domowa (s.) 14.20 Pan Złota Rączka (s.) 14.50 Beverly Hills 90210 (s.) 15.50 Stary (s.) 17.00 Julie Lescaut (s.) 18.35 VyVolení (reality show) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.50 Losowanie loterii Euromiliony 19.51 VyVolení (reality show) 21.15 Król kosza (film USA) 23.15 Losowanie loterii Euromiliony 23.25 Rodem z policji III (film USA) 1.00 Szybka wygrana 2.15 Policja obyczajowa (s.) 3.30 Receptariusz prima pomysłów.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Dnia 25. 8. 2005 mija 2. bolesna rocznica śmierci

śp. ROMANY JĘDRZEJCZYK

z Orłowej Lutyni. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi. RK-159

Dziś, 25. 8. mija 5. rocznica śmierci

śp. JANA ONDRUSZA

z Olbrachcic. Z miłością i szacunkiem wspomina rodzina. AD-119

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Pan i Pani Smith (25, 26, godz. 20.00); Garbi - super bryka (25, 26, godz. 17.45); **Reflex**: Sposób na teściową (25, 26, godz. 17.00, 20.00); **TRZYNIEC** - **Kosmos**: Batman - Początek (25, 26, godz. 17.30); Ong-bak (25, 26, godz. 20.00); **HAWIERZÓW** - Centrum: Magiczna karuzela (25, 26, godz. 15.30); Blisko nieba (25, 26, godz. 17.45); Batman - Początek (25, 26, godz. 20.00); **CIESZYN** - **Piast**: Marzyciel (25, godz. 20.00); Sposób na teściową (25, godz. 18.00); Batman - Początek (26, godz. 18.00, 20.30).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30.
POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

BŁĘDOWICE - zarząd MK PZKO zaprasza na tradycyjne Dożynki Śląskie w sobotę 27. 8. o godz. 15.00 do ogrodu Domu PZKO.
DĄBROWA - MK PZKO zaprasza 27. 8. na festyn PZKO w ogrodzie przy Domu Narodowym. Od godz. 15.00 przygrywać będzie orkiestra „UFO”.
KARWINA - Koło MSz Gimnazjum w Karwinie zaprasza wszystkich rodziców, studentów, absolwentów i sympatyków szkoły 10. 9. o godz. 15.00 do PZKO Karwina Stare Miasto na „Kopaczówkę” - festyn. GL-431
KARWINA FRYSZTAT - Chór męski „Hejnał-Echo” zaprasza na powakacyjną próbę w piątek 26. 8. o godz. 18.00.
PTTS „BŚ” - informuje, że odjazd na wycieczkę 27. 8. Kubinská hola jest o godz. 6.00 z Karwiny, 6.25 z Cz. Cieszyna, 6.35 Trzyna - dworca kolejowego; a dalej co 5 minut: Wędrynia, Bystrzyca, Gródek, Nawsie, Jabłonków i Mosty. Przypominamy

Czeska firma z branży browarniczej zatrudni osobę na stanowisko:

Koordynator ds. Logistyki i Administracji
miejsce pracy Cieszyn

Wymagania:

- ◆ wykształcenie średnie
- ◆ znajomość j. angielskiego
- ◆ znajomość j. czeskiego dodatkowym atutem
- ◆ znajomość pakietu MS Office
- ◆ doświadczenie w pracach biurowych
- ◆ termin rozpoczęcia pracy: 1. 10. 2005.

CV wraz z listem motywacyjnym prosimy przesłać na adres e-mail: info@zlatopramen.pl lub fax: 0-22 6425381

w terminie: do 31. 8. 2005.

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;

w godz. otwarcia w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Fryszacie (przy rynku);

e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

Kronika Rodzinna

Dziękujemy wszystkim, którzy przyszli pożegnać się z naszym Nieodżałowanym

Doc. inż. EDWARDEM GAŁUSZKĄ, CSc.

z Karwiny. Dziękujemy za kwiaty oraz serdeczne wyrazy współczucia. Szczególne wyrazy podziękowania należą się pani MUDr Vaňkowej i MUDr Žurkowej za opiekę lekarską. Żona, córka i syn. RK-161

o ubezpieczeniu indywidualnym. Są jeszcze wolne miejsca. Inf. pod nr. tel.: 596 314 711.

UWAGA ChNP - zarząd chóru zawiadamia, że pierwsza powakacyjna próba jest 30. 8. o godz. 15.00 w Klubie PZKO przy ul. Božka w Cz. Cieszynie.

Co za Olzą

ŚLĄSKI ZAMEK SZTUKI I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, Cieszyn: do 28. 8. wystawa „Wobec konsumpcji”. Otwarte wt-nie: 10-17.

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, Mennicza 46, Cieszyn: do 27. 10. wystawa pt. „Granice wytyczone słowami”, konflikt na Śląsku Cieszyńskim w świetle literatury politycznej (1848 - 1947). Otwarte po-śr i pt: 8-18, so: 9-15.

GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 4. 9. wystawa malarstwa Ewy Wąsikiewicz-Wolnickiej „Liryka i metafora”. Do 2. 9. wystawa najciekawszych prac ze zbiorów Galerii Bielskiej BWA. Otwarte wt-nie: 10-18.

Wystawy

DK „POKLAD”, Ostrawa Poruba, M. Kopeckého 675: do 15. 9. wystawa obrazów artystów - plastyków, Polaków tworzących w krajach Czwórki Wyszehradzkiej „Cztery nieba”. Otwarta po-pt: 8-18.
KONGRES POLAKÓW, Cz. Cieszyn, Komenského 4: do 16. 9. wystawa z okazji 70. rocznicy udziału harcerzy z Zaolzia w Zlocie ZHP w Spale „Śladami złotych harcerskich”. Otwarte w po-pt: 9-15.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Do 11. 9. wystawa historyczna Zdeňka Hapala - lalkarza, artyści i reżysera. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **INTERKLUB, Karwina Frysztat, rynek Masaryka 10**: do 20. 11. wystawa „Idziemy spać”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUSAION, Hawierzów, Dělnická 14**: do 2. 10. wystawa „Hawierzów: powstanie miasta”. Do 31. 10. wystawa „Barok w Cieszyńskim”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **KOTUŁOWA DRZEWIONKA, Hawierzów Błędowice**: wystawa „Mieszkanie ludowe i tradycje rolnictwa w Cieszyńskim”. Otwarte wt-pt: 9-17, so-nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TRAGEDII ŻYWO-**

PROSIMY O POMOC PRZY POSZUKIWANIU! Dnia 13. 8. w okolicy Kocobędza zgubiły się dwie suczki setera angielskiego, Cheryl i Aura. Będziemy wdzięczni za jakiegokolwiek informację. Wynagrodzenie! Soňa Fabowa, tel. 777 621 943. GL-466

CICKIEJ, Hawierzów Żywocice: do 31. 12. wystawa „Od ognika do żarówki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie**: stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Do 31. 12. wystawa „Pietwałd w zmianach stuleci”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW W JABŁONKOWIE, rynek Mariański 14**: do 2. 10. wystawa „Jabłonkowskie szanse”, wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

DOMY RODZINNE - SPRZEDAŻ

Dom rodzinny w Olbrachcicach, parcela 1 079 m², dwupiętrowy, podpiwniczony, woda, el., gaz, kanalizacja, dobry dojazd. Cena do negocjacji 1 300 tys. Kč. 777 077 277.

Chata ogrodowa z parcelą ok. 14 a w Trzynie Podlesiu, ładne miejsce. Cena do uzgodnienia. 777 074 552.

Chata wczasowa w Rzece, parcela ok. 10 a, studnia, el. Cena do negocjacji 300 tys. Kč. 606 757 577.

Dom rodzinny w Wielopolu, parcela ok. 1 ha, podpiwniczony, woda, el., szambo. Cena do negocjacji 1 570 tys. Kč. 777 074 552.

Dom rodzinny w Trzynie Nieborach, parcela ok. 15 a, dwupiętrowy, podpiwniczony, el., szambo, studnia. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Dom rodzinny w Cz. Cieszynie, ul. Dukelská, 6+1, parcela, podpiwniczony, sieć inżynierska, po rekonstrukcji, dobry dojazd, odpowiedni jako siedziba firmy. Cena do uzgodnienia. 777 074 552.

Dom rodzinny w Ropicy, garaż, parcela ok. 12 a, studnia, utrzymywany ogród, dobry dojazd. Cena do negocjacji 1 600 tys. Kč. 777 074 552.

Dom rodzinny w Cz. Cieszynie, ul. Kopernika, 6+1, parcela 7 a, podpiwniczony, sieć inżynierska, po rekonstrukcji. Zniżka 3,5 mil. Kč. 777 077 277.

Dom rodzinny w Śmílovicach, 4+1, budynek gospodarczy, parcela ok. 14 a, podpiwniczony, el., woda, szambo, studnia, dobry dojazd. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Chata wczasowa w Trzynie, parcela ok. 13 a, spokojna podbeskidzka okolica, dobry dojazd. 777 077 277.

GARAŻE - sprzedaż
Garaż w Trzynie Borku. Cena do uzgodnienia. 80 tys. Kč. 777 074 552.

OBIEKTY KOMERCYJNE
Obiekt komercyjny z parcelą w Cz. Cieszynie - Żuków G., suterena ok. 140 m², parter z wystawą sklepową ok. 270 m², dobry dojazd, parking, rampa. Możliwość wynajęcia części obiektu, według umowy. Czynsz do uzgodnienia. 777 077 277.

Oferujemy pomieszczenia do wynajęcia w Cz. Cieszynie (budynek ČSOB), ok. 40 m², 1 piętro, internet, alarm, wyposażony. Czynsz 8 000 Kč/miesiąc. 777 077 277.

Oferujemy pomieszczenia do wynajęcia w Cz. Cieszynie, ul. Jablunkovská, 3 pokoje na 1. piętrze, ok. 116 m². Czynsz 7 500 Kč/miesiąc + usługi. 606 757 577.

Oferujemy biura do wynajęcia w Cz. Cieszynie, ul. Jablunkovská, 3. piętro, ok. 233 m². Czynsz 800-1500 Kč/m² (według rozmiarów) + usługi. 606 757 577.

Do wynajęcia 4+1 w domu rodzinnym w Trzynie Starym Mieście, częściowo wyposażony, garaż, odpowiednio i jako siedziba firmy, czynsz do uzgodnienia. 777 077 277.

PARCELE
Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów: Stanisławice, Kocobędz, Ropica, Dobracice, Wędrynia (1800 m², gaz, woda, el. na miejscu), Cierlicko - 40a (sieć inżynierska), Trzynie Podlesie. 606 757 577.

MIESZKANIA - oferty
Mieszkanie własnościowe 1+1, Cz. Cieszyn, ul. Tovární. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyn, ul. Kysucká, przerebki. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyn, ul. Polní, przerebki. Cena 320 tys. Kč. 777 077 277.

Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyn, ul. Čáslavská, przerebki. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyn, ul. Okružní, przerebki. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyn, ul. Kopernikova, duży balkon. Cena do negocjacji 480 tys. Kč. 777 077 277.

Mieszkanie 4+1, Cz. Cieszyn, ul. Mládežnická, przerebki. Cena do negocjacji 400 tys. Kč. 777 077 277.

Mieszkanie 2+1, Trzynie, ul. Erbenova, po rekonstrukcji. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Wymienie mieszkanie 4+1 w Cz. Cieszynie, ul. Tovární. Wszystkie do uzgodnienia. 777 077 277.

Dla klienta z gotówką poszukujemy mieszkania w centrum Cz. Cieszyna. 777 077 277.

Potrzebujemy państwo sprzedać lub wynająć mieszkanie? Korzystajcie z naszych usług. Czekamy na oferty.

Oferuje:

Jan Czernek
558 711 842
606 757 577
777 077 277

CZERNEK

DOŻYNKOWY WEEKEND

W sobotę w Oldrzychowicach

OLDRZYCHOWICE (W. Z.) - Co roku w ostatnią sobotę sierpnia urządza Miejsce Koło PZKO Dożynki. Do tej pory odbywały się one w obejściu Domu PZKO. W br. Oldrzychowice dołączają do reszty gmin przypominających sobie 700-lecie pierwszego pismennego zapisu. Korzystając z jubileuszowej okazji, pezetkaowcy zapraszają w sobotę 27 bm. na „Dożynki na fojstwie”. Obrządek dożynkowy rozpocznie się o godz. 15.

Dzięki życzliwości obecnych wła-

ścicieli państwa Steblów dożynkowi goście spotkają się w historycznym obejściu fojtów oldrzychowickich. Tu w części zwanej Wieś brała początek gmina, tu zwolnione od robocizny rody gazdów, na stanowisku fojta, zarządzały Oldrzychowicami.

Na fojstwie można dojechać z Trzyna autobusem na końcowy przystanek Oldrzychowice Wieś. Na pobliskim gospodarstwie organizatorzy witają będą goście kołaczami gaździnki i gazdowską miódulą.

W niedzielę do Gutów

GUTY (sch) - Kto nie zaplanował jeszcze niedzieli, powinien jak najszybciej to zrobić i... wybrać się na guckie 38. „Dożynki Śląskie”.

Jak nam powiedział prezes MK PZKO, **Jan Kaleta**, imprezę otworzy o godz. 13.00 pochód dożynkowy, który przy dźwiękach orkiestry dętej „Jablunkovanka” przejdzie od końcowego przystanku autobusowe-

go do Domu PZKO w Gutach. Tam czeka na dożynkowych gości atrakcyjny program, w ramach którego wystąpią zespoły „Oldrzychowice”, „Bystrzyca” oraz „Gróńie” z Wisty. Guccy pezetkaowcy szykują też tradycyjnie bogatą ofertę kulinarną: m.in. dania ze świniołowia własnej roboty oraz kołacz domowego wypieku.

FOT. WŁADYSŁAW ONCZAK

Na ostatnią wakacyjną sobotę 27 bm. w godz. od 10 do 13 na Rynku Masaryka w Karwinie Fryszacie przygotowano dla mieszkańców miasta i okolicy niespodziankę. W nawiązaniu do tradycyjnych poplenerowych prezentacji twórczości plastyków wokół fontanny Urząd Miejski i Miejski Dom Kultury zapraszają na wystawę karwinińskich plastyków „Kole fontanny”. Przedstawili się na niej 12 autorów - Edgar Baran, Renata Filipowa, Jitka Gřešková, Eva Klubalova, Dita Maruscáková, Tomáš Oslizok, Oskar Pawlas, Jarka Rybowa, Míla Štémónová, Walter Taszek, Romana Taszkowa i Tadeusz Wrątny. Będą więc obrazy, rysunki, grafiki, ceramika artystyczna i rzeźby. Sobotnie przedpołudnie odwiedzający rynek słuchać będą mogli kapeli cymbałowej „Olšínska”. Jak może to wyglądać, pokazuje zdjęcie z poplenerowej wystawy z końca lat dwudziestych XX wieku.

Rozśpiewany Cieszyn

CIESZYN (pap/mro) - Ponad pół tysiąca artystów z Polski, Rosji, Niemiec, Austrii, Włoch, Czech, Słowacji, a nawet Australii bierze udział w kończącym się 26 sierpnia w Cieszynie XIV Międzynarodowym Festiwalu Muzyki Wokalnej „Viva il Canto”.

Przed melomanami jeszcze dwa wydarzenia muzyczne. Dziś o godz. 19.00 w Sali Koncertowej PSM w Cieszynie odbędzie się koncert Liryki Wokalnej pt. „Kobieta, Mężczyzna i Miłość” prezentujący utwory Roberta Schumanna w wykonaniu Katarzyny Jagiello (sopran), Kingi Firlej (fortepian) oraz Ryszarda Kalusa (baryton) i Katarzyny Makowskiej (fortepian). Słowem wiązaniem przez koncert poprowadzą słuchaczy Halina Pasekova oraz Karol Suszka.

Jutro zaś o godz. 19.00 w teatrze im. Adama Mickiewicza w Cieszynie odbędzie się koncert „Trzech Tenorów Kontra...” z udziałem trzech kontrtenorów Michała Czerniawskiego, Tomasza Szpieca, Michała Wajdy-Chłopińskiego oraz trzech sopranów Olivii Ohl, Magdaleny Wltczak oraz Sabiny Olbrich-Szafranec. Towarzyszyć im będzie orkiestra Filharmonii Zabrzeńskiej. Konferansjerkę poprowadzi pomysłodawczyni powstania w 1992 roku festiwalu i jego dyrektor-

ka, Małgorzata Mendel. Dodajmy, że w programie tegorocznego festiwalu znalazło się też miejsce między innymi na prezentację muzyki hiszpańskiej oraz warsztaty wokalne, które poprowadził Piotr Kusiewicz z gdańskiej Akademii Muzycznej. Osobny koncert został poświęcony pamięci papieża Jana Pawła II. Program „Pasji stojących obok” wypełniły utwory Antonio Vivaldiego i Giovanniego Battisty Pergolesiego.

Gdy słyszę Polska

Konkurs „Złotego Płówa” pod patronatem m.in. Polskiego Radia „Polonia”, TVP „Polonia” i „Nowego Dziennika” ogłosił „Poland-USA Promotion”. Tematem dowolnej formy tekstu (1-3 strony) ma być temat „Co myślę, gdy słyszę Polska?”.

Teksty w polskiej lub angielskiej wersji językowej można przysyłać w kopercie, na dyskietce (3½ floppy lub CD) wraz z wydrukiem papierowym. W załączonej kopercie organizatorzy proszą o zamieszczenie dokładnego adresu autora. Termin nadsyłania prac pod adres: Poland-USA Promotion, 20 W38 Street, 4 Fl., Suite 5, New York, NY 10018 do 1 września. Adres kontaktowy: plusa@mail.com. (mro)

Fot. DANUTA BRANNA

Poniedziałkowy pogrzeb ks. Eugeniusza Kalischa, który przez 25 lat nieustrudzenie pracował jako proboszcz parafii Jabłonkowskiej, zgromadził bardzo liczne rzesze parafian, a także dziesiątki duchownych, zakonników i zakonnic. Mszę świętą i obrzędy pogrzebowe celebrował biskup diecezji ostrawsko-opawskiej, Msgr. Franciszek Lobjkowicz. Wyrazy pamięci i wdzięczności złożyli Zmarłemu przedstawiciele wiernych, podkreślając Jego zasługi wspominano m.in. o wielkiej przychylności, jaką darzył zespoły „Gorol”, „Nowina” i „Lipka”.

Piotrowice świętują 700-lecie

Z okazji 700-lecia Piotrowic koło Karwiny na torze motocrossowym w Markłowicach Dolnych odbędzie się w sobotę 27 bm. XI Festyn Gminny. Początek imprezy o godz. 15.

Profesjonalny program artystyczny zainauguruje grupa Maxim Turbulenc (godz. 16). Po niej na estradzie pojawiać się będą kolejno Monika Absolonová z grupą Golem (17.45), Richard Krajčo z grupą Kryštof (20.00) oraz popularna ostrawska grupa Buty (21.30). Prezentorem kon-

certy będzie Roman Pastorek z Radia Čas. Przewidziano również występy dzieci miejscowej szkoły oraz gości z Polski.

Obchodom jubileuszowym towarzyszyć będą wystawy obrazów z tematyką piotrowicką, które powstały podczas niedawnego pleneru malarzskiego oraz robótek ręcznych miejscowego koła Czeskiego Związku Kobiet. Zwieńczeniem imprezy będzie pokaz ogni sztucznych oraz zabawa taneczna. (s)

Hyde Park

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Rozważania nie tylko pogórolskie

Od Górolskiego Święta minęły wprawdzie już ponad dwa tygodnie, ale wrażenia będą jeszcze długo spędzać sen z powiek. Pomijając psią pogodę, która według kroniki była przez obydwa dni dopiero po raz dziewiąty w 58-letniej historii GŚ, czułem się jakbym był we wrześniu we wiadomym miejscu w Łomnej Dolnej. Uderzenie pierwsze. W miejscu postoju ciężarówka z piwem pewna pani mająca sprzedawać jakieś pierniki wyklócała się z pewnym panem o to, że samochód stoi na jej miejscu. Nic na tym nie byłoby ciekawego, gdyby nie to, że klócili się w języku czeskim. Znam tego pana na tyle, iż wiem, że jest absolwentem polskiej szkoły. Zagadnąłem najczystszą polszczyzną, na jaką mnie stać, panią, o co tu chodzi. I tu ten szok. Ona mi również czystą polszczyzną zaczęła tłumaczyć, co i jak. Na moje pytanie, dlaczego używa czeskiego w rozmowie z Polakiem, padła także rozbrajająca odpowiedź: „Myślałam, że to szofer Radegastu”. A może tak próbować w naszej gwarze cieszyńskiej, a dopiero potem jak powie dana osoba, że nie rozumiem, przejść na jej język? Uderzenie drugie. Po krótkiej drzemce po sobocie w stoisku wracam z nową ekipą w niedzielne przedpołudnie na miejsce, a tu po rozładunku pojawia się dwóch facetów i pytają, czy nie dalibyśmy coś dla tych, co robili nad ranem porządek. Przez pierwszy moment myślałem, że to miasto wysłało jakąś firmę do sprzątnięcia, bo PAN przekazywał swą prośbę znów w języku czeskim. Po krótkiej wymianie zdań znów miałem przed sobą Polaka, który wyglądał na jak najbardziej trzeźwego, a na pytanie czy nie pomylił sobie Górola z Łómną we wrześniu takownie się oddalił, nie zabierając nawet butelki, którą by z pewnością otrzymał, gdyby nas w stoisku nie wkurzył do białości. Uderzenie trzecie. Późne popołudnie w niedzielę, jedzenie mimo psiej pogody sprzedane, bo widząc prognozę, nie przeholowaliśmy z ilością, twarde kontrole higieny za nami, nuda w stoisku, tylko piwo, kwit i lejeczki, wychodzę więc zobaczyć co w innych stoiskach. Przechodząc obok stoiska ze świecidełkami,

słyszę znajomy głos, tylko dlaczego po czesku? Odwracam się i dosłownie osłupiałem. Skojarzenie z osobą było prawdziwe. Znany działacz społeczny, prezes lub wice jednej z naszych zaolziańskich organizacji zrzeszonych od początku w Kongresie Polaków starał się wybrać świecidełko ze swoim znakiem zodiaku notabene różniącym się w języku czeskim tylko jedną literą od polskiego. Po otrzymaniu go zapewniał panią w stoisku, iż na przyszły rok znów może przyjechać i sprzedawać. Po jego odejściu zadałem sobie trud i poprosiłem o skorpioną, oczywiście po polsku. O ziorno, pani wiedziała, o co chodzi, chociaż mówiła słabo „po naszymu”, może się kiedyś nauczy. O ile jednak nie będzie trafiać na takich ludzi, jakich ja spotkałem w ciągu zaledwie dwóch dni, zaledwie kilkakrotnie wychodząc ze stoiska. Mijają wakacje i urlopy, a tu jakoś nie słychać, byśmy się budzili z letargu, przegotowywali petycje, które wszyscy prezesi otrzymali jako wzór. Na co czekamy, czy na to, że coś się zmieni w ustawie o gminach. Nic się nie zmieni, bo nie ma politycznej woli do wyborów, a potem władzę przejmie na długie 4 lata partia, która wie, że jesteśmy nic nie znaczącą, maksymalnie 15 tys. głosów liczącą grupą narodową, a to tylko 1/4 mandatu i można nas spokojnie olać wiadomo czym. Jeżeli nie przestaniemy się bać używać własnego języka lub choćby „po naszymu” lub będziemy chcieli profilaktycznie pokazać, że znamy czeski i to nas dowartościuje, będziemy przegrywać i z petycją. Spotkałem także na GŚ Polaka z Białorusi i Warszawiaka. Może kiedyś o nich napiszę, bo według nich strach jest znacznie większy w ich krajach, jeden boi się służb specjalnych, a drugi państwa wyznaniowego i zmiany konstytucji po wrześniowych wyborach. Nasz strach z petycji i spraw z tym związanych to pestka w porównaniu z tym, co inni przeżywają i przeżywać mogą, o ile ich prognozy się spełnią. Podnieśmy czoło i przestaniemy się bać bez względu na to, czy mamy zawodowe, średnie lub wyższe wykształcenie, jak na pokazanych tu przykładach. WŁADYSŁAW DRONG

Wydarzenia Sportowe

ECHA PIŁKARSKIEGO WEEKENDU W I A KLASIE – GRUPIE B

Derby bez zwycięzcy

● **CZELADNA – KS BYSTRZYCA 3:1 (3:0). Bramka dla Bystrzycy: Kuśnirák. Sędziował Slaný. Widzów 200.** Działacze piłkarskiego związku w Olomuńcu w zasadzie pomogli gospodarzom sięgnąć po zwycięstwo w inauguracyjnej kolejce rozgrywek I A klasy – grupy B. Bystrzycanie nie mogli bowiem wystawić do meczu sześciu piłkarzy podstawowego składu, gdyż zabrakło dla nich kart transferowych. Szóstka graczy: Faruga, Mendrok, Strokosz, Foniok, R. Konderla i Cymorek może pojawić się na boisku dopiero w 2. kolejce (w najbliższą niedzielę Bystrzyca zmierzy się u siebie z Rychwałdem). – *Balagan w Olomuńcu kosztował na sporo nerwów i szkoda straconych trzech punktów. Rywal był z pewnością do pokonania – stwierdził dla „GL” dyrektor klubu Petr Šingel.* Bystrzycanie w drugiej połowie nie schodzili spod pola karnego gospodarzy, w decydujących chwilach zabrakło im jednak większej precyzji. Jedyne goła dla Bystrzycy zdobył w 54. minucie Kuśnirák, po rzucie różnym Deliny. Szczęścia zabrakło podopiecznym trenera Radka Morcinka przy strzale Kopki – piłka trafiła w spojenie słupka z poprzeczką.

● **STONAWA – RAPID SKRZECZÓŃ 1:1 (1:1). Bramki: Wojtyna – Glaic. Sędziował Podhradský. Widzów 250.** Obie drużyny nie ukrywały przed startem sezonu, że chcą grać w górnych strefach szóstoligowej tabeli. Dla trenera Rapidu Marka Poštulki był to zarazem i debiut na ławce trenerskiej. Przypomnijmy, były napastnik Banika Ostrawa i reprezentacji RC dosłownie w ostatniej chwili zmienił na stanowisku trenerskim doświadczony Milana Procházkę. Oczekiwanie przed meczem były spore, remis jest ale sukcesem gości, którzy spotkanie dogrywali w dziewiątkę. W 32. minucie przed przysięgą wderwał Motloch, w 80. minucie czerwony kartonik ujrzał też J. Kubinský. – *Jestem przekonany o tym, że w pełnym składzie sięgnęlibyśmy po trzy punkty – uważa dyrektor Rapidu*

Skrzeczoń Aleš Kvičala. Gospodarze rozpoczęli derby z dużym impetem. Już w 5. minucie po błędzie skrzeczkońskiej obrony na 1:0 strzelił Wojtyna. Gospodarze sami podcięli sobie żyły, zaliczając w 23. minucie samobójca. Z lewej strony dośrodkował w pole karne Glaic, a piłka pechowo odbiła się od któregoś z obrońców Stonawy i wpadła do siatki. Rapid wprawdzie od 32. minuty prezentował się w osłabieniu, ale miał częściej w posiadaniu piłkę. Stonawianie grali trochę nerwowo, nie potrafili rozmontować dobrze poukładanej skrzeczkońskiej defensywy. W ostatnich dziesięciu minutach Stonawa grając z przewagą dwóch zawodników miała wręcz wymarzoną okazję, by przechylić szalę meczu na swoją korzyść. Gospodarze swoje kałasznikowy pozostawili jednak w domu.

● **FK HAWIERZÓW – PRZYBOR 4:2 (4:1). Bramki: Zoller 3, M. Bielan – Maluś, Juřena. Widzów 250.** Hawierzowscy „Indianie” na inaugurację sezonu zachwycili tylko w pierwszej połowie. W 39. minucie na tablicy świetnej widniał wynik 4:0 i wszystko wskazywało na to, że druga odsłona dogrywać się będzie już tylko z przymusu. I tak też się stało, tyle że z przymusu dogrywali gospodarze, pozwalając gościom na zdramatyzowanie meczu. Piłkarze Przyboru przy stanie 4:0 przestali prezentować naiwny futbol. Nastawili się na defensywę, czekając na każdą nadarzącą się okazję do błyskawicznego kontrataku. A sytuacji do szybkich akcji oskrzydających było sporo, hawierzowanie bowiem właściwie to spacerowali tylko po boisku. W 48. minucie po złe przeprowadzonej pułapce ofsajdowej na 4:2 trafił Juřena, od tej fazy gry na murawie dominowali goście. Hawierzowski bramkarz Poledník nie dał się już zaskoczyć i to głównie jego zasługą „Indianie” sięgnęli po komplet punktów w premierowym swoim występie w 6. lidze. – *W drugiej połowie sporo było nerwówek. Nie rozumiem, dlaczego graliśmy tak nonszalancko – stwierdził*

sekretnarz hawierzowskiego klubu Bronislav Schimke. – *Ważne jednak, że pierwszy mecz mamy pomyślnie za sobą i trzy punkty pozostały w Hawierzowie.* Najważniejsze minuty: 2. Zoller po samodzielnej akcji – 1:0; 7. Zoller ponownie uciekł przyborskim obrońcom – 2:0; 14. Marek Bielan po rzucie różnym ślicznie z woleja – 3:0; 39. wszędobylski Zoller kompletuje swój hat trick – 4:0; 42. Maluś z 20 m przelobował Poledníka – 4:1; 48. Juřena oko w oko z bramkarzem Poledníkiem nie zmarnował okazji – 4:2; 75. Poledník brawurowo obronił murowaną okazję przyjezdnych.

● **SLAVOJ RYCHWAŁD – TJ HODSLAWICE 0:1 (0:1). Bramka: Zubek. Sędziował Rusina. Widzów 200.** Zespół Slavoja pod dowództwem nowego trenera Milana Vantucha stracił na swoim boisku komplet punktów z Hodslawicami. Zasluzenie, gospodarze bowiem pod każdym względem ustępowali rywalowi, który grał bardziej pomyślowo i z większą determinacją. – *W zespole Hodslawic nie było słabego punktu, czego niestety nie można powiedzieć o naszej drużynie – stwierdził sekretarz Slavoya Rychwałd Radomir Knybel.* W miarę dobrze grała tylko defensywa gospodarzy, aczkolwiek zabrakło już w niej doświadczonych Suchopy. O swoim zwycięstwie goście przesadzili w 33. minucie. Mikulák idealnie obsłużył Zubka, a ten płaskim strzałem nie dał szans bramkarzowi Feikowi – 1:0. Ofensywa Slavoya praktycznie nie istniała, gospodarze ożyli nieco dopiero na dziesięć minut przed końcem meczu. W 85. minucie Kovalčík po rzucie wolnym z 16 m tylko minimalnie spudłował, a w 89. minucie D. Čermák nie dał rady w sytuacji sam na sam z golkipierem Hodslawic. – *Z takim futbolem nie możemy marzyć o zwycięstwie. To jednak dopiero początek sezonu i wierzę, że z meczu na mecz będzie coraz lepiej – powiedział trener Slavoya Milan Vantuch.*

JANUSZ BITTMAR

Co słychać?

■ **DZIŚ RUSZA KARWINA HANDBALL CUP.** 150 drużyn z 44 europejskich klubów rywalizuje od dziś w naszym regionie w ramach tradycyjnego młodzieżowego turnieju „Karwina Handball Cup”. W imprezie nie zabraknie zagranicznych ekip z Polski, Słowacji, Włoch, Litwy, Estonii czy Chorwacji. Mecz rozgrywane są nie tylko w Karwinie, młodych szczypiorów gościć będzie też Hawierzów, Orłowa, Czeski Cieszyn, Trzynieć i Sucha Górna. Finałowe mecze turnieju zaplanowano na niedzielę.

■ **PIŁKA NOŻNA – WYNIKI 1. KOŁEJKI I B KLASY – GRUPY C:** Nydek – Gródek 1:5, Śmiłowice – Wędrzyca 2:0, Lutynia Dolna – Karwina B 1:2 (dla gości Hojdysz, Klos), Wierzniewice – Żuków G. 1:1 (R. Čopík – Kraina), Niebory – Sucha Górna 0:1 (Sukač), Jabłonków – Datynie D. 1:2 (Němec, Holzer), Orłowa B – Sedliszcze 3:0 (Kopel, Duda, Peterka). **MISTRZOSTWA POWIATU KARWIŃSKIEGO:** F. Orłowa – G. Błędowice 1:2 (dla gosp. – Dembický), Sn Orłowa – Sn

Hawierzów 0:5 (Horniak, Puček, Flašar, Režnák, Šimunek), Bogumin B – B. Rychwałd 2:1 (Foltýn, Cichoň – samob.), I. Piotrowice – V. Bogumin 3:0 (Trzaskalik, Štverák, Bystroň), Dąbrowa – Cierlicko 2:0 (Antal, Keppert), D. Domaślawice – Sn Zabłocie 5:2, SKF Hawierzów – Sł. Pietwałd 6:1 (Buček 2, Małysz, Hanzlík, Suranovský, Pagáč – Juchelka). **MISTRZOSTWA POWIATU F-M:** Oldrychowice – Ostrawica 3:2, Dobratice – Bukowiec 0:1, Piosek – Gnojnik 2:2. **ROZGRYWKI POWIATU F-M:** Kozłowice B – Milików 3:1. ■ **MINOROWE NASTROJE NA BAZALACH.** Nie umilkły jeszcze echa wysokiej porażki Banika Ostrawa w poniedziałkowym meczu z Mostem. Podopieczni trenera Jozefa Jarabinskiego przegrali na boisku beniaminka 1. ligi 0:4, po fatalnej grze zwłaszcza w drugiej połowie. Trenerzy J. Jarabinský i E. Cviertna zapowiadają zmiany w drużynie. W najbliższą sobotę o godz. 18.00 Baník podejmie na własnych śmieciach kolejnego beniaminka – ekipę Ml. Bolesławy. (jb)

Sport polski

■ **KOSZYKARZE PRZEGRALI Z CZECHAMI.** Polscy koszykarze przegrali w Pradze z Czechami 64:73 w barażowym meczu grupy A eliminacji mistrzostw Europy. Oprócz Czechów rywalami podopiecznych Veselina Matice w grupie A jest reprezentacja Estonii. Tylko zwycięzcy trzech grup barażowych pojadą na dodatkowy turniej, który zostanie rozegrany w Nowym Sadzie. Triumfator tego turnieju pojedzie na ME. Było to drugie zwycięstwo reprezentacji RC w grupie A. Kolejne spotkanie w grupie Polacy rozegrają już jutro w Starogardzie Gdańskim, gdzie zmierzą się z Estonią.

■ **SIATKARKI POJADĄ NA MISTRZOSTWA ŚWIATA.** Polska pokonała w Warnie Bułgarię 3:2 (17:25, 16:25, 25:15, 25:20, 15:12) i uzyskała awans do przyszłorocznych mistrzostw świata w siatkówce kobiet, które odbędą się w Japonii. Mistrzyni Europy po nieudanym występie w połowie czerwca w turnieju eliminacyjnym w Dreźnie musiały dwa miesiące później zdawać poprawkę w kurorcie nad Morzem Czarnym. (jb, PAP)

PIŁKARZOM WISŁY KRAKÓW ZNÓW NIE UDAŁO SIĘ AWANSOWAĆ DO LIGI MISTRZÓW

Szczęście było tak blisko...

Wisła Kraków przegrała po dogrywce z Panathinaikosem w Atenach 1:4 w III rundzie kwalifikacji i po raz kolejny nie będzie jej dane zagrać w fazie grupowej piłkarskiej Ligi Mistrzów. Do tej fazy rozgrywek zakwalifikowały się „Koniczynki”, którym po raz pierwszy w historii meczów pucharowych udało się odrobić dwubramkową stratę. W Krakowie „Biała Gwiazda” wygrała 3:1. Wisła po raz czwarty walczyła o awans do fazy pucharowej Ligi Mistrzów i po raz czwarty musiała obejść się smakiem, choć nigdy nie była tak blisko spełnienia marzeń. Krakowianie nie kończą jednak pucharowej przygody. Zostaje im gra w I rundzie Pucharu UEFA.

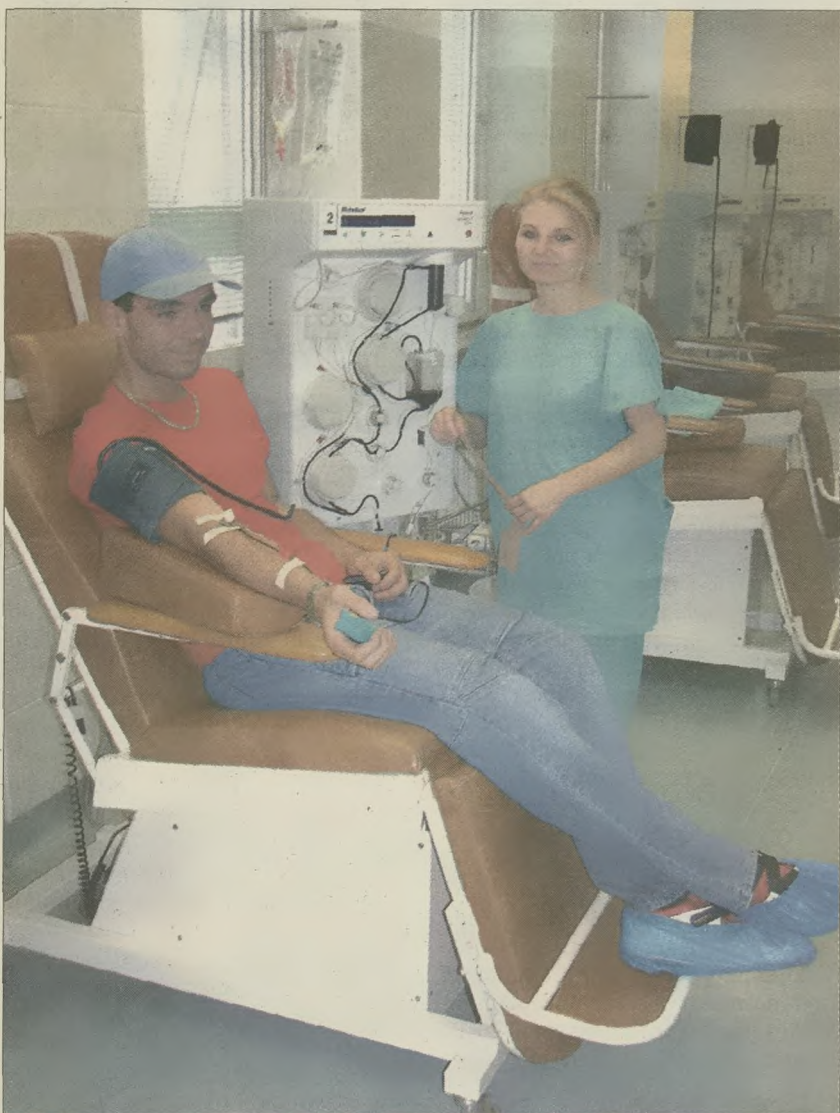
Po regulaminowym czasie gry Wisła przegrywała z Panathinaikosem 1:3. Podopieczni trenera Jerzego Engela jeszcze w 87. minucie byli jedną nogą w fazie grupowej Ligi Mistrzów. Brak koncentracji sprawił jednak, że w 87. minucie zmiennik Papadopoulos trochę szczęśliwie podwyższył na 3:1, zapewniając gospodarzom dogrywkę. W doliczonym czasie gry z rzutu różnego kropkę nad i postawił strzałem głową Kotziol. Wiślaczy prezentowali się wtedy już w dziesiątkę, minutę przed końcem regulaminowego czasu gry z powodu czerwonej kartki boisko musiał opuścić Sobolewski – autor jedynej bramki Wisły we wtorkowym meczu. (jb, PAP)

DZIŚ W NUMERZE:

I Festiwal Muzyki Organowej **str. 3**
Jeszcze wiele słów nie padło... **str. 3**
Trzynieckie Lato Filmowe... **str. 4-5**
Brawa dla Zaolziaków **str. 8**

SOBOTA
27 SIERPNI 2005
NR 101
ROCZNIK LX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

KARWINA MA 5 TYSIĘCY KRWIODAWCÓW

Ludzie chętnie oddają krew

OSTRAWA/KARWINA (wak) – W ostrawskim Banku Krwi zmalały zapasy krwi. – Nie naruszyliśmy wprawdzie żelaznej rezerwy i krew na pewno trafi wszędzie tam, gdzie trzeba ratować życie, apelujemy jednak do mieszkańców regionu o oddawanie tego życiodajnego płynu – **dowiedzieliśmy się wczoraj.** – Sytuacja miała się unormować już we wrześniu, kiedy z wakacji i urlopów wrócą nasi najlepsi krwiodawcy, studenci, uczniowie szkół średnich i górnicy.

Krwi nie brakuje natomiast w stacji krwiodawstwa w Karwinie Raju. – To nie tylko zasługa naszych pracowników, którym udaje się nabór nowych dawców, ale przede wszystkim ludzi chętnych do oddawania krwi. W ciągu roku zgłasza się do nas ok. 500 nowych krwiodawców, a w rejestrze mamy obecnie ponad 5 tys. osób, które

systematycznie oddają krew – mówi ordynator, MUDr Zenon Lasota.

Lekarze i personel stacji utrzymują stały kontakt z dawcami. – Jak tylko zapasy krwi tej czy innej grupy zmaleją, natychmiast wysyłamy SMS-a do odpowiedniego kandydata. To najprostszy i najtańszy sposób komunikacji. Dawniej dzwoniliśmy pod numer telefonu stacjonarnego lub wysyłaliśmy telegram. SMS-y są praktyczniejsze, ponieważ dawcy na taką wiadomość reagują od razu – twierdzi siostra przełożona, Jarmila Winklerowa. – Największy „popyt” jest na gru-

pę krwi z czynnikiem Rh minus.

Człowiek może oddać krew najwyżej raz na trzy miesiące – tyle bowiem czasu potrzebuje organizm na jej odnowienie. Zazwyczaj dawcy oddają 250 lub 450 ml tzw. krwi pełnej, bądź 600 ml osocza. Krew może oddać każdy zdrowy człowiek w wieku od 18 do 65 lat, który waży minimum 50 kg. Każdy dawca przechodzi testy wykluczające m.in. choroby weneryczne, obecność wirusów żółtaczki typu B i C oraz HIV. – Bezpośrednio przed każdym pobraniem krwi przeprowadzamy wywiad lekarski z ochnikiem. Sprawdzamy jego temperaturę, ciśnienie oraz poziom hemoglobiny. Tylko człowiek zdrowy może zostać krwiodawcą. Nawet niewielki katar czy przyjmowanie aspiryny wyklucza człowieka z tego grona – informuje Winklerowa. **Ciąg dalszy na str. 3**

Koniec konsulatu

PRAGA (mro) – Ministerstwo Spraw Zagranicznych RC zdecydowało o zamknięciu Konsulatu Generalnego RC we Wrocławiu. Jego zakres kompetencji przejmie Konsulat Generalny RC w Katowicach.

– Ministerstwo przewartościowne swoje stanowisko odnośnie sieci przedstawicielstw – powiedział „GL” Vit Kolař, rzecznik prasowy MSZ. – Przystosowujemy się do nowych warunków pracy zgodnych z członkostwem RC w UE i tendencji regionalizacji. – Z tego powodu RC likwiduje parę swoich placówek w Europie, np. w Koszycach.

Ciąg dalszy na str. 2

UW O SPRZEDAŻY MIESZKAŃ W CZESKIM CIESZYNIE Sprzecznna z ustawą

OSTRAWA (mro) – Miasto Czeski Cieszyn nie postępowało od początku w sprawie sprzedaży nieruchomości z majątku miasta w zgodzie z ustawą o gminach. Uchwały samorządu w tej sprawie z dnia 18. 7. 2005 są wobec tego nieważne, tak samo jak ewentualne już zawarte umowy kupna – taka jest decyzja morawsko-śląskiego Urzędu Wojewódzkiego wydana wczoraj po przebiegającym od 2-sierpnia badaniu

dokumentacji sprawy. Miasto Cz. Cieszyn, według prawników urzędu i ekspertyzy Ivany Průchowej z Uniwersytetu Masaryka w Brnie, naruszyło w tej sprawie jeden z paragrafów ustawy o gminach (ustawa nr 128/2000 Sb).

– Zamiar miasta Czeskiego Cieszyna zmiany własności nieruchomości nie został opublikowany zgodnie z ustawą o gminach – powiedziała dyrektor Urzędu Wojewódzkiego, Eva Káfková (chodzi o paragraf 39, akapit 3, ww. ustawy).

– Już w zamiarze musi być jasno zadeklarowana wola zmiany własności konkretnej nieruchomości, łącznie z wszelkimi formalnościami wg ustawy o katastrach. Tego miasto nie uczyniło. W czerwcu opublikowało ogłoszenie o uchwale samorządu, a obok tego zasady zmian własności, a dopiero wtedy ich częścią był dokładny spis nieruchomości, co było niezgodne z przepisami. Spis musi być częścią uchwały o przyjęciu zamiaru – wyjaśniła Eva Káfková.

– Z powyższego jasno wynika, że uchwały samorządu Cz. Cieszyna w tej sprawie (nr 738/mim. ZM do 744/mim. ZM z dnia 18.7.05) są od początku nieważne i nie można wg nich postępować. To znaczy, że nieważne są również już zawarte umowy kupna.

Ciąg dalszy na str. 2

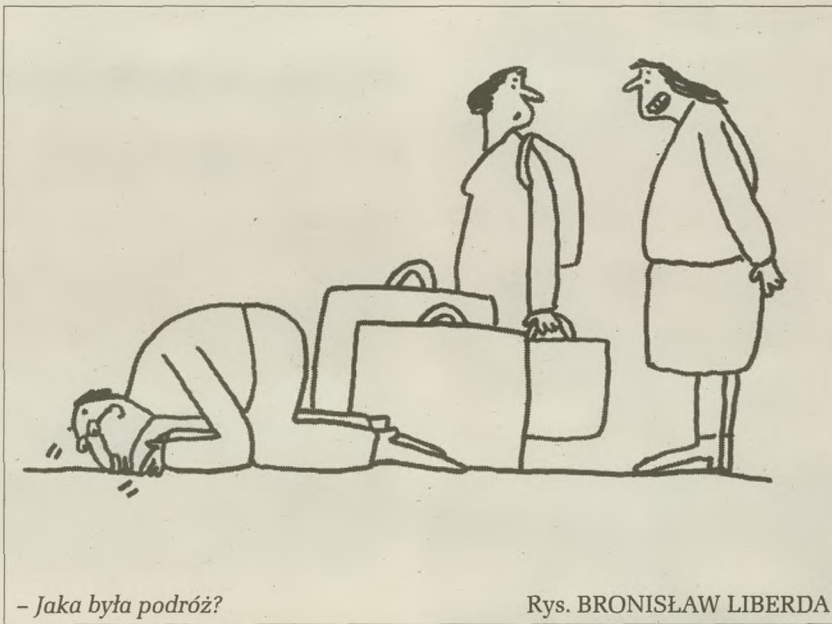
Pobór krwi w karwińskiej stacji krwiodawstwa odbywa się przy pomocy sterowanego komputerem sprzętu „Baxter”.

Kto na prezydenta?

WARSZAWA (mro) – W czwartek o północy minął w Polsce termin składania podpisów z poparciem dla kandydatów na prezydenta, co jest warunkiem niezbędnym dla rejestracji kandydata w wyborach. Wymagane w ordynacji 100 tys. podpisów poparcia złożyło 15 komitetów. Czterech kandydatów już zostało zarejestrowanych. 11 czeka na weryfikację podpisów przez Państwową Komisję Wyborczą. Ilu ostatecznie kandydatów wystartuje w wyścigu do Pałacu Prezydenckiego, będzie wiadomo w przyszłym tygodniu.

Dotychczas PKW zarejestrowała jako kandydatów na urząd prezydenta: Macieja Giertycha, Stanisława Tymiańskiego, Zbigniewa Religę oraz Liwiusza Ilasza.

Ciąg dalszy na str. 2

BESKYDY BEZ HANNIC
BESKIDY BEZ GRANIC

SKI MOSTY
MKS TRÓJNIEŚ BESKIDZKA

Mezinárodní závody na kolečkových lyžích
Mezinárodní závody na nartech

3.9.05 Mosty u Jablunkova
4.9.05 Jaworzynka

start 12.00
PHARE
AUTOSERVIS CZUDEK

38. Dożynki Śląskie
w Gutach
28 sierpnia 2005
o godz. 13.00 pochód
od końcowego przystanku
autobusowego do Domu PZKO

W programie zespoły:
»Oldrzychowice«,
»Bystrzyca«,
»Grónie« z Wisły,
orklestra dęta
»Jabłonkowlanka«

Nogoda

SOBOTA – Zachmurzenie małe, pogodnie. Lokalnie przelotne opady deszczu. Tem. w nocy 10 – 6 st. C, w dzień 20 – 24 st. C. NIEDZIELA – Zachmurzenie małe, rano możliwe mgły. Tem. w nocy 11 – 7 st. C, w dzień 19 – 23 st. C. PONIEDZIAŁEK – Bez większych zmian. Tem. w nocy 11 – 7 st. C, w dzień 21 – 25 st. C.

POLACY UCZĄ NAS SZACUNKU DO TRADYCJI – MÓWI KAMILA SMIGOWA

BOGUMIN (h) – Dziś o godz. 15.00 odbędzie się uroczyste zamknięcie V festiwalu kulturalnego „Léto-kruhy”, zorganizowanego przez miejscowe stowarzyszenie obywatelskie „Maryška”. Tę roczną imprezę zdominował plener rzeźbiarski, w którym uczestniczyło pięciu rzeźbiarzy z Bogumina i szerokiej okolicy. Na rynku T.G. Masaryka wyrosły zaimprovizowane warsztaty. Codziennie od dziesiątej rano można było podglądać rzeźbiarzy przy pracy, zadawać pytania i obserwować, jak beksztalna z pozoru masa drewna przeradza się w dzieła sztuki.

Bogumiński festiwal to nie tylko jednak plener rzeźbiarski. Od ubiegłej soboty odbywały się spotkania dyskusyjne, warsztaty dla dzieci, pokazy fil-

mowe, występy artystyczne. Ożywiony ruch panował codziennie w klubie stowarzyszenia. Dziś, jak poinformowała nas przewodnicząca stowarzyszenia i dusza całej imprezy Kamila Smigowa, przy-

jadą do Bogumina przedstawiciele Zebrzydowicz, z którymi „Maryška” utrzymuje od pewnego czasu przyjacielskie kontakty. Miałby też wystąpić na bogumińskim rynku folklorystyczny zespół dziecięcy z Zebrzydowicz.

– Żałujemy, że nie stać nas było w tym roku na zaproszenie polskich artystów na nasz plener rzeźbiarski. Jestem jednak bardzo zadowolona, że

udało nam się nawiązać współpracę z zebrzydowiczczanami. Takie kontakty, nieformalne, oparte na wspólnocie zainteresowań, bardzo nam odpowiadają. Mamy wiele planów, chcemy się jak najlepiej poznać, a przede wszystkim przekonać mieszkańców naszego przygranicznego regionu, że warto interesować się sobą nawzajem, warto się odwiedzać i wymieniać doświadczenia – powiedziała K. Smigowa. Jak dodała, od polskich przyjaciół trzeba uczyć się chociażby szacunku do tradycji i pielęgnowania kultury ludowej.

Wielu festiwalowych gości skorzystało z okazji i zwiedziło też zainstalowaną w gmachu ratusza wystawę fotografii – niezwykle interesujący plan projektu pn. „Przemiany miasta Bogumina”.

MK PZKO W OLDRZYCHOWICACH SERDECZNIE ZAPRASZA NA

»Dożynki na Fojstwiu«
w 700-letnich Oldrzychowicach

W sobotę 27 sierpnia 2005 w Oldrzychowicach Wsi o godz. 15.00
Obrazek dożynkowy, kuchnia domowa, goście w strojach ludowych mile widziani
Dojazd: końcowa stacja autobusu Oldrzychowice Wleś

U rodaków

■ 73 pary stanęły na starcie XV Biegu Romantycznego, który wieczorową porą, 20 VIII, odbył się na bulwarach nadwiślańskich w Ustroniu. Co roku obsada tych zawodów jest coraz liczniejsza, co świadczy o popularności imprezy. Startowały pary zakochanych, przyjaciół, znajomych, nawet para wyborcza. Wszyscy pokonywali trasę 3160 m trzymając się za ręce. Romantyczny nastrój dopełniały pochodnie, a sygnał do startu dał burmistrz Ireneusz Szarzec, otwierając głośno butelkę szampa. ■

■ *Już dwa tygodnie temu skończyły nam się pieniądze na pracownię rehabilitacji* – mówi Jan Kawulok, dyrektor Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Cieszynie. Pacjenci nadal są jednak przyjmowani, a szefostwo szpitala wystąpiło do katowickiego oddziału Narodowego Funduszu Zdrowia o zwiększenie limitów przyjęć pacjentów na ten rok.

■ Członkowie Amatorskiego Klubu Filmowego „Klasy” w Chybiu postarali się o kolejną dużą niespodziankę. Gośćmi tegorocznego VII Pikniku Filmowego byli Kazimierz Kutz oraz Izabella Cywińska. Kazimierz Kutz, wybitny reżyser, publicysta, a od 8 lat także senator, był gościem chybians w ostatnią sobotę. W trakcie wieczornego, ponadgodzinnego spotkania zorganizowanego w miejscowym amfiteatrze publiczność interesowała się jego działalnością publiczną. Pytania o politykę mieszały się z pytaniami związanymi z jego twórczością filmową. Zdaniem wicemarszałka Senatu nic nie jest jednak w stanie równać się ze sztuką.

■ Nowy rok szkolny coraz bliżej, a w szkołach ponad gimnazjalnych są jeszcze wolne miejsca. I nie tylko w zawodówkach. W liceach na początku sierpnia było 29 wolnych miejsc, najwięcej – bo 11 – w Skoczowie.

■ Mieszkańcy Istebnej oraz turysty nie mają co liczyć, że w najbliższym czasie poprawi się stan drogi prowadzącej na Kubalonkę. Zarząd Dróg Wojewódzkich chciał się ostro wziąć do pracy i fatalną drogę wyremontować, w końcu skończyło się jednak na wprowadzeniu ruchu wahadłowego sterowanego sygnalizacją świetlną. Dla kierowców przejazd przez Kubalonkę to prawdziwa gehenna – asfalt jest podziurawiony i zniszczony, na jezdni są kilkudziesięciocentymetrowe lejki, na dodatek osuwa się pobocze. Droga wymaga natychmiastowego remontu.

■ *Spotykaliśmy się już z powodzią, ale czegoś takiego jeszcze nie przeżyłem* – mówił Karol Folwarczny, wójt Hażlach. Niezwykle intensywne opady deszczu, które zaczęły się w nocy z wtorku na środę, spowodowały groźną powódź w dużej części Śląska Cieszyńskiego. Do południa spadło w Cieszynie ok. 114 litrów wody na metr kwadratowy. Piotówka w Hażlachu zmieniła się w rwącą rzekę, która porwała traktor wraz z jego kierowcą. Mężczyzna zdołał się chwycić słupa telefonijnego, a z wody wyciągnęli go strażacy. W Cieszynie, gdzie wylały Bobrówka, Młynówka i Puńcówka od rana nieprzejezdnych było kilka ulic.

■ Setki litrów smakowitej zupy przygotowali kucharze na ubiegłotygodniowym Festiwalu Smakowania Kwaśnicy. Zwycięzcą imprezy kulinarnej odbywającej się w żywieckim amfiteatrze została Karczma Rogata z Bielska. Organizatorzy imprezy postanowili pobić jeszcze jeden rekord. Tym razem nie starali się ugotować więcej niż 8,5 tys. l kwaśnicy jak w zeszłym roku, ale usiłowali zgromadzić jak najwięcej przepisów na tą zupę. Zebrali ponad 90 receptur. Rekord wpisany zostanie do Księgi Rekordów Niecodziennych i Osobliwości.

Opr. (man)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Taaaką rybę z rodziny karpiowatych, u nas znaną pod nazwą „toistolobik”, złowił nasz czytelnik, Leszek Sikora, w ub. środę około godz. 10 w Czeskim Cieszynie. Jej parametry: długość 120 cm, waga 19 kg. Można by nad tym trofeum przejść do porządku dziennego, gdyby nie fakt, że okaz ten schwytany został nie w grabińskim akwenu czy w Olzie, ale podobno... na ulicy Karwińskiej. Ze scenarii na zdjęciu wynika, że wędkę panu Leszkowi nie była potrzebna.

Kto na prezydenta?

Dokończenie ze str. 1

W PKW znajdują się podpisy poparcia pod kandydaturami: Marka Borowskiego, Leszka Bubla, Jarosława Kalinowskiego, Donalda Tuska, Daniela Podrzyckiego, Andrzeja Leppera, Henryki Bochniarz, Włodzimierza Cimoszewicza, Janusza Korwin-Mikkego, Lecha Kaczyńskiego i Jana Pyski.

Komisja przeprowadzi obecnie weryfikację złożonych przez komitety wyborcze podpisów. W uzasadnionych przypadkach będzie wzywać ko-

mitety wyborcze do usuwania ewentualnych wad. Dodajmy, że w ubiegłym tygodniu minął termin rejestracji komitetów wyborczych kandydatów na prezydenta. PKW zarejestrowało 26 takich komitetów.

Podpisów poparcia dla swojej kandydatury na urząd prezydenta nie zebrała senator Maria Szyszkowska. Jak poinformowała, jej kandydaturę poparło 96 959 osób. Podpisów poparcia nie złożyły w PKW także komitety m.in.: Mariana Rembelskiego, Adama Słomki, Bolesława Tejkowskiego, Gabriela Janowskiego oraz Sławomira Salomona.

Kostka zamiast asfaltu

ORŁOWA (wak) – Orłowianie mieszkający przy ulicy Wyzwolenia doczekali się reperacji przydrożnego trotuaru. Inwestycja pochłonie ponad 2,2 mln koron. Asfaltową nawierzchnię zastąpi kostka zamkowa. Natomiast okoliczne zieleńce zostaną zachowane. Prace zakończone zostaną we wrześniu.

Sprzeczna...

Dokończenie ze str. 1

Województwo wezwało miasto Cz. Cieszyń do wyprostowania zaistniałego stanu do 30 dni od daty doręczenia decyzji – dodał dyrektor Urzędu. Jej zdaniem miasto ma obowiązek rozpoczęcia całego postępowania od nowa.

Jeśli miasto nie będzie kierować się wskazówkami Urzędu Wojewódzkiego, ten złoży wniosek do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych o unieważnienie uchwały i przekazanie sprawy do sądu administracyjnego.

Urząd sprawdził zgodność sprzedaży nieruchomości w Cz. Cieszynie na wniosek 192 mieszkańców miasta z Janem Weberem i Vladimirem Vrzalą na czele.

Piekawostki

Obrażające marki

Najmłodszy dziedzic rodziny Agnelli i zarazem szef marketingu koncernu Fiat, Lapo Elkann, skrytykował tych włoskich polityków, którzy jeżdżą zagranicznymi samochodami zamiast promować rodzimym przemysł motoryzacyjny. W wywiadzie dla tygodnika „L'Espresso” wnuk Gianniego Agnellego powiedział, że przedstawiciele władz powinni jeździć limuzynami produkowanymi przez jego koncern. Włoscy politycy często jeżdżą niemieckimi samochodami. – To naprawdę budzi moją wściekłość. Zamiast afiszować się zagranicznymi autami, dostojnicy państwowi zrobiliby lepiej jeżdżąc samochodami koncernu Fiat, który uczynił wiele dobrego dla kraju i wiele zrobi jeszcze w przyszłości – podkreślił 27-letni Lapo Elkann. – Szkoda mi – dodał – robotników, którzy tyrają w pocie czoła, żeby wyprodukować

ładny samochód, a potem widzą, że ci, którzy ich reprezentują, wybierają obce marki. To ich obraża. Elkann wyraził się natomiast z podziwem o prezydencie Carlo Azeglio Ciampim, który wybierając się do Aten polecił wysłać statkiem limuzynę Maserati (firma produkująca te luksusowe auta także należy do koncernu Fiat), po to, by mógł z niej korzystać podczas oficjalnej wizyty w Grecji. Warto zauważyć, że miłośnikiem niemieckich marek jest premier Silvio Berlusconi. Włoskimi samochodami jeździ natomiast jego eskorta.

Raport CIA

Amerykańska Centralna Agencja Wywiadowcza (CIA) opublikowała raport wewnętrzny, który oskarża o niedopełnienie obowiązków kilkunastu byłych i obecnych wyższych pracowników agencji przed 11 września 2001 r. – napisał „The New York

RC ATRAKCYJNYM MIEJSCEM PRACY DLA CUDZOZIEMCÓW

Pracownicy z importu

PRAGA/OSTRAWA (wak) – Systematycznie rośnie liczba obywateli obcych państw, podejmujących pracę zawodową w Republice Czeskiej. Według danych opublikowanych przez Instytut Badawczy Pracy i Spraw Socjalnych, do czerwca br. pracowało u nas około 250 tys. cudzoziemców. Ponad 170 tys. z nich posiada albo stałe, legalne zatrudnienie, albo prowadzi zarejestrowaną działalność gospodarczą. Pozostali natomiast są obywatelami innych państw, którzy mają tutaj stały pobyt; znaczną część stanowią jednak nadal obcokrajowcy pracujący tu „na czarno”.

Z komentarzy ekonomistów wynika, że rząd prowadzi całkowicie otwartą politykę zatrudnienia i cudzoziemcy, zwłaszcza obywatele krajów Unii Europejskiej, nie mają żadnych problemów z podejmowaniem u nas pracy. W sumie w czeskich, morawskich i śląskich firmach zatrudnieni są przedstawiciele aż 180 narodowości. Najbardziej zainteresowani legalną, stałą pracą są Słowacy i Polacy; tylko w województwie morawsko-śląskim tych pierwszych pracuje ok. 6 tysięcy, drugich ponad 3 tysiące. Na kolejnych miejscach plasują się Ukraińcy, Bułgarzy, Niemcy i Amerykanie. W liczbie od 20-30 mieszczą się Francuzi, Anglicy, Włosi, Węgrzy, Irlandczycy oraz Holendrzy.

Cudzoziemcy, jak utrzymują pracownicy urzędów pracy, nie mają wpływu na wzrost bezrobocia. Zatrudniani są bowiem w takich zawodach, w których rodzimi pracownicy pracować nie chcą, albo podejmują pracę w miejscach, którzy wyjeżdżają za granicę. Zdecydowana większość obcokrajowców wykonuje nieatrakcyjne, nisko opłacane zlecenia. Drugą grupę stano-

wią wysokiej klasy specjaliści w wyszukanych branżach, o jakich trudno w kraju. Pracują na podstawie indywidualnych zezwoleń. Należą najczęściej do grona zachodnioeuropejskiej inteligencji technicznej.

W RC mieszka oficjalnie 254 tys. obcokrajowców, czyli aż o 150 tys. więcej niż dziesięć lat temu. Stanowią oni 2,5 proc. mieszkańców republiki. Największą grupę stanowią Ukraińcy (30,8 proc.), Słowacy (18,6 proc.), Wietnamczycy (13,4 proc.), Polacy (6,4 proc.) oraz Rosjanie (5,8 proc.).

Koniec konsulatu

Dokończenie ze str. 1

Jak poinformowała „GL” placówka w Katowicach, powołując się na informację uzyskaną z praskiego MSZ – sieć konsulatów nie jest niezmienna.

– Placówka katowicka już przed powstaniem konsulatu we Wrocławiu pokrywała terytorium dotychczasowego terenu działania zamykanego Urzędu (przypomnieć tu należy aktywną rolę w powstaniu euroregionów „Nysa”, „Glacensis”, „Pradziad”, organizacji „Dni Kultury Chrześcijańskiej”, „Czeskich Dni we Wrocławiu” itd.) – powiedział nam konsul generalny RC w Katowicach, Josef Byrtus. – Konsulat Generalny w Katowicach będzie dalej aktywnie działał we wszystkich dziedzinach czesko-polskiej współpracy w zakresie swoich kompetencji.

– Władze euroregionów reprezentujące na czesko-polskiej granicy interesy województw ołomunieckiego, pardubickiego, kralowehradeckiego są zaskoczone tym krokiem. Mają wrażenie, że decyzja ministerstwa spraw zagranicznych pozostaje w sprzeczności z deklaracjami o wsparciu dla czesko-polskiego pogranicza – powiedział dla portalu ihned.cz prezes Euroregionu „Glacensis” i naczelnik gminy Bílá Voda w Jesionikach, Miroslav Kocián.

Karaiby w śródmieściu

HAWIERZÓW (wak) – Rynek Republiki zamieni się w sobotę 27 bm. w piaszczystą plażę z prawdziwymi palmami i palmowymi liśćmi przywiezionymi prosto z Włoch oraz dwoma dużymi basenami. Scenerię uzupełnią boisko do siatkówki, bar, a także kolorowe dekoracje, na których nie zabraknie morskich fal.

Początek imprezy, która trwać będzie do późnych godzin nocnych, zaplanowano na godz. 14.00. Jeżeli nie dopisze pogoda, impreza pod nazwą „Karaiby w śródmieściu” odbędzie się w kinie „Centrum”, tu już jednak bez piaszczystej plaży.

OPÓŹNIA SIĘ ZBIÓR JESIENNYCH ODMIAN JABŁEK

Przymrozki odbiły się na urodzaju

ŻYWOCICE (wak) – Ostatnie deszczowe dni spowodowały opóźnienie zbioru jesiennych odmian jabłek w „Sadach Żywocickich”. – Na razie kosze sadowników wypełniają się letnimi odmianami. Jabłka są duże, zdrowe i soczyste. Zbiór jabłek przeznaczonych na zmagazynowanie rozpoczniemy o siedem-dziesięć dni później w porównaniu z ub. rokiem, czyli około 10 września, samozbiór o pięć dni wcześniej – mówi dyrektor Dušan Kokoška. – Już teraz jednak mogą się zgłaszać chętni, którzy własnoręcznie chcą zbierać owoce z drzew. Mogą wybrać sobie konkretne drzewo oraz rodzaj jabłek, którymi są zainteresowani. Ceny owoców wahają się w granicach od 10 do 12 koron za kilogram.

Tegoroczne zbiory będą niższe niż przed rokiem. Drze-

wom dały się we znaki przymrozki, które nawiedziły kraj w kwietniu. Najmocniej odczuły to młode drzewa. – Przewidujemy zebrać od 1100 do 1200 ton jabłek (o 600 ton mniej niż w ub. roku), m.in. takich odmian, jak „Rubin” (jabłko roku), „Idared”, „Golden Delicose”, „McIntosh”, a także czerwonych „wrześniowych” jabłek odmiany „Galla”, które mają ostatnio coraz więcej nabywców na europejskich rynkach, oraz „Breaburn” – jabłek, które można najdłużej magazynować – mówi Kokoška.

Według danych Unii Sadowników RC, w tym roku na terenie całego kraju zbierze się ok. 120 tys. ton jabłek, o jedną czwartą mniej niż przed rokiem. Trzeba się więc spodziewać, że podrożeją.

Times”. Raport przede wszystkim w ostry sposób krytykuje byłego szefa CIA, George’a Teneta, któremu zarzuca się brak koncepcji walki z Al-Kaidą w latach poprzedzających ataki terrorystyczne na Nowy Jork, choć sam jeszcze w 1998 r. w krótkiej notatce podkreślał, że USA są w stanie wojny z tą organizacją terrorystyczną – pisze dziennik powołując się na anonimowe źródło w Waszyngtonie. Gazeta dodaje, że prace nad raportem trwały trzy lata, a szczegółowego opisu sytuacji w CIA domagał się amerykański Kongres. We wtorek obecny szef CIA Porter Goss przedstawił go komisji Senatowi USA ds. wywiadu.

Zbieg okoliczności?

Media w Rosji twierdzą, że z rosyjskiego laboratorium wojskowego wydostały się zarazki groźnej choroby – tularemii. Władze i większość

ekspertów uznają te doniesienia za niewiarygodne. Przyczyną tych spekulacji jest nagły wzrost zachorowań na tularemie. Objawy tej choroby wykryto u 96 mieszkańców Niżnego Nowgorodu i Dzierżyńska. Rozgłoszenia „Echo Moskwy”, powołując się na anglojęzyczną stronę internetową „PHX news”, twierdzi, że w okolicy znajdują się laboratoria wojskowe, a także, że zachorowania mogą być efektem wydostania się na zewnątrz broni biologicznej. Obserwatorzy przypominają, że taki przypadek zdarzył się już w ZSRR. W Swierdłowsku wyciekła broń chemiczna, która poraziła okolicznych mieszkańców. Teraz eksperci i władze twierdzą, że nie należy doszukiwać się analogii. Tularemia to choroba zakaźna głównie gryzoni, o przebiegu podobnym do dżumy. Mogą się nią jednak zarazić również ludzie.

W KAŻDĄ WRZEŚNIOWĄ SOBOTĘ W FRYSZTACKIM KOŚCIELE I Festiwal Muzyki Organowej

Myśl urządzania festiwalu organowego w Karwinie Frysztacie zrodziła się już przed laty. Konkretnie zaś w chwili, kiedy w frysztackim kościele parafialnym p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego zrealizowano bardzo udaną rekonstrukcję organów i kiedy instrument ten osiągnął jakość instrumentu koncertowego. Od tego czasu rozbrzmiewały organy często pod palcami krajowych i zagranicznych artystów ku zadowoleniu nie tylko karwilińskich melomanów muzyki organowej.

Jako pierwsza w sobotę 3 września w frysztackiej świątyni zaprezentuje swoje zdolności artystyczne absolwentka Konserwatorium im. L. Janáčka w Ostrawie i Akademii Muzycznej w Bratysławie, pochodząca z Błędowic Marta Wierżgoń. Artystka wspólnie z sopranistką Zuzanną Fišerową z Ostrawy wykona cykl pieśni Slavickiego na sopran i organy „Cantus sacri” oraz arie sopranową nr 16 z oratorium „Mesjasz” G.F. Haendla.

Festiwal Muzyki Organowej zainauguruje Marta Wierżgoń

Natomiast solo wykona utwory organowe jednego z największych twórców wszech czasów Johanna Sebastiana Bacha (Preludium i fuga Es dur - BWV 552 oraz Toccata F dur. - BWV 540).

Podczas drugiego koncertu (10. 9.) zabrzmi improwizacja organowa wybitnego i znanego współczesnego kompozytora czeskiego Petra Ebena do tek-

stów książki humanistycznego filozofa, pisarza, pedagoga i teologa Jana Amosa Komenskigo (1592-1670) „Labirynt świata i raj serca”. Na organach grać będzie boguminianka Irena Chřibková, aktualna organistka w Bazylice św. Jakuba w Pradze. Teksty przeczyta aktor praski Martin Stropnický, dyrektor Teatru na Vinohradach.

Trzeci koncert (17. 9.) tematycznie związany będzie z odpustem w frysztackiej parafii. Nie jest zatem przypadkiem, że polski organista Władysław Szymański obok utworów wielkich twórców muzyki organowej okresu baroka i romantyzmu (J.S. Bach, F. Liszt, C. Franck) i polskiej muzyki XX w. (K. Górski) włączył do swojego programu „Trzy Staropolskie Pieśni Pasyjne” J. Bauera opiewające krzyż święty jako symbol chrześcijaństwa.

W koncercie finałowym (24. 9.) gościć będą najmłodszy uczestnicy festiwalu. Pochodzący z Hawierzowa Martin Kovařík, który obecnie koncertuje w Szwajcarii, oraz słowacki skrzypek Milan Pal’a to wyróżniający się przedstawiciele młodego pokolenia organistów.

Początek wszystkich koncertów o godz. 19.30. Karnety i bilety na poszczególne koncerty są już do nabycia w kasie Miejskiego Domu Kultury w Karwinie Nowym Mieście.

JÓZEF WIERZGOŃ

Tytułem uzupełnienia

W trakcie składania artykułu Wandy Cejnar „Słowo, które nie padło na Zaolziu” doszło do zniekształcenia czwartego akapitu. Oto jego prawidłowe brzmienie: „Iście szatańskim pomysłem uraczyła nas katowicka telewizja emitując Skrzynkę 444, w której szkalowano naszych przedstawicieli, którzy wypowiadali się przeciwko wejściu wojsk Układu Warszawskiego i wzywano nas, Polaków z Zaolzia, żebyśmy przesyłali via Cieszyń wszystkie informacje o aktualnej sytuacji, ewentualnie i osobach wrogo ustosunkowanych do oficjalnej władzy i poglądów, co równało się zwykłemu donosicielstwu. I w ten sposób zaogniła się sytuacja między nami i czeskimi obywatelami”.

Czytelników i Autorkę przepraszamy. Redakcja

Ludzie chętnie oddają krew

Dokończenie ze str. 1

Ludzie przychodzą oddać krew nie tylko z pobudek moralnych, ale także dlatego, by dowiedzieć się o swoim stanie zdrowia. – Przy każdym pobraniu krwi czy osocza wykonywane są bowiem bezpłatne badania internistyczne i specjalistyczne przy użyciu nowoczesnej aparatury. Zdarza się, że podczas badań wykryjemy chorobę, o której ci ludzie w ogóle nie wiedzieli, a która mogłaby się ujawnić później – mówi Lasota.

Z zasobów stacji krwiodawstwa korzystają wszystkie szpitale powiatu karwilińskiego. Placówka wyposażona jest w sprzęt najwyższej jakości, m.in. w dwie separatorów do frakcjonowania krwi, podczas którego osocze oddziela się od czerwonych krwinek. Większość dawców stanowią studenci i górnicy.

Łapiski z południa

FELIETON RENATY PUTZLACHER

Dzięki telewizyjnym „Wiadomościom” dotarła do mnie ponura prawda, że ja też już jestem leciwą osobą, która wiele pamięta. Reporter powiedział bowiem, że dla dzisiejszej młodzieży narodziny „Solidarności” są czymś równie odległym jak wojna i powstanie warszawskie. A ja przecież oglądałam na bieżąco w TV początki „Solidarności” i koszmar stanu wojennego, a potem poznałam na własnej skórze, na czym polegają kartki żywnościowe i jak wyglądają puste półki w polskich sklepach. W czasie studiów w Krakowie poznałam też gryzący smak gazu łzawiącego, widziałam, jak milicja bije pałkami studentów i jak odprowadzają do więzienia jednego z naszych kolegów. Szybko też wyrosłałam, kiedy to po aksamitnej rewolucji zobaczyłam po drugiej stronie barykady oddanych wyznawców poprzedniego systemu. Znowu walczących, znowu nawracających nas, zbłąkane owieczki. Podobne „zmiany kabotów” oglądali zapewne ze zdumieniem po wojnie nasi dziadkowie... Nie jestem żadną bohaterką i nie wpadło mi do głowy, żeby wykorzystywać tę moję skromną, ale smutną wiedzę w rozmowach z młodszy ludźmi. Stwierdzenia typu: „Bo wy, smarkacze, nie wiecie, czym była wojna” czasem brzmią tak, jakby nam tej wojny ktoś życzył. Wobec wnuków raczej użyję słów: „DOBRZE, że nie wiecie, czym była komuna”. Nikt wprawdzie do nas nie strzelał i Bogu za to dzięki, ale od dzieciństwa uczono nas obłąd, udawania, że wierzymy w ten zmurszały system, który miał trwać po wieczne czasy... Czego więc będę uczyć moje wnuki?

Na pewno nie będę twierdzić, że tłum ma zawsze rację, a panowie, którzy stoją na trybunach i stroją miny, są mężami opatrnościowymi. Opowiem im o Stalinie, Hitlerze czy chociażby bin Ladenie, którzy uwiedli zahipnotyzowane nimi rzesze. I o tym, że jednak nie każdy Niemiec jest faszystą, Rosjanin komunistą, a Arab terrorystą. Zamiast utwierdzania ich w stereotypach podsunę im książki Güntera Grassa i Horsta Bienka, którzy opowiadają o Polsce i wojnie z niemieckiego (czyli innego, a nie gorszego) punktu widzenia. Zamiast opowieści o głupich ruskich komuchach zaznamuję ich z twórczością Wysockiego i Okudźawy. A zanim zaczną ostentacyjnie unikać na ulicach

ciemnoskórych współobywateli, podsunę im pouczającą „Historię Arabów”, do której czasami wracam.

Na łamach dawnej, bardziej kulturalnej rubryki „Trybuna czytelników”, dziś „Ohyda parku” (nazywanego tak czasami ze względu na coraz niższy poziom dyskusji i coraz dosadniejsze słowa) znów mieliśmy konflikt pokoleń, tym razem pt. „stare wilki kontra młode cielecia”. Starsi chcą stać na straży wartości i apelują o szacunek dla siwych włosów, ale widzą czarno na białym, że nie wszyscy szanują swoich młodszych adwersarzy. Jako przedstawicielka średniej generacji zastanawiam się, gdzie podziła się wyrozumiałość i dojrzała mądrość, cechy, które kojarzyły mi się dotąd z postawą seniora? Przejrzałam wcześniejsze numery „Głosu” i zamiast siły argumentów znajduję mnóstwo obraźliwych epitetów typu: „glupki”, „bzurni”, „prostacy”, „pomyleni”. Dyżurni specje bombardują młodszych autorów oskarżeniami o „wymądrzanie się” i o to, że „plotą banialuki”. Przywoływana kilkakrotnie w ramach dyskusji artystka Vondračkowa, wiecznie młoda przedstawicielka starszej generacji, za łagodniejsze wyzwiska wzywa bez pardonu do sądu. A my pokornie słuchamy, jak niektórzy mentorzy patetycznie głoszą, że przestaliśmy kroczyć drogą prawdy i piękna. Nie pamięta wilk jak cieleciem był? Przecież my tu się wszyscy znamy i pamiętamy...

Pozwólcie nam żyć, pisać głupie felietony i marne wiersze. Pozwólcie nam popełniać błędy, bo sami też się ich nie ustrzeżliście. I na dodatek nie rozliczyliście się sami wobec siebie, co dobitnie uświadamiają nam pozytywne artykuły pani Łady Krumnikl (m.in. „Raporty konsularne”), a ostatnio apel pani Wandy Cejnar („Słowo, które nie padło na Zaolziu”) dotyczący przeprosin za nadużycia okresu normalizacji, której „dobrodziejstwa” miałam okazję oglądać na własne, choć jeszcze dziecięce oczy. Ataki na młodych wydają się tematem zastępczym i zamiast nich bardzo chętnie przeczytałabym prawdziwe i mądre artykuły o latach 1968-89 pisane przez świadków epoki. Tu przypomina mi się cytat, widniejący na Pomniku Poległych Stoczniovców: „Spisane będą czyny i rozmowy”. Może dzięki takim słowom młodszy i nieoświeceni wreszcie zmadrzeją, a pieniacze spokornieją.

Jeszcze wiele słów nie padło na Zaolziu

Trzynieckie Lato Filmowe

KINO »KOSMOS« TRZYNIEC

Czwartek 1 września

9.00	Happy End
11.00	Kdo chce zabít Jessii
13.00	Prípad Barnabáš Kos
16.00	Milenci a vrazi
18.00	Wesele
20.00	O dve slabiky pozadu
22.00	Nepohřbený muž

Piątek 2 września

9.00	Słońce wschodzi raz na dzień
11.00	Miś
13.00	Cała zima bez ognia
15.30	Mír jejich duším
18.00	Pręgi
20.00	Žralok v hlavě
22.00	Pacho, hybský zbojník
23.50	Sami svoi

Sobota 3 września

9.00	Skřítek
11.00	Kousek nebe
13.00	Slávnost osamelej palmy
15.30	Blízko nebe
17.00	U pana boga za piecem
19.00	Vinci + koncert Richarda Krajčá
22.00	Mój Nikifor
23.50	Pátrání po Ester

Niedziela 4 września

9.00	Konečná stanica
11.00	Revizori
14.00	Trzeci
16.00	Sluneční stát
18.00	Sametová vrazi

Milenci a vrazi

Kousek nebe

KINO BYSTRZYCA

Czwartek 1 września

17.00	Zezowate szczęście
19.00	Rejs+krótki metraż

Piątek 2 września

18.00	Gangsterzy i filantropi
20.00	Vabank

Sobota 3 września

10.00	Těšínsko – Divné století
18.00	Sami svoi
20.00	Miś

Niedziela 4 września

16.00	Słońce wschodzi raz na dzień
18.00	Zwycięzca konkursu debiutów TLF 2005

Happy End

KINO »SVOBODA« CIERLICKO

Piątek 2 września

18.00	Sluneční stát
20.00	Konečná stanica

Sobota 3 września

16.00	Román pro ženy
18.00	Pręgi
20.00	Horem pádem

Niedziela 4 września

16.00	Příběhy obyčejného šílenství
18.00	Krev zmizelého

Blízko nebe

Mír jejich duším

Trzynieckie Lato Filmowe zaprasza

Jak już donosiliśmy, w dniach 1-4 września 2005 roku w trzynieckim kinie „Kosmos” (a także w kinach w Bystrzycy i Clerlicku) odbędzie się festiwal Trzynieckie Lato Filmowe. Podczas czterech festiwalowych dni mieszkańcy kina obejrzą 40 filmów. Poniżej prezentujemy charakterystyki niektórych z nich.

WESELE

Reżyseria Wojciech Smarzowski, scenariusz Wojciech Smarzowski, zdjęcia Andrzej Szulkowski, muzyka Ryszard Tymon Tymański, obsada: Marian Dziędziel, Tamara Arciuch, Iwona Bielska, Maciej Stuh, Bartłomiej Topa i inni. Rok 2004.

Film jest o miłości i o pieniądzu. A właściwie o miłości do pieniędzy. Wojnar, zamożny mieszkaniec małego miasteczka, urządza córce wystawne wesele. Zgodnie z „polską tradycją”, impreza przybiera charakter pokazowy. Kiedy zabawa rozkręca się na całego, panna młoda dostrzega wśród gości weselnych kamerzystę, swojego byłego chłopaka, którego nadal kocha. Wcześniej ustalony scenariusz wesela zaczyna wymykać się spod kontroli ojca. Chęć pokazania się przez gospodarza za jak najlepszej strony doprowadza do katastrofy. Film zawiera logicznie skonstruowaną, trzymającą w napięciu fabułę; żywy tok narracji, humor oraz grozę, jasne motywacje działań bohaterów, zabawne dialogi, aluzje, cytaty, skojarzenia i całą gamę bezlitosnej obserwacji obyczajowej.

CAŁA ZIMA BEZ OGNI

Reżyseria Grzegorz Zgliński, zdjęcia Witold Piłciennik, muzyka Jacek Grudzień, Mariusz Ziemia, obsada: Aurelien Recoing, Marie Mathéron, Gabriela Muskała, Blerim Gjoci. Produkcja: Szwajcaria 2004.

Film opowiada o małżeństwie próbującym pogodzić się ze stratą córeczki, która zginęła w pożarze. Kobieta trafia do szpitala psychiatrycznego, a 44-letni Jean – główny bohater filmu – porzuca rodzinną farmę i podejmuje pracę w jednej ze szwajcarskich fabryk, gdzie poznaje bratnią duszę, uciekinierkę z Kosowa. Kobieta pomaga mu w odzyskaniu wiary w życie, bohaterowie w pewien sposób uzależniają się od siebie. Ze szpitala powraca jednak żona Jeana...

PRĘGI

Reżyseria Magdalena Piekorz, scenariusz Wojciech Kuczek, zdjęcia Marcin Koszałka, muzyka Adrian Konarski, obsada: Michał Żebrowski, Jan Frycz, Agnieszka Grochowska, Leszek Piskorz, Jan Peszek, Tadeusz Bradecki, Mikołaj Grabowski, Lech Dyblik, Jan Jurewicz, Wojciech Kuczek.

„Pręgi” to współczesny dramat psychologiczny opowiadający o dojrzewaniu do ojcostwa, a także o tym, jak dzieciństwo determinuje nasze dorosłe życie. Bohaterem filmu jest trzydziestoletni Wojciech, mężczyzna ambitny i samodzielny, a jednak izolujący się od świata i ludzi. Wychowany w dzieciństwie przez sadystycznego ojca, notorycznie bity, zbudował mur. Życie wypełnia mu chodzenie po jaskiniach i pisanie tekstów do gazet. W oczach rówieśników, kolegów z bazy, jest silny, bezkompromisowy, cyniczny. W głębi duszy to wrażliwiec, który cały czas ucieka. Żyje sam, bo tak łatwiej i bezpieczniej. Nie ma miłości, nie ma rodziny, a więc zagrożenia, że mógłby powielić błędy własnego ojca i stać się dla swoich dzieci taki sam, jak jego ojciec dla niego, i nawet gdy ta miłość się pojawia, Wojciech broni się... Bo w każdym lustrze, w które spogląda, widzi twarz swojego ojca...

ZEZOWATE SZCZĘŚCIE

Reżyseria Andrzej Munk, scenariusz Jerzy Stefan Stawiński, zdjęcia Jerzy Lipman, Krzysztof Winiewicz, muzyka Jan Krenz, obsada: Bogumił Kobiela, Maria Ciesielska, Helena Dąbrowska, Barbara Kwiatkowska, Krystyna Karkowska, Barbara Polomska, Irena Stalończyk, Tadeusz Bartosik, Henryk Bąk, Mariusz Dmochowski, Aleksander Dzwonkowski, Edward Dziewoński, Tadeusz Janczar, Kazimierz Opaliński, Jerzy Pichelski, Adam Pawlikowski, Wojciech Siemion, Jan Tadeusz Stanisławski, Tadeusz Waczkowski, Jakub Goldberg, Wiesław Golas, Roman Kłosowski, Leonard Pietraszak, Wojciech Pokora, Roman Polański, Sława Przybylska.

... powoli zaczynam rozumieć impulsy, które kierowały moim postępowaniem. Otóż chyba zawsze usiłowałem, całkiem nieświadomie, przystroić się w szaty uznanego przez opinię bohatera danego historycznego okresu. W życiu dziecka

był nim harcerz, później podchorąży, wreszcie konspirator... Wszystkie te etapy przebiegłem w bezowocnej pogoni za życiowym powodzeniem. Czy mogłem przypuszczać, że wszędzie czeka mnie nieuchronna klęska?... – tak podsumował swoje pechowe życie główny bohater opowiadania Jerzego Stefana Stawińskiego „Sześć wcieleń Jana Piszczka”. Nowela ta stała się kanwą scenariusza do „Zezowatego szczęścia” – filmu, który ugruntował wysoką pozycję Andrzeja Munka wśród polskich reżyserów debiutujących po wojnie. O klasie tego twórcy wiele mówiła już „Eroica” (1958) – do dziś uznawana za arcydzieło szkoły polskiej. „Zezowate szczęście” dowiodło jednak, że Munk to nie tylko mistrz w obnażaniu fałszu narodowych stereotypów i symboli. Pokazało biegłość twórcy w operowaniu zarówno językiem tragedii, jak i komedii. Stało się też świadectwem wyczulenia reżysera na problemy współczesności, takie jak choćby przerost biurokracji i jego konsekwencje. Wartość „Zezowatego szczęścia” ujawnia się jeszcze w czym innym. Film ów jest mianowicie zdumiewająco udanym połączeniem różnych stylów i poetyk. Krytycy znaleźli w dziele Munka zjadliwą ironię, groteskę, elementy czysto komediowe i dramatyczne oraz cechy powiastki filozoficznej w duchu wolteriańskim. Przy tak dużej różnorodności i „rozrzuconych” stylistycznym próżno szukać w „Zezowatym szczęściu” zgrzytów, zbędnych scen, chybionego aktorstwa... W warstwie fabularnej film Munka stanowi studium postawy obecnej w każdej epoce i w każdym społeczeństwie. „Zezowate szczęście” opowiada w groteskowo-karykaturalnym ujęciu losy pechowego oportunisty, który – w różnych warunkach na przestrzeni dwudziestu lat – usiłuje przypodobać się aktualnym władzom. Wszelkie te próby „dobrze widzianych” metamorfóz kończą się fiaskiem: Piszczek pozostaje antybohaterem – kolejnych bezkrytycznych „przemian” dokonuje zawsze za późno.

REJS

Reżyseria Marek Piwowski, scenariusz Janusz Głowacki, Marek Piwowski, zdjęcia Marek Nowicki, muzyka Wojciech Kilar, obsada: Stanisław Tym, Jolanta Lothe, Wanda Stanisławska-Lothe, Jerzy Dobrowolski, Andrzej Dobosz, Feridun Erol, Jan Himilbsbach, Jerzy Karaszkiewicz, Z. Ryszard Pietruski, Roman Suszko, Wacław Antczak i inni.

Ten film otacza legenda. Istnieje liczne grono jego wielbicieli, a nawet fan club, którego członkowie znają go niemal na pamięć, scena po scenie. Skąd bierze się siła tej improwizowanej w dużej mierze opowiadki o rejsie wycieczkowym parowcem po Wiśle? Przyczyn jest chyba kilka. Po pierwsze, krytyka wszelkiego zniewolenia, na tyle zawołowana, że mająca walor satyrycznego uogólnienia. Po drugie, trudne do osiągnięcia w kinie wrażenie spontaniczności rozgrywających się przed kamerą wydarzeń. Wreszcie, udział niepowtarzalnych osobowości polskiego kina: Jana Himilbsbacha, Zdzisława Maklakiewicza czy Stanisława Tyma. Zresztą – jak twierdzą wielbicieli – tego filmu nie sposób opisać, trzeba go koniecznie obejrzeć – każdą minę, każdy grymas, sytuację po sytuacji, kadr po kadrze. Wszak jest to jedna z najinteligentniejszych polskich komedii, uznana ostatnio w plebiscycie czytelników „Polityki” za najlepszy polski film wszech czasów.

MIŚ

Reżyseria Stanisław Bareja, scenariusz Stanisław Bareja, Stanisław Tym, zdjęcia Zdzisław Kaczmarek, muzyka Jerzy Derfel, obsada: Stanisław Tym, Barbara Burska, Christine Paul-Podlasky, Krzysztof Kowalewski, Bronisław Pawlik, Zofia Czerwińska, Cezary Julski, Marian Łącz, Stanisław Mikulski, Wojciech Pokora, Eugeniusz Robaczewski, Hanna Skarżanka, Stefan Śródka, Jerzy Turek, Jan Kociniak. Rok 1980.

Film powstał w przełomowym okresie najnowszej polskiej historii, kiedy nagle okazało się, że śmiać się można już niemal ze wszystkiego – tym trudniej było więc wymyślić coś, co rozbawiłoby publiczność. Ale chociaż upadła większość wcześniejszych tabu, nieodmiennie groteskowa pozostała otaczająca nas rzeczywistość. Stanisław Bareja i Stanisław Tym (autor scenariusza) wymyślili więc nieco zawiłą historię o Rysiu-Misiu rywalizującym zachłannie z eksmałżonką o grubą forszę zdeponowaną za granicą, ale opowiadka służy głównie jako pretekst do ukazania wielu nonsensów swojskiej codzienności przełomu lat 70. i 80. Są więc w filmie kpiny z nierozgarniętych milicjantów, przedrzeźnianie piosenkarzy z kołobrzeskich

festiwalu, szydzenie z imprez rozrywkowych dyktowanych „ludziom Do-Ro”, groteskowe parodie urzędniczych rytuałów albo zachowań w placówkach zbiorowego żywienia, gdzie talerze przyśrubowane są do blatu stolika, a łyżki przykute doń wspólnym, przesuwającym się w rytm jedzenia łańcuchem. Na tle tego idiotycznego świata pojawia się problem tzw. tworzenia nowej tradycji. Sztuczność tego rodzaju zabiegów niełatwo uosabia w „Misiu” noworodek nazwany uroczyście wręczania paszportu przy folklorystycznych hopsach. Ale to już problem nie na komedię i świadomości tego realizatorzy stawiają go w finale filmu całkiem serio, w tonacji podniosło-lirycznej, łącząc piosenkowy komentarz z wizyjną fantastyką.

SAMI SWOI

Reżyseria Sylwester Chęciński, scenariusz Andrzej Mularczyk, zdjęcia Stefan Matyjaszkiewicz, muzyka Wojciech Kilar, obsada: Wacław Kowalski, Władysław Hańcza, Zdzisław Karczewski, Eliaż Oparek-Kuziemski, Ilona Kuśmierska, Jerzy Janeczek, Maria Zbyszewska, Aleksander Fogiel, Kazimierz Talarczyk, Witold Pyrkosz, Halina Buyno, Natalia Szyma, Zygmunt Bielawski, Ryszard Kotys.

Komedia obyczajowa, opowiadająca o zwaśnionych rodach zabużańskich chłopów, które zadawniony spór o miedzę przeniosły tuż po wojnie na ziemię zachodnie. Film był bardzo ciepło przyjęty przez krytyków i publiczność. Do dziś uznawany jest za najzabawniejszą komedię w historii polskiego kina. Sukces „Samych swoich” zachęcił reżysera i scenarzystę do realizacji kolejnych części historii o dalszych losach rodzin Pawłaka i Kargula. Jednak zarówno „Nie ma mocnych”, jak i „Kochaj albo rzuć” nie cieszyły się już tak ogromną popularnością. Autorem scenariusza jest Andrzej Mularczyk, który pomysł na opowieść o repatriantach zza Buga zaczerpnął ze wspomnień rodzinnych. Jak sam powiedział w jednym z wywiadów prasowych, pierwowzorem Kazimierza Pawłaka był stryj Jaśko, który osiedlił się na Ziemiach Odzyskanych. Wybrał wieś Tymowa ponoć tylko dlatego, że zobaczył pasące się na łące krowy swego sąsiada z Boryczówki, z którym był skłócony. W filmie znalazło się też wiele pomysłów opartych na osobistych przeżyciach Wacława Kowalskiego (odtwórca roli Pawłaka), który pochodził z kresów, z Janowa Podlaskiego.

GANGSTERZY I FILANTROPI

Reżyseria i scenariusz Jerzy Hoffman, Edward Skórzewski, zdjęcia Jerzy Lipman, muzyka Lucjan Kaszycki, obsada: Wiesław Michnikowski, Gustaw Holoubek, Karolina Borchardt, Włodzisław Nakwaski, Zbigniew Oksa, Z. Rybarski, Zygmunt Wiaderny, Tadeusz Waczkowski.

„Gangsterzy i filantropi” to debiut fabularny Jerzego Hoffmana i Edwarda Skórzewskiego, którzy dotąd znani byli jako para dokumentalistów. Wiele z ich filmów, np. „Karuzela łowicka”, „Typy na dziś”, „Dwa oblicza Boga”, odniosło sukcesy na międzynarodowych festiwalach. Ich wieloletnie doświadczenia w „zapisywaniu” rzeczywistości widoczne są także w „Gangsterach i filantropach”. Ponad połowa filmu zrealizowana została w plenerach – na ulicach Warszawy i w stołecznych lokalach. Wszystko to po to, by bardziej osadzić film w konkretnej rzeczywistości.

VABANK

Reżyseria Juliusz Machulski, scenariusz Juliusz Machulski, zdjęcia Jerzy Łukaszewicz, muzyka Henryk Kuźniak, obsada: Jan Machulski, Leonard Pietraszak, Witold Pyrkosz, Ewa Szykulska, Krzysztof Kierniszowski, Zdzisław Kuźniar, Józef Para, Elżbieta Zajączkówna, Jacek Chmielnik, Zofia Charewicz i inni.

Błyskotliwy debiut fabularny Juliusza Machulskiego (ur. w 1955), zrealizowany według własnego scenariusza, który powstał jeszcze podczas studiów autora na Wydziale Reżyserii w Łódzkiej Szkole Filmowej. Już od momentu swej premiery „Vabank” cieszył się ogromną popularnością. Natychmiast doceniła go też krytyka. „Poza zbędną sceną zaboju na stadionie (zbędną, bo z innego, krwawego kryminału) – ogląda się „Vabank” tak, jak filmy amerykańskie obrosłe tradycjami, specjalistami i dolarami – to znaczy bez chwili nudy, lekko, z napięciem i uśmiechem odprężenia jednocześnie, łykając bezwiednie dydaktykę. Czasy są ciężkie, „Vabank” dostarczy każdemu wytchnienia na wysokim poziomie rozrywki, która jest już sztuką. To bardzo dużo” – pisał jeden z recenzentów. Inne komentarze utrzymane były w podobnym tonie.

Trudno się zresztą dziwić. W „Vabanku” wszystko jest w przednim gatunku. Scenariusz (kilka dialogów i powiedzeń z filmu zrobiło później karierę w potocznej polszczyźnie), reżyseria, świetne aktorstwo (Pyrkosz, Pietraszak, a zwłaszcza ojciec reżysera Jan Machulski tworzą zapadające w pamięć, wyraziste postaci), charakterystyczna, błyskawicznie wpadająca w ucho muzyka. Czego chcieć więcej? Konstruując intrygę, Machulski celowo nie siłił się na oryginalność. Wytropione przez koneserów X Muzy nawiązania do „Żadła”, „Rozmowy”, „Rififi” i innych klasyków światowego kina to zabieg celowy i dokładnie przemyślany. W ten sposób „Vabank” do swoich licznych walorów dołącza jeszcze jeden: inteligentną grę z konwencją, w której jest zrealizowany – kryminalnej komedii retro.

U PANA BOGA ZA PIECEM

Reżyseria Jacek Bromski, scenariusz Zofia Miller (pseudonim Tadeusza Chmielewskiego), scenariusz-adaptacja Jacek Bromski, zdjęcia Ryszard Lenczewski, muzyka Henri Seroka, obsada: Ira Łaczina, Jan Wieczorkowski, Krzysztof Dzierma, Andrzej Zaborski, Ania Janowska, Artur Krajewski, Alicja Bach, Iwona Szczesna, Eliza Krasicka i inni.

„Czytając pamiętniki Marii Dąbrowskiej natknąłem się na refleksję, dotyczącą jakiejś wizyty w małym miasteczku, jakiejś kolacji w towarzystwie lekarza, proboszcza i aptekarza: »Jakaż ta prowincja duchowo samowystarczalna, jak właściwie ona nas do niczego nie potrzebuje...« Pomyślałem sobie, że jeśli mamy gdzieś szukać jakichś wartości, o których w mieście dawno zapomnieliśmy, to właśnie w prowincjonalnym miasteczku na Białostocczyźnie, cokolwiek by to znaczyło” – mówił w jednym z wywiadów Jacek Bromski. Przyczyną powstania „U pana Boga za piecem” nie było jednak reżyserskie pragnienie apoteozy tradycyjnego polskiego etosu. To pojawiło się nieco później. Najpierw Studio Filmowe „OKO” zaproponowało Bromskiemu scenariusz, którego akcja toczy się w prowincjonalnym miasteczku. Potem reżyser przypomniał sobie o Białostockim Teatrze Lalek, który niegdyś zrobił na nim wielkie wrażenie. W efekcie większość ról w „U pana Boga za piecem” zagraли aktorzy tej sceny, a miasteczko ze scenariusza zostało umieszczone przy wschodniej granicy i nazwane Królowym Mostem. Skoro mieszkańcy Białostocczyzny wcielili się w filmowe postacie z macierzystego regionu, to główną rolę Rosjanki mogła zagrać tylko Rosjanka. Na próbne zdjęcia w Moskwie stawiało się około pięćdziesięciu kandydatek. Rywalizację wygrała aktorka sławnego Teatru na Tagance, Ira Łaczina, która, mimo młodego wieku, miała już na koncie występy po francusku i angielsku. Krytyka przyjęła komedię Bromskiego zycziwie. „W końcu na ekranach pojawiły się filmy, świadczące, że twórcy przestali się wstydzić polskiej, niekiedy żenującej, niekiedy magicznej swojskości” – pisało. Potwierdzeniem tych opinii były liczne wyróżnienia, w tym nagrody publiczności na festiwalach w Słupcy k. Konina (1999) i w Chicago (1998), Białym Górze na Lubuskim Leśnym Filmowym w Łagowie (1998), Białym Granat na Festiwalu Filmów Komediiowych w Lubomierzu (1999) oraz grad laurów na Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdańsku – Gdyni („Złoty Klakier” oraz za dźwięk, drugoplanową rolę męską, scenariusz, reżyserię i inne).

SŁOŃCE WSCHODZI RAZ NA DZIEŃ

Reżyseria Henryk Kluba, scenariusz Wiesław Dymny, zdjęcia Wiesław Zdort, muzyka Zygmunt Konieczny, obsada: Franciszek Pieczka, Ryszard Filipiński, Stanisław Gronkowski, Teresa Kamińska, Marian Kociniak, Zdzisław Maklakiewicz, Józef Morgała, Edward Rączkowski, Emir Buczański, Mieczysław Gajda, Henryk Kluba, Zbigniew Lesień, Konstanty Lewkowicz, Jerzy Nowak.

Zrealizowany w konwencji ludowej ballady dramat społeczny ukazujący – poprzez postać górala Haratyka, autentycznego przywódcy beskidzkiej wioski – skomplikowane uwarunkowania i konflikty okresu kształtowania się świadomości ludu u zarania Polski Ludowej. Haratyk, nie koronowany król beskidzkiej wsi, organizuje życie po zakończeniu wojny. Buduje tartak i szkołę, ale nie uznaje żadnej władzy

w dniach 1 – 4 września 2005 roku

nad sobą. Dochodzi do konfliktu z szefem UB, który uważa go za anarchistę i szkodnika, siłą chce zmusić do podporządkowania się. W rezultacie Haratyk wraz z góralami pali tartak i idzie do lasu... Kiedy po latach wychodzi z więzienia, rozumie, że można i trzeba było współpracować z władzą.

VINCI

Reżyseria i scenariusz Juliusz Machulski, zdjęcia Edward Kłosiński, muzyka Maciej Staniecki, obsada: Robert Więckiewicz, Borys Szyc, Mieczysław Grąbka, Marcin Dorociński, Kamilla Baar, Jacek Król, Jan Machulski, Józef Pałeczka, Jerzy Grałek, Mariola Pajczkowska, Łukasz Simlat, Karina Seweryn, Halina Labonarska, Piotr Kazimierski, Masakazu Miyanaga.

Po kilku latach odsiadki kary za kradzież z włamaniem CUMA wychodzi z więzienia ze względu na zły stan zdrowia. Jego wyjście zaaranżował GRUBY, paser który zleca CUMIE kradzież obrazu Leonarda da Vinci „Dama z łąsiczką” z Muzeum Czartoryskich w Krakowie. CUMA – specjalista od kradzieży dzieł sztuki – kompletuje ekipę. Zaczyna od wizyty u byłego współnika JULIANA – specjalisty od ładunków wybuchowych. Mimo, iż przyjaciel porzucił złodziejski proceder, CUMA proponuje mu udział w kradzieży. JULIAN ma dylemat: z jednej strony dług wdzięczności wobec przyjaciela, który nie wydał go w śledztwie, z drugiej – obawa przed powrotem do dawnego życia. Próbuje więc pogodzić wodę z ogniem. Zgadza się wziąć udział w skoku, ale jednocześnie robi wszystko, by kradzież nie doszła do skutku. Zwraca się do starego fałszerza HAGENA z prośbą o wykonanie kopii „Damy z łąsiczką”. Ten odmawia wymawiając się wiekiem, ale poleca mu MAGDE – 28-letnią studentkę konserwacji zabytków na krakowskiej ASP. W tym samym czasie komisarz WILK, który przed laty aresztował CUMĘ, dowiaduje się, że wyszedł on na wolność. Policjant podejrzewa, że nagle pojawienie się CUMY związane jest z powrotem do Krakowa „Damy z łąsiczką”. Przez kilka miesięcy obraz był prezentowany w Japonii. Teraz wraca i jego przejazd z lotniska w Balicach do Muzeum Czartoryskich stwarza świetną okazję do kradzieży.

MÓJ NIKIFOR

Reżyseria Krzysztof Krauze, scenariusz Joanna Kos, Krzysztof Krauze, zdjęcia Krzysztof Ptak, muzyka Bartłomiej Gliniak, obsada: Krystyna Feldman, Roman Gancarczyk, Jerzy Gudejko, Jowita Miondlukowska, Lucyna Malec, Artur Steranko, Marian Dziędziel, Magda Celówna, Ewa Wencel.

Krynica, 1960. Do pracowni malarza Włosińskiego wchodzi Nikifor; spokojne, uregulowane, zaplanowane do ostatniego szczegółu życie Włosińskiego ulega zakłóceniu. Postanawia odnaleźć rodzinę Nikifora – okazuje się, że Nikifor żyje całkowicie samotnie. Mieszka kątem, nie ma nawet metryki. Z punktu widzenia prawa... nie istnieje. Włosińskiemu udaje się tylko ustalić, że pochodzi z matki niemowy i nieznanego ojca (krynica plotka głosi, że był nim Gierymski). Włosiński nie należy do entuzjastów malarstwa ludowego, jednak w miarę jak poznaje Nikifora, zaczyna doceniać jego dzieło. Widzi jego żarliwą wiarę, a jednocześnie duchową wolność. Odkrywa, że w malarstwie oznacza ona niezależność od opinii, w życiu – brak przywiązania do doczesności i głęboką pokorę. Widzi, jak sam jest głęboko zniewolony przez malarskie wykształcenie – uzależniony od malarskiej tradycji, od ocen i sądów, od marzeń o sukcesie i materialnej stabilizacji. Wychodzi na jaw, że Nikifor ma otwartą grzlicę. Włosiński, dzieląc z nim pracownię ryzykuje nie tylko własnym życiem – ma rodzinę. Nikifor nie chce iść do szpitala, szkoda mu czasu, chce malować. Włosiński, aby umieścić go, musi wziąć nad nim opiekę prawną. Na tę wiadomość żona wraz z dziećmi przenoszą się do Krakowa. Nie pomagają tłumaczenia, że Nikifor jest umierający i ta opieka jest na kilka miesięcy. Jest rok 1967. Minęło 7 lat. Nikifor ciągle żyje. Spotykamy Włosińskiego i Nikifora w przededniu największego, polskiego, triumfu Nikifora – wielkiej, retrospektywnej wystawy w warszawskiej „Zachęcie” (skądinąd spóźnionej, bo w tym czasie Nikifor zaliczany jest już do piątki najwybitniejszych „nawynych” świata). Widzimy, jak zmieniło się życie Włosińskiego. Porzucił malarskie ambicje. Sensem jego życia stała się opieka nad genialnym malarzem. Przyplacił to rozpadem rodziny. Mija kilka miesięcy. Włosiński czuwa przy łóżku umierającego Nikifora. Przyjeżdża żona Włosińskiego, być może, jest to początek pojednania.

TRZECI/TRZETI

Reżyseria Jan Hryniak, scenariusz Wojciech Ziemiński, zdjęcia Marek Rajca, muzyka Wojciech Waglewski, obsada: Marek Kondrat (Stary), Magdalena Cielecka (Ewa), Jacek Poniedziałek (Paweł, mąż Ewy), Edyta Olszówka (kobieta z tooty), Rafał Królikowski (facet z tooty), Jacek Braciak („Świszczypałka”), Paweł Królikowski (policjant), Redbad Klynstra (wspólnik Pawła), Grażyna Suchocka (wulkanizatorka), Krystyna Tesarz-Szymańska (baba), Dariusz Kwaśnik (lekarz), Elżbieta Komorowska (prostytutka na komisariacie), Roman Paszke (żeglarz), Piotr Buczek, Agnieszka Dobrowolska-Borowiec, Katarzyna Dziurka, Bartosz Gałkowski, Oskar Kaszyński, Natalia Kaszyńska, Hugo Kaszyński, Bernard Kierat, Anna Kotka, Magdalena Kurek, Marta Majchrzak, Kamil Miondlukowski (członek bandy „Świszczypałki”), Rafał Nowak, Marcin Porembski, Emilia Rajca, Mirosław Rzońca, Lawrence Okey Ugwu (pan młody), Marcin Wędołowski, Witold Wieliński (członek bandy „Świszczypałki”), Alicja Wolny, Jakub Woźniak, Andrzej Wronowski.

Paweł i Ewa, młodzi yuppies, spędzają wymarzone i dawno zaplanowane wakacje na jachcie. Ewa, atrakcyjna, inteligentna i pełna wdzięku jest nieco zmęczona i znudzona życiem, w którym nie ma miejsca na nic poza pracą. Podróż jachtem miała sprzyjać poprawie relacji między nimi. Niestety Paweł musi przerwać wakacje. Wielomilionowy kontrakt jest przecież ważniejszy. Nowo poznany starszy mężczyzna jawi się Ewie jako miłośnik i smakosz życia. Ma zamiar pomóc młodym, ale czyni to wbrew ich woli i radykalnymi metodami.

Swoiste (po latach) spojrzenie na sytuację i postacie „Noża w wodzie” Romana Polańskiego.

KATEDRA

Reżyseria, scenariusz (na podstawie opowiadania Jacka Dukaja), opracowanie plastyczne Tomasz Bagiński, muzyka Adam Rosiak.

Utrzymana w konwencji onirycznej impresji historia człowieka, który przybywa do tajemniczej, niedokończonej katedry. Gdy pada na nią światło z olbrzymiego słońca, budowla niespodziewanie ożywa. Praca nad „Katedrą” zajęła jej twórcy niemal trzy lata: od września 1999 r. do kwietnia 2002. Tomasz Bagiński, młody białostoczanin, niedoszły student ASP i „niedokończony” architekt (rzucił studia po trzech latach), tworzył film w wolnych chwilach w firmie Platige Image, w której na co dzień pracuje i która specjalizuje się w efektach specjalnych oraz animacji na potrzeby reklamy i kina. Inspiracją dla niego stało się opowiadanie Jacka Dukaja, cenionego autora literatury fantasy, ale widąc tam również wpływy malarstwa Zdzisława Beksińskiego, Fernanda Légera i Rembrandta, architektury gotyku i budowli Antonio Gaudiego. Od premiery latem 2002 r. „Katedra” zebrała szereg wyróżnień, m.in. główną nagrodę na prestiżowych targach Siggraph w San Antonio, co automatycznie uprawniło ją do ubiegania się o Oscara. Fachowcy od grafiki komputerowej uznali ją za perłę w dziedzinie animacji, a amerykańskie Studio Walta Disneya zwróciło się do autora z prośbą o możliwość prezentowania filmu na seminariach dla grafików jako filmu instruktażowego. Ostatecznie film statuetki nie zdobył, ale jego autor udowodnił, że jest twórcą bardzo zdolnym i na pewno jeszcze sięgnie po najwyższe artystyczne trofea.

SZTUKA SPADANIA

Reżyseria, scenariusz Tomasz Bagiński, projekty plastyczne Rafał Wojtunik, animacja Grzegorz Jonkajtys, Łukasz Pazera, Zbigniew Lenard, Marcin Waśko, Arek Zawada, muzyka Fanfare Ciocarlia („Asfalt Tango”).

Atol. Zapomniana baza wojskowa gdzieś na Pacyfiku. Wysyłani są tam zasłużeni oficerowie, których wojsko nie może się jeszcze pozbyć, a którzy w wyniku wypełnionych misji stracili rozum i kontakt z rzeczywistością. Tam w oddaleniu od cywilizacji, praw i kodeksów pielęgnują swoje dziwactwa. Sierżant Al pielęgnuje miłość do młodych i dzielnych żołnierzy. Doktor Friedrich pielęgnuje swój talent fotograficzny. A stary, psychicznie zagubiony Generał tworzy sztukę. Nie na papierze i nie na płótnie. Inaczej...

KDO CHCE ZABIĆ JESSIE?/ Kto chce zabić Jessie?

Rok 1966. Reżyseria Václav Vorlíček, scenariusz Miloš Macourek, Václav Vorlíček, zdjęcia Jan Němeček, muzyka Svatopluk Havelka, rysunki komiksów Kája Saudek, obsada: Dana Medřická, Jiří Sovák, Olga Schoberová, Juraj Višný,

Karel Effa, Vladimír Menšík, Karel Houska, Ilja Racek, Valtr Taub.

Docent Beránek jest zapalonym czytelnikiem komiksów Kaji Saudka. Pewnego dnia jego wyobraźnia skrzyżuje się z rzeczywistością...

MILENCI A VRAZI/Kochankowie i mordercy

Rok 2004. Reżyseria Viktor Polesný, scenariusz Petr Poledňák, Viktor Polesný, zdjęcia Josef Špelda, muzyka Karel Svoboda, obsada: Jiří Langmajer, Ondřej Vetchý, Zlata Adamovská, Jan Vlasák, Kristina Kloubová, Jakub Prachař, Marko Igonda, Veronika Žilková, Zuzana Norisová, Marek Tadić, Danica Jurčová, Tereza Duchková, Vladimír Dlouhý, Dana Sedláková, Tatiana Vilhelmová, Saša Rašilov.

Adaptacja powieści V. Parála z 1969 r., która w sposób bezbłędny artystycznie składa raport o stanie społeczeństwa znajdującego się pod destrukcyjnym wpływem totalitaryzmu. Powieść ta należy do kanonu współczesnej prozy czeskiej. Film stara się nie odbiegać od pierwowzoru literackiego, chociaż dołącza do niego własny epilog. Akcja odgrywa się w fabryce chemicznej w Ujściu nad Łabą. Bohaterowie przebywają w smutnych pomieszczeniach garsonier mieszczących się w przedwojennej willi właściciela fabryki. Na jej pierwszym piętrze znajduje się także luksusowe mieszkanie dyrektora zakładu Grafa i jego żony Zity. Losy poszczególnych postaci przenikają się w sposób nieublagany...

ŽRALOK V HLAVĚ/Rekin w głowie

Rok 2005. Reżyseria i scenariusz Maria Procházková, zdjęcia Martin Štěpánek, muzyka Jan P. Muchow, obsada: Oldřich Kaiser, Jana Krausová, Kristýna Leichtová, David Máj, Vlasta Zehrová, Jiří Lábus, Lenka Taussigová, Petra Nesvačilová.

Każdy z nas ma swojego rekina. W głowie. Film o spotykaniu i mijaniu się, o ludziach, których nie znamy, chociaż spotykamy ich codziennie. Bohaterem jest wariat, który ma bez przerwy otwarte okna w mieszkaniu, dzięki czemu z ulicy można zaglądać do jego skąpo umeblowanego locum na parterze. Nieustannie zaczyna przechodniów i nigdy nie jesteśmy pewni, co odgrywa się w rzeczywistości, a co w jego snach. Pamięta swoje nazwisko i adres. Ma wykształcenie humanistyczne: malarstwo, architektura, teatrologia, literatura, historia... Tylko konteksty postrzega na swój sposób...

HOREM PÁDEM/Na złamanie karku

Rok 2004. Reżyseria Jan Hřebejk, scenariusz Petr Jarchovský, zdjęcia Jan Mališ, muzyka Aleš Březina, obsada: Petr Forman, Emília Vášáryová, Jan Triska, Ingrid Timková, Kristýna Lišková-Boková, Jiří Macháček, Nataša Burger, Jaroslav Dušek, Pavel Liška, Marek Daniel, Jan Budař, Zdeněk Suchý, Martin Huba, Hynek Schneider, Jiřina Třebická, Andrej Toader, Miroslav Kaman, Roman Holub, Ester Geislerová.

Komedia, na której się płacze. Dramat, który rozsiewa. Tandem Hřebejk-Jarchovský po raz pierwszy bierze na warsztat tematykę współczesną i opowiada o spotkaniach i mijaniu się, o tęsknocie za przyjaźnią, miłością i uznaniem. Kilka powiązanych z sobą tragicomicznych wątków rozgrywa się głównie w Pradze, tworząc barwny przeplataniec perypetii życiowych ludzi w różnym wieku, o różnym wykształceniu, poglądach, zasadach i doświadczeniach.

NEPOHŘBENÝ MUŽ/Niepochowany

Rok 2004. Reżyseria Márta Mészáros, scenariusz Márta Mészáros, Éva Pataki, zdjęcia Nyika Jancsó, muzyka Zygmont Konieczny, obsada: Jan Nowicki, Marianna Moór, Jan Frycz, György Cserhalmi, Lili Horváth i inni.

Film opowiadający o Imre Nagyu, powstał z wykorzystaniem archiwalnych dokumentów i protokołów oraz wspomnień świadków. Bohaterowie – poza Imre Nagym i jego rodziną – to postaci fikcyjne. Opisuje pobyt w więzieniu i stracenie na mocy wyroku w politycznym procesie przywódcy państwa węgierskiego po zdławieniu przez sowieckie wojska powstania 1956 roku. Imre Nagy podczas powstania sprzeciwił się Związkowi Radzieckiemu, wycofując Węgry z Układu Warszawskiego i ogłaszając ich neutralność. Po pacyfikacji zryw nową władzę węgierską nazywały go zdrajcą narodu, a w 1958 roku skazały na śmierć. Film o ostatnich dwóch latach życia premiera to przede wszystkim studium psychiki bezprawnie uwięzionego człowieka.

„Nagy wielokrotnie odmawiał podpisania dokumentu stwierdzającego, że rewolucja na Węgrzech była pomyłką. Dla sądu było to główną okolicznością obciążającą. Przypuszczam, że

gdyby Nagy podpisał to oświadczenie, dostałby najwyżej 10 lat więzienia. Jednak odmówił. Powiedział: muszę umrzeć wolny. Sąd uznał go za zdrajcę narodu. Pochowano go bezimiennie, twarzą do ziemi – tak, by utrudnić ewentualną identyfikację. Chowano go pięć razy. Dopiero od '89 roku ma swój imienny grób. Mój film nazwałam jednak „Niepochowany”, bo na Węgrzech do tej pory toczą się dyskusje o słuszności polityki Nagy'a”. – Márta Mészáros w rozmowie z Piotrem Śmiółkowskim

KOUSEK NEBE/Kawałek nieba

Rok 2005. Reżyseria Petr Nikolaev, scenariusz Jiří Stránský, zdjęcia Martin Duba, muzyka Martin Smolka, obsada: Jakub Doubrava, Tatiana Pauhofová, Petr Forman, Zuzana Stivínová, Karel Zima, Ondřej Vetchý, Lenka Vychodilová, Pavel Zedníček, Vladimír Javorský, Pavel Landovský, Rudolf Pellar.

Historia miłosna nakręcona na podstawie książki, opartej na poruszających przeżyciach autora, byłego więźnia politycznego. Historia kruchej miłości dwójga młodych ludzi rozgrywa się za murami komunistycznego więzienia w latach 50.

KREV ZMIZELÉHO/Krew zaginionego

Rok 2005. Reżyseria Milan Cieslar, scenariusz Vladimír Kórner, zdjęcia Jiří Macháně. Obsada: Vilma Cibulková, Martin Huba, Ester Geislerová, Václav Jiráček, Igor Bareš, Vladimír Dlouhý, Ondřej Vetchý, Emma Černá, Simona Stašová, Jiří Lábus, Marek Vašut, Karel Dobrý.

Epicka saga historyczna. Opowiada dramatyczną historię matki i córki w czasie II wojny światowej. Fabuła filmu podzielona jest na cztery pory roku będące tłem dla porwijającej akcji rozgrywającej się w dzikiej scenerii gór morawskich, ale też w egzotycznych plenerach Kongo Belgijskiego.

SKŘÍTEK/Skrzat

Rok 2005. Reżyseria i scenariusz Tomáš Vorel, zdjęcia Marek Jicha, muzyka Tomáš Polák, obsada: Bohoslav Polívka, Eva Holubová, Tomáš Vorel ml., Anička Marhoulová, Marika Procházková, Jiří Macháček, Ivana Chýlková, Milan Šteindler, Tomáš Hanák, Jan Kraus, Petr Čtvrtníček, Tomáš Vorel, Ondřej Trojan, David Vávra, Radomil Uhlíř, Václav Marhoul, Do Dy.

Komedia bez słów. Rodzinka przeprowadza się ze wsi do miasta. Ojciec jest rzeźnikiem w kombinacie mięsnym, matka kasjerką w hipermarkecie. Ich córka uczęszcza do szkoły podstawowej, ale nie interesują jej przedmioty techniczne. Syn uczy się w technikum gastronomicznym – ojciec pragnie, by poszedł w jego ślady i też został rzeźnikiem. Ale chłopak jest słabowity, a na dodatek jest wegetarianinem, anarchista i palaczem marihuany. Ojciec nie radzi sobie z wychowaniem syna i do tego ulega wdziękowi młodej masarki. Matka czuje, że świat się wali i obmyśla zemstę. Na domiar wszystkiego w pobliżu kręci się jakiś skrzat, który całą powagę sytuacji obraca w absurd...

ROMÁN PRO ŽENY/Powieść dla pań

Rok 2005. Reżyseria Filip Renč. Scenariusz Michal Viewegh, zdjęcia Petr Hojda, muzyka: Jerome Degay, Michel Eli, Arno Elias, Support Lesbiens, Iva Frühlingová – śpiew. Obsada: Zuzana Kanócz, Marek Vašut, Simona Stašová, Miroslav Donutil, Ladislava Něrgešová, Stella Zázvorková, David Švehlík, Jaromír Nosek, Peter Smith, Klára Sedláčková.

Adaptacja jednej z najpopularniejszych powieści najbardziej poczytnego współczesnego pisarza czeskiego. Inteligentna komedia romantyczna oparta o oryginalnym dowcipie sytuacyjnym, błyskotliwych dialogach i poruszającym losie człowieczym. Finezynie groteskowa historia dwóch kobiet: dwudziestoletniej Laury, pracującej w redakcji tygodnika dla pań, oraz jej owdowiałej matki, tłumaczki Jany. Każda z nich poszukuje miłości swojego życia, lecz bez powodzenia...

KONEČNÁ STANICA/Stacja końcowa

Rok 2005. Reżyseria Jiří Chlumský, scenariusz Stanislav Štěpka, obsada: Zdena Studenková, Josef Abrahám, Anna Šišková, Josef Somr, Eva Kerekešová, Csongor Kassai, Diana Mórová, Lubo Paulovič, Stanislav Štěpka, Marián Geišberg, Peter Mankovecký, Milan Lasica, Juraj Johanides.

Komedia z wątkiem kryminalnym. Na malej stacji kolejowej żyją ludzie, którzy wiecznie na coś czekają, lecz to „coś” nie nadchodzi. Pragną dokądś odejść, lecz nie wiedzą gdzie. Wszyscy czekają na swój wymarzony pociąg... (r)

Telewizja

SOBOTA 27 SIERPNI

■ TVP 1

6.10 Moda na sukces (s.) 6.30 Gwiazd-zbiór polskiego sportu Kazimierz Górski 7.00 Agrolinia (mag.) 8.00 Wiadomości 8.15 Rok w ogrodzie (mag.) 8.35 Nasze domy 8.55 Europejski Złot Skautów Eurojam 2005 9.20 Ziarno (dla dzieci) 9.45 Papirus (s.) 10.15 Ingres arcybiskupa Stanisława Dziwisza do katedry wawelskiej 10.55 Puchar Jedyńki (mag.) 11.15 Fatalny kwiat (pr. dok.) 12.05 Kuchnia z Okrasa 12.30 Miasto marzeń (s.) 13.00 Wiadomości 13.10 Dookoła Bałtyku 13.30 Serce Europy 1980-2005 13.55 Śmiechu warte (pr. rozryw.) 14.15 Być albo nie być (film USA) 15.55 Z archiwum „S” 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.35 Szogun (film USA) 18.25 Kochamy polskie komedie - Wakacje z blondynką 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.00 Letnia Grand Prix w skokach narciarskich w Zakopanem 22.05 Śmiertelny strach (film USA) 23.45 Agentka o stu twarzach (film USA) 1.15 Zamienione przy urodzeniu (film USA).

■ TVP 2

5.45 Złotopolscy (s.) 6.05 Globert przedstawia niezwykły świat natury 6.35 Echa tygodnia 7.05 Spróbujmy razem 7.30 Alternatywy 4 (s.) 9.30 Morskie opowieści (s.) 10.00 Relacja ze zgrupowania Miss Polonia 10.30 Niania na telefon (s.) 11.20 Ingres arcybiskupa Stanisława Dziwisza Msza święta na Rynku Głównym w Krakowie 13.30 30 ton! - lista przebojów 14.00 Familiada (pr. rozryw.) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Rejs na wyspy szczęśliwe - Szanty pod Żurawiem 16.00 Na dobre i na złe (s.) 17.45 Miss Polonia 2005 19.00 Wakacyjny konkurs Dwójki 19.05 M jak miłość (s.) 19.55 Panorama flesz 20.00 Fuks (film pol.) 21.30 Hity Mandaryny 21.45 Słowo na niedzielę 22.25 Sport-telegram 22.40 18 strajkowych dni - Dziennikarze - Media kłamią 23.00 Białe piaski (film USA) 0.40 Sprzedawca śmierci (film USA).

■ TV KATOWICE

6.30 Wierzę, wątpię, szukam 7.00 Przygód kilka wróbla Ćwirka (s. anim.) 7.10 Dixie Sezon ogórkowy 7.20 Przygód kilka wróbla Ćwirka (s. anim.) 7.45 Aktualności 7.50 Trzymaj formę 8.00 Z życia Kościoła 8.45 Palce lizać - kuchnia regionalna 9.00 Świat (mag.) 9.45 Przegląd gospodarczy 10.15 Eurinfo 10.35 Stacyjka (s.) 11.45 PRL laboratorium pierestrojki 12.10 Tele-nowyny 12.45 Koncert na 4+ Zaspiewać w Olsztynie 13.45 Rodzina Polanieckich - Spełnienie (film pol.) 15.15 To jest temat 15.45 Aktualności 15.48 Pocztówki z wdziękiem - Teledyski z przeszłości 16.00 Śląsk jest piękny - powstania śląskie - Gawęda Marka Szoltyska 16.35 Skoda Auto Grand Prix MTB 17.35 Świat (mag.) 18.00 Aktualności 18.35 Regiony kultury 18.50 Mojżesz prawodawca (film ang.) 19.40 To jest temat 20.00 Telekurier 20.40 Studio pogoda 20.45 Bilans Trójki 21.45 Aktualności 21.55 Magazyn sportowy 22.15 Wiadomości sportowe TV Katowice 22.55 Kurier sportowy 23.15 Żużlowe Grand Prix - Mistrzostwa Świata 0.10 Kłamczucha (film USA).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.25 Twój lekarz 8.00 Transformery (s.) 8.25 Yu-gi-oh! (s.) 8.55 Hugo familijny 9.25 Bravo 9.55 Exclusive 10.25 Samo życie (s.) 12.00 Liga mistrzów śmiechu (pr. rozryw.) 12.50 Siostrzyczki (film franc.) 14.40 Słoneczny patrol (s.) 15.45 Wydarzenia 16.05 Losowanie nagród w loterii Cyfromania 16.20 Jezioro marzeń (s.) 17.20 Chirurdzy (s.) 18.15 Daleko od noszy (s.) 18.45 Wydarzenia 19.25 Karate Kid IV - Mistrz i uczennica (film USA) 21.40 Reakcja łańcuchowa (film USA) 0.00 Grzechy Hollywoodu 2.05 Reebok Hip Hop 3.40 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

6.20 Sezamie, otwórz się (dla dzieci) 6.45 Bolek i Lolek (s. anim.) 6.55 Było sobie życie (s.) 7.25 Moja maskotka 7.40 Niech żyje S Club! (s.) 8.05 Momo (film) 9.45 Pomarańcza (mag.) 10.20 Różowe popołudnie Vondráčki (film TV) 11.10 Jak realizowano „Četnické humoresky” 11.30 W jaki sposób... (mag.) 12.00 Wiadomości 12.05 Tydzień w regionach 12.35 Wyspy zapomnianego spokoju (s. dok.) 13.00 Goutujemy po czesku (mag. kulinarny) 13.20 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 13.45 Oczarowanie (s.) 14.45 Kłopoty w

raju (film austral.-USA) 16.20 Tajemnice inspektora Lynley'a (s.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.05 Antologia czeskiego humoru 18.45 Sposzczenia z zagranicy 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Jágr team kontra reszta świata (pr. roz.) 21.30 Wiadomości 21.35 Bramki, punkty, sekundy 21.40 Kroniki portowe (film USA) 23.35 Jak upolować mężczyznę, czyli Seks w wielkim mieście (s.) 0.10 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 0.15 Intensywna terapia (film USA) 1.55 Hotelowi zakładnicy (film USA) 3.25 Śladami czeskich diabłów.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Genus (s. dok.) 8.50 Słowo świąteczne 8.55 Jak realizowano „Četnické humoresky” 9.00 Blok kursów językowych 9.55 Wszystko, co wiemy o AIDS 10.00 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.) 10.55 Nasza wieś (mag.) 11.20 Program dla miłośników muzyki dętej 11.55 Uciec jak najwyżej (film USA) 13.30 Sposzczenia z zagranicy 13.35 Tropiciiele (dok.) 14.25 Wyścigi samochodowe 14.40 Sportowcy świata (s. dok.) 15.30 W rzeszy faraonów (s. dok.) 15.50 Poezja w obcym mieszkaniu (pr. lit.) 16.35 Prosto w oczy 17.05 Filmowe powroty: Kobieta modna (film USA) 19.00 Euro-news 20.00 Zapraszamy do teatru: Mieszczanin szlachcicem 2/2 21.40 Fresh Film Fest II 2005 21.50 LIVE 8 (LIVE AID).

■ NOVA

6.25 Pokémon (s. anim.) 6.45 Kocur Cliff (s.) 7.35 Cudowny świat Walta Disneya 8.30 Flipper (s.) 9.20 Dzika karta (s.) 10.10 Helicops (s.) 11.05 Zimowy raj (s.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.25 Wspaniałe życie (film niem.) 14.15 SK Sigma Olomouc - SK Slavia Praha (piłka nożna) 16.45 Międzynarodowy przegląd cyrków Monte Carlo 2/2 17.40 Prognoza pogody 17.45 Sprawy profesora Capellari'ego (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Sława słowikom (pr. roz.) 21.45 Szósty zmysł (film USA) 23.55 Ktoś patrzy (film kan.) 1.25 Dzwonienie do TV Nova 1.50 Zabójcy (film fr.) 4.25 Program rozrywkowy.

■ PRIMA

8.00 Zagrożone gatunki (s. dok.) 8.30 Salon samochodowy 9.15 Julie Lescaut (s.) 10.50 t-music (pr. muz.) 12.05 Miejsce zbrodni (s.) 13.50 Dubler (film fr.) 15.45 Obwód Wolfa (s.) 16.45 Dzień dla mojej miłości (film czes.) 18.30 VyVolení (reality show) 18.35 Prima TV 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.50 VyVolení (reality show) 21.10 Telebazar (pr. roz.) 22.15 Sprawa Thomasa Crowna (film USA) 0.15 Candy Club (s.) 1.05 Szybka wygrana 2.45 Nie ma doskonałych.

NIEDZIELA 28 SIERPNI

■ TVP 1

6.05 Moda na sukces (s.) 6.30 W labiryncie (s.) 7.00 Msza Święta z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach 7.55 Roztańczona Angelina (s.) 8.20 Domisie (dla dzieci) 8.45 Bajeczki Jedynecki 9.00 Wirtualnia 9.20 Wielki świat małych sportowców 9.45 Niekończąca się opowieść (film kanad.) 11.30 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 12.30 Tydzień 13.00 Wiadomości 13.10 Z archiwum „S” 13.35 Doktor Quinn (s.) 15.05 Co się stało z naszym zjazdem? 16.00 Moda na sukces (s.) 16.25 Letnia Grand Prix w skokach narciarskich w Zakopanem 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Szogun (film USA) 18.15 Kochamy polskie komedie - Wakacje z blondynką 18.40 Śmiechu warte (pr. rozryw.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Porwanie (film USA) 21.55 Akta Odessy (film niem.) 0.05 Festiwal Jedyńki w Sopocie na bis 1.05 Idiota (film ros.).

■ TVP 2

5.55 Globert przedstawia niezwykły świat natury 6.20 Słowo na niedzielę 6.25 Przeprowadzki (s.) 7.20 Alternatywy 4 (s.) 8.20 Wędrowki przyrodnicze z Davidem Attenborough (pr. dok.) 8.50 Smak Europy 9.05 Siedlisko (film pol.) 9.55 Air Show Radom 10.10 W poszukiwaniu Fenicjan (film dok.) 11.00 Smak Europy 11.15 Podróż kulinarna Roberta Makłowicza - Smak Orientu 11.40 Air Show Radom 11.50 Pojedynek w słońcu (film USA) 14.00 Familiada (pr. rozryw.) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Bezludna wyspa (pr. rozryw.) 15.50 Air Show Radom 16.00 Na dobre i na złe (s.) 17.50 Miss Polonia 2005 sylwetki 19.00 Już w sobotę mecz

Polska Austria 19.05 Wakacyjny konkurs Dwójki 19.10 M jak miłość (s.) 19.55 Air Show Radom 20.05 Panorama flesz 20.10 Solidarność i świat 21.05 Air Show Radom 21.15 Pogoda na wakacje 21.20 Hotel Zaczysze (film ang.) 21.50 Już w sobotę mecz Polska - Austria 22.20 Sport-telegram 22.35 18 strajkowych dni 23.00 Kroll (film pol.) 0.40 Jan A.P. Kaczmarek - koncert inauguracyjny - IV Festiwal Dialogu Czterech Kultur.

■ TV KATOWICE

6.30 Magazyn golfowy 7.00 Przygód kilka wróbla Ćwirka (s. anim.) 7.10 Dixie Witajcie w Ptaszewie 7.20 Książka dla malucha (mag.) 7.45 Aktualności 7.50 Gramy dla was 8.00 Śląski koncert życzeń 8.45 Wśród zieleni 9.00 Teleplotki 9.45 Bilans Trójki 10.35 Przy naszym rynku - O rybaku i złotej rybce (s.) 11.45 Bitwa pod Budziszynem 1945 12.10 To jest temat 12.45 Z życia Kościoła 13.05 Niedziela w Byt-kowie 13.50 Śląska lista przebojów 14.05 Klub globtrotera 14.35 Oaza wolności (film dok.) 15.00 Integracja (mag.) 15.15 To jest temat 15.45 Północ południe 16.00 Listy niewysłane 16.45 Tatrzzańskie opowieści (s.) 17.00 Z plecakiem i walizką 17.35 Teleplotki 18.00 Aktualności 18.35 Regiony kultury 18.50 Mojżesz prawodawca (s.) 19.50 Muzyka łączy pokolenia - lista przebojów 20.45 Studio pogoda 20.55 Od niedzieli do niedzieli 21.15 Książka tygodnia (mag.) 21.45 Aktualności 21.55 Piłkarska Trójka 22.15 Wiadomości sportowe TV Katowice 22.50 Studio pogoda 22.55 Kurier sportowy 23.15 Śmierć jak kromka chleba (film pol.).

■ POLSAT

6.15 Pierwsza miłość (s.) 7.30 Czarodziejki (s.) 8.00 Power Rangers (s.) 8.30 Hugo (dla dzieci) 9.00 Siostrzyczki (film franc.) 10.55 Niesamowite dzieciaki II (film USA) 12.50 Długie łodzie wikingów (film ang.) 15.30 Fundacja Polsat 15.45 Wydarzenia 16.00 Maraton kabaretowy 16.45 Pierwsza miłość (s.) 18.15 Daleko od noszy (s.) 18.45 Wydarzenia 19.20 Man vs Beast 20.20 Wybrańcy fortuny (film USA) 21.20 Ścisłe tajne (film USA) 22.25 Kuba Wojewódzki (s.) 23.25 Nagi patrol (s.) 23.55 13. posterunek (s.) 0.35 Magazyn sportowy 2.45 Ryzykanci (s.) 4.15 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów 6.25 Kocur Wawrzyniec i przyjaciele (s.) 6.30 Bajki z doniczki 6.40 Jaskiniowiec (s.) 7.00 Rumianki (s.) 7.30 Bajkowe wakacje (dla dzieci) 10.00 Wędrująca kamera (mag.) 10.30 Obiektyw (mag.) 11.05 Życie na zamku (s.) 12.00 Pytania Václava Moravca 13.00 Wiadomości 13.10 Bajkowe wakacje 14.15 Magazyn religijny 14.35 Magazyn chrześcijański 14.50 Recital Jarka Nohavicy 15.20 Recepta na do widzenia (film czes.) 16.30 W poszukiwaniu czasu utraconego (s. dok.) 16.50 Adresat TVC (mag.) 17.10 Gdzie się podziała ta stara piosenka 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.10 Wieszak 18.50 Jak realizowano „Četnické humoresky” 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Ostatni nauczyciel w Czechach 2/2 (film czes.) 21.30 Nobilita (film niem.) 23.00 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.10 Wiadomości 23.15 Bramki, punkty, sekundy 23.20 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.30 Śest w tom (s.) 0.20 Adresat TVC (mag.) 0.40 Pytania V. Moravca 1.40 Sportowcy świata 2.30 Za ścianą 3.00 Czeskie misje.

■ TVC 2

7.50 Panorama 8.30 Wiadomości TVS 8.50 Telewizyjny klub nie słyszających (mag.) 9.20 Eliška i jej rodzina (s.) 10.20 Popgaleria (s. dok.) 10.50 MS motocykli w Brnie (transmisja) 13.15 Słowo świąteczne 13.25 Kinobox (mag. film.) 13.50 MS motocykli w Brnie (transmisja) 15.00 Letnia światowa uniwersjada 2005 15.35 Kamera w podróży: Noce na łonie natury (s. dok.) 16.25 Wędrowki z dinozaurami (s. dok.) 16.55 Potomkowie sław (s. dok.) 17.25 Pamięć drzew (s. dok.) 17.45 Szczęście domowe (mag.) 18.15 NEW-ropo - więcej radośnie 18.45 Robert Kfe-śtan a Druhá tráva (recital) 19.30 Euronews 20.00 Wieczór na temat... Taniec 22.00 Fresh Film Fest II 2005 22.10 Kultura.cz (mag.) 22.40 Dogrywka (mag. sport.) 23.15 Nocny klub filmowy: Tytus (film USA-wł.) 1.50 Herbie Hancock & Wayne Shorter (koncert) 2.45 Gdzie się podziała ta stara piosenka 3.25 Podróżomania.

■ NOVA

6.45 Pokémon (s.) 7.10 Kocur Cliff (s. anim.) 8.00 Cudowny świat Walta Disneya

8.55 Flipper (s.) 9.45 Rogi (film czes.) 11.05 Stefanie (s.) 12.00 Siódemka (pr. dys.) 13.00 Rady ptaka Loskutaka (mag.) 13.40 Licencja na zabijanie (film br.) 16.05 Jak ukraść Dagmarę (film czes.) 17.25 Prognoza pogody 17.35 Wiatr w palmach (film niem.) 19.18 T-Mobile Renta 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Big Brother (reality show) 21.50 Parcie na tarcie (film niem.) 23.30 Komando (film USA) 1.15 24 godziny (s.) 1.55 Śladami zbrodni (s.) 2.40 Rogi (film czes.) 4.25 Derrick (s.).

■ PRIMA

8.00 Żołnierze II wojny światowej (s. dok.) 9.00 Świat 2005 (mag.) 9.35 Zajazd Pod kamiennym stołem (film czes.) 11.20 Rodzina doktora Kleista (s.) 12.20 Stary (s.) 13.25 W piątek rano (film czes.) 14.05 Numer 5 żyje (film USA) 15.55 Pożeganie z Afryką (film USA) 18.45 VyVolení (reality show) 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.50 VyVolení (reality show) 20.40 Trzy orzeszki dla Kopciuszka (film czes.) 22.15 Ręka nad kółką (film USA) 0.20 Prawo i sprawiedliwość: Zbrodnicze zamiary (s.) 1.05 Szybka wygrana 2.20 Candy Club (s.).

PONIEDZIAŁEK 29 SIERPNI

■ TVP 1

6.05 Tucker (s.) 6.30 Lato z Jedyńką 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Animowane bajki świata 9.00 Uroczyste posiedzenie połączonych Izby Sejmu i Senatu w zw. z 25. rocznicą powstania „Solidarności” 10.05 Światowe dziedzictwo kultury - Historyczny Tallin - Dawny kupiecki Rewel 10.25 Kwadrans na kawę 10.40 ZUS radzi 11.20 Eko-Europa (mag.) 11.40 Zielony biznes (mag.) 11.45 Agrobiznes 12.00 Wiadomości 12.10 Dorastanie 1977-1979 (s.) 13.10 Magurski Park Narodowy 13.55 Plebania (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 Klan (s.) 16.05 Moda na sukces (s.) 16.30 Lato z Jedyńką - Europa XXL 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Lato z Jedyńką 17.30 Sąsiedzi (s.) 18.00 Krótka historia pewnego koncertu - J.M. Jarre w Gdańsku 18.30 Bulionerzy (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Od „Solidarności” do niepodległości 21.35 Zawrócono (film pol.) 23.05 Wiadomości 23.15 Prosto w oczy 23.30 Noc generałów (film ang.).

■ TVP 2

6.05 Złotopolscy (s.) 6.30 Samotni strzelcy (s.) 7.15 Dwa światy (film pol.) 7.40 Teletubisie (s. anim.) 8.10 McGregorowie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.25 M jak miłość (s.) 11.10 Podróż kulinarna Roberta Makłowicza - Smak oliwy i wina 11.40 Chłopi (s.) 12.30 Euro-quiz 13.30 60 lat służby na Mazurach (pr. dok.) 13.45 Wydarzenia - Historia domu na Powiślu 13.55 Konin 2005 - Koncert laureatów 14.50 Nie do wiary (s.) 15.10 Samotni strzelcy (s.) 16.10 Kryptonim Inspirator (film dok.) 17.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 19.00 Już w sobotę mecz Polska - Austria 19.02 Wakacyjny konkurs Dwójki 19.10 M jak miłość (s.) 20.55 Żona dla Amerykanina (film ang.) 21.30 997 (mag.) 21.50 Już w sobotę mecz Polska - Austria 22.00 Panorama 22.20 Biznes 22.25 Sport-telegram 22.40 18 strajkowych dni (s.) 22.55 Warto rozmawiać - Czyja jest Solidarność? 0.10 Wojny domowe (film ang.) 1.45 Z archiwum X (s.).

■ TV KATOWICE

7.00 Europa w zagrodzie 7.45 Aktualności 7.50 Zrobię to sam 8.05 Trójka tam była. Nie kaźcie ziemi umierać 8.45 Gość dnia 9.00 Przerwany film 9.45 Klan (s.) 10.45 Gość dnia 11.00 Od Solidarności do Wolności - Międzynarodowa konferencja 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Od niedzieli do niedzieli 14.30 Od Solidarności do Wolności - Międzynarodowa konferencja 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 25 lat Rawy Blues 17.50 Gramy dla was 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe 18.37 Sierpień gniewnych ludzi (film pol.) 19.00 Muzyka łączy pokolenia 19.40 Regiony kultury 19.50 Książki z górnej półki (mag.) 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.50 Wiadomości sportowe 21.55 Zbliżenia filmowe (pr. dok.) 22.15 To jest temat 23.10 Od Solidarności do Wolności - Międzynarodowa konferencja.

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 TV market 7.10 Interwencja (mag.) 7.30 Yu-gi-oh! (s.) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 JAG Woj-skowe Biuro Śledcze (s.) 10.00 Niesamowite dzieciaki II (film USA) 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Ja się zastrzelę (film USA)

13.25 13. posterunek (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Ścisłe tajne (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Świat według Bundych (s.) 17.00 JAG Woj-skowe Biuro Śledcze (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.20 Samo życie (s.) 20.15 Interwencja (mag.) 20.45 Ryzykanci (s.) 22.45 V.I.P. (s.) 23.45 Biznes Wydarzenia 0.10 Kuba Wojewódzki (s.) 1.10 Nocne randki 2.10 Reanimator (film USA) 3.40 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Ulica Sezamkowa (dla dzieci) 9.00 My, dziewczyny z Miasteczka (s.) 9.30 Kac za kierownicą 10.00 Wiadomości 10.10 Wieszak 10.50 Spotkania 11.00 Oczarowanie (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Album 13.10 Film o filmie: Zarządca posiadłości (dok.) 13.30 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 14.00 Wiadomości 14.05 Jak się żyje pustelnikom (dok.) 14.20 Antologia czeskiego humoru 15.00 W poszukiwaniu czasu utraconego 15.20 Skarby świata (s. dok.) 15.35 Co znaczy w domu? (dok.) 16.00 Wiadomości 16.05 Bajkowe wakacje 17.05 Gra o zielone (dla dzieci) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.30 Śladami czeskich diabłów (s. dok.) 18.50 Jak realizowano „Četnické humoresky” 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Koniec wielkich wakacji (s.) 21.10 Podróżomania (mag.) 21.40 Reporte-rzy TVC (reportaże) 22.20 Jak realizowano „Četnické humoresky” 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Jednostka wtórnego skierowania (s.) 0.05 Talk show Jana Krausa 0.35 Groteski Charlie Chaplina 1.10 Moda - Ekstrawagancja - Maniera 1.35 Po czesku 1.45 Obiektyw 2.15 AZ-kwiz 2.35 Babilon.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wyścigi samochodowe 6.45 Dogrywka (mag. sport.) 7.20 Niesamowity świat (s. dok.) 7.50 Panorama 8.30 Pajaki bez sieci (dok.) 8.50 Wizyta w zoo 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Tropiciiele (dok.) 12.45 Świat zwierząt (s. dok.) 13.05 Angielski dla najmłodszych 13.15 Cudowna miłość (bajka) 14.30 Adresat TVC (mag.) 14.50 Europa dziś (mag.) 15.20 Świat sztuki (s. dok.) 16.25 Sport w świecie 16.55 Czechy - Estonia (koszykówka) 18.40 Rowerowe włóczęgi 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.00 Sportowe minuty 19.45 Powietrze to nasze morze (s. dok.) 20.00 Rosyjscy nuklearni żołnierze (dok.) 20.50 Sposzczenia z zagranicy 21.00 Za ścianą (mag.) 21.30 Klub filmowy: Słodki drań (film USA) 23.05 Chick Corea & Bobby McFerrin (koncert) 23.50 Zaginiona dusza narodu 0.50 Sport w świecie 1.20 Sportowe minuty 2.00 Powietrze to nasze morze 2.10 Herbata dla trzech 2.40 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.25 Platfus w Egipcie (film wł.) 11.15 Poradnik kulinarny Jamie Olivera 11.45 Strażnik Texasu (s.) 12.40 Dziewczyny Gilmora'a (s.) 13.30 Anastazja (s.) 14.20 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.10 Gwiezdne wrota (s.) 15.55 Dempsey i Makepeace (s.) 16.50 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Błękitne otchłanie (s.) 18.20 Prognoza pogody 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 Pálí vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Big Brother (reality show) 20.40 Słońce, siano, truskawki (film czes.) 22.10 Non plus ultras (film czes.) 23.35 Big Brother - bez cenzury (reality show) 0.00 Miejsce zbrodni Frankfurt (s.) 1.35 Powrót do Edenu (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 St. Tropez (s.) 9.05 Plomień wątpliwości (s.) 10.00 Prima jazda 11.00 Lekarz ze wsi (s.) 11.55 Szansa bez granic (pr. roz.) 12.55 Stary (s.) 14.05 Pan Złota Rączka (s.) 14.35 Beverly Hills 90210 (s.) 15.30 Czarodziejki (s.) 16.30 AC Sparta Praha - 1. FC Brno (piłka nożna) 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.50 VyVolení (reality show) 20.50 Basen (s.) 21.55 Pociąg śmierci do Denver (film USA) 0.05 VyVolení (reality show) 0.30 Nikita (s.) 1.20 Szybka wygrana 3.00 Szczęśliwy dzień (film br.-kan.).

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Dnia 28. 8. 1965 wstąpili na wspólną drogę życia nasi Kochani Rodzice

EWA i GERHARD WILCZKOWIE

Z tej pięknej okazji życzymy im dużo szczęścia, zdrowia i słoneczka na długie wspólne lata. Córki z Rodzinami i Mama Hilda. RK-163

Szanownemu członkowi honorowemu

Prof. BRUNONOWI RYGŁOWI

z okazji znaczącego jubileuszu życiowego składa życzenia zarząd Zrzeszenia Śpiewaczo-Muzycznego. GL-471

W dniu 28. 8. obchodzi swoje zane 80-te urodziny

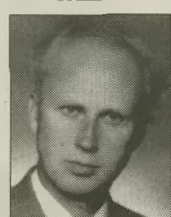
Doc. BRUNO RYGIEL

Z tej okazji wiele zdrowia do dalszych lat życzy w imieniu Kolegów z „Hasła” Orłowa – Leon GL-470

Dnia 30 sierpnia 2005 będzie obchodzić piękny jubileusz urodzin

pani MILADA HILA

z Orłowej. Najserdeczniejsze życzenia zdrowia, szczęścia i błogosławieństwa Bożego do dalszych lat składają szwagierka Adela oraz Leszek i Daszka z Renatką. AD-116

Jutro, 28. 8. mija 15. rocznica, kiedy na zawsze uciło szlachetne serce

śp. inż. ERWINA BUCHTY

Wszystkim, którzy razem ze mną poświęca Mu chwilę wspomnień, dziękuję żona. GL-465

Co w kinach

BYSTRZYCA: Autostopem przez galaktykę (27, godz. 19.00); **KARWINA** – Centrum: Pan i Pani Smith (27-29, godz. 20.00); Garbi – super bryka (27-29, godz. 17.45); **Reflex:** Sposób na teściową (27, 28, godz. 17.00, 20.00); Amityville horror (29, godz. 17.00, 20.00); **TRZYNIEC** – Kosmos: Batman – Początek (27, 28, godz. 17.30); Ong-bak (27, 28, godz. 20.00); Kung-fu szal (29, godz. 17.30, 20.00); **CZ. CIESZYN** – Central: Osaczony (27, godz. 19.30); Zebra z klasą (27, godz. 19.30); „Roman pro ženy” (28, godz. 19.00); **HA-**

(27, 28, godz. 20.00; 29, godz. 17.30); **CIESZYN** – Piast: Szeregowiec Dolot (27, godz. 15.00, 16.30, 13.30; 28, 29, godz. 15.00, 16.30); Batman – Początek (27-29, godz. 18.00, 20.30).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30. **POLSKIE AUDYCJE:** UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

ORŁOWA LUTYNIA – MK PZKO serdecznie zaprasza dzisiaj 27. 8. o godz. 15.00 do ogrodu Domu PZKO na Tradycyjne Dożynki. Program zapewnią: zespół „Johanka” z Niewiadomia – Polska oraz miejscowe zespoły Skotniczka i Skotnica, przygrywać będzie orkiestra Standart – Polska. Zapewniamy atrakcje dożynkowe dla dzieci i dorosłych. **OBWÓD ORŁOWA** – zebranie Rady Obwodowej odbędzie się w czwartek 1. 9. o godz. 17.00 w Porębie. Obecność konieczna! **OLBRACHCICE** – Chór Mieszany PZKO zaprasza na pierwszą próbę powakacyjną 30. 8. o godz. 19.00 w Domu PZKO. **SUCHA GÓRNA** – Klub Młodych MK PZKO zaprasza wszystkich sympatyków jazdy rowerowej na tradycyjny wyścig kolarski dla –dziesięciolatek i seniorów. Niedziela 28. 8. o godz. 14.00 w ogrodzie w Zydrow.

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głos Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelnická 18, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frystacie (przy rynku);
e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

... i włosy rozczesałam niebiańskim grzebieniem, położyłam na chmurce ręce... i spokój. I będę żyła! We wspomnieniach – dla Was...

Dnia 27. 8. 2005 mija już 5. rocznica, kiedy w daleką podróż wyruszyła nasza Kochana Mamusia, Żona, Babcia, Teściowa

śp. BRONISŁAWA KĘDZIÓR

z Trzyńca Łyżbic. O chwilę wspomnień i modlitwy proszą najbliżsi. GL-463

Dwa lata ubiegły, co uciło serce Twe nasza Najdroższa Mamo Kochana. My wszyscy wspominamy Ciebie z wdzięcznością za wszystko, coś dla nas uczyniła. 28. 8. upłyne druga bolesna rocznica kiedy nas opuściła

śp. GERTRUDA KALETOWA

z Ropicy. Z bólem w sercu wspominają mąż Jan, córki Krysia, Hanka, Janka, Irka, syn Tadek, zięciowie Alojzy i Paweł, wnuki, prawnuki i cała rodzina. AD-114

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 22. 8. 2005 zmarła po długiej i ciężkiej chorobie w wieku 69 lat nasza Kochana Żona, Matka, Teściowa, Babcia, Szwagierka, Ciocia i Kuzynka

śp. IRENA PŁONKOWA

z domu Jaś, zamieszkała w Czeskim Cieszynie Żukowie Górnym 185. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się we wtorek 30. 8. 2005 o godz. 15.00 w kościele ewangelickim Na Niwach w Czeskim Cieszynie. W smutku pogrążona rodzina. AD-120

WIERZÓW – Centrum: Magiczna karuzela (27-29, godz. 15.30); Bliśko nieba (27, 28, godz. 17.45); Batman – Początek (27-29, godz. 18.00, 20.30).

SKRZECZÓŃ – MK PZKO zawiadamia, że pierwsze powakacyjne zebranie Zarządu Koła będzie 30. 8. a próba chóru „Hasło” 5. 9.; obydwu wypadkach o godz. 18.00 w Domu PZKO. **KARWINA** – Koło MSz Gimnazjum w Karwinie zaprasza wszystkich rodziców, studentów, absolwentów i sympatyków szkoły 10. 9. o godz. 15.00 do PZKO Karwina Stare Miasto na „Kopaczówkę” – festyn. GL-431 **KARWINA RAJ** – MK PZKO zawiadamia członków chóru „Dźwięk”, że pierwsza powakacyjna próba odbędzie się w poniedziałek 5. 9. w budynku KSČM (obok świetlicy).

UWAGA ChNP – zarząd chóru zawiadamia, że pierwsza powakacyjna próba jest 30. 8. o godz. 15.00 w Klubie PZKO przy ul. Božka w Cz. Cieszynie. **CZ. CIESZYN** – zarząd chóru HARFA zaprasza na pierwszą powakacyjną próbę w środę 31. 8. o godz. 19.00.

Koncerty

JABLONKÓW – Polski Chór Parafialny zaprasza na jubileuszowy koncert pieśni sakralnych 2. 9. do kościoła parafialnego w Jablonkowie. Począ-

Kamieniarstwo WRZOS

Nagrobki

Bezpośredni importer granitu

- Oferujemy wzornictwo czerpane z najlepszych tradycji kamieniarskich
- Wiele nowości na rynku czeskim
- Bardzo niskie ceny, przyjeżdżamy również do klienta na pomiar

Mieszkamy na tej samej Ziemi Cieszyńskiej

Siedziba firmy:

Hažlach, ul. Cieszyńska 18

tel.: +48 600 293 968

tel.: +48 338 567 377

4 km od granicy w Boguszowicach

Filia:

Goleszów, ul. Grabowa 4

Karczma „Bełko” nad brzegiem Olzy w Gródku, której nazwa wywodzi się od legendy o mje-scowym rycerzu-rabuslu Bełce. Lokal ten jest jedną z atrakcji na trasie rowerowej Euro-reglunu Śląsk Cieszyński. (sam)

tek o godz. 16.00. Wystąpią: Chór Parafialny, chór „Echo” z Zebrzydowic, p. Klemens Słowiczek – solista opery berlińskiej.

Oferty

SPRZEDAM REKREACYJNĄ CHATĘ murowaną, podpiwniczoną. Woda państwowa, WC, prąd el., ogród 2112 m². Trzyniec Końska, niedaleko szpitala na Podlesiu. Tel. 596 434 647. GL-473

MALOWANIE DACHÓW – elewacje. Dobra cena i gwarancja, transport bezpłatny. Balicki, tel.: 558 742 469, 732 383 700. GL-419

Co za Olzą

KSIAŻNICA CIESZYŃSKA, Mennicza 46, Cieszyn: do 27. 10. wystawa pt. „Granice wytyczane słowami”, konflikt na Śląsku Cieszyńskim w świetle literatury politycznej (1848-1947). Otwarte po-śr i pt: 8-18, so: 9-15. **GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biala:** do 4. 9. wystawa malarstwa Ewy Wąsikiewicz-Wolnickiej „Liryka i metafora”. Do 2. 9. wystawa najciekawszych prac ze zbiorów Galerii Bielskiej BWA. Otwarte wt-nie: 10-18.

Wystawy

DK „POKLAD”, Ostrawa Poruba, M. Kopeckého 675: do 15. 9. wystawa obrazów artystów – plastyków, Polaków tworzących w krajach Czwórki Wyszehradzkiej „Cztery nieba”. Otwarta po-pt: 8-18. **KONGRES POLAKÓW, Cz. Cieszyn, Komenského 4:** do 16. 9. wystawa z okazji 70. rocznicy udziału harcerzy z Zaolzia w Zlocie ZHP w Spale „Śladami złotych harcerskich”. Otwarte w po-pt: 9-15.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ – sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Do 11. 9. wystawa historyczna Zdeňka Hapala – lalkarza, artysty i reżysera. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ INTERKLUB, Karwina Frystat, rynek Masaryka 10: do 20. 11. wystawa „Idziemy spać”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUSAION, Hawierzów, Dělnická 14: do 2. 10. wystawa „Hawierzów: powstanie miasta”. Do 31. 10. wystawa „Barok w Cieszyńskim”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ KOTUŁOWA DRZEWIONKA, Hawierzów Będowice: wystawa „Mieszkanie ludowe i tradycje rolnictwa w Cieszyńskim”. Otwarte wt-pt: 9-17, so-nie: 13-17.

▲ MUZEUM TRAGEDII ŻYWCIC-KIEJ, Hawierzów Żywocice: do 31. 12. wystawa „Od ognika do żarówki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Oddział Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie rozpoczyna działalność po wakacyjnym remoncie. Godziny otwarcia poniedziałek, wtorek 8.00-12.30, 13.00-18.00, czwartek 13.00-18.00, piątek 8.00-12.30, 13.00-17.00. Zapraszamy!

Festyn odwołany!

PIOTROWICE (s) – Festyn Gminny, który miał się dziś odbyć na torze motocrossowym w Markłowicach Dolnych z okazji 700-lecia Piotrowic, został odwołany. Wiadomość tę otrzymaliśmy od rzecznika piotrowickiego Urzędu Gminnego, Oldřicha Horáka. Motywem tej decyzji jest powódź, którą Piotrowice zostały dotknięte.

Staroměstská 583, Trzyniec
(naprzeciwko restauracji „Stará záchytka”) Filia: Cz. Cieszyn, ul. Čápkova 10
Tel. 558 32 62 98

Mieszkania Trzyniec 777 077 031 1+1 ul. Dukelská 405 000,- Kč 1+1 ul. Kopernikova 420 000,- Kč 2+1 ul. Sosařská 425 000,- Kč 2+1 ul. Beskydská 460 000,- Kč 2+1 ul. Kopernikova 515 000,- Kč 2+1 ul. Palackého 495 000,- Kč 2+1 ul. Kopernikova 525 000,- Kč 3+1 ul. Sosařská 530 000,- Kč 3+1 ul. Seifertova 575 000,- Kč 3+1 ul. Polní 620 000,- Kč 3+1 ul. Štefánikova 750 000,- Kč 4+1 ul. Habrova 580 000,- Kč 4+1 ul. Sosařská 580 000,- Kč	Mieszkania Galazyn 775 077 923 1+1 ul. Tovární 490 000,- Kč 2+1 ul. Slezská 450 000,- Kč 3+1 ul. Okružní 330 000,- Kč 3+1 ul. Mládežnická 355 000,- Kč 3+1 ul. Polní 425 000,- Kč 3+1 ul. Kopernikova 515 000,- Kč Dom rodzinny 777 077 034 Gródek 590 000,- Kč Leszna Dolna 2x 2+1 980 000,- Kč Bystrzyca 1 450 000,- Kč Wielopole 1 570 000,- Kč Trzyniec 5+1 1 650 000,- Kč Něboř 2x 4+1 1 690 000,- Kč Trzyniec 2x 2+1 1 880 000,- Kč Trzyniec 4+1+garaż 2 350 000,- Kč Rzeka 7+2 do uzgodnienia	Mieszkania 777 077 031 Nawislo chaty 380 000,- Kč Nawislo 4+1+garaż 1 290 000,- Kč Gorna Lomna 2x 3+1 1 290 000,- Kč Lomna Dolna 2x 3+1 1 760 000,- Kč RD Nawislo 2 500 000,- Kč 2+1+k Mosty k. Jabl. 445 000,- Kč Parcela Pisek do uzgodnienia	LIQOTKA KAMERALNA Willa 2x 4+1. Możliwość kancelarii. 1 950 000,- Kč. Tel.: 777 077 034	CZ. CIESZYN Stary dom rodzinny 2+1. Spokojna okolica. Tel.: 777 077 034	GRÓDEK Dom rodzinny 6+1+garaż. Parcela 1 250 m. Tel.: 777 077 034	ROPICA Dom rodzinny 4+1+garaż. Parcela 1 150 m. Tel.: 777 077 034	TRZYNIEC GUTY Nowy dom rodzinny 3+1+garaż. Parcela 1 965 m. Tel.: 777 077 034	CZ. CIESZYN Dom rodzinny 4+1+garaż. Po rekonstrukcji. 1 677 m. Tel.: 777 077 034	KOCOBEDZ Dom rodzinny 3+1+garaż. Parcela 4 112 m. Tel.: 777 077 034
---	--	---	--	--	--	--	--	---	--

Aktualna oferta ponad 400 nieruchomości na stronach **www.flash-reality.cz**

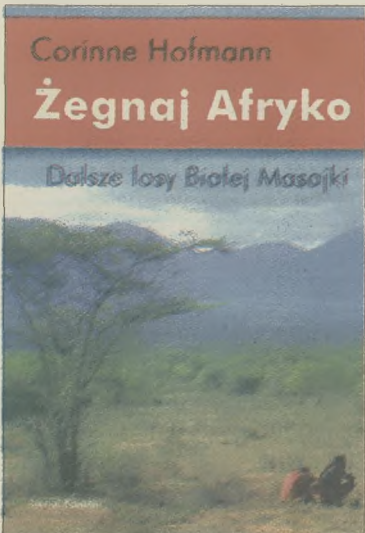
»Niebieskie nitki«

Wyd. EZOP. Pasjonująca opowieść o miłości, trudnych wyborach, odrzuceniu i potrzebie przyjaźni. Bezpieczny świat szesnastoletniej Linki rozpada się z chwilą rozvodu rodziców. Zdradzona przez ojca dziewczyna z trudem znajduje wspólny język z matką. Izoluje się nawet od najbliższych przyjaciół, uciekając w świat sztuki. Dodatkowym stresem jest dla Linki emocjonalne rozdarcie i skrywana miłość do chłopaka przyjaciółki. Wybawieniem okaże się mailowa korespondencja z autorem kultowej książki, lekarzem, będącym zarazem intymnym powiernikiem jej matki, z którą rozpocznie wirtualny flirt. Czy Linka zdradzi przyjaciółkę? Czy jej matka pozna swojego wielbielcę w realu? Aby się przekonać, warto przeczytać 246 stron tej ekscytującej powieści.

CORINNE HOFMANN -

»Żegnaj Afryko. Dalsze losy Białej Masajki«

Wyd. „Świat Książki”. - Często zadawano mi pytanie: czy kiedykolwiek żałowałam, że wdałam się w historię miłosną z wojownikiem Samburu. Wtedy za każdym razem odpowiadałam z najgłębszym przekonaniem: Nigdy! - pisze autorka. - Otrzymałam przywilej uczestnictwa w pewnej kulturze, której w tej formie prawdopodobnie już niedługo nie będzie, i dane mi było przeżyć wielką miłość. Nie mogłabym już żyć w Afryce! Co jednak nadal pozostaje żywe, to przywiązanie do mojej byłej rodziny i wielka ciekawość dzisiejszej Kenii. Być może będę mogła pewnego dnia zaspokoić tę ciekawość, kiedy Napirai będzie już dorosła i zechce poznać swoich afrykańskich krewnych. Kto wie? Corinne Hofmann, urodzona w 1960 r., mieszka w Szwajcarii. Jej pierwsza książka, Biała Masajka, opowiadająca o czterech latach spędzonych w afrykańskim buszu, została

przetłumaczona na trzynaście języków i ma być wkrótce sfilmowana.

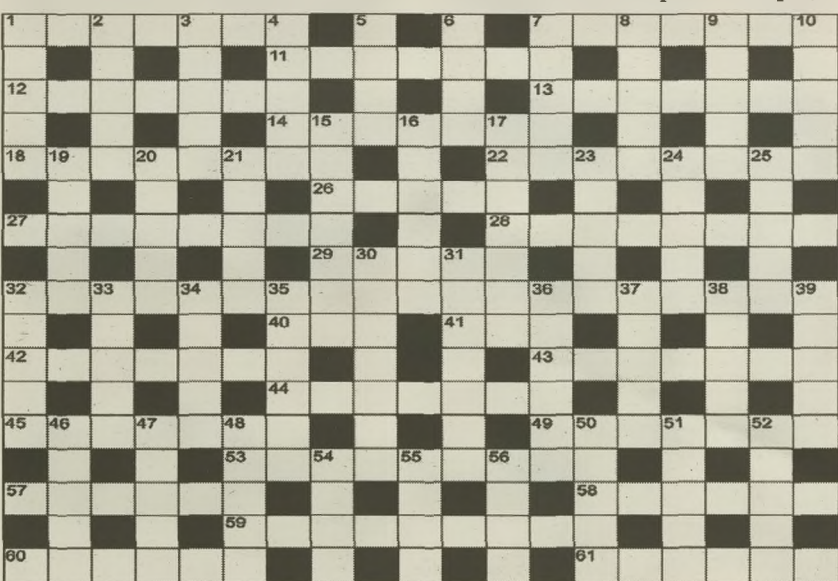
Książki można nabyć lub zamówić w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Čapka 7 w Cz. Cieszyń. (kor)

Krzyżówka

Poziomo: 1. wybieg 7. swawolnik 11. na jesień siana 12. odkrojony plasterk 13. kontroler Gogola 14. Prima ... 18. stadninami króla zarządzał 22. jamy narządów wyściela 26. instrument dęty z podwójnym stroikiem 27. krótki utwór poetycki 28. dokładne opracowanie zagadnienia 29. filmowe trofeum 32. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE (d'Artagnan i spółka)** 40. spływa po policzku 42. itałika 43. Kmicic, Wołodjowski, Zagłoba... 44. wieża meczetu 45. Afrykanerzy 49. uchodźca 53. w „Deja vu” Machulskiego zagrał 57. najwyżej wzniesiona część góry 58. skarb państwa 59. góry na granicy Zairu i Ugandy 60. dla bogaczy 61. gagatek.

Pionowo: 1. suchy kijek 2. Bob śpiewający 3. najstarsze miasto Finlandii 4. rewia 5. czerwień w kartach 6. ażuro-

wa tkanina 7. krotoczwila niepoważna 8. z Pawłem w jednym stał domu 9. ojciec Jazona 10. przed zapadnięciem nocy 15. Wichurę w Pancernych zagrał 16. port nad Angarą 17. sprawa do załatwienia 19. stadnik 20. średniowieczne kuglarstwo 21. skarbiec Ali Baby 23. jezioro koło Augustowa 24. circa 25. wyłazła diody tunelowej 30. ubieralnia 31. w zespole miejskim Glasgow go znajdziesz 32. kobieta szuba futrzana 33. składacz 34. Podlaski ze stadniną koni 35. z licznikiem i mianownikiem 36. wytwórnia desek 37. Stallone'emu Oscara przyniósł 38. przygryzana w złości 39. wrazenie wywarłe 46. z boku filizanki 47. na palcu i w głowie 48. półwysep w Chorwacji 50. Nałkowska 51. atrybut marszałka 52. w las poszła 54. gorąca magma 55. skałczenie 56. reklamówka nad sklepem. Opr. JO

Rozwiązanie krzyżówki z 20 sierpnia 2005:

Poziomo: 1. SEKATOR 8. JABŁKO 11. ARTYLERIA 12. DIAGRAM 13. NUTRIA 14. BAMBOSZEK 19. SPEDYTOR 23. KOPARKA 27. DOLORES 28. WIŚLANIE 29. CYZELER 30. AKA 32. PRZYGODY TOMKA SAWYERA 41. ONI 42. AEROBİK 43. EKONOMIA 44. TELSTAR 45. ZIARNKO 49. IDEOGRAM 54. PROSEKTOR 58. PEKARI 59. WYRODEK 60. NAMIASKA 61. KŁADKA 62. LEKTYKA.

Pionowo: 1. SEDES 2. KRAJE 3. TERMY 4. RAMBO 5. ATOM 6. KLIO 7. BRAZ 8. JANKO 9. BITWA 10. KCIUK 15. ARDENY 16. BELGAON 17. SERDAK 18. EKSCES 20. PRIOR 21. DELFY 22. TONDO 24. POZEW 25. RILKE 26. AORTA 31. KMIOTEK 32. PLACZ 33. ZORZA 34. GABIN 35. DOKTOR 36. TOPLES 37. AVERIO 38. ALOPE 39. YTONG 40. RUINA 46. IDEAL 47. ROALD 48. KPINA 50. DRWAŁ 51. OBROK 52. RADNY 53. MEKKA 55. ODMA 56. ETAP 57. TATA.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań (wystarczy podać rozwiązanie dodatkowe) rozlosowana zostanie książka **Marka Włuckowskiego** pt. „Polskie naj...”. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w piątek 2. 9. 2005 o godz. 12.00. Nagrodę książkową za rozwiązanie krzyżówki z 20. 8. otrzymuje **Hallna Pasekowa - Cz. Cieszyń**. Nagroda do odebrania w redakcji.

JAN CYMOREK: NASI SPORTOWCY BYLI WSZECHSTRONNI

Brawa dla Zaolziaków

Podczas 12. Światowych Letnich Igrzysk Polonijnych, które w dniach od 6. do 14 czerwca przebiegały się w Warszawie, reprezentacja Zaolzia wywalczyła w sumie 41 medall - 11 złotych, 18 srebrnych i 12 brązowych. W klasyfikacji medalowej spośród 28 krajów uzyskała 5. miejsce. Do Warszawy wyjechało 17 sportowców z Zaolzia, 14 powróciło z medalami. Imprezę podsumował Jan Cymorek - kierownik reprezentacji zaolziańskiej.

Jak Pan ocenia tegoroczne Igrzyska Polonijne?

Uważam, że były bardzo udane, wzięła w nich udział bodajże rekordowa liczba zawodników - było ich bez mała tysiąc. Poziom sportowy imprezy w ostatnim czasie pozostaje taki sam. Po wielu latach było więcej sportowców z krajów zachodnich, aniżeli zawodników z państw Europy wschodniej. Zainteresowanie widzów jest z reguły dość skromne. Uważam, że propaganda w danym mieście powinna stać na wyższym poziomie. Największą popularnością cieszyła się piłka nożna i lekkoatletyka.

Cieszy Pana tegoroczny wysyp medall ekipy zaolziańskiej?

Jestem zadowolony, bo w tym roku podobną liczbę krażków, z jaką wracaliśmy w latach poprzednich, zdobyło mniej zawodników. Nasi sportowcy byli bardzo wszechstronni, startowali w siedmiu z osiemnastu dyscyplin sportowych. Dawniej zajmowaliśmy wyższe miejsca w klasyfikacji ogólnej Igrzysk. Najlepsze wyniki uzyskaliśmy w lekkiej atletyce i kolarstwie; w innych dyscyplinach, np. w pływaniu, było nieco gorzej. Do grupy sportowców wyczynowych należy akurat lekkoatleta Marian Cienciała - na co dzień broniący barw Trzyńca.

Jakie były warunki mieszkaniowe i wyżywienie?

Wszyscy zawodnicy mieszkali w domach studenckich Campus należących do Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego. Warunki mieszkaniowe

we wyremontowanych budynkach były bardzo dobre. Z wyżywieniem też było wszystko w porządku. Nie było co prawda rozrzutności, ale na brak jedzenia nikt nie mógł narzekać. Większość obiektów sportowych, na których odbywały się igrzyska, rozsianych było po całej Warszawie. Tak samo było również w przeszłości w innych miastach. Zawodnicy nie mieli więc możliwości pojechać na drugi koniec Warszawy, by dopingować swoich kolegów startujących w innych dyscyplinach.

W turnieju piłkarskim nie zagrał futboliści z Zaolzia...

Turniej piłkarski miał w tym roku bardzo dobrą obsadę. Triumfatorami została Litwa, która w finale pokonała Ukrainę. Dwie dobre drużyny wystawiła Kanada, mocny zespół miała również reprezentacja USA. Żałujemy, że w tym roku w turnieju piłkarskim - głównie z powodów finansowych - zabrakło reprezentacji Zaolzia. Na poprzednich igrzyskach nasi piłkarze zdobyli pięć razy pod rząd drugie miejsce, złota nie udało im się wywalczyć. W tym roku dla naszej reprezentacji wyznaczono tylko 22 miejsc; piłkarzy byłoby przypuścmy 18, w sumie więc pozostałyby nam zaledwie cztery miejsca dla pozostałych zawodników.

Co należy zrobić, by na kolejnych Igrzyskach za dwa lata reprezentacja Zaolzia była liczniejsza?

Stwierdzam, że mamy lukę w pozyskiwaniu sponsorów, w tej materii musimy jeszcze popracować. Dołożymy wszelkich starań, by za dwa lata na kolejne

Igrzyska Polonijne wyjechało znacznie więcej sportowców z Zaolzia, w tym również drużyna piłkarska. Nie mam pojęcia, na podstawie jakiego klucza ustalano liczbę zawodników mających reprezentować poszczególne państwa. Osoba, która wyznaczyła tylko 12 miejsc dla naszej drużyny piłkarskiej, kompletnie się na sprawie nie zna. Dwa lata temu Węgry i Grecja miały zaledwie kilku sportowców, w tym roku natomiast Grecy przybyli do Warszawy z bardzo liczną ekipą wystawiając nawet drużynę piłkarską. Tak z Litwy jak i z Białorusi przyjechało ponad 60 zawodników.

Rozmawiał: ROMAN BASELIDES

Lista pozostałych medalistów

Uzupełniamy listę medalistów ekipy zaolziańskiej: Kolarstwo - złote medale: Bronisław Kabot, Jakub Martynek i Rudolf Rucki. Tenis ziemny (gra podwójna) - brązowy medal: Jan Cymorek - Bogdan Ostapowicz (Niemcy). Strzelectwo - srebrny medal: Roman Sikora. Lekkoatletyka - złote medale: Marian Cienciała (100 m, 200 m, 400 m, kula, dysk). - srebrne medale: Marian Cienciała (skok w dal, skok wzwyż), Rene Sikora (1500 m) Wawrzyniec Fójcik (800 m), Danuta Fójcik (200 m). - brązowe medale: Marian Cienciała (oszczep), Rene Sikora (800 m), Wawrzyniec Fójcik (200 m), Tadeusz Fójcik (800 m), Władysław Martynek (400 m).

Jan Cymorek był nie tylko szefem zaolziańskiej ekipy, ale także zdobywcą brązowego medalu.

ferta

■ **MŚLF:** Futbol Trzynieć - Witkowie „B” (dziś, 10.15). **DYWIZJA:** Wielkie Karłowice - Slavia Orłowa, Dziećmorowice - Horka (dziś, 16.30). Banik Olbrachcice - IRP Czeski Cieszyń, Krawarze - Karwina (jutro, 16.30). **MISTRZOSTWA OKRĘGU:** Haj - Piotrowice, Bruntal - Bogumin (dziś, 16.30). **IA KLASA - GRUPA B:** Bystrzyca - Rychwałd, Skrzecz - Petrzwałd (jutro, 16.30). **IB KLASA - GRUPA C:** Wędrzyń - Jabłonków, Żuków Górny - Śmiłowice, Sucha Górna - Orłowa „B”, Datynie Dolne - Lutynia Dolna, Sedliszcze - Wierzniovice (dziś, 16.30). Gródek - Niebory, Karwina „B” - Nydek (jutro, 16.30). **MISTRZOSTWA POWIATU FM:** Gnojnik - Chlebowice, Noszowice - Oldrzychowice (dziś, 16.30) Stare Miasto - Piosek (jutro, 10.15). Bukowiec - Starzycz, (jutro, 16.30). (man)

■ **JUTRO W PARKU BOŻENY NĘMOWEJ W KARWINIE FRYSZTACIE** odbędą się zawody jeździeckie. Na starcie poszczególnych wyścigów stanie 80 koni i dżokejów z regionu.

Co słysząc?

■ Hokeiści Trzyńca w tym tygodniu kontynuowali serię spotkań sparingowych. Wczoraj po zamknięciu numeru grali we Znojnie, we wtorek na własnej taflę podejmować będą pierwszoligową Sarezę Ostrawa. **HC Prościejów - HC Stalownicy Trzy-**

UWAGA, SPORTOWCY!

Przypominamy, że zapis uczestników biegu pod górkę i wyścigu rowerowego na dzisiejszym Festynie Górskim na Pasieczkach w Koszarzyskach odbędzie się na miejscu zawodów o godz. 8.00. Natomiast zapis drużyn biorących udział w turniejach siatkówki i ringo organizatorzy wyznaczili na godz. 10. (s)

niac 4:7 (3:3, 0:3, 1:1). Bramki: 12. Fiala, 13. Fojtík, 16. Čech, 50. Nedvěd - 6. Bordowski, 17. Pletka, 19. Kudrna, 22. Pavelek, 32. Výtisk, 36. Hašek, 52. Peterek. **HC Stalownicy Trzynieć - HKM Dynamax Nitra 4:1 (0:0, 1:1, 3:0).** Bramki: 33. i 42. Kudrna, 53. Tomas, 57. Petrakov - 40. Milo.

■ We wtorek o godz. 17.00 w 2. rundzie Pucharu CMZF Futbol Trzynieć podejmować będzie Banik Ostrawa - triumfatora ubiegłorocznych rozgrywek. Bilety w cenie 50 Kc i 25 Kc dla kobiet, młodzieży i emerytów można nabyć w przedsprzedaży, która przebiegać będzie w poniedziałek 14.00-17.00 w kasie Futbolu Trzynieć. Blisze informacje można uzyskać w trakcie dzisiejszego meczu Trzyńca. (man)

Sport Polski

■ **W OBECNOŚCI M. IN. BRAMKARZA LIVERPOOLU JERZEGO DUDKA** rozlosowano w czwartek w Monaco składy grup piłkarskiej Ligi Mistrzów. Pogromca Wisły Kraków, Panathinaikos Ateny znalazł się w grupie z Barceloną, Werderem Bremą i Udinese Calcio. Liverpool zagra w grupie G z Chelsea Londyn, Anderlechtem Bruksela i Reallem Betis Sewilla.

■ **Z EUROPEJSKIMI PRZEHARAMI** pojechała się także Legia Warszawa, która przegrała dwukrotnie z inną szwajcarską drużyną - FC Zurich - w pierwszym meczu w Warszawie 0:1, a w rewanżu na wyjeździe 1:4.

■ **W INNYM REWANŻOWYM MECZU** drugiej rundy kwalifikacyjnej Pucharu UEFA Groclin Dyskobolia Grodzisk Wielkopolski zremisował bezbramkowo z Duklą w Bańskiej Bystrzycy i dzięki zwycięstwu 4:1 w pierwszym meczu awansował do pierwszej rundy pucharu.

■ **PIŁKARZE WISŁY ŁÓDŹ** pożegnali się z rywalizacją o Pu-

char UEFA. W rewanżowym spotkaniu drugiej rundy kwalifikacji pokonali Grasshoppers Zurych 3:2 (2:1). Z uwagi na to, że dwa tygodnie temu w pierwszym meczu w Zurychu przegrał 0:1, do dalszej fazy turnieju awansował Grasshoppers. Gola, który przesądził o losach dwumeczu, ploczanie stracili siedem minut przed końcem regulaminowego czasu gry!

■ **POLSKA PRZEGRZAŁA W SPALE** w sparingowym meczu siatkarzy z Czechami 1:3 (24:26, 23:25, 19:25, 25:22). Wczoraj w Spale (po zamknięciu numeru) rozegrano drugi sparing z udziałem tych drużyn, bez udziału mediów i publiczności.

■ **KONKURENT MACIEJA ŻURAWSKIEGO** w walce o miejsca w ataku Celtiku Glasgow - francuski napastnik Jeremie Aliadiere został do końca sezonu wypożyczony z Arsenalu Londyn do West Ham United. 22-letni Aliadiere wzmocnił Celtic w lipcu, zdążył jednak w tym zespole zagrać tylko w dwóch meczach. (man)

DZIŚ W NUMERZE:

Festyn udany – uczestników... **str. 3**

Pierwszy dzwonek **str. 4**

Callneczka, czyli twardy orzech... **str. 5**

Cieszyn zachwyca **str. 8**

WTOREK
30 SIERPNIA 2005
NR 102
ROCZNIK LX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

FOT. MAREK SANTARIUS

Żniwiarze (zespół „Oldrzychowice”) obdarowali wieniec żniwnym gospodarzy guckich dożynek Józefa Szymeczka i jego narzeczoną Andreę Watach.

DOŻYNKI W BŁĘDOWICACH, OLDRZYCHOWICACH I GUTACH

Plon niesiemy, plon...

Koniec minionego tygodnia obrodził w dożynki. Fakt, że żniwa nie wszędzie na naszym terenie są już zakończone, nie spowodował ich przełożenia na termin późniejszy, bo organizatorzy tych imprez – Koła Miejskowe PZKO w Błędowicach, Oldrzychowicach i Gutach – nie muszą się kierować stanem zbiorów zbóż. Celem nadrzędnym tych środowisk jest bowiem pielęgnowanie oryginalnych obrządków żniwnych i pokazywanie ich kolejnym pokoleniom mieszkańców tej ziemi. Cześć i chwała im za to. Ratując od zapomnienia Jedną z charakterystycznych tradycji ludowych Śląska Cieszyńskiego.

»Błędowanie« i »Kamraci«

BŁĘDOWICE (s) – Dożynki Śląskie w Błędowicach rozpoczął korwód zespołu folklorystycznego MK PZKO „Błędowanie”, w którego skład oprócz starszego pokolenia tancerzy wchodzi dzieci i młodzież z miejscowej polskiej szkoły. Na teren ogrodu Domu PZKO wprowadziła go orkiestra dęta „Cierliczanka”. Następnie „Błędowanie” – przy dźwiękach kapeli „Kamraci” – wypełnił estradę, aby przedstawić pełnej widowni okolicznościowe widowisko autorstwa świetnego duetu choreografów Dagmar Owczarzy-Marcin Pisula. Był to

ten sam spektakl, z którym błędowicka młodzież odniosła ogromny sukces w Polsce podczas tegorocznego Tygodnia Kultury Beskidzkiej.

W roli gospodarzy dożynek, którzy od promieniujących radością żniwiarzy odebrali wieniec dożynkowy, wystąpili państwo **Danuta i Jerzy Bilanowie**. Prezenterką imprezy była świeża absolwentka praskiej prywatnej szkoły teatralnej, **Jola Gałuszka**.

Z zaproszenia organizatorów na błędowickie Dożynki Śląskie skorzystali goście honorowi: konsul RP w Ostrawie, **Piotr Czosnyka**, zastępca burmistrza miasta Hawierzowa, **Svatopluk Novák** oraz wiceprezes ZG PZKO, **Jerzy Stala**.

Ciąg dalszy na str. 4

EUROPA PRZYGOTOWUJE SIĘ DO ODPARCIA PTASIEJ GRYPY

Jak zapobiec epidemii?

BRUKSELA (mro) – Komisja Europejska omawiała w czwartek sytuację związaną z pojawieniem się ptasiej grypy w Rosji na Syberii i w Azji. – *Chcemy zrobić wszystko, co jest w naszej mocy, byśmy zabronili rozszerzaniu tej niszczącej choroby do UE* – powiedział po spotkaniu **Markos Kyprianou**, komisarz ds. zdrowia i

ochrony konsumenta. Komisja poprosiła państwa członkowskie o wzmocnienie kontroli gwarantując jednocześnie pokrycie związanych z tym zadaniem kosztów.

Uzgodniono wspólne postępowanie łącznie z rewizją planów ratunkowych, a także położono nacisk na zapobieganie epidemii na drodze ścisłego przestrzegania ewentualnych zakazów importu.

Ciąg dalszy na str. 2

Pytanie do:

EVY ŠPIROCHOWEJ, rzeczniczki prasowej spółki Północnomorawskie Wodociąg i Kanalizacje

Czy ulewne deszcze, które nawiedziły ostatnio nasz region spowodowały większe problemy w pracy wodociągów i kanalizacji?

– Ulewne deszcze, które dręczyły ostatnio region, nie spowodowały większych problemów w sieci wodociągowo-kanalizacyjnej. Problemy powstały tylko w pracy stacji pomp wody w Piotrowicach, którą załazy wezbrane wody rzeki Piotrówki. Po dwóch godzinach wyłączenia z systemu stację ponownie uruchomiono i na razie pracuje ona pod kontrolą. Przejściowo także, z powodu podwyższonego stanu wód, odstawiono oczyszczalnię ścieków w Trzyńcu. Ulewne deszcze spowodowały też w paru miejscach zatkanie sieci kanalizacyjnej. Jednak dzięki natychmiast podjętej i nadal prowadzonej akcji przez brygady awaryjne usuwanie szkód przebiega bez zakłóceń. (mro)

Nogoda

WTOREK – Zachmurzenie umiarkowane. Temperatura w dzień od 24 do 26 st., nocą od 11 do 9 st. C.

ŚRODA – Ciepłej. Temperatura w dzień od 25 do 29 st., nocą od 14 do 10 st. C.

KRAJOWY ZJAZD PZCHIO

Złoto dla J. Wierzgonia

ŁOWICZ (on) – W Łowiczu na Ziemi Mazowieckiej zakończył się w ub. niedzielę Krajowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Chórów i Orkiestr. Zaolziańskie Zrzeszenie Śpiewaczo-Muzyczne reprezentowali na Zjeździe delegaci **Leszek Kalina**, **Barbara Karolczyk** i **Andrzej Szyja**. W obradach uczestniczył też długoletni członek (od r. 1993) ZG PZChIO, **Józef Wierzgoń**, który na Zjeździe odznaczony został nową, najwyższą „Złotą Odznaką z Brylantem” PZChIO, przyznawaną za wybitne osiągnięcia w upowszechnianiu kultury muzycznej.

Wręczony mu też został Dyplom Ministra Kultury RP.

Józef Wierzgoń, którego ponownie zaproponowano do nowego zarządu ZG PZChIO, ustąpił miejsca zawioskowanej przez Leszka Kalinę młodszej przedstawicielce ZŚM, **Barbarze Karolczyk**. J. Wierzgoń wybrany został do Komisji Rewizyjnej ZG PZChIO.

Zjazd po burzliwych obradach zatwierdził nowy statut PZChIO i zobowiązał nowy zarząd do konsekwentnej realizacji podjętych uchwał. Na nowego prezesa delegacji wybrali prof. **Romana Gruczę** z Torunia. Ustupającego z zarządu **Rajmunda Hankego** z Katowic mianowano honorowym prezesem ZG PZChIO.

Celnicy zmieniają lokal

FRYDEK-MISTEK (mro) – Frydecko-mistecki Urząd Celny przeprowadza się z dotychczasowej siedziby przy ulicy Ostrawskiej do nowego biura na ulicy Sleská nr 765 – poinformował nas **Roman Miarka**, rzecznik prasowy Dyrekcji Celnej w Ostrawie. Z tego powodu do 2 września Urząd będzie pozbawiony stacjonarnej łączności telefonicznej. Do dyspozycji zainteresowanych uruchomione zostaną linie telefonii komórkowej – do biura podawczego nr 724101643 i do agencji akcyzy nr 737233717. W nowej siedzibie Urząd Celny rozpocznie urzędowanie od poniedziałku 5 września.

Rynek pracy pod lupą

OSTRAWA (mro) – Jak poszukiwać pracy, jakie ma uprawnienia bezrobotny, jak wygląda rynek pracy w Europie i jakie obowiązują na nim przepisy, jak przekuć swój pomysł na pracę w rzeczywistość – na te i inne pytania przyniesie odpowiedź nowy program Czeskiej Telewizji publicznej realizowany w Centrum Publicystyki Ośrodka Telewizyjnego w

Ostrawie pt. „Nie mam pracy”.

Jego pierwszy odcinek wyemitowany zostanie 5 września o godz. 17.50. Twórca cyklu **Josef Albrecht** zaprosił do udziału w programie także specjalistów psychologów, socjologów, a także doradców z urzędów pracy. Widzowie będą mogli także śledzić losy paru bezrobotnych w ich poszukiwaniach pracy.

Fot. Archivum UM

Udała się ub. sobota na hawierzowskim rynku Republiki. Dopisała nie tylko piękna, słoneczna pogoda, ale także sami mieszkańcy, którzy licznie zjawili się na imprezie nazwanej „Karalby w śródmieściu”. Piasek, palmy, baseny, tańce w rytmie samby i mamby, a także plażowa siatkówka oraz turnieje sprawnościowe – to wszystko złożyło się na popołudnie przygotowane w ramach obchodów 50-lecia miasta.

WSPÓLNA AKCJA POLICJI I STRAŻNIKÓW MIEJSKICH PRZED SZKOŁAMI

REGION (wak) – Za dwa dni zabrzmi pierwszy dzwonek i na ulicach pojawią się malcy z torniastami. Bezpieczną drogę do szkoły mają im zapewnić progi spowalniające ruch kołowy, sygnalizacje świetlne oraz dodatkowe oznakowania instalowane w pobliżu szkół. Specjalną akcję zapowiada też policja.

– *Pierwszych dziesięć dni września przy szkołach pojawi się więcej patroli, a funkcjonariusze szczególną uwagę zwrócą na przestrzeganie przepisów przez kierowców przejeżdżających w pobliżu miejsc, gdzie spotykają się uczniowie. Policjanci z sekcji ruchu drogowego i prewencji wspólnie ze strażnikami będą też rozmawiać z dziećmi*

o tym, jak bezpiecznie zachowywać się na ulicy – zapewnia **Bohuslav Muras**, dyrektor hawierzowskich strażników.

– *Z doświadczeń lat ubiegłych wiemy, że kierow-*

Uwaga, kierowca!

cy często podchodzą zbyt lekceważąco do ograniczeń szybkości przy szkołach i nawet poprzeczne progi na jezdniach ich nie zmuszają do naciśnięcia pedału hamulca. Natomiast młodzi kierowcy nie przejmują się przechodzącymi przez jezdnię uczniami. Jest to szczególnie niebezpieczne w przy-

padku pierwszoklasistów, którzy nie są przygotowani na czyhające zagrożenia – mówią karwińscy strażnicy.

Chociaż do rozpoczęcia roku szkolnego pozostało niewiele czasu, warto jeszcze raz lub dwa wspólnie z dzieckiem przejść drogę do szkoły. Uczulić go zwłaszcza na niebezpieczne skrzyżowania i na to, że przez jezdnię trzeba iść energicznym krokiem, nie wolno też przebiegać drogi na skróty, tylko przechodzić na pasach.

Strażnicy i policjanci z drogówki widoczni będą przede wszystkim przed skrzyżowaniami i szkołami, które znajdują się przy ruchliwych trasach.

TYDZIEŃ

22 - 28 VIII 2005

■ Szwajcarię, Niemcy i Austrię oraz niektóre państwa bałkańskie nawiedziła katastrofalna w skutkach powódź. Zginęło kilkadziesiąt osób, najwięcej, bo ponad 35, w Rumunii. Woda spowodowała ogromne straty materialne.

■ Znany prawnik amerykański kaznodzieja telewizyjny, Pat Robertson, wezwał agentów amerykańskich, aby zamordowali lewicowego prezydenta Wenezueli Hugo Chaveza. Rząd USA niezwłocznie odciął się od wypowiedzi Robertsona.

■ W katastrofie peruwiańskiego samolotu pasażerskiego zginęły 43 osoby. Na pokładzie znajdowało się 100 osób.

■ Prezydent Słowacji, Ivan Gašparovič, na wniosek premiera odwołał z funkcji ministra gospodarki Pavla Ruska z partii ANO. Powodem były niewyjaśnione kwestie finansowe byłego ministra.

■ Młotkiem i nożem zamordował 53-letni Belg żonę i dwóch synów. Trzeci syn, ciężko ranny, zdołał uciec do sąsiadów. Zabójca przebywał na warunkowym zwolnieniu z więzienia, gdzie odsiadywał karę za zamordowanie swojej matki.

■ Przywódcy dwunastu krajów byłego ZSRR, tworzących Wspólnotę Niepodległych Państw, spotkali się w Kazaniu, stolicy Tatarstanu, aby podjąć próbę zreformowania tej pogrążającej się w coraz większym kryzysie organizacji regionalnej. Szczyt WNP był jednym z głównych punktów obchodów tysiąclecia Kazania.

■ Ulewne deszcze sprawiły, że wylały się z brzegów niektóre rzeki na Morawach i Śląsku Cieszyńskim.

■ Szef cypryjskiego Urzędu ds. Lotnictwa Cywilnego potwierdził, że urzędy cypryjskie nie przeprowadzały od dziesięciu miesięcy obowiązkowych kontroli bezpieczeństwa cypryjskich samolotów.

■ Z okazji 25-lecia powstania „Solidarności” odbył się w Stoczni Gdańskiej koncert znanego francuskiego muzyka, Jeana Michela Jarre'a. Wzięło w nim udział ponad 100 tys. słuchaczy.

■ W pożarze budynku mieszkalnego w Paryżu zginęło co najmniej 19 osób, w tym 14 dzieci. Pożar wybuchł w nocy w dzielnicy zamieszkałej głównie przez afrykańskich imigrantów. Policja bada przyczynę i okoliczności tragedii.

■ Józef Łuczniak, dyrektor polskiej szkoły w Sawiczach, został nowym prezesem Związku Polaków na Białorusi. Zjazd w Wołkowysku odbył się pod kontrolą władz białoruskich. Do obrad nie dopuszczono przedstawicieli demokratycznie wybranych władz Związku.

■ Niedźwiedzica zaatakowała grzybiarza w okolicach Ilirskiej Bistricy w Słowenii. Mężczyźnie na odsiecz przybyła żona, która podjechała samochodem, trąbiąc i krzycząc. Zwierzę wystraszyło się i uciekło, pozostawiając grzybiarza w podartej koszuli.

■ W jednym ze szpitali w Charkowie na Ukrainie prawdopodobnie dochodziło do porwań noworodków i handlu organami. Dochodzenie w tej sprawie rozpoczęła Rada Zgromadzenia Narodowego Europy, ponieważ policja ukraińska nie wykryła uchybień.

■ Rada Prezydencka Iraku podpisała ostateczny projekt konstytucji państwa. Sunnici odrzucili niektóre punkty projektu konstytucji, zagrażające ich zdaniem jedności kraju. Projekt konstytucji zostanie przedstawiony do zatwierdzenia w referendum ogólnokrajowym.

■ Huragan Katrina, który zaatakował Florydę i skierował się do południowych wybrzeży Luizjany, spowodował już śmierć 9 osób. Prędkość wiatru w porywach przekracza 300 km na godz. (M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z Internetowych serwisów informacyjnych.

Fot. WANDA KULA

O tym, że fontanna nazwana „Brama z wahadłem i źródło” praskich autorów Karla Holuba i Stefana Milkova będzie zdobić rynek Republiki w Hawierzowie, zdecydowali sami mieszkańcy. Wybrali właśnie ten motyw spośród 18 projektów przedstawionych przez 13 artystów z pięciu miast, m.in. z Prahy i Hawierzowa. To było w październiku 2002 roku. Od tego czasu nie się nie działa. Raz autorom nie odpowiadał materiał, z którego wykonano cokół, potem zażądali więcej pieniędzy na wykonanie dzieła, z czym znowu nie zgodzili się ojcowie miasta itd. Według ostatnich informacji, fontannę w pełnej krasie mieliby zobaczyć uczestnicy obchodów 50-lecia Hawierzowa, które odbędą się w listopadzie br. Od dwóch lat na samym środku rynku stoi tylko cokół (na zdjęciu).

Numery pod ręką

HAWIERZÓW (wak) – W tych dniach do skrzynek pocztowych hawierzowian trafił wrześniowy numer gazety miejscowego ratusza „Radniční listy”. Gazeta publikuje katalog zawierający informacje oraz adresy i numery telefoniczne wszystkich instytucji i organizacji pozarządowych, które mają jakikolwiek związek z problematyką socjalną i zdrowotną w mieście.

Można więc od razu, bez zaglądania do spisu telefonicznego „Telecomu”, znaleźć potrzebne miejscowe numery telefonów, począwszy od numerów alarmowych policji, strażaków, pogotowia, aptek po telefony zaufania, domów azylowych, klubów emerytów, różnego rodzaju fundacji, stowarzyszeń czy organizacji charytatywnych. Na katalog wydano z kasy

miasta ok. 100 tys. koron. Numery telefoniczne umieszczone w broszurce znaleźć można również na stronach internetowych miasta – www.havirov-city.cz.

Optimalni w »Gambicie«

CIESZYN (s) – Kolejne spotkanie optymalnych i sympatyków żywienia optymalnego wg dra Jana Kwaśniewskiego odbędzie się w hotelu „Gambit” w Cieszynie w czwartek 1 września 2005 roku o godz. 16. Udział zapowiedział dr Danuta Sztwierzniak – lekarz optymalny z wieloletnią praktyką. Organizatorem spotkania jest cieszyńskie Bractwo Optymalnych.

Święto z wielką pompą

BYSTRZYCA (man) – Sierpień przebiega w tej miejscowości pod znakiem przygotowań do tradycyjnych Dni Bystrzycy, których kulminacją nastąpi w sobotę 3 września.

Imprezę otworzy w piątek 2. 9. spotkanie władz okolicznych miejscowości z ministrem ds. rozwoju regionalnego, Radkiem Martinkiem. – Dla wójtów przygotujemy seminarium nt. roli województwa morawsko-śląskiego w procesie wspierania obszarów dotkniętych klęskami oraz priorytetów ministerstwa rozwoju regionalnego w dziedzinie ruchu turystycznego. Potraktujemy to jak coś w rodzaju spotkania roboczego, z wymianą spostrzeżeń i doświadczeń – poinformował nas zastępca wójta Bystrzycy, Ladislav Olszar. W sobotę przed południem

na terenie Bystrzycy, Nydku i Wędrzyń rozpocznie się rajd samochodowy „Starosta rallye”, w którym zmierzą się wójtowie okolicznych miejscowości. Po południu na stadionie piłkarskim w Bystrzycy rozegrany zostanie mecz towarzyski pomiędzy piłkarzami Bystrzycy i Nydku, a następnie nieopodal stacji paliw „Slovnaft” zostanie uroczystie otwarte nowe przejście podziemne pod drogą I/11.

Na program kulturalny, który odbędzie się w szkole, złożą się występy zespołów folklorystycznych, koncert orkiestry dętej, wystawy, prezentacja rzemiosł oraz dyskoteka zakończona ogniami sztucznymi. Również w tym roku organizatorzy na Dni Bystrzycy zaprosili delegacje z miast partnerskich – Svodína (Słowacja) i Tatý (Węgry).

Piekawostki

Niechciana reality show

Ponad 80 tys. podpisów w ciągu miesiąca udało się zbierać organizatorom protestu wobec zapowiedzi emisji przez jedną ze słowackich telewizji komercyjnych reality show o nazwie „VyVoleni” (Wybrańcy). Podpisy zbiera grupa młodych słowackich katolików. Protestujący sprzeciwiają się „propagowaniu stosunków seksualnych przed kamerami i innych praktyk, obniżających poziom moralny społeczeństwa”. To pierwsza tego typu reality show na Słowacji. Organizatorzy zbiórki podpisów chcą je przekazać prezesowi telewizji, która zamierza emitować „VyVolanych”.

Proteza dla słonia

44-letnia tajska słonica Motola, której przed 6 laty młoda urwała stopę, otrzymała protezę i nie będzie już musiała kuksać na trzech nogach. Najpierw przez kilka miesięcy Motola będzie

nosiła lżejszą protezę tymczasową, aby się do niej przyzwyczaić i wzmocnić mięsień lewej przedniej nogi, której praktycznie nie używała od 6 lat, kiedy nadepnęła na minę w pobliżu granicy z Birmą. Później otrzyma protezę stałą, nieco cięższą, ale bardziej odpowiadającą słoniowej anatomii.

Ptasia grypa atakuje

Wirus ptasiej grypy zaatakował cywety w wietnamskim parku narodowym. Na tę chorobę padły w ostatnim czasie trzy cywety, urodzone w niewoli i trzymane w zamknięciu. Jest to pierwszy przypadek, by wirus H5N1 zaatakował ten gatunek zwierząt. Cywety były hodowane w Parku Narodowym Cuc Phuong, 120 km na południe od Hanoi. W laboratorium w Hongkongu, dokąd wysłano pobrane u zdechłych pod koniec czerwca zwierząt materiał do zbadania, stwierdzono, że przyczyną ich śmierci

By żyło im się lżej

STONAWA (s) – Z pierwszym dniem września stonawska instytucja świadcząca usługi pielęgniarstwa wprowadza nowy rodzaj usług w terenie dla osób w podeszłym wieku i samotnych. Chodzi o pomoc podczas higieny osobistej, asystowanie w drodze do lekarza, zakupy i utrzymywanie domu. Usługi te świadczone będą w dni powszednie od poniedziałku do piątku, poza porą nocną.

Jak nas poinformowała rzeczniczka urzędu gminnego, osoby zainteresowane będą mogły również zamówić obiady z dostawą do domu, lecz wyłącznie w menażkach usługodawcy, których wynajem kosztuje jednorazowo 200 Kc plus 10 Kc za każdy miesiąc. Cena obiadu wynosi 35 Kc, natomiast jego dostawa do domu 8 Kc.

Również z początkiem września starsi stonawianie będą mogli w każdy wtorek dać sobie natrzeć ciało re-

generującą emulsją. Po tę usługę jednak muszą udać się do miejscowego domu pomocy społecznej.

Szczegółowe informacje w sprawie nowego serwisu pielęgniarstwa można uzyskać pod numerami telefonów 596 420 590 i 731 425 112.

Telewizja bez reklam

PRAGA – W publicznej Czeskiej Telewizji zniknie całkowicie reklama, za to wyraźnie wzrośnie opłata abonamentowa. Ustawa przewiduje, że wraz ze stopniowym wzrostem opłat abonamentowych ograniczany będzie – docelowo do zera – czas reklamowy w publicznej CT. Obecnie za abonament telewizyjny płaci się miesięcznie 75 koron. W roku 2006 abonament ma wzrosnąć do 100 koron, w roku 2007 do 120 koron, a w roku 2008 do 135 koron. Od r. 2009 CT nie będzie już mogła nadawać żadnych reklam.

Jak zapobiec epidemii?

Dokończenie ze str. 1

Uznano, że na danym etapie zagrożenia chorobą przez wędrownie ptaki nie jest konieczne przyjmowanie zakazu hodowli drobiu na wolnym powietrzu.

Komisja Europejska poleciła państwu członkowskiemu częstsze pobieranie próbek biologicznych od ptactwa wodnego, wzdłuż tras jego migracji. Uzgodniono, że w przypadku konieczności wprowadzi się środki zapewniające biologiczne bez-

pieczeństwo, jak np. dezynfekcja aut poruszających się między gospodarstwami rolnymi. Nacisk kładziony jest na upowszechnianie informacji o wirusie oraz na ochronę pracowników przemysłu drobiowego.

Następne spotkanie zaplanowano na początek września. Przyjęto, że koordynacja postępowania w sprawie ptasiej grypy zajmie się Komisja. Kluczem do ograniczenia zasięgu możliwej epidemii, zdaniem Komisji, jest wczesne rozeznanie i szybka reakcja.

Fot. WŁADYSŁAW OWICZKOWSKI

W ostatni weekend sierpnia w wielu miejscowościach w Cieszyńskim odbywały się uroczystości dożynkowe. Nie inaczej było w przygranicznej gminie Zebrzydowice. Pomimo problemów z powodzią, jaka nawiedziła centrum gminy w połowie ub. tygodnia, w niedzielę pomimo ponownego deszczu uroczystości dożynkowe zgromadziły rolników, pszczelarzy i gospodynie wiejskie. Świętowali oni swoje rocznice – pszczelarze 80-lecie powstania Koła Pszczelarzy, Koło Gospodyń Wiejskich zaś 50-lecie. Po korowodzie i uroczystej mszy św. w miejscowym amfiteatrze odbyła się oficjalna uroczystość z programem artystycznym w wykonaniu gminnych zespołów „Nadolzanie” z Kaczyc i „Małokończanie” z Końcyc Małych. Były odznaczenia, wystawy i uroczyste poczęstunek w sali Gminnego Ośrodka Kultury w dawnym zamku Mattenciołtów, zafundowany przez Urząd Gminy, a przygotowany przez zebrzydowickie gospodynie wiejskie. Na zdjęciu obok amfiteatr w Zebrzydowicach, na którym odbywa się program dożynkowy.

ci był wirus ptasiej grypy. W parku przebadano inne zwierzęta – u żadnego gatunku nie znaleziono wirusa. Naukowcy są bezradni, ponieważ nie są w stanie wykryć źródła zarażenia cywet. Nie były one karmione mięsem drobiowym – zdrowe są też inne cywety w sąsiednich kłatkach. Wirus H5N1 spowodował już wybiecie w Azji milionów sztuk drobiu, był też przyczyną śmierci 61 osób. Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) ostrzega przed pandemią tej choroby i szacuje, że w takim wypadku może ona zabić nawet 50 mln osób.

Homo sapiens w zoo

Ośmioro przedstawicieli gatunku homo sapiens można było przez cztery dni oglądać w londyńskim zoo. Kobiety i mężczyźni, okryci tylko listkami figowymi, zamieszkali na miejscowej Górze Niedźwiedzi. Przedsięwzięcie to miało pokazać zwierzęcą

naturę ludzi i wpływ gatunku homo sapiens na resztę mieszkańców królestwa zwierząt. Nowymi „nabytkami” londyńskiego zoo zajmowali się najlepsi opiekunowie, zapewniając im rozmaite rozrywki. Na noc nowi mieszkańcy zoo wypuszczani byli jednak do domów.

Identyczne pomniki

Dwa identyczne pomniki przedstawiające księżną Dianę i jej towarzysza Dodiego al-Fajeda w tanecznym uścisku uroczystie zaprezentowano w Londynie. Jeden stanie w domu towarowym Harrod's, który należy do ojca Dodiego, drugi zaś trafi do Paryża, jeszcze nie wiadomo dokładnie gdzie. Londyński Harrod's staje się czymś w rodzaju muzeum-sanktuarium Dodiego i Diany. Pokazuje się tam m.in. używane przez nich w hotelu „Ritz” w Paryżu kieliszki, od tego czasu niemyte.

Festyn udany – uczestników brak...

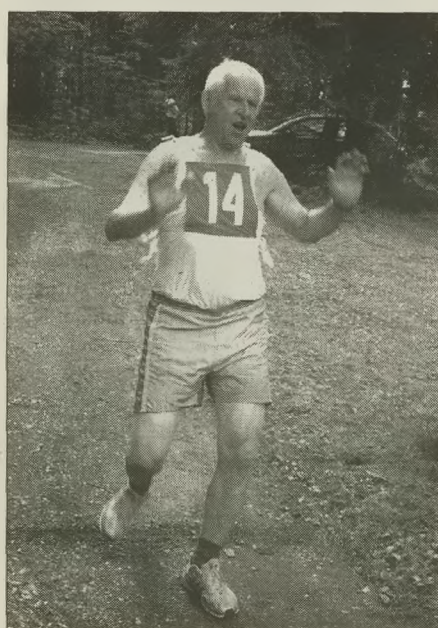
KOSZARZYSKA (man) – Pomimo sprzyjającej w ub. sobotę aury Festyn Górski na terenie ośrodka wczasowego „Pasieczki” odbył się przy miernym zainteresowaniu publiczności. Organizatorom udało się zwać do Koszarzysk zaledwie garstkę sportowców, którzy przystąpili do rywalizacji.

Emocje sportowe rozpoczęły się już rankiem, kiedy na trasę wyruszyli biegacze; następnie nieco dłuższy dystans pokonali również kolarze. Przed południem rozegrany został turniej siatkówki, po czym do głosu doszły drużyny rywalizujące ze sobą w ringo.

Zwycięzcy (ich pełną listę opublikujemy w czwartkowej gazecie) otrzymali wartościowe nagrody ze-

◆ W turnieju siatkówki wzięły udział cztery drużyny. Pierwszą nagrodę odebrała drużyna Gróń Bystrzyca. Nestor biegu na nartach w Łomnej Dolnej, 67-letni Józef Wacławek, uczestniczył w wyścigach wraz z całą rodziną i kilkoma wolnymi podopiecznymi z KS Łomna Dolna.

Fot. ROMAN BASELIDES

Fot. WŁADYSŁAW OWCZARZY

Tradycyjny 11. Kiermasz Książki przygotowany przez Bibliotekę Regionalną w Karwinie na frysztackim Rynku Masaryka zgromadził wielu nie tylko amatorów książek, ale też rodziców zaopatrujących swe pociechy w przybory szkolne jak i amatorów muzyki. W ustawionych dookoła rynku drewnianych kioskach nabywano starsze książki i czasopiśma, najnowsze wydania oferowane przez wiele karwińskich i nie tylko księgarń. Można było też popatrzeć jak powstaje papier czerpany, lub posłuchać „Malé černé hudby” ze swymi śpiewakami oraz mażoretkami z hawlerzowskich przedszkoli. Wyjątkowo wielu czytelników skorzystało z ponownego otwarcia Oddziału Literatury Polskiej. W ostatnim tygodniu nie mała atrakcją były też na rynku wieczorowe seanse filmowe oferowane przez Kinematograf Braci Čadiků.

10-11 WRZEŚNIA ODBĘDĄ SIĘ XXXVI DNI ŚLĄSKIE

Z udziałem »Góroli« i »Blafu«

DOLNA ŁOMNA (mro) – Po raz 36. w amfiteatrze w Łomnej Dolnej zabrzmiała regionalna muzyka na kolejnym Międzynarodowym Festiwalu Folklorystycznym „Śląskie Dni”, który na 10-11 września przygotowała „Matice Slezska” i gmina Łomna Dolna przy współpracy z morawsko-śląskim Urzędem Wojewódzkim, Ministerstwem Kultury RC i Stowarzyszeniem Folklorystycznym RC.

Organizatorzy zapowiadają wystę-

py zespołów ze Śląska, z regionów łaskiego, opawskiego i wałaskiego. Na festiwalu wystąpią zespoły „Stavbar” ze Słowacji i „Varaždin” z Chorwacji. W pierwszym dniu przeglądu, w sobotę o godz. 16.00 na scenie „Krzyżów” wystąpią także mostecy „Górole” z widowiskiem Mariana Sikory „Gospoda”. Zespół z Mostów powtórzy to widowisko na scenie „Łomianka” godzinę później. Tego samego dnia, w tym samym miejscu zagra

jabłonkowski zespół „Blaf”. Na terenie amfiteatru obejrzyć będzie można także rzemieślników z Cieszyńskiego przy pracy. W „Starym tartaku” Muzeum Ziemi Cieszyńskiej przedstawi wystawę „Rzeźba Ludowa w Cieszyńskim”, w PSP udostępniona zostanie z okazji jubileuszu 130-lecia wystawa „Pod dzwonem”. Jednocześnie na „Śląskim Kiermaszu” do skosztowania będzie bogaty zestaw regionalnych potraw.

MUZEUM DRUKARSTWA OGŁASZA KONKURS GRAFICZNY DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

»Gdzie jest chochlik?«

W przyszłym roku przypada rocznica 200-lecia drukarstwa w Cieszynie. Jedną z wielu inicjatyw, które przygotowywane są na tę okoliczność przez grupę ludzi związanych z Muzeum Drukarni w Cieszynie (jak też z obecnie funkcjonującymi drukarniami, które nawiązują do tradycji pierwszej drukarni tak po czeskiej, jak i polskiej stronie Olzy) jest konkurs dla młodzieży szkolnej i gimnazjalnej

„Gdzie jest chochlik?”. Jego celem jest – obok rozwijania wyobraźni plastycznej dzieci i promocji sztuki graficznej – zainteresowanie ich tradycjami drukarskimi i dawnymi metodami druku, upowszechnianie wiedzy o historii drukarstwa na Śląsku Cieszyńskim.

Dzieci szkół podstawowych i młodzież gimnazjalna z Polski i Czech w I etapie „poszukiwać” będą od 1 września chochlika drukarskiego w Muzeum Drukarni w Cieszynie, a następnie szkicować swoje o nim wyobrażenia i przenosić na matrycę graficzną. Korzystając z urządzeń przygotowują odbitki, z której jedna pozostanie w Muzeum i weźmie udział w konkursie.

Etap drugi obejmuje ocenę i kwalifikację zgromadzonych prac przez jury, przygotowanie wystawy pokonkursowej, wręczenie nagród i wyróżnień na wernisażu 2 grudnia br.

Konkurs „Gdzie jest chochlik?” wsparty zostanie finansowo z programu INTERREG IIIa Czecho – Polska dla realizacji Mikroprojektów Euroregion Těšínské Slezsko-Śląsk Cieszyński. Bliższych informacji można zasięgnąć w Muzeum Drukarni w Cieszynie, ul. Głęboka 50, tel. 004833 851 16 30 lub e-mail: muzeumdrukarni@o2.pl.

Bartek Franek prowadzi w Muzeum Drukarni warsztaty graficzne.

Fot. WŁADYSŁAW OWCZARZY

Tam, gdzie strumyk Olecka

Najbardziej na wschód wysunięte miejsce Republiki Czeskiej nie znajduje się, jak można się domyślać, w Hyczawie, lecz w sąsiadującym z nią Bukowcu. Chociaż w hyczawskiej karczmie „U Sikory” sprzedaje się zaświadczenie o pobycie na „najdalej na wschodzie położonym terytorium RC”, to w rzeczywistości miejsce to znajduje się w Bukowcu. A dokładnie w korycie potoku Olecka, w rzadko zamieszkanym części gminy Za Kempą, na czesko-polskiej granicy.

Znany jabłonkowski „hyczawolog”, Karel Karpecki, jest przekonany, że w tym wypadku nie chodzi o żadną sprzeczność. – Zależy z jakiego punktu widzenia rozpatrujemy tę sprawę. Jest zupełnie jasne, że najbardziej wschodni punkt Czech znajduje się naprawdę w Bukowcu, jednak centrum Hyczawy jest najdalej na wschód położonym środkiem gminy. Również jeśli weźmiemy pod uwagę punkt ciężkości powierzchni Bukowca i Hyczawy, to i w tym wypadku porównanie wypadnie na korzyść drugiej z gmin. Z podobnych kryteriów prawdopodobnie wychodzili autorzy publikacji z końca lat 70., w której za „najbardziej na wschód położoną gminę” uznano Hyczawę – powiedział Karpecki.

Osoby pragnące odwiedzić ten wschodni cypel RC powinny wiedzieć, że okolica potoku Olecka po czeskiej stronie jest rezerwatem przyrody, do którego jest wstęp wzbroniony. Rozwiązaniem jest wybranie innej trasy i wspomniane miejsce odwiedzić od polskiej strony granicy. Za przejściem granicznym Bukowiec-Jasnowice po trzystu metrach należy skręcić w prawo i udać się w kierunku koryta potoku, po czym, idąc pod prąd, aż do kamienia granicznego oznakowanego I/12 b. Najbardziej wschodni punkt Republiki Czeskiej znajduje się w samym środku Olecki, naprzeciwko wspomnianemu kamienia.

CZESŁAW GAMROT

Między dwoma kamieniami granicznymi oznakowanymi I/12b (strona polska) i I/12a (strona czeska), w środku koryta potoku Olecka, znajduje się najbardziej na wschód wysunięte miejsce RC.

Fot. CZESŁAW GAMROT

Grosz do grosza

Pierwszy dzwonek i pierwsze wydatki

Pojutrze początek roku szkolnego. Niektóre dzieci nie mogą się już go doczekać, inne myślą o szkolnych obowiązkach z niechęcią lub wręcz z przerażeniem. Zbliżający się pierwszy dzwonek spędza też sen z powiek niejednemu z rodziców, przede wszystkim zaś tym, którzy nie zdążyli jeszcze wyposażyć dziecka w to wszystko, co w szkole będzie mu potrzebne. Trochę czasu jeszcze pozostało, warto więc, nie zwlekając, poczynić wreszcie niezbędne sprawunki.

Bez czego nie obejdzie się pierwszoklasista (a także jego starszy kolega)?

Przede wszystkim bez tornistra. Warto wiedzieć, że pusty tornister dla ucznia pierwszego stopnia szkoły podstawowej nie powinien ważyć więcej niż 1200 gramów. Dalej potrzebny mu będzie piórnik oraz odpowiednie przybory do pisania, gumki, kredki, temperówka (spis wymaganych pomocy przekazuja na ogół nauczyciele rodzicom ucznia z odpowiednim wyprzedzeniem). Będzie też uczeń korzystać z przyborów do malowania i zajęć plastycznych (pędzle, farby, szmatki, modeliny, plasteliny, podkładki do modelowania, kredek, nożyczek itp.). Przygotować trzeba dziecku w związku z tym odpowiedni „ubiór roboczy” – na ogół wystarczy starsza luźna koszulka, której nie zaszkodzi plamy od kleju czy farb. A także kartki papieru, szkiecownik itp. Zwykle przybory do pisania w sumie kosztować mogą kilkaset koron. Za ołówki zapłacimy ok. 20 koron, pudełko kredek kosztuje ok. 50 koron, choć mogą być też kred-

FOT. MAREK SANTARIUS

ki o wiele droższe. Najdroższy jest oczywiście tornister. Dla uczniów I klasy najważniejsze są tornistry szerokie. Popularne dziś plecaczki lepiej kupować starszym dzieciom. Torby turystyczne i sportowe nie nadają się do szkoły. Kupując po raz pierwszy dziecku zeszyty, warto sprawdzić, jak wygląda liniowanie. Zeszyty z niebieskimi okładkami miewają kartki czyste, zeszyty z zielonymi okładkami – kartki w kratkę, z czerwonymi okładkami – kartki liniowane. Dla najmłodszych uczniów przeznaczone są zeszyty oznaczone na okładkach dużym jedyneką. Sporym problemem może być wybór odpowiedniego pióra. Wybór jest ogromny, nie wszystkie jednak nadają się do nauki pisania – warto dowiedzieć się wcześniej, jakie pióro będzie dziecku w szkole potrzebne. W każdym razie nieodpowiednie dla młodszych uczniów są najróżniejsze długopisy – reklamówki, ich kształt bowiem, często bardzo uduchowiony, sprawia, że dziecku trudno takie coś utrzymać w dłoni. W niektórych naszych polskich, niezbyt licznych, klasach kosztowniejsze przybory do malowania czy zajęć praktycznych kupuje nauczyciel ze specjalnego funduszu tworzonego z comiesięcznych składek rodziców. Jak powiedziała nam jedna z mam, może chodzić np. o 40 koron miesięcznie. Gdyby każde dziecko kupowało własne przybory, rodzice zapłaciliby o wiele więcej.

Na lekcje wychowania fizycznego i zajęcia sportowe uczniowi potrzebny jest specjalny ubiór. Składają się nań spodenki, koszulka, dres, obuwie sportowe do sali gimnastycznej i na boisko. W niektórych szkołach wymagane są na zajęcia w sali gimnastycznej popularne od dziesięcioleci „jarmilki”, które nie nadają się jednak raczej do ćwiczeń i zajęć sportowych na boisku. W każdym razie na zajęcia w sali warto wybierać obuwie o jasnej podeszwie, które nie pozostawia śladów na podłodze. Niezbędny będzie też uczniowi odpowiedni worek, który łatwo pomieści ubiór i obuwie.

Jeżeli chodzi o opakowania na książki i zeszyty, warto poczekać, aż pociecha przyniesie książki ze szkoły do domu. Mogą mieć bowiem różne rozmiary. W każdym razie trzeba będzie kupić opakowania na zeszyty o formacie A4 i A5, opakowanie na książeczkę uczniowską czy notatnik. Osobny wydatek w wypadku starszego ucznia stanowią podręczniki.

Do szkoły trzeba też zabrać ręcznik i woreczek na obuwie...

Ekwipunek dla pierwszoklasisty może w pierwszej fazie kosztować rodziców od dwóch do czterech tysięcy koron. Wyposażenie starszego ucznia wcale nie musi być tańsze, jeżeli w wydatki wliczymy obiady w stołówce (zapytani o nas w tej sprawie rodzice mówili, że chodzi o ok. 350 koron miesięcznie), pobyt w świetlicy (ok. 100 koron miesięcznie) oraz podręczniki.

Oto kilka przykładów (ceny są oczywiście orientacyjne)

Tornister: 400 – 1500 koron	Zwykły ołówek: 4 korony
Plecaczek: 350 – 2000 koron	Zeszyty: od 4,50 korony
Piórniki: 50 – 150 koron	Pióro: od 20 koron
Kredki: 40 – 200 koron	Woreczek na buty: od 40 koron
Nożyczki: ok. 50 koron	Liczydło: od 80 koron
Klej: 20 koron	Ubiór i obuwie na zajęcia WF – co najmniej kilkaset koron, ale prawdopodobnie znacznie więcej.
Tempery: 50 koron	
Okładki na literki: 40 koron	

HENRYKA B. TTMAR

Plon niesiemy, plon...

Dokończenie ze str. 1

Jak nam powiedział prezes MK PZKO, Władysław Kotula, Dożynki Śląskie w Będowicach i bal od lat są podstawą działalności tamtejszego środowiska PZKO-wskiego. Do tego dochodzą jeszcze imprezy o charakterze kulturalno-artystycznym, jak „Jesienne mgły” i Dzień Matki, a także rozrywkowo-towarzyski piknik połączony ze smażeniem jajecznicy. W związku z tym zapytaliśmy pana prezesa o zespół ludzi, którzy zajmują się organizacją tego wszystkiego.

Pełen wigoru taniec błędowickich kosynierów.

Dożynki w stodole

OLDRZYCHOWICE (man) – W śniącym nowością gospodarstwie „Na fojstwiu” w sobotę zebrali się mieszkańcy tej położonej u podnóża Jaworowego wsi, by wspólnie obchodzić dożynki kończące tegoroczne żniwa.

Gospodarzami dożynek, które po raz pierwszy odbyły się pod dachem, byli Zbigniew i Janina Steblowie (pan Zbigniew ubrany był w strój śląski, natomiast jego żona Janina, pochodząca z Bratysławy, ubrana była w strój słowacki). Na plac wjechał ciągniony przez dorodne konie wóz z ostatnim zbożem, po czym rozśpiewani pachołcy i dziweczki (członkowie zespołu „Oldrzychowice”) w stodole przekazali gospodarzom chleb i wieniec uwity z ostatnich kłosów zboża. Gazdowie poczęstowali ich kołaczami i miodulą. Oprócz śpiewów i tańców w wykonaniu

Gospodarze częstują kołaczami i miodulą.

Dożynki w deszczu

GUTY (sam) – Podczas gdy sobotnie imprezy dożynkowe w Będowicach i Oldrzychowicach odbyły się w pełnym słońcu, organizatorzy i uczestnicy dożynek w Gutach nie mieli szczęścia do pogody.

Gospodarzami guckich dożynek byli prezes Rady Polaków w RC Józef Szymeczek oraz jego narzeczona Andrea Wałach. Korowód dożynkowy z powodu ustawicznego deszczu skrócono do minimum.

Tradycyjny obrządek związany z obdarowaniem gospodarzy przez żniwiarzy wieńcem żniwnym przeprowadziła młodzież z zespołu „Oldrzychowice”. W programie prowadzonym przez konferansjerkę, Zdenkę Wałach, zaprezentowali się: orkiestra „Jablunkovanka”, zespoły folklorystyczne „Oldrzychowice” i „Bystrzyca” oraz chór męski z Wisły Grónie. Gospodarze w trakcie zabawy, jak każda tradycja, częstowali wszystkich kołaczem i miodulą. Pomimo słotnej aury, taniec i śpiew opanował ogród koło Domu PZKO.

Tańczy zespół „Bystrzyca”.

Początek dożynkowego widowiska w wykonaniu „Będowian”.

Oto jego odpowiedź: *Niestety – myślę, że jest to problem wszystkich kół PZKO, nie tylko naszego – zespół ludzi chętnych do pracy maleje. Ze względu na wiek i choroby. Młodsze pokolenie raczej nie garnie się do pracy w PZKO. Teraz duże nadzieje wiążemy ze wspaniałym rozwijającym się zespołem „Będowianie”. Liczymy na to, że choć kilku z tych wyróżniających się temperamentem i aktywnością młodych ludzi uda nam się w przyszłości wciągnąć do codziennej pracy organizacyjnej w zarządzie koła.*

Czołówka dożynkowego korowodu.

„Oldrzychowic” (tańce gorolskie, zbójnickie, a także folklor z regionu Kopanic) na program złożyły się też wiersze Anieli Kupiec recytowane przez panią Annę Jadamus z Oldrzychowic.

Dawniej MK PZKO w Oldrzychowicach organizowało „wianki”, od piętnastu lat pod koniec sierpnia oldrzychowiczanie co roku spotykają się na „dożynkach”. Dotychczas odbywały się w Domu PZKO, w tym roku po raz pierwszy zorganizowano je w uroczym obejściu „Na fojstwiu”, w miejscu, gdzie ongiś wybudowano pierwsze gospodarstwa we wsi.

Właścicielem gospodarstwa „Na fojstwiu” od lat 90. ub. wieku jest Zbigniew Stebel, który niszczący dom i zaplecze gospodarcze stopniowo zmienił w jeden z najpiękniejszych obiektów we wsi. Uczestników sobotniej imprezy (i nie tylko) z pewnością najbardziej cieszy jego obietnica, że dożynki odtąd będą się odbywały „Na fojstwiu”.

Dożynkowy korowód otwierał zespół „Oldrzychowice”.

Kolasa z gospodarzami.

Od niskich rzeczy
nikt nie jest wolny
– problem jedynie
w sztuce
ich skrywania.

Jerzy Pilch

emioła

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały prosimy przysyłać pod adresem „GL”
lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz ♦ Numer zamknięto 29. 8. 2005

ZBIGNIEW HERBERT

Rodzina *Nepenthes*

Czy Jan Jakub Tkliwy wiedział coś o dzbaneczniku
– powinien wiedzieć roślinę opisał Linneusz –
więc dlaczego przemilczał ten skandal Natury

jeden z wielu skandali a może to było
ponad wydolność serca i gruczołów łzowych
tego który w przyrodzie szukał ukojenia

w ciemnych dżunglach Borneo rośnie ten złoczyńca
i wabi kwiatem który nie jest kwiatem
lecz rozdętym w kształt dzbanka głównym nerwem liścia

z pokrywą na zawiasach i bardzo słodką wargą
która ściąga owady na podstępny bankiet
jak policja sekretna pewnego mocarstwa

bo kto się może oprzeć – mucha albo człowiek –
nektarom lepkiem i orgii kolorów co świecą
barwą bieli fioletu mięsa jak okna czerwonej oberży

CALINECZKA, czyli twardy orzech dla tłumaczy

W roku **Hansa Christiana Andersena** (1805-75) pojawiają się w mediach nie tylko materiały hołdownicze. Okazuje się oto, że słynny duński bajkopisarz był bardzo ekscentrycznym, afektowanym a nawet próżnym człowiekiem – podobno skrupulatnie odnotowywał w dzienniku względy, jakimi obdarzali go moiżni. Natomiast jako autor *Baśni* nie mieścił się w żadnych obowiązujących konwencjach, z literacką włącznie.

Był dowcipnym i bystrym obserwatorem, nade wszystko jednak... rebeliantem języka. Pisał nieortograficznie, jego zdania często były pozbawione porządku przyczynowo-skutkowego, rzadko stawiał kropki, rozdzielając zdania przecinkami lub średnikami. Najbardziej jednak drażniły współczesnych – i nie tylko – jego kolokwializmy, sięganie po dosadne zwroty z języka potocznego. O ile redaktorzy zmuszani byli przez niego do ustępstw, przynajmniej w zakresie składni (interpunkcję i ortografię poprawiali), o tyle tłumacze, zwłaszcza po jego śmierci, poczuli się zwolnieni z jakichkolwiek ograniczeń i przystąpili do poprawiania oryginału. Np. w pirackich wydaniach *Baśni* w Stanach Zjednoczonych dopisywano mu lub usuwano całe akapity. Wiernie tłumaczono go bodaj tylko... w Rosji, ale też do czasu. Po rewolucji Andersenowskie królowy hurtem zamieniono na kołchoźnice.

Różne ceny ziarenka jęczmienia

Ciekawa jest historia przekładu ceny ziarenka jęczmienia, z którego narodziła się Calineczka (w innych przekładach – Paluszka, Palusia, Calinka, Calóveczka, Dziecięć Elfów, Kruszynka Maja, Odrobinka...). Jak pisze **Joanna Olech** w dodatku literackim „Tygodnika Powszechnego”, we Francji bezdzietna kobieta zapłaciła za ziarenko czarownicy *huit piéces d'argent* (osiem sztuk srebra), a w Polsce zasługą tłumaczki **Stefanii Beylin** zaledwie *dwanaście groszy*. Inna tłumaczka, **Bogusława Sochańska**, podawała *dziesięć szylingów*, a tłumacz-spryciarz w wydaniu z 1931 r. kazał kobiecie płacić *trzy dziesiątki* (czego? – nie wiadomo). **Cecylia Niewiadomska** (1908) oszacowała cenę ziarenka na *10 groszy*, **Marceli Tarnowski** (1938) pisał: *dała srebrną monetę*. W rok wcześniejszym wydaniu (tłum. **Edmunda Jezierskiego**) *kobieta podziękowała, zapłaciła...* – żadnych walutowych szczegółów. Edycja

rosyjska z 1914 r. mówi o *dwunadcati pjataczkow* – z pewnością chodzi o „piątaaka”, czyli miedzianą drobną monetę. „Pjataczok” oznacza także świński ryjek, ale „dwanaście prosiąt” byłoby zapłatą zbyt wygórowaną za jedno ziarenko jęczmienia...

Rażące „zamknij dziób”

– *Pół biedy, kiedy cena jest umowna* – pisze J. Olech – *gorzej, gdy „umowny” staje się styl pisarza*. W baśni o **Brzydkim Kaczątku** (w innych przekładach: *Szpetny Kaczorek*, *Brzydkie Kacze*) Andersen umieścił rozmowę kaczątka z kwoką. Zapytane, czy umie znosić jajka, kaczątka odpowiada: *Nie*. Kwoka na to: *No to zamknij dziób!* (duń.

– mówi ona: *Eh bien! Alors, tu auras la bonte de te taire* (Bądź tak dobry i zamilknij); ani słowa o dziobie.

Kulawe zdanie – wyprostowane

Intrygująca jest też historia przekładu na polski nieco kulawego zdania rozpoczynającego *Królową Śniegu*. W wiernym (chyba) tłumaczeniu B. Sochańskiej brzmi ono:

Posłuchajcie, zaczynamy! Kiedy dojdziemy do końca tej baśni, będziemy wiedzieli więcej, niż wiemy teraz, bo był to bardzo niegodziwy troll, jeden z najgorszych – Zły.

W okupacyjnym wydaniu Gebethnera i Wolffa z 1942 r. anonimowy tłumacz pisze: *Żył sobie niegdyś bardzo złośliwy czarodziej, całą jego przyjemnością było dokuczać ludziom, czynić złe, ze wszystkiego się wyśmiewać i każdą rzecz przedstawiać z najgorszej strony*. Podobną dezygnację wstawiła się J. Colonna-Walewska, która (1924) tak oto sponiewierała Andersena: *Czarownik Hokus Pokus stworzył dziwne zwierciadło: wszystko, co piękne i dobre, wyglądało w nim szkaradnie i śmiesznie, za to wszystko co złe, odbijało się w nim prześlicznie*. – A więc nie troll, nie diabeł, nie Zły, tylko Hokus Pokus? – komentuje Olech.

To samo zdanie przełożył F. Mirandola (1929) tak: *Zaczynamy od początku. Gdy skończymy opowieść całą, będziemy wiedzieli znacznie więcej niżli teraz, zwłaszcza że występuje tu chytry duch, najszkaradniejszy ze wszystkich, to jest sam diabeł*. Najdalej w literackiej mistyfikacji posunął się **Aleksander Szczęśny** (oficyna Mortkowicza, 1913, edycja z kapitalnymi ilustracjami **Edmunda Dulaca**): *Opowiem wam teraz o złej sprawce pewnego najgorszego pod słońcem czarownika. Był on nie tylko najgorszym, ale i najpotężniejszym wśród innych i z tego już domyślić się można, że mowa tu o jego najciemniejszej mości – djabie*.

Wniosek? Chyba tylko ten, że dyktemat „przekład wierny czy piękny?” pojawiał się w pracy translatorskiej zawsze, ale o wyborze opcji nie zawsze decydowały – i bywa, że nie decydują również dziś – intencje i prawa autorskie, lecz klimat kulturowy epoki i smak estetyczny tłumacza.

Opr. (kk)

Hans Christian Andersen

holde din Mund!). Wydawałoby się, że nic prostszego, jak do czasownika „zamknąć” dodać rzeczownik „dziób”. Tymczasem tłumacze razili bezceremonialność tego sformułowania, stąd najróżniejsze, ugrzecznione warianty. S. Beylin poszła tropem „uczłowieczenia” dialogu, jako że Andersen konsekwentnie antropomorfizował swoich bohaterów. Stąd odpowiedź kwoki brzmi: *A więc przynajmniej stul buzię!* M. Tarnowski (1938) wybrał inny wariant: *W takim razie siedź cicho i nie odzywaj się*. Inni tłumacze prześcigali się w kurtuazji: *No to się nie odzywaj, z łaski swojej* (C. Niewiadomska, 1908); *A zatem bądź tak dobry i nie gadaj tyle* (Janina Colonna-Walewska, 1924); *A więc milcz z łaski swojej, bo jesteś niczem w świecie* (Franciszek Mirandola, 1929). Notabene w wydaniu francuskim z 1902 r. obcesowość kwoki także uległa magicznej przemianie

Poznań 1981. Zbigniew Herbert bierze udział w obchodach rocznicy wydarzeń 1956 r. Na zdjęciu z Anną Walentynowicz, której wyrzucenie z pracy stało się pretekstem do strajku w Stoczni Gdańskiej w sierpniu 1980.

Galeria wokół fontanny

Piękna słoneczna pogoda w sobotnie przedpołudnie przyciągnęła na fryszacki rynek wielu amatorów sztuk plastycznych. Wokół fontanny na sztalugach i ławeczkach swe prace – obrazy, rysunki, grafiki, ceramkę artystyczną i użytkową prezentowali tu karwińscy plastycy kilku pokoleń. Różnorodność technik, tematów i stylów urozmaiciła wystawę, którą Miejski Dom Kultury chce kontynuować w następnych latach, nawiązując do tradycji powstałej w latach 60. ub. wieku w grupie artystów „Parazol”. Oprócz zapowiadanych nazwisk (poza Renatą Fillipową, która musiała walczyć z powodzią w Płotowicach) doszli nowi młodzi malarze – Eva Klubacowa i Tomáš Jlrkú. Sporą uwagę tradycyjnie budziły prace Tadeusza Wratnego. (na zdjęciu).

PRZECZYTAŁIŚMY

Czego chce publiczność?

– To zależy, gdzie idzie. I gdzie mieszka. Idzie do teatru, bo została w jakimś sensie zaproszona, zwołana. I to jest problem, do jakiego stopnia można zaprosić ludzi na przyjęcie, gdzie, jak się okazuje, mówi się tylko po chińsku. Publiczność stała się mniej ufna – telewizja, Internet, kino – jest w czym wybierać. Konkurencja jest ogromna. Teatr studyjny, poszukujący, ma się dobrze, bo tam pracują pasjonaci właśnie, natomiast teatr środka, normalny teatr dla mieszczan, gdzie jest dobre aktorstwo poparte próbami – z tym różnie. W dużym mieście zebrać aktorów na próby, to jak ułożyć kolejowy rozkład jazdy

– tak są zajęci. Aktorzy dobiegają do prób, dobiegają do przedstawień z reklam, z imprez, z telewizji, bo macierzyste teatry nie są w stanie ich utrzymać.

Aktorzy jak mieszczanie

Czyli aktorstwo to będzie zawód dla hobbystów?

– Aktorstwo teatralne to będzie zawód dla pasjonatów. Teraz, żeby być aktorem teatralnym, trzeba być bogatym z domu albo szalonym na punkcie teatru. Pamiętam, w jakim napięciu sta-

ło się kiedyś przed tablicą, na której wywieszano obsadę, jaka to była adrenalina – czy gram? A teraz często pytanie brzmi – czy, nie daj Boże, gram? Bo jak gram, to katastrofa. Kilka miesięcy

Czyżby środowisko, które tak się zaangażowało w obalanie komuny, było sfrustrowane?

– Ja bym tego nie łączyła z komuną. W ogóle świat się zmienił, teatralny też. Kiedyś przedsta-

wienie było dla aktorów tylko częścią wieczoru. Po przedstawieniu myśmy się nie rozchodzili, byliśmy nadal razem – piło się wódkę albo się nie piło, szło się gdzieś całą grupą. Żył się trochę dla anegdoty. Żeby było kolorowo. Teraz aktorzy żyją tak jak publiczność, nie tworzą bohemy, która włóczy się po mieście, żyją jak mieszczanie – mieszkanie, dzieci, rodzina, pralka, lodówka. Po przedstawieniu w teatrach jest pustota.

(Joanna Szczepkowska, aktorka, pisarka, felietonistka, która wstawiła się przed 15 laty publicznym ogłoszeniem upadku komunizmu, a teraz postanowiła odejść z teatru, w rozmowie z Danielem Passentem – „Polityka”.)

Telewizja

WTOREK 30 SIERPNIA

■ TVP 1

6.05 Tucker (s.) 6.30 Lato z Jedyńką 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Kopciuszek (s.) 9.05 Ala i As - Znaki drogowe 9.25 Piosenkarnia (pr. muz.) 9.35 Papirus (s.) 10.00 Extr@ - Boże Narodzenie (s.) 10.25 Leksykon Polskiej Muzyki Rozrywkowej - Myslovitz 11.25 Samo życie (s.) 11.40 To trzeba wiedzieć (mag.) 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Dorastanie 1979-1980 (s.) 13.20 Gwiazdzbior polskiego sportu Zdziśław Krzyszkowiak 13.40 Czy można stworzyć geniusza? (film ang.) 14.05 Plebania (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 Klan (s.) 16.05 Moda na sukces (s.) 16.30 Lato z Jedyńką - Europa XXL 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Lato z Jedyńką 17.30 Lokatorzy (s.) 18.00 26. Lidzbarskie Wieczory Humoru i Satyry 18.25 Bulionerzy (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Słodka zbrodnia (film USA) 21.50 Debaty 25 lat "Solidarności" 22.35 Wiadomości 22.45 Prosto w oczy 23.05 Plus minus 23.30 Cień radiostacji (film dok.) 0.15 Między nocą a dniem.

■ TVP 2

6.05 Złotopolscy (s.) 6.30 Samotni strzelcy (s.) 7.15 Dwa światy (film pol.) 7.40 Teletubisie (s. anim.) 8.10 McGregorie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie

SŁODKA ZBRODNIA

Film fab. USA 1993 r.

TVP 1, wtorek 30. 8., godz. 20.10

Reżyseria: Larry Pearce

Występują: Harry Hamlin, Helen Shaver, K.T. Oslin, Terence Knox, Ed Lauter, Frances Lee McCain, Daphne Ashbrook.

Steve jest znanym podrywaczem. Wkrótce ma poślubić Joyce. Była żona Steve'a, Edie, przestrzega dziewczynę, która była przyczyną jej rozwodu, przed tym małżeństwem. Joyce nie chce jej jednak słuchać. Uważa, że Edie po prostu jej zazdrości i najchętniej zajęłaby jej miejsce. Wkrótce Joyce i Steve pobierają się. Żona towarzyszy mężowi podczas zawodów samochodowych. Wyścigowe auto to wielka pasja Steve'a. Na miejscu mężczyzna poznaje młodą dziewczynę, Dynę, córkę znanego kierowcy rajdowego. Joyce dostrzega rodzący się romans i żąda rozwodu. Steve jest wściekły, ale stara się przekonać żonę, aby nie robiła niczego pochopnie. Wkrótce całe miasteczko dowiaduje się o tragedii. Joyce umiera z nieznanych powodów a pograżony w smutku Steve każe skremować ciało. Śmierć dziewczyny jest szokiem dla Edie. Widząc, że Steve wcale nie jest pograżony w żal i romansuje z Dyną, kobieta zaczyna podejrzewać, iż doszło do zbrodni. Nie ma jednak żadnych dowodów. Ponadto obecny mąż Edie, Bobby, przekonuje ją o absurdalności podejrzeń. Dodatkową przeszkodą w działaniach przeciw byłemu małżonkowi jest przyjaźń Edie z jego matką, Martha. Tymczasem Steve bierze sobie za żonę Dynę. Mijają lata...

10.15 M jak miłość (s.) 11.05 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Smak weneckiej prowincji 11.35 Chłopi (s.) 12.30 Euro-quiz 13.30 Znaki czasu (pr. dok.) 13.50 Konin 2005 - Koncert laureatów XXVI Międzynarodowego Festiwalu Piosenki i Tańca w Koninie 14.45 Zaklinaczka dzieci (film ang.) 15.10 Samotni strzelcy (s.) 16.10 Hity na czasie - Pożegnania lata w Elku 17.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 19.00 Już w sobotę mecz Polska - Austria 19.05 M jak miłość (s.) 19.55 Panorama flegz 20.00 Honor jest Wasz Solidarni (koncert) 21.30 Magazyn Ekspresu Reporterów 21.50 Już w sobotę mecz Polska - Austria 22.20 Biznes 22.25 Sport-telegram 22.40 18 strajkowych dni - Literaci 22.50 Podróż Felicji 0.55 A mury runą - recital Jacka Kaczmarskiego 1.35 Paweł Huelle metafizyka pamięci (film dok.).

■ TV KATOWICE

7.00 Echa dnia 7.45 Aktualności 7.50 Zrobię to sam 8.05 Trójka tam była. Nie kaźcie ziemi umierać 8.45 Gość dnia 9.00 Od Solidarności do Wolności - Międzynarodowa konferencja z okazji 25. rocznicy powstania Solidarności 11.45 Wierzę, wątpię, szukam 12.10 Regiony kultury 12.35 Historia pewnego życia (s.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Od Solidarności do Wolności - Międzynarodowa konferencja z okazji 25. rocznicy powstania Solidarności 15.45 Świat magazyn międzynarodowy 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Gramy dla was 17.05 Bliżej Europy 17.50 Relacje 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe 18.30 Od Solidarności do Wolności 19.40 Regiony kultury 19.50 Książki z górnej półki (mag.) 20.00 Telekurier 20.40 Studio pogoda 20.45 Co przed nami ukrywano 21.45 Aktualności 21.55 Nasz reportaż 22.15 To jest temat 22.50 Studio pogoda 22.55 Kurier sportowy 23.10 Od Solidarności do Wolności 0.45 Czerwone i czarne (film franc.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 TV market 7.10 Interwencja (mag.) 7.30 Ja się zastrzelę (film USA) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 10.00 Daleko od noszy (s.) 10.30 Czułość i kłamstwa (s.) 11.00 Samo życie (s.) 11.45 TV market 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Ja się zastrzelę (film USA) 13.30 Świat według Bundych (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Pensjonat pod Różą (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Świat według Bundych (s.) 17.00 V.I.P. (film USA) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.20 Samo życie (s.) 20.15 Szpital Księcia Alfreda (film austral.) 20.45 Bez złych intencji (film USA) 23.15 Strażnik Teksasu (s.) 0.10 Biznes Wydarzenia 0.35 Bumerang 1.05 Nocne randki 2.00 Mąż idealny (film USA) 3.40 Magazyn sportowy.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Bajkowe wakacje 8.55 Śpiewanki 9.00 Wizyta w zoo 9.05 Teleranek (dla dzieci) 9.15 Klocki (dla dzieci) 9.30 Śladami czeskich diabłów (s. dok.) 9.50 Stop 10.00 Wiadomości 10.05 Koniec wielkich wakacji (s.) 11.05 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.) 12.00 Wiadomości 12.30 Hop dwa trzy M. Šimka i J. Grossmanna 13.30 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Lepiej późno niż nigdy (film wł.) 15.40 Film o filmie: Zarządca posiadłości (dok.) 16.00 Wiadomości 16.05 Bajkowe wakacje 17.05 Oliver Beene (s.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.30 Czarne owce (pr. publ.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.40 Wydarzenia kulturalne 19.45 Prognoza pogody 19.50 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Porwanie Sinatry (film USA-kan.) 21.40 Na tropie (mag. kryminalny) 22.05 Zamiana (film TV) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 EXPOCztówka (s.

dok.) 23.30 Poprask (mag. muz.) 0.00 Pomarańcza (mag.) 0.30 Groteski Ch. Chaplina 0.50 Tak, panie ministrze 1.25 Emil Zátopek (dok.) 2.25 Bananowe rybki 2.50 Wielki wóz 3.20 AZ-kwiz 3.45 Skarby świata 3.55 Świat sztuki.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 8.40 Diagnoza (mag.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.50 ABCD ekologii 12.00 Euronews 12.30 Kultura.cz (mag.) 13.00 Pamięć drzew (s. dok.) 13.20 Bajkowe wakacje 15.50 Blok publicystyki ekologicznej 16.20 Telewizyjny uniwersytet 16.30 Praga i osobistości 16.50 Konie w Brnie 2005 (dok.) 17.20 Wizyta w zoo 17.30 Babilon (mag.) 17.50 Tak, panie ministrze (s.) 18.20 Poprask (mag. muz.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.00 Sportowe minuty 19.45 GEN (s. dok.) 20.00 Siedem cudów technicznej cywilizacji (s. dok.) 20.50 Na pływalni z Robertem L. Fulghumem (talkshow) 21.15 Popgaleria (s. dok.) 21.45 Film o filmie: Pan i Pani Smith (dok.) 22.00 Odpoczywaj w pokoju (s.) 22.50 Magiczną krainą (dok.) 23.20 Rosyjscy nuklearni żołnierze (dok.) 0.10 Nie chciane dzieci (dok.) 0.35 Za ścianą (mag.) 1.05 Magazyn motoryzacyjny 1.45 Jazz klub 2000 2.45 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.25 Psie ły II (film USA) 11.05 Poradnik kulinarny Jamie Olivera (s.) 11.30 Strażnik Teksasu (s.) 12.40 Dziewczyny Gilmore'a (s.) 13.25 Anastazja (s.) 14.15 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.05 Gwiazdne wrota (s.) 15.50 Dempsey i Makepeace (s.) 16.50 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.25 Błękitne otchłanie (s.) 18.20 Prognoza pogody 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.50 Pálí vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Big Brother (reality show) 20.30 1 przeciw 100 (teleturniej) 21.25 Na własne oczy (pr. publ.) 22.25 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 23.15 Big Brother - bez cenzury (reality show) 23.45 Kryptonim Omega (film USA) 1.25 Cienie Toronto (s.) 2.10 Sajgon (film USA) 4.05 Program rozrywkowy 4.55 Big Brother (reality show).

■ PRIMA

7.50 Dzieciot Woody (s.) 8.00 St. Tropez (s.) 9.05 Płomień wątpliwości (s.) 10.00 Prima jazda (mag.) 11.00 Lekarz ze wsi (s.) 11.55 Szansa bez granic (pr. roz.) 12.55 Stary (s.) 14.10 Pomoc domowa (s.) 14.40 Pan Złota Rączka (s.) 15.05 Beverly Hills 90210 (s.) 16.00 Czarodziejki (s.) 16.55 Julie Lescaut (s.) 18.35 VyVolení (reality show) 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 VyVolení (reality show) 19.55 Wieży rodzinne (s.) 21.05 VyVolení (reality show) 22.40 Wodospad T. Hanáka (pr. roz.) 23.20 VyVolení (reality show) 23.50 Przekleństwo obsesji (film niem.) 1.35 Szybka wygrana 3.15 Salon samochodowy.

SOLIDARNOŚĆ, SOLIDARNOŚĆ

Film fabularny, Polska 2005 r.

TVP 1, środa 31. 8., godz. 21.25

Reżyseria: Filip Bajon

Występują: Jacek Bromski, Ryszard Bugajski, Jerzy Domaradzki, Feliks Falk, Robert Gliński.

Film stanowi 13 etud znanych reżyserów na temat „Solidarności”: „Benzyna” Filipa Bajona, „I wie pan co?” Jacka Bromskiego, „Gdzie jest nasza Solidarność?” Ryszarda Bugajskiego, „Tablice” Jerzego Domaradzkiego, „Kronika historii jednej tablicy” Feliksa Falka, „Krajobraz” Roberta Glińskiego, „Torba” Andrzeja Jakimowskiego, „Światło” Jana Jakuba Kolskiego, „Sushi” Juliusza Machulskiego, „Ojciec” Małgorzaty Szumowskiej, „Długopis” Piotra Trzaskalskiego, „Człowiek z nadziei” Andrzeja Wajdy, „Czołgi” Krzysztofa Zanussiego.

ŚRODA 31 SIERPNIA

■ TVP 1

6.05 Tucker (s.) 6.30 Lato z Jedyńką 8.00 Wiadomości 8.15 Otello z M-2 (film pol.) 8.40 Kopciuszek (s.) 9.05 Plastelinki i przyjaciele (dla dzieci) 9.30 Papirus (s.) 10.00 Od Solidarności do Wolności - Międzynarodowa konferencja z okazji 25. rocznicy powstania Solidarności 12.00 Wiadomości 12.15 Msza święta w 25. rocznicę powstania Solidarności 14.30 Plebania (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 Plebania (s.) 15.35 Klan (s.) 16.25 Lato z Jedyńką 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Europejskie Centrum Solidarności 18.05 Ze śpiewnika Jacka Kaczmarskiego 18.25 Bulionerzy (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.30 Ku drodze wolności (koncert) 21.25 Solidarność, Solidarność (film pol.) 23.25 Wiadomości 23.35 Moja siostra Eileen (film USA) 1.20 Dwa balkony.

■ TVP 2

6.05 Złotopolscy (s.) 6.30 Samotni strzelcy (s.) 7.15 Dwa światy (s.) 7.40 Teletubisie (s. anim.) 8.10 McGregorie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.10 M jak miłość (s.) 11.00 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza 11.30 Chłopi (s.) 12.25 Detektywi na wakacjach (s.) 13.30 Dzieje mistrza Twardowskiego (film pol.) 15.10 Samotni strzelcy (s.) 16.10 Zakazana miłość w Indiach (film ang.) 16.45 Szanse finansu (s.) 17.10 Bieszan zapis dramatu (film ang.) 19.00 Już w sobotę mecz Polska - Austria 19.05 M jak miłość (s.) 19.55 Panorama flegz 20.00 Mój pierwszy raz (talk show) 20.55 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 21.40 Z Dwójką bezpieczniej 21.50 Już w sobotę mecz Polska - Austria 22.20 Biznes 22.25 Sport-telegram 22.40 18 strajkowych dni (s.) 22.55 Nie oglądaj się za siebie (film USA) 0.30 Tron (film USA).

■ TV KATOWICE

6.50 Co przed nami ukrywano 7.45 Aktualności 7.50 Zrobię to sam 8.05 Trójka tam była - Międzynarodowe zawody drwali 8.45 Gość dnia 9.00 Kiosk na Placu Solidarności 9.45 Klan (s.) 10.45 Telekurier 11.15 Gość dnia 11.45 Smart Jazzpol Festiwal 12.10 Prosto z lasu (felieton) 12.35 Karnawał 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Integracja (mag.) 14.10 To jest temat 14.45 Dobre praktyki (pr. eduk.) 15.00 Siedem stron świata (s.) 15.45 Teleplotki 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Zrobię to sam 17.05 Trójka tam była 17.50 Kronika miejska 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.37 Sierpień gniewnych ludzi 19.00 Muzyka łączy pokolenia 19.40 Nawigator 19.50 Książki z górnej półki (mag.) 20.00 Telekurier 20.50 Studio pogoda 21.00 Echa dnia 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.50 Wiadomości sportowe TV Katowice 21.55 Cały świat w twoim mieście 22.15 To jest temat 22.55 Kurier sportowy 23.10 Gry uliczne (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 TV market 7.10 Interwencja (mag.) 7.30 Ja się zastrzelę (film USA) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 Strażnik Teksasu (s.) 9.55 13. posterunek (s.) 10.30 Czułość i kłamstwa (s.) 11.00 Samo życie (s.) 11.45 TV market 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Ja się zastrzelę (film USA) 13.30 Świat według Bundych (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Pensjonat pod Różą (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Świat według Bundych (s.) 17.00 Gra w ciemno 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.20 Samo życie (s.) 20.15 Tango z aniołem (film pol.) 21.00 Mąż idealny (film USA) 23.15 Nasze dzieci 0.15 Biznes Wydarzenia 0.45 Czego się boją faceci, czyli seks w mniejszym mieście (s.) 1.15 Magazyn sportowy.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Bajkowe wakacje 9.00 Wizyta w zoo 9.10 Oliver Beene (s.) 9.35 Śladami czeskich diabłów (s. dok.) 10.00 Wiado-

mości 10.05 Ślady zbrodni (film czes.) 11.10 Przeobrażenia mimów 11.40 Nasze zamki (s. dok.) 12.00 Wiadomości 12.30 Z Divadélka pod věží (pr. roz.) 13.25 Film o filmie: Szeregowiec Dolot (dok.) 13.35 Praga mizerna (s. dok.) 14.00 Wiadomości 14.05 Obiektyw (mag.) 14.35 Wędrująca kamera (s. dok.) 15.00 Historie sław (s. dok.) 16.00 Wiadomości 16.05 Bajkowe wakacje 17.00 Off-off (mag.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.30 Pod pokrywką (mag.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Bananowe rybki (talk show) 20.35 Diana, królowa serc (dok.) 22.10 Film o filmie: Zarządca posiadłości (dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.00 Prognoza pogody 23.05 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Sportki i Szansy 23.20 Tworzenie państwa (pr. sat.) 23.35 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki, Szansy 23.40 Gorące pieniądze (film br.) 1.20 Groteski Ch. Chaplina 1.40 Tak, panie ministrze 2.15 Pod pokrywką 2.35 EXPOCztówka 2.45 AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Na pływalni z R.L. Fulghumem (talk show) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Za kamerą 12.00 Euronews 12.50 Wędrowki z dinozaurami (s. dok.) 13.20 Na tropie (mag. krym.) 13.45 Pajaki bez sieci (dok.) 14.10 Gra o zielone 14.30 Wizytówka (s. dok.) 14.55 Skarby świata (s. dok.) 15.10 Poprask (mag. muz.) 15.40 Spostrzeżenia z zagranicy 15.50 Cudowny świat (s. dok.) 16.10 Tajemnica żelaznego mostu (dok.) 17.00 Bornholm (dok.) 17.20 Wielki wóz (mag.) 17.50 Tak, panie ministrze (s.) 18.20 Nie chciane dzieci (s. dok.) 18.55 Wiadomości w języku migowym 19.00 Sportowe minuty 19.45 Lapidarium 20.00 Ława przysięgłych 2/3 (film br.) 21.35 Diagnoza (mag.) 21.55 Filmopolis (mag. film.) 22.50 Z bliska (s. dok.) 23.50 Koncert z Senatu 0.25 Siedem cudów technicznej cywilizacji 1.15 Skarby świata 1.30 Babilon 1.50 Śladami czeskich diabłów 2.10 Na tropie 2.35 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.25 Zabójcza fala (film USA) 11.00 Poradnik kulinarny Jamie Olivera 11.25 Strażnik Teksasu (s.) 12.35 Dziewczyny Gilmore'a (s.) 13.30 Anastazja (s.) 14.20 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.05 Gwiazdne wrota (s.) 15.55 Dempsey i Makepeace (s.) 16.50 Zaryzykuj (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Błękitne otchłanie (s.) 18.20 Prognoza pogody 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 Pálí vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Big Brother (reality show) 21.10 Sandra, królowa rebeliantka (s.) 23.05 Big Brother (reality show) 23.35 Przylądek strachu (film USA) 1.55 Martwa strefa (s.) 2.35 Na własne oczy 3.35 Program rozrywkowy 4.25 Derrick (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciot Woody (s. anim.) 8.00 St. Tropez (s.) 9.05 Płomień wątpliwości (s.) 10.00 Prima jazda (mag.) 10.45 Lekarz ze wsi (s.) 11.40 Szansa bez granic (pr. roz.) 12.40 Stary (s.) 13.50 Pomoc domowa (s.) 14.20 Pan Złota Rączka (s.) 14.45 Beverly Hills 90210 (s.) 15.40 Czarodziejki (s.) 16.35 Julie Lescaut (s.) 18.35 VyVolení (reality show) 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kulinarny) 19.50 VyVolení (reality show) 21.00 Nie ma doskonałych (pr. roz.) 22.05 Receptariusz prima pomysłów (mag.) 23.10 Pod włos 23.50 VyVolení (reality show) 0.15 t-music 1.10 Szybka wygrana 2.55 Rodzina Soprano (s.) 3.50 Świat 2005.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Dnia 29. 8. 2005 minęła 32. rocznica zgonu naszego Kochanego

śp. WŁADYSŁAWA HARATYKA

z Nawsia. Z szacunkiem i miłością wspominają synowie z rodzinami.
AD-121

*Nie umiera ten,
kto w sercach ludzi pozostawił trwały ślad.*

31 sierpnia przypada 30. rocznica śmierci

PAWŁA KUBACZKI

emeryt. kierownika szkół w Karwinie Solcy i na Sowińcu.

Zarazem w roku bieżącym mija 25. rocznica odejścia Jego Żony

ANNY KUBACZKA

z domu Wilczek,
oraz 25. rocznica śmierci Ich wnuczki

HANI KOWALSKIEJ

O chwilę życzliwych wspomnień i zadumy nad przemijaniem czasu prosi córka z rodziną.
GL-453

Co w kinach

KARWINA – Centrum: Pan i Pani Smith (30, 31, godz. 20.00); Garbi - super bryka (30, 31, godz. 17.45); **Reflex**: Amityville horror (30, 31, godz. 17.00, 20.00); **TRZYNIEC** – Kosmos: Kung-fu szal (30, 31, godz. 17.30, 20.00); **HAWIERZÓW** – Centrum: Magiczna karuzela (30, 31, godz. 15.30); Batman – Początek (30, 31, godz. 17.30, 20.00); **CIESZYN** – Piast: Batman – Początek (30, 31, godz. 18.00, 20.30).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30.
POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

JABŁONKÓW – zarząd MK PZKO zaprasza wszystkich członków wraz z rodzinami na spotkanie po Gorolskim Świątku do Łasku Miejskiego w sobotę 3. 9. o godz. 12.00. Obfity bufet i atrakcje dla dzieci zapewnione.
HAWIERZÓW SUCHA – zarząd MK PZKO zaprasza na Tradycyjne Dożynki Suskie w sobotę 3. 9. o godz. 14.00 w ogrodzie świetlicy PZKO.
OBWÓD ORŁOWA – Zebranie Rady Obwodowej odbędzie się w czwartek 1. 9. o godz. 17.00 w Porębie. Obecność konieczna!

BŁĘDOWICE – Klub Kobiet zaprasza na spotkanie 31. 8. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

KARWINA – zebranie zarządu Polskiej Sekcji Narodowej Ruchu Politycznego Coegzystenia-Wspólnota, połączone ze spotkaniem z działaczami Grupy Gminnych Ruchu w Karwinie, Stonawie i Piotrowicach k. Karwiny odbędzie się w czwartek 1. 9. o godz. 16.00 w Domu PZKO w Karwinie Starym Mieście.

UWAGA CHÓRY – zarząd Zrzeszenia Śpiewaczo-Muzycznego przypomina wszystkim chórom, iż zgłoszenia na Festiwal Gaude-Cantem w Bielsku przyjmowane są do 30. 8. W razie późniejszego wysłania zgłoszenia trzeba powiadomić o tym fakcie Oddział Bielski PZChO tel. +48 33 822 05 93.

OLBRACHCICE – Chór Mieszany PZKO zaprasza na pierwszą powakacyjną próbę we wtorek 30. 8. o godz. 19.00 w Domu PZKO.

KARWINA FRYSZTAT – pierwsza próba zespołu „Przyjaźń” po wakacjach odbędzie się 12. 9. o godz. 17.45 w Domu PZKO w Karwinie Frysztać. Zarząd zespołu.

CZ. CIESZYN – zarząd chóru „Harfa” zaprasza na pierwszą powakacyjną

o godz. 18.00 do salki Koła w Parku A. Sikory. W programie: informacje o wycieczce do Polski 8. 10. oraz bardzo ważne sprawy dotyczące istnienia naszej salki.
HAWIERZÓW CENTRUM – do 17. 9. wystawa prezentująca „Dorobek sześćdziesięciolecia kół PZKO”; Galeria „Spirála”.

Koncerty

JABŁONKÓW – Polski Chór Parafialny zaprasza na jubileuszowy koncert pieśni sakralnych 2. 9. do kościoła parafialnego w Jabłonkowie. Początek o godz. 16.00. Wystąpią Chór Parafialny, chór „Echo” z Zebrzydowic, p. Klemens Słowiczek – solista opery berlińskiej.

Co za Olzą

KSIAŻNICA CIESZYŃSKA, Mennicza 46, Cieszyn: do 27. 10. wystawa pt. „Granice wytyczone słowami”, konflikt na Śląsku Cieszyńskim w świetle literatury politycznej (1848–1947). Otwarte po-śr i pt: 8–18, so: 9–15.

GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 4. 9. wystawa malarstwa Ewy Wąsikiewicz-Wolnickiej „Liryka i metafora”. Do 2. 9. wystawa najciekawszych prac ze zbiorów Galerii Bielskiej BWA. Otwarte wt-nie: 10-18.

Wystawy

DK „POKLAD”, Ostrawa Poruba, M. Kopeckého 675: do 15. 9. wystawa obrazów artystów – plastyków, Polaków tworzących w krajach Czwórki Wyszehradzkiej „Cztery nieba”. Otwarta po-pt: 8–18.

KONGRES POLAKÓW, Cz. Cieszyn, Komenského 4: do 16. 9. wystawa z okazji 70. rocznicy udziału harcerzy z Zaolzia w Zlocie ZHP w Spale „Śladami złotych harcerskich”. Otwarte w po-pt: 9–15.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ – sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Do 11. 9. wystawa historyczna Zdeňka Hapala – lalkarza, artysty i reżysera. Otwarte wt-pt: 9–17, so: 9–13, nie: 13–17.

▲ INTERKLUB, Karwina Frysztat, rynek Masaryka 10: do 20. 11. wystawa „Idziemy spać”. Otwarte wt-pt: 9–17, so: 9–13, nie: 13–17.

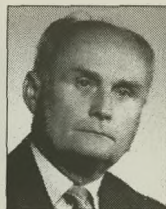
▲ MUSAION, Hawierzów, Dělnická 14: do 2. 10. wystawa „Hawierzów: powstanie miasta”. Do 31. 10. wystawa „Barok w Cieszyńsku”. Otwarte wt-pt: 9–17, so: 9–13, nie: 13–17.

▲ KOTULOWA DRZEWIONKA, Ha-

Kronika Rodzinna

*Zostanie tu z Bogiem,
koniec mojej doli,
i łzom się nie brońcie,
kiedy serce boli.*

H. Jasiczek

W bólu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych i znajomych, że dnia 27. 8. 2005 zmarł nagle w wieku 76 lat nasz Kochany

śp. ADOLF KUBICZEK

Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się 1. 9. 2005 z kościoła ewang. w Oldrzychowicach o godz. 15.00. W smutku pogrążona żona Danuta z rodziną.
GL-477

próbę w środę 31. 8. o godz. 19.00.
▲ zarząd MK PZKO Park Sikory zaprasza na zebranie członkowskie w piątek 2. 9.

wierzów Błędowice: wystawa „Mieszkanie ludowe i tradycje rolnictwa w Cieszyńsku”. Otwarte wt-pt: 9–17, so-nie: 13–17.

▲ MUZEUM TRAGEDII ŻYWCIC-KIEJ, Hawierzów Żywocice: do 31. 12. wystawa „Od ognika do żarówki”. Otwarte wt-pt: 9–17, so: 9–13, nie: 13–17.

▲ MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie: stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Do 31. 12. wystawa „Pietwałd w zmianach stuleci”. Otwarte wt-pt: 9–17, so: 9–13, nie: 13–17.

▲ SALA WYSTAW W JABŁONKOWIE, rynek Mariański 14: do 2. 10. wystawa „Jabłonkowskie szańce”, wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Otwarte wt-pt: 9–17, so: 9–13, nie: 13–17.

Huta dzieciom

BOGUMIN (wak) – W sobotę 3 września w samym centrum miasta odbędzie się impreza pn. „Huta dzieciom”, przygotowana z okazji 120. rocznicy Huty Bogumińskiej. Popołudnie gier, telturniejów sportowych, zabawy i konkursów wiedzy przebiegnie pod znakiem ucznia czarnoksiężnika Harry'ego Pottera.

W ramach imprezy, która rozpocznie się o godz. 14.30, wyświetlony zostanie w miejskim kinie film o Harrym Potterze. W westibulu będzie też można obejrzeć wystawę krzyżówek i lamigłówek.

Wyniki losowania tomboli na Dożynkach w Gutach dnia 28. 8. 2005

595, 1061, 800, 494, 158, 944, 996, 366, 929, 148, 1489, 1007, 1160, 251, 1365, 921, 314, 1175, 387, 1354, 1433, 844.

Informacje: Jan Kaleta, tel. w godz. popołudniowych 558 324 517, Jan Kantor, tel. 558 322 571.

Duża firma działająca na rynku polskim od 9 lat zatrudni osobę na stanowisko: Sekretarki w biurze

Wymagania

- wykształcenie średnie
- znajomość języka polskiego i czeskiego w mowie i piśmie
- znajomość języka angielskiego
- biegła znajomość komputera
- doświadczenie w pracach biurowych
- dyspozycyjność

Kontakt: +48 (33) 858 21 43 do 6 w godz. 8–16

redakcyjnej Moczy

Lato gródeckich PZKO-wców

Myliłby się ten, kto myślałby, że gródcecy PZKO-wcy większość lata odpoczywają, bo jedyny ich kłopot to udział w organizacji Gorolskiego Świąta. Nic bardziej błędnego. U nas od samego początku lata coś się ciągle działo i rzadko kiedy nasz Dom PZKO nad Olzą był na dłuższy pust.

Z początkiem lata nasi sportowcy zorganizowali kolejną edycję popularnego w szerokiej okolicy „Mundialu”, czyli turnieju w mini-piłce nożnej. Nasi piłkarze wygrali ten turniej dwukrotnie pod rządem, wobec czego im przypadł obowiązek i zaszczyt zorganizowania tegorocznego „Mundialu”. Grano na boisku na Harcowie, nieopodal gródecko-nawiejskiej granicy. Udział wzięło 8 drużyn (nie tylko PZKO-wskich) od Gródka po Piosek. Zwyciężyli znów nasi, zdobywając na własność Puchar Przechodni. Mówi się, że naszym piłkarzom sportowe szczęście przyniosły tuż przed „Mundialem” zakupione kostiumy z napisem na koszulkach „PZKO Gródek”. Za tak udaną akcję należy podziękować całemu sztabowi organizatorów z J. Jursą na czele.

Myślę, że i z innej imprezy, o której pragnę tu wspomnieć, może być nasze Koło dumne. Chodzi o tradycyjne Wianki. Ich organizatorem była grupa aktywnej młodzieży z Klubu Młodych.

Zdecydowali się na parę zmian w organizacji imprezy. Obawiając się pogody, do której nasze Wianki ostatnio nie mają szczęścia, zmienili ich miejsce. W sobotę 9. 7. przygotowali więc wszystko trochę bliżej Domu PZKO, w równie malowniczym miejscu na samym brzegu Olzy. I dobrze, bo pogoda, choć znów nas prześladowała, zabawy zakłócić nie zdołała.

Był tradycyjny ogień świętojański, teraz ulokowany malowniczo na dużym kamieniu w korycie rzeki pod Domem PZKO, pod strumykiem brzegiem niedaleko mostu. Na drugiej zaś płycie skalnej, nieco niżej, tańczyły rusalki, stamtąd puszczając po wzburzonej już wodzie Olzy świętojańskie wianki, które ponownie były dziełem naszej pani prezowej. Goście podziwiający cały program z pobliskiego mostu obserwowali, jak światło świeczek na wiankach wraz z nimi zniknęło w falach rzeki... Znalazł się nawet jeden śmieciek, który rzucił się za upatrzoną wiankiem w warkit nurt Olzy.

Potem – jako że deszcz stawał się coraz bardziej natarczywy – schroniliśmy się w Domu PZKO, gdzie w dużej sali kontynuowano zabawę. Tańczyliśmy, śpiewali i doskonale bawili się przy muzyce kapeli „Nowina”.

Lidia Kluz

Hyde Park

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Mniej cynizmu – więcej szczerości!

Tekst „Nareszcie” pana Marka Glajcara (Hyde Park z dnia 18 bm.) spowodował mnie do ponownego zabrania głosu. Wyczułem w nim ironię i kpnię z tego, że odważyłem się napisać swoje zdanie na temat niektórych felietonów drukowanych w „GL”. Nigdy nie bałem się pisać i mówić prawdę i zawsze byłem przeciwko różnym nieprawdom i wymysłom, obojętnie czy to było kiedyś albo dziś. Dlatego napisałem.

Pan Glajcar nie był zbyt szczerzy pisząc swój artykuł, bo ironizował i ośmieszał generację ludzi starszych od niego. Ja wcale nie miałem zamiaru komuś utrząść nosa albo twierdzić, że tylko my starsi mamy ten przysłowiowy patent na rozum, że tylko „Právo” pisze prawdę, bo to nie jest brukowiec. Nie twierdziłem także, że młodzież pisać nie powinna a że powinni pisać tylko ludzie starsi, bo oni tego więcej przeżyli albo są weteranami wojennymi.

Znam szereg ludzi młodych, którzy potrafią pisać bez nabijania kogoś w butelkę a nie piszą „co jedna baba mówiła”, nie zmyslają. Leczą to są na pewno ci, co czerpią informacje tylko z rzetelnych źródeł np. z „Práva”. Uważam, że „Právo” to gazeta, która w sprawie CzechTeku i w innych sprawach informuje solidnie, chociaż pan Glajcar przypomniał mi, że to było kiedyś „Rudé právo”, co mi wcale nie przeszkadza. Radzę zatem znów przeczytać parę stron p. Rychetského z Magazynu tej gazety z 20 bm., gdzie ten pan wraca jeszcze do CzechTeku i znów pisze nie tylko o jednej stronie medalu.

Jeszcze jestem winien panu Glajcarowi kilka odpowiedzi na jego pytania pod moim adresem. Na CzechTeku nie byłem, bo już mam więcej niż 14 lat, nie jestem zwoleńnikiem takiej zabawy a także to, że nie jestem policjantem, by tam być służbowo. Trafił pan w dziesiątkę pytaniem o moje odznaczenia z minionych czasów. Tu ma pan dobre informacje. Za pracę społeczną

(34 lat byłem członkiem Zarządu a z tego 25 lat prezesem Koła PZKO) otrzymałem wszystkie odznaczenia Związku. Śpiewałem w chórach, grałem przedstawienia. 12 lat śpiewałem szlagiery różnych narodów świata w „Wesołej Siódemce” i byłem także członkiem ZG PZKO. Do PZKO należę od roku 1955 do dziś. Za pracę zawodową byłem jako pracownik firmy Bytostav, gdzie pracowałem 36 lat na budowach w Karwinie, Hawierzowie, Ostrawie, Pradze, Nymburku, Cieszynie, Čadcy i innych miejscowościach odznaczony kilkoma odznaczeniami resortowymi oraz odznaczeniem państwowym „Za vynikající práci”. Mam także odznaczenia Związków Zawodowców i Svazarmu. I dzisiaj nie wstydzę się tego odznaczenia, bo wszędzie tam, gdzie pracowałem, robiłem to dla ludzi i całego społeczeństwa, chociaż domy, które pomagałem budować jako kierownca, nazwano przed laty „królikarniami”.

A co sądzę o naszych zacnych działaczach politycznych i społecznych, jak p. Marian Kuš? Nie wydam sądów według tego, co słyszałem albo czytałem. Różne gazety i telewizje często kogoś oskarżają a potem przepraszają i odwołują to, co publikowały jako niby wiarygodne. Uważam, że jedyna instytucja, która może wydać o przewinieniach tych ludzi werdykt, jest sąd. Ten decyduje w wypadku łamania prawa, o winie lub niewinie, a tak na pewno będzie i w wypadku p. Mariana Kusia.

Nie zrozumiałem, dlaczego p. Glajcar użył w tym pytaniu słowa „zacnych”. Wiadomo przecież, że dla każdego obywatela nie musi być zacny każdy działacz polityczny i społeczny. Ja np. nie użyłbym tego słowa w stosunku do wielu działaczy polityczno-społecznych, chociaż dla wielu innych ludzi mogą oni być zacni.

Stanislav Mrózek,
stary wilk z Karwiny

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Český Cieszyn;

w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelníční 18, Český Cieszyn;

w godz. otwarcia w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frysztać (przy rynku);

e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

WTOREK 30 SIERPNIA

6.30 Lato z Jedyńką 6.55 Pogoda 7.00 Wiadomości 7.05 Lato z Jedyńką 7.30 Pogoda 7.33 Lato z Jedyńką 8.00 Wiadomości 8.15 Gimnastyka dla przedszkolaków (mag.) 8.20 ELA - Encyklopedia lata dla dzieci 8.30 Rodzina Leśniewskich (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.25 ... "swego nie znacie" ... 10.35 Opowieść o wspólnocie (rep.) 10.55 W labiryncie (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Telezakupy 12.25 Plebania (s.) 12.50 18 strajkowych dni (rep.) 13.00 Jest jak jest (s.) 13.25 Sprawdzian z polskiego (rep.) 13.50 Sensacje XX wieku (s. dok.) 14.40 Strajk (s. dok.) 15.25 Julian Kułski (rep.) 15.55 Zaproszenie 16.15 Animowany świat wyobraźni 16.30 Lato z Jedyńką 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Lato z Jedyńką 17.30 18 strajkowych dni (rep.) 17.40 Telezakupy 17.55 Rodzina Leśniewskich (s.) 18.25 Sprawdzian z polskiego (rep.) 19.00 Wieści Polonijne 19.15 Miś Uszatek (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.00 „Honor jest Wasz Solidarni” (koncert) 21.20 Plebania (s.) 21.50 Debata 22.35 Reportaż 23.05 Prosto w oczy 23.30 Panorama 23.50 Biznes 24.00 Strajk (s. dok.) 0.50 Rodzina Leśniewskich (s.) 1.15 Miś Uszatek (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 18 strajkowych dni (rep.) 2.10 „Honor jest Wasz Solidarni” (koncert) 3.35 Plebania (s.) 4.00 Wieści Polonijne 4.20 Debata 5.00 Reportaż 5.30 Prosto w oczy 5.45 Wiadomości.

ŚRODA 31 SIERPNIA

6.00 Wesoły Ciucholand (s.) 6.30 Lato z Jedyńką 6.55 Pogoda 7.00 Wiadomości 7.05 Lato z Jedyńką 7.30 Pogoda 7.33 Lato z Jedyńką 8.00 Wiadomości 8.10 Międzynarodowe Spotkania Talentów Praga 2004 8.35 Wesoły Ciucholand (s.) 9.00 W labiryncie (s.) 10.00 „Od Solidarności do Wolności 12.00 Wiadomości 12.15 Msza Święta w 25. rocznicę powstania „Solidarności” 14.30 18 strajkowych dni (rep.) 14.40 Wieści Polonijne 15.00 „Honor jest Wasz Solidarni” (koncert) 16.25 Lato z Jedyńką 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Europejskie Centrum Solidarności 18.00 18 strajkowych dni (rep.) 18.15 Królestwo Zielonej Polany (s. anim.) 18.40 Natasza (film dok.) 19.15 Reksio (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.30 „Ku drodze wolności” (koncert) 21.20 Człowiek z żelaza (film pol.) 23.50 Panorama 0.10 Biznes 0.20 Strajk (rep.) 0.50 Królestwo Zielonej Polany (s. anim.) 1.15 Reksio (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.15 18 strajkowych dni (rep.) 2.25 „Ku drodze wolności” (koncert) 3.15 Człowiek z żelaza (film pol.) 5.45 Strajk (rep.) 6.10 Wiadomości.

CZWARTEK 1 WRZEŚNIA

6.30 Lato z Jedyńką 6.55 Pogoda 7.00 Wiadomości 7.05 Lato z Jedyńką 7.30 Pogoda 7.33 Lato z Jedyńką 8.00 Wiadomości 8.15 Wyspa przygód (s.) 8.40 Westerplatte - przeszłość i przyszłość 10.20 ... "swego nie znacie" ... 10.30 Znaki czasu (mag.) 10.55 W labiryncie (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Telezakupy 12.25 Plebania (s.) 12.50 18 strajkowych dni (rep.) 13.00 Człowiek z żelaza (film pol.) 15.25 Strajk (rep.) 15.55 Raj (mag.) 16.25 Lato z Jedyńką 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Lato z Jedyńką 17.30 Telezakupy 17.45 18 strajkowych dni (rep.) 17.55 Wyspa przygód (s.) 18.20 Wieluń 4.40 (film dok.) 18.45 Skarbiec (mag.) 19.15 Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) 19.30 Wiadomości 19.59 Pogoda dla kierowców 20.05 Plebania (s.) 20.30 Solidarność, Solidarność... (film pol.) 22.20 Cień radiostacji (film dok.) 23.05 Prosto w oczy 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.53 Sport Telegram 23.55 Pogoda 24.00 Wieluń 4.40 (film dok.) 0.25 Skarbiec (mag.) 0.55 Wyspa przygód (s.) 1.15 Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.55 Pogoda dla kierowców 1.55 Prosto w oczy 2.10 Plebania (s.) 2.35 Solidarność, Solidarność... (film pol.) 4.25 Cień radiostacji (film dok.) 5.10 Kanał Elbląsko-Ostródzki (rep.) 5.30 Prosto w oczy 5.45 Wiadomości.

PIĄTEK 2 WRZEŚNIA

6.00 Zemsta w Odrzykoniu (film anim.) 6.30 Lato z Jedyńką 6.55 Pogoda 7.00 Wiadomości 7.05 Lato z Jedyńką 7.30 Pogoda 7.33 Lato z Jedyńką 8.00 Wiadomości 8.10 Wyprawy z Azymutem 8.30 Sto minut wakacji (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.25 ... "swego nie znacie" ... 10.35 Raj (mag.) 11.00 W labiryncie (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Telezakupy 12.25 Plebania (s.) 12.50 Solidarność, Solidarność... (film pol.) 14.40 Cień radiostacji (film dok.) 15.25 Kanał Elbląsko-Ostródzki (rep.) 15.45 Hity satelity 16.00 Skarbiec (mag.) 16.25 Lato z Jedyńką 16.50

Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.15 Telezakupy 17.30 Sto minut wakacji (s.) 18.00 Święta wojna (s.) 18.30 Bzik kulturalny 19.00 Wieści Polonijne 19.15 Przygody Myszk (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.00 Miss Polonia 2005 21.55 Hity satelity 22.10 Plebania (s.) 22.45 Miss Polonia 2005 23.50 50-lecie Teatru Muzycznego TERNÓ 0.45 Sto minut wakacji (s.) 1.15 Przygody Myszk (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Plebania (s.) 2.30 Pora na czarownicę (film pol.) 4.20 Wieści Polonijne 4.35 Hity satelity 4.50 Program publicystyczny 5.15 Święta wojna (s.) 5.45 Wiadomości.

SOBOTA 3 WRZEŚNIA

6.00 Plebania (s.) 7.30 Folkogranie na Długim Targu 8.00 Echa tygodnia 8.30 Dom na głowie (s.) 9.00 Od przedszkola do Opola 9.30 Wieści Polonijne 9.45 Tam gdzie jesteśmy (rep.) 10.15 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Kaszubski smak 10.40 Program publicystyczny 11.00 W labiryncie (s.) 12.00 Festiwal im. Anny German 12.50 Książki z górnej półki 13.00 Wiadomości 13.10 Dom (s.) 14.40 Made in Poland (teleturniej) 15.10 50-lecie Teatru Muzycznego 16.00 Solidarność i świat (film dok.) 17.00 Teleexpress 17.30 M jak miłość (s.) 18.20 Festiwal Piosenki im. Anny Jantar 19.15 Noddy (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.05 Dom (s.) 21.35 Bzik kulturalny 22.05 Magnat (film pol.) 23.35 Solidarność i świat (film dok.) 0.30 M jak miłość (s.) 1.15 Noddy (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Dom (s.) 3.30 Made in Poland (teleturniej) 4.00 Magnat (film pol.) 5.30 Tam gdzie jesteśmy (mag.) 6.05 Sensacje XX wieku (s. dok.).

NIEDZIELA 4 WRZEŚNIA

7.00 XI Festiwal Kultury Kresowej 8.00 M jak miłość (s.) 8.50 Słowo na niedzielę 8.55 Ziarno (mag.) 9.20 Marco i Gina (s.) 9.45 Koncert Laureatów XXVI Międzynarodowego Festiwalu Piosenki i Tańca w Koninie 10.35 Książki z górnej półki 10.40 Nie miałam marzeń (rep.) 11.00 Święto Dziękczynienia za Plony 13.25 Anioł Pański 13.35 Muzyczny Festiwal Łañcut 1997 14.10 Janosik (s.) 15.15 XI Festiwal Kultury Kresowej - Mragowo 2005 16.05 Wygnańcy - zapomniani bohaterowie SOLIDARNOSTCI (film dok.) 17.00 Teleexpress 17.20 Pamiętaj o mnie (koncert życzeń) 17.40 M jak miłość (s.) 18.25 Tam gdzie jesteśmy (rep.) 18.55 Zaproszenie 19.15 Paczka znad Kangurkowego Potoku (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.05 Królów Bona (s.) 21.05 Benefis Jana Pietrzaka 21.55 XI Festiwal Kultury Kresowej - Mragowo 2005 22.45 Reportaż 23.15 Wygnańcy - zapomniani bohaterowie SOLIDARNOSTCI (film dok.) 0.05 M jak miłość (s.) 0.50 Ziarno (mag.) 1.15 Paczka znad Kangurkowego Potoku (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Królów Bona (s.) 2.55 Bzik kulturalny 3.20 Janosik (s.) 4.25 Pamiętaj o mnie (koncert życzeń) 4.45 Wygnańcy - zapomniani bohaterowie SOLIDARNOSTCI (film dok.) 5.35 Zaproszenie.

PONIEDZIAŁEK 5 WRZEŚNIA

6.00 Kawa czy herbata? 6.30 Pogoda 6.30 Wiadomości 6.35 Kawa czy herbata? 7.00 Pogoda 7.00 Wiadomości 7.05 Kalendarium wydarzeń 7.05 Kawa czy herbata? 7.30 Pogoda 7.35 Wiadomości 7.40 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.10 Pogoda 8.15 10 minut tylko dla siebie 8.20 Telezakupy 8.40 Jedynećka 9.05 Znak Orła (s.) 9.40 My Wy Oni (mag.) 10.10 W labiryncie (s.) 10.45 Wygnańcy - zapomniani bohaterowie SOLIDARNOSTCI (film dok.) 11.10 Kanał Elbląsko-Ostródzki (rep.) 11.30 Komornicy 12.00 Wiadomości 12.10 Skarb sekretarza (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.00 Zaproszenie 13.20 M jak miłość (s.) 14.00 Opale - moje życie 14.20 Królów Bona (s.) 15.15 Magazyn polonijny 15.45 Folkogranie na Długim Targu 16.00 Jedynećka 16.25 Znak Orła (s.) 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Prosto w oczy 17.50 My Wy Oni (mag.) 18.20 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 18.45 Człowiek, który chciał zatrzymać holocaust (rep.) 19.05 Kościół i świat (mag.) 19.15 Mały pingwin Pik - Pok (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.05 Skarb sekretarza (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Sportowy tydzień 21.35 Stacyjka (s.) 22.30 Folkogranie na Długim Targu 23.00 Komornicy 23.30 Panorama 23.50 Biznes 0.00 Dokument 0.50 Znak Orła (s.) 1.15 Mały pingwin Pik - Pok (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.55 Sport 2.05 Skarb sekretarza (s.) 2.30 Plebania (s.) 2.55 Sportowy tydzień 3.25 Stacyjka (s.) 4.20 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 4.45 Człowiek, który chciał zatrzymać holocaust (rep.) 5.00 Magazyn polonijny 5.15 Komornicy 5.45 Prosto w oczy.

Cieszyn zachwyca, Orłowa tonie

MŚLF

FUTBOL TRZYNIEC - WITKOWICE 2:1 (1:1). Bramki: 32. Vyskočil z karnego, 83. Maceček - 19. Vávra. Sędziował: Prokop, ŻK: 1 - 3. Widzów 450.

W trzecim meczu, podczas którego w składzie pojawiło się dwóch kolejnych nowych piłkarzy Sedlák i Jakus - trzyńczanie wreszcie sięgnęli po komplet punktów. Zwycięstwo wcale nie przyszło im łatwo, ponieważ z dobrze grającymi od strony taktycznej młodzianami z Witkowic wcale nie mieli łatwej przeprawy. Byłoby może inaczej, gdyby wykorzystali dwie świetne okazje. Po rajdzie Maliřa i jego idealnym podaniu Kořinek z kilku metrów huknął w poprzeczkę, później po rzucie rożnym Maliřa i kolejnym dośrodkowaniu Sedlák nieobstawiony Maliř zgasił piłkę na piersiach, jego strzał był jednak minimalnie niecelny. W 19. min goście uzyskali jednobramkową zaliczkę. Po kornerze lot piłki przedłużył Fojtík i niepilnowany Vávra ułokował ją w siatce - 0:1. Trzyńczanie nie rezygnowali i w 32. min odrobili straty. Rusnok sprowadził szarżującego Macečka do parteru, obejrzał żółtą kartkę i Vyskočil z „11” trafił w samo okienko - 1:1. Gospodarze w pierwszej połowie utrzymywali przewagę, po przerwie grali poniekąd nerwowo, efektem czego były częste i niepotrzebne straty piłek w strefie środkowej boiska. W 52. min bliski zdobycia gola był Maceček, jego strzał wylądował jednak tuż obok słupka. Gościom nadarzyła się wielka okazja w 70. min, jednakże bramkarz Vreřtiak naprawił błąd obrońców broniąc strzał Kisela. W 72. i 73. min dwóch dobrych okazji nie wykorzystał Jakus. Szczęście uśmiechnęło się do gospodarzy dopiero w 82. min, kiedy po kornerze Martinčinka i głowce Maliřa celnym strzałem głową popisał się Maceček. W 85. min kapitalne uderzenie Vyskočila wypiastkował bramkarz Píkulík. - *Licyłem na to, że będziemy mieli o dwa punkty więcej. Dziękuję kibicom za to, że przychodzi ich coraz więcej i proszę ich o cierpliwość. Potrzebujemy jeszcze trochę czasu by poukładać drużynę i prezentować fanom widowiskową piłkę* - powiedział po meczu trener Trzyńca Lubomír Vašek. (man)

Lokaty po 3. kolejce: 1. Zlin „B” 9, 2. Lipowa 7, ...8. Trzyniec 4 pkt.

DWIZIA E

BANIK OLBRACHCICE - IRP CZE-SKI CIESZYN 2:4 (0:3). Bramki: 57. i 65. Goj - 11. i 32. Myřinský, 26. i 85. Ganczarczyk. Sędziował: Beřica. ŻK: 4 - 2. Widzów 250.

Również w drugim meczu na własnych śmietniach olbrachcizanie stracili cztery gole i ponownie zawiedli swoich kibiców. Działacze klubu widocznie nie wzięli sobie nauczki z poprzedniego sezonu, bo również w tym roku kompletnie posprzerzali drużynę, która znów zaczyna się męczyć na szarym końcu tabeli. W pierwszej połowie Baník grał słabo, cieszyńscy z łatwością zdobyli trzy gole. Większej zaliczki nie udało im się uzyskać tylko dzięki przesadnej nonszalanckiej. W 11. min posłiznął się bramkarz Hekera i Myřinský z łatwością go przelobował - 0:1. W 26. min wyprowadzający atak gospodarze niepotrzebnie stracili piłkę, za co

Ganczarczyk ukarał ich strzałem w samo okienko - 0:2. Wynik pierwszej części gry po rzucie wolnym Hrazdílka ustalili główkujący Myřinský - 0:3. Czwartego gola mógł dołączyć Groř, jednakże zbyt długo bawił się piłką. Po przerwie Groř przelobował nie tylko golkipera, ale również bramkę. Cieszyńscy zwinili obroty i tym samym wyciągnęli rękę w stronę swojego rywala. Baník zdobył dwa gole, które przypisane zostały napastnikowi Gojowi. W 57. min Mrózek usiłował wybić futbolówkę, ta odbiła się od pleców obrońcy Kocura i wpadła do siatki - 1:3. W 67. min Goj przebił się na pole karne, po jego niecelnym strzale, który wylądował obok bramki, piłka odbiła się od obrońcy Večeřa i wpadła do siatki - 2:3. Dwie bramki zdobyli również przyjezdni, zdaniem sędziego ich autorzy stali na pozycji spalonej. W 85. min po centrze Zimy piłkę ułokował w siatce Ganczarczyk - 2:4. W 88. min po kolejnym dośrodkowaniu niezmordowanego Zimy z odległości 5 m spudłował Martinek.

KRAWARZE - KARWINA 2:2 (1:0). Bramki: 44. Ochvat, 75. Režnar - 83. Ditrich, 90+4. Hojdysz. Sędziował: Stloukal, CZK: 89. Jurkovský (Karwina). Widzów 220.

Futboliści Krawarz nie doczekali się pierwszego zwycięstwa, ponieważ nie opanowali końcówki meczu. W pierwszej odsłonie warunki gry dyktowali gospodarze, jeden z ich zawodników trafił w słupki. Cieszyńscy stracili gola do szatni, po udanej akcji całego napadu i przeniesieniu piłki na drugą stronę udany strzał zaprezentował Ochvat - 1:0. Aczkolwiek w drugiej części spotkania przyjezdni ruszyli do ataku, rywal pokonał ich po raz drugi. Pięknym strzałem z rzutu wolnego popisał się Režnar - 2:0. W tym momencie wszystko wskazywało na to, że losy spotkania są już przesądzone. W 83. min z rzutu wolnego na 2:1 obniżył Dittrich. W 89. boisko po drugiej ŻK opuścił Jurkovský, a w 4. min doliczonego czasu ambitni goście doprowadzili do remisu. Po kornerze Dittricha główkował do bramki Hojdysz. - *Rywal wypracował o jedną okazję więcej, dlatego z jednego punktu jesteśmy zadowoleni* - powiedział trener Karwiny Petr Mařlej.

DZIEĆMOROWICE - HORKA 2:0 (1:0). Bramki: 33. Př. Zbončák, 84. Z. Kadlčák. Sędziował: Bednář. CZK: 89. Kadeřábek - 66. Holý. Widzów 100.

Dziećmorowice chciały za wszelką cenę wygrać to spotkanie, „rozmowa” trenera Netolički z piłkarzami najwyraźniej poskutkowało. Gospodarze praktycznie nie schodzili spod pola karnego rywala, goście ani razu nie znaleźli się w sytuacji bramkowej. Pierwszego gola strzelił z rzutu karnego Př. Zbončák. Sędzia ukarał w ten sposób gości za faul na szarżującym Z. Kadlčáku. Po udanej akcji całego zespołu minimalnie chybił Kadeřábek. Na drugiego gola, który ostatecznie pograżyłby rywala, przyszło gospodarzom czekać do 84. minuty. Pflieger po solowym rajdzie idealnie dograł piłkę do świetnego Z. Kadlčáka, który podwyższył na 2:0. - *Zagraliśmy lepiej niż w poprzednich meczach. Nareszcie wykorzystaliśmy wypracowane szanse* - odetchnął sekretarz Dziećmorowic Milan Kyša.

W. KARLOWICE - ORŁOWA 3:0 (3:0). Bramki: 10. Planka, 12. Mikula, 28. Hraničák. Sędziował: Sedláček, ŻK: 1:1. Widzów 250.

Sytuacja orłowian staje się coraz poważniejsza. Na losach spotkania zaważyła fatalna postawa doświadczanego bramkarza Hulwy. W ciągu 30 minut popełnił trzy dziecięce błędy, po których już można było zwinąć kurtynę. Trener Kohút wprowadził do gry nowych zawodników, jednakże zmiany raczej nie poskutkowały. W jedynej okazji bramkowej po dośrodkowaniu Širokiego znalazł się Herák, jednak golkipier gospodarzy nie dał się zaskoczyć. Pierwszego gola Hulva przepuścił po rzucie z autu, drugiego po nieudanym lobie jednego z zawodników i dobitce Mikuli, ostatniego po niezbyt mocnym uderzeniu Haničáka. - *Gorzej już być nie może. Następny mecz musimy wygrać* - powiedział trener Orłowej Dušan Kohút.

Po 3. kolejce: 1. Cz. Cieszyn 9, 2. Konicze 9, 3. Karwina 7, ...12. Dziećmorowice 3, ...15. Baník Olbrachcice 1, 16. Orłowa 0 pkt.

MISTRZOSTWA OKRĘGU

SEC OPAWA - MOSTY 10:1 (5:0). Bramki: Holčák 3, Žůrek 3, Pejša 2, Trupl, Sluka - I. Lysek. Widzów 2350.

Gospodarze spuścili gościom lanie niczym małym rozwydrzonym bachorem. Honorowego gola po faulu bramkarza Boboka na Marszałka zdobył z rzutu karnego I. Lysek.

BRUNTAL - BOGUMIN 2:0 (1:0). Bramki: Sovadina, Reiskup. CZK: Vojnar (Bogumin). Widzów 100.

Nie wiedzie się podopiecznym trenera Václava Štverki. „Faja” przegrała już po raz trzeci z rzędu, po czerwonej kartce zespół osłabił Vojnar.

HAJ - L. PIOTROWICE 2:3 (1:1). Bramki: Kostka 2 - Klos 2, Novák. CZK: Kozel - Chybidziura. Widzów 100.

Gospodarze ponieśli pierwszą porażkę na własnym boisku w piątej lidze. Bohaterem meczu został Novák, który zdobył ostatnią bramkę po rzadko spotykanym słalomie.

Lokaty po 3. kolejce: 1. Opawa 9, ...9. Piotrowice 4, ...15. Bogumin, 16. Mosty 0 pkt. **ROMAN BASELIDES**

Spotkanie old-boyów!

Klub '99 przy PTTS „Beskid Śląski” zaprasza sympatyków piłki nożnej na spotkanie, które odbędzie się w piątek 2 września 2005 o godz. 14 w PSP w Trzyńcu I przy ul. Dworcowej. W ramach spotkania rozegrany zostanie tradycyjny mecz piłki nożnej Gorole - Dolanie z udziałem piłkarzy, którzy skończyli już 60 lat.

Zapraszają koledzy z K'99

Sport polski

● Nowym rekordzistą w League One (trzecia liga) jest były reprezentant polskiej młodzieżówki Paweł Abbott, który w 6. kolejnym meczu Huddersfield strzelił jednego gola. Polak przeszedł do historii klubu, bo George Brown w 1927 roku zdobył gole w 5 spotkaniach z rzędu.

5. kolejka Idea ekstraklasy piłkarskiej: Wisła Płock - Zagłębie Lubin 3:2, Odra Wodzisław - Wisła Kraków 1:1, Groclin Grodzisk - Górnik Łęczna 1:1, Cracovia Kraków - Legia Warszawa 1:1, Polonia Warszawa - Amica Wronki 0:0, Lech Poznań - Korona Kielce 0:0, GKS Bełchatów - Arka Gdynia. Lokaty po 5. kolejce: 1. Amica, 2. Wisła, 3. Lech, 4. Pogoń po 8,...

PTTS Beskid zaprasza wszystkich kolarzy do udziału w imprezie kolarskiej Trzyniec - Podbeskidzie. Wyścig odbędzie się w najbliższą niedzielę, start o godz. 9.00 sprzed dworca kolejowego w Trzyńcu.

Jarabinský na bruk!

Trener Banika Ostrava Josef Jarabinský jest pierwszym zwolnionym trenerem w nowym sezonie piłkarskiej ekstraklasy. Pod jego wodzą (25 spotkań) Baník zanotował zaledwie 7 zwycięstw, 8 remisów i 10 porażek. W obecnym sezonie podopieczni Jarabinskiego przegrali w Ołomuńcu 0:1, pokonali Zlin 4:1, przegrali w Moście 4:1 i u siebie z Bolesławią 1:3. Kierownictwo klubu pod presją zdenerwowanych kibiców, którzy zarzucali Jarabinskemu, że w drużynie się zamęt,

po niedzielnej 90-minutowej rozpacz straciło cierpliwość i uruchomiło gilotynę. Następcą 61-letniego Jarabinskiego, który być może ma już najlepsze lata kariery trenera za sobą, został były trener Opawy i Zlina Pavel Hapal, który swoją nową drużynę poprowadzi już w dzisiejszym meczu drugiej rundy pucharu CMFS na boisku Futbolu Trzyniec. Na paradoks zakrawa fakt, że Hapal w lecie znalazł się na liście kandydatów na trenera menedżera Trzyńca, Z. Dembinnego. (man)

TEATR CIESZYŃSKI SZYKUJE JUBILEUSZ 60-LECIA

To będzie ciekawy sezon

CZ. CIESZYN/ROPICA (kor) – Prawie setka aktorów i pracowników Teatru Cieszyńskiego wyjechała w poniedziałek do Ropicy, by w sali restauracji w samym centrum wsi uroczystie otworzyć nowy sezon teatralny. W spotkanu wzięli też udział goście od lat współpracujący z obu scenami TC – scenograf Anna Franta i jej mąż, reżyser Józef Czernecki.

– Rozpoczynamy jak najbardziej na roboczo – powiedział „GL” dyrektor teatru, Karol Suszka. – Już w czwartek gimnazjaliści obejrzą sztukę „Bambini di Praga” wg opowiadań Bohumila Hrabala, starszych widzów zapraszamy na ten spektakl w niedzielny wieczór. W sobotę natomiast odbędzie się kolejna repriza „Cieszyńskiego nieba”.

Ten sezon jest dla TC sezonem jubileuszowym – w tym roku mija bowiem 60 lat od chwili, kiedy to Teatr Cieszyński, wówczas tylko z Czeską Sceną rozpoczął swoją działalność w ośrodku Strzelnica. Uroczystość z tej okazji odbędzie się w ramach V Festiwalu Teatrów Moraw i Śląska

(8-12 listopada), a Scena Czeska wystawi „Noc na Karlštejně” Jaroslava Vrchlickiego, czyli przedstawienie, którym teatr przed 60 laty zainaugurował działalność.

– Reżyserem będzie kierownik artystyczny SC, Miloslav Čížek, a zabrzmią w spektaklu zupełnie nowe piosenki autorstwa Zdeňka Bartáka i Petra Markova – mówi K. Suszka. – Scena Polska zaś zaprezentuje w ramach festiwalu „Ondraszka – pana Łysej Góry”. Nb. to przedstawienie powinno otworzyć też 15 września tegoroczną edycję ponadgranicznej imprezy „Skarby z cieszyńskiej trójką”.

Ciąg dalszy na str. 2

Początek roku szkolnego

CZ. CIESZYN (kor) – Największa – obok jabłonkowskiej PSP im. Henryka Sienkiewicza – zaolziańska polska podstawówka, czeskokieszyńska szkoła przy ul. Havlíčka rozpoczyna dzisiaj nowy rok szkolny 2005/2006 tradycyjnie w sali ośrodka kultury Strzelnica. Program dla swoich młodszych kolegów przygotowali, jak zwykle, dziwiątkoklasiści, których wspomogli wychowawcy klas – Ilona Fryda i Sonia Janik.

Jak poinformował „GL” dyrektor szkoły, Stanisław Folwarczny, w

szkole rozpocznie 1 września naukę 265 uczniów. W ławkach podlegającej dyrekcji z Havlíčka sibickiej małoklasówki zasiądzie kolejnych 26 dzieci. Jeśli zaś chodzi o trzy przedszkola, którymi też kieruje dyrekcja, to są aż przepelnione: w Sibicy przy ul. Polnej jest 22 przedszkolaków, przy ul. Akacjowej – 25, a przy ul. Moskiewskiej aż 48.

– Chociaż przedszkola są pełne, szkole z roku na rok ubywa uczniów. W tym roku np. wyprowadzili się z Cz. Cieszyńska dwie rodziny, z powodu czego ubyto nam aż pięćseto dzieci – mówi dyrektor Folwarczny. – Z drugiej jednak strony malejąca liczba uczniów korzystnie wpływa na poziom pracy nauczycieli. Mogą oni poświęcić uczniom więcej czasu.

Ciąg dalszy na str. 2

RUCH POLITYCZNY PO
KONGRESIE 14 V 2005Publikacja
»Wspólnoty«

CZ. CIESZYN (tt) – Organizacja Wyższej Użyteczności Publicznej „Koegzystencja” wydała publikację pt. „Ruch Polityczny »Coexistentia-Wspólnota« po Kongresie 14 V 2005”. Publikacja zawiera m.in. artykuły na temat aktualnej działalności „Wspólnoty”, prawnego uwarunkowania Komitetu ds. Mniejszości Narodowych, międzyinowocześnie ochrony mniejszości narodowych, Europejskiej Karty Języków Mniejszościowych i Regionalnych. Zamieszcza wyniki ubiegłorocznych wyborów do samorządu województwa morawsko-śląskiego i do Senatu Parlamentu RC. Redaktorem publikacji jest Tadeusz Toman.

Publikację wydano techniką ksero. Jest przeznaczona dla członków i działaczy „Wspólnoty”. Jeden egzemplarz przekazano do Ośrodka Dokumentacji Kongresu Polaków w RC i do Archiwum Zarządu Głównego PZKO.

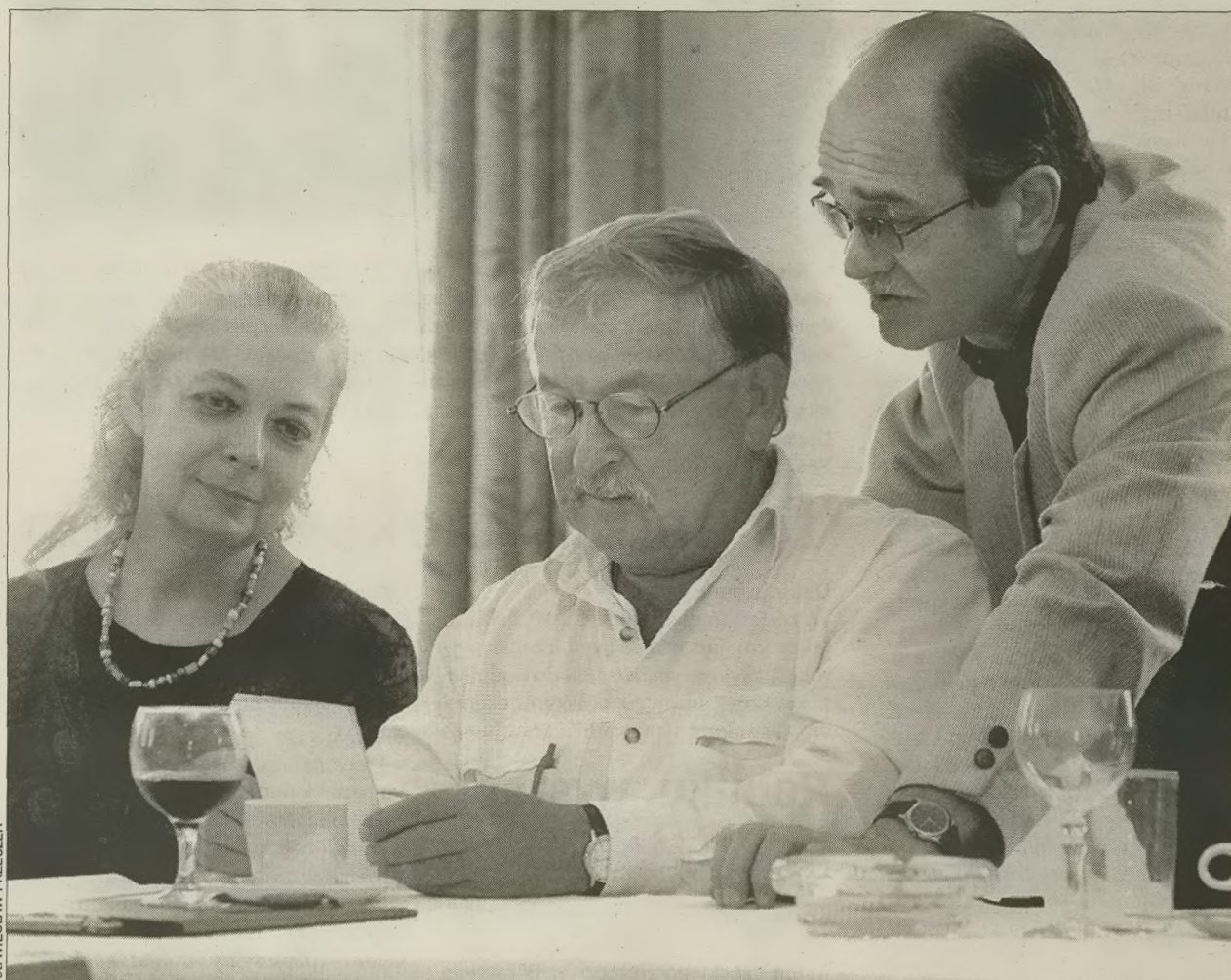
Dobry

CZWARTEK – Zachmurzenie umiarkowane. Temperatura w dzień od 26 do 30 st., nocą od 12 do 10 st. C.

PIĄTEK – Bez zmian. Temperatura w dzień od 26 do 30 st., nocą od 14 do 10 st. C.

9771212422041

Podczas poniedziałkowej inauguracji sezonu w Ropicy aktor Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego Ryszard Malinowski zaprezentował dyrektorowi TC, Karolowi Suszce, zdjęcia z wakacyjnych wojaży. Przygląda się scenograf Anna Franta.

»Olza«-na Kresowej Duszy

CZ. CIESZYN/PULTUSK (kor) – ZPiT „Olza” powrócił w poniedziałek z Pułtusa. Zespół reprezentował tam nasz region na koncercie pn. Kresowa Dusza, który w pułtuskim Domu Polonii odbywa się co roku pod koniec wakacji.

Oprócz Zaolziaków przyjechały do Pułtusa ukraińskie „Krzemieńskie Barwinki”, z Litwy zaś „Kapela Wileńska” i zespół „Truskaweczka”.

Koncert prowadziła Anna Adamowicz z Wilna, którą zaolziańskie zespoły znają m.in. jako konferansjerkę tradycyjnych Festiwalu Kultury Kresowej w Mragowie.

Czterogodzinny koncert podzielono na 4 bloki. W pierwszym, na który złożyły się polskie tańce narodowe, „Olza” zaprezentowała kujawiaka i oberka. W części poświęconej folklorowi „małych ojczyzn” „olzianie” zatańczyli tańce cieszyńskie, w bloku „krajów zamieszkania” – morawskie i słowackie. W ostatniej, popisowej części, Zaolziacy przedstawili dynamiczne tańce góralskie żywieckich.

– W tej chwili nie planujemy żadnych większych występów czy wyjazdów, skupimy się na próbach – mówi kierowniczka organizacyjna „Olzy”, Urszula Niedoba-Szczepaniak. – Pierwsza odbędzie się w piątek 2 września. Zapraszamy na nią szczególnie dzieci, które chciałyby tańczyć w zespole „Mała Olza”. Próba dla dzieci od klasy czwartej rozpocznie się o 14.30, dla starszych natomiast – dla tancerzy od klasy ósmej – o godz. 16.00.

„Olza” zamierza też stworzyć dziewczęcy zespół wokalny. – Przywitamy zwłaszcza te dziewczyny, które umieją śpiewać tzw. białym głosem – dodała U. Niedoba-Szczepaniak.

Zdrożeje gaz

OSTRAWA (wak) – Drastyczne podwyżki cen gazu czekają nas od 1 października br. W województwie morawsko-śląskim cena wzrośnie przeciętnie o 17,33 proc., firmy oraz przedsiębiorstwa zapłacą o 20 proc. więcej. Jeżeli ceny ropy nadal będą pięć się w górę (co automatycznie pociąga za sobą wzrost cen gazu na rynkach światowych), następna podwyżka czeka nas na początku przyszłego roku. Szacuje się, że roczne koszty życia lokatorów domu rodzinnego o powierzchni 72 m kw. wzrosną o ok. 4 tys. koron.

XVIII Zjazd
»Solidarności«

W gdańskiej hali Olivia rozpoczął się uroczysty XVIII Zjazd „Solidarności” z okazji 25. rocznicy powstania związku. Uczestniczy w nim ok. 3,5 tys. osób.

Jako pierwszy głos podczas zjazdu zabrał legendarny przywódca „Solidarności”, Lech Wałęsa. Po nim – Marian Krzaklewski. Wystąpił także obecny lider „S”, Janusz Śniadek.

W trakcie zjazdu jego uczestnicy przedstawili list do papieża Benedykta XVI i uchwałę składającą hołd Ojcu Świętemu Janowi Pawłowi II. Wystosowali też okolicznościowe stanowisko z okazji 25-lecia związku oraz pismo do ludzi pracy o potrzebie solidarności. Zjazd zakończy koncert pt. „Honor jest Wasz Solidarni”.

Na koncercie Kresowa Dusza w Pułtusk, „Olza” zaprezentowała m.in. tańce słowackie.

WAKACJE WSPANIAŁYCH MĘŻCZYZN BEZ LATAJĄCYCH MASZYN

Nie raz udowodnili, że mają ciekawe pomysły i stać ich na wiele. W trakcie tegorocznych wakacji w pełni zasłużyli na nadane sobie przed laty miano „Wspaniałych”. W lipcu i sierpniu członkowie Klubu Wspaniałych Mężczyzn bez Latających Maszyn wygrali wielki challenge, podbili serca swoich dzieci i żon!

W czasie, gdy inne kluby i ugrupowania zazwyczaj zawieszają swoją działalność, KWMBL nie tylko że nie rezygnuje z regularnych spotkań w Domu Polskim Żwirki i Wigury na Kościelcu, ale od kilku lat realizuje specjalny urlopowy program. Panowie zaliczyli już kilka wypraw rowerowych, bardzo udany spływ kajakowy, a w tym roku zorganizowali wyjazd z dziećmi, sam

na sam – bez mam. Zainspirowani filmem „S tebou mne baví svět” postanowili spędzić w lipcu kilka dni na wspólnej zabawie z najmłodszymi. Na bazę wybrali słowackie Martinské Hole, jako środek transportu pociąg, znakiem rozpoznawczym grupy

Nie film, a rzeczywistość

stały się specjalnie wykonane na tę okazję koszulki. Każdy tata dumnie nosił na swojej piersi podobiznę dziecka, dzieci zaś, żeby przypadkiem nie zapomniały, pod czym adresem należy kierować prośby typu „siusi” czy „papu”, posiadały z przodu koszulki fotograficzną podobiznę swojego tatusia. Tak ustrojona grupa 12 dorosłych i 17 dziewczynek

i chłopców w wieku 2-12 lat wzbudzała liczne uśmiechy i sympatie przechodniów i podróżnych, którzy w mig kojarzyli, o co chodzi...

Niektóre mamy, w tym samym czasie, korzystając z niespodziewanie nabytej wolności, udały się w przeciwną geograficznie stronę i w wyłącznie damskim towarzystwie zdobywały szczyty Karkonoszy. Często frekwencja rozmów telefonicznych świadczyła o ścisłym duchowym połączeniu rodzin... i fakcie, że początkowy entuzjazm matek wraz ze zbliżającym się terminem oddania dziecka pod opiekuncze skrzydła małżonków, zamieniał się w zrozumiałą niepokój i obawy.

Ciąg dalszy na str. 3

Znad Wisły

■ Warszawę zalewa fala tanich narkotyków. Dealerzy sprzedają dawkę amfetaminy już za dwa zł. Pięć zł kosztują tabletki ecstasy. Ten problem nasila się wraz ze zbliżającym się początkiem szkoły. Jak informuje policja, dealerzy stosują „promocje” np. dla licealistów – alarmuje oficer warszawskiego Centralnego Biura. Wśród uczniów panuje moda na amfetaminę, a zwłaszcza na tabletki ecstasy. Te ostatnie można kupić w hurcie już za 2-2,5 zł. Jeszcze na początku roku amfetaminę można było kupić po 5-8 zł za dawkę, a tabletki ecstasy kosztowały do 30 zł. Na kilka tygodni przed pierwszym września ceny zaczęły drastycznie spadać. Dealerzy twierdzą, że rynek jest tak nasycony narkotykami, że mają problem z pozbyciem się nagromadzonego towaru.

■ Działacze Samoobrony nie muszą się bać, że władze partii wykorzystają podpisane przez nich umowy i weksle. To niezgodne z konstytucją, kodeksem cywilnym i zasadami współżycia społecznego – wynika z opinii Biura Studiów i Ekspertyz Sejmu. Umowami Andrzej Lepper zabezpieczał się przed ucieczką posłów z partii (w 2001 r. do Sejmu wyszło 53 posłów Samoobrony, odeszło ponad 20). Każdy, kto chciał kandydować na posła lub senatora, musiał podpisać zobowiązanie, że po wyborach nie opuści klubu i weksel in blanco na ponad pół mln złotych.

■ Biegły, który badał autentyczność pełnomocnictwa Włodzimierza Cimoszewicza dla Anny Jaruckiej, uznał, że na upoważnieniu jest faksymile odebrane z Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w czerwcu 2002, a zatem później niż data na upoważnieniu – poinformowała prokuratura okręgowa w Warszawie. Wcześniej Cimoszewicz mówił, że upoważnienie, na podstawie którego Jarucka miała zamienić jego oświadczenie, jest sfałszowane, a jego podpis to faksymile, czyli pieczęć z podpisem.

■ Silny prezydent, uczciwa Polska – to hasło wyborcze kandydata PiS na prezydenta Lecha Kaczyńskiego, zaprezentowane podczas konwencji wyborczej partii na warszawskim Torwarze.

■ W środę krakowskie lotnisko Balice przyjęło milionowego pasażera. Takim wynikiem nie może pochwalić się żadne lotnisko regionalne w Polsce. Milionowy pasażer jest Włochem, do Krakowa przyleciał z Mediolanu.

■ Biznesmen Jan Kulczyk „stanowczo” przeczy, aby kiedykolwiek otrzymał od prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego „jakikolwiek pisemne pełnomocnictwo czy rekomendacje upoważniające go do rozmów w sprawie prywatyzacji Rafinerii Gdańskiej” – czytamy w oświadczeniu pełnomocnika Kulczyka mec. Jana Widackiego. Widacki zapewnił, że Jan Kulczyk „nigdy, w żadnych sprawach biznesowych nie korzystał z żadnych pisemnych czy ustnych pełnomocnictw Prezydenta Rzeczypospolitej”. „Twierdzenia przeciwnie są kłamstwem, którego dalsze upowszechnianie spowoduje skierowanie sprawy na drogę prawną” – zapowiedział Widacki.

■ Decyzją posłów wszyscy, którzy budują, remontują, mogą liczyć na zwrot kosztów wyższego VAT-u za materiały budowlane. Po przystąpieniu do Unii Europejskiej w Polsce wzrosła stawka podatku VAT za materiały budowlane z 7 na 22 procent. Posłowie obdarowali budujących się właśnie możliwością zwrotu powstałej różnicy. Fakt ten cieszy budujących i remontujących swe domy, martwi natomiast ministra finansów. Chodzi o skutki budżetowe takiego prezentu, który otwiera nowe możliwości do nadużyć – sprytniejsi już zacierają ręce.

Opr. (mro)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z Internetowych serwisów informacyjnych.

FOT. WIESŁAW PRZECZEK

W Wielkiej Galerii Teatru Cieszyńskiego odbędzie się dziś o godz. 16.00 wernisaż wystawy poplenerowej SAP – BESKIDY 2005. Na ekspozycję złożą się obrazy powstałe podczas międzynarodowego pleneru plastycznego w Nawlu Kostkowie, który przebiegał w dniach 22-29 sierpnia. Organizatorem pleneru było zaozlańskie Stowarzyszenie Artystów Plastyków. Na zdjęciu uczestnicy pleneru. Od lewej: Franciszek Dziadek, Daria Krygiel, Krystyna Jasińska, Alina Papała, Edyta Rutkowska, Józef Drong, Paweł Wałach, Barbara Kowalczyk i Adam Lipowski.

To będzie ciekawy sezon

Dokończenie ze str. 1

Wrzesień to dla Teatru Cieszyńskiego także kolejne ważne wydarzenie. Dyrekcja szykuje się bowiem do podpisania ważnej umowy z dalszymi czterema zespołami – teatrami z Hamburga

Rolniku, wystąp!

REGION (s) – Na terenie republiki rozpoczyna się dziś zaplanowana na dwa miesiące akcja Czeskiego Urzędu Statystycznego, której celem jest sprawdzenie aktualnego stanu posiadania czeskiego rolnictwa. W okręgu morawsko-śląskim statystycy, którzy wylegitymują się specjalną legitymacją i dowodem osobistym, odwiedzą 207 gmin a w nich 4298 gospodarstw rolnych.

Spisem tym, który jest anonimowy, objęci są wszyscy rolnicy i właściciele ferm, którzy dysponują co najmniej jednohektarowym arealem ziemi rolnej bądź mają jedną krowę lub 2 świnie lub 4 owce lub 4 kozy lub 50 sztuk drobiu lub 100 królików i innych zwierząt futerkowych albo też prowadzą uprawy szklarniowe itp.

(Niemcy), Lyonu (Francja), Szegedu (Węgry) oraz Teatrem Nowym z Łodzi. Jak poinformował nas K. Suszka, rozmowy w tej sprawie przebiegną w Cz. Cieszyźnie 21 września.

– Na tym spotkaniu wyznaczmy też termin i miejsce podpisania umów. Najprawdopodobniej stanie się tak w naszym teatrze na przełomie września i października – zapewnia K. Suszka. – Nasza współpraca powinna polegać m.in. na wymianie przedstawień i twórców. Być może zatem już w tym sezonie obejrzymy u nas spektakle przyjaciół z Francji czy Niemiec.

Jeśli chodzi o Scenę Polską, zespół przygotował na ten sezon ponownie sześć przedstawień. Już we wrześniu odbędzie się premiera sztuki wg powieści Jerzego Pilcha „Inne rozkosze”. Oprócz tego będą to „Szatan z siódmej klasy”, którego premiera odbyła się już przed wakacjami, pozycje klasyczne – „Makbet” Williama Szekspira i „Skapiec” Moliere’a, śpiewogra „Apetyt na czereśnie” Agnieszki Osieckiej oraz komedia „Kiedy kot nie ma” J. Mortimera i B. Cooke’a.

200 pierwszoklasistów

OSTRAWA (mro) – Po raz pierwszy do ławek szkół podstawowych zasiądzie w tym roku w regionie blisko 11 300 pierwszoklasistów, czyli mniej więcej tyle samo, co w roku ubiegłym. Również w szkołach z polskim językiem nauczania pierwszoklasistów jest mniej więcej tyle, ile w minionym roku. Po raz pierwszy zasiądzie w ławkach 22 polskich podstawówek prawie 200 uczniów. Ogółem naukę na szczeblu podstawowym pobierać będzie w nich 2022 dzieci – poinformowała „GL” Irena Kufa, dyrektor PCP.

W szkołach średnich rozpocznie naukę blisko 21 tys. uczniów, w tym do szkół publicznych, zarządzanych przez województwo pójdzie ponad 18 tys. uczniów (87 proc.) i około 2700 uczniów do szkół prywatnych. Z tego aż 65 proc. obrało sobie kierunki nauczania kończące się maturą. Województwo administruje 108 szkołami średnimi. Prywatnych i kościelnych szkół jest w regionie 49. Na stopniu średnim uczyć się będzie w województwie ok. 79 tys. uczniów. Naukę w gimnazjach rozpocznie 3 tys. uczniów (złożono 5325 zgłoszeń). Popularnością cieszyły się konserwatoria i szkoły artystyczne, zdrowotne,

ekonomiczne itd.

W Gimnazjum Polskim w Cz. Cieszyźnie w tym roku naukę rozpocznie 112 uczniów, co jest mniej więcej tyle samo, co przed rokiem. Ogółem w Gimnazjum Polskim w nowym roku szkolnym uczyć się będzie 451 uczniów – poinformował „GL” Władysław Kubiś, rzecznik szkoły.

Na średnim stopniu nauczania naukę w języku polskim pobiera w sumie 650 uczniów.

Początek...

Dokończenie ze str. 1

Nauczyciele spodziewają się, że ten rok szkolny będzie spokojniejszy od poprzedniego, kiedy to szkoła świętowała jubileusz 80-lecia. – Ale i tak czeka nas sporo pracy, zwłaszcza z organizacją Igrzysk Lekkoatletycznych, a także z wdrażaniem w życie nowej ustawy szkolnej – stwierdził dyrektor. – Już we wrześniu np. powinna rozpocząć pracę rada szkoły, w której będzie zasiadać po trzech przedstawicieli grona nauczycielskiego, rodziców oraz ratusza. Poza tym musimy, zgodnie z ustawą, opracować szkolne programy kształcenia oraz system ocen i klasyfikacji.

FOT. JAN ZDIER

Ostatni weekend wakacji przyniósł kilka imprez kulturalnych również na Morawach. Jedną z nich – festiwal „Open-Air Trnkobraní”, który odbył się na lotnisku „Bílá hlina” w miejscowości Slusowice – miała także polskie akcenty. Oprócz wielu gwiazd czeskiej sceny rockowej (m.in. „Kryštof”, „Support Lesblens”, „Divokej Bill”, Aneta Langerová czy „Ready Kirken”) w Slusowicach zagrała także „Golec uOrkiestra”. Występ zespołu braci Golców uznany został za jedno z wydarzeń festiwalu.

(kor)

RUCH POLITYCZNY »COEXISTENTIA-WSPÓLNOTA« PRZED WYBORAMI

Dziś obrady sekcji polskiej

KARWINA (r) – W Domu PZKO w Karwinie Starym Mieście odbywa się dziś zebranie zarządu Polskiej Sekcji Narodowej Ruchu Politycznego „Coexistentia-Wspólnota”. Jak nas poinformował rzecznik Ruchu, Tadeusz Toman, obrady połączone będą ze spotkaniem z działaczami terenowych Grup Gminnych w Karwinie, Stonawie i Piotrowicach.

Zarząd sekcji polskiej dokona podziału zadań pomiędzy poszczególnych członków. Będą powołane grupy tematyczne ds. polityki komunalnej, kontaktów z organizacjami społecznymi oraz ds. szkolnictwa narodowościowego. Na porządku dziennym posiedzenia znajdzie się m.in.

dyskusja nad programem Ruchu, omówienie przygotowań sekcji do obchodów 15. rocznicy założenia „Wspólnoty” oraz powołanie sztabu wyborczego do przyszłorocznych wyborów komunalnych.

Przewiduje się, że w dyskusji głos zabiorą działacze z terenowych Grup Gminnych. Poinformują o sytuacji w gminach obwodu karwińskiego oraz o przygotowaniach do przyszłorocznych wyborów komunalnych. W Stonawie i Piotrowicach „Coexistentia-Wspólnota” zgłosi listę swoich kandydatów, natomiast w Karwinie chce podjąć rozmowy z innymi ugrupowaniami wyborczymi, przede wszystkim ze Stowarzyszeniem Niezależnych.

Ciekawostki

»Czyste« hamburgery

Muzułmanie entuzjastycznie przyjęli pojawienie się baru Beurger King Muslim, który przygotowuje mięso według muzułmańskiego rytuału halal. Dla wielu wyznawców islamu fakt, że mięso nie było odpowiednio przygotowane, było przeszkodą w jedzeniu hamburgerów. Teraz jest to możliwe. Nazwa Beurger King Muslim pochodzi od połączenia nazwy znanego fast-food'u Burger King i francuskiego słowa „beur” oznaczającego Francuza pochodzenia północnoafrykańskiego. We Francji żyje pięć milionów muzułmanów.

Poleci na Księżyc

Do roku 2009 powinien być gotowy nowy robot przeznaczony do badań Księżyca, któremu nadano roboczą nazwę Lunar Penguin (Księżycowy pingwin). Opracowywany od 2

lat robot będzie zdolny, dzięki wielkiemu silnikowi rakietowemu, do wykonywania „skoków” na powierzchni Księżyca, na odległość przekraczającą 1 km. Zdaniem firmy Raytheon Co., roboty w rodzaju „Księżycowego pingwina” mogłyby być poprzednikami i zwiadowcami, które przygotowują loty załogowe.

Bójka mnichów

Wielu mnichów buddyjskich uciierało w bójce, do jakiej doszło w wyniku sporu dwu nowicjuszy o dziewczynę. Bitwa dwu grup mnichów i odbywających nowicjat w zakonie młodych ludzi rozegrała się na ulicy przed świątynią na północnym wschodzie Tajlandii w prowincji Nakhon Ratchasima. Za publiczny atak z użyciem maczety, bez względu na skutki, grozi w Tajlandii kara od roku do dwu lat więzienia. W Tajlandii buddyzm jest religią do-

minującą – w klasztorach obecnie przebywa ponad 450 tysięcy mnichów i odbywających tam nowicjat młodych ludzi. Buddyzm zakłada umiarkowanie, a także zakazuje wszelkiej agresji.

Pod młotek

Na rynku londyńskich nieruchomości wystawiono na sprzedaż osobliwy domek. Budowla w zachodnim Londynie, o wymiarach 1,52 m w najwęższym miejscu i zaledwie 3,02 m w najszerszym, ma kosztować ponad pół mln funtów. Cena nieruchomości to 525 tys. funtów (763,88 tys. euro). Osobliwa kamieniczka ma pięć poziomów i zanim przebudowano ją na budynek mieszkalny, służyła niegdyś jako sklep z kapeluszami. Kamieniczka leży w okolicy Shepherds Bush, miejsca popularnego wśród ludzi pracujących w mediach, niedaleko siedziby

głównej BBC. W tym wazutkim domu znajduje się wąska oczywiście kuchnia, wąska jadalnia, salonik, trzy sypialnie, kabina prysznicowa, garderoba, a nawet małe ogródek i tarasik na dachu, z którego podziwiać można panoramę Londynu.

Nekrolog psa

Nekrolog ukochanego psa na całej szpalce gazety wykupiła rodzina z północy Włoch. Ukazał się on w wychodzącym w Genui dzienniku „Secolo XIX”. „Ciao Ugo! Zawsze będziemy o tobie myśleć” – tak brzmi nekrolog siedmioletniego labradora, potrąconego przed kilkoma dniami przez samochód. Jak pisze ANSA ustalono, że właściciele psa to małżeństwo trzydziestolatków, natomiast szczególnie przywiązana do niego była ich ośmioletnia córka, którą Ugo opiekował się z wielką troską.

PODOPIECZNI TRZYNIECKIEGO DOMU SENIORA NIE OMIJAJĄ ŻADNEJ OKAZJI, BY ŚWIĘTOWAĆ I BAWIĆ SIĘ

Impreza goni imprezę

Czy zamieszkiwanie w domu spokojnej starości musi być równoznaczne z prowadzeniem monotonnego trybu życia i brakiem jakichkolwiek rozrywek?

Podopieczni trzynieckiej placówki odpowiadają zgodnie: NIE! Kalendarium imprez organizowanych w ich „drugim” domu oraz poza nim jasno wskazuje na to, że nie mają czasu na nudę. Dom, choć położony wśród miejskiej zabudowy, otoczony jest zielenią, a duży ogród z tyłu placówki sprzyja organizowaniu koncertów i imprez na otwartym powietrzu.

– *Działalność kulturalno-oświatowa to bardzo ważny element pracy w naszej placówce. Spełnia nie tylko funkcje rozrywkowe, ale także terapeutyczne, a przejawia się w wielu różnorodnych formach* – mówi dyrektor **Tadeusz Hławiczka**. – *Dyrekcja, pracownicy oraz samorząd Domu szczególnie dbają o dostarczenie mieszkańcom rozrywek kulturalnych, a także stworzenie warunków rozwoju*

nia swoich zainteresowań i zdolności oraz realizacji zamiłowań w różnych dziedzinach. Od samego początku bardzo dużą wagę przywiązujemy do zapobiegania bezczynności, marazmowi i zubożeniu mieszkańców. Bo nuda, to „przyjaciel” melancholii i smutku. A tym właśnie przypadłościom do naszego Domu jest wstęp wzbroniony.

Jedną z metod walki z bezczynnością jest motywowanie do zajęć – na miarę możliwości i zainteresowań. Mieszkańcy angażują się m.in. w chóry, w kółkach robót ręcznych, ruchu i sportu oraz kulinarnym. – *Możliwość korzystania z pracowni terapii zajęciowej oraz pomocy pracowników pozwala mieszkańcom na co dzień realizować swoje zamiłowania do działalności plastycznej i artystycznej, dzięki czemu powstają efektowne prace wykorzystujące różnorodne techniki* – mówi siostra przełożona, **Marta Szmekowa**. – *Obrazy, haftowane serwetki, widokówki, kwiaty z papieru, zabawki czy przedmioty z*

Dom Pomocy Społecznej w Trzyniecu oddany został do użytku w marcu 1977 roku. W jedno-, dwu- i trzyosobowych pokojach mieszka 185 emerytów i rencistów w wieku od 40 lat wwyż. Mają zapewnioną całodobową opiekę i stały nadzór medyczny. Nie bez znaczenia dla zdrowia i vitalności pensjonariuszy jest również to, że prowadzi się tutaj domową kuchnię.

ceramiki zdobiją nie tylko korytarze i poszczególne pokoje, ale obdarowywani są nimi mieszkańcy placówki z okazji urodzin, a także odwiedzający nas goście.

Podczas różnych imprez okolicznościowych w rodzimym placówce, a także podczas gościnnych wizyt w krajowych domach seniora oraz w domach pogodnej starości m.in. w Cieszylinie, Gorzycach, Raciborzu, Skoczowie i Rudzie Śląskiej, czas jego mieszkańcom oświetla chór „Sosna”.

– *To raczej chór, bo jest nas razem osiemnaście osób* – mówi z uśmiechem **Danuta Kotasowa**, prezes samorządu mieszkańców a zarazem osoba doświadczona w tym właśnie zakresie rozrywki. Zanim zamieszkała w Domu Pomocy Społecznej śpiewała w chórze „Hutnik” oraz w ewangelickim chórze kościelnym „pana Podoli”. – *Spotykamy się raz w tygodniu na próbach, gdzie pod batutą Ivana Lettovskiego szlifujemy nasz repertuar. Są w nim polskie i czeskie pieśni ludowe i piosenki rozrywkowe. Dwie godziny zlecaj nam jak z bicia strzelił.*

Do chóru należy także 88-letnia **Helena Bielezowa**, czyli „nasze słoneczko”, jak mówią o zawsze pogodnej, uśmiechniętej i pełnej życia staruszce pracownicy placówki. – *Piosenka towarzyszyła mi przez całe życie. Śpiewałam w domu, podczas pracy w polu, z pieśnią było mi po prostu łatwiej przejść przez życie. Dlatego cieszę się z każdej próby, występu... Z ogrom-*

Mieszkańcy Domu obchodzą wspólnie urodziny. Wśród gratulantów nie może zabraknąć dyrektora Tadeusza Hławiczki oraz prezesa samorządu mieszkańców Danuty Kotasowej.

nym sentymentem mówi pani Helena o pieśni „Płyniesz Olzo”. Tę właśnie piosenkę najczęściej śpiewała siedząc nad Olzą w rodzimym Jabłonkowie.

„Spotkanie pod choinką”, „Papuściowy Bal”, „Walentyki”, „Witanie Wiosny”, „Złot Czarownic”, „Placowe Popołudnie”, spotkania z okazji świąt Wielkiej Nocy czy Dnia Matki, ale również bardzo lubiane przez wszystkich Igrzyska Sportowe – to stałe pozycje w kalendarzu imprez trzynieckiej placówki. Jest jeszcze jednak wiele innych. – *Miesięcznie jest ich co najmniej pięć-sześć. Gdy jest ciepło, organizujemy wspólne ogniska, opiekę kielbasek, ziemniaków, placzków, smażenie jajecznicy. Te wspólne ogrodowe spotkania, śpiewanie, a nawet tańce urozmaicają życie naszych podopiecznych, a także zbliżają ich do siebie* – mówi pani Marta. – *Zimą, kiedy ciemno i chłodno na dworze wyświetlamy filmy, organizujemy wieczory świetlicowe, i podobnie jak latem wyjeżdżamy na wycieczki poza miasto oraz... na bale m.in. do zaprzyjaźnionych z nami domów pogodnej starości w Polsce. Do „rozrywek”, z których korzystają mogą nasi podopieczni przez cały okrągły rok, zaliczyć można również dogoterapię, czyli leczenie pewnych schorzeń z pomocą psa, oraz muzyko- i aromaterapię. Warto dodać, że duży wpływ na wybór odpowiednich form rozrywki mają sami mieszkańcy domu. To oni w dużej mierze decydują, co się tu dzieje.*

Szczególną radość pensjonariuszom przynoszą występy przedszkolaków i uczniów trzynieckich szkół, wizyty aktorów Teatru Cieszyńskiego oraz rówieśników z zaprzyjaźnionych

domów pomocy społecznej. Innym wydarzeniem bardzo przeżywanym przez mieszkańców są wizyty dostojników kościelnych. Życie religijne Domu ma iście ekumeniczny charakter, gdyż współżyją tu w przyjaźni i wzajemnym szacunku osoby dwóch wyznań: katolickiego i ewangelickiego. Podopieczni regularnie uczestniczą w nabożeństwach odprawianych w jednym z pomieszczeń budynku. Wiera oraz zaangażowanie w aspekty wiary dodają im otuchy i pozwalają odkryć sens własnych cierpień i trudności.

– *Podopieczni mogą się też pochwalić wieloma nagrodami, dyplomami i wyróżnieniami, które zdobyli biorąc udział w konkursach sprawnościowych i wiedzy, organizowanych przez naszą lub zaprzyjaźnione z naszą placówką domy seniora tak w kraju, jak i za granicą* – mówi dyrektor **Hławiczka**. – *Cieszy to nie tylko samych nagrodzonych, ale również kierownictwo. Dobre wyniki świadczą bowiem m.in. o tym, że „zawodnicy” są dobrze przygotowani przez personel placówki.*

Bogactwo rozrywek kulturalnych i sportowych nie zniechęca mieszkańców trzynieckiego Domu Pomocy Społecznej do korzystania z pomniejszych, codziennych możliwości spędzania czasu wolnego i odpoczynku. Do dyspozycji jest biblioteka, świetlica, sala telewizyjna, przestronne tarasy, bufet oraz... minizoo, w którym, jak dotąd, znajdują się ptaszki oraz rybki i żółwie wodne, a także siedem kotów. Dużą poczytnością od kilku lat cieszy się kwartalnik „U nas doma”, którego autorami są sami mieszkańcy.

WANDA KULA

Wystawiane eksponaty to dzieła podopiecznych trzynieckiej placówki.

Nie film, a rzeczywistość

Dokończenie ze str. 1

Tatusiowie rzetelnie i szczegółowo relacjonowali zatem co i jak. Uspokojone mamy omawiały każdą informację przy kawie i robiły sobie zdjęcia przy piwie, wczuwając się w atmosferę panującą w szeregach KWMBLM. Tatusiowie z kolei starali się takich właśnie ujęć kamery unikać, lecz po powrocie milusińscy i tak zdradzili, że dzieci zdobywały punkty za czystość, odwagę i wykonane zadania, a tatusiowie za kufelki z płynnym chmielelem.

Na „Z tobą mnie bawi świat” nie zabrakło porannej gimnastyki, apeli i konkursów. Największym wzięciem cieszyły się kąpiele w basenie. Starsze dzieci zaliczyły także pieszą turystykę górską. Duży plus dla panów zapisać trzeba za samodzielne gotowanie! (Panie stołowały się w Karkonoszach w pensjonacie...).

Wszechstronne zadowolenie sprawi-

Pomysłowe koszulki i skład osobowy grupy zwracali uwagę przechodniów, którym nasuwały się od razu filmowe skojarzenia.

ło, że w przyszłym roku szykuje się powtórka z tej rozrywki!

Koniec wakacji KWMBLM uczcił na sportowo, tym razem z maszynami, udając się wraz z żonami w okolice Znojma. Winiarski szlak rowerowy i degustacja wina w jednej z piwnic stały się kolejnym miłym wspomnieniem tego lata.

Po takich wakacjach nie wypada gderać, że mąż znowu idzie gdzieś na spotkanie z kolegami. Mądrzy i rzeczywiście wspaniali są nasi mężczyźni. „Gdzie te chłopcy są?” W Cierlicku, Stanisławicach, Grodziszczu i Czeskim Cieszylinie! Inspirowali się filmem... może niektórzy czytelnicy zainspirują się tą informacją?! Dla dobra towarzysko-społecznikowskiej idei i rodzinnego porozumienia warto!

(bag)

Przy plwku w KWMBLM rodziły się zawsze najlepsze pomysły.

BIBLIOTEKA REGIONALNA W KARWINIE, STOWARZYSZENIE POLSKIEJ KSIĄŻKI I „GŁOS LUDU” ZAPRASZAJĄ DO UDZIAŁU W ANKIECIE

»Książka Zaolzia«

Polacy na Zaolziu mogą się poszczycić na przestrzeni 85 lat bogatą działalnością wydawniczą zarówno literatury pięknej, regionalnej, jak i popularno-naukowej i naukowej. Warto więc przypomnieć dorobek wydawniczy Zaolzia a przy okazji wybrać tę publikację, która w opinii czytelników odegrała ważną rolę w ich życiu.

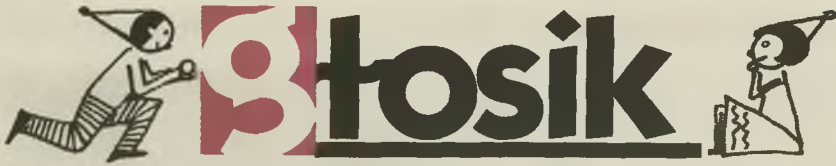
Od 1 września do 30 listopada we wszystkich bibliotekach regionu można będzie wypełnić ankietę i wskazać książkę wydaną na Zaolziu lub przez zaolziańskiego autora, a także publikację dotyczącą tematyki zaolziańskiej. W listopadzie br. będzie także można głosować na wszystkich edycjach Wydawnictwa Polskiej Książki. Głosować można także na kartach opublikowanych w „Głosie Ludu” lub za pośrednictwem stron internetowych www.publikacja.rkka.cz

Wyniki ankiety zostaną opublikowane na łamach „Głosu Ludu” w grudniu br., natomiast w listopadzie opublikujemy bieżące wyniki głosowania prezentując 20 tytułów, które do 30 października uzyskają najwyższe notowania.

Głównym celem ankiety nie jest jednak wybór najważniejszej książki. Organizatorzy chcą przez ankietę przypomnieć czytelnikom, że zaolziańska działalność wydawnicza ma swoje głębokie tradycje i znaczny dorobek, który często w naszych domowych bibliotekach jest ukryty wśród wielu dzieł literatury polskiej i światowej. Chcemy poprzez tę ankietę poprosić wszystkich czytelników, by zwrócili na swe półki z książkami lub zawędrowali do najbliższej biblioteki i wrócili do lektury naszych rodzimych publikacji poetyckich, gwarowych, literackich, popularno-naukowych.

Aby czytelnikom ułatwić wybór „Książki Zaolzia”, od numeru sobotniego do końca listopada w każdym numerze „Głosu Ludu” zostanie zaprezentowana jedna książka lub autor. Wszystkim informacjom o ankiecie towarzyszyć będzie znak graficzny autorstwa Zbigniewa Kubeczki.

Zapraszamy więc wszystkich do wspólnej zabawy, a przede wszystkim do lektury naszych wydawnictw.

Zegnajcie wakacje, witaj szkoło!

- I tyle ciekawych rzeczy opowiadał, że chyba nie zasnę... - mówił Głosik rozmarzonym tonem.

- Wiesz, tym razem muszę ci przyznać rację - dodała niezwykle zgodnie Ludmiłka. - Najbardziej podobało mi się to, że Jacek mógł zrywać sobie pomarańcze przez okno pokoju.

- Albo to, jak ocean zbliżał się i cofał - dodał Głosik. - To dopiero jest ciekawe.

- Ja bym się chyba trochę bała... - zastanawiała się Ludmiłka. - Wyobraź sobie, że na przykład zaśniesz na plaży, a tu naraz woda przyjdzie do ciebie!

- Co to za pomysły! Plaża nie służy do spania! Tu trzeba biegać, zbierać muszelki, budować zamki z piasku! Też mi coś - zasnąć na plaży! - wykrzykiwał Głosik. - Ja, to bym wcale nie miał czasu na spanie!

- Ty byś nie miał? Ty?! A kto chrapie całymi dniami? Kto nie chciał rano wstać i pójść na rozpoczęcie roku szkolnego? No powiedz, kto? Nie znam chochlika, który byłby większym śpiochem, niż ty! - Ludmiłka wyraźnie się zdenerwowała.

- Co za szkoda - włączyłam się w rozmowę obu skrzatów. - Miałam wam coś pokazać, ale skoro wolicie się kłócić...

- My się nie kłócimy - powiedziała speszona Ludmiłka cichutko. - Ja tylko wyjaśniam Głosikowi, że się pomylił...

- Co miałaś pokazać? Pokaż, pokaż! - dołączył się do niej Głosik. - Umieram z ciekawości!

- Dobra, chodźcie do komputera. Jacek przywiózł wam z Portugalii muszelki, które znalazł na brzegu oceanu, a ja mam dla was pomysł, co z nimi zrobić.

- Jak to zrobić? Znowu mamy coś zrobić? Nie możemy się tak tylko cieszyć z muszelek? - zaniepokoił się Głosik.

- Pewnie, że możecie - wyjaśniłam szybko. - A jak już się nacieszycie, to możecie nimi udekorować jakiś przedmiot - wazonik, ramkę do zdjęć czy doniczkę - jak na tych obrazkach.

- Wiesz, to jest myśl - zaczęła się głośno zastanawiać Ludmiłka. - Przecież nie tylko Jacek był nad morzem. Inne dzieci też były i może przywiozły muszelki, i mogą sobie coś z nich zrobić! Musimy im pokazać taki obrazek!

- No tak, ale co, jeśli dziecko nie było nad morzem? - stwierdził Głosik. - Przecież nie wszyscy wyjeżdżają.

- Ale wszyscy mieli wakacje - do-

Fot. KROPKA

Doniczka z dekoracjami z muszelek może przez cały rok przypominać wakacje.

dałam widząc jego wątpliwości. - A wakacje zawsze są piękne i ciekawe. Obojętne, czy nad morzem, czy w naszych Beskidach, czy w domu, u babci lub cici. I dzieci mogą napisać lub narysować, co ciekawego w czasie wakacji je spotkało.

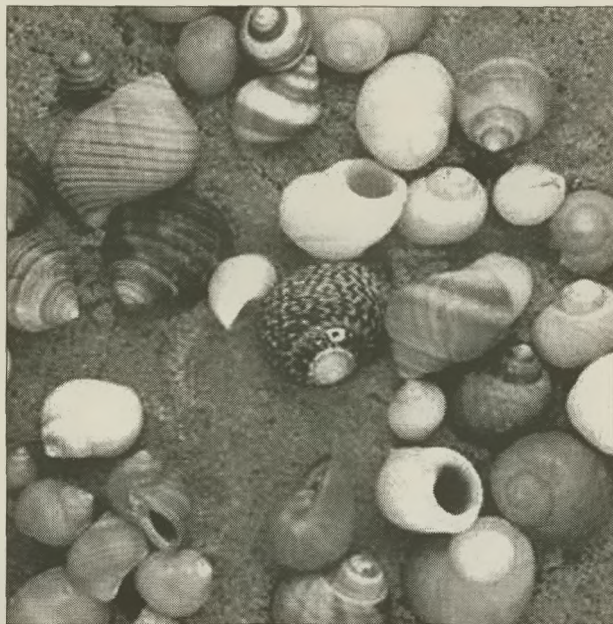
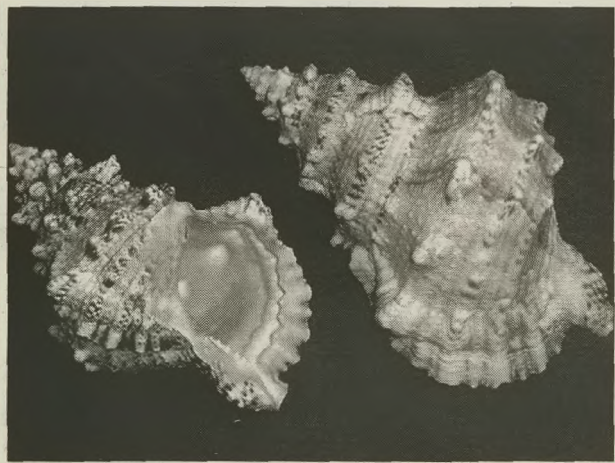
- Tak, tak, tak! Kocham listy! - radość Głosika nie miała granic. - I dziś zaczęła się szkoła, to pewnie panie nauczycielki nam pomogą i przypomną dzieciom, że trzeba do nas napisać! Hura! Niech żyją nauczyciele, niech żyje szkoła!

KROPKA

Muszelki to nie były co

Podobają wam się muszelki? Wiedziecie, że dawno temu podobały się ludziom tak, że używano ich zamiast pieniędzy. Tak było z muszelkami zwanymi porcelankami lub też kauri. Pochodzą one z Malediwów, wysp na Oceanie Indyjskim, skąd przez setki lat wożone były do Indii, Chin, ale też do krajów Afryki Centralnej. Docierały do swych nabywców statkami, a następnie karawanami wielbłądów. Kupcy dostawali za nie wiele cennych towarów, a nawet niewolników, których wywozili do pracy na plantacjach amerykańskich. Do dziś podziw budzą przedmioty dekoracyjne wytworzone właśnie z muszelek w niektórych rejonach Afryki, odległych od wybrzeża morskiego.

Warto dodać, że nazwa muszelki „porcelanka” nie pochodzi od porcelany. W rzeczywistości jest na odwrót: to właśnie porcelana wzięła nazwę od muszelek. Europa

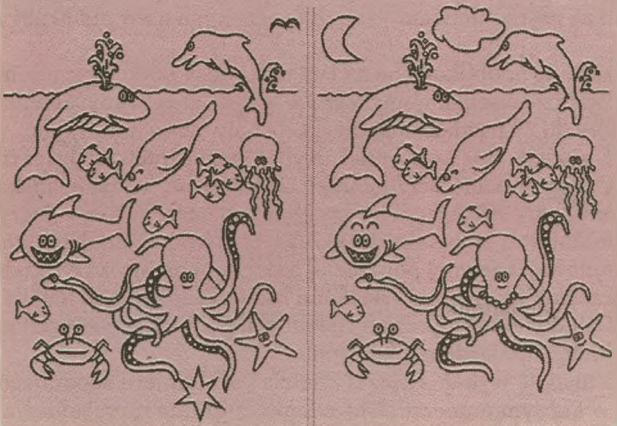
zapoznała się z cienką, delikatną i połyskującą porcelaną w XIII wieku, kiedy podróżnik Marco Polo przywiózł ją z Chin. Sądzone wtedy, że porcelana wyrabiana jest z muszelek, które we Włoszech nazywano „porcelletta”. Od nich więc pochodzi nazwa porcelany.

Wyobraźcie sobie, że obok małych muszelek, jakie można znaleźć na plaży, istnieją też bardzo duże muszle mięczaków morskich. Są to konchy tak duże, że wykorzystywano je nawet jako instrumenty muzyczne. Buddyjscy kapłani w Japonii z ich pomocą nawoływali wiernych do świątyń, ale muszlowe „trąby” znano również w starożytnym Egipcie, Indiach, czy na wyspach Pacyfiku.

Opracowała KROPKA

Zagadka z wodnego świata

Głosik z Ludmiłką spróbowali narysować, jak sobie wyobrażają życie w oceanie. Ich obrazki wyglądają niemal tak samo. Różnią się tylko 6 szczegółami. Spróbujcie je znaleźć! Odpowiedzi przysyłajcie jak zwykle pod adresem redakcji „Głosu Ludu”, ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn.

Oto, jak skończyła się niedzielna przechadzka Gabki i Michałka. Wyszli tylko do okolicznych lasów w Gródku, a nazbierali tyle grzybów, że nie byli w stanie ich nawet unieść. Z każdym znalezionym grzybem rosta w nich chęć dalszych poszukiwań. Gabka nie myślała nawet o tym, że już boła ją noga, i że ma otarte kolana, tylko zwinie pętelkę pod nóżkami świerkami i wyciągała jednego grzybka za drugim. Za zdjęcie dzieci i ich zdobyczy serdecznie dziękujemy panu Zenonowi Jośkowi.

NASZ ADRES: Redakcja Głosu Ludu, Komenského 4, 737 01 Český Těšín. Pisz do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przysyłaj także pod e-mail: info@glosludu.cz a w załączniku dopisać Głosik.

TU KIEDYŚ UCZONO POLSKIE DZIECI

(32)

Rychwałd

Pierwsza wzmianka o szkolnictwie w Rychwałdzie pochodzi z roku 1687. Nauka prawdopodobnie przebiegała w domach prywatnych. Przed rokiem 1820 rychwałdzkie dzieci uczył niejaki Hahn. Lekcje odbywały się też w domu organisty, który był jednocześnie nauczycielem. Dzieci uczyły się przeważnie w miesiącach zimowych, gdyż latem musiały pomagać w gospodarstwach rodziców.

Pierwszy murowany budynek szkolny miano postawić w 1821 r. w sąsiedztwie kościoła. Posiadał tylko jedną izbę lekcyjną, a że dzieci niekiedy uczyło się naraz i 230, część z nich musiała pobierać naukę w niedalekiej drewnianej chałupie Antoniego Nieboraka, jak również w domach prywatnych. Później dobudowano jeszcze jedno piętro. W latach 1850-1883 w Rychwałdzie nauczał Jan Haverland. Prawdopodobnie od 1869 r.,

a według innych źródeł już od 1855 r., rozpoczęto nauczanie w języku polskim. W 1877 w Rychwałdzie stanął nowy budynek szkolny, w sąsiedztwie starego. W starym natomiast Macierz Szkolna przy współpracy z władzą gminną otworzyła w 1906 polskie przedszkole, nazywane wówczas ochronką. Pierwszą jego wychowawczynią, **Maria Mlekiną**, w budynku mieszkała. Na piętrze zaś znajdowały się mieszkania nauczycieli szkolnych **Rudolfa Macury** i **Władysława Bukowskiego**. Przedszkole zamknięto w 1910 roku, według innych źródeł w roku 1919. Po pierwszej wojnie światowej w budynku mieścił się - aż do roku 1938 - urząd gminny. Obecnie z obiektu, który już niczym nie przypomina pierwotnej budowli z XIX wieku, korzysta firma „Bodinger”, handlująca sprzętem elektrycznym.

CZESŁAW GAMROT

Fot. CZESŁAW GAMROT

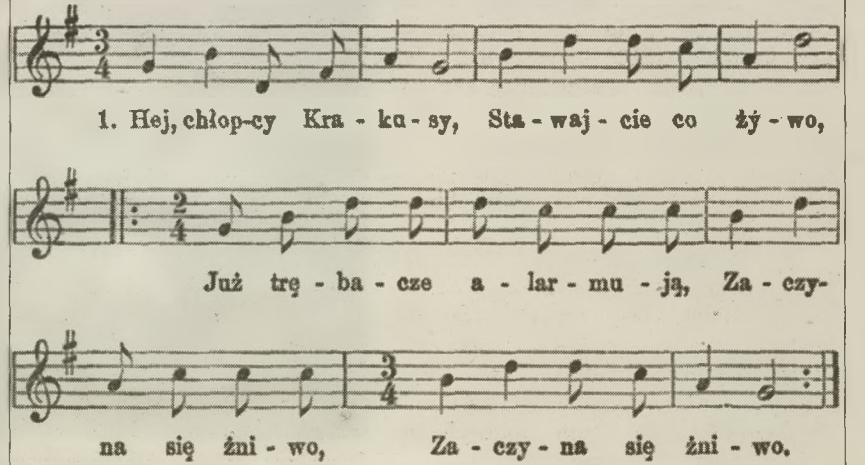
Pierwszy murowany budynek szkolny w Rychwałdzie służy obecnie do celów komercyjnych.

150 pieśni

(34)

ZBIÓR PIEŚNI JEDNOGŁOSOWYCH DLA MŁODZIEŻY ZEBRAŁ JERZY SAMIEC

Hej, chłopcy Krakusy...

1. Hej, chłopcy Kra - ka - sy, Sta - waj - cie co ży - wo,

Już trę - ba - cze a - lar - mu - ją, Za - czy -

na się żni - wo, Za - czy - na się żni - wo.

2. Hej, chłopcy Krakusy,
Stawajcie co żywo,
Już trębacze alarmują,
[: Zaczyna się żniwo. :]

4. Moskalu, Moskalu,
Ty łajdacka duszo,
Maszeruje pułk trzynasty
[: Na proch cię rozkruszą. :]

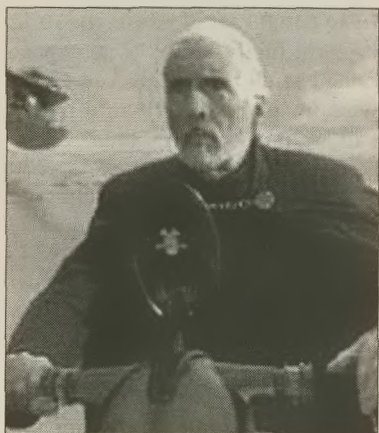
3. Moskał idzie naprzód,
Zaszedł aż pod Kraków,
Poczekajże, ty Moskalu,
[: Poznasz ty Polaków. :]

5. Panie poruczniku,
Prowadź nas dalej,
Bo my dzisiaj jeszcze chcemy
[: Szturmować Moskali. :]

6. Nie damy się chłopcy,
My krakowskie dzieci,
Wyrzucimy wroga z kraju,
[: Jak plugawie śmiecie. :]

Ze zbiorów Czesława Stebla

Plotka

▲ W rolę kardynała Wyszyńskiego wcieli się wielki, także z racji postury, aktor **Christopher Lee**. Brytyjczyk przybył już do Krakowa. W poniedziałek w kościele oo. Franciszkanów, wraz z Jonem Voightem, grającym papieża, obserwowali kręcenie sceny wyświęcania Karola Wojtyły na księdza (grał go brytyjski aktor Cary Elwes).

Początkowo rolę kard. Wyszyńskiego planowano powierzyć Markowi Kondratowi, jednak okazało się, że termin zdjęć nie odpowiada aktorowi.

Młodszy widzowie mogą pamiętać Christophera Lee z roli Sarumana we „Władcy Pierścieni” czy Hrabiego Dooku w dwóch ostatnich nakręconych częściach „Gwiezdnych wojen”. Starsi kinomani kojarzyć będą postawnego, dziś 83-letniego, Brytyjczyka z licznych kreacji w filmach grozy oraz roli Fu Manchu w serii filmów z lat 60.

Na razie w Krakowie kręcono sceny z czasów okupacji (zdjęcia pod Wawelem potrwać do 3 września, następnie przez 20 dni będą realizowane w Rzymie). Voight i Lee przyglądali się tylko pracy ekipy, poznając klimat miejsc. We wtorek Voight, laureat Oscara, ma wziąć udział w pierwszych zdjęciach. Będzie pozdrowiał wiernych zebranych przed Pałacem Arcybiskupim.

❖ **Keanu Reeves** i **Catherine Zeta-Jones** zagrają główne role w filmie o życiu Johnnycgo Stompanato. Stompanato walczył w czasie II Wojny Światowej, później chciał zostać aktorem. Prywatnie był związany z gwiazdą kina lat 30., Laną Turner. Związek ten zakończył się dla niego tragicznie. Stompanato został zabity w 1958 r. przez 14-letnią córkę aktorki, Cheryl Crane. Zbrodni dokonano w domu Turner w Beverly Hills.

Produkcją „Stompanato” zajmują się Beau Flynn, Tripp Vinson i Erwin Stoff. Autorami scenariusza są David i Janet Peoples oraz Sebastian Gutierrez. (k)

Kolumnę przygotowała:

WANDA KULA

NIE WYRĘCZAJ DZIECKA, LECZ WSKAZUJ WŁAŚCIWĄ DROGĘ DO CELU

Pierwszy dzwonek

Bardzo przeżywasz to, że Twoje dziecko usiądzie po raz pierwszy w szkolnej ławce. Wierzmy, że nasze rady i wskazówki choć odrobinę Wam pomogą.

Jak pomóc pierwszakowi przetrwać pierwsze dni?

– Budź dziecko nieco wcześniej, by miało więcej czasu na poranne przygotowania, spokojne zjedzenie śniadania i byś mogła choć przez chwilę ciepło z nim porozmawiać. – Zrozum, że dla niego wszystko jest nowe: koledzy, nauczyciele, nawet budynek szkolny rodzi lęk. – Zadbaj, by po powrocie ze szkoły czekała na niego jakaś drobna przyjemność, np. wspólny spacer, ulubiona zupa, fajny gadżet. – Stwarzaj częste okazje do żartów i śmiechu. – Zróbcie wieczorem bilans wszystkiego, co wam się udało. – Niepowodzenia traktujcie jak cenne doświadczenia, z których warto wyciągnąć wnioski na przyszłość.

Odrabianie lekcji

Większość dzieci traktuje je jak ciężki obowiązek. Co można zrobić, by ułatwić jego spełnianie?

RUMIANEK ŁAGODZI PODRAŻNIENIA, MIĘTA ZMNIEJSZA OBRZĘKI

Piękne spojrzenie

Działanie kosmetyków warto wspomóc dodatkowymi zabiegami. Kompresy ziołowe, maseczki czy delikatne masaże złagodzą zaczerwienienia, obrzęki, usuną zmęczenie.

Podpuchnięte i zmęczone oczy. Tak często wyglądają po nieprzespanej nocy. Warto wtedy przetrzeć je kostką lodu z zamrożonej czarnej herbaty. Przeciągamy nią po dolnych powiekach. Poprawimy w ten sposób napięcie skóry i krążenie krwi oraz limfy, co zmniejszy obrzęki. Można też zrobić okład z zimnej zielonej lub czarnej herbaty. Zwilżamy w naparze gaziki i układamy je na zamkniętych powiekach na kilka minut. Jeśli chcemy zapobiec obrzękom powiek, postaramy się spać w chłodnym pokoju z nieco wyżej ułożoną głową.

Gdy pieką lub swędzą. Ulgę przyniosą ciepłe kompresy. Najprościej przygotować je z rumiankowej lub miętowej herbaty (w torebkach). Dobrze też podzielić odwar ze świetlika. Łyzkę tego zieleń zalewamy szklanką wody i gotujemy pod przykryciem przez 3 minuty, nie doprowadzając do wrzenia. Odstawiamy na 15 minut i przecedzamy. Przestudzonym nieco odwarem zwilżamy gaziki i kładziemy je na 10 minut na zamkniętych powiekach.

Suchość pod powiekami. Klimatyzacja i centralne ogrzewanie powodują szybkie wysuszenie gałek ocznych. W aptekach można kupić jednorazowe ampułki ze sztucznymi łzami, które wkrapla się do oczu. Przywracają prawidłowe nawilżanie gałek ocznych, usuwają uczucie pieczenia. Można ich używać tak często, jak to jest potrzebne.

Nieestetyczne obrzęki. Worki pod oczami to efekt zbierania się limfy w tkance podskórnej, czego przyczyną może być zła praca nerek, alkohol czy też spożywanie zbyt dużej ilości soli. Najczęściej jednak skłonność do ich powstawania po prostu dziedziczymy. W takiej sytuacji może pomóc masaż drenażowy. Opuszkami palców lekko opukujemy skórę pod oczami, kierując się od wewnętrznego kącika oka do zewnętrznego. W ten sposób „wypychamy” nadmiar płynów w kierunku węzłów chłonnych. Powtarzamy taki masaż rano i wieczorem co najmniej 10 razy. (t)

1. Bądź w pobliżu. Gdy pojawia się wątpliwość lub dziecko utknie nagle na jakimś zadaniu, pomożesz mu. 2. Nie wyręczaj malucha, lecz dyskretnie podpowiadaj i wskazuj właściwą drogę do celu. 3. Okazuj cierpliwość. Nie przerywaj dziecku, gdy mozołnie dochodzi do sedna problemu. Sukces uzyskany dzięki własnym wysiłkom umocni jego wiarę w siebie i zachęci do dalszej pracy. 4. Chwal za choćby najmniejsze osiągnięcia i zaangażowanie. 5. Dziecko, zwłaszcza to bardzo ruchliwe i nerwowe, potrzebuje odebrać się od lekcji, poskakać, pobiegać, poszaleć. Pozwól mu na to, pod warunkiem, że ta przerwa nie będzie trwać zbyt długo.

Uwaga, stres!

– Dziecko ma kłopoty z zasypianiem, a rano nie możesz wyciągnąć go z łóżka. – Wstaje rano zdenerwowane i narzeka na ból głowy. – Wymiotuje po posiłkach i skarży się na ból brzucha.

Fot. Marek Santarius

– Nie chce jeść lub dla odmiany wciąż coś podjada, gwałtownie chudnie lub tyje.

– Unika rozmów o szkole. – Szuka jakiegos pretekstu, by uniknąć pójścia do szkoły.

Takie zachowanie sygnalizuje, że dziecko ma problem, z którym nie umie sobie poradzić, np. nie lubią go koledzy, nauczyciel wymaga zbyt wiele, nie daje sobie rady z jakąś partią materiału. Postaraj się ustalić, co jest przyczyną stresu, i podejmij właściwe kroki (porozmawiaj z nauczycielem, poszukaj wsparcia u szkolnego pedagoga, psychologa w poradni szkolno-wychowawczej lub rzecznika praw ucznia, gdy uważasz, że łamane są jego prawa).

Ruch, sen, zdrowie

Dzieci, zwłaszcza pierwszaki, mają

W OCZEKIWANIU NA DOMOWNIKÓW

Kiedy pies jest sam

Trzeba przekonać go, że wychodzenie i powrót pani(a) to zdarzenia zupełnie normalne. Nie ma w nich niczego szczególnego.

1. Wyjście: zostawiamy włączone radio czy telewizor, ubieramy się. W ogóle nie zwracamy uwagi na psa, nawet jeśli zębami chwytą nas za kostki nóg, próbując zatrzymać. Żadnej reakcji. Jakby go nie było. Wychodzimy. Wracamy po pięciu minutach.

2. Powrót: przekraczamy próg drzwi. Nie patrzymy na psa. Nie witamy się z nim. On na nas skacze, tańczy, szczeka – a my go całkowicie ignorujemy. Całkowicie, choć jest to bardzo trudne. Zajmujemy się czymś w kuchni. Dopiero, gdy pies uspokoi się, mówimy do niego: chodź, przywitaj się z panią.

3. Ponowne wyjście: po półgodzinnym pobycie w domu znowu wychodzimy. Powtarzamy to, o czym była mowa w punkcie jeden i dwa, ile razy zdołamy, wydłużając za każdym razem czas przebywania poza domem. Oczywiście, nie zapomnijmy w między czasie wyprowadzić pieska na spacer. A po spacerze znowu ćwiczymy wychodzenie oraz powrót do domu.

Niektóre psy już po jednym week-

ogromną potrzebę ruchu i bardzo je męczą długie siedzenie w ławkach. Po powrocie ze szkoły pozwól dziecku najpierw wyjść na podwórko, by mogło odpocząć i pobiegać. Także podczas odrabiania lekcji nie zabraniaj mu, by na chwilę odeszło od biurka, poskakało i poszaleło. Ono tego potrzebuje. Zadbaj, by dziecko było wypasane. Uczniowie z młodszych klas powinni zasypiać o tej samej porze, najlepiej ok. 21.00.

Od czasu do czasu skontroluj postawę dziecka (łopatki muszą znajdować się na tej samej wysokości, a ich dolne krawędzie powinny jednakowo odstawać).

Zwracaj uwagę na to, jak dziecko siedzi przy zabawie. Najzdrowszy jest siad podobny do „tureckiego”, w którym stopy stykają się z podszewkami.

(INT)

endzie orientują się, że z panią nie dzieje się nic złego, gdy wychodzi. Zaczynają panować nad sobą, dzięki czemu samotność przestaje być dla nich tak bardzo stresująca.

Zdarzają się jednak uparciuchy, długo walczące o swoje prawa do rządzenia ludźmi. Będą od czasu do czasu robić szkody (ignorujemy je), czasem skomleć (udajemy, że nie słyszemy) ale z malejącym zapalem. Jeśli będziemy konsekwentni, one też zrozumieją, że możemy wyjść kiedy chcemy i kiedy chcemy powrócić.

(k)

Smacznego!

Spaghetti bolognese

Składniki: 40 dag makaronu spaghetti; sól; 1 cebula; 2 łyżki oleju; 40 dag mielonego mięsa wieprzowo-wołowego lub drobiowego; 6 pomidorów; ząbek czosnku; pieprz; 2–3 krople sosu tabasco; 3 łyżki startego parmezanu.

Przygotowanie: Makaron ugotować al dente w osolonym wrzątku, osączyć; cebulę obrać, posiekać, zeszklić na oleju, dodać mięso, przesmażyć; pomidory umyć, sparzyć, zdjąć skórkę, pokroić w kostkę, oddzielić stwardniałe kawałki; dodać do mięsa razem z posiekanym czosnkiem, dusić 5 minut; sos przyprawić tabasco, solą i pieprzem; makaron rozłożyć na talerze, na każdej porcji położyć mięsny sos, posypać parmezanem; potrawa będzie smaczniejsza, jeśli makaron dodasz do sosu i chwilę podgrzejesz.

(r)

NIE ELIMINUJ ULUBIONYCH PRODUKTÓW, OGRANICZ ICH ILOŚĆ

Jeśli dbasz o linię

Czy są produkty, które koniecznie trzeba wyeliminować z diety niskokalorycznej? Wbrew pozorom nie jest ich tak wiele i można zastąpić je innymi.

Banany. Są kaloryczne. Jeśli są twoim przysmakiem – wybieraj owoce mniej dojrzałe, mają mniej cukru i są bardziej syjące. Bananowa dieta koi nerwy i świetnie wpływa na organizm. Jedzenie ich zaleca się diabetikom oraz przy celiakii. Najbardziej wskazane jest spożywanie bananów na pusty żołądek, ponieważ źle łączą się z produktami mącznymi, tłuszczami i kwaśnymi owocami.

Makaron. Niesłusznie znajdował się na indeksie diet odchudzających. Tuczający jest nie tyle makaron, co dodatki, np. tłuste sosy. Jedz go z gotowanymi warzywami i odtłuszczonymi sosami. Nie powoduje gwałtownego wzrostu poziomu glukozy, gdyż podczas trawienia energia z makaronu uwalnia się powoli, co przedłuża poczucie sytości.

Orzechy. Należą do produktów o bardzo wysokiej kaloryczności. Zawierają jednak dużo składników niespotykanych w innych pokarmach: witaminę E, wapń, magnez, fosfor, chrom. Dlatego, w niewielkich ilościach, warto je jeść

nawet w czasie odchudzania. Zmniejszają apetyt, a przy diecie beźmięsnej dostarczają białka i tłuszczu.

Otręby. Umieszcza się je na listach wielu diet odchudzających. Spełniają w przewodzie pokarmowym funkcję „miotły”, przyspieszają perystaltykę jelit. Zawierają cenny błonnik, który przyczynia się do spadku wagi. Poleca się otręby pszenne, rzadziej owsiane czy jęczmienne. Optymalna dzienna dawka to jedna czubata łyżka.

Przyprawy. Ostre przyprawy zwiększają apetyt. Usuń z kuchni ostrą paprykę, musztardę, pieprz, chili, a nawet jarzynki i vegety (sól, która zatrzymuje wodę). Zamiast tego używaj ziół: bazylii, majeranku, oregano, tymianku, mięty oraz soku z cytryny i octu winnego.

Sery żółte. Zawierają bardzo dużo tłuszczu, a więc są tuczające. Mają jednak dużo wapnia i witamin rozpuszczalnych w tłuszczu, dlatego jedz je, ale w małych ilościach.

Soki. Zawierają witaminy, mikro- i makroelementy. Nie klarowane mają błonnik, przez co dają poczucie sytości i oczyszczają jelita.

Tłuszcze. Nie można ich całkowicie wyeliminować, ponieważ wiele witamin jest przyswajanych jedynie w towarzystwie tłuszczów. Używaj oliwy z oliwek i masła. Jedz schab i polędwicę, a nie parówki, pasztety i mortadele. Pij chude mleko, polub chudy biały ser.

(KiŻ)

Telewizja

CZWARTEK 1 WRZEŚNIA

■ TVP 1

6.05 Tucker (s.) 6.30 Lato z Jedyńką 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Westerplatte przeszłość i przyszłość - Transmisja uroczystości upamiętniającej wybuch II wojny światowej 10.20 Extr@ (s.) 10.40 Lato z Jedyńką 11.05 AAAabsolutnie każdą pracę 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Nieustraszone (s.) 13.00 Świat sportów wodnych 13.25 My, wy, oni (s.) 14.00 Plebania (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 Klan (s.) 16.00 Moda na sukces (s.) 16.25 Lato z Jedyńką 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Lato z Jedyńką 17.30 Lokatorzy (s.) 18.00 Czarne chmury (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.00 Pogoda dla kierowców 20.10 Hubal (film pol.) 22.25 Sprawa dla reportera 22.55 Wiadomości 23.10 Prosto w oczy 23.25 Czwarta władza (film pol.) 0.20 Megiddo (film USA).

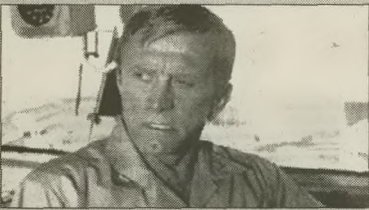
■ TVP 2

6.10 Złotopolscy (s.) 6.35 Samotni strzelcy (s.) 7.15 Dwa światy (s.) 7.45 Teletubisie (s. anim.) 8.10 McGregorie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.15 M jak miłość (s.) 11.05 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza - Smak Południowej Australii 11.30 Chłopi (s.) 12.25 Detektywi na wakacjach (s.) 13.30 Dziwne przygody koziołka

HUBAL

Film polski, 1973 r.

TVP 1, czwartek 1. 9., godz. 20.10
Reżyseria: Bohdan Poręba
Występują: Ryszard Filipiński, Małgorzata Potocka, Tadeusz Janczar, Emil Karewicz i inni.

Legendarny Hubal był wnukiem powstańca z r. 1863. W 1914 r. po zdaniu egzaminu maturalnego wstąpił do II Brygady Legionów Polskich gen. Józefa Hallera. Podczas I wojny światowej odznaczony został Krzyżem Virtuti Militari V klasy i czterokrotnie Krzyżem Walecznych. W dwudziestoleciu międzywojennym był zawodowym oficerem. Henryk Dobrzański był także słynnym jeźdźcem, członkiem polskiej ekipy na olimpiadzie w Amsterdamie w 1928 roku. Po klęsce wrześniowej nie zdjął munduru i do końca kwietnia 1940 roku dowodził stworzonym przez siebie pierwszym oddziałem partyzanckim. Zwany przez Niemców "Szalonym majorem", zginął w zasadzce 30 kwietnia 1940 roku. Dowódca 110 pułku ułanów na wieść o stracie jednego szwadronu 23 września 1939 roku rozwiązuje pułk. Jego zastępca, major Dobrzański, samorzutnie przejmuje dowództwo. Pozostaje przy nim około 180 ułanów. Major decyduje, że oddział pójdzie z odsieczą walczącej jeszcze Warszawie. Po otrzymaniu wiadomości o kapitulacji stolicy Dobrzański podejmuje decyzję o przeprawie przez Węgry do Francji, ślubuje też, że nie zdejmie munduru. Oddział przechodzi na ziemię kielecką. W Bodzentynie major ogłasza decyzję o pozostaniu w kraju. Żołnierze i dowództwo przyjmują pseudonimy, Dobrzański odtąd zwany będzie Hubalem. Dowodzony przez niego Oddział Wydzielony Wojska Polskiego podejmuje walkę partyzancką. Realizacja filmu trwała 10 miesięcy, większość scen nakręcono na szlaku walk hubalczyków. Wkroczenie oddziału Hubala do wsi Poświętne i udział żołnierzy w nabożeństwie nakręcono w tym samym barokowym kościele i z udziałem mieszkańców Poświętnego i okolic, pamiętających owe wydarzenia.

Matołka (s.) 13.40 Mały bohater (film USA) 15.10 Samotni strzelcy (s.) 16.15 Urodzeni grzesznicy (film USA) 17.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 19.00 Już w sobotę mecz Polska - Austria 19.05 M jak miłość (s.) 20.00 Koncert Gwiazd Festiwalu Piosenki Kabaretowej O.B.O.R.A. 20.55 Egzamin z życia (s.) 21.45 Przystanek praca 21.50 Już w sobotę mecz Polska - Austria 22.20 Biznes 22.25 Sport-telegram 22.45 Nie ukryjesz się przede mną (film USA) 0.20 Kronika wypadków miłosnych (film pol.) 2.20 W obronie prawa (film USA) 3.00 Zdobywcy (s.).

■ TV KATOWICE

7.00 Echa dnia 7.45 Aktualności 7.50 Zrobię to sam 8.05 Trójka tam była 8.45 Gość dnia 9.00 Zaczęło się 1 września (film pol.) 9.45 Klan (s.) 10.45 Telekurier 11.15 Gość dnia 11.45 Serce za uśmiech - Ciechocinek 2005 12.35 Orka (film dok.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Zaproszenie 14.45 Gwiazdy sportu 15.00 Siedem stron świata (s.) 15.45 Bitwa pod Budziszynem 1945 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Mamo, tato, dlaczego...? 17.00 Odkrywanie przestrzeni Gościnną przestrzeń 17.50 Czarno na białym 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.37 Sierpień gniewnych ludzi 19.00 Polska - Czechy - Eliminacje do Mistrzostw Europy mężczyzn 20.50 Studio pogoda 21.00 Echa dnia 21.45 Aktualności 21.50 Uwaga weekend informator kulturalny 22.15 Niezła jazda 22.50 Studio pogoda 22.55 Kurier sportowy 23.10 Powrót dzieci Białanu 23.35 Miecz chwały (film ang.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 TV market 7.10 Interwencja (mag.) 7.30 Ja się zastrzelę (film USA) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 Gra w ciemno 10.00 13. posterunek (s.) 10.30 Czułość i kłamstwa (s.) 11.00 Samo życie (s.) 11.45 TV market 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Ja się zastrzelę (film USA) 13.30 Świat według Bundych (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Rodzina zastępcza plus (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Daleko od noszy (s.) 17.00 Gra w ciemno 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.20 Samo życie (s.) 20.15 Twarda sztuka (film USA) 22.20 Co z tą Polską? 23.20 Raport specjalny - Kolekcjoner ciał (film pol.) 23.50 Biznes Wydarzenia 0.15 Kociaki ze „Słonecznego patrolu” (s.) 1.15 Magazyn sportowy.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Bajkowy poranek 9.00 Kim jest... František Václav Lobkowicz 9.30 Podróżomania (mag.) 10.00 Wiadomości 10.05 Pułapka miłości (film USA) 11.50 Jak realizowano „Četnické humoresky” 12.00 Wiadomości 12.30 Król przeniósł (bajka) 13.20 Wizyta w zoo 13.30 Pod pokrywką (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Jeździec bez głowy (film kan.-USA) 15.35 Niemcy - Franky (dok.) 15.50 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 16.00 Wiadomości 16.05 Bajkowe popołudnie 16.35 Labirynt (dla dzieci) 17.05 Willy Fog (s. anim.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.30 Dyktando 18.50 Stop (mag. dla kier.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.50 Bramki, punkty, sekundy 20.00 List do ciebie 21.00 Nadmierne drobnostki (film TV) 21.30 Historie sław. Michał Tućny (dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 23.20 Kinobox (mag. film.) 23.45 Czarna Carmen Dorothy Dandridge (film USA) 1.35 Groteski Ch. Chaplina 2.00 AZ-kwiz 2.25 Co znaczy w domu.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Wędrująca kamera (mag.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30

AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Wszystko, co wiemy o AIDS 12.00 Tajemnica żelaznego mostu (dok.) 12.50 Cudowny świat (s. dok.) 13.15 Komu są potrzebne szpitale? (dok.) 13.45 Bajkowe popołudnie 15.35 Off-off (mag. sport.) 16.05 GEO: Więcej niż dziecięca zabawa (s. dok.) 16.30 Inspiracje na przyszłość (s. dok.) 17.00 Turcja - brama Orientu (s. dok.) 17.20 Klucz (mag.) 17.50 Wiadomości w języku migowym 17.55 Czechy - Finlandia (hokej na lodzie) 20.15 ESHQ (dok.) 21.10 Czeska misja (s. dok.) 21.40 Jak realizowano „Četnické humoresky” 21.45 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 22.00 Klub filmowy: Znaki i cuda (film fr.) 23.45 Filmopolis (mag. film.) 0.40 Magazyn religijny 1.00 Magazyn chrześcijański 1.15 Sportowe minuty 1.40 Wielki wóz 2.10 Portret (dok.) 2.40 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.25 Pierścień 2/2 (film USA) 11.05 Poradnik kulinarny Jamie Olivera 11.35 Strażnik Texasu (s.) 12.30 Dziewczyny Gilmore'a (s.) 13.25 Anastazja (s.) 14.15 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.05 Gwiazdne wrota (s.) 15.55 Dempsey i Makepeace (s.) 16.50 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Błękitne otchłanie (s.) 18.20 Prognoza pogody 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 "Pálí vám to?" (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Big Brother (reality show) 20.35 Scenki na scenę (pr. roz.) 21.40 Obywatelskie judo (pr. publ.) 22.35 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 23.25 Big Brother (reality show) 23.50 Lemur zwany Rollo (film br.-USA) 1.25 Martwa strefa (s.) 2.10 Rady ptaka Loskutáka 3.05 Program rozrywkowy 3.55 Derrick (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 St. Tropez (s.) 9.05 Płomień wątpliwości (s.) 10.00 Prima jazda (mag.) 10.55 Lekarz ze wsi (s.) 11.50 Szansa bez granic (pr. roz.) 12.50 Stary (s.) 14.00 Pomoc domowa (s.) 14.30 Pan Złota Rączka (s.) 15.00 Beverly Hills 90210 (s.) 15.55 Czarodziejki (s.) 16.50 Julie Lescaut (s.) 18.35 VyVoleni (reality show) 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima

JESZCZE RAZ PEARL HARBOR

Film USA, 1980 r.

TVP 1, piątek 2. 9., godz. 20.10
Reżyseria: Don Taylor
Występują: Kirk Douglas, Martin Sheen, James Farentino, Katharine Ross, Charles Durning.
Interesująco zrealizowany film science fiction, którego akcja rozpoczyna się w 1980 roku. Warren Lasky zostaje odkomenderowany na USS „Nimitz”, dowodzony przez kapitana Yellanda. Uczestniczący w manewrach w pobliżu Hawajów lotniskowiec dostaje się niespodziewanie w obszar tajemniczej burzy. Załoga z trwogą obserwuje szalejące radary i urządzenia łączności. Zdjęcia zrobione podczas lotu zwiadowczego wprowadzają ich w jeszcze większe osłupienie. Baza marynarki wojennej Pearl Harbor wygląda tak samo jak tuż przed atakiem Japończyków w 1941 roku. Wkrótce nadchodzą wieści od zwiadowców o pojawieniu się japońskich myśliwców. Dalsze wypadki przekonują kapitana i jego oficerów, że lotniskowiec dziwnym trafem przeniósł się w przeszłość, co wcześniej sugerował Warren Lasky. Rozpoczyna się zażarta dyskusja o ewentualnej próbie unicestwienia planów Japończyków, a tym samym - o niedopuszczeniu do ataku na Pearl Harbor. Kapitan Yelland ma wątpliwości, czy załoga „Nimitza” ma prawo zmieniać bieg historii. Krytycy zwrócili uwagę na świetne efekty specjalne oraz doborową obsadę. Niezawodny okazał się jak zwykle Martin Sheen („Czas Apokalipsy”), któremu rola Warren Lasky'ego przyniosła sporo pochlebnych recenzji.

chochla 19.45 VyVoleni (reality show) 19.55 Wieży rodzinne (s.) 21.05 VyVoleni (reality show) 22.25 Peepshowbazar (pr. roz.) 23.20 VyVoleni (reality show) 23.45 Dziecięca zabawka (film br.) 1.05 Szybka wygrana 2.45 Receptariusz prima pomysłów.

PIĄTEK 2 WRZEŚNIA

■ TVP 1

6.05 Tucker (s.) 6.30 Lato z Jedyńką 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Kopciuszek (s.) 9.05 Bajeczki Jedynecki 9.10 Nigdzie w świecie nie znajdziecie (pr. dok.) 9.25 Maszyna zmian (s.) 9.55 Extr@ (s.) 10.20 Leksykon polskiej muzyki rozrywkowej Big Cyc 10.50 Lato z Jedyńką 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Con amore (film pol.) 13.50 Auto-Mix (mag.) 14.05 Plebania (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 Klan (s.) 16.00 Moda na sukces (s.) 16.25 Lato z Jedyńką 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.30 Sąsiedzi (s.) 18.00 Czarne chmury (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Jeszcze raz Pearl Harbor (film USA) 22.00 Prawdziwy koniec wojny - 60. rocznica zakończenia II wojny światowej na Pacyfiku 22.20 Gorący towar (film USA) 0.00 Wiadomości 0.10 Dzień końca świata (film USA) 1.35 Strajk (s.) 2.00 Backbeat (film ang.).

■ TVP 2

6.10 Złotopolscy (s.) 6.35 Samotni strzelcy (s.) 7.20 Dwa światy (s.) 7.45 Teletubisie (s. anim.) 8.10 McGregorie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 10.20 M jak miłość (s.) 11.05 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza - Sydney ze smakiem 11.35 Letnia Akademia Muzyki Dawnej Wilanów 2005 12.00 Kawał życia Maćka Pietrzyka 12.25 Detektywi na wakacjach (s.) 13.30 Olimpiada Bolka i Lolka (s.) 13.40 Odwiedziny włóczęgi (film USA) 15.05 Samotni strzelcy (s.) 15.50 Klub dobrych kierowców 16.10 Eliminacje Młodzieżowych ME w piłce nożnej: Polska - Austria 19.10 Już w sobotę mecz Polska - Austria 19.15 Hotel Zaczęło (s.) 20.00 Miss Polonia 2005 - Gala finałowa 22.20 Biznes 22.25 Sport-telegram 22.45 Miss Polonia 2005 Gala finałowa 23.50 07 zgłoś się (s.).

■ TV KATOWICE

7.00 Echa dnia 7.45 Aktualności 7.50 Zrobię to sam 8.05 Trójka tam była 8.45 Gość dnia 9.00 Smaki, które podbiły świat (s.) 9.45 Klan (s.) 11.15 Gość dnia 11.45 Serce za uśmiech - Ciechocinek 2005 12.35 Wąż (film dok.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Wierzę, wątpię, szukam 14.45 Książka dla malucha (mag.) 15.00 Siedem stron świata (s.) 15.45 W przyrodzie nic nie ginie - A ptaków coraz mniej 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Pod górę 17.50 Trzymaj formę 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe 18.37 Sierpień gniewnych ludzi (s.) 19.00 Muzyka łączy pokolenia 19.40 Niezła jazda 19.50 Książki z górnej półki (mag.) 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.50 Wiadomości sportowe TV Katowice 21.55 Reportaż z dreszczem... 22.15 Nawigator 22.55 Kurier sportowy 23.10 Dzieci za kratami (film dok.) 0.05 Agent nr 1 (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 TV market 7.10 Interwencja (mag.) 7.30 Ja się zastrzelę (film USA) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 8.55 Gra w ciemno (teleturniej) 9.55 13. posterunek (s.) 10.30 Czułość i kłamstwa (s.) 11.00 Samo życie (s.) 11.45 TV market 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Domowa kawiarenka 13.30 13. posterunek (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Wybrańcy fortuny (film USA) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Exclusive 17.00 Gra w ciemno (teleturniej) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Uwolnić orkę (film USA) 21.50 Joe Dirt (film USA) 23.45 Biznes Wydarzenia 0.15 Agent o dwóch twarzach (film franc.) 2.25 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Bajkowy

poranek 9.20 Gdzie się podziała ta stara piosenka 10.00 Wiadomości 10.05 Ostatni nauczyciel w Czechach 2/2 (film czes.) 11.30 Szczęście domowe (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Kolorzy życia (mag.) 13.30 W jaki sposób... (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Nasza wieś (mag.) 14.25 Program dla miłośników muzyki dętej 15.00 Życie na zamku (s.) 15.50 ABCD ekologii 16.00 Wiadomości 16.05 Pomagajmy sobie (mag.) 16.35 Willy Fog (s. anim.) 17.00 Niech żyje S Club! (s.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.30 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.45 Prognoza pogody 19.50 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Zarządca posiadłości (film czes.) 21.30 Talk show Jana Krausa 22.20 Jak realizowano „Četnické humoresky” 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Manchild (s.) 23.55 Drakula 1/2 (film wł.) 1.25 Plawci (pr. muz.) 2.05 AZ-kwiz 2.30 Pod pokrywką.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Rowerowe włóczęgi (s. dok.) 8.50 Jak realizowano „Četnické humoresky” 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.50 ABCD ekologii 12.00 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 12.15 GEO: Więcej niż dziecięca zabawa (s. dok.) 12.45 ESHQ (dok.) 13.40 Śpiewanki 13.45 Klocki (dla dzieci) 13.55 Piekielna matura (bajka) 15.00 Labirynt (dla dzieci) 15.30 Przygody nauki i techniki (s. dok.) 16.00 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 16.05 Kamera w podróży (s. dok.) 17.00 Skarby świata (s. dok.) 17.15 Stop 17.20 Czechy - Francja (koszykówka) 19.25 Wiadomości w języku migowym 19.30 Magazyn Ligi Mistrzów 20.00 Cudowna planeta (s. dok.) 20.50 Sposprzeżenia z zagranicy 20.55 Piękne zguby (talk show) 21.25 Wieczór kameralny z muzyką i poezją 22.05 Klub dokumentalny: Spuścizna Matki Teresy, Handel z podróbkami 23.45 Kamil Střihavka a Woo Doo Band (koncert) 0.25 Herbata dla trzech 0.50 Potomkowie sław 1.20 Czarne owce 1.45 W jaki sposób... 2.10 Manchild 2.35 Magiczną krainą 3.05 Regiony TVC.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.25 Sprawy profesora Capellari'ego (s.) 11.05 Poradnik kulinarny Jamie Olivera 11.30 Strażnik Texasu (s.) 12.20 Dziewczyny Gilmore'a (s.) 13.10 Anastazja (s.) 14.05 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.00 Gwiazdne wrota (s.) 15.50 Dempsey i Makepeace (s.) 16.50 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Błękitne otchłanie (s.) 18.20 Prognoza pogody 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.50 Pálí vám to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Big Brother (reality show) 20.40 Ulica (s.) 21.45 SuperDuety (pr. muz.) 23.05 Big Brother (reality show) 23.30 Komisarz Rosa Roth (s.) 1.05 Puszek (erot. show) 1.40 Obywatelskie judo 2.55 Program rozrywkowy 3.45 Derrick (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 St. Tropez (s.) 9.05 Płomień wątpliwości (s.) 10.00 Prima jazda (mag.) 11.00 Lekarz ze wsi (s.) 11.55 Szansa bez granic (pr. roz.) 12.55 Stary (s.) 14.05 Pomoc domowa (s.) 14.35 Pan Złota Rączka (s.) 15.00 Beverly Hills 90210 (s.) 15.55 Czarodziejki (s.) 16.50 Julie Lescaut (s.) 18.35 VyVoleni (reality show) 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.50 Losowanie loterii Euromiliony 19.51 VyVoleni (reality show) 21.00 Długo i szczęśliwie (film USA) 23.10 VyVoleni (reality show) 23.35 Losowanie loterii Euromiliony 23.40 Białe myśliwy, czarne serce (film USA) 1.35 Szybka wygrana 2.55 Policja obyczajowa (s.) 4.10 Pod włos.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Dnia 30. 8. 2005 obchodziłaby swoje 80-te urodziny

śp. ANNA PRZECZKOWA

z Łazów Podlesia. O chwilę wspomnień prosi syn Zbyszek z rodziną. RK-165

Dnia 1 września br. obchodziłby setne urodziny

śp. JAN KADŁUBIEC

z Karpętnej nauczyciel i kierownik wielu szkół na Ziemi Cieszyńskiej, ofiarny społecznik, miłośnik książki i regionu, kochany ojciec i dobry człowiek. Z wdzięcznością wspominają Go syn i córki z rodzinami. GL-480

Najpiękniejsza miłość na świecie gaśnie, gdy serce matki i żony na zawsze zaśnie.

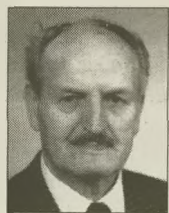

Dnia 2. 9. 2005 r. przypada 10. rocznica zgonu

śp. PAWEŁKI SZMEKOWEJ

z Oldrzychowic. Z miłością i wdzięcznością wspominają męża, córka i najbliżsi. GL-448

Odszedł od nas, lecz ślady twojej pracy i miłości pozostały.

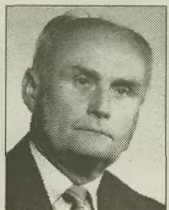
W głębokim żalu pograżeni, podajemy wszystkim przyjaciołom i znajomym smutną wiadomość, że zmarł w wieku 91 lat nasz Ukochany Mąż, Ojciec, Teść, Brat, Dziadek, Wujek, Przyjaciół

śp. LUDWIK CHODURA

z Trzyńca. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w piątek dnia 2. 9. 2005 o godz. 12.00 z kat. kościoła w Wędrynie na miejscowy cmentarz. Zasmucona rodzina. RK-168

Zostańcie tu z Bogiem, koniec mojej drogi, i łzom się nie brońcie, kiedy serce boli.

H. Jasicki

W bólu pograżeni zawiadamiamy wszystkich krewnych i znajomych, że dnia 27. 8. 2005 zmarł nagle w wieku 76 lat nasz Kochany

śp. ADOLF KUBICZEK

Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się 1. 9. 2005 z kościoła ewang. w Oldrzychowicach o godz. 15.00. W smutku pogrzebiona żona Danuta z rodziną. GL-477

rodzinami na spotkanie po Gorolskim Świątce do

Lasku Miejskiego w sobotę 3. 9. o godz. 12.00. Obfity bufet i atrakcje dla dzieci zapewnione.

UWAGA CHÓRY – zarząd Zrzeszenia Śpiewaczo-Muzycznego przypomina wszystkim chórom, iż zgłoszenia na Festiwal Gaude Cantem w Bielsku przyjmowane są do 30. 8. W razie późniejszego wysłania zgłoszenia trzeba powiadomić o tym fakcie Oddział Bielski PZChO tel. +48 33 822 05 93.

PRZYJAŹŃ – pierwsza próba zespołu „Przyjaźń” po wakacjach odbędzie się 12. 9. o godz. 17.45 w Domu PZKO w Karwinie Frysztacie. Zarząd zespołu.

UWAGA COLLEGIUM CANTICORUM! – pierwsza powakacyjna próba odbędzie się już jutro (2. 9.) w teatrze w Cz. Cieszyń. Początek o godz. 18.00. Wszystkich członków oraz zainteresowanych śpiewaniem zapraszamy do udziału.

PTTS „BŚ” – informuje, że są jeszcze wolne miejsca na tygodniową wycieczkę do Tatr od 9-16. 9., Informacje tel. 732 175 618, 596 311 685.

▲ zaprasza 6. 9. na Slavič. Odjazd pociągiem 7.27 z Cz. Cieszyń, z Nawsia autobus 8.22 do przystanku Sałajka. Informacje tel. 596 314 711.

Koncerty

CIESZYŃ – 2. 9. o godz. 18.00 rozpoczęcie Festiwalu Muzyka Dawna w Cieszyń w kościele Św. Trójcy w Cieszyń. Wystąpi: Alexis Kossenko – flet, Martyna Pastuszka – skrzypce, Joanna Boślak-Górnica – klawesyna.

Wystawy

WIELKA GALERIA, galeria Teatru Cieszyńskiego: 1. 9. o godz. 16.00 wernisaż wystawy „SAP Beskidy 2005”. Otwarte do 18. 9. w godz. po-pt: 9-15 po zgłoszeniu w portierni TD.

DK „POKLAD”, Ostrawa Poruba, M. Kopeckého 675: do 15. 9. wystawa obrazów artystów – plastyków, Polaków tworzących w krajach Czwórki Wyszehradzkiej „Cztery nieba”. Otwarta po-pt: 8-18.

KONGRES POLAKÓW, Cz. Cieszyń, Komenského 4: do 16. 9. wystawa z okazji 70. rocznicy udziału harcerzy z Zaolzia w Zlocie ZHP w Spale „Śladami złotych harcerskich”. Otwarte w po-pt: 9-15.

SALA WYSTAWOWA MANESA, DK Karwina: 1. 9. o godz. 17.00 wernisaż wystawy obrazów i rękopisów malowanych ubrań mgr. Greta Sartorisowej. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 10-18.

Ewa – nie Danuta!

Błędowanie wiedzą, a pozamiejscowych informujemy, że małżonka Jerzego Bilana – gospodarza Dożynek Śląskich '2005 – ma na imię Ewa, a nie Danuta, jak mylnie poinformowano naszego sprawozdawcę z tej imprezy. Zainteresowanych przepraszamy. Red.

DOMY RODZINNE – sprzedaż

Dom rodzinny w Olbrachciach, parcela 1 079 m², dwupiętrowy, podpiwniczony, woda, el., gaz, kanalizacja, dobry dojazd. Cena do negocjacji 1 300 tys. Kč. 777 077 277.

Chata ogrodowa z parcelą ok. 14 a w Trzyńcu Podlesiu, ładne miejsce. Cena do uzgodnienia. 777 074 552.

Chata wczasowa w Rzece, parcela ok. 10 a, studnia, el. Cena do negocjacji 300 tys. Kč. 606 757 577.

Dom rodzinny w Wielopolu, parcela ok. 1 ha, podpiwniczony, woda, el., szambo. Cena do negocjacji 1 570 tys. Kč. 777 074 552.

Dom rodzinny w Trzyńcu Nieborach, parcela ok. 15 a, dwupiętrowy, podpiwniczony, el., szambo, studnia. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Dom rodzinny w Cz. Cieszyń, ul. Dukelská, 6+1, parcela, podpiwniczony, sieć inżynierska, po rekonstrukcji, dobry dojazd, odpowiednie jako siedziba firmy. Cena do uzgodnienia. 777 074 552.

Dom rodzinny w Ropicy, garaż, parcela ok. 12 a, studnia, utrzymywany ogród, dobry dojazd. Cena do negocjacji 1 600 tys. Kč. 777 074 552.

Dom rodzinny w Cz. Cieszyń, ul. Kopernika, 6+1, parcela 7 a, podpiwniczony, sieć inżynierska, po rekonstrukcji. Zniżka 3,5 mil. Kč. 777 077 277.

Dom rodzinny w Śmílovicach, 4+1, budynek gospodarczy, parcela ok. 14 a, podpiwniczony, el., woda, szambo, studnia, dobry dojazd. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Chata wczasowa w Trzyńcu, parcela ok. 13 a, spokojna podbeskidzka okolica, dobry dojazd. 777 077 277.

GARAŻE – sprzedaż

Garaż w Trzyńcu Borku. Cena do uzgodnienia. 80 tys. Kč. 777 074 552.

OBIEKTY KOMERCYJNE

Obiekt komercyjny z parcelą w Cz. Cieszyń – Żuków G., suterena ok. 140 m², parter z wystawą sklepową ok. 270 m², dobry dojazd, parking, rampa. Możliwość wynajęcia części obiektu, według umowy. Czynsz do uzgodnienia. 777 077 277.

Oferujemy pomieszczenia do wynajęcia w Cz. Cieszyń (budynek ČSOB), ok. 40 m², 1 piętro, internet, alarm, wyposażony. Czynsz 8 000 Kč/miesiąc. 777 077 277.

Oferujemy pomieszczenia do wynajęcia w Cz. Cieszyń, ul. Jablunkovská, 3 pokoje na 1. piętrze, ok. 116 m². Czynsz 7 500 Kč/miesiąc + usługi. 606 757 577.

Oferujemy biuro do wynajęcia w Cz. Cieszyń, ul. Jablunkovská, 3. piętro, ok. 233 m². Czynsz 800-1500 Kč/m² (według rozmiarów) + usługi. 606 757 577.

Do wynajęcia 4+1 w domu rodzinnym w Trzyńcu Starým Městem, częściowo wyposażony, garaż, odpowiednio i jako siedziba firmy, czynsz do uzgodnienia. 777 077 277.

PARCELE

Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów: Stanislavice, Kocoběd, Ropica, Dobracice, Wędrzyňa (1800 m², gaz, woda, el. na miejscu), Cierlicko - 40a (sieć inżynierska), Trzyńec Podlesie. 606 757 577.

MIESZKANIA – oferty

Mieszkanie 1+1, Cz. Cieszyń, ul. Havlíčkova. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyń, ul. Polní, przeróbki. Cena 360 tys. Kč. 777 077 277.

Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyń, ul. Okružní, przeróbki. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyń, ul. Koperníkova, duży balkon. Cena do negocjacji 480 tys. Kč. 777 077 277.

Mieszkanie 4+1, Cz. Cieszyń, ul. Mládežnická, przeróbki. Cena do negocjacji 400 tys. Kč. 777 077 277.

Mieszkanie 2+1, Trzyńec, ul. Erbenova, po rekonstrukcji. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Dla klienta z gotówką poszukujemy mieszkania w centrum Cz. Cieszyń. 777 077 277.

Potrzebują państwo sprzedać lub wynająć mieszkanie? Korzystajcie z naszych usług. Czekamy na ofertę.

Oferuje:

Jan Czernek
558 711 842
606 757 577
777 077 277

CZERNEK

Co w teatrze

SCENA POLSKA – CZ. CIESZYŃ: Bambini di Praga (1, godz. 9.30, studenci).

SCENA CZESKA – CZ. CIESZYŃ: „Měsíční běs” (2, godz. 10.00, studenci).

Co w kinach

KARWINA – Centrum: Vinci (1, 2, godz. 20.00); Madagaskar (1, 2, godz. 15.30, 17.45); **Reflex:** Sin City – miasto grzechu (1, 2, godz. 17.00, 20.00); **Ex:** Oblęd (1, 2, godz. 19.00); **CZ. CIESZYŃ – Central:** Pociąg życia (1, godz. 18.30); **HAWIERZÓW – Centrum:** Kubuś i He-falumpy (1, 2, godz. 15.30); Garbi – super bryka (1, 2, godz. 17.45, 20.00); **CIESZYŃ – Piast:** Batman – Początek (1, godz. 18.00); Zakochany anioł (1, godz. 20.30); Wojna światów (2, godz. 16.00, 18.15, 20.30).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30.

POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyńec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

NOWY BOGUMIN – Klub Kobiet zaprasza na pierwsze powakacyjne spotkanie we wtorek 6. 9. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

HAWIERZÓW SUCHA – zarząd MK PZKO zaprasza na Tradycyjne Dożynki Suskie w sobotę 3. 9. o godz. 14.00 w ogrodzie świetlicy PZKO.

KARWINA – Koło MŚZ Gimnazjum w Karwinie zaprasza wszystkich rodziców, studentów, absolwentów i sympatyków szkoły 10. 9. o godz. 15.00 do PZKO Karwina Stare Miasto na „Kopaczówkę” – festyn. GL-431

CZ. CIESZYŃ – zarząd MK PZKO Park Sikory zaprasza na zebranie członkowskie w piątek 2. 9. o godz. 18.00 do salki Koła w Parku A. Sikory. W programie: informacje o wycieczce do Polski 8. 10. oraz bardzo ważne sprawy dotyczące istnienia naszej salki.

▲ MK PZKO Osiedle zaprasza członków i sympatyków na dwudniową wycieczkę do Zakopanego w terminie 17.-18. 9. Cena na 1 uczestnika 50 zł, płatne przy zgłoszeniu. Zgłoszenia u państwa Twardzików, ul. Komenského 13 do 10. 9.

JABŁONKÓW – zarząd MK PZKO zaprasza wszystkich członków wraz z

Trzynieckie Lato Filmowe

International
Visegrad Fund
www.visegradfund.org

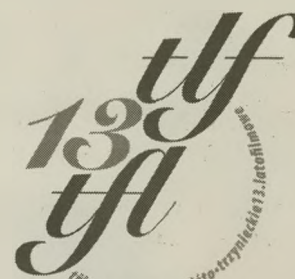
KINO »KOSMOS« TRZYŃEC

Czwartek 1 września

9.00	Happy End
11.00	Kdo chce zabít Jessii
13.00	Případ Barnabáš Kos
16.00	Milenci a vrazi *
18.00	Wesele *
20.00	O dve slabiky pozadu *
22.00	Nepohřbený muž

Piątek 2 września

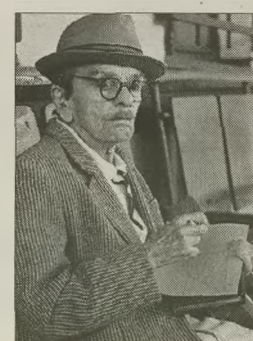
9.00	Slońce wschodí raz na dzień
11.00	Míř
13.00	Čalá zima bez ognia *
15.30	Mír jejich duřím *
18.00	Pręgi *
20.00	Žralok v hlavě *
22.00	Pacho, hybský zbojník
23.50	Sami svoi

Sztuka

Sobota 3 września

9.00	Skříték
11.00	Kousek nebe
13.00	Slávnost osamelej palmy
15.30	Blízko nebe
17.00	U pana boga za piecem
19.00	Vinci + koncert Richarda Krajčá
22.00	Mój Nikifor
23.50	Pátrání po Ester

Nikifor

Niedziela 4 września

9.00	Konečná stanica
11.00	Revizori
14.00	Trzeci
16.00	Sluneční stát
18.00	Sametová vrazi

* – Filmy konkursowe

O tytule „Złoty Debiut” decyduje 7-osobowe międzynarodowe Jury. Również publiczność przyznaje swoją nagrodę.

Bilety: 40,- Kč

Sobota 3. 9. godz. 19.00 – bilet 90,- Kč

KINO BYSTRZYCA

Czwartek 1 września

17.00	Zezovate szczęście
19.00	Rejs+krótki metraž

Piątek 2 września

18.00	Gangsterzy i filantropi
20.00	Vabank

Míř

Sobota 3 września

10.00	Těřinsko – Divné století oraz dokumenty z polskich archiwów
18.00	Sami svoi
20.00	Míř

Niedziela 4 września

16.00	Slońce wschodí raz na dzień
18.00	Zwycięzca konkursu debiutów TLF 2005

Bilety: 50,- Kč/dzień – 2 filmy, blok dokumentów archiwalnych wstęp wolny

KINO »SVOBODA« CIERLICKO

Piątek 2 września

18.00	Sluneční stát
20.00	Konečná stanica

Sobota 3 września

16.00	Román pro ženy
18.00	Pręgi
20.00	Horem pádem

Rejs

Niedziela 4 września

16.00	Příběhy obyčejného řilenství
18.00	Krev zmizelého

Bilety: 30,- Kč

Szczegółowe informacje na www.tfl.cz

Katedra

Sami svoi

Kulisy sprzedaży »Unipetrolu«

PRAGA/WARSZAWA (r) – Zdeněk Doležel, szef gabinetu dwóch kolejnych premierów RC, byłego i obecnego, żądał 5 mln koron za załatwienie kontraktu w przejętym przez „Orlen” „Unipetrolu”. Wiadomości o tym fakcie podała wczorajsza „Rzeczpospolita” w Warszawie i wtorkowa telewizja „Nova” w programie „Na własne oczy”.

Media ujawniły treść rozmowy polskiego lobbysty **Jacka Spyry** ze Zdeněkem Doleželem, który przyznaje, że były premier Czech **Stanislav Gross** dostawał pieniądze od biznesmenów.

Firma „Seta”, której lobbystą jest Spyrta, w 2004 roku starała się uczestniczyć w prywatyzacji „Unipetrolu”,

jako czeski partner „Orlenu”. Chociaż prywatyzacja „Unipetrolu” była zakończona, „Seta” wciąż miała nadzieję na otrzymanie lukratywnego kontraktu na pomoc w restrukturyzacji zadłużenia czeskiego holdingu albo na współpracę w sektorze paliwowym.

Spotkanie, na którym Doležel zażądał pieniędzy, odbyło się 23 sierpnia 2005 roku na praskim lotnisku. Nagrania Doležela zdobył dziennikarz czeskiej telewizji „Nova” **Janek Kroupa**, który we współpracy z „Rzeczpospolitą” przygotował reportaż o kulisach prywatyzacji „Unipetrolu”, przejętego przez „Orlen”. Z. Doležel utracił stanowisko.

Uwagi do artykułu „Sport też kosztuje”...

Z zaciekawieniem przeczytaliśmy informację autorstwa (sch) na temat XVIII Światowego Sejmiku Działaczy Polonijnych Polskiego Komitetu Olimpijskiego. Jednak wypowiedzi i rady pana Michała Chrzastowskiego wymagają korekty. Pozwalamy sobie więc przedstawić następujące fakty:

Dofinansowanie imprez sportowych na podstawie projektów złożonych przez nasze szkoły w Ministerstwie Szkolnictwa, Młodzieży i Wychowania Fizycznego w ubiegłych trzech latach:

2003	zawody sportowe uczniów PSP	49 tys. Kc
2004	Igrzyska Lekkoatletyczne	110 tys. Kc
	zawody sportowe uczniów PSP	49 tys. Kc
2005	Igrzyska Lekkoatletyczne	103 tys. Kc
	Zjazd Gwiazdzysty	60 tys. Kc

Z powyższych danych raczej nie wynika, że „projekty te z reguły są słabo napisane, albo nie trzymają się tematu” (M. Chrzastowski „GL” 18. 8. 2005). Oczywiście nie wszystko jest idealne, ale naszym zdaniem szkoły z sukcesem pozyskują środki finansowe na imprezy sportowe, które same organizują. Trzeba jednak także podkreślić, że warunki się zmieniają i tak rady pana Chrzastowskiego („nie można żądać na nagrody”) są aktualne w roku bieżącym, jednak w ubiegłych latach było inaczej. Tak samo napisanie projektu na dofinansowanie Zjazdu Gwiazdzystego, który odbywa się w lutym, w sytuacji, kiedy decyzyja zapada w maju, a środki otrzymuje się jeszcze później, jest poważnym ryzykiem dla wnioskodawcy, o czym wszyscy piszący doskonale wiedzą (w tym roku jeszcze nie otrzymaliśmy środków wg uchwalonych projektów, a to za nami Zjazd Gwiazdzysty i Igrzyska Lekkoatletyczne). Innym poważnym problemem jest wkład własny wnioskodawcy, który przy dotacji 60 tys. Kc wynosi 40 tys. Kc, z czym także trzeba się uporać. Po prostu warto pisać na duże imprezy, a raczej nie warto na mniejsze, które szkoły skutecznie organizują we własnym zakresie korzystając z pomocy Macierzy Szkolnej i sponsorów.

Podobnie współpraca z PKOl, Stowarzyszeniem „Wspólnota Polska” w Warszawie odbywa się na bieżąco (przykładem może być udział polskiego olimpijczyka na Igrzyskach Lekkoatletycznych, nagrody ufundowane przez PKOl, wsparcie finansowe ze Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”). I na koniec naszych uwag pytanie do pana Chrzastowskiego: Dlaczego na wspomnianym sejmiku sport zaolziański reprezentowali działacze z Pragi, w dodatku raczej nie znani z inicjatyw na polu sportowym?

Stanisław Folwarczny, Tomasz Śmiłowski, Czeski Cieszyn

85-lecie chóru kościelnego

JABLONKÓW (man) – Już 85 lat minęło od chwili, kiedy Polski Chór Mieszany przy kościele parafialnym p.w. Bożego Ciała w Jabłonkowie zaczął swoim śpiewem uświetniać nabożeństwa w obu tamtejszych kościołach (i nie tylko). Z tej okazji w piątek, 2 bm. o godz. 16.00 w jabłonkowskim kościele parafialnym odbędzie się

koncert jubileuszowy. Oprócz chóru jabłonkowskiego, który wystąpi pod batutą siostry **Judyty**, zaprezentuje się również Chór Mieszany „Echo” z Zembrzydowic oraz pochodzący ze Stonawy solista opery berlińskiej **Klemens Słowiozcek**. Po koncercie odbędzie się spotkanie towarzyskie z chórzystami w Domu PZKO.

Wzrosły płace realne

OSTRAWA (wak) – W drugim kwartale br. w województwie morawsko-śląskim średnie płace realne wzrosły o 4,3 proc. i średnia płaca brutto wyniosła 17 481 koron miesięcznie (w r. 2004 było to 16 760 Kc). Najwięcej zarabiają mieszkańcy Ostrawskiego – 19 648 koron, tj. o 900 koron więcej niż przed rokiem, najniższe przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto – 15 155 koron – otrzymują osoby zatrudnione w pow. bruntalskim.

Jak wynika z danych Czeskiego Urzędu Statystycznego, wzrost płac realnych w RC można zaobserwować od czterech lat. W 2001 r. wzrosły o 3,8 proc., w 2002 r. o 5,3 proc. w 2003 r. o 6,7 proc., a w 2004 r. o 5,4 proc. Grupą najlepiej zarabiającą są pracownicy branży informacyjnej z przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniem brutto 36,5 tys. koron, najniższe płace zaś mają rolnicy i leśnicy – ok. 12 tys. koron miesięcznie. Poziom życia w kraju to ok. 50 proc. średniej niemieckiej.

W województwie morawsko-śląskim pracowało w drugim kwartale 2005 roku 314 790 osób, czyli o 269 mniej w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku.

Dziś bezpłatne szkolenie

OSTRAWA (mro) – Urząd Wojewódzki przygotował na dziś dla zainteresowanych uzyskaniem środków z funduszy UE Interreg III A seminarium. Interreg umożliwia uzyskanie środków na czesko-polską współpracę ponadgraniczną. Seminarium pomoże zainteresowanym w zorientowaniu się w wymaganiach UE i tym, jak pisać wnioski,

by zwiększyć ich szanse przyjęcia do realizacji przez UE.

Seminarium odbędzie się w sali posiedzeń samorządu wojewódzkiego. Początek o godz. 10.00. Dodajmy, że od wejścia RC do UE z podobnych konsultacji skorzystało około 1800 składających wnioski o dotacje z Unii.

Nydarzenia portowe

BANIK AWANSOWAŁ DO 2. RUNDY PUCHARU CMZF

Święto futbolu pod Jaworowym

Awans do drugiej rundy pucharu CMZF

piłkarzy Banika kosztował sporo wysiłku. Ofiarni i waleczni footballści Trzyńca

przed własną widownią zaliczyli wspa-

niały mecz. W rzutach karnych szczęście

stało po stronie faworyta.

FOL ROMAN BASELIDES

Pojedynek Klimpla (z lewej) i Szmeke. Na drugim planie Słončík i Draho.

FUTBOL TRZYNIEC – BANIK OSTRAWA 1:1 (1:1) 4:5 w rzutach karnych.

Bramki: 8. Jakus – 32. Klimpl. Sędziował: Čecháček, ŽK: Sedlák – Metelka. Widzów 2000.

Mecz drugiej kolejki Pucharu CMZF był dla trzynieckich kibiców nie lada gratką. Banik pod wodzą nowego trenera Pavla Hapala nie pokazał nic nadzwyczajnego, widać było, że drużyna naprawdę znajduje się w dołku. Z ogromnym zaangażowaniem grający gospodarze wnieśli się na wyżyny swoich możliwości sprawiając kibicom miłą niespodziankę. Banik utrzymywał przewagę, jednak okazje bramkowe zdołali wypracować również trzynieczanie. W 8. min po kornierze Martinčíka dla piłki wyskoczył Jakus i celna główką zapewnił swej

drużynie prowadzenie – 1:0. W 14. min Čoupek huknął w poprzeczkę, a główkę Rajtorala świetnie obronił Vreštiak. W 20. min bliski zdobycia gola był Malif, bramkarz Raška uratował jednak swój zespół. W 27. min nie znalazł na niego sposobu główkujący Kořínek, ani Jakus, który po błędzie

Besty z dobrej pozycji strzelił nad. Ten sam zawodnik po akcji Hupki i centrze Sedláka główkował niecelnie. W 32. min obrońcy po rzucie rożnym Čížka nie upilnowali Klimpla, który wyrównał na 1:1. W 35. min Vreštiak brawurowo obronił główkę Metel-

ki, a w 37. min popisał się wspaniałą interwencją po indywidualnej akcji Lukeša. W 42. min stuprocentowej szansy po dośrodkowaniu Kořínka nie wykorzystał Jakus, jego główka poszybowała ponad bramką. Druga połowa nie obfitowała już w tak dużo szans bramkowych. Mężczyźni się Banik nie znalazł sposobu na rywala ani po przyśściu Žúrka, strzelającego w 61. min po centrze Rajtorala obok. Strzały Macečka, Čížka i Zehera bramkarze obronili bez trudu. Inaczej było w 78. min, kiedy Raszka z trudem utrzymał bombę Hupki, w 85. min śliczne uderzenie Malifa wyładowało nad poprzeczką. W 89. min sędzia dopatrywał się faulu Sedláka i podyktował rzut karny. Žůrek trafił jednak tylko w słupki. W rzutach karnych szczęście uśmiechnęło się do faworyta.

Damek: Grajmy walecznie!

Po trzech kolejkach dywizji w fotelu lidera usadowił się team Cz. Cieszyzna. Trener **Dalibor Damek** nie ukrywa zadowolenia, ale zarazem ostrzega swoich pupilów przed lekceważeniem rywali.

Jest pan zaskoczony, że po 3 kolejkach pierwsze miejsce zajmuje drużyna Cz. Cieszyzna?

To bardzo przyjemna niespodzianka, nie spodziewałem się dwóch zwycięstw na boiskach rywali. Zawsze interesuje nas jedynie najbliższe spotkanie, mecze z mocniejszymi drużynami dopiero przed nami. Nie mamy jakichś ambicji, chcemy uzyskać jak najwięcej punktów. Nie możemy zasnąć na laurach.

Co pan sądzi o świetnej postawie napastników Ganczarczyka (4 gole) i Myśińskiego (3 gole)?

Ganczarczyk przekonuje o tym, że jest snajperem z prawdziwego zdarze-

Nadal poszukuje pan nowych piłkarzy. Ile zawodników dojdzie do zespołu?

Na razie nie wiadomo. Nasza kadra latem zeszczupiała, trzeba ją poszerzyć. Pole do popisu udostępnię wszystkim piłkarzom. Nowym nabytkiem jest Martin Plaskura – były junior Trzyńca.

Co zamierza pan zrobić, by piłkarze nie zaczęli bujać w obłokach?

W poniedziałek kupili sobie gazety i stwierdzili, że są liderami. Musimy znów spaść na ziemię i grać zespołowo, tak, jak do tej pory. Nie można zlekceważyć żadnego rywala. O tym przekonali nas Olbrachcice.

ROMAN BASELIDES

Hawierzów kroczy na czele IA klasy

STARE MIASTO – HAWIERZÓW 1:4 (0:3). Bramki Hawierzowa: Zoller 2, Žuška, Horvat. Sędziował: Křenek.

Gospodarze grali chaotycznie i po przerwie przegrywali już różnicą 3 bramek. Pierwszą po głowie Antonczyka zdobył Žuška, drugą i trzecią Zoller. Najpierw wykorzystał błąd obrońców, później idealne podanie Horvata. W 2. części meczu hawierzowanie nadal utrzymywali lekką przewagę, efektem której była bramka Horvata z rzutu karnego. Gospodarze obniżyli po błędzie bramkarza Poledníka.

BYSTRZYCA – RYCHWAŁD 4:1 (1:0). Bramki: Komár 2, Kušnírák 2 – Severa. Sędziował: Fanc.

O swoim zwycięstwie gospodarze przesadzili dopiero po przerwie. W pierwszej połowie po akcji lewą stroną trafił do siatki Komár. Po przerwie po akcji Komára drugiego gola zdobył Kušnírák. Ten sam zawodnik po błędzie obrońcy strzelił również trzecią bramkę. Goście nie rezygnowali – po rajdzie Glaca obniżył Severa, jednak kropkę nad i postawił drugą bramką w meczu Komár.

W sobotę w Mostach Szańcach odbędzie się międzynarodowy wyścig w biegu na nartorolkach – „KOLEČKOVÁ LYŽE”. Start o godz. 10.00

PTIS Beskid zaprasza wszystkich kolarzy do udziału w imprezie kolarskiej Trzinec – Podbeskidzie. Wyścig odbędzie się w najbliższą niedzielę, start o godz. 9.00 sprzed dworca kolejowego w Trzyńcu.

Ostrawa odetchnęła z ulgą

Spotkanie Trzyńca z Banikiem śmiało można było nazwać świętem futbolu pod Jaworowym. Nawet starzy bywalcy z trudem przypominali sobie, kiedy ostatnio mecz piłkarski Trzyńca oglądało przeszło 2000 kibiców dopingujących swoich pupilów. Ci uzyskując rezultat remisowy, zgottowali fanom sporą niespodziankę. Trener Trzyńca **Lubomír Vašek** życzył sobie, by jego drużyna nie poddała się łatwo. – *Chciałbym Banikowi pogratulować sukcesu. My byliśmy dla niego równorzędnym rywalem. Teraz skoncentrujemy naszą uwagę na meczach ligowych* – powiedział L. Vašek. Szkoleniowiec Banika **Pavel Hapal** po meczu odetchnął z ulgą. – *W ciągu dwóch dni nie miałem czasu, by cokolwiek zmienić. Awans do drugiej rundy pucharu nie przyszedł nam łatwo. Moi podopieczni wpadli do dołka, mam nadzieję, że weźmiemy się w garść. Napastnik Trzyńca **Tomasz Jakus** myślał głównie o trzynieckich kibicach. – Dla nas było to raczej zwyczajne spotkanie, podobnych odegramy jeszcze kilka. Ten atrakcyjny mecz był głównie dla naszych fanów. Chcieliśmy zrobić wszystko, by ich ucieszyć* – powiedział T. Jakus.

ROMAN BASELIDES

Festynowe medale

Jak zapowiadaliśmy we wtorkowym numerze, dziś przynosimy wyniki zmagani sportowych Festynu Górskiego, który w ubiegły weekend odbył się w Koszarzyskach. Warto zaznaczyć, że najstarszym uczestnikiem biegu pod górkę był 67-letni Józef Wacławek z Łomnej Dolnej, najmłodszym natomiast jego zaledwie 4 – letnia wnuczka Izabela Wacławek.

Bieg – Kobiety: do lat 10: 1. Tereza Hóta (10:47), 2. Izabela Wacławek (11:02), 10 – 15 lat: 1. Natalia Kluz (6:03), 2. Magdalena Kluz (6:17), 15 – 50 lat: 1. Martina Stonawska (5:56), 2. Urszula Wacławek (6:40), 3. Beata Kluz (7:17), 4. Ewa Łysek (7:18).

Mężczyźni: 10 – 15 lat: 1. Jakub Kyrych (5:28), 2. Dominik Hóta (5:35), 3. Michał Łysek (5:36), 4. Jakub Kluz (5:49), 5. Michał Haratyk (6:04), 15 – 50 lat: 1. Jan Łysek (4:59), 2. Tomasz Cyhan (5:10), 3. Marek Wacławek (5:52).

Powyżej 50 lat: 1. Józef Wacławek (7:68).

Kolarstwo – Kobiety: do lat 10: 1. Lenka Krzyżanek (8:27), 10 – 15 lat: 1. Michaela Sikora (6:37), 2. Ksenia Krzyżanek (10:15), 15 – 50 lat: 1. Lucie Sikorowa (8:22), 2. Jarmila Krzyżankowa (9:43).

Mężczyźni: 10 – 15 lat: 1. Jakub Kyrych (6:21), 2. Patrik Cyhan (7:12), 3. Michał Łysek (7:57), 15 – 50 lat: 1. Mirosław Sikora (5:26), 2. Jan Łysek (5:28), 3. Tomasz Cyhan (5:31), 4. Maciej Szewczyk (6:32), 5. Jarosław Krzyżanek (6:50).

Siatkówka – 1. Grón Bystrzyca, 2. Gróniczki Mosty, 3. Po akcji w akcji, 4. Tes – Tes.

Ringo – 1. Comeback Cz. Cieszyn, 2. Ringo Team, 3. Baraki Bystrzyca, 4. Epidimis. **(man)**

DZIŚ W NUMERZE:

Młodzi europejczycy o Europie str. 3

Byli solidarni str. 4

PUDŁO – rubryka młodzieżowa str. 5

Zapraszamy polskich kibiców str. 8

SOBOTA
3 WRZEŚNIA 2005
NR 104
ROCZNIK LX
CENA 6 Kčtel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

DO POLSKICH SZKÓŁ CHODZI 2672 DZIECI I MŁODZIEŻY

Nadszedł czas nauki

Z dnem 1 września 2005 roku w polskich szkołach podstawowych na Zaozlu naukę rozpoczęło 2022 uczniów, w polskojęzycznych szkołach średnich zaś 650 młodych ludzi (w tym 451 w gimnazjum). Nasi reporterzy obsłużyli imprezy inauguracyjne nowego roku szkolnego w czterech szkołach – w dwu na zaozlańskich „dołach” i w dwu u podnóża Beskidów.

KARWINA (mro) – Czy chcecie się pilnie uczyć? Czy nie przyniesiecie wstydu waszej szkole? – m.in. na te pytania odpowiadało osiemnastu dzieci, które zostały przez nauczycielkę frysztańskiej szkoły Urszulę Sikorę pasowane 1 września na pierwszoklasistów. W ten sposób dołączyły do 157 uczniów Polskiej Szkoły Podstawowej w Karwinie.

Uroczystość inauguracji nowego roku szkolnego rozpoczęła odśpiewaniem pierwszej zwrotki pieśni „Szumi Jawor” przebiegła w sali Miejsowego Koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego we Fryszacie. – Nasza szkoła nie posiada tak wielkiej sali, zdolnej pomieścić uczniów, rodziców i dziadków, którzy tłumnie przybyli na uroczystość – powiedziała nam **Jadwiga Palowska**, dyrektor frysztańskiej PSP, podkreślając, że szkoła od lat bardzo blisko współpracuje z frysztańskimi pezetkaowcami. Wyrazem tego była obecność na inauguracji roku szkolnego **Danuty Ondruch**, prezes MK PZKO. Zebrani powitali także **Janinę Noszkę**, przewodniczącą

Macierzy Szkolnej oraz nowych pracowników szkoły, nauczycielkę języka angielskiego **Gabriellę Niedobę**, kierowniczkę świetlicy **Michaellę Šafránkę** oraz szefową stołówki **Ewę Żywczok**.

Pierwszoklasiści śpiewali i recytowali wierszyki przygotowane jeszcze w przedszkolu pod kierunkiem nauczycielki **Haliny Skwarły**. W imieniu uczniów programem poetycko-muzycznym i kwiatami przywitały ich uczennice klasy III. Każdemu z pierwszoklasistów wręczono dyplom powitalny, order klasowy na złotą wstążce (barwa klasy), od najstarszych uczniów zaś otrzymali oni rogi obfitości ufundowane przez Macierz Szkolną. – Życzymy wam, byście stali się najfajniejszą klasą w szkole – powiedziała na zakończenie dyr. J. Palowska.

◆ ◆ ◆
ORŁOWA LUTYNIA (wak) – Minutą ciszy i złożeniem kwiatów pod tablicą ofiar II wojny światowej zagaili nowy rok szkolny uczniowie polskiej orłowsko-lutyńskiej podstawówki.

Ciąg dalszy na str. 2

Nowoczesność na patologii

KARWINA (s) – Oddział patologii szpitala w Karwinie Raju otrzymał nowoczesną aparaturę do badania tkanek, która umożliwia bardziej precyzyjne określenie rodzaju choroby, przez którą tkanki zostały zaatakowane, oraz stanu jej zaawansowania.

Łączna wartość nowego sprzętu sięga 850 tys. koron. Składa się nań

mikrotom i sprzężony z kamerą mikroskop, co za 600 tys. koron zakupił karwiński ratusz, oraz komputerowy system do ewidencjonowania danych wartości 250 tys. koron, który z kolei jest prezentem od praskiego banku „ČSOB”.

Jak powiedziała nam **Pavla Rosicka**, ordynator karwińskiej patologii, prostując uproszczoną obiegową opinię o zakresie pracy jej oddziału, patologicznie zajmują się przede wszystkim analizą pobranych od pacjentów tkanek. – Nowy mikrotom potrafi naciąć tkankę na plastry o grubości 5 mikrotomów, co dla laika jest trudno zrozumiałe – wyjaśnia pani ordynator. – To ułatwia nam przygotowanie preparatu i postawienie bardziej precyzyjnej diagnozy. Nasz oddział w skali roku opracuje 8 tys. preparatów, zarówno dla szpitala rajskiego, jak i orłowskiego i górniczego. Z naszych usług korzystają również lekarze prywatni.

Tak samo współdziałający z kamerą mikroskop jest cennym nabytkiem. Umożliwiając zapis i transmisję prowadzonego badania jest niezastąpionym pomocnikiem w szkoleniu młodych lekarzy i laborantów.

Kto pomoże?

PRAGA (mro) – RC przyjdzie z pomocą terenom zniszczonym przez huragan Katrina, poinformowało „Głos Ludu” MSZ. Bierze się pod uwagę rekonstrukcję jednej z instytucji kulturalnych, uniwersyteckich, ośrodków ochrony zdrowia lub obiektów należących do wspólnoty ludności czeskiego pochodzenia w poszkodowanych stanach. Ministerstwo wita wszelkie działania mające na celu niesienie pomocy do rejonu katastrofy. Podaje konto międzynarodowego Komitetu Koordynacyjnego Zagranicznych Czechów o.s. nr 51-2687890247/0100 oraz konto fundacji Adra nr 211211211/0300, v.s.222. MSZ jest gotowe do przeprowadzania procedury rejestracji dalszych podmiotów, które pragną brać udział w zbieraniu środków na pomoc ofiarom huraganu.

Pogoda

SOBOTA – Zachmurzenie umiarkowane, lokalne opady deszczu. Temperatura w dzień od 22 do 26 st., nocą od 15 do 11 st. C.

NIEDZIELA – Bez zmian. Temperatura w dzień od 21 do 26 st., nocą od 12 do 8 st. C.

PONIEDZIAŁEK – Zachmurzenie umiarkowane. Temperatura w dzień od 23 do 27 st., nocą od 14 do 10 st. C.

Nauczycielka Urszula Sikora uroczystość pasuje ołówkiem pierwszoklasistkę Małgorzatę Sikorę.

TRZYNASTE FILMOWE, PIERWSZE TRZYNIECKIE

Lato trwa w kinie

TRZYNIEC (db) – Wierzę, że trzynastka będzie dla nas pomyślna – powiedział **Tadeusz Wantuła**, dyrektor XIII Trzynieckiego Lata Filmowego, otwierając w czwartek wraz z zastępcą burmistrza Trzyńca, **Zbigniewem Głuzą**, kolejny polsko-czesko-słowacki festiwal filmowy. Miało to miejsce w sali trzynieckiego kina „Kosmos”, do której w tym roku przeniósł się główny

program przeglądu. Sama uroczystość otwarcia, na której nie zabrakło oficjalnych gości: przedstawicieli szkół filmowych w Łodzi i Bratysławie, telewizji publicznej w Warszawie i Ostrawie, asocjacji klubów filmowych w Polsce, Czechach i na Słowacji, a także Konsulatu RP w Ostrawie, uświetnił koncert muzyki filmowej i musicalowej.

Ciąg dalszy na str. 5

– Wnuczek już chodzi do szkoły?

Rys. BRONISŁAW LIBERDA

BILANS LATA: W KASACH MNIJ PNIĘDZY

REGION (wak) – Kiepska pogoda tego lata dała się we znaki prawie wszystkim. Odczuli to nie tylko turyści oraz dzieci spędzające wakacje w ośrodkach wypoczynkowych, ale przede wszystkim handlowcy, właściciele pensjonatów i domów wczasowych, kelnerzy i restauratorzy, producenci odzieży, butów i kosmetyków do opalania.

– To był mój najgorszy sezon od kilkunastu lat – powiedział nam **František Rampáček**, właściciel jednego z beskidzkich schronisk. – Sporó turystów wycofało zaplanowane wcześniejsze rezerwacje. Przygotowane pokoje ziejają pustką. Nic tylko podsumowywać straty.

Na spadek gości narzekają także właściciele pensjonatów w Łomnej Dolnej i Milikowie oraz wielu gospodarzy podgórszych i górskich hoteli i schronisk w Beskidach i Jesionikach. Niektórzy twierdzą, że tegoroczny letni sezon „przeżyli” dzięki grupom dzieci, które spędzały u nich wakacje

zorganizowane przez placówki młodzieżowe. Wiele ośrodków, aby zachęcić turystów, drastycznie opuściło ceny zakwaterowania, jednak dobra cena nie była w stanie zrehabilitować złej pogody.

Liczenie strat

Także rozrywka na świeżym powietrzu nie przyniosła oczekiwanych zysków. Najbardziej dało się to we znaki właścicielom karuzeli oraz organizatorom wszelkich imprez muzycznych czy dyskotek pod gołym niebem. O kilka tysięcy ludzi mniej niż w roku poprzednim odwiedziło park wodny w Hawierzowie (w ub. r. przyszło tu ponad 105 tys. osób), straty liczą też gospodarze moteli nad akwenami w Cierlicku i Žermanicach.

Spadek odnotowują producenci napojów chł-

dzących, a także zakłady mleczarskie ze względu na małą sprzedaż m.in. kefirów i maślanki. – W tym sezonie było rzeczywiście gorzej i z pewnością odczują to wszystkie takie, jak my, firmy – twierdzą przedstawiciele takich gigantów „napojowych”, jak pepsi czy coca-cola. Na chłodną i deszczową pogodę tego lata nie narzekają natomiast browary. „Ostravar” zanotował nawet kilkuprocentowy wzrost sprzedaży.

Takim wynikiem nie mogą pochwalić się sklepy odzieżowe. Półki jeszcze teraz zalegają kostiumy kąpielowe, lekkie bluzeczki itp. Większość sklepów nie pozbyła się letnich kolekcji, więc sukcesywnie wyprzedają ją z wysokimi, nawet 80 proc., zniżkami. Niktym zainteresowaniem cieszyły się również kosmetyki do opalania.

Synoptycy zapowiadają poprawę pogody. Zdaniem właścicieli schronisk i ośrodków rekreacyjnych, sprzedawców czy producentów napojów, tegorocznego budżetu już to nie uratuje.

Co z tą prywatyzacją?

CZ. CIESZYN (kor) – Samorząd na swym nadzwyczajnym czwartkowym posiedzeniu większością głosów podjął decyzję o odwołaniu uchwał dotyczących prywatyzacji miejskich mieszkań. Dotyczy to – jak poinformował nas burmistrz **Henryk Sznapka** – nie tylko obiektów z lokalami komercyjnymi, które miały być sprzedane w ramach tzw. trzeciej fali prywatyzacji mieszkań, ale i tych domów, które nie zostały sprywatyzowane w poprzednich dwóch etapach.

Sznepka powiedział nam, że samorząd zajmie się ponownie sprawą prywatyzacji miejskich mieszkań i lokali komercyjnych na swoim posiedzeniu w środę 21 września br.

Ankieta wypadła dobrze

HAWIERZÓW (wak) – Dyrekcja hawierzowskiego szpitala zaznajomiła się z wynikami anonimowej ankiety, w której przez trzy miesiące pacjenci wyrażali swoje opinie na temat świadczonych usług na poszczególnych oddziałach. Wypowiedziało się w niej ponad dwa tysiące osób. Trzy czwarte z nich wyrażało się pozytywnie o pracy personelu medycznego i świadczonych usług. Raport z przeprowadzonej ankiety omawiany jest obecnie przez personel na spotkaniach oddziałowych.

U rodaków

■ Powiat cieszyński liczy straty wywołane przez ubiegłotygodniową powódź. Chociaż szacunki są dopiero wstępne, wiadomo już, że straty idą w miliony złotych. Wielka woda najmocniej zaatakowała gminy Hażlach, Zebrzydowice, Strumię, Goleszów, Dębowiec i sam Cieszyn. Uszkodzeniu uległo kilkadziesiąt odcinków dróg, w tym powiatowe Międzywiecie – Dębowiec i Drogomyśl – Pruchna oraz Pruchna – Kończyce Małe. Nie funkcjonowało 50 stacji transformatorowych, podtopieniu uległy liczne domostwa, mieszkania i piwnice.

■ Przez cały miniony weekend i jeszcze w poniedziałek i we wtorek na Olzie trwała strażacka akcja „łowienia” oleju, który płynął graniczną rzeką. Wyciek nastąpił w piątkowe popołudnie, 26 VIII, w trzynieckiej hucie. Do rzeki przedostało się 70 litrów oleju.

■ Ten rok był też wyjątkowo fatalny dla rolników. Gdy zboże dojrzewało, była susza. Gdy trzeba było zbierać – przyszły gwałtowne opady deszczu. Spowodowały one opóźnienie żniw i obniżenie i tak już skromnych plonów.

■ Stowarzyszenie Lokalne salezjańskiej Organizacji Sportowej „Radosć” w Chybiu przegrało proces z miejscową cukrownią domagającą się od tej organizacji opuszczenia pomieszczeń w budynku przy ul. Bielskiej. Umowę z „Salosem” zerwał również powiat cieszyński. Starostwo zapewni jednak, że nie oznacza to zakończenia działalności warsztatów terapii zajęciowej dla osób niepełnosprawnych, prowadzonych w spornym lokalu.

■ Zakończył się organizowany pod prasowym patronatem „Głosu Ziemi Cieszyńskiej” XIV międzynarodowy Festiwal Muzyki Wokalnej „Viva il canto”. Podczas gali finałowej, zatytułowanej „Koncert trzech tenorów kontra”, wystąpiło 3 kontratenorów: Michał Czerniawski, Tomasz Szpiec i Michał Wajda-Chłopicki. Wspomagały ich sopranistki Oliwia Ohl-Szulik, Sabina Olbrich-Szafranec i Magdalena Witczak. Orkiestrą Filharmonii Zabrzeńskiej dyrygował Sławomir Chrzanowski, a koncert prowadziła Małgorzata Mendel.

■ Na ostatnim miejskim forum stała sprawa sportu w Cieszynie. Dyskusja odsłoniła w miarę prawdziwy obraz sportowego życia 40-tysięcznego miasta. Funkcjonujące obecnie w Cieszynie kluby i stowarzyszenia (jest ich 12) umożliwiają uprawianie różnych dyscyplin, brakuje jednak drużyn wyczynowych. W Cieszynie nie ma bowiem ani jednej drużyny występującej w lidze państwowej (nie licząc drugoligowych tenisistek MKS Cieszko), a honor próbują ratować karatecy, motocrossowcy i snowboardziści. Umarła ligowa siatkówka i koszykówka, o piłce nożnej nie mówiąc.

■ Cieszyńanie, którzy przychodzą na spacer na Wzgórze Zamkowe, są zdumieni. Już po raz drugi w tym roku zakwitły tutaj magnolie! To niezwykle, bo piękne kwiaty zwykle podziwiamy na początku maja.

■ W powiecie bielskim jest kilkadziesiąt dużych hodowców drobiu, na ich fermach żyje około 1 mln ptaków. W okolicy są 4 duże zbiorniki wodne i ponad 200 stawów, nad które ściągają różne gatunki dzikich ptaków. Trafiają się wśród nich także ptaki przylatujące z rejonów zagrożonych ptasiej grypy. Powiatowy inspektorat weterynarii przygotował informacje na temat ptasiej grypy dla wszystkich właścicieli ferm drobiu w Bielsku i okolicach. Hodowcy powinni trzymać ptaki w zamknięciu, nie wpuszczać na fermy przychodzących osób i zgłaszać weterynarzom każdy przypadek choroby i padnięcia ptaków. Opr. (man)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Uczniowie orłowsko-lutyńskiej podstawówki z nauczycielką Haliną Štěrba. Dwójka dzieci z kwiatami i „rogami obfitości” to pierwszoklasiści, Anetka Kitschka oraz Jakub Štábla.

Nadszedł czas nauki

Dokończenie ze str. 1

Ze szczególnymi honorami powitano dwóch pierwszoklasistów – od nauczycielki Haliny Štěrba otrzymali oni róg obfitości pełen smakolików, a od piątków – kwiaty. Program kulturalny zagajono od skoku przez próg. – To zwyczaj, który przed laty przyjęto w naszej szkole – mówi dyrektorka Hanna Hila. – W ten sposób przed-szkolacy stają się uczniami.

Na program, w którym zaprezentowali się wszyscy uczniowie, złożyły się wiersze i piosenki. Występy zakończono wspólnym odśpiewaniem pieśni „Witaj szkole”. Z kolei dyrektorka zaznajomiła uczniów i rodziców towarzyszącym swoim pociechom w pierwszym dniu szkolnym z imprezami, które organizowane będą w ciągu następnych dziesięciu miesięcy. Życzenia pomyślności w nauce złożyli uczniom i pedagogom przedstawiciele MK PZKO, Macierzy Szkolnej oraz zespołów folklorystycznych „Skotnica” i „Skotniczka” – Zofia Heinz, Beata Grzebień oraz Dorota Blachowska.

Ogółem w roku szkolnym 2005/2006 w ławkach orłowsko-lutyńskiej placówki zasiadło 19 uczniów, w tym sześciu piątoklasistów. – W następnych dwóch latach miałyby być lepiej.

W klasie „Średniaków” miejscowego przedszkola do nauki przygotowuje się bowiem ośmiu maluchów – twierdzi H. Hila.

◆ ◆ ◆
MOSTY K. JABŁONKOWA (kor) – Zaledwie czwórka ubiegłorocznych przedszkolaków pasowano w czwartek w Mostach na pierwszoklasistów. Wszystkie maluchy otrzymały z rąk dyrektorki Aurelii Śliż i zastępcy wójta Alojzego Martynka – dla umilenia pierwszego dnia w szkole – „rogi obfitości” ze słodką niespodzianką i zabawką.

Mostecką szkołę powitała ponadto dwójka nowych szóstoklasistów, którzy będą do niej dojeżdżać z Łomnej Dolnej. Krótki program artystyczny przygotował na uroczystość pierwszego dzwonka chór szkolny pod kierownictwem nauczycielki Elwiry Zwyrtek, zabrzmiało też kilka wierszy.

Tak jak w ubiegłym roku szkolnym, do szkoły będzie uczęszczać 57 uczniów. Placówka jest nadal samodzielna – tworzy ona podmiot prawny wspólnie z polskim przedszkolem, które liczy obecnie 19 dzieci.

◆ ◆ ◆

ZA DWA TYGODNIE, 17 WRZEŚNIA:

IX Baginiecki Festyn Szkolny

IX Baginiecki Festyn Szkolny, organizowany przez Macierz Szkolną w RC, odbędzie się 17 września 2005 roku przy starej szkole na Bągińcu. O fakcie tym poinformował nas Zarząd Główny tej organizacji.

A oto szczegóły programu:

O godz. 10 odbędzie się zapis uczestników Górskiego Wyścigu Rowerowego koło remizy w Piosku, natomiast o 10.30 przewidziany jest w tym miejscu start wyścigu z metą przy szkole. Również o godz. 10 przed hotelem na Bągińcu rozpocznie się turniej siatkówki.

Początek właściwego festynu wyznaczono na godz. 12.00. Główną jego atrakcją mają być tym razem „Międzynarodowe Gorolskie Gry”, w których udział wezmą grupy taneczne zespołów z Wisły, Żyliny i Oldrychowic. Po tym

konkursie nastąpi pokaz taneczny zespołów uczestniczących w „Grach”. Do obejrzenia będzie wystawa koronek koniakowskich i prac ręcznych Klubu Kobiet z Bystrzycy.

Dla festynowych gości przygotowano smaczną baginiecką kuchnię regionalną, a także loterię fantową.

Oprawę muzyczną imprezy zapewni kapela góralska, natomiast do tańca grać będzie grupa Marka Waszuta „My Moment” z udziałem solistki.

Poproszono nas o podkreślenie faktu, że na IX Baginiecki Festyn Szkolny serdecznie zaprasza Zarząd Główny Macierzy Szkolnej, przede wszystkim zaś gospodarz i główny organizator imprezy, Karol Baron, którego wspiera (również w kuchni) Klub Młodych Sympatyków Bągińca oraz Jerzy Mruzek, właściciel hotelu na Bągińcu. (s)

Ciekawostki

Pod nadzorem

Żywność przywożona na łódzkie lotnisko Łabinek przez podróźnych spoza Unii Europejskiej będzie niszczone. To jedno z przedsięwzięć, które ma zabezpieczyć region łódzki przed sprowadzeniem ptasiej grypy. Przy punktach odprawy celnej na Lublinku ustawiono już pojemniki, do których pasażerowie spoza Unii muszą wrzucać wszystkie artykuły spożywcze, które nie są hermetycznie zapakowane. Konfiskowane będą nawet kanapki. Niebezpieczne odpady przewiezione zostaną specjalnym samochodem do Zgierza. Tam zostaną zutylizowane w spalarni.

Miał tygrysa, ma...

Włoski minister ds. reform, Roberto Calderoli z Ligi Północnej, słynący z wygłaszania kontrowersyjnych opinii, zaskoczył po raz kolejny. W wywiadzie dla dziennika „La Stampa”

ujawnił, że w swej willi w Bergamo miał kiedyś tygrysa, a teraz ma dwa wilki. Tygrysa musiałem się pozbyć, bo pożarł psa. Teraz mam dwa wilki, malutkie, mają kilka miesięcy, opiekuję się nimi. Oburzenia nie kryją obrońcy praw zwierząt, którzy przypominają, że jest to nielegalne. Jak podkreślili ekologowie, trzymanie w domu rzadkich, egzotycznych, niebezpiecznych i chronionych gatunków zwierząt jest zabronione, a dotyczy to zarówno tygrysa, którego miał kiedyś minister, jak i wilków. Wg prawa, za przetrzymywanie zwierząt będących pod ochroną grozi nie tylko wysoka grzywna, ale nawet od dwóch do ośmiu miesięcy aresztu.

Bezpieczny sierpień

W sierpniu br. zagrożenie wirusami lub pułapkami phishingowymi było nadzwyczajnie niskie. Wygląda na to, że osoby zajmujące się pisaniem

i rozsyłaniem wirusów oraz pułapek phishingowych nie wróciły jeszcze z wakacji. Jak pisał Postini, w sierpniu liczba wirusów zmniejszyła się o 30 proc., a liczba phishingowych maili spadła aż o 90 proc., w porównaniu do lipca 2005. Przedstawiciele Postini podkreślają, że sytuacja może ulec zmianie ze względu na ostatni atak robaka Zotob. Jednak szybko dodają, że Zotob nie zbliżył się nawet do listy najgroźniejszych wirusów, które od wielu miesięcy stanowią dla internautów największą udrękę – Mytob oraz Netsky. Mamy nadzieję, że wakacje dla twórców internetowych śmieci potrwają jak najdłużej. W końcu każdemu należy się solidny wypoczynek.

Nie powodują raka

Nowe badania brytyjskich naukowców z Institute of Cancer Research wskazują na brak istotnego powiązania między wykorzystywaniem tele-

Ponownie pod Gańczorkę

CZ. CIESZYN/ISTEBNA (kor) – Dzień 9 września dla wielu Zaolziaków kojarzy się ze spotkaniem przy źródle Olzy pod Gańczorką. W tym roku dzień ten, nazwany Świętą Źródła, wypada na piątek. Organizuje go ZG PZKO.

Uczestnicy spotkania jadą pociągiem do Nawsia, który odchodzi z Cz. Cieszyna o godz. 8.20. Od nawieskiego dworca autokary dowiozą ich na przejście graniczne w Bukowcu. Po przekroczeniu granicy (piechota) podzielią się na grupy. Pierwsza grupa dojedzie autobusem na Stecówkę, skąd przez Pietroszonkę uda się pod Gańczorkę. Druga wyjedzie na Koczary Zamek i stąd piechotą niebieskim szlakiem dotrze do źródeł Olzy, trzecia dojedzie autokarem bezpośrednio pod stok Gańczorki.

– Spotkanie przy źródle Olzy urozmaici jedna z miejscowych górskich kapel, zaśpiewamy też wspólnie kilka pieśni. Zachęcam też amatorów pióra, by zabrali na Gańczorkę swoje wiersze, chętnie ich wysłuchamy – powiedział „GL” główny organizator spotkania, Władysław Kristen. – Do Nawsia powinniśmy powrócić ok. godz. 16.00.

W. Kristen zaprasza też w poniedziałek 5 września o godz. 16.00 uczestników czerwcowego rajdu rowerowego pod Gańczorkę na spotkanie w sali posiedzeń Kongresu Polaków, na którym zostanie odtworzony film z tej imprezy. Na miejscu będzie do nabycia w formacie DVD lub VHS.

Miasto oczyma dzieci

HAWIERZÓW (wak) – W sali wystawowej V. Wünschego w hawierzowskim Domu Kultury L. Janáčka otwarta wczoraj została XV Międzynarodowa Wystawa Rysunku i Grafiki Dziecięcej pt. „Piękny jak kwiat jest nasz kraj...”.

Prezentowane prace są plonem ogłoszonego na początku roku konkursu plastycznego. Co roku inna jest tematyka konkursu. W tym roku na rysunkach malowanych różną techniką – ołówkiem, kredką, węglem i farbami, można obejrzeć prace ilustrujące 50-letnią historię miasta.

Na konkurs wpłynęło 2040 prac dzieci z 15 państw. Najwięcej, bo 1300 rysunków, przysłali przedszkolacy oraz uczniowie szkół podstawowych i średnich z RC, z Polski (397), Słowacji (180) i Litwy (61). Jury wybrało 322, spośród których 180 znalazło się na wystawie w DK L. Janáčka, 69 w Bibliotece Miejskiej przy ul. Śrámka, pozostałe 73 prace w szkole-organizatorce.

Młodzi Europejczycy o Europie

● Korespondencja własna »Głosu Ludu« ze szkoły letniej w Hannoverze ●

Ilu z nas ma właściwie pojęcie o tym, jak jesteśmy my, obywatele państw Unii Europejskiej, reprezentowani w instytucjach tej rozrastającej się ostatnio organizacji? Co wiemy o luce, jaka dzieli nas od Brukseli i o tym, jak rozgrywane są tam nasze własne sprawy? Przynajmniej, że ciągle o wiele bardziej pociąga nas reprezentacja polityczna na poziomie państwa niż ta na poziomie najwyższym, ponadnarodowym. Widać to wyraźnie w statystykach ukazujących jeszcze żałośniejsze zaangażowanie elektoratu w wypadku referendum w sprawie akcesu unijnego (55,2%) lub wyborów do Parlamentu Europejskiego (28,3%) niż wyborów do Izby Poselskiej w RC (58%).

Przyznam, że na mnie też Bruksela sprawia nieraz wrażenie abstrak-

cyjnego kosmosu, w którym musi się pogubić nawet bezpośredni uczestnik tamtejszych wydarzeń. Dlatego też z aprobatą zareagowałem na propozycję pana Bronisława Walickiego – przysłań do mnie osobiście, jak również opublikowaną w „GL” 21 lipca – wzięcia udziału w szkole letniej, której tematem był problem zmniejszenia dystansu, jaki dzieli obywateli reprezentowanych od tych, którzy ich reprezentują. Przedsięwzięcie to, opierające się na idei nieformalnej edukacji („żyć i uczyć się razem”) realizowane było w północnoniemieckim Hannoverze w dniach 15-26 sierpnia br.

W miłych warunkach ośrodka Stephansstift, stanowiącego centrum nauczania dorosłych, który utrzymy-

wany jest przez kościół ewangelicki, spotkało się 29 osób z 10 krajów w wieku 18-25 lat oraz sześciuosobowa – również międzynarodowa – sympatyczna grupa zdolnych organizatorów, mieszcząca się w tylko ciut wyższym przedziale wiekowym. W sumie reprezentowaliśmy 8 krajów Unii Europejskiej (Czechy, Dania, Francja, Łotwa, Polska, Węgry, Wielka Brytania, Włochy) i dwa kraje kandydujące (Rumunia, Turcja). Językiem spotkań był angielski. Ciekawie się złożyło, że nasz kraj reprezentowało dwu Polaków z Zaolzia – Jakub Kawulok z Gródka, student prawa na UJ w Krakowie, i ja. Oficjalna reprezentacja Polski była obok rumuńskiej najliczniejsza – po 5 osób, natomiast dzięki naszej zaolziańskiej dwójce polszczy-

zna rozbrzmiewała w Hannoverze częściej.

Co ciekawe, bardziej „politycznie zaangażowane” okazały się kobiety, których przybyło aż 20, podczas gdy mężczyźni tylko 9. Czy w najbliższej przyszłości odbije się to na zmianie proporcji płci w wyrażnie jeszcze zmaskulinizowanych instytucjach politycznych? Zważywszy na to, co prezentowały podczas zajęć nasze koleżanki, sądzę, że tylko byśmy na tym zyskali!

Każdy dzień wypełniony był po brzegi zajęciami (od 9.15 do 22.00 z przerwami na posiłki), choć nie zabrakło też w tym czasie zabawy. Uczyliśmy się poznawać swe kraje w sposób zarówno formalny, jak i luźny. W podobny sposób wymienialiśmy poglądy na temat reprezentacji i bycia reprezentowanym, istotności prawa do głosowania, dyskryminacji, zastanawialiśmy się nad aktualnym obecnie problemem wyborów w Niemczech, pracą polityczną na poziomie lokalnym, mniejszościami narodowymi na terenie Europy, dyskutowaliśmy o rozszerzeniu Unii Europejskiej (najwięcej kontrowersji wzbudzał problem turecki), budżecie UE itp. Wraz z Jakubem przedstawiliśmy nasz kraj i jego kulturę, nie zapominając przy tym o mniejszości polskiej i naszym regionie. Pod koniec zaś dla rozluźnienia przeprowadziliśmy konkurs na najlepszą wymowę słynnego czeskiego bezsamogłoskowego zdania „strč prst skrz krk”, który wypadł... fatalnie.

Podczas wieczoru poświęconego organizacjom pozarządowym postarałem się zapoznać uczestników z posłanictwami i celami Kongresu Polaków w RC oraz kłopotami, z jakimi boryka się nasza mniejszość na Zaolziu. Jakub zaś podczas dyskusji panelowej omó-

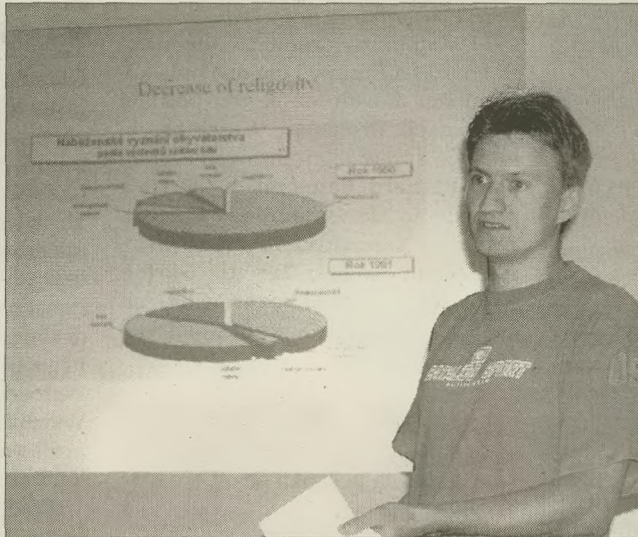
wił problem reprezentacji RC w UE. Jednym z najciekawszych punktów programu okazała się gra symulująca funkcjonowanie instytucji UE, w której każdy na kilka godzin wcielił się w rolę przedstawiciela państwa, komisji europejskiej, lobbyści bądź dziennikarza. Dwójka Niemców specjalizujących się w aranżowaniu podobnych symulacji twierdziła, że będzie to dla nich nowe doświadczenie, jako że dotąd symulowali raczej konflikty (typu Balkany, Irak, Korea). Podczas gry mogliśmy się jednak na własnej skórze przekonać, że Unia Europejska to też w dużej mierze... konflikt. Oprócz spotkań z ludźmi udzielającymi się politycznie oraz pracownikami instytucji europejskich, mieliśmy możliwość zwiedzić stolicę Dolnej Saksonii, Hannover, jak również stolicę Niemiec, Berlin (m.in. dwa parlamenty: berliński oraz ogólnoniemiecki, czyli Bundestag). Pod koniec podjęliśmy pracę nad stworzeniem swego rodzaju kodeksu etycznego dla parlamentarzystów europejskich.

Czy wszystko powyższe, co brzmi tak szumnie, będzie miało jakiekolwiek praktyczne konsekwencje? Czy przyczyniliśmy się choć trochę do zatarcia luki pomiędzy nami a naszymi reprezentantami? Już w czasie spotkania zauważyć się dało, jak różna może być wiara w użyteczność takich działań... Z grubsza rzecz biorąc osoby młodsze spośród naszego grona wykazały się chyba nieco bardziej entuzjastycznym zaangażowaniem, rzecz by można idealistycznym nastawieniem, uczestnicy zaś niemal ćwierćwiekowi odznaczali się z kolei nieco większym sceptycyzmem i trzeźwym realizmem. Tak czy inaczej, na pewno oprócz niezatartych wrażeń i miło spędzonego czasu, spotkanie przyniosło też efekty w postaci poszerzenia naszej wiedzy, rozwinięcia kreatywności i zdolności komunikacyjnych, a przede wszystkim dało cenny impuls do większego zainteresowania omawianą problematyką.

BOHDAN MAŁYSZ

Jakub Kawulok w Bundestagu.

Bohdan Małysz w trakcie prezentacji Republiki Czeskiej.

Od Cesarskiej po ulicę Główną

Ulica Główna w Cz. Cieszynie w swej ponad stuletniej historii wiele razy zmieniała nazwę. Jak poinformował nas historyk, Petr Beck, z Muzeum Ziemi Cieszyńskiej, pod koniec XIX wieku została nazwana Kaiserstrasse (ul. Cesarska) a w kilka lat później Sachsenbergstrasse (Saska Kępa). W 1916 r. do Cieszyna przybył z wizytą cesarz niemiecki Wilhelm, ponieważ na zamku cieszyńskim miało wówczas siedzibę dowództwo naczelne sojuszniczej armii austro-węgierskiej. Jako że monarcha przejeżdżał Sachsenbergstrasse, był to wystarczający powód ku temu, by ulicę przemianować na Wilhelmstrasse. Po zakończeniu pierwszej wojny światowej, kiedy jeszcze nie było jasne, jeśli Cieszyn wejdzie w granice Polski czy Czechosłowacji, ulicy nadano nazwę Saska Kępa. Jednak po rozdzieleniu miasta nad Olzą, które dotychczas stanowiło jedną całość, polską nazwę Saska Kępa zamieniono na czeski odpowiednik.

Zabór Cz. Cieszyna przez wojsko polskie przyniósł z sobą kolejną

zmianę, tym razem na ul. Piłsudskiego. Podczas okupacji niemieckiej ulicę przemianowano na Göringstrasse. Stan ten trwał do roku 1943, kiedy po klęsce Luftwaffe w bitwie o Wielką Brytanię, a następnie załamaniu się ofensywy niemieckiej pod Stalingradem, popularność Göringa gwałtownie zmalała. Z tego powodu główną arterię komunikacyjną Cieszyna od tej chwili nazywano Hitlerstrasse. Jednakże po wyzwoleniu miasta przez Armię Czerwoną w maju roku 1945 zdecydowano, by ulica została poświęcona dyktatorowi bolszewickiemu, Stalinowi.

Po jego śmierci czeskosłowacki

scy mieszkańcy doczekali się nazwy ul. Rewolucyjna. Ta jeszcze w okresie tzw. Praskiej Wiosny w r. 1968 zmieniła się na krótko na ul. Svobody, by wrócić do nazwy Rewolucyjna. Na początku lat 90. ub. wieku zaczęła obowiązywać obecna nazwa ul. Główna.

CZESŁAW GAMROT

Niewlele mlejskich ulic w swej historii tak często zmieniało swą nazwę, jak ul. Główna w Cz. Cieszynie.

Breakshow

Byliśmy grzeczni przez cały rok, słuchaliśmy rodziców i nie biliśmy dzieci, należy nam się więc nagroda – możemy napoić swoje znudzone oczodoły nie jednym, lecz dwoma programami reality-show. Dwie stacje komercyjne stają w szranki, walcząc o oglądalność.

Już od początku bawie się wyśmienicie. Staram się zachować obiektywny punkt widzenia i nie czytać tylko jednej gazety, każdy z głównych dzienników wydaje się bowiem być kupiony przez inne stronnictwo.

Tym razem dosyć mocno dały o sobie znać konsekwencje między gazetą „MF Dnes” a stacją Nova. Krytyk Mirka Spáčilová, która od dłuższego już czasu ma fioła na punkcie „nowackich” estrad, tym razem kompletnie zjechała program Primy, opisując go jako nudny i niesmaczny, podczas gdy antré Big Brothera było w jej oczach dynamiczne, zaskakujące i obiecujące wiele na przyszłość. Oczywiście tak naprawdę nie ma większej różnicy między tymi dwoma lipami, czas pokaże, komu uda się ugryźć więcej z kołacza oglądalności. Na razie wygrywa Prima.

Śmieszne też jest, jak to sam fenomen „reality show”, który w świecie przeżywał swój boom kilka lat

temu a obecnie znajduje się w fazie zaniku, został przez dziennik opisany jako nowoczesny i progresywny, ogłoszono wręcz rozpoczęcie nowej ery.

Tego typu wiadomości nie zaskoczyły mnie jednak aż tak bardzo. O wiele bardziej poruszyła mnie dyskusja, jaka wywiązała się na pewnym portalu internetowym.

Jeden uczestnik skopiował tam tekst wyjaśniający pochodzenie terminu „big brother”, wielce się dziwiąc temu, iż pochodzi on z książki jakiegoś angielskiego pisarza. W tym momencie musiał się obrócić nie tylko sam Orwell (w grobie), ale także wszystkie polonistki, bohemistki itp. (na kocach, łapiące ostatnie promienie przed rozpoczęciem roku szkolnego).

Jezusicku, wciskajcie dzieciakom do łap książki od czasu do czasu, bo później z tego takie pokraki wyłożą. Faszeryjcie je trochę kulturą, bo pewnego pięknego dnia dowiecie się od nich, że Szwajka napisał ten bramkarz hokejowy, Sienkiewicz robił scenariusze do filmów, Picasso projektował samochody dla Citroena a Chopin to ten, co wódkę w Polsce produkuje.

To dopiero będzie szoł.

Łał, ale szoł!

FELIETON DARKA JEDZOKA

BIBLIOTEKA REGIONALNA W KARWINIE, STOWARZYSZENIE POLSKIEJ KSIĄŻKI I »GŁOS LUDU« ZAPRASZAJĄ DO UDZIAŁU W ANKIECIE

»Książka Zaolzia«

Rozpoczynamy dziś prezentację zaolziańskiej produkcji wydawniczej. Ze względu na to, że większość zasobów bibliotecznych i zbiorów prywatnych z okresu międzywojennego została bezpowrotnie utracona w czasie działań wojennych, prezentowane na łamach „Głosu Ludu” publikacje są datowane po 1945 roku. Nie znaczy to jednak, że w naszym rankingu głoszący nie mogą podawać tytułów książek z okresu dwudziestolecia międzywojennego. Bogactwo zaolziańskiej produkcji wydawniczej nie pozwoli nam przybliżyć wszystkich publikacji i w żadnym wypadku kolejność prezentacji nie powinna wpływać na wynik głosowania w ankiecie „Książka Zaolzia”.

Prezentację zaolziańskiej produkcji wydawniczej rozpoczynamy książką, która niewątpliwie jest jedną z najpopularniejszych publikacji na Zaolziu, która znajduje się prawie w każdym zaolziańskim domu. Książką tą jest „Kuchnia śląska” Emilii Kołder, wydana w wydawnictwie Profil w roku 1972 w nakładzie 35 000 egzemplarzy (jego część przeznaczono do sprzedaży na rynku w Polsce).

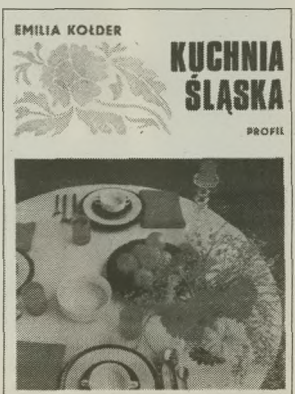
Wśród wydawców i księgarzy nie od dziś wiadomo, że dobrze napisana i wydana książka kucharska na pewno znajdzie swych odbiorców i będzie się cieszyła popularnością wśród czytelników. Także w wypadku „Kuchni śląskiej” zasada ta się potwierdziła i w roku 1978 ukazało się II wydanie, również w nakładzie 35 000 egzemplarzy, tym razem przeznaczone prawie wyłącznie na rynek polski.

„Kuchnia śląska” Emilii Kołder jest typowo regionalną książką kucharską prezentującą dania pojawiające się w powszedniej i świątecznej kuchni Śląska Cieszyńskiego. Autorka Emilia

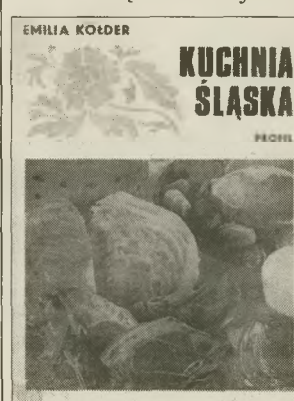
Kołder była śląską gospodynią, która przez lata praktyki na weselach i innych uroczystościach regionu zdobyła sławę znawczyni sztuki kulinarnej regionu.

Ze względu na to, że większość nakładu przeznaczono na rynek polski, w książce zastosowano polskie nazewnictwo kulinarne podając w nawiasie nazwy regionalne przypraw i składników – np. ziele angielskie (nowe korzenie), czarne jagody (borówki), przyprawa do zup (maggi).

Mimo zmieniających się mód kulinarnych „Kuchnia śląska” Emilii Kołder w naszych kuchniach ma swoje stałe miejsce.

1. wydanie

2. wydanie

MIJA 25 LAT OD ROBOTNICZEGO PROTESTU W GDAŃSKIEJ STOCZNI

Byli solidarni

Cała Polska świętuje 25-lecie wybuchu robotniczego protestu w sierpniu 1980 roku.

Obchody związane są z jubileuszem podpisania Porozumień Sierpniowych

i powstaniem Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”.

W poniedziałek spotkali się posłowie i senatorowie na uroczystym posiedzeniu Zgromadzenia Narodowego w Sejmie. W Warszawie i Gdańsku rozpoczęły się międzynarodowe konferencje poświęcone fenomenowi sierpnia '80, w wielu miastach polskich zabrzmiły koncerty (rozpoczął je wspaniały spektakl multimedialny Jeana Michela Jarre'a w Gdańsku), spektakle, wystawy, składano kwiaty, odsłaniano pomniki, bito medale okolicznościowe (500 z nich zostanie wręczonych obywatelom – osobistościom, intelektualistom, dziennikarzom, którzy przed 25 laty nie zawahali się nieść pomoc polskiej opozycji), urządzano konferencje polityków (np. gdańska „Od Solidarności do Wolności”) i drukowano znaczki pocztowe. Pod hasłem „Nie ma godności bez Solidarności” odbył się w Gdańsku Oliwie XVIII Zjazd liczącej obecnie 700 tys. członków organizacji. Były uroczystości kościelne, jak msza celebrowana przez metropolitę krakowskiego, abp. Stanisława Dziwisza, wysłannika papieża Benedykta XVI.

Według uczestników uroczystości rocznicowych, powstanie „S” to jedno z najważniejszych wydarzeń najnowszej historii Europy.

Bohaterem uroczystego spotkania posłów i senatorów w Zgromadzeniu Narodowym był legendarny przywódca „Solidarności” Lech Wałęsa. W swoim wystąpieniu powiedział m.in.: *W 1980 r. pod jednym sztandarem „Solidarność” zgromadziły się po raz pierwszy w czasach powojennych wszystkie grupy społeczne; to był klucz do sukcesu; stan wojenny to zrujnował. Strona wolnościowa, wyhamowana i osłabiona stanem wojennym, utraciła szansę wyprzedzenia o 10 lat innych krajów w bloku komunistycznym, jednocześnie zgubiła rytm zmagania pierwszej „S”. To spowodowało zawarcie po drodze lichego kompromisu przy okrągłym stole. Uratowanie, naprawienie i odzyskanie szans nastąpiło w kolejnej wygranej bitwie.*

Uroczystości rocznicowe odbywały się na gdańskim Placu Stocznia upamiętniającym tragiczne wydarzenia 1970 roku.

Wałęsa wyraził też wiarę, że zwycięstwo solidarnościowe wejdzie na stałe do polskiego dziedzictwa narodowego i zapisze się w zbiorowej pamięci. Zaznaczył, że w sierpniu 1980 r. udało się pokonać rozwiązania narzucone zdradą, podstępem i siłą po II wojnie światowej. (...) Efekt tamtych dni jest tak wielki, że nie mieści się w wielu nawet świątyniach umysłach. Co niektórzy tłumaczą te zdarzenia przez budowanie bzdurnych teorii o zdradzie, o manipulacji.

Wobec Boga, wszystkich świętości i całego świata oświadczam, że żadna manipulacja czy zdrada nie miała miejsca. Że nikt, żadna tajemna siła, jak się głosi, a więc ani SB, KGB, CIA czy Mosad, ani żadna inna siła nie została dopuszczona do decyzji podejmowanych w mojej obecności przez naszą wolnościową, a potem solidarnościową stronę. (...) W tym pokoleniu zamknęliśmy epokę podziału, bloków, granic, otwierając epokę prowadzącą do globalizacji. Globalizacja nie jest zła czy dobra – zależy, co w niej umieścimy. Polska w układzie globalizacyjnym będzie miała zabezpieczone właściwe miejsce, krwią i potem zdobyte, które będzie ugruntowywała intelektem i pracowitością kolejnych pokoleń.

Nie ma wolności bez „S”, ale nie ma solidarności bez zaufania i wzajemnego szacunku – przekonywał z kolei prezydent RP Aleksander Kwaśniewski podczas rozpoczętej w poniedziałek w Warszawie trzydniowej konferencji „Od Solidarności do Wolności”. Złożył też słowa podziwu i szacunku Wałęsie – wielkiemu przywódcy polskiego Sierpnia. Kwaśniewski otwarcie przyznał rację uczestnikom strajków z 1980 r. 25 lat temu nie stałem z panem po jednej stronie, dziś jednak nie mam wątpliwości, że pana wizja Polski wiodła nas w dobrym kierunku – zwrócił się do Wałęsy Kwaśniewski. – „Solidarność” jest wielką lekcją o tym, że nie ma w historii rzeczy niemożliwych.

Uroczystemu zgromadzeniu posłów i senatorów w Sejmie współprzewodniczył marszałek Sejmu I kadencji Wiesław Chrzanowski. W jego opinii, „S” lat 1980–81 i stanu wojennego była ostatnim etapem zmagania narodu polskiego o odzyskanie suwerenności i niepodległości.

Posiedzenie prowadzili wspólnie Chrzanowski i obecny marszałek Sejmu Włodzimierz Cimoszewicz. Wzięli w nim udział też m.in. marszałek Senatu I kadencji Andrzej Stelmachowski i aktualny marszałek tej Izby Longin Pastusiak, a także prezydent Aleksander Kwaśniewski, premier Marek Belka, ks. prałat Henryk Jankowski, Bogdan Lis, Bogdan Borusewicz, Zbigniew Bujak, Władysław Frasyniuk, Tadeusz Mazowiecki, Henryk Wujec, Bronisław Geremek, Jan Lityński, obecny szef „S” Janusz Śniadek, b. prezydent RP na uchodźstwie Ryszard Kaczorowski i były premier Jerzy Buzek.

W posiedzeniu nie uczestniczyli posłowie związani z Ruchem Patriotycznym Antoniego Macierewicza i Jana Olszewskiego, którzy w debatach publicznych jasno przedstawiając pogląd, iż Wałęsa był agentem bezpieki, a rozwój społeczny w ciągu minionych 25 lat układał się wg scenariusza służb specjalnych. Na uroczyste posiedzenie nie przyszła też większość parlamentarzystów LPR, w tym Roman Giertych. Zamiast tego w niedzielę Ruch Patriotyczny zorganizował obchody alternatywne, na które przybyli, ci, którzy poculi się „odrzućmi”, jak Anna Walentynowicz czy Andrzej Gwiazda. Ci, którzy stali u zarania strajku stoczniovców i których, ich zdaniem, wyeliminował Lech Wałęsa.

Jak podkreślali uczestnicy poniedziałkowego spotkania w Sejmie, spory o dziedzictwo „S” nie dziwi, bo to m.in. wywalczona dzięki „Solidarności” demokracja daje każdemu prawo do własnych ocen historii.

Inaugurując warszawską konferencję poświęconą „S” Wałęsa zaznaczył, że obudzenie narodu polskiego i innych narodów zawdzięczamy papieżowi Janowi Pawłowi II. Na XII Forum Mediów Polonijnych pytany o udział różnych czynników w zwycięstwie „Solidarności” odpowiedział: *50 proc. zwycięstwa to było zaangażowanie Ojca Świętego, 30 proc. moje, a potem zaangażowanie w sprawę Reagana, Mitteranda, Thatcher. Polacy wybili zęby niedźwiedziowi. Potem ten niedźwiedź nie mógł chapnąć tych, co obalali mur berliński, czy demonstrowali w Aksamitnej Rewolucji.*

O wielkim znaczeniu „S” dla historii tej części Europy i dla obalenia komunizmu mówili też b. szef polskiej dyplomacji Bronisław Geremek, b. minister spraw zagranicznych Francji Jean-Bernard Raimond, b. doradca prezydenta USA Jimmy'ego Cartera, Zbigniew Brzeziński, brytyjski historyk i publicysta prof. Timothy Garton Ash, a także Bogdan Borusewicz – organizator strajku w Stoczni Gdańskiej w sierpniu 1980 r.

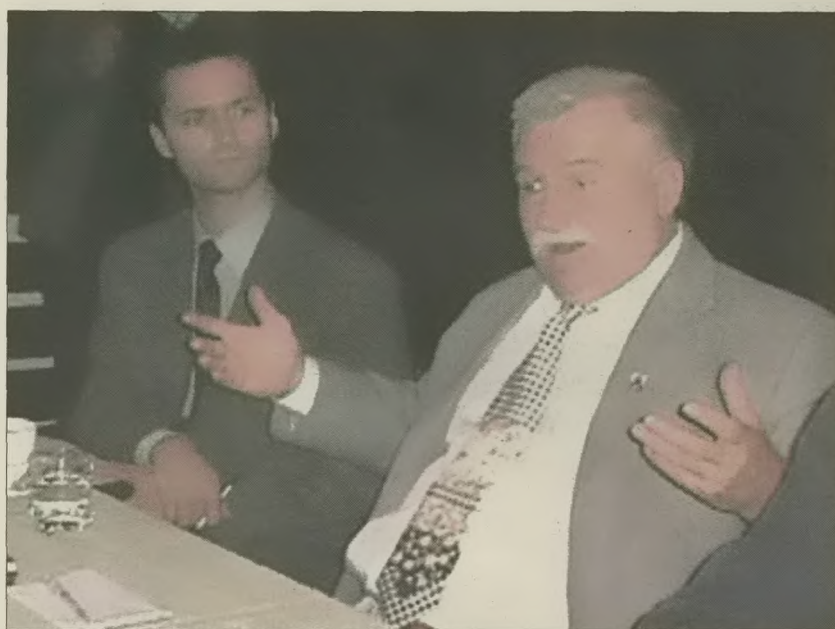
Niezwykle ważne wydarzenia w Gdańsku 25 lat temu były zapowiedzią początku nowej ery wolności w Europie. Kiedy świat spoglądał z nadzieją, dzielnicy mężczyźni i kobiety ruchu „Solidarność” powstał przeciwko systemowi ucisku i zmusił go do pokłoenienia się „ludzkiej sile”. Historyczne Porozumienia wyznaczyły koniec rządów totalitarnych w Polsce i zapoczątkowały proces, który dopiłnował, by wolność stała się udziałem wszystkich ludzi Środkowej i Wschodniej Europy.

Powiedziała Margaret Thatcher, była premier Wielkiej Brytanii dla Biura Prasowego Obchodów XXV-lecia Podpisania Porozumień Sierpniowych i Powstania NSZZ „Solidarność”.

W czasie tego tygodnia polscy eurodeputowani oficjalnie złożyli wniosek w Brukseli, by UE uznała dzień 31 sierpnia „Europejskim Dniem Wolności i Solidarności”. Pod tym hasłem po raz pierwszy obchodzono go w Polsce.

W poniedziałek przypadała także rocznica podpisania przez Mariana Jurczyka i Kazimierza Barcikowskiego, wicepremiera, pierwszego porozumienia zwanego „szczecińskim”, kończącego strajki w sierpniu 1980 roku. Szczecińscy stoczniovcy nie czekając na kolegów z Gdańska wynegocjowali 36 postulatów, w tym prawo do samorządnych i niezależnych związków zawodowych, prawo do wolności słowa, podwyżki płac, likwidacji sklepów dla wybranych „za żółtymi frankami”, czy emisji mszy w radiu. W jubileusz zwycięstwa związkowcy z „Solidarności” '80” złożyli kwiaty pod nowo odsłoniętym pomnikiem „O godność Człowieka” w Stoczni Remontowej „Gryfia”. Legendarny przywódca szczecińskiego sierpnia, sygnatariusz podpisanych w tym mieście porozumień, obecny prezydent Szczecina Marian Jurczyk wyraził zadowolenie, że dożył tej rocznicy, ale jak podkreślił, jest rozczarowany i pęka mu serce, gdy widzi, że wielu ludzi w Polsce nie ma pracy, a wielu otrzymuje kilkusetzłotowe wynagrodzenie.

Równoległym nurtem jubileuszu jest „małe porządkowanie” mające dać odpowiedź na pytanie, protest których zakładów okazał się zarzewiem walki, czy pierwsze „przyspawanie” wagonów kolejowych w Lublinie 14 lipca, czy też śląskie ruszenie w Fabryce Zmechanizowanych Obudów Ścianowych FAZOS w Tarnowskich

Lech Wałęsa, legendarny przywódca robotniczy nadal odczuwa potrzebę tłumaczenia taklego, a nie innego swojego postępowania w czasie Sierpnia '80 i potem.

Górach 21 sierpnia, a może zryw w Jastrzębiu? Jaką rolę odegrali poszczególni ludzie – Henryka Krzywonos, tramwajarka z Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacji w Gdańsku, która wstrzymała transport w Trójmieście blokując torowisko, lub jej kolega po fachu Bonifacy Wysocki, który w Poznaniu zrobił to samo? A może decydujące było wydawanie podziemnego „Robotnika Wybrzeża” – pisma Wolnych Związków Zawodowych Wybrzeża jeszcze przed wybuchem protestu? A może postawa Anny Walentynowicz ze Stoczni?

Po 25 latach wszyscy gorąckowo konfrontują legendy z wiadomościami.

Z Lublina w rocznicę strajku na lubelskiej kolei, wyjechał pociąg młodych ludzi, którzy w ciągu 30 dni odwiedzili 17 polskich miast. Celem wyprawy była właśnie konfrontacja ideałów i marzeń rewolucji społecznej, jaka miała miejsce 25 lat temu, z rzeczywistością 2005 roku.

Gdańsk gościł we wtorek w pamiętnej sali hali sportowej „Olivia” XVIII Zjazd „Solidarności”. Ponad trzy i pół tysiąca osób owacją przywitało Lecha Wałęsę, choć niektóre jego wypowiedzi wywoływały gwizdy na sali.

W środę w Gdańsku odbyły się trzy rodzaje obchodów rocznicy Sierpnia '80 – oficjalne, niezależne i stoczniove. Każde bowiem środowisko ma swoją historię tamtego sierpnia. Np. stoczniovcy – bohaterowie tamtych dni, po 25 latach inaczej nieco patrzą na to, czym miały, a czym nie stały się sierpniowe przemiany. Z 15-tygodniowej załogi zostało zaledwie 3 tysiące robotników. W środę 200 z nich protestowało pod 8 postulatami m.in. domagającymi się odzyskania niezależności przez Stocznnię Gdańską, przejętą w międzyczasie przez Stocznję Gdynia. Jak wypowiadał się w TVP stoczniovec Bronisław Baranowski z walki poprawiającej ustrój państwa robotników i chłopów stał się kapitalizmem. Nie wszyscy uczestnicy tamtych strajków mieli świadomość tego celu...

O tym, że Polska słono zapłaciła za przemiany, mówił i L. Wałęsa podczas spotkania z dziennikarzami Forum Mediów Polonijnych we wrześniu ub. roku: *Przed 1980 rokiem tylko 1,5 proc. statków w stoczni robiono na Zachód. Na utracie rynku wschodniego wyłożyło się 60 proc. polskiej gospodarki, a odbudowa stosunków ze wschodem postępuje niemiernie. Zachód ze swej strony nie za bardzo garnie się do pomocy.*

Nie tylko międzynarodowa konferencja „Od Solidarności do wolności”, ale i wystawy, widowisko na Placu Teatralnym, gala w Teatrze Wielkim, festyn rodzinny oraz msza święta – to główne uroczystości obchodów 25-lecia powstania NSZZ „Solidarność” i Podpisania Porozumień Sierpniowych, które na przełomie sierpnia i września przebiegają w Warszawie. W stolicy ma także powstać biblioteka poświęcona „Solidarności”.

Według prezesa Instytutu Lecha Wałęsy Piotra Gulczyńskiego, biblioteka, która miałaby w przyszłym roku powstać w Warszawie pod patronatem Lecha Kaczyńskiego i Lecha Wałęsy, zajmowałaby się m.in. studiami nad „Solidarnością” i pojęciem nowoczesnego patriotyzmu. List intencyjny w tej sprawie zostanie podpisany w najbliższym czasie. Pewne natomiast jest już powstanie Europejskiego Centrum „Solidarności” w Gdańsku, którego akt erekcyjny został podpisany przez uczestników oficjalnych uroczystości w Stoczni. Centrum będzie archiwum, placówką muzealną obejmującą lata 1944–1989, a także ośrodkiem badawczym studiów antytotalitarnych. Jego częścią stanie się ekspozycja obecna na terenie wymarłej Stoczni multimedialna wystawa w historycznej sali BHP „Drogi do Wolności”. Współfinansować powstanie centrum będzie budżet państwa polskiego, Unia Europejska oraz władze Gdańska. W 2010 roku, a więc w XXX-lecie podpisania Porozumień Sierpniowych Centrum miałoby otworzyć swoje podwoje.

Bunt robotników przeciwko „państwu robotników i chłopów” miał swoje legendy. Ich losy są symptomatyczne dla posierpniowych przemian: Pierwszą był (jest) Lech Wałęsa. Do dziś i to z najwyższych trybun musi zapewniać o swoich czystych intencjach...

Legendą było logo „Solidarność”. To właśnie napis „Solidarność” z białą-czerwoną chorągiewką w środku autorstwa gdańskiego plastyka Jerzego Janiszewskiego wraz z „opornikami” noszonymi w klapach marynarek i swetrach, w pierścionkach budowało latem i jesienią '80 atmosferę „swoich 10 milionów”. Oryginał logo po próbie jego sprzedaży (za słone pieniądze) za granicę został w kraju. Zakupiła je Fundacja „Solidarność”.

Legendarna stała się też tablica z 21 postulatami gdańskimi spisana przez Macieja Grzywaczewskiego i Arkadiusza Rybickiego, która wisiała w sierpniu na bramie stoczni. Nie ocalała by gdyby nie decyzja dyrektora Przemysława Smolarka z Muzeum Morskiego w Gdańsku jej zmagazynowania. W Muzeum przygotowano kopię, którą wystawiono na ekspozycji. Ta zaś została zarekwirowana 13 grudnia – pierwszego dnia Stanu Wojennego. Oryginał ocalał i dziś wisi w historycznej sali BHP. A jeszcze bardziej oddaniem władzy. Lecz naród do niej nie dorósł.

(mro)

Lato trwa w kinie

Tradycyjną lampką szampana wznoszą toast za XIII Trzynieckie Lato Filmowe dyrektor festiwalu Tadeusz Wantuła i zastępca burmistrza Trzyna Zbigniew Głucha oraz prowadzący imprezę Teresa Branna i Zdeněk Klusák.

Dokończenie ze str. 1

Znane utwory wykonał brawurowo Chór Żeński Państwowej Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej II st. im. Karola Szymanowskiego w Katowicach pod dyrekcją Mirosławy Knapik. Po koncercie reżyser Katarína Šulajová zaprezentowała swój debiutancki film „O dwie sylaby do tyłu”, pierwszy z kolekcji sześciu konkursowych obrazów. Otwarcie imprezy towarzyszył również wernisaż wystawy prac uczniów Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych w Katowicach. Prace – m.in. ciekawą biżuterię – można oglądać w Galerii DK „Trisia”.

Program festiwalowy trwał w Trzyniecu już od czwartkowego rana a w Bystrzycy od godz. 17.00, od wczoraj zaś seanse festiwalowe przebiegają także w tradycyjnej siedzibie Lata Filmowego, cierlickim kinie „Svoboda”. Tutaj będzie można obejrzeć m.in. polski film „Pręgi” Magdaleny Piekorz czy czeskie „Horem pádem” Jana Hřebejka i „Krev zmizelého” Milana Cieslara. Jednym z hitów festiwalu okazał się ponadprogramowy klip – maskot-

ka festiwalu pt.: „Naukowiec” – dzieło uczestników tegorocznego kursu filmowego w Koszarzyskach, który przyjęty został z entuzjazmem i zadziwił wysokim poziomem.

Na kolejne dwa dni festiwalu organizatorzy przygotowali serię hitów: dziś w Trzyniecu od czeskiego filmu „Skrzat” (Skřítek) po wieczorne polskie filmy „Vinci” Juliusza Machulskiego i nagradzanego „Nikifora” Krzysztofa Krauze. Przed tymi ostatnimi seansami, na godzinę 19.00, zaplanowano uroczyste ogłoszenie wyników konkursu debiutów i konkursu publiczności XIII TLF. Uświetni je występ popularnego czeskiego piosenkarza Richarda Krajčo.

Najlepszy film przeglądu będzie też zaprezentowany w niedzielę w Bystrzycy. Na dziś natomiast przygotowano w bystrzyckim kinie prawdziwy rarytas dla miłośników historii: filmy archiwalne o Śląsku Cieszyńskim ze zbiorów polskich archiwów. Poprzedzi je film telewizyjny ostrawskiej „Śląsk Cieszyński – Dziwne stulecie”, a cały blok programowy rozpoczyna się o 10.00.

Nie przegap!

Pozostają dwa ostatnie dni festiwalu „TRZYNIECKIE LATO FILMOWE”. Dzisiaj (3 września) można obejrzeć m.in. filmy „Skřítek” (reż. T. Vorel), „Blízko nebe” (reż. Dan Svátek), „Pręgi” (reż. M. Piekorz) lub „Mój Nikifor” (reż. K. Krauze). Dziś zostaną także ogłoszone wyniki Konkursu Debiutów oraz Nagrody Publiczności, a przede wszystkim odbędzie się jedna z imprez towarzyszących, mianowicie koncert Richarda Krajčo o godz. 19.00 w trzynieckim kinie „Kosmos”. W niedzielę (4 września) natomiast na ekranie m.in. filmy „Trzeci” (reż. J. Hryniak), „Příběhy obyčejného šílenství” (reż. P. Zelenka) lub „Krev zmizelého” (reż. M. Cieslar). Dokładniej na www.tfl.cz. Polecam!

Od 15 września do 2 października trwać będzie seria warsztatów, koncertów i spotkań pt. SKARBY Z CIESZYŃSKIEJ TRÓWY. W programie m. in. spotkanie z Jerzym Pilchem (15 września, godz. 18.00, sala konferencyjna Zamku Sztuki), pokaz walk rycerskich (18 września, godz. 16.00, pod Wieżą Piastowską) lub spektakl Teatru Cieszyńskiego „Cieszyńskie niebo” (26 września, godz. 10.00, Teatr A. Mickiewicza w Cieszynie). Dokładniej na www.zamek.cieszyn.pl.

Miłośnicy folkloru oraz sportu niechaj 17 września wyruszą na Baginiec, gdzie przy Szkole na Bagińcu odbędzie się IX BAGINIECKI FESTYN MACIERZY SZKOLNEJ. W programie występ kapeli góralskich, turniej siatkówki oraz wyścig rowerowy. Info oraz zgłoszenia pod nr. tel. 602 538 564. **hela**

Teatralno-filmowe Koszarzyska

Tradycyjnie w drugiej połowie sierpnia w Koszarzyskach zebrała się grupa młodych zapaleńców chętna do poznania filmu i teatru

gacali wiedzę kursowiczów. Pani reżyser z Bielska, Małgosia Siuda, aktorka sceny polskiej Małgosia Pikus, operator kamery telewizji

od kuchni. Tamtejszy ośrodek, ostatnio wzbogacony o sympatyczną knajpę „U Jarząbka”, stał się miejscem, gdzie próbowano bawić się w prawdziwych filmowców i kręcić swoje własne filmiki. Dzięki dobremu sprzętowi możliwości były naprawdę niemałe. Ponadto nad uczestnikami kursu czuwała fachowa opieka instruktorów, którzy swoimi wykładami wzbog-

Stonawa oraz telewizji Polar Jirka Brzoska i główny organizator kursu, kierownik artystyczny Sceny Polskiej, Bogdan Kokotek, byli do pełnej dyspozycji i chętnie udzielali cennych rad. Już sama możliwość zaznajomienia się i współpracy z tymi osobami to bardzo cenne doświadczenie.

Program kursu był bardzo bogaty. Nowy dzień rozpoczynano gimnastyką poranną. Następowała krytyczna, ale za to twórcza dyskusja na temat filmików nakręconych poprzedniego dnia. Później miały miejsce zajęcia z teorii i podstaw tworzenia filmu. Do tego jeszcze jakieś ćwiczenie, etudka teatralna i przedpołudnie minęło w mgnieniu oka. Drugą połowę dnia przeznaczano na czynność twórczą – to znaczy: wymyślanie własnych scenariuszy, pisanie storyboardów i same kręcenie filmików. Wszystko to niebawem miało być frajdą, ale wymaga wielkiego wysiłku i wkładu pracy każdego z uczestników.

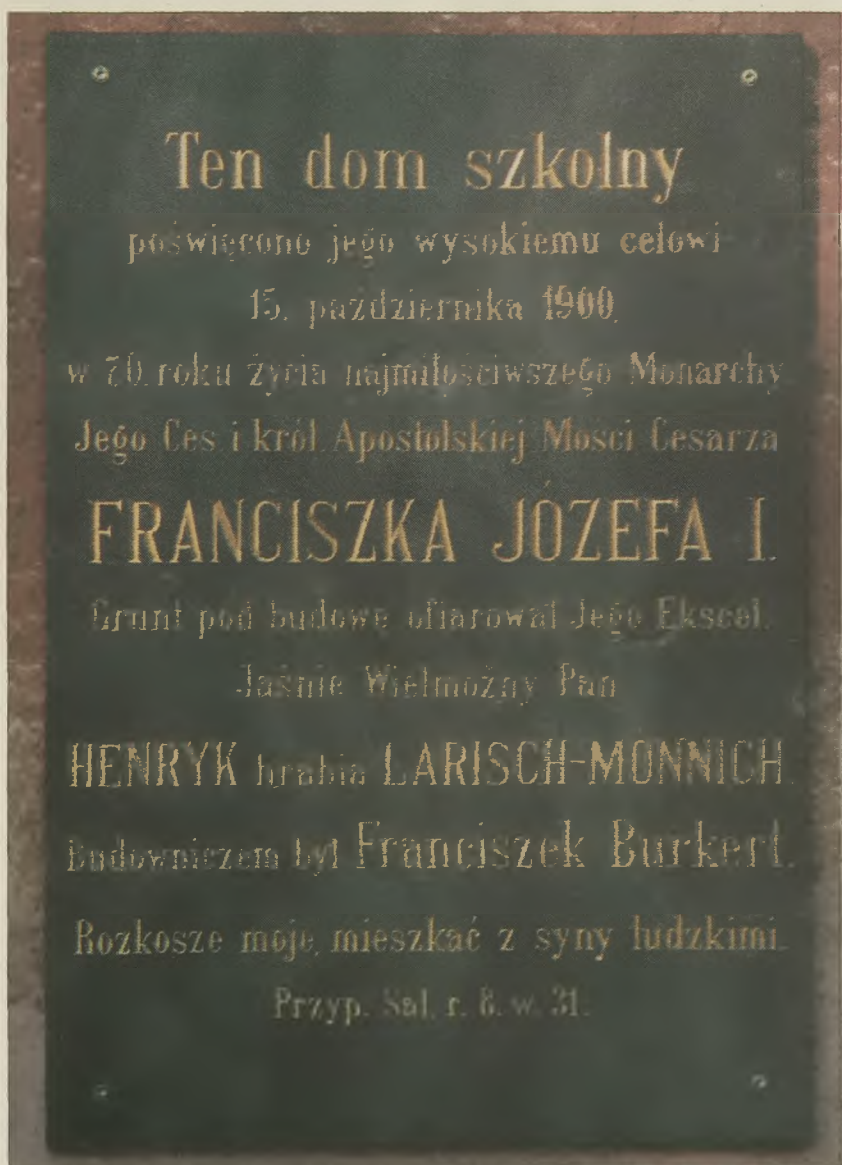
Kurs w Koszarzyskach był świetną okazją do poznania filmu i teatru z innej strony niż tej, do której my, widzowie, jesteśmy przyzwyczajeni. Z widowni czy też z fotela przed telewizorem bardzo łatwo się krytykuje, ale po spróbowaniu rzemiosła filmowego nabrałem do tej branży ogromnego szacunku. Aż trudno sobie wyobrazić ile wysiłku i umiejętności wymaga zrobienie dobrego filmiku, napisanie niebanalnego dialogu, czy też przekonujące odegranie jakiejś roli. Muszę przyznać, że tegoroczne Koszarzyska znacznie poszerzyły mi horyzonty w odbiorze sztuki teatralno-filmowej.

Fot. (1)

Trochę mi żal, że kursy od-
wiedza corocznie tak mało ludzi. Atmosfera i organizacja całej imprezy są wspaniałe, poczynając od profesjonalnej kadry, kończąc na mistrzowskiej kuchni Janusza Krzywonia. Szkoda, iż tak wielka okazja jest tak mało wykorzystywana. Na przyszłość gorąco polecam.

ToP

Fot. Marek Santarius

Powrót tablicy

Z pierwszym dniem nowego roku szkolnego ponownego odsłonięcia na budynku szkoły polskiej na stonawskich Hołkowicach doczekała się tablica pamiątkowa, którą w roku 1900 ufundowali mieszkańcy Stonawy z okazji 70-lecia urodzin cesarza Franciszka Józefa I. Po raz pierwszy tablica zawisła na murze świeżo wybudowanego budynku szkolnego na przełomie XIX i XX wieku. Jej fundatorzy w ten sposób oddali hołd nie tylko swemu ulubionemu monarsze, ale także hrabiemu Henrykowi Larisch-Mönnichowi, który przekazał stonawianom ziemię pod budowę szkoły. Po latach tablica znikła z muru szkolnego... Nikt nie wiedział gdzie. Znalezione ją dopiero podczas niedawnych robót rekonstrukcyjnych na terenie kościoła ewangelickiego. W 105. rocznicę pierwszego jej odsłonięcia kierownictwo gminy zadbało o jej powrót na pierwotne miejsce.

(s)

WANTED

JOURNALISTS

W celu poszerzenia redakcji rubryki młodzieżowej „Pudło” na łamach „GL” poszukujemy osobników odpowiadających poniższym charakterystykom.

WIEK:	młody
RASA, PŁEĆ, WYZNANIE:	dowolne
ZNAKI SZCZEGÓLNE:	pomysłowość aktywność inwencja twórcza
ZDOLNOŚCI:	literackie lub plastyczne miłe widziane

Jeśli odnalazłeś się w powyższej charakterystyce, zamelduj się u szeryfa w redakcji „Głosu Ludu” (Komenského 4, Czeski Cieszyn) w środę

7. 9. 2005
o godz. 14.00!!!

WANTED

JOURNALISTS

Telewizja

SOBOTA 3 WRZEŚNIA

■ TVP 1

6.35 Gwiazdzyński polskiego sportu - Zdzisław Krzyszkowiak 7.00 Agrolinia (mag.) 8.00 Wiadomości 8.15 Rok w ogrodzie (mag.) 8.35 Nasze domy 8.55 Europejski Złot Skautów Eurojam 2005 9.20 Ziarno (dla dzieci) 9.50 Papirus (s.) 10.20 Wyspy piratów (s.) 11.10 Ważne przemiany (s.) 11.40 Miasto marzeń 12.05 Kuchnia z Okrasą 12.25 Zdarzyło się w Jastrzębiu 13.00 Wiadomości 13.15 Słonie - Szpieg w stadzie (film dok.) 13.55 Szogun (film USA) 15.00 Teleexpress 15.20 Polska - Chorwacja (Mistrzostwa Europy mężczyzn) 17.20 Letnia Grand Prix w Bischofshofen 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Mój chłopak się żeni (film USA) 22.05 Gliny (film hongkong.) 23.55 Amerykańska marzycielka (film USA) 1.40 Sprawy rodzinne (s.).

■ TVP 2

5.45 Złotopolscy (s.) 6.10 Globert przedstawia niezwykły świat natury (s.) 6.35 Echa tygodnia 7.05 Spróbujmy razem (pr. public.) 7.30 Alternatywy 4 (s.) 8.50 Międzynarodowy Festiwal Chopinowski Duszniki 2005 9.15 Morskie opowieści (s.) 9.45 Kobiety i wojna (s.) 10.50 Niania na telefon (s.) 11.40 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Smak grzybów 12.05 Spacer pod psem (film pol.) 12.35 Kochanie, zmniejszyłem dzieciaki (s.) 13.25 30 ton! lista, lista lista przebojów 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.05 Festiwal Piosenki Zaczarowanej 16.05 Na dobre i na złe (s.) 18.05 Program lokalny 19.00 M jak miłość (s.) 19.50 Panorama flesz 19.55 Polska - Austria (eliminacje MŚ w piłce nożnej) 23.15 Sport-telegram 23.35 Obietnica (film USA) 1.40 Eliminacje Mistrzostw Świata 2006.

■ TV KATOWICE

6.30 Wierze, wątpię, szukam 6.15 Gramy dla was 7.00 Przygód kilka wróbla Ćwirka (s. anim.) 7.10 Dixie (s.) 7.20 Przygód kilka wróbla Ćwirka (s. anim.) 7.45 Aktualności flesz, pogoda 7.50 Trzymaj formę 8.00 Z życia Kościoła 8.45 Palce lizać 9.00 Świat magazyn międzynarodowy 9.45 Przegląd gospodarczy 10.15 Eurinfo 10.35 Stacyjka (s.) 11.45 Europa w zagrodzie 12.10 Zielonym do góry 12.45 Jeździ miłość jest... Spotkania Zamkowe 2005 (koncert) 13.45 Rodzina Połanieckich (s.) 15.15 To jest temat 15.45 Aktualności 15.48 Pocztówki z wdziękiem - Teledyski z przeszłości 16.00 Nasze historie - Tata na topie 16.35 Artyści na koni 16.55 Kowal Zejman i Garkumpel (film dok.) 17.35 Świat magazyn międzynarodowy 18.00 Aktualności, pogoda 18.35 Regiony kultury 18.50 Pięć minut przed gwizdkiem (film pol.) 20.00 Telekurier 20.40 Studio pogoda 20.45 Bilans Trójki 21.45 Aktualności, pogoda 21.55 Sobotni magazyn sportowy 22.15 Wiadomości sportowe TV Katowice 22.50 Studio pogoda 22.55 Kurier sportowy 23.15 Brudne pieniądze (film USA).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.30 Jesteśmy 8.00 Transformery (s.) 8.30 Yu-gi-oh! (s.) 9.00 Hugo familijny (s.) 9.30 Bravo 10.00 Pasjonaci 10.30 Samo życie (s.) 13.30 Na ostrzu noża 14.00 Tango z aniołem (film pol.) 14.45 Słoneczny patrol (s.) 15.45 Wydarzenia 16.15 Jezioro marzeń (s.) 17.15 Wybrańcy fortuny (film USA) 18.15 Zakręcone Panienci (film pol.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Robin Hood - Pacedi w rajtuzach (film USA) 21.45 Odwet (film USA) 0.15 Playboy 1.35 Reebok Hip Hop 3.10 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

6.20 Sezamie, otwórz się (dla dzieci) 6.45 Bolek i Lolek (s. anim.) 7.00 Było sobie życie (s.) 7.25 Niech żyje S Club! (s.) 7.50 Wszędzie dobrze, w domu najlepiej (s.) 8.05 Anibal (film) 9.40 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 10.05 Zaczęło się goździem (film TV) 11.35 W jaki sposób... (mag.) 12.00 Wiadomości 12.05 Tydzień w regionach 12.35 Wyspy zapomnianego spokoju (s. dok.) 13.05 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 13.30 Oczarowanie (s.) 14.25 Sekretne życie księżniczki Diany (film br.) 16.10 Złota salamandra (film fr.-wl.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.05 Antologia czeskiego humoru 18.45 Sposprzeżenia z zagranicy 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Nie wahaj

się i kręć - wydanie specjalne (pr. roz.) 21.15 Czego pragną kobiety (film USA) 23.25 Wiadomości 23.30 Bramki, punkty, sekundy 23.35 Jak upolować mężczyznę, czyli Seks w wielkim mieście (s.) 0.05 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 0.10 Kim jest Cletis Tout? (film USA-kan.) 1.35 HOST (film USA) 3.45 Piękne zguby.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 GEN (s. dok.) 8.50 Słowo świąteczne 9.00 Blok kursów językowych 9.55 Sposprzeżenia z zagranicy 10.00 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.) 11.00 Nasza wieś (mag.) 11.20 Program dla miłośników muzyki dętej 11.55 Los pędzłem malowany (film USA) 13.40 Pomarańcza (mag.) 14.10 Planeta zoo (dok.) 15.00 Sportowcy świata (s. dok.) 15.55 Wreszcy faraonów (s. dok.) 16.15 Niedziela 16.50 Ostatni raz wilkiem 17.15 Pépé (dok.) 17.55 Czechy - Szwecja (hokej na lodzie) 20.20 Czechy - Serbia Czarna Góra (koszykówka) 22.25 Idziemy na Červená (dok.) 23.05 Noc z Andělem 0.35 Wielka muzyka nocna I 1.50 Seks w wielkim mieście 2.15 Wielka muzyka nocna II 4.00 Telewizyjne piosenki 4.40 Groteski Ch. Chaplina 5.05 Mała muzyka poranna.

■ NOVA

5.45 Pokémon (s. anim.) 6.10 Kocur Cliff (s.) 7.00 Cudowny świat Walta Disneya 7.50 Flipper (s.) 8.45 Dzika karta (s.) 9.40 ESO (lista przeb.) 10.50 Zimowy raj (s.) 11.45 Big Brother - na żywo (reality show) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Jak złowić milionera (film niem.) 14.20 Spokojnie, tatuśku (film USA) 16.35 Film o filmie Kameňák III (dok.) 16.50 Dempsey i Makepeace (s.) 17.45 Miejsce zbrodni (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 19.55 Rumunia - Czechy (piłka nożna) 22.05 Poza zasięgiem (film USA-polski) 23.40 Big Brother - bez cenzury (reality show) 0.05 Blade II: Wieczny łowca (film USA) 2.00 Bokser (film irl.-USA) 3.50 Dzwonienie do TV Nova 4.50 Derrick (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 Zagrożone gatunki (s. dok.) 8.30 Salon samochodowy 9.10 Julie Lescaut (s.) 10.50 t-music (pr. muz.) 11.50 VyVolení (reality show) 12.20 Miejsce zbrodni (s.) 14.05 Diabelnie Wasz (film wł.-fr.) 15.55 Obwód Wolfa (s.) 16.55 Niech żyją duchy! (film czes.) 18.30 VyVolení (reality show) 18.35 Prima TV 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.50 VyVolení - Pojedynek (reality show) 22.00 Barwy nocy (film USA) 0.10 VyVolení - Nocny show (reality show) 0.35 Prawo i sprawiedliwość (s.) 1.20 Szybka wygrana 3.00 Fletch (film USA) 4.40 Veritas (s.).

NIEDZIELA 4 WRZEŚNIA

■ TVP 1

6.15 W labiryncie (s.) 6.40 Ucieczka wycieczka (s.) 7.05 Wakacje, wakacje i po wakacjach, Franklinie! 7.55 Roztańczone Angelina (s.) 8.20 Domisie (s.) 8.45 Wirtualandia 9.10 Puchar Jedynki (mag.) 9.30 Dogonić marzenia (film USA) 11.00 Święto Dziękczynienia za Plony 13.25 Anioł Pański 13.35 Wiadomości 13.45 Wysokie fale (film USA) 15.25 Golden League w Berlinie 17.00 Teleexpress 17.20 Szogun (film USA) 18.15 Od przedszkola do Opola (pr. muz.) 18.40 Śmiechu warte (pr. rozryw.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Polska - Rosja Mistrzostwa Europy mężczyzn 22.40 Drabina Jakubowa (film USA) 0.35 Idiota (film ros.).

■ TVP 2

5.55 Globert przedstawia niezwykły świat natury (s.) 6.20 Słowo na niedzielę 6.25 Przeprowadzki Steinway ordynata (s.) 7.20 Panna z mokrą głową (film pol.) 9.00 Wędrowki przyrodnicze z Davidem Attenborough 9.30 Smak Europy 9.40 Zacisze gwiazd - Justyna i Emilian Kamiński 10.10 Smak Europy 10.25 Puszcza niedźwiedzi, wilków i łososi (film dok.) 11.20 Smak Europy 11.35 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Surfingowy smak 12.05 Kiedy nadejdzie wrzesień (film USA) 14.00 Familiada (pr. rozryw.) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.05 Kabaret Ani Mru Mru 16.05 Na dobre i na złe (s.) 18.55 Już w środę mecz Polska - Walia 19.00 Łowcy śmiechu - Maciej Stuh (talk show) 19.55 Panorama flesz 20.00 Europa da się lubić 21.10 Miss Polonia 2005 Rozwiązanie głosowania 21.20 Hotel Zacisze (s.) 21.50 Już w śro-

dę mecz Polska - Walia 22.20 Sport-telegram 22.40 Nie tylko Dziesięciu... 23.10 Samowolka (film pol.) 0.20 Ognisty jeździec (film pol.).

■ TV KATOWICE

6.45 Gramy dla was 7.00 Przygód kilka wróbla Ćwirka (s. anim.) 7.10 Dixie (s.) 7.20 Książka dla malucha (mag.) 7.45 Aktualności flesz, pogoda 7.50 Gramy dla was 8.00 Koncert życzeń 8.45 Tydzień Kultury Beskidzkiej 9.00 Teleplotki 9.45 Bilans Trójki 10.35 Przy naszym rynku (s.) 11.45 Zdobyć Wilhelmshaven 1945 (film pol.) 12.10 Książka miesiąca 12.45 Z życia Kościoła 13.05 Niedziela w Bytkowie 13.50 Śląska lista przebojów 14.05 Klub globtrotera 14.35 Podwodna Polska 15.00 Nasza Faustyna 15.45 Północ południe 16.00 Magazyn kulturalny 16.45 Tatrzańskie opowieści 17.00 Z plecakiem i walizką 17.35 Teleplotki 18.35 Regiony kultury 18.50 Rodzina Połanieckich (s.) 20.15 Piknik Olimpijski 20.55 Od niedzieli do niedzieli 21.15 Książka tygodnia (mag.) 21.45 Aktualności 21.55 Piłkarska Trójka 22.15 Wiadomości sportowe 23.15 Owoce miłości (film kanad.) 0.00 Powrót dzieci Biesłanu.

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.10 Na ostrzu noża 7.40 Czarodziejki (s.) 8.10 Power Rangers (s.) 8.40 Hugo (dla dzieci) 9.10 SoundWave Backstage Pass w kamerach MTV (reality show) 9.40 Duracell - Eksploracje (pr. naukowy) 10.10 Rodzina zastępcza plus (s.) 11.10 Bogus, mój przyjaciel na niby (film USA) 13.20 Dziecko szczęścia (film pol.) 15.45 Wydarzenia 16.15 Kid Blue (film USA) 18.15 Daleko od noszy (s.) 18.45 Wydarzenia 19.20 Niefortunna zamiana (film USA) 21.05 8 mm (film USA) 23.50 Nagi patrol (s.) 0.20 Na jeden temat... z Joan Rivers 0.50 Magazyn sportowy 2.50 Krwawy obiad (film USA) 4.05 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów 6.25 Kocur Wawrzyniec i przyjaciele (s.) 6.30 Bajki z doniczki 6.40 Jaskiniowiec (s.) 7.05 Rumianki (s.) 7.30 Bajkowy zestaw Edka (dla dzieci) 9.15 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.40 Śladami... (s. dok.) 10.00 Wędrująca kamera (mag.) 10.30 Obiektyw (mag.) 11.00 Życie na zamku (s.) 11.50 Jak realizowano „Ćetnické humoresky” 12.00 Pytania Václava Moravca 13.00 Wiadomości 13.05 Marzenie o pięknej pannie (bajka) 14.20 Magazyn religijny 14.40 Magazyn chrześcijański 15.00 Szkoła podstawą życia (film czes.) 16.35 W poszukiwaniu czasu utraconego (s. dok.) 16.55 Adresat TVC (mag.) 17.15 Gdzie się podziałła ta stara piosenka 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.10 Latający Ćestmír (s.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Jedna ręka nie klaszcze (film czes.) 21.55 Bez ogródek (pr. publ.) 22.25 Wiadomości 22.30 Bramki, punkty, sekundy 22.35 Losowanie Sportki i Szansy 22.40 Donna Leon - W sprawie pani Brunetti (film niem.) 0.10 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 0.15 Śest v tom (s.) 1.05 Adresat TVC (mag.) 1.25 Pytania V. Moravca 2.25 Sportowcy świata 3.15 Za ścianą 3.45 Czeskie misje.

■ TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.10 Wieczór kameralny z muzyką i poezją 7.50 Panorama 8.30 Wszystko, co wiemy o AIDS 9.10 Pan z ogłoszenia matrymonialnego (film TV) 10.15 Film o filmie Charlie i fabryka czekolady (dok.) 10.30 Poppalieria (s. dok.) 11.00 Kamera w podróży: Kahlari (s. dok.) 12.00 Słowo świąteczne 12.05 Eugeniusz Oniegin (opera) 13.45 Kinobox (mag. film.) 14.10 Pamięć drzew (dok.) 14.30 Studio spor 15.00 Golden League Berlin 17.05 Wędrowki z dinozaurami (s. dok.) 17.35 Pamięć drzew (s. dok.) 17.55 Czechy - Rosja (hokej na lodzie) 20.15 Wieczór na temat... Letnia Szkoła Filmowa 22.25 Kultura.cz (mag.) 23.00 Dogrywka (mag. sport.) 23.30 Czechy - Holandia (koszykówka) 0.45 Nocny klub filmowy: Glamour (film węg.) 2.40 Ray Barretto: Newworld Spirit (koncert) 3.35 Podróżomania.

■ NOVA

6.20 Pokémon (s.) 6.45 Kocur Cliff (s. anim.) 7.35 Cudowny świat Walta Disneya 8.30 Flipper (s.) 9.20 Cesta do hłubin śtudakovy duše (film czes.) 10.50 Stefanie (s.) 11.45 Big Brother - Live (reality

show) 12.00 Siódemka (pr. dys.) 13.00 Rady ptaka Loskutáka (mag.) 13.40 Facet z odzysku (film USA) 15.25 Pierwszy rycerz (film USA) 17.50 Nakręć to! (pr. roz.) 18.20 Milioner (teleturniej) 19.18 T-Mobile Renta 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Big Brother - Nominacje (reality show) 21.50 Podwójne zagrożenie (film USA) 23.50 24 godziny (s.) 1.15 Śladami zbrodni (s.) 2.00 Miejsce zbrodni Frankfurt (s.) 3.30 Łowcy koszmara (s.) 4.25 Derrick (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s.) 8.00 Wojna stulecia (s. dok.) 9.00 Świat 2005 (mag.) 9.40 Śmierć w siodle (film czes.) 11.05 Niedzielný Receptariusz (mag.) 11.55 Rodzina doktora Kleista (s.) 13.00 Niedzielną partia (pr. dys.) 13.35 Formule show 13.55 Wyścigi formule I we Włoszech 15.55 Prima strzał (teleturniej) 16.45 Miłość, szmaragd i krokodyl (film USA) 18.45 VyVolení (reality show) 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.50 VyVolení (reality show) 21.00 Córki i synowie Jakuba szklarza (s.) 22.10 Dementi (pr. roz.) 22.50 VyVolení (reality show) 23.25 Trzydzieści spraw majora Zemana (s.) 0.45 Szybka wygrana 2.25 Candy Club (s.).

PONIEDZIAŁEK 5 WRZEŚNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Listonosz Pat i jego kot (s. anim.) 9.05 Budzik 9.35 Wyspy piratów (s.) 10.05 Nieustraszone (s.) 11.20 Rolnictwo na świecie 11.35 Zielony biznes (mag.) 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Intryga rodzinna (film USA) 14.10 Z Gdańska do Europy 15.00 Wiadomości 15.10 Dom Pirków (film pol.) 16.00 Co tu jest grane? (talk show) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Pod lupą 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.25 Plebania (s.) 18.55 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Tom Horn (film USA) 21.55 Zawiesz po 21 - Darowizna (reportaż) 22.35 Wiadomości 22.45 Prosto w oczy 23.00 Historie miłosne (film pol.) 0.30 W poszukiwaniu Szekspira - Czasy przemian (film ang.) 0.55 Szlaban w górę.

■ TVP 2

6.10 Złotopolscy (s.) 6.35 10 minut tylko dla siebie 6.45 Dwa światy (film pol.) 7.15 Od przedszkola do Opola 7.40 Teletubisie (dla dzieci) 8.10 Czerdziestolatek Toast, czyli bliżej niż dalej (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 9.55 M jak miłość (s.) 10.40 Pytanie na śniadanie 12.00 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Smak Antypodów 12.30 10 minut tylko dla siebie 13.15 Miss Polonia 2005 - Gala finałowa 14.15 Humor Ojców Pustyni (film dok.) 14.35 Kochaj mnie (s.) 15.00 Miss Polonia 2005 - Gala finałowa 17.05 M jak miłość (s.) 19.05 Jeden z dziesięciu 19.35 Młode rekin (s. dok.) 20.00 Panorama flesz 20.05 M jak miłość (s.) 21.00 Kulisy serialu "M jak miłość" 21.05 Kochaj mnie (s.) 21.30 997 Magazyn Kryminalny 22.20 Biznes 22.25 Sport-telegram 22.30 Już w środę mecz Polska - Walia 22.50 Warto rozmawiać 0.05 Z archiwum X (s.) 0.50 Samotni strzelcy (s.) 1.35 Gary Hill w Polsce (film dok.).

■ TV KATOWICE

6.00 Gramy dla was 7.12 Książki z górnej półki prezentacje 7.45 Aktualności flesz 7.50 Megazynek 8.45 Gość dnia 9.00 Na drogach i bezdrożach Afryki (film dok.) 9.55 To jest temat 10.45 Gość dnia 11.00 Posiedzenie Senatu RP 16.15 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 25 lat Rawy Blues 17.50 Polska - Włochy Mistrzostwa Europy mężczyzn 21.00 Echa dnia 21.30 Kurier gospodarczy 21.50 Aktualności 22.05 Wiadomości sportowe TV Katowice 22.15 To jest temat 22.45 Studio pogoda 23.05 Jakich mediów potrzebują Polacy? 0.40 Aurélien (film franc.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 TV market 7.10 Interwencja (mag.) 7.30 SoundWave Backstage Pass w kamerach MTV (reality show) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 8.55 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 9.55 Bogus, mój przyjaciel na niby (film USA) 12.05 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Ja się zastrzelę (film USA) 13.25 13. posterunek (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Reportaż 15.00 Tango z aniołem (film pol.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Świat według Bundych

(s.) 17.00 JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.20 Samo życie (s.) 20.15 Interwencja extra 20.45 Bad Company (film USA) 23.20 V.I.P. (film USA) 0.20 Biznes Wydarzenia 0.45 Bumerang 1.15 Nocne randki 2.15 Zdrada (film USA) 4.05 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Ulica Szamkowa (dla dzieci) 9.00 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.20 Wizyta w zoo 9.30 Bez ogródek (pr. publ.) 10.00 Wiadomości 10.05 Latający Ćestmír (s.) 11.00 Oczarowanie (s.) 11.50 Jak realizowano „Ćetnické humoresky” 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Adresat TVC 14.00 Wiadomości 14.05 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 14.30 W poszukiwaniu czasu utraconego 14.50 Antologia czeskiego humoru 15.30 Willy Fog (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejские przedszkole 16.35 Gra o zielono (dla dzieci) 17.00 Chłopaki w akcji (pr. kulinarny) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy 18.30 Nie samowity świat rekordów i ciekawostek 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Koniec wielkich wakacji (s.) 21.40 Reporterzy TVC (reportaże) 22.20 To może spotkać Wasze dziecko (pr. cykl) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.09 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Jednostka wtórnego skierowania (s.) 0.05 Moda - Ekstrawagancja - Maniera 0.30 Nasza wieś 0.50 AZ-kwiz 1.10 Nie mam pracy 1.35 Tydzień w regionach.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Dogrywka (mag. sport.) 7.05 EXPOczółwka 7.15 Wędrowki z dinozaurami (s. dok.) 7.50 Panorama 8.30 Telewizyjna szkoła 8.35 Małe duże gry i zdarzenia (s.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Stop 12.00 Euronews 12.55 Pamięć drzew (s. dok.) 13.35 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego 14.30 Angielski dla najmłodszych 14.45 Zwariowane porwanie (film USA) 16.05 Retro Prague 2005 16.25 Scyllia to nie tylko mafia (dok.) 16.55 Patrioci zapomniani pod Tobrukiem (dok.) 17.55 Nie mam pracy (mag.) 18.20 W biegu 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Sportowe minuty 19.45 Powietrze to nasze morze (s. dok.) 20.00 Czerwona gwiazda nad Niemcami (dok.) 20.45 Sposprzeżenia z zagranicy 20.50 Za ścianą (mag.) 21.20 Film o filmie Szczęście (dok.) 21.35 Klub filmowy: Bananowy czubek (film USA) 22.55 Chick Corea: Trio Music (koncert) 23.45 ESHQ 0.35 Powietrze to nasze morze 0.50 Sport w świecie 1.30 Nie wahaj się i kręć 2.35 Regiony TVC24.

■ NOVA

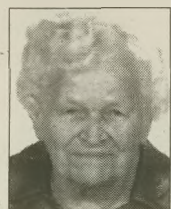
5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Dziewczyny Gilmora (s.) 9.20 Tylko razem z córką (film USA) 11.20 Poradnik kulinarny Jamie Olivera 11.50 Strażnik Teksasu (s.) 12.40 Sue Thomas: Agent FBI (s.) 13.30 Anastazja (s.) 14.25 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.15 Gwiezdne wrota (s.) 16.10 Pálí vám to? (teleturniej) 16.45 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.15 Właśnie teraz 17.25 M.A.S.H. (s.) 17.55 Big Brother (reality show) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Słońce, siano i kilka policzków (film czes.) 22.15 Weekend (mag.) 23.00 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 23.35 Rambo: Pierwsza krew (film USA) 1.10 Powrót do Edenu (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 St. Tropez (s.) 9.05 Plomien wątpliwości (s.) 10.00 Prima jazda 11.00 Lekarz ze wsi (s.) 11.55 Szansa bez granic (pr. roz.) 12.55 Stary (s.) 14.05 Pomoc domowa (s.) 14.35 Pan Złota Rączka (s.) 15.05 Beverly Hills 90210 (s.) 16.00 Czarodziejki (s.) 16.50 Julie Lescaut (s.) 18.35 VyVolení (reality show) 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.50 VyVolení (reality show) 20.50 Basen (s.) 22.00 Inferno (film USA) 23.50 VyVolení - Nocny show (reality show) 0.15 Nikita (s.) 1.05 Szybka wygrana 2.45 Zbrodnia wg M.H. Clark (film br.-kan.).

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Dzisiaj obchodzi swe 85. urodziny

pani MARIA FOBEROWA

z Karwiny Raju. Z tej okazji dużo zdrowia, szczęścia, błogosławieństwa Bożego oraz życia najdłuższego życzy syn Franuś, córka Jadzia z rodziną a prawnuki Samuel, Kubuś i Krystynka przesyłają całusa. RK-163

Dnia 4. 9. 2005 obchodzi jubileusz życiowy 60 lat

pan LEO KASPRZAK

prezes MK PZKO Orłowa Miasto i Łazy. Z tej okazji dużo zdrowia i szczęścia do dalszych lat życzą członkowie Zarządu MK. GL-444

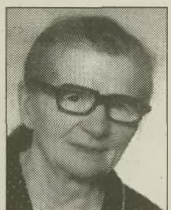
Dziękuję serdecznie wszystkim, którzy przestali mi gratulacje z okazji moich urodzin, 90 lat.

Emilia Macura, urodzona w Stonawie, obecnie zamieszkała w Czeskim Cieszynie, Pražská 3. AD-123

W dniu 1 września 2005 roku obchodziłby swoje 80. urodziny nasz Najdroższy

śp. JÓZEF CACHEL

z Karwiny. Pamięć o Nim na zawsze pozostanie w naszych sercach. Chwila modlitwy niech będzie naszym wspólnym darem. Żona i córki z rodzinami. GL-482

Dnia 4. 9. 2005 przypomnimy sobie 100. rocznicę urodzin naszej Mamy

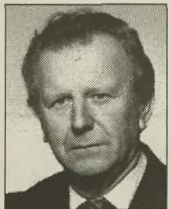
śp. JADWIGI SEHNAL

z Karwiny. O chwilę wspomnień prosi najbliższa rodzina. RK-167

Dnia 4. 9. 2005 mija 10. rocznica śmierci Męża, Ojca, Dziadka

śp. WŁADYSŁAWA CZECHA

z Cierlicka. Z miłością i szacunkiem wspomina żona i córka z rodziną. GL-479

Dnia 6. 9. 2005 mija 2. rocznica śmierci

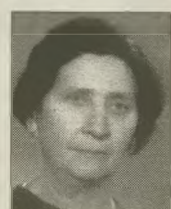
śp. ERWINA DUDY

z Łak nad Olzą, ostatnio zamieszkałego w Gródku. O chwilę wspomnień i modlitwę proszą żona i syn z rodziną. GL-475

Dnia 5. 9. 2005 przypada 1. bolesna rocznica zgonu naszego Drogiego

śp. inż. JÓZEFA ZUCZKA

Z szacunkiem i miłością wspomina najbliższa rodzina. RK-171

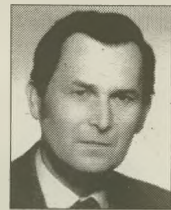

Z szacunkiem i miłością przypominamy sobie i bliskim w dniu 3 września br. 10. rocznicę śmierci naszej Kochanej Potki

śp. ANNY JANIUREK

Nigdy nie zapomnimy o Jej szlachetnym sercu. Danką i Mańką z rodzinami. RK-156

Czas mija, lecz ból w sercu pozostaje...

Dnia 5 września 2005 minie 1. rocznica, kiedy nas opuścił na zawsze

śp. WŁADYSŁAW MOJ

Z szacunkiem i wdzięcznością wspomina żona, syn i córka z rodzinami. RK-162

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich przyjaciół i znajomych, że dnia 31 sierpnia 2005 zmarł po długiej i ciężkiej chorobie w wieku 57 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Syn, Teść, Dziadek, Brat, Szwagier i Wujek

śp. HENRYK FOŁTYN

zamieszkały w Karwinie Raju. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w poniedziałek dnia 5 września 2005 o godz. 13.00 z Sali obrzędów pogrzebowych w Karwinie Raju. RK-169

Składamy serdeczne podziękowania księżdom za dostojne przeprowadzenie obrzędu pogrzebowego

śp. IRENY PŁONKOWEJ

w kościele ewangelickim Na Niwach w Czeskim Cieszynie oraz chórowi kościelnemu. Dziękujemy też wszystkim przyjaciółom i znajomym za liczny udział w pogrzebie, za złożone kwiaty i kondolenie. Szczególnie zaś panu Stanisławowi Czudkowi. Dalej wyrażamy podziękowania lekarzom i pielęgniarkom szpitala w Czeskim Cieszynie za sumienną opiekę lekarską, jak również pracownikom oddziału Charity w Czeskim Cieszynie. Dziękuję mąż z rodziną. AD-125

Z bólem w sercu podajemy do wiadomości, że dnia 1 września 2005 zmarła w wieku 79 lat

śp. ELA SEKUŁOWA

z domu Kożusznik

Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się we wtorek 6 września o godz. 14.30 z kościoła ewangelickiego w Trzynie. Zasmuceni rodzina. Autobus na cmentarz zapewniony. GL-483

Wyrazy głębokiego współczucia p. Oskarowi Sekuli z Rodziną z powodu zgonu Matki

śp. ELI SEKUŁOWEJ

składa Sekcja Kobiet ZG PZKO. GL-484

ków, ul. Komenského 13 do 10. 9.

WĘDRYŃA - Klub Seniora zaprasza na zebranie 6. 9. o godz. 15.00 do Czytelni.

PTTS „BŚ” - informuje, że są jeszcze wolne miejsca na tygodniową wycieczkę do Tatr od 9-16. 9. Informacje tel. 732 175 618, 596 311 685.

▲ zaprasza 6. 9. na Slavič. Odjazd pociągiem 7.27 z Cz. Cieszyňa, z Nawsia autobus 8.22 do przystanku Saľajka. Informacje tel. 596 314 711.

RODZINA KATYŃSKA - uwaga uczestnicy wycieczki do Warszawy i Pułtusa. Odjazd 6. 9. z Karwiny - uniwersytet godz. 6.30, Cz. Cieszyňa - ZG PZKO godz. 7.00. Prosimy o punktualność!

ferty

SPRZEDAM REKREACYJNĄ CHATĘ murowaną, podpiwniczoną. Woda państwowa, WC, prąd el., ogród 2112 m². Trzyniec Końska, niedaleko szpitala na Podlesiu. Tel. 596 434 647. GL-473

MALOWANIE DACHÓW - elewacje.

Kamieniarstwo WRZOS

Nagrobki

Bezpośredni importer granitu

- Oferujemy wzornictwo czerpane z najlepszych tradycji kamieniarskich
 - Wiele nowości na rynku czeskim
 - Bardzo niskie ceny, przyjeżdżamy również do klienta na pomiar
- Mieszkamy na tej samej Ziemi Cieszyńskiej

Siedziba firmy:

Hažlach, ul. Cieszyńska 18

tel.: +48 600 293 968

tel.: +48 338 567 377

4 km od granicy w Boguszuwiczach

Filia:

Goleszów, ul. Grabowa 4

Oddział dużej polskiej firmy handlowej pilnie poszukuje

ASYSTENTKI / ASYSTENTA

dyrektora zarządzającego / prezesa zarządu.

Podstawowym zadaniem ASYSTENTKI / ASYSTENTA będzie samodzielne prowadzenie spraw organizacyjnych firmy przy ścisłej współpracy z dyrektorem zarządzającym / prezesem zarządu. Odpowiadać będzie za organizację i prowadzenie sekretariatu firmy, obieg informacji, dokumentacji i korespondencji, raporty i codzienne sprawozdania finansowe, sprawy finansowe i personalne (we współpracy z księgowym).

WYMAGANIA:

- ▶ wykształcenie co najmniej średnie,
- ▶ doskonała znajomość języka polskiego i czeskiego w mowie i piśmie,
- ▶ bardzo dobra znajomość obsługi MS OFFICE

MILE WIDZIANE:

- ▶ doświadczenie w pracy na podobnym stanowisku,
- ▶ prawo jazdy kategorii B

OFERUJEMY:

praca w biurze firmy w Pradze
ponadprzeciętne wynagrodzenie po okresie próbnym
możliwość rozwoju zawodowego

Aplikację - CV, list motywacyjny, zdjęcie i zgodę na przetwarzanie danych osobowych zgodnie z prawem czeskim - należy przysłać pod adres: puchala@seznam.cz

realitní kancelář FLASH
real, s.r.o.

Staroměstská 583, Trzyniec
(napřevčivko restauraci "Stará záchytka") Filia: Cz. Cieszyňa, ul. Čapková 10
Tel. 558 32 62 98

Mieszkania Trzyniec 777 077 031 1+1 ul. Dukelská 405 000,- Kč 1+1 ul. Kopernikova 420 000,- Kč 2+1 ul. Šosnova 425 000,- Kč 2+1 ul. Deskydská 460 000,- Kč 2+1 ul. Kopernikova 515 000,- Kč 2+1 ul. Paleckého 495 000,- Kč 2+1 ul. Kopernikova 525 000,- Kč 3+1 ul. Šosnova 550 000,- Kč 3+1 ul. Seifertova 575 000,- Kč 3+1 ul. Polní 620 000,- Kč 3+1 ul. Stotnikova 750 000,- Kč 4+1 ul. Hátrava 580 000,- Kč 4+1 ul. Šosnova 580 000,- Kč	1 950 000,- Kč duža znička	790 000,- Kč Cz. Cieszyňa Stary dom rodinný 2+1. Spokojná okolice Tel.: 777 077 034	1 950 000,- Kč GRÓDEK Dom rodinný 6+1+garaz Parcela 1 250 m² Tel.: 777 077 034
Parcela bud. - 775 077 924 Otrachdice 3 700 m² 85, Kč/m² Ligotka Kam. 950m² 130 000,- Kč Mosty k. Jeli 5 422 m² 320 000,- Kč Smilovice 5 290 m² 85, Kč/m² Lesná Dolná 2000 m² 110, Kč/m² Trzyniec Právník 800m² 130 000,- Kč Wiedynia 5 000 m² 120, Kč/m² Dom rodinný 777 077 034 Gródek 580 000,- Kč Lesná Dolná 2x 2+1 980 000,- Kč Bystrzyca 1 450 000,- Kč Wielopole 1 570 000,- Kč Trzyniec 5+1 1 650 000,- Kč Nieboř 2x 4+1 1 890 000,- Kč Trzyniec 2x 2,5+1 1 890 000,- Kč Trzyniec 4+1+garaz 2 350 000,- Kč	1 660 000,- Kč	1 720 000,- Kč ROPICA Dom rodinný 4+1+garaz Parcela 1150 m² Tel.: 777 077 034	2 300 000,- Kč TRZYNIEC GUTY Nový dom rodinný 3+1+garaz Parcela 1 685 m² Tel.: 777 077 034
Mieszkania 777 077 031 Nawiesie chata 350 000,- Kč Nawiesie 4+1+garaz 1 250 000,- Kč Lomná 50m 2x 2+1 1 250 000,- Kč Lomná Dolná 2x 3+1 1 780 000,- Kč DR Nawiesie 2 500 000,- Kč 2+1 k. Mosty k. Jeli 445 000,- Kč Parcela Prošek do uzgodnienia	490 000,- Kč Otrachdicek Cz. Cieszyňa Parcela bud. + st. domek Parcela 5 200 m² Tel.: 775 077 924	1 450 000,- Kč BYSTRZYCA duža znička Dom rodinný 5+1. Parcela 2 500 m² Tel.: 777 077 034	do uzgodnienia RZEKA Dom rodinný /+2+garaz. Spokojná okolice. Tel.: 777 077 034

Aktualna oferta ponad 400 nieruchomości na stronach www.flash-reality.cz

Co w teatrze

SCENA POLSKA - Cz. Cieszyňa: Cieszyńskie nebe (3, godz. 17.30), Bambini di Praga (4, godz. 17.30, grupa JAP).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw.: 18.00, TVC 2, pt.: 7.30.
POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Vinci (3, 4, godz. 20.00); Madagaskar (3, 4, godz. 15.30, 17.45); Hostage (5, godz. 17.45, 20.00); **Reflex:** Sin City - miasto grzechu (3, 4, godz. 17.00, 20.00); Sahara (5, godz. 17.00, 20.00); Ex: Obłęd (3, 4, godz. 19.00); **TRZYNIEC** - Kosmos: Filmowe Lato; **BYSTRZYCA:** Filmo-

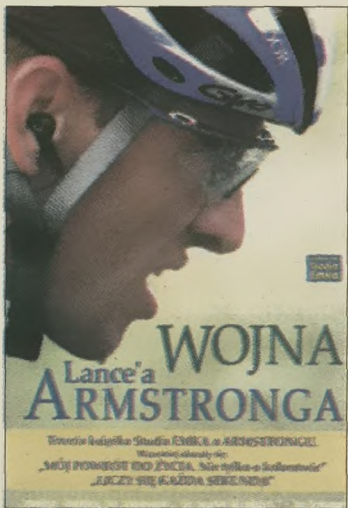
we Lato; **HAWIERZÓW** - Centrum: Kubuś i Hefalumpy (3-5, godz. 15.30); Garbi - super bryka (3-5, godz. 17.45, 20.00); **CIESZYŃ** - Piast: Wojna światów (3-5, godz. 16.00, 18.15, 20.30).

Co w terenie

SKRZECZOŃ - MK PZKO zawiadamia, że pierwsze powakacyjne zebranie Zarządu Koła będzie 30. 8. a próba chóru „Hasło” 5. 9. a to w obydwu wypadkach o godz. 18.00 w Domu PZKO.
NOWY BOGUMIN - Klub Kobiet zaprasza na pierwsze powakacyjne spotkanie we wtorek 6. 9. o godz. 15.00 do Domu PZKO.
HAWIERZÓW CENTRUM - do 17. 9. wystawa prezentująca „Dorobek sześćdziesięciolecia kół PZKO”, Galeria „Spirala”.
BŁĘDOWICE - Klub Kobiet i Klub Seniora zapraszają na spotkanie 7. 9. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

CIERLICKO KOŚCIELEC - MK PZKO Cierlicko i Stanisławie wraz z DH im. Żwirki i Wigury zapraszają na obchody 73. rocznicy tragedii Żwirki i Wigury 11. 9., msza św. w kościele św. Wawrzyńca o godz. 10.00, składanie wieńców i kwiatów pod pomnikiem Lotników na Żwirkowski do godz. 11.15.
KARWINA - Koło MSz Gimnazjum w Karwinie zaprasza wszystkich rodziców, studentów, absolwentów i sympatyków szkoły 10. 9. o godz. 15.00 do PZKO Karwina Stare Miasto na „Kopaczówkę” - festyn. GL-431
KARWINA RAJ - MK PZKO zawiadamia członków chóru „Dźwięk”, że pierwsza powakacyjna próba odbędzie się w poniedziałek 5. 9. w budynku KSČM (obok świetlicy).
CZ. CIESZYŃ - MK PZKO Osiedle zaprasza członków i sympatyków na dwudniową wycieczkę do Zakopanego w terminie 17.-18. 9. Cena na 1 uczestnika 50 zł, płatne przy zgłoszeniu. Zgłoszenia u państwa Twardzi-

DANIEL COYLE – »Wojna Lance'a Armstronga«

Wyd. „Studio Emka”. Walka z losem, sławą, miłością, śmiercią, skandalem i kilkoma innymi rywalami na drodze do Tour de France. Jesienią 1996 roku u Lance'a wykryto raka jąder. Leczył się przez kilka miesięcy, przeszedł chemioterapię, nikt nie dawał mu szans na powrót do sportu. Armstrong wrócił na szosę w 1998 roku i w 1999 roku wygrał swój pierwszy Tour de France, najtrudniejszy i najbardziej prestiżowy wyścig kolarstwa zawodowego. Triumfował w nim sześciokrotnie (i to za każdym razem bezdyskusyjnie) jako jedyny kolarz w historii. „Wojna Lance'a Armstronga” to mądra i błyskotliwa książka Daniela Coyle'a opisująca ogromne tempo niezwykle życia ikony światowego sportu. Trudno się od niej odebrać.

ANDRZEJ GRZYWACZ, PAWEŁ STANISZEWSKI

»Wiem, co zbieram w lesie«

Wyd. „Multico”. Przewodnik dla miłośników zbiorów runa leśnego. Zbiory grzybów, owoców i ziół w lasach są przyjemną, pożyteczną dla zdrowia i taną formą wypoczynku i rekreacji. Dają możliwość bezpłatnego uzupełnienia i urozmaicenia naszych jadłospisów w naturalne, leśne produkty spożywcze. Aby w pełni korzystać z „leśnych dóbr i pożytków”, potrzeba nieco wiedzy i doświadczenia. Potrzeba również poszanowania praw lasu. Jeśli książka ta przyczyni się do miłego spędzenia wolnych dni w lasach – to spełnia się oczekiwania autorów i wydawnictwa.

Książki można nabyć lub zamówić w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Čapka 7 w Cz. Cieszylinie. (kor)

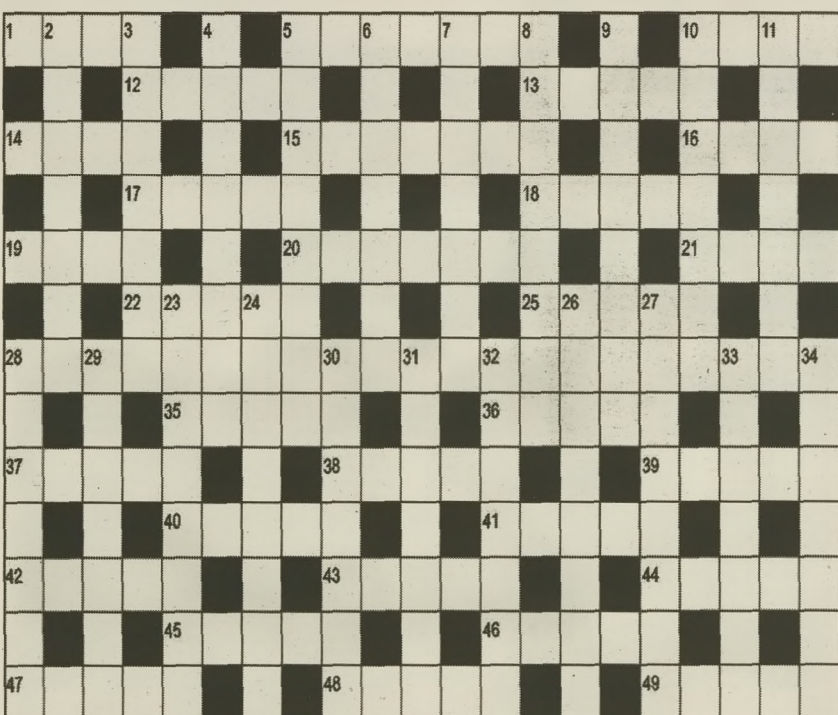

Krzyżówka

Poziomo: 1. przysmak Kłapouchego 5. czas przyszły 10. linijka sonetu 12. w Lacjum leży 13. powierzchnia gruntu uprawnego 14. fasoli piąć się pozwoli 15. kawały lubi robić 16. wybawienie dla karawany 17. Popiela zjadły 18. fach 19. psiego ogona się trzyma 20. walkarz z rodziny żukowatych 21. Pugaczowa 22. wyspa w Hawajach 25. właścicielka firmy kosmetycznej 28. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE** (Książka Johna Boyntona Priestley'a) 35. do Łaby wpływa 36. nizina we Francji 37. miasto Manifestu Lipcowego 38. wyspa jak samochód Forda 39. popularna potrawa włoska 40. Indianin Ameryki Północnej 41. nogi zająca 42. wielbiciel 43. likier kminkowy 44. samochodowy lub kosmetyczny 45. symptom 46. z palców najgrubszy 47. korek na drodze 48. połowica Latinusa 49. płomyk.

Pionowo: 2. chmielowa lub sosnowa 3. buty na gumowej podeszwie 4. ma swój stopień 5. dawny piechur z fuszją 6. słowiańskie bóstwo z Rugii 7. kontroli dokonuje 8. postać wstręt wzbudzająca 9. nieskromność 10. zarządca w dawnych majątkach ziemskich 11. dnia albo zajęć 23. pracuje nad kreskówką 24. odwołanie się od decyzji 26. pływalnię w Ciechocinku projektował 27. rumowisko skalne 28. Bubo bubo 29. uchybienie w postępowaniu 30. przez Złotoryję przepływa 31. celna na granicy 32. motacilla z rzędu wróblowatych 33. wojskowa jednostka przewozowa 34. ściekaniu wody po ścianie zapobiega.

Opr. JO

Rozwiązanie krzyżówki z 27 sierpnia 2005:

Poziomo: 1. PODSTĘP 7. FIGLARZ 11. OZIMINA 12. TALAREK 13. REWIZOR 14. APRILIS 18. KONIUSZY 22. NABŁONEK 26. RAKET 27. WIERSZYK 28. ELABORAT 29. OSCAR 32. TRZEJ MUSZKIETEROWIE 40. ŁZA 42. ŁACINKA 43. RYCERZE 44. MINARET 45. BUROWIE 49. AZYLANT 53. SKLARENKO 57. SZCZYT 58. FISKUS 59. RUWENZORI 60. POGODA 61. ANANAS.

Pionowo: 1. PATYK 2. DYLAN 3. TURKU 4. POKAZ 5. KIER 6. TIUL 7. FARSA 8. GAWĘŁ 9. AIZON 10. ZMROK 15. PYRKOSZ 16. IRKUCK 17. INTERES 19. OGIER 20. IGRCE 21. SEZAM 23. BIAŁE 24. OKOŁO 25. ESAKI 30. SZATNIA 31. AIRDRIE 32. TOŁUB 33. ZECER 34. JANÓW 35. UŁAMEK 36. TARTAK 37. ROCKY 38. WARGA 39. EFEKT 46. USZKO 47. OCZKO 48. ISTRA 50. ZOFIA 51. ŁASKA 52. NAUKA 54. ŁAWA 55. RANA 56. NEON.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań rozlosowana zostanie książka Irka Grina „Szerokiej drogi, Anat”. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w piątek 9. 9. br. o godz. 12.00. Nagrodę książkową (do odbioru w redakcji) za rozwiązanie krzyżówki z ub. soboty otrzymuje Wanda Zmija – Stonawa.

EUGENIUSZ DELONG, PREZES ZARZĄDU HC STAŁOWNIKÓW TRZYNIEC:

Zapraszamy polskich kibiców

Kibice hokeja na lodzie z niecierpliwością wypatrują startu nowego sezonu w ekstraklidze. Bramy Tipsport Ekstraligi staną otworem już w najbliższy piątek, 9 września. Hokeiści Stalowników Trzyniec pod wodzą nowego trenera Jana Nellby w pierwszym rzędzie pragną zrehabilitować się w oczach swych kibiców za niewpływ z ubiegłego sezonu, kiedy to zajęli fatalne przedostatnie miejsce w tabeli. W zbliżającym się sezonie na trzynieckim stadionie znów nie powinno zabraknąć kibiców z Polski. Dwuletni kontrakt z klubem spod Jaworowego podpisał jeden z najbardziej utalentowanych polskich hokeistów – 19-letni Marcin Koluś. Z pewnością dużą w tym zasługą prezesa zarządu Stalowników Trzyniec – Eugeniusza Delonga, dla którego język polski jest językiem ojczystym.

Panie Eugeniuszu, Polska z pewnością nie należy do najlepszych rynków hokejowych świata. Tym bardziej cieszysz się, kiedy również w Polsce pojawi się talent pokroju Marcina Koluś, który oprócz Trzycia miał też sporo ofert z klubów zagranicznych...

Marcin to moim zdaniem talent na miarę Mariusza Czerkawskiego i jestem szczęśliwy, że właśnie w Trzycu zagra ten młody chłopak. Koluś jednak nie od razu pojawi się na ekstrakligradzie. Chcemy, by dobrze zaaklimatyzował się w czeskim środowisku i dlatego też początkowo występować będzie w pierwszoligowym Prościejowie. W ekstraklidze w barwach jednego klubu grać może tylko trzech obcokrajowców. Sezon rozpoczniemy z dwójką Słowaków – Huną i Tomaszem oraz Rosjaninem Petrakowem. Trenerzy oczywiście będą bacznie śledzić poczynania Koluśa w Prościejowie i niewykluczone,

że już wkrótce pojawi się pod Jaworowym.

Wspomniał pan o Mariuszu Czerkawskim. W ubiegłym sezonie, w trakcie strajku w NHL, Trzyniec prowadził rozmowy z jego agentem, w końcu jednak Czerkawski trafił do ligi szwedzkiej. Czyli jak zawsze o wszystkim przesądziły kwestie finansowe?

Trzyniec oczywiście dysponuje o wiele skromniejszym budżetem od klubów szwedzkiej ekstraklasy. Nie tylko Czerkawski był już jedną nogą pod Jaworowym, naszą ofertę rozważał też napastnik Krzysztof Oliwa. Nie ukrywam, że obaj byłiby dużym magnesem dla polskiej publiczności, która regularnie odwiedza ekstrakligradowe spotkania na trzynieckim stadionie. Również w tym roku zapraszamy polskich kibiców pod Jaworowy, emocji z pewnością nie zabraknie. A wracając do py-

tania, także latem byliśmy w kontakcie z Mariuszem Czerkawskim, chłopak chce jednak wrócić za Ocean. Jestem przekonany, że Mariusz nie powiedział jeszcze w NHL ostatniego słowa.

Czy zwracają się do pana, jako prezesa zarządu, polskie firmy z prośbą o współpracę na płaszczyźnie reklamowej?

Nie chciałbym przytaczać tu szczegółów dotyczących naszego marketingu, ale mogę zapewnić czytelników, że współpraca przygraniczna rozwija się bardzo dobrze. To samo dotyczy też naszych partnerów na Słowacji. W Trzycu skądinąd mieszka sporo Słowaków, którzy oczywiście kibicują tutejszym hokeistom, podobnie zresztą jak Polacy na Zaolziu. W tym regionie ludzie żyją sportem. Wiem coś o tym, bo wcześniej kręciłem się wokół futbolu. I rozumiem, że tam, gdzie są ludzie, jest też reklama i sponsorzy.

Hokeiści w ubiegłym sezonie raczej nie zachwycili. Czy liczy pan na lepszy sezon w wykonaniu podopiecznych trenera Jana Nellby?

Gorzej już chyba być nie może. Wierzę w dobrą grę całego zespołu i w po brzegi zapełniony stadion. I mam nadzieję, że dadzą o sobie znać również polscy kibice.

Rozmawiał JANUSZ BITTMAR

2. RUNDA PUCHARU CMZF

Karwina za burtą

Piłkarze dywizyjnej MKF Karwiny odpadli z rywalizacji o Puchar CMZF, przegrywając na własnych śmietniach 0:1 z Jakubczowicami. Przypomnijmy, że do 2. rundy karwiniacy awansowali bez walki, z gry w Pucharze zrygnęła bowiem Opawa.

● **MKF KARWINA – FUTBOL JAKUBCZOWICE 0:1 (0:1). Bramka: 3. Doleżał. Widzów 350.** Gospodarze zafundowali sobie lekką drzemkę, tracąc gola już w 3. minucie. To przesądziło całą sprawę, goście bowiem od tego momentu zabarykowali się

w obronie i bez większych kłopotów wytrzymał do końcowego gwizdka sędziego. Ofensywa Karwiny praktycznie nie istniała, a kiedy w drugiej połowie pod pryszc powędrowała dwójka Reichel-Maślej, spotkanie dogrywało się niejako z przymusu. – *Graliśmy bez pomysłu i w dodatku bez dyscypliny na boisku. Ja również nie utrzymałem nerwów na wodzy i przepraszam wszystkich kibiców za kiepski spektakl w naszym wykonaniu* – stwierdził grający trener Karwiny Petr Maślej. (jb)

Sport Polski

■ **SIATKARZE ROZPOCZYNAJĄ WALKĘ W MISTRZOSTWACH EUROPY.** Po rozgrywkach Ligi Światowej, Europejskiej i eliminacjach mistrzostw świata siatkarze rozpoczęli wczoraj walkę o mistrzostwo Europy. Wśród mistrzostk siatkarzy Starego Kontynentu nie brakuje reprezentacji Polski. Podopieczni trenera Raula Lozano dziś zmierzą się o godz. 15.30 z Chorwacją. Po raz pierwszy w historii mistrzostwa rozgrywane są w dwóch krajach – Włoszech oraz Serbii i Czarnogórze. Polacy zagrają w grupie 1 ponadto z Rosją, Włochami, Ukrainą i Portugalią. W grupie 2, która swoje mecze rozgrywa w Belgradzie, występuje Serbia i Czarnogóra, Grecja, Holandia, Hiszpania, Francja i Czechy. **HARMONOGRAM STARTÓW POLAKÓW:** dziś Polska – Chorwacja (15.30, TVP 1), jutro Polska – Rosja (20.30, TVP 1), poniedziałek Polska – Włochy (18.00, TVP 3), środa Polska – Ukraina (15.30, TVP 1), czwartek Polska – Portugalia (15.30, TVP 1).

■ **EL. PIŁKARSKICH MISTRZOSTW ŚWIATA: DZIŚ POLSKA – AUSTRIA.** Bez chorego podstawowego bramkarza Helge Payera (Rapid Wiedeń) zagra piłkarska reprezentacja Austrii w dzisiejszym meczu eliminacji mistrzostw świata z Polską. Spotkanie odbędzie się w Chorzowie, o godz. 20.30. Po 15-miesięcznej przerwie w polskiej drużynie narodowej znowu ma szansę zagrać Emmanuel Olisadebe. W barwach Polski zabraknie jednak pomocnika Jacka Krzynówka. Oprócz Krzynówka w spotkaniach z Austrią i Walią (7. 9.) zabraknie także innego filaru polskiej drużyny – bramkarza Jerzego Dudka. (jb, PAP)

O słyhać?

■ **ZABRAKŁO TYLKO KIBICÓW.** Piłkarze ręczni Banika Karwina w ramach uroczystości związanych z jubileuszem 50-lecia klubu w towarzyskim spotkaniu zmierzali się w środę z wicemistrzem Polski – Zagłębiem Lubin. Podopieczni trenera Jiřego Kekrta pokonali Polaków 34:31, po dobrej grze zwłaszcza w drugiej odsłonie. Zawiedli tym razem kibice, których zjawili się w karwińskiej hali tylko garstka.

■ **DZIŚ RUSZA LIGA MISTRZÓW TENISISTÓW STOŁOWYCH: START ZAGRA Z DÜSELDORFEM.** Drużyna wicemistrzów RC – Start Sucha Górna zmierzy się dziś o godz. 17.00 w Szumbarku z faworytem rozgrywek, niemiecką Borussia Düsseldorf. W bar-

wach gości pojawi się m.in. piętnasty zawodnik aktualnego rankingu ITTF, reprezentant Danii Michael Maze. Gospodarze zagrają w najsilniejszym składzie – z Kościanem, Cichąkiem i Śeradą. Kolejnymi rywalami Startu w rozgrywkach grupowych Ligi Mistrzów będą ekipy austriackiego Niederösterreich i francuskiego Angers.

■ **HOFFMANN WRACA NA BAZALĘ.** Z gościnnych występów w drugoligowym piłkarskim Kładnie powrócił na Bazale prawy obrońca Josef Hoffmann.

■ **ROZPOCZYNA SIĘ SEZON W EKSTRAKLIDZE RUGBISTÓW.** W dzisiejszym pojedynku Slavia Hawierzów podejmie o godz. 14.00 przed

własną publicznością Spartę Praga. Hawierzowanie w ubiegłorocznych rozgrywkach spisywali się świetnie, o czym świadczy zdobyty brązowy medal sezonu 2004/2005.

■ **HC STAŁOWNICY TRZYNIEC – SAREZA OSTRAWA 4:1 (1:1, 2:0, 1:0).** W kolejnym sparingu przed startem ekstrakligradowego sezonu hokeiści Trzycia bez większych trudów uporali się z pierwszoligowcem z Ostrawy. **Bramki** dla Stalowników zdobyli: 3. Huna (as. Tomas, Petrakow), 28. Pletka (as. Polansky, Martynek), 37. Peterek (as. Kudrna), 57. Polansky (Tesařik, Kudrna). W barwach Stalowników Trzynieć pojawił się nowy nabytek klubu – 20-letni obrońca **David Kudělka**, wychowanek HC Przerowa. (jb)

Laureatka nagrody „Złoty Debiut” oraz nagrody publiczności XIII Trzynieckiego Lata Filmowego, Magdalena Piekorz, reżyser filmu „Pręgi”, wraz z operatorem filmu Marcinem Koszałką i dyrektorem imprezy, Tadeuszem Wantulą, w chwilę po ogłoszeniu wyników.

XIII TRZYNIECKIE LATO FILMOWE JUŻ ZA NAMI

»Pręgi« najlepsze

TRZYNIEC (db) – Z siedmiu konkursowych debiutów reżyserskich tegorocznego Trzynieckiego XIII Lata Filmowego jury i festiwalowa publiczność wybrały do nagrody jednomyślnie dzieło Magdaleny Piekorz „Pręgi”. Obie nagrody ufundowane przez polskie, czeskie i słowackie ministerstwo kultury, Międzynarodowy Fundusz Wyszehradzki oraz organizatora festiwalu, Klub Kultury o.p.s., wręczono pani reżyser w sobotę, w trzecim dniu festiwalu, w trzynieckim kinie „Kosmos”.

Uroczystego ogłoszenia wyników Konkursu debiutów dokonał prze-

wodniczący jury, prof. Andrzej Werner, w obecności dyrektora wykonawczego Funduszu Wyszehradzkiego, Andrzeja Jagodzińskiego i przedstawicieli ministerstwa, które patronują festiwalowi. Moment ten poprzedzono uczczeniem pamięci osób od lat związanych z festiwalem, które odeszły w ciągu ostatniego roku: Marka Michałka, jednego z założycieli i organizatorów imprezy, ministra kultury Pavla Dostála, wieloletniego patrona festiwalu, oraz bywalca i przyjaciela imprezy, reżysera i byłego rektora łódzkiej „filmówki”, Henryka Kluby.

Ciąg dalszy na str. 2

Lepiej późno niż wcale

ORLICKIE ZAHURZI/MOSTOWICE (sch) – Od końca sierpnia funkcjonuje nowe przejście graniczne między Orlickim Zahurzim w Rychnowskim i polskimi Mostowicami.

Jak się okazuje, chodzi o wydarzenie jak najbardziej na czasie. Rychnowski powiat był bowiem jedynym przygranicznym powiatem, gdzie na odcinku 80 km nie było żadnego przejścia granicznego dla zmotoryzowanych – najbliższe znajdowały się w Nachodzie i Dolnej Lipce. Zresztą, jak podała czeska prasa, ani otwarcie nowego przejścia granicznego nie obyło się bez zbędnych ceregieli. Most graniczny został uroczystie oddany do użytku już ponad pół roku temu, mieszkańcom zaś obiecywano jego rychłe otwarcie jeszcze przed końcem ub. roku. W rzeczywistości z przejścia w Orlickim Zahurzi – Mostowicach można korzystać zaledwie od schyłku wakacji...

Budowę przejścia granicznego oraz mostu sfinansowała Unia Europejska w ramach rekonstrukcji tamtejszego przygranicznego regionu. Przejście czynne jest non stop.

85-lecie chóru kościelnego

JABŁONKÓW (man) – Zwieńczeniem 85-letniej działalności Polskiego Chóru Kościelnego parafii pw. Bożego Ciała w Jabłonkowie był piątkowy uroczysty koncert jubileuszowy, który odbył się w jabłonkowskim kościele parafialnym.

Chór-jubilat pod batutą s. M. Jochy-

mek (na organach akompaniowała Krystyna Pyszko) wykonał kilka pieśni wspólnie z orkiestrą kameralną. Zabrzmiały utwory „Suplikacje” (A. Cwojdzński), „Czego chcesz od nas Panie” (J. Świder), Missa brevis– Kyrie, Gloria, Benedictus, Agnus Dei (J. Gruber).

Ciąg dalszy na str. 2

Województwo pomoże

JABŁONKÓW (kor) – Wicehetman województwa morawsko-śląskiego ds. szkolnictwa, Jaroslava Wenigerowa, złożyła w ub. piątek wizytę w Jabłonkowie. W towarzystwie m.in. burmistrza Petra Sagitariusa i jego zastępcy Stanisława Jakusa wicehetman odwiedziła budynek PSP im. H. Sienkiewicza przy ul. Szkolnej, w którym właśnie przebiega ostatni etap remontu kapital-

nego. Zawitała też do czesko-polskiego kompleksu szkolnego przy Olzie oraz do szkoły specjalnej. Podczas rozmów w ratuszu przedstawiciele władz miasta przedstawili J. Wenigerowej koncepcje zmian w szkołach podstawowych. Poinformowali ją o tym, że po zakończeniu prac przy ul. Szkolnej do odnowionego gmachu przeprowadzi się cała polska podstawówka. Do bu-

dynków przy Olzie (ul. Leśna) przeniosą się natomiast klasy niższego stopnia czeskiej szkoły z budynku przy ul. Bezruča oraz klasy szkoły specjalnej.

Te plany wiąza się z kolejnym remontem, tym razem w szkole przy ul. Leśnej, który powinien się rozpocząć w 2006 r. – Pani wicehetman obiecała nam, że przy tej inwestycji będziemy mogli liczyć na pomoc finansową Urzędu Wojewódzkiego w Ostrawie – powiedział „GL” wiceburmistrz Jakus.

Biblioteka już czynna

ORŁOWA (wak) – Orłowa otrzymała w ub. piątek nową bibliotekę i miejski ośrodek informacji. Obiekt, który znajduje się śródmieściu, należy do najnowocześniejszych w mieście.

Ma połączenie z Internetem oraz skomputeryzowaną bazę. Do nowości należą też barierki elektroniczne, uniemożliwiające kradzież książek z biblioteki. Budynek dostosowano również do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Nowa ksiąznica była miastu bardzo potrzebna. Dotąd bowiem jej oddziały rozsiane były w kilku miejscach. Jej księgozbiór liczy 85 tys. książek (w tym również pozycje polskie), 850 zbiorów specjalnych, m.in. płyty CD z muzyką klasyczną, książki mówione na kasetach magnetofonowych dla osób mających kłopoty ze wzrokiem

oraz 110 tytułów prasy i czasopism. W ub. roku ksiąznica miała 4953 stałych czytelników, z tego 1377 do lat 15. Odwiedziły ją ogółem 66 872 osoby, które wypożyczyły 308 905 tytułów.

Największym wzięciem cieszyła się literatura naukowa dla dorosłych – 94 076 wypożyczeń, dalej beletrystyka (158 558) oraz młodzieżowa literatura naukowa (14 098).

Coraz więcej osób sięga również po gazety i kolorowe czasopisma. Z polskich tygodników jest to m.in. „Panorama” oraz „Kobieta i Życie”.

Ciąg dalszy na str. 2

Do Polskiego Chóru Kościelnego w Jabłonkowie należy przeszło 50 śpiewaków.

MIJA 10 LAT OD KANONIZACJI MĘCZENNIKÓW KOSZYCKICH

CIESZYN/CZ. CIESZYN (kor) – Tłumy wiernych z obu stron Olzy, duszpasterzy, zakonnic i zakonników wzięły w niedzielę udział w uroczystościach ku czci patrona obu Cieszynów, św. Melchiora Grodzieckiego. Mszę św., która tym razem odbyła się w kościele parafialnym pw. św. Marii Magdaleny w Cieszynie, koncelebrowali zwierzchnicy sąsiadujących z sobą diecezji: ostrawsko-opawskiej i bielsko-żywieckiej – biskupi František Václav Lobkowicz, Tadeusz Rakoczy i biskup pomocniczy Janusz Zimniak. Doroczne uroczystości ku czci św. Melchiora odbyły się nad Olzą już po raz dziewiąty.

Przypomnijmy, że św. Melchior urodził się w Cieszynie w 1582 r. W 1603 r. wstąpił do Towarzystwa Jezusowego (zakon jezuitów), pracował

jako spowiednik i kaznodzieja m.in. w Pradze. Po wybuchu wojny trzydziestoletniej udał się do Koszyc, by wraz z Węgrem Stefanem Pongraczem i Chorwatem Markiem Križem utworzyć tam misję jezuitów. Po zajęciu miasta przez wojska Jerzego Rakoczego Melchior Grodziecki i jego towarzysze

zostali okrutnie zamęczeni i zamordowani. W 1905 r. papież Pius X ogłosił Męczenników Koszyckich błogosławionymi, a przed 10 laty – w lipcu 1995 r. zostali oni kanonizowani przez papieża Jana Pawła II.

Uroczystości rozpoczęły się tradycyjnie od nabożeństw w kościołach parafialnych pw. Serca Je-

zusowego w Cz. Cieszynie i św. Marii Magdaleny w Cieszynie. Stąd o godz. 15.30 wyruszyły procesje (ta z czeskiej strony z relikwiami św. Melchiora) na graniczny Most Przyjaźni, by wspólnie udać się na uroczystą Eucharystię do cieszyńskiej świątyni.

Rozpoczynając mszę św., bp Rakoczy wspominał pomordowanych więźniów hitlerowskich obozów koncentracyjnych i stalinowskich gułagów i tych wszystkich, którzy stracili, a tracą i dzisiaj, życie za wiarę. Wezwał też wiernych o modlitwę w intencji ofiar kataklizmów, terroryzmu i przemocy oraz w intencji zjednoczenia wszystkich chrześcijan. – Spotykamy się tu, nad Olzą, już po raz dziewiąty i cieszymy się, że ta graniczna rzeka już nas nie dzieli, lecz łączy – mówił bp Rakoczy.

Ciąg dalszy na str. 2

Pogoda

WTOREK – Pogodnie, rano możliwe lokalne mgły i zamglenia. Temperatura w dzień 24-28 st., nocą 12-8 st. C. Wiatr pld.-wsch. 3-7 m na sek.

ŚRODA – Pogodnie, rano lokalne mgły i zamglenia. Temperatura w dzień 24-28 st., nocą 14-10 st. C.

TYDZIEŃ

29 VIII – 4 IX 2005

■ Huragan Katrina, który zaatakował południowo-wschodnie wybrzeże Stanów Zjednoczonych, zabił według wstępnych szacunków co najmniej 10 tys. osób. W stanach Luizjana, Alabama i Missisipi spowodował straty materialne szacowane na co najmniej 30 mld dolarów. W zalanym przez morze mieście New Orleans odciętym od świata zapanały chaos i przemoc. Dopiero po kilku dniach od katastrofy rozpoczęła się ewakuacja mieszkańców. W Stanach Zjednoczonych podniosła się fala krytyki pod adresem administracji prezydenta George Busha. Amerykanie zarzucają jej nieudolność i opieszałość w podejmowaniu decyzji.

■ Na Słowacji rozpadła się koalicja rządowa. Szefowie trzech partii uzgodnili, że zakończą współpracę z ANO (Aliancja Nowego Obywatela). Przyczyną kryzysu są niewyjaśnione kwestie finansowe przewodniczącego ANO, Pavla Ruski.

■ W pożarze kamienicy w Paryżu zginęło siedem osób, w tym jedno dziecko. Budynek zamieszkiwali głównie imigranci z Afryki.

■ Prezydent Niemiec, Horst Koehler, uczcił wspólnie z prezydentem Polski, Aleksandrem Kwaśniewskim, pamięć poległych obrońców Westerplatte z 1939 r.

■ Na skutek paniki, która wybuchła wśród sztychliści pielgrzymów w Bagdadzie, zmierzających przez most na Tygrysie do meczetu, zginęło prawie tysiąc osób, w większości kobiet i dzieci. Powodem paniki była pogłoska o rzekomych zamachowcach-samobójcach ukrywających się w tłumie prawie miliona pielgrzymów.

■ Zbigniew Religa zrezygnował z udziału w wyborach prezydenckich w RP i zdecydował się poprzeć kandydata Platformy Obywatelskiej, Donalda Tuska.

■ Huragan Katrina zniszczył co najmniej 58 platform naftowych i wieży wiertniczych w Zatoce Meksykańskiej. Co najmniej 30 z nich utracono całkowicie.

■ Trzy dziewczynki w wieku 12 – 16 lat utonęły w wyrobisku żwirowym w miejscowości Gwoźnica Górna w województwie podkarpackim.

■ Prezydent Rosji, Władimir Putin, powiedział na spotkaniu z białoruskimi matkami, że obecnie „żadne państwo świata nie może zagwarantować bezpieczeństwa wszystkim swoim obywatelom”. Przeprosił matki za opieszałość urzędów w wyjaśnianiu przyczyn tragedii, jaka rozegrała się przed rokiem, i zapewnił, że zrobi wszystko po to, aby jej okoliczności zostały całkowicie wyjaśnione.

■ Uprowadzony przed kilku dniami w Afganistanie Brytyjczyk David Addison został znaleziony martwy. Do porwania i zabicia przyznali się wojownicy talibscy.

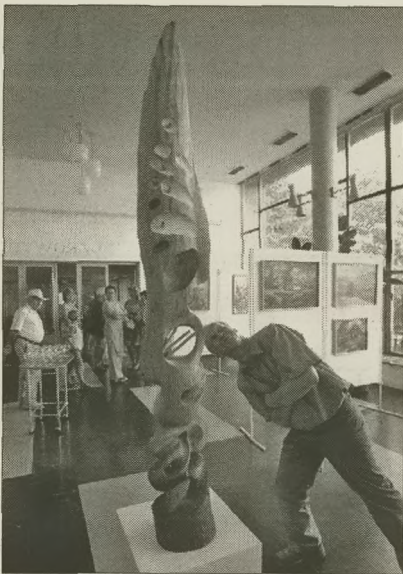
■ Służby weterynaryjne w całej Polsce zostały postawione w stan gotowości z powodu zagrożenia ptasią grypą. Na większości lotnisk ustawiono pojemniki, do których pasażerowie spoza Unii Europejskiej muszą wrzucać przywiezione mięso i wyroby mięsne.

■ 19 października rozpocznie się pierwszy z serii procesów z byłym dyktatorem Iraku, Saddamem Husajnem, i jego współpracownikami. Bytemu prezydentowi grozi kara śmierci.

■ Tajfun Talim, który nawiedził południowo-wschodnie wybrzeże Chin, spowodował śmierć co najmniej 90 osób i wyrządził ogromne szkody materialne, niszcząc plony i uprawy.

(M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

W Galerii Teatru Cieszyńskiego czynna jest wystawa zaołżańskiego Stowarzyszenia Artystów Plastyków „Beskidy 2005”. Wystawiane są obrazy i rzeźby powstałe podczas międzynarodowego pleneru plastycznego w Nawsu Kostkowie w dniach 22-29 sierpnia. Wystawa, której wernisaż odbył się w ub. czwartek, czynna będzie do 18 września. Na zdjęciu rzeźba Waltera Taszka „Narodzinny Pegaza”.

FOT. WIESŁAW PRZECZEK

W GALERII »NA STRYCHU«

Przekrój twórczości F. Świdra

Wyjątkową okazję do zapoznania się z twórczością niezjącego już artysty Franciszka Świdra daje wystawa, którą przygotowano w czesko-cieszyńskiej „Strzelnicy” w ramach „Skarbów z Cieszyński Tróły”. Wernisaż odbędzie się w piątek 9 września o godz. 19.00. Zamiast słowa wstępnego wyświetlony zostanie film produkcji ostrawskiego ośrodka TV o Franciszku Świdrze. Na wystawie w Galerii „Na strychu” oraz w saloniku muzycznym przedstawiony zostanie przekrój twórczości artysty. Do obejrzenia będą obrazy, rysunki, grafiki, karykatury i in. Wystawa czynna będzie do 2 października.

FOT. JACEK SIKORA

Zwierzchnicy diecezji ostrawsko-opawskiej i bielsko-żywieckiej spotkali się w niedzielę tradycyjnie na Moście Przyjaźni. W środku bp František Václav Lobkowicz w towarzystwie bp. Tadeusza Rakoczego (z prawej) i bp. Janusza Zimniaka.

MIJA 10 LAT OD KANONIZACJI MĘCZENNIKÓW KOSZYCKICH

Niedziela ze św. Melchiorrem

Dokończenie ze str. 1

Z kolei bp F.V. Lobkowicz stwierdził w swoim kazaniu, że to właśnie Świętych Męczenników Koszyckich należy uznać za protagonistów pojednania między chrześcijanami i narodami. – Wprawdzie Cieszyń okazał się w swoim czasie zbyt dużym miastem, by zmieścić się w jednym państwie i w jednej diecezji, dziękujemy Bogu, że możemy się tu spotykać

na tej uroczystości. Ta nasza wspólna procesja jest świadectwem naszej wiary i miłości do Jezusa Chrystusa i Kościoła. Dziękujemy Bogu, że nas łączy w jednej rodzinie dzieci Bożych – powiedział zwierzchnik diecezji ostrawsko-opawskiej.

Mszę św. zakończyło uroczyste „Te Deum”.

Biblioteka już czynna

Dokończenie ze str. 1

Placówka organizuje w ciągu roku masę imprez edukacyjno-wychowawczych dla dzieci i młodzieży oraz bierze udział w imprezach ogólnokrajowych, takich jak Miesiąc Internetu (marzec) czy Tydzień Bibliotek (październik).

Ze zbiorów biblioteki można korzystać nie tylko w dni powszednie, ale także w soboty.

W Miejskim Centrum Informacji, które mieści się na parterze, można uzyskać informacje o wszelkich imprezach kulturalnych i sportowych odbywających się w mieście, komunikacji miejskiej, a także adresy wszelkich instytucji. Można tu kupić materiały, foldery, widokówki, przewodniki i mapy oraz upominki z widniejącym na nich herbem miasta.

»Pręgi«najlepsze

Dokończenie ze str. 1

Ogłoszenie wyników zamknął recital aktora (zagrał m.in. w filmie „Aksamitni mordercy”) i piosenkarza Richarda Krajčo, który wraz z dwoma muzykami zespołu „Kryštof” podbił serca publiczności znakomitą wykonaniem swoich piosenek. Warto dodać, że Krajčo nie tylko prowadził część koncertu po polsku, ale również wykonał w tym języku jeden utwór (w tłumaczeniu Renaty Putzlicher).

Koncert nie był jednak zakończeniem Lata Filmowego. W samym

Trzyńcu zaprezentowano kinomatom w sobotni wieczór oraz w niedzielę kolejnych 8 filmów, w tym takie hity, jak „Vinci” Juliusza Machulskiego czy „Mój Nikifor” Krzysztofa Krauze. Do niedzielnego wieczoru trwały również projekcje w Bystrzycy i Cierlicku. Festiwal zakończył się filmem „Aksamitni mordercy” (Sametová vrazí), który przedstawił osobiście reżyser Jiří Svoboda.

85-lecie chóru kościelnego

Dokończenie ze str. 1

W trakcie koncertu zaprezentowali się soliści Daniela Sławińska (sopran), Nina Czepiec, Helena Niedoba (alto), Piotr Szotkowski, Jan Szkaniera (tenory), Józef Pilich (baryton) i Władysław Niedoba (bas).

Kilkaset gości wysłuchało również recitalu Chóru „Echo” z Zebrzydowic dyrygowanego przez Jadwigę Sikorę. (Rok temu prowadziła zorganizowane przez PCP warsztaty muzyczne w podstawówce w Bystrzycy). Kilka własnych wierszy zarecytowała towarzysząca chórowi cieszyńska poetka Beata Sabbath.

Na program koncertu jubileuszowego złożyły się również utwory „Ave verum” (W.A. Mozart) i „Pieśni biblijne op. 99” (A. Dvořák) w wykonaniu Klemensa Słowiczka – na co dzień solisty Opery Berlińskiej.

Dochód z koncertu w wysokości ok. 4,5 tys. Kc przeznaczony został na powodzin w Rumunii.

Z zaproszenia do udziału w imprezie prowadzonej przez konferansjera Józefa Jachnickiego skorzystali również m.in. prezes ZG PZKO Zygmunt Stopa, zastępca wójta Jabłonkowskiego Stanisław Jakus, prezes MK PZKO Jabłonkowie Jan Ryłko, przedstawiciel czeskiego chóru kościelnego oraz znany jabłonkowski parafianom o. Syrach OFM.

W ramach obchodów jubileuszu niedzielne przedpołudniowe nabożeństwo swoim śpiewem uświetnił chór kościelny z partnerskiego miasta Gogolina. Goście z Gogolina zwiedzili w Jabłonkowie m.in. klasztor sióstr Elżbietanek oraz Drogę Krzyżową przy kościele p.w. Podwyższenia Krzyża Św. w Sałajce.

W czwartek kolaudacja

JABŁONKÓW (kor) – Dobiegła końca budowa nowego miejskiego Domu Pomocy Społecznej, który miasto wzniosło nieopodal sanatorium chorób płucnych. We czwartek odbędzie się kolaudacja obiektu.

Budowa trwała dwa lata i kosztowała ok. 20 mln Kc. Miasto wyłożyło 4 mln Kc, resztę kosztów pokryła dotacja z Ministerstwa Rozwoju Regionalnego.

W nowym DPS mieści się 20 małych mieszkań dla seniorów – kilka kawalerek dla osób samotnych i parę mieszkań dla par małżeńskich. Pierwsi lokatorzy powinni się wprowadzić już we wrześniu.

Piekawostki

Japończyk z... osiedlencem

Na ulicach Lwowa pojawił się Kozak grający na tradycyjnym ukraińskim instrumencie - bandurze. Okazało się jednak, że wielbicielem ukraińskiej kultury jest ... Japończyk, pan Sakuma. „Dzień dobry Ukraino. Jestem japońskim kozakiem” – tak wita przechodniów pan Sakuma, który zamiast kimono na kozackie szarawary i tradycyjną wyszywaną koszulę. Zafascynowany Ukrainą Japończyk zapuścił nawet wąsy. Jedynie osiedleńca – tradycyjny kozacki kosmyk włosów na wygolonej głowie – jest przyklejony. Pan Sakuma doskonali grę na bandurze i uczy się ukraińskich dumek, które śpiewali wędrujący niegdyś po wsiach ślepi lirnicy. Wg niego, dawno temu także w Japonii można było spotkać takich wędrowców grających na instrumencie podobnym do bandury. Pan Sakuma po raz pierwszy spotkał się z ukraińskim folklorem w emigranckich środowiskach w Kanadzie. Kozacka kultura spodobała mu się tak bardzo, że postanowił przyje-

chać do Lwowa. To jego pierwsza, ale jak obiecuje, nie ostatnia wizyta nad Dnieprem.

Jamnik da się lubić

Jamniki różnej maści przemaszowały w niedzielę z właścicielami ulicami Krakowa. Ich pochód, który wyruszył tuż spod Barbakanu, dotarł na Rynek Główny w asyście motocyklowej policji i przy dźwiękach orkiestry dętej krakowskiego MPK. W rozszerekanym pochodzie szły jamniki przebrane w stroje z elementami krakowskimi, a wśród nich Lajkonik, Smok Wawelski, krakowianka, ale nie zabrakło także Batmana, czarownika, piratów, baletnic, a nawet jamnika ze ślimaczą skorupą na grzbiecie. Na Rynku Głównym rozstrzygnięto kilka jamnicznych konkursów. W konkurencji na najciekawsze zdjęcie o tym, „co jamniki lubią robić najbardziej”, zwyciężyła jamniczka Sonia, prezentująca się przy maszynie do pisania. W konkursie na najlepsze przebranie zwyciężył Gucio, ubrany

w strój muszkietera, a Super-jamnikiem wybrany został przybyły aż z Łodzi Gustaw. Marsz Jamników jest imprezą tradycyjnie organizowaną przez Radio Kraków od 1994 roku.

Traktorowy rekord

Nowy białoruski traktor zaołał 86 hektarów w 24 godziny. Jak informuje rządowa gazeta „Zwiazda”, rekord został pobity w rejonie szklowskim. 1 września o godzinie 08.00 traktor, z przyczepionym importowanym 8-częściowym pługiem, rozpoczął orkę. Na zmianę pracowało trzech traktorzystów. Co pewien czas maszyna zatrzymywała się na 5 minut aby uzupełnić zapas paliwa. Jakość orki kontrolowali naukowcy z Białoruskiej Akademii Gospodarstwa Wiejskiego. Po 24 godzinach obliczono, że traktor zaołał 86 hektarów pola. Pomyśl pobicia rekordu narodził się podczas wizyty białoruskiej delegacji w Kazaniu w Rosji. Odbyła się tam wystawa sprzętu rolniczego na której Rosjanie nie wierzyli w moż-

liwości nowego białoruskiego ciągnika. Przedstawiciel szklowskiego kołchozu postanowił udowodnić, że jest to możliwe.

Powrót kostki Rubika

Kostka Rubika przeżywa w Japonii swój renesans. W ubiegłym roku w Japonii sprzedano sto tysięcy kostek. W tym roku liczba ta ma wzrosnąć do pół miliona. Rosnąca popularność tej zabawki tłumaczona jest chęcią Japończyków do zabaw umysłowych. Sprzedawcy zauważają, że po kostkę sięgają zarówno trzydziesto- i czterdziestolatki, jak i dzieci znudzone grami komputerowymi. Największą popularność kostka Rubika święciła na początku lat 80. W 1980 roku w Japonii sprzedano cztery miliony egzemplarzy tej zabawki. Autorem zabawki jest węgierski artysta, rzeźbiarz i architekt Erno Rubik. Wymyślił swą słynną kostkę w 1974 roku. W ciągu 25 lat na całym świecie sprzedano 300 milionów egzemplarzy tej zabawki.

KORESPONDENCJA WŁASNA »GŁOSU LUDU« Z TARNOWSKICH GÓR

»Nowina« na »Pikniku Gwareckim«

Tarnowskie Góry na Górnym Śląsku w przeszłości należały do znaczniejszych ośrodków europejskiego górnictwa rud ołowiu z domieszką srebra. Przez kilka stuleci do 1910 roku na terenie młasta i okolicy wydobywano ten cenny kruszec.

Po nieczynnych kopalniach pozostał podziemny labirynt chodników i sztolni odwadniających.

W latach 50. ubiegłego stulecia w Polsce zaistniał sprzyjający klimat dla powstawania społecznych instytucji kulturalnych. Wśród nich zawiązało się m.in. Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Tarnogórskiej. Stowarzyszenie to było współorganizatorem najstarszej na tym terenie Śląska imprezy folklorystyczno-historycznej, zwanej „Gwarkami”, ze słynnym pochodem Króla Jana III Sobieskiego.

Staraniem Stowarzyszenia udostępniono dwie podziemne trasy turystyczne. Prowadzą one do podziemnej krainy z XVI do XIX w. po wyeksploatowaniu rud srebra, cynku i ołowiu.

»Nowina« w zabytkowej kopalni w Tarnowskich Górach

Od 1957 roku działa tzw. Sztolnia „Czarnego Pstrąga”, która znajduje się w Parku Repeckim. Zwiedzanie Sztolni polega m.in. na przepłynięciu łodziami 600-metrowego odcinka. Druga to oddana w 1976 roku Zabytkowa Kopalnia Rud Srebronośnych wraz z Muzeum przy ul. Szczęść Boże 81. Została ona wpisana na listę Po-

mników Historii nie tylko Polski, ale i Europy. Wokół kopalni znajduje się park wraz ze skansenem maszyn kopalnianych, drogowych i kolejowych jako cуда techniki z przełomu XIX i XX wieku.

W tym parku w 2001 roku powstał pomysł organizowania dla mieszkańców Tarnowskich Gór i okolicy dwu-

dniewego (sobota i niedziela) „Pikniku Gwareckiego – Duch Skarbnika”.

Górnośląskie koleje wąskotorowe przygotowały również dodatkową atrakcję przejazdu na ten piknik. Jest to przejazd pociągiem wycieczkowym „Koleje od kuchni” w relacji Bytom – T. Góry – Bytom.

W tym roku odbyła się jego czwarta edycja z udziałem artystów krajowych i zagranicznych.

Pierwszym zespołem folklorystycznym z Zaolzia, który brał udział

w Gwarkach był zespół „Gorol” z Jabłonkowa. Drugim zespołem była kapela „Nowina”, która wraz z prezesem ZG PZKO, **Zygmuntem Stopą**, bawiła na tegorocznym, czwartym „Pikniku Gwareckim”. Między prezesem Zygmuntem Stopą a prezesem Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Tarnogórskiej **Markiem Kadzią**, doszło do wstępnego porozumienia dotyczącego współpracy w ramach Unijnych między tymi organizacjami.

ROMAN CHOWANIEC

To o Karola I chodzi

Szanowni, uważam, że w artykule p. Czesława Gamrota („Od Cesarskiej po ulicę Główną” – „GL” z 3 września) pojawiła się nieścisłość w tym miejscu, kiedy pisze o wizycie cesarza niemieckiego Wilhelma w Cieszynie w r. 1916. Otóż chodzi nie o Wilhelma (bo czegoż pruski król szukałby w habsburskim Cieszynie?), ale o ostatniego cesarza Monarchii Austro-Węgierskiej, Karola I, który zawitał do naszego grodu 3 listopada właśnie 1916 r. Celem jego odwiedzin był Sztab Główny armii cesarskiej, mieszczący się w tym czasie w Cieszynie.

Daniel Kadłubiec

Wystawa Dronga

Galeria „Zdrowe Miasto” w foyer Uniwersytetu Śląskiego w Karwinie gościć będzie z okazji górniczego święta twórczość poświęconą właśnie tematyce górniczej. Jak zapowiadają plakaty w najbliższy czwartek 8 bm. o godz. 17.00 odbędzie się wernisaż wystawy „Józef Drong – rysunek – malarstwo”. O autorze i jego twórczości opowie Bronisław Firla. Przed zagajeniem wystawy o godz. 16.00 przed budynkiem Uniwersytetu pod pomnikiem górnika, by uczcić wszystkie ofiary górniczego trudu, przy dźwiękach górniczej kapeli „Akordanka” złożone zostaną kwiaty i wieńce.

(o)

CORAZ WIĘCEJ KOBIET NOSI MUNDUR

Policjant w spódnicy

Z roku na rok wzrasta liczba kobiet, które chcą nosić policyjne mundury. W samym tylko powiecie karwińskim na różnych stanowiskach w Komendach Policji RC pracują 52 panie, tyle samo zatrudniają komendy miejskie. Kobiety, które zostały zakwalifikowane do służby, najpierw muszą ukończyć średnie szkoły policyjne, m.in. w Brnie, Pardubicach lub w Pradze. Muszą się także liczyć z tym, że będą pracować na równi z mężczyznami.

– *Zatrudniamy czternaście pań. Kilka z nich pracuje bezpośrednio w komendach na stanowiskach dyżurnych, reszta patroluje ulice lub prowadzi działalność edukacyjno-prewencyjną w przedszkolach i szkołach* – dowiedzieliśmy się w dyrekcji Komendy Miejskiej w Hawierzowie.

Innym „fachem”, który jeszcze kilka lat temu kojarzył się wyłącznie z mężczyznami, to praca w agencjach ochrony. Najczęściej wymagane jest w tym zawodzie wykształcenie średnie; do tego zawodu przygotowuje m.in. prywatna Średnia Szkoła Fachowa Ochrony Ludzi i Mienia w Karwinie i w Brnie. W niektórych firmach można podjąć pracę po ukończeniu kursu ochroniarskiego.

– *W ogóle to chciałam pracować w policji, ale trudno się tam dostać, więc znalazłam sobie pokrewny zawód* – mówi Ewa Jánská, absolwentka brneńskiej szkoły policyjnej. – *Już ponad trzy lata pracuję w ochronie i jestem zadowolona. Pierwszego dnia w pracy, jak większość osób, bałam się, czy sprodam wymaganiom. Koledzy mi jednak wszystko wytłumaczyli, szef pokazał, na co mam zwracać szczególną uwagę. Teraz nie wyobrażam sobie, że miałabym pracować gdzie indziej*. – Mimo przewagi mężczyzn, pani Ewa miała w szkole bardzo dobre wyniki. Zarówno z zajęć teoretycznych, jak i praktycznych, w tym z samoobrony i strzelania.

Policjantem, strażnikiem lub ochroniarzem może zostać obywatel RC o nieposzlakowanej opinii, nie karany, posiadający co najmniej średnie wykształcenie, zdolność fizyczną i psychiczną do służby w formacjach uzbrojonych.

(wak)

Oldboya

FELIETON WŁADYSŁAWA SIKORY

Temat ten nasunął mi się w trakcie mej czeskokoczyńskiej rehabilitacji zdrowotnej: siostra ćwicząca ustawiała mnie pod płaskim metalowym krążkiem z dźwignią, który można podnosić bądź opuszczać na bocznych szynach. Wspomniła: „rympol” lub „rumpel”. Zaraz też pobiegłam pamięcią do dawnych zimowych widoków w rodzonych Boconowicach: siadało się pod zaśnięzonymi oknami w stronę Nowiny i Kiczery i wypatrywało sunących wzwyż Łąki sań z mierzwą. Obracana, ciągniona „rympolem” lina nawijała się na drewniany walec i ciągnęła w górę naładowane mierzwą sanie. Wywalano ją, mierzwę, na poletku i tam czekała ona prac wiosennych na górkim łanie. Ktoś z rodziny objaśnił nam młodszemu istotę takiego kręcenia korbą i nazywał rzecz „rympolem”. Nasuwa mi się, szukałem, niemieckie: „rumpeln” – hałasować lub trącać kogoś bądź „rumpf” – kadłub, wreszcie „ruempfen” – kręcić, ale i „rempel” – sterownica, dźwignia do poruszania steru w „Słowniku wyrazów obcych i zwrotów obcojęzycznych” Kopalińskiego. Upewniam się, czy siostra ćwicząca zna wyraz z gwary. Zaskoczona sądzi, że to pojęcie literackie, kojarzy je z dźwignią, z korbą. Czyżby więc poszło o rdzeń i źródło-

stów słowiański? Germański zresztą też by nie przeszkadzał. Austriackość była u nas faktem i do dziś dnia nasza gwara zachowuje sporo niemieckich nazw technicznych i społecznych.

Na Nowinie pod Kiczera „rympol” więc służył góralom trzymającym pola na stromym stoku, Kapsiom z Kawulokami i Zwyrtkami. Hutnik Kawulok, znany rzeźbiarz ludowy, lubił naciągać swoich kamratów opowieściami o jeleniu Frycu, który, wdzięczny za siano zza wyważonej deski w stodole, lubił z nim ciągnąć do gronia sanie z mierzwą. Dzisiaj już nie ma jelenia Fryca, nie ma rzeźbiarza Kawuloka, pozostały wspomnienia spotkań spod Kiczery, słowa na wietrze od Kozubowej... Idąc od Równi w górę Nowiny i Kiczery nie spodziewam się już dzisiaj tamtych dawnych pogaduszek góralskich, pozostał jedynie klimat oddalania się w czasie, bicia dzwonka z wieży Strażnicy znad Grapy pod boconowicką szkołą.

Słownik gwarowy Józefa Golca (Cieszyn 1989) mówi o rympole – kołowrocie bądź twardej skibie. Dawne skojarzenia podtrzymują swą twardość – prawdę. Zmieniło się w górach, lecz one niezmiennie pozostają sobą. Rympol-kołowrót też pozwala im pozostawać na wieki.

Rympol

FOR. WŁADYSŁAW OWCZARZY

Po wakacyjnej przerwie swoje podwoje ponownie otworzyła Galeria Im. Josefa Mánesa w Miejskim Domu Kultury. Kolejny sezon wystawowy otwiera ekspozycja niezwykle różnorodnej twórczości Greta Sartorisowej, przewodniczącej karwińskiego ArtKlubu. Artystka prezentuje najnowsze rysunki, obrazy, batiki i projekty ubiorów. Na zdjęciu autorka wystawy (z lewej) w rozmowie z jedną z uczestniczek wernisażu.

BIBLIOTEKA REGIONALNA W KARWINIE, STOWARZYSZENIE POLSKIEJ KSIĄŻKI I »GŁOS LUDU« ZAPRASZAJĄ DO UDZIAŁU W ANKIECIE

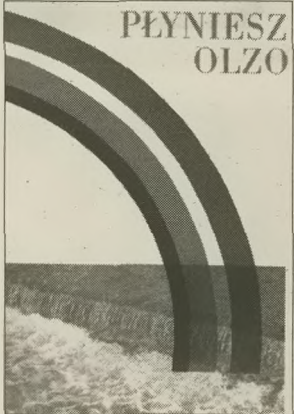
»Książka Zaolzia«

„Płyniesz Olzo” – dwutomowe opracowanie pod redakcją Daniela Kadłubca opublikowano w ostrawskim wydawnictwie Profil. Pierwszy tom z podtytułem „Zarys kultury duchowej ludu cieszyńskiego” ukazał się w roku 1970 w nakładzie 2500 egzemplarzy. W opracowaniu przedstawiono jedenaście rozdziałów autorstwa **Henryka Jasiczka, Ludwika Brożka, Roberta Danela, Daniela Kadłubca, Józefa Ondrusza, Jana Szymika, Janiny Marcinkowej i Brunona Rygla** traktujących o różnych aspektach kultury duchowej naszego regionu poczynając od ogólnych rozważań nad regionalizmem, źródłami kultury duchowej i folklorystyki, po opracowania dotyczące literatury ludowej, przysłów, prognostyk pogody, tańca i muzyki ludowej.

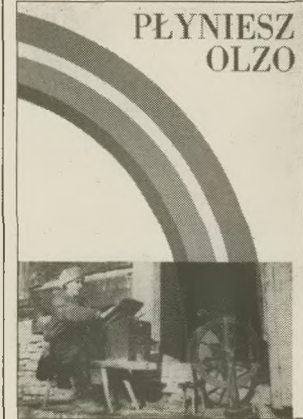
Drugi tom wydany w roku 1972 w nakładzie 1200 egzemplarzy nosi podtytuł „Zarys kultury materialnej ludu cieszyńskiego” i został poświęcony problematyce kultury materialnej obejmując tematy budownictwa, wyposażenia wnętrz, rzemiosła, narzędzi rolniczych, strojów ludowych oraz sztuki ludowej. Autorami opracowań drugiego tomu byli **Daniel Kadłubiec, Karol Piegza, Józef Ondrusz, Wanda Szymik, Gustaw Fierla oraz Barbara Bazieliach**.

Oba tomy są bogato ilustrowane czarno-białymi zdjęciami dokumentalnymi i opatrzone słowniczkiem wyrazów gwarowych i zapożyczonych.

I mimo że, jak przyznaje redaktor publikacji, autorami opracowań są osoby nie zajmujące się zawodowo folklorem, amatorzy-członkowie Sekcji Folklorystycznej przy zarządzie Głównym PZKO, to dzięki swej pasji poznawania bogactwa kultury ludowej regionu przedstawili czytelnikowi szeroki wachlarz kultury ludowej Śląska Cieszyńskiego.

1. tom

2. tom

ROZGŁOŚNIA CZESKIEGO RADIA OSTRAWA DLA MNIEJSZOŚCI

Radio w Internecie

Rozgłośnia Czeskiego Radia w Ostrawie przygotowuje się do realizacji projektu przeznaczanego dla mniejszości narodowych Europy Środkowej. O szczegóły „Głos Ludu” zapytał dyrektora ostrawskiej placówki, Igora Horvátha.

Jak zrodził się pomysł i jakie radio-stacje obejmie?

Inicjatorami projektu „internetowego radia dla mniejszości narodowych” byli koledzy z Polskiego Radia Kraków, a konkretnie prezes zarządu i redaktor naczelny w jednej osobie, Janusz Andrzejowski. Zaprosił on do współpracy przedstawicieli rozgłośni publicznych z krajów sąsiednich, tj. Republiki Czeskiej, Słowacji, Węgier, Bułgarii, Austrii, Ukrainy i Polski.

Ostrawska rozgłośnia Czeskiego Radia postanowiła włączyć się do projektu. Dlaczego?

Sądziły, że ten projekt jest sensowny. Pomysł dotyczy mniejszości narodowych, które zamieszkują w uczestniczących w przedsięwzięciu krajach. Idea projektu jest polepszenie świadomości i wzajemnego informowania o życiu i rozwoju mniejszości narodowych w poszczególnych krajach, przede wszystkim za pośrednictwem Internetu. Projekt przewiduje wytworzenie stron internetowych, na których użytkownicy będą mogli znaleźć informacje o życiu mniejszości narodowych, a także dostęp do audycji emitowanych przez poszczególne biorące udział w przedsięwzięciu stacje. Z tych stron internetowych będzie można od razu posłuchać emitowanych audycji. Będzie to taki system „radia na życzenie”. Dodam, że dostępne będą nie tylko audycje aktualne, już wyemitowane, ale i zarchiwizowane. Każdy z programów zostanie uzupełniony podkładem tekstowym. W przypadku audycji polskich naszej stacji będzie to tekst po polsku, czesku i angielsku.

Uzgodniliśmy, że główny serwer i strony internetowe projektu będą administrowane przez Polskie Radio Kraków.

Partnerskie kraje będą wytwarzać na swoich stronach podstrony związane z tym programem i w ogóle z problematyką mniejszości narodowych. W praktyce wszystkie te strony będą ze sobą powiązane, co w efekcie oznacza, że użytkownik z RC otworzy stronę Czeskiego Radia Ostrawa i stronę audycji polskich, a równocześnie będzie miał okazję zapoznania się z podobnymi audycjami nadawanymi dla polskiej mniejszości na Słowacji, Węgrzech, Austrii czy Ukrainie.

Internet jako najszerza sieć informacyjna o zasięgu globalnym umożliwi np. Polakom w Chicago czy z Sydney posłuchać audycji o Polakach mieszkających na terenie RC w województwie morawsko-śląskim.

Jakie będą koszty uruchomienia tego programu?

Koszt projektu szacowany jest na 1,7 mln euro, z czego 1,2 mln euro wpłynie z Unii. Możemy, tak jak i pozostali partnerzy, zyskać aż 3/4 kosztów związanych z jego wdrożeniem z Funduszu Europejskiego ds. Rozwoju Regionalnego Interreg III B. Dodam, że ten fundusz rozdziela najwięcej pieniędzy w ramach UE po Funduszu Rolniczym. Szansa na realizację tego projektu ze wsparciem UE jest bardzo duża.

Oczywiście korzystanie ze środków europejskich jest uwarunkowane tym, że zostają one przekazane aż po zakończeniu realizacji inwestycji. Przy tym konieczne jest współfinansowanie – do wysokości 25 proc. Jednym z warunków jest także, by partner był zdolny w pierwszej fazie realizacji projektu do ponoszenia wydatków ze swoich źródeł.

Liczymy się z tym, że pieniądze unijne zaczną napływać po 6-12 mie-

siącach od momentu realizacji tego projektu.

Czy celem tego projektu jest tylko „radio mniejszości na życzenie”?

Celem tego projektu nie jest tylko emisja i opracowywanie tych programów. Przewidujemy także wykorzystanie środków europejskich na wspieranie tych przedsięwzięć, które są związane z działalnością mniejszości, np. kulturalną. W Ostrawie chcemy poszerzyć ofertę programową audycji półgodzinnych, np. przygotowując programy artystyczne z udziałem aktorów Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego. Chcemy też dokonywać więcej nagrań imprez polskiej mniejszości, nagrań zespołów czy zapisów z festiwali. W planie mamy także akcje o charakterze otwartym, jak np. spotkanie na czesko-polsko-słowackim trójkącie – całodzienną akcję realizowaną we współpracy mediów publicznych – Radia Katowice i Radia Banská Bystrzyca. W polskiej Jaworzynie miałyby dojść do spotkania miłośników gór, rowerzystów, turystów, fanów zdrowego wypoczynku i muzyki sąsiedniego państwa – tam każda z rozgłośni prezentowałaby swoich wykonawców.

Projekt ma jeszcze jeden aspekt. Uzgodniliśmy, że obejmie on także szkolenia i seminaria dla partnerów i masmediów. Wymianę doświadczeń, tego jak i gdzie robi się audycje dla mniejszości narodowych. Przewidujemy zorganizowanie 2-3 konferencji międzynarodowych pod wspólnym tematem „Rola mediów w rozwoju mniejszości narodowych”. Strona czeska chce urządzić takie spotkanie w 2007 roku w Pradze. Zaprosilibyśmy na nie tylko kolegów z projektu, ale i przedstawicieli mniejszości, organów administracji państwowej.

Czy realizacja programu wymusi poszerzenie składu osobowego redakcji polskiej w pańskiej rozgłośni?

Budynek radia w Ostrawie.

Nie przypuszczam. Ale oczywiście, nie ma co ukrywać, to będzie dodatkowe obciążenie dziennikarek tej redakcji. Niemniej jednak powinno to zrekompensować wyższe wynagrodzenie.

W jakiej fazie przygotowań jest projekt?

Gromadzimy dokumenty i piszemy projekty. Termin złożenia wniosku minie 25 października, potem Unia będzie miała co najmniej pół roku na podjęcie decyzji. Ostateczny termin jej zapadnięcia to koniec marca 2006 roku. Od kwietnia projekt miałby ru-

żyć. Zostanie zakończony po dwóch latach, czyli w marcu 2008 r.

Czy będzie kontynuowany I po zakończeniu oficjalnego programu?

Sądzę, że przez dwa lata jego funkcjonowania program będzie na tyle usprawniony i wdrożony, że będziemy go robić niejako automatycznie. W imieniu studia ostrawskiego mogę powiedzieć, że zamierzamy go kontynuować. Tym niemniej jego „reżyseria” przejdzie w ręce poszczególnych stacji, również i naszej.

MARTYNA
RADŁOWSKA-OBUSNIK

PRZED CZESKOCIESZYŃSKĄ PSA JESZCZE WIĘKSZA CZĘŚĆ ŻYCIA – UWAŻA DYREKTOR RENATA WDÓWKA

Dyrektor Renata Wdówka uczy gry na skrzypcach.

– Po aksamitnej rewolucji w 1989 roku mogło się wydawać, że nasze społeczeństwo ulegnie fascynacji elektroniczno-komputerowej, zwycięży konsumpcyjne podejście do życia, a to co nieuchwytnie, sztuka, pójdzie w kąt – mówi Renata Wdówka, dyrektorka czeskocieszyńskiej PSA, czyli Podstawowej Szkoły Artystycznej im. Pawła Kalety. Na szczęście pesymistyczne prognozy się nie spełniły. 22 października mija 60 lat od założenia Miejskiej Szkoły Muzycznej i Śpiewaczej w Czeskim Cieszynie. I chociaż chodzi o jubileusz wcale nie byle jaki, pani dyrektor jest przekonana, że kierowana przez nią placówka ma większą część życia jeszcze przed sobą...

Jakkolwiek w Cz. Cieszynie już przed II wojną światową uczono gry na instrumentach, szkołę muzyczną otwarto dopiero po jej zakończeniu. Pierwszy dyrektor, Václav Stuchlý, mając do dyspozycji 8 lokali klasowych, prowadził wspólnie z 7 nauczycielami lekcje śpiewu, gry

pełnienia należy też dodać, że lokale w siedzibie szkoły nie są jedynymi, gdzie kształci się przyszłych „wirtuozów”. PSA ma bowiem pięć placówek filialnych – w Cz. Cieszynie w PSP przy ul. Havlíčce oraz w podstawówce przy ul. Slovenkiej, w Suchej Górnej w polskiej i czeskiej szkole oraz w Olbrachcicach. – Nie spodziewam się, że z córki będzie wielki muzyk, ale uważam, że dobrze, jeżeli nauczy się grać na jakimś instrumencie. Gdyby ale trzeba było dojeżdżać do Cieszyna, kto wie, czy bym się zdecydowała. A tak, to mamy szkołę muzyczną w tym samym budynku co świetlica szkolna. Od pierwszej klasy córka sama więc chodzi do „grania”. Odpadają dojazdy, przechodzenie przez jezdnię... Jestem zadowolona – chwali sobie pomysł funkcjonowania wiejskich filii jedna z górnosuskich mam.

Ostatnie dziesięciolecie Podstawowej Szkoły Artystycznej przebiegało w atmosferze najrozmaitszych zmian. W 1996 roku budynek szkolny

przeszedł gruntowny remont, w 1999 roku szkoła uzyskała osobowość prawną oraz nadano jej chlubne imię Pawła Kalety.

– Kim był Paweł Kaleta? Przede wszystkim wspaniałym kompozytorem i muzykiem wywodzącym się z tej ziemi, a także czerpiącym z jej folkloru. Urodził się w Trzyńcu, uczył się w szkole muzycznej w Ostrawie, później w praskim konserwatorium. W 1932 roku założył Trzyński Kwartet Smyczkowy, którego był prymistą aż do 1976 roku. Paweł Kaleta był nie tylko muzykiem i kompozytorem, ale też organizatorem wielu koncertów w Trzyńcu, a także w ramach sekcji muzycznej PZKO. Zmarł w 1991 roku – przedstawia pokrótce patrona szkoły, dyrektor Wdówka.

Jakkolwiek dzisiejsze PSA (wcześniej Ludowe Szkoły Sztuki – Lidové školy umění) kojarzone są zazwyczaj z godzinami „przemęczonymi” ze smyczkiem w ręku lub nad fortepianem, ich działalności nie sposób ograniczać do nauki gry na instrumencie, ew. lekcji śpiewu. – Oczywiście, kierunek muzyczny wiedzie prym – przyznaje pani dyrektor. – Dzieci (zgłaszają mogą się również dorośli – przyp. red.) uczą się gry na fortepianie, klawiszach, akordeonie, skrzypcach, gitarze, flecie prostym i poprzecznym, trąbce, klarnecku, saksofonie i perkusji oraz śpiewu. Oprócz tego są kierunki literacko-dramatyczny, taneczny i plastyczny.

Co zaś najbardziej mobilizuje młode talenty? Możliwość pokazania swoich umiejętności na koncertach szkolnych, klasowych, lekcjach pokazowych oraz okolicznościowych występach (np. przed Bożym Narodzeniem w domach opieki społecznej) oraz swoich wytworów na różnorodnych wystawach. Możliwości porównań daje natomiast udział w konkursach, w których – jak nam zdradza Renata Wdówka – bardzo dobre pozycje zajmują również uczniowie polskich podstawówek. Jako przykład podaje Piotra Mendreka (skrzypce) i Weronikę Łabudek

(fortepian), którzy zajęli w tym roku 1. miejsca w swoich kategoriach w powiecie z awansem do rundy wojewódzkiej. Polskich nazwisk w powiatowej czołówce jest jednak o wiele więcej. Polskich nazwisk ich nauczycieli też zresztą nie brakuje.

Podstawowa Szkoła Artystyczna m.in. przygotowuje do nauki w konserwatorium – stąd oprócz praktycznej gry na instrumencie uczniowie (choć zwykle z nieco mniejszym zapalem) co tydzień zgłębiają tajniki teorii. Ci najbardziej utalentowani – jak np. wspomniana wcześniej Weronika – rzeczywiście trafiają do konserwatorium, robią karierę muzyczną lub... wracają do szkoły w roli pedagogów. – Z ogromną przyjemnością dowiadujemy się o sukcesach naszych wychowanków, którzy wybrali niełatwą drogę artysty-profesjonalisty – kontynuuje pani dyrektor. – Nie mniej cieszy nas fakt, kiedy nasi uczniowie po zaliczeniu obydwu cykli nauki (siedmio- i czteroletniego) oraz po licznych sukcesach w konkursach zgłaszają się na medycynę, prawo czy matematykę, a muzyka pozostaje na zawsze ich pięknym hobby. Balsamem na niepowodzenia oraz sposobem na wyrażenie radości.

Czy jednak każdego rodzica stać dziś na opłacenie dziecku lekcji muzyki? – Czesne, jakie płacą rodzice za swoją pociechę, to zaledwie jedna piąta rzeczywistych kosztów przypadających na ucznia. Resztę pokrywa państwo – wyjaśnia R. Wdówka, która z racji sprawowanej funkcji musi być na co dzień bardziej ekonomistą niż skrzypaczką. Dla orientacji podaje zaś sumy czesnego na półroczną naukę (kierunek muzyczny 1200 Kč, drugi instrument 600, plastyczny 850 Kč, taneczny 700 Kč, literacko-dramatyczny 625 Kč), a także za naszym pośrednictwem informuje niezdecydowanych, że w przeciągu miesiąca września są jeszcze możliwe dodatkowe zgłoszenia do czeskocieszyńskiej PSA.

BEATA SCHÖNWALD

Jak nauczyć dziecko czuć?

Twórca dopiero wtedy się zaczyna, kiedy wykracza poza stany możliwe fizycznie, społecznie.
Tymoteusz Karpowicz

KRÓTKO

● Końcem lipca na międzynarodowym konkursie fotograficznym w Brukseli spektakularny sukces odnieśli fotograficy polscy, zdobywając 8 z 12 przyznanych nagród. W kat. profesjonalistów zwyciężył Marcin Idzikowski z Łap (zdj. *Zachód*), wśród amatorów triumfowała Tamara Jesionowska z Olsztyna (zdj. *Klebarskie Lake*). Łącznie na zorganizowany przez światową organizację ekologiczną WWF konkurs nadesłano 1000 prac z całej Europy, w tym 700 z Polski.

● Amatorski Klub Filmowy „Klasy” w Chybiu urządził w połowie sierpnia VII Piknik Filmowy. Gośćmi byli: Kazimierz Kutz i Izabella Cywińska. Uczestnicy Pikniku obejrżeli dwa najnowsze odcinki serialu *Boża podszewka* oraz ujęcia z planu najnowsze go filmu *Franciszka Dziś*, prezesa chybskiego AKF, *Wędrowiec*.

● Złote Berło Fundacji Kultury Polskiej otrzymał Janusz Gajos. Wcześniej laureatami byli: Jerzy Giedroyc, Wojciech Kilar, Stanisław Lem, Roman Polański, Ewa Podles i Sławomir Mrożek.

● W Łodzi trwa Festiwal Dialogu Czterech Kultur, prezentujący artystów polskich, żydowskich, niemieckich i rosyjskich, przedstawicieli kultur współtworzących historyczne oblicze tego miasta, nazywanego też „polskim Manchesterem”.

● Amerykańscy pisarze (m.in. Neil Gaiman, John Grisham, Stephen King i Amy Tan) sprzedają na internetowej aukcji umieszczenie nazwiska nabywczy w swoich nowych utworach. Po wycyelowaniu najwyższej stawki można np. zostać zamordowanym w książce Kinga. Aukcja trwa od 1 do 25 września. Dochód z niej zostanie przeznaczony na rzecz organizacji chroniącej wolność wypowiedzi i informacji. Szczegóły: www.ebay.com/fap

Jerzy Sosnowski (ur. 1962) jest historykiem literatury i publicystą. Wydał książki krytycznoliterackie: *Śmierć czarownicy! Szkice o literaturze i wątpliwości* (1993) oraz *Chwilowe zawieszenie broni* (1996, wspólnie z Jarosławem Klejnockim). Autor powieści *Apokryf Aglai* (2001), *Linia nocna* (2002), *Prąd zatokowy* (2003) i zbioru opowiadań *Wielosłanian* (2001). Ostatnio ukazał się zbiór jego esejów pt. *Ach*.

WYZNANIA JERZEGO SOSNOWSKIEGO

Człowiek w sieci znaczeń

O seksie i Kościele

W ostatnich dwudziestu latach zmniejsza się w Kościele stopień skonfliktowania wartości duchowych, ciało jest coraz bardziej aprobowane. W każdym razie seksu nie traktuje się już w etyce katolickiej jako pożałowania godnego lekarstwa na grzeszne skłonności. Pewien zaprzyjaźniony ksiądz twierdzi, że w katolicyzmie problem cielesności już prawie zniknął. Pozostały jedynie kwestie szczegółowe, takie jak środki antykoncepcyjne czy aborcja, która stanowi rzecz jasna osobny problem. Jan Paweł II, jeszcze jako biskup, położył podwaliny pod te zmiany w *Miłości i odpowiedzialności* – są tam tezy na ówczesne czasy rewolucyjne.

O kobiecie i mężczyźnie

Kontakt kobiety i mężczyzny może być niezwykle budujący, rozszerzający świadomość zarówno na płaszczyźnie erotyki, jak i duchowości. Tylko że rzadko się tak dzieje, może udaje się jednej ze stu par. Związek kobiety i mężczyzny na ogół jest zaprzeczającą szansą, bowiem każdy z osobna tkwi w określonych uwarunkowaniach biologicznych, znacznie bardziej, niż byśmy chcieli. I nie chodzi tu o banał, że kobieta rodzi dzieci, a mężczyzna nie rodzi. Daję wiarę psychologom ewolucyjnym, że znaczna część rytuałów erotycznych pochodzi na poły ze zwierzęcej epoki i że egoizm należy do bardzo ważnych biologicznych składników naszych jestestw. Przekroczenie tego egoizmu, przerwanie odruchów głęboko zwierzęcych to zadanie fascynujące, ale zarezerwowane dla wybranych. Tym bardziej że kultura współczesna tego nie ułatwia, mieć w kółko opowieści o biednych kobietach napastowanych

przez złych mężczyzn, którzy myślą tylko o jednym. Idiotyczny seksistowski stereotyp.

O wojownikach i ofiarach

Prowadzę podskórny dyskurs z Dariuszem Karłowiczem z „Teologii Politycznej”, który stawia tezę, że nasza kultura kompletnie zgubiła pojęcie ofiary. Jesteśmy zafascynowani wojownikami, a nie ofiarami. Stąd może ten skandal, jakim jest Chrystus na krzyżu. Nie zgadzam się z tą diagnozą do końca, ale daje ona wiele do myślenia.

O potrzebie formy

Całkiem niedawno dotarło do mnie, jak ważna jest w życiu forma. Życie staje się uboższe pod względem estetycznym i etycznym, kiedy nie ma w nim jakiegoś porządku, a ten trzeba sobie samemu narzucić. Nie chodzi tylko o to, że człowiek potrzebuje ornamentu, ale pewnej rytmiczności i swoistej regularności. Jeśli zatem ktoś niewierzący lub prawie niewierzący idzie w środę popielcową do kościoła nawet wyłącznie z powodu tradycji rodzinnej, nie należy zgłaszać do niego pretensji, bo on się jeszcze trzyma jednym palcem tego religijnego dachu, a to go chroni przed upadkiem, przed prawdopodobnym rozpadem.

O prawdzie i literaturze

Nie uznaję widzenia świata wyłącznie „przez mnie” jako jedynie słusznej perspektywy. Chciałbym, aby prawda była traktowana jak bryła, którą można oglądać z wielu stron. Chciałbym wierzyć, że temu również służy literatura.

Opr. (k)

Nemioła

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały prosimy przysyłać pod adresem „GL” lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz ♦ Numer zamknięto 2. 9. 2005

Nowy etap

(Oświadczenie prezesa ostrawskiego ośrodka Gminy Pisarzy)

Te dwa lata jakie stanęły przed nami po czerwcowych wyborach zarządu ostrawskiego ośrodka będą naprawdę latami nowymi. Wybory były tajne, nadto za pośrednictwem przekazów pisemnych głosowali ci, którzy nie mogli przybyć osobiście do ostrawskiego Klubu Telewizyjnego. Najwięcej głosów otrzymały właśnie te osoby, które do tej pory (w sytuacji gwałtownie malejącej ogólnorepublikowej bazy członkowskiej Gminy) – z wyjątkiem jednej – pracowały już w zarządzie i broniły interesów pozbawionej jasniejszych perspektyw organizacji.

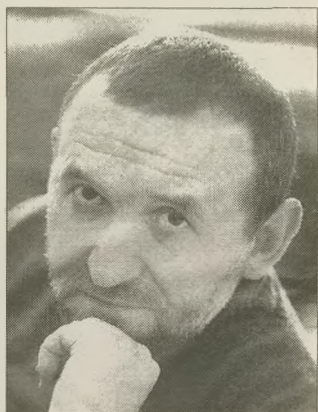
Niemniej powiało jakby nieco innym wiatrem i Rada Gminy Pisarzy na czele z waleczną Ewą Kantürkową przystąpiła do konkretnych działań. Wyrazem tego może być i pomoc, jakiej Praga zaczęła udzielać ośrodkowi ostrawskiemu – ponieważ w naszym regionie, borykającym się z ogromnymi problemami gospodarczymi i społecznymi, nasz pozbawiony wsparcia głos ginie.

Ewa Kantürkowa przybyła do Ostrawy z referentką praskiego sekretariatu, Lidą Zvoničkovą, rozważaliśmy w Urzędzie Miasta Ostrawy możliwość ogłoszenia konkursu, którego korzyści odczuli by zarówno pisarze, jak samo miasto. A gdy obydwie panie odwiedziły wąską klatkę naszego sekretariatu przy alei Czechosłowackich Legii, przekonały się, że ośrodek działa w bardzo skromnych warunkach. Dlatego właśnie teraz otrzymaliśmy możliwość zakupienia komputera z drukarką – a tym samym podniesienia wyposażenia ośrodka na normalny w XXI wieku poziom.

Być może nie będziemy już musieli ograniczać swej działalności do rozwiązywania problemów egzystencjalnych i zaczniemy się intensywniej zajmować samą twórczością i sposobami jej udostępnienia publiczności. Dobrze rokuje na przyszłość także bardzo owocna, poprzedzająca wybory dyskusja z Janem Balabánem, pisarzem, który cieszy się ostatnio wielką medialną popularnością. Nastąpił czas spotykania się w naszym gronie z młodymi autorami, i to pomimo iż nie są oni członkami Gminy, a może i w przyszłości nie wyrażą ochoty zasilenia jej szeregów – ostatecznie wielu jest takich, którzy po okresie tzw. totalitaryzmu odczuwają wstręt do życia w jakiegokolwiek zorganizowanej formie. Ale obowiązkiem Gminy Pisarzy jest inicjowanie twórczości i popularyzowanie jej, bez względu na takie czy inne stanowisko autora.

A gdy pod koniec naszego zebrania członkowskiego zostałem przez członków zarządu wybrany prezesem, powiedziałem: „Ostatnie dwa lata!” Właśnie ta rozpoczynająca się dwuletnia kadencja ma być okresem przygotowania do ofensywy nowych twarzy, nowych członków i nowych form pracy.

JIRÍ URBANEC

TERMIN MINAŁ, NADZIEJA TRWA III Polonijne Spotkania Literacko-Artystyczne

Do Kongresu Polaków wpłynęło zaproszenie dla osób zainteresowanych udziałem w III Polonijnych Spotkaniach Literacko-Artystycznych, które odbywają się w dniach 20-25 września br. w Krośnie i Iwoniczu-Zdroju. W programie m.in.: spektakl *1000 franków Norwida* Mariusza Marczyka, spotkania poetyckie z uczniami szkół w księgarniach Krosna i okolic, spotkanie z władzami Krosna, wieczór literacki połączony z prezentacją twórczości uczestników Spotkań, seminarium literackie z referatem Marka Wawrzkiwicza, prezesa ZG ZLP *Przegląd współczesnej poezji polskiej*, biesiada literacka z udziałem poetów Podkarpacia i Wojciecha Siemiona.

Organizatorzy, rzeszowski oddział Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” i Krośnieński Dom Kultury w Krośnie, zapewniają zakwaterowanie, wyżywienie i opiekę lekarską, uczestnicy

winni posiadać ubezpieczenie od kosztów leczenia w Polsce. Oprócz karty zgłoszenia należy dostarczyć organizatorowi kilka wierszy do almanachu poetyckiego oraz fotografie.

Pomimo iż termin nadsyłania zgłoszeń minął 31 sierpnia, wierzymy, że organizatorzy (kierownikiem organizacyjnym jest Ryszard Sudyka, 38-400 Krosno, ul. Stefana Batorego 17/35, tel. dom: 00 48 - 13 4325684, praca: 00 48 - 1321898, e-mail: kdk@wp.pl) uwzględnią późniejsze deklaracje udziału, które należy nadsyłać pod adresem: **Rzeszowski Oddział Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, 35-064 Rzeszów, Rynek 19** (tel. + 48 17 8621451, tel./fax + 48 178621452, e-mail: wspolnota@wspolnota-polska.rzeszow.pl).

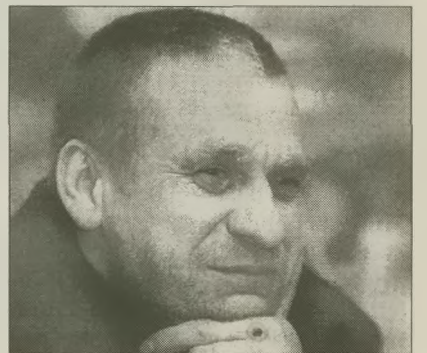
Bliższych szczegółów może udzielić Roman Kaszper w Sekretariacie Kongresu Polaków (tel. 558731578). (o)

LEON TARASEWICZ, NALEŻĄCY DO BIAŁORUSKIEJ MNIJSZOŚCI W POLSCE ARTYSTA MALARZ O MIĘDZYNARODOWEJ SŁAWIE, TWIERDZI:

Dla nas konflikt to nic nowego

Mieszka pan w Polsce, ale od zawsze podkreśla, że czuje się Białorusinem. Jak z perspektywy Wałi pod Gródkiem – miejscowości, gdzie pan żyje i pracuje, przedstawia się konflikt polsko-białoruski?

– Urodziłem się na Białorusi, której ziemie po wojnie znalazły się na terenie Polski. W okolicach Gródka ludzie są bardzo życzliwi, bo nasza historia była i jest złożona. A kłopoty ludzi jedną. Dla nas konflikt polsko-białoruski to nic nowego, na co dzień mamy podobne problemy. W dzisiejszych niesnaskach odzwierciedla się upiór przeszłości. Żaden rząd polski nie miał planu polityki wobec Białorusi, za to kultywowano związki z Kresami. W Białymstoku, najbliższym dużym mieście, nie ma miejsca dla Białorusinów. Dotychczas nikt nie zwracał na to uwagi, nie starał się wyprostować sytuacji. Obecne incydenty są nagłaśniane, i dobrze, bo może otworzą oczy na to, co u nas dzieje się od wielu lat. Mam nadzieję, że następstwem konfliktu będzie swego rodzaju samooczyszczenie w polsko-białoruskich kontaktach.

Coraz częściej artysta reprezentuje dwa, nawet trzy kraje. W światowej sztuce staje się to normą. Dlatego nie uważam za właściwe przyklejanie twórcom narodowych etykietek. To powrót do XIX wieku.

Pana dom w Wałach uchodził za kulturalne centrum. Cenią pana za osiągnięcia w sztuce?

– U siebie nie jestem malarzem. Znam mnie jako Leonika, syna Waśki, który zawsze uczestniczy w białoruskich przedsięwzięciach kulturalnych. Na początku lat 90. byłem we władzach Bractwa Młodzieży Prawosławnej. Jeździłem z biskupem Sawą, obecnym metropolitą. Mam nawet order za zasługi dla prawosławia. Przewodniczyłem Białoruskiemu Stowarzyszeniu Demokratycznemu. Współredagowałem z Jerzym Chmielewskim gazetę „Wiadomości Gródeckie”. Robiłem zdjęcia, rysunki, czasem pisałem teksty. Do 1993 roku współorganizowałem Festiwal Muzyki Białoruskiej, który w tym roku doczekał się już 16. edycji. Tym razem byłem w jury. Po koncertach całe towarzystwo spotyka się u mnie i wtedy okazuje się, że Białoruś nie ma granic.

Jaka jest białoruska kultura? Co stanowi o jej odrębności?

– Kultura białoruska jest bardziej kontemplacyjna niż polska. Przykładami może być twórczość Marka Rothko i Marca Chagalla. Choć tak różni, obydwa nasycili swe malarstwo mistycyzmem.

Pana sztuka wydaje się ponadnarodowa...

– Odebrałem edukację jak każdy inny w Polsce. Jestem wychowany na tutejszej sztuce. Jednak stopniowo uświadamiałem sobie rodzime zaplecze kulturowe. Przed wojną tereny, gdzie urodziłem się i mieszkam, leżały we wschodniej części Polski. Kulturalnym centrum było dla nich Wilno, nie Warszawa. Sądzę, że w mojej sztuce odezwały się związki ze wschodem, z kulturą Kresów. Na przykład w latach 80. należałem do wyjątków, nie hołdowałem sztuce „dziki”. A wtedy promowano głównie różne formy „neue wilde”. Początkowo nie rozumiano mojej sztuki. Teraz funkcjonuję jako przedstawiciel dwóch kultur, polskiej i białoruskiej. Ale coraz częściej artysta reprezentuje dwa, nawet trzy kraje. W światowej sztuce staje się to normą. Dlatego nie uważam za właściwe przyklejanie twórcom narodowych etykietek. To powrót do XIX wieku.

Jak pana zdaniem zakończy się konflikt polsko-białoruski?

– Nieprzyjemnym zapachem, bo jest wywołany sztucznie, sterowany przez Moskwę. Wiemy, jak działa system Łukaszenki. To nie jest władza białoruska, ale rosyjska, postsowiecka, reprezentująca promoskiewską opcję. Putin testuje, na ile może sobie pozwolić z Polską. Wykorzystuje prymitywnego Łukaszenkę. A ten ma problemy wewnętrzne i na siłę szuka wroga.

Rozmawiała Monika Małkowska („Rzeczpospolita”)

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Dla tych, co dziś 6-ego września na literę L jak w lustrze spoglądają i dużo ciepłych życzeń oczekiwać mają...

GL-488

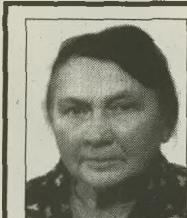

Dnia 5 września 2005 obchodziliśmy 90. urodziny nasz Kochany

śp. KAROL POŁOK

z Darkowa. Z miłością i szacunkiem wspomina najbliższa rodzina.

RK-166

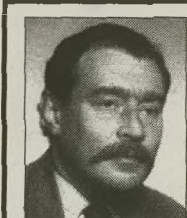

Dnia 7. 9. 2005 mija 10. rocznica zgonu naszej Kochanej Mamy

śp. MARII GABZDYL - PAŁOSZ

z Karwiny Granic. Kto znał Jej dobre serce, niechaj wspomni z nami. Synowie z rodzinami.

RK-170

Dziś, 6 września 2005 mija trzecia rocznica śmierci naszego Ojca, Syna, Brata

śp. mgr. JERZEGO KALETY

Z nieustającym żalem wspominają najbliżsi.

AD-124

Co w teatrze

SCENA POLSKA - HAWIERZÓW: Szatan z siódmej klasy (6. godz. 19.00, grupa HAP).

▲ **KARWINA:** Szatan z siódmej klasy (7. godz. 12.30, studenci; godz. 19.00, grupa KAP).

SCENA CZESKA - TRZYNIEC: „Mśsińci bęś” (7. godz. 19.00, grupa C).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Hostage (6. 7. godz. 17.45, 20.00); Reflex: Sahara (6. 7. godz. 17.00, 20.00); **TRZYNIEC - Kosmos:** „Roman pro ženy” (6. godz. 17.30, 20.00; 7. godz. 17.30); Blaszany

Hefalumpy (6. 7. godz. 15.30); Garbi - super bryka (6. 7. godz. 17.45, 20.00); **CIESZYN - Piast:** Wojna światów (6. 7. godz. 16.00, 18.15, 20.30).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30.

POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

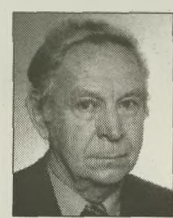
Co w terenie

JABŁONKÓW - Klub Młodych MK PZKO zaprasza wszystkich na „Gorol-

Wyrazy szczerzego współczucia najbliższej rodzinie
śp. ELI SEKUŁOWEJ
składa zarząd MK PZKO w Trzyniecu I Starym Mieście.
GL-485

Wyrazy głębokiego współczucia p. Oskarowi Sekuli z Rodziną z powodu zgonu
śp. ELI SEKUŁOWEJ
składa ZG PZKO, TL „Bajka”, redakcja Zwrotu.
GL-486

Nie płaczcie drodzy, że idę spać,
tego spokoju mi życzenie.
Tylko wieczne wspomnienie
w sercach zachowajcie.

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych i znajomych, że dnia 2. 9. 2005 opuścił nas na zawsze w wieku 83 lat nasz Ukochany Mąż, Ojciec, Dziadek, Teść, Brat, Szwagier i Wujek

śp. inż. EDWARD NIEMIEC

zamieszkały w Olbrachcicach.

Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w środę dnia 7. 9. 2005 o godz. 15.00 z kościoła rzymskokatolickiego w Suchej Górnej. Ostatnie pożegnanie odbędzie się w kręgu rodzinnym na cmentarzu w Cierlicku. Zasmucona rodzina.
GL-487

bębenek (7. godz. 20.00); **HAWIERZÓW - Centrum:** Kubuś i

ski Dym” w piątek 9. 9. do Lasku Miejskiego w Jabłonkowie o godz. 15.00. Od godziny 12.00 zapewnione atrakcje dla dzieci. Gwoździem programu grupa muzyczna Akurat. Wstęp wolny!!!

KARWINA - pierwsza próba zespołu śpiewaczego „Przyjaźń” po wakacjach odbędzie się w poniedziałek 12. 9. o godz. 17.45 w Domu PZKO Karwina Frysztat. Zarząd zespołu.

CIERLICKO STANISŁAWICE - Kluby Kobiet oraz Kluby Seniora MK PZKO zapraszają na spotkanie we czwartek 8. 9. do Domu Polskiego ŻW na Kościelcu o godz. 17.00.

BŁĘDOWICE - Klub Kobiet i Klub Seniora zapraszają na spotkanie 7. 9. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

CIERLICKÓW DOLNE - chcemy się spotkać znów dawni chórzyści i ich sympatycy na Kościelcu w Domu im. ŻW 13. 9. o godz. 14.00. Powiedz znajomym. Na spotkanie cieszą się starzy cierliczanie. Inf. 558 746 320.

WĘDRYNIA - Klub Seniora zaprasza na zebranie 6. 9. o godz. 15.00 do Czytelni.

HAWIERZÓW CENTRUM - do 17. 9. wystawa prezentująca „Dorobek sześćdziesięciolecia kół PZKO”, Galeria „Spirala”.

HAWIERZÓW MIASTO - Klub Emerytów zaprasza na spotkanie 8. 9. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuśka 2.

BYSTRZYCA - Klub Seniora przy MK PZKO zaprasza 7. 9. o godz. 18.00 do Domu PZKO na prelekcję p. inż. Burawy pt. „Finclub i jego działalność”.

PTTS „BŚ” - informuje, że odjazd na tygodniową wycieczkę Roháče - Wys. Tatry jest 9. 9. o godz. 6.00 z Karwiny, 6.30 Cz. Cieszyn, 6.45 Trzyniec, dworzec kolej. a dalej co 5 min Wędrzynia, Bystrzyca, Gródek, Nawisia, Jabłonków - dworzec autobus. i Mosty. Przypominamy o zawarciu ubezpieczenia indywidualnego. Informacje tel. 732 175 618, 596 311 685.

▲ zaprasza na Rajd Turystyczny ścieżką „Mánesa” w sobotę 10. 9. Propozycja trasy 15 km z Nawisia - dworzec kolej. Odjazd pociągiem o godz. 7.27 z Cz. Cieszyna.

Oferty

PEREX a.s. OGŁASZA KONKURS na stanowisko kierownika do spraw ekonomicznych i kierownika sprzedaży i marketingu. Informacje: 558 711 545 Heczkowa.
GL-490

redakcyjnej Noczy

Ognisko »Beskidu«

Dziesiąte z rzędu ognisko PTTS „Beskid Śląski” odbyło się w niedzielę 21. 8. w malowniczym lasku na Osówkach, w ośrodku wykorzystywanym przez MK PZKO.

Pomimo wielu w tym samym czasie przebiegających imprez konkurencyjnych zeszła się wcale pokaźna liczba gości, bo około 90. Byli wśród nich m.in. „Beskidowi” kolarze, którzy przyjechali z Cz. Cieszyna 20-osobową grupą, a także J. Raab z dyrekcji Huty Trzyniec. Uczestników powitał T. Stec, po czym zapalenia jubileuszowego ogniska dokonał najstarszy członek „BŚ”, 84-letni pan Pawlas. Pomimo podeszłego wieku aktywnie uczestniczył w wycieczkach „Beskidu”.

W trakcie zabawy przy ognisku na akordeonie grał B. Stonawski z „Gorola”.

Ogniskowi goście korzystali z bogatego zaopatrzonego bufetu, w którym nie brakowało kielbasek do opiekania nad ogniskiem, popularnej zbojeckiej oraz ciastek, przygotowanych przez panie z MK PZKO.

Pod wieczór uczestników zabawy rozprężyła potężna burza i ulewny deszcz. Niektórzy zdążyli wziąć udział w wieczornej mszy św. w niedalekiej kapliczce p.w. NMP-Matki Jedności Chrześcijan (całkiem niedawno, 7. 8., przypadła 1. rocznica jej poświęcenia przez biskupa F.W. Lobkowicza).

LIDIA KLUZ

Hyde Park

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Mój pierwszy raz

Długo zastanawiałem się czy coś napisać, czy wejść do dyskusji. W końcu zdecydowałem, że tak.

Szanowna Pani Putzlacher, bardzo doceniam i podziwiam pani artystyczne poczynania. Czytam pani wszystkie felietony. Pisze pani z południa, z Krakowa, z wybrzeża, z zewnątrz. Proszę zejść z tego balkonu i od wewnątrz spojrzeć na Zaolzie. Ostatnio, wydaje mi się, że pani przywdziała jakiś moralistyczny płaszcz. Podsumowuje pani rozwijające się dopiero dyskusje, komentuje nawet to, czego tam nie było. Bardzo dobrze udaje się pani artystycznie łączyć różne kultury a tu wciska pani klin pomiędzy różne grupy. Pomiędzy wierzących i zwolenników współczesnej poezji - sugerując nawet kto jest większym Polakiem - jak było po notatce p. MUDr Chwajol, albo teraz pomiędzy starszych a młodych - skąd się wzięły te cielecia? (nie znam skojarzenia wilków z cieleciami). Pozwólmij pisać panom Jedzokowi, Mrózkowi, Głajcarowi, Wranikowi i innym, bez różnicy wieku, a podsumowania niech dokona czytelnik.

Mam wrażenie, że to ta pani średnia generacja, swoją postawą, zniechęca aktywnych bezinteresownie pracujących członków organizacji, budowniczych domów PZKO i animatorów kultury do dalszej działalności. Przedstawiciele tej właśnie grupy naj-

bardziej przyczynili się do roztrwonienia i utraty majątków, które poprzednie generacje zgromadziły.

Ostatnio dobre wrażenie wywarł na mnie gen. Jaruzelski, który po raz drugi publicznie poprosił o przebaczenie. Teraz nawet Czechów. Chciałbym, żeby panie Wanda Cejnar i Łada Krumnikl, a także reszta żyjących jeszcze skrzywdzonych ludzi dbała o siebie i przeprasza od konkretnych osób.

Po co nam HYDE PARK w naszej gazecie „GŁOS LUDU”, deklarującej, iż jest to GAZETA POLAKÓW W RC (zastanawiam się czy wszystkich). Nie byłoby lepiej WOLNA TRYBUNA albo MOJE TRZY GROSZE, albo WIDZI MI SIĘ?... Może czytelnicy wymyślą coś lepszego, naszego.

Redakcja powinna więcej popularyzować osiągnięcia organizacji, grup społecznych, poszczególnych osób żyjących na Zaolziu, ale i wywodzących się z tego skupiska. Żeby w końcu z życia na Zaolziu nie pozostała tylko „Kronika żałobna”.

Na zakończenie jeszcze jedno zdanie, które kiedyś słyszałem z ust funkcjonariusza „kuferkorza”: „wykaślecie se na ty Polaki, vždyť oni se sami zlikvidují.” - Oby to nie stało się prawdą. I to jest mój pierwszy raz, kiedy podzieliłem się moimi spostrzeżeniami.

Henryk Matusik

Kropka nad »i«

Pod koniec wakacji pojawiło się tu kilka przyczynków dyskusyjnych, świadczących o tym, iż generację seniorów, nie tylko sędziwych, trochę jednak zawodzi pamięć o czasach niekoniecznie odległych. Na ich

uwiecznienie, w wspaniały sposób postawiła kropkę nad „i” pani Putzlacher w swym sobotnim felietonie. Dziękuję, pani Reniu, tak trzymać! Z pozdrowieniem

Marek Głajcar
marczyko@centrum.cz

Co za Olzą

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, Mennicza 46, Cieszyn: do 27. 10. wystawa pt. „Granice wytyczone słowami”, konflikt na Śląsku Cieszyńskim w świetle literatury politycznej (1848-1947). Otwarte po-śr i pt: 8-18, so: 9-15.

Wystawy

WIELKA GALERIA, galeria Teatru Cieszyńskiego: do 18. 9. wystawa „SAP Beskidy 2005”. Otwarte po-pt: 9-15 po zgłoszeniu w portierni TD. **KONGRES POLAKÓW, Cz. Cieszyn, Komenského 4:** do 16. 9. wystawa z okazji 70. rocznicy udziału harcerzy w

Złocie ZHP w Spale „Śladami złotych harcerskich”. Otwarte po-pt: 9-15. **SALA WYSTAWOWA MANESA, DK Karwina:** do 30. 9. wystawa obrazów i ręcznie malowanych ubrań mgr Gerty Sartorisowej. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 10-18.

MUZEUUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Do 11. 9. wystawa historyczna Zdeňka Hapala - lalkarza, artysty i reżysera. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **INTERKLUB, Karwina Frysztat, rynek Masaryka 10:** do 20. 11. wystawa „Idziemy spać”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

CHCESZ BYĆ CZĘŚCIĄ SKŁADOWĄ SPÓŁKI, KTÓRA MA ZA SOBĄ WYJĄTKOWE WYNIKI A PRZED SOBĄ WYSOKIE CELE?

Należymy do największych producentów i sprzedawców witamin i dodatków do żywności. Grupa Walmart zatrudniając ponad 900 pracowników, z obrotem sięgającym 90 mln. EUR zarządzana jest z Republiki Czeskiej i ma własne spółki podległe w Republice Czeskiej, na Słowacji, w Polsce, Rumunii, Węgrzech, Ukrainie i Litwie. W celu rozwoju naszej działalności w Polsce (centrala w Katowicach) poszukujemy odpowiedniego kandydata /kandydatkę na pozycję:

MANAGERA

WŁAŚNIE TERAZ POSZUKUJEMY: SIECI SKLEPÓW dla Polski

z odpowiedzialnością za:

- budowanie, rozwój i zarządzanie siecią specjalizowanych jednostek detalicznych na terenie Polski
- analizę okazji rynkowych
- aktywny udział w opracowywaniu planów handlowych i strategicznych i ich realizację
- regulamin komunikowanie ze spółką macierzystą
- prowadzenie rozmów handlowych z kluczowymi klientami

Wymagamy:

- doświadczenia w kierowaniu działalnością handlową i w marketingu minimalnie 3 lata
- samodzielne i kreatywne myślenie, „ducha handlowego”, dynamiczną osobowość orientowaną na wynik
- aktywną znajomość języka polskiego i angielskiego
- doświadczenia w kierowaniu grupą ludzi, zdolności organizacyjne
- bardzo dobre umiejętności negocjacji i prezentacji
- prężność (podróże służbowe Polska, Czechy)

Oferujemy:

- ciekawą pracę i możliwość samorealizacji w dynamicznie rozwijającej się spółce
- okazję do wykorzystania Pana/Pani doświadczeń przy realizacji nowego biznesu
- benefity stosowne do piastowanego stanowiska włącznie z samochodem służbowym i do użytku prywatnego

W wypadku, że niniejsza oferta zainteresowała Pana/Panią, prosimy o przesłanie swego życiorysu zawodowego razem z listem motywującym pocztą elektroniczną/e-mallem/ lub pocztą w terminie do 10 dni na adres: **WALMARK, a.s., personalni úsek, Oldřichovice 44, 739 61 Trzinec, tel.: 558 301 291 job@walmart.cz**

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głos Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelníční 18, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w Odd. Literat. Pol. Biblioteki w Karwinie Frysztat (przy rynku);
e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

◆ Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. ◆ Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu”, ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn 737 01 ◆ Redaktor naczelny Beata Schönwald ◆ Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, fax: 558 740 044, red. sportowy: 596 612 346, e-mail: info@glosludu.cz ◆ Oddział redakcji: ul. Novinářská 3, Ostrawa 709 29, tel. 597 450 252, e-mail: glosludu@volny.cz ◆ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty. ◆ Dostawę prenumeratom prowadzi spółka Mediaservis, s.r.o., Abocentrum, Moravské náměstí 12D, P.O. BOX 351, Brno 659 51; zamówienia - tel: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: abocentrum@mediaservis.cz; reklamacje - tel.: 800 800 890 ◆ Kolportaż: SMD, s.r.o., Mediaprint & Kapa Pressegross, s.r.o. ◆ Druk: Ringier Print, s.r.o., Ostrawa ◆ Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania. ◆ Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indexu 42501, ISSN 1212-4222 ◆

WTOREK 6 WRZESNIA

6.00 Kawa czy herbata? 6.30 Wiadomości-skrót 6.35 Kawa czy herbata? 7.00 Wiadomości-skrót 7.05 Kalendarium wydarzeń 7.05 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 10 minut tylko dla siebie 8.20 Telezakupy 8.40 Nigdzie w świecie nie znajdzieszcie (mag.) 8.55 Kolory 9.05 Rodzina Leśniewskich (s.) 9.40 60 lat służby na Mazurach (rep.) 10.00 W labiryncie (s.) 10.35 30 ton (lista przebojów) 11.05 Człowiek, który chciał zatrzymać holocaust (rep.) 11.25 Sprawa dla reportera 12.00 Wiadomości 12.10 Skarb sekretarza (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Sportowy tydzień 13.35 Stacyjka (s.) 14.30 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 15.00 Dokument 16.00 Nigdzie w świecie nie znajdzieszcie (mag.) 16.15 Kolory 16.25 Rodzina Leśniewskich (s.) 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Prosto w oczy 17.30 Telezakupy 17.50 60 lat służby na Mazurach (rep.) 18.05 Julian Kulski (film dok.) 18.25 Sprawa dla reportera 19.00 Wieści Polonijne 19.15 Miś Uszatek (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.05 Skarb sekretarza (s.) 20.40 Plebania (s.) 21.05 Non possumus (film dok.) 22.00 Jest takie miejsce - Złotyryja 22.15 Warto rozmawiać 23.30 Panorama 23.55 Plus minus 0.20 Sprawa dla reportera 0.50 Rodzina Leśniewskich (s.) 1.15 Miś Uszatek (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.05 Skarb sekretarza (s.) 2.30 Plebania (s.) 2.55 Wieści Polonijne 3.10 Non possumus (film dok.) 4.10 Julian Kulski (film dok.) 4.35 Warto rozmawiać 5.45 Prosto w oczy.

ŚRODA 7 WRZESNIA

6.00 Kawa czy herbata? 6.30 Wiadomości 6.35 Kawa czy herbata? 7.05 Kalendarium wydarzeń 7.05 Kawa czy herbata? 7.40 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 10 minut tylko dla siebie 8.25 Telezakupy 8.40 Budzik - Wakacje-owady 9.05 Film 9.40 Wierzę, wątpię, szukam 10.05 Ostoja (s.) 10.30 Spotkania z profesorem Zinem 10.50 Magazyn 11.05 Plus minus 11.30 Kochaj mnie 12.00 Wiadomości 12.10 Skarb sekretarza (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Wieści Polonijne 13.20 Non possumus (film dok.) 14.20 Julian Kulski (film dok.) 14.45 Warto rozmawiać 16.00 Budzik - Wakacje-owady 16.20 Film 16.55 Wierzę, wątpię, szukam 17.20 Teleexpress 17.45 Program publicystyczny 17.55 Telezakupy 18.15 Bliżej Europy 18.35 Program historyczny 19.15 Reksio (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.05 Skarb sekretarza (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Polska Karta 21.35 Egzamin z życia (s.) 22.20 Program rozrywkowy 23.00 Kochaj mnie 23.30 Panorama 23.50 Biznes 24.00 Debata 0.50 Film 1.15 Reksio (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.05 Skarb sekretarza (s.) 2.30 Plebania 2.55 Polska Karta 3.25 Egzamin z życia (s.) 4.35 Program publicystyczny 5.20 Kochaj mnie 5.45 Prosto w oczy.

CZWARTEK 8 WRZESNIA

6.00 Kawa czy herbata? 6.30 Wiadomości 6.35 Kawa czy herbata? 7.00 Wiadomości 7.05 Kalendarium wydarzeń 7.05 Kawa czy herbata? 7.35 Wiadomości 7.40 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 10 minut tylko dla siebie 8.20 Telezakupy 8.40 Śpiewaj z nami 8.50 Polskie krajozaby 9.05 Wyspa przygód (s.) 9.40 Znaki czasu (mag.) 10.00 Program edukacyjny 10.35 Program rozrywkowy 11.25 Skarb (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Skarb sekretarza (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Polska Karta 13.35 Egzamin z życia (s.) 14.20 Program historyczny 15.00 Reportaż 15.15 Debata 16.00 Śpiewaj z nami 16.10 Polskie krajozaby 16.25 Wyspa przygód (s.) 16.50 Raj (mag.) 17.20 Teleexpress 17.45 Program publicystyczny 17.55 Telezakupy 18.10 Znaki czasu (mag.) 18.35 Smak Europy 18.45 Skarb (mag.) 19.15 Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Skarb sekretarza (s.) 20.40 Plebania (s.) 21.00 Reportaż polonijny 21.20 Teatr TV - Pamiętnik z Powstania Warszawskiego 22.40 Legendy i nadzieje (rep.) 23.30 Panorama 23.50 Biznes 0.00 Forum 0.50 Wyspa przygód (s.) 1.15 Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Skarb sekretarza (s.) 2.30 Plebania (s.) 2.55 Reportaż polonijny 3.10 Teatr TV - Pamiętnik z Powstania Warszawskiego 4.25 Legendy i nadzieje (rep.) 5.15 Skarb (mag.) 5.45 Prosto w oczy.

PIĄTEK 9 WRZESNIA

6.00 Kawa czy herbata? 6.32 Wiadomości 6.35 Kawa czy herbata? 7.05 Kalendarium wydarzeń 7.08 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.10 Pogoda 8.15 10 minut tylko dla siebie 8.40 Domisie 9.05 Sto minut wakacji (s.) 9.40 Raj (mag.) 10.05 Program edukacyjny 10.30 Smak Europy 10.40 Regionalia (mag.) 11.05 Szansa na sukces 12.00 Wiadomości 12.10 Skarb sekretarza (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Polacy w kraju Kiwi (rep.) 13.15 Hity satelity 13.30 Teatr TV - Pamiętnik z Powstania Warszawskiego 15.10 Forum 16.00 Domisie 16.25 Sto minut

wakacji (s.) 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.15 Ojczyzna polszczyzna 17.45 Spotkania z profesorem Zinem 18.10 Święta Wojna (s.) 18.35 Regionalia (rep.) 19.00 Wieści Polonijne 19.15 Przygody Myszki (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.05 Skarb sekretarza (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Mówi się 21.20 Hity satelity 21.40 Dekalog dziewięć (film pol.) 22.35 Animowany świat wyobraźni 22.45 Wideoteka dorosłego człowieka 23.15 Porozmawiajmy 24.00 Szansa na sukces 0.50 Sto minut wakacji (s.) 1.15 Przygody Myszki (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Skarb sekretarza (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Wieści Polonijne 3.05 Mówi się 3.25 Hity satelity 3.40 Dekalog, dziewięć (film pol.) 4.35 Wideoteka dorosłego człowieka 5.05 Święta Wojna (s.) 5.25 Jest takie miejsce - Złotyryja. 5.40 Ojczyzna polszczyzna.

SOBOTA 10 WRZESNIA

6.00 Plebania (s.) 8.00 Echa tygodnia 8.35 Dom na głowie (s.) 9.05 Od przedszkola do Opola 9.30 Tam gdzie jesteśmy (rep.) 9.55 Wieści Polonijne 10.10 Mówi się 10.30 Skarb sekretarza (s.) 11.55 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Smaki morskie 12.20 Wideoteka dorosłego człowieka 12.50 Książka tygodnia 13.00 Wiadomości 13.10 Film fabularny 14.50 Gala urodzinowa Ireny Kwiatkowskiej 15.30 Zaczęły gwiazdy - Bracia Paweł i Łukasz Golcowie 16.05 Śniadanie na podwieczorek 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.30 Książka tygodnia 17.45 Magazyn polonijny 18.00 Pamiętaj o mnie 18.30 M jak miłość (s.) 19.15 Noddy (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.05 Film fabularny 21.50 Co nam w duszy gra 22.45 Pożegnanie Lata z Radiem 23.35 Śniadanie na podwieczorek 0.30 M jak miłość (s.) 1.15 Noddy (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Film fabularny 3.40 Gala urodzinowa Ireny Kwiatkowskiej 4.25 Tam gdzie jesteśmy (rep.) 4.50 Co nam w duszy gra.

NIEDZIELA 11 WRZESNIA

6.00 Pożegnanie Lata z Radiem 6.50 Benefis - Jan Pietrzak 7.40 Pamiętaj o mnie 8.05 M jak miłość (s.) 8.55 Słowo na niedzielę 9.00 Ziarno (mag.) 9.25 Marco i Gina (s. anim.) 9.50 Ojczyzna polszczyzna 10.05 Książka tygodnia 10.15 Skarb sekretarza (s.) 11.15 Niedzielne muzykowanie 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 12.55 Transmisja Mszy Świętej 14.30 Janosik (s.) 15.10 Jest takie miejsce - Złotyryja 15.30 Program publicystyczny 16.00 Wygnańcy - zapomniani bohaterowie SOLIDARNOSCI (film dok.) 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.25 Tam gdzie jesteśmy (rep.) 17.50 Przez osiem wieków (film dok.) 18.05 Zaproszenie 18.30 M jak miłość (s.) 19.15 Paczka znad Kangurkowego Potoku (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.05 Królowa Bona (s.) 21.05 Benefis - Jana Pietrzaka 21.45 Wygnańcy - zapomniani bohaterowie SOLIDARNOSCI (film dok.) 22.40 Linia Specjalna 23.30 Regionalia (mag.) 0.05 M jak miłość (s.) 0.50 Ziarno (mag.) 1.15 Paczka znad Kangurkowego Potoku (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Królowa Bona (s.) 3.00 Zaproszenie 3.20 Janosik (s.) 4.05 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Smaki morskie 4.40 Przez osiem wieków (film dok.) 5.00 Wygnańcy - zapomniani bohaterowie SOLIDARNOSCI (film dok.).

PONIEDZIAŁEK 12 WRZESNIA

6.00 Kawa czy herbata? 6.30 Pogoda 6.30 Kawa czy herbata? 6.32 Wiadomości-skrót 7.02 Wiadomości 7.05 Kalendarium wydarzeń 7.08 Kawa czy herbata? 7.35 Wiadomości 7.40 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 10 minut tylko dla siebie 8.25 Telezakupy 8.40 Jedynecka 9.05 Znak Orła (s.) 9.40 My Wy Oni (mag.) 10.10 Program edukacyjny 10.40 Wygnańcy - zapomniani bohaterowie SOLIDARNOSCI (film dok.) 11.30 Komornicy - Rewir 2 12.00 Wiadomości 12.10 Skarb sekretarza (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.00 Zaproszenie 13.20 M jak miłość (s.) 14.05 Przez osiem wieków (film dok.) 14.20 Królowa Bona (s.) 15.15 Reportaż 15.30 Ze sztuką na ty (rep.) 16.05 Jedynecka 16.25 Znak Orła (s.) 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Program publicystyczny 17.30 Telezakupy 17.50 My Wy Oni (mag.) 18.20 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 18.45 Z Polski do kibucu (rep.) 19.05 Kościół i świat (mag.) 19.15 Mały pingwin Pik - Pok (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Skarb sekretarza (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Sportowy tydzień 21.35 Stacyjka (s.) 22.25 Ze sztuką na ty (rep.) 22.55 Komornicy - Rewir 2 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.50 Sport Telegram 0.00 Prosto w oczy 0.10 Wokół Ostrej Bramy (film dok.) 0.50 Znak Orła (s.) 1.20 Mały pingwin Pik - Pok (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.05 Skarb sekretarza (s.) 2.30 Plebania (s.) 2.55 Sportowy tydzień 3.25 Stacyjka (s.) 4.20 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 4.45 Z Polski do kibucu (rep.) 5.00 Reportaż 5.15 Komornicy - Rewir 2 5.45 Wiadomości.

Wydarzenia Sportowe

PIŁKARSKI WEEKEND: TRZYNIEC PRZEGRĄŁ W JIHLAWIE • DERBY DLA EKIPY KARWINY

IRP nie zwalnia tempa

MŚLF

● JIHLAWA - FUTBOL TRZYNIEC

3:2 (1:1). Bramki: 22. Lovětínský, 85. i 90. Wasserbauer - 45. Jakus, 56. Maceček. Sędziował Kocián. Widzów 150. Aczkolwiek gospodarze grali niemrawo, zgarnęli trzy punkty. Bohaterem meczu był Wysserbauer, który dwukrotnie pokonał Bruka. W pierwszej odsłonie na prowadzenie wyszli gospodarze. Trzyńczanie zmarnowali 3 szanse (Hupka i Drahn), ale Jakus z podania Macečka wyrównał. Po przerwie Drahn dograł do Macečka, który odmienił wynik na korzyść Trzyńca. Goście pozwolili się zepchnąć na swoją połowę, przegrywając niejako na własne życzenie. - *Czasami po uczcie przychodzi biegunka. Zawodnicy grali zbyt nonszalancko* - stwierdził menedżer Trzyńca Zdeněk Dembinny. (man)

Lokaty: 1. Lipowa 10, 2. Zlin B 10, 3. Jakubczowice 8,... 9. Trzyniec 4 pkt.

DYWIZJA E

● CZ. CIESZYN - KR. NOWE SADY

2:0 (1:0). Bramki: Ganczarczyk, Zima. Sędziował Proske. Widzów 300. Lider tabeli potwierdził dobrą formę, pokonując u siebie bez większych kłopotów młody zespół Królewskich Nowych Sądów. Cieszyńianie umocnili się w fotelu lidera grupy E, piłkarze jednak nie bujają w obłokach. - *Zwyciężyliśmy w czterech meczach pod rząd, ale to dopiero początek*

STARSZY PANOWIE Z KLUBU '99 W DOBREJ FORMIE

Gorole - Dolanie 1:0

Piątkowe spotkanie klubowiczów miało charakter sportowy. Na szkolnym boisku do mini piłki nożnej przy PSP w Trzyńcu 1 starsi panowie rozegrali mecz piłkarski Gorole - Dolanie. Grano systemem 5+1, 2x25 min. Do udziału w spotkaniu upoważniało ukończonych 60 lat!

Początek meczu należał do Goroli. Grali dokładniej, częściej byli w posiadaniu piłki. Swą przewagę wykorzystali pod koniec 1. połowy, kiedy w zamieszaniu podbramkowym Józef Kędzior mocnym strzałem tuż

rozgrywek - stwierdził trener IRP Dalibor Damek. - *W I połowie w linii pomocy panował spory chaos, ważne, że już w 11. minucie zdobyliśmy gola*. Po centrze kapitana Zimy na 1:0 trafił Ganczarczyk (to 5. gol cieszyńskiego napastnika w sezonie). W II połowie gospodarze z kontry dołączyli w 57. minucie drugiego gola (z podania Ganczarczyka trafił Zima), piłkarze IRP zmarnowali ponadto trzy inne świetne okazje. (jb)

● MKF KARWINA - DZIEĆMOROWICE

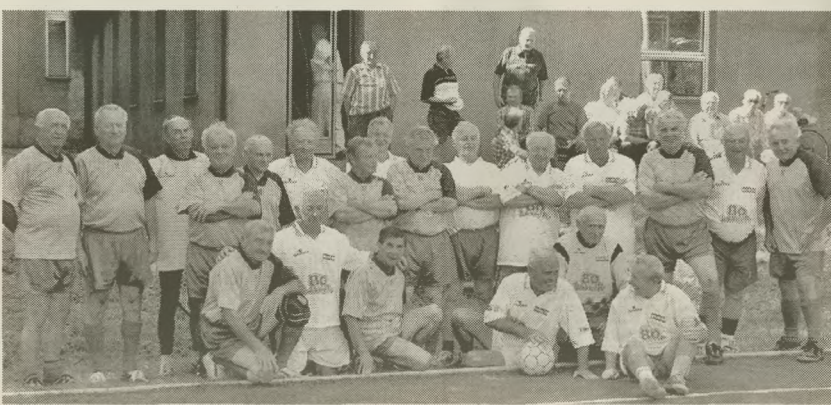
1:0 (1:0). Bramka: Lukan. Sędziował Straka. Widzów 500. W derby faworytem byli gospodarze, ale Elektrycy wcale nie ułatwili im zadania. Pierwszoplanowymi postaciami meczu byli obaj golkipery - Gradek w drużynie gospodarzy i Jaček po stronie Dziecímorowic. Więcej klarownych sytuacji podbramkowych wypracowali sobie goście, podopieczni trenera Netolički meczą się jednak w końcówce. Gradek brawurowo obronił w 45. minucie szansę Přemka Zbončaka, jak również w 57. min. strzał Zdeňka Kadlčáka. Karwiniacy z kontry wyszli w 36. minucie na prowadzenie i w 2. połowie w miarę udanie kontrolowali przebieg spotkania. (jb, K)

● SLAVIA ORŁOWA - FRYDEK-MISTEK

1:0 (0:0). Bramka: Třos. Sędziował Paťák. Widzów 100. Dopiero w 4. kolejce dywizyjnej grupy E piłkarze Slavii doczekali się zwycięstwa. Przy-

obok słupka umieścił piłkę w siatce za plecami bramkarza Jana Nierostka. Po utracie gola Dolanie ocknęli się i zaczęli grać aktywniej. Po zmianie stron nawet przejęli inicjatywę i częściej zagrażali bramce Musiołka. Pod koniec meczu kilkoma ładnymi strzałami popisał się Mieczysław Witoszek, jednak nie doprowadziły one do wyrównania.

Dolanie zrewanżowali się za porażkę 1:0 w rzutach karnych, w których okazali się nieźrównani zwyciężając 3:0. (sam)

Gorole i Dolanie w przerwie meczu.

FUTBOL W NIŻSZYCH KLASACH: MOSTY PRZEŁAMAŁY ZŁĄ PASSE

»Faja« zamyka stawkę 5. ligi

MISTRZOSTWA OKRĘGU

● HD BOGUMIN - PUSTA POŁOM 1:2 (0:0). Bramki: Fluxa - Papuga, Dušek. Sędziował Urban. Widzów 150.

Podopieczni trenera Václava Štverki jako jedyni w rozgrywkach nie zasmakowali jeszcze zwycięstwa i z bilansem 0 punktów zamykają stawkę 5. ligi. Losy sobotniego meczu rozstrzygnęły się w drugiej odsłonie. **Najważniejsze minuty:** 60. Papuga z rzutu wolnego nie daje szans Ryłowi - 0:1; 62. Fluxa z „jedenastki” - 1:1; 77. Dušek pozostawiony bez asysekuracji przy dłuższym słupku strzela zwycięskiego gola - 1:2. „Fai” nie można odmówić waleczności (w ataku dzielnie bił się Gábor), defensywa jednak wciąż przypomina ser szwajcarski. (jb)

● MOSTY - KRŃÓW 2:2 (0:1). Bramki: T. Nieslanik, Kufa - Tabach 2. Widzów 100.

Po serii 13 porażek pod rząd gospodarze przełamali złą passę i zdobyli przynajmniej jeden punkt. W I połowie do strzału złożył się Tabach i po podwójnym rykoszecie piłka wyładowała za plecami Kotka. W drugiej odsłonie główkującego Tabacha nie upilnował Turek. Gospodarze wzięli się w garść i po dwóch udanych akcjach T Nieslanik (główna) i Kufa (ślizcznym uderzeniem z dystansu) doprowadzili do remisu. Krótko przed końcem meczu mógł swej drużynie zapewnić trzy punkty Marszałek, w murowanej sytuacji strzelił jednak obok. (man)

● L. PIOTROWICE - BOHUSŁAWICE 4:4 (1:2). Bramki: Kłos, Pikonský, Kumpán, Novák - Malohlava 3, Buhla. Sędziował Hřnía. Widzów 125.

Obie drużyny zafundowały swoim kibicom istny festiwal strzelecki. W drużynie gości nie do upilnowania był snajper Malohlava, który popisał się hat trickiem i zaliczył jedną asystę. **Najważniejsze minuty:** 5. Malohlava z ostrego podania - 0:1; 7. Sehnal obsłużył Kłosa - 1:1; 30. z kontry Malohlava - 1:2; 46. Malohlava podał do Buhli - 1:3; 63. Pikonský z rzutu wolnego ślicznie w okienko - 2:3; 70. po błędzie dwójki Pietras-Wróbel na 2:4 podwyższył Malohlava; 72. Kumpán z rzutu rożnego strzałem z woleja - 3:4; 81. w polu karnym podcięty został szarżujący Kumpán i z karnego Novák wyrównał na 4:4. Gospodarze od 81. minuty grali w przewadze liczebnej (czk ujrzał Harasim), ale wały obronne Bohusławic wytrzymały. (jb)

Lokaty: 1. Opawa 12,... 9. L. Piotrowice 5,... 15. Mosty 1, 16. Bogumin 0 pkt.

I A KLASA - GR. B

FK Hawierzów - Hodslawice 4:0, Czeladna - Skrzeczów 1:1, Sł Rychwałd - Bruszkowice 0:0, Raszkowice - Bystrzyca 0:0, Liskowice - Stonawa 1:0. Lokaty: 1. FK Hawierzów 9,... 4. Skrzeczów 5, 5. Stonawa 4, 6. Bystrzyca 4, 13. Rychwałd 1 pkt. *Bliżej w czwartkowym numerze „GL”.*

jezdni mieli częściej w posiadaniu piłkę, Orłowa zagrała jednak świetnie pod względem taktycznym. Po bramce Třosa (w 66. minucie wykorzystał on znakomite podanie Heráka) gospodarze aktywnym pressingiem zmuszali rywala do błędów. W 68. minucie z kontry na 2:0 mógł poprawić wynik Vančo, orłowski piłkarz w decydującej chwili nie trafił jednak czysto w piłkę. W barwach Slavii od pierwszych minut zagrał już obrońca Martin Bystron. (jb)

● W. LOSINY - BANIK OLBRAHCICE

0:0. Sędziował Kotík. Widzów 300. To drugi remis Banika w tym sezonie, tym razem jednak podopieczni trenera Michala Šlachty zasłużyli na komplet punktów. Przez większą część meczu olbrachcizanie dyktowali warunki na placu gry, zabrakło tylko goli do siatki rywala. Stuprocentową okazję zmarnował w 55. minucie Přiborský, który z kilku kroków huknął w poprzeczkę (piłkę idealnie wystawił Přiborskemu Goj). Gospodarze liczyli tylko na stałe fragmenty gry. (jb)

Lokaty: 1. Cz. Cieszyń 12, 2. Konice 12, 3. Karwina 10,... 12. Dziecímorowice, 13. Orłowa po 3, 15. Olbrachcice 2, 16. Kr. Nowe Sady 1 pkt.

Co słyszeć?

● JUTRO RUSZA 1. LIGA HOKEJA NA LODZIE.

Hokeiści Hawierzowa o godz. 17.30 zmierzą się na własnym stadionie z Kadanią. W piątkowym sprawdzianie generalnym Pantery przeagrały 2:6 z ekstrakligowymi Witkowicami. Drużyna Hawierzowa zagrała w tym oto składzie: Novotný - Balčík, Galvas - Malínský, Prokop - Vtrík, Vavruša, od 21. Koma J., od 41. Zientek - Seman, Zdráhal, Žůrek - Mikšan, Lipina, Sedlák - Rozum, Zdeněk, Lichý - Sikora, Sprušil, Heider.

● 1. LIGA FUTSALU: Betas/Megas Trzyniec - Kladno 6:2 (3:0).

Bramki: Duda 2, Groš 2, Linhart, Martinček - Vincenc 2. Sędziował: Lobo. Widzów 200. Znakomity występ zaliczył bramkarz Trzyńca Csikán. (jb, man)

Sport polski

■ PIŁKARZE BLISCY AWANSU DO MŚ: JUTRO MECZ POLSKA - WALIA.

Cztery punkty w dwóch pozostałych meczach eliminacji lub trzy w przypadku straty choć jednego przez Czechów zapewni polskim piłkarzom, niezależnie od wszystkich innych wyników, bezpośredni awans do finałów mistrzostw świata. Udział w barażach „biało-czerwoni” zapewnili sobie w sobotę wygrywając z Austrią 3:2. Polscy piłkarze będą pewni awansu, jeśli jutro pokonają Walińczyków, a Czesi nie wygrają z Ormianami, (jb, PAP)

FOT. CZESŁAW GAMROT

W Milikowie dobiega końca remont dachu na budynku szkolnym. Objął on również wieżyczkę z krzyżem, której konstrukcja – za sprawą korników i zgnilizny – była w żalonym stanie. W wieżyczce znajduje się ok. 100-kg dzwon, który zwiastuje zgon któregoś z mieszkańców oraz przypomina o świętach kościelnych. W budynku mieści się polska i czeska szkoła oraz oba przedszkola. Koszty remontu – blisko 300 tys. Kč – pomogło pokryć państwo. (ga)

Na Czantorię szlakiem rycerzy

NYDEK (man) – Góra Czantoria staje się w oczach turystów coraz bardziej atrakcyjna. Uroku dodała jej prowadząca po obu stronach góry Ścieżka Rycerska, której otwarcie miało miejsce w minioną niedzielę. Oprócz

wójta Nydku **Jana Konečnego** i burmistrza Ustronia **Ireneusza Szarzece** w uroczystości wzięło udział ok. tysiąca turystów.

W minionym roku władze obu miejscowości przystąpiły do wyty-

czenia 20-km szlaku edukacyjnego Nydek – Czantoria – Ustroń. Długość samej Ścieżki Rycerskiej z różnicą poziomów 579 m przekracza 10,5 km.

Pokonując trasę turyści mogą się zatrzymać przy siedmiu tablicach informacyjnych i uzyskać wiele ciekawych informacji. Druga mówi np. o tradycyjnych pokarmach kuchni góralskiej, powstaniu i kształtowaniu gwary śląskiej oraz trybie życia mieszkańców tego regionu. Trzecia stoi tuż koło tablicy pamiątkowej **Jerzego Trzanowskiego**, czwarta natomiast opowiada legendę o śpiących rycerzach na Czantorii. Piąty punkt informacyjny usytuowany jest na szczycie góry, nieopodal wieży widokowej. Turyści dowiedzą się też sporo o beskidzkiej florze i faunie, pragnienie zaś mogą ugasić przy studzienice.

Bez pasów i po pijanemu

OSTRAWA (wak) – Ostatnia akcja policyjna na drogach województwa morawsko-śląskiego, która trwała w pierwszym i drugim dniu września, przyniosła obfite żniwo. Patrole policyjne wypływały głównie kierowców jadących z nadmierną prędkością oraz będących pod wpływem alkoholu, ale ich uwadze nie uszły również inne wykroczenia użytkowników dróg. W ręce policjantów z drogówki wpadło 21 pijanych kierowców oraz 193, którzy przekroczyli dozwoloną prędkość. Pasy bezpieczeństwa ignorowało 303 kierowców, a 26 osób siedzących za kierownicą nie posiadało prawa jazdy. Patrole zatrzymały również 284 samochody, które nie spełniały wymogów technicznych oraz 74 kierowców, którzy nie respektowali światła na

przejazdach kolejowych. Piesi popełnili 35, a rowerzyści 17 wykroczeń.

W sumie podczas akcji, w której wzięło udział ponad 500 funkcjonariuszy policji, zatrzymano 10 073 pojazdy i stwierdzono 1465 wykroczeń drogowych. Łączna wysokość mandatów osiągnęła 482 tys. koron.

Pogoda

CZWARTEK – Pogodnie. Temperatura w dzień 24-28 st., nocą 13-9 st. C. Wiatr pld.-wsch. 2-6 m na sek.

PIĄTEK – Zachmurzenie umiarkowane, po południu możliwe przelotne opady deszczu. Temperatura w dzień 24-28 st., nocą 16-12 st. C. Wiatr pld.-wsch. 3-7 m na sek.

LICZY SIĘ SUKCES POLAKÓW W WYBORACH

»Wspólnota« obmyśla strategię

KARWINA (tt) – W czwartek 1 bm. odbyło się w Domu PZKO w Karwinie Starym Mieście zebranie zarządu Polskiej Sekcji Narodowej Ruchu Politycznego „Coexistentia-Wspólnota”.

Sprawozdanie w działalności za ostatnie 3 miesiące przedstawił przewodniczący sekcji, **Władysław Niedoba**. Głównym punktem obrad było podjęcie stosownych uchwał związanych z przygotowaniem Ruchu do przyszłorocznych wyborów komunalnych. Podkreślono bardzo ważne znaczenie wyborów samorządowych i konieczność wspólnych działań polskiej mniejszości narodowej na rzecz sukcesu w wyborach. Mówiono, że konieczne jest zwołanie jeszcze w tym miesiącu spotkania działaczy Ruchu z przewodniczącymi Kongresu Polaków i ZG PZKO. Wybrano 5-osobowy sztab wyborczy z przewodniczącym **Wiesławem Sikorą**.

Wybory komunalne są również jednym z głównych tematów zebrania Rady Republikańskiej Ruchu, które odbędzie się w sobotę 10 bm. w Cz. Cieszyń. Polska Sekcja Narodowa proponuje również sekcji węgierskiej i ukraińskiej współpracę w wyborach.

Konieczne jest podjęcie współpracy również z innymi mniejszościami, zwłaszcza słowacką i niemiecką. „Wspólnota” oczekuje, że włączy się też Asocjacja Mniejszości Narodowych, organ powołany przez Kongres Polaków.

JAK PRZYCIĄGNĄĆ TURYSTÓW I BIZNESMENÓW?

BOGUMIN (h) – Boguminiacy mają powody do zadowolenia. Miasto otrzyma bowiem dotację z budżetu regionu morawsko-śląskiego oraz funduszy Unii Europejskiej na realizację projektu, który lapidarnie można by określić jako promocję miasta.

Cały projekt miałby kosztować ponad 1,6 mln koron, z czego 75 proc. sfinansuje Unia Europejska, resztę potrzebnych środków wyasygnują władze regionu i miasta. W ramach projektu planuje się budowanie tablic informacyjnych, wydawanie ulotek i broszur reklamowych w językach czeskim, polskim i angielskim, a także publikacji tematycznych, opisujących konkretne dziedziny życia. Bogumin, chociaż nie jest miastem obfitującym w zabytki, ma wiele do zaproponowania zarówno turystom, jak i ludziom przyjeżdżającym tu w interesach. Także gościom

zagranicznym. Przemysłana i odpowiednio sfinansowana promocja miasta miałaby uwypuklić walory Bogumina i najbliższej okolicy, zachęcić do zwiedzenia co ciekawszych zakątków oraz zaprezentować rozwijające się nieustannie zaplecze sportowo-wypoczynkowe. Władze miasta liczą też

Pieniądze na promocję

na to, że niemałą turystyczną atrakcją okaże się hotel w starej wieży ciśnieniowej tuż obok akwacentrum, hali sportowej i terenów rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży. Projekt mający na celu wypromowanie miasta ma być gotowy w przyszłym roku. W tym czasie ukaże się też jubileuszowa publikacja poświęcona historii i teraźniejszości Bogumina.

Jedną z najstarszych dzielnic miasta, położony tuż nad Odrą Stary Bogumin przygotowuje się bowiem do obchodów 750-lecia. Efektem promocyjnych zabiegów będą też nowe strony internetowe miasta, na których sporo miejsca zajmować miałyby właśnie sprawy interesujące turystów i zagranicznych biznesmenów.

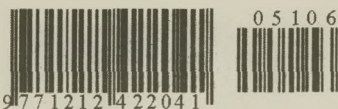
Boguminiacy rozumieją potrzebę promocji miasta. Równocześnie przy różnych okazjach, także w trakcie tradycyjnych wiosennych i jesiennych spotkań z przedstawicielami władz samorządowych, przypominają, że aby przyciągnąć do miasta turystów i przedsiębiorców, sama promocja nie wystarczy. O renowację aż prosi się m.in. historyczne centrum Starego Bogumina, a na to trzeba mnóstwo pieniędzy i sporo czasu. Sama promocja nie przyciągnie tu gości.

KOŁO MSZ GIMNAZJUM W KARWINIE SERDECZNIE ZAPRASZA WSZYSTKICH RODZICÓW, STUDENTÓW, ABSOLWENTÓW I SYMPATYKÓW SZKOŁY

NA »KOPACZÓWKĘ« – FESTYN

W sobotę 10 września 2005 o godz. 15.00 do Domu PZKO Karwina Stare Miasto

Dojazd do PZKO możliwy autobusem nr 4 z Karwiny

Znad Wisły

■ Prezydent Aleksander Kwaśniewski uważa, że kandydat na prezydenta Włodzimierz Cimoszewicz nie powinien zajmować się sprawą b. agenta we władzach „Solidarności”. Uważa bowiem, że to ma się nijak do kampanii prezydenckiej. Zdaniem Kwaśniewskiego, prezydent Polski od r. 2006 będzie miał „naprawdę większe kłopoty niż to wszystko, o czym mówimy”.

■ Przyszły prezydent, w opinii Aleksandra Kwaśniewskiego, nie będzie dyskutował o historii, zastępował instytucji historycznych czy IPN. Natomiast musi odpowiedzieć na pytania o miejsce Polski w Europie, co zrobić z kryzysem europejskim, jak działać w sprawach Ukrainy, jak budować relacje z naszymi sąsiadami, co dalej z walką z terroryzmem, jak tworzyć prawo.

■ Dzwon Jana Pawła II zawisł na Górze Krzyża w południowej Wielkopolsce. Dzwon ufundowali mieszkańcy Ostrzeszowa i okolic. „Pracujcie dalej” – takie słowa widnieją na dzwonie. Odnoszą się one do wypowiedzi Ojca Świętego, gdy dowiedział się, że na najwyższym wzniesieniu w Wielkopolsce – Kobylej Górze – stanął krzyż. Ze szczytu Kobylej Góry głos dzwonu rozlegnie się 18 września. Wówczas dzieło ludwisarzy zostanie poświęcone. Bedzie odzywał się codziennie w godzinie miłosierdzia, czyli o 15.00.

■ Na wszystkich przejściach z Ukrainą wprowadzono już specjalne środki ostrożności, związane z ptasią grypą. Na przejściach tych ustawiono pojemniki, do których podróźni zobowiązani są wrzucać mięso drobiowe, jeśli takie w różnych postaciach przywieźli do Polski. Służby graniczne dokładnie kontrolują też wszelkie inne produkty żywnościowe, sprawdzając, czy mają one wymagany atest, wydany przez ukraińskie służby sanitarne. Na podstawie kontroli paszportowej, funkcjonariusze Straży Granicznej zgłaszają też punktom sanitarnym na przejściach granicznych osoby, które przyjechały do Polski z tzw. terenów ryzyka.

■ W październiku prokuratorzy IPN postawią Wojciechowi Jaruzelskiemu zarzuty za wprowadzenie w Polsce stanu wojennego – dowiedziało się nieoficjalnie „Życie Warszawy”. Zanim zapadnie ostateczna decyzja, prokuratorzy z katowickiego Instytutu Pamięci Narodowej muszą przejrzeć dokumenty zgromadzone w warszawskim Centralnym Archiwum Wojskowym. Prokuratorzy szukają przede wszystkim dokumentów, które potwierdzałyby linię obrony Jaruzelskiego. Gdy takie dokumenty się nie znajdą, generał usłyszy zarzuty. Prawdopodobieństwo odnalezienia takich dokumentów jest bliskie zeru. Archiwa wojskowe były już badane przez historyków i nikt nie znalazł zapisów świadczących o gotowości podjęcia interwencji przez armie państw bloku wschodniego w grudniu r. 1981. Katowiccy prokuratorzy poszukiwali takich dokumentów nie tylko w kraju, ale i za granicą.

■ Jak wynika z raportu ONZ badającego warunki życia w 177 krajach, Polska zajęła w tym roku 36 miejsce; wśród krajów UE zajmuje jedno z ostatnich miejsc. Gorzej żyje się tylko Słowakom (42. miejsce), Litwinom (39.), Estończykom (38.), i Łotyszom (48). Z raportu wynika, że co dziesiąty Polak żyje za mniej niż 4 dolary dziennie. Za mało wydaje na zdrowie. Na jednego mieszkańca przeznaczają 60 proc. tego, co Czesi i Węgrzy.

(wak)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Aldona Garbacz – Klempka, starszy Bractwa, i Franciszek Dębski w czasie rozmowy na X Zjeździe Bractwa Młodych Miłośników Starych Miast w Cieszynie.

Niewidomi wspólnie

KARWINA (wak) – Jednym z pierwszych polskich miast, z którym w 1971 roku Karwiną zawiązała współpracę, był Wodzisław. Najpierw były wizyty samorządu, z kolei umowy o przyjaźni podpisywały szkoły, organizacje kulturalno-oświatowe, sportowe, a także przedsiębiorstwa. Przed kilku dniami, po wie-

lu spotkaniach, dyskusjach i wzajemnym poznawaniu się, umowę o współpracy i przyjaźni podpisali przedstawiciele organizacji reprezentujących osoby niewidome i słabo widzące – **Alojzy Hanc**, prezes Polskiego Związku Niewidomych w Wodzisławiu, oraz **David Jelínek**, założyciel karwińskiego Towarzystwa „TyfloCentrum RC”.

Kontakty umożliwią obu stronom nie tylko wymianę doświadczeń i informacji, ale przede wszystkim wzajemne poznanie się ich członków. W kalendarzu wspólnych imprez znajdują się m.in. spotkania rocznicowe oraz wycieczki po obu stronach Olzy. Taki rodzaj partnerstwa ułatwi też uzyskanie pieniędzy z europejskich funduszy pomocy.

Pierwszym wspólnym przedsięwzięciem będzie w październiku pobyt kondycyjny członków obu stowarzyszeń w ośrodku wczasowym na Górnych Beczwach.

UWAGA, KIEROWCO!

TRZYNIEC (man) – Z uwagi na nieoczekiwane problemy, które zaistniały podczas remontu sieci kanalizacyjnej, do 16 bm. ulica Lidicka jest nieprzejezdna na odcinku od Urzędu Skarbowego do ronda na Tarasie.

Na nowo wybudowane parkingi można dojechać tylko z drogi prowadzącej przed Hotelem „Steel”. Autobusy komunikacji miejskiej kursują w tym czasie po ul. kpt. Nálepki, na którą przemieszczone zostały również przystanki autobusowe na trasie Trzrzniec – Łwżbice – Taras.

DDM będzie miejski

JABŁONKÓW (kor) – O dalszych losach miejscowego Domu Dzieci i Młodzieży dyskutowali we wtorek na swoim posiedzeniu członkowie jabłonkowskiego samorządu. Radni uchwalili, że placówkę, którą zarządza obecnie Urząd Wojewódzki w Ostrawie, przejdzie pod skrzydła miasta. Ratusz przejmie DDM za rok, na początku roku szkolnego 2006/2007. Jabłonkowski DDM, do którego należy m.in. budynek byłej szkoły w Nawsiu Jasieniu jest placówką bardzo aktywną. Działa przy nim sporo kółek zainteresowań, organizuje sporo imprez. Przejęcie go przez miasto powinno – zdaniem wiceburmistrza **Stanisława Jakusa** – jeszcze bardziej uspra-

wić i wzbogacić jego działalność. – *Poprawi się przede wszystkim współpraca ze szkołami* – mówi Jakus. – *Chodzi np. o to, że obecnie niektóre kółka działają zarówno w szkołach, jak i przy DDM. Zamiast tych „podwójnych” będzie zatem można pomyśleć o organizowaniu nowych kółek, które zainteresują małych mieszkańców naszego miasta.*

Po przeprowadzeniu zmian Urząd Wojewódzki nadal będzie wypłacać pensje pracownikom DDM, jak wszystkim osobom zatrudnionym w szkolnictwie. Miasto natomiast będzie się troszczyć głównie o budynki placówki oraz będzie koordynować jej działalność.

MŁODYCH MIŁOŚNIKÓW STARYCH MIAST CIESZYN ZACHWYCIŁ

Z Krakowa na całą Polskę

CIESZYN (ar) – *Jestem trzeci raz w Cieszynie i potwierdziła się moja wcześniejsza opinia, że jest to bardzo piękne i wyjątkowe miasto, gdyż znajduje się w dwu państwach* – stwierdził **Paweł Musiaka** z Malborka, jeden z ponad setki uczestników X Zjazdu Bractwa Młodych Miłośników Starych Miast, który zakończył się niedawno w grodzie nad Olzą. **Kingę Kania** z Łańcuta zachwylił zaś oprócz zabytków Cieszyna skansen w Rożnowie, muzeum w Koprzywnicy i Sztramberg.

Bractwo Młodych Miłośników Starych Miast, które ma siedzibę w Krakowie, powstało przede wszystkim z myślą o młodzieży. – *Powinna ona znać swoje miasta i najbliższe otoczenie, bo dzięki temu może się aktywnie włączyć w życie społeczne i kulturalne swojego miasta, działać na rzecz ochrony zabytków i współtworzyć atrakcyjną przyszłość dla siebie i swojego miasta* – uważa **Aldona Garbacz - Klempka**, starszy Bractwa.

Po dziesięciu latach działalności postanowiło Bractwo włączyć do współpracy inne zabytkowe miasta w Europie i zaproponowało współpra-

cę Europejskiemu Stowarzyszeniu Czasu Wolnego Dzieci i Młodzieży (EAICY). Przewodniczącą **René Clarijs** zaprosił je na europejskie spotkanie w listopadzie do Pragi, gdzie będzie mogło przedstawić ten pomysł. Jest to na pewno szansa również dla młodych osób w naszym kraju.

Na zjeździe w Cieszynie obecny był **Franciszek Dębski**, założyciel Bractwa w latach pięćdziesiątych. – *Pracując w Krakowie jako pedagog stwierdziłem, że młodzi krakowianie nie znają swojego miasta, mimo iż ściągają tu tysiące ich rówieśników z różnych stron kraju. Postanowiłem młodzież zainteresować pogłębianiem znajomości swojego miasta, no i udało się. Co roku ok. 250 młodych ludzi z różnych liceów krakowskich spotykało się przy Młodzieżowym Domu Kultury, a ciesząc się, że przed dziesięciu laty nasz pomysł poszerzył się na całą Polskę. Bardzo dobrze, że znaleźli się nowi sojusznicy, a są nimi muzea, które są najważniejszymi instytucjami i wspomagają ten cały ruch, który dzięki nim tak skutecznie się rozwija* – stwierdził F. Dębski

NAJWIĘKSZY TŁOK JEST W WEEKENDY

Stutysięczny gość

BOGUMIN (jb) – Miejscowe akwacentrum odwiedził w miniony czwartek stutysięczny amator kąpeli. Była nim **Pavlina Hermanowa** z Uherskiego Brodu z dziewięciomiesięcznym synem. Od przedstawicieli Urzędu Miejskiego i spółki „Bospor”, która zarządza akwacentrum, otrzymała upominki oraz kartę w cenie 5 tys. koron. Wykorzysta go na pewno, jak bowiem zdradziła, odwiedza Bogumin stosunkowo często.

Bogumińskie akwacentrum uroczysto otwarto w połowie stycznia i od tej pory przewinęło się przez nie ogółem ponad 115 tys. osób. Są w tej liczbie także uczniowie miejscowych szkół biorący udział w lekcjach pływania oraz uczestnicy najróżniejszych zawodów pływackich. Wśród gości akwacentrum nie brakuje mieszkańców miejscowości zza Odry w Polsce. Przyjeżdżają tu często całymi rodzinami. Tygodniowo z atrakcji wodnych skorzysta około 2500 dzieci i dorosłych, największy tłok panuje w akwacentrum w weekendy, kiedy liczba gości zbliża się do tysiąca. W soboty i niedziele można się pluskać od godz. 8 do 21. W lipcu obiekt był dwa tygodnie zamknięty. Czyszczone baseny i ulepszano technologię uzdatniania wody.

Akwacentrum to pierwszy kryty basen w tym mieście. Przed laty były w różnych miejscach miasta kąpieliska pod gołym niebem, żadne z nich jednak nie przetrwało do dnia dzisiejszego.

Piekawostki

Niezdrowa moda

Modne klapki „japonki” królują tego lata na ulicach miast. Lekarze ostrzegają jednak, że wcale nie są one tak zdrowe dla stóp i bezpieczne, jak się powszechnie uważa. Wydawałoby się, że tego typu obuwie powinno zyskać aprobatę lekarzy – jest lekkie, wygodne i „płaskie”. To niekoniecznie są zalety – odpowiadają badacze – japonki łatwo spadają ze stóp, narażają skórę na otarcia i zranienia oraz powodują dodatkowy ucisk na pięty. Głównym problemem w „japonkach” jest, według lekarzy, właśnie brak obcasa. Wiele osób, przyzwyczajonych do obuwia na obcasie lub wzmocnionej podeszwie, może mieć problemy ze ścięgnem Achillesa nosząc japonki. Mogą też pojawić się lekkie skurcze w łydce lub w stopach. Szczególnie niebezpieczne może zaś okazać się prowadzenie samochodu w klapkach. Do przychodni trafia też wiele osób z poranionymi stopami lub złamanymi palcami. Ból pięt wywołany noszeniem kłapek na co dzień może ozna-

czać zapalenie powięzi podeszwy. Takie przypadki zdarzają się bardzo często. Mimo że japonki są wygodne i modne, są obuwem dobrym na plażę, lecz niekoniecznie na ulicę.

Do trumny z... telefonem

Większość Brytyjczyków woli być pochowana ze swoim telefonem komórkowym, niż ze zdjęciem ukochanej osoby. Badania przeprowadzone przez organizację społeczną Age Concern wykazały, że sporą popularnością cieszą się również gadzety sportowe, biżuteria oraz pamiątki związane z ulubionym zwierzęciem. Wielu ankietowanych mężczyzn chciałoby zabrać do grobu swoje kije golfowe, natomiast 2 proc. badanych chce zabrać ze sobą pieniądze.

3,5 roku za kurczaki

Pewien Rumun, który ukradł sąsiadowi siedem kurczaków, nie spodziewał się, że jego nazwisko trafi na listę przestępców poszukiwanych przez Interpol. 51-letni mężczyzna wyemi-

gował z Rumunii 4 lata temu i kiedy niedawno przyjechał do kraju chcąc odwiedzić krewnych, został zidentyfikowany na granicy jako poszukiwany listem gończym groźny uciekinier. Międzynarodowy złodziej kurczaków został aresztowany i skazany na 3,5 roku więzienia.

Wzięlny przemysł

Baraninę, steki, a nawet urządzenie do gotowania ryżu próbowano przemycić w paczkach dostarczanych więźniom zakładu karnego Parramatta na przedmieściach Sydney – poinformowały australijskie władze. „Więzienne jedzenie nie jest aż tak złe, aby można było usprawiedliwić tego typu działanie” – powiedział komendant służb penitencjarnych w Nowej Południowej Walii, Brian Kelly. Według niego, nie ma potrzeby, by odwiedzający przemycali do zakładu żywność czy przybory do gotowania. Kelly dodał, że od kwietnia 2004 r., odkąd straż więzienna zaczęła rewidować odwiedzających, okazało się, że 1 na 10 osób

próbowała coś nielegalnie wnieść. Za najdziwniejszą paczkę uważa się tę, w której ukryto dziewięć kotletów baranich i kilogramowy stek. Zazwyczaj goście próbują wnieść na teren zakładu karnego narkotyki, pieniądze i telefony komórkowe, a raz ktoś próbował przemycić... gitarę.

Opera na stojaka

W paryskiej Opera Bastille będzie można od tego sezonu kupić tani bilet i spędzić wieczór na stojaku – poinformowała jej dyrekcja. Inauguracja sezonu odbędzie się w piątek. Tanie bilety na miejsca stojące od lat dostępne są w Operze wiedeńskiej i w słynnej nowojorskiej Metropolitan Opera. Od piątku za 5 euro będzie można kupić taki bilet do paryskiej Opera Bastille. Miłośnicy opery, chcący skorzystać z takiej okazji, muszą jednak liczyć się z kolejkami. Na 45 minut przed każdym spektaklem w automacie w głównym holu będą sprzedawane 62 bilety na miejsca stojące. Jedna osoba będzie mogła kupić tylko dwa takie bilety.

NA WĘGRZECH I SŁOWACJI NA »BIS« »Regeneracyjne« tournée »Hutnika«

Z tygodniowego tournée koncertowego na Słowacji i Węgrzech powrócił w niedzielę 28 sierpnia Polski Zespół Śpiewaczy »Hutnik«. Tym razem nasz reprezentacyjny chór dał trzy koncerty: w Żiharcu i Dudincach oraz w Budapeszcie.

Fot. Robert Kaulić

Oplekę nad nowymi chórzystkami Elżbietą, Katarzyną i Renatą sprawowała Andrea Pysko (pierwsza z lewej), jedna z solistek »Hutnika«.

Zdaniem prezesa Jana Hławiczki, do szczególnie udanych zespół zalicza pierwszy i ostatni z nich, i to zarówno ze względu na zainteresowanie publiczności, jak wybrzmienie artystyczne.

– W Żiharcu byliśmy gośćmi Cse-madoku, jednego z organizatorów tamtejszego słynnego, ogólnokrajowego festiwalu chórów węgierskich Kodaly Napok – opowiada. – W kościele zreformowanym, gdzie śpiewaliśmy, z wielką pompą witał nas starosta i ksiądz, po węgiersku i słowacku. Nie mogliśmy zawieść.

Z opartego głównie na muzyce sakralnej repertuaru słuchaczom szczególnie przypadły do gustu utwory »Missa Angelica« J. Świdra i »Pieta Signore« L. Niedermayera, wykonywane z udziałem solistów: alta Alek-

sandry Morcinek i tenora Władysława Czepca. Zespół mógłby bisować do późnego popołudnia. Rudolf Mezes, wiceprezes ZG Csemadoku, zamierzał nawet urządzić dodatkowy koncert.

– Mamy tam wypróbowanych przyjaciół. Przed 23 laty »Hutnik« nawiązał współpracę z zespołami działającymi w Galancie, stolicy administracyjnej regionu. Brał też wtedy udział w Kodaly Napok. Nazwa festiwalu wywodzi

się od nazwiska węgierskiego kompozytora Zoltana Kodaly'ego, który młode lata spędził właśnie w Żiharcu – dodaje J. Hławiczka.

Łącząc przyjemne z pożytecznym, chórzysci ulokowali się w kompleksie sanatoryjnym w Dudincach, wykupując również... zabiegi lecznicze. – To była świetna inwestycja! – chwali sobie Władysław Zientek, jeden z najstarszych członków »Hutnika«. – Mamy już swoje lata, czasami nas już ten wyśrubowany program wyjazdowy męczy, tym razem jednak nie było żadnych problemów. Wielogodzinne popołudniowe próby, wieczorne wycieczki i koncerty – wszystko przychodziło nam z łatwością, właśnie dzięki przedpołudniowej regeneracji organizmu.

Występ w znakomitej sali koncertowej Domu Zdrojowego »Smaragd«

w Dudincach został skoncypowany bardziej rozrywkowo: obok sztandarowych pozycji sakralnych »Hutnik« przedstawił wiązanek polskich, słowackich, czeskich i włoskich pieśni ludowych. Tutaj swój debiut koncertowy miały najmłodsze chórzystki: Kasia (25), Elżbieta (26) i Renata (26), a także akompaniarka Magdalena Szwanda. W roli konferansjera wystąpił Eugeniusz Worek.

Natomiast w pełnej repertuarowej i psychicznej gali wypadło »Hutnikowi« stanąć przed wymagającą publicznością Kościoła Skalnego w Budapeszcie – na zakończenie tournée. Odbywały się tu właśnie uroczystości do Matki Bożej Królowej Polski, mszę św. celebrowało sześciu księży, w ławach dla publiczności zasiadła pani konsul RP i delegacja zamieszkałych na Węgrzech polskich kombatantów. Masa ludzi. – Śpiewaliśmy podczas mszy i osobno dla publiczności. Samodzielny koncert rozpoczęliśmy, jakże inaczej, hymnem »Gaude Mater Polonia«. A potem wszystkim, co mamy najlepszego: »Ave verum« Mozarta, »Fiat pax« Koszewskiego, »Piosnkę dudarza« Paderewskiego, »Kysucę« Fialy czy premierowe: »Adoramus te, Christe« Gaspariniego, »Bude večer« Mrkosa, »Nie chcę cię Kasiuniu« Wiechowicza... Nie chcę chwalić, w każdym razie organizatorzy mówili, że takiego koncertu tam jeszcze nie było – kończy relację prezes Hławiczka.

– Byłam przy tym, więc potwierdzam – uśmiecha się dyrygentka Aleksandra Zeman. Ona tym bardziej nie lubi wielkich słów. (kk)

Fot. ROMAN BASELIDES

Na »Dniu Bystrzycy« nie mogło zabraknąć zespołu folklorystycznego »Bystrzyca«. A ponieważ bystrzyczan dawniej nazywano »mietlorzami«, tańcerze hasall na scenie z miotłą.

Dzień Bystrzycy nie tylko z »Bystrzycą«

BYSTRZYCA (man) – Początek września od kilku lat przebiega w tej miejscowości pod znakiem obchodów Dnia Bystrzycy. W tym roku impreza odbyła się w sobotę na terenie kompleksu szkolnego.

Dzień Bystrzycy poprzedziło piątkowe spotkanie robocze władz okolicznych miejscowości z Radko Martinkiem – szefem resortu Rozwoju Regionalnego. Dyskutowano przede wszystkim o sposobach zyskiwania środków z funduszy UE oraz projektów związanych z wspieraniem ruchu turystycznego.

W sobotę przed południem wójtowie okolicznych wiosek stanęli na starcie rajdu samochodowego »Bystrzyca rallye«. Prowadzącą przez Nydek, Wędrzynię i Bystrzycę trasę najszybciej pokonał wójt Gródku Pavel Tomčala. Emocji nie zabrakło ani wczesnym popołudniem, ponieważ na stadionie piłkarskim rozegrano mecz towarzyski pomiędzy

futbolistami Bystrzycy i Nydku. Ze zwycięstwa cieszyli się gospodarze, którzy pokonali rywala 4:1.

W ramach Dnia Bystrzycy odbyła się ceremonia otwarcia przejścia podziemnego pod drogą Trzynieć – Jablonków.

Na program kulturalny, który przebiegał na placu przed szkołą, złożyły się śpiewy i tańce zespołów folklorystycznych »Bystrzyca« (towarzyszyła jej kapela ludowa Jasia Kubeczki) i »Iglíce« z węgierskiej szkoły podstawowej w słowackiej miejscowości Svodín, piosenki uczniów obu miejscowych szkół podstawowych (zaśpiewały m.in. członkinie chóru »Crescendo«). Koncert dała orkiestra dęta, odbyła się też rewia mody.

Wieczorny blok programowy wypełniły zespoły »Elán Revival« i »Team Revival«. W przerwie pomiędzy ich występami na bystrzyckim niebie zabłysły fajerwerki.

Fot. Eugeniusz Worek

W Kościele Skalnym w Budapeszcie »Hutnik« koncertował w ramach uroczystości ku czci Matki Bożej Królowej Polski. Po koncercie w Kościele Skalnym zespół znalazł czas na zwiedzanie zabytków Budapesztu.

Fot. Tadeusz Komuta

marionetki

FELIETON HALINY SIKORY

Marynka rozpoczęła dzień śpiewając. Śpiewała przy każdej okazji, myjąc ręce, myjąc zęby, ścierając plamki pasty z lustra w łazience, przygotowując śniadanie. Od samego rana, jak tylko wstała, zaczęła śpiewać. Kot i pies musiały, zającąc poranny posiłek, słuchać »Gronie nasze, gronie«, owieczki wysłuchały »Przyjaźń o bracia«. Mąż zjadał chleb ze smalcem i popijał kawą w towarzystwie całej wiązanki pieśni ludowych. Do kopania ziemniaków wybrała Marynka repertuar patriotyczny – narodowościowy. A więc zabrzmiały: »Płyniesz Olzo«, »Gaude Mater«, »Czerwone maki pod Monte Casino«, »Polskie kwiaty«. Śpiew Marynki niósł się po całych naszych Beskidach.

»Starziku, Babciu nóm zwariowała, albo sie chce przigłosić do Idola?« – zapytała Wnuczka, rzucając tornistrem w kąt. »Chwała Bogu, ani jedno. Dzisiaj je piyrwso pruba chóru po wakacjach, tak trenuje« – uśmiechał się pod nosem Mąż. »A co sie, Starziku, tak uśmiechacie pod nosym, dyć to śpiywani zaś tak wiesiołe ni ma. Pies a kocur od rana stojóm w szoku przed miskami cali najeżóni.« Mąż uśmiechnął się jeszcze szerzej. »To śpiywani idzie wydzierżyć, starczy sie dać wate do uszy. Nejważniejsze je ale to, że zaś, każdy sztwortek móm sztyry godziny po połedniu fraj. A żodyn sie mnie gupie nie pyto, kaj idym, jak żech je z chłopami domówióny w gospodzie.« Następnego dnia Wnuczka z watą w uszach odwiedziła po lekcjach Marynkę. Przed domem spotkała Męża Marynki. Ze złością rąbał siekierą drewno na zimę. »Starziku, wy už nie hajuciecie gazym?« – zapytała nieśmiało, ale w odpowiedzi usłyszała tylko burknięcie i walenie siekiery w drewno. A Marynka siedziała oswiała w kuchni, śpiewu żadnego słysząc nie było. Patrzyła smutnym wzrokiem w niedopitą kawę i wzdychała tylko. Wnuczka w błyskawicznym tempie wyciągnęła watę z uszu i przytuliła się mocno do ramienia Maryn-

Marynka śpiewając

ki. »Babciu, co sie stało? Czemuś je tako oswiała?« Marynka wzdychała jeszcze bardziej. Wtem do kuchni wszedł jej Mąż. »Tak co, wnusiu, už ci babcia powiedziała, co zrobili z tym naszym chórem. Jak dbajóm na zachowani polskości na naszym terenie? Už ci sie prziznała?«. Marynka cała poczerwieniła i ze łzami w oczach się wyzłila. »To ni ma moja wina, abyś wiedziół. Dyć żech ci už to wyośliła doś dokumentnie. Ale ty musisz cały czas na mnie najyżdząć, bo ci sie skórczyły sztwortkowe wycieczki do gospody.« Zdezorientowana Wnuczka patrzyła to na Marynkę, to na jej Męża. »Bo wnusiu moja kochana, twoja babcia i ji podobne, postanowiły rozwinąć nasz chór. Widziół to gdo? A

spytej sie swoji babci czemu, no spytej sie?« Mąż wymachiwał siekierą a Marynka w strachu wyjąłła całą prawdę. »Bo żodyn ni mo czasu przychodzi na pruby. Wszyscy sie muszóm dziwać na telewizje. Jakisi Bigbradery, Wyzwolónych a insze świństwa oglóndajóm. A eszcze zaczi teraz puszczać nowe odcinki seriali, tak wszyscy zgupli, nagrowajóm na wideło, aby im co nie uciykło. Dyć na chór przisła yny dyrygentka a staro Kawuloczka, bo u Kawulóków ni majóm telewizje. Tak jak my mieli śpiywać?« Babciu, to ni ma yny u was na chórze, u nas we szkole aj nauczyciele na lekcjach to przebiyrajóm. A tyś sie, Babciu, už dziwała na tego Big Brothera?« To wiysz, że ja. Ale yny chwile, bo mnie szlag trafio. Nejmóndrzejšo z nich wszystkich tam była ta świńia, borok. Jo se myślým, że to už je kóniec świata. Dyć už od samego dziwanio sie na te gupote sie zmiynšo poziom inteligencyje.« Marynka smętny wzrok powiesiła na krzyżyku nad drzwiami. Mąż odłożył siekierę w kącie. »Tak, abyś wiedziła, jo idym na piwo do gospody! Jo tego dżójży posłóchać ni mogym.« Marynka spojrzła na Męża: »Tak, abyś wiedziół, jo idym z tebóm.« A Wnuczka jeszcze długo stała osupiała w domu dziadków.

BIBLIOTEKA REGIONALNA W KARWINIE, STOWARZYSZENIE POLSKIEJ KSIĄŻKI I »GŁOSU LUDU« ZAPRASZAJĄ DO UDZIAŁU W ANKIECIE

»Książka Zaolzia«

Leksykon PZKO – publikacja o charakterze encyklopedycznym wydana przez ZG PZKO z okazji 50-lecia Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w nakładzie 3 000 egzemplarzy. Prac redakcyjnych podjęły się Martyna Radłowska-Ob-
rusnik oraz Otylia Toboła, a opracowanie graficzne przygotował Kazimierz Gajdzica. Układ leksykonu to alfabetycznie ułożone hasła tematyczne, które można podzielić na trzy grupy.

Pierwszą grupę tworzą hasła prezentujące pod nazwą miejscowości wszystkie Koła działające w regionie, ich zespoły i działalność oraz najważniejsze imprezy przez nie organizowane. Materiały do publikacji dostarczali działacze poszczególnych Kół i w zależności od zakresu dostarczonego materiału zawartość i obszerność haseł jest zróżnicowana. Wszystkie hasła w tej grupie opracowały redaktorki publikacji.

Druga grupa tematyczna to działalność ogólnozwiązkowa odbywająca się pod egidą Zarządu Głównego Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego. Przedstawiono działalność poszczególnych sekcji działających przy ZG, zespoły reprezentacyjne, inicjatywy wydawnicze oraz najważniejsze imprezy związkowe. Opracowanie haseł powierzono kilkunastu współpracownikom, z reguły działaczom poszczególnych sekcji i kierownikom zespołów.

Trzecią grupę haseł opracowanych znów przez redaktorki publikacji stanowią biogramy wybitnych działaczy pezetkaowskich, których osiągnięcia przekraczały ramy jednego Koła i miały wpływ na osiągnięcia kulturalno-społeczne związku.

Leksykon PZKO jest dotychczas najpełniejszym opracowaniem dorobku Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego i mimo że nie zawiera szczegółowych danych statystycznych, zestawień i tabel, jest dokumentem. Leksykon PZKO można jeszcze nabyć w biurze ZG PZKO w Czeskim Cieszynie w cenie 80 Kc.

Szkoła jest świetna!

- I czerwona, i zielona, niebieska i żółta, i... Ojej! Znowu nie zapamiętałem! - westchnął Głosik.

- O czym znowu mamrociesz? No, o czym, powiedz! - prosiła Ludmiłka, jak zwykle zaciekawiona tym, co Głosik wymyślił.

dlatego, że ja bardzo długo pracowałam wieczorem i...

- A ja zaplanowałam wczesne wstawanie - przerwał jej Głosik - żeby zdążyć do szkoły.

- Co?! Do jakiej szkoły?

- Trzynieckiej! Słyszałem, jak

cialne miejsce w swojej torbie. Było to bardzo wygodne, ciepłutkie miejsce. Było tam przytulnie...

- Ale co w szkole! - przerwała Ludmiłka.

- No właśnie. W torbie było tak miło, że troszeczkę - głos chochlika był coraz bardziej cichy. - Na chwileczkę... po prostu... ze zmęczenia...

- Chyba nie zasnąłeś?! - wykrzyknęła Ludmiłka. - No tak, przespałem odwiedzin w szkole. Coś takiego! I jeszcze się tym chwalił.

- Wcale nie! - bronił się Głosik. - Spałem tylko z początku, ale potem zadzwoniła komórka, tuż koło mojego ucha, i obudziła mnie!

- I co zrobiliście?

- Kropka wyjmowała telefon i złożyła torbę otwartą i wtedy zobaczyłem wszystko - stwierdził dumnie Głosik. - I klasę, taką ładną, słoneczną, i dzieci, i panią nauczycielkę, i tablicę.

- A co robiliście? - dowiadywała się Ludmiłka.

- To była lekcja matematyki. W klasie byli pierwszacy i piątoklasiści, bo oni uczą się we wspólnej klasie, wiesz - wyjaśniał Głosik. - Ale ta matematyka była wesoła! Dzieci pokazywały cyferki, kolorowały rysunki kubeczków w specjalnym zeszytce roboczym, a nawet robiły przysiadki! Tyle przysiadków, ile kubeczków.

- To całkiem mądrzy są ci pierwszacy, jeśli już tak potrafią liczyć - stwierdziła Ludmiłka.

- Żebyś wiedziała! A piątoklasiści w tym czasie liczyli w swoich zeszytach - szybko dodał Głosik. - I jeszcze dzieci opowiadały, że jesienią spadają z drzew owoce: jabłka, gruszki, śliwki. A mamusie robią z nich kołaczki i kompoty, i marmolady do smarowania na chlebku i...

- Co się stało? - Ludmiłka patrzyła na zamyślonego Głosika nic nierozumiejąc.

- Marmolada... - powiedział chochlik rozmarzonym tonem. - Mam jeszcze trochę w słoiku! - wykrzyknął i już go nie było.

KROPKA

Pięcioro uczniów pierwszej klasy z PSP Trzciniec Taras potrafi już rozpoznawać cyferki. Pani nauczycielka Sabina Bolek oprócz pierwszaków uczy również piątoklasiści.

- Kredek! Kredek nie zapamiętałem - odparł Głosik. - Bo tak dużo ich było, wiesz. Pełniutkie piórniaki!

- Jakie piórniaki? Gdzie? - ciekawość Ludmiłki rosła coraz bardziej.

- Pewnie znowu coś ci się przysniło!

- Co za pomysł! Kto dziś dłużej spał? - zapytał triumfalnie Głosik.

- Przecież nie ja!

- No, racja - przyznała cichutko Ludmiłka. - Wstałeś wcześniej. Ale to

Kropka umawia się z dyrektorem szkoły na Tarasie przez telefon. Mówiła o zdjęciu pierwszaków. Więc postanowiłem, że pójdę ich odwiedzić - wyjaśnił Głosik.

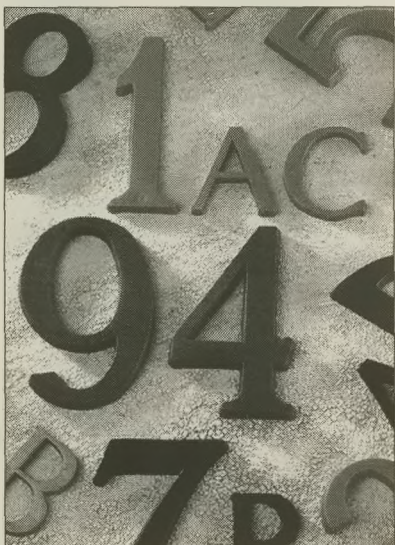
- I co, i co? - Ludmiłka aż podskakiwała z podniecenia. - Rozmawiałeś z dziećmi?

- Wiesz... - Głosik ociągał się z odpowiedzią. - Kropka zgodziła się mnie zabrać. Zrobiła mi nawet spe-

SKĄD TO SIĘ WZIĘŁO?

O cyfrach

Pomyślicie pewnie, że każdy przecież wie, co to jest cyfra. Znają je dzieci w szkole, a nawet starsze dzieci w przedszkolu. A czy wiecie, skąd się wzięły?

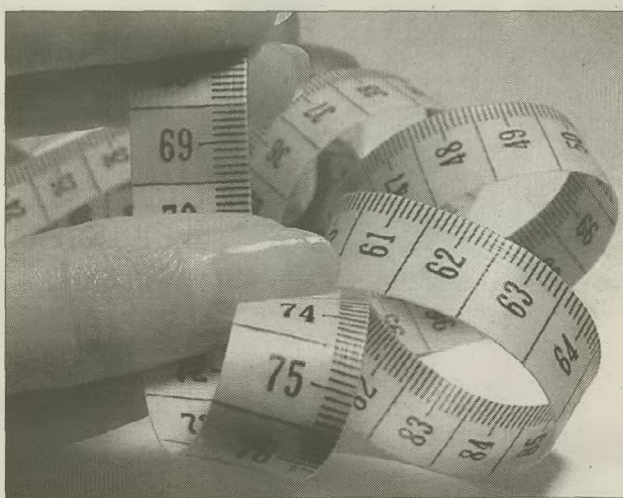

Cyfrы - umowne znaki pisarskie do zapisywania liczb - znali już cztery tysiące lat temu starożytni Egipcjanie. Były to, oczywiście, hieroglify - takie same, jak egipskie pismo obrazkowe. Innych cyfr używano w Babilonii, jeszcze innych w starożytnej Grecji i Rzymie. Dziś rozpowszechnione są tak zwane cyfry arabskie. Warto dodać, że w rzeczywistości

pochoǳą one z Indii, a Arabowie tylko sprowadzili je do Europy między X i XIII wiekiem. Stąd właśnie wzięła się ich nazwa.

Oprócz cyfr arabskich znane są do dziś również cyfry chińskie, hebrajskie, tybetańskie i inne.

U nas obok cyfr arabskich używa się czasami również

cyfr rzymskich. System rzymski nadaje się do zapisywania liczb, jest jednak niewygodny w prowadzeniu nawet prostych działań arytmetycznych. Używany jest zwyczajowo do zapisywania liczb w pewnych szczególnych przypadkach. Możecie się spotkać z nimi przy oznaczeniu wieków, tomów dzieł, lat powstania budowli i in.

Opracowała: KROPKA

Uśmiechnij się

Jasio wpada do domu ze szkoły i mówi:
- Mam, mam, nareszcie nauczyłem się pisać!
- Tak? A co napisałeś?
- Nie wiem, bo jeszcze nie umiem czytać.

Mama pyta Anię, która chodzi do zerówki
- Ile jest 3+4?
- 7 odpowiada Ania.
- A 7+4?
- Nie wiem. Do 11 jeszcze nie liczyliśmy.

Jasio:
- Przyniosłem dziś do szkoły dwie kanapki.
Nauczycielka matematyki:
- Jasiu, wyrażaj się poprawnie! Mówi się dwuelementowy zbiór kanapek.

TU KIEDYŚ UCZONO POLSKIE DZIECI

(33)

Rychwałd II

Pierwszy murowany budynek szkolny w Rychwałdzie wzniesiono prawdopodobnie w 1821 r. Obiekt jednak wkrótce okazał się za ciasny z powodu wielkiej liczby uczęszczających doń uczniów. Z tego powodu w roku 1876, kiedy wójt gminy był Jan Dzierżęga, rozpoczęto budowę nowej szkoły, w bezpośrednim sąsiedztwie starej. Prace budowlane pod kierownictwem rolnika z Hermanic Jana Dośtała zakończono w roku następnym. W pięknej i okazałej budowli mieściło się pięć klas, kancelaria, gabinet oraz mieszkanie dla kierownika. Urząd ten wykonywał w latach od 1878 do 1902 Franciszek Kuczmierczyk, pochodzący z Galicji, który był również szefem miejscowej poczty, czynnej od r. 1888. Klasy były duże, a także, dzięki wysokim oknom, widne. Przy drzwiach znajdował się żelazny piec a nad stołem i krzesłem dla nauczyciela na ścianie wisiał portret cesarza Franciszka Józefa I oraz krzyż.

Przed szkołą w stronę kościoła prowadziła szeroka aleja kasztanowa, ulubione miejsce zabaw działwy szkolnej. Za budynkiem szkolnym znajdowało się boisko oraz ogród warzywny. W szkole uczono po polsku i prawdopodobnie trochę po niemiecku.

W 1919 r. polskie szkoły w Rychwałdzie zamknięto a polskim nauczycielom nakazano opuścić gminę w przeciągu 24 godzin. Większość z nich odeszła do Polski, niektórzy powrócili, kiedy sytuacja ustabilizowała się. Do nich należał były kierownik Kuczmierczyk, który w 1925 roku zmarł w Rychwałdzie. Szkoła w centrum służyła aż do roku 1968 czeskim dzieciom, kiedy wybudowano dla nich nowy budynek szkolny na osiedlu. Była polską szkołą przeznaczoną potem na sklepy i temu celowi służyła ona do dziś. Na górnym piętrze mieszczą się ponadto niektóre biura administracji miejskiej oraz siłownia.

CZESŁAW GAMROT

Na początku polska, później czeska szkoła, teraz sklepy, biura oraz siłownia. Tak przedstawia się w skrócie historia jednej z polskich szkół w Rychwałdzie.

150 pieśni

(35)

ZBIÓR PIEŚNI JEDNOGŁOSOWYCH DLA MŁODZIEŻY ZEBRAŁ JERZY SAMIEC

Jedna góra tak wysoka

1. Jed-na gó-ra tak wy-so-ka, a ta dru-ga
ni-ska, Jed-na mi-ła tak da-le-ka, a ta dru-ga
bli-aka. Oj! ta mo-ja mi-ła, oj! ta czar-no-bre-wa,
Oj! ta mo-ja mi-ła, oj! ta czar-no-bre-wa.

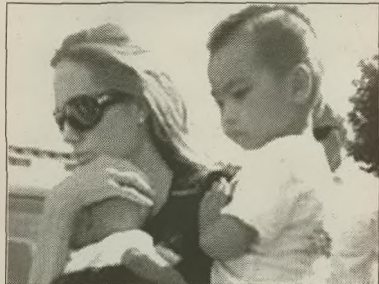
2. O tę bliką nie dbam wcale,
Ludziom ją daruję,
Ale do tej co daleko
Pieśno powędruję.
Oj! ta moja miła...

3. U tej bliskiej sam dostatek
Aż nie w izbie tłoczy,
Ale miłsze mi nad wszystko
Tamtej czarne oczy.
Oj! ta moja miła...

Ze zbiorów Czesława Stebla

NASZ ADRES: Redakcja Głosu Ludu, Komenského 4, 737 01 Český Tešín. Piszac do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przysyłać można także pod e-mail: info@glosludu.cz a w załączniku dopisać Głosik.

Plotka

▲ W czasie, gdy Angelina Jolie pracuje w Nowym Jorku nad filmem The Good Shepherd, jej dziećmi opiekuje się... Brad Pitt. Gwiazdor przyleciał z planu własnego filmu „The Assassination of Jesse James” w Calgary, aby zaopiekować się 4-letnim Maddoxem i 6-miesięczną Zaharą w czasie, gdy ich adoptowana mama jest zajęta pracą. Członkowie ekipy filmowej twierdzą, że w roli ojca Pitt wypada nieoczekiwanie wiarygodnie. – Brad wyglądał na bardzo szczęśliwego i bez problemu radził sobie z dziećmi Angeliny. W towarzystwie Maddoxa i Zahary wyglądał jak idealny ojciec, a dzieci najwyraźniej bardzo go kochają – mówi świadek.

◆ Kochani, to już postanowione i stało się właśnie tam, w Sopocie, podczas rozmowy, którą będę pamiętał do końca życia. Ich Troje wraca! – taka sensacyjna informacja pojawiła się na stronie Michała Wiśniewskiego, lidera i wokalisty zespołu. Dalej w komunikacie czytamy: – Ja, Jacek i od kilku lat Ania jesteśmy jak rodzina. Nie chcemy, może nawet nie potrafimy funkcjonować osobno. A nasze rozstanie? Było jak pochozny rozwód. Dopiero, kiedy drogi się rozeszły, zdaliśmy sobie sprawę z tego, jak dobrze nam razem.

◆ Robbie Williams jest kandydatem do roli w nowej wersji filmu „Gorączka sobotniej nocy”. W obrazie sprzed 25 lat główną rolę zagrał John Travolta. Jeszcze w tym roku bracia Robin i Barry Gibb z grupy Bee Gees odzyskają prawa do swoich utworów i zapowiadają, że będą chcieli zrealizować remake filmu. Budżet przewidywany jest na 20 milionów funtów. Jak pisał dziennik „The Daily Star”, najpoważniejszym kandydatem do roli Tony’ego Manero jest właśnie Williams.

◆ Madonna wraca do reklamy. Tym razem artystka będzie promować telefony komórkowe firmy Motorola. Gwiazda podpisała lukratywny kontrakt. Plotki głoszą, że na konto wokalistki wpłynął milion funtów. Zdjęcia do spotów kręcono wczoraj w Surrey. Oprócz Madonny produkty Motoroli reklamować będzie także Iggy Pop. Przypomnijmy, że Amerykanka ma na koncie udział w kampaniach promocyjnych choćby takich firm, jak Pepsi, Gap czy Max Factor. (k)

Kolumnę przygotowała:
WANDA KULA

STRASZĄC DZIECKO NARAŻASZ SIĘ NA UTRATĘ AUTORYTETU Bo przyjdzie... i cię zabierze!

To, co w ustach dorosłego jest tylko żartem, maluch uznaje za prawdę. Nie rozumie jeszcze różnicy między rzeczywistością a fikcją. To dlatego postaci z bajek w wyobraźni dziecka przemieniają się w groźne potwory, które mogą zagrozić życiu i wstrząsnąć światem.

Jeszcze do 6.-7. roku życia maluch nie zdaje sobie sprawy, że na przykład Baba Jaga nie istnieje naprawdę.

Ale to nieprawda!

Jeszcze bardziej niż telewizyjnym bajkom i książeczkom dzieci wierzą rodzicom. To przecież ich darzą największym zaufaniem. Choć wszyscy wiemy, że dzieci straszyc nie wolno, to... czasem tak robimy. Dlaczego? Przede wszystkim z poczucia bezsilności i braku czasu. Gdy nie pomaga kolejne tłumaczenie, że na dywanie nie mogą zostać na noc porożrzucane zabawki, najprościej zagrozić, że przyjdzie policjant czy dozorca, który zaprowadzi tu porządek. Rzeczywiście, dziecko może się przestraszyć i włożyć klocki do pudełka. Z kolei gdy marudzi nad jedzeniem, postraszenie go, że będzie mały i słabszy od kolegów, też zapewne przyniesie chwilowy efekt – kotlet czy buraczki znikną z talerza.

Niestety, tego typu groźby później obróć się przeciwko rodzicom. Bo co się stanie, jeśli dziecko uprze się i nie posprząta zabawek, a policjant nie przyjdzie? Podobnie maluch, który

nie zje kurczaka, czy nie wypije mleka, przecież nie przestanie rosnąć. Straszac w ten sposób dziecko, nie mówisz prawdy i narażasz się na utratę autorytetu.

Pójdę i nie wrócę

– Najgorsze jest straszenie malca przez mamę lub tatę własną chorobą, pójdę do szpitala czy wyprawdaniem się z domu, co niestety dość często zdarza się rodzicom. Dziecko traktuje taką groźbę poważnie. Może się lękać, że rzeczywiście straci mamę, że ona wyjedzie, wprowadzi się z domu, bardzo ciężko zachoruje i zniknie z jego świata już na zawsze.

Między dzieckiem a mamą wytwarza się wówczas tzw. więź lękowa. Maluch nie spuszcza jej z oka, płacze przy każdym rozstaniu, gdyż boi się, że już nigdy więcej jej nie zobaczy. Jest coraz bardziej do niej przywiązany, ale jest to więź oparta na strachu. Może mieć wtedy problemy ze snem, nocne lęki, tiki, zacząć obgryzać paznokcie, stać się bardziej zahukany i nieśmiały, stracić pewność siebie i nabrać poczucia, że jest

gorszy, słabszy. Albo odwrotnie – reagować agresywnie w stosunku do innych: bić kolegów, wyrwać im zabawki, robić wszystko, by przyciągnąć uwagę rodzica, by on nie odszedł ani na chwilę.

A już najgorszym przeżyciem będzie dla niego zwykle przebiegnięcie czy grypa mamy. Może mu się wydawać, że mama zachorowała, bo on był niegrzeczny, i winić się za

FOT. MAREK SANTARIUS

to. A takie przekonanie będzie miało niekorzystny wpływ na całe życie dziecka. (INT)

ŹRÓDŁA ENERGII DRZEMIĄ W DRZEWACH

Magiczna siła lasu

Zanim zdecydujemy się na zieloną terapię, trzeba spokojnie pospacerować po lesie czy parku, wsłuchując się w jego rytm życia. Kiedy już wybierześmy to właściwe, najpierw musimy poprosić drzewo o pozwolenie skorzystania z jego energii. Zwyczajnie, własnymi słowami. To pozwoli nam nawiązać kontakt z rośliną. Dobrze jest także przed takim kontaktem zdjąć obuwie. Następnie trzeba przylgnąć się do drzewa – całym ciałem przylgnąć do pnia, aby kontakt był najpełniejszy. Ważne jest także, aby w takiej pozycji przycisnąć obie dłonie do kory. Swobodnie rozstawiamy stopy, nie powinniśmy krzyżować nóg. Niektórzy z kolei zalecają, by przylgnąć do drzewa plecami, stojąc na bosaka. Prawą rękę kładziemy w miejscu splotu słonecznego. Lewą zaś wsuwamy za siebie, pomiędzy nerki, równocześnie dotykając pnia drzewa. Można usiąść, opierając się o drzewo plecami. Kontakt z rośliną powinien trwać ok. 20 minut. Na zakończenie сеанsu zawsze dziękujemy drzewu za energetyczny dar.

Leśni terapeuci

BRZOZA – neutralizuje szkodliwe promieniowanie cieków wodnych. Wskazane jest trzymanie żywych ga-

łęzek w pokoju, gdzie znajduje się telewizor. Działa uspokajająco i wzmacniająco. **DĄB** – wzmacnia organizm, aktywizuje energię życiową, poprawia odporność na stesy i krążenie krwi. **KASZTAN** – powoduje regenerację sił vitalnych, łagodzi stany lękowe, pomaga w leczeniu bezsenności i schorzeń reumatycznych. Koi dolegliwości duszy i poprawia nastrój, kiedy jesteś w depresji. **SOSNA** – działa aktywizująco, a także likwiduje skutki stresu. To cenione drzewo lecznicze w terapii schorzeń górnych dróg oddechowych oraz w stanach przemęczenia. Wzmacnia inteligencję. **BUK** – wykazuje jedno z najsilniejszych pól energetycznych, likwiduje stesy, poprawia zdolność koncentracji i krążenie krwi. Pomaga walczyć z migreną. **JODŁA** – ułatwia radzenie sobie z emocjami, szczególnie z tymi negatywnymi. Działa bakteriobójczo i inhalując na górne drogi oddechowe. Wycisza i koi stres. **LIPA** – oddziałuje korzystnie na nasz umysł, zwiększając jego potencjał oraz przywraca stan wewnętrznej równowagi – uspokaja, koi skołataną nerwy, a jednocześnie naładowuje nasz organizm pozytywną energią. **WIERZBA** – pomaga uporać się ze stanami depresyjnymi, przynębieniem. (DZ)

● RADA ● RADA ● RADA ● RADA ● RADA ● Intensywne zapachy

Coraz chętniej stosujemy w kuchni przyprawy i zioła. Ale czy zawsze wiemy, jak z nimi postępować, aby wydobyć cały aromat, smak i wartościowe składniki?

◆ **Pietruszkę** można dodawać do wszelkich solonych potraw. Nie można jej jednak gotować razem z potrawą, bo straci swoje cenne właściwości – witaminy i sole mineralne. Najlepiej drobno posiekaną dodawać do dań tuż przed spożyciem.

◆ **Świeżych ziół** nie należy kroić na drewnianej desce, ponieważ drzewo wchłania ich aromat. Należy je wcześniej zmoczyć wodą lub używać podstawki plastikowej. Niektóre zioła nie tolerują się nawzajem, np. majeranek z oregano.

◆ **Czosnek** przechowywany w lodówce wysycha, albo gnije, jeśli jest zamknięty zbyt szczelnie. Wystarczy ząbki obrać, włożyć do stoiczka i zalać oliwą. Będą jędrne i świeże, a oliwę o zapachu czosnku można wykorzystać do przyprawiania sałatek, surówek, a nawet do smażenia. Do gotowanych lub smażonych potraw dodajemy czosnek zawsze pod koniec przyrządzania, aby cenne składniki i olejki eteryczne nie wyparowały.

◆ **Cebuli** przeznaczonej do smażenia nie kroimy zbyt drobno, bo zgorzknieje. Jeśli przygotowujemy ją do sosów, gulaszu, duszonej kapusty itp., nie tylko solimy ją na patelni, ale także posypujemy cukrem, by wydobyć z niej wszystkie soki. Za sprawą cukru cebula staje się miękka i znakomicie łączy się z innymi potrawami. (k)

Smacznego!

Jabłkowe smakołyki

Potrawy z dodatkiem jabłek są zdrowe i niskokaloryczne. Mimo obróbki termicznej zachowują błonnik i pektyny.

BŁYSKAWICZNY GULASZ

Składniki: 4-5 jabłek, np. złota renetka; 40 dag białej kiełbasy; 10 dag be-

konu; 2 cebule; olej; sól; majeranek; natka.

Przygotowanie: Kawałki jabłek i ugotowanej kiełbasy podlać wodą, dusić 5 min, dodać zeszkloną cebulę, kawałki bekonu i majeranek, dusić, aż jabłka będą miękkie, przyprawić, posypać natką.

PRZESADZONĄ ROŚLINĘ TRZYMAMY W ZACISZNYM, ALE NIEZBYT CIEPŁYM MIEJSCU

Bardzo częstym zjawiskiem przy uprawie roślin w mieszkaniach jest żółknięcie i opadanie liści. Może być ono spowodowane zasuszeniem lub nadmiernym podlewaniem, aby więc zastosować odpowiednie leczenie, trzeba sprawdzić, która z tych dwóch przyczyn spowodowała chorobę. W tym celu wyjmujemy roślinę z doniczki (tak jak przy przesadzaniu) i oglądamy bryłę korzeniową.

Roślina jest zasuszona, gdy ziemia jest sucha, rozpyła się przy dotknięciu, a korzenie są suche i łamliwe. Żeby sprawdzić, czy roślinę da się uratować, trzeba ją włożyć na 1-2 doby do naczynia z czystą, letnią wodą. Po wyjęciu z wody ustawiamy roślinę w zacisznym miejscu, aby woda wsiąknęła w podłoże, a następnie przesadzamy do większej doniczki ze świeżą ziemią, usuwając martwe części korzeni. Po kilku tygodniach obci-

Zalana czy przesuszona?

namy zaschnięte pędy, liście lub końce liści (np. u palm).

Roślina jest zalana, jeżeli: po wyjęciu z doniczki widzimy na powierzchni bryły ziemnej sploty zgniłych, brunatnych, łatwo kruszących się korzeni, a ziemia ma zapach stęchlizny; często między korzeniami zalanych roślin można zauważyć cienkie, białawe robaki; liście i końce pędów zalanych roślin więdną, są żółte lub brunatne; u palm często usychają końce liści; u dracen dolne liście zasychają, górne zaś gniją.

Zalewanie najczęściej zdarza się gdy: nie

znamy wymagań rośliny co do ilości wody; w doniczkach lub pojemnikach nie ma odpowiedniego drenażu; naczynia, w których roślina jest posadzona są za duże; polewamy roślinę ciągle tą samą ilością wody, niezależnie od dużych wahań temperatur w pomieszczeniu.

Zalane rośliny można wyleczyć przez przesadzenie do doniczek ze świeżą ziemią. Przed posadzeniem sploty chorych (zgniłych) korzeni wycinamy ostrym nożem aż do zdrowych części.

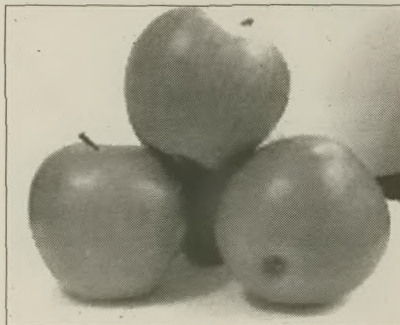
Przesadzoną roślinę trzymamy w zacisznym, dobrze oświetlonym, ale niezbyt ciepłym miejscu i podlewamy bardzo umiarkowanie. Gdy roślina ukorzeni się, czego oznaką będą nowe pędy, wycinamy stare, zaschnięte liście i łodygi.

Rośliny, które były przesuszone lub zalane, możemy nawozić dopiero w kilka miesięcy po przesadzeniu.

JABŁKA W CIEŚCIE

Składniki: 25 dag maki; 1 jajko; 3 żółtka; 20 dag margaryny; 5 łyżek śmietany; 6 małych jabłek; 6 łyżek konfitury.

Przygotowanie: Mąkę zagnieść z margaryną, jajkiem, 2 żółtkami i śmietaną, rozwałkować na 1/2 cm, oblepić obrane jabłka, posmarować żółtkiem, piec 30 min w 200°C, przekroić, położyć konfiturę. (r)

Telewizja

CZWARTEK 8 WRZEŚNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Pan Fasola (s.) 8.40 Kopuszek (s.) 9.10 Budzik (s.) 9.35 Wyspy piratów (s.) 10.05 J.A.G. Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 11.25 Europa bez między 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Wojenna narzeczona (film pol.) 13.05 "Teraz Polska" część artystyczna 14.00 My, wy, oni 14.25 Laboratorium (pr. naukowy) 15.00 Wiadomości 15.10 Polska - Portugalia (Mistrzostwa Europy mężczyzn) 17.25 Teleexpress 17.45 Pod lupą 18.00 Klan (s.) 18.25 Plebania (s.) 19.00 Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) 19.05 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Nigdy nie pozwolę ci odejść (film USA) 21.50 Wybory Polaków 22.40 Wiadomości 22.50 Prosto w oczy 23.05 Arystokraci w nowej Rosji (film dok.) 23.40 La Strada (film włoski) 1.20 Film dokumentalny.

■ TVP 2

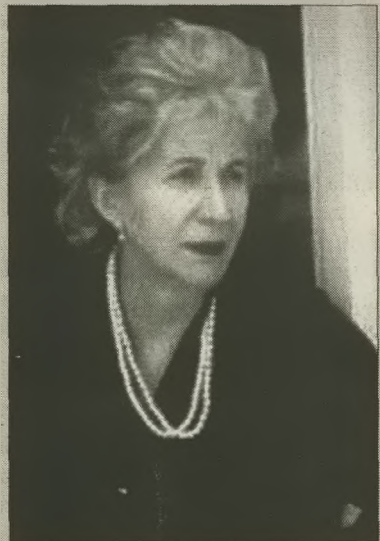
6.05 Złotopolscy (s.) 6.30 10 minut tylko dla siebie 6.45 W krainie władcy smoków (s.) 7.10 Od przedszkola do Opola (pr. muz.) 7.40 Teletubisie (s.) 8.10 Czterdziestolatek (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 9.55 M jak miłość (s.) 10.45 Pytanie na śniadanie 12.00 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Perth ze smakiem 12.25 10 minut tylko dla siebie 13.15 Europa da się lubić 14.05 Lokatorzy (s.) 14.40 Rozkaz rozejść się (film dok.) 15.10 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 16.15 Egzamin z życia (s.) 17.05 Zapowiedź serialu „Egzamin z życia” 17.10 Allo, Allo (s.) 17.40 Pogotowie Ekspresu Reporterów 19.05 Hotel Zacisze (s.) 19.45 Włamywacze (film USA) 22.20 Biznes 22.45 Sport-telegram 22.45 Oficer (s.) 23.45 Uciec do Legii (film ang.) 0.35 W obronie prawa (s.) - "Iswoitniti vti vti diti".

■ TV KATOWICE

6.00 Gramy dla was 7.12 Książki z górnej półki (mag.) 7.45 Aktualności fiesz 7.50 Gramy dla was 8.05 Trójka tam była 8.45 Gość dnia 9.55 To jest temat 11.15 Gość dnia 11.45 Teleplotki 12.10 To jest temat 12.35 Super rośliny - Zagadka wymierania bam-

NIGDY NIE POZWOLĘ CI ODEJŚĆ (1/2)

film sensacyjny USA, 90 min, 2001
TVP 1, czwartek 8. 9., godz. 20.20
Reżyseria: Peter Levin
Występują: Mark Harmon, Rachel Ward, Kathryn Morris, Steven Eckholdt, Paul Michael i inni.

Film oparty na faktach. 27-letnia Anne Marie Fahy jest sekretarką gubernatora stanu Delaware. Pewnego dnia spotyka wpływowego i bogatego adwokata Thomasa Capano, pochodzącego z szanowanej rodziny imigrantów. Nawiązują romans. Mężczyzna obsypuje ją prezentami i darzy uczuciami, jakich do tej pory nie знаła. Jednak dla żonatego prawnika jest to tylko przelotny związek. W końcu Anne traci zainteresowanie jego osobą. Poznaje mężczyznę, który może zapewnić jej przyszłość. Capano zaczyna mieć obsesję na jej punkcie. Któregoś dnia Anne znika.

busów 13.45 Pani Jola zmienia swoje życie (s.) 14.45 To jest temat 15.00 Było, nie minęło (mag.) 15.45 Stolicy i metropolie świata - Amman i miejsca historyczne Jordanii 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Mistrzostwa Polski 17.50 Czarno na białym 18.00 Aktualności, pogoda 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.37 Ludzie i sprawy 19.10 TV Katowice zaprasza 19.20 Trzymaj formę 19.30 Uwaga weekend 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia 21.50 Aktualności 22.05 Wiadomości sportowe TV Katowice 22.15 Niezła jazda 23.05 Patrol Trójki 23.35 Miecz chwały (film ang.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 TV market 7.10 Interwencja (mag.) 7.30 Ja się zastrzelę (film USA) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 10.00 13. posterunek (s.) 10.30 Czułość i kłamstwa (s.) 11.00 Samo życie (s.) 11.45 TV market 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Ja się zastrzelę (s.) 13.30 Świat według Bundych (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Rodzina zastępcza plus (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Daleko od noszy (s.) 17.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.20 Samo życie (s.) 20.15 Gotowe na wszystko (s.) 22.20 Co z tą Polską? 23.20 Zakręcone (film pol.) 23.50 Biznes Wydarzenia 0.15 Raport specjalny - Legalizować narkotyki 0.45 Playboy - Przyjaciółki 2.00 Magazyn sportowy.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.30 Madeira - historia w winie (dok.) 10.00 Wiadomości 10.05 Żyje się tylko raz (film fr.) 11.40 Delta, Rotterdam (dok.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Świetnie wyglądasz! (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Pod pokrywką (mag.) 14.35 Oczarowanie (s.) 15.30 Willy Fog (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.30 Labirynt (dla dzieci) 17.00 Ogród to zabawa 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Mieszkanie sztuka jest (mag.) 18.50 Stop (mag. dla kier.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.50 Bramki, punkty, sekundy 20.00 List do ciebie 21.05 Historie sław (s. dok.) 22.05 Na tropie (mag. krym.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 23.20 Kinobox (mag. film.) 23.50 Nazywają mnie Bruce (film USA) 1.20 Mieszkanie stuką jest 1.40 LeGaTo 2.10 Zapraszamy na kolację 2.50 AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Spotkania 8.35 Sprawa dla ombudsmana (s. dok.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Euronews 12.50 Cudowny świat (s. dok.) 13.15 Ekonomia a zmiany ekonomiczne (dok.) 13.40 Bajkowe popołudnie 14.45 Meduza (lista przeb.) 15.20 GEO: Sztuczna inteligencja (s. dok.) 15.45 Inspiracje na przyszłość (s. dok.) 16.15 Turcja - brama Orientu (s. dok.) 16.30 Teleskop 16.45 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 16.50 Telewizyjny klub nie słyszających (mag.) 17.50 Wiadomości w języku migowym 17.25 Tak, panie ministrze (s.) 18.25 Kultura.cz (mag.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Sportowe minuty 19.45 Jak się żyje baletkom (dok.) 20.00 Śmierć nazywa się Tutter (dok.) 21.00 Czeska misja (s. dok.) 21.30 Serwis przedsiębiorcy (poradnik) 22.00 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 22.10 Klub filmowy: Porozmawiaj z nią (film hiszp.) 0.00 Paszkwil (mag.) 0.30 Magazyn religijny 0.50 Magazyn chrześcijański 1.05

Sportowe minuty 1.50 Nie chciane dzieci 2.15 Portrety (s. dok.) 2.35 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.25 Historia Rose (film USA) 11.25 Poradnik kulinarny Jamie Olivera 11.50 Strażnik Teksasu (s.) 12.40 Sue Thomas: Agent FBI (s.) 13.40 Anastazja (s.) 14.30 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.25 Bez śladu (s.) 16.10 "Pál vám to?" (teleturniej) 16.45 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 M.A.S.H. (s.) 17.55 Big Brother (reality show) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.10 Zamiana żon (reality show) 22.25 Obywatelskie judo (pr. publ.) 23.05 Big Brother (reality show) 23.40 Komisarz Rosa Roth - Wybawca (film niem.) 1.15 Cienie Toronto (s.) 2.00 Ale dowcip (film izrael.) 3.40 Derrick (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 St. Tropez (s.) 9.05 Płomień wątpliwości (s.) 10.00 Prima jazda (mag.) 10.55 Lekarz ze wsi (s.) 11.50 Szansa bez granic (pr. roz.) 12.50 Stary (s.) 14.00 Pomoc domowa (s.) 14.30 Pan Złota Rączka (s.) 15.00 Beverly Hills 90210 (s.) 16.00 Czarodziejki (s.) 16.50 Julie Lescaut (s.) 18.35 VyVoleni (reality show) 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 VyVoleni - Wyzwanie (reality show) 19.55 Więzy rodzinne (s.) 21.10 VyVoleni - Wyzwanie (reality show) 22.25 Peepshowbazar (pr. roz.) 23.25 VyVoleni - Nocny show (reality show) 23.50 Laboratorium - Nowy początek (film niem.) 1.30 Szybka wygrana 3.10 Receptariusz prima pomysłów.

PIĄTEK 9 WRZEŚNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Animowane bajki świata - Manairony 9.10 Jedynećka (dla dzieci) 9.40 Wyspy piratów (s.) 10.10 Don

PRZODEM DO TYŁU

film USA, 100 min, 1997

TVP 1, piątek 9. 9., godz. 20.15

Reżyseria: Frank Oz
Występują: Kevin Kline, Joan Cusack, Tom Selleck, Matt Dillon, Debbie Reynolds i inni.

Howard Brackett, nauczyciel literatury angielskiej w liceum w małym miasteczku w Indianie, wie dzie spokojne, uporządkowane życie. Lubia go uczniowie, szanują sąsiedzi. Howard wyróżnia się eleganckim wyglądem, nienagannymi manierami, upodobaniem do poezji i piosenek Barbry Streisand. Nie stroni od sportu: prowadzi szkolną drużynę piłkarską, a do pracy jeździ na rowerze. Od trzech lat jest zaręczony z koleżanką z pracy, nauczycielką Emily Montgomery, którą traktuje z wielkim szacunkiem. Wkrótce ma się odbyć ich ślub. Na krótko przed tą ceremonią Cameron Drake, dawny uczeń Howarda, a teraz wschodząca gwiazda Hollywoodu, zdobywa Oscara za rolę żołnierza homoseksualisty. Odbierając nagrodę, dziękuje przed kamerami swemu nauczycielowi i przy okazji oznajmia, że jest on gejem. Wybuchła sensacja. Howard próbuje się bronić. Zarzeka się, że to nieprawda i że nie w głowie mu mężczyźni, ale jego otoczenie - znajomi, uczniowie, rodzice, a nawet narzeczona - zaczyna mieć wątpliwości.

Matteo - Cudzoziemcy (s.) 11.25 Wielkie sprzątanie (pr. eko.) 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Wojenna narzeczona (film pol.) 13.05 Podróżnik (s.) 13.30 Przedwiośnie (film pol.) 14.20 Kiosk przy Wspólnej 14.35 Program publicystyczny 15.00 Wiadomości 15.10 6. Festiwal Dobrego Humoru 15.55 Dzień Nauki Polska 2005 - Prom od kuchni 16.15 Tele-Nowela program o książkach 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Śmiechu warte (pr. rozryw.) 17.40 Zdrowie! jako smakujesz... 18.30 Bulionerzy (s.) 19.00 Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) 19.05 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Przodem do tyłu (film USA) 21.55 Festiwal Jedynki w Sopocie na bis 22.50 Wiadomości 23.00 Światowy finał lekkoatletyczny w Monako 0.00 Po godzinach 0.55 Tele-Nowela program o książkach 1.10 Sama przeciwko armii (film USA) 2.40 Tak, kochanie (film USA).

■ TVP 2

6.00 Złotopolscy (s.) 6.25 10 minut tylko dla siebie 6.35 W krainie władcy smoków (s.) 7.00 Od przedszkola do Opola (pr. muz.) 7.35 Teletubisie (s.) 8.00 Czterdziestolatek (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 9.55 M jak miłość (s.) 10.40 Pytanie na śniadanie 12.00 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Smak zachodniej Australii 12.30 10 minut tylko dla siebie 13.10 Spotkanie z balladą - Odlotowa wycieczka 14.05 Lokatorzy (s.) 14.35 Morskie opowieści - Podmorskie ogrody Indonezji 15.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 16.15 Złotopolscy (s.) 17.15 Allo, Allo (s.) 17.40 Z Dwójką bezpiecznie 18.30 Światowy finał lekkoatletyczny w Monako 20.00 Panorama fiesz 20.05 7. Mazurska Noc Kabaretowa - Kabaret bez granic 21.00 Wakacje z blondynką (koncert) 22.25 Sport-telegram 22.45 10-lecie zespołu Myslovitz (pr. dok.) 23.40 Matroszki (s.) 0.35 Pokerowa zagrywka (film USA) 2.20 Katastrofa w Gibraltarze (film pol.).

■ TV KATOWICE

6.00 Gramy dla was 7.12 Książki z górnej półki (mag.) 7.45 Aktualności fiesz, pogoda 7.50 Uwaga weekend 8.45 Gość dnia 9.00 Smaki, które podbiły świat - Dzieje wina w Ameryce 11.15 Gość dnia 11.45 Rawa Blues Festival - Shakin' Dudi - 20-lecie 12.35 Orka (film dok.) 13.45 Pani Jola zmienia swoje życie (s.) 14.15 To jest temat 14.45 Zielonym do góry (mag.) 15.00 Wierzę, wątpię, szukam 15.45 Smaki, które podbiły świat - Dzieje wina w Ameryce 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Speed 17.50 TV Katowice zaprasza 18.00 Aktualności, pogoda 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.37 Studio TV Katowice 19.15 Pod górę 19.40 Made in Silesia 20.50 Studio pogoda 21.00 Echa dnia 21.30 Kurier gospodarczy 21.50 Aktualności 22.05 Wiadomości sportowe TV Katowice 22.15 To jest temat 23.05 Wojna z powietrznym terroryzmem (film franc.) 0.00 Człowiek z żelaza (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 TV market 7.10 Interwencja (mag.) 7.30 Ja się zastrzelę (s.) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 10.00 Zakręcone (s.) 10.30 Czułość i kłamstwa (s.) 11.00 Samo życie (s.) 11.45 TV market 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Na ostrzu noża (s.) 13.30 13. posterunek (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Wybrańcy fortuny (film USA) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Exclusive 17.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Kochanie, powiększyłem dzieciaka (s.) 21.35 Za wszelką cenę (s.) 23.05 Nieustraszeni (s.) 0.05 Biznes Wydarzenia 0.30 Omen IV Przebudzenie (film USA) 2.20 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Wszędzie

dobrze, w domu najlepiej (s.) 9.20 Gdzie się podziała ta stara piosenka 10.00 Wiadomości 10.05 Drugie życie (film fr.) 11.45 Film o filmie Thumaczka (dok.) 12.00 Wiadomości 12.30 Kolory życia (mag.) 13.30 Jak na ryby... (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Program dla miłośników muzyki dętej 14.40 Życie na zamku (s.) 15.30 Willy Fog (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Śladami czeskich diabłów (s. dok.) 16.30 Niech żyje S Club! (s.) 17.00 Śladami wina (s. dok.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 „Cetnické humoresky” (s.) 21.40 Talk show Jana Krausa 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.09 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Manchild (s.) 23.55 Drakula 2/2 (film wł.) 1.20 Tak, panie ministrze (s.) 2.20 Pod pokrywką 2.45 Ogród to zabawa.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Na tropie (mag. krym.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Euronews 12.25 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 12.40 GEO: Sztuczna inteligencja (s. dok.) 13.05 Świat motorów (mag.) 13.50 Klocki (dla dzieci) 14.00 Sen o pięknej pannie (bajka) 15.15 Labirynt (dla dzieci) 15.45 Przygody nauki i techniki (s. dok.) 16.10 Kamera w podróży (s. dok.) 17.10 City Folk: Praga (s. dok.) 17.40 Babilon (mag.) 18.00 Teatr żyje! 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Magazyn Ligi Mistrzów 19.30 Na obrzeżach miasta (s. dok.) 19.55 Stop 20.00 Cudowna planeta (s. dok.) 20.50 Spostrzeżenia z zagranicy 21.00 Piękne zguby (talk show) 21.30 Praca bez końca 22.00 Nada Surf (koncert) 23.00 Gorączka piątkowej nocy 1.00 Słowo święteczne 1.05 Serwis przedsiębiorcy 1.35 Manchild 2.05 Letnia Szkoła Filmowa 2.30 Kim jest... 2.55 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.25 Sprawy profesora Capellari'ego (s.) 11.10 Poradnik kulinarny Jamie Olivera 11.40 Strażnik Teksasu (s.) 12.25 Sue Thomas: Agent FBI (s.) 13.15 Panoptikum Ivana Mládka (pr. roz.) 13.40 Anastazja (s.) 14.35 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.20 Bez śladu (s.) 16.10 "Pál vám to?" (teleturniej) 16.45 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.15 Właśnie teraz 17.25 M.A.S.H. (s.) 17.55 Big Brother (reality show) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Nakręć to! (pr. roz.) 20.40 Markiza Angelika (film fr.-niem.-wł.) 22.55 Prask! (mag.) 23.30 Big Brother (reality show) 23.55 Karmazynowy przypływ (film USA) 1.55 Martwa strefa (s.) 2.35 Obywatelskie judo 3.10 Dziennik natury (s. dok.) 3.55 Derrick (s.).

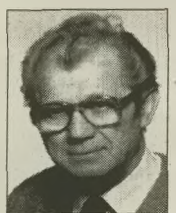
■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 St. Tropez (s.) 9.05 Płomień wątpliwości (s.) 9.55 Prima jazda (mag.) 11.05 Lekarz ze wsi (s.) 12.00 Szansa bez granic (pr. roz.) 13.00 Stary (s.) 14.10 Pomoc domowa (s.) 14.40 Pan Złota Rączka (s.) 15.05 Beverly Hills 90210 (s.) 16.00 Czarodziejki (s.) 16.55 Julie Lescaut (s.) 18.35 VyVoleni (reality show) 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.50 Losowanie loterii Euromiliony 19.51 VyVoleni (reality show) 21.05 Jak ugryźć 10 milionów (film USA-kan.) 23.00 VyVoleni - Nocny show (reality show) 23.25 Losowanie loterii Euromiliony 23.30 Amerykański ninja IV: Unicestwienie (film USA) 1.15 Szybka wygrana 2.55 Dementi 3.30 Pod włos.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

W sercach naszych żyjesz stale.

Dnia 9. 9. 2005 mija 15. rocznica zgonu

śp. **BOLESŁAWA MAKÓWKI**

O chwilę wspomnień i zadumy nad przemijaniem czasu proszą najbliżsi.
RK-172

W tych dniach upłynęło już pięć lat od chwili, kiedy odszedł od nas na zawsze nasz Kochany

śp. mgr inż. **JAN WALICA**

Ze smutkiem wspominają najbliżsi.
RK-173

Nie umarł, kto w naszych sercach pozostawił ślad.

Dnia 7. 9. 2005 minęła 5. rocznica śmierci

śp. **WILHELMA DORDY**

O chwilę wspomnień i modlitwę prosi Halina z rodziną.
GL-491

Co w teatrze

SCENA CZESKA - ORŁOWA: „Měsíční běs“ (8, godz. 19.00, grupa A), **CZ. CIESZYN:** Motyle – próba generalna (9, godz. 10.00, studenci).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Klucz do koszmaru (8, 9, godz. 20.00); Charlie i fabryka czekolady (8, 9, godz. 15.30, 17.45); **Reflex:** Głosy (8, 9, godz. 17.00, 20.00); **Ex:** Zupełnie jak miłość (8, 9, godz. 19.00); **TRZYNIEC - Kosmos:** Charlie i fabryka czekolady (8, 9, godz. 17.30); Dom woskowych ciół (8, 9, godz. 20.00); **HAWIERZÓW - Centrum:** Rogate ranczo (8, 9, godz. 15.30); Czarownica (8, 9, godz. 17.45); Klucz do koszmaru (8, 9, godz. 20.00); **CIESZYN - Piast:** Wojna światów (8, godz. 16.00, 18.15); Garbi – super bry-

DOMY RODZINNE - sprzedaż
Dom rodzinny w Olbrachciach, parcela 1 079 m², dwupiętrowy, podpiwniczony, woda, el., gaz, kanalizacja, dobry dojazd. Cena do negocjacji 1 300 tys. Kc. 777 077 277.
Chata ogrodowa z parcelą ok. 14 a w Trzyczku Podlesiu, ładne miejsce. Cena do uzgodnienia 600 tys. Kc. 777 074 552.
Chata wczasowa w Rzece, parcela ok. 10 a, studnia, el. Cena do negocjacji 300 tys. Kc. 606 757 577.
Dom rodzinny w Wielopolu, parcela ok. 1 ha, podpiwniczony, woda, el., szambo. Cena do negocjacji 1 570 tys. Kc. 777 074 552.
Dom rodzinny w Trzyczku Nieborach, parcela ok. 15 a, dwupiętrowy, podpiwniczony, el., szambo, studnia. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.
Dom rodzinny w Cz. Cieszynie, ul. Dukelska, 6+1, parcela, podpiwniczony, sieć inżynierska, po rekonstrukcji, dobry dojazd, odpowiednio jako siedziba firmy. Cena do uzgodnienia. 777 074 552.
Dom rodzinny w Ropicy, garaż, parcela ok. 12 a, studnia, utrzymany ogród, dobry dojazd. Cena do negocjacji 1 600 tys. Kc. 777 074 552.
Dom rodzinny w Cz. Cieszynie, ul. Kopernika, 6+1, parcela 7 a, podpiwniczony, sieć inżynierska, po rekonstrukcji. Zniżka 3,5 mil. Kc. 777 077 277.
Dom rodzinny w Śmiłowicach, 4+1, budynek gospodarczy, parcela ok. 14 a, podpiwniczony, el., woda, szambo, studnia, dobry dojazd. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.
Chata wczasowa w Trzyczku, parcela ok. 13 a, spokojna podbeskidzka okolica, dobry dojazd. 777 077 277.
GARAŻE - sprzedaż
Garaż w Trzyczku Borku. Cena do uzgodnienia 80 tys. Kc. 777 074 552.
OBIEKTY KOMERCYJNE
Obiekt komercyjny z parcelą w Cz. Cieszynie – Żuków G., suterena ok. 140 m², parter z wystawą sklepową ok. 270 m², dobry dojazd, parking, rampa. Możliwość wynajęcia części obiektu, według umowy. Czynsz do uzgodnienia. 777 077 277.
Oferujemy pomieszczenia do wynajęcia w Cz. Cieszynie (budynek CSOB), ok. 40 m², 1 piętro, internet, alarm, wyposażony. Czynsz 8 000 Kc/miesiąc. 777 077 277.
Oferujemy pomieszczenia do wynajęcia w Cz. Cieszynie, ul. Jablunkowska, 3, pokoje na 1, piętrze, ok. 116 m². Czynsz 7 500 Kc/miesiąc + usługi. 606 757 577.
Oferujemy biura do wynajęcia w Cz. Cieszynie, ul. Jablunkowska, 3, piętro, ok. 233 m². Czynsz 800-1500 Kc/m² (według rozmiarów) + usługi. 606 757 577.
Do wynajęcia 4+1 w domu rodzinnym w Trzyczku Starym Mieście, częściowo wyposażony, garaż, odpowiednio i jako siedziba firmy, czynsz do uzgodnienia. 777 077 277.
PARCELE
Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów: Stanisławice, Kocobędz, Ropica, Dobracice, Wędrzyna (1800 m², gaz, woda, el. na miejscu), Cierlicko - 40a (sieć inżynierska), Trzynieć Podlesie. 606 757 577.
MIESZKANIA - oferty
Mieszkanie 1+1, Cz. Cieszyn, ul. Havlíčkova. Cena do uzgodnienia 350 tys. Kc. 777 077 277.
Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyn, ul. Polna, przeróbki. Cena 360 tys. Kc. 777 077 277.
Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyn, ul. Kopernikowa, duży balkon. Cena do negocjacji 480 tys. Kc. 777 077 277.
Mieszkanie 4+1, Cz. Cieszyn, ul. Mładożnicka, przeróbki. Cena do negocjacji 400 tys. Kc. 777 077 277.
Mieszkanie 2+1, Trzynieć, ul. Erbenova, po rekonstrukcji. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.
Dla klienta z gotówką poszukujemy mieszkania w centrum Cz. Cieszyna. 777 077 277.
Potrzebują państwo sprzedać lub wynająć mieszkanie? Korzystajcie z naszych usług. Czekamy na oferty.

CZERNEK

Oferuje:
Jan Czernek
558 711 842
606 757 577
777 077 277

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30.
POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzynieć 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

KARWINA FRYSZTAT – pierwsza próba zespołu „Przyjaźń” po wakacjach odbędzie się 12. 9. o godz. 17.45 w Domu PZKO w Karwinie Frysztat. Zarząd zespołu.
CIERLICKO STANISŁAWICE – Kluby Kobiet oraz Kluby Seniora MK PZKO zapraszają na spotkanie we czwartek 8. 9. do Domu Polskiego ŻW na Kościelcu o godz. 17.00.
CIERLICKO DOLNE – chcemy się spotkać znów dawni chórzyscy i ich sympatycy na Kościelcu w Domu im. ŻW 13. 9. o godz. 14.00. Powiedz znajomym. Na spotkanie cieszą się starzy cierlickanie. Inf. 558 746 320. GL-489
HAWIERZÓW MIASTO – Klub Emerytów zaprasza na spotkanie 8. 9. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuśka 2.
TRZYNIEC ŁYŻBICE WIEŚ – MK PZKO zaprasza na wycieczkę do Mionszy w Łomnej Dolnej – ścieżka naukowa 10. 9. Wyjazd rowerami o godz. 8.00 od końcowego przystanku autobus. na Kamionce. Można przy-

jechać indywidualnie. Zbiórka przed wejściem do Mionszy o godz. 9.30. W przeciagu wycieczki rowery będą zabezpieczone.

JABLONKÓW – Klub Młodych MK PZKO zaprasza wszystkich na „Gorolski Dym” w piątek 9. 9. do Lasku Miejskiego w Jabłonkowie o godz. 15.00. Od godziny 12.00 zapewnione atrakcje dla dzieci. Gwoździem programu grupa muzyczna Akurat. Wstęp wolny!!!

PTTS „BŚ” – informuje, że odjazd na tygodniową wycieczkę Rohače – Wys. Tatry jest 9. 9. o godz. 6.00 z Karwiny, 6.30 Cz. Cieszyn, 6.45 Trzynieć, dworzec kolej. a dalej co 5 min Wędrzyna, Bystrzyca, Gródek, Nawsie, Jabłonków – dworzec autobus. i Mosty. Przypominamy o zawarciu ubezpieczenia indywidualnego. Informacje tel. 732 175 618, 596 311 685.

▲ zaprasza na Rajd Turystyczny ścieżką „Mánesa” w sobotę 10. 9. Propozycja trasy 15 km z Nawsia – dworzec kolej. Odjazd pociągiem o godz. 7.27 z Cz. Cieszyna.

ŚWIĘTO ŹRÓDŁA OLY – 9. 9. na Gańczorze. Odjazd pociągiem 8.20 z Cz. Cieszyna do Nawsia, z przystanku odjazd autobus. na granicę Bukowiec – Jasnowice. Przekroczenie granicy piechotą, po stronie polskiej zabierają uczestników dwa autokary – mniejszy na Kubalonkę – Stecówkę – piechotą 6 km. Większy autokar – Koczy Zamek – grupa pieszych turystów wyrusza na Gańczorkę (6 km) a seniorzy autokarem dojadą pod samą Gańczorkę (400 m) do źródła. Powrót o godz. 15.00 – pociąg z Nawsia 16.10.

MŁODZIEŻ ŻEGNA LATO

Dym po gorolsku

JABLONKÓW (kor) – Do Jabłonkowa powraca tradycyjna impreza, którą działający przy MK PZKO Klub Młodych organizował pod koniec lat 90. – „Gorolski Dym”. Jabłonkowska młodzież chce tą imprezą pożegnać tegoroczne lato.

Stanie się tak w najbliższy piątek w Lasku Miejskim. Klub Młodych zaprasza tam już o godz. 12.00 rodziców z dziećmi. Dla najmłodszych przygotowano cały szereg atrakcji, a więc mnóstwo najróżniejszych zjeżdżalni, a także będzie można poszaleć po kowbojsku na modelu dzikiego byka.

O godz. 15.00 rozpocznie się sam

„Gorolski Dym”, czyli przegląd czeskich, polskich i słowackich kapel rockowych. Na scenie Lasku Miejskiego zagrają m.in. „Carpathia”, „Blissten”, „Unicorn”, „Joys”, „Motor” i „Odysea”. Gwoździem przeglądu będą koncerty polskiego zespołu „Akurat” (22.20), „Whitehammer” (24.00) i „Tabák – Kabát Revival” (1.00).

– *Chcemy przekształcić nasz „Gorolski Dym” w tradycyjną międzynarodową imprezę, na której co roku na początku września pożegna lato młodzież z Zaozla, Polski i Słowacji* – powiedział „GL” prezes Klubu Młodych, Adam Ryłko.

Górnicy świętują

HAWIERZÓW (wak) – Trzydniowy maraton zabawy z okazji tegorocznych obchodów Dnia Górnika otwarty w piątek 9 bm. o godz. 14 przed domem handlowym „Ela” grupa muzyczna „Gipsy Kalmana”, po czym w programie nazwanym „Górnicy jarmark” przedstawia się miejscowe zespoły folklorystyczne i sportowe. W Miejskiej Hali Sportowej (od godz. 17.30) koncertować będą m.in. zespoły „Divokej Bill” oraz „Gentlemen’s club”.

W sobotnim bloku programowym, który w całości przebiegać będzie od godz. 12.30 w MHS, zaprezentują się

– orkiestra dęta „Azeřanka”, zespoły ludowe z Chorwacji i Jastrzębia Zdroju oraz artyści krajowych scen estradowych, m.in. Petr Rychlý, Michal Nesvadba oraz „Kryštof”. Drugi dzień uroczystości zakończy zespół muzyczny „Boney M”.

Niedziela (również w hali MHS) przebiegać będzie pod znakiem muzyki, śpiewu, gier i zabaw, a także meczu piłki nożnej „Arabela Teamu”, w którym przedstawia się m.in. **Luďek Sobota, Pavel Trávníček, Zdeněk Srstka, Milan Maděřič** oraz zespół dziewczęcy „Pussy”. Górnice obchody zakończy koncert zespołu „Kata-

PO REMONCIE MUZEUM

Wernisaż trzech wystaw

TRZYNIEC (man) – W piątek o godz. 16.00 w Muzeum Huty i Miasta Trzynieca odbędzie się wernisaż trzech wystaw. W „Galerii na schodach” będzie można obejrzeć obrazy i abstrakcje artystki regionalnej **Dagmar Orságovej**. Wystawa poniesie nazwę „Gra kolorów i kształtów”. W tzw. małej sali wystaw zostanie otwarta wystawa pt.

„Czas miast i grodów – wojny husyckie”, w dużej sali zwiedzający znajdą „Skarby Ivy Hüttnerowej” – malarki i aktorki.

Podczas wakacji budynek trzytnieckiego muzeum poddany został remontowi. Wymieniono okna oraz sieć centralnego ogrzewania. Przy okazji odnowiona została również stała ekspozycja, która zostanie jednak udostępniona dopiero pod koniec miesiąca.

Pielgrzymki

CZ. CIESZYN – parafia p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Cz. Cieszynie zaprasza na III Pielgrzymkę Pieszą do Frydku – 10. 9. (sobota); godz. 6.15 Msza św., po niej – wyruszamy.

Oferty

PEREX a.s. OGŁASZA KONKURS na stanowisko kierownika do spraw ekonomicznych i kierownika sprzedaży i marketingu. Informacje: 558 711 545 Heczkowa. GL-490

Wystawy

WIELKA GALERIA, galeria Teatru Cieszyńskiego: do 18. 9. wystawa „SAP Beskidy 2005”. Otwarte po – pt: 9-15 po zgłoszeniu w portierni TD.

Firma Zelmer Bohemia s.r.o

dystybutor odkurzaczy i sprzętu kuchennego zatrudni od zaraz

zelmer BOHEMIA

prezentera wyrobów dla regionu Morawa

Główne zadanie:

promowanie marki ZELMER

w sklepach specjalistycznych i hipermarketach

Zgłoszenia z krótkim życiorysem nadsyłać emailem zelmer@zelmer.cz lub na adres Zelmer Bohemia s.r.o., Homí Těřlicko 770, Těřlicko 73542

CHCESZ BYĆ CZĘŚCIĄ SKŁADOWĄ SPÓŁKI, KTÓRA MA ZA SOBĄ WYJĄTKOWE WYNIKI A PRZED SOBĄ WYSOKIE CELE?

Należymy do największych producentów i sprzedawców witamin i dodatków do żywności. Grupa Walmark zatrudnia ponad 900 pracowników, z obrotem sięgającym 90 mln. EUR. Zarządza jest z Republiki Czeskiej i ma własne spółki podległe w Republice Czeskiej, na Słowacji, w Polsce, Rumunii, Węgrzech, Ukrainie i Litwie. W celu rozwoju naszej działalności w Polsce (centrala w Katowicach) poszukujemy odpowiedniego kandydata /kandydatki na pozycję:

WŁAŚNIE TERAZ POSZUKUJEMY: MANAGERA SIECI SKLEPÓW dla Polski

z odpowiedzialnością za:

- budowanie, rozwój i zarządzanie siecią specjalizowanych jednostek detalicznych na terenie Polski
- analizę okazji rynkowych
- aktywny udział w opracowaniu planów handlowych i strategicznych i ich realizację
- regularne komunikowanie ze spółką macierzystą
- prowadzenie rozmów handlowych z kluczowymi klientami

Wymagamy:

- doświadczenia w kierowaniu działalnością handlową i w marketingu minimalnie 3 lata
- samodzielne i kreatywne myślenie, „ ducha handlowego”, dynamiczną osobowość orientowaną na wynik
- aktywną znajomość języka polskiego i angielskiego
- doświadczenia w kierowaniu grupą ludzi, zdolności organizacyjne
- bardzo dobre umiejętności negocjacji i prezentacji
- prężność (podróże służbowe Polska, Czechy)

Oferujemy:

- ciekawą pracę i możliwość samorealizacji w dynamicznie rozwijającej się spółce
- okazję do wykorzystania Pana/Pani doświadczeń przy realizacji nowego biznesu
- benefity stosowne do piastowanego stanowiska włącznie z samochodem służbowym i do użytku prywatnego

W wypadku, że niniejsza oferta zainteresowała Pana/Panią, prosimy o przesłanie swego życiorysu zawodowego razem z listem motywującym pocztą elektroniczną / e-maillem/, lub pocztą w terminie do 10 dni na adres: **WALMARK, a.s., personalni úsek, Oldřichovická 44, 730 61 Třinec, tel.: 558 301 291 job@walmark.cz**

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie: w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn; w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelníční 18, Czeski Cieszyn; w godz. otwarcia w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frysztat (przy rynku); e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

Wieża w remoncie

BOGUMIN (h) – Gmach kościoła parafialnego pw. Serca Jezusowego w centrum miasta przesłoniło w tych dniach rusztowanie sięgające wysokości 36 m.

Okazało się bowiem, że wieża kościelna jest w awaryjnym stanie. Mur zaczął się kruszyć, zaś spadające kawałki cegieł zagrażały życiu przechodniów. Jak orzekli konserwatorzy zabytków, na stan kościelnych murów wpływa ujemnie m.in. nasilający się ruch drogowy, nie bez znaczenia są zanieczyszczenia środowiska oraz warunki atmosferyczne. Teraz trzeba ostrożnie rozebrać uszkodzone fragmenty muru i w ich miejsce wstawić nowe cegły. Wykonane zostaną na zamówienie, muszą bowiem być takie same, jak reszta murów.

Kościół został wybudowany pod koniec dziewiętnastego wieku w stylu

pseudogotyckim. Chodzi o jednokolumnową budowlę z czerwonych cegieł, harmonizującą pod względem stylu z zabudowaniami miejskiego ratusza, budynkiem urzędu parafialnego i gmachem, w którym dawniej mieściła się szkoła klasztorna. Remont wieży pochłonie około 1,5 mln koron. Dotacji na ten cel nie odmówił bogumiński Urząd Miejski, pomogli także inni darczyńcy. Kwotę zorganizowali też sami wierni. Roboty trwać będą przy sprzyjającej pogodzie do połowy października. Kościół jednak przez cały czas jest otwarty, nabożeństwa odbywają się tu bez ograniczeń. Warto dodać, że w bogumińskim kościele często słychać także język polski. Polskie nabożeństwa odbywają się tu m.in. w niedziele i poniedziałki. Uczęszcza na nie poza miejscowymi Polakami także mnóstwo Czechów.

Ulica Orłowska w Rydułtowach

Fot. z archiwum UM

Uścisk dłoni dwóch burmistrzów na ulicy Orłowskiej w Rydułtowach: Vladimíra Farany i Alfreda Sikory.

RYDUŁTOWY/ORŁOWA (wak) – Okazją do corocznych spotkań gospodarzy zaprzyjaźnionych z sobą od dwunastu lat miast, Orłowej i Rydułtów, są imprezy z okazji „Dni Miasta”. W ub. sobotę centralne uroczystości „Dni”, w której udział wzięli gospodarze Orłowej z burmistrzem **Vladimírem Faraną**, odbyły się po polskiej stronie granicy.

– *Impreza jest okazją nie tylko do spotkania władz, ale także do obejrzenia programu kulturalnego oraz skosztowania regionalnej kuchni. Tegoroczna, trzynasta już edycja, miała jednak szczególny charakter. W ramach „Święta Miasta” jednej z ulic w Rydułtowach nadano nazwę „Orłowska” – powiedziała nam rzeczniczka ratusza, **Nataša Cibulkowa**. – 720*

metrowy odcinek prowadzi od skrzyżowania ul. Bohaterów Warszawy w kierunku Radlina.

Jak stwierdził podczas uroczystego przecięcia wstęgi burmistrz Rydułtów, **Alfred Sikora**, nazwa ta symbolizować ma długoletnią, owocną współpracę między obu gminami. Ta na samym początku koncentrowała się na wymianie doświadczeń samorządów. Z czasem zaczęły się turnieje sportowe, przeglądy zespołów, kontakty między firmami. Zdaniem ojców obu miast najważniejsze w tej współpracy są jednak kontakty nieformalne, podczas których spotykają się i odwiedzają się nawzajem całe rodziny.

W niedzielnym programie „XIII Dni Rydułtów” zaprezentowała się orłowska grupa taneczna „T.K. KMIT”.

Wydarzenia Sportowe

BEZ GWIAZD NHL RUSZA JUTRO NOWY SEZON W EKSTRALIDZE HOKEJA NA LODZIE

Trzyniec zagra w »Werk Arenie«

Nie tylko z powodu upałów gorąco będzie jutro na ekstraklasowych stadionach hokejowych. 9 września to oficjalny początek nowego sezonu w najwyższej klasie hokeja na lodzie. Tipsport Ekstraliga z pewnością znów trzymać będzie w napięciu. To wciąż jedna z najlepszych lig europejskich, jednak w tym roku kibice nie mogą już liczyć na plejadę gwiazd NHL. Ubiegłoroczny sezon był po prostu wyjątkowy, ale po strajku w NHL pozostały już tylko wspomnienia, tak samo jak po Jággrze czy Hejduk.

A jakie było lato pod Jaworowem? Trzyniec wzięli m.in. udział w tradycyjnym międzynarodowym turnieju w słowackim Trenczynie, nie udało im się jednak obronić ubiegłorocznego zwycięstwa. W pojedynczych sparingach trzyniec radził sobie całkiem przyzwoicie. W piątkowym sprawdzianie generalnym przed startem ekstraklasy drużyna Jana Neliby zremisowała 2:2 ze starymi znajomymi

– drużyną Dukli Trenčyn. Towarzystwie mecze to jednak całkiem inne zawody, niemniej jednak remis z jednym z najlepszych obecnie słowackich zespołów na pewno pozytywnie zmotywuje zespół do jutrzejszego spotkania z Libercem (17.00).

Jak już informowaliśmy na naszych łamach, latem doszło pod Jaworowem do sporych zmian personalnych. Przypomnijmy, że oprócz zmiany na stanowisku trenerskim

(nowym szkoleniowcem został Jan Neliba) rozszady odbyły się też wśród kierownictwa klubu. Nowym menedżerem generalnym klubu został były szkoleniowiec Trzyńca Pavel Marek. W kadrze pojawiło się dwunastu nowych zawodników, w meczach kontrolnych najlepsze wrażenie sprawiali Słowak Tomas i Rosjanin Petrakov. Obaj powinni zagrać jutro w pierwszej formacji. Świetnie spisywali się też latem inni dwaj napastnicy – Jaroslav Kudrna i Jan Peterek. Kudrna zdobył w sparingach 14 punktów kanadyjskich, Peterek 11. Do nowych twarzy w zespole należy też utalentowany polski hokeista, 19-letni napastnik Marcin Kolusz (wychowanek Podhala Nowy Targ). Jak powiedział naszej redakcji prezes zarządu klubu, Eugeniusz Delong, Kolusz początkowo będzie występować na farmie Trzyńca – w pierwszoligowym Prościejowie. Pod Jaworowem zabraknie w tym roku doświadczonych dwójki napastników – Richarda Krála i Pavla Janků. Złazczyła Král w minionym sezonie wyraźnie się męczył i nowych sił spróbuje zaczerpnąć w konkurencyjnym Zlinie. Zawodnikiem Zlina jest też inny były trzyniecjanin – Marek Melenovský (o bataliach transferowych pomiędzy Zlinem a Trzyncem pisaliśmy już w „GL”).

Celem trzynieckiej drużyny jest bez dwóch zdań awans do fazy play off, czego nie udało się zrealizować w ubiegłym sezonie. Menedżment klubu zatroszczył się latem i o pozornie banalne sprawy. Ostatnio „trendy” jest określanie obiektów sportowych nazwą „areny”. Również w Trzyńcu powiało wielkim światem i w nowym sezonie hala zimowa przekształca się w „Werk Arenę”.

**KADRA STALOWNIKÓW TRZY-
NIEC W SEZONIE 2005/2006**

Bramkarze: Radovan Biegl, Martin Vojtek, Stefan Žigárdy; **obrońcy:** Radim Tesařík, Jan Výtisk, Vlastimil Kroupa, Tomáš Frolo, Tomáš Pácal, David Kudělka, Michael Vyhřídál, Aleksander Hegedy, Jiří Hunkes, David Vše-
tečka; napastnicy: Jaroslav Kudrna, Zdeněk Skořepa, Václav Pletka, Rostislav Martinek, Jan Peterek, Zdeněk Pavelek, Rudolf Huna, Andrej Petrakov, Roman Tomas, Jiří Hašek, Jiří Polanský, Richard Bordowski, Petr Škatula, Pavel Žibrita, Marcin Kolusz, Martin Piecha, Josef Vítek, Tomáš Zbořil.

JANUSZ BITTMAR

ZAWODY »NARTOROLKA« W MOSTACH PO RAZ CZWARTY

Górnicy z Polski

Lato dla narciarzy biegaczy przebiega pod znakiem przygotowań do kolejnego sezonu. Urozmaicheniem zajęć treningowych są – w ostatnich latach coraz bardziej popularne – wyścigi w biegu na nartorolkach. Taka właśnie impreza o nazwie „Kolečková lyže – Nartorolka” już po raz czwarty odbyła się w Mostach koło Jablonkova, jej organizatorem jest co roku klub narciarski SKI Mosty. Tegoroczna „Nartorolka” odbyła się w ramach dwudniowych zawodów międzynarodowych „Beskidy bez granic”, zorganizowanych przez kluby SKI Mosty i NKS Trójwies Beskidzka. Na starcie stanęło przeszło 90 czołowych zawodników z Czech, Słowacji, Polski, a w tym roku po raz pierwszy również z Litwy. Ani tym razem nie zawiedli obiecujący biegacze z trzech regionalnych drużyn – Mostów koło Jablonkova, Łomnej Dolnej i Trzyńca. Stopnie zwycięzców zdominowali jednak biegacze z Polski. Z uwagi na budowę kanalizacji w centrum wsi trasa tegorocznego wyścigu wytyczona została w Mostach Szańcach.

Starsi chłopcy: 1. T. Kaczmarczyk 11:08,3, R. Matuszny (obaj Gim. Istebna) 11:53,4, 3. A. Wróblewski (Mosty) 12:07,5, 4. O. Svider (Trzyniec) 12:08,7, 5. D. Teofil 12:37,9.

Starsze dziewczyny: 1. D. Hulawy (MKS Istebna) 12:58,6, 2. J. Czepczor 13:41,0, 3. E. Kilian (obaj Gim. Istebna) 15:00,0.

Młodszy młodzieży: 1. S. Gazurek 12:15,2, 2. A. Kaczmarczyk (obaj Gim. Istebna) 12:40,7, 3. J. Bartoň (Werzowice) 13:18,1, 4. R. Sikora (Łomna Dolna) 13:24,0, 7. P. Gorzalka (Trzyniec) 13:46,1, 10. J. Martynek (Mosty) 13:48,7.

Młodsze młodzieżki: 1. D. Adamik (Trzyniec), 15,21,1, 2. R. Szpyrc (Mosty) 15:24,4, D. Stodůlkova (Werzowice) 15:39,2, 4. M. Sikorowa (Mosty) 15:46,1.

Starsi młodzieży: 1. T. Sikora 24:08,1, 2. A. Biernat (obaj Trójwies) 25:09,2, 3. T. Kyncl (Nowe Miasto) 27:01,5.

Starsze młodzieżki: 1. A. Marek (Marklowice) 14:12,5, 2. M. Stonawska (Łomna Dolna) 14:35,0, 3. E. Heczko (Nowe Miasto) 14:44,6, 7. D. Kawulok 15:54,5, B. Kawulok (obaj Trzyniec) 16:10,1.

Juniorzy: 1. A. Bekešova (Wysokie Tatry) 15:26,7, 2. B. Suchánková (Sztrbskie Pleso) 15:37,1, 3. M. Napor (Kato-
wice) 16:07,7.

Juniorzy: 1. S. Jałowiczor (Trójwies) 32:48,5, 2. M. Michalek (obaj Trójwies) 33:07,7, 3. Mantas Stroeid (Litwa) 33:59,2.

Kobiety: 1. I. Terentjewa (Litwa) 11:57,9, 2. K. Marek (Katowice) 12:37,7, 3. L. Palánová (Jablonec) 13:51,5.

Mężczyźni: 1. S. Holienčík (Sztrbskie Pleso) 32:46,6, 2. A. Novoselskij (Litwa) 32:48,0, 3. J. Ročárek (Nowe Miasto) 32:52,6.

(man)

ECHA PIŁKARSKIEGO WEEKENDU W I A KLASIE – GRUPIE B

Marx w Rapidzie Skrzeczów

● **FK HAWIERZÓW – HODSLAWICE 4:0 (1:0). Bramki:** Szebesta, Žuška, M. Bielan, Zoller. **Sędziował Klečáček. Widzów 670.** Hawierzowanie potwierdzają jak na razie rolę faworyta rozgrywek i co ważne, są również najbardziej bramkostrzelnym zespołem w 6. lidze. Szóstego gola w sezonie zdobył napastnik Zoller, który jednak tym razem w ataku raczej się męczył. „Indianie” zagraли po raz kolejny nienagannie w obronie. Ambitnie prezentując się goście wypracowali sobie tylko jedną murówką okazję, ale bramkarz Poledník przy stanie 1:0 z kilku kroków refleksyjnie wybił piłkę w bezpieczne miejsce. **Najważniejsze minuty:** 3. Szebesta z podania Zollera – 1:0; 64. wszedłbyłski Zoller idealnie uruchomił Žuškę – 2:0; 70. Marek Bielan w zamieszaniu podbramkowym podwyższył na 3:0; 81. Onderek dostrzegł nieobstawionego Zollera, który postawił w meczu kropkę nad i.

● **CZELADNA – RAPID SKRZECZÓW 1:1 (0:0). Bramki:** Machanec – Neuirth. **Sędziował Švec. Widzów 150.** Rapid pod wodzą nowego trenera jeszcze nie przegrał meczu, w Czeladnej skrzeczoniacy wywalczyli drugi remis w rozgrywkach. W barwach Rapidu pojawił się kolejny nowy zawodnik, były drugoligowy piłkarz m.in. Coringu Bogumin i Uherskiego Hradiszczu Jaroslav Marx. Gospodarze (w zeszłym sezonie jeszcze pod nazwą Szpital Witkowiec) chcieli wykorzystać atut własnego, dosyć kiepskiego boiska, Rapid w defensywie grał jednak bezbłędnie. Goście wyszli na prowadzenie w 50. minucie – Marx wybił piłkę trochę na oślep, ale Neuirth zaskoczył obrońców i ostrym strzałem głową nie dał szans golkeeperowi – 0:1. Czeladna wyrównała z „jedenastki”, której zdaniem gości nie było, ale to sędzia jest panem na boisku.

● **RASZKOWICE – BYSTRZYCA 0:0. Sędziował Kyselý. Widzów 200.** W Raszkowicach męczą się wszystkie druży-

ny i podobnie było z ekipą Bystrzycy. Podopieczni trenera Radka Morcinka źle radzili sobie w końcówce, w polu byli bowiem lepszym zespołem. – *Grę utrudniała nam kiepska płyta miejscowego boiska, a konkretnie zbyt wysoka trawa* – informuje kierownik drużyny **Petr Šingel**. Gospodarze grozili tylko ze stałych fragmentów gry, ale to bystrzyczanie wypracowali sobie w polu karnym znacznie więcej dogodnych sytuacji do strzelenia gola. W pierwszej połowie sam na bramkę Raszkowic parł Szturc, w drugiej odśroń nie oko w oko z bramkarzem gospodarzy nie dał też rady Vávra, Komár zaś pechowo trafił tylko w słupek.

● **LISKOWIEC – STONAWA 1:0. Sędziował Levinger. Widzów 160.** Na losach meczu zaważyła sytuacja z 57. minuty, kiedy to po błędzie Špinara gospodarze w łatwy sposób wyszli na prowadzenie. Trener Stonawy Jaroslav Vodák nie mógł liczyć na Ševců i Koláčka, w związku z czym w obronie musiał zagrać Šurin. Ucierpiała na tym oczywiście ofensywa Stonawy. Gościom zabrakło trochę szczęścia (w drugiej połowie Franc trafił w słupek).

● **SJ RYCHWAŁD – BRUSZPERK 0:0. Sędziował Tabášek. Widzów 150.** Piłkarze Slavoja zdobyli pierwszy punkt w sezonie, który rodził się jednak w dużych meczarniach. Trener Rychwałdu Milan Vantuch nie mógł skorzystać z sześciu piłkarzy podstawowego składu, punkt jest zatem raczej sukcesem Slavoja. – *Drużyna zagrała z dużym poświęceniem, chciałbym podziękować chłopcom za wolę walki i determinację* – stwierdził sekretarz Slavoja Rychwałd Radomír Knybel. Goście wypracowali sobie w meczu z tuzin wyśmienitych okazji, murem nie do pokonania był jednak rewelacyjny bramkarz Feik.

Lokaty: 1. FK Hawierzów 9, 2. Liskowiec 6, 3. Czeladna 5, 4. Skrzeczów 5, 5. Stonawa 4, 6. Bystrzyca 4, 13. Rychwałd 1 pkt.

(jb)

Ścieżką Manesa

SOBOTA 10 WRZEŚNIA 2005

PTTS „BŚ” zaprasza na rajd turystyczny „Ścieżką Manesa” w sobotę 10 września 2005

Trasa 52 km (start 6-8 godz.): Trzyńca (dom kultury) – Śmiłowice – Ligotka Kameralna – Kotarż – Morawka – Trawn – Wisalaje – Biały Krzyż – Mały Połom – Hadaszczok (Slavič) – Babi Wierch – Kozubowa – siodło Kikuli – Łomna Dolna – meta.

Trasa 35 km (start 6-9 godz.): Trzyńca (Dom Kultury) – Śmiłowice – Guty – Gucki kopiec – Jaworowy, chata – Szyndzielnia – Kałużny – Babi Wierch – Kozubowa – siodło Kikuli – Łomna Dolna – meta.

Trasa 25 km (start 7-10 godz.): Trzyniec Taras (supermarket Delvita) – park leśny – Koziniec – Ostry – Babi Wierch – Kozubowa – siodło Kikuli – Łomna Dolna – meta.

Trasa 20 km międzynarodowa (start 7-8 godz.): Czadca (dworzec) – Miłoszowa – Dejówka – Szańce – Motyczanka – Kościółki – Skalka – powrót na Kościółki – Łomna Dolna – meta.

Trasa 15 km (start 7-10 godz.): Nawsie (dworzec) – Milików – Kozubowa – siodło Kikuli – Łomna Dolna – meta.

Trasa 12 km (start 8-10 godz.): Mosty k. Jablonkova (dworzec) – Skalka – Kościółki – Łomna Dolna – meta.

Trasa 65 km – rowerowa, (start 7-9 godz.): Trzyniec Taras (supermarket Delvita) – Wędrzynia, Czytelnia – Nydeczanka – Filipka, rozdroże Żimny – Gróniczek, siodło Baginiec – Piosiek, remiza strażacka – Studzieniczne, chata – Mosty k. Jablonkova, Szańce – Skalka, chata – Łomna Dolna – meta.

Trasa 45 km – rowerowa, (start 7-9 godz.): Trzyniec Taras – trasa jak na 65 km – Piosiek – Jablonków, rynek – Boconowice – Łomna Dolna – meta.

Trasa 25 km – rowerowa, (start 9-10 godz.): Trzyniec Taras – park leśny – Oldrzychowice – Karpęta – Milików – Boconowice – Łomna Dolna – meta.

(Meta – Łomna Dolna w pobliżu amfiteatru)

Startowe: 20,- Kc, studenci i młodzież do 15 lat 15,- Kc

Organizacyjne: Młodzież do 15 lat (trasa maksymalnie do 35 km) w towarzystwie dorosłych turystów. Trasę absolwuje każdy na własne ryzyko. Każdy uczestnik jest zobowiązany słuchać wskazówek organizatorów, nie niszczyć przyrody i zgłosić organizatorom ukończenie rajdu na trasie. Służba lekarska na mecie. Połączenie telefoniczne do sztabu – 558 357 655, 723 272 209. Organizatorem rajdu jest KCT Trzyniec.

Warszawa, siedziba Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”. Prezes Stowarzyszenia, prof. Andrzej Stelmachowski, przemawia do członków zaolziańskiej „Rodziny Katyńskiej” podczas śródogodniego pożegnania. Po jego lewej ręce prezes „Rodziny Katyńskiej”, Józef Pilich.

ANDRZEJ STELMACHOWSKI PRZYJĄŁ ZAOLZIAŃSKĄ »RODZINĘ KATYŃSKĄ«

Wdzięczność i szacunek

● Od naszego wysłannika do Warszawy i Pułtuska ●

WARSZAWA (s) – Stowarzyszenie „Rodzina Katyńska” w RC, we współpracy ze Stowarzyszeniem „Wspólnota Polska”, urządziło w dniach 6 i 7 września wycieczkę do Warszawy i Pułtuska, podczas której trzydziestoosobowa grupa krewnych ofiar mordu katyńskiego odbyła spotkanie z prof. Andrzejem Stelmachowskim, prezesem „Wspólnoty Polskiej”, a także zwiedziła Wilanów, warszawską starówkę, fragment parku Łazienkowski i pałac-hotel „Dom Polonii” w Pułtusku, w którym również spędziła noc.

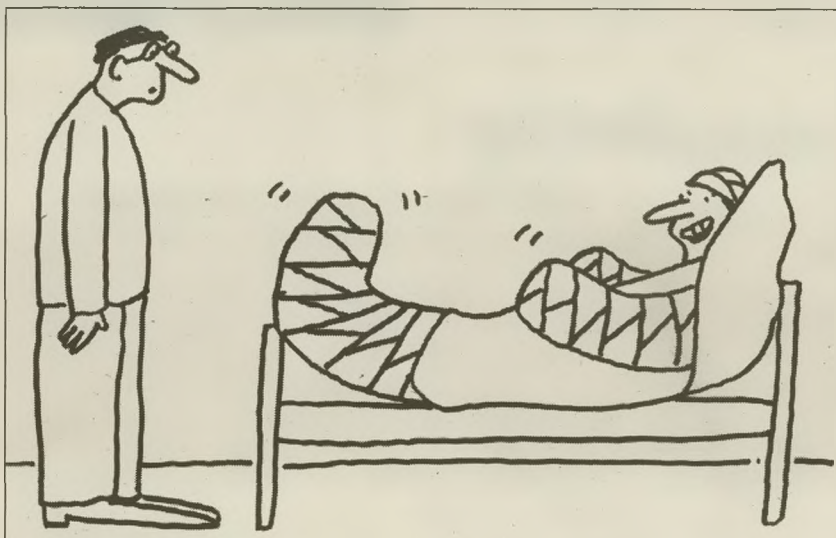
Podczas śródogodniego pożegnania, prof. Stelmachowski powiedział zaolziańskim gościom, iż z miesięcznika „Zwrot” dowiedział się, że aż 500 osób, które zginęły w operacji katyńskiej, pochodziło z Zaolzia, a kilka nawet z innych regionów Czech. Nie ukrywał zadowolenia, że potomkowie ofiar tej operacji, zrzeszeni w Stowarzyszeniu „Rodzina Katyńska”, zachowują o niej pamięć i pamięć tę kultywują. Wyraził im za to wdzięczność i szacunek.

Z kolei Józef Pilich, prezes zaolziańskiej „Rodziny Katyńskiej”, gorąco podziękował gospodarzowi spotkania za serdeczny stosunek do tego stowarzyszenia, który umożliwia mu lepiej i skuteczniej wypełniać zadania statutowe. Złożył też przyrzeczenie, że zaolziańska „Rodzina Katyńska” zadba o to, żeby i następne jej pokole-

nia zachowały i kultywowały pamięć o ofiarach zbrodni katyńskiej... Po tych słowach prezes Pilich wręczył

prof. Stelmachowskiemu prezent od zaolziańskich „Katyńiaków”.

Continued on str. 2

– Ale za to nie muszę kupować benzyny!

Rys. BRONISŁAW LIBERDA

WYBORY PARLAMENTARNE I PREZYDENCKIE W POLSCE

OSTRAWA (mro) – Konsulat Generalny RP w Ostrawie poinformował „Głos Ludu”, że wybory do Sejmu i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej dla obywateli polskich przebywających za granicą odbędą się w niedzielę 25 września 2005 roku. Wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej odbędą się zaś w niedzielę 9 października 2005 r. W przypadku konieczności przeprowadzenia ponownego głosowania, odbędzie się ono w niedzielę dnia 23 października 2005 r.

Prawo wybierania posłów i senatorów oraz Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej ma każdy obywatel polski, który najpóźniej w dniu głosowania kończy 18 lat.

Redakcja zapytała konsula Karola Biedeckiego:

Jakie dokumenty musi przedstawić wyborca, by mógł uczestniczyć w głosowaniu?

Tylko w Konsulacie

Obywatele polscy będą mogli wziąć udział w głosowaniu, jeżeli przedstawią ważny polski paszport lub ważny polski dowód osobisty w przypadku przebywania w państwie członkowskim Unii Europejskiej oraz zostaną wpisani, na podstawie osobistego zgłoszenia, do spisu wyborców sporządzonego przez konsula właściwego terytorialnie dla miejsca pobytu wyborcy. Zgłoszenie do spisu

wyborców można wnieść do konsula ustnie, pisemnie, telefonicznie, telegraficznie, telefaksem lub pocztą elektroniczną.

Dane teleadresowe Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie: 701 00 Ostrava, ul. Blahoslava 4, nr telefonu 596 118 074, nr faxu 596 118 073, e-mail: konsulatrp.ostrava@iol.cz

Co winno zawierać zgłoszenie?

Zgłoszenie powinno zawierać nazwisko i imiona, imię ojca, datę urodzenia, miejsce zamieszkania wyborcy, numer ważnego polskiego paszportu lub dowodu osobistego w przypadku przebywania w państwie członkowskim Unii Europejskiej, a także miejsce i datę jego wydania oraz numer PESEL, jeśli wyborca go posiada.

Continued on str. 2

PREZENT FUNDACJI „JONY AND FRIENDS”

Wózki dla osób niepełnosprawnych

TRZYNIEC (man) – Dzień dzisiejszy jest dla was dniem szczególnym – te słowa w czwartek przed południem skierował do swoich podopiecznych dyrektor DPS w Trzynie Sośnie, Tadeusz Hławiczka, powitawszy członków amerykańskiej fundacji „Jony

and Friends”, prowadzącej działalność na rzecz osób niepełnosprawnych. Pensjonariusze trzynieckiego DPS otrzymali od nich za darmo 15 wózków inwalidzkich oraz 5 chodzków.

– Sporządziliśmy listę 15 seniorów, którzy potrzebują, albo w bliższej przyszłości potrzebować będą wózków inwalidzkich. Osób z ograniczoną zdolnością poruszania się jest w naszym Domu sporo, przybywa ich z roku na rok. Ostatnio nowi klienci przywożeni są do nas na wózkach, niektórzy z nich przykuci są do łóżka. Potrzebujemy 80 wózków, na razie mamy ich ponad 30 – poinformował nas Hławiczka.

Goście z Ameryki, wśród których są również osoby pochodzące z Polski, przekazali wózki oraz chodziki także mieszkańcom DPS w Bystrzycy oraz pojedynczym osobom w Jabłonkowie i Wędrzynie. Do Republiki Czeskiej po raz pierwszy przybyli rok temu, przywożąc m.in. 5 wózków klientom DPS w Bystrzycy.

Continued on str. 2

ZABYTKI KULTURY DOSTĘPNE BEZPŁATNIE

Dni Dziedzictwa

REGION (wak) – Wczoraj w województwie morawsko-śląskim otwarto Europejskie Dni Dziedzictwa. W trakcie obchodów, które potrwać do 18 września, odbywać się będą imprezy popularyzujące wiedzę o zabytkach krajowych. W tym czasie możliwe jest bezpłatne zwiedzanie wielu zabytkowych obiektów na terenie całego kraju, w tym także tych, które przez resztę roku są zazwyczaj niedostępne dla publiczności.

Bezpłatny wstęp do sal wystawowych w Cz. Cieszyń, Orłowej, Hawierzowie, Karwinie i Boguminie zapewnia jeszcze dzisiaj (10 bm.) Muzeum Ziemi Cieszyńskiej. I tak np. w „Inkerklubie” w Karwinie Fryszta można obejrzeć ekspozycję pn.

„Idziemy spać”, w czeskokieszyńskim Muzeum wystawę „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”, w hawierzowskiej sali wystaw „Musaion” – wystawy „Hawierzów: powstanie miasta” oraz „Barok w Cieszyńskim”. Na gości czekają także – Kotulowa Drzewionka, Muzeum Tragedii Żywocickiej oraz Muzeum Techniki w Pietwałdzie.

We Frydku-Mistku można zwiedzić pięć kościołów i bazylik, które w ciągu roku są zamknięte, w tym kościół św. Jana i Pawła wybudowany w latach 1763-1769, w Nowym Jiczynie unikatowy budynek starej poczty, a w Opawie „Szwedzką kaplicę” pochodzącą z r. 1400.

Continued on str. 2

Nogoda

SOBOTA – Zachmurzenie zmienne, możliwe przelotne opady deszczu. Temperatura w dzień 23-27 st., nocą 16-12 st. C. Wiatr pld.-wsch. 3-7 m na sek.

NIEDZIELA i PONIEDZIAŁEK – Zachmurzenie zmienne z przelotnymi opadami deszczu lub burzami. Temperatura w dzień 23-27 st., nocą 15-11 st. C.

Macierz Szkolna w RC zaprasza na

IX BAGINIECKI FESTYN

17. 9. 2005 OD GODZ. 12.00, STARA SZKOŁA NA BAGIŃCU

pod patronatem Euroregionu Śląsk Cieszyński – Těšínské Slezsko oraz Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie

VII wyścig rowerowy

(start godz. 10.30 od remizy strażackiej w Piosku)

II turniej siatkówki o Baginieckiego Gorola

Międzynarodowe Gorolskie Gry

Loteria, smaczna kuchnia, gorolska kapela, grupa taneczna „My Moment”.

Dojazd autobusem z Piosku od Remizy Strażackiej do Starej Szkoły na Bagińcu od godz. 11.30

U rodaków

■ Trwa likwidowanie szkód po powodzi, która nawiedziła region cieszyński 24 sierpnia. Choć burmistrz Cieszyna przeznaczył 100 tysięcy złotych na pomoc powodzianom, z budżetowych pieniędzy mogą skorzystać tylko ci, którzy kwalifikują się do pomocy społecznej. Pozostali, nawet gdyby stracili dorobek całego życia, muszą sobie radzić sami.

■ Prezydent Aleksander Kwaśniewski spędził wraz z małżonką miniony weekend w Beskidzie Śląskim. W poniedziałek prezydencka para zagościła najpierw w Koniakowie, a następnie w Wiśle Malince. W koniakowskiej Szkole Podstawowej nr 1 prezydent otworzył nowoczesną pracownię komputerową, a w Wiśle wmurował akt erekcyjny pod budowę skoczni narciarskiej.

■ Nadal nie ma decyzji w sprawie lokalizacji wytwórni karoserii dla koreańskiego koncernu samochodowego, który buduje fabrykę na Słowacji. Wytwórnia taka mogłaby być zlokalizowana w Drogomyślu na tzw. Chmielniku, ale nie jest to jedyna lokalizacja brana pod uwagę przez Koreańczyków. Zdaniem wicestarosty cieszyńskiego Tadeusza Kopcia Drogomyśl wciąż zachowuje szanse na lukratywną inwestycję.

■ Sąd Okręgowy w Bielsku-Białej umorzył postępowanie przeciwko 26-letniej Gabrieli M., która 22 lutego, w mieszkaniu przy ul. Bielskiej w Cieszynie, zabiła 6-letniego syna swojego konkubenta, zadając mu kilkanaście ciosów kuchennym nożem. Sąd uznał, że w chwili popełnienia czynu kobieta miała ograniczoną zdolność rozumienia tego, co robi. Wyrok nie jest prawomocny.

■ Małgorzata Mendel, dyrektor Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Wokalnej „Viva il canto”, o zamierzeniach związanych z przyszłorocznym, 15. festiwalem: „Planujemy koncert galowy z udziałem najwybitniejszych artystów, którzy występowali w poprzednich edycjach festiwalu. Już prowadzimy z nimi rozmowy. Z racji tego, że przyszły rok jest Rokiem Mozartowskim, pojawił się pomysł utworzenia kilkusetosobowego, międzynarodowego chóru i zorganizowania w Cieszynie zjazdu chórzystów z różnych krajów”.

■ Trwa świetna passa młodych zawodników KS Wisła Ustronianska. Paweł Słowiak i Tomasz Byrt znowu stanęli na podium Mistrzostw Świata Dzieci. Po złotych medalach wywalczonych w skokach narciarskich, tym razem zdobyli srebrne krawki w kombinacji norweskiej. Rywalizacja 12-latków i 13-latków toczyła się w niemieckim Berchtesgaden. Startowały reprezentacje Austrii, Czech, Słowenii, Włoch, Szwajcarii, Polski i Niemiec.

■ Sąd Rejonowy w Cieszynie – jeden z najpiękniejszych budynków miasta – został odnowiony. W 1906 r. – jako sąd cesarsko-królewski – otwierał go sam cesarz Franciszek Józef, który zasadził przed nim dąb. Potem wspaniały zabytek coraz bardziej niszczał, a pobieżnych remontów dokonywali więźniowie ze znajdującego się obok zakładu karnego. Wiosną rozpoczęła się jego renowacja. Oprócz elewacji i dziedzina konserwatorzy zajęli się największą i najpiękniejszą salą w cieszyńskim sądzie. To pomieszczenie zaprojektowano specjalnie na potrzeby dużych procesów.

Opr. (man)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Dyrektorka „Domu Polonii” w Pułtusku, Alicja Walczyk (druga z lewej), ze wzruszeniem żegnała się z Polakami z Zaolzia, którzy przed odjazdem zaśpiewali dla niej i jej personelu „Szumi jawor, szumi” oraz „Za gościnę dziękujemy...”

Wdzięczność i szacunek

Dokończenie ze str. 1

Obecny na spotkaniu Tadeusz Filipczyk, który w Katyniu stracił wujka, brata mamy, korzystając z okazji wcielił się w gawędziarza „Gorola” i donośnym głosem zagadnął szefa „Wspólnoty Polskiej” w ten oto sposób: *Panie Marszałku! Za dwa roki mamy u nas jubileuszowe Gorolski Świątko. Po roz sześćdziesiąty gorole z całego Zaolzia, nie jyny gorole, ale wszyscy ludzie, u kerych krew polsko w żyłach płynie, spotykamy się w Łasku Miejskim w Jabłónkowie. Panie Marszałku, serdecznie już teraz zaproszamy. Obiecuję, że ta niejszumniejsza kolasa i najpiękniejsze kónie, jaki na Zaolziu mamy, pana powiezom w pochodzie Gorolskiego Świąnta. Serdecznie zaproszamy.*

Zaproszenie zostało przyjęte z zadowoleniem. Niemniej na wszelki wypadek profesor upewnił się, że nie będzie musiał na tym koniu

siedzieć... Pożegnawszy się z naszą „Rodziną” prof. Stelmachowski wysłuchał odśpiewanego przez nią gromkiego „Sto lat”.

Dni Dziedzictwa

Dokończenie ze str. 1

Europejskie Dni Dziedzictwa to akcja organizowana corocznie we wrześniu we wszystkich europejskich krajach, mająca na celu prezentację europejskiego dziedzictwa kultury materialnej i duchowej. Zainicjowana została przez Radę Europy i organizowana jest od kilkunastu lat pod patronatem UE. W Republice Czeskiej, która jest w tym roku jednym z 47 państw biorących udział w obchodach, Dni odbywają się pod patronatem Ministerstwa Kultury, a ich koordynatorem jest Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków w Pradze.

Fot. KAZIMIERZ SANTARIUS

Fot. ROMAN BASELIDES

Odpocznie od ludzi

ŁOMNA DOLNA, ŁOMNA GORNA (ga) – Ścieżka naukowa Mionsz została 16 września zamknięta. Ponownie otworzy się dla publiczności 1 czerwca 2006 r. Celem ścieżki jest umożliwienie wglądu do części znanej puszczy beskidzkiej, która ma status rezerwatu przyrody.

Ścieżka prowadzi skrajem rezerwatu. Jej długość wynosi 7 km. Na określonej trasie jest 11 stacji z tablicami informującymi turystów o ciekawostkach przyrodniczych oraz historycznych pół-

nocno-wschodniego Beskidu. Mionsz należy do najbardziej wartościowych puszczy w Republice Czeskiej. Objęty ochroną został już w roku 1933, kiedy zajmował powierzchnię ok. 95 ha. Obecnie jego obszar jest dwukrotnie większy. 85 proc. powierzchni puszczy leży na terenie Łomnej Dolnej, reszta już w Łomnej Górnej. Nazwę łomniańska puszcza zawdzięcza niezwyklej kondycji tutejszych jodłowo-bukowych drzewostanów, które należą do ostatnich w RC.

Wózki dla osób...

Dokończenie ze str. 1

Dyrektorem fundacji „Jony and Friends”, współpracującej z Kościołem Wolnych Chrześcijan, jest Gary De-Velder. Wspólnie z grupą współpracowników niesie pomoc osobom niepełnosprawnym w wielu krajach Europy, udostępniając im bezpłatnie używane wózki inwalidzkie. Na Zaolziu członkowie fundacji przybyli w asyście współpracującego z nimi pastora Eugeniusza Trzcionkowskiego z Rybnika; w jego

gestii jest region Polski południowej. Właśnie E. Trzcionkowski skontaktował się w tej sprawie z Jerzym Steblem – pastorem Zboru Stanowczych Chrześcijan w Wędrzynie. – *Od razu zwróciłem się do dyrektorów DPS oraz znajomych, którzy widzą w swoim otoczeniu osoby z ograniczoną zdolnością poruszania się. W przyszłym roku chcielibyśmy uzyskać podobne wózki dla niepełnosprawnych dzieci* – powiedział naszej gazecie J. Stebel.

Jeden z 15 wózków inwalidzkich otrzymała między innymi Ewa Drozdowa z DPS w Trzyniecu Sośnie.

Tylko w Konsulacie

Dokończenie ze str. 1

Kiedy najpóźniej można dokonać zgłoszenia?

Zgłoszenia można dokonać najpóźniej w 5. dniu przed dniem wyborów do Sejmu i Senatu, a w przypadku wyborów prezydenckich najpóźniej 3. dnia przed dniem wyborów. Na żądanie osoby uprawnionej zmieniającej miejsce pobytu konsul na podstawie spisu wydaje zaświadczenie o prawie do głosowania w miejscu pobytu w dniu głosowania, w tym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

W których godzinach i gdzie przebiegnie głosowanie?

Głosowanie w obwodach głosowania utworzonych za granicą zarówno w wyborach do Sejmu RP i Senatu RP, jak i w wyborach Prezydenta RP (w pierwszym oraz ewentualnie w ponownym głosowaniu), odbędzie się w lokalu obwodowej komisji wyborczej w ciągu jednego dnia, bez przerwy, między godziną 6.00 i 20.00. Lokal Obwodowej Komisji Wyborczej nr 34 mieści się w siedzibie Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie. W tych wyborach nie będą zorganizowane Komisje ani w Brnie, ani w Czeskim Cieszynie. (mro)

Ciekawostki

Już nie blondynki

Mężczyźni najwyraźniej nie wolą już blondynek – przynajmniej w Wielkiej Brytanii. Badania przeprowadzone na londyńskim City University wykazały, że większość współczesnych mężczyzn poszukuje u partnerki inteligencji i wyrafinowania, które to cechy najbardziej kojarzą się z brunetkami. Z badań wynika, że aż 51 proc. ankietowanych mężczyzn uważa ciemnowłose kobiety za bardziej atrakcyjne.

Praca albo nadwaga

Akcja odchudzania funkcjonariuszy przeprowadzona niedawno przez tajlandzką policję zakończyła się sukcesem – od czerwca puszczyli policjanci zrzucili łącznie aż 567 kilogramów, czyli średnio po 7 kilogramów na osobę. Program odchudzający obejmujący ponad 80 funkcjonariuszy, rozpoczął się od rutynowej kontroli lekarskiej, która wykazała, że połowa pracujących w drogówce policjantów ma zbyt wysoki poziom cholesterolu

oraz cierpi na skazę moczanową. Najbardziej otyli funkcjonariusze otrzymali ultimatum: praca albo nadwaga. Po wielu tygodniach diety i ćwiczeń dzielni policjanci zrzucili wspólnymi siłami ponad pół tony zbędnego tłuszczu, co zostało wynagrodzone premią pieniężną przeznaczoną na zakup nowych, mniejszych mundurów.

Najdroższy pączek świata

Lokalna stacja radiowa Mix 96.5 Studios w Houston w Teksasie wystawiła na aukcji najdroższego pączka świata – z ceną wywoławczą 5 tys. dol. Wycytowana kwota zostanie w całości przekazana Amerykańskiemu Czerwonemu Krzyżowi na pomoc ofiarom niedawnego huraganu Katrina. Zwycięzca aukcji będzie mógł wziąć udział w audycji „Roula and Ryan Show” nadawanej na żywo. Aukcja jest organizowana wspólnie z organizacją MissionFish, która specjalizuje się w wykorzystaniu nowoczesnych technologii do

finansowania organizacji non-profit. Aukcja jest jedną z kilku tysięcy, jakie pojawiły się na eBay w celu zebrania funduszy na pomoc ofiarom kataklizmu – od zegara ściennego z ceną wywoławczą 1 centa po parcelę w Hot Springs Village za 5800 dolarów.

Autokar dla... pijanych

Nie policja i nie karetka tylko alkobulans będzie „oczyszczał” ulice Łodzi z podchmielonych obywateli. O tym, czy takie osoby trafią do domu, czy może do izby wytrzeźwień będzie zależało od decyzji służb miejskich i samych upojonych. Zdaniem władz takie rozwiązanie pozwoli odciążyć pogotowie i policję – służby, które zamiast jeździć do poważnych wypadków często były zmuszone zajmować się nietrzeźwymi. Tu potrzebne jest wyjaśnienie – alkobulans nie będzie dla każdego podpity obywatela. Z jego usług nie będą korzystać mocno pijani – „leżaki”, czy agresywni – „szarpaki”, a jedynie lekko pod-

Infobox w szpitalu

TRZYNIEC (wak) – W holu Szpitala Trzyniec zainstalowano kiosk multimedialny, tzw. infobox. Zawiera nie tylko dane o godzinach przyjęć w poszczególnych gabinetach lekarskich, numery telefonów lekarzy trzynieckiej placówki zdrowia, ale także rozkład jazdy. Ponadto na stronach internetowych można znaleźć adresy niektórych instytucji w województwie morawsko-śląskim.

chmieleni – „bujaki”, bo tych zdaniem władz miasta jest najwięcej. „Alkobulans” ma przypominać karetkę ze skromnym wyposażeniem i łatwym w utrzymaniu czystości wnętrzem. Na razie nie wiadomo, ile będzie kosztować przejażdżka takim wehikułem

Przeszkadzają duchy

Właściciele japońskiej restauracji nie chcą zaadaptować lokalu wynajętego w amerykańskim mieście Orlando, gdyż twierdzą, że jest on nawiedzony. „Trafiłszy na kilka zeznań świadków, którzy widzieli w nocy duchy w tym lokalu” – powiedział gazecie „Orlando Sentinel” prawnik reprezentujący założycieli restauracji. Właściciel nieruchomości, która kiedyś pełniła funkcję stacji kolejowej, zaproponował nawet, że opłaci usługi egzorcysty. Ponieważ najemcy nie chcą zapłacić czynszu ustalonego w umowie, właściciel lokalu żąda od nich 2,6 mln dolarów odszkodowania.

DNI OTWARTE W KUŹNI ARTYSTYCZNYCH I SPORTOWYCH TALENTÓW

Znają sposoby na nudę

Jedną z największych w powiecie karwińskim instytucją kształcącą i rozwijającą dziedzicę i młodzieżowe talenty – Dom Dzieci i Młodzieży „Juventus” organizuje Dni Otwarte Drzwi. W dniach od 12 do 14 września w godz. 15 - 19 będzie można zwiedzić pracownie, ale także porozmawiać z prowadzącymi w tej placówce zajęcia instruktorami oraz młodymi ludźmi, którzy już pracują w poszczególnych kółkach zainteresowań.

– Specyfika naszego Domu to przenikanie i uzupełnianie działalności artystycznej, naukowej i sportowej, co daje szansę na pełny, nieskrępo-

Zdjęcie archiwum DDiM

Kółkiem sportowym, które cieszy się ostatnio powodzeniem, jest łucznictwo.

Szanowny Panie Profesorze!

Z całym szacunkiem, którym Pana darzę, w sprawie wizyty cesarza Niemiec w Cieszynie nie zgadzam się z Panem. Pan twierdzi, że Wilhelm II w Cieszynie nigdy nie był, ja natomiast jestem przekonany, iż w okresie pierwszej wojny bawił tutaj nawet kilkakrotnie. Oprócz tego, że wspomnianą informację zaczerpnąłem od historyka Muzeum Ziemi Cieszyńskiej w Cz. Cieszynie Petra Becka, to w książce „Cieszyn-Czeski Cieszyn na starych widokówkach i fotografiach”, wydanej w roku 1999 przez wydawnictwo WART, można na stronie 137 m.in. natrafić na zdjęcie wspomnianego monarchy i to nigdzie indziej, jak właśnie na zamku cieszyńskim. Obok fotografii jest zamieszczony następujący tekst:

Cesarz Niemiec Wilhelm II oraz arcyksiążę Fryderyk na zamku w Cieszynie. W latach 1914-1917 w Cieszynie rezydował naczelny sztab armii austriackiej, co miało ułatwić prowadzenie wojny wspólnie z Niemcami, których sztab rezydował w Pszczynie. Z tego powodu często bywali w Cieszynie najwyżsi dowódcy wojskowi. (1915 r.)

Oprócz tego, szperając w czwartek w Ośrodku Dokumentacyjnym Kongresu Polaków, natrafiłem na książkę

z roku 1930 pióra Klemensa Matusiaka „Walki o Ziemię Cieszyńską w latach 1914 – 1920”. Matusiaka uważam za jak najbardziej wiarygodne źródło. Urodzony w 1881 r. w Bulowicach koło Oświęcimia przeniósł się w 22 lata później na Śląsk Cieszyński, obejmując posadę nauczyciela w trzanowickiej szkole. Obowiązki te wykonywał do 1914 r., kiedy został jako oficer rezerwy powołany do wojska. Na przełomie października i listopada 1918 r. stanął na czele grupy oficerów, dokonując bezkrwawego przewrotu wojskowego w austro-węgierskim garnizonie cieszyńskim, podporządkowując go Radzie Narodowej Księstwa Cieszyńskiego. Z powodów zdrowotnych nie został wysłany na front, większość czasu w okresie wojny spędzał więc w Cieszynie. W jego już wspomnianej książce jest na stronie 54 napisane:

Cesarz Wilhelm przybył kilka razy do Cieszyna, tym więcej, że z Pszczyny, gdzie była siedziba sztabu pruskiego, do Cieszyna droga wynosiła zaledwie kilkadziesiąt kilometrów. Choć przyjeżdżał jego sztab nie podawał najczęściej ludności cywilnej do wiadomości, ta była o tym zawsze poinformowana,

choćby na sposób gęsto na ulicach zastawionych „tajnych” agentów, tajnych, bo ich całą ludność znała. Wilhelm zjawiał się zawsze ze zwykłym sobie tupetem, czym różnił się zupełnie od austriackiego feldmarszałka. Po paru godzinach pobytu powracał do swego sztabu.

Ponieważ jak stwierdza Matusiak: *Cesarz Wilhelm przybył kilka razy do Cieszyna, nie jest więc wykluczone, że pojawił się tutaj również w 1916 r., tak jak to napisałem w swym artykule „Od Cesarskiej po ulicę Główną”, zamieszczonym w „Głosie” z 3 września.*

Natomiast Karol, który miał zawitać do Cieszyna 3 listopada 1916, nie mógł być jeszcze w tym czasie ostatnim cesarzem Monarchii Austro-Węgierskiej, ponieważ sędziwy Franciszek Józef I wówczas jeszcze żył! Zmarł wprawdzie w niecałe trzy tygodnie później, a konkretnie 21 listopada tegoż roku, jednak do ostatnich chwil starał się wypełniać swe cesarskie obowiązki. Jego następcą zasiadł na tronie Habsburgów dopiero po jego śmierci i dopiero wtedy przybrał imię Karola I. Przedtem nazywał się Karol Franciszek Józef.

Z wyrazami szacunku

CZESŁAW GAMROT

wany rozwój młodego człowieka. DDiM jest miejscem niekonwencjonalnych przedsięwzięć rozwijających zainteresowania i talenty. Bardzo szeroka formuła programowa, otwarcie na dokonujące się zmiany i aktualne potrzeby powodują, że jest to placówka w pełni żywa i użyteczna. Dzieje się tak, nie tylko za przyczyną doświadczonych kadry nauczycielskiej i instruktorskiej, lecz również dzięki współpracy rodziców i zaprzyjaźnionych instytucji. Zasadą naszej działalności jest dobrovolność. Nie uznajemy żadnych nakazów – mówi dyrektor Bronisław Drobny.

Z pracowni, warsztatów, zajęć sportowych korzysta w ciągu roku szkolnego ponad 1200 dzieci i młodzieży. To rzesza zdolnych, chętnych do zdobywania nowych umiejętności młodych ludzi. – Dla każdego mamy jakąś ofertę. Proponujemy zajęcia w działach nauki, sportu i turystyki, a także tanecznym, muzycznym oraz plastycznym. Zwracamy uwagę na to, czym interesuje się młodzież, i unowocześniamy zajęcia. Chociaż „Juventus”

jest placówką młodzieżową, ma również kilka propozycji dla dorosłych, są to m.in. kursy tańców orientalnych i towarzyskich oraz pracy z komputerem – informuje Martina Klużakowa.

W karwińskiej placówce można się więc nauczyć m.in. rękodzieła artystycznego, malarstwa i rysunku, szycia, gry na flecie, tańca, modelarstwa i majsterkowania, a także języka angielskiego. Od lat wielką popularnością cieszą się kółka turystyczne, które organizują wiele rajdów i wycieczek w najciekawsze i najpiękniejsze miejsca, zarówno w najbliższej okolicy jak i w rejonie górskie, oraz kółka sportowe. Z tych ostatnich szczególnie zainteresowaniem cieszą się sekcje judo, kick boks i taekwondo, a także kultury styki oraz aerobiku.

DDiM „Juventus” jest także organizatorem wielu imprez o zasięgu ogólnokrajowym i międzynarodowym. Samą zaś placówkę reprezentują godnie mażoretki, kluby taneczne „Intro” i „Nocola’s Dance” oraz grupy sportowców.

WANDA KULA

Występy mażorettek z „Juventusa” można podziwiać nie tylko w kraju, ale także za granicą.

BIBLIOTEKA REGIONALNA W KARWINIE, STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ POLSKIEJ KSIĄŻKI I „GŁOSU LUDU” ZAPRASZAJĄ DO UDZIAŁU W ANKIECIE

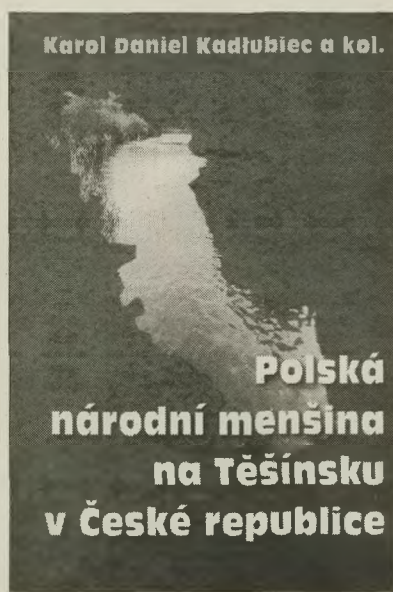
»Książka Zaolzia«

„Polska národní menšina na Těšínku v České republice (1920-1995)” – publikacja przygotowana przez zespół autorów pod redakcją Karola Daniela Kadłubca została wydana w 1997 roku na Uniwersytecie Ostrawskim w nakładzie 700 egzemplarzy. Publikacja ta mogła ujrzeć światło dzienne dzięki programowi dotacyjnemu Agencji Grantowej Republiki Czeskiej. Program badawczy był prowadzony przez trzy lata i miał na celu opracowanie dziejów polskiej mniejszości narodowej na lewym brzegu Olzy w okresie 1920-1995 r. Publikacja została przygotowana z myślą o tych czeskich czytelnikach, którzy są zainteresowani historią, dniem dzisiejszym i dorobkiem polskiej grupy narodowej na Śląsku Cieszyńskim w Czechach.

Praca jest pierwszym tego rodzaju opracowaniem w języku czeskim podającym szeroki zakres wiedzy o historii, życiu społecznym i kulturalnym polskiej grupy narodowej na Zaolziu. Mimo że każdy z artykułów zasługiwałby na osobne opracowanie monograficzne, zgromadzenie ich w zwiezłej formie artykułów w jednej pracy naukowej daje czytelnikowi możliwość zapoznania się z historią i dniem dzisiejszym Zaolzia.

Kolejno omawiane są zagadnienia historyczne i gospodarcze – Stanisław Zahradnik, demograficzne – Tadeusz Siwek, socjologiczne – Halina Rusek, językowe – Halina Bogocz. Życie religijne, organizacje społeczne i stowarzyszenia przedstawił Władysław Josiek a szkolnictwo Zanon Jasiński. W bloku poświęconym kulturze rozdziały opracowali: książka i czytelnictwo Helena Legowicz i Halina Molin, muzyka i śpiewactwo – Józef Wierzoń, teatr – Aleksandra Humel, literatura – Edmund Rosner, sztuka – Witold Iwanek oraz kultura ludowa – Karol Daniel Kadłubiec.

Po czeskim wydaniu książki noszono się z zamiarem wydania polskiej wersji tej publikacji, niestety nie udało się zgromadzić środków finansowych na realizację tego zamierzenia.

Wapiski z południa

FELIETON RENATY PUTZLACHER

Andrzej Wajda jakiś czas temu podjął starania, by z okazji zbliżającej się 25. rocznicy podpisania porozumień sierpniowych kilkunastu polskich reżyserów nakręciło swoją krótką opowieść dotyczącą powstania Solidarności, zmian, które zapoczątkowała i tego, co przetrwało z idei ruchu do dziś. Podobny pomysł zrodził się wcześniej, po ataku na World Trade Center, kiedy to jedenastu światowej sławy twórców filmowych przedstawiło film „11.09.01”. Polski projekt „Solidarność, Solidarność”, który mogliśmy obejrzeć niedawno na ekranach TVP, był równie niejednorodny pod względem stylistyk i poetyk, a przy tym przejmujący. Każdy z trzynastu reżyserów biorących udział w tej wielopokoleniowej manifestacji pokazał swoją fabularną lub dokumentalną etiudę, nawiązującą do sierpniowych wydarzeń.

Ruch „Solidarności” niósł ze sobą, jak na ruchy rewolucyjne przystało, projekt lepszego urzędnika świata. Jak pięknie brzmiały w ustach jego przywódców hasła wolności, demokratyzacji i przemiany drogą pokojową. I jak smutne jest aktualne pytanie zadane ojcu przez jego synów w krótkim filmie Ryszarda Bugajskiego: „Tato, gdzie jest teraz twoja Solidarność?” A ojciec przyznaje, że dawne ideały zostały zszargane, a on czuje się w tej wywalczonej, wolnej Polsce przegrany. Robert Gliński w filmie „Krajobraz” pokazuje Stocznnię Gdańską, miejsce mityczne, które nie wygląda tak, jak sobie wyobrażamy. Dziś to wymarła pustynia – chwasty, śmieci, rdza i hulający wiatr. W „Krótkiej historii jednej tablicy” Feliks Falk skróciło pokazuje historię Solidarności i przemian wielkich symboli, które trafiają w końcu do muzeum i lamusa historii. Andrzej Wajda próbuje wyjaśnić, dlaczego nie nakręcił kontynuacji „Człowieka z żelaza” zatytułowanej „Człowiek z nadziei”. W jego etiudzie zaskakuje Lech Wałęsa, człowiek-legenda, najpierw wynoszony pod niebiosa przez rodaków, a potem oskarżany i

skonfliktowany ze swoimi dawnymi współbojownikami. Zapytany co zrobić, żeby po pokoleniu rozczarowanych współczesnością „ludzi z marmuru i żelaza” przyszła pora na „ludzi z nadziei” mówi, że być może przydałaby się powtórka z dalekiej historii, gdy Mojżesz wodził Żydów przez czterdzieści lat po pustyni, by w miejsce ludzi walki, którzy pamiętali czasy zniewolenia, ludzi nie przygotowanych, żeby budować nowy ustrój, dominować zaczęło pokolenie, dla którego ważniejsza będzie przyszłość...

Najbardziej przejmująca jest jednak prosta, ludzka historia opowiedziana przez najmłodszą uczestniczkę projektu, Małgorzatę Szumowską. Jej film „Ojciec” jest historią Solidarności opowiedzianą z perspektywy dziewczynki, która w 1980 roku ma 7 lat, a w 2004 roku, gdy Polska staje się członkiem UE, jest już dorosłą kobietą. Dla jej ojca, dawniej zaangażowanego w działalność opozycyjną, zabrakło miejsca w nowym systemie, który miał być solidarny i sprawiedliwy. Rozczarowany, zapomniany i bezrobotny patrzy z rozżaleniem na córkę, która ma dobrą pracę, piękny dom i optymistyczne spojrzenie na świat. Kiedy jednak przyjrzymy się jej z bliska, widzimy pustkę, brak rodziny i przyjaciół, a przede wszystkim absencję idei, które nadawały sens życiu jej ojca-działacza. Przypominają się w tym momencie słowa piosenki Karla Kryla o tym, że rewolucjoniści zasiali, ale ktoś inny zbiera plony...

Nie zamierzam „moralizować” na temat tego, że historia się powtarza i że żyjemy w niepewnych czasach po przełomie, kiedy zburzono stary gmach, a nowego jeszcze nie zbudowano. I że klótnie na temat tego, czy winni są ojcowie czy dzieci, nie prowadzą do nikąd. Już nie będę, to mój ostatni raz. Odtąd już tylko o pogodzie i o kwiatkach. Czas nas uczy pogody, a życie przecieka przez dąb jak woda przez palce. Może więc po prostu szkoda słów... i życia.

Mój ostatni raz

PAŃSTWO FOLWARCZNI POLUBILI AFRYKAŃSKI DOM W Ghanie czas płynie inaczej

Oferty na spędzenie urlopu w tym kraju na próżno szukalibyśmy w katalogach biur podróży. Ghana, choć niewątpliwie ciekawy zakątek Czarnego Łądu, nie należy do hitów turystycznych. Ani mój rozmówca, Roman Folwarczny, nie wyjechał tam po to, by podróżować, ale na trzy lata przeprowadził się wraz z rodziną, żeby pracować. Reagując na ogłoszenie wewnętrzne firmy „Heldelberg Cement“, w której pracował w Niemczech, zaryzykował przenosiny w nieznane. Wrażeniami z Afryki podzielił się ze mną podczas wakacji spędzanych w Wierznolowicach.

– Początkowo myślałem o Nigerii, ostatecznie jednak wybór padł na Ghanę. To dawna kolonia brytyjska, tzw. Złote Wybrzeże, która jako pierwsza uzyskała niepodległość w marcu 1957 roku. Jej mieszkańcy mają opinię jednego z najsympatyczniejszych afrykańskich narodów. Dla Europejczyka są tam dobre warunki bytu. Zamieszkaliśmy w Takoradi, trzecim największym mieście Ghany, a zarazem jednym z głównych portów Afryki Zachodniej. Firma zapewniła nam, według przyjętego tutaj standardu dla pracowników zagranicz-

przyszło im przez te kilka lat żyć, stanowią Libańczycy. Opanowali oni handel, najczęściej hurtowy i detaliczny – luksusowy w dużych miastach oraz produkcję towarów konsumpcyjnych. Ghanę mają za swoją drugą ojczyznę, niektórzy już się tutaj urodzili. – Są również przybysze z Indii, są Polacy – jedna lekarka, ksiądz w Kintampo, siostry zakonne, a w Takoradi mamy znajomego pana Wojtkę. Początkowo, tak jak wielu Europejczyków, przyjechał tylko na kilka lat, a zrobiło się kilkanaście. Na marginesie trzeba za-

się nie tylko do tego... Afrykę albo się polubi, albo nie. Mieliliśmy zakodowany pewien panujący u nas stereotyp poglądów. Po pewnym czasie wiele z nich musieliśmy przewartościować. Brak chłodu i świeżości powietrza, ciężar wilgoci powodują szybkie męczenie się. Dla Murzyna nie ma takiej sytuacji, która byłaby warta większego wysiłku niż konieczny do podtrzymania procesów życiowych. W tym upale po prostu człowiek zużywa dużo energii na samo bycie. Murzyni nie mają wielkich wymagań, ogólnie są dużo mniej aktywni w pracy, ale nie ma się co dziwić. Ostatecznie banany wiszą na drzewie...

– Norma jest półgodzinne spóźnienie się na spotkanie robocze, a nawet 1 – 2 godzinne spóźnienie na wieczorną imprezę lub kolację – uzupełnia spostrzeżenia żony pan Roman. – Dla człowieka przyzwyczajonego do europejskiego stylu pracy tutejsze zasady są początkowo bardzo trudne do zrozumienia. Ghańczycy spóźnienie tłumaczą, według własnej logiki, odległością. Jeśli ktoś mieszka najdalej ze wszystkich, to przecież nie może zdążyć na czas...

Spóźnienie nie przynosi ujmy, ale za to bardzo ważną sprawą jest zachowanie twarzy w każdej innej sytuacji. Nie wolno np. okazać zdenerwowania, bo to wielki blamaż. Przecież Afrykańczycy się nie spieszą, mają dużo czasu, nie ma potrzeby się denerwować...

Pani Irena przytakuje: – Nie wszędzie na świecie czas płynie jednakowo. Afrykańska odmiana czasu to dla Europejczyka osobiwość trudna do zrozumienia. Na pytanie „kiedy?” każdy odpowiada tu „niebawem”, co oznaczać może za godzinę, za pół dnia, jutro... Nie mają też tubylcy poczucia przestrzeni. Wszystko jest „niedaleko”. Nie znają naszych stresów. Są zadowoleni i szczęśliwi.

Nastroj ten widocznie udziela się każdemu, kto z nimi obcuje. Państwo Folwarczni robią wrażenie niezwykle zadowolonych i zrównoważonych. Przyznają, że afery polityczne i gospodarcze wcale nie zaprzatają ich myśli, a tempo życia znacznie zwolniło. Nie wszystko jednak jest takie proste i piękne. Życie w Ghanie ma też swoje problematyczne strony. Trzeba być bardziej kreatywnym w zdoby-

W trakcie pertraktacji trzeba za każdą cenę zachować twarz. Nikt nie może przegrać. Pan Roman Folwarczny musiał przyjąć i opanować te zasady.

jest „kente” – 3 metrowy pas owijany wokół ciała. Murzyni lubią ubierać się kolorowo i bogato. Fryzury modnie, nawet z niższych warstw, zmieniają co kilka dni. Na fryzjera gotowe są wydać ostatnie niemalże pieniądze. Modne są wplatane warkoczki, wstążki, koraliki. Normalne ciuchy można kupić w sklepie z używaną odzieżą. Nowe są dużo droższe niż w Europie.

Kuchnia afrykańska nie jest dla Europejczyka ciekawa. Podobno wszystko mieszane jest i ugniātane w jedną papkę o niezbyt nęcącym kolorze i smaku. Największym przysmakiem są małpy i kozy, a do wszystkiego dodawane są bardzo ostre przyprawy.

Dzieci moich rozmówców są jeszcze małe. 5-letni Artur spędził w Afryce już dwa lata, doskonale mówi po angielsku, ponad rok chodzi tutaj też do szkoły (uczniowie przyjmowani są do „zerówki” od 4 roku wieku, szkoła posiada akredytację brytyjskiego systemu edukacyjnego). Jak twierdzą rodzice, dla niego tam jest prawdziwy dom. W Europie denerwuje go zwykła potrzeba ubierania grubszych rzeczy. Wiktoria ma dopiero roczek i jest jej obojętne, czy tuł ją białe czy czarne opiekunkę ręce. Oboje kochają piasek plaży i cztery rodzinne psy. Przyzwyczajeni są do przestrzeni i wolności.

Tutejsze społeczeństwo wysoko ceni sobie rodzinę. Średnio liczy ona 2 – 4 dzieci wśród wyżej wykształconych, a do 7 w pozostałych kręgach społecznych. W Ghanie praktycznie nie ma sierot, a jeżeli są, to troszczą się o nie wujkowie i ciocie. Na wybrzeżu nie ma głodu, nie ma dzieci ulicy. Du-

tem trumna powędrowała do kościoła i na cmentarz, po czym rozpoczęła się uczta i tańce.

Kraj jest raczej chrześcijański, są tu muzułmanie, z dziesięć różnych kościołów. Boże Narodzenie w Ghanie to cały dzień spędzony w kościele. Muzyka jest ważną częścią nabożeństw. Muzyka i taniec towarzyszą Ghańczykom wszędzie. Nikogo nie dziwi, że często tańczą tu ze sobą dwaj mężczyźni. – Nawet na wieczorkach w europejskiej firmie raz kolega poprosił mnie do tańca... – potwierdza pan Roman. – To normalne, że mężczyźni, idąc ulicą, swobodnie trzymają się za ręce i nie należy doszukiwać się w tym geście niczego więcej, jak koleżeństwa. Zwracając się do siebie „bracie, siostrze”. Na początku zdziwiliśmy się, ile to każdy ma rodzeństwa...

Poznać każdy obcy kraj trzeba nie tyle w miastach, co na wsi. Stolica Accra nie posiada co prawda wieżowców tak charakterystycznych dla innych metropolii, ale centrum nie odbiega swoim wyglądem od zwykłych miast. Dopiero na obrzeżach widać różnice. Lepione małe domki to prawdziwe oblicze Ghany. Jeszcze większe wrażenie robią prymitywne osady wiejskie z domami z gliny i bambusa, gdzie nadal spotkać można szamanów leczących ziołami wszelkie dolegliwości. Do szpitali jest daleko. Te na europejskim poziomie znaleźć można tylko w stolicy, na skomplikowane zabiegi lepiej lecieć od razu do Europy. Lecznictwo polega tu na tym, że im więcej lekarstw, tym lepiej, a antybiotyk dobry jest na wszystko!

Dzisiejsza Ghana to kraj demokratyczny, ale nadal rozwijający się. W miarę bogaty, jak na afrykańskie warunki, dzięki kopalniom złota. Nawet otwiera się nowe złoża. Państwo to jest też największym producentem kakao na świecie. Liczy się eksport rud manganu i boksytu, drewna, który jednak z roku na rok maleje. Znacząca jest uprawa kawy, kukurydzy, orzeszków ziemnych, palm oliwnych i kokosowych. Pomimo to, acz niepodległa, Ghana stale pozostaje gospodarczo uzależniona od pomocy instytucji międzynarodowych.

W Ghanie nie ma klasycznego safari jak w Kenii, ale są parki przyrodnicze, które można zwiedzać. Nie trzeba obawiać się dzikich zwierząt, ani dokuczliwych owadów. Są jednak komary i grozi malaria, trochę dają się we znaki również mrówki. Niebezpieczeństwo w postaci złośliwych larw cyzha w słodkich wodach jezior.

Podróżowanie po Ghanie możliwe jest samochodem, są też dobrej jakości autobusy pozamiejscowe. Dla mniej zamożnych przeznaczone są pojazdy tro-tro. To minibusy, najstarsze i najgorsze, jakie można sobie wyobrazić. Jeżeli taki tro-tro wpadnie do rowu, to już najczęściej zostaje w nim na zawsze. Wraki lamują drogę do Takoradi. W miastach kursują taksówki, klasyczna sieć autobusów miejskich jest dopiero w zarodku. Dla porównania, przejazd taksówką kursującą między ustalonymi punktami wychodzi na 4 Kc, taksówka na życzenie kosztuje w Takoradi ok. 30 Kc.

Do Ghany najlepiej wybrać się w porze sucha, która trwa od października do marca.

BARBARA GLAC

Pani Irena z córeczką Wiktorią podczas odwiedzin w szkole, do której uczęszcza syn Artur.

nych, zagospodarowany dom ze stróżem i pomocą domową. To spokojny kraj, kary za wykroczenia są tu wysokie, złodziejaskami rzadko są tubylcy, prędzej przyjeźdźni, kobieta może bez obaw poruszać się sama poza domem. Funkcja stróża nie polega na pilnowaniu bezpieczeństwa, a raczej na otwieraniu i zamykaniu bramy wjazdowej. Chodzi chyba bardziej o zapewnienie pracy tubylcom, pokazanie pewnego statusu. Dom jest niezwykle przestronny, posiada oczywiście klimatyzację i widok na Ocean Atlantycki. Olbrzymie fale i dzika plaża nie pozwalają jednak na kąpiele tuż koło domu. Prawdziwej plaży trzeba szukać w okolicy – opowiada pan Roman.

Afryka to specyficzna przyroda, klimat, kultura, obyczaje. Zastana rzeczywistość może nie raz zaskoczyć przybyszów. Opracowań na temat Ghany jest niewiele, sporadyczne informacje, jakie można u nas zdobyć, sprowadzają się raczej do faktów geograficznych. Pan Roman przyznaje, że tak trochę wyjeżdżał w ciemno. – Nasza wiedza o Afryce była początkowo znikoma, kształtowały ją programy telewizyjne o lwach w Kenii czy walkach ulicznych na Wybrzeżu Kości Słoniowej. Daleka była od prawdziwego obrazu kontynentu. Trochę przybliżyły nam go opowiadania teścia z podróży do Kongo, zrozumieć afrykańską kulturę pomogła nam książka Ryszarda Kapuścińskiego „Heban”, którą gorąco polecam.

Pan Roman i jego żona Irena nie żałują podjętej decyzji. W towarzystwie innych Europejczyków, przeważnie z Holandii i Francji, jak również współpracowników z cementowni (także m.in. Niemiec, Brytyjczyk, Norweg), w których znalazł nowych przyjaciół, doświadcza niezwykle ciekawych przeżyć, spędza niewątpliwie ciekawy okres swego życia. Długotrwały pobyt w obcym kraju, na odmiennym kontynencie, w międzynarodowym towarzystwie, wymaga dużej tolerancji, uczy zrozumienia.

Poza Ghańczykami najliczniejszą grupę w społeczeństwie, w którym

znaczyć, że naszą cementownię w Takoradi zbudowała w latach 50. polska firma z Krakowa! W Akkarze i Takoradi jest też kilku Czechów i Słowaków. Najbardziej znanym jest pan Karel, były pilot wojskowy. Latał samolotem nawet z prezydentem Ghany! Osiedli tutaj na stałe.

Afryka była boleśnie doświadczana przez historię. Do pierwszych kontaktów Czarnego Łądu i Europy doszło pod koniec XV wieku. Wzajemne stosunki układały się w miarę pomyślnie dopóki opierały się na handlu złotem, kością słoniową i przyprawami. Potem przez trzy stulecia pustoszyli kraj biali handlarze niewolników. W drugiej połowie XIX wieku celem inwazji stało się wydarcie Afryce jej bogactw naturalnych. Cały okres kolonialny to wyzysk gospodarczy i wyobcowanie kulturowe. Ani przez chwilę nie zapisaliśmy się tutaj złotymi literami, a jednak czarni mieszkańcy są przyjaźnie nastawieni do białych. Bardzo dużo jest małżeństw mieszanych. Wśród murzynek panuje podobno nawet tak trochę moda na białego męża, dla niektórych to nawet życiowy cel. Najczęściej załapują się Brytyjczycy i Francuzi.

– Im bardziej mieszane towarzystwo, tym wzajemne kontakty są bliższe i bardziej przyjazne. Możemy porównywać, gdyż wcześniej przez trzy lata żyliśmy w Niemczech. Tam stosunki były bardziej powierzchowne. Tutaj mamy o wiele więcej przyjaciół. Należymy do klubu towarzyskiego „Saddle Club”. W jego ramach spotykają się panie na robótkach ręcznych i rozmowach, organizowane są spotkania, uroczystości i zabawy dla dzieci. Jest do dyspozycji basen i klub golfowy. Żeby stać się członkiem takiego klubu, trzeba zyskać rekomendację dwu osób już tam należących, zazwyczaj ktoś z firmy wprowadza nowych pracowników – kontynuuje pan Roman, a jego żona dodaje:

– Rzeczą, którą najbardziej doceniamy na początku był klimat pod równikowy: ciężkie, wilgotne, gorące powietrze. Ale już przyzwyczailiśmy

Mieszkańcy wioski Kintampo żyją w trudnych warunkach, ale pomimo to czują się szczęśliwi.

waniu żywności i rzeczy codziennego użytku. Trzeba wiedzieć, gdzie kupić mięso, gdzie jarzyny. Tylko owoców wszędzie jest pod dostatkiem. Na śniadanie zjadają więc najczęściej ananasy i papaje. W stolicy, Aktrze, można oczywiście zdobyć wszystko. Państwo Folwarczni nie lubią jednak nadmierne zatłoczonych, tamtejszych jezdni. Jeżdżą jednak do rzeźnika, Czecha, gdzie składają terminowe zamówienie na wędliny. Zakupy robią najczęściej na cały miesiąc. W przydomowym ogródku hodują własne warzywa. W ubraniu, ze względu na koszty, zaopatrują się podczas pobytu w rodzinnym kraju, który odwiedzają mniej więcej dwa razy w ciągu roku. Wystrzegają się jednak czerwonych rzeczy. Nie wstydzą się w obyczaje nosić kiedys i takie, ale okazało się, że to kolor żałoby... stosowny na pogrzeb, albo na protest. Ghańczycy noszą tradycyjne ubrania. Charakterystycznym strojem

zą wagę przykładają się do wykształcenia. Rodzice nawet biorą kredyty, by umożliwić swoim pociechom odpowiednie studia.

Największym wydarzeniem rodzinnym nie są, jak u nas urodziny czy ślub, ale pogrzeb. Zaprasza się minimum sto osób, a uroczystość z wielką pompą obchodzona jest przez trzy dni. Dzieci zmarłego muszą zadbać, by pogrzeb był odpowiednio wystawny, inaczej narażają się na odrzucenie przez pozostałych krewnych. Często biorą nawet pożyczki, by sprostać temu zadaniu. – Byłem na takim pogrzebie – mówi pan Roman. – W piątek wystawiono ciało zmarłego i wszyscy przystuchali go obejrzeć. Właściwy obrządek miał miejsce w sobotę w domu zmarłego. Na dziedzińcu ustawiono krzesła i głośniki. Cały czas huczała głośna wesoła muzyka. W ponad 30- st. upale, w garniturach, przy tym dudnieniu trudno było wytrzymać. Po-

Fot. z archiwum p. Folwarcznych

KINOMANI POŻEGNALI LATO W TRZYŃCU

Jak tam po festiwalu?

Rok temu, w trakcie XII Cierlickiego Lata Filmowego, przeprowadzono wśród widzów ankietę. Jej respondenci wypowiedzieli się na temat imprezy bynajmniej nie tylko pochwalnie. Choć nie brakło słów uznania, przeważały jednak opinie, że impreza znalazła się na etapie, kiedy przyjęta formuła powoli się wyczerpuje. Impreza spowszedniała, nie nęci już świeżością pomysłu i, w silnej konkurencji ciągle rosnącej liczby przeglądów i festiwali, nawet dla bywalców przestaje być najważniejszą.

Widzowie stwierdzali, że należy się zastanowić, dokąd ruszyć z tego martwego punktu, co zmienić, by Filmowe Lato w końcu nie znalazło się w kropce.

Rada wykonawcza Klubu Kultury – organizatora festiwalu – podjęła kilka decyzji o zmianach. Najważniejsza dotyczyła zmiany miejsca: Filmowe Lato przeniesiono z Cierlicka do Trzycia.

nigdzie...). Trzyńczanie ostrzegali: – *Tutaj od lat do klubu filmowego chodzi parę osób, a na głośnym czeskim filmie premierowym było ostatnio 17 widzów. Mieszkańcy okolicznych gmin stwierdzali, że Trzyniec jest ko-*

Na widowni Trzyńckiego Lata Filmowego obok członka jury, rektora bratysławskiej szkoły filmowej, Ondřeja Šulaja, siedzi reżyser filmu „O dwe slabiky pozadu” Katarína Šulajová (prywatnie córka Jurora).

Znad zapory pod hutę

Przyczyn przenosin było sporo, w tym również organizacyjno-techniczne. Cierlickie kino „Svoboda” z widownią na 200 osób przy projekcjach hitów pękało w szwach. Trzyńcecki „Kosmos” pomieści trzy razy więcej osób. W dodatku w pobliskim domu kultury „Trisia” znalazło się miejsce dla zaplecza festiwalowego, a kilka kroków dalej, w hotelu „Steel”, jest baza noclegowa zdolna pomieścić wszystkich zainteresowanych. Po doświadczeniach z koniecznością szukania dla gości i obsługi imprezy noclegów poza Cierlickiem rozwiązanie to było wielkim plusem.

Jak to zwykle bywa, nie brakło mal-kontentów odradzających przenosiny. Już miesiąc przed imprezą odzywały się głosy: – *Do Cierlicka bym poszedł, do Trzycia nie.* (Okazało się, że osoby, które tak mówiły, w końcu nie poszły

jarzony bardziej z miejscem pracy niż z kulturą i spędzaniem wolnego czasu. Są to, rzecz jasna, stereotypy myślowe – nie do końca prawdziwe, za to najtrudniejsze do przełamania.

Ogromna sala „Kosmosu” na niektórych filmach rzeczywiście świeciła pustkami, organizatorzy obliczyli, że w sumie trzyńceckie seanse obejrzało ponad 3 tysiące widzów. Czy to dużo, czy mało, to rzecz względna. Jest to liczba porównywalna z przeciętną frekwencją w Cierlicku.

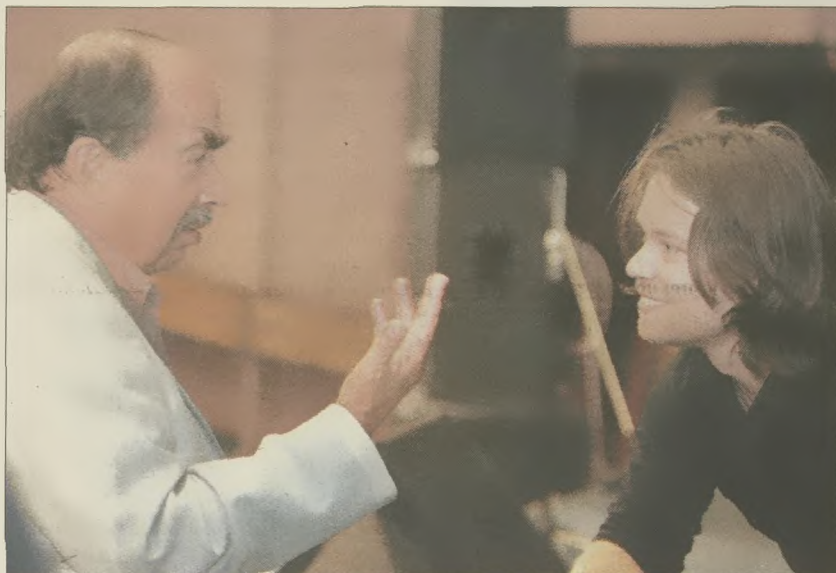
Oficjalni goście imprezy, m.in. tacy bywalcy, jak przedstawiciel wydziału kinematografii Ministerstwa Kultury RC, Richard Flala, dyrektor Słowackiego Instytutu Filmowego Peter Dubek czy przewodniczący międzynarodowego jury prof. Andrzej Werner z Polskiej Akademii Nauk, ocenili przenosiny pozytywnie. – *To miejsce ma ogromne możliwości – podkreśla-*

Program to podstawa

Polska, czeska i słowacka kinematografia, retrospektywa, hity sezonu i konkurs debiutów reżyserskich. Taki schemat tworzy od lat szkielet programu imprezy. W poszczególnych rocznikach dołączano do tej podstawy dokumenty, etiudy studenckie, filmy off-owe, pokazy specjalne filmów węgierskich... Z czasem najsłynniejsze nazwiska reżyserów zaczynały być powoli jakby wyeksploatowane. Na tegorocznej imprezie organizatorzy postawili w dziale retrospekcji nie na osoby, tylko na gatunek. Widzowi zaproponowano kolekcję komedii sprzed lat.

„Chwyt pod publiczkę” – oceniła ten krok programowy prezenterka ostrawskiej telewizji. W rzeczywistości jednak okazało się, że część prezentowanych komedii jest już zbyt ograna w telewizji, a część po prostu nic nie mówi młodszemu kinomanom. Niemniej, był to niewątpliwie krok w dobrym kierunku. Dobrze przygotowana retrospektywa gatunków mogłaby otworzyć przed festiwalem ciekawą perspektywę programową na kilka najbliższych lat.

Pozostałe dwie sekcje sprawdziły się podobnie jak w latach ubiegłych.

Richard Krajčo, frontman zespołu „Kryštof”, rozmawia z rektorem łódzkiej szkoły filmowej, Jarzym Woźniakiem.

Prezentacja debiutów reżyserskich to jakby „wartość dodana” Lata Filmowego. Wiele debiutów pokazywanych na festiwalu zdobywało późniejsze laury i międzynarodowe uznanie, ale nawet te filmy, które nie były najwyższej ocenione, świadczą zawsze wymownie o aktualnym stanie i perspektywach rodzimych kinematografii.

razu dodam, że jest to równocześnie film o poszukiwaniu, o miłości. Nie chcieliśmy zrobić typowego filmu interwencyjnego, dlatego przemoc powinna być raczej tłem.

Mówiąc w liście mnogiej ma pani pewnie na myśli autora scenariusza, Wojciecha Kuczoka, laureata nagrody „Nike” za Książkę „Gnój”.

Zgadza się. Dodam jednak, że „Pregi” nie są adaptacją „Gnoja”, ale opierają się na kilku utworach Kuczoka. Pierwszą inspiracją było dla mnie jego opowiadanie „Diabeł”. Mówiąc „my” miałam też na myśli operatora Marcina Koszałkę, który jest podobnie jak ja absolwentem Wydziału Radia i Telewizji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Marcin od początku współtworzył nasz film.

Są państwo wszyscy związani ze Śląskiem. Czy nie korci państwa zmlerzenie się z tematem tego regionu, jak robił to Kazimierz Kutz?

Każdy z nas zmierzał się już w jakiś sposób z tą tematyką. Ja robiłam to np. w filmach dokumentalnych. W przyszłości planuję film o współczesnym Śląsku. Obecnie jednak koncentruję się na aktualnym projekcie. Będzie to film według prozy Leopolda Tyrmanda.

W takim razie, dziękując za rozmowę, życzymy wielu następnych udanych projektów!

W plątek na seanse przedpołudniowe zaproszono tradycyjnie gimnazjalistów.

Hity – wiadomo – często mają znakomity poziom, a zawsze mają – jak wskazuje nazwa – swych zwolenników. Na tegorocznym Lecie Filmowym nastąpiła jednak sytuacja niepożądana: większymi hitami, niż filmy fabularne prezentowane w tej sekcji, okazały się dwie całkiem inne pozycje. Pierwszą była kolekcja archiwalnych dokumentów z historii Śląska Cieszyńskiego. Seans przyciągnął do kina w Bystrzycy komplet widzów, którym dzieje naszych ziem nie są obojętne. Druga pozycja to „maskotka” festiwalu – klip „Naukowiec” do utworu „Scientist”. Filmik wymyślo-

ny i zrealizowany przez uczestników tegorocznego kursu w Koszarzyskach pokazał, że młodzież ma pomysły, widzi i czuje kino.

Lato, lato... i co dalej

Trzyńceckie lat temu Cierlickie Lato Filmowe trafiło w dziesiątkę. Propozycja ta przystawała do potrzeby i zainteresowań tutejszych widzów. Nie było nawet trzeba nadzwyczajnych wysiłków marketingowych, by widza – konsumenta – zachować. Sytuacja jednak z biegiem czasu się zmieniała. Przybyło imprez filmowych: w samym tylko Cieszyńsku odbywają się m.in. przegląd „Kino na granicy” oraz gigantyczny festiwal „Era Nowe Horyzonty”. Właściciele kin i dystrybutorzy również nie próżnują i szukają dróg do klienta. Do tego telewizja, video czy DVD...

– *Domowe odtwarzacze nie zastąpią kina z jego dużym ekranem i specyficzną atmosferą!* – wołają kinomani. – *Konesera kina trzeba sobie wychować* – dodaje szef programowy Trzyńceckiego Lata Filmowego, Tadeusz Wantuła. – *Mam na myśli systematyczną pracę z młodzieżą, której uwieńczeniem byłoby Lato Filmowe.*

Film, choć już dawno stuknęła mu setka, stale jest zjawiskiem kulturowym nieodłącznie związanym ze współczesnym człowiekiem. Na pewno zasługuje na stałą i mądrą propagację. Życzymy więc Filmowemu Lato wielu następnych świetnych edycji!

DANUTA BRANNA

ROZMOWA Z MAGDALENĄ PIEKORZ, LAUREATKĄ „ZŁOTEGO DEBIUTU”

Nie chciałam robić filmu interwencyjnego

Trzyńceckie Lato Filmowe ma dwie nagrody dla debiutujących reżyserów. Pierwszą, ufundowaną przez Ministerstwa Kultury Polski, Czech i Słowacji, przyznaje międzynarodowe jury. Drugą, ufundowaną przez organizatorów oraz Fundusz Wyszehradzki, przyznaje publiczność. W tym roku obla trafiły w ręce Magdy Piekorz, reżyser polskiego filmu „Pregi”. Po odebraniu nagrody pani reżyser udzieliła nam krótkiego wywiadu.

Film „Pregi” zdobył już wiele nagród, w tym prestiżowe „Złote Lwy” na Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni, a nawet nominację do „Oskara”. Pomimo tego nie wzgardziła pani zaproszeniem do Trzycia.

Staram się pokazać ten film wszędzie, gdzie jest to możliwe, i nie widzę potrzeby dzielenia festiwalu na małe i większe, na mniej lub bardziej znane. Przecież po to filmy są robione, żeby były pokazywane. Poza tym słyszałam już o tym festiwalu, a właściwie o jego wcześniejszych edycjach w Cierlicku, pochlebne opinie. Podkreślano panującą tu atmosferę, więc tym bardziej skorzystałam z zaproszenia.

W skrócie można powiedzieć, że „Pregi” to film o przemocy domowej.

Owszem, mogę się zgodzić na taką charakterystykę, ale od

Lato Filmowe w skrócie

W sumie zaprezentowano 40 filmów:

- 11 retrospektywnych
- 14 hitów
- 7 debiutów konkursowych
- 4 dokumenty
- 4 pokazy specjalne

Seanse filmowe przebiegały w trzech kinach – w Trzycu, Cierlicku i Bystrzycy.

Na zagajeniu festiwalu oraz w trakcie przeglądu koncertował Chór Żeński Państwowej Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej II st. im. Karola Szymanowskiego w Katowicach pod dyktando prof. Mirosławy Knapik.

Imprezie towarzyszyła również wystawa prac uczniów Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych w Katowicach w Galerii DK „Trisia”.

Nie zabrakło tradycyjnego wyjazdu na Trójstyk polskiej, czeskiej i słowackiej granicy w Hirczawie. W górskiej scenerii katowicki Chór wykonał specjalnie na tę okazję przygotowane pieśni Pawła Kalety.

Gości oficjalnych podejmowały rautem władze samorządowe Trzycia z burmistrzem (a zarazem senatorem) Igozem Petrovem na czele.

Uroczystość ogłoszenia wyników zakończona została koncertem Richarda Krajčo z zespołu „Kryštof”. Popularny muzyk i aktor jedną z piosenek dedykował obecnemu na sali reżyserowi Jiřemu Svobodzie, w którego filmie „Aksamitni zabójcy” występuje.

Imprezę obsługiwał sztab festiwalowy z grupą 14 wolontariuszy.

Telewizja

SOBOTA 10 WRZEŚNIA

■ TVP 1

6.00 W rajskim ogrodzie (film dok.) 6.20 Puchar rodzinny (mag.) 6.35 Dzień dobry w sobotę (mag.) 6.40 Ekonomia dla Kazika 6.45 Dzień dobry w sobotę 7.00 Rok w ogrodzie 8.00 Wiadomości 8.15 Piosenkarnia (dla dzieci) 8.25 Cybermysz (dla młodzieży) 8.50 Dzień Nauki-Polska 2005 8.55 Ziarno (mag.) 9.20 5 - 10 - 15 (mag. dla dzieci) 9.50 Scooby, gdzie jesteś? (s.) 10.15 Szkoła złamanych serc (s.) 11.10 Fabryki sztuki (reportaż) 11.35 SF-Symulator faktu 12.00 Dzień Nauki 12.30 Gwiazdobiór polskiego sportu 13.00 Wiadomości 13.10 „Kopciuszek” przed premierą (s.) 13.15 Teatr Telewizji – Cyrograf 14.25 Zawieszeni w powietrzu 14.45 „Kopciuszek” przed premierą (s.) 14.50 Od przedszkola do Opola (pr. muz.) 15.20 „Kopciuszek” przed premierą (s.) 15.25 Moda na sukces (s.) 16.00 Lekkoatletyka - Finał Grand Prix - Monaco 17.00 Teleexpress 17.20 Malibu Road 2000 (s.) 18.10 Mistrzowie humoru (s.) 18.25 Sąsiedzi (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 „Kopciuszek” (s.) 20.35 Nietykalni (film USA) 22.45 Blade - Wieczny łowca (film USA) 0.45 Żużel - Grand Prix Włoch 1.30 Kto pierwszy, ten lepszy (film USA) 3.05 Sprawy rodzinne II (s.) 3.50 Na starcie (s.).

■ TVP 2

6.05 Prawdziwe przygody Profesora Thompsona (s. anim.) 6.30 Echa tygodnia 7.00 Spróbujmy razem (mag.) 7.25 Smak Europy 7.40 M jak miłość (s.) 8.30 Kobusz (film dok.) 9.30 Na dobre i na złe (s.) 10.30 Audycje Komitetów Wyborczych 12.10 Kochanie zmniejszyłem dzieciaki (s.) 12.55 Festiwal Piosenki Zaczarowanej 14.00 Familiada (pr. rozryw.) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Finał Grand Prix w LA - Monte Carlo 16.10 Pożegnanie Łata z Radiem 2005 17.15 Duże dzieci (talk-show) 19.00 Talki z resztą (s.) 19.35 To nie jest koniec świata (s.) 20.00 Panorama flesz 20.05 Mój pierwszy raz (s.) 21.00 Łowcy śmiechu - Koń Polski (kabaret) 21.45 Słowo na niedzielę 22.45 Cena nadziei (film USA) 0.30 Gdy księżyc ma barwę krwi (film USA).

■ TV KATOWICE

6.20 Gramy dla was 6.35 Wierzę, wątpię, szukam (pr. religijny) 7.00 Europa w zagrodzie 7.50 Trzymaj formę (mag.) 8.00 Ewangelia na dachach 8.45 Palce licząc (mag.) 9.00 Teleplotki (pr. public.) 9.25 Audycje komitetów wyborczych 10.45 Tygodnik Trójki 11.45 Świętość i ciało (reportaż) 12.10 Panorama morza 12.45 Kowalski i Schmidt 13.10 Telenowyny 13.45 Muzyka łączy pokolenia 14.35 Psy lekarze (film dok.) 15.45 Gwiazdy sportu 16.00 Przegląd gospodarczy (mag.) 16.45 Aktualności 16.48 Pocztaówki z wdzięku (pr. muz.) 16.50 Kanał SF (mag. muz.) 17.20 Mistrzostwa Europy mężczyzn - siatkówka 20.00 Gwiazdy sportu 20.20 Mistrzostwa Europy mężczyzn 23.05 Hamburgska komórka (film niem.) 0.50 W kregu podejrzeń (s.).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.30 Jesteśmy (pr. religijny) 8.00 Transformery (s.) 8.30 Yu-gi-oh! (s. anim.) 9.00 Hugo familijny (dla dzieci) 9.30 Bravo (pr. rozryw.) 10.00 Pasjonaci (mag. motor.) 10.30 Samo życie (s.) 13.30 Na ostrzu noża (film dok.) 14.00 Tango z aniołem (s.) 14.45 Słoneczny patrol (s.) 15.45 Wydarzenia 16.15 Jezioro marzeń (s.) 17.15 Wybrańcy fortuny (s.) 18.15 Zakręcone (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Oblędny rycerz (film USA) 22.15 Przekręt (film USA) 0.25 Konfrontacje Sztuk Walki 2.25 Reebok Hip Hop (pr. rozryw.) 3.50 Aquaz Music Zone (mag. muz.).

■ TVC 1

6.20 Sezamie, otwórz się (dla dzieci) 6.50 Bolek i Lolek (s. anim.) 7.00 Było sobie życie (s.) 7.25 Niech żyje S Club! (s.) 7.50 Wszędzie dobrze, w domu najlepiej (s.) 8.05 Ratunku! Jestem rybą! (film) 9.25 ABCD ekologii 9.30 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 10.00 Czy mnie zechcecie? (mag.) 10.15 Nasza wieś (mag.) 10.40 Program dla miłośników muzyki dętej 11.15 Szczęście domowe (mag.) 11.50 Spotkania 12.00 Wiadomości 12.05 Tydzień w regionach 12.35 Auto Moto Revue (mag.) 13.00 Strażnik marzeń 1/2 (film kan.-USA) 14.30 Film o filmie Upadek (dok.) 14.45 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 15.15 Oczarowanie (s.) 16.10 Powrót na samotne ugory (film USA) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.10 Antologia czeskiego

humoru 18.50 Tego nie przegapię 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Godzina prawdy (pr. roz.) 21.05 Gniew oceanu (film USA) 23.15 Wiadomości 23.20 Bramki, punkty, sekundy 23.25 Jak upolować mężczyznę, czyli Seks w wielkim mieście (s.) 23.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 0.00 Niebezpieczne związki (film USA) 1.55 Szczęśliwa zrywa (film br.) 3.40 Niesamowity świat rekordów i ciekawostek.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.45 Czeskie głowy 7.50 Panorama 8.30 Telewizyjny klub nie słyszących (mag.) 9.00 Kamera w podróży: Kalahari (s. dok.) 10.00 Historia Daniela Huffmana (film USA) 11.30 Paszkwil (mag.) 12.00 Game Page (mag.) 12.20 Pomarańcza (mag.) 12.50 Eric Clapton! (koncert) 13.55 Z Jakubem na rybach (mag.) 14.50 Zapomniane wyprawy (s. dok.) 15.15 NEWrope - więcej radośniej 15.45 Sportowcy świata (s. dok.) 16.45 Buly (mag. hokejowy) 19.30 Euronews 20.00 Hold czeskiej muzyce (koncert) 21.30 110-sezonów Filharmonii Czeskiej (dok.) 22.00 Prawda Fairaizla (dok.) 23.00 Noc z Andělem 0.30 Wielka muzyka nocna I 2.00 Seks w wielkim mieście 2.30 Wielka muzyka nocna II 4.00 Telewizyjne piosenki 4.40 Groteski Ch. Chaplina 4.50 Mała muzyka poranna.

■ NOVA

6.10 Kocur Cliff (s.) 6.55 Cudowny świat Walta Disneya 7.50 Flipper (s.) 8.40 Dziką kartą (s.) 9.40 ESO (lista przeb.) 10.50 Zimowy raj (s.) 11.45 Big Brother - Na żywo (reality show) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Szaleństwa panny Ewy (film czes.) 14.15 Gambinus liga (piłka nożna) 16.25 Mr. Bean 16.50 Dempsey i Makepeace (s.) 17.45 Miejsce zbrodni (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Go-Go Show (pr. roz.) 21.45 Air Force One (film USA) 0.10 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 0.30 Człowiek widmo (film USA-niem.) 2.20 Prask! 2.50 Dzwonienie do TV Nova 3.45 Szaleństwa panny Ewy.

■ PRIMA

7.50 Dzieciot Woody (s. anim.) 8.00 Zagrożone gatunki (s. dok.) 8.30 Salon samochodowy 9.15 Julie Lescaut (s.) 11.00 t-music (pr. muz.) 12.00 VyVoleni (reality show) 12.30 Policja federalna (s.) 14.15 Paulie - gadający ptak (film USA) 16.00 Obwód Wolfa (s.) 16.55 Piorun kulisty (film czes.) 18.30 VyVoleni (reality show) 18.35 Prima TV 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.50 VyVoleni - Pojedynek (reality show) 21.55 Pod presją (film USA) 0.00 VyVoleni - Nocny show (reality show) 0.25 Prawo i sprawiedliwość (s.) 1.10 Szybka wygrana 2.50 Fletch żyje (film USA) 4.25 Veritas (s.).

NIEDZIELA 11 WRZEŚNIA

■ TVP 1

6.05 Lew (film dok.) 6.30 W labiryncie (s.) 7.00 Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach 7.55 Roztańczona Angelina (s.) 8.10 Domisie (s. anim.) 8.40 Co i jak (TV) (pr. eduk.) 9.10 Teleranek 9.35 Songowanie na ekranie 10.05 Królestwo Macjusia 10.35 Szkoła złamanych serc (s.) 11.25 Tydzień 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 13.00 Wiadomości 13.10 WIO Wywiad i opinie 13.40 Co tu jest grane? (talk-show) 14.10 Rudy Giuliani bohater Nowego Jorku (film USA) 15.45 WTC 1500 dni później 16.45 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Malibu Road 2000 (film USA) 18.15 SEJF Subiektywny Express Jacka Fedorowicza 18.25 Lokatorzy (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Europejski Festiwal Muzyki Filmowej Dzień Polski 20.50 Mistrzostwa Europy mężczyzn Finał 22.55 Gdańsk według Grassa „Wróżby kumaka” (film pol.) 23.25 Biały pałac (film USA) 1.10 Amerykański wilkołak w Londynie (film USA).

■ TVP 2

6.20 Słowo na niedzielę 6.25 Przeprowadzki - Sejf (s.) 7.20 Smak Europy 7.35 M jak miłość (s.) 8.25 Niesforne aniołki (s.) 9.00 Audycje komitetów wyborczych 10.35 Nowy Jork - pomnik pamięci (film dok.) 11.15 Dzień bezpieczeństwa 11.25 Podróż kulinarna Roberta Makłowicza - U wikingów ze smakiem 11.50 Dzień bezpieczeństwa 12.00 Kowboju do dzieła (film ang.) 13.55 Dzień bezpieczeństwa 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.05 Pożegnanie Łata z Radiem 2005 16.00 Na dobre i na złe (s.) 17.00 Tygodnik Moralnego Nie-

pokoju 17.30 7 dni świat 17.55 Dzień bezpieczeństwa 19.00 Częstochowska wiktoria - Koncert z okazji 350. rocznicy obrony Jasnej Góry przed Szwedami 20.05 Panorama flesz 20.10 Europa da się lubić 21.00 Egzamin z życia 21.50 Dzień bezpieczeństwa 22.20 Sport-telegram 22.35 Losowanie audiotele 22.45 W imieniu obywatela 23.40 Kto tu wpuszcł dziennikarza? (pr. pol.) 1.00 Cafe Kultura - Jaka jest współczesna duchowość? 1.45 Serce lasu (film USA).

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was 6.30 Eurinfo 6.40 Tygodnik Trójki 7.20 Książka dla malucha (mag.) 7.25 Lippy i Messy (j. ang. dla dzieci) 7.45 Aktualności 7.50 Gramy dla was 8.00 Śląski koncert życzeń 8.45 Palce licząc 9.00 Teleplotki 9.45 Telemotorsport 10.10 Twórcy rytmów 10.45 Etniczne klimaty 11.40 Audycje komitetów wyborczych 12.45 Zrobie to sam 13.45 Klub globtrotera 14.15 TV Katowice proponuje 14.35 Polska - Bułgaria 16.45 Północ południe 17.00 Spotkanie z folklorem 17.50 Mistrzostwa Europy mężczyzn 20.00 Od niedzieli do niedzieli 20.45 Etniczne klimaty 21.50 Aktualności 21.55 Piłkarska Trójka 22.15 Wiadomości sportowe 23.05 Świat magazyn międzynarodowy (mag.) 23.30 Owoce miłości (film kanad.) 0.15 Twórcy rytmów.

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.30 Na ostrzu noża 8.00 Czarodziejki (s.) 8.30 Power Rangers (s.) 9.00 Hugo (dla dzieci) 9.30 Sound-Wave Backstage Pass w kamerach MTV (reality show) 10.00 Duracell - Eksploracje (s.) 10.30 Rodzina zastępcza plus (s.) 11.30 Aniołek (s.) 13.20 Spryciarz (film USA) 15.45 Wydarzenia 16.00 Za wszelką cenę (s.) 17.30 Foto Models Poland 2005 18.15 Daleko od noszy - „Balladyna” (s.) 18.45 Wydarzenia 19.20 Rodzina zastępcza plus (s.) 20.20 Pensjonat pod Różą (s.) 21.20 Pała zbrodni (s.) 22.25 Kuba Wojewódzki 23.25 Nagi patrol (s.) 23.55 Na jeden temat... z Joan Rivers 0.30 Magazyn sportowy 2.45 Bitwa o Ziemię (film USA) 04.35 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów 6.25 Kocur Wawrzyniec i przyjaciele (s.) 6.30 Bajki z doniczki 6.40 Jaskiniowiec (s.) 7.00 Rumianki (s.) 7.30 Bajkowy zestaw Edka (dla dzieci) 9.15 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.45 Kalendarium 10.00 Wędrująca kamera (mag.) 10.30 Obiektyw (mag.) 11.05 Życie na zamku (s.) 12.00 Pytania Václava Moravca 13.00 Wiadomości 13.10 Brzydka księżniczka (bajka) 14.05 Tomasz i gwiazdka (bajka) 14.30 Magazyn religijny 14.50 Magazyn chrześcijański 15.05 Ślady zbrodni (film czes.) 16.25 W poszukiwaniu czasu utraconego (s. dok.) 16.45 Adresat TVC (mag.) 17.05 Gdzie się podziała ta stara piosenka 17.45 Słowo świąteczne 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.10 Latający Cestmír (s.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Lot nr 11 (dok.) 21.00 Łowca i Dzieciot (film TV) 21.40 Bez ogródek (pr. publ.) 22.10 Wiadomości 22.15 Bramki, punkty, sekundy 22.20 Losowanie Sportki i Szansy 22.25 Donna Leon - Prawo silniejszego (film niem.) 23.50 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.55 Cold Feet (s.) 0.45 Adresat TVC (mag.) 1.05 Pytania V. Moravca 2.05 Sportowcy świata 3.00 Za ścianą 3.30 Czeskie misje.

■ TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.10 W biegu. Jaroslav Wykrent 7.50 Panorama 8.35 Praca bez końca (dok.) 9.05 Świat książek (mag.) 9.30 Teatr żyje! (mag.) 10.30 Kultura.cz (mag.) 11.00 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego 12.00 Świat sztuki (s. dok.) 13.00 Letecký den 14.30 Studio sport 17.20 Miejsca pielgrzymek (s. dok.) 17.40 Filmowe powroty: I Bóg... stworzył kobietę (film fr.) 19.15 Mattoni Grand Prix 2005 19.30 Euronews 20.00 Wieczór na temat... Nowy obraz świata 22.00 Piękne miasta (s. dok.) 22.25 Dogrywka (mag. sport.) 23.10 ME w siatkówce mężczyzn 0.10 Nocny klub filmowy: Harmonium Werckmeistera (film węg.) 2.30 Fantastyczne obrazy - Podróż do świata wideoklipów (s. dok.) 3.30 Gdzie się podziała ta stara piosenka.

■ NOVA

6.45 Kocur Cliff (s. anim.) 7.35 Cudowny świat Walta Disneya 8.25 Nu, pogodi! (s. anim.) 8.40 Stefanie (s.) 9.30 Przypawy 10.05 Ja już będę grzeczny, dziadku! (film czes.) 11.45 Big Brother-Live (reality show) 12.00 Siódemka (pr. dys.) 13.00 Rady ptaka

Loskutáka (mag.) 13.45 Pragnę cię (film niem.) 15.25 Na muszce (pr. roz.) 16.25 Profesjonaliści (s.) 17.25 Łowcy duchów (film USA) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Big Brother - Decyzja (reality show) 21.55 Odlamki (mag.) 22.20 Tele-Tele (pr. sat.) 22.55 T-Mobile Renta 23.10 Kocurek (film USA) 0.55 Śladami zbrodni (s.) 1.40 Miejsce zbrodni Frankfurt (s.) 3.05 Łowcy kosmaru (s.) 3.50 Odlamki 4.25 Derrick (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciot Woody (s.) 8.00 Wojna stulecia (s. dok.) 9.00 Świat 2005 (mag.) 9.35 Żelazny starzec (film czes.) 11.05 Niedzielny Receptariusz (mag.) 12.00 Rodzina doktora Kleista (s.) 13.00 Niedzielną partia (pr. dys.) 13.35 Formule show 13.55 Wścigi formuły I w Belgii 15.55 Prima strzał (teleturniej) 16.45 Klejnot Nilu (film USA) 18.45 VyVoleni (reality show) 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.50 VyVoleni (reality show) 21.00 Córci i synowie Jakuba szklarza (s.) 22.05 Dementi (pr. roz.) 22.45 VyVoleni - Nocny show (reality show) 23.20 Trzydzięści spraw majora Zemana (s.) 0.50 Szybka wygrana 2.30 Candy Club (s.).

PONIEDZIAŁEK 12 WRZEŚNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? (s.) 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Listonosz Pat (s. anim.) 9.00 Budzik 9.30 Wyspy piratów (s.) 10.05 Nieustraszone 11.20 Rolnictwo na świecie (mag.) 11.35 Zielony biznes (mag.) 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Beau Geste (film USA) 13.55 Tour de Pologne 1. etap Gdańsk - Elbląg 15.00 Wiadomości 15.10 Audycje komitetów wyborczych 16.05 Tour de Pologne 1. etap Gdańsk - Elbląg 16.30 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Pod lupą - wybory 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.25 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Małe piwo (film pol.) 21.50 Misja specjalna (pr. public.) 22.25 Wiadomości 22.45 Prosto w oczy 22.55 XXX Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni - Po godzinach 23.15 Głośniejsze od bomb (film pol.) 0.45 Kronika Tour de Pologne (sport) 0.55 Szlaban w górę Kostrzyn - Kustritz 1.15 W poszukiwaniu Szekspira (film dok.).

■ TVP 2

6.00 Złotopolscy (s.) 6.25 10 minut tylko dla siebie (mag.) 6.40 W krainie władcy smoków (s.) 7.05 Od przedszkola do Opola (pr. muz.) 7.35 Teletubisie (s. anim.) 8.05 Czerdziołatek (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 9.55 M jak miłość (s.) 11.50 Magazyn Ligi Mistrzów 12.20 Kochaj mnie 13.10 Zapomniane królestwo (film dok.) 14.00 Ojczyzna-polszczyzna 14.15 Chrystus dla każdego - Tydzień Ewangelizacyjny 14.35 Audycje komitetów wyborczych 15.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 16.00 Panorama 16.10 Na dobre i na złe (s.) 17.05 Co ci dolega? Razem aż do śmierci (film dok.) 19.00 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.35 Młode rekiny (s. dok.) 20.10 M jak miłość (s.) 21.00 Kulisy serialu „M jak miłość” 21.05 Kochaj mnie (s.) 21.30 997 Magazyn Kryminalny 22.20 Biznes 22.25 Sport-telegram 22.45 W imieniu obywatela 23.50 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 0.35 Samotni strzelcy (s.) 1.20 Kwartet Bond w Royal Albert Hall (film ang.).

■ TV KATOWICE

6.00 Gramy dla was 7.12 Książki z górnej półki prezentacje 7.45 Aktualności 7.50 Speed 8.45 Gość dnia 9.00 Na drogach i bezdrożach Afryki (film dok.) 9.55 To jest temat 10.45 Teleplotki 11.15 Gość dnia 11.45 Etniczne klimaty 12.35 Tajemnice twórców map (film dok.) 13.45 Pani Jola zmienia swoje życie (s.) 14.15 To jest temat 15.00 Tour de Pologne 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 25 lat Rawy Blues 17.50 Gramy dla was 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe 18.35 Raport z akcji 17.40 Kronika Tour de Pologne 18.50 Audycje komitetów wyborczych 20.00 Telekurier 20.45 Młodzież kontra... czyli przed wyborami 22.05 Wiadomości sportowe 22.15 To jest temat 23.05 Powrót dzieci Bieslanu (film dok.) 23.30 Aurelian (film franc.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 TV market 7.10 Interwencja (mag.) 7.30 SoundWave Backstage Pass w kamerach MTV (reality show) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 10.00 Aniołek (s.) 11.50 Zbuntowany anioł (s.) 12.50 Ja się zastrzelę (s.) 13.20 13. posterunek (s.)

14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Reportaż 15.00 Tango z aniołem (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Świat według Bundych (s.) 17.00 JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.20 Samo życie (s.) 20.15 Interwencja Extra 20.45 Sekcja 8 (film kanad.) 22.50 V.I.P. (film USA) 23.50 Biznes Wydarzenia 0.05 Bumerang 1.10 Playmate Video Calendar 2004 1.35 Zaginiony patrol (film USA) 3.40 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Ulica Sezamkowa (dla dzieci) 9.00 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.20 Wizyta w zoo 9.30 Bez ogródek (pr. publ.) 10.00 Wiadomości 10.05 List do ciebie 11.05 Oczarowanie (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Adresat TVC 13.50 Po czesku 14.00 Wiadomości 14.05 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 14.30 W poszukiwaniu czasu utraconego 14.50 Antologia czeskiego humoru 15.30 Willy Fog (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Gra o zielone (dla dzieci) 17.00 Chłopałki w akcji (pr. kulinarny) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Niesamowity świat rekordów i ciekawostek 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Bol-kowiny (pr. roz.) 21.00 Afryki czar (s. dok.) 21.30 Reporterzy TVC (reportaże) 22.10 To może spotkać również Wasze dziecko (pr. cykl.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Jednostka wtórnego skierowania (s.) 0.10 Oczarowanie (s.) 1.05 Moda - Ekstrawagancja - Maniera 1.30 Nasza wieś 1.50 AZ-kwiz 2.15 Nie mam pracy 2.30 Europa gra Kmocha.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Dogrywka (mag. sport.) 7.20 Śladami wina (s. dok.) 7.50 Panorama 8.30 Telewizyjna szkoła 8.40 Małe duże gry i zdarzenia (s.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Euronews 12.40 Kalendarium 13.00 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego 13.55 Angielski dla najmłodszych 14.10 Ratunku! Jestem rybą! (film anim.) 15.30 Time out (mag. sport.) 17.55 Nie mam pracy (mag.) 18.15 ABCD ekologii 18.20 Na moli (mag. muz.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Sportowe minuty 19.45 Powietrze to nasze morze (s. dok.) 20.00 Czerwona gwiazda nad Niemcami (s. dok.) 20.45 Spostreżenia z zagranicy 20.50 Za ścianą (mag.) 21.20 Klub filmowy: Wszystko, co chcielibyście wiedzieć o seksie, ale baliście się zapytać (film USA) 22.50 Film o filmie Batman - Początek (dok.) 23.00 Chick Corea Remembering Bud Powell Band (koncert) 23.50 Śmierć nazywa się Tutter (dok.) 0.50 W drzwiach A. G. 1.20 Skarby świata 1.35 Powietrze to nasze morze 1.50 Sport w świecie 2.30 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.25 Zeznanie (film USA) 11.25 Poradnik kulinarny Jamie Olivera 11.50 Strażnik Teksasu (s.) 12.40 Sue Thomas: Agent FBI (s.) 13.30 Anastazja (s.) 14.20 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.10 Bez śladu (s.) 16.05 Pálí vám to? (teleturniej) 16.40 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.10 Właśnie teraz 17.20 M.A.S.H. (s.) 17.50 Big Brother (reality show) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Big Brother (reality show) 20.55 Zamiana żon (reality show) 22.05 Vertical Limit (film USA-niem.) 0.30 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 1.05 Rambo II (film USA).

■ PRIMA

7.50 Dzieciot Woody (s. anim.) 8.00 St. Tropez (s.) 9.05 Płomień wątpliwości (s.) 9.55 Prima jazda 10.55 Lekarz ze wsi (s.) 11.50 Szansa bez granic (pr. roz.) 12.50 Stary (s.) 14.00 Pomoc domowa (s.) 14.30 Beverly Hills 90210 (s.) 15.30 Czarodziejki (s.) 16.30 FC Slovan Liberec - 1. FC Slovácko (piłka nożna) 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.50 VyVoleni (reality show) 20.55 Basen (s.) 22.05 Jak to się robi w Chicago (film USA) 0.00 VyVoleni - Nocny show (reality show) 0.25 Nikita (s.) 1.10 Szybka wygrana 2.50 Zbrodnie wg M.H. Clarke (film br.-kan.).

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

W dniu ślubu naszej Felietonistki Marynki

HALINY SIKORY I PIOTRA SZCZOTKI

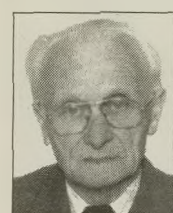
wiązankę najserdeczniejszych życzeń długiego i szczęśliwego wspólnego pożycia składa Nowożeńcom zespół „Głosu Ludu”.

*Szczęście Ci niosę i Ty daj mi szczęście,
Ręce wyciągam by chwycić Twe ręce,
Sercem gorącym przyjmuję Twe serce,
Pragnę być z Tobą i nic więcej.*

Kochanym rodzicom

MARI I ALBERTOWI GRZEBIENIOM

dla których 50 lat temu te słowa stały się świętością. Z okazji tak cudownego jubileuszu pogody ducha życzą córka i syn z rodzinami oraz uśmiechu na co dzień wnuczka Krystian, Małgorzata, Justyna i Mariusz. RK-160

Dnia 12 września 2005 obchodzi swój jubileusz życiowy 80 lat

szanowny pan ADOLF MENDROK

z Trzyńca Podlesia. Z tej okazji wiankę najszczerzych życzeń dużo zdrowia, pogody ducha i błogostawieństwa Bożego do dalszych lat składają żona Helena, synowie Andrzej i Władek z żonami Janką i Ireną oraz dużego całusa dziadkowi posyłają wnuczki Beata, Agatka, Dorotka i wnuk Marek. GL-492

W poniedziałek 12 września br. obchodzi 70. rocznicę urodzin

pan STANISŁAW OWCZARZY

Najlepsze życzenia wiele zdrowia, szczęścia, pomyślności do dalszych lat życzy siostra z całą rodziną. RK-177

Serdecznie dziękuję wszystkim krewnym, przyjaciołom i znajomym za złożone mi życzenia urodzinowe. Szczególne podziękowania słu kierownikowi spółdzielni Jednota-Jedność za ocenę mego całowyciowego dorobku. Dziękuję. **Emil Kubeczka** GL-497

Co w teatrze

SCENA CZESKA - CZ. CIESZYN: Motyle - premiera (10, godz. 17.30, grupa A);

SCENA POLSKA - CZ. CIESZYN: Szatan z siódmej klasy (11, godz. 17.30, grupa CTO).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Klucz do kosmaru (10, 11, godz. 20.00); Charlie i fabryka czekolady (10, 11, godz. 15.30,

17.00, 20.00); **Ex:** Zupełnie jak miłość (10, 11, godz. 19.00); **TRZYNIEC - Kosmos:** Charlie i fabryka czekolady (10, 11, godz. 17.30); Dom woskowych ciał (10, 11, godz. 20.00); **Amityville** (12, godz. 17.30, 20.00); **HAWIERZÓW - Centrum:** Rogate ranczo (10-12, godz. 15.30); Czarownica (10-12, godz. 17.45); Klucz do kosmaru (10-12, godz. 20.00); **CIESZYN - Piast:** Garbi - super bryka (10-12, godz. 16.00); Imperium wilków (10-12, godz. 17.45, 20.00); **Amityville** (10-12, godz. 22.15); **BYSTRZYCA:** Wojna światów (10, godz. 19.00).

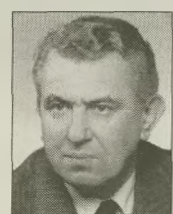
Kronika Rodziana

Dnia 11. 9. mija druga bolesna rocznica śmierci

śp. ANNY KOTAS

emerytowanej nauczycielki z Cz. Cieszyna. O pamięć i chwilę wspomnień prosi syn z rodziną. GL-496

Odszedłeś, ale pamięć w naszych sercach pozostaje.

Dnia 11 września mija 15. rocznica śmierci

śp. BRONISŁAWA WALUSZCZYKA

ze Skrzeczonia. O chwilę wspólnych wspomnień proszą żona, synowie z rodzinami oraz siostra i brat z rodzinami. GL-478

Chcielibyśmy podziękować wszystkim bliskim i znajomym za złożone kondolencje, kwiaty i za liczny udział w pogrzebie

śp. HENRYKA FOLTNYA

z Karwiny Raju. Również dziękujemy p. Kocuwowi za wzruszające słowa pożegnania. Zasmucona rodzina. RK-176

*Jedną garstką ziemi gdy przykryta będę,
Tu po mych mozołach spoczynku nabędę.*

Z bólem w sercu podajemy do wiadomości, że dnia 8 września 2005 zmarła w wieku 87 lat nasza Najukochańsza Matka, Teściowa, Babcia, Prababcia, Ciocia

śp. HENRYKA WRANOWA

rodaczka ze Stonawy, zamieszkała w Karwinie. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się we wtorek 13 września 2005 o godz. 15.00 z kościoła rzymskokatolickiego w Stonawie. W smutku pogrążona rodzina. RK-178

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30.
POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

OLBRACHCICE - Sekcja Kobiet ZG PZKO oraz MK PZKO Olbrachcice zapraszają na Babski Festyn 17. 9. o godz. 13.00 do Domu Robotniczego w Olbrachcicach. Program: Gimnastycy z Wędryni, chór mieszański MK PZKO Olbrachcice, Teatrzyk Drops, Michał Rzeszut ze Stonawy. Przygrywa rodzinna orkiestra Palowskich.

CZ. CIESZYN - Biblioteka Miejska, filia przy ul. Havlíčka 6 zaprasza na spotkanie w ramach Festiwalu Na-Max. 14. 9. spowiedź narkomanów, 16. 9. wykład MUDr. Stanisława Ruckiego „Medycyna alternatywna”, 17. 9. spotkanie z Daliborem Delongiem o Ameryce Południowej. Wszystkie spotkania odbywają się o godz. 17.00
CIERLICKO KOŚCIELEC - MK PZKO Cierlicko i Stanisławice wraz z DH im. Żwirki i Wigury zapraszają na obchody 73. rocznicy tragedii Żwirki i Wigury 11. 9., msza św. w kościele św. Wawrzyńca o godz. 10.00, składanie wieńców i kwiatów pod pomnikiem Lotników na Żwirkowisku godz. 11.15.

CIERLICKO DOLNE - chcemy się spotkać znów dawni chórzyscy i ich sympatycy na Kościelcu w Domu im. ŻW 13. 9. o godz. 14.00. Powiedz znajomym. Na spotkanie cieszą się starzy cieniernianie. Inf. 558 746 320. GL-489
KARWINA - Koło MSz Gimnazjum w Karwinie zaprasza wszystkich rodziców, studentów, absolwentów i sympatyków szkoły 10. 9. o godz. 15.00 do PZKO Karwina Stare Miasto na „Kopaczówkę” - festyn. GL-431

JABLONKÓW - spotkanie uczniów

Rotunda zamknięta

CIESZYN (kor) - Jeden z zabytków na cieszyńskim Wzgórzu Zamkowym, romańska rotunda św. Mikołaja, jest obecnie zamknięta dla turystów. Podczas sierpniowych deszczów do budynku wdarła się woda na wysokość kilkudziesięciu centymetrów. Po jej opadnięciu na murach rotundy pozostała gruba warstwa mułu.

Pracownicy Śląskiego Zamku Sztuki i Przedsiębiorczości, któremu podlega zabytek, chcieli od razu muł zebrać i posadzkę wyczyścić. Nie pozwolili jednak na to konserwatorzy, tłumacząc to tym, że mogłoby to

mieć niekorzystny wpływ na wnętrze rotundy. Tak więc dopiero aż muł wyschnie, zostanie zmieciony, a wapienie delikatnie wyczyszczone. Wygląda na to, że zabieg ten połączy się z zaplanowanym na wrzesień wielkim szorowaniem zabrudzonych murów rotundy i remontem wnętrza. Robotnicy wykonają też drenaż wokół rotundy, żeby w przyszłości nie była zalewana.

SOBOTA 17 WRZEŚNIA 2005:

Babski Festyn

Sekcja Kobiet ZG PZKO i MK PZKO w Olbrachcicach urządzają za tydzień, w sobotę 17 września w parku Domu Robotniczego „Babski Festyn”. Początek imprezy o godz. 13.30.

Jak nas poinformowała przewodnicząca Sekcji, na program artystyczny złożą się występy chóru mieszanego z Olbrachcic, PZKO-wskiego Teatrzyku „Drops”, piosenkarza ze Stonawy Michała Rzeszuta, orkiestry rozrywkowej miejscowej rodziny Palowskich oraz wędryńskich „Gimnastów”, którzy podobno przygotowali specjalny program dla pań. Organizatorzy przewidują też wspólne śpiewanie wszystkich uczestniczek i uczestników, których - jak sama nazwa festynu wskazuje - nie powinno również zabraknąć. (s)

Krygiel w Bibliotece

Od ub. czwartku w Bibliotece Regionalnej przy Rynku Masaryka w Karwinie czynna jest wystawa obrazów **Dariny Krygiel**, absolwentki wychowania plastycznego Uniwersytetu Śląskiego - Filii w Cieszynie, prezes Stowarzyszenia Artystów Plastyków w RC.

Ponad 20 wykonanych różnymi technikami obrazów nastroja optymistycznie i refleksyjnie. Do zwiedzania wystawy biblioteka zaprasza do końca września w godzinach otwarcia biblioteki. (hl)

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głos Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;

w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelnická 18, Czeski Cieszyn;

w godz. otwarcia w Odd. Literat. Pol. Biblioteki w Karwinie Frystacie (przy rynku);

e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

klas 9-tych roku szkolnego 1968/69 PSP Jablonków 17. 9. o godz. 12.00 w starej szkole na Bagińcu. Inf. 777 559 434.

KLUB NAUCZYCIELI EMERYTÓW - zaprasza na spacer wzdłuż Olzy do zameczku Liberum Veto w Cieszynie. Zbiórka w czwartek 15. 9. o godz. 12.00 za mostem granicznym przy Celmie.

Oferty

MALOWANIE DACHÓW - elewacje. Dobra cena i gwarancja, transport bezpłatny. Balicki, tel.: 558 742 469, 732 383 700. GL-419

Koncerty

ŚLĄSKI ZAMEK SZTUKI I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI - Sala Konferencyjna, Cieszyn: 11. 9. o godz. 18.00 koncert Marek Toporowski (klawesyn).

Co za Olzą

GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 2. 10. wystawy Romana Nowotarskiego „Podróże” oraz Tadeusza Nowotarskiego „Totem-hirs”.

▲ do 2. 10. wystawa grafiki Picasso, Matisse, Miró. Otwarte wt-nie: 10-18.
KSIAŻNICA CIESZYŃSKA, Mennicza 46, Cieszyn: do 27. 10. wystawa pt. „Granice wytyczane słowami”, konflikt na Śląsku Cieszyńskim w świetle literatury politycznej (1848-1947). Otwarte po-śr i pt: 8-18, so: 9-15.

Wystawy

WIELKA GALERIA, galeria Teatru Cieszyńskiego: do 18. 9. wystawa „SAP Beskidy 2005”.

BIALA GALERIA: 10. 9. o godz. 17.00 wernisaż wystawy Petra Borečka - „Cesta za světlem”. Wystawa potrwa do 16. 10. Otwarte po- pt: 9-15 po zgłoszeniu w portierni TD.

DK „POKLAD”, Ostrawa Poruba, M. Kopeckého 675: do 15. 9. wystawa ob-

razów artystów - plastyków, Polaków tworzących w krajach Czwórki Wyszehradzkiej „Cztery nieba”. Otwarta po-pt: 8-18.

KONGRES POLAKÓW, Cz. Cieszyn, Komenského 4: do 16. 9. wystawa z okazji 70. rocznicy udziału harcerzy z Zaolzia w Zlocie ZHP w Spale „Śladami złotych harcerskich”. Otwarte po-pt: 9-15.

SALA WYSTAWOWA MANESA, DK Karwina: do 30. 9. wystawa obrazów i ręknie malowanych ubrań mgr Gerty Sartorisowej. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 10-18.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Do 11. 9. wystawa historyczna Zdeňka Hapala - lalkarza, artysty i reżysera. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **INTERKLUB, Karwina Frystat, rynek Masaryka 10:** do 20. 11. wystawa „Idziemy spać”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUSAION, Hawierzów, Dělnická 14:** do 2. 10. wystawa „Hawierzów: powstanie miasta”. Do 31. 10. wystawa „Barok w Cieszyńskim”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **KOTUŁOWA DRZEWIONKA, Hawierzów Będowice:** wystawa „Mieszkanie ludowe i tradycje rolnictwa w Cieszyńskim”. Otwarte wt-pt: 9-17, so-nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TRAGEDII ŻYWCIC-KIEJ, Hawierzów Żywocice:** do 31. 12. wystawa „Od ognia do żarówki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie:** stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Do 31. 12. wystawa „Pietwałd w zmianach stuleci”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

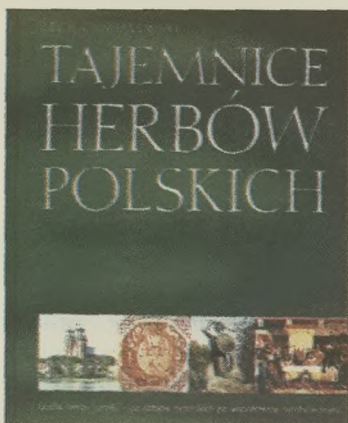
▲ **SALA WYSTAW W JABLONKOWIE, rynek Mariana 14:** do 2. 10. wystawa „Jablonkowskie szanice”, wystawa stała „Z przeszłości Jablonkowa i okolicy”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

realitní kancelář FLASH
real, s.r.o.

Starměstská 583, Trzyniec
(napřeciwo restauracji „Stará záchytka”) Filia: Cz. Cieszyn, ul. Čápkova 10
Tel. 558 32 62 98

Mieszkania Trzyniec 777 077 031 1+1 ul. Dukelská 405 000,- Kč 1+1 ul. Kopečnickova 420 000,- Kč 2+1 ul. Sosnová 425 000,- Kč 2+1 ul. Beskydská 460 000,- Kč 2+1 ul. Kopečnickova 515 000,- Kč 2+1 ul. Palackého 495 000,- Kč 2+1 ul. Kopečnickova 525 000,- Kč 3+1 ul. Sosnová 530 000,- Kč 3+1 ul. Seifertova 575 000,- Kč 3+1 ul. Poini 620 000,- Kč 3+1 ul. Staránská 750 000,- Kč 4+1 ul. Habrova 560 000,- Kč 4+1 ul. Sosnová 580 000,- Kč Bud. parcela - 775 077 924 Olbrachcice 3 700 m ² 65, Kč/m ² Ligotka Kam. 950m ² 130 000,- Kč Mosty k Jabl. 5 422 m ² 320 000,- Kč Šmilovice 6 290 m ² 85,- Kč/m ² Leszna Dolna 6000 m ² 110,- Kč/m ² Trzyniec Podlesie 800m ² 130 000,- Kč Wędrzyń 5 000 m ² 120,- Kč/m ²	1 950 000,- Kč duża zniżka LIGOTKA KAMERALNA Willi 2x 4+1. Możliwość kancelarii. Parcela 460 m ² . Tel.: 777 077 034	790 000,- Kč CZ. CIESZYN Stary dom rodzinny 2+1. Spokojna okolica. Tel.: 777 077 034	980 000,- Kč TRZYNIEC - LESZNA DOLNA Starsza willa z 30lat 2x 2+1. Możliwość kancelarii. Tel.: 777 077 034
Dom rodzinny 777 077 034 Gródek 590 000,- Kč Bystrzyca 1 450 000,- Kč Wielopole 1 570 000,- Kč Trzyniec 5+1 1 650 000,- Kč Niebony 2x 4+1 1 690 000,- Kč Trzyniec 2x 2+1 1 880 000,- Kč Gródek 6+1 1 950 000,- Kč Trzyniec 4+1+garaż 2 350 000,- Kč Mieszkania 777 077 031 RD Nawie 380 000,- Kč RD Nawie 950 000,- Kč Nawie 4+1+garaż 1 290 000,- Kč Lomna Górna 2x 2+1 1 290 000,- Kč Lomna Dolna 2x 3+1 1 780 000,- Kč 2+1+14 Mosty k Jabl. 445 000,- Kč Parcela Plošek do uzgodnienia	1 600 000,- Kč ROPIKA Dom rodzinny w dobrym st. 4+1+garaż. Parcela 1150 m ² . Tel.: 777 077 034	1 720 000,- Kč TRZYNIEC GUTY Nowy dom rodzinny 3+1+ garaż. Parcela 1 665 m ² . Tel.: 777 077 034	2 300 000,- Kč CZ. CIESZYN Dom rodzinny 4+1+garaż. Po rekonstrukcji. 1 677 m ² . Tel.: 777 077 034
2 500 000,- Kč CZ. CIESZYN Willi 6+1 z 30tych lat. Po rekonstrukcji. Tel.: 777 077 034	1 450 000,- Kč BYSTRZYCA duża zniżka Dom rodzinny 5+1. Parcela 2 500 m ² . W dobrym stanie. Tel.: 777 077 034	2 800 000,- Kč CZ. CIESZYN Dom rodzinny 6+1+ garaż. Parcela 910 m ² . Tel.: 777 077 034	

Aktualna oferta ponad 400 nieruchomości na stronach **www.flash-realty.cz**

LECH CHMIELEWSKI

»Tajemnice herbów polskich«

Wyd. „Publicat”. Najnowsza książka z serii „Tajemnice...”. Zawiera ona opis dziejów Polski – od czasów najdawniejszych po współczesność – pokazanych przez pryzmat opowieści o najbardziej znanych godłach i znakach rodzimych władców, wodzów, rycerstwa, rodów arystokratycznych oraz miast. Można tu znaleźć interesujące fakty dotyczące polskiego godła narodowego, a także herbów papieskiego i kościelnych. Uważny czytelnik napotka wiele ciekawostek i anegdot heraldycznych.

ERIC-EMMANUEL SCHMITT – »Małe zbrodnie małżeńskie«

Wyd. „Znak”. Gilles cierpi na zanik pamięci z powodu tajemniczego wypadku, któremu uległ we własnym domu. Wracając ze szpitala odczuwa obcość wobec żony i otoczenia. Z fragmentów opowiadań Lisy próbuje odtworzyć swoją psychikę i pamięć, pamięć samego siebie i ich wspólnego życia. Ale czy Lisa nie kłamie? Czy Gilles może być pewien, że jest tym mężczyzną, którego ona opisuje? Co się naprawdę wydarzyło w ich domu? Kto jest sprawcą a kto ofiarą wypadku? Sztuka o charakterze sensacyjnym, choć nie ma tu krwi, brutalności. „Małe zbrodnie małżeńskie” (2003) to ostatnia sztuka francuskiego pisarza E-E. Schmitta, autora wystawianych w całym świecie dramatów takich jak „Noc Don Juana”, „Wariacje enigmatyczne”, „Libertyn”, „Fryderyk albo Bulwar Zbrodni” i twórcy bestsellerów prozatorskich – „Pan Ibrahim i kwiaty Koranu”, „Oskar i pani Róża”.

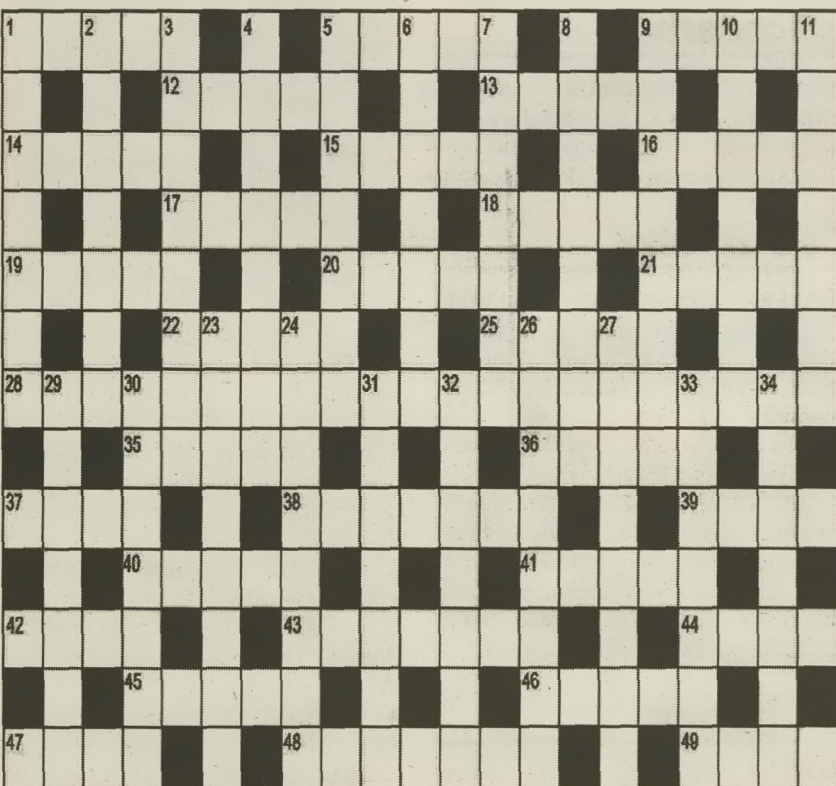
Książki można nabyć lub zamówić w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Čapka 7 w Cz. Cieszynie.

Krzyżówka

Poziomo: 1. władca perski 5. wolny w swoim domu 9. śmiałość granicząca z beczelnością 12. wyspy koralowe 13. cesarzowa bizantyjska 14. jon ujemny 15. polską piosenką rozbrzmiewa 16. cecha z plusem 17. meta rajdu z Paryża 18. bezpieczeństwa NRD 19. dyskusja publiczna na określony temat 20. pierwotne dno strefy przybrzeżnej 21. z Romkiem i Atomkiem działał 22. pozycja w jodze 25. w Australii leży 28. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE** (Książka Julesa Verne'a) 35. wywieszka nad sklepem 36. dawniej Smyrną nazywany 37. hinduski przewodnik duchowy 38. przepalenie bezpieczników powoduje 39. Ono 40. opera Rachmaninowa. 41. we Francji płynie 42. Alabama 43. czarna do popadania 44. „Słodką” w wykonaniu Shirley Mac Laine 45. Jugosławię w bascecie reprezentował 46. jedna z Mojr 47. X w TV 48. utrata utrzymania pozycji pionowej 49. zwycięska bogini.

Pionowo: 1. w chirurgii używany 2. naukowo-dydaktycznie pracuje 3. kupiec raczej drobny 4. też jest napojem alkoholowym 5. lutnia basowa z XVII wieku 6. zagajnik 7. dziurawej nie zapelnisz 8. port meksykański 9. wyspa filipińska w archipelagu Sulu 10. wycieczki oprowadza 11. wędruje i zwiedza 23. rzeźbienie w drewnie 24. zarządza i kontroluje 26. nagłe opuszczenie jakiegoś miejsca 27. oktagon 29. specjalista od dźwięku 30. nad Nilem mieszka 31. biuro dla dyplomaty 32. z baranami też pracuje 33. dramat Krasińskiego 34. doświadczenie nad fuzją jądrową umożliwia. **Opr. JO**

Rozwiązanie krzyżówki z 3. 9. 2005:

Poziomo: 1. OSET 5. FUTURUM 10. WERS 12. RIETI 13. AREAL 14. TYKA 15. ZGRYWUS 16. OAZA 17. MYSZY 18. ZAWÓD 19. RZEP 20. LIPCZYK 21. ALLA 22. KAUAI 25. ASTOR 28. PAN INSPEKTOR PRZYSZEDŁ 35. IZERA 36. LANDY 37. CHELM 38. CAPRI 39. PIZZA 40. APACZ 41. SKOKI 42. AMANT 43. ALASZ 44. SALON 45. OBJAW 46. KCIUK 47. ZATOR 48. AMATA 49. OGNIK.

Pionowo: 2. SZYSZKA 3. TRAMPKI 4. CELSIUSZ 5. FIZYLIER 6. TURUPIT 7. REWIZOR 8. MASZKARA 9. BEZWZTYD 10. WŁODARZ 11. ROZKŁAD 23. ANIMATOR 24. APELACJA 26. SZNIOLIS 27. OSYPISKO 28. PUCHACZ 29. NIETAKT 30. KACZAWA 31. ODPRAWA 32. PLISZKA 33. ESZELON 34. ŁZAWNIK.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań rozlosowana zostanie książka **Bartosza Michalaka „POLSKIE OSCARY”**. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w piątek 16. 9. br. o godz. 12.00. Nagrodę książkową (do odbioru w redakcji) za rozwiązanie krzyżówki z ub. soboty otrzymuje **Alfred Lotter** – Sucha Górna.

PIERWSZA LIGA HOKEJA NA LODZIE

Dobry start Hawierzowa

Kibice hawierzowskiego hokeja nie mogli wymarzyć sobie lepszego startu w rozgrywkach. Pantery w 1. kolejce nowego sezonu w dobrym stylu pokonały 5:1 Kadań. Bohaterem spotkania był napastnik Daniel Seman, który trzykrotnie trafił do siatki rywala oraz Pavel Zdráhal – autor czterech asyst. Obaj zdobywali doświadczenie w ekstraklidzie i w barwach Hawierzowa z pewnością nie powiedzieli jeszcze ostatniego słowa. – *Dla trenera to zawsze powód do zadowolenia, kiedy w zespole może skorzystać z usług kilku doświadczonych graczy, którzy w dodatku mają formę i strzelają bramki* – stwierdził po meczu zadowolony trener Hawierzowa Jiří Režnar. Aczkolwiek w Hawierzowie w pierwszym rzędzie stawiają na młodzież, paru rutyniarzy pokroju Zdráhala przyda się w zespole. Dziś drużyna Hawierzowa zagra na wyjeździe z Prościejowem (17.00). Kolejny mecz przed własną publicznością Pantery zaliczą w środę 14 września, kiedy to u siebie podejmują Trzebiecz.

● **HAWIERZÓW – KADAŃ 5:1 (3:0, 0:0, 2:1). Bramki: Seman 3, Mikšan, Sedlák – Zbořil. Sędziował Husička. Kary 8:9, wykorzystane 2:0. Widzów 1000.** Goście rozpoczęli mecz z dużym impetem, na prowadzenie wyszli jednak w 6. minucie gospodarze. Zdráhal dokładnie podał do nieobstawionego Semana i bramkarz Hübl po raz pierwszy wyławił krążek z siatki. Kadański golkiper niewiele miał do powiedzenia również w 10. minucie – w prowadzce liczebnej na 2:0 podwyższył Mikšan. Goście po drugiej straconej bramce zepchnęli rywala do defensywy, euforii starczyło im jednak tylko do 12. minuty. Przy grze 4 na 4 Zdráhal szybko wymienił sobie

krążek ze Sedlákiem i było 3:0 dla gospodarzy. W 13. minucie hawierzowski bramkarz Novotný szczęśliwie obronił strzał z niebieskiej linii autorstwa Vobořila i Pantery schodziły do szatni z bardzo korzystnym rezultatem. Druga tercja należała bez dwóch zdań do przyjezdnych, którym w sukurs przyszło też sporo wykluczeń po stronie Hawierzowa. O palpitację serca przyprowadził jednak gości Novotný i to głównie jego zasługą wynik nie uległ zmianie. W bramce Kadani Hübla zastąpił Jirkův i pracy raczej

miał niewiele. Do trzeciej tercji hawierzowianie wyszli o wiele bardziej skoncentrowani. W 44. minucie w prowadzce 4 na 3 Zdráhal ponownie jubilersko dokładnym podaniem obłużył Semana, który przytomnie poprawił na 4:0. Seman ze Zdráhalem byli w środę nie do powstrzymania. Po ich kolejnej szybkiej współpracy i celnym strzale Semana na 5:0 w 47. minucie można było zwinąć żagle. Honorowego gola dla Kadani zdobył w 52. minucie Zbořil.

JANUSZ BITTMAR

EKSTRALIGA PIŁKARZY RĘCZNYCH

Górá Banik Karwina

Sezon 2005/2006 oficjalnie rozpoczął się dopiero jutro, ale szczypiornici Karwiny i Dukli Praga rozgrywki zainaugurowali już w minioną środę. Banik poszedł Dukli na rękę, pranie bowiem w ten weekend meczą się na Cyprze w Pucharze Zdobywców Pucharu. W samym meczu karwinacy nie byli już takimi dżentelmenami, Dukle rozmontowali stosunkowo łatwo 33:23. Gospodarze zagrali w najsilniejszym składzie, z trójką nowych szczypiornistów – Kuza, T. Heinzem i Korňanem, przyjezdni z kolei nie mogli skorzystać z usług dwóch doświadczonych zawodników – Čurďy i Větrovca.

Młody zespół Dukli nawiązał z Banikiem równorzędną walkę tylko w pierwszej połowie. Jeszcze w 38. minucie na tablicy świetnej widniał wynik 15:14, później jednak warunki na parkiecie dyktowali wyłącznie karwinacy. Cieniem spotkania jest kontuzja stawu skokowego Tomáša Heinza, zdaniem lekarzy klubowych Heinz pojawi

się na boisku dopiero w połowie października. Karwiński snajper nie zdąży więc na pierwszy mecz Ligi Mistrzów – 2 października Banik podejmować będzie u siebie faworyta rozgrywek, wicemistrzów Niemiec Flensburg Handewitt. Do rywalizacji w ekstraklidzie karwinacy włączą się dopiero za osiem dni, 18 września mierząc się na wyjeździe z Napajedlami.

■ **KARWINA – DUKLA 33:23 (14:10). Bramki dla HCB: Sobol 11/4, Zdráhala 6, Szymon 5, Horák 4, Kichner 2, Bednařík, Prachař, Kuzo, T. Heinz po 1. (Jb, Ok)**

Nasza oferta

● **PIŁKA NOŻNA – MŚLF:** Trzynieć – Bystrzyca p. Hostynem (dziś, 10.15). **DYWIZJA E:** Dzieńmorowice – Zabrzeg, Fulnek – Karwina (dziś, 16.30), Olbrachcice – W. Karłowice, Krawarze – Cz. Cieszyn, M. Albrectice – Orłowa (jutro, 16.30). **MISTRZOSTWA OKRĘGU:** Rymarzow – Mosty, Bruntal – L. Piotrowice, Petrkowice – Bogumin (dziś, 16.30). **I A KLASA – gr. B:** Stonawa – Pietwałd n. M. (dziś, 16.30), Bystrzyca – FK Hawierzów, Skrzeczów – S. Rychwałd (jutro, 16.30). **I B KLASA – gr. B:** Pietwałd – Hař (dziś, 16.30). **I B KLASA – gr. C:** Datynie D. – Niebory, Wędrynia – Nydek, Żuków G. – Lutynia D., Sedliszcze – Jabłonków (dziś, 16.30), Gródek – Orłowa B, Karwina B – Sucha G., Wierzniovice – Śmiłowice (jutro, 16.30). **MISTRZOSTWA POWIATU KARWIŃSKIEGO:** Cierlicko – S. Pietwałd, V. Bogumin – SKF Hawierzów, B. Rychwałd – Domastawice, Sn Hawierzów – F. Dąbrowa, F. Orłowa – Sn Orłowa, L. Łąki – Bogumin B (dziś, 16.30), G. Błędowice – I. Piotrowice (jutro, 16.30). **MISTRZOSTWA POWIATU F-M:** Oldrzychowice – Hukwaldy (dziś, 16.30), Wacławowice – Gnojnik, Bukowice – Piosek (jutro, 16.30). (jb)

Sport Polski

■ **POLACY JEDNĄ NOGĄ NA MUNDIALU.** Jednego punktu brakuje polskiemu piłkarzom do bezpośredniego awansu do finałów mistrzostw świata. Mogą go wywalczyć 12 października w kończącym eliminacje meczu z Anglią. Jednak niewykluczone, że z awansu będą się cieszyć, zanim wyjdą na boisko w Manchesterze, a stanie się on faktem dzięki sprzyjającym wynikom w meczach, które odbędą się 8 października. Podopieczni trenera Pawła Janasa w środę zrobili kolejny krok w kierunku mundialu, pokonując w Warszawie Walię 1:0. Gdyby Szwedzi w ostatniej minucie spotkania z Węgrami nie zdobyli gola na wagę zwycięstwa, to występ Polaków na niemieckich boiskach byłby już pewny. Polacy mogą awansować

bezpośrednio, wygrywając rywalizację w grupie 6. eliminacji, bądź jako jedna z dwóch najlepszych drużyn spośród tych, które zajmą w swoich grupach drugie lokaty. Obecnie polski zespół prowadzi w tabeli grupy 6., mając pięć punktów przewagi nad Anglią. Anglicy, by wyprzedzić Polaków, muszą wygrać dwa pozostałe im do rozegrania spotkania – z Austrią i Polską na własnym terenie.

■ **ME SIATKARZY: BIAŁO-CZERWONI NA 5. MIEJSCU.** Polska pewnie pokonała Portugalię 3:0 w swoim ostatnim meczu grupy 1 mistrzostw Europy siatkarzy. Zwycięstwo zapewniło Polakom piąte miejsce ME oraz start w kolejnej edycji mistrzostw „Starego Kontynentu”, która odbędzie się w 2007 roku w Rosji. (jb, PAP)

STANISŁAW CZUDEK: POZIOM IMPREZY NADAL ROŚNIE

Niełatwa pozycja beskidzkich biegaczy

Czołowi narciarze – biegacze zjechali w minioną sobotę do Mostów koło Jabłonkowa, by stanąć na starcie 4. edycji „Nartorolki” – zawodów organizowanych przez miejscowy klub biegu na nartach SKI Mosty. Imprezę, której poziom wzrasta z roku na rok, podsumował prezes klubu Stanisław Czudek.

Obsada Nartorolki z roku na rok jest coraz mocniejsza. Kto był w tym roku największym asem?

Byli Aleksej Nowoselskij czy Mantas Strodeid z Litwy. Liderem drużyny z tego kraju była bez wątpienia Irina Terentjewa, zdobywczyni trzeciego miejsca podczas mistrzostw świata juniorów. Na starcie pojawiło się 94 zawodników, czyli o 15 więcej niż w roku ubiegłym. Przyjechali czołowi biegacze z Czech, Słowacji i Polski, zabrakło jednak największych asów – Neumannowej, Koukala czy Bauera. Zabiegamy o to, by poziom sportowy

wyścigu nadal wzrastał. Chciałbym skierować podziękowania do całego sztabu realizacyjnego, który spisał się znakomicie. Pogoda sprzyjała, nikomu nic się nie stało, jednym słowem wszystko było tak, jak być powinno.

W tym roku wyścigi cieszyły się mniejszym zainteresowaniem widzów niż w latach poprzednich. Dlaczego?

W centrum wioski trwa budowa sieci kanalizacyjnej, dlatego musieliśmy szukać innego odcinka, na którym moglibyśmy wytyczyć trasę. Wyścig odbył się w Mostach Szańcach. W przyszłości znów jednak rozegrany zostanie w tym samym miejscu, gdzie w latach poprzednich. Trasa w dolnej części wioski ma bowiem najbardziej odpowiedni profil, a poza tym blisko jest stąd do kompleksu narciarskiego.

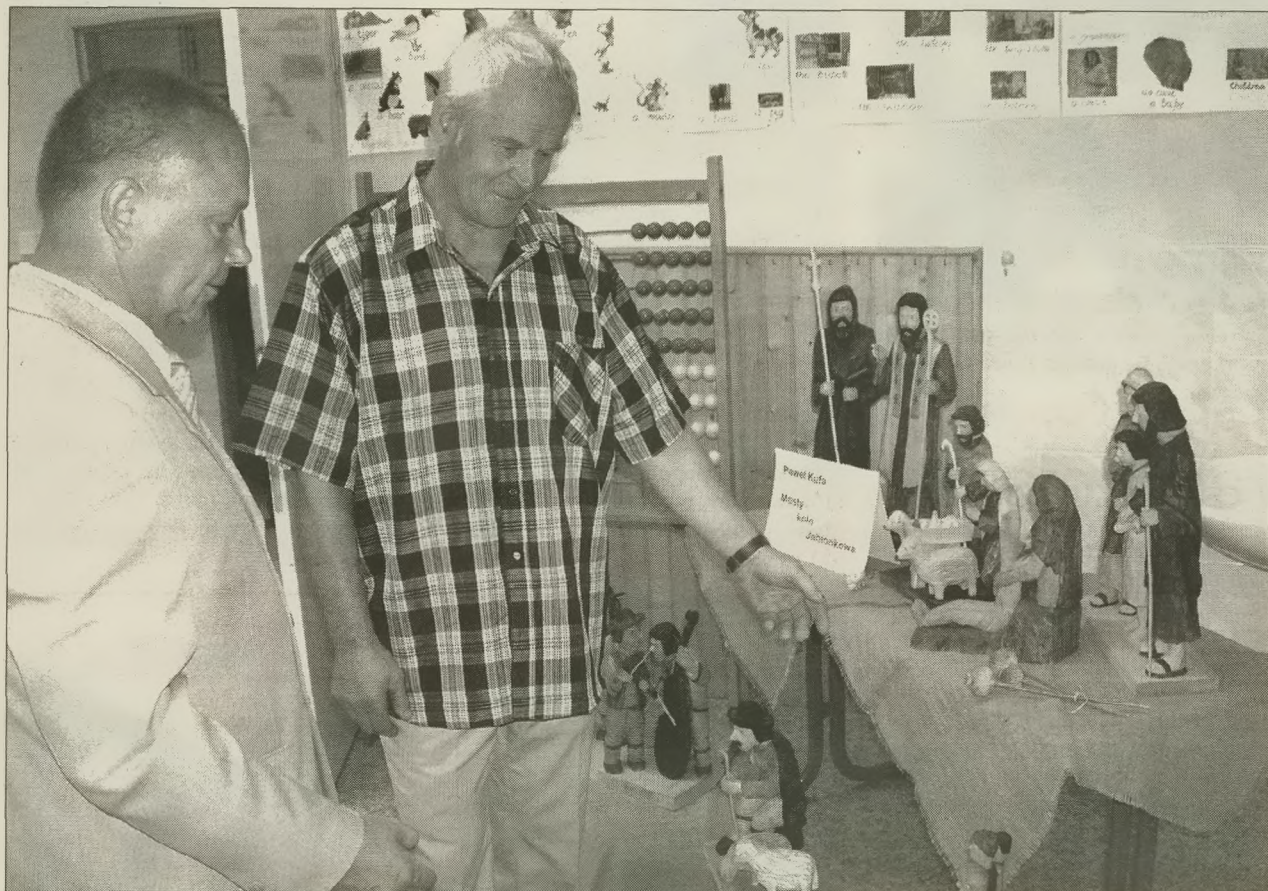
Co skłoniło organizatorów cztery lata temu do zorganizowania takich – u nas nadal rzadko spotykanych – zawodów?

Zimowe wyścigi w biegach na nartach z dużym czy mniejszym powodzeniem organizuje prawie każdy klub. Podobnie jest latem, kiedy niemal każdy klub urządza zawody w biegach przełajowych. Wyścigów na nartorolkach w naszym kraju na taką skalę nie organizuje właściwie nikt. W tym roku w ramach regionalnego projektu „Beskidzie bez granic” zorganizowaliśmy dwoje zawodów. Sobotnie odbyły się w Mostach, niedzielne natomiast w Istebnej.

Jak pan ocenia występ zawodników z naszych, regionalnych drużyn?

Naszym celem nie jest wychowanie olimpijczyka. Chcemy umożliwić młodzieży uprawianie sportu na jak najwyższym poziomie. W niższych kategoriach osiągamy lepsze wyniki, w wyższych, gdzie musimy stawiać czoła bardzo zdolnym rywalom, nie mamy łatwego zadania. Poziom sportowy imprezy nadal pnie się w górę.

ROMAN BASELIDES

Rzeźbom Pawła Kufy przyglądają się panowie Franciszek Filipek i Józef Wacławek.

Wystawa na 130-lecie szkoły

ŁOMNA DOLNA (man) – Jedną z imprez towarzyszących tegorocznym Śląskim Dniom była wystawa z okazji 130-lecia budynku polskiej szkoły podstawowej w Łomnej Dolnej.

Jubileusz szkoły, która była pierwszym murowanym budynkiem szkolnym na terenie Łomnej, obchodzono już w kwietniu. Wtedy odbyła się uroczysta akademicka połączona z festynem szkolnym. – *Wystawa nawiązała do kwietniowych obchodów. Przesunęliśmy ją na wrzesień, żeby odbyła się w terminie Śląskich Dni, w trakcie których szkołę odwiedza znacznie więcej gości niż zwykle* – powiedział nam emerytowany kierownik dolnośląskiej szkoły, **Bronisław Prochner**.

Lokale łomniańskich tzw. klas elokowanych szkoły podstawowej im. H.

Sienkiewicza w Jabłonkowie w miniony weekend zamieniły się w salę wystawową. Na ekspozycję złożyły się m.in. dzienniki lekcyjne, świadectwa, zeszyty ćwiczeń i fragmenty kronik, zdjęcia i prezentacja audiowizualna. Były też rzeźby regionalnych artystów ludowych: **Pawła Kufy** z Mostów oraz **Ludwika Jurzykowskiego** i

B. Prochna z Łomnej Dolnej. Swoje obrazy udostępnił nawet malarz **Vladislav Benczyk**. Autorką aranżacji wystawy była **Tatiana Marszałkowa**. – *Ponieważ dzieci z roku na rok ubywa, należy szkole życzyć tylko jednego: by doczekała się kolejnych jubileuszy* – powiedział B. Prochner, jeden z organizatorów wystawy.

Gorolskie rockowanie

JABŁONKÓW (kor) – Ok. 1 300 miłośników rocka z całego regionu bawiło się w piątek w jabłonkowskim Lasku Miejskim na imprezie Gorolski Dym, którą Klub Młodych działający przy Miejscowym Kole PZKO zebrał lato.

– *Kiedy na samym początku impre-*

zy, około 15.00, po Lasku kręciły się nieliczne grupy młodych, obawialiśmy się, że będzie kłapa. Stopniowo jednak plac przed sceną zaczął się zapęłniać. Okazuje się, że Gorolski Dym, nawet po 5-letniej przerwie, potrafi przyciągnąć Zaołziaków – powiedział „GL” prezes Klubu, **Adam Ryłko**. – *Na pewno będziemy tę imprezę kontynuować i chcemy na nią zapraszać nie tylko młodych Zaołziaków, ale także młodzież z Polski i Słowacji.*

Piątkową imprezę rozpoczęła zabawa dla dzieci, które mogły skorzystać z kilku zjeżdżalni lub poszaleć na „dzikim byku”. W zabawie wzięli udział m.in. wszyscy pierwszoklasiści miejscowej PSP. O 15.00 natomiast rozpoczął się rockowy maraton, który zakończył się po północy. Zagrały kapele z Zaołzia, Polski i Słowacji. Gwiazdami wieczoru były polski zespół „Akurat” z liderem – byłym aktorem SP **Tomaszem Kłapoczem**, oraz czeski „Tabák – Kabát Revival”.

Po stypendium do huty

TRZYNIEC (man) – Również w tym roku studenci wyższych uczelni o profilu technicznym (kierunki hutnictwo i maszynoznawstwo) mają szansę uzyskać stypendia przyznawane przez Hutę Trzynieć.

Warunkiem uzyskania stypendium (najniższa stawka ma wynosić 1500 Kč) jest zamiar podjęcia pracy w hucie, pomysły ukończenie drugiego, ewentualnie trzeciego lub czwartego roku studiów oraz dobre wyniki w nauce (przeciętna ocen w ostatnim roku musi być mniejsza niż 2).

Oprócz stypendiów dyrekcja trzynieckiego przedsiębiorstwa proponuje uczniom i studentom staże, praktyki wakacyjne, ekskursje oraz daje możliwość uczestnictwa we wspólnych projektach badawczych.

Nogoda

WTOREK – Zachmurzenie umiarkowane, lokalne opady deszczu. Temperatura w dzień od 21 do 25 st., nocą od 9 do 5 st. C.

ŚRODA – Bez zmian. Temperatura w dzień od 20 do 24 st., nocą od 10 do 6 st. C.

Pobierający stypendium studenci zobowiązują się do uczestniczenia w konsultacjach o aktualnych problemach z wyznaczoną do tego osobą, napisania pracy magisterskiej dla Huty, a po ukończeniu studiów pracowania w niej co najmniej przez pięć lat.

Podania o stypendium należy kierować do 20 września pod adresem Huta Trzynieć, s.a., ul. Prumyslová 1000, 739 70 Trzynieć Stare Miasto, lub pocztą elektroniczną dana.petrasova@trz.cz.

Z KULTURĄ I TRADYcją PONAD GRANICAMI

CIESZYN/CZ. CIESZYN (kor) – Dłużej niż w ubiegłych latach trwać będzie w tym roku piąta edycja ponadgranicznej imprezy „Skarby z cieszyńskiej tróły”. W odróżnieniu od poprzednich 3- lub 4-dniowych imprez potrwa ponad 2 tygodnie. Odbywać się będzie w obu Cieszynach w dniach od 15 września do 2 października.

„Tróły” organizują tradycyjnie instytucje i stowarzyszenia kulturalne z obu stron Olzy, a głównymi organizatorami są Śląski Zamek Sztuki i Przedsiębiorczości i Wydział Edukacji i Kultury Urzędu Miejskiego w Cieszynie oraz czeskokocieszyński ośro-

dek kultury „Strzelnica”. Chodzi zaś o interdyscyplinarne przedsięwzięcie, którego celem jest ożywienie wśród mieszkańców regionu zainteresowania

Tróły pełna skarbów

historią lokalną, tradycją i sztuką. Ważne znaczenie ma też promocja lokalnego potencjału kulturowego.

„Skarby z cieszyńskiej tróły” to przede wszystkim cały szereg warsztatów, wystaw, spektakli teatralnych, spotkań autorskich, konkursów, prezentacji... Trudno je tu wszystkie wymienić. Warto jed-

nak wspomnieć, że imprezę otworzy w czwartek 15 września o godz. 19.00 w Teatrze Cieszyńskim spektakl Sceny Polskiej „Ondraszek – Pan Łysej Góry”. W piątek 16 hm. można zaś m.in. na Zamku w Cieszynie (godz. 18.00) wziąć udział w spotkaniu z polskim pisarzem i publicystą **Jerzym Pilchem** (Scena Polska przygotowuje właśnie przedstawienie wg jego powieści „Inne rozkosze”).

Bliższe informacje nt. programu „Tróły” można uzyskać na stronach internetowych Śląskiego Zamku Sztuki i Przedsiębiorczości (www.zamekcieszyn.pl) lub ośrodka „Strzelnica” (www.kassct.cz).

W wernisażu wystawy Franciszka Świdra wzięli udział przyjaciele artysty z czasów SLA-owskich, wśród nich m.in. Monika Millerska i Bronisław Libarda.

CZ. CIESZYN (kor) – Do 2 października miłośnicy sztuki mogą w czeskokocieszyńskiej „Strzelnicy” zwiedzać wystawę dzieł nieżyjącego już zaołziańskiego malarza i rzeźbiarza z Karwiny, **Franciszka Świdra**. Obrazy, grafiki, rysunki (wśród nich szkice do „Brygady kulturalnej”, która przed laty zdołała jedną ze ścian restauracji hotelu „Piast”), karykatury i drobne rzeźby artysty, jednego z założycieli przedwojennego Śląskiego Związku Literacko-Artystycznego, a po wojnie Sekcji Literacko-Artystycznej, wystawione są w saloniku muzycznym oraz w galerii „Na strychu”.

To właśnie „Na strychu” odbył się w ub. piątek wernisaż wystawy, w którym wzięło udział m.in. sporo przyja-

ciół Świdra z czasów SLA-owskich. Wystawę otworzyła wnuczka artysty, **Anna Świdra** (plastyczka, absolwentka cieszyńskiej Filii UŚ). Z poglądami i filozofią życiową bohatera wieczoru uczestnicy wernisażu mogli się zapoznać bezpośrednio z ust samego... Świdra. Organizatorzy bowiem wyświetlili podczas wernisażu film „Osamieł bężec”, który w swoim czasie o artyście zrealizowała czeska telewizja.

Szkoda tylko, że podczas wernisażu wystawy jednego z najwybitniejszych zaołziańskich polskich plastyków nie padło ani słowo o tym, że był on Polakiem. Zresztą cały wernisaż – nie wiedzieć dlaczego – prowadzony był wyłącznie po... czesku.

Sekcja Kobiet ZG PZKO i MK PZKO Olbrachcice zapraszają na
BABSKI FESTYN w Domu Robotniczym
w Olbrachcicach w sobotę 17. 9. 2005 od godz. 13.30

W programie:
Chór Mieszany i Teatrzyk DROPS MK Olbrachcice,
piosenkarz Michał Rzeszut ze Stonawy,
orklestra rozrywkowa rodziny Palowskich, wędryńscy GIMNAŚCI.
Bufety, koło szczęścia, zabawy dla dzieci, wspólne śpiewanie.

TYDZIEŃ

5 - 11 IX 2005

■ W wypadku kolejki linowej w Oetztał w Tyrolu zginęło dziewięciu Niemców – trzy osoby dorosłe i sześcioro dzieci. Zabici i ranni to turyści. O liny kolejki zawadził kęs betonowego bloku przenieszonego przez helikopter. Trzy wagoniki zerwały się i spadły na skały.

■ Burmistrz zniszczonego Nowego Orleanu zarządził z powodów sanitarnych przymusową ewakuację pozostających jeszcze w mieście osób. Mimo wcześniejszych wezwań do opuszczenia miasta, około 10 tys. osób pozostało, aby pilnować swego dobytku.

■ Boeining 737 indonezyjskich linii lotniczych z 116 osobami na pokładzie rozbił się po starcie w mieście Medan na Sumatrze. Piętnastu pasażerów katastrofę przeżyło. Samolot spadł na gęsto zaludniony teren miejski, zabijając ponadto co najmniej 40 osób.

■ Rząd RC uchwalił projekt budżetu państwa na rok 2006. Projekt przewiduje deficyt w wysokości 74,4 mld koron.

■ 32 osoby zginęły, a ponad 40 zostało rannych w wyniku pożaru i paniki, jaka wybuchła w centrum kulturalnym w położonym nad Nilem egipskim mieście Beni Suef.

■ Prezydent Ukrainy, Wiktor Juszczenko, zdymisjonował rząd premier Julii Tymoszenko. Zarzucił członkom gabinetu „brak umiejętności działania w zespole”, nie kończące się konflikty i korupcję. Zdymisjonowana premier Tymoszenko zapowiedziała przejście do opozycji.

■ Tajfun Nabi, który przeszedł nad Japonię, spowodował śmierć 32 osób i duże szkody materialne.

■ Oddział Interpolu na Seszelach potwierdził czeskiej policji, że poszukiwany przez nią listem gończym biznesmen Radovan Krejčíř wraz z żoną i synem znajdują się na wyspie. Wszyscy mają obywatelstwo Seszeli. Urzędy czeskie zamierzają wystąpić o ekstradycję Krejčířa, przyznając jednak, że szanse są niewielkie. Pomiędzy Seszelami a Republiką Czeską nie istnieje umowa o przekazywaniu osób podejrzanych o popełnienie przestępstwa.

■ Nieznani sprawcy wysadzili w powietrze szyicki meczet w południowym Bagdadzie. Zginęła jedna osoba, a kilka zostało rannych.

■ Polscy celnicy na granicy z Ukrainą zatrzymali kamion przewożący 530 kg meteorytów pochodzących z Syberii. Samochód zmierzał do Republiki Czeskiej.

■ Czworo czeskich żołnierzy zostało rannych w wypadku samochodowym w Kuwejcie. Jeden z nich znajduje się w stanie krytycznym w szpitalu.

■ Co najmniej 5 tysięcy pracowników służby zdrowia protestowało w Bratysławie przeciwko polityce płacowej rządu słowackiego w tym resorcie. Demonstranci domagali się wyższych płac. Zapowiedzieli, że jeżeli sytuacja w służbie zdrowia nie ulegnie zmianie, nie cofną się przed strajkiem.

■ W Polsce podniosły się głosy niezadowolonych i krytyki z powodu podjęcia przez Rosję i Niemcy decyzji o poprowadzeniu trasy gazociągu po dnie Bałtyku i ominięciu tym samym terytorium Polski.

■ 32 policjantów zostało rannych w najpoważniejszych od prawie dziesięciu lat starciach między policją a protestantami podczas marszu oranżystów w Belfaście w Irlandii Północnej.

■ Partia Liberalno-Demokratyczna premiera Japonii Junichiro Koizumiego zdecydowanie wygrała przedterminowe wybory do parlamentu.

(M.B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z Internetowych serwisów informacyjnych.

Uroczystości związane z Dniem Górnika przebiegały równocześnie w kilku miastach Północnych Moraw i Śląska. Na zdjęciu mieszkańcy Karwiny bawią się podczas koncertu zespołu „No Name” w amfiteatrze w parku Im. Bożeny Němcovej.

Wiedza najważniejsza

HAWIERZÓW (wak) – Ponad 40 proc. bezrobotnych, którzy ukończyli szkolenia lub kursy rekwalifikacyjne w hawierzowskim Instytucie Kształcenia Ustawicznego i Rekwalifikacji znalazło sobie pracę.

– Realizowany przez nasz Instytut projekt pomoże niektórym grupom ludzi bez pracy znaleźć zatrudnienie, a tym samym poprawić ich sytuację materialną. Obecnie trwa nauka w

siedmiu różnych typach kursach, w których uczestniczy ponad stu bezrobotnych z powiatu karwińskiego. Zajęcia praktyczne i teoretyczne mają na celu uzyskanie lub uzupełnienie umiejętności i kwalifikacji zawodowych – mówi dyrektor Václav Horský. – Kursy organizujemy w przypadku braku kwalifikacji zawodowych, konieczności zmiany kwalifikacji w związku z brakiem propozycji odpowiedniego zatrudnienia oraz utraty zdolności do wykonywania pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie.

W trzymiesięcznych nieodpłatnych kursach rekwalifikacyjnych można się nauczyć m.in. podstaw biznesu, podstaw pracy z komputerem oraz księgowości, a także języków obcych. Prowadzone są tu również szkolenia dla przyszłych przedsiębiorców.

Nabór zainteresowanych do poszczególnych kursów prowadzony jest dwutorowo – za pośrednictwem karwińskiego urzędu pracy oraz bezpośrednio przez dyrekcję Instytutu. Na prowadzenie tego typu kursów szkoła otrzymała finanse z Funduszu PHARE.

Pokazali »Gospodę«

ŁOMNA DOLNA (man) – Miłośnicy folkloru w miniony weekend spotkali się w miejscowym amfiteatrze, by uczestniczyć w 36. Międzynarodowym Festiwalu Folklorystycznym „Śląskie Dni”. Bogaty program, tradycyjne potrawy kuchni regionalnej oraz dobra pogoda zwały do Łomnej przeszło osiem tysięcy osób.

W sobotę przed południem rozpoczęła się pierwsza impreza towarzysząca „Śląskiemu Mánesowi”. Pięć tras – z Trzecieja, Trzyńca, Nawsia, Mostów koło Jabłonkowa i Czadcy (najdłuższa wynosiła 52 km), pokonało 1550 pieszych turystów i rowerzystów. Zainteresowaniem cieszyły się również dwie wystawy. Na przygotowanej przez Muzeum Ziemi Cieszyńskiej wystawie w „Starym tartaku” prezentowana była „Rzeźba Ludowa w Cieszyńsku”, w klasach PSP odbyła się wystawa „Pod dzwonem”, wieńcząca tegoroczny jubileusz 130-lecia budynku polskiej podstawówki.

Wśród zespołów folklorystycznych, które wystąpiły w imprezie, znaleźli się mostecy „Górole”, którzy wystawili widowisko „Gospoda”.

Ciekawostki

Kup mu komórkę

Jeśli dziecko nie chce chodzić do przedszkola, najlepiej kupić mu telefon komórkowy, by w każdej chwili mogło zadzwonić do rodziców. Takiej rady udzielił docent pediatrii na uniwersytecie w Mediolanie Italo Farnetani. Zdaniem włoskiego specjalisty, najprostszym aparatem dla dziecka, nawet trzylatkowi, poczucie bezpieczeństwa. Świadomość, że w każdej chwili może do nich zadzwonić, da dziecku poczucie pewności oraz bezpieczeństwa i pozwoli przetrwać rozłąkę z rodziną. Z sondażu, ogłoszonego przed kilkoma tygodniami wynika, że większość włoskich dzieci w wieku od 8 do 12 lat ma własne komórki. Lekarze ostrzegają, że w tym wieku bardzo łatwo popaść w uzależnienie, zwłaszcza od wysyłania SMS-ów, i apelują, by kupować telefony dzieciom, które ukończyły 12 lat.

Fizia ma 60 lat

Najsilniejsza dziewczynka świata, Fizia Pończoszanka, bohaterka powieści Astrid Lindgren, dziś kończy 60 lat. Urodziny obchodzi w rocznicę dnia, gdy wydawca przyjął od autorki pierwszy rękopis książki. Historia o małej dziewczynce powstała, kiedy córeczka Astrid Lindgren, Karin, chorowała na zapalenie płuc, a mama co dzień opowiadała jej bajki. O czym mam dzisiaj opowiedzieć? – spytała pewnego wieczora. Opowiedz o Pippi Langstrump! – odparła Karin, która właśnie w tej sekundzie wymyśliła to imię i nazwisko. Astrid Lindgren początkowo spisała przygodę Pippi jako prezent dla Karin, po namyśle wysłała je jednak do wydawnictwa. Wkrótce otrzymała swój maszynopis z powrotem, uznano, że książka jest bardzo niewychowawcza. Wydawca ocenił, że każde dziecko po przeczytaniu takiej książki zacznie od razu zachowywać się tak jak

Pieszko do Frydku

CZ. CIESZYN, FRYDEK (sch) – Bliżko 70 osób w wieku od lat kilku do kilkudziesięciu (najmłodszy Jasio nie ukończył jeszcze 7 lat, a najstarszy Jan obchodził już siedemdziesiątkę) wyruszyło w sobotni poranek na pielgrzymkę do Frydku.

Starodawny zwyczaj pieszego wędrowki z zaolziańskich kościołów do matki Boskiej Frydeckiej wskrzesili dwa lata temu znani z organizowania pielgrzymek do Częstochowy i nie tylko Jadwiga i Franciszek Frankowie. Odtąd co roku grupa pieszych pątników zdążających od czeskokieszyńskiego kościoła w Alejach do frydeckiej bazyliki się rozrasta. – Większość na własnych nogach zalicza całą 28-kilometrową trasę. Niektórzy jednak, tak jak np. nasz najstarszy uczestnik, dołączają do pielgrzymki w drodze – podaje J. Frankowa, która z uwagi na sprzyjającą pogodę udział pielgrzymów z różnych miejscowości Zaolzia (dwie panie ponadto szły z Cieszyna) oraz przewodnictwo duchowe w

drodze wikarego frydeckiej bazyliki, Polaka, ks. Krzysztofa Strzelczyka, uważa za nader udaną. Przyznaje jednak, że mankamentem tegorocznej pielgrzymki do Frydku był czas. – Ze względu na wczesną godzinę mszy św. w frydeckiej bazylice nasza pielgrzymka czasami przypominała wyścig z czasem – stwierdza, zapewniając, że w przyszłości podobna sytuacja, gdy na wypoczynek pozostaje bardzo niewiele czasu, nie może się powtórzyć.

Komplet pielgrzymów dotarł w zdrowiu do frydeckiego sanktuarium po 8 godzinach drogi. Pielgrzymkę zarówno otwierała, jak i zamykała msza św. celebrowana przez ks. K. Strzelczyka, po drodze zatrzymywano się w napotykanym kościołach – w Konikowie, Domaśłowicach i Pazdernej. Ludzie szli krok za krokiem, kilometr za kilometrem po to, by się wspólnie modlić, śpiewać oraz by poznać, że dobrodziejstwem może być zmęczenie fizyczne, gdy towarzyszy mu duchowy relaks.

Przed czeskokieszyńskim kościołem pw. Najświętszego Serca Jezusowego pielgrzymi ustawiają się do wymarszu.

Są dodatkowe pieniądze na zasiłki

OSTRAWA (wak) – Gospodarze miast i gmin nie muszą się już obawiać, że zabraknie im pieniędzy na wypłacenie zasiłków socjalnych. Rząd przeznaczył bowiem na ten cel dodatkowe 1,5 mld koron; województwo morawsko-śląskie z tego koszyka otrzyma ponad 318 mln koron. Najwięcej, bo ok. 109 mln koron, wpłynie do kas Miejskich Ośrodków Pomocy Społecznej w Ostrawie, z kolei do MOPS w Hawierzowie – ok. 42 mln, Karwinie – ok. 29 mln, Frydku-Mistku – ok. 26 mln oraz Orłowej – ponad 18 mln koron. Ponad 9 mln przypadnie miastom Nowy Jiczyn i Bruntal, Bogumin otrzyma 8,7 mln, Krnow 7,7 mln, Opawa ponad 5,1 mln, a Trzinec – 5 mln koron.

Gminy i miasta województwa morawsko-śląskiego założyły w tym roku o dotacje na wypłacenie świadczeń ponad 3,5 miliarda koron. Po podsumowaniu pierwszego

półroczna wiadomo jednak było, że pieniędzy dla wszystkich potrzebujących nie wystarczy. Dlatego Urząd Wojewódzki już w lipcu domagał się od Ministerstwa Finansów dodatkowych pieniędzy.

Największą grupę podopiecznych Miejskich Ośrodków Pomocy Społecznej potrzebujących wsparcia stanowią bezrobotni, druga osoby, które spełniają warunki określone w ustawie, mające dochody poniżej kryterium finansowego, trzecią – emeryci i renciści. Oprócz zasiłków pieniężnych stałych, okresowych i celowych, udzielana jest im pomoc rzeczowa, np. na opał na zimę, ciepłą odzież dla dzieci, bezpłatne obiady w stołówkach szkolnych, dofinansowywane są wyjazdy na ferie zimowe lub obozy letnie. W szczególnych wypadkach osobom samotnym i chorym umożliwiony jest zakup leków lub sprzętu rehabilitacyjnego.

Pippi – nie chodzić do szkoły, spać z nogami na poduszce, robić, co mu się podoba, zuchwale odpowiadać dorosłym. Książka w końcu ukazała się w Szwecji, ale jej tłumaczenia na języki obce często były przez zapobiegliwych wydawców cenzurowane.

Ostra reakcja

Czy wizerunek księdza w reklamie dżinsów to nadużycie? „Nieporozumienie, niedorzeczność i nadużycie” – tak wykorzystanie modelu w koszuli z koloratką do reklamowania dżinsów firmy Reserved nazwał ks. Janusz Królikowski, profesor Uniwersytetu Świętego Krzyża w Rzymie. „Ta reklama wprowadza kapłaństwo na arenę koniunkturalnej gry sił rynkowych, sprowadza do narzędzia wpływów i możliwych nacisków psychologicznych i kulturowych” – powiedział Katolickiej Agencji Informacyjnej teolog. Dyrektor marketingu marki Reserved Mariusz Kozak-Zagoda przy-

znaje, że wykorzystywanie motywów religijnych jest często ryzykownym przedsięwzięciem. Jednak, jego zdaniem, w wypadku kolekcji „REcollection”, mamy pokazane prawdziwe piękno i styl, i wszystko okraszone jakąś anegdotą lub żartem.”

Zakaz wyjazdu

Deputowany Dumy, niższej izby rosyjskiego parlamentu, zaproponował wprowadzenie zakazu wyjazdu z kraju Rosjanek poniżej 21. roku życia. Zakaz, zdaniem deputowanego z nacjonalistycznej Liberalno-Demokratycznej Partii Rosji (LDPR) Nikołaja Kurianowicza, powinien być stosowany nawet wówczas, gdy „dziewczyna udaje się w podróż w towarzystwie mężczyzny”. Deputowany zaapelował też o ustawowe ograniczenie małżeństw młodych Rosjanek z cudzoziemcami, a wszystko to, jak powiedział, „w celu zachowania zasobów genetycznych narodu”.

ROZMOWA Z JÓZEFEM PILICHEM, PREZESEM STOWARZYSZENIA »RODZINA KATYŃSKA« W REPUBLICE CZESKIEJ

Przestrzegają przed totalitaryzmem

W drodze powrotnej na Zaolzie wycieczki zaolziańskiej „Rodziny Katyńskiej”

do Warszawy i Pułtusza (6 i 7 września) wystannik „Głosu Ludu” poprosił o rozmowę szefa wycieczki i prezesa tego Stowarzyszenia, Józefa Pilicha.

Panie prezesie, kiedy powstało na Zaolziu Stowarzyszenie „Rodzina Katyńska”?

Początki tej organizacji sięgają lat 90. ubiegłego wieku, kiedy to ekipa ostrawskiego ośrodka TV w Katyniu nakręciła film pt. „Cienie sumienia”. Przy realizacji tego filmu obecni byli red. Otylia Toboła i doc. Mečislav Borák. Będąc w Katyniu spotkali członków rodzin ofiar mordu katyńskiego, którzy już byli zorganizowani w „Rodzinach Katyńskich”. Po tym spotkaniu wysunęli pomysł, że dobrze by było zorganizować takie stowarzyszenie również u nas. Ich sugestię zamieścił „Głos Ludu”. W wyniku tego w Cz. Cieszynie odbyło się z inicjatywy ZG PZKO i Rady Polaków zebranie, które miało dać odpowiedź na pytanie, ile jest na Zaolziu rodzin, które straciły swego członka w Katyniu. Zebrało się wtedy około 160 ludzi. Niemniej jednak nie był to jeszcze początek naszej organizacji. Została ona założona w roku 1991. Pierwszym prezesem 7-osobowego zarządu został wybrany inż. Jan Wöllersdorfer. Prowadził „Rodzinę Katyńską” aż do swej śmierci. Po nim na mnie spadł ten obowiązek.

W którym to było roku?

Pan Wöllersdorfer zmarł w roku 1995. Od tego czasu ja jestem prezesem.

Ilu członków liczy Stowarzyszenie „Rodzina Katyńska” w RC?

W pierwszym okresie nasze Stowarzyszenie miało liczną bazę członkowską. Należało do niego około

150 osób. Dopiero z czasem baza ta zaczęła maleć. Powodów było kilka. Kiedy okazało się, że nikt nie może liczyć na żadne odszkodowanie, bo z tamtej strony było ono wysoce nierealne, to wielu zrezygnowało z członkostwa. Inni członkowie odpadali z powodu sędziwego wieku, chorób itd. Jest bowiem tak, że nasza „Rodzina Katyńska” składa się w większości z ludzi starych. Na dzień dzisiejszy jest nas niespełna 80 osób. Tyle że nie wszyscy należą do grona aktywnych, które liczy około pół setki.

Na czym polega aktywność członka „Rodziny Katyńskiej”?

Nasza działalność polega przede wszystkim na tym, że pamięć o tych wydarzeniach staramy się nie tylko utrwalać, ale też przekazywać dalej. Pierwszym zasadniczym zadaniem organizacji było uwiecznienie tej tragedii w sposób materialny, żeby pozostał jakiś konkretny ślad. I jest nim płyta sfinansowana ze składek naszego społeczeństwa, a także urna z ziemią katyńską, które umieściliśmy na pomniku na czesko-cieszyńskim Konteszyńcu. Jeśli chodzi o pamięć o tamtej zbrodni, to przekazywana jest ona następnym pokoleniom. Urządzaliśmy i urządzamy pogadanki z uczniami w szkołach, w kołach PZKO, które ilustrujemy stosownymi filmami. Trzeci punkt naszej działalności polega na utrzymywaniu kontaktów z „Rodzinami Katyńskimi” w Polsce i innymi placówkami, jak Muzeum Żorskie, które bardzo dobrze opracowało tę te-

Prezes zaolziańskiej „Rodziny Katyńskiej” przemawia podczas spotkania uczestników wycieczki członków „Rodziny” z prezesem „Wspólnoty Polskiej”, prof. Andrzejem Stelmachowskim.

matykę i wydało kilka publikacji z nią związanych.

Kto może należeć do „Rodziny Katyńskiej”?

Każdy. Nie tylko potomkowie ofiar. Do „Rodziny Katyńskiej” mogą należeć ludzie, którym ta problematyka jest bliska i którzy są przekonani, że pamięć o Katyniu, Miednoje i Ostaszkowie należy kultywować... Zapomnieć jest bardzo łatwo. Po prostu sprawy, o których przestanie się mówić, umierają śmiercią naturalną. A my nie chcemy, aby pamięć o naszych bliskich umarła. O naszych bliskich, którzy musieli zginąć taką gwałtowną i zupełnie bezsensowną śmiercią. Ona naprawdę

nie miała żadnego sensu, gdyż oni nie byli ani zbrodniarzami, ani jeńcami wojennymi, bo przecież Polska nie była w stanie wojny z Rosją radziecką. Ludziom trzeba ustawicznie uświadamiać, co to jest reżym totalitarny, jakie zagrożenia on ze sobą niesie społeczności i całej ludzkości.

Czy jest znana dokładna liczba zaolziańskich ofiar Katynia?

Ostatnia praca doc. Boráka mówi o około 500 ludziach. Wcale pokaźna liczba, zważywszy na niewielką powierzchnię naszego regionu.

Jak pan ocenia ten wyjazd do Warszawy i Pułtusza?

poświęcał tak długo, jak tylko będzie to możliwe. Mam kłopoty ze wzrokiem, który jest ostatnio już bardzo kiepski – mówi były nauczyciel fizyki i języka angielskiego. Najdłuższym, bo już 65-letnim stażem może się poszczycić Gertruda Zimna. Pamięta trzech dyrygentów i dochodzi do wniosku, że chór w ostatnich latach bardzo się zmienił. – Zamiłowanie do śpiewu chóralnego odziedziczyłam po mojej mamie i babci. Do jabłonkowskiego chóru kościelnego zaczęłam uczęszczać w wieku 15 lat. Z krótkimi przerwami na macierzyństwo śpiewam w nim już niespełna 65 lat. Na przestrzeni lat chór bardzo się zmienił. Dawniej, kiedy prowadził go pan Miczek, nie stał jeszcze na tak wy-

Jestem organizatorem tej wycieczki, trudno mi więc samemu ją oceniać... Mam pewien niedosyt. Nie udało się nam wykonać całego programu, tzn. dwu punktów. Z braku czasu nie odwiedziliśmy dwóch muzeów: Wojska Polskiego i Powstania Warszawskiego.

Macie przynajmniej powód wrócić do Warszawy.

Wie pan, jak tak przyglądam się naszym członkom, była to już chyba ostatnia duża impreza naszego stowarzyszenia. I wiek, i zdrowie naszych członków nie będą pozwalały na jakieś dłuższe wyjazdy... Niemniej uważam, że nie zmarnowaliśmy tej okazji, którą stworzyła nam „Wspólnota Polska”. Podkreślić mi wypada, że bez finansowego wsparcia „Wspólnoty Polskiej” wycieczka byłaby niemożliwa do urzeczywistnienia, gdyż jej koszty byłyby zbyt duże. „Wspólnota” opłaciła nam koszt zakwaterowania i wyżywienia. Nie zakładam, że w bliskiej przyszłości taki wyjazd byłby jeszcze możliwy. Krótsze, jednodniowe – owszem.

Proszę mi jeszcze powiedzieć, skąd bierzecie pieniądze na swoją działalność statutową.

Skąd bierzemy pieniądze? Z własnej kieszeni.

Ze składek? Ile one wynoszą?

Niewiele. 50 koron na rok. I to nam ledwo starcza na opłaty pocztowe. Resztę opłat uiszczamy w ten sposób, że wyciągamy pieniądze z własnej kieszeni i składamy się. Na przykład na wynajęcie salki... Byłoby fajnie, gdyby nam się udało pozyskać sponsorów u nas, na naszym terenie, którzy byłiby skory przelać na nasze konto parę tysięcy koron.

No to powodzenia, panie prezesie, w ich poszukiwaniu.

KAZIMIERZ SANTARIUS

ZA 15 LAT POLSKIEMU CHÓROWI KOŚCIELNEMU W JABŁONKOWIE STUKNIE SETKA

Dojrzewają niczym wino

W pierwszych dniach września 85-lecie działalności artystycznej obchodził Polski Chór Mieszany działający w parafii pw. Bożego Ciała w Jabłonkowie. Swolm śpiewem uświetnia nabożeństwa w obu kościołach jabłonkowskich, od czasu do czasu daje koncerty również w Polsce.

Śpiewactwo w Jabłonkowskim ma bardzo bogatą tradycję. Kroniki informują o tym, że w 1919 roku w Jabłonkowie założony został chór Mieszany Stowarzyszenia Młodzieży Katolickiej (SMK). Pierwszym dyrygentem został kierownik szkoły Paweł Lipka. Po nim pałeczkę dyrygenta przejął aktywny członek SMK a późniejszy organista Józef Miczek. W 1920 roku chór w parafii Jabłonkowskiej prowadził już aktywną działalność. Oprócz pieśni świeckich podczas uroczystości kościelnych wykonywał również utwory sakralne. Dowodem tego są partytury z datami napisania, które dochowały się do dnia dzisiejszego. Z kilku opracowanych i podpisanych przez Józefa Miczka chór korzysta dotychczas.

W latach okupacji niemieckiej chór śpiewał po łacinie. Polski Chór Mieszany w Jabłonkowie jest więc bezpośrednim kontynuatorem śpiewu, który zapoczątkował chór SMK. Po II wojnie światowej aż do 1980 roku chór kontynuował działalność pod batutą Józefa Miczka. Po nim funkcję organisty i dyrygenta objęła s. M. Pia Jochymek z miejscowego klasztoru siostr Elżbietanek. Od 1995 roku prowadzona jest kronika chóru przez parństwo K. i W. Niedobów. O dokumentację audio-wizualną troszczy się Stanisław Płoszek.

Obecna nazwa, Polski Chór Mieszany przy kościele pw. Bożego Ciała w Jabłonkowie, obowiązuje dopiero od roku 2000. Wtedy też wybrano pierwszy zarząd z przewodniczącym Ludwikiem Szebestą. Po nim funkcję tę pełniła

Emilia Feber, później Anna Haratyk, a obecnie Władysław Niedoba. Wówczas chórzyści pozyskali również opiekuna duchownego, którym został franciszkanin o. Cherubin Kuczwicz, obecnie jest nim o. Filip Kahlert OFM. Chór otaczał swoją opieką również śp. ks. proboszcz Eugeniusz Kalisch, a w ostatnich latach również Urząd Miejski w Jabłonkowie reprezentowany przez zastępcę burmistrza, Stanisława Jakusa.

Do stałego repertuaru chóru należą corocznie śpiewane pasje i kolędy. Te drugie z chórem wykonuje zespół kameralny. Autorem aranżacji muzycznej jest Władysław Winkler. Występy chóru w czasie większych uroczystości kościelnych dorywczo uzupełnia orkiestra smyczkowa. Te formacje muzyczne prowadzi Krystyna Mruzek. W święto Bożego Ciała chór śpiewa wspólnie z czeskim chórem kościelnym. Oba wówczas wspiera orkiestra dęta.

Z chórem współpracują soliści Nina Czepiec, Maria Niedoba-Wojtas, Izabela Drong, a także dyrygenci Monika Lysek i Daniela Sławińska. Na organach gościnnie akompaniują Krystyna Pyszko i Tomasz Pindór. Chór występuje na uroczystościach kościelnych nie tylko w Jabłonkowie, ale również w okolicznych kościołach. Śpiewał już w katedrze ostrawskiej i brneńskiej, w kościołach powiatu opawskiego, a także w Olbrachcicach. Kilkakrotnie gościł w Polsce – w Katowicach Panewnikach, Siemianowicach Śląskich, Ustroniu, Skoczowie, Jaworzynie i Gogolinie.

Prowadząca chór od dziesięciu lat

s. M. Judyta Jochymek stara się robić wszystko, by w kościołach znów rozbrzmiewał śpiew na większą skalę, by było jak dawniej. Niechętnie opowiada o swoich osiągnięciach, woli mówić o tym, co chciałaby zrobić, co trzeba byłoby udoskonalić. – Z uwagi na to, że pracuję z ludźmi starszymi, moim najważniejszym zadaniem jest utrzymanie ich pozytywnego stosunku do śpiewu. Nie mogę wymagać od nich czegoś, z czym nie potrafią dać sobie rady. Drobne usterki możemy usuwać stopniowo. Musimy jeszcze sporo popracować nad brzmieniem chóru i intonacją, żeby chórzyści słyszeli się wzajemnie. Być może nieco zmienimy repertuar, zauważyłam bowiem, że w ostatnim czasie śpiewamy dużo smutnych i melancholijnych pieśni. Przekonałam się, że chórystom bardzo wiele dają zgrupowania, choćby tylko dwudniowe. Osiągniętych w trakcie takich zgrupowań wyników w żadnym wypadku nie mogą dorównać umiejętności nabyte podczas pojedynczych prób. Wprowadziłam dużo nowych utworów. Teraz jest o wiele łatwiejszy dostęp do nut, dawniej tak nie było. W repertuarze mamy około 50-60 pieśni; ze starszych, pierwotnych utworów pozostały w nim zaledwie trzy albo cztery – wyjaśnia s. Judyta. Emerytowany nauczyciel szkoły podstawowej im. H. Sienkiewicza w Jabłonkowie Stanisław Łupiński śpiewa w polskim chórze kościelnym już 30 lat. – Śpiewam już od lat młodzieńczych. Byłem członkiem chóru Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej, śpiewałem uczęszczając do gimnazjum, później będąc na studiach w Ołomuńcu. Przez jakiś czas należałem do Chóru Nauczycieli Polskich w Cz. Cieszynie. W jabłonkowskim chórze kościelnym śpiewam od 1975 roku. Śpiew jest moją pasją, będę się mu

sokim poziomie, regularnych prób wówczas nie było. Śpiewaliśmy pieśni po łacinie, a w latach okupacji niemieckiej po niemiecku. Występowaliśmy tylko w okresie bożonarodzeniowym, na Wielkanoc i na Boże Ciało. Chociaż po polsku śpiewaliśmy już za czasów dyrygenta Miczka, utwory polskojęzyczne zaczęły przeważać w repertuarze dopiero za czasów siostry Pii. Pod wodzą siostry Judyty chór osiągnął wysoki poziom. Spotykamy się regularnie na próbach, mamy swój zarząd. Mimo iż bycie chórzystą opiera się na zasadzie dobrowolności, każdy z nas w pewnym sensie czuje się do tego zobowiązany – uważa pani Gertruda.

ROMAN BASELIDES

BIBLIOTEKA REGIONALNA W KARWINIE, STOWARZYSZENIE PRZYJACIOŁ POLSKIEJ KSIĄŻKI I „GŁOS LUDU” ZAPRASZAJĄ DO UDZIAŁU W ANKIECIE

»Książka Zaolzia«

Tytuł:

Nazwisko autora:

Imię autora:

Wśród głosujących, którzy podadzą swoje dane zostaną rozlosowane nagrody książkowe

Imię i nazwisko:

Adres głosującego:

Po raz pierwszy drukujemy kupon konkursowy do ankiety „Książka Zaolzia”. Kupony można przysyłać pod adresem redakcji Głosu Ludu lub Biblioteki Regionalnej, rynek Masaryka 7/9, 733 01 Karwina Frysztat. Głosować można także bezpośrednio na stronach internetowych www.publikacja.rkka.cz

Wśród uczestników, którzy podadzą swój adres, zostaną rozlosowane nagrody książkowe.

Niepisaną zasadą jest, że każdy uczestnik głosuje tylko raz.

Prosz do grosza

Skarbonka czy bankomat?

Czy skarbonki, które od wieków bardziej lub mniej skutecznie uczyły dzieci oszczędzania i poznawania wartości pieniądza, bezpowrotnie odchodzą do lamusa?

Być może, choć ich nowoczesny odpowiednik – konta bankowe dla dzieci i młodzieży – mają na razie jeszcze zbyt wielu zagorzałych przeciwników.

Ale tylko na razie. Bo coraz częstsze są głosy, że im wcześniej dziecko pozna wartość pieniądza, im szybciej zacznie się oszczędzać z niezwykle przeciętą złożonym światem finansów, tym dla niego lepiej. Gdy dorośnie, będzie się już poruszać pośród interesujących go „produktów finansowych” jak ryba w wodzie, korzystając z posiadanych informacji i własnych doświadczeń. Stale nie brak jednak rodziców, którzy uważają, że wszystko ma swój czas, także wdrażanie dzieci w tajniki rachunków i kart płatniczych. Tak czy owak, nawet ośmiolatek może dziś zabrać taką kartę i

pojść do bankomatu

Na przykład Czeska Kasa Oszczędności (Česká spořitelna), ČSOB czy Poczta Kasa Oszczędności (Poštovní spořitelna) oferują konta, z których aktywnie mogą korzystać nawet dzieci uczęszczające do szkoły podstawowej. ČSOB daje kartę płatniczą dzieciom, które ukończyły osiem lat, Czeska Kasa Oszczędności – dziesięcioletkom, a Poczta Kasa Oszczędności – dwunastolatkom. Zastosowanie takiej dziecięcej karty płatniczej jest jednak poniekąd inne niż karty dla dorosłych użytkowników – dziecko może podejmować pieniądze z bankomatu, nie może jednak korzystać z karty przy robieniu zakupów.

Do zakładania rachunków dziecięcych zachęca stosunkowo korzystne oprocentowanie – najczęściej jednakże tylko do określonej wysokości wkładu, na przykład do 20 tysięcy.

Oferty i zachęty

Młodzież, która skończyła 15 lat, może w pełni korzystać z usług wielu banków. Młodzi klienci mogą w nich już uzyskać pełnowartościową kartę płatniczą. Banki prześcigają się w ofertach i zachętach – młodzież ucząca się lub studiująca jest dla nich niezwykle interesującą grupą klientów. Opłata za prowadzenie konta młodzieżowego nie przekracza 20 koron miesięcznie. ČSOB, Bank Komerčný i Czeska Kasa Oszczędności za tę usługę nie pobierają żadnych opłat. Młody klient może liczyć też na przeróżne upominki i bonusy. Podczas gdy najmłodsi klienci obdarowywani bywają przez „swoje” banki na przykład pluszowymi zwierzakami, młodzi posiadacze konta mogą korzystać z ulg i rabatów w niektórych sklepach partnerskich, obiektach sportowych czy agencjach prowadzących naukę języków obcych. Są i inne sposoby nagradzania najwerniejszych młodych klientów: Bank Komerčný zapisze na konto młodzieżowe 333 korony, jeżeli klient w ubiegłym roku przynajmniej raz w miesiącu płacił kartą za sprawunki w sklepie.

Coraz więcej młodych ludzi uniezależnia się w pewnym wieku od kieszonego otrzymywanego od rodziców, uczniowie szkół średnich i uczelni wyższych coraz częściej próbują też sami zarabiać na własne wydatki. Większość banków wymaga od młodych klientów zainteresowanych założeniem konta dokumentu poświadczającego status ucznia lub studenta. Jedynie Poczta Kasa Oszczędności nie stawia potencjalnym klientom takiego warunku, oferując swe Konto Junior wszystkim młodym ludziom w wieku od 15 do 26 lat. Raz tylko, przy załatwianiu formalności związanych z założeniem konta, wymaga przedstawienia stosownego zaświadczenia o statusie ucznia lub studenta GE Money Bank i ČSOB. Pozostałe banki wymagają przedstawiania takich dokumentów co roku. Górna granica wieku, w którym można korzystać z konta młodzieżowego, to 30 lat. Ale na przykład w GE Money Bank studenckie konto mogą posiadać wyłącznie osoby, które nie skończyły jeszcze 24 lat.

Jest sprawą bezsporną, że nie wszystkim dzieciom i młodym ludziom własny rachunek i karta płatnicza są potrzebne. Spora liczba dziewcząt i chłopców musi przecież zadowolić się niewielkim kieszonekowym od rodziców, które na ogół od razu rozchodzi się na bieżące potrzeby. W takich wypadkach konto jest zbędne, ba, może wiązać się z nim więcej problemów i kosztów niż korzyści i przyjemności. Natomiast młodzi ludzie, którzy mieszkają w internatach czy akademikach i sami muszą zadbać o opłacanie zajmowanych lokali, stołówek, dojazdów do szkoły i wszystkich bieżących potrzeb a którzy nie lubią trzymać posyłanej przez rodziców gotówki w szufladzie biurka lub w kieszeni, posiadanie własnego konta na pewno docenią. Wcześniej jednak niewątpliwie powinni uważnie sprawdzić oferty co najmniej kilku banków i wnikliwie porównać oferowane przez nie usługi. Chodzi przy tym nie tylko o cenę świadczeń czy o wysokość oprocentowania wkładu, ale także o takie sprawy, jak dostępność bankomatów, to, jak długo młody klient będzie mógł korzystać z tańszych usług, takich jak przelewy czy opłaty za pobieranie gotówki z bankomatu.

Jeżeli już zdecydujemy się na założenie konta studenckiego, warto pamiętać o przedstawianiu w porę wymaganych przez bank zaświadczeń i innych dokumentów. Niektóre banki w wypadku, że młody klient zapomni w przewidzianym terminie poświadczyć swój status ucznia czy studenta, przekształcają niezwłocznie jego konto młodzieżowe w konto zwykłe, z którego posiadaniem nie wiąże się jednak żadne ulgi i bonusy.

Kiedy zaś zbliżamy się do wieku, w którym dla naszego banku przestaniemy być „młodym klientem” lub gdy dobiega końca czas nauki czy studiów, trzeba w porę zastanowić się, co dalej. Łatwiej i lepiej (przede wszystkim zaś taniej) bowiem zlikwidować konto młodzieżowe aniżeli konto dla dorosłych.

HENRYKA BITTMAR

RODZI SIĘ OGNISKO GÓRALI ŚLĄSKICH W RAMACH ZWIĄZKU PODHALAN

Między nami, góralami

W Domu PZKO w Jabłonkowie odbędzie się w niedzielę 18 września zebranie założycielskie nowej zaolziańskiej organizacji. Przy Miejsowym Kole PZKO rozpocznie działalność zaolziańskie Ognisko Oddziału Górali Śląskich, działającego w ramach Związku Podhalan.

Oddział Górali Śląskich powstał w maju bieżącego roku w Koniakowie i skupia górali z polskiej strony Beskidu Śląskiego. Pomyśl, że w Jabłonkowie mogłoby się zrodzić jego zaolziańskie Ognisko, powstał w sierpniu, tuż przed tegorocznym Gorolskim Świętem, kiedy do miejscowego Domu PZKO zawitał Józef Michałek z Istebnej, członek zarządu Oddziału.

– Pan Michałek wpadł do nas, gdyż chciał kupić wydany przez Sekcję Ludoznawczą przy ZG PZKO „Zeszyt Ludoznawczy” poświęcony sałasnictwu w Beskidach – mówi prezes jabłonkowskiego Koła, Jan Ryłko. – Zgadaliśmy się i w trakcie dyskusji doszliśmy do wniosku, że organizujemy po obu stronach granicy podobne imprezy. Np. Oddział Górali Śląskich urządził – podobnie jak Sekcja Ludoznawcza – miyszani owiec, zaprasza on też na spotkania z rzemieślnikami lub twórcami ludowymi.

Postanowiliśmy połączyć siły. W ten sposób bowiem łatwiej zdobywać środki na dofinansowanie ciekawych projektów. Są bowiem, zwłaszcza u nas, na Zaolziu, takie organizacje i instytucje, które mają lepszy od nas dostęp do pieniędzy i kiedy je otrzymują, dopiero wówczas na siłę tworzą projekty i dorabiają do nich ideologię. Z nami jest inaczej – projektów i pomysłów mamy sporo, za to środków za mało. Kiedy będziemy bliżej współpracować ze stroną polską, wtedy i dostęp do dotacji będziemy mieli lepszy.

Kolejny pomysłodawca powołania do życia zaolziańskiego Ogniska Oddziału Górali Śląskich, szef Sekcji Ludoznawczej i jabłonkowskiej Izby Regionalnej im. Adama Sikory Leszek Richter, podkreśla, że o utworzeniu Ogniska właśnie w Jabłonkowie zdecydowały też aspekty historyczne. Jabłonków był przecież kiedyś stolicą powiatu sądowego, do którego należała także Istebna i cała Trójwieś. Podle-

gała ona zresztą także jabłonkowskie parafii, a istebniańscy górale często przyjeżdżali do nawiejskiego tartaku.

– Zatrzymywali się później na piwo w Czytelni, a niektórzy nawet u mojej babci. Sporo mi o tym opowiadała – wspomina J. Ryłko. A L. Richter dodaje: – Nic więc dziwnego, że od kilku już lat istnieje pomysł, by wskrzesić ten ponadgraniczny mikroregion, którego centrum, taką stolicą „Goralije”, byłby Jabłonków. Trzeba wskrzesić ten region, sztucznie podzielony niegdyś granicą państwową.

Ognisko zostanie powołane do życia w najbliższą niedzielę. Spotkanie w Domu PZKO rozpocznie się o godz. 17.00, a oprócz członków zarządu Oddziału Górali Śląskich powinien wziąć w nim udział także przedstawiciel zarządu Związku Podhalan. Jak mówią J. Ryłko i L. Richter, program zebrania przewiduje przedstawienie idei i struktury organizacyjnej Związku Podhalan i jego nowego Ogniska, będzie też wybór członków zarządu i uchwalenie planu pracy na najbliższe miesiące. – Członkowie zarządu wezmą już udział w zjeździe Oddziału Górali Śląskich, który odbędzie się w październiku w Wiśle – informuje L. Richter.

Na spotkaniu będzie też można wypisać deklarację członkowską. A kto może zostać członkiem Ogniska? Każdy Zaolziak, który czuje się górale i działa na rzecz kultury, w szczególności kultury górali Beskidu Śląskiego. Statut Związku Podhalan mówi, że musi to być osoba uczciwa, o nieposzlakowanej opinii.

W statucie można też przeczytać, że naczelnym celem związku jest m.in. służba Ojczyźnie poprzez dbałość o moralny poziom mieszkańców regionu oraz kulturalny i materialny jego rozwój, ochrona duchowych i materialnych wartości krajobrazu środowiska naturalnego regionu. Te cele Związek realizuje np. poprzez piele-

gnowanie i rozwijanie oraz dokumentowanie kultury i sztuki góralskiej, tworzenie ośrodków „swojszczyzny”, oświaty i kultury, popularyzowanie osiągnięć naukowych i gospodarczych związanych z regionem itp.

– Także naszym naczelnym celem jest udział w projekcie pn. „Ratowanie dziedzictwa kulturowego – ratowanie kultury pasterskiej – sałasnictwej” – mówi L. Richter. – Chcemy przede wszystkim zachować dla potomności obrzędy i zwyczaje związane z kulturą pasterską: od „miyszania” po „rozsod” owiec, wszystko, co wiąże się z obróbką wełny... Nasza idea jest jednak jeszcze głębsza. Chodzi nam nie tylko o aspekt kulturowy, ale i społeczny. Działalność naszego Ogniska może mieć znaczący wpływ na rozwój turystyki w regionie poprzez podniesienie jego atrakcyjności.

– Do tego dochodzi jeszcze aspekt społeczny – zapewnia J. Ryłko. – Chcemy do realizacji naszych projektów wciągnąć chociażby ludzi bez pracy, co powinno przyczynić się do obniżenia stopy bezrobocia. Zamierzamy bowiem organizować dla nich warsztaty dotyczące np. obróbki wełny czy innych tradycyjnych rzemiosł ludowych związanych z kulturą pasterską. Podobnie dzieje się już od kilku lat u sąsiadów na Słowacji, w regionie kisuckim, gdzie np. udało się wskrzesić tradycje druciarstwa. I wielu bezrobotnych zatapało się.

Siedzibą Ogniska będzie na razie jabłonkowski Dom PZKO, w przyszłości jednak przeniesie się ono do kolejnego majątku tamtejszego MK PZKO, na „Mazurowice”. Jeśli zaś chodzi o współpracę z innymi organizacjami i instytucjami, Ognisko będzie współpracować z Sekcją Ludoznawczą i Izłą Regionalną im. Adama Sikory, z trzynieckim HRAT-em czy z władzami Jabłonkowa.

– Zapraszamy zatem wszystkich zainteresowanych pracą w nowym Ognisku w niedzielę o godz. 17.00 na spotkanie założycielskie. Witajcie będziemy wszystkich, którym zależy na utrzymaniu naszych góralskich tradycji – podkreślił Jan Ryłko.

JACEK SIKORA

KLEMENS SŁOWIOCZEK: WRACAM DO KORZENI

Zmiana po 30 latach

Uczestnikiem koncertu jubileuszowego, wleńczącego 85-letnią działalność Polskiego Chóru Kościelnego w parafii p.w. Bożego

Ciała w Jabłonkowie, był również Klemens Słowiocek – wywodzący się ze Stonawy solista Opery Berlińskiej. Korzystając z okazji, zadaliśmy mu kilka pytań.

Jakie wrażenie wywarł na panu dzisiejszy koncert?

Oceniam go jako bardzo udany, podziwiałem wykonawców. Była nawet orkiestra, wszystko dobrze wyćwiczone. Ale taka jest właśnie nasza polskość, tacy są nasi ludzie. Kiedyś sam prowadziłem zespoły w Stonawie i Darkowie. Były spotkania, próby, wycieczki...

Poziom chóru jabłonkowskiego podniosła siostra Judyta. Jak pan ocenia jej pracę?

Sympatyczna siostra uświadamia sobie, co umie i potrafi to również przekazać swojemu otoczeniu. Chór jest bardzo dobrze przygotowany, dobrze współbrzmiał z orkiestrą. Świetna była solistka Daniela Sławińska, podobała mi się również msza na początku. Mam nadzieję, że kiedyś znów razem sobie zaśpiemy. Jeżeli nie w Stonawie, to na pewno tutaj.

Jakie są pana dalsze plany artystyczne?

Mówi się, że po każdym trzydziestu latach życia należy zrobić zmianę, zmienić styl swojego życia. W wieku trzydziestu lat poszedłem do Berlina, teraz, kiedy skończę sześćdziesiątkę, wracam z powrotem. W Berlinie za-

mierzam występować jedynie gościnnie, zostanę pracownikiem Uniwersytetu Ostrawskiego, gdzie będę uczyć na wydziale artystycznym.

W trakcie koncertu konferansjer zdradził, że najchętniej wypoczywa pan na Filipce. Dlaczego akurat tam?

Kiedy w Stonawie zburzono mój dom, miałem to szczęście, że udało mi się kupić stary drewniany dom właśnie na Filipce. Przez długie lata był moją jedyną oazą wypoczynku. Ostatnio miałem niestety bardzo mało czasu. Mam nadzieję, że po sześćdziesiątce będzie lepiej i będę mógł częściej oddychać beskidzkim powietrzem.

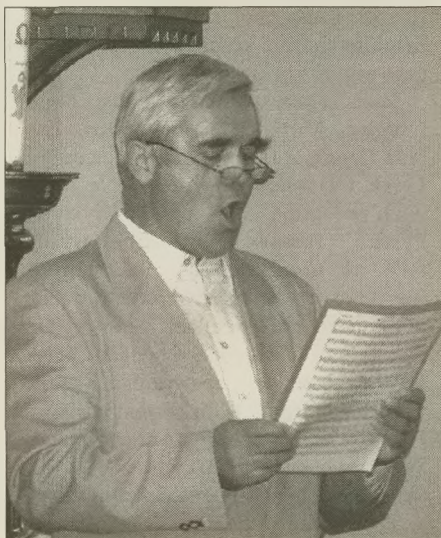
Co pan sądzi o swolm trzydziestoletnim stażu w Berlinie?

Śpiewam już ponad czterdzieści lat, ponieważ zanim odszedłem do Berlina, śpiewałem w Ostrawie. Zawsze traktowałem to jako swoje hobby, nie goniłem za karierą i sławą. Jestem nastawiony optymistycznie, mam nadzieję, że kolejnych trzydzieści lat – oczywiście w cudzysłowie – będzie równie udanych. „My cizinou jsme bloudili” – tak śpiewa się w duecie opery „Jakobín” A. Dvořáka. Wróciliśmy jednak do domu, gdzie znaleźliśmy spokój i radość z życia.

Zastanawiał się pan nad tym, czy nie lepiej byłoby zostać jeszcze w Berlinie?

Nie. Absolutnie nie! Jestem Słowiocek, nie jakiś tam Slováček czy Słowiaczek. Ojciec pochodził z Mostów, dziadek z Istebnej, wracam więc do korzeni, w strony rodzinne. Decyzja ta dojrzała we mnie stopniowo. O powrocie myślałem już rok temu.

ROMAN BASELIDES

Fot. ROMAN BASELIDES

Zamiary są tak samo ważne jak zdarzenia i to one pozwalają demitologizować przeszłość.

Danuta Sosnowska

Nr 193 emioła DODATEK LITERACKO-ARTYSTYCZNY

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały prosimy przysyłać pod adresem „GL” lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz ♦ Numer zamknięto 12. 9. 2005

Rzeźbić człowieka słowem

(NA 80-LECIE URODZIN JANA RYSZKI)

Mówi o sobie, że nie został pisarzem z potrzeby wewnętrznej, lecz społecznikowskiej. Proszony o szczegóły, dodaje: *Po prostu, w szkole brakowało materiałów na różne akademie i uroczystości, więc trzeba było samemu zacząć pisać.*

Zaiste, każdy powód sięgnięcia po pióro jest dobry, choć nie zawsze musi się to dobrze skończyć. Pyszcze się udało. Jego poezja, mimo iż objawiła się bardzo późno, natychmiast zaistniała na zaolziańskim, i nie tylko, firmamencie literackim jako wyrazisty, oryginalny obraz świata. Ciekawe jednak, że początkowo intensywniej przemówiła do wyobraźni krytyków czeskich i polskich niż zaolziańskich. Najbardziej wyczerpujący i ciągle aktualny ogłód jej kondycji dał przed czterema laty **Drahomír Šajtar** na łamach „Zwrotu”, podobnie nie starzeją się opinie sformułowane przez **Jiřígo Urbanca**, **Bohumíra Kolářa** czy **Františka Všeckého**. Z polskich wypowiedzi na uwagę zasługują przede wszystkim: recenzja tomu *Słowa jak kamienie* przez **Jacka Kolbuszewskiego** i esej **Zbigniewa Kresowatego** w bydgoskiej „Metaforze”. Omówienia zaolziańskie – poza notami **Wilhelma Przeczka** w tomach *Słowa jak kamienie* i *Potoki* oraz felietonem **Władysława Sikory** w GL – właściwie nie istnieją.

Powody naszego nagannego milczenia są różne. Wydaje się, że na wstrzemięźliwość krytyki zaolziańskiej (o ile taka w ogóle istnieje) istotny wpływ miał, zwłaszcza w pierwszym okresie, kontekst poezji Przeczka. W roku debiutu Pyszk (1988) Przeczek znajdował się w szczytu literackiej sławy. Jego poezja w Polsce i Czechach uchodziła, i słusznie, za najbardziej reprezentatywną dla Zaolzia. Swoim mistrzostwem formalnym i dyscypliną intelektualną wprowadzała nasz region na salony artystyczne Warszawy, Krakowa, Pragi, Brna, Bratysławy, nawet Lipska. Była lokomotywą, która mogła pociągnąć za sobą całe środowisko, chociaż niekoniecznie całe chciało się do niej podpiąć. Otóż od wielu lat blisko zaprzyjaźniony z Przeczkiem Pyszk chciał. Tak nam się przynajmniej wydawało. Jako dowód dla wielu, którzyśmy się wtenczas jeszcze spotykali, służyła poetyka Pyszki, w wielu aspektach nawiązująca do „lingwistycznego” modelu Przeczowskiego. Mówiąc wprost: Pyszk otrzymał na Zaolziu naklejkę epigoństwa i wtórności.

Dopiero z upływem lat, zwłaszcza z perspektywy ostatnich, jakby nieco obcych, tomów Pyszki, widać wyraźnie, jak bardzo się wtedy myli-

liśmy. Właśnie wiersze z pierwszych zbiorów (*Pęknięta pieczęć* 1988, *Słowa jak kamienie* 1993, *Potoki* 1993) posiadają do dziś niesłowną moc emocjonalnego i intelektualnego żaru, z jakim Pyszk przygląda się swemu serdecznemu krajobrazowi beskidzkemu. Tym wszystkim Kozubowom, Potokom, Jabłonkowom, Gorolom, kościołom, kaplicom, też przyjacielom i domownikom. Dopiero teraz widać, jak przerażająco prawdziwe, do końca przeżyte i uwierzytelnione całą własną biografią są te liczne po-inty-wyznania, w rodzaju: *Na niwach / płak dymu kołuje / Genesis wysoko // Ziemi doświadczam, albo: Jaworowy / na zdrowiu upada // Ziemio / do ciebie / ja idę. Albo: Pegaz / niech pola orze.*

Pyszk miał też i to nieszczęście, że zaczął pisać o ziemi rodzinnej w czasie, kiedy nam się to już wydawało artystycznym nietaktem. Po Sikorze, który w latach 60. pokazał, z jak wielkim dystansem należy podchodzić do tematu beskidzkiego, by móc osiągnąć nową, nieporównywalną z żadnym przekazem tradycji, jakość estetyczną, każda próba wyartykułowania tak wyświechtanych prawd, jak te o majestacie góry czy szumnym szumie lasu, musiała zostać stracona w niebyt. Tymczasem akurat ów literacki banał, że właściwe grafomanom bogoożywiane zadęcie otrzymało w ujęciu Pyszki walor artystycznej świeżości i poznawczej odkrywczości. Było to możliwe dzięki wysoce zagęszczonej metaforze, pozwalającej poecie na tworzenie obrazów – właśnie nowych wartości estetycznych – ze składników zmysłowych i intelektualnych jednocześnie. Było to możliwe dzięki bezbłędnemu słuchowi poetyckiemu Pyszki i rzetelnemu, nieliterackiemu właśnie, umiłowaniu rodzinnej ziemi i jej kultury.

Uczęszczając zaraz po wojnie do cieszyńskiego Liceum Pedagogicznego, Pyszk pobierał nauki u niejakiego Sztetka, który zwykł mawiać słuchaczom: „Jako nauczyciele nie będziecie tylko przekazywać uczniom wiedzę, ale przede wszystkim będziecie ich wychowywać. Wy zaś, nauczyciele zaolziańscy, musicie być ponadto rzeźbiarzami ich świadomości patriotycznej”. Obowiązkowi temu Pyszk pozostał wierny również jako poeta.

KAZIMIERZ KASZPER

Jan Pyszk (ur. 17. 9. 1925) wydał zbiory wierszy: *Pęknięta pieczęć* (1988), *Potoki* (1993), *Słowa jak kamienie* (1993), *Żarna* (1998), *Pukl peceń polibku / Pęknięta pieczęć pocałunku* (wybór, 1998), *Zieloną strzałą po...* (wybór, 2001, 2002). Jest też autorem

antologii *Kawiarenka „Pod Pegazem” 1989-2002* (2002). Przełożył: *Patagonię* Dušana Mitany, *Amaj Dablang – Góra i człowiek* Jana Šmída, *Gorący ziemniak, czyli Przypowieść o Janosiku* Mikuláša Kočana, *Klucz światła* Vlastimila Kovalčika, *Już nigdy pożarem mi płonę* Karli Erbowej.

JAN PYSZKO

Ziemio rzeko

Co noc
jak wiara
jak żar
jak słowo
jak kamień zębatej historii

W słowie
w uwielbieniu
u korzeni rozdarta
z kwiatów rozstrzelana
w dobrym i złym
najbliższa

Wdzierasz się we mnie
jak piorun
jak skarga
jak radość
jak ból
jak ziarno

Jesteś ziarnem
które ni kruki
ni wrony
zadziobią

(Potoki 1991)

Rzeźba

Jak te gronie
gorolsko frasobliwość

Błyskiem się uśmiechnie
słoneczkiem
zapłacze
i
kamienistym ugiem ciurka

Ku dolinom
uporem smreka
kamieniem
jak opoka
trwa

Pełne godności jest niebo
gorolskiej duszy

(Potoki 1991)

Nad Olzą

Uwertura słońca
i dolina zielona
Od czarnej doli
modlitwa w skiby schodzi

Na Kamienitym
nie trafisz już na helokanie
na tablicę z elementarzem
Co swojskie
u obcych

Zabito obejścia
Smutota
po oczach
po sercu
Macierzankowe z bakiem ubocza
teraz dzikie

Moje gronie
doliny
ciężko mi
kiedy do was z nowiną
idę

(Wigilia 1991)

Antoni Szpyrc: projekt plakatu reklamowego Skarbów z Cieszyńskiej Trówy.

»ONDRASZEK« I JERZY PILCH NA INAUGURACJĘ

Skarby z trówy

Od 15. 9. do 2. 10. przebiegać będzie w Cieszynie przegląd twórczości literacko-artystycznej i rzemieślniczej Skarby z Cieszyńskiej Trówy. Symboliczna inauguracja nastąpi w czwartek 15. 9. o godz. 19 w teatrze w Cz. Cieszynie, gdzie Scena Polska wystawi *Ondraszka – Pana Lysej Góry Renaty Putzlacher* w reżyserii **Bogdana Kokotka**. Nazajutrz, 16. 9., odbędzie się m.in. o godz. 18 spotkanie z pisarzem **Jerzym Pilchem**. Spośród pozostałych propozycji literackich, plastycznych, muzycznych i teatralnych proponujemy nie przegapić:

- eseju na głos i kontrabas **Olmara Bogdana Mizerskiego** i **Tadeusza Ślawka** – 17. 9., godz. 19, sala ekspozycyjna Śląskiego Zamku Sztuki i Przedsiębiorczości;
- wernisażu wystawy twórczości **Jana Wałacha**, **Ludwika Konarzewskiego** i **Karola Niedoby** – 20. 9., godz. 17, sala ekspozycyjna ŚZSiP;
- koncertu poetycko-muzycznego **Zanim wszedł słowa Józefa Skrzeka i Jerzego Oszeldy** – 20. 9., godz. 18, sala koncertowa Państwowej Szkoły Muzycznej;
- recitalu poetyckiego **Tadeusza Wojackiego Słowa** – 22. 9., godz. 18, sala konferencyjna ŚZSiP;
- *Cieszyńskich Spotkań Poetów* – 24. 9., godz. 15, Biblioteka Miejska;

- wernisażu wystawy fotografii **Magiczne Zaolzie** – 24. 9., godz. 17, pasaż Oranżerii;
- koncertu zespołu **Poethicon Poezja Śląska Cieszyńskiego** – 24. 9., godz. 18, sala koncertowa PSM;
- spektaklu teatralnego *Cieszyńskie niebo* – 26. 9., godz. 10, Teatr im. A. Mickiewicza;
- wernisażu wystawy dorobku **Niny Górniak Miłostę**, moda i wojna... – 29. 9., godz. 17, Stara Baszta, ŚZSiP;
- wernisażu wystawy **Piotra Sudyki Oltarz oglądany** – 1. 10., godz. 18, Rotunda p.w. Św. Mikołaja;
- warsztatów Cieszyńskiego Towarzystwa Fotograficznego *Atelier na Wzgórzu* – 2. 10., godz. 12-17, Wzgórze Zamkowe.

Konkursy poetyckie

● Do 30 września można jeszcze nadsyłać prace na **V Ogólnopolski Konkurs Poetycki im. Rainera Marii Rilkego**, w którym główna wygrana wynosi 3 000 zł. Zestaw pięciu niepublikowanych oraz nieocenianych w innych konkursach wierszy (w trzech egzemplarzach) należy wysłać pod adresem: Redakcja „Toposu”, TPS, ul. Czyżewskiego 12, 81-706 Sopot, z dopiskiem na kopercie Konkurs im. Rilkego. Konkurs ma charakter otwarty, bez ograniczeń wiekowych i wymagań tematycznych. Utwory należy opatrzyć godłem (słownym), a w zakładanej kopercie, sygnowanej tym samym godłem, przesłać następujące dane: imię i nazwisko, dokładny adres, numer telefonu, e-mail. Honorowane będą tylko prace na papierze formatu A4, nadesłane w formie wydruku komputerowego bądź maszynopisu. Wyniki konkursu zostaną opublikowane w prasie. Uroczyste wręczenie nagród odbędzie się w grudniu 2005 r. podczas Festiwalu Poezji w Sopocie.

● Organizatorzy **Nagrody Poetyckiej im. Wojciecha Bąka za rok 2005** oczekują propozycji do nagrodzenia tomu poetyckiego wydanego w 2005 r. Sąd konkursowy oceniać będzie przede wszystkim artystyczną i intelektualną wartość zbioru. Wysokość nagrody wynosi 500 euro. Nagrodę ufundowało grono osób związanych z literaturą i prywatną przedsiębiorczością: Ewa Wachowicz, Krzysztof Lesiński, Lechosław Kaczmarek, Wojciech Krystek, Andrzej Maciejczyk, Piotr Cieles. Propozycje należy wysłać pod adresem: Piotr Cielesz, ul. Ciołkowskiego 8A/6, 80-463 Gdańsk, z dopiskiem: Nagroda im. Wojciecha Bąka. Przesyłka powinna zostać uzupełniona o informację dotyczącą autora, krótki biogram i ew. bibliografię. Termin nadsyłania propozycji mija 31. 12. 2005. Wynik obrad jury zostanie podany do publicznej wiadomości w styczniu 2006. Wręczenie nagrody będzie miało miejsce w Café Zaścianek (Sopot) w lutym 2006. O dokładnym terminie uroczystości laureat zostanie powiadomiony listem poleconym. Celem nagrody jest przypomnienie i upamiętnienie postaci Wojciecha Bąka (1907 – 1961), jednego z najwybitniejszych polskich poetów XX w., pierwszego, który wystąpił przeciwko istnieniu komunistycznej cenzury, za swą wierność prawdzie uwięzionego w szpitalu psychiatrycznym.

Muzyka Dawna w Cieszynie

Od początku września odbywają się w obu częściach miasta koncerty w cyklu Muzyka Dawna w Cieszynie. Jutro, 14. 9. o godz. 18.00 w kościele Na Rozwoju w Cz. Cieszynie wystąpi organista **Sebastian Matyja**, 15. 9. o godz. 17.00 w sali konferencyjnej Śląskiego Zamku Sztuki i Przedsiębiorczości w Cieszynie odbędzie się wykład **Anny Bywalec-Fojcik** na temat instrumentarium baroku (wstęp wolny), 17. 9. o godz. 18.00 w kościele Św. Krzyża w Cieszynie będzie koncertował gitarzysta **Bogdan Firla** a 18. 9. o godz. 18.00 w sali koncertowej PSM na Zamku w Cieszynie – **Zespół Muzyki Dawnej „Floripari”**.

Na październik zaplanowano 3 koncerty: 1. 10., o godz. 18.30 w kościele

Św. Trójcy w Cieszynie – zespołu **„Hof-Musici”**, 8. 10., o godz. 18.00 w sali koncertowej PSM na Zamku w Cieszynie – zespołu **„Il Sospiro”** (muzyka i taniec baroku), 27. 10. o godz. 18.00 w kościele Św. Krzyża w Cieszynie – organisty **Krzysztofa Lukasa**.

W listopadzie odbędą się koncerty: 3. 11. o godz. 18.00 w „Strzelnicy” w Cz. Cieszynie – zespołu **„Canor Anticus”**, 4. 11. o godz. 18.00 w kościele ŚKE Na Niwach w Cz. Cieszynie – **Prażských komorních pěvců**, 6. 11. o godz. 18.00 w sali koncertowej PSM na Zamku w Cieszynie – **Aureliusza Golińskiego** (skrzypce), **Adama Pastuszki** (skrzypce), **Marka Caudie** (wielonczela) i **Joanny Boślak-Górniak** (klawesyn).

Jan Pyszk zagaja kolejne spotkanie jabłonkowskiej Kawiarenki „Pod Pegazem”. Po lewej: prezes ostrawskiego ośrodka Gminy Pisarzy Oldřich Šuleř i prezes opolskiego oddziału ZLP Harry Duda.

Telewizja

WTOREK 13 WRZEŚNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Moda na sukces (s.) **8.40** Smocze opowieści (s.) **9.10** Jedynecka **9.40** Wyspy piratów (s.) **10.10** Tucker (s.) **10.30** Tak, kochanie (film USA) **11.25** Eko-Europa (mag.) **11.45** Agrobiznes (mag.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Plebania (s.) **13.05** Jaka to melodia? (teleturniej) **13.25** Bulionerzy (s.) **13.55** Tour de Pologne 2. etap Tczew - Olsztyn **15.00** Wiadomości **15.10** Audycje komitetów wyborczych **16.05** Tour de Pologne 2. etap Tczew - Olsztyn **16.30** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Pod lupą **17.30** Klan (s.) **18.00** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.25** Plebania (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.15** Olympique Lyon - Real Madryt (Liga Mistrzów) **22.50** Kronika Tour de Pologne **23.00** Wiadomości **23.10** Prosto w oczy **23.25** XXX Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni **23.40** Plus minus **0.05** Prawo i bezprawie (film USA) **1.30** Nowe gwiazdy Europy.

■ TVP 2

6.00 Złotopolscy (s.) **6.25** 10 minut tylko dla siebie **6.40** W krainie władcy smoków (s.) **7.05** Od przedszkola do Opola (pr. muz.) **7.35** Teletubisie (s.) **8.00** Czterdziestolatek (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **9.55** M jak miłość (s.) **10.45** Pytanie na śniadanie **11.55** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Smak Apeninów **12.20** Proboszcz 2005 **13.15** Śpiewające fortepiany (pr. muz.) **14.05** Lokatorzy (s.) **14.35** Audycje komitetów wyborczych **15.05** Doktor z alpejskiej wioski (s.) **16.15** M jak miłość (s.) **17.05** Kulisy serialu "M jak miłość" **17.15** Allo, Allo (s.) **17.40** Pogotowie Ekspresu Reporterów **19.05** Jeden z dziesięciu **19.35** Międzynarodowy Festiwal Filmowy w Wenecji **20.05** Panorama flesz **20.10** M jak miłość (s.) **21.05** Kulisy serialu "M jak miłość" **21.10** Magazyn Ekspresu Reporterów **22.30** Sport-telegram **22.45** Nędzne psy (film ang.) **0.45** Liga Mistrzów skróty.

NĘDZNE PSY

film Wielka Brytania/USA, 1971
TVP 2, wtorek 13. 9., godz. 22.45
 Reżyseria: Sam Peckinpah
 Występują: Dustin Hoffman, Susan George, Del Henney, David Warner, Peter Vaughan i inni.

Amerikanin David Sumner, młody astrofizyk, przyjeżdża ze swoją angielską żoną Amy w jej rodzinne strony, do małej kornwalijskiej wioski. David chce w spokoju popracować nad swoim doktoratem. Nieco protekcyjna, mrukliwa naukowiec, zaniedbuje śliczną i seksowną żonę, która nudzi się i próbuje popisywać się obecną pozycją przed dawnymi adoratorami. Szczególne wrażenie Amy wywiera nadal na miejscowym prowodyrze, Charliem Vennerze, który był kiedyś jej chłopakiem. Charlie i jego trzej kompani stale kręcą się w obejściu Sumnerów, wykonując różne prace gospodarcze, m.in. budując garaż. Stopniowo między przybyszami a miejscowymi osiłkami narasta napięcie. Pierwszym niepokojącym sygnałem jest powieszony w oten ohydny czyn pracujących w obejściu mężczyźni, z tym większą irytacją reaguje więc, gdy David, zamiast ostro interweniować, przyjmuje ich zaproszenie na polowanie.

■ TV KATOWICE

6.00 Gramy dla was **7.12** Książki z górnej półki (mag.) **7.45** Aktualności **7.50** 25 lat Rawy Blues **8.45** Gość dnia **9.00** Malowanie obrazów - to proste **9.55** To jest temat **11.15** Gość dnia **11.45** Bądź zdrow! **12.10** Telenowyny **12.35** Niezwykły Egipt - Złoto Tutanchamona (film dok.) **13.45** Pani Jola zmienia swoje życie (s.) **14.15** To jest temat **15.00** Tour de Pologne **16.10** Rozmowa dnia **16.45** Aktualności **16.47** Kartka z kalendarza **16.50** Vatenfall Gliwice Open **17.40** Kronika Tour de Pologne **17.50** Relacje **18.00** Aktualności **18.27** Wiadomości sportowe TV Katowice **18.37** Nasz reportaż **18.50** Audycje komitetów wyborczych **20.00** Telekurier **20.45** Młodzież kontra... czyli przed wyborami **21.50** Aktualności **22.05** Wiadomości sportowe **22.15** To jest temat **23.05** Prawda i kłamstwa (s.) **0.05** Telemotorsport **0.30** Czerwone i czarne (film franc.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie **6.55** TV market **7.10** Interwencja (mag.) **7.30** Ja się zastrzelę (film USA) **8.00** Zbuntowany anioł (s.) **9.00** JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) **10.00** Daleko od noszy (s.) **10.30** Czułość i kłamstwa (s.) **11.00** Samo życie (s.) **11.45** TV market **12.00** Zbuntowany anioł (s.) **13.00** Ja się zastrzelę (s.) **13.30** Świat według Bundych (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Pensjonat pod Różą (s.) **15.45** Wydarzenia **16.10** Interwencja (mag.) **16.30** Świat według Bundych (s.) **17.00** V.I.P. (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.45** Wydarzenia **19.20** Samo życie (s.) **20.15** Polska głosi wybory 2005 **20.45** Gorąca linia (film USA) **22.55** Strażnik Teksasu (s.) **23.55** Biznes Wydarzenia **0.25** Kuba Wojewódzki **0.55** Playboy - Really Naked Truth II (film USA) **1.50** Sześć dni, siedem nocy (film USA) **04.25** Magazyn sportowy.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Czarodziejskie przedszkole **8.55** Śpiewanki **9.05** Teleranek (dla dzieci) **9.10** Klocki (dla dzieci) **9.30** Niesamowity świat rekordów i ciekawostek **10.00** Wiadomości **10.05** Bolkowiny (pr. roz.) **11.00** Latający Čestmír (s.) **11.50** Wizyta w zoo **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) **14.00** Wiadomości **14.05** Bananowe rybki (talk show) **14.35** Oczarowanie (s.) **15.30** Willy Fog (s. anim.) **16.00** Wiadomości **16.05** Czarodziejskie przedszkole **16.35** Oliver Beene (s.) **17.00** Z Jakubem na rybach (mag.) **17.30** AZ-kwiz (teleturniej) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Raport (aktualności reg.) **18.25** Czeskie głowy (s. dok.) **18.30** Czarne owce (pr. publ.) **18.57** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości **19.35** Wydarzenia kulturalne **19.40** Prognoza pogody **19.50** Bramki, punkty, sekundy **20.00** Jessica 2/2 (film austral.) **21.55** Przyjaciele (s.) **22.20** Spostrzeżenia z zagranicy **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.05** Prognoza pogody **23.08** Bramki, punkty, sekundy **23.15** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **23.20** EXPOcztówka (s. dok.) **23.30** Herbata dla trzech (mag.) **0.00** Pomarańcza (mag.) **0.30** Z Jakubem na rybach **1.20** Czarne owce **1.45** Historie sław **2.35** AZ-kwiz **3.00** Skarby świata.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.50** Panorama **8.30** Co mogę zrobić dla siebie (mag.) **8.35** Kim jest... MUDr Zdeněk Novotný **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.30** AZ-kwiz (teleturniej) **11.55** Czeskie głowy (s. dok.) **12.00** Euronews **12.45** Śladami czeskich diabłów (s. dok.) **13.05** Zestaw bajkowy Edka **14.50** Obiektyw (mag.) **15.15** To może spotkać również Wasze dziecko (pr. cykl.) **15.25** Wędrowki z dinozaurami (s. dok.) **16.00** Fenomen (dok.) **16.10** Rodzina a szkoła (mag.) **16.30** Popularis (mag.) **17.00**

Blok publicystyki ekologicznej **18.00** Poprask (mag. muz.) **18.30** Tak, panie ministrze (s.) **19.00** Wiadomości w języku migowym **19.05** Świat motorów (mag.) **19.45** GEN (s. dok.) **20.00** Na pływalni z Michaeliem Yorkiem (talkshow) **20.25** Chelsea FC - RSC Anderlecht (piłka nożna) **23.40** Hyde Park (pr. dys.) **0.45** Czerwona gwiazda nad Niemcami **1.30** Czeski sen **2.50** Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Stefanie (s.) **9.35** Kobieta prawa (s.) **11.20** Poradnik kulinarny Jamie Olivera (s.) **11.50** Strażnik Teksasu (s.) **12.45** Anastazja (s.) **13.40** Zawsze będę cię kochać (s.) **15.05** Bez śladu (s.) **15.55** "Pálí vám to?" (teleturniej) **16.30** Zaryzykuj! (teleturniej) **17.05** Właśnie teraz **17.15** Kobra 11 (s.) **18.15** M.A.S.H. (s.) **18.45** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) **21.05** Big Brother **22.00** Na własne oczy (pr. publ.) **23.00** Big Brother - Bez cenzury (reality show) **23.30** Prawo i sprawiedliwość (s.) **0.15** Piękność z plakatu (film erot.) **1.40** Najlepszy seks **2.05** Powrót do Edenu.

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s.) **8.00** St. Tropez (s.) **9.05** Płomień wątpliwości (s.) **9.55** Prima jazda (mag.) **10.55** Lekarz ze wsi (s.) **11.50** Szansa bez granic (pr. roz.) **12.50** Dziennik natury (s. dok.) **13.20** Stary (s.) **14.30** Pomoc domowa (s.) **15.00** Beverly Hills 90210 (s.) **16.00** Czarodziejki (s.) **16.55** Julie Lescaut (s.) **18.35** VyVolení (reality show) **18.45** Prima TV **18.50** Minuty regionu **18.55** Prognoza pogody **19.00** Wiadomości **19.15** Tescoma Prima chochla **19.45** VyVolení - Porachunki (reality show) **19.55** Więzy rodzinne (s.) **21.10** VyVolení - Porachunki (reality show) **22.30** Wodospad T. Hanáka (pr. roz.) **23.10** VyVolení - Nocny show (reality show) **23.40** Utalentowany pan Ripley (film USA) **2.05** Szybka wygrana **3.45** Salon samochodowy.

ŚRODA 14 WRZEŚNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Moda na sukces (s.) **8.40** Czerwony traktorek (s. anim.) **8.55** Bajeczki Jedynecki **9.05** Domisie (s.) **9.35** Wyspy piratów (s.) **10.05** J.A.G.

ZDRADA

dramat obyczajowy, 1995, USA
TVP 1, środa 14. 9., godz.: 20.15
 Reżyseria: William Graham
 Występują: Meredith Baxter, Swoosie Kurtz, John Terry, John Livingston, Breckin Meyer i inni.

Joan Bixler samotnie wychowuje 19-letnią córkę Danę. Jej małżeństwo szybko się rozpadło. Wsparciem dla Joan zawsze była jej serdeczna przyjaciółka Amanda Nelson, na której nigdy się nie zawiodła. Tej życie dobrze się układa. Wkrótce Joan odkrywa, że Rob Nelson ma romans z Daną. Kobieta chce zmusić córkę do zerwania związku. Prośby i perswazje nie przynoszą rezultatów. Zakochana nastolatka postanawia rzucić szkołę i wyprowadzić się z domu. Gdy Rob wyjawia Amandzie prawdę, ta zrywa przyjaźń z Joan.

Wojskowe Biuro Śledcze (s.) **11.25** Wpisani w krajobraz (pr. dok.) **11.40** To trzeba wiedzieć **11.50** Agrobiznes (mag.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Plebania (s.) **13.00** Jaka to melodia? (teleturniej) **13.25** Sąsiedzi (s.) **13.55** Tour de Pologne 3. etap Ostróda - Bydgoszcz **15.00** Wiadomości **15.10** Audycje komitetów wyborczych **16.05** Tour de Pologne 3. etap Ostróda - Bydgoszcz **16.25** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Pod lupą **17.30** Klan (s.) **18.00** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.25** Plebania (s.) **19.00** Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) **19.05** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.15** Zdrada (film USA) **21.55** Wybory Polaków **22.35** Wiadomości **22.45** Prosto w oczy **23.00** XXX Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni **23.15** Kronika Tour de Pologne **23.25** Liga Mistrzów - skróty **0.30** Anatomia miłości (film pol.).

■ TVP 2

6.10 Złotopolscy (s.) **6.35** 10 minut tylko dla siebie **6.45** W krainie władcy smoków (s.) **7.10** Od przedszkola do Opola (pr. muz.) **7.40** Teletubisie (s. anim.) **8.05** Czterdziestolatek (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **9.55** M jak miłość (s.) **10.40** Pytanie na śniadanie **12.00** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Smak Bolonii i Ferrary **12.30** 10 minut tylko dla siebie **13.15** Kraj się śmieje (pr. rozryw.) **14.05** Lokatorzy (s.) **14.35** Po obu stronach Odry **15.05** Doktor z alpejskiej wioski (s.) **16.15** M jak miłość (s.) **17.05** Kulisy serialu „M jak miłość” **17.15** Allo, Allo (s.) **17.40** Pogotowie Ekspresu Reporterów **19.05** Jeden z dziesięciu **19.35** Sportowe fascynacje **20.00** Panorama flesz **20.05** Werder Brema - FC Barcelona (Liga Mistrzów) **23.25** Biznes **23.50** Łańcuch powizań (film USA) **1.25** Arabia Saudyjska - monarchia w kryzysie.

■ TV KATOWICE

6.00 Gramy dla was **7.12** Książki z górnej półki (mag.) **7.45** Aktualności **7.50** Zrobię to sam **8.45** Gość dnia **9.00** Zagadkowe historie XX stulecia - Pearl Harbor **9.55** To jest temat **10.45** Telekurier **11.15** Gość dnia **11.45** Kowalski i Schmidt **12.10** Książka tygodnia **12.35** Wokół Pacyfiku z Michaeliem Palinem **13.45** Pani Jola zmienia swoje życie (s.) **14.15** To jest temat **14.45** Gwiazdy sportu **15.00** Tour de Pologne **16.10** Rozmowa dnia **16.45** Aktualności **16.47** Kartka z kalendarza **16.50** Eko generacja przyszłości **17.05** Trójka tam była **17.40** Kronika Tour de Pologne **17.50** Kronika miejska Katowice **18.00** Aktualności **18.27** Wiadomości sportowe **18.35** Zbliżenia filmowe **18.50** Audycje komitetów wyborczych **20.45** Młodzież kontra... czyli przed wyborami **22.05** Wiadomości sportowe **22.15** To jest temat **23.05** Pełnia księżyca nad Blue Water (film USA).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie **6.55** TV market **7.10** Interwencja (mag.) **7.30** Ja się zastrzelę (film USA) **8.00** Zbuntowany anioł (s.) **8.55** Strażnik Teksasu (s.) **10.00** 13. posterunek (s.) **10.35** Czułość i kłamstwa (s.) **11.05** Samo życie (s.) **11.50** TV market **12.05** Zbuntowany anioł (s.) **13.00** Ja się zastrzelę (film USA) **13.30** Świat według Bundych (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Pensjonat pod Różą (s.) **15.45** Wydarzenia **16.10** Interwencja (mag.) **16.30** Świat według Bundych (s.) **17.00** Gra w ciemno **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.45** Wydarzenia **19.20** Samo życie (s.) **20.15** Tango z aniołem (s.) **21.00** Sześć dni, siedem nocy (film USA) **23.25** Nasze dzieci - Kiedy dzieje się krzywda.... **0.25** Biznes Wydarzenia **0.50** Czego się boją faceci, czyli seks w mniejszym mieście (s.) **1.20** Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Czarodziejskie przedszkole **9.00** Oliver Beene (s.) **9.30** Zapomniane wyprawy (s. dok.) **10.00** Wiadomości **10.05** Ślady zbrodni (film czes.) **11.15** Kim jest... Monsieur Dakar **11.40** Czy mnie zechcecie? (mag.) **12.00** Wia-

domości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Mieszkanie sztuką jest (mag.) **14.00** Wiadomości **14.05** Poprask (mag. muz.) **14.35** Wędrująca kamera (s. dok.) **15.00** Chłopaki w akcji (s.) **15.25** Willy Fog (s. anim.) **15.50** Co mogę zrobić dla siebie **16.00** Wiadomości **16.05** Czarodziejskie przedszkole **16.35** Meduza **17.05** Kinobox (mag. film.) **17.30** AZ-kwiz (teleturniej) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Raport (aktualności reg.) **18.25** Czeskie głowy (s. dok.) **18.30** Pod pokrywką (mag.) **18.57** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości **19.35** Wydarzenia kulturalne **19.40** Prognoza pogody **19.45** Bramki, punkty, sekundy **19.55** Losowanie Sportki i Szansy **20.00** Bananowe rybki (talk show) **20.30** Świetnie wyglądasz! (mag.) **20.50** Polinezja: Tahiti, wyspa wiecznej miłości (dok.) **21.05** Żeny pro męny (film czes.) **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.05** Prognoza pogody **23.07** Bramki, punkty, sekundy **23.15** Losowanie Sportki i Szansy **23.20** U nas w Europie (mag.) **23.50** Poprask (mag. muz.) **0.20** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki, Szansy **0.25** Przyjaciele (s.) **0.50** Talk show J. Krauza **1.30** Tak, panie ministrze **2.00** Pod pokrywką **2.20** EXPOcztówka **2.30** Oczarowanie.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.50** Panorama **8.30** Na pływalni z M. Yorkiem (talk show) **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.30** AZ-kwiz (teleturniej) **11.55** Czeskie głowy **12.00** Euronews **12.50** Wędrowki z dinozaurami (s. dok.) **13.20** Blok publicystyki ekologicznej **14.45** Telewizyjna szkoła **14.55** Małe duże gry i zdarzenia (s.) **15.15** Game Page (mag.) **15.35** Kwartet (mag.) **16.05** Cudowny świat (s. dok.) **16.25** Katedry nauki - 50 lat CERNu (dok.) **17.25** Wielki wóz (mag.) **18.00** Notes (mag. muz.) **18.35** Świat książek (mag.) **19.00** Wiadomości w języku migowym **19.05** Sportowe minuty **19.40** Lapidarium (s. dok.) **20.00** Diagnoza (mag.) **20.20** AC Sparta Praha - AFC Ajax (piłka nożna) **23.40** Hitler a holocaust (s. dok.) **0.30** City Folk: Praga (s. dok.) **1.00** Słowo święteczne **1.05** Babilon **1.20** Brad Mehldau: Trio (koncert) **2.20** Hura za królem! **2.40** Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Stefanie (s.) **9.35** Pół żartem, pół serio (film USA) **11.45** Poradnik kulinarny Jamie Olivera **12.15** Strażnik Teksasu (s.) **13.10** Anastazja (s.) **14.10** Zawsze będę cię kochać (s.) **15.05** Bez śladu (s.) **15.55** „Pálí vám to?” (teleturniej) **16.35** Zaryzykuj (teleturniej) **17.05** Właśnie teraz **17.15** Kobra 11 (s.) **18.15** M.A.S.H. (s.) **18.45** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Big Brother - Extra (reality show) **21.20** Słońce, siano, erotyka (film czes.) **23.05** Big Brother - Bez cenzury (reality show) **23.35** Północny samuraj (film USA) **1.05** Martwa strefa (s.) **1.45** Na własne oczy **2.35** Najlepszy seks (s. erot.) **3.25** Derrick (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) **8.00** St. Tropez (s.) **9.05** Płomień wątpliwości (s.) **9.55** Prima jazda (mag.) **10.50** Lekarz ze wsi (s.) **11.45** Szansa bez granic (pr. roz.) **12.45** Dziennik natury (s. dok.) **13.15** Stary (s.) **14.25** Pomoc domowa (s.) **14.55** Beverly Hills 90210 (s.) **15.50** Czarodziejki (s.) **16.45** Julie Lescaut (s.) **18.35** VyVolení (reality show) **18.45** Prima TV **18.50** Minuty regionu **18.55** Prognoza pogody **19.00** Wiadomości **19.15** Tescoma Prima chochla (mag. kulinarny) **19.50** VyVolení (reality show) **20.55** Nie ma doskonałych (pr. roz.) **21.55** Receptariusz prima pomysłów (mag.) **22.55** Pod włos **23.40** VyVolení - Nocny show (reality show) **0.05** t-music **1.00** Szybka wygrana **2.40** Rodzina Soprano (s.) **3.35** Świat 2005.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Dziś, dnia 13. 9. 2005 roku obchodziłaby swoje 100. urodziny nasza Najdroższa

śp. ANNA CHWISTKOWA

z Czeskiego Cieszyna, zaś dnia 28. 9. 2005 minie 29 lat od Jej zgonu. Z szacunkiem i miłością w sercach wspominają najbliżsi.

AD-127

Dnia 14. 9. 2005 upłynie 35. rocznica, kiedy to opuścił nas na zawsze nasz Drogą Ojciec

śp. JAN STOSZEK

z Ropicy. Z wielkim żalem, miłością i szacunkiem wspominają córki z rodzinami.

AD-122

W dniu 14. 9. 2005 mija 1. rocznica zgonu

śp. ERIKA ROBOSZA

Z szacunkiem i miłością wspominają najbliższą rodzinę.

RK-175

Boże, żyję bo chcesz,
Umrę, kiedy chcesz,
Zbaw mnie,
Bo możesz...

W smutku pogrążeni zawiadamiamy krewnych i znajomych, iż w dniu 11 września 2005 w wieku 85 lat zmarł nasz Najdroższy Ojciec, Dziadek, Szwagier i Wujek

śp. WINCENTY ONDEREK

ze Stanisławic (rodak z Cierlicka). Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w czwartek 15 września 2005 o godz. 16.00 z kościoła rzymsko-katolickiego w Cierlicku Kościelcu. Najbliżsi.

GL-501

Zawiadamiamy wszystkich krewnych i znajomych, że dnia 11. 9. 2005 zmarł nagle w wieku 65 lat

śp. ALOJZY SIKORA

z Trzyńca, rodak z Jabłonkowskiej Radwanów. Pogrzeb odbędzie się 14. 9. 2005 o godz. 14.30 w kościele katolickim w Trzyńcu. W smutku pogrążona córka Urszula.

GL-504

Co w teatrze

SCENA POLSKA - CZ. CIESZYN: Szatan z siódmej klasy (13, godz. 12.30, studenci; 19.00, grupa CTB).

▲ ORŁOWA: Szatan z siódmej klasy (14, godz. 19.00, grupa ORP).

SCENA CZESKA - KARWINA: Motyle (14, godz. 19.00, grupa A).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Charlie i fabryka czekolady (13, 14, godz. 17.45); Lords of Dogtown (13, 14, godz. 20.00); Reflex: Wojna światów (13, 14, godz. 17.00, 20.00); TRZYŃCIE - Kosmos: Amityville (13, godz. 17.30, 20.00; 14, godz. 17.30); „Unaveni sluncem” (14, godz. 20.00); HAWIERZÓW - Centrum: Rogate ranczo (13, 14, godz. 15.30); Czarownica (13, 14, godz. 17.45); Klucz do kosmaru (13, 14, godz. 20.00); CIESZYN - Piast: Garbi - super bryka (13, 14, godz. 16.00); Imperium wilków (13, 14, godz. 17.45, 20.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30. POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyńc 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

CZ. CIESZYN - Biblioteka Miejska filia przy ul. Havlička 6 zaprasza na spotkanie w ramach Festiwalu NaMax 14. 9. spowiedź narkomanów, 16. 9. wykład MUDr. Stanisława Ruckiego „Medycyna alternatywna”, 17. 9. spot-

kanie z Daliborem Delongiem o Ameryce Południowej. Wszystkie spotkania odbywają się o godz. 17.00

HAWIERZÓW MIASTO - Klub Kobiet zaprasza na spotkanie 15. 9. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2.

BŁĘDOWICE - Klub Seniora zaprasza na spotkanie 15. 9. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

PTTS „BŚ” - zaprasza na Rajd Turystyczny „Wędrowanie z sąsiadami” 17. 9. - trasa przez Gierową na Hrczawę

(Trójstyk). Start 8-8.30 z Mostów dworzec kolej.

KLUB NAUCZYCIELI EMERYTÓW - zaprasza na spacer wzdłuż Olzy do zameczku Liberum Veto w Cieszynie. Zbiórka w czwartek 15. 9. o godz. 12.00 za mostem granicznym przy Celmie.

UWAGA SENIORZY HPC - zebranie kierownictwa Kręgu Seniora odbędzie się we wtorek 20. 9. o godz. 10.00 w siedzibie RN HPC w Cz. Cieszynie. Obecność konieczna!

KOMUNIKAT SEKCJI KOBIET ZG

WYTWÓRNIA KLEJÓW I ZAPRAW BUDOWLANYCH

zatrudni

INŻYNIERA BUDOWNICTWA

na stanowisko

PRZEDSTAWICIELA
HANDLOWO-TECHNICZNEGO
NA TEREN CZECH

NR REF. PHT/05/14

WYMAGANIA

- biegła znajomość języka czeskiego i polskiego
- znajomość czeskiego rynku inwestycyjnego oraz materiałów budowlanych
- doświadczenie w sprzedaży materiałów budowlanych
- umiejętność prowadzenia prezentacji przed szerokim gronem osób
- samodzielność w działaniu, inicjatywa, komunikatywność, odpowiedzialność, uczciwość
- gotowość do częstych wyjazdów służbowych
- prawo jazdy kat. B oraz doświadczenie w prowadzeniu pojazdu
- bardzo dobra znajomość obsługi komputera

ZADANIA

- realizacja założonych celów sprzedażowych i marketingowych
- budowanie i utrzymywanie długofalowych relacji biznesowych z klientami
- monitorowanie rynku inwestycji kubaturowych w podległych regionach
- prezentacja produktów
- doradztwo techniczne

OFERUJEMY

- ciekawą pracę w dynamicznie rozwijającej się firmie
- szkolenia techniczne i marketingowe
- narzędzia niezbędne do wykonywania powyższych zadań

Zainteresowane osoby prosimy o przesłanie ofert z dopiskiem:

"Wyrażam zgodę na przechowywanie i przetwarzanie moich danych osobowych dla potrzeb niezbędnych do realizacji procesu rekrutacji zgodnie z ustawą z dn. 29. 08. 1997 r. o Ochronie Danych Osobowych Dz. Ust. nr 133 poz. 883"

w terminie do 23.09.2005 roku (z podaniem numeru referencyjnego) na adres:

WKiZB "Atlas" Grzelak i wspólnicy sp.j. ul. Kilińskiego 2, 91-421 Łódź, DZIAŁ ZATRUDNIENIA I PŁAC lub rekrutacja@atlas.com.pl

Osoby, których oferty wzbudzą zainteresowanie firmy zostaną telefonicznie poinformowane o terminie i miejscu spotkania.

Turystyka międzynarodowa

KST Kysuce we współpracy z PTTS „BŚ”, KČT Trzyńc i PTTK Wisła zapraszają w sobotę 17 września 2005 na VI Międzynarodowy Rajd Turystyczny

„Przez trzy państwa Europy” oraz II Wędrowanie z Sąsiadami.

Trasy:

Čierne na Słowacji (9 km), godz. 9-10: Čierne (50 m od przystanku kolejowego Čierne Polesie) - przejście graniczne z PL - Czadeczką - Jaworzynką - Hrczawą - Trójstyk - Hrczawą.

Mosty k. Jabłonkowskiej, godz. 8-8.30: Studzieniczne - Gierowa - Groń Komorowski - przejście graniczne z PL - Jaworzynką - Trójstyk - Hrczawą.

Na zakończenie spotkanie turystów KST, PTTS, KČT i PTTK na Hrczawie.

Startowe: 30 SK (członkowie KST, PTTS płacą 20 Sk), dzieci, studenci, emeryci - 20 Sk (członkowie 10 Sk).

Należy zabrać dowód osobisty lub paszport. Udział w rajdzie na własne ryzyko.

redakcyjnej Noczy

Święto plonów

Tegoroczne Dożynki Śląskie - sztandarowa impreza orłowsko-lutyńska MK PZKO, przeszła do historii jako nad wyraz udana. Atrakcyjny program, bogata oferta kulinarna, a przede wszystkim swojski klimat sprawiły, że w ogrodzie bawili się do późnych godzin nocnych nie tylko pezetkaowcy, ale także goście z bliska i z daleka.

Jak ludowy zwyczaj każe, imprezę, która odbyła się w ostatnim tygodniu sierpnia, rozpoczął tradycyjny kórówód. Jego trasa prowadziła od domu Danuty i Bogusława Chwajolów, którzy w tym roku pełnili honory gospo-

darzy, do ogrodu Domu PZKO. Szły w nim, w przepięknych strojach ludowych, pezetkaowskie zespoły folklorystyczne „Skotnica” i „Skotniczka” oraz zaprzyjaźnione z Kołem zespoły z Polski - chór „Johanki” oraz zespół muzyczny „Standard” z Niewiadowa.

Piękny wieniec upleciony ze zbóż, stanowiących symbol tegorocznych plonów, przekazali gospodyni i gospodarzowi członkowie „Skotnicy”. Po tym tradycyjnym akcie, goście obejrzeli najnowszy repertuar reprezentacyjnych zespołów MK „Skotnicy” i „Skotniczki” oraz chóru „Johanki” (pamięć zdobyły 1. miejsce w wojewódzkim konkursie na najlepszy zespół ludowy).

Nie zabrakło na dożynkach smacznego bufetu z kołaczami, placzkami ziemniaczanymi i mięsem z rożna, o co zadbały panie z Klubu Kobiet. Powodzeniem cieszyła się także warzonka oraz sliwowica, którą goście częstował sam gospodarz. O przyjemny nastrój zatroszczył się zespół muzyczny „Standard”.

(W.K.)

Prezes MK PZKO Orłowa Lutynia, Marian Jędrzejczyk (w środku), z gospodarzami dożynek, Danutą i Bogusławem Chwajolami.

PZKO - Dojazd do Olbrachcic na Babski Festyn w sobotę 17. 9. Mosty k/Jabłonkowskiej 11.58 - Cz. Cieszyn 12.36 (tu przesiadka do Olbrachcic kierunek Hawierzów, Ostrawa), odjazd 12.49; Hawierzów miejscówka nr 2, przystanek U kosteła lub U mostu; Bogumin 11.39 do Cz. Cieszyna (tu przesiadka do Olbrachcic kierunek Hawierzów, Ostrawa), odjazd 12.49; Karwina autobus firmy Minibus Kypús, odjazd 12.30 od Úřad práce, dalsze przystanki: Mototechna, VZP, Univerzita, Nemocnice Ráj przez Stonawę. Dojeżdża tylko na dworzec kolejowy Olbrachcice. Orłowa przez Hawierzów, dalej miejscówka nr 2, albo do Karwiny i tu autobus 12.30 fa Kypús. Obiad w godz. 12-14 w Domu PZKO.

Ustroniu pod kierownictwem Krystyny Gibiec oraz miejscowy Lutheran Chorus z orkiestrą kameralną pod batutą Józefa Podoli.

CZ. CIESZYN - 14. 9. o godz. 18.00 w kościele Na Rozwoju koncert „Muzyki Dawnej”, S. Matyja - organy.

Co za Olzą

GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 2. 10. wystawa grafiki Picassa, Matisse, Miró. Otwarte wt-nie: 10-18.

▲ do 2. 10. wystawy Romana Nowotarskiego „Podróże” oraz Tadeusza Nowotarskiego „Totemenhirs”.

Wystawy

WIELKA GALERIA, galeria Teatru Cieszyńskiego: do 18. 9. wystawa „SAP Beskidy 2005”.

BIELA GALERIA: do 16. 10. wystawa Petra Borečka - „Cesta za světem”. Otwarte po-pt: 9-15 po zgłoszeniu w portierni TD.

CZEŚKI ZWIĄZEK HODOWCÓW PTAKÓW EGZOTYCZNYCH, Bogumin Skrzeczko, Dom PZKO: 17 i 18. 9. w godz. 8-18 wystawa ptaków egzotycznych i kanarków.

Oferty

OFERUJĘ DO WYNAJĘCIA mieszkanie 3+1 Trzyńc Taras. Tel. 608 701 770 w godz. 20.00-21.00.

AD-126

Koncerty

TRZYŃCIE - Parafia luterańska Kościół Ewang. AW zaprasza na tradycyjny Koncert Jesienny 18. 9. o godz. 14.00 w tutejszym kościele ewang. W programie: Chór Parafii Ewang. w

TV Polonia

WTOREK 13 WRZEŚNIA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Prosto w oczy 8.25 10 minut tylko dla siebie 8.35 Telezakupy 8.50 Nigdzie w świecie nie znajdzieszcie (mag.) 9.05 Bajeczki Jedynecki 9.10 Rodzina Leśniewskich (s.) 9.45 Humor Ojców Pustyni (rep.) 10.00 Kronika Tour de Pologne 10.10 Ach śpij kochanie 10.35 Sportowy tydzień 11.05 Jeden dzień w Letniej Szkole Języka Polskiego na Słowacji (rep.) 11.25 Sprawa dla reportera 12.00 Wiadomości 12.10 Skarb sekretarza (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.00 Stacyjka (s.) 13.55 Tour de Pologne 14.50 Zbyszek – banita (rep.) 15.10 Wokół Ostrej Bramy (film dok.) 16.00 Bajeczki Jedynecki 16.05 Tour de Pologne 16.25 Rodzina Leśniewskich (s.) 17.20 Pod lupą (rep.) 17.30 Telezakupy 17.45 Humor Ojców Pustyni (rep.) 18.05 300 lat grodzieńskiej katedry (rep.) 18.30 Sprawa dla reportera 19.00 Wieści Polonijne 19.15 Miś Uszatek (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Skarb sekretarza (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.05 Kościół katolicki wobec władzy komunistycznej (s. dok.) 22.00 Jest takie miejsce - Jurata 22.20 Program publicystyczny 23.10 Z Polską w sercu pustyni (rep.) 23.30 Panorama 23.50 Sport Telegram 0.00 Prosto w oczy 0.15 Plus minus 0.40 Sprawa dla reportera 1.15 Miś Uszatek (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.05 Skarb sekretarza (s.) 2.30 Plebania (s.) 2.55 Wieści Polonijne 3.10 Kościół katolicki wobec władzy komunistycznej (s. dok.) 4.00 Kronika Tour de Pologne 4.10 300 lat grodzieńskiej katedry (rep.) 4.35 Program publicystyczny 5.25 Zawód - reporter 5.45 Wiadomości.

ŚRODA 14 WRZEŚNIA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Prosto w oczy 8.25 10 minut tylko dla siebie 8.35 Telezakupy 8.50 Budzik 9.15 Mama - nic (s.) 9.40 Wierzę, wątpię, szukam 10.05 Kronika Tour de Pologne 10.15 Lasy i ludzie 10.35 Spotkania z profesorem Zinem 10.55 Z Polską w sercu pustyni (rep.) 11.10 Plus minus 11.35 Kochaj mnie (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Skarb sekretarza (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Kościół katolicki wobec władzy komunistycznej (s. dok.) 13.55 Tour de Pologne 14.55 Wieści Polonijne 15.10 Program publicystyczny 16.05 Tour de Pologne 16.25 Mama - nic (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Program publicystyczny 17.30 Telezakupy 17.45 Wierzę, wątpię, szukam 18.15 Region Wodzisław - Ostrawa, Karwina (rep.) 18.35 Muzyka w buskim kurorcie 19.15 Reksio magik (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Skarb sekretarza (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Łódź Czterech Kultur 2005 (rep.) 21.30 Egzamin z życia (s.) 22.20 Kabaret Starszej Pani. Gala urodzinowa I. Kwiatkowskiej 23.00 Kochaj mnie (s.) 23.30 Panorama 23.50 Sport Telegram 0.00 Prosto w oczy 0.15 Program publicystyczny 0.55 Sprawdź z polskiego (rep.) 1.15 Reksio magik (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Skarb sekretarza (s.) 2.30 Plebania (s.) 2.55 Łódź Czterech Kultur 2005 (rep.) 3.25 Egzamin z życia (s.) 4.05 Kronika Tour de Pologne 4.15 Pamiętają o mnie 4.40 Muzyka w buskim kurorcie 5.20 Kochaj mnie (s.).

CZWARTEK 15 WRZEŚNIA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Prosto w oczy 8.25 10 minut tylko dla siebie (mag.) 8.35 Telezakupy 8.50 Śpiewaj z nami 9.00 Polskie krajozaby - Zwiedzamy Śląsk 9.10 Magiczne drzewo (s.) 9.40 Proboszcz 2005 10.00 Kronika Tour de Pologne 10.10 Laboratorium (mag.) 10.40 Pożegnanie Łata z Radiem 11.30 Anna Dymna - spotkajmy się 12.00 Wiadomości 12.10 Skarb sekretarza 12.35 Plebania (s.) 13.00 Smak Europy 13.10 Egzamin z życia (s.) 14.00 Tour de Pologne 15.00 Więcej niż sztandar 15.15 Program publicystyczny 15.55 Śpiewaj z nami 16.05 Tour de Pologne 16.25 Magiczne drzewo (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Program publicystyczny 17.30 Telezakupy 17.50 Proboszcz 2005 18.10 Przystanki nie tylko poetyckie 18.30 Smak Europy 18.45 Anna Dymna - spotkajmy się 19.15 Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Skarb sekretarza 20.35 Plebania 21.00 Audycje Komitetów Wyborczych 21.30 Polacy w kraju kiwi 21.50 Teatr TV - Hurtownia 22.55 Pierwsza była sonata h-moll 23.30 Panorama 23.50 Sport Telegram 0.00 Prosto w oczy 0.15 Program publicystyczny 1.00 Animowany świat wyobraźni 1.15 Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Skarb sekretarza (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.55 Audycje Komitetów Wyborczych 3.25 Polacy w kraju kiwi 3.40 Teatr TV - Hurtownia 4.45 Kronika Tour de Pologne 4.50 Muzyka klasyczna 5.15 Anna Dymna - spotkajmy się 5.45 Wiadomości.

PIĄTEK 16 WRZEŚNIA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Prosto w oczy 8.25 10 minut tylko dla siebie 8.50 Domisie 9.15 Sto minut wakacji (s.) 9.40 Przystanki nie tylko poetyckie 10.05 Kronika Tour de Pologne 10.15 Wyprzedzić

chorobę (mag.) 10.35 Smak Europy 10.50 Bzik kulturalny 11.10 Muzyka łączy pokolenia 12.00 Wiadomości 12.10 Chłop i baba (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Audycje Komitetów Wyborczych 13.35 Polacy w kraju kiwi 14.05 Wilno 2005 (rep.) 14.20 Tour de Pologne 14.55 Program publicystyczny 15.40 Polskie krajozaby - Zwiedzamy Śląsk 15.55 Tour de Pologne 16.25 Sto minut wakacji (s.) 17.00 Teleexpress 17.15 Ojczyzna polszczyzna 17.45 Spotkania z profesorem Zinem 18.10 Święta wojna (s.) 18.35 Bzik kulturalny 19.00 Wieści polonijne 19.15 Przygody Myszki (s. anim.) 19.25 Czołówka - Dobranoc 19.30 Wiadomości 20.10 Chłop i baba (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Mówi się.... 21.40 Dekalog dziesięć (film pol.) 22.40 Muzyka łączy pokolenia 23.25 Porozmawiajmy 0.10 XIII Światowy Festiwal Polonijnych Zespołów Folklorystycznych Rzeszów 2005 0.50 Sto minut wakacji (s.) 1.15 Przygody Myszki (s. anim.) 1.20 Czołówka - Dobranoc 1.30 Wiadomości 2.00 Chłop i baba (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Wieści Polonijne 3.05 Kronika Tour de Pologne 3.15 Mówi się ... 3.50 Dekalog dziesięć (film pol.) 4.45 Muzyka łączy pokolenia 5.30 Święta wojna (s.).

SOBOTA 17 WRZEŚNIA

6.00 Plebania (s.) 8.00 Echa tygodnia 8.30 Zjazd Gnieźnieński (felieton) 8.35 Awantura o Basię (s.) 9.05 Od przedszkola do Opola 9.35 Wieści Polonijne 9.50 Tam gdzie jesteśmy (rep.) 10.20 Mówi się 10.40 Skarb sekretarza (s.) 12.05 „Muzyka chrześcijan - muzyka jedności” 13.00 Wiadomości 13.10 Zjazd Gnieźnieński (felieton) 13.15 Wielki bieg (film) 14.55 Tour de Pologne 16.20 Zaczisze gwiazd - Justyna i Emilian Kamińscy 16.50 Zjazd Gnieźnieński (felieton) 17.00 Teleexpress 17.30 17 dni września (rep.) 18.30 M jak miłość (s.) 19.15 Noddy (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.00 XXX Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni 21.55 Zjazd Gnieźnieński 22.20 Wielki bieg (film) 0.05 17 dni września (rep.) 0.30 M jak miłość (s.) 1.15 Noddy (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Wielki bieg (film) 3.35 Kronika Tour de Pologne 3.45 Kabaret Starszej Pani. Gala urodzinowa I. Kwiatkowskiej 4.30 17 września (rep.) 5.00 Czternaście fotografii z albumu Maryli Rodowicz.

NIEDZIELA 18 WRZEŚNIA

6.05 17 dni września (rep.) 6.25 Ojczyzna polszczyzna 6.40 Pożegnanie Łata z Radiem - 2005 8.00 M jak miłość (s.) 8.45 Słowo na niedzielę 8.50 Ziarno (mag.) 9.15 Marco i Gina (s. anim.) 9.40 Skarb sekretarza (s.) 10.05 Chłop i baba (s.) 10.30 Tour de Pologne 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 13.00 Transmisja Mszy Świętej 14.15 Janosik (s.) 14.55 Jest takie miejsce - Jurata 15.15 Transmisja 15.45 Tour de Pologne 17.00 Teleexpress 17.20 17 września (rep.) 17.50 Salon kresowy - Chłopak z Zarzecza (rep.) 18.10 Zaproszenie 18.30 M jak miłość (s.) 19.15 Pampalini, łowca zwierząt (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.05 Królowa Bona (s.) 21.05 Nieznani bohaterowie SOLIDARNOŚCI (s. dok.) 22.00 Tele PRLe 22.50 Program publicystyczny 23.40 Bzik kulturalny 0.05 M jak miłość (s.) 0.50 Ziarno (mag.) 1.15 Pampalini, łowca zwierząt (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.05 Królowa Bona (s.) 3.00 Zaproszenie 3.20 Janosik (s.) 4.05 Kronika Tour de Pologne 4.15 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Pieniński smak 4.40 Salon kresowy (rep.) 4.55 Nieznani bohaterowie SOLIDARNOŚCI (s. dok.).

PONIEDZIAŁEK 19 WRZEŚNIA

6.00 Kawa czy herbata? 8.25 10 minut tylko dla siebie 8.30 Telezakupy 8.50 Jedynecka 9.15 Snurowadło w supelki (film anim.) 9.40 Do portu żegluję... (rep.) 10.10 Wyprzedzić chorobę 10.30 Polskie miasta i miasteczka - Przeworsk 10.40 Wygnańcy - nieznani bohaterowie SOLIDARNOŚCI (s. dok.) 11.30 Zapisy pamięci 12.00 Wiadomości 12.10 Chłop i baba (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.05 Audycje Komitetów Wyborczych 13.25 Zaproszenie 13.45 M jak miłość (s.) 14.25 Salon kresowy - Chłopak z Zarzecza (rep.) 14.40 Królowa Bona (s.) 15.40 Ze szruka na ty 16.05 Jedynecka 16.30 Snurowadło w supelki (film anim.) 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Pod lupą (rep.) 17.30 Telezakupy 17.50 Do portu żegluję... (rep.) 18.20 Klub TV Polonia - Wilno 2005 (rep.) 18.45 Nie jesteście sami (rep.) 19.05 Kościół i świat (mag.) 19.15 Mały pingwin Pik - Pok (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Chłop i baba (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Audycje Komitetów Wyborczych 21.25 Sportowy tydzień 22.00 Stacyjka (s.) 23.00 Komornicy - Rewir 3 23.30 Panorama 23.53 Sport Telegram 0.00 Prosto w oczy 0.15 Niemen - rzeka niezgody (film dok.) 1.15 Mały pingwin Pik - Pok (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Chłop i baba (s.) 2.30 Plebania (s.) 2.55 Audycje Komitetów Wyborczych 3.15 Sportowy tydzień 3.45 Stacyjka (s.) 4.40 Klub TV Polonia - Wilno 2005 (rep.) 5.00 Nie jesteście sami (rep.) 5.15 Komornicy - Rewir 3 5.45 Wiadomości.

Wydarzenia Sportowe

ZWYCIĘSTWO TRZYŃCA • ZAKOŃCZYŁA SIĘ DOBRA PASSA CZ. CIESZYNA I KARWINY

Trójka naszych zespołów na dnie

MŚLF

● **FUTBOL TRZYNIEC - BYSTRZYCA POD HOST.** 1:0 (0:0). **Bramka: Martinčík. Sędziował Kondler. Widzów 300.** Goście spod Hostyna – poza ładnymi koszulkami – niczym nie przypominali trzecioligowej drużyny. Cały czas się bronili, w ciągu całego spotkania nie oddali ani jednego strzału w światło bramki. Gra trzyńczan przypominała jeden duży zamęt, nic więc dziwnego, że gospodarze wypracowali sobie zaledwie trzy okazje bramkowe. Gola na wagę trzech punktów zapewnił gospodarzom w 50. min. precyzyjnym uderzeniem z rzutu wolnego Martinčík. W 52. min. rzut wolny w wykonaniu Malífa kapitalnie obronił Veselý, w 87. min. brawurowo zlikwidował on główkę Kořinka, a w 90. min. po główce Malífa przyszedł mu w sukurs šlupek. – *Jestem zadowolony z tego, że po raz pierwszy nie straciliśmy bramki* – powiedział trener Trzyńca **Lubomír Vašek. (man)**

Lokaty: 1. Lipowa 13,... 9. Trzyniec 7 pkt.

WEEKEND NA LODOWISKACH: CENNY REMIS STAŁOWNIKÓW

Dziś Trzyniec - Wsecin

EKSTRALIGA HOKEJA NA LODZIE

Hokeiści Stałowników Trzyniec po piątkowej przegranej u siebie z Liberchem poprawili sobie humory zaraz w 2. kolejke Tipsport Ekstraligi, remisując 2:2 na lodzie Czechich Budziejowic. ■ **CZ. BUDZIEJOWICE - TRZYNIEC** 2:2 po dogr. (1:0, 0:1, 1:1 - 0:0). **Bramki:** Hudec, Hübl - Peterek, Kudělka. **Kary 5:5, wykorz. 2:0. Sędziował Šindler. Widzów 4332.** Gospodarze obie bramki zdobyli w przewadze liczebnej, Stałownicy w tej materii radzili sobie znacznie gorzej. Pod względem ilości sytuacji strzeleckich w meczu królowali trzyńczanie, napastnik Petrakow m.in. dwukrotnie pechowo trafił w šlupek. Jeszcze na 4 minuty przed końcem Stałownicy utrzymywali jednobramkowe prowadzenie. W 57. minucie na ławkę kar powędrował jednak Frolo i gospodarze w przewadze wyrównali na 2:2, doprowadzając do dogrywki. **Najważniejsze minuty:** 15. Hudec w przewadze ostrym strzałem nie dał szans Biegłowi - 1:0; 34. Peterek (as. Tesařík, Kudrna) najlepiej zorientował się w zamieszaniu podbramkowym - 1:1; 54. Kudělka po samodzielnym rajdzie - 1:2; 57. w przewadze z niebieskiej linii uderzył Kotaška, a krążek po rykoszecie wpadł do trzyńskiej siatki - 2:2. W dogrywce Biegl brawurowo obronił strzał Hudca. – *Z punktu jesteśmy zadowoleni* – stwierdził trener Trzyńca **Jan Neliba. - Na oklaski zasługują zwłaszcza bramkarze, Chábera i nasz Biegl bronili wyśmienicie – dodał Neliba.**

FUTBOL W NIŻSZYCH KLASACH: WĄŻĄ SIĘ LOSY TRENERA ŠTVERKI W BOGUMINIE

MISTRZOSTWA OKRĘGU

● **PETRZKOWICE - BOGUMIN** 3:0 (3:0). **Bramki: Ječmėnek, Planka, Vitkovský. Sędziował Seidler. Widzów 200.** „Faja” przegrała po raz piąty z rzędu i pozycja trenera Václava Štverki jest nie do pozazdroszczenia. – *Prezesowi klubu Jiřemu Šrámkowi zaproponowałem swoją rezygnację, ale o wszystkim zadecyduje się na wtorkowym posiedzeniu zarządu klubu* – informuje trener HDB Václav Štverka. Petrzkowice po 20 minutach prowadziły 3:0 („Faja” straciła gola już w 1. minucie), ale w II połowie to goście byli lepszym zespołem. Dobrych okazji nie wykorzystali jednak Kukuliač i Fluxa, z rzutu wolnego nie dał też rady Kračmar. (jb)

● **BRUNTAL - L. PIOTROWICE** 1:1 (1:0). **Bramki: Rajskup - Wróbel. Sędziował Lalik. Widzów 100.** Goście nie zaprezentowali się w najsilniejszym składzie. Zabrakło Klosa i Pikonskiego, co przełożyło się na poziom gry w wykonaniu Lokomotywy. W 13. minucie gospodarze z rzutu wolnego wyszli na prowadzenie, w drugiej odsłonie niepotrzebnie jednak ściągnęli się do defensywy. Po zmianie stron piotrowiczanie postavili wszystko na jedną kartę, długo nie mogli jednak sforsować wałów obronnych. Udało się dopiero w 93. minucie. Sehnal dośrodkował na głowę Wróbla, a ten zapewnił Lokomotywie cenny remis. (jb)

● **RYMARZÓW - MOSTY** 1:0 (1:0). **Bramka: Ondruška.**

DYWIZJA E

● **KRAWARZE - CZ. CIESZYN** 2:0 (2:0). **Bramki: Ochvat, Baranec. Sędziował Friedl. Widzów 480.** Wszystko co dobre kiedyś się kończy i w weekend zakończyła się też zwycięska passa piłkarzy Czeskiego Cieszyna. Podopieczni trenera Damka po czterech zwycięskich meczach pod rząd ulegli 0:2 Krawarzom. – *Przegraliśmy zasłużenie, po fatalnych błędach w defensywie* – stwierdził szkoleniowiec IRP Dalibor Damek. W 19. minucie Kocur wybił piłkę wprost pod nogi rywala, zaś w 21. minucie identyczny kiks popełnił Grygar. Gościom nie powodziło się również w ataku. Szanse zmarnowali Ganczarzyk, Zima i Myšínský.

● **FULNEK - MKF KARWINA** 2:1 (2:0). **Bramki: Čavera, Gašparík - Lukán. Sędziował Kalab. Widzów 550.** Również karwiniacy zegrali w ten weekend poniżej oczekiwań, przegrywając (po raz pierwszy w sezonie) na boisku beniaminka rozgrywek. Goście ewidentnie zlekceważyli ry-

Lokaty po 2. kolejce: 1. Liberec 6,... 8. Witkowice 2, 12. Trzyniec 1 pkt. **DZIŚ:** Trzyniec - Wsecin (17.00). **1. LIGA HOKEJA NA LODZIE** ■ **PROŚCIEJÓW - HAWIERZÓW** 5:2 (2:1, 2:0, 1:1). **Bramki:** 10., 27. i 57. Piecha, 8. Fiala, 30. Procházka - 11. Vrtík, 49. Haider. **Kary 3:6, wykorz. 2:1. Sędziował Vampola. Widzów 2000.** W barwach Prościejowa zabrakło jeszcze reprezentanta Polski Marcina Koluśza, pierwszoplanową postacią meczu był jednak inny trzyńczanin (przypomnijmy, iż Prościejów jest farmą ekstrakligowego Trzyńca) – napastnik Martin Piecha. Hawierzowanie nie nawiązali do dobrej formy z meczu z Kadanią, źle radzili sobie głównie w drugiej tercji. Gospodarze lepiej poruszali się na łyżwach, wykorzystując każdy, nawet najmniejszy błąd hawierzowskiej defensywy. – *Zdawaliśmy sobie sprawę z tego, że nie będzie to łatwy mecz* – stwierdził trener Hawierzowa **Jiří Režnar. - Szkoda zmarnowanej drugiej tercji, tam graliśmy zbyt nonszalancko, ale głupie błędy popełnialiśmy skądinąd w całym meczu. Przy stanie 4:2 dla gospodarzy Lipina zmarnował nawet rzut karny – z tego pojedynku zwycięsko wyszedł bramkarz Lakosil. – *W środę będą zmiany w zespole, m.in. w 3. formacji w miejsce Lichego pojawi się Martin Heider* – informuje trener Režnar.**

Lokaty: 1. Jihława 6,... 6. Hawierzów, 9. Ostrawa 3 pkt.. **JUTRO:** Hawierzów - Trzebicz (17.30). (jb)

wała i trzeci bieg włączyli dopiero po zmianie stron. Lukán wprowadzie w 49. minucie przelobował Žlába, ale gospodarze nie dali sobie wydrzeć zwycięstwa. – *Zabrakło nam lepszej skuteczności w polu karnym i odrobiny szczęścia* – uważa grający trener MKF Petr Mašlej.

● **DZIEČMOROWICE - ZABRZEG** 3:5 (2:1). **Bramki: Kadeřábek, Šrámek, Mikulka - Pinkava 2, Pobudský, Lakomý, Zavadil. Sędziował Piňos. Widzów 150.** Szeregi gospodarzy wzmocnił napastnik Martin Šrámek (wychowanek HDB ostatnio występował we Frydku-Místku), ale na premierowe zwycięstwo w barwach nowego klubu musi jeszcze poczekać. Gospodarze kompletnie rozkleili się w drugiej połowie. **Najważniejsze minuty:** 12. Pinkava po błędzie defensywy - 0:1; 32. Kadeřábek wykorzystał błąd bramkarza Janků - 1:1; 45. Šrámek z dobitki - 2:1; 52. Pobudský po cencie Pinkavy - 2:2; 53. znów zagapił się Janků i Mikulka miał ułatwione zadanie - 3:2; 65. z „jedenastki” za zagranie ręką goście strzelają na 3:3; 75. Zavadil z 30 m przepięknie trafił w okienko - 3:4; 92. Pinkava z kontry - 3:5.

● **B. OLBRACHCICE - W. KARŁOWICE** 1:1 (1:0). **Bramki: Aniol - Orság. Sędziował Kratochvíl. Widzów 140.** To już trzeci remis Banika w tym sezonie i znów po gwizdku końcowym sędziego pozostał duży niedosyt. Wprawdzie już w 10. minucie Aniol po rzucie rożnym głową zapewnił gospodarzom prowadzenie, ale to było ze strony Banika wszystko. Co gorsza, wystarczył jeden moment nieuwagi i goście z kontry (zła pułapka ofsajdowa) wyrównali na 1:1. Zdaniem gospodarzy nie popisał się w meczu sędzia Kratochvíl, który przeoczył ewidentne trzy rzuty karne. Na boisku zabrakło Neumana, na jego pozycji całkiem niezły mecz zaliczył Kanadyjczyk Jeremi Petley.

● **M. ALBRECHTICE - S. ORŁOWA** 3:1 (2:1). **Bramki: Čumpelik 2, Schreier - Třos. Sędziował Sedláček. Widzów 120.** Orłowanie wciąż nie odbili się od dna tabeli. Po raz kolejny Slavia nie była w stanie obronić stałych fragmentów gry. **Najważniejsze minuty:** 20. po rzucie wolnym z wojeła na 1:0 trafił Schreier; 25. Bajzáth obsłużył Třosa, który bez zastanowienia strzałem pod poprzeczkę wyrównał na 1:1; 35. po rzucie rożnym zagapił się bramkarz Szarowski i Čumpelik piątą szczęśliwie podwyższył na 2:1; 75. kolejny błąd Szarowskiego – z 30 m ku zaskoczeniu wszystkich w środek bramki trafił Čumpelik - 3:1.

Lokaty po 5. kolejce: 1. Konice 15, 2. Cz. Cieszyn 12, 3. Zabrzeg 11, 4. Karwina 10,... 14. Dziečmorowice 3, 15. Olbrachcice 3, 16. Orłowa 3 pkt.

JANUSZ BITTMAR

Udany występ zaliczył mosteckci bramkarz Kotek, który zlikwidował trzy murowane okazje jednego z faworytów rozgrywek. Decydującego gola mosteczanie stracili przed zejściem na przerwę. Po rzucie rożnym precyzyjną dobrą kopą popisał się Ondruška - 1:0. W pierwszej połowie dwóch dobrych okazji nie wykorzystał T. Nieslaník. Końcowy napór przyjezdnych okazał się nieskuteczny. (man)

Lokaty: 1. Opawa 15, 2. P. Polom 13, 3. Rymarzów 12,... 9. L. Piotrowice 6, 15. Mosty 1, 16. Bogumin 0 pkt.

I A KLASA - GR. B

Skrzeczoń - Sj Rychwałd 4:3, Stonawa - Pietwałd n. M. 1:0, Bystrzyca - FK Hawierzów 0:3. **Lokaty:** 1. FK Hawierzów 12, 2. Czeladna 8, 3. Skrzeczoń 8, 4. Liskowiec i Stonawa po 7,... 10. Bystrzyca 4, 13. Rychwałd 1 pkt. *Blżej w czwartkowym numerze „GL”.*

I B KLASA - GR. B

Pietwałd - Hař 0:3. **Lokaty:** 1. Herzmanice 9,... 14. Pietwałd 0 pkt.

I B KLASA - GR. C

Gródek - Orłowa B 5:1, Karwina B - Sucha G. 1:1, Datynie D. - Niebory 1:1, Wędrynia - Nydek 5:0, Żuków G. - Lutynia D. 0:1, Sedliszcze - Jabłonków 2:3, Wierzniowice - Śmitowice 3:1. **Lokaty:** 1. Sucha G. 10, 2. Gródek 9, 3. Lutynia D. 9 pkt. (Opr. jb)

DZIŚ W NUMERZE:

Mieszkanie z drugiej ręki **str. 3**

GŁOSIK – rubryka dla dzieci **str. 4**

Pokoik dla maluszka **str. 5**

Banik podejmuje Heerenveen **str. 8**

CZWARTEK
15 WRZEŚNIA 2005
NR 109
ROCZNIK LX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766

faks: 558 740 044

info@glosludu.cz

Woda, której nie zdołała przyjąć kanalizacja, zalewała ulice. Na zdjęciu – ul. Pod dzwonek w Cz. Cieszyńie Słbicy.

Tym razem było mniej groźnie

REGION (kor) – Również przez Śląsk Cieszyński przeszły we wtorek burze połączone z ulewnym deszczem. Mieszkańcy miejscowości doświadczonych przez sierpniową powódź, m.in. obu Cieszyńów, z niepokojem śledzili podnoszący się poziom wody w rzekach i potokach. Olza jednak tym razem nie wylała.

Za to na Stonawce w Cierlicku trzeba było ogłosić trzeci, najwyższy

stopień zagrożenia powodziowego. Jednak, jak poinformowali pracownicy Dorzecza Odry, po południu woda zaczęła stopniowo opadać.

Woda, której nie zdołała przyjąć kanalizacja, gdzieniegdzie płynęła ulicami, tu i ówdzie tworzyły się rozlewiska. W wielu gminach, m.in. Cz. Cieszyńie i Karwinie, strażacy musieli pompować wodę z zalanych piwnic. Niemniej jednak obyło się bez większych problemów.

Woda dla Kolonii

NIEBORY (man) – Z początkiem września ruszyła budowa wodociągu w osadzie Kolonia w Nieborach. Do nowej nitki, która kosztować będzie 1,8 mln Kč, przed końcem roku podłączy się 22 domy.

W ostatnich latach jakość wody w prywatnych studniach w Trzyńcu i jego wiejskich dzielnicach uległa pogorszeniu, wobec czego rozbudowa sieci wodociągowej okazuje się koniecznością. W tym roku wodociąg doczeka ją się również mieszkańcy Tyry.

Będzie praca

OSTRAWA (mro) – Spółka GE Money Multiservices opublikowała na swoich stronach internetowych www.gemoney.cz ofertę miejsc pracy w budującym się w Ostrawie Hrabowej centrum usługowym AXIS Park. Biuro naboru w mieście zostanie otwarte w październiku. Otwarcie centrum, którego budowę rozpoczęto w czerwcu br., planowane jest na wiosnę przyszłego roku. Do 2008 roku znajdzie w nim zatrudnienie pół tysiąca pracowników. Wartość inwestycji przekracza 100 mln koron.

Nogoda

CZWARTEK – Zachmurzenie małe do umiarkowanego. Możliwe opady przelotne. Rano możliwe lokalne mgły. Temperatura w nocy od 13 do 9 st. C, w dzień od 18 do 22 st. C.

PIĄTEK – Zachmurzenie umiarkowane do dużego, lokalne przelotne opady deszczu, możliwe burze. Temperatura w nocy od 14 do 10 st. C, w dzień od 16 do 20 st. C.

W KOSZĘCINIE ZAKOŃCZYŁO SIĘ XIII ŚWIATOWE FORUM MEDIÓW POLONIJNYCH

Górny Śląsk z bliska

TARNÓW/KATOWICE/KOSZĘCIN (mro) – Górny Śląsk był naczelnym tematem tygodniowego XIII Światowego Forum Mediów Polonijnych, które w poniedziałek zakończyło się w Koszęcinie w siedzibie Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”.

W forum wzięło udział 150 dziennikarzy z 27 krajów świata. Gospodarze spotkania – Małopolskie Forum Współpracy z Polonią oraz partner strategiczny przedsięwzięcia Klub Niezależnych Stowarzyszeń Twórczych „Marchoń” z Katowic zaprezentowali gościom to, co najcenniejszego w kulturze, gospodarce, życiu społecznym i religijnym Górnoślązaków.

Trzy autobusy wypełnione przedstawicielami mediów z całego świata oprócz tradycyjnie inauguracyjnego spotkania Tarnowa odwiedziły Katowice, Pszczynę, Rudę Śląską, Tychy, Chorzów, Świętochłowice, Sosnowiec, Zawiercie a także Częstochowę i Koszęcin.

Zwiedzanie pereł kulturowych Śląska, w tym zamku w Pszczynie, klasztoru jasnogórskiego, dzielnic Nikiszowca i Giszowca w Katowicach czy też Tyskich Browarów Książęcych, przeplatały liczne konferencje praso-

we z władzami administracyjnymi i samorządowymi, patronami przedsięwzięcia, jak i sponsorami.

Podczas nich wiele mówiono o przełamywaniu stereotypu „czarnego Śląska”, o dotacjach unijnych umożliwiających wychodzenie z zacofania cywilizacyjnego, o niełatwej historii regionu, jego perspektywach (np. w sieci komunikacyjnej Europy, czy budowie Specjalnych Stref przemysłowych), o bezrobociu i walką z nim oraz o turystyce, która może dać nieprzewidziane impulsy rozwojowe. Nie odbiegano także od tematu śląskości i poczucia jej odrębności, a także od stale odczuwanych animozji między Śląskiem a Zagłębiem.

Ciąg dalszy na str. 2

Plany mieszkaniowe

JABŁONKÓW (kor) – Samorząd uchwalił projekt budowy nowych mieszkań mansardowych na miejskich blokach na osiedlu przy Olzie (ul. Młyńska i Bukowiecka). Miasto uzyska w ten sposób 20 mieszkań małometrażowych głównie dla młodych rodzin.

Koszt realizacji projektu szacuje się na ponad 20 mln Kč, stąd decyzja o wystąpieniu o dotację do Ministerstwa Rozwoju Regionalnego. Budowa ma ruszyć w przyszłym roku.

UE na nowej witrynie

BRUKSELA (mro) – 457 milionów obywateli pod jednym adresem – to motto nowej witryny internetowej Parlamentu Europejskiego uruchomionej przez Przewodniczącego Parlamentu Europejskiego, Josepa Borrellę, poinformowała redakcję „Głosu Ludu” Polska sekcja prasowa Parlamentu Europejskiego.

Podczas prezentacji nowych stron internetowych Przewodniczący Borrell wskazywał na zwiększający się dystans między obywatelami a Unią Europejską, szczególnie widoczny wśród młodego pokolenia Europejczyków.

Odnosząc się do trudności związanych z informowaniem o działaniach Parlamentu Europejskiego i wpływu, jaki wywierają one na codzienne życie milionów ludzi, Przewodniczący powiedział: *Wyobraźmy sobie działalność Parlamentu jako grę w szachy. Dla wtajemniczonych w jej reguły, może ona być pasjonującą, czasem wręcz widowiskową rozgrywką. Tym, którzy nie znają reguł gry, partia szachów szybko się nudzi, staje się niezrozumiała. Dlatego tak ważne jest, aby Parlament Europejski czynił reguły europejskiej gry zrozumiałymi dla wszystkich.*

Nowa witryna www.europarl.eu.int stworzona w przejrzystym, kolorowym formacie, dostępna jest w 20 językach i będzie na bieżąco aktualizowana. Struktura witryny opiera się na dwóch podziałach, przystosowanych dla trzech kategorii odbiorców. Pierwszy przedstawia pięć dużych części,

rubryk, z których każda odpowiada na proste pytanie: Co się dzieje w Parlamencie Europejskim? (zakładka Aktualności), Czym jest Parlament Europejski? (zakładka Parlament), Kim są Twoi posłowie? (zakładka Posłowie), Czym zajmuje się Parlament Europejski? (zakładka Działalność), Jak zobaczyć, co się dzieje w Parlamencie Europejskim? (zakładka EP Live).

»Wspólnota« przed wyborami

CZ. CIESZYŃ (tt) – W Cz. Cieszyńie odbyło się w ub. sobotę zebranie Rady Republikańskiej Ruchu Politycznego „Coexistentia-Wspólnota”. Obrady prowadził przewodniczący Ruchu, Laszłó Kocsic. Sprawozdanie Polskiej Sekcji Narodowej przedstawił jej przewodniczący Władysław Niedoba.

Rada przyjęła wniosek znowelizowanego programu Ruchu, który zrehabilitował w oparciu o nowy statut Ruchu sekcja węgierska. Przewidziano dyskusję na temat programu w sekcjach narodowych, a na następnym zebraniu Rady Republikańskiej w marcu 2006 roku jego definitywne uchwalenie. Swe wnioski do programu może proponować też sztab wyborczy ds. wyborów komunalnych, którego przewodniczącym jest Wiesław Sikora, wiceprzewodniczący Ruchu.

Właśnie wybory komunalne były najważniejszym punktem programu. Uchwalono, że „Wspólnota” będzie w gminach rejestrować następujące listy wyborcze: listy Ruchu Politycznego „Coexistentia”, listy stowarzyszenia Ruchu Politycznego „Coexistentia-Wspólnota” i kandydatów niezależnych lub wspólnie z innymi partiami czy ruchami politycznymi listy koalicyjne. Zaakceptowano też udział członków Ruchu na listach innych partii wyborczych. Natomiast „Wspólnota” nie będzie wspierać list innych partii, na których nie ma kandydatów „Wspólnoty”.

Seminarium z okazji 15. rocznicy założenia Ruchu „Coexistentia-Wspólnota” pn. „15 lat w polityce z realizacją praw mniejszości narodowych” odbędzie się 19 listopada br. Organizacją zajmie się prezydium robocze na czele ze Stanisławem Gawlikiem. W programie przewidziano krótkie odczyty prezesów sekcji narodowych Ruchu oraz wystąpienia zaproszonych gości, m.in. posłów do Parlamentu Europejskiego.

IX BABSKI FESTYN – IMPREZA DLA AMATORÓW SWOJSKIEJ ZABAWY

Sekcja Kobiet ZG PZKO i MK PZKO w Olbrachcicach urządzają w sobotę 17 września o godz. 13.30 w parku olbrachcickiego Domu Robotniczego IX Babski Festyn. Jako że chodzi o imprezę o zasięgu ogólnopozetkaowskim, zapaliśmy szefową komitetu organizacyjnego, prezeskę Koła PZKO w Olbrachcicach, Iwonę Guńkową, czy podjęcie się jej organizacji nie jest równoznaczne z porywaniem się z motyką na słońce.

Nie, nie sądź. Tym bardziej, że Babski Festyn w Olbrachcicach gości już po raz drugi. Premię miał u nas w roku 1994 i udał się. Początkowo Babskie Festyny odbywały się rokrocznie, ale od-

kąd panowie zdecydowali się urządzić Chłopskie Festyny. Sekcja Kobiet przeszła na cykl dwuletni. Mamy znakomity zespół ludzi chętnych do pracy, który już nieraz wykazał się nieprzeciętną aktyw-

Olbrachcice przygotowane

nością i dowiódł swoich ogromnych zdolności organizacyjnych. Szacuję, że w organizację naszej imprezy włączy się około 40 osób.

Czym chcecie wygrać z imprezą konkurencyjną, która w tym samym czasie przebiegać będzie na Baglicu?

Naszą szansę upatruję w naszym atrakcyjnym pro-

gramie artystycznym. Wystąpią u nas – że przypomnę – piosenkarz Michał Rzeszut ze Stonawy, kapela miejscowej rodziny Palowskich, w której występują m.in. praski tenor operowy Bronisław i jego brat Karol (na co dzień trębacz w orkiestrze Hybša i praskiej orkiestrze symfonicznej), wędryńscy „Gimnaści”, nasz rewelacyjny teatrzyk dziecięcy „Drops” oraz chór mieszany. Przewidujemy, że po części oficjalnej kapela Palowskich i festynowy wodzirej, Helena Legowicz, sprowokują publiczność do wspólnego śpiewania. Natomiast Klub Młodych naszego Koła PZKO przygotuje plac zabaw dla dzieci...

Ciąg dalszy na str. 3

Znad Wisły

■ Donald Tusk prezydentem, Jan Rokita premierem – wynika z najnowszych przedwyborczego sondażu tygodnika „Polityka”. Zdecydowanym liderem w wyborach prezydenckich jest Donald Tusk – popiera go 43 proc. respondentów. Na drugim miejscu jest Lech Kaczyński z 22 proc. poparciem. Swój głos na Włodzimierza Cimoszewicza oddałoby 17 proc. badanych. 10 proc. poparłoby Andrzeja Leppera. W wyborach parlamentarnych liderem wciąż jest Platforma Obywatelska – 39 proc. 26 proc. popiera Prawo i Sprawiedliwość, 12 proc. Ligę Polskich Rodzin, 10 proc. Samoobronę, 7 proc. Sojusz Lewicy Demokratycznej.

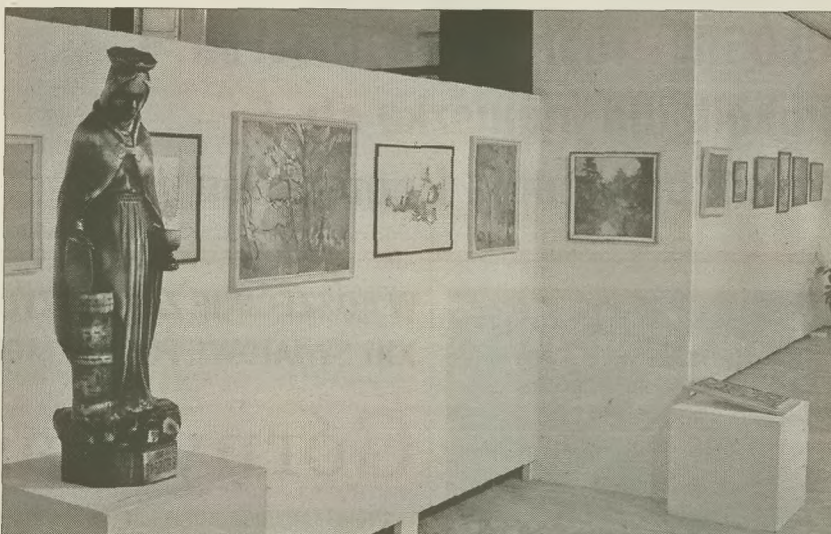
■ Przez Bielsko-Białą przeszła w poniedziałek nawałnica. Lokalne podtopienia pojawiły się w kilku miejscach w mieście, głównie w rejonie Wapienicy i Straconki oraz w Mikuszowicach. Zalane są piwnice i studzienki kanalizacyjne. W Porąbce na ulicach wystąpiły chwilowe zatory wodne.

■ Przed wrocławskim sądem cywilnym prawnik wydawcy zaproponował ugodę prokuraturze i rządowi niemieckiego Kraju Związkowego Bawaria. Niemcy i wrocławska prokuratura domagali się zakazu drukowania i sprzedaży polskiej wersji książki przywódcy III Rzeszy oraz wycofania egzemplarzy, które trafiły już do księgarń. Rząd Bawarii jest jedynym ze spadkobierców praw do książki Hitlera. Prokuratura Wrocław Stare Miasto prowadziła śledztwo przeciw wydawcy o propagowanie faszystowskiego ustroju państwa, nawoływanie do nienawiści na tle różnic narodowościowych, etnicznych. W jego toku ustalono, że wrocławskie wydawnictwo XXL wydrukowało 3 tys. egzemplarzy „Mein Kampf”, z czego 108 skonfiskowano w śledztwie. Wrocławski wydawca książki Adolfa Hitlera „Mein Kampf” zgodził się na zaprzestanie jej wydawania. Przed wrocławskim sądem cywilnym prawnik wydawcy zaproponował ugodę prokuraturze i rządowi niemieckiego Kraju Związkowego Bawaria. Jest jedynym ze spadkobierców praw do książki Hitlera.

■ Policja będzie ścigać stadionowych chuliganów także w Internecie. Minister spraw wewnętrznych zapowiedział takie kroki po niedzielnych zamieszkach w Mielcu, gdzie pseudokibice zorganizowali się przez sieć, żeby walczyć z policją. W zamieszkach w Mielcu udział brało 500 osób, bezpośrednio po zajęciach zatrzymano 60 chuliganów. Sześciu policjantów odniosło obrażenia.

■ Ruch Patriotyczny zwrócił się do prokuratury w celu ustalenia odpowiedzialności Rzecznika Interesu Publicznego Włodzimierza Olszewskiego za złamanie ustawy o ochronie danych osobowych w związku ze zniszczeniem „listy Nizieńskiego” – poinformował rzecznik Ruchu Antoni Macierewicz. Olszewski odpięra zarzut. Mówi, że jest mu trudno wypowiadać się na ten temat, bo o wyodrębnionej liście 588, czy około 600 nazwisk nie słyszał. Powiedział natomiast, że w toku rutynowej pracy Rzecznika, z różnych instytucji, w tym z IPN, przychodzą odpowiedzi na temat poszczególnych osób, o zawartości archiwów na ich temat. Dotyczy to według Olszewskiego około 20 tys. osób na podlegających lustracji stanowiskach. Pośród nich – jak wyjaśnił – jest kilkadziesiąt osób, co do których są pewne zapisy, np. rejestracyjne ze służb specjalnych PRL, ale to za mało, by występować do sądu. Olszewski nie wie jednak nic o tym, by około 600 nazwisk zgromadzono w biurze Rzecznika na jakiejś liście, którą w dodatku mianoby zniszczyć. Opr. (mro)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z Internetowych serwisów informacyjnych.

Karwińska Galeria „Zdrowe Miasto” w foyer Uniwersytetu Śląskiego gości od ub. tygodnia przekrój twórczości członka Stowarzyszenia Artystów Plastyków w RC Józefa Dronga – karwińlaka z pochodzenia, cleszynlaka z wyboru. Artysta przedstawia obok najnowszej twórczości, przede wszystkim malarskiej, prace dawniejsze oraz mało znane rzeźby i płaskorzeźby. Jak dotąd, Drong traktował je marginalnie. A właśnie wyrzeźbiona w drewnie św. Barbara wzbudza największe zaciekawienie publiczności. Wystawa przypomina również zapomniane plakaty poetyckie – projekty konkursowe SLA z tekstami poetyckimi naszych twórców. Józef Drong przygotował też dla zainteresowanych plakat z reprodukcjami swolch prac, w tym prezentowanymi na wystawie. Na zdjęciu fragment wystawy twórczości Józefa Dronga, którą oglądać można do 10 października w dni robocze w godz. 10-16, w czwartki od 10 do 17.

Temat – dom kultury

PIOSECZNA (kor) – Gmina chce w przyszłym roku zrekonstruować dom kultury. Stojący w centrum wsi obiekt pochodzi z lat 60. ub. wieku i chociaż nadal odbywa się w nim wiele imprez, jest w złym stanie technicznym.

– Chcielibyśmy przy okazji piec kilka pieczeni na jednym ogniu – mówi wójt Jan Krzok. – Dom Kultury powinien być w przyszłości nie tylko gminnym ośrodkiem kultury z prawdziwego zdarzenia, z salą i sceną oraz pomieszczeniami do organizowania rodzinnych imprez. Będzie w nim także sala gimnastyczna. Poza tym chcemy doń przenieść cały Urząd Gminny, który musi obecnie korzystać z lokali w szkole, a także garaże dla gminnych aut i maszyn.

Pioseczanie mają teraz dylemat: co przyniesie większą korzyść – budowa nowego domu na fundamentach sta-

rego czy też na przysłówiowej „zielennej łące”, przeznaczając stary budynek domu kultury na inne cele.

Cudo na szynach

OSTRAWA (wak) – Najprawdopodobniej już w połowie grudnia br. na trasie Ostrawa – Praga kursować będzie superszybki pociąg Pendolino. Pokona ją za 3 godziny i 20 minut, a bilet kosztować będzie ok. tysiąca koron.

Pendolino, który może rozwijać szybkość do 230 km na godzinę, w RC osiągnie maksymalną szybkość 160 km/godz. Wagony, przypominające wnętrze samolotu, wyposażone są w elegancko wykonane siedzenia (w pierwszej klasie ze specjalnymi

I po problemie finansowym

MOSTY k. JABŁONKOWA (kor) – Podczas wakacji samorząd gminny szukał możliwości rozwiązania problemów finansowych. Udało mu się to we wrześniu po spotkaniu władz gminy z przedstawicielami Czeskiej Kasy Oszczędności, u której gmina zaciągnęła kredyty na ubiegłoroczne ważne inwestycje. Za zgodą banku odsprzedali 51 proc. udziałów w gminnej spółce Służby Techniczne nawiejskiej firmie „Autoservis Czudek”.

– W ten sposób uzyskamy 8 mln Kc, z których pokryjemy od razu jeden z kredytów – wyjaśnia zastępca mosteckiego wójta, Alojzy Martynek. – Zaraz też możemy zaciągnąć w banku nową pożyczkę, z której pokryjemy koszty najbliższych inwestycji. 4 mln przeznaczymy na rekonstrukcję gminnej pływalni, 3 mln na podłączenie domów rodzinnych do nowej sieci kanalizacyjnej, 1 mln Kc pochłonie przygotowanie projektu na podłączenie mosteckiego wodociągu, poprzez ujęcie w Witaliszowie, do odwiertu w Łomnej Dolnej. Stamtąd woda popłynie do zbiornika „Kawulacki”, który zasila gminną sieć wodociagową.

Martenek zapewnia, że nie chodzi o wyprzedaż gminnego majątku, tyl-

ko o wejście nowego udziałowca do gminnej spółki, która zarządza m.in. nowoczesnym narciarsko-sportowym kompleksem. Dwóch przedstawicieli nawiejskiej firmy wzięło już udział w dwóch posiedzeniach zarządu Służb Technicznych. Uchwalono na nim program dalszego rozwoju wspomnianego kompleksu do końca roku 2006.

Górny Śląsk z bliska

Dokończenie ze str. 1

Organizatorzy przygotowali dla uczestników spotkania wiele atrakcji, a wśród nich koncerty (m.in. genialnej orkiestry kameralnej „Aukso”), przejazd kolejką linową „Elka” w Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie, wizytę w Bibliotece Śląskiej w Katowicach (gdzie istnieje specjalny księgozbiór silesiaków), była wizyta w skansenie Górnośląskiego Parku Etnograficznego i na odnowionym... Stadionie Śląskim.

Delegację zaolziańską stanowiły dziennikarki Otylia Toboła (Czeskie Radio), Emilia Świder („Trzyniecki Hutnik”), Renata Bilan i Magdalena Holeksowa („Report”) oraz Bronisław Firla i Mariusz Godek („Wiarus”). Forum odwiedziła także Czesława Rudnik („Zwrot”). Redakcję „Głosu Ludu” reprezentowała red. Martyna Radłowska-Obrusnik, która tradycyjnie na łamach naszej gazety opublikuje dziennikarski plon Forum.

▼ XIII Światowe Forum Medlów Polonijnych zakończono w Koszęcinie w wielkim stylu koncertem Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”. Artysty przywitani gościami „na budowie”. Była ujeżdżalnia jest właśnie przebudowywana (m.in. za pieniądze unijne) na salę widowiskową pałacu. Występ podobał się bardzo reprezentantom światowej Polonii.

Bezrobocie w sierpniu

REGION (wak) – Jak wynika ze statystyk Wojewódzkiego Urzędu Pracy, bezrobocie wzrosło w sierpniu o kolejnych 348 osób. Znaczy to, że w województwie jest obecnie 96 951 osób bez pracy (14,5 proc.). Wyraźniejszy wzrost przewidują urzędnicy UP już we wrześniu, kiedy rejestrować się będą absolwenci szkół, oraz w październiku i listopadzie. W tych miesiącach kończą się bowiem prace sezonowe w budownictwie oraz w rolnictwie.

Największa stopa bezrobocia jest w pow. karwińskim i wynosi 19 proc. (27 049 bezrobotnych), z kolei w Ostrawie – 15,4 (10 433), w pow. bruntalskim

– 15,3 (8167) oraz frydecko-mistekim – 12,4 (14 766). Najmniejsze bezrobocie mają powiaty nowojczyński i opawski – po 11 proc. (9777 i 10 433 bezrobotnych).

Powiatowe Urzędy Pracy oferują 3700 miejsc, czyli o 435 więcej w porównaniu z lipcem. Warto jednak zaznaczyć, że liczba propozycji w danych UP bardzo się różni. Podczas gdy w Ostrawie w sierpniu pracodawcy złożyli 300 ofert, w pow. karwińskim tylko 18.

Pracodawcy w województwie morawsko-śląskim poszukują ślusarzy, murarzy, kierowców, kelnerów (kelnerki).

Ciekawostki

Sushi górą!

Sushi wygrało z wołowiną w sosie słodko-kwaśnym – tak włoskie media skomentowały niezwykłą metamorfozę znanej restauracji w Neapolu. Jej chińscy właściciele postanowili zrezygnować ze swej rodzimej kuchni i zmienili restaurację na japońską. Chińscy imigranci, którzy prowadzą lokal, przyznają, że powodem zmiany kuchni z chińskiej na japońską jest panująca na nią moda, a także spadek zainteresowania daniami z kurczaków z powodu obaw przed ptasią grypą. Tak więc jedna z pierwszych w Neapolu chińskich restauracji zmieniła nazwę z „Hong Kong” na „Zen” i pod nowym szyldem serwuje lekkie, mało kaloryczne dania typowe dla kraju Kwitnącej Wiśni. Zmieniono także oczywiście wystroj lokalu; czerwone lampiony i inne ozdoby zostały zastąpione przez ascetyczne japońskie dekoracje.

Sokoły w cenie

W krajach Zatoki Perskiej sokoły wzbudzają nie gasnącą pasję. Ale żeby pozwolić sobie na taką namiętność, „trzeba być majętnym lub szalonym” – uważa jeden z pasjonatów polowań z sokołami, którzy od niedziałku ściągają na tygodniowe targi w Abu Zabi. W targach uczestniczy 350 wystawców z 36 krajów. Za jednego drapieżnego ptaka skłonni są zapłacić aż 160 tys. dolarów. Jeśli w Dammanie za sokoła płaci się od 5 do 30 tys. riali (1333-8000 dolarów), cena w Rijadzie szybuje aż do 500, a nawet 600 tys. riali (133-160 tys. dolarów) za miejscowego dzikiego sokoła lub importowanego z Mongolii lub Chin. Polowanie z sokołami – stary sport szlachećnie urodzonych, zatacza coraz szersze kręgi w naftowych monarchiach nad Zatoką, gdzie mimo restrykcji, jakie na handel gatunkami dzikich zwierząt nakłada Konwencja

Waszyngtońska o Międzynarodowym Handlu Zagrożonymi Gatunkami, ludzie interesów starają się dorównać emirom i notabom wychowanym w sokolniczej tradycji. W Zjednoczonych Emiratach Arabskich zarejestrowano od 2002 roku, od kiedy zaczęto je rejestrować, ok. 8 tysięcy sokołów.

Bezdomny alligator

Małego alligatora dostrzeżono na chodniku w Nikozji, kiedy rozglądał się za pokarmem. Został on najpewniej przemycony na Cypr. Zwierzę otoczył opieką pracownik instytucji weterynaryjnej z Limassol, Evangelos Evangelou, który zabrał znajdzie do domu, umieścił w napełnionej wodą wannie, gdzie alligator mógł trochę odzyskać siły. Jak powiedział Reuterowi Evangelou, zwierzę wyglądało tak, jakby miało za sobą ciężkie doświadczenia. Gad ma ok. 30 cm długości. Ojczyznę gatunku, do którego należy znalezione zwierzę,

stanowi południe USA. Alligatory mogą dochodzić do 3 m długości.

Uprzywilejowane rowery

Kierowcy muszą szczególnie uważać na rowerzystów w mieście Reggio Emilia w środkowych Włoszech. Na ulicach jednokierunkowych rowerzyści, jadący pod prąd, nie mogą już budzić gniewnych reakcji u zmotoryzowanych. Władze miejskie starają się zachęcić jak najwięcej mieszkańców do przesiadki z samochodu na przyjazny dla środowiska rower. Ostatnio rowerzystom oficjalnie zezwolono więc na jazdę pod prąd ulicami jednokierunkowymi. Nie wszystkim członkom rady miejskiej podoba się to rozwiązanie; kilku zapowiedziało nawet zaskarżenie przepisu do sądu, bowiem – jak podkreślają – Reggio Emilia nie jest przecież niezależną republiką, władną uchylać własne zasady ruchu drogowego.

WIECEJ POSZUKUJĄCYCH NIŻ OFERENTÓW

Mieszkanie z drugiej ręki

REGION (wak) – Gazety obfitują w ogłoszenia „sprzedam trzypokojowe...” czy „do sprzedania kawalerka”. Niestety, zbyt często mieszkania są drogie na kieszonkę przeciętnego klienta. Z drugiej strony pierwotny rynek mieszkaniowy w województwie morawsko-śląskim jest na tyle ubogi, że większość ofert pochodzi z rynku wtórnego. Ma to swoje minusy, ale i plusy – oferty z drugiej ręki, nawet dotyczące tego samego bloku, są zróżnicowane cenowo. Coś dla siebie znajdzie zarówno osoba, która może wydać na mieszkanie 350 tys., jak i 600 tys. koron.

– *Tańsze mieszkania są oczywiście w mniejszych miastach i gminach, w których trudno o pracę. I tak na przykład w Karwinie wzrosły ceny mieszkań w momencie, kiedy wiadomo było, że kolejne firmy chcą osiąść w strefie*

przemysłowej. Daje to bowiem szansę na zatrudnienie kilkuset osób, zaś duże bezrobocie w Ostrawie przyczyniło się do tego, że ceny mieszkań poszły nieco w dół – twierdzi Petr Prokop z hawierzowskiego biura obrotu nieruchomości. – Dla kupującego ważne jest położenie budynku, trudniej sprzedaje się mieszkania znajdujące się na parterze czy na najwyższym piętrze. Ważny jest również wystrój wnętrza. Jeżeli w pokojach jest nowa wykładzina, czy zmodernizowana łazienka, to oczywiście cena wzrasta.

I tak np. jednopokojowe mieszkanie w Karwinie lub w Hawierzowie można kupić za ok. 250 tys., w Orłowej i Boguminie za ok. 220 tys. a w Ostrawie za 350 tys. koron.

Cena dwupokojowego lokum w Karwinie i Hawierzowie waha się

w granicach 350 tys., w Ostrawie od 350-480 tys. koron. Za M3 w centrum Ostrawy zapłacimy od pół do jednego miliona koron. W Trzynie od 380-420 tys., a w Karwinie ok. 400 tys. Na ostatek warto dodać, że mieszkanie 1+1 w Pradze, w miejscowościach uzdrowskich czy sąsiadujących z Niemcami lub Austrią, kosztuje ok. miliona koron.

W biurach obrotu nieruchomości, m.in. w Karwinie i Ostrawie, powiedzieliśmy się ponadto, że najchętniej kupowanymi mieszkaniami są M2 (z niezależnymi pokojami) z balkonem i w blokach o niskiej zabudowie. Potencjalni klienci coraz rzadziej poszukują mieszkań w tzw. blokowiskach z wielkiej płyty, wybierając spokojniejsze i mniej zaludnione dzielnice.

Brak pieniędzy na własne lokum

powoduje, że coraz więcej osób (choć przede wszystkim o młode małżeństwa) decyduje się na wynajęcie mieszkania. Według nieoficjalnych szacunków ok. 200 tys. osób wynajmuje mieszkania od znajomych, krewnych lub korzysta z usług pośrednika.

Wynajęcie mieszkania też nie jest jednak tanie. Oprócz czynszu i opłat za energię i gaz, jego właściciele wymagają dodatkowego „miesięcznego haraczu”, w wielu przypadkach płatnego z pół- lub rocznym wyprzedzeniem.

– *Oferujących mieszkania do wynajęcia, najczęściej własnościowe lub*

spółdzielcze, jest znacznie mniej niż poszukujących przejściowego lokum – mówi Maria Matuškova, pracownica jednej z ostrawskich agencji. – Czynsz za pokój z kuchnią w Ostrawie wynosi od 4,5 do 5,5 tys. koron, w Hawierzowie lub w Karwinie ok. 4 tysięcy. Za dwupokojowe lokum w Ostrawie ponad 6 tys., w Karwinie od 4 do 4,5 tys. koron. Na wynajęcie mieszkania decydują się najczęściej osoby, które wyjeżdżają na staż lub do pracy za granicą, a także właściciele domków letniskowych, którzy spędzają w nich większą część roku.

WANDA KULA

Na temat »przepraszam«

Długo zastanawiałem się, czy reagować na artykuł Wandy Cejnar „Słowo, które nie padło na Zaolziu” (GL z 28. 8. 05).

Z Wandą C. znamy się od wielu lat, wiele godzin spędziliśmy na dyskusjach poruszających tematy lat przez nią wspomnianych. Wiem, że dla niej, człowieka głęboko wrażliwego na krzywdę ludzką i człowieka całym sercem oddanego naszej polskiej sprawie, okres po 1968 roku i cały proces normalizacji był dużym upokorzeniem i że nigdy z ówczesnymi praktykami się nie pogodzi.

Nie dziwi mnie również jej duży żal do niektórych ówczesnych naszych działaczy, którzy za ten stan byli odpowiedzialni i dlatego kolejne przeprosiny gen. Wojciecha Jaruzelskiego za agresję wojsk polskich w 1968 roku prawdopodobnie te wszystkie niedobre wspomnienia znowu przywołały.

Słowo „przepraszam” należy do czarodziejskich słówek, które w zasadzie nie potrafią niczego zmienić, ale wyrażają skruchę, ubolewanie nad tym, że coś niedobrego się zdarzyło.

Moje wahanie, czy zareagować na artykuł Wandy C. wynika stąd, że muszę sprostować, że ZG PZKO nie przeprosił za uczynione krzywdy, a nie chciałbym, żeby to moje sprostowanie było zrozumiane jako polemika, czy dyskusja o prawdzie i nieprawdzie. Zbyt szanuję Wandę C., żeby taką dyskusję prowadzić.

Byłem w tym okresie, tzn. od listopada 1989 do 25 marca 1990 (Nadzwyczajny Zjazd PZKO) przewodniczącym ZG PZKO, i chociaż upłynęło

już wiele lat, czuję za ten okres odpowiedzialność swoją i najbliższych współpracowników. Dlatego pozwalam sobie stwierdzić niektóre fakty:

● już na nadzwyczajnym plenum w dniu 9. 12. 89 była mowa o potrzebie rehabilitacji i przeproszeniu niektórych członków za wyrządzone im krzywdy przez ZG PZKO;

● dlatego w ramach przygotowań do Nadzwyczajnego Zjazdu została powołana Komisja Rehabilitacyjna, której wnioski na pełną, względnie częściową rehabilitację pokrzywdzonych osób zostały bez zastrzeżeń przyjęte przez delegatów Nadzwyczajnego Zjazdu (GL 29. 3. 90);

● w swoim wystąpieniu na Nadzwyczajnym Zjeździe, omawiając działalność ZG PZKO po 1968 roku, powiedziałem: *...chciałbym z tego miejsca w imieniu wszystkich uczciwych działaczy PZKO przeprosić tych, których owa normalizacja mniej czy bardziej boleśnie dotknęła, wyrządziła im krzywdy, przysporzyła upokorzeń moralnych, spowodowała straty materialne. Trudno im i ich rodzinom zrehabilitować tamte lata upokorzeń, milczenia, przesładowań. Jedynie zapewnić mogą o naszym szacunku dla tych ludzi i raz jeszcze ich szczerze i serdecznie przepraszam.* (GL 24. 3. 1990)

Jeśli na początku napisałem w związku ze słowem przepraszam o skrusze i ubolewaniu, to jestem przekonany, że PZKO tego nie zrobiło szybko, zaraz, ale zrobiło to bardzo uczciwie.

inż. Roman SUCHANEK,

na początku lat 90. przew. ZG PZKO

Dom Robotniczy doczekał setki

Przed stu laty wybudowano w Stonawie pierwszy Dom Robotniczy na Śląsku Cieszyńskim. Okazały gmach wzniesiono w ciągu niecałych siedmiu miesięcy.

Plan budowy przygotował budowniczy **Rabatek** z Orłowej, który był zarazem głównym kierownikiem prac budowlanych. Przy opracowaniu planu wziął pod uwagę propozycje miejscowych robotników, którzy sobie ży-

czyli, by gmach był podobny do Domu Robotniczego w stolicy monarchii, Wiedniu.

Budowę rozpoczęto z wielkim zapalem 27 marca 1905 a oddano do użytku publicznego 15 października tegoż roku. Wśród robotników pracujących przy wznoszeniu gmachu nie zabrakło kobiet. Z okazji uroczystego otwarcia w Stonawie odbyła się wielka manifestacja, w której wzięło udział 4 tys. obywateli oraz przedstawiciele wszystkich istniejących stronnictw politycznych, a także organizacji zawodowych i spółdzielczych. Na uroczystości pojawili się znani działacze socjaldemokratyczni, **Tadeusz Reger** i **Petr Cingr**.

W jednopiętrowym Domu Robotniczym

mieściła się obszerna sala dla 600 osób ze sceną. W tylnej części sali nad schodami zbudowano balkon zwany galerią, na który prowadziły osobne schody. Na parterze była kuchnia z przyległym do niej pokojem, restauracja, kawiarnia, czytelnia oraz sanitariaty. Lokale początkowo oświetlały lampy gazowe, które później wymieniono na elektryczne. W obiekcie urządziły również swe siedziby wszystkie miejscowe organizacje. W roku 1918 w sali zaczęto wyświetlać filmy.

W okresie okupacji stonawski Dom Robotniczy przemianowano na „Gasthaus zum Linde”. Cały jego majątek przejęła firma niemiecka „Arbeitsfront”. W końcu doszło do jego zamknięcia. Potem pomieszczenia obiektu przeznaczono dla uciekinierów z Ukrainy, dla wojska niemieckiego oraz dla organizacji „Volkssturm”. Budynek uszkodziły bomby lotnicze podczas jednego z nalotów.

Po wyzwoleniu Dom Robotniczy przejęła czesko-cieszyńska spółdzielnia „Jednota-Jedność”. Ta jednak po roku 1989 sprzedała go osobie prywatnej, która podobno też usiłuje go teraz sprzedać.

CZESŁAW GAMROT

Fot. CZESŁAW GAMROT

Dom Robotniczy w Stonawie zachował swój pierwotny wygląd z okresu monarchii austro-węgierskiej.

Olbrachcice przygotowane

Dokończenie ze str. 1

Myszę, że spora liczba naszych potencjalnych gości da się też skusić na propozycje kulinarne członków naszego Klubu Kobiet, kierowanego przez panią Marysję Witoszek. Wiem, że ich oferta będzie niezwykle urozmaicona i bogata. Mało tego – nasze panie przygotowały wystarczająco dużą ilość porcji obiadów, z których będą mogli skorzystać nie tylko przyjezdni z daleka. Podawane będą od godz. 12 do 14 w Domu PZKO, który stoi nieopodal parku Domu Robotniczego.

Dlaczego doszło do nałożenia się na siebie terminów Babzkiego Festynu i Festynu Baglinieckiego?

Też zastanawialiśmy się nad tym. Chyba wynikało to z tego, że zabrakło koordynatora polskich imprez. Na nasze usprawiedliwienie powiem tylko to, że termin naszej imprezy jest od lat ten sam: trzecia sobota września. Mówiło się o tym na Konwencji Prezesów, na spotkaniu Klubów Kobiet w Bukowcu... Być może organizatorzy Festynu Baglinieckiego przeoczyli to albo po prostu są pewni swoich gości tak samo jak i my swoich.

Wnioskuję, że jest pan pewna, że ludzie, którzy przyjdą na Babzki Festyn, nie będą tego żałować.

Tak. Jestem pewna. Same tylko Olbrachcice, pomijając atrakcje artystyczne i kulinarne na naszej imprezie, są warte zwiedzenia. Zapewniam, mają się czym pochwalić i co pokazać. M.in. odnowione szkoły, boiska itp. Warto poświęcić kilka chwil na krótki spacer, aby się o tym naocznie przekonać... Babzki Festyn jest typową imprezą zaolziańską, która musi przypaść do gustu wszystkim, którzy lubią bawić się w swoim gronie a którzy odczuwają w tym zakresie niedosyt.

Skądinąd wiem, że w tym roku pan Koło PZKO szykuje jeszcze jedną imprezę.

Już 8 października świętować będziemy 85-lecie zorgani-

Fot. KAZIMIERZ SANTARIUS

Iwona Guńkowa: „... zabrakło koordynatora polskich imprez”.

zowanego śpiewactwa polskiego w Olbrachcicach oraz 10-lecie istnienia Domu PZKO. W koncercie jubileuszowym oprócz naszego chóru gościnnie wystąpi chór stonawski. Wierzę, że zarówno ten koncert, jak i Babzki Festyn zakończą się naszym kolejnym sukcesem organizacyjnym.

Rozmawiał KAZIMIERZ SANTARIUS

BIBLIOTEKA REGIONALNA W KARWINIE, STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ POLSKIEJ KSIĄŻKI I »GŁOS LUDU« ZAPRASZAJĄ DO UDZIAŁU W ANKIECIE

»Książka Zaolzia«

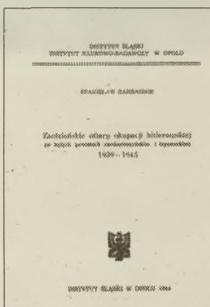
Stanisław Zahradnik znany jest ze swej pasji historyka prezentującego zaolziańską historię. Jest autorem kilkunastu opracowań naukowych i popularno-naukowych m.in. „Struktura narodowościowa Zaolzia na podstawie spisów ludności 1880-1991”, „Korzenie Zaolzia” (1992 wspólnie z Markiem Ryczkowskim).

Dwie z jego publikacji naukowych ukazały się dzięki współpracy z opolskimi instytucjami naukowymi.

Pierwsza to wydana nakładem Instytutu Śląskiego w 1988 książka „Zaolziańskie ofiary okupacji hitlerowskiej 1939-1945”. Opracowanie obejmuje listę ofiar okupacji hitlerowskiej z byłych powiatów czesko-cieszyńskiego i fryszackiego. Główny zrab pracy to spis nazwisk uszeregowany wg miejsca urodzenia. W krótkim biogramie podano datę i miejsce urodzenia, zawód oraz miejsce i datę śmierci. Pracę uzupełniono zestawieniami statystycznymi, zestawieniem zbiorowych egzekucji na terenie Zaolzia oraz alfabetycznym spisem ofiar wg nazwisk. Publikacja ukazała się w nakładzie 950 egzemplarzy.

Drugą pozycją naukową opublikowaną w Opolu jest „Czasopiśmiennictwo w języku polskim na terenach Czechosłowackich w latach 1848-1938” w Wyższej Szkole Pedagogicznej w 1989 roku. Rozdział pierwszy to omówienie rozwoju czasopiśmiennictwa a następnie autor prezentuje w porządku alfabetycznym 185 opisów bibliograficznych tytułów gazet i czasopism ukazujących się w regionie cieszyńskim, fryszackim i ostrawskim. Uzupełnieniem opracowania jest indeks nazwisk, miejscowości i instytucji oraz wykaz drukarni z zestawieniem pism w nich wydawanych.

Oba opracowania były wydawane w czasach, kiedy polska poligrafia przechodziła swój największy kryzys i są one przygotowane systemem powielaczowym, jednak mimo tego mankamentu dla czytelnika i badacza stanowią niezastąpione źródło informacji.

O wierszach i torcie urodzinowym

– Wyobraź sobie ile to jest świeczek... – mówił Głosik do Ludmiłki. – Sto jedenaście to bardzo wiele.

– Ależ Głosiku, my nie będziemy potrzebowali tych świeczek – Ludmiłka kręciła z powątpiewaniem głową.

– Przecież Kropka wyraźnie powiedziała, że dziś przypominamy dzieciom urodziny Juliana Tuwima. Stojedenaście urodziny, trzy jedynki za sobą, to 111 świeczek... – Głosik nie dawał za wygraną.

– Masz rację, ale to nie znaczy, że będą nam potrzebne świeczki – upierała się przy swoim Ludmiłka.

– Nie będą potrzebne? Urodziny bez tortu i świeczek? Jak ty to sobie wyobrażasz? – tym razem Głosik nie chciał dać za wygraną.

– Przecież my będziemy tylko przypominali dzieciom w gazecie 111. rocznicę urodzin poety. – Żadnych tortów i świeczek nie będzie – Ludmiłka zaczynała się już denerwować. – Julian Tuwim urodził się w 1894 roku. Dokładnie 13 września. A potem, po wielu latach życia i pisania wierszy, w 1953 roku zmarł. Nie urządza się przyjęcia dla solenizanta, który już nie żyje!

– Nie urządza się przyjęcia? To dlaczego Kropka chce, żebyśmy przypominali jego urodziny? – próbował przeforsować swoje Głosik.

– Bo to był znakomity poeta i zasu-

guje na to, żeby go pamiętać – przerwała chochlikom ich spory. – Pisał dla dorosłych i dla dzieci. Na pewno znać jego wiersze!

– Tak, tak, ja znam wiersz „Lokomotywa” – zawołała Ludmiłka.

– „Lokomotywa”? Ten wiersz o wagonach, co w jednym siedzą grubasy i jedzą kiełbasy? – zapytał Głosik.

Figielek

Raz się komar z komarem
przekomarzać zaczął
Mówiąc, że widział raki,
co się winkiem racza.

Cietrzew się zacietrzewił
słyszając takie słowa,
Sęp zasępił się strasznie,
osowiła sowa,
Kura dała drapaka,
że aż się kurzyło,
Zając zajączał smętnie,
kurczę się skurczyło.

Kozioł fiknął koziołka,
słoń się cały ślaniał,
Baran się rozindyczył,
a indyk zbaraniał.

– Tak, ten sam – zawołała Ludmiłka.

– A w innych wagonach są krowy, konie, świny, żyrafy a nawet słonie? – upewniał się Głosik.

– Oczywiście! – przytaknęłyśmy z Ludmiłką jednogłośnie.

– A tych wagonów jest... ze czterdzieści – stwierdził po namyśle Głosik.

– Dokładnie tyle! – ucieszyła się Ludmiłka.

– Hmm... – zastanowił się Głosik.

– To ja też znam ten wierszyk! Fajny

Julian Tuwim, 1894-1953, poeta i tłumacz, urodzony 13 września 1894 w Łodzi, zmarł 27 grudnia 1953 w Zakopanem. Jako dziecko, miłośnik pirotechniki – o mało nie wysadził domu. Hodował węże, zajmował się magią, tworzył mechanizmy, które niczemu nie służyły. Potrafił liczyć do 10 w 200 językach. Uwielbiał sznepsowanie, czyli wymyśloną przez 12-letniego kumpla metodę robienia innych w balona. Mniej kochał szkołę – przeżył szóstą klasę. W wieku 17 lat napisał, a rok później opublikował pierwszy wiersz (1912).

jest, wiecie?

– Pewnie, że wiemy – odpowiedziała Ludmiłka.

– Ale to nie jest jedyny wierszyk dla dzieci Juliana Tuwima – dodałam. Napisał jeszcze o słowiku, co się spóźnił na kolację, o murzynku Bambo...

– O abecadle, o okularach, które zgubił pan Hilary, o ptasim radiu – wymieniała szybko Ludmiłka.

– No tak, i o słoniu Trąbalskim – przerwał nam Głosik.

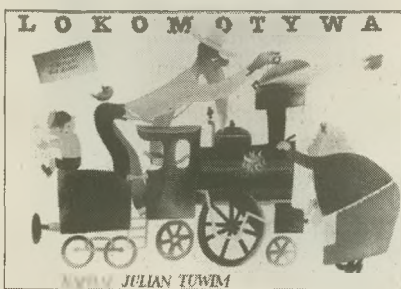
– Jak to? Skąd wiesz? Przecież przed chwilą... – dziwiła się Ludmiłka.

– Ty naprawdę pomyślałaś, że nie znam wierszy Tuwima? – śmiał się Głosik. – Ja to nawet wiem, że siostra Juliana Tuwima, Irena, przetłumaczyła książeczki o Kubusiu Puchatku!

– Teraz to i mnie zaskoczyłaś – powiedziałam nie kryjąc uznania.

– A widzicie. Trochę się przygotowałam! A skoro tak was zadziwiłam, to może urządzimy małe przyjętko? Z torcikami? Może być bez 111 świeczek... A ja mógłbym zjeść na cześć pana Tuwima ze trzy porcje...

KROPKA

Głosikowa Korespondencja

Już drugi tydzień trwa nauka w szkołach, ale wielu uczniów, szczególnie pierwszoklasistów, przypomina sobie jeszcze rozpoczęcie roku szkolnego. Zdjęcie z uroczystości zagajenia nauki przysłał nam David Kufa, a do zdjęć dołączył list:

Dzień 1 września 2005 był pierwszym dniem w nowym roku szkolnym 2005-2006. Jesteśmy dziewięcioklasistami z 1. PSP w Trzyńcu 1, więc mieliśmy za zadanie przygotować program na przywitanie pierwszaków w naszej szkole. Dostaliśmy krótkie teksty, które mieliśmy się podczas wakacji nauczyć na pamięć. W dniu rozpoczęcia roku szkolnego spotkaliśmy się wszyscy w sali gimnastycznej, gdzie odbyło się uroczyste zagajenie. Przywitaliśmy pierwszaków, nasza

koleżanka zaśpiewała im dwie piosenki, a na koniec złożyliśmy im życzenia wszystkiego dobrego w nowym roku i wręczyliśmy im kwiatki. Pan dyrektor Tadeusz Szkucik również życzył wszystkim wielu sukcesów, a potem wszyscy rozeszli się do klas.

Bardzo nas ucieszyło, że dzieci z klasy 3. PSP w Karwinie Frysztaście pamiętały o naszej prośbie i przysłały nam całą serię obrazków z wakacji. A wakacje spędzały w wielu bardzo fajnych i ciekawych miejscach. Wyjeżdżały na nasze go-

Rys. Dorota Bizoń, klasa 3, PSP Karwina

ry – Beskidy i Jesioniki, były na obozie, a niektóre pojechały za granicę – nad morze. Dziękujemy dzieciom z Karwiny i czekamy do wtorku na następne obrazki i wspomnienia z wakacji z innych szkół! Kropka z Głosikiem i Ludmiłką

Konkursy, konkursy

Bardzo dziękujemy wszystkim dzieciom, które przysłały nam rozwiązania zagadek. W sierpniu mieliście odnaleźć różnice na dwu obrazkach chłopca, który idzie na ryby, a oprócz tego były jeszcze trzy słowne zagadki. Wszystkie nadesłane odpowiedzi były poprawne, a nagrody – książeczki wylosowali: Małgosia Sikora z Karwiny i Stefan Hławiczka z Piosecznej.

Następny konkurs był w gazecie z 1 września. Należało w nim odnaleźć różnice na dwu obrazkach morskiego świata. W tym konkursie książeczkę wylosowała Karolina Utkal z Czeskiego Cieszyńska. Wszystkie nagrody można odebrać w redakcji Głosu Ludu (Czeski Cieszyń, ul. Komenského 4).

NASZ ADRES: Redakcja Głosu Ludu, Komenského 4, 737 01 Český Těšín. Pisz do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przysyłać można także pod e-mail: info@glosludu.cz a w załączniku dopisać Głosik.

TU KIEDYŚ UCZONO POLSKIE DZIECI

(34)

Rychwałd III

Pierwsza wzmianka o szkolnictwie w Rychwałdzie pochodzi z dokumentów wizytacyjnych z roku 1687. Nauka prawdopodobnie przebiegała w domach prywatnych oraz w domu organisty. Na skutek pożarów kościoła w latach 1732 i 1812 brak dokładniejszych danych na ten temat. Wiadomo, że przed rokiem 1820 uczył dzieci niejaki Hahn. Uczniowie pisali rysikiem na kamiennych tabliczkach a później gęsim piórem na papierze lub w zeszytach. Przed rozpoczęciem lekcji nauczyciel najpierw ścinał szczyrym każdemu dziecku jego pióro.

Ponieważ na początku XX wieku polskich dzieci w Rychwałdzie ciągle przybywało, nawet gmach szkolny w centrum nie był zdolny ich wszystkich pomieścić. Z tego powodu przystąpiono do budowy nowej szkoły w odległej dzielnicy Podlesie Górne. Uroczyste otwarcie miało miejsce w

1905 roku (według innych źródeł w rok później). Swym występowaniem uświetnił je miejscowy chór mieszany z dyrygentem Alojzym Milatą. W pięknym okazałym budynku mieściły się cztery klasy, gabinet oraz mieszkanie dla kierownika, którym został Paweł Heczek. Swoją funkcję piastował do roku 1919, a według innych źródeł do roku 1920. Szkoła posiadała również ogród. W pierwszym roku z nauki korzystało 327 dzieci. W rok po skończeniu pierwszej wojny światowej polską szkołę na Podlesiu Górnym na mocy gwałtu plebiscytowego zamknięto a potem przekształcono w szkołę czeską.

Potem, do lat 90. ub. wieku w obiekcie mieściła się wytwórnia spółdzielni „Vkus”. Od 1999 r. budynek rozbudowywano, aby go ostatecznie zamienić w pensjonat dla emerytów.

CZESŁAW GAMROT

W budynku, w którym ongiś zdobywało wiedzę najmłodsze pokolenie rychwałdzian, obecnie lesień życia spędzają seniorzy.

150 pieśni

(36)

ZBIÓR PIEŚNI JEDNOGŁOSOWYCH DLA MŁODZIEŻY ZEBRAŁ JERZY SAMIEC

Jeszcze jeden Mazur

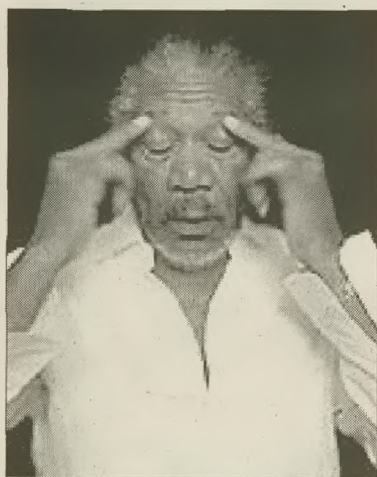

2. On jej czule szepce w uszko, ostrogami dzwoni, —
W panie głuche się serduszek, aż się liczą płoni.
[Cyt serduszek — nie płoń liczo, — boć ulan niestały!]
O pół mili wre potyczka, — słychać pierwsze strzały!:]

3. Słychać strzały, głos pobudki — dalej na koń hura!
Lube dziewczę — porzuć smutki — zatańczym mazura!
[Jeszcze jeden krąg dokoła, jeden uścisk dłoni —
Trąbka budzi — na koń woła — mazur to ostatni!:]

Ze zbiorów Czesława Stębla

lotka

▲ **Tom Hanks, Hilary Swank i Michael Douglas** podzielił się swoimi ulubionymi przepisami z **Morganem Freemanem**, który wydaje właśnie książkę kucharską o karaibskiej kuchni. Dochód ze sprzedaży książki Morgan Freeman and Friends: Caribbean Cooking for a Cause zostanie przekazany na konto fundacji Grenada Relief Fund założonej przez Freemana po tym, jak huragany Ivan i Emily w 2004 roku zniszczyły karaibską wyspę. Książka z przepisami gwiazd trafi na półki księgarń w przyszłym roku.

◆ Niczym Renee Zellweger, **Nicole Kidman** zaczęła gustować w muzykach country. W ostatnich dniach aktorka spotkała się kilka razy z Keithem Urbanem. Ponieważ wokalista również pochodzi z antypodów, para na miejsce randek wybrała... Connecticut. Kidman i Urban zostali zauważeni w restauracji „Good News”. Dzień później w tym samym lokalu jedli lunch. Z kolei w ubiegłym miesiącu widziano ich w Woodstock w stanie Nowy York. Nicole i Keith poznali się w Los Angeles podczas uroczystości honorującej dokonania artystów pochodzących z Australii. Rzeczniczka hollywoodzkiej gwiazdy twierdzi na razie, że „Kidman i Urban są jedynie przyjaciółmi”.

◆ „Chaos And Creation In The Back Yard” to dwudziesta solowa płyta **Paula McCartneya** od rozpadu The Beatles, kończąca blisko czteroletnią przerwę po premierze poprzedniej płyty studyjnej pt. „Driving Rain” (2001). Na płycie znajdziemy 13 piosenek wyprodukowanych wspólnie przez Nigela Godricha (Radiohead, Travis i Beck) i McCartneya. Powstawała w studiach w Londynie i Los Angeles na przestrzeni ostatnich dwóch lat. Jej premiera pokrywa się z rozpoczynającą się 16 września kolejną wielką trasą koncertową McCartneya, obejmującą 37 miast w USA i będącą najszybciej sprzedającym się tournée w karierze artysty. (k)

Kolumnę przygotowała:
WANDA KULA

DO MALOWANIA ŚCIAN UŻYJ FARB EKOLOGICZNYCH, AKRYLOWYCH Pokoik dla maluszka

W pierwszym roku życia malec większość czasu spędza w mieszkaniu. Zadbaj, by było ono urządzone ciepło, schludnie i... po dzielećcu!

Co na ścianach

Dobrze jest przed pojawieniem się maleństwa odnowić mieszkanie (to bardzo ważne, na ścianach bowiem mogą gromadzić się zarazki i zarodniki grzybów pleśniowych). Odnawianie to bardzo dobra okazja, by wysprzątać wszystkie miejsca, gdzie ewentualnie może gromadzić się kurz, żeby dziecko nie było potem narażone na jego wdychanie.

Do malowania użyj bezpiecznych farb ekologicznych, wodorozcieńczalnych, akrylowych. Najlepiej w stonowanych, pastelowych barwach. W pokoiku dziecka możesz też położyć tapetę – wybierz delikatny wzór, dopasowany do wnętrza. Warte polecenia są tapety zmywalne, łatwiej zadbać o ich czystość. Niech pokoik będzie dziecięco kolorowy.

Ważne mebelki

Maluszek musi mieć swoje łóżeczko, najlepiej drewniane. Ustaw je z dala od okna i kaloryfera (ale też nie w przeciągu na osi okno-drzwi), w cichszym miejscu. Obok postaw dla

siebie fotel do karmienia i zamontuj nocną lampkę. W pokoiku dziecka możesz też ustawić przewijak, najlepiej z półeczkami, na których ułożysz niezbędne rzeczy maluszka. Musisz je mieć pod ręką podczas zmiany pieluszki, by ani przez chwilę nie pozostawiać dziecka samego na przewijaku. W pokoiku przyda się też regał i szafka na ubranka malca.

Czysto i schludnie

Gdy maluch będzie już na świecie, musisz szczególnie zadbać o czystość w dwóch miejscach: łazience i kuchni. Zarazki i mikroskopijne kropelki wody z toalety, które unoszą się w powietrzu przy spuszczeniu wody, mogą

Zdjęcia MAREK SANTARIUS

osadzać się na dziecięcym ręczniku, waniencie i przyborach toaletowych – dlatego przed każdą kąpielą wanienkę starannie umyj i raz na kilka dni zdezynfekuj, a ręczniczek często zmieniaj. Dezynfekuj też muszlę klozetową – to prawdziwe skupisko zarazków.

Koniecznie pamiętaj też o higienie

w kuchni, gdyż bakterie i pleśń, które znajdują się na niedomytych blatach, deskach do krojenia mogą spowodować u Ciebie lub dziecka (gdy będziesz przygotowywała dla niego posiłek) poważne zatrucie pokarmowe. Myj często zlewozmywak – to prawdziwy raj dla niebezpiecznych bakterii! (A.P.)

● TO CIEKAWÉ ● TO CIEKAWÉ ● TO CIEKAWÉ ●

Lepiej znoszą ból

Kobiety o rudych włosach o wiele lepiej znoszą ból od blondynek czy brunetek – wynika z najnowszych badań prowadzonych na uniwersytecie w Edynburgu.

Grupa naukowców, kierowana przez profesora genetyki, **Iana Jacksona** szuka obecnie genu, odpowiedzialnego za taki stan rzeczy. Naukowcy liczą, że wyniki badań prowadzić będą do znalezienia nowych środków znieczulających.

Jakkolwiek nadal nie wiemy dlaczego, faktem jest, że rudowłose kobiety

lepiej dają sobie radę z bólem i potrzebują mniej środków znieczulających by zablokować różne rodzaje bólu – mówi profesor na londyńskiej konferencji, poświęconej kwestii walki z bólem.

Jackson prowadzi badania na płowych myszach. Jakkolwiek nie są one rude, mają podobny układ genów i podobnie jak rudowłose kobiety lepiej znoszą ból od szarych myszy.

Z badań naukowców wynika, że lepsza tolerancja bólu dotyczy tylko rudowłosych kobiet – nie rudych mężczyzn. (mn)

● RADA ● RADA ● RADA ● RADA ● RADA ●

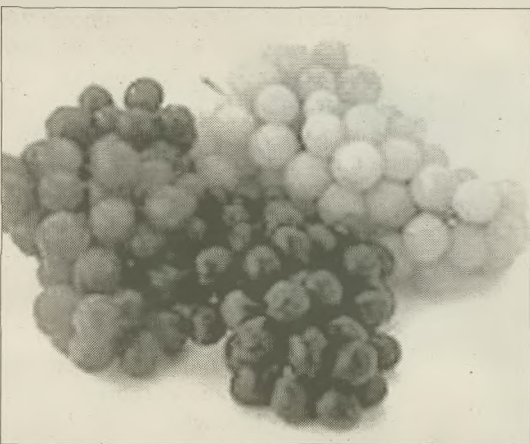
Świeże i soczyste

Jak postępować z owocami, aby jak najdłużej zachowały świeżość, zapach, walory smakowe i odżywcze?

● Świeżo pokrojone owoce, zwłaszcza jabłka, gruszki, banany dość szybko ciemnieją. Aby temu zapobiec, trzeba je skropić odrobiną soku z cytryny. Jeśli przygotowujemy surówkę z tych owoców, można je zwilżyć sokiem rozcieńczonym z wodą.

● Brzoskwinie i mandarynki są czasem dość twarde. Aby takie owoce szybciej dojrzały i zmiały, trzeba je włożyć do tekturowego pudełka, przykryć gazetami i postawić w ciemnym miejscu.

● Jeśli chcemy dłużej przechowywać winogrona, trzeba dokładnie obrać je z nadpsutych lub uszkodzonych owoców. Końce łodyżek najlepiej zakleić woskiem. Nie trzeba ich wkładać do lodówki – najlepiej zawiesić grona w chłodnym, przewiewnym miejscu.

● Świeże owoce nie będą się zbyt szybko psuły, jeśli będziemy je przechowywać w pojemniku, do którego włożymy kilka ząbków czosnku.

● Jak poznać czy arbuz jest dostatecznie dojrzały? Jeśli postukamy w jego skórę, powinien roznieść się niski, głęboki dźwięk, który jest typowy dla dojrzałego owocu. Głuchy ton oznacza, że arbuz jest niedojrzały, albo jest już wyschnięty w środku. (jj)

Smacznego!

Sernik z arbuzem (30 min, 12 porcji)

Składniki: 1 opakowanie okrągłych biszkoptów; 4 serki homogenizowane waniliowe; 200 ml śmietanki kremówki 30 lub 36 proc.; 4 łyżki cukru pudru; 3 łyżki żelatyny; 1 opakowanie galaretki truskawkowej lub wiśniowej; 1 jabłko; kawałek arbuza.

Przygotowanie: Biszkoptami wyłożyć dno tortownicy, żelatynę namoczyć w 6 łyżkach zimnej wody, kiedy napęcznieje, podgrzewać, aż się rozpuści, ostudzić, zmiksować z serkami, śmietankę ubić z cukrem pudrem na sztywno, delikatnie połączyć z masą serową, wyłożyć na biszkopie, deser wstawić do lodówki, aby stężał, galaretkę rozmieszać w gorącej wodzie, tężejącą wylać

na zastygły ser, ułożyć na niej kulki wycięte z miąższu jabłka i arbuza, kiedy deser stężeje, zdjąć formę, boki sernika udekorować kawałkami arbuza, a wierzch listkami świeżej melisy lub mięty. 1 porcja 190 kalorii. (int)

CHOROBLIWE UZALEŻNIENIE OD PRACY GROZI ZWŁASZCZA PRACOWNIKOM UMYSŁOWYM

Pracujesz dużo, obowiązkowi zawodowym poświęcasz coraz więcej czasu. A na inne rzeczy pozostaje ci go coraz mniej. Koledzy złośliwie nazywają cię pracoholikiem. A może nie jest to tylko ironia...

Co złego kryje się w pracowitości? Nic. To bardzo pozytywna cecha. Czymś wspaniałym jest też fascynacja swoją pracą. Co więcej, można pozazdrościć ludziom, którzy mają szczęście zajmować się tym, co lubią. Pojawia się też jednak jedno małe „ale”. W pewnym momencie kończy się pracowitość, a zaczyna... pracoholizm. Kiedy? Odpowiedź na to pytanie jest niełatwa, granica między pracowitością i pracoholizmem łatwo bowiem się zaciera. Psycholodzy twierdzą, że o jej przekroczeniu świadczy zachwianie równowagi między pracą i wy-

poczynkiem. Pracoholik w dni wolne od pracy, weekendy, nie wspominając już o dłuższym urlopie, czuje się zagubiony, nie potrafi znaleźć sobie miejsca, brak mu codziennych zajęć. Test

niespokojny, zniecierpliwiony, rozdrażniony. Ma poczucie winy z powodu nieobecności w pracy. W wielu przypadkach dają o sobie znać objawy tak zwanego „zespołu abstynenckiego”: bóle głowy, zaburzenia trawienia, kłopoty ze snem.

Niebezpieczne uzależnienie. Zdaniem psychologów pracoholizm jest takim samym uzależnieniem, jak np. alkoholizm. Podobnie jak

on wyniszcza organizm, choć w inny sposób. Przepracowanie, ustawiczny stres, niezdrowy tryb życia, jaki prowadzą pracoholicy, zaburza funkcjonowanie ważnych układów organizmu

– centralnego układu nerwowego, systemu trawienia i krwionośnego. Wielu pracoholików przechodzi zawał serca przed 40. rokiem życia.

Jak ominąć pułapki pracoholizmu? Chorobliwe uzależnienie od pracy grozi szczególnie pracownikom umysłowym. Najczęściej są to ludzie młodzi, zaczynający karierę zawodową. Czasem nadmierna skrupulatność, ukryte

kompleksy i wielkie ambicje sprzyjają pracoholizmowi. Nie namawiamy nikogo do migania się od obowiązków, ale chyba warto spojrzeć krytycznym okiem na swój stosunek do pracy. Może nie jest on najzdrowszy?

A może to depresja? Choroba ta kojarzy się nam przede wszystkim ze stanem zubożnienia, wszechogarniającego smutku, głębokiej apatii. To prawda. Większość chorych na depresję, zwłaszcza kobiet, tak właśnie się czuje. W przypadku mężczyzn nie zawsze się to sprawdza. U nich objawem depresji bywa czasem... pracoholizm.

Test prawdy. O popadnięciu w pracoholizm może świadczyć: zaniedbywanie rodziny, spraw domowych; ograniczanie do minimum nocnego wypoczynku; ciągłe wrażenie straty czasu; nieumiejętność wypoczywania i relaksowania się. (EB)

Nie potrafią wypoczywać

Telewizja

CZWARTEK 15 WRZEŚNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Kopciuszek (s.) 9.10 Budzik (s.) 9.35 Piątka detektywów (film ang.) 10.05 J.A.G. Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 11.25 Europa bez miedzy 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.05 Jaka to melodia? (teleturniej) 13.25 Lokatorzy (s.) 14.00 Tour de Pologne 4. etap. Inowrocław - Leszno 15.00 Wiadomości 15.10 Audycje komitetów wyborczych 16.05 Tour de Pologne 4. etap 16.30 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Pod lupą 17.35 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Plebania (s.) 19.00 Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) 19.05 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Nigdy nie pozwolę ci odejść (film USA) 21.50 Wybory Polaków 22.45 Wiadomości 22.55 Prosto w oczy 23.10 XXX Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni 23.20 Kronika Tour de Pologne 23.30 Z tej i

NIGDY NIE POZWOLĘ CI ODEJŚĆ

Film USA, 2001, 90 minut

TVP 1, czwartek 15. 9., godz. 20.20
Reżyseria: Peter Levin
Występują: Mark Harmon, Rachel Ward, Kathryn Morris, Steven Eckholdt, Paul Michael Glaser (Frank Gugliatta), Olympia Dukakis (Marguerite Capano), Kevin Hicks.

W czasie przeszukania willi Thomasa Capano policjanci znaleźli ślad krwi na ścianie, ale prawnik nie wydaje się specjalnie przejęty tym faktem, choć zarówno detektyw Frank Gugliatta, jak i agent Colm Connolly są coraz bardziej przekonani o jego winie. W pamiętniku Anne Marie Fahey znajdują wiele informacji potwierdzających, że romans dziewczyny z Capano z czasem stawał się dla niej coraz bardziej uciążliwy i że Anne chciała się uwolnić od zaborczości Toma. Policja odkrywa również wieloletni związek Toma z Christine Sheve, ale przesłuchiwana kobieta, ślepo zakochana w Tomie, nie chce uwierzyć w istnienie rywalki, a tym bardziej w winę Toma. Tymczasem policja dostaje poufną informację, że Capano ukrywa w bibliotece w swojej firmie jakieś notatki. Okazuje się, że spisywał różne warianty swojego alibi i ewentualnych zeznań. Do tego dochodzi wynik analizy śladów krwi z willi Thomasa. Odpowiadają grupie krwi Anne. Christine dowiaduje się z gazet o potrójnym życiu swego kochanka. Już nie może dłużej wmyślać sobie, że była jedyną – poza żoną – kobietą w jego życiu. Obawiając się, że kochanka może mu zaszkodzić, Tom wynajmuje złodzieja, Sama Leone, który ma dokonać napadu na dom Christine. Jeśli rabuś zostanie przyłapany na gorącym uczynku, ma zabić panią domu. Ale zamiast do domu Christine Sam udaje się z otrzymanymi od Toma planami budynku na posterunek policji.

z tamtej strony (pr. dok.) 0.05 Rzym i rzymianie (film włoski) 1.40 Magazyn Ligi Mistrzów.

■ TVP 2

6.05 Złotopolscy (s.) 6.30 10 minut tylko dla siebie 6.45 W krainie władcy smoków (s.) 7.10 Od przedszkola do Opola (pr. muz.) 7.35 Teletubisie (s. anim.) 8.05 Czerdziestolatek (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 9.30 Panorama 9.55 M jak miłość (s.) 10.45 Pytanie na śniadanie 12.00 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Smak Via Emilia 12.30 10 minut tylko dla siebie 13.10 Europa da się lubić 14.00 Lokatorzy (s.) 14.40 Zaklinaczka dzieci (s.) 15.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 16.20 Egzamin z życia 17.15 Allo, Allo (s.) 17.40 Pogotowie Ekspresu Reporterów 19.05 Burza mózgów 19.55 Panorama fiesz 20.05 Do siedmiu razy sztuka (film USA) 21.40 Filmowżery 22.20 Biznes 22.45 Oficer (s.) 23.45 Uciec do Legii (film ang.) 0.35 W obronie prawa (film USA).

■ TV KATOWICE

6.00 Gramy dla was 7.12 Książki z górnej półki (mag.) 7.45 Aktualności 7.50 Gramy dla was 8.05 Trójka tam była 8.45 Gość dnia 9.00 Więcej niż jedno (film dok.) 9.55 To jest temat 10.45 Telekurier 11.15 Gość dnia 11.45 Teplotki 12.10 Twórcy rytmów 12.35 Superrośliny 13.45 Pani Jola zmienia swoje życie (s.) 14.15 To jest temat 14.45 Panorama morza 15.00 Tour de Pologne 16.10 Rozmowa dnia 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Trzymaj formę 17.00 Uwaga weekend 17.40 Kronika Tour de Pologne 17.50 Czararno na białym 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.35 Ludzie i sprawy 18.50 Audycje komitetów wyborczych 20.00 Telekurier 20.45 Młodzież kontra... czyli przed wyborami 21.45 Prognoza pogody 21.50 Aktualności 22.05 Wiadomości sportowe 22.15 Niezła jazda 23.05 Patrol Trójki 23.35 Ocalić przeszłość (film ang.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 TV market 7.10 Interwencja (mag.) 7.30 Ja się zastrzelę (s.) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 Gra w ciemno 10.00 13. posterunek (s.) 10.30 Czulość i kłamstwa (s.) 11.00 Samo życie (s.) 11.45 TV market 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Ja się zastrzelę (s.) 13.30 Świat według Bundych (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Rodzina zastępcza plus (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Daleko od noszy (s.) 17.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.20 Samo życie (s.) 20.15 Pensjonat pod Różą (s.) 21.15 Gotowe na wszystko (film USA) 22.20 Co z tą Polską? 23.25 Zakręcone (film pol.) 23.55 Biznes Wydarzenia 0.20 Raport specjalny - Tajemnica śmierci ks. Jerzego 0.50 Fala zbrodni (s.) 1.50 Magazyn sportowy.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.30 Afryki czar (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.05 Bezpieczny port 1/2 (film kan.-USA) 11.40 Bakalarskie historie (film TV) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Świetnie wyglądasz! (mag.) 13.55 ABCD ekologów 14.00 Wiadomości 14.05 Pod pokrywką (mag.) 14.30 Oczarowanie (s.) 15.25 Willy Fog (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Labirynt (dla dzieci) 17.00 Ogród to zabawa 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Mieszkanie sztuka jest (mag.) 18.50 Stop (mag. dla kier.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 List do ciebie 21.00 Historie sław (s. dok.) 22.00 Na tropie (mag. krym.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 23.20 Kinobox (mag. film.) 23.50 Zew krwi 1/2 (film wł.) 1.25

Mieszkanie stuka jest 1.45 Zapraszamy na kolację 2.30 AZ-kwiz 2.50 Katedry nauki - 50 lat CERNa.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Echa Pacyfiku 8.35 Sprawa dla ombudsmiana (s. dok.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Euronews 12.50 Świat na torach 13.10 Cudowny świat (s. dok.) 13.35 Ekonomia a zmiany ekonomiki (s. dok.) 14.00 Bajkowe popołudnie 15.10 Meduza (lista przeb.) 15.40 Za branami miasta (s. dok.) 16.00 GEO: Kumbh mela - największa uroczystość na świecie (s. dok.) 16.30 Inspiracje na przyszłość (s. dok.) 16.55 Turcja - brama Orientu (s. dok.) 17.20 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 17.25 Klucz (mag.) 18.00 Kultura.cz (mag.) 18.30 Tak, panie ministrze (s.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Sportowe minuty 19.45 Stop 19.50 SK Slavia Praha - Cork City FC (piłka nożna) 22.00 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 22.15 Klub filmowy: 11'09'' 01 (film fr.) 0.25 Paszkwil (mag.) 0.50 Teatr żyje! 1.50 Magazyn religijny 2.10 Magazyn chrześcijański 2.25 Sportowe minuty 3.05 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.35 Kobieta potrzebna od zaraz (film USA-kan.) 11.35 Poradnik kulinarny Jamie Olivera 12.10 Strażnik Teksasu (s.) 13.05 Anastazja (s.) 14.00 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.00 Bez śladu (s.) 15.50 „Pálí vám to?” (teleturniej) 16.30 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.05 Właśnie teraz 17.15 Kobra 11 (s.) 18.10 M.A.S.H. (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.05 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 22.00 Obywatelskie judo (pr. publ.) 22.45 Nowa podróżomania (mag.) 23.25 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 23.55 Komisarz Rosa Roth - Miłość i śmierć (film niem.) 1.30 Cienie Toronto (s.) 2.20 TeleTele 2.50 Najlepszy seks (s. erot.) 3.45 Derrick (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzień dobry Woody (s. anim.) 8.00 St. Tropez (s.) 9.05 Płomień wątpliwości (s.) 10.00 Prima jazda (mag.) 10.50 Lekarz ze wsi (s.) 11.45 Szansa bez granic (pr. roz.) 12.45 Dziennik natury (s. dok.) 13.15 Stary (s.) 14.25 Pomoc domowa (s.) 14.55 Beverly Hills 90210 (s.) 15.50 Czarodziejki (s.) 16.45 Julie Lescaut (s.) 18.35 VyVoleni (reality show) 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 VyVoleni - Wyzwanie (reality show) 19.55 Wieży rodzinne (s.) 21.05 VyVoleni - Wyzwanie (reality show) 22.10 Peepshowbazar (pr. roz.) 23.15 VyVoleni - Nocny show (reality show) 23.40 Bez śladu: Zaginione dziecko (film niem.) 1.25 Szybka wygrana 3.05 Receptariusz prima pomysłów.

PIĄTEK 16 WRZEŚNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Animowane bajki świata 9.10 Jedyneczka 9.40 Mały rycerz El Cid (s.) 10.05 Don Matteo (film włoski) 11.30 Kwadrans na kawę 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 13.25 Przedwiośnie (s.) 14.25 Tour de Pologne 5. etap. Wrocław - Szklarska Poręba 15.00 Wiadomości 15.10 Audycje komitetów wyborczych 15.55 Tour de Pologne 5. etap. 16.30 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Śmiechu warte (pr. rozryw.) 17.45 26. Lidzbarskie Wieczory Humoru i Satyry 18.30 Bulionerzy (s.) 19.00 Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) 19.05 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Farciarz Gilmore (film USA) 21.55 Festiwal Jedynki w Sopocie na bis 22.45 Wiadomości 22.55 Kronika Tour de Pologne 23.10 Głina (film pol.) 0.05 XXX Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni

ni 1.05 Sanktuarium (film USA) 2.30 Tak, kochanie (film USA).

FARCIARZ GILMORE

Film USA, 1966, 100 minut

TVP 1, piątek 16. 9., godz. 20.15

Reżyseria: Dennis Dugan.

Występują: Adam Sandler, Christopher McDonald, Julie Bowen, Frances Bay, Carl Weathers.

Kiedy hokeista zaczyna grać w golf? Kiedy zaistnieje szansa na solidny grunt pod nogami i „zielone” w dużych ilościach. No i wtedy, oczywiście, kiedy okaże się, że jak trzeba, to stać nas na silne uderzenie. Dzięki zmianie kijów, podłoża gry i stylu życia Happy Gilmore ma przedzierzgnąć się z kiepskiego hokeisty w gwiazdę golfa i wygrać w zawodach niezłą fortunę. A jeżeli ta sztuka mu się nie uda, to... za 90 dni jego babcia straci dom za niezapłacone podatki. Teraz potrzeba mu jeszcze trenera, groźnego rywala i damy serca. Tym pierwszym będzie Chubbs Peterson – były mistrz – teraz bez ręki odgryzionej przez aligatora.

■ TVP 2

5.50 Złotopolscy (s.) 6.15 10 minut tylko dla siebie 6.30 W krainie władcy smoków (s.) 6.55 Od przedszkola do Opola (pr. muz.) 7.25 Teletubisie (s. anim.) 7.55 Czerdziestolatek (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 9.55 M jak miłość (s.) 10.45 Pytanie na śniadanie 12.00 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Dolina pięciu smaków 12.30 Kosa Cup 13.10 Odłotowa wycieczka (s.) 14.05 Lokatorzy (s.) 14.35 Morskie opowieści - Na ratunek rafom (film dok.) 15.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 16.00 Panorama 16.15 Złotopolscy (s.) 17.15 Allo, Allo (s.) 17.45 Z Dwójką bezpiecznie 19.05 Gala 80-lecia Polskiego Radia 20.00 Panorama fiesz 20.05 7. Mazurska Noc Kabaretowa 21.00 Wakacje z blondynką 22.45 Hity na czasie (pr. muz.) 23.40 Matrioski (film belg.) 0.30 Moja siostra, Rusty (film USA) 2.20 Wedle wyroków Twoich... (film pol.).

■ TV KATOWICE

6.00 Gramy dla was 7.12 Książki z górnej półki (mag.) 7.45 Aktualności 7.50 Uwaga weekend 8.45 Gość dnia 9.00 Ulica, które podbiły świat (s.) 9.55 To jest temat 11.15 Gość dnia 11.45 Muzyka łączy pokolenia 12.35 Hipopotam król afrykańskich rzek (film dok.) 13.45 Pani Jola zmienia swoje życie (s.) 14.15 To jest temat 14.45 Prosto z lasu 15.00 Tour de Pologne 16.10 Rozmowa dnia 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Bliżej natury 17.40 Kronika Tour de Pologne 17.50 TV Katowice proponuje 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe 18.35 Studio TV Katowice 18.50 Audycje komitetów wyborczych 20.00 Telekurier 20.45 Młodzież kontra... czyli przed wyborami 21.50 Aktualności 22.05 Wiadomości sportowe 22.15 To jest temat 23.05 Życie w ludzkich rękach (film włoski) 0.05 Kramarz (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 TV market 7.10 Interwencja (mag.) 7.30 Ja się zastrzelę (film USA) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 Gra w ciemno 10.00 Zakręcone (film pol.) 10.30 Czulość i kłamstwa (s.) 11.00 Samo życie (s.) 11.45 TV market 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Na ostrzu noża 13.30 13. posterunek (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Wybrańcy fortuny (film USA) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Exclusive 17.00 Gra w ciemno 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Geniusze w pieluchach (film USA) 21.35 Za

wszelką cenę 22.40 Nieustraszeni (s.) 23.40 Biznes Wydarzenia 0.10 Pi (film USA) 1.45 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Wszędzie dobrze, w domu najlepiej (s.) 9.20 Gdzie się podziła ta stara piosenka 10.00 Wiadomości 10.05 Lot nr 11 (dok.) 10.55 Łowca i Dzieciół (dok.) 11.30 Szczęście domowe (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Kolory życia (mag.) 13.30 Z Jakubem na rybach (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Program dla miłośników muzyki dętej 14.40 Życie na zamku (s.) 15.30 Willy Fog (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Pomagajmy sobie (mag.) 16.35 Niech żyje S Club! (s.) 17.00 Śladami wina (s. dok.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 „Četnické humoresky” (s.) 21.25 Talk show Jana Krausa 22.20 Spostrzeżenia z zagranicy 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.09 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Manchild (s.) 23.50 Tego nie przepagię 23.55 Diuna 1/3 (film USA) 1.35 Tak, panie ministrze (s.) 2.05 Diagnoza 2.25 Pod pokrywką 2.45 Ogród to zabawa.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Na tropie (mag. krym.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Euronews 12.50 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 13.05 GEO: Kumbh mela (s. dok.) 13.35 Świat motorów (mag.) 14.15 Klocki (dla dzieci) 14.25 Brzydka królowna (bajka) 15.20 Labirynt (dla dzieci) 15.50 Przygody nauki i techniki (s. dok.) 16.20 Kamera w podróży (s. dok.) 17.10 City Folk: Dublin (s. dok.) 17.40 Babilon (mag.) 18.00 Filmopolis (mag.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Magazyn Ligi Mistrzów 19.30 Za branami miasta (s. dok.) 19.55 Stop 20.00 Cudowna planeta (s. dok.) 20.50 Piękne zguby (talk show) 21.20 Ludzie pióra (dok.) 21.50 Asian Dub Foundation (koncert) 22.50 Gorączka piątkowej nocy 0.55 Miejsca pielgrzymek 1.15 Manchild 1.45 Spotkania 1.55 Zapraszamy na kolację 2.35 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.35 Sprawy profesora Capelari'ego (s.) 11.20 Poradnik kulinarny Jamie Olivera 11.55 Strażnik Teksasu (s.) 12.50 Anastazja (s.) 13.45 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.00 Bez śladu (s.) 15.50 „Pálí vám to?” (teleturniej) 16.30 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.00 Właśnie teraz 17.10 Kobra 11 (s.) 18.10 M.A.S.H. (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Big Brother (reality show) 20.50 Piękna Angelika (film fr.-niem.-wł.) 23.00 Prąsk! (mag.) 23.40 Big Brother (reality show) 0.10 Czerwona gorączka (film USA) 1.55 Martwa strefa (s.) 2.00 Obywatelskie judo 2.30 Do-Re-Mi 3.45 Derrick (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzień dobry Woody (s. anim.) 8.00 St. Tropez (s.) 9.05 Płomień wątpliwości (s.) 10.00 Prima jazda (mag.) 11.00 Lekarz ze wsi (s.) 11.55 Szansa bez granic (pr. roz.) 12.55 Stary (s.) 14.05 Pomoc domowa (s.) 14.40 Pan Złota Rączka (s.) 15.00 Beverly Hills 90210 (s.) 15.55 Czarodziejki (s.) 16.50 Julie Lescaut (s.) 18.35 VyVoleni (reality show) 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.50 Losowanie loterii Euromiliony 19.51 VyVoleni (reality show) 21.05 Dzień zagłady (film USA) 23.25 VyVoleni - Nocny show (reality show) 23.50 Losowanie loterii Euromiliony 0.00 Pluton (film USA) 2.05 Szybka wygrana 3.45 Dementi 4.20 Pod włos.

Televizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Dzisiaj obchodzi zany jubileusz życiowy

pani RENATA SZKUCIKOWA

z Lesznej Dolnej. Z tej okazji wiązankę najserdeczniejszych życzeń zdrowia i wszelkiej pomyślności składają wszyscy najbliżsi. Zaś wnuki Mateuszek, Agatka i Dorotka przesyłają wielką buzię.

GL-502

Dnia 15 września obchodzi piękny jubileusz życiowy nasza Kochana Mamusia i Babcia

pani WANDA RAMIKOWA

z domu Cechłowa, pochodząca z Karwiny Darkowa. Z tej okazji dużo zdrowia, szczęścia, pomyślności do 100 lat życzą syn Mietek z żoną Wierką oraz wnuki Artur i Daniel.

RK-179

Dzisiaj przypominamy sobie 91. rocznicę urodzin i 11. rocznicę śmierci naszej Kochanej

śp. ANNY OWCZARZY

O chwilę wspomnień proszą najbliżsi.

GL-507

Dnia 18. 9. 2005 mija 5. rocznica śmierci

śp. EUGENIUSZA CHLEBIKA

z Żywocice. O chwilę wspomnień proszą córki z rodzinami.

GL-493

Dnia 14 września 2005 mija 5. rocznica śmierci

śp. inż. ANDRZEJA SZNAPKI

O chwilę wspomnień i modlitwę prosi żona z najbliższą rodziną.

RK-181

Dziękujemy wszystkim, którzy przyszli pożegnać się z naszym Nieodżałowanym

śp. inż. EDWARDEM NIEMCEM

z Olbrachcic. Szczególne podziękowania należą się Pani ordynator MUDr. Alenie Skrzyżalowej oraz Pani MUDr. Barbarze Monczce za opiekę lekarską, ks. R. Czudkowi za dostojne przeprowadzenie obrzędu pogrzebowego, wszystkim krewnym, przyjaciółom, sąsiadom, MK PZKO za liczny udział w pogrzebie, kwiaty oraz wyrazy współczucia. Żona z rodziną.

GL-503

*Boże, żyję bo chcesz,
Umre, kiedy chcesz,
Zbaw mnie,
Bo możesz....*

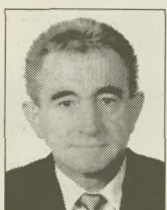
W smutku pogrążeni zawiadamiamy krewnych i znajomych, iż w dniu 11 września 2005 w wieku 85 lat zmarł nasz Najdroższy Ojciec, Dziadek, Szwagier i Wujek

śp. WINCENTY ONDEREK

ze Stanisławic (rodak z Cierlicka). Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w czwartek 15 września 2005 o godz. 16.00 z kościoła rzymsko-katolickiego w Cierlicku Kościelcu. Najbliżsi.

GL-501

*Dziękuję...
Przepraszam...
Żegnam...*

Dnia 13. 9. 2005 w wieku 55 lat po ciężkiej chorobie zmarł nasz Drogi Przyjaciół, Ojciec, Teść, Dziadek, Brat, Szwagier, Kuzyn, Wujek

śp. JAN OWCZARZY

Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w piątek 16. 9. 2005 o godz. 14.00 w kościele rzym. kat. w Karwinie Fryszacie. Zasmucona rodzina.

RK-184

Co w teatrze

SCENA POLSKA - CZ. CIESZYN: On-draszek (15, godz. 19.00).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Lords of Dogtown (15, 16, godz. 20.00); Szeregowiec Dolot (15, 16, godz. 15.30); Fantastyczna czwórka (15, 16, godz. 17.45); **Reflex:** Kung-fu szal (15, 16, godz. 17.00, 20.00); **Ex:** Wojna policjantów (15, 16, godz. 19.00); **TRZYNIEC - Kosmos:** Czarodziejska karuzela (15, 16, godz. 17.30); **Hostage** (15, 16, godz. 20.00); **HAWIERZÓW - Centrum:** Piotruś Pan (15, 16, godz. 15.30); Wyspa (15, 16, godz. 17.30, 20.00); **CIESZYN - Piast:** Garbi - super bryka (15, godz. 16.00); Imperium wilków (15, godz. 17.45; 16, godz. 20.00); Dark Water - Fatum (16, godz. 18.00, 22.15); Rekin I Lava: Przygoda w Trójkroćmiarze (16, godz. 14.30, 16.15).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30. **POLSKIE AUDYCJE:** UKF Ostrawa 107,3 m i Trzynieć 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

CZ. CIESZYN - MK PZKO Park Sikory zaprasza na wycieczkę do Polski 8. 10. Zbiórka o godz. 10.00 w Cieszynie (PL) przy Celmie. Trasa: Cieszyn,

Bažanowice, Golezów, Cisownica (Izba Regionalna, Mała Książnica Cisownicka), Ustroń - Równica (możliwość zakupu posiłku), Dziegiełłów, Puńców, Cieszyn. Powrót około godz. 16.00 do Cieszyna na miejsce wyjazdu. Koszt - członkowie PZKO Park Sikory 40 Kc/os., obcy 60 Kc/os. Prosimy zabrać kieszonkowe. Zgłoszenia wraz z opłatą można uiszczać u rejonowych lub 23. 9. o godz. 18.00 na imprezie w salce Koła w Parku A. Sikory.

▲ MK PZKO Osiedle odjazd na wycieczkę do Zakopanego w sobotę 17. 9. o godz. 6.00 z dworca autobus. w Cz. Cieszynie.

HAWIERZÓW MIASTO - Klub Kobiet zaprasza na spotkanie 15. 9. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2.

PITS „BŚ” - zaprasza na Rajd Turystyczny „Wędrowanie z sąsiadami” 17. 9. - trasa przez Girową na Hrczawę (Trójstyk). Start 8-8.30 z Mostów, dworzec. kolej.

▲ zaprasza na Rajd Rowerowy na Praszywą 18. 9. Zbiórka o godz. 10.00 na dworcu kolej. w Olbrachcicach.

▲ zaprasza 20. 9. na wycieczkę na Jaworowy (zamiast W. Czantorii). W programie przewożenie z działów prowadzonych w celu odzyskania przedwojennego majątku Towarzystwa. Odjazd autobusem z dworca w Trzyniecu o godz. 8.40, prezentacja w schronisku do godz. 10.00. Inf. tel. 558 350 277.

UWAGA SENIORZY HPC - zebranie kierownictwa Kręgu Seniora odbędzie się we wtorek 20. 9. o godz.

10.00 w siedzibie RN HPC w Cz. Cieszynie. Obecność konieczna!

KOMUNIKAT SEKCJI KOBIET ZG PZKO - dojazd do Olbrachcic na Babski Festyn w sobotę 17. 9. Mosty k/Jablonkova 11.58 - Cz. Cieszyn 12.36 (tu przesiadka do Olbrachcic kierunek Hawierzów, Ostrawa), odjazd 12.49; Hawierzów miejscówka nr 2, przystanek U kostola lub U mostu;

Bogumin 11.39 do Cz. Cieszyna (tu przesiadka do Olbrachcic kierunek Hawierzów, Ostrawa) odjazd 12.49; Karwina autobus firmy Minibus Kypús, odjazd 12.30 do Úřad práce, dalsze przystanki: Mototechna, VZP, Univerzita, Nemocnice Ráj przez Stonawę! Dojeżdża tylko na dworzec kolejowy Olbrachcice. Orłowa przez Hawierzów, dalej miejscówka nr 2, albo do Karwiny i tu autobus 12.30 fa Kypús. Obiad na miejscu.

LESZNA DOLNA - TJ Beskid organizuje 17. 9. XI Międzynarodowy Rajd Turystyczny „Wokół Lesznej” (trasy od 5 do 30 km po obu stronach granicy - paszport lub dowód osobisty) oraz VIII edycję wyścigu rowerów górskich (trasa 40 km - dowód osobisty). Start obup imprez w godz. 7.00-10.00 od bistro Mysia Dziura w Trzyniecu lub na „Grodzisku” (przystanek „Mrowcówka”).

Koncerty

CIESZYN - 17. 9. o godz. 18.00 w kościele Św. Krzyża w Cieszynie, koncert zespołu wokalnego KOP „Amici Cantionis Antiquae” (Leszek Kalina, Witosław Szwarc, Jacek Rybicki, Marian Jeżowicz, Witold Rybicki, Roman Kaszper, Ryszard Wania, Jan Pieter). W programie utwory: Wacław z Szamotuł, Orlando di Lasso. Bogdan Firla - gitara.

Kadry dla huty

TRZYNIEC (man) - Dzięki trwającej od 2000 roku współpracy z Wyższą Szkołą Górniczą - Uniwersytechem Technicznym w Ostrawie, Huta Trzynieć zatrudniła już 120 nowych wysoko wykwalifikowanych pracowników.

W 2002 roku HT przystąpiła do realizacji projektu „Współpraca ze

szkołami wszystkich stopni”, który w przyszłości ma przedsiębiorstwu zapewnić dostateczną liczbę wykwalifikowanych pracowników.

Ubiegający się o pracę w hucie kandydaci wymagane kwalifikacje uzyskują w trakcie specjalistycznych praktyk dla absolwentów uczelni wyższych.

KARWINA FRYSZTAT - zaprasza my 17. 9. o godz. 19.30 do frysztackiego kościoła pw. Podwyższenia Krzyża Świętego na koncert organowy w wykonaniu artysty z Polski - Władysława Szymańskiego, który koncertował już w wielu krajach Europy. Zabrzmią utwory Bacha, Bosiego, Górskiego, Francka, Liszta i Bauera.

TRZYNIEC - Parafia luterańska Kościoła Ewang. AW zaprasza na tradycyjny Koncert Jesienny 18. 9. o godz. 14.00 w tutejszym kościele ewang. W programie: Chór Parafii Ewang. w Ustroniu pod kierownictwem Krystyny Gibiec oraz miejscowy Lutheran Chorus z orkiestrą kameralną pod batutą Józefa Podoli.

Oferty

SPRZEDAM JAŁÓWKĘ 15 miesięczną. Tel. 608 125 711. GL-511

OFERUJĘ DO WYNAJĘCIA mieszkanie 3+1 Trzynieć Taras. Tel. 608 701 770 w godz. 20.00-21.00.

AD-126

Co za Olzą

GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 2. 10. wystawy Romana Nowotarskiego „Podróże” oraz Tadeusza Nowotarskiego „Totentemhirs”.

▲ do 2. 10. wystawa grafiki Picaso, Matisse, Miró. Otwarte wt-nie: 10-18.

KSIAŻNICA CIESZYŃSKA, Mennicza 46, Cieszyn: do 27. 10. wystawa pt. „Granice wytyczane słowami”, konflikt na Śląsku Cieszyńskim w świetle literatury politycznej (1848-1947). Otwarte po-śr i pt: 8-18, so: 9-15.

GALERIA MUZEUM, ul. T. Regera 6, Cieszyn: 16. 9. o godz. 14.00 wernisaż wystawy „Wokół solidarności - w 25. rocznicę powstania NSZZ Solidarność”.

Wystawy

WIELKA GALERIA, galeria Teatru Cieszyńskiego: do 18. 9. wystawa „SAP Beskidu 2005”.

BIALA GALERIA: do 16. 10. wystawa Petra Borečka - „Gesta za světlem”. Otwarte po- pt: 9-15 po zgłoszeniu w portierni TD.

CZEŠKI ZWIAZEK HODOWCÓW PTAKÓW EGZOTYCZNYCH, Bogumin Skrzeczów, Dom PZKO: 17 i 18. 9. w godz. 8-18 wystawa ptaków egzotycznych i kanarków.

SALA WYSTAWOWA MANESA, DK Karwina: do 30. 9. wystawa obrazów i rzeźb malowanych ubrań mgr Greta Sartorisowej. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 10-18.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **INTERKLUB, Karwina Frysztat, rynek Masaryka 10:** do 20. 11. wystawa „Idziemy spać”. Otwarte: wt- pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUSAION, Hawierzów, Dálnická 14:** do 2. 10. wystawa „Hawierzów: powstanie miasta”. Do 31. 10. wystawa „Barok w Cieszyńskim”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **KOTUŁOWA DRZEWIONKA, Hawierzów Błędowice:** wystawa „Mieszkanie ludowe i tradycje rolnictwa w Cieszyńskim”. Otwarte wt-pt: 9-17, so-nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TRAGEDII ŻYWO-CICKIEJ, Hawierzów Żywocice:** do 31. 12. wystawa „Od ognika do żarówki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie:** stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Do 31. 12. wystawa „Pietwałd w zmianach stuleci”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW W JABLONKOWIE, rynek Mariański 14:** do 2. 10. wystawa „Jablonkowski szanice”, wystawa stała „Z przeszłości Jablonkova i okolicy”. Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

DOMY RODZINNE - SPRZEDAŻ

Dom rodzinny w Olbrachcicach, parcela 1 07 m², dwupiętrowy, podpiwniczony, woda, el., gaz, kanalizacja, dobry dojazd. Cena do negocjacji 1 300 tys. Kc. 777 077 277.

Chata ogrodowa z parcelą ok. 14 a w Trzyniecu Podlesiu, ładne miejsce. Cena do uzgodnienia - 600 tys. Kc.s 777 074 552.

Chata wczasowa w Rzece, parcela ok. 10 a, studnia, el. Cena do negocjacji 300 tys. Kc. 606 757 577.

Dom rodzinny w Wielopolu, parcela ok. 1 ha, podpiwniczony, woda, el., szambo. Cena do negocjacji 1 570 tys. Kc. 777 074 552.

Dom rodzinny w Trzyniecu Nieborach, parcela ok. 15 a, dwupiętrowy, podpiwniczony, el., szambo, studnia. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Dom rodzinny w Cz. Cieszynie, ul. Dukelská, 6+1, parcela, podpiwniczony, sieć inżynierska, po rekonstrukcji, dobry dojazd, odpowiednio jako siedziba firmy. Cena do uzgodnienia. 777 074 552.

Dom rodzinny w Ropicy, garaż, parcela ok. 12 a, studnia, utrzymywany ogród, dobry dojazd. Cena do negocjacji 1 600 tys. Kc. 777 074 552.

Dom rodzinny w Cz. Cieszynie, ul. Kopernika, 6+1, parcela 7 a, podpiwniczony, sieć inżynierska, po rekonstrukcji. Zniżka 3.5 mil. Kc. 777 077 277.

Chata wczasowa w Trzyniecu, parcela ok. 13 a, spokojna podbeskidzka okolica, dobry dojazd. 777 077 277.

GARAŻE - sprzedaż
Garaż w Trzyniecu Borku. Cena do uzgodnienia. 75 tys. Kc. 777 074 552.

OBIEKTY KOMERCYJNE
Obiekt komercyjny z parcelą w Cz. Cieszynie - Żuków G., suterena ok. 140 m², parter z wystawą sklepową ok. 270 m², dobry dojazd, parking, rampa. Możliwość wynajęcia części obiektu, według umowy. Czynsz do uzgodnienia. 777 077 277.

Oferujemy pomieszczenia do wynajęcia w Cz. Cieszynie (budynek ČSOB), ok. 40 m², 1 piętro, internet, alarm, wyposażony. Czynsz 8 000 Kc/miesiąc. 777 077 277.

Oferujemy pomieszczenia do wynajęcia w Cz. Cieszynie, ul. Jablonkova, 3 pokoje na 1. piętrze, ok. 116 m². Czynsz 7 500 Kc/miesiąc + usługi. 606 757 577.

Do wynajęcia 4+1 w domu rodzinnym w Trzyniecu Starym Mieście, częściowo wyposażony, garaż, odpowiednie i jako siedziba firmy, czynsz do uzgodnienia. 777 077 277.

PARCELE
Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów: Stanisławice, Kobedź, Ropica, Dobracice, Wędrzyń (1800 m², gaz, woda, el. na miejscu), Cierlicko - 40a (sieć inżynierska), Trzynieć Podlesie. 606 757 577.

MIESZKANIA - oferty
Mieszkanie 2+1, Cz. Cieszyn, ul. Čáslavská. Utrzymywane, słoneczne, od zaraz wolne. Cena do negocjacji 295 tys. Kc. 777 077 277.

Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyn, ul. Polní, przeróbki. Cena 360 tys. Kc. 777 077 277.

Mieszkanie 4+1, Cz. Cieszyn, ul. Mládežnická, przeróbki. Cena do negocjacji 400 tys. Kc. 777 077 277.

Mieszkanie 2+1, Trzynieć, ul. Erbenova, po rekonstrukcji. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Dla klienta z gotówką poszukujemy mieszkania w centrum Cz. Cieszyna. 777 077 277.

Potrzebuję państwo sprzedać lub wynająć mieszkanie? Korzystajcie z naszych usług. Czekamy na oferty.

Oferuje:

CZERNEK

Jan Czernek
558 711 842
606 757 577
777 077 277

I FESTIWAL MUZYKI ORGANOWEJ

Zagra W. Szymański

I Festiwal Muzyki Organowej w frysz-tackim kościele pw. Podwyższenia Krzyża Świętego osiągnął półmetek. Sobotnie koncerty **Marty Wierzoń** z Karwiny i **Ireny Chribkowej** z Pragi zostały ciepło przyjęte przez melomanów. W sobotę 17. 9. o godz. 19.30 na fryszackich organach zagra 50-letni artysta z Polski, **Władysław Szymański**, który studia muzykologiczne ukończył w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, w latach 1978-1983 zaś ukończył studium gry na organach w k asie prof. Juliana Gembałskiego oraz Fakultet Teorii Muzyki na Akademii Muzycznej w Katowicach. Szymański jest również absolwentem kursów mistrzowskich u prof. Flora Peetersa w Be gii i prof. I. Rooga w Austrii.

Od r. 1979 artysta jest organistą w kościele św. Wojciecha w Mikołowie, od r. 1985 działa również jako pedagog na Akademii Muzycznej w Katowicach. Jako mistrz koncertowy występował – poza Polską – w Austrii, Belgii, Republice Czeskiej, Danii, Finlandii, Hiszpanii, Niemczech i Szwajcarii. Artysta jest również kompozyto-

rem – autorem utworów organowych, kameralnych i wokalnie-instrumentalnych. Na konkursach kompozytorskich oceniona została jego „Toccata” na dwa fortepiany (1983) oraz „Hymn na organy” (1985). Jego kompozycje były prezentowane w prestiżowych ośrodkach muzycznych w Berlinie, Londynie, Wiedniu, Pradze, Lahti, Helsinkach, Warszawie, Sztokholmie. Jest inicjatorem a obecnie i dyrektorem artystycznym Mikołowskich Dni Muzyki. W fryszackiej świątyni Szymański zagra utwory organowe J.S. Bacha, M.E. Bossiego, K. Górskiego, C. Francka i F. Liszta.

Sobotni koncert zbiega się również z uroczystością odpustową fryszackiego kościoła pw. Podwyższenia Krzyża Świętego. Nie jest więc przypadkowe, iż polski organista obok utworów wielkich twórców muzyki organowej okresu baroku i romantyzmu oraz polskiej muzyki XX stulecia włączył do swojego programu również „Trzy Staropolskie Pieśni Pasyjne” J. Bauera, opiewające krzyż święty jako symbol chrześcijaństwa.

Józef Wierzoń

Hyde Park

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Był czy nie był

Szanowni, prawidłową odpowiedź na pytanie czy był cesarz Wilhelm w Cieszynie, czy nie, można znaleźć w Pamiętnikach Klemensa Matusiaka poświęconym „Serdecznym Braciom Polakom w Czechosłowacji” pod tytułem „Walki o Ziemię Cieszyńską w latach 1914 – 1920”.

Od roku 1903 nauczyciel w Trzarnowicach, w czasie I wojny porucznik austriacki, był cenzorem ze strony wojskowości w Cieszynie. Z tych pamiętników cytuję:

„Cieszyn, jako siedziba sztabu, ścigał do siebie bułgarskich ludzi, jak cesarz Wilhelm, król bułgarski, Ferdynand, Sven Hedin i innych. Cesarz Wilhelm przybył kilka razy do Cieszyna, tym więcej, że z Pszczyny, gdzie była

siedziba sztabu pruskiego, do Cieszy-na droga wynosiła zaledwie kilkadziesiąt kilometrów. Choć z przyjazdu jego sztab nic nie podawał najczęściej ludności cywilnej do wiadomości, ta była o tym zawsze na czas poinformowana, choćby na sposób gęsto na ulicach rozstawionych »tajnych« agentów, bo ich cała ludność znała. Wilhelm zjawiał się zawsze ze zwykłym sobie tupetem, czym różnił się zupełnie od austriackiego feldmarszałka. Po paru godzinach pobytu powracał do swego sztabu”.

Tyle ze słów autora. Polecam wszystkim tę ciekawą lekturę z roku 1930, która znajduje się również w karwińskiej bibliotece regionalnej.

Leon Osuchowski

Pacierzę uczono nas po polsku

Ostatnio słuchając ogłoszeń kościelnych, które nie zawsze podczas polskiej mszy czytane są w języku polskim, nie chciałam własnym uszom wierzyć. Ogłoszono, że religia dla klas VIII i IX polskiej szkoły we Frysztacie będzie uczona w języku czeskim razem z uczniami czeskimi tych samych klas, a to „z powodów personalnych oraz w celu wytworzenia młodzieżowej wspólnoty chrześcijańskiej”. Taka argumentacja dla społeczności polskiej Śląska Cieszyńskiego jest nie do przyjęcia. Coś tu jest nie tak. Chyba próbowano fryszackie nie zna przeszłości historycznej Śląska Cieszyńskiego i w ogóle Śląska. Tu na Śląsku Polacy zawsze byli, są i zawsze będą i nikt nie ma prawa zabierać im języka, który jest najważniejszą cechą narodu. Zawsze kościół pomagał Polakom, w czasach najgorszych dla narodu utrzymywać ducha narodowego. Tak zawsze było w narodzie polskim i tak jest do dnia dzisiejszego. Tak przetrwaliśmy czas zabórów, czas germanizacji i niechlubnego totalitaryzmu komunistycznego. Teraz, kiedy Kościół rozwija swoje skrzydła, kiedy nie musi się obawiać przesładowań i najróżniejszych zakazów, zabiera naszym dzieciom język?

To w języku ojczystym uczyli nas rodzice pierwszych słów pacierza, uczyli kierować nasze myśli w stronę Boga i tak robili zawsze

księża podczas religii w polskich szkołach na Śląsku Cieszyńskim. Próby zabrania języka w naszej przeszłości już były, ale zawsze stawialiśmy w jego obronie i zawsze stawać będziemy.

Aż wierzyć się nie chce, że w okresie demokracji, kiedy narody znowu otrzymują tak długo oczekiwaną wolność i z nią związane wszelkie prawa, kiedy UE ogłaszała Kartę Języków Regionalnych lub Mniejszościowych, parafia fryszacka nie daje możliwości naszym dzieciom klas VIII i IX, by mogły uczyć się religii w swoim ojczystym języku. Argumentacje o próbach wytworzenia wspólnoty religijnej są fałszywe, bo ta wspólnota została wytworzona przed 2000 tysiącami lat, a wspólnota językowa prowadzi do zatracenia tożsamości narodowej.

A powody personalne, którymi tłumaczy się parafia? O tym trzeba było pomyśleć przed wysłaniem księdza Polaka do Ostrawy, gdzie język polski nie jest mu potrzebny, a u nas go zabrakło. Może odsuwanie go było zbyt wcześnie, kiedy młodzi księża Czesi jeszcze nie nauczyli się polskiego języka, a z tą odrobiną znajomości naszej mowy nie mogą stanąć przed klasą, która od nauczyciela wymaga poprawności językowej. A może nadzedł czas, by młodzi księża Czesi zaczęli uczyć się po polsku?

Danuta Ondruch

Kościół w Karwinie Frysztacie.

Fot. WŁADYSŁAW OWICZARZY

Wydarzenia Sportowe

TIPSPORT EKSTRALIGA HOKEJA NA LODZIE

Wymęczone zwycięstwo nad Wsecinem

W 3. kolejce Tipsport Ekstraligi hokeja na lodzie drużyna Stalowników Trzyniec

pokonała na własnym lodzie 3:1 Wsecin. Trener gospodarzy Jan Neliba zapowiadał

przed tym meczem, że trzy punkty są na wyciągnięcie dłoni i jeśli jego zespół wywleże się z nałożonych na niego zadań taktycznych, Wsecin nie powinien być trudnym rywalem. Na placu gry sprawa wyglądała jednak trochę odmiennie.

Z pewnością trener nie naordynował swej drużynie tyle fauli i nieprzepisowych zagrań. Wtorkowy pojedynek prowadzony był dosyć ostro, dziesięć wykluczeń po stronie Trzyńca i jedenaście po stronie Wsecina mówi samo za siebie. Goście wprawdzie nie wykorzystali żadnej z przewag liczebnych, ale to właśnie brak dyscypliny najbardziej zmartwił trenera Nelibę. – Zawodnicy muszą utrzymać nerwy na wodzy, gra w osłabieniu kosztuje nas sporo sił. Nad tym elementem musimy popracować – stwierdził po meczu szkoleniowiec Trzyńca Jan Neliba. Dla ilustracji – w 4. minucie wyraźnie przewróciło się w głowie trzynieckiemu obrońcy Kudłce, który ostro sfaulował o bandę przeciwnika i otrzymał karę do końca meczu.

● STALOWNICY TRZYNIEC – HC WSECIN 3:1 (1:1; 0:0, 2:0). Bramki: Skořepa, Peterek, Huna – Demel. Sędziował Minář. Kary 10:11, wykorzystane 1:0. Widzów 3084.

Stalownicy w pierwszych dwóch tercjach nie mogli odnaleźć rytmu gry, hokej w ich wykonaniu wyglądał dosyć niemrawo. Wsecin grał ambitniej, widać, że remis w niedzielnym spotkaniu ze Sławią Praga zadziałał na Walachów motywująco. Dopiero w ostatniej odsłonie gospodarze wzięli się w garść. Podopieczni trenera Jana Neliby przypomnieli sobie, że hokej to gra zespołowa i że krążkiem można nie tylko na osłep uderzać o bandę. – Wsecin grał z dużą determinacją i przy odrobinie szczęścia to goście mogli cieszyć się ze zwycięstwa – uważa

Neliba. – To nie był ładny hokej, prze-ważały faule, składowych akcji było jak na lekarstwo. Obiektywnie trzeba też stwierdzić, że w tym meczu wcale nie byliśmy lepszym zespołem, stało przy nas po prostu szczęście – dodał trzyniecki szkoleniowiec. Stalownicy zaliczą teraz dwa mecze na wyjeździe. W piątek zagrają z Litwinowem, w niedzielę z Kladnem.

Najważniejsze minuty: 12. Stantien wynurzył się zza bramki i przy biernej asekuracji trzynieckich obrońców zdążył oddać strzał – bramkarz Biegl tylko wybił krążek przed siebie, gdzie czyhał Demel i z dobitki zapewnił gościom prowadzenie – 0:1; 19. gospodarze doczekali się wyrównania – Polansky ostrą wrzutką znalazł w polu bramkowym Skořepę, a ten za drugim razem z bliska pokonał Hoviego – 1:1; 47. Tesařík dostrzegł wychodzącego na czystą pozycję Peterka, który ostrym strzałem z nadgarstka po raz drugi pokonał wsecińskiego golkipera – 2:1; 59. Polansky zaliczył drugą golową asystę w meczu, tym razem obsłużył Hunę, który w czystej pozycji poprawił na 3:1; 59. – 60. goście zdecydowali się na grę bez bramkarza, ale ich „power play” nie przyniosła spodziewanego efektu.

● ZLIN – WITKOWICE 1:0 (0:0, 1:0, 0:0). Bramka: 26. Král (as. Malinský). Wszystko wskazuje na to, że Richard Král po przejściu z Trzyńca do Zlina odnalazł nową motywację do gry. To już drugi gol Krála w sezonie.

Lokaty po 3. kolejce: 1. Slavia Praga 7, 2. Pardubice 7, 3. Liberec 7,... 7. Trzyniec 4, 11. Witkowiec 2 pkt. JUTRO: Litwinów – Trzyniec (17.30) i Witkowiec – Znojmo (17.00).

JANUSZ BITTMAR

Sport polski

■ W SOBOTĘ RUSZAJĄ ME SIATKARZEK. Bez Marii Liktora zagrają polskie siatkarki w rozpoczynających się w sobotę w Zagrzebiu mistrzostwach Europy. Polki w stolicy Chorwacji będą bronić złotego medalu zdobytego przed dwoma laty w Turcji. Kadra Polek na ME-2005 – rozgrywane: Izabela Belcik, Magdalena Śliwa, atakujące i przyjmujące: Małgorzata Glinka, Dorota Świeniewicz, Joanna Mirek, Natalia Bamber, Milena Rosner, Sylwia Pycia, środkowe: Agata Mróz, Katarzyna Skowrońska, Sylwia Pycia, libero: Mariola Zenik. Rywalkami Polek w grupie I będą: Azerbejdżan, Niemcy, Chorwacja, Rumunia oraz Serbia i Czarnogóra. (jb, PAP)

DZIŚ 1. RUNDA PUCHARU UEFA

Banik podejmuje Heerenveen

Piłkarze Banika Ostrawa nie blysczą rewelacyjną formą, wręcz przeciwnie. W tabeli 1. ligi zajmują dopiero 14. miejsce, ale czwartek 15 września może być dniem przełomowym dla ostrawskiej drużyny. Dziś o godz. 21.00 Banik przed własną publicznością w 1. rundzie Pucharu UEFA podejmuje holenderski SC Heerenveen i w razie zwycięstwa wzrosną nie tylko morale drużyny, ale też i szanse na awans do fazy grupowej rozgrywek. Puchar UEFA stoi ostatnio trochę w cieniu o wiele lukratywniejszej Ligi Mistrzów, ale to wciąż świetna okazja do zaistnienia na Starym Kontynencie. Rewanż na boisku Heerenveenu odbędzie się za dwa tygodnie.

Nowy trener Banika Ostrawa Pavel Hapal oglądał na żywo ligowy mecz SC Heerenveen i jego zdaniem rywal jest do rozmontowania. Holendrzy prezentują techniczny futbol, często zapominają jednak o defensywie. Skądinąd również faza defensywna Banika daleka jest od ideału. Gorąco, ale w negatywnym słowa znaczeniu, było głównie na lewej flance. Z tego też powodu trenerzy Pavel Hapal i Libor Pala sięgnęli po Josefa Hoffmanna, który gościnnie występował w drugoligowym Kladnie. Drużyna SC Heerenveen strzela stosunkowo dużo bramek,

atak to najsilniejsza broń Holendrów. Gwiazdą drużyny jest doświadczony 35-letni Paul Bosvelt, do filarów drużyny należy też reprezentant Turcji Yildirim. Ostrawscy obrońcy muszą też uważać na młodzieżowego reprezentanta Belgii do lat 20, Huntelaara, którym poważnie interesuje się już sporo europejskich klubów.

KADRA BANIKA NA MECZ Z HEERENVEEN: Raška – Hoffmann, P. Besta, Klimpl, Čížek – Slončík, Bystroň, Magera, Metelka (Rajtoral) – Papadopoulos, Žurek (Zeher). (jb)

Co słyhać?

■ 1. LIGA FUTSALU: ERA PACK CHRUDIM – SKP BETAS/MEGAS TRZYNIEC 5:3 (2:1). Bramki Trzyńca: J. Cieslar jun., Divina. Michael Szuścik. Triumfator ubiegłorocznych rozgrywek nie pożałował w swej jaskini nowicjusza rozgrywek. Goście trzymali się dzielnie, nawiązując z rywalem równorzędną walkę. Przy stanie 1:0 i 2:1 dwukrotnie zdołali wyrównać (J. Cieslar, Divina). W decydujących momentach meczu popełnili jednak więcej błędów, dlatego też z 2:2 zrobiło się 5:2. Ostatnie słowo należało jednak do Mich. Szuścika. (man)

ECHA PIŁKARSKIEGO WEEKENDU W I A KLASIE – GRUPIE B

Dreszczowiec w Boguminie

● RAPID SKRZECZON – SLAVOJ RYCHWAŁD 4:3 (4:0). Bramki: Neuwirth 2, Bayer, Glaic – Glac, Stanko, Severa. Sędziował Batrla. Widzów 400. Niedzielne derby nad Odrą rzeczywiście trzymało w napięciu. W 35. minucie Rapid prowadził nad Slavojem 4:0 i miejscowi kibice byli w siódmym niebie. Po przerwie fani Rapida zamarli jednak z przerażenia. Glac w 52. minucie obniżył na 4:1 i to Slavoj przejął inicjatywę w meczu. W 68. minucie Stanko z dystansu strzelił drugiego gola dla Rychwałdu, który był ukoronowaniem miejscami druzgocącej przewagi Slavoja. Takiego dramatu nikt chyba się nie spodziewał, w mgnieniu oka wyłudnił się nawet teren wokół miejscowego bufetu. Dreszczowiec rodem z Hitchcocka nabierał na sile, w dodatku w 71. minucie z powodu czerwonej kartki boisko musiał opuścić Neuwirth. Rapid grał niepotrzebnie nerwowo, w ataku męczył się Glaic, który trzykrotnie nie dał rady oko w oko z bramkarzem Feikiem. Rychwałd uderzył po raz trzeci w 78. minucie. Na całe szczęście dla gospodarzy bramka Severy była ostatnim golowym akcentem meczu. – Po zejściu z boiska Motlocha oddaliśmy w środku pola inicjatywę gościom – skomentował mecz trener Skrzeczonia Marek Poštulka. – Już dawno nie oglądałem takiego dramatu – dodał skrzeczński szkoleniowiec. Z Poštulką zgodził się również sekretarz Slavoja Radomir Knybel. – W drugiej połowie sporo było nerwowości, szkoda, że znów nie mogliśmy zagrać w najsilniejszym składzie – stwierdził Knybel. – Chciałbym jednak pochwalić zespół za wolę walki.

● KS BYSTRZYCA – FK HAWIERZÓW 0:3 (0:1). Bramki: Zoller, Onderek, Antończyk. Sędziował Osička. Widzów 200. Normy czterech strzelonych goli w meczu piłkarze

Hawierzowa wprawdzie nie spełnili, ale trzy bramki do siatki Bystrzycy to całkiem przyzwoity wynik. „Indianie” umocnili się tym samym na prowadzeniu w tabeli i również po czwartej kolejce potwierdzają rolę głównego faworyta rozgrywek. Gospodarze w pierwszej połowie byli równorzędnym rywalem dla Hawierzowa. Podopieczni trenera Radka Morcinka w polu karnym gości źle jednak ustawili celowniki, bądź też świetnie bronili bramkarz Poledník. „Indianie” rozkręcali się powoli, ale zdążyli do przerwy strzelić gola. W 42. minucie Osička idealnie dośrodkował do Zollera i było 0:1. Bystrzyczanie nie radzili sobie z wysokimi centrami również po zmianie stron. W 59. minucie niepilnowany Onderek głową podwyższył na 0:2. Po drugim straconym gołu gospodarze kompletnie zrezygnowali, pozwalając w 85. minucie Antończykowi na podwyższenie rezultatu (asystę zaliczył Zoller).

● STONAWA – PIETWAŁD NA MORAWACH 1:0 (0:0). Bramka: Szczygiel. Sędziował Foltyniek. Widzów 50. Tylko garstka najwierniejszych kibiców oglądała przeciętny mecz w Stonawie. Gospodarze przesadzili o zwycięstwie w 65. minucie. Bystroň dośrodkował wprost na głowę Szczygiela, który nie dał szans golkeeperowi – 1:0. Gra Pietwałdu przypominała „obronę Częstochowy”. Goście w drugiej połowie tylko wybijał piłkę w bezpieczne miejsce, podopiecznym trenera Jaroslava Vodáka trudno więc było przedrzeć się w pole karne rywala. – Ważne, że utrzymujemy kontakt z czołówką 6. ligi – powiedział po meczu trener Stonawy J. Vodák.

Lokaty po 4. kolejce: 1. FK Hawierzów 12, 2. Czeladna 8, 3. Skrzeczów 8,... 5. Stonawa 7, 10. Bystrzyca 4, 13. Rychwałd 1, 14. Dobra 0 pkt. (jb)

DZIŚ W NUMERZE:

Kto się napije, poczuje się młody **str. 3**

0 mieszkaniach 21 września **str. 4**

Granice wytyczane słowami **str. 5**

»Złoty Rajd« zaprasza na trasy **str. 8**

SOBOTA
17 WRZEŚNIA 2005
NR 110
ROCZNIK LX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

NA PODRĘCZNIKI Z POLSKI ZNALAZŁY SIĘ PIENIĄDZE

Burza umysłów

HAWIERZOW BŁĘDOWICE (sch)
– Dyrektorowie polskich podstawówek, szczególnie zaś zarząd Towarzystwa Nauczycieli Polskich w RC z prezes **Barbarą David** oraz Polskie Centrum Pedagogiczne z dyrektorem **Ireną Kufą**, od samego początku roku szkolnego muszą trzymać rękę na pulsie. Pałających spraw do omówienia na czwartkowej naradzie dyrektorów a dotyczących polskiego szkolnictwa było bowiem co niemiara.

Te najważniejsze dotyczyły wyjątków dla niektórych szkół i przedszkoli, zmian wysokości wojewódzkich normatywów dla polskich szkół, w rezultacie czego w bieżącym roku szkolnym polskim podstawówkom będzie się żyło ciut gorzej niż w minionym, szkołom średnim ciut lepiej,

a sytuacja przedszkoli się nie zmieni, a także zabiegów w sprawie nowelizacji nowej Ustawy Szkolnej odnośnie polskich klas działających przy czeskich placówkach szkolnych (z czym były związane wyjazdy kierownictwa TNP do Ministerstwa Szkolnictwa RC).

Jak dalej poinformowała obecnych na naradzie dyrektorów B. David, polskie szkoły nie mogą ze szkolnych pieniędzy kupować wydanych w Polsce podręczników, środki na nie mogą natomiast zdobyć w ramach ministerialnych projektów. TNP taki projekt więc napisało, uzyskując 2,8 mln Kč. – *Dzięki temu przez kilka lat szkoły będą miały spokój z podręcznikami* – zabrzmiało na sali.

Ciąg dalszy na str. 3

Wiceprezydent Gabriela Mrózkowa z uwagą słuchała objaśnień dyrektora Haliny Molin.

BIBLIOTEKA W RYNKU MASARYKA PO REKONSTRUKCJI

Nowoczesność w zabytku

KARWINA (o) – Zakończenie kilkuletnich prac rekonstrukcyjnych zabytkowej siedziby Biblioteki Regionalnej w Karwinie Fryszacie było okazją do

spotkania i podsumowania wysiłku wszystkich uczestników tych działań. Miasto na rekonstrukcję obiektu z przełomu XVIII i XIX wieku, stojącego

w strefie zabytkowej, wydało ponad 5 mln koron.

Za te pieniądze przeprowadzono remont dachu i elewacji, a wszystkie wnętrza Oddziału Literatury Polskiej i Oddziału Muzyki i Sztuki otrzymały nowe wyposażenie. Dyrektorka Biblioteki Regionalnej, **Halina Molin**, skierowała słowa podziękowania do władz miasta, które sporo uwagi poświęcają rozwojowi oświaty i kultury w mieście i okolicy. Podkreśliła, że remont prowadzony był bez większych ograniczeń w działaniu fryszackiej biblioteki i zakończony został przed terminem.

Kierownicy poszczególnych oddziałów Biblioteki Regionalnej, **Helena Legowicz**, **Denisa Machů**, **Svatava Sukopová**, **Marcela Wierzoń** i **Petr Ženč**, zaprezentowali publiczności – przedstawicielom władz miejskich z wiceprezydent **Gabriela Mrózkową**, zaprzyjaźnionych bibliotek, fryszackiej PSP i MK PZKO, a także sponсором i innym gościom – swoje placówki i podejmowane przez nie działania i inicjatywy.

– Biletów na Seszele już nie ma!

Rys. BRONISŁAW LIBERDA

HAWIERZÓW (r) – Humanitarny gest wobec polskiej grupy narodowej w postaci rekompensaty finansowej ze strony państwa czeskiego, nie jest nierealny. Wynika to z roboczego spotkania prezesa Kongresu Polaków **Józefa Szymeczka** z senatorem **Andrzejem Febrem** w Hawierzowie.

– *Idziemy za ciosem. Po prostu kontynuujemy działania, na których początku była nasza wizyta w Parlamencie w marcu tego roku. Staraliśmy się znaleźć wsparcie decydentów dla naszych starań. Dzięki pośrednictwu jedyne naszego przedstawiciela w Senacie, Andrzeja Febra, udało nam się uzyskać*

poparcie dla tej idei ze strony wiceprzewodniczącego **Jirzege Liški** z ODS. *Izba wyższa ma stać się w przyszłości platformą dyskusyjną dla tej złożonej problematyki* – powiedział nam prezes **Józef Szymczek**. Jak dodał, odzyskanie majątków polskich, skonfiskowanych jako mienie niemieckie, jest możliwe. Potwierdza to fakt odzyskania wędryńskiej Czytelni, która w chwili obecnej należy do Koła Miejscowego PZKO. W rachubę ma wchodzić rekompensata finansowa za majątek trzech organizacji o charakterze narodowym: Macierzy Szkolnej, Harcerstwa i „Beskidu Śląskiego”.

Ciąg dalszy na str. 2

Pomosty przyjaźni

STONAWA (mro) – Liczne zajęcia sportowe i kulturalne, ale przede wszystkim wzajemne poznanie przyniosła roczna współpraca między szkołą podstawową w Stonawie i gimnazjum w polskich Markłowicach,

k która przebiegała w ramach projektu „Szkolne pomosty przyjaźni” finansowanego ze środków PHARE. Jej podsumowanie odbyło się wczoraj w Markłowicach.

Jak przekazał „GL” **Zdeněk Lusk**, dyrektor stonawskiej placówki, program współpracy z polskimi uczniami obok wymiany uczniów i pedagogów obejmował m.in. wspólny kurs narciarski, olimpiadę lekkoatletyczną, uczestniczenie polskich uczniów w spektaklu teatralnym przygotowanym przez stonawian, a także stonawskich dzieci (w tym z polskiej szkoły) w warsztatach fotograficznych, plastycznych czy też literackich w Markłowicach. Warsztatach, których ukończeniem było przyznanie przez czesko-polskie jury nagród i dyplomów za najlepsze prace.

Ciąg dalszy na str. 2

Pogoda

SOBOTA – Zachmurzenie umiarkowane. Temperatura w dzień od 16 do 20 st., nocą od 8 do 4 st. C.

NIEDZIELA i PONIEDZIAŁEK – Bez zmian. Temperatura w dzień od 14 do 18 st., nocą od 8 do 4 st. C.

I największa AKCJA Jesieni!

austrackie podłogi **TILO** za **50%** ceny!

FLOOR
spol. s r.o.

Podłahy od A do Z

**lite drewno
fornitrowe
z linoleum
korkowe**

**od piątku 23. 9. do piątku 30. 9. 2005
sklep z podłogami w Wędrynie!**

przy głównej drodze, koło autosalonu Honda

Puchar dla Ligotki

LIGOTKA KAMERALNA (kor) – Drużyna gminnego Zintegrowanego Zakładu Socjalnego wzięła udział w olimpiadzie dla pensjonariuszy zakładów pomocy społecznej w mieście Odry. W konkurencji 42 zawodników z 17 placówek ligotczanie radzili sobie bardzo dobrze, a **Rudolf Drabina** został zwycięzcą klasyfikacji ogólnej zdobywając Puchar Przechodni i kilka nagród, m.in. za pierwsze miejsca w dwu z sześciu dyscyplin: w wyciąganiu dukatów z błota i rzucie do tarczy.

Miejscowe Koło PZKO w Stonawie i Chór Mieszany STONAWA przy MK PZKO zapraszają serdecznie na

KONCERT EKUMENICZNY

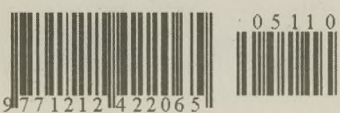
Wystąpią: Chór CECYLIA z Paniówek – Polska
Zespół Muzyki Dawnej „Capella Nicopolensis” z Mi-
kołowa – Polska

Chór męski kościoła ewangelickiego A.W. w Trzawie-
wicach
Chór mieszany STONAWA

z okazji 100-lecia zorganizowanego śpiewactwa w gminie i 30-lecia Chóru Mieszanego STONAWA, który odbędzie się w niedzielę 25 września br. o godz. 15.30 w kościele pw. Świętej Marii Magdaleny w Stonawie na Górzanach.

GL-515

OŚRODEK SZKOLENIOWY
AutoCont SIMPO
ZAPRASZA NA:
SOBOTNIE KURSY KOMPUTEROWE
dla początkujących w każdym wieku
Czas trwania kursu:
15. 10. - 03. 12. (8 sobót)
Koszt : 3.150 Kč
(w cenie obiady i napoje)
NOCNE MARATONY w grach komputerowych
Informacje i zgłoszenia
Cz. Cieszyń, ul. Główna 25
e-mail: edu@simpo.cz
tel.: 777 858 954

U rodaków

■ Wojewoda śląski Lechosław Jarzębski wręczył promesy starostom i wójtom z terenów najbardziej dotkniętych sierpniową powodzią. Gminy z regionu cieszyńskiego dostały mało, o wiele za mało w stosunku do potrzeb. Jedyne wsparcie otrzymają Zebrzydowice, gdzie straty oszacowano na blisko 1,3 mln zł, a pomoc z budżetu państwa wyniesie raptem 200 tys. zł na odbudowę infrastruktury komunalnej. Uwzględniony został jeszcze wniosek Starostwa Powiatowego, które straty oszacowało na 650 tys. zł, a pomoc wyniesie 100 tys. zł na naprawę zniszczonych dróg i mostów.

■ W miniony wtorek w regionie cieszyńskim znowu mocno padało. Pomiędzy godz. 6.45 a 7.30 lało tak intensywnie, iż zachodziła obawa, że powtórzy się „wielka woda” sprzed 3 tygodni. Skończyło się tym razem na strachu, aczkolwiek jednostki strażackie interweniowały 15 razy – wzywane były do zalanych piwnic, magazynów i studni w Cieszynie, Skoczowie i Zebrzydowicach. Strażacy usuwali też zator na potoku Sarkandrowiec i drzewo tarasujące drogę w Bąkowie.

■ Zawiadomieniem prokuratury o popełnieniu przestępstwa przez prezesa i kierownika skoczowskiego „Skotanu” oraz prośbą do Państwowej Inspekcji Pracy o natychmiastową interwencję w zakładzie zareagował Zarząd Regionu Podbeskidzie NSZZ „Solidarność” na szykany, których – zdaniem związku – dopuszcza się kierownictwo firmy wobec zakładowej „Solidarności” i jej szefa.

■ Wzburzenie wywołał w Skoczowie fakt, iż szef bielskiej delegatury Krajowego Biura Wyborczego, w celu weryfikacji podpisów osób akceptujących pomysł referendum w sprawie odwołania burmistrza i rady miejskiej, poprosił o pomoc... podległy burmistrzowi Urząd Miejski.

■ Po ustronimskim Przeglądzie Twórczości Młodzieżowej „Nowa Forma” młodzi znowu dostali pole do popisu. Tym razem miejscem ich artystycznej ekspresji był Cieszyn po obu stronach Olzy, a wszystko za sprawą 10. Międzynarodowego Festiwalu twórczości Młodzieży, który odbył się w dniach 8-11 września. Zorganizowały go Stowarzyszenie Cieszyńskiej Młodzieży Twórczej oraz Cieszyński Ośrodek Kultury „Strzelnica”.

■ Kadra polskich snowboardzistów zakończyła cykl treningów i startów w Nowej Zelandii. Dobrze podczas rywalizacji wypadł klan Ligockich z Cieszyna, a szczególnie wyróżnił się Mateusz. Popularny „Matys” zdobył złoty medal podczas międzynarodowych mistrzostw Nowej Zelandii w slalomie gigancie. W snowcrossie był 2., zdobywając srebrny medal i tytuł międzynarodowego wicemistrza Nowej Zelandii.

■ Dług bielskiego Szpitala Pediatrycznego wciąż wynosi kilkanaście milionów złotych, ale powoli się zmniejsza. Jeszcze niedawno zadłużenie bielskiego Szpitala Pediatrycznego rosło o 200 tys. zł miesięcznie. Groziła mu nawet likwidacja. Gdyby tak się stało, tysiące małych pacjentów na Podbeskidziu straciłyby dobrą opiekę medyczną. Teraz nastroje są bardziej optymistyczne. W czerwcu dług powiększył się tylko o trochę ponad 100 tys. złotych, w lipcu już o niecałe 70 tys.

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Niebawem powinna ruszyć rekonstrukcja mostu na Ropliczance, przez który prowadzi droga do granicy ze Słowacją. Prace potrwać do końca roku. Koszt rekonstrukcji szacuje się na 10-12 mln koron. Ruch kołowy na czas remontu skierowany zostanie na most prowizoryczny.

»Spotkań z kulturą« cd.

Różnorodne są w swej treści i formie znane już miłośnikom śpiewu, tańca i folkloru tzw. „Spotkania z kulturą” organizowane od r. 1994 przez Komitet Miejski PZKO Hawierzów.

Tegoroczne, XII Spotkanie z kulturą, to koncert z okazji 50-lecia miasta pt. „Gorole miastu Hawierzów”. Wystąpią zespoły MK PZKO Jabłonków: chór męski „Gorol”, zespoły taneczne „Zaolzi” i „Zaolzioczek” wraz z kape-

lą gorolską oraz gawędziarz ludowy Tadeusz Filipczyk. A gdzie i kiedy się to odbędzie? W Domu Kultury im. P. Bezruca w Hawierzowie w sobotę 24 września 2005 o godz. 16.00.

Bilety wstępu do nabycia w zarządach Kół obwodu hawierzowskiego oraz przed koncertem od godz. 15.00. W westybulu Domu Kultury będzie można obejrzeć wystawę „PZKO w Hawierzowie”. OSWALD SIWEK

Igrzyska w »Strzelnicy«

CZ. CIESZYN (man) – Czarująca podróż z bajki do bajki – pod taką nazwą na terenie miejskiego ośrodka kultury i sportu „Strzelnica” w Cz. Cieszynie odbędzie się w najbliższy wtorek w godz. od 9.00 do 17.00 abilimpiada – olimpiada dla dzieci niepełnosprawnych, której organizatorem jest Diakonia Śląska. W imprezie o charakterze integracyjnym weźmie udział 100 uczestników ze wszystkich ośrodków Diakonii Śląskiej, szkół kościelnych, ośrodków dziennego pobytu oraz placówek Caritasu. Młodzi olimpijczycy w asyście uczniów Gimnazjum Polskiego w Cz. Cieszynie oraz bluesgrassowej kapeli „Blaf” wystąpią w 21 dyscyplinach bajkowych.

KONKURS FUNDACJI »SEMPER POLONIA« DLA MŁODZIEŻY POLONIJNEJ

Ocalić od zapomnienia

WARSZAWA (mro) – „Ocalmy od zapomnienia” to motywy konkursu ogłoszonego przez Fundację Semper Polonia. Jego celem jest zainteresowanie i włączenie młodych Polaków mieszkających poza granicami kraju w poszukiwanie polskich śladów na świecie oraz szerzenie wiedzy na temat dorobku Polaków i ich wkładu w rozwój kulturalny, gospodarczy i naukowy innych państw.

Osoby pragnące wziąć udział w konkursie, które jednak nie przekroczyły 25. roku życia, do 15 listopada mogą przesłać na adres Fundacji „Semper Polonia”, ul. ks. I. Kłopotowskiego 11, 03-718 Warszawa (koperta z napisem „Konkurs”), następujące dokumenty w języku polskim: opis historii odnalezionego zabytku lub miejsca związanego z Polakami (np. przedstawienie historii zamków, pałaców, dworów, kościołów, kapliczek, cmentarzy, zabytków

techniki itp. związanych z polską kulturą a znajdujących się poza granicami kraju), dokumentację w postaci fotografii analogowej lub cyfrowej (3 zdjęcia w formacie nie mniejszym niż 10 x 15 cm), opis źródeł uzyskanych informacji.

Do oceny nadesłanych opracowań powołano jury, w którego skład wchodzi przedstawiciele Senatu RP, Ministerstwa Kultury, MENiS, MSZ, Biblioteki Narodowej, Muzeum Narodowego, Archiwów Państwowych i Fundacji.

Na zwycięzców konkursu czekają cenne nagrody, m.in. zestaw komputerowy i kamera cyfrowa. Ogłoszenie wyników konkursu nastąpi 17 grudnia br. Szczegółowy regulamin jest dostępny pod adresem internetowym www.semperpolsnia.pl. Wszelkie pytania należy kierować do Norberta Szczepańskiego – nszczepanski@semperpolsnia.pl

Ciąg dalszy informatora ze str. 7

Co w terenie

CZ. CIESZYN – MK PZKO Park Sikory zaprasza na wycieczkę do Polski 8. 10. Zbiórka o godz. 10.00 w Cieszynie (PL) przy Celmie. Trasa – Cieszyn, Bażanowice, Golezów, Cisownica (Izba Regionalna, Mała Książnica Cisownicka), Ustroń – Równica (możliwość zakupienia posiłku), Dziegiełłów, Puńców, Cieszyn. Powrót około godz. 16.00 do Cieszyna na miejsce wyjazdu. Koszty: członkowie PZKO Park Sikory 40 Kc/os., obcy 60 Kc/os. Prosimy zabrać kieszonkowe. Zgłoszenia wraz z opłatą można uiścić u rejonowych lub 23. 9. o godz. 18.00 na imprezie w salce Koła w Parku A. Sikory.

BLĘDOWICE – Klub Kobiet zaprasza na spotkanie 20. 9. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

ORŁOWA MIASTO I LAZY – zarząd MK PZKO zaprasza członków i sympatyków 24. 9. o godz. 15.00 do świetlicy w Zimnym Dole na „Pożegnanie lata”.

PTTS „BŚ” – zaprasza na Rajd Rowerowy na Praszywą 18. 9. Zbiórka o godz. 10.00 na dworcu kolej. w Olbrachcicach.

▲ zaprasza 20. 9. na wycieczkę na Jaworowy (zamiast W. Czantorii). W pro-

gramie sprawozdanie z działań prowadzonych w celu odzyskania przedwojennego majątku Towarzystwa. Odjazd autobusem z dworca w Trzyńcu o godz. 8.40, prezentacja w schronisku do godz. 10.00. Inf. tel. 558 350 277.

LESZNA DOLNA – TJ Beskid organizuje 17. 9. XI Międzynarodowy Rajd Turystyczny „Wokół Lesznej” (trasy od 5 do 30 km po obu stronach granicy – paszport lub dowód osobisty) oraz VIII edycję wyścigu rowerów górskich (trasa 40 km – dowód osobisty). Start obu imprez w godz. 7.00-10.00 od biostro Mysia Dziura w Trzyńcu lub na „Grodzisku” (przystanek „Mrowcówka”).

Koncerty

CIESZYN – 17. 9. o godz. 18.00 w kościele Św. Krzyża w Cieszynie koncert zespołu wokalnego KOP „Amici Cantionis Antiquae” (Leszek Kalina, Witosław Szwarz, Jacek Rybicki, Marian Jeżowicz, Witold Rybicki, Roman Kaszper, Ryszard Wania, Jan Pieter). W programie utwory: Wacława z Szamotuł, Orlando di Lasso. Bogdan Firla – gitara.

KARWINA FRYSZTAT – zapraszamy 17. 9. o godz. 19.30 do fryszackiego kościoła pw. Podwyższenia Krzyża Świętego na koncert organowy w wy-

Będą dwa Ogniska

MOSTY k. JABŁONKOWA (kor) – Jak podaliśmy we wtorkowej gazecie, w jabłonkowskim Domu PZKO odbędzie się jutro, w niedzielę 18 września o godz. 17.00, zebranie założycielskie Ogniska Oddziału Górali Śląskich, działającego w ramach Związku Podhalań. Po opublikowaniu artykułu dotarła do nas wiadomość, że jedno Ognisko tej organizacji na Zaolziu już działa – w Mostach k. Jabłonkowa.

Z pomysłem powołania do życia mosteckiego Ogniska przyszedł Andrzej Niedoba (nb. jeden z założycieli mosteckiego zespołu „Górole” i pomysłodawców organizowania tradycyjnych Bali Gorolskich), który w maju br. stał u narodzin Oddziału Górali Śląskich w polskiej części Beskidu Śląskiego. Jest też członkiem zarządu tego oddziału i prezesem Ogniska mosteckiego, które ma 12 członków.

Pytanie do:

JANA KONEČNEGO – wójta Nydku:

Dlaczego władze Nydku popierają budowę elektrowni wiatrowej na terenie gminy?

Po przeprowadzeniu badań okazało się, że w Nydku są sprzyjające warunki do budowy elektrowni wiatrowych. Nasz samorząd dwukrotnie poparł realizację tego przedsięwzięcia. Uważamy, że trzeba wspierać wykorzystanie nowych źródeł energii, zwłaszcza jeżeli chodzi o energię ekologiczną. Elektrowni wiatrowych przybywa w Polsce i na Słowacji. Nie obawiamy się dewastacji przyrody, ponieważ budowa elektrowni wiatrowej nie powinna mieć negatywnego wpływu na środowisko. (man)

W skład jego trzyosobowego zarządu oprócz prezesa Niedoby wchodzi Alojzy Martynek i Bolesław Niedoba.

– Na pewno wpadnę w niedzielę na jabłonkowskie zebranie jako członek zarządu Oddziału i prezes sąsiedniego Ogniska – powiedział Niedoba naszej gazecie. – Łączą nas przecież wspólne cele i założenia programowe i musimy się umówić w sprawie współpracy.

Zdrowe Miasto

ORŁOWA (wak) – Przez cztery dni, od 17 do 20 września, trwać będzie w Miejskim Domu Dzieci i Młodzieży wystawa „Ogród i Zdrowe Miasto”.

Impreza ma charakter usługowo-wystawienniczy. Dziś porozmawiać można z fachowcami z karwińskiej filii Instytutu Zdrowia w Ostrawie, natomiast jutro, w niedzielę ze specjalistami z trzynieckiego Szpitala „Podlesie”. Będzie sobie można zbadać ciśnienie krwi i poziom cholesterolu, panie zaś mogą nauczyć się, jak samej przebadac na dotyk piersi. Zaciekać w zapowiada się prelekcja żyjącego 18 lat wśród Indian „Zibby” Ellera pt. „Kultura leczenia chorób amerykańskich Indian” (18 i 19).

Jest szansa...

Dokończenie ze str. 1

– Nie będziemy się starać o rekompensatę za majątek organizacji o profilu gospodarczym, jakim było na przykład Centralne Zrzeszenie Spożywców w Łazach, gdzie konfiskata mienia nie przebiegała w oparciu o kwestie narodowe – powiedział prezes.

– Przez całe pięć lat mojej pracy w Senacie staram się utrzymywać regularne kontakty z polskimi organizacjami na Zaolziu i wspierać ich poczynania, które pomogą w zaspokajaniu potrzeb naszej społeczności – wyjaśnił senator Andrzej Feber. Dodał, iż wyjaśnił senatorom konteksty historyczne oraz złożoność sytuacji na Śląsku Cieszyńskim.

Pomosty przyjaźni

Dokończenie ze str. 1

– W ramach programu „Szkolne pomosty współpracy” uczniowie markłowieckiej placówki obok uczestników z Olbrachcic, Sucheje Górnej, Cierlicka i Stonawy wzięli udział także w 27. Biegu Przyjaźni 3 maja w Stonawie – dodał dyrektor Lusk.

Całość akcji projektu dokumentuje wystawa fotograficzna, która po markłowieckiej ekspozycji zostanie już we wtorek otwarta w szkole stonawskiej.

konaniu artysty z Polski – Władysława Szymańskiego, który koncertował już w wielu krajach Europy. Zabrzmią utwory Bacha, Bossiego, Górskiego, Francka, Liszta i Bauera.

Co za Olzą

GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 2. 10. wystawy Romana Nowotarskiego „Podróże” oraz Tadeusza Nowotarskiego „Totemhirs”.

▲ do 2. 10. wystawa grafiki Picasso, Matisse, Miró. Otwarte wt-nie: 10-18. KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, Mennicza 46, Cieszyn: do 27. 10. wystawa pt. „Granice wytyczone słowami”, konflikt na Śląsku Cieszyńskim w świetle literatury politycznej (1848-1947). Otwarte po-śr i pt: 8-18, so: 9-15.

GALERIA MUZEUM, ul. T. Regera 6, Cieszyn: wystawa „Wokół solidarności – w 25. rocznicę powstania NSZZ Solidarność”.

Pielgrzymki

UWAGA PIELGRZYMKI – Parafia p.w. Najśw. Serca Pana Jezusa w Cz. Cieszynie Aleja zaprasza na „Swały Kopeček” k. Ołomuńca 8. 10. Zapisy – każda niedziela w kancelarii parafialnej w godz. 11.30-12.00. Tel.:

558 712 627 (do 24. 9.); 731 707 132 (od 25.9.).

▲ Uczestników pielgrzymek na Jasną Górę serdecznie zapraszamy na spotkanie popielgrzymkowe – 9. 10. godz. 15.00 (Msza św., agape, video). Organizatorzy.

Wystawy

WIELKA GALERIA, galeria Teatru Cieszyńskiego: do 18. 9. wystawa „SAP Beskidy 2005”.

BIALA GALERIA: do 16. 10. wystawa Petra Borečka – „Cesta za světlem”. Otwarte po-pt: 9-15 po zgłoszeniu w portierni TD.

CZESKI ZWIĄZEK HODOWCÓW PTAKÓW EGZOTYCZNYCH, Bogumina Skrzeczko, Dom PZKO: 17 i 18. 9. w godz. 8-18 wystawa ptaków egzotycznych i kankarków.

SALA WYSTAWOWA MANESA, DK Karwina: do 30. 9. wystawa obrazów i ręcznie malowanych ubrań mgr Greta Sartorisowej. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 10-18.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ – sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

MIEJSCE, GDZIE RODZI SIĘ NASZA OLZA, MA NIEZWYKŁY UROK...

Kto się napije, poczuje się młody

Mój „pierwszy raz” dotyczy sprawy sympatycznej, miłej i ważnej. 9 września br. wielki entuzjasta, który właściwie odkrył dla Zaolzia źródło Olzy, Władek Kristen, już po raz 58(!) zorganizował wycieczkę pod Gańczorkę. (Płaty raz w tym właśnie symbolicznym terminie – bo kilka znamennych dzewiątek kojarzy się z Olzą: rzeka ma 99 km długości, posiada 49 dopływów, Gańczorka, spod której wypływa, ma 909 m wysokości, „Płyniesz Olzo” J. Kublisa ma 9 zwrotek...).

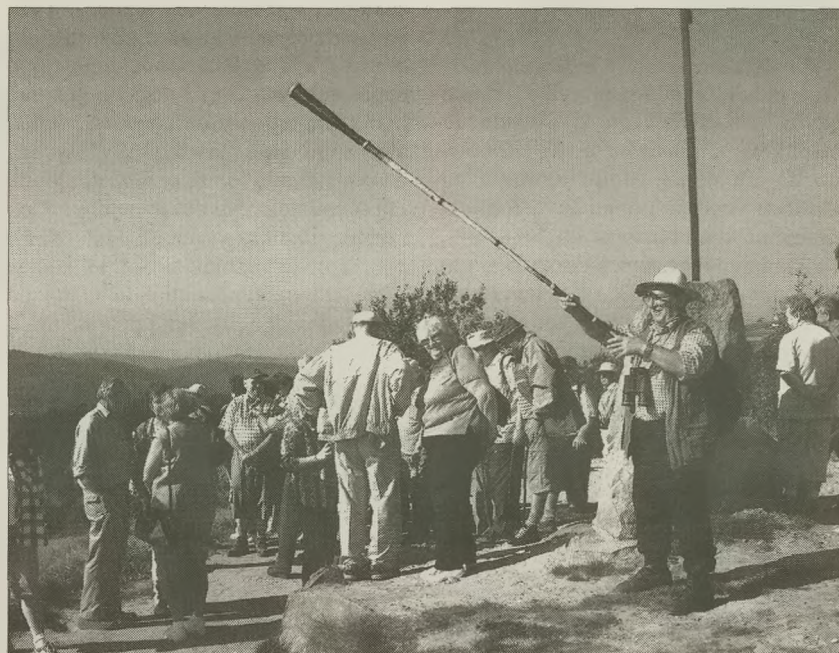

Nawet najstarsi uczestnicy wycieczki dzielnie przekraczali potężne pnie powalonych drzew i obchodzili wykroty...

Tak się składało, że wcześniej zawsze coś stawało mi na przeszkodzie i zaczynało mi być wstyd, że jeszcze tam nie byłam. Tym razem wszystko ułożyło się pomyślnie – dzieci w szkole, urlop w pracy, cudowna pogoda... Trzeba jechać. Z zaproszenia skorzystało w sumie 71 osób, w tym prezes ZG PZKO Zygmunt Stopa i sypiący anegdotkami Józef Chmiel ze swoją trombitą. Wszystko było wręcz profesjonalnie zorganizowane – w Nawsiu przy dworcu czekał na nas autobus, którym dojechaliśmy do przejścia granicznego w Bukowcu, też za granicą stały aż dwa specjalne autokary, które dowiozły nas do trzech punktów wyjściowych – każdy mógł wybrać długość i stopień trudności trasy – w zależności od kondycji.

Wprawdzie zapowiadany widok na Fatrę i Tatry z tzw. Koczego Zamku przykrywała lekka jesienna mgiełka, za to głos trombity pana Chmiela niósł się daleko w kierunku Milówki. Niebieski szlak prowadził nas zbocza mi Tynioka i Gańczorki niemal do samego celu. Niektóre fragmenty trasy

były dosyć trudne, bo zeszłoroczna wichura, która tak spustoszyła Tatry, nie ominęła niestety także Beskidów

Głos trombity Józefa Chmiela niósł się daleko w kierunku Milówki...

i trzeba było przechodzić przez spore polacie nie uprzątniętych jeszcze wiatrolomów. Nikogo to jednak nie zraziło, nawet najstarsi uczestnicy wycieczki dzielnie przekraczali potężne pnie powalonych drzew i obchodzili wykroty...

Warto było przebyć ten „tor przeszkód”... Miejsce, gdzie rodzi się nasza Olza ma niezwykle urok, który jest odczuwalny, mimo że również tu widoczne są ślady wichury. Tuż nad źródłem – olbrzymi wykrot, pamiątka – tablica powędrowała z przewróconego kamienia w bezpieczne miejsce, z lasu co chwila rozlegają się okrzyki „Prrrr! Wio!” – robotników leśnych ściągających kołami zwalone pnie...

Pijąc prosto ze źródłanego korytka lodowatą, orzeźwiającą wodę, przypominałam sobie tekst ze sto razy śpiewanej w chórze pieśni „Po naszych Beskidach”, którą do wiersza Adama Wawrosha skomponował Paweł Kalesa. I nagle słowa jakby się urealniły i nabrały zupełnie nowego, głębokiego znaczenia: ...bo gdo się napije ze źródła wody, tymu zaszmakuje, poczuje się młody. Może dlatego wycieczki do źródła Olzy cieszą się ciągle tak wielką popularnością?

Dziękujemy, Władku, i „tak trzymać”!

EWA SIKORA

Dyrektorowie polskich szkół słuchają z uwagą informacji o możliwościach udziału najlepszych uczniów w wyjazdach edukacyjnych organizowanych przez TNP a finansowanych przez Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”.

Burza umysłów

Dokończenie ze str. 1

Nawiązując do podręcznikowego tematu, dyrektor czeskokocieszyńskiej PSP, a zarazem wiceprezes TNP, Stanisław Folwarczny, zaprezentował „Spotkania nad Olzą”, książkę, która – jak zauważyła wicedyrektor PCP Marta Kmet – miałaby być swoistym portfolio każdego dziecka nt. regionu. Dyrektorowie dowiedzieli się też o możliwościach udziału w organizowanych przez TNP a finansowanych przez „Wspólnotę Polską” wyjazdów edukacyjnych zarówno dla uczniów, jak i nauczycieli. Wicedyrektor PCP proponowała ponadto przedstawicielom poszczególnych gron nauczycielskich kursy krytycznego myślenia oraz rozwijania kluczowych umiejętności. – Póki nauczyciele nie zmienią myślenia, nie stworzą rów-

nież nowego szkolnego programu kształcenia – stwierdziła dyrektor karwińskiej PSP Jadwiga Palowska, reagując tak na głosy kwestionujące przydatność tego typu szkoleń.

Po oficjalnej części, którą zakończył inspektor szkolny Kazimierz Worek podziękowaniami za zeszłoroczną pracę polskich szkół i życzeniami pomyślności w roku bieżącym, nauczyciele zwiedzili błędowicką podstawówkę (gospodarzem czwartkowej narady był bowiem dyrektor Roman Kaderka, lokale w Domu PZKO udostępnił zaś błędowicki pezetkaowcy). W ramach towarzyskiej części spotkania dyrektor Teatru w Będzinie Ewa Bryk-Nowakowska zaprezentowała możliwości organizowania warsztatów teatralnych dla dzieci.

BIBLIOTEKA REGIONALNA W KARWINIE, STOWARZYSZENIE PRZYJACIOŁ POLSKIEJ KSIĄŻKI I „GŁOS LUDU” ZAPRASZAJĄ DO UDZIAŁU W ANKIECIE

»Książka Zaolzia«

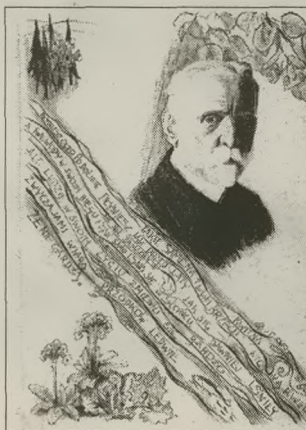
W 1919 roku Jan Kubisz rozpoczął za namową swych przyjaciół pisanie „Pamiętnika”, który przez następne lata drukowano w odcinkach w tygodniku „Poseł Ewangelicki”. W 1928 roku z okazji 80-tych urodzin autora w wydawnictwie Towarzystwa Ewangelickiego w Cieszynie ukazał się „Pamiętnik starego nauczyciela” z podtytułem „Garść wspomnień z życia śląskiego w okresie budzącego się ruchu narodowego w b. Księstwie Cieszyńskim”.

We wstępie Ks. Adam Buzek pisze: „Pamiętnik” staje się cennym pomnikiem naszej przeszłości pod względem obyczajowym. Przytem tchnie książka ta gorącym patriotyzmem polskim i ujmując serdecznym umiłowaniem ścisłejjszej śląskiej ziemi rodzinnej.” Wydanie książkowe zostało bogato ilustrowane zdjęciami osób i miejsc, o których wspomina autor.

W zaolziańskiej świadomości książka ta funkcjonuje jako jeden z najważniejszych dokumentów historycznych o naszej przeszłości a zarazem wzór przywiązania do ziemi cieszyńskiej i polskiej tradycji.

Tylko nieliczne egzemplarze międzywojennego wydania zachowały się w bibliotekach prywatnych i dla czytelnika „Pamiętnik” był trudno dostępny.

Na początku lat 90-tych Jan Pyszko z Bazylei podjął się wznowienia „Pamiętnika starego nauczyciela” i w 1994 roku ukazało się w Fundacji Słowa Polskiego dla Zaolzia w Warszawie drugie wydanie. Opatrzono je dodatkiem zawierającym posłowie Mariana Grzegorza Gerlicha, wspomnieniem Józefa Ondrusza „Moje spotkanie z „Pamiętnikiem starego nauczyciela” i Wilhelma Przeczka „Zwierzenia nauczyciela” oraz notami biograficznymi osobistości Śląska Cieszyńskiego występującymi na kartach Pamiętnika. W tej edycji zachowano ilustracje z pierwotnego wydania publikacji. Wydanie II ukazało się w nakładzie 1850 egzemplarzy. Część nakładu przygotowano w twardej oprawie, a nieliczne egzemplarze oprawiono w skórę.

Break show

FELIETON DARKA JEDZOKA

W czasach prehistorycznych sąsiadujące z sobą grupy plemienne wymieniały się regularnie kobietami, co zapobiegało kazirodtwu wewnątrz grupy. Przynosiło to też jednak inną korzyść – kobiety pomagały w ten sposób szerzyć wynalazki i ulepszenia techniczne. Jeden wykładowca powiedział nam o tym kiedyś: „Panowie, gdyby nie panie, to byście jeszcze dzisiaj po drzewach chodzili”. Nie wszystkie jednak przedstawicielki płci pięknej są wypadkowymi piękna duszy i ciała.

Ciekawe, że w czasach walk sufrażystek idolami kobiet stawały się niewiasty wybitne i szlachetne, podczas gdy dzisiaj, gdy (przynajmniej oficjalnie) doszło do zrównania praw, na piedestał trafiają postacie o polocie i inteligencji sokowirówki.

Pisałem już o Dodzie „Elektro-dzie” i jej wybujałym ego. Podobnie pustym manekinem okazuje się inna żonka słynnego piłkarza – Victoria Beckham. W opublikowanym niedawno wywiadzie, zapytana o ulubioną lekturę przyznała się bez żenady, że większość dnia zajmuje jej manicure, fryzjer i zwiedzanie sklepów, w związku z czym nie ma czasu na czytanie niczego poza magazynami kobiecymi.

Takie gwiazdy mają w Anglii. Polska ma nawet

od razu dwa zjawiska na miarę Victorii B. Rywalką Dody jest bowiem Mandaryna – żona Michała Wiśniewskiego (frontmana zespołu Ich Troje). Następna para – marzenie. Mandaryna niedawno postanowiła dokonać rzeczy niezwyklej – zacząć śpiewać na koncertach bez playbacku. Serce mi stanęło. Włosy dołączyły, gdy usłyszałem ją po wypuszczeniu na wybieg. Jej występ wypadł bowiem tak tragicznie, że trudno by ją było dopasować nawet do drużyny outsiderów Idola – nie chodziło o drobne niedociągnięcia w intonacji, brzmiało to raczej jak astmatyczna listonoszka śpiewająca podczas jazdy na rowerze.

To jednak nie wszystko – Mandaryna otrzymała w wyniku głosowania widzów drugie miejsce w sopocim konkursie! Możliwe są dwa wyjaśnienia – widzowie albo nie słyszeli katastrofalnych braków w wykonaniu wokalnym (co oznacza, że większość ludzi jest głuchych jak pień), albo po prostu było im to obojętne. Jedna i druga propozycja prowadzi do prostej konkluzji – dla odniesienia sukcesu w mediach nie trzeba umieć śpiewać, grać, czy też – broń boże – komponować. Sprawny producent potrafi zrobić słowika nawet z najpospolitszej żaby wyciągniętej z wiejskiej dyskoteki.

Każdy ma takich idoli, na jakich zasługuje.

CZŁONKOWIE SAMORZĄDU SĄ ZA SZYBKĄ SPRZEDAŻĄ MAJĄTKU MIASTA

O mieszkaniach ponownie 21 września

W Cz. Cieszynie w dalszym ciągu sporo emocji budzi trzeci etap sprzedaży mieszkań miejskich w domach z lokalami komercyjnymi. Na swoim nadzwyczajnym posiedzeniu, które odbyło się 1 września, samorząd większością głosów zadecydował o odwołaniu uchwał dotyczących trzeciej fali prywatyzacji. Ten temat powrócił pod obrady na zwykłej sesji radnych w środę 21 września.

– Dotyczy to jednak wyłącznie trzeciej fali, chociaż niektórzy ludzie próbują atakować także poprzednie dwa etapy – mówi burmistrz Cz. Cieszyna, **Henryk Sznepka**. – Ale takie próby chyba nie przejdą, bo chodziło o lokatorów około 2300 mieszkań, którzy kupili mieszkanie przed rokiem lub dwoma.

Słyszałem o tym zarówno podczas posiedzenia samorządu, jak też w telewizji. Protestujący jednak chyba sami nie za bardzo w to wierzą, bo jak na razie nikt nie zaskarżył tej sprawy do sądu, chociaż ja sam zachęcałem ich do tego kilkakrotnie. Ja mam czyste sumienie. Zresztą w komisji nie

Jak zatem wygląda obecnie sytuacja? Temat mieszkań powrócił pod obrady 21 września...

Tak, to będzie jeden z punktów posiedzenia. Dojdzie do ponownego ogłoszenia zamiaru sprzedaży domów z lokalami komercyjnymi. To właśnie na uchybienie w poprzednim ogłoszeniu zamiaru sprzedaży zwrócił nam uwagę Urząd Wojewódzki w Ostrawie. Jak się jednak okazało, zdaniem resortu spraw wewnętrznych nie doszło do żadnego błędu. Ale pomimo to zamiar ogłoszony zostanie jeszcze raz.

Moje wyobrażenie jest takie – lokatorzy oraz przyszli właściciele, którzy wzięli udział w przetargu metodą kopertową (niektórzy mówią, że zmanipulowanym, ale ja uważam, że jak najbardziej legalnym) połączą siły, podpiszą umowę i kupią dany obiekt. Mieszkania zaś będziemy sprzedawać według wcześniej ustalonych zasad: 1700 koron za metr kwadratowy.

Ja pierwszy będę głosował za taką koncepcją, a na pewno uczyni tak także cały klub ČSSD. Jeśli się tak stanie, uchwała na pewno przejdzie.

A jeśli nie uda wam się przeformować uchwały?

Tak mogłoby się stać tylko wtedy, gdyby przeciwko niej głosowało 14 członków samorządu, a tak na pewno się nie stanie. Moim zdaniem, za głosować będzie ponad 20 członków 27-osobowego samorządu.

Ale gdyby rzeczywiście tak się nie stało, trzeba by było na pewno zacząć wszystko od nowa i przygotować zupełnie nowe zasady sprzedaży mieszkań i lokali komercyjnych. Ja jednak jestem optymistą i wierzę w to, że będzie tak, jak przepowiadałem.

Rudolf Moliński

O tym, że uchwała o sprzedaży mieszkań zostanie przyjęta na najbliższym posiedzeniu samorządu, przekonany jest także **Rudolf Moliński**, który w samorządzie reprezentuje opozycyjną Unię Wolności. Oto jego opinia.

To, że dotychczasowe uchwały dotyczące trzeciego etapu prywatyzacji zostały 1 września odwołane, jest jak najbardziej w porządku. Zarzuty ze strony Urzędu Wojewódzkiego dotyczyły wprawdzie tylko spraw formalnych, tzn. ogłoszenia zamiaru kupna, ale jednak się pojawiły. MSW uważa, że wszystko było w porządku, ale nie ma sensu powoływać się na opinię korzystną dla naszej wcześniejszej decyzji. Są dwie rozbieżne opinie, zaczynamy zatem od początku, żeby już nie było żadnych uchybień i protestów.

Chodzi nam przede wszystkim o to, żeby ludzie mogli kupić swoje mieszkania. Chcę mówić właśnie w imieniu lokatorów, bo sam do nich

należę i mogłem kupić mieszkanie w drugim etapie. Nie każdy dysponuje 300 czy 400 tysiącami koron, by móc je zainwestować. Wielu z lokatorów zaciągnęło już pożyczki. Musimy im zatem pomóc przyjmując uchwałę o sprzedaży mieszkań.

Na tych samych warunkach, co poprzednio?

Tak, te warunki zostały wynegocjowane podczas długich dyskusji. Jedni wprawdzie mówią, że 1,7 tys. koron za metr kwadratowy to za mało, inni, że za dużo. Ale chodzi o pewien kompromis i uważam tę cenę za dobrą. A warunki muszą pozostać te same, bo trudno by było rozpoczynać na nowo tę trzecią falę sprzedaży od ewentualnych zmian warunków gry.

A co z lokalami komercyjnymi, uznawanymi za lukratywne?

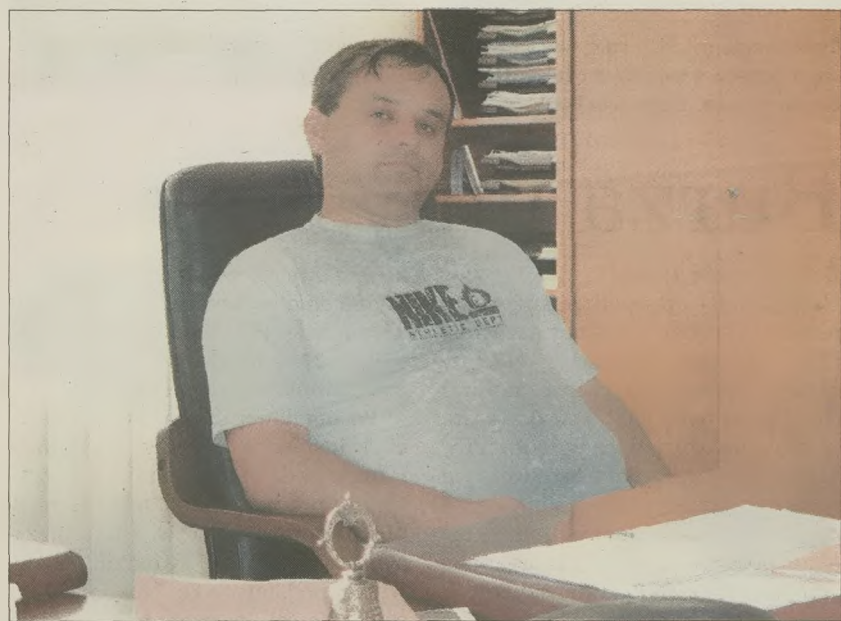
One nie wszystkie są „lukratywne”, jak twierdzi wielu cieszyńskich. Ale tu toczy się pewien bój, już przedwyborczy, który jednak nie dotyczy lokatorów. Z tym, że prawdopodobnie będzie trzeba pomyśleć w nowych zasadach sprzedaży o większym powiązaniu między lokatorami, a tymi, którzy kupią lokale komercyjne.

A co do prywatyzacji tych ostatnich... Muszę przyznać, że jest to poza moją chęcią analizy. Ta prywatyzacja sporo namieszała w szeregach partyjnych, rozbiła układy polityczne. Zasadniczo było to spowodowane pazernością niektórych członków samorządu. Ale jak mówię – nie chcę się obecnie na ten temat wypowiadać.

Na posiedzeniu 21 września będzie pan – jako członek Unii Wolności – głosował za uchwałą o prywatyzacji?

Na pewno. I uważam, że uczyni tak większość członków samorządu. Lokatorzy prywatyzowanych mieszkań mogą zatem spać spokojnie.

JACEK SIKORA

Henryk Sznepka

Trzeci etap związany jest ze sprzedażą także lokali komercyjnych, mieszczących się w miejskich domach. W ich wypadku chodzi o sprzedaż tzw. metodą kopertową. Część opozycji w samorządzie oraz Stowarzyszenie Lustro, które powstało po majowym referendum, zarzuca władzom miasta, że właśnie podczas otwierania kopert doszło do pewnych przekrętów...

było ani mnie, ani nikogo z radnych czy członków samorządu. Kiedy pytałem na posiedzeniach samorządu, kto chce wejść w skład komisji, nie znalazł się ani jeden chętny. Pierwszy przetarg przeprowadziła zatem profesjonalna firma, natomiast członkami komisji podczas drugiego otwierania kopert byli pracownicy ratusza wybrani przez samorząd oraz notariusz.

OCALIĆ OD ZAPOMNIENIA

W starej Karwinie też były polskie szkoły

Raz po raz na łamach „Głosu Ludu” pojawiają się artykuły o jubileuszach polskich szkół podstawowych i średnich, rozsiłanych po całym Śląsku Cieszyńskim oraz o odbywających się z tej okazji zjazdach i spotkaniach ich byłych wychowanków. Nic natomiast nie słyhać o licznych szkołach zlokalizowanych ongiś na terytorium dawnej Karwiny, np. przy Starym Kościele (wzniesionej w 1852 r.), na Sowlińcu (1884), na Granicach (1902), w Solcy (1910), na Henryku i Meksyku, w samym centrum miasta (Szkoła Przemysłowa z 1923 r.) itd.

Wy tłumaczenie zaniku pamięci o nich jest proste – te obiekty fizycznie już nie istnieją. A to niestety na skutek nieprzemyślanej, iście rabunkowej gospodarki władz w drugiej połowie XX wieku, w szczególności zaś w efekcie nieodwracalnych szkód górniczych. Wszystkie szkoły legły w gruzach. Podobnie było zresztą w wypadku większości architektonicznie bardzo ciekawych gmachów i obiektów starej pięknej Karwiny, jak np.: ratusza, zamku Larysza z dużym parkiem i wspaniałego Nowego Kościoła, browaru, sklepów, ośrodków kultury (Dom Stowarzyszenia Katolickich Robotników „Praca”), dworca kolejowego, domków rodzinnych, kolumni górniczych, boisk sportowych, basenu kąpie-

lowego itp. Miasto górników stopniowo się wyludniało; nie było gdzie i komu organizować pamiątkowych imprez jubileuszowych.

Zostały tylko nostalgiczne wspomnienia i fotografie...

Jednakże żyją jeszcze ludzie pamiętający tamte czasy i stary karwiński krajobraz. Między innymi uczniowie polskich „ludówek” i „wydziałówek”. Bardziej aktywni spośród nich zadali sobie trud skompletowania adresów koleżanek i kolegów z ławy szkolnej rozsiłanych po całym Śląsku (i nie tylko). Szczególne miejsce zajmują tu powojenni abiturienti obydwu karwińskich szkół usytuowanych onegdaj na przeciw Starego Kościoła pod wezwaniem św. Piotra z Alkantary (sam kościółek wzniesiony już w 1735 r. jest prawdziwym ewenementem natury, bowiem przetrwał on wszystkie katastrofizm ekologiczne i choć podupadł na skutek obniżanie się terenu aż o ponad 30 m, to jednak jakimś cudem przetrwał – aczkolwiek z obniżoną wieżą – po dziś dzień). Najpierw zbudowano w jego sąsiedztwie „białą” szkołę ludową (1852), a następnie „czerwoną” – wydziałową (1896). Ta druga stała się po II wojnie światowej szkołą zbiorczą, do której przychodziły polskie dzieci po ukończeniu 5-klasowych szkół ludowych z różnych dzielnic Karwiny.

Mury „czerwonej” szkoły nie mogły w latach 50. pomieścić wszystkich uczniów, wobec czego część z nich musiała się przenieść w 1951 roku do nowo zbudowanej czesko-polskiej szkoły na Henryku. Dyrektorem polskiej wydziałówki

A tak wyglądała polska „czerwona” szkoła wydziałowa w Karwinie.

był nieodżałowany pedagog, działacz społeczny i poseł, Ernest Sembol. Nowoczesny obiekt przetrwał tylko do 1978 r., sama zaś „czerwona” szkoła przy Starym Kościele legła w gruzach już w 1960 r.

Otóż wychowankowie tychże właśnie szkół spotkali się 9 września br. (podobnie zresztą jak rok temu) w kawiarni Domu Zdrowego w Karwinie Granicach, aby po 50 i więcej latach ożywić „dawnych wspomnień czar”, obejrzeć historyczne zdjęcia, rozpoznać twarze „kamratów i kamraterów” ze starej pocziwnej Karwiny, a także uczcić pamięć swych nie istniejących już polskich szkół i ich wychowawców.

Przy okazji należy wyrazić uznanie organizatorom tych spotkań, którymi są panie: Irena Bizoń, Marta Peszat, Gertruda Siwek oraz państwo J. i E. Paździorowie. Oby takich spotkań urządzili oni jeszcze wiele, bo wiadomo „Upływa szybko życie...” (B-F)

TACY BYLIŚMY po ukończeniu 1. klasy Polskiej Szkoły Ludowej w Karwinie przy Starym Kościele w roku szkolnym 1946-1947. W środku tej ponad 40-osobowej(!) czeladki – klerownik Karol Pastuszek i wychowawczyni Maria Fójcikówna.

WYSTAWA W KSIĄŻNICY CIESZYŃSKIEJ

Granice wytyczane słowami

W Książnicy Cieszyńskiej w ostatnich latach podejmowane są inicjatywy przedstawiania, przede wszystkim na wystawach, wielu kontrowersyjnych tematów dotyczących naszego regionu. Ostatnio zwiedzić tu możemy wystawę, której nazwa „Granice wytyczane słowami, Konflikty na Śląsku Cieszyńskim w świetle literatury

czeską odezwę przeciw prowokacjom polskim w Cieszynie 28 lipca 1938 r. Są też dokumenty ilustrujące powojenne kształtowanie się organizacji polskich (PZKO, SMP), odezwy wyborcze wzywające Polaków na Zaolziu do głosowania na KPCz w wyborach do Zgromadzenia Narodowego w Pradze w 1946 r., odezwa polskich

Jedna z autorek wystawy – Jolanta Sztuchlik prezentuje zbiór plakatów propagandowych.

politycznej 1848-1947” – mówi sama za siebie. Autorki ekspozycji – **Jolanta Sztuchlik** i **Halina Morawiec** – na wielu przykładach starają się pokazać jak rozwijało się i krystalizowało na tym niewielkim, ale znaczącym skrawku ziemi poczucie odrębności i przynależności narodowej od połowy XIX wieku do pierwszych lat po II wojnie światowej.

Dowiadujemy się, jak od połowy XIX wieku początkowo akcentowano słowiańskie więzi, by przeciwstawić się germanizacji życia publicznego i kulturalnego.

Na licznych przykładach rękopisów i druków prześledzić możemy narastanie animozji i wojny propagandowej na ulotki, plakaty i broszury.

Zaciekawia np. humorystyczne czasopisma „Nasz kocur” wydawane w Ostrawie w 1919 i 1920 r., czeskie i polskie broszury propagandowe, polska i czeska poezja i ikonografia propagandowa z lat 1919-1920, czyli okresu przedplebiscytowego. W gablotach obejrzyć możemy ulotkę wzywającą do udziału w wiecu oświatowym, organizowanym w 1922 r. w Czeskim Cieszynie a poświęconym sprawom polskiego szkolnictwa na Zaolziu,

stronnictw politycznych i ludności polskiej Zaolzia wydana przez uczestników konferencji (25. 11. 1945) w ramach protestu wobec prześladowań i ucisku ludności polskiej przez wła-

Ulotki propagandowe

dze czeskie na Zaolziu i czeskie ulotki propagandowe z lat 1945-1947.

Wystawa na pewno zacieka wi wielu amatorów historii, bo wiele materiałów jest już dzisiaj trudno dostępnych. Zwiedzać ją można do 27 października br. w poniedziałki, wtorki, środy i piątki w godz. od 8 do 18 oraz w soboty od godz. 9 do 15. Po wejściu do Książnicy Cieszyńskiej w czytelnici należy poprosić o otwarcie wystawy.

(ow)

VI MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL TEATRÓW LALKOWYCH

»Spectaculo« dla wszystkich

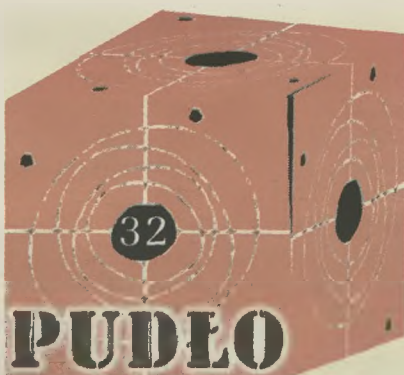
OSTRAWA (mro) – Nie tylko w siedzibie festiwalu, Teatrze Lalek w Ostrawie, ale także na Scenie Kameralnej „Arena”, deskach Towarzystwa Teatralnego Petra Bezruča, w Domu Kultury Ostrawy, na ślasko-ostrowskim zamku oraz na placach i ulicach miasta od 19 do 24 września wybuchnie feria kolorów, masek i śmiechu za sprawą VI Festiwalu Teatrów Lalkowych „Spectaculo Interesse”.

Widowni regionu zostanie zaprezentowanych 41 spektakli z 12 krajów świata – Słowacji, Polski (Teatr Uliczny „Porywacze Ciał” z Poznania oraz „Banialuka” z Bielska-Białej), Francji, Niemiec, Belgii, Hiszpanii, Węgier, Białorusi, Brazylii, Japonii, Południowej Korei i Republiki Czeskiej.

Przedstawienia będą oceniane przez jury w składzie **Nina Malikowa**

(RC), **Geza Balogh** (Węgry) oraz **Marek Waszkiel** (Polska). Gremium to przyzna nagrodę główną za najlepsze przedstawienie oraz nagrody indywidualne. Swoją nagrodę przyzna także jury studentów pięciu szkół teatralnych specjalizujących się w teatrze lalkowym z Francji, Niemiec, Polski, Słowacji i RC.

Organizatorem największego festiwalu teatrów lalkowych w RC jest Teatr Lalek w Ostrawie. Festiwal jest wspierany finansowo przez władze Ostrawy, województwa morawsko-śląskiego oraz Ministerstwo Kultury RC. Bilety są do nabycia w kasie teatru. Darmowy spektakl odbędzie się 24 września od godz. 10.00 do 14.00 na ślasko-ostrowskim zamku. Wystąpi w nim m.in. polski „Teatr Porywacze Ciał”.

WARTO OBEJRZEĆ:

»Przygody zwykłego szaleństwa«

– film scenarzysty i reżysera Petra Zelenki pokazuje nam życie zwykłego faceta Piotra (Ivan Trojan), który pracuje na lotnisku jako kierowca wózka mechanicznego w magazynie lotniczym. Jego była ukochana, Janka, znalazła sobie innego faceta, o którym sądzi, że to on będzie tym jedynym na całe życie. Piotr po rozstaniu z Janką długo nie może się opamiętać. Samotny, tylko on, jego praca i nowi sąsiedzi, próbuje znaleźć sposób, jak odzyskać Jankę znowu tylko dla siebie.

W filmie występują także rodzice Piotra, lekko „stuknięci”. Mamą przez całe życie wysłała paczki z pomocą humanitarną dla ludzi, którzy są ofiarami katastrof żywiołowych i wojennych po całym świecie. Płynie śledzi wszystkie wydarzenia. Ojciec jest byłym komentatorem socjalistycznego radia i jego hobby to opowiadanie na wszelkiego rodzaju imprezach mocnym, dźwięcznym głosem o dawnych wydarzeniach, które pamięta jeszcze z czasów socjalistycznych. Również spotyka się z młodą rzeźbiarką, z którą przeżywa znowu młode lata...

Nie będę się dłużej rozpisywać... Pragnę jednak wszystkich serdecznie zachęcić do obejrzenia tego filmu. Można w nim zobaczyć, co wszystko człowiek zdolny jest zrobić, by zapomnieć o dawnej miłości lub ją odzyskać.

eb

Co do 31afu

I znowu zaczęło się normalne życie. Wakacje już nie istnieją, a przed nami niewesoła perspektywa dziesięciu młodych szkoły. Ostatnim akcentem wakacji było tradycyjne 13. Cierlickie Lato Filmowe w Trzyczcu. Przekształcono nieco nazwę festiwalu i częstą „Cle” zastąpiono cyfrą „3”, dzięki czemu powstał ciekawy dzwoliąg „31af” – w sumie sympatyczny rebusik.

Festiwalowa przeprowadzka trochę mnie zaskoczyła, bo już nieco przyzwyczaiłem się do cierlickiej kameralnej atmosfery znanej z minionych

Najwięcej laurów zdobył film „Pręgi”. Podobał się zarówno jury jak i widzom.

festiwalu, ale zapewne większe miasto to większe możliwości i kino też bardziej jakościowe, czyli nie ma powodu do nostalgii.

Od samego początku festiwalu zaskoczyła mnie skromna obecność widzów. Nie wiem, czy to wina słabej reklamy, czy też widzów interesują już tylko filmy produkowane w Hollywood. W każdym razie dziwi mnie, że tak licznie odwiedzane są imprezy typu Złoty, Festiwal PZKO, Gorol, a Cierlickie Lato Filmowe w Trzyczcu, które, jak na nasze prowincjonalne warunki, jest fenomenem, odwiedza zaledwie garstka fanów kina.

Przyjeżdżają najsłynniejsze osobowości czesko-polsko-słowackiego filmu, okno filmowej sztuki na najwyższym poziomie otwiera się do nas szeroko! A tu mało kogo to interesuje. Być może dzieje

się tak z powodu silnej konkurencji w postaci programów typu „Wielki brat” oraz „Wybrani”. Lub też zabawa, która nie pachnie miodulą i nie zapewnia nocnego wycia pieśni oraz szaleństwa na parkiecie, nie jest już atrakcyjna.

Sali nie wypełnił nawet koncert Richarda Krajčy, czego już w ogóle nie rozumiem, bo nie wiem, jak inaczej można by festiwal zrobić jeszcze ciekawszym.

Jedyny raz widownia ogromnej sali Kina Kosmos całkowicie się zappełniła. Stało się tak dzięki odwiedzinom gimnazjum. Niestety, pierwszy film wybrany dla tej widowni był wprawdzie wartościowy, ale straszliwie nudzący, dzięki czemu sala przed wyświetlaniem dalszego filmu znacznie się przerzedziła. Obawiam się, że nieszczęśliwy wybór tylko odradził potencjalnych widzów, których w gimnazjum jest kilkaset.

Co do programu festiwalu, to muszę przyznać, że repertuar filmów był

Po uroczystym ogłoszeniu wyników publiczność wysłuchała koncertu Richarda Krajčy i obejrzała film Juliusza Machulskiego „Vinci”.

świetny. Nawet nie myślałem, że tyle ciekawych rzeczy u nas się kręci. Na pewno każdy mógł znaleźć coś dla siebie. Niech żałują wszyscy, których nie było... ToP

Ekspres Brno – Katowice

O to pierwsze zdanie pierwszego artykułu z pierwszej serii tekstów o przygodach, doli i niedoli, doświadczeniach, wrażeniach i spostrzeżeniach z życia studenckiego na uczelniach i poza nimi. Autorkami tych reportaży, felietonów, recenzji... będą dwie ciągle jeszcze delektujące się wakacjami pierwszoklasistki, które jednak już niebawem zasmakują prawdziwego studenckiego życia. A że ma ono nieskończoną ilość smaków, zapachów i aromatów, postanowiłyśmy poświęcić mu samodzielną rubrykę.

Nasz Ekspres będzie pojawiać się w każdym numerze. Raz dojedzie do was z Brna, raz z Katowic, bowiem w tych miastach odgrywać się będą nasze studenckie perypetie. Dzięki temu też będziecie mieli okazję porównać jak się studiuje w Czechach, a jak w Polsce, dowiecie się, czym różni się szkoła wyższa od średniej, dlaczego dwa i dwa zawsze jest cztery.

Dosyć tych wstępów. Rozpocznijmy zatem od tematu „droga do gwiazd”, a więc jak zostać studentem! Wydawałoby się pierwszy krok najłatwiejszy, ale czas pokazał, że wcale nie taki on łatwy. Chodźcie oczywiście o sam wybór miasta, uczelni oraz kierunku studiów. Doradców jest bez liku: *Przecież od dziada pradziada wszyscy w naszej rodzinie byli lekarzami, Jacusiu! Połowka klasy idzie do Pragi, pój też! Ważne, żebyście po ukończeniu studiów znaleźli pracę!* W końcu jednak każdy Jacus na coś się zdecyduje: *Kulturoznawstwo to kierunek na topie!*

To jednak dopiero początek drogi. Prawdziwe schody

rozpoczynają się, kiedy z zaproszeniem „Z” pojawiający się w dzień „D” w naszej wymarzonej uczelni „U”. Ale uwaga, uwaga, nie wyprzedzajmy! W kieszeni nie grzeje nas jeszcze indeks, tylko zaproszenie na egzaminy wstępne. Spotkanie twarzą w twarz z setkami kolejnych Jacusów, którzy także pragną zostać pełnowartościowymi studentami, jest doświadczeniem dosyć przerażającym. Jeżeli jednak do egzaminu zaczęliśmy przygotowywać się trochę wcześniej niż dzień przed nim i na miejscu „M” nie damy się pożyć trzęsą na wskroś, szansa na sukces jest prawie stu procentowa.

I zbliżamy się do finiszu. Otwieramy lub raczej targamy, a najczęściej w maniakalnej euforii rozszarpujemy białą kopertę z pieczęcią wymarzonego uniwersytetu. Rozklepanymi rękoma wyciągamy zawartość koperty. Staramy się złożyć poszczególne części w kartkę, którą rozszarpaliśmy wraz z kopertą. W dżungli zdań, słów i literek szukamy tego jednego jedynego słowa – *przyjęty*. Jest! Matka mdli, ojciec wznosi toast... Jacus będzie kulturoznawcą! Teraz przed nami już tylko kilka ostatnich metrów do mety – zapis, czyli oficjalne wkroczenie do rzeszy braci studenckiej.

Konkrety o tym, jak naprawdę to wszystko wygląda, już w następnych numerach. Mamy nadzieję, że nasz Ekspres zostanie ulubioną rubryką nie tylko obecnych, ale również przyszłych studentów i tych, którzy swoje dyplomy mają już na ścianie. Do zobaczenia w kolejnym „przedziale”!

hala i hala

Telewizja

SOBOTA 17 WRZEŚNIA

■ TVP 1

6.00 W rajskim ogrodzie 6.20 Puchar 6.35 Dzień dobry w sobotę 6.40 Ekonomia dla Kazika 6.50 Dzień dobry w sobotę 7.00 Rok w ogrodzie 7.25 Dzień dobry w sobotę 8.00 Wiadomości 8.15 Zjazd gnieźnieński 8.20 Wirtul@ndia 8.45 Ziarno (mag.) 9.15 5-10-15 (dla młodzieży) 9.45 Scooby, gdzie jesteś? (s. anim.) 10.10 Szkoła złamanych serc (s.) 11.00 Dziedzictwo Einsteina (s. dok.) 11.30 Parapet (mag.) 11.40 Zjazd gnieźnieński 11.50 62. Międzynarodowy Festiwal Filmowy w Wenecji 12.20 Gwiazdodzień polskiego sportu - Andrzej Grubba 13.00 Wiadomości 13.10 Zjazd gnieźnieński 13.15 Ciemno (film pol.) 14.15 Zjazd gnieźnieński 14.25 Od przedszkola do 14.55 Tour de Pologne 16.30 Moda na sukces (s.) 16.50 Zjazd gnieźnieński 17.00 Teleexpress 17.20 Malibu Road 2000 (film USA) 18.10 Wieczory Humoru i Satyry Lidzbark 2005 18.30 Sąsiedzi (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 E=mc2 (film pol.) 21.55 Zjazd gnieźnieński 22.25 Oko za oko (film USA) 0.10 Kronika Tour de Pologne 0.15 Sztukmistrz z Lublina (film niem.-izrael.) 2.10 Sprawy rodzinne (s.) 2.55 Na starcie (film USA).

■ TVP 2

5.40 Złotopolscy (s.) 6.05 Prawdziwe przygody profesora (s.) 6.30 Echa tygodnia 7.00 Spróbujmy razem 7.25 Smak Europy (rep.) 7.40 M jak miłość (s.) 8.30 Mały człowiek (s.) 9.25 Na dobre i na złe (s.) 10.20 Na rynek marsz 10.30 Audycje komitetów wyborczych 12.05 Uroczysty koncert VI Zjazdu Gnieźnieńskiego 12.50 Na rynek marsz 13.00 Pożegnanie Lata z Radiem 2005 13.45 Na rynek marsz 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Kabareto-wa scena Dwójki 15.55 Święta wojna (s.) 16.25 Hity na czasie 17.15 Duże dzieci (pr. rozryw.) 17.50 Na rynek marsz 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 18.55 Talki z resztą (s.) 19.30 To nie jest koniec świata (s. dok.) 19.55 Panorama flesz 20.00 XXX Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni 21.45 Słowo na niedzielę 22.00 Panorama 22.25 Sport-telegram 22.40 Na rynek marsz 23.00 I stanie się koniec (film USA) 1.05 Niewinnie podejrzani (film USA).

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was 6.35 Wierzę, wątpię, szukam 7.00 Europa w zagrodzie 7.30 Kurier 7.45 Aktualności flesz, pogoda 7.50 Trzymaj formę 8.05 Z życia Kościoła 8.45 Palce licząc 9.00 Świat (mag.) 9.45 Przegląd gospodarczy 10.10 Eurinfo 10.45 Tygodnik Trójki 11.45 Europa w zagrodzie 12.10 Zielonym do góry 12.45 Było, nie minęło 13.10 To jest temat 13.45 Muzyka łączy pokolenia 14.35 Cios w plecy (film dok.) 15.45 Gwiazdy sportu 16.00 Przegląd gospodarczy 17.45 Regiony kultury 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.37 Pocztówki z wdziękiem 18.50 Audycje komitetów wyborczych 20.00 Telekurier 20.30 Kurier 20.35 Studio pogoda 20.45 Młodzież kontra... czyli przed wyborami 21.45 Prognoza pogody 21.50 Aktualności 21.55 Magazyn sportowy 22.15 Wiadomości sportowe TV Katowice 22.30 Kurier 22.45 Studio pogoda 22.50 Kurier sportowy 23.10 Polska - Azerbejdżan - Mistrzostwa Europy kobiet 0.45 W kręgu podejrzeń (film włos.).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 6.45 Pierwsza miłość (s.) 7.30 Jesteśmy 8.00 Transformery - Decydująca bitwa (film jap.-amer.) 8.30 Yu-gi-oh! (s.) 9.00 Hugo familijny 9.30 Bravo 10.00 Pasjonaci 10.30 Samo życie (s.) 11.15 Samo życie (s.) 13.30 Na ostrzu noża 14.00 Tango z aniołem - Wybuch (s.) 14.45 Słoneczny patrol (s.) 15.45 Wydarzenia 16.15 Jezioro marzeń (s.) 17.15 Wybrańcy fortuny (s.) 18.15 Zakręcone (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Janosik (s.) 21.30 Studio Lotto 22.20 Purpurowe rzeki (film franc.) 0.25 Ja też lubię te gry 2.10 Reebok Hip Hop 3.45 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

6.20 Sezanie, otwórz się (dla dzieci) 6.50 Bolek i Lolek (s. anim.) 7.00 Było sobie życie (s.) 7.25 Niech żyje S Club! (s.) 7.50 Wszędzie dobrze, w domu najlepiej (s.) 8.05 Dzieci z Durango (film) 9.30 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 10.00 Czy mnie zechcecie? (mag.) 10.15 Nasza wieś (mag.) 10.35 Program dla miłośników muzyki dętej 11.10 W jaki sposób... (mag.) 11.35 Film o filmie - Szczęście (dok.) 12.00 Wiadomości 12.05 Tydzień w regionach 12.35 Auto Moto Revue (mag.) 13.00 Strażnik marzeń 2/2 (film kan.-USA) 14.30 Moda - Ekstrawa-

gancja (mag.) 15.00 Oczarowanie (s.) 15.55 Z powrotem w domu (film br.) 17.30 Film o serialu Dobra dzielnica 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.05 Antologia czeskiego humoru 18.45 Tego nie przegapię (mag.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 20.00 Hvězdy letí do století (pr. roz.) 21.05 Okup (film USA) 23.10 Wiadomości 23.15 Bramki, punkty, sekundy 23.20 Jak upolować mężczyznę, czyli Seks w wielkim mieście (s.) 23.50 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.55 Rykoszet (film USA) 1.35 Tylko prawdę (film niem.) 1.35 Niesamowity świat rekordów i ciekawostek.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Klucz (mag.) 9.05 Kamera w podróży: Kalahari (s. dok.) 10.00 Szczuraki (film USA-kan.) 11.35 Paszkwil (mag.) 12.05 Game Page (mag.) 12.25 Pomarańcza (mag.) 12.55 Jamiroquai: Niesamowity koncert 14.00 Supermucha (dok.) 15.05 Zapomniane wyprawy (s. dok.) 15.25 100 lat golfu w Mariańskich Łaźniach (dok.) 15.45 Hippiczne popołudnie 16.45 Buly (mag. hok.): HC Hamé Zlín - HC Slavia Praha 19.35 Euronews 20.00 Zapraszamy do teatru: Maska i twarz 21.45 Vladimir Válek, dyrygent (dok.) 22.10 Most między kiczem a mistyką (dok.) 22.55 Noc z Andělem 0.25 Wielka muzyka nocna I 1.55 Seks w wielkim mieście 2.25 Wielka muzyka nocna II 4.00 Telewizyjne piosenki 4.30 Groteski Ch. Chaplina 4.55 Mała muzyka poranna.

■ NOVA

5.40 Kocur Cliff (s.) 6.30 Cudowny świat Walta Disneya 7.25 Flipper (s.) 8.20 Dzika karta (s.) 9.20 ESO (lista przeb.) 10.35 My wszyscy uczęszczający do szkoły (s.) 11.45 Big Brother - Na żywo (reality show) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.35 Trzech facetów w domu (film czes.) 14.15 IFC Slovácko - AC Sparta Praha (piłka noż.) 16.45 Dempsey i Makepeace (s.) 17.45 Miejsce zbrodni (s.) 19.30 Wiadomości 20.00 Scenki na scenę - finał (pr. roz.) 21.55 Z podniesionym czołem (film USA) 23.30 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 0.00 Amerykański wilkołak w Paryżu (film USA) 1.35 Prąsk! 2.05 Dzwonienie do TV Nova 2.30 Trzech facetów w domu.

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 Zagrożone gatunki (s. dok.) 8.30 Salon samochodowy 9.10 Julie Lescaut (s.) 10.50 t-music (pr. muz.) 11.50 VyVolení (reality show) 12.10 Policja federalna (s.) 13.55 Słoniom na ratunek (film USA) 15.40 Obwód Wólfa (s.) 16.40 O zapominalskim czarnoksiężnikowi (film czes.) 18.30 VyVolení (reality show) 18.35 Prima TV 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.50 VyVolení - Pojedynek (reality show) 22.00 Diagnosta zbrodni (film USA) 0.15 VyVolení - Nocny show (reality show) 0.40 Prawo i sprawiedliwość (s.) 1.25 Szybka wygrana 3.05 Spelunka w Beverly Hills (film USA) 4.40 Veritas (s.).

NIEDZIELA 18 WRZEŚNIA

■ TVP 1

6.05 Lew (s. dok.) 6.30 W labiryncie (s.) 7.00 Roztańczona Angelina (s. anim.) 7.25 Dominie (s. anim.) 7.55 Co i jak - Mumie (s. dok.) 8.25 Talent za talent 9.00 Transmisja mszy św. z kościoła Św. Krzyża w Warszawie 10.00 Królestwo Maciusia (s.) 10.30 Tour de Pologne 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 13.00 Wiadomości 13.10 WIO - Wywiad i opinie 13.40 Historia domu na prelii (film USA) 15.15 Dożynki prezydenckie - Spała 2005 15.45 Tour de Pologne 17.00 Teleexpress 17.20 Malibu Road 2000 (s.) 18.15 SEJF - Subiektywny Express Jacka Fedorowicza 18.25 Lokatorzy (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Polska - Niemcy - Mistrzostwa Europy kobiet 22.25 Kronika Tour de Pologne 22.35 Wiadomości 22.45 Powrót do Howards End (film ang.) 1.10 Koszmar z ulicy Wiązów (film USA).

■ TVP 2

05.40 Złotopolscy (s. 6.05 Prawdziwe przygody profesora Thompsona (s.) 6.30 Słowo na niedzielę 6.35 Przeprowadzki - Szafa brygadiera Abramka (s.) 7.30 Smak Europy (rep.) 7.40 M jak miłość (s.) 8.30 Zaczęły gwiazdy - Monika Brodka 9.00 Audycje komitetów wyborczych 10.35 Czarodziej wielkiej polityki 11.30 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Na Lofotach ze smakiem 12.05 Napad na bank (film franc.) 13.35 Dzień Nauki - Polska 2005 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.05 Szansa na sukces 16.00 Na dobre i na złe (s.) 17.00 Tygodnik Moralnego Niepokoju 17.30 7 dni świat 18.00 Program lokalny

18.30 Panorama 19.00 Szansa na (s.) 19.55 Panorama flesz 20.00 Europa da się lubić 21.00 Egzamin z życia (s.) 22.00 Panorama 22.20 Sport-telegram 22.45 W imieniu obywatela 23.45 Wratislavia Cantans 0.45 Kapitał, czyli jak zrobić pieniądze w Polsce (film pol.) 2.15 Ogród sztuk.

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was 6.30 Eurinfo 6.40 Tygodnik Trójki 7.20 Książka dla malucha (mag.) 7.25 Lippy i Messy 7.30 Kurier 7.45 Aktualności flesz 7.50 Gramy dla was 8.00 Koncert życzeń 8.45 Palce licząc 9.00 Teleplotki 9.45 Podwodna Polska 10.10 Integracja 10.45 Telewizja Regionów 11.45 Było, nie minęło 12.10 Książka tygodnia 12.45 Telewizja Regionów 13.45 Telewizja Regionów 14.35 Tour de Pologne 15.50 Zawieszeni w powietrzu 16.15 Memorial majora W. Olędzkiego 16.45 Północ - południe 17.00 Spotkanie z folklorem 17.45 Regiony kultury 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.37 Śląska lista przebojów 18.50 Audycje komitetów wyborczych 20.00 Od niedzieli do niedzieli 20.30 Kurier 20.45 Młodzież kontra... czyli przed wyborami 21.45 Prognoza pogody 21.50 Aktualności 21.55 Piłkarska Trójka 22.15 Wiadomości sportowe TV Katowice 22.45 Studio pogoda 22.50 Kurier sportowy 23.05 Świat (mag.) 23.30 Tour de Pologne 23.30 Kurier 0.00 Owoce miłości (film kanad.).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.30 Na ostrzu noża 8.00 Czarodziejki (s.) 8.30 Power Rangers (s.) 9.00 Hugo 9.30 SoundWave Backstage Pass w kamerach MTV (reality show) 10.00 Duracell. Eksploracje (s. dok.) 10.30 Rodzina zastępcza (s.) 11.30 Titan - nowa Ziemia (film USA) 13.25 Tarzan na Manhattanie (film USA) 15.30 Fundacja Polsat 15.45 Wydarzenia 16.15 Mecz gwiazd 18.15 Daleko od noszy (s.) 19.05 Sport 19.20 Rodzina zastępcza plus (s.) 20.20 Pensjonat pod Różą (s.) 21.20 Fała zbrodni - Czy diabeł może umrzeć? 21.30 Studio Lotto 22.25 Kuba Wojewódzki 23.25 Nagi patrol (s.) 23.55 Na jeden temat... z Joan Rivers 0.30 Finał MPPK 2.35 Maska diabła (film amer.-franc.-kanad.) 04.25 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów 6.25 Mamy trzy latka 6.30 Bajki z doniczki 6.45 Jaskiniowiec (s.) 7.10 Rumianki (s.) 7.30 Bajkowy zestaw Edka (dla dzieci) 9.15 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.45 Kalendarium 10.00 Wędrująca kamera (mag.) 10.30 Obiektyw (mag.) 11.05 Życie na zamku (s.) 12.00 Pytania Václava Moravca 13.00 Wiadomości 13.10 O dumnym władcy (bajka) 14.15 Magazyn religijny 14.35 Magazyn chrześcijański 14.50 Wilczy dół (film czes.) 16.25 W poszukiwaniu czasu utraconego (s. dok.) 16.45 Adresat TVC (mag.) 17.05 Gdzie się podziała ta stara piosenka 17.40 Słowo święteczne 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.10 Latający Čestmír (s.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Rozbójnicy (film TV) 20.45 Kochankowie czyli Absolutnie nieudana randka (film TV) 21.15 Film o serialu Dobra dzielnica (dok.) 21.40 Bez ogródek (pr. publ.) 22.10 Wiadomości 22.15 Bramki, punkty, sekundy 22.20 Losowanie Sportki i Szansy 22.25 Donna Leon - Lepsi przyjaciele (film niem.) 23.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 0.00 Cold Feet (s.) 0.55 Adresat TVC (mag.).

■ TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.10 Na moll (mag.) 7.50 Panorama 8.30 Notes (mag.) 9.10 Świat książek (mag.) 9.35 Filmopolis (mag.) 10.35 Kultura.cz (mag.) 11.05 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego 12.00 Portret (film TV) 12.55 Jubileusz (film TV) 13.30 Świat sztuki (s. dok.) 14.30 Studio sport 16.30 NEWrope - więcej radośniej (mag.) 17.00 Miejsca pielgrzymek (s. dok.) 17.20 Film o serialu Dobra dzielnica 17.40 Stokrotka (film fr.) 19.20 Euronews 20.00 Wieczór na temat... Znojemskie winogrono 21.30 Pod pokrywką (mag.) 22.00 Piękne miasta (s. dok.) 22.25 Dogrywka (mag.) 23.10 Wyśnione życie aniołów (film fr.) 1.00 Podróż do świata wideoklipów (s. dok.) 2.00 Auto Moto Revue 2.25 Gdzie się podziała ta stara piosenka.

■ NOVA

6.30 Kocur Cliff (s. anim.) 7.25 Cudowny świat Walta Disneya 8.15 Nu, pogodi! (s. anim.) 8.30 Stefanie (s.) 9.25 Przyprawy 10.00 Causa Królik (film czes.) 11.45 Big Brother - Na żywo (reality show) 12.00 Siódemka (pr. dys.) 13.00 Rady ptaka Łoskutaka (mag.) 13.50 Rodzina pilnie poszukiwana (film niem.) 15.35 Gwiazdodzień

Novy (pr. roz.) 16.15 Profesjonaści (s.) 17.20 Łowcy duchów II (film USA) 19.30 Wiadomości 20.00 Big Brother - Nominacja (reality show) 21.55 Odlamki (mag.) 22.20 TeleTele (pr. sat.) 22.55 Poszukiwana (film USA) 0.35 Śladami zbrodni (s.) 1.20 Miejsce zbrodni: Frankfurt (s.) 2.45 Odlamki.

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s.) 8.00 Wojna stulecia (s. dok.) 9.00 Świat 2005 (mag.) 9.40 Wesoly pojedynek (film czes.) 11.15 Niedzielny Receptariusz (mag.) 11.55 Rodzina doktora Kleista (s.) 13.00 Niedzielną partia (pr. dys.) 13.45 Banzai (film fr.) 15.45 Łowcy burz II (film USA) 17.35 Miss XXL (pr. roz.) 18.45 VyVolení (reality show) 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.50 VyVolení (reality show) 21.45 Córki i synowie Jakuba szklarza (s.) 22.50 Dementi (pr. roz.) 23.30 VyVolení - Nocny show (reality show) 0.10 Trzydzieści spraw majora Zemana (s.) 1.35 Szybka wygrana 3.15 Candy Club (s.).

PONIEDZIAŁEK 19 WRZEŚNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Listonosz Pat III (s.) 9.00 Budzik - Zdrowe zęby 9.30 Papi-rus - Mumia (s. anim.) 10.05 Nieustraszone - Upiór w studiu (s.) 10.50 Telezakupy 11.20 Rolnictwo na świecie (mag.) 11.35 Zielony biznes (mag.) 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Między cudem a życiem (film USA) 13.45 Greckokatolickie uroczystości Narodzenia NMP 14.25 Zobaczyc świat w ziarunku piasku (film dok.) 15.00 Wiadomości 15.10 Audycje komitetów wyborczych 16.15 Tele-Nowela - program o książkach 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Pod lupą 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.25 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Polska - Chorwacja - Mistrzostwa Europy kobiet 22.00 Misja specjalna 22.30 Wiadomości 22.40 Prosto w oczy 23.00 Dług (film pol.) 0.40 W poszukiwaniu Szekspira - Trop zgubiony i odnaleziony (film ang.).

■ TVP 2

6.05 Złotopolscy (s.) 6.25 10 minut tylko dla siebie 6.40 W krainie władcy smoków (s.) 7.05 Od przedszkola do Opola 7.40 Teletubisie (s.) 8.05 Czerdziestolatek (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 9.55 M jak miłość (s.) 10.40 Pytanie na śniadanie 11.45 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza 12.15 Kochaj mnie (s.) 12.40 Telezakupy 13.00 Panorama 13.20 Śpiewajmy Bogu naszemu 13.35 Powrót mumii (film dok.) 14.35 Audycje komitetów wyborczych 15.10 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 16.00 Panorama 16.10 Na dobre i na złe (s.) 17.05 Kłopoty ze snem - Dzieci 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.55 Nagroda Literacka NIKE 20.00 Panorama flesz 20.05 M jak miłość (s.) 21.00 Kulisy serialu „M jak miłość” 21.05 Kochaj mnie (s.) 21.30 997 (mag.) 22.00 Panorama 22.20 Biznes 22.30 Sport-telegram 22.50 W imieniu obywatela 23.50 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 0.35 Samotni strzelcy (film USA) 1.20 Na cętcie żrenicy - Ewa Kuryluk.

■ TV KATOWICE

6.00 Gramy dla was 7.45 Aktualności flesz 7.50 Megazynek 6.15 Telezakupy 6.30 Kurier 6.35 Kurier gospodarczy 6.38 Kurier sportowy 6.40 Kamera Kuriera 6.50 Kurier gospodarczy 6.53 Kurier sportowy 6.55 Kamera Kuriera 7.05 Kurier gospodarczy 7.08 Kurier sportowy 7.10 Książki z górnej półki 7.20 Kurier gospodarczy 7.25 Kurier sportowy 8.45 Gość dnia 9.00 Na drogach i bezdrożach Afryki - Duch Sienkiewicza 9.45 Kurier gospodarczy 9.48 Kurier sportowy 9.55 To jest temat 10.10 Telezakupy 10.45 Teleplotki 11.15 Gość dnia 11.45 Złota tarka 2005 12.35 Tajemnice twórców map - Atlas Merkatora 1572 rok (film USA) 13.45 Asertywność 14.15 To jest temat 14.45 Regiony kultury 15.00 Od niedzieli do niedzieli 15.45 Na drogach i bezdrożach Afryki - Duch Sienkiewicza 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Karta z kalendarza 16.50 25 lat Rawy Blues 17.50 Gramy dla was 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.35 Raport z akcji 18.50 Audycje komitetów wyborczych 20.00 Telekurier 20.45 Młodzież kontra... czyli przed wyborami 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Prognoza pogody 21.50 Aktualności 22.05 Wiadomości sportowe TV Katowice 22.15 To jest temat 22.50 Kurier sportowy 23.05 Czas siewu i czas żniw (s.) 23.55 Jeździł miłość jest... Spotkania Zamkowe 2005.

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 TV market

7.10 Interwencja (mag.) 7.30 SoundWave Backstage Pass w kamerach MTV (reality show) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 Gra w ciemno 10.00 Tarzan na Manhattanie (film USA) 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 12.55 Ja się zastrzelę (s.) 13.25 13. posterunek (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Reportaż 15.00 Tango z aniołem (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Świat według Bundych (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.20 Samo życie (s.) 20.05 Sport 20.10 Pogoda 20.15 Interwencja Extra (mag.) 20.45 Lot skazańców (s.) 21.30 Studio Lotto 23.15 V.I.P. (s.) 0.15 Biznes Wydarzenia 0.35 Pogoda 0.40 Bumerang 1.10 Dziewczyny pokolenia X 2.15 Wspólnota (film USA) 4.00 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Ulica Sezamkowa (dla dzieci) 9.00 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.20 Wizyta w zoo 9.30 Bez ogródek (pr. publ.) 10.00 Wiadomości 10.05 List do ciebie 11.00 Oczarowanie (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 ABCD ekologii 13.35 Adresat TVC 14.00 Wiadomości 14.05 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 14.30 W poszukiwaniu czasu utraconego 14.50 Antologia czeskiego humoru 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Gra o zielone (dla dzieci) 17.00 Chłopaki w akcji (pr. kulinarny) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Niesamowity świat rekordów i ciekawostek 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Dobra dzielnica (s.) 21.00 Afryki czar (s. dok.) 21.30 Reportery TVC (reportaże) 22.10 To może spotkać również Wasze dziecko (pr. cykl.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.09 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Jednostka wtórnej skierowania (s.) 0.10 Oczarowanie (s.) 1.05 Moda - Ekstrawagancja - Maniera 1.30 Simpsonowie 1.55 Nasza wieś 2.15 AZ-kwiz 2.35 Nie mam pracy.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Dogrywka (mag. sport.) 7.20 Śladami wina (s. dok.) 7.50 Panorama 8.30 Telewizyjna szkoła 8.40 Małe duże gry i zdarzenia (s.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Euronews 12.35 Kalendarium 12.50 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego 13.45 Angielski dla najmłodszych 14.00 Dzieci z Durango (film USA) 15.30 Time out (mag. sport.) 17.45 Nie mam pracy (mag.) 18.05 ABCD ekologii 18.10 Folkmotivy (mag. muz.) 18.50 Genius loci 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Sportowe minuty 19.45 Powietrze to nasze morze (s. dok.) 20.00 Czerwona gwiazda nad Niemcami (s. dok.) 20.45 Sposztreszenia z zagranicy 20.50 Zaściana (mag.) 21.20 Klub filmowy: Śpioch (film USA) 22.45 Kim jest... Anna Pammrova (dok.) 23.10 Chick Corea & Gary Burton (koncert) 0.05 Człowiek, który chciał latać (dok.) 1.05 Herbata dla trzech 1.30 Powietrze to nasze morze 1.45 Sportowe minuty 2.35 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.30 Dzieci gorszego Boga (film USA) 11.40 Podróżnik kulinarny Jamie Olivera 12.15 Strażnik Teksasu (s.) 13.05 Anastazja (s.) 14.00 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.00 Bez śladu (s.) 15.55 Pálí vám to? (teleturniej) 16.30 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.05 Właśnie teraz 17.15 Kobra 11 (s.) 18.10 M.A.S.H. (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Big Brother (reality show) 20.55 Zamiana żon (reality show) 22.15 Szklany dom (film USA) 0.25 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 0.55 Rambo III (film USA).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 St. Tropez (s.) 9.05 Płomień wątpliwości (s.) 10.00 Prima jazda 10.55 Lekarz ze wsi (s.) 11.50 Szansa bez granic (pr. roz.) 12.50 Stary (s.) 14.00 Pomoc domowa (s.) 14.35 Beverly Hills 90210 (s.) 15.35 Czarodziejki (s.) 16.30 FK Teplice - FC Viktoria Plzeň (piłka nożna) 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.50 VyVolení (reality show) 20.55 Basen (s.) 22.05 Blackjack (film USA) 23.55 VyVolení - Nocny show (reality show) 0.20 Nikita (s.) 1.10 Szybka wygrana 2.50 Zbrodnie wg M.H. Clarke (film br.-kan.).

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Dnia 20. 9. obchodzi swój zany jubileusz życiowy 85. rocznicę urodzin długoletni Prezes naszego MK PZKO w Gutach, członek zarządu Koła od jego założenia do dnia dzisiejszego, inicjator budowy i budownicz Domu PZKO

Pan PAWEŁ RUCKI

Z tej okazji najpiękniejsze życzenia zdrowia, pogody ducha oraz wszystkiego najlepszego składają guccy PZKO-wcy. GL-512

Wszystkim krewnym, przyjaciółom i znajomym oraz Towarzystwu Nauczycieli Polskich, Związkowi Czesko-Polskiemu, Związkowi Emerytów przy Magistracie w Karwinie, MK PZKO, ZŚM i Redakcjom naszej prasy polskiej składam serdeczne podziękowania za miłe życzenia urodzinowe. **Brunon Rygiel** RK-188

*Na ich grobie położy
biało-czerwone kwiaty
To taki akord ciszy
i podziękowania*

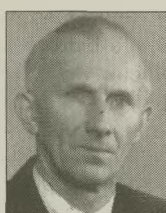
Dnia 19 września minie 1. rocznica śmierci naszej Kochanej Mamy

śp. FRANCISZKI CURZYDŁO

zaś 9 listopada minie 24. rocznica śmierci naszego Drogiego Ojca

śp. JANA CURZYDŁO

z Karwiny. O chwilę zadumy i cichą modlitwę prosi syn Czesław i córka Jadwiga z rodzinami. GL-510

Dnia 18. 9. 2005 minęła 5. rocznica śmierci naszego Męża, Ojca, Dziadka

śp. JANA LACHETY

z Mostów k. Jabłonkowa. Z szacunkiem i miłością wspominają żona oraz synowie z rodzinami. GL-505

Dnia 15 września 2005 minęła dziesiąta rocznica śmierci naszej Kochanej

śp. STEFANII MRAJCOWEJ

zaś 20 września 2005 przypada piętnasta rocznica śmierci Jej Męża, Kochanego

śp. JÓZEFA MRAJCY

z Karwiny Fryszgradu. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi. RK-180

*Czas szybko mija,
lecz pamięć w naszych sercach pozostaje.*

Dnia 16. 9. 2005 przypominamy sobie 10. rocznicę śmierci naszej Kochanej Matki i Babci

śp. MARII SŁOWIKOWEJ

z Dąbrowy.

Z miłością i szacunkiem wspominają najbliżsi. RK-183

Czas mija, lecz ból w sercu pozostaje.

Dnia 14. 9. 2005 minęła 5. rocznica śmierci naszej Kochanej

śp. HELENY SODZAWICZNEJ

z Trzycia. Z szacunkiem i miłością wspomina najbliższa rodzina. GL-514

Co w teatrze

SCENA CZESKA - CZ. CIESZYN: Motyle (18, godz. 17.30).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Lords of Dogtown (17, 18, godz. 20.00); Szeregowiec Dolot (17, 18, godz. 15.30; 19, godz. 17.45); Fantastyczna czwórka (17, 18, godz. 17.45; 19, godz. 20.00); **Reflex:** Kung-fu szal (17, 18, godz.

17.00, 20.00); Ong Bak (19, godz. 17.00); „Román pro ženy“ (19, godz. 20.00); **Ex:** Wojna policjantów (17, godz. 19.00); Błaznany bębenek (18, godz. 19.00); **TRZYNIEC - Kosmos:** Czarodziejska karuzela (17, 18, godz. 16.00, 17.30); Hostage (17, 18, godz. 20.00); Edukacja (19, godz. 17.30, 20.00); **HAWIERZÓW - Centrum:** Piotruś Pan (17-19, godz. 15.30); Wyspa (17-19, godz. 17.30, 20.00); **CIESZYN - Piast:** Imperium wilków

(17-19, godz. 20.00); Dark water - Fatum (17, 18, godz. 18.00, 22.15; 19, godz. 18.00); Rekin i Lava: Przygoda w Trójrozmiarze (17-19, godz. 14.30, 16.15); **BYSTRZYCA:** Hotel Rwanda (17, godz. 19.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30.

Duch jest u Boga, ta wiara nasze lzy ociera...

Dnia 16 września br. upłynęło 5 lat od zgonu Najdroższego Męża, Ojca, Teścia, Dziadka, Pradziadka, Brata, Szwagra i Wujka

śp. RUDOLFA KOKOTKA

z Trzycia Łyżbic. O modlitwę i chwilę wspomnień proszą: żona Anna, syn Bogusław oraz córka Danuta z rodzinami. GL-518

Szanownej Pani Kseni Stuchlik serdeczne kondolencje z powodu zgonu

OJCA

składają członkowie zarządu Zrzeszenia Śpiewaczo Muzycznego. GL-517

Wyrazy głębokiego współczucia Kseni Stuchlik z Rodziną z powodu zgonu Ojca

śp. JANA OWCZARZEGO

składają pracownicy Kancelarii Kongresu Polaków w RC.

*Próć duszy i Boga
wszystko minie na ziemi:
szczęście i niedola.*

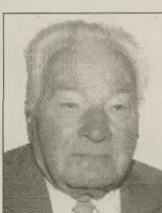
A. Mickiewicz

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 13. 9. 2005 zmarła w wieku 89 lat nasza Kochana Mamusia, Babcia, Prababcia, Siostra i Ciocia

śp. MARTA HUDZIECOWA

dawniej Żarnowska z Karwiny Fryszgradu. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w poniedziałek 19. 9. 2005 o godz. 14.00 z kościoła rzym. kat. w Karwinie Fryszgradu. Zasmucona rodzina. RK-185

W smutku pogrążeni podajemy do wiadomości, że 14. 9. 2005 zmarł, przeżywszy 87 lat

śp. WINCENTY PIKOŃ

zamieszkały w Olbrachcicach. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się dziś, w sobotę 17 bm. o godz. 15.00 z kościoła katolickiego w Olbrachcicach. Córki i syn z rodzinami. GL-513

*Po trudach życia pełnego znoju
śnij swój wieczny sen
i odpoczywaj w pokoju*

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 13. 9. 2005 zmarła po ciężkiej chorobie w wieku 75 lat nasza Kochana Matka, Teściowa, Babcia, Siostra, Ciocia i Kuzynka

śp. ERNESTYNA PYSZKOWA

zamieszkała w Stonawie.

Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w poniedziałek dnia 19 września 2005 o godz. 15.00 z rzym. kat. kościoła w Suchej Górnej. W smutku pogrążona rodzina. RK-187

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy krewnych i znajomych, że dnia 9. 9. 2005 zmarła po długiej, ciężkiej chorobie w wieku 78 lat nasza Droga Mamusia, Teściowa, Ciocia, Szwagierka, Kuzynka

śp. HENRYKA WAŁOSZKOWA

emerytowana nauczycielka, zamieszkała w Czeskim Cieszynie. Zgodnie z wolą Zmarłej ostatnie pożegnanie odbyło się w kręgu najbliższych w sali obrzędowej w Suchej Górnej. Za chwilę wspomnień dziękujemy. Zasmucona rodzina. GL-504

Producent mebli z siedzibą w Polsce
poszukuje osoby na stanowisko

PRZEDSTAWICIEL HANDLOWY

(sprzedaż mebli pokojowych)

- ⇒ znajomość rynku meblowego na terenie Czech i Słowacji
- ⇒ doświadczenie zawodowe jako przedstawiciel handlowy
- ⇒ prawo jazdy grupy B
- ⇒ dyspozycyjność

Listy motywacyjne wraz z życiorysem
prosimy przesyłać na adres:

Fabryka mebli Sławomir Ceglewski
62-400 Słupca, Piotrowice 76
(www.ceglewski.com.pl)

tel. +48 632 743 703, fax +48 632 743 705, kom. +48 500 124 695
kontakt: sabela@sabela.cz, tel.: 558 711 617

Staroměstská 583, Trzinec
(naprzeciwko restauracji "Stará záchytka") Filia: Cz. Cieszyń, ul. Čapkova 10
Tel. 558 32 62 98

Mieszkania Trzinec 777 077 924 1+1 ul. Dukelska 405 000,- Kč 1+1 ul. Kopernikova 420 000,- Kč 2+1 ul. Sosnowa 425 000,- Kč 2+1 ul. Beskydská 460 000,- Kč 2+1 ul. Kopernikova 515 000,- Kč 2+1 ul. Palackého 495 000,- Kč 2+1 ul. Kopernikova 525 000,- Kč 3+1 ul. Sosnowa 530 000,- Kč 3+1 ul. Seifertova 575 000,- Kč 3+1 ul. Polní 620 000,- Kč 3+1 ul. Štefánikova 750 000,- Kč 4+1 ul. Habrova 580 000,- Kč 4+1 ul. Sosnowa 580 000,- Kč Bud. parcele - 777 077 034 Olbrachcice 3 700 m ² 95,- Kč/m ² Ligotka Kam. 950m ² 130 000,- Kč Mosty k. Jabl. 5 422 m ² 320 000,- Kč Šmilovice 6 290 m ² 85,- Kč/m ² Lězna Dolna 6000 m ² 110,- Kč/m ² Trzinec Podlesie 800 m ² 130 000,- Kč Wędrzyń 5 000 m ² 120,- Kč/m ²	1 950 000,- Kč duża zniżka LIGOTKA KAMERALNA Willa 2x 4+1, Możliwość kancelarii. Parcela 460 m ² . Tel.: 777 077 034	790 000,- Kč Cz. CIESZYŃ Starszy dom rodzinny 2+1. Spokojna okolica. Tel.: 777 077 034	SLEVA !!! 1 850 000,- Kč GRÓDEK Dom rodzinny 6+1+ garaż. Parcela 1 250 m ² . Tel.: 777 077 034
Dom rodzinny 777 077 034 Gródek 590 000,- Kč Bystrzyca 1 450 000,- Kč Wielopole 1 570 000,- Kč Trzinec 5+1 1 650 000,- Kč Niebory 2x 4+1 1 690 000,- Kč Trzinec 2x 2,5+1 1 880 000,- Kč Trzinec 4+1+garaż 2 350 000,- Kč Mieszkania 777 077 031 Nawisie chaty 380 000,- Kč Chata Koszarzyska 500 000,- Kč DR Nawisie 950 000,- Kč Nawisie 4+1+garaż 1 290 000,- Kč Loma Górna 2x 2+1 1 290 000,- Kč Loma Dolna 2x 3+1 1 760 000,- Kč 2+1+k. Mosty k. Jabl. 445 000,- Kč Parcela Piosiek do uzgodnienia	1 660 000,- Kč ROPICA Dom rodzinny 4+1+garaż. Parcela 1150 m ² . Tel.: 777 077 034	1 720 000,- Kč TRZYNIEC GUTY Nowy dom rodzinny 3+1+garaż. Parcela 1 665 m ² . Tel.: 777 077 034	2 300 000,- Kč Cz. CIESZYŃ Dom rodzinny 6+1+garaż. Po rekonstrukcji. 1 677 m ² . Tel.: 777 077 034
2 500 000,- Kč Cz. CIESZYŃ Willa 6+1 z 30. lat. Po rekonstrukcji. Tel.: 777 077 034	1 450 000,- Kč BYSTRZYCA duża zniżka Dom rodzinny 5+1. Parcela 2 500 m ² . W dobrym stanie. Tel.: 777 077 034	1 680 000,- Kč BYSTRZYCA Starszy dom rodzinny i dom komercyjny 5+1. Tel.: 777 077 034	

Aktualna oferta ponad 400 nieruchomości na stronach **www.flash-reality.cz**

Wiodąca firma FMCG z siedzibą w woj. śląskim poszukuje do swojego działu marketingu osób na stanowisko

BRAND MANAGERA

do którego kluczowych obowiązków należało będzie dbanie o rozwój pozycji rynkowej marek znajdujących się w ofercie przedsiębiorstwa oraz wprowadzanie nowych produktów na rynku czeskim.

Od kandydatów oczekujemy:

- ★ wykształcenia wyższego ekonomicznego lub marketingowego
- ★ znajomości języka polskiego i czeskiego (przynajmniej w stopniu podstawowym)
- ★ dyspozycyjności
- ★ kreatywności i twórczego podejścia do pojawiających się problemów.

Doświadczenie w pracy w dziale marketingu nie jest wymagane, będzie jednak dodatkowym atutem.

Oferujemy atrakcyjne wynagrodzenie oraz możliwość rozwoju zawodowego w jednej z najlepszych polskich firm FMCG. Osoby zainteresowane proszone są o przesłanie listu motywacyjnego oraz CV ze zdjęciem na adres email: **brand.manager.slask@o2.pl**.

Prosimy o dodanie klauzuli „Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych zawartych w ofercie pracy dla potrzeb rekrutacyjnych zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Ochronie Danych Osobowych” do CV.

POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzinec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30- 19.00.

ferty

SPRZEDAM JAŁÓWKĘ 15 miesięczną. Tel. 608 125 711. GL-511

OFERUJĘ DO WYNAJĘCIA mieszkanie 3+1 Trzinec Taras. Tel. 608 701 770 w godz. 20.00-21.00. AD-126

Dokończenie informatora na str. 2

ZUS informuje

Przedstawiciele Wydziału Rent Czeskich O/ZUS w Nowym Sączu będą 22. 9. 2005 udzielać informacji zainteresowanym osobom pobierającym świadczenia polsko-czeskie.

Punkt informacyjny czynny w godz. 11-15 pok. 24 (parter) Inspektoratu ZUS w Cieszynie przy ul. Bielskiej 29.

Księgarnia Wirtualna

LECH TKACZYK – »Lecznicza i magiczna moc kamieni«

Wyd. „Astrum”. Nie trzeba nikogo przekonywać, że zdrowie jest najwyższą wartością, daje nam radość życia, chęć do pracy. Dlaczego więc nie zadbać o swoje zdrowie samemu, stosując znaną od wieków litoterapię, czyli naukę wykorzystującą lecznicze właściwości kamieni. Siegnął do niej Lech Tkaczyk, łącząc w swojej metodzie wiedzę europejską z częścią filozofii i medycyny wschodniej. W książce tej, oprócz przedstawienia samej metody, autor opisał właściwości lecznicze i magiczne najbardziej znanych kamieni półszlachetnych, kanały energetyczne człowieka (czakrasy) oraz oczyszczające i energetyzujące je kamienie, a także sposoby walki z nadwagą oraz nałogiem palenia za pomocą metody BTL i ziołolecznictwa. Ponadto przedstawił w wielu

zestawieniach tabelarycznych interesujące informacje na temat schorzeń i działających na nie kamieni leczniczych, znaków zodiaku i przynależnych im kamieni oraz zdrowotnego działania lamp solnych i olejków eterycznych.

MARZENA CHELMINIĄK – »Księga na dobry dzień«

Wyd. „Wiedza i Życie”. W księgarniach pojawiła się właśnie długo oczekiwana książka napisana przez Marzenę Chelminiak wspólnie ze słuchaczami Radia ZET. Książka składa się z rad, przepisów i sposobów na dobry dzień, które pomagają słuchaczom Radia ZET przetrwać trudne chwile i odnaleźć szczęście. Słuchacze Radia ZET przez kilka miesięcy przesyłali dziennikarce swoje teksty – rady i porady na dobry dzień. Księga na dobry dzień jest kolejnym tego typu przedsięwzięciem Radia ZET. Do tej pory książki ze słuchaczami Radia ZET napisali Beata Pawlikowska, Joanna Łukaszewicz-Bernady oraz Rafał Bryndał.

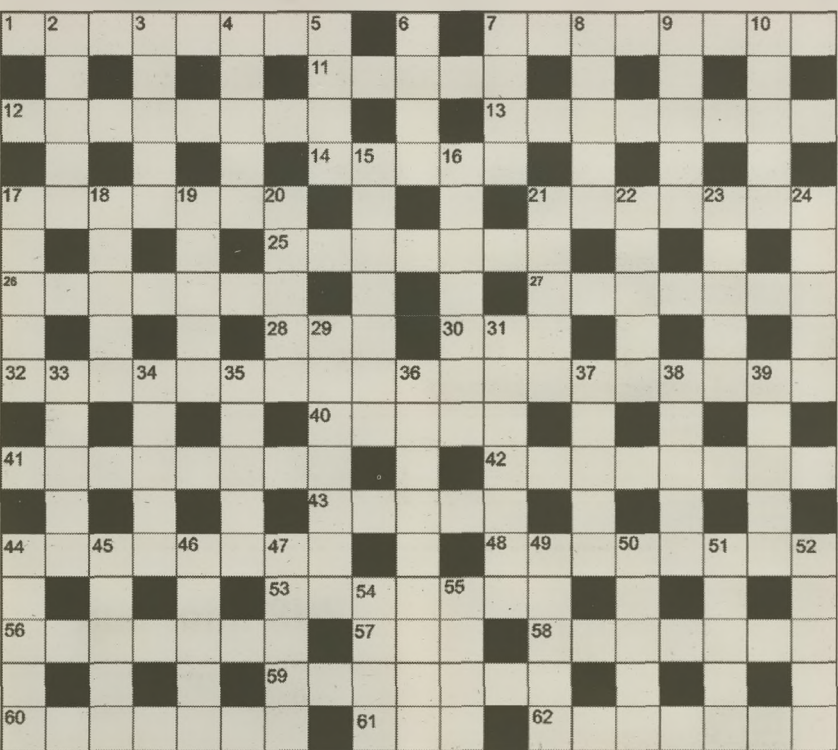
Książki można nabyć lub zamówić w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Čapka 7 w Cz. Cieszynie. (kor)

Krzyżówka

Poziomo: 1. pilnuje czegoś 7. hydrofit 11. tarapaty 12. wodociąg już archaiczny 13. Al Capone 14. działanie zorganizowane 17. Michał Wiśniowiecki 21. warstownik 25. delikatna na palcu 26. krążenie krwi utrudnia 27. kapa łózkowa 28. „Przed potopem” napisał 30. z rodziny błonkoskrzydłych 32. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE** (Dzieło Stanisława Grochowiaka) 40. ujemny ładunek elektryczny wykazuje 41. Reichstag ponoć podpalił 42. spis powinności gruntowych 43. 1/100 korony islandzkiej 44. po niebie szybuje 48. kął nachylenia terenu nim zmierzysz 53. sosnowa igielka 56. rodzicielski w szkole 57. Mauna ... 58. zdobył 59. wieczorynkowy motyl 60. spóźnialski 61. do Warty wpływa 62. dźwięk z płyty odczytuje.

Pionowo: 2. miasto IO z 1964 roku 3. Grecji stolica 4. znana wyspa w Mikronezji 5. wysokość na mapie określi 6. angielski lub wiedeński 7. obrotny spryciarz 8. pies rodem z Australii 9. nad Regą leży 10. bez butów chodzi 15. rozcieńczony sok owocowy z dodatkiem białego wina 16. labędzie Czajkowskiego 17. Si 18. drapieżna ryba spodusta 19. kotki 20. fluorokrzemian glinu 21. Perseusza powiła 22. filmowy Grek 23. odurzenie po wódce 24. przed niebezpieczeństwem ostrzega 29. pracuje z palnikiem 31. latawca przytrzymuje 33. zespół zgrany 34. droga w mieście wytyczona 35. co roku w Poznaniu 36. po włosku renesansowo malował 37. z mieszanymi językami 38. właściwości antykorozyjne posiada 39. dowodzenie szlachectwa w drodze sądowej 44. pomieszczenie 45. na czele drużyny Gajdara 46. upokarzające uczucie 47. jako rozpuszczalnik stosowany 49. na Islandii ławą pluje 50. święty obraz na desce 51. prezydent przed przysięgą 52. hałas różnorodnymi odgłosami spowodowany 54. projekt 55. wawrzyn dla zwycięzcy. Opr. JO

Rozwiązanie krzyżówki z 10. 9. 2005:

Poziomo: 1. SZACH 5. TOMEK 9. TUPET 12. ATOLE 13. IRENA 14. ANION 15. OPOLE 16. WALOR 17. DAKAR 18. STASI 19. PANEL 20. BENECZ 21. TYTUS 22. ASANA 25. EUROA 26. LATARNIA NA KONCU ŚWIATA 35. SZYLD 36. IZMIR 37. GURU 38. ZWARCIE 39. YOKO 40. ALEKO 41. CROUD 42. STAN 43. ROZPACZ 44. IRMA 45. KUKOC 46. KLOTO 47. AKTA 48. ASTAZJA 49. NIKE.

Pionowo: 1. SKALPEL 2. ADIUNKT 3. HANDLARZ 4. COCKTAIL 5. TEORBAN 6. MŁODNIK 7. KIESZEŃ 8. VERACRUZ 9. TAWITAWI 10. PILOTKA 11. TURYSTA 23. SNYCERKA 24. NADZORCA 26. UCIECZKA 27. OŚMIOBOK 29. AKUSTYK 30. ASUANKA 31. ATASZAT 32. OW CZARZ 33. IRYDION 34. TOKAMAK.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań rozlosowana zostanie książka **Tadeusza Glinki i Marka Piaseckiego „CUDA POLSKI – NAJPIĘKNIJSZE MIASTA”**. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w piątek 23. 9. br. o godz. 12.00. Nagrodę książkową (do odbioru w redakcji) za rozwiązanie krzyżówki z ub. soboty otrzymuje **Emilia i Bronisław Sembolowie** – Cz. Cieszyn Mosty.

Wydarzenia Sportowe

1. RUNDA PUCHARU UEFA: BANIK OSTRAWA – SC HEERENVEEN 2:0

Pierwsze zwycięstwo trenera Hapala

Chyba nawet największy optymistą nie spodziewał się takiego rezultatu, jaki zrodził się w czwartkowym wieczornym meczu 1. rundy Pucharu UEFA pomiędzy Baniklem Ostrawa a holenderskim SC Heerenveen. Ostrawianie pokonali na Bazalch rywala

2:0 i za dwa tygodnie w rewanżu to podopieczni trenera Pavla Hapala są bliżej awansu do fazy grupowej Pucharu UEFA. Na północy Holandii ostrawianie z pewnością nie będą mieć łatwej przeprawy. Drużyna SC Heerenveen pokazała w czwartek, że potrafi stworzyć zagrożenie pod bramką przeciwnika, ostro zagrzewać gospodarzy do walki będzie ponadto przeszło 20 – tysięczna publiczność.

● **BANIK OSTRAWA – SC HEERENVEEN 2:0 (2:0).** Bramki: Klimpl, Magera. Sędziował Iwanow (Rosja). Widzów 10 337. Podopieczni trenera Hapala w pierwszej połowie zaskoczyli rywala agresywnym pressingiem, układały się też o dziwo ofensywne akcje Banika. Pierwszą dobrą sytuację strzelecką wypracowali sobie jednak goście, ale bramkarz Raška w 23. minucie zwycięsko wyszedł z pojedynku z Brugginkiem. Przełomowym momentem spotkania była 28. minuta. Ostrawianie zdomowali się pod bramką Holendrów i po rzucie różnym numer pięć mogli fetować pierwszego gola – do siatki Heerenveenu głową trafił obrońca Klimpl. Po zdobytej bramce ostrawianie jeszcze bardziej się ośmielili, a goście zaskoczeni takim obrotem sprawy popełniali sporo niewymuszonych błędów. Ofensywny futbol Banika świecił sukces w 43. minucie. Na lewej stronie

dzielnie przebił się w pole karne Metelka i po starciu z bramkarzem Watermanem sędzia bez namysłu podyktował rzut karny, z którego Magera pewnie podwyższył na 2:0.

O ile pierwsza połowa meczu należała do Banika, o tyle scenariusz drugiej odsłony układał holenderski rywal. Goście poprawili dokładność swoich podań i typowym holenderskim „wirującym futbolem” siali popłoch w defensywie Ostrawy. W drugiej połowie mocno nagimnastykował się bramkarz Raška, który zlikwidował dwa rzuty wolne rywala, poradził sobie

Po faulu na szarżującym Metelce (z prawej) Banik z „Jedenastki” strzelił drugiego gola.

szybkonożnego Žurka, widocznie nie chce odkrywać wszystkich kart przed rewanżem. – *Każdy zespół przy stanie 2:0 będzie grał ostrożnie i głównie z defensywy, my nie byliśmy wyjątkiem* – powiedział na konferencji prasowej po meczu szczęśliwy trener Ostrawy **Pavel Hapal**, dla którego było to zarazem i pierwsze zwycięstwo w roli szkoleniowca Ostrawy. – *Kibicom z pewnością bardziej spodobała się pierwsza odsłona w naszym wykonaniu, ale to rywal musiał strzelić gola. My byliśmy w komfortowej sytuacji i ważne, że nie straciliśmy bramki. To w pucharowej matematyce bardzo ważne.* JANUSZ BITTMAR

I LIGA HOKEJA NA LODZIE

Pantery pożarły Trzebic

● **HAWIERZÓW – TRZEBICZ 3:1 (1:0, 1:1, 1:0).** Bramki: Seman, Zdeněk, Mikšan – Přibyl. Sędziował Havlík. Kary 5:6, wykorz. 1:1. Widzów 1217. Hokeiści pierwszoligowego Hawierzowa zanotowali w 3. kolejce rozgrywek już drugie zwycięstwo, pokonując u siebie 3:1 Trzebic. Hokej nabrał rumieńców dopiero od drugiej tercji. Kolejny świetny mecz zaliczył hawierzowski golkeeper Marek Novotný, który musiał naprawiać częste kiksy obrony. **Najważniejsze minuty:** 16. Zdráhal wystawił Semana – 1:0; 25. z konty na 1:1 wyrównał Přibyl, którego idealnie obsłużył Ščerban; 29. Zdeněk w przewadze liczebnej po ładnej współpracy całej piątki – 2:1; 38. Seman w dobrej pozycji huknął w poprzeczkę; 49. Mikšan zmienił kierunek lotu krążka po strzale Sedláka – 3:1. **DZIŚ** Hawierzów prezentuje się na lodzie Ml. Bolesławi. – *Zagramy na cztery pełne formacje, w bramce zaś pojawi się Radek Masný* – poinformował wczoraj trener Hawierzowa Jiří Režnar. (jb)

»ZŁOTY RAJD« zaprasza na trasy

Do kalendarza imprez zaolziańskich na stałe weszła już pozycja „ZŁOTY RAJD”. Ta jesienna impreza turystyczna, adresowana do uczniów nauczycieli i sympatyków polskich szkół podstawowych, ma już swoich tradycyjnych zwolenników. Organizator, Klub Kultury, zaprasza na tegoroczną edycję w sobotę 1 października.

Na początku tygodnia wysłane zostały do szkół informacje i regulamin Rajdu, do piątku 23 września Klub Kultury czeka na zgłoszenia ekip poszczególnych szkół. A członkami ekip mogą być wszyscy, którzy chcą nie tylko spędzić miło sobotni dzień, ale też zdobywać punkty dla swojej szkoły. Oprócz uczniów i nauczycieli zaproszeni są również absolwenci, rodzice i krewni uczniów oraz wszyscy sympatycy danej placówki.

Punkty można zdobywać pokonując w dniu rajdu na piechotę lub na rowerze jedną z wyznaczonych tras prowadzących do Ośrodka „Pasieczki” w Koszarzyskach: 1. piesza

trasa Gródek – Krziwo – Żorómbek – Pasieczki, 2. rowerowa trasa Gródek – Krziwo – Milików – Mysłyrz – Pasieczki, 3. piesza trasa Bystrzyca – Wędrynia Zaolzie – Koziniec – Żorómbek – Pasieczki, 4. rowerowa trasa Bystrzyca – Wędrynia Zaolzie – Krziwo – Milików – Mysłyrz – Pasieczki, 5. piesza trasa Wędrynia – Wędrynia Zaolzie – Koziniec – Żorómbek – Pasieczki oraz 5. rowerowa trasa Wędrynia – Wędrynia Zaolzie – Krziwo – Milików – Mysłyrz – Pasieczki.

Oprócz tego dodatkowe punkty będą przyznawane na mecie za wykonanie krótkiego (3-6 minut) programu i przygotowanie własnej potrawy z grilla (trzeba mieć również przygotowany na piśmie przepis). Organizatorzy tradycyjnie zadbałi o wartościowe nagrody dla najlepszych szkół. Jesienne Beskidy mają niepowtarzalny urok, warto więc skorzystać z wypróbowanej oferty i wybrać się na jeden dzień na świeże powietrze. (db)

O słyhać?

■ **RUSZA II LIGA HOKEJA NA LODZIE, ORŁOWA NA INAUGURACJĘ ZMIERZY SIĘ ZE SZUMPERKIEM**. W ten weekend do głosu dochodzi też trzecia najwyższa klasa rozgrywek w kraju, II liga hokeja. Jedyny reprezentant naszego terenu – ekipa Orłowej jutro o godz. 17.00 zmierzy się przed własną publicznością ze Szumperkiem. Trener Pavel Leksovský w nowym sezonie nie może już liczyć na trio Grimm, Tatarčík, Ovšák. Zwłaszcza brak doświadczonego Grimma może negatywnie wpłynąć na grę defensywną zespołu. Do nowych twarzy w zespole należą m.in.: Suchý, Wantulok (Witkowiec) i Martiník (Opawa). Orłowianie zaliczyli latem 7 sparingów, w sprawdzianie generalnym ulegli 1:5 pierwszoligowej drużynie Hawierzowa.

■ **2. RUNDA PIŁKARSKIEGO PUCHARU NA SZCZEBLU POWIATOWYM:** Żuków G. – Sł Rychwałd 5:2 (dla gosp.: Popelka 3, Kraina 2), I. Piotrowice – G. Błędowice 4:8 (Bogocz 2, Jastřembský 2 – Sobinovský 3, Štachel 2, Pašek, Rykál, Zedník), Zabłocie – Sucha G. 3:3, karne 7:6 (P. Socha, Musil, Maciuga – Kaniok 3), SKF Hawierzów – L. Łąki 2:2, karne 4:5 (Hanzlík, Szilási – Baron, Hanusek). (jb)

ferta

■ **PIŁKA NOŻNA – 1. liga:** Banik Ostrawa – Liberec (jutro, 20.00). MŚLF: Banik Ostrawa B – Futbol Trzynieć (jutro, 16.00). DYWIZJA E: Karwina – Konice (dziś, 10.15), Orłowa – Frenszat p. R. (dziś, 10.30), Cz. Cieszyn – Dzieńmorowice (dziś, 16.00), M. Albrechtice – B. Olbrachcice (jutro, 16.00). MISTRZOSTWA OKRĘGU: Bogumin – Krnow (10.15), Mosty k. J. – Frydlant n. O., L. Piotrowice – P. Polom (dziś, 16.00). I A KLASA – gr. B: Stonawa – Czeladna, Rychwałd – Dobra, Przybor – Bystrzyca (dziś, 16.00), FK Hawierzów – Bruszerp (jutro, 10.15), Raszkowice – Skrzeczów (jutro, 16.00). I B KLASA – gr. B: Ludgerowice – Pietwałd (dziś, 16.00). I B KLASA – gr. C: Orłowa B – Śmiłowice, Lutynia D. – Sedliszcze, Sucha G. – Datynie D. (dziś, 16.00), Jabłon-

ków – Wierzniewice, Nydek – Żuków G., Niebory – Wędrynia, Gródek – Karwina B (jutro, 16.00). MISTRZOSTWA POWIATU KARWIŃSKIEGO: Dąbrowa – G. Błędowice, Domasławice – Sn Hawierzów, SKF Hawierzów – B. Rychwałd, Sł Pietwałd – V. Bogumin, Sn Zabłocie – Cierlicko (dziś, 16.00), Bogumin B – F. Orłowa, I. Piotrowice – L. Łąki (jutro, 16.00). MISTRZOSTWA POWIATU F-M: Dobratice – Oldrzychowice, Gnojnik – Bukowiec (dziś, 16.00), Piosek – Rzepiszczce (jutro, 16.00). ROZGRYWKI POWIATU F-M: Milików – Śmiłowice B (jutro, 16.00).

■ **HOKEJ NA LODZIE – Tipsport Ekstraliga:** Witkowiec – K. Wary (jutro, 17.00). II liga: Orłowa – Szumperk (jutro, 17.00). (jb)

Cisza jak makiem zasiał przerywana raz po raz gromkimi brawami zapanowała jednak dopiero wówczas, gdy na salę weszli „Wędryńscy Gimnaści”. Fakt, że swoje liczące po kilka metrów karkołomne piramidy prezentowali na bądź co bądź mocno ograniczonej stołami przestrzeni, dodawał ich akrobacjom specjalnego smaczku oraz zapierał oddech w piersiach.

»Urodzinowa« wystawa

ROPICA (kor) – Również ropiczenie obchodzą w tym roku 700-lecie swojej wsi. Oficjalne uroczystości gminne z tej okazji odbyły się w sobotę 10

września. Obecnie zaś można w sali restauracji „Centrum” zwiedzać jubileuszową wystawę poświęconą historii Ropicy.

Na otwartej wczoraj wystawie do obejrzenia są historyczne dokumenty, dawne sprzęty domowe i inne eksponaty, udostępnione przez mieszkańców Ropicy. Wystawa czynna będzie do czwartku 22 bm. codziennie w godz. 10.00-18.00. Jak nas poinformowała zastępczyni wójta, **Urszula Waniowa**, w Ropicy trwają już też przygotowania do obchodów 100-lecia budynku szkolnego, w którym obecnie mieszczą się – pod jedną dyрекcją – czeska i polska podstawówka. Uroczystości, którym towarzyszyć będzie wystawa jubileuszowa, odbędą się na początku listopada.

Pytanie do:

KAROLA BIEDECKIEGO,
konsula odpowiedzialnego za
przebieg wyborów do Sejmu
i Senatu RP w Konsulacie
Generalnym RP w Ostrawie:

Dzisiaj jest ostateczny termin zgłaszania chęci przez obywateli Rzeczypospolitej Polskiej głosowania w wyborach parlamentarnych 25 września. Czy obywatele polscy zamieszkali na terytorium kompetencji ostrawskiej placówki zamierzają skorzystać ze swojego uprawnienia i zgłaszają się na listę wyborców?

Tak, sekretariat konsulatu przyjmuje telefonicznie (tel. 596118074) zgłoszenia chętnych do głosowania w wyborach parlamentarnych. Zdarzają się także zgłoszenia osobiste lub przesłane pocztą internetową (konsulatrp.ostrava@iol.cz). Zgłaszający podają niezbędne informacje, jak imię i nazwisko, imię ojca, datę urodzenia, miejsce zamieszkania, numer ważnego paszportu, ewentualnie dowodu osobistego, miejsce i datę wydania dokumentu tożsamości. Odnoszący jest także numer PESEL, jeśli osoba zgłaszająca chce skorzystać z prawa wyborczego taki posiada. (mro)

Pogoda

WTOREK – Pogodnie, zachmurzenie małe. Rano możliwe mgły. Temperatura w dzień 16 – 19 st. C., nocą 6 – 2 st. C.
ŚRODA – Pogoda bez zmian. Temperatura w dzień 15 – 19 st. C., nocą 8 – 4 st. C. Wiatr płn. – wsch. 2 – 6 m na sek.

POGODA NIE DOPISAŁA, NASTROJE BYŁY SZAMPAŃSKIE

Babski Festyn się udał

OLBRACHCICE (sch) – IX Babski Festyn w Olbrachcicach był dowodem na to, że działaczki pezetkaowskich Klubów Kobiet są „nie do zdarcia” i że – jak słusznie zauważyła konferansjerka tej sobotniej imprezy Helena Legowicz – „nie odstraszy je ani mróz, ani śnieg”. Tym bardziej wleć ani chłód i deszcz nie odradził większości pań i ich rodzin od wzięcia udziału w sobotnim festynie.

– Panie przyjechały ze wszystkich stron Zaolzia, gdyż z własnego doświadczenia wiedzą doskonale, ile pracy trzeba włożyć w przygotowanie takiej imprezy – skomentowała pękający w szwach olbrachcicki Dom Robotniczy kierowniczką Sekcji Kobiet przy ZG PZKO, **Henryka Żabińska**. Wszak deszcz nie deszcz, przygotowanie imprezy takich rozmiarów wymagało zaangażowania blisko 60 osób. – Pragnę im wszystkim za to podziękować, szczególnie zaś miejscowemu Klubowi Kobiet pod kierunkiem **Marii Witoszek** – w imieniu Sekcji Kobiet powiedziała pod adresem organizatorów H. Żabińska.

To zaś, że IX Babski Festyn był świetnie zorganizowany, może do-

twierdzić każdy, kto w sobotę udał się do Olbrachcic... A warto – jak sami się przekonaliśmy – było rozpocząć od zjedzenia obiadu w Domu PZKO, zakupienia kołaczy (to już w Domu Robotniczym) i obejrzenia programu (tamże). Zanim jednak jego wykonawcy stanęli przed festynową publicznością, już na sali zapanowała atmosfera śpiewacza i nade wszystko swojska. Dbającą o oprawę wokalnemu muzyczną imprezy orkiestra rodzinna państwa **Palowskich** od razu wciągnęła bowiem zebranych do wspólnego śpiewania – od „Płyniesz, Olzo” przez „Szała dziewczeczka” itd.

Jako pierwsze przed publicznością stanęły dzieci miejscowego teatryku „Drops”, które wspólnie ze swoją kierowniczką **Jadwigą Czap** przedstawiły dawne barbórkowe zwyczaje. Były piosenki, tańce i recytacje, przede wszystkim zaś było wesoło i sympatycznie – bawiła się publiczność, bawili się mali aktorzy. Bardzo dobrze zaprezentował się też miejscowy chór PZKO pod batutą **Brunona Kaliny**, zaś utwory z zupełnie innej beczki wykonał po przerwie na „małe co nieco” (pyszne było przyrządzone w parku koło Domu Robotniczego mięso z rożna) **Michał Rzeszut**, specjalnie dobierając na babską imprezę piosenki o kobietach.

Cisza jak makiem zasiał przerywana raz po raz gromkimi brawami zapanowała jednak dopiero wówczas, gdy na salę weszli „Wędryńscy Gimnaści”. Ciąg dalszy na str. 3

Folklor i sport w strugach deszczu

PIOSEK (man) – Ponownie ożyła stara szkoła „U kónia” na Bągińcu. W miniony weekend po raz 9. odbył się w niej „Baginiecki Festyn”, na którym bawiła się setka sympatyków szkoły i górującej nad Pioskiem osady.

Choć pogoda w tym roku nie dopisała, było chłodno i bez przerwy padał deszcz, uczestnicy spędzili na Bągińcu przyjemną sobotę. Przedpołudnie miało przebiegać pod znakiem zmagani sportowych. Z powodu złego stanu boiska obok schroniska na Bągińcu nie został rozegrany turniej piłki siatkowej o „Baginieckiego Górola”. Tym samym rzeźba zafundowana przez **Stanisława Martynka** po raz drugi trafi do rąk zwycięzców dopiero w przyszłym roku.

Rzęsisty deszcz nie zatrzymał jednak 23 kolarzy, którzy po raz 7. wyruszyli na siedmiokilometrową trasę wycieczki rowerowej prowadzącą od re-

mizy strażackiej w Piosku. Najliczniejszą, siedmioosobową ekipę wystawiła PSP w Wędryni, 6 zawodników przyjechało z PSP w Oldrzychowicach.

Popołudnie zdominował folklor. Po raz pierwszy zostały zorganizowane Międzynarodowe Górolskie Gry. Kapryśna pogoda widocznie zraziła zespoły z Polski i Słowacji, ale w końcu do rywalizacji z członkami zespołu folklorystycznego „Oldrzychowice” i góralską kapelą „Nowina” stanął zespół folklorystyczny z Łazisk.

Ciąg dalszy na str. 2

»Gaudeamus« na UŚ

KARWINA (wak) – Nowy rok akademicki zainaugurowano wczoraj na Fakultecie Handlu i Biznesu Uniwersytetu Śląskiego w Karwinie. Na uczelni tej kształcić się będzie 2,5 tys. słuchaczy (w tym ok. tysiąca na I roku) na trzyletnich kierunkach licencjackich i pięcioletnich magisterskich.

Studenci mogli wybierać spośród

dziesięciu kierunków. Największym zainteresowaniem cieszyły się ekonomika ogólna i administracja, marketing i management, informatyka menedżerska, a także hotelarstwo i ekonomia ruchu turystycznego. Dla studentów z odleglejszych miejsc uczelnia przygotowała 1200 miejsc w dwóch karwińskich akademikach.

Góraliska kapela „Nowina” dała koncert na placu pod namiotem.

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA O KSZTAŁCENIU ROMÓW

OSTRAWA (mro) – O tym jak wyprowadzić Romów z zaczerpniętego kręgu braku pracy, złego wykształcenia i podstawowych warunków mieszkaniowych debatowali na trzeciej w tym roku w RC konferencji międzynarodowej przedstawiciele samorządów, administracji państwowej, mniejszości romskiej oraz Ambasady Wielkiej Brytanii. Ci ostatni dali impuls spotkaniom w Usti nad Łabą, Olomuńcu i Ostrawie. Dwudniowe spotkanie tym razem poświęcone wykształceniu pn. „Aby czeska szkoły była dla wszystkich” zakończyło się wczoraj w hotelu „Atom” w Ostrawie.

Spotkanie objął patronatem hetman **Evžen Tošovský** a także pełnomocnik rządu RC ds. praw Człowieka **Svatopluk Karásek**. W jego trakcie brytyjscy działacze prezentowali stopniowe tworzenie legistatwy antydyskryminacyjnej w Wielkiej Brytanii. **Rehana Minhas** z władz w Leeds mówiła o doświad-

zeniach z traktowaniem „widzialnych mniejszości” za Kanalem La Manche. Przypomniała powstanie w 1966 roku pierwszej ustawy o stosunkach między rasami i znaczeniu jej 11. akapitu, w którym ustanowiono, że gminy będą dostawać extra środki na na-

Anglicy o swoich doświadczeniach

ukę Murzynów. Ustawa ta zarazem do mniejszości zakwalifikowała Romów i Żydów. Mówcy wymieniając kolejne zmiany ww. ustawy (1976 r. np. wzięto pod uwagę potrzeby uczniów wywodzących się z mniejszości, naciskano na bilingwizm, w 2000 r. zaś skoncentrowano się na zabezpieczeniu równoprawnego dostępu do szkolnictwa a ustawę dopełniono przepisami wprowadzającymi) nie omijała kwestii rasizmu, czyli jak to określiła – „strukturalnej nierówności wpływającej na wszystkie aspekty życia”,

złej polityki edukacyjnej władz w latach 50. (ówczesny minister wpadł na pomysł rozróżniania uczniów mniejszości etnicznych w jak największej liczbie szkół, tak by nie „obniżać ogólnego poziomu”), negatywnego postrzegania, czy tego, że rela-

tywnie późno dostrzeżono potrzebę opracowywania dla mniejszości nieco innych podręczników. Obecnie w Leeds mamy 300 szkół, a były szkoły specjalne zintegrowane z większościami powołując dla mniejszości ośrodki indywidualnej opieki w ramach tych szkół – powiedziała R. Minhas, wywodząca się z Ghany. Dodała także, że wiele szkół angielskich nie brało dotychczas poważnie incydentów na tle rasowym. Od niedawna jednak placówki szkolne są zobowiązane do przedstawiania rocznych raportów w tej sprawie i opisywania przedsięwzięć zabezpieczających przed nimi.

TYDZIEŃ

12 - 18 IX 2005

■ Po odejściu jednostek izraelskich ze Strefy Gazy Palestyńczycy rozpoczęli rabowanie i niszczenie mienia byłych osadników izraelskich. Zapalili i zniszczyli również kilkanaście synagog.

■ Korea Południowa zaproponowała Korei Północnej, z którą znajduje się formalnie od pół wieku w stanie wojny, zawarcie trwałego pokoju. Takie rozwiązanie pozwoliłoby na zmniejszenie napięcia panującego na Półwyspie Koreańskim.

■ W ciągu jedynego dnia zamachowcy – samobójcy w kilku punktach Bagdadu zabili ponad 120 osób.

■ Włodzimierz Cimoszewicz zrezygnował z ubiegania się o fotel prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Powiedział, że decyzję taką podjął w proteście przeciwko deprawowaniu obyczajów politycznego w Polsce, a także dlatego, że pragnie chronić swoją rodzinę przed niewybrednymi atakami swoich przeciwników.

■ W Nowym Jorku odbył się szczyt ONZ zorganizowany w 60. rocznicę powstania organizacji. Przedmiotem spotkania 175 szefów państw i rządów było przedyskutowanie reformy ONZ oraz skuteczniejszych sposobów przyspieszenia walki z ubóstwem na całym świecie.

■ Mieczysław Wachowski, były minister w kancelarii prezydenta Polski, Lecha Wałęsy, został zatrzymany przez policję. Postawiono mu zarzut płatnej protekcji i pomocnictwa do tego przestępstwa.

■ Co najmniej 40 osób zginęło w pożarze, który wybuchł w kilku nielegalnych fabrykach fajwerków w indyjskim stanie Bihar.

■ Palestyńskie siły bezpieczeństwa wspólnie z egipską strażą graniczną zamknęły południowe granice Strefy Gazy, aby zapobiec chaotycznemu napływowi ludzi do Egiptu, który rozpoczął się po definitywnym wycofaniu się żołnierzy izraelskich z tych terytoriów.

■ Iran ostrzegł Międzynarodową Agencję Energii Atomowej przed podjęciem decyzji o odesłaniu kwestii irańskiego programu jądrowego Radzie Bezpieczeństwa ONZ. Teheran zasugerował, że mógłby wtedy przystąpić do prac nad wzbogaceniem uranu.

■ Pewien mężczyzna skradł w Aucklandzie w Nowej Zelandii mały samolot pasażerski i zagroził, że uderzy nim w Sky Tower, najwyższą (328 metrów) budowlę na terenie Oceanii. Nie udało mu się na szczęście zrealizować pogroźki. Pilotowany przez niego samolot spadł do morza. Z morza wyłowiono mężczyznę. Był ciężko ranny.

■ Po raz pierwszy od 36 lat odbyły się w Afganistanie wybory parlamentarne. Frekwencja była bardzo wysoka i sięgnęła ponad 77 proc. Ostateczne wyniki zostaną ogłoszone dopiero 22 października.

■ Obywatele Niemiec wybierali swoich deputowanych. Według wstępnych wyników, w wyborach zwyciężyła niewielką różnicą głosów opozycyjna CDU-CSU.

■ Iracki parlament zatwierdził ostateczny projekt nowej konstytucji. Dokument został przekazany ONZ, która zajmie się wydrukowaniem pięciu milionów egzemplarzy projektu i zorganizuje ich dystrybucję wśród mieszkańców Iraku.

■ Pomnik upamiętniający prawie 3 tys. uczestników Bitwy o Anglię w 1940 r., w tym 145 Polaków i ok. 90 Czechosłowaków, odsłonięto na nabrzeżu Wiktorii w Londynie. Uroczystość odbyła się z okazji 65. rocznicy lotniczej Bitwy o Anglię.

(M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z Internetowych serwisów informacyjnych.

FOT. JACEK SIKORA

W zebraniu założycielskim Ogniska Oddziału Górali Śląskich w Jabłonkowie wzięli udział goście z Polski (z prawej): Piotr Kohut oraz Józef Michałek. Z lewej siedzą sekretarz zarządu Ogniska Jan Rytko i prezes Leszek Richter.

Dzień bez samochodu

REGION (wak) – Ponad tysiąc miast w Europie, w tym ok. 60 w Republice Czeskiej, obchodzi w czwartek Dzień Bez Samochodu. W tym roku przebiega on pod hasłem „Po mieście bez własnego samochodu”.

Organizatorzy akcji zaapelowali do mieszkańców miast, by tego dnia zrezygnowali z jazdy samochodem i poruszali się na rowerach, pieszo lub skorzystali z komunikacji miejskiej. Przygotowano festyny, koncerty, przejazdy rowerami ulicami miast, pogadanki w szkołach, konkursy dla dzieci, zawody sportowe, biegi przełajowe.

W Hawierzowie w czwartek w godz. 8.00-13.00 zamknięty zostanie dla ruchu samochodowego odcinek jezdni przed Rynkiem Republiki. Odbędą się m.in. pokazy ratowania ludzi i mienia podczas wypadków drogowych, konkursy wiedzy nt. ruchu drogowego i środowiska naturalnego.

W Ostrawie oprócz wielu imprez sportowych i ekologicznych organizo-

wanych w tym dniu przez poszczególne dzielnice, właściciele samochodów mogą, po okazaniu dowodu rejestracyjnego swego auta, jeździć za darmo środkami komunikacji miejskiej. Dotyczy to stref 1, 2, 3 i 4.

Najgorszy był sierpień

HAWIERZÓW (wak) – Ponad 56 tysięcy osób odwiedziło w lipcu i sierpniu hawierzowskie kąpielisko pod gołym niebem. W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku było ich o połowę mniej. Według informacji zarządcy Stanisława Kaloča, najgorszy, jeżeli chodzi o liczbę gości, był sierpień, najlepszy – maj. Siedemnaście razy w wodach kąpieliska zanurzało się ponad tysiąc osób. Rekord zanotowano w lipcu, kiedy w jednym dniu z basenu skorzystały 4804 osoby.

Pomimo ogromnych inwestycji (w latach 2001-2004 na remont i modernizację parku wodnego przeznaczono ok. 76 mln. koron) bilety wstępu na jedno z najnowocześniejszych i największych kąpielisk w województwie morawsko-śląskim należały do najtańszych; dorośli płacili 50, dzieci do lat dwunastu – 20 koron.

Sezon letni w parku wodnym zamknięto przed tygodniem. Jeszcze w tym roku rozpocznie się modernizacja obiektu; chodzi przede wszystkim o wybudowanie szeregu atrakcji dla dzieci włącznie z nowym basenem ze stali nierdzewnej.

Rodaków przedwyborcze rozmowy

W roku 2006 odbędą się w Republice Czeskiej wybory do samorządów lokalnych oraz do Parlamentu. System demokracji parlamentarnej umożliwia obywatelowi udział w rządzeniu poprzez przez niego wybranych na cztery lata przedstawicieli. Każdy uprawniony do głosowania ma możliwość oddania głosu na swych kandydatów.

Co jest ważne dla poszczególnego obywatela, szczególnie ważne jest dla całej naszej społeczności polskiej na Zaolziu. Nie możemy dopuścić, by na poziomie samorządów decydowano o nas bez nas.

Doświadczenie nam nakazuje już teraz zastanowić się nad sposobami rekomendacji naszych kandydatów i ludzi nam sprzyjających oraz nad sposobami prowadzenia kampanii przedwyborczej...

W tym celu w ub. czwartek spotkały się 3-osobowe delegacje Kongresu Polaków, PZKO oraz Polskiej Sekcji Ruchu Politycznego „Wspólnota”, którym przewodniczyli preze-

Józef Szymczek, Zygmunt Stopa oraz Wiesław Sikora. W odróżnieniu od w przeszłości wystawionej „Polskiej Listy Wyborczej” tym razem postanowiono w wyborach samorządowych zastosować wybiórczy sposób zestawienia list kandydatów. W tradycyjnych gminach swą listę wyborczą wystawi „Wspólnota”, w pozostałych gminach wspierać będziemy listy opcji politycznych, w których działają Polacy. Przemyślenia oraz dyskusji będzie wymagało zalecenie dla wsparcia w wyborach parlamentarnych partii lub ruchu politycznego o europejskim profilu, których program nas, jako mniejszość narodowa, najbardziej zadowoli.

Wyrażono pogląd, by w celu zjednoczenia wyborczego Polaków w Republice Czeskiej wytworzyć wspólny międzyorganizacyjny komitet wyborczy i opracować sposoby jego działalności. Rozmowy wstępne będą przebiegały do końca miesiąca września.

Zanotował ZYGMUNT STOPA

Piekawostki

Mistrz walki znakiem pokoju

W bośniackim Mostarze stanie brązowy posąg Bruce'a Lee, aktora, bohatera filmów, w których popisywał się perfekcyjną znajomością sztuk walki. Legendarny Lee ma się stać symbolem pokoju w tym mieście – pisze brytyjski dziennik „The Independent”. Pomnik godzić ma wrogię sobie społeczności zamieszkujące Mostar. W mieście tym rozegrały się ciężkie boje z udziałem bośniackich muzułmanów, Serbów i Chorwatów podczas trwającej 3,5 roku wojny, w latach 90. 20. wieku. Przed konfliktem zaś Mostar stanowił barwną etniczną mieszankę ludzi różnych narodowości, chlubiących się swą różnorodnością i pokojową koegzystencją. Filmy z Bruce'em Lee były w dawnej Jugosławii niezmiernie popularne wśród młodzieży, bez względu na jej pochodzenie narodowościowe. Statua upamiętniająca słynnego

gwiazdora, mająca jednocześnie stanowić wezwanie do pokoju, zostanie odsłonięta w listopadzie. Na uroczystość przyjedzie Linda, wdowa po legendarnym artyście i sportowcu.

Zalała się w trupa

Słynny niemiecki Oktoberfest na błońach koło Monachium jest świętem piwa, ale co roku nie brakuje takich, którzy zamiast świętować wesoło i z umiarem, nadużywają złocistego napoju. W tym roku pierwszymi „piwnymi zwłokami”, jak to określają Niemcy, okazała się 16-latk. Jak informują niemieckie media, prawie nieprzytomną dziewczyną sanitariusze musieli się zająć już w sobotę po południu, 3 godziny po otwarciu festynu. Kiedy 16-latkę doszła do siebie, a trwało to półtorej godziny, przyznała, że w ciągu 3 godzin wypijała 3 litry piwa na pusty żołądek. Ostatecznie o własnych siłach wróciła do domu. Łącznie pierwszego

Ognisko już działa

JABŁONKÓW (kor) – W jabłonkowskim Domu PZKO powołano w niedzielę jabłonkowskie, drugie u nas – po mosteckim – Ognisko Oddziału Górali Śląskich działającego w ramach Związku Podhalań. Liczy ono na razie sześćdziesięciu członków, a na czele Ogniska stoi 3-osobowy zarząd w składzie: Leszek Richter (prezes), Jan Rytko (sekretarz) oraz Łucja Tomek (skarbnik).

W zebraniu założycielskim wzięli udział przedstawiciele zarządu działającego od maja br. po polskiej stronie Beskidów Oddziału Górali Śląskich: wiceprezes Piotr Kohut oraz członkowie Józef Michałek i Andrzej Niedoba. Obecny był znany rzeźbiarz ludowy i felietonista Bronisław Procter z Łomnej Dolnej. – Wpadłem tu m.in. dlatego, że zamierzamy stworzyć w Łomnej nową Izbę Regionalną. Uważam, że ta organizacja może nam w tym pomóc – stwierdził Procter.

Ognisko działać będzie przy jabłonkowskim MK PZKO. Co nie oznacza jednak, że jego członkami nie mogą zostać osoby narodowości czeskiej. Zakłada się, że Ognisko ułatwi dostęp do pieniędzy, połączy siły w regionie, zapewni kultywowanie kultury górali.

skiej, zwłaszcza pasterskiej, przyczyni się do ratowania zabytków architektury ludowej i gwary. – Liczymy też na to, że Oddział pomoże nam przy organizacji Goralskiego Święta i innych imprez lub warsztatów tematycznych – powiedział nam sekretarz Rytko.

Następne zebranie Ogniska odbędzie się w październiku.

Zapytaj hetmana

OSTRAWA (mro) – Każdy, kto chce zadać pytanie hetmanowi województwa morawsko-śląskiego, Evženovi Tošenovskiemu, może to uczynić korzystając ze stron internetowych województwa – www.kr-moravskoslezsky.cz.

– Każdego dnia odpowiadam na pisemne czy e-mailowe pytania ludności. Do mojego biura przychodzą ludzie po radę, a także zaprezentować swoje poglądy. Odwiedzają mnie ludzie dosłownie wszystkich grup wiekowych. Właśnie dla nich zostaje utworzona dalsza płaszczyzna bezpośredniej i szybkiej wymiany poglądów. Oczywiście, jeśli pytania będą dotyczyły spraw specyficznych, pomogą mi w odpowiedziach moi współpracownicy. Ale obiecuję, że będę się starał szybko na nie reagować – powiedział E. Tošenovský. Dodajmy, że na początek października zaplanowano komunikowanie się hetmana z ludnością on-line.

Folklor i sport...

Dokończenie ze str. 1

Młodzież „doiła” krowę na тренаżerze, robiła miotły i piła piwo. Najsprawniejszym zespołem okazali się „gospodarze” – kapela „Nowina”. W przestronnej klasie baginięckiej szkoły goście podziwiali cuda z koronki koniakowskiej (były również słynne stringi) oraz delectowali się wybranymi placzkami, bachorami, pieczenią zbrojecką czy jelitami z kapustą. Ci, do których uśmiechnęło się szczęście, wygrali w loterii fantowej wartościowe nagrody.

– Przy tej całej biedzie impreza była w miarę udana. Słowa podziękowania kieruję pod adresem uczestników festynu oraz współorganizatorów, za wysiłek włożony do organizacji imprezy. Mam nadzieję, że jubileuszowy, dziesiąty Baginięcki Festyn będzie okazały – czyli taki, jaki być powinien – powiedział naszej gazecie gospodarz imprezy Karol Baron.

Festyn na Baginicy został zorganizowany z myślą o odbudowaniu niegdyś tętniącej życiem szkoły. Na ten cel co roku przekazywany jest dochód z festynu. Organizatorem imprezy była Macierz Szkolna w RC, patronatem objęli ją Euroregion Śląsk Cieszyński oraz Konsulat Generalny RP w Ostrawie.

uprzemysłowionym regionie Japonii, w Prefekturze Aichi w mieście Nagoya. Organizatorem udziału Polski na Expo 2005 jest Krajowa Izba Gospodarcza. Do pierwszych dni września polski pawilon odwiedziło w sumie 1,13 mln osób.

Bezrobotny milioner

55-letni mężczyzna wygrał w międzynarodowej loterii 75 880 000 euro. W piątek wraz z synem zakreślił na kuponie kombinację liczb z datami urodzenia członków swojej rodziny. Teraz obaj podzielią się wygraną. Jak poinformowała francuska firma odpowiedzialna za przebieg losowania, szczęśliwy kupon został wysłany z miejscowości Franconville-la-Garenne w departamencie Val d'Oise, niedaleko Paryża. Dotychczas najwyższą nagrodę w loterii „Euro Millions” wylosowano w czerwcu w Irlandii – nieco ponad 115 mln euro.

KOLEJNY WYJAZD EDUKACYJNY PEDAGOGÓW Śiadami Piastów Śląskich

Pokażna, bo blisko czterdziestoosobowa grupa żądnych wrażeń nauczycieli wyruszyła w ostatnich dniach sierpnia w kierunku Dolnego Śląska. Czwarta już wyprawa edukacyjna przygotowana przez Centrum Pedagogiczne, Towarzystwo Nauczycieli Polskich i zrealizowana dzięki wsparciu finansowemu Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” w Warszawie miała przybliżyć uczestnikom skrawek nadodrzańskiej ziemi, Wrocław, prężnie rozwijający się dziś ośrodek kultury, oraz Ziemię Kłodzką z jej ciekawostkami.

Zaczęło się od Góry św. Anny, którą kojarzyć trzeba ze śląskim czynem powstańczym, dziś jest też ważnym miejscem pielgrzymkowym. Wkrótce potem – odwiedzin w piosenkowym Opolu, mieście, które już w XIII wieku było stolicą księstwa piastowskiego i ważnym ośrodkiem handlowo-rzemieślniczym. Następnie krótka wizyta w Brzegu, grupa ledwie zdążyła odwiedzić Muzeum Piastów Śląskich na renesansowym zamku. Wreszcie szybki dojazd do najważniejszego miejsca na zaplanowanej trasie – Wrocławia, o którego urokliwej Starówce i nietuzinkowych inicjatywach kulturalnych głośno od kilku lat.

Kwatera hotelowa na szczęście sprzyja wieczornym spacerom – pedagodzy ruszają na Rynek, piękny, rozległy, tętniący życiem do późnych godzin nocnych. Rankiem dnia następnego miła niespodzianka, wczesna kawa w kawiarence artystycznej „Kalambur”, pani Halina Litwiniec snuje gawędę o początkach tego magicznego miejsca, pierwszych spektaklach na małej scenie, blaskach i cieniach teatralnego życia. W tym dniu nauczyciele zaliczają jeszcze Oleśnicę, a po powrocie do Wrocławia odwiedzają jego najstarszy zespół zabytkowy – Ostrów Tumski z gotycką katedrą i kilkoma innymi kościołami. Głośno było o tym miejscu w czasie powodzi w roku 1997, kiedy rozlewająca się Odra pochłonęła znaczną część miasta, dzięki staraniom mieszkańców nie uszkodziła jednak zabytków na

wyspie. Wrocław to również barokowy gmach uniwersytetu z ozdobioną freskami aulą Leopoldina i powojenna kadra pedagogiczna wywodząca się ze Lwowa. Z tego właśnie miasta po drugiej wojnie światowej przywędrowała na Dolny Śląsk Panorama Racławicka autorstwa J. Styki i W. Kossaka – monumentalny obraz umieszczono w Rotundzie. Przyciąga turystów z całego świata. Kościusko prowadzący do walki swoich kosynierów, szarżujące wojska, wiejski pejzaż w tle, prawdziwie wirtualna rzeczywistość, widzowie krążą zauróczeni wokół gigantycznego płótna, niezapomniane wrażenie.

Owiedzin w szkole – IX Liceum Ogólnokształcące im. J. Słowackiego. Pani dyrektor Izabela Koziej mówi o historii i dniu obecnym zasłużonej placówki, bagatela – siedemnastu kandydatów na jedno miejsce. Popołudniowy przejazd w stronę worka kłodzkiego, z daleka widać legendarną górę Ślęzę, a potem pobrzmiwać zaczyna najstarsze polskie zdanie, bo ekipa odwiedza klasztor cystersów w Henrykowie. Za oknami autokaru robi się coraz bardziej malowniczo – Kotlina Kłodzka to góry i górki, wreszcie Duszniki Zdrój, kurort często kojarzony z Chopinem, rześkie powietrze, tyk uzdrowskiej wody, spokój miejsca, do którego jeździ się po relaks i zdrowie.

Dzień czwarty. Postój w położonym na wzgórzach Kłodzku i podziemna wędrówka mrocznym labiryntem ko-

rytarzy minerskich w twierdzy kłodzkiej. W drodze powrotnej zabytkowy Paczków, zwany śląskim Carcassonne. Na finiszu Nysa z arcyciekawą nowoczesną prezentacją skarbcza w dawnej wieży dzwonnicy. Przewodnik wspomina, że mieszkańcom tych ziem brakuje wspólnej przeszłości, wspólnych korzeni, tradycji, przybyli tu bowiem z różnych stron. W granicach Polski od roku 1945 – to zdanie pojawia się w przewodnikach dotyczących Dolnego Śląska przy każdej miejscowości, dopiero sześćdziesiąt lat ponownego polskiego panowania na tych ziemiach, przedtem różni zwierzchnicy, różne obyczaje.

Dobrze, że ta kolejna udana wędrówka stała się okazją do uświadomienia sobie, jak bardzo zawirowana była historia tych ziem. Dolny Śląsk i Ziemia Kłodzka to z pewnością regiony godne polecenia miłośnikom ciekawych krajobrazów i spotkań z wielokulturową przeszłością. Pedagogzy natomiast, spędzając chwile wolne od edukacji na towarzyskich pogawędkach, ponownie stwierdzili, że taka forma kształcenia to jest właśnie to.

(lik)

WYMIANA PRZEBIEGA SPRAWNIE

Po nowe prawo jazdy

ORŁOWA (wak) – Trwa zapoczątkowany w roku 2001 proces wymiany starych praw jazdy na nowe. W pierwszej kolejności wymieniane są te, które zostały wydane przed rokiem 1964.

– W Orłowej wymiana przebiega w miarę sprawnie – mówi **Zuzana Ożanowa**, kierownik wydziału ds. transportu w orłowskim ratuszu. – Osoba, która złożył w nas wniosek, po około dwóch tygodniach otrzyma prawo jazdy. Nowy dokument spełnia normy Unii Europejskiej.

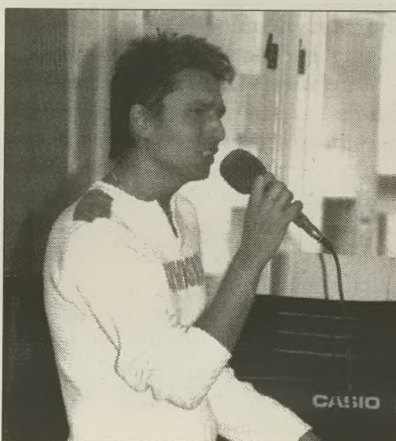
Podczas gdy dowody osobiste i paszporty mogą być wydawane w trybie przyspieszonym, prawa jazdy to nie dotyczy. – W tym czasie kierowcy korzystają z dokumentu tymczasowego, który ważny jest tylko na terytorium RC. Powinni o tym pamiętać przede wszystkim ci, którzy często wyjeżdżają za granicę – dodaje Ożanowa.

Do końca grudnia 2007 roku powinny być wymienione te prawa jazdy, które zostały wydane między 1 lipca 1964 a 31 grudnia 1993 roku. Osoby, które otrzymały ten dokument pomiędzy 1 stycznia 1994 a 31 grudnia 2000 roku, muszą się postarać o

O dobry nastrój na Babskim Festynie zadba II kapela rodzinna Palowskich (Marcela, Bronisław, Karol i Bronisław) oraz piosenkarz Michał Rzeszut (poniżej).

Babski Festyn się udał

Dokończenie ze str. 1

Fakt, że swoje liczby po kilka metrów karkołomne piramidy prezentowali na bądź co bądź mocno ograniczonej stołami przestrzeni, dodawał ich akrobacjom specjalnego smaczku oraz zapierał oddech w piersiach. – *Gimnastycy z Wędrzyni występowali u nas po raz pierwszy i byli zachwyceni tym, jak ciepło zostali przyjęci przez publiczność* – powiedziała „GL” prezes Olbrachcickiego MK PZKO **Iwona Guńka**, która wbrew niemożności urzędnika Babskiego Festynu w przestronnym ogrodzie Domu Robotniczego, uważa imprezę za udaną: – *Przyjechało do nas ok. 350 osób z bliska i daleka, żeby się spotkać. Uważam, że właśnie te spotkania są najważniejsze. Ludzie zapominają o stresie dnia powszedniego, są uśmiechnięci, zadowoleni.*

Zadowolone był też dzieci, które mimo chłodu korzystały w parku z huśtawek oraz grały o słodczyce w przygotowanym przez młodzież „koleśnięciu”. Zadowolenie z działalności MK PZKO wyraził również obecny na festynie wójt Olbrachcic, **Władysław Śipula**, składając na ręce organizatorów kwiaty.

Uczestnicy edukacyjnego wyjazdu pedagogów na nadodrzańską ziemi.

Oldboya

Nie spodziewałem się, że moje wspomnienie rymopu z poprzedniego felietonu okaże się istotne dla byłych kolegów szkolnych. Późniewieczorną porą oto zadzwonił telefon: – Chodź, twój dawny kolega szkolny, także Sikora, tyle że z Nowiny, żonka do mnie. Siedzieliśmy we wspólnej klasie jabłonkowskiej szkoły wydziałowej, przypomnieliśmy sobie na którymś „Gorolu”, wspominali naszych nauczycieli: Leonarda Guńkę, dyr. Karola Piegę... Domyślam się, że „Rymop” zatem zmusił go do podniesienia słuchawki, ale rymopów już pewnie nie zostało wiele, są popalone. To gdy przyszła elektryczność, wszystko w górach się zmieniło...

W sobotę 10 września odczułem żal Reni w jej felietonie „Mój ostatni raz”. Ponoć nie do niej, a do rodziny zgłasza jakieś pretensje. Ano, u nas od razu z pretensjami, nie wystarczy się i porozmawiać, jak Polak z Polakiem. W całej Polsce i na całym Zaolziu wołamy o jedność, o wzajemne zrozumienie, tymczasem sami się wykańczamy. Pomimo to sugerujemy Polsce własnego prezydenta. Były dawniej pretensje władz, z demokracją się odmiennie, pozostały zakamarki i schowki, jedni zachowują tamte pretensje, reszta ma kryć się pod kątami, nie wyszcibiać głowy.

Telefon

Tutaj przypomnia mi się: w piekle ponoć do najspokojniejszych kotłów należy kocioł zaolziański, a bo sami siebie tam pilnujemy, nie pozwalamy na własne przekonania ani prywatne wyobrażenia. Jak demokracja, to konsekwentna, komunistyczna.

Ano, wracamy do czasu rymopów, nie przynajmniej sobie siebie, na nic nam własna literatura, własne malarstwo, własny teatr! A jednak wdzięczny byłam Koledze Sikorze za późniewieczorny telefon, minęliśmy już swoje siedemdziesiątki, ale byliśmy, jesteśmy. Mało kto z młodszych wie, jak to było z rymopem, góry wszak pozostały, pozostały wspólne dłonie, dawne domy nasze pozostały, rodziny, wie nasze, szkoły, teatr, książki i prasa pozostają. Czas spotkać się ponownie, pochwalić wszystko, co było i pozostało nasze. Świdra pokazano „Na strychu” Domu Dzieci i Młodzieży w Czes. Cieszylinie, przypomnieliśmy sobie, jak obaj z Zebrokiem robili szkice w salce „Piasta” do odeszłej już „Brygady kulturalnej” w kawiarni. Brat z kolegami z Boconowic i Czernego wtenczas malarzom pozwolili, ja po wykładach w gimnazjum skakałam im po piwo w dół do kawiarni. Śmialiśmy się z dowcipów Rudolfa, wesoło było i po naszymu. Teraz się wszystko odwraca. Po kiego licha? Kto tu rządzi i po co?

FELIETON WŁADYSŁAWA SIKORY

BIBLIOTEKA REGIONALNA W KARWINIE, STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ POLSKIEJ KSIĄŻKI I „GŁOS LUDU” ZAPRASZAJĄ DO UDZIAŁU W ANKIECIE

»Książka Zaolzia«

W 1985 roku w ostrawskim wydawnictwie Profil ukazał się almanach prozy i poezji „Spotkanie”. Opracowanie przygotowano, by zaprezentować czytelnikom warsztat artystyczny najmłodszego pokolenia adeptów pióra wchodzących dopiero w literackie życie twórcze.

W publikacji wydanej w nakładzie 1000 egzemplarzy utwory poetyckie i prozatorskie zaprezentowali: Janina Borowska, Franciszek Henner, Piotr Horzyk, Józef Jarco, Stanisław Jedzok, Halina Klimsza, Urszula Klimsza, Tania Kufa, Bohdan Matwikow, Franciszek Nastulczyk, Lech Nierostek, Irena Orzulik, Lech Przeczek, Lucyna Przeczek, Renata Putzlacher, Jacek Sikora, Barbara Siwek, Janina Śpańur, Krystyna Szymonik, Otylia Toboła, Leszek Wronka i Jolanta Żabińska. W książce umieszczono krótkie biografie autorów.

Młodzi autorzy byli wówczas skupieni w trzynieckiej „Grupie literackiej ‘63” a dla większości „Spotkanie” było debiutem wydawniczym.

We wstępie do publikacji napisano: *Czas pokaże, ile z tych młodych adeptów sztuki twórczego posługiwania się słowem wytrwa, wyrośnie, ukształtuje się. Ale nie tylko czas. Potrzebna jest również atmosfera społeczna, która przez serdeczne zainteresowanie i krytyczny stosunek zaakceptuje ich wysiłek twórczy.*

Patrząc dziś na powyższe nazwiska sami możemy ocenić, jak pokolenie „Spotkania” wyrosło i ukształtowało się literacko.

Po publikacji omówienia dwutomowego opracowania „Płyniesz Olzo” zadzwonił do mnie pan Leszek Richter z informacją, że w drugim tomie popełniłam błąd wymieniając wśród autorów Wandę Szymik zamiast Jana Szymika. W spisie treści drugiego tomu jako autora rozdziałów o narzędziach rolniczych, transporcie i komunikacji to właśnie imię i nazwisko jest podane. Pan Leszek wyjaśnił mi, że w czasie przygotowywania drugiego tomu do publikacji, a było to na początku lat 70. ub. wieku, w pierwszym okresie normalizacji, Jan Szymik objęty był niepisany zakazem publikowania swych prac, jego nazwisko więc nie mogło pojawić się w książce. Próbowano nakłonić autora do przyjęcia pseudonimu, zgodził się tylko na zamianę swego imienia na żeńskie, notabene imię swej żony. Informujemy więc Czytelników o właściwym autorstwie tych rozdziałów. Zarazem jest nam niezmiernie miło, że Czytelnicy czytają i komentują nasze inicjatywy.

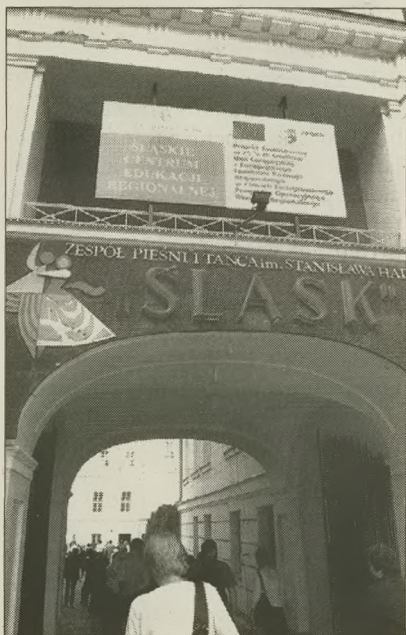
HELENA LEGOWICZ

XIII ŚWIATOWE FORUM MEDIÓW POLONIJNYCH W KOSZĘCINIE

Duchowy wymiar »Śląska«

XIII Światowe Forum Mediów Polonijnych zakończyło obrady w Koszęcinie – sledzible światowej sławy Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”.

Powołany 10 marca 1953 roku przez Ministra Kultury i Sztuki zespół po wyborze pieśniarzy i tancerzy spośród 12 tys. kandydatów zainaugurował swą działalność już 1 lipca tego samego roku. Jego filarami

Przekraczając bramę zespołu pałacowo-parkowego w Koszęcinie nie ma się wątpliwości, że wkracza się w sferę śląskiej tematyki.

od początku działalności byli dyrektor artystyczny prof. **Stanisław Hadyna** oraz **Elwira Kamińska**, choreograf, której układy taneczne prawie nie w zmienionej formie są dotychczas prezentowane przez zespół a podziwiali je widzowie m.in. w Japonii, Stanach Zjednoczonych, Algierii, Australii, Belgii, Chinach, Danii, Egipcie, Finlandii, Francji, Grecji, Hiszpanii, Holandii, Hong-Kongu, Izraelu, Kanadzie, Korei, Mongolii, Meksyku, Norwegii, Rumunii, Tunezji, Węgrzech, Wielkiej Brytanii, Włoszech, Czechach i krajach byłego ZSRR.

Zespół to ponad 120 artystów wchodzących w skład orkiestry, chóru i baletu. O artystów dba 80-osobowe zaplecze, administracja, obsługa techniczna oraz biuro. Nad wszystkim czuwa dyrektor zespołu, **Adam Pastuch**.

Właśnie jego redakcja „Głosu Ludu” zapytała o związki zespołu z Zaolziem.

Zespół „Śląsk” jest właściwie genetycznie związany z ziemią zaolziańską. Bierze się to stąd, iż twórca zespołu, Stanisław Hadyna, był dzieckiem Zaolzia. Urodził się w Karpętnej, gdzie chłonał to wszystko, co stało się potem przyczynkiem i kanwą formowania zespołu. Ten zaolziański folklor – Ziemi Cieszyńskiej stał mu się bardzo bliski, tym żył i właściwie w tej konwencji rozpoczął tworzenie zespołu. Związki te przetrwały przez cały okres działalności zespołu. Wystarczy powiedzieć, iż pierwszy występ zagraniczny „Śląska” odbył się w Karwinie w 1955 roku. Tę datę, nawiasem mówiąc, zawsze fetujemy. I ogromnie cieszymy się, że na Zaolziu mamy wierną publiczność. Co więcej, cieszymy się, że za Olzą jest wiele młodzieży, wiele polskich dzieci kultywujących tradycje śpiewania, muzykowania i polskiego tańca.

Więzi z Zaolziem podtrzymywane są w wieloraki sposób. Bardzo istotnym impulsem dla ich rozwoju stało się nadanie Polskiej Szkole Podstawowej w Bystrzycy imienia Stanisława Hadyny w 1998 roku, jeszcze z uczestnictwem w ceremonii profesora. Szkoła ta właściwie jest naszym oczkiem w głowie, bo była to pierwsza szkoła, która przyjęła patronat założy-

ciela naszego zespołu. W tej chwili są już cztery szkoły hadynowskie. Te pozostałe trzy w Polsce.

Cieszymy się, że możemy koncertować dla publiczności na Zaolziu, gościć uczniów waszych szkół oraz młodzież na organizowanych już od 6 lat tzw. Dniach Muzyki i Pieśni Stanisława Hadyny. Są to Dni organizowane na przemian w Wiśle i w Koszęcinie przy udziale Uniwersytetu Śląskiego i Wiślańskiego Centrum Kultury i Informacji. Zapraszamy tam zawsze młodzież zaolziańską i muszę podkreślić, że na tle młodzieży krajowej prezentuje się ona znakomicie i okazale. W niełatwej konkurencji zdobywa bardzo często najwyższe wyróżnienia i nagrody. Jedną z nagród w tym konkursie jest warsztatowy dwutygodniowy pobyt w Koszęcinie dla solistów i dla grup. Gościliśmy już dwukrotnie grupy i solistów zaolziańskich. Powiem więcej, chcielibyśmy, by niektóre osoby z nich trafiły na stałe do naszego zespołu. Są jeszcze dość młode – muszą zdać maturę, ale potem będziemy czynili wszystko by je „zakontraktować”.

Czy obecnie w zespole jest ktoś z Zaolzia?

Teraz w balecie tańczy solistka Ola Gawlik. Tutaj się zakorzeniła, lecz pamięta o tym, skąd się wywodzi. W przeszłości bardzo wiele mieliśmy artystów z Zaolzia, także z Ziemi Cieszyńskiej. Brało się to stąd, że były to osoby obdarzone tzw. białymi głosami, nieszlifowanymi, typowymi dla górskiej kultury Beskidów.

Niezależnie od artystów łączy nas z Zaolziem działalność koncertowa. Staramy się bywać na Zaolziu często i prezentować różne formy występów zarówno duże formy koncertowe, jak i nowe pieśni sakralne, czy koncerty bożonarodzeniowe bądź maryjne. Myślę, że ten związek sztuki ludowej, sakralnej, muzyki na najwyższym poziomie z naszą działalnością jest bardzo atrakcyjny wszędzie, a także dla publiczności na Zaolziu. Koncertujemy od wielkich sal przez plener po przestrzenie kameralne – szkoły czy kościoły.

Kultywujemy pamięć o prof. Hadynie. Uczciliśmy jego osobę wracając do Karpętnej i tam wmurowując tablicę pamiątkową przypominającą o jego urodzeniu. Co roku w Wiśle, gdzie na cmentarzu Na Groniczku spoczywa profesor, w tamtejszej parafii ewangelicko-augsburskiej organizujemy Dni poświęcone pamięci St. Hadyny. Tam

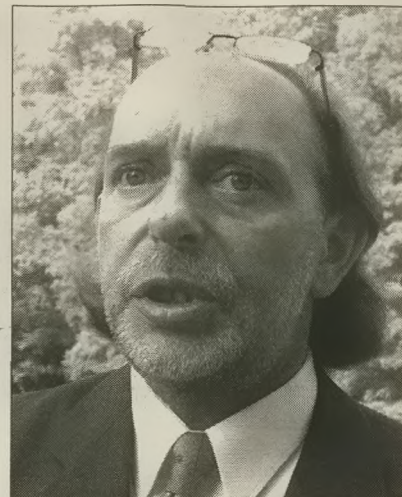
dajemy co roku koncert in memoriam Hadynie i wszystkim zmarłym twórcom zespołu „Śląsk”. Na te Dni zapraszamy także Zaolziaków.

Powinienem dodać, że w repertuarze zespołu (200 pieśni i 60 tańców) znajduje się bardzo duża część repertuaru wywodzącego się z Ziemi Cieszyńskiej. Jest on opracowany właśnie przez prof. Hadynę i od 50 lat utrzymuje się stale w naszej ofercie zawsze wzbudzając doskonale przyjęcie. Zresztą klimat utworów z tamtych stron jest tak piękny, że zawsze przyciągają uwagę widzów.

Kontakt z Zaolziem traktujemy jako fragment dziedzictwa przekazanego nam przez twórców zespołu.

winien być eksponowany, ale Koszęcin to wielki etnograficzny dorobek zespołu mający ścisły związek z kulturą regionalną w jej rdzennej postaci.

Oczywiście, od samego początku twórczość „Śląska” jest twórczością stylizowaną. Tu nie dzieje się nic „in crudo”, ponieważ to jest domena działań zespołów o charakterze amatorskim. Natomiast w opracowaniu scenicznym te elementy rdzennej kultury pojawiają się w kostiumach, a mocno dbamy o wierność kostiumową i nie tolerujemy odstępstw od pierwowzorów. Dotyczą wierności słowa i muzyki. Z jednej strony szeroka stylizacja, z drugiej jednak niosąca akcenty źródłowe. I w końcu tu,

Dyrektor zespołu Adam Pastuch z wielkim przejęciem opowiada o związkach zespołu z Zaolziem.

konferencje na temat „Kręgu stylizacji prof. St. Hadyny”, które na Uniwersytecie Śląskim organizował prof. Daniel Kadhubiec. Konferencje odbywają się co roku od 6 lat, łącznie z tym

Trzonem występów zespołu „Śląsk” są gorąco oklaskiwane tańce śląskie.

Od tego roku Zespół Pieśni i Tańca Śląsk to nie tylko taniec i śpiew, ale i edukacja w Śląskim Centrum Edukacji Regionalnej...

Tak, w tym roku zainaugurowaliśmy oficjalnie jego pracę. Centrum ma służyć zintelektualizowaniu tego, co jest praktycznym artystycznym dorobkiem zespołu. Trzeba pamiętać o tym, że Koszęcin to nie tylko pochodzący z XVII wieku wspaniały kompleks pałacowo-parkowy, przed 1945 rokiem siedziba rodu Hohenlohe-Ingelfingen, który sam w sobie jest elementem dziedzictwa materialnego i jako taki

w Koszęcinie, rodzi się refleksja nad tymi elementami – etnologiczna, etnograficzna i ta refleksja ma się stać domeną właśnie Śląskiego Centrum Edukacji Regionalnej.

Chcemy do nas zapraszać grono osób z kraju i z zagranicy po to, by dzielić się doświadczeniami, by wymieniać poglądy. Do tej pory takiego forum wymiany poglądów na temat śląskości nie było. U nas tworzymy warunki lokalowe, by spokojnie można było podebatować o tradycji i kulturze źródeł. Początki były już poczynione za sprawą cieszyńskiej filii Uniwersytetu Śląskiego. Były to

konkurem muzyki i pieśni, o którym już wspominałem. Te konferencje stanowią przyczynek do rozwinięcia naszej działalności, są impulsem tego, w jaki sposób na bazie naukowej, etnograficznej refleksji miałyby się odejść do naszej działalności. Z jednej strony ma znaczenie dokumentujące nasz dorobek, z drugiej strony jest to forma inspiracji dla nas, a także pewnej korekty na drodze ku doskonałości scenicznej.

Taka idea centrum nam przyświeca. Oczywiście nie tracimy z pola widzenia celu, jakim jest promowanie Polski i Śląska. Dodam, że zespół „Śląsk” pozostaje pod opieką władz samorządowych województwa Śląskiego.

Wierność kostiumowa, słowa... A co instrumenty?

Gramy z udziałem kameralnej orkiestry symfonicznej, możemy schodzić do poziomu kapeli, ale robimy to rzadko. Natomiast sięgamy do instrumentów autentycznych, jak np. trombita. Trombitę zresztą otrzymaliśmy w prezencie z Zaolzia od pana Józefa Chmiela z Darkowa.

W jaki sposób można nawiązać kontakt z zespołem?

Prosimy zajrzeć pod nasz adres internetowy www.slask.art.pl. Jeśli chodzi o warunki koncertowe, uważam, że mamy łagodne wymagania. Cena jest zawsze do uzgodnienia, lecz musi uwzględnić odległość czy zakwaterowanie. Staramy się być elastyczni i występujemy na różnych warunkach. Proszę pamiętać, że zespół to 120 wykonawców, czyli 2-3 autokary oraz 1-2 TIR-y z kostiumami. To nie jest łatwa logistyka. Warunki, których oczekujemy, w stosunku do tego, co sobą reprezentujemy, są bardzo łagodne.

MARTYNA RADŁOWSKA-OBUSNIK

Uczestników XIII Forum zachwyciło brawurowe wykonanie krakowiaka w obrazku „Na krakowskim rynku”.

Nie może istnieć
naród, który się
składa z samych
bohaterów, bo wtedy
ten naród zginie.

Karol Modzelewski

Nemioła

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały prosimy przysyłać pod adresem „GL”
lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz ♦ Numer zamknięto 16. 9. 2005

Jesień w GTL

W Katowicach 15 bm., na pierwszym powakacyjnym zebraniu spotkał się zarząd Górnośląskiego Towarzystwa Literackiego. Jego członkowie wraz z przewodniczącymi kół terenowych w Bielsku-Białej i Cieszynie-Cz. Cieszyńskie opracowali plan działalności na jesień i zimę br., dyskutowali też nad planem pracy w roku przyszłym.

Najważniejszymi imprezami jesieni będą: Katowickie Spotkania Literackie oraz imprezy związane z 10-leciem miesięcznika „Śląsk”. Jedno z KSL zostanie poświęcone twórczości Jana Pyszkę z Nawia, a inne np. środowiskom młodoliterackim makroregionu śląskiego (spodziewany jest udział młodych poetów z Zaolzia), zmarłemu w Niemczech pisarzowi Henrykowi Berezce, literaturze w Internecie, recepcji dzieła Adama Mickiewicza na Śląsku, twórczości Harrego Dudy z Opola (w związku z wydaniem jego *Szir haszirim, czyli Pieśni nad pieśniami Salomonowa*). W ramach obchodów jubileuszu katowickiego periodyku postanowiono m.in. urządzić spotkanie redaktorów i literatów z czytelnikami w Cieszynie i na Zaolziu.

Zarząd jednomyślnie poparł wniosek o wprowadzeniu GTL do zespołu akcjonariuszy Wydawnictwa Śląsk, spółki z o.o. Ta zasłużona dla literatury polskiej i nie tylko oficyna (w latach 70. i 80. prowadziła serię literatury czeskiej i słowackiej; tu ukazywały się m.in. książki Zaolziaków: Wiesława Adama Bergera, Henryka Jasickiego, Wilhelma Przeczka, Władysława Sikory) została po transformacjach własnościowych zaprojektowana jako wydawnictwo naukowe, które literaturą piękną praktycznie przestało się zajmować (światły wyjątek ostatnich lat: *Dysharmonia caelestis Feliksa Netza*). Członkowie zarządu spodziewają się, że wraz z przystąpieniem GTL do spółki będą mogli wywierać korzystny dla piśmiennictwa na Śląsku wpływ na profil wydawnictwa.

Zebranie prowadził prezes GTL Tadeusz Kijonka. (k)

Późna poezja Karla Kryla w przekładach Renaty Putzlacher Wrzesień

Minął już sierpień, za nim wrzesień kroczy,
już astry kwitną pod jarzębinami.
A wścibskie słońce świeci prosto w oczy
sennych sprzedawców w kioskach z gazetami.

Paru szaleńców walczy z wiatrakami,
a wczesna jesień czeka tylko na śnieg.
My w obce sprawy nosa nie wtykamy,
a już tym bardziej w swoje własne, właśnie.

Chmur karawele płyną wciąż z daleka,
znad tyłu bliskich memu sercu krajów.
Odwaga jeszcze nad przepaścią zwleka
pamięci tych, co ledwie pamiętają.

Paru szaleńców walczy z wiatrakami,
a wczesna jesień czeka tylko na śnieg.
My w obce sprawy nosa nie wtykamy,
a już tym bardziej w swoje własne, właśnie.
Z tomu *Krylias i Odysea*

X X X

Z kafejki Brea przy ulicy Vavin
patrzę na nóżki dam i gnaty kpów.
Siedzę przy winie, przedtem piłem kawę.
Nic mnie nie dziwi, trzeźwy jestem znów.

Bard Praskiej Wiosny

Karel Kryl urodził się 12. 4. 1944 w Kromierzyżu, zmarł 3.3.1994 w Monachium. W historii kultury i literatury czeskiej zajmuje poczesne miejsce jako poeta i autor songów związanych z okresem narodowej „burzy i naporu” – Praską Wiosną. W latach 1967-69 jego pieśni dla wielu, zwłaszcza młodych, były synonimem wolności.

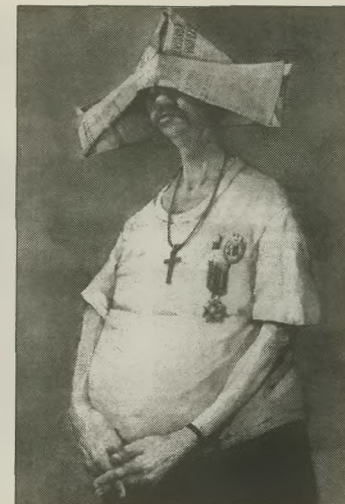
Kryl był z zawodu ceramikiem, po ukończeniu Średniej Szkoły Ceramicznej w Bechyni (1958-62) pracował w zakładzie Spojker Teplice. W Teplicach miał też swój debiut sceniczny. Jako piosenkarz współpracował w latach 60. z teatrami: Divadélko pro známý (Teplice), Okap, Waterloo (Ostrawa) i Semafor, jako scenograf m.in. z Domem Kultury Witkowie. W 1966 r. zaczął nagrywać swe songi w Radiu Czechosłowackim – rozgłośniach w Ujściu n. Łabą i Ostrawie. W 1968 został zawodowym piosen-

karzem. Po udziale w światowym festiwalu protest-songów pozostał w Monachium, gdzie podjął studia z historii sztuki i filozofii. W Radiu Wolna Europa uruchomił własną audycję.

W listopadzie 1989 wrócił do republiki, dając setki koncertów w całym kraju. Jego euforyczna radość z odzyskania niepodległości szybko jednak wyparowała. Nie zaakceptował najazdu „dzikiego kapitalizmu”, w jego poezji zaczęły pobrzmiwać tony krytycyzmu, zniechęcenia, sarkazmu. Również i w Czechach poczuł się emigrantem.

Do jego najbardziej znanych songów należy Bratříčku, zavírej vrátka (1968), reagujący na interwencję wojskową państw Układu Warszawskiego (rów-

W katowickiej galerii BWA czynna jest retrospektywna wystawa malarstwa zmarłego przed niespełna rokiem Jerzego Dudy-Gracza. Prezentowanych jest ponad 120 dzieł z całego okresu twórczości, od 1966 r. Malarstwo Dudy-Gracza było zjawiskiem wyjątkowym. Artysta mawiał o sobie, że jest chory na Polskę, stąd przez większość życia uprawiał coś w rodzaju narodowej publicystyki: wskazywał na paradoksy polskiej rzeczywistości, mentalności, kultury. Dopiero na kilka lat przed śmiercią wyznał, że „żegna się z publicystyką, bo przeszedł już nałowne pasje poprawiania świata”. Wystawa potrwa do 17 października.

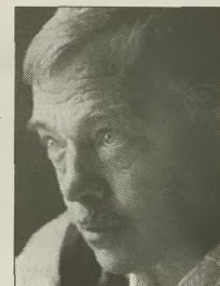
Jan Pyszko o poezji

x x x
Zawsze byłem zafascynowany poezją. Odkąd pamiętam, poezja była dla mnie lekarstwem na życie. Nie „czymś w rodzaju lekarstwa na życie”, ale prawdziwym lekarstwem. A mówię to niekoniecznie jako twórca, ale też i – a może przede wszystkim – odbiorca poezji.

x x x
Poezja to dla mnie antidotum na dramat istnienia. Brzmi to trochę jak banał, ale jeśli dodam, że patrzę na poezję jako na coś, co zawsze trochę wyprzedza życie – to będzie to już chyba miało nieco inny sens, bardziej filozoficzny. Bo wtedy okaże się, że w poezji szukam i znajduję – i każdemu to polecam – rozwiązanie wielu problemów życiowych.

x x x
Aby móc czerpać z potęgi poezji, trzeba wpiąć w nią swoją moc. Uwierzyć w wartość słowa. Trzeba osiąść wyobraźnię słowa. Bo poezja nie przemawia tylko do intelektu, ale przede wszystkim do wyobraźni.

x x x
Poezja to jest broń. Biała broń słowa.
Notował (kk)

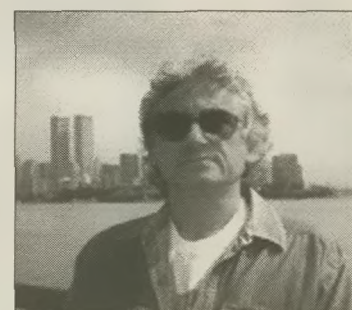
niez tytuł pierwszej płyty). Na emigracji wydał LP: Rakovina (1969) i Maškary (1970). Książkowo jego songi i wiersze ukazały się w zbiorach: Knížka Karla Kryla (1972), Sedm básniček na zrcadlo (1974), Pochyby (1977), 17 kryptogramů na dívčí jména (1978), (zpod stolu) (1978), Slovíčka (1980), Z mého plřivota (1986), Zbraně pro Erató (1987), Amore-sky (1991), Dvě půle lunety aneb Rebelant o lásce (1992), Krylogie (1994), Krylias a Odyssea (1995), Znamení doby (1996), Básně (1997), Texty, písně (1998), Krylogie. Půlkacíř (2000).

Pośmiertnie był wielokrotnie odznaczany, m.in.: medalem Rektora Uniwersytetu Karola (1995), medalem prezidenta republiki Za Zasługi II st. (1995), Nagrodą Františka Krieglá (Fundacja Karty 77). W Nowym Jiczinie Karel Kryl posiada tablicę pamiątkową, w Kromierzyżu popiersie. (k)

Komputer i drukarka, to jest blacha i plastik, mają smak i zapach żyłki do obuwia i mydelniczki turystycznej. Stół pachnie. Sęki robią do mnie perskie oko. Kładę ręce na pociągniętym bezbarwnym lakierem drewnie stołu, tak się witamy: dotykam go wewnętrzną stroną dłoni. Podobno tak witano się w Rzymie, nie uściskiem, lecz dotykając się wewnętrzną stroną dłoni. Kładę ręce na stole, a on czuły i kochający jak niania Puszki, wchłania wszystkie moje trucizny, biedy, nieszczęścia prawdziwe i urojone. Jak on się potem czuje? Pewnie okropnie; mnie jest lżej, to pewne. Po prawej ręce jest myszka, telefon i High Speed Faxmodem. Na północny wschód od myszki jest ulica Barcelońska, dalej nasyp kolejowy, którym jeżdżą pociągi do Tych i Bielska, za nasypem jest ZOMO, teraz to się nazywa inaczej, podobno pały są w lepszym gatunku. Musi tam być podręczna strzelnica, bo odgłosy wystrzałów ogniem pojedynczym albo ciągłym słyszę tak wyraźnie, jakby strzelano nie dalej, niż pod tą sosną na obrazie, który wisi nad dębowym stołem. Jakby się dobrze wychylić z okna pokoju, w którym piszę te słowa, można by, przy odpowiedniej pogodzie, wyburzeniu paru domów, zniwelowaniu nasypu kolejowego i zrównaniu z ziemią koszar ZOMO-nie-ZOMO, zobaczyć całkiem wyraźnie drogę szybkiego ruchu do Cieszyna. A to znaczy, że Czechy są blisko. Dlatego dobrze odbieram pierwszy program czeskiej telewizji. Oglądam, bez zakłóceń, taki na przykład „Wernisaż” Václava Havla, sfilmowany spektakl teatralny. W rolach głównych: Josef Abrahám (doktor Błażej z „Nemocnice na kraji města”) i Pavel Landovský (aktor i pisarz, ostatnie lata przed aksamitną rewolucją na emigracji miał etat

w wiedeńskim Burgtheater bez znajomości niemieckiego). Abrahám gra Wánka (alter ego Havla), Landovský Browarnika, pierwszy – dysydenta, zepchniętego na pobocze życiowej drogi, drugi – oportunistę i kapusia. Po spektaklu, na scenie, w strojach, ale już prywatnie: Josef Abrahám i Pavel Landovský. Na widowni Autor-prezydent, jeszcze z żoną Olgą, bo to historia sprzed dobrych paru lat, i praskie najlepsze towarzystwo. Pewny siebie Landovský po powrocie z emigracji bryluje, opowiada o swoich potyczkach, utarczках, a

Havel, czy wrócili z emigracji, jak Landovský, czy po prostu żyli w socjalistycznej republice, in der Strafkolonie, wygodnie i dostatnio, co było możliwe, czego jątzącym dowodem jest Josef Abrahám obecny na scenie, ze zwieszoną głową; Landovský go nie zauważa, cieszy się z tych swoich „pięciu minut”, postać żywcem z Hrabala, plebejska, mięsista, figura głupio-mądra.

FELIKS NETZ Widok z okna

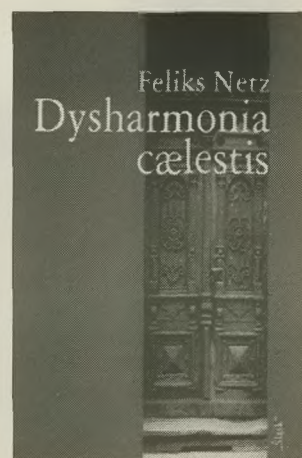
właściwie grach i gierkach z policją tajną, jawną i dwupłciową. Podпиты, ponieważ jego bohater w „Wernisażu” wypija kilkanaście butelek piwa, Landovský zrywał kapsle, obciągał butelkę do dna, co rusz wychodził za kulisę, skąd dochodziły efekty gigantycznego szczania i spuszczenia wody. Wszystko to jest chytne, bo Landovský-dysydent i wygnaniec gra mendę i oportunistę, a Abrahám (doktor Błażej), który przez dwadzieścia minionych lat nie opuszczał studia filmowego na Barrandovie, okrrrrrpony oporrtrrntunista, jak wielu, jak większość; w „Wernisażu” gra księżką niezłomnego-intelektualistę-dramaturga, któremu władza laskawie pozwala zarobić na porcję parówek i piwo, żeby przypadkiem nie zdechł w państwie komunistycznym, w którym nie umiera się z głodu. Ludzi w teatrze strasznie ta zamiana ról bawi. Kim są ci ludzie w teatrze? Niedawna opozycja? Czy raczej profesjonalna śmietanka towarzyska. Czy ci ludzie wyszli z więzień, jak

A tu na scenę wchodzi jeszcze Havel! Doktor Błażej, chudziński, robi się coraz cieńszy, jest już kreską, jest już tylko częściowo, jest już tylko punktem, nie ma go. O czym myśli Josef Abrahám? Czy mu żal, że jak Havel-Waniek i Landovský-Browarnik nie dał dupy státní bezpečnosti, bo tych dwóch, na tej scenie, to jest miażdżący dowód na to, że jednak można było powiedzieć: A o pierdolcie się ode mnie! W aksamińskiej rewolucji brałem udział na ochotnika jako telewidz, przez kilka dni, po parę godzin na dobę. Siedziałem w pokoju na południe od maski pośmiertnej Puszkina, tego potwora. (...)

Ale jest jeden Czech, którego nienawidzę. Raz na granicy polsko-czechosłowackiej spróbowałem coś wyjaśnić, a tu taki urodzony czeski morderca z pyskiem na mnie: *Nehovořít*. Miał pistolet. Z przyjemnością by mnie zastrzelił. Czuję przez skórę, że gdybym wykonał jakiś nagły ruch, coś, co mógłby uznać za chęć ucieczki,

wyrwałby pistolet z kabury i wyciszył magazynek do zera. Uprzedzam Czechów: nie pytajcie mnie w Katowicach o drogę, bo nie skieruję was na Cieszyn, ale na Szczecin. To wszystko przez tego urodzonego mordercę, waszego rodaka. Ale, gdyby mnie pytał o drogę pan prezydent Havel, zmieklbym. Kocham pana, panie Havel za to, że ożenił się pan z Dagmarą. Zrobiłbym dokładnie to samo, gdybym był na pana miejscu. Od dawna uważałem, że w Czechach jest jedna seksowna dziewczyna, mówię o Dagmarze. Kiedy pomyślę o tym szczerze z przejścia granicznego, rozglądam się za kamieniem, ale nie ma to nic wspólnego ani z panem, panie Havel, ani tym bardziej z Dagmarą, ani z Landovským, ani tym bardziej z Josefem Abrahámem, ale i u nas, panie Havel, takich urodzonych morderców nie brak.

(Fragment nominowanej do Nagrody Nike powieści Dysharmonia caelestis. Tytuł fragmentu od redakcji.)

Telewizja

WTOREK 20 WRZEŚNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Smocze opowieści (s.) 9.10 Jedynecka 9.40 Super Rupert (s.) 10.10 Tucker (s.) 10.30 Tak, kochanie (film USA) 11.25 Tak jak w Unii 11.50 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.05 Jaka to melodia? (teleturniej) 13.25 Bulionerzy (s.) 13.55 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 14.20 ZUS radzi 14.30 Dzień Nauki Polska 2005 15.00 Wiadomości 15.10 Audycje komitetów wyborczych 16.15 Tele-Nowela 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Pod lupą 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teletu+niej) 18.25 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Strach w ciemnościach (film USA) 21.50 Sprawa dla reportera 22.35 Wiadomości 22.45 Prosto w oczy 23.00 Tybet. Historia tragedii (film franc.) 23.55 Plus minus 0.25 Prawo i bezprawie (film USA) 1.50 Nowe gwiazdy Europy.

■ TVP 2

5.50 Złotopolscy (s.) 6.15 10 minut tylko dla siebie 6.30 W krainie władcy smoków (s.) 6.55 Od przedszkola do Opola (pr. muz.) 7.30 Teletubisie (s. anim.) 7.55 Czerdziestolatek (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 9.55 M jak miłość (s.) 10.40 Pytanie na śniadanie 11.45 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Montevideo ze smakiem 12.15 Znaki czasu 12.35 Nagroda Literacka NIKE - nominacja finałowa - Andrzej Stasiuk 13.10 Śpiewające fortepiany (pr. muz.) 14.05 Lokatorzy (s.) 14.35 Audycje komitetów wyborczych 15.05 Doktor z alpejskiej wioski

STRACH W CIEMNOŚCIACH

Film USA, 2001 r., 95 min.

TVP 1, wtorek 20. 9., godz. 20.15
Reżyseria: James Keach
Występują: Jane Seymour, Corin Nemec, Alexandra Picatto, William Russ, Erik Knudsen, John Henry Canavan, Beverlee Buzon.

Rodzina Robinsonów tworzy szczęśliwe stado, choć nie jest wolna od życiowych problemów. Ojciec - David (William Russ) - ma kłopoty w pracy, jego firmie grozi bankructwo. Matka - Kathy (Jane Seymour), stara się dzielić swój czas pomiędzy studia prawnicze, wychowanie dzieci oraz prowadzenie domu, co kosztuje ją немало trudu. Młodszy syn Ian jest spokojnym i zrównoważonym chłopcem, lecz wymaga jeszcze ciągłej opieki, podobnie jak 15-letnia Blair. Feralnego dnia leje ulewny deszcz, mimo to Kathy wybiera się z dziećmi na zakupy do supermarketu. Przedtem jednak, na prośbę Davida, ma załatwić sprawę na pocztę. Stojąc w kolejce, zupełnie nieoczekiwanie wdaje się w awanturę z Erikiem, który zaczepia jej córkę. Nawet nie przypuszczając, że młody mężczyzna jest poszukiwanym przez policję psychopatycznym mordercą. Tymczasem Erik podąża za nimi do sklepu. Szalejąca burza powoduje uszkodzenie stacji energetycznej i w całym mieście gaśnie światło...

(s.) 16.20 M jak miłość (s.) 17.10 Kulisy serialu "M jak miłość" 17.15 Allo, Allo (s.) 17.40 Pogotowie Ekspresu Reporterów 19.00 Jeden z dziesięciu 19.25 Warszawska Jesień 2005 20.00 Panorama flesz 20.10 M jak miłość (s.) 21.00 Kulisy serialu "M jak miłość" 21.05 Magazyn Ekspresu Reporterów 22.20 Biznes 22.45 Czyż nie dobija się koni? (film USA) 0.50 Jeszcze mi podziękujesz (film USA).

■ TV KATOWICE

6.00 Gramy dla was 7.12 Książki z górnej półki (mag.) 7.45 Aktualności 7.50 25 lat Rawy Blues 8.45 Gość dnia 9.00 Malowanie obrazów to proste 9.55 To jest temat 11.15 Gość dnia 11.45 Bądź zdrow! 12.10 Integracja 12.35 Niezwykły Egipt - Tajemnice piramid (film dok.) 13.45 Asertywność 14.15 To jest temat 14.45 Regiony kultury 15.00 Świat magazyn międzynarodowy 15.45 Malowanie obrazów to proste 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Służba zdrowiu 17.05 Bliżej Europy 17.50 Relacje 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.37 Nasz reportaż 18.50 Audycje komitetów wyborczych 20.00 Telekurier 20.45 Młodzież kontra... czyli przed wyborami 21.50 Aktualności 22.05 Wiadomości sportowe TV Katowice 22.15 To jest temat 23.05 Tajne akta Lenina (film ang.) 23.55 Podwodna Polska 0.15 Podróż do Nowego Świata (film kanad.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 TV market 7.10 Interwencja (mag.) 7.30 Ja się zastrzelę (film USA) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 10.00 Daleko od noszy (s.) 10.30 Czułość i kłamstwa (s.) 11.00 Samo życie (s.) 11.45 TV market 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Ja się zastrzelę (s.) 13.30 Świat według Bundych (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Pensjonat pod Różą (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Świat według Bundych (s.) 17.00 V.I.P. (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.20 Samo życie (s.) 20.15 Polska głosuje wybory 2005 21.00 Nic do stracenia (film USA) 23.10 Strażnik Teksasu (s.) 0.05 Biznes Wydarzenia 0.30 Kuba Wojewódzki (s.) 1.25 Prawda w negliżu 2.25 Zapach kobiety (film USA).

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 8.55 Śpiewanki 9.00 Teleranek (dla dzieci) 9.10 Klocki (dla dzieci) 9.20 Wizyta w zoo 9.30 Niesamowity świat rekordów i ciekawostek 10.00 Wiadomości 10.05 Dobra dzielnica (s.) 11.00 Latający Čestmír (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Bananowe rybki (talk show) 14.35 Oczarowanie (s.) 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Oliver Beene (s.) 17.00 Jak na ryby... (mag.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Czarne owce (pr. publ.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Bananowe rybki (talk show) 20.35 List do ciebie 21.30 Historie sław (s. dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 EXPOCztówka (s. dok.) 23.30 Popcorn (pr. dys.) 0.00 Pomarańcza (mag.) 0.30 Supermucha (dok.) 1.30 Simpsonowie 1.50 Historie sław 2.45 AZ-kwiz 3.05 Skarby świata.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 8.40 Diagnoza (mag.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy (s. dok.) 12.00 Euronews 12.40 Pomagajmy sobie (mag.) 13.05 Zestaw bajkowy Edka 14.50 Obiektyw (mag.) 15.20 To może spotkać również Wasze dziecko

(pr. cykl.) 15.30 Królestwo dzikiej natury: Młode (s. dok.) 16.00 Fenomen (dok.) 16.10 Rodzina a szkoła (mag.) 16.30 Popularis (mag.) 17.00 Blok publicystyki ekologicznej 18.00 Poprask (mag. muz.) 18.30 Tak, panie premierze (s.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Świat motorów (mag.) 19.45 GEN (s. dok.) 20.00 Wojna wg Hollywood (dok.) 20.55 Na pływalni z V. Koubkiem (talk show) 21.20 Sprawa dla ombudsmana (s. dok.) 21.40 Portrety (s. dok.) 22.00 Odpoczywaj w pokoju (s.) 22.55 Muzyczne spotkania (pr. lit.-muz.) 23.35 Hyde Park (pr. dys.) 0.40 Czerwona gwiazda nad Niemcami 1.25 Żeny pro męny 2.40 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.35 Kobieta prawa (s.) 11.30 Poradnik kulinarny Jamie Olivera (s.) 12.00 Strażnik Teksasu (s.) 12.55 Anastazja (s.) 13.50 Zawsze będę cię kochać (s.) 14.55 Bez śladu (s.) 15.50 "Pálí vám to?" (teleturniej) 16.30 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.05 Właśnie teraz 17.15 Kobra 11 (s.) 18.10 M.A.S.H. (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przyszłonia w różnym ogrodzie (s.) 21.15 Big Brother (reality show) 22.10 Na własne oczy (pr. publ.) 23.10 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 23.45 Prawo i sprawiedliwość (s.) 0.35 Niepokojące wizje (film erot.) 2.00 Powrót do Edenu (s.) 2.45 Rady ptaka Loskutaka 3.45 Derrick (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s.) 8.00 St. Tropez (s.) 9.05 Płomień wątpliwości (s.) 10.00 Prima jazda (mag.) 11.00 Lekarz ze wsi (s.) 12.00 Szansa bez granic (pr. roz.) 13.00 Stary (s.) 14.15 Pomoc domowa (s.) 14.50 Beverly Hills 90210 (s.) 15.50 Czarodziejki (s.) 16.50 Julie Lescaut (s.) 18.35 VyVoleni (reality show) 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 VyVoleni - Porachunki (reality show) 19.55 Więzy rodzinne (s.) 21.10 VyVoleni - Porachunki (reality show) 22.35 Wodospad T. Hanáka (pr. roz.) 23.15 VyVoleni - Nocny show (reality show) 23.45 Preludium miłości (film USA) 1.40 Szybka wygrana 3.20 Salon samochodowy.

KOLIZJA

Film USA, 2001 r., 100 min.

TVP 1, środa 21. 9., godz. 20.15

Reżyseria: Thomas Rickman
Występują: Meredith Baxter, Alan Rosenberg, Eric Lively, Richard Banel, Vik Sahay, Barbara Mamabolo, Colin Glazer.

O godzinie 4.53 w sypialni Geoffa i Terry Stone'ów dzwoni telefon. Małżeństwo dowiaduje się o tragedii. Ich najstarszy syn Andrewa uległ groźnemu wypadkowi. Stone'owie, pełni troski o los Andrew, postanawiają jeszcze tego samego dnia odwiedzić go w szpitalu. Razem z dwojgiem młodszych dzieci wsiadają do samolotu i lecą do miasta, w którym studiował ich syn. Tutaj okazuje się, że Andrew odniósł ciężkie obrażenia głowy w wypadku samochodowym i jest w stanie śpiączki. Pod troskliwą opieką lekarzy i dzięki stałej obecności rodziców Andrew wkrótce wychodzi z komy. Chłopak trafia do centrum rehabilitacji. Rozpoczyna się długa, pełna trudów walka o odzyskanie dawnego stanu zdrowia. Tragiczny wypadek odcisnął piętno na jego sprawności...

ŚRODA 21 WRZEŚNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Cedric (film ang.) 9.05 Domisie (s.) 9.35 Łatek (s.) 10.05 J.A.G. Wojskowe Biuro (s.) 11.20 Wpisani w krajobraz 11.35 To trzeba wiedzieć 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 13.25 Sąsiedzi (s.) 13.50 Raj 14.20 Polski dom pod biegunem (reportaż) 14.35 Rzeczpospolita pozarządowa 15.00 Wiadomości 15.10 Audycje komitetów wyborczych 16.15 Tele Nowela - program o książkach 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Pod lupą 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.25 Plebania (s.) 19.00 Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) 19.05 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Kolizja (film USA) 21.55 Wybory Polaków 22.45 Wiadomości 22.55 Prosto w oczy 23.10 Anna i Józef (film pol.) 23.40 Dobranoc, mamo (film USA) 1.10 Światowe dziedzictwo kultury - Avila.

■ TVP 2

6.00 Złotopolscy 6.25 10 minut tylko dla siebie 6.40 W krainie władcy smoków (s.) 7.05 Od przedszkola do Opola (pr. muz.) 7.30 Teletubisie (s. anim.) 8.00 Czerdziestolatek (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 9.55 M jak miłość (s.) 10.40 Pytanie na śniadanie 11.45 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Smak Słowacji 12.10 Międzynarodowy Festiwal Filmowy w Wenecji 13.00 Panorama 13.13 Kraj się śmieje - Stresy i emocje (pr. rozryw.) 14.05 Lokatorzy (s.) 14.35 Wydarzenia 14.40 Maraton Warszawski 14.50 Przyjaciele Programu 2 - Reprezentacja Polski Caritas 15.00 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 15.50 Nagroda Literacka Nike - Nominacja finałowa - Ewa Kuryluk 16.20 M jak miłość (s.) 17.10 Kulisy serialu "M jak miłość" 17.15 Allo, Allo (s.) 19.05 Jeden z dziesięciu 19.35 Sportowe fascynacje 19.55 Panorama flesz 20.00 Super wulkan - scenariusz katastrofy (film dok.) 22.20 Biznes 22.25 Sport-telegram 22.40 Konfrontacja (mag.) 23.25 Ulotny wirus (film USA) 0.55 Super wulkan scenariusz katastrofy (film dok.).

■ TV KATOWICE

7.12 Książki z górnej półki prezentacje 8.45 Gość dnia 9.00 Zagadkowe historie XX stulecia - Misja Rudolfa Hessa 9.55 To jest temat 10.45 Telekurier 11.15 Gość dnia 11.45 Było, nie minęło 12.10 Książka tygodnia 12.35 Wokół Pacyfiku z Michaeliem Palinem 13.45 Asertywność 14.15 To jest temat 14.45 Gwiazdy sportu 15.00 Podwodna Polska 15.45 Zagadkowe historie XX stulecia - Misja Rudolfa Hessa 16.10 Rozmowa dnia 17.50 Polska - Rumunia (Mistrzostwa Europy kobiet) 20.45 Młodzież kontra... czyli przed wyborami 21.30 Kurier gospodarczy 22.15 To jest temat 23.05 Zmagania z aligatorami (film USA) 6.00 Gramy dla was 7.45 Aktualności 7.50 Służba zdrowiu 8.05 Bliżej Europy 16.45 Kronika miejska Rybnik 16.47 Kartka z kalendarza 16.49 II Turniej Tenisowy Dziennikarzy o Puchar Dyrektora TV Katowice 17.05 Trójka tam była 21.50 Aktualności 22.05 Wiadomości sportowe TV Katowice.

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 TV market 7.10 Interwencja (mag.) 7.30 Ja się zastrzelę (s.) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 8.55 Strażnik Teksasu (s.) 9.55 13. posterunek (s.) 10.30 Czułość i kłamstwa (s.) 11.00 Samo życie (s.) 11.45 TV market 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Ja się zastrzelę (s.) 13.30 Świat według Bundych (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Pensjonat pod Różą (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Świat według Bundych (s.) 17.00 Gra w ciemno 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.20 Samo życie (s.) 20.15 Tango z aniołem (s.) 21.00 Zapach kobiety (film USA) 0.10 Na-

sze dzieci (s.) 1.10 Biznes Wydarzenia 1.35 Czego się boją faceci, czyli seks w mniejszym mieście (s.) 2.00 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Oliver Beene (s.) 9.30 Zapomniane wyprawy (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.05 Wilczy dół (film czes.) 11.40 Czy mnie zechcecie? (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Mieszkanie sztuką jest (mag.) 13.50 ABCD ekologii 14.00 Wiadomości 14.05 Poprask (mag. muz.) 14.35 Wędrująca kamera (s. dok.) 15.00 Chłopaki w akcji (pr. kul.) 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 15.50 Co mogę zrobić dla siebie 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Meduza (lista przeb.) 17.05 Kinobox (mag. film.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Pod pokrywką (mag.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Dobra dzielnica (s.) 21.00 Świetnie wyglądasz! (mag.) 21.20 Droga (dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.00 Prognoza pogody 23.05 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Sportki i Szansy 23.20 Poprask (mag. muz.) 23.50 Film o serialu Dobra dzielnica 0.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki, Szansy 0.20 Talk show J. Krauza 1.10 Tak, panie premierze 1.40 Simpsonowie 2.00 EXPOCztówka 2.10 Oczarowanie.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Na pływalni z V. Koubkiem (talk show) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Euronews 12.55 Królestwo dzikiej natury: Młode (s. dok.) 13.25 Blok publicystyki ekologicznej 14.45 Telewizyjna szkoła 14.55 Małe duże gry i zdarzenia (s.) 15.15 Game Page (mag.) 15.35 Europa dziś (mag.) 16.05 Cudowny świat (s. dok.) 16.25 Ekofilm 2004: W kręgu zmartwychwstania (dok.) 17.25 Wielki wóz (mag.) 18.00 Terra musica (mag. muz.) 18.35 Świat książek (mag.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Sportowe minuty 19.45 Lapidarium (s. dok.) 20.00 Europejski film: Sztuka latania (film br.) 21.35 Moja żona jest aktorką (film fr.) 23.10 Nadal tutaj jestem (dok.) 23.40 Hitler i holocaust (s. dok.) 0.30 City Folk: Dublin (s. dok.) 1.00 Babilon 1.20 McCoy Tyner Trio (koncert) 2.15 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.35 Skrawki życia (film USA) 11.40 Poradnik kulinarny Jamie Olivera 12.15 Strażnik Teksasu (s.) 13.10 Anastazja (s.) 14.05 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.00 Bez śladu (s.) 15.55 Pálí vám to? (teleturniej) 16.30 Zaryzykuj (teleturniej) 17.05 Właśnie teraz 17.15 Kobra 11 (s.) 18.15 M.A.S.H. (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Big Brother - Extra (reality show) 21.25 Twarz anioła (film czes.) 23.50 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 0.20 Powódź (film koprod.) 2.05 Martwa strefa (s.) 3.25 Derrick (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 St. Tropez (s.) 9.05 Płomień wątpliwości (s.) 10.00 Prima jazda (mag.) 11.00 Lekarz ze wsi (s.) 12.00 Szansa bez granic (pr. roz.) 13.00 Stary (s.) 14.15 Pomoc domowa (s.) 14.50 Beverly Hills 90210 (s.) 15.50 Czarodziejki (s.) 16.45 Julie Lescaut (s.) 18.35 VyVoleni (reality show) 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kulinarny) 19.50 VyVoleni (reality show) 20.55 Nie ma doskonałych (pr. roz.) 21.55 Receptariusz prima pomysłów (mag.) 23.00 Pod włos 23.45 VyVoleni - Nocny show (reality show) 0.10 t-music 1.05 Szybka wygrana 2.45 Rodzina Soprano (s.) 3.45 Świat 2005.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Z okazji pięknego Jubileuszu 75-lecia urodzin

pani GRETY TOBOŁOWEJ

i pana LUBOSZA TWARDZIKA

najserdeczniejsze życzenia zdrowia, szczęścia i optymizmu do dalszych lat składają Leszek, Ewa, Barcza, Wercza i Lukasz.

RK-186

Kto znał, niechaj wspomni, kto kochał, nie zapomni.

Dnia 20 września mija 15. rocznica śmierci

śp. AUGUSTYNA KORNASA

z Olbrachcic. O chwilę wspólnych wspomnień proszą synowie z rodzinami.

AD-131

Co w teatrze

SCENA POLSKA - TRZYNIEC: Szatan z siódmej klasy (20, godz. 12.30, studenci; 19.00, grupa TRP).

SCENA CZESKA - HAWIERZÓW: Motyle (20, godz. 19.00, grupa A).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Szeregowiec Dolot (20, 21, godz. 17.45); Fantastyczna czwórka (20, 21, godz. 20.00); Reflex: Ong Bak (20, godz. 17.00); „Román pro ženy” (20, godz. 20.00; 21, godz. 17.00, 20.00); **TRZYNIEC - Kosmos:** Edukacja (20, godz. 17.30, 20.00; 21, godz. 17.30); Opowieść o płaczącym wielbłądzie (21, godz. 20.00); **HAWIERZÓW - Centrum:** Piotruś Pan (20, 21, godz. 15.30); Wyspa (20, 21, godz. 17.30, 20.00); **CIESZYN - Piast:** Imperium wilków (20, 21, godz. 20.00); Dark Water - Fatum (20, 21, godz. 18.00); Rekin i Lava: Przygoda w Trójkroćmiarze (20, 21, godz. 14.30, 16.15).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30.
POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzynieć 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Koncerty

CIESZYN - 18. 9. o godz. 18.00 w sali koncertowej PSM na Zamku w Cieszynie koncert Zespołu Muzyki Dawnej „Floripari”.

Co w terenie

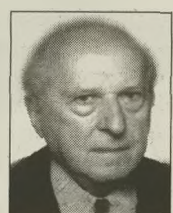
BLĘDOWICE - Klub Kobiet zaprasza na spotkanie 20. 9. o godz. 15.00 do Domu PZKO.
HAWIERZÓW MIASTO - Klub Emerytów zaprasza na spotkanie 22. 9. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2.
KARWINA DARKÓW - MK PZKO zaprasza do ogrodu i świetlicy Koła 25. 9. o godz. 15.00 na pożegnanie lata i smażenie stryków. Atrakcje oraz smaczny bufet zapewnione.
ZABŁOCIE - zarząd MK PZKO i Klub Kobiet zaprasza na smażenie stryków 23. 9. o godz. 16.00 do świetlicy Koła.
HAWIERZÓW - Komitet Miejski PZKO zaprasza na koncert „Gorole miastu Hawierzów” 24. 9. o godz. 16.00 w DK im P. Bezruč. Bilety do nabycia w zarządach kół obwodu Hawierzów oraz przed koncertem od godz. 15.00. W westybulu DK można obejrzeć wystawę „PZKO w Hawierzowie”.
PITS „BŚ” - informuje, iż odjazd autobusu na wycieczkę Rudinska - Jak. vrch - Kys. N. Město 24. 9. będzie z Karwiny o godz. 6.50, Cz. Cieszyn 7.15,

Wszystkim krewnym, znajomym i sąsiadom za okazane wyrazy współczucia, kwiaty, udział w pogrzebie mojego Kochanego Ojca

śp. WINCENTEGO ONDERKA

składam najserdeczniejsze podziękowania.
Syn Henryk z rodziną.

GL-519

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy, że dnia 18 września zmarł w wieku 90 lat nasz Drogi Ojciec, Dziadek, Szwagier i Wujek

śp. BERNARD CHODURA

zamieszkały w Hawierzowie. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w ścisłym gronie rodzinnym dnia 22. 9. 2005 w sali obrzędów pogrzebowych w Cierlicku. Zasmucona rodzina.

RK-189

Trzynieć (dworzec kolej.) 7.30, dalej co 5 min Wędrzynia, Bystrzyca, Gródek, Nawsie, Informacje 558 352 390, 721 242 594.

wa „Idziemy spać”. Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUSAION, Hawierzów, Dělnická 14:** do 2. 10. wystawa „Hawierzów: powstanie miasta”. Do 31. 10. wystawa „Barok w Cieszyńskim”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **KOTULOWA DRZEWIONKA, Hawierzów Błędowice:** wystawa „Mieszkanie ludowe i tradycje rolnictwa w Cieszyńskim”. Otwarte wt-pt: 9-17, so-nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TRAGEDII ŻYWOCIEC, Hawierzów Żywocice:** do 31. 12. wystawa „Od ognika do żarówki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie:** stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Do 31. 12. wystawa „Pietwałd w zmianach stuleci”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW W JABŁONKOWIE, rynek Mariański 14:** do 2. 10. wystawa „Jabłonkowskie szańce”, wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Mosty. Możliwość jechania pociągami z Cz. Cieszyna o godz. 6.20 do Rudiny. Informacje 558 352 390, 721 242 594.

Wystawy

BIŁA GALERIA: do 16. 10. wystawa Petra Borečka - „Cesta za světlem”. Otwarte po-pt: 9-15 po zgłoszeniu w portierni TD.

SALA WYSTAWOWA MANESA, DK Karwina: do 30. 9. wystawa obrazów i ręcznie malowanych ubrań mgr Greta Sartorisowej. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 10-18.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazy z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **INTERKLUB, Karwina Frysztat, rynek Masaryka 10:** do 20. 11. wysta-

Producent mebli z siedzibą w Polsce

poszukuje osoby na stanowisko

PRZEDSTAWICIEL HANDLOWY

(sprzedaż mebli pokojowych)

- ⇒ znajomość rynku meblowego na terenie Czech i Słowacji
- ⇒ doświadczenie zawodowe jako przedstawiciel handlowy
- ⇒ prawo jazdy grupy B
- ⇒ dyspozycyjność

Listy motywacyjne wraz z życiorysem prosimy przysyłać na adres:

Fabryka mebli Sławomir Ceglewski 62-400 Słupca, Piotrowice 76 (www.ceglewski.com.pl)

tel. +48 632 743 703, fax +48 632 743 705, kom. +48 500 124 695

kontakt: sabela@sabela.cz, tel.: 558 711 617

Firma zajmująca się produkcją części do samochodów poszukuje kandydata na stanowisko

MISTRZ PRODUKCJI

Wymagania:

- wykształcenie średnie - kierunek techniczny
- umiejętności kierowania zespołem pracowników
- zdolności organizatorskie
- samodzielność w działaniu, umiejętności planowania i zarządzania produkcją
- zdolności motywowania innych
- znajomość języka polskiego
- znajomość obsługi PC

Oferujemy:

- odpowiednie wynagrodzenie finansowe
 - możliwość samorealizacji i rozwoju zawodowego
 - udział przy wytwarzaniu strategii i orientacji firmy
- W terminie do 30. 9. 2005 prosimy przesyłać życiorys na adres e-mailowy info81@seznam.cz lub do redakcji.

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelníční 18, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frysztacie (przy rynku);
e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

Nasza Recenzja

»Szatan z siódmej klasy« w SP

Po wakacyjnej przerwie Scena Polska zaprezentowała spektakl dla młodszej widowni. Jest to „Szatan z siódmej klasy” według K. Makuszyńskiego, w reżyserii B. Kokotka. Książkę kochają chyba wszyscy, którzy ją przeczytali. Tak samo w pamięć zapadła jej ekranizacja, dziś już prawie archiwalna, czarno-biała, bardzo wierna literackiemu oryginałowi, z tym tylko wyjątkiem, że przeniesiona w czasy powojenne. Każdy z przyjemnością zapada się w rzeczywistość kresowego dworku, podupadającego trochę, a kryjącego tajemnice zamierchłej przeszłości. Z rozrównieniem i czułością śledzimy poczynania roztargnionego, dobruśnego i ogarniętego pasją napoleońską profesora Gąsowskiego, ubóstwianego przez swoich niesfornych uczniów. Trzymamy kciuki za Adasia-Szatana, próbującego rozwikłać zagadkę drzwi i zdobyć serce ślicznej Wandy. Książkę czyta się z zapartym tchem. Film ogląda się tak samo. I nie ma w tym winy reżysera, że tak rozbudowanej fabularnie historii nie da się przenieść na deski teatru tak, jak by sobie życzyli ci, co ją znają. Bardzo pomysłowe zwroty akcji i przeniesienia w czasie i miejscu, czynione przez aktorów za sprawą scenografii, znacznie przyspieszają tempo, ale pozostawiają jednak duży niedosyt. Podobnie jest z wydarzeniami. To, co dodawało dodatkowych napięć w książce, tu dzieje się od razu. I tak bohaterowie mają pod ręką pamiętnik księdza Koszyczka, stary francuski list, „Boską komedię” Dantego i wreszcie drzwi! Wszystko, z wyjątkiem drzwi, przynosi natychmiast z wdziękiem i bez problemu Wandzia. Bardzo dobrze, plastycznie i prawdziwie teatralnie, reżyser poradził sobie z wprowadzeniem wątku historycznego. Pojawili się na scenie przed zdumionymi widzami (profesorem, Wandą i innymi), bardzo zresztą, choć trochę nadto zabawnie, Adaś. Ale że spektakl adresowany jest do nieco młodszego odbiorcy, takiego, który może nie przeczytał jeszcze książki, wszystko to nie jest takie ważne. Ot, uroki adaptacji. Zławsza, że i obsada głównych bohaterów, i scenografia, i muzyka tworzą dość sympatyczną całość. Autor muzyki (Z. Siwek) połączył fragmenty sielankowe, z odgłosami natury (śpiew ptaków) i muzyką rodem z filmu gangsterskiego. Ciekawie brzmi i jest adekwatna do tego, co się dzieje. Scenografia (B. Kokotek) jasna, wprowadzająca pogodny klimat, bardzo prosta i... ustawna. Zławsza drzewa „przesadzane” co chwila przez aktorów. Sympatyczny, humorystyczny efekt, choć trochę pozbawia iluzji. Z iluzją i tworzeniem świata umiejscowionego w konkretnym czasie i rzeczywistości ma zresztą reżyser trochę kłopotu. Każdy, kto czytał „Szatana...” wie, że rzecz dzieje się w roku 1937, w wsi niedaleko Wilna. Tymczasem tu pojawiają się suszące się na sznurkach pantalone, a jeden z gangsterów przypomina bardziej postać z amerykańskiego filmu. To niby drobiazgi ubarwiające formę, a jednak... czy konieczne? Zławsza, że czasy, o których pisze Makuszyński obfitują w szczegóły i typy dość oryginalne i możliwe do wykorzystania, na co wskazuje postać rzekomego malarza (M. Osmelak), typka „spod ciemnej gwiazdy” rodem z przedwojennej Polski.

Niewątpliwie humorystyczne szczegóły zostały wprowadzone przez reżysera pod kątem współczesnej rzeczywistości. Bo kto dziś uwierzy, że choć szlachetny i prawy, harcerz Adam Cisowski jest absolutnym abstynentem? Musi pojawić się butelka wina, której Adaś w spokoju nie może wypić, bo ktoś mu ciągle przeszkadza. Albo że „malarz” pojawiający się w Bejgole jest zainteresowany tylko drzwiami. Musi mieć też „chrapkę” na panią domu. Niezbyt nachalne, ale jednak pojawiające się szczegóły, ożywiają reakcję publiczności, ale nie spodobałyby się chyba samemu autorowi. I nie chodzi tu tylko o fakt, że przecież 17-latek ma prawo czasem coś sobie wypić(?), ale o obraz świata, jaki stworzył Makuszyński. Wierzył on, że są ludzie niezlomni i szlachetni, i że harcerz to harcerz. „Zbudował cały świat z uśmiechów. Stworzył pogodne niebo i pogodnych ludzi. To prawda, że w życiu często bywa inaczej... Ale kiedy jest nam źle (...) szukamy towarzystwa ludzi przyjaznych i szczerych. Jeżeli wtedy stworzyliśmy jedną z jego książek, od razu pocujemy się jak u siebie: świat Makuszyńskiego to w gruncie rzeczy świat naszych pogodnych marzeń i uśmiechniętych snów”. Panie reżyserze, niech Adaś nie popija... Zławsza, że grający go D. Waraksa tworzy naprawdę ciepłą i sympatyczną postać. Podobnie zresztą jak partnerująca mu jako Wanda - K. Wojczyk. Bardzo ciekawie, choć trochę wbrew opisowi autora, stworzona została sylwetka Iwo (R. Malinowski). Nie jest to już przysadzisty pan z długą czarną brodą, ale trochę szalony, zaciągający z wileńskiej naukowiec, który wizerunkiem przypomina wynalazcę z filmu „Powrót do przyszłości”. Bardzo sympatyczny. Zawodzi natomiast pomysł na profesora Gąsowskiego (R. Pochroń), który tu pozbawiony został całkowicie swojego uroku człowieka do granic możliwości roztargnionego, nieprzytomnego i dziecięco naiwnego. Z jego dobruśności nie zostało nic, a roztargnienie przejawia się tylko poprzez mylenie imion swoich uczniów. Trochę szkoda.

Mimo tych drobnych niedoskonałości, całość jest sympatyczna i pogodna. A to chyba ważne przy realizacji prozy Makuszyńskiego. Zbyt duże, moim zdaniem, skróty, jeśli nie wprowadzą mętliku podczas śledzenia akcji, może zachęca kogoś, kto jeszcze nie przeczytał powieści, do przesłuchania po swojemu przygód Adasia i państwa Gąsowskich. Warto!

K.SŁUPCZYŃSKA

»Strzelnica« ezoteryczna

CZ. CIESZYN (kor) - Osoby, którym nie jest obojętna tematyka związana z ezoteryką, ziołolecznictwem i innymi metodami medycyny alternatywnej na pewno wpadną w sobotę 24 września do czeskiego Cieszyńskiego ośrodka kultury „Strzelnica”. W ramach „Skarbów z cieszyńskiej trójtły” odbędzie się tam Festiwal Ezoteryczny.

Organizatorzy festiwalu zaprosili do Cz. Cieszyna mnóstwo wybitnych postaci ze świata ezoteryki, uzdrowicieli. O ziołach, uzdrawianiu przy pomocy energii i zdrowym odżywianiu mówić będą **Michaela Liškova** i **Eva**

Moučkova, o tym, „co mnie czeka i nie minie” - **Miroslav Hrabica**, o lepszym wykorzystaniu umysłu - **Dana Linkeschowa**, w podróż z pomocą Aniołów zaprosi **Dana Hegarowa**, a o kosmicznej energii opowiadać będzie **Josef Gašper**. Przyjedzie też specjalista od jasnowidztwa **Josef Červienka**, z metodami leczenia schorzeń oczu i kręgosłupa zapozna uczestników festiwalu **Sergej Litwinow**, a rozwojowi człowieka poświęcone będzie spotkanie z kolejnym zagranicznym gościem, **Sergiejem Karayakinem**. Festiwal rozpocznie się o godz. 8.00.

WTOREK 20 WRZEŚNIA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Prosto w oczy 8.25 10 minut tylko dla siebie 8.35 Telezakupy 8.50 Nigdzie w świecie nie znajdziesz (mag.) 9.05 Kolory 9.15 Rodzina Leśniewskich (s.) 9.50 Chrystus dla każdego (rep.) 10.05 Laboratorium (mag.) 10.30 Polskie miasta i miasteczka - Jarosław 10.35 Haydamaky 11.05 Nie jesteście sami (rep.) 11.25 Sprawa dla reportera 12.00 Wiadomości 12.10 Chłop i baba (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.05 Sportowy tydzień 13.35 Stacyjka (s.) 14.30 SRegion Wodzisław - Ostrawa, Karwina (rep.) 14.55 Berliński express 15.05 Miasto spotkania (film dok.) 16.05 Nigdzie w świecie nie znajdziesz (mag.) 16.15 Kolory 16.25 Rodzina Leśniewskich (s.) 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Pod lupą (rep.) 17.30 Telezakupy 17.45 Chrystus dla każdego (rep.) 18.00 Londyński depozyt marszałka (rep.) 18.30 Sprawa dla reportera 19.00 Wieści Polonijne 19.15 Miś Uszatek (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Chłop i baba (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.05 Kościół katolicki wobec władzy komunistycznej (s. dok.) 22.00 Jest takie miejsce - Bielawa 22.20 Program publicystyczny 23.10 Nie jesteście sami (rep.) 23.30 Panorama 23.50 Sport Telegram 0.00 Prosto w oczy 0.15 Plus minus 0.40 Sprawa dla reportera 1.15 Miś Uszatek (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Chłop i baba (s.) 2.30 Plebania (s.) 2.55 Wieści Polonijne 3.10 Kościół katolicki wobec władzy komunistycznej (s. dok.) 4.10 Londyński depozyt marszałka (rep.) 4.35 Program publicystyczny 5.25 Dawne arie śpiewa Małgorzata Armanowska 5.45 Wiadomości.

ŚRODA 21 WRZEŚNIA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Prosto w oczy 8.25 10 minut tylko dla siebie 8.35 Telezakupy 8.50 Budzik 9.15 Mama - nic (s.) 9.40 Wierzę, wątpię, szukam 10.05 Ostoją (mag.) 10.30 Spotkania z profesorem Zinem 10.50 Nigdy nie przestanę tęsknić za Polską (film USA) 11.05 Plus minus 11.35 Kochaj mnie (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Chłop i baba (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.00 Wieści Polonijne 13.20 Kościół katolicki wobec władzy komunistycznej (s. dok.) 14.15 Londyński depozyt marszałka (rep.) 14.45 Program publicystyczny 15.35 Przeboje klasyków 16.05 Budzik 16.30 Mama - nic (s.) 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Pod lupą (rep.) 17.30 Telezakupy 17.50 Wierzę, wątpię, szukam 18.15 Bliżej Europy 18.35 Świadkowie nieznanych historii - Willem Hosenfeld 19.15 Rekisio pielęgniarz (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Chłop i baba (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Polska Karta 21.30 Egzamin z życia (s.) 22.15 Kabaret Starszej Pani. Gala urodzinowa Ireny Kwiatkowskiej 23.00 Kochaj mnie (s.) 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.53 Sport Telegram 0.00 Prosto w oczy 0.10 Wybory Polaków 0.55 Nigdy nie przestanę tęsknić za Polską (film USA) 1.05 Polskie miasta i miasteczka - Jarosław 1.15 Rekisio pielęgniarz (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Chłop i baba (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Polska Karta 3.25 Egzamin z życia (s.) 4.10 Pamiętaj o mnie 4.35 Świadkowie nieznanych historii - Willem Hosenfeld 5.20 Kochaj mnie (s.) 5.45 Wiadomości.

CZWARTEK 22 WRZEŚNIA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Prosto w oczy 8.25 10 minut tylko dla siebie 8.35 Telezakupy 8.50 Śpiewaj z nami 9.00 Polskie krajozaby - Od Elbląga do Malborka 9.10 Magiczne drzewo (s.) 9.40 Znak czasu (mag.) 10.00 Wyprzedzić chorobę (mag.) 10.15 Polskie miasta i miasteczka - Sochaczew 10.35 Pożegnanie lata z Radiem - 2005 11.25 Skarbiec (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Chłop i baba (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.00 Polska Karta 13.35 Egzamin z życia (s.) 14.20 Świadkowie nieznanych historii - Willem Hosenfeld 15.00 Za beczkę miodu (rep.) 15.15 Wybory Polaków 16.00 Śpiewaj z nami 16.10 Polskie krajozaby - Od Elbląga do Malborka 16.20 Magiczne drzewo (s.) 16.45 Animowany świat wybrazni 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Pod lupą (rep.) 17.30 Telezakupy 17.45 Znak czasu (rep.) 18.10 Raj (mag.) 18.35 Smak Europy 18.45 Skarbiec (mag.) 19.15 Przygody Bolka i Lolka (mag.) 19.30 Wiadomości 20.10 Chłop i baba 20.35 Plebania (s.) 21.00 Audycje Komitetów Wyborczych 21.30 Łączy nas Polska (felieton) 21.50 Teatr TV - Chryzantema złocista 22.40 Stanisław Drzewiecki gra Koncert e-moll F. Chopina 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.53 Sport Telegram 0.00 Prosto w oczy 0.10 Wybory Polaków 0.55 Animowany świat wybrazni 1.15 Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Chłop i baba (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.55 Audycje Komitetów Wyborczych 3.25 Łączy nas Polska (felieton) 3.40 Teatr TV - Chryzantema złocista 4.30 Stanisław Drzewiecki gra Koncert e-moll F. Chopina 5.10 Skarbiec (mag.) 5.45 Wiadomości.

PIĄTEK 23 WRZEŚNIA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Prosto w oczy 8.25 10 minut tylko dla siebie 8.35 Telezakupy 8.50 Domisie 9.15 Sto minut wakacji (s.) 9.40 Raj (mag.) 10.05 Niezwykłe badania (mag.) 10.30 Smak Europy 10.40 Regionalia (mag.) 11.05 Ezotyczne lato z Tercetem 12.00 Wiadomości 12.10 Chłop i baba (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.05 Audycje Komitetów Wyborczych 13.35 Łączy nas Polska (felieton) 13.50 Hity satelity 14.05 Teatr TV - Chryzantema złocista 14.50 Przeboje z filharmonii - Maurice Ravel 15.15 Wybory Polaków 16.00 Domisie 16.25 Sto minut wakacji (s.) 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.15 Ojczyzna polszczyzna 7.45 Spotkania z profesorem Zinem 18.10 Święta wojna (s.) 18.35 Regionalia (mag.) 19.00 Wieści polonijne 19.15 Przygody Myszk (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Chłop i baba (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Mówi się... 21.20 Hity satelity 21.35 Na dobre i na złe (s.) 22.25 Wybory Polaków 23.25 Porozmawiajmy 0.10 Ezotyczne lato z Tercetem 1.00 Sto minut wakacji (s.) 1.25 Przygody Myszk (s. anim.) 1.40 Marsz, marsz Polonia 2.00 Chłop i baba (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Wieści Polonijne 3.05 Mówi się... 3.25 Hity satelity 3.40 Na dobre i na złe (s.) 4.30 „To co dał nam świat” - Festiwal Piosenki im. Anny Jantar 5.15 Święta wojna (s.) 5.40 Jest takie miejsce - Bielawa.

SOBOTA 24 WRZEŚNIA

6.00 Plebania (s.) 8.00 Echa tygodnia 8.35 Awantura o Basię (s.) 9.00 Od przedszkola do Opola 9.30 Wieści Polonijne 9.45 Podhalanie w świecie (rep.) 10.15 Mówi się 10.40 Chłop i baba (s.) 11.50 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Opolski smak 12.20 Marsz, marsz Polonia 12.45 Książki z górnej półki 13.00 Wiadomości 13.10 Cudze szczęście (film) 14.50 Serce za uśmiech - Ciechocinek 2005 15.35 Telewizyjne Wiadomości Literackie 16.00 Śniadanie na podwieczorek 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.30 Mulher Rendeira po mazowszańsku 18.00 Pamiętaj o mnie (koncert życzeń) 18.30 M jak miłość (s.) 19.15 Noddy (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.05 Cudze szczęście (film) 21.40 Pożegnanie lata z Radiem - 2005 22.35 Opowieści weekendowe (s.) 23.35 Śniadanie na podwieczorek 0.30 M jak miłość (s.) 1.15 Noddy (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Cudze szczęście (film) 3.35 Serce za uśmiech - Ciechocinek 2005 4.15 Podhalanie w świecie (rep.) 4.50 Opowieści weekendowe (s.).

NIEDZIELA 25 WRZEŚNIA

6.00 Pożegnanie lata z Radiem - 2005 6.50 Bezludna wyspa 7.40 Pamiętaj o mnie (koncert życzeń) 8.05 M jak miłość (s.) 8.50 Słowo na niedzielę 9.00 Ziarno (mag.) 9.25 Marco i Gina (s.) 9.50 Ojczyzna polszczyzna 10.10 Książki z górnej półki 10.25 Chłop i baba (s.) 11.10 Muzyczny Festiwal Łańcut 2005 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 13.00 Transmisja Mszy Świętej 14.05 Janosik (s.) 14.50 Mulher Rendeira po mazowszańsku 15.20 Jest takie miejsce - Bielawa 15.35 Program publicystyczny 16.00 Byliśmy pestkami (film dok.) 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.25 Podhalanie w świecie (rep.) 17.55 Salon kresowy (s. dok.) 18.10 Zaproszenie 18.30 M jak miłość (s.) 19.15 Pampalini, łowca zwierząt (s. anim.) 19.30 Wiadomości 19.55 Program publicystyczny 23.05 Królowa Bona (s.) 0.05 M jak miłość (s.) 0.50 Ziarno (mag.) 1.15 Pampalini, łowca zwierząt (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Królowa Bona (s.) 2.50 Zaproszenie 3.15 Janosik (s.) 4.00 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Opolski smak 4.30 Salon kresowy (s. dok.) 4.45 Byliśmy pestkami (film dok.).

PONIEDZIAŁEK 26 WRZEŚNIA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.55 Jedynecka 9.20 Legenda krakowska (film anim.) 9.45 My Wy Oni (rep.) 10.10 Wyprzedzić chorobę (mag.) 10.30 Polskie miasta i miasteczka - Wyszogród 10.35 Byliśmy pestkami (film dok.) 11.30 Kino polskie 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.05 Program publicystyczny 13.30 Zaproszenie 13.50 M jak miłość (s.) 14.30 Salon kresowy (s. dok.) 14.45 Królowa Bona (s.) 15.35 Ze sztuka na ty - Maria Anto 16.05 Jedynecka 16.30 Legenda krakowska (film anim.) 17.00 Teleexpress 17.20 Pod lupą (mag.) 17.30 Telezakupy 17.50 My Wy Oni (rep.) 18.20 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 18.45 W Kassel po polsku (rep.) 19.05 Kościół i świat (mag.) 19.15 Mały pingwin Pik - Pok (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Program publicystyczny 21.30 Sportowy tydzień 22.05 Stacyjka (s.) 23.00 Komornicy - Rewir 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.53 Sport Telegram 0.00 Prosto w oczy 0.15 Magazyn kryminalny 997 1.15 Mały pingwin Pik - Pok (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Klan (s.) 2.30 Plebania (s.) 2.55 Program publicystyczny 3.20 Sportowy tydzień 3.50 Stacyjka (s.) 4.40 W Kassel po polsku (rep.) 5.00 Magazyn polonijny 5.15 Komornicy - Rewir 4.

Wydarzenia Sportowe

PIŁKARSKI WEEKEND: REMIS OSTRAWY • TRZYNIEC POKONAŁ REZERWY BANIKA

IRP wróciło na fotel lidera

I GAMBRINUS LIGA

● OSTRAWA - LIBEREC 1:1 (1:0). Bramki: 29. Rajtoral - 90. Zápotočný. Sędziował Jiřík. Widzów 6203.

Lokaty: 1. Liberec 16,... 15. Ostrawa 5 pkt.

MŚLF

● OSTRAWA „B” - FUTBOL TRZYNIEC 1:2 (0:2). Bramki: Husárik - Maceček, Martinčík. Sędziował Šalata. Widzów 180. Do trzynieckich piłkarzy, którzy zaprezentowali się w Kwarzach z dziesiątym nowym nabytkiem - pomocnikiem Martinem Svozillem z Bohemians 1905, uśmiechnęło się szczęście. W I połowie górą byli przyjezdni. Po przerwie jednak nie wiadomo z jakich powodów Trzyniec cofnął się na własną połowę, oddając inicjatywę w ręce gospodarzy. Najważniejsze minuty: 4. Kučerňák i Myšínský trafili w słupek; 25. Maceček wyłuskał piłkę Bučkowi i ułokował ją w siatce - 0:1; 28. po centrze Kořínka celnym wolejem popisał się Martinčík - 0:2; 61. na 1:2 obniżył Husárik, zaś po strzale Prokeša gości uratował słupek.

Lokaty: 1. Jakubczowice 14,... 5. Trzyniec 10 pkt. (man)

WEEKEND NA LODOWISKACH: RUSZYŁA II LIGA

Słaby występ Stalowników

TIPSPORT EKSTRALIGA

■ KŁADNO - TRZYNIEC 4:1 (2:1, 1:0, 1:0). Bramki: 11. M. Havel, 20. Frolík, 35. Ševc, 48. Gardoň - 15. Kudrna. Sędziował Kubeš. Kary 4:7, wyk. 2:1. Widzów 3100. Tradycją stało się zadość i trzyżycanie znów poległ na lodzie Kladno (dobra passa gospodarzy trwa już pięć lat). W barwach Trzyna po raz drugi z rzędu zagrał polski napastnik Marcin Kulusz, który w piątkowym zwycięskim meczu z Litwinowem (6:5 po dogrywce) zdobył premierowego gola w czeskiej ekstraklasie. W niedzielnym meczu z Kladnem ekipa Jana Neliby niewiele miała do powiedzenia. W trzynieckiej drużynie na oklaski zasłużył tylko bramkarz Martin Vojtek, który popisał się kilkoma pewnymi interwencjami. Lokaty po 5. kolejce: 1. Slavia,... 6. Witkowice 8, 9. Trzyniec 6 pkt. W sobotę 24. 9.: Trzyniec - Sparta (przed kamerami TVC).

I. LIGA HOKEJA

■ ML. BOLESŁAW - HAWIERZÓW 3:3 po dogr. (1:1, 0:0, 2:2 - 0:0). Bramki: 18. Nouza, 52. Musil, 52. Vrbata - 7. Lipina, 46. Mikšan, 48. Seman. Sędziował Jebavý. Kary 5:9, wyk. 2:0. Widzów 1950. Błąd hawierzow-

DYWIZJA E

● IRP CZ. CIESZYN - DZIECIEŃROWICE 5:2 (5:1). Bramki: Ganczarczyk 2, Martínek, Grygar, Myšínský - Pflégr, Šrámek. Sędziował Pustějovský. Widzów 300. Derby zespołów z odmiennych biegunów tabeli stało na dobrym poziomie. Cz. Cieszyn potwierdził rolę faworyta i losy meczu rozstrzygnął już w I połowie. - Przy stanie 5:1 zabrakło nam już motywacji, stąd też w drugiej odsłonie popełniliśmy niepotrzebne błędy - stwierdził dla „GL” trener Cz. Cieszyna Dalibor Damek. Najważniejsze minuty: 3. po rykoszecie piłka trafia do Pflégry, który lokuje ją w siatce - 0:1; 9. Myšínský podaje do Martíńka - 1:1; 21. po rzucie rożnym Grygar głową trafia na 2:1; 37. centrę Zimy wykorzystuje przy dłuższym słupek Ganczarczyk - 3:1; 41. Myšínský z dobitki - 4:1; 45. kolejne dośrodkowanie Zimy i celna główka Ganczarczyka - 5:1; 71. Šrámek z „jedenastki” - 5:2; 74. Hrazdilek (Cz. C.) marnuje rzut karny - próbuje strzelić w stylu Panenki, ale piłka ląduje na pobliskich kortach tenisowych.

● MKF KARWINA - KONIGE 1:0 (0:0). Bramka: Sourada. Sędziował Pala. Widzów 150. Gospodarze gola na wagę trzech punktów zdobyli w 75. minucie z karnego, szczęśliwym strzelcem był David Sourada. Goście dopiero w Karwinie stracili pierwsze punkty, grali zbyt pasywnie i niedokładnie w linii pomocy. Karwiniacy pokazali się z o wiele korzystniejszej strony, aczkolwiek w ich barwach zabrakło dwóch piłkarzy z podstawowego składu - Gilla i Harwota.

● ORŁOWA - FRENSZTAT 4:1 (1:0). Bramki: Kopel 2, Vančo, Třos - Špaček. Sędziował Bečica. Widzów 100. To był jak na razie najlepszy mecz Slavii w sezonie. Podopieczni trenera Dušana Kohůta tym razem dobrze ustawili swoje celowniki i co ważne - dokładnie zagraли też w defensywie. Najważniejsze minuty: 42. Vančo po rzucie wolnym - 1:0; 47. najładniejsza akcja meczu - gospodarze w brazylijskim stylu przebijają się w pole karne rywala, kontratak z pierwszej piłki wykańcza Kopel - 2:0; 65. Špaček po błędzie obrony - 2:1; 70. Kopel strzałem głową podwyższa na 3:1; 85. Třos plasowanym uderzeniem ustala wynik dnia - 4:1.

● M. ALBRECHTICE - B. OLBRACHCICE 1:0 (0:0). Bramka: Matěj. Sędziował Picmaus. Widzów 50. Banik męczy się również w nowym sezonie, jako jedyny z dwizyjnych zespołów nie zasmakował jeszcze zwycięstwa. W Albrechticach podopieczni trenera Michala Šlachty liczyli przynajmniej na remis. Feralna dla Banika okazała się jednak sytuacja z 75. minuty, kiedy to Matěj (goście reklamowali spalonego) z kilku kroków wpakował piłkę do siatki.

Lokaty po 6. kolejce: 1. Cz. Cieszyn 15, 2. Konice 15, 3. Karwina 13,... 11. Orłowa 6, 15. Olbrachcice 3, 16. Dziečmorowice 3 pkt. JANUSZ BITTMAR

Ekstraliga piłkarzy ręcznych

■ NAPAJEDLA - KARWINA 20:23 (14:16). Goście na parkiecie beniaminka rozgrywek nie mieli łatwej przeprawy. Gospodarze grali uważnie w obronie i w I połowie dotrzymywali kroku ekipie Jiřego Ketrta. Dopiero po zmianie stron zaznaczyła się wyraźna przewaga Banika, w 52. minucie było 25:19 dla gości i praktycznie po meczu. Bramki dla Karwiny: Horák 9/1, Zdráhala 6/3, Sobol 4/4, Szymon 3, Kubis, Kuzo, Prachař, Korňan po 2, Putera, Bednařík, R. Brůna po 1. W niedzielę 25. 9.: HCB - Hranice (10.30). (jb, Ok)

FUTBOL W NIŻSZYCH KLASACH: MOSTY ZNÓW PRZEGRĄŁY

Bogumin sięgnął po trzy punkty

MISTRZOSTWA OKRĘGU

● BOGUMIN - KRNOW 2:1 (1:0). Bramki: Kukuliač, Anastazovský - Tabach. Sędziował Lalik. Widzów 100. „Faja” dopiero za szóstym podejściem sięgnęła po zwycięstwo w nowym sezonie. Prezentowana gra podopiecznych trenera Václava Štverki wciąż jednak daleka jest od ideału i trzeba podkreślić, że w sobotę wygrał szczęśliwszy zespół. Pierwzoplanową postacią meczu był bogumiński bramkarz Ryl. Najważniejsze minuty: 21. Niku (K) huknął z dystansu w poprzeczkę; 30. Gábor świetnie obsłużył Kukuliača - 1:0; 58. Tabach z 20 m rzutu wolnego nie dał szans Ryłowi - 1:1; 72. Anastazovský w sytuacji sam na sam z golkipere gości przechrzył szalę meczu na korzyść gospodarzy - 2:1.

● L. PIOTROWICE - P. POŁOM 2:0 (1:0). Bramki: Kumpán 2. Sędziował Durák. Widzów 105. Tylko pierwsza połowa należała do gospodarzy, w drugiej warunki na boisku dyktowali ambitni goście. Fantastycznie bronili jednak Połášek, który przyprowadził rywala o palpitację serca. Pusta Polom należy do grona faworytów rozgrywek i w Piotrowicach goście liczyli z pewnością na lepszy wynik. Piotrowiczom w sukurs przyszła pierwsza strzelona bramka (Kumpán wykorzystał podanie Minaríka) i od 22. minuty mogli nastawić się na kontrataki. Goście w drugiej odsłonie zagraли już va banque i w 92. minucie stracili drugiego gola.

● MOSTY k. JABLONKOWA - FRYDLANT 1:4 (0:1). Bramki: Kurečka - Kubela, Procházka, Hradil, Žižka. Sędziował Hrňa. Widzów 100. Jeden remis i pięć przegranych spotkań - oto bilans piłkarzy spod Girowej. Podopieczni

trenera Pavla Vavřača z faworyzowanym Frydłantem zagraли jednak na maksimum, piłka też była przeważnie w posiadaniu gospodarzy. - Solą futbolu są ale gole, rywal z minimum wykorzystał maksimum - stwierdził trener P. Vavřáč. Piłkarze Frydłantu cierpliwie czekali na błędy gospodarzy i z kontrataków zadawali śmiertelne ciosy. Najważniejsze minuty: 25. Kubela po szybkiej akcji - 0:1; 50. w polu karnym teatralnie upadł Procházka, ku zaskoczeniu wszystkich sędzia podyktował karnego i sam „poszkodowany” podwyższył na 0:2; 59. kolejny ewidentny błąd sędziego - z pozycji spalonej na 0:3 poprawił Hradil; 65. po rzucie wolnym T. Nieslanika na 1:3 obniżył Kurečka; 90. z kontry Žižka wbił czwarty gwóźdź do mosteckiej trumny. Lokaty: 1. Opawa 18,... 8. L. Piotrowice 9, 15. HDB 3, 16. Mosty 1 pkt.

I A KLASA - GR. B

FK Hawierzów - Bruszperk 2:0, Przybor - Bystrzyca 4:1, Stonawa - Czeladna 2:3, Sj Rychwałd - Dobra 3:1, Raszkowice - Skrzeczno 7:0. Lokaty: 1. Hawierzów 15,... 5. Skrzeczno 8, 6. Stonawa 7, 11. Sj Rychwałd 4, 12. Bystrzyca 4 pkt. Bliżej w czwartkowym numerze „GL”.

I B KLASA - GR. B

Ludgerzowice - Pietwałd 5:2. Lokaty: 1. Herzmanice 12,... 14. Pietwałd 0 pkt.

I B KLASA - GR. C

Niebory - Wędrynia 1:1, Sucha G. - Datynie D. 2:1, Gródek - Karwina B 1:0, Jablonków - Wierzniowice 1:1, Lutynia D. - Sedliszcze 6:0, Nydek - Żuków G. 3:1, Orłowa B - Śmiłowice 2:1. Lokaty: 1. Sucha G. 13, 2. Gródek 12, 3. Lutynia D. 12 pkt. (jb)

DZIŚ W NUMERZE:

Unijne przyjaźnie **str. 3**GŁOSIK – rubryka dla dzieci **str. 4**Obserwuje otoczenie **str. 5**Rusza Memoriał A. Adamca **str. 8**

CZWARTEK
22 WRZEŚNIA 2005
NR 112
ROCZNIK LX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

WŁADZE WOJEWÓDZTWA ZA OCHRONĄ JĘZYKA POLSKIEGO

Karta ułatwi nam życie

OSTRAWA (man) – Tematem rozmów czwartkowego spotkania członków Wojewódzkiej Komisji ds. Mniejszości Narodowych i władz wojewódzkich był proces ratyfikacji przez Parlament RC europejskiej karty dotyczącej ochrony języków regionalnych i mniejszościowych. Proces ten umożliwi obywatelom swobodne posługiwanie się językiem polskim nie tylko w urzędach gmin, w których zamieszkuje dana mniejszość narodowa, ale również w pozostałych sferach życia.

Władze województwa morawo-śląskiego ratyfikację zaakceptują. Na razie nie wiadomo jeszcze, kiedy karta wejdzie w życie. Aczkolwiek zebrani zastanawiali się głównie nad

kosztami wprowadzenia mowy polskiej w życie, zgodzili się, że nie powinny być one zbyt wysokie.

– Wierzę, że czasy, kiedy urzędnicy odpowiadali petentom posługującym się gwarą albo językiem polskim „Já vám nerozumím”, z chwilą ratyfikacji bezpowrotnie miną. Mam nadzieję, że mieszkający na Zaolziu Polacy wykorzystają tę okazję i będą częściej posługiwali się gwarą lub polskim językiem literackim – powiedział nam prezes Kongresu Polaków, Józef Szymeczek. Oprócz niego w obradach uczestniczyli przedstawiciele ZG PZKO, Zygmunt Stopa i Roman Suchanek, KP Dariusz Branny i Bronisław Walicki oraz członek komisji ds. mniejszości Władysław Niedoba.

PREMIERA SCENY POLSKIEJ 24 WRZEŚNIA 2005

Jerzy Pilch: Inne rozkosze

Scena Polska zaprasza serdecznie wszystkich swych widzów i sympatyków na pierwszą w tym sezonie teatralnym premierę. W sobotę 24 września o godz. 17.30 odbędzie się premiera „Innych rozkoszy” Jerzego Pilcha w reżyserii Katarzyny Deszcz.

Inne rozkosze to adaptacja teatralna powieści prozaika, eseisty i mistrza felietonu Jerzego Pilcha, urodzonego w Wiśle w 1952 roku. Rzecz o niedojrzałości, o tożsamości, o przekleństwie i urodzie polskiego zaścianka. Głównego bohatera, weterynarza Pawła Kohoutka, od dzieciństwa prześladowa „bezpociągowiec kulisty”. Kohoutek to człowiek żyjący w świecie iluzji, mężczyzna

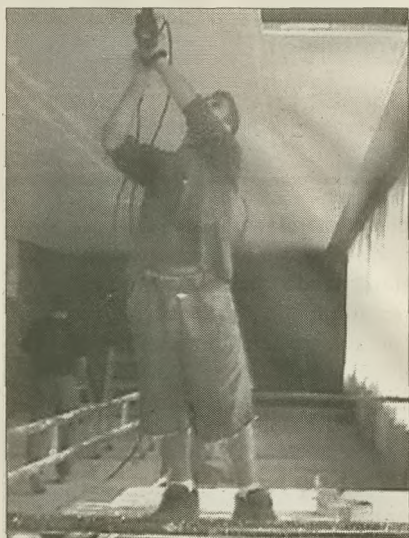
wiecznie niedojrzały, niespełniony pisarz. Kobiety zastępują mu nie napisane powieści; gdyby został literatem, nie byłoby problemu.

Gdy w roku pańskim 1990 doktor weterynarii Paweł Kohoutek spojrzął w okno i ujrzał idącą przez ogród swą aktualną kobietę, z właściwym sobie pyszałkowatym fatalizmem pomyślał, iż przydarzyła mu się przygoda, która winna być ostrzeżeniem dla wszystkich. Aktualna kobieta Kohoutka miała na sobie granatowy płaszcz, jej boską czaszkę okrywał filuterny kapelusik, ogromna zaś walizka, którą włókła za sobą, pozostawiała w białej listopadowej trawie ciemny trakt ostatecznej klęski. **Ciąg dalszy na str. 7**

MODERNIZACJA PEZETKAOWSKIEJ PLACÓWKI

Czas na sufit

ORŁOWA (wak) – Od przeszło tygodnia w orłowsko-lutyńskim Domu PZKO trwa naprawianie sufitu. Zostały zerwane drewniane płyty i zastąpiono je płytami gipsowo-wapiennymi. Przy okazji wymieniono też instalację elektryczną oraz oświetlenie.

Wymlane sufitu zlecono pletwałdzkiej firmie „Rohex”.

Pogoda

CZWARTEK – Pogodnie, może nastąpić małe zachmurzenie. Temperatura w dzień 17 – 21 st. C, nocą od 7 do 3 st. C. Wiatr wsch. 2-6 m na sek.

PIĄTEK – Pogoda i temperatura bez zmian. Wiatr pld.-wsch. 2-5 m na sek.

9 771212 422041

Sympatycy oraz wychowankowie starej szkoły „U Kónla” na Bągińcu zbierają środki na remont, by w niej w ramach kursów narciarskich i zielonej szkoły znów mogli przebywać uczniowie. W minioną sobotę odbył się w niej tradycyjny festyn, na którym bawiła się setka osób.

SYMPATYCZY BĄGIŃCA CHCĄ ODBUDOWAĆ TAMTEJSZĄ SZKOŁĘ

Czy ożyje dziecięcym gwarem?

Na Bągińcu, w osadzie oddalonej siedem kilometrów od centrum Piosku, stoi budynek szkoły podstawowej „U Kónla”. Równych sto lat uczyły się w nim dzieci. One, a także ich nauczyciele, musieli codziennie pokonywać na piechotę duże odległości. Przeszło trzydzieści lat temu zabrzmiął ostatni dzwonek. Szkoła całkiem milczy od kilkunastu lat, wcześniej przebywali w niej uczniowie w ramach kursów narciarskich i zielonych szkół. Niszczący budynek nie spełniał wymogów stacji sanitarno-epidemiologicznej, w związku z czym nie można w nim organizować imprez długoterminowych. Sympatycy szkoły robią jednak wszystko, by znów powróciły czasy jej świetności.

Szkoła została wzniesiona w 70. latach XIX wieku, nauczanie rozpoczęło się w niej w roku 1874. Pod koniec XIX wieku ze względu na wzrastającą liczbę uczniów rozbudowana została o dwie klasy i mieszkanie dla nauczyciela. Najwięcej uczniów – bo aż 25 – uczęszczało do szkoły w okresie powojennym. Byli wśród nich również uczniowie z terenów znajdujących się dziś w Polsce, spoza Bystrego. Nauczyciel swoich podopiecznych zwo-

ływał za pomocą dzwonu. Przez długi okres czasu był nim Karol Skupień z Piosecznej, ostatnim nauczycielem, który uczył na Bągińcu, był Jan Heczko z Piosku.

Szkoła została zamknięta w 1974 roku. Wydawało się, że czasy jej świetności minęły bezpowrotnie. Najpierw szkoła była w gestii państwa, później związku myśliwych. Na początku lat 90. jej nowym właścicielem został Jan Pyszko – lekarz żyjący w Szwajcarii. Budynkiem zajął się jego bratanek. Zmieniono na nim dach, odnowiono pokoje. W 1994 roku J. Pyszko zdecy-

dował, że właścicielem większościowym szkoły została Macierz Szkolna w RC, która urządziła w niej bazę wypoczynkową dla młodzieży szkolnej.

– Kilka lat temu stacja sanitarno-epidemiologiczna wydała zakaz urządzania w szkole pobytów wakacyjnych dla dzieci, doszedłszy do wniosku, że budynek nie spełnia wymogów sanitarnych. Można w nim, co najwyżej, organizować imprezy jednorazowe, takie jak np. Bągiński Festyn Szkolny – powiedział nam Karol Baron, gospodarz tej imprezy.

Ciąg dalszy na str. 2

Ponownie o trzeciej fali

CZ. CIESZYN (kor) – Sprawa trzeciej fali sprzedaży miejskich mieszkań – tych w obiektach z lokalami komercyjnymi – była wczoraj ponownie jednym z punktów wrześniowej, regularnej sesji czeskokieszyńskiego samorządu. Jego członkowie większością głosów przyjęli uchwałę o ogłoszeniu zamiaru sprzedaży miejskich lokali, tym razem jednak całych domów. Informacja o zamiarze sprzedaży powinna się znaleźć na tablicach informacyjnych już dzisiaj.

Jak poinformował nas Rudolf Moliński (US-DEU), lokatorzy powinni podpisać umowy z osobami zainteresowanymi kupnem znajdujących się w ich domach lokali komercyjnych i złożyć w ratuszu dokumenty w sprawie kupna domów do 10 października. Rada oceni je na posiedzeniu 12 października, natomiast najpóźniej 16. tego miesiąca trafią one pod obrady samorządu.

Jeśli chodzi o cenę mieszkań, to samorząd nie zmienił poprzedniej oferty. Metr kwadratowy kosztuje 1700 koron.

OD PAŹDZIERNIKA WYŻSZE STAWKI W AKADEMIKACH

OSTRAWA/KARWINA (wak) – Zgodnie ze znalezioną ustawą o szkolnictwie wyższym zmiana uległa odpłatność za mieszkanie w akademiku. Jeszcze przed rokiem uczelnie mogły w części dopłacać do miejsca, w tym roku takiej możliwości już nie mają. Mogą jednak zdarzyć się pojedyncze przypadki. Dotyczyć one będą osób otrzymujących tzw. stypendia socjalne. Czy ta nowa ustawowa podwyżka spowoduje nagły odpływ studentów, którzy do tej pory korzystali z akademików? Na pewno część z nich zrezygnuje i poszuka sobie innej stancji. Jeżeli znajdzie się parę osób i na przykład wynajmie jakieś małe mieszkanie, może się okazać, iż koszt tzw. dachu nad głową będzie mniejszy od tego oferowanego przez uczelnię. Jednak decyzję, gdzie i za ile mieszkać

w czasie roku akademickiego, podejmie sam zainteresowany, czyli student.

W czterech ostrawskich akademikach, z których korzystają studenci Wyższej Szkoły Górniczej oraz Uniwersytetu Ostrawskiego, w Ostrawie Porubie, Ostrawie Witkowicach, Ostrawie

Łóżek mało i drogie

Centrum oraz na Śląskiej Ostrawie ceny „za łóżko” wzrosły, w zależności od wyposażenia pokoju, o 500 koron. Karwińscy żacy z Wydziału Handlu i Przedsiębiorczości Uniwersytetu Śląskiego, którzy mieszkają w dwóch studenckich hotelach w Karwinie Granicach i Karwinie Mieście, zapłacą za lokum o 900 koron więcej. W pierw-

szym przypadku suma ta waha się w granicach od 1350 do 1880, w drugim ok. 2 tys. koron.

Pomimo tak znacznej podwyżki już dziś wiadomo, że w ostrawskich domach studenta znacznie mniej jest miejsc niż chętnych. Akademiki dysponują 4750 łózkami. Znaczący to, że ponad 1000 studentów będzie musiało szukać miejsca w prywatnych posesjach.

Jak dowiedzieliśmy się w obu uczelniach, warunkiem przyznania akademika jest sytuacja materialna w rodzinie studenta oraz odległość uczelni od miejsca zamieszkania (ponad 100 km).

Zgodnie z przepisami żadna uczelnia nie jest zobowiązana do zapewnienia studentom miejsc w akademikach. Szkoła może, ale nie musi ich przyznać, a o przydziale decydują dziekani poszczególnych wydziałów.

Znad Wisły

■ Gdyby wybory prezydenckie odbyły się w drugiej połowie września, najwięcej głosów – 38 proc. otrzymałby Donald Tusk – wynika z najnowszego sondażu Polskiej Grupy Badawczej (PGB). Poparcie dla kandydata PO wzrosło o 9 proc. w porównaniu z sondażem z pierwszej połowy miesiąca. Drugie miejsce w wyścigu do prezydenckiego fotela zajmuje Lech Kaczyński, na którego chce głosować 29 proc. ankietowanych – o 7 proc. więcej niż w poprzednim sondażu. Trzeci jest Andrzej Lepper. Zamiar głosowania na kandydata Samoobrony deklaruje 10 proc. badanych (o 2 proc. mniej niż w poprzednim sondażu).

■ W piątek najprawdopodobniej dojdzie do debaty telewizyjnej między kandydatami na prezydenta RP Donaldem Tuskiem (PO) i Lechem Kaczyńskim (PiS) transmitowanej przez TVP. Aby wypełnić obowiązek równego dostępu do anteny reprezentantom innych ugrupowań politycznych (na co wskazywała Państwowa Komisja Wyborcza), proponuje im w piątek dodatkowy czas przez udział w rozmowach nadawanych w TVP – poinformowała telewizja w oświadczeniu.

■ Zakończone w niedzielę we wrześniu prawyborczy do parlamentu wygrała Platforma Obywatelska z wynikiem 26,87 proc. poparcia, a w prawyborach prezydenckich triumfował Donald Tusk z wynikiem 35,7 proc. poparcia. Do urn poszło 14,49 proc. uprawnionych do głosowania. W prawyborach parlamentarnych na drugim miejscu uplasowała się Samoobrona (15,18 proc.), a na trzecim Polskie Stronnictwo Ludowe (9,85 proc.). 5-procentowy próg wyborczy przekroczyły także: PiS, SLD, SdPi, Platforma Janusza Korwin Mikke i Partia Demokratyczna.

■ „Gazeta Wyborcza” pisze, że członkowie gdańskiego SLD chcą, aby Włodzimierz Cimoszewicz zwrócił pieniądze wydane na jego kampanię wyborczą. Obecnie sprawdzają, czy istnieją możliwości prawne zmuszenia go do tego. „GW” pisze, że nawet 1,5 mln złotych z łącznej sumy 1,8 mln, jaką sztab wyborczy Cimoszewicza wydał na kampanię, mogło pochodzić od SLD. Członkowie gdańskiego SLD napisali w tej sprawie pismo do przewodniczącego SLD, Wojciecha Olejniczaka.

■ Prezydent A. Kwaśniewski, b. premier L. Miller, b. minister skarbu W. Kaczmarek, b. minister sprawiedliwości B. Piwnik, marszałek Sejmu W. Cimoszewicz, minister sprawiedliwości A. Kalwas i b. minister skarbu E. Wąsacz powinni stanąć przed Trybunałem Stanu – uznała Sejmowa Komisja Śledcza ds. PKN-Orlen. Komisja jednocześnie przyjęła sprawozdanie i zakończyła działalność.

■ Donald Tusk potwierdził informację „Życia Warszawy”, że poręczył za osoby podejrzane w aferze finansowej na Pomorzu. Dziennik dotarł do akt sprawy wyłudzenia milionów złotych od zakładów mięsnych w Kościerzynie na szkodę Skarbu Państwa. Tusk jako wice-marszałek Sejmu miał poręczyć w 2001 i 2003 roku za aresztowanego w tej sprawie biznesmena Andrzeja M. i jego współpracownicę Izabelę J. Tusk podkreślił, że nie poręczył za niewinność M., ale za to, że ta osoba nie będzie unikać wymiaru sprawiedliwości. Dodał, że M. poznał w czasie stanu wojennego, a poręczenie nie było skuteczne – M. trafił do aresztu. (mro)

Gospodarz baginieckiego festynu Karol Baron w towarzystwie swej matki.

Czy ożyje dziecięcym gwarem?

Dokończenie ze str. 1

Pomysłodawcom festynu przyświecała szlachetna idea. Dochód z festynu

»Serce Europy«

TRZYNIEC (man) – Na placu przed halą sportową STaRS w Trzyńcu w najbliższą sobotę odbędzie się koncert „Serce Europy”. Od godz. 16.30 na estradzie będą się zmieniały kapela regionalne; o godz. 19.30 rusza główny blok programowy z udziałem m.in. Věry Špinarowej i słowackiej kapeli „No name”. Agencja Petarda Production organizuje koncert z myślą o dzieciach niepełnosprawnych, mieszkających na pograniczu Polski, Czech i Słowacji. Bilety kosztują 20 Kc. Dochód z koncertu przeznaczony zostanie na działalność Dziennego Ośrodka Rehabilitacyjnego dla niepełnosprawnych dzieci oraz Ośrodka Dziennego Pobytu „Radost”.

chcą przeznaczyć na przywrócenie budynku do stanu używalności.

Gospodarz Baginieckiego Festynu Szkolnego wyprowadza nas z błędu. Nie jest mieszkańcem Bagińca. – *Pochodzę z Mostów koło Jabłonkowa, a od lat mieszkam w Bystrzycy. Będąc chłopcem odwiedzałem mieszkających na Bagińcu kolegów z podstawówki – wyjaśnia pan Karol, skąd wzięła się u niego sympatia do położonej nad Pioskiem osady. – Zachwyliło mnie piękno tutejszego krajobrazu. Leśna cisza, świeże, zdrowe powietrze, przepiękna okolica, niepowtarzalna sceneria wschodzącego i zachodzącego słońca. Obcowanie z tutejszą przyrodą przenosi mnie do lat młodzieńczych.*

Istotnie, szkoła na Bagińcu jest wyjątkowym obiektem... Trudno się więc dziwić, że ludzie, którym wrosła w serce, pragną, aby znów rozbrzmiewała dziecięcym gwarem.

ROMAN BASELIDES

Kolejny »okrągły stół«

BOGUMIN (jb) – Czy w mieście i najbliższej okolicy jest pod dostatkiem okazji do uprawiania sportu, także amatorskiego, i do wyżycia się na polu kultury? I co w tej dziedzinie zamierza robić w najbliższym czasie Urząd Miejski? Na to pytanie będą szukać odpowiedzi uczestnicy dyskusji, którą organizuje miejscowy Telewizyjny Kanał Informacyjny w najbliższy wtorek, 28 września, o godz. 17.00. Przebieg dyskusji będzie transmitowany za pośrednictwem telewizji kablowej.

Już teraz można dzwonić pod numer telefonu 596 092 140 i zadawać pytania na te tematy, a także dzielić się swoimi poglądami dotyczącymi różnych dziedzin życia

kulturalnego i sportowego w mieście. Pytania można też już dziś przysłać pocztą elektroniczną pod adresem tik@mubo.cz. Wszyscy zainteresowani będą mogli ponadto włączyć się do wtorkowej dyskusji podczas pierwszego po wakacjach „okrągłego stołu”. Zasiadą przy nim m.in. przedstawiciele miejskiego samorządu działający w komisjach kultury i sportu, którzy będą czekać na pytania, propozycje i pomysły obywateli. Na pewno wśród dyskutujących i zadających pytania nie zabraknie miejscowych Polaków, którzy tradycyjnie bardzo aktywnie uczestniczą w życiu kulturalnym i sportowym Bogumina.

»Przepraszam« - cd.

W nawiązaniu do artykułu pt. „Na temat przepraszam”, autorstwa pana Romana Suchanka, na początku lat 90. przewodniczącego ZG PZKO, zamieszczonego w „Głosie Ludu” (nr 109 z dnia 15 września 2005) oświadczam, co następuje:

W pierwszej połowie 1990 roku pełniłem społecznie funkcję sekretarza ZG PZKO. Byłem współorganizatorem Nadzwyczajnego Zjazdu PZKO, który odbył się 29 marca 1990 roku w Karwinie w Domu Przyjaźni. Zjazd przyjął Uchwałę, w której między innymi przeprosił i zrehabilitował wszystkich działaczy PZKO pokrzywdzonych w ramach tzw. normalizacji po wydarzeniach 1968 roku, wymieniając ich nazwiska i imiona. Prezesem ZG PZKO na tym nadzwyczajnym Zejeździe wybrano wówczas pana Władysława Młynka, którego niestety nie ma już dziś między nami. Zgodnie z duchem Uchwały Zjazdowej, Sekretariat ZG PZKO opracował odpowiedni indywidualny imienny dokument rehabilitacyjny. Następnie pan prezes ZG PZKO zaprosił wszystkich pokrzywdzonych i zrehabilitowanych działaczy oraz najbliższe rodziny tych, którzy już odeszli na zawsze, do swojego biura w siedzibie ZG PZKO. Tam w mojej obecności po okolicznościowym wystąpieniu w sposób uroczysty wręczył dokument rehabilitacyjny każdemu poszkodowanemu oraz rodzinom nieżyjących już poszkodowanych. Dokumenty rehabilitacyjne zostały przez wszystkich poszkodowanych i rodziny poszkodowanych już nie żyjących, przyjęte.

W ten sposób została Uchwała Zjazdowa z dnia 29 marca 1990 roku w części dotycząca smutnego normalizacyjnego okresu po 1968 roku w pełni wykonana. Z wyrazami szacunku

EMIL SZTABLA

Na temat »przepraszam«

Przepraszam się imiennie i pisemnie, a nie formą ogólnej uchwały. Jeżeli były jakieś „przeprosiny”, to wiele pokrzywdzonych osób ich nie otrzymało. Jakże wobec tego było kryterium komu się należy, a komu nie?

Są to ostatnie moje słowa w tej kwestii i nie mam zamiaru zatruwać Czytelników tymi „zasztyłmi” dla nich sprawami.

Dziękuję za wyrozumiałość.

WANDA CEJNAR

Kto już kupi, zarobi

ORŁOWA (wak) – Lokatorzy około dwóch tysięcy mieszkań komunalnych zdecydowali się już na wykupienie swego lokum w ramach przebiegającej od września ub. roku prywatyzacji. Z liczby tej ponad 600 rodzin ma już uregulowane spłaty. Orłowa ma do sprzedania 3613 mieszkań (w większości I kategorii) znajdujących się w 166 budynkach.

W majątku miasta pozostaną tylko mieszkania w byłym hotelu „Doubra-

van” oraz Domu Pomocy Społecznej. Lokale te nie mogą być sprywatyzowane, gdyż na ich remont i budowę gmina otrzymała dotacje państwowe.

Proces prywatyzacyjny ma się zakończyć w r. 2006. Natomiast lokatorzy, którzy nie zalegają z opłaceniem czynszu, do końca tego roku mogą skorzystać z ulg w wysokości 25-75 proc. Metr kwadratowy kosztuje 2300 koron. Z kwoty tej odlicza się po 0,5 proc. ceny za każdy rok istnienia budynku.

Odnowią basen

ORŁOWA (wak) – Ponad 60 mln koron kosztować będzie rekonstrukcja zadaszonego basenu w Orłowej Lutni. Prace ruszą niebawem. Oddania zmodernizowanego kąpieliska, które będzie miało cztery tory pływakie, brodzik oraz strefę do relaksu, można się spodziewać za rok we wrześniu.

Wiekawostki

Starzeją się

W 2004 roku osoby powyżej 65. roku życia stanowiły blisko 1/5 Japończyków. W ciągu najbliższej dekady taki wiek osiągnie prawdopodobnie 1 na 4 mieszkańców Kraju Kwitnącej Wiśni. Tego dnia w Japonii przypada Dzień Szacunku dla Starszych, który jest jednym ze świąt narodowych. We wrześniu 2004 roku 65 lat i więcej miały 24,8 mln Japończyków, czyli 19,5 proc. 127-milionowej populacji, o ponad 6 mln więcej niż w 1995 roku. 19,7% Japończyków powyżej 65 lat nadal pracuje. W innych krajach wysoko uprzemysłowionych, np. w USA, osoby aktywne zawodowo stanowią mniej niż 15% 65-latków i starszych. W Japonii przybywa też stulatków. Według prognoz, takich seniorów żyje w tym kraju 25 tys. (dla porównania 40 lat temu było ich zaledwie 150). Ponad 80% japońskich stulatków to kobiety. Naukowcy uważają, że tajemnica długowieczności Japończyków tkwi w zdrowej, bogatej w owoce morza, diecie oraz wy-

sokiej jakości opieki medycznej. Jednocześnie kolejny rok z rzędu spada liczba urodzeń. Wskaźnik dzietności (liczba urodzeń przypadająca na każdą Japonkę), wynoszący w ubiegłym roku 1,29, w tym roku spadł poniżej tego poziomu. Obecne tendencje demograficzne grożą deficytem rąk do pracy, przy jednoczesnym wzroście wydatków na system emerytalny oraz opiekę zdrowotną ludzi starszych.

Dwudniowy mecz

Uczniowie radomskich szkół średnich pobili rekord Guinnessa czasu trwania meczu koszykówki. Rekordowy mecz w Radomiu trwał 31 godzin – o 48 minut dłużej niż poprzedni rekord należący do Anglików. Radomianie byli znakomicie przygotowani, trenowali przez kilka miesięcy. Mecz skończyli bez większych kontuzji, najpoważniejsze to drobne otarcia i pęcherze na stopach. 1Teraz czekają na oficjalne potwierdzenie rekordu i wpis do Księgi Guinnessa.

Słodki papież

Lizaki z wizerunkiem Jana Pawła II, udzielającego błogosławieństwa oraz Benedykta XVI, stojącego w oknie wykupują masowo turyści i rzymianie w cukierniach i barach w okolicach Panteonu w Wiecznym Mieście. Wśród różnych lizaków o dziesiątkach kolorów, wzorów i kształtów, te „papieskie” cieszą się zdecydowanie największą popularnością. W zależności od wielkości kosztują one od 5 do 18 euro. Sacrum miesza się z profanum – dodaje jeden z rzymskich dzienników.

W parku i w supermarkecie

Formigine koło Modeny, na północy Włoch, będzie miastem najbardziej przyjaznym matkom karmiącym. Karmić będzie można prawie wszędzie. W całym mieście zostaną urządzane tak zwane „babypoint”, gdzie będzie można także zmienić dziecku pieluszkę. Na miejskich ławkach pojawią się tabliczki z informacją, że pierwszeństwo do nich mają ko-

biety karmiące. Specjalne, zapewniające dyskrecję pomieszczenia zostaną wydzielone w sklepach oraz restauracjach. Inicjatywy, których celem jest zachęcenie kobiet do karmienia niemowląt piersią, zgodne są z zaleceniami Światowej Organizacji Zdrowia (WHO).

Strzeż się lwa

W Etiopii rozdrażnione lwy, którym ze względu na wylesianie kurczą się tereny łowieckie, zabiły 20 ludzi i pożarły 750 domowych zwierząt. Do rzadkich ataków lwów w biały dzień doszło w sierpniu na dalekim południu Etiopii. Tysiące przerażonych wieśniaków puciekowało z posiadłości gospodarskich i rozpoczęło polowania na lwy-ludojady. Lwy zabiły pasterzy pilnujących bydła i wieśniaków, których zaatakowały w ich domach. Ataki lwów miały miejsce w pobliżu okręgu Soro, około 500 km na południe od Addis Abeby. Władze przystąpiły do odstrzału lwów.

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

POMOSTY WSPÓŁPRACY POMIĘDZY MARKŁOWICAMI I STONAWĄ

Unijne przyjaźnie

Co łączy dwie wioski z obu stron czesko-polskiej granicy – Markłowice i Stonawę? Położenie nad wijącymi się rzeczkami? Podobne herby? Korzenie zasiedlenia sięgające XIV wieku? Doświadczenia z prowadzonym wydobywaniem węgla?

Andrzej Feber, wójt gminy Stonawa w rozmowie z sekretarzem gminy Markłowice, Benedyktem Kołodziejczykiem. A może zastanawiają się nad dalszymi impulsami przygranicznej współpracy?

Od września ubiegłego roku do tego wszystkiego można dodać – przyjaźń młodzieży. Na przełomie bowiem 2004/05 roku udało się tu zbudować prawdziwe „Pomosty przyjaźni”.

Myśl o wykorzystaniu środków Unii Europejskiej w zbliżeniu młodzieży gimnazjum markłowickiego i podstawówki stonawskiej (oraz jej polskiej części) zrodziła się na wiosnę ub. roku. Kierownictwa szkół opracowały harmonogram imprez: spotkań, zjazdów, obozu integracyjnego, warsztatów, zawodów sportowych, konkursów i zabaw. W sumie aż ośmiu okazji do obcowania ze sobą młodzieży z obydwu stron granicy, których projekt skierowano do akceptacji przez Euroregion „Silesia”.

Przygrywką do „pomostowego” roku szkolnego 2004/2005 był spektakl

przygotowany przez stonawską szkołę na Dolanach, na który (nie bez przeszkód granicznych) przyjechało 200 uczniów z Markłowic. Drugi w ramach projektu spektakl „Królewiczę są do bani” odbył się w maju br. spotykając się z równie ciepłym przyjęciem.

– Przedstawienie było świetnie przygotowane. Wszyscy byliśmy pod wrażeniem gry młodych aktorów, a także oprawy plastycznej i muzycznej przedstawienia – powiedziała nam Jolanta Tomaszewska, dyrektor markłowickiego gimnazjum podczas piątkowego podsumowania akcji i imprez. Podkreśliła, że młodzież od początku doskonale rozumiała się porozumiewając się ze sobą, każdy w swoim języku.

Prawdziwy start projektu nazwanego „Szkolne Pomosty Przyjaźni młodzieży pogranicza na rzecz pełnej integracji europejskiej” odbył się we wrześniu 2004 roku, po otrzymaniu informacji, iż Euroregion „Silesia” przeznaczył projekt do realizacji, a tym samym będzie on korzystał z 75 proc. dotacji UE, czyli gimnazjum Markłowice dostanie na niego grant 9 tys. euro.

W obydwu placówkach szkolnych z miejsca zapanowała unijna atmosfera, a flagom unijnym towarzyszyło specjalnie zaprojektowane logo projektu. Potem odbywały się wizyty. Stonawian na czele z dyrektorem Zdenkiem Lu-

skiem nie zabrakło na otwarciu nowego budynku gimnazjum, które otrzymało imię językoznawcy, prof. Moniki Grochmanowej, polskie dzieci ze Stonawy uczestniczyły w Mikołajkach markłowickich przygotowanych przez tamtejszy urząd gminny. Dzieci wyjechały z Polski nie tylko obdarowane paczkami, ale i książkami polskimi, które młodzież markłowicka specjalnie przed Mikołajkami zbierała dla biblioteki szkolnej w Stonawie.

Plonem następnej wizyty konsultacyjnej nauczycieli stał się obóz narciarski w Beskidach, tym razem przygotowany przez czeską stronę. 48 dziewcząt i chłopców w styczniu uczyło się przede wszystkim jazdy na nartach zjazdowych i biegowych, a dodajmy, że nie wszyscy posiadali na początku tę zdolność. Program wypełniały konkursy, quizy, a zabawy było co niemiarą.

Po tygodniowym obozie integracja zaszła na tyle daleko, że podczas internetowego „czatowania” łączyła komputerowe rozgrzewały się do czerwoności.

Na wiosnę tego roku stonawianie uczestniczyli w warsztatach fotograficznych, literackich i plastycznych pod wspólnym hasłem „Małe Ojczyzny”. Z aparatem fotograficznym, ołówkiem, bądź pędzlem grupki młodzieży wzajemnie poznawały swoje tereny.

Nie zabrakło w projekcie „Pomostów przyjaźni” zmagani sportowych. Dominowały dwa – 28. Bieg Zwycięstwa w Stonawie oraz Sportowa Olimpiada w Markłowicach, w której w dziewięciu dyscyplinach, m.in. w rzucie piłką lekarską, skoku w dal, turnieju koszykówki, siatkówki czy tenisa stołowym rywalizowały ze sobą drużyny niebieskich (Czesi), białych (Polacy ze Stonawy) oraz żółtych (Polacy z Markłowic) koszułek.

– Najważniejsze z tych rocznych spotkań są zrodzone przyjaźnie młodych ludzi – podkreśliła oceniając „Pomosty” dyr. Tomaszewska.

– To było super! Więcej takich projektów! Dzięki temu przybyło wiele przyjaźni i mieliśmy mnóstwo radości – powiedziała nam Martyna Czerna, laureatka polskiej części konkursu literackiego (ten został podzielony na polską i czeską część ze względu na ocenę prac).

– Tak dobrze nam

szła współpraca, chyba będziemy ją kontynuować już bez projektu. A może inaczej. Mam zamiar przejrzeć projekty zaakceptowane przez „Silesię” do realizacji. Może któryś będzie pasował dla nas i dla Stonawy? – zastanawia się pani Jolanta Tomaszewska. – Myślę, że następny projekt miałby dotyczyć już innych zagadnień. Nasza strona chce taki wspólnotowy projekt

zrobić. Już myślimy o integracyjnym markłowicko-stonawskim 3-dniowym obozie rowerowym dla mniej więcej czterdziestu uczniów... Jeśli są środki UE, to trzeba z nich czerpać. Przyznaję jednak, że jest to ogrom pracy, zwłaszcza papierkowej, ogrom wytycznych do spełnienia. Jednak sam efekt jest naprawdę wspaniały! Na pewno warto! (mro)

NAJWIĘCEJ WYDAJEMY NA ŻYWNOSĆ ORAZ OPŁATY MIESZKANIOWE

Życie coraz droższe

Jak wynika z danych Związku Handlu i Ruchu Turystycznego, w ubiegłym roku najwięcej wydaliśmy na żywność, opłaty mieszkaniowe, prąd, gaz... Z resztek dochodów spłacaliśmy raty, kupowaliśmy lekarstwa i odzież. Od roku 2000 więcej pieniędzy „pochłaniają” usługi – telefon, poczta, a także ubezpieczenie. Mimo optymistycznych zapewnień, że żyje nam się coraz lepiej, wyraźnie zubożeliśmy. A ponieważ bieda jest odczuciem osobistym, nie wynika ona ze średniej zarobków. W województwie morawsko-śląskim należą one do najwyższych w kraju i wynoszą średnio 19 648 koron.

Cóż z tego, że płacą nam coraz lepiej, skoro na kupno żywności wydaliśmy ze swojej pensji, w porównaniu z 2000 rokiem, o 9 proc. więcej, za mieszkanie o 24,4 proc., za usługi związane z ochroną zdrowia o 39,8 proc., za usługi przesyłowe o 55,8 proc., a za komunikację o 24,6 proc. więcej. Coraz droższe są kosmetyki oraz wyroby

chemii gospodarczej. Podczas gdy w roku 2000 na artykuły higieny osobistej wydaliśmy (na osobę) 1599 koron, to w cztery lata później już 1993 korony.

Mało tego. Kto zamarzył o uszyciu jakiegś garderoby na indywidualne zamówienie, musiał się liczyć z większymi kosztami usług krawieckich od 2 do 2,5 proc. Więcej pieniędzy zostawiśmy także w pralniach chemicznych, które za czyszczenie odzieży brały wyższe opłaty o 1,5 do 4,2 proc. O niemal tyle samo podrożały usługi turystyczne oraz remonty mieszkań i samochodów. A gdzie media, odzież, meble, sprzęt gospodarstwa domowego, kultura i oświata?

Z sondażu wynika, że w omawianym okresie lat 2000-2004 najtrudniej żyło się rodzinom wielodzietnym, niepełnym, z bezrobotnymi lub z osobami niepełnosprawnymi. Najlepiej powodziło się osobom utrzymującym się z dochodów na rachunek własny. (wak)

Przeciętne roczne wydatki na osobę w „przeciętnym” gospodarstwie domowym			
Rok	2000	2004	Wzrost w %
- żywność + napoje bezalkoholowe	16 928	18 451	18,7
- alkohol + wyroby tytoniowe	2 385	2 519	5,6
- odzież, buty	4 909	5 099	3,9
- wyposażenie mieszkania	5 272	5 687	7,9
- komunikacja	6 386	7 958	24,6
- korzystanie ze stołówek	3 788	4 547	20,0
- mieszkanie	13 463	16 749	24,4
- ochrona zdrowia	1 192	1 667	39,8
- telekomunikacja	2 556	3 983	55,8
- edukacja	406	503	23,9
- pozostałe usługi + ubezpieczenie	4 146	5 840	40,9

BIBLIOTEKA REGIONALNA W KARWINIE, STOWARZYSZENIE PRZYJACIOŁ POLSKIEJ KSIĄŻKI I „GŁOS LUDU” ZAPRASZAJĄ DO UDZIAŁU W ANKIECIE

»Książka Zaolzia«

W 1976 roku nakładem ostrawskiego wydawnictwa Profil ukazał się niewielki tomik wierszy „Światłocienie”. Autorów, Kazimierza Kaszpera, Tadeusza Wantułę i Jana Daniela Zolicha, łączył nie tylko wiek (roczniki 1946 do 1950), ale także to, że wszyscy byli absolwentami lub studentami wydziału polonistyki na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. Zbiór zawierający niespełna 70 wierszy zaprezentował czytelnikom najmłodsze, początkujące pokolenie przedstawicieli pezetkaowskiej Sekcji Literacko-Artystycznej. Publikacja nie posiada wstępu ani posłowania, jedynie na skrzydełku obwoluty zamieszczono krótkie biogramy autorów i kilkudziesięciu komentarz. Tomik ukazał się w nakładzie 880 egzemplarzy.

Z trójki autorów tylko jeden, Kazimierz Kaszper, pozostał wierny literaturze, prezentując czytelnikowi niewielkie zbiorki, lecz i on przede wszystkim poświęcił się historii literatury i krytyce literackiej.

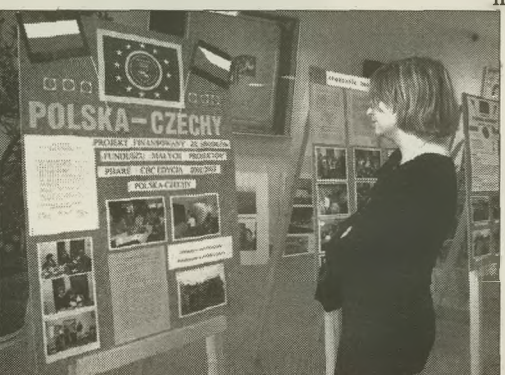
W pięć lat później ostrawski Profil znów wydał tom poezji trzech autorów. Jednak na tym podobieństwo tomiku do „Światłocieni” się kończyło.

Autorkami zbioru wierszy „Korzenie” są trzy kobiety, Ewa Milerska i Aniela Kupiec, ludowe poetki należące do pokolenia międzywojennego, oraz o generację młodsza Anna Filipiek. Tym razem wydawnictwo sięgnęło do skarbnicy poezji prezentującej bogactwo gwary cieszyńskiej sławiącej piękno naszej ziemi i tęsknoty z nią związane. Także w tym wypadku zrezygnowano z wstępu i komentarzy, umieszczając na skrzydełkach obwoluty poszerzone biogramy autorek. Redaktorem opracowania był Daniel Kadhubiec a wydano go w nakładzie 2800 egzemplarzy.

W 1988 roku ukazał się pośmiertny tomik Ewy Milerskiej „Kwiaty z naszej łąki”, a Aniela Kupiec, kontynuując tradycję literatury regionalnej, wydała tomik poezji „Malinowy świat” (1988) oraz opowiadania gwarowe „Połotane żywocy” (1997). W roku 2000 w wydawnictwie Olza wydano pośmiertny tom prozy gwarowej Anny Filipiek „Na ziwot w grudniu”.

Gimnazjum w Markłowicach jest nowoczesną placówką. Otwarto ją w ub. roku. ♦ Podsumowanie „Pomostów przyjaźni” odbyło się w gimnazjalnej auli i hallu – tu wystawiono prace plastyczne i fotograficzne, plon warsztatów.

Zdjęcia: M. RADŁOWSKA-OBRIŠNIK

marionetki

FELIETON HALINY SIKORY

„Oziębilo się nóm tam Marynko, oziębilo”, naciągnęła Prezesowa chustkę na uszy, przykrywając kosmyki swych włosów. „Ja, ja. Kóńciec lata. Dyć tam rano były yny sztyry stopnie”. Marynka wtuliła się w swój płaszczyk. „Ani sie nie chce z łózka rano stawać”, odezwiała się Pani z Laską. „A wy tu stoicie od kierej?”, zapytała ciekawa Marynka. „No, jo uż od szóstej a je żech dwacato. Ci piyrwsi tu sóm nikiedy aj od pióntej rano”, wskazała Pani z Laską na początek kolejki. „A to tu bedymy marznóńc eszcze pół godziny. Dyć jo uż móm ganc przemarznięone palce”. Marynka sie oparła o wózek. „To wiyecie. Jak chce człowiek cosi mieć, tak sie musi poświęcić. A wy tu stoicie na co?” Pani z Laską wyglądała na dość dobrze obytą z sytuacją. „Na masło. Robimy urodziny a tu to je łacniejsze o całych piynć korón. A wy na co?” Prezesowa się włączyła do rozmowy. „Na telewizor”, stanowczo i z dozą dumy odpowiedziała Pani z Laską. „Na telewizor?” z niedowierzaniem kręciła głową Marynka. „A jak to chcecie ze sobóm wzióńś. Dyć to musi być ciynżki świnstwo”. „Ważne abych dostała. Jak dostanym, siednym na kiśnie a bedym czekać. Loske móm, abych odegnęła tych, co nie dostali, ale na telewizor majóm chynć. Poczkóm na swoigo chłopca a ón to uż naładuje do tej naszej szkodówki”. Pani z Laską rozpromieniła się na myśl o nowym telewizorze. „Wasz chłop se rod pospi, co?” Prezesowa nie odpuszcila sobie uszczypliwej uwagi. „Mocie rozum? Ón uż od pióntej stoi przed drugim supermarketem na satelita. Dłógo my rozmyślali, kiery kaj

Rożki a telewizor

pudzie. Ale jo by satelita nie uniysła a tego je moc kiśni. Telewizor je jedyn, także przisiednym a loskóm bedym tak odganiac”, zademonstrowała Pani z Laską trącając Zdennerowanego Pana przed sobą. Ten już, już miał jej oddać, już otwierał usta z prześliczną wiązaną słów, których nie powinien sie używać głośno, ale wtem otworzyły się drzwi supermarketu i zaczęły się wyścigi. „Marynko, lecymy. Jo kierujym wózek, bo móm w tym praxe a ty sie mnie dierz. A potym yny ładuj do wózka, choćby sie nie wiyym co działo”, zakomenderowała obyta Prezesowa. I ruszyły. Po drodze do lodówki z masłem zobaczyły Zdennerowanego Pana, jak wyrwał komuś z ręki paczkę z rostkami papieru toaletowego tańszego o 50%, potem Panią z Laską, która szeroką spódnica przykrywała telewizor, machała laską i przeklinała jak niejeden pracownik kopalni. Dotarły do masła. Prezesowa się kłóciła z resztą klientów i broniła im dostępu do lodówki a Marynka ładowała.

Zapłaciły i wyszły. Przed supermarketem obrazek jak po wojnie. Szczęśliwi posiadacze towarów szacowali koszty na ubraniach i na ciele. Tu rozerwana koszula, tam przecięta warga. Ale ogólnie atmosfera szczęśliwości. „To je adrenalin usto?” Prezesowa uśmiechała się od ucha do ucha. „W poniedziałek pudymy zaś, majóm rożki za pół cyny”. „No, jo nie wiyym...” Marynke przypomniła się spokojna atmosfera wiejskiego sklepu, ale obraz Prezesowej walczącej z klientami przed lodówką z masłem odebrał jej odwagę na odmowną odpowiedź.

Jutro będzie wiosna?

– Wiesz, coraz chłodniej wieczorem, a rano nawet widziałem szron... – mówił Głosik do Ludmiłki zakładając ciepły sweter.

– To normalne, mamy przecież jesień – odparła Ludmiłka.

– Wcale nie, wcale nie! – nie chciał się zgodzić Głosik.

– Według kalendarza zacznie się dopiero jutro, ale tradycyjnie uważa się, że miesiąc wrzesień, to już jesień – upierała się Ludmiłka.

– Wrzesień-jesień, wrzesień-jesień... – przedrześniał ją Głosik. – Co Ludmiłka jada, że do rymu gada?

– No wiesz – Ludmiłka poczuła się obrażona – ty, to jesteś nie tylko niemądry, ale jeszcze niemiły!

– Od razu niemiły!!! Od razu niemądry!!! Przecież nic nie zrobiłem! Ja tylko chciałem powiedzieć, że wrzesień to pierwszy miesiąc wiosny! – stwierdził stanowczo chochlik.

– Cooo!?! Tego to już za wiele! – Ludmiłka tym razem rozniewała się na dobre. – Co ty wygadujesz?

– To nie ja! Przeczytałem o tym w internecie! Możesz sprawdzić, jak mi nie wierzysz! – Głosik już wstukiwiał

na klawiaturze komputera hasło „jesień”. – O, przeczytaj sama!

– „Na półkuli południowej pory roku przesunięte są o pół roku. W związku z tym wiosna rozpoczyna się tam 23 września” – przeczytała Ludmiłka na ekranie.

– I to jest jutro! A widzisz! Jutro zacznie się wiosna! Miła, ciepła wiosna! Będzie coraz cieplej, a potem przyjdzie lato! – Głosik aż podskakiwał z uciechy.

– Będzie, będzie, ale u kangurów!!! Przecież wyraźnie pisze, że na półkuli południowej – śmiała się z brata Ludmiłka. – Taki stary, a taki...

Głosik na chwilę umilkł i zrobił zaspioną minę. – Wiesz, to o tej półkuli jakoś przeoczyłem... Czytałem tylko to o wrześniu. Widziałem, że Kropka coś tam pisze o jesieni, szpera w internecie, więc zaglądnąłem jej przez ramię...

– I naprawdę pomyślałem, że jutro rozpocznie się wiosna? – nie mogła uwierzyć Ludmiłka.

– Trochę mnie to zdziwiło. W końcu już stuknęła mi sześćdziesiątka, i nigdy jeszcze w moim skrzacim życiu

nie było tak, żeby po lecie przyszła wiosna... – przyznał Głosik. – Ale potem pomyślałem, że wszystko się zmienia, to może i pory roku... I że skoro Kropka pisze o tym do gazety, to na pewno tak będzie. Przecież nie okłamałaby dzieci. I jeszcze pomyślałem, że wiosna jest fajna...

– Och, ty jeden chochliku... – westchnęła Ludmiłka. – Po lecie zawsze przychodzi jesień – i u nas, i na drugiej półkuli.

– Teraz już rozumiem. Do nas przyjdzie jesień jutro, a do kangurów za pół roku, kiedy u nich skończy się lato, a u nas zima. Tylko czy dzieci to zrozumieją? – zastanawiał się Głosik.

– Dzieci na pewno dobrze wiedzą, że po lecie przychodzi jesień. A jak jest na drugiej półkuli, nauczą się w szkole. Już ty się o nie nie martw! – uspokajała go Ludmiłka.

– Trochę szkoda... Wiosna byłaby fajna... – mamrotał Głosik.

– Ale jesień też jest niezła! – przekonywała go Ludmiłka. – Puszczanie latawców, pieczenie ziemniaków w ognisku, zbieranie kolorowych liści. W sadach dojrzewają pyszne owoce...

– Wiem, wiem... – przerwał Głosik – jabłka, gruszki, śliwki, i robi się z nimi kompoty i kołaczki i powidła...

– Tak! – krzyknął Głosik niespodziewanie – Powidła, mniem, mniem, jaka fajna jesień!!!

Jesienny kujawiaczek

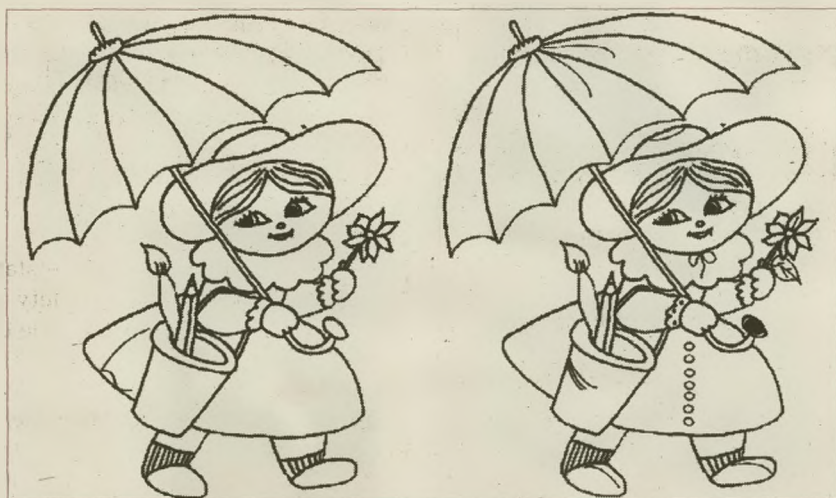
Jesienny kujawiaczek na skakance z wiatru skacze, płaszczyk ma w deszczowych kropkach, daj mu uśmiech, gdy go spotkasz!

Jesienny kujawiaczek z rudych liści ma kubraczek, czasem gwizdże, czasem dzwoni, bukiet wrzósów trzyma w dłoni.

Jesienny kujawiaczek czasem w deszczu cicho płacze, nieraz śmieje się do słońca i orzechy z drzewa strąca.

Dorota Gellner

Opracowała: KROPKA

Wrześniowy konkurs

Dwie dziewczynki-bliźniaczki wyszły sobie na jesienny spacer do ogródka. Pewnie będą malowały barwne jesiennie liście. Chociaż wyglądają tak samo, jednak różnią się 10 szczegółami. Kto znajdzie wszystkie różnice? Rozwiązania należy dostarczyć do redakcji Głosu Ludu osobiście, e-mailem (sekretariat@glosludu.cz), lub pocztą (Cz. Cieszyn, ul. Komenského 4).

NASZ ADRES: Redakcja Głosu Ludu, Komenského 4, 737 01 Český Těšín. Pisząc do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przysyłać można także pod e-mail: info@glosludu.cz a w załączniku dopisać Głosik.

TU KIEDYŚ UCZONO POLSKIE DZIECI

(35)

Rychwałd IV

W trudnym okresie po pierwszej wojnie światowej w Rychwałdzie na jakiś czas zamknięto polskie szkoły. Dopiero w roku 1923 Macierz Szkolna zakupiła budynek, w którym w latach 1912-1921 działała szkoła niemiecka, i do której uczęszczali dzieci urzędników niemieckich z okolicznych kopalń oraz dzieci z niektórych rodzin polskich i czeskich, ponieważ ich rodzice życzyli sobie, żeby ich pociechy opanowały lepiej język niemiecki.

Po nabyciu budynku przez Macierz, mieściły się w nim dwie klasy, kancelaria a na górze kuchnia i pokój dla nauczyciela. Kiedy 5 listopada 1923 rozpoczęto naukę, wokół szkoły zgromadzili się czescy szowiniści, starający się zepsuć uroczysty nastrój. W rok później otwarto trzecią klasę. Kierownikiem szkoły został mianowany Rudolf Zaręba, który jednak w czasie wakacji 1925 r. był zmuszony opuścić Czechosłowację. Osiedlił się w Tychach, gdzie po śmierci nazwano jego imieniem jedną z tamtejszych

szkół. W 1926 r. do obiektu dobudowano duże skrzydło, w którym ulokowano polskie przedszkole. Po wojnie jego działalność jednak nie została już wznowiona. Wokół rychwałdskiej szkoły koncentrowało się i rozwijało życie kulturalne. W budynku miały siedzibę wszystkie miejscowe organizacje polskie.

W czasie okupacji szkoła była nieczynna. Po wyzwoleniu wznowiono nauczanie, ale już w 1946 r. czescy szowiniści doprowadzili do jej zamknięcia. Otwarto ją dopiero w 1948 r. jako elokowaną klasę szkoły bogumińskiej. Przez krótki okres było tu również przedszkole czeskie. Sytuacja na tle narodowościowym stopniowo unormowała się, jednak dzieci ciągle ubywało. Toteż rok 1980 był ostatnim w historii rychwałdskiej szkoły polskiej. Funkcję kierownika wykonywała wówczas Jadwiga Banaś. Po jakimś czasie budynek przebudowali na swą siedzibę członkowie MK PZKO. Znajduje się w nim także biblioteka.

CZESŁAW GAMROT

Kiedyś polska szkoła, teraz siedziba PZKO i biblioteki.

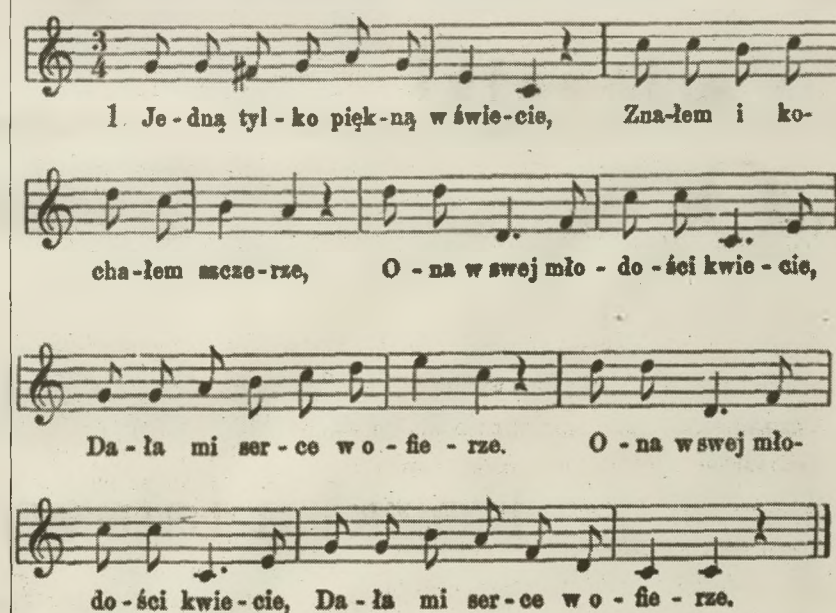
Fot. CZESŁAW GAMROT

150 pieśni

(37)

ZBIÓR PIEŚNI JEDNOGŁOSOWYCH DLA MŁODZIEŻY ZEBRAŁ JERZY SAMIEC

Jedną tylko piękną w świecie

2. Ona mnie swała aniołem,
Ja ją mej duszy połową,
[; I nadzieją i cierpieniem
I radością i strapieniem. ;]

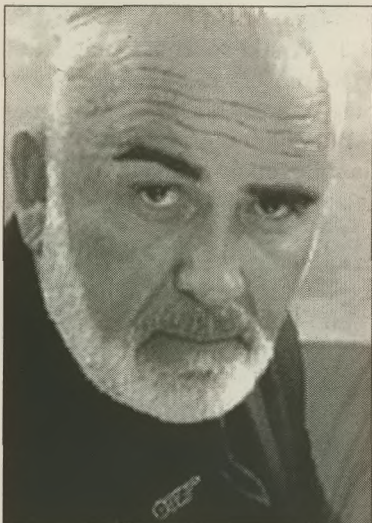
4. Dopiero po roku całym
Na mej łubej się poznałem;
[; Poznałem z jej serca połowę,
Ze nas miała dwóch aniołów. ;]

3. Mówiła mi, że w mej twarzy
Widzi królów i cesarzy.
[; Jam jej wierzył, bom nie
wiedział,
Że w mej łubej szatan siedział. ;]

5. Ale zato moja miła
Tak mnie kochać nauczyła,
[; Ze ja teraz panny, panie –
Wszystkie kochać jestem
w stanie! ;]

Ze zbiorów Czesława Stebla

Plotka

▲ Sean Connery ponownie rozważa zaangażowanie się w projekt „Josiah's Canon”. Bohaterem obrazu będzie ocalały z Holocaustu Żyd, który staje na czele szajki zawodowych złodziei. Grupa chce zorganizować napad na pewien szwajcarski bank, który wydaje się nie do zdobycia. Dodatkowym argumentem dla złodziei jest to, że w jego skrytkach znajdują się pieniądze zdeponowane przez Żydów przed II wojną światową. Pierwotny scenariusz napisał Jeff King, poprawki naniósł Phil Alden Robinson. Za reżyserię odpowiada Brett Ratner. Choć szkocki aktor miał otrzymać za rolę 17,5 mln dolarów, jakiś czas temu zrezygnował z projektu. Powodem miały być obowiązki związane z biografią. Teraz jednak Connery ponownie wyraził chęć zagrania w filmie.

◆ Scarlett Johansson ostrzega początkujących aktorów przed drakońskimi dietami. Amerykańska aktorka sama jest zwolenniczką normalnego wyglądu i denerwuje ją, że wszyscy w Hollywood mają obsesję związaną z jedzeniem. Jej zdaniem młodzi aktorzy powinni się zdrowo odżywiać, a nie głodzić się. – W Hollywood cały czas czujesz się za mało chuda – mówi Johansson. – A ja miewam czasem dni obżarstwa i nie zamierzam z nich rezygnować. Staram się unikać presji, ale Los Angeles to naprawdę niezbyt przyjazne miejsce, jeśli nie masz tu ludzi, którzy cię kochają.

(k)

Kolumnę przygotowała:

WANDA KULA

NA BRZUCHU DZIECKO LEPIEJ ODDYCHA, SZYBCIEJ SIĘ USPOKAJA Obserwuje otoczenie

Dla prawidłowego rozwoju dziecka najlepsza jest różnorodność pozycji ciała, bo każda czemu innemu służy. Leżenie na brzuszku nie ma sobie równych. Sprawia nie tylko wiele przyjemności. W tej pozycji maluch może się sam bujać, turlać, przekrecać, co dodatkowo wpływa na rozwój jego zmysłu równowagi.

To także punkt wyjścia do wielu ćwiczeń i zabaw, bez których trudno mu zacząć siadać, a nawet raczkować. Na brzuchu dziecko lepiej oddycha, szybciej się uspokaja, łatwiej znosi ataki kolki.

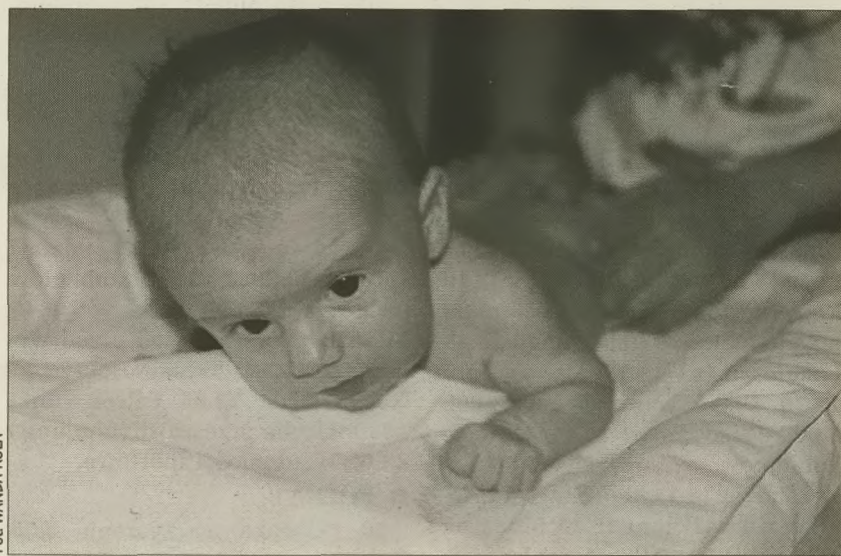
Oswajanie

Zanim maluch przekona się, że leżenie w takiej pozycji jest wielką frajdą, traktuje to z pewną rezerwą. Tak położony noworodek nie czuje się komfortowo. Chcąc obserwować otoczenie, próbuje unosić główkę, co jest dla niego naprawdę ciężką pracą. Nie umie jeszcze odpychać się rączkami, więc aby wyszedł mu ten trudny wyczyn, napina wszystkie mięśnie pleców i karku. Chwila sukcesu trwa jednak krótko, bo główka maleństwa szybko opada. Ponowne próby podnoszenia jej okupione są ogromnym wysiłkiem, a nawet wybuchem płaczu.

Na kolankach

Maluszkowi trudno początkowo leżeć na zupełnie płaskim materacyku, ale lubi, gdy układasz go na swoich kolankach. Jego ramionka opierają się wtedy o środek jednego z Twoich ud, a bioderka na brzegu drugiego. Po jednej stronie rączki dziecka swobodnie opadają do przodu, po drugiej – zsuwają się lekko zgięte nóżki. Dzięki temu malec ma mniej obciążony brzusek i rozciągnięte ciało, a pozycja rączek i ramion ułatwia mu unoszenie główki bez specjalnego wysiłku. Czuje się wygodniej, więc może spokojnie spoglądać dookoła. Ułatwisz mu to, jeśli nieco wyżej uniesiesz nogę, na której opiera się jego ramiona.

Po kilkunastu takich próbach leżenie na brzuszku staje się naprawdę przyjemne. (INT)

Fot. WANDA KULA

Warto Wiedzieć

Powietrzne dzwonki

Pochodzące z Dalekiego Wschodu feng shui ma równie wielu zwolenników, co przeciwników. Nawet oponenci przyznają jednak, że można w tej filozofii znaleźć wiele ciekawych pomysłów na stworzenie wnętrza przyjaznych człowiekowi – ciepłych i funkcjonalnych.

Feng shui każdemu domowemu przedmiotowi wyznacza właściwe miejsce. Bałagan i chaos nie sprzyjają dobremu samopoczuciu człowieka. Na przykład niepożądane jest usytuowanie toalet na wprost drzwi wejściowych do mieszkania. Aby złagodzić skutki wynikające z tej „złej energii” warto powiesić w przedpokoju dzwonek powietrzny. Dzwonki sprawdzą się także w innych punktach domu.

W otoczeniu człowieka jednym z najważniejszych czynników są kolory. Nie muszą być zastosowane jako duże plamy barwne, wystarczą dodatki w odpowiednich odcieniach, np. świece. Ich właściwy dobór pomoże domownikom pielęgnować więzi rodzinne, czuć się bezpiecznie i zachować dobre zdrowie.

Każde pomieszczenie ma własną paletę barw. Złoto i purpura sprawdzają się w jadalni i pokoju dziennym, gdyż pomagają w odnoszeniu sukcesów finansowych. W sypialni dobre są uspokajające błękity. W takim kolorze warto mieć pościel, piżamy, koszule nocne lub pledy i okrycia tapczanu. Barwa ta ułatwi nam również zasypianie. Dla najmłodszych i dorosłych, którzy uczą się i pracują w domu, polecane są żółte dodatki wyposażenia wnętrza. Ich obecność ułatwia koncentrację na wykonywanej pracy i pomaga w przyswajaniu wiedzy. Aby stworzyć właściwy nastrój, w mieszkaniu powinno być również jak najwięcej żywych, zielonych roślin. Jeśli to tylko możliwe należy zrezygnować z mebli o ostrych kątach, wprowadzając linie faliste i zaokrąglone. (dz)

Smacznego!

Teraz dynia

Składniki: duża dorodna dynia; bagietka; pół litra śmietany kremówki; pół kilo sera gruyera lub radamera; litr bulionu z kurczaka; gałka muszkatołowa.

Przygotowanie: z dyni wybieramy cały miąższ i pestki. Ten miąższ kroimy na kwadraty. Bagietkę i ser również kroimy w kostkę. W wydrążonej dyni układamy warstwami bagietkę, miąższ z dyni i ser. Całość dania zalewamy śmietaną. Dynię przykrywamy i wstawiamy do pieca. Pieczemy 2 godz. w około 180 st. do momentu, aż dynia będzie miękka. Wszystko ze środka wyjmujemy i miksujemy. Dodajemy litr bulionu z kurczaka i gałkę

muszkatołową do smaku lub odrobinę pieprzu cayenne. To jest ostra, fajna zupa. Można ją też robić w garnku lub naczyniu żaroodpornym. (r)

UŁATWI ODRABIANIE ZADAŃ

Pokój dla ucznia

Zaprojektowanie takiego miejsca wcale nie jest proste. Obowiązuje jednak kilka generalnych zasad. Uczeń powinien w nim czuć się wygodnie, mieć zapewniony spokój i ciszę ułatwiającą koncentrację. Jednym z najważniejszych elementów tego typu pomieszczenia jest biurko. Już na samym początku należy zdecydować, czy stanie na nim komputer. Jeśli tak, warto zadbać, żeby miało wysuwaną półkę na klawiaturę oraz podstawkę pod ekran. Musi też być odpowiednich rozmiarów, co zapewni wystarczającą przestrzeń do swobodnego rozłożenia wszystkich pomocy naukowych. Dobrze jest jeżeli posiada dodatkowe szuflady i mniejsze półeczki zwiększające jego pojemność.

Na biurku powinny znajdować się wyłącznie niezbędne przybory. Zbyt wiele rzeczy może rozpraszać uwagę i niepotrzebnie odciągać od książek. Z tego samego powodu nie powinno stawiać się biurka przy oknie. Ważne jest natomiast, żeby znajdowało się ono w miejscu dobrze oświetlonym.

Kolejnym niezbędnym meblem dla ucznia jest krzesło, konieczne wygodne i dostosowane do wysokości biurka. Powinno mieć podpórki pod łokcie oraz regulowane oparcie. Komfort użytkownika wzrośnie, jeśli krzesło będzie na kółkach. Następną sprawą, na jaką powinniśmy zwrócić uwagę, jest oświetlenie pomieszczenia. Lampa główna powinna dawać dużo światła, równomiernie rozproszonego po całym pokoju. Na biurku warto dodatkowo ustawić małą lampkę.

Przy projektowaniu pokoju nie bez znaczenia pozostaje kolor ścian. Należy pamiętać, że odcienie jaskrawe rozpraszają uwagę i powodują rozdrażnienie. Nie powinny to być także kolory zaliczane do zimnych jak niebieski czy fioletowy. (dz)

EMOCJE TRZYMAJ W RYZACH, SKONCENTRUJ SIĘ NA OBOWIĄZKACH, UBIERAJ SIĘ ELEGANCKO

W nowej pracy nie staraj się być od razu najmądrzejsza. Częściej słuchaj, co mówią inni niż sama zabieraj głos. Nie bój się zadawać pytań bardziej doświadczonym kolegom. Możesz się od nich wiele nauczyć. Najpierw dobrze poznaj zwyczaje panujące w firmie, a dopiero potem zgłaszaj własne projekty.

1. Uzupełniaj swoją wiedzę zawodową. Korzystaj z wszelkich kursów, które mogą podnieść twoje kwalifikacje. Może powinnaś udoskonalić znajomość obcego języka lub podszkolić się w zakresie prawa czy ekonomii? Naucz się też obsługiwać nowy program komputerowy, jeśli to pozwoli usprawnić pracę w twojej firmie.

2. Zaangażuj się w pracę. Daj się poznać jako osoba samodzielna, pełna inicjatywy i pomysłów. Zgłaszaj się do trudnych zadań. Jeśli przyjdzie ci do głowy jakieś ciekawe rozwiązanie, nie zwlekaj – od razu przedstaw je przełożonemu.

3. Skoncentruj się na obowiązkach. Podstawowa zasada, o której nieustannie powinnaś pamiętać: w biurze pracujesz. Nie trać czasu na plotki z koleżankami czy długie przerwy śniadaniowe. Pamiętaj też, że telefon, który stoi na twoim biurku, służy do załatwiania spraw służbowych.

4. Emocje trzymaj w ryzach. Szef ocenił twoją pracę niezbyt pochlebnie? Nawet gdy nie zgadzasz się z jego krytyką, staraj się zachować zimną krew. Mów spokojnie, nie pozwól się sprowokować do podniesienia głosu. Ale też nie kładź uszu po sobie – zawsze miej w zanadrzu porcję rzeczowych argumentów i broń swego stanowiska, gdy jesteś pewna swoich racji. A jeśli kryty-

ka szefa jest słuszna? Po prostu przeprosz za błąd i natychmiast popraw pracę.

5. Staraj się nie spóźniać. Pamiętaj: dla większości pracodawców punktualność to rzecz święta. Staraj się więc ściśle przestrzegać ustalonych godzin pracy. Przychodź zawsze na czas i nigdy nie urywaj się tuż przed zakończeniem pracy.

6. Jak cię widzą, tak cię piszą. Do pracy ubieraj się elegancko, ale skromnie. Raczej wybierz kostium niż obcisłą mini. Unikaj też nadmiaru ozdób – wystarczają małe kolczyki i wisiorek. Makijaż powinien być bardzo delikatny, paznokcie zadbane, a włosy bez odrostów. Perfum używaj w niewielkiej ilości.

7. Kontroluj stres. W pracy zwykle nie da się od niego uciec. Efekt? Żyjesz w stałym napięciu i przez to gorzej pracujesz. Naucz się uwalniać od stresu. Po powrocie do domu, nie rzucaj się od razu w wir obowiązków domowych. Wygospodaruj choć pół godziny na spacer, posłuchaj spokojnej muzyki, obejrzyj komedię i pośmiej się. Następnego dnia pójdziesz do pracy zrelaksowana.

Aby osiągnąć zawodowy sukces:

– staraj się umiejętnie podkreślać swoje zalety i przypominać o ostatnich sukcesach. Nie opowiadaj za dużo o tym, czego nie potrafisz; – gdy jesteś obłożona pracą, nie bierz na siebie dodatkowych zadań na siłę. Lepiej zrobić mniej, ale dokładnie i dobrze; – odbierając telefon przedstawiaj się imieniem i nazwiskiem. To brzmi bardziej profesjonalnie niż „halo”; – bądź uśmiechnięta, serdeczna i miła dla współpracowników. Tak robią profesjonaliści.

(ALW)

Jak cię widzą, tak cię piszą...

Telewizja

CZWARTEK 22 WRZEŚNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Kopciuszek (s.) 9.10 Budzik (s.) 9.35 Piątka detektywów (s.) 10.05 Wybory Polaków 11.25 Europa bez miedzy 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 13.25 Lokatorzy (s.) 13.55 My, wy, oni 14.20 Dzień Nauki Polska 2005 15.00 Wiadomości 15.10 Audycje komitetów wyborczych 15.55 Lasy i ludzie 16.15 Tele-Nowela (program o książkach) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Pod lupą 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.25 Plebania (s.) 19.00 Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) 19.05 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 W obronie własnej (film kanad.) 22.00 Wybory Polaków 22.50 Wiadomości 23.00 Prosto w oczy 23.15 Praszczur (pr. pol.) 23.50 Pociągi pod specjalnym nadzorem (film czeski) 1.20 Rozdarta Nigeria (film franc.).

■ TVP 2

6.00 Złotopolscy (s.) 6.25 10 minut tylko dla siebie 6.40 W krainie władcy smoków (s.) 7.05 Od przedszkola do Opola (pr. muz.) 7.35 Teletubisie (s. anim.) 8.05 Czerdziejstolek (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 9.55 M jak miłość (s.) 10.45 Pytanie na śniadanie 12.00 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza - Smak Tokaju i Egeru 13.15 Europa da się lubić - Klient ma zawsze rację? 14.10 Lokatorzy (s.) 14.40 Zaklinaczka dzieci (s.) 15.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 15.50 Nagroda Literacka NIKE 16.20 Egzamin z życia (s.) 17.15 Allo, Allo (s.) 17.45 Pogotowie Ekspresu Reporterów 19.00 Burza mózgów 19.55 Łód (film USA) 21.30 Rzeczpospolita Kabaretowa - Marcin Daniec 22.20 Biznes 22.45 Oficer (s.) 23.45 Uciec do Legii (film ang.) 0.40 W obronie prawa (s.).

■ TV KATOWICE

6.00 Gramy dla was 7.12 Książki z górnej półki (mag.) 7.45 Aktualności 7.50 II Turniej Tenisowy Dziennikarzy o Puchar Dyrektora TV Katowice 8.05 Trójka tam była 8.45 Gość dnia 9.00 Więcej niż jedno

W OBRONIE WŁASNEJ

Dramat kryminalny, Kanada 1995
TVP 1, czwartek 22. 9., godz. 20.20
Reżyseria: Mike Robe
Występują: Daphne Zuniga, David James Elliott, Sharon Lawrence, Mae Margaret Whitman, Michael Caruana, Suzanne Coy, Vic Cummings.

Adwokat Chris Paget podejmuje się obrony Mary Carelli, z którą kiedyś połączył go przelotny romans. Z tego związku mają syna. Chłopiec ukończył 15 lat. Mary staje przed sądem pod zarzutem zabójstwa sławnego pisarza, zdobywcy prestiżowej nagrody Pulitzera. Kobieta utrzymuje, że działała w obronie własnej. Paget prowadzi sprawę z asystentką Terri Peralta, która ma poważne kłopoty osobiste. Sprawy się komplikują, gdy wychodzi na jaw, że Chris Paget i oskarżona przed laty byli zamieszani w aferę związaną z korupcją w kręgach politycznych.

10.45 Mistrzostwa gwiazd Art Cup 2005 11.15 Gość dnia 12.10 To jest temat 12.35 Superrośliny - Tajemnica żelaznego drzewa 13.45 Aserytwność 14.15 To jest temat 14.45 Tatrzańskie opowieści 15.00 Było, nie minęło 15.30 Polska Serbia i Czarnogóra (Mistrzostwa Europy kobiet) 17.50 Kronika miejska Rybnik 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe 18.37 Ludzie i sprawy 18.50 Audycje komitetów wyborczych 20.00 Telekurier 20.45 Młodzież kontra... czyli przed wyborami 21.50 Aktualności 22.15 Niezła jazda 23.05 Patrol Trójki 23.35 Ocalić przeszłość (film ang.) 22.05 Wiadomości sportowe.

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 TV market 7.10 Interwencja (mag.) 7.30 Ja się zastrzelę (s.) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 10.00 13. posterunek (s.) 10.30 Czułość i kłamstwa (s.) 11.00 Samo życie (s.) 11.45 TV market 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Ja się zastrzelę (s.) 13.30 Świat według Bundych (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Rodzina zastępcza plus (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Daleko od noszy (s.) 17.00 Gra w ciemno 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.20 Samo życie (s.) 20.15 Pensjonat pod Różą (s.) 21.15 Gotowe na wszystko (film USA) 22.20 Co z tą Polską? 23.25 Zakręcone (film pol.) 23.55 Biznes Wydarzenia 0.20 Raport specjalny 0.50 Fala zbrodni - Czy diabeł może umrzeć? (film pol.) 1.45 Magazyn sportowy.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.30 Afryki czar (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.05 Dobra dzielnica (s.) 11.00 List do ciebie 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Świętynie wyglądasz! (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Pod pokrywką (mag.) 14.35 Oczarowanie (s.) 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.30 Labirynt (dla dzieci) 17.00 Ogród to zabawa 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Mieszkanie sztuka jest (mag.) 18.50 Stop (mag. dla kier.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Frank Riva (s.) 21.45 Przyjaciele (s.) 22.10 Na tropie (mag. krym.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.09 Bramki, punkty, sekundy 23.15 U nas w Europie (mag.) 23.45 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 23.50 Kinobox (mag. film.) 0.15 Zew krwi 2/2 (film wł.) 1.45 Simpsonowie 2.10 Zapraszamy na kolację 2.50 AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Sprawa dla ombudsmna (s. dok.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Euronews 12.40 Cudowny świat (s. dok.) 13.00 Ekonomia a zmiany ekonomiczne (s. dok.) 13.25 Bajkowe popołudnie 14.30 Interpelacje posłów 15.15 Meduza (lista przeb.) 15.40 Za branami miasta (s. dok.) 16.00 GEO: W lesie pełnym nietoperzy (s. dok.) 16.25 Inspiracje na przyszłość (s. dok.) 16.50 Dialog z drewnem (s. dok.) 17.05 Turcja - brama Orientu (s. dok.) 17.25 Co mogą zrobić dla siebie (mag.) 17.30 Telewizyjny klub nie styśszych (mag.) 18.00 Kultura.cz (mag.) 18.30 Tak, panie premierze (s.) 19.00 Wiadomości w

języku migowym 19.05 Sportowe minuty 19.45 Jak się żyje kucharzom (dok.) 20.00 Nawet długa podróż ma swój cel (pr. muz.) 20.55 Stop 21.00 Serwis przedsiębiorcy (mag.) 21.30 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 21.45 Klub filmowy: Strażnik (film czes.) 23.15 Paszkwil (mag.) 23.45 Filmopolis (mag. film.) 0.40 Magazyn religijny 1.00 Magazyn chrześcijański 1.15 Świat motorów 1.55 Regiony TVC24 2.20 Zapis posiedzenia parlamentu RC.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.35 Miłość i wojna (film USA-br.) 11.40 Poradnik kulinarny Jamie Olivera 12.10 Strażnik Teksasu (s.) 13.05 Anastazja (s.) 14.00 Zawsze będę cię kochać (s.) 14.55 Bez śladu (s.) 15.50 "Pálí vám to?" (teleturniej) 16.30 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.05 Właśnie teraz 17.15 Kobra 11 (s.) 18.10 M.A.S.H. (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przyszodnia w różanym ogrodzie (s.) 21.10 Big Brother (reality show) 22.05 Obywatelskie judo (pr. publ.) 22.45 Nowa podróżomania (mag.) 23.25 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 0.00 Komisarz Rosa Roth - Śmierć gliny (film niem.) 1.35 Cienie Toronto (s.) 2.20 Na własne oczy 3.45 Derrick (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 St. Tropez (s.) 9.05 Płomień wątpliwości (s.) 10.00 Prima jazda (mag.) 11.05 Lekarz ze wsi (s.) 12.00 Szansa bez granic (pr. roz.) 13.00 Stary (s.) 14.15 Pomoc domowa (s.) 14.45 Beverly Hills 90210 (s.) 15.45 Czarodziejki (s.) 16.40 Julie Lescaut (s.) 18.35 VyVolení (reality show) 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 VyVolení - Wyzwanie (reality show) 19.55 Więzy rodzinne (s.) 21.05 VyVolení - Wyzwanie (reality show) 22.15 Peepshowbazar (pr. roz.) 23.15 VyVolení - Nocny show (reality show) 23.40 Terminator Woman (film USA) 1.20 Szybka wygrana 3.00 Receptariusz prima pomysłów.

PIĄTEK 23 WRZEŚNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Animowane bajki świata 9.10 Jedynećka 9.35 Mały rycerz El Cid (s.) 10.05 Wybory Polaków 11.25 Wielkie sprzątanie (pr. ekol.) 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.05 Jaka to melodia? (teleturniej) 13.25 Przedwiośnie (s.)

GODZINY SZCZYTU

Komedia sensacyjna, USA 1998
TVP 1, piątek 23. 9., godz. 20.15
Reżyseria: Brett Ratner
Występują: Jackie Chan, Chris Tucker, Ken Leung, Tom Wilkinson, Tzi Ma, Michael Chow, Julia Hsu i inni.

Inspektor Lee to twardy i oddany bez reszty swojej pracy policjant. Jest też przyjacielem i osobistym ochroniarzem córki chińskiego konsula, pana Han - jedenastoletniej Soo. Po przejęciu Hongkongu przez Chiny w 1997 roku konsula wysłano z misją dyplomatyczną do Los Angeles. Wkrótce jego córka zostaje porwana przez człowieka, który przed laty zamordował partnera Lee.

14.20 Kiosk przy Wspólnej 14.30 Glob 2005 15.00 Wiadomości 15.10 Audycje komitetów wyborczych 15.55 Podróżnik Sant Joan Ciutadella (film dok.) 16.15 Tele-Nowela (program o książkach) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Śmiechu warte (pr. rozryw.) 17.40 Malibu Road 2000 18.35 Bulionerzy (s.) 19.00 Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) 19.10 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Godziny szczytu (film USA) 22.00 Wybory Polaków 23.05 Wiadomości 23.20 Głina (film pol.) 0.20 Po godzinach 1.15 Tele-Nowela (program o książkach) 1.30 Eleni (film USA) 3.25 Tak, kochanie (film USA).

■ TVP 2

5.45 Złotopolscy (s.) 6.10 10 minut tylko dla siebie 6.25 W krainie władcy smoków (s.) 6.50 Od przedszkola do Opola (pr. muz.) 7.20 Teletubisie (s. anim.) 7.50 Czerdziejstolek (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 9.55 M jak miłość (s.) 10.40 Pytanie na śniadanie 11.55 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza - Smak Puszy 12.25 10 minut tylko dla siebie 12.35 Nagroda Literacka Nike 13.00 Panorama 13.10 55. Ożenek w Kopydłowie rady brygady (film pol.) 14.05 Lokatorzy (s.) 14.35 Morskie opowieści - Boskie delfiny (film dok.) 15.05 Doktor z alpejskiej wioski (s.) 16.00 Panorama 16.10 Złotopolscy (s.) 17.15 Droga do wolności (koncert) 17.45 Z Dwójką bezpiecznie 19.05 Biuro kryminalne - Miłość skazana 20.00 Panorama fiesz 20.05 X Festiwal Kabaretu Koszalin 2004 22.00 Panorama 22.20 Biznes 22.45 Droga do wolności (koncert) 23.35 Matrioski (film belgij.) 0.25 To nie jest wasz syn (film USA) 1.55 Szansa (s.).

■ TV KATOWICE

6.00 Gramy dla was 7.12 Książki z górnej półki (mag.) 7.45 Aktualności fiesz 7.50 Za strunami harfy 8.15 Drobnie sprawy 8.45 Gość dnia 9.00 Rzeka Jangcy - Koniec i początek (film chin.) 11.15 Gość dnia 11.45 Muzyka łączy pokolenia - Lista przebojów 12.30 Kurier wydanie specjalne - Dzień obywatelski w TVP 14.15 To jest temat 14.45 Zielonym do góry (mag.) 15.00 Wierzę, wątpię, szukam 15.40 Rzeka Jangcy - Koniec i początek (film chin.) 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Speed 17.50 TV Katowice zaprasza 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe 18.35 Studio TV Katowice 18.50 Audycje komitetów wyborczych 20.00 Telekurier 20.45 Młodzież kontra... czyli przed wyborami 21.50 Aktualności 22.05 Wiadomości sportowe TV Katowice 22.15 To jest temat 23.05 Tajemnice brytyjskiego wywiadu 0.00 Amok (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 TV market 7.10 Interwencja (mag.) 7.30 Ja się zastrzelę (film USA) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 10.00 Zakręcone (s.) 10.30 Czułość i kłamstwa (s.) 11.00 Samo życie (s.) 11.45 TV market 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Na ostrzu noża (s.) 13.30 13. posterunek (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Wybrańcy fortuny (film USA) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Exclusive 17.00 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Nie wierzyć bliźniaczkom (film USA) 22.25 Za wszelką cenę (s.) 23.25 Nieustraszeni (s.) 0.25 Biznes Wydarzenia 0.50 Kolacja z arzenikiem (film USA) 2.20 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Cza-

rodziejskie przedszkole 9.00 Wszędzie dobrze, w domu najlepiej (s.) 9.20 Gdzie się podziała ta stara piosenka 10.00 Wiadomości 10.05 Bezpieczny port 2/2 (film kan.-USA) 11.35 W jaki sposób... (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Kolory życia (mag.) 13.30 Jak na ryby... (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Program dla miłośników muzyki dętej 14.40 Życie na zamku (s.) 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Śladami czeskich diabłów (s. dok.) 16.30 Niech żyje S Club! (s.) 17.00 Śladami wina (s. dok.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 „Četnické humoresky“ (s.) 21.30 Talk show Jana Krausa 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Manchild (s.) 23.55 Diuna 2/3 (film USA) 1.35 Tak, panie premierze (s.) 2.05 Simpsonowie 2.25 Pod pokrywką 2.50 Ogród to zabawa.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Na tropie (mag. krym.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 GEO: W lesie pełnym nietoperzy (s. dok.) 12.25 Czechy - Niemcy (Puchar Daviesa) 18.30 Wiadomości w języku migowym 18.35 333 (mag. lit.) 19.30 Magazyn Ligi Mistrzów 20.00 Cudowna planeta: Superczłowiek (s. dok.) 20.50 Spostrzeżenia z zagranicy 20.55 Piękne zguby (talk show) 21.25 Pomieszenie języków (dok.) 21.55 Franz Ferdinand (koncert) 22.45 Tego nie przegapię 22.50 Gorączka piątkowej nocy 0.50 Miejsca pielgrzymek 1.10 Słowo świąteczne 1.15 Czarne owce 1.40 Manchild 2.10 Regiony TVC24 2.35 Zapis posiedzenia parlamentu RC.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.30 Sprawy profesora Capellari'ego (s.) 11.15 Poradnik kulinarny Jamie Olivera 11.45 Strażnik Teksasu (s.) 12.40 Anastazja (s.) 13.35 Zawsze będę cię kochać (s.) 14.20 Gwiazdodzień Nowy (pr. roz.) 15.00 Bez śladu (s.) 15.55 "Pálí vám to?" (teleturniej) 16.35 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.05 Właśnie teraz 17.15 Kobra 11 (s.) 18.15 M.A.S.H. (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Big Brother (reality show) 20.55 Angelika i król (film fr.-niem.-wł.) 23.05 Prask! (mag.) 23.45 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 0.20 Wróg mojego wroga (film USA) 2.00 Obywatelskie judo 2.50 Do-Re-Mi 3.45 Derrick (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 St. Tropez (s.) 9.05 Płomień wątpliwości (s.) 10.00 Prima jazda (mag.) 11.05 Lekarz ze wsi (s.) 12.00 Szansa bez granic (pr. roz.) 13.00 Stary (s.) 14.15 Pomoc domowa (s.) 14.50 Beverly Hills 90210 (s.) 15.50 Czarodziejki (s.) 16.50 Julie Lescaut (s.) 18.35 VyVolení (reality show) 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.50 Losowanie loterii Euromiliony 19.51 VyVolení (reality show) 21.05 Apollo 13 (film USA) 23.45 VyVolení - Nocny show (reality show) 0.10 Losowanie loterii Euromiliony 0.20 Gry łózkowe (film USA) 2.05 Szybka wygrana 3.45 Dementi 4.20 Pod włos.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Dziś obchodzi swoje zane 85. urodziny nasz Kochany Ojciec, Dziadek i Pradziadek
pan PAWEŁ RUCKI
z Gutów. Z tej okazji najserdeczniejsze życzenia zdrowia, szczęścia i samych szczęśliwych chwil spędzonych w gronie najbliższych składają córka i syn z rodzinami. GL-524

Kto w sercu żyje, nie umiera.
Dnia 22. 9. 2005 mija 30. rocznica śmierci Ojca
śp. KAROLA FOLWARCZNEGO
a 12. 4. 2005 minęła 13. rocznica śmierci Matki
śp. ALBINY FOLWARCZNEJ
z Suchej Średniej. Z miłością i szacunkiem wspominają córki z rodzinami. GL-509

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Zebra z klasą (22, 23, godz. 15.30); Wyspa (22, 23, godz. 17.45, 20.00); **Reflex:** Batman - Początek (22, 23, godz. 17.00, 20.00); **Ex:** Tłumaczka (22, 23, godz. 19.00); **TRZYNIEC - Kosmos:** Pan i Pani Smith (22, 23, godz. 17.30); Głosy (22, 23, godz. 20.00); **HAWIERZÓW - Centrum:** Szeregowiec Dolot (22, 23, godz. 15.30, 17.45); Hostage (22, 23, godz. 20.00); **CIESZYN - Piast:** Imperium wilków (22, godz. 18.00); Madagaskar

DOMY RODZINNE - sprzedaż
Dom rodzinny w Olbrachcicach, parcela 1 079 m², dwupiętrowy, podpiwniczony, woda, el., gaz, kanalizacja, dobry dojazd. Cena do negocjacji 1 300 tys. Kc. 777 077 277.
Chata ogrodowa z parcelą ok. 14 a w Trzyczku Podlesiu, ładne miejsce. Cena do negocjacji 600 tys. Kc. 777 074 552.
Chata wczasowa w Rzece, parcela ok. 10 a, studnia, el. Cena do negocjacji 300 tys. Kc. 606 757 577.
Dom rodzinny w Wielopolu, parcela ok. 1 ha, podpiwniczony, woda, el., szambo. Cena do negocjacji 1 570 tys. Kc. 777 074 552.
Dom rodzinny w Cz. Cieszynie, ul. Dukelska, 6+1, parcela, podpiwniczony, sieć inżynierska, po rekonstrukcji, dobry dojazd, odpowiednie jako siedziba firmy. Cena do uzgodnienia. 777 074 552.
Dom rodzinny w Ropicy, garaż, parcela ok. 12 a, studnia, utrzymywany ogród, dobry dojazd. Cena do negocjacji 1 600 tys. Kc. 777 074 552.
Dom rodzinny w Cz. Cieszynie, ul. Kopernika, 6+1, parcela 7 a, podpiwniczony, sieć inżynierska, po rekonstrukcji. Zniżka 3,5 mil. Kc. 777 077 277.
Chatka wczasowa w Trzyczku, parcela ok. 13 a, spokojna podbeskidzka okolica, dobry dojazd. 777 077 277.
 Garaże - sprzedaż
Garaż w Trzyczku Borku. Cena do uzgodnienia 75 tys. Kc. 777 074 552.
OBIEKTY KOMERCYJNE
Obiekt komercyjny z parcelą w Cz. Cieszynie - Żuków G., suterena ok. 140 m², parter z wystawą sklepową ok. 270 m², dobry dojazd, parking, rampa. Możliwość wynajęcia części obiektu, według umowy. Czynsz do uzgodnienia. 777 077 277.
Do wynajęcia 4+1 w domu rodzinnym w Trzyczku Starym Mieście, częściowo wyposażone, garaż, odpowiednie i jako siedziba firmy, czynsz do uzgodnienia. 777 077 277.
PARCELE
Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów: Kocobędz, Ropica, Dobracice, Wędrzyń (1800 m², gaz, woda, el. na miejscu), Cierlicko - 40a (sieć inżynierska), Trzynieć Podlesie. 606 757 577.
MIESZKANIA - oferty
Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyn, ul. Hawlickova, mieszkanie mansardowe. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.
Mieszkanie 4+1, Cz. Cieszyn, ul. Okružní, po rekonstrukcji. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.
Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyn, ul. Polní, przeróbki. Cena 360 tys. Kc. 777 077 277.
Mieszkanie 4+1, Cz. Cieszyn, ul. Mládežnická, przeróbki. Cena do negocjacji 400 tys. Kc. 777 077 277.
Mieszkanie 4+1, Trzynieć, ul. Seifertova, przeróbki. Cena do negocjacji 440 tys. Kc. 777 077 277.
Mieszkanie 2+1, Trzynieć, ul. Erbenova, po rekonstrukcji. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.
Dla klienta z gotówką poszukujemy mieszkań w centrum Cz. Cieszyna. 777 077 277.
Potrzebują państwo sprzedać lub wynająć mieszkanie? Korzystajcie z naszych usług. Czekamy na oferty.

Oferuje:
Jan Czernek
558 711 842
606 757 577
777 077 277

(23, godz. 15.30); Karol - człowiek, który został papieżem (23, godz. 17.15); Skazany na Bluesa (23, godz. 20.15, 22.15); Rekin i Lava: Przygoda w trójwymiarze (22, godz. 14.30, 16.15); **BYSTRZYCA:** Samuraj (23, godz. 19.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30.
POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzynieć 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

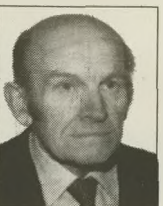
Co w terenie

ZABŁOCIE - zarząd MK PZKO i Klub Kobiet zaprasza na smażenie stryków 23. 9. o godz. 16.00 do świetlicy Koła.
ORŁOWA MIASTO I ŁAZY - zarząd MK PZKO zaprasza członków i sympatyków 24. 9. o godz. 15.00 do świetlicy w Zimnym Dole na „Pożegnanie lata”.
HAWIERZÓW MIASTO - Klub Emerytów zaprasza na spotkanie 22. 9. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2.
CZ. CIESZYN - MK PZKO Park Sikory zaprasza na smażenie placków 23. 9. o godz. 18.00 do salki Koła w Parku A. Sikory. W programie śpiewanie piosenek przy akompaniamencie fortepianowym p. Marii Helisowej. W tym czasie przyjmujemy również zgłoszenia na wycieczkę do Polski.
HAWIERZÓW - Komitet Miejski PZKO zaprasza na koncert „Gorole miastu Hawierzów” 24. 9. o godz. 16.00 w DK im P. Bezruč. Bilety do nabycia w zarządach kół obwodów Hawierzów oraz przed koncertem od godz. 15.00. W westybulu DK można obejrzeć wystawę „PZKO w Hawierzowie”.
KARWINA DARKÓW - MK PZKO zaprasza do ogrodu i świetlicy Koła 25. 9. o godz. 15.00 na pożegnanie lata i smażenie stryków. Atrakcje oraz smaczny bufet zapewnione.
KARWINA FRYSZTAT - MK PZKO zaprasza 25. 9. o godz. 16.00 do fryszackiego Domu PZKO na „Pożegnanie lata”. Wystąpi laureat wielu nagród Regionalny Zespół Śpiewaczy „Nadolzianie” z Kaczyc (PL). Będą też „stryki”, kołaczki i przyjacielska pogawędka.
▲ MK PZKO we Frysztacie zaprasza 27. 9. o godz. 17.00 na Klub Propozycji pt.: „Twoja cera chce pić”. Wszystko o kosmetykach polskiej firmy LIRENE połączone z badaniem hydratacji skóry przedstawi i wykona dyrektorka

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelníční 18, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frysztacie (przy rynku);
e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

Tyle życia, ile pamięci.
Jutro, 23. 9. minie 10. rocznica śmierci naszej Kochanej
śp. MARTY FARNEJ
z Suchej Średniej. Z miłością i wdzięcznością wspomina córka z rodziną. AD-130

Po trudach życia pełnego znoju
śnij swój wieczny sen
i odpoczywaj w pokoju.
W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 21. 9. 2005 zmarł po długiej i ciężkiej chorobie w wieku niedożytych 82 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Dziadek, Pradziadek
śp. JÓZEF RECMANIK
ze Stonawy. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w poniedziałek 26 września 2005 o godz. 14.00 z kościoła ewangelickiego w Stonawie. Zasmucona rodzina. RK-190

eksportu polskiego w RC Renata Kucia-Wacławikowa.
UWAGA SENIORZY HPC - kierownictwo KS zaprasza na jesienne spotkanie Kręgu Seniora „Zaolzie” w czwartek 29. 9. o godz. 13.00 do Domu PZKO w Stonawie. Dojazd do Stonawy: pociągiem z Cz. Cieszyna do Olbrachcic 11.38, autobusem z dworca do Stonawy 12.00. Pociągiem z Cz. Cieszyna do Karwiny Darków 11.42, z dworca autobusem do Stonawy 12.22. Autobus od szpitala w Karwinie 12.37.
PTTS „BŚ” - informuje, iż odjazd autobusu na wycieczkę Rudinska - Jak. vrch - Kys. N. Město 24. 9. będzie z Karwiny o godz. 6.50, Cz. Cieszyn 7.15, Trzynieć (dworzec kolej.) 7.30, dalej co 5 min Wędrzyń, Bystrzyca, Gródek, Nawsie, Mosty. Możliwość jechania pociągiem z Cz. Cieszyna o godz. 6.20 do Rudyny. Informacje 558 352 390, 721 242 594.

Co za Olzą

GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 2. 10. wystawy Romana Nowotarskiego „Podróż” oraz Tadeusza Nowotarskiego „Totemhirs”.
▲ do 2. 10. wystawa grafiki Picasso, Matisse, Miró. Otwarte wt-nie: 10-18.
KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, Mennicza 46, Cieszyn: do 27. 10. wystawa pt. „Granice wytyczone słowami”, konflikt na Śląsku Cieszyńskim w świetle literatury politycznej (1848-1947). Otwarte po-śr i pt: 8-18, so: 9-15.

Wystawy

WIELKA GALERIA, galeria Teatru Cieszyńskiego: 24. 9. wernisaż wystawy ludwisarki Marii Tomáškové - Dytrychowej „Dźwięki metalu”. Wystawa czynna do 30. 10. Otwarte po- pt: 9-15 po zgłoszeniu w portierni TD.
BIAŁA GALERIA: do 16. 10. wystawa Petra Borečka - „Cesta za světlem”. Otwarte po- pt: 9-15 po zgłoszeniu w portierni TD.
SALA WYSTAWOWA MANESA, DK Karwina: do 30. 9. wystawa obrazów i ręknie malowanych ubrań mgr Gerty Sartorisowej. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 10-18.
MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”.

J. Pilch: Inne rozkosze

Dokończenie ze str. 1
Gdyby przyjechała na krótko jedynie rozmówić się ze mną, gdyby złożyła mi tylko przypadkową i niezapowiedzianą wizytę, i tak byłaby to wystarczająco wstrząsająca historia, pomyślał Kohoutek. I tak byłaby to historia godna książki.
Jerzy Pilch jest absolwentem Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego, gdzie w latach 1975-1981 był pracownikiem naukowym. W stanie wojennym współtworzył pismo mówione „NaGłos”. Publikował w prasie podziemnej i emigracyjnej. Jego pierwsza książka - zbiór opowiadań *Wyznania twórcy pokątniej literatury erotycznej* (Londyn 1988) - została wyróżniona prestiżową nagrodą Fundacji im. Kościelskich. Jest także zdobywcą Paszportu Polityki. Powieść *Spis cudzołożnic* (1993) doczekała się ekranizacji, a film otrzymał nagrodę na Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni m.in. za scenariusz i dialogi.

Przez pewien czas pracował w redakcji ukazującego się w Krakowie „Tygodnika Powszechnego”, w którym publikował swoje cotygodniowe felietony, będące ironicznym komentarzem do współczesnej polskiej rzeczywistości. Ich wybór, opublikowany w 1994 r. pt. *Rozpacz z powodu utraty furmanki*, układa się w humorystyczno-groteskową kronikę przemian mentalności Polaków po 1989 roku. Obecnie pełni rolę stałego felietonisty „Polityki”, nadając swym tekstom własny, niepowtarzalny styl.

Atrakcyjne językowo i nadzwyczaj śmieszne opowieści Pilcha podsyte są jednak nostalgią: ich bohaterowie poszukują daremnie smaku swej młodości, odchodzących w przeszłość przyjaciół i kobiet. Ten ból egzystencji ukończy może jedynie ubranie wspomnień w literacką, anegdotyczną formę, co też Pilch robi w sposób perfekcyjny, zapraszając do swych ironiczno-filozoficznych gawęd czytelników.

Był czterokrotnie nominowany do literackiej nagrody Nike i otrzymał ją w roku 2001 za książkę *Pod mocnym aniołem*. Do nagrody Nike 2005 został nominowany *Miasto utrapienia*.

MELPOMENKI 2005:

Termin jeszcze nieznany

CZ. CIESZYN (kor) - Jak już podawaliśmy, SMP postanowiło wznowić tradycję organizowania dorocznych przeglądów teatrzyków prezentujących tzw. małe formy sceniczne - Melpomenki. Chęć wystąpienia na odnowionych Melpomenkach wyraziły już trzy zespoły: „Szczyt” z ostrawskiej polonistki oraz Klubu Młodych w Nydku i Łomnej Dolnej.

Członek ZG SMP, Michał Przywara,

Jego proza tłumaczona jest na angielski, bułgarski, estoński, francuski, hiszpański, holenderski, niemiecki, rosyjski, serbski, słowacki.

W dniu premiery o godz. 17.00 w galerii Teatru odbędzie się wernisaż wystawy eskonatów warsztatu ludwisarskiego Marii Tomáškové-Dytrychowej „Dźwięki metalu”.

W spektaklu udział biorą Lidia Chrzanówna, Anna Paprzyca, Małgorzata Pikus, Barbara Szotek-Stonawski, Bogdan Kokotek, Ryszard Malinowski, Mariusz Osmelak, Ryszard Pochroń, Karol Suszka, a w roli Omy wystąpi Halina Paseková, która obchodzi jubileusz 40-lecia pracy artystycznej.

Pani Halina Branna zadebiutowała w Scenie Polskiej w sezonie 1960-61 jako adeptka w *Królowej przedmieścia*. Po ukończeniu studiów w PWST im. Solskiego w Krakowie powróciła na stałe do zespołu Sceny Polskiej w sezonie 1965-66, kiedy to wcieliła się w postać Agaty w dramacie *Osiem kobiet*. I od tego czasu rozstawała się z teatrem tylko dwukrotnie na czas urlopów macierzyńskich, co miało miejsce w trakcie dziewięcioletniego wystawiania *Janosika czyli Na szkle malowane* (premiera 1976 r.). Obecna premiera jest 190. premierą w jej dorobku artystycznym. Spośród wielu głównych ról wymienić można np. Basię w *Krakowiakach i góralach* (1971), Warię w *Wiśniowym sadzie* (1985), tytułowe role w *Marianie Pinedzie* (1985) i *Norze* (1988), Panią Alwing w *Upiorach* (2000). Dwukrotnie miała możliwość wystąpić w różnym czasie w tej samej sztuce w innych rolach: w *Moralności pani Dulskiej* w 1968 roku zagrała Hanię, a w 1994 panią Dulską, w *Ani z Zielonego Wzgórza* w 1966 roku była Diana, a w 1998 Marylą. W 2000 roku stworzyła niezapomnianą kreację w *Wizycie starszej pani*, a od 2004 roku można ją podziwiać jako Olę w *Cieszyńskim niebie*. Jak powiedziała pani Halina, jej niespełnionym marzeniem jest zagranie w spektaklu wspólnie z synem Przemkiem Branym. W 2001 roku została odznaczona przez konsula generalnego RP w Ostrawie „Srebrnym Krzyżem Zasługi”.

(Scena Polska)

Firma zajmująca się produkcją części do samochodów poszukuje kandydata na stanowisko

MISTRZ PRODUKCJI

Wymagania:

- wykształcenie średnie - kierunek techniczny
- umiejętności kierowania zespołem pracowników
- zdolności organizatorskie
- samodzielność w działaniu, umiejętności planowania i zarządzania produkcją
- zdolności motywowania innych
- znajomość języka polskiego
- znajomość obsługi PC

Oferujemy:

- odpowiednie wynagrodzenie finansowe
- możliwość samorealizacji i rozwoju zawodowego
- udział przy wytworzeniu strategii i orientacji firmy

W terminie do 30. 9. 2005 prosimy przesłać życiorys na adres e-mailowy info81@seznam.cz lub do redakcji.

III FESTIWAL CHÓRÓW KOŚCIELNYCH

Z nowymi wykonawcami

OLBRACHCICE (sch) – Organizatorzy Festiwalu Chórów Kościelnych Śląska Cieszyńskiego szykują na niedzielę 2 października br. trzecią edycję przeglądu kościelnych ciał śpiewających.

Impreza, podobnie jak poprzednie, będzie miała miejsce w kościele parafialnym w Olbrachcicach. Oddajemy głos pomysłodawcy, a zarazem dyrektorowi Festiwalu, **Władysławowi Stecowi**: – *Kultura, wywodząca się z Zaolzia, miała i ma nadal swój wysoki poziom zwłaszcza w dziedzinie śpiewu chóralnego. Niewielu do niedawna było takich, którzy ten godny podziwu poziom łączyli z Kościołem jako takim. Rzesze wierzących i nie-*

wierzących przekonały się dopiero w 2003 r. podczas pierwszego Festiwalu Chórów Kościelnych Śląska Cieszyńskiego o niespodziewanie wysokim poziomie tych właśnie chórów – mówi dyrektor, jednocześnie akcentując fakt, że chóry te działają amatorsko, bez jakiegokolwiek wsparcia finansowego, bez dostępu do dotacji.

O tym, że warto takie chóry podziwiać i słuchać, przekonała zaolziańskie audytorium sześć chórów od Hawierzowa po Jabłonków. Bywalców olbrachcickich festiwali zaś zainteresuje fakt, że będzie chodziło o zespoły nowe dla słuchacza, które w II Festiwalu nie brały udziału. Początek o godz. 15.00.

redakcyjnej Poczty

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Gratulacje dla I. Szeligi

Pod wakacyjnej przerwie chór mieszany „Hasło” MK PZKO w Skrzeczcu rozpoczął przygotowania do 79. sezonu swojej działalności. Pierwsza próba przebiegła w uroczystym nastroju, bowiem kierownik organizacyjny zespołu Stanisław Górniok w imieniu wszystkich chórzystów złożył dyrygentce Irenie Szelidze serdeczne gratulacje z okazji ukończenia 5-letniego studium dyrygentów chórów polonijnych w Koszalinie, które zorganizowało Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”. Irena Szeliga złożyła egzamin końcowy przed komisją egzaminacyjną w dniu 21. 7. 2005 z dziedziny chóralistyki z wynikiem bardzo dobrym. W bieżącym roku spośród 30 uczestników dziewczęciu zdobyło dyplom z okazji ukończenia studium. Gratulacje złożono także chórzystom, którzy obchodzili urodziny w okresie wakacyjnym a zwłaszcza długoletniemu chórzystcie, wiceprezesowi Koła, Bo-

gusławowi Czapkowi, który świętował „abrahamowiny”.

W sezonie 2004/2005 chór zaliczył 12 występów. Do najważniejszych należą występy podczas Festiwalu PZKO w Trzyńcu oraz podczas obchodów 700-lecia Skrzeczcu. Chór zaliczył też występy z okazji Miesiąca Oświaty, Książki i Prasy, „Powitania Wiosny”, festynu, walnego zebrania, śpiewał koledy w Domu PZKO oraz w bogumińskim i skrzeczcuńskim kościele w Święta Bożego Narodzenia. Dał też koncert na okoliczność odpustu.

Do „Hasła” należy blisko 30 chórzystów. Zastępcą dyrygenta jest Aleksandra Ślędek, akompaniatorem jest Władysław Rusek z Rychwałdu.

W listopadzie skrzeczcuńskie „Hasło” wystąpi w Grodkowie podczas obchodów Dnia Niepodległości.

D.G.

(nazwisko i adres do wiadomości redakcji)

„Hasło” na festynie macierzystego Koła. Dyryguje Irena Szeliga.

Suskie Dożynki

W pierwszą sobotę września spotkali się suscy pezetkaowcy oraz liczni goście z bliska i daleka na tradycyjnych Dożynkach. Przywitała ich prezes MK PZKO Hawierzów Sucha, Olga Ordelt, wspominając, jak to dawniej na dożynkach było, oraz podkreślając, że należy zachowywać tradycje naszych przodków.

Jak więc tradycja każe, przy dźwiękach pieśni „Gazdoszku, gaździnko” w wykonaniu chóru mieszanego „Sucha” z Suchej Górnej przychodził gazdowie Wanda i Milan Wągłaszowie oraz pacholek i dziewczeczka z dożynkowym wieńcem. Wieniec – symbol plonów zniw – będzie przechowywany do następnych dożynek. Tak obcaili gazdowie, po czym zagrano dla nich solo. Gaździnka dała kołacza, a gazdoszek poczęstował. Po obrzęd-

ku dożynkowym chór „Sucha” (dyr. Anna Kiszka, słowo wiążące – wiersze Anieli Kupiec i Ewy Milerskiej – O. Ordelt) zaśpiewał wiankę pieśni o ziemi i ojczyźnie, Leszek Łakota wykonał „Starzyka”, a do śpiewania śląskich pieśni włączyli się również goście. Przyjemnie było spotkać na suskich Dożynkach miejscową młodzież, która w czasie wakacji wznowiła swoją działalność, od razu pilnie się angażując przy organizacji dożynkowej imprezy. Bufet domowy przygotowały tradycyjnie panie z Klubu Kobiet pod kierunkiem Heleny Krygiel.

Ogród koło Domu PZKO, przez całe popołudnie zalany słońcem, sprzyjał miłej i swojskiej atmosferze przy dźwiękach muzyki, która przygrywała do późnych godzin wieczornych.

(O.O.)

Wydarzenia Sportowe

ECHA PIŁKARSKIEGO WEEKENDU W I A KLASIE – GRUPIE B

»Indianie« nie obniżają lotów

● **FK HAWIERZÓW – BRUSZPERK 2:0 (1:0). Bramki: M. Bielan, Zoller. Sędziował Moravec. Widzów 400.** Lider tabeli tym razem nie rozkręcił pokazówki, rywal z Bruszperku zaprezentował się bowiem w Hawierzowie w korzystnym świetle. – *Goście to dobrze poukładany zespół i zmusili nas do sporego wysiłku* – powiedział „GL” sekretarz hawierzowskiego klubu Bronisław Schimke. Spotkanie rozpoczęło się ostrożnie z obu stron, ale pierwszą dogodną okazję wypracowali sobie goście. Z kontry Bruszperku powiało „jedenastką”, na całe szczęście dla gospodarzy gwizdek sędziego milczał. Na pierwszą bramkę czekali gospodarze do 32. minuty, kiedy to Marek Bielan idealnie trafił głową po rzucie wolnym Horváta. Spokój w hawierzowskie szeregi wniósł zaraz po zmianie stron snajper Zoller. – *Wszyscy cieszymy się już na derby ze Skrzeczcu* – stwierdził Schimke. Hawierzów zmierzy się na wyjeździe z Rapidem w najbliższą niedzielę.

● **RASZKOWICE – RAPID SKRZECZCU 7:0 (3:0). Bramki: Meca 2, Gorgol, Novák, Šimek, Harabasz, Kacir. Sędziował Tabásek. Widzów 300.** Piłkarze Rapidu Skrzeczcu obla- li się w weekend rumieńcem wstydu, przegrywając słomnie na boisku przeciwnych Raszkowic. Sygnały, że z Rapidem Skrzeczcu coś jest nie tak, pojawiły już się po derby ze Slavojem Rychwałd. Rapid wprawdzie pokonał lokalnego rywala 4:3, ale po dużym dramacie, bowiem do przerwy było już 4:0 dla podopiecznych trenera Marka Poštulki. Gorące pytania nasuwają się również po tej kolejce, siedem straconych bramek to nawet w 6. lidze bardzo kiepska wizytówka. Rapid w ostatnich dwóch meczach prezentuje się fatalnie zwłaszcza w defensywie. Błędy, jakie popełniali skrzeczcuńscy obrońcy w niedzielnym spotkaniu, zdarzają się rzadko nawet wśród trampkarzy. Przy stanie 3:0 można było zwinąć żagle i

wrócić do portu w Boguminie. Ekipa Marka Poštulki w miarę dokładnie grała tylko do 30. minuty, goście wypracowali sobie nawet dwie dogodnie okazje strzeleckie. W obu wypadkach w końcówce zabrakło zimnej krwi napastnikowi Glacowi. – *To dla nas zimny prysznic, ale futbol czasami bywa bezwzględny* – powiedział „GL” trener Rapidu Marek Poštulka.

● **KS STONAWA – CZELADNA 2:3 (0:2). Bramki: Šurin, Frait – Varady 2, Staskevič. Sędziował Kuběna. Widzów 50.** Wrogiem numer jeden w Stonawie jest od soboty sędzia Kuběna. Zdaniem gospodarzy (ale paradoksalnie i kibiców gości) to właśnie główny arbiter w dużym stopniu wpłynął na losy meczu, popisując się kilkoma bardzo kontrowersyjnymi werdyktami. W drugiej połowie Kuběna przeoczył m.in. ewidentny faul w polu karnym na szarżującego Šurina, ale niedokładności z jego strony było w sobotnim meczu znacznie więcej. Gospodarze do przerwy przegrywali różnicą dwóch bramek i nie rezygnowali nawet w drugiej odsłonie przy stanie 0:3. W 61. minucie obniżył po akcji indywidualnej Šurin, a na 2:3 trafił w 69. minucie z rzutu wolnego Frait. Stonawianie nie schodzili spod pola karnego gości, Czeladna mogła jednak liczyć w sobotę na swego „anioła różni” sędziego Kuběnę...

● **SLAVOJ RYCHWAŁD – S. DOBRA 3:1 (3:0). Bramki: Zdunek, Keprt, Severa – Zicha. Sędziował Mały. Widzów 100.** Podopieczni trenera Milana Vantucha po zwycięstwie nad outsiderem z Dobrej awansowali na 11. lokatę w tabeli. Wynik 3:1 nie odzwierciedla jednak w pełni przebiegu meczu. W drugiej połowie goście zepchnęli Slavoj na jego własną połowę i gospodarzy trzymali nad wodą tylko świetne interwencje bramkarza Chamrátha (w 46. minucie zmienił on Feika). – *Piłkarze widocznie myślą, że przy stanie 3:0 mogą zafundować już sobie drzemkę* – skomentował

dla „GL” nerwową drugą odsłonę sekretarz Slavoj **Radomir Knybel**. Dla ciekawostki, goście od 81. minuty dogrywali w dziewiątkę. **Najważniejsze minuty:** 16. Zdunek strzałem głową – 1:0; 25. Keprt po rzucie różnym – 2:0; 44. Severa ślizgiem (z podania Stanki) – 3:0; 79. błąd w asekuracji – niepilnowany Zicha trafia na 3:1.

● **PRZYBOR – KS BYSTRZYCA 4:1 (4:1). Bramka dla gości: Szmek. Sędziował Bednář. Widzów 250.** Bystrzycanie zapowiadali przed sezonem, że chcą poruszać się w górnych strefach tabeli, rzeczywistość jest jednak zgola odmienna. Podopieczni trenera Radka Morcinka polegli w Przyborze po fatalnych błędach indywidualnych. Serię kiksów rozpoczął w 10. minucie Delina, który w dziecienny sposób stracił piłkę w środku pola i gospodarze z kontry zdobyli pierwszego gola. W 18. minucie po centrze Farugi wyrównał głową Szmek, ale to było ze strony Bystrzycy wszystko. – *Piłkarze nie wywiązali się z nałożonych zadań taktycznych, nie pomogli też zmiany w drugiej połowie* – powiedział „GL” kierownik bystrzyckiej ekipy Petr Šingel.

Lokaty po 5. kolejce: 1. FK Hawierzów 15, 2. Czeladna 11, 3. Liskowice 10, 4. Skrzeczcu 8, 5. Stonawa 7, 11. Rychwałd 4, 12. Bystrzyca 4 pkt. **W najbliższy weekend:** Stonawa – Rychwałd (sobota), Skrzeczcu – Hawierzów, Bystrzyca – Stare Miasto (niedziela).

JANUSZ BITTMAR

I LIGA HOKEJA NA LODZIE

Derby dla Hawierzowa

■ **HAWIERZÓW – SAREZA OSTRAVA 5:1 (0:0, 0:0, 5:1). Bramki: 49. i 54. Lipina, 44. Sedlák, 54. Seman, 56. J. Sikora - 45. Janeček. Sędziował Blecha. Kary 4:6, widzów 1459.** Poniedziałkowe derby trzymało w napięciu, jednak reżyserami tego spektaklu byli wyłącznie hokeiści Hawierzowa. Losy meczu rozstrzygnęły się dopiero w ostatniej tercji. **Najważniejsze minuty:** 44. Sedlák strzałem z bekendu (as. Lipina i Mikšan) – 1:0; 45. Šebesta z bramki podaje do Janečka – 1:1; 49. Lipina po rajdzie lewą stroną i ostrym strzale z dystansu – 2:1; 54. goście tracą krążek na niebieskiej linii, „gumę” przejmują Mikšan, podaje do Lipiny i Pantery prowadzą 3:1; 54. Zdráhal dostrzega wychodzącego na czystą pozycję Semana, który oko w oko z bramkarzem Sarezy podwyższa na 4:1; 56. premierowego gola w I lidze strzela Jakub Sikora – 5:1. **WCZORAJ** po zamknięciu numeru Hawierzów prezentował się na lodzie Jihlawa. (jb)

RUSZA MEMORIAŁ ALOJZEGO ADAMCA

Tytułu broni PSP Trzyniec I

Macierz Szkolna w RC jest organizatorem kolejnej edycji turnieju piłki nożnej o Memoriał Alojzego Adamca dla szkół podstawowych z polskim językiem nauczania. Na dziś i jutro zaplanowane są półfinały, finał imprezy odbędzie się 30 września na stadionie w Bystrzycy. Mecz rozegrane zostaną na boisku o wielkości połowy normalnego boiska do gry w piłkę nożną.

Dzisiejszy półfinał w powiecie karwińskim odbędzie się na stadionie Jákla w Karwinie Raju, piątkowe eliminacje w powiecie frydecko-mistec-

kim rozegrane zostaną na boisku w Bystrzycy. Zawody piłkarskie rozpoczynają się o godz. 9.00, prezentacja drużyn nastąpi o godz. 8.30.

W karwińskim półfinale do walki stanie dziś sześć zespołów –PSP Czeski Cieszyn (2), PSP Karwina, PSP Sucha Górna, PSP Gnojnik i PSP Trzyniec I, szóstka drużyn zaprezentuje się również bystrzyckiej publiczności w piątkowym turnieju – PSP Jabłonków (2), PSP Mosty k. Jabłonkowa, PSP Trzyniec II, PSP Bystrzyca i PSP Wędrzyń. Z obu grup do finału awansują po trzy najlepsze zespoły. (jb)

Co słyszeć?

■ **WYNIKI GÓRSKIEGO WYSCIGU ROWEROWEGO NA BĄGINCU.** W ramach Bąginieckiego Festynu rozegrany został VII górski wyścig rowerowy. Siedmiokilometrową trasę z Piosku na Bąginię w deszczowej pogodzie pokonało 22 kolarzy. Najstarszym zawodnikiem był Tadeusz Hoffman z Nysy (rok urodzenia 1952), najmłodszym natomiast Wili Kubiczek z Wędrziny (rok urodzenia 1995). Najliczniejszą ekipę wystawiła PSP w Wędrzynie, sześciu zawodników przyjechało z PSP w Olędzychowicach. **Lista wyników - mężczyźni** (6 – 12 lat): 1. Joel Mazur 24:22, 2. Filip Heczeko 25:28, 3. Michał Goryl 32:21, 4. Wili Kubiczek 38:22; (13 – 15 lat): 1. Bogdan Raszka 17:07, 2. Ruben Mazur 20:00, 3. Natan Mazur 22:40, 4. Dariusz Toman 24:07; (16 – 21 lat): 1. Václav Tomáš 16:19, 2. Bronisław Kajfusz 19:08, 3. Tomasz Cyhan 20:32, 4. Tomasz Martynek 25:32; (22 – 40 lat): 1. Bogdan Kotas 17:34. **Kobiety** - (6 – 15 lat): 1. Michaela Sikora 22:46; (16-21

W kategorii mężczyzn od 16 do 21 lat trzecie miejsce zajął Tomasz Cyhan – były wyczołowany biegacz klubu SKI Mosty.

lat): 1. Dorota Kawulok 23:01, 2. Lucie Sikorová 28:18

■ **RUGBIŚCI HAWIERZOWA ZDOBYLI SKALP MISTRZA RC, W BARWACH SLAVII POJAWIŁA SIĘ TRÓJKA POLAKÓW.** Ekstraliga drużyna Slavii Hawierzów w 3. kolejce KB Ekstraligi pokonała na własnych śmietach 29:3 ubiegłorocznych triumfatorów rozgrywek - Rżyczany. W barwach gospodarzy zadebiutowali trzej nowi zawodnicy z Polski – Flak, Budka i Maczka. – *Wszyscy trzej udowodnili, że rugby w Polsce stoi na wysokim poziomie, z pewnością są dużym wzmocnieniem dla naszej drużyny* – powiedział „GL” trener Hawierzowa Radomir Kloda. Trójka Polaków dojeżdża do Hawierzowa na treningi aż z Krakowa. – *To trochę komplikuje nam sprawę, ale musimy się z tym jakoś uporać* – dodał Kloda. W tabeli ekstraligi prowadzi Sparta przed Wyszowem i Pragą, Hawierzów zajmuje siódma pozycję. (jb, man)

DZIŚ W NUMERZE:

Jest dobrze, ale... str. 3

Dziś premiera... str. 4

Sprawy PZKO str. 5

Finaliści memoriału Adamca str. 8

SOBOTA
24 WRZEŚNIA 2005
NR 113
ROCZNIK LX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

PROBLEMÓW FINANSOWYCH CIĄG DALSZY

ZG PZKO o »Bajce«

CZ. CIESZYN (r) – Na porządku obrad czwartkowego posiedzenia ZG PZKO stanął problem przetrwania Teatru Lalek „Bajka” – dowiedzieliśmy się od prezesa tego gremium, Zygmunta Stopy.

Jak wykazała analiza półrocznych wyników gospodarczych „Baj-

ki”, jej dochody oraz dotacje i dary finansowe nie pokrywają kosztów działalności. Do ujemnego bilansu dochodzi niezadowolenie aktorów z wysokości ich uposażenia.

Nie chcąc powtórzyć błędów przeszłości, polegających na zadłużeniu się wobec państwa i zaciąganiu długoterminowych pożyczek, ZG starał się znaleźć w obecności kierowniczkii zespołu właściwe rozwiązanie.

Przeciętny koszt jednego przedstawienia wynosi od 8 do 11 tys. Kč. Przeciętny dochód z jednego przedstawienia z abonamentu i za bilety wstępu wynosi około 1500 Kč, dotacja Ministerstwa Kultury RC waha się w granicach 4500 Kč, wpływy z innej działalności własnej ZG – 750 Kč, subwencja z Polski nie przekracza 500 Kč. Zatem dochody łączne kształtują się na poziomie do 7000 Kč. Z tego wynika, że każde przedstawienie wymaga dofinansowania przeciętnie od 1000 do 4000 Kč.

W skali roku daje to niedobór w granicach 250 tys. Kč.

Propozycja częściowej redukcji etatów i korzystanie z innej formy angażu aktorów nie została zaakceptowana.

Ciąg dalszy na str. 2

Teatry o współpracy

CZ. CIESZYN (kor) – O współpracy między Teatrem Cieszyńskim i Teatrem Nowym w Łodzi rozmawiali w czwartek w Cz. Cieszynie dyrektorzy obu placówek, **Karol Suszka** i **Janusz Michaluk**, i ich współpracownicy. Goście z Polski przyjechali nad Olzę przy okazji podróży do Lwowa i Drohobycza na Ukrainie, gdzie zwiedzili miejsca związane z życiem i twórczością pisarza Brunona Schulza, oraz do Szegedu na Węgrzech.

– *Łódzki teatr organizuje w lipcu 2006 r. Dni Brunona Schulza, w których weźmie udział także Teatr Cieszyński oraz zespół z Szegedu* – powiedział nam dyrektor Suszka. – *Nasze trzy teatry będą współpracować także w przyszłości.*

Ciąg dalszy na str. 2

Deklaracja woli samorządu

HAWIERZÓW (mro) – Pełnomocnik Kongresu Polaków w Hawierzowie, **Franciszek Jasiok**, poinformował „Głos Ludu”, iż samorząd miejski na swoim poniedziałkowym posiedzeniu zaaprobował plan inwestycji dotyczący adaptacji pomieszczeń w bławodowskiej Polskiej Szkole Podstawowej na cele polskiego przedszkola.

– *Przyjęcie zamiaru finansowania*

tej inwestycji zasadniczo ułatwia jej uchwalenie w trakcie zamykania planu budżetowego miasta na rok 2006 – powiedział Jasiok. Dodajmy, że według udostępnionego kosztorysu adaptacji pomieszczeń szkolnych, przedłożonego przez władze miejskie do wglądu dyrektorowi PSP, **Romanowi Kaderce**, całość inwestycji miałyby zamknąć się kwotą 1,260 tys. koron.

Nowa witryna »Walmartu«

OLDRZYCHOWICE (mro) – Spółka „Walmart” otworzyła nową stronę internetową. Pod adresem www.walmart.cz internauci mogą dowiedzieć się bliższych informacji nie tylko o składzie zarządu firmy, o jej działalności w Republice Czeskiej i środkowoeuropejskich filiach, ale także o produktach spółki i ofercie miejsc pracy (dzięki integrowaniu strony z serwerem job.cz). Na stronach webowych działa też Klub Zdrowia.

Witryna internetowa „Walmartu”

Nowy inwestor

KARWINA (mro) – Spółka „Recycle Cz” rozpoczęła prace ziemne w strefie przemysłowej Karwina – Nowe Pole pod budowę przyszłego zakładu produkującego metalowe podzespoły dla przemysłu motoryzacyjnego. Spółka planuje ukończyć budowę i rozpocząć produkcję pod koniec przyszłego roku. Firma zobowiązała się do zatrudnienia w pierwszym rzędzie mieszkańców Karwiny, oczywiście, pod warunkiem, że spełnią oczekiwania pracodawcy.

jest prowadzona w dziesięciu językach: czeskim, polskim, angielskim, niemieckim, rosyjskim, słowackim, węgierskim, rumuńskim, ukraińskim i litewskim. Autorem designu stron jest brneńska firma webProgress. – *Mamy nadzieję, że z nowymi stronami internetowymi pobijemy wynik odwiedzin internautów starych stron, który wynosił sto tysięcy wizyt miesięcznie* – powiedziała nam **Kateřina Ondřejkova**, rzeczniczka firmy.

FINAŁEM SZAMPAŃSKIEJ ZABAWY MOŻE BYĆ PRZYMUSOWY NOCLEG

Do „wytrzeźwiałki” w Karwinie Frysztacie trafiają ludzie z różnych środowisk. Dominują oczywiście ci z marginesu społecznego. Zdarzają się jednak biznesmeni oraz chłopcy i dziewczyny z tzw. dobrych rodzin, a także cudzoziemcy. Wśród tych ostatnich są najczęściej pracujący w powiecie karwińskim Słowacy, Polacy, Ukraińcy, Białorusini i Wietnamczycy. Zdarza się, że z przymusowego noclegu korzystają turyści z Niemiec, Węgier i Finlandii, którzy przyjechali do tego miasta na mecze hokeja na lodziści piłki ręcznej, a także uciekinierzy, m.in. z Maroka i Kuby.

W ub. roku izba wytrzeźwień udzieliła pomocy 1724 osobom, z tego 153 kobietom oraz 23 młodocianym (w ciągu sześciu miesięcy br. było ich

już ponad 820). Średnio w miesiącu przebywało w niej po 140 klientów. Bywały jednak dni, gdy przyjmowano 1-2 osoby, a raz na pół roku zdarza się, że pomieszczenia zieją pustką.

Izba musi jednak przez 24 godziny na dobę utrzymywać stan pełnej gotowości. Oznacza to, że

na jednej zmianie muszą pełnić dyżur minimum trzy osoby, tak zakłada bowiem rozporządzenie ministra zdrowia. Placówka zatrudnia dziesięciu pracowników oraz pięciu lekarzy na kontrakcie lub umowach-zleceniach.

Każdy przywożony do izby, obojętnie czy w radiowozie czy w karetce pogotowia, jest badany

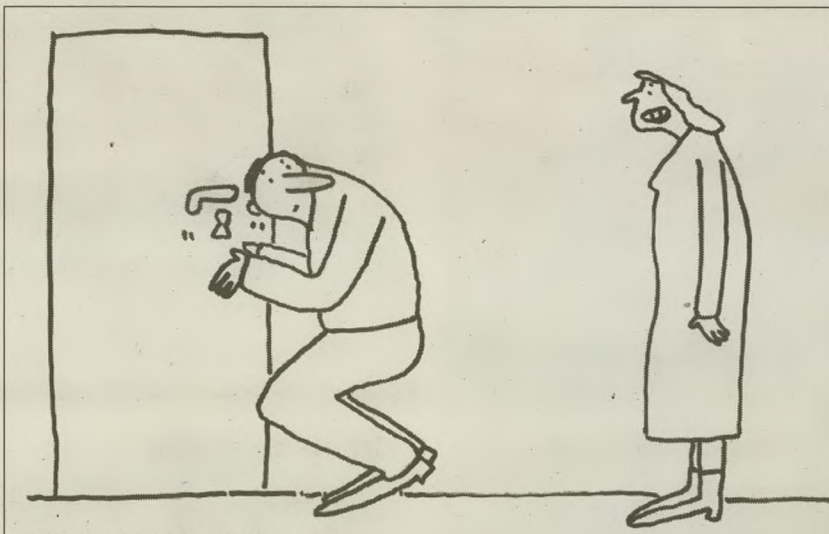

Scena Polska Teatru Cieszyńskiego zaprasza dzisiaj na pierwszą w tym sezonie premierę sztuki Jerzego Pilcha „Inne rozkosze”. Przedstawienie rozpocznie się o godz. 17.30, poprzedzi je – o godz. 17.00 – wernisaż wystawy eksponatów warsztatu ludwisarskiego Maril Tomáskowej-Dytrychowej „Dźwięki metalu”. O najnowszym przedstawieniu SP czytaj też w wydawczce z reżyser Katarzyną Deszcz na str. 4.

(kor)

Będzie wodociąg

JABŁONKÓW (kor) – Po dwóch latach zabiegów udało się władzom Jabłonkowa uzyskać dotację państwową na budowę wodociągu w Łomnej Miejskiej, Radwanowie i na Białej. Resort rolnictwa przyznał miastu 3 mln Kč, co pokryje 50 proc. kosztów inwestycji. Reszta zostanie sfinansowana z miejskiego budżetu.

– *W telewizji więcej zobaczysz!*

Rys. BRONISŁAW LIBERDA

CHORY MOŻE SOBIE POCZEKAĆ, ALBO...

Równaj w dół!

TRZYNIEC (db) – Od października apteki na terenie byłego powiatu frydecko-misteckiego zaniechają weekendowych dyżurów. Stanie się tak, ponieważ Pogotowie Ratunkowe i Urząd Wojewódzki wycofały się z obowiązującej od lat umowy z powiatową Izbą Aptekarską. Powodem była chęć wprowadzenia w całym województwie takich samych warunków. W innych powiatach apteki w niedziele nie pracowały, więc dlaczego tu?

Podobnie jak sklepy, apteki są czynne w dni robocze i w sobotę przed południem. W frydecko-misteckim szpitalu oraz aptece dyżurnej

w Trzyniecu można było nabyć lekarstwo również w sobotę od 14.00 do 21.00 oraz w niedzielę od 8.00 do 14.00. – *Było to na podstawie umowy (o której wyżej – przyp. db) – wyjaśnia PharmDr. Lech Branny*, prezes powiatowej Izby Aptekarskiej i właściciel aptek w Trzyniecu Tarasie oraz Nydku.

Ciąg dalszy na str. 2

Zgoda na fuzję

BRUKSELA (mro) – Komisja Europejska zgodnie z dyrektywami UE dotyczącymi fuzji wyraziła zgodę na proponowane przejęcie czeskiej spółki VVT przez czeską spółkę Huta Trzynieć, poinformowała nas **Catherine Sustek**, rzecznik prasowy Komisji Europejskiej w RC. Komisja Europejska doszła do wniosku, że to połączenie nie naruszy konkurencyjności na rynku europejskim ani w jego zasadniczych segmentach.

Huta Trzyniecka jest częścią koncernu Moravia Steel.

Pogoda

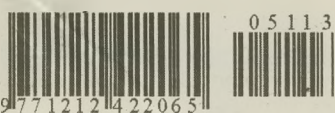
SOBOTA – Pogodnie, lokalnie może wystąpić małe zachmurzenie. Rano młgy. Temperatura w dzień 18-22 st. C, nocą 8 – 4 st. C. W wysokości 1000 m ok. 15 st. C. Wiatr płd. – wsch. 1 – 4 m na sek.

NIEDZIELA, PONIEDZIAŁEK – Pogoda i temperatura bez zmian. Wiatr zmienny 1-4 m na sek.

na alkomacie i przez lekarza, następnie rewidowany w obecności osób, które go tutaj „dostarczyły”. Dowożący wypełniają kartę informacyjną, w której podają powód przywiezienia. Przed opuszczeniem izby dokonuje się ponownego badania.

– *Lekarz orzeka o stanie zdrowia zatrzymanego i stanie upojenia alkoholowego. Od niego zależy, jak długo klient będzie w izbie trzeźwiął. Zwykle potrzeba na to 7-8 godzin, ale są i tacy, którzy dochodzą do siebie przez 12 godzin i dłużej. W tym czasie leżą w zamkniętych salach – w karwińskiej placówce są trzy pomieszczenia, w których znajduje się piętnaście łóżek. Pierwsi klienci przyjmowani są zazwyczaj tuż po godzinie 18. Ruch trwa często do północy – mówi siostra przełożona Alena Hejrowa.*

Ciąg dalszy na str. 3

U rodaków

■ Coraz więcej śląskich szpitali decyduje się na ograniczenie przyjęć chorych, ponieważ Narodowy Fundusz Zdrowia odmawia zwiększenia tegorocznych kontraktów. O renegocjację kontraktów zabiega w NFZ również dyrekcja Szpitala Śląskiego w Cieszynie.

■ NSZZ „Solidarność” i Zarząd Zakładów Garbarskich Skotan w Skoczowie podpisały 20 września porozumienie w sprawie zakończenia sporu. Konflikt między kierownictwem firmy a zakładową organizacją związkową rozgorzał przed dwoma tygodniami, po tym, jak przewodniczący „Solidarności” w Skotanie został oddelegowany do pracy na wysypisku odpadów poprodukcyjnych, poza terenem zakładu. Teraz szef związku wraca do pracy na teren firmy i ma zagwarantowane – przysługujące mu ustawowo – cztery godziny dziennie na załatwianie spraw organizacji.

■ Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów postanowił ostatnio wszcząć postępowanie przeciwko Polifarbowi Cieszyn – Wrocław. Firma podejrzana jest o stosowanie praktyk monopolistycznych, a konkretnie – o narzucanie sztywnych cen swych produktów sieciom handlowym.

■ Samoobrona RP w powiecie cieszyńskim liczy niespełna 60 członków. Ponad połowa z nich złożyła w miniony weekend rezygnację z dalszego członkostwa w tej partii, a pozostali też mają taki zamiar. Jako pierwsza uczyniła to 7-osobowa Rada Powiatu, która rozwiązała się. – *Powodem naszej rezygnacji jest umieszczenie na dwóch pierwszych miejscach listy kandydatów z okręgu bielskiego nieznanymi nam osób z Wrocławia i Zabrze* – powiedział Marek Gogółka, były przewodniczący rady.

■ W związku z obchodami 25-lecia panny „S”, jak pieszczotliwie zwykło się nazywać NSZZ, Stowarzyszenie Wszechnica i Muzeum Śląska Cieszyńskiego przygotowało wystawę „Wokół Solidarności.” By zgromadzić przedmioty związane z narodzinami największego społecznego ruchu obywatelskiego w Europie – „Solidarności”, potrzeba sporo miejsca.

■ Uczniowie Zespołu Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych w Żywcu zaczęli uczyć się języka słowackiego. Uczniowie mają 2 godz. języka słowackiego w tygodniu, chodzi o zajęcia dodatkowe. Szkoła z Żywca podpisała na początku roku porozumienie ze szkołą z Dolnego Kubina, która ma podobny profil nauczania. Dzięki temu uczniowie odbędą praktyki po obu stronach granicy i poznają języki: Polacy – słowacki, Słowacy – polski. Program ma trwać dwa lata, ale jeśli się sprawdzi, zostanie przedłużony.

■ Śląsk Cieszyński ma duże tradycje kaflarskie, kafele produkowano tu do I wojny światowej. Działający w Cieszynie Śląski Zamek Sztuki i Przedsiębiorczości chce do tradycji wrócić. Zamek postanowił zachęcać młodych przedsiębiorców do zajęcia się kafkami. Zaczął od otwarcia wystawy niezwykłych kafli ze zbiorów Riessa (potrwa do 16 października). Można tu zobaczyć ponad 180 eksponatów – od kafli renesansowych, po XX-wieczne. W pracowni ceramicznej, która znajduje się w zamku, będą organizowane warsztaty dla zainteresowanych kaflarstwem, na których będą mogli zapoznać się z tym rzemiosłem.

Opr. (man)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Metodyk muzyki filii UŚ w Cieszynie, Janina Sikora, podczas zajęć w Bystrzycy.

Spece od projektów

TRZYNIEC (man) – Zrzeszenie obywatelskie trzynieckiego Instytutu EuroSchola wybrało dziewięć osób z naszego terenu, które wezmą udział w kursie rekwalifikacyjnym „projektowy euromenedżer”. Kurs jest częścią projektu „Semeniště”, finansowanego przez UE i państwo. Realizowany po raz drugi projekt (w tym roku nie tylko w Trzyniecu, ale także w Studencie i Bruntalu), ma na celu wspieranie rozwoju regionalnego przy wykorzystaniu środków unijnych. „Semeniště” ma również pomóc organizacjom realizującym inne projekty unijne.

zowany po raz drugi projekt (w tym roku nie tylko w Trzyniecu, ale także w Studencie i Bruntalu), ma na celu wspieranie rozwoju regionalnego przy wykorzystaniu środków unijnych. „Semeniště” ma również pomóc organizacjom realizującym inne projekty unijne.

Tango na harfę i saksofon

CIESZYN (r) – Polskiemu Towarzystwu Harfowemu działającemu od roku w Cieszynie udało się sprowadzić nad Olzę niezwykle duet – delikatną, szlachetnie urodzoną przed 5 tys. lat harfę oraz powstały dopiero w 1840 r. popularno-jazzowy saksofon.

Harfistką, która zagra w najbliższą środę (u nas święto państwowe) o godz. 18 w Domu Narodowym w Cieszynie, jest Evelyn Huber. Jej part-

nerem jest klawirzysta i saksofonista Mulo Francel, występujący m.in. z kwartetem „Ensemble Quadro Nuevo”, zdobywcą prestiżowej nagrody Deutsches Jazz Award, którego płyty zajmują czołowe miejsca na listach światowej muzyki pop i jazz. Koncert nosi tytuł „Tango Lyrico”.

– *Takiej kombinacji instrumentów już pewno państwo nie usłyszycie. A warto. Byłam na ich koncercie w Monachium i polecam z całego serca. Duet ten powstał parę lat temu i daje co roku około 50 koncertów* – oto jak rekomenduje sławną parę artystów znana harfistka oraz prezes Polskiego Towarzystwa Harfowego, Ewa Jaślar-Walicka.

Teatry o współpracy

Dokończenie ze str. 1

Niebawem podpisy pod tą umową o współpracy złożą również dyrektorzy teatrów z niemieckiego Hamburga i francuskiego Lyonu. Będzie to zatem współpraca na miarę europejską.

TC chce na Dniach Schulza zaprezentować spektakl wyreżyserowany przez Janusza Klimszę, obecnego kierownika artystycznego zespołu dramatycznego Narodowego Teatru Morawsko-Sląskiego w Ostrawie, byłego reżysera TC. Klimsza w swoim czasie wyreżyserował „Kometę” Schulza w Teatrze im. mjr. Szmawy, twórczość tego pisarza nie jest mu więc obca. Dyrekcja TC podjęła już z nim w tej sprawie wstępne rozmowy.

Ciekawostki

Pragną się odchudzać

Mauretanka walczy z nadwagą i z tradycyjnym przekonaniem, że „grube jest piękne”, buntując się obyczajowi przymusowego karmienia kobiet. Według badań z 2001 r. 35% mauretańskich kobiet w wieku 45-54 lat było w młodości przymusowo karmionych. Wśród dziewcząt między 15. a 19. rokiem życia dotknęło to już tylko 10%. W efekcie karmienia słodżonym mlekiem i odpowiednikiem owsianki, które określa się francuskim słowem „gavage” oznaczającym tuczenie drobiu, kobiety osiągały wagę ponad 90 kg. Miały być tuste, by sprostać surowym warunkom życia na pustyni. Rząd Mauretanii podjął specjalną kampanię, która akcentowała zagrożenia dla zdrowia kobiet, płynące z nadwagi. Mauretanka walcząca z wagą przez ćwiczenia fizyczne i jogging muszą robić to dyskretnie, bo kobiecie nie przystoi zajmować się forsownymi czynnościami. Biegi i spacer na stadionie w Nawaksucie zaczynają po zmierzchu.

Cukrzyk na szczycie

Chora na cukrzycę 33-letnia Ilona Kwarta z miejscowości Czerwone koło Poznania zdobyła najwyższy szczyt Afryki, Kilimandżaro. Postanowiła udowodnić, że mimo cukrzycy można normalnie żyć i podejmować trudne wyzwania – powiedział mąż kobiety, Przemysław Kwarta. 33-letnia Ilona Kwarta jest chora na cukrzycę typu I (wywołaną zniszczeniem komórek beta trzustki, odpowiedzialnych za produkcję hormonu insuliny, który obniża poziom cukru we krwi) od sześciu lat. Musi pięć razy dziennie wstrzykiwać sobie insulinę i kilka razy dziennie, przy pomocy specjalnego urządzenia – glukometru, badać sobie poziom cukru we krwi.

Bardziej zdrowa i smaczna

Zdrową pizzę, obniżającą poziom cholesterolu i zapobiegającą starzeniu się, stworzył zespół włoskich dietetyków. Zapewniają oni, że pizza ta jest równie dobra jak tradycyjna. Szef ekspertów Eugenio Luigi Iorio

Warsztaty muzyczne

BYSTRZYCA (man) – W III warsztatach muzycznych, które w PSP im. S. Hadyny w Bystrzycy zorganizowało w czwartek PCP, uczestniczyło 30 nauczycielek i wychowawczyń prowadzących zespoły wokalne. Prowadząca warsztaty Jadwiga Sikora, metodyk muzyki Filii UŚ w Cieszynie, zapoznała je z różnorodnością form aktywności muzycznej.

Zajęcia z muzyki w przedszkolach oraz na pierwszym stopniu szkół podstawowych składały się z dwu części. W pierwszej J. Sikora pracowała z działającą w bystrzyckiej podstawówce chórem „Wiolinki” (uczniowie klas 1-5). Mali chórzyscy zabawili się na „Karnawale zwierząt” Camille Sait-Sansa; śpiewali piosenki i uczestniczyli w specjalnych ćwiczeniach i zabawach ruchowych.

Wiele pożytecznych rad J. Sikora udzieliła również chórzystom „Crescenda” (klasy 6-9).

– *Warsztaty są pożyteczne tak dla chórzystów, jak i dla nauczycielek, które przekonują się, że ich podopieczni są w stanie zrozumieć i wykonać różne*

teoretyczne zamierzenia – stwierdziła dyrygent chórów „Crescendo” i „Wiolinki”, Danuta Cymerys.

Pedagodzy otrzymali komplet materiałów nutowych, zawierających specjalnie opracowane piosenki z okazjonalnych wydawnictw oraz certyfikaty uczestnictwa.

Modernizacja Huty Trzyniec

TRZYNIEC (man) – Huta Trzyniec przystąpiła w tych dniach do realizacji największego tegorocznego przedsięwzięcia. Od minionej niedzieli stalownia konwertorowo-tlenowa wykorzystuje tylko jeden z dwóch konwertorów – K2, który został w ubiegłym roku zmodernizowany. Teraz remontowi poddany został konwertor K1.

Koszt realizowanych w tym roku przez trzynieckie przedsiębiorstwo inwestycji wyniesie 1,41 mld Kc. Oprócz modernizacji konwertora w trakcie rekonstrukcji jest wielki piec.

Czworonogi na start!

KARWINA (mro) – O tytuł najpiękniejszego psa rasy mieszanej będą w tę niedzielę rywalizować małe i duże czworonogi z Karwiny i okolic. Już dziesiąty „Konkurs małych i wielkich psów bez rodowodu” przygotowuje Fundacja Zdrowe Miasto we współpracy z miastem Karwina i Klubem Kynologicznym w tym mieście.

Rejestracja psów (organizatorzy przypominają o obowiązku przedstawienia zaświadczeń o szczepieniach) przebiegnie od godz. 8.00 w Parku Bożeny Némcowej, na placu treningowym Klubu Kynologicznego. Imprezę poprowadzi zdeklarowany przyjaciel psów Zdeněk Srstka.

Równaj w dół!

Dokończenie ze str. 1

– *Nasza Izba zainicjowała nawet stworzenie punktu wydawania lekarstw w frydeckim szpitalu, a ponieważ nie można było tego samego zapewnić w trzynieckim, ustaliliśmy harmonogram dyżurów tutejszych aptek. Niezbędne środki finansowe otrzymaliśmy z*

budżetu wojewódzkiego, współpraca układała się bezproblemowo, ale przede wszystkim chorzy mieli możliwość podejmować laktarstwa wtedy, gdy były im potrzebne.

Nic nie wskazywało na to, że sytuacja się zmieni. Tymczasem w ubiegłym tygodniu do dr. Brannego wpłynął list z Pogotowia Ratunkowego z informacją, że na podstawie decyzji stron umowa od 30 września traci ważność. – *Dodajmy, że była to decyzja dwu stron, bo trzecia, Izba Aptekarska, o niczym nie wiedziała* – stwierdza prezes Izby. – *Na pytanie o powód decyzji dowiedziałem się, że w innych powiatach apteki nie dyżurują, a Urząd Wojewódzki chce sytuację ujednolicić.*

Dziwi w tej sprawie wiele, ale najbardziej to, że decydenci nie powołują się na brak możliwości, ani brak środków, ani inne obiektywne powody. Po prostu chcą wyrównać chorym warunki. W dół.

ZG PZKO o »Bajce«

Dokończenie ze str. 1

W tej sytuacji kierowniczka „Bajki” została zobowiązana do opracowania planu spektakli na sezon 2005/2006 z dokładną analizą kosztów i dochodów i przedłożenia go na następnym posiedzeniu ZG. Upoważniono ją również do współudziału w staraniach o subwencje i sponsorów. Zarząd Główny zainicjuje działania w celu opracowania wniosków o bardziej efektywne wspieranie teatryku przez polską stronę oraz o granty rządu czeskiego na jego działalność.

– *Sporo będzie też zależało od tego, czy społeczność polska na Zaozliu zechce ponosić większe wydatki na opłacanie przedstawień „Bajki”. Bez tego jej przetrwanie, jako ośrodka kształtującego tożsamość narodową najmłodszego pokolenia, będzie sprawą trudną* – skomentował całą sprawę prezes Stopa.

wytlumaczył, że jej sekret tkwi w kawałkach świeżych warzyw, dodanych do ciasta. Na wzbogacone o warzywa ciasto naukowcy położyli kilka bardzo zdrowych dodatków: świeżą marchewkę, czerwoną cebulę, paprykę, pomidory, szpinak i cukinię. W odróżnieniu jednak od zwyczajnej pizzy, wkładanej do pieca ze wszystkimi składnikami, jarzyny te dodaje się na końcu na surowo; chodzi o to, by podczas pieczenia nie zniszczyć ich wartości odżywczych. Naukowcy zapewniają, że choć pizza sprawia wrażenie aż za bardzo zdrowej, smakowała wszystkim tym, którzy jej spróbowali. Recepturę na zdrowy placek zamówiły już niektóre pizzerie w okolicach Neapolu.

Zaoszczędzi nogi

Benedykt XVI otrzymał mały elektryczny samochód, którym – jak już zapowiedziano – będzie jeździł po swej letniej rezydencji Castel Gandolfo oraz po terytorium Watykanu. Pojazd jest prezentem od jednego

z wielkich koncernów samochodowych. Sześć specjalnych baterii pozwala przejechać samochodem ok. 70 km. Drugi elektryczny samochód jego producenci podarowali żandarmerii watykańskiej, czuwającej nad bezpieczeństwem papieża.

Zabytkowa szczoteczka

Najstarsza w Europie szczoteczka do zębów, mająca ponad 300 lat, jest jednym z najciekawszych eksponatów nowej wystawy, która jest dostępna dla zwiedzających w muzeum archeologicznym w Herne w Nadrenii Północnej-Westfalii. Przedmiot ten odkryto w czasie wykopalisk archeologicznych w miejscu starego szpitala miejskiego w Minden. Na kościarnej płytce widać jeszcze 19 otworów, w których osadzona była szczecina tworząca część myjącą szczoteczki. Wystawa pod tytułem „Od początku, archeologia w Nadrenii Północnej-Westfalii” prezentuje 35 tys. eksponatów, wydobytych z ziemi. Czynna będzie do 5 lutego.

Hotel »Pod dobrą datą«

Dokończenie ze str. 1

Półowa pijaków trafia do „wyrzeźwiałki” na skutek interwencji domowych. Resztę policja zbiera z dworców, parków, chodników. Są nawet tacy (dotyczy to zwłaszcza bezdomnych), którzy wiedzą, w którym miejscu się położyć lub usiąść, aby dostrzegli ich strażnicy. Wtedy są pewni, że trafią do izby i tym samym mają zapewniony dach nad głową. Chodzi przede wszystkim o okolice szkół, przedszkoli, placówek młodzieżowych.

– U wielu klientów wypita wódka wywołuje agresję. W takich przypadkach stróżę prawa są tutaj do chwili, kiedy „agresor” zaśnie – twierdzi pani Alena. – Spokojni są „stali klienci” traktujący izbę jako miejsce, gdzie mogą wypaść się w czystej pościeli i skorzystać z

prysznicza. Wielu z nich odchodzi także w czystym ubraniu. To prezent od pracowników izby. Nie wypuścimy przecież na ulicę człowieka, którego przywieziono tu np. bez butów czy w przesiąkniętej brudem odzieży.

Niektórzy nie chcą wyjść z izby nawet po wytrzeźwieniu, pragnąc spokoju nie się wyspać. Kilka dni temu człowiek taki oznajmił, że wreszcie nie musiał wysłuchiwać komentarzy żony oburzonej jego pijaństwem. Mina zrzedła mu dopiero po odebraniu rachunku. Bywali, a takich jest coraz więcej wśród bezdomnych, są tak zuchwali, że zaraz po przyjeździe wybierają pokój i łóżko, w którym chcą leżeć, a rankiem opuszczając placówkę żegnają się z personelem słowami: Cześć dziewczyny. Do wieczora. Rekordzistą jest rencista pobierający

zasilek socjalny, który w ub. roku spędził tu 160 nocy. Najstarszy noclegowicz miał 78, najmłodszy – 16 lat.

Personel notorycznie bywa „zwalniany” przez pensjonariuszy powołujących się na swoje koneksje w prokuraturze lub najwyższych władzach. – Nieprzyjemni są najczęściej ludzie zajmujący wyższe szczeble drabiny społecznej. Awanturują się, krzyczą, grożą. Stwierdzenia typu: „Pani nie wie, kim ja jestem”, czy „Wy tutaj już od jutra nie pracujecie” nie robią już na nas wrażenia. Tutaj wszyscy są sobie równi – mówi Hejrowa.

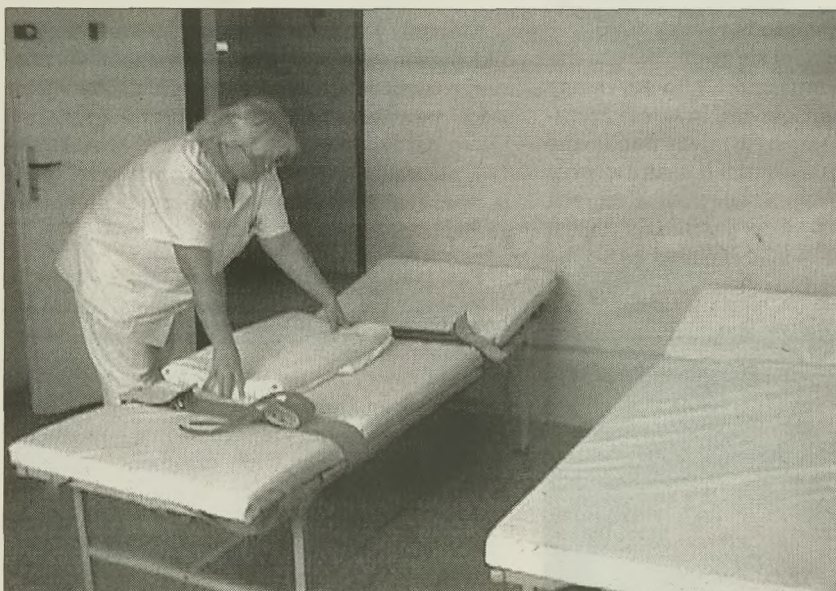
Coraz częściej do karwińskiej placówki trafiają nietrzeźwe kobiety. – Ostatnio przywieziono tu nad ranem kobietę w średnim wieku, matkę czwórki dzieci. Wolę nie mówić, jakimi słowami nas poczęstowała – wspomina pani Hejrowa. – W ogóle to pijane panie są niekiedy sto razy gorsze od mężczyzn. Straszne! Wcielone diablisko. Piją przez całą noc, tutaj od razu przypominają sobie o swoich nieletnich dzieciach, które zostawiły w domu. Wrzeszczą, że podczas gdy one zatrzymywane są u nas wbrew ich woli, dzieci są bez opieki. I nie daj Boże jak im się coś stanie!

Pomieszczenia, w których przebywają pijacy, są stale pod obserwacją. Lekarz i pielęgniarki widzą, co dzieje się z trzeźwiejącymi. W każdej chwili można także sprawdzić taśmy wideo, gdyby któryś z klientów chciał komuś wmówić, że był tutaj źle traktowany. Wiele historii o izbach jest przesadzonych. Personel nie bije, nie stosuje zimnych biczy, a do łóżek przywiązywani są na krótko i wyłącznie tylko ci najagresywniejsi.

Pobyt w izbie wytrzeźwień kosztuje, w zależności od tego, czy „pacjent” przywieziony został tutaj karetką pogotowia czy radiowozem – 950 i 700 koron (jeżeli zapłaci od ręki – 600 Kc).

Problem w tym, że tylko 46 proc. klientów płaci za pobyt. Reszta to osoby bez stałego zameldowania i miejsca pracy, typowe niebieskie ptaki. Praktycznie więc nie ma możliwości zmusić ich do zwrotu pieniędzy. Sprawy ciągną się miesiącami, po czym są umarzane. Za pobyt nie płacą też bardzo często obcokrajowcy. Przeważnie nie mają przy sobie pieniędzy, a po wytrzeźwieniu, trzeba ich natychmiast wypuścić. Nie ma żadnych podstaw prawnych, by ich zatrzymywać.

WANDA KULA

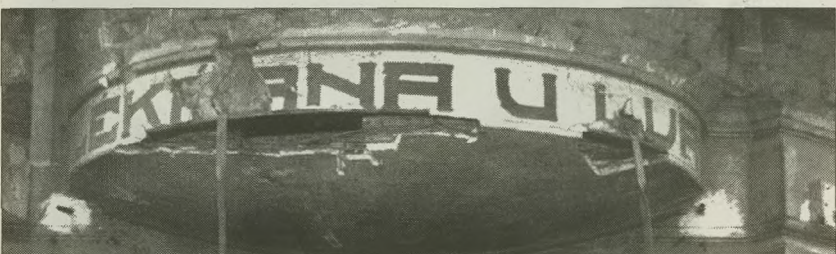
Jedna z pielęgniarek karwińskiej izby wytrzeźwień, nierzadko pokójówka, ścieli łóżko dla następnego klienta. Dla niektórych pobyt w izbie jest wstrząsającym przeżyciem, dla innych czymś zupełnie zwyczajnym. Czasem cieszą się wręcz, że mogą przespacerować się w czystej pościeli i w ciepłym.

Kto m.in. spędził noc w karwińskiej placówce w ub. roku:

pracownicy OKD	157
pracownicy innych zakładów	243
przedsiębiorcy prywatni	47
emeryci	265
bezrobotni na zasiłku	664
bezrobotni bez zasiłku	245
uczniowie	19
studenci	17
bezrobotne kobiety	11
żołnierze	1
obcokrajowcy	55

Tu kiedyś była apteka

W trakcie rekonstrukcji sklepu na rogu ulicy Głównej i Ruchu Oporu nad bramą wejściową odkryto stary czeski napis „Apteka Pod Lwem”, mówiący o dawnym przeznaczeniu tego lokalu.

Szyld i budynek byłej „Apteki Pod Lwem”.

Była to pierwsza apteka w lewobrzeżnej części miasta nad Olzą, której początki sięgają roku 1909. Została założona przez magistra farmacji Karla Turka, który do tej pory pracował w aptece w Boguminie. Jednakże pomimo dobrego położenia nowa apteka w Cz. Cieszynie nie prosperowała najlepiej. Nic więc dziwnego, że Turk popadł w długi i w końcu, w roku 1928, zmuszony został do sprzedania zakładu. Nowym właścicielem apteki został Josef Haas, natomiast w dwa lata później Karel Kovacs.

W początkach okupacji niemieckiej Kovács wspólnie ze swym współpracownikiem, Zoltanem Schlesingerem, uciekli na Słowację. Powodem było ich żydowskie pochodzenie. Jesienią 1945 roku Schlesinger powrócił ze Słowacji i w niecałe trzy lata później udało mu się aptekę ponownie otworzyć. Jednak 8 listopada 1950 r. została upaństwowiona i Schlesinger, który zmienił nazwisko na Solár, powtórnie wprowadził się na Słowację.

W latach 1951-1958 aptekę prowadził Antonín Novotný jr. W roku 1961 ze względów sanitarnych zakład został zamknięty, jego pomieszczenia zaś zostały połączone z sąsiadującym z nimi sklepem tekstylnym.

CZESŁAW GAMROT

Jest dobrze, ale nie beznadziejnie

• Korespondencja własna „Głosu Ludu” z III FPFF w Gdyni •

Powiało optymizmem. Po raz pierwszy od lat do konkursu o Złote Lwy nie dopuszczono wszystkich zgłoszonych filmów. W sezonie powstało ponad 30 fabularnych filmów pełnometrażowych! Dyrektor artystyczny festiwalu, Maciej Karpiński, poinformował, że zakwalifikowano 21 filmów kierując się możliwościami czasowymi, ale, głównie, poziomem artystycznym.

Było pięknie, jubileuszowo, Bałtyk pluskał ciepłą wodą, wysokie Jury objął w posiadanie nestor Wajda... Do Gdyni zjechały dziesiątki reżyserów, operatorów, scenarzystów, scenografów, setki aktorów, producentów, krytyków i dyskutuatorów. Czerwony dywan, kamery, reflektory, łowcy autografów... Święto kina polskiego! A tu rzeczywistość skrzeczy: zabrakło przeboju, nie zabrakło knotów. Filmy: „Lekarz drzew”, „Bar pod młynkiem” i „Metanoia” oglądało się z wielkim samozaparciem i zażenowaniem.

Dwa pierwsze to produkt starych harcowników – o tyle bardziej martwi grafomańska treść i amatorska forma. Film trzeci to nadęty, tanio moralizatorski debiut. W wyższej grupie filmów słabych, obok filmów „Kochankowie z Marony” (Cywińska na podstawie Iwaszkiewicza!), „Pitbull”, „Zakochany Anioł” (po niezłym debiucie „Anioł w Krakowie”!), „Jestem” (Kędzierzawska nadal szantażuje dzieciakami), „Kochankowie Roku Tygrysa” (pierwsza polsko-chińska koprodukcja) oraz „Teraz ja” – należy niestety wymienić również film „Mistrz” w reżyserii Piotra Trzaskalskiego. Oczekiwania – po głośnym debiucie EDI, były duże. Dla nas Zaolziaków o tyle jeszcze większe, że jedną z głównych ról obsadziła Teresa Branna... Spełniło się, niestety, to, co publiczność i Jury Cierlickiego Lata przed dwoma laty wyczyło w filmie „Edi”: złamanie, przegadanie... „Mistrz” jest filmem zapatrzonym w mistrzów kina (więc wtórnym), niespójnym i efekciar-

skim. Nasza Tereska wyszła z tej próby z tarczą. Brawo! Resztę filmów można zmieścić w kategorii średni i poprawny. Martwi, że wśród średniaków znalazły się również dzieła Falka i Zanussiego. W „Komorniku” Falka plusem niewątpliwym jest aktorstwo zaolziańskiego bywalca, Andrzeja Chyry. Średniaka „Skazany na bluesa” należy pochwalić za to, że film minimalnie tylko przeszkadza w odbiorze muzyki.

Wreszcie grupa filmów wystających trochę ponad przeciętną. „Rozdroże Cafe” Wosiewiczza podejmuje trudny temat bezwzględnej władzy pieniądza w myśleniu młodych ludzi. Dobrym pomysłem jest komentowanie zdarzeń, narracja wokalna Kazika Staszewskiego. „Wróżby Kumaka” (R. Gliński na podstawie G. Grassa) to warsztatowo najsprawniejszy film festiwalu mówiący o niełatwych sprawach polsko-niemieckich na kanwie Gdańska. „Doskonałe popołudnie” Wojcieszka wyróżnia się na tle ogólnego smutaszenia swoistym optymizmem. Da się w Polsce żyć!

Oda do radości to debiut trójki studentów. Film szczery, młodzi ludzie nazywają go imieniem otaczającą ich rzeczywistość. Konkluzja filmu jest wręcz odwrotna niż u Wojcieszka.

„Barbórka” Macieja Pieprzycy osadzona w realiach Śląska jest bardzo wiarygodna, a równocześnie magiczna. Duży talent Pieprzycy rozpoznano już Jury CLF 2002, kiedy to Złotym Debiutem odznaczono jego film „Inferno”.

A potem była już tylko gala zakończenia i rozdania nagród. Amatorska, żenująca. Werdykt Jury nieprawdopodobny. Pachniało kumoterstwem: Falk, za słaby film otrzymał Złote Lwy, które mu się należały za „Wodzireja”. I on i producent (J. Morgenstern) śmiesznie się oświadcza i podlizywał ministrowi i Wajdzie.

Niech spadnie kurtyna zapomnienia.

TADEUSZ WANTUŁA

BIBLIOTEKA REGIONALNA W KARWINIE, STOWARZYSZENIE PRZYJACIOŁ POLSKIEJ KSIĄŻKI I „GŁOS LUDU” ZAPRASZAJĄ DO UDZIAŁU W ANKIECIE

»Książka Zaolzia«

W wydawnictwie Sekcji Literacko-Artystycznej działającym przy PZKO ukazało się w latach 1948-59 pięć tomików wierszy Henryka Jasiczka. Debiutancki tomik „Rozmowy z ciszą” zawierał wiersze liryczne pełne zadumy i smutku pisane w czasie wojny i bezpośrednio po niej. Kolejne dwa tomiki „Pochwała życia” (1952) i „Gwiazdy nad Beskidem” (1953) to nie tylko przejście od liryki osobistej do poezji o znaczeniu społecznym, lecz pochwała życia i piękna kraju rodzinnego i jego krajobrazu.

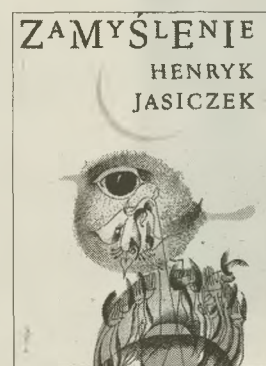
Kolejny tomik „Obuszkim ciosane” zawiera wiersze oparte na autentycznych tekstach pieśni zbójnickich. Druga część zbioru to wiersze o Beskidach, ich przyrodzie i liryka osobista.

Publikacje Henryka Jasiczka w wydawnictwie SLA zamyka tomik „Jasminowe noce” (1959). Tomiki były wydawane w nakładzie od 1000 do 1600 egzemplarzy i, jak przystało na oficynę Sekcji Literacko-Artystycznej, wszystkie były ilustrowane przez rodzimych plastyków – Pawła Zabystrzana, Rudolfa Żebroka, Władysława Cejnara i Bronisława Firle. Nie posiadały wstępu ani postowia, tylko na skrzydełkach obwoluty „Obuszkim ciosane” pojawiło się krótkie omówienie twórczości poety. Po przejęciu praw wydawniczych wydawnictwa Sekcji Literacko-Artystycznej przez ostrawskie Wydawnictwo Okręgowe Henryk Jasiczek opublikował dwa zbiory reportaży z podróży „Morze Czarne jest błękitne” (1961), „Przywiozę ci krokodyla” (1965) oraz już w wydawnictwie Profil tomik wierszy „Zamyślenie” (1969).

Po roku 1970 został objęty w Czechosłowacji zakazem publikacji. Kilka jego zbiorów ukazało się w Polsce, m.in. w roku 1959 w wydawnictwie Śląsk „Humoreski Beskidzkie”, w 1981 roku w bielskim Towarzystwie Społeczno-Kulturalnym „Smuga cienia” oraz po aksamitnej rewolucji wybór wierszy z lat 1945-76 „Jak ten obłok” (1990) wydany z okazji Zaolziańskich Dni Literatury przez Oddział Związku Literatów Polskich w Katowicach.

JAK TEN OBŁOK

»KSIĄŻKA PILCHA JEST CUDNA, SMACZNA, AUTOIRONICZNA« – MÓWI KATARZYNA DESZCZ

Dziś premiera »Innych rozkoszy«

Scena Polska Teatru Cieszyńskiego zaprasza dzisiaj na pierwszą w tym sezonie premierę.

Będzie to przedstawienie oparte na powieści „Inne rozkosze” autorstwa Jerzego Pilcha, prozaka i publicysty wywodzącego się z polskiej części Śląska Cieszyńskiego, który jest też współautorem adaptacji scenicznej książki. Reżyserem spektaklu jest Katarzyna Deszcz, na co dzień dyrektor Teatru Im. Adama Mickiewicza w Częstochowie.

To już drugie przedstawienie, które reżyseruje pani w Scenie Polskiej. Pierwszą sztuką była przed dwoma laty „Pamięć wody”, sztuka Irlandzkiej autorki Shelagh Stephenson. Obecnie reżyseruje pani przedstawienie wg prozy Jerzego Pilcha „Inne rozkosze”, autora pochodzącego ze Śląska Cieszyńskiego. Historia książki też zresztą rozgrywa się w naszym regionie. Na ile pani czuje się dobrze w tych śląskich klimatach?

Uważam, że opowiadanie Pilcha i scenariusz, który według niej autor napisał razem z Rudol-

Jednak ta historia wychodzi daleko poza region. Nawet znam paru takich „dżentelmenów”, którzy żyją w podobnych hierarchicznych, tradycyjnych i usystematyzowanych rodzinach wielopokoleniowych, jak bohater „Innych rozkoszy”, Paweł Kohoutek. Natomiast swoje podboje miłosne, które skutecznie „poza”, uważają za niezbędny dodatek do życia rodzinnego. I – o dziwo – jakoś im się to składa. Ja uważam, że to w żaden sposób w całość złożyć się nie może, ale nie jestem Pawłem Kohoutkiem – na szczęście.

Z przedstawienia „Inne rozkosze”: stoją Anna Paprzyca (matka Kohoutka) i Karol Suszka (Oyermah), z prawej Halina Paseka (Ohma).

fem Ziola, ma wprost nieprawdopodobny urok. Jest dowcipne, smaczne, autoironiczne. Jeśli zaś chodzi o lokalne koloryty, przyznaję, że musiałam porozmawiać na ten temat z różnymi osobami, bo jako osoba pochodząca z innego regionu jestem tu ignorantem. Znam Śląsk Cieszyński z anegdot, trochę z opowieści, ale zawsze był to dla mnie region raczej nieznan. Brakowało mi zatem wiedzy, którą posiadają osoby tu mieszkające lub stąd się wywodzące. Ale ponieważ zespół, jak wiadomo, mocno jest zatopiony w lokalnych kolorytach, mogłam się tu na miejscu sporo dowiedzieć.

Jednym z motywów, o które od początku pytałam, to obyczaje ewangelików augsburskich, wśród których rozgrywa się akcja „Innych rozkoszy”. Bardzo chciałam, żeby koloryt Ziemi Cieszyńskiej został zachowany.

Wielki plus „Innych rozkoszy” to fakt, że są napisane lekko, z dużym dystansem i do bohaterów, i do miejsca, i do tradycji, tak, że to nikogo nie obraża.

Słyszałam, że pani sama doblera sobie muzykę do spektaklu, korzystając z płyt i kaset nagranych przez zaolziańskie kapele ludowe...

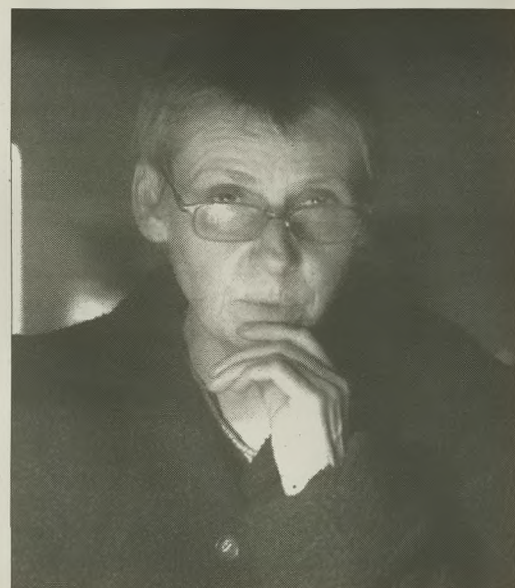
To jeden z zabiegów, który ma podkreślić, że rzecz dzieje się na Śląsku Cieszyńskim i teraz. Historia napisana jest pod koniec ubiegłego wieku. Ale cóż, nasz wiek ma zaledwie kilka lat, więc dopiero raczkuje. A zatem chodzi o historię jak najbardziej współczesną. A muzyka – tak to już jest z tradycyjną muzyką ludową – nie starzeje się. A muzyka grana przez zaolziańskie kapele bardzo mi się podoba.

Od dwóch sezonów, od 2003 r., jest pani dyrektorem częstochowskiego Teatru Im. Adama Mickiewicza. Jak pani tam udaje się realizować swoje plany i pomysły artystyczne?

Układa mi się, jak każdemu dyrektorowi teatru – po grudzie, jakkolwiek mam poczucie satysfakcji artystycznej. Udało nam się zrealizować piętnaście premier, zdobyć wiele nagród festiwalowych za spektakl „Skrzyneczka bez pudła”, którą napisał i wyreżyserował Andrzej Sadowski (scenograf „Innych rozkoszy”). Tekst oparty jest na prozie Wiesława Dymnego, a cała rzecz dzieje się w Brennej, czyli niedaleko od Cieszyna. Marzy nam się zaprezentowanie tego przedstawienia tu, nad Olzą.

Nasz teatr był też kilkakrotnie nominowany do Złotych Masek, a ja za reżyserię „Iwony – księżniczki Burgunda” Witolda Gombrowicza otrzymałam tę ważną nagrodę w roku 2005.

Artystycznie udało nam się zrobić bardzo dużo. Jeśli zaś chodzi o inne sprawy, to borykamy się z problemami finansowymi, brakiem sprzętu, mamy kłopoty ze zdobywaniem publiczności. To jest bolączką wszystkich teatrów przy bezwzględnej konkurencji telewizji i innych mediów. Walczymy – wszyscy ludzie teatru – z wychowywaniem społeczeństwa przez telewizję w kierunku, jak to nazywam, „głupoci-

Katarzyna Deszcz

Mówimy jednak o rzeczach, na które jeszcze nikt rozwiązania nie znalazł. Uważam, że jedynym rozwiązaniem jest przyznanie się, że teatr jest w pewnym sensie również sztuką elitarną. Ale to bardzo trudno wytłumaczyć tym, którzy dają pieniądze na teatr. Trudno ich przekonać, że teatr realizując ambitny repertuar na pewno na siebie nie zarobi.

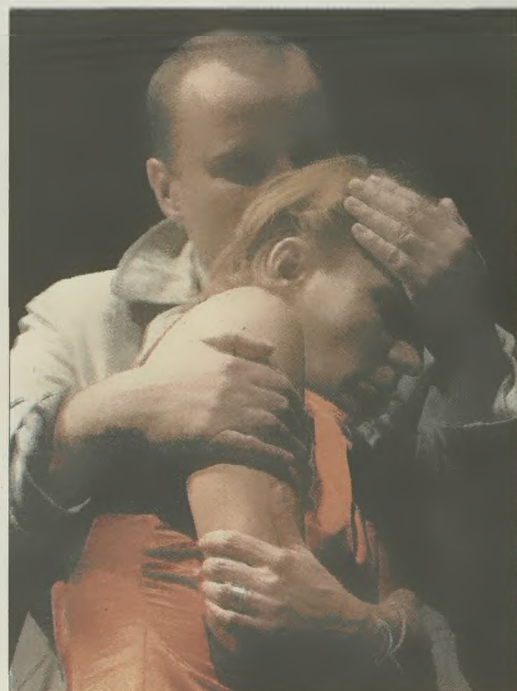
Pani teatr stawia na tę elitarną sztukę – nie tylko realizując ambitne przedstawienia, ale też organizując spotkania chociażby w Salonie Poezji.

Tak, ale nie tylko. Są Salony Poezji, publiczne czytanie dramatów, saloniki dla dzieci. Ja przyjąłam – tworząc linię repertuarową – że nie ma czegoś takiego, jak „widz częstochowski”. Ludzie są różni, jak wszędzie. Są studenci, dzieci i dorośli, intelektualiści i ci którzy przychodzą do teatru odpocząć. W związku z tym nie próbuję robić „wybitnych przedstawień dla wszystkich”, bo nie wierzę, że coś takiego istnieje. I wprowadzając kolejną sztukę na afisz mam pełną świadomość, że zawsze jednej części widzów będzie się ona bardzo podobać, a inni ją odrzucać.

Oczywiście, są takie tytuły, które zahaczają o szersze spektrum widowni, ale powiedzmy sobie szczerze – takich sztuk jest mało. Bo trudno, by „Piskownica” Michała Walczaka podobała się starszej publiczności, która przychodzi do teatru pośmiać się. Natomiast taki „Mayday” na pewno nie będzie akceptowany przez widzów, którzy mają ambicje intelektualne.

Czy będziemy mieli okazję obejrzeć jakiś spektakl pani teatru nad Olzą?

To już nie do końca ode mnie zależy. Mamy wspólne plany z szefostwem Teatru Cieszyńskiego i mam nadzieję, że kiedyś wreszcie dojdzie do tego, że nie będziemy współpracować tylko na poziomie dyrektorów, ale zacząć współpracować też same zespoły. Ta komitywa jest zadzierżniona, mam więc nadzieję, że współpraca będzie się dalej rozwijać, że się wreszcie powymieniamy spektaklami i pokażemy sobie nawzajem, co robimy. **Rozmawiał: JACEK SIKORA**

Bogdan Kokotek (Paweł Kohoutek) i Małgorzata Pikus (Aktualna kobiećta).

ny”, tandety, sitcomu. Telewizji łatwo narzucać społeczeństwu taną konsumpcyjną kulturę, bo przyjmowanie jej widzów nic nie kosztuje. A za bilet do teatru trzeba obecnie sporo zapłacić. Poza tym obejrzenie spektaklu w teatrze wymaga pewnego wysiłku umysłowego, no i wyjścia z domu.

Na kilka miesięcy przed nowym rokiem 2006 zaolziańskie wydawnictwo Hudeczek Service wyszło z ofertą kalendarzy ściennych na przyszły rok z tematyką cieszyńską.

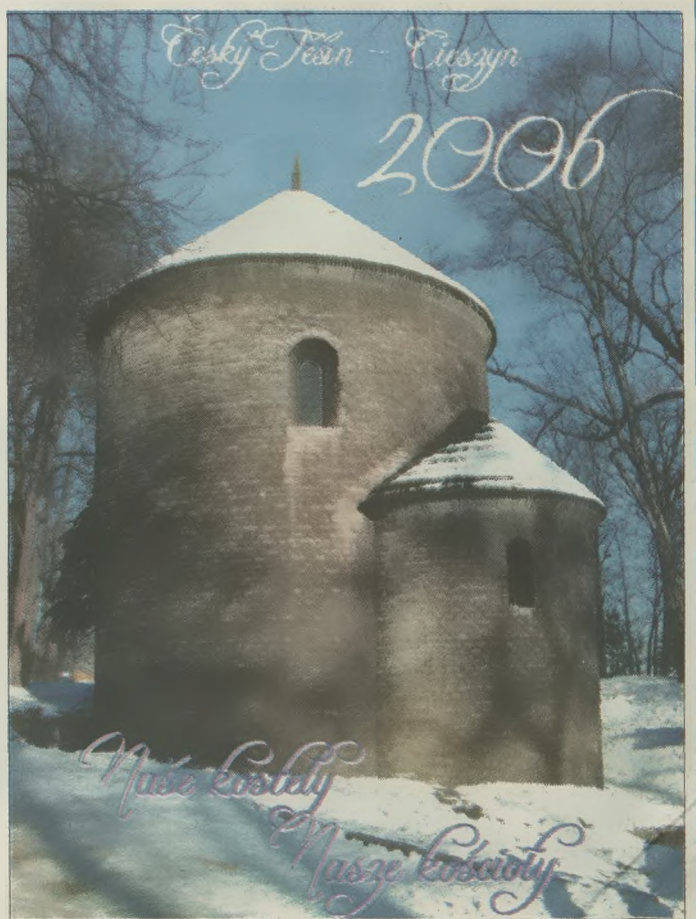
Kto by pomyślał, że to architektoniczne cacko jest fragmentem jednej z kamienic przy czeskokcieszyńskiej ul. Strzelniczej...

Pierwszy, wydany w nakładzie 1500 sztuk nosi nazwę „Český Těšín – Cieszyn, Naše kostely – Nasze kościoły” i jest typowym kalendarzem dwujęzycznym. Polsko-czeską nazwą opatrzona jest bowiem nie tylko strona tytułowa, ale każdy miesiąc posiada zarówno polskie, jak i czeskie kalendarium. Dwujęzyczne są też kościoły – zdjęcia tych z prawego brzegu Olzy posiadają podpisy w języku polskim oraz w tymże języku cytaty miesiąca, zdjęcia lewobrzeżnych opisano po czesku. – W kalendarzu zamieściliśmy

NA KALENDARZACH CIESZYN JEDNYM MIASTEM Kościoły i detale

wszystkie znaczące kościoły chrześcijańskie obydwu Cieszynów z krótką informacją o odpustach lub rocznicach danej świątyni. Podczas gdy pośród cieszyńskich kościołów dominują kościoły katolickie, czeskokcieszyńskie wykazują o wiele większą różnorodność wyznaniową – powiedziała „GL” Urszula Hudeczek, pomysłodawca wydania kalendarza będącego zarazem swoistym przewodnikiem po świątyniach wspólnego miasta Cieszyna.

Drugi kalendarz – wydany przez miasto Czeski Cieszyn – pokazuje nadolziański gród przez pryzmat architektonicznych detali, które na co dzień rzadko zauważamy, a których – jak się okazuje – nie brakuje na kamienicach obydwu Cieszynów. Tak samo jak w przypadku kościołów autorem zdjęć jest Henryk Wawreczka z Trzyna. Nakład wynosi 800 sztuk. (sch)

Już sama okładka podpowiada, że chodzi o kalendarz dwujęzyczny.

SPRAWY PZKO W »GŁOSIE LUDU« Komu pałeczkę?

Milowym krokiem dobiega końca kadencja obecnego składu Zarządu Głównego. Rozpoczęto przygotowania do XX Zjazdu, który ma m.in. zadecydować o jego nowym składzie i o obsadzie funkcji kierowniczych.

Obecny 15-osobowy ZG składa się w 1/3 z osób w wieku emerytalnym, kolejną 1/3 tworzą osoby, które ze względu na wymagającą dużego zaangażowania pracę zawodową mają ograniczone możliwości udzielania się w pracy społecznej. Tylko pozostała 1/3 ma odpowiedni wiek i nieograniczone możliwości działalności w kierowniczej funkcji społecznej. Poza tym w wieku emerytalnym jest prezes ZG oraz dwaj z trzech wiceprezów. Z tego wynika potrzeba odnowienia składu zarządu oraz wyboru do tego gremium ludzi bardziej dyspozycyjnych.

Wstępne dyskusje Komisji Zjazdowej wykazały, że rozwiązanie problemów personalnych nie będzie łatwą sprawą. Niemniej liczymy się z tym, że wszystkie Obwody PZKO zapewnią kandydatów na 9 członków ZG, poprzez których utrzymywana będzie stała łączność z odnośnymi jednostkami terenowymi. Trudności należy oczekiwać w wypadku funkcji kierowniczych, tj. prezesa, wiceprezesa oraz czterech przewodniczących Rad ZG, a to ze względu na kryterium erudycji i fachowości. Kryterium fachowe dotyczy szczególnie przewodniczących rad kultury, oświaty, młodzieży i gospodarczej. Według współczesnej

statutowej struktury organizacyjnej Związku, ZG jest również jego organem wykonawczym. Znaczy to, że Rady kierują jego jednostkami organizacyjnymi oraz odpowiadają za ich wyniki gospodarcze. W przeszłości było to zadaniem Biura ZG jako organu wykonawczego oraz jego pracowników etatowych. Prezes oraz wiceprezes kierujący całym PZKO zapewniają jego łączność ze społeczeństwem i władzami. Wskazaniem jest, że względu na specyfikę dzisiejszych warunków polityczno-ekonomicznych, by posiedli zdolność uzyskania doświadczenia do odpowiednich czynników.

Zwracam się ponownie do naszych członków wybranych w kołach miejscowych na delegatów Zjazdu, by zdecydowali się włączyć do dyskusji przedzjazdowej w obwodach, bądź w komisjach zjazdowych, ew. zgłosili do komisji personalnej swą gotowość do przyjęcia funkcji w przyszłym ZG. Zgłoszenia przyjmuje sekretariat ZG listem, e-mailem lub telefonicznie. Równocześnie prosimy o pozytywne rozpatrzenie ew. prośby tej komisji o kandydowanie do kierowniczych funkcji PZKO oraz o udział w przygotowaniach programowych przyszłej kadencji.

ZYGMUNT STOPA
prezes ZG obecnej kadencji

Jak dalej przed i po Zjeździe

PZKO ciągle jest tożsamiany z polską mniejszością. Posiada starzejącą się, ale ciągle jeszcze dużą bazę członkowską, dziesiątki doświadczonych i ofiarnych działaczy. Bez przesady można stwierdzić, że działalność PZKO miała i jeszcze długo będzie miała zasadniczy wpływ na zachowanie tożsamości narodowej polskiej mniejszości narodowej na Zaozliu. To cieszy, ale równocześnie zobowiązuje. Żeby tak mogło być, musimy w dyskusji przedzjazdowej i na Zjeździe znaleźć rozwiązanie kilku zasadniczych problemów. Podstawowym naszym problemem jest zachowanie w naszej świadomości szacunku do naszych tradycji, do spuścizny kulturalnej i do języka ojczystego oraz aktywne działanie na rzecz rozwoju kulturalnego i społecznego polskiej mniejszości narodowej. Jestem pragmatykiem i zastanawiam się, jak do powyższych pojęć ma się ustosunkować, na początku XXI wieku, polska mniejszość? Na ile proces asymilacji jest obiektywny, a na ile spowodowany przez nas samych? Moim zdaniem, w dużej mierze, jest spowodowany przez nas samych. Przyczyny? W rodzinie, przedszkolu i szkole nie kładzie się nacisku na wychowanie w duchu poszanowania naszych korzeni, używanie języka polskiego (głównego atrybutu naszej tożsamości narodowej) jest na bardzo niskim poziomie, brakuje nam tolerancji i zrozumienia naszych potrzeb (np. dwujęzyczność) ze strony większości; jak dotychczas brakuje nam konkretnej wizji naszego działania, opracowanej na podstawie rzetelnej analizy stanu polskiego społeczeństwa. Nasze, polskie organizacje nie mają spójnego programu rozwoju kulturalnego i społecznego, wręcz na początku lat 90. partykularne interesy niektórych „działaczy” dążyły do skłócenia naszej mniejszości, co im się w dużej mierze udało. PZKO jest potrzebna reprezentacja, która będzie akceptowana przez przeważającą większość naszej mniejszości, nie ukrywam, że będzie to największy problem Zjazdu, nie dlatego, że nie mamy takich osobistości, ale że przyjęcie na siebie odpowiedzialności za kierowanie tak dużym Związkiem, nie jest prostą decyzją. Wracam teraz na PZKO-wskie podwórko. Zaraz na początku muszę krytycznie stwierdzić, że nie rozumiem, wręcz mam obawy z tego, że przygotowania do Zjazdu stale się oddalają.

ZG PZKO na Konwencji Prezesów, który ma się odbyć 27 października, musi przedstawić wnioski Statutu i Program Działania na następną kadencję, a przed Konwentem oba te dokumenty powinny być opublikowane w „GL”.

1. Wniosek Statutu musi między innymi zawierać: dokładnie zdefiniowaną strukturę przyszłego ZG, jego zadania i kompetencje; rolę i miejsce w strukturach PZKO Sekretariatu ZG PZKO, jego zadania i kompetencje; zweryfikowane punkty dotyczące majątków ZG i MK PZKO i zgodność tych punktów z obowiązującymi normami prawnymi; rolę i miejsce Rad Obwodowych w strukturach PZKO; Obwody nie mogą być źródłem zwiększonej biurokracji, ale narzędziem efektywnej organizacyjnej i technicznej współpracy; musimy sobie uświadomić, że nasza baza członkowska się kurczy, a w takich sytuacjach jest dobrze być w większym gronie; RO mogą również być mocniejszym partnerem do negocjacji z samorządami gmin.

2. Program Działania na następną kadencję musi zawierać formy i treść współpracy z: Radą Kongresu Polaków, która jest ciągle formalna i mało efektywna; pozostałymi organizacjami polskimi na Zaozliu i niektórymi instytucjami (teatr, Biblioteka Powiatowa); inicjowanie opracowania spójnego programu rozwoju kulturalno-społecznego polskiej mniejszości; szczególną uwagę poświęcić współpracy ze szkołami, które są ważnym ogniwem patriotycznego wychowania dzieci i młodzieży, jej przygotowania do pracy w zespołach i pracy społecznej; filią UŚ w Cieszyźnie; strukturami organizacyjnymi Euroregionu Śląsk Cieszyński; w ramach programu kulturalnego między innymi musi być określona rola i formy działania TL „Bajka” oraz „Zwrotu” i formy ich popularyzacji oraz formy ich finansowania; w ramach działalności oświatowej miałyby dojść do modyfikowania i aktualizacji tematów prelekcji, wyposażenia prelegentów w nowoczesną technikę audio-wizualną; uważam, iż Zjazd powinien uchwalić wzrost składek członkowskich; ważne są oczywiście granty i dotacje, znajomość źródeł i możliwości ich pozyskania.

Proponuję, żeby jedną z pierwszych decyzji ZG były kroki zmierzające do przywrócenia, dobrych wzajemnych stosunków ze „Wspólną Polską”. Życzylbym sobie również, żeby definitywnie zostały określone społeczne kulisy utraty „Piasta”, winnych jest na pewno więcej niż J. Czap i B. Suchanek. Ja się w tej sprawie nie orientuję, ale jak wielu, interesuje mnie, gdzie się podziały te miliony, którymi grano.

ROMAN SUCHANEK, Trzyniec

40-lecie Sekcji Historii Regionu ZG PZKO

W listopadzie br. Sekcja Historii Regionu Zarządu Głównego PZKO obchodzi swoje 40-lecie.

Powstała w 1965 roku po usilnych staraniach kilku entuzjastów – społeczników, którzy odczuwali potrzebę innego spojrzenia na przeszłość historyczną Zaozlia niż prezentowała to władza państwowa i w pełni od niej uzależnione w swych poczynaniach władze naczelne PZKO.

Spontanicznie rozwijające się życie narodowe zaozlińskich Polaków po II wojnie światowej nawiązywało do bogatego materialnego i moralnego dorobku okresu międzywojennego. Jednak w latach pięćdziesiątych ten zapał został mocno przytłumiony, w wielu wypadkach uniemożliwiony, a oficjalna polityka i propaganda posiadała inne kryteria oceny historycznych wydarzeń związanych z cieszyńskim regionem. W połowie lat 60. ub. wieku pojawiają się symptomy dogodniejszych warunków dla zwrócenia uwagi na sprawy historyczne. Wniosek dr. **Stanisława Zahradnika** o utworzenie Sekcji Historycznej przy ZG PZKO spotkał się z przychylnym przyjęciem delegatów IX Zjazdu PZKO na wiosnę 1965 r. Przedstawiony na inauguracyjnym zebraniu 29 XI 1965 zakres działalności nowopowstałej Sekcji Historycznej był bardzo szeroki i ambitny. Jednak, jak w praktyce się okazało, śmiało założenia przekraczały możliwości Sekcji, tym bardziej, że była ona ogólnie sterowana. Sekcja Historyczna zrzeszała początkowo 16 członków. Były to osoby powszechnie znane, o wielkim dorobku społecznym i autorytecie moralnym: **Henryk Bolek, Karol Cienciala, Paweł Cieślak, Wilhelm Godula, Henryk Jasieczek, Józef Mazurek, Karol Mrózek, Józef Ondrusz, Karol Pigza, Jan Rusnok, Władysław Sikora, Tadeusz Siwek, Józef Stebel, Paweł Trombik, Stanisław Zahradnik, Gustaw Zuczek**. W ich poczynaniach pomagali im goście z Olsza, **Józef Chlebowczyk** i **Ludwik Brożek**.

Szczególnie w okresie społeczno-politycznej odwilży w r. 1968 działalność Sekcji Historycznej się ożywiła. Zorganizowano wtedy seminarium na temat początków polskiego odrodzenia narodowego na Śląsku Cieszyńskim, 60. rocznicy założenia „Siły” i 100. rocznicy powstania Towarzystwa Rolniczego. Jeszcze w 1970 r. zorganizowano seminarium poświęcone polskiemu szkolnictwu i wydano jednodniówkę z okazji 85-lecia Macierzy Szkolnej. Postępujący jednak szybko proces „normalizacji” ograniczał coraz bardziej możliwości działania i likwidował następstwa okresu odwilży. Tematy podkreślające

patriotyzm i polskość, rewizja narzucanej dotąd odgórnie prezentacji faktów historycznych nie leżały w interesie nowej linii partyjno-rządowej. Ówczesne kierownictwo PZKO wstrzymało w czerwcu 1971 r. działalność Sekcji Historycznej. Ponownie reaktywowano ją w r. 1977. Włączona organizacyjnie do Komisji ds. Nauki ZG nie wykazywała w następnych latach większej aktywności, którą dodatkowo z powodzeniem krępował tzw. „doradca” partyjny, ukierunkowując pracę Sekcji.

Mimo zniechęcenia takim stanem rzeczy Sekcja Historyczna działała. Starano się poszerzyć bazę członkowską o nauczycieli-historyków, zbierano cenne materiały źródłowe, dobrze zapowiadała się „penetracja terenu”. W listopadzie 1981 urządzono w Cz. Cieszyźnie seminarium na temat polityki narodowościowej w Czechosłowacji, **Władysław Josiek** i **Wanda Wójcik** opracowali i wydali publikację „Życie i działalność Władysława Wójcika”. Zorganizowano w roku 1984 seminarium o Karolu Śliwce. Przygotowywano na r. 1985 wydanie monografii Harcerstwa Polskiego w Czechosłowacji. Niestety, ówczesne kierownictwo PZKO nie pozwoliło na jej wydanie. W tym czasie prezesem Sekcji Historycznej był nauczyciel z bogatym dorobkiem badań historycznych, **Władysław Josiek**. Lecz i on z powodu piętrzących się trudności zrezygnował z funkcji w r. 1985. Po nim przejął prezesurę **SHR Otokar Matuszek** – pedagog, historyk, działacz na niwie śpiewactwa i teatru amatorskiego, autor wielu fachowych artykułów z tego zakresu. Pracę SHR usystematyzowano.

W drugiej połowie lat 80. zorganizowano 6 seminariów, ogłoszono i zorganizowano 3 konkursy z różnych dziedzin życia narodowego, wydano dwie cenne publikacje: **Józefa Kazika** „Pamiętamy – jednodniówka z okazji wyzwolenia obozu Mauthausen – Gusen” oraz pracę zbiorową „Domy Robotnicze” pod redakcją **Jana Rusnoka**.

Wydarzenia listopadowe w r. 1989, demokryzacja życia publicznego i politycznego otworzyły nowe możliwości przed SHR. Odeszły w niebyt cenzura i ogólnie sterowanie, przestały istnieć tematy tabu. Nadszedł czas właściwej oceny faktów historycznych. Narzucało się samo przez się wiele tematów, bowiem mapa tzw. „białych plam” była bardzo rozległa. Trzeba było również przewartościować już dawniej podejmowane tematy. Kierunki działania SHR w ostatnim piętnastolecu stały się bardziej różnorodne. Warto więc o niektórych, chociaż skróto-wo, nadmienić.

Było kilka sesji tematycznych lub wspomnieńowych, np. 75. rocznica podziału Śląska Cie-

żyńskiego (1995), spotkanie z założycielami PZKO i SMP (1997), seminarium na temat 50-lecia PZKO. Urządzono 6 konkursów, w tym „O najlepszą kronikę PZKO” (1993). Na szczególną uwagę zasługuje wystawa „Polacy na Zaozliu” autorstwa **Stanisława Zahradnika** i **Antoniego Szpyrca**, zainstalowana w 1993 roku w Muzeum Niepodległości w Warszawie. Była następnie prezentowana w Toruniu, Zawierciu, Katowicach, Bielsku-Białej. Największym jednak sukcesem była ekspozycja wystawy w Muzeum Ziemi Cieszyńskiej w Cz. Cieszyźnie i Pałacu Martinickim, w samym centrum Pragi, obok Zamku na Hradczanach (1995), gdzie otwierano ją w obecności przedstawicieli władz państwowych RC, Ambasady RP, przedstawicieli instytucji społecznych i kulturalnych stolicy, praskiej Polonii. Poza tym była jeszcze prezentowana w kilkunastu miejscowościach Zaozlia, przeważnie w Kołach PZKO. Z 26 seminariów zorganizowanych w minionym 15-leciu, do najważniejszych należy zaliczyć bardzo cenne merytorycznie i moralnie o zaozlińskim sporcie: „80-lecie zorganizowanego sportu na Zaozliu i 50-lecie Polskiej Rady Sokoła” w 1999 roku oraz międzynarodową Konferencję: „Polacy na Zaozliu 1920-2000”, 13-14 października 2002, z udziałem czołowego historyka czeskiego, znawcy tematyki Śląska Cieszyńskiego, prof. **Jaroslava Valenty** i prof. **Zenona Jasińskiego** z Opolu. Obu sesjom popularno-naukowemu, zorganizowanym przez SHR i Ośrodek Dokumentacji KP towarzyszyły okolicznościowe wystawy, bogate w eksponaty.

Na polu wydawniczym w tym okresie SHR posiada dorobek raczej skromny ze względu na brak środków finansowych. Ostatnimi pozycjami, wydanymi jeszcze w latach 90. ub. wieku były: praca zbiorowa pod redakcją **Jana Rusnoka** „Okupacja hitlerowska na Śląsku Cieszyńskim” (1993) oraz publikacja jubileuszowa na 30-lecie Sekcji Historii Regionu „Pamięć Ziemi Ojczyściej” (1995).

Przedstawiając to retrospektywne, bardzo skrócone spojrzenie na działalność SHR ZG PZKO w minionym okresie, chcemy przypomnieć Szanownym Czytelnikom, że właśnie zamyka się kolejne dziesięciolecie działalności tej zasłużonej jednostki organizacyjnej naszego Związku, jednej z wielu w jego strukturach. Do końca roku 2003 jej prezesem był mgr **Otokar Matuszek**, wnosząc do działalności Sekcji ogromny wkład osobistego zaangażowania, wiedzy, społecznikowskiego doświadczenia. Pogarszający się stan jego zdrowia był powodem rezygnacji z funkcji przewodniczącego. Na początku roku 2004 prezesem SHR został wybrany dr **Stanisław Zahradnik**, historyk z zawodu.

Jubileusz 40-lecia jest podsumowaniem działalności i osiągnięć, szczególnie w latach 1995-2005. Jest także okazją do zaprezentowania i oceny współpracy SHR z instytucjami i osobami. Będzie to jeden z tematów uroczystej sesji popularno-naukowej dnia 19 XI 2005 roku w auli Polskiego Gimnazjum w Cz. Cieszyźnie. Organizatorami seminarium są: Sekcja Historii Regionu ZG PZKO, Ośrodek Dokumentacyjny Kongresu Polaków i Uniwersytet w Opolu. Zaproszony jest także Uniwersytet Śląski w Opawie. Tematami głównymi, paralelnymi sesji, będą: „Rola regionalizmu w społeczeństwie polskim” i „Rola regionalizmu w społeczeństwie czeskim”, wygłoszone przez przedstawicieli uniwersytetów w Opolu i Opawie. Podczas seminarium zaprezentowana zostanie okolicznościowa wystawa, przygotowana przez Ośrodek Dokumentacyjny KP. Seminarium zaszczyli swoim udziałem prof. **Zenon Jasiński** i rektor Uniwersytetu Śląskiego w Opawie prof. **Zdeněk Jirásek**.

Z okazji 40-lecia SHR zostanie wydana publikacja „Z myślą o potomnych”, w której zrelacjonowana będzie działalność Sekcji w ostatnim dziesięcioleciu, biogramy zasłużonych członków, wspomnienia, bibliografia członków. Publikacja będzie wydana dzięki wsparciu finansowemu uniwersytetu w Opolu. Szczególna i główna w tym zasługa prof. **Zenona Jasińskiego**.

W ciągu 40 lat istnienia SHR jej członkami było około 80 osób. Przeciętnie Sekcja liczyła 15-20 członków. Przeważnie były i są to osoby starsze. Wielu z nich odeszło na zawsze – zmarli zasłużeni członkowie: **Józef Ondrusz** (1996), **Władysław Josiek** (1997), **Józef Kazik** (1997), **Karol Polak** (2000), **Edward Buława** (2002), **Erwin Jonszta** (2003), **Jan Rusnok** (2003), **Karol Mrózek** (2005). Im również powinna sesja poświęcić chwilę wspomnień.

Jednak i młodzież, chociaż nieliczna, znajduje w SHR swoje miejsce: **Roman Baron**, **Józef Szymeczek**, **Marian Steffek** są przykładem aktywnej działalności i znakomitej fachowości.

Korzystając z możliwości opublikowania na łamach „Głosu Ludu” informacji na temat Sekcji Historii Regionu ZG PZKO i jej jubileuszu, organizatorzy serdecznie zapraszają na uroczyste seminarium dnia 19 listopada br. miłośników historii i wszystkich zainteresowanych tematami dotyczącymi naszego regionu. Może wśród uczestników znajdą się osoby chętne członkostwa w SHR, co by było mile widziane, zwłaszcza z szeregu kadry wychowawczej naszych polskich szkół.

J.C.
Powyższy artykuł oparty został na faktach zawartych w opracowaniu dr. **Stanisława Zahradnika**, „40 lat pożytecznej pracy”.

Telewizja

SOBOTA 24 WRZEŚNIA

■ TVP 1

6.00 W rajskim ogrodzie - Jezioro Titicaca (film dok.) 6.20 Lasy i ludzie 6.35 Dzień dobry w sobotę 6.40 Ekonomia dla Kazi-ka (mag.) 6.50 Dzień dobry w sobotę 7.00 Rok w ogrodzie (mag.) 7.25 Dzień dobry w sobotę 8.00 Wiadomości 8.15 Piosenkarnia (pr. muz.) 8.25 Cybermysz 8.55 Ziarno (dla dzieci) 9.25 51015 (dla dzieci) 9.55 Scooby, gdzie jesteś? (s.) 10.20 Szkoła złamanych serc (s.) 11.05 Opole 2004 na bis - Hip-hop 11.35 SF symulator faktu - Archeologia nie z tej ziemi 12.00 Gwiazdowski polskiego sportu - Jan Werner 12.25 Jan P. Kaczmarek, czyli suita gdańska 12.45 Parapet (mag.) 13.00 Wiadomości 13.10 Wybór należy do Ciebie (1946-1989) 13.45 Klub kawalerów (film pol.) 15.15 Ogniem i mieczem (s.) 16.15 Wybór należy do Ciebie (1946-1989) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Malibu Road 2000 (film USA) 18.15 Wieczory Humor i Satyry Lidzbark 2005 18.25 Sąsiedzi (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Bez litości (film pol.) 22.25 Zaginiony w akcji (film USA) 0.05 Łowcy kłopotów (film niem.) 1.50 Sprawy rodzinne (film USA) 2.30 Na starcie (film USA).

■ TVP 2

5.50 Złotopolscy (s.) 6.15 Prawdziwe przygody profesora Thompsona (s.) 6.40 Echa tygodnia 7.10 Spróbujmy razem 7.35 Smak Europy 7.50 M jak miłość (s.) 8.40 Mały człowiek (film dok.) 9.35 Na dobre i na złe (s.) 10.30 Wielka gra (teleturniej) 11.20 Kręciola (reportaż) 11.45 30 ton! lista, lista lista przebojów 12.15 Kochanie, zmniejszyłem dzieciaki (s.) 13.00 Szansa na sukces (s.) 14.00 Familiada (pr. rozryw.) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Śpiewające fortepiany (teleturniej) 16.00 Święta wojna (s.) 16.30 Pożegnanie lata w Elku (pr. muz.) 17.20 Duże dzieci (pr. rozryw.) 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.00 Talki z resztą (s.) 19.30 To nie jest koniec świata 19.55 Panorama flesz 20.05 Mój pierwszy raz (talk-show) 20.55 Tylko Sting (koncert) 21.45 Słowo na niedzielę 22.20 Sport-telegram 22.40 Tylko Sting (koncert) 23.30 Domek nad jeziorem (film USA) 1.05 Zero tolerancji (film szwedz.).

■ TV KATOWICE

6.20 Gramy dla was 6.35 Wierzę, wątpię, szukam 7.00 Z plecakiem i walizką 7.45 Aktualności flesz 7.50 Drobne sprawy 8.00 Z życia Kościoła 8.45 Palce licząc 9.00 Świat magazyn międzynarodowy 9.45 Polskie smaki w Japonii 10.10 Eurinfo 10.45 Polacy w bitwie o Anglię (film dok.) 11.15 To jest temat 11.45 Z plecakiem i walizką 12.10 Panorama morza 12.45 Kowalski i Schmidt 13.10 Telenowiny 13.45 Muzyka łączy pokolenia 14.35 Zaklinacz psów (film ang.) 15.45 Gwiazdy sportu 16.00 Polskie smaki w Japonii 16.25 Mistrzostwa Europy siatkówka kobiet 18.50 Mistrzostwa Europy siatkówka kobiet - Mecz półfinał 21.50 Aktualności 21.55 Sobotni magazyn sportowy 22.15 Wiadomości sportowe 23.05 Gdzie jest milioner? (film kanad.) 0.35 W kręgu podejrzeń (film włoski).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.30 Jesteśmy 8.00 Transformery (s. anim.) 8.30 Yu-gi-oh! (s.) 9.00 Hugo familijny 9.30 Bravo 10.00 Pasjonaci 10.30 Samo życie (s.) 13.30 Na ostrzu noża (s.) 14.00 Tango z aniołem (s.) 14.45 Słoneczny patrol (s.) 15.45 Wydarzenia 16.15 Jezioro marzeń (s.) 17.15 Granice strachu 18.15 Zakręcone (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Hook (film USA) 22.35 Buffalo Soldiers (film ang.) 0.30 Gala Boku Zawodowego z udziałem Krzysztofa Włodarczyka 2.30 Reebok Hip Hop (pr. muz.) 4.00 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

6.20 Sezamie, otwórz się (dla dzieci) 6.50 Bolek i Lolek (s. anim.) 7.00 Było sobie życie (s.) 7.25 Niech żyje S Club! (s.) 7.50 Wszędzie dobrze, w domu najlepiej (s.) 8.05 Ja i tata (film) 9.35 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 10.00 Czy mnie zechcecie? (mag.) 10.20 Nasza wieś (mag.) 10.45 Program dla miłośników muzyki dętej 11.20 Szczęście domowe (mag.) 11.50 Tego nie przegapi 12.00 Wiadomości 12.05 Tydzień w regionach 12.35 Auto Moto Revue (mag.) 13.00 Mój ojciec bohater (film fr.) 14.45 Moda - Ekstrawagan-

cja - Maniera (mag.) 15.15 Oczarowanie (s.) 16.10 Mężczyzna i chłopiec (film hr.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.05 Antologia czeskiego humoru 18.45 Tego nie przegapię (mag.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Godzina prawdy (pr. roz.) 21.05 Poza światem (film USA) 23.30 Wiadomości 23.35 Bramki, punkty, sekundy 23.40 Jak upolować mężczyznę, czyli Seks w wielkim mieście (s.) 0.10 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 0.15 Strażnicy Teksasu (film USA) 1.45 Nazywają mnie Bruce (film USA) 3.15 Niesamowity świat rekordów i ciekawostek.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Telewizyjny klub nie słyszających (mag.) 9.00 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 9.20 Ojciec rock'n'rolla: Historia Alana Freeda (film USA) 10.45 Groteska (dok.) 11.15 Paszkwil (mag.) 11.45 Game Page (mag.) 12.05 Pomarańcza (mag.) 12.35 Sinead O'Connor (pr. muz.) 13.35 Za bramami miasta (s. dok.) 13.55 Czechy - Niemcy (Puchar Daviesa) 17.00 Buly (mag. hokejowy); HC Oceláři Trinec - HC Sparta Praha 19.45 ME strażaków 20.00 Konkurs Eurowizji Młodych Tancerzy 2005 (finał) 21.20 Mistrzowskie klasy tańca (dok.) 22.20 Nagrody im. Františka Filipovskiego (rep.) 22.50 Noc z Andělem 0.20 Wielka muzyka nocna 1.50 Seks w wielkim mieście 2.20 Wielka muzyka nocna II 4.00 Telewizyjne piosenki 4.45 Groteski Ch. Chaplina 5.00 Mała muzyka poranna.

■ NOVA

5.55 Kocur Cliff (s.) 6.45 Cudowny świat Walta Disneya 7.40 Dzika karta (s.) 8.35 Nowa Podróżomania (mag.) 9.15 My wszyscy uczęszczający do szkoły (s.) 10.25 ESO (lista przeb.) 11.45 Big Brother - Na żywo (reality show) 12.00 Dzwoncie do TV Nova 12.25 Trzech facetów w podróży (film czes.) 14.15 FK Marila Příbram - AC Slavia Praha (piłka nożna) 16.45 Dempsey i Makepeace (s.) 17.40 Miejsce zbrodni (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 „Polityczne haraśem” (pr. roz.) 21.25 Śmierć nadejdzie jutro (film USA-br.) 23.55 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 0.30 Teksaska masakra piłą mechaniczną (film USA) 2.10 Prask! 2.35 Dzwoncie do TV Nova 3.40 Krag wtajemniczonych (film USA).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 Zagrożone gatunki (s. dok.) 8.30 Salon samochodowy 9.15 Julie Lescaut (s.) 11.00 t-music (pr. muz.) 12.05 VyVoleni (reality show) 12.30 Policja federalna (s.) 14.10 Gargantua (film USA) 15.55 Obwód Wofa (s.) 16.55 Czarna pończocha (film czes.) 18.30 VyVoleni (reality show) 18.35 Prima TV 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.50 VyVoleni - Pojedynek (reality show) 22.00 Sliver (film USA) 23.55 VyVoleni - Nocny show (reality show) 0.20 Prawo i sprawiedliwość (s.) 1.05 Szybka wygrana 2.45 Chopper (film austral.) 4.20 Veritas (s.).

NIEDZIELA 25 WRZEŚNIA

■ TVP 1

6.05 Tajemniczy świat ogrodów 6.25 W labiryncie (s.) 7.00 Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach 8.00 Wiadomości 8.10 Domisie (s.) 8.40 Co i jak - Wiewióry i delfiny (s. dok.) 9.10 Teleranek (mag.) 9.40 Songowanie na ekranie 10.05 Królestwo Maciusia 10.35 Szkoła złamanych serc (s.) 11.25 Co tu jest grane? (talk-show) 11.55 Między ziemią a niebem (pr. public.) 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 13.00 Wiadomości 13.10 WIO Wywiad i opinie 13.40 Śmiechu warte (pr. rozryw.) 14.00 Wiadomości 14.10 Historia domu na preri II (film USA) 15.40 Sportowy Express 15.55 Teleexpress 16.15 Mistrzostwa Europy kobiet - Mecz o 3. miejsce 18.25 Lokatorzy (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 19.55 Wieczór wyborczy 23.10 Kochankowie Marii (film USA) 1.00 Dzień końca świata (film USA).

■ TVP 2

5.40 Złotopolscy (s.) 6.00 Prawdziwe przygody profesora Thompsona Frida von Kugen (s.) 6.30 Słowo na niedzielę 6.35 Stacyjka (s.) 7.30 Smak Europy 7.40 M jak miłość (s.) 8.55 Niesforne aniołki (film ang.) 9.25 Selekcja (pr. rozryw.) 9.55 Animals (film dok.) 10.20 Żyjące smoki władcy świata (s.) 11.20 Podróże kulinar-

ne Roberta Makłowicza - Smak fiordów 11.55 Jeździec znikąd (film USA) 14.00 Familiada (pr. rozryw.) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Bezludna wyspa 16.00 Na dobre i na złe (s.) 17.00 Tygodnik Moralnego Niepokoju 17.30 Święta wojna (s.) 19.00 Telepeerele (teleturniej) 19.55 Panorama flesz 20.05 Europa da się lubić 21.00 Egzamin z życia (s.) 22.55 Tu, gdzie śpiewał Jan Kiepura (pr. muz.) 0.00 300 mil do nieba (film pol.) 1.30 Ogród sztuk.

■ TV KATOWICE

6.15 Gramy dla was 6.30 Eurinfo 6.40 To jest temat 6.55 Polacy w bitwie o Anglię (film dok.) 7.20 Książka dla malucha 7.25 Lippy i Messy (j. ang. dla dzieci) 7.45 Aktualności flesz 7.50 Gramy dla was 8.00 Śląski koncert życzeń 8.45 Palce licząc 9.00 Teleplotki 9.45 Telemotorsport 10.10 Pamiętaj o sercu 10.45 Etniczne klimaty 11.45 Było, nie minęło (mag.) 12.10 Książka tygodnia 12.45 Śląska lista przebojów 13.05 Z życia Kościoła 13.10 To jest temat 13.45 Klub globtrotera 14.15 TV Katowice zaprasza 14.35 PKO Open 16.45 Północ południe 17.00 Spotkanie z tradycją 17.45 Regiony kultury 18.00 Aktualności, pogoda 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.37 Śląska lista przebojów 18.50 Mistrzostwa Europy siatkówka kobiet - Mecz finałowy 21.55 Piłkarska Trójka 22.15 Wiadomości sportowe TV Katowice 23.05 Świat magazyn międzynarodowy 23.30 Od niedzieli do niedzieli 0.00 Owoce miłości (film kanad.).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.30 Na ostrzu noża (s.) 8.00 Czarodziejki (s.) 8.30 Power Rangers (s.) 9.00 Hugo (dla dzieci) 9.30 SoundWave Backstage Pass (reality show) 10.00 Duracell - Eksploracje (pr. nauk.) 10.30 Rodzina zastępcza plus (s.) 11.30 Mała czarownica (film USA) 13.15 Złoto dla naiwnych - z powrotem w siodło (film USA) 15.30 Fundacja Polsat 15.45 Wydarzenia 16.15 Za wszelką cenę 17.15 Kabaret 18.15 Daleko od noszy (s.) 18.45 Wydarzenia 19.20 Rodzina zastępcza plus (s.) 20.20 Pensjonat pod Różą (s.) 21.20 Sieć pajaka (s.) 22.25 Kuba Wojewódzki 23.25 Granice strachu 0.25 Finał DMP 2.25 Maksimum ryzyka (film USA) 4.05 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów 6.25 Rok ma 12 miesięcy 6.45 Jaskiniowiec (s.) 7.10 Rumianki (s.) 7.30 Bajkowy zestaw Edka (dla dzieci) 9.15 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.45 Kalendarium 10.00 Wędrująca kamera (mag.) 10.30 Obiektyw (mag.) 11.05 Życie na zamku (s.) 12.00 Pytania Václava Moravca 13.00 Wiadomości 13.10 Lolinka a kniracz (bajka) 14.00 Śladami... (mag.) 14.15 Magazyn religijny 14.35 Magazyn chrześcijański 14.55 Żal (film czes.) 16.00 Film o filmie Doblba! (dok.) 16.25 W poszukiwaniu czasu utraconego (s. dok.) 16.45 Adresat TVC (mag.) 17.05 Gdzie się podziała ta stara piosenka 17.45 Słowo świąteczne 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.10 Latający Cestmir (s.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Czarna karta (film TV) 21.45 Bez ogródek (pr. publ.) 22.15 Wiadomości 22.20 Bramki, punkty, sekundy 22.25 Losowanie Sportki i Szansy 22.30 Donna Leon - Wenecki finał (film niem.) 0.00 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 0.05 Cold Feet (s.) 0.55 Adresat TVC (mag.) 1.15 Pytania V. Moravca 2.15 Hodina pravdy.

■ TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.10 Folkmotivy (mag.) 7.50 Panorama 8.35 Terra musica (mag.) 9.15 Świat książek (mag.) 9.40 333 (mag.) 10.35 Kultura.cz (mag.) 11.10 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego 2.05 Miejsca pielgrzymek (s. dok.) 12.25 Czechy - Niemcy (Puchar Daviesa) 18.30 Świat sztuki (s. dok.) 19.30 Euronews 20.00 Wieczór na temat... Kubańska przygoda 22.00 Piękne miasta (s. dok.) 22.25 Dogrywka (mag. sport.) 23.10 Nocny klub filmowy: Uziemienni (film USA) 0.30 Fantastyczne obrazy - Podróż do świata wideoklipów (s. dok.) 1.30 Auto Moto Revue 1.55 Gdzie się podziała ta stara piosenka 2.30 Pomieszanie języków.

■ NOVA

6.50 Kocur Cliff (s. anim.) 7.45 Cudowny świat Walta Disneya 8.35 Nu, pogodi! (s. anim.) 8.50 Przyprawy 9.25 Weekend (mag.) 10.10 Jak okpić adwokata (film czes.) 11.45 Big Brother - Na żywo (reality

show) 12.00 Siódemka (pr. dys.) 13.00 Rady ptaka Loskutaka (mag.) 13.45 W razie potrzeby mama (film niem.) 15.35 Profesjonaliści (s.) 16.40 Trzej muszkieterowie (film USA) 18.50 Nakręć to! (pr. roz.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Big Brother - Decyzja (reality show) 21.55 Odlamki (mag.) 22.20 TeleTele (pr. sat.) 23.00 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 23.55 Zoolander (film USA-austral.-niem.) 1.30 Śladami zbrodni (s.) 2.15 Miejsce zbrodni: Frankfurt (s.) 3.45 Odlamki.

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s.) 8.00 Wojna stulecia (s. dok.) 9.00 Świat 2005 (mag.) 9.40 105% alibi (film czes.) 11.20 Niedzielny Receptariusz (mag.) 12.00 Komisarz Rex (s.) 13.00 Niedzielną partia (pr. dys.) 13.45 Christian Dior w Pradze 14.05 Miłość przetrwa (film kan.-USA) 15.45 Trzęsienie ziemi w Nowym Yorku (film USA) 17.25 Formule show 17.35 Prima strzał (teleturniej) 18.30 Prognoza pogody 18.35 Wiadomości 18.45 Wyścigi wozów formule 1 w Brazylii 21.05 Córkę i synowie Jakuba szklarza (s.) 22.15 VyVoleni (reality show) 23.35 Trzydzięci spraw majora Zemana (s.) 1.10 Szybka wygrana 2.50 Candy Club (s.).

PONIEDZIAŁEK 26 WRZEŚNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Listonosz Pat (s. anim.) 9.00 Budzik (s.) 9.30 Papi-rus (s.) 10.05 Nieustraszone (film USA) 11.20 Rolnictwo na świecie (mag.) 11.35 Zielony biznes (mag.) 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Inspektor Clouseau (s.) 13.45 26. Lidzbarskie Wieczory Humoru i Satyry Jubileusz Grupy Mo-Carta 14.15 Zamek (reportaż) 14.30 Rewizja nadzwyczajna - Wymiana pieniędzy 15.00 Wiadomości 15.15 Moda na sukces (s.) 15.55 Audycje komitetów wyborczych 17.00 Teleexpress 17.20 Pod lupą 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.25 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Zemsta (s.) 22.05 Misja specjalna 22.30 Wiadomości 22.40 Prosto w oczy 23.00 Czysta (film pol.) 0.35 Szlaban w górę - Zgorzelec-Görlitz 0.55 W poszukiwaniu Szekspira (s.).

■ TVP 2

6.00 Złotopolscy (s.) 6.25 10 minut tylko dla siebie 6.40 W krainie władcy smoków (s.) 7.05 Od przedszkola do Opola (pr. muz.) 7.35 Teletubisie (s. anim.) 8.00 Czterdziestolatek (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 9.55 M jak miłość (s.) 10.40 Pytanie na śniadanie 11.45 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Najjaśniejszy smak wiedeński 12.15 Kochaj mnie 13.00 Panorama 13.20 W stronę Arktyki (film dok.) 14.15 Ojczyzna-polszczyzna 14.30 Złączeni w Ewangelię 14.50 Audycje komitetów wyborczych 15.50 Nagroda Literacka Nike 16.10 Na dobre i na złe (s.) 17.05 Kiedy brakuje słów (film dok.) 19.00 Jeden z dziesięciu 19.30 Młode rekiny (s.) 20.00 Panorama flesz 20.05 M jak miłość (s.) 21.00 Kulisy serialu „M jak miłość” 21.05 Kochaj mnie (s.) 21.30 997 Magazyn Kryminalny 22.20 Biznes 22.30 Sport-telegram 22.50 Wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej 23.50 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 0.30 Nowojorscy gliniarze (film USA) 1.15 Wieniawski i Beethoven w Krakowie (koncert).

■ TV KATOWICE

6.00 Gramy dla was 7.12 Książki z górnej półki (mag.) 7.45 Aktualności flesz 7.50 Speed 8.45 Gość dnia 9.00 Na drogach i bezdrożach Afryki - Kilimandżaro (film dok.) 9.55 To jest temat 10.45 Teleplotki 11.15 Gość dnia 11.45 Muzyczny Festiwal Łańcut 2005 12.35 Tajemnice twórców map 13.45 Asertywność 14.15 To jest temat 15.00 Od niedzieli do niedzieli 15.45 Na drogach i bezdrożach Afryki - Kilimandżaro (film dok.) 16.10 Rozmowa dnia 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 25 lat Rawy Blues 17.50 Gramy dla was 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe 18.37 Raport z akcji 19.00 Godzina z muzyką 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia 21.50 Aktualności 22.05 Wiadomości sportowe 22.15 To jest temat 23.05 Czas siewu i czas żniw (film franc.) 23.50 Złota tarka 2005 - Old Jazz Meeting (koncert).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 TV market 7.10 Interwencja (mag.) 7.30 SoundWave Backstage Pass (reality show) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 8.55 Gra w ciemno 9.55 Złoto dla naiwnych - z powrotem w siodło (film USA) 12.00 Zbuntowany

anioł (s.) 12.55 Ja się zastrzelę (s.) 13.20 13. posterunek (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Reportaż 15.00 Tango z aniołem (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Świat według Bundych (s.) 17.00 JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.20 Samo życie (s.) 20.15 Interwencja Extra 20.45 Maksimum ryzyka (film USA) 23.00 V.I.P. (s.) 0.00 Biznes Wydarzenia 0.25 Bumerang 1.00 Dzikie i mokre IX - Uwaga ślisko 2.10 Donnie Brasco (film USA) 4.15 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Ulica Sezamkowa (dla dzieci) 9.00 AZ-kwiz Junior (teleturniej) 9.20 Wizyta w zoo 9.30 Bez ogródek (pr. publ.) 10.00 Wiadomości 10.10 Historie sław (s. dok.) 11.00 Oczarowanie (s.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Bananowe rybki (talk show) 14.00 Wiadomości 14.05 Adresat TVC (mag.) 14.30 W poszukiwaniu czasu utraconego 14.50 Antologia czeskiego humoru 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Gra o zielone (dla dzieci) 17.00 Chłopaki w akcji (pr. kulinarny) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Niesamowity świat rekordów i ciekawostek 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Dobra dzielnica (s.) 21.00 Afryki czar (s. dok.) 21.30 Reporterzy TVC (reportaż) 22.10 To może spotkać również Wasze dziecko (pr. cykl.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 Jednostka wtórnego skierowania (s.) 0.10 Oczarowanie (s.) 1.00 Moda - Ekstrawagancja - Maniera 1.30 Simpsonowie 1.50 Nasza wieś 2.10 AZ-kwiz 2.35 Nie mam pracy.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Dogrywka (mag. sport.) 7.15 Śladami wina (s. dok.) 7.50 Panorama 8.30 Telewizyjna szkoła 8.40 Małe duże gry i zdarzenia (s.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Nagrody im. Františka Filipovskiego (rep.) 12.30 Kalendarium 12.45 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego 13.40 Angielski dla najmłodszych 13.55 Ja i tata (film USA) 15.30 Time out (mag. sport.) 17.45 Sposzczenia z zagranicy 17.55 Nie mam pracy (mag.) 18.20 Solo dla... Traband (pr. muz.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Sportowe minuty 19.45 Powietrze to nasze morze (s. dok.) 20.00 Polityczne morderstwa (s. dok.) 20.45 Film o filmie Tłumaczka (dok.) 21.00 Za ścianą (mag.) 21.30 Klub filmowy: Miłość i śmierć (film USA) 22.55 Chick Corea Akoustic Band & John Patitucci, Dave Weckl (koncert) 23.45 Nawet duża podróż ma swój cel (dok.) 0.40 Popcorn 1.10 Powietrze to nasze morze 1.25 Sportowe minuty 2.05 Regiony TVC 24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.35 Mężczyźni nie odchodzą (film USA) 11.45 Poradnik kulinarny Jamie Olivera 12.15 Strażnik Teksasu (s.) 13.15 Anastazja (s.) 14.15 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.05 Bez śladu (s.) 15.55 Pálí vám to? (teleturniej) 16.35 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.05 Właśnie teraz 17.20 Big Brother (reality show) 18.15 M.A.S.H. (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Kobra 11 (s.) 21.00 Zamiana żon (reality show) 22.15 Szklana pułapka II (film USA) 0.40 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 1.15 Cliffhanger - Na krawędzi (film USA).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 St. Tropez (s.) 9.05 Plomien wątpliwości (s.) 9.55 Prima jazda 11.00 Lekarz ze wsi (s.) 11.55 Szansa bez granic (pr. roz.) 12.55 Stary (s.) 14.05 Pomoc domowa (s.) 14.40 Beverly Hills 90210 (s.) 15.35 Czarodziejki (s.) 16.30 FK SIAD Most - SK Sigma Olomouc (piłka nożna) 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.50 VyVoleni (reality show) 20.55 Basen (s.) 22.05 Oko za oko (film USA) 0.00 VyVoleni - Nocny show (reality show) 0.25 Nikita (s.) 1.15 Szybka wygrana 2.55 Zbrodnie wg M.H. Clarke (film br.-kan.).

Televizja zastrzega sobie prawo zmian w programie

Dziś obchodzą Złote Wesele
nasi Kochani Rodzice
**DANUTA i EDWARD
BILANOWIE**

z Hawierzowa Błędowic. Z tej
okazji życzymy im wiele zdro-
wia, szczęścia i błogosławień-
stwa Bożego do dalszych lat.
Synowie i córka z rodzinami. GL-528

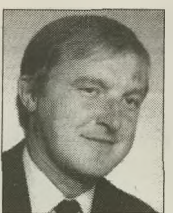

Dnia 26 bm. obchodzi swoje 80. uro-
dziny

pani LEOKADIA GAŚ

z Olbrachcic. Wszystkiego co najlep-
sze Drogiej Jubilatce życzą wszyscy,
którzy jutro zasiądą w Domu PZKO
przy świątecznie nakrytym stole.
GL-525

*Niech Ci z nieba Bóg uchyli jak najlepszej doli.
Niech omija Cię to wszystko, co zwoździ i boli.*

Swe abrahamowiny obchodzi

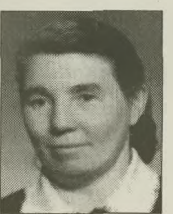
KAROL JUROSZEK

z Grodziszcz. Z tej okazji wiązanek
najszerzej życzeń zdrowia i zado-
wolenia z dokonań życiowych. Dziękujemy równo-
cześnie za ogromny wkład osobisty oraz wysiłek
umożliwiający wybudowanie Domu PZKO i jego
zaplecza w Gutach. GL-526

Zarząd Główny PZKO składa Szanownemu Jubila-
towi

panu PAWŁOWI RUCKIEMU

długoletniemu prezesowi Miejsowego Koła w Gu-
tach z okazji 85. urodzin najserdeczniejsze życzenia
wszelkiej pomyślności szczególnie zdrowia i zado-
wolenia z dokonań życiowych. Dziękujemy równo-
cześnie za ogromny wkład osobisty oraz wysiłek
umożliwiający wybudowanie Domu PZKO i jego
zaplecza w Gutach. GL-526

Dnia 23. 9. 2005 przypomniałoby
sobie 100. rocznicę urodzin naszej
Kochanej Mamy, Babci i Prababci

sp. MARII BIELESZOWEJ

z domu Fierla z Górnej Lutyni. Zaś
w maju upłynęło 10 lat od Jej śmierci.
Córka Danuta i syn Jan z rodzinami.
GL-508

Kto znał, niechaj wspomni...

W poniedziałek, 26 września mija
20. rocznica śmierci

sp. ANTONIEGO KAWULOKA

z Żukowa Górnego. O chwilę wspo-
mnień proszą żona, syn i córka z ro-
dzinami. AD-129

Kronika Rodzinna

Nie umiera ten, kto w pamięci żywych trwa...

W dniu 26. 9. 2005 obchodziłby swe
75. urodziny mój Nieodżałowany
Mąż

sp. WŁADYSŁAW MACURA

zaś w grudniu przypadnie 5. roczni-
ca Jego zgonu. Wszystkim, którzy Go
wspomną, dziękuje żona. AD-128

Dnia 26 września mija 20 lat od chwili, kiedy od-
szedł od nas na zawsze nasz Drogi Ojciec, Dziadek
i Pradziadek

sp. BENEDYKT CHORZEMPA

Z miłością i szacunkiem wspominają córki i syno-
wie z rodzinami. RK-174

*W nieznanym świecie odeszłaś nam,
zapłakał każdy, kto Ciebie znał,
smutek w sercu stale boli,
zapomnieć nie pozwoli.*

Dnia 26. 9. 2005 mija 10 lat, gdy na zawsze opuściła
nas Kochana Mamuska, Babcia

sp. EMILIA KULIŃSKA

Wspomina rodzina. RK-182

Dnia 24. 9. 2005 mija 10. rocznica śmierci naszego
Kochanego Męża, Ojca i Dziadzia

sp. WŁADYSŁAWA MACURY

z Sibicy. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi.
AD-135

*Pełno nas, a jakoby nikogo nie było:
Jedną maluczką duszą tak wiele było.*

Jan Kochanowski

Dnia 23 września br. upłynęło 30 lat
od nieodżałowanego zgonu naszej
Najdroższej Córki, Siostry, Szwa-
gierki, Kuzynki, Bratanicy

sp. KRYSI RASZKA

z Łyżbic, która zmarła w wie-
ku lat 15. O chwilę cichej za-
dumy i modlitwy proszą matka Danuta Raszka
i siostra Halina Móhwal z rodziną. GL-523

Dnia 26. 9. 2005 przypada 10. rocznica śmierci na-
szej Kochanej Mamy

sp. MARII WITOSZ

ze Stanisławic. Z miłością i wdzięcznością wspo-
minają córka i synowie z rodzinami. AD-132

WALMARK®

**CHCESZ BYĆ CZĘŚCIĄ SKŁADOWĄ SPÓŁKI,
KTÓRA MA ZA SOBĄ WYJĄTKOWE WYNIKI
A PRZED SOBĄ WYSOKIE CELE?**

Należymy do największych producentów i sprzedawców
witamin i dodatków do żywności. Grupa Walmark zatrudniająca
ponad 900 pracowników, z obrotem sięgającym 90 mln. EUR
zarządzana jest z Republiki Czeskiej i ma własne spółki
podległe w Republice Czeskiej, na Słowacji, w Polsce,
Rumunii, Węgrzech, Ukrainie i Litwie.

DYREKTORA

**WŁAŚNIE TERAZ
POSZUKUJEMY: SIECI SKLEPÓW dla Polski**
(centrala w Katowicach)

z odpowiedzialnością za:

- budowanie, rozwój i zarządzanie siecią specjalizowanych jednostek detalicznych
na terenie Polski
- aktywny udział w opracowaniu planów handlowych i strategicznych i ich realizację

Wymagamy:

- doświadczenia w kierowaniu działalnością handlową i w marketingu min. 3 lata
- samodzielne i kreatywne myślenie, „ducha handlowego”, dynamiczną osobowość
orientowaną na wynik
- aktywną znajomość języka polskiego i angielskiego
- doświadczenia w kierowaniu grupą ludzi, zdolności organizacyjne
- bardzo dobre umiejętności negocjacji i prezentacji
- prężność (podróże służbowe Polska, Czechy)

Oferujemy:

- ciekawą pracę i możliwość samorealizacji w dynamicznie rozwijającej się spółce
- okazję do wykorzystania Pana/Pani doświadczeń przy realizacji nowego biznesu
- benefity stosowne do piastowanego stanowiska włącznie z samochodem służbowym
i do użytku prywatnego

W wypadku, że niniejsza oferta zainteresowała Pana/Panią, prosimy o przesłanie swego
życiorysu zawodowego razem z listem motywującym w terminie do 10 dni na adres:
WALMARK, a.s., personalni úsek, Oldřichovice 44, 739 61 Třinec, job@walmark.cz

Staroměstská 583, Trzinec
(naprzeciwko restauracji "Stará záchytka") Filia: Cz. Cieszyń, ul. Čápkova 10
Tel. 558 32 62 98

Mieszkania Cieszyń 775 077 924 1+1, ul. Tovární 490 000,- Kč 2+1, ul. Hrabínská 325 000,- Kč 3+1, ul. Mladěznická 355 000,- Kč 3,5+1, ul. Polní 325 000,- Kč 3+1, ul. Kopečnickova 515 000,- Kč 3+1, centrum do uzgodnienia 395 000,- Kč Mieszkania Trzinec 775 077 924 1+1, ul. Dukelská 405 000,- Kč 2+1, ul. Sosnová 425 000,- Kč 3+1, ul. Sosnová 550 000,- Kč 3+1, ul. Seifertova 575 000,- Kč 4+1, ul. Habrova 580 000,- Kč Sądzisz, że to mało? 775 077 924 Olbrachcice 3 700 m ² 95,- Kč/m ² Ligotka Kam. 950 m ² 130 000,- Kč Mosty k. Jabl. 5 422 m ² 320 000,- Kč Śmiłowice 6 290 m ² 85,- Kč/m ² Leszna Dolna 6 000 m ² 110,- Kč/m ² Trzinec Podlesie 800 m ² 130 000,- Kč Wędrzyńskie 5 000 m ² 120,- Kč/m ² Dom rodzinny 777 077 034 Grodzisk 590 000,- Kč Bystrzyca 1 450 000,- Kč Wielopole 1 570 000,- Kč Trzinec 5+1 1 650 000,- Kč Niebory 2x 4+1 1 690 000,- Kč Trzinec 2x 2,5+1 1 880 000,- Kč Trzinec 4+1+garaż 2 350 000,- Kč Mieszkania 777 077 924 Nawisz chala 380 000,- Kč Chata Koszarzyńska 500 000,- Kč DR Nawisz 950 000,- Kč Nawisz 4+1+garaż 1 290 000,- Kč Lomna Górna 2x 2+1 1 290 000,- Kč Lomna Dolna 2x 3+1 1 780 000,- Kč 2+1+Masy k. Jabl. 445 000,- Kč Parcela Piosok do uzgodnienia	1 750 000,- Kč duża ziemia 799 000,- Kč LIKOTKA KAMERALNA Willa 2x 4+1. Możliwość kancelarii. Parcela 460 m ² . Tel.: 777 077 034 DUŻA ZIEMIA!!! 1 680 000,- Kč Trzinec - KANADA Dom rodzinny 2x 2,5+1. Spokojna okolica. 818 m ² . Tel.: 777 077 034 2 500 000,- Kč CZ. CIESZYŃ Willa 6+1 z 30-tych lat. Po rekonstrukcji. Tel.: 777 077 034	Duża ziemia!!! 1 550 000,- Kč TRZINEC GUTY Nowy dom rodzinny 3+1. Włącznie z wyposażeniem. Tel.: 777 077 034 CZ. CIESZYŃ Dom rodzinny 4+1+garaż. Po rekonstrukcji. 1 677 m ² . Tel.: 777 077 034 2 300 000,- Kč BYSTRZYCA duża ziemia Dom rodzinny 5+1. Parcela 2 500 m ² . W dobrym stanie. Tel.: 777 077 034 BYSTRZYCA Stary dom rodzinny i dom komercyjny 5+1. Tel.: 777 077 034
--	---	--

Aktualna oferta ponad 400 nieruchomości na stronach **www.flash-reality.cz**

100 LAT HISTORII SAMOCHODÓW

**DLA TYCH, CO WIERZĄ
KLASYCZNYM CZESKIM KSZTAŁTOM**

**FABIA SEDAN
W SERII LIMITOWANEJ
JUŻ OD 249 900 Kč**

Zapraszamy do obejrzenia czeskiego
samochodu, który ma charakter
i wygląd klasycznej limuzyny
o trzyczęściowym układzie nadwozia
i posiada bogate standardowe
wyposażenie, np.:

- poduszki powietrzne dla kierowcy
i pasażera, układ kierowniczy
- regulowaną w dwóch
płaszczyznach kolumnę kierownicy
- tyłne dzielone siedzenia

Samochód Fabia Sedan
można wzbogacić
o 2 cenniejsze pakiety:

- pakiet bezpieczeństwa
- pakiet komfortu

Zużycie paliwa w cyklu mieszanym
i emisja CO₂ modelu Fabia Sedan:
4,8-7,7 l/100 km, 124-185 g/km

Wasz sprzedawca samochodów Škoda:

Autoservis Czudek, s.r.o.

739 92 Návsí 935
Tel: 558 359 474

735 61 Chotěbuz, Karvinská 326
Tel: 558 711 072 (były Netcar)

Co w teatrze

SCENA POLSKA - CZ. CIESZYŃ:
Inne rozkosze - premiera (24. godz.
17.30, grupa CTD).

▲ **CIESZYŃ:** Cieszyńskie nebe (26.
godz. 10.00).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Zebra z klasą
(24, 25, godz. 15.30); Wyspa (24, 25,
godz. 17.45, 20.00; 26, godz. 17.45);
Nocna straż (26, godz. 20.00); **Reflex:**
Batman - Początek (24, 25, godz. 17.00,
20.00); Old Boy (26, godz. 17.00, 20.00);
Ex: Tłumaczka (24, 25, godz. 19.00);
TRZINEC - Kosmos: Pan i Pani Smith
(24-26, godz. 17.30; 26, godz. 20.00);
Głosy (24, 25, godz. 20.00); **HAWIE-
RZÓW - Centrum:** Szeregowiec Do-
lot (24-26, godz. 15.30, 17.45); Hostage
(24-26, godz. 20.00); **CIESZYŃ - Piast:**
Madagaskar (24-26, godz. 15.30); Karol
- człowiek, który został papieżem (24-
26, godz. 17.15); Skazany na bluesa (24,
25, godz. 20.15, 22.15; 26, godz. 20.15);
BYSTRZYCA: Sahara (24, godz. 19.00);
Madagaskar (25, godz. 17.00).

Firma zajmująca się produkcją części do samochodów
poszukuje kandydata na stanowisko

MISTRZ PRODUKCJI

Wymagania:

- wykształcenie średnie - kierunek techniczny
- umiejętności kierowania zespołem pracowników
- zdolności organizatorskie
- samodzielność w działaniu, umiejętności planowania i zarządzania produkcją
- zdolności motywowania innych
- znajomość języka polskiego
- znajomość obsługi PC

Oferujemy:

- odpowiednie wynagrodzenie finansowe
- możliwość samorealizacji i rozwoju zawodowego
- udział przy wytworzeniu strategii i orientacji firmy

W terminie do 30. 9. 2005 prosimy przesłać życiorys
na adres e-mailowy **info81@seznam.cz** lub do redakcji.

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1,
czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30.

POLSKIE AUDYJCJE: UKF Ostrawa
107,3 m i Trzinec 105,3 m, po-pt:
19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

ORŁOWA PORĘBA i PIETWAŁD
- MK PZKO zaprasza na świetlicę je-

sienną 1. 10. o godz. 15.00 w świetlicy
PZKO w Orłowej Porębie. Program
kulturalny oraz bufet zapewniony.
ORŁOWA LUTYNIA - Klub Kobiet za-
wiadamia, iż gościem naszego spotka-
nia 26. 9. o godz. 16.00 w Domu PZKO
będzie pani mgr C. Gilowa z prelekcją
pt. „Jak bronić się przed stresem”.
KARWINA FRYSZTAT - MK PZKO
we Frysztacie zaprasza 27. 9. o godz.
17.00 na Klub Propozycji pt.: „Twoja
cera chce pić”. Wszystko o kosme-
ciąg dalszy na str. 8

PAOLA ZANNONER – »Mia i dinozaurek«

Wyd. „Nasza Księgarnia”. Mia to ośmioletnia dziewczynka, jakich wiele, zafascynowana magią i wróżbami. Bardzo chciałaby, żeby Berni kupił sobie małe zwierzątko, np. króliczka, o którym ona marzy. Berni zaskakuje jednak wszystkich i przynosi terrarium z Panem Angusem. Rodzina przeżywa szok. Pojawienie się Angusa uruchamia lawinę zdarzeń, a Mia odkrywa kolejną aferę, która pobudza jej wyobraźnię i zmusza do działania. Mija detektyw znów ma pełne ręce roboty. „Mia i dinozaurek” to trzecia już część cyklu o spostrzegawczej i wrażliwej dziewczynce, która obserwuje świat i opowiada o nim na swój oryginalny sposób.

»Kiedy świat się zatrzymał. 63 dni w Watykanie z Piotrem Kraśko«

Wyd. „Księgarnia św. Jacka”. Przez ponad dwa miesiące Piotr Kraśko relacjonował dla Wiadomości TVP wszystko to, co działo się wtedy w Watykanie. Rok wcześniej przeprowadził wywiad z ówczesnym prefektem Kongregacji Nauki Wiary kard. Józefem Ratzingerem. Był w bliskim kontakcie z ludźmi z najbliższego otoczenia papieża. W tej książce mówi o kulisach wszystkich tych wydarzeń. To o wiele więcej niż mogliście zobaczyć i usłyszeć w telewizji. Ta książka to opowieść o ludziach, którzy byli wokół Jana Pawła II.

Książki można nabyć lub zamówić w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Čapka 7 w Cz. Cieszylinie.

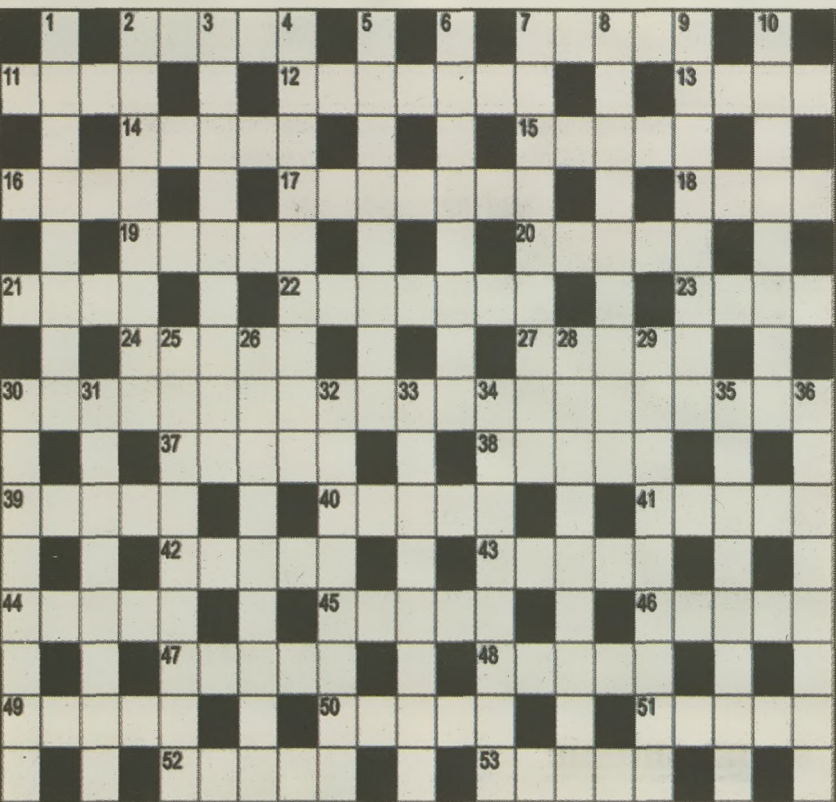

Krzyżówka

Poziomo: 2. Rb 7. przenośna lampa sygnalizacyjna 11. powiększenie tarczycy 12. wódz germański w służbie rzymskiej 13. syn Kronosa i Rei 14. turecka pieczeń z jagnięcia 15. pierwsze narzędzie człowieka 16. największe na Morawach 17. przestarzała odpowiedź 18. Bikini 19. Francesco, pułkownik zginął w powstaniu styczniowym 20. w Chinach leży 21. stała posada 22. płyta izolacyjna z prasowanych paździerz 23. opryszek 24. szwedzkie Mamry 27. japońska Etna 30. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE** (Autor: Bułat Okudźawa) 37. Senegalu stolica 38. żeglarska doba 39. witka 40. ciężko myśli 41. pelzak 42. bardzo wolne tempo muzyczne 43. w Nigerii leży 44. Dunaj wiedeńczyka 45. po francusku malował 46. port przy ujściu Słupi 47. komedia Nałkowskiej 48. jezioro w górach Sierra Naya 49. parobek dworski 50. elementy konstrukcji łączy 51. nacja 52. brama w kształcie łuku na 53. z Uniwersytetem Śląskim.

Pionowo: 1. Platon nauczał 2. brydżowa odzywka 3. starożytne państwo w Mezopotamii 4. w lipcu świętuje 5. dziwoląg potworny 6. niewiniątko 7. tymczasowo za kratkami 8. głowa kościoła lamaickiego 9. chorągiew 10. publiczne palenie na stosie 25. kraina z Grenadą 26. zwycięzcę rajdu z Paryża oczekuje 28. związek obronny państw w starożytnej Grecji 29. taniec rodem z Hiszpanii 30. wewnętrzny dziedziniec klasztoru 31. wabik 32. prawowitny 33. w Japonii leży 34. próżniactwo 35. Edmund, w piłce nożnej Polskę reprezentował 36. słamazara.

Opr. JO

Rozwiązanie krzyżówki z 17. 9. 2005:

Poziomo: 1. STRAŻNIK 7. WODOROST 11. OPAŁY 12. AKWEDUKT 13. GANGSTER 14. AKCJA 17. KORYBUT 21. DOZORCA 25. OPUSZKA 26. ZAKRZEP 27. NARZUTA 28. ASZ 30. OSA 32. MENUET Z POGRZEBACZEM 40. ANION 41. DIMITROW 42. URBARIUM 43. AURAR 44. LATAWIEC 48. EKLIETR 53. SZPIŁKA 56. KOMITET 57. LOA 58. TROFEUM 59. EMANUEL 60. MARUDER 61. NER 62. ADAPTER. **Pionowo:** 2. TOKIO 3. ATENY 4. NAURU 5. KOTA 6. WALC 7. WYGA 8. DINGO 9. RE-SKO 10. SZEWC 15. KRUSZON 16. JEZIORO 17. KRZEM 18. REKIN 19. BAZIE 20. TOPAZ 21. DANA 22. ZORBA 23. RAUSZ 24. ALARM 29. SPAWACZ 31. SZNUREK 33. EKIPA 34. ULICA 35. TARGI 36. GIORGIONE 37. BABEL 38. CHROM 39. EDUKT 44. LOKUM 45. TIMUR 46. WSTYD 47. ESTER 49. KATLA 50. IKONA 51. ELEKT 52. RUMOR 54. PLAN 55. LAUR.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań rozlosowana zostanie książka **Barbary Stanisławczyk „MIŁOSNE GRY MARKA HŁASKI”**. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w piątek 30. 9. br. o godz. 12.00. Nagrodę książkową (do odbioru w redakcji) za rozwiązanie krzyżówki z ub. soboty otrzymuje **Leo Czauder** – Wędrzynia.

PIERWSZA I DRUGA LIGA HOKEJA NA LODZIE

Hawierzów wiceliderem tabeli

I LIGA HOKEJA

● **JIHLAWA – HAWIERZÓW 1:3** (1:1, 0:2, 0:0). **Bramki:** 11. Havel - 6. Zdeněk, 32. Sema, 32. Žurek. **Sędziował Smeták.** Kary 3:5. **Widzów 2000.** Hawierzowianie nie byli faworytami tej konfrontacji, na lodzie Jihlavy wzniesli się jednak na wyżyny. Po zwycięstwie nad ubiegłorocznym ekstraklasowcem Pantery awansowały na fotel wicelidera tabeli. W Jihlawie goście obrali prostą, ale skuteczną taktykę – z defensywy wyprowadzali szybkie kontry, w bramce zaś świetnie bronił Radek Masný. Kluczowa była druga trzecia spotkania, kiedy to w przeciągu jednej minuty Pantery zaaplikowały Jihlawie dwie bramki. Z tego ciosu gospodarze już się nie podnieśli.

Dziś o godz. 17.30 Hawierzów podejmie u siebie lidera tabeli – Chomutów. Na dzień przed meczem na szczycie „GL” rozmawiał z trenerem Hawierzowa Jiřím Režnarem.

Chomutów należy do faworytów rozgrywek. Czyli można się spodziewać ostrożnej gry z defensywy, podobnie jak w śródownym meczu w Jihlawie?

Z pewnością nie będziemy ślepo pchać się do ataku. Defensywa to podstawa wszystkiego, nie można przecież głupio tracić bramek a później desperacko odrabiać strat. W każdym spotkaniu oczywiście gramy z trochę inną taktyką, zależy od klasy rywala. Chomutów z pewnością zmusi nas do

sporego wysiłku, liczymy na bardzo dobry i zacięty mecz.

Trenuje pan Jeden z najmłodszych wiekowo zespołów w I lidze. Oprócz Zdráhala i Novotného w ekipie Hawierzowa są sami młodzi zawodnicy...

W Hawierzowie stawiamy na młodzież. Czasy, kiedy gro drużyny stanowił doświadczeni gracze, już minęły. Chcemy zbudować perspektywną drużynę, celem numer jeden w tym sezonie jest awans do fazy play off. Cieszymy się oczywiście z aktualnego drugiego miejsca, ale to dopiero początek sezonu i przed nami jeszcze sporo trudnych spotkań. Latem zespół poczywie trenował i teraz to się przekłada na dobre wyniki. Niektórzy zawodnicy w dodatku grają obecnie w życiowej formie, chociażby młody Martin Heider.

W Hawierzowie bronią dwaj równi bramkarze – Marek Novotný i Radek Masný. Który z nich zatem pojawi się w sobotnim meczu z Chomutowem w wyjściowym składzie?

W Jihlawie zagrał Radek Masný i był

MEMORIAŁ A. ADAMCA

Znamy finalistów

Turniej piłki nożnej o Memoriał Alojzego Adamca dla szkół podstawowych z polskim językiem nauczania wyłonił wczoraj wszystkich finalistów. Do walki o medale staną 30 września w Bystrzycy ekipy PSP Trzinec I, Sucheje Górnej, Cz. Cieszyńska I (to trójka finalistów z czwartkowych eliminacji w powiecie karwińskim) oraz Jabłonków I. Wędrzynia i Bystrzyca (wczoraj na stadionie w Bystrzycy). Przypominamy, że tytułu sprzed roku broni PSP Trzinec I. Organizatorem imprezy jest Macierz Szkolna w RC. (jb)

Sport polski

■ **MISTRZOSTWA EUROPY SIATKARZE: POLKI DZIŚ W PÓLFINALE ZAGRAJĄ Z ROSJĄ.** Reprezentacja Polski siatkarek stoi o krok od awansu do finału rozgrywanych w Chorwacji mistrzostw Europy. Dziś o godz. 16.30 Polki, broniące złotego medalu sprzed dwóch lat – zmierzą się z Rosją. (jb)

2 PAŹDZIERNIKA W MISTRZOWICACH

Przełajowe bieganie

Jak co roku, również i w bieżącym odbędą się w Mistrzowicach w pierwszą niedzielę października (2.10) kolejne, już XXIX otwarte Mistrzostwa PZKO w biegu na przełaj o Memoriał Wandy Delong. Ich organizatorem jest MK PZKO Mistrzowice oraz ZG PZKO.

Główną nagrodą jest Puchar Przechodni, przeznaczony dla ekipy, która wystawi najlepszą 3-osobową drużynę

męską i kobiecą. Start (o godz. 9.00) i meta koło polskiej szkoły w Mistrzowicach, rejestracja uczestników od godz. 8.00. Kategorie wiekowe: 6 – 9, 10 – 12, 13 – 15, 16 – 18, 19 – 35, 36 – 50, powyżej 50 lat (oczywiście dla obu płci).

Serdecznie zapraszamy, zwłaszcza młodzież szkolną wszystkich stopni, i to z całego regionu. (D. K.)

Dokończenie ze str. 7

tykach polskiej firmy LIRENE połączone z badaniem hydratacji skóry przedstawi i wykona dyrektorka eksportu polskiego w RC Renata Kucia-Wacławikowa.

KARWINA FRYSZTAT – MK PZKO zaprasza 25. 9. o godz. 16.00 do fryszackiego Domu PZKO na „Pożegnania lata”. Wystąpi laureat wielu nagród Regionalny Zespół Śpiewaczy „Nadolzianie” z Kaczyc (PL). Będą też „stryki”, kołaczki i przyjacielska pogawędka.

UWAGA SENIORZY HPC – kierownictwo KS zaprasza na jesienne spotkanie Kręgu Seniora „Zaolzie” w czwartek 29. 9. o godz. 13.00 do Domu PZKO w Stonawie. Dojazd do Stonawy: pociągami z Cz. Cieszyńska do Olbrachcic 11.38, autobusem z dworca do Stonawy 12.00. Pociągami z Cz. Cieszyńska do Karwiny Darków 11.42 z dworca autobusem do Stonawy 12.22. Autobus od szpitala w Karwinie 12.37.

PITTS „BŚ” – zaprasza 28. 9. na Ostry z okazji 70-lecia otwarcia schroniska. Zagajenie uroczystości o godz. 11.00. Wymarsz dowolnymi trasami.

Koncerty

CIESZYN – Polskie Towarzystwo Harfowe zaprasza na koncert duetu „Tango Lyrico” Evelyn Huber – elektryczna harfa i Mulo Francel – klar-

net i saksofon. 28. 9. o godz. 18.00 w Domu Narodowym w Cieszylinie. Bilety w cenie 10 zł dorośli, 5 zł młodzież do nabycia na miejscu.

OLBRACHCICE – Parafia rzymskokatolicka zaprasza 2. 10. o godz. 15.00 na III Festiwal Chórów Kościelnych Śląska Cieszyńskiego do kościoła parafialnego w Olbrachcicach.

Pielgrzymki

UWAGA PIELGRZYMKA - Parafia p.w. Najśw. Serca Pana Jezusa w Cz. Cieszylinie Alejach zaprasza na „Swały Kopeček” k. Ołomuńca 8. 10. Za-

jednym z najlepszych zawodników w meczu. Nie chciałbym przed pojedynkiem z Chomutowem odkrywać kart, szansę mają z pewnością obaj.

Lokaty po 6. kolejce: 1. Chomutów 13, 2. Hawierzów 13, 3. Ml. Bolesław 12 pkt.

II LIGA HOKEJA

● **HC ORŁOWA – HC UNICZÓW 3:1** (0:0, 3:0, 0:1). **Bramki:** 30. Suchý, 31. Tomášek, 33. Jaško – 53. Balázs. Drugi mecz i drugie zwycięstwo hokeistów Orłowej, a wszystko załug fantastycznej gry w drugiej tercji. Podopieczni trenera Pavla Leksovskiego rzucili się z impetem na rywala już od pierwszej syreny, ale kałasknikowy wzięli ze sobą dopiero na drugą odsłonę.

Lokaty: 1. Technika Brno 6, 2. Orłowa 5, 3. Przerów 4 pkt.

JANUSZ BITTMAR

Nasza oferta

■ **PIŁKA NOŻNA – 1. liga:** Sparta Praga – Ostrawa (dziś, 14.25 – TV Nova). **MŚLF:** Trzinec – Slowacko B (dziś, 10.15). **DYWIZJA E:** F-M – Karwina (dziś, 10.15), Dzieńmorowice – W. Losiny, Fulnek – Cz. Cieszyn (dziś, 16.00), Olbrachcice – Orłowa (jutro, 16.00). **MISTRZOSTWA OKRĘGU:** Petrkowice – L. Piotrowice (dziś, 16.00), Lichnow – Mosty, Frydlant – Bogumin (jutro, 16.00). **I A KLASA** – gr. B: Stonawa – Rychwałd (dziś, 16.00), Bystrzyca – St. Miasto, Skrzecz – FK Hawierzów (jutro, 16.00). **I B KLASA** – gr. B: Pietwałd – Hlubina (dziś, 16.00). **I B KLASA** – gr. C: Dąbrowa – Gródek, Wędrzynia – Sucha G., Żuków G. – Niebory, Sedliscze – Nydek (dziś, 16.00), Karwina B – Orłowa B, Wierzniewice – Lutynia D., Śmiłowice – Jabłonków (jutro, 16.00). **MISTRZOSTWA POWIATU KARWIŃSKIEGO:** V. Bogumin – Zabłocie, B. Rychwałd – S. Pietwałd, Sn Hawierzów – SKF Hawierzów, L. Łąki – Dąbrowa, F. Orłowa – I. Piotrowice, Sn Orłowa – Bogumin B (dziś, 16.00), G. Bładowice – Domasławice (jutro, 16.00). **MISTRZOSTWA POWIATU F-M:** Rzepiszcz – Gnojnik, Oldrychowice – Starzicz (dziś, 16.00), Bukowiec – Stare Miasto B, Ostrawica – Piosek (jutro, 16.00).

■ **HOKEJ NA LODZIE – Tippsort** Ekstraliga: Trzinec – Sparta (dziś, 17.00 – TVC II). **I liga:** Hawierzów – Chomutów (dziś, 17.30). **II liga:** N. Jiczyn – Orłowa (jutro, 17.00).

■ **PIŁKA RĘCZNA** – ekstraliga: Karwina – Hranice (jutro, 10.30). (jb)

pisy – każda niedziela w kancelarii parafialnej w godz. 11.30-12.00. Tel.: 558 712 627 (do 24. 9.); 731 707 132 (od 25. 9.)

▲ Uczestników pielgrzymek na Jasną Górę serdecznie zapraszamy na spotkanie popielgrzymkowe – 9. 10. godz. 15.00 (Msza św., agape, video). Organizatorzy.

Oferty

OFERUJĘ KURKI 15-16 tyg. kolorowe. Indyki 10-16 tyg. żyw. p. Polwarczna Żuków. tel. 558 734 202, 731 610 830. AD-134

Producent mebli z siedzibą w Polsce poszukuje osoby na stanowisko

PRZEDSTAWICIEL HANDLOWY

(sprzedaż mebli pokojowych)

- ⇒ znajomość rynku meblowego na terenie Czech i Słowacji
- ⇒ doświadczenie zawodowe jako przedstawiciel handlowy
- ⇒ prawo jazdy grupy B
- ⇒ dyspozycyjność

Listy motywacyjne wraz z życiorysem prosimy przysłać na adres:

Fabryka mebli Sławomir Ceglewski 62-400 Słupca, Piotrowice 76 (www.ceglewski.com.pl)

tel. +48 632 743 703, fax +48 632 743 705, kom. +48 500 124 695 kontakt: sabela@sabela.cz, tel.:558 711 617

DZIŚ W NUMERZE:

Promocja z udziałem D. Kadłubca str. 3

Jesienno-zimowe podwyżki str. 4

Nadwagę ma tylko... str. 5

Olbrachcice wciąż na dnie str. 8

WTOREK
27 WRZEŚNIA 2005
NR 114
ROCZNIK LX
CENA 6 KČ

 tel.: 558 731 766
 faks: 558 740 044
 info@glosludu.cz

Lokal wyborczy w Konsulacie Generalnym RP w Ostrawie.

JABŁONKOWSCY WYKONAWCY PODBILI PUBLICZNOŚĆ

Jak na »Gorolu«

HAWIERZOW (sch) – Gorole z Jabłonkowa dali w sobotę hawierzowianom wspaniały koncert z okazji abrahamowin ich miasta. – *Pozbiyalimy wszystko, co mómy* – powiedział konferansjer-gawędziarz **Tadeusz Filipczyk** wymieniając jabłonkowskie zespoły, które na tę okazję przyjechały do hawierzowskiego Domu Kultury im. P. Bezruča.

Jabłonkowscy wykonawcy, których zebrała się na scenie przeszło setka, rozpoczęli od odśpiewania wspólnego „Witomy Was”, wręczenia kwiatów i życzeń „Stu lat” skierowanych pod adresem przedstawicieli miasta-jubi-

lata i jego mieszkańców. Zaraz potem rozpoczął się sam koncert, dzięki któremu „dolańska” publiczność mogła odnieść wrażenie, że na bez mała dwie godziny przeniosła się do Lasku Miejskiego, na „Gorola”... Była to zasługa chóru męskiego „Gorol” z dyrygent **Katarzyną Siwiec** z Ustronia, śpiewającego mocnymi górolskimi głosami o pięknej nadolziańskiej ziemi, działających od trzech lat zespołów tanecznych „Zaolzi” (kier. **Marcin Filipczyk**) i „Zaolzioczek” (kier. **Beata Kraina**) tańczących przy dźwiękach własnej górolskiej kapeli owięzioka, świniorza czy „Zasiali górale” i wreszcie była to zasługa kapeli „Lipka” z 5-osobowym dziewczęcym chórkim, prymistą **Chrystianem Heczka** i kierowniczką **Krystyną Mruzek**.

Ciąg dalszy na str. 7

Dzień języków

KARWINA FRYSZTAT (mro) – Motto *Ile języków znasz, tyle razy jesteś człowiekiem* – przyświecało piątkowej zabawie lingwistycznej uczniów Polskiej Szkoły Podstawowej w Karwinie Frysztacie, którą przygotowano z okazji przypadającego wczoraj Europejskiego Dnia Języków.

Pomysłodawcami obchodów, jak donosi z frysztańskiej placówki polonistka **Ewa Cielecka**, były nauczycielki **Beata Siostrzonek** i **Gabriela Niedoba**. Z grupą utalentowanych lingwistycznie 9-klasistów przygotowały scenariusz lekcji, opowiadający o przygodach zagubionego w szerokim świecie Jacka, nie znającego języków obcych i poliglotki Małgosi.

Ciąg dalszy na str. 2

Dobry

WTOREK – Zachmurzenie zmienne. Temperatura w dzień od 20 do 24 st., nocą od 10 do 6 st. C.

ŚRODA – Bez zmian. Temperatura w dzień od 19 do 23 st., nocą od 11 do 7 st. C.

WYBORY PARLAMENTARNE W POLSCE

Prawica góra

WARSZAWA/OSTRAWA (mro) – Według nieoficjalnych danych z 60 procent obwodowych komisji wyborczych, niedzielne wybory parlamentarne wygrało Prawo i Sprawiedliwość (26,56 proc. poparcia) przed Platformą Obywatelską (24,08 proc.) i Samoobroną (12,44 proc.); SLD uzyskał 10,94 proc., LPR 7,83 proc., a PSL 7,11 proc. Takie częściowe wyniki podała w poniedziałek rano Państwowa Komisja Wyborcza.

Poniżej progu wyborczego znalazły się m.in.: SdPl (3,70 proc.), Partia Demokratyczna-demokraci.pl (2,39 proc.) oraz Platforma Janusza Korwina-Mikke (1,49 proc.). Frekwencja wyniosła 39,25 proc.

Wśród 25 tys. lokali wyborczych, w których od godziny 6.00 do 20.00 przedwczoraj trwało głosowanie, był także lokal Obwodowej Komisji Wyborczej 34 w Konsulacie Generalnym RP w Ostrawie. W Konsulacie w wyborach do Sejmu oddano 72 głosy, w tym dwa nieważne. Zdecydowane zwycięstwo odniosła nad Ostrawicą Platforma Obywatelska (27,7 proc.), po niej PiS (23,6 proc.), Demokraci.pl (11 proc.), Liga Polskich Rodzin (11 proc.) oraz po 9,7 proc. otrzymała Socjaldemokracja Polska oraz Sojusz

Lewicy Demokratycznej. Pojedyncze głosy padły na Polską Partię Pracy, Polskie Stronnictwo Ludowe oraz Platformę Janusza Korwina-Mikke.

W wyborach do Senatu najwięcej głosów zdobyli kandydaci Platformy Obywatelskiej i SLD, po nich PiS i LPR oraz Ruchu Patriotycznego oraz Demokratów. Parę głosów oddano na PSL oraz kandydatów na senatorów wystawionych przez Komitet Wyborczy Przyjaciół Szreka „Szlachetne Serce”.

Ciąg dalszy na str. 2

Serce dla dzieci

TRZYNIEC (man) – „Serce Europy” – to nazwa drugiego koncertu charytatywnego na rzecz dzieci niepełnosprawnych, który odbył się w sobotę w Trzyniecu. Dochód z koncertu (za symboliczny bilet wstępu w cenie 20 Kč uczestnicy otrzymali serduszek) przekazany został miejskim placówkom dla niepełnosprawnych dzieci i młodzieży. Na konto Ośrodka Dniennego Pobytu „Radosť” wpłynęło 50 tys. Kč, drugie tyle otrzymał Dzienny Ośrodek Rehabilitacyjny przy ul. Machowej. Sumę 10 tys. Kč przeznaczono dla jednego z trzynieckich przedszkoli.

Przed ponad trzytysięczną publicznością przed halą sportową wystąpiły zespół folklorystyczny „Čučoriedky”, „Blaf” i „Gryf”, kapela „Javorový” oraz duet skrzypcowy „La Femme Fatale”, **Barbara Łakota** i **Ewa Farna**, **Věra Špinarova**, a w roli gwiazdy grupa „No Name”.

Czytali dzieciom

CZ. CIESZYN (kor) – Filia Biblioteki Miejskiej przy ul. Havlíčka zaprosiła w ub. piątek – w ramach „Skarbów z cieszyńskiej tróły” – znane osobistości na imprezę pn. „Dorośli czytają dzieciom”.

Czytanie małym cieszyńsiakom odbywało się nie po raz pierwszy. W ubiegłych latach znane osobistości czytały podania cieszyńskie, teksty gwarowe, a przedstawiciele żyjących w naszym regionie mniejszości narodowych krótkie utwory w swoim ojczystym języku. Tym razem biblioteka za patrona imprezy obrała telewizyjnego „Večerníčka”, obchodzącego 40. urodziny.

Goście imprezy czytali dzieciom (przewinęło się ich przez bibliotekę ponad 70) krótki urywek z ulubionej dobranocki. Z okazji podzielić się z maluchami skorzystało wiele osób, wśród nich m.in. redaktor naczelny „Naszej Gazetki” **Jan Kubiczek**, szefo-

wa działu kultury czeskokieszyńskiego ratusza **Olga Humplíková**, kierowniczka działu dziecięcego Biblioteki Miejskiej w Cieszynie **Božena Kłosiewicz**, senator **Andrzej Feber** i inni. Ten ostatni przyniósł z sobą własną, liczącą prawie pół wieku książeczkę, wydane w 1957 „Baśnie” Hansa Christiana Andersena.

Piątek przebiegał w bibliotece nie tylko pod znakiem czytania dla dzieci. Przed południem uczniowie polskiej podstawówki z ul. Havlíčka oraz czeskiej z Alei Masaryka spotkały się z plastykiem i muzykiem **Bronisławem Liberda**.

Szefowa oddziału dziecięcego Biblioteki Miejskiej w Cieszynie, Božena Kłosiewicz, czytała małym czytelnikom z książeczek o przygodach filmowych bohaterów, Lolka i Bolka.

Mickiewicz pozostał

KARWINA (sch) – *Karwińskiej ulicy Mickiewicza zmieniono nazwę* – takie słuchy dotarły w tym tygodniu do naszej redakcji. Zaniepokojeni tym faktem (wszak niewiele ulic w naszych miastach nosi imiona wybitnych Polaków), zwróciliśmy się do wiceprezenta Karwiny **Gabrieli Mrózek** o wyjaśnienie przyczyn wprowadzenia tej oto zmiany.

W odpowiedzi usłyszeliśmy jednak, że o wymazaniu nazwiska wieszka ze spisu karwińskich ulic nie ma mowy. – *Karwińska ulica Mickiewicza*

jest stosunkowo długą ulicą, która na swoim końcu skręca. I tej właśnie końcowej jej części – dla lepszej orientacji w terenie – nadano nową nazwę. Pozostały, notabene dłuższy odcinek nadal nosi imię Mickiewicza – powiedział nam G. Mrózek. Jak udało nam się stwierdzić w dostępnych na internetowym portalu miasta uchwałach z ostatniego posiedzenia karwińskiego samorządu, zmiana nazwy dotyczy 10 budynków, które do niedawna jeszcze stały przy ul. Mickiewicza, teraz zaś przy ulicy noszącej nazwę Krátká.

PROMOCJA WIOSKI POD KIKULĄ

KOSZARZYSKA (man) – Z okazji wydania materiałów informacyjno-propagandowych o Koszarzyskach w czwartek i piątek pomysłodawcy tego przedsięwzięcia zorganizowali workshop ofert turystycznych.

W czwartek przed południem pracownicy punktów informacji turystycznej i biur podróży spotkali się z wójtem Koszarzysk, **Janą Kohutową**, i menedżerem projektu „Turystyczna promocja wsi Koszarzyska” (finansowanego z unijnego Funduszu Phare), **Henrykiem Cieślarem**, którzy w oparciu o nowe materiały zaprezentowali im turystyczne ofer-

ty Koszarzysk. – *Dotychczas nasza miejscowość nigdy nie była promowana w tak dużym stopniu. Ostatnia widokówka Koszarzysk z okazji wybudowania szkoły podstawowej pojawiła się 30 lat temu. Nowe materiały promocyjne zainicjuje niebawem*

Nowa szansa dla Koszarzysk

w punktach informacji turystycznej, mam nadzieję, że przelożą się na wzrost liczby odwiedzających naszą wioskę turystów – powiedziała nam wójt Koszarzysk.

Po południu uczestnicy workshopu (był wśród

nich również konsul RP w Ostrawie **Piotr Czosnyka**) wyruszyli na wycieczkę autokarową. Zwiedzili rozwijający się kompleks narciarski w Mostach koło Jabłonkowa, gdzie „poszaleli” na torze saneczkowym. Z historia hutnictwa na naszym terenie,

a zwłaszcza dwu zabytkowych pieców wapiennych w Wędrzyni zapoznał ich wójt gminy, **Rudolf Bilko**. W towarzystwie gospodarza Bystrzycy, **Anny Konderlowej**, zwiedzili miejscowy kompleks szkolny i Dom Pomocy Społecznej. Pierwszy dzień workshopu zakończył wieczór górolski przy ognisku. W piątek goście wybrali się piechotą na Ostry.

TYDZIEŃ

19 - 25 IX 2005

■ Sejmowa komisja śledcza ds. PKN Orlen chce postawić przed Trybunałem Stanu prezydenta RP Aleksandra Kwaśniewskiego i sześć innych osób, m.in. Leszka Millera i Włodzimierza Cimoszewicza. Komisja przyjęła jednogłośnie końcowy raport podsumowujący jej działalność.

■ W Wiedniu zmarł w wieku 96 lat Szymon Wiesenthal, słynny żydowski tropiciel nazistów. Pożegnanie ze zmarłym odbyło się w stolicy Austrii, następnie zwłoki przewieziono do Izraela, gdzie zostaną pochowane.

■ Korea Północna zapowiedziała wstrzymanie swoich programów nuklearnych i przystąpienie do traktatu o nierozprzestrzenianiu broni masowego rażenia. W zamian oczekuje dostaw ropy naftowej i pomocy w dziedzinie energetyki.

■ 25 pasażerów, głównie starych i chorych ludzi, zginęło w autobusie, który zapalił się w okolicach Dallas podczas ewakuacji mieszkańców południowego Teksasu przed nadciągającym huraganem Rita.

■ Po ponad tygodniu przerwy udało się słowackiej prawicowej koalicji rządowej doprowadzić do wznowienia pracy parlamentu i przełamania oporów opozycji i części posłów niezależnych.

■ Według pisma „The New York Times”, Watykan oznajmił w najbliższym czasie nowe decyzje, na podstawie których mężczyźni o orientacji homoseksualnej nie będą mogli zostać księżmi. Kościół chce się w ten sposób „oczyszczyć”.

■ Komisja śledcza parlamentu ukraińskiego oskarżyła byłego prezydenta, Leonida Kuczmę, o zorganizowanie zabójstwa dziennikarza Georgija Gongadze w 2000 r.

■ Podczas wybuchu bomby w jednej z kawiarni w białoruskim Witebsku zostało rannych 46 osób, z tego cztery znajdują się w stanie krytycznym w szpitalu. Okoliczności tragedii są przedmiotem śledztwa policji.

■ Po spotkaniu z szefami służb wywiadowczych premier RC, Jiří Paroubek, oskarżył o rozpętanie kampanii wokół Unipetrolu grupę biznesmenów skupioną wokół Tomáša Pítrę z firmy „Český olej”. Powodem ma być walka o rynek biopaliw w Republice Czeskiej.

■ Huragan Rita, który zaatakował południowy Teksas, zmienił się nagle w burzę tropikalną, przynosząc potężne ulewę. Woda zalała kilka miast w Teksasie i Luizjanie, m.in. ponownie pod wodą znalazł się Nowy Orleans. Straty materialne szacowane są tym razem na ponad 8 mld dolarów.

■ Stanislav Gross zrezygnował z funkcji przewodniczącego czeskiej socjaldemokracji. Oznajmił również, że wycofuje się z życia politycznego. Partię poprowadzi obecny wiceprzewodniczący, Bohuslav Sobotka.

■ Większość Szwajcarów opowiedziała się w referendum za otwarciem rynku pracy dla obywateli nowych krajów członkowskich Unii Europejskiej.

■ Polacy wybierali posłów i senatorów. Według wstępnych wyników, wybory parlamentarne wygrały partie prawicowe – Prawo i Sprawiedliwość oraz Platforma Obywatelska. Głosowali również Polacy mieszkający poza Macierzą, m.in. w Republice Czeskiej.

■ Związek zrzeszający lekarzy pierwszego kontaktu w RC zdecydował, że lekarze prywatni będą strajkowali w dniu 6 października br. Ich gabinety pozostaną przez cały dzień zamknięte. (M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z Internetowych serwisów informacyjnych.

„Dźwięki metalu” to nazwa wystawy, która czynna jest w Dużej Galerii TC.

Obchodów 100-lecia cd.

STONAWA (sch) – Sakralną pieśnią chóralną obchodzili w niedzielę stonawianie oraz ich zamilowani do śpiewu chóralnego goście 100-lecie zorganizowanego śpiewactwa w gminie i 10-lecie Chóru Mieszanego „Stonawa”. Koncert ekumeniczny w kościele parafialnym p.w. św. Marii Magdaleny, nawiązywał do pierwszej części obchodów 100-lecia, które odbyły się wiosną w miejscowym Domu PZKO.

Pierwsze chóry w Stonawie były chórmi wyznaniowymi, powstawały przy miejscowych kościołach ewangelickim i katolickim. Ich założenia były podobne – wielbić Boga i krzewić pieśń. O pięknej tradycji wspólnego śpiewania mówili też węg w niedzielę gospodarze obydwu miejscowych kościołów: katolickiego – ks. Stanisław Jochymek i ewangelickiego – ks. Bohuslav Koukol. Koncert otworzyli gospodarze – chór „Stonawa” pod batutą Marty Orszulik, po nim wystąpił chór męski kościoła ew. w Trzanowicach z dyrygentem Karlem Římanem, którego wykonanie czterech pieśni polskich i jednej czeskiej nagrodzili słuchacze gromkimi brawami. Po polsku i po łacinie śpiewał kolejny gość obchodów 100-lecia, chór „Cecylia” z Paniówek, który część utworów wykonał przy akompaniamentcie Zespołu Muzyki Dawnej „Capella Nicopolensis” z Mikołowa, a część a capella. Osobno

cztery utwory instrumentalne w stylu renesansowym zagrały ubrane w piękne stroje historyczne członkinie „Capella Nicopolensis”.

Prawdziwie ekumenicznym i ponadnarodowym akcentem było wykonanie finałnej pieśni „Podajmy sobie ręce wraz” H.Ch. Tischera przez połączone chóry pod kierunkiem M. Orszulik, a także kwiaty i podziękowania, które złożyli na ręce chórzystów wójt Stonawy Andrzej Feher i przewodniczący Rady Gminy Gerałtowiec, Roman Włodorz.

Przed ołtarzem stonawskiego kościoła połączonymi chórmi dyryguje Marta Orszulik.

Blokada zamiast parkingu

HAWIERZÓW (wak) – Straż Miejska zapowiada nasiloną kontrolę parkowania aut przy ul. Morawskiej w Hawierzowie Szumbarku. Żle zaparkowanym pojazdom będą nakładane blokady na koła, zaś kierowcom wręczane mandaty.

Właściciele samochodów wyrażają dezaprobatę, gdyż właśnie w tym miejscu brakuje parkingów, w dodatku trwa remont pobliskiej ulicy Akatowej, który uniemożliwił parkowanie kilkudziesięciu samochodom. Niektórzy uważają, że to celowo zastawiona pułapka na zmotoryzowanych. – Nie pozostaje mi nic innego, jak zostawić swój pojazd na parkingu przy sklepie samoobsługowym „Hruška”,

który oddalony jest od mojego mieszkania o ponad 200 m. A w czasie, kiedy nasilają się kradzieże samochodów, to istny hazard. Wolę zaryzykować blokadę – mówi jeden z kierowców.

Strażnicy twierdzą, że na źle zaparkowane samochody, które stoja nawet w pobliżu skrzyżowań, zwracali uwagę ich właścicielom co najmniej dwa tygodnie. Teraz czas na blokady. – Strażnicy wykonują po prostu swój obowiązek – twierdzi Václav Rylich, zastępca komendanta straży miejskiej przy przy ul. Morawskiej. – Niefrasobliwi kierowcy, którzy nie dostosowali się do ostrzeżeń, są sami sobie winni.

Wiekawostki

Rozchwiana płeć

W gminie Aamjiwnaang leżącej w kanadyjskim stanie Ontario w ostatnich czterech latach urodziło się osiemdziesiąt sześć dziewcząt, a tylko czterdziestu sześciu chłopców. Na ogół natura dba o to, by na świat przychodziło tyle samo noworodków męskich co żeńskich. Skąd więc ten brak równowagi? Gmina, w której mężczyźni potrafią stać się rzadkością, znajduje się w pobliżu dużego kompleksu przemysłowego, produkującego między innymi ftalany. W wyniku napaści ftalanów na ludzki układ rozrodczy rodzi się więcej dziewczynek, a chłopcy mają zdeformowane genitalia i cierpią na niepłodność. Endokrynolodzy od dawna alarmują, że tak groźne dla naszego zdrowia substancje jak ftalany są dziś wszechobecne. Znajdują się w wodzie deszczowej i wodzie jezior, w środkach czystości i roz-

puszczalnikach, w domowym kurzu i kosmetykach. Jedne z nich nasilają działanie kobiecych hormonów – estrogenów, inne blokują działanie hormonów męskich. Powodując zaburzenia płci i kłopoty z reprodukcją, mogą doprowadzić do drastycznego zachwiania równowagi płciowej.

Największa ciężarówka

Na Białorusi wyprodukowano największą na świecie superciężarówkę. Samochód o roboczej nazwie BielAZ-75600 ma ładowność 320 ton i 7 metrów wysokości, czyli tyle co piętrowy dom. Ma silnik o mocy 3,5 tys. koni mechanicznych i rozwija prędkość do 64 km na godzinę. Jednorazowo do baku można wlać ponad 4,3 tony paliwa. Gigantyczna ciężarówka lekko się prowadzi – jak zwykły samochód osobowy. Trzeba jedynie przyzwyczaić się do jej rozmiarów. Przy cofaniu należy korzystać ze specjalnie zamon-

Pierwsza w sezonie

CZ. CIESZYN (kor) – Scena Polska Teatru Cieszyńskiego wystawiła w ub. sobotę premierę adaptacji teatralnej powieści Jerzego Pilcha „Inne rozkosze” w reżyserii Katarzyny Deszcz.

„Inne rozkosze”, sztukę – jak czytamy w programie – o niedojrzałości, o tożsamości, o przekleństwie i urodzie polskiego zaścianka, obejrzało mniej widzów niż głośnie przeboje poprzednich sezonów. Niemniej opowieść o miłosnych perypetiach weterynarza Pawła Kohoutka (Bogdan Kokotek) powinna cieszyć się powodzeniem. Nie tylko dlatego, że fabuła rozgrywa się za miedzą, w polskiej

części Śląska Cieszyńskiego. Sobotniej premierze towarzyszył wernisaż wystawy „Dźwięki metalu”. W Dużej Galerii zaprezentowano eksponaty warsztatu ludwisarskiego Marii Tomáškové-Dytrichowej z Brodka k. Przerowa, która wystawia różnej wielkości dzwony i dzwonki, medale, figurki, ryngrafy z religijnymi motywami itp. Jej warsztat ma 50-letnią tradycję. Dzwony jego produkcji wiszą w dzwonnicach kościołów nie tylko w republice, ale także w Polsce, na Słowacji, w Austrii, Japonii, a nawet w USA i RPA. Wystawę można zwiedzać do 30 października.

Prawica górą

Dokończenie ze str. 1

Pozostali kandydaci otrzymali po mniej niż 3 głosy.

Komisja wyborcza pod przewodnictwem Alicji Berki pracowała przez cały czas głosowania. Głosujący przyjeżdżali nie tylko z Zaolzia, ale także z Hluczyna czy Brna. Byli wśród nich tacy, którzy głosowali po raz pierwszy, jak 18-latkowie czy np. repatrianci z Kazachstanu. Stawili się osoby zniedołężniałe, które pomimo problemów zdrowotnych przyszły oddać swój głos. Byli też obarczeni plecakami turyści, którzy po skończeniu jesiennego wypadu w góry właśnie w Ostrawie postanowili zagłosować.

Wielu wyborców z Zaolzia widząc, że głosowanie, jak zwykle, przebiega na listę warszawską, nie było zadowolonych. Zaolzie bowiem ma bliżej do Śląska Cieszyńskiego i jego spraw niż do Warszawy – stwierdzano.

Po głosowaniu w Komisji w Ostrawie wyborcy mieli możliwość zapisania się na listę wyborczą na wybory prezydenckie. Wielu Zaolziaków dokonywało zapisu prosząc o wystawienie tzw. „przeniesienia” umożliwiającego głosowanie na polskiej stronie granicy. Informacji w tej sprawie udziela Konsulat Generalny w Ostrawie (tel. 596 118 074).

Dzień języków

Dokończenie ze str. 1

Program został dopełniony występami pierwszoklasistów, którzy śpiewając przekonywali szkolnych widzów, że z nauką języków obcych nie ma co zwlekać. Lekcję zakończył mały konkurs geograficzny.

Językowa atmosfera obchodów z klas przeniosła się także na szkolne korytarze, gdzie słychać było polski, czeski, angielski i niemiecki, czyli języki, których naucza się w frysztackiej PSP. Europejski Dzień Języków obchodzony jest 26 września w całej Unii Europejskiej, która za cel stawia sobie wsparcie różnorodności językowej Europy.

UW otwiera drzwi

OSTRAWA (mro) – Po raz pierwszy w swej historii Urząd Wojewódzki zaprasza na Dzień Otwartych Drzwi w środę 28 września od godz. 9 do 13.

Mało, że drzwi do sali obrad i gabinetów hetmanów staną na oścież, to w biurowym zaciszu będzie można pogadać z reprezentantami naszego województwa, gdyż wszyscy wicehetmani oraz hetman Evžen Tošenovský zadeklarowali udział w spotkaniu z mieszkańcami regionu. W Urzędzie pracuje 600 osób, z czego 70 proc. to administracja a 30 proc. samorząd.

szą mieć co najmniej 174 cm wzrostu, być kawalerami i mieć za sobą przeszkolenie w wojsku szwajcarskim. Ćwiczą się w obsłudze nowoczesnej broni, m.in. szwajcarskiego karabinu SIG 550, ale również we władaniu szpadą i halabardą. Gwardia Szwajcarska składa się obecnie z 70 halabardników, 4 oficerów, 23 podoficerów, dwóch dobozów i kapelana.

Roboty na granicy

Południowokoreańskiej granicy z jej północnym sąsiadem w przyszłości będą pilnować uzbrojone szesćcionogie roboty – oświadczyło ministerstwo obrony w Seulu. Ministerstwo podało, że roboty przejmą zadania wykonywane dotychczas przez psy; automaty będą się zajmować wyszukiwaniem min, a także przechwytywaniem intruzów. Niektóre z nich będą wyposażone w broń palną i będą mogły uczestniczyć w operacjach wojskowych.

POWSTAŁ STRATEGICZNY PLAN ROZWOJU REGIONU Siedem zadań do wykonania

OSTRAWA (mro) – Województwo morawsko-śląskie wypracowało długofalowy plan strategicznego rozwoju, nazwany „Droga w przód”. Materiał podsumowujący dotychczasowe pięcioletnie doświadczenia samorządowego zarządzania koncentruje się na siedmiu zagadnieniach: ekonomicznym rozwoju regionu, środowisku naturalnym, transporcie, edukacji i badaniach naukowych, ochronie zdrowia, sprawach socjalnych i kulturze.

Odnosnie ekonomiki plan zaznacza, iż nie jest w siłach województwa tworzyć miejsca pracy, czy masowo dotować ich powstanie, to, co jest możliwe, to strategiczne planowanie (stref przemysłowych, ich podłączanie do infrastruktury, wsparcie platform przemysłowych, jak przemysł motoryzacyjny, obróbki drewna czy chemiczny). Województwo stawia sobie za cel wyszukiwanie inwestorów, pośredniczenie w kontaktach, udostępnianie informacji. Jeszcze w tym roku powstanie rejestr nieruchomości przemysłowych, a priorytetowymi do zagospodarowania staną się brownfields.

W sprawach środowiska naturalnego podkreśla się, że przyroda w regionie jest dobrze zachowana, co nie zwalnia od stałej nad nią opieki. W najbliższych latach miałyby powstać wojewódzkie centrum

przetwarzania śmieci komunalnych (przy pomocy środków UE). W dokumencie mówi się o konieczności rozszerzenia sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Podkreśla się konieczność dokończenia systemu ochrony terytorium przed zagrożeniem powodziowym.

Transport to przede wszystkim połączenie regionu z siecią autostrad RC i podniesienie jakości 2700 km dróg.

Jeśli chodzi o edukację i badania naukowe, województwo zobowiązało się do każdego rocznego wspierania badań naukowych szkół wyższych w dziedzinach technicznych, które mogą znaleźć zastosowanie na terenie regionu.

Dostępność i wysoka jakość usług zdrowia w szpitalach wojewódzkich to kolejny zapisany w strategii cel rozwoju województwa. Zaznacza się przy tym, że niezbędne jest

przeprowadzenie transformacji placówek zdrowia.

Jeśli chodzi o sprawy socjalne, to mówi się o zapewnieniu dobrych usług socjalnych w województwie. Takich, by umożliwiły integrację grup upośledzonych z większością oraz wsparcie dla organizacji użyteczności społecznej. Jako priorytet wymienione jest także wsparcie opieki domowej.

Cele strategiczne zamyka kultura, która w zamiarze województwa zasadzać się będzie na przyznawaniu grantów, z preferencją tych, które mają ponadregionalny charakter. Jako stała wymieniana jest ochrona zabytków i wspieranie działalności mniejszości narodowych.

Dodajmy, że zadania wytyczone w planie strategicznego rozwoju wymagają współdziałania rządu, parlamentu, urzędów centralnych, szkół wyższych, przedsiębiorców oraz regionalnych instytucji. Dokument został zaaprobowany i podpisany przez hetmana Evžena Tošenovskiego.

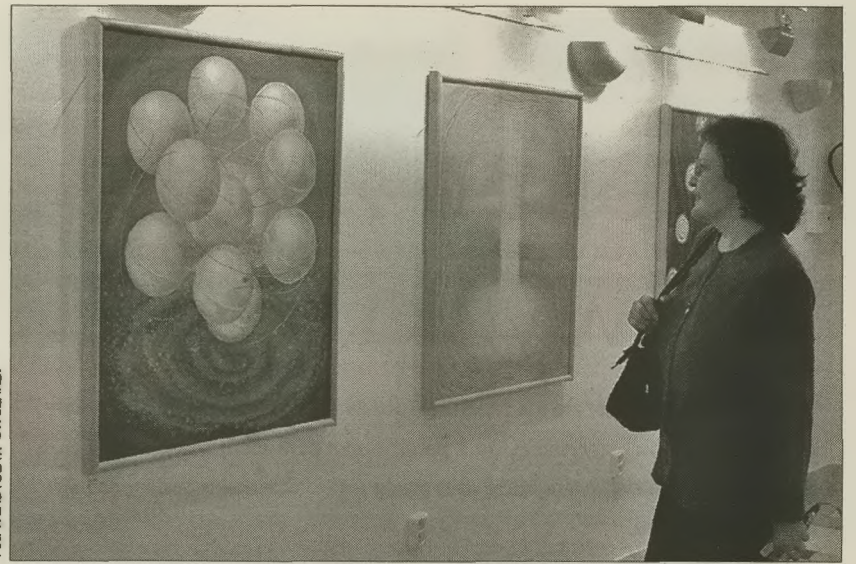
Chce się rozwijać

HAWIERZÓW (wak) – Na ostatniej sesji Rady Miasta zapadła decyzja o wejściu w życie planu strategicznego rozwoju miasta na lata 2006-2010. Plan zakłada konkretne przedsięwzięcia służące rozwojowi miasta, a także szeroko pojętą jego promocję.

W roku 2006 kontynuowane będą inwestycje zapoczątkowane rok wcześniej.

Do największych a zarazem najdroższych inwestycji, które rozpoczęte zostaną w przyszłym roku, należą m.in. budowa Domu Pomocy Społecznej, rekonstrukcja kin „Centrum” i „Radość”, gazyfikacja Suchoj Średniej, regeneracja osiedli na Szumbarku II, naprawa dróg, chodników i skrzyżowań, odnowa oświetlenia publicznego. W r. 2006 wybuduje się też schronisko dla bezpańskich psów oraz zrekonstruuje remizę strażacką.

Dwie z 47 inwestycji, które znalazły się w planie strategicznym, sfinalizowane zostaną w roku 2010. Chodzi o centrum wypoczynkowo-rozrywkowe „Wolny czas” oraz kolektory kanalizacyjne w Błędowicach, Żywocicach i Datyniach Dolnych.

We frysztackiej Bibliotece Regionalnej do 30 września obejrzeć można wystawę twórczości malarzkiej przewodniczącej Polskiego Stowarzyszenia Artystów Plastyków w RC Darłny Krygiel.

KSIAŻKA W HOŁDZIE PROF. JANOWI SZCZEPAŃSKIEMU

Promocja z udziałem Daniela Kadłubca

WARSZAWA (mro) – „Jan Szczepański - Humanista - uczonego - państwa - Księga wspomnień” to książka wydana w tych dniach przez Wydawnictwo Sejmowe w Warszawie, w której promocji wziął udział prof. **Daniel Kadłubiec**. Spotkanie przyjął Profesor Jana Szczepańskiego w jego 92. rocznicę urodzin obok Wydawnictwa Sejmowego firmowało Towarzystwo Przyjaciół Śląska w Warszawie.

– Ta publikacja jest m.in. ciekawa dlatego, że piszą w niej naukowcy, politycy, działacze, uczniowie, przyjaciele Profesora. Z ich wspomnień o zmarłym w 2004 roku uczonym wyłania się obraz człowieka niezwykle mądrego, oczywiście wspaniale wykształconego, pozbawionego egoizmu, nastawionego na przyszłość i troskę o nią” – stwierdził prof. D. Kadłubiec. Dodał, że Jan Szczepański jest powszechnie uważany za jednego z największych humanistów, myślicieli i socjologów XX wieku. – Amerykanie w swoim ran-

kingu najznakomitszych postaci XX wieku umieścili go w pierwszej piętnastce – zaznaczył Kadłubiec.

Prof. D. Kadłubiec na uroczystości promocyjnej w Klubie Księgarza na Rynku Starego Miasta w Warszawie reprezentował Zaolzie. – Prof. Szczepański gościł u nas w r. 1987 na seminarium Sekcji Folklorystycznej, gdzie wygłosił odczyt. Był to wyraz wielkiego uznania dla naszej pracy. A dodam, że profesor był mocno z Zaolziem związany, gdyż jego ród wywodził się z Ligotki Kameralnej – w r. 1680 mieszkali tam Szczepońcowie, którzy sto lat później zmienili nazwisko na Szczepański; ponadto siostra jego ojca, Helena, wyszła za mąż za inż. Pawłasa z Błędowic.

Na promocji D. Kadłubiec zaprezentował refleksje na temat „Prof. Szczepański a Ziemia Cieszyńska, a szczególnie zaolziańska”, a także o tym, jakie znaczenie ma dzieło Profesora dla badań etnokulturowych i współczesnej humanistyki w ogóle.

BIBLIOTEKA REGIONALNA W KARWINIE, STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ POLSKIEJ KSIĄŻKI I „GŁOS LUDU” ZAPRASZAJĄ DO UDZIAŁU W ANKIECIE

»Książka Zaolzia«

„Lutyńskie tango i inne historie wojenne z Zaolzia” Otylii Toboły, jak sam tytuł wskazuje, to książka o losach i historiach ludzi z Zaolzia w czasie II wojny światowej. Zbiór retrospektywnych reportaży, których pierwotnymi były relacje radiowe, przedstawiono w kilku rozdziałach tematycznych. Pierwszy poświęcony jest kampanii wrześniowej,

drugi dotyczy lokalnego ruchu oporu we wszystkich jego odmianach, trzeci opisuje losy Zaolziaków, którzy trafili do jednostek alianckich lub przeszli do nich z wojska niemieckiego, do którego zostali wcieleni. Rozdział czwarty został poświęcony losom oficerów i policjantów z Zaolzia, którzy trafili do łagrów sowieckich i tylko nielicznym udało się uniknąć śmierci. Rozdział został wzbogacony dwoma reportażami z wizyty autorki na cmentarzu w Katyniu i w Miednoje koło Tweru, gdzie znalazło swe bezimienne ostatnie miejsce spoczynku około 300 ofiar z Zaolzia. Ostatni, piąty rozdział poświęcony jest opisaniu losów Zaolziaka Józefa Łupińskiego, który przeżył wszystkie ważne momenty w historii Śląska Cieszyńskiego od jego podziału do lat 50.

Wstęp do publikacji wprowadzający czytelnika w zawiłości historii II wojny światowej na Śląsku Cieszyńskim napisał czeski historyk, Mečislav Borák. Książka została uzupełniona wkładką ilustracyjną oraz indeksami osób i nazw geograficznych.

Wydaniu „Lutyńskiego tanga” patronowało Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki uzyskując na jego publikację dotacje zarówno z Czech, jak i z Polski oraz wsparcie sponsorów. Pierwsze wydanie ukazało się w 2003 roku w nakładzie 660 egzemplarzy. Autorka własnym sumptem przygotowała drugie wydanie, któremu patronowało Harcerstwo Polskie w RC. Tym razem wydano 400 egzemplarzy i to wydanie można jeszcze nabyć w księgarniach w cenie 180 Kc.

POLICJA PRZESTRZEGA PRZED OSZUSTAMI

Nie bądź łatwowierny

KARWINA (wak) – Ostrzeżenia przed oszustami pojawiają się w środkach masowego przekazu z żelazną regularnością. Pomimo to łatwowiernych stale nie brakuje. Tylko w ostatnim tygodniu statystyki okradzionych poszerzyli emeryci z Karwiny, Bogumina i Hawierzowa.

Do drzwi mieszkania przy ul. Jurkowiowej w Karwinie zapukało w ub. środę dwóch mężczyzn oferujących 78-letniej lokatorce ostrzenie noży. Staruszka zaprosiła ich do środka. Podczas gdy jeden z mężczyzn udał się z nią do kuchni, drugi buszował po mieszkaniu. Po ich wyjściu okazało się, że z sypialni zginęło 10 tys. koron.

Bogumińska policja poszukuje dwóch naciągaczek podających się za pracownice socjalne, które pod pozorem załatwienia pewnych formalności odwiedzają przede wszystkim starsze, samotnie mieszkające osoby. Sygnał o oszustkach wyszedł od jednej z emerytek mieszkających przy ul. Pokoju.

Bogumiński ratusz wyjaśnia, że w żadnym przypadku nie były to pracownice Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Mieszkanka Hawierzowa Miasta padła ofiarą dwóch złodziejek, które wydawały się za pracownice ubezpieczalni. Po ich wizycie 72-letnia kobieta poszła do apteki. Potem – tknięta złym przeczuciem, postanowiła sprawdzić szafę, gdzie przechowywała oszczędności. Odkryła brak odłożonych na „czarną godzinę” 10 tys. koron.

– Przed takimi działaniami można się zabezpieczyć właściwie tylko w jeden sposób, nie wpuszczać do mieszkania żadnych nieznanych osób. Nawet jeśli ich słowa budzą zaufanie – mówi rzecznik prasowy Policji RC w Karwinie, **Zlatoše Vlačková**. – Pytajmy o dokumenty oraz pełnomocnictwa. O zasadach tych powinny pamiętać przede wszystkim osoby w podeszłym wieku. To one są z reguły ofiarami oszustów.

Nasza Recenzja

Sigur Rós »Takk« (2005)

Znowu powiało chłodem z północy. W tym roku ukazała się nowa płyta „Takk” grupy Sigur Rós z Reykjavíku. Grupa powstała w roku 1994 i od wydania drugiej płyty („Von”, 1999) stała się obowiązkową na scenie kapel gitarowych po obu stronach Atlantyku. Dziś zalicza się do dwóch największych – zaraz po Björk – muzycznych towarów eksportowych Islandii.

Bardzo trudno zaliczyć muzykę do jakiegokolwiek gatunku. Niektórzy recenzenci dopatrują się w niej śladów psychodelicznych płyt grupy Pink Floyd, inni upatrują podobieństwa z Coldplay czy z nowszymi krążkami Radiohead. „Takk” („Dziękuję”) jest piątym albumem grupy po trzyletniej pauzie.

Krażek rozwija to, co rosło już od pierwszego albumu grupy. Nieziemskie krajobrazy dźwięku gitar, dzwonki i postukiwania przywodzące na myśl pola pokryte szronem, chłapiący głos wokalisty rozmyty w echu, chropowaty skandynawski język, fortepian, orkiestra symfoniczna... Grupa od czasu do czasu rezygnuje ze zwykłej konstrukcji piosenki i tworzy coś w rodzaju kruchych sonat, w których nierzadko wokalny znikają w mgłę różnych odgłosów i szumów.

Niewtajemniczonym wiele powie krótkie, niespełna dwuminutowe intro płyty. Drugi utwór – i jeden z dwóch singli płyty – „Glosli” („Lśniące słońce”) tętni zmęczonym, marszowym krokiem, w tle wokalną brzmia gitar elektrycznych, na których panowie z kapeli – wzorem Jimiego Page’a z Led Zeppelin – grają smyczkiem. Pod koniec utworu dochodzi do niespodziewanej gradacji, wszystkie dźwięki piętrzą się i łamią kakofonicznie. Drugi singiel – „Saeglopur” („Zagubiony w morzu”) jest siedmiominutową kompozycją piętrzącą się w środku do potężnej gradacji, by pod koniec rozmyć się w dźwiękach smyczków. Przez płytę przewijają się ścieżki wokalne i instrumentalne puszczane od tyłu, od czasu do czasu wokaliste wspiera chór albo kwartet smyczkowy.

Muzyka zespołu jest poezją dźwięku i trudno wobec niej przejść obojętnie, gdyż niewiele dzisiaj działa kapel, które pracują i tworzą we własnym stylu, bez względu na panującą modę. Wynik ich działalności nie każdemu musi się spodobać, prawdę powiedziawszy – warto przed słuchaniem wyciszyć się porządnie, by wchłonąć lepiej to, co panowie z Krainy Gejzerów mają do przekazania.

DAREK JEDZOK

grosz do grosza

Jesienno-zimowe podwyżki

Podrożała benzyna. Jeszcze nie zdążyliśmy się do tego przyzwyczalić, a już należy myśleć o kolejnych podwyżkach. Od 1 października podskoczą bowiem ceny gazu ziemnego, a od nowego roku także ceny prądu elektrycznego i prawdopodobnie po raz kolejny gazu.

Gaz droższy w naszym regionie o 17,33 proc. to wiadomość niemiła głównie dla ludzi, którzy ogrzewają gazem swoje domostwa. Jeszcze nie tak dawno pełno było w gazetach (a także na spotkaniach samorządowców z obywatelami) promieniujących optymizmem słów o pomyślnie postępującej gazyfikacji gmin i o korzyściach, jakie odniosą dzięki temu ludzie i środowisko naturalne. Gminy nie miałyby kosztami doprowadzały gaz często do odległych siedlisk. Ludzie rezygnowali z ogrzewania domów paliwami stałymi, decydując się na ekologiczny i stosunkowo tani gaz. Teraz mnożą się głosy zapowiadające powrót do starych, nieekologicznych sposobów ogrzewania. Bo zarówno gaz, jak i ogrzewanie elektryczne oznaczają dla wielu rodzin zbyt duże obciążenie finansowe. Popyt na węgiel jest obecnie w regionie morawsko-śląskim już o 10 proc. wyższy niż w analogicznym okresie minionego roku. Według doniesień ČTK, spółka TCHAS sprzedawała w ub. tygodniu węgiel kamienny po ok. 3400 koron za tonę. Na ewentualną podwyżkę ceny może się jednak przełożyć wyższa cena ropy powodująca wzrost kosztów transportu.

Rośnie też w naszym regionie popyt na drewno opałowe. Niektóre tartaki nie mają już czego sprzedawać, klienci będą musieli poczekać. Leśnicy podnoszą alarm: coraz częstsze zdarzają się przypadki samowolnego, nielegalnego wycinania drzew. To wszystko jednak dopiero początek... Podczas gdy rodzina ogrzewająca swój dom gazem ziemnym zapłaci za ciepło w miesiącach zimowych od 20 do 30 tys. koron, za ogrzewanie drewnem lub węglem – znacznie mniej. Niestety znów trzeba będzie przygotować się na widok wsi otulonych całunem gęstego, śmierzącego smogu. Co zaś stanie się z wielomilionowymi inwestycjami w gazyfikację wsi i podmiejskich dzielnic? Czy będą to zmarnowane pieniądze? Przyszłość pokaże.

Niełatwo, ale jednak...

Ci, którzy pomimo wszystko nie zamierzają zrezygnować z ogrzewania gazem, zastanawiają się teraz, jak ograniczyć związane z tym koszty. Wbrew powszechnej opinii, można co nieco zaoszczędzić. Przede wszystkim trzeba się zastanowić, czy naprawdę w mieszkaniu musi w dzień temperatura sięgać, dajmy na to, 28 st. C. W pokojach dziecięcych lub gościnnych powinno być najwyżej 22-24 st. C, taka sama temperatura umili nam przebywanie w łazience. Ale już w sypialni może być o wiele chłodniej, do 18 st. C. Warto wiedzieć, że obniżenie temperatury o jedną kreskę daje oszczędności ok. 6 proc. energii.

Wietrzyć pomieszczenia należy krótko, ale intensywnie. Uchylone bez przerwy okna, a zarazem system grzewczy nastawiony „na pełny gaz” – to najprostszy sposób na wyrzucanie pieniędzy. Jeżeli otwieramy okna na oścież i na krótko, dochodzi do wymiany powietrza w pomieszczeniu, natomiast ściany utrzymują ciepło. Im lepsza termoizolacja domu oraz izolacja od pomieszczeń nie ogrzewanych, takich jak strych, piwnice, schowki, tym mniej energii trzeba do ogrzania pomieszczeń. Ciepło ucieka jednak nie tylko przez uchylone okna, ale także przez nieszczelne okna i drzwi. Jeżeli zdecydujemy się na wymianę okien, warto wybrać okna z nawiewnikami, chroniącymi pomieszczenie przed stratą ciepła. Dzięki automatyce sterującej kotła centralnego ogrzewania możliwe jest zaprogramowanie temperatury w pomieszczeniach w poszczególnych godzinach dnia i nocy lub zaprogramowanie o wiele niższej temperatury na czas nieobecności domowników. Pamiętajmy też, że woda złej jakości może powodować zarastanie systemu grzewczego kamieniem kotłowym lub zapychanie instalacji. Nie zaszkodzi zatem systematyczna kontrola. Jeżeli chcemy, aby kaloryfery oddawały do pomieszczenia jak najwięcej ciepła, nie zakrywajmy ich żadnymi sprzętami czy obudowami. W ten sposób, jak obliczyli fachowcy, można zaoszczędzić nawet 10 proc. energii. Kaloryfery ukryte za grubą zasłoną i umieszczone pod wiecznie uchylonym oknem co prawda grzeją, ale w zasadzie na próżno.

Niewielkie oszczędności energii – i pieniędzy – może przynieść też właściwe korzystanie z piecyka lub kuchenki gazowej służącej do gotowania i pieczenia. Każda gospodyni wie, że gotując wodę na kuchence, należy wlać do czajnika tyle wody, ile akurat potrzeba. Większa porcja „na zapas” ostygnie i będzie wymagała ponownego podgrzania. Średnica garnka ma być większa od korony płomienia palnika, a samo naczynie – przykryte pokrywą. Do krótkotrwałego gotowania lepiej zastosować naczynia o cienkim dnie, zaś przyrządzając potrawy, które wymagają długiego „stania na gazie”, lepiej posłużyć się garnkami o pogrubionym dnie.

Trzeba też wziąć pod uwagę, że koszt kąpieli w wannie jest prawie czterokrotnie wyższy od kosztu kąpieli pod prysznicem. Wybór w tym wypadku zdaje się być prosty...

A ile zapłacą

po październikowej podwyżce za gaz ziemny konkretni odbiorcy? Gospodarstwa domowe, w których gaz stosuje się tylko do gotowania i gdzie jego roczny pobór wynosi 0,84 MWh, za rok, zapłacą za gaz o ok. 130 koron więcej. Podwyżka to nieznaczna i w budżecie rodzinnym raczej niezauważalna. Tam, gdzie gaz służy zarówno do gotowania, jak i do ogrzewania wody i gdzie roczny pobór sięga 6,5 MWh, trzeba będzie w skali rocznej zapłacić o ok. 950 koron więcej. Rodzina, która gazem ogrzewa zarówno mieszkanie, jak i wodę, zapłaci rocznie o ok. 2800 koron więcej. Najbardziej podwyżka ceny gazu da się oczywiście we znaki w domach rodzinnych, które zostały w pełni zgazyfikowane. Przy rocznym poborze ok. 31 MWh gazu ziemnego właściciele zapłacą o ponad 4700 koron więcej. **HENRYKA BITTMAR**

POD ZNAKIEM OBCHODÓW 60. ROCZNICY ZAKOŃCZENIA WOJNY

KPK w RC było widoczne

Przypadająca w roku bieżącym 60. rocznica zakończenia drugiej wojny światowej przeżyła się na aktywne uczestnictwo członków Koła Polskich Kombatantów w uroczystościach upamiętniających wydarzenia z tamtych lat. Mimo iż szeregi weteranów wojennych coraz bardziej się kurczą, nie zabrakło ich w tym roku na żadnej z uroczystości wspomnieniowych.

W maju grupka ośmiu członków Koła wyjechała do Bolonii (wyzwolona została przez 2. Korpus gen. Władysława Andersa), gdzie spotkała się m.in. z 90-letnim kapłanem 2. Korpusu, Andrzejem Studzińskim, a także z byłym ministrem do Spraw Kombatantów i Osób Rejonowych z Andrzejem Dobrońskim. Dzięki jego zabiegom na beretach członków KPK pojawiły się orzełki. W ramach obchodów Konstytucji 3 maja do Ambasady Polskiej w Pradze wyjechało dwóch kombatantów. Pod tablicą gen. Władysława Sikorskiego w kościele w Gibraltarze w maju złożyli kwiaty Józef Marosz i Paweł Badura.

Korzystając z zaproszenia Szefa Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Jolanty Szymanek-Deresz członkowie KPK w maju wyjechali także do Warszawy, gdzie wzięli udział w obchodach 60. rocznicy zakończenia drugiej wojny światowej.

W Dniu Wojska Polskiego uczestniczył m. in. kombatanci Leon Herman i Paweł Badura (trzeci i czwarty z lewej).

By nie zabrakło ich na żadnej majorowej imprezie, weterani musieli się podzielić na trzy grupy i wyjechać z Warszawy nieco wcześniej. Pierwsza grupa udała się do Pragi, gdzie jej przedstawiciel Leon Herman spotkał się z prezydentem RC Václavem Klausem, druga uczestniczyła w obchodach zakończenia wojny w Opawie, a trzecia powróciła do Cieszyna, by w strugach deszczu złożyć kwiaty na Konteszyńcu. W Teatrze Cieszyńskim medalem „Pro Memoria” odznaczono pięciu członków Koła: Bronisława Firle, Leona Hermana, Władysława

Martynka, Pawła Badurę i Józefa Franka.

W sierpniu Koło KPK zorganizowało jednodniową wycieczkę do Strecz na na Słowacji, gdzie m.in. złożyło kwiaty pod pomnikiem partyzantów francuskich.

Na zaproszenie Attache RP, płk. Longina Liperta, siedmiu kombatantów 8 września gościło w Ambasadzie RP w Pradze w obchodach Dnia Wojska Polskiego. Zwieńczeniem tego rocznej działalności Koła będzie tradycyjna wigilijka.

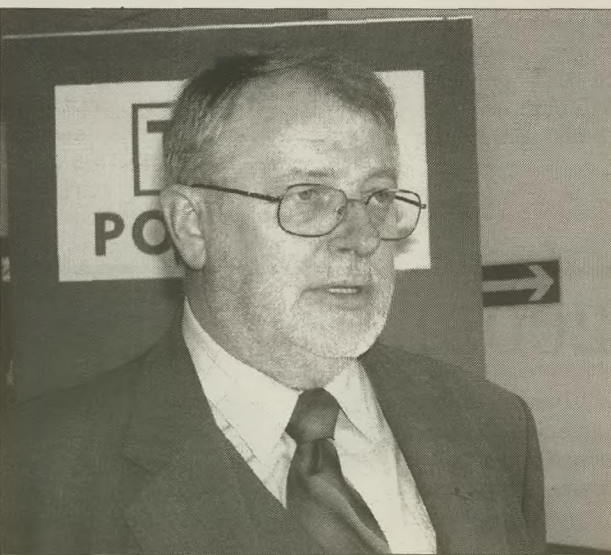
PAWEŁ BADURA, kronikarz KPK

TELEWIZJA POLONIA ROZPOCZYNA NADAWANIE CYFROWE

Analog do lamusa

O Telewizji Polonia, o tym, jaka jest i jaka będzie, mówił na XIII Światowym Forum Mediów Polonijnych Antoni Bartkiewicz, dyrektor tego programu telewizji publicznej.

Po wstępnych uwagach o roli telewizji publicznej „Polonia” w budowaniu i podtrzymywaniu tożsamości narodowej 14 mln Polaków rozsiadanych po całym świecie, o tym, że emisja zagraniczna jest finansowana w całości przez abonenta krajowego, dyrektor podkreślił, że jest to stacja nadająca 24 godziny na dobę, w której pracują tylko 43 osoby oraz 20 współpracowników. TVP „Polonia” posiada swoje oddziały w Warszawie, Krakowie i Katowicach.

Dyrektor TVP „Polonia”, Antoni Bartkiewicz.

– Od 1 października decyzją zarządu TVP przechodzi na emitowanie programu w systemie cyfrowym – powiedział na spotkaniu z dziennikarzami polonijnymi dyr. Bartkiewicz. Tym samym „Polonia” przestaje się rozchodzić w systemie analogowym na dotychczasowym satelicie HotBird 1 i dołącza do większości telewizji europejskich. Dotychczasowe parametry nadawcze TV Polonia z satelity W3A Eutelsat nie ulegają zmianie.

Nowy system będzie miał niższe koszty emisji (dziś 50 proc. kosztów jest przeznaczanych na dystrybucję) oraz wyższą jakość przekazu obrazu i dźwięku.

Zmiana systemu nadawania pomoże także przy realizacji misji społecznej, jak odpowiedź na różne zainteresowania telewidzów na wschodzie i zachodzie nie tylko Europy, nadawanie programu w różnicowanych strefach czasowych, wersjach językowych, a także takie jego skomponowanie, by bardziej odpowiadał ok. milionowi Polaków, którzy w ramach UE już pracują poza Polską.

Dyrektor poinformował, że zostaną na antenę wprowadzone nowe programy, jak „Porozmawiamy”, „Z daleka i z bliska” (dawniej Forum Polonijne), „Na emigracji” czy „Polska racja”.

Zaznaczył, że widzowie korzystający z kanału „Polonia” za pośrednictwem telewizji kablowej i platform cyfrowych nie będą mieli problemów z jego dalszym odbiorem. Odbiorcy indywidualni natomiast powinni sprawdzić swoje odbiorniki satelitarne oraz konwertery anten satelitarnych. Może się okazać konieczna wymiana analogowego odbiornika na cyfrowy i analogowego konwertera czaszy antenowej na konwerter cyfrowy. Nowa pozycja satelitarna programu to satelita Astra 19,2 st. Wschód, częstotliwość odbiorcza: 10861,75 MHz, Polaryzacja: pozioma (H).

Zmiana standardu nadawania z analogowego na cyfrowy nie powoduje konieczności wymiany posiadanego odbiornika telewizyjnego. Większość obecnie produkowanych telewizorów posiada już cyfrowe gniazdo odbiorcze oraz standardowe gniazda typu eurozłącza.

Jeżeli chodzi o koszty, to satelitarne odbiorniki cyfrowe są dostępne w swoich najbardziej podstawowych wersjach w cenie od 50 Euro. Pozwalają na odbiór minimum stu nie kodowanych programów satelitarnych. Ceny konwerterów cyfrowych (szerokopasmowych) wahają się od 25 Euro w górę. Minimalny koszt zestawu cyfrowego zawiera się w sumie do 100 Euro. Dyrektor podkreślił, że nie zmieni się charakter programu – zostanie on nie kodowany i bezpłatny. Poza tym będzie niósł możliwość dostępu do ponad 100 nie kodowanych programów telewizyjnych i wielu radiowych, a w przyszłości nowych usług, jak telewizji interaktywnej (podobno potencjalnie już dostępnej dla Polonii w USA), Internetu, teleshoppingu, gier itp.

(mro)

Nowe parametry techniczne odbioru, czyli jak oglądać programy nadawane w systemie cyfrowym?

- ☐ ASTRA 19,2 st. Wschód
- ☐ system cyfrowy Transponder: 1.059
- ☐ polaryzacja: pozioma (H)
- ☐ częstotliwość: 10861.75 MHz
- ☐ Symbol Rate: 22Msymb/s
- ☐ FEC: 5/6, ONID: 1, NID: 1, TSID: 1059
- ☐ SID: 7101, video PID: 515, audio PID: 690
- ☐ przekaz niekodowany

Wszelkie informacje na www.tvp.pl/polonia

Świat zbawiają
nie ideologie,
lecz więź z żywym,
osobowym Bogiem.
**Benedykt XVI,
papież**

Nemioła

Nr 195
DODATEK LITERACKO-ARTYSTYCZNY

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały prosimy przysyłać pod adresem „GL”
lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz ♦ Numer zamknięto 19. 9. 2005

Robert Plotrasz: „Wiejskie klimaty”. II nagroda w kategorii amatorów na międzynarodowym konkursie fotograficznym w Brukseli (lipiec 2005).

KRÓTKO

- Na stronie internetowej www.bryll.pl nowa sztuka Ernesta Brylla *Przejsie przez morze*, będąca kontynuacją *Kołędy-Nocki*. Poza tym wiele nowych wierszy tego kultowego pisarza, autora m.in. repertuarowego hitu Sceny Polskiej *Janosik czyli Na szkle malowane*. Bryll uruchomił też skrzynkę korespondencyjną, w której nie tylko publikuje nadchodzące listy, ale i na nie odpowiada. Jeden z linków prowadzi na stronę dla zainteresowanych nauką angielskiego w Irlandii. Oferta jest bardzo ciekawa.
- Katowicki „Dziennik Zachodni” uruchomił wzorem „Gazety Wyborczej” sprzedaż tanich książek. W minionie wtorki z egzemplarzem DZ były do nabycia za 3.50 zł m.in. *Wesele Wyspiańskiego* i *Pan Tadeusz Mickiewicza*. Na przełomie sierpnia i września DZ oferował serię kieszonkowych słowników polsko-angielskich i polsko-niemieckich (i odwrotnie) po 3.70 sztuka (plus cena DZ).
- Snobizm na „hameryke”** w Polsce nie słabnie. Jeden z kolorowych dodatków „Rzeczpospolitej”, bardzo ekskluzywny, nazywa się... „piąta aleja”. Można się z niego dowiedzieć np., co prawdziwie szykowna Polka powinna tej jesieni włożyć na siebie, wyskakując rano po bagietki (piżama satynowa Welle 390 zł, płaszcz Angora z wełną 889 zł, Monnari Dres Choose Juicy 500 zł...), o 13.01, 17.15, 20.00 i 21.52 (tu Pani wychodzi na miasto w płaszczu z okazywałym kołnierzem Gucci 7500 zł, naszyjnikami z cyrkonii na impregnowanych sznurkach 1190 zł, z Kruk Kolczykami 599 zł, w Kruk Rajstopach 16 zł...), Pan zaś w płaszczu wełnianym z kaszmiem Hugo Boss 2690 zł, koszuli Peek&Cloopenburg 70 zł i spodniach Autograph Mark&Spencer 360 zł...). Stopa bezrobocia w Polsce jest najwyższa w UE.

Nadwagę ma tylko Przewodniczący

● Relacja felietonisty „Rzeczpospolitej” – znanego poety (nazwisko zastrzeżone, niestety), byłego wieloletniego korespondenta paryskiej „Kultury” JERZEGO GIEDROYCIA – z podróży literackiej do Korei Północnej ●

Wilgotny upał próbuje mnie zabić, ale znoszę to dzielnie, gdyż doceniam niezwykłość sytuacji. Stoję w kolejce do granicy Korei Północnej.

Wcześniej karawana autobusów sunęła strefą zdemilitaryzowaną, kilometry ziemi niczyjej. Rosną tu unikatowe rośliny i żyją zwierzęta gdzie indziej niespotykane. Po prawej stronie brzeg morza i plaże doskonale dziewicze, gdzie odcisk ludzkiej stopy mógłby spowodować mobilizację obu armii. Po lewej góry o kształtach niewidywanych w Europie.

Wcześniej ekipa specjalistów wynajęta przez organizatora naszej podróży, firmę Samsung, dokonywała licznych operacji biurokratycznych i uświadamiających, aby nas wpuszczono do najbardziej strzeżonego kraju świata. Dokumenty mają wisieć w plastikowym woreczku na naszych piersiach, najlepiej zdejmować je tylko wtedy, gdy idzie się pod prysznic.

Witają nas betonowe bunkry i stalowa brama Korei Północnej. Na złotym łysym wzgórzu, na tle muskularnych gór pod podwójnym kolorowym parasolem stoi żołnierz, nieruchomy jak manekin.

Mamy się ustawić w kolejce zgodnie z numerami, którymi zostaliśmy wcześniej obdarowani. Ja mam 21, za mną z numerem 22, z płomieniem siwych włosów nad wielkim nochem, stoi Wole Soyinka, pierwszy laureat literackiego Nobla dla Afryki, a przede mną z numerem 19 ustawiono pudło z książkami, gazetami i telefonami komórkowymi, wyładowała tam też lornetka zabrana poetce z Władystosłoku. Lista rzeczy zakazanych jest doprawdy długa i dramatyczna. Pudło jak puszka Pandory zostanie zaplombowane.

Z głośników grzmi rzeźki i przerażający chór kobiecy, śpiew o miłości do ukochanego wodza. Pieśń powtarzana jest jak mantra. Czuję, że podnosi mi się ciśnienie i wbrew sobie ładowany jestem durnym optymizmem i życiową radością.

Żołnierze stoją na baczność lub suną szybkim marszowym, defiladowym krokiem. Ci, co stoją na baczność, mają problem z oczami. Oczy nie chcą im stać na baczność, wędrują to tu, to tam, patrząc z żarłoczną ciekawością na te zdumiewające stwory, co przybyły z czełusci zupełnie nieznanego świata.

Po licznych badaniach idziemy mokrzy od potu, a tu biegna ku nam fagasy w uklonach, nisko niemal na czworakach i machają ogonami. Wołają: witamy w Korei!

Równy, niemal apetyczny rząd plastikowych toalet. Wchodzę do jednej, a potem nie mogę otworzyć drzwi i wyjść. O tym marzyłem – zatrzaskać się na amen w kiblu na granicy Korei Północnej.

Z ulgą wracam do autobusu, który jeszcze drży po dokładnej rewizji. Z okien w dali wioska, gdzie gospodaruje wojsko, półnagi żołnierz podąża z gałęzią za stadkiem gęsi, z drugiej strony wylania się dwóch żołnierzy. Nieskazitelną, idą jak na defiladzie, małe krótkie nóżki podskakują jak na sprężynkach.

W autobusie nie wolno zasłaniać firanek. Jedziemy wąską szosą, ale nie dziurawą, ogrodzoną wysokim zielonym płotem, po bokach wzgórz, na których stoją na baczność żołnierze. Chłop orze poganiając batem wołu, który ze swoją grzywą wydaje się antyczny. Osiedla cofnięte od drogi, ale widać wszędzie ołtarze z Kim Dzong Ilem, który przytula dzieci. Kim kocha dzieci i zegarki szwajcarskie, sprowadza je nałogowo z Genewy. W niektórych oknach nie ma szyb, tylko plastikowe płachty. Ciężarówki, które byłyby cennym nabytkiem każdego muzeum motoryzacji, stoją zakurzone pod szpiczastymi daszkami. Jeśli ktoś na czymś jedzie, to na rowerze. Samochodów osobowych nie widać. W jakiejś wsi ludzkie zgromadzenie – to zapewne szkolenie ideologiczne. Z latarni zwisają grona głośników. Głośniki, od których nie można uciec; jako powszechne tu narzędzie indoktrynacji i tortury.

Nagle nadchodzi mnie zdumiewające uczucie błogostanu. Zazdroszczę im życia bez bólu wolności wyboru. I jaki piękny jest świat bez reklam, bez nadmiaru rzeczy, tu istnieje tylko to, co niezbędne do przetrwania.

Przysiadła się Choi, profesor z seulskiego uniwersytetu, nasz opiekun, przyjaciel i dobrodziej, tłumacz rosyjskiej i polskiej literatury, ma niepewną minę. Jak wszyscy południowcy jest w Korei Północnej po raz pierwszy. Nie znajduje ani jednego polskiego czy angielskiego słowa, by to wyrazić, co czuje, ale nie jest to ból ani gniew, on też odczuwa coś w rodzaju błogostanu.

Hotel wysoki, obszernie ogrodzony. Witają nas kolorowo ubrane Koreanki, doskonałe w swojej roli do chwili, gdy jedna nagle ziewa. To są niebezpieczeństwa doskonałości. Wszyscy tu jakby grali w teatrze z trudem wyuczone role. Mam pokój na wysokim piętrze z mocnym widokiem na góry.

Pachnie jakimś wstrząsającym środkiem czystości. Nie mogę włączyć klimatyzacji. Nie działa, brakuje prądu, wkrótce zacinają się windy. Brak energii elektrycznej jest częścią katastrofy gospodarczej.

W telewizji śpiewa chór ku czci partii i wodza. Solówkę wykonuje urzędnik w okularach, z teczka. Tak się wzrusza, że łzy płyną mu ciurkiem po policzkach. O 22.00 program się kończy. Nocą w dali ćwiczy wojskowa orkiestra, niesie echem po górach. Potem już tylko psy szczekają. Myślę, jedyne prawdziwe, publiczne gadanie w tym kraju. (Cdn.)

OPINIE

PIOTR WOJCIECHOWSKI:

Bałkany w Lublinie

Lublin jest jedynym polskim miastem bałkańskim... Tak, proszę się nie dziwić – ta bałkańskość jest w obyczajowości, w wielokulturowości, a nawet w klimacie i botanice. Pamiętam intensywność lubelskich akacji i wilżyn, drzew, które przypominają nadrzeczne wierzyby, ale rosną na wzgórzach lessowych. Bardzo dużo jest ich na Bałkanach, w Polsce chyba niewiele. Ponadto Lublin był miastem, w którym rozebrała się tajemnica obecności i zniknięcia Żydów.

(Z zawodu reżyser filmowy, z powołania pisarz, autor wielu znakomych książek, w tym również dla dzieci, w rozmowie na łamach „Gazety Wyborczej”).

Tania bania

Na czym polega kryzys? Jeszcze wczoraj można się było przebierać w narodowe szatki, dziś, niestety, trzeba się wykazać również jakąś intelektualną normą. Jakims ponadpatriotycznym poziomem, czymś, co legitymowałoby autora wobec uniwersaliów. I co? Ano nic. Zwykła polityka. Politykierstwo tanie, tanio nadużywane.

Nic nie wskazuje na to, że mamy cokolwiek do powiedzenia, oprócz pokornego potakiwania. Jesteśmy, jacy jesteśmy. Żebyśmy się chociaż nie ubierali w nie swoje kostiumy.

Jesteśmy wielcy? Owszem, w skali zakłamania, które uznaliśmy za prawdę.

Jamb

JIM JARMUSCH O SOBIE I NIE TYLKO

Przodkowie byli Czechami

Właśnie stąd (z Europy Środkowej – kk) przyjechali do Ameryki przodkowie mojego ojca. Moi przodkowie byli Czechami z okolic Pragi, ale mieszkali też w Niemczech i Polsce. Szczegółów nie znam – znalazłem tylko nazwisko Jarmusch w książce telefonicznej w dawnej Czechosłowacji i we wschodnich Niemczech. Nie sprawdzałem w Polsce, bo jeszcze tu nie byłem.

A co z momentami pomiędzy?

Jest wystarczająco wielu reżyserów, którzy koncentrują się na faktach przełomowych i dramatycznych. Mnie jednak zawsze fascynowało pytanie: a co z momentami pomiędzy? Z tymi, które uznajemy za bezwartościowe? Czy to nie w nich dotyka nas, co najbardziej wartościowe? Chcemy wierzyć, że jeśli genialna myśl przyszła do głowy Albertowi Einsteinowi, to musiał wtedy koniecznie spacerować nocą na plaży przy świetle księżyca. A może było inaczej? Może patrzył wtedy na swoje buty?

Dlatego właśnie nie znoszę filmów biograficznych, bo ich schemat jest zawsze ten sam: wybiera się najbardziej dramatyczne, znaczące momenty. A przecież życie tak nie wygląda! Wolę kino, które pokazuje człowieka poprzez drobiazgi.

Kino prawdziwsze niż teatr

W teatrze mam po prostu poczucie absurdalności: aktorzy stoją w miejscach, w których mają stać, a zamiast mówić, wykrzykują kwestie, żeby słyszał ich było w ostatnim rzędzie. Zdecydowanie wolę kino. Kamera może zmieniać miejsce, podpatrywać wnętrza i ludzi z różnych stron, pozwala mówić ci cho albo przez bardzo długi czas nie mówić nic.

Trudna miłość do Ameryki

Kocham Amerykę i jednocześnie jej nienawidzę. To kraj zbudowany dzięki przemocy, krwi i niszczeniu miejscowej ludności, a jednocześnie miejsce, które dało światu choćby Marka Twaina, Roberta Johnsona, rock and rolla czy muzykę country. Nie znoszę jednak amerykańskiego nacjonalizmu, tego szaleństwa tworzenia barier dla obcokrajowców. Z całą pewnością nie reprezentuje mnie też amery-

Momenty pomiędzy

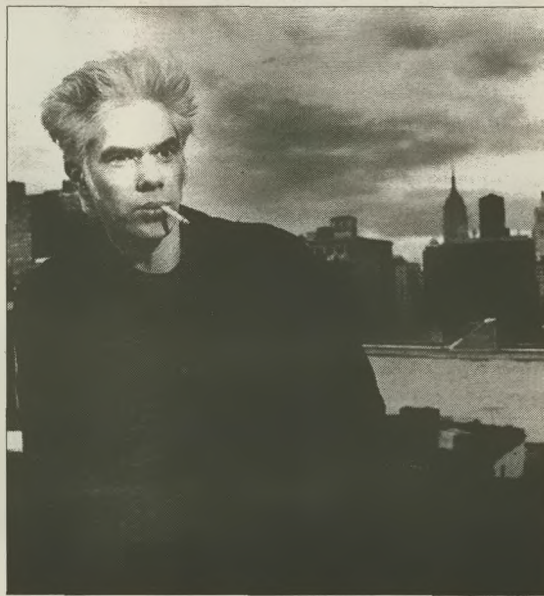
kański rząd, zwłaszcza obecny. Podobnie jak większości Amerykanów.

Cała Ameryka jest krajem mieszańców. Pojęcie „czystości” nie istnieje, bo Amerykanie to etniczny zlepek nacji i kultur. To zresztą jedna z rzeczy, które w Ameryce podobają mi się najbardziej.

Niezależność pozorna i moźolna

Mam wrażenie, że w Stanach słowo niezależność przestało już cokolwiek znaczyć. To po prostu marketingowy chwyt, który pomaga jak najlepiej sprzedać produkt. Co zresztą dla Ameryki typowe.

Za swoją niezależność na pewno musiałem zapłacić jakąś cenę. Czuję się jak rzemieślnik, bo wszystkie filmy zrobiłem niemal własnymi rękami. Sam piszę scenariusz, sam zdobywam pieniądze, przygotowuję produkcję, jestem w trakcie realiza-

Jim Jarmusch (52 lata) zadebiutował jako reżyser w 1980 r. obrazem „Nieustające wakacje”, od tej pory nakręcił 15 filmów. Pionier amerykańskiego kina niezależnego. W kinach w Polsce zaczęto właśnie wyświetlać jego film „Broken Flowers”.

cji i montażu, pracuję przy negatywach, kopiach, transferach wideo i napisach, a nawet zajmuję się promocją i dystrybucją. Dlatego zrobienie filmu zajmuje mi aż dwa-trzy lata. To ciężka praca i strata czasu, bo zamiast pisać i reżyserować, musisz chronić swój film i prowadzić bezsensowne rozmowy o pieniądzach. Czasem mam ochotę wyciągnąć rewolwer i wrzasnąć: „To mój film! Daj forszę, zostaw mnie w spokoju i nie marnuj mojego czasu!”.

Opr. (kk)

Książki katolickie

Śmierć papieża wzbudziła gwałtowny popyt na książki o Janie Pawle II lub jego autorstwa. Na kwietniowej liście bestsellerów największego polskiego internetowego wydawnictwa Merlin w pierwszej dziesiątce było 9 takich pozycji, zaś w pierwszej pięćdziesiątce – aż 32. Ale zainteresowanie publikacjami poświęconymi wierze katolickiej rośnie też systematycznie z roku na rok. W wydanym niedawno przez Bibliotekę Analiz Raporcje o książce katolickiej. Edycja 2005 oszacowano, że obroty na rynku książki katolickiej w 2004 r. wyniosły 104 mln zł i były wyższe o ok. 10 proc. w stosunku do roku poprzedniego.

Od lat, tradycyjnie, najlepiej sprzedają się podręczniki do nauki religii, Biblia oraz książki związane z osobą Jana Pawła II. Na rynku książek katolickich pojawiły się jednak w ostatnim roku także nowości, np. komiks o życiu papieża. Ogromną furorę robią też... gotujące zakonnice, czyli książki kucharskie, jak 103 ciasta Siostry Anastazji, Zupy Siostry Leonii czy Kuchnia Siostry Filomeny.

(p)

Telewizja

WTOREK 27 WRZEŚNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 7.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Smocze opowieści (s.) 9.10 Jedynećka 9.40 Super Rupert (s.) 10.05 Tucker (s.) 10.30 Tak, kochanie (film USA) 11.25 Eko-Europa (mag.) 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.05 Jaka to melodia? (teleturniej) 13.25 Bulionerzy (s.) 13.55 Przyjaciele (s.) 14.15 ZUS radzi 14.30 Piekło wulkanów (film ang.) 15.00 Wiadomości 15.10 Tele-Nowela program o książkach 15.15 Moda na sukces (s.) 15.55 Audycje komitetów wyborczych 17.00 Teleexpress 17.20 Pod lupą 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.25 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Bo mój chłopak piłkę kopie 20.25 Manchester United - Benfica Lizbona - Liga Mistrzów 22.50 Wiadomości 23.00 Prosto w oczy 23.15 Drugie wcielenie reżysera K. (film pol.) 23.45 Plus minus 0.10 Prawo i bezprawie (film USA) 1.35 Nowe gwiazdy Europy.

■ TVP 2

5.55 Złotopolscy (s.) 6.20 10 minut tylko dla siebie (mag.) 6.35 W krainie władcy smoków 7.00 Od przedszkola do Opola (pr. muz.) 7.30 Teletubisie (s. anim.) 8.00 Czerdziestolatek (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 9.55 M jak miłość (s.) 10.45 Pytanie na śniadanie 11.50 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Tatarski smak 12.20 Proboszcz 2005 13.15 Śpiewające fortepiany (pr. muz.) 14.10 Lokatorzy (s.) 14.40 Wydarzenia, wydarzenia 14.50 Audycje komitetów wyborczych 15.50 Nagroda Literacka NIKE 16.20 M jak miłość (s.) 17.10 Kulisy serialu "M jak miłość" 17.15 Allo, Allo (s.) 19.05 Jeden z dziesięciu 19.35 Ale jazda! (pr. rozryw.) 20.00 Panorama flesz 20.10 M jak miłość (s.) 21.00 Kulisy serialu "M jak miłość" 21.10 Magazyn Ekspresu Reporterów 22.25 Biznes 22.30 Sport-telegram 23.00 Pinero (film USA) 0.30 Liga Mistrzów skróty.

■ TV KATOWICE

6.00 Gramy dla was 7.12 Książki z górnej półki (mag.) 7.50 25 lat Rawy Blues 8.45 Gość dnia 9.00 Malowanie obrazów to proste (mag.) 9.55 To jest temat 11.15 Gość dnia 11.45 Bądź zdrow 12.10 Telenowyny 12.35 Niezwykły Egipt - Kraj mumii

PINERO

Dramat, USA 2001
TVP 2, wtorek 27. 9., godz. 23.00
Reżyseria: Leon Ichaso
Występują: Benjamin Bratt, Giancarlo Esposito, Talisa Soto, Nelson Vasquez, Michael Irby, Michael Wright, Rita Moreno.

Biografia jednej z najbardziej niedoświadczonych postaci amerykańskiej bohemy lat 70. XX wieku. Miguel Pinero - latynoski poeta, dramaturg, aktor i scenarzysta - uchodzi za prekursora nurtów rap i hip-hop. Sławę przyniosła mu na polu autobiograficzna sztuka "Short Eves", w której opisał własne przeżycia z pobytu w Sing-Sing, legendarnym więzieniu o zastraszonym rygorze. Dramat przeniesiony w 1976 roku na ekran otworzył poecie drogę do świata kina. Pinero, przedwcześnie zmarły w 1988 roku, stał się jedną z legend Nowego Jorku.

(film ang.) 13.45 Asertywność 14.15 To jest temat 14.45 Regiony kultury 15.00 Świat magazyn międzynarodowy 15.45 Malowanie obrazów to proste (mag.) 16.10 Rozmowa dnia 16.47 Kartka z kalendarza 16.48 Służba zdrowiu 17.05 Bliżej Europy 17.50 Relacje 18.00 Aktualności 18.27 Wiadomości sportowe 18.37 Jorg 19.00 Zbliżenia filmowe 19.15 Bliżej natury 19.40 IV Eko Rajd Gliwice 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia 21.50 Aktualności 22.05 Wiadomości sportowe 22.15 To jest temat 23.05 Podróż do Nowego Świata (film kanad.) 23.50 Twarz - Rozpoznawanie 0.20 Telemotorsport.

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 TV market 7.10 Interwencja (mag.) 7.30 Ja się zastrzelę (s.) 8.00 Zbuntowany anioł 9.00 JAG Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 10.00 Daleko od noszy (s.) 10.30 Czułość i kłamstwa (s.) 11.00 Samo życie (s.) 11.45 TV market 12.00 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Ja się zastrzelę (s.) 13.30 Świat według Bundych (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Pensjonat pod Różą (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Świat według Bundych 17.00 V.I.P. (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.20 Samo życie (s.) 20.15 Szpital Księża Alfreda (film austral.) 21.00 Donnie Brasco (film USA) 23.40 Strażnik Teksasu (s.) 0.40 Biznes Wydarzenia 1.05 Kuba Wojewódzki 2.00 Prawda w negliżu 3.00 Pieniądze albo miłość (film USA) 4.30 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 8.55 Śpiewanki 9.00 Teleranek (dla dzieci) 9.10 Klocki (dla dzieci) 9.20 Wizyta w zoo 9.30 Niesamowity świat rekordów i ciekawostek 10.00 Wiadomości 10.05 Dobra dzielnica (s.) 11.00 Latający Cestmír (s.) 11.45 Film o filmie Szeregowiec Dolot (dok.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 14.35 Oczarowanie (s.) 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 15.50 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Oliver Beene (s.) 17.00 Z Jakubem na rybach (mag.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Raport (aktualności reg.) 18.25 Czeskie głowy (s. dok.) 18.30 Czarne owce (pr. publ.) 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Bananowe rybki (talk show) 20.30 List do ciebie 21.30 Historie sław (s. dok.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.20 EXPOcztówka (s. dok.) 23.30 Punkty spojrzenia 0.00 Pomarańcza (mag.) 0.30 Kuba inkgnito (dok.) 1.30 Simpsonowie 1.55 Mistrzowskie klasy tańca 2.50 AZ-kwiz 3.15 Skarby świata.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Co mogę zrobić dla siebie (mag.) 8.40 Diagnosta (mag.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy (s. dok.) 12.00 Euronews 12.25 Czy mnie zechcecie? (mag.) 12.40 Śladami czeskich diabłów (s. dok.) 13.00 Zestaw bajkowy Edka 14.50 Obiektywny (mag.) 15.20 To może spotkać również Wasze dziecko (pr. cykl.) 15.35 Królestwo dzikiej natury: Młode (s. dok.) 16.00 Euro do szkół! (s. dok.) 16.15 Rodzina a szkoła (mag.) 16.30 Popularis (mag.) 17.00 Blok publicystyki ekologicz-

nej 18.00 Poprask (mag. muz.) 18.30 Tak, panie premierze (s.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Świat motorów (mag.) 19.45 GEN (s. dok.) 20.00 Na pływalni z Petrem Čechem (talk show) 20.25 FC Thun - AC Sparta Praha (piłka nożna) 23.40 Hyde Park (pr. dys.) 0.45 Polityczne morderstwa 1.30 Zeznania martwych (dok.) 2.25 Regiony TVC24 2.50 Śladami.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.35 Kobieta prawa (s.) 11.35 Poradnik kulinarny Jamie Olivera (s.) 12.10 Strażnik Teksasu (s.) 13.05 Anastazja (s.) 14.05 Zawsze będę cię kochać (s.) 15.00 Bez śladu (s.) 15.55 "Pálí vám to?" (teleturniej) 16.35 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.05 Właśnie teraz 17.20 Big Brother (reality show) 18.15 M.A.S.H. (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przyszłownia w różnym ogrodzie (s.) 21.10 Lekcja przetrwania (film USA) 23.25 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 0.00 Prawo i sprawiedliwość (s.) 0.50 Seksi i kłamstwa wśród przyjaciół (film erot.) 2.25 Powrót do Ede- nu (s.) 3.40 Derrick (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s.) 8.00 St. Tropez (s.) 9.05 Płomień wątpliwości (s.) 9.55 Prima jazda (mag.) 10.55 Lekarz ze wsi (s.) 11.50 Szansa bez granic (pr. roz.) 12.50 Dziennik natury (s. dok.) 13.20 Stary (s.) 14.30 Pomoc domowa (s.) 15.00 Beverly Hills 90210 (s.) 15.55 Czarodziejki (s.) 16.50 Julie Lescaut (s.) 18.35 VyVolení (reality show) 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 VyVolení (reality show) 19.55 Wieży rodzinne (s.) 21.10 VyVolení (reality show) 22.30 Wodospad T. Hanáka (pr. roz.) 23.10 VyVolení - Nocny show (reality show) 23.35 Sposób na blondynkę (film USA) 1.50 Szybka wygrana 3.30 Salon samochodowy.

ŚRODA 28 WRZEŚNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Cedric - Prezent dla dziadka (film franc.) 8.55 Andy Pandy - Zespół muzyczny dla Lubilu 9.05 Domisie (s. anim.) 9.35 Łatek - Pies posłaniec (film hiszp.) 10.05 J.A.G. Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 11.20 Wpisani w krajobraz 11.35 To trzeba wie-

KAMUFLAŻ

komedie sensacyjna, USA 2001
TVP 2, środa 28. 9., godz. 23.45
Reżyseria: James Keach
Występują: Leslie Nielsen, Lochlyn Munro, Vanessa Angel, William Forsythe, Patrick Warburton, Tom Aldredge, Frank Collison.

Marty Mackenzie jest początkującym aktorem, jednak jego umiejętności nie są wystarczające, by zainteresować nimi wpływowe osoby w Hollywood. Gdy podczas bójki przychodzi mu z pomocą Jack Potter, prywatny detektyw, Marty, zafascynowany obrońcą, postanawia zatrudnić się u niego w roli pomocnika. Detektyw wyznacza mu pierwsze zadanie: ma śledzić niewierną żonę klienta. W miasteczku Beaver Ridge Marty odkrywa, że jego wyobrażenia o śledztwie mają niewiele wspólnego z rzeczywistością. Nic nie jest takie, jakim się wydaje na pierwszy rzut oka.

dzień 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.05 Jaka to melodia? (teleturniej) 13.25 Sąsiedzi (s.) 13.55 Raj - relacja ze Światowych Dni Młodzieży w Kolonii 14.25 Burza we Lwowie (film dok.) 15.00 Wiadomości 15.10 Tele-Nowela program o książkach 15.15 Moda na sukces (s.) 15.40 Wieczorynka Humoru i Satyry Lidzbark 2005 15.55 Audycje komitetów wyborczych 17.00 Teleexpress 17.20 Pod lupą 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.25 Plebania (s.) 19.00 Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) 19.05 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Wbrew prawdzie (film USA) 21.55 Prezydent dla Polski 22.35 Wiadomości 22.45 Prosto w oczy 23.05 Niezidentyfikowany obiekt latający (reportaż) 23.30 Liga Mistrzów Skróty 0.30 Próba miłości - historia Annie O'Farrell (film austral.).

■ TVP 2

5.45 Złotopolscy (s.) 6.10 10 minut tylko dla siebie 6.25 W krainie władcy smoków (s.) 6.50 Od przedszkola do Opola (pr. muz.) 7.25 Teletubisie (s. anim.) 7.50 Czerdziestolatek (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 9.55 M jak miłość (s.) 10.40 Pytanie na śniadanie 11.45 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Knyszyński smak 12.15 Camera 13.00 Panorama 13.15 Marzenia Marcina Dańca (pr. rozryw.) 14.10 Lokatorzy (s.) 14.35 Wydarzenia, wydarzenia 14.50 Audycje komitetów wyborczych 15.50 Nagroda Literacka NIKE 16.00 Panorama 16.20 M jak miłość (s.) 17.10 Kulisy serialu "M jak miłość" 17.15 Allo, Allo (s.) 19.05 Jeden z dziesięciu 19.30 Sportowe fascynacje 19.55 Panorama flesz 20.00 Szkoda gadać Bastian Pastewka (film niem.) 20.30 Liverpool - Chelsea (Liga Mistrzów) 23.20 Biznes 23.25 Sport-telegram 23.45 Kamuflaż (film USA) 1.25 Kim Dzong Il - ukochany przywódca (film ang.).

■ TV KATOWICE

6.00 Gramy dla was 7.12 Książki z górnej półki prezentacje 7.45 Aktualności flesz 7.50 Służba zdrowiu 8.05 Bliżej Europy 8.45 Gość dnia 9.00 Zagadkowe historie XX stulecia - Mata Hari 9.55 To jest temat 11.15 Gość dnia 11.45 Kowalski i Schmidt 12.10 Książka tygodnia 12.35 Wokół Pacyfiku z Michaeliem Palinem (film dok.) 13.45 Asertywność 14.15 To jest temat 14.45 Gwiazdy sportu 15.00 Telemotorsport 15.45 Zagadkowe historie XX stulecia - Mata Hari 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.49 Eko generacja przyszłości 17.05 Trójka tam była 17.50 Kronika miejska Katowice 18.00 Aktualności, pogoda 18.27 Wiadomości sportowe TV Katowice 18.37 Powiedz stop 19.00 Szukam drzew, które znalazłem 19.25 Megazynek 19.50 TV Katowice zaprasza 20.00 Telekurier 21.00 Echa dnia 21.50 Aktualności 22.05 Wiadomości sportowe 22.15 To jest temat 23.05 Weselny blues (film USA).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.55 TV market 7.10 Interwencja (mag.) 7.30 Ja się zastrzelę (s.) 8.00 Zbuntowany anioł (s.) 9.00 Strażnik Teksasu (s.) 10.00 13. posterunek (s.) 10.40 Czułość i kłamstwa (s.) 11.10 Samo życie (s.) 11.55 TV market 12.10 Zbuntowany anioł (s.) 13.00 Ja się zastrzelę (s.) 13.30 Świat według Bundych (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Pensjonat pod Różą (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja (mag.) 16.30 Świat według Bundych (s.) 17.00 Gra w ciemno 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.45 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.15 Tango z aniołem (s.) 21.00 Pieniądze albo miłość (film USA) 23.10 Nasze dzieci (s.) 0.10 Biznes Wydarzenia 0.35 Czego

się boją faceci, czyli seks w mniej- szym mieście (s.) 1.05 Granice strachu 2.00 Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

6.35 Żal (film) 7.40 Mieszkanie sztuką jest (mag.) 8.05 Chłopaki w akcji (mag. kul.) 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Oliver Beene (s.) 9.25 Mały kabaret telewizyjny 10.00 Sekret szczęścia (bajka) 11.25 Wędrująca kamera (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Łúčnica na fontáně (pr. muz.) 13.05 W lot po czeskim świecie 14.00 Narzeczona z dużymi stopami (bajka) 15.25 Meduza (lista przeb.) 15.55 Bohaterski kapitan Korkorán (film czes.) 17.30 Kinobox (mag. film.) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.05 Wielka kocia bajka 18.57 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Dobra dzielnica (s.) 21.00 Akademia dobroczynna czyli Paraple 2005 22.00 Wiadomości 22.05 Bramki, punkty, sekundy 22.10 Losowanie Sportki i Szansy 22.20 Anielskie oczy (film czes.) 23.55 Poprask (mag.) 0.25 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki, Szansy 0.30 Przyjaciele (s.) 0.55 Talk show J. Krauza 1.50 Tak, panie premierze 2.20 Oczarowanie.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Na pływalni z P. Čechem (talk show) 9.00 Historia św. Wojciecha 10.00 Msza święta (transmisja) 11.40 Książę Wacław (film TV) 13.35 Na dzień św. Wacława (dok.) 14.25 Czeskie głowy 14.30 Królestwo dzikiej natury: Młode (s. dok.) 15.00 Kwartet (mag.) 15.25 Cudowny świat (s. dok.) 15.50 Ekofilm 2004: Dwóch mężczyzn na Syberii (dok.) 16.20 Dogrywka (mag.) 16.55 Wielki wóz - wyd. spec. (mag.) 17.25 Nasze zamki (s. dok.) 17.40 Noc na Pernštejně (koncert) 18.35 Świat książek (mag.) 19.00 Sportowe minuty 19.40 Lapidarium (s. dok.) 20.00 La Manche (dok.) 20.25 Liverpool FC - Chelsea FC (piłka nożna) 23.40 Hitler i holocaust (s. dok.) 0.30 Main Street Jazz 89 (pr. muz.) 1.30 Po czesku 1.40 Jesienny Festiwal Ołomuniec 2002.

■ NOVA

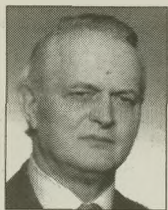
6.00 Czarodziejska legumina (film anim.) 7.25 O niedźwiedziu Andrzej-ju (bajka) 8.20 Páni kluci (film czes.) 10.10 Za humny je drak (bajka) 12.00 Když Burian prašil (film czes.) 13.45 Hoř, má panenka (film czes.) 15.00 W cudzej skórze (film niem.) 16.55 Fanfan Tulipan (film fr.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Big Brother - Nominacje (reality show) 21.20 Na własne oczy (mag.) 22.20 Nowa podróżomania (mag.) 23.00 Big Brother - Bez cenzury (reality show) 23.35 Posłaniec (film USA) 1.15 Martwa strefa (s.) 2.00 Rady ptaka Loskutáka 2.35 TeleTele 3.25 Derrick (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.00 Pierścionek (film czes.) 9.35 Życie złodzieja (film fr.-wl.) 11.45 Kiedy alibi nie wystarczy (film czes.) 13.25 Wyznania siostry Kopciuszka (film luks.-kan.) 15.10 Jak utopić dra Mráčka czyli Koniec wodników w Czechach (film czes.) 17.00 Powrót siedmiu wspaniałych (film USA-hiszp.) 18.45 VyVolení (reality show) 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla (mag. kulinarny) 19.50 VyVolení (reality show) 20.55 Nie ma doskonałych (pr. roz.) 21.55 Receptariusz prima pomysłów (mag.) 23.05 Pod włos 23.45 VyVolení - Nocny show (reality show) 0.10 t-music 1.05 Szybka wygrana 2.45 Rodzina Soprano (s.) 3.40 Świat 2005.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

*Upływa szybko życie,
Jak potok płynie czas...
A w sercu pozostanie
tęsknota, smutek, żal...*

Dziś 27. 9. 2005 mija 10. rocznica śmierci naszego Drogiego Męża, Ojca, Brata, Dziadka i Pradziadka

śp. KAROLA KLIMOSZKA

Z szacunkiem i wdzięcznością wspomina żona z całą rodziną.

AD-133

Pełno nas, a jakoby nikogo nie było...

Ze smutkiem zawiadamiamy wszystkich krewnych i znajomych, że dnia 24 września zmarła w wieku 88 lat nasza Kochana Mama, Babcia, Prababcia, Siostra, Szwagierka, Ciocia

śp. ELŻBIETA ONDRASZEK

z Wędryni. Pogrzeb odbędzie się 29. 9. 2005 o godz. 15.00 w kościele katolickim w Wędryni. Zasmucona rodzina.

GL-530

Kronika Rodzinna

*Jam jest zmartwychwstanie i żywot,
kto wierzy we mnie,
choćby i umarł, żyć będzie.*

W głębokim żalu pogrążeni podajemy do wiadomości wszystkim krewnym, przyjaciółom i znajomym, iż dnia 25. 9. 2005 zmarła w wieku 78 lat nasza Kochana Ciocia

śp. ANIELA WACHTARCZYK

z Piotrowic, obecnie zamieszkała w Starym Boguminie. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w czwartek 29 września 2005 r. o godz. 14.30 z kościoła rzym. kat. w Starym Boguminie. W smutku pogrążona rodzina.

RK-191

– klarnet i saksofon 28. 9. o godz. 18.00 w Domu Narodowym w Cieszynie. Bilety w cenie 10 zł

konflikt na Śląsku Cieszyńskim w świetle literatury politycznej (1848–1947). Otwarte po–śr i pt: 8–18, so: 9–15,

Wystawy

WIELKA GALERIA, galeria Teatru Cieszyńskiego: do 30. 10. wystawa ludwisarni Marii Tomáškové – Dytrychowej „Dźwięki metali”. Otwarte po– pt: 9–15 po zgłoszeniu w portierni TD.

BIŁA GALERIA: do 16. 10. wystawa Petra Borečka – „Cesta za světlem”. Otwarte po–pt: 9–15 po zgłoszeniu w portierni TD.

SALA WYSTAWOWA MANESA, DK Karwina: do 30. 9. wystawa obrazów i ręknie malowanych ubrań mgr Gerty Sartorisowej. Otwarte wt–pt: 9–17, so: 10–18.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ – sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszyńskie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”.

▲ do 23. 10. wystawa Zdeňka Hapala – lalkarza, plastyka i reżysera. Otwarte wt–pt: 9–17, so: 9–13, nie: 13–17.

▲ **MUSAION, Hawierzów, Dělnická 14:** do 30. 10. wystawa „Barok w Cieszyńskim”. Otwarte wt–pt: 9–17, so: 9–13, nie: 13–17.

▲ **MUZEUM TRAGEDII ŻYWCIC-KIEJ, Hawierzów Żywocice:** do 31. 12. wystawa „Od ognika do żarówki”. Otwarte wt–pt: 9–17, so: 9–13, nie: 13–17.

Fot. BEATA SCHÖNWALD

Jabłonkowsy gorole świętującym abrahamowiny hawierzowlanom wręczyli kwiaty oraz dedykowali wspaniały koncert.

Jak na »Gorolu«

Dokończenie ze str. 1

Wspaniała kondycja starszych tancerzy, wdzięk młodszych, obycie na scenie, a wszystko to podkreślone naturalnym uśmiechem sprawiało, że raz po raz rozlegały się oklaski. Publiczność z zachwytem śledziła wszystko to, co przygotowali dla niej jabłonkowsy gorole. Gdy Tadeusz Filipczyk tłumaczył „Skónd sie bieróm nasze gory Beskidy”, słuchała w skupieniu, gdy opowiadał świętogorolskie kawały, zaśmiewała się do łez. Kiedy zaś na zakończenie na scenę powrócili wszyscy wykonawcy, by pożegnać się pieśnią „Góralu, czy ci nie żal”, ze wzruszeniem śpiewała cała sala i dziękowała za koncert oklaskami na stojąco.

Sobotni koncert pn. „Gorole miastu Hawierzów” odbył się w ramach organizowanych od jedenastu lat przez hawierzowski Komitet Miejski PZKO „Spotkań z Kulturą”. Ich tegorocznej edycji towarzyszyła wystawa pt. „PZKO w Hawierzowie” zainstalowana na tę okazję w westybulu Domu Kultury.

Radosne zegnanie lata

KARWINA FRYSZTAT (J.W.) – W ub. niedzielę frysztański Dom PZKO pękał w szwach. Tradycyjna impreza MK PZKO „Pożegnanie lata” zwała do dużej sali nie tylko frysztańców, ale i wielu pozamiejscowych.

W imprezie gościnnie wystąpił laureat wielu nagród konkursów i przeglądów folklorystycznych, Regionalny Zespół Śpiewaczy „Nadolzianie”, który od r. 1993 działa w polskich Kaczycach pod kierownictwem **Andrzeja Szczyrby**. Prezentorem by-

ła **Danuta Ondruch**. Przeszło 20-osobowy zespół, któremu towarzyszy trzysobowa kapela, zaprezentował repertuar ludowy oraz piosenki biesiadne i rozrywkowe, przeplatane ludowym humorem. Publiczność nagradzała program gości gromkimi oklaskami.

Po posiłku – kołaczach i „strykach” – przygotowanym przez ofiarne panie Klubu Kobiet, Dom PZKO wypełnił dźwięk akordeonu i wspólny, radosny śpiew gości z Kaczyc i publiczności.

Beskidzka sztuka zintegrowana

Beskidzkie Muzeum Etnograficzne w Wiśle stało się miejscem wystawy wybitnych współczesnych malarzy Beskidu Śląska Cieszyńskiego i całej Polski. 9 września odbyły się tutaj drugie Beskidzkie Impresje Sztuki, impreza zainicjowana w październiku 2004 r. przez **Bożenę i Jana Kukuczaków** z Koniakowa, z udziałem 19 artystów.

Podczas otwarcia tegorocznych Impresji w murach muzeum, dawnej gospody wiślańskiej, zabrzmiała muzyka fortepianowa Chopina i Debussy'ego

w wykonaniu **Stanisława Deji i Katarzyny Bator** ze Szczyrku. Koncert prowadził red. **Maciej M. Szczawiński**, poeta, krytyk literacki z RP Katowice. Gospodynią spotkania była znakomita prezenterka, a zarazem kierowniczką placówki **Małgorzata Kiereś**.

Aż prosi się, by dla pełnej integracji sztuki beskidzkiej do udziału w następnych Impresjach Sztuki zostali zaproszeni również artyści malarze z drugiej strony Beskidów, z okolic Jabłonkowa. **ROMAN CHOWANIEC**

Fot. ROMAN CHOWANIEC

Co w teatrze

SCENA POLSKA – CIESZYŃ: Cieszyńskie nebe (27, godz. 10.00).

Co w kinach

KARWINA – Centrum: Wyspa (27, 28, godz. 17.45); Nocna straż (27, 28, godz. 20.00); **Reflex:** Edukatorzy (26, 27, godz. 17.00, 20.00); **TRZYŃCIEK – Kosmos:** Pan i Pani Smith (27, 28, godz. 17.30, 20.00); **HAWIERZÓW – Centrum:** Szeregowiec Dolot (27, 28, godz. 15.30, 17.45); Hostage (27, 28, godz. 20.00); **CIESZYŃ – Piast:** Madagaskar (27, 28, godz. 15.30); Karol – człowiek, który został papieżem (27, 28, godz. 17.15); Skazany na bluesa (27, 28, godz. 20.15).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30. **POLSKIE AUDYCJE:** UKF Ostrawa 107.3 m i Trzyniec 105.3 m, po–pt: 19–19.15, nie: 18.30–19.00.

Co w terenie

HAWIERZÓW MIASTO – Klub Emerytów zaprasza na spotkanie w czwartek 29. 9. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuśka 2.

ORŁOWA PORĘBA i PIETWAŁD – MK PZKO zaprasza na świetlicę jesienną 1. 10. o godz. 15.00 w świetlicy PZKO w Orłowej Porębie. Program kulturalny oraz bufet zapewniony.

BOGUMIN – Zarząd i Klub Kobiet MK PZKO w Nowym Boguminie zapraszają w sobotę 1. 10. o godz. 15 do Domu PZKO na jesiennie spotkanie ze smażeniem placków, pieczeniem ziemniaków i okolicznościowymi wystawkami (niektóre eksponaty można będzie kupić). Członkowie okolicznych Kół mile widziani.

KARWINA RAJ – Klub Seniora MK PZKO zaprasza członków na spotkanie we wtorek 27. 9. W programie zwiedzenie zamku we Frysztać. Początek zwiedzania o godz. 16.

PTTS „B5” – zaprasza 28. 9. na Ostry z okazji 70-lecia otwarcia schroniska. Zagajenie uroczystości o godz. 11.00. Wymarsz dowolnymi trasami.

▲ zaprasza 1. 10. na Złoty Raj do Koszarzysk Pasieczki. Miejsca wyjściowe dla pieszych i kolarzy z dworców kolejowych: Wędrynia, Bystrzyca, Gródek od pociągu wyjeżdżającego z Cz. Cieszyna o godz. 7.27.

Koncerty

CIESZYŃ – Polskie Towarzystwo Harfowe zaprasza na koncert duetu „Tango Lyrico” Evelyn Huber – elektroniczna harfa i Mulo Francel

ferty

KUPIĘ BYCZKA bez rejestracji. Tel. 558 367 328 po godz. 20.00. AD-137 **FIRMA ZAJMUJĄCA SIĘ SPRZEDAŻĄ GALANTERII SKÓRZANEJ** zatrudni osobę na stanowisko **Przedstawiciela Handlowego**. Wymagamy: samodzielności, elastyczności, znajomość języka polskiego lub angielskiego, komunikatywności, kreatywności. Oferujemy: samodzielną i odpowiedzialną pracę, motywujące wynagrodzenie. Proszę o przesłanie CV w języku polskim lub angielskim na adres email: rbochniarz@brothers.pl GL-531

Co za Olzą

GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 2. 10. wystawy Romana Nowotarskiego „Podróż” oraz Tadeusza Nowotarskiego „Totemhirs”.

▲ do 2. 10. wystawa grafiki Picasso, Matisse, Miró. Otwarte wt–nie: 10–18. **KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, Mennicza 46, Cieszyn:** do 27. 10. wystawa pt. „Granice wytyczone słowami”.

WALMARK®

CHCESZ BYĆ CZĘŚCIĄ SKŁADOWEJ SPÓŁKI, KTÓRA MA ZA SOBĄ WYJĄTKOWE WYNIKI A PRZED SOBĄ WYSOKIE CELE?

Należymy do największych producentów i sprzedawców witamin i dodatków do żywności. Grupa Walmark zatrudniająca ponad 900 pracowników, z obrotem sięgającym 90 mln. EUR zarządzana jest z Republiki Czech i ma własne spółki podległe w Republice Czeskiej, na Słowacji, w Polsce, Rumunii, Węgrzech, Ukrainie i Litwie.

DYREKTORA

WŁAŚNIE TERAZ POSZUKUJEMY: SIECI SKLEPÓW dla Polski (centrala w Katowicach)

z odpowiedzialnością za:

- ☐ budowanie, rozwój i zarządzanie siecią specjalizowanych jednostek detalicznych na terenie Polski
- ☐ aktywny udział w opracowaniu planów handlowych i strategicznych i ich realizację

Wymagamy:

- ☐ doświadczenia w kierowaniu działalnością handlową i w marketingu min. 3 lata
- ☐ samodzielne i kreatywne myślenie, „ducha handlowego”, dynamiczną osobowość orientowaną na wynik
- ☐ aktywną znajomość języka polskiego i angielskiego
- ☐ doświadczenia w kierowaniu grupą ludzi, zdolności organizacyjne
- ☐ bardzo dobre umiejętności negocjacji i prezentacji
- ☐ prężność (podróże służbowe Polska, Czechy)

Oferujemy:

- ☐ ciekawą pracę i możliwość samorealizacji w dynamicznie rozwijającej się spółce
- ☐ okazję do wykorzystania Pana/Pani doświadczeń przy realizacji nowego biznesu
- ☐ benefity stosowne do piastowanego stanowiska włącznie z samochodem służbowym i do użytku prywatnego

W wypadku, że niniejsza oferta zainteresowała Pana/Panią, prosimy o przesłanie swego życiorysu zawodowego razem z listem motywującym w terminie do 10 dni na adres: **WALMARK, a.s., personální úsek, Oldřichovice 44, 739 61 Trinec, job@walmark.cz**

TV Polonia

WTOREK 27 WRZESNIA

8.15 Prosto w oczy 8.25 10 minut tylko dla siebie 8.50 Nigdzie w świecie nie znajdzieszcie (mag.) 9.05 Bajeczki Jedynecki 9.15 Rodzina Leśniewskich (s.) 9.45 Śpiewajmy Bogu naszemu (rep.) 10.00 Laboratorium (mag.) 10.25 Polskie miasta i miasteczka - Niedzica 10.35 30 ton - lista przebojów 11.05 Polska w zbliżeniu - relacja z XI Światowej Konferencji Gospodarczej Polonii (rep.) 11.25 Sprawa dla reportera 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.05 Sportowy tydzień 13.35 Stacyjka (s.) 14.30 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 14.55 Łączy nas Polska (felieton) 15.10 Paryż Władysława Lubomirskiego (film dok.) 15.50 Smak Europy 16.00 Nigdzie w świecie nie znajdzieszcie (mag.) 16.15 Bajeczki Jedynecki 16.25 Rodzina Leśniewskich (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Pod lupą (rep.) 17.30 TELEZAKUPY 17.45 Śpiewajmy Bogu naszemu (rep.) 18.05 Było nie minęło (mag.) 18.30 Sprawa dla reportera 19.00 Więści Polonijne 19.15 Miś Uszatek (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 I Kongres Polskich Towarzystw Naukowych na Obczyźnie (rep.) 21.25 Kościół katolicki wobec władzy komunistycznej (s. dok.) 22.20 Jest takie miejsce - Brodnica 22.35 Wybory Prezydenta Rzeczpospolitej Polskiej 23.30 Panorama 0.00 Prosto w oczy 0.15 Plus minus 0.40 Sprawa dla reportera 1.15 Miś Uszatek (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Klan (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Więści Polonijne 3.05 I Kongres Polskich Towarzystw Naukowych na Obczyźnie (rep.) 3.30 Kościół katolicki wobec władzy komunistycznej (s. dok.) 4.25 Było nie minęło (mag.) 4.50 Program publicystyczny 5.45 Wiadomości.

ŚRODA 28 WRZESNIA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Prosto w oczy 8.25 10 minut tylko dla siebie 8.50 Budzik 9.15 Mama - nic (s.) 9.45 Wierzę, wątpię, szukam 10.10 Lasy i ludzie 10.35 Spotkania z profesorem Zinem 10.55 Czytając „Magazyn Wileński” (rep.) 11.05 Plus minus 11.35 Kochaj mnie (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.00 Więści Polonijne 13.20 I Kongres Polskich Towarzystw Naukowych na Obczyźnie (rep.) 13.45 Kościół katolicki wobec władzy komunistycznej (s. dok.) 14.40 Było nie minęło (mag.) 15.10 Wybory Prezydenta Rzeczpospolitej Polskiej 16.00 Budzik 16.25 Mama - nic (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Pod lupą (rep.) 17.30 TELEZAKUPY 17.45 Wierzę, wątpię, szukam 18.15 Szlaban w górę - Cieszyn - Těšín (rep.) 18.35 Tęskniłeś tyle lat (film dok.) 19.15 Reksio (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Polska racja (pr. public.) 21.30 Egzamin z życia (s.) 22.20 Serce za uśmiech - Ciechocinek 23.00 Kochaj mnie (s.) 23.30 Panorama 0.00 Prosto w oczy 0.15 Prezydent dla Polski 0.55 Więcej niż sztandar 1.15 Reksio (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Klan (s.) 2.30 Plebania (s.) 2.55 Polska racja 3.25 Egzamin z życia (s.) 4.10 Pamiętaj o mnie 4.35 Tęskniłeś tyle lat (film dok.) 5.20 Kochaj mnie (s.).

CZWARTEK 29 WRZESNIA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Prosto w oczy 8.25 10 minut tylko dla siebie 8.50 Śpiewaj z nami 9.00 Szlakiem polskich książek (felieton) 9.10 Magiczne drzewo (s.) 9.40 Proboszcz 2005 10.00 Wyprzedzić chorobę (mag.) 10.20 Polskie miasta i miasteczka - Łęczycza 10.40 Tańczące Eurydyki - Festiwal im. Anny German 11.30 Anna Dymna - spotkajmy się 12.00 Wiadomości 12.10 Złotopolscy (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.00 Polska racja 13.35 Egzamin z życia (s.) 14.20 Tęskniłeś tyle lat (film dok.) 15.00 Między Odrą a Renem 15.15 Prezydent dla Polski 16.00 Śpiewaj z nami 16.20 Magiczne drzewo (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Pod lupą (rep.) 17.30 TELEZAKUPY 17.50 Proboszcz 2005 18.10 Raj (mag.) 18.35 Smak Europy 18.45 Anna Dymna - spotkajmy się 19.15 Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Złotopolscy (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Audycje Komitetów Wyborczych 21.25 Konwencja Polonii w Scottsdale (rep.) 21.45 Teatr TV - Kto tu wpuścił dziennikarzy? 23.00 Chwalcie Pana wszystkie narody - Hajnówka 2005 (rep.) 23.30 Panorama 23.53 Sport Telegram 24.00 Prosto w oczy 0.15 Prezydent dla Polski 0.50 Podaruj trochę słońca 1.15 Przygody Bolka i Lolka (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Złotopolscy (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.55 Audycje Komitetów Wyborczych 3.20 Konwencja Polonii w Scottsdale (rep.) 3.35 Teatr TV - Kto tu wpuścił dziennikarzy? 4.50 Chwalcie Pana wszystkie narody - Hajnówka 2005 (rep.) 5.15 Anna Dymna - spotkajmy się.

PIĄTEK 30 WRZESNIA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Prosto w oczy 8.25 10 minut tylko dla siebie 8.50 Domisie (s. anim.) 9.15 Trzy dni, aby wygrać (s.) 9.45 Raj (mag.) 10.10 Laboratorium 10.30 Smak Europy 10.40 Bzik kulturalny 11.05 Muzyka łączy pokolenia

11.45 Więcej niż sztandar 12.00 Wiadomości 12.10 Złotopolscy (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.05 Audycje Komitetów Wyborczych 13.30 Konwencja Polonii w Scottsdale (rep.) 13.45 Hity satelity 14.00 Teatr TV - Kto tu wpuścił dziennikarzy? 15.15 Prezydent dla Polski 15.45 J. Słowińska z zespołem (koncert) 16.00 Domisie (s. anim.) 16.25 Trzy dni, aby wygrać (s.) 17.00 Teleexpress 17.15 Ojczyzna polszczyzna 17.30 TELEZAKUPY 17.45 Spotkania z profesorem Zinem 18.10 Święta Wojna (s.) 18.35 Bzik kulturalny 19.00 Więści Polonijne 19.15 Przygody Myszki (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Złotopolscy (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Mówi się 21.20 Hity satelity 21.40 Na dobre i na złe (s.) 22.30 Krzysztof Klenczon - fani i naśladowcy (rep.) 22.55 Droga do wolności (koncert) 23.25 Porozmawiajmy 0.10 Droga do wolności (koncert) 0.50 Trzy dni, aby wygrać (s.) 1.15 Przygody Myszki (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Złotopolscy (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Więści Polonijne 3.05 Mówi się 3.25 Hity satelity 3.40 Na dobre i na złe (s.) 4.30 Muzyka łączy pokolenia 5.15 Święta Wojna (s.) 5.40 Jest takie miejsce - Brodnica.

SOBOTA 1 PAŹDZIERNIKA

6.00 Plebania (s.) 8.00 Echa tygodnia 8.35 Awantura o Basię (s.) 9.05 Od przedszkola do Opola 9.35 Więści Polonijne 9.50 Nie tylko czarny Śląsk (rep.) 10.20 Mówi się 10.40 Klan (s.) 12.00 Międzynarodowy Dzień Muzyki 12.45 Książki z górnej półki 13.00 Wiadomości 13.10 Sprawa się rypla (komedia) 14.35 Telewizyjne Wiadomości Literackie 14.55 Serce za uśmiech - Ciechocinek 2005 15.35 Made in Poland (teleturniej) 16.05 Program publicystyczny 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.30 Camerata 18.00 Pamiętaj o mnie (koncert życzeń) 18.30 M jak miłość (s.) 19.15 Miś Kudłatek (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.05 Sprawa się rypla (komedia) 21.40 Bałtycki Festiwal Piosenki Karlshamn 2005 22.40 Opowieści weekendowe (s.) 23.35 Program publicystyczny 0.30 M jak miłość (s.) 1.15 Miś Kudłatek (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Sprawa się rypla (komedia) 3.25 Camerata 3.50 Serce za uśmiech - Ciechocinek 2005 4.30 Nie tylko czarny Śląsk (rep.) 5.00 Co nam w duszy gra.

NIEDZIELA 2 PAŹDZIERNIKA

6.00 Bałtycki Festiwal Piosenki Karlshamn (koncert) 6.55 Benefis Hanny Bakuły 7.45 Pamiętaj o mnie (koncert życzeń) 8.10 M jak miłość (s.) 8.55 Słowo na niedzielę 9.00 Ziarno (mag.) 9.25 Marco i Gina (s.) 9.50 Ojczyzna polszczyzna 10.10 Książki z górnej półki 10.25 Złotopolscy (s.) 11.15 Camerata 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 13.00 Transmisja Mszy Świętej 14.20 Janosik (s.) 15.10 Jest takie miejsce - Brodnica 15.25 WIO - Wywiad i opinie 15.55 Biografie - Jaka była i nie była Irena Krzywicka (film dok.) 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.25 Nie tylko czarny Śląsk (rep.) 17.55 Król Jagiełło z ulicy 3 - go Maja nr 9 (rep.) 18.10 Zaproszenie 18.30 M jak miłość (s.) 19.15 Pampalini, łowca zwierząt (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.05 Królowa Bona (s.) 20.55 Nagroda Literacka NIKE 2005 21.55 Tele PRLe 22.45 Muzyka poważna 23.50 Bzik kulturalny 0.10 M jak miłość (s.) 0.50 Ziarno (mag.) 1.15 Pampalini, łowca zwierząt (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Królowa Bona (s.) 2.50 Zaproszenie 3.15 Janosik (s.) 4.05 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Smak Andaluzji 4.30 Król Jagiełło z ulicy 3-go Maja nr 9 (rep.) 4.50 Biografie - Jaka była i nie była Irena Krzywicka (film dok.).

PONIEDZIAŁEK 3 PAŹDZIERNIKA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.55 Jedynecka 9.25 My Wy Oni (mag.) 9.50 Romantyczne podróże do Polski (rep.) 10.10 Mieszkac z wyobraźnią (s.) 10.25 Polskie miasta i miasteczka - Iwonicz Zdrój 10.30 Biografie - Jaka była i nie była Irena Krzywicka (film dok.) 11.30 O czym marzą tygrysy (film dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.05 Audycje Komitetów Wyborczych 13.30 Zaproszenie 13.50 M jak miłość (s.) 14.35 Król Jagiełło z ulicy 3-go Maja nr 9 (rep.) 14.50 Królowa Bona (s.) 15.40 Ze sztu-ką na ty - H. Czerny-Stefańska (rep.) 16.10 Jedynecka 16.35 Polskie miasta i miasteczka - Iwonicz Zdrój 16.45 Studio Konkursu Chopinowskiego 17.00 Teleexpress 17.20 Pod lupą (rep.) 17.30 TELEZAKUPY 17.50 My Wy Oni (mag.) 18.15 Gałęzie pewnego drzewa (rep.) 18.40 W Kassel po polsku (rep.) 19.00 Kościół i świat (rep.) 19.15 Mały pingwin Pik - Pok (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Audycje Komitetów Wyborczych 21.25 Sportowy tydzień 22.00 Stacyjka (s.) 22.55 Komornicy (s.) 23.30 Panorama 23.55 Sport Telegram 0.00 Prosto w oczy 0.20 Łupaszko (film dok.) 1.15 Mały pingwin Pik - Pok (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Klan (s.) 2.30 Plebania (s.) 2.55 Audycje Komitetów Wyborczych 3.20 Sportowy tydzień 3.50 Stacyjka (s.) 4.40 W Kassel po polsku (rep.) 5.00 Książki z górnej półki 5.15 Komornicy (s.).

Wydarzenia Sportowe

PIŁKARSKI WEEKEND: SPARTA NA KOLANACH • TRZYNIEC ROZMONTOWAŁ SLOVACKO

Olbrachcice wciąż na dnie

I GAMBRINUS LIGA

● **SPARTA PRAGA - BANIK OSTRAWA 0:2 (0:2). Bramki: 23. Papadopoulos, 31. Racko. Sędziował Šedivý. Widzów 12 285.** Po 24 latach ostrawianie znów zdobyli leteńską twierdzę. W najbliższy czwartek Ostrawa zmierzy się w rewanżu 1. rundy Pucharu UEFA na wyjeździe z SC Heerenveen (w 1. meczu było 2:0 dla Banika).

Lokaty: 1. Liberec 19,... 12. Ostrawa 8 pkt. (jb)

MŚLF

● **TRZYNIEC - 1. FC SLOVACKO „B” 4:2 (2:1). Bramki: Pindor, Sedlák, Vyskočil, Svozil - Svoboda, Tesařík. Sędziował Lakomý. Widzów 400.** Trzyńczenie na prowadzenie wyszli już w 10. min., po rzucie wolnym pierwszego gola w barwach Trzyńca zdobył głową Pindor. Drugiego gola w 37. min. po indywidualnej akcji dołączył Sedlák. W 45. min. goście obniżyli bramką do szatni (Svoboda). Po przerwie trzyńczenie rzucili się na rywala. Dośrodkowanie Sedláka ręką zatrzymał jeden z obrońców i Vyskočil pewnie wykozystał rzut karny - 3:1. W 82. min. po rajdzie Drahný do piłki doszedł Svozil - 4:1. Na końcowe 4:2 obniżył z kontry Tesařík. (man)

Lokaty: 1. Jakubczowice 17,... 4. Trzyniec 13 pkt. **JUTRO:** Trzyniec - Brzeclaw (16.00).

DYWIZJA E

● **FULNEK - IRP CZ. CIESZYN 3:1 (2:0). Bramki: Kretek, Gašparík, samob. - Ganczarczyk. Widzów 350.** Piłkarze IRP przegrali dopiero drugi mecz w tym sezonie, stracili jednak fotel lidera. W barwach gości zabra-

kło doświadczonego obrońcy Grygara, na domiar złego kontuzji nabawił się w meczu Martinček. - *Nie upilnowaliśmy rywala zwłaszcza przy stałych fragmentach gry* - skomentował mecz trener IRP Dalibor Damek. Najważniejsze minuty: 6. pozostawiony bez opieki Kretek wykorzystuje długą centrę (błąd popełnił Večeř) - 1:0; 20. Zima w sytuacji sam na sam z bramkarzem gospodarzy nie daje rady; 38. identyczny błąd obrony, co przy pierwszym straconym голу - Gašparík podwyższa na 2:0; 61. w polu karnym gospodarze nieprzepisowo zatrzymują Myšínskiego (IRP), gwizdek sędziego jednak milczy; 70. Błażek pechowo kieruje piłkę do własnej siatki - 3:0; 94. Ganczarczyk z rzutu wolnego strzela honorowego gola - 3:1.

● **F-M - KARWINA 2:0 (2:0). Bramki: Myšínský, Sklenička. Sędziował Páral. Widzów 150.** Karwiniacy wyraźnie męczyli się w ataku i bez strzelonych bramek nie można marzyć o zwycięstwie. O wszystkim zdecydował pierwszy kwadrans meczu, kiedy to po błędach obrony (w defensywie zabrakło Gilla) karwiniacy przegrali 0:2. Gospodarzom wprowadzie też szwankowała defensywa, Karwina nie potrafiła tego jednak wykorzystać (fatalnie w tej materii spisywali się karwiniacy Šuster i Sourada). W barwach gości na pochwały zasłużył tylko bramkarz Gradek.

● **B. OLBRACHCICE - S. ORŁOWA 0:1 (0:0). Bramka: Pristáš. Sędziował Duda. Widzów 160.** Olbrachciczanie wciąż czekają na premierowe zwycięstwo w tym sezonie. W zespole Bani-

ka brakuje jednak strzelców z prawdziwego zdarzenia, stuprocentowych okazji nie wykorzystali w meczu m.in. Petley, Dorozło i Goj. Orłowa nastawiła się na defensywę i kontry. W 71. minucie piłkę przejął szybkonogi Pristáš i z ostrego kąta zdobył zwycięskiego gola dla Slavii.

● **KS DZIECMOROWICE - W. LOSINY 2:0 (2:0). Bramki: Šrámek, Beránek. Sędziował Proske. Widzów 150.** Kluczem do zwycięstwa Elektryków była świetna gra w defensywie (gospodarze zagrali już z Filipem Kadlčákiem w składzie), goście nie stworzyli sobie ani jednej klarownej sytuacji strzeleckiej.

Lokaty: 1. Konice 18, 2. Cz. Cieszyn 15, 3. Fulnek 14,... 5. Karwina 13, 10. Orłowa 9, 13. Dziecmorowice 6, 16. Olbrachcice 3 pkt. **JUTRO o godz. 16.00:** Karwina - M. Albrechtice, Cz. Cieszyn - W. Losiny, Horka - Olbrachcice, Fulnek - Orłowa, Konice - Dziecmorowice.

JANUSZ BITTMAR

Ekstraliga piłkarzy ręcznych

■ **KARWINA - HRANICE 19:22 (10:12).** Karwiniacy zaprezentowali się w niedzielę w kiepskim stylu, zasłużenie przegrywając z Hranicami. Goście nie popełniali tylu błędów w obronie, fantastycznie spisywał się też bramkarz Fabián. **Bramki dla HCB:** Sobol 10/4, Horák 5, Szymon 2, Kuzo, Zdráhala po 1. **JUTRO o godz. 10.30:** Karwina - Zubrzy. (jb)

Sport polski

■ **„ZŁOTKA” OBRONIŁY TYTUŁ.** Polki pokonały w Zagrzebiu Włoszki 3:1 (25:23, 27:25, 21:25, 25:18) w finale mistrzostw Europy siatkarek, które rozgrywane były w Chorwacji. Podopieczne Andrzeja Niemczyka obroniły w ten sposób trofeum wywalczone przed dwoma laty w Turcji. (PAP)

Już w sobotę Złoty Rajd

Ruch na świeżym powietrzu i wspólna wielogeneracyjna zabawa, a także zdobywanie punktów w konkursie szkół - tak w skrócie można scharakteryzować „Złoty Rajd”. Tegoroczna impreza odbędzie się już w najbliższą sobotę. Uczestnicy wyruszą na piechotę lub na rowerach po wyznaczonych trasach do celu - ośrodka rekreacyjnego „Pasieczki” w Koszarzyskach.

Organizatorzy z Klubu Kultury i „Beskidu Śląskiego” dopinają przygotowania imprezy na ostatni guzik. - *Informacje o trasach otrzymały szkoły, są też umieszczone wraz z regulaminem Złotego Rajdu na stronach www.klub-kultury.cz* - przypomina Tadeusz Wantuła z Klubu Kultury. - *Bardzo ważne jest dotrzymanie godziny startu (w Wędrzyni 7.40, w Bystrzycy 7.45 i w Gródku 7.50) oraz potwierdzenie przejścia trasy. Wszystkie punkty kontrolne obsługiwać będą nasi partnerzy, turyści z „Beskidu Śląskiego”.*

Na miejscu oprócz posiłku czekają na uczestników kolejne dyscypliny: konkurs w przeciąganiu liny, współzawodnictwo artystyczne, w ramach którego należy wykonać krótki (3-6 minut) program, oraz konkurs w przygotowaniu potraw na grilu. Zakończone imprezy przewidziane jest w godzinach popołudniowych. Uczestnicy będą mogli skorzystać o 15.30 ze spe-

cjalnego autobusu odjeżdżającego z przystanku Mijylrz w Koszarzyskach w stronę Bystrzycy. (db)

WEEKEND NA LODOWISKACH

Trzyniec jak na huśtawce

TIPSPORT EKSTRALIGA

■ **ZNOJMO - TRZYNIEC 4:2 (1:1, 2:0, 1:1). Bramki: 3. Uram, 26. Jareš, 32. Ondřej, 59. Ludvík - 19. Polanský, 56. Pletka. Sędziował Smeták. Kary 6:5, wykorz. 1:1.** W. 3500. Trzyńczenie w sobotę pokonali pod Jaworowym 5:4 Spartę i w niedzielnym meczu na lodzie Znojma po prostu zabrakło im sił. Gwiazdą meczu był bramkarz Trvaj, który przy stanie 3:2 trzymał Znojmo nad wodą. **Lokaty po 7. kolejce:** 1. Slavia 17,... 7. Witkowie 11, 8. Trzyniec 9 pkt. **DZIŚ:** Trzyniec - Pardubice (17.00).

I LIGA

■ **HAWIERZÓW - CHOMUTOW 3:1 (1:0, 0:0, 2:1). Bramki: 18. Sedlák, 44. Seman, 60. Zdráhal - 55. Nosek. Sędziował Trombík. Kary 3:7, wykorz. 1:0.** W. 2008. Hawierzowanie są miłym zaskoczeniem sezonu. W sobotę rozmontowali nawet lidera tabeli i to oni po siedmiu kolejkach prze-

wodzili rozgrywkom I ligi (wczoraj po zamknięciu numeru Hawierzów zagrał w Olomuńcu). **Najważniejsze minuty:** 18. Lipina wybił krążek na „chybił trafił”, gumę przejął Sedlák i ostrym strzałem z lewej bandy trafił na 1:0; 44. Seman w zamieszaniu podbramkowym - 2:0; 55. Nosek z dobitki - 2:1; 60. Seman w przewadze liczebnej podał do Zdráhala - 3:1.

II LIGA

■ **N. JICZYN - ORŁOWA 5:3 (1:0, 3:1, 1:2). Bramki: 25. i 37. Červenka, 19. Hruškovský, 21. Macháček, 59. Barna - 32. Kaněra, 46. Tluszczyk, 59. Suchý.** Orłowianie po dwóch zwycięskich meczach spadli z obłoków na ziemię. - *Zagraliśmy fatalnie, a druga tercja była z naszej strony wręcz założona* - powiedział trener HCO Pavel Leksovský. **JUTRO** orłowanie zmierzą się u siebie z liderem - Techniką Brno (18.00). **Lokaty:** 1. T. Brno 7,... 7. HCO 5 pkt. (jb)

DRUGIE ZWYCIĘSTWO BOGUMINA • INDIANIE POLEGLI W SKRZECZONIU

MISTRZOSTWA OKRĘGU

● **FRYDLANT - BOGUMIN 1:2 (0:0). Bramki: Žižka - Fluxa, Gábor. Sędziował Chlebovský.** W. 150. Wiele wskazuje na to, że „Faja” wyszła już z kryzysu. Goście rozmontowali rywala po zmianie stron, kiedy to gospodarze grali w osłabieniu (czerwone kartki otrzymali Staník i Žižka). W barwach „Fai” świetny mecz zaliczył młodziutki pomocnik Košina, w ataku sporo wysokich piłek wygrywał Kukuliač. **Najważniejsze minuty:** 70. Fluxa z dobitki (strzelał Kukuliač) - 0:1; 76. Gábor czubem buta sprzątnął piłkę sprzed nosa bramkarza i do pustej bramki poprawił na 0:2; 85. Žižka po sporadycznym błędzie obrony - 1:2. (jb)

● **PETRZKOWICE - L. PIOTROWICE 1:1 (1:1). Bramki: Barč - Novák. Sędziował Oriěščík.** W. 120. Remis jest sprawiedliwym odzwierciedleniem wydarzeń na boisku. Oba zespoły w miarę dobrze grały tylko w pierwszej połowie. Po zmianie stron powiało nudą. **Najważniejsze minu-**

ty: 18. po faulu na Klosa z „jedenastki” trafia Novák - 0:1; 44. Barč krosowym uderzeniem wyrównuje na 1:1. (jb) ● **LIČHNÓW - MOSTY 5:1 (2:0). Bramki: Šudák 2, Nec-kář, Maciček, Dédík - T. Nieslaník.** Gospodarze zafundowali gościom szaloną przejażdżkę na piekielnej karuzeli. Mosty obniżyły przy stanie 3:0, główką po akcji Buli i Marszałka obniżył T. Nieslaník. Przy stanie 5:1 J. Bažant z przewrotki trafił w słupek. (man)

Lokaty: 1. Opawa 21,... 7. L. Piotrowice 10, 12. HDB 6, 16. Mosty 1 pkt. **JUTRO:** L. Piotrowice - Opawa, Bogumin - Ličhnov i P. Polom - Mosty (16.00).

I A KLASA - GR. B

Skrzeczoń - FK Hawierzów 2:1 (Glaic, Motloch - Zoller), Bystrzyca - St. Miasto 1:0, Stonawa - Rychwałd 2:0. **Lokaty:** 1. Hawierzów 15,... 4. Skrzeczoń 11, 5. Stonawa 10, 16. Bystrzyca 7, 12. Rychwałd 4 pkt. *Blżej w czwartkowym numerze „GL”.* (Opr. jb)

DZIŚ W NUMERZE:

Gabinet niemieckich Poloników str. 3

GŁOSIK – rubryka dla dzieci str. 4

Okulary czy soczewki str. 5

Trzyniec zdobył skalp Pardubic str. 8

CZWARTEK
29 WRZEŚNIA 2005
NR 115
ROCZNIK LX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766

faks: 558 740 044

info@glosludu.cz

Fot. ROMAN BASELIDES

Na boisku niczym w bajkowej krainie czuli się uczestnicy wtorkowej abiliimpiady.

Bajkowe igrzyska olimpijskie

CZ. CIESZYN (man) – Na terenie kompleksu sportowego należącego do Zintegrowanej Szkoły Średniej we wtorek przed południem pełno było bajkowych postaci i zdarzeń. Pod nazwą „Z bajki do bajki” przebiegała tutaj abiliimpiada (olimpiada dla osób niepełnosprawnych) zorganizowana przez Diakonię Śląską i Zespół Kościelnych Szkół Specjalnych w Cz. Cieszynie.

Uczestnikami czwartych zmagani olimpijskich było 77 klientów ośrodków Diakonii Śląskiej i szkół kościelnych w Cieszynie, Trzynie, Karwinie, Hawierzowie, Ostrawie, Krnowie, Cz. Cieszynie i Ligotce Kameralnej.

Zawodnicy 11 drużyn rywalizowali ze sobą w 19 dyscyplinach, opar-

tych na spotkaniach z postaciami bajkowymi i zdarzeniami występującymi w bajkach. Tak więc Czerwony Kapturek wyruszył do chorej babci na hulajnodze, Baba Jaga wsadzana była do pieca, Kopciuszek sprzątał, Krakonosz przeskakiwał góry, a diabeł, z którymi nie było żartów, skakały w workach. Ze zwycięstwa cieszyli się klienci ośrodka „Beniamin” w Krnowie, drugie miejsce zajęli uczniowie Zespołu Kościelnych Szkół Specjalnych w Trzynie, a trzecie drużyna z ośrodka „Eben Ezer” w Żukowie Górnym.

W spełnianiu zadań uczestnikom abiliimpiady pomagało 42 uczniów z Zintegrowanej Szkoły Średniej i Gimnazjum z polskim językiem nauczania

w Cz. Cieszynie. Abiliimpiadę zakończyła dyskoteka.

– *Tradycyjnie zapraszamy gimnazjalistów. Dążymy do pogłębiania integracji młodzieży z dziećmi niepełnosprawnymi. Za wzorowe spełnianie zadań i ciepły stosunek do chorych kolegów uczniowie-wolontariusze zasługują na pochwałę* – powiedziała nam nauczycielka **Beata Roman**, jedna z organizatorów imprezy.

Happening z Wieczorynką

CZ. CIESZYN (kor) – Biblioteka Miejska zaprasza jutro wszystkich cieszyńskich na rynek czeskocieszyński, gdzie odbędzie się po południu – w ramach ponadgranicznej imprezy „Skarby z cieszyńskiej trójką” – Biblioteczny Happening, czyli „Wielki show z Wieczorynką”.

Biblioteczne Happeningi otwierają co roku obchodzony w pierwszym tygodniu października Tydzień Bibliotek. Odbývają się one zawsze w innym miejscu RC, a następny happening organizuje ta placówka, która przedstawiła na imprezie najlepszy program. Czeskocieszyńska biblioteka, która bierze w tej inicjatywie udział po raz siódmy, zwyciężyła przed rokiem na happeningu w Semilach. Zaprezentowała tam gwarowe przedstawienie o legendarnym założeniu Cieszyna.

Nad Olzę zjedzie w piątek ok. 200 bibliotekarzy z 65 bibliotek z całej RC. Happening, którego patronem jest Wieczorynka, czyli obchodzący 40. urodziny telewizyjny „Večerníček”, rozpocznie się na Rynku Armii Czechosłowackiej o godz. 14.00. Otworzy go korowód baśniowych postaci, w które wcielą się mali czytelnicy (nb. walczą oni właśnie w bibliotecznym konkursie o Medal Wieczorynki). Bibliotekarze natomiast zaprezentują przygotowane przez siebie programy i też zmierzą się w konkursie.

kusje międzypokoleniowe, zmianę pasywnego podejścia do starości, a przede wszystkim przejście do zdrowego stylu życia.

Ciąg dalszy na str. 2

»POSZERZMY WSPÓŁPRACĘ« – PROPONUJE PREZYDENT JASTRZĘBIA, MARIAN JANECKI

Partnerska współpraca pomiędzy miastami Jastrzębie Zdrój i Wodzisław Śląski po stronie polskiej oraz Karwina i Hawierzów po stronie czeskiej ma wieloletnią tradycję i skutecznie przyczynia się do zbliżania ludzi z obu nadgranicznych regionów. Podczas niedawnej wizyty dziennikarza ostrawskiego tygodnika „Horník” w jastrzębskim ratuszu padły także pytania na temat stosunku kierownictwa miasta do polskiej mniejszości narodowej na Zaolziu. Odpowiedział na nie prezydent Jastrzębia, Marian Janecki.

Czy miasto Jastrzębie Zdrój utrzymuje kontakty z polskimi organizacjami i instytucjami polonijnymi na terenie Zaolzia?

Tak. Właśnie niedawno byliśmy na przykład w

polskiej szkole i przedszkolu w Karwinie. Przywieźliśmy dzieciom polskie książki, aby mogły jak najlepiej uczyć się języka polskiego i ćwiczyć polską mowę. Kontakty z instytucjami i środowiskami

Zaproszenie do dyskusji

polonijnych i przedyskutować, czego by strona, że tak powiem, czeska, oczekiwała i w czym my jesteśmy w stanie pomóc. Jeżeli by była taka wola, możemy takie spotkanie zorganizować u nas, w Jastrzębiu, lub w Wodzisławiu. Odległość nie jest tu żadną przeszkodą. W dyskusji można by ustalić, na jakiej kanwie nasza współpraca mogłaby być poszerzona – czy to na szczeblu kultury, szkół, wymiany zespołów czy innym.

Środowisko polonijne na Zaolziu to jednak nie tylko

Karwina. Czy istnieje, pana zdaniem, możliwość poszerzenia tych kontaktów?

Myszę, że spotkań pomiędzy Polskim Związkiem Kulturalno-Oświatowym i innymi środowiskami polonijnymi na terenie Czech, a naszymi stowarzyszeniami mogłoby być więcej. To, co trzeba by było zrobić, to zorganizować forum przedstawicieli środowisk

polonijnych i przedyskutować, czego by strona, że tak powiem, czeska, oczekiwała i w czym my jesteśmy w stanie pomóc. Jeżeli by była taka wola, możemy takie spotkanie zorganizować u nas, w Jastrzębiu, lub w Wodzisławiu. Odległość nie jest tu żadną przeszkodą. W dyskusji można by ustalić, na jakiej kanwie nasza współpraca mogłaby być poszerzona – czy to na szczeblu kultury, szkół, wymiany zespołów czy innym.

Ciąg dalszy na str. 2

Przełamać przesady starości

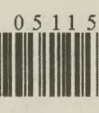
REGION (mro) – Podniesienie prestiżu ludzi w podeszłym wieku – to cel, który postawili przed sobą spółka „Walmark” oraz Diakonia Czeskobraterskiego Kościoła Ewangelickiego w ramach projektu „Społeczeństwo przyjacielskie wszystkim generacjom”, którego impulsem powstania stała się analiza socjologiczna przeprowadzona przez naukowców z uniwersytetów w Brnie i Hradcu Králové.

Chodzi o przełamanie stereotypów związanych ze starością, otwarte dys-

Nogoda

CZWARTEK – Zachmurzenie umiarkowane, lokalne opady deszczu. Temperatura w dzień od 13 do 17 st., nocą od 11 do 7 st. C.

PIĄTEK – Bez zmian. Temperatura w dzień od 12 do 16 st., nocą od 9 do 5 st. C.

9 771212 422041

Znad Wisły

■ Donald Tusk – 45 proc. poparcia, Lech Kaczyński – 34 proc., Andrzej Lepper – 10 proc., Marek Borowski – 6 proc. Takie są wyniki sondażu prezydenckiego TNS OBOP dla telewizyjnych „Wiadomości”, przeprowadzonego już po niedzielnych wyborach parlamentarnych. Według badania, Jarosław Kalinowski ma 2 proc. zwolenników, Maciej Giertych – 1 proc., Janusz Korwin-Mikke – 0,9 proc., Henryka Bochniarz – 0,6 proc. TNS OBOP przeprowadziło sondaż prezydencki w poniedziałek na 1000-osobowej próbie.

■ Ogólnopolska Kampania Parkingu ruszyła w piątek pod hasłem „Czy naprawdę chciałbyś być na naszym miejscu”. „W ramach akcji będziemy przestrzegali kierowców, aby nie parkowali na miejscach przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych” – powiedział w piątek na konferencji prasowej w Warszawie prezes Stowarzyszenia Przyjaciół Integracji Piotr Pawłowski. Akcja odbywa się po raz drugi, a jej organizatorem jest Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji. „Będziemy też przestrzegali kierowców, aby nie parkowali na tzw. kopertach. Te miejsca są bardzo potrzebne kierowcom niepełnosprawnym dla ich normalnego funkcjonowania” – dodał Pawłowski. „W tym roku ma to być zmasowana, całociągowa kampania. Przygotowane są spoty radiowe, telewizyjne, ulotki i plakaty, które będą umieszczane w całym kraju. Szczegóły są dostępne na portalu www.niepełnosprawni.info. Zgodnie z polskim prawem na „kopertach” mogą parkować tylko posiadacze specjalnej karty parkingowej, czyli osoby o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności i ograniczonej sprawności ruchowej.

■ Liceum Ogólnokształcące w Warszawie przy ul. Chłodnej otrzymało w piątek imię Waldemara Milewicz, tragicznie zmarłego w Iraku dziennikarza Telewizji Polskiej. Szkoła ma w swoim programie klasy o profilu dziennikarskim. Stąd decyzja o przyjęciu Waldemara Milewicz za patrona szkoły. „Osoba patrona i ideały przez niego prezentowane to ważny element edukacji i kształtowania uczniów szkoły. Uznano, że postać Waldemara Milewicz pomoże rozwijać się uczniom tego liceum i będzie dla nich wzorem w ich przyszłej pracy dziennikarskiej” – napisano w uchwale Rady Warszawy z dnia 12 września 2005 r. nadającej imię.

■ Ponad 150 tys. fanów zgromadziło się w sobotni wieczór w Warszawie na koncercie światowej sławy piosenkarza, kompozytora i gitarzysty Stinga. Z tej okazji do stolicy przyjechali fani muzyki z całej Polski. Rockman powitał swoich fanów okrzykiem łamaną polszczyzną – „Dobry wieczór, Warszawa” – za który otrzymał pierwsze gromkie brawa tego wieczoru. Swoją występow rozpoczął od przeboju „Message In A Bottle” grupy The Police (istniała w latach 1977-1983), której był założycielem. Zgromadzona pod specjalnie przygotowaną na koncert sceną część widowni niemal przez cały czas trwania imprezy klaskała i śpiewała w takt kolejnych piosenek Anglika. Był to piąty koncert Stinga w Polsce. Organizatorem imprezy była sieć komórkowa Orange (wcześniej Idea).

(mro)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

II EDYCJA ŚWIĘTOWACŁAWSKIEGO FESTIWALU

Uczta melomanów

REGION (mro) – „Schola Gregoriana Pragensis” pod batutą **Davidy Ebena** zainaugurowała wczoraj w ostrawskim kościele św. Wacława II „Świętowacławski Festiwal”. Przez miesiąc koncerty festiwalowe będą rozbrzmiewać w 24 miastach i miejscowościach regionu (m.in. w Stonawie, Karwinie, Błędowicach, Cz. Cieszynie, Boguminie, Rychwałdzie, Orłowej). Wystąpią najznamienitsi wykonawcy muzyki z RC, Polski, Austrii, Węgier, Włoch i Słowacji.

Powtórka koncertu inauguracyjnego czeka już dziś melomanów Karwiny i okolic (o godz. 19.00 w kościele fryszackim p.w. Podniesienie Krzyża Świętego). Na uwagę zasługuje wyjątkowy projekt „Bach – historia stworzenia i upadku człowieka” (sobota 8. 10. kościół św. Wacława w Ostrawie), który łączy recytację **Milana Friedla**, solo skrzypcowe **Davidy Danela** i taniec **Lucie Holankowej**. Osobnym projektem współfinansowanym przez Fundusz Wyszehradzki będzie wykonanie wielkiej mszy h moll BWV 232 **J.S. Bacha** w autentycznej interpretacji na starych instrumentach, która zabrzmi 15 października w ewangelickim kościele w Błędowicach. Pod batutą **Romana Válka** wystąpią soliści – sopranistka **Anna Mikołajczyk** z Polski, kontratenor **Piotr Olech** (Polska), tenor **Marek Olbrzymek** i bas **Adam Plachetka** w towarzystwie „Ars Brunensis Chorus” oraz „Solamente Naturali” z Bratysławy. Repryza mszy następnego dnia o godz. 17.00 w kościele Marii Panny Królowej w Ostrawie Mariańskich Górach. Dodajmy, że błędowski koncert będzie retransmitowany przez II kanał Czeskiej Telewizji. Również melomani w Trzynie będą mogli 22 października w kościele ewangelickim uczestniczyć w Festiwalu Świętowacławskim. Wystąpi tam orkiestra kameralna **Ewalda Danela** oraz Słowacka Orkiestra Kameralna pod kierownictwem **Bohdana Warchala**, solo na skrzypcach – **David Danel**. Końcowym akcentem festiwalu będzie koncert w katedrze Boskiego Zbawiciela w Ostrawie w wykonaniu Filharmonii Janačka pod kierownictwem **Jakuba Hrůzy**, który przedstawi „Requiem” Antonína Dvořáka. Partie solowe zaśpiewa czołowa sopranistka **Eva Dřizgowa**.

Koszt trwającego miesiąc festiwalu nie przekracza 2,170 mln koron, co kwalifikuje go do kategorii tzw. niskobudżetowych przedsięwzięć.

Czeka na lokatorów

JABLONKÓW (kor) – Wiceminister rozwoju regionalnego **Jaroslav Král** oraz wicehetman województwa morawsko-śląskiego **Jiří Carbol** przecięli wczoraj wspólnie z burmistrzem Jablonkowa **Petrem Sagitariusem** wstęgę podczas oficjalnego otwarcia nowego miejskiego Domu Pomocy Społecznej.

W uroczystości wzięli udział także wicehetman **Jaroslava Wenigerowa** oraz wójtowie miejscowości zrzeszonych w Stowarzyszeniu Gmin Regionu Jablonkowskiego. Ci ostatni skorzystali z okazji, by podyskutować z gośćmi o problemach i potrzebach swoich gmin. Goście zwiedzili ponadto park sanatorium chorób płucnych.

W nowym DPS mieści się 20 małych mieszkań dla seniorów. Pierwsi lokatorzy wprowadzą się w październiku.

Wybierz najlepszy projekt!

TRZYNIEC (man) – W ramach inicjatywy browaru Pilzneński Prazdroj „Wybór obywateli” o przychylność mieszkańców ubiega się 19 projektów. Właśnie oni przez głosowanie zadecydują o tym, którzy projektodawcy uzyskają część środków z 2-mln puli.

Już po raz czwarty pilzneński browar wesprze stowarzyszenia działające w byłym powiecie frydecko-misteckim w dziedzinie edukacji, służby zdrowia, kultury i sportu. W tym roku po raz pierwszy o pieniądze mogą się ubiegać również projektodawcy z regionu trzynieckiego.

Projekty zaszerogowane zostały do czterech kategorii: edukacja i ekologia, służba zdrowia i opieka socjalna, kultura, sport. Głosowanie SMS trwa od 1 września do 11 listopada włącznie. Z jednego telefonu komórkowego na konkretny projekt można zagłosować tylko raz.

Na projekty trzynieckie głosy należy oddawać pod nr

tel. 900 11 03, sms-y powinny mieć postać: HLA OVR plus kod projektu.

Którzy projektodawcy proszą o głosy? Zespół „Górole” z Mostów koło Jablonkowa – organizacja Międzynarodowego Przeglądu Zespołów i Kapel Folklorystycznych „Bal Gorolski” (kod K 3), Szpital Trzynec – zakup urządzenia do oddychania (kod Z 1), Ośrodek dziennego pobytu dla młodzieży niepełnosprawnej „Radost” w Trzynie – projekt utworzenia ogrodu rajskiego dla dzieci niepełnosprawnych (kod Z 4), miasto Trzynec – impreza „Wakacje w 3ńcu” – 2006 rok (kod S1), organizatorzy koncertu „Serce Europy” na rzecz dzieci niepełnosprawnych na pograniczu polsko-czeskim (kod K1), klub „Bunkr” – budowa sali prób (kod K 2) oraz szkoła podstawowa przy ul. Slezkiej – projekt utworzenia oddziału multimedialnego (kod E 2).

Zdobywają doświadczenie

HAWIERZÓW (wak) – Jedenastu uczniów z dwóch hawierzowskich szkół średnich – Szkoły Hotelarskiej oraz Akademii Handlu i Biznesu – pomaga od poniedziałku pracownikom kilku wydziałów miejskiego magistratu. Młodzi ludzie pracować będą dwa dni w tygodniu w ramach zajęć praktycznych. Ogółem przepracują 200 godzin. Podczas stażu powinni zdobyć doświadczenie, wymagane umiejętności i referencje.

Zdaniem specjalistów od walki z bezrobociem, praktyki tego typu są znakomitym sposobem na rozwiązanie problemu „pierwszej pracy”. Ab-

solwent, legitymujący się starannym wykształceniem i wielką ambicją nie może zazwyczaj wykazać się doświadczeniem praktycznym. Dlatego jeszcze w czasie nauki wskazane jest podejmowanie praktyk w instytucji czy firmie, z którą w przyszłości można się związać na stałe. Jest to wskazane tym bardziej, że czas, kiedy praktykantów traktowano jak „zło konieczne”, już minął. Uczniowie (lub studenci) wprowadzani są w rzeczywiste procesy zarządzania, a praktyka procentuje konkretną wiedzą o firmie czy instytucji. Tej wiedzy nie da się przecenić.

Przełamać przesady...

Dokończenie ze str. 1

Uczestnicząc w projekcie „Walmark” zabezpiecza kampanię oświatową, w ramach której do końca roku trafi do skrzynek pocztowych mieszkańców RC 100 tys. folderów informujących o prawdach i mitach związanych ze starzeniem się organizmu i społecznymi przejawami tzw. ageizmu (dyskryminacji na tle wieku). Spółka wspomaga także ośrodki Diakonii darami rzeczowymi dla starszych klientów.

– Opiekę nad seniorami i osobami starszymi sprawujemy systematycznie – powiedziała **Eva Grollowa**, menedżer projektu z Diakonii Czeskobraterskiego Kościoła Ewangelickiego. – Pod naszą opieką pozostaje 4000 seniorów i myślę, że o ich problemach i problemach ich rodzin cokolwiek wiemy. Jesteśmy zadowoleni, że dzięki ponadczasowej inwestycji spółki „Walmark” możemy przeciwstawić się rozszerzonym przesadom i poruszyć długo pomijane problemy – dodała.

Zaproszenie do...

Dokończenie ze str. 1

Ciekawa propozycja...

Nasze miasto posiada instytucje, które zajmują się takimi sprawami i które mogłyby zająć się także realizacją ustaleń przyjętych na forum dyskusyjnym z przedstawicielami Polonii. My ze swej strony jesteśmy otwarci na współpracę, musimy jednak wie-

dzieć, jakie by były oczekiwania. To dla nas bardzo ważne. Podsunę może, że ambasadorem poszerzenia tej współpracy mógłby być karwiński przedsiębiorca i działacz polonijny, **Karol Michalski**, który utrzymuje z nami bliskie kontakty.

Rozmawiał:

BOGUSŁAW KRZYŻANEK

Marian Janecki: „Trzeba by przedyskutować, w czym jesteśmy w stanie pomóc...”

Ciekawostki

Zaatakowała celnika

Na manilskim lotnisku skonfiskowano 34 piranie, przywiezione na Filipiny jako „rybki ozdobne” z Peru. Jak podaje manilska prasa, o tym, że „ozdobne rybki” mogą być groźne, dotkliwie przekonał się jeden z inspektorów celnych, sprawdzający ładunek. Gdy w ramach rutynowej kontroli otworzył pojemnik, w którym były ryby, jedna z nich wyskoczyła z wody i solidnie ugryzła celnika w palec. 34 piranie zostały skonfiskowane – nie przeżyły jednak podróży i wszystkie padły w ciągu dwu dni.

Regulują Internet

Od niedzieli władze Chin zaostrzyły – i tak już mocno restrykcyjne – prawo dotyczące korzystania z Internetu. Wprowadzenie nowych zapisów zwiększa kontrolę państwa nad dostępnymi informacyjnymi witrynami WWW, a także np. grupami dyskusyjnymi i forami. To posunięcie jest częścią planu realizowanego przez chiński rząd, który stara się kontro-

lować treści jakie umieszcza w Sieci tamtejsza, prawie 100 milionowa, rzesza internautów. Według obietnic chińskiego rządu, nowe reguły zostaną wdrożone natychmiast co pozwoli na „standaryzację zarządzania wiadomościami z kraju i ze świata”. Kontrowersyjne ustawodawstwo zezwala na umieszczanie w sieci jedynie takich informacji, które według tamtejszego rządu są „zdrowe i cywilizowane”. Nie jest jasne, które kategorie wiadomości zdobędą akceptację władzy.

Zmlany w tekście

Austriacka minister ds. kobiet **Maria Rauch-Kallat** zapowiada zmiany w tekście austriackiego hymnu narodowego, które urzeczywistnią równość kobiet i mężczyzn. W przypadku hymnu narodowego mamy do czynienia z dyskryminacją. Jeśli mowa jest o synach narodu, to powinno być również o córkach. Hymn jest elementem tożsamości każdej Austriaczki i każdego Austriaka – powiedziała minister, cytowana w wydaniu dzien-

nika „Kurier”. Według Rauch-Kallat, w pierwszej strofie należy dokonać zmiany z „ojczyzną jesteś wielkich synów” na „ojczyzną wielkich córek, synów”. W trzeciej strofie natomiast zamiast „daj nam ojczyzno ślubować wierność w braterskich chórach” ma być „daj nam kraju rodzinny ślubować wierność w radosnych chórach”. Obecny tekst hymnu Austrii został napisany po II wojnie światowej.

Ile języków znasz...

Głównym obcym językiem znanym Słowakom jest czeski, tymczasem wśród Czechów znajomość języka słowackiego nie znalazła się nawet w pierwszej trójce znanych języków – wynika z sondażu Eurobarometru, opublikowanego w związku z obchodzoną w poniedziałek Europejskim Dniem Języków. Język czeski ma opisaną 31 proc. Słowaków. Na drugim znalazł się niemiecki (28 proc.) i rosyjski (25 proc.). W RC najbardziej znany jest język niemiecki (31 proc.), potem angielski (24 proc.) i rosyjski

(19 proc.). Język słowacki znalazł się dopiero na czwartym miejscu; jego znajomość deklaruje co dziesiąty mieszkaniec (11 proc.).

Błędy lekarskie

Wskutek błędów lekarskich co roku we włoskich szpitalach umiera 6 proc. pacjentów. Liczba zgonów spowodowanych błędami lekarzy waha się od 14 do 50 tys. rocznie. We Włoszech co roku do szpitali trafia 8 mln osób. 340 tys. pacjentów wraca do domu z obrażeniami lub chorobami spowodowanymi błędami lekarskimi. 32 proc. błędów powstaje w sali operacyjnej. Szacuje się, że za 15 proc. wypadków śmiertelnych odpowiedzialność ponoszą lekarze wraz personelem medycznym. Przeciwnie lekarzom i szpitalom co roku wnoszonych jest 25 tys. skarg. Codziennie 90 osób zgłasza błędne diagnozy oraz błędy w postępowaniu medycznym, prowadzące do śmierci chorych. Do tego należy dodać 320 tys. pacjentów, którzy odnieśli uszczerbek na zdrowiu w wyniku leczenia.

Gabinet niemieckich Poloników

• Korespondencja własna »Głosu Ludu« z Opola •

W Opolu, przy Instytucie Śląskim, powstał gabinet prasy i książki polskiej wydawanych w Niemczech. Jego założycielem jest dr hab. Maria Kalczyńska z Opola i mgr Leonard Paszek z Essen.

Celem działalności gabinetu prasy i książki jest: gromadzenie, dokumentowanie, katalogowanie oraz udostępnianie dorobku literackiego i dziennikarskiego Polonii niemieckiej, a także wszystkich materiałów dotyczących Polonii i kontaktów polsko-niemieckich. Działalność gabinetu nastawiona jest również na promocję szeroko pojętych Poloników poprzez liczne wystawy prasy i książki, spotkania literackie, konferencje i publikacje oraz poprzez współpracę z podobnymi placówkami w Polsce i zagranicą.

– Impulsem do powstania gabinetu – opowiadał Leonard Paszek – była troska o los dokumentów i wydawnictw polonijnych, które niestety często trafiały na makulaturę. Dzięki jednak osobistym kontaktom wiele wydawnictw, które ukazały się w latach 1945-1950 przez polskich „dipisów”, emigrację solidarnościową i liczne organizacje polonijne udało się uchronić przed nieodwracalnym zniszczeniem. Dziś wydawnictwa te stanowią trzon naszych zbiorów oraz niezbędny materiał dla badaczy Polonii i stosunków polsko-niemieckich.

Na księgozbiór gabinetu składają się książki wydane w języku polskim w Niemczech oraz poruszające tematykę polonijną; prasa polonijna i emigracyjna; multimedia; dokumenty organizacji polonijnych; korespondencja; plakaty; druki ulotne; bibliografie

itd. – Podstawą zbiorów jest kilka tysięcy książek i czasopism – twierdzi Maria Kalczyńska – udostępnionych nam. Ponadto wiele cennych pozycji dotyczących omawianej tematyki znajduje się w samym Instytucie Śląskim w Opolu.

Działalność gabinetu opiera się na społecznym zaangażowaniu osób, które pragną ocalić od zapomnienia dorobek Polonii w Niemczech oraz na praktykach studenckich.

LESZEK WATRÓBSKI

Fragment zbiorów gabinetu eksponowany na wystawie w Szczecinie dla uczestników IV Międzynarodowej Konferencji Polonijnej „Europa polskich ojczyzn” we wrześniu 2005 roku.

Twórcy gabinetu prasy i książki polskiej: dr. hab. Maria Kalczyńska z Opola i Leonard Paszek z Essen.

BIBLIOTEKA REGIONALNA W KARWINIE, STOWARZYSZENIE PRZYJACIOŁ POLSKIEJ KSIĄŻKI I „GŁOS LUDU” ZAPRASZAJĄ DO UDZIAŁU W ANKIECIE

»Książka Zaolzia«

W 1996 roku w wydawnictwie Energia w Warszawie ukazała się publikacja naukowa autorstwa Władysława Milerskiego „Nazwiska cieszyńskie”.

Jak każda praca naukowa, opracowanie to posiada rozdziały wprowadzające, traktujące o dziejach Ziemi Cieszyńskiej, omawiające bazę źródłową, z której korzystano przy opracowaniu słownika, historię tworzenia się dziedzicznego nazwiska, podział nazw osobowych ze względu na pochodzenie, nazwiska kobiece oraz polsko-czeskie stosunki nazewnictwa.

Główny zrab pracy to słownik historyczno-etymologiczny nazwisk Śląska Cieszyńskiego obejmujący ponad 4,5 tysiąca nazw osobowych, których pojawianie się na omawianym obszarze było poświadczane w dostępnych źródłach historycznych począwszy od XII wieku. Do publikacji dołączono obszerną bibliografię i wykaz używanych skrótów.

W podsumowaniu autor napisał: „Mam nadzieję, że opracowanie »Nazwiska Cieszyńskie« będzie stanowić przyczynek do dziejów cieszyńskiego nazewnictwa osobowego i do powstania bazy materiałowej dla słownika etymologicznego nazwisk polskich. Równocześnie zdaję sobie sprawę z tego, że trzeba będzie jeszcze drogi dalszych badań cieszyńskich źródeł archiwalnych odszukać, udokumentować i opracować pod względem etymologicznym kilka tysięcy rodzimych nazwisk cieszyńskich, które nie znalazły się w części materiałowej niniejszej pracy”.

Wydanie zostało dofinansowane przez Polski Komitet Badań Naukowych a książka ukazała się w oprawie broszurowej oraz w oprawie twardej. Nie podano wysokości nakładu.

Nasza Recenzja

Zdrada, kłamstwo i inne rozkosze

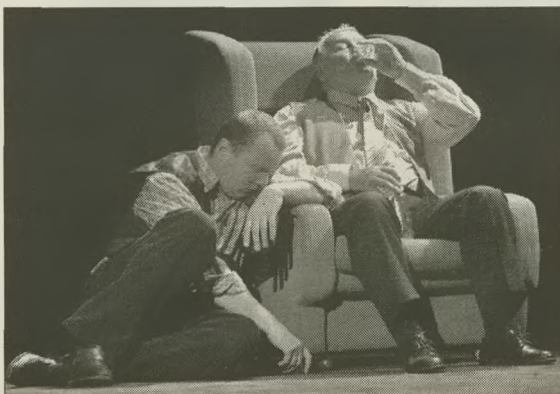
PREMIERA NA DESKACH SCENY POLSKIEJ TEATRU CIESZYŃSKIEGO

Recenzję tę należałoby zacząć od słów samego autora „Innych rozkoszy”, **Jerzego Pilcha**: *Próby scenicznych adaptacji mojej prozy dokonywane przez reżyserów są dla mnie dowodem na upadek polskiego teatru. To się nie nadaje... choć dobry aktor zagra i płytke PCV.*

Każdy, kto zna prozę Pilcha, bardzo dobrze wie, dlaczego. To, co w niej chyba najciekawsze, to narracja. Sceny dialogów są niezbędnym uzupełnieniem, obyczajowym dopełnieniem, unaocznieniem licznych refleksji, spostrzeżeń, anegdot, wewnętrznych monologów. Są swoistym komentarzem do tego, co narrator wspomina, widzi, opisuje. W partiach narratora i w głowach bohaterów dzieje się to, co w opisywanym świecie najciekawsze. Narrator nie ukrywa się dyskretnie za zdarzeniami, ale jawi się wprost, mówiąc „My, starzy zbierzynicy, nie będziemy ukrywać: nazajutrz Kohoutek wspinał się na strych...” lub „My, starzy kronikarze tamtej epoki pamiętamy...” Jak więc pokazać w teatrze to, co jest właściwie czubkiem góry lodowej, konsekwencją tego, co dzieje się pomiędzy dialogami? No, ale skoro sam autor wspólnie z **Rudolfem Zioło** dokonali scenicznej adaptacji powieści, to może jednak można? Reżyserka **Katarzyna Deszcz** próbowała. Zdając sobie sprawę z wagi partii narracyjnych, których naprawdę nie sposób pominąć bez szkody dla zrozumiałości wydarzeń, wprowadziła narratora, którego głos dobiega do uszu widzów z głośników. Jest to jakieś wyjście, jeśli się chce w ogóle to przedstawienie realizować. Zławsza, że co najmniej dwie rzeczy są tego warte. Pierwsza, to doskonałe monologi, dające szansę na prawdziwy popis aktorskich umiejętności. Druga, która jak do tej pory zawsze na Scenie Polskiej świetnie się sprawdzała, to miejsce rozgrywających się wydarzeń (Śląsk Cieszyński) uruchamiająca natychmiast w widzach poczucie jedności i tożsamości z bohaterami.

Reżyserka przedstawienia bardzo dobrze wyczuła zwłaszcza ten drugi walor. W spektaklu wyeksponowane było wszystko to, co widzom, a i samemu Pilchowi, jest bliskie. Mocno osadziła aktorów w cieszyńsko-wiślańsko-ewangelickich klimatach. Widoczne jest to zwłaszcza przy sce-

nach „stołowych”, bardzo dobrych i prawie symbolicznych. Mamy tu przegląd wszystkich charakterystycznych postaci i zachowań. Jest pastor (**M. Osmelak**) cichy i skupiony, jakby czający się, aby w najmniej odpowiednim momencie zagrzmieć kazaniem na temat pijaństwa i braku moralności, po czym znów schować się i przeczekać do następnego razu. Osmelak, jak przystało na postać drugoplanową, nie narzuca się, gdy nie trzeba, ale jego obecność na scenie jest aktywna. Ciekawe, czy doczeka się kiedyś głównej roli? Pastorowa (**B. Szotek-Stonawski**) ucharakteryzowana nie do poznania) zasuszone, zgorzkniała, „kanciasta”, co podkreśla jeszcze sposób poruszania się i swoisty przykurcz całego ciała. Matka Kohoutka (**A. Paprzyca**) uosobienie porządku, śląskiego drylu, groźna strażniczka domowego ogniska. Jeśli atmosferę panującą w domu Kohoutka można było nazwać „domowym ogniskiem”. To raczej bomba, która w każdej chwili grozi wybuchem. Paprzyca udało się niewątpliwie wydobyć z siebie coś, co Pilch określił w powieści „szczęknięciem broni plutonu egzekucyjnego, szykującego się do ostatecznej salwy”. Jej komenda: „siedź prosto!”, skierowana do syna, wyprostowała chyba wszystkich na widowni. Ojciec Kohoutka (**R. Malinowski**) nieco zdominowany przez żonę, nie bardzo zorientowany, co się dzieje, bardzo natomiast dumny ze swej tężyzny fizycznej. Przez samego autora postać trochę odsunięta w cień, nic więc dziwnego, że i w teatrze aktor niewiele miał do zagrania. Oma (**H. Pasekova**), babka Kohoutka, nieśmiertelna, choć oficjalnie nie poruszająca się już o własnych siłach, trochę infantylna, trochę wzbudzająca respekt. I Naczelnik (**R. Pochroń**), postać jak z innego świata, cały czas w sen-

Bogdan Kokotek (Paweł Kohoutek) i Karol Suszka (doktor Oyermah).

letargu, przerywanym tylko na wygłaszanie kolejnych „naczelniczych” sentencji. Komiczna, charakterystyczna postać. Nareszcie można było zobaczyć Pochronia mówiącego innym głosem i nie w swoim ciele. I żona Kohoutka (**L. Chrzanówna**), „która w zasadzie nie przepada za Kohoutkiem”, co było widać w spektaklu, jednak cierpliwie, aczkolwiek do pewnego momentu, znosi jego zdrady i kłamstwa. No i sam Kohoutek... ale o nim za chwilę. Jest jeszcze postać spoza stołu, która do stołu nie ma dostępu, której przy stole nigdy rodzina Kohoutka ani sam Kohoutek nie posadzą. To aktualna kobieta Kohoutka. **M. Pikus** stworzyła postać taką, na jaką pozwolił jej sam tekst. Schowana na strychu (świeżo scenografia **A. Sadowskiego**, wielofunkcyjna i wielopoziomowa, dająca wgląd w każdy zakamarek domu) albo czeka, albo czyta, albo pali. Kiedy się wścieka i złorzeczy, jest

bardzo wiarygodna, kiedy ma mówić ironicznie i z przekąsem, staje się mniej czytelna. Ale postać sympatyczna i „Bogu ducha winna”. To, co stanowiło o „swojskości” przedstawienia, to także swojskie, cieszyńskie pieśni, które, za autorem, wprowadziła reżyserka do sztuki. I tak po pogoni za „obcym”, bohaterowie ze wznieślej potrzeby chwili mimochodem zaczynają śpiewać a to „Helo, Helo, Helenko”, a to „Ojcowski dom” i „Płyniesz Olzo”, a to znowu o wólkach i bukowinie. I światła na widowni rozbłysły zachęcając widownię do współudziału. I widownia śpiewała, czasem czując przymrużenie pilchowskiego i reżyserkiego oka, a czasem tego przymrużenia oka nie dostrzegając.

Niewątpliwie tym, co zapada w pamięć po przeczytaniu książki Pilcha i co zapadnie w pamięć po obejrzeniu przedstawienia, to opowieści, anegdoty, wspomnienia ułożone w monologi bohaterów. Zławsza postać starego doktora Oyer-maha. **K. Suszka** jest w tej roli bardzo przekonujący, zabawny, momentami wzruszający. Jego komiczno-ironicznej tyrady do łowców kobiet i tych, którzy nimi nigdy nie zostaną, naprawdę się słuchało. Na pewno także dzięki świetnie napisanemu tekstowi (co zresztą jest zdecydowanym atutem spektaklu), ale przecież nie ma takiej rzeczy, której nie da się zepsuć. Oyermah Suszki jest bardzo wiarygodny. I jak to dobrze, że i reżyserka i aktor potrafili, idąc za sugestią autora, przełamać wzruszającą, ale niebezpiecznie podążającą ku żławemu finałowi, scenę umierania doktora. Oyermah to na pewno dobrze obsadzona i dobrze zagrana postać.

No i wreszcie sam Kohoutek. Główna i trudna rola. Zawierać ma w sobie i to, co czuje i myśli bohater, i to, co ma na jego temat do powiedzenia narrator. I jeszcze musi doskonale wyuczony konwencję, w jakiej przyszło mu tę postać stworzyć. Niestety, są momenty, kiedy odnosi się wrażenia, że **B. Kokotek** trochę się w tym gubi. Zławsza na początku, kiedy trudno było zorientować się, czy scenie powitania z jego aktualną kobietą ma towarzyszyć lekkie przymrużenie oka (bo u Pilcha towarzyszy), czy też jest to zapowiedź jakiegoś tragicznego romansu, w którym bohaterowie po latach rozłąki nareszcie się spotykają. Podobnie ze sceną w łazience, zbyt liryczną, jak na Pilcha. Świetnego monologu Oyer-maha słucha aktor w pozycji „na spocznij”, co nie świadczy o jego zaangażowaniu w rolę. Na szczęście, im dalej, tym lepiej. W drugiej części Kokotek jakoś się odnajduje. Wzbudza nawet wybuchy śmiechu wśród publiczności.

„Inne rozkosze” Pilcha to opowieść na poły zabawna, na poły ironiczna, podszyta jednak sporą dawką tęsknoty za tym, co mija, co już minęło. Kiedy książkowy Kohoutek wsiada na końcu do pociągu, widzi jak „powietrze z wolna szarzeje, w domach zapalają się światła (...) Widać kościół, parafię, pocztę, ośrodek sportowy, cmentarz na spadziście zboczni. Widać starą rzeźnię i wielki drewniany dom, w którym umiera doktor Oyer-mah”. Pozostaje mieć nadzieję, że widzowie też to zobaczą. **KATARZYNA SŁUPCZYŃSKA**

PISZCIE LISTY DO ERNESTYNKI !

Kochani czytelnicy Głosika!

Witam Was po wakacjach i przesyłam miłe pozdrowienia z karwińskiej biblioteki. Postanowiłam napisać do Was długi list. Myszując po bibliotecznych półkach, natrafiłam na grubą księgę – encyklopedię, z której czytałam sporo ciekawostek i muszę Wam o nich opowiedzieć.

W drugim tygodniu października, od 9. 10. do 15. 10. obchodzimy Światowy Dzień Poczty oraz Tydzień Pisania Listów. Dzisiaj nikt z nas nie umiałby sobie wyobrazić życia bez poczty! Ale kto z nas wie, że zanim złota trąbka stała się symbolem poczty, używano jej rzeźnicy wędrujący z towarem od miasta do miasta. Swoją przyjazd ogłaszali właśnie dźwiękiem trąbki, a przy okazji przewoził też... listy.

Znamy dokładną datę narodzin polskiej poczty! To 18 października 1558 roku król Zygmunt August zarządził, że odtąd z Krakowa przez Wiedeń aż do Wenecji ma kursować stała poczta konna, która oprócz korespondencji będzie przewozić także ludzi i bagaże. Od połowy XVI wieku służył pocztom dyliżans. Był to konny pojazd, który wraz z przesyłkami mógł zabrać w podróż kilkunastu pasażerów. Powoził nim umundurowany pocztmistrz z nieodłączną trąbką. Kres dyliżansom położył rozwój kolei w drugiej połowie XIX wieku.

Wiadomości i listy przesyłano jednak już w czasach starożytnych. Wykorzystywano też do tego celu skrzydlatych posłańców – specjalną rasę gołębi pocztowych. To wprost niewia-

rygodne, że potrafią one przelecieć z listem ponad dwa tysiące kilometrów i wrócić do miejsca, gdzie rozpoczęły lot. Te niezwykle ptaki szczególnie zasłużyły się podczas 2. wojny światowej i zdobyły nawet odznaczenia bojowe.

Prawdziwa „rewolucja pocztowa” rozpoczęła się jednak ponad 100 lat temu. Wtedy zaczęły się pojawiać wynalazki, dzięki którym wiadomości rozchodzą się w ułamku sekundy: telegraf, telefon, radio, telewizja, komputer, Internet wraz ze służącą nam na co dzień pocztą elektroniczną.

Kochani, tyle o pocście, a teraz mam dla Was przygotowaną niespodziankę! Kto do 18 października przśle do mnie własnoręcznie napisany tradycyjny „papierowy” list – nie SMS-a, ani e-mail – weźmie udział w losowaniu atrakcyjnych nagród książkowych!!! Może zapytacie: o czym to ja mam pisać? Temat listu brzmi: **Jaka jest moja babcia.**

W przyszłym tygodniu, podczas ogólnopolskiej akcji Tygodnia Bibliotek poświęcimy dużo uwagi polskiej pisarce Bożenie Němcowej, która napisała bardzo piękną książkę „Babunia”, wydaną po raz pierwszy przed 150 laty. Opisuje w niej swoje dzieciństwo spędzone na wsi i pięknie opowiada o swej kochanej babci, która była bardzo dobra, mądra i na wszystko potrafiła znaleźć radę. Również nasi czytelnicy będą mogli w ramach „Próbką” – czyli wiązania sznurków sympatii – ozdabiać swe sznurki

karteczką ze wspomnieniem o swojej babci. I teraz już wiecie, dlaczego chcę, abyście także Wy krótko opisali, jaka jest Wasza babcia, za co ją lubicie itd. Może nawet najciekawsze listy opublikujemy na łamach Głosika?

Serdecznie zapraszam do pisania listów i do odwiedzania bibliotek w Waszym miejscu zamieszkania, bo na pewno z okazji Tygodnia Bibliotek mają dla Was przygotowane różne ciekawostki!

Ja już cieszę się bardzo na Wasze listy i przez najbliższy tydzień będę z niecierpliwością zaglądała do mojej skrzynki pocztowej! A propos skrzynki pocztowej – po raz pierwszy były wprowadzone w Paryżu w roku 1653 – prawdopodobnie były to skrzynki drewniane ze szczeliną u góry, mocowane do ścian budynków. Nie pozostały długo w użytku, bo posłańcy, bojąc się, że to usprawnienie odbierze im pracę, wrzucali do skrzynki myszy, żeby niszczyły pocztę... Coś takiego! Mogłabym się obrazić!

Wasza Myszką Ernestynka

Mój adres:
Biblioteka Regionalna Karwina
Oddział Literatury Polskiej
Masarykovo nám. 7/9

TU KIEDYŚ UCZONO POLSKIE DZIECI

(36)

Ropica

W Ropicy szkoła już była w 1687 roku. Zarządzał nią kościół katolicki. Nauczyciel **Jakub Celiborski** pełnił zarazem obowiązki organisty. W 1810 r. właścicielka dóbr ropickich hrabina **Gabriela Cselesta ze Skrzeńskich** wybudowała własnym sumptem nową murowaną szkołę. Parterowy budynek posiadał jedną izbę lekcyjną i mieszkanie dla kierownika. W latach 1810-1824 funkcję tę wykonywał **Ferdynand Kunz**. Hrabina jednocześnie założyła odpowiednią fundację zapewniającą stałe wynagrodzenie dla nauczyciela oraz funkcjonowanie szkoły.

Początkowo uczęszczali do niej dzieci obu wyznań. Ewangelicy byli jednak niezadowoleni, że ich dzieci naucza nauczyciel katolicki, czynili więc starania by wybudować własną szkołę. Kiedy w 1832 r. wzniesiono budynek szkolny w Nieborach, korzystali z niego również dzieci ewangelików z Ropicy. Z początku korzystano z książek napisanych językiem mo-

raskim, od roku 1848 językiem nauczania był polski.

W 1870 ropicka szkoła katolicka została szkołą publiczną. Wzrost liczby uczniów spowodował, że zdecydowano się dobudować jedno piętro. Prace budowlane, które przeprowadził mistrz murarski **Ćwięczek**, ukończono w 1875 r. Na piętrze mieściły się dwie izby lekcyjne i gabinety, natomiast na parterze dwa mieszkania dla nauczycieli. W 1900 r. do szkoły uczęszczało już 300 dzieci. Z tego powodu w 1904 przystąpiono do budowy nowego obiektu szkolnego, który ukończono w rok później, a który służy swemu celowi po dziś dzień. W budynku z 1810 r. po drugiej wojnie światowej umieszczono na jakiś czas jedną klasę polskiej szkoły. Obecnie obiekt jest wykorzystywany jako urząd gminny. Oprócz tego mieści się w nim poczta, biuro Czeskiego Telecomu oraz biblioteka.

CZESŁAW GAMROT

W budynku, służącym ongiś do celów edukacyjnych, znalazły obecnie schronienie najważniejsze instytucje w Ropicy.

Głosikowa Korespondencja

Tak, jak spodziewali się Głosik z Ludmiłką, po rozpoczęciu roku szkolnego zaczęły do nas napływać Wasze listy. Dziś prezentujemy dwa z nich. Tak się złożyło, że oba dotyczą bardzo ciekawych wycieczek. Każda z tych wypraw była w innym stylu, ale o obu warto przeczytać:

Nasza Ekskursja

Dnia 21. 9. 2005 uczniowie klas dwudziętych z PSP Trzyniec 1 pojechali na ekskursję do Muzeum w Oświęcimiu oraz do Planetarium w Chorzowie. Muzeum znajduje się na terenie byłego obozu koncentracyjnego KL Auschwitz. Widzieliśmy w nim komorę gazową, krematorium, ścianę śmierci oraz baraki, w których przebywali w czasie II wojny światowej więźniowie. Na koniec obejrzelśmy film nakręcony przez Armię Radziecką podczas wyzwolenia tego obozu. Po południu pojechaliśmy do Planetarium im. Mikołaja Kopernika w Chorzowie, by tam obejrzeć film o życiu we wszechświecie zatytułowany „Czy jest tam ktoś?”

Myszę, że warto chociaż raz obejrzeć Muzeum Auschwitz-Birkenau, by zrozumieć co znaczy słowo „Holocaust”. Polecam także zwiedzenie Planetarium w Chorzowie, które jest najstarszym planetarium w Polsce.

Adam Mohammad
Klasa 9B, PSP Trzyniec 1

To bardzo ważne, by dziś, kiedy dane nam jest żyć w czasach pokoju, nie zapominać o przeszłości. Nie mniej ważne jest spojrzenie w przyszłość i w nieznane – na przykład w daleki wszechświat. Dziękujemy Adamowi za jego list!

W innym duchu przebiegła wycieczka uczniów świetlicy szkolnej w Bystrzycy:

Młły Głosiku!

Całe piątkowe przedpołudnie prosił nas deszczowe chmury o to, by przestały płakać. No i udało się. Po skończeniu lekcji w piątek 16 września pojechaliśmy z wychowawczyniami ze świetlicy na wycieczkę do Mostów koło

Jablonkowa na górski tor saneczkowy. Już w pociągu narastała wesoła i pełna oczekiwań atmosfera. Wszyscy niecierpliwie czekaliśmy na spodziewane atrakcje. W myślach każdy zastanawiał się: Kto pierwszy, które saneczki, ile razy będę zjeżdżał i kogo wybiorę za współpasażera? Pojadę prędko i jeszcze przedziej! Nareszcie nadeszła oczekiwana chwila. I już pędzimy, hura! Podczas zjeżdżania saneczki rzucały z nami w lewo, w prawo, w górę i w dół. Prędkość i strasne zakręty wzbudzały w nas wiele emocji, radości i śmiechu. Nawet nasze panie wypróbowały swoją odwagę. Po dojechaniu do celu niektórzy odważni próbowali jeszcze różnych akrobacji na trampolinie. Na tle górskiego krajobrazu wyglądali ciekawie i przypominali pajacyki na sznurkach. W końcu zmęczeniu, zadowoleni i pełni niezapomnianych wrażeń dotarliśmy do Bystrzycy. Szkoda, że tak prędko minął ten fajny dzień. Może go powtórzymy i spróbujemy jeszcze raz.

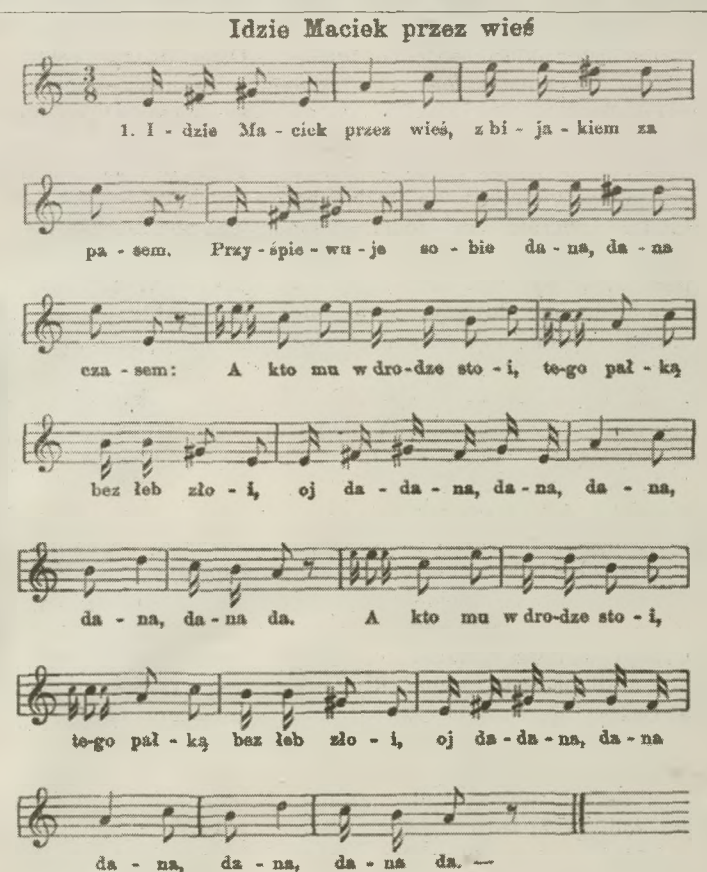
Uczniowie ze świetlicy szkolnej
PSP im. S. Hadyny w Bystrzycy

150 pieśni

(38)

ZBIÓR PIEŚNI JEDNOGŁOSOWYCH DLA MŁODZIEŻY ZEBRAŁ JERZY SAMIEC

Idzie Maciek przez wieś

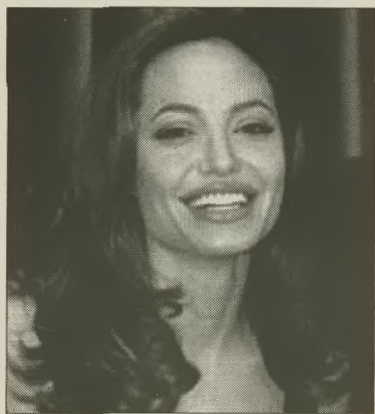
1. I - dzie Ma - ciek przez wieś, z bi - ja - kiem za
pa - sem. Przy - śpie - wa - je so - bie da - na, da - na
cza - sem: A kto mu w dro-dze sto - i, te-go pał - kę
bez łeb zło - i, oj da - da - na, da - na, da - na,
da - na, da - na da. A kto mu w dro-dze sto - i,
te-go pał - kę bez łeb zło - i, oj da - da - na, da - na
da - na, da - na, da - na da. —

2. Oj, bieda nam, bieda, że nasz Maciek chory,
Już w karczmisku nie był ze catory wieczory,
Oj, ktoś nam tnął śpiwka,
Oj, ktoś nam kupił piwa.
Oj, ta dana...
3. Umarł Maciek, umarł, już leży na desce,
Gdyby mu zagrał, podałoby się jeszcze,
Bo w masurze taka dusza,
Gdy zagrają to się rusza.
Oj, ta dana...
4. Umarł Maciek, umarł, już więcej nie wstanie,
Zmówmy zaś pobożnie wieczne spoczywanie,
Oj, był to chłopak grzeszny,
Oj, szkoda, że nie wieczny
Oj, to dana...
5. Położył Maciek na sam środek wioski,
Zesłał się do niego kmiotki i kumoszki,
Już nikt mu nie pomoże,
Bo Maciek zmarł nieboża.
Oj, to dana...

Ze zbiorów Czesława Stebla

NASZ ADRES: Redakcja Głosu Ludu, Komenského 4, 737 01 Český Tešín. Pisząc do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przysyłać można także pod e-mail: info@glosludu.cz a w załączniku dopisać Głosik.

lotka

▲ **Angelina Jolie**, znana amerykańska aktorka, będzie twarzą luksusowej kalifornijskiej firmy odzieżowej. Firma St. John za kontrakt reklamowy zaproponowała aktorce 12 milionów dolarów. Jolie będzie gwiazdą kampanii reklamowej St. John, która wystartuje na wiosnę przyszłego roku. Oprócz tego, znana z angażowania się w działalność charytatywną gwiazda, ma promować nową akcję charytatywną tej samej firmy, która będzie miała na celu pomoc biednym dzieciom. Przedstawiciele firmy powiedzieli, iż zatrudnili Angelinę, gdyż uosabia ona cechy, z którymi marka chce być kojarzona, czyli: niezależność, siłę i dynamikę. Nie bez znaczenia dla firmy jest również fakt, iż Jolie to pracująca i odnosząca sukcesy matka. A do takich właśnie osób St. John kieruje swoją ofertę.

◆ Stara miłość nie rdzewieje... Na wieść o rozwodzie **Renee Zellweger** jej były chłopak, **Jack White**, natychmiast popędził ją pocieszać. Co zrozumiałe, zachowanie lidera duetu The White Stripes niezbyt przypadło do gustu jego obecnej małżonce, Karen Elson. – *Ona jest absolutnie przerażona* – zdradził dziennikowi „Daily Starr” informator. – *Jack rzucił wszystko, żeby być przy Renee, a Karen dowiedziała się o tym po fakcie*. Brytyjska modelka, którą można zobaczyć w klipie do piosenki „Blue Orchid” amerykańskiego zespołu, zdaje sobie sprawę, że chociaż mąż kocha ją, nigdy nie będzie to uczucie porównywalne z tym, jakim wciąż darzy aktorkę. Przypomnijmy, że wiadomość o poważnym kryzysie czteromiesięcznego małżeństwa Zellweger i Kenny’ego Chesneya pojawiła się na początku tygodnia. Do rozpadu związku White’a i Renee doszło podczas świąt Bożego Narodzenia w 2004 roku. (k)

Kolumnę przygotowała:
WANDA KULA

DECYZJĘ NIE PODEJMUJ POCHOPNIE, O RADE POPROŚ OKULISTĘ

Okulary czy soczewki kontaktowe?

Mineły czasy, w których osoby z wadą wzroku musiały nosić grube, nie twarzowe szkła. Obecnie możemy wybierać wśród wielu rodzajów soczewek korekcyjnych, począwszy od zwykłych, wykonanych ze szkła, a skończywszy na miękkich soczewkach kontaktowych. Coraz więcej osób decyduje się na te ostatnie.

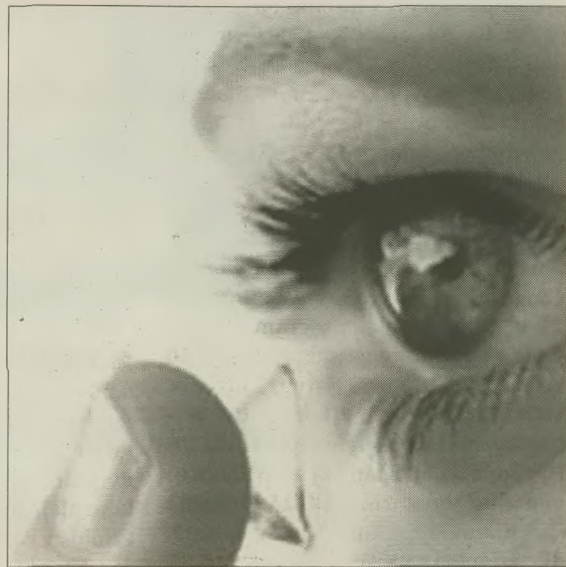
Ludziom, którzy od lat noszą okulary, trudno się z nimi rozstać, tym bardziej, że ostatnio stają się one bardziej atrakcyjne. Jeżeli mamy dużą wadę, możemy kupić soczewki wykonane z plastiku albo szkła o wysokim indeksie. Indeks określa stopień załamania promieni słonecznych w okularach; im jest wyższy, tym cieńsze szkła. Takie okulary są znacznie droższe, ale także o wiele wygodniejsze. Istnieją również szkła z różnymi powłokami, np. antyrefleksyjną, która sprawia, że do oka dociera więcej

światła, a obraz jest bardziej ostry. Mimo że noszenie okularów staje się coraz wygodniejsze, nie może się równać z komfortem, jaki zapewniają soczewki kontaktowe. Ludzie, którzy się na nie zdecydowali, chwalą sobie dobrą widoczność w każdych warunkach pogodowych oraz nieograniczone pole widzenia. Przy dużej wadzie wzroku ważna jest także możliwość uzyskiwania obrazu naturalnej wielkości. Obecnie soczewki kontaktowe produkowane są z tzw. hydrożelu. Dzięki temu są miękkie i elastyczne,

co ułatwia zakładanie i sprawia, że „nie czujemy” ich w oku. Istnieje wiele rodzajów soczewek: zwykłe, dla astygmatyków czy zmieniające kolor tęczy.

Pierwsze założenie soczewek musi być poprzedzone wizytą u okulisty i kontrolowane przez niego. Zanim jednak lekarz nauczy nas je zakładać, powinien przeprowadzić szereg badań kwalifikacyjnych. Zalicza się do nich m.in. sprawdzenie ostrości widzenia, badanie krzywizny rogówki i ocenę ilości wydzielanych łez (między okiem a soczewką znajdują się łzy, dzięki którym może się ona przesuwac po rogówce, nie powodując jej uszkodzenia). Mała ilość łez, czyli tzw. zespół suchego oka, oznacza, że pacjent nie może nosić soczewek. Przeciwwskazaniami są też zapalenie spojówek czy znieczulenie rogówki.

Noszenie soczewek kontaktowych wymaga wzmożonej dbałości o higienę i zdyscyplinowania. Należy myć

ręce przed każdym dotknięciem soczewki, przechowywać szkła w odpowiednich pojemnikach, które powinny być dość często wymieniane. Nie wolno też przekraczać dopuszczalnego czasu noszenia soczewek (zazwyczaj jest to 8-14 godzin na dobę).

Co jakiś czas soczewki kontaktowe należy wymieniać. Do wyboru są soczewki jednodniowe, dwutygodniowe, miesięczne, trzymiesięczne oraz roczne. Im dłuższy jest okres ich noszenia, tym bardziej należy dbać o oczy. (Wg „Sukcesy i Porażki”)

WINKO CEBULOWE NA KŁOPOTY Z WAGĄ

Cudowne warzywo

Rozróżniamy dwa zasadnicze smaki cebuli – łagodny i ostry oraz dwa rodzaje kształtów – kulisty i podłużny. Odmiany cebuli różnią się od siebie zawartością olejków eterycznych, wody i cukru. Im mniejsza zawartość wody i cukru, tym ostrzejszy smak.

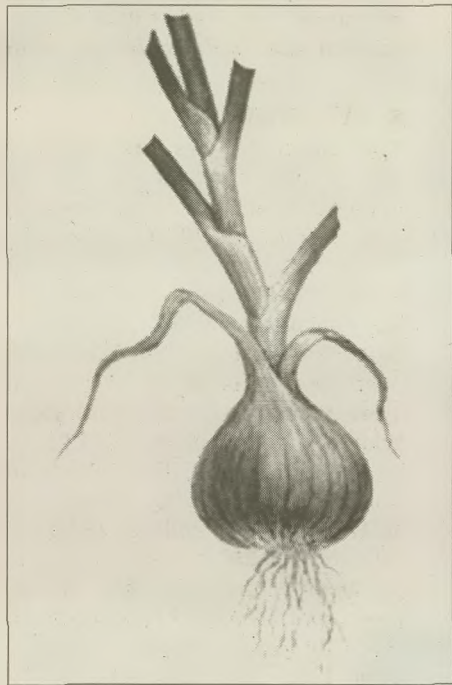
Wyniki badań wskazują, że cebula: obniża ciśnienie oraz stężenie cukru i cholesterolu we krwi; działa przeciw miażdżycowo oraz żółciomoczopędnie; ma właściwości obniżania lepkości krwi, a więc zapobiega zakrzepom. Jej działanie jest tak sku-

teczne, że spożywana z tłuszczami zwierzęcymi blokuje ich szkodliwe działanie na krew; działa wykrztuśniczo; grzybobójczo; zapobiega chorobom serca i nowotworom; stosowana zewnętrznie, skutecznie zwalcza brodawki i przebarwienia skóry; jest dobrym środkiem antyseptycznym; leczy różne infekcje bakteryjne (olejek eteryczny cebuli uwalniający się przy krojeniu zawiera specyficzne związki siarki – fitoncyny o silnych właściwościach bakteriobójczych).

Niezwykłe zalety odżywcze i lecznicze cebuli wynikają z jej bardzo różnorodnego składu chemicznego – obok błonnika, substancji słazowych i olejku eterycznego zawiera witaminy C, E i K, a przede wszystkim prowitaminę A oraz witaminy z grupy B. Także potas, fosfor i żelazo. Żółte i czerwone odmiany cebuli są najbogatszym ze wszystkich produktów spożywczych źródłem kwercetyny – przeciwutleniacza zdolnego niszczyć niektóre substancje rakotwórcze.

Ciekawostka dla puszystych!!!

Winko cebulowe na schudnięcie: 300 g cebuli, 600 g białego wytrawnego wina, 100 g płynnego miodu. Obraną cebulę zetrzyj na tarce, utrzyj z miodem, zalej białym winem, zostaw na 1-2 dni, dokładnie wymieszaj, wstaw do lodówki. Pij 3-4 łyżki dziennie. (k)

Smacznego!

Zupa gulaszowa

Składniki: kilogram schabu karkowego; 3 łyżki smalcu; 6 ząbków czosnku; 6 łyżek słodkiej papryki w proszku; 3 łyżki ostrej papryki w proszku; 4 pomidory; 3 upieczone papryki; 4 ziemniaki; kminek, sól.

Na wywar mięsny: gic z cielęca; nóżka wieprzowa. Na wywar z warzyw: cebula; 2 marchewki; pół selera; 1 litr wody. Na zacierki: jajko; mąka.

Przygotowanie: Kilogram schabu karkowego kroimy w kostkę i marynujemy w 3 łyżkach słodkiej papryki, 6 ząbkach czosnku rozrzuconych z odrobiną soli i kminku. Gulasz jest ciężki, a kminek jest naszym bezpiecznikiem. To jest nasze lekarstwo na gulasz. Zostawiamy mięso na całą noc. Dwie łyżki smalcu rozgrzewamy na patelni i wrzucamy dwie duże pokrojone w paski cebule. Dodajemy mięso, które leciutko obsmażamy. Kiedy mięso zaczyna lekko puszczać sok zasypujemy je kolejnymi trzema

łyżkami słodkiej papryki. Papryka w gulaszu jest wszechobecna. Wszystko razem gotujemy, uzupełniając kleistym rosołem i wywarem z warzyw.

Dalej dodajemy pokrojone w ćwiartki pomidory, upieczoną i pokrojoną paprykę, ostrą paprykę w proszku i 4 pokrojone w kostkę ziemniaki. Kiedy wszystko jest miękkie, dodajemy zacierki, które zagniatamy z całego jajka i mąki. (r)

OJCOWIE REAGUJĄ NA PŁACZ DZIECKA TAK SAMO JAK MATKI

Mówi się, że kobieta zostaje matką w momencie porodu. A kiedy mężczyzna staje się ojcem? O tym nie decyduje biologia: moment zapłodnienia czy nawet narodziny dziecka. Wszystko zależy od tego, czy chce on zbudować z dzieckiem niepowtarzalną więź, włączyć za niego odpowiedzialność, uczestniczyć w jego rozwoju. I choć tatą można poczuć się w pierwszej minucie życia maleństwa, nlejedyn mężczyzna traci wiele miesięcy, zanim zrozumie, na czym polega ojcostwo...

Dawniej do obowiązków mężczyzny należało zarabianie pieniędzy, utrzymywanie dyscypliny w domu i dawanie malcowi „buzi na dobranoc”. Jeśli taki był również Twój ojciec, nie miałeś od kogo nauczyć się, jak być tatą zaangażowanym. Może obawiasz się, że zrobisz krzywdę kruchemu maleństwu. Wydaje Ci się, że nie rozumiesz potrzeb niemowlęcia i nie wiesz, jak się nim opiekować. To poczucie niekompetencji mogą jeszcze utwierdzać twoja żona, matka lub teściowa, przekonane, że tylko kobiety znają się na wychowywaniu dzieci. Ale zanim pozwolisz zepchnąć się na drugi plan, musisz wiedzieć, że jedynymi kwalifikacjami niezbędnymi do zajmowania się dzieckiem są

dobre chęci i dużo miłości. To nieprawda, że mamy instynktownie potrafią opiekować się swoim dzieckiem, a tatusiowie nie mają tego daru. Badania wykazały, że ojcowie reagują na płacz dziecka tak samo jak matki i mogą być

Maluszek w ramionach taty

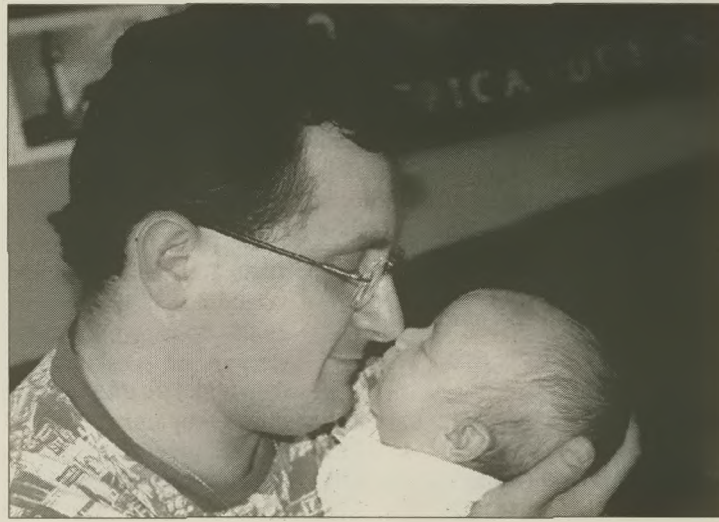
równie wrażliwi na wysyłane przez niemowlę sygnały. Pod jednym warunkiem – że spędzają więcej czasu w dziecięcym pokoju niż przed telewizorem.

Często miłość rodzi się już na sali porodowej, gdy świeżo upieczony tata po raz pierwszy trzyma w ramionach swoją kruszynkę. Ale niektórzy ojcowie są wtedy rozczerwieni, bo maleństwo krzyczy, jest czerwone, spuchnięte i nie przypomina uśmiechniętych bobasów z reklam. Miłość rodzi się powoli, dlatego po narodzinach dziecka tata powinien włączyć nie dwa dni, ale co najmniej dwa tygodnie urlopu i spędzić je z maluchem i mamą. Upредить rodziców, teściów i znajomych, że chcecie kilka dni pobyć wyłącznie w swoim towarzystwie.

Poznanie dziecka nie polega tylko na przytulaniu czyściutkiego, najedzonego i

uśmiechniętego niemowlęcia. Więć rodzi się także, a może przede wszystkim, gdy trzeba ukoić płacz dziecka, przewinąć je, nakarmić, utulić, gdy nie chce spać lub gdy jest chore. Właśnie wtedy ojciec uczy się rozpoznawać i

zaspokajać potrzeby swojego dziecka, poznaje jego reakcje, próbuje znaleźć z nim specyficzny język. Wymaga to dzielenia wraz z partnerką nieprzespanych nocy, ograniczenia życia towarzyskiego, rezygnacji przynajmniej z części przyjemności, np. codziennego oglądania filmu w telewizji, wyjścia na mecz siatkówki z kolegami czy spania do południa w sobotę. Wielu mężczyzn buntuje się przeciw takiemu ograniczeniu wolności. Spróbuj jednak – gdy zaangażujesz się w

opiekę nad dzieckiem i zabawę z nim, prawdopodobnie stwierdzisz, że to wcale nie jest wysoka cena. Gdy maleństwo będzie uśmiechać się na Twój widok, wyciągać rączki na powitanie, pisać z radości podczas łagodnego kołysania – nie będziesz pamiętał o wyrzeczeniach, które ponosisz. A pewnego dnia maluch odwdzięczy Ci się swoim pierwszym słowem „ta-ta”. I wszystko inne przestanie być ważne. (INT)

Telewizja

CZWARTEK 29 WRZEŚNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? (mag.) **8.00** Wiadomości **8.15** Moda na sukces (s.) **8.40** Kopciuszek (s.) **9.10** Budzik (s.) **9.35** Piątka detektywów (s.) **10.05** J.A.G. Wojskowe Biuro Śledcze (s.) **11.25** Europa bez miedzy **11.45** Agrobiznes (mag.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Plebania (s.) **13.05** Jaka to melodia? (teleturniej) **13.25** Lokatorzy (s.) **13.55** My, wy, oni **14.25** Festung Glogau twierdza Głogów (film pol.) **15.00** Wiadomości **15.10** Tele-Nowela - program o książkach **15.15** Moda na sukces (s.) **15.40** Wieczory Humoru i Satyry Lidzbark **2005 15.55** Audycje komitetów wyborczych **17.00** Teleexpress **17.20** Pod lupą **17.30** Klan (s.) **18.00** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.25** Plebania (s.) **19.00** Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) **19.05** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.20** W obronie własnej (film kanad.) **22.00** Prezydent dla Polski **22.35** Wiadomości **22.45** Prosto w oczy **23.00** Skrywana próba (film iran.) **23.35** Samotni (film czeski) **1.25** Magazyn Ligi Mistrzów.

W OBRONIE WŁASNEJ

Film kanadyjski, 1995, 100 min
TVP 1, czwartek 29. 9., godz. 20.20
Reżyseria: Mike Robe
Występują: Daphne Zuniga, David James Elliott, Sharon Lawrence, Mae Margaret Whitman, Michael Caruana, Suzanne Coy.

Chris Paget i jego asystentka Terri Peralta nawiązują romans. Kobieta ma dość życia u boku męża tyrana i decyduje się odejść od niego. Zabiera córkę, ale Richie wkrótce występuje do sądu o prawo opieki nad nieletnim dzieckiem. Ku rozpaczy Terri wygrywa sprawę. Wkrótce po dramatycznym procesie Richie ginie w tajemniczych okolicznościach. O zabójstwo zostaje podejrzany kochanek jego żony. Sprawy przybierają niespodziewany obrót. Chris Paget trafiła do więzienia. Rozpoczyna długą batalię, by oczyścić się z zarzutów. Nie jest to proste. Są świadkowie, którzy widzieli go na miejscu zbrodni. Był tam jeszcze ktoś, ale Paget nie chce wyjawiać jego nazwiska. Zrozpaczona Terri próbuje nakłonić kochankę, by zaczął się bronić. Czy uda mu się dowieść swej niewinności? Sędziowie przysięgli ogłaszają wyrok.

■ TVP 2

05.55 Złotopolscy (s.) **6.20** 10 minut tylko dla siebie **6.35** W krainie władcy smoków (s.) **7.00** Od przedszkola do Opola (pr. muz.) **7.30** Teletubisie (s. anim.) **8.00** Czterdziestolatek (s.) **9.55** M jak miłość (s.) **10.40** Pytanie na śniadanie **11.45** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Szwedzki smak **12.15** Zaklinaczka dzieci (s.) **13.00** Panorama **13.15** Europa da się lubić **14.10** Lokatorzy (s.) **14.35** Wydarzenia, wydarzenia **14.50** Audycje komitetów wyborczych **16.20** Egzamin z życia (s.) **17.15** Allo, Allo (s.) **19.10** Burza mózgów (teleturniej) **20.00** Panorama flesz **20.10** Vitoria Guimaraes-Wisła Kraków - Puchar UEFA 1. runda **23.15** Sport-telegram **23.35** Oficer (s.) **0.35** Uciec do Legii (film ang.) **1.30** W obronie prawa (film USA).

■ TV KATOWICE

6.00 Gramy dla was **7.12** Książki z górnej półki - prezentacje **7.45** Aktualności flesz **7.50** Gramy dla was **8.05** Trójka tam była **8.45** Gość dnia **9.00**

Wiecej niż jedno (pr. ang.) **9.55** To jest temat **10.45** Telekurier **11.15** Gość dnia **11.45** Teleplotki **12.10** Pamiętaj o sercu **12.35** Superrośliny (film dok.) **13.45** Asertywność **14.15** To jest temat **14.45** Panorama morza **15.00** Było, nie minęło **15.45** Wiecej niż jedno (pr. ang.) **16.10** Rozmowa dnia **16.45** Aktualności **16.47** Kartka z kalendarza **16.50** Za strunami harfy **17.15** Drobne sprawy **17.50** Czarno na białym **18.00** Aktualności **18.37** Ludzie i sprawy **19.00** TV Katowice zaprasza **19.20** Trzymaj formę **19.30** Uwaga weekend **21.00** Echa dnia **21.45** Aktualności flesz **22.05** Wiadomości sportowe **22.15** Niezła jazda **23.05** Patrol Trójki **23.35** Olivia (film ang.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie **6.55** TV market **7.10** Interwencja (mag.) **7.30** Ja się zastrzelę (s.) **8.00** Zbuntowany anioł (s.) **8.55** Gra w ciemno (teleturniej) **9.55** 13. posterunek **10.35** Czułość i kłamstwa (s.) **11.05** Samo życie (s.) **11.50** TV market **12.05** Zbuntowany anioł (s.) **13.00** Ja się zastrzelę (s.) **13.30** Świat według Bundych (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Rodzina zastępcza plus (s.) **15.45** Wydarzenia **16.10** Interwencja (mag.) **16.30** Daleko od noszy (s.) **17.00** Gra w ciemno (teleturniej) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.45** Wydarzenia **19.30** Samo życie (s.) **20.15** Pensjonat pod Różą (s.) **21.15** Gotowe na wszystko (film USA) **22.20** Co z tą Polską? **23.20** Zakręcone (film pol.) **23.50** Biznes Wydarzenia **0.20** Raport specjalny **0.50** Fala zbrodni (s.) **1.45** Magazyn sportowy Złoty Kask.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Bajka **9.00** AZ-kwiz Junior (teleturniej) **9.30** Afryki czar (s. dok.) **9.50** ABCD ekologii **10.00** Wiadomości **10.05** Dobra dzielnica (s.) **11.00** List do ciebie **11.50** Spostrzeżenia z zagranicy **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Szczęście domowe (mag.) **14.00** Wiadomości **14.05** Poprask (mag.) **14.35** Oczarowanie (s.) **15.35** Simpsonowie (s. anim.) **16.00** Wiadomości **16.05** Czarodziejskie przedszkole **16.30** Labirynt (dla dzieci) **17.00** Ogród to zabawa **17.30** AZ-kwiz (teleturniej) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Raport (aktualności reg.) **18.25** Czeskie głowy (s. dok.) **18.30** Mieszkanie sztuką jest (mag.) **18.50** Stop (mag. dla kier.) **18.57** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości, prognoza pogody, sport **20.00** Frank Riva (s.) **21.55** Przyjaciele (s.) **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.05** Prognoza pogody **23.08** Bramki, punkty, sekundy **23.15** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy **23.20** Kinobox (mag. film.) **23.45** Komisarz Montalbano (film wł.) **1.40** Simpsonowie **2.00** Zapraszamy na kolację **2.50** AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Czarna Fortuna (film TV) **7.50** Panorama **8.30** Kim jest... Antonin Horák - ostatni Słowianin (dok.) **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.30** AZ-kwiz (teleturniej) **11.55** Game Page (mag.) **12.15** Gra o zielone **12.35** Telewizyjna szkoła **12.45** Małe duże gry i zdarzenia (s.) **13.05** Cudowny świat (s. dok.) **13.30** Bajkowe popołudnie **14.40** Meduza (lista przeb.) **15.10** Za bramami miasta (s. dok.) **15.30** Ekofilm 2004: Myśl wody (dok.) **16.00** GEO: W cieniu wulkanu (s. dok.) **16.25** Zapomniane miasta (dok.) **16.50** Dialog z drewnem (s. dok.) **17.05** Turcja - brama Orientu (s. dok.) **17.25** Co mogą zrobić dla siebie (mag.) **17.30** Klucz (mag.) **18.00** Kultura.cz (mag.) **18.30** Tak, panie premierze (s.) **19.00** Wiadomości w języku migowym **19.05** Sportowe minuty **19.45** Jak się żyje na czeskim Dzikim Zachodzie (dok.) **20.00** Starty: Złopowestné dítě, Okupantka (filmy dok.) **21.05** Serwis przedsiębiorcy (mag.) **21.35** Czechosłowacki Tygodnik Filmowy **21.50** Klub filmowy: Sokoły (film is-

lan.) **23.20** Paszkwil (mag.) **23.50** 333 (mag. lit.) **0.50** Magazyn religijny **1.10** Magazyn chrześcijański **1.25** Sportowe minuty **2.05** Regiony TVC24 **2.30** Kawiarenka starszych osób.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Stefanie (s.) **9.35** Człowiek bez twarzy (film USA) **11.45** Poradnik kulinarny Jamie Olivera **12.15** Strażnik Teksasu (s.) **13.15** Anastazja (s.) **14.10** Zawsze będę cię kochać (s.) **15.05** Bez śladu (s.) **15.55** „Pálí vám to?” (teleturniej) **16.35** Zaryzykuj! (teleturniej) **17.05** Właśnie teraz **17.20** Big Brother (reality show) **18.15** M.A.S.H. (s.) **18.45** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) **21.10** Czarni baronowie (film czes.) **23.15** Obywatelskie judo (pr. publ.) **0.00** Big Brother - Bez cenzury (reality show) **0.35** Komisarz Rosa Roth - Okłamuj bliźniego swego i siebie (film niem.) **2.15** Trzeci patrol (s.) **3.45** Derrick (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) **8.00** St. Tropez (s.) **9.05** Płomień wątpliwości (s.) **9.55** Prima jazda (mag.) **10.50** Lekarz ze wsi (s.) **11.45** Szansa bez granic (pr. roz.) **12.45** Dziennik natury (s. dok.) **13.15** Stary (s.) **14.25** Pomoc domowa (s.) **15.00** Beverly Hills 90210 (s.) **15.55** Czarodziejki (s.) **16.50** Julie Lescaut (s.) **18.35** VyVolení (reality show) **18.45** Prima TV **18.50** Minuty regionu **18.55** Prognoza pogody **19.00** Wiadomości **19.15** Tescoma Prima chochla **19.45** VyVolení (reality show) **19.55** Więzy rodzinne (s.) **21.05** VyVolení (reality show) **22.05** Peepshowbazar (pr. roz.) **23.05** VyVolení - Nocny show (reality show) **23.30** Laleczka Chucky II (film USA) **1.00** Szybka wygrana **2.40** Receptariusz prima pomysłów.

PIĄTEK 30 WRZEŚNIA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wia-

CORKY ROMANO

Film USA, 2001, 95 min
TVP 1, piątek 30. 9., godz. 20.15
Reżyseria: Rob Pritts
Występują: Chris Kattan, Vinessa Shaw, Peter Falk, Peter Berg, Chris Penn, Fred Ward.
Corky Romano - jako jedyny w rodzinie wybrał uczciwą drogę w życiu, skończył studia i pracuje w klinice weterynaryjnej. Jego bracia i ojciec nie utrzymują z nim kontaktów, mając go za kompletnego frajera i fajtę. Oni wolą prowadzić nielegalne interesy, żyć z rozbojów, prostytucji i hazardu. FBI od dawna jest na ich tropie, agenci gromadzą dowody przeciwko mafijnej rodzinie Romano. Kiedy grunt naprawdę zaczyna im się palić pod nogami, a samemu bossowi, Francisowi „Popsowi” Romano, grozi długoletnie więzienie, ojciec i synowie postanawiają działać. Jedynym wyjściem z kłopotów jest przeniknięcie do szeregów FBI i zlikwidowanie wszelkich akt dotyczących rodziny. Muszą tylko znaleźć odpowiedniego człowieka, który podejmie się tego niebezpiecznego i trudnego zadania. Ku niezadowoleniu synów, Pauliego i Petera, wybór ojca pada na Corky'ego Romano, którego bracia już dawno się wyrzekli i nie chcą mieć z nim do czynienia. Ale ze słowem ojca, który w dodatku rządzi mafijnym biznesem, trzeba się liczyć. Również Corky, chcąc się liczyć. Również Corky, chcąc „Popsa”. Choć w oczach wszystkich uchodzi za niezdarę i naiwniaka, z powodzeniem przenika do FBI. Rozpoczynając służbę w szeregach Biura jako tajny agent, od razu bierze udział w niebezpiecznych akcjach. Za każdym razem udaje mu się wyjść cało z opresji. „Sam” rozkłada na łopatki bandę skiniów, za co otrzymuje specjalną pochwałę od szefostwa. Nikt nie wie, że przez cały czas stoją za nim jego bracia, którzy mają za zadanie go ochraniać i pomagać w trudnych sytuacjach.

domości **8.15** Moda na sukces (s.) **8.40** Animowane bajki świata **9.10** Jedynećka **9.40** Mały rycerz El Cid (s.) **10.05** Don Matteo Prosta operacja (film włoski) **11.30** Kwadrans na kawę **11.50** Agrobiznes (mag.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Plebania (s.) **13.05** Jaka to melodia? (teleturniej) **13.25** Przedwiośnie (s.) **14.20** Kiosk przy Wspólnej **14.30** Glob 2005 **15.00** Wiadomości **15.10** Tele-Nowela - program o książkach **15.15** Moda na sukces (s.) **15.40** Wieczory Humoru i Satyry Lidzbark 2005 **15.55** Audycje komitetów wyborczych **17.00** Teleexpress **17.20** Śmiechu warte (s.) **17.40** Co tu jest grane? (talk-show) **18.10** Bulionerzy (s.) **18.35** Oliver Twist - premiera w Jedyne **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.15** Corky Romano (film USA) **21.50** Festiwal Jedyneki w Sopocie na bis Craig David **22.35** Losowanie audiotele **22.45** Wiadomości **22.55** Głina (film pol.) **23.55** Po godzinach **0.55** Tele-Nowela program o książkach **1.05** Naga twarz (film USA) **2.50** Tak, kochanie (film USA).

■ TVP 2

05.50 Złotopolscy (s.) **6.15** 10 minut tylko dla siebie **6.30** W krainie władcy smoków (s.) **6.55** Od przedszkola do Opola (pr. muz.) **7.25** Teletubisie (s. anim.) **7.55** Czterdziestolatek (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **9.55** M jak miłość (s.) **10.40** Pytanie na śniadanie **12.00** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Koszerny smak **12.30** Wydarzenia, wydarzenia **13.00** Panorama **13.20** 55. Spotkanie z balladą **14.15** Lokatorzy (s.) **14.50** Audycje komitetów wyborczych **16.15** Złotopolscy (s.) **17.15** Allo, Allo (s.) **19.05** Biuro kryminalne - Ostatnia jazda Gintera **20.00** Panorama flesz **20.05** Załóż się (pr. rozryw.) **22.45** Hity na czasie **23.40** Matroski (film belg.) **0.25** Cyganika (film ang.) **1.55** Koniec gry (film pol.).

■ TV KATOWICE

6.00 Gramy dla was **7.12** Książki z górnej półki - prezentacje **7.45** Aktualności flesz **7.50** Uwaga weekend **8.45** Gość dnia **9.00** Rzeka Jangcy - Źródła rzeki (film dok.) **9.55** To jest temat **11.15** Gość dnia **11.45** Muzyka łączy pokolenia **12.35** Żyjące morze - Dzika rafa koralowa (film dok.) **13.45** Asertywność **14.15** To jest temat **14.45** Prosto z lasu (felieton) **15.00** Wierzę, wątpię, szukam **15.45** Rzeka Jangcy - Źródła rzeki (film dok.) **16.10** Rozmowa dnia **16.45** Aktualności **16.47** Kartka z kalendarza **16.50** Bliżej natury **17.50** TV Katowice zaprasza **18.00** Aktualności **18.27** Wiadomości sportowe **19.15** Pod górę **19.40** Made in Silesia **20.00** Telekurier **21.00** Echa dnia **21.45** Aktualności flesz **22.05** Wiadomości sportowe TV Katowice **22.15** To jest temat **23.05** Uwierz w dokument (film dok.) **23.35** Kroll (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie **6.55** TV market **7.10** Interwencja (mag.) **7.30** Ja się zastrzelę (film USA) **8.00** Zbuntowany anioł (s.) **9.00** Gra w ciemno **10.00** Zakręcone (s.) **10.30** Czułość i kłamstwa (s.) **11.00** Samo życie (s.) **11.45** TV market **12.00** Zbuntowany anioł (s.) **12.55** Na ostrzu noża (s.) **13.25** Szpital Księcia Alfreda (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Kabareton **15.45** Wydarzenia **16.10** Interwencja (mag.) **16.30** Exclusive **17.00** Gra w ciemno **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.45** Wydarzenia **19.30** Trzech mężczyzn i mała dama (film USA) **21.55** Za wszelką cenę **22.55** Nieustraszeni (s.) **23.55** Biznes Wydarzenia **0.25** Christine (film USA) **2.25** Aquaz Music Zone.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Czarodziejskie przedszkole **9.00** Wszędzie dobrze, w domu najlepiej (s.) **9.20** Gdzie się podziała ta stara piosenka **10.00** Wiadomości **10.05** Czarna karta (film TV) **11.40** Jak się

żyje na czeskim Dzikim Zachodzie (dok.) **12.00** Wiadomości **12.30** Kolory życia (mag.) **13.30** Z Jakubem na rybach (mag.) **14.00** Wiadomości **14.05** Program dla miłośników muzyki dętej **14.45** Życie na zamku (s.) **15.35** Simpsonowie (s. anim.) **16.00** Wiadomości **16.05** Pomagajmy sobie (mag.) **16.30** My z końca świata (s.) **17.00** Śladami wina (s. dok.) **17.30** AZ-kwiz (teleturniej) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Raport (aktualności reg.) **18.25** Czeskie głowy (s. dok.) **18.30** Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) **18.57** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wieczorynka **19.15** Wiadomości, prognoza pogody, sport **20.00** „Četnické humoresky” (s.) **21.30** Talk show Jana Krausa **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.05** Prognoza pogody **23.09** Bramki, punkty, sekundy **23.15** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **23.20** Manchild (s.) **23.50** Diuna 3/3 (film USA) **1.30** Tak, panie premierze (s.) **2.00** Simpsonowie **2.20** Kubańska wiosna **2.50** Ogród to zabawa.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.50** Panorama **8.30** Okupantka (dok.) **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.30** AZ-kwiz (teleturniej) **11.55** Czeskie głowy **12.00** Euronews **12.25** Groteska (dok.) **12.55** Czechosłowacki Tygodnik Filmowy **13.10** GEO: W cieniu wulkanu (s. dok.) **13.40** Świat motorów (mag.) **14.20** Klocki (dla dzieci) **14.30** Bajka **15.20** Labirynt (teleturniej) **15.50** Przygody nauki i techniki (s. dok.) **16.20** Kamera w podróży: Timbuktu (s. dok.) **17.10** City Folk: Monachium (s. dok.) **17.40** Babilon (mag.) **18.00** Powrót Zapomnianych patriotów (dok.) **19.00** Wiadomości w języku migowym **19.05** Magazyn Ligi Mistrzów **19.30** Stop **19.35** Tego nie przegapię **19.40** Za bramami miasta (s. dok.) **20.00** Cudowna planeta: Superczłowiek (s. dok.) **20.50** Piękne zguby (talk show) **21.20** Infiltracja (dok.) **21.50** PJ Harvey (koncert) **23.00** Gorączka piątkowej nocy **1.00** Miejsca pielgrzymek **1.20** Słowo świąteczne **1.25** Czarne owce **1.50** Manchild **2.20** Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Stefanie (s.) **9.35** Sprawy profesora Capellari'ego (s.) **11.30** Poradnik kulinarny Jamie Olivera **12.00** Strażnik Teksasu (s.) **13.00** Anastazja (s.) **14.00** Zawsze będę cię kochać (s.) **14.55** Bez śladu (s.) **15.55** „Pálí vám to?” (teleturniej) **16.30** Zaryzykuj! (teleturniej) **17.05** Właśnie teraz **17.15** Big Brother (reality show) **18.10** M.A.S.H. (s.) **18.45** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Nakręć to! (pr. roz.) **20.45** Angelika wśród piratów (film fr.-niem.-wł.) **22.40** Prask! (mag.) **23.20** Big Brother - Bez cenzury (reality show) **23.50** Milczący strzelec (film kan.) **1.35** Obywatelskie judo **2.05** Na własne oczy **2.50** Panoptikum Ivana Mládka **3.35** Derrick (s.).

■ PRIMA

7.50 Dzieciół Woody (s. anim.) **8.00** St. Tropez (s.) **9.05** Płomień wątpliwości (s.) **9.55** Prima jazda (mag.) **10.55** Lekarz ze wsi (s.) **11.50** Szansa bez granic (pr. roz.) **12.50** Dziennik natury (s. dok.) **13.20** Stary (s.) **14.30** Pomoc domowa (s.) **15.00** Beverly Hills 90210 (s.) **15.55** Czarodziejki (s.) **16.50** Julie Lescaut (s.) **18.35** VyVolení (reality show) **18.45** Prima TV **18.50** Minuty regionu **18.55** Prognoza pogody **19.00** Wiadomości **19.15** Tescoma Prima chochla **19.50** Losowanie loterii Euromiliony **19.51** VyVolení (reality show) **21.00** Dama za burtą (film USA) **23.10** VyVolení - Nocny show (reality show) **23.30** Losowanie loterii Euromiliony **23.40** Gangsterskie porachunki (film USA) **1.35** Szybka wygrana **3.15** Pod włos.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Dnia 29. 9. 2005 mija 21 lat, gdy nas na zawsze opuściła

śp. DANUSIA ŻYŁA

z Trzyńca. Z miłością wspominają najbliżsi.

AD-140

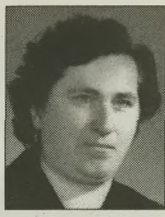
W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy, że dnia 27. 9. 2005 zmarła w wieku 86 lat nasza Kochana Matka, Teściowa, Babcia, Prababcia, Siostra, Szwagierka i Ciocia

śp. HILDEGARDA GALGONKOWA

zamieszkała w Skrzeczoniu. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek 30. 9. 2005 o godzinie 16-tej z kościoła katolickiego na miejscowy cmentarz. W imieniu rodziny: córka Maria z rodziną, syn Stanisław z żoną, brat Msgr. Mirosław Klisz. GL-534

Kronika Rodzinna

*Jedną garstką ziemi gdy przykryta będę.
Tu po mych mazołach spoczynku nabędę.*

śp. WŁADYSŁAWA SUCHANKOWA

z domu Chmielowa z Dolnego Cierlicka. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w czwartek 29 września 2005 o godz. 15.00 z kościoła ewangelickiego z Cierlicka na cmentarz u Kaple. W smutku pogrążona rodzina. GL-535

Coroczna wystawa

ORŁOWA (wak) – „Dom i ogród dawnej i dziś”, pod takim tytułem orłowsko-lutyńscy pezetkaowcy przygotowali w tym roku coroczną jesienną wystawę. Jak poinformował nas prezes **Marian Jędrzejczyk**, wśród eksponatów znajdują się m.in. historyczne artykuły gospodarstwa domowego, m.in. misy, serwisy do kawy i herbaty,

a także urządzenia dla działkowców i sadowników. Bogaty bufet ze specjalami kuchni śląskiej przygotował Klub Kobiet.

Wystawa czynna jest w sobotę 1. 10. w godz. 10-18 oraz w niedzielę 2. 10. w godz. 9-15 w nowo wyremontowanym Domu PZKO oraz w ogrodzie.

redakcyjnej Noczy

Z »Beskidem« w Tatry

Na wierzchołku Rysów.

PTTS „Beskid Śląski” zorganizował w dniach 9-16. 9. 2005 8-dniową wycieczkę w Rohacze i Wysokie Tatry. Wyjechało 46 osób – członków i sympatyków PTTS. Każdy uczestnik otrzymał kartę uczestnictwa, odznakę, na której było zdjęcie gór i kolejki oraz napis PTTS Beskid Śląski w RC – Wędrówki Tatrami 9-16. 9. 2005, a także „Książeczkę turystyczną” z tym samym tekstem, w której były zaplanowane piesze wycieczki turystyczne wraz z mapkami tras. Zaprojektowali i wykonali je **Bronisław Schulhauser** i **Karol Macura**. Ten drugi był również naszym kierownikiem.

Organizatorzy przygotowali 8 wycieczek z 2-4 trasami do wyboru. Dla dobrych turystów (po 20-25 km) oraz dla słabszych (po 10-15 km). Ponieważ byliśmy w słabszej grupie, dotarliśmy do Chaty pod Narużim (1420 m), Żiarskiej chaty (1325 m), Chaty Plesnivec (1290 m), Zamkovskeho chaty (1475 m), na Popradské Pleso (1494 m), Slezský dom (1285 m). Grupa bardziej zaawansowanych turystów zaliczyła m.in. halę Preduvratie (1585 m),

Sivý vrch (1804 m), Jalovecké sedlo (1858 m), Baníkov (2178 m), Baraniec (2185 m), Rysy (2500 m), Polsky hreben (2200 m), Teryho chatę (2015 m).

Wszystcy wprawdzie wiedziliśmy o kataklizmie, który zniszczył 260 ha lasów Tatr, ale dopiero na miejscu zobaczyliśmy to straszne spustoszenie i serce zamierzało na widok tych zniszczonych lasów, powyrwanych drzew z korzeniami oraz obszarów spalonego lasu w Tatrzańskej Poliance. Hotele i sanatoria, które były ukryte w lasach, teraz sterczały nad tym spustoszone krajobrazem...

Mieszkaliśmy w dziecięcym ośrodku wczasowym organizacji związkowej Huty Trzyniec w Żiarze. Wikł był wysmienity i bogaty. Dziękujemy tą drogą kierownikowi Karolowi Macurze za sprawny organizację naszego pobytu w Tatrach i wszystkim kolegom i koleżankom za miłą i przyjazną atmosferę. Chociaż zmęczeni, zawsze wracaliśmy z naszych tatrzańskich wędrówek z piosenką na ustach.

ANNA i EMILIA KANTOR,
Bystrzyca nad Olzą

Wycieczka nad Rajčiankę

Wspólne akcje i imprezy Klubu Kobiet i Klubu Seniora stały się w Miejscowym Kole PZKO Karwina Raj tradycją. W tym roku urządzono wspólną wycieczkę do Doliny Rajeckiej. Do ostatniego miejsca wypełniony autokar ruszył w kierunku Żyliny do Rajeckiej Lesnej, gdzie mieliśmy zwiedzić Słowackie Betlejem, a także do malowniczej drewnianej wioski Čičmany oraz miejscowości uzdrowskiej Rajeckie Teplice.

Niestety nie udało nam się zwiedzić Betlejem, którego twórcą jest rzeźbiarz ludowy Jozef Pekár z Rajeckich Teplic (rzeźbił to cudo 15 lat, by w roku 1995 udostępnić je publiczności).

W dniu naszego przyjazdu do Rajeckiej Lesnej przebiegała tu pielgrzymka w Bazylicę Panny Marii Frywaldskiej i tysięczne rzesze pielgrzymów wypełniły całą miejscowość tak, że nawet nie mogli dojść do centrum wioski. Zre-

zygnowaliśmy więc z Betlejem i udali się do Čičman. Miejscowość ta leży na wysokości 656 m n.p.m. pod źródłem rzeki Rajčianki. Tu zwiedziliśmy miejscowe muzeum, sklep z pamiątkami, podziwialiśmy malowane drewniane domki a po obiedzie w barokowej restauracji wyjechaliśmy do Rajeckich Teplic.

To miasteczko-uzdrowisko termalne, wciśnięte pomiędzy Małą Fatrą i Sulovskimi Vrchami, nazywane jest perłą wśród słowackich uzdrowisk. Tu można się leczyć, wypoczywać i uprawiać sport. Podziwialiśmy ładne parki, domy zdrojowe, zwiedzili wnętrza hotelu „Afrodyta” i wysłuchali części koncertu orkiestry z Bojníc.

A przed wieczorem, zachwyceni urokami czterdziestokilometrowej Doliny Rajeckiej, udaliśmy się w podróż powrotną do Karwiny.

Stanisław Mrózek

Co w teatrze

SCENA CZESKA – MISTEK: Motyle (29, godz. 17.30, grupa A).

▲ CZ. CIESZYN: Motyle (30, godz. 19.00, grupa M).

Co w kinach

KARWINA – Centrum: Czarownica (29, 30, godz. 17.45); Człowiek ringu (29, 30, godz. 20.00); Reflex: Pan i Pani Smith (29, 30, godz. 17.00, 20.00); Ex: Amityville horror (29, 30, godz. 19.00); TRZYNIEC – Kosmos: Wyspa (29, 30, godz. 17.30, 20.00); HAWIERZÓW – Centrum: Genesis (29, 30, godz. 15.30); „Štěstí” (29, 30, godz. 17.45, 20.00); CIESZYN – Piast: Oliver Twist (30, godz. 15.00, 17.30, 20.00); Madagaskar (29, godz. 15.30); Genesis (29, godz. 17.30); Człowiek z marmuru (29, godz. 19.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30. POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

HAWIERZÓW MIASTO – Klub Emerytów zaprasza na spotkanie w czwartek 29. 9. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2. ORŁOWA PORĘBA i PIETWAŁD – MK PZKO zaprasza na świetlicę jesienną 1. 10. o godz. 15.00 w świetlicy PZKO w Orłowej Porębie. Program kulturalny oraz bufet zapewniony. ORŁOWA LUTYNIA – MK PZKO zaprasza na wystawę pt. „Dom i ogród dawnej i dziś” do Domu PZKO. Otwarte w sobotę 1. 10. w godz. 10-18, niedziela 2. 10. w godz. 9-15. SUCHA GÓRNA – MK PZKO zaprasza na tradycyjne „Wykopki” 2. 10. o godz. 15.00 do sali Domu Robotniczego. W programie występ dzieci przedszkola i szkoły oraz zespołu „Slezánek”. BOGUMIN – Zarząd i Klub Kobiet MK PZKO w Nowym Boguminie zapraszają w sobotę 1. 10. o godz. 15 do Domu PZKO na jesiennie spotkanie ze smażeniem placków, pieczeniem ziemniaków i okolicznościowymi wystawkami (niektóre eksponaty można będzie kupić). Członkowie okolicznych Kół mile widziani. PTTS „BŚ” – zaprasza 1. 10. na Złoty Rajd do Koszarzysk Pasieczki. Miejscą wyjściową dla pieszych i kolarzy z dworców kolejowych: Wędrynia, Bystrzyca, Gródek od pociągu wyjeżdżającego z Cz. Cieszyna o godz. 7.27. ▲ zaprasza 4. 10. na Murzynkowy

DOMY RODZINNE – sprzedaż Dom rodzinny w Lesznej Górnej (2x2+1), garaż, podpiwniczony, utrzymywany ogród. Cena 1 490 tys. Kc. 777 077 277.

Dom rodzinny w Olbrachcicach, parcela 1 079 m², dwupiętrowy, podpiwniczony, woda, el., gaz, kanalizacja, dobry dojazd. Cena do negocjacji 1 300 tys. Kc. 777 077 277.

Chata ogrodowa z parcelą ok. 14 a w Trzyńcu Podlesiu, ładne miejsce. Cena do negocjacji 600 tys. Kc. 777 074 552.

Chata wczasowa w Rzece, parcela ok. 10 a, studnia, el. Cena do negocjacji 300 tys. Kc. 606 757 577.

Dom rodzinny w Wielopolu, parcela ok. 1 ha, podpiwniczony, woda, el., szambo. Cena do negocjacji 1 570 tys. Kc. 777 074 552.

Dom rodzinny w Cz. Cieszynie, ul. Dukelska, 6+1, parcela, podpiwniczony, sieć inżynierska, po rekonstrukcji, dobry dojazd, odpowiednie jako siedziba firmy. Cena do uzgodnienia. 777 074 552.

Dom rodzinny w Ropicy, garaż, parcela ok. 12 a, studnia, utrzymywany ogród, dobry dojazd. Cena do negocjacji 1 600 tys. Kc. 777 074 552.

Dom rodzinny w Cz. Cieszynie, ul. Kopernika, 6+1, parcela 7 a, podpiwniczony, sieć inżynierska, po rekonstrukcji. Zniżka 3,5 mil. Kc. 777 077 277.

Chata wczasowa w Trzyciezu, parcela ok. 13 a, spokojna podbeskidzka okolica, dobry dojazd. Zniżka 320 tys. Kc. 777 077 277.

GARAŻE – sprzedaż Garaż w Trzyńcu Borku. Cena do uzgodnienia 75 tys. Kc. 777 074 552.

OBIEKTY KOMERCYJNE Obiekt komercyjny z parcelą w Cz. Cieszynie – Żuków G., suterena ok. 140 m², parter z wystawą sklepową ok. 270 m², dobry dojazd, parking, rampa. Możliwość wynajęcia części obiektu, według umowy. Czynsz do uzgodnienia. 777 077 277.

Do wynajęcia 4+1 w domu rodzinnym w Trzyńcu Starym Mieście, częściowo wyposażone, garaż, odpowiednie i jako siedziba firmy, czynsz do uzgodnienia. 777 077 277.

PARCELE Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów: Stanisławice, Kocobędz, Ropica, Dobracice, Wędrynia (1800 m², gaz, woda, el. na miejscu), Cierlicko - 40a (sieć inżynierska), Trzyniec Podlesie. 606 757 577.

MIESZKANIA – oferty Mieszkanie 3+1, Cz. Cieszyn, ul. Polni, balkon, 1. p/7, ładne. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie 4+1, Cz. Cieszyn, ul. Młodeżnicka, przeróbki. Cena do negocjacji 400 tys. Kc. 777 077 277.

Mieszkanie 4+1, Cz. Cieszyn, ul. Okružní, po rekonstrukcji (dla wymagających). Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie 4+1, Trzyniec, ul. Seifertova, przeróbki. Cena do negocjacji 440 tys. Kc. 777 077 277.

Mieszkanie 2+1, Trzyniec, ul. Erbenova, po rekonstrukcji. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Dla klienta z gotówką poszukujemy mieszkania w centrum Cz. Cieszyna. 777 077 277.

Potrzebują państwo sprzedać lub wynająć mieszkanie? Korzystajcie z naszych usług. Czekamy na oferty.

CZERNEK

Oferuje:
Jan Czernek
558 711 842
606 757 577
777 077 277

GL-009

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głos Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelníční 18, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Fryszacie (przy rynku);
e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

Spacerkiem wzdłuż Olzy

Celem jesienno spaceru Klubu Nauczycieli Emerytów było zwiedzenie prawego brzegu Olzy, co miało być kontynuacją poprzednich spotkań z rzeką. Pomimo niedobrze zapowiadającej się pogody, pod „Celmą” zebrała się spora grupa chętnych, aby wyruszyć na spacer wzdłuż Olzy i dotrzeć do błogociekiego zamku.

Spod pomnika pierwszego księcia cieszyńskiego Mieszka I (1290-1315) przewodnik, **Władysław Byrtus**, poprowadził wycieczkę kamiennymi schodami na teren rezerwatu przyrody pn. „Lasek Miejski nad Puńcówką”. Obejmuje on tereny nad Puńcówką, Młynówką i Olzą. Ozdobą rezerwatu jest cieszyńska wiosenna, znajdująca się pod ścisłą ochroną. Ochronie podlega również śnieżyczka, barwinek, kopytnik... Rezerwat znajduje się blisko centrum Cieszyna, jest więc wykorzystywany jako park i miejsce wypoczynku.

Tuż nad Olzą, Pod Wałką, znajduje się pomnik upamiętniający jedną z licznych zbrodni hitlerowskich na Śląsku Cieszyńskim. Tu 20 marca 1942 r. okupant dokonał zbiorowej egzekucji przez powieszenie 24 Polaków, przywódców ZWZ na Śląsku Cieszyńskim.

Wśród pomordowanych byli również Zaolziacy. Chwilą ciszy i bukietem kwiatów uczcili nauczyciele pamięć ofiar. Potem niektórzy wspominali, jak podczas okupacji członkowie ich rodzin musieli pod przymusem uczestniczyć w egzekucji.

Idąc groblą między Olzą a Puńcówką wycieczka dotarła aż do trzeciej gaci (jazu), gdzie Ropiczanka wpada do Olzy, a Olza część wody oddaje Puńcówce.

Celem wycieczki było „Liberum veto”. Niestety i dworek, i restauracja były zamknięte, więc podziwiano ich zewnętrzny wystrój tylko spoza wspaniale obrosniętego bluszczem parkanu.

Spacer pod koronami wysokich drzew, szum wody i czyste powietrze udowodniły, że liryczny opis Olzy znajdujący się w „Czarnej Julce” G. Morcinka: „(...) Olza była najpiękniejszą rzeką na świecie... dzwoniła jak szklane dzwoneczki... nad Olzą rosły ogromne topole, w nich szumiął nagrzany wiatr, pod topolami była miękka trawa...” jest nawet dziś prawdziwy i czas spędzony nad brzegiem Olzy w miłym towarzystwie koleżanek i kolegów nie był straconym czasem.

HALINA PAWERA

Pożegnano lato

W świetlicy w Łazach rozpoczęto w uh. niedzielę przy pięknej pogodzie wspomnianie. Początek lat 90. przyniósł dla orłowskiego Koła PZKO – istniejącego ongiś w ekskluzywnym centrum pełnym szkół, skwerów, instytucji, firm, lokali – okres trudnej tułaczki. Po wyburzeniu stałego lokum – ewangelickiego Domu Zborowego – wędrowało po lokalach zastępczych bez odpowiednich warunków do pracy. Wtedy zarząd podjął ryzyko przeprowadzki do – dla osób starszych stosunkowo odległej dzielnicy – Łazy, korzystając z oferty administratorki kompleksu budynków, pani Wandy Wilczek. Mądrze postanowili – trzeba dziś stwierdzić. Po dwu latach bowiem, w r. 1997 do orłowskiego dołączyło koło łazańskie, podobnie nękane po stracie własnego lokalu w dawnym CSŁ, i odąd połączone Koło Orłowa Miasto i Łazy działają zgodnie, jakby zawsze były razem.

Na „Pożegnanie Lata” – imprezę z tradycją – stawiało się przeszło 50

członków, czyli jedna trzecia bazy. Ciekawi nas wystawa plonów z ogródków członków naszego Koła. Zawsze jest co oglądać: dorodne selery, dynie, kalarepy-giganty, buraczki, fasola, jabłka, nalewki, dżemy, kwiaty jesienne... Chętnie też kupujemy losy, bo wszystko to jest do wygrania. Cieszymy się, że do fortepianu zasiadzie ktoś z rodu Kamińskich a my sobie pośpiewamy. Dobrze jest też pogwarzyć z przyjaciółmi i znajomymi przy tradycyjnych strybach, placu owocowym i napojach do wyboru. Gdzie dziś jeszcze usłyszysz takie wspaniałości, jak na Zaolziu, a zwłaszcza w świetlicy „Barborka”?! Panie Prezesie, Leonie Kasprzak, dołączamy się do rzesz gratulantów. Z pewnym opóźnieniem wprawdzie, ale z całego serca gratulujemy energii i dotychczasowej inwencji, dziękując za miłe chwile na imprezie i życząc wszystkiego najlepszego na dalsze lata z okazji pięknego jubileuszu Pana i Koła.

Z.K.

Hyde Park

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Prawo obowiązuje wszystkich

Z wielkim niepokojem w sercu przeczytałem artykuł D. Ondruch „Paciera uczono po polsku” („GL” 15. bm.). Musiałem zareagować, by autorka nie została osamotniona w swej wypowiedzi.

To nie pierwszy wybrzyk frysztackich duchownych (poprzednie to: nie wypuszczenie do kościoła chóru z polskimi kołedami w Święta Bożego Narodzenia, zwolnienie z posady dziecka ks. P. Černoty, wysłanie polskiego księdza do Ostrawy, by mieć pretekst do uczenia religii po czesku).

Dla przypomniał frysztackiemu dziekanatowi pozwól sobie zacytować kilka wypowiedzi, w tym biskupa Lobkowicza. „(...) jeśli jestem kapłanem, to staram się zbliżyć ze środowiskiem, w którym działam, będę się starał mówić językiem mieszkańców, nawet jeśli będę popełniał błędy. (...) Niedobrze by się działo, gdyby na gruncie Kościoła miało dochodzić do narodowościowych napięć”. („GL” z 21. 12. 1996 „Powrót Pasterza”). Czy nie odnosi się to

również do dziekanatu frysztackiego? „(...) Na terenie diecezji ostrawsko-opawskiej żyje obecnie wielu przedstawicieli innych narodowości, których obecność w Kościele wymaga uwzględnienia między innymi potrzeby sprawowania nabożeństw w innych niż czeski językach, w tym zwłaszcza po polsku. (...) Sq więc i msze św. po polsku, i katecheza, a księża muszą posługiwać się obydwoma językami! Ja sam, właśnie jako kapłan pracujący przed laty w Jabłonkowie, nauczyłem się języka polskiego ze względu na to, że wielu moich parafian pragnęło spowiadać się po polsku”. („Gość Niedzielny” z 27. 7. 1997). Skoro mógł tego przed laty dokonać późniejszy biskup, to dlaczego nie można tego spodziewać się po duchownych we Frystacie i gdzie indziej?

Nie chcemy dalszej, bezpłodnej polemiki na ten temat. Domagamy się tylko egzekwowania PRAWA, które obowiązuje również hierarchów Kościoła! JÓZEF KULA, Stanisławice

le heca!

Mąż przyłapał żonę na intymnym sam na sam z innym mężczyzną. – Niewierna! – zakrzyknął mąż i wyrzucając z szuflady pistolet zaczął

mierzyć w rywala. – Nie! – krzyknęła żona zasłaniając własnym ciałem kochanka. – Chyba nie zabijesz ojca własnych dzieci!!!

Wydarzenia Sportowe

HOKEJ NA LODZIE: NASZE ZESPOŁY ZE ZMIENNYM SZCZĘŚCIEM

Trzyniec zdobył skalp Pardubic

● STALOWNICY TRZYNIEC – PARDUBICE 2:1 (1:1, 0:0, 1:0). Bramki: Kudrna, Huna – Havří. Sędziował Bolina. Kary 8:10, wykorzystane 0:1. Widzów 3041.

Hokeiści Stalowników Trzyniec udowodnili również we wtorkowym meczu, że w tym sezonie należy się z nimi liczyć. Po zwycięstwie nad Spartą podopieczni trenera Jana Neliby zdobyli skalp kolejnego faworyta rozgrywek, ekipy Moelleru Pardubice. Wtorkowe spotkanie pod Jaworowym stało na dobrym poziomie i od pierwszych minut trzymało widzów w napięciu. W barwach Trzyńca po raz pierwszy pojawił się nowy nabytek z Pilżna, napastnik Paroulek. Oba zespoły postawiły na pieczołowitą defensywę, zwłaszcza obronna gra Trzyńca w porównaniu do ubiegłorocznego sezonu doznała znacznej poprawy. – To był moim zdaniem nasz najlepszy występ w dotychczasowym sezonie, zwycięstwo z Pardubicami stawiam wyżej od sobotniej wygranej ze Spartą – powiedział po meczu trener Trzyńca Jan Neliba.

Pardubice słyną z ofensywnego hokeja, ostatnie dobre wyniki Trzyńca zmusiły jednak gości do ostrożnej gry. Gospodarze rozkręcili się powoli, ale od 5. minuty przejęli lekką inicjaty-

wę w meczu, ukoronowaniem której był gol Kudrny z 9. minuty. Bohater sobotniego meczu ze Spartą znalazł lukę pomiędzy parkanami słowackiego golkipera Laśáka i gospodarze wyszli na prowadzenie. Trzyniec nie utrzymał jednak na długo jednogolowej zaliczki. W 15. minucie podczas gry w osłabieniu (na ławce kar zasiadł Polaský) goście zasluga Havřa wyrównali na 1:1. Z niebieskiej linii złożył się do strzału Havří i ostrym uderzeniem pokonał Biegla, który miał utrudnione pole widzenia – 1:1.

W drugiej tercji kibice nie doczekali się bramki, m.in. za sprawą trochę chaotycznej gry z obu stron. W tej tercji meczu roilo się od fauli, niewiele było hokejowych akcji, które podnosiłyby fanów z krzesełek. Goście dosyć często trafiali na ławkę kar, Stalownicy nie potrafili tego jednak wykorzystać.

Dopiero w ostatniej tercji gra ponownie nabrała rumieńców. Tym bardziej, że w 47. minucie gospodarze zdobyli drugiego gola, jak się później okazało, na wagę trzech punktów. Skořepa dostrzegł nieobstawionego Hunę, a ten po przekątnej, strzałem z nadgarstka zaskoczył Laśáka – 2:1. Pardubice postawiły wszystko na jedną kartę, ofensywa gości była ale do-

syć niemrawa. Brakowało elementu zaskoczenia, trzyczanie w defensywie nie popełnili żadnego błędu. W ostatniej minucie goście zdecydowali się na grę bez bramkarza, ale w power play tylko potwierdzili swoją indolencję strzelecką w tym meczu.

Lokaty po 7. kolejce: 1. Slavia 17 pkt., 2. Kladno 15, 3. Zlin 14,... 7. Witkowiec 11, 8. Trzyniec 9 pkt. JUTRO: Pilzno – Trzyniec (17.00).

I LIGA HOKEJA

● OŁOMUNIEC – HAWIERZÓW 2:1 (2:0, 0:1, 0:0). Bramki: Ministr, Karný – Brynecký. Sędziował Volf. Kary 5:8, wykorzystane 0:1. Widzów 650. Hawierzowianie stracili w poniedziałek w Ołomuńcu fotel lidera tabeli. Pantery przegrały zaszczenie, zwłaszcza w defensywie sporo było niedokładności. Na losach meczu zaważyła z pewnością sytuacja z 18. sekundy pierwszej tercji, kiedy to hawierzowska obrona zafundowała sobie „dzień otwartych drzwi” i Ministr po samodzielnym rajdzie bez większych kłopotów pokonał bramkarza Masnego – 1:0. Pantery w pierwszej tercji niewiele miały do powiedzenia i w 20. minucie po raz drugi wyławiły krążek z siatki. Karný zmienił kierunek lotu krążka po strzale Světika i Masný był bez szans – 2:0. W drugiej odsłonie hawierzowianie wzięli się w garść, Lipina, Calvas i Zdráhal źle jednak ustawili swoje celowniki. Do siatki Ołomuńca wpadł dopiero krążek z kija Bryneckiego, który w 32. minucie przytomnie wbił gumę za linię bramkową po strzale Diviška – 2:1. Na więcej gości nie było jednak stać. Ostatnia tercja była nudna, jak seans w poczekalni przychodni lekarskiej.

WCZORAJ po zamknięciu numeru Hawierzów podejmował u siebie Ujście nad Łabą. JANUSZ BITTMAR

Ostrava blisko awansu

Piłkarze Banika Ostrava stoją dziś o krok od awansu do fazy grupowej Pucharu UEFA. W rewanżowym meczu 1. rundy podopieczni trenera Pavla Hapala zagrają na boisku holenderskiego SC Heerenveen i do awansu wystarczy im nawet przegrana 1:3 czy 2:4. Przed dwoma tygodniami na Bazalach ostrawianie pokonali Holendrów 2:0, po bramkach Klimpla i Magery. – Musimy grać dokładnie z defensywą i nie panikować, bowiem wynik 2:0 z Bazalów stawia nas w bardzo komfortowej sytuacji – powiedział trener Ostrawy Pavel Hapal. Spotkanie rozpoczyna się o godz. 21.15. (jb)

Strzelcy Karwiny nie zawiedli

Dwójka strzelców Sportowego Klubu Strzeleckiego Kovona Karwina reprezentowała Karwinę na tegorocznych mistrzostwach Republiki Czeskiej, które odbyły się na strzelnicy Lobzy w Pilźnie. Na mistrzostwa nominowano juniora Martina Lepkę oraz seniora Petra Hubáča, który startował w kate-

gorii mężczyzn. W tym towarzystwie najlepszych strzelców pistoletowych, wśród których nie zabrakło reprezentantów i olimpijczyków RC, nasi strzelcy nie zawiedli.

W dyscyplinie pistolet dowolny – 60 strzałów na odległość 50 m wystrzelał Petr Hubáč srebrny medal i uplasował się za olimpijczykiem Martinem Tenkiem z Pilzna i przed Rostislavem Červenką ze Zlina. 14-letni Martin Lepka wywalczył w dyscyplinie pistolet sportowy 25 m 30+30 strzałów czwarte miejsce z jednakową liczbą punktów co trzeci David Axman z Szumvaldu. Trenerem Lepki jest Petr Hubáč, a w tegorocznym finałowym strzelaniu młodych talentów w Czeskich Budziejowicach zdobył Martin Lepka dwa trzecie miejsca

STANISLAW MRÓZEK

Z lewej Petr Hubáč, Martin Tenk i Rostislav Červenka.

ECHA PIŁKARSKIEGO WEEKENDU W I A KLASIE – GRUPIE B

Indianie wrócili z Bogumina na tarczy

■ RAPID SKRZECZON – FK HAWIERZÓW 2:1 (0:1). Bramki: Glaic, Motloch – Zoller. Sędziował Čudovský. Widzów 500. Skrzeczoniacy w poprzedniej kolejce polegli z kretelem w Raszkowicach (0:7), w niedzielnym derby z Hawierzowem chcieli więc zrehabilitować się w oczach swych kibiców. Udało im się to na jedynek z plusem. – Obawiałem się tego meczu, Hawierzów potwierdza bowiem w tym sezonie dużą klasę i zaszczenie przewodzi stawce 6. ligi – stwierdził trener Skrzeczonia Marek Poštulka. – W porównaniu do fatalnego spotkania z Raszkowicami, tym razem obyło się bez błędów w obronie, zespół zagrał z dużą motywacją – dodał skrzeczński szkoleniowiec. Faworyzowani goście rozpoczęli w wielkim stylu. Już w 12. minucie do siatki trafił kanonier Zoller i wiele wskazywało na to, że Indianie sięgną łatwo po kolejne trzy punkty. Obraz gry uległ jednak zmianie po przerwie, kiedy to Rapid bardziej się ośmielił, raz po raz zagrażając bramce Polednika. W 54. minucie błąd popełnił Dedek z Holzerem i osamotniony Glaic głową wyrównał na 1:1. Skrzeczoniacy ożyli i w 70. minucie uderzyli po raz drugi. Po dośrodkowaniu Neuwirtha strzałem głową na 2:1 poprawił Motloch. Trener Hawierzowa Zdeněk Menoušek w 73. minucie wprowadził na boisko kolejnego napastnika (Zollera zmienił Antoňczyk), bez większego jednak efektu. – Szkoda straconych punktów, zwłaszcza, że mieliśmy częściej w posiadaniu piłkę – stwierdził trener Hawierzowa Zdeněk Menoušek. – Gospodarze zwyciężyli jednak zaszczenie, grali aktywniej i co ważne – efektywniej.

■ KS STONAWA – SJ RYCHWAŁD 2:0 (1:0). Bramki: Franc, Šurin. Sędziował Podracký. Widzów 120. W derby trzy punkty pozostały w Stonawie, ale na pochwały

zaszczyli gospodarze tylko w pierwszej połowie. Nękany kontuzjami Slavoj Rychwałd w drugiej połowie nie rezygnował z uzyskania korzystnego rezultatu i przy stanie 2:0 Rychwałd był zdecydowanie lepszym zespołem. – Brakuje nam kilku piłkarzy z podstawowego składu, co zmęściło nam się już w derby ze Skrzeczoniem, a teraz również ze Stonawą – powiedział sekretarz Slavoj Radomír Knybel. Stonawianie po bramkach Franca (38.) i Šurina (50. z „jedenastki”) przestali grać, oddając inicjatywę gościom. Podopiecznym trenera Milana Vantucha w decydujących chwilach zabrakło jednak zimnej krwi (Severa, Stanko), remis był bowiem na wyciągnięcie dłoni. – Nie rozumiem, co takiego stało się z moimi piłkarzami w drugiej połowie, ale z futbolem niewiele miało do wspólnego – skomentował kiego występ Stonawy w drugiej odsłonie trener Jaroslav Vodák.

■ KS BYSTRZYCA – STARE MIASTO 1:0 (0:0). Bramka: Faruga. Sędziował Foltýnek. Widzów 150. Kibice byli świadkami przeciętnego widowiska, w końcowych fragmentach którego szczęście uśmiechnęło się do gospodarzy. W 80. minucie centrę Kopki przejął Faruga i mocnym uderzeniem z 20 m postawił kropkę i. – To był typowy remisowy mecz, bez większych szans po obu stronach – uważa kierownik bystrzyckiej drużyny Czesław Kołodziej. – Zespół zagrał dobrze pod względem taktycznym, zagęścił środek boiska i nie czekał tylko na błędy rywala – dodał Kołodziej. – Ważne też, że odbiliśmy się od strefy spadkowej i jesteśmy w kontakcie z zespołami ze środka tabeli.

Lokaty: 1. FK Hawierzów 15, 2. Czeladna 14, 3. Liskowice 11, 4. Skrzeczón 11, 5. Stonawa 10, 10. Bystrzyca 7, 12. Rychwałd 4 pkt. (jb)